

BIBLIJA

NAUJAS LIETUVIŠKAS VERTIMAS

**Iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų
vertė
Prof. dr. Algirdas Jurėnas**

**SENASIS TESTAMENTAS
ir
NAUJASIS TESTAMENTAS**

**World Wide Printing
Duncanville, Texas**

The Holy Bible New Lithuanian Version

Copyright 2000 by the Translator

All rights reserved. No part of this publication, except for brief quotations, may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means without the prior permission of the translator.

The Short Bible Reference System,
copyright by United Bible Societies,
used by permission

ISBN 1-58712-019-4

Published by
World Wide Printing
Duncanville, Texas

TURINYS

Senasis Testamentas		Chabakukas	1041
Pradžia	1	Šefanijas	1045
Išėjimas	58	Chagajas	1049
Leviai	106	Zacharijas	1052
Skaičiai	142	Malachijas	1064
Deuteronomija	191	Naujasis Testamentas	
Jošuva	233	Matas	1073
Teisėjai	260	Morkus	1109
Rūta	287	Lukas	1132
1 Samuelio	291	Jonas	1171
2 Samuelio	329	Apaštalų Darbai	1200
1 Kronikų	433	Romiečiams	1235
2 Kronikų	466	1 Korintiečiams	1252
Ezra	503	2 Korintiečiams	1267
Nechemijas	515	Galatams	1277
Estera	531	Efeziečiams	1283
Jobas	540	Filipiečiams	1288
Psalms	580	Kolosiečiams	1292
Patarlės	691	1 Tesalonikiečiams	1296
Pamokslininkas	731	2 Tesalonikiečiams	1299
Giesmių Giesmė	745	1 Timotiejui	1301
Jezajas	751	2 Timotiejui	1306
Jeremijas	835	Titui	1309
Raudos	912	Filemonui	1311
Ezekielis	921	Hebrajams	1312
Danielis	981	Jokūbas	1324
Hošėja	998	1 Petro	1328
Joelis	1010	2 Petro	1333
Amosas	1015	1 Jono	1336
Obadijas	1025	2 Jono	1340
Jona	1027	3 Jono	1341
Micha	1029	Judas	1342
Nachumas	1037	Apreiškimas	1344

VERTĖJO ŽODIS

Šitas Šventojo Rašto, arba Biblijos, leidinys, pavadintas *Nauju Lietuvišku Vertimu*, yra visiškai naujas vertimas iš originalių Biblijos kalbų: hebrajų, aramėjų ir graikų. Naujasis Testamentas, Britanijos ir Užsienių Biblijos Draugijos išleistas 1961 m. ir vėliau pasirodęs daugeliu laidų, vertėjo buvo peržiūrėtas, ištaisytas ir išleistas 1996 m. Dar kartą peržiūrėtas jis čia pateikiamas. Senojo Testamento vertimas yra kelių dešimtmečių kruopštaus darbo rezultatas. Pradėtas 1957 m. kun. Antano Talačkos ir jo Filadelfijos bendruomenės narių iniciatyva, pirmuosius penkerius metus jis buvo jų finansuojamas su kitų rėmėjų bei Britanijos ir Užsienių Biblijos Draugijos pagalba. Vėliau per daugelį metų vertėjas nepailstamai tęsė pradėtą darbą savo paties pastangomis ir lėšomis. Dėl pastoracinių ir akademinių pareigų vertėjas negalėjo visiškai atsidėti tam darbui. Tad šito projekto atlikimas užsidelsė. Tik baigęs profesūros darbą ir išėjęs į pensiją, vertėjas dar visą eilę metų daug kartų taisė ir tobulino ankstesnius rankraščius, naudodamasis vis naujai pasirodančiais Biblijos komentarais ir naujausių studijų rezultatais, kuriuos jis inkorporavo į savo projektą.

Senojo Testamento tekstas remiasi standartiniu hebrajų tekstu, vadinamu *Masoretiniu Tekstu*, išspasdintu paskutiniosiose *Biblia Hebraica* laidose (*Biblia Hebraica Stuttgartensis* ir *Biblia Hebraica*, ed. R. Kittel). Verčiant Jezajo, Samuelio ir kitas knygas pasinaudota ir *Negyvosios Jūros Ritinių* tekstais, atstovaujančiais hebrajų teksto raidos ankstyvesniam tarpsniui. Kur Masoretinis tekstas dėl perrašinėtojų išleidimų, pakartojimų, pakeitimų ir kitokių klaidų neišsaugotas sveikas, neiškus ar nesuprantamas, jis atitaisomas su pagalba kitų senovinių versijų, kaip Septuagintos, Sirų Pešitos, Vulgatos ir kitų. Išnašose, puslapio apačioje, pažymėta, kuriomis versijomis vertimas pagrįstas ir koks yra apgadinto masoretinio teksto skaitinys.

Išnašos atlieka daugeriopą funkciją. Vienur jos paaiškina kokio nors žodžio ar sakinio reikšmę, kitur pateikia kitokią galimą vertimo variantą, vėl kitur – pažodžiui išverstą tekstą. Jei tekstą galima išversti dvejai, išnašose jis įvedamas jungtuku *arba*. Santrumpa *rk.* reiškia, kad suskliaustas vertimo tekstas yra nesuprantamo ar apgadinto teksto rekonstrukcija.

Vertėjas stengiasi pasiekti du pagrindinius tikslus: 1. tiksliai perteikti originalinio teksto mintį ir 2. ją išreikšti, kiek galima, sklandžiai, lengvai skaitoma ir suprantama kalba. Siekiant tikslumo, žiūrima, kad vertimas nebūtų vien pažodinis, tai yra toks, kuris tik žodis į žodį perduoda originalą, bet aiškiai neperteikia jo prasmės. Antra vertus, vengiama kito kraštutinumo, kur vertimas tėra originalinio teksto perifrazė. Perteikdamas Biblijos autoriaus mintį, vertėjas stengiasi išsaugoti jo žodžius bei gramatinę jo sakinių sąrangą, nors vienur kitur hebrajiškąją idiomą būtina pakeisti lietuviškuoju. Siekiant antrojo tikslo, stengiamasi, kad vertimas būtų aiškus ir tinkamas asmeniniam ir viešam skaitymui, mokymui, skelbimui ir įsiminimui.

Kartais nelengva suvokti tiksliai kai kurių Senojo Testamento hebrajų teksto žodžių, posakių ar sakinių reikšmę. Naujasis Testamentas nesudaro tokių sunkumų. Kur tokie teksto neaiškumai ir sunkumai pasitaiko, paprastai nurodoma išnašose.

Poetinės sekcijos spausdinamos kaip poetiniai veikalai, kur kiekviena antra, vietomis antra ir trečia, eilutė rašoma iš naujo, su įtrauka. Stengiamasi perteikti, kiek galint, hebrajinio paralelizmo formas. Hebrajų priebalsis *chét*, ištariamas kaip *ch* žodyje *ach*, perrašant skiriamas nuo priebalsio *hé*, kuris ištariamas kaip *h* žodyje himnas. Raidė *s* su tašku apačioje yra transkripcija hebrajų priebalsio *šadé*, kuris ištariamas kaip emfatiškas *s*. Hebrajų priebalsis *kaf*, kai jis rašomas be taško jo viduryje, perrašomas į minkštąjį *ch*, o kai rašomas su tašku — kaip lietuviškasis *k*.

Kaip ir kitų kalbų vertimuose, Dievo vardas JHVH, vadinamas *Ketyriaraide (Tetragrammaton)* ir ištariamas **Jahve**, verčiamas žodžiu VIESPATS, rašomu didžiosiomis raidėmis. Kur jis rašomas mažosiomis raidėmis, ten jis atitinka hebrajų *Adonaj*. Kai abu žodžiai eina drauge, jie rašomi **Viešpats Jahvé**.

Norėdams padaryti tekstą aiškesnį ir lengviau skaitomą, vertėjas kartais mato reikala įterpti laužtiniuose skliaustuose kokią nors žodį, kurio nėra originale, bet kuris neišvengiamas sakinio minčiai paryškinti. Kai originalo sakinyje pasirodo ilga eilė asmeninių įvardžių, kaip „jis“, dviprasmiškumui išvengti vienas ar kitas toks įvardis pakeičiamas asmenvardžiu. Tai irgi pasakoma išnašose.

Hebrajų vietovardžiai, miestavardžiai, tautovardžiai, asmenvardžiai ir šalių vardai sulietuvinami taip, kad jie tiksliau perteikia jų ištirimą hebrajų kalba. Tautovardžiuose vengiama nelietuviškų priesagų –itas, –itai, tad „izraelitai“ pakeičiami „izraeliais“, „moabitai“ – „moabiečiais“ ir panašiai.

Graikiškasis tekstas, panaudotas verčiant Naująjį Testamentą, yra *The Greek New Testament* (4-toji peržiūrėta Deutsche Gesellschaft ir United Bible Societies laida). Graikiškojo teksto yra išlikę labai daug rankraščių ir fragmentų iš įvairių amžių. Kai kurie fragmentai yra labai seni ir vertingi. Kadangi senovinių rankraščių skaitiniai yra vietomis skirtingi, aukščiau minėto teksto leidėjai stengėsi nustatyti labiau patikimą tekstą, vadovaudamiesi visuotinai priimtais tekstų kritikos principais. Tad vertėjas ir naudojosi šituo tekstu, jo įsitikinimu, šiuo metu geriausiu ir patikimiausiu. Skaitytojui reikia priminti, kad originalinio Biblijos teksto sudarymas nėra užbaigtas darbas, bet nuolatinis istorinis vyksmas. Toks pat yra ir Biblijos raštų supratimas, aiškinimas ir vertimas į įvairias kalbas.

Vertėjas dėkingas visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu rėmė šią didelį projektą: a.a. kun. Antanui Talačkai, jo bendruomenės nariams bei Britanijos Biblijų Draugijai, teikusiems vertėjui finansinę paramą per pirmuosius penkeris darbo metus, a.a. kun. doc. Jonui Pauperui ir a.a. vysk. Ansui Trakiui, kurie skaitė pirmuosius rankraščius ir tam reikalui pašventė daug sesijų. Vertėjas taip pat reiškia nuoširdžią padėką Missouri Sinodo Liuteronų Bažnyčiai, suteikusiai dalį lėšų vertimo techninio paruošimo ir leidimo išlaidoms apmokėti, kun. Jonui Juozapaičiui,

parūpinusiam Sinodo paramą ir ištikimai rėmusiam šią darbą, Vytauto Didžiojo Universiteto kalbininkams, peržiūrėjusiems beveik visus Senojo ir Naujojo Testamento išverstų knygų rankraščius, prof. Arnoldui Piročkinui, ištaisiusiam Jono evangeliją, kalbininkui Vladui Kulbokui ir visiems kitiems, kurių patarimai man buvo naudingi. Ne mažiau vertėjas dėkingas ir savo sekretorei Grace von Tobel, įrašiusiai jo sunkiai įskaitomus rankraščius į kompiuterį. Vertėjas labiausiai dėkoja Dievui, suteikusiam jam jėgų, ryžto ir ištvermės tam milžiniškam darbui atlikti. Šita Versija pašvenčiama Jo vieno garbei su malda ir viltimi, kad tie, kurie ją skaitys, Raštuose ras neišsemiamus Dievo išminties bei tiesos lobius ir per juos atras Jėzų Kristų, visų Šventųjų Raštų centrą, įsikūnijusį Dievo Žodį, kuris yra „kelias, tiesa ir gyvenimas“ (Jono 14,6).

Prof. dr. Algirdas Jurėnas
Vertėjas

SANTRUMPOS

Senojo Testamento knygu			
Pr	Pradžia	Flp	Filipiečiams
Iš	Išėjimas	Kol	Kolosiečiams
Lev	Leviai	1 Tes	1 Tesalonikiečiams
Sk	Skaičiai	2 Tes	2 Tesalonikiečiams
Dt	Deuteronomija	1 Tim	1 Timotiejui
Još	Jošuva	2 Tim	2 Timotiejui
Ts	Teisėjai	Tit	Titui
Rt	Rūta	Flm	Filemonui
1 Sam	1 Samuelio	Hbr	Hebrajams
2 Sam	2 Samuelio	Jok	Jokūbas
1 Kar	1 Karalių	1 Pet	1 Petro
2 Kar	2 Karalių	2 Pet	2 Petro
1 Kron	1 Kronikų	1 Jn	1 Jono
2 Kron	2 Kronikų	2 Jn	2 Jono
Ezr	Ezra	3 Jn	3 Jono
Nech	Nechemijas	Jud	Judo
Est	Estera	Apr	Aprėiskimas
Job	Jobas		
Ps	Psalms	Išnašose nurodytų senovinių versijų ir kodeksų	
Pat	Patarlės		
Pam	Pamokslininkas	Akv	Akvilos versija
Gg	Giesmių Giesmė	Arab	Arabų versija
Jez	Jezajas	4QDan ^a 6QDan	Kumrano Danieliaus fragmentai
Jer	Jeremijas		
Rd	Raudos	Etiop	Etiopų versija
Ezek	Ezekielis	G	Septuaginta
Dan	Danielis	GA	Aleksandrijos kodeksas
Hoš	Hošėja	GB	Vatikano kodeksas
Joel	Joelis	GL	Luciano Septuagintos tekstas
Am	Amosas	K	Ketyb (Rašoma)
Ob	Obadijas	L	Leningrado kodeksas
Jon	Jona	Lat	Senoji Lotynų versija
Mich	Micha	M	Masoretinis tekstas
Nach	Nachumas	4&11QPs ^a	Kumrano Psalmių fragmentai
Chab	Chabakukas	Kumr	Kumrano rankraščiai
Sef	Sefanijas	Qa.b	Jezajo tekstai pagal Kumrano rankraščius
Chag	Chagajas	Q	Kere (Skaitoma)
Zach	Zacharijas	4QSam ^{a.b.c}	Samuelio rankraščių fragmentai iš 4-tosios olos
Mal	Malachijas		
Naujojo Testamento knygu			
Mt	Matas	p66	Papiruso fragmentas Nr.66
Mk	Morkus	S	Sirų versija (Pešita)
Lk	Lukas	Sam	Hebr. Samariečių tekstas
Jn	Jonas	Syh	Syohexaplaris
Apd	Apdėstų Darbai	Sym	Symacho versija
Rom	Romiečiams	T	Targumai
1 Kor	1 Korintiečiams	Theod	Teodocijaus versija
2 Kor	2 Korintiečiams	V	Vulgata
Gal	Galatams	Vrs	Senovinės versijos
Ef	Efeziečiams		

SANTRUMPOS

Įvairūs sutrumpinimai ir ženklai
 dgl. daugelis
 dtgr. ditografija
 eg. egiptiečių
 esam..l. esamasis laikas
 gr. graikiškasis tekstas
 hapl. haplografija
 hbr. hebrajų
 išl. išleista
 kkr. Mss kai kurie rankraščiai
 kt. Mss kiti rankraščiai
 ~kt. Mss nėra kt. rankraščiuose
 l. litras, litrai, litro
 lit. paraidžiui, pažodžiui
 Ms(s) rankraštis, rankraščiai
 pgl. pagal
 plg. palygink
 p.p. po pietų

pstb. pastaba
 skn. skirsnelis, skirsneliai
 t.y. tai yra
 žr. žiūrėk

[] reiškia, kad tarp tų ženklų įterptas žodžių junginys išnašoje arba pateikiamas taip, kaip jis Biblijos originale pažodžiui skaitomas, arba kad jis pakeičiamas kitokiu vertimu, skirtingu žodžių sujungimu ar kituose senoviniuose rankraščiuose randamu variantu.

[] Laužtiniuose sklaustuose įterpti žodžiai ar sakiniai arba pateikia tekstą, kurio nėra seniausiuose rankraščiuose, arba pridėdami sakinio prasmei paryškinti, nors jų nėra originale.

SENASIS TESTAMENTAS

PRADŽIOS KNYGA

Pasaulio ir žmogaus sukūrimas

1 Pradžioje Dievas sukūrė dangų¹ ir žemę. ² Žemė buvo tuščia dykuma, tamsa gaubė gilius vandenį, ir Dievo Dvasia sklendė² ant vandenų paviršiaus.

3 Dievas tarė: „Tegul atsiranda šviesa!“ Ir atsirado šviesa. ⁴ Dievas matė, kad šviesa buvo gera, ir Dievas atskyrė šviesą nuo tamsos. ⁵ Dievas praminė šviesą „diena“, o tamsą jis praminė „naktimi“. Atėjo vakaras ir išaušo rytas—pirmoji³ diena.

6 Dievas tarė: „Tegul atsiranda tvirtuma tarp vandenų ir tegul ji atskiria⁴ vandenį nuo vandenų!“ Ir taip įvyko⁵. ⁷ Dievas padarė tvirtumą ir atskyrė vandenį, kurie buvo po tvirtuma, nuo vandenų, kurie buvo viršum tvirtumos. ⁸ Dievas praminė tvirtumą „dangumi“. Atėjo vakaras ir išaušo rytas—antroji diena.

9 Dievas tarė: „Tegul susirenka į vieną vietą vandenys, kurie yra po dangumi, kad pasirodytų sausuma!“ Ir taip įvyko. ¹⁰ Dievas praminė sausumą „žeme“, o vandenų samplūdį jis praminė „mariomis“. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹¹ Dievas tarė: „Tegul žemė išželdina šviežius žalumynus: augalus, duodančius sėklą, ir vaismedžius, auginančius žemėje savo rūšies vaisius, kuriuose yra jų sėkla!“ Ir taip įvyko. ¹² Žemė išželdė šviežius žalumynus: augalus, duodančius savo rūšies sėklą, ir medžius, auginančius savo rūšies vaisius, kuriuose yra jų sėkla. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹³ Atėjo vakaras ir išaušo rytas—trečioji diena.

14 Dievas tarė: „Tegul atsiranda šviesuliai dangaus tvirtumoje dienai nuo nakties atskirti! Jie tebūnie ženklai,

pažymintys nustatytus laikus, dienas ir metus! ¹⁵ Jie tebūnie šviesuliai dangaus tvirtumoje, kad šviestų viršum žemės!“

Ir taip įvyko. ¹⁶ Dievas padarė du didžiuosius žiburius—didesnį žiburį dienai valdyti ir mažesnį žiburį nakčiai valdyti—ir žvaigždes. ¹⁷ Dievas juos pastatė dangaus tvirtumoje, kad šviestų viršum žemės, ¹⁸ valdytų dieną bei naktį ir atskirtų šviesą nuo tamsos. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹⁹ Atėjo vakaras ir išaušo rytas—ketvirtoji diena.

20 Dievas tarė: „Tegul knibžda vandenys nuo knibždyno gyvūnų ir tegul paukščiai lekioja viršum žemės, dangaus tvirtumos priekyje!“ Ir taip įvyko⁶.

21 Dievas sukūrė dideles jūros pabaisas ir visokius vibždančius gyvūnus, nuo kurių knibždėjo vandenys, ir visokius sparnuočius. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ²² Dievas juos palaimino, tardamas: „Veiskitės, dauginkitės ir pripildykite jūrų vandenį, o paukščiai tesidaugina žemėje!“ ²³ Atėjo vakaras ir išaušo rytas—penktoji diena.

24 Dievas tarė: „Tegul žemė pagimdo įvairios veislės gyvūnus: įvairios veislės gyvulius, roplius ir laukinius žvėris!“ Ir taip įvyko.

25 Dievas padarė įvairios veislės laukinius žvėris, įvairios veislės gyvulius ir visus įvairios veislės žemės roplius. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera.

26 Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų atvaizdą, panašų į mus!“ Jie tegul valdo jūros žuvis, dangaus paukščius, gyvulius, visus laukinius žvėris⁷ ir visus roplius, ropojančius žemėje!“

27 Ir Dievas sukūrė žmogų pagal savo atvaizdą, pagal Dievo atvaizdą jis sukūrė jį, vyriškį ir moterišką jis juos sukūrė.

28 Dievas juos palaimino, ir Dievas jiems tarė⁸: „Veiskitės, dauginkitės, pripildykite žemę ir ją užvaldykite! Valdykite jūros žuvis, dangaus paukščius

1 Lit. dangūs

2 Arba: vėjas nuo Dievo siautė

3 Lit. viena

4 Arba: būna tai, kas atskiria

5 Perkelta su G iš 7 skn. galo.

6 G: ~M

7 S; M: visą žemę

8 G: tardamas

ir visus gyvūnus, ropojančius žeme!“

29 Ir Dievas tarė: „Štai aš jums duodu kiekvieną sėklą duodantį augalą, augantį visos žemės paviršiuje, ir kiekvieną medį, kurio vaisiai augina sėklą. Jie tebūnie jums maistas. 30 O visiems žemės gyvūnams, visiems dangaus paukščiams ir visiems, kurie ropoja žeme, kurie turi gyvybės kvapą, [aš duodu] visus žalumynus maistui“. Ir taip įvyko. 31 Ir Dievas matė visa, ką buvo padaręs, ir štai—tai buvo labai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas—šeštoji diena.

3 2 Kor 4, 6 6-8 2 Pet 3, 5 26 1 Kor 11, 7 27 Mt 19, 4; Mk 10, 6 27-28 Pr 5, 1-2

2 Taip buvo užbaigti dangus ir žemė bei visa jų aibė¹. 2 Ir Dievas septintąją dieną buvo užbaigęs² savo darbą, kurį buvo dirbęs. 3 Dievas palaimino septintąją dieną ir ją pašventino, nes per ją išėjosi nuo viso savo darbo, kurį jis³ atliko kurdamas.

2 Hbr 4, 4 10 2-3 Iš 20,11

Dievas sukuria žmogų ir jį įkurdina Edene

4 Tokia yra dangaus ir žemės istorija, kai jie buvo sukurti. Kai VIESPATS Dievas padarė žemę ir dangų,— 5 jokio laukinio krūmo dar nebuvo žemėje ir joks laukinis augmuo dar nežėlė, nes VIESPATS Dievas dar nebuvo davęs lietaus žemei ir nebuvo žmogaus dirvai įdirbti, 6 tik [požeminę] srovė⁴ pakildavo iš žemės ir sudrėkindavo visą dirvos paviršių,— 7 tada VIESPATS Dievas supavidalino žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė į jo nosį gyvybės kvapą. Taip žmogus tapo gyva būtybe.

8 VIESPATS Dievas įveisė sodą Edene, rytuose, ir ten įleido žmogų, kurį buvo supavidalinęs. 9 Ir VIESPATS Dievas išaugino iš žemės visokius medžius, mielus pasižiūrėti ir tinkamus maistui, ir gyvybės medį sodo viduryje

bei medį, leidžiantį žinoti, kas gera ir pikta.

10 Upė išteka iš Edeno sodui drėkinti; nuo tena⁵ ji šakojasi ir pavirsta keturiomis upėmis.

11 Pirmosios vardas—Pišonas. Ji yra ta, kuri teka aplink visą Havilos šalį, kur yra aukso. 12 Tos šalies auksas yra taurus. Ten randa bdelijaus sakų ir karneolio⁶ akmenį. 13 Antrosios upės vardas—Gichonas. Ji yra ta, kuri teka aplink visą Kušo šalį. 14 Trečiosios upės vardas—Chidekelis⁷. Ji yra ta, kuri teka į rytus nuo Ašūro. O ketvirtoji upė,—ji yra Eufratas.

15 VIESPATS Dievas paėmė žmogų ir jį įkurdino Edeno sode, kad šį įdirbtų ir sergėtų. 16 Ir VIESPATS Dievas įsakė žmogui, tardamas: „Nuo bet kokio sodo medžio tau leidžiama laisvai valgyti, 17 bet nuo medžio, leidžiančio žinoti gera ir pikta, tau draudžiama valgyti, nes tą dieną, kurią valgysi nuo jo, turėsi mirti“.

7 1 Kor 15, 45 9 Apr 2, 7; 22, 2. 14

Dievas padaro žmogui pagalbininkę

18 VIESPATS Dievas pagalvojo: „Negera žmogui būti vienam. Jam padarysiu tinkamą pagalbininkę⁸!“ 19 Tad VIESPATS Dievas supavidalino iš žemės visus lauko žvėris ir visus dangaus paukščius. Jis juos atvedė prie žmogaus, norėdamas pamatyti, kaip jis juos pramins; kuo tik žmogus juos—gyvūnus—pramins, toks turės būti jų vardas. 20 Žmogus davė vardus visiems gyvuliams, dangaus paukščiams ir visiems lauko žvėrim, tačiau žmogui nerasta tinkamos pagalbininkės.

21 Tada VIESPATS Dievas leido kietam miegui apimti žmogų, ir tas užmigo. Jis išėmė vieną jo šonkaulį ir to vieta užpildė kūnu. 22 Paskui VIESPATS Dievas sukūrė iš šonkaulio, kurį buvo išėmęs iš

1 Lit. kariuomenė (t.y. jų kūrinių visetas)

2 Sam GS: šeštąją dieną užbaigė

3 Hbr. Dievas

4 Arba: migla; G: versmė

5 T.y. tos vietos, kur upė palieka sodą

6 Hbr. šoham

7 T.y. Tigris

8 Lit. pagalba

žmogaus, moteriškę ir ją atvedė pas žmogų. 23 Tada žmogus tarė:

„Tai pagaliau kaulas iš mano kaulų

ir kūnas iš mano kūno!

Šita turi vadintis žmona¹, nes iš vyro² ji³ paimta“.

24 Dėl tos priežasties vyras palieka savo tėvą bei savo motiną ir prisiglaudžia prie savo žmonos, ir juodu tampa vienu kūnu. Ir jie abu—vyras ir jo žmona—buvo nuogi, tačiau nesigėdijo vienas kito.

24 Mt 19, 5; Mk 10, 7–8; 1 Kor 6, 16; Ef 5, 31

Žmogus nusikalsta ir išvaromas iš rojaus

3 Gyvatė buvo gudresnė už visus lauko gyvūnus, kuriuos VIEŠPATS Dievas buvo padaręs. Ir ji tarė moteriškai: „Ar tikrai Dievas pasakė: „Jums nevalia valgyti nuo bet kokio sodo medžio?““

2 Moteriškė atsakė gyvatei: „Mums leista valgyti sodo medžių vaisių, ³ tik apie vaisius medžio, esančio sodo viduryje, Dievas pasakė: „Jums draudžiama valgyti nuo jo ir jį paliesti, kad nemirtumėte““. 4 Tada gyvatė tarė moteriškai: ⁵ „Jūs tikrai nemirsite!

5 Bet Dievas žino, kad, kai tik valgsite nuo jo, atsivers jūsų akys, ir jūs būsite kaip Dievas, žinodami, kas gera ir pikta“.

6 Moteriškė, matydama, kad būtų gera valgyti nuo medžio, kad jis patrauklus akims ir kad medis geistinas gudriam pasidaryti,—paėmė jo vaisių ir valgė; ji davė ir savo vyrui, esančiam su ja, ir tas valgė. 7 Tada atsivėrė abiejų akys, ir jie susivokė esą nuogi; jie susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė prijuostes.

8 Išgirdę garsą⁴ VIEŠPATIES Dievo, vaikščiojancio sode, dienos vėjeliui dvelkiant, vyras ir jo žmona pasislėpė nuo VIEŠPATIES Dievo tarp sodo medžių. 9 Bet VIEŠPATS Dievas pašaukė žmogų ir jam tarė: „Kur tu esi?“

10 Tas atsiliepė: „Tavo garsą išgirdau sode ir bijojau, nes aš esu nuogas; tad pasislėpiau“. 11 Jis tarė: „Kas tau

pasakė, kad tu nuogas? Ar valgei nuo medžio, nuo kurio tau įsakiau nevalgyti?“

12 Žmogus atsakė: „Moteriškė, kurią man davė kaip draugę,—ji davė man nuo medžio, ir aš valgiau“. 13 VIEŠPATS Dievas tarė moteriškai: „Kaip drįsai tai daryti!“ O moteriškė atsakė: „Gyvatė mane apgavo, ir aš valgiau“.

14 Tada VIEŠPATS Dievas tarė gyvatei:

„Kadangi tai padarei, tu būsi prakeikta tarp⁵ visų gyvulių ir visų laukinių žvėrių.

Ant savo pilvo turėsi šliaužti ir dulkes krimsti per visas savo gyvenimo dienas!

15 Nesantaiką sukelsiu tarp tavęs ir moteriškės, tarp tavo vaisiaus ir jos vaisiaus:

šis kirs tau į galvą, o tu kirsi jam į kulnį“.

16 Moteriškai jis tarė:

„Tau, nėsčiai, padarysiu daug sopulių; skausmingai turėsi gimdyti vaikus.

Tačiau turėsi potraukį į savo vyrą, ir jis tau viešpataus“.

17 O žmogui jis tarė:

„Kadangi paklausei savo žmonos balso ir valgei nuo medžio, apie kurį buvau tau įsakęs: „Tau nevalia valgyti nuo jo“, prakeikta bus dirva dėl tavęs; vargdamas turėsi maitintis iš jos per visas savo gyvenimo dienas.

18 Erškėčius ir usnis ji tau želdins, ir turėsi valgyti laukinius augalus.

19 Prakaituotu veidu turėsi valgyti duoną,

kol sugrįši į dirvą,

nes iš jos esi paimtas;

nes tu esi dulkes ir į dulkes turi vėl pavirsti“.

1 Hbr. išša

2 Hbr. iš

3 Pr. šita

4 T.y. žingsnių garsą

5 Arba: patremta nuo; arba: labiau prakeikta negu (visi gyvuliai . . .)

20 Ir žmogus praminė savo žmoną Ieva¹, nes ji yra tapusi visų gyvųjų motina. 21 Paskui VIESPATS Dievas padarė žmogui ir jo žmonai kailines jupas ir jomis apvilko juos.

22 VIESPATS Dievas tarė: „Štai žmogus pasidarė kaip vienas iš mūsų, žinodamas gera ir pikta, o dabar—kad tik jis neištiesų savo rankos, nepaimtų nuo gyvybės medžio ir valgydamas negyventų per amžius!“ 23 Tad VIESPATS Dievas išsiuntė jį iš Edeno sodo, kad įdirbtų žemę, iš kurios jis buvo paimtas. 24 Jis išvarė žmogų ir į rytus nuo Edeno sodo pastatė kerubus bei zigzagais tviskantį liepsningą kalaviją, kad sergėtų kelią į gyvybės medį.

1 Apr 12, 9; 20, 2 13 2 Kor 11, 3; 1 Tim 2, 14 15 Apr 12, 17 17–18 Hbr 6, 8 22 Apr 22, 14

Kainas ir Abelis

4 Žmogus turėjo santykių su² savo žmona Ieva; ji tapo nėščia ir pagimdė Kainą. Ji sakė: „Išgijau vyrą su VIESPATIES pagalba“. 2 Ir ji vėl pagimdė [sūnų], jo³ brolių Abelį. Abelis pasidarė avių piemu, o Kainas pasidarė žemdirbys. 3 Kuriam laikui praslinkus, Kainas atnašavo VIESPACIUI dirvos derliaus auką. 4 Taip pat ir Abelis atnašavo savo bandos pirmagimius, būtent jų riebalus. VIESPATS maloniai pažvelgė į Abelį ir jo auką, 5 tačiau į Kainą ir jo auką maloniai nepažvelgė. Tad Kainas labai supyko, ir jo veidas paniuro. 6 Tada VIESPATS tarė Kainui: „Kodėl tu supykai ir kodėl paniūręs tavo veidas? 7 Argi, jei darysi gera, negalėsi pakelti [savo veido]“⁴? O jei nedarysi gera, ar nuodėmė nėra prie durų gulintis [priešas]? Jis geidžia tavęs, bet tu turi jį suvaldyti“.

8 Ir Kainas tarė savo broliui Abeliui: „Išeikime į lauką!“⁵ Jiems esant lauke, Kainas pakilo prieš savo brolių Abelį ir jį užmušė. 9 Tada VIESPATS tarė Kainui: „Kur yra tavo

brolis Abelis?“ Jis atsakė: „Nežinau. Ar aš esu savo brolio sargas?“ 10 Bet anas tarė: „Ką padarei? Tavo brolio kraujo balsas šaukiasi manęs nuo dirvos! 11 Taigi dabar tu esi prakeiktas ir pašalinamas nuo dirvos, kuri prasižiojo, kad priimtų tavo brolio kraują iš tavo rankos. 12 Kai dirbsi dirvą, ji tau nebeduos savo našos. Klajūnas ir benamis turėsi būti šalyje!“ 13 Kainas tarė VIESPACIUI: „Mano bausmė per didelė, kad galėčiau ją ištverti. 14 Štai šiandien mane nuvarei nuo dirvos, ir turėsiu nuo tavęs slėptis, būti klajūnas ir benamis šalyje; kas tik mane ras, užmuš mane“. 15 Bet VIESPATS jam tarė: „Taip nebus!“⁶ Kiekvienam, kuris užmuštų Kainą, septyngubai tebūnie atkeršijama!“ Ir VIESPATS uždėjo Kainui ženklą, kad nė vienas, jį sutikęs, jo neužmuštų. 16 Taip Kainas pasitraukė iš VIESPATIES akivaizdos ir apsigyveno Nodo šalyje, į rytus nuo Edeno.

4 Hbr 11, 4 8 Mt 23, 35; Lk 11, 51; 1 Jn 3, 12 10 Hbr 12, 24

Kaino palikuonys

17 Paskui Kainas turėjo santykių su⁷ savo žmona; ta pradėjo ir pagimdė Chanochą. Jis⁸ statė miestą, ir tą miestą praminė savo sūnaus vardu⁹, Chanochu. 18 Chanochui gimė Iradas; Iradas buvo Mechujaelio tėvas; Mechujaelis buvo Metušaelio tėvas, o Metušaelis buvo Lamecho tėvas. 19 Lamechas vedė dvi žmonas. Pirmosios vardas buvo Ada, o antrosios vardas—Šila. 20 Ada pagimdė Jabalą; jis buvo tėvas tų, kurie gyvena palapinėse ir laiko gyvulius. 21 Jo brolio vardas buvo Jubalas; tas buvo visų lyrininkų ir vamzdininkų tėvas. 22 Taip pat ir Šila pagimdė: Tubal-Kainą, visų žaliavario ir

1 Hbr. Chavvā
2 Lit. pažino
3 T.y. Kaino
4 Arba: nebūsi priimtas
5 SamGSLatV

6 GSV; M: Todėl
7 Lit. pažino
8 T.y. Kainas
9 Arba rk.: Šis (t.y. Chanochas) ... praminė savo vardu

geležies kalvių tėvą¹. Tubal-Kaino sesuo buvo Naama.

- 23 Lamechas tarė savo žmonoms:
„Ada ir Šila, išgirskite mano
balsa!
Lamecho žmonos,
klausykite mano kalbos!
Juk vyrą užmušu už man
padarytą žaidą
ir berniuką už man
padarytą randą!
24 Nes jei septyngubai atkeršijama
už Kainą,
tai už Lamechą
septyniasdešimt septynis
kart!“

Šetas ir Enošas

25 Adomas vėl turėjo santykių su² savo žmona; ta pagimdė sūnų ir jį praminė Šetu, nes [ji sakė]: „Dievas man davė kitą vaiką į Abelio vietą, kadangi Kainas jį užmušė“. 26 Taip pat ir Šetui gimė sūnus; jis praminė jį Enošu. Anuomet pradėta šauktis VIEŠPATIES vardo.

Adomo palikuonys

5 Toks yra Adomo kartų eilės sąrašas. 5 Kai Dievas sukūrė Adomą³, jis padarė jį panašų į Dievą. 2 Vyriski ir moteriškę jis sukūrė juos; jis juos palaimino ir juos praminė „žmonėmis“⁴, kai jie buvo sukurti.

3 Kai Adomui buvo šimtas trisdešimt metų, jam gimė [sūnus], panašus į jį, pagal jo atvaizdą, ir jis jį praminė Šetu. 4 Šetui gimus⁵, Adomas gyveno dar aštuonis šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 5 Taigi viso Adomo amžiaus, kurį jis išgyveno, buvo devyni šimtai trisdešimt metų. Paskui jis mirė.

6 Kai Šetas buvo šimto penkerių metų, jam gimė Enošas. 7 Enošui gimus, Šetas gyveno dar aštuonis šimtus septynerius metus ir susilaukė sūnų bei

dukterų. 8 Taigi viso Šeto amžiaus buvo devyni šimtai dvylika metų. Paskui jis mirė.

9 Kai Enošui buvo devyniasdešimt metų, jam gimė Kėnanas. 10 Kėnanui gimus, Enošas dar gyveno aštuonis šimtus penkiolika metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 11 Taigi viso Enošo amžiaus buvo devyni šimtai penkeri metai. Paskui jis mirė.

12 Kai Kėnanui buvo septyniasdešimt metų, jam gimė Mahalalelis. 13 Gimus Mahalaleliui, Kėnanas gyveno dar aštuonis šimtus keturiasdešimt metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 14 Taigi viso Kėnano amžiaus buvo devyni šimtai dešimt metų. Paskui jis mirė.

15 Kai Mahalalelis buvo šešiasdešimt penkerių metų, jam gimė Jeredas. 16 Gimus Jeredui, Mahalalelis gyveno dar aštuonis šimtus trisdešimt metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 17 Taigi viso Mahalalelio amžiaus buvo aštuoni šimtai devyniasdešimt penkeri metai. Paskui jis mirė.

18 Kai Jeredas buvo šimto šešiasdešimt dvejų metų, jam gimė Chanochas. 19 Gimus Chanochui, Jeredas gyveno dar aštuonis šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 20 Taigi viso Jeredo amžiaus buvo devyni šimtai šešiasdešimt dveji metai. Paskui jis mirė.

21 Kai Chanochas buvo šešiasdešimt penkerių metų, jam gimė Metušelachas. 22 Chanochas vaikščiojo su Dievu. Gimus Metušelachui, jis gyveno dar⁶ tris šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. 23 Taigi viso Chancho amžiaus buvo trys šimtai šešiasdešimt penkeri metai. 24 Chanochas vaikščiojo su Dievu, paskui jis pradingo⁷, nes jį paėmė Dievas.

25 Kai Metušelachas buvo šimto aštuoniasdešimt septynerių metų, jam gimė Lamechas. 26 Gimus Lamechui, Metušelachas gyveno dar septynis šimtus aštuoniasdešimt dvejus metus ir

1 Rk. su T.

2 Lit. pažino

3 Hbr. adam reiškia „žmogų“, „žmones“, „žmoniją“. Čia „adam“ yra tikrinis vardas.

4 Hbr. adam

5 Lit. Po to, kai jis pasidarė Šeto tėvas

6 GV; ~M

7 Lit. jo nebebuvo

susilaukė sūnų bei dukterų. ²⁷ Taigi viso Metušelacho amžiaus buvo devyni šimtai šešiasdešimt devyneri metai. Paskui jis mirė.

²⁸ Kai Lamechas buvo šimto aštuoniasdešimt dvejų metų, jam gimė sūnus. ²⁹ Ir jis jį praminė Nojumi¹ sakdamas: „Šitas palengvins mūsų darbą ir mūsų rankų nusikamavimą dėl dirvos, kurią VIESPATS prakeikė“.

³⁰ Gimus Nojui, Lamechas gyveno dar penkis šimtus devyniasdešimt penkerius metus ir susilaukė sūnų bei dukterų.

³¹ Taigi viso Lamecho amžiaus buvo septyni šimtai septyniasdešimt septyneri metai. Paskui jis mirė. ³² Kai Nojus buvo penkių šimtų metų, jam gimė Šemas, Chamas ir Jafetas.

2 Mt 19, 4; Mk 10, 6 1–2 Pr 1, 27–28 24 Hbr 11, 5; Jud 14

Dievo sūnūs ir milžinai

6 Kai žmonių pradėjo daugėti žemės paviršiuje ir jiems gimė dukterų, ² Dievo sūnūs² matė, kad žmonių dukterys buvo gražios, ir ėmė sau į žmonas iš tarpo visų, kurias jie buvo išsirinkę. ³ Tada VIESPATS tarė: „Mano dvasia³ tenepasilieka žmoguje amžinai, nes jis tėra kūnas. Jo amžius tebūnie šimtas dvidešimt metų!“

⁴ Milžinų buvo žemėje anomis dienomis, taip pat ir vėliau. Kai Dievo sūnūs įeidavo pas žmonių dukteris, jos gimdydavo jiems [vaikus]. Tie buvo žilos senovės galiūnai, garsūs vyrai:

4 Sk 13, 33

Tvanas

⁵ Kai VIESPATS pamatė, kad žmonių nelabumas žemėje pasidarė didelis ir kiekvienas jų širdies minčių siekimas visuomet buvo tik piktas, ⁶ VIESPATS gailėjosi padaręs žmones žemėje ir sielojosi širdyje. ⁷ Ir VIESPATS tarė: „Tegul žmones, kuriuos sukūriau, išnaikinsiu nuo žemės paviršiaus—žmones ir gyvulius, roplius ir dangaus paukščius,—nes gailiuos juos

padaręs“. Tačiau Nojus rado malonę VIESPATIES akyse.

⁹ Tokia yra Nojaus šeimos istorija: Nojus buvo teisus vyras; jis buvo nepaikintinas savo bendraamžiuose⁴; su Dievu vaikščiojo Nojus. ¹⁰ Ir Nojui gimė trys sūnūs: Šemas, Chamas ir Jafetas.

¹¹ Žemė buvo sugedusi Dievo akivaizdoje, ir žemė pasidarė pilna smurto. ¹² Kai Dievas pažiūrėjo į žemę, ji pasirodė sugedusi, nes kiekvienas kūnas buvo pagadinęs savo elgesį žemėje. ¹³ Tada Dievas tarė Nojui: „Esu nusprendęs padaryti galą kiekvienam kūnui, nes dėl jų žemė pasidarė pilna smurto. Ir štai aš rengiuos juos pragaisti nuo žemės“⁵. ¹⁴ Pasidaryk arką iš goferio medžio; tu turi padaryti arką su kajutėmis ir ją ištepti derva iš vidaus ir iš lauko. ¹⁵ Šitaip tu turi ją padaryti: trijų šimtų mastų⁶ turi būti arkos ilgis, penkiasdešimt mastų jos plotis ir trisdešimt mastų jos aukštis.

¹⁶ Tu turi padaryti arkai stogą, jį užbaigti per mastą nuo viršaus⁷, arkos duris įstatyti jos šone ir joje įrengti apatinį, vidurinį ir viršutinį denį. ¹⁷ O aš štai rengiuos užtvindyti žemę tvanu, vandenimis, kad pragaistinėčiau po dangumi kiekvieną kūną, kuriame yra gyvybės kvapas. Visa, kas yra žemėje, turi pragaisti. ¹⁸ Bet su tavim padarysiu savo sandorą: turėsi įeiti į arką—tu ir tavo sūnūs, tavo žmona ir tavo sūnų žmonos su tavim. ¹⁹ Ir iš kiekvieno gyvūno, iš visokio kūno, turėsi įgabenti į arką po du iš kiekvieno, kad išlaikytum juos gyvus su tavim. Jie turi būti patinas ir patelė. ²⁰ Iš įvairios veislės paukščių ir įvairios veislės gyvulių, iš įvairios veislės žemės roplių turi įeiti pas tave po du iš kiekvienos, kad išliktų gyvi. ²¹ O tu pasiimk visokio valgomo maisto ir susikrauk pas save, kad tau ir

4 Lit. kartose (t.y. kartose, kurių jis susilaukė gyvendamas)

5 Sam T; M: drauge su žeme

6 1 mastas = 45-59 cm.

7 T.y. leisti stogui išsikišti per mastą už arkos sienos arba palikti vieno masto tarpą tarp stogo ir arkos sienų viršaus

1 Hbr. Noach

2 Arba: dievų sūnūs (t.y. dieviškos būtybės)

3 T.y. gyvybę teikias kvapas

jiems būtų kuo maitintis“. 22 Ir Nojus padarė visai taip, kaip Dievas jam buvo įsakęs; jis taip padarė.

5-8 Mt 24, 37; Lk 17, 26; 1 Pet 3, 20 9 2 Pet 2, 5
22 Hbr 11, 7

7 Tada VIEŠPATS tarė Nojui: „Ieik į arką, tu ir visi tavo namiškiečiai, nes tave mačiau esant teisų prieš mane šioje kartoje! 2 Pasiimk iš kiekvieno tyrojo gyvulio septynias poras, patiną ir jo patelę, ir iš kiekvieno netyrojo gyvulio porą, patiną ir jo patelę, 3 taip pat iš kiekvieno dangaus paukščio septynias poras, patiną ir patelę, kad išlaikytų veislę gyvų visos žemės paviršiuje. 4 Nes dar septynios dienos, ir aš leisiu lyti ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, ir visas būtybes, kurias esu padaręs, išnaikinsiu nuo žemės¹ paviršiaus“. 5 Ir Nojus padarė visai taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs.

6 Nojus buvo šešių šimtų metų, kai tvasas, vandenys užliejo žemę. 7 Tada Nojus ir jo sūnūs, jo žmona ir jo sūnų žmonos įėjo su juo į arką, gelbėdamiesi nuo tvano vandenų. 8 Iš tyrujų gyvulių ir iš gyvulių, kurie netyri, iš paukščių ir iš viso, kas ropoja žeme, 9 po du—patinas ir patelė—įėjo pas Nojų į arką,—kaip Dievas buvo įsakęs Nojui. 10 Ir, septynioms dienoms praslinkus, tvano vandenys užliejo žemę.

11 Šeši šimtaisiais Nojaus gyvenimo metais, antrąjį mėnesį, septynioliktają to mėnesio dieną—tą dieną pratrūko visi didžiosios gėlmės šaltiniai ir dangaus langai atsidarė. 12 Ir lietus lijo ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. 13 Tą pačią dieną Nojus ir jo sūnūs Šemas, Chamas ir Jafetas, Nojaus žmona ir trys jų sūnų žmonos įėjo su juo² į arką— 14 jie ir visokie žvėrys, visokie galvijai, visokie ropliai, ropojęntys žeme, ir visokie paukščiai, visi sparnuoti skraiduoliai³. 15 Ir jie įėjo pas Nojų į

arką, po du iš kiekvieno kūno, kuriame buvo gyvybės kvapas. 16 Tie, kurie įėjo, buvo patinas ir patelė iš kiekvieno kūno,—kaip Dievas jam⁴ buvo įsakęs. Ir VIEŠPATS jį užrakino.

17 Tvasas tęsėsi keturiasdešimt dienų žemėje. Vandenys daugėjo ir pakėlė arką, ir ta plūduriavo aukštai viršum žemės. 18 Vandenys patvino ir labai padaugėjo žemėje, ir arka plaukė vandens paviršiumi. 19 Vandenys labai patvino žemėje, ir buvo apsemti visi aukštieji kalnai, kurie stūkso po visu dangumi. 20 Vandenys patvino penkiolika mastų aukščiau, ir buvo apsemti kalnai. 21 Tada pragaišo kiekvienas žemėje judantis kūnas—paukščiai, galvijai, žvėrys, visas žemėje knibždantis knibždėlynas ir visi žmonės. 22 Visa, kieno nosyje buvo gyvybės⁵ kvapas, visa, kas gyveno sausumoje, išmirė. 23 Taip jis⁶ išnaikino visas būtybes, buvusias žemės paviršiuje—žmones ir gyvulius, roplius ir dangaus paukščius; jie buvo išnaikinti nuo žemės. Išliko tik Nojus ir tie, kas buvo su juo arkoje. 24 O vandenys buvo užtvinę žemę šimta penkiasdešimt dienų.

7 Mt 24, 38-39; Lk 17, 27 11 2 Pet 3, 6

8 Tada Dievas atsiminė Nojų ir visus žvėris bei visus galvijus, kurie buvo su juo arkoje. Dievas leido vėjui pūsti per žemę, ir vandenys ėmė slūgti. 2 Užsidarė gėlmės šaltiniai bei dangaus langai ir buvo sulaikytas lietus iš dangaus. 3 Tada vandenys vis traukėsi atgal nuo žemės, ir, šimtui penkiasdešimt dienų praslinkus, vandenys nuslūgo. 4 Septintąjį mėnesį, septynioliktają to mėnesio dieną, arka nusėdo ant Ararato kalnų. 5 O vandenys vis slūgo iki dešimtojo mėnesio. Dešimtąjį [mėnesį], to mėnesio pirmąją, pasirodė kalnų viršūnės.

6 Keturioms dešimtims dienų praslinkus, Nojus atidarė arkos langą, kurį buvo įtaisęs, 7 ir išleido juodvarnį.

1 Lit. dirvos

2 GS, plg. 8, 16.18; M: jais

3 -G.

4 T.y. Nojui

5 GV; M+dvasios

6 T.y. Dievas

Tas vis išskrisdavo ir parskrisdavo, kol vandenys žemėje nudžiūvo. ⁸ Paskui jis paleido nuo savęs karvelį, norėdamas ištirti, ar vandenys jau nusekė žemės paviršiuje. ⁹ Bet karvelis nerado, kur pailsinti savo kojos pėdą, ir sugrįžo pas jį į arką, nes vanduo tebesėmė visos žemės paviršių. Jis ištiesė ranką, jį nutvėrė ir įkėlė pas save į arką. ¹⁰ Palaukęs dar kitas septynias dienas, jis vėl išleido iš arkos karvelį. ¹¹ O karvelis parskrido pas jį vakare, ir štai šviežiai nuskintas alyvmedžio lapas buvo jo snape. Taip Nojus patyrė, kad vandenys žemėje buvo nusekė. ¹² Palaukęs dar kitas septynias dienas, jis išleido karvelį, bet tas daugiau nebesugrįžo pas jį.

¹³ Seši šimtai pirmaisiais metais, pirmojo mėnesio pirmąją, vandenys buvo nudžiūvę žemėje. Nojus, atvožęs arkos dangtį, pasižiūrėjo, ir štai žemės paviršius buvo išdžiūvęs. ¹⁴ Antrąjį mėnesį, dvidešimt septintąją to mėnesio dieną, žemė pasidarė sausa.

¹⁵ Tada Dievas prabilo į Nojų:

¹⁶ „Išeik iš arkos, tu ir tavo žmona, tavo sūnūs ir tavo sūnų žmonos su tavim!

¹⁷ Visus kiekvienos veislės¹ gyvūnus—paukščius, gyvulius ir visus žemės šliaužiančius roplius—išsivesk su savim, kad jie knibždėtų žemėje, veistųsi ir daugintųsi žemėje!“ ¹⁸ Taigi Nojus išėjo, jo sūnūs ir jo žmona, ir jo sūnų žmonos su juo. ¹⁹ Visi gyvūnai—visi gyvuliai, visi paukščiai ir visi žemės šliaužiantys ropliai²—išėjo iš arkos paveislui.

²⁰ Paskui Nojus pastatė VIESPAČIUI aukurą ir, paėmęs iš visų tyrųjų gyvulių ir iš visų tyrųjų paukščių, aukojo ant aukuro deginamąsias aukas.

²¹ VIESPATS, užuodęs raminantį kvapą, sau tarė: „Aš daugiau nebeprakeiksiu žemės dėl žmogaus, nors ir piktas žmogaus širdies palinkimas nuo pat jaunystės, ir daugiau nebeužgausiu nė vieno gyvūno, kaip esu padaręs.

²² Kol žemė gyvuos, tenesiliauja
sėja ir pjūtis,
šaltis ir šiluma,
vasara ir žiema,

diena ir naktis!“

Palaiminimas ir sandora

⁹ Dievas palaimino Nojų bei jo sūnus ir tarė: „Veiskitės, dauginkitės ir pripildykite žemę! ² Tegul bijo ir baidosi jūsų visi žemės gyvūnai, visi oro paukščiai, visa, kas ropoja žeme, ir visos jūros žuvys; į jūsų ranką jie atiduoti. ³ Visa, kas kruta ir gyva, tebūnie jums maistui. Kaip atidaviau žalius augalus, taip atiduodu jums viską. ⁴ Tik mėsos su jos gyvybe, jos krauju, jums nevalia valgyti. ⁵ Tačiau už jūsų pačių kraują pareikalausiu ataskaitos; iš kiekvieno žvėries pareikalausiu už jį ir iš žmogaus pareikalausiu ataskaitos už žmogaus gyvybę—iš kiekvieno už jo brolio [gyvybę]. ⁶ Kas pralieja žmogaus kraują, to kraujas turi būti žmogaus pralietas,—nes į Dievo paveikslą jis padarė žmogų. ⁷ O jūs veiskitės ir dauginkitės, knibždėkite žemėje ir dauginkitės joje!“

⁸ Paskui Dievas tarė Nojui ir jo sūnams, esantiems su juo: ⁹ „Štai aš darau savo sandorą su jumis ir su jūsų palikuonimis, kurie gyvens po jūsa, ¹⁰ ir su visomis būtybėmis, esančiomis su jumis: su paukščiais, galvijais ir visais laukiniais gyvuliais, esančiais su jumis, visais, kurie išėjo iš arkos,—visais žemės gyvūnais. ¹¹ Ir aš ištesėsiu savo sandorą su jumis, kad jokio kūno nebenugaišins tvano vandenys ir nebebus tvano žemei sunaikinti“. ¹² Ir Dievas tarė: „Šitas yra ženklas sandoros, kurią aš darau tarp savęs ir jūsų bei visų būtybių, esančių su jumis, visoms būsimoms kartoms: ¹³ savo lanką dedu į debesis, ir jis tebūnie ženklas sandoros tarp manęs ir žemės. ¹⁴ Kai apniauksiu debesis žemę ir lankas pasirodys debesyse, ¹⁵ aš atsiminsiu savo sandorą, esančią tarp manęs ir jūsų bei visų kiekvienos veislės³ būtybių, ir vandenys nebe pavirs tvanu visam kūnui prazudyti. ¹⁶ Kai lankas bus debesyse, jį pamatysiu, kad a t s i m i n č i a u a m ž i n a

1 Lit. kiekvieno kūno

2 G; M: visi ropliai ir visi paukščiai, visa, kas ropoja žeme

3 Lit. kiekvieno kūno

sandorą tarp Dievo ir visų kiekvienos žemėje esančios veislės¹ būtybių“.

17 Dievas tarė Nojui: Šitas yra ženklas sandoros, kurią sudariau tarp savęs ir viso žemėje esančio kūno“.

1 Pr 1, 28 4 Lev 7, 26-27; 17, 10-14; 19, 26; Dt 12, 16.
23; 15, 23 6 Iš 20, 13 6 Pr 1, 26 7 Pr 1, 28

Nojus ir jo sūnūs

18 Nojaus sūnūs, kurie išėjo iš arkos, buvo Šemas, Chamas ir Jafetas. Chamas buvo Kanaano tėvas. 19 Tie trys buvo Nojaus sūnūs, ir iš jų pasklido visa žemė².

20 Nojus, žemdirbys, pradėjo veistis vynuogynus. 21 Išgėręs vyno, jis pasigėrė ir gulėjo nuogas savo palapinėje. 22 Chamas, Kanaano tėvas, pamatęs savo tėvo nuogybę, tai pasakė savo dviem broliams lauke. 23 O Šemas ir Jafetas, paėmę apsiaustą ir jį užsimetę ant abiejų pečių, priėjo atbuli ir apdengė savo tėvo nuogybę. Kadangi jų veidai buvo nukreipti į priešingą pusę, jie nepamatė savo tėvo nuogybės. 24 Nojus, išsiblaivinęs nuo vyno ir patyręs, ką jam buvo padaręs jo jauniausias sūnus, 25 tarė:

„Tebūnie prakeiktas Kanaanas!
Tarnų tarnas jis tebūnie
savo broliams!“

26 Toliau jis sakė:
„Tebūnie giriamas VIEŠPATS,
Semo Dievas,
o Kanaanas tebūnie jo
tarnas!“

27 Tegul Dievas praplečia Jafetui
ribas
ir tegul jis gyvena Šemo
palapinėse,
o Kanaanas tebūnie jam
tarnas!“

28 Tvanui praėjus, Nojus dar gyveno tris šimtus penkiasdešimt metų. 29 Taigi viso Nojaus amžiaus buvo devyni šimtai penkiasdešimt metų. Paskui jis mirė.

Nojaus palikuonių kartos

10 Tokia yra Nojaus sūnų kartų eilė. Nojaus sūnūs buvo³ Šemas, Chamas ir Jafetas. Tvanui praėjus, jiems gimė sūnų.

2 Jafeto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajas, Javano, Tubalas, Mešečas ir Tyras. 3 Gomero sūnūs: Aškanazas, Rifatas ir Togarma. 4 Javano sūnūs: Eliša, Tarsišas, Kitimas ir Rodanimas⁴. 5 Iš šitų atsišakojo tautų salos⁵. Šitie yra Jafeto sūnūs⁶ savo šalyse, kiekvienas turintis savo kalbą, žiūrint jų genčių jų tautose.

6 Chamo sūnūs: Kušas, Mišraimas⁷, Putas ir Kanaanas. 7 Kušo sūnūs: Seba, Chavila, Sabta, Ragma ir Sabtecha. Ragmos sūnūs: Seba ir Dedanas. 8 Kušui gimė Nimrodas; jis buvo pirmasis galiūnas žemėje. 9 Jis buvo smarkus medžiotojas VIESPATIES akivaizdoje. Todėl sakoma: „Smarkus medžiotojas VIESPATIES akivaizdoje, kaip Nimrodas“. 10 Jo karalystės pradinės sritys⁸ buvo, Babilonas, Erechas, Akadas ir Kalnė Šinearo šalyje. 11 Iš tos šalies jis išvyko į Asiriją ir pastatė Ninevę, Rechabot-Irą, Kelachą 12 ir Reseną tarp Ninevės ir Kelacho. Pastarasis yra įžymus miestas. 13 Mišraimui gimė ludai, anamai, lehabai, naftuchai, 14 patrosiečiai, kasluchai ir kaftoriečiai⁹, iš kurių kilo filistinai. 15 Kanaanui gimė jo pirmagimis Šidonas ir Chetas, 16 jebusiečiai, amoriečiai ir girgašai, 17 chivai, arkai ir sinai, 18 arvadiečiai, šemarai ir chatatiečiai. Paskui kanaaniečių giminės taip pasklido, 19 jog kanaaniečių ribos tęsėsi nuo Šidono Geraros linkui ligi Gazos, Sodomos, Gomoros, Admos ir Šeboimo linkui ligi Lašos. 20 Šitie yra Chamo sūnūs, žiūrint

3 Rk.; ~M (hapl.)

4 Sam G1 Kr 1, 7; M: Dodanimas

5 Arba: pajūriai ir salos

6 Įterpta, sekant 20 ir 31 skn.; ~M

7 T.y. Egiptas

8 Lit. pradžia

9 Perkelta iš sakinio galo

1 Lit. kiekvieno žemėje esančio kūno

2 T.y. žmonija

jų giminių, žurint jų kalbą, jų šalyse, jų tautose.

21 Taip pat gimė [sūnų] ir Šemui, visų Eberio sūnų tėvui, vyresniajam Jafeto broliui. 21 Šemo sūnūs: Elamas, Ašūras, Arpachšadas, Ludas ir Aramas. 23 Aramo sūnūs: Usas, Chulis, Geteris ir Mašas. 24 Arpachšadui gimė Šelachas, o Šelachui gimė Eberis. 25 Eberiui gimė du sūnūs: vieno vardas buvo Pelegas, nes jo dienomis išsiskirstė žmonija¹, o jo brolio vardas buvo Joktanas. 26 Joktanui gimė Almodadas, Šelefas, Chašarmavetas, Jerachas, 27 Hadoramas, Uzalis, Dikla, 28 Obalis, Abimaelis, Šeba, 29 Ofyras, Chavila ir Jobabas. Jie visi—Joktano sūnūs. 30 Jų gyvenvietės tęsiasi nuo Mešos ligi Sefaros, Rytų kalnyno. 31 Šitie yra Šemo sūnūs, žiūrint jų giminių, žiūrint jų kalbą, jų šalyse, žiūrint jų tautų.

32 Šitos yra Nojaus sūnų giminės, pagal jų kartų eilę, tarp jų tautų, ir iš šitų išsišakojo tautos žemėje po tvano.

Babilono bokštas

11 „Visi žemės gyventojai“² turėjo vienodą kalbą ir vienodus žodžius. 2 Besikeldami iš rytų, jie rado lygumą Šinearo krašte ir ten apsigyveno. 3 Ir jie sakė vienas kitam: „Eikime, išmeskime plytų ir išdeginokime!“ Plyta jiems atstojo akmenį, o asfaltas jiems atstojo molio glaistą. 4 Paskui jie sakė: „Eikime, pasistatysime miestą ir bokštą, kurio viršūnė siektų dangų! Tegul taip pasidarysime varda, kad neišsklistume visos žemės paviršiuje!“ 5 Tada VIESPATIS nužengė pamatyti miesto ir bokšto, kurį žmonės statė. 6 Ir VIESPATIS tarė: „Stai jie yra viena tauta ir visi turi vieną kalbą, o tai tėra pradžia to, ką jie rengiasi daryti! Nuo dabar nieko, ką jie sumanys daryti, jiems nebus negalima. 7 Eikime, nuženkime ir ten sumaišykime jų kalbą, kad jie nebesuprastų vienas kito kalbos!“ 8 Taip VIESPATIS juos išsklaidė iš ten po visą žemę, ir jie liovėsi statę miestą. 9 Todėl jį praminė Babeliu, nes ten VIESPATIS

sumaišė visos žemės kalbą ir iš ten VIESPATIS juos išsklaidė po visą žemę.

Šemo kartų eilė

10 Šita yra Šemo kartų eilė: Šemas buvo šimto metų, kai jam gimė Arpachšadas—dvejiems metams praslinkus po tvano. 11 Ir Šemas, gimęs Arpachšadui, gyveno dar penkis šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

12 Kai Arpachšadas buvo išgyvenęs trisdešimt penkerius metus, jam gimė Šelachas. 13 Ir Arpachšadas, gimęs Šelachui, gyveno dar keturis šimtus trejus metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

14 Kai Šelachas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Eberis. 15 Ir Šelachas, gimęs Eberiui, gyveno dar keturis šimtus trejus metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. 16 Kai Eberis buvo išgyvenęs trisdešimt ketverius metus, jam gimė Pelegas. 17 Ir Eberis, gimęs Pelegui, gyveno dar keturis šimtus trisdešimt metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. 18 Kai Pelegas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Rejus. 19 Ir Pelegas, gimęs Rejui, gyveno dar du šimtus devynerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

20 Kai Rejus buvo išgyvenęs trisdešimt dvejus metus, jam gimė Serugas. 21 Ir Rejus, gimęs Serugui, gyveno dar du šimtus septynerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

22 Kai Serugas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Nachoras. 23 Ir Serugas, gimęs Nachorui, gyveno dar du šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

24 Kai Nachoras buvo išgyvenęs dvidešimt devynerius metus, jam gimė Terachas. 25 Ir Nachoras, gimęs Terachui, gyveno dar šimtą devyniolika metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

26 Kai Terachas buvo išgyvenęs septyniasdešimt metų, jam gimė Abramasis, Nachoras ir Haranas.

Teracho genealogija

1 Lit. žemė

2 Lit. Visą žemę

27 Tokia yra Teracho palikuonių eilė: Terachas buvo Abramo, Nachoro ir Harano tėvas, o Haranas—Loto tėvas. 28 Haranas mirė, jo tėvui Terachui gyvam tebesant, savo gimtojoje šalyje, Kaldėjų Ure. 29 Abramasis ir Nachoras vedė. Abramo žmona vadinosi Saraja, o Nachoro žmona—Milka; ji buvo Harano, Milkos ir Jiskos tėvo duktė. 30 O Saraja buvo nevaisinga; ji neturėjo vaikų.

31 Terachas paėmė savo sūnų Abramą ir Harano sūnų Lotą, savo sūnaitį, ir savo marčią Sarają, savo sūnaus Abramo žmoną, ir juos išvedė¹ iš Kaldėjų Uro, norėdamas eiti į Kanaano šalį. Atėję lig Charano, ten apsigyveno. 32 Viso Teracho amžiaus buvo du šimtai penkeri metai, ir Terachas mirė Charane.

Pažadas Abramui ir jo kelionė

12 VIESPATS tarė Abramui: „Eik iš savo šalies, nuo savo giminių ir iš savo tėvo namų į šalį, kurią tau parodysiu.

2 Tave padarysiu didele tauta ir tave laiminsiu.

Išgarsinsiu tavo vardą, ir tu būk palaiminimas.

3 Laiminsiu tuos, kurie tave laimina, o tą, kuris tave prakeikia, prakeiksiu, ir tavim laiminsis² visos žemės giminės“.

4 Taigi Abramasis vyko, kaip VIESPATS jam buvo pasakęs, ir su juo vyko Lotas. Abramasis buvo septyniasdešimt penkerių metų, kai išvyko iš Charano. 5 Abramasis paėmė savo žmoną Sarają, savo brolėną Lotą ir visą jų lobį, kurį jie buvo sukaupę, ir asmenis, kuriuos jie buvo išigiję Charane. Jie išvyko, norėdami eiti į Kanaano šalį, ir atvyko į Kanaano šalį. 6 Abramasis perėjo per šalį iki Šechemo

vietovės, iki Morės³ ažuolo⁴. Anuomet kanaaniečiai buvo šalyje. 7 Tada VIESPATS pasirodė Abramui ir tarė: „Tavo palikuonims aš duosiu šitą šalį.“ Jis ten pastatė aukurą VIESPACIUI, kuris jam buvo pasirodęs. 8 Paskui jis traukė iš ten toliau kalnuosna, į rytus nuo Bėt-Eliso, ir ištisė savo palapinę tarp Bėt-Eliso vakaruose ir Ajo rytuose. Ten jis pastatė aukurą VIESPACIUI ir šaukėsi VIESPATIES vardo. 9 Paskui Abramasis keliavo vis toliau ir toliau į Negebą.

1 Apd 7, 2-3; Hbr 11, 8 3 Gal 3, 8 7 Apd 7, 5; Gal 3, 16

Abramas ir Saraja Egipte

10 Kilus badui šalyje, Abramasis nuvyko žemyn į Egiptą, kad ten pabuvotų kaip ateivis, nes badas slėgė tą šalį. 11 Ir, kai buvo bejeinas į Egiptą, jis tarė savo žmonai Sarajai: „Žiūrėk, aš žinau, kad tu esi gražios išvaizdos moteris. 12 Kai egiptiečiai tave išvys, sakys: „Šita yra jo žmona!“ Tada jie užmuš mane, o tave paliks gyvą. 13 Sakyk, meldžiu, jog tu mano sesuo, kad man gerai klotųsi dėl tavęs ir mano gyvybė išliktų tavo dėka!“

14 Kai Abramasis įėjo į Egiptą, egiptiečiai matė, kad moteris buvo labai graži. 15 Kai ją pamatė Faraono rūmų tarnautojai, ją gyrė Faraonui, ir moteris buvo paimta į Faraono namus. 16 O Abramui jis leido gerai klotis dėl jos: jis gavo avių, galvijų ir asilų, tarnų ir tarnaičių, asilų ir kupranugarių.

17 Tačiau VIESPATS užgavo Faraoną ir jo namus didelėmis slogomis dėl Sarajos, Abramo žmonos. 18 Tad Faraonas pasišaukė Abramą ir tarė: „Ką man padarei! Kodėl man nepasakei, kad ji tavo žmona? 19 Kam sakei: „Ji yra mano sesuo“? Juk todėl ją pasiėmiau už žmoną. Taigi dabar—štai tavo žmona! Imk ją ir eik!“ 20 Ir Faraonas davė žmonėms įsakymą apie jį, kad tie palydėtų jį, jo žmoną ir visą, ką jis turėjo.

13 Pr 20, 2; 26, 7

1 Sam GV; SW: išvyko su jais; M: jie išvyko su jais

2 T.y. ištars sau palaiminimą, sakydamas: „Dievas tepadaro tave, kaip Abramą!“

3 Lit. Mokytojo

4 Arba: terebinto

Lotas atsiskiria nuo Abramo

13 Tada Abramamas traukė iš Egipto aukštyn—jis, jo žmona ir visa, ką jis turėjo, bei Lotas su juo—į Negebą. ² Abramamas buvo labai turtingas gyvulių, sidabro ir aukso. ³ Jis keliavo pastočiui iš Negebo ligi Bët-Elío, ligi tos vietos, kur pradžioje tarp Bët-Elío ir Ajo buvo stovėjusi jo palapinė, ⁴ į vietą aukuro, kurią jis anksčiau buvo pastatęs. Ten Abramamas šaukėsi VIESPATIES vardo. ⁵ Lotas, kuris vyko su Abramumu, irgi turėjo avių, galvijų ir palapinių. ⁶ O kraštas nebeišlaikė jų, gyvenančių drauge, nes jų turimų gyvulių buvo tiek daug, kad jie¹ nebegalėjo gyventi drauge. ⁷ Kilo vaidas tarp Abramo bandos piemenų ir Loto bandos piemenų. Tuomet kanaaniečiai ir perizai gyveno krašte. ⁸ Tada Abramamas tarė Lotui: „Tenebūnie, meldžiu, vado tarp manęs ir tavęs ir tarp mano piemenų bei tavo piemenų, nes mes esame giminaičiai! ⁹ Ar ne visa šalis tau atvira? Skirkis, meldžiu, nuo manęs! Jei tu pasuksi į kairę, aš eisiu į dešinę; o jei į dešinę, aš eisiu į kairę“. ¹⁰ Lotas, pakėles akis, matė, kad visa Jordano apylinkė ligi pat Šoaro buvo gerai drėkinama kaip VIESPATIES sodas, kaip Egipto šalis. Tai buvo tada, kai VIESPATS dar nebuvo sunaikinęs Sodomos ir Gomoros. ¹¹ Tad Lotas pasirinko visą Jordano apylinkę, ir Lotas patraukė į rytus. Taip juodu atsiskyrė vienas nuo kito. ¹² Abramamas gyveno Kanaano šalyje, o Lotas gyveno Lygumos² miestuose ir keldamasis statėsi palapines, kol pasiekė Sodomą. ¹³ O Sodomos žmonės buvo pikti ir labai nusidėję VIESPACIUI.

¹⁴ VIESPATS tarė Abramui, kai Lotas buvo nuo jo atsiskyręs: „Na, pakelk akis ir pažvelk iš vietos, kur esi, į žiemius ir pietus, į rytus ir vakarus, ¹⁵ nes visą šalį, kurią matai, duosiu tau ir tavo palikuonims visam laikui! ¹⁶ Ir padarysiu tavo palikuonis kaip žemės dulkes,—jei kas galėtų suskaičiuoti

žemės dulkes, tai ir tavo palikuonys galėtų būti suskaičiuoti. ¹⁷ Kelkis, pereik šalį išilgai ir skersai, nes tau ją duodu!“ ¹⁸ Taigi Abramamas kėlėsi su savo palapinėmis ir nuvykęs apsigyveno prie Chebrone esančio Mamrės ažuolo³. Jis ten pastatė aukurą VIESPACIUI.

10 Pr 2, 10 15 Apd 7, 5

Abramas nugali Rytų karalius ir išlaisvina Lotą

14 Tai įvyko Šinearo karaliaus Amrafelio, Elasaro karaliaus Arjocho, Elamo karaliaus Kedorlaomerio ir Gojimo karaliaus Tidalio dienomis. ² Jie pradėjo⁴ karą su Sodomos karalium Bera, su Gomoros karalium Birša, Admos karalium Šinabu, Šeboimo karalium Šemėberiu ir Belos, tai yra Šoaro, karalium. ³ Tie visi susivieniję žygiavo į Sidimo slėnį, tai yra Druskos jūrą. ⁴ Dvylika metų jie buvo vergavę Kedorlaomeriui, o tryliktaisiais metais sukilo. ⁵ Keturioliktaisiais metais atžygiavo Kedorlaomeris ir karaliai, einą su juo, ir sumušė refajus Ašterot-Karnaime, zuzus Hame, ėmus Kirjataimo lygumoje ⁶ ir chorus Seyro⁵ kalnyne ligi prie dykumos esančio El-Parano. ⁷ Paskui jie apsigrėžė ir atžygiavo į Ėn-Mišpatą⁶, tai yra Kadešą, ir nukariavo visą amalekiečių sritį⁷, taip pat ir amoriečius, gyvenančius Chaešon-Tamare. ⁸ Tada išžygiavo Sodomos karalius, Gomoros karalius, Admos karalius, Šeboimo karalius ir Belos, tai yra Šoaro, karalius ir išsirikiavo kovai prieš juos Sidimo slėnyje: ⁹ prieš Elamo karalių Kedorlaomerį, Gojimo karalių Tidalį, Šinearo karalių Amrafelį ir Elasaro karalių Arjochą—keturi karaliai prieš penkis. ¹⁰ O Sidimo slėnis buvo vien tik asfalto duobės. Kai Sodomos ir Gomoros

3 GS; M: ažuolų (arba: terebintų)

4 Arba su G: Šinearo karaliaus Amrafelio dienomis Elasaro karalius Arjochas, Elamo karalius Kedorlaomeris ir Gojimo karalius Tidalis 2 pradėjo

5 GSV; M: jų kalnyne, Seire

6 Lit. Teismo šaltinį

7 Lit. visus amalekiečių laukus

1 T.y. Abramamas ir Lotas

2 Lit. Apvalainio (t.y. apvalainio pavidalo žemutinės Jordano srities)

karaliai bėgo, jie pasislėpė¹ jose, o likusieji pabėgo į kalnus. ¹¹ Tada jie², paėmę visą Sodomos bei Gomoros turta ir visą jų maistą, nužygiavo. ¹² Taip pat paėmė Abramo brolėną Lotą bei jo turta ir nužygiavo, nes jis gyveno Sodomoje.

¹³ Tačiau vienas pabėgėlis atėjęs tai pranešė hebrajui Abramui, kuris gyveno prie amoriečio Mamrės, Eškolio ir Anerio giminaičio³ ažuolo⁴. Jie buvo Abramo sąjungininkai. ¹⁴ Abramai, išgirdę, kad jo giminaitis išvestas į nelaisvę, suaukė savo [kovai] išlavintus vyrus, gimusius jo šeimoje, tris šimtus aštuoniolika, ir vijosi ligi Dano. ¹⁵ Paskui atskirais daliniais jis ir jo tarnai naktia juos užpuolė ir sumušė. Jis juos vijosi ligi Chobos, esančios į šiaurę⁵ nuo Damasko. ¹⁶ Jis pargabeno atgal visą turta; jis sugražino ir savo giminaitį Lotą bei jo turta su žmonomis ir žmonėmis.

Malki-Šedekas laimina Abramą

¹⁷ Kai jis sugrižo nugalėjęs Kedorlaomerį ir karalius, žygiavusius su juo, Sodomos karalius išėjo jo pasitikti į Šavės⁶ slėnį, tai yra Karaliaus slėnį. ¹⁸ O Malki-Šedekas, Šalemo karalius, išnešė⁷ duonos ir vyno; jis buvo Aukščiausiojo Dievo⁸ kunigas. ¹⁹ Ir jis palaimino jį, tardamas:

„Tebūnie Abramai palaimintas
Aukščiausiojo Dievo,
dangaus ir žemės Kūrėjo!

²⁰ Ir tebūnie pagarbintas
Aukščiausiasis Dievas,
kuris atidavė tavo priešus į
tavo ranką!“

Ir jis⁹ davė jam viso [grobio]
dešimtąją dalį.

²¹ Paskui Sodomos karalius tarė Abramui: „Atiduok man žmones, o turta, pasiimk!“ ²² Bet Abramai atsakė

Sodomos karaliui: „Aš pakeliu ranką¹⁰ į VIEŠPATI, Aukščiausiąjį Dievą, dangaus ir žemės Kūrėją: neimsiu nei siūlo, nei kurpių dirželio, nei apskritai ko nors iš visko, kas tau priklauso, kad nesakytum: „Aš padariau Abramą turtingą!“ ²⁴ Niekio sau! Tik tai, ką suvalgė jaunikaičiai, ir dalį vyrų, kurie žygiavo su manim—Aneris, Eškolis ir Mamrė; jie tepasiima savo dalį!“

18–20 Hbr 7, 1–10

Pažadas ir sandora

¹⁵ Po šitų įvykių VIEŠPATIES žodis atėjo Abramui regėjime: „Nebijok, Abramai! Aš esu tavo skydas. Tavo atlyginimas bus labai didelis!“ ² Bet Abramai atsakė: „Viešpatie Jahve, ką bereiškia man tavo dovana¹¹, jei turiu eiti iš čia¹² bevaikis ir mano namų paveldėtojas¹³ bus damaskietis Eliezeris“. ³ Abramai toliau tarė: „Kadangi nedavei palikuonių, mano šeimos narys bus mano ipėdinis!“ ⁴ Tada jam atėjo VIEŠPATIES žodis: „Ne jis bus tavo ipėdinis, bet tas, kuris kils iš tavo paties kūno, bus tavo ipėdinis!“ ⁵ Ir, išvedęs jį laukan, tarė: „Pažvelk į dangų ir skaičiuok žvaigždes, jei gali jas suskaičiuoti!“ Ir pridūrė: „Taip [nesuskaičiuojami] tebūnie tavo palikuonys!“ ⁶ Jis¹⁴ patikėjo Dievu, ir Dievas¹⁵ jam tai palaikė teismu.

⁷ Jis toliau jam sakė: „Aš esu VIEŠPATS, kuris tave išvedžiau iš Kaldėjų Uro, kad tau duociau užimti šita šalį“. ⁸ O šis tarė: „Viešpatie Jahve, kaip žinosiu, kad ją užimsiu?“ ⁹ Jis jam atsakė: „Paimk man treigę karvę, treigę ožką, treigį aviną, kurklelį ir jauną karvelį“. ¹⁰ Paėmęs jam visus tuos, jis perplovė juos pusiau ir sudėjo vieną pusę priešais kitą, tačiau paukščių neperplovė pusiau. ¹¹ Kai plėšrieji paukščiai leidosi

1 Lit. puolė (t.y. slėpdamies nusileido į jas)

2 T.y. nugalėtojai

3 Arba: brolio

4 GS; M: ažuolų (arba: terebintų)

5 Lit. į kairę

6 Lit. Lygumos

7 T.y. iš savo miesto ar šventyklos

8 Hbr. El-Eljōn

9 T.y. Abramai

10 prisiekdamas

11 Lit. man duosi

12 T.y. mirti

13 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

14 T.y. Abramai

15 Hbr. jis

ant negyvų gyvulių, Abramą juos nuvaikė.

12 Saulei leidžiantis, gilus miegas apėmė Abramą, ir štai tiršta, išgastinga tamsa užpuolė jį. 13 Jis tarė Abramui: „Tu turi žinoti, kad tavo palikuonys bus ateiviai nesavame krašte ir jiems¹ vergaus, o tie juos spaus per keturis šimtus metų. 14 Bet ir tautą, kuriai jie vergaus, aš teisiu. Paskui jie išvyks su dideliu turtu. 15 O tu ramiai nueisi pas savo tėvus, būsi palaidotas žiloje senatvėje. 16 Tik su ketvirtąja karta jie čion sugriš, nes amoriečių kaltė ligi tol dar nebus pilna“.

17 Nusileidus saulei ir sutemus, pasirodė rūkstantis puodas² ir ugninis deglas! Jie praėjo pro anų gabalų tarpą. 18 Tą dieną VIEŠPATS sudarė su Abramui sūnui, sakydamas: „Tavo palikuonims duodu šią šalį nuo Egipto upės iki Didžiosios upės, Eufrato upės: 19 kainus, kenazus, kadmoniečius, 20 chitiečius, perizus, refajus, 21 amoriečius, kanaaniečius, girgašus ir jebusiečius“.

5 Rom 4, 18; Hbr 11, 12 6 Rom 4, 3; Gal 3, 6; Jok 2, 23
13 Is 1, 1–14; Apd 7, 6 14 Is 12, 40–41; Apd 7, 7 18
Apd 7, 5

Hagara pagimdė Abramui Išmaelį

16 Saraja, Abramo žmona, nebuvo jam pagimdžiusi vaikų. Bet ji turėjo tarnaitę egiptietę, vardu Hagara. 2 Ir Saraja tarė Abramui: „Štai VIEŠPATS sulaukė mane nuo vaikų gimdymo. Na, ieik pas mano tarnaitę! Galbūt per ją susikursiu šeimą“. Abramą paklausė Sarajos kalbos. 3 Taigi, Abramui išgyvenus dešimtį metų Kanaano šalyje, Saraja, Abramo žmona, paėmė egiptietę Hagara, savo tarnaitę, ir ją davė Abramui, savo vyrui, į žmonas. 4 Jam įėjus pas Hagara, ji pradėjo. Kai ji pajuto, jog buvo pradėjusi, su panieka ėmė žiūrėti į savo valdovę. 5 Tada Saraja tarė Abramui: „Tu atsakingas už nuoskaudą, kurią kenčiu! Aš pati daviau savo tarnaitę tau į glėbį, tačiau ji, kai pajuto, jog buvo pradėjusi, su panieka

ėmė žiūrėti į mane! VIEŠPATS tebūnie mano ir tavo teisėjas!“ 6 Tada Abramą tarė Sarajai: „Štai tavo tarnaitė yra tavo valdžioje. Elkis su ja, kaip tau rodosi gera!“ Sarajai pradėjus ją engti, ta pabėgo nuo jos.

7 Bet VIEŠPATIES angelas ją rado prie vandens šaltinio dykumoje, prie šaltinio kelyje į Šūrą, 8 ir tarė: „Hagara, Sarajos tarnaitė, iš kur atėjai ir kur eini?“ Ji atsakė: „Nuo Sarajos, savo valdovės, aš bėgu“. 9 Bet VIEŠPATIES angelas jai tarė: „Sugrižk pas savo valdovę ir pasiduok jos galiai“³. 10 VIEŠPATIES angelas jai dar sakė: „Aš taip daugintė dauginsiu tavo palikuonis, kad dėl daugybės nebus galima jų suskaičiuoti“. 11 Toliau VIEŠPATIES angelas jai tarė:

„Štai tu esi nėščia ir pagimdysi sūnų.

Tu turi jį praminti Išmaeliu⁴, nes VIEŠPATS išgirdo tavo priespaudos šauksmą.

12 Jis bus žmogus kaip laukinis asilas:

jį ranka bus prieš visus ir visų ranka prieš jį,

ir jis nesugyvens su visais savo broliais“.

13 Ji davė VIEŠPAČIUI, kuris jai kalbėjo, tokį vardą: „Tu esi El-Roi⁵, nes ji sakė: „Ar aš tikrai čia mačiau nugarą To, kuris mane mato?“ 14 Štai kodėl šulinį pavadino Beër-Lachai-Roi⁶. Jis yra tarp Kadešo ir Beredo.

15 Hagara pagimdė Abramui sūnų, ir Abramą praminė savo sūnų, kuri buvo pagimdžiusi Hagara, Išmaeliu. 16 Abramą buvo aštuoniasdešimt šešerių metų amžiaus, kai Hagara pagimdė Abramui Išmaelį.

15 Gal 4, 22

Sandora su Abramom ir jos ženklas

17 Kai Abramą buvo devyniasdešimt devynerių metų amžiaus,

1 T.y. svetimiesiems

2 T.y. didelis molinis indas, vartojamas duonai kepti

3 Lit. nusižemink po jos rankomis

4 T.y. Dievas girdi

5 T.y. Dievas, kuris mane mato

6 T.y. Šulinio Gyvojo, kuris mane mato

VIEŠPATS pasirodė Abramui ir jam tarė: „Aš esu Visagalis Dievas¹; vaikščiok mano akivaizdoje ir būk nepeiktinas! ² Aš noriu sudaryti sandorą tarp savęs ir tavęs ir nepaprastai tave padauginti“. ³ Tada Abromas parpuolė kniūpsčias. Ir Dievas kalbėjo su juo, tardamas: ⁴ „Štai tokia yra mano sandora su tavim: tu turi tapti daugelio tautų tėvu. ⁵ Tu nebeturi vadintis Abram, bet tavo vardas turi būti Abraomas², nes tave darau daugelio tautų tėvu. ⁶ Aš noriu tave padaryti nepaprastai vaisingą ir tave paversti tautomis, ir karaliai turės kilti iš tavęs. ⁷ Aš išlaikysiu savo sandorą tarp savęs ir tavęs bei tavo palikuonių po tavęs per jų kartas kaip amžiną sandorą, kad būčiau Dievas tau ir tavo palikuonims po tavęs. ⁸ Aš atiduodu tau ir tavo palikuonims po tavęs šalį, kur tu esi ateivis, visą Kanaano šalį, amžinai nuosavybei, ir noriu būti jų Dievas“.

⁹ Toliau Dievas tarė Abraomui: „Tu iš savo pusės turi laikyti mano sandorą—tu ir tavo palikuonys po tavęs per jų kartas. ¹⁰ Ta yra mano sandora, kurią jūs turite laikyti tarp manęs ir savęs bei tavo palikuonių po tavęs: kiekvienas vyriškis iš jūsų turi būti apipjaustytas. ¹¹ Jūs turite leisti apipjaustyti savo apyvarpio kūną, ir tai turi būti tarp manęs ir jūsų esančios sandoros ženklas. ¹² Kas iš jūsų yra sulaukęs aštuonių dienų, turi būti apipjaustytas—kiekvienas vyriškis per jūsų kartas: gimęs namuose ar iš kurio nors svetimšalio už pinigus nupirktas vergas, kuris nepriklauso prie tavo palikuonių. ¹³ Būtinai turi būti apipjaustytas gimęsysis tavo namuose ir už tavo pinigus nupirktasis. Tuo būdu mano sandora turi būti [paženklinta] jūsų kūne kaip amžina sandora. ¹⁴ O neapipjaustytas vyriškis, kurio apyvarpio kūnas nebus apipjaustytas, turi būti išdildytas iš savo tautiečių: jis yra sulaužęs mano sandorą!“

⁶ Rom 4, 17 ⁷ Lk 1, 55 ⁸ Apd 7, 5 ¹⁰ Apd 7, 8; Rom 4, 11

Dievas pažada Abraomui sūnų

¹⁵ Dievas toliau tarė Abraomui: „O dėl tavo žmonos Sarajos, nebevadink jos Saraja, bet tegul ji vadinasi Sara³. ¹⁶ Aš ją laiminsiu; tau duosiu ir iš jos sūnų. Ir aš ją taip laiminsiu, kad iš jos rasis tautos ir tautų karaliai kils iš jos“. ¹⁷ Tada Abraomas parpuolė kniūpsčias ir juokėsi. Jis sau tarė: „Ar šimtamečiui begali kas gimti, arba ar Sara, sulaukusi devyniasdešimties metų amžiaus, begali gimdyti?“ ¹⁸ Paskui Abraomas tarė Dievui: „Kad bent Išmaelis liktų gyvas tavo akivaizdoje!“ ¹⁹ Bet Dievas tarė: „Ne, tavo žmona Sara pagimdys tau sūnų, ir tu turi jį praminti Izaoku⁴! Ir aš išlaikysiu savo sandorą su juo kaip amžiną sandorą, kad būčiau Dievas jam⁵ ir⁶ jo palikuonims po jo. ²⁰ Bet ir dėl Išmaelio tave išklausiau: štai jį laiminu. Aš noriu jį padaryti vaisingą ir nepaprastai gausų. Jis bus dvylikos kunigaikščių tėvas, ir iš jo padarysiu didelę tautą. ²¹ Tačiau savo sandorą tesėsiu su Izaoku, kurį tau Sara pagimdys šituo laiku kitais metais“. ²² Baigęs kalbėti su juo, Dievas užžengė nuo Abraomo.

Pirmasis apipjaustymas

²³ Tą pačią dieną Abraomas paėmė savo sūnų Išmaelį bei visus jo namuose gimusius ir už jo pinigus nupirktus vergus, kiekvieną vyriškį iš Abraomo šeimos narių, ir apipjaustė jų apyvarpio kūną, kaip Dievas buvo jam įsakęs⁷. ²⁴ Abraomas buvo devyniasdešimt devynerių metų amžiaus, kai jo apyvarpio kūnas buvo apipjaustytas. ²⁵ Jo sūnus Išmaelis buvo trylikos metų amžiaus, kai jo apyvarpio kūnas buvo apipjaustytas. ²⁶ Taigi, tą pačią dieną buvo apipjaustyti Abraomas ir jo sūnus Išmaelis. ²⁷ Ir visi jo šeimos vyrai,

3 Lit. Kunigaikštienė

4 Lit. Jis juokiasi

5 Įtrp. su G; plg. 7 skn.

6 Dgl. MssSamGS

7 Lit. su juo kalbėjęs

1 Hbr. ʿĒl-Šaddaj

2 Hbr. Abrahām

gimusiai namuose ir už pinigų iš svetimšalio nupirkieji, buvo apipjaustyti su juo.

Trys vyrai aplanko Abraomą

18 VIESPATS jam pasirodė prie Mamrės ažuolo¹, kai jis sėdėjo palapinės prieangyje dienos kaitriausiu metu. ² Kai jis pakėlė akis ir pažvelgė, trys vyrai stovėjo priešais jį! Išvydęs jis bėgo jų pasitikti iš palapinės angos ir, nusilenkęs iki žemės, ³ tarė: „Mano viešpatie, jeigu radau malonę tavo akyse, meldžiu, neaplenk savo tarno! ⁴ Tegul atneša kiek vandens, kad nusiplautumėte kojas, ir pailsėkite po medžiu. Aš noriu atnešti duonos kšnelį, kad pasistiprintumėte. Paskui galėsite toliau keliauti, nes kam gi šiaip būtumėte ėję pro savo tarną!“ ⁵ Jie tarė: „Daryk taip, kaip kalbėjai!“

⁶ Taigi Abraomas nuskubėjo į palapinę pas Sarą ir tarė: „Skubiai suminkyk tris saikus miltų [smulkių miltų]² ir iškepk apskritainių!“ ⁷ Paskui Abraomas nubėgo pas galvijus ir, paėmęs minkstą dailų veršį, padavė tarnui, o tas skubėjo jį paruošti. ⁸ Jis paėmė rūgusio bei šviežio pieno ir veršiuką, kurį jis buvo davęs paruošti, ir jiems pateikė. Jiems valgant, jis pats jiems patarnavo po medžiu.

⁹ Jie paklausė jį: „Kur yra tavo žmona Sara?“ Jis atsakė: „Štai palapinėje“. ¹⁰ Tada anas³ tarė: „Aš tikrai sugrįšiu pas tave kitais metais šituo laiku, ir štai tavo žmona Sara turės sūnų!“ Tuo tarpu Sara klausėsi palapinės prieangyje, esančiame jo užnugaryje. ¹¹ Abraomas ir Sara buvo seni, sulaukę žilos senatvės. Sarai buvo paliovę mėnesinės⁴. ¹² Tad Sara sau juokėsi, galvodama: „Būdama jau suvytusi, aš, mano viešpačiui esant senam, dar turėčiau patirti meilės malonumų!“ ¹³ VIESPATS tarė Abraomui: „Kodėl gi Sara juokėsi, galvodama: „Ar aš, būdama pasenusi, dar tikrai galėsiu gimdyti?“ ¹⁴ Ar yra kas

VIEŠPAČIUI per sunku? Kitais metais šituo laiku sugrįšiu pas tave. Tada Sara turės sūnų!“ ¹⁵ O Sara gynėsi, sakydama: „Aš nesijuokiau“, nes išsigando. Bet jis tarė: „Ne! Tu juokeisi!“

2a Hbr 13, 2 10 Rom 9, 9 12 I Pet 3, 6 14 Lk 1, 37

Abraomas maldauja už Sodomą

¹⁶ Paskui tie vyrai pakilo iš tenai. Kai jie žvelgė žemyn į Sodomą—Abraomas ėjo su jais, norėdamas juos palydėti,—¹⁷ VIESPATS pagalvojo: „Ar man slėpti nuo Abraomo, ką aš ketinu daryti? ¹⁸ Juk Abraomui tikrai lemta tapti didele ir galinga tauta, ir juo turi laimintis visos žemės tautos. ¹⁹ Nes jį išrinkau, kad jis išsakytų savo sūnams ir savo namams po savęs laikytis VIESPATIES kelio, darant tai, kas teisu ir teisinga,—kad tuo VIESPATS ištesėtų Abraomui, ką yra apie jį kalbėjęs“. ²⁰ Taigi VIESPATS tarė: „Skundo šauksmas dėl Sodomos ir Gomoros juk yra didelis, ir jų nuodėmė—labai sunki. ²¹ Aš gi noriu nužengti ir pamatyti, ar jie elgėsi visai taip, kaip skundžia mane pasiekęs šauksmas dėl jų⁵, ar ne. Turiu tai sužinoti!“

²² Taigi tie vyrai pasuko iš tenai ir ėjo į Sodomą, o Abraomas pasiliko tebestovįs VIESPATIES akivaizdoje. ²³ Priartėjęs Abraomas tarė: „Ar tikrai nušluosi teisiųjų su bedieviu? ²⁴ Gal penkiasdešimt teisiųjų yra mieste. Ar tikrai nušluosi ir neatleisi tai vietai dėl penkių dešimčių teisiųjų, kurie yra joje? ²⁵ Tebūnie toli nuo tavęs taip pasielgti—nužudyti teisiųjų su bedieviu, kad teisiamam atsitiktų taip, kaip bedieviui! Toli tai tebūnie nuo tavęs! Ar visos žemės Teisėjas neturėtų vykdyti kas teisu?“ ²⁶ VIESPATS tarė: „Jei Sodomoje, mieste, rasiu penkiasdešimt teisiųjų, tai dėl jų atleisiu visai vietai“. ²⁷ Abraomas atsakydamas tarė: „Gi, matai, drįstu kalbėti Viešpačiui, nors aš dulkės ir pelenai. ²⁸ Gal ligi penkiasdešimt teisiųjų tebeturks penkių. Ar dėl penkių sunaikinsi visą miestą?“ Šis tarė: „Nesunaikinsiu, jei ten rasiu

1 GS, plg. 12, 6; M: ažuolų (arba: terebintų)

2 ~ G

3 T.y. vienas tų trijų svečių

4 Lit. būti, kaip paprastai esti moterims

5 GT; M: jos (t.y. Sodomos)

keturiasdešimt penkis!“ ²⁹ Ir jis, dar toliau jam kalbėdamas, tarė: „Gal ten atsiras tik keturios dešimtys“. Sis tarė: „Dėl keturių dešimčių to nepadarysiu!“

³⁰ Tada jis tarė: „Tenesirūstina, meldžiu, Viešpats, jei vėl kalbėsiu: gal ten atsiras tik trys dešimtys“. Sis atsakė: „To nedarysiu, jei ten rasiu trisdešimt“. ³¹ Jis tarė: „Gi, matai, drįstu kalbėti Viešpačiui: gal ten atsiras tik dvi dešimtys“. Sis atsakė: „Nesunaikinsiu ir dėl dviejų dešimčių!“

³² Jis tarė: „Tenesirūstina, meldžiu, Viešpats, jei dar kartą kalbėsiu: gal ten atsiras tik dešimtis“. Sis atsakė: „Nesunaikinsiu ir dėl dešimties“.

³³ Paskui VIEŠPATS, baigęs kalbėti Abraomui, nuėjo, o Abraomas sugrįžo į savo vietą.

Sodomos nedorumas

19 Tuodu angelai atėjo vakare į Sodoma, kai Lotas buvo besėdis prie Sodomos vartų. Pamatęs Lotas atsikėlė jų pasitikti ir nusilenkė veidu į žemę. ² Ir jis tarė: „Ak, mano viešpačiai! Užsukite, meldžiu, į savo tarno namus ir pernaktvokite! Nusiplaukite kojas; paskui, anksti atsikėlę, galėsite eiti savo keliu!“ Bet jie tarė: „Ne, mes nakvosime aikšteje“. ³ O kai jis primygtinai juos prašė, jie užsuko pas jį ir įėjo į jo namus. Jis juos vaišino su gėrimais ir iškepė neraugintų pyragaičių, ir jie valgė.

⁴ Jiems dar neatsigulus, miesto vyrai, Sodomos vyrai, apstojo namus—jauni ir seni, visi žmonės ligi vieno.

⁵ Šaukdami Lotui, jie tarė: „Kur yra tie vyrai, kurie šįvakar atėjo pas tave? Išvesk juos pas mus, kad turėtume lytinių santykių su jais!“ ⁶ Tada Lotas išėjo pas juos į priedurį ir, užrakinęs už savęs duris, ⁷ tarė: „Mano broliai, meldžiu, nepasielkite piktai! ⁸ Gi, matote, turiu dvi dukteris, kurios dar nėra pažinusios vyro. Leiskite man jas išvesti pas jus ir joms darykite, kaip jums patinka! Tik šitiems vyrams nieko nedarykite, nes jie yra įžengę po mano stogo priedanga!“ ⁹ Bet jie tarė:

„Atsitrauk!“ Ir toliau jie sakė: „Atsidangino vienas kaip ateivis ir dedasi teisėju. Dabar pasielgsime su tavim pikčiau negu su jais!“ Jie labai veržėsi prie to vyro, prie Loto, ir artėjo, norėdami išlaužti duris. ¹⁰ Tačiau tie vyrai ištiesė savo rankas, įtempė Lotą pas save į namą ir užrakinė duris. ¹¹ O vyrus, kurie buvo namų prieduryje, jie ištiko aklumu, mažus ir didelius, taip kad šie nebegalėjo rasti įėjimo.

Sodomos bei Gomoros sunaikinimas ir Loto išgelbėjimas

¹² Paskui tie vyrai tarė Lotui: „Ar dar ką čia turi? Žentus, savo sūnus bei dukteris ir kas tik tau priklauso mieste išvesk iš šitos vietos! ¹³ Nes mes rengiamės sunaikinti šią vietą, kadangi skundo šauksmas prieš juos³ pasidarė toks garsus VIEŠPATIES akivaizdoje, jog VIEŠPATS mus siuntė į ją sunaikinti“. ¹⁴ Taigi išėjęs Lotas kalbėjo savo žentams, kurie buvo pasižadėję vesti jo dukteris. Jis sakė: „Kelkitės, išeikite iš šitos vietos, nes VIEŠPATS rengiasi sunaikinti miestą!“ Bet jis atrodė savo žentams tarsi juokaujas.

¹⁵ Aušrai prabrėškus, angelai prisipyrę skubino Lotą, sakydami: „Kelkis, imk savo žmoną ir savo abi dukteris, kurios čia yra, kad, baudžiant miestą, nebūtum nušluotas!“ ¹⁶ O jam tebedelsiant, tie vyrai nutvėrė jį, jo žmoną ir jo abi dukteris už rankos, nes VIEŠPATS jo pasigailėjo, ir jį išvedė paleido už miesto ribų. ¹⁷ Kai jie juos išvedė laukan, vienas tarė: „Gelbėkis! Tavo gyvybės reikalas! Nežiūrėk atgal ir nesustok kur nors lygumoje! Spruk į kalnus, kad nebūtum nušluotas!“

¹⁸ Bet Lotas jiems tarė: „Ne, mano viešpatie!“ ¹⁹ Štai tavo tarnas rado palankumą tavo akyse, ir tu man parodei savo didelę malonę, norėdamas išlaikyti mano gyvybę. Bet aš negaliu sprukti į kalnus; mane pasivytų nelaimė ir turėčiau mirti. ²⁰ Žiūrėk, šitas miestas

1 Lit. juos pažintume

2 Lit. šešėliu

3 T.y. tos vietos gyventojus

4 T.y. miestą

5 Arba: viešpačiai

arti! Aš galėčiau ten nubėgti, ir jis mažytis. Galėčiau ten gelbėtis—argi jis ne mažytis?—kad išlikčiau gyvas“.

21 Jis jam atsakė: „Gerai¹, aš išklausiu ir tą tavo prašymą: nesunaikinsiu miesto, apie kurį kalbėjai. 22 Skubiai gelbėkis, ten bėgdamas, nes nieko negaliu daryti, kol ten nuvyksi!“ Todėl tą miestą praminė Šoaru².

23 Saulė patekėjo, kai Lotas įėjo į Šoara. 24 Tada VIESPATS leido siera ir ugniai lyti ant Sodomos ir Gomoros nuo VIESPATIES, iš dangaus, 25 ir taip sunaikino šituos miestus ir visą apylinkę, visus miestų gyventojus ir dirvos augmenis. 26 O Loto³ žmona pažvelgė atgal⁴ ir pavirto druskos stulpu.

27 Abraomas, atsikėles anksti rytą, nuėjo į tą vietą, kur buvo stovėjęs VIESPATIES akivaizdoje. Pažvelgęs žemyn į Sodomą bei Gomorą ir į visą lygumos šalį, jis pamatė dūmus, kylančius aukštyn nuo žemės tarsi degyklos dūmus.

29 Taigi, kai Dievas naikino tos apylinkės miestus, Dievas atsiminė Abraomą ir leido Lotui ištrūkti iš sunaikinimo,—kai jis sugriovė miestus, kuriuose buvo gyvenęs Lotas.

16 2 Pet 2, 7 24–25 Mt 10, 15; 11, 23–24; Lk 10, 12; 17, 29; 2 Pet 2, 6; Jud 7 26 Lk 17, 32

Moabiečių ir amoniečių kilmė

30 O Lotas traukė aukštyn iš Šoaro ir apsigyveno kalnuose su savo abiem dukterimis, nes bijojo gyventi Šoare. Taigi jis gyveno oloje,—jis ir jo abi dukterys. 31 Tada vyresnioji tarė jaunesniajai: „Mūsų tėvas senas, ir nebėra krašte vyras, kuris, sekdamas viso pasaulio papročiu, galėtų įeiti pas mus.

32 Eikš, nugirdykime vynu savo tėvą ir atsigulkime prie jo, kad iš tėvo pašauktume gyvenimą palikuonių!“

33 Taigi jos tą naktį nugirdė vynu savo tėvą. Tada įėjo vyresnioji ir gulėjo su savo tėvu, o tas nepajuto, kai ji atsigulė ir kai atsikėlė. 34 Kitą rytą vyresnioji

tarė jaunesniajai: „Štai aš vakar naktį gulėjau su savo tėvu. Nugirdykime jį vynu ir šiaunakt! Paskui įeik, atsigulk prie jo, kad iš savo tėvo pašauktume gyvenimą palikuonių!“ 35 Taigi jos ir tą naktį nugirdė vynu savo tėvą. Paskui pakilo jaunesnioji ir atsigulė prie jo, o tas nepajuto, kai ji atsigulė ir kai atsikėlė. 36 Taip abi Loto dukterys pradėjo iš savo tėvo. 37 Vyresnioji pagimdė sūnų ir jį praminė Moabu. Jis yra ligšiol tebegyvenančių moabiečių tėvas. 38 Bet ir jaunesnioji pagimdė sūnų ir jį praminė Ben-Amiu. Jis yra ligšiol tebegyvenančių amoniečių tėvas.

Abraomas ir Abimelechas

20 Iš ten Abraomas traukė toliau į Negebo šalį ir įsikūrė tarp Kadešo ir Sūro. Būdamas ateivis Geraroje, 2 Abraomas sakė apie savo žmoną Sarą: „Ji mano sesuo“. Tada Geraros karalius Abimelechas pasiuntė ir paėmė Sarą.

3 Bet Dievas atėjo pas Abimelechą sapne naktį ir jam tarė: „Žiūrėk! Tu turi mirti dėl moteriškos, kurią paėmei, nes ji ištekėjusi moteris“.

4 Abimelechas dar nebuvo prie jos prisitartinęs. Tad jis sakė: „Ar ir teisus nužudysi? Argi jis man nesakė: „Ji mano sesuo“? Taip pat ir ji pati sakė: „Jis mano brolis“. Nekalta širdim ir tyromis rankomis tai padariau“.

6 Dievas jam atsakė sapne: „Ir aš žinau, kad tai padarei nekalta širdim, ir aš pats tave sulaikiau, kad man nenusidėtum. Todėl tau neleidžiau jos paliesti. 7 Taigi dabar sugrąžink vyrui žmoną, nes jis yra pranašas, ir jis melsis už tave, kad išliktum gyvas. O jei nesugrąžinsi, žinok, kad turėsi mirti su visais tavaisiais!“

8 Kitą rytą anksti Abimelechas sušaukė visus savo tarnus ir, jiems klausantis, pakartojo visus šituos žodžius, ir tie vyrai labai nusigando.

9 Paskui Abimelechas pasiūkė Abraomą ir jam tarė: „Ką mums padarei? Ir kuo nusidėjau, kad užtraukei

1 Lit. Štai

2 Lit. Mažytis

3 Lit. jo

4 Rk.; M: pažvelgė į užnugarį

5 Rk.; M: teisią tautą

ant manęs ir ant mano karalystės tokią didelę kaltę? Pasielgei su manim, kaip nevalia elgtis!“¹⁰ Abimelechas toliau klausė Abraomo: „Kokiu tikslu padarei tokį dalyką?“

11 Abraomas atsakė: „Aš maniau: Dievo baimės gi nėra šitoje šalyje, ir dėl mano žmonos jie užmuš mane.“¹² Be to, ji iš tiesų yra mano sesuo: mano tėvo duktė, tik ne mano motinos duktė; taip ji galėjo tapti man žmona.“¹³ O kai Dievas man liepė keliauti iš mano tėvo namų svetur, jai tariau: „Tu turi man parodyti šitą malonę: visur, kur nuvyksime, sakyk apie mane: „Jis mano brolis““.

14 Tada Abimelechas, paėmęs avių ir raguočių, tarnų ir tarnaičių, juos padovanojo Abraomui ir jam gražino jo žmoną Sara.¹⁵ Ir Abimelechas tarė: „Štai mano kraštas tau atviras; įsikurk, kur tau patinka.“¹⁶ O Sarai jis tarė: „Štai daviau tavo broliui tūkstantį sidabrinių. Tai tebūnie tau nepažeistos moters garbės pareiškimas¹ visiems, kurie yra su tavim. Tu esi visiškai pateisinta“².

17 Paskui Abraomas meldėsi Dievui, ir Dievas pagydė Abimelecha, jo žmoną ir jo tarnaites, ir jos [vėl] galėjo gimdyti,¹⁸ nes VIEŠPATS buvo visiškai uždaręs iščias Abimelecho namuose dėl Abraomo žmonos Saros.

2 Pr 12, 13; 26, 7

Izaoko gimimas

21 VIEŠPATS aplankė Sarą, kaip ištesėjo Sarai, kaip buvo kalbėjęs.² Taigi Sara pradėjo ir pagimdė sūnų Abraomui, sulaukusiam žilos senatvės, tuo metu, apie kurį Dievas buvo su juo kalbėjęs.³ Abraomas praminė savo sūnų, kuris jam buvo gimęs, kurį jam buvo pagimdžiusi Sara, Izaoku.⁴ Ir Abraomas apipjaustė savo sūnų Izaoką, kai jis buvo aštuonių dienų, kaip Dievas jam buvo įsakęs.⁵ Abraomas buvo šimto metų amžiaus, kai jam gimė jo

sūnus Izaokas.⁶ Ir Sara tarė: „Dievas man padarė juoko: kiekvienas, kuris girdės, juoksis su manim!“⁷ Ji pridūrė: „Kas būtų pasakęs Abraomui: „Sara žindys kūdikius!“ Tačiau aš jam, sulaukusiam žilos senatvės, pagimdžiau sūnų“.

2 Hbr 11, 11 4 Pr 17, 12; Apd 7, 8

Hagaros ir jos sūnaus išvayimas ir išgelbėjimas

8 Vaikas paaugo ir buvo nujunkytas. Tą dieną, kurią Izaokas buvo nujunkytas, Abraomas iškelė didelį pokylį.⁹ O kai Sara pamatė egiptietės Hagaros sūnų, kurį ji buvo pagimdžiusi Abraomui, žaidžiant su savo sūnumi Izaoku,¹⁰ ji tarė Abraomui: „Išvayk šitą tarnaitę ir jos sūnų! Nes šitos tarnaitės sūnus neturi būti įpėdinis drauge su mano sūnumi, su Izaoku!“

11 Tai labai nepatiko Abraomui—dėl jo sūnaus.¹² Bet Dievas tarė Abraomui: „Nesisielok dėl berniuko ir dėl savo tarnaitės! Visur, ką Sara tau sakys, paklausyk jos balso! Nes iš Izaoko bus tau kildinami palikuonys.“¹³ Bet ir tarnaitės sūnų padarysiu didele⁵ tauta, nes jis yra tavo palikuonis“.

14 Atsikėlęs anksti rytą, Abraomas paėmė duonos bei odinį maišą vandens ir davė Hagarai, ir, užkėlęs vaiką⁶ jai ant peties, ją išleido. Ji nuėjo ir klaidžiojo Beër-Šebos dykumoje.¹⁵ Išsibaigus vandeniui maiše, ji pametė vaiką po vienu krūmokšniu¹⁶ ir atsisėdo ties juo lanko šūvio atstumu, nes pagalvojo: „Negaliu žiūrėti į vaiko mirtį!“ Ji sėdėjo ties juo, o vaikas⁷ graudžiai pravirko.

17 Dievas išgirdo berniuko balsą, ir Dievo angelas sušuko iš dangaus Hagarai. Jis jai tarė: „Kas yra tau, Hagara? Nebijok! Nes Dievas išgirdo berniuko balsą ten, kur jis guli.“¹⁸ Kelkis, pakelk berniuką ir jį globok⁸, nes jį padarysiu didele tauta!“

4 GV; ~M

5 Įtrp. su Sam GSV.

6 Sukeista žodžių seka pagal GS.

7 G; M: ir

8 Lit. laikyk (saugodama) savo ranką ant jo

1 Lit. akių dangalas

2 Rk.

3 Hbr. Jiščak, „jis juokiasi (arba: juoksis)“

19 Paskui Dievas jai atvėrė akis, ir ji išvydo vandens šulinį. Nuėjusi ji pripylė maišą vandens ir pagirdė berniuką.

20 Dievas buvo su berniuku, ir šis užaugo. Jis gyveno dykumoje ir pasidarė lankininkas. 21 Jis gyveno Parano dykumoje, o jo motina parūpino jam žmoną iš Egipto šalies.

10 Gal 4, 29–30 12 Rom 9, 7; Hbr 11, 18

Ginčas dėl šulinio ir sutartis su Abimelechu

22 Anuo metu Abimelechas ir jo kariuomenės vadas Picholis tarė Abraomui: „Dievas yra su tavim visur, ką tu darai. 23 Tad dabar prisiek man čia Dievu, kad neapgausi manęs, nei mano vaikų, nei mano vaikaičių. Kokią malonę tau parodžiau, tokią tu turi parodyti man ir kraštui, kuriame apsigyvenai kaip ateivis“. 24 Abraomas atsakė: „Aš prisiekiu“.

25 Tačiau Abraomas nusiskundė Abimelechui dėl vandens šulinio, kurį Abimelecho tarnai buvo pasiveržę. 26 Abimelechas atsakė: „Nežinau, kas tai padarė. Nei tu man pranešei, nei aš iki šios dienos ką nors apie tai girdėjau“.

27 Paskui Abraomas paėmė avių bei raguočių ir davė Abimelechui, ir jie abu sudarė sutartį. 28 O kai Abraomas atskyrė septynias avytes iš mažųjų gyvulių, 29 Abimelechas paklausė Abraomą: „Ką gi reiškia čia šitos septynios avytės, kurias atskyrei?“

30 Šis atsakė: „Tas septynias avytes tu turi priimti iš mano rankos, kad man tai būtų liudijimas, jog aš iškasiau šitą šulinį“. 31 Todėl tą vietą pavadino Beër-Seba¹, nes ten jie abu prisiekė. 32 Taip jie padarė sutartį Beër-Seboje. Paskui Abimelechas ir jo kariuomenės vadas Picholis pakilę sugrįžo į filistinų kraštą.

33 O jis² pasodino tamarjisko medį Beër-Seboje ir ten šaukėsi VIESPATIES, Amžinojo Dievo, vardo. 34 Ir Abraomas prabuvo dar ilgą laiką kaip ateivis filistinų krašte.

22 Pr 26, 26

Dievas mėgina Abraomą

22 Po šitų įvykių Dievas mėgino Abraomą. Jis jam tarė:

„Abraomai!“ Tas atsiliėpė: „Aš čia!“

2 Jis³ tarė: „Na, imk savo sūnų, savo vienintelį, kurį tu myli, Izaoką, eik į Morijos šalį ir ten jį aukok kaip deginamąją auką ant vieno iš kalnų, kurį tau nurodysiu!“

3 Abraomas, atsikėlęs anksti rytą, pabalnojo savo asilą, paėmė su savim du savo berniokus ir savo sūnų Izaoką, prisiskaldė malkų deginamajai aukai ir išsiruošęs ėjo į vietą, kurią jam Dievas buvo nurodęs. 4 Trečiąją dieną Abraomas, pakėlęs akis, iš tolo pamatė tą vietą. 5 Ir Abraomas tarė savo berniokams: „Pasilikite čia su asilu, o aš ir berniukas norime nueiti ligi ten ir pagarbinę sugrįžti pas jus“.

6 Paskui Abraomas, paėmęs malkas deginamajai aukai, jas uždėjo ant savo sūnaus Izaoko, o pats pasiėmė į ranką ugnies ir peilį. Kai jie abu ėjo kartu, 7 Izaakas tarė savo tėvui Abraomui: „Mano tėve!“ Tas atsiliėpė: „Aš čia, mano sūnau“. Anas tarė: „Štai ugnis ir malkos, bet kur yra avis deginamajai aukai?“ 8 Abraomas atsakė: „Dievas parūpins avių deginamajai aukai, mano sūnau!“ Taip jie abu ėjo kartu.

9 Jie atėjo į vietą, kurią Dievas jam buvo nurodęs. Abraomas ten pastatė aukurą, sukrėvė eilėmis malkas, surišo savo sūnų Izaoką ir jį uždėjo ant aukuro, viršum malkų. 10 Paskui Abraomas, ištiesęs ranką, nutvėrė peilį, kad papjautų savo sūnų. 11 Bet VIESPATIES angelas jam sušuko iš dangaus: „Abraomai! Abraomai!“ Tas atsiliėpė: „Aš čia!“

12 Anas tarė: „Netiesk savo rankos į berniuką ir nieko jam nedaryk! Nes dabar žinau, kad tu esi dievobaimingas, kadangi nepagailėjai man savo sūnaus, savo vienintelio“.

13 Abraomas, pakėlęs akis, žiūrėjo, ir štai vienas avinas buvo ištirgęs ragais į tankų krūmokšnį. Nuėjęs Abraomas paėmė tą aviną ir jį paaukojo kaip

1 T.y. Priesaikos (arba: Septynių) šuliniu

2 T.y. Abraomas

3 T.y. Dievas

deginamąją auką vietoj savo sūnaus.
 14 Ir Abraomas praminė tą vietą „VIEŠPATS mato“, apie kurią dar šiandien sakoma: „Kalne VIEŠPATS pasirodo“¹.

15 VIEŠPATIES angelas antrą kartą sušuko Abraomui iš dangaus: 16 „Aš prisiekiu savimi, sako VIEŠPATS: kadangi tai padarei ir nepagailėjai savo sūnaus, savo vienintelio, 17 tikrai tave laiminte laiminsiu ir padarysiu taip gausingus tavo palikuonis, kaip dangaus žvaigždės ir kaip smiltys, esančios ant jūros kranto, ir tavo palikuonys užims savo priešų vartus. 18 Tavo palikuonimis tegul laimins visos žemės tautos— dėl to, kad paklausė mano balso“.

19 Paskui Abraomas sugrįžo pas savo berniokus, ir jie pakilę ėjo drauge į Beër-Sebą. Ir Abraomas apsigyveno Beër-Seboje.

9 Jok 2, 21 1–13 Hbr 11, 17–19 16–17 Hbr 6, 13–14 17 Hbr 11, 12 18 Apd 3, 25

Nachoro palikuonys

20 Po šitų įvykių Abraomui buvo pranešta: „Štai ir Milka pagimdė sūnų tavo broliui Nachorui: 21 jo pirmagimį Usą ir to brolių Busą, Aramą tėvą Kemuelį, 22 Kesedą ir Chazą, Pildašą, Jidlafą ir Betuelį“. 23 Betuelis buvo Rebekos tėvas. Šituos aštuonis Milka pagimdė Abraomo broliui Nachorui. 24 Jo sugulovė, vardu Reuma, irgi pagimdė: Tebachą ir Gachamą, Tachašą ir Maachą.

Saros mirtis ir palaidojimas

23 Sara išgyveno šimtą dvidešimt septynerius metus². 2 Paskui Sara mirė Kirjat-Arboje, tai yra Chebrone, Kanaano krašte. Tada Abraomas ėjo Saros apraudoti ir jos apverkti. 3 Paskui Abraomas, atsikėlęs nuo savo mirusiosios, kalbėjo chitiečiams: 4 „Aš pas jus esu ateivis naujakurys. Duokite

man nuosavos žemės kapui, kad išnešes³ palaidočiau savo mirusiąją“. 5 Chitiečiai atsakė Abraomui: „O kad pasiklausytum mūsų, viešpatie! Tu esi Dievo kunigaikštis tarp mūsų. Mūsų rinktiniuose kapuose palaidok savo mirusiąją! Nė vienas iš mūsų tau neatsakys savo kapo tavo mirusiajai palaidoti“. 7 Atsikėlęs Abraomas nusilenkė prieš to krašto žmones, prieš chitiečius, 8 ir kalbėjo su jais, sakydamas: „Jei sutinkate, kad išnešes palaidočiau savo mirusiąją, tai paklausykite manęs ir mane užtarkite pas Šocharo sūnų Efroną, 9 kad jis man duotų Machpelos olą, kuri jam priklauso, kuri yra jo lauko gale. Už pilną kainą⁴ jis tegul man ją duoda tarp jūsų nuosavoms kapinėms“. 10 Efronas sėdėjo tarp chitiečių. Ir chitietis Efronas, girdint chitiečiams, visiems, atėjusiems prie jo miesto vartų, atsakė Abraomui: 11 „O kad, viešpatie, pasiklausytum manęs! Lauką tau dovanuju, ir jame esančią olą tau dovanuju. Savo tautiečių akyse tau ją dovanuju! Palaidok savo mirusiąją!“ 12 Tada Abraomas nusilenkė prieš to krašto žmones 13 ir, to krašto žmonėms girdint, kalbėjo Efronui: „Jei tik tu malonėtum pasiklausti manęs! Aš moku pinigais už lauką. Imk iš manęs, kad galėčiau ten palaidoti savo mirusiąją!“ 14 Efronas atsakė Abraomui: 15 „Jei tik tu, viešpatie, malonėtum pasiklausti manęs! Žemė—keturi šimtai šekelių sidabro—kas tai yra tarp manęs ir tavęs!“ 16 Tik palaidok savo mirusiąją!“ 16 Abraomas sutiko su Efronu, ir Abraomas atsvėrė Efronui sidabrą, kurį jis, chitiečiams girdint, buvo minėjęs: keturis šimtus šekelių sidabro pirklių vartojamais svaisčiais.

17 Taip Efrono laukas, kuris buvo prie Machpelos, ties Mamre—laukas ir jame buvusi ola bei visi lauke buvę medžiai, kurie augo aplinkui visame jo

1 G; M: VIEŠPATIES kalne matoma

2 Lit. Ir Saros gyvenimo buvo šimtas dvidešimt septyneri metai. M + dtgr.: Saros gyvenimo metų; ~ GV

3 Lit. iš savo akivaizdos

4 Lit. pilnasvorį sidabrą

5 T.y. tarp tokio neturtėlio, kaip Efronas, ir tokio turtoolio, kaip Abraomas

plote—tapo ¹⁸ Abraomo nuosavybe, chitiečiams matant—visiems, kurie buvo atėję prie jo miesto vartų.

¹⁹ Paskui Abraomas palaidojo savo žmoną Sarą Machpelos lauko oloje ties Mamre, tai yra Chebronu, Kanaano šalyje. ²⁰ Tuo būdu laukais ir jame buvusi ola iš chitiečių atiteko Abraomui nuosavoms kapinėms.

4 Hbr 11, 9. 13 4 Apd 7, 16

Abraomo tarnas priperša Rebeką Izaokui

24 Abraomas buvo pasenęs, išgyvenęs daug metų, ir VIESPATS buvo laimėjęs Abraomą visuose dalykuose.

² Abraomas tarė savo tarnui, savo namų vyriausiajam¹, kuris prižiūrėjo viską, kas jam priklausė: „Na, dėk savo ranką po mano kulšimi! ³ Noriu prisaikinti tave VIESPAČIU, dangaus ir žemės Dievu, kad neimsi žmonos mano sūnui iš dukterų kanaaniečių, tarp kurių aš gyvenu, ⁴ bet vyksi į mano kraštą ir pas mano giminę ir gausi žmoną mano sūnui Izaokui!“ ⁵ Tarnas jį paklausė: „Gal moteris nenorės sekti paskui mane į šitą kraštą; ar tuo atveju turėčiau sugrąžinti tavo sūnų į kraštą, iš kurio išvykai?“ ⁶ Abraomas jam atsakė: „Sergėkis, kad nesugrąžintum mano sūnaus! ⁷ VIESPATS, dangaus Dievas, kuris mane paėmė iš mano tėvo namų ir iš mano giminės krašto, kuris man kalbėjo ir kuris man prisiekė, tardamas: „Tavo palikuonims noriu duoti šitą kraštą“,—jis siųs savo angelą pirm tavęs, ir iš ten paims žmoną mano sūnui. ⁸ O jei moteris nenorės sekti paskui tave, tu būsi laisvas nuo šito mano įpareigojimo priesaika. Tik mano sūnaus tau nevalia ten sugrąžinti!“ ⁹ Tada tarnas padėjo savo ranką po savo valdovo Abraomo kulšim ir jam prisiekė „vykdyti šitą žodį“².

¹⁰ Tarnas paėmė dešimtį savo valdovo kupranugarių ir visokių savo valdovo brangenybų su savim, ir išsiruošęs nuvyko į Aram-Naharaimą, į Nachoro miestą. ¹¹ Jis leido kupranugariams klūpoti už miesto prie vandens šulinio vakare, tuo metu, kai išeina vandens sėmėjos. ¹² Ir tarė:

„VIESPATIE, mano valdovo Abraomo Dieve, duok, meldžiu, man šiandien pasisekimą, ir tuo parodyk malonę mano valdovui Abraomui! ¹³ Štai aš stoviu prie vandens šaltinio, kur miestiečių dukterys išeina semti vandens.

¹⁴ Mergina, kuriai sakysiu: „Prašau palenkti savo ašotį, kad atsigerčiau“, ir kuri atsakys: „Gerk! aš ir tavo kupranugarius noriu pagirdyti!“,—ji tebūnie ta, kurią tu esi paskyręs savo tarnui Izaokui, ir iš to žinosiu, kad parodei malonę mano valdovui“.

¹⁵ Jam dar nebaigus kalbėti, štai išėjo Rebeką, kuri buvo gimusi Betueliui, sūnui Milkos, Abraomo brolio Nachoro žmonos, nešina ašochiu ant peties.

¹⁶ Mergina buvo labai gražios išvaizdos, mergelė, ir joks vyras dar nebuvo jos palietęs. Ji nusileido prie šulinio, prisėmė savo ašotį ir lipo aukštyn.

¹⁷ Tada tarnas, nubėgęs jos pasitikti, tarė: „Duok man, meldžiu, gurkšnelį vandens iš savo ašochio!“ ¹⁸ Ji tarė: „Gerk, mano viespatie!“ Ir, skubiai nuleidusi ašotį sau ant rankos, ji davė jam gerti. ¹⁹ Davusi jam atsigeriti, ji tarė: „Ir tavo kupranugariams pasemsiu, kol jie atsigers“. ²⁰ Taigi, skubiai išpylusi savo ašotį į lovį, vėl nubėgo prie šulinio semti, ir ji sėmė visiems jo kupranugariams. ²¹ Tuo tarpu tas vyras tylomis ją stebėjo, norėdamas patirti, ar VIESPATS buvo padaręs jo kelionę sėkmingą, ar ne.

²² Kupranugariams atsigerus, tas vyras išsiėmė auksinį žiedą, sveriantį pusę šekelio, [jį prisegė prie jos nosies]³, ant jos rankų [užmovė] dvi apyrankes, sveriančias dešimtį aukso šekelių, ²³ ir paklausė: „Kieno tu duktė? Pasakyk man, prašau! Ar yra tavo tėvo namuose mums vietos pernaktvoti?“ ²⁴ Ji jam atsakė: „Aš esu duktė Betuelio, Milkos sūnaus, kurį ji pagimdė Nachorui“. ²⁵ Ji pridūrė: „Ir šiaudų, ir pašaro turime daug, taip pat vietos nakvynei“. ²⁶ Tada vyras, nusilenkęs ir parpuolęs kniūpsčias VIESPATIES akivaizdoje, ²⁷ tarė: „Tebūnie pagarbintas⁴ VIESPATS,

1 Arba: seniausiamam

2 Arba: dėl to dalyko

3 SamG, plg. 47 skn.; ~M

4 Lit. palaimintas

mano valdovo Abraomo Dievas, kuris neatitraukė savo malonės ir ištikimybės nuo mano valdovo! O mane tiesiu keliu VIESPATS atvedė į mano valdovo brolio¹ namus“.

28 Nubėgusi mergina pranešė savo motinos namiškiams, kas buvo atsitikę.

29 Rebeka turėjo brolių, vardu Labaną².

30 Pamatęs žiedą ir apyrankes ant savo sesers rankų ir išgirdęs savo seser Rebekos žodžius: „Taip ir taip man kalbėjo tas vyras“, Labanas bėgo laukan pas tą vyrą prie šulinio³. Kai jis atėjo pas tą vyrą, šis buvo tebestovis šalia kupranugarių prie šaltinio. ³¹ Ir jis tarė: „Ieik, VIESPATIES palaimintasis! Ko stovi lauke? Aš jau paruošiau butą ir vietą kupranugariams“.

32 Tada vyras įėjo į namus, o jis⁴ nubalnojo kupranugarius, padavė šiaudų bei pašaro kupranugariams, taip pat vandens jo ir su juo buvusių vyrų kojoms nuplauti.

33 Paskui jam buvo padėta⁵ valgyti, bet jis tarė: „Nevalgysiu, iki būsiu išdėstęs savo reikalą“. Labanas⁶ sakė: „Kalbėk!“

34 Jis tarė: „Aš esu Abraomo tarnas. ³⁵ VIESPATS apsiėmė palaimino mano valdovą, ir jis pasidarė turtingas: jis jam davė avių ir raguočių, sidabro ir aukso, tarnų ir tarnaičių, kupranugarių ir asilų. ³⁶ Ir mano valdovo žmona Sara, būdama jau sena, pagimdė sūnų mano valdovui, ir šis jam atidavė viską, ką turėjo. ³⁷ Ir mano valdovas mane prisaikdino, tardamas: „Tau nevalia imti mano sūnui žmonos iš dukterų kanaaniečių, kurių šalyje aš gyvenu, ³⁸ bet tu turi vykti į mano tėvo namus, pas mano giminę, ir gauti mano sūnui žmoną!“ ³⁹ Tada sakiau savo valdovui: „Gal moteris neseks paskui mane“.

40 Jis man atsakė: „VIESPATS, kuriam matant vaikščiojau, pasiūs su tavim savo angelą ir padarys tavo kelionę sėkmingą, ir taip

tu parūpinsi mano sūnui žmoną iš mano giminės, iš mano tėvo namų. ⁴¹ Tik tada būsi atleistas nuo mano priesaikos⁷: kai atvyksi pas mano giminę ir jie tau neduos—tada būsi laisvas nuo mano priesaikos“.

42 Taigi, šiandien atėjęs prie šaltinio, tariau: „VIESPATIE, mano valdovo Abraomo Dieve, jeigu tikrai norėsi padaryti sėkmingą mano kelią, kuriuo aš einu, ⁴³ man štai atsistojus prie vandens šaltinio, tegul mergina, kuri išeis semti ir kuriai tarsiu: „Duok man, meldžiu, gurkšnelį vandens atsigerti iš savo ąsočio“, ⁴⁴ ir kuri man atsakys: „Ir tu pats gerk, ir tavo kupranugariams pasemsiu“,—ji tegul būna ta moteriškė, kurią VIESPATS yra paskyręs mano valdovo sūnui“.

45 Man dar nebaigus sau taip kalbėti, štai išėjo Rebeka, nešina ąsočių ant peties, ir, nusileidusi prie šaltinio, sėmė. Aš jai tariau: „Duok man, meldžiu, atsigerti!“ ⁴⁶ Ji tad skubiai nukėlė nuo savęs savo ąsotį ir tarė: „Gerk! Taip pat ir tavo kupranugarius noriu pagirdyti!“ Taigi aš gėriau, ji ir kupranugarius pagirdė. ⁴⁷ Paskui jos paklausiau: „Kieno tu dukterė?“ Ji atsakė: „Duktė Betuelio, Nachoro sūnaus, kurį jam pagimdė Milka“. Tada prisegiau žiedą prie jos nosies ir [užmoviau] apyrankes ant jos rankų. ⁴⁸ Aš nusilenkiau, parpuoliau kniūpsčias VIESPATIES akivaizdoje ir pagarbinau VIESPATĮ, savo valdovo Abraomo Dievą, kuris buvo mane atvedęs tiesiu keliu, kad gaučiau savo valdovo brolio⁸ dukterį jo sūnui. ⁴⁹ Taigi dabar, jei norite parodyti mano valdovui malonę ir ištikimybę, man pasakykite; o jei ne, man irgi pasakykite, kad galėčiau kreiptis į dešinę ar į kairę⁹“.

50 Tada Labanas ir Betuelis¹⁰ atsakydami tarė: „Iš VIESPATIES atėjo

1 GSV; M: giminaičių

2 M + sakini, atkelta iš 30 skn.: Tada Labanas bėgo laukan prie šaltinio.

3 Sakinys atkeltas iš 29 skn. pabaigos.

4 T.y. Labanas

5 M; G: jis jam padėjo

6 Hbr. Jis

7 Lit. prakeikimo (t.y. grasinimo nelaime prisiekdant)

8 Arba: giminaičio

9 T.y. kreiptis kitur; arba: nuspręsti, kas daryti

10 Vėlesnis priedas ar sudarkyta forma žodžių, kaip: jo motina (plg. 55 skn.) ar jo namiškiai (plg. 28 skn.)

tas dalykas. Mes negalime tau nei nepritarti, nei pritarti. ⁵¹ Štai Rebeka yra prieš tave. Imk ją ir eik, kad ji būtų žmona tavo valdovo sūnui, kaip VIESPATS yra nutaręs“.

⁵² Kai tik Abraomo tarnas išgirdo jų žodžius, parpuolė kniūpsčia ant žemės VIESPATIES akivaizdoje.

⁵³ Paskui tarnas, išsiėmęs sidabrinų ir auksinių indų bei drabužių, padovanojo juos Rebekai; be to, jis padovanojo vertingų dovanų jos broliui ir jos motinai. ⁵⁴ Vėliau jie valgė ir gerė—jis ir su juo esantys vyrai,—ir pernakvojo. Jiems rytą atsikėlus, jis tarė: „Leiskite man vykti pas mano valdovą!“

⁵⁵ Bet Rebekos¹ brolis ir jos motina tarė: „Tepasilieka mergina pas mus keletą, sakykim, dešimtį dienų, paskui tegul vyksta!“

⁵⁶ Bet jis jiems atsakė: „Nesulaikykite manęs, VIESPACIUI padariusi mano kelionę sėkmingą! Paleiskite mane, kad galėčiau vykti pas savo valdovą!“

⁵⁷ Jie tarė: „Pašaukime merginą ir jos pačios paklauskime!“

⁵⁸ Pasišaukę Rebeką, jie jos paklausė: „Ar norėsi vykti su šituo vyru?“ Ji atsakė: „Vyksiu“.

⁵⁹ Tada jie išleido savo seserį Rebeką, jos auklę, Abraomo tarną ir jo vyrus. ⁶⁰ Jie laimino Rebeką ir jai tarė:

„Mūsų seserie, tu pasidaryk
tūkstančiais miriadų²,
ir tavo palikuonys teužima
vartus tų, kurie jų
nekenčia!“

⁶¹ Paskui Rebeka ir jos merginos, išsirengusios kelionėn, jojo ant kupranugarių ir sekė paskui tą vyrą. Taigi tarnas, paėmęs Rebeką, išvyko.

⁶² Tuo tarpu Izaakas buvo atėjęs iš Beër-Lachaj-Rojo apylinkės³—jis pats gyveno Negebo šalyje. ⁶³ Kartą Izaakas prievakaryje išėjo į lauką pasivaikščioti⁴. Pakėlęs akis, jis išvydo

ateinančius kupranugarius. ⁶⁴ Rebeka, pakėlusį akis ir pamatęs Izaoką, nulipo nuo kupranugario ⁶⁵ ir paklausė tarną: „Kas yra ten tas vyras, kuris eina mums priešais per lauką?“ Tarnas atsakė: „Tai mano valdovas!“ Tada ji paėmė šydą ir užsidengė.

⁶⁶ Tarnas papasakojo Izaokui apie visus dalykus, kuriuos jis buvo atlikęs.

⁶⁷ Paskui Izaakas ją išvedė į savo motinos Saros palapinę. Jis vedė Rebeką; ji tapo jo žmona, ir jis ją pamilo. Taip Izaakas pasiguodė po savo motinos mirties.

Keturos palikuonys

²⁵ Abraomas vedė dar kitą žmoną, vardu Keturą. ² Ji jam pagimdė Zimraną ir Jokšaną, Medaną ir Midjaną, Jišbachą ir Šuachą. ³ Jokšanas buvo Sebos ir Dedano tėvas. Dedano palikuonys⁵ buvo ašūriečiai, letušai ir leumai. ⁴ Midjano sūnūs buvo Ėfa, Ėferis, Chanochas, Abida ir Eldaa. Visi šitie buvo Keturos palikuonys.

⁵ Abraomas atidavė visa, ką turėjo, Izaokui. ⁶ O savo⁶ sugulovių sūnums jis davė dovanų ir, dar gyvas būdamas, juos pasiuntė nuo savo sūnaus Izaoko į rytus, į Rytų šalį.

Abraomo mirtis

⁷ Tiek yra Abraomo nugyventų metų: šimtas septyniasdešimt penkeri.

⁸ Paskui jis išleido savo dvasią. Abraomas mirė žiloje senatvėje, iškaršęs, sulaukęs pilnintelio amžiaus⁷, ir buvo priskaičiuotas⁸ prie savo giminaičių.

⁹ Jį palaidojo jo sūnūs Izaakas ir Išmaelis Machpelos oloje, Šoharo sūnaus Efrono, chitiečio, lauke, esančiame ties Mamre,—¹⁰lauke, kurį Abraomas buvo nusipirkęs iš chitiečių. Ten buvo palaidoti Abraomas ir jo žmona Sara.

1 Hbr. jos

2 T.y. nesuskaitomų tūkstančių motina

3 M tekstas neaiškus. Lit. iš kur įeina į Beër-Lachaj-Roi; ST^o: iš Beër-Lachaj-Roi; G: per dykumą į Beër-Lachaj-Roi

4 Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta. GV: pamąstyti

5 Lit. sūnūs

6 Hbr. Abraomo

7 SamGS; Mlit. pasisotinęs

8 Lit. surinktas

¹¹ Abraomui mirus, Dievas laimino jo sūnų Izaoką, ir Izaakas gyveno prie Beër-Lachaj-Rojo¹.

¹⁰ Pr 23, 3-16

Išmaelio palikuonys

¹² Tas yra Išmaelio, Abraomo sūnaus, kurį egiptietė Hagara, Saros tarnaitė, buvo pagimdžiusi Abraomui, giminės sarašas, ¹³ ir tie yra vardai Išmaelio sūnų, išvardytų, atsižvelgiant į jų gimes²: Išmaelio pirmagimis Nebajotas, Kėdaras, Adbeelis ir Mibsamai, ¹⁴ Mišma, Dūma ir Masa, ¹⁵ Chadadas ir Tėma, Jetūras, Nafišas ir Kėdma. ¹⁶ Tie yra Išmaelio sūnūs, ir tie jų vardai, kuriais vadinami jų kaimai ir stovyklos: dvylika kunigaikščių—tiek, kiek jų kilčių. ¹⁷ Ir tiek Išmaelio gyvenimo metų: šimtas trisdešimt septyneri. Paskui jis išleido savo dvasią. Jis mirė ir prisijungė prie savo giminių. ¹⁸ Jie³ gyveno nuo Chavilos ligi Šūro, esančio į rytus nuo Egipto, kur eina į Ašūrą. Jis⁴ užpuldinėdavo visus savo brolius.

Ėsavo ir Jokūbo gimimas

¹⁹ Ta yra Abraomo sūnaus Izaoko šeimos istorija: Abraomui gimė Izaakas. ²⁰ Izaakas buvo keturiasdešimties metų, kai vedė Rebeką, Betuelio, aramėjo iš Padan-Aramo, dukterį, aramėjo Labano seserį.

²¹ Izaakas maldavo VIEŠPATĮ už savo žmoną, nes ji buvo nevaisinga. VIEŠPATS jį išklausė, ir jo žmona Rebeka tapo nėščia. ²² O kai vaikai jos viduje stumdėsi, ji sakė: „Jei taip yra, tai kam aš begyvenu?“ ²³ Ji tad nuėjo VIEŠPATIES pasiklausti. Ir VIEŠPATS jai tarė:

„Dvi tautos yra tavo išciose,
ir dvi giminės, išėjusios iš
tavo gimdos, persiskirs.

Viena giminė bus galingesnė už
kitą,
ir vyresnysis tarnaus
jaunesniajam“.

²⁴ Atėjus jos metui gimdyti, dvyniai pasirodė jos išciose. ²⁵ Pirmasis išėjo rausvas⁶, visas kaip plaukuotas⁷ apsiaustas; tad jie praminė jį Ėsavu⁸. ²⁶ Paskui išėjo jo brolis, ir jo ranka buvo nusitvėrusi Ėsavo kulnį; tad jį praminė Jokūbu⁹. Izaakas buvo šešiasdešimties metų, kai jie jam gimė.

²⁷ Berniukams užaugus, Ėsavas pasidarė igudęs medžiotojas, laukininkas, o Jokūbas—sėslus, gyvenęs palapinėse. ²⁸ Izaakas labiau mylėjo Ėsavą, nes jis mėgo kas sumedžiota, o Rebeka labiau mylėjo Jokūbą.

²⁹ Kartą Jokūbui verdant viralą, Ėsavas parėjo iš lauko visiškai nusilpęs. ³⁰ Ir Ėsavas tarė Jokūbui: „Duok gi man nuryti raudono, šito raudono, nes aš esu visiškai nusilpęs!“ (Todėl jį pavadino Edomu¹⁰.) ³¹ Bet Jokūbas atsakė: „Pirma man parduok savo pirmagimystės teisę!“ ³² Ėsavas tarė: „Štai aš kone mirštu iš alkio; tai ką gi man padės pirmagimystės teisė?“ ³³ Jokūbas sakė: „Pirma man prisiek!“ Jis jam prisiekė ir pardavė Jokūbui savo pirmagimystės teisę. ³⁴ Tada Jokūbas padavė Ėsavui duonos ir lėšienės; šis valgė bei gerė ir atsikėlęs nuėjo. Tuo būdu Ėsavas paniekino pirmagimystės teisę.

²³ Rom 9, 12 ³³ Hbr 12, 16

Izaakas ir Abimelechas

²⁶ Kilus toje šalyje badiui—be ankstesniojo bado, kuris buvo kilęs Abraomo dienomis,—Izaakas nuvyko pas filistinų karalių Abimelechą į Gerarą. ² VIEŠPATS jam pasirodė ir tarė: „Nesileisk į Egiptą! Pasilik šalyje, kuria

1 Lit. Šulinio Gyvojo, kuris mane mato

2 Arba: gimimo seka

3 T.y. Išmaelio sūnūs. 18 skn. yra 16 skn. taša.

GV: Jis (t.y. Išmaelis)

4 T.y. Išmaelis (plg. 16, 12)

5 Įtvp. su S; plg. 27, 46.

6 Hbr. 'admōnī yra aliuzija į „Edomą“.

7 Hbr. sē'ār, -aliuzija į „Seyrą“, Edomo sinonima

8 Ėsavas—Edomo eponimas.

9 Hbr. Ja'aqōb, „jis tveriasi už kulnies“ arba „jis apgauna“. Pirmykštė vardo forma (Iahkūb-ila) reiškia „Dievas tegul apgina!“

10 Lit. Raudono

tau nurodysiu! ³ Pasilik kaip ateivis šitoje šalyje, tad aš būsiu su tavim ir laiminsiu tave, nes tau ir tavo palikuonims atiduosiu visas šitas šalis ir taip ištesėsiu priesaiką, kurią prisiekiau tavo tėvui Abraomui. ⁴ Aš padarysiu tavo palikuonis tokius gausingus, kaip dangaus žvaigždės, ir atiduosiu tavo palikuonims visas šitas šalis, ir tavo palikuonimis tegul laiminsis visos žemės tautos—⁵ užtat, kad Abraomas paklaūšė mano balso ir laikėsi, ko buvau liepęs laikytis: mano įsakymų, nuostatų ir įstatymų“.

⁶ Taigi Izaakas pasiliko Geraroje.

⁷ Tos vietos vyrams klausinėjant apie jo žmoną, jis sakė: „Ji mano sesuo“, nes bijojo sakyti: „Mano žmona“. [Jis manė:] „Tos vietos vyrai galėtų mane užmušti dėl Rebekos, nes ji gražios išvaizdos“. ⁸ Jam ten bebūnant ilgesnį laiką, atsitiko taip, kad filistinų karalius Abimelechas pažvelgė žemyn pro langą ir pamatė Izaoką bemylojant savo žmoną Rebeką.

⁹ Abimelechas pasišaukė Izaoką ir tarė: „Aišku, kad ji tavo žmona! Tai kaip drįsai sakyti: „Ji mano sesuo?“ Izaakas jam atsakė: „Todėl, kad maniau, jog turėsiu dėl jos mirtį“.

¹⁰ Tada Abimelechas tarė: „Ką čia būtų mums padaręs! Kaip lengvai vienas kuris tautietis būtų galėjęs sugulti su tavo žmona ir tu būtum užtraukęs ant mūsų kaltę!“ ¹¹ Tad Abimelechas įsakė visai tautai: „Kas palies šitą vyrą ar jo žmoną, turės būti baudžiamas mirtimi!“

¹² Izaakas sėjo toje šalyje ir gavo tais metais šimteriopą derlių, nes VIESPATS jį laimino. ¹³ Taip žmogus pralobė ir vis labiau turėjo, kol pasidarė labai turtingas. ¹⁴ Kadangi jis turėjo avių bei galvijų kaimenę ir daug šeimynos, jam pavydėjo filistinai. ¹⁵ Tad visus šulinius, kuriuos jo tėvo tarnai buvo iškasę jo tėvo Abraomo dienomis, filistinai užvertė ir pripylė žemių.

¹⁶ Paskui Abimelechas tarė Izaokui: „Eik šalin nuo mūsų, nes pasidarei mums per daug galingas!“

¹⁷ Taigi Izaakas vyko iš ten, pasistatė stovyklą Geraros slėnyje ir ten pasiliko.

¹⁸ Izaakas vėl atkasė vandens šulinius,

kuriuos buvo iškasę jo tėvo Abraomo tarnai¹ ir kuriuos filistinai, Abraomui mirus, buvo užvertę, ir juos pavadino tais pačiais vardais, kuriais juos buvo pavadinęs jo tėvas. ¹⁹ Bet kai Izaoko tarnai, kasdami slėnyje, ten aptiko versminio vandens šulinį, ²⁰ Geraros piemenys ėmė vaidytis su Izaoko piemenimis, sakydami: „Mums priklauso vanduo!“ Tad jis praminė tą šulinį Eseku², nes jie buvo vaidijęsi su juo. ²¹ Paskui jie iškasė kitą šulinį, bet jie ir dėl jo susivaidijo. Tad jis jį praminė Sitna³. ²² Jis toliau traukė iš ten ir iškasė dar vieną šulinį, bet dėl jo jie nebesivaidijo. Tad jis jį praminė Rechobotu⁴ ir tarė: „Dabar VIESPATS mums suteikė tokią plačią erdvę, jog galėsime išsiplėsti šalyje“.

²³ Paskui iš ten jis traukė aukštyn į Beër-Šebą. ²⁴ Tą pačią naktį jam pasirodė VIESPATS ir tarė:

„Aš esu tavo tėvo Abraomo Dievas.

Nebijok, nes aš esu su tavim!

Tave laiminsiu ir dauginsiu tavo palikuonis dėl savo tarno Abraomo“.

²⁵ Taigi jis ten pastatė aukurą ir šaukėsi VIESPATIES vardo. Jis ten ištisė savo palapinę, o jo⁵ tarnai ten kasė šulinį.

²⁶ Abimelechas atvyko pas jį iš Geraros su savo asmeniniu patarėju Achuzatu ir savo kariuomenės vadu Picholiu. ²⁷ Izaakas jų paklausė: „Ko atėjote pas mane? Jūs juk neketėte manęs ir mane pavarėte nuo savęs“. ²⁸ Jie atsakė: „Mes aiškiai matėme, kad VIESPATS yra su tavim, tad galvojome: „Tebūnie gi tarp mūsų su priesaika padarytas susitarimas—tarp mūsų ir tavęs. Sudarykime tokią sutartį su tavim, ²⁹ kad piktai nepasielgsi su mumis, kaip ir mes tavęs nepalietėme, tik gerai elgėmės su tavim ir taikingai tave išleidome“. Tu dabar esi VIESPATIES palaimintasis!“ ³⁰ Tada jis iškėlė jiems

1 SamGV, plg. 15, 19, 25 skn. M: dienomis

2 Lit. Vaidu

3 Lit. Priešystė

4 Lit. Platybėmis

5 Hbr. Izaoko

pokylį, ir jie valgė bei gėrė. ³¹ Atsikėlę anksti ryta, jie prisiekė vienas kitam. Paskui Izaokas juos išleido, ir jie vyko nuo jo ramūs.

³² Tą pačią dieną Izaoko tarnai atėję man pranešė apie šulinį, kurį jie buvo iškasę; jie jam sakė: „Radome vandens!“ ³³ Jis jį pavadino Šiba¹. Todėl tas miestas ligi šios dienos tebesivadina Beër-Šeba².

³⁴ Esavas, turėdamas keturiasdešimt metų, vedė chitiečio Beerio dukterį Jehuditą ir chitiečio Elono dukterį Basemata. ³⁵ Jos apkartino dvasią Izaokui ir Rebekai.

3-4 Pr 22, 16-18 7 Pr 12, 13; 20, 2 26 Pr 21, 22

Jokūbas klasta išgauna pirmagimio palaiminimą

27 Kai Izaokas paseno ir jo akys taip aptemo, jog jis nebegalėjo regėti, jis pasišaukė savo vyresnįjį sūnų ir jam tarė: „Mano sunau!“ Tas atsiliopė: „Aš čia!“ ² Jis sakė: „Gi, matai, esu senas, nežinau savo mirties dienos. ³ Taigi dabar imk savo ginklus, savo strėlinę bei kilpinį, ir, išėjęs į lauką, sumedžiod man laimikį! ⁴ Paskui paruošk man skanų³ valgi, koki mėgstu, ir atnešk man valgyti, kad mano siela, prieš man mirstant, tave palaimintų!“

⁵ Rebeka klausėsi, kai Izaokas kalbėjo savo sūnui Esavui. Taigi, Esavui nuėjęs į lauką laimikio medžioti savo tėvui⁴, ⁶ Rebeka tarė savo sūnui Jokūbui: „Stai aš nugirdau tavo tėvą kalbant tavo broliui Esavui šitaip:

⁷ „Paruošk man ką sumedžiojęs ir pataisyk man skanų valgi, kad valgyčiau ir, prieš mirdamas, tave palaiminčiau VIEŠPATIES akivaizdoje“. ⁸ Taigi dabar, mano sūnau, paklausk mano įkalbos, to, ką aš tau liepsi! ⁹ Na, eik pas kaimenę ir iš ten man atnešk du puikius ožiukus, kad galėčiau paruošti iš jų tavo tėvui skanų valgi, koki jis mėgsta; ¹⁰ paskui jį įnešk savo tėvui

valgyti, kad jis, prieš mirdamas, tave palaimintų“.

¹¹ Bet Jokūbas tarė savo motinai Rebekai: „Žiūrėk! Mano brolis Esavas yra gaurys, o aš—plikaodis. ¹² Rasi mano tėvas mane pačiupinęs; tada jam pasirodysiu kaip tas, kuris tyčiojasi, ir taip užsitraukčiau prakeikimą, ne palaiminimą“. ¹³ Tačiau jo motina jam atsakė: „Ant manęs tekrinta tau gresias prakeikimas, mano sūnau! Tik paklausk mano įkalbos ir nuėjęs man atnešk!“ ¹⁴ Taigi jis nuėjęs ir paėmęs atnešė savo motinai, o jo motina paruošė skanų valgi, koki mėgo jo tėvas.

¹⁵ Paskui Rebeka paėmė savo vyresniojo sūnaus Esavo geriausius drabužius, kuriuos turėjo namuose, ir apvilko savo jaunesnįjį sūnų Jokūbą, ¹⁶ o ožiukų kailiais apvyniojo jo rankas ir jo pliką kaklą. ¹⁷ Vėliau ji padavė skanų valgi ir duonos, kuriuos buvo paruošusi, iš savo sūnaus Jokūbo ranka.

¹⁸ Jis, įėjęs pas savo tėvą, tarė: „Mano tėve!“ Tas atsiliopė: „Aš čia. Kas tu esi, mano sūnau?“ ¹⁹ Jokūbas atsakė: „Aš esu Esavas, tavo pirmagimis. Padariau, kaip man liepei. Na, kelkis, atsisėsk ir valgyk to, ką sumedžiojau, kad tavo siela mane palaimintų!“ ²⁰ Bet Izaokas klausė savo sūnų: „Kaipgi, mano sūnau, galėjai taip greitai ką rasti?“ Tas atsakė: „VIEŠPATIS, tavo Dievas, man leido aptikti“. ²¹ Tada Izaokas tarė Jokūbui: „Priartėk, kad apčiupinėčiau tave, mano sūnau, ar tu tikrai esi mano sūnus Esavas, ar ne!“ ²² Jokūbas priartėjo prie savo tėvo Izaoko, o tas, jį apčiupinęs, tarė: „Balsas—Jokūbo balsas, bet rankos—Esavo rankos“. ²³ Ir jis neatpažino jo, nes jo rankos buvo plaukuotos, kaip jo brolio Esavo rankos. Taigi jis palaimino jį. ²⁴ Toliau jis paklausė: „Ar tu tikrai esi mano sūnus Esavas?“ Šis atsakė: „Taip“⁵. ²⁵ Tada jis tarė: „Atnešk man valgyti to, kas mano sūnaus sumedžiota, kad tave palaimintų mano siela!“ Jis jam atnešė, ir jis valgė; be to, jis padavė jam vyno, ir

1 G: Priesaika
2 Lit. Priesaikos šuliniu
3 Arba: šventinį
4 G; M: parnešti

5 Lit. Aš esu

jis gėrė. ²⁶ Paskui jo tėvas Izaokas jam tarė: „Na, priartėk ir pabučiuok mane, mano sūnau!“ ²⁷ Taigi jis priartėjęs pabučiavo jį. Pauostęs jo drabužių kvapą, jis¹ palaimino jį, tardamas:

„A! Mano sūnaus kvapas
kaip kvapas lauko,
kurį palaimino VIEŠPATS!

²⁸ Dievas tegul tau duoda
dangaus rasant
bei žemės riebalų
ir apščiai javų bei vyno!

²⁹ Tegul tarnauja tau tautos
ir nusilenkia prieš tave
giminės!

Viešpatauk savo broliams,
ir tenusilenkia prieš tave
tavo motinos sūnūs!

Kas tave keiktų, tebūnie
prakeiktas,
ir kas tave laimintų,
tebūnie palaimintas!“

³⁰ Kai tik Izaokas buvo baigęs laiminti Jokubą ir Jokūbas vos buvo išėjęs nuo savo tėvo Izaoko, jo brolis Ėsavas parėjo iš medžioklės. ³¹ Jis irgi pataisė skanų valgį ir inėšė savo tėvui. Ir jis tarė savo tėvui: „Tegul teikiasi mano tėvas atsikelti ir valgyti savo sūnaus laimikio, kad mane palaimintų tavo siela!“ ³² Jo tėvas Izaokas jį užklaušė: „Kas tu esi?“ Tas atsakė: „Aš esu tavo sūnus, tavo pirmagimis, Ėsavas“. ³³ Tada Izaokas labai smarkiai sudrebėjo iš baimės ir tarė: „Kas gi buvo tas, kuris sumedžiojo laimikį ir man atnešė?! Aš, prieš tau pareinant, visko valgiau ir jį palaiminau—jis ir liks palaimintas!“ ³⁴ Kai tik Ėsavas išgirdo savo tėvo žodžius, jis suriko labai garsiu bei gaudulingu balsu ir tarė savo tėvui: „Palaimink ir mane, mano tėve!“ ³⁵ Bet šis sakė: „Tavo brolis atėjo su klausa ir paėmė tavo palaiminimą“. ³⁶ Anas tarė: „Ar ne teisingai jį praminė Jokūbu? Juk jau du kartus jis apgavo mane. Jis paėmė mano pirmagimystę ir štai dabar paėmė mano palaiminimą“. Ir jis paklausė: „Nejaugi man nepalikai palaiminimo?“ ³⁷ Izaokas atsakydamas tarė Ėsavui: „Štai aš jį padariau tavo

valdovu ir visus jo brolius jam atidaviau į tarnus, ir javais bei vynu jį aprūpinau. Ką gi begaliu daryti tau, mano sūnau?“

³⁸ Ėsavas tarė savo tėvui: „Ar tik viena turi palaiminimą, mano tėve? Palaimink ir mane, mano tėve!“ Ir Ėsavas graudžiai³ verkė. ³⁹ Tada jo tėvas Izaokas atsakydamas jam tarė:

„Štai toli nuo žemės riebalų⁴
tebūnie tavo buveinė
ir nuo dangaus rasant
aukštybėse.

⁴⁰ Savo kalavijų turėsi gyventi
ir savo broliui tarnauti.

Bet kai išsilaisvinsi⁵,
nutrauksi jo jungą nuo savo
kaklo“.

²⁹ Pr 12, 3 ^{27–29} Hbr 11, 20 ³⁶ Pr 25, 29–34
³⁸ Hbr 12, 17 ⁴⁰ Pr 36, 8; 2 Kar 8, 20 ^{39–40} Hbr 11, 20

Jokūbas siunčiamas pas Labaną

⁴¹ Ėsavas pasidarė priešas Jokūbui dėl palaiminimo, kuriuo jo tėvas buvo jį palaiminęs. Ir Ėsavas sau tarė: „Artėja dienos, kur teks gedėti dėl mano tėvo; tada užmušiu savo brolių Jokubą!“ ⁴² Kai Rebekai buvo pranešti jos vyresniojo sūnaus Ėsavo žodžiai, ji, pasiuntusi [pasiuntinį], pasišaukė savo jaunesnįjį sūnų Jokubą ir jam tarė: „Štai tavo brolis Ėsavas rengiasi tau atkeršyti, norėdamas tave užmušti. ⁴³ Taigi dabar, mano sūnau, paklausyk mano įkalbos! Tuoj bėk pas mano brolių Labaną į Charaną ⁴⁴ ir kurį laiką pasilik pas jį, kol atlėgs tavo brolio pyktis, ⁴⁵ kol tavo brolio rūstybė nusigręš nuo tavęs ir jis pamirš, ką esi jam padaręs! Paskui aš nusiūsiu ir tave iš ten pargabendinsiu. Kodėl turėčiau net jūsų abiejų netekti vieną dieną?“

⁴⁶ Rebeka tarė Izaokui: „Man igriso gyvenimas dėl chitiečių moterų. Jei Jokūbas ims žmoną iš chitiečių, tokia, kaip šitos, vieną kuria iš šalies dukterų, tai kam

28 man begyventi?“ ¹ Tada Izaokas pasišaukė Jokubą, jį palaimino ir jam įsakė: „Neimk žmonos iš kanaaniečių moterų! ² Tuoj vyk į

1 T.y. Izaokas

2 Lit. Jis apgavo

3 Lit. pakėlė savo balsą ir

4 T.y. derlingų sričių

5 Hbr. veiksmazodžio reikšmė neišaiškinta.

Padan-Aramą, į tavo motinos tėvo Betuelio namus, ir iš ten pasiimk žmoną, iš tavo avyno Labano dukterų! ³ Visagalis Dievas¹ tegul laimina tave, tegul padaro tave vaisingą ir daugina tave, kad pasidarytum tautų būrys! ⁴ Ir tegul jis tau suteikia Abraomo palaiminimą, tau ir tavo palikuonims su tavim, kad užvaldytum savo ateivystės šalį, kurią Dievas davė Abraomui!“ ⁵ Taip Izaokas išleido Jokūbą, ir tas vyko į Padan-Aramą pas Labaną, aramėjo Betuelio sūnų, Jokūbo ir Esavo motinos Rebekos brolių.

4 Pr 17, 4-8

Esavo žmonos

⁶ Esavas, patyręs, kad Izaokas buvo palaiminęs Jokūbą ir jį nusiuntęs į Padan-Aramą žmonos iš ten pasiimti, kad, jį laimindamas, jam įsakė: „Tau nevalia imti žmonos iš kanaaniečių moterų“, ⁷ ir kad Jokūbas paklausė savo tėvo bei motinos ir vyko į Padan-Aramą,—⁸ Esavas įsitikino, kad kanaanietės nepatiko jo tėvui Izaokui. ⁹ Tad Esavas nuėjo pas Išmaelį ir, be savo turimųjų žmonių, dar vedė Machalata, Abraomo sūnaus Išmaelio dukterį, Nebajoto seserį.

Jokūbo sapnas ir įžadas Bėt-Elyje

¹⁰ Jokūbas, išvykęs iš Beēr-Šebos, keliavo į Charaną. ¹¹ Pasiekęs vieną vietą, jis ten pasiliko nakvoti, nes saulė jau buvo nusileidusi. Paėmęs vieną akmenį iš tos vietos, jis pasidėjo prie galvos² ir atsigulė toje vietoje. ¹² Jis sapnavo matas laiptus³, atremtus į žemę, jų viršų siekiantį dangų, Dievo angelus jais laipiojančius aukštyn ir žemyn ¹³ ir VIESPATĮ stovintį viršų jų⁴ ir sakantį: „Aš esu VIESPATS, tavo tėvo Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas. Tą žemę, ant kurios tu gulį, duosiu tau ir tavo palikuonims. ¹⁴ Tavo palikuonys bus kaip žemės dulkės, ir tu išsiplėsi į

vakarus ir į rytus, į žiemius ir į pietus, ir tavimi bei tavo palikuonimis laiminsis visos žemės giminės! ¹⁵ Štai aš esu su tavim ir tave saugosiu visur, kur eisi, ir tave sugrąžinsiu į šią šalį, nes nepaliksiu tavęs, kol įvykdysiu, ką esu tau pažadėjęs“.

¹⁶ Jokūbas, pabudęs iš miego, tarė: „Tikrai VIESPATS yra šitoje vietoje, o aš nežinojau!“ ¹⁷ Ir nusigandęs tarė: „Kokia nuogastinga šita vieta! Čia niekas kita, kaip Dievo namai, ir čia dangaus vartai!“

¹⁸ Jokūbas, atsikėlęs anksti rytą, paėmė akmenį, kurį buvo pasidėjęs prie galvos, pastatė jį kaip paminklą ir išpylė aliejaus ant jo viršaus. ¹⁹ Jis praminė tą vietą Bėt-Eliu⁵. O anksčiau tas miestas vadinosi Lūzas.

²⁰ Paskui Jokūbas padarė įžadą, tardamas: „Jei Dievas bus su manim ir mane apsaugos šitame kelyje, kuriuo aš einu, ir duos man duonos valgyti ir drabužių apsigilkti, ²¹ ir jei sveikas pargrišiu į savo tėvo namus,—tai VIESPATS tegul bus mano Dievas. ²² Šitas akmuo, kurį pastačiau kaip paminklą, tegul bus Dievo namai, ir iš viso, ką man duosi, tau ištikimai duosiu dešimtinę“.

12 Jn 1, 51 13 Pr 13, 14-15 14 Pr 12, 3; 22, 18

Jokūbas susitinka su Rachele

29 Paskui Jokūbas leidosi kelionėn ir žygiavo į rytiečių šalį. ² Bežiūrėdamas jis pastebėjo šulinį lauke ir ten tris avių bandas, sugulusias prie jo, nes iš to šulinio girdydavo bandas, ir didelis akmuo buvo ant šulinio angos. ³ Tik kai susirinkdavo visi piemenys⁶, atrisdavo tą akmenį nuo šulinio angos ir pagirdydavo avis; paskui risdavo tą akmenį atgal į jo vietą ant šulinio angos.

⁴ Jokūbas jiems tarė: „Mano broliai, iš kur jūs esate?“ Jie atsakė: „Mes esame iš Charano“. ⁵ Jis jų paklausė: „Ar pažįstate Labaną, Nachoro sūnaitį?“ Jie atsakė: „Pažįstame“. ⁶ Jis juos klausė: „Ar jam

1 Hbr. El-Šaddaj

2 T.y. ne pagalviu, bet galvai apsaugoti; plg. 1Sam. 19, 13, 16; 26, 7, 11.

3 Arba: kopėčias

4 Arba: prie jo

5 T.y. Dievo namais

6 SamG; M: visos bandos

7 Arba: sūnų

gerai sekasi?“ Jie atsakė: „Gerai. Antai jo dukrė Rachelė ateina su avimis!“⁷ Jis tarė: „Žiūrėkite, dar daug dienos, ne metas suvaryti gyvulius. Pagirdykite avis ir nuėję ganykite!“⁸ Bet jie atsakė: „Negalime, kol susirinks 'visi piemenys'¹ ir nuris tą akmenį nuo šulinio angos. Tik tada pagirdysime avis“.

⁹ Jam tebekalbant su jais, Rachelė atėjo su avimis, kuriuos priklausė jos tėvui, nes ji buvo piemenė.¹⁰ Kai Jokūbas pamatė Rachelę, savo avyno² Labano dukterį, ir savo avyno Labano avis, Jokūbas priėjo, nurito akmenį nuo šulinio angos ir pagirdė savo avyno Labano avis.¹¹ Paskui Jokūbas pabučiavo Rachelę ir balsiai pravirko.

¹² Ir Jokūbas pasisakė Rachelėi, kad jis esąs jos tėvo giminaitis, kad jis esąs Rebekos sūnus. Ta nubėgusi tai pranešė savo tėvui.¹³ Kai Labanas išgirdo žinią apie savo seserėną Jokūbą, atbėgo jo pasitikti ir, jį apkabinęs ir pabučiavęs, nusivedė į savo namus. Jis išpasakojo Labanui viską, kas buvo atsitikę.

¹⁴ Tada Labanas jam tarė: „Tikrai tu esi 'mano kūnas ir kraujas'³!“ Ir Jokūbas⁴ išbuvo pas jį vieną mėnesį.

Jokūbas veda Lėją ir Rachelę

¹⁵ Paskui Labanas tarė Jokūbui: „Ar dėl to, kad tu esi mano giminaitis, turėtum man už dyką tarnauti? Pasakyk man, kiek nori algos!“¹⁶ Labanas gi turėjo dvi dukteris: vyresnioji buvo vardu Lėja, o jaunesnioji—Rachelė.¹⁷ Lėjos akys buvo blausios, o Rachelė buvo dailaus sudėjimo ir gražios išvaizdos.¹⁸ Jokūbas pamilo Rachelę; tad jis sakė: „Noriu tau tarnauti septynerius metus už tavo jaunesniąją dukterį Rachelę“. ¹⁹ Labanas atsakė: „Geriau man ją duoti tau negu svetimam vyrui. Pasilik pas mane!“²⁰ Taigi Jokūbas tarnavo už Rachelę septynerius metus, ir, kadangi jis ją mylėjo, jie jam pasirodė kaip kelios dienos.

²¹ Paskui Jokūbas tarė Labanui: „Duok man mano žmoną, nes jau atėjo metas, kad įeičiau pas ją!“²² Tada Labanas sukvietė visus tos vietos žmones ir iškelė pokylį.²³ Bet vakare jis paėmė savo dukterį Lėją ir ją įvedė pas jį, o tas priėjo prie jos.²⁴ Ir Labanas davė jai, savo dukteriai Lėjai, savo tarnaitę Zilpą į tarnaites.²⁵ Bet, rytui išaušus, pasirodė, kad tai buvo Lėja! Tada Jokūbas⁶ tarė Labanui: „Ką čia man padarei! Ar ne už Rachelę tarnavau pas tave? Tai kodėl mane apgavai?“

²⁶ Labanas atsakė: „Mūsų vietoje nėra tokio papročio, kad išleistų jaunesniąją pirmą vyresniosios.²⁷ Atšvesk vestuvių savaitę su šita, paskui tegul tau 'teks ir ana'⁶ už tarnystę, kuria turėsi eiti pas mane dar kitus septynerius metus!“

²⁸ Jokūbas sutiko ir atšventė savaitę su ja. Paskui anas jam davė savo dukterį Rachelę į žmonas.²⁹ Ir Labanas davė savo dukteriai Rachelėi savo tarnaitę Bilhą, kad ji būtų jai tarnaitė.³⁰ Jis⁷ įėjo ir pas Rachelę; jis mylėjo Rachelę labiau už Lėją ir tarnavo pas jį dar kitus septynerius metus.

Jokūbo sūnų gimimas ir vardai

³¹ VIESPATIS, matydamas, kad Lėja nebuvo mylima, atidarė jos iščias, bet Rachelė buvo nevaisinga.³² Lėja pradėjo ir pagimdė sūnų ir jį praminė Reūbenu⁸, nes ji sakė: „VIESPATIS pažvelgė į mano sielvartą; dabar mane mylės mano vyras“. ³³ Ji vėl pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „VIESPATIS girdėjo, kad manęs nemylė; tad jis man davė ir šitą [sūnų]“. Ir ji praminė jį Šimeonu⁹. ³⁴ Ji vėl pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „Dabar pagaliau mano vyras prisiriš prie manęs, nes jam pagimdžiau tris sūnus“. Todėl ji praminė jį Leviju¹⁰. ³⁵ Ji vėl pradėjo ir

1 Žr. 3a.

2 T.y. motinos brolio

3 Lit. mano kaulai ir mano kūnas (t.y. mano artimas giminaitis)

4 Hbr. jis

5 Įtrp. su G.

6 M; Sam GSV: duosiu ir aną

7 T.y. Jokūbas

8 Lit. Žiūrėkite, sūnus!

9 Hbr. Šime'ōn, „girdėtojas“

10 Hbr. Lēvī < jillavē, „jis prisiriš“

pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „Šikart tegul aš girsiu VIESPATĮ!“ Todėl ji praminė jį Judu¹. Paskui ji liovėsi gimdžiusi.

30 Rachelė, matydama, kad negimdė vaikų Jokūbui, ėmė pavydėti savo seseriai Lėjai ir tarė Jokūbui: „Parūpink man sūnų, kitaip aš mirsiu!“² O Jokūbas, supykęs ant Rachelės, atsikirtė: „Ar aš galiu atstoti Dievą kuris tau užlaikė iščių vaisių?“³ Tada ji tarė: „Štai mano tarnaitė Bilha. Ieik pas ją, kad ji pagimdytų ant mano kelių ir kad iš jos ir aš turėčiau vaikų!“⁴ Taigi ji davė jam į žmonas savo tarnaitę Bilhą, ir Jokūbas įėjo pas ją.⁵ Bilha pradėjo ir pagimdė Jokūbui sūnų.⁶ Tada Rachelė tarė: „Dievas apgynė mano teisę: jis išklaušė ir mano prašymą ir man davė sūnų“. Todėl ji pavadino jį Danu⁷. Rachelės tarnaitė Bilha vėl pradėjo ir pagimdė Jokūbui antrą sūnų.⁸ Rachelė tarė: „Antžmogiškose⁹ varžybose aš varžiaus su savo seseria ir nugalejau“. Ir ji praminė jį Naftaliu⁴.

⁹ Kai Lėja pamatė, kad liovėsi gimdžiusi, paėmė savo tarnaitę Zilpą ir ją davė Jokūbui į žmonas.¹⁰ Lėjos tarnaitė Zilpa pagimdė Jokūbui sūnų.¹¹ Tada Lėja tarė: „Kokia palaima!“⁶ Ir ji praminė jį Gadu⁶.¹² Lėjos tarnaitė Zilpa pagimdė Jokūbui antrą sūnų.¹³ Tada Lėja tarė: „Kokia aš laiminga! Juk moteris⁷ vadins mane laiminga“. Ir ji praminė jį Ašeriu⁸.

¹⁴ Kviečių pjūties metu Reūbenas nuėjęs rado lauke mandragorų⁹ ir jas parnešė savo motinai Lėjai. Tada Rachelė tarė Lėjai: „Duok man, prašau, savo sūnaus mandragorų!“¹⁵ Bet ta jai

atšovė: „Ar ne gana tau buvo atimti iš manęs vyrą, kad nori atimti ir mano sūnaus mandragoras?“ Rachelė tarė: „Užtat tegul jis šianakt guli su tavim— už tavo sūnaus mandragoras!“¹⁶ Jokūbui pareinant vakare iš lauko, Lėja išėjo jo pasitikti ir tarė: „Tu turi iėiti pas mane, nes samdyte pasamdžiau tave už savo sūnaus mandragoras!“ Taigi tą naktį jis gulėjo su ja.¹⁷ Dievas išklaušė Lėją. Ji pradėjo ir pagimdė Jokūbui penktąjį sūnų.¹⁸ Lėja tarė: „Dievas man atlygino už tai, kad daviau savo tarnaitę savo vyrui“. Ir ji praminė jį Isacharu¹⁰.¹⁹ Paskui Lėja vėl pradėjo ir pagimdė Jokūbui šeštąjį sūnų.²⁰ Tada Lėja tarė: „Dievas apdovanojo mane puikia dovana; dabar jau mano vyras pakęs mane“¹¹, nes jam pagimdžiau šešis sūnus. Ir ji praminė jį Zebulunui¹².²¹ Vėliau ji pagimdė dukterį ir ją praminė Dina.

²² Dievas atsiminė Rachelę. Dievas ją išklaušė ir atidarė jos iščias. Ji pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „Dievas nuėmė mano gėdą“. ²⁴ Ir ji praminė jį Juozapu¹³, sakydama: „VIESPATS“¹⁴ tegul man prideda dar kitą sūnų!“

Jokūbas derasi su Labanu

²⁵ Kai Rachelė pagimdė Juozapą, Jokūbas tarė Labanui: „Paleisk mane, kad galėčiau vykti į savo gimtąją vietą ir šali!“²⁶ Duok man mano žmonas ir mano vaikus, už kuriuos tau tarnavau, kad galėčiau vykti! Tu juk pats žinai, kokią tarnystę tau atlikau.“²⁷ Bet Labanas jam atsakė: „Jei radau malonę tavo akyse¹⁵,—aš patyriau iš ženklų, kad VIESPATS mane palaimino dėl tavęs“.

1 Hbr. Jehūdā, „jis giriamas“

2 Hbr. Dān, „teisėjas“, „gynėjas“

3 Lit. Dievo

4 Hbr. Naftali, „rungovas“, „varžovas“

5 KGV; MSTQ: Laimė nusišypojo!

6 Hbr. Gad, „laimė“

7 Lit. dukterys

8 Hbr. ašer, „laimingas“

9 T.y. augalų, turinčių geltonus „meilės“ obuoliukus, galinčius, kaip tikėta, sužadinti vyrų meilę ir padaryti moteris vaisingas.

10 Hbr. Issāchar < Iš sāchār, „vyras, pasamdytas už atlyginimą“, „samdiny“

11 Arba: atneš man dovanų (plg. Ak. zubullū, „jaunikio dovana“, vksm. zabālū)

12 Hbr. Zebulun, „pakentėjas“, arba: „dovanotojas“

13 Hbr. Jōsēf, „jis (t.y. VIESPATS) tegul prideda“

14 GS: Dievas

15 T.y. jei man leisi pasisakyti. Trūksta tokio sėkmens, kaip: tai pasilik pas mane.

28 Jis tęsė: „Pasirink alga, kokią nori gauti iš manęs, ir ją mielai mokėsiu!“

29 Jokūbas¹ jam atsakė: „Tu pats žinai, kaip tau tarnavau ir koks mano rūpesčiu pasidarė tavo gyvulių kiekis. 30 Nes buvo maža, ką, prieš man atvykstant, turėjai, bet taip priaugo, jog pasidarė daug, ir VIEŠPATS tave laimino, kur tik padėjau savo koją. O dabar—kada galėsiu rūpintis ir savo šeima?“ 31 Jis paklausė: „Ką turiu tau duoti?“ Jokūbas atsakė: „Tau nieko nereikia man duoti! Jei man padarysi vieną dalyką, vėl ganysiu ir² saugosiu tavo mažuosius gyvulius: 32 Leisk man šiandien pereiti visus tavo mažuosius gyvulius, kad išskirčiau³ iš jų kiekvieną dėmėtą bei lopiniuotą⁴ avytę ir ožkytę⁴, kiekvieną tamsios spalvos iš avinėlių ir lopiniuotą bei dėmėtą iš ožkų, ir tie tebūnie man užmokestis. 33 O mano sąžiningumas vėliau paliudys už mane, kai ateisi patikrinti mano užmokesčio: visa, kas nebus dėmėta bei lopiniuota tarp ožkų ir tamsios spalvos tarp avinėlių, tegul bus laikoma mano pavogta!“ 34 Labanas tarė: „Gerai! Kad tik taip būtų, kaip kalbėjai!“ 35 Tą pačią dieną jis išskyrė dėmėtus bei lopiniuotus ožius ir visas dėmėtas bei lopiniuotas ožkas—kiekvieną gyvulį, kuriam buvo kas nors balta—ir kiekvieną tamsios spalvos iš avinėlių, ir juos perdavė savo sūnams. 36 Jis padarė taip, kad tarp jo ir Jokūbo būtų trijų dienų kelionės atstumas, o Jokūbas ganė Labano likusiuosius gyvulius.

37 Jokūbas, pasiėmęs šviežių storakso krūmo, migdolo ir platanu lazdelių, išlupinėjo jose baltus dryžius, išstatydamas, kas buvo balta lazdelių paviršiuje. 38 Paskui jis sustatė lazdeles, kurias buvo išlupinėjęs, į lovių, ir girdomuosius vandens latakus, kur mažieji gyvuliai ateidavo gerti, tų gyvulių priešakyje. Atėję gerti, jie burkšdavosi. 39 Gyvuliai burkšdavosi,

žiūrėdami į lazdeles, paskui⁵ vedavo dryžuotus, dėmėtus ir lopiniuotus.

40 Jokūbas atskyrė avinėlius ir nukreipė tų gyvulių veidus į dryžuotus ir visus tamsios spalvos tarp Labano gyvulių. Taip jis prisiveisė atskirų bandų, kurių nesuleido su Labano mažaisiais gyvuliais. 41 Be to, kada tik burkšdavosi stiprieji gyvuliai, Jokūbas įdėdavo lazdeles į lovių prieš gyvulių akis, kad tie burkštųsi prie lazdelių. 42 O kai gyvuliai buvo silpni, neįdėdavo. Tuo būdu silpnieji teko Labanui, o stiprieji—Jokūbui. 43 Taip tas vyras nepaprastai turtejo ir išgijo daug mažų gyvulių, tarnaičių ir tarnų, kupranugarių ir asilų.

Jokūbas pabėga nuo Labano

31 Jis girdėjo Labano sūnų žodžius; 31 „Jokūbas pasiglemžė viską, kas priklausė mūsų tėvui; iš to, kas priklausė mūsų tėvui, jis išgijo visą šitą turtą“.

2 Be to, Jokūbas pastebėjo, kad Labanas nebežiūrėjo į jį taip maloniai, kaip anksčiau⁶. 3 Tada VIEŠPATS tarė Jokūbui: „Grįžk į savo tėvų šalį ir pas savo gimines, ir aš būsiu su tavim!“

4 Taigi Jokūbas pasiuntė ir pasišaukė Rachelę bei Lėją į lauką pas savo mažuosius gyvulius⁵ ir joms tarė: „Aš matau, kad jūsų tėvas nebežiūri į mane taip maloniai, kaip anksčiau. Bet mano tėvo Dievas buvo su manim. 6 Jūs gi pačios žinote, kad visa savo jėga tarnavau jūsų tėvui. 7 Bet jūsų tėvas mane apgavo ir dešimtį kartų keitė mano atlyginimą. Tačiau Dievas jam neleido manęs skriausti. 8 Jei jis sakė: „Dėmėtieji tebūnie tavo užmokestis“, visos avys ir ožkos vedė dėmėtus. O jei jis sakė: „Dryžuotieji tebūnie tavo užmokestis“, visos avys ir ožkos vedė dryžuotus. 9 Taip Dievas atėmė iš jūsų tėvo gyvulius ir man atidavė.

10 Mažųjų gyvulių burkštimosi metu pakėliau akis ir sapne regėjau, kad ožiai, kurie apšokinėjo pateles⁷, buvo

1 Hbr. Jis

2 Itrp. su GS.

3 M; V: pereik šiandien... ir išskirk

4 Hbr. žodis reiškia vieną ir kitą.

5 M + mažieji gyvuliai

6 Lit. vakar ir užvakar

7 Lit. mažuosius gyvulius

dryžuoti, dėmėti ir kerši. ¹¹ Ir Dievo angelas sapne man tarė: „Jokūbai! Aš atsiliepiu: „Aš čia!“ ¹² Jis tarė: „Na, pakelk akis ir pamatyk, kad visi ožiai, apšokinėja pateles, yra dryžuoti, dėmėti ir kerši—nes mačiau viską, ką Labanas tau darė. ¹³ Aš esu Dievas, kuris tau pasirodė Bėt-Elyje¹, kur tu patepei akmens paminklą ir² kur man davei įžadą. Dabar kelkis, išeik iš šitos šalies ir sugrįžk į savo giminių šalį!“

¹⁴ Rachelė ir Lėja jam atsakydamos tarė: „Ar mums dar belieka kas dalies ar palikimo mūsų tėvo namuose? ¹⁵ Argi mes nebuvome jo laikomos svetimomis? Juk jis ne tik mus pardavė, bet ir išeikvojo už mus gautus pinigų. ¹⁶ Iš tikrųjų visus lobis, kurį Dievas atėmė iš mūsų tėvo, priklausio mums ir mūsų vaikams. Taigi dabar daryk visa, ką Dievas yra tau pasakęs!“

¹⁷ Tada Jokūbas pakilęs užsodino ant kupranugarių savo vaikus bei savo žmonas ¹⁸ ir nusivarė visus savo gyvulius ir visą savo nuosavybę, kuria buvo įsigijęs darbu, savo nuosavus gyvulius, kuriuos buvo įsigijęs Padan-Arame, kad parvyktų pas savo tėvą Izaoką į Kanaano šalį.

¹⁹ O Labanas buvo nuėjęs savo avių kirpti. Rachelė tuo tarpu pavogė namų dievukus, kurie priklausė jos tėvui. ²⁰ Taigi, Jokūbas apgavo aramėją Labaną, nes jam nepasakė, jog bėgsias. ²¹ Taip jis pabėgo su viskuo, kas jam priklausė. Pakilęs jis persikėlė per Upe³ ir pasuko į Gileado kalnyną.

13 Pr 28, 18–22

Labanas pasiveja Jokūba

²² Trečiąją dieną Labanui buvo pranešta, kad Jokūbas pabėgęs. ²³ Tada, paėmęs su savim savo giminaičius⁴, jis, keliaudamas septynias dienas, jį vijosi ir pasivijo Gileado kalnyne. ²⁴ Bet Dievas atėjo pas aramėją Labaną naktį sapne ir

jį išpėjo: „Saugokis, kad nekalbėtum Jokūbui nei gera, nei bloga!“⁵

²⁵ Kai Labanas prisivijo Jokūbą—Jokūbas buvo pasistatęs savo palapinę...⁶ kalnyne, o Labanas pasistatęs savo palapinę⁷ Gileado kalnyne,—²⁶ Labanas tarė Jokūbui: „Ką tau padariau“⁸, kad mane apvylei ir⁹ išsivairė mano dukteris kaip karo¹⁰ belaisves?! ²⁷ Kodėl slapčia pabėgai, mane apvogei ir man nepasakei, kad būčiau galėjęs tave išlydėti su pasilinksminimu ir dainomis, su būgnais ir lyromis, ²⁸ ir man neleidai pabučiuoti mano sūnaičių ir dukterų?! Dabar esi kvilvai pasielgęs! ²⁹ Aš turiu galią jums¹¹ pakenkti, bet tavo¹² tėvo Dievas vakar naktį man pasakė: „Saugokis, kad nekalbėtum Jokūbui nei gera, nei pikta!“

³⁰ O dabar: tu iš tikrųjų vykai dėl to, kad buvai ilgte išsiilgęs savo tėvo namų. Bet kodėl pavogei mano dievus?“

³¹ Jokūbas atsakydamas tarė Labanui: „Todėl, kad bijojau“¹³, kad maniau, jog tu gali prievarta atimti iš manęs savo dukteris. ³² Tas, pas kurį tu rasi savo dievus, tenelieka gyvas! Mūsų giminaičių akivaizdoje peržiūrėk, kas tau priklauso pas mane, ir pasiimk!“ Jokūbas nežinojo, kad Rachelė buvo juos pavogusi.

³³ Tada Labanas įėjo į Jokūbo palapinę, į Lėjos palapinę ir į dviejų tarnaičių palapinę, bet nerado. Paskui, išėjęs iš Lėjos palapinės, jis įėjo į Rachelės palapinę. ³⁴ O Rachelė buvo paėmusi namų dievukus, juos paslėpusi kupranugario balne ir atsisėdusi ant jų. Labanas iščiupinėjo visą palapinę, bet nerado. ³⁵ Ji tarė savo tėvui: „Teneišizeidžia mano viešpats, kad

5 T.y. kad neištartum jokio grasinimo jam pakenkti

6 Galbūt Mišpos; plg. 49 skn. ~ M

7 Rk.; M: su savo giminaičiais

8 Itrp. su S.

9 ~G

10 Lit. kalavijo

11 SamG: tau

12 SamG; M: jūsų

13 Priedas. ~G

1 GT^{JP}; ~M

2 Kkr. Mes SamG; ~M

3 T.y. Eufrata

4 Lit. brolius

negaliu atsikelti prieš tave, nes man yra tai, kas moterims atsitinka!“ Nors jis kruopščiai išieškojo, tačiau dievukų nerado.

36 Tada Jokūbas supyko ir apniko barti Labaną. Jokūbas atsikirto Labanui: „Kuo nusikaltau, kuo nusidėjau, kad įkaitęs mane vijais? 37 Nors išknaisiojai visus mano daiktus, ką radai iš visų savo namų daiktų? Padėk čia mano ir savo giminaičių¹ akivaizdoje, ir tegul jie padaro sprendimą man ir tau! 38 Dabar jau dvidešimt metų, kai aš pas tave! Tavo avys ir tavo ožkos neišsimetė, ir tavo bandos² avinų nevalgiau. 39 Kas žvėrių sudraskyta, neatnešiau tau: aš pats turėjau atpildyti nuostolį. Iš manęs reikalavai, kas buvo pavogta dieną ir net kas pavogta naktį. 40 Buvau toks, kurį dieną spirgino kaitra ir šaltis naktį, ir miegas bėgo nuo mano akių. 41 Dabar jau dvidešimt metų, kaip aš tavo namuose: tau tarnavau keturiolika metų už tavo dukteris ir šešerius metus prie tavo mažųjų gyvulių, o tu dešimtį kartų keitei mano atlyginimą! 42 Jei mano tėvo Dievas, Abraomo Dievas ir Izaoko Bijomasis³, nebūtų ejęs už mane, tikrai dabar būtum mane paleidęs tuščiomis rankomis! Mano sunkią būklę ir mano rankų vargingą darbą Dievas pamatė ir šianakt padarė teismą“.

Labanas padaro sutartį su Jokūbu

43 Labanas atsakydamas tarė Jokūbui: „Dukterys yra mano dukterys, sūnaičiai—mano sūnaičiai, gyvuliai—mano gyvuliai; visa tai, ką tu matai, man priklauso! O savo dukterims—ką šiandien dar galiu padaryti šitoms ar jų vaikams, kuriuos jos pagimdė? 44 Taigi dabar eikš, sudarykime sutartį, aš ir tu! Sukraukime krūsnį⁴, ir ji tebūnie mano ir tavo liudytoja!“ 45 Tada Jokūbas⁵ paėmė akmenį ir jį pastatė kaip paminklą. 46 Ir Jokūbas tarė savo

giminaičiams: „Surinkite akmenų!“ Paėmę akmenų, jie padarė krūsnį ir valgė ten ant krūsnies. 47 Labanas ją pavadino Jegar-Sahadūta⁶, o Jokūbas ją praminė Galeėdu⁷. 48 Labanas tarė: „Šita krūsnis yra mano ir tavo liudytoja“. Todėl ją praminė Galeėdu 49 ir Mišpa⁸, nes jis sakė: „VIEŠPATS tegul eina sargybą tarp manęs ir tavęs, kai nebematysime vienas kito⁹: 50 jei blogai elgtumeis su mano dukterimis ar vestumei žmonų šalia mano dukterų, nors ir niekas pas mus to nematytų, Dievas bus mano ir tavo liudytojas!“ 51 Labanas toliau sakė Jokūbui: „Štai šita krūsnis ir šitas¹⁰ paminklinis stulpas, kurį pastaciau tarp savęs ir tavęs,— 52 šita krūsnis bus liudytoja ir šitas¹¹ stulpas bus liudytojas, kad nei aš nepereičiau pas tave per šitą krūsnį, nei tu nepereitum pas mane per šitą krūsnį ir šitą stulpą su piktų kėslu! 53 Abraomo Dievas ir Nachoro Dievas, jų tėvų Dievas¹², tebūnie mūsų teisėjas¹³!“ Tada Jokūbas prisiekė savo tėvo Izaoko Bijomuoju.

54 Jokūbas aukojo kalne pjaunamąją auką ir pasikvietė savo giminaičius į puotą¹⁴. Jie puotavo ir pernakojo kalne.

Jokūbas ruošiasi pasitikti Esavą

32 Labanas, atsikėlęs anksti rytą, pabučiavo savo vaikaičius bei savo dukteris ir juos palaimino. Paskui jis leidosi į kelionę ir sugrįžo į savo vietą. 2 Jokūbas irgi traukė savo keliu, ir jį pasitiko Dievo angelai. 3 Jokūbas, juos išvydęs, tarė: „Tai Dievo kariuomenės stovykla!“ Ir jis praminė tą vietą Machanaimu¹⁵.

4 Jokūbas siuntė pirm savęs pasiuntinius pas savo brolių Esavą ir Seyro

1 Lit. brolių

2 Lit. mažųjų gyvulių

3 Arba: Apsauga

4 Rk.

5 Daugelis aiškintojų pakeičia „Jokūba“ „Labanu“. Plg. 51 skn.

6 Aram. Jegar-Sahadūta, „krūsnis“

7 Hbr. Gale'ed, „krūsnis“, „akmenų krūva“

8 Hbr. HaMišpa, „sargybos bokštas“

9 Lit. būsimie vienas nuo kito pasislėpę

10 T^P S; ~M

11 Žr. 51a.

12 ~G

13 SamG; M: teisėjas

14 Lit. duonos valgyti

15 Hbr. Mahanaim, „dvi stovyklos“

šali, Edomo sritį. ⁵ Jis jiems įsakė: „Šitaip jūs turite sakyti mano valdovui Ėsavui: „Taip pasakė tavo tarnas Jokūbas: Buvau ateivis pas Labaną ir ligšiol ten užsibuvau. ⁶ Įsigijau jaučių, asilų ir mažųjų gyvulių, tarnų ir tarnaičių, ir siunčiu pranešti savo valdovui, kad rasčiau malonę tavo akyse“.

⁷ Pasiuntiniai sugrižo pas Jokūbą, sakydami: „Buvome nuėję pas tavo brolių Ėsavą; jis taip pat žygiuoja tavęs pasitikti su keturiais šimtais vyrų!“

⁸ Tada Jokūbas labai nusigando ir baiminosi. Jis padalijo į dvi stovyklas su juo esančius žmones, mažuosius gyvulius, galvijus ir kupranugarius.

⁹ Jis galvojo: „Jei Ėsavas ateis prie vienos stovyklos ir ją sumuš, tai bent likusioji stovykla galės išsigelbėti“.

¹⁰ Paskui Jokūbas meldėsi: „Mano tėvo Abraomo Dieve ir mano tėvo Izaoko Dieve, tu VIESPATIE, kuris man sakei: „Grižk į savo šalį ir pas savo gimines, ir aš tau gera darysiu“, ¹¹ aš nevertas visų malonių ir visos ištikimybės, kurią esi parodęs savo tarnui. Nes tik su savo lazda perbridau šitą Jordaną, o dabar iš manęs pasidarė du būriai. ¹² Išgelbėk mane, meldžiu, iš mano brolio rankos, iš Ėsavo rankos, nes aš jo bijau; atėjęs jis užmuš mane, žmonas su vaikais! ¹³ Tačiau tu pats pasakei: „Aš tikrai darysiu tau gera ir padarysiu tavo palikuonis kaip jūros smiltis, kurių dėl daugybės negalima suskaičiuoti“. ¹⁴ Ir jis ten pernaktavo tą naktį.

Paskui parinko iš to, ką buvo išsigijęs¹, dovana savo broliui Ėsavui: 15 du šimtus ožkų ir dvidešimt ožių, du šimtus avių ir dvidešimt avinų, 16 trisdešimt žindančių kupranugarių su jų kumeliukais, keturiasdešimt karvių ir dešimt jaučių, dvidešimt asilų ir dešimt asilų. ¹⁷ Jis juos perdavė savo tarnams, kiekvieną bandą atskirai, ir tarė savo tarnams: „Eikite pirm manęs ir palikite tarpą tarp vienos ir kitos bandos!“ ¹⁸ Ir įsakė pirmajam: „Kai tave sutiks mano brolis Ėsavas ir paklaus: „Kam tu

priklausai? Kur eini? Kam priklausio šitie tavo priešakyje?“, — ¹⁹ tai atsakyk: „Tavo tarnui Jokūbui. Tai dovana, siunčiama mano valdovui Ėsavui; jau ir jis pats ateina mums iš paskos“. ²⁰ Jis įsakė ir antrajam, ir trečiajam, ir visiems, kurieėjo paskum bandas, tardamas: „Kalbėkite tais pačiais žodžiais Ėsavui, kai jį sutiksite, ²¹ ir sakykite: „Jau ir tavo tarnas Jokūbas pats ateina paskui mus“, nes jis galvojo: „Tegul jį permaldausiu dovana, kuri eina pirm manęs, ir tik paskui išvysiu jo veidą! Gal jis maloniai mane priims“. ²² Taigi dovana traukė pirma jo, o jis pats tą naktį praleido stovykloje.

13 Pr 22, 17

Jokūbas grumiasi su Dievu

²³ Atsikėlęs tą naktį, jis paėmė abi savo žmonas, abi savo tarnaites bei vienuolika savo vaikų ir perbrido Jaboko brastą. ²⁴ Jis, juos paėmęs, pervedė per upelį ir perkėlė viską, ką turėjo. ²⁵ O Jokūbas atsiliko vienas. Tada vienas vyrasėjo imtynių su juo, kol prabrėško aušra. ²⁶ Matydamas, kad neįstengia jo įveikti, jis taip užgavo jo kulšies įdubą, kad, jam besiritant su juo², Jokūbo kulšis išsinarino. ²⁷ Tada jis³ prabilo: „Paleisk mane, nes prabrėško aušra!“ Bet jis atsakė: „Tavęs nepaleisiu, nebent jei mane palaiminsi!“ ²⁸ Paskui anas jam tarė: „Kuo tu vardu?“ Šis atsakė: „Jokūbas“. ²⁹ Tada anas tarė: „Tu nebeturi vadintis Jokūbu, bet Izraeliu⁴, nes grumeis su Dievu⁵ ir su žmonėmis ir nugalėjai“. ³⁰ Jokūbas paklausė: „Pasakyk man, meldžiu, savo vardą!“ Bet anas atsakė: „Kam gi klausi mano vardo?“ Ir jis jį ten palaimino.

³¹ Jokūbas pavadino tą vietą Penieliu⁶, nes [jis sakė]: „Regėjau Dievą veidas į veidą, tačiau mano gyvybė liko išgelbėta“. ³² Jam patekėjo saulė, kai

2 T.y. Jokūbu

3 T.y. anas vyras

4 Hbr. Jisrā'el, „Dievas grumiasi“, arba: „Jis grumiasi su Dievu“ (pop. etim.)

5 Arba: dieviškomis būtybėmis

6 SamSV: Penueliu. Hbr. Peni'el, „Dievo veidas“

jis, šlubuodamas kulšimi, perėjo per Penuelį. ³³ Todėl iki šios dienos izraeliai nevalgo kulšies sausgyslės, esančios ant kulšies įdubos, nes anas buvo užgavęs Jokūbo kulšies įdubą, kulšies sausgyslę.

28 Pr 35, 10

Jokūbas susitinka su Ėsavu

33 Pakėlęs akis, Jokūbas pamatė ateinant Ėsavą ir su juo keturis šimtus vyrų. Tada jis paskirstė vaikus tarp Lėjos, Rachelės ir abiejų tarnaičių: ² jis sustatė tarnaites ir jų vaikus pirmoje eilėje, už jų Lėją ir jos vaikus, o Rachelę ir Juozapą paskutinėje eilėje. ³ Bet jis pats nuėjo galą pirma jų ir septynis kartus nusilenkė lig žemės, kol priartėjo prie savo brolio.

⁴ O Ėsavas bėgo jo pasitikti, jį apkabino ir, puolęs jam ant kaklo, jį bučiavo, ir jie verkė. ⁵ Pakėlęs akis ir pamatęs žmonas bei vaikus, jis paklausė: „Kas yra šitie pas tave?“ Tas atsakė: „Vaikai, kuriais Dievas apdovanojo tavo tarną“. ⁶ Tada priartėjo tarnaitės, jos pačios ir jų vaikai, ir nusilenkė.

⁷ Paskui priartėjo ir Lėja bei jos vaikai ir nusilenkė. Pagaliau priartėjo Juozapas ir Rachelė, ir jie nusilenkė.

⁸ Jis toliau klausė: „Ko sieki visais tais pulkais, kuriuos sutikau?“ Tas atsakė: „Rasti savo valdovo malonę!“ ⁹ Bet Ėsavas tarė: „Aš turiu užtenkamai, mano broli; pasilaikyk, ką turi!“

¹⁰ Jokūbas atsakė: „Ne, meldžiamasis. Jei radau tavo malonę, tai priimk iš manęs mano dovana! Nes tam tikslui išvydau tavo veidą, lyg kad išvysčiau Dievo veidą, ir tu mane draugiškai priėmei. ¹¹ Priimk, meldžiu, mano dovana, kurią tau atgabenau¹, nes Dievas mane apdovanojo ir aš visko turiu“. Jo spiriamas, tas priėmė.

¹² Paskui Ėsavas² tarė: „Išsiruošę keliaukime, o aš tegu keliausiu pirm tavęs!“ ¹³ Bet šis jam tarė: „Mano valdovas žino, kad vaikai tebėra silpnučiai ir kad turiu rūpintis žindančiais mažaisiais gyvuliais ir galvijais: jei juos per greitai varytų bent vieną dieną, tai padvėtų visi mažieji

gyvuliai. ¹⁴ Mano valdovas, meldžiu, tegu traukia pirm savo tarno, o aš tegu palengva toliau judėsiu, kaip įstengia eiti gyvuliai, kurie traukia pirm manęs, ir kaip įstengia eiti vaikai, kol nueisiu pas savo valdovą į Seyrą“.

¹⁵ Tada Ėsavas tarė: „Leisk, prašau, palikti pas tave bent dalį žmonių, kurie yra su manimi!“ Bet tas atsakė: „Kam tai? Kad tik rasčiau savo valdovo malonę!“ ¹⁶ Taigi Ėsavas tą dieną traukė savo keliu atgal į Seyrą, ¹⁷ o Jokūbas leidosi kelionėn į Sukotą. Jis pasistatė namus, o savo gyvuliams padarė palapinės³. Todėl praminė tą vietą Sukotu⁴.

¹⁸ Keliaudamas iš Pado-Aramo, Jokūbas atvyko sveikas į Sechemo miestą, esantį Kanaano krašte, ir įruošė stovyklą ties miestu. ¹⁹ Jis nusipirko lauko sklypą, kur buvo pasistatęs savo palapinę, iš Sechemo tėvo Chamoro sūnų už šimtą kesitų⁵. Jis ten pastatė aukurą ir jį pavadino El-Elohe-Jisrael⁶.

19 Još 24, 32; Jn 4, 5

Šechemas išgėdina Diną

34 Kartą Lėjos dukrė Diną, kurią ji buvo pagimdžiusi Jokūbui, išėjo šalies moterų aplankyti. ² Chivo Chamoro, šalies kunigaikščio, sūnus Šechemas, ją pamatęs, nutvėrė, sugulė su ja ir ją išprievartavo. ³ Tačiau jo širdis⁷ prisirišo prie Jokūbo dukters Dinos. Jis pamilo mergaitę ir kalbino ją⁸ meilindamasis. ⁴ Šechemas taip pat prašė savo tėvą Chamorą, tardamas: „Gauk man šitą merginą į žmonas!“

⁵ Jukūbas išgirdo, kad Šechemas⁹ buvo išgėdinęs jo dukterį Diną, bet, kadangi jo sūnūs buvo prie gyvulių lauke, Jokūbas tylėjo, kol jie parėjo. ⁶ Tuo tarpu Šechemo tėvas Chamoras buvo išėjęs pas Jokūbą, norėdamas su juo kalbėtis. ⁷ Kai Jokūbo

3 T.y. iš lapuotų šakų padarytas padangtes

4 Hbr. Sukkōt, „palapinės“

5 Nežinomos kilmės ir vertės piniginis vienetas

6 Lit. Ėlia, Izraelio Dievas

7 Lit. siela

8 Hbr. mergaitę

9 Hbr. jis

1 SamQVS; M: atgabeno

2 Hbr. jis

sūnūs parėjo iš lauko ir tai išgirdo, tie vyrai pasijuto izeisti ir labai supyko, nes, suguldamos su Jokūbo dukteria, jis buvo padaręs begėdišką¹ darbą Izraelyje. Taip pasielgti neleistina!

8 Bet Chamoras kalbėjosi su jais, sakydamas: „Mano sūnus Šechemas visa širdim² prisirišo prie jūsų dukters. Duokite jam ją, meldžiu, i žmonas!

9 Susigiminiuokite su mumis vedybomis! Duokite mums savo dukteris ir imkite sau mūsų dukteris! 10 Gyvenkite pas mus: kraštas bus jums atviras! Pasilikite, laisvai jame judėkite ir pasidarykite jame sėsliai!“ 11 Šechemas tarė jos tėvui ir broliams: „O kad aš rasčiau jūsų malonę! Ko tik reikalausite iš manęs, duosiu. 12 Nustatykite man labai aukštą jaunosios kainą ir dovaną³, ir mielai duosiu, kiek reikalausite iš manęs; tik man duokite mergaitę i žmonas!“

13 Tada Jokūbo sūnūs atsakė Šechemui ir jo tėvui Chamorui klatinga kalba, nes anas buvo išgėdinęs jų seserį Diną. 14 Jie sakė jiems: „Mes negalime to padaryti: išleisti savo seserį už neapipjaustyto vyro, nes tai būtų mums gėda. 15 Tik šita sąlyga sutiksime su jumis: jei, kiekvienam jūsų vyriškiui duodantis apipjaustyti, pasidarysite kaip mes. 16 Tada leisime už jūsų savo dukteris ir vesime jūsų dukteris; liksime pas jus gyventi ir tapsime viena gimine. 17 Bet jei mūsų neklausysite ir nesiduosite apipjaustomi, paimsime savo dukterį ir nueisime“.

18 Jų pasiūlymas Chamorui ir Chamoro sūniui Šechemui atrodė geras. 19 Jaunikaitis nedelsė vykdyti to pasiūlymo, nes jis buvo pamilęs Jokūbo dukterį ir labiau už visus gerbiamas savo tėvo namuose. 20 Taigi Chamoras ir jo sūnus Šechemas atėjo prie savo miesto vartų ir kalbėjo savo miesto vyrams, sakydami: „Šitie žmonės yra taikiai nusiteikę. Tegul jie gyvena šalyje ir laisvai joje juda. Juk šalis yra jiems

gana⁴ plati. Jų dukteris imsime sau i žmonas, o savo dukteris leisime už jų. 22 Tik šita sąlyga tie žmonės sutiks gyventi pas mus, kad taptume viena gimine: jei kiekvienas mūsų vyriškis duosis apipjaustomas, kaip jie yra apipjaustyti. 23 Jų nuosavos bandos—visi jų gyvuliai—argi jie mums nepriklausys? Tik sutikime su jais, kad jie liktų pas mus gyventi!“ 24 Chamoro ir jo sūnaus Šechemo paklaūsė visi, kurie išeidavo prie jo miesto vartų⁵, ir visi vyriškiai davėsi apipjaustomi—visi, kurie išeidavo prie jo miesto vartų.

25 Trečiąją dieną, kai jiems tebeskaudėjo, abu Jokūbo sūnūs, Šimeonas ir Levis, Dinos broliai, pasigriebė kiekvienas savo kalaviją, be pasipriešinimo įsiveržė i miestą ir išžudė visus vyriškius. 26 Taip pat Chamorą ir jo sūnų Šechemą jie nužudė kalavijo ašmenimis. Jie paėmė Diną iš Šechemo namų ir išėjo.

27 Jokūbo sūnūs užpuolė sergancius⁶ ir apiplėšė miestą, nes šie buvo išgėdinę jų seserį. 28 Jie paėmė jų mažuosius gyvulius, jų galvijus, jų asilus, kas buvo mieste ir kas lauke, 29 visą jų turtą. Visus jų vaikus ir jų žmonas jie išsivedė i nelaisvę ir pasigrobė viską, kas buvo namuose.

30 Jokūbas tarė Šimeonui ir Leviui: „Jūs man padarėte bendravimą su kitais neįmanomą, padarydami mane šalies gyventojų, kanaaniečių ir perizų, nekenčiamu⁷, nors turiu tik mažą vyrų skaičių. Jei jie susitelks prieš mane, jie sumuš mane, ir būsiu sunaikintas—aš ir mano namai“. 31 Bet jie atsakė: „Ar jam buvo valia pasielgti su mūsų seserimi kaip su paleistuve?“

Jokūbas sugrįžta i Bėt-Elį

35 Dievas tarė Jokūbui: „Kelkis, eik aukštyn i Bėt-Elį, ten pasilik ir ten pastatyk aukurą Dievui, kuris tau

1 Lit. beprotišką

2 Lit. savo siela

3 ~G

4 Lit. abiejose pusėse

5 T.y. pilnateisiai piliečiai; šitame kontekste greičiau: tvirtakūniai vyrai, kurių pareiga buvo ginti miestą.

6 Rk.; M: nudurtuosius

7 Lit. (šalies gyventojams...) smirdinčiu

pasirodė, kai bėgai nuo savo brolio Ėsavo!“² Tada Jokūbas tarė savo namiškiams ir visiems, kurie buvo su juo: „Pašalinkite svetimus dievus, esančius tarp jūsų, apsivalykite ir pakeiskite savo drabužius!“³ Pakilę eikime aukštyn į Bėt-Elį! Ten noriu pastatyti aukurą Dievui, kuris mane išklausė mano nelaimės dieną ir buvo su manim kelyje, kuriuoėjau.“⁴ Taigi jie atidavė Jokūbui visus svetimus dievus, kuriuos jie turėjo su savim, bei žiedus, kuriuos nešiojo ausyse, ir Jokūbas juos pakasė po terebintu, stovinčiu prie Sechemo.⁵ Paskui jie sukilo eiti. Dievo siųsta pānika taip apėmė visus aplink juos esančius miestus, kad šie nedrįso vytiis Jokūbo sūnų.

⁶ Taip Jokūbas, jis pats ir visi su juo esantys žmonės, atvyko į Lūzą, esantį Kanaano šalyje, tai yra Bėt-Elį.⁷ Ten jis pastatė aukurą ir tą vietą pavadino El-Bėt-Eliau¹, nes ten, kai jis bėgo nuo savo brolio, jam buvo apsireiškęs Dievas.

⁸ Tuomet numirė Debora, Rebekos auklė, ir buvo palaidota Bėt-Elio apačioje², po ąžuolu, ir jis jį praminė Alon-Bakūtu³.

⁹ Dievas vėl pasirodė Jokūbui, atvykusiam iš Padan-Aramo, ir jį palaimino.¹⁰ Dievas jam tarė:

„Tavo vardas—Jokūbas.

Bet tu nebeturi vadintis Jokūbu:

Izraelis turi būti tavo vardas!“

Ir jis jį pavadino Izraeliu.¹¹ Dievas toliau jam sakė: „Aš esu Visagalis Dievas⁴. Veiskis ir dauginkis! Tauta—netgi tautų būrys—teatsiranda iš tavęs ir karaliai teišėina iš tavo strėnų!“¹² Tą šalį, kurią daviau Abraumui ir Izaokui, tau duodu, ir tavo palikuonims po tavęs duosiu tą šalį.“¹³ Paskui Dievas užžengė nuo jo toje vietoje, kur kalbėjosi su juo.¹⁴ Jokūbas pastatė paminklinį stulpą toje vietoje, kur Dievas⁵ kalbėjosi

su juo,—akmeninį stulpą. Jis išliejo ant jo liejamąją auką ir užpylė ant jo aliejaus.¹⁵ Tą vietą, kur Dievas kalbėjosi su juo, Jokūbas praminė Bėt-Eliau.

¹ Pr 28, 11–17 ¹⁰ Pr 32, 28 ^{11–12} Pr 17, 4–8 ^{14–15} Pr 28, 18–19

Rachelės mirtis

¹⁶ Paskui jie traukė iš Bėtelio toliau. O kai lig Ėfratos jiems beliko tik kelio galas, Rachelė pradėjo gimdyti, ir jos gimdymas buvo sunkus.¹⁷ Jai sunkiai gimdant, priėmėja jai tarė: „Pasiguosk⁶, nes ir šikart turi sūnų!“¹⁸ Jos gyvybės kvapui išeinant,—nes ji buvo bemiršanti,—ji praminė jį Ben-Oniu⁷. Bet tėvas jį pavadino Benjaminu⁸.¹⁹ Rachelė mirė ir buvo palaidota prie kelio, vedančio į Efratą, tai yra Betliejų⁹.²⁰ Jokūbas pastatė ant jos kapo paminklinį stulpą. Tai Rachelės kapo paminklas, tebestovįs iki šios dienos.

²¹ Izraelis keliavo toliau ir ištisė savo palapinę anapus Migdal-Ėderio.²² Izraeliui gyvenant toje šalyje, Reūbenas nuėjęs sugulė su savo tėvo sugulove Bilha, ir Izraelis tai sužinojo.

Jokūbo sūnūs

Jokūbo sūnų buvo dvylika.

²³ Lėjos sūnūs: Jokūbo pirmagimis Reūbenas, Šimeonas, Levis, Judas, Isacharas ir Zebulunai.²⁴ Rachelės sūnūs: Juozapas ir Benjaminas.²⁵ Lėjos tarnaitės Zilpos sūnūs: Gadas ir Ašeris. Šie yra Jokūbo sūnūs, kurie jam gimė Padan-Arame.

Izaoko mirtis

²⁷ Jokūbas parvyko pas savo tėvą Izaoką į Mamrę, Kirjat-Arba—tai yra Chebroną,—kur Abraomas ir Izaokas buvo apsistoję kaip ateiviai.²⁸ Izaokas, išleidęs dvasią, numirė ir buvo priskaičiuotas prie savo giminaičių—

1 T.y. Bėt-Elio Dievu

2 T.y. žemutinėje dalyje, slėnyje

3 Hbr. Allōn-Bakūth, „Verksmo ąžuolas“

4 Hbr. Ėl Šaddaj

5 Hbr. jis

6 Lit. Nebijok

7 T.y. Skausmo sūnumi

8 T.y. Laimės (arba: Dešinės) sūnumi

9 Hbr. Bėt-Lechem, „Duonos namai“

pasenės ir 'sulaukęs pilno amžiaus'¹. Jį palaidojo jo sūnūs Ėsavas ir Jokūbas.

27 Pr 13, 18

Ėsavo palikuonys

36 Šitie yra Ėsavo—tai yra Edomo—palikuonys. ² Ėsavas vedė žmonas iš kanaaniečių moterų: chitiečio Ėlono dukterį Adą, choro² Šibeono sūnaus³ Anos dukterį Oholibamą ³ ir Basemata, Išmaelio dukterį, Nebajoto seserį. ⁴ Adą pagimdė Ėsavui Elifazą, Basemata pagimdė Reuelį, o Oholibama pagimdė Jėušą, Jaelamą ir Korachą. Šitie yra Ėsavo sūnūs, kurie jam gimė Kanaano krašte.

⁶ Ėsavas paėmė savo žmonas, savo sūnus ir dukteris, visus savo namų asmenis, savo gyvulius, visus savo nešulinius gyvulius, visą savo nuosavybę, kurią buvo išgijęs Kanaano krašte, ir vyko į Seyro⁴ šalį, traukdamasis nuo savo brolio Jokūbo.

⁷ Nes jų turtas buvo per didelis, kad būtų galėję gyventi drauge, ir jų ateivystės šalis negalėjo jų išlaikyti dėl jų gyvulių. ⁸ Taigi Ėsavas [Ėsavas, tai yra Edomas] įsikūrė Seyro kalnyne.

⁹ Šita yra Ėsavo, Seyro kalnyne gyvenančio Edomo protėvio, giminės eilė.

¹⁰ Šitie yra Ėsavo sūnų vardai: Ėsavo žmonos Ados sūnus Elifazas, Ėsavo žmonos Basematos sūnus Reuelis.

¹¹ Elifazo sūnūs buvo Tėmanas, Omaras, Šefas, Gatamas ir Kenazas. ¹² Timna buvo Ėsavo sūnaus Elifazo sugulovė ir pagimdė Elifazui Amaleką. Šitie yra Ėsavo žmonos Ados sūnaičiai.

¹³ Šitie yra Reuelio sūnūs: Nachatas ir Zerachas, Šama ir Miza. Šitie buvo Ėsavo žmonos Basematos sūnaičiai.

¹⁴ Šitie buvo Šibeono sūnaus⁵ Anos dukters Oholibamos, Ėsavo žmonos, sūnūs: ji pagimdė Ėsavui Jėušą, Jaelamą ir Korachą.

¹⁵ Šitie yra Ėsavo palikuonių⁶ kunigaikščiai.

Ėsavo pirmagimio Elifazo sūnūs: kunigaikštis Tėmanas, kunigaikštis Omaras, kunigaikštis Šefas, kunigaikštis Kenazas, ¹⁶ kunigaikštis Korachas, kunigaikštis Gatamas, kunigaikštis Amalekas. Šitie yra Elifazo kunigaikščiai Edomo krašte. Šitie yra Ados sūnaičiai.

¹⁷ Šitie yra Ėsavo sūnaus Reuelio sūnūs: kunigaikštis Nachatas, kunigaikštis Zerachas, kunigaikštis Šama, kunigaikštis Miza. Šitie yra Reuelio kunigaikščiai Edomo krašte. Šitie yra Ėsavo žmonos Basematos sūnaičiai.

¹⁸ Šitie yra Ėsavo žmonos Oholibamos sūnūs: kunigaikštis Jėušas, kunigaikštis Jaelamas, kunigaikštis Korachas. Šitie yra Ėsavo, tai yra Edomo, palikuonys⁷, ir šitie jų kunigaikščiai.

²⁰ Šitie yra choro Seyro sūnūs, krašto gyventojai: Lotanas, Šobalis, Šibeonas, Ana, ²¹ Dišonas, Ėšeris ir Dišanas. Šitie yra chorų kunigaikščiai, Seyro sūnūs, Edomo krašte.

²² Lotano sūnūs buvo Choris ir Hėmamas, o Lotano sesuo buvo Timna.

²³ Šitie yra Šobalio sūnūs: Alvanas, Manachatas, Ėbalis, Šefas ir Onamas.

²⁴ Šitie yra Šibeono sūnūs: Aja ir Ana. Ana yra tas, kuris, ganydamas savo tėvo Šibeono asilus, dykumoje rado vandens⁸.

²⁵ Šitie yra Anos vaikai: Dišonas ir Anos duktė Oholibama. ²⁶ Šitie yra Dišono sūnūs: Chemdanas, Ėšbanas, Jitranas ir Keranas. ²⁷ Šitie yra Ėšerio sūnūs: Bilhanas, Zaavanas ir Akanas.

²⁸ Šitie yra Dišano sūnūs: Ušas ir Aranas.

²⁹ Šitie yra chorų kunigaikščiai: kunigaikštis Lotanas, kunigaikštis Šobalis, kunigaikštis Šibeonas, kunigaikštis Ana, ³⁰ kunigaikštis Dišonas, kunigaikštis Ėšeris, kunigaikštis Dišanas. Šitie yra chorų

1 Lit. pasisotinės dienomis

2 Žr. 20 skn. M: chivo

3 SamGS; M: dukters

4 S: ~M

5 Žr. 2b.

6 Lit. sūnų

7 Lit. sūnūs

8 S; trad.: šiltųjų versmių

kunigaikščiai pagal jų kunigaikštystes Seyro krašte.

31 Šitie yra karaliai, kurie karaliavo Edomo krašte, kai dar joks karalius nekaraliavo izraeliams.

32 Edome karaliavo Beoro sūnus Bela, ir jo miestas vadinosi Dinhaba.

33 Belai mirus, jo vietoje tapo karaliumi Zeracho sūnus Jobabas iš Bošros.

34 Jobabui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Chušamas iš tėmaniečių šalies.

35 Chušamui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Bedado sūnus Hadadas, kuris sumušė midjaniečius Moabo laukuose.

Jo miestas vadinosi Avitas.

36 Hadadui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Samla iš Masrekos.

37 Samlai mirus, jo vietoje tapo karaliumi Šaūlas iš prie upės esančio Rechoboto.

38 Šaūlui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Achboro sūnus Baal-Chananas.

39 Achboro sūnui Baal-Chananui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Hadaras, ir jo miestas vadinosi Pavas.

Jo žmona vadinosi Mehétabelė; ji buvo Mė-Zahabo sūnaus¹

Matredos duktė.

40 Šitie yra Ėsavo kunigaikščių vardai pagal jų gimines, pagal vietas, pavadintas jų vardais: kunigaikštis Timna, kunigaikštis Alva, kunigaikštis Jeteris,

41 kunigaikštis Oholibama, kunigaikštis Ėla, kunigaikštis Pinonas,

42 kunigaikštis Kenazas, kunigaikštis Tėmanas, kunigaikštis Mibšaras,

43 kunigaikštis Magdielis, kunigaikštis Iramas.

Šitie yra Edomo kunigaikščiai—destis kur jie gyvena krašte, kurį buvo užėmę. [Tai Ėsavas, Edomo protėvis.]

2 Pr 26, 34 3 Pr 28, 9

Juozapas ir jo broliai

37 Jokūbas apsigyveno krašte, kur jo tėvas buvo ateivis, Kanaano krašte.

2 Tokia yra Jokūbo istorija.

Juozapas, būdamas septyniolikos metų amžiaus, ganė su savo broliais mažuosius gyvulius. Jis buvo patarnaujęs vaikus prie savo tėvo žmonų Bilkos ir Zilpos sūnų. Ir Juozapas parnešdavo jų tėvui blogų žinių apie juos.

3 Izraelis mylėjo Juozapą labiau už visus savo sūnus, nes jam buvo gimęs senatvėje, ir pasiuvo šiam ilgą² jupą.

4 Jo broliai, pastebėję, kad jų tėvas jį mylėjo labiau už visus kitus savo sūnus³, ėmė jo nekęsti ir nebegalėjo draugiškai sveikinti.

5 Juozapas sapnavo sapną ir papasakojo savo broliams. Tad jie dar labiau jo nekenė⁴.

6 Jis jiems tarė: „Na, pasiklausykite šito sapno, kurį sapnavau! Antai mes rišome pėdus lauke: mano pėdas susyk⁵ atsikėlė ir pasiliko stačias, o jūsų pėdai sustojo aplinkui ir nusilenkė mano pėdai“.

8 Jo broliai jam tarė: „Bene tikrai nori tapti mums karalium? Ar tikrai nori mus valdyti?“ Ir jie dar labiau jo nekenė dėl jo sapnų ir dėl jo kalbų.

9 Jis dar sapnavo kitą sapną ir jį papasakojo savo broliams. Jis sakė: „Klausykite, sapnavau dar vieną sapną: šikart⁶ saulė, mėnulis ir vienuolika žvaigždžių žemai man nusilenkė“.

10 Bet kai jis tai papasakojo savo tėvui ir broliams, jo tėvas jį subarė. Jis jam tarė: „Kas tai per sapnas, kurį sapnavai! Argi mes—aš, tavo motina ir tavo broliai—tikrai ateisime nusilenkti tau iki žemės?“

11 Jo broliai ėmė jam pavyduliauti, bet jo tėvas pasilaikė tą žodį.

12 Jo broliams nuėjus ganyti savo tėvo mažųjų gyvulių prie Šechemo,

13 Izraelis tarė Juozapui: „Kaip žinai, tavo broliai gano prie Šechemo. Eikš, noriu tave siųsti pas juos!“ Tas jam atsiliepė: „Aš čia!“

14 Jis jam tarė: „Na, pasižiūrėk, ar gerai sekasi tavo broliams ir mažiesiems gyvuliams, ir parnešk man žinia!“ Taigi jis jį išsiuntė iš Chebrono slėnio, ir jis⁷ atėjo į Šechemą.

15 Vienas vyras sutiko jį beklaidžiojantį lauke. Tas vyras jį paklausė: „Ko ieškai?“

16 Šis atsakė: „Savo brolių aš ieškau. Malonėk man pasakyti, kur jie gano!“

17 Tas vyras tarė: „Jie patraukė iš čia toliau, nes

2 T.y. gurnelius siekiančią; arba: išpuoštą

3 Kl.. MssSamG; M: jo brolius

4 ~G

5 Lit. štai

6 Lit. štai

7 T.y. Juozapas

girdėjau juos sakant: „Vykite į Dotaną!“ Tada Juozapas ėjo paskui savo brolius ir juos rado Dotane.

18 Jie pamatė jį iš tolo ir, jam dar nepriartėjus prie jų, klastingai susimokė jį nužudyti. 19 Jie sakė vienas kitam:

„Štai ateina tas sapnuotojas! 20 Taigi dabar eikime, jį užmuškime, įmeskime į vieną iš tų cisternų¹ ir sakykime: „Plėšrus žvėris jį suėdė!“ Tada pamatysime, kas bus iš jo sapnų!“

21 Reūbenas, tai išgirdęs, bandė jį išgelbėti iš jų rankų ir tarė: „Neatimkime jam gyvybės!“

22 Reūbenas toliau jiems sakė²: „Neišliekite kraujo! Įmeskite jį į šita dykumoje esančią cisterną, bet nepridėkite prie jo rankos!“ Jo tikslas buvo jį išgelbėti, kad gražintų jo³tėvui.

23 Taigi, kai Juozapas atėjo pas savo brolius, jie nutraukė nuo jo jupą, ilgąją jupą, kuria jis vilkėjo, 24 ir nutvėrė įmetė jį į cisterną. O ta cisterna buvo tuščia; joje nebuvo vandens. 25 Paskui jie susėdo duonos valgyti.

[Pakėlė akis, jie pamatė išmaelių karavaną, ateinantį iš Gileado: jų kupranugarius, nešančius tragakantą, mastiksą ir ladaną⁴, einančius, kad nugabentų tai į Egiptą. 26 Tada Judas tarė savo broliams: „Ką laimėsime, jei užmušime savo brolių ir paslėpsime jo kraują? 27 Eikšte, parduokime jį išmaeliams, bet savo rankos nepridėkime prie jo, nes jis yra mūsų brolis, mūsų kūnas!“ Ir jo broliai paklaūsė.]

28 Tuo tarpu ėjo pro šalį midjaniečių pirkliai ir traukdami iškėlė Juozapą iš cisternos. [Jie⁵ pardavė Juozapą išmaeliams už dvidešimt

sidabrinų; tie jį nusivedė į Egiptą.]⁶ 29 Reūbenas, sugrįžęs prie cisternos ir pamatęs, kad Juozapo nebėra cisternoje, perplėšė savo drabužius³⁰ ir, sugrįžęs pas savo brolius, tarė: „Vaiko nebėra! O aš—kur aš pasidėsiu!“

31 Tada jie paėmė Juozapo jupą ir, papjovę ožį, tą jupą pamirkė kraujuje.

32 Paskui jie pasiuntė ilgąją jupą ir, nunešdinę savo tėvui, sakydino: „Štai ką radome. Apžiūrėk, ar tai tavo sūnaus jupa, ar ne!“ 33 Ją apžiūrėjęs, jis tarė: „Tai mano sūnaus jupa! Plėšrus žvėris jį suėdė! Tikrai sudraskytas Juozapas!“

34 Tada Jokūbas perplėšė savo drabužius, užsijuosė ašutinę ant strėnų ir daugelį dienų gedėjo savo sūnaus.

35 Visi jo sūnūs ir visos jo dukterys pakilo jo guosti, tačiau jis nesutiko duotis guodžiamas ir tarė: „Gedėdamas nusileisiu į šeolį⁷ pas savo sūnų“. Taip jį apraudojo jo tėvas.

36 Tuo tarpu midjaniečiai jį pardavė Egipte Potifarui, Faraono rūmų valdininkui, asmeninės sargybos viršininkui.

11 Apd 7, 9 28 Apd 7, 9

Judas ir Tamara

38 Anuo laiku Judas traukėsi žemyn nuo savo brolių ir išsitiesė [palapinė] prie vieno adulamiečio, vardu Chyra. 2 Ten Judas pamatė dukterį vieno kanaaniečio, vardu Šuva. Jis ją vedė ir įėjo pas ją. 3 Ji pradėjo ir pagimdė sūnų, ir jį⁸ praminė jį Ėru. 4 Ji vėl pradėjo, pagimdė sūnų ir jį praminė Onanu. 5 Ji vėliau pagimdė dar vieną sūnų ir jį praminė Šela. Ji⁹ buvo Kezibe, kai jį pagimdė.

6 Judas paėmė savo pirmagimiui žmoną, vardu Tamara. 7 Bet Ėras, Judo pirmagimis, buvo netikęs VIESPATIES akyse; tad VIESPATS jam pasiuntė mirtį. 8 Po to Judas tarė Onanui: „Įeik pas savo brolio žmoną, atlik jai

1 Cisterna—uoloje iškaltas šulinys vandeniui surinkti.

2 ~G

3 Arba: savo

4 Tragakantas—krūmo *astragalus* sakai. Mastiksas—medžio *pistacia mutica* sakai. Ladanas—*cistus* rožės lapų gardžiai kvepia sakai.

5 T.y. Juozapo broliai

6 Suskliausti sakiniai (25b - 27.28b) priklauso skirtingam teksto variantui.

7 T.y. mirusiųjų buveinė

8 Kkr. MssSamT^J, plg. 4 ir 5 skn.; M: jis

9 G; M: Jis

santuokinę svainio priedermę ir tuo būdu prikelk palikuonių savo broliui!“

9 Bet kadangi Onanas žinojo, jog ne jam priklausys vaikai, kai tik įeidavo pas savo brolio žmoną, niekais išliedavo [sėklą] ant žemės, nenorėdamas parūpinti palikuonių savo broliui.

10 Bet VIESPACIUI nepatiko tai, ką jis darė; tad jis ir jam pasiuntė mirtį.

11 Tada Judas tarė savo marčiai Tamarai: „Gyvenk kaip našlė savo tėvo namuose, kol užaugs mano sūnus Šėla!“—nes jis manė: „Ir jis galėtų numirti, kaip jo broliai!“ Taigi Tamara nuėjusi gyveno savo tėvo namuose.

12 Ilgam laikui praslinkus, mirė Šūvos duktė, Judo žmona. Judas atgedęs ėjo aukštyn į Timną pas savo avių kirpėjus—jis ir jo draugas adulamietis Chyra. 13 Kai Tamarai buvo pranešta: „Štai tavo šešuras¹ eina aukštyn į Timną savo avių kirpti“, 14 ji nusivilkė savo našlystės drabužius, apsidengė šydu, apsiuvyniojo ir atsisėdo prie įėjimo į Enaimą, kuris yra ant kelio į Timną,—nes matė, kad, nors Šėla buvo užaugs, tačiau ji nebuvo duota jam ir žmonas.

15 Judas, ją pamatęs, palaikė kekšę, nes ji buvo apsigaubusi veida. 16 Jis pasuko pas ją į šalikėlę ir tarė: „Na, leisk man susieiti su tavimi!“—nes nežinojo, kad ji buvo jo marti. O ji tarė: „Ką man duosi, kad galėtum susieiti su manimi?“ 17 Jis atsakė: „Aš tau atsiųsiu ožiuką iš mažųjų gyvulių“. Bet ji atšovė: „Jei man duosi užstatą, kol ji atsiųsi“.

18 Jis paklausė: „Kas yra tas užstatas, kurį privalau tau duoti?“ Ji atsakė: „Tavo antspaudas, tavo virvė ir tavo lazda, kurią turi rankoje“. Jis jai davė, susiėjo su ja, ir ji tapo nuo jo nėščia.

19 Paskui ji atskėlusi nuėjo ir, nusiėmusi nuo savęs šydą, apsilvilkė našlystės drabužiais. 20 Judas pasiuntė ožiuką per savo draugą adulamietį, kad atsiimtų iš moters užstatą, bet tas jos nerado. 21 Jis klausinėjo tos² vietos vyrų: „Kur yra ana kulto kėkšė, kuri sėdinėja Enaime prie kelio?“ Bet jie atsakė: „Čia nėra

buvę jokios kulto kėkšės“. 22 Taigi jis sugrįžo pas Judą ir tarė: „Neradau jos; taip pat tos vietos vyrai sakė: „Čia nėra buvę jokios kulto kėkšės“. 23 Judas tarė: „Tegul ji tai pasilaiko, kad nebūtume išjuokti! Matai, pasiunčiau šitą ožiuką, bet tu negalėjai jos rasti“.

24 Apie tris mėnesius vėliau Judui buvo pranešta: „Tavo marti Tamara paleistuvavo ir dargi paleistuvavimu pasidarė nėščia!“ Judas tarė: „Išveskite ją, kad ji būtų sudeginta!“

25 Kai ją buvo beišveda, ji siuntė žinią savo šėšurui: „Nuo to vyro, kuriam priklausau šitie daiktai, aš tapau nėščia“. Ji dar sakydino: „Na, patikrink, kam priklausau šitas antspaudas, šita virvė ir šita lazda!“

26 Patikrinęs Judas tarė: „Ji teisesnė už mane, kadangi jos nedaviau savo sūniui Šėlai!“ Ir jis nebeturėjo lytinių santykių su ja³.

27 Atejus gimdymo metui, pasirodė, kad dvyniai buvo jos išciose.

28 Jai begimdant, vienas iškišo ranką. Priėmėja paėmusi užrišo ant jo rankos šviesiai raudoną siūlą, tardama: „Šitas pirma išėjo“. 29 Bet kai jis įtraukė atgal savo ranką ir pasirodė išeinąs jo brolis, ji tarė: „Kokių plyšių prasiplėsei!“ Ir ji praminė jį⁴ Perešu⁵. 30 Paskui išėjo jo brolis, ant kurio rankos buvo šviesiai raudonas siūlas. Tą ji praminė⁶ Zerachu⁷.

Juozapas ir jo valdovo žmona

39 Kai Juozapas buvo nuvestas žemyn į Egiptą, vienas egiptietis—Potifaras, Faraono rūmų valdininkas, asmeninės sargybos viršininkas—jį nupirko iš išmaelių, kurie jį buvo ten atvedę. 2 Tačiau VIESPATS buvo su Juozapu, ir jam taip sekėsi, jog jis liko savo egiptiečio valdovo namuose. 3 Kai jo valdovas pastebėjo, jog VIESPATS buvo su juo ir jog visam, ko jis ėmėsi, VIESPATS leido pasisekti jo rankose, 4 Juozapas išgijo jo malonę ir tapo jo patarnautoju. Paskui jis paskyrė jį savo

1 T.y. vyro tėvas

2 SamGST^P, plg. 22 skn. M: jos

3 Lit. jos nebepažino

4 Kkr. MesSamST^J; M: jį praminė

5 T.y. Plyšiu

6 Žr. 8a ir 29 b skn. M: praminė

7 T.y. Raudonu

namų prievaizdu ir jam patikėjo visą savo turtą. ⁵ Nuo to laiko, kai jis ji paskyrė savo namų ir viso turto prievaizdu, VIESPATS laimino dėl Juozapo egiptiečio namus. VIESPATIES palaiminimas teko viskam, ką jis turėjo namuose ir lauke. ⁶ Taigi jis viską, ką turėjo, paliko Juozapo priežiūrai. Jį turėdamas, jis nieku kitu nesirūpino, kaip tik duona, kuria jis valgė.

Juozapas buvo dailaus sudėjimo ir gražios išvaizdos. ⁷ Kuriam laikui prasliskus, jo valdovo žmona ėmė mesti akį į Juozapą ir tarė: „Pagulėk su manim!“ ⁸ Bet jis atsisakė ir tarė savo valdovo žmonai: „Žiūrėk! Mane turėdamas, mano valdovas nieku nesirūpina, kas yra namuose, ir man patikėjo visą savo turtą. ⁹ Jis pats šituose namuose nėra didesnis už mane ir nieko nėra man neatidavęs, išskyrus tave vieną, nes tu esi jo žmona. Tai kaip aš galėčiau padaryti tokią didelę nedorybę ir nusidėti Dievui?“ ¹⁰ Ir nors ji dieną po dienos prikalbinėjo Juozapą, tačiau jis jos neklaušė, kad būtų prie jos atsigulęs, kad būtų su ja pabuvis¹. ¹¹ Kai kartą, kaip įprasta, jis įėjo į namus atlikti savo darbo ir nė vieno iš namiškių ten nebuvo namie, ji nutvėrė jį už jo apsiausto, sakydama: „Pagulėk su manim!“ Bet jis, palikęs savo apsiaustą jos rankoje, pasileido bėgti ir ištruko laukan. ¹² Matydama, kad jis paliko savo apsiaustą jos rankoje, kai bėgo laukan, ¹³ ji pasišaukė savo namiškius ir jiems tarė: „Žiūrėkite! Jis atvedė mums hebrajų, kad tas mus išjuoktų! Jis įėjo pas mane, norėdamas gulėti su manim, bet aš garsiai šaukiau. ¹⁴ Girdėdamas, kad 'visa gerkle'² šaukiau pagalbos, jis paliko savo apsiaustą šalia manęs ir išbėgo laukan“.

¹⁵ Ji paliko jo apsiaustą gulintį šalia savęs, kol jo valdovas parėjo į savo namus. ¹⁶ Tada ji jam kalbėjo tokiais pat žodžiais, sakydama: „Pas mane įėjo tas vergas hebrajas, kurį mums atvedei, kad mane išjuoktų. ¹⁷ Bet kai visa

gerkle šaukiau, jis paliko savo apsiaustą šalia manęs ir bėgo laukan“.

¹⁸ Kai jo valdovas išgirdo savo žmonos žodžius, kuriuos ji jam kalbėjo, sakydama: „Šitaip tavo vergas pasielgė su manim“, jis užsidedė pykčių³. ¹⁹ Juozapo valdovas, jį suėmęs, pasodino į kalėjimą, kur kalėjo karaliaus kaliniai. Ir jis ten pasiliko kalėjime. ²⁰ Bet VIESPATS buvo su Juozapu ir pasilenkė prie jo su malone. Jis palankiai jam nuteikė kalėjimo viršininką. ²¹ Taigi kalėjimo viršininkas pavedė Juozapui rūpintis visais kaliniais, esančiais kalėjime, ir šis tvarkė viską, ką jie ten darė. ²² Kalėjimo viršininkas nebesirūpino nieku, kas buvo jam⁴ pavesta, nes VIESPATS buvo su juo ir, ką jis darė, VIESPATS leido pasisekti.

2 Apd 7,9 21 Apd 7,9

Juozapas aiškina sapnus

40 Kuriam laikui prasliskus, nusikalto Egipto karaliaus taurininkas ir duonkepys savo valdovui, Egipto karaliui. ¹ Faraonas supyko ant abiejų savo rūmų valdininkų, vyriausiojo taurininko ir vyriausiojo kepejo, ² ir juos atidavė uždaryti asmeninės sargybos viršininko namuose, į kalėjimą, kur kalėjo Juozapas. ³ Asmeninės sargybos viršininkas juos paskyrė prižiūrėti Juozapui, kuris jiems patarnavo. Ir jie liko įkalinti kurį laiką.

⁴ Jiedu—Egipto karaliaus taurininkas ir duonkepys, kurie kalėjo kalėjime—vieną ir tą pačią naktį kiekvienas sapnavo savo sapną, kiekvienas savitos reikšmės sapną. ⁵ Kai ryto metą Juozapas įėjo pas juos ir juos pamatė, jie atrodė prislėgti. ⁶ Tada jis paklausė Faraono valdininkų, kurie buvo su juo uždaryti jo valdovo namuose: „Kodėl šiandien jūsų veidai tokie paniurę?“ ⁷ Jie jam atsakė: „Sapnavome sapną, bet nėra kas jį išaiškinti“. Juozapas jiems tarė: „Argi aiškinimai ne Dievo dalykas? Na, papasakokite man!“

1 Priedas. ~G

2 Lit. pakėliau savo balsą ir

3 Lit. užsidedė jo pyktis

4 T.y. Juozapui

9 Tada vyriausiasis taurininkas papasakojo savo sapną Juozapui. Jis jam tarė: „Man sapnuojant, ties manim pasirodė vynmedis. 10 Tas vynmedis turėjo tris šakeles. Kai tik jis ėmė leisti pumpurus, išsiskleidė ir jo žiedai, jo kekės prisirpino vynuogių. 11 Faraono taurė buvo mano rankoje. Paėmiau vynuogių, jas išsunkiau į Faraono taurę ir tą taurę padaviau Faraonui į ranką“. 12 Tada Juozapas jam tarė: „Toks yra jo išaiškinimas: Tos trys šakelės—tai trys dienos. 13 Trijų dienų laikotarpį Faraonas 'pakels tavo galvą' ir tave sugrąžins į tavo tarnybą. Tu paduosi Faraonui taurę į jo ranką, kaip pirma buvai prątes daryti, kai buvai jo taurininkas. 14 Tik atsimink mane, kai tau gerai seksis. Parodyk, meldžiu, man malonę: primink mane Faraonui ir išgauti mane iš šitų namų. 15 nes buvau vogte pavogtas iš hebrajų krašto; taip pat čia nieko nesu padaręs, kad jie būtų turėję mane įmesti į duobę“.

16 Vyriausiasis kepėjas, pamatęs, kad jis buvo palankiai išaiškinęs, tarė Juozapui: „Aš irgi savo sapne mačiau save nešant tris pintines ant savo galvos. 17 Viršutinėje pintinėje buvo Faraonui visokio valgio, kepinių, bet paukščiai juos lesė iš pintinės ant mano galvos“. 18 Juozapas atsakydamas tarė: „Toks yra jo išaiškinimas: Tos trys pintinės—tai trys dienos. 19 Trijų dienų laikotarpį Faraonas 'pakels tavo galvą' [nuo tavęs]³. Jis 'pakars tave ant medžio'⁴, ir paukščiai les nuo tavęs tavo kūną“.

20 Trečiąją dieną, Faraono gimtadienį, jis iškėlė pokylį visiems savo tarnams. Jis pakėlė vyriausiojo taurininko ir vyriausiojo kepėjo galvą tarp savo tarnų. 21 Jis sugrąžino vyriausiąjį taurininką į vyno pilstytojo tarnybą, ir jis vėl padavinėjo taurę į Faraono ranką. 22 O vyriausiąjį kepėją

jis leido pakarti⁵,—kaip jiems buvo išaiškinęs Juozapas.

23 Tačiau vyriausiasis taurininkas nebeatsiminė Juozapo; jis jį pamiršo.

Faraono sapnai

41 Dvejiems metams praslinkus, Faraonas sapnavo: 'jis matė save stovint⁶ prie Nilo, 2 kai išlipo iš Nilo septynios karvės, dailios išvaizdos ir riebaus kūno, ir ganėsi nendrių žolėje. 3 Po jų išlipo iš Nilo kitos septynios karvės, bjaurios išvaizdos ir lieso kūno, ir atsistojo šalia [anų] karvių ant Nilo kranto. 4 Ir tos bjaurios išvaizdos bei lieso kūno karvės suėdė septynias gražios išvaizdos ir riebias karves. Paskui Faraonas prabudo.

5 Jis vėl užmigo ir sapnavo antrą kartą: 'jis matė, kaip⁷ septynios varpos augo prie vieno stiebo, storos ir gražios, 6 ir kaip po jų išdygo septynios plonos ir rytvėjo nusvilintos varpos. 7 Ir plonosios varpos prarijo septynias storąsias ir pilnasias varpas. Faraonui prabudus, pasirodė, kad tai buvo sapnas.

8 Bet kai ryto metą jo dvasia nerimavo, jis pasiuntė ir pasikvietė visus Egipto žynius⁸ ir visus jo išminčius. Ir Faraonas jiems papasakojo savo sapną⁹, bet nebuvo nė vieno, kuris galėtų jį¹⁰ išaiškinti Faraonui. 9 Tada vyriausiasis taurininkas prabilo į Faraoną: „Aš turiu šiandien prisiminti savo aplaidumą. 10 Faraonas buvo užsirūstinęs ant savo tarnų ir juos¹¹ atidavė uždaryti į asmeninės sargybos viršininko namus—mane ir vyriausiąjį duonkepį. 11 Vieną ir tą pačią naktį aš ir jis, kiekvienas sapnavome savitos reikšmės sapną. 12 Ten buvo su mumis vaikinai hebrajai, asmeninės sargybos viršininko vergas. Jam papasakojome, ir jis mums išaiškino mūsų sapnus; kiekvienam išaiškino jo

1 Greičiausia, tuo nusakomas viešas apeiginis aktas, kuriuo valdovas pakelia jam nusidėjusio žemai nulenktą galvą ir jam sugrąžina prarastą malonę.

2 Bloga prasme

3 Priedas. ~2 MssV

4 Arba: užmaus tave ant baslio

5 Arba: užmauti ant baslio

6 Lit. Štai jis stovėjo

7 Lit. Štai

8 T.y. kunigus, kurie versdavosi magija.

9 M; Sam: sapnus

10 G; M: juos

11 SamT^P; M: mane

sapną savaip. ¹³ Ir kaip jis buvo mums išaiškinęs, taip įvyko: mane sugražino į mano tarnybą, o ji pakorė¹⁴.

¹⁴ Tada Faraonas pasiuntė ir pasišaukė Juozapą. Skubiai jį išvedė iš duobės. Nusiskutęs ir pakeitęs drabužius, jis įėjo pas Faraoną. ¹⁵ Faraonas tarė Juozapui: „Sapnavau sapną, ir nėra nė vieno, kuris galėtų jį išaiškinti. Bet aš girdėjau sakant apie tave, kad tau reikia tik išgirsti sapną, kad galėtum jį išaiškinti“. ¹⁶ Tačiau Juozapas atsakė Faraonui: „Aš nieko negaliu. Bet Dievas duos Faraonui palankų atsakymą“².

¹⁷ Tada Faraonas kalbėjo Juozapui: „Sapne mačiau save stovint ant Nilo kranto, ¹⁸ kai iš Nilo išlipo septynios karvės, riebaus kūno ir dailaus sudėjimo, ir ganėsi nendrių žolėje. ¹⁹ Po jų išlipo kitos septynios karvės, menkos, labai bjauraus sudėjimo ir sulysusios. Nesu matęs tokių bjaurių, kaip jos, visoje Egipto šalyje. ²⁰ Ir liesosios bei bjauriosios karvės prarijo pirmąsias septynias riebiasias karves. ²¹ Tačiau, šioms įėjus į jų vidurius, nebuvo galima pastebėti, kad buvo įėjusios į jų vidurius: jų išvaizda tebebuvo tokia bjauri, kaip pradžioje. Paskui prabudau. ²² Vėliau savo sapne regėjau, kaip septynios varpos augo prie vieno stiebo, pilnos ir gražios, ²³ ir kaip po jų išdygo septynios sudžiūvusios³, plonos ir rytvėjo nusvilintos varpos. ²⁴ Ir plonosios varpos prarijo septynias gražiasias varpas. Tai papasakojau žiniams, bet nė vienas negalėjo man to išaiškinti“.

²⁵ Tada Juozapas tarė Faraonui: „Faraono sapnas yra vienas ir tas pats. Dievas apreiškė Faraonui, ką jis mano daryti. ²⁶ Septynios gražiosios karvės—tai septyneri metai, ir septynios gražiosios varpos—septyneri metai. Tai vienas sapnas. ²⁷ Septynios liesosios ir bjauriosios karvės, išlipusios po jų,—tai septyneri metai. Ir septynios tuščiosios,

rytvėjo nusvilintos varpos, yra septyneri bado metai. ²⁸ Tai maniau, kai pasakiau Faraonui: „Dievas parodė Faraonui, ką jis mano daryti“. ²⁹ Štai ateina septyneri metai: didelis perteklius visoje Egipto šalyje. ³⁰ Bet po jų ateis septyneri bado metai, ir bus pamirštas visas perteklius Egipto šalyje; badas pribais šali. ³¹ Nebepajus pertekliaus šalyje dėl bado, kuris paskui užeis, nes jis bus labai sunkus. ³² O kad sapnas dusyk pasikartotojui Faraonui, reiškia, jog tas dalykas yra Dievo tvirtai nustatytas ir jog Dievas skubiai jį įvykdyt.

³³ Taigi dabar tegul Faraonas susiieško protingą ir išmintingą vyrą ir tegul jį padaro Egipto šalies viršininku. ³⁴ Tegul Faraonas imasi skirti šaliai prievaizdų ir tegul atideda penktąją Egipto šalies derliaus dalį per septynerius pertekliaus metus. ³⁵ Tegul jie surenka visą šitų ateinančių gerųjų metų maistą ir supila javus į aruodus Faraono žinion, ir tegul atgabena⁴ maistą į miestus ir jį saugoja. ³⁶ Ir tas maistas tebūnie atsarga šaliai per septynerius bado metus, kurie užeis Egipto šalyje, kad šalis nebūtų bado sunaikinta“.

Juozapas paskiriamas vyriausiuoju šalies valdytoju

³⁷ Tas pasiūlymas patiko Faraonui ir visiems jo tarnams. ³⁸ Faraonas tarė savo tarnams: „Ar berasime tokį vyrą, kaip šita, kuriame yra Dievo Dvasia?“ ³⁹ Paskui Faraonas sakė Juozapui: „Kadangi Dievas tau davė tai žinoti, nėra nė vieno, kuris būtų toks protingas ir išmintingas, kaip tu. ⁴⁰ Tu turi būti mano namų viršininkas ir tavo įsakymo turi klausyti⁵ visa tauta! Tik sostu būsiu didesnis už tave“. ⁴¹ Toliau Faraonas tarė Juozapui: „Žiūrėk, aš tave skiriu visos Egipto šalies valdytoju!“ ⁴² Faraonas numovė nuo rankos savo antspaudinį žiedą ir jį užmovė ant Juozapo rankos; jis apvilkdino jį ploniausios drobės drabužiais ir

1 Arba: užmovė ant baslio

2 SamG: Be Dievo nebus gauta palankaus atsakymo Faraonui.

3 ~GVS

4 [trp., plg. 48 skn.

5 G; M žodžio reikšmė neaiški.

užkabino jam ant kaklo auksinę grandinę.⁴³ Jis leido jam važiuoti savo antrajame¹ kovos vežime, ir jie² šaukė pirma jo: „Abbrėk!“³ Tuo būdu jis jį padarė visos Egipto šalies valdytoju.

44 Faraonas pasakė Juozapui: „Nors aš esu Faraonas, be tavo pritarimo niekas tenepakelia savo rankos ar kojos visoje Egipto šalyje!“⁴⁵ Faraonas praminė Juozapą Šafenat-Paneachu⁴ ir jam davė į žmonas Asenatą, Ono kunigo Poti-Feros dukterį. [Paskui Juozapas išvyko [keliauti] po Egipto šalį.]⁵

46 Juozapas buvo trisdešimties metų amžiaus, kai stovėjo prieš Egipto karalių Faraoną. Ir Juozapas, išėjęs nuo karaliaus, keliavo po visą Egipto šalį.

47 Per septynerius pertekliaus metus šalis davė gausingą derlių.⁴⁸ Jis surinko visą maistą septynerių metų pertekliaus, kuris⁶ buvo Egipto šalyje, ir sudėjo maistą miestuose; aplinkinių miesto laukų maistą jis sudėjo mieste.⁷ 49 Taip Juozapas supylė labai daug grūdų—jų buvo kaip jūros smilčių,—kol liovėsi skaičiavęs, nes jų buvo be skaičiaus.

50 Prieš užeinant bado metams, Juozapui gimė du sūnūs, kuriuos jam pagimdė Asenata, Ono kunigo Poti-Feros duktė.⁵¹ Juozapas praminė pirmagimį Menaše, nes [jis sakė]: „Dievas man davė pamiršti visą mano vargą ir visus mano tėvo namus“. 52 Antrąjį jis praminė Efraimu, nes [jis sakė]: „Dievas padarė mane vaisingą mano skurdo šalyje“.

53 Pasibaigus septyneriems metams pertekliaus, kuris buvo Egipto šalyje,⁵⁴ prasidėjo septyneri bado metai, kaip Juozapas buvo pasakęs. Badas siautė visose šalyse, tačiau visoje Egipto šalyje buvo duonos. 55 Visai Egipto šaliai ėmus badauti, tauta šaukėsi į

Faraoną duonos. Tada Faraonas tarė visiems egiptiečiams: „Eikite pas Juozapą! Darykite, ką jis jums sakys!“

56 Taigi, badui užėjus ant visos šalies, Juozapas atidarė visus javų sandėlius⁵⁸ ir pardavinėjo javus egiptiečiams, nes badas Egipto šalyje buvo smarkus. 57 Be to, visas pasaulis atėjo į Egiptą pas Juozapą javų pirkti, nes smarkus badas buvo visame pasaulyje.

40 Apd 7, 10 54 Apd 7, 11 55 Jn 2, 5

Pirmoji brolių kelionė į Egiptą

42 Jokūbas, sužinojęs, kad esą javų Egipte, tarė savo sūnams: „Ko bežiūrite vienas į kitą?“² Jis tęsė: „Klausykite!“⁹ Girdėjau, kad yra javų Egipte. Traukite žemyn ir mums nupirkite iš ten javų, kad išliktume gyvi ir nemirtume!“³ Taigi dešimt Juozapo brolių leidosi pirkti javų iš Egipto. 4 Tačiau Juozapo brolio Benjamin Jokūbas nepasiuntė su jo broliais, nes galvojo: „Jam galėtų atsitikti nelaimė!“

5 Taigi tarp atvykusiųjų ir Izraelio sūnūs atkeliavo javų pirkti, nes badas siautė Kanaano šalyje.

6 Juozapas buvo šalies valdytojas. Jis buvo tas, kuris pardavinėjo javus visai šalies tautai. Iėję Juozapo broliai nusilenkė prieš jį veidu į žemę.

7 Juozapas, pamatęs savo brolius, atpažino juos, bet elgėsi su jais tarsi svetimas ir, šiurkščiai su jais kalbėdamas, jų paklausė: „Iš kur atvykote?“ Jie atsakė: „Iš Kanaano šalies javų pirkti“. 8 Nors Juozapas atpažino savo brolius, tačiau jie neatpažino jo. 9 Juozapas atsiminė sapnus, kuriuos buvo apie juos sapnavęs, ir jiems tarė: „Jūs esate šnipai! Atvykote išžvalgyti šalies neginamų vietų!“¹⁰ 10 Bet jie jam aiškinosi: „Ne, mano viešpatie! Tavo tarnai tik atėjo javų nusipirkti. 11 Mes visi, mes esame vieno vyro sūnūs. Mes esame dori. Tavo tarnai niekad nėra buvę šnipai!“ 12 Bet jis jiems atsakė: „Ne! Neginamų

1 Arba: antrojo po jo (t.y. vizirio).

2 T.y. šaukčiai.

3 Galbūt „Dėmesio!“ arba: „Nusilenkite!“ Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

4 Tas vardas galbūt reiškia: „Dievas kalba—jis gyvena“.

5 ~G

6 SamG, plg. 34, 47, 53 skn.; M: kurie

7 Hbr. jame

8 GS; M: visa, kas buvo juose

9 Lit. Štai!

10 Lit. nuogumos

šalies vietų atėjote išžvalgyti!“ 13 Jie spyrėsi: „Mes, tavo tarnai, buvome dvylika brolių, vieno tėvo sūnūs Kanaano šalyje. Jauniausiasis dabar yra pas mūsų tėvą, o vieno nebėra.“ 14 Bet Juozapas jiems tarė: „Yra taip, kaip jums pasakiau: „Jūs šnipai!“ 15 Štai kaip būsite ištirti: Kaip tikrai gyvas Faraonas, neišeisite iš čia, nebent jei čion atvyks jūsų jauniausiasis brolis! 16 Pasiųskite vieną iš jūsų, kad atvestų jūsų brolių! O jūs likite sukaustyti! Taip turi būti ištirti jūsų žodžiai, ar jūs sakėte tiesą, ar ne. Kaip tikrai gyvas Faraonas: Jūs šnipai!“ 17 Paskui trims dienoms jis pasodino juos į areštinę.

18 Trečiąją dieną Juozapas jiems tarė: „Tai darykite, kad išliktumėte gyvi, [nes] aš esu dievobaimingas: 19 jei jūs esate dori, tegul vienas iš jūsų brolių lieka uždarytas jūsų arešto namuose, o jūs likusieji keliaukite, pargabenkite javų savo 'badaujančioms šeimoms'“. 20 Bet jūs turite atvesti pas mane savo jauniausiąjį brolių, kad jūsų žodžiai pasirodytų tikri ir jūs neturėtumėte mirti!“ Ir jie sutiko. 21 Tačiau tarė vienas kitam: „Iš tikrųjų mes esame nusikalte savo broliui, nes matėme jo sielvartą, kai jis mus maldavo, bet neklaušėme! Todėl šita nelaimė mus užgriuvo.“ 22 Ir Reūbenas jiems atsiliepė, tardamas: „Argi jums nesakiau: „Nenusidėkite vaikui!“ Bet jūs neklaušėte. Taigi dabar² reikalaujama atsiskaityti už jo kraują!“ 23 Jie nežinojo, kad Juozapas suprato, nes vertėjas jiems tarpininkavo. 24 Jis nusigrėžė nuo jų ir verkė. Paskui atsigrėžė į juos ir jiems kalbėjo. Jis paėmė iš jų Šimeoną ir jį leido sukaustyti jų akyse. 25 Paskui Juozapas įsakė, kad pripiltų jų maišus javų, padėtų atgal jų pinigų kiekvienam į jo maišą ir jiems duotų paviržio kelionei. Ir taip jiems padarė. 26 O jie sukrovė savo javus ant savo asilų ir vyko iš ten.

27 Kai nakvynėje vienas atrišo savo maišą, kad duotų pašaro savo asilui,

jis pamatė savo pinigus: jie buvo jo maišo viršuje. 28 Ir jis tarė savo broliams: „Mano pinigai sugražinti! Štai jie mano maiše!“ Jie neteko drąsos. Drebdami žiūrėjo vienas į kitą ir sakė: „Kas tai yra, ką Dievas mums padarė?“

29 Parvykę pas savo tėvą Jokubą į Kanaano šalį, jie papasakojo jam visą, kas jiems buvo atsitikę, tardami: 30 „Tas vyras, šalies valdovas, šiurkščiai kalbėjo su mumis ir mus pasodino į areštinę³ kaip tos šalies šnipus. 31 Bet jam sakėme: „Mes esame dori, niekad nesame buvę šnipai. Mes esame dvylika brolių, to paties tėvo sūnūs. Vieno nebėra, o jauniausiasis dabar yra pas mūsų tėvą Kanaano šalyje“. 33 Bet tas vyras, šalies valdovas, mums tarė: „Iš to pažinsiu, kad jūs esate dori: vieną jūsų brolių⁴ palikite pas mane ir, paėmę javų⁵ savo badaujančioms šeimoms, keliaukite! 34 Paskui atveskite pas mane savo jauniausiąjį brolių, kad patirčiau, jog jūs nesate šnipai, bet dori žmonės! Tada jums atiduosiu jūsų brolių, ir galėsite laisvai vaikščioti šalyje“.

35 Jiems betuštinant savo maišus, pasirodė, kad kiekvienas turėjo savo ryšulėlį su pinigais savo maiše. Jie ir jų tėvas, pamatę savo pinigų ryšulėlius, nusigando. 36 Ir jų tėvas Jokubas jiems tarė: „Jūs darote mane bevaikį! Juozapo nebėra, Šimeono nebėra, ir Benjaminą norite pasiimti! Visa tai gula ant manęs!“ 37 Tada Reūbenas tarė savo tėvui: „Tu gali užmušti mano abu sūnus, jei jo neparvesiu pas tave! Patikėk man jį, ir aš jį tau sugražinsiu!“ 38 Bet jis atsakė: „Mano sūnus neturi leistis su jumis, nes jo brolis miręs ir jis palikęs vienas. Jei jam atsitiks nelaimė kelyje, kuriuo keliausite, jūs nustumsite mano žilus plaukus⁶ su širdgėla į šėolį⁷“.

Antroji brolių kelionė į Egiptą

43 Badas sunkiai slėgė šalį. 2 Kai jie visiškai suvartojo javus, kuriuos

3 G; plg. 40, 3; 41, 10; 42, 17

4 Lit. brolių

5 GST, žr. 19 skn.

6 T.y. mane pražilusį

7 T.v. mirusiųjų buveinę

1 Lit. namų būdai

2 Lit. štai

buvo parsigabėnę iš Egipto, jų tėvas jiems tarė: „Vėl nupirkite mums kiek maisto!“ ³ Bet Judas jam atsakė: „Tas vyras mus griežtai išpėjo, sakydamas: „Nedriškite pamatyti mano veido, nebent jei jūsų brolis bus su jumis!“ ⁴ Jei norėsi pasiūsti su mumis mūsų brolių, mes trauksime žemyn ir nupirksime tau maisto. ⁵ Bet jei nenorėsi pasiūsti, nevyksime, nes tas vyras mums pasakė: „Nedriškite pamatyti mano veido, nebent jei jūsų brolis bus su jumis!“ ⁶ Izraelis tarė: „Kodėl man padarėte blogą, tam vyrui pasisakydami turį dar kitą brolių?“

⁷ Jie atsakė: „Tas vyras nuodugnai klausinėjo apie mus ir apie mūsų giminę, tardamas: „Ar jūsų tėvas dar gyvas? Ar dar turite kokių brolių?“ Tad suteikėme jam žinių, atsakydami i šituos klausimus. Argi galėjome kaip nors žinoti, kad jis sakys: „Atveskite žemyn savo brolių!“

⁸ Paskui Judas ragino savo tėvą Izraelį: „Siųsk berniuką su manim, kad galėtume pakilę vykti ir kad išliktume gyvi ir neturėtume mirti—nei mes, nei tu, nei mūsų vaikai!“ ⁹ Aš pats būsiu įkaitas už jį! Iš mano rankos jo reikalauju! Jei jo neparvesiu pas tave ir nepastatysiu prieš tave, būsiu tau nusikaltęs per visą savo gyvenimą. ¹⁰ Juk jei nebūtume delse, dabar jau būtume du kartus sugrįžę!“

¹¹ Tada jų tėvas Izraelis jiems tarė: „Jeigu taip turi būti, darykite štai ką: pasiimkite i savo maišus ką nors iš krašto geriausių gaminių ir nugabenkite žemyn tam vyrui kaip dovana: truputį mastikso ir truputį medaus, tragakanto ir ladano, pistacijų riešutų ir migdolų!“

¹² Paimkite su savim dvigubai tiek pinigų ir pinigų, idėtus atgal i jūsų maišų viršų, nes kitas atgal su savim! Gal tai buvo apsirikimas. ¹³ Pasiimkite taip pat savo brolių ir pakilę sugrįžkite pas tą vyrą! ¹⁴ O Visagalis Dievas¹ tegul gailestingai jums nuteikia tą vyrą, kad tas leistų grįžti su jumis kitam jūsų broliui ir Benjaminui!² O aš—kaip esu netekęs vaikų, taip [dabar vėl] lieku be vaikų!“

¹⁵ Tada tie vyrai paėmė šita dovana, paėmė su savim dvigubai tiek

pinigų ir Benjaminą, pakilę nukeliavo žemyn i Egiptą ir atsistojo prieš Juozapą.

¹⁶ Juozapas, pamatęs Benjaminą su jais, tarė savo namų prievaizdui: „Įsivesk tuos vyrus i namus, papjauk gyvuli ir pagamink, nes tie vyrai turi valgyti pas mane pietų metu!“ ¹⁷ Tas vyras padarė, kaip Juozapas buvo pasakęs, ir įvedė tuos vyrus i Juozapo namus. ¹⁸ Bet tie vyrai baiminosi, kad buvo vedami i Juozapo namus; jie galvojo: „Dėl pinigų, pirmąjį kartą idėtų atgal i mūsų maišus, mus įveda, kad mestųsi ant mūsų, mus užpultų ir paimtų i vergus mus bei mūsų asilus.“

¹⁹ Tad jie priartėjo prie to vyro, kuris buvo Juozapo namų prievaizdas, ir jį užkalbino namų prieangyje. ²⁰ Jie sakė: „Malonė paklaudyti, mano viešpatie! Pirmąjį kartą leiste leidomės čia maisto pirkti. ²¹ Bet kai apsistojome nakvynei ir atrišome savo maišus, pasirodė, kad kiekvieno pinigai buvo jo maišo viršuje—mūsų tiksliai atsverti pinigai; juos atsinešėme atgal. ²² Be to, atnešėme su savim dar kitų pinigų maistui pirkti. Nežinome, kas idėjo mūsų pinigų i mūsų maišus.“ ²³ Jis tarė: „Būkite ramūs! Nebijokite! Jūsų ir jūsų tėvo Dievas padėjo jums slapta lobį i jūsų maišus. Aš gavau jūsų pinigų“. Ir jis leido Šimeonui išeiti pas juos.

²⁴ Paskui tas vyras įsivedė tuos vyrus i Juozapo namus, padavė vandens jų kojoms nuplauti ir davė pašaro jų asilams. ²⁵ O jie paruošė dovana, laukdami Juozapo pareinant vidudienį, nes buvo girdėję, kad ten pietausia.

²⁶ Juozapui parėjus namo, jie įnešė jam i namus dovana, kurią turėjo su savim, ir nusilenkė prieš jį ligi žemės.

²⁷ Jis teiravosi, ar gerai jiems sekasi, ir paklausė: „Ar gerai sekasi jūsų senajam tėvui, apie kurį kalbėjote? Ar jis dar gyvas?“ ²⁸ Jie atsakė: „Tavo tarnui, mūsų tėvui, gerai sekasi; jis tebėra gyvas“. Tada jie žemai nusilenkė ir parpuolė kniūpti.

²⁹ Pakėlęs akis ir pamatęs savo brolių Benjaminą, savo motinos sūnų, jis paklausė: „Ar šitas yra jūsų jauniausiasis brolis, apie kurį man kalbėjote?“ Ir pridūrė: „Dievas tebūnie tau malonus, mano sūnau!“ ³⁰ Tada

1 Hbr. El-Šaddaj

2 Lit. jums paleistų kitą jūsų brolių ir Benjaminą

Juozapas išskubėjo, nes jo širdis, pamąčius jo brolių, susijaudino, ir jis ieškojo kur verkti. Jis įėjo į savo vidinį kambarį ir ten verkė. ³¹ Paskui, nuprausęs veidą, išėjo ir tvardydamasis tarė: „Padėkite valgi!“ ³² Jie padėjo jam atskirai, jiems atskirai ir su juo valgantiems egiptiečiams atskirai, nes egiptiečiai negali valgyti duonos su hebrajais, kadangi tai koku egiptiečiams. ³³ Kai juos susodino jo akivaizdoje, nuo pirmagimio iki jauniausiojo pagal jų amžių¹, tie vyrai nustebę žvilgčiojo vienas į kitą. ³⁴ Ir jis leido jiems pateikti davinį iš to, kas buvo ties juo, bet Benjaminio davinys buvo penkis kartus didesnis už jų visų davinius. Taigi jie gerė ir išigėrė su juo.

Sidabrinė taurė maiše

44 Paskui jis įsakė savo namų prievaizdui, tardamas: „Pripilk tų vyrų maišus javų, kiek jie gali gabentis, ir įdėk kiekvieno pinigų į jo maišo viršų, ² o mano taurę, sidabrinę taurę, įdėk į jauniausiojo maišo viršų su pinigais, gautais už jo nupirktus javus!“ Ir jis padarė, klausydamas Juozapo nurodymo, kurį pastarasis buvo davęs.

³ Rytui išaušus, tie vyrai buvo išleisti su savo asilais. ⁴ Vos tik jiems išėjus iš miesto, dar nenukeliavus toli, Juozapas tarė savo namų prievaizdui: „Kelkis, vykis tuos vyrus ir, juos pasivijęs, jiems sakyk: „Kodėl atmokėjote pikto už gera? ⁵ Kodėl pavogėte mano sidabrinę taurę?“² Ar ji nėra ta, iš kurios geria mano valdovas ir kuria jis paprastai žyniauja? Bloga padarėte, taip darydami!“

⁶ Juos pasivijęs, jis jiems pakartojo šituos žodžius. ⁷ Bet jie jam tarė: „Kaip mano viešpats gali taip kalbėti? „Gink, Dieve, kad tavo tarnai“³ padarytų tokių dalyką! ⁸ Žiūrėk! Pinigus, kuriuos radome savo maišų viršuje, tau atnešėme atgal iš Kanaano šalies. Tai kaip mes vogtume iš tavo

valdovo namų sidabrą ar auksą? ⁹ Tas, pas kurį iš tavo tarnų ji bus rasta, tegul miršta, o mes kiti taip pat tegul tapsime vergais mano valdovui!“ ¹⁰ Jis atsakė: „Nors ir dabar turėtumėte taip įvykti, kaip pasakėte, tačiau tik tas, pas kurį ji bus rasta, turės pasidaryti man vergas, o jūs likusieji būsite nekalti!“

¹¹ Kiekvienas iš jų skubiai nukėlė savo maišą žemėn ir kiekvienas atrišo savo maišą. ¹² O jis kratė; pradėjo nuo vyriausiojo ir baigė jauniausiuoju. Ir taurė atsirado Benjaminio maiše. ¹³ Tada jie perplėšė savo drabužius. Kiekvienas pakrovė savo asilą, ir jie sugrįžo į miestą.

¹⁴ Judui ir jo broliams atėjus į Juozapo namus ir jam ten tebesant, jie puolė ties juo ant žemės. ¹⁵ Juozapas jiems tarė: „Kas tai per darbas, kurį padarėte! Argi nežinojote, kad toks vyras, kaip aš, tikrai moku žyniauti?“ ¹⁶ Judas atsakė: „Ką besakysime mano valdovui? Kaip bekalbėsime ir kuvo bepasiteisinsime? Dievas atrado tavo tarnų kaltę. Štai mes esame mano valdovo vergai—kaip mes, taip ir tas, pas kurį buvo rasta taurė.“ ¹⁷ Bet jis atsakė: „Gink, Dieve⁴, kad tai padaryčiau! Tik tas vyras, pas kurį buvo rasta taurė, tebūnie man vergas, o jūs ramūs keliaukite aukštyrų pas savo tėvą!“

¹⁸ Tada priartėjo prie jo Judas ir tarė: „Malonėk mane paklausti, mano valdove! Leisk, meldžiu, savo tarnui tarti žodį, mano valdovui klausantis, ir teneužsideda tavo rūstybė prieš tavo tarną, nors tu esi, kaip pats Faraonas: ¹⁹ „Mano valdovas paklausė savo tarnų:

„Ar jūs dar turite tėvą ar brolių?“ ²⁰ Mes atsakėme savo valdovui: „Mes dar turime seną tėvą ir vaiką, jam gimusį senatvėje, jauniausiajį; jo brolis yra miręs, ir taip jis beišliko vienas savo motinai; tad jo tėvas myli jį.“ ²¹ Tada liepei savo tarnams: „Atsiveskite jį žemyn pas mane, kad jį pamatytumėte savo akimis!“ ²² Mes aiškinomės mano valdovui: „Berniukas negali palikti savo tėvo. Jei jis jį paliktų, tas numirtų.“

1 Lit. pirmagimi, kaip pritiko jo pirmagimystei, ir jauniausiajį, kaip pritiko jo jaunystei

2 G, plg. SV; ~M

3 Lit. Tebūnie toli nuo tavo tarnų

4 Lit. Tebūnie toli nuo manęs

23 Tada pasakei savo tarnams: „Jei jūsų jauniausiasis brolis neatvyks žemyn su jumis, daugiau nebedrįskite išvysti mano veido!“ 24 Kai parvykome pas tavo tarną, mano tėva, mes jam pranešėme mano valdovo žodžius. 25 Bet mūsų tėvui paliepus: „Vėl mums nupirkite truputį maisto“, 26 sakėme: „Negalime leistis! Tik jei mūsų jauniausiasis brolis bus su mumis, leisimės, nes negalime išvysti to vyro veido, jei mūsų jauniausiojo brolio nebus su mumis“. 27 Tada tavo tarnas, mano tėvas, mums tarė: „Jūs patys žinote, kad mano žmona man tepagimdė du sūnus. 28 Vienas 'man pradingo'¹, ir tariau: „Tikrai jis sudraskytas, sudraskytas!“ Ir ligšiol nebesu jo matęs. 29 Jei ir šita paimsite nuo manęs ir jei nelaime jam atsitiks, tai nustumsite 'mano žilus plaukus'² iš širdgėlos į šėolį³. 30 Taigi dabar, jei pareičiau pas tavo tarną, mano tėvą, ir su mumis nebūtų berniuko, prie kurio jis yra prisirišęs visa savo⁴ siela, 31 jis, kai tik pamatytų, kad nėra berniuko, numirtų ir taip tavo tarnai nustumtų tavo tarno, mūsų tėvo, žilus plaukus su sielvartu į šėolį. 32 Kadangi tavo tarnas už laidą išgavo berniuką iš savo tėvo, tardamas: „Jei jo neparvesiu pas tave, būsiu nusikaltęs savo tėvui visą savo gyvenimą“, 33 tai dabar, meldžiu, tepaliekta tavo tarnas berniuko vietoje savo valdovui vergauti, o berniukas tekeliauja aukštyn su savo broliais! 34 Nes kaip galėčiau parvykti pas savo tėvą, jei berniuko nebūtų su manimi?! Negalėčiau matyti nelaimės, kuri ištiktų mano tėvą!“

Juozapas prisipažįsta savo broliams

45 Tada Juozapas nebegalėjo susivaldyti akivaizdoje visų prie jo stovinčiųjų, ir jis sušuko: „Liepkite visiems išeiti nuo manęs!“ Taigi niekas nebestovėjo prie jo, kai Juozapas išsipažino savo broliams. 2 Ir jis taip garsiai verkė, jog išgirdo egiptiečiai ir Faraono namai.

3 Juozapas tarė broliams: „Na, priartėkite prie manęs!“ Jiems priartėjus, jis tęsė: „Aš esu Juozapas, jūsų brolis, kurį pardavėte į Egiptą. 5 O dabar nesisielokite ir nedarykite sau priekaištų, kad mane čion pardavėte, nes gyvybei išlaikyti Dievas mane pasiuntė pirma jūsų! 6 Nes jau dveji metai, kaip badas siaučia šalyje, ir dar praeis penkeri metai, kuriais nebus nei ariama, nei pjaunama. 7 Tad Dievas mane pasiuntė pirma jūsų, kad jums garantuotų likutį žemėje ir išlaikytų jus gyvus—didelį išgelbėtųjų būrį. 8 Taigi iš tikrųjų⁵ ne jūs mane čia atsiuntėte, bet Dievas. Jis mane padarė Faraono tėvu, visų jo namų viešpačiu ir visos Egipto šalies valdytoju. 9 Skubiai vykite aukštyn pas mano tėvą ir jam tarkite: „Taip pasakė tavo sūnus Juozapas; „Dievas mane padarė viso Egipto viešpačiu. Leiskis pas mane, nedelsk! 10 Turėsi apsigyventi Gošeno šalyje ir būti arti manęs—tu, tavo sūnūs ir sūnaičiai, tavo mažieji gyvuliai ir galvijai, ir visa, kas tau priklauso. 11 Ten tave aprūpinsiu,—nes dar penkerius metus užtruks badas,—kad nepatektum į skurdą—tu, tavo šeima ir visa, kas tau priklauso“. 12 Štai jūsų akys ir mano brolio Benjaminio akys mato, kad tai yra mano paties burna, kuri jums kalba. 13 Papasakokite mano tėvui apie visą mano garbę Egipte ir apie visa, ką matėte, ir skubiai atgabenkite čia žemyn mano tėvą!“ 14 Paskui jis puolė savo broliui Benjaminui ant kaklo ir verkė, o Benjaminas verkė ant jo kaklo. 15 Jis pabučiavo visus savo brolius ir verkė juos apkabinęs. Tik tada jo broliai ėmė kalbėtis su juo.

16 Ta žinia pasigirdo Faraono rūmuose: „Juozapo broliai atvykę!“ Tai patiko Faraonui ir jo tarnams. 17 Ir Faraonas tarė Juozapui: „Sakyk savo broliams: „Tai darykite: apkraukite savo gyvulius ir parvykite į Kanaano šalį! 18 Pasiimkite savo tėvą bei savo šeimą ir atvykite pas mane! O aš mielai jums

1 Lit. išėjo nuo manęs

2 T.y. mane pražilusį

3 T.y. mirusiųjų buveinė

4 Lit. sielos yra prisirišusi jo

5 Lit. dabar

duosiu Egipto šalies geriausią dalį, kad valgytumėte šalies riebalų". 19 Be to, "tu jiems įsakyk": "Taip darykite: pasiimkite iš Egipto šalies vežimų savo vaikams bei savo žmonoms ir, užkėlę savo tėva, atvykite. 20 Ir tenebūnie jums gaila savo rykų, nes tai, kas visos Egipto šalies geriausia, jums priklausys".

21 Izraelio sūnus taip padarė. Juozapas jiems davė vežimų, kaip Faraonas buvo įsakęs, ir jiems davė paviržio kelionei. 22 Kiekvienam iš jų jis davė po pamainą drabužių, o Benjaminui davė tris šimtus sidabrinių ir penkias drabužių pamainas. 23 Savo tėvui jis pasiuntė tokią dovana: dešimt asilų, nešančių geriausių Egipto gaminių, ir dešimt asilų, apkrautų javais ir duona bei maistu savo tėvo kelionei. 24 Paskui jis išsiuntė savo brolius ir, kai jie leidosi į kelionę, jiems tarė: „Nesivaidykite kelyje!“

25 Jie traukė iš Egipto aukštyn ir parvyko į Kanaano šalį pas savo tėva Jokūbą. 26 Ir jie jam pranešė: „Juozapas dar gyvas. Jis yra visos Egipto šalies valdytojas!“ Tačiau jo širdis liko šalta, nes nepatikėjo jais. 27 Bet kai jie persakė jam visus Juozapo jiems kalbėtus žodžius ir kai jis pamatė vežimus, kuriuos Juozapas buvo pasiuntęs jam atvežti, jų tėvo Jokūbo dvasia atgijo. 28 Ir Izraelis tarė: „Gana! Mano sūnus Juozapas dar gyvas! Noriu vykti ir, prieš mirdamas, jį pamatyti!“

1 Apd 7, 13 9–11 Apd 7, 14

Jokūbas keliauja į Egiptą ir pasimato su Juozapu

46 Taigi Izraelis išsirengė su viskuo, ką turėjo, ir, atvykęs į Beer-Sebą, aukojo pjaunamasias aukas savo tėvo Izaoko Dievui.

2 Ir Dievas kalbėjo Izraeliui nakties regėjime; jis tarė: „Jokūbai, Jokūbai!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ 3 Jis tarė: „Aš esu Dievas, tavo tėvo Dievas. Nebijok leisti į Egiptą, nes ten tave padarysiu didele tauta! 4 Aš pats leisiuos su tavim į Egiptą ir aš pats taip pat tikrai

tave pargabensiu atgal, o Juozapas savo ranka užspaus tavo akis!“

5 Taigi Jokūbas išvyko iš Beer-Sebos. Izraelio sūnus įkėlė savo tėvą Jokūbą, savo vaikus ir žmonas į vežimus, kuriuos Faraonas buvo atsiuntęs jam atvežti. 6 Jie taip pat pasiėmė savo gyvulius ir nuosavybę, kurią buvo įsigiję Kanaano šalyje, ir atvyko į Egiptą—Jokūbas ir su juo visi jo palikuonys. 7 Savo sūnus ir savo sūnaičius, savo dukteris ir savo dukteraites, ir visą savo giminę jis atgabeno į Egiptą.

8 Šitie yra vardai izraelių, Jokūbo ir jo palikuonių², atvykusių į Egiptą:

Jokūbo pirmagimis Reūbenas.

9 Reūbeno sūnus: Chanochas, Palus, Češronas ir Karmis. 10 Šimeono sūnus: Jemuelis, Jaminas, Ohadas, Jachinas, Socharas ir kanaanietės sūnus Šaūlas.

11 Levio sūnus: Geršonas, Kehatas ir Meraris. 12 Judo sūnus: Ėras, Onanas, Šela, Perešas ir Zerachas. O Ėras ir Onanas buvo mirę Kanaano šalyje. Perešo sūnus: Češronas ir Chamulas. 13 Isacharo sūnus: Tola, Pūva, Jašubas³ ir Šimronas. 14 Zebuluno sūnus: Seredas, Ėlonas ir Jachleelis. 15 Šitie yra Lėjos sūnus, kuriuos ji pagimdė Jokūbui Padan-Arame su jo dukteria Dina. Iš viso asmenų, jo sūnų bei dukterų, buvo trisdešimt trys.

16 Gado sūnus: Šifjonas, Chagis, Šūnis, Ešbonas, Ėris, Arodis ir Arelis.

17 Ašerio sūnus: Jimna, Jišva, Jišvis, Berija ir jų sesuo Seracha. Berijos sūnus: Cheberis ir Malkielis. 18 Šitie buvo palikuonys Zilpos, kurią Lašanas buvo davęs savo dukteriai Lėjai. Šituos ji pagimdė Jokūbui—šešiolika asmenų.

19 Jokūbo žmonos Rachelės sūnus: Juozapas ir Benjaminas. 20 Juozapui gimė Egipto šalyje Menašė ir Efraimas, kuriuos jam pagimdė Ono kunigo Poti-Feros duktė Asenatà. 21 Benjaminio sūnus: Bela, Becheris, Ašbelis, Gėra, Naamanas, Echis, Rošas, Mupimas, Chupimas ir Ardas. 22 Šitie buvo

2 Lit. sūnų

3 GSamSk 1 Kron; M: Jobas

Rachelės palikuonys, kurie gimė Jokūbui—is viso keturiolika asmenų.

23 Dano sūnūs: Chušimas.

24 Naftalio sūnūs: Jachšeelis, Gunis, Jėseris ir Silemas. 25 Šitie yra sūnūs Bilekos, kurią Labanas davė savo dukteriai Rachelei. Šituos ji pagimdė Jokūbui—is viso septynis asmenys.

26 Visų Jokūbo asmenų, atvykusių į Egiptą, jo kūno palikuonių¹, be Jokūbo sūnų žmonių,—iš viso buvo šešiasdešimt šeši. 27 O Juozapo sūnų, kurie jam gimė Egipte, buvo du asmenys. Visų Jokūbo šeimos asmenų, atvykusių į Egiptą, buvo septyniasdešimt.

28 Judą jis pasiuntė pirm save pas Juozapą, kad tas atvyktų jo pasitikti² į Gošeną. Ir jie atvyko į Gošeno šalį. 29 Tada Juozapas pasikinkydino savo vežimą ir važiavo aukštyn į Gošeną savo tėvo Izraelio pasitikti. Jam pasirodęs, jis puolė jam ant kaklo ir ilgai verkė jį apkabinęs. 30 Izraelis tarė Juozapui: „Dabar jau mielai mirsiu, pamatęs tavo veidą, kad tebesi gyvas“.

6 Apd 7, 15 20 Pr 41, 50–52 27 Apd 7, 14

Juozapas aprūpina savo šeimą. Jokūbas laimina Faraoną.

31 Paskui Juozapas tarė savo broliams ir savo tėvo namiškiams: „Noriu vykti aukštyn ir pranešti Faraonui; noriu jam pasakyti: „Mano broliai ir mano tėvo namiškiai, kurie buvo Kanaano šalyje, yra atvykę pas mane. 32 Tie vyrai yra aviganiai, nes vertėsi gyvulininkyste, ir atsigabeno savo mažuosius gyvulius, galvijus ir visa, ką turėjo“. 33 Kai Faraonas jus pasišauks ir paklaus: „Koks jūsų verslas?“, 34 atsakykite: „Tavo tarnai buvo gyvulininkai nuo pat mūsų jaunystės iki dabar—kaip mes, taip ir mūsų tėvai,—kad galėtumėte pasilikti Gošeno šalyje, nes kiekvienas aviganis yra bjaurybė egiptiečiams“.

47 Paskui Juozapas nuvykęs tai pranešė Faraonui; jis sakė: „Mano tėvas ir mano broliai yra atvykę iš Kanaano šalies su savo mažaisiais gyvuliais, galvijais ir su visu savo turtu;

jie dabar yra Gošeno šalyje“. 2 Pasiėmęs iš savo brolių viseto penkis vyrus, jis pastatė juos Faraono akivaizdon.

3 Faraonas paklausė jo brolių: „Koks jūsų verslas?“ Jie atsakė Faraonui: „Aviganiai tavo tarnai—mes, kaip ir mūsų tėvai“. 4 Jie dar sakė Faraonui: „Atvykome gyventi kaip ateiviai, nes nebėra ganyklos tavo tarnų mažiesiems gyvuliams, kadangi badas sunkiai slėgia Kanaano kraštą. Taigi dabar, meldžiamės, leisk savo tarnams pasilikti Gošeno šalyje“. 5 Tada Faraonas tarė Juozapui: „Tavo tėvas ir tavo broliai atvyko pas tave. 6 Egipto šalis yra tavo žinioje. Geriausioje šalies dalyje apgyvendink savo tėvą ir savo brolius! Jie tegyvena Gošeno šalyje! Ir jei žinai, kad tarp jų yra šaunių vyrų, tai paskirk juos mano bandų³ skerdžiais“.

7 Paskui Juozapas įvedė savo tėvą Jokūbą ir jį pastatė prieš Faraoną, ir Jokūbas palaimino Faraoną. 8 Faraonas užklausė Jokūbą: „Kiek tavo gyvenimo metų?“ 9 Jokūbas atsakė Faraonui: „Mano ateivystės metų skaičius yra šimtas trisdešimt metų. Trumpas ir skausmingas buvo mano gyvenimo metų laikas, ir jis nepasiekė mano tėvų gyvenimo metų skaičiaus jų ateivystės laikų“. 10 Jokūbas palaimino Faraoną ir išėjo nuo jo.

11 Juozapas apgyvendino savo tėvą ir savo brolius ir davė jiems nuosavos žemės Egipto šalyje, šalies geriausioje dalyje, Ramzio šalyje,—kaip Faraonas buvo įsakęs. 12 Ir Juozapas aprūpino maistui savo tėvą, savo brolius ir visus savo tėvo namiškius, atsižvelgdamas į vaikų skaičių.

Juozapo agrarinė politika

13 Tačiau nebuvo duonos visoje šalyje, nes badas buvo labai sunkus. Egipto šalis ir Kanaano šalis geibo nuo bado. 14 Tada Juozapas surinko visus pinigų, randamus Egipto šalyje ir Kanaano šalyje, gautus už javus, kurių jie pirko, ir Juozapas atgabeno tuos pinigų į Faraono rūmus. 15 O kai

1 Lit. išėjusių iš jo strėnų

2 G; M: pirma jo nurodytų (kelia?) į Gošeną

3 Lit. ant to, kas man priklauso

pinigai buvo išleisti Egipto šalyje ir Kanaano šalyje, visi egiptiečiai atėjo pas Juozapą, maldaudami: „Duok mums duonos! Kodėl turėtume mirti tavo akyse dėl pinigų stokos?“¹⁶ Juozapas atsakė: „Duokite savo gyvulių, ir aš mielai duosiu duonos¹ už jūsų gyvulius, jei nebėra pinigų!“¹⁷ Taigi jie vedė savo gyvulius pas Juozapą, o Juozapas davė jiems duonos už arklus, už avių bei galvijų bandas ir už asilus. Taip tais metais jis juos aprūpino duona mainais už visus jų gyvulius.¹⁸ Tiems metams praslinkus, jie atėjo pas jį antraisiais metais ir jam tarė: „Negalime nutylėti mano valdovui, bet [pripažįstame]: Pinigai išleisti. Gyvulių bandos taip pat priklauso mano valdovui. Nieko kito nebepaliko mano valdovo žiniai, kaip tik mūsų kūnas ir mūsų dirva.“¹⁹ Kodėl turėtume pragaisti savo akyse—kaip mes, taip ir mūsų dirva? Pirk mus ir mūsų dirvą už duoną, kad mes su savo dirva taptume Faraono baudžiauninkais, ir duok sėklos, kad išliktume gyvi, nenumirtume, ir kad dirva nepavirstų tyrlaukiu“.

²⁰ Taip Juozapas nupirko Faraonui visą dirbamą Egipto žemę, nes egiptiečiai, kadangi stipriai juos spaudė bėdas, buvo pardavę kiekvienas savo lauką. Tuo būdu šalis atiteko Faraonui.

²¹ O dėl tautos,—jis ją paverė baudžiauninkais² nuo vieno Egipto srities galo iki kito. ²² Tik kunigų dirvos jis nenupirko, nes kunigai gaudavo iš Faraono nustatytą davinį ir maitindavosi Faraono jiems teikiamu davinium. Todėl jie nepardavė savo dirvos.

²³ Juozapas tarė žmonėms: „Klausykite!“³ Šiandien nupirkau Faraonui jus ir jūsų dirvą! Štai jums sėkla, kad galėtumėte apsėti dirvą.

²⁴ Tačiau, kai nuimsite derlių⁴, turėsite atiduoti penktąją dalį Faraonui, o keturios dalys tegul jums lieka laukui apsėti, jūsų bei jūsų namiškių maistui ir

jūsų vaikams maitinti“. ²⁵ Jie tarė: „Tu išlaikėi mus gyvus! Leisk tik mums rasti mano valdovo malonę, ir mes mielai eisime baudžiavą Faraonui“. ²⁶ Ir Juozapas tai padarė Egipto dirbamosios žemės nuostatu, ligšiol tebegaliojančiu, kad jie turi atiduoti Faraonui penktąją dalį. Tik vienų kunigų dirva neatiteko Faraonui.

Jokūbas palaimina Juozapo sūnus

²⁷ Taip Izraelis apsigyveno Egipto krašte, Gošeno šalyje. Jie tvirtai joje įsikūrė, veisėsi ir labai daugėjo. ²⁸ Jokūbas dar gyveno Egipto šalyje septyniolika metų. Taigi Jokūbo amžiaus, jo gyvenimo metų, buvo šimtas keturiasdešimt septyneri.

²⁹ Kai priartėjo laikas Izraeliui mirti, jis pasišaukė savo sūnų Juozapą ir jam tarė: „Jei radau tavo malonę, tai dėk, prašau, savo ranką po mano kulšim ir parodyk man gerumą ir ištikimybę: nepalaidok manęs Egipte, ³⁰ bet, kai atsigulsiu prie savo tėvų, išnešk mane iš Egipto ir mane palaidok jų kapinėse!“ Tas atsakė: „Padarysiu, kaip pasakei!“ ³¹ Anas tarė: „Tai prisiek man!“, ir jis jam prisiekė. Tada Izraelis nusilenkė lovos galvūgalyje.

29–30 Pr 49, 29–32; 50, 6

48 Kuriam laikui praslinkus, Juozapui pasakė: „Tavo tėvas serga“. Tada jis paėmė su savim abu savo sūnus, Menašę ir Efraimą, ir atvyko pas Jokubą⁵. ² Kai Jokūbui pranešė: „Štai tavo sūnus Juozapas atvyko pas tave“, Izraelis, sukaupęs savo jėgas, atsisėdo lovoje. ³ Ir Jokūbas tarė Juozapui: „Visagalis Dievas⁶ man pasirodė Lūze, Kanaano šalyje. Jis mane palaimino ⁴ ir man tarė: „Židūrėk, aš noriu padaryti tave vaisingą, tave dauginti ir tave padaryti tautų būriu ir šitą kraštą atiduoti tavo palikuonims po tavęs amžinon nuosavybėn“. ⁵ Taigi dabar abu tavo sūnūs, tau gimę Egipto šalyje, prieš man atvykstant pas tave į Egiptą, turi man priklausyti. Efraimas ir

1 SamGT^J; M: jums
2 SamGV; M: perkėlė į miestus
3 Lit. Štai
4 G: iš to, kas bus nuimta

5 G; ~M
6 Hbr. El-Šaddaj

Menašė tegul man priklauso taip, kaip Reūbenas ir Šimeonas. ⁶ O tavo vaikai, kurie tau gims po jų, tegul tau priklauso. Tegul juos vadina jų brolių vardu dalyse, kurias jie paveldės. ⁷ Kai aš vykau iš Padano, Rachelė mirė mano skausmui pakeliui, kai lig Efratos dar buvo likęs šalies galas keliauti. Ir aš ją ten palaidojau, pakeleje į Efratą, tai yra Betliejų.

⁸ Izraelis, pamatęs Juozapo sūnus, paklausė: „Kas yra šitie?“ ⁹ Juozapas atsakė savo tėvui: „Jie yra mano sūnūs, kuriuos Dievas man čia padovanojo“. Jis tarė: „Na, atvesk juos prie manęs, kad juos palaiminčiau!“ ¹⁰ Izraelio akys buvo aptemusios dėl žilos senatvės; jis nebegalėjo matyti. Juozapui¹ privedus juos prie jo, tas juos pabučiavo ir apkabino. ¹¹ Ir Izraelis tarė Juozapui: „Nesitikėjau vėl išvysias tavo veidą, o štai Dievas man parodė netgi tavo vaikus!“ ¹² Tada Juozapas atitraukė juos nuo jo kelių ir nusilenkė veidu į žemę.

¹³ Paskui Juozapas paėmė juos abu—savo dešine Efraimą Izraeliui iš kairės ir savo kairiaja Menašę Izraeliui iš dešinės—ir juos privedė prie jo. ¹⁴ Bet Izraelis, ištisęs savo dešinę, ją uždėjo ant galvos Efraimui, kuris buvo jaunesnysis, ir, sukryžiuodamas rankas, savo kairiają ant Menašės galvos, nors Menašė buvo pirmagimis. ¹⁵ Ir jis palaimino juos², tardamas:

„Dievas, kurio akivaizdoje
vaikščiojo mano tėvai
Abraomas ir Izaokas,
Dievas, kuris mane ganė per
visą mano gyvenimą iki
pat šios dienos,

¹⁶ angelas, kuris mane išvadavo iš
visokio blogio,—
tepalaimina šituos
berniukus,
kad per juos būtų minimas mano
vardas ir mano tėvų
Abraomo ir Izaoko
vardas

ir kad jie pasidarytų knibždėte
knibždanti daugybė
žemėje!“

¹⁷ Juozapas, pamatęs, kad jo tėvas buvo uždėjęs savo dešinę ranką ant Efraimo galvos, liko nepatenkintas, ir nutvėrė savo tėvo ranką, norėdamas ją atitraukti nuo Efraimo galvos ant Menašės galvos. ¹⁸ Ir Juozapas tarė savo tėvui: „Ne taip, mano tėve, nes šitas yra pirmagimis! Dėk savo dešinę ant jo galvos!“ ¹⁹ Bet jo tėvas nesutiko, tardamas: „Žinau, mano sūnau, žinau! Jis irgi taps tauta, jis irgi pasidarys didis. Tačiau jo jaunesnysis brolis bus didesnis už jį ir jo palikuonys taps tautų būriu.“ ²⁰ Ir jis tą dieną juos palaimino, tardamas:

„Jumis³ Izraelis laiminsis⁴,
sakydamas:
„Dievas tepadaro tave, kaip
Efraimą ir Menašę!“

Taip jis padėjo Efraimą pirm Menašės.

²¹ Paskui Izraelis tarė Juozapui: „Matai, aš mirštu, bet Dievas bus su jumis ir jus parves atgal į jūsų tėvų šalį. ²² O tau aš duodu, skirdamas daugiau nei tavo broliams, vieną gūbrį, kurį atėmiau iš amoriečių rankos savo kalaviju ir lanku“.

3-4 Pr 28, 13-14 7 Pr 35, 16-19 20 Hbr 11, 21

Jokūbo testamentas

49 Jokūbas pasisaukė savo sūnus ir tarė: „Susirinkite, kad jums paskelbčiau, kas jums atsitiks ateities dienomis!“

² Susieikite ir klausykitės,
Jokūbo sūnūs!

Paklausykite Izraelio, savo
tėvo!

³ Reūbene, tu mano pirmagimis,
mano jėga ir mano vyrystės
pirmasis vaisius,
pralenkias puikybe ir
pralenkias galybe.

⁴ Tu išsiliejai⁵ per kraštus kaip
vanduo. Tau nevalia
pirmauti,
nes įlipai į savo tėvo patalą!

3 GT^P; M: Tavimi

4 Plg. GS; M: laimins (t.y. jų vardus panaudos kaip priežodinę laiminimo formulę)

5 SamGST^d M: Jis išsiliejo

1 Hbr. Jam

2 G; M: Juozapa

- Tasyk sutepei mano guoli¹!
- 5 Šimeonas ir Levis yra broliai.
Smurto ginklai jų kardai².
- 6 Į jų pasitarimą tegul nenueina
mano asmuo,
jų susirinkime
tenedalyvauja mano
būtis³!
- Nes užsirūstinę jie išžudė vyrus
ir savavaliaudami
suluošino⁴ jaučius.
- 7 Prakeiktas tebūnie jų įpykis,
nes jis smarkus,
ir jų įtūžimas, nes jis
žiaurus!
- Juos išskirstysiu Jokūbe,
juos išsklaidysiu Izraelyje.
- 8 Tu esi Judas; tave girs tavo
broliai.
Tavo ranka bus ant tavo
priešų sprando.
Nusilenks prieš tave tavo
tėvo sūnūs.
- 9 Liūto jauniklis Judas.
Nuo plėšimo 'slėnyje jis
užlipo aukštyn⁵.
Jis pritūpė, išsitiesė kaip liūtas,
kaip liūtė—kas drįs jį
pakelti!
- 10 Neatsitrauks skeptras nuo Judo,
nei vado lazda iš jo
tarpojo,
kol ateis jo valdovas⁶
ir jo klausys tautos.
- 11 Jis pririš prie vynmedžio savo
asilą
ir prie 'tauriojo vynmedžio'⁷
savo 'asilės jauniklį'⁸.
Jis plaus vyne savo drabužį,
vynuogių kraujuje savo
apdara.
- 12 Jo akys bus tamsesnės už vyną
ir jo dantys baltesni už
pieną.

- 13 Zebulunus gyvens prie marių
kranto,
jis taps prieplauka laivams.
Savo nugara jis atsisilies į
Šidoną.
- 14 Isacharas—stiprakaišis asilas,
gulas tarp balno maišų⁹.
- 15 Matydamas, kad poilsio vieta
tokia graži
ir šalis tokia miela,
jis palenks savo petį naštomis
nešioti
ir virs baudžiauninku.
- 16 Danas gins savo tautos teises,
kaip bet kuri Izraelio
padermių.
- 17 Danas tebūnie gyvatė ant kelio,
raguotė¹⁰ ant tako,
gelianti žirgui į kulnis,
kad jo jojikas nukrinta
atbulas.
- 18 [Tavo išgelbėjimo laukiu, o
VIESPATIE!]
- 19 Gadas—plėšikų gaujos jį
užpuldinės,
bet jis veršis įkandin joms
ant kulnų.
- 20 Ašeris—riebalai jo maistas,
ir jis aprūpins karališkais
skanėstais.
- 21 Naftalis—eikli elnė,
vedanti gražius elniukus.
- 22 Jaunas vaismedis Juozapas,
jaunas vaismedis prie
versmės;
[jo] šakos stiebiasi aukštyn
ant mūro.
- 23 Jį erzindavo, apšaudydavo
ir kariaudavo su juo
ietininkai.
- 24 Tačiau tvirtai įtemptas liko jo
lankas
ir mıklūs jo rankų dilbiai.
Iš Jokūbo Galingojo rankų,
iš Izraelio Ganytojo,
Akmens vardo¹¹,
- 25 iš tavo tėvo Dievo—jis tegul
padedą tau,—
iš Visagalio Dievo¹²—jis
teglu laimina tave—

1 M + : Jis įlipo; GST^{O+} [į kuri] įlipai

2 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

3 Lit. garbė

4 perpjaudami jų kojų gyslas

5 Rk.; M: tu, mano sūnau, užlipai

6 Rk., sk. mōšelō

7 T.y. vynmedžio su šviesiai raudonomis
vynuogėmis

8 Arba: grynaveislį asilą

9 Arba: gyvulių gardų

10 Tam tikra gyvačių rūšis

11 Rk.; M: iš ten

12 SamGS

- [teateina tau] dangaus palaimos
iš aukštybių,
palaimos vandenyno,
esančio apačioje,
palaimos iš krūčių ir iščių.
26 Tavo tėvo palaimos pranašesnės
už amžinųjų kalnų¹
palaimas—
už tai, ko geidžia senovinės
kalvos.
Tegul jos nusileidžia ant
Juozapo galvos,
ant moments išskirtojo iš jo
brolių tarpo!
27 Benjaminas—plėšrus vilkas.
Ryto metą jisės grobį
ir vakare padalins plėšinių“.
28 Visos šitos yra dvylika Izraelio
genčių. Ir tai yra, ką jų tėvas kalbėjo
apie jas.

9 Sk 24, 9; Apr 5, 5

Jokūbo mirtis ir laidotuvės

Jis palaimino juos; jis palaimino
kiekvieną iš jų ypatingu palaiminimu.
29 Paskui jis jiems įsakė: „Aš jau
susijungsiu su savo giminėmis.
Palaidokite mane prie mano tėvų oloje,
esančioje chitiečio Efrono lauke—
30 oloje, kuri yra lauke Machpelos,
esančios ties Mamre Kanaano šalyje. Ta
lauką Abraomas nusipirko iš chitiečio
Efrono nuosavoms kapinėms. 31 Ten
palaidojo Abromą ir jo žmoną Sarą; ten
palaidojo Izaoką ir jo žmoną Rebeką, ir
ten palaidojau Lėją— 32 iš chitiečių
nupirtame lauke su jame esančia ola“.
33 Jokūbas, baigęs duoti įsakymus savo
sūnams, iškėlė kojas į lovą; išleido dvasią
ir buvo priskaičiuotas prie savo
giminaičių.

30 Pr 23, 3–20 31 Pr 25, 9–10 31 Pr 35, 29 33 Apr
7, 15

50 Tada Juozapas puolė ant savo tėvo
veido, verkė ant jo ir jį bučiavo. 2
Paskui Juozapas įsakė jam
tarnaujantiems gydytojams išbalzamuoti
savo tėvą, ir gydytojai išbalzamavo
Izraelį. 3 Jam reikėjo visų
keturiasdešimt dienų, nes tiek dienų

užtrunka balzamavimas. Ir egiptiečiai jį
apraudojo per keturiasdešimt dienų.

4 Praėjus jo apraudojimo laikui,
Juozapas kalbėjo Faraono namiškiams,
sakydamas: „Jei, meldžiamieji, esu radęs
jūsų malonę, pakalbėkite už mane“²,
Faraonui girdint, tardami: 5 „Mano
tėvas mane prisaikdino, sakydamas: „Aš
jau mirsiu. Mano kape, kurį išsikasiau
Kanaano šalyje, ten tu turi mane
palaidoti“. Taigi dabar norėčiau traukti
aukštyn ir palaidoti savo tėvą, o paskui
sugrižti“³. 6 Faraonas atsakė: „Trauk
aukštyn ir palaidok savo tėvą, kaip jis
tave prisaikdino!“

7 Taigi Juozapas traukė aukštyn
savo tėvo laidoti, ir su juo vyko visi
Faraono tarnai, jo namų vyresnieji ir visi
Egipto šalies vyresnieji, 8 taip pat visi
Juozapo namiškiai, jo broliai ir jo tėvo
šeima. Tik jų vaikai, mažieji gyvuliai ir
galvijai liko Gošeno šalyje. 9 Be to, su
juo traukė aukštyn ir vežimai, ir
raiteliai; taip susidarė labai didelė
gurguolė.

10 Pasiekę Goren-Haatadą⁴, esantį
anapus Jordano, jie ten raudėjo labai
didelę ir iškilmingą raudą; jis⁴ atliko
savo tėvui septynių dienų gedulines
apeigas. 11 Tos šalies gyventojai,
kanaaniečiai, matydami gedulines
apeigas Goren-Haatade, sakė: „Tai
iškilmingas egiptiečių gedulas!“ Todėl
ji⁵ praminė Abel-Misraimū⁶. Jis yra
anapus Jordano.

12 Jo sūnūs jam padarė taip, kaip
jis buvo jiems įsakęs. 13 Jo sūnūs nunešė
jį į Kanaano šalį ir palaidojo Machpelos
lauko oloje—ties Mamre esančio lauko,
kurį Abraomas buvo nupirkęs iš
chitiečio Efrono nuosavoms kapinėms.

14 Palaidojęs savo tėvą, Juozapas
sugrižo į Egiptą—jis, jo broliai ir visi,
kurie buvo su juo atkilę jo tėvo laidoti.

2 Įtrp. su G.

3 Lit. Erškėčių klojima

4 T.y. Juozapas

5 T.y. Goren-Haatadą

6 Lit. Egiptiečių gedulu

5 Pr 47, 29–31 13 Apd 7, 16

Juozapas užtikrina atleidimą savo broliams

15 Juozapo broliai, matydami, kad jų tėvas miręs, tarė: „Kas būtų, jei Juozapas pasidarytų mums priešas ir tikrai mums atlygintų už visa pikta, ką esame jam padarę!“ 16 Tad jie pasiuntė Juozapui tokią žinią: „Tavo tėvas, prieš mirdamas, įsakė: 17 „Taip sakykite Juozapui: „Ak, atleisk, meldžiu, savo brolių nusikaltimą ir jų nuodėmę, nes jie piktai pasielgė su tavim“. Taigi dabar atleisk, meldžiame, tavo tėvo Dievo tarnų nusikaltimą“. Juozapas pravirko, kai jie jam tai sakė. 18 Vėliau nuėjo ir patys jo broliai ir, parpuolę prieš jį, tarė: „Matai, mes būsime tau vergai!“ 19 Bet Juozapas jiems atsakė: „Nebijokite! Kaip aš galėčiau veikti už Dievą? 20 Nors jūs sumanėte prieš mane pikta, Dievas tai nutarė pakreipti į gera, norėdamas daryti, kaip šiandien daro:

daug žmonių išlaikyti gyvų. 21 Taigi dabar nebijokite! Aš aprūpinsiu jus ir jūsų vaikus“. Taip jis guodė juos ir meiliai jiems kalbėjo.

Juozapas miršta

22 Juozapas liko gyventi Egipte—jis ir jo tėvo šeima. Juozapas išgyveno šimtą dešimt metų. 23 Ir Juozapas matė Efraimo prosūnaičius. Taip pat ir Menašės sūnaus Machyro sūnūs gimę buvo padėti Juozapui ant kelių². 24 Juozapas tarė savo broliams: „Aš jau mirsiu. Bet Dievas tikrai ateis jums į pagalbą ir jus nuves aukštyn iš šitos šalies į šalį, kurią jis su priesaika pažadėjo Abraomui, Izaokui ir Jokūbui“. 25 Paskui Juozapas prisaikdino Izraelio sūnus, tardamas: „Kai Dievas ateis jums į pagalbą, nuneškite su savim³ iš čia aukštyn mano kaulus!“

26 Juozapas mirė, sulaukęs šimto dešimties metų. Jį išbalzamavo, ir jis buvo paguldytas į karstą Egipte.

25 Iš 13, 19; Još 24, 32; Hbr 11, 22

1 T.y. įsikišti į Dievo veikimą

2 T.y. Juozapo įsūnyti
3 Kkr. MssSamGSV; ~M

IŠĖJIMAS

Izraeliai kenčia priespauda

1 Šitie yra vardai Izraelio sūnų, kurie buvo atvykę į Egiptą—su Jokūbu jie buvo atvykę, kiekvienas su savo šeima—:

2 Reūbenas, Šimeonas, Levis ir Judas,

3 Isacharas, Zebulunas ir Benjaminas,

4 Danas ir Naftalis, Gadas ir Ašeris.

5 Iš viso 'Jokūbo kūno asmenų'¹ buvo septyniasdešimt². O Juozapas jau buvo pabuvęs Egipte.

6 Paskui mirė Juozapas, visi jo broliai ir visa ana karta. **7** O izraeliai buvo vaisingi ir pasidarė knibždanti daugybė. Jie daugėjo, nepaprastai stiprėjo, ir visa šalis pasidarė pilna jų.

8 Paskui kėlėsi Egipto valdyti naujas karalius, kuris nieko nežinojo apie Juozapą. **9** Jis tarė savo tautai: „Žiūrėkite, izraelių tauta yra gausesnė ir galingesnė už mus. **10** Na, pasielkime su ja suktai, kad ji nedaugėtų ir, jei mus ištiktų karas, ji irgi neprisijungtų prie mūsų priešų, nekariautų prieš mus ir neišsidangintų iš šalies!“

11 Tad jie paskyrė jai prižiūrėti baudžiovos prievaizdų, norėdami ją prislėgti jiems užkrautais sunkiais darbais. Ji turėjo statyti Faraonui sandėlių miestus, Pitomą ir Ramzį. **12** Bet kuo labiau jie engė ją, tuo labiau ji daugėjo bei plito, ir juos apėmė siaubas dėl izraelių.

13 Egiptiečiai smurtu pavertė izraelius vergais **14** ir apkartino jų gyvenimą kietu baudžiovos darbu prie molio bei plytų ir visokių lauko darbu, kuri vertė juos atlikti.

1-4 Pr 46, 8-27 7 Apd 7, 17 8 Apd 7, 18 10 Apd 7, 19

Faraonas įsako nužudyti hebrajų naujagimius

15 Egipto karalius tarė hebrajų priėmėjoms, kurių viena vadinosi Sifra, o kita—Pūva: **16** „Padėdamos hebrajėms

gimdant, žiūrėkite, kai jos susilaukia kūdikio³: jei berniukas, jį nužudykite, bet jei mergaitė, jį tegyvena!“ **17** Tačiau priėmėjos bijojo Dievo ir nedarė, kaip joms buvo įsakęs Egipto karalius; priešingai, jos paliko berniukus gyvus.

18 Tad Egipto karalius pasišaukdino priėmėjas ir joms tarė: „Kodėl jūs taip padarėte ir palikote berniukus gyvus?“

19 Priėmėjos atsakė Faraonui: „Todėl, kad hebrajės ne tokios, kaip egiptietės; jos gyvastingos ir, prieš ateinant pas jas priėmėjai, jau yra pagimdžiusios“.

20 Dievas parodė gera priėmėjoms, o tauta daugėjo ir pasidarė labai stipri.

21 Kadangi priėmėjos bijojo Dievo, jis parūpino joms šeimų. **22** Tada Faraonas įsakė visai savo tautai: „Kiekvieną berniuką, gimusį hebrajams⁴, imeskite į Nila, o kiekvieną mergaitę palikite gyvą!“

22 Apd 7, 19

Mozės gimimas

2 Vienas vyras iš Levio namų nuėjo ir **2** vedė moterį levę⁵. **2** Ta moteris pradėjo ir pagimdė sūnų. Matydama jį esant gražų, ji slėpė jį tris mėnesius.

3 Nebegalėdama ilgiau jo slėpti, ji paėmė jam iš papiruso nendrių nupintą dėžutę, apglaitė ją asfaltu ir derva, idėję į ją kūdikį ir ją padėjo nendryne prie Nilo kranto. **4** O jo sesuo atsistojo kiek toliau, norėdama patirti, kas jam atsitiks. **5** Tuomet Faraono duktė nuėjo žemyn maudytis Nile. Jos palydovėms bevaikščiojant Nilo pakrante, ji išvydo dėžutę nendryno viduryje ir pasiuntė savo vergę tarnaitę, kad ją atneštų. **6** Ji atidarė ją⁶ ir pamatė⁷ kūdikį. Berniukas verkė, ir jai pagailo jo. Ji tarė: „Tai vienas iš hebrajų kūdikių!“ **7** Tada jo sesuo tarė Faraono dukteriai: „Ar norėtum, kad nueičiau ir tau pašaukčiau žindyvę iš hebrajų moterų, kad ji tau žindytų tą kūdikį?“ **8** Faraono

3 Lit. į gimdymo organus

4 SamGT^{OJ}; ~M

5 Rk.; M: Levio dukterį

6 Sam

7 SamTT^J, plg. GV; M: pamatė jį

1 Lit. Visų asmenų, išėjusių iš Jokūbo strėnų

2 Lit. septyniasdešimt asmenų. GQ: septyniasdešimt penki asmenys (plg. Apd. 7, 14)

duktė jai atsakė: „Eik!“ Mergina nuėjo ir pašaukė kūdikio motiną.⁹ Faraono duktė jai tarė: „Pasiimk šitą kūdikį ir žindyk jį man, o aš mokėsiu tau algą!“ Tada moteris paėmė tą kūdikį ir jį žindė.¹⁰ Berniukui paaugus, jį atnešė jį Faraono dukteriai. Jis tapo jos sūnus, ir jį praminė jį Moze¹, nes jį sakė: „Jį ištraukiau² iš vandens!“

2 Apd 7, 20; Hbr 11, 23 10 Apd 7, 21

Moze užmuša egiptietį ir pabėga į Midjaną

11 Anuomet Mozė, jau užaugęs, išėjo pas savo brolius ir stebėjo jų baudžiavos darbus. Jis pamatė, kaip egiptietis užmušė hebrajų, vieną iš jo brolių.¹² Šen ir ten pasidairęs ir nieko nepamatęs, jis užmušė egiptietį ir jį išrėšė į smėlį.¹³ Jam išėjus kitą dieną, pasirodė besipešą du hebrajai. Jis tarė skriaudejui: „Kam muši savo artimą?“¹⁴ O tas atžė: „Kas tave pastatė mums viršininku ir teisėju? Bene tu galvoji mane užmušti, kaip kad užmušei egiptietį?“ Tada Mozė išsigando, nes pamatė: „Tikrai tas dalykas išėjo aikštėn!“

15 Faraonas, išgirdęs apie tai, kėsinosi nužudyti Mozė. Bet Mozė pabėgo nuo Faraono ir apsigyveno Midjano šalyje.

Kartą jis atsisėdo prie šulinio.

16 Midjaniečių kunigas turėjo septynias dukteris. Jos atėjusios sėmė vandenį ir pildė lovius, norėdamos girdyti savo tėvo avis.¹⁷ Bet atėjo piemenys ir jas nuvarė. Tada Mozė atsistojo, joms padėjo ir pagirdė jų avis.¹⁸ Joms parėjus pas savo tėvą Reuelį, jis jų paklausė: „Kodėl šiandien taip veikiai parėjote?“¹⁹ Jos atsakė: „Vienas egiptietis mus apgynė nuo piemenų. Be to, jis net pasėmė mums vandens ir pagirdė avis.“²⁰ Tada jis paklausė savo dukteris: „O kur jis yra? Kodėl gi palikote tą vyrą? Pasikvieskite jį, kad jis pavalgytų!“²¹ Mozė nusprendė likti pas tą vyrą, o tas davė Mozei savo dukterį Šiporą.²² Ji pagimdė sūnų, ir jis

praminė jį Gēršomu, nes jis sakė: „Pasidariau ateivis³ svetimoje šalyje“.

23 Praėjus nemažai laiko, pasimirė Egipto karalius. Bet izraeliai tebedejavo dėl baudžiavos ir šaukėsi pagalbos. Jų šauksmas dėl baudžiavos kilo aukštyne pas Dievą.²⁴ Dievas išgirdo jų vaitojimą, ir Dievas atsiminė savo sandorą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu.²⁵ Dievas matė izraelius ir jiems apsiėsiškė⁴.

11–14 Apd 7, 23–28 15 Apd 7, 29; Hbr 11, 27 24 Pr 15, 13–14

Dievas prabyla į Mozė prie degančio krūmo ir jį siunčia atgal į Egiptą

3 Mozė ganė savo uošvio, midianiečių Jkunigo Jitro avis. Kartą, nusivares avis už dykumos, jis atėjo prie Dievo kalno, prie Chorebo.² Tada VIEŠPATIES angelas jam pasirodė ugnies liepsnoje, kuri pliskėjo iš „gervuogių krūmo“⁵ viduriu. Jam žiūrint, krūmas rodėsi degte degas, tačiau tas krūmas neatrodė sudegas.³ Mozė pagalvojo: „Tegul aš pasuksiu iš kelio ir pasižiūrėsiu šito nuostabaus reginio! Kodėl nesudega tas krūmas?“

4 VIEŠPATS matė, kad šis pasuko iš kelio pasižiūrėti. Tada Dievas jam sušuko iš krūmo vidurio: „Mozė! Mozė!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“⁵ Jis išpėjo: „Neprieik arčiau! Nusimauk kurpes nuo kojų, nes vieta, kur tu stovi, yra šventa žemė!“⁶ Jis toliau sakė: „Aš esu tavo protėvių⁶ Dievas — Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“. Mozė užsidengė veidą, nes bijojo pažvelgti į Dievą.

7 VIEŠPATS tarė: „Aš tikrai mačiau vargą savo tautos, esančios Egipte. Išgirdau jų šauksmą pagalbos dėl tų, kurie ją varo į darbus; juk žinau jos kančias.“⁸ Tad nužengiau jos vaduoti iš egiptiečių valdžios ir nuvesti iš anos šalies aukštyn į puikią ir erdvią šalį — į šalį, plūstančią pienu ir medum, į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių sritį.⁹ Dabar

3 Hbr. gēr

4 G; M: Dievas [tai] žinojo

5 *Rubus discolor*

6 SamG^{58.72}, plg. Apd. 7,32; M: tėvo

1 Hbr. Mōše

2 Ištraukti = hbr. māša

jau izraelių šauksmas atėjo pas mane, taip pat mačiau priespaudą, kuria egiptiečiai juos engė. ¹⁰ Taigi dabar eik! Tave siunčiu pas Faraoną, kad išvestum¹ iš Egipto mano tautą, izraelius! ¹¹ Bet Mozė tarė Dievui: „Kas aš esu, kad eičiau pas Faraoną ir kad išvesčiau iš Egipto izraelius?“ ¹² Jis² atsakė: „Aš būsiu su tavim. Ir tai tebūnie tau ženklas, kad aš pats tave siunčiau: tau išvedus iš Egipto tautą, garbinsite Dievą šitame kalne“.

2–10 Apr 7, 30–34

Dievas apreiškia savo vardą Mozei ir jam teikia nurodymų

¹³ Mozė tarė Dievui: „Jei aš, nuėjęs pas izraelius, jiems sakysiu: „Jūsų protėvių Dievas mane siuntė pas jus“ ir jie mane paklaus: „Koks yra jo vardas?“,—ką turiu jiems atsakyti?“ ¹⁴ Dievas tarė Mozei: „Aš esu, kas esu“³. Jis pridūrė: „Šitaip sakyk izraeliams: „**AŠ ESU**“ mane siuntė pas jus!“ ¹⁵ Dievas dar tarė Mozei: „Šitaip sakyk izraeliams: „Jahvė, jūsų protėvių Dievas—Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas—mane siuntė pas jus. Šitas tebūnie mano vardas per amžius, šitas mano pavadinimas per kartų kartas“. ¹⁶ Eik, surink Izraelio vyresniusius ir jiems tark: „Jahvė, jūsų protėvių Dievas—Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas“⁴—man pasirodė, tardamas: „Aš stebėte stebėjau jus ir tai, kas jums padaryta Egipte, ¹⁷ ir nutariau jus nuvesti“⁵ iš Egipto vargo aukštyn į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių šalį—į šalį „plūstančią pienu ir medum“. ¹⁸ Jie paklausys tavęs. Paskui tu turi nueiti su Izraelio vyresniaisiais pas Egipto karalių, ir jam turite sakyti: „Jahvė, hebrajų Dievas, susitiko su mumis. Taigi dabar leisk mums nueiti trijų dienų kelia į dykumą, kad aukotume Jahvei, savo

Dievui“. ¹⁹ Bet aš žinau, kad Egipto karalius jums neleis eiti, nebent galingos rankos priverstas. ²⁰ Tad aš ištiesiu savo ranką ir užgausiu Egiptą visais savo stebuklais, kuriuos noriu padaryti jame. Paskui jis paleis jus. ²¹ Ir padarysiu egiptiečius taip palankiai nusiteikusius šitai tautai, kad jūs, kai vyksite, nevyksite tuščiomis rankomis. ²² Kiekviena moteris tegul papraso iš savo kaimynės ir savo įnamės sidabrinių bei auksinių papuošalų ir drabužių. Juos turite uždėti ant savo sūnų ir dukterų ir taip apiplėšti egiptiečius“.

13 Iš 6, 2–3 14 Apr 1, 4,8 21–22 Iš 12, 35–36

Mozei duotas igaliojimas patvirtinamas ženklais

⁴ Mozė atsakė: „O jeigu jie netikės imanim ir neklausys manęs, bet sakys: „Tau nepasirodė VIESPATS?““ ² VIESPATS jam tarė: „Ką čia laikai rankoje?“ Tas atsakė: „Lazda“. ³ Jis tarė: „Mesk ją žemėn!“ Jis numetė ją žemėn. Ji pavirto į gyvatę, ir Mozė bėgo nuo jos. ⁴ VIESPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką ir nutverk ją už uodegos!“ Jis ištiesė ranką ir nutvėrė ją. Ji virto lazda jo rankoje. ⁵ „[Tai daryk,] kad jie tikėtų, jog tau pasirodė VIESPATS, jų protėvių Dievas—Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“. ⁶ VIESPATS dar jam tarė: „Na, ikišk ranką į savo užantį!“ Jis ikišo ranką į savo užantį. Kai ištraukė ją, jo ranka pasirodė raupsuota, balta kaip sniegas. ⁷ Paskui jis tarė: „Vėl ikišk ranką į savo užantį!“ Tas vėl ikišo ranką į savo užantį. Kai ją ištraukė iš savo užančio, „jo nustebimui“⁶ ji vėl buvo tokia pat, kaip jo likusis kūnas. ⁸ „O jeigu jie netikės tavim ir nepaklausys pirmojo ženklo įspėjimo, tai patikės paskesniojo ženklo įspėjimu. ⁹ O jeigu jie netikės net šitais dviem ženklais ir nepaklausys tavęs, tai pasemk Nilo vandens ir paliek ant sudžiūvusios žemės. Tada vanduo,

1 SamGV; M: Išvesk

2 T.y. Dievas

3 Arba: Aš būsiu, kas būsiu.

4 M; G: Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas

5 M; G: jis toliau pasakė: „Jūs nuvesiu

kuri pasemsi iš Nilo, pavirs krauju ant sudžiūvusios žemės“.

Aharonas paskiriamas kalbėtoju

10 Bet Mozė tarė VIESPACIUI: „O, Viešpatie, aš nesu joks kalbėtojas, nei buvau anksčiau, nei esu nuo dabar, kai prabilai į savo tarną; aš esu neapsukrios kalbos ir sunkiai apverčiaš liežuvį“. 11 Tada VIESPATS jam tarė: „Kas padarė žmogui burną, arba kas padaro jį nebylį ar kurčią, ar regintį, ar aklą? Argi ne aš, VIESPATS? 12 Taigi dabar eik, o aš duosiu tau iškalbą¹ ir tave pamokysiu, ką sakyti!“ 13 Bet jis spyrėsi: „O, Viešpatie, meldžiu, siųsk žinią per tą, kurį tu nori siųsti!“ 14 Tada užsidegė VIESPATIES rūstybė prieš Mozė, ir jis tarė: „Argi nėra tavo brolio Aharono, levio? Žinau, kad jis gerai moka kalbėti. Be to, štai jis jau rengiasi tau priešais išeiti. Tave išvydęs, jis nuoširdžiai džiaugsis. 15 Kalbėk jam ir dėk tuos žodžius į jo burną! Aš duosiu tau ir jam iškalbą² ir jus pamokysiu, ką daryti. 16 Jis tegul kalba už tave tautai. Jis tebūnie tavo burna, o tu jam būk tarsi Dievas. 17 Ir pasiimk į ranką šitą lazda, kuria turėsi daryti ženklus“.

Mozė sugrįžta į Egiptą

18 Paskui Mozė sugrįžo³ pas savo uošvį Jitrą ir jam tarė: „Leisk man sugrįžti⁴ pas mano giminaičius, esančius Egipte, ir pasižiūrėti, ar jie tebėra gyvi. Jitras tarė Mozei: „Eik ramus!“

19 VIESPATS tarė Mozei Midjane: „Eik, sugrįžk į Egiptą, nes jau mirę visi tie vyrai, kurie kėsinosi atimti tau gyvybę!“ 20 Taigi Mozė pasiėmė savo žmoną bei savo sūnų⁵, užsodino juos ant asilo ir sugrįžo į Egipto šalį. Be to, Mozė pasiėmė į ranką Dievo lazda.

21 VIESPATS tarė Mozei: „Kadangi rengies grįžti⁶ į Egiptą, tai žiūrėk, kad padarytum Faraono

akivaizdoje visus stebuklus, kuriuos tave įgalinau daryti. Bet aš taip suketinsiu jo širdį, kad jis nepaleis tautos. 22 Tada tu turi sakyti Faraonui: „Taip sako VIESPATS: Izraelis yra mano pirmagimis sūnus. 23 Tau pasakiau: „Paleisk mano sūnų, kad jis mane pagarbintų!“ Bet nesutikai jį paleisti. Tad aš dabar nužudysiu tavo pirmagimį sūnų“.

24 Pakeliui, nakvynės namuose, VIESPATS jį užklupo ir norėjo jį nužudyti. 25 Tada Šipora, paėmusi titnaga, nuplovė savo sūnaus apyvarpį, juo palietė jo⁷ kojas ir tarė: „Tu esi man kraujo jaunikis⁸“. Tąsyk ji pasakė „kraujo jaunikis“ dėl apipjaustymo.

27 VIESPATS tarė Aharonui: „Eik į dykumą Mozės pasitikti!“ Jis ėjo, jį susitiko prie Dievo kalno ir jį pabučiavo. 28 Mozė išpasakojo Aharonui visus VIESPATIES žodžius, su kuriais jis buvo jį pasiuntęs, ir visus ženklus, kuriuos jis buvo jam įsakęs daryti⁹. 29 Mozė ir Aharonas nuėję surinko visus izraelių vyresniusius. 30 Aharonas persakė visus žodžius, kuriuos VIESPATS buvo kalbėjęs Mozei, o tas padarė ženklų tautos akyse. 31 Taip tauta įtikėjo. Išgirde, kad VIESPATS susirūpino izraeliais ir kad pamatė jų vargą, jie kniūpstė jį pagarbino.

23 Iš 12, 29

Faraonas nesutinka išleisti Izraelio ir pasunkina priespauda

5 Paskui Mozė ir Aharonas atėję tarė Faraonui: „Taip sako VIESPATS, Izraelio Dievas: „Paleisk mano žmones, kad jie švęstų man šventę dykumoje“.“

2 Bet Faraonas atkirto: „Kas yra VIESPATS, kad turėčiau jo klausyti ir paleisti Izraelį? Nepažįstu VIESPATIES; be to, nepaleisiu Izraelio!“ 3 Jie tarė: „Hebrajų Dievas susitiko su mumis. Leisk mums, meldžiamie, nueiti trijų dienų kelią į dykumą, kad aukotume VIESPACIUI, mūsų Dievui, idant jis mūsų neužgautų maru ar kalaviju“.

1 Lit. būsiu su tavo burna

2 Lit. būsiu su tavo ir su jo burna

3 Lit. ėjo ir sugrįžo

4 Lit. eiti ir sugrįžti

5 Rk., plg. 2, 22; 4, 25. M: sūnus

6 Lit. eiti ir grįžti

7 T.y. Mozės

8 T.y. jaunikis, kurį jį apgyne ir išlaikė sau gyva savo sūnaus krauju.

9 ST^d; ~M

4 Bet Egipto karalius jiems tarė: „Moze ir Aharone, kam atitraukiate žmones nuo jų darbų? Eikite savo baudžios darbų dirbti!“ 5 Faraonas pridūrė: „Štai jų dabar yra daugiau negu čionykščių^{1,2}, o jūs dar norite jiems parūpinti atilsį nuo jų baudžios darbų“.

6 Tą pačią dieną Faraonas išakė žmonių³ prievaizdams ir tvarkdariams:

7 „Nebeduokite, kaip ligšiol, tiems žmonėms pramino plytoms gaminti! Jie patys tegul eina ir susirankioja pramino!“

8 Tačiau reikalaukite iš jų tokio pat skaičiaus plytų, kokių jie ligšiol padarydavo, jokių būdu jo nesumažinkite, nes jie tinginiai! Todėl jie šaukia, sakydami: „Eikime, aukokime savo Dievui!“ 9 Tegul baudžios darbas prislegia tuos žmones, kad jie jį žiūrėtų⁴ ir nepaisytų melagingų kalbų!“

10 Žmonių prievaizdai ir tvarkdariai išėję sakė žmonėms: „Taip sako Faraonas: „Aš nebeduosiu jums pramino. Jūs patys eikite, gaukite sau pramino iš ten, kur rasite, tačiau jūsų baudžios darbas nė kiek nebus sumažintas!““

12 Tada žmonės išsisklaidė po visą Egipto šalį rinkti praminui ražų. 13 O prievaizdai spaudė, sakydami: „Atlikite savo darbą, dienos uždavinį jam skirtą dieną, kaip tada, kai buvo pramino“.

14 Be to, buvo mušami izraelių tvarkdariai, kuriuos jiems buvo paskyrė Faraono prievaizdai. Tie sakė: „Kodėl neatlikote jums nustatytos plytų gamybos kvotos nei vakar, nei šiandien, kaip anksčiau?“

Izraelių tvarkdariai skundžiasi Faraonui

15 Tada izraelių tvarkdariai atėję skundėsi Faraonui, tardami: „Kodėl taip elgies su savo tarnais? 16 Pramino nebeduoda tavo tarnams, tačiau vis mums sako: „Gaminkite plytų!“ Žiūrėk, tavo tarnai dar mušami, o kaltė yra tavo paties žmonių“. 17 Bet jis tarė: „Jūs tinginiai, tinginiai! Todėl jūs patys

sakote: „Eikime, aukokime VIESPACIUI!“ 18 Taigi dabar eikite, dirbkite! Pramino jums neduos, tačiau turėsite pagaminti nustatytą plytų kiekį“.

19 Izraelių tvarkdariai susivokė patekę į nelemtą padėtį, nes jiems buvo pasakyta: „Nesumažinkite savo kasdieninės plytų normos“! 20 Išėję iš Faraono, jie susitiko Mozę ir Aharoną belaukiančius jų. 21 Ir jie tarė jiems: „VIESPATS tepažvelgia į jus ir tegul teisia! Nes pagadinote mūsų gera vardą“ Faraono ir jo tarnų akyse, įbrukdami kalaviją į jų ranką, kad mus nužudytų“.

Dievas pakartoja išlaisvinimo pažadą

22 Mozė vėl kreipėsi į VIESPATĮ ir tarė: „Viešpatie, kam leidai pikta elgtis su šita tauta? Kam gi mane siuntei?“

23 Nes nuo tada, kai įėjau pas Faraoną kalbėti tavo vardu, jis pikta elgėsi su

šita tauta, ir tu jokių būdu neišvadavai savo tautos“. 1 Bet VIESPATS tarė Mozėi: „Dabar pamatysi, ką padarysiu Faraonui, nes varu⁷ jis juos paleis; taip, varu⁸ jis juos išvars iš savo šalies“.

2 Dievas kalbėjo Mozėi ir jam tarė: „Aš esu VIESPATS. 3 Aš pasirodžiau Abraomui, Izaokui ir Jokūbai kaip Visagalis Dievas⁹, tačiau savo vardu VIESPATS jiems neapsireiškiau. 4 Taip pat sudariau su jais savo sandorą, norėdamas jiems duoti Kanaano šalį, jų ateivystės šalį, kurioje jie buvo ateiviai. 5 Be to, aš išgirdau dejimą izraelių, kuriuos egiptiečiai verčia vergauti, ir atsiminiau savo sandorą. 6 Todėl sakyk izraeliams: „Aš esu VIESPATS ir noriu jus išvaduoti iš egiptiečių priverčiamųjų darbų priespaudos. Noriu jus išlaisvinti iš jų baudžios ir atpirkti ištiesta ranka ir

1 T.y. egiptiečių; lit. šalies žmonių

2 Sam; M: dabar yra daug šalies žmonių (= paprastų darbo žmonių)

3 T.y. izraelių

4 SamGS; M: jį dirbtų

5 Lit. plytų, dienos uždavinio jam skirtą dieną

6 Lit. padarėte mūsų kvapą dvokų

7 Lit. stipria ranka

8 Lit. stipria (GS: ištiesta) ranka

9 Hbr. El-Saddaj

dideliais teismais. ⁷ Noriu jus priimti sau kaip tautą ir būti jums Dievas, kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvadavo iš egiptiečių priverčiamųjų darbų priespaudos. ⁸ Aš noriu jus parvesti į šalį, kuria, pakėlęs [priesaikai] savo ranką, pažadėjau duoti Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. Ją noriu jums duoti valdyti—aš, VIEŠPATS!“

⁹ Mozė taip kalbėjo izraeliams, bet jie neklausė Mozės dėl silpnadvasiškumo ir dėl žiaurios baudžios.

¹⁰ Tada VIEŠPATS kalbėjo Mozei:

¹¹ „Ieik, sakyk Egipto karaliui Faraonui, kad jis išleistų izraelius iš savo šalies!“ ¹² Bet Mozė kalbėjo VIEŠPATIES akivaizdoje: „Jau ir izraeliai manęs neklausė. Tai kaip manęs klausys Faraonas, ypač kad aš neiškalbus!“

¹³ Taigi VIEŠPATS kalbėjo Mozei bei Aharonui ir juos siuntė su įgaliojimu pas izraelius ir ² Egipto karalių Faraoną, kad išvestų izraelius iš Egipto šalies.

2-3 Iš 3, 13-15

Mozės ir Aharono genealogija

¹⁴ Šitos buvo jų protėvių šeimų galvos: Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs: Chanochas, Palus, Češronas ir Karmis. Tos buvo Reūbeno giminės.

¹⁵ Simeono sūnūs: Jemuelis, Jaminas, Ohadas, Jakinas, Šocharas ir kanaanietės sūnus Šaūlas. Tos buvo Simeono giminės.

¹⁶ Šitie buvo Levio sūnų vardai pagal jų giminės sąrašą: Gėrsonas, Kehatas ir Meraris. Levis išgyveno šimtą trisdešimt septynerius metus.

¹⁷ Gėrsono sūnūs pagal jų gimes: Libnis ir Šimis.

¹⁸ Kehato sūnūs: Amramas, Jįsharas, Chebronas ir Uzielis. Kehatas išgyveno šimtą trisdešimt trejus metus.

¹⁹ Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. Tos yra Levio giminės pagal jų sąrašą.

²⁰ Amramas vedė savo teta ³ Jochebedą. Ji jam pagimdė Aharoną ir

Mozę. Amramas išgyveno šimtą trisdešimt septynerius metus.

²¹ Jįsharo sūnūs: Korachas, Nefegas ir Žikris.

²² Uzielio sūnūs: Mišaelis, Elšafanas ir Sitris.

²³ Aharonas vedė Elišebą, Aminadabo dukterį, Nachšono seserį. Ji jam pagimdė Nadabą, Abihą, Eleazarą ir Itamarą.

²⁴ Koracho sūnūs: Asiras, Elkana ir Abijasafas. Tos buvo Koracho giminės.

²⁵ Aharono sūnus Eleazaras vedė vieną iš Putielio dukterų. Ji jam pagimdė Pinechą.

Tos buvo levijų protėvių [šeimų] galvos pagal jų gimes.

²⁶ Tai buvo Aharonas ir Mozė, kuriems VIEŠPATS pasakė: „Išveskite izraelius, išsirikiavusius pulkais, iš Egipto šalies!“ ²⁷ Jie yra tie, kurie kalbėjo Egipto karaliui Faraonui, norėdami išvesti izraelius iš Egipto. Tai buvo Mozė ir Aharonas.

16-19 Sk 3, 17-20; 26, 57-58; 1 Kron 6, 16-19

Mozei ir Aharonui įsakoma vėl eiti pas Faraoną

²⁸ Kai VIEŠPATS kalbėjo Mozei Egipto šalyje, ²⁹ VIEŠPATS jam pasakė ⁴: „Aš esu VIEŠPATS! Kalbėk Egipto karaliui Faraonui viską, ką aš tau kalbu!“ ³⁰ Bet Mozė tarė VIEŠPATIES akivaizdoje: „Štai aš neiškalbus; kaip tad manęs klausys

⁷ Faraonas?“ ¹ VIEŠPATS atsakė Mozei: „Žiūrėk, tavo padariau Dievu Faraonui, o tavo brolis Aharonas tebūnie tavo pranašas. ² Tu turi jam kalbėti viską, ką tau įsakau, o tavo brolis Aharonas turi kalbėti Faraonui, kad tas išleistų izraelius iš savo šalies.“

³ Bet aš sukietinsiu Faraono širdį, ir, nors padarysiu daug savo ženklų ir stebuklų Egipto šalyje, ⁴ Faraonas jūsų neklausys. Tada padėsiu savo ranką ant Egipto ir dideliais teismais išvesiu iš Egipto šalies savo pulkus, savo tautą, izraelius. ⁵ Ir egiptiečiai patirs, kad aš esu VIEŠPATS, kai ištėsiu savo ranką prieš Egiptą ir išvesiu iš jų tarpo

¹ Lit. neapipjaustytų lūpų

² ~G

³ T.y. tėvo seserį; G: tėvo brolio dukterį

⁴ Lit. kalbėjo Mozei, tardamas

izraelius“. ⁶ Mozė ir Aharonas darė visai taip, kaip Viešpats jiems buvo įsakęs. ⁷ Mozė buvo aštuoniasdešimties metų, o Aharonas aštuoniasdešimt trejų metų amžiaus, kai jie kalbėjo Faraonui.

3 Apr 7, 36

Mozės lazda pavirsta į gyvatę

⁸ VIESPATS sakė Mozei ir Aharonui: „Jei Faraonas reikalaus iš jūsų, tardamas: „Padarykite sau¹ stebuklą“, tai sakyk Aharonui: „Imk savo lazda ir ją numesk ties Faraonu!“ Tada ji pavirs² gyvate“. ¹⁰ Mozė ir Aharonas atėjo pas Faraoną ir padarė taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs. Aharonui numetus savo lazda ties Faraonu ir jo tarnais, ji pavirto gyvate. ¹¹ Bet ir Faraonas pasišaukdino išminčių ir burtininkų; jie irgi, Egipto žyniai, savo kerais tą pat padarė. ¹² Jų kiekvienas numetė savo lazda, ir jos pavirto gyvatėmis, tačiau Aharono lazda prarijo jų lazdas. ¹³ Vis dėlto Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis jų neklausė,—kaip VIESPATS buvo kalbėjęs.

Pirmoji sloga: vanduo paverčiamas į kraują

¹⁴ Tada VIESPATS tarė Mozei: „Faraono širdis sukietėjusi; jis nesutinka paleisti tautos. ¹⁵ Eik rytoj anksti pas Faraoną! Jis bus beišeinas prie vandens. Atsistok jam priešais ant Nilo kranto ir tą lazda, kuri buvo pavirtusi į gyvatę, pasiimk į ranką. ¹⁶ Jam sakyk: „VIESPATS, hebrajų Dievas, mane siuntė pas tave, tardamas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų dykumoje!“ Bet ligšiol nepaklausei.

¹⁷ Taip sako VIESPATS: „Iš to tu pažinsi, kad aš esu VIESPATS: štai aš suduosiu mano rankoje esančią lazda į Nilo vandenį, kad jis pavirstų krauju. ¹⁸ Nile plaukiojančios žuvys išdės, ir Nilas ims taip dvokti, jog egiptiečiai nebegalės gerti vandens iš Nilo““.

¹⁹ VIESPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: „Imk savo lazda ir ištiesk savo ranką į egiptiečių vandenį—į jų upes³ ir

perkasus, jų nendrėtus tvenkinius ir visus jų vandens baseinus,—kad jie virstų krauju ir kad taip rastųsi kraujo visoje Egipto šalyje, net mediniuose ir akmeniniuose induose!“

²⁰ Mozė ir Aharonas padarė taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs. Jis pakėlė lazda ir sudavė į Nilo vandenį Faraono ir jo tarnų akivaizdoje. Tada visas Nilo vanduo pavirto į kraują. ²¹ Nile plaukiojančios žuvys išdėsė, ir Nilas ėmė taip dvokti, jog egiptiečiai nebegalėjo gerti vandens iš Nilo. Taip radosi kraujo visoje Egipto šalyje. ²² Bet egiptiečiai žyniai tą pat padarė savo kerais. Faraono širdis liko sukietėjusi, ir jis jų neklausė,—kaip VIESPATS buvo kalbėjęs. ²³ Faraonas nusigrėžė ir parėjo į savo namus; jis ir to neėmė sau į širdį. ²⁴ O visi egiptiečiai kasė Nilo apylinkėse, ieškodami geriamo vandens, nes nebegalėjo gerti Nilo vandens. ²⁵ Ir praėjo septynios dienos po to, kai VIESPATS užgavo Nilą.

17 Apr 16, 4

Antroji sloga: varlės

²⁶ Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Ieik pas Faraoną ir jam tark: „Taip sako VIESPATS: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! ²⁷ Bet jei tu nesutiksi paleisti, bematant aš ištiksiu visą tavo sritį varlėmis. ²⁸ Nile knibždėte knibždės varlės. Jos užropos⁴ ir atrėplios į tavo namus, į tavo miegamąjį ir ant tavo lovos, taip pat į tavo tarnų ir tavo tautiečių namus⁵, į tavo duonkepės krosnis ir duonkubilius. ²⁹ Varlės ropos aukštyn per tave patį, tavo tautiečius ir tarnus““.

8 VIESPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: „Ištiesk ranką su savo lazda į upes, perkasus ir nendrėtus tvenkinius ir padaryk, kad varlės užropotų ant Egipto žemės!“ ² Tada Aharonas ištiesė ranką į Egipto vandenį, ir varlės užropojo ir apdengė

1 T.y. įrodyti tam, kad jūs esate Dievo siųsti

2 SamGSV; M: Tegul ji pavirsta

3 T.y. Nilo šakas

4 T.y. išropos iš upės ant kranto

5 G; M: namus ir pas tavo tautiečius

Egipto žemę.³ O žyniai tą pat padarė savo keraiš; jie padarė taip, kad varlės užropojo ant Egipto žemės.

4 Tada Faraonas, pasišaukęs Mozę ir Aharoną, tarė: „Maldaukite VIEŠPATI, kad jis pašalintų varles nuo manęs ir nuo mano tautos! Tai mielai paleisiu žmones, kad jie aukotų VIEŠPAČIUI“.

5 Mozė atsakė Faraonui: „Tavo Didenybė tegul teikiasi man įsakyti, kada turiu maldauti už tave, tavo tarnus ir tavo tautą, kad varlės būtų sunaikintos ir pašalintos nuo tavęs ir iš tavo namų ir kad tik Nile bepasilikėtų.“

6 Tas atsakė: „Rytoj“. Anas tarė: „Tebūnie, kaip sakai, kad žinotum, jog nėra lygaus VIEŠPACIUI, mūsų Dievui!“

7 Tepasišalina varlės nuo tavęs, iš tavo namų, nuo tavo tarnų ir tavo tautiečių, tik Nile tepasilieka!“

8 Mozei ir Aharonui išėjus nuo Faraono, Mozė šaukėsi VIEŠPATIES dėl varlių, kurias buvo užleidęs Faraonui.

9 Ir VIEŠPATS padarė, kaip Mozė buvo pasakęs: varlės išdvesė, pradingdamos iš namų, iš kiemų ir nuo laukų.¹⁰ Jas suvertė į krūvas, ir pasmirdo šalis.

11 Bet Faraonas, matydamas, kad atėjo palengvėjimas, sukietino savo širdį ir jų neklausė,—kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Trečioji sloga: mašalai

12 Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: „Ištiesk savo lazda ir suduok į žemės dulkes, kad jos pavirstų mašalais¹ visoje Egipto šalyje!“¹³ Ir jie taip padarė. Aharonas ištiesė ranką su savo lazda ir sudavė į žemės dulkes. Tada mašalai apniko žmones ir gyvulius. Visos žemės dulės virto mašalais visoje Egipto šalyje.¹⁴ Žyniai bandė tą pat padaryti savo keraiš, norėdami priveisti mašalų, bet neįstengė. Mašalai apniko žmones ir gyvulius.¹⁵ Tada žyniai tarė Faraonui: „Tai Dievo pirštas!“ Bet Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis jų neklausė,—kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Ketvirtoji sloga: šunmūsės

16 Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Atsikeln anksti rytą ir stokis Faraono akivaizdon, kai jis bus beišeinas prie vandens, ir jam tark: „Taip sako VIEŠPATS: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų!“¹⁷ Bet jei nepaleisi mano tautos, aš bematant užleisiu šunmusių ant tavęs ir tavo tarnų, ant tavo tautiečių ir tavo namų, ir egiptiečių namai pasidarys pilni šunmusių, taip pat šalis, kurioje jie gyvena.¹⁸ Bet tą dieną skirtingai pasielsiu su Gošeno šalim, kurioje yra apsistojusi mano tauta: ten nebus šunmusių, kad žinotum, jog aš, VIEŠPATS, esu šalies viduje.¹⁹ Taip padarysiu skirtumą² tarp savo tautos ir tavo tautos. Rytoj turi įvykti šitas ženklas“.

20 Ir VIEŠPATS taip padarė. Dideli šunmusių spiečiai atzvimė į Faraono rūmus, į jo tarnų namus ir į visą Egipto šalį. Šunmūsės gadino šalį.

21 Tada Faraonas, pasišaukęs Mozę ir Aharoną, tarė: „Eikite, aukokite savo Dievui čia, šalyje!“²² Bet Mozė atsakė: „Nepadoru taip daryti, nes egiptiečiams bjaurybė, ką aukosime VIEŠPAČIUI, savo Dievui. Jei aukosime, kas egiptiečiams bjaurybė, jų akyse, argi jie mūsų neužmuš akmenimis?“²³ Trijų dienų kelią turime nueiti į dykumą, o paskui aukoti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip jis yra mums paliepęs“.

24 Faraonas tarė: „Aš jus paleisiu aukoti VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui, dykumoje. Tik nenueikite labai toli! Maldaukite už mane!“

25 Mozė atsakė: „Iš tavęs dabar išėjęs, maldausiu VIEŠPATI, kad rytoj šunmūsės pasišalintų nuo Faraono, nuo tavo tarnų ir tavo tautiečių. Tik kad vėl Faraonas neapgautų, nepaleisdamas tautos VIEŠPAČIUI aukoti!“²⁶ Išėjęs iš Faraono, Mozė maldavo VIEŠPATI.²⁷ o VIEŠPATS padarė, kaip Mozė buvo pasakęs: jis pašalino šunmūses nuo Faraono, nuo jo tarnų ir jo tautiečių; nė vienos nebeliko.²⁸ Bet ir šikart Faraonas taip sukietino savo širdį, jog nepaleido tautos.

15 Lk 11, 20

1 Hbr. kinnfm <eg. chenemė, „mašalai“, „uodai“

2 G; M: atpirkimą

3 GS; M: mums palieps

Penktoji sloga: gyvulių maras

9 VIESPATS tarė Mozei: „Ieik pas Faraoną ir jam tark: „Taip sako VIESPATS, hebrajų Dievas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų!“

2 Bet jei tu nesutiksi paleisti ir vėl juos sulaikysi, **3** beregint VIESPATIES ranka užgaus tavo lauke besiganančius gyvulius—arklius, asilus, kupranugarius, avis ir galvijus: labai sunkus maras! **4** Bet VIESPATS taip atskirs izraelių gyvulius nuo egiptiečių gyvulių, jog niekas nepadvės iš viso to, kas priklauso izraeliams““.

5 Ir VIESPATS paskyrė laiką, tardamas: „Rytoj VIESPATS tai įvykdys šalyje!“

6 Kita rytą VIESPATS tai įvykdė: padvėsė visi egiptiečių gyvuliai, bet iš izraelių gyvulių nė vienas nenugaišo.

7 Faraonui pasiuntus, pasirodė, kad iš izraelių gyvulių nė vienas vienintelis nebuvo nugaišęs. Tačiau Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis nepaleido tautos.

Šeštoji sloga: spuogai

8 Paskui VIESPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Pasiimkite pilnas rieškutes degyklos suodžių ir tegul Mozė jas paberia į dangų Faraono akivaizdoje!“

9 Tada jos pasklis dulkėmis ant visos Egipto šalies ir ant žmonių bei gyvulių pavirs pūliuojančiais spuogais visoje Egipto šalyje““.

10 Jie pasiėmė degyklos suodžių ir atsistojo Faraono akivaizdoje, ir Mozė jas pabėrė į dangų. Taip radosi pūliuojančių spuogų žmonėse ir gyvuliuose. **11** Žyniai negalėjo stotis Mozės akivaizdon dėl spuogų, nes spuogai buvo išsivertę ant žynių, kaip ir ant visų egiptiečių. **12** Tačiau VIESPATS taip sukietino Faraono širdį, jog jis neklausė jų,—kaip VIESPATS buvo kalbėjęs Mozei.

10 Apr 16, 2

Septintoji sloga: kruša

13 Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Atsikelk anksti rytą, stokis Faraono akivaizdon ir jam tark: „Taip sako VIESPATS, hebrajų Dievas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų!“

14 Nes šikart aš rengiuos siųsti visas

savo slogas prieš tave patį¹, prieš tavo tarnus ir tavo tautiečius, kad patirtum, jog nėra man lygaus visoje žemėje.

15 Nes jau dabar būčiau galėjęs ištiesti savo ranką ir taip ištikti maru tave ir tavo tautą, kad būtum pranykęs nuo žemės.

16 Bet tik tam tikslui tave išlaikiau, kad tau parodyčiau savo galybę ir kad skelbtų mano vardą visoje žemėje. **17** Tu vis dar didžiuojies prieš mano žmones, nenorėdamas jų paleisti.

18 Štai aš rytoj apie šitą metą bersiu labai sunkią krušą, kuriai lygios nėra buvę Egipte nuo jo išikūrimo dienos iki dabar.

19 Taigi dabar siųsk, leisk parginti į saugią vietą savo gyvulius ir visa, kas tau priklauso lauke. Visi žmonės ir visi gyvuliai, kurie bus užtikti lauke ir nebus parvartyti į pastogę, padvės, krušai ant jų krintant““.

20 Kas iš Faraono tarnų bijojo VIESPATIES žodžio, vertė bėgti į pastoges savo tarnus ir gyvulius.

21 O kas nekreipė dėmesio į VIESPATIES žodį, paliko savo tarnus ir gyvulius lauke.

22 VIESPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką į dangų, kad kristų ledai visoje Egipto šalyje: ant žmonių, gyvulių ir visų lauko augmenų Egipto šalyje!“

23 Mozei ištiesus savo lazda į dangų, VIESPATS davė griausmų bei ledų, ir ugnis tvieskė į žemę. VIESPATS bėrė krušą ant Egipto šalies.

24 O kruša—ir blykčiojanti ugnis krušoje—buvo labai sunki, tokia, kad panašios į ją nėra buvę visoje Egipto šalyje nuo tada, kai ji pasidarė tauta. **25** Kruša išmušė visoje Egipto šalyje visa, kas buvo lauke: ir žmones, ir gyvulius. Be to, kruša išmušė visus lauko augalus ir suskaldė visus lauko medžius.

26 Tik Gošeno šalyje, kur buvo izraeliai, nebuvo krušos.

27 Tada Faraonas iškviėtė² Mozę bei Aharoną ir jiems tarė: „Šikart nusidėjau! VIESPATS yra teisus, o aš ir mano tauta esame neteisūs.

28 Maldaukite VIESPATI! Gana Dievo griausmų ir krušos! Aš noriu jus paleisti, ir jums nebereiks ilgiau laukti““.

29 Mozė jam atsakė: „Kai tik būsiu

1 Lit. prieš tavo širdį

2 Lit. siuntė ir pašaukė

išėjęs iš miesto, išskėsiu rankas¹ į VIESPATĮ. Tada² griausmai pasiliaus ir krušos nebebus, kad žinotum, jog VIESPACIUI priklauso žemė. ³⁰ Bet aš žinau, kad tu ir tavo tarnai vis dar nebijote VIESPATIES Dievo“. ³¹ Linai ir miežiai buvo išmušti, nes miežiai buvo išplaukėję ir linai jau žydėjo. ³² Bet kviečiai ir kvietukai nebuvo išmušti, nes jie vėliau pribręsta. ³³ Mozei išėjus nuo Faraono iš miesto ir išskėtus rankas į VIESPATĮ, liovėsi griausmai ir kruša, ir lietus nebeapylė žemę. ³⁴ Bet Faraonas, matydamas, kad lietus, kruša ir griausmai buvo perstoję, vėl nusidėjo: jis sukietino savo širdį—jis pats ir jo tarnai. ³⁵ Taigi Faraono širdis liko tokia kietą, kad jis nepaleido izraelių,—kaip VIESPATS buvo kalbėjęs per Mozę.

16 Rom 9, 17 24 Apr 8, 7; 16, 21

Aštuntoji sloga: skėriai

10 Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Ieik pas Faraoną, nes aš pats sukietinau jo širdį ir jo tarnų širdis, kad parodyčiau šituos savo ženklus tarp jų ² ir kad galėtum³ pasakoti savo vaikams ir vaikaičiams girdint, kaip skaudžiai pasiėlgiau Egipte ir kokius ženklus parodyčiau tarp jų, kad žinotumėte, jog aš esu VIESPATS“.

³ Tada Moze ir Aharonas atėjo pas Faraoną ir jam tarė: „Taip sako VIESPATS, hebrajų Dievas: „Kaip ilgai nenorėsi nusizeminti prieš mane? Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! ⁴ Nes jei tu nesutiksi paleisti mano tautos, bematant rytoj iškraidinsių ir tavo sritį skėrių. ⁵ Jie taip apdengs šalies paviršių⁴, kad nebegalės matyti žemės. Jie suės išgelbėtą likutį, kuris jums išliko po krušos, nugrauš nuo lauko kiekvieną jums augantį medį ⁶ ir pripildys tavo namus, kaip to dar nėra matę tavo tėvai ir seneliai nuo to meto, kai jie įsikūrė žemėje⁵, iki šios dienos“.

Paskui Moze apsigrėžė ir išėjo iš Faraono.

⁷ Faraono tarnai jam tarė: „Kaip ilgai šitas [žmogus] bus mums žabangai? Paleisk tuos žmones, kad jie pagarbintų VIESPATĮ, savo Dievą! Ar dar nenumanai, kad Egiptas žūva?“ ⁸ Tada Moze ir Aharonas buvo sugražinti pas Faraoną. Jis jiems tarė: „Eikite, pagarbinkite VIESPATĮ, savo Dievą! Bet kas⁶ yra tie, kurie turi eiti?“

⁹ Moze atsakė: „Su savo jaunikačiais ir seniais norime eiti; su savo sūnumis ir dukterimis, su savo avimis ir galvijais norime eiti, nes mes turime švesti šventę VIESPACIUI“. ¹⁰ Bet jis jiems tarė: „VIESPATS tebūnie su jumis taip tikrai, kaip aš paleisiu jus ir jūsų vaikus! ⁷ Aišku⁸, kad jūs ketinate pikta! Nieku būdu! Na, eikite jūs, vyrų, ir pagarbinkite VIESPATĮ, nes to jūs gėdaudate!“ Ir juos nuvarė Faraonui iš akių.

¹² Tada VIESPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką virš Egipto šalies į skėrius, kad jie užskristų ant Egipto šalies ir nugrauztų visus šalies augalus, visa, ką dar paliko kruša!“ Moze ištiesė savo lazda virš Egipto šalies, ir VIESPATS leido rytų vėjui pūsti į šalį visą tą dieną ir visą naktį. Rytmečiui atėjus, rytų vėjas buvo atnešęs skėrių. ¹⁴ Skėriai užskrido ant visos Egipto šalies ir nusileido visoje Egipto srityje tirštais spiečiais⁹. Anksčiau nėra buvę tiek daug skėrių ir vėliau jų tiek nebus.

¹⁵ Ir jie taip apdengė visos šalies paviršių¹⁰, jog šalis pasidarė tamsi. Jie taip nugrauzė visus šalies augalus ir visus medžių vaisius, kuriuos buvo palikusi kruša, kad nieko žalia nebeliko ant medžių ir lauko augalų visoje Egipto šalyje. ¹⁶ Tada Faraonas skubiai pasiūkino Mozę bei Aharoną ir tarė: „Nusidėjau VIESPACIUI, jūsų Dievui, ir jums! ¹⁷ Taigi dabar atleisk man, meldžiu, mano nuodėmę tik dar šį vieną

1 Lit. delnus
2 SamGV; ~M
3 G: galėtumėte
4 Lit. aki
5 Lit. dirvoje

6 Lit. Kas ir kas
7 Faraonas ironiškai pasisako visai nemanas jų išleisti.
8 Lit. Žiūrėkite
9 Lit. labai gausūs
10 Lit. aki

kartą ir maldaukite VIEŠPATI, savo Dievą, kad jis pašalintų nuo manęs bent dar šita pragaiščių!“¹⁸ Mozė¹, išėjęs iš Faraono, maldavo VIESPATI.¹⁹ VIEŠPATS atsuko² labai smarkų vakarų vėją, kuris sukėlė skėrius ir juos nupūtė į Nendrių jūrą. Nė vieno vienintelio skėrio nepalikto visoje Egipto šalyje.²⁰ Tačiau VIESPATS taip sukietino Faraono širdį, kad jis nepaleido izraelių.

14-15 Apr 9, 2-3

Devintoji sloga: tamsa

21 Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką į dangų, kad tokia tamsa apgaubtų Egipto šalį, jog būtų galima užčiuopti tamsą!“²² Mozė ištiesė ranką į dangų, ir juodžiausia tamsa buvo tris dienas visoje Egipto šalyje.²³ Per tris dienas nebegalėjo matyti vienas kito ir niekas nebegalėjo pajudėti iš vietos. Tačiau visi izraeliai turėjo šviesą savo gyvenvietėse.²⁴ Tada Faraonas, pasišaukdamas Mozė ir Aharoną³, tarė: „Eikite, pagarbinkite VIESPATI! Tik jūsų mažieji gyvuliai ir galvijai tepasilieka! Taip pat ir jūsų vaikai tegul eina su jumis!“²⁵ Bet Mozė atsakė: „Tu turi ne tik atiduoti ir mūsų rankas pjaunamasias ir deginamasias aukas, kad jas paruoštume VIESPACIUI, mūsų Dievui,“²⁶ bet ir mūsų gyvuliai turi traukti su mumis. Neturi palikti nė nagos, nes turime juos paimti, norėdami pagarbinti VIESPATI, savo Dievą. Mes juk nežinome, ką turėsime aukoti VIESPACIUI, kol būsime ten nuėję.“²⁷ Tačiau VIESPATS taip sukietino Faraono širdį, jog jis nenorėjo jų paleisti.²⁸ Faraonas jam pagrasė: „Šalin nuo manęs! Sergėkis! Nebeišvysk daugiau mano veido, nes tą dieną, kai išvysi mano veidą, turėsi mirti!“²⁹ Mozė atsakė: „Tebūnie, kaip pasakei! Daugiau nebeišvysiu tavo veido.“

22 Ps 105, 28; Apr 16, 10

Paskelbiama dešimtoji sloga

11 VIEŠPATS buvo pasakęs Mozei: „Dar vieną slogą užleisiu Faraonui ir Egiptui. Paskui jis paleis jus iš čia. Kai jis pagaliau paleis, jis jus varytė išvarys iš čia.“² Na, kalbėk, žmonėms klausantis, kad kiekvienas iš savo kaimyno ir kiekviena iš savo kaimynės išprašytų sidabrinių ir auksinių papuošalų.“³ VIEŠPATS palankiai nuteikė egiptiečius tiems žmonėms. Be to, tas vyras Mozė buvo Faraono tarnų ir tautos labai gerbiamas Egipto šalyje.

⁴ Mozė toliau tarė⁴: „Taip sako VIESPATS: „Apie vidunaktį aš išeisiu į Egipto vidų.“⁵ Tada išmirs visi pirmagimiai Egipto šalyje, pradedant Faraono pirmagimiū, kuris turi sėdėti jo soste, ir baigiant pirmagimiū vergės, esančios prie⁵ rankinių girnų, ir visi gyvulių pirmagimiai.⁶ Ir pakils visoje Egipto šalyje garsus aimanavimas, kokio nėra buvę ir kokio daugiau nebebus.⁷ Bet nė vienam izraeliui—nei žmogui, nei gyvuliui—nė šuo nesuurgs savo liežuviu, kad žinotum⁶, jog VIESPATS daro skirtumą tarp egiptiečių ir izraelių.⁸ Tada visi šitie tavo tarnai nusileis pas mane ir nusilenks prieš mane, tardami: „Išėik tu su visa tauta, kuri seka paskui tave!“ Paskui išeisiu.“ Ir jis išėjo iš Faraono, degdamas pykčiu.

⁹ VIESPATS buvo pasakęs Mozei: „Faraonas jūsų neklausys, kad įvyktų daug mano stebuklų Egipto šalyje.“¹⁰ Mozė ir Aharonas padarė visus šituos stebuklus Faraono akivaizdoje. Tačiau VIESPATS taip sukietino Faraono širdį, kad jis nepaleido izraelių iš savo šalies.

Nurodymai apie Pesacho avinėlį ir neraugintą duoną

12 VIEŠPATS tarė Mozei ir Aharonui Egipto šalyje: ² „Šitas mėnuo tebūnie jums mėnesių pradžia; jis tebūnie jums pirmasis metų mėnuo.“³ Pasakykite visai Izraelio bendruomenei: „Šito mėnesio dešimtąją dieną kiekvienas tepasiima po vieną

1 Kkr. MssGSV; M: Jis
2 Lit. pakeitė [rytvėjį] i
3 2MssGV; ~M

4 Pradžioje 11, 4 buvo 10, 29 tęsinys.
5 Lit. už
6 SamG; M: žinotumėte

‘maža gyvuli’¹ kiekvienai šeimai. ⁴ O jei šeima per mažą vienam gyvuliui, tegul jis pasidalija su savo kaimynu, gretimu jo namams, atsižvelgdamas į asmenų skaičių. Atsižvelgdami į tai, ką kiekvienas gali suvalgyti, turite apskaičiuoti, kiek kam reikia avinėlio.

⁵ Gyvulys turi jums būti be kliaudos, patinėlis, vienmetis. Iš avių ar ožkų turite jį paimti.

⁶ Ir jį turite išsaugoti iki šito mėnesio keturioliktos dienos, kur visa susirinkusi Izraelio bendruomenė turi jį papjauti tarp prietemo ir sutemos². ⁷ Jie turi paimti kraujo ir juo patepti abi durų staktas bei antstaktį, namus, kuriuose jie valgys jį. ⁸ Tą naktį jie turi valgyti mėsa, keptą ant ugnies; su nerauginta duona ir kartžolėmis jie turi jį³ valgyti.

⁹ Jums nevalia jo valgyti žalio ar išvirto vandenyje, bet tik iškeptą ant ugnies: jo galvą su blauzdomis ir viduriais⁴. ¹⁰ Ir jums nieko iš jo neleidžiama palikti ligi ryto. O kas iš jo paliks ligi ryto, turite sudeginti.

¹¹ Šitokių būdu turite jį valgyti: susijuoosė strėnas, apsiavę kurpes ir pasiėmę lazda į ranką. Jūs turite jį valgyti paskubomis. Perėjimą⁵ tai reiškia VIEŠPACIUI. ¹² Tą naktį pereisite per Egipto šalį ir užmušite visus pirmagimius Egipto šalyje, tiek žmones, tiek ir gyvulius, ir visiems Egipto dievams įvykdysiu teismus aš, VIEŠPATS! ¹³ O kraujas ant namų, kuriuose jūs būsite, tebūnie jums apginti ženklas. Pamatęs kraują, jūs aplenksiu, kad, man užgaunant Egipto šalį, jūsų neištiktų joks pragaistingas smūgis.

¹⁴ Tą dieną tebūnie jums atsiminimo diena, ir ją turite švęsti kaip šventę VIEŠPACIUI; per savo kartas turite ją švęsti kaip amžiną įstatą.

¹⁵ Septynias dienas turite valgyti neraugintą duoną. Jau pirmąją dieną turite pašalinti raugą iš savo namų, nes kiekvienas asmuo, kuris valgys raugintos duonos nuo pirmosios iki

septintosios dienos, turi būti atskirtas nuo⁶ Izraelio. ¹⁶ Pirmąją ir septintąją dieną turi įvykti jūsų šventinis susirinkimas⁷. Jokio darbo nevalia dirbti tomis dienomis. Jums leidžiama paruošti vien tik tai, ką suvalgo kiekvienas asmuo. ¹⁷ Jūs turite vykdyti įsakymą apie⁸ neraugintą duoną, nes kaip tik tą dieną išvedžiau jūsų pulkus iš Egipto šalies. Jūs turite švęsti tą dieną per savo kartas kaip amžiną įstatą.

¹⁸ Pirmąjį mėnesį, keturiolikąją to mėnesio dieną, vakare, turite valgyti neraugintą duoną—iki dvidešimt pirmosios dienos vakaro. ¹⁹ Per septynias dienas neturi atsirasti raugo jūsų namuose, nes kiekvienas asmuo, kuris valgys raugintos duonos, turi būti atskirtas nuo⁹ Izraelio bendruomenės, vis tiek, ar jis būtų ateivis, ar vietinis šalies gyventojas. ²⁰ Nieko rauginta jums nevalia valgyti. Visose savo buveinėse turite valgyti neraugintą duoną¹⁰.

²¹ Mozė sušaukė visus Izraelio vyresniuosius ir jiems tarė: „Ištraukite¹⁰ ir pasiimkite¹¹—kiekviena šeima atskirai—mažųjų gyvulių ir papjaukite Pesacho avinėlių. ²² Paskui paimkite izopo puokštę ir, pamirkę į dubenyje esantį kraują, patepkite dubenyje esančio kraujo dalim durų antstaktį ir abi staktas, ir nė vienas jūsų teneišeina iki ryto iš savo namų angos! ²³ Nes VIEŠPATS pereis užmušdamas egiptiečius. Pamatęs kraują ant durų antstakčio ir abiejų staktų, VIEŠPATS aplenks angą ir neleis žudytojui įsibrauti į jūsų namus ir jus užmūsti. ²⁴ Taigi laikykite šitą įsakymą tau ir tavo vaikams amžinai galiojančiu įstatu. ²⁵ Kai atvyksite į šalį, kuria

1 T.y. avinėlių ar ožiuką

2 Lit. tarp abiejų vakarų

3 T.y. avinėlių

4 T.y. visą, nesupjaustytą į gabalus

5 Hbr. pesach; gr. pascha

6 Arba: išgaishintas iš

7 Lit. Pirmąją dieną turi jums įvykti šventinis susirinkimas ir septintąją dieną turi jums įvykti šventinis susirinkimas.

8 SamG; ~M

9 Arba: išgaishintas iš

10 iš gardų

11 Arba: pasiimkite su ryžtu; S: skubiai pasiimkite

VIESPATS jums duos, kaip yra pažadėjęs, laikykite šitas apeigas.

26 Kai jūsų sūnūs jus paklaus: „Ką jums reiškia šitos apeigos?“, 27 atsakykite: „Tai yra Pesacho auka VIESPACIUI, kuris, užmušdamas egiptiečius, aplenkė izraelių namus Egipte ir mūsų namus apsaugojo“¹. Tada žmonės nusilenkė ir kniūpstė pagarbino. 28 Nuėję izraeliai padarė visai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei ir Aharonui.

1-13 Lev 23, 5; Sk 9, 1-5; 28, 16; Dt 16, 1-2 14-20 Iš 23, 15; 34, 18; Lev 23, 6-8; Sk 28, 17-25; Dt 16, 3-8 23 Hbr 11, 28

Pirmagimių mirtis

29 Vidunaktį VIESPATS išžudė visus pirmagimius Egipto šalyje, pradedant Faraono pirmagimiu, kuris turėjo sėdėti jo soste, ir baigiant pirmagimiu kalinio, sėdinčio kalėjime, ir visus gyvulių pirmagimius. 30 Tą naktį atskėlė Faraonas—jis pats, jo tarnai ir visi egiptiečiai,—ir pasigirdo garsus dejavimas Egipte, nes neliko namų, kuriuose nebūtų buvę numirėlių.

29 Iš 4, 22-32

Faraonas leidžia išvykti

31 Jis nakčia pasišaukdino Mozę bei Aharoną ir tarė: „Kelkitės, išeikite iš mano tautos, ir jūs, ir izraeliai! Eikite, pagarbinkite VIESPATĮ, kaip jau esate reikalavę! 32 Pasiimkite ir savo mažuosius gyvulius bei galvijus, kaip jau esate reikalavę! Eikite, išmelskite ir man palaiminimą!“

33 Egiptiečiai skatino žmones, norėdami juos skubiai išsiųsti iš šalies, nes jie manė: „Mes visi išmirsime!“ 34 Taigi žmonės užsikėlė ant pečių savo dar neįaugintą teslą, savo duonkubilius, įvyniotus į jų apsiaustus. 35 Be to, izraeliai buvo padarę, kaip Mozė buvo paliepęs: jie buvo išprašę iš egiptiečių sidabrinių bei auksinių papuošalų ir drabužių. 36 VIESPATS taip palankiai buvo nuteikęs tiems žmonėms egiptiečius, jog tie patenkino jų prašymą. Taip jie apiplėšė egiptiečius.

35-36 Iš 3, 21-22

Kelionė iš Ramzio į Sukotą

37 Izraeliai sukilo žygiuoti iš Ramzio į Sukotą: kokie šeši šimtai tūkstančių pėsčių, vienu vyrų, neskaiciuojant moterų ir vaikų. 38 Taip pat daug mišrių žmonių traukė su jais aukštyn, ir mažieji gyvuliai bei galvijai, labai didelis gyvulių skaičius. 39 Ir jie kepė iš teslos, kurią buvo išsinešę iš Egipto, neraugintos duonos papločius, nes ji dar nebuvo irūgusi, kadangi jie buvo išvaryti iš Egipto ir nebegalėjo delsti. Tad nė paviržio jie nebespėjo pasidaryti.

40 Laikas, kurį izraeliai išbuvo Egipte, buvo keturi šimtai trisdešimt metų. 41 Pasibaigus keturiems šimtams trisdešimčiai metų, kaip tik tą dieną visi VIESPATIES pulkai iškeliavo iš Egipto šalies. 42 Tą naktį budėjo VIESPATS, norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies. Tą naktį turi budėti VIESPACIUI visi izraeliai per savo kartas.

40 Pr 15, 13; Gal 3, 17

Pesacho nuostatų papildymas

43 VIESPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Šitie yra Pesacho įstatai:

Jokiam svetimšaliui nevalia jo valgyti, 44 tačiau kiekvienas už pinigus nupirtas vergas turi teisę jį valgyti tada, kai būsi jį apipjaustęs. 45 Įnamiui ir samdiniui neleista jo valgyti.

46 Vienuose namuose jis turi būti valgomas. Tau nevalia išnešti mėsos iš namų laukan, ir jokio kaulo jums neleidžiama jam sulaužyti. 47 Visa Izraelio bendruomenė turi jį švesti.

48 O jei ateivis apsistotų pas tave ir norėtų švesti Pesachą VIESPACIUI, tai turi būti apipjaustomi visi jo vyriškiai. Tik tada jis galės dalyvauti jo šventime², ir jis turi būti laikomas tarsi vietinis šalies gyventojas. Bet jokiam neapipjaustytam neleidžiama jo valgyti. 49 Vienas ir tas pats įstatymas turi galioti čiabuviui ir ateiviui, apsistojusiam tarp jūsų“.

50 Taigi izraeliai darė visai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei ir

Aharonui. ⁵¹ Ir tą pačią dieną VIESPATS išvedė izraelius, susirikiavusius pulkais, iš Egipto šalies.

46 Sk 9, 12; Jn 19, 36

Potvarkiai apie neraugintą duoną ir pirmagimių išpirkimą

13 VIESPATS kalbėjo Mozei: ² „Pašventink man visus pirmagimius! Visų izraelių iščių pirmasis vaisius¹, ar jis būtų žmonių ar gyvulių, man priklauso“.

³ Moze tarė žmonėms: „Atsiminkite šitą dieną, kurią išėjote iš Egipto, iš vergystės namų, nes galinga ranka² VIESPATS jus išvedė iš čia. Tad nieko rauginta nevalia valgyti.

⁴ Šiandien—Abibo³ mėnesį—jūs išvykstate. ⁵ Kai VIESPATS tave nuves į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, chivų ir jebusiečių šalį, kurią tau duoti jis prisiekė tavo protėviams,—šalį, plūstančią pienu ir medum,—turėsi atlikti šitas apeigas šį mėnesį.

⁶ Septynias dienas turėsi valgyti neraugintą duoną, ir septintąją dieną turi įvykti šventė VIESPACIUI.

⁷ Nerauginta duona turi būti valgoma per septynias dienas. Nieko rauginta neturi matyti pas tave, ir jokio raugo neturi matyti visoje tavo srityje. ⁸ Ir tu turi aiškinti savo sūnui tą dieną, sakydamas: „Tai daroma dėl to, ką VIESPATS man padarė, kai išvykau iš Egipto“. ⁹ Tai tebūnie tau kaip ženklas ant tavo rankos ir priminimas ant tavo kaktos⁴, kad VIESPATIES įstatymas⁵ būtų tavo lūpose, nes galinga ranka VIESPATS tave išvedė iš Egipto. ¹⁰ Tad kasmet vykdyk šitą nuostatą jam skirtu laiku.

¹¹ Kai VIESPATS tave nuves į kanaaniečių šalį, kaip jis yra priesaika pažadėjęs tau ir tavo protėviams, ir tau ją duos, ¹² tu kiekvieną pirmąjį iščių

vaisių⁶ turi perleisti VIESPACIUI. Be to, kiekvienas vyriškos lyties gyvulių pirmdėlys, kuris jums teks, turi priklausyti VIESPACIUI. ¹³ Kiekvieną pirmėlį asilaitį tu turi išpirkti ėriuku, o jei neišpirksi, turi jam nusukti sprandą. Tu turi išpirkti kiekvieną žmonių pirmagimį tarp tavo sūnų. ¹⁴ Ir kai ateityje tavo sūnus tave paklaus: „Ką tai reiškia?“, tu turi jam atsakyti: „Galinga ranka VIESPATS mus išvedė iš Egipto, iš vergystės namų. ¹⁵ Kadangi Faraonas užsispyrė, nenorėdamas mūsų paleisti, VIESPATS nužudė visus pirmagimius Egipto šalyje, pradedant žmonių pirmagimiais ir baigiant gyvulių pirmdėliais. Todėl aš aukuju VIESPACIUI kiekvieną vyriškos lyties pirmąjį iščių vaisių ir išperku kiekvieną savo sūnų pirmagimį. ¹⁶ Tai tebūnie kaip ženklas ant tavo rankos ir kaip žymės ant tavo kaktos, kad galinga ranka VIESPATS mus išvedė iš Egipto“.

2 Sk 3, 13; Lk 2, 23 12 Lk 2, 23

Kelionė iš Sukoto ligi Nendrių jūros

¹⁷ Faraonui paleidus žmones, Dievas jų nevedė filistinų šalies keliu, nors tas būtų buvęs arčiausias, nes Dievas pagalvojo: „Žmonės, numatydami karą, imtų gailėtis ir panorėtų grįžti į Egiptą“. ¹⁸ Todėl Dievas pasuko tautą į dykumos kelią Nendrių jūros linkui. Išsirikiavę kautynių tvarka, izraeliai traukė aukštyn iš Egipto šalies.

¹⁹ Moze pasiėmė su savim Juozapo kaulus, nes pastarasis buvo saikdintė prisaiikdines izraelius, tardamas: „Dievas tikrai rūpinsis jumis; paskui jūs turite nueiti iš čia aukštyn mano kaulus su savim“.

²⁰ Jie traukė toliau iš Sukoto ir pasistatė stovyklas Ėtame, dykumos pakraštyje. ²¹ O VIESPATS ėjo pirma jų dieną debesies stulpe, norėdamas juos vesti keliu, o naktį ugnies stulpe, norėdamas jiems šviesti, kad jie galėtų žygiuoti dieną ir naktį. ²² Nei debesies stulpas dieną, nei ugnies stulpas naktį nepaliko savo vietos tautos priešaky.

19 Pr 50, 25; Još 24, 32

1 Lit. Kas pirmas tarp izraeliečių atidaro bet kurias iščias

2 Lit. rankos stiprybė

3 Lit. Varpų

4 Lit. tavo tarpuakėje

5 T.y. įstatymo mokymas

6 Lit. pirmąsyk pradarantį iščias

14 ² VIESPATS kalbėjo Mozei: „Sakyk izraeliams, kad jie apsigręžtų ir stovyklautų ties Pi-Hachirotu, tarp Migdolo ir jūros, ties Baal-Sefonu. Jūs turite pasistatyti stovyklas priešais jį, pajūryje. ³ Tada Faraonas pagalvos apie izraelius: „Jie sumišę klaidžioja šalyje; dykuma juos laiko uždariusi“. ⁴ Ir taip sukietinsiu Faraono širdį, jog jis ims jus vytis, kad pasirodyčiau garbingas per Faraoną bei visą jo kariuomenę ir kad egiptiečiai žinotų, jog aš esu VIESPATS“. Ir jie taip padarė.

Faraonas pasiveja izraelius

⁵ Egipto karaliui buvo pranešta, kad tauta pabėgusi. Tada pakito Faraono ir jo tarnų nusistatymas tautos atžvilgiu, ir jie tarė: „Ką čia padarėme, paleisdami Izraelį nuo mums einamos baudžios!“ ⁶ Tad jis pasikinkydino kovos vežimą ir paėmė su savim savo kariuomenę. ⁷ Jis paėmė šešis šimtus rinktinių kovos vežimų ir visus kitus Egipto kovos vežimus su skydininkais¹ juose visuose. ⁸ VIESPATS taip sukietino Egipto karaliaus širdį, kad jis vijosi izraelius, kai izraeliai buvo drąsiai² beiseina. ⁹ Egiptiečiai—visi Faraono kovos vežimų žirgai, jo vežimų važiuotojai³ ir jo kita kariuomenė—juos vijosi ir užklupo bestovyklaujantį pajūryje, prie Pi-Hachiroto, ties Baal-Sefonu.

Izraeliai pereina per jūrą, o egiptiečiai paskęsta joje

¹⁰ Faraonui priartėjus ir izraeliams pakėlus akis, pasirodė egiptiečiai, beatitraukia jiems iš paskos. Tada jie labai išsigando. Izraeliai šaukėsi VIESPATIES. ¹¹ Ir jie prikašiojo Mozei: „Ar todėl, kad nebuvo kapų Egipte, mus išsivedei, kad numirtume dykumoje? Ką čia mums padarei, išvesdamas mus iš Egipto!“ ¹² Argi ne tą pat kalbėjome tau jau

Egipte, sakydami: „Palik mus ramybėje! Tegul vergausime egiptiečiams? Nes nums būtų buvę geriau vergauti egiptiečiams, negu mirti dykumoje“.

¹³ Bet Mozė atsakė žmonėms: „Nebijokite! Tvirtai laikykitės, ir patirsite VIESPATIES išgelbėjimą, kurį jis šiandien jums įvykdys, nes egiptiečių, kuriuos šiandien matote, niekad daugiau nebematysite. ¹⁴ VIESPATS kariaus už jus, o jūs turite būti ramūs!“

¹⁵ VIESPATS tarė Mozei: „Ko šaukies manęs? Kalbėk izraeliams, kad jie sukiltų eiti. ¹⁶ O tu pakelk savo lazda, ištiesk savo ranką virš jūros ir perskelk ją, kad izraeliai galėtų eiti sausu dugnu per jūros vidurį. ¹⁷ O aš štai taip sukietinsiu egiptiečių širdį, jog jie įtrauks paskui juos, kad įgyčiau garbę, įveikdamas Faraoną ir visą jo kariuomenę, jo kovos vežimus ir jo vežimų važiuotojus. ¹⁸ Ir egiptiečiai turės pažinti, kad aš esu VIESPATS, kai būsiu įgijęs garbę, įveikdamas Faraoną, jo kovos vežimus ir jo vežimų važiuotojus“.

¹⁹ Dievo angelas, kurisėjo Izraelio kariuomenės⁴ priešakyje, atsitraukęsėjo jų užnugaryje. Debesies stulpas paslinko iš jų priešakio ir atsistojo jiems iš užpakalio. ²⁰ Taip jis atėjo į tarpą, skiriantį Egipto kariuomenę nuo Izraelio kariuomenės. Debesis pasidarė tamsus, ir jie taip praleido naktį⁵, jog nepriartėjo vieni prie kitų per visą naktį.

²¹ Mozei ištiesus ranką virš jūros, VIESPATS visą naktį varė jūrą atgal smarkiu rytėju ir pavertė jūrą sausuma. Tada persiskyrė vandenys, ²² ir izraeliai išgyiavo į jūrą sausu dugnu, o vandenys jiems sudarė sieną jų dešinėje ir kairėje.

²³ Egiptiečiai vydamies įėjo paskui juos į jūrą—visi Faraono žirgai, jo kovos vežimai ir jo vežimų važiuotojai. ²⁴ Rytinės sargybos metu VIESPATS ugnies ir debesies stulpe pažvelgė žemyn į egiptiečių kariuomenę ir sukėlė samysį egiptiečių kariuomenėje. ²⁵ Jis stab-

1 Lit. trečiaisiais. Kiekvienas vežimas turėjo trijulę: skydo laikytoją, važiuotoją ir kovotoją.

2 Lit. su pakelta ranka

3 Arba: raiteliai

4 Lit. stovyklos

5 Rk. Hbr. tekstas apgadintas. M lit.: Ir buvo debesis ir tamsa, ir jis nušvietė naktį

dė¹ jų kovos vežimų tekinius ir padarė, kad jie tik vargais negalais begalėjo važiuoti pirmyn. Egiptiečiai sakė: „Bėkime nuo izraelių, nes VIESPATS kariauja už juos prieš Egiptą!“

26 Tada VIESPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką virš jūros, kad vandenys sugrižtų ant egiptiečių, ant jų vežimų ir ant jų vežimų važiuotojų!“ 27 Mozė ištiesė ranką virš jūros, ir, rytui brėkstant, jūra grįžo į savo pirmąją vietą. Tuo metu egiptiečiai bėgo jai priešais. Taip VIESPATS sukratė egiptiečius į jūrą. 28 Vandenis sugrižo ir užliejo visos Faraono kariuomenės kovos vežimus ir važiuotojus, kurie buvo nusekę paskui juos į jūrą. Nė vieno iš jų nebeliko. 29 O izraeliai buvo žygiavę sausu dugnu per jūrą, ir vanduo jiems sudarė sieną jų dešinėje ir kairėje.

30 Taip VIESPATS tą dieną išgelbėjo Izraelį iš egiptiečių rankų, ir Izraelis matė egiptiečius negyvus ant jūros kranto. 31 Kai Izraelis pamatė didįjį galybės veiksma², kurį VIESPATS buvo nuveikęs prieš egiptiečius, žmonės bijojo VIESPATIES; jie tikėjo VIESPAČIU ir jo tarnu Moze.

221 Kor 10, 1-2; Hbr 11, 29

Jūros giesmė

15 Tasyk Mozė ir izraeliai giedojo VIESPAČIUI šią giesmę. Jie tarė:

- „Noriu giedoti VIESPAČIUI,
nes jis tikrai prakilnus!
Žirgus ir jų važiuotojus jis
sumetė į jūrą.
2 VIESPATS yra mano stiprybė ir
mano giesmė,
ir jis tapo mano gelbėtoju.
Tai mano Dievas—noriu jį girti;
mano tėvo Dievas—
noriu jį aukštinti.
3 VIESPATS yra kovotojas;
VIESPATS—jo vardas.
4 Faraono vežimus ir jo
kariuomenę jis įmetė į
marias,

- ir jo rinktiniai skydininkai
nuskendo Nendrių
jūroje.
5 Vilnys užklojo juos;
jie nugrimzdo į gelmes kaip
akmuo.
6 Tavo dešinė, o VIESPATIE,
didinga [savo] jėga;
tavo dešinė, o VIESPATIE,
sutriuškina priešą.
7 Savo prakilnybės didybe tu
partrenki savo
priešininkus.
Tu paleidi savo narsą—jis
suėda juos kaip
ražienas.
8 Tavo nosiai papūtus, susikaupė
vandenys.
Stačios stovėjo kaip
užtvanka bangos.
Sukrešėjo vilnys marių
širdyje.
9 Priešas tarė: „Vysiuos,
pasivysiu,
padalinsiu grobį; jais
pasigiešiu!
Išsitrauksiu kardą—juos
iškirs mano ranka!“
10 Tu papūtei savo kvapą—juos
apdengė marios;
jie nuskendo kaip švinas
galinguose vandenyse.
11 Kas yra tau, VIESPATIE, lygus
tarp dievų?
Kas pasirodo toks didingas,
kaip tu, šventumu?
Toks baisus garbingais
darbais, stebukladarys?
12 Tu ištiesei savo dešinę—
juos prarijo žemė.
13 Iš malonės buvai vadas tautos,
kuriai atpirkai.
Rūpestingai ją vedei savo
galia į savo šventąją
buveinę.
14 Išgirdo tautos—krūptelėjo;
mėšlungiai suėmė Filistijos
gyventojus.
15 Tasyk išsigando Edomo kilčių
vadai.
Moabo galiūnai—juos
apėmė virpuls.
Nusiminė visi Kanaano
gyventojai.
16 Juos apniko siaubas ir išgąstis.

1 SamGS; M: numovė

2 Lit. didžiąją ranką

Dėl tavo rankos galios jie
liko nebyliai kaip
akmenys,
kol pražygiavo tavo tauta, o
VIESPATIE,
kol pražygiavo tauta, kuria
išigijai.
17 Tu parsivedei ir pasodinai juos į
savo nuosavą kalnyną,
į vietą kuria tu,
VIESPATIE, paruošei
sau gyventi,
į šventovę, o VIESPATIE,
kuria įkūrė tavo
rankos.

18 VIESPATS karaliauja per amžių
amžius!“

19 Kai Faraono žirgai su jo kovos
vežimais ir jo vežimų važiuotojais įėjo į
jūrą, VIESPATS sugrąžino ant jų jūros
vandenį, o izraeliai buvo žygiavę sausu
dugnu per jūrą.

1 Apr 15, 3 2 Ps 118, 14; Jez 12, 2

Mirjamos giesmė

20 Tada pranašė Mirjama,
Aharono sesuo, pasiėmė į ranką būgną,
ir visos moterys išėjo paskui ją su
būgnais ir šokiais. 21 Ir kaip priegiesmį
Mirjama jiems giedojo¹:

„Giedokite VIESPAČIUI, nes jis
tikrai prakilnus!

Žirgus ir jų važiuotojus jis
sumetė į jūrą“.

Prie Maros vandenų ir Ėlimo

22 Paskui Mozė vedė Izraelį toliau
nuo Nendrių jūros, ir jie išėjo į Šūro
dykumą. Tris dienas ėjo per dykumą,
nerasdami vandens. 23 Atvykę į Marą,
jie negalėjo gerti Maros vandens, nes jis
buvo kartus. Todėl tą vietą² praminė
Mara³. 24 Žmonės murmėjo prieš Mozę,
klausdami: „Ka gersime?“ 25 Moze⁴
šaukėsi VIESPATIES, ir VIESPATS jam
parodė medį. Jam tą įmetus į vandenį,
vanduo pasidarė gėlas.

Ten jis⁵ davė jai⁶ statutą bei
teisę, ir ten ją bandė. 26 Ir jis tarė: „Jei
atidžiai klausysit VIESPATIES, savo
Dievo, paliepiamo, darysi, kas teisu jo
akyse, kreipsi dėmesį į jo įsakymus ir
laikysies visų jo nuostatų, tai ant tavęs
neužleisiu nė vienos iš tų ligų, kurias
užleisdau ant egiptiečių, nes aš,
VIESPATS, esu tavo gydytojas“.

27 Paskui jie atvyko į Ėlimą, kur
buvo dvylika vandens šaltinių ir
septyniadešimt palmių, ir ten įsiruošė
stovyklas prie vandens.

Mana ir putpelės Sino dykumoje

16 Paskui jie pakilo eiti iš Ėlimo, ir
visa izraelių bendruomenė atvyko
į Sino dykumą, esančią tarp Ėlimo ir
Sinajaus, antrojo mėnesio penkioliktają
dieną po to, kai buvo išvykę iš Egipto
šalies. 2 Visa izraelių bendruomenė
murmėjo prieš Mozę ir Aharoną
dykumoje. 3 Izraeliai jiems sakė: „O
kad būtume mirę VIESPATIES ranka
Egipto šalyje, kai sėdėjome prie mėsos
puodų, kai valgėme duonos iki sočiai!
Bet mus išvedėte į šitą dykumą, kad
numarintumėte badų visą tą būrį“.

4 Tada VIESPATS tarė Mozei:
„Štai aš jums leisiu lyti duoną iš
dangaus. Žmonės turi išeiti ir kasdien
susirinkti, kiek reikia dienai, kad
išbandyčiau, ar jie klausys mano
nurodymo, ar ne. 5 O šestąją dieną,
jiems paskirsčius, ką bus parsinešę, bus
dvigubai tiek, kiek jie šiaip kasdien
susirinks“.

6 Taigi Mozė ir Aharonas tarė
visiems izraeliams: „Vakare patirsite,
kad VIESPATS jus išvedė iš Egipto
šalies, 7 ir rytmetį išvysite VIESPATIES
garbę, nes jis išgirdo jūsų murmėjimus
prieš VIESPATĮ. O kas mes esame, kad
murmame prieš mus?“ 8 Ir Mozė pridūrė:
„[Tai patirsite,] kai VIESPATS jums
duos vakare mėsos valgyti ir rytmetį
duonos iki sočiai, kai VIESPATS išgirs
jūsų murmėjimus, kuriais jūs murmate
prieš jį. O kas mes esame? Ne prieš mus
nukreipti jūsų murmėjimai, bet prieš
VIESPATĮ“.

1 Lit. Mirjama jiems atsakė

2 GS; M: ją

3 Hbr. mārā, „karti“

4 SamGSV; M: Jis

5 T.y. Viešpats

6 T.y. tautai

9 Paskui Mozė tarė Aharonui: „Sakyk visai izraelių bendruomenei: „Priartėkite prie VIESPATIES, nes jis išgirdo jūsų murmėjimus““. 10 Aharonui tebekalbant į visą izraelių bendruomenę, jie nusigrežė į dykumą, ir ten¹, debesyje, pasirodė VIESPATIES skaistybė.

11 VIESPATS kalbėjo Mozei: 12 „Išgirdau izraelių murmėjimus. Sakyk jiems: „Tarp prietėmio ir sutemos“² gausite valgyti mėsos, o rytmetį pasisotinsite duona, kad žinotumėte, jog aš esu VIESPATS, jūsų Dievas““.

13 Vakare užskrido putpelės ir apdengė stovyklą, o rytmetį rasos klodas buvo aplink stovyklą. 14 Rasos klodui pakilus, pasirodė dykumos paviršiuje smulkūs dribsniai, smulkūs, kaip šerkšnas ant žemės. 15 Tai pamatę, izraeliai tarė vienas kitam: „Kas³ tai yra?“, nes jie nežinojo, kas tai. Mozė jiems paaiškino: „Tai duona, kurią VIESPATS jums davė valgyti. 16 Štai ką VIESPATS įsakė: „Prisirinkite jos tiek, kiek kiekvienas gali suvalgyti: po omeri⁴ galvai, žiūrėdami savo asmenų skaičiaus. Kiekvienas iš jūsų turi paimti tiems, kurie yra jo palapinėje““.

17 Izraeliai taip padarė; jie prisirinko—vienas daug, kitas mažą. 18 Bet, jiems seikėjant omeriu, kas daug buvo prisirinkęs, neturėjo per daug, o kas mažą, tam nebuvo per mažą. Kiekvienas iš jų buvo tiek prisirinkęs, kiek galėjo suvalgyti. 19 Tada Mozė jiems tarė: „Nė vienas tenepalieka nieko iš to ligi ryto“. 20 Bet jie nepaklaūsė Mozės, ir kai kurie paliko dalį ligi ryto. Ta sukirmijo ir ėmė dvokti. Tad Mozė supyko ant jų. 21 Jie tai rinkdavosi kas rytą, kiekvienas, kiek jis galėjo suvalgyti. O saulei įkaitus, tai sutirpdavo. 22 Šeštąją dieną jie prisirinko dvigubai tiek duonos: po du omerius kiekvienam. Visiems bendruomenės kilčių vadams atėjus ir tai

pranešus Mozei, 23 šis jiems tarė: „Štai ką VIESPATS įsakė: „Rytoj turi būti šabata, šventa poilsio diena, skirta VIESPACIUI. Ką norite kepti, iškepkitė, ir ką norite virti, išvirkite, o visa, kas atlieka, pasidėkite į šalį, kad palaikytumėte iki ryto““. 24 Taigi jie padėjo tai į šalį ligi ryto, kaip Mozė buvo įsakęs. Tai nepasmirdo, ir tame nepriviso kirmėlių. 25 Paskui Mozė tarė: „Valgykite tai šiandien! Nes šiandien yra šabata VIESPACIUI. Šiandien nieko nerasite lauke. 26 Šešias dienas turite tai rinkti, o septintąją dieną, per šabatą⁵, nieko nebus““.

27 Vis dėlto septintąją dieną kai kurie iš tautos išėjo rinkti, bet nieko nerado. 28 Tada VIESPATS tarė Mozei: „Kaip dar ilgai nenorėsite laikytis mano įsakymų ir nurodymų? 29 Žiūrėkite, VIESPATS jums davė šabatą. Todėl šeštąją dieną jis duoda jums duonos dviem dienoms. Kiekvienas iš jūsų turi pasilikti savo vietoje. Nė vienas neturi išeiti iš savo buveinės septintąją dieną“. 30 Tad tauta šventė šabatą septintąją dieną.

31 Izraeliai ją⁶ praminė mana. Ji buvo balta kaip koriandros sėkla, o jos skonis—tarsi meduolio. 32 Mozė tarė: „Štai ką VIESPATS įsakė: „Priberkite omerį jos išlaikyti jūsų būsimoms kartoms, kad jos gautų pamatyti duoną, kurią jus valgydinau dykumoje, jus išvedęs iš Egipto šalies“. 33 Taigi Mozė tarė Aharonui: „Paimk vieną asotį, suberk į jį visą omerį manos ir jį padėk VIESPATIES akivaizdoje, kad būtų išlaikytas jūsų būsimoms kartoms“. 34 Aharonas padarė⁷, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei: Aharonas jį padėjo ties Įstatymu⁸, kad būtų išlaikytas. 35 Izraeliai valgė maną per keturiasdešimt metų, kol jie atėjo į

1 Lit. štai
2 Lit. abiejų vakarų
3 Hbr. măn
4 1 omeris ≈ 4l

5 Lit. yra šabata; per ją
6 T.y. duoną
7 Posakis, panašus į šita, perrašant yra išleistas M tekste.
8 T.y. dviem Dekalogo plokštelėmis, idėtomis į Sendoros skrynį

apgyventą šalį. Jie valgė maną tol, kol atėjo prie Kanaano šalies sienos.

36 [Omeris yra dešimtoji efos dalis.]

4 Jn 6, 31 15 1 Kor 10, 3 18 2 Kor 8, 15 23 Is 20, 8-11 31 Sk 11, 7-8 33 Hbr 9, 4 35 Jos 5, 12

Vanduo iš uolos

17 Paskui jie—visa izraelių bendruomenė—traukė toliau iš Sino dykumos pastočiui, kaip VIESPATS įsakydavo, ir pasistatė stovyklą Refidime. Bet žmonės neturėjo vandens atsigerti. ² Tada žmonės susivaidijo su Moze. Jie reikalavo: „Duok¹ mums vandens atsigerti!“ Moze jiems atsakė: „Ko vaidijatės su manim? Kam gundote VIESPATI?“ ³ Bet žmonės ten troško vandens. Todėl žmonės murmėjo prieš Moze. Jie sakė: „Kodėl tu leidai mums atkilti iš Egipto, kad numarintum troškuliui mus, mūsų vaikus ir gyvulius?“

⁴ Tada Moze šaukėsi VIESPATIES, tardamas: „Ką turiu daryti šitiems žmonėms? Dar kiek, ir jie mane užmuš akmenimis!“ ⁵ VIESPATS atsakė Mozei: „Eik pirmyn tautos priešaky ir paimk su savim Izraelio vyresniusius. Taip pat pasiimk į ranką savo lazda, kuria sudavei į Nila, ir eik. ⁶ Štai aš ten stovėsiu ties tavim ant uolos, Chorebe. Tau sudavus į uolą, iš jos išteks vanduo. Taip galės atsigerti tauta“. Moze taip padarė Izraelio vyresniųjų akyse. ⁷ Ir jis praminė tą vietą „Masa“² ir „Meriba“³—dėl to, kad izraeliai [ten] buvo vaidijęsi ir gundę VIESPATI, sakydami: „Ar VIESPATS yra tarp mūsų, ar ne?“

1-7 Sk 20, 2-13

Izraeliai nugalė amalekiečius

⁸ Paskui atžygiavo amalekiečiai ir kariavo su Izraeliu Refidime. ⁹ Moze tarė Jošuvai: „Pasirink⁴ vyrų ir išžygiuok kariauti prieš amalekiečius! Rytoj aš atsistosis ant kalvos viršūnės, laikydamas Dievo lazda rankoje“. ¹⁰ Jošuva padarė, kaip Moze jam buvo

liepęs, ir išžygiavo⁵ kariauti prieš amalekiečius. O Moze, Aharonas ir Chūras užlipo į kalno viršūnę. ¹¹ Kol Moze laikė pakėles rankas⁶, Izraelis turėjo viršų; o kai tik jis nuleisdavo rankas, amalekiečiai imdavo viršų. ¹² Mozės rankoms pailsus, jie paėmė akmenį ir jį padėjo po juo, ir jis atsisėdo ant jo. Aharonas ir Chūras laikė parėmę jo rankas, vienas iš vienos, kitas iš kitos pusės, ir jo rankos liko nepajudėjusios iki saulės laidos. ¹³ Taip Jošuva nugalėjo Amaleką ir jo kariuomenę kalavijo ašmenimis.

¹⁴ Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Tai išrašyk į ritinį atminimui ir duok išgirsti Jošuvai: „Esu pasiryžęs dildyti išdildyti Amaleko atminimą iš po dangaus“. ¹⁵ Moze pastatė aukurą ir jį pavadino „Jahve nisi“⁷. ¹⁶ Ir jis tarė:

„Ranka į VIESPATIES vėliavą⁸!
VIESPATS kariaus prieš
Amaleką
iš kartos į kartą!“

14 Dt 25, 17-19; 1 Sam 15, 2-9

Jitras apsilanko pas Moze

18 Jitras, Midjano kunigas, Mozės uošvis, išgirdo visa, ką Dievas buvo padaręs Mozei ir savo tautai Izraeliui, kad VIESPATS buvo išvedęs Izraelį iš Egipto. ² Jitras, Mozės uošvis, buvo priglaudęs Šiporą, Mozės žmoną, po to, kai šis buvo ją pasiuntęs atgal, ³ ir jos abu sūnus. Vienas iš jų buvo vardu Gēršomas, nes Moze⁹ sakė: „Buvau ateivis svetimoje šalyje“, ⁴ o kitas vadinosi Eliezeris, nes [jis sakė]: „Mano tėvo Dievas buvo mano pagalba ir mane išgelbėjo nuo Faraono kalavijo“.

⁵ Jitras, Mozės uošvis, atėjo su jo sūnumis ir žmona pas Moze į dykumą, kur tas stovyklavo, prie Dievo kalno.

1 SamGSV; M: Duokite

2 T.y. Gundumu

3 T.y. Vaidu

4 GS; M: Parink mums

5 GS; ~M

6 SamVrs; M: ranką

7 T.y. Jahvė—mano vėliava.

8 Rk. Hbr. tekstas neaiškus.

9 Lit. jis

6 Jis davė žinią Mozei¹: „Aš, tavo uošvis Jitras, ateinu“² pas tave, taip pat [ateina] tavo žmona ir abu jos sūnūs su ja“³. 7 Mozė, išėjęs pasitikti savo uošvio, nusilenkė ir jį pabučiavo. Pasisveikinę jie įėjo į palapinę. 8 Mozė papasakojo savo uošviui visa, ką VIESPATS dėl Izraelio buvo padaręs Faraonui ir egiptiečiams, visą vargą, juos užtikusį kelyje, ir kaip VIESPATS juos buvo išgelbėjęs. 9 Jitras džiaugėsi dėl viso gero, kurį VIESPATS buvo padaręs Izraeliui, kai jį išgelbėjo iš egiptiečių rankos. 10 Ir Jitras tarė: „Tebūnie pagarbintas VIESPATS, kuris jus išgelbėjo iš egiptiečių ir Faraono rankos, kuris išgelbėjo tautą iš egiptiečių slegiančios rankos! 11 Dabar žinau, kad VIESPATS yra didesnis už visus dievus, nes kaip tik tu, kuo jie³ pasirodė jums įžūlus, [jis sužlugdė juos]“⁴. 12 Paskui Jitras, Mozės uošvis, paėmė deginamąją auką ir pjaunamųjų aukų Dievui. Tada Aharonas ir visi Izraelio vyresnieji atėjo valgyti duonos su Mozės uošviu Dievo akivaizdoje.

13 Kitą dieną Mozė atsisėdo žmonių teisti, o žmonės stoviniavo prie Mozės nuo ryto iki vakaro. 14 Mozės uošvis, pamatęs visa, ką anas darė žmonėms, paklausė: „Kas tai per dalykas, kurį atlieki žmonėms? Kodėl tu sėdi vienas, kai visi žmonės stoviniuoją prie tavęs nuo ryto iki vakaro?“

15 Mozė atsakė savo uošviui: „Dėl to, kad žmonės ateina pas mane Dievo pasiklausti. 16 Kai jie turi kokią ginčą, ateina pas mane, kad išspręščiau vieno kitam keliamą bylą ir supažindinčiau su Dievo nuostatais ir jo nurodymais“.

17 Bet Mozės uošvis jam tarė: „Tai nepraktiška, ką tu darai! Kaip tu pats, taip ir šitie žmonės, kurie yra su tavim, visiškai nusikamuosite, nes tau per sunkus tas darbas; tu negali vienas jo atlikti. 19 Dabar paklausk mano

patarimo⁵, o Dievas tebūnie su tavim! Tu pats atstovauk žmonėms Dievo akivaizdoje ir pats atnešk jų⁶ ginčus pas Dievą. 20 Pamokyk juos nuostatų bei įstatymų ir jiems paaiškink, kaip jie turi elgtis ir ką daryti. 21 Be to, tu pats išsirink iš visos tautos gabių vyrų, dievobaimingų, patikimų vyrų, kurie nekenčia kyšių, ir juos paskirk jiems⁷ tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais, 22 kad jie visuomet teistų žmones. Kiekvieną svarbią bylą jie turi tau pateikti, o kiekvieną paprastą bylą patys nuspręsti. Taip sau palengvink naštą, ir tegul jie neša ją su tavim. 23 Jei įvykdysi šią dalyką ir tau Dievas tai įsakys, tai galėsi išverti. Taip pat visi šitie žmonės pareis namo⁸ patenkinti“.

24 Mozė paklaūšė savo uošvio patarimo ir padarė visa, ką jis buvo sakęs. 25 Mozė išrinko gabių vyrų iš viso Izraelio ir juos padarė tautos vadais—tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais. 26 Ir jie visuomet teisė žmones. Svarbią bylą jie pateikdavo Mozei, o kiekvieną paprastą bylą patys nusprendavo.

27 Paskui Mozė išleido savo uošvį, ir tas sau ėjo į savo šalį.

3 Apm 7, 29 2-3 Iš 2, 21-22

Dievas apsiereiškia Sinajaus kalne

19 Trečiąjį mėnesį po to, kai izraeliai buvo išvykę iš Egipto šalies, kaip tik tą dieną jie atvyko į Sinajaus dykumą. 2 Jie traukė toliau iš Refidimo, atvyko į Sinajaus dykumą ir pasistatė stovyklas ties kalnu.

3 Paskui Mozė užlipo į Dievo kalną⁹. Tada VIESPATS jam sušuko nuo kalno: „Taip tu turi sakyti Jokūbo namams ir pranešti izraeliams; 4 Jūs patys matėte, ką padariau egiptiečiams ir kaip, nešdamas jus ant erelių sparnų, atgabenau pas save. 5 Taigi

1 GS: Mozei buvo pasakyta

2 SamGS: Štai tavo uošvis Jitras ateina

3 T.y. egiptiečiai

4 Suskliaustas sakinyss, ar jį panašus, yra perrašant išleistas iš originalo.

5 Lit. balso, kuriuo tau patariu

6 GST⁹; ~M

7 T.y. izraeliams

8 Lit. į savo vietą

9 G; M: pas Dievą

dabar, jei atidžiai klausysite manęs ir laikysite mano sandorą, jūs būsite mano ypatinga nuosavybė tarp visų tautų, nes man priklauso visa žemė. ⁶ Jūs turite man būti kunigų karalystė ir šventa tauta. Tai žodžiai, kuriuos tu turi kalbėti izraeliams“.

⁷ Atėjęs Mozė pasišaukė tautos vyresniusius ir jiems persakė visus šituos žodžius, kuriuos VIESPATS jam buvo įsakęs kalbėti. ⁸ Tada visi žmonės, kartu atsiliėpdami, tarė: „Visa, ką VIESPATS kalbėjo, mielai darysime“. Mozė perdavė tautos žodžius VIESPACIUI. ⁹ Tada VIESPATS tarė Mozei: „Štai aš ateisiu pas tave tirstuose debesyse, kad, man kalbant su tavim, tauta girdėtų ir kad jie taip pat visados tavim tikėtų“. Mozė pranešė tautos žodžius VIESPACIUI.

¹⁰ VIESPATS tarė Mozei: „Eik pas žmones ir įsakyk jiems šventintis šiandien ir rytoj. Jie turi išsiskalbti drabužius ¹¹ ir būti pasiruošę trečiajai dienai, nes trečiąją dieną VIESPATS nužengs ant Sinajaus kalno visai tautai matant. ¹² Ir tu turi atitverti žmones aplinkui, tardamas: „Nedriškite lipti į kalną ir paliesti jo krašto! Kiekvienas, kuris palies kalną, turi būti nubaustas mirtim. ¹³ Jokia ranka neturi jo paliesti, o [kas palies,] turi būti užmuštas akmenimis ar nušautas; nei žmogus, nei gyvulys neturi likti gyvas. Tik pratisai pučiant avino raga, jie galės lipti į kalną“.

¹⁴ Mozė nulipo nuo kalno pas žmones ir įsakė žmonėms šventintis, ir šie skalbėsi drabužius. ¹⁵ Jis tarė žmonėms: „Būkite pasiruošę trečiajai dienai; neartėkite prie moters!“

¹⁶ Trečiąją dieną, rytui išaušus, ėmė griausti ir žaibuoti, sunkūs debesys užgulė kalną ir pasigirdo labai stiprus rago gausmas, kad net ėmė drebėti visa tauta, esanti stovykloje. ¹⁷ Tada Mozė išvedė žmones iš stovyklos priešais Dievą, ir jie sustojo kalno papėdėje.

¹⁸ Sinajaus kalnas visas rūko, nes VIESPATS buvo ant jo nužengęs ugnyje. Jo dūmai kilo tarsi lydkrosnės dūmai, ir visas kalnas smarkiai drebėjo. ¹⁹ O rago gausmas ėjo vis stipryn ir stipryn. Mozė

kalbėjo, o Dievas jam atsakė balsu¹. ²⁰ VIESPATS nužengė ant Sinajaus kalno, į kalno viršūnę. VIESPACIUI pasišaukus Mozė į kalno viršūnę, Mozė užlipo. ²¹ VIESPATS tarė Mozei: „Nulipk, įspėk žmones, kad neprasiveržtų pas VIESPATĮ [jo] pamatyti ir daugelis iš jų nežūtų. ²² Taip pat ir kunigai, kurie paprastai artinasi prie VIESPATIES, turi šventintis, kad VIESPATS neišsiveržtų prieš juos“. ²³ Mozė atsakė VIESPACIUI: „Tauta negali lipti į Sinajaus kalną, nes tu pats mus įspėjai, tardamas: „Atitverk kalną ir taip pašventink jį“. ²⁴ VIESPATS jam tarė: „Eik, nulipk ir užlipkite, tu pats ir Aharonas su tavim, tačiau kunigai ir tauta teneprasiveržia lipti pas VIESPATĮ, kad jis neišsiveržtų prieš juos!“ ²⁵ Mozė nulipo pas žmones ir jiems tai pasakė.

5 Dt 4,20; 7,6; 14,2; 26,18; Tit 2,14 6 Apr 1, 6; 5, 10 5-6
1 Pet 2, 9 12-13 Hbr 12, 18-20 16 Apr 4, 5 16-18
Dt 4, 11-12

Dešimt įsakymų

20 Dievas kalbėjo visus tuos žodžius: ² „Aš esu VIESPATS, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergystės namų.

³ Neturėk kitų dievų šalia manęs!

⁴ Nedaryk sau jokio dievuko³, jokio atvaizdo to, kas yra aukštai danguje, ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme! ⁵ Nekniūpok tiesiais ir negarbink jų! Nes aš esu VIESPATS, tavo Dievas, pavydulingas Dievas, atkeršijęs už tėvų nusikaltimą vaikams, trečiajai ir ketvirtajai kartai tų, kurie manęs nekenčia, ⁶ bet rodo malonę tūkstančiams tų, kurie mane myli ir laikosi mano įsakymų.

⁷ Nepiktnaudžiauk VIESPATIES, savo Dievo, vardu, nes VIESPATS nepaliks nenubausto to, kuris piktnaudžiauja jo vardu!

1 Arba: griausmu

2 pro užtvaras

3 T.y. iš medžio išdrožtos, iš akmens iškaltos ar iš metalo išlietos dievų statulos

8 Atsimink šabatos dieną, kad ją laikytum šventa! 9 Šešias dienas tu gali dirbti ir atlikti visą savo darbą, 10 o septintoji diena yra šabata¹, pašvęsta VIESPACIUI, tavo Dievui. Per ją tau nevalia dirbti jokio darbo—nei tau pačiam, nei tavo sūnui ar tavo dukteriai, nei tavo tarnui ar tavo tarnaitai, nei tavo gyvuliui, nei tavo ateiviui, kuris apsisotą tavo miestuose². 11 Nes per šešias dienas VIESPATS padarė dangų, žemę, jūrą ir visą, kas yra juose, o septintąją dieną ilsejosi. Todėl VIESPATS palaimino šabatos dieną ir pareiškė ją esant šventa.

12 Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kad ilgai gyventum žemėje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau duos!

13 Nežmogžudžiauk!

14 Nesvetimoteriauk!

15 Nevok!

16 Neįduyk neteisingai prieš savo artimą!

17 Negeisk savo artimo namų! Negeisk savo artimo žmonos, nei jo vergo, nei jo vergės, nei jo jaučio, nei jo asilo,—nieko, kas priklauso tavo artimui!

4-5 Iš 34, 17; Lev 19, 4; 26, 1; Dt 4, 15-18; 27, 15 5-6 Iš 34, 6-7; Sk 14, 18; Dt 7, 9-10 7 Lev 19, 12 8 Iš 16, 23-30; 31, 12-14 9-10 Iš 23, 12; 31, 15; 34, 21; 35, 2; Lev 23, 8 11 Pr 2, 1-3; Iš 31, 17 12 Dt 27, 16; Mt 15, 4; 19, 19; Mk 7, 10; 10, 19; Lk 18, 20; Ef 6, 2 12 Ef 6, 3 13 Pr 9, 6; Lev 24, 17; Mt 5, 21; 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9; Jok 2, 11 14 Lev 20, 10; Mt 5, 27; 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9; Jok 2, 11 15 Lev 19, 11; Mt 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9 16 Iš 23, 1; Mt 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20 17 Rom 7, 7; 13, 9

Žmonės prašo tarpininko

18 Kai visi žmonės pamatė žaibus su griausmais ir rūkstantį kalną su rago gausmu³, žmonės išsigando⁴, drebojo ir stovėjo iš tolo. 19 Ir jie tarė Mozei: „Tu pats kalbėk su mumis, o mes mielai klausysime! Tačiau tenekalba su mumis Dievas, kad nemirtume!“ 20 Mozė atsakė žmonėms: „Nebijokite, nes

Dievas atėjo tam, kad jus išmėgintų ir kad jo baimė būtų jums akyse, idant nenusidėtumėte“. 21 Taigi žmonės stovėjo iš tolo, o Mozė artinosi į tamsų debesį, kur buvo Dievas.

18-19 Hbr 12, 18-19

Draudžiama pasidirbti statų ir įsakoma pastatyti aukurą

22 VIESPATS tarė Mozei: „Taip tu turi kalbėti izraeliams: „Jūs patys matėte, kad iš dangaus kalbėjau su jumis. 23 Jums nevalia padirbti šalia manęs sidabrinių dievų nei pasidirbti auksinių dievų. 24 Tu turi man padaryti aukurą iš žemės ir ant jo aukoti savo deginamąsias ir bendrystės aukas, savo mažuosius gyvulius ir galvijus. Kiekvienoje vietoje, kur leisiu minėti savo⁵ vardą, ateisiu pas tave ir tave palaiminsiu. 25 O jei darysi man aukurą iš akmenų, tau neleidiama jų statyti nutašytų, nes, jei būsi ant jo mojaves savo kaltu, būsi jį sutepes. 26 Taip pat tau nevalia lipti laiptais į mano aukurą, kad neatsidengtų viršum jo tavo gėda“.

25 Dt 27, 5-7; Još 8, 31

Hebrajų vergai

21 Šitie yra teisiniai įstatai, kuriuos tu turi jiems pateikti. 2 Kai nusipirksi vergą hebrajų, jis turi tau tarnauti šešerius metus, o septintaisiais turi būti paleistas be atlyginimo. 3 Jei jis atėjo vientulys, vientulys jis turi išeiti. Jei jis buvo vedęs, jo žmona turi išeiti su juo. 4 Jei jo šeimininkas jam duos žmoną ir ji jam pagimdys sūnų ar dukterį, žmona ir jos vaikai turi likti jos šeimininkui, o anas turi išeiti vienas. 5 Bet jei vergas sakytų: „Myliu savo šeimininką, savo žmoną ir vaikus, nenoriu paleistas išeiti“, 6 tai jo šeimininkas turi jį vesti prie Dievo, tai yra jį vesti prie durų ar durų staktos, ir jo šeimininkui yla perdūrus jo ausį, šis turės jam vergauti iki gyvos galvos.

7 O jei kas parduoda savo dukterį vergauti, ji neturi išeiti, kaip išeina vergai. 8 Jei ji nepatiks savo

1 Hbr. šabbāt, „poilsio diena“

2 Lit. vartuose

3 Lit. griausmus ir žaibus, ir rago gausmą, ir rūkstantį kalną

4 SamGSTV; M: matė

5 M; S: tu minėsi mano

šeimininkui, kuris ją sau¹ paskyrė, tai jis turi leisti ją išpirkti. Jis neturi teisės ją parduoti svetimiesiems², nes bus neištikimai pasielgęs su ja. ⁹ O jei savo sūnui jis ją paskirs, jis turi pasielgti su ja, kaip reikalauja dukterų teisė. ¹⁰ Jei jis pasiims dar kitą, jis neturi sumažinti jos³ mėsinio maisto, apdangalo ir santuokinių teisių. ¹¹ O jei jis neatliks jai šitų trijų priedermių, ji gali išeiti nemokamai, neišsiperkdamą pinigais.

2-6 Lev 25, 39-46

Mirtim baudžiami nusikaltimai

¹² Kas taip sumuša žmogų, jog tas numiršta, būtinai turi būti baudžiamas mirtim. ¹³ O jei jis nesikėsino, bet Dievas leido tai atsitikti jo ranka, tai paskirsiu tau vietą, kur jis galėtų pabėgti. ¹⁴ O jei kas taip užsirūstina ant savo artimo, jog klatingai jį nužudo, tą tu turi paimiti net nuo mano aukuro, kad mirtų.

¹⁵ Kas sumuša savo tėvą ar motiną, turi būti baudžiamas mirtim.

¹⁶ Kas pavagia žmogų—vis tiek, ar jis būtų jį pardavęs, ar tas tebeatsirastų jo rankose,—turi būti baudžiamas mirtim.

¹⁷ Kas keikia savo tėvą ar motiną, turi būti baudžiamas mirtim.

12 Lev 24, 17 13 Sk 35, 10-34; Dt 19, 1-13; Jos 20, 1-9
16 Dt 24, 7 17 Lev 20, 9; Mt 15, 4; Mk 7, 10

Kūno sužalojimai

¹⁸ Kai, vyrams susivaidijus, vienas taip sumušą kitą akmeniu ar kapliu⁴, jog tas nenumiršta, bet turi atsiguoti į lovą, ¹⁹ tai, jei jis atsikels ir, pasiramsčiuodamas lazda, galės vaikščioti lauke, mušėjas turi likti nenubaustas; jis tik turi atlyginti už namie prasėdėtą laiką ir apmokėti gydymo išlaidas.

²⁰ Jei kas taip sumušą savo vergą ar vergę lazda, jog tas numiršta nuo jo rankos⁵, jam turi būti atkeršyta. ²¹ O jei anas išgyvens vieną ar dvi dienas, jam

neturi būti atkeršijama, nes vergas⁶ yra jo pinigai.

²² Jei vyrai susigrumia ir taip užgauna nėščią moterį, jog ji persileidžia, bet šiaip neatsitinka mirtinos nelaimės, užgavėjas turi būti baudžiamas pinigine bauda, kokią jam paskiria tos moters vyras, ir ją sumokėti už persileidimą⁷. ²³ Bet jei atsitinka mirtina nelaimė, tu turi atiduoti gyvybę už gyvybę, ²⁴ akį už akį, dantį už dantį, ranką už ranką, koją už koją, ²⁵ idagą už idagą, žaizdą už žaizdą, randą už randą.

²⁶ Jei kas sumuš savo vergo ar vergės akį ir ją sunaikins, turi už akį paleisti jį laisvą. ²⁷ O jei jis išmuš savo vergui ar vergei dantį, turi už dantį paleisti jį laisvą.

²⁸ Jei jautis mirtinai subado vyrą ar moterį, tas jautis turi būti užmuštas akmenimis, ir nevalia valgyti jo mėsos. Tačiau to jaučio savininkas turi likti nenubaustas.

²⁹ Bet jei jautis jau nuo seniau buvo pratęs badyti ir jo savininkas buvo išpėtas, tačiau nelaikė jo uždaręs, ir jei jis mirtinai subadys vyrą ar moterį,—tas jautis turi būti užmuštas akmenimis ir taip pat jo savininkas nubaustas mirtim.

³⁰ O jei jam uždės piniginę baudą, jis turės mokėti tiek išpirkos mokesčio, kiek tik jam uždės. ³¹ Jei jautis subadys berniuką ar mergaitę, su juo⁸ turi būti pasielgta pagal tą patį įstatymą.

³² Jei jautis subadys vergą ar vergę, tai savininkas⁹ turi sumokėti jo valdovui trisdešimt sidabro šekelių, o jautis turi būti užmuštas akmenimis.

³³ Jei kas paliks šulinį atdara, arba jei kas išsiklas šulinį, bet jo neuždengs, ir į jį įkris jautis ar asilas,—

1 GTVQ

2 T.y. ne jos giminėms; arba: svetimšaliams

3 T.y. pirmosios

4 Arba: pagaliu; G: kumščiu

5 T.y. nuo jo rankos smūgiu

6 Lit. jis

7 Rk.; M: teisėjams tarpininkaujant

8 T.y. jaučio savininku

9 Lit. jis

34 to šulinio savininkas turi atlyginti nuostolį: pinigais sumokėti jo¹ savininkui. O gaišena turi jam priklausyti.

35 Jei kieno jautis taip sužalos kito jautį, jog tas padvės, tai jie turi parduoti gyvąjį jautį ir pasidalyti už jį gautus pinigus. Taip pat ir nudvėsusįjį jie turi pasidalyti. 36 O jei buvo žinoma, kad jautis jau nuo seniau buvo prarastas badyti ir jo savininkas nelaikė jo uždaręs, tai pastarasis turi atlyginti visą nuostolį: jautiu už jautį. O padvėsusysis turi jam priklausyti.

24 Lev 24, 19–20; Dt 19, 21; Mt 5, 38

Atlyginimas už padarytą žalą

37 Jei kas pavogs jautį ar ėriuką² ir jį pasipjaus ar parduos, jis turi atsilyginti penkiais raguočiais už jautį ir keturiomis avimis už ėriuką.

22 2b Jis būtinai turi atlyginti. Jei nieko neturi, turi būti pats parduotas už tai, ką pavogė. 3 Jei kas pavogta—ar tai būtų jautis, ar asilas, ar ėriukas—būtų rasta pas jį dar gyva, jis dvigubai turi atlyginti.

1 Jei užklups vagį beįsibraunant ir jį mirtinai sumuš, jis³ bus nekaltas dėl pralieto kraujo. 2a Jei ant ano⁴ bus patekėjusi saulė, jis bus kaltas dėl pralieto kraujo.

4 Jei kas nugansys lauką ar vynuogyną ir taip paleis savo gyvulius, jog tie ganytų kito lauke, jis turi duoti atpildą iš to, kas geriausia jo paties lauke ir kas geriausia jo paties vynuogyne.

5 Jei išsiveržusi ugnis pagaus erskėčius ir taip sudegs sukrauti pėdai ar tebestovį javai, ar laukas, tai tas, kuris bus sukėlęs gaisrą, turi atlyginti visą nuostolį.

6 Jei kas paves savo artimui saugoti pinigų ar vertybes⁵ ir jei tai bus pavogta iš to žmogaus namų, tai, jei suras vagį, pastarasis turi dvigubai atlyginti. 7 Jei vagies nesuras, tą namų savininkas turi priartėti prie Dievo, [kad pasiklausus paašškėtų], ar jis nėra ištiesęs rankos į savo artimo nuosavybę.

8 Kiekvienu atveju, kuriuo ginčijamasi dėl nuosavybės—dėl jaučio, dėl asilo, dėl avies, dėl apsiausto, dėl bet kokio dingusio daikto, apie kurį kas tvirtina: „Tai mano“⁶—abiejų ginčas turi ateiti ligi Dievo. Tas, kurį Dievas apkaltins, turi dvigubai atlyginti savo artimui.

9 Jei kas paliks savo artimui saugoti asilą ar jautį, ar avį, ar bet koki gyvulį, ir jei tas, niekam nematant, padvės ar išsilauš koją, ar bus nuvarytas šalin,—¹⁰ tai priesaika VIEŠPAČIU turi nuspręsti tarp abiejų, ar vienas⁷ nėra ištiesęs rankos į kito nuosavybę. Tada gyvulio⁸ savininkas turi [priesaiką] priimti, o anas neturi atlyginti nuostolio.

11 Bet jei tikrai gyvulį⁹ pavogs iš jo, jis turi atlyginti jo savininkui. 12 Jei tikrai žvėris jį sudraskys, saugotojas¹⁰ turi jį atgabenti įrodymui. Už tai, kas sudraskyta, jis neturi atlyginti.

13 Jei kas pasiskolins iš savo artimo gyvulį¹¹ ir jei tas, jo savininkui nesant su juo, išsilauš koją ar padvės, tai jis turi atlyginti visą nuostolį. 14 Jei jo savininkas bus su juo¹², jis¹³ neturi atlyginti. Jei gyvulys¹⁴ buvo išnuomotas,

5 Hbr. kelīm—bendrinis terminas, reiškias namų apyvokos indus, darbo įrankius, brangenybes ir papuošalus.

6 Lit. jis

7 T.y. saugotojas

8 Hbr. jo

9 Hbr. jį

10 Hbr. jis

11 GLS; ~M

12 T.y. gyvuliu

13 T.y. asmuo, kuris pasiskolino

14 Lit. jis

1 T.y. įkritisio gyvulio savininkui

2 Vienas ir tas pats hbr. žodis reiškia ėriuką ir ožiuką.

3 T.y. namų savininkas

4 T.y. įsibrovėlio

tai nuostolį turi padengti jo nuoma.¹

15 Jei kas suvedžios mergele, kuri dar nesužadėta, ir suguls su ja, turi ją imti į žmonas, sumokėdamas visą nuotakos užmokestį.² 16 Jei jos tėvas jokių būdu nesutinka jos išleisti už jo, pastarasis turi tiek sumokėti sidabru, kiek moka nuotakos užmokesčio už mergeles.

Įvairūs įstatymai

17 Tau draudžiama burtininkę palikti gyva.

18 Kas tik sugula su gyvuliu, turi būti nubaustas mirtim.

19 Kas aukoja dievams, o ne vienam VIESPACIUI, turi būti pasmerkta sunaikinti.

20 Tau nevalia skriausti ateivio nė jo varginti, nes jūs patys buvote ateiviai Egipto šalyje.

21 Jums nevalia išnaudoti našlės ar našlaičio. 22 Jei juos³ kaip nors išnaudos, tai, kai jie⁴ šaukte šauksis mano pagalbos, tikrai išklausesiu jų⁵ šauksmą. 23 Tada užsidegs mano rūstybė, ir jus išžudysiu kalaviju. Taip jūsų žmonos liks našlės ir jūsų vaikai—našlaičiai.

24 Jei skolinsi pinigų mano žmonėms, mano neturtėliui, gyvenančiam pas tave, tu neturi jam pasidaryti kaip lupikas. Jums nevalia jo apkrauti palūkanomis.

25 Jei paimsi užstatu savo artimo apsiausta, turi jam sugražinti jį iki saulės laidos, ²⁶ nes jis yra jo vienintelis apklotas; jis yra jo kūno apdangalas. Į ką kita išivyniojęs jis atsiguls? Ir kai jis šauksis manęs, išklausesiu, nes aš esu maloningas.

27 Tau draudžiama piktžodžiauti Dievui ir keikti savo tautos kunigaikštį.

28 Nedelsk atiduoti savo pirmųjų javų ir pirmosios sunkos^{6,7}. Tu turi man

atiduoti savo pirmagimį sūnų. ²⁹ Tokiu pat būdu tu turi pasielgti su savo jaučiais ir avimis. Septynias dienas jis⁸ turi likti prie savo motinos, o aštuntąją dieną tu turi man jį atiduoti.

30 Jūs turite man būti šventi žmonės, tad jums nevalia valgyti lauke sudraskyto gyvulio mėsos; šuniui ją turite numesti.

16-17 Dt 22, 28-29 18 Dt 18, 10-11 19 Lev 18, 23; 20, 15-16; Dt 27, 21 20 Dt 17, 2-7 21-22 Is 23, 9; Lev 19, 33-34; Dt 24, 17-18; 27, 19 25 Lev 25, 35-38; Dt 15, 7-11; 23, 19-20 26-27 Dt 24, 10-13 28 Apd 23, 5 31 Lev 17, 15

Įstatymai, reikalauja teisingumo bylinėjantis ir pasigailėjimo

23 Tau nevalia skleisti niekingos paskalos. Tau neleidžiama susidėti su neteisioju, pasidarant smurtą remiančiu⁹ liudytoju. 2 Tau draudžiama pasekti daugumą piktiems darbams daryti, draudžiama liudyti byloje, palaikant daugumą teisei¹⁰ iškreipti³ ir rodyti palankumą didžiūnui¹¹ jo byloje.

4 Jei sutiksi klaidžiojantį savo priešą jautį ar asilą, būtinai turi jam sugražinti jį. 5 Jei pamatysi tavo nekentėjo asilą gulom išsitiesusį po savo našta, tu turi vengti tą palikti jam [vienam]; tu būtinai turi ateiti į pagalbą¹² drauge su juo.

6 Tau nevalia pažeisti tavo beturčio teisės jo byloje. 7 Laikykis toli nuo neteisingo apkaltinimo, nepadėk nekaltijo bei teisiojo nužudyti ir neišteisink¹³ neteisiojo. 8 Nepriimk kyšių, nes kyšiai apakina aiškiaregius ir iškreipia teisiųjų žodžius.

1 Arba: Jei jis (nuomotojas) buvo samdiny, tai nuostolis turi būti atskaitytas iš jo algos.

2 T.y. santuokos pinigus, kuriuos jaunas išmoka už jaunąją jos tėvui.

3 GSV; M: jį

4 GSV; M: jis

5 GSV; M: jo

6 T.y. vyno ir aliejaus sunkos

7 Lit. savo apsto ir savo pertekliaus; G: savo

pirmųjų klijimo ir spaustuvo vaisių

8 T.y. gyvulių pirmagimis

9 Lit. smurtas

10 G; ~M

11 Rk., plg. Lev. 19, 15; M: suvargėliui

12 Rk.; M: palikti

13 G; M: nes neišteisinsiu

9 Tau nevalia ateivio engti. Jūs patys juk žinote, kaip ateivis jaučiasi, nes buvote ateiviai Egipto šalyje.

1 Iš 20, 16; Lev 19, 11–12; Dt 5, 20 3 Lev 19, 15; 4–5 Dt 22, 1–4 6–8 Lev 19, 15; Dt 16, 19 9 Iš 22, 21; Lev 19, 33–34; Dt 24, 17–18; 27, 19

Religiniai įstatymai

10 Šešerius metus tu turi apsėti savo žemę ir suvalyti jos derlių, ¹¹ o septyniais metais leisti jai pailsėti ir palikti ją kaip pūdymą, kad tavo tautos beturčiai ja maitintusi ir kad tai, ką jie palieka, suėstų laukiniai gyvuliai. Tokiu pat būdu tu turi pasiegti su savo vynuogynų ir savo alyvdaržių.

12 Šešias dienas tu gali dirbti savo darbą, o septintąją dieną turi ilsėtis, kad pasilsėtų tavo jautis ir tavo asilas ir kad atsikvėptų tavo vergės sūnus ir ateivis.

13 Įsidėmėkite visa, ką jums pasakiau. Neminėkite kitų dievų vardo. Jis tenebūnie girdimas iš jūsų ¹ lūpų.

14 Tris kartus metuose ² tu turi man švesti šventes. ¹⁵ Tu turi turėti Neraugintos duonos šventę. Septynias dienas turi valgyti neraugintą duoną, kaip esu tau įsakęs, nustatytu laiku, Abibo mėnesį, nes ji išvykai iš Egipto. Niekas tenepasirodo mano akivaizdoje tuščiomis rankomis. ¹⁶ Paskui [tu turi švesti] pjūties, tavo žemdirbystės, to, ką pasėjai lauke, pirmųjų javų šventę. Toliau [vaisių] surinkimo šventę metų pabaigoje, kai surenki nuo lauko savo derlių.

17 Tris kartus metuose kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti Viešpaties Jahvės akivaizdoje.

18 Tau nevalia aukoti mano aukos kraujo drauge su rauginta duona, ir neturi išlikti per naktį ligi ryto mano šventinės aukos taukai.

19 Pirmuosius geriausius savo dirvos vaisius tu turi atnešti į VIEŠPATIES, savo Dievo, namus.

Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene.

10–11 Lev 25, 1–7 12 Iš 20, 9–11; 31, 15; 34, 21; 35, 2; Lev 23, 3; Dt 5, 13–14 15 Iš 12, 14–20; Lev 23, 6–8;

1 GV; M: tavo

2 M; GSTV: turite

Sk 28, 17–25 16 Lev 23, 15–21; Sk 28, 26–31 16 Lev 23, 39–43 19 Dt 26, 2 19 Iš 34, 26; Dt 14, 21

Sandoros knygos pabaiga

20 Štai aš siunčiu angelą pirma tavęs, kad tave saugotų kelyje ir nuvestų į vietą, kuria esu paruošęs. ²¹ Paisyk jo ir klausyk jo balso! Nesipriešink jam, nes jis neatleis jūsų maištavimo, kadangi jis yra mano vietininkas ³. ²² Bet jei atidžiai klausysi mano balso ir vykdysi visa, ką kalbu, būsiu tavo priešų priešas ir tavo prispaudėjų prispaudėjas. ²³ Nes mano angelas eis pirma tavęs ir tave nuves pas amoriečius, chitiečius, perizus, kanaaniečius, chivus ir jebusiečius, ir aš juos sunaikinsiu. ²⁴ Tau neleidiama kniūpoti ties jų dievais, juos garbinti ir mėgdžioti jų ⁴ apeigas, bet tu turi visiškai juos ⁵ nugriauti ir visiškai sudaužyti jų ⁶ akmens stulpus. ²⁵ Jei tarnausi ⁷ VIEŠPAČIUI, savo Dievui, tai palaiminsiu ⁸ tavo duoną bei tavo vandenį ir pašalinsiu ligą iš tavo aplinkos. ²⁶ Nebus nelaiku gimdančios ir nevaisingos tavo šalyje. Tavo dienų skaičių padarysiu pilną.

27 Savo nuogaščių ⁹ siųsiu pirma tavęs ir suksiu šamysį kiekvienoje tautoje, pas kuria ateisi, ir priversiu visus tavo priešus atsukti tau nugarą ¹⁰. ²⁸ Pasiųsiu pirma tavęs nusiminimą, kad tas nuvytų nuo tavęs chivus, kanaaniečius ir chitiečius. ²⁹ Jų nenuvysiu nuo tavęs per vienerius metus, kad šalis nepasidarytų klaiki dykuma ir kad tau neprivistų perdaug laukinių žvėrių. ³⁰ Pamažu juos nuvysiu nuo tavęs, kol taip padaugės, jog galėsi užimti tą šalį. ³¹ Ir išplėsiu tavo sritį nuo Nendrių jūros ligi Filistinų jūros ir nuo dykumos ligi Eufrato, nes paduosiu į jūsų ranką tos šalies gyventojus, o tu

3 Lit. mano vardas yra jame

4 T.y. amoriečių ir kt.

5 T.y. stabus

6 Žr. 24a.

7 G; M: tarnausite

8 G; M: jis palaimins

9 T.y. baimę manęs, nuveikisio išgastingu veiksmyų Izraelio labui

10 Lit. spranda

juos nuvysi nuo savęs. ³² Tau nevalia daryti sadoros su jais ir jų dievais. ³³ Jiems neleidžiama likti gyventi tavo šalyje, kad jie tavęs neverstų man nusidėti. Jei garbinsi jų dievus, jie¹ juk pavirs tau žabangais“.

Sadoros patvirtinimas

24 Paskui jis tarė Mozei: „Tu užlipk pas VIESPATĮ su Aharonu, Nadabu, Abihum bei septyniasdešimčia Izraelio vyresniųjų ir kniūpsti pagarbinkite iš tolo. ² Tik vienas Mozė tegul priartėja prie VIESPATIES, o anie tenepriartėja. Žmonės tenedrįsta užlipti su juo!“

³ Mozė atėjęs pranešė tautai visus VIESPATIES žodžius ir visus įstatymus. Tada visa tauta atsakė vienu balsu: „Visus žodžius, kuriuos VIESPATS kalbėjo, mielai vykdysime“. ⁴ Ir Mozė užrašė visus VIESPATIES žodžius. Anakti rytą atsikėlęs, jis pastatė aukurą kalno papėdėje ir dvylika akmeninių stulpų dvylikai Izraelio genčių. ⁵ Paskui jis pasiuntė izraelių jaunikačius, kad jie atnašautų deginamasias aukas ir aukotų VIESPACIUI bendrystės aukas, jauniklius bulius. ⁶ Mozė paėmė pusę kraujo ir supylė į dubenis, o kitą pusę kraujo iššlakstė į aukurą. ⁷ Paskui jis paėmė sadoros knygą ir, žmonėms klausantis, perskaitė. Jie tarė: „Visa, ką VIESPATS kalbėjo, mielai vykdysime ir klausysime“. ⁸ Mozė paėmė kraujo ir, šlakstydamas ant žmonių, tarė: „Štai kraujas sadoros, kurią VIESPATS, pagrįsdamas visais šiais žodžiais, sudarė su jumis“.

⁹ Paskui Mozė ir Aharonas, Nadabas ir Abihus bei septyniasdešimt Izraelio vyresniųjų užlipo ¹⁰ ir išvydo Izraelio Dievą. Po jo kojomis buvo tarsi grindinys iš safyro² plytų ir skaidrumu prilijo pačiam dangiui. ¹¹ Tačiau prieš izraelių įžymiuosius jis neištiesė savo rankos. Jie regėjo Dievą, valgė ir gėrė.

¹² VIESPATS tarė Mozei: „Užlipk pas mane ant kalno ir ten pabūk, kad tau

įteikčiau akmenines plokštes, įstatymą ir įsakymą, kuriuos užrašiau jiems pamokyti“. ¹³ Taigi Mozė pakilo su savo tarnu Jošuva, ir Mozė lipo į Dievo kalną. ¹⁴ O vyresniesiems jis pasakė: „Čia palaukite mūsų, kol sugrįšime pas jus. Štai Aharonas ir Chūras yra su jumis. Kas turi kokią bylą, tegul kreipiasi į juos“.

¹⁵ Mozei lipant į kalną, debesis apdengė kalną, ¹⁶ ir VIESPATIES skaištybė nusileido ant Sinajaus kalno. Debesis jį dengė šešias dienas, o septintąją dieną jis sušuko Mozei iš debesies vidurio. ¹⁷ VIESPATIES skaištybės reginys izraelių akims buvo kaip ryjanti ugnis kalno viršūnėje. ¹⁸ Mozė įėjo į debesis vidurį ir lipo į kalną. Ir Mozė išbuvo kalne keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų.

8 Mt 26, 28; Mk 14, 24; Lk 22, 20; 1 Kor 11, 25; Hbr 10, 29 8 Hbr 9, 19–20 18 Dt 9, 9

Duoklė tabernakulio statybai

25 VIESPATS kalbėjo Mozei: ² „Sakyk izraeliams, kad jie atidėtų man duoklę. Iš kiekvieno, kurį ragina jo širdis, turite paimti man duoklę. ³ Ta yra duoklė, kurią turite imti iš jų: auksas, sidabras, žalvaris, ⁴ violetiniu ir raudonu purpuru dažyta vilna, karminu dažyta medžiaga, plona drobė, ožkų plaukai, ⁵ raudona ochra įtrinti avinų kailiai, delfinų odos, akacijos medžiai, ⁶ aliejus žibintuvui, kvepalai³ tepamajam aliejui ir kvapiems smilkalams, ⁷ karneolio akmenys ir brangūs akmenys efodui⁴ ir krūtinės kišenei⁵ nusagstyti. ⁸ Ir jie

³ T.y. balzamo krūmo kvepią sakai

⁴ Hbr. efod—vyriausiojo kunigo iš brangių ir įvairiaspalvių medžiagų nuvesta liemenė be rankovių, pritvirtinta prie pečių auksinėmis sagtimis ir nutįsusi iki šlaunių.

⁵ Hbr. hōšen—prie efodo keturiais aukso žiedais prisegtas keturkampis maišelis ar kišenė, kurioje buvo laikomi urimas ir tumimas, tam tikri burtiniai objektai, vartojami Dievo nurodymui gauti.

1 SamGST; M: tai

2 Arba: lazurito (lapis lazuli)

turi¹ man padaryti šventyklą, kad galėčiau gyventi tarp jų.² 9 Jūs turite³ [ja] padaryti visai panašią į tabernakulio ir visų jo rakandų modelį, kurį aš tau parodysiu.

Sandoros skrynia

10 Tu turi⁴ padaryti skrynią iš akacijos medžio—pustrečio masto⁵ ilgio, pusantro masto pločio ir pusantro masto aukščio. 11 Ir turi ją aptraukti grynų aukso; iš vidaus ir iš viršaus turi ją aptraukti ir jos viršuje padaryti aplinkui einančią auksinę atbrailą. 12 Tu turi jai nuliėti keturis auksinius žiedus ir juos pritaisyti prie keturių jos kojų: du žiedus viename jos šone ir du žiedus kitame jos šone. 13 Tu turi padaryti keturias nešamasias kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu. 14 Paskui turi įmaiti kartis į žiedus skrynios šonuose, kad jais galėtų nešioti skrynią. 15 Kartys turi likti skrynios žieduose; jų nevalia pašalinti nuo jos. 16 Ir tu turi įdėti į skrynią Įstatymą⁶, kurį tau duosiu. 17 Paskui turi padaryti antvožą iš gyno aukso, pustrečio masto ilgio ir pusantro masto pločio. 18 Dar turi padaryti du kerubus. Turi juos padaryti iš kųjų nuplakto aukso abiejuose antvožo galuose. 19 Padaryk vieną kerubą viename gale, o kitą kerubą kitame gale. Padaryk⁷ kerubus iš vieno su antvožu abiejuose jo galuose. 20 Kerubai turi būti išskėtę sparnus aukštyn, gaubdami savo sparnais antvožą, o jų veidai turi būti atgręžti vienas į kitą. Į antvožą turi būti nukreipti kerubų veidai. 21 Tu turi antvožą uždengti skrynią iš viršaus, o į skrynią įdėti Įstatymą, kurį tau duosiu. 22 Ten tave pasitiksiu ir kalbėsiuos su tavim nuo antvožo viršaus, iš tarp abiejų

kerubų, kurie yra viršum Įstatymo, apie visa, ką tau liepsiu [isakyti] izraeliams.

17 Rom 3, 25

Stalas

23 Tu turi padaryti stalą iš akacijos medžio, dviejų mastų ilgio, masto pločio ir pusantro masto aukščio, 24 jį aptraukti grynų auksu ir prie jo aplinkui pritaisyti auksinę atbrailą. 25 Tu turi jam padaryti plaštakos pločio apkraštį ir pritaisyti prie jo apkraščio aplinkui einančią auksinę atbrailą. 26 Tu turi jam padaryti keturis auksinius žiedus ir tuos žiedus prikabinėti prie keturių kampų, kuriuos laiko jo keturios kojos. 27 Prie pat apkraščio turi būti žiedai kaip laikytuvai kartims, kad galėtų nešioti stalą. 28 Tu turi padaryti kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu, kad jomis galėtų nešioti stalą. 29 Tu turi padaryti jam dubenis ir kaušus, ąsočius ir piltuvus, kuriais išliejamos liejamosios aukos. Iš gyno aukso turi juos padaryti. 30 Ir turi nuolat laikyti išdėjęs ant stalo 'Akivaizdos duoną'⁸ ties manim.

30 Lev 24, 5-8

Žibintas

31 Tu turi nuliėti žibintą iš gyno aukso. Žibintas turi būti nukaltas—jo koja ir jo liemu. Jo taurelės, buoželės ir žiedai turi būti iš vieno gabalo su juo. 32 Šeši vamzdžiai turi išeiti iš jo šonų: trys žibinto vamzdžiai iš vieno jo šono ir trys žibinto vamzdžiai iš kito jo šono. 33 Trys migdolžiedžio pavidalo taurelės, kiekviena su buožele ir žiedu, turi būti ant vieno vamzdžio ir trys migdolžiedžio taurelės, kiekviena su buožele ir žiedu, ant kito vamzdžio. Taip [turi būti padaryta] visiems vamzdžiams, išeinantiems iš žibinto. 34 O prie paties žibinto turi būti keturios migdolžiedžio pavidalo taurelės, jo buoželės ir žiedai: 35 viena buoželė po [pirmaisiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais, kita buoželė po [kitais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais ir dar kita

1 G: tu turi

2 G: jūs

3 SamG: Tu turi

4 SamG; M: Jie turi

5 Hbr. ammā = apie 49, 5 cm

6 Lit. Išėjimo (arba: Priminimo) ženklą (t.y. abi Dekalogo plokštes)

7 10MssSamS, plg. G; M: Turite padaryti

8 Lit. Veido duoną (t.y. ties Dievo veidu, jo akivaizdoje, padėtą duoną)

buoželė po [likusiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais. Taip [turi būti padaryta] šešiams vamzdžiams, kurie išeina iš žibinto. ³⁶ Jų¹ buoželės ir vamzdžiai turi būti iš vieno gabalo su juo. Jis visas turi būti išplotas iš vieno gryno aukso gabalo. ³⁷ Tu turi padaryti jam septynias lempas ir taip uždėti² jo lempas, kad jos nušviestų³ jo priešaky esančią patalpą. ³⁸ Jo gnybtuvus ir dubenėlius nuognaiboms tu turi padaryti⁴ iš gryno aukso. ³⁹ Iš vieno gryno aukso talento turi⁵ padaryti jį ir⁶ visus jo įtaisus. ⁴⁰ Ir žiūrėk, kad juos padarytum, laikydamasis jų modelio, kuris tau parodytas kalne.

40 Apd 7, 44; Hbr 8, 5

Tabernakulio įrengimas

26 Tu turi padaryti tabernakulį su dešimtim kilimų. Turi juos padaryti iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu nudažytų gijų, su kerubais, kaip juos išsiuvinėja siuvinėtojas. ² Pavienio kilimo ilgis turi būti dvidešimt aštuonių mastų, o pavienis kilimas—keturių mastų pločio. Visi kilimai turi būti vienodo dydžio. ³ Penki kilimai turi būti sujungti vienas su kitu ir kiti penki kilimai sujungti vienas su kitu. ⁴ Tu turi pritaisyti violetinio purpuro kilpas prie vieno kilimo šono, kur baigiasi sujungtoji eilė, ir lygiu būdu [jas] pritaisyti prie kraštinio kilimo šono antrojoje eilėje. ⁵ Penkiasdešimt kilpų turi įtaisyti viename kilime ir penkiasdešimt kilpų įtaisyti gale to kilimo, kuris yra antrojoje eilėje. Kilpos turi būti pritaikytos viena kitai. ⁶ Be to, tu turi padaryti penkiasdešimt auksinių kabių ir kabėmis sukabinti kilimus vieną su kitu, kad tabernakulis būtų vientisas.

⁷ Tu turi išausti kilimus iš ožkos plaukų padangtei viršum tabernakulio; turi nuausti vienuolika kilimų.

⁸ Pavienio kilimo ilgis turi būti trisdešimt mastų. Vienuolika kilimų turi būti vienodo dydžio. ⁹ Tu turi atskirai sujungti penkis kilimus, o šeštąjį kilimą sulenkti dvilinką ant padangtės priekio. ¹⁰ Turi pritaisyti penkiasdešimt kilpų prie šono vieno, kraštinio kilimo sujungtoje eilėje, ir penkiasdešimt kilpų prie antrosios eilės [kraštinio] kilimo šono.

¹¹ Tu turi padaryti penkiasdešimt žalvarinių kabių, įkabinti kabės į kilpas ir taip sukabinti padangtę, kad ji būtų vientisa. ¹² O padangtės kilimų atliekama nukabusi dalis, pusė atliekamo kilimo, turi kyboti ant tabernakulio užpakalio. ¹³ Mastas vienoje ir mastas kitoje pusėje iš to, kas atlieka nuo padangtės kilimų ilgio, turi būti vienoje ir kitoje pusėje nukabės ant tabernakulio šonų, kad jį pridengtų. ¹⁴ Be to, tu turi padaryti padangtei uždangalą iš raudona ochra įtrintų avinų kailių ir viršum jo uždangalą iš delfinų odų.

¹⁵ Tu turi padaryti tabernakuliui stačių rėmų iš akacijos medžio. ¹⁶ Kiekvienas rėmas turi būti dešimties mastų ilgio ir pusantro masto pločio. ¹⁷ Kiekvienas rėmas turi turėti po du statinius, sujungtus skersiniais vienas su kitu. Tokius tu turi padaryti visus tabernakulio rėmus. ¹⁸ Tu turi [šitaip] sustatyti rėmus tabernakuliui: dvidešimt rėmų pietiniam šonui [nukreiptam į pietus], ¹⁹ ir keturiasdešimt sidabrinių pastovų po dviem dešimtim rėmų—po du pastovus po kiekvienu rėmu, jo abiem statiniams; ²⁰ antrajam tabernakulio šonui, nukreiptam į šiaurę,—dvidešimt rėmų ²¹ ir jų keturiasdešimt sidabrinių pastovų—po du pastovus po kiekvienu rėmu, ²² o tabernakulio užpakaliniam šonui, nukreiptam į vakarus, turi įrengti šešis rėmus. ²³ Be to, tu turi padaryti du rėmus tabernakulio kėrtėms užpakalinėje pusėje. ²⁴ Jie turi būti dvigubi apačioje ir lygiu būdu dvigubi jo viršuje, prie pirmojo žiedo. Tokie jie turi būti abu; jie turi sudaryti abi kertes. ²⁵ Taigi turi būti aštuoni rėmai ir šešiolika jų sidabrinių pastovų—po du

1 T.y. trijų porų vamzdžių

2 SamGSTV; M: jis turi uždėti

3 SamVers; M: jis nušviestų

4 G; ~M

5 Kl. MssSamGS; M: turi

6 Kl. MssSamS, plg. 37, 24.

pastovus po kiekvienu rėmu.

26 Tu turi nutašyti skersinius iš akacijos medžio: penkis tabernakulio vieno šono rėmams, 27 penkis skersinius tabernakulio antrojo šono rėmams ir penkis skersinius tabernakulio į vakarus nukreipto užpakalinio šono rėmams. 28 Vidurinis skersinis turi eiti ties rėmų viduriu nuo vieno galo iki kito. 29 Rėmus tu turi aptraukti auksu, jų žiedus padaryti iš aukso kaip laikytuvus skersiniams ir aptraukti auksu skersinius. 30 Tu turi pastatyti tabernakulį, laikydamasis plano, kuris tau parodytas kalne.

31 Tu turi nuausti užuolaidą iš mėlyno bei raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų; meniškai išsiuvinėtą turi¹ ją padaryti, su kerubais, 32 ir ją pakabinti ant keturių akacijos stulpų, aptrauktų auksu, turinčių auksinius kablius, stovinčių ant keturių sidabrinių pastovų. 33 Tu turi pakabinti užuolaidą po kabliais ir ten, vidun, už užuolaidos, įnešti Įstatymo skrynją, o užuolaidą turi jums atskirti šventąją nuo švenčiausiosios. 34 Tu turi uždėti antvožą ant Įstatymo skrynios švenčiausioje vietoje 35 ir pastatyti stalą šiapus užuolaidos bei žibintą priešais stalą pietiniame tabernakulio šone, o stalą padėti šiaurinėje pusėje.

36 Tu turi nuausti raštuotą uždangą padangtės angai iš violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų, 37 nutašyti uždangai penkis akacijos stulpus ir juos aptraukti auksu. Jų kabliai turi būti iš aukso, ir tu turi jiems nuliėti penkis žalvarinius pastovus.

33 Hbr 6, 19; 9, 3–5

Deginamosios aukos aukuras

27 Tu turi padaryti aukurą iš akacijos medžio, penkių mastų ilgio, penkių mastų pločio—aukuras turi būti keturkampis—ir trijų mastų aukščio. 2 Tu turi pritaisyti jam ragus prie keturių jo kampų; jo ragai turi būti iš vieno gabalo su juo. Ir turi ji

aptraukti žalvariu. 3 Taip pat tu turi nuliėti jam puodų riebalų pelenams supilti, kastuvų, šlakstytuvų, šakių ir žarijų dubenių, kurie jam priklauso. Visus jo įrankius turi padaryti iš žalvario. 4 Be to, tu turi jam padaryti grotus, tinklinį dirbinį iš žalvario, ir pritaisyti prie tinklo keturis žalvarinius žiedus, prie keturių jo² kampų. 5 Ir turi jį³ taip padėti apačioje po aukuro antbriauniu, kad tinklas siektų ligi pusės aukuro. 6 Tu turi nutašyti nešamasias kartis aukurai, kartis iš akacijos medžio, ir jas aptraukti žalvariu. 7 Ir jo kartys taip turi būti ikištos į žiedus, jog, jį nešant, kartys būtų abiejuose aukuro šonuose. 8 Kaip tuščią lentų dėžę turi jį padaryti; koks jis parodytas kalne, tokį 'tu turi'⁴ jį padaryti.

Kiemas

9 Tu turi įrengti tabernakuliui kiemą. Pietiniame šone, atgrežtame į pietus, kiemas turi turėti uždangą iš suktinių lininių siūlų—šimtą mastų ilgio vienam šonui. 10 Jo stulpų turi būti dvidešimt, iš žalvario, o stulpų kabliai ir jų sijos turi būti iš sidabro. 11 Taip pat ir šiauriniame šone išilgai turi būti uždangų šimto [mastų] ilgio, jo stulpų dvidešimt ir jų pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų kabliai ir jų skersinės sijos turi būti iš sidabro. 12 Kiemo plotį vakariniame šone turi sudaryti penkiasdešimt mastų uždangos, jų dešimt stulpų ir pastarųjų dešimt pastovų. 13 O kiemo plotis rytiniame šone, atgrežtame į saulėtekį, turi būti penkiasdešimties mastų: 14 penkiolika mastų uždangų turi priklausyti 'vienai šaliai'⁵, trys jų stulpai ir trys tų pastovai, 15 ir 'antrai šaliai'⁶—penkiolika [mastų] uždangų, trys jų stulpai ir trys tų pastovai. 16 O kiemo vartai turi turėti dvidešimties mastų raštuotą uždangą iš violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir

2 T.y. tinklo ar aukuro

3 T.y. tinklą

4 G; M: jie turi

5 Lit. vienam pečiui

6 Lit. vienam pečiui

1 G; M: turi

suktinių plonos drobės siūlų. Jų stulpų turi būti keturi, o tų pastovų—keturi.

17 Visi kiemo stulpai aplinkui turi būti sujungti sidabru. Jų kabliai turi būti iš sidabro, o jų pastovai—iš žalvario.

18 Kiemo ilgis turi būti šimto mastų, plotis—penkiasdešimties mastų ir aukštis—penkių mastų. Visos kiemo uždangos¹ turi būti iš suktinių lininių siūlų, o jų pastovai—iš žalvario. 19 Visi tabernakulio įrankiai, kurių reikia visam jo įrengimui, ir visi jo kuolai, taip pat visi kiemo kuolai turi būti iš žalvario.

Aliejus žibintui

20 Tu pats turi įsakyti izraeliams, kad jie tau atneštų gryo, piestoje išgrūsto alyvų aliejaus žibintui, idant nuolat būtų galima laikyti uždegtas [degančias] lempas. 21 Susitikimo padangtėje, šiapus užuolaidos, kabančios ties Įstatymu, Aharonas ir jo sūnūs turi jį paruošti [kad jis degtu] nuo vakaro ligi ryto VIESPATIES akivaizdoje. Tai turi būti jų kartoms amžinai galiojantis, izraeliams vykdytinas nuostatas.

Kunigų drabužiai

28 Tu leis iš izraelių priartėti prie tavęs tavo broliui Aharonui ir jo sūnams su juo, kad jis man eitų kunigo pareigas—Aharonas, Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras, Aharonų sūnūs.

2 Tu turi nuausti savo broliui Aharonui šventus drabužius garbei ir pagražinimui. 3 Tad tu turi kalbėti visiems menininkams, kuriuos esu apdovanojęs meniškais gabumais, kad jie nuaustų Aharonui drabužius jo išventinimui, idant jis man eitų kunigo pareigas. 4 Gi tie yra drabužiai, kuriuos jie turi nuausti: krūtinės kišenė, efodas, jupa, raštuotas apatinis apdaras, turbanas ir juosta. Jie turi nuausti šventus drabužius tavo broliui Aharonui ir jo sūnams, kad jis man eitų kunigo pareigas. 5 Jie turi panaudoti aukso, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei lininių siūlų.

Efodas

6 Jie turi padaryti efodą iš aukso, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų, meniškai nuausta. 7 Jis turi turėti dvi sujungiamas perpetes²; savo abiejuose [viršutiniuose] kraštuose jis³ turi būti sujungtas. 8 Taip pat ant jo esanti juosta, kuria ji glaudžiai prijuosia, turi būti toks pat audinys, kaip jis: iš vieno gabalo su juo, iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų.

9 Be to, tu turi paimti du karneolio akmenis ir įrėžti į juos Izraelio sūnų vardus: 10 šešis iš jų vardų į vieną akmenį ir likusiųjų šešių vardus—į antrąjį akmenį, žiūrėdamas jų gimimo sekos. 11 Kaip [brangių] akmenų pjaustytojas padaro antspaudines įraizas, taip tu turi įrėžti į abu akmenis Izraelio sūnų vardus. Tu turi juos padaryti įtvirtus į auksinius apšodus.

12 Turi prisegti abu akmenis prie efodo perpečių kaip akmenis Izraelio sūnams atminti, o Aharonas turi nešioti jų vardus VIESPATIES akivaizdoje ant abiejų savo perpečių atminimui. 13 Tu turi pagaminti auksines rožes¹⁴ ir dvi grandinėles iš gryo aukso. Turi jas pagaminti suktines, kaip kad nuveja virvelės, ir prikabinti virvelių pavidalo grandinėles prie roželių.

Krūtinės kišenė

15 Toliau tu turi padaryti teismiam sprendimui krūtinės kišenę, meniškai nuausta; turi ją padaryti panašią į efodo audinį. Turi ją nuausti iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų. 16 Ji turi būti keturkampė, dvilinka, sprindžio ilgumo ir sprindžio platumo. 17 Ir tu turi ją nusagstyti akmenimis, keturiomis akmenų eilėmis. Eilė su rubinu, chrizolitu ir tamsiai žaliu beriliu turi būti pirmoji eilė; 18 antroji eilė—malachitas, safyras ir jaspis, 19 trečioji

1 Įtrp. iš Iš. 38, 16; ~M

2 T.y. dvi drabužio dalis, priešakinę ir užpakalinę, einančias nuo apykaklės iki juosmens ir sujungtas per pečius

3 Sam., plg. 39, 4; M: ir jis

eilė—hiacintas, achatas ir ametistas, 20 o ketvirtoji eilė—topazas, karneolis ir nefritas. Įsegant jie turi būti įtvirti į auksą. 21 Akmenų turi būti tiek, kiek yra Izraelio sūnų vardų: dvylika—tiek, kiek yra jų vardų. Jie—kiekvienas su 'jame įbrėžtu¹ vardu—turi būti tarsi dvylikos genčių antspaudo įraižos. 22 Tu turi padaryti krūtinės kišenę² suktinių grandinėlių, supintų, kaip nuveja virvelės, iš gryo aukso. 23 Tu turi nukalti kišenei du auksinius žiedus ir abu žiedus prikabinti prie abiejų kišenės galų. 24 Tu turi pritvirtinti abi auksines virvelės prie abiejų žiedų, prie kišenės galų. 25 o abiejų virvelių [kitus] abu galus pritvirtinti prie abiejų roželių ir taip pritvirtinti prie efodo perpečių jo priešakinėje pusėje. 26 Tu turi nukalti du auksinius žiedus ir juos pritaistyti prie abiejų kišenės galų, prie to jos krašto, kuris yra atgręžtas į efodo pusę, vidun. 27 Turi nukalti du auksinius žiedus ir juos pritvirtinti prie abiejų efodo perpečių apačioje, jo priešakinėje pusėje, arti prie jo siūlės, virš efodo juostos. 28 Kišenę turi pririšti 'jos žiedais³ prie efodo žiedų violetinio purpuro virvele, kad kišenę laikytųsi virš efodo juostos ir nenuslystų nuo efodo virsaus. 29 Aharonas turi nešioti Izraelio sūnų vardus teismo sprendimo kišenėje ant savo širdies, kada jis įeis į šventovę, [jiems] nuolat atminti VIESPATIES akivaizdoje. 30 O į teismo sprendimo kišenę tu turi įdėti urimą ir tumimą, kad tie būtų ant Aharono širdies, jam įeinant VIESPATIES akivaizdon. Taip Aharonas turi nuolat nešioti ant savo širdies izraelių teismo sprendimą⁴ VIESPATIES akivaizdoje.

30 Sk 27, 21; Ezr 2, 63; Nech 7, 65

Kiti kunigų drabužiai

31 Paskui tu turi nuausti efodo⁵ jupą, visą iš violetinio purpuro. 32 Jos skylė galvai turi būti jos viduryje. Jos skylė turi turėti aplinkui austinį atsiuvą; ji turi turėti skylę, panašią į šarvinio švarko, kad neįdriktų. 33 Be to, tu turi prikabinti aplinkui prie jos [apatinių] apsiuvų granatinių obuolėlių iš violetinio bei raudono purpuro ir karminu dažytų gijų, o viduryje tarp anų aplinkui—auksinių varpelių. 34 Aukšinis varpelis turi eiti po granatinio obuolėlio aplinkui pakaitomis prie jupos [apatinių] apsiuvų. 35 Aharonas turi ją vilkėti, eidamas kulto tarnystę, kad, jam įeinant į šventovę VIESPATIES akivaizdon ir išeinant, girdėtųsi jos⁶ skambėjimas ir jis neturėtų mirti.

36 Tu turi nulieti plokštelę⁷ iš gryo aukso ir į ją įrėžti taip, kaip įrėžia į antspaudą: „Šventas VIESPACIUI“.

37 Ir turi ją pritvirtinti prie violetinio purpuro virvelės, kad ji laikytųsi ant turbano. Ji turi būti turbano priešakyje.

38 Ji turi būti ant Aharono kaktos, kad Aharonas priimtų sau 'kalnę, užsitraukiamą aukojant šventas dovanas⁸, kurias pašvęs izraeliai,—[kalnę] susijusią su visomis jų šventomis dovanomis. Ji⁹ nuolat turi būti ant jo kaktos, kad jos būtų priimtinos VIESPACIUI.

39 Tu turi išausti lamstuotą tuniką iš plonų lininių siūlų ir padaryti turbaną iš plonos drobės, taip pat padaryti išsiuvinėtą juostą.

40 Aharono sūnums tu turi nuausti tunikas, jiems nuausti juostas ir padaryti aukštas kepure garbei ir pagražinimui.

41 Tu turi jomis¹⁰ apvilkti savo brolių Aharoną ir jo sūnus drauge su juo, juos patepti, įvesti į tarnybą ir pašventinti, kad jie man eitų kunigų pareigas. 42 Ir

5 T.y. po efodu nešiojama

6 T.y. jupos

7 Arba: kaktos gražmena

8 Lit. šventų dovanų kalnę (t.y. bet kokį ritualinį nusikaltimą)

9 T.y. plokštelė

10 T.y. tunikomis (viršutiniams apdarais)

1 Lit. jo

2 Lit. ant krūtinės kišenės

3 Lit. nuo jos žiedų

4 T.y. priemonės, vartojamas darant teismo sprendimą izraeliams

pasiūk jiems linines kelnaites lyties organams pridengti. Jos turi eiti nuo klubų ligi blauzdų, ⁴³ ir jas turi dėvėti Aharonas bei jo sūnūs, įeidami į susitikimo padangtę ar artėdami prie aukuro kulto tarnystei eiti šventykloje, kad neužsitrauktų kaltės ir neturėtų mirti. Tai yra amžinai galiojās nuostatas jam ir jo palikuonims po jo.

Kunigų išventinimas

29 Stai ką tu turi jiems padaryti, kad juos išventintum man kunigauti: paimk vieną jauniklį bulių iš raguočių ir du bekliaudžius avinus, ² neraugintos duonos, neraugintų pyragaičių, sumaišytų su aliejum, ir neraugintų paplotių, pateptų aliejum. Iš kvietinių pailk juos pagamink, ³ sudėk į vieną pintinę ir atnešk pintinėje, taip pat atvesk jauniklį bulių ir abu avinus. ⁴ O Aharoną ir jo sūnūs privesk prie susitikimo padangtės angos ir juos nuplauk vandeniu. ⁵ Paėmęs drabužius, apvilk Aharoną tunika, efodo jupa, efodu ir krūtinės kišene, apjuosk jį efodo juosta, ⁶ uždėk turbaną jam ant galvos ir pritaisyk šventąją karūną prie turbano. ⁷ Paimk tepamojo aliejaus ir, išliejęs jam ant galvos, jį patepk. ⁸ Paskui leisk prieiti jo sūnams, juos apvilk tunikomis, ⁹ apjuosk juosta¹ ir jiems užvyniok aukštas kepurės, kad jiems tektų kunigystės amžinai galiojančiu nuostatu. Taip tu turi įvesti į tarnybą Aharoną ir jo sūnūs.

¹⁰ Atvesk bulių ties susitikimo padangte, kad Aharonas ir jo sūnūs padėtų rankas ant buliaus galvos. ¹¹ Papjauk bulių VIEŠPATIES akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos, ¹² paimk buliaus kraujo ir jį užtepk pirštu ant aukuro ragu, o visą kitą kraują išliek į aukuro pamatą. ¹³ Vėliau paimk visus taukus, kurie dengia vidurius, kepenų lezgį, abu inkstus ir ant jų esančius taukus, ir juos dūmais paleisk ant aukuro, ¹⁴ o buliaus mėsą, jo kailį ir mėšlus sudegink lauke už stovyklos. Tai auka už nuodėmę.

¹⁵ Paskui paimk vieną aviną, kad Aharonas ir jo sūnūs uždėtų rankas ant

avinio galvos. ¹⁶ Papjauk aviną, paimk jo kraujo ir jį šlakstyk aplinkui į aukurą. ¹⁷ O aviną supjaustyk į gabalus, nuplauk jo vidurius ir blauzdas, juos pridėk prie jo [kitų] gabalų bei galvos ¹⁸ ir taip dūmais paleisk visą aviną ant aukuro. Tai deginamoji auka VIEŠPAČIUI, numaldymo kvapas; tai ugnies auka VIEŠPAČIUI.

¹⁹ Vėliau paimk antrąjį aviną, kad Aharonas ir jo sūnūs uždėtų rankas ant avinio galvos. ²⁰ Papjauk aviną, paimk jo kraujo, juo patepk Aharono dešiniosios² ausies spenelį³, jo sūnų dešiniosios ausies spenelį, jų dešiniosios rankos nykštį ir jų dešiniosios kojos nykštį, o [likusį] kraują iššlakstyk aplinkui į aukurą. ²¹ Toliau paimk ant aukuro esančio kraujo bei tepamojo aliejaus ir apšlakstyk Aharoną, jo drabužius, jo sūnūs ir su juo esančių sūnų drabužius, kad būtų pašventinti jis ir jo drabužiai, jo sūnūs ir su juo esančių jo sūnų drabužiai.

²² Paskui paimk iš avino taukų, būtent riebią uodegą, taukus, kurie dengia vidurius, kepenų lezgį, abu inkstus, ant jų esančius taukus ir dešiniąją kulšį,—nes tai yra įvedimo į tarnybą avinas,—²³ prie to dar vieną apskritą duonos kepalą, vieną su aliejum keptos duonos pyragą ir vieną paplotį iš neraugintos duonos pintinės, esančios VIEŠPATIES akivaizdoje. ²⁴ Visa tai padėk ant Aharono bei jo sūnų delnų ir kaip mosuojamąją⁴ auką mosuok VIEŠPATIES akivaizdoje. ²⁵ Paskui paimk juos iš jų rankų ir dūmais paleisk ant aukuro, viršum⁵ deginamosios aukos, kaip raminantį kvapą VIEŠPATIES akivaizdoje. Tai bus ugnies auka VIEŠPAČIUI. ²⁶ Vėliau paimk krūtinę iš Aharonui skirto įvedimo avino ir ją mosuok kaip mosuojamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje. Ji turi tau tekti į dalį.

2 GST^{JV}; ~M

3 G + ir jo dešiniosios rankos nykštį bei jo dešiniosios kojos nykštį

4 Arba: ypatingą

5 Arba: kartu su [deginamąją auką]

1 GS; M + Aharoną ir jo sūnūs

27 Pareikšk esant šventą mosuojamąją¹ krūtinę, kuri bus mosuota, ir duoklės² kulšį, kuri bus mosuota ir atidėta³ iš įvedimo avino—iš to, kuris bus skirtas Aharonui ir jo sūnams. 28 Tai turi tekti Aharonui ir jo sūnams kaip amžinai privaloma izraelių dovana, nes tai yra duoklės⁴ auka. Ir kaip duoklės auka ji turi būti izraelių atidedama iš jų papjautų bendrystės aukų—kaip jų duoklė VIESPACIUI.

29 O šventi drabužiai, priklausa Aharonui, turi tekti jo sūnams po jo, kad pastaruosius juose pateptų ir iššventintų. 30 Septynias dienas jais turi vilkėti tas iš jo sūnų, kuris jo vietoje taps kunigu, kuris įeis į susitikimo padangtę, kad eitų kulto tarnystę šventykloje.

31 Paskui tu turi paimti įvedimo aviną ir išvirti jo mėsą šventoje vietoje, 32 o Aharonas ir jo sūnūs turi valgyti to avino mėsą ir pintinėje esančią duoną susitikimo padangtės prieangyje. 33 Jie turi suvalgyti jas, kuriomis, juos įvedant į tarnystę, juos iššventinant, buvo įvykdytas permaldavimas. Bet pašaliečiui nevalia jų valgyti, nes jos šventos. 34 O jei kas iš įvedimo mėsos ar duonos liktų iki ryto, tai liekanas tu turi sudeginti; jų nevalia valgyti, nes jos šventos. 35 Taip tu turi pasielgti su Aharonu ir jo sūnumis—visai taip, kaip esu tau įsakęs. Septynias dienas turi jiems vykdyti įvedimą.

36 Be to, kasdien tu turi paruošti bulių kaip auką už nuodėmes permaldavimui, apvalyti nuo nuodėmės aukurą, atlikdamas už jį permaldavimo apeigas, ir jį patepti, kad jį pašventintum. 37 Septynias dienas turi atlikinėti permaldavimo už aukurą apeigas ir jį šventinti, kad aukuras pasidarytų labai šventas. Kas tik palies aukurą, pasidarys šventa⁵.

38 Štai ką tu turi paruošti ant aukuro: kasdien reguliariai du

vienergius avinėlius. 39 Vieną avinėlių turi paruošti rytmetį, o kitą avinėlių—vakare; 40 dar dešimtadalį [efos⁶] kvietinių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino⁷ išspausto aliejaus, ir kaip liejamąją auką ketvirtį hino vyno vienam avinėliui. 41 O antrąjį avinėlių turi paruošti pavakaryje—parūpinti ir jam tokia pat javienių auką bei jai priklausančią liejamąją auką, kaip rytmetį—numaldymo kvapui sukelti, kaip ugnies auką VIESPACIUI. 42 Per jūsų kartas tokia turi būti nuolatinė deginamoji auka VIESPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtės prieangyje, kur susitiksiu su tavim⁸, norėdamas ten tau kalbėti. 43 Ten susitiksiu su izraeliais, ir ji⁹ bus pašventinta mano skastybe. 44 Pašventinsiu susitikimo padangtę ir aukurą. Aharoną ir jo sūnus pašventinsiu, kad jie man eitų kunigų pereinąs. 45 Gyvensiu tarp izraelių ir būsiu jiems Dievas, 46 kad jie pažintų, jog aš esu VIESPATS, jų Dievas, kuris juos išvedžiau iš Egipto šalies, norėdamas gyventi tarp jų—aš VIESPATS, jų Dievas.

18 Ef 5, 2; Flp 4, 18

Smilkalų aukuras

30 Tu turi padaryti aukurą smilkalams deginti; iš akacijos medžio turi jį padaryti, ² masto ilgio, masto pločio ir dviejų mastų aukščio. Jis turi būti keturkampis. Iš vieno gabalo su juo turi būti jo ragai. 3 Tu turi jį aptraukti grynų auksu—jo dengiamąją plokštę, jo sienas aplinkui ir jo ragus, ir jam padaryti aplinkui einančią auksinę atbrailą. 4 Taip pat du auksinius žiedus turi jam nuliėti. Po jo atbraila, prie abiejų jo šalių, turi [juos] pritaisyti, prie abiejų jo šonų, kad jie būtų laikytuvai kartims ir už jų būtų galima jį nešioti. 5 Kartis tu turi nutašyti iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu. 6 Ir turi jį

1 Arba: ypatingos dovanos

2 Lit. iškeltinė

3 Lit. iškelta

4 Lit. iškeltinė

5 Arba: šventas

6 1 efa = 36,44 l

7 1 hinas = 1/6 efos.

8 SamG; M: jumis

9 T.y. padangtė

pastatyti ties užuolaida, kuri kabo priešais Įstatymo skrynią, ties antvožu, dengiančiu Įstatymą, kur susitiksiu su tavim. ⁷ Aharonas turi dėmais paleisti ant jo gardžiai kvepančius smilkalus. Kas rytą, pritaissydamas lempas, jis turi juos dėmais paleisti. ⁸ Taip pat, pastatydamas lempas vakaro prieblandoje, Aharonas turi juos dėmais paleisti—nuolatinę smilkalų auką VIESPATIES akivaizdoje per jūsų kartas. ⁹ Jums nevalia ant jo aukoti neleistinų smilkalų, deginamųjų ir javienių aukų; nė liejamųjų aukų jums neleidiama ant jo išlieti. ¹⁰ Kartą metuose Aharonas turi atlikti ant jo ragų permaldavimą. Dalim kraujo aukos, permaldaujančios už nuodėmę, jis kartą per metus turi atlikti už jį permaldavimą per jūsų kartas. Jis yra labai šventas VIESPACIUI“.

Šventyklos mokestis

¹¹ VIESPATS kalbėjo Mozei: ¹² „Kai pravesi izraelių surašymą, skaičiuodamas jų surašomuosius¹, tai kiekvienas² turės mokėti už save išsipirkimo mokestį VIESPACIUI, kad, juos surašant, jų neišliktų kokia nors nelaimė. ¹³ Štai ką turi mokėti kiekvienas, kuris patenka į surašomųjų skaičių: pusę šekelio, imdamas vienetu šventyklos šekelį³,—dvidešimt gerų sudaro šekelį,—pusę šekelio kaip duoklę VIESPACIUI. ¹⁴ Kiekvienas, kuris pateks į surašomųjų skaičių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnis, turi mokėti duoklę VIESPACIUI. ¹⁵ Jums atiduodant duoklę VIESPACIUI, norint permaldauti už save, turtingasis neturi mokėti daugiau nė beturtis mažiau kaip pusę šekelio. ¹⁶ Tu turi paimti iš izraelių permaldavimo pinigų ir juos panaudoti susitikimo padangtės tarnystei, kad tai primintų izraelius VIESPATIES akivaizdoje, jums tuo išigyjant permaldavimą už save“.

13 Iš 38, 25–26; Mt 17, 24

Plaunamasis dubuo

¹⁷ VIESPATS kalbėjo Mozei: ¹⁸ „Tu turi nulieti žalvarinį dubenį su žalvarinių pastovų nusiplovimui, jį pastatyti tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir įpilti į jį vandens, ¹⁹ kad Aharonas ir jo sūnūs galėtų iš jo nusiplauti rankas ir kojas. ²⁰ Įeidami į susitikimo padangtę ar artėdami prie aukuro kulto tarnystės atlikti, ugnies aukos deginti VIESPACIUI, jie turi nusiplauti vandeniu, kad neturėtų mirti. ²¹ Jie turi nusiplauti rankas ir kojas, kad neturėtų mirti. Tai turi jiems būti amžinai galiojantis nuostatas, jam ir jo palikuonims per jų kartas“.

18 Iš 38, 8

Tepamasis aliejus

²² VIESPATS kalbėjo Mozei: ²³ „Tu pats pasiimk geriausios rūšies kvepalų: penkis šimtus [šekelių] sutenėjusios miros, pusę tiek, tai yra du šimtus penkiasdešimt [šekelių] kvapaus cinamono, du šimtus penkiasdešimt [šekelių] kvapiosios nendrės, ²⁴ penkis šimtus [šekelių] kasijos, atsvertų šventyklos šekeliu, ir hina alyvų aliejaus. ²⁵ Iš to tu turi sutaisyti šventą tepamąjį aliejų, tepalinį mišinį, koki padaro tepalų maišytojas. Tai turi būti šventas tepamasis aliejus. ²⁶ Juo tu turi patepti susitikimo padangtę, Įstatymo skrynią, ²⁷ stalą su visais jo indais, žibintą su jo prietaisais, smilkalų aukurą, ²⁸ deginamųjų aukų aukurą su visais jo įrankiais ir plaunamąjį dubenį su jo pastovu. ²⁹ Taip turi juos pašventinti, kad jie būtų švenčiausi. Kas tik juos palies, pasidarys šventa⁴. ³⁰ Tu turi patepti Aharoną bei jo sūnus ir juos pašventinti, kad man eitų kunigų pareigas. ³¹ O izraeliams turi kalbėti: „Šitas man⁵ turi būti šventas tepamasis aliejus per jūsų kartas.“

1 T.y. tuos suaugusius ir galinčius kariauti vyrus, kurie turi praeiti apžiūrą

2 G; M įtrp. dtgr.: juos tikrinant

3 1 šventyklos šekelis svėrė 16, 37 g, paprastasis šekelis—14, 55 g.

4 Arba: šventas

5 G: jums

32 Ant žmogaus kūno nevalia jo išlieti, ir sudėti panašaus į jį jums neleidiama pasigaminti: jis yra šventas; šventas jis turi jums būti. 33 Kiekvienas, kuris padarytų mišinį, panašų į jį, ar kuris duotų ką nors iš jo pašaliečiui¹, turi būti išdildytas iš savo tėvo giminių“.

Smilkalų paruošimas

34 VIESPATS tarė Mozei: „Pasiimk kvepalų: styrakso sakų², rūkinamųjų kiautelių ir galbano—kvepalų ir grynų smilkalų. Kiekvieno iš jų turi būti po lygiai. 35 Ir sutaisyk iš to kvapių smilkalų, kokius paruošia tepalų maišytojas, pasūdytų, tyrų, šventų. 36 Sutrink jų dalį į smulkius miltelius ir padėk kiek ties įstatymu susitikimo padangtėje, kur susitiksiu su tavim. Tai turi būti jums nepaprastai šventa. 37 O tokios sudėties smilkalų, kokių tu turi sutaisyti, jums nevalia pasigaminti; juos turite laikyti VIESPACIUI pašvestu daiktu. 38 Kiekvienas, kuris sutaisytų tokių, kaip jie, norėdamas gerėti jų kvapų, turi būti išdildytas iš savo tėvo giminių“.

22-38 Iš 37, 29

Nurodymai menininkams

31 VIESPATS kalbėjo Mozei: 2 „Žiūrėk, išrinkau³ Chūro sūnaus Urio sūnų iš Judo genties³ ir jį pripildžiau dieviškos dvasios, pasireiškiančios sumanumu, išmone ir prityrimu visokiame meno darbe 4 projektams sumanyti, dirbiniams padaryti iš aukso, sidabro ar žalvario, 5 [pasireiškiančios] įtveriamųjų brangakmenių išpjaustymu ir medžio apdirbimu—visokiam darbui atlikti. 6 Štai aš pats paskyriau jam padėjėju Achisamacho sūnų Oholiabą iš Dano genties ir į visų sumaniųjų širdį įdėjau sumanumo, kad jie padarytų viską, ką esu tau įsakęs: 7 susitikimo padangtę,

skrynią įstatymui, antvožą, kuris turi ją uždengti, ir visus padangtės įtaisus; 8 stalą ir jo indus, gryo aukso žibintą ir visus jo reikmenis, smilkymo aukurą, 9 deginamųjų aukų aukurą ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį, 10 meniškai nuauštus⁴ drabužius, tai yra šventus drabužius, kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų pareigoms eiti; 11 tepamąjį aliejų ir kvapius smilkalus šventykloi. Jie turi padaryti visai taip, kaip esu tau įsakęs“.

Priminimas švesti šabatą

12 VIESPATS tarė Mozei: 13 „Tu pats sakyk izraeliams: „Būtinai laikykitės mano šabatų! Nes tai yra ženklas tarp manęs ir jūsų per jūsų kartas, kad žinotumėte, jog aš esu VIESPATS, kuris jus šventinu. 14 Jūs turite laikytis šabatos, nes ji jums šventa. Kas jos nelaikys šventa, turi būti baudžiamas mirtim; nes kiekvienas asmuo, kuris per ją dirbs darbą, turi būti išnaikintas iš jo tėvo giminių. 15 Šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet septintoji diena yra visiško poilsio šabata, šventa VIESPACIUI. Kiekvienas, kuris šabatos dieną dirbs darbą, turi būti baudžiamas mirtim. 16 Taigi izraeliai turi laikytis šabatos, švęsdami šabatą per savo kartas kaip amžinai galiojantį sandomos įpareigojimą. 17 Ji amžinai turi būti ženklas tarp manęs ir izraelių, nes per šešias dienas VIESPATS padarė dangų ir žemę, bet septintąją dieną ilsėjosi ir atsikvėpė“.

18 Ir jis įteikė Mozei, baigęs su juo kalbėtis Sinajaus kalne, dvi įstatymo plokštes, akmenines plokštes, įrašytas Dievo pirštu.

15 Iš 20, 8-11; 23, 12; 34, 21; 35, 2; Lev 23, 3; Dt 5, 12-14 17 Iš 20, 11

Izraelis nusilieja auksinį versį

32 O žmonės, matydami, kad Moze užžtrukna nultipti nuo kalno, susirinko prie Aharono ir jam tarė: „Kelkis, padaryk mums dievų, kurie eitų prieš mus, nes šitas, Mozė, kuris mus

1 T.y. nekunigui

2 *Styrax officinalis* ar *Commifora opobalsamum* sakų

3 Lit. pašaukiau vardu

4 Arba: dygsniuotus. Tikslī žodžio reikšmė neišaiškinta. G: apeiginius; SamST: tarnystės

atvedė iš Egipto šalies—nežinome, kas jam atsitiko!“² Aharonas jiems tarė: „Nutraukite auksinius auskarus, kurie kabo jūsų žmonių, sūnų¹ ir dukterų ausyse, ir atneškite pas mane?“³ Tada visi žmonės nusitraukė auksinius auskarus, kurie kabėjo jų ausyse, ir atnešė pas Aharoną.⁴ Paėmęs iš jų rankų, jis jį² uždarė į formą³ ir padarė iš jo nulieta versį⁴. Tada jie⁵ sakė: „Štai tavo dievai, Izraeli, kurie⁶ tave atvedė iš Egipto šalies“. Aharonas, tai pamatęs, pastatė aukurą jo priešakyje, ir Aharonas paskelbė: „Rytoj bus šventė VIESPAČIUI!“⁶ Anksti atsikėlę kitą rytą, jie aukėjo deginamąsias aukas ir atnašavo bendrystės aukas. Žmonės susėdo valgyti ir gerti, paskui atsikėlė linksminintis.

⁷ Tada VIESPATS prabilo į Mozę: „Eik, lipk žemyn, nes pražūtingai pasielgė tavo tauta, kurią atvedei iš Egipto šalies.“⁸ Jie veikiai nukrypo nuo kelio, kurį buvau jiems nurodęs: jie nusiliejo versį, kniūpojo ties juo, jam aukėjo ir tarė: „Štai tavo dievai, Izraeli, kurie⁷ tave atvedė iš Egipto šalies“. ⁹ Toliau VIESPATS tarė Mozei: „Patyriau, kad šita tauta yra kietasprandė tauta. ¹⁰ Taigi dabar leisk man, kad mano rūstybė užsidegtų prieš juos ir padaryčiau jiems galą, o iš tavęs padaryčiau didžiulę tautą!“¹¹ Bet Mozė stengėsi švelniai nuteikti VIESPATĮ, savo Dievą, tardamas: „Kodėl, VIESPATIE, turi užsidegti tavo rūstybė prieš tavo tautą, kurią išvedei iš Egipto šalies su didele jėga ir stipria ranka?“¹² Kodėl turėtų sakyti egiptiečiai: „Su piktu kėslu jis juos išvedė, kad juos išžudytų kalnuose ir išnaikintų nuo žemės paviršiaus?“ Grežkis nuo savo karštos rūstybės ir gailėkis savo tautai ketinamo pikto!“¹³ Atsimink savo tarnus Abraomą, Izaoką ir Izraelį,

kuriems, prisiekdamas savimi, pažadėjai: „Padarysiu jūsų palikuonis tokius gausius, kaip dangaus žvaigždės, ir visą šitą šalį, apie kurią kalbėjau, duosiu jūsų palikuonims, ir tie ją paveldės visam laikui!“¹⁴ Tada VIESPAČIUI pagailo to pikto, kurį buvo grasinęs padaryti savo tautai.

¹⁵ Atsikusęs Mozė lipo žemyn nuo kalno, laikydamas rankoje dvi įstatymo plokštes—plokštes, prirašytas abiejose jų pusėse; vienoje ir kitoje pusėje jos buvo prirašytos. ¹⁶ Plokštės buvo Dievo darbas ir raštas—Dievo raštas, irėžtas į plokštes. ¹⁷ Išgirdęs šūkaujancios tautos triukšmą, Jėšuva tarė Mozei: „Kovos triukšmas stovykloje!“¹⁸ Bet tas atsakė:

„Tai ne pergalės šauksmo garsas ir ne nugalėtųjų šauksmo garsas; tai dainavimo garsas, kurį aš girdžiu“.

¹⁹ Kai Mozė, priartėjęs prie stovyklos, išvydo versį ir šokių ratelį, taip užsidegę pykčiu, jog išmetė iš rankos plokštes ir jas sudaužė kalno papėdėje.

²⁰ Paskui jis paėmė versį, kurį jie buvo padarę, sudegino ir sutrupino, kol jis buvo smulkiai sumaltas, išbarstė viršum vandens ir davė izraeliams gerti.

²¹ Mozė paklausė Aharoną: „Ka tau padarė šita tauta, kad užvedei ant jos tokią didelę nuodėmę?“²² Aharonas atsakė: „Teneužsidega mano valdovo rūstybė! Tu juk pats žinai, kad tauta palinkusi į pikta.“²³ Jie man sakė: „Padaryk mums dievų, kurie eitų pirma mūsų, nes šitas, Mozė, vyras, kuris mus atvedė iš Egipto šalies,—nežinome, kas jam atsitiko!“²⁴ Tad jiems tariau: „Kas turi aukso, tenutraukia nuo savęs!“ Jie man jo davė, aš įmečiau jį į ugnį, ir išėjo šitas versis“.

²⁵ Mozė pamatė, kad tauta ištivirkusi, nes Aharonas buvo [ja] ištivirkinęs jų priešininkų pikt-džiugiavimui. ²⁶ Atsistojęs stovyklos vartuose, Mozė tarė: „Kas už VIESPATĮ, pas mane!“ Tada susirinko prie jo visi levitai. ²⁷ Jis jiems tarė: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Kiekvienas prisijuoskite

1 ~G

2 T.y. auksa

3 Sk. hārt

4 Lit. jaunikių bulių

5 M; G^B: jis (t.y. Aharonas)

6 Arba: Štai tavo dievas, Izraeli, kuris

7 Žr. 4 skn.

kalaviją prie strėnų ir eikite šen ir ten per stovyklą, nuo vartų iki vartų, ir kiekvienas žudykite savo brolių, draugą ir artimą!“²⁸ Leviai padarė, kaip Mozė buvo įsakęs, ir tą dieną krito iš tautos apie trys tūkstančiai vyrų.²⁹ Paskui Mozė tarė: „Jūs šiandien visiškai pasišventėte!“¹ **VIESPAČIUI**, nes kiekvienas ėjote prieš savo sūnų ir prieš savo brolių, kad jis jums šiandien suteiktų palaiminimą“.

³⁰ Kita rytą Mozė tarė tautai: „Jūs nusidėjote didele nuodėme. Tad dabar noriu lipti pas **VIESPATĮ**. Gal man pavyks atlikti permaldavimą už jūsų nuodėmę“.³¹ Sugrįžęs pas **VIESPATĮ**, Mozė tarė: „Ak, šita tauta nusidėjo didele nuodėme: ji pasidarė auksinių dievų.“³² Jei dabar norėsi atleisti jų nuodėmę, atleisk!“² Jei ne, meldžiu, išdildyk mane iš savo knygos, kurią esi parašęs!“³³ Bet **VIESPATS** atsakė Mozei: „Kas man nusidėjo, tą išdildysiu iš savo knygos.“³⁴ O dabar eik, vesk tautą į vietą, apie kurią esu tau kalbėjęs! Štai mano angelas eis pirmą tavęs. Tačiau, mano bausmės dienai atėjus, juos nubausiu už jų nuodėmę.“³⁵ Ir **VIESPATS** leido nelaimei ištikti žmones dėl to, ką jie darė su veršiu, kurį padirbo Aharonas.

1 Apd 7, 40 4 Apd 7, 41 61 Kor 10, 7 13 Pr 22, 16–17 13 Pr 17, 8 11–14 Sk 14, 13–19 32 Ps 69, 28; Apr 3, 5

Viešpats įsako Mozei palikti Sinajų

33 Paskui **VIESPATS** kalbėjo Mozei: „Eik, trauk iš čia aukštyn, tu ir tauta, kurią išvedei iš Egipto šalies, į šalį, kurią su priesaika pažadėjau Abromui, Izaokui ir Jokūbui, tardamas: „Aš noriu ją duoti tavo palikuonims“. ² Aš pasiųsiu pirmą tavęs angelą ir išvarysiu kanaaniečius, amoriečius, chitiečius, perizus, chivus ir jebusiečius. ³ [Trauk] į šalį, plūstančią pienu ir medum. Bet aš netrauksiu aukštyn su tavim, kad kartais, kadangi tu esi kietasprandė tauta, nesunaikinčiau tavęs pakeliui“. ⁴ Išgirdusi tą skaudų

žodį, tauta pradėjo gedėti, ir nė vienas neužsidėjo savo papuošalų.⁵ Tada **VIESPATS** tarė Mozei: „Sakyk izraeliams: „Jūs esate kietasprandė tauta. Jei tik akimirsnį traukčiau aukštyn su tavim, sunaikinčiau tave. Dabar nusiimk savo papuošalus, o aš nusprėsiu, ką daryti su tavim“.“⁶ Tad izraeliai nusiėmė savo papuošalus [ir jų nebenešiojo] nuo pat Chorebo kalno.

1 Pr 12, 7 1 Pr 26, 3 1 Pr 28, 13

Susitikimo padangtė

⁷ Mozė paimdavo padangtę ir ją išsitiesdavo už stovyklos ribų, atstu nuo stovyklos, ir ją praminė „susitikimo padangtę“. Kiekvienas, kuris ieškojo **VIESPATIES**, išeidavo prie susitikimo padangtės, kuri buvo už stovyklos ribų.⁸ Kada tik Mozė išeidavo prie padangtės, visi žmonės pakildavo ir kiekvienas atsistodavo savo padangtės angoje. Jie sekdamo Mozę akimis, kol jis įeidavo į padangtę.⁹ Mozei įėjus į padangtę, nusileisdavo debesies stulpas ir stovėdavo padangtės angoje, o [iš jo] jis³ kalbėdavosi su Moze. ¹⁰ Visa tauta, pamachių debesies stulpą, stovintį stovyklos angoje, pakildavo ir kiekvienas parpuldavo kniūpsčias savo padangtės angoje.¹¹ **VIESPATS** kalbėdavo Mozei veidas į veidą, kaip paprastai žmogus kalba savo draugui. Paskui šis sugrįždavo į stovyklą, o jo tarnas Jošuva, Nūno sūnus, jaunikaitis, nepasitraukdavo iš padangtės vidaus.

Viešpats pažada būti su Moze

¹² Mozė tarė **VIESPAČIUI**: „Žiūrėk, tu man sakai: „Vesk aukštyn šitą tautą!“ Bet tu man nepranešei, ką pasiūsi su manim, nors tu pats pasakei: „Aš pažįstu tave vardu; be to, tu radei malonę mano akyse“.“¹³ Taigi dabar, jeigu radei malonę tavo akyse, apreišk man, meldžiu, savo sumanymus⁴, kad tave suprasčiau, kad tikrai taip yra, jog randu malonę tavo akyse, ir atsižvelk į tai, kad šitie žmonės yra tavo tauta“.

3 T.y. **VIESPATS**

4 Lit. kelius

1 Lit. pripildėte savo ranką

2 SamGT¹; ~M

14 Jis¹ atsakė: „Aš pats² eisiu kartu ir 'tau suteiksiu atilsį'³“. 15 Šis jam tarė: „Jei 'tu pats'⁴ neisi kartu, tai neleisk mums iš čia traukti aukštyr! 16 Iš ko gi bus galima žinoti, kad radau malonę tavo akyse—aš ir tavo tauta? Ar ne iš to, kad tu eisi su mumis? Tuo aš ir tavo tauta būsimė skirtingi nuo bet kurios tautos, kuri gyvena žemės paviršiuje“. 17 VIEŠPATS tarė Mozei: „Taip pat ir šitą dalyką, kurio prašei, tau įvykdysiu, nes radai malonę mano akyse ir tave pažįstu vardu“.

Mozė meldžia Dievą parodyti savo šlovę

18 Jis tarė: „Man parodyk, meldžiu, savo šlovę!“ 19 Tas atsakė: „Aš pats leisiu praeiti ties tavim 'visai savo gražybei'⁵ ir ištarsiu savo vardą, 'VIEŠPATI', tavo akivaizdoje. Aš būsiu malonus, kam būsiu malonus, ir pasigailėsiu, kurio pasigailėsiu“. 20 Bet jis pridūrė: „Tu negali išvysti mano veido, nes joks žmogus negali išvysti manęs ir išlikti gyvas“. 21 VIEŠPATS toliau tarė: „Štai vieta pas mane, kur tu gali atsistoti ant uolos! 22 Praeinant mano šlovei, tave pastatysiu uolos plyšyje ir tave pridengsiu savo ranka, kol praeisiu. 23 Paskui atitrauksiu savo ranką, ir tu išvysi mano nugara, bet mano veidas negali būti matomas“.

19 Rom 9, 15

Sandoros atnaujinimas

34 VIEŠPATS tarė Mozei: „Išsikalk dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir aš įrašysiu į jas žodžius, buvusius ant pirmųjų plokščių, kurias sudaužei. 2 Būk pasiruošęs [kitam] rytui, įlipk rytą į Sinajaus kalną ir ten man atsistok kalno viršūnėje. 3 Nė vienas tenelipa su tavim ir nė vienas tenepasirodo visame kalne. Taip pat mažieji gyvuliai ir galvijai tenesisigano ties tuo kalnu“. 4 Tad jis išsikalkė dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias. Anksti rytą atsikėlęs, Mozė

įlipo į Sinajaus kalną, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, pasiėmęs į ranką abi akmenines plokštes. 5 Tada VIEŠPATS nužengė debesyje, ten atsistojo prie jo ir ištare VIEŠPATIES vardą. 6 VIEŠPATS praėjo jam pro šalį ir suuko: „VIEŠPATS, VIEŠPATS, gailestingas ir malonus Dievas, labai kantrus, turtingas malonės ir ištikimybės, 7 išlaikas malonę tūkstančiams, atleidžias kaltę, priešgyniavimą ir nuodėmę, bet nepalieka visiškai nenubaudęs, baudžias už tėvų kaltę sūnus ir sūnaičius lig trečios ir ketvirtos kartos“. 8 Tada Mozė tuojuo nusilenkė į žemę ir kniūpsčias pagarbino. 9 Jis tarė: „Jeigu radau malonę tavo akyse, Viešpatie, tai tegul Viešpats, meldžiu, eina kartu tarp mūsų. Kad ir kietasprandė ta tauta, atleisk mūsų kaltę bei mūsų nuodėmę ir paimk mus savo nuosavybėn“.

10 Jis⁶ tarė: „Štai aš darau sandorą. Visai tavo tautai matant, darysiu stebuklus, kokių dar nesukurta visoje žemėje ir visose tautose, kad visa tauta, kurioje tu gyveni, matytų VIEŠPATIES veiklą, nes siaubinga bus tai, ką aš darysiu su tavim. 11 Įsidėmėk, ką aš tau šiandien įsakau. Štai aš nuvarysiu nuo tavęs amoriečius, kanaaniečius, chitiečius, perizus, chivus ir jebusiečius. 12 Sergėkis, kad nepadarytum sutarties su gyventojais šalies, prieš kurią tu eini,—kad jie tau netaptų žabangais tavo viduje. 13 Priešingai, jūs turite sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masebas⁷ ir nukirsti jų ašeras⁸, 14 nes tau draudžiama kniūpoti ties svetimu dievu—kadangi VIEŠPATS, kurio vardas 'Pavydulingasis', yra pavydulingas Dievas. 15 [Sergėkis,] kad nepadarytum sutarties su šalies gyventojais, kad, jiems paleistuvingai atsiduodant savo dievams ir aukojant savo dievams, tave pakvietus, nevalgytum jų aukos, 16 kad iš jų dukterų neimtum žmonių savo sūnams ir

1 T. y. VIEŠPATS

2 Lit. Mano veidas (t. y. mano asmuo)

3 Arba: tave nuraminsiu

4 Lit. tavo veidas

5 Arba: visam savo gerumui

6 T. y. VIEŠPATS

7 T. y. akmeninius kulto stulpus

8 T. y. medinius kulto stulpus

kad, jų dukterims paleistuvingai atsiduodant savo dievams, jos nesuvedžiotų ir tavo sūnų paleistuvingai atsiduoti jų dievams.

17 Tau nevalia pasidirbti nuliėtų dievų.

18 Tu turi švesti Neraugintos duonos šventę. Septynias dienas turi valgyti neraugintą duoną, kaip esu tau įsakęs, nustatytu laiku, Abibo¹ mėnesį, nes Abibo mėnesį išėjai iš Egipto.

19 Kiekvienas pirmagimis² man priklauso, taip pat visi tavo vyriškos lyties gyvuliai, raguočių ir mažųjų gyvulių pirmagimiai. 20 Asilo pirmagimį tu turi atpirkti mažuoju gyvuliu, bet jei nenorėsi jo atpirkti, turi nulausti jam sprandą. Tu turi atpirkti kiekvieną savo pirmagimį sūnų, ir niekam nevalia pasirodyti mano akivaizdoje tuščiomis rankomis.

21 Šešias dienas privalai dirbti, o septintąją dieną turi ilsėtis; [net] arimo ir pjūties metu turi ilsėtis.

22 Tu turi švesti Savaičių šventę, kviečių pjūties pirmajaus, ir, metams keičiantis, javų Suvalymo šventę.

23 Tris kartus per metus kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti Viešpačiui Jahvei, Izraelio Dievui. 24 Mat nuvarysiu tautas nuo tavęs ir praplatinsiu tavo sritį, ir niekas neišgeis tavo šalies, tau triskart per metus einant aukštyn pasirodyti VIESPACIUI, tavo Dievui.

25 Tau neleidžiama aukoti mano aukos kraujo sykiu su rauginta duona, ir nieko iš Pesacho šventės aukos neturi išlikti per naktį ligi ryto.

26 Tu turi atnešti rinkinius savo dirvos pirmavaisius į VIESPATIES, savo Dievo, namus.

Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene³.

27 Paskui VIESPATS tarė Mozei: „Užsirašyk šituos žodžius, nes, remdamasis šitais žodžiais, sudariau sandorą su tavim ir Izraeliu“. 28 Ir jis ten išbuvo su VIESPACIU keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. Jis nevalgė duonos ir negėrė

vandens, ir užrašė į plokštes sandoros žodžius—dešimt žodžių.

6-7 Iš 20, 5-6; Sk 14, 18; Dt 5, 9-10; 7, 9-10 13 Dt 16, 21 17 Iš 20, 4; Lev 19, 4; Dt 5, 8; 27, 15 18 Iš 12, 14-20; Lev 23, 6-8; Sk 28, 16-25 19 Iš 13, 2 20 Iš 13, 13 21 Iš 20, 9-10; Iš 23, 12; 31, 15; 35, 2; Lev 23, 3; Dt 5, 13-14 22 Lev 23, 15-21; Sk 28, 26-31 22 Lev 23, 39-43 25 Iš 12, 10 26 Dt 26, 2 26 Dt 24, 21

Mozės spinduliuojantis veidas

29 Kai Mozė lipo žemyn nuo Sinajaus kalno ir, jam lipant nuo kalno, abi įstatymo plokštės buvo jo rankoje, Mozė nežinojo, kad, jam kalbantis su juo³, jo veido oda pasidarė spinduliuojanti. 30 Aharonas ir visi izraeliai, pamatę Mozė ir pastebėję, kaip spinduliavo jo veido oda, bijojo priartėti prie jo. 31 Bet Mozei juos pašaukus, į jį atsigręžė Aharonas bei visi bendruomenės vadai, ir Mozė prabilo į juos. 32 Paskui priartėjo visi izraeliai, ir jis jiems įsakė visa, ką VIESPATS buvo kalbėjęs su juo Sinajaus kalne. 33 Paliovės kalbėti su jais, Mozė užsidėjo ant veido gaubtą. 34 Kada tik Mozė įeidavo VIESPATIES akivaizdon kalbėtis su juo, nusiimdavo gaubtą, iki kol išeidavo. Išėjęs jis kalbėdavo izraeliams, kas jam buvo įsakyta. 35 Izraeliams pamačius Mozės veidą, kaip spinduliavo Mozės veido oda, Mozė vėl užsidėdavo ant veido gaubtą, iki įeidavo kalbėtis su juo⁴.

29-35 2 Kor 3, 7-16

Šabatos šventimas

35 Paskui Mozė sušaukė visą izraelių bendruomenę ir jiems tarė: „Štai dalykai, kuriuos VIESPATS įsakė vykdyti: 2 šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet septintąją dieną turite laikyti šventą, iškilmingą poilsio dieną, skirta VIESPACIUI. Kiekvienas, kuris per ją dirbs darbą, turi būti baudžiamas mirtim. 3 Jums nevalia šabatos dieną susikurti ugnies nė vienoje jūsų buveinėje“.

2 Iš 20, 8-11; 23, 12; 31, 15; 34, 21; Lev 23, 3; Dt 5, 12-14

Tabernakulio reikmenys

1 Lit. Varpų

2 Lit. kuris praveria įščias

3 T.y. VIESPACIU

4 T.y. VIESPACIU

4 Mozė toliau tarė visai izraelių bendruomenei: „Stai ką VIESPATS įsakė: Paimkite iš 'savo nuosavybės'¹ duoklę VIESPACIUI. Tegul kiekvienas ją atneša savo noru—duoklę VIESPACIUI: aukso, sidabro ir žalvario, ⁶ violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų, plonos drobės ir ožkos plaukų, ⁷ raudona ochra įtrintų avinų kailių ir delfinų odų, akacijos medžių, ⁸ aliejaus žibintui ir kvapalų tepamajam aliejui bei kvapiems smilkalams, ⁹ karneolio akmenų ir akmenų, įsegamų į efodą ir krūtinės kišenę. ¹⁰ Visi tarp jūsų esantys menininkai tegul ateina ir padaro, ką VIESPATS yra įsakęs: ¹¹ tabernakulį², jo padangtę ir apdangalą, jo kablius, rėmus, skersinius, stulpus ir pastovus; ¹² skrynį ir jos nešamąsias kartis, antvožą ir pertvaros užuolaidą; ¹³ stalą, jo nešamąsias kartis ir visus jo indus bei Akivaizdos duoną³, ¹⁴ šviečiantį žibintą, jo prietaisus, jo lempas⁴ ir žibinamąjį aliejų; ¹⁵ smilkalų aukurą ir jo nešamąsias kartis, tepamąjį aliejų, kvapius smilkalus ir angos užuolaidą įėjimui į tabernakulį; ¹⁶ deginamosios aukos aukurą ir jam priklausančias žalvarines grotas, jo nešamąsias kartis ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį; ¹⁷ kiemo uždangą, jo stulpus bei pastovus ir kiemo vartų užuolaidą; ¹⁸ tabernakulio kuolus ir kiemo kuolus bei jų virves; ¹⁹ meniškai nuaustus⁵ drabužius tarnauti šventykloje—šventus drabužius kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų pareigoms eiti“.

20 Tada visa izraelių bendruomenė pasišalino nuo Mozės. Paskui atėję—kiekvienas, kuris turėjo norą, ir kiekvienas, kurį paskatino jo dvasia,—jie atnešė duoklę VIESPACIUI susitikimo padangtės įrengimui, visai jos tarnystei ir šventiems drabužiams.

22 Atėjo⁶ ir vyrai, ir moterys—visi laisva valia atnešė sągių, auskarų⁷, antspaudinių žiedų ir karolių⁸, visokių auksinių papuošalų, ir kiekvienas, kuris buvo nutaręs paskirti VIESPACIUI aukso mosuojamąją⁹ dovaną. ²³ Kiekvienas, pas kurį buvo rasta violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų, plonų lininių siūlų, ožkos plaukų, raudona ochra įtrintų avinų kailių ir delfinų odų, tuos atnešė. ²⁴ Visi, kurie atidėjo sidabro ar žalvario duoklę, atnešė ją kaip duoklę VIESPACIUI, ir kiekvienas, pas kurį buvo rasta akacijos medžio bet kokiam statybos įrengimui, jį atnešė. ²⁵ Visos įgudusios moterys verpė savo rankomis ir atnešė verpalus: violetinį ir raudoną purpurą, karminu dažytas gijas ir ploną drobę. ²⁶ Ir visos moterys, kurios suskato panaudoti savo igūdį, verpė ožkų plaukus. ²⁷ O vadai atnešė karneolio akmenų ir akmenų, įsegamų į efodą ir krūtinės kišenę, ²⁸ balzaminio aliejaus ir aliejaus apšvietimui, tepalui ir kvapiems smilkalams. ²⁹ Kiekvienas vyras ir moteris, kuriuos paskatino jų širdis ką atnešti visam darbui, kurį VIESPATS per Mozę buvo įsakęs atlikti,—jie, izraeliai, tai atnešė kaip laisvos valios dovaną VIESPACIUI.

Bešalelis ir Oholiabas

30 Paskui Mozė tarė izraeliams: „Įsidėmėkite! VIESPATS išrinko¹⁰ Bešalelį, Chūro sūnaus Urijo sūnų, iš Judo genties³¹ ir jį pripildė dieviškos dvasios, pasireiškiančios sumanumu, išmone ir prityrimu visokiame meno darbe ³² projektams sumanyti, dirbiniams pagaminti iš aukso, sidabro ir žalvario, ³³ [pasireiškiančios] įtvėrimųjų brangakmenių išpjaustymu ir medžio apdirbimu, kad jis atliktų visoki projektavimo darbą. ³⁴ Ir jis jam

1 Lit. savęs

2 T.y. kilnojamąją šventyklą; lit. buveinę

3 ~G

4 ~SamG

5 Arba: dygsniuotus

6 M; SamGSTV: Atnešė

7 Hbr. žodis gali dar reikšti į nosį įkabintą žiedą ir žiedą apskritai.

8 Hbr. žodis neišaiškintos reikšmės.

9 T.y. į aukurą ir nuo jo mosuojant atnašaujamą

10 Lit. pašaukė vardu

suteikė dovaną¹ mokyti [kitus]—jam ir Achisamacho sūnui Oholiabui iš Dano genties. ³⁵ Jis juos pripildė sumanumo visokiam darbui atlikti, kaip jį atlieka amatininkas², siuvinėtojas, marginių audėjas, įaudžia violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytas gijas ir plonus linų siūlus, ir paprastas audėjas—juos, turinčius atlikti visokią darbą ir sumanyti projektus.

36 Taigi Bešalelis, Oholiabas ir visi menininkai, kuriems VIESPATS yra suteikęs sumanumą ir išmone, kad mokėtų atlikti visą šventyklos statybos darbą, turi veikti, laikydamies visko, ką VIESPATS įsakė³.

² Moze pasišaukė Bešalelį, Oholiabą ir kiekvieną menininką, kuriam VIESPATS buvo suteikęs sumanumą, visus, kurie norėjo, imtis darbo, kad jį atliktų. ³ Ir jie priėmė iš Mozės visą duoklę, kurią izraeliai buvo atnešę šventyklos statybos darbui atlikti. O tie kas rytą vis jam tebenešė laisvos valios dovanų. ⁴ Tada visi menininkai, dirbą visą šventyklos darbą, vyras po vyro paliko savo darbą, kurį jie dirbo, ⁵ ir tarė Mozei: „Žmonės atneša daug daugiau, negu reikia statybai—darbui, kurį VIESPATS yra įsakęs atlikti“. ⁶ Tada, Mozei įsakius, buvo pagarsinta stovykloje: „Nei vyras, nei moteris toliau nieko teneruošia kaip duoklės šventyklai!“ Taip tauta liovėsi nešusi, nes medžiagos jie jau turėjo daugiau, negu užteko visam darbui, kurį jie turėjo atlikti.

Tabernakulis

⁸ Visi sumanieji tarp dirbančių darbą padarė tabernakulį su dešimtīm kilimų. Jis³ juos padarė iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų su kerubais, kaip juos padaro siuvinėtojas. ⁹ Pavienio kilimo ilgis buvo dvidešimt aštuoni mastai, o pavienio kilimo plotis—keturi mastai. Visi kilimai buvo

vienodo dydžio. ¹⁰ Jis sujungė kiekvieną penketą kilimų⁴ vieną su kitu. ¹¹ Paskui pritaissė violetinio purpuro kilpas prie vieno kilimo pačiame gale vienoje [kilimų] eilėje. Tokiu pat būdu jis pritaissė prie kraštinio kilimo antroje eilėje. ¹² Jis padarė penkiasdešimt kilpų viename kilime ir penkiasdešimt kilpų pačiame gale kilimo, esančio antroje eilėje. Kilpos buvo pritaikytos viena kitai. ¹³ Be to, jis padarė penkiasdešimt auksinių kablių ir sukabino kilimus vieną su kitu kabliais, ir tabernakulis pasidarė vientisas.

¹⁴ Toliau jis nuaudė kilimų iš ožkos plaukų padangtei virš tabernakulio; vienuolika kilimų jis nuaudė. ¹⁵ Pavienio kilimo ilgis buvo trisdešimt mastų, o pavienio kilimo plotis—keturi mastai. Vienuolika kilimų buvo vienodo dydžio. ¹⁶ Jis atskirai sujungė penkis kilimus ir atskirai—šešis kilimus. ¹⁷ Jis pritaissė penkiasdešimt kilpų prie kraštinio kilimo krašto vienoje eilėje ir penkiasdešimt kilpų prie antrosios eilės [kraštinio] kilimo krašto. ¹⁸ Ir jis padarė penkiasdešimt žalvarinių kablių padangtei sujungti, kad ji būtų vientisa. ¹⁹ Paskui jis padarė padangtei uždangalą iš raudona ochra įtrintų avinų kailių ir virš jo delfinų odų uždangalą.

²⁰ Jis padarė tabernakuliui stačiai padėtus rėmus iš akacijos medžio. ²¹ Rėmo ilgis buvo dešimt mastų ir pavienio rėmo plotis—pusantro masto. ²² Kiekvienas rėmas turėjo po du statinius, vienas su kitu sujungtus skersiniais. Tokius jis padarė visus tabernakulio rėmus. ²³ Jis padarė rėmus tabernakuliui: dvidešimt rėmų pietiniam šonui, nukreiptam į pietus. ²⁴ Ir jis padarė keturiasdešimt sidabrinų pastovų po dviem dešimtīm rėmų: po du pastovus po kiekvienu rėmu jo dviem statiniams⁵. ²⁵ Antrajam

1 Lit. davė jį jo širdį

2 Hbr. žodis reiškia kalvį, šaltkalvį, dailidę ir akmenkalį.

3 T.y. Bešalelis. Žr. 37, 1.

4 Lit. penkis kilimus vieną su kitu ir sujungė penkis kilimus

5 Lit. du pastovus po kiekvienu rėmu jo dviem statiniams ir du pastovus po kiekvienu kitu rėmu jo dviem statiniams

tabernakulio šonui, nukreiptam į žiemius, jis [taip pat] padarė dvidešimt rėmų²⁶ ir keturiasdešimt sidabrinių pastovų: po du pastovus po kiekvienu rėmu¹.²⁷ O į vakarus nukreiptam tabernakulio užpakaliniam šonui jis padarė šešis rėmus,²⁸ ir padarė du rėmus tabernakulio kertėms užpakalinėje pusėje.²⁹ Jie buvo dvigubi apačioje ir lygiai taip pat dvigubi jo viršuje, prie pirmojo žiedo. Tokius jis padarė juos abu abiejose kertėse.³⁰ Taigi buvo aštuoni rėmai ir šešiolika jų sidabrinių pastovų, po du pastovus po kiekvienu rėmu.

³¹ Paskui jis padarė skersinių iš akacijos medžio: penkis tabernakulio vieno šono rėmams,³² penkis skersinius tabernakulio antrojo šono rėmams ir penkis skersinius tabernakulio į vakarus nukreipto užpakalinio šono rėmams.

³³ Jis taip pritaisė vidurinę skersinį, jog tas ejo rėmų viduriu nuo vieno galo ligi kito.³⁴ Rėmus jis aptraukė auksu ir jų žiedus padarė iš aukso skersiniams laikyti, ir aptraukė skersinius auksu.

³⁵ Paskui jis nuaudė užuolaidą iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų; meniškai išsiuvinėta jis ją padarė su kerubais.³⁶ Toliau jis jai nutašė keturis stulpus iš akacijos medžio ir juos aptraukė auksu. Jų pakabai buvo auksiniai, ir jis jiems nuliejo keturis sidabrinius pastovus.³⁷ Jis padarė padangtės angai raštuotą užuolaidą iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų,³⁸ jos penkis stulpus ir jų pakabus. Jis aptraukė auksu jų² galvenas ir sijas, o jų penki pastovai buvo žalvariniai.

Sandoros skrynia

37 Paskui Bešalelis padarė skrynią iš akacijos medžio—pustrečio masto ilgio, pusantro masto pločio ir pusantro masto aukščio.² Jis ją aptraukė grynų auksu iš vidaus ir iš viršaus, ir jai padarė aplinkui einančią auksinę atbrailą.

³ Jai nuliejo keturis auksinius žiedus [ir juos pritaisė] prie jos keturių kojų: du žiedus prie jos vieno šono ir du žiedus prie jos antrojo šono.⁴ Paskui nutašė nešamasias kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu.⁵ [Kiek kartis į žiedus skrynios šonuose skryniai nešioti.

⁶ Jis padarė antvožą³ iš gryo aukso—pustrečio masto ilgio ir pusantro masto pločio.⁷ Paskui padarė du kerubus iš nukalto aukso. Juos padarė abiejuose antvožo galuose:⁸ vieną kerubą viename gale ir kitą kerubą kitame gale; išvien su antvožu jis padarė kerubus abiejuose jo galuose.⁹ Kerubai buvo išskėtę sparnus į viršų, gaubė savo sparnais antvožą, ir jų veidai buvo atgręžti vienas į kitą. Į antvožą buvo nukreipti kerubų veidai.

Stalas

¹⁰ Jis padarė stalą iš akacijos medžio—dviejų mastų ilgio, masto pločio ir pusantro masto aukščio.¹¹ Jį aptraukė grynų auksu ir jam padarė aplinkui einančią auksinę atbrailą.¹² Jis jam padarė aplinkui einantį plaštakos pločio apkraštį, o jo apkraščiu—aplinkui einančią auksinę atbrailą.¹³ Jam nuliejo keturis auksinius žiedus ir prikabino žiedus prie jo keturių kojų kampų.¹⁴ Arti prie apkraščio buvo žiedai—karčių laikytuvai stalui nešioti.¹⁵ Jis padarė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu stalui nešioti.¹⁶ Paskui nuliejo iš gryo aukso indus, kuriuos turėjo padėti ant stalo: jo dubenis ir kaušus, jo piltuvus ir ąsočius, kuriais išliejamos [liejamosios aukos].

Žibintas

¹⁷ Jis padarė žibintą iš gryo aukso; nukalė žibintą, jo koją ir liemenį. Jo taurelės, buoželės ir žiedai buvo iš vieno gabalo su juo.¹⁸ Šeši vamzdžiai ejo iš jo šonų: trys žibinto vamzdžiai iš jo vieno šono ir trys žibinto vamzdžiai iš jo antrojo šono.¹⁹ Trys migdolžiedžio pavidalo taurelės, [kiekviena] su buožele ir žiedu, buvo ant vieno vamzdžio ir trys

1 Lit. du pastovus po vienu rėmu ir du pastovus po vienu rėmu

2 T.y. stulpų

3 Arba: maldytuvę (t.y. permaldavimo, sutaikino, išpikimo iš nuodėmės dangtį)

migdolžiedžio pavidalo taurelės su buožele bei žiedu—ant kito vamzdžio. Taip buvo [padaryta] šešiams vamzdžiams, kurie ėjo iš žibinto. ²⁰ O ant paties žibinto buvo keturios migdolžiedžio pavidalo taurelės, jo buoželės ir žiedai, ²¹ būtent viena buoželė po dviem iš jo¹ išeinančiais vamzdžiais, kita buoželė po [kitais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais ir dar kita buoželė po [likusiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais. Taip² buvo padaryta šešiams vamzdžiams, kurie ėjo iš jo³. ²² Jų buoželės ir šakelės buvo iš vieno gabalo su juo. Jis visas buvo nukaltas iš vieno gyno aukso gabalo. ²³ Be to, jis nuliejo septynias lempas, jų gnybtuvus ir dubenėlius nuogaiboms iš gyno aukso. ²⁴ Iš gyno aukso talento⁴ jis padarė jį ir visus jo reikmenis.

Smilkalų aukuras

²⁵ Jis padarė smilkalų aukurą iš akacijos medžio—masto ilgio, masto pločio ir dviejų mastų aukščio, keturkampį. Iš vieno gabalo su juo buvo jo ragai. ²⁶ Jis jį aptraukė grynų aukso: jo dengiamąją plokštę, jo sienas aplinkui ir jo ragus, ir jam aplinkui einančią auksinę atbrailą. ²⁷ Du auksinius žiedus jis jam padarė po jo atbraila [prie abiejų jo šalių], prie abiejų jo šonų, kaip laikytuvus kartims, kad galėtų jomis jį nešioti. ²⁸ Jis nutašė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu. ²⁹ Paskui parūpino švento tepamojo aliejaus ir grynų, kvapių smilkalų, kokius pagamina tepalų maišytojas.

²⁹ Iš 30, 22–38

Deginamosios aukos aukuras

38 Jis padarė deginamosios aukos aukurą iš akacijos medžio—penkių mastų⁵ ilgio, penkių mastų pločio ir trijų mastų aukščio, keturkampį. ² Jis pritašė jam ragus prie keturių jo kampų;

iš vieno gabalo su juo buvo jo ragai. Ir jis aptraukė jį žalvariu. ³ Paskui jis padarė visus aukuro įrankius: puodus pelenams, kastuvus, šlakstytuvus, šakes ir dubenis žarijoms; visus jo įrankius jis padarė iš žalvario. ⁴ Toliau jis padarė aukurui grotas, tinklinį dirbinį iš žalvario, po jo atbraila, iš apačios ligi jo pusės, ⁵ ir nuliejo keturis žiedus keturiuose žalvarinių grotų galuose kaip laikytuvus nešamosioms kartims. ⁶ Jis nutašė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė žalvariu. ⁷ Įkišo kartis į žiedus prie aukuro šonų, kad galėtų jomis nešioti; kaip tuščią lentų dėžę jis jį padarė.

⁸ Paskui jis nuliejo žalvarinį plaunamąjį dubenį ir jo žalvarinį pastovą iš veidrodžių moterų, kurios tarnavo susitikimo padangtės prieangyje.

⁸ Iš 30, 18

Kiemas

⁹ Jis įrengė kiemą. Pietiniam šonui, nukreiptam į pietus, [jis nuaudė] kiemo uždangų iš suktinių plonos drobės siūlų—šimtą mastų. ¹⁰ Jų stulpų buvo dvidešimt ir jų⁶ pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. ¹¹ Šiauriniam šonui [jis taip pat nuaudė uždangų]—šimtą mastų. Jų stulpų buvo dvidešimt ir jų pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. ¹² Vakariniam šonui [jis nuaudė] uždangų—penkiasdešimt mastų. Jų⁷ stulpų buvo dešimt ir jų pastovų dešimt, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. ¹³ O rytiniam šonui, nukreiptam į saulėtekį, [jis nuaudė] penkiasdešimt mastų. ¹⁴ penkiolikos mastų uždangų vienai šaliai⁸ su jų trimis stulpais ir jų trimis pastovais ¹⁵ ir antrai šaliai [abiejose kiemo vartų pusėse]—penkiolikos mastų uždangų su jų trimis stulpais ir jų trimis pastovais. ¹⁶ Visos aplink kiemą kabančios uždangos buvo iš suktinių lininių siūlų. ¹⁷ Stulpų pastovai buvo

1 T.y. centrinio žibintuvo stiebo

2 Įtrp. su G ir 25, 33.

3 T.y. žibinto

4 1 talentas ≈ 34 kg

5 T.y. apie 2,3 m

6 Uždangų ar stulpų?

7 T.y. uždangų

8 Lit. vienam pečiui

žalvariniai, o stulpų pakabai ir sijos—sidabrinės. Jų galvenų aptraukalas buvo iš sidabro, o jie patys buvo apipinti sidabrinėmis juostomis—visi kiemo stulpai.

18 Kiemo vartų užuolaida buvo raštuotas audinys iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų. Ji buvo dvidešimties mastų ilgio ir [pločiu] penkių mastų aukščio, kaip ir kiemo uždangos. 19 Jų stulpai buvo keturi ir jų pastovai keturi, iš žalvario, o jų pakabai—sidabriniai. Jų galvenų aptraukalas ir sijos buvo sidabrinės. 20 O visi tabernakulio ir aplink einančio kiemo kuolai buvo žalvariniai.

Panaudota medžiaga

21 Ta yra tabernakulio, Įstatymo tabernakulio, panaudotų medžiagų apyskaita, kuri, Mozei paliepus, buvo padaryta, leviams patarnaujant, kunigo Aharono sūnui Itamarui vadovaujant. 22 Urio sūnus Bešalelis iš Judo genties padarė viską, ką VIESPATS buvo įsakęs Mozei, 23 ir jam padėjo Achisamacho sūnus Oholiabas iš Dan genties—amatininkas¹, siuvinėtojas ir audėjas raštų iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir lininių siūlų.

24 Aukso, ypatingos² dovanos aukso, panaudoto darbui visoje šventyklos statyboje, iš viso buvo dvidešimt devyni talentai ir septyni šimtai trisdešimt šekelių, skaičiuojant šventyklos šekeliu. 25 O sidabro, gauto iš bendruomenės surašytųjų, buvo šimtas talentų ir tūkstantis septyni šimtai septyniasdešimt penki šekeliai, skaičiuojant šventyklos šekeliu: 26 beka, [tai yra] pusė šekelio, iš atskiros asmens, skaičiuojant šventyklos šekeliu, iš visų, perėjusių prie surašytųjų, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, [tai yra] šešių šimtų trijų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt [vyrų]. 27 Šimtas sidabro talentų buvo suvartota šventyklos pastovams ir užuolaidos pastovams nulietai—šimtui pastovų šimtas talentų, po talentą

pastovui. 28 O iš tūkstančio septynių šimtų septyniasdešimties penkių [šekelių] jis padarė pakabus stulpams, aptraukė jų galvenas ir juos apipynė juostomis. 29 Gi ypatingos dovanos žalvario buvo septyniasdešimt talentų ir du tūkstančiai keturi šimtai šekelių. 30 Iš to jis padarė susitikimo padangtės angos pastovus, žalvarinį aukurą, jam priklausančias žalvarines grotas ir visus aukuro įrankius, 31 aplink einančius kiemo pastovus ir kiemo vartų pastovus, visus tabernakulio kuolus ir visus aplink einančius kiemo kuolus.

26 Mt 17, 24 25–26 Is 30, 11–16

Ėfodas, krūtinės kišenė ir kiti kunigų drabužiai

39 Iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų jie išaudė raštuotus drabužius tarnauti šventykloje, ir jie padarė šventus drabužius Aharonui, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

2 Jie³ išaudė ėfodą iš aukso⁴, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų. 3 Jie plodami padarė aukso lakštus ir juos supjaustę susuko į gijas, norėdami jausti violetinį ir raudoną purpurą bei karminu dažytą medžiagą ir į ploną drobę, kaip padaro audėjas menininkas. 4 Jie jam⁵ padarė dvi sujungiamas perpeses⁶. Savo abiejuose [viršutiniuose] kraštuose jis buvo sujungtas. 5 Jį glaudžiai prijuosianti juosta, esanti ant jo, buvo iš vieno gabalo su juo; ji buvo toks pat audinys, kaip jis: iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 6 Jie paruošė karneolio akmenis, įtaisytus į auksinius įtvarus, su Izraelio sūnų vardų įraižomis, panašiomis į antspaudo

1 Hbr. žodis reiškia dailidę, šaltkalvį ir akmenkalį, t.y. ėfodų amatininką.

2 Arba: mosuojamosios

3 SamS; M: Jis

4 T.y. auksinių siūlų

5 T.y. ėfodui

6 T.y. ėfodo priešakinę ir užpakalinę dalį, einančią nuo pečių iki juosmens

įraižas. ⁷ Ir jie¹ juos pritvirtino prie efodo perpečių kaip akmenis Izraelio sūnams atminti, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

⁸ Paskui jie² padarė krūtinės kišenę, meniškai nuausta, panašią į efodo audinį, iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų. ⁹ Ji buvo keturkampė, dvilinka. Jie padarė krūtinės kišenę sprindžio ilgumo ir sprindžio platumo, dvilinką. ¹⁰ Jie ją nusagstė keturiomis akmenų eilėmis. Eilė su rubinu, chrizolitu ir tamsiai žaliu beriliu buvo pirmoji eilė; ¹¹ antroji eilė—malachitas, safyras ir jaspis; ¹² trečioji eilė—hiacintas, achatas ir ametistas; ¹³ o ketvirtoji eilė—topazas, karneolis ir nefritas. Kai juos išegė, jie buvo įtvirti į auksinius įtvarus. ¹⁴ Akmenų buvo tiek, kiek Izraelio sūnų vardų; jų buvo dvylika—tiek, kiek jų vardų. Kiekvienas turėjo sau įrėžta, kaip įrėžia į antspaudą, vieną dvylikos genčių vardą. ¹⁵ Ir jie prikabino prie krūtinės kišenės gryo aukso grandinėles, taip susuktas, kaip nuveja virveles. ¹⁶ Jie padarė dvi auksines roželes bei du auksinius žiedus ir pritvirtino abu žiedus prie abiejų krūtinės kišenės galų. ¹⁷ Jie pritvirtino abi auksines virveles prie abiejų žiedų, prie krūtinės kišenės [viršutinių] galų, ¹⁸ ir abiejų virvelių [kitus] abu galus pritvirtino prie abiejų roželių, o tas pritvirtino prie efodo perpečių jo priešakinėje pusėje. ¹⁹ Dar nukalė du auksinius žiedus ir juos pritaisė prie abiejų krūtinės kišenės galų, prie to jos krašto, kuris atgrežtas į efodo pusę, vidun. ²⁰ Paskui jie nukalė du auksinius žiedus ir juos pritvirtino prie abiejų efodo perpečių, apačioje, jo priešakinėje pusėje, visai arti prie jo siūlės, virš efodo juostos. ²¹ Jie pririšo krūtinės kišenę jos žiedais prie efodo žiedų violetinio purpuro virvele, kad ji laikytųsi virš efodo juostos ir kad krūtinės kišenė nenuslystų nuo efodo

viršaus, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

Kiti kunigų drabužiai

²² Jie³ padarė efodo jupa⁴, audėjo dirbinį, visą iš violetinio purpuro. ²³ Jupos skylė galvai buvo jo viduryje, kaip šarvinio švarko skylė. Skylė turėjo aplinkui atsiuvaž, kad neįdriktų. ²⁴ Jie prikabino prie jupos [apatinių] apsiuvų granatinių obuolėlių iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų⁵. ²⁵ Be to, jie nuliejo gryo aukso varpelių ir pritaisė aplinkui varpelius tarp granatinių obuolėlių prie jupos [apatinių] apsiuvų—tarp granatinių obuolėlių taip, ²⁶ jog varpelis ejo po obuolėlio pakaitomis prie jupos apsiuvų aplinkui—tarnystei, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

²⁷ Jie padarė plonos drobės tunikų, audėjo išaustų, Aharonui ir jo sūnams, ²⁸ plonos drobės turbano, plonos drobės kepures galvai apdengti, drobines kelnaites iš suktinių lininių siūlų ²⁹ ir juostų iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų—raštuotą audinį, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

³⁰ Jie padarė gėlę, šventą karūną, iš gryo aukso ir ant jos užrašė įrašą, kaip įrėžia į antspaudą: „Šventas VIESPAČIUI“. ³¹ Ir jie pririšo prie jos violetinio purpuro virvelę, kad ją⁶ pritvirtintų viršuje prie turbano, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

Moze apžiūri užbaigtą darbą

³² Taip buvo baigtas visas susitikimo padangtės tabernakulio darbas. Izraeliai padarė visai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei; jie taip padarė. ³³ Jie atnešė tabernakulį pas Moze: padangtę ir visus jos įtaisus—jos kablius, rėmus, skersinius, stulpus ir pastovus; ³⁴ raudona ochra ištrintų avinų kailių uždangala, delfinų odų

1 SamS; M: jis

2 Žr. 2a.

3 Žr. 2a.

4 T.y. tuoj po efodo nešiojamą viršutinį drabužį

5 Kl. Mss SamGSV; M: suktinių

6 T.y. karūną

uždangalą ir pertvaros užuolaidą; 35 Įstatymo skrynią, jos nešamasias kartis ir antvožą; 36 stalą, visus jo indus ir Akivaizdos duoną; 37 gryo aukso žibintą, jo lempas [lempas, uždėtas eilėmis], visus jo reikmenis ir šviečiamąjį aliejų; 38 auksinį aukurą, tepamąjį aliejų, kvapius smilkalus ir padangtės angos uždangą; 39 žalvarinį aukurą, jam priklausančias žalvarines grotas, jo nešamasias kartis ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį; 40 kiemo uždangas, jo stulpus, jo pastovus, kiemo vartų užuolaidą, jo virves, jo kuolus ir visus susitikimo padangtės tabernakulio darbo įrankius; 41 dygsniuotus drabužius tarnystei šventykloje, šventus drabužius kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų pareigoms eiti. 42 Izraeliai atliko visą darbą visai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 43 Mozei apžiūrėjus visą darbą, pasirodė, kad jie buvo jį atlikę visai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs. Ir Moze palaimino juos.

Šventykla pastatoma ir pašventinama

40 Paskui VIESPATS kalbėjo Mozei: „Pirmojo mėnesio pirmąją dieną tu turi pastatyti susitikimo padangtės tabernakulį, 3 ten padėti Įstatymo skrynią, atitverti skrynią užuolaida, 4 įnešti stalą ir kartomis sudėti jam priklausančias duonas¹, taip pat įnešti žibintą ir įstatyti jo lempas. 5 Tu turi padėti ties Įstatymo skrynią auksinį aukurą smilkalams ir pakabinti tabernakulio angos užuolaidą. 6 Turi pastatyti deginamosios aukos aukurą ties susitikimo padangtės tabernakulio anga, 7 padėti plaunamąjį dubenį tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir į jį įpilti vandens. 8 Tu turi įtaisyti kiemą aplinkui ir pakabinti kiemo vartų užuolaidą. 9 Turi paimti tepamojo aliejaus, [juo] patepti tabernakulį ir visa, kas yra jame, ir tuo būdu pašventinti jį bei visus jo įtaisus, kad būtų šventas. 10 Turi patepti deginamosios aukos aukurą bei visus jo įrankius ir taip

pašventinti aukurą, kad aukuras būtų šventčiausias. 11 Turi patepti plaunamąjį dubenį bei jo pastolį ir taip jį pašventinti. 12 Turi privesti Aharoną ir jo sūnus prie susitikimo padangtės angos, apiplauti juos vandeniu, 13 apvilkti Aharoną šventais drabužiais, jį patepti ir pašventinti, kad man eitų kunigo pareigas. 14 Turi privesti jo sūnus, juos apvilkti tunikomis 15 ir taip patepti, kaip būsi patepęs jų tėvą, kad jie man eitų kunigų pareigas. Tai turi įvykti tam, kad jų patepimas jiems suteiktų amžiną kunigystę per jų kartas“.

16 Moze padarė visai taip, kaip VIESPATS jam buvo įsakęs; jis taip padarė. 17 Pirmąjį mėnesį, antraisiais metais, to mėnesio primąją buvo pastatytas tabernakulis.

18 Moze pastatė tabernakulį: jis padėjo jo pastovus, sustatė jo rėmus, sudėjo jo sijas ir sukėlė jo stulpus. 19 Jis ištiesė ant tabernakulio padangtę ir užklojo viršų ant jos padangtės uždangalą, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 20 Paėmęs jis idėjo Įstatymą į skrynią, pritaísė prie skrynios nešiojamąsias kartis, uždėjo viršų ant skrynios antvožą, 21 įnešė skrynią į tabernakulį, pakabino pertvaros užuolaidą ir taip atitvėrė Įstatymo skrynią, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 22 Jis pastatė stalą susitikimo padangtėje, tabernakulio šiauriniame šone, šiapus užuolaidos, 23 ir ant jo sudėjo kartomis duonas VIESPATIES akivaizdoje, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 24 Jis pastatė žibintą susitikimo padangtėje priešais stalą, pietiniame tabernakulio šone, 25 ir uždėjo lempas VIESPATIES akivaizdoje, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 26 Jis pastatė auksinį aukurą susitikimo padangtėje ties užuolaida 27 ir dūmais paleido kvapių smilkalų, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. 28 Jis pakabino tabernakulio angos uždangą, 29 o deginamosios aukos aukurą pastatė susitikimo padangtės tabernakulio prieangyje ir ant jo aukėjo deginamąją ir javienų auką, kaip VIESPATS buvo

1 Lit. tai, kas jam priklauso

isakęs Mozei. ³⁰ Jis pastatė plaunamąjį dubenį tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir į jį įpylė vandens nusiplovimui, ³¹ kad iš jo Mozė, Aharonas ir jo sūnūs nusiplautų rankas ir kojas. ³² Įeidami į susitikimo padangtę ir artėdami prie aukuro, jie nusiplaudavo, kaip VIESPATS buvo isakęs Mozei. ³³ Pagaliau jis įrengė kiemą aplink tabernakulį bei aukurą ir užkabino kiemo vartų užuolaidą. Taip Mozė užbaigė darbą.

³⁴ Paskui debesis apdengė susitikimo padangtę ir VIESPATIES

skaistybė pripildė tabernakulį. ³⁵ Mozė negalėjo įeiti į susitikimo padangtę, nes ant jos nusileido debesis ir VIESPATIES skaistybė pripildė tabernakulį. ³⁶ Kai debesis pakildavo nuo tabernakulio viršaus, per visas savo keliones izraeliai sukildavo eiti. ³⁷ O jei debesis nepakildavo, jie nesileisdavo į kelionę, iki jis pakildavo. ³⁸ Nes VIESPATIES debesis dieną laikėsi virš tabernakulio, o naktį jam¹ rodėsi ugnis visų Izraelio namų akyse per visas jų keliones.

³⁴ 1 Kar 8, 10–11; Jez 6, 4; Ezek 43, 4–5; Apr 15, 8

LEVIŲ KNYGA

Deginamosios aukos

1 VIESPATIS pasišaukė Mozę ir jam kalbėjo iš susitikimo padangtės. Jis tarė: **2** „Kalbėk izraeliams ir jiems sakyk: „Kai kas nors iš jūsų norės atnašauti auką VIESPACIUI, jūs galite atnašauti savo auką iš gyvulių, iš raguočių ar iš mažųjų gyvulių.

3 Jei jo auka bus deginamoji auka iš raguočių, jis turi atnašauti bekliaudį patiną. Jis turi jį atvesti prie susitikimo padangtės angos, kad šis¹ būtų priimtinas VIESPACIUI. **4** Jis turi uždėti ranką ant deginamosios aukos galvos, kad ta² būtų priimta jo naudai permaldauti už jį. **5** Jis turi papjauti jauniklių bulių VIESPATIES akivaizdoje, o Aharono sūnūs, kunigai, turi atnešti kraują ir aplinkui iššlakstyti kraują į šonus aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. **6** Jis turi nulupti deginamąją auką ir ją supjaustyti į gabalus. **7** Aharono sūnūs, kunigai³, turi sukurti ugnį ant aukuro ir sukrauti malkų ant ugnies. **8** Aharono sūnūs, kunigai, turi sukrauti tuos gabalus, galvą ir riebalus, ant malkų, esančių ant viršų aukuro sukurtos ugnies. **9** Jos⁴ vidurius ir blauzdas jis turi nuplauti vandeniu, o kunigas turi visa dūmais paleisti kaip deginamąją auką, raminančiai kvepiančią ugnies auką VIESPACIUI.

10 Jei jo dovana, skirta deginamajai aukai, yra iš mažųjų gyvulių, iš avių ar ožkų, jis turi atnešti bekliaudį patiną. **11** Turi jį papjauti šiaurinėje aukuro pusėje, VIESPATIES akivaizdoje, o Aharono sūnūs, kunigai, turi aplinkui išlaistyti jo kraują į aukuro šonus. **12** Jis⁵ turi jį supjaustyti į gabalus, o kunigas turi juos, jo galvą ir riebalus⁶, sukrauti ant malkų, esančių

ant viršų aukuro sukurtos ugnies. **13** Vidurius ir blauzdas jis turi nuplauti vandeniu, o kunigas turi visa atnešti ir dūmais paleisti ant aukuro. Ta yra deginamoji auka, raminančiai kvepianti ugnies auka VIESPACIUI.

14 Jei jo dovana VIESPACIUI yra deginamoji paukščių auka, jis turi atnašauti savo auką iš burkuolių ar jaunų karvelių. **15** Kunigas turi jį⁷ atnešti prie aukuro, nugybtį jam galvą ir dūmais paleisti ant aukuro, o jo kraujas turi būti nutekintas ant aukuro sienos. **16** Jis turi pašalinti jo gūžį su jo turiniu ir jį numesti šalia aukuro į rytus, į riebaluotų pelenų vietą. **17** Jis turi jam išplėsti sparnus, jų visiškai neatplėsdamas. [Pagaliau] kunigas turi jį dūmais paleisti ant aukuro, ant viršų ugnies sukurtų malkų. Ta yra deginamoji auka, raminančiai kvepianti ugnies auka VIESPACIUI.

Javienių aukos

2 Kai koks nors asmuo norės atnešti javienių aukos dovana VIESPACIUI, smulkūs kvietmilčiai turi būti jo dovana. Jis turi išlieti ant jos aliejaus, užbarstyti ant jos smilkalų **2** ir ją nunešti pas Aharono sūnus, kunigus. [Jis⁸ turi iš jos paimti pilną sauja kvietmilčių ir aliejaus drauge su visais jos smilkalais,] ir kunigas turi dūmais paleisti ant aukuro jos azkarą⁹—raminančiai kvepiančią ugnies auką VIESPACIUI. **3** O kas palieka iš javienių aukos, turi priklausyti Aharonui ir jo sūnams. Ta yra visų švenčiausia VIESPACIUI atnašaujamų ugnies aukų dalis.

4 Kai norėsi atnašauti krosnyje keptą javienių aukos atnašą, ji turi būti iš smulkių kvietmilčių: nerauginti pyragai, sumaišyti su aliejum, ar nerauginti papločiai, patepti aliejum. **5** Jei tavo dovana bus ant keptuvės paruošta javienių auka, tai ji turi būti

1 Arba: jis

2 T.y. auka

3 Kl. Mss SamGS; M: kunigas

4 T.y. aukos

5 T.y. aukotojas

6 Rk. su Sam., plg. 8 skn.; M: jo galvą ir riebalus,

o kunigas turi juos

7 T.y. paukštį

8 T.y. kunigas

9 T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

kvietmilčiai, sumaišyti su aliejum, nerauginta duona. ⁶ Tu turi ją sutrupinti į trupinius ir ant jos užpilti aliejaus. Ji yra javienių auka. ⁷ Jei tavo dovana bus kaistuvo javienių auka, ji turi būti paruošta iš kvietmilčių su aliejum. ⁸ Tu turi atnešti javienių auką, kuri bus iš tų paruošta VIESPACIUI, ir ją pateikti kunigui, o tas turi ją prinešti prie aukuro. ⁹ Kunigas turi išimti iš javienių aukos jos azkarą¹ ir dūmais paleisti ant aukuro—raminančiai kvepiančią ugnies auką VIESPACIUI. ¹⁰ O kas palieka iš javienių aukos, turi priklausyti Aharonui ir jo sūnams. Ta yra visų švenčiausia VIESPACIUI atnašaujamų ugnies aukų dalis.

¹¹ Jokia javienių auka, kuria atnašaujate VIESPACIUI, neturi būti paruošiama su ragu, nes jums nevalia jokio ragalo ar medaus atnašauti² kaip auką VIESPACIUI. ¹² Kaip pirmonių dovana galite juos³ atnašauti, bet neleidžiama jų uždėti⁴ ant aukuro raminančiam kvapui. ¹³ Kiekvieną tavo javienių aukos dovana tu turi pasūdyti druska; neturi leisti, kad tavo javienių aukai stigtų VIESPATIES sandoros druskos. Tu turi atnešti druskos kaip priedą prie kiekvienos tavo javienių aukos.

¹⁴ Jei atnašausi VIESPACIUI pirmųjų javų auką, turi atnašauti ugniję pagrūdzintą varpas⁵, šviežių javų sutrintus grūdus, kaip savo pirmųjų javų auką. ¹⁵ Tu turi užpilti ant jos aliejaus ir užbarstyti ant jos smilkalų. Ta yra javienių auka. ¹⁶ O kunigas turi dūmais paleisti jos azkarą⁶, jos sutrintų grūdų ir aliejaus dalį su visais jos smilkalais kaip ugnies auką VIESPACIUI.

Pjaunamosios aukos

- 1 Žr. 2 skn.
- 2 Sam GT; M: dūmais paleisti
- 3 T.y. su ragu ar medum iškeptus pyragus
- 4 Lit. jiems užėti
- 5 T.y. prinokusias, bet dar minkėtas
- 6 Žr. 2 skn.

³ Jei jo dovana bus bendrystės⁷ pjaunamoji auka, jei jis norės ją atnašauti iš raguotųjų, tai jis turi ji⁸, neturintį kliaudos, patiną ar patelę, atnašauti VIESPATIES akivaizdoje. ² Jis turi uždėti ranką ant savo aukojamo raguotio galvos ir jį papjauti prie susitikimo padangtės angos, o Aharono sūnūs, kunigai, turi aplinkui iššlakstyti kraują į aukurą⁹. ³ Jis turi atnešti bendrystės aukos dalį kaip ugnies auką VIESPACIUI: taukus, apdengiančius vidurius, ir visus taukus, priaugusius prie vidurių, ⁴ abu inkstus ir ant jų, prie strėnų, esančius taukus, ir kepenų lezgį, kurį drauge su inkstais jis turi atplėšti. ⁵ Aharono sūnūs turi tai dūmais paleisti ant aukuro virš deginamosios aukos, esančios ant viršų ugnies sukrautų malkų—raminančiai kvepiančią ugnies auką VIESPACIUI.

⁶ Jei dovana kaip bendrystės auka VIESPACIUI bus iš mažųjų gyvulių, patinas ar patelė, jis turi ji¹⁰ atnašauti bekliaudį. ⁷ Jei jis atnašaus ėriuką kaip savo dovana, turi jį atnašauti VIESPATIES akivaizdoje. ⁸ Jis turi uždėti ranką ant savo aukojamo gyvulio galvos ir jį papjauti susitikimo padangtės priešaky, o Aharono sūnūs turi aplinkui iššlakstyti jo kraują į aukurą. ⁹ Jis turi atnašauti bendrystės aukos dalį kaip ugnies auką VIESPACIUI: jo taukus, būtent jo visą riebalingą uodegą—prie pat nugarkaulio jis turi ją atskirti,—taukus, apdengiančius vidurius, taukus, priaugusius prie vidurių, ¹⁰ abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti. ¹¹ O kunigas turi tai dūmais paleisti kaip ugnim aukojamą maistą VIESPACIUI.

¹² Jei jo dovana bus ožka, jis turi ją atnašauti VIESPATIES akivaizdoje. ¹³ Jis turi uždėti ranką ant jos galvos ir ją papjauti susitikimo padangtės priešaky, o Aharono sūnūs turi aplinkui

- 7 Arba: baigiamoji
- 8 T.y. raguotį
- 9 T.y. į visus aukuro šonus
- 10 T.y. gyvulį

išlakstyti jos kraują į aukurą. ¹⁴ Jis turi atnašauti iš jos savo dovana kaip ugnies auką VIESPACIUI: taukus, apdengiančius vidurius, visus taukus, priaugusius prie vidurių, ¹⁵ abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti. ¹⁶ O kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip raminančiai kvepanti, ugnim aukojamą maistą. Visi taukai priklauso VIESPACIUI. ¹⁷ Tai amžinai galiojans nuostatas jūsų kartoms visose jūsų buveinėse: jums nevalia jokių taukų ir jokio kraujo valgyti“.

Aukos už nežinomis padarytas nuodėmes

⁴ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Kai koks asmuo nusidės nežinomis kuriame nors VIESPATIES įsakymais uždraustų dalykų ir padarys vieną kurį iš jų,—³ jei pateptasis kunigas nusidės, užveldamas ant tautos kalnę, tai jis dėl savo nuodėmės, kuria nusidėjo, turės atnašauti iš raguotųjų jauniklių bekliaudį bulių VIESPACIUI kaip auką už nuodėmę. ⁴ Jis turi atvesti bulių prie susitikimo padangtės angos VIESPATIES akivaizdon, uždėti ranką ant buliaus galvos ir papjauti bulių VIESPATIES akivaizdoje. ⁵ Pateptasis kunigas turi paimti buliaus kraują ir jį įnešti į susitikimo padangtę. ⁶ Kunigas turi pamirkyti pirštą į kraują ir septynis kartus šlakstyti kraujo dalį VIESPATIES akivaizdoje šventyklos uždangos priešakyje. ⁷ Kunigas turi užtepti kraujo ant ragų [gardžiai kvepiančių smilkalų] aukuro, esančio susitikimo padangtėje, VIESPATIES akivaizdoje, o visą [likusį] buliaus kraują išlieti prie papėdės deginamosios aukos aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. ⁸ Visus už nuodėmę aukojamo¹ buliaus taukus jis turi išlupti iš jo: taukus, apdengiančius vidurius, visus taukus, priaugusius prie vidurių, ⁹ abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti—¹⁰ taip,

kaip išlupama iš bendrystės pjaunamosios aukos jaučio. Paskui kunigas turi juos dūmais paleisti ant deginamosios aukos aukuro. ¹¹ O buliaus kailį ir visą jo mėsą drauge su jo blauzdomis, jo vidurius ir jo skrandžio turinį—¹² visą likusį bulių—jis turi išgabenti už stovyklos į nesuteptą vietą, kur išpila riebalotus pelenus, ir jį sudeginti ant malkų; ant riebalotų pelenų sampilo jis turi būti sudegintas.

¹³ Jei visa Izraelio bendruomenė nusidės nežinomis ir tas dalykas liks paslėptas nuo bendruomenės akių, ir [jei] jie² padarys vieną kurį iš VIESPATIES uždraustų dalykų ¹⁴ ir išeis aikštėn nuodėmę, kuria jie nusidėjo,—tai bendruomenė turi atnašauti jauniklį bulių iš raguotųjų kaip auką už nuodėmę. Jie turi jį atvesti ties susitikimo padangte. ¹⁵ Bendruomenės vyresnieji turi uždėti rankas ant buliaus VIESPATIES akivaizdoje ir papjauti³ bulių VIESPATIES akivaizdoje. ¹⁶ O pateptasis kunigas turi įnešti buliaus kraują į susitikimo padangtę. ¹⁷ Kunigas turi pamirkyti pirštą į kraują ir kraujo dalį⁵ septynis kartus šlakstyti VIESPATIES akivaizdoje uždangos priešaky. ¹⁸ Jis turi patepti kraujo ragus aukuro, esančio VIESPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtėje, o visą [likusį] kraują išlieti prie papėdės deginamosios aukos aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. ¹⁹ Visus jo taukus jis turi išlupti iš jo ir dūmais paleisti ant aukuro. ²⁰ Jis turi padaryti su bulium taip, kaip jis bus padaręs su už nuodėmę aukojamu⁶ bulium; taip jis turi padaryti su juo. Kunigas turi permaldauti už juos, ir jiems bus atleista. ²¹ Jis turi išgabenti bulių už stovyklos ir jį sudeginti— taip, kaip jis bus sudeginęs pirmąjį bulių. Ta yra bendruomenės auka už nuodėmę.

² T.y. bendruomenės nariai

³ GS; M: jis turi papjauti

⁴ Rk., plg. 4, 6

⁵ Kl. Mss Sam; ~M

⁶ Lit. nuodėmės aukos

22 Jei genties atstovas¹ nusidės, nežiniomis darydamas vieną kurį iš visų VIESPATIES, jo Dievo, įsakymais uždraustų dalykų, ir tuo nusikals, ²³ jei² jam bus duota žinoti apie jo nuodėmę, kuria jis nusidėjo,—jis turi atgabenti savo dovaną, ožį, bekliaudį patiną, ²⁴ uždėti ranką ant ožio galvos ir jį papjauti vietoje, kur papjauna deginamąją auką VIESPATIES akivaizdoje. Ta yra auka už nuodėmę.

²⁵ Paskui kunigas turi paimti pirštu nuodėmės aukos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro ragus, o [likusi] kraują išlieti prie deginamosios aukos aukuro papėdės. ²⁶ Visus jo taucus jis turi dūmais paleisti ant aukuro taip, kaip bendrystės aukos taucus. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista.

²⁷ Jei pavienis asmuo iš eilinių žmonių nusidės nežiniomis, darydamas vieną kurį iš VIESPATIES įsakymais uždraustų dalykų, ir tuo nusikals, ²⁸ jei³ jam bus duota žinia apie jo nuodėmę, kuria jis nusidėjo,—jis turi atgabenti bekliaudę ožką, patelę, kaip atnašą už savo nuodėmę, kuria nusidėjo. ²⁹ Jis turi uždėti ranką ant nuodėmės aukos galvos ir papjauti nuodėmės auką deginamosios aukos vietoje. ³⁰ Paskui kunigas turi paimti pirštu jos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro ragus, o visą [likusi] jos kraują išlieti prie aukuro papėdės. ³¹ Jis turi pašalinti visus jos taucus, kaip pašalinami taukai iš bendrystės deginamosios aukos, ir kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip raminantį kvapą VIESPACIUI. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista.

³² Jei jis norės atnešti ėriuką kaip savo auką už nuodėmę skirtą atnašą, turi atnešti bekliaudę avytę. ³³ Jis turi uždėti ranką ant nuodėmės aukos galvos ir ją papjauti kaip auką už nuodėmę vietoje, kur papjauna deginamąją auką. ³⁴ Paskui kunigas turi paimti pirštu

nuodėmės aukos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro ragus, o visą [likusi] jos kraują išlieti prie aukuro papėdės. ³⁵ Jis turi pašalinti visus jos taucus, kaip pašalinami ėriuko taukai iš bendrystės pjaunamosios aukos. Paskui kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro, virš VIESPATIES ugnies aukų. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista.

27–31 Sk 15, 27–28

5 Kai kas nors nusidės tuo, kad, išgirdęs ¹viešą saikdinimą liudyti⁴, nors galėtų būti liudytojas—ar jis būtų matęs, ar [kitai] patyręs,—jei jis nesuteiks žinių ir taip užsitrauks kaltę; ² arba kai kas nors palies bet kokį netyrą daiktą, ar tai būtų netyro žvėries maita, ar netyro naminio gyvulio maita, ar netyro knibždančio gyvūno maita, apie tai nieko nenusivoks⁵, jis pats bus susitepęs ir [tik paskui] susivoks esąs kaltas; ³ arba kai jis palies žmogaus netyrybę, kokia ir bebūtų šio netyrybė, kuria jis susiteps, būtent taip, jog apie tai nieko nenusivoks, ir [tik paskui] sužinojęs susivoks esąs kaltas; ⁴ arba kai kas nors, neapgalvotai kalbėdamas lūpomis, prisieks daryti pikta ar gera bet koku atveju, kuriuo žmogus neapgalvotai kalba su priesaika, būtent taip, jog apie tai nieko nesusivoks, ir [tik paskui] sužinojęs susivoks esąs kaltas vienu kuriuo iš šitų atvejų,—⁵ kai nusikals vienu kuriuo iš šitų atvejų⁶, jis turi išpažinti savo nuodėmę, kuria⁷ nusidėjo, ⁶ ir atvesti VIESPACIUI kaip baudą už nuodėmę, kuria nusidėjo, patelę iš mažųjų gyvulių, jauniklę avių ar ožką, auką už nuodėmę, o kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria nusidėjo, ir jam bus atleista⁸.

4 Lit. prakeikimo ištara (t.y. prisiekiant sau ištartą nelaimę, jei nutylės tiesą teisme)

5 Lit. ir tai bus paslėpta nuo jo

6 ~ GTV

7 GT^J; M: išpažinti, kuo

8 GSam; ~M

1 Arba: kalbėtojas

2 Rk., plg. GS; M: arba

3 Žr. 23 skn.

7 Bet jei jis neįstengs paaukoti reikiamos jauniklės avies ar ožkos¹, turi atnešti kaip baudą už tai, kuo jis nusidėjo, du burkuolius ar du jaunus karvelius VIESPACIUI—vieną aukai už nuodėmę, o kitą deginamajai aukai.

8 Jis turi juos atnešti pas kuniga, o šis turi pirma atnašauti tą, kuris skirtas aukai už nuodėmę. Jis turi nugnybti jo galvą nuo jo kaklo, tačiau neturi jos visiškai atskirti. 9 Jis turi iššlakstyti nuodėmės aukos kraujo ant aukuro sienos, o likusysis kraujas turi būti nutekintas prie aukuro papėdės. Ta yra auka už nuodėmę. 10 Paskui jis turi paruošti antrąjį [karvelį] deginamajai aukai, kaip reikalauja potvarkis. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista.

11 Bet jei jis neįstengs paaukoti dviejų burkuolių ar dviejų jaunų karvelių, tai jis gali atnešti kaip savo atnašą už tai, kuo nusidėjo, dešimtadalį efos smulkių kvietmilčių aukai už nuodėmę. Jis neturi užpilti ant jos aliejaus nė uždėti ant jos smilkalų, nes ta yra auka už nuodėmę. 12 Jis turi ją nunešti pas kuniga, o kunigas turi paimti iš jos pilną saują kaip jos azkarą² ir dūmais paleisti ant aukuro virš VIESPATIES ugnies aukų. Ta yra auka už nuodėmę. 13 Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria nusidėjo vienu kuriuo iš šitų atvejų, ir jam bus atleista. 'O atliekai'³ turi priklausyti kunigui, kaip javienių aukos atveju⁴.

Atsiteisimo atnaša

14 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 15 „Kai kas nors pasielgs neištikimai ir nusidės nežiniomis, pasilaikydamas VIESPACIUI priklausančių šventų dovanų, tai jis turi atnešti VIESPACIUI kaip savo atsiteisimo atnašą bekliaudį aviną iš mažųjų gyvulių, įvertintą⁴ sidabriniais šekeliais⁵, skaičiuojant šventyklos

šekelių, aukai už kaltę. 16 Už tai, kuo jis nusidėjo, pasilaikydamas iš to, kas šventa, jis turi atlyginti nuostolį, prie to pridėti jo penktąją dalį ir tai atiduoti kunigui. O kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista.

17 Jei koks asmuo nusidės, tai yra padarys nežiniomis vieną kurį iš VIESPATIES įsakymais uždraustų dalykų ir tuo nusikals, jis turi atsakyti už savo kaltę. 18 Jis turi atnešti pas kunigą iš mažųjų gyvulių bekliaudį aviną, nustatytos vertės, kaip atsiteisimo atnaša. O kunigas turi permaldauti už jį dėl jo neapsižiūrėjimo, su kuriuo jis netyčia, nežiniomis, nusidėjo, ir jam bus atleista. 19 Ta yra atsiteisimo auka, nes jis tikrai yra nusikaltęs VIESPACIUI“.

20 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 21 „Jei koks asmuo nusidės ir neištikimai pasielgs su VIESPACIU, būtent užsigins savo artimui⁶, kas patikėta ar duota saugoti, ar pasiglemžta⁷, ar ką prievarta bus išgavęs iš savo artimo, 22 ar, radęs ką pamesta, nuslėps ir dar neteisingai prisieks bet kuriuo atveju, kuriuo žmogus ką daro nusikalsdamas,—23 kai jis nusidės ir susipras esąs kaltas, tai jis turi sugrąžinti pasiglemžtą turta, kurį pasiglemžė, ar prievarta išgautą turta, kurį prievarta išgavo, ar patikėtą turta, kuris jam buvo patikėtas, ar pamestą daiktą, kurį atrado, 24 ar bet koki daiktą, apie kurį neteisingai prisiekė. Jis turi duoti už jį visavertį atpildą ir dar prie to pridėti jo penktadalį. Tam, kuriam tai priklauso, jis turi tai duoti savo atsiteisimo dieną. 25 Ir kaip savo atsiteisimo atnašą jis turi atnešti VIESPACIUI iš mažųjų gyvulių bekliaudį aviną, nustatytos vertės, pas kunigą⁸ aukai už kaltę. 26 O kunigas turi permaldauti už jį VIESPATIES akivaizdoje, ir jam bus atleista už bet koki poelgį, kuriuo jis pasielgs nusikalsdamas“.

20–28 Sk 5, 5–8

Deginamoji auka

1 Hbr. žodis *še* reiškia vieną ir kitą.

2 Žr. 2, 2.

3 G; ~M

4 Lit. tavo įvertintą

5 Lit. šekelių sidabru

6 Arba: tėvynainiui

7 T.y. neteisiant iš jo pasisavinta

8 ~SamG

6 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Isakyk Aharonui ir jo sūnams: „Tokios yra deginamosios aukos apeigos: Ji, deginamoji auka, turi likti savo židinyje ant aukuro per visą naktį iki ryto, ir aukuro ugnis turi būti kūrenama ant jo. ³ Kunigas turi apsilvilti savo [apeiginiu] lininiu apdaru ir užsimauti apatines linines kelnaites ant savo kūno. Jis turi susemti riebalotus pelenus, į kuriuos ugnis suėda deginamąją auką ant aukuro, ir padėti šalia sukuro. ⁴ Paskui jis turi nusilvilti savo drabužius, apsilvilti kitais drabužiais ir išnešti riebalotus pelenus už stovyklą į tyrą vietą. ⁵ O ant aukuro esanti ugnis turi būti nuolat kūrenama ant jo; ji neturi užgesti. Kunigas turi kas rytą uždėti ant jos deginimui [naujų] malkų, paskui sukrauti ant jos deginamąją auką ir virš tos dūmais paleisti bendrystės aukos riebalus. ⁶ Ugnis turi būti nuolat kūrenama ant aukuro; ji neturi užgesti.

Javienių auka

⁷ Tokios yra javienių aukos apeigos: Aharon sūnūs turi ją atnešti VIESPATIES akivaizdon, aukuro priešakin. ⁸ Jis¹ turi paimti iš jos saują javienių aukos kvietmilčių ir jos aliejaus drauge su visais smilkalais, esančiais ant javienių aukos, ir dūmais paleisti ant aukuro jos azkarą² kaip raminantį kvapą VIESPACIUI. ⁹ O jos atlieką turi suvalgyti Aharonas ir jo sūnūs. Ji turi būti suvalgyta kaip nerauginta duona šventoje vietoje; susitikimo padangtės kieme jie turi ją suvalgyti. ¹⁰ Ji neturi būti kepama įrauginta. Ją suteikiau kaip mano ugnies aukų jiems tenkančią dalį. Ji yra visų švenčiausia, kaip auka už nuodėmę ir atsisteisimo auka. ¹¹ Kiekvienas vyriškas tarp Aharon sūnų turi ją valgyti kaip jūsų kartoms galiojančią teisę į VIESPATIES ugnies aukas. Kas tik susilies su jomis, pasidarys šventa³“.

¹² VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹³ „Ta yra Aharonas ir jo

sūnų dovana, kurią jie turi atnašauti VIESPACIUI [tą dieną, kai jis⁴ bus pateptas]: dešimtadalį efos kvietmilčių kaip nuolatinę javienių auką—vieną jos pusę rytą, o kitą vakare. ¹⁴ Keptuvėje ji turi būti paruošta su aliejumi. [Sumaišytą tu turi ją atnešti, atnašauti kaip sutrupintą⁵ į trupinius javienių auką—raminantį kvapą VIESPACIUI.] ¹⁵ Kunigas, kuris iš jo sūnų bus pateptas jo vietoje, turi ją paruošti kaip amžinai galiojančią prievolę VIESPACIUI; ji visa turi būti dūmais paleista. ¹⁶ Kiekviena kunigo javienių auka turi būti visintelė⁶ auka; jos nevalia valgyti“.

Auka už nuodėmę

¹⁷ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: „Kalbėk Aharonui ir jo sūnams, tardamas: „Tokios yra aukos už nuodėmę apeigos: Vietoje, kur pjaunama deginamoji auka, turi būti pjaunama auka už nuodėmę VIESPATIES akivaizdoje. Ji yra švenčiausia. ¹⁹ Kunigas, kuris ją aukos už nuodėmę, turi ją suvalgyti; ji turi būti valgoma šventoje vietoje, susitikimo padangtės kieme. ²⁰ Visa, kas palies jos mėsą, pasidarys šventa. Ir jei jos kraujo užtikštų ant drabužio, tai ta vieta, ant kurios jis užtikš, turi būti išskalbta⁷ šventoje vietoje. ²¹ Molinis indas, kuriame ji bus virinama, turi būti sukultas. Bet jei ji bus išvirinta žalvariniame inde, jis turi būti iššveistas ir išskalautas vandeniu. ²² Kiekvienas vyriškas tarp kunigų gali jos valgyti. Ji yra švenčiausia. ²³ Tačiau nevalia valgyti jokios nuodėmės aukos, kurios kraujo bus įnešta į susitikimo padangtę permaldavimui šventykloje. Ji turi būti sudeginta.

Atsisteisimo auka

⁷ Tokios yra atsisteisimo aukos⁸ apeigos—jos yra švenčiausios:

1 T.y. kunigas

2 Žr. 2, 2.

3 Arba: šventas

4 T.y. tas, kuris eis kunigo pareigas po Aharonas

5 Rk. Hbr. žodis nesuprantamas.

6 T.y. visiškai sudeginama

7 SamGST⁴V; M: tą vietą, tu turi išskalbti

8 Lit. kaltės aukos (t.y. aukos už kaltes, susijusias su reikalaujama restitucija, arba reparacija, Dievui ar žmogui)

2 Vietoje, kur papjauna deginamąją auką, turi papjauti atsiteisimo auką, ir jos kraują jis¹ turi aplinkui iššlakstyti į aukurą. ³ Visus jos taukus jis turi atnešti: riebalinę uodegą, taukus, apdengiančius vidurius, visus taukus, priaugusius prie vidurių², abu inkstus ir ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėsti. ⁵ Ir kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip ugnies auką VIESPACIUI. Ta yra auka už kaltę. ⁶ Kiekvienas vyriškis tarp kunigų gali jos valgyti; šventoje vietoje ji turi būti valgoma. Ji yra švenčiausia. ⁷ Kaip aukos už nuodėmę, taip ir atsiteisimo aukos atveju—vienas ir tas pats įstatymas joms galioja. Ji turi priklausyti kunigui, kuris ją atlieka permaldavimą.

⁸ O dėl kunigo, kuris atnašaus 'kieno nors' deginamąją auką, oda deginamosios aukos, kurią jis atnašaus, turi priklausyti kunigui; jam ji turi tekti. ⁹ Kiekviena javienių auka, kuri bus kepama krosnyje, ir visa, kas bus paruošta kaistuve ar ant keptuvės, turi priklausyti kunigui, kuris ją atnašaus; jam ji turi tekti. ¹⁰ O kiekviena javienių auka, sumaišyta su aliejum ar sausa, turi lygiai priklausyti visiems Aharono sūnams.

Bendrystės auka

¹¹ Tokios yra apeigos bendrystės pjaunamosios aukos, kurią kas nors atnašauja VIESPACIUI: ¹² Jei jis ją atnašaus padėkai išreikšti, turi atnašauti kaip padėkos aukos priedą neraugintų pyragų, sumaišytų su aliejum, neraugintų papločių, pateptų aliejum, ir kvietmilčių, įmaišytų⁴ su aliejum. ¹³ Savo dovana, papildytą raugintos duonos pyragais, jis turi atnašauti drauge su bendrystės padėkos auka. ¹⁴ Iš to jis turi atnašauti kiekvienos dovanos vieną dalį kaip duoklę VIESPACIUI; ji turi priklausyti kunigui,

kuris iššlakstys bendrystės aukos kraują. ¹⁵ Bendrystės padėkos aukos mėsa turi būti valgoma jos atnašavimo dieną; nieko iš jos jam nevalia pataupyti iki ryto.

¹⁶ Jei jo atnašaujama pjaunamoji auka bus įžado ar savanoriška dovana, ji turi būti valgoma tą dieną, kai jis atnašaus savo pjaunamąją auką, ir dar kitą dieną [tai yra, jos atliekos gali būti valgomos]⁵. ¹⁷ Pjaunamosios aukos atliekos trečiąją dieną turi būti sudegintos uginimi. ¹⁸ Bet jei iš tikrųjų dar trečiąją dieną bus valgoma jo bendrystės deginamosios aukos mėsos, ji⁶ nebus priimta. Tam, kuris bus ją atnašavęs, ji nebus įskaityta; ji bus pigul mėsa⁷. Asmuo, kuris jos valgys, užsitrauks kaltę.

¹⁹ Mėsos, kuri prisiliečia prie ko nors sutepta, nevalia valgyti; ji turi būti sudeginta ugnimi. 'O dėl [aukos] mėsos'⁸, kiekvienas nesuteptas gali valgyti mėsą. ²⁰ bet tas asmuo, kuris, būdamas suteptas⁹, valgys mėsos iš bendrystės pjaunamosios aukos, skirtos VIESPACIUI, turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių. ²¹ Kai kas nors prisilies prie ko nors netyro—prie žmogaus netyrybės ar netyro gyvulio, ar bet kokio netyro knibždančio gyvūno¹⁰—ir valgys VIESPACIUI skirtos bendrystės aukos mėsos, tas asmuo turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių¹¹.

²² VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Jums nevalia valgyti bet kokių jaučio, avies ar ožkos taukų. ²⁴ Dvėsenos taukai ir sudraskyto gyvulio taukai gali būti panaudojami

5 ~G

6 T.y. aukos mėsa

7 T.y. aukos mėsa, kuri, laiku, nesuvalgyta, pasidarys kultiška netyra

8 ~GSV

9 Lit. jo susitepinimų esant ant jo

10 Kl. Mss SamST^M, plg. 5, 2. M: bet kokios netyros bjaurėnės

1 T.y. apeigas einas kunigas

2 SamG;~M

3 Lit. vyro

4 M įtrp. dtgr.: pyragų, sumaišytų; ~G

kuriam nors reikalui, bet jokių būdu neturite jų valgyti. ²⁵ Nes kiekvienas, kuris valgys taukų gyvulio, iš kurio jis atnašaus ugnies auką VIESPACIUI,— tas asmuo, kuris valgys, turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių. ²⁶ Kur tik begyventumėte, jums nevalia valgyti jokio paukščių ar gyvulių kraujo. ²⁷ Kiekvienas asmuo, kuris valgys kokio nors kraujo, tas asmuo turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių“.

²⁸ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁹ „Kalbėk izraeliams tardamas: „Tas, kuris atnašaus bendrystės auką VIESPACIUI, turi atnešti savo dovaną VIESPACIUI iš savo bendrystės aukos. ³⁰ Jo paties rankos turi atnešti ugnies aukas VIESPACIUI. Jis turi atnešti taukus su krūtine—krūtine, kad ją mosuotų kaip mosuojamąją¹ atnašą VIESPATIES akivaizdoje. ³¹ Kunigas turi dūmais paleisti taukus ant aukuro, o krūtine turi priklausyti Aharonui ir jo sūnams. ³² Dešiniają savo bendrystės aukų kulšį turite atiduoti kaip duoklę kunigui. ³³ Tam, kuris iš Aharono sūnų atnašaus bendrystės aukos kraują ir taukus, turi tekti į dalį dešinioji kulšis. ³⁴ Nes mosuojamąją krūtine ir duoklės kulšį paėmiau iš izraelių, iš jų bendrystės aukų, ir jas priskyriau kunigui Aharonui ir jo sūnams kaip amžinai izraelių vykdytiną prievolę“.

³⁵ Ta yra Aharono ir jo sūnų dalis [priskirta] iš VIESPATIES ugnies aukų tą dieną, kai jis² leido jiems priartėti, kad jie eitų kunigų pareigas VIESPACIUI. ³⁶ Ją³ VIESPATS įsakė jiems duoti tą dieną, kai jis juos patepė, kaip amžinai izraelių vykdytiną prievolę per jų kartas.

³⁷ Tokios yra apeigos deginamajai aukai, javienių aukai, aukai už nuodėmę, atsiteisimo aukai, [išventinimo aukai] ir bendrystės pjaunamajai aukai.

³⁸ VIESPATS jas įsakė Mozei ant Sinajaus kalno tą dieną, kai jis įsakė izraeliams atnašauti jų dovanas VIESPACIUI Sinajaus dykumoje.

26–27 Pr 9, 4; Lev 17, 10–14; 19, 26; Dt 12, 16. 23; 15, 23

Aharono ir jo sūnų išventinimas

⁸ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Paimk Aharoną ir jo sūnus su juo, drabužius, tepamąjį aliejų, jauniklių bulių aukai už nuodėmę, du avinus ir pintinę su neraugintomis duonelėmis, ³ ir surink visą bendruomenę prie susitikimo padangtės angos“. ⁴ Mozė padarė, kaip VIESPATS jam buvo įsakęs, ir bendruomenė susirinko prie susitikimo padangtės angos. ⁵ Tada Mozė tarė bendruomenei: „Stai ką VIESPATS įsakė vykdyti“. ⁶ Mozė atvedė į priekį Aharoną bei jo sūnus ir juos nuplovė vandeniu. ⁷ Jis apvilko jį tunika, jį apjuosė juosta, jam užvilko jupą, uždėjo ant jos efodą, tą prijuosė efodo juosta ir glaudžiai [ji⁴] pririšė prie jos. ⁸ Jis uždėjo ant jo krūtines kišenę ir įdėjo į kišenę urimą ir tumimą⁵. ⁹ Jis uždėjo jam ant galvos turbaną ir prisegė prie turbano jo veido pusėje „auksinę gėlę“, šventą karūną, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. ¹⁰ Paskui Mozė paėmė tepamojo aliejaus, patepė tabernakulį bei visus jame esančius daiktus ir juos pašventino. ¹¹ Septynis kartus juo pašlakstė aukura, patepė aukurą ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį, kad juos pašventintų. ¹² Jis išpylė tepamojo aliejaus ant Aharono galvos ir jį patepė, kad jį išventintų. ¹³ Paskui Mozė atvedė į priekį Aharono sūnus, juos apvilko tunikomis, apjuosė juostomis ir jiems užvyniojo galvos turbanus, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

¹⁴ Po to jis atvedė jauniklių bulių aukai už nuodėmę. Aharonas ir jo sūnūs uždėjo rankas ant nuodėmės aukos buliaus galvos, ¹⁵ ir jis⁷ papiovė [jį]. Mozė paėmė kraują⁸, aplinkui juo patepė aukuro ragus pirštu ir taip apvalė

4 T.y. efoda

5 Turbūt šventi burtai (akmenėliai, spalvotos plokštelės ar kt.), vyriausiojo kunigo traukiami ar metami Dievo klausiantis.

6 Arba: auksinį lakštą

7 T.y. Mozė

8 GST^{MS}, M: kraują

1 Arba: ypatinga

2 T.y. Viešpats

3 T.y. priskirtą dalį

aukurą nuo nuodėmės. [Likusi] kraują jis išliejo prie aukuro papėdės ir jį pašventino, permaldaudamas už jį.

16 Jis paėmė visus ant vidurių esančius taukus, kepenų lezgį, abu inkstus ir jų taukus, ir Mozė juos dūmais paleido ant aukuro. 17 O bulių, būtent jo oda, mėsa ir skrandžio turinį, jis sudegino už stovyklos, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

18 Paskui jis privedė aviną deginamajai aukai. Aharonas ir jo sūnūs uždėjo rankas ant avino galvos, 19 ir jis papjovė [jį]. Mozė aplinkui iššlakstė kraują į aukurą, 20 o patį aviną supjaustė į gabalus. Mozė dūmais paleido galvą, gabalus ir inkstų taukus. 21 Nuplovęs vandeniu vidurius ir blauzdas, Mozė dūmais paleido visą aviną ant aukuro. Tai buvo deginamoji auka raminančiam kvapui; tai buvo ugnies auka VIESPACIUI, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

22 Paskui jis privedė kitą aviną, išventinimo aviną, 23 ir papjovė [jį]. Mozė paėmė jo kraują ir juo patepė Aharono dešinėsios ausies spenelį, jo dešinėsios rankos nykštį ir jo dešinėsios kojos didpirštį. 24 Atvedęs į priekį Aharono sūnus, Mozė patepė krauju jų dešinėsios ausies spenelį, jų dešinėsios rankos nykštį ir jų dešinėsios kojos didpirštį, ir Mozė aplinkui iššlakstė kraują į aukurą. 25 Vėliau jis paėmė taukus, riebalinę uodegą, visus ant vidurių esančius taukus, kepenų lezgį, abu inkstus bei jų taukus ir dešiniąją šlaunį. 26 Iš neraugintų duonelių pintinės, esančios VIESPATIES akivaizdoje, jis paėmė vieną neraugintą pyragą, vieną su aliejum keptos duonos pyragą bei vieną paplotį ir [juos] uždėjo ant taukų ir dešinėsios šlaunies. 27 Jis visa tai padėjo ant Aharono bei jo sūnų delnų ir [jiems] leido juos mosuojamąjį¹ auką VIESPATIES akivaizdoje. 28 Paskui Mozė juos paėmė iš jų delnų ir dūmais paleido ant aukuro virš deginamosios aukos. Jie buvo išventinimo atnaša raminančiam kvapui; ta buvo ugnies auka VIESPACIUI.

29 Mozė paėmė krūtinę ir ją mosavo kaip mosuojamąją auką VIESPATIES akivaizdoje. Ji buvo Mozei tekusi išventinimo dalis, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

30 Paskui Mozė paėmė tepamojo aliejaus ir ant aukuro esančio kraujo ir [juo] apšlakstė Aharoną ir jo drabužius, jo sūnus ir drabužius jo sūnų, esančių su juo, ir taip pašventino Aharoną ir jo drabužius, jo sūnus ir drabužius jo sūnų, esančių su juo.

31 Mozė tarė Aharonui ir jo sūnams: „Virkite mėsa prie susitikimo padangtės angos ir ten valgykite ją ir duona, esančią išventinimo pintinėje, kaip 'man įsakyta'“. Aharonas ir jo sūnūs turi ją valgyti. 33 Jums nevalia atsitolinti nuo³ susitikimo padangtės angos per septynias dienas iki dienos, kai pasibaigs jūsų išventinimo dienos, nes septynias dienas jus šventins. 34 Kaip šiandien padaryta, VIESPATS įsakė daryti [ir per sekančias dienas] permaldavimui už jus. 35 Prie susitikimo padangtės angos turite pasilikti dieną bei naktį per septynias dienas ir laikytis VIESPATIES nurodymo, kad neturėtumėte mirti, nes taip man įsakyta“. 36 Taigi Aharonas ir jo sūnūs darė visa, ką VIESPATS buvo įsakęs per Mozę.

Pirmosios bendruomeninės aukos

9 Aštuntąją dieną Mozė pasišaukė Aharoną, jo sūnus bei Izraelio vyresniusius² ir tarė Aharonui: „Pasiimk veršį, jauniklį raguočių, aukai už nuodėmę ir aviną deginamajai aukai, abu bekliaudžius, ir atnašauk VIESPATIES akivaizdoje. 3 Ir kalbėk izraeliams, sakydamas: „Paimkite ožį aukai už nuodėmę ir veršį bei avinėlių, vienergių, bekliaudžius, deginamajai aukai, 4 bulių ir aviną bendrystės aukai, kad juos paaukotumėte VIESPATIES akivaizdoje, ir javienių auką, sumaišytą su aliejum, nes šiandien jums pasirodys VIESPATS““.

5 Jie atgabeno, ką Mozė buvo įsakęs, susitikimo padangtės priešakin.

2 GST, plg. 35 skn. ir 10, 13; M: esu įsakęs, tardamas

3 Lit. išeiti iš

1 Arba: ypatinga

Visa bendruomenė prisiartinio ir atsistojo VIESPATIES akivaizdoje. ⁶ Mozė tarė: „Štai ką VIESPATS įsakė jums daryti, kad jums pasirodytų VIESPATIES šlovė“. ⁷ Paskui Mozė tarė Aharonui: „Prisiartink prie aukuro ir aukok savo auką už nuodėmę bei savo deginamąją auką ir atlik permaldavimą už save ir už savo tautą. Aukok tautos atnašą ir atlik permaldavimą už juos, kaip VIESPATS yra įsakęs“.

⁸ Aharonas priartėjo prie aukuro ir papjovė nuodėmės aukos veršį, skirtą aukoti už save. ⁹ Aharonas sūnūs atnešė pas jį kraują, ir jis pamirkė į kraują pirštą ir [juo] patepė aukuro ragus, o [likusį] kraują išliejo prie aukuro papėdės. ¹⁰ Taukus, inkstus ir kepenų lezgį [išluptus] iš aukos už nuodėmę, jis dūmais paleido ant aukuro, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei, ¹¹ o mėsa ir oda sudegino už stovyklos.

¹² Paskui jis papjovė deginamąją auką. Aharonas sūnūs pateikė jam kraują, ir jis [jį] aplinkui iššlakstė į aukurą. ¹³ Jie jam pateikė deginamąją auką, supjaustytą į gabalus, ir galvą, ir jis [juos] dūmais paleido ant aukuro. ¹⁴ Jis nuplovė vidurius bei šlaunis ir [juos] dūmais paleido virš deginamosios aukos ant aukuro.

¹⁵ Vėliau jis atgabeno tautos atnašą. Jis paėmė nuodėmės aukos ožį, skirtą aukoti už tautą, jį papjovė ir taip pat, kaip pirmąjį¹, atnašavo kaip auką už nuodėmę. ¹⁶ Jis atgabeno deginamąją auką ir ją paruošė nurodytu² būdu. ¹⁷ Toliau jis atnešė javienių auką, jos pasisėmė sauja ir [ją] dūmais paleido ant aukuro—kaip priedą prie rytinės deginamosios aukos. ¹⁸ Paskui jis papjovė bulių ir aviną, bendrystės pjaunamąją auką, skirtą aukoti už tautą. Aharonas sūnūs jam pateikė kraują, ir jis tą aplinkui iššlakstė į aukurą. ¹⁹ O buliaus ir avino taukus, riebalinę uodegą, [riebalų] dangalą, inkstus³ ir

kepenų lezgį—²⁰ jie⁴ uždėjo taukus ant krūtinės gabalų, ir jis dūmais paleido taukus ant aukuro, ²¹ o krūtinės gabalus ir dešinę užpaklinę šlaunį Aharonas mosavo kaip mosuojamąją⁵ auką VIESPATIES akivaizdoje, kaip Mozė buvo įsakęs.

²² Aharonas pakėlė rankas į žmones, juos palaimino ir, paruošęs auką už nuodėmę, deginamąją ir bendrystės auką, nulipo žemyn. ²³ Paskui Mozė ir Aharonas įėjo į susitikimo padangtę. Išėję jie palaimino žmones, ir VIESPATIES šlovė pasirodė visiems žmonėms. ²⁴ Išėjo ugnis nuo VIESPATIES ir prarijo ant aukuro deginamąją auką ir taukus. Tai matė visi žmonės. Jie krykštavo ir parpuolė kniūpstai.

7 Hbr 7, 27 18 Lev 3, 1–11 22 Sk 6, 22–26

Nadabo ir Abihaus nuodėmė

10 Nadabas ir Abihus, Aharonas sūnūs, kiekvienas paėmė savo smilkytuvą, idėję į juos ugnies, uždėjo ant jos smilkalų ir atnašavo VIESPATIES akivaizdoje neteisėtą ugnį, kurios [aukoti] jis nebuvo jiems įsakęs. ² Tada išėjo nuo VIESPATIES ugnis ir juos prarijo, ir jie numirė VIESPATIES akivaizdoje. ³ Paskui Mozė tarė Aharonui: „Tai yra, ką VIESPATS manė, sakdamas: „Per tuos, kurie artinasi į mane, pasirodysiu šventas, ir visos tautos akivaizdoje apsireikšiu šlovingas“. O Aharonas tylėjo.

⁴ Mozė pasišaukė Mišaelį ir Elsafaną, Aharonas dėdės Uzielio sūnus, ir jiems tarė: „Priėję neškite savo brolius šalin nuo šventyklos už stovyklos!“ ⁵ Tie priėję juos nunešė su jų tunikomis už stovyklos, kaip Mozė buvo paliepęs. ⁶ Paskui Mozė tarė Aharonui ir jo sūnams Eleazarui ir Itamarui: „Jums nevalia nešioti palaidų galvos plaukų nė sudraskyti savo drabužių, kad nemirtumėte ir kad rūstybė neateitų ant visos bendruomenės, tačiau jūsų broliai, visi Izraelio namai, gali apraudoti, kas sudeginta, ką VIESPATS sudegino.

1 T.y. už save anksčiau paaukotą gyvulį

2 Arba: įprastu

3 G: taukus, apdengiančius vidurius, abu inkstus ir ant jų esančius taukus; plg. 4, 9

4 SamG: jis

5 Arba: ypatinga

7 Nuo susitikimo padangtės angos jums neleidiama atsitolti, kad nemirtumėte, nes VIESPATIES patepimo aliejus yra ant jūsų“. Ir jie pasielgė, kaip Mozė buvo paliepęs.

Įvairūs išpėjimai kunigams

8 VIESPATS kalbėjo Aharonui, sakydamas: 9 „Vyno ir svaiginančio gėrimo nevalia gerti tau ir tavo su tavim esantiems sūnams, jums įeinant į susitikimo padangtę, kad nemirtumėte. [Tai yra] amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms, 10 būtent tam, kad mokėtumėte atskirti kas šventa nuo nešvento, kas netyra nuo tyro, 11 ir kad pamokytumėte izraelius visų nuostatų, kuriuos VIESPATS yra jums paskelbęs per Mozė“.

12 Mozė kalbėjo Aharonui ir Eleazarui bei Itamarui, jo išlikusiems sūnams: „Imkite javienių auką, atlikusią nuo VIESPATIES ugnies aukų, ir ją valgykite neraugintą šalia aukuro, nes ji švenčiausia. 13 Jūs turite ją valgyti šventoje vietoje, nes ji yra tau ir tavo sūnams teisėtai priklausanti VIESPATIES ugnies aukų dalis, nes taip man įsakyta. 14 O mosuojamąją krūtinę ir duoklės šlaunį turite valgyti tyroje vietoje—tu ir tavo sūnūs bei dukterys su tavim, nes jie duodami kaip tau ir tavo sūnams teisėtai priklausanti izraelių bendrystės pjaunamųjų aukų dalis. 15 Tuo pat metu, kai jie degina taukų aukas, turi atnešti duoklės šlaunį ir mosuojamąją krūtinę, kad jas mosuotų VIESPATIES akivaizdoje. Jos turi būti tavo ir tavo su tavim esančių sūnų amžinai galiojanti teisėta dalis, kaip VIESPATS yra įsakęs“.

16 Mozėi išakmiai klausinėjant apie nuodėmės aukos ožį, pasirodė, kad jis jau sudegintas! Tad jis supyko ant Eleazaro ir Itamaro, likusiųjų Aharono sūnų, sakydamas: 17 „Kodėl nevalgėte nuodėmės aukos šventoje vietoje? Ji¹ yra švenčiausia, ir jis jums davė ją, kad pašalintumėte bendruomenės kaltę, permaldaudami už juos² VIESPATIES akivaizdoje. 18 Štai jos kraujas nebuvo

inėstas į šventyklos vidų! Iš tikrųjų būtumėte turėję ją valgyti šventykloje, kaip man įsakyta³“. 19 Bet Aharonas prabilo į Mozė: „Štai šiandien jie atnašavo savo auką už nuodėmę ir savo deginamąją auką VIESPATIES akivaizdoje, vis dėlto man atsitiko tokie dalykai! 4 Argi, jei šiandien būčiau valgęs auką už nuodėmę, būtų tai VIESPACIUI patikę?“ 20 Mozė, tai išgirdęs, sutiko su tuo.

12-13 Lev 6, 14-18 14-15 Lev 7, 30-34 17 Lev 6, 24-26

Tyri ir netyri gyvūnai

11 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, jiems sakydamas: 2 „Kalbėkite izraeliams: „Tie yra gyvūnai, kuriuos iš visų gyvulių, esančių žemėje, jums leista valgyti: 3 kiekvieną skeltanagį, tai yra turintį dvi⁵ perskeltas nagas ir atrajojantį gyvulių tarpe,—tą jums leista valgyti. 4 Tačiau iš atrajotojų ir skeltanagių jums neleista valgyti šitų: kupranugario, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų—jis turi būti jums netyras; 5 nei uolinio barsuko, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų—jis turi būti jums netyras; 6 nei kiškio, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų—jis turi būti jums netyras; 7 nei kiaulės⁶, nes ji, nors ir skeltanagė, tai yra turi perskeltas nagas, neatrajoja gromulio—ji turi būti jums netyra. 8 Jų mėsos jums neleista valgyti nė jų maitos paliesti; jie turi būti jums netyri.“

9 Iš visų [gyvūnų], gyvenančių vandenyje, jums leista valgyti šituos: kiekvieną, kuris turi pėlekus ir žvynus vandenyje, jūrose ir upeliuose; juos jums leista valgyti. 10 Bet kiekvienas, kuris neturi pėlekų ir žvynų jūrose ir upeliuose iš visų knibždančių vandens gyvių ir iš visų gyvūnų, gyvenančių vandenyje,—tie turi būti jums bjaurybė. 11 Jie turi būti jums bjaurybė; jų

3 STV, plg. 8, 31a; M: įsakiau

4 T.y. toks mano sūnų apsirikimas aukojant

5 Kl. MssSamGS, plg. Dt. 14,6; ~M

6 Hbr. hazfr reiškia ir šerna.

1 T.y. auką

2 STV, plg. 8, 31a

mėšos jums neleista valgyti, ir jų maita turite bjaurėtis.¹² Kiekvienas vandens¹[gyvūnas], kuris neturi peleku ir žvynų, turi būti jums bjaurybė.

13 Šitais [gyvūnais] iš paukščių turite bjaurėtis—jų neleidžiama valgyti, jie yra bjaurybė—: erelių², juodoju pesliu, barzdotu pesliu,¹⁴ vištvanagiu, įvairios rūšies sakalu,¹⁵ visokių varnų,¹⁶ žiūrų³, trumpaausė pelėda, ilgausė pelėda ir įvairios rūšies paukštvanagiu⁴,¹⁷ rusva pelėda, žuvėde pelėda, klykiančia pelėda,¹⁸ pelėdike, apuokėliu ir ereliu žuvininku,¹⁹ įvairios rūšies genšė, kormoranu, lukučių ir šikšnosparniu.⁵

20 Visi sparnuoti vabzdžiai, kurie straksi keturiomis [kojomis], turi būti jums bjaurybė. 21 Tačiau iš visų sparnuotų vabzdžių, strikinėjančių keturiomis, jums leista valgyti tą, kuris viršum savo kojų turi šlaunikės, kad galėtų jomis striksėti žemėje. 22 Šituos iš jų jums leista valgyti: bet kokios rūšies skėrį, ikypveidį skėrį, ilgaragi žiogą ir trumparagi žiogą. 23 O kiekvienas [kitas] sparnuotas keturkojis vabzdys turi būti jums bjaurybė. 24 Šitais susitępsite. Kiekvienas, kuris palies jų maitą, bus suteptas ligi vakaro,²⁵ ir kiekvienas, kuris neš ką nors iš jų maitos, turi išskalbti savo drabužius, ir jis liks suteptas ligi vakaro.

26 O dėl visų gyvulių, kurie turi įskeltą nagą, bet neturi visiškai perskeltos nagos ir neatrajoja gromulio, jie turi būti jums netyri. Kiekvienas, kuris juos palies, susitęps. 27 Visi eina letenomis tarp visų laukinių gyvulių, vaiksčiojančių keturiomis, turi būti jums netyri. Kiekvienas, kuris palies jų maitą, bus suteptas ligi vakaro. 28 Kas neš jų maitą, turi išskalbti savo drabužius, ir jis liks suteptas ligi vakaro. Jie turi būti jums netyri.

29 Šitie turi būti jums netyri tarp žemėje knibždančių gyvūnų: žebenktis⁶, pelė ir bet kokios rūšies dygiauodegis driežas,³⁰ gekas, didysis driežas, sieninis driežas, smėlinis driežas ir chameleonas.⁷ 31 Tie turi būti jums netyri tarp visų gyvūnų. Kiekvienas, kuris, jiems padvėsus, juos palies, liks suteptas ligi vakaro. 32 Ir visa, ant ko, jiems padvėsus, kuris nors iš jų užkris, pasidarys sutepta, ar tai būtų koks medinis indas, ar drabužis, ar oda, ar maišas. Kiekvienas [toks] įrankis, kuriuo atliekamas apyvokos darbas, turi būti pamerktas į vandenį. Jis liks suteptas ligi vakaro, ir [tik paskui] pasidarys tyras. 33 Jei tai bus koks molinis indas, į kurį kas nors iš jų įkris, tai visa, kas bus jo viduje, pasidarys sutepta, o jį patį turite sukulti. 34 Bet koks valgomas maistas, ant kurio užsilies vanduo⁸, pasidarys suteptas, ir kiekvienas geriamas gėrimas kiekviename [tokiame] inde pasidarys netyras. 35 Ir visa, ant ko kokia nors maita užkris, pasidarys sutepta. Duonkepė ir viryklė turi būti išardytos; jos bus suteptos, ir jas turite laikyti suteptomis. 36 Tačiau versmė ar cisterna, duobė vandeniui surinkti, turi būti laikoma tyra, bet kas palies jų⁹ maitą, pasidarys suteptas. 37 Ir jei kuri jų maita nukris ant kokios nors sėjamos sėklos, kurią reikia išsėti, tai ji¹⁰ pasiliks nesutepta. 38 Bet jei vanduo bus užpiltas ant sėklos ir jei kuri jų maita užkris ant jos, ji turi būti jums sutepta.

39 Jei padvės kas nors iš gyvulių, kurie jums leista valgyti, tai tas, kuris palies jo maitą, liks suteptas ligi vakaro. 40 O kas valgys jo maitos, turi išskalbti savo drabužius ir pasiliks suteptas ligi vakaro. Kas neš jo maitą, turi išskalbti savo drabužius, ir jis pasiliks suteptas ligi vakaro.

41 Kiekvienas knibždas gyvūnas, knibždas žemėje, yra bjaurybė; jo

1 Lit. vandenyje

2 Arba: grifu

3 T.y. didžiojo apuoku; arba: stručiu

4 Arba: pelėsakaliu

5 Nejmanoma tiksliai nustatyti kai kurių 13-19 skn. minimų paukščių tapatybės.

6 Arba: kurmis

7 Nejmanoma tiksliai identifikuoti 29-30 skn. minimų gyvūnų vardų.

8 Būtent išpiltas iš tokio sutepto indo

9 T.y. versmės ir cisternos

10 T.y. sėkla

neleidžiama valgyti. ⁴² Nė vieno, šliaužojančio pilvų, ir nė vieno, ropojančio keturiomis ar turinčio daugiau kojų, iš visų knibždančių gyvūnų, knibždančių žemėje,—nė vieno iš jų neleidžiama jums valgyti, nes jie bjaurybė. ⁴³ Jums nevalia apsibjaurinti jokiais knibždančiais gyvūnais¹ ir jais taip susitepti, jog pasidarytumėte jais netyri, ⁴⁴ nes aš esu VIESPATS, jūsų Dievas, ir jūs turite elgtis kaip šventi ir būti šventi, nes aš esu šventas. Jums nevalia susitepti jokiais knibždančiais gyvūnais, kurie ropinėja po žeme, ⁴⁵ nes aš esu VIESPATS, kuris jus atvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jums Dievas. Ir jūs turite būti šventi, nes aš esu šventas“.

⁴⁶ Toks yra įstatymas apie gyvulius, paukščius ir visus gyvūnus, kibždančius vandenyje, ir apie visus knibždančius gyvūnus, ropinėjančius žemėje—⁴⁷ tam, kad žmonės darytų skirtumą tarp sutepto ir nesutepto ir tarp gyvūno, kurį leidžiama valgyti, ir gyvūno, kurio nevalia valgyti.

44 Lev 19, 2; 1 Pet 1, 16

Apsivalymas pagimdžius

12 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Kai pradėjusi moteriškė pagimdo berniuką, ji netyra septynias dienas, kaip ji netyra savo susitepimo mėnesinėmis metu. ³ Aštuntąją dieną turi būti apipjaustyta jo apyvarpio mėsa. ⁴ Paskui [dar] trisdešimt tris dienas ji turi pasilikti [namie], apsivalydama nuo kraujo. Niekas šventa jai neleidžiama paliesti nė įeiti į šventovę, kol sueis jos apsivalymo dienos. ⁵ O jei ji pagimdys mergaitę, ji bus sutepta dvi savaites, kaip savo mėnesinių atveju, ir [dar] šešiasdešimt šešias dienas turės pasilikti [namie], apsivalydama nuo kraujo. ⁶ Jos apsivalymo dienoms suejus, ar tai būtų dėl sūnaus, ar dėl dukters, ji turi atnešti vienmetį ėriuką deginamajai aukai ir jauną karvelį ar burkuolį aukai už nuodėmę prie susitikimo padangtės ango pas kuniga. ⁷ O tas turi jį atnašauti VIESPATIES akivaizdoje ir

permaldauti už ją, kad ji apsivalytų nuo savo kraujoplūdžio. Tas yra įstatymas apie berniuko ar mergaitės gimdytoją.

⁸ Bet jei ji neįstengs paaukoti reikiamos avies, ji turi paimti du burkuolius ar du jaunus karvelius—vieną deginamajai aukai, o kitą aukai už nuodėmę, o kunigas turi permaldauti už ją. Taip ji [vėl] bus tyra“.

3 Pr 17, 12; Lk 2, 21 8 Lk 2, 24

Piktybinių ir kitokių odos ligų diagnozė

13 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ² „Kai žmogaus kūno odoje pasirodys spuogai ar išbėrimas, ar šviesi dėmė, ir jei tai jo kūno odoje išsivystys į piktybinės odos ligos žymę, jis turi būti atvestas pas kunigą Aharoną ar pas vieną iš jo sūnų, kunigų, ³ o kunigas turi apžiūrėti kūno odos žymę. Jei žymės plaukai bus pabalę ir žymė pasirodys įdubesnė už jo kūno odą, tai bus piktybinės odos ligos žymė. Ją apžiūrėjęs, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. ⁴ Bet jei ji tebus balta dėmė jo kūno odoje ir nepasirodys įdubesnė už odą ir jos plaukai nebus pabalę, tai kunigas turintis tą žymę² turi laikyti atskyres septynias dienas. ⁵ Jei, kunigui septintąją dieną jį apžiūrėjus, pasirodys, kad, jo akimis žiūrint, žymė liko nepakitusi, kad žymė nepaplitusi odoje, kunigas turi jį laikyti atskyres dar kitas septynias dienas. ⁶ Jei, kunigui septintąją dieną dar kartą jį apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė nublukusi ir žymė nepaplitusi odoje, kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą. Tai tėra [nepiktybinis] išbėrimas. Anas turi išplauti savo drabužius, ir taip jis pasidarys nesuteptas. ⁷ Bet jei, jam leidus save apžiūrėti pas kunigą jo nesusitepimui nuspręsti, išbėrimas plėstis odoje, jis dar kartą turi pasirodyti kunigui. ⁸ Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad išbėrimas paplitęs odoje, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Ta yra [piktybinė] odos liga.

9 Kai žmoguje pasirodo piktybinės odos ligos žymė, jis turi būti atvestas pas kunigą. 10 Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys baltas spuogas odoje ir tas bus toks, kad plaukai pabals ir spuoge atsiras gyvmėsės augulys, 11 tai bus įsisenėjusi piktybinė liga kūno odoje, ir kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Jis neturi jo laikyti atskyres, nes jis jau suteptas. 12 Bet jei odos liga pasireikš stipriais išbėrimais odoje ir jei ta liga apdengs visą išbėrtojo odą nuo jo galvos iki jo kojų, kiek tik kunigo akys galės pamatyti, 13 ir jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad odos liga yra apdengusi visą jo kūną, tai jis turi paskelbti išbertąjį esant nesuteptą. Jis visas yra pabalęs; jis yra nesuteptas. 14 Bet kai tik jame pasirodys gyvmėsė, jis pasidarys suteptas. 15 Kunigas turi apžiūrėti gyvmėsę ir paskelbti jį esant suteptą. Gyvmėsė yra netyra; ji yra piktybinė odos liga. 16 Kita vertus, kai gyvmėsė užgyja ir pabala, jis turi ateiti pas kunigą. 17 Jei, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė pabalusi, tai kunigas turi paskelbti išbertąjį esant nesuteptą. Jis yra nesuteptas.

18 Kai kūne, jo odoje¹, atsiradęs skaudulys užgyja¹⁹ ir skaudulio vietoje atsiranda baltas spuogas ar rausvai balta dėmė, jis turi pasirodyti kunigui. 20 Jei, kunigui apžiūrėjus, jį² pasirodys įdubesnė už odą ir jos plaukai bus pabalę, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Ta yra piktybinės odos ligos žymė, prasiveržusi skaudulyje. 21 Bet jei, kunigui ją apžiūrėjus, pasirodys, kad joje nėra baltų plaukų ir ji nėra įdubesnė už odą ir yra nublukusi, tai kunigas turi laikyti jį atskyres septynias dienas. 22 Bet jei jį³ pliste išplis odoje, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Ta yra 'piktybinės odos ligos'⁴ žymė. 23 Bet jei rausvai balta dėmė pasiliks savo vietoje nepakitusi, neišsiplėtusi, tai tebus

skaudulio randas, ir kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą.

24 Antra vertus, kai kūne, jo odoje, atsiranda žaizda nuo nudegimo ir žaizdos augulys pasidaro rausvai balta ar balta dėmė, 25 ir jei, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad plaukai dėmėje pabalę ir ta atrodo įdubesnė už [aplinkinę] odą, tai ta yra piktybinė odos liga, išsiveržusi nudegimo žaizdoje. Kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tas yra piktybinės odos ligos požymis. 26 Bet jei, kunigui ją⁵ apžiūrėjus, pasirodys, kad dėmėje nėra baltų plaukų ir ta nėra įdubesnė už [aplinkinę] odą ir yra nublukusi, tai kunigas turi jį laikyti atskyres septynias dienas. 27 Jei, kunigui septintąją dieną apžiūrėjus, jį⁶ bus pliste išplitusi odoje, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tas yra piktybinės odos ligos požymis. 28 Bet jei dėmė liks savo vietoje nepakitusi, neišplitusi odoje, ir ji bus nublukusi, tai ji tebus nudegimo žaizdos patinimas. Kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą, nes tai tėra nudegimo žaizdos randas.

29 Kai vyrui ar moteriai atsiras [odos ligos] žymė ant galvos ar smakro⁷ 30 ir, kunigui apžiūrėjus tą žymę, ji pasirodys įdubesnė už odą ir plaukai joje bus rausvai gelsvi bei išretėję, tai kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tai yra niežai; ta yra galvos ar smakro odos liga. 31 Bet kai, kunigui apžiūrėjus niežų žymę, ji nepasirodys įdubesnė už [aplinkinę] odą ir plaukai joje nebus juodi, kunigas turi laikyti nunižėli atskyres septynias dienas. 32 Jei, kunigui septintąją dieną [vėl] apžiūrėjus tą žymę, pasirodys, kad niežai neišplitę ir joje nėra rausvai gelsvų plaukų, ir niežai neatrodys įdubėsnį už [aplinkinę] odą, 33 tai jis⁸ turi nusiskusti, tik apnižusios vietos neturi nuskusti, o kunigas turi laikyti nunižėli⁹ atskyres dar kitas septynias dienas. 34 Jei, kunigui septintąją dieną [vėl] apžiūrėjus niežus,

1 Kl. MssGSV, plg. 24 skn.; M: jame, jo odoje

2 T.y. žymės vieta

3 Žr. 20a.

4 GS, plg. 27 skn.; ~M

5 T.y. dėmė

6 T.y. dėmė

7 Lit. barzdos ir žandenu

8 T.y. apnižėlis

9 Lit. niežus

pasirodys, kad niežai neišplitę odoje, ir jie neatrodys įdubę už [aplinkinę] odą, kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą, o šis turi išplauti savo drabužius ir taip pasidaryti nesuteptas. ³⁵ Bet jei, jį paskelbus esant nesuteptą, pliste išplis niežai odoje ³⁶ ir, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad niežai išplitę odoje, kunigui nebereiks ieškoti rausvagelsvių plaukų; jis jau suteptas. ³⁷ Bet jei jo¹ akyse niežai yra nepasikeitę ir juodi plaukai išdygę juose, tai niežai yra pagiję. Jis yra nesuteptas, ir kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą.

³⁸ Kai vyrui ar moteriai atsiranda jų kūno odoje dėmių, baltų dėmių, ³⁹ ir, kunigui apžiūrėjus, pasirodo, kad jų kūno odoje tėra nublukusios, baltos dėmės, tai yra egzema, išsibėrusi odoje. Jis nesuteptas.

⁴⁰ Kai vyrui nuplinka jo galva, jis yra plikpakaušis. Jis nesuteptas. ⁴¹ Ir jei iš jo veido pusės nuplinka jo galva, jis yra plikakaktis. Jis nesuteptas. ⁴² Ir kai ant jo pakaušio ar kaktos plikės atsiranda rausvai balta žymė, tai yra odos liga, išsiveržusi jo pakaušio ar kaktos plikėje. ⁴³ Jei, kunigui ją apžiūrėjus, pasirodys, kad žymės patinimas jo pakaušio ar kaktos plikėje yra toks rausvai baltas, kaip piktybinės kūno odos ligos apraiška, ⁴⁴ tai jis bus vyras, sergas tokia liga. Jis bus suteptas; kunigas tuojau turi paskelbti jį esant suteptą. Ant jo galvos bus jo [ligos] žymė.

⁴⁵ O dėl piktybine odos liga sergančio, kuris turi [ligos] žymę, jo drabužiai turi būti sudraskyti, jo galvos plaukai palaidi, jis turi apdengti savo ūsus ir šaukti: „Netyras, netyras!“

⁴⁶ Visą laiką, kuriuo jis turi žymę, lieka suteptas. Jis yra suteptas, turi gyventi atskirtas; už stovyklos ribų turi būti jo buveinė.

Drabužių ir odinių dirbinių netyrumas

⁴⁷ Kai drabužis turi pelėsių žymę—vilnonis ar lininis drabužis, ⁴⁸ audinys² ar mezginyš³, lininis ar vilnonis, ar oda,

ar koks nors odos dirbinyš—⁴⁹ ir žymė yra žalsva ar rausva drabužyje, ar odoje, ar audinyje, ar mezginyje, ar kokiame nors odos dirbinyje, tai yra pelėsių žymė, ir ji turi būti parodyta kunigui. ⁵⁰ O kunigas, apžiūrėjęs žymę, turi laikyti atskyręs žymę turinčią medžiagą⁴ septynias dienas. ⁵¹ Jei, jam septintąją dieną apžiūrėjus žymę, žymė bus išplitusi drabužyje ar audinyje, ar mezginyje, ar odoje—kas ir bebūtų, į ką apdirba odą,—ta žymė bus žalingi pelėsių; jie netyri. ⁵² Ir jis turi sudeginti drabužį ar audinį, ar mežginį, vilnonį ar lininį, ar bet koki odinį indą, kuriame atsiranda žymė, nes tai žalingi pelėsių. Jie turi būti sudeginti. ⁵³ Bet jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė neišplitusi drabužyje ar audinyje, ar mezginyje, ar bet kokiame odiniame inde, ⁵⁴ kunigas turi įsakyti, kad tai, kame yra žymė, būtų išplauta, ir jis turi tai laikyti atskyręs dar kitas septynias dienas. ⁵⁵ Išplovus kunigas turi apžiūrėti žymę. Jei pasirodys, kad žymė nepakeitusi savo išvaizdos ir kad žymė neišplitusi, tai ji⁵ bus netyra. Tu turi ją sudeginti, vis tiek, ar plėkai būtų jos apatinėje, ar viršutinėje pusėje. ⁵⁶ Bet jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė, ją išplovus, yra nublukusi, jis turi ją⁶ išplėsti iš drabužio ar iš odos, ar iš audinio, ar iš mežginio. ⁵⁷ Bet jei jie⁷ vėl pasirodys drabužyje ar audinyje, ar mezginyje, ar bet kokiame odiniame inde, tai jie bus naujai beišsiveržia. Tu turi sudeginti tai, kame yra žymė⁸. ⁵⁸ Drabužis ar audinys, ar mežginys, ar bet koks odinis indas, iš kurių, tau plaunant, žymė pradings, turi būti dar kartą išplautas ir laikomas nesuteptu“.

⁵⁹ Toks yra įstatymas apie vilnonio ar lininio drabužio, ar audinio, ar

1 T.y. kunigo
2 G: apmatai
3 G: ataudai

4 Lit. žymė
5 T.y. suplėkusi, ipelėjusi dalis
6 T.y. suplėkusią dalį
7 T.y. plėkai
8 T.y. ipelėjimas

mezginio, ar bet kokio odinio indo pelėsių žymė jos tyrumui ar netyrumui apspręsti.

Apsivalymas nuo piktybinės odos ligos

14 VIESPATIS kalbėjo Mozei, sakdamas: ² „Toks yra įstatymas apie sergantį piktybine odos liga. Jo apvalymo dieną jis turi būti atvestas pas kunigą, ³ o kunigas turi išeiti už stovyklos. Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad piktybinės odos ligos žymė yra sergančiame užgijusi, ⁴ tai kunigas turi įsakyti, kad paimtų tam, kuris turi apšvalyti, du gyvus tyrus paukščius, kedro medžio, karminu dažytų gijų ir izopo¹. ⁵ Paskui kunigas turi įsakyti, kad papjautų vieną paukštį virš šviežio vandens moliniame inde³.

⁶ Jis turi paimti gyvąjį paukštį, kedro medžio, karminu dažytų gijų bei izopo ir pamerkti juos ir gyvąjį paukštį į virš šviežio vandens papjauto paukščio kraują. ⁷ Septynis kartus jis turi pašlakstyti apšvalantį nuo odos ligos ir taip jį apvalyti, o gyvąjį paukštį paleisti viršum lauko. ⁸ Paskui apšvalantysis turi išplauti savo drabužius, nusiskusti visus plaukus ir nusiplauti vandeniu. Tuo būdu jis pasidarys švarus. Vėliau jis turi įeiti į stovyklą, tačiau septynias dienas turi pasilikti už savo palapinės. ⁹ O septintąją dieną turi nusiskusti visus plaukus: galvos plaukus, barzdą ir antakius; trumpai, jis turi nusiskusti visus plaukus. Paskui jis turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti kūną vandeniu. Tuo būdu jis pasidarys švarus.

² Mt 8, 4; Mk 1, 44; Lk 5, 14; 17, 14

Aukojimo tvarka

¹⁰ Aštuntąją dieną jis turi paimti du bekliaudžius ėriukus, vieną vienmetę bekliaudę avytę, tris dešimtadalius kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, javienių aukai ir vieną logą⁴ aliejaus.

¹¹ Apvalymą vykdąs kunigas turi

pastatyti apšvalantįjį ir juos VIESPATIES akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos. ¹² Paskui kunigas turi paimti vieną ėriuką, jį atnašauti kaip atsisteisimo auką su logu aliejaus ir juos mosuoti kaip mosuojamąją⁵ auką VIESPATIES akivaizdoje. ¹³ Jis turi papjauti ėriuką vietoje, kur papjauna auką už nuodėmę ir deginamąją auką, šventoje vietoje, nes, kaip auką už nuodėmę, taip atsisteisimo auka tenka kunigui; ji yra švenčiausia. ¹⁴ Kunigas turi paimti atsisteisimo aukos kraują, ir kunigas turi juo patepti apšvalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį. ¹⁵ Paskui kunigas turi paimti kiek logo aliejaus ir jo užpilti ant savo⁶ kairiosios rankos delno. ¹⁶ Kunigas turi pamirkyti dešinįjį pirštą į jo kairiajame delne esantį aliejų ir septynis kartus pirštu pašlakstyti aliejaus VIESPATIES akivaizdoje. ¹⁷ O jo delne esančio aliejaus likučio dalim kunigas turi patepti apšvalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį kaip priedą prie atsisteisimo aukos kraujo. ¹⁸ O likusiu jo⁷ delne esančiu aliejum jis turi patepti apšvalančiojo galvą, ir taip kunigas turi permaldauti už jį VIESPATIES akivaizdoje. ¹⁹ Paskui kunigas turi paruošti auką už nuodėmę ir [ja] permaldauti už apšvalantįjį dėl jo susitepimo; pagaliau jis turi papjauti deginamąją auką. ²⁰ Kunigas turi aukoti ant aukuro deginamąją ir javienių auką. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jis pasidarys švarus.

²¹ Bet jei jis bus neturtingas ir neišgalės [parūpinti tų atnašų], jis turi paimti vieną ėriuką kaip atsisteisimo auką, kad [ja] mosuotų⁸ permaldavimui už save, ir vieną dešimtadalį kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, javienių aukai, logą⁹ aliejaus, ²² du burkuolius ar du jaunus karvelius, kuriuos jis išgalės parūpinti. Vienas turi būti auka už

1 Arba: mairūno

2 Lit. gyvo (t.y. ką tik pasemto iš tekančio šaltinio ar upelio)

3 Lit. į molinį indą (t.y. nutekindami kraują į molinį indą)

4 1 logas = 1/12 hino = apie 0.5 l

5 Arba: ypatingą

6 Lit. kunigo

7 Lit. kunigo

8 Arba; ji būtų ypatinga dovana

9 Žr. 10 skn.

nuodėmę, o kitas—deginamoji auka.
 23 Aštuntąją dieną jis turi juos atnešti apsisvalymui pas kunigą prie susitikimo padangtės angos, VIESPATIES akivaizdon. 24 Kunigas turi paimti atsiteisimo aukos ėriuką bei logą aliejaus, ir kunigas turi juos mosuoti kaip mosuojamąją¹ auką VIESPATIES akivaizdoje. 25 Kunigas turi papjauti atsiteisimo aukos ėriuką, paimti atsiteisimo aukos kraujo ir juo patepti apsisvalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį. 26 Kunigas turi užpilti aliejaus ant savo² kairiosios rankos delno, 27 ir kunigas dešiniuotu pirštu turi pašlakstyti jo kairiosios rankos delne esančio aliejaus septynis kartus VIESPATIES akivaizdoje. 28 Paskui kunigas turi patepti jo delne esančio aliejaus dalim apsisvalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį—ten, kur buvo patepta atsiteisimo aukos krauju³. 29 O likusia jo⁴ delne esančio aliejaus dalim jis turi patepti apsisvalančiojo galvą permaldavimui už jį VIESPATIES akivaizdoje. 30 Paskui jis turi paruošti vieną iš burkuolių ar jaunų karvelių—tų, kuriuos anas išgali parūpinti—³¹ 5 vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką drauge su javienių auka. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už apsisvalantįjį VIESPATIES akivaizdoje. 32 Toks yra įstatymas apie tą, kuris turi piktybinės odos ligos žymę, kuris apsisvalydamas neišgali [parūpinti reguliarių aukų].“

Namų apvalymas nuo pelėsių

33 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: 34 „Kai įeisite į Kanaano šalį, kurią aš jums duosiu nuosavybėn, ir jūsų užimtos šalies namus aptrauksiu gliaumuotais pelėsiais, 35 tai namų savininkas nuėjęs turi pranešti kunigui, sakydamas: „Kazkas panašaus į

pelėsius man pasirodė namuose‘.
 36 Tada kunigas turi įsakyti, kad, prieš kunigui įeinant pelėsių apžiūrėti, iškraustytų namus, kad nepasidarytų sutepta visa, kas yra namuose. Tik paskui kunigas turi įeiti namų apžiūrėti.
 37 Jei, jam apžiūrėjus pelėsius, pasirodys, kad namų sienų pelėsiai susidaro iš žalsvų ar rausvų idubų, ir jei tos atrodys gilesnės už sienų paviršių, 38 tai kunigas, išėjęs iš namų prie namų angos, turi tuos namus karantinuoti septynias dienas. 39 Jei, kunigui septintąją dieną sugrįžus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad namų sienų pelėsiai išplitę, 40 kunigas turi įsakyti, kad išluptų akmenis, kuriuose yra pelėsiai, ir juos numestų už miesto į suteptą vietą. 41 O namus jie⁶ turi nugrandyti viduje aplinkui ir suversti tinką, kuri jie bus nugrandę⁷, už miesto į suteptą vietą. 42 Paskui jie turi paimti kitus akmenis, juos įmūryti į [senujų] akmenų vietą, paimti kitą tinką ir [juo] užglaisstyti namus.

43 Jei, akmenis išlupus, namus nugrandžius⁸ ir užglaisčius, pelėsiai vėl užsimes ir išsiplės namuose 44 ir, kunigui įėjus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad pelėsiai išplitę namuose, tai bus žalingi pelėsiai namuose; jie⁹ bus netyri. 45 Jie¹⁰ turi nugriauti tuos namus—jų akmenis, jų rastus ir visą namų tinką—ir [juos] išgabenti už miesto į suteptą vietą. 46 Kas bus įėjęs į namus per visą tą laiką, kuriuo jis bus juos laikęs karantine, bus suteptas ligi vakaro. 47 Kas bus miegojęs tuose namuose, turi išplauti savo drabužius¹¹, ir kas bus valgęs tuose namuose, turi išplauti savo drabužius¹². 48 Bet jei, kunigui įėjus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad, namus

1 Arba: ypatingą

2 Lit. kunigo

3 Lit. atsiteisimo aukos kraujo vietoje

4 Lit. kunigo

5 M + dtgr.: kuriuos jis išgalės parūpinti

6 SamGSTT^J; M: jis

7 Rk., plg. GSTT^J; M: pabaigę

8 G; M: pabaigus

9 T.y. namai

10 SamGSTT^J; M: Jis

11 G + ir liks suteptas ligi vakaro

12 G + ir liks suteptas ligi vakaro

užglaisčius, pelėšiai neišplitę namuose, kunigas turi paskelbti namus esant nesuteptus, nes pelėšiai pašalinti¹.

49 Namams apvalyti jis² turi paimti du paukščius, kedro medžio, karminu dažytų gijų ir izopo³. 50 Jis turi papjauti vieną paukštį virš šviežio vandens moliniame inde, 51 paimti kedro medžio, izopo⁴, karminu dažytų gijų bei gyvąjį paukštį, juos pamirkyti į papjauto paukščio kraują bei šviežią vandenį ir septynis kartus pašlakstyti namus. 52 Taigi, jis turi apvalyti namus paukščio krauju, šviežiu vandeniu, gyvuoju paukščiu, kedro medžių, izopu ir karminu dažytomis gijomis. 53 Paskui jis turi paleisti gyvąjį paukštį už miesto atvirame lauke ir taip permaldauti už namus, kad jie būtų nesutepti“.

54 Toks yra įstatymas apie visokią piktybinės odos ligos žymę, apie niežus, 55 drabužio ir namų pelėsius, 56 spuogus, išbėrimą ir šviesią dėmę 57 pamokyti apie tai, kada kas yra sutepta ir kada nesutepta. Toks yra įstatymas apie išsivertimą⁵.

Vyro lytiniai susitepimai

15 VIESPATIS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ² „Kalbėkite izraeliams ir jiems sakykite: „Kai koks nors vyras turi plūdimą⁶ iš savo kūno⁷, tai tas jo plūdymas yra netyras. 3 Toks yra įstatymas⁸ apie jo susitepimą dėl jo plūdimo: ar jo kūnas bus leidęs laisvai tekėti savo plūdumui, ar jo kūnas bus sustabdes savo plūdimą, [vienu ir kitu atveju] [jis bus susitepęs⁹. 4 Kiekvienas patalas, kuriame turis plūdimą gulės, bus suteptas, ir kiekvienas baldas, ant kurio jis atsisės, bus suteptas. 5 Kas palies jo patalą, turi

išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro.

6 Kas atsisės ant baldo, ant kurio sėdėjo turis plūdimą, turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. 7 Kas palies plūstančiojo kūną, turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. 8 Jei turis plūdimą apspjaus nesuteptą, tai pastarasis turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. 9 Kiekvienas balnas, ant kurio turis plūdimą atsisės, pasidarys suteptas. 10 Kiekvienas, kuris palies bet ką, kas buvo po juo, pasiliks suteptas ligi vakaro. Kas juos¹⁰ neš, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir liks suteptas ligi vakaro. 11 Kiekvienas, kurį turis plūdimą, nenuskalavęs savo rankų vandeniu, palies, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir liks suteptas ligi vakaro. 12 Molinis indas, kurį palies turis plūdimą, turi būti sudaužytas, ir kiekvienas medinis indas — išskalaus vandeniu.

13 Kai turis plūdimą apsisvalys nuo savo tekėjimo, jis turi sau atskaiciuoti septynias dienas savo apsisvalymui ir paskui¹¹ išsiplauti drabužius, nusiplauti kūną šviežiame vandenyje ir taip [vėl] pasidaryti tyras. 14 O aštuntąją dieną jis turi pasiimti du burkuolius ar du jaunus karvelius, ateiti VIESPATIES akivaizdon prie susitikimo padangtės angos ir juos įteikti kunigui. 15 Kunigas turi juos paruošti: vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką, ir kunigas turi permaldauti už jį VIESPATIES akivaizdoje dėl jo plūdimo.

16 Kai vyrui atsitinka spermos išsiliejimas, jis turi nuplauti vandeniu visą savo kūną, ir liks suteptas ligi vakaro. 17 Kiekvienas drabužis ir kiekvienas odinis daiktas, ant kurio išsilies sperma, turi būti nuplautas vandeniu ir liks suteptas ligi vakaro. 18 O dėl moteries, su kuria suguls vyras, išliedamas spermą, jie [abu] turi

1 Lit. pagydyti

2 T. y. kunigas

3 Arba: mairūno

4 Arba: mairūno

5 M vartoja vieną žodį, reiškiantį ne tik bet kokią odos ligos apraišką, bet ir pelėsius.

6 G: gonorėja

7 T. y. lytinio organo

8 G: ~M

9 Lit. tai bus jo (t. y. vyro) susitepimas

10 T. y. balną ir kitus po tuo asmeniu gulėjusius daiktus

11 T. y. septintąją dieną

nusiplauti vandeniu, ir liks sutepti ligi vakaro.

Moteris lytiniai susitepimai

19 Kai moteris turi plūdimą, būtent [mėnesinių] kraujoplūdį savo kūne, ji bus netyra septynias dienas. Kiekvienas, kuris ją palies, bus suteptas ligi vakaro.

20 Visa, ant ko ji , būdama netyra, atsiguls , pasidarys sutepta, ir visa, ant ko ji atsisės, pasidarys sutepta.

21 Kiekvienas, kuris palies jos patalą, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro.

22 Kiekvienas, kuris palies bet koki baldą, ant kurio ji bus sėdėjusi, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro.

23 Jei jis bus ant patalo ar baldo, ant kurio ji bus sėdėjusi, tai, ji paliesdamas, jis bus suteptas ligi vakaro. 24 Jei vyras gulte suguls su ja ir taip jos susitepimas ateis ant jo, jis bus suteptas septynias dienas, ir kiekvienas patalas, ant kurio jis atsiguls, bus suteptas.

25 Kai moteris turi kraujoplūdį per daugelį dienų, ne savo mėnesinių metu, ar kai jos plūdimas nusitęsia ilgiau už jos mėnesines, tai ji bus sutepta per visą ją sutepusio plūdimo laiką, kaip per savo mėnesines.

26 Kiekvienas patalas, ant kurio ji atsiguls per visą savo plūdimo laiką, bus jai toks pat, kaip jos mėnesinių patalas, ir kiekvienas baldas, ant kurio ji atsisės, bus suteptas, kaip jos mėnesinių susitepimo metu.

27 Kiekvienas, kuris juos palies, pasidarys suteptas. Jis turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro. 28 Bet jei ji bus apsilavusi nuo savo plūdimo, turi sau atskaičiuoti¹ dar septynias dienas; paskui ji turi būti laikoma nesutepta.

29 O aštuntąją dieną ji turi pasiimti du burkuolius ar du jaunus karvelius ir juos nunešti pas kunigą prie susitikimo padangtės angos. 30 Kunigas turi paruošti vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką, ir kunigas turi permaldauti už ją VIESPATIES akivaizdoje dėl ją sutepusio plūdimo.

31 Taip turite išpėti² izraelius apie jų susitepimą, kad jie neturėtų mirti dėl savo susitepimo, sutepdami mano tabernakulį, esantį tarp jų³.

32 Toks yra įstatymas apie turintį plūdimą ir tą, kuris turi spermos išsiliejimą ir tuo pasidaro suteptas, 33 ir apie negaluojančią mėnesinėmis—apie turintį plūdimą, vyrą ar moterį, ir apie vyrą, kuris sugula su sutepta [moterim].

Didžioji sutaikinimo diena

16 VIESPATS prabilo į Mozę po mirties dviejų Aharono sūnų, kurie, artindamiesi VIESPATIES akivaizdon³, turėjo mirti. 2 VIESPATS tarė Mozei: „Kalbėk savo broliui Aharonui, kad jam, norint išvengti mirties, nevalia bet koku metu iėiti į šventyklą už užuolaidos ties ant skrynios gulinčiu antvožu, nes debesyje pasirodysiu viršum antvožo. 3 Tik su tokia sąlyga Aharonui leidžiama iėiti į šventyklą: su jaunikliu bulium aukai už nuodėmę ir su avinu deginamajai aukai. 4 Jis turi būti užsivilkęs šventą drobinę tuniką; lininės kelnaitės turi apdengti jo kūną. Jis turi būti apsijuosęs linine juosta ir užsivyniojęs lininį turbaną. Tie yra šventi drabužiai. Jis turi nusiplauti vandeniu kūną [tik paskui] jais apsivilkti. 5 Iš izraelių bendruomenės jis turi paimti du ožius aukai už nuodėmę ir vieną aviną deginamajai aukai.

6 Aharonas turi atnašauti jam priklausantį jauniklį bulių kaip auką už nuodėmę ir tuo permaldauti už save ir savo namiškius. 7 Paskui jis turi paimti abu ožius ir juos pastatyti VIESPATIES akivaizdon prie susitikimo padangtės angos. 8 Ir Aharonas turi mesti burtus apie abu ožius: vieną burtą VIESPACIUI, o kitą burtą Azazeliui⁴.

9 Aharonas turi atnašauti ožį, ant kurio bus kritęs burtas VIESPACIUI, ir jį paruošti kaip auką už nuodėmę. 10 O ožys, ant kurio bus kritęs burtas Azazeliui, turi būti pastatytas gyvas

2 SamGSV; M: atlaikyti (...nuo jų susitepimo)

3 su neteisėtais smilkalais

4 Tikslai to žodžio reikšmė neaiški. Jis gali reikšti dykumos vietą, kur atpirkimo ožys paleidžiamas, ar dykumos demoną.

VIESPATIES akivaizdon, kad atliktų permaldavimą ant jo, kad jį pasiųstų Azazeliui į dykumą.

11 Paskui Aharonas turi atvesti jam priklausanti nuodėmės aukos jauniklių bulių ir [juo] permaldauti už save ir savo namiškius; jis turi papjauti jam priklausanti nuodėmės aukos bulių.

12 Jis turi paimti nuo aukuro, iš VIESPATIES akivaizdos, smilkytuvą, pilną žarijų, ir dvi saujas, pilnas sutrupintų kvapių smilkalų, ir [juos] įnešti už uždangos.

13 Jis turi užberti smilkalus ant ugnies VIESPATIES akivaizdoje ir apdengti smilkalų debesim ant Įstatymo uždėtą antvožą, kad nemirtų.

14 Jis turi paimti buliaus kraujo ir pirštu pašlakstyti į antvožą¹ priekinę dalį, į rytų pusę, ir septynis kartus pirštu pašlakstyti kraujo prieš antvožą.

15 Paskui jis turi papjauti žmonėms priklausanti nuodėmės aukos ožį, įnešti jo kraują² už uždangos ir padaryti su jo krauju taip, kaip jis bus padaręs su buliaus krauju, ir jį iššlakstyti į antvožą ir prieš antvožą.

16 Jis turi atlikti permaldavimą už šventyklą dėl izraelių susitepimų ir jų priešgyniavimų, tai yra jų nuodėmių. Taip pat jis turi padaryti ir su susitikimo padangte, būvančia su jais tarp jų susitepimų.

17 Jam įėjus permaldauti už šventyklą, joks [kitas] žmogus neturi būti susitikimo padangtėje, kol jis išeis. Taip jis turi permaldauti už save, už savo namiškius ir už visą Izraelio bendruomenę.

18 Paskui jis turi išeiti prie VIESPATIES akivaizdoje esančio aukuro ir permaldauti už jį. Jis turi paimti jauniklio buliaus kraujo bei ožio kraujo ir aplinkui [juo] patepti aukuro ragus.

19 Jis turi septynis kartus pirštu šlakstyti į jį kraujo ir jį šventindamas apvalyti nuo izraelių susitepimų.

20 Baigęs permaldavimą už šventyklą, susitikimo padangtę ir aukurą, jis turi atvesti gyvąjį ožį.

21 Aharonas turi uždėti abi rankas ant gyvojo ožio galvos ir išpažinti ant jo

visas izraelių kaltes bei visus jų priešgyniavimus, tai yra visas jų nuodėmes, ir jas padėti ant ožio galvos ir su [tam] pasiruošusio vyro pagalba [jį] paleisti į dykumą.

22 Ožys turi nunešti ant savęs visas jų kaltes ir nederlingą³ šalį, o anas turi paleisti ožį dykumoje.

23 Paskui Aharonas turi įeiti į susitikimo padangtę ir nusivilkti lininius drabužius, kuriais jis bus apsivilkęs, ir juos ten padėti.

24 Jis turi nusiplauti vandeniu kūną šventoje vietoje ir apsivilkti savo drabužiais. Išėjęs turi aukoti savo deginamąją auką bei žmonių deginamąją auką ir taip permaldauti už save ir žmones.

25 Nuodėmės aukos taukus jis turi dūmais paleisti ant aukuro.

26 Tas, kuris bus paleidęs ožį Azazeliui, turi išsiplauti drabužius, nusiplauti vandeniu kūną ir tik paskui

įeiti į stovyklą.

27 Nuodėmės aukos jauniklių bulių ir nuodėmės aukos ožį, kurių kraujas bus buvęs įneštas permaldavimui atlikti šventykloje, turi išnešti už stovyklos ir sudeginti jų kailius, mėsą ir skrandžio turinį.

28 Tas, kuris juos sudegins, turi išplauti savo drabužius, nusiplauti vandeniu kūną ir tik paskui įeiti į stovyklą.

2 Hbr 6, 19 3 Hbr 9, 7 16 Hbr 9, 12 23 Ezek 44, 19 27 Hbr 13, 11

Pasninkas

29 Tas turi būti jums amžinai galiojās nuostatas: septintąjį mėnesį, dešimtąją to mėnesio dieną, turite pasninkauti⁴. Jums neleista dirbti jokio darbo—nei čionykščiai, nei ateiviui, laikinai apsigyvenusiam tarp jūsų,—³⁰ nes tą dieną permaldaus už jus jums apvalyti. Nuo visų savo nuodėmių būsite apvalyti VIESPATIES akivaizdoje.

31 Ta turi būti jums iškilmingiausia šabatą, ir jūs turite pasninkauti. Tai amžinai galiojās nuostatas.

32 Permaldavimą turi atlikti kunigas, kurį pateps ir išventins kunigauti jo tėvo vietoje. Jis turi apsivilkti lininiais drabužiais, šventais drabužiais, ³³ ir atlikti permaldavimą už švenčiausiąją. Jis turi permaldauti už susitikimo

1 Arba: maldytuvės

2 G: kraujo

3 Lit. atkirstą (nuo vandens)

4 Lit. nusižeminti, marintis (pasninkaudami)

padangtę ir aukurą. Jis turi permaldauti už kunigus ir visus susirinkusius žmones. ³⁴ Tai turi jums tapti amžinai galiojančiu nuostatu, kad kartą metuose permaldautumėte už izraelius dėl visų jų nuodėmių“.

Ir jis¹ padarė taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

29–34 Lev 23, 26–32; Sk 29, 7–11

ŠVENTUMO KODEKSAS (17, 1–26, 46)

Kiekvienas papjautas gyvulys turi būti bendrystės auka

17 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk Aharonui, jo sūnams bei visiems izraeliams ir jiems sakyk: „Štai ką VIESPATS įsakė: ³ Kiekvienas vyras iš Izraelio namų, kuris papjaus jautį ar ėriuką, ar ožką stovykloje, ar kuris papjaus už stovyklos ribų ⁴ ir jo² neatgabens prie susitikimo padangtės angos, kad jį atnašautų kaip dovana VIESPACIUI ties VIESPATIES tabernakuliu,—tas vyras turi būti laikomas nusikaltusiu kraujo praliejimu. Jis yra praliejęs kraują, ir tas vyras turi būti atskirtas nuo savo tautos. ⁵ [Tai įsakoma tam,] kad izraeliai atgabtų savo pjaunamus gyvulius, kuriuos³ jie papjauna atvirame lauke. Jie turi atgabenti juos VIESPACIUI prie susitikimo padangtės angos pas kunigą ir papjauti kaip bendrystės pjaunamąsias aukas VIESPACIUI. ⁶ Kunigas turi iššlakstyti kraują i VIESPATIES aukurą prie susitikimo padangtės angos ir dūmais paleisti taukus kaip raminantį kvapą VIESPACIUI. ⁷ Jiems dar draudžiama aukoti savo pjaunamąsias aukas gauruočiams⁴, kuriems jie paleistuviškai atsiduoda. Tas yra amžinai galiojantis nuostatas jiems ir jų kartoms“.

⁸ „Jiems sakyk: „Kiekvienas vyras iš Izraelio namų ir iš ateivių, apsigyvenusių

tarp jų⁵, kuris aukos deginamąją ar pjaunamąją auką ⁹ ir jos neatgabens prie susitikimo padangtės angos, kad ją paaukotų VIESPACIUI, tas vyras turi būti atskirtas nuo savo tautiečių.

Draudžiama valgyti kraują

¹⁰ Jei koks vyras iš Izraelio namų ir iš ateivių, apsigyvenusių tarp jų, valgys bet kokio kraujo, tai nukreipsiu savo veidą prieš kraują valgančiojo asmenį ir jį išnaikinsiu iš jo tautiečių. ¹¹ nes kūno gyvybė yra kraujuje. Aš pats jį jums daviau [panaudoti] ant aukuro, kad [juo] atliktumėte permaldavinimą už save, nes tai yra kraujas, kuris permaldauja [jame glūdinčią] gyvybę. ¹² Todėl pasakiau izraeliams: „Jokiam asmeniui iš jūsų neleidžiama valgyti kraujo; nė ateiviui, apsigyvenusiam tarp jūsų, neleidžiama valgyti kraujo“.

¹³ Kiekvienas iš izraelių ir tarp jų apsigyvenusių ateivių vyras, kuris sumedžios laimikį, žvėrį ar paukštį, kurį leista valgyti, turi išvarvinti jo kraują ir jį užberti dulkėmis, ¹⁴ nes kiekvieno kūno gyvybė yra jo kraujas; jis tapatus jo gyvybei. Tad pasakiau izraeliams: „Jums neleidžiama valgyti jokio kūno kraujo, nes kiekvieno kūno gyvybė yra jo kraujas. Kiekvienas, kuris jo valgys, turi būti sunaikintas“.

¹⁵ Kiekvienas asmuo, čiabuvis ar ateivis, kuris valgys, kas padvėję ar žvėrių sudraskyta, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu. Jis bus suteptas ligi vakaro ir [tik paskui] pasidarys nesuteptas. ¹⁶ Bet jei jis neišsiplaus [drabužių] ir nenusiplaus kūno, jis turės atsakyti už savo kaltę“.

10 Pr 9, 4; Lev 7, 26–27; 19, 26; Dt 12, 16. 23; 15, 23
11 Hbr 9, 22

Nuostatai apie lytinius santykius

18 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk izraeliams ir jiems sakyk: „Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas. ³ Jums draudžiama elgtis taip, kaip elgiasi Egipto šalis, kurioje gyvenote, ir elgtis taip, kaip elgiasi Kanaano šalis, i kurią aš jus įvesiu, ir

1 T.y. Aharonas; žr. 2 skn.

2 T.y. pjaunamojo gyvulio

3 Arba: pjaunamąsias aukas, kurias

4 T.y. ožio pavidalo demonams

5 T.y. izraelių

jums neleidžiama laikytis jų nuostatų.
 4 Jūs turite vykdyti mano potvarkius ir laikytis mano nuostatų, elgdamiesi pagal juos: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.
 5 Turite laikytis mano nuostatų ir potvarkių, kuriuos vykdydamas žmogus bus jais gyvas: aš esu VIESPATS.
 6 Nė vienam iš jūsų neleidžiama priartėti prie savo kraujo¹ giminės nuogybei atidengti²: aš esu VIESPATS.
 7 Tau neleidžiama atidengti tavo tėvo nuogybės ir tavo motinos nuogybės. Ji yra tavo motina—tau neleidžiama atidengti jos nuogybės.
 8 Tau nevalia atidengti tavo tėvo žmonos nuogybės: ji yra tavo tėvo nuogybė.
 9 Tavo sesers, tavo tėvo dukters, ar tavo motinos dukters, gimusios namuose ar svetur, nuogybės—jū nuogybės tau nevalia atidengti.
 10 Tavo sūnaus dukters ar tavo dukters dukros nuogybės—jū nuogybę tau draudžiama atidengti, nes jos parodo tavo paties nuogybę.
 11 Tavo tėvo žmonos dukters nuogybės—ji yra gimusi tavo tėvui, tavo sesuo—tau draudžiama atidengti jos nuogybę.
 12 Tau draudžiama atidengti tavo tėvo sesers nuogybę: ji yra tavo tėvo kraujo giminaitė.
 13 Tau neleidžiama atidengti tavo motinos sesers nuogybės, nes ji yra tavo motinos kraujo giminaitė.
 14 Tau neleidžiama atidengti tavo tėvo brolio gėdos, priartėjant prie jo žmonos: ji yra tavo teta.
 15 Tau nevalia atidengti tavo marčios nuogybės: ji yra tavo sūnaus žmona. Tau neleidžiama atidengti jos nuogybės.
 16 Tau neleidžiama atidengti tavo brolio žmonos nuogybės: ji yra tavo brolio nuogybė.
 17 Tau neleidžiama atidengti moters ir (taip pat) jos dukters nuogybės; tau draudžiama vesti jos sūnaus dukterį ir jos dukters dukrą, norint atidengti jų³ nuogybę: jos yra jos kraujo giminaitės. Tai būtų begėdiškas pasielgimas.
 18 Tau neleista vesti moterį kaip varžovę jos seseriai, norint atidengti jos nuogybę šalia pastarosios, kol ši tebėra gyva.

19 Tau neleidžiama priartėti prie moters ją sutepančių mėnesinių metu, norint atidengti jos nuogybę.
 20 Tau draudžiama sugulti su tavo draugo⁴ žmona, norint palikuonių parūpinti, ir [tuo] susitepti.
 21 Nė vieno iš tavo vaikų tau neleidžiama atiduoti, kad juos perleistų [per ugnį] Molechui, ir tuo išniekinti tavo Dievo vardą: aš esu VIESPATS.
 22 Tau draudžiama sugulti su vyriškiu, kaip kad sugula su moteriške: tai būtų bjaurybė.
 23 Tau draudžiama sugulti su bet koku gyvuliu ir tuo susitepti, ir moteriai draudžiama atsistoti ties gyvuliu, kad tas lytiškai susieitų su ja: tai būtų bjaurus iškrypimas.

24 Jums neleidžiama susitepti nė vienu iš šių būdų, nes visais šiais būdais yra susitepusios tautos, kurias aš nuvyčiau iš jūsų akivaizdos.
 25 Šalis pasidarė sutepta, tad ją nubaudžiau už jos kaltę, ir šalis išvėmė savo gyventojus.
 26 Bet jūs turite laikytis mano nuostatų ir potvarkių, ir jums—čia buvui ir ateiviui, apsigyvenusiam tarp jūsų—nevalia daryti nė vieno iš tų pasibjaurėtinų dalykų.
 27 —nes visus tuos pasibjaurėtinius dalykus darė šalies vyrai, kurie buvo [joje] pirma jūsų, ir taip šalis buvo sutepta,—
 28 kad šalis, jums ją sutepus, neišvemtų jūsų, kaip ji išvėmė tautas, kurios⁵ buvo [joje] pirm jūsų,
 29 nes kiekvienas, kuris darys koki nors iš tų pasibjaurėtinų dalykų, — asmenys, kurie tai darys, turi būti išnaikinti iš savo tautos.
 30 Taigi laikykitės, ko reikalauju laikytis⁶, kad nepasektumėte nė vieno iš tų bjaurių papročių, kuriuos praktikavo pirma jūsų, ir nesusitepkite jais: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

5 Nech 9, 29; Ezek 18, 9; 20; 11–13; Lk 10, 28; Rom 10, 5; Gal 3, 12. 6 Lev 20, 11; Dt 22, 30; 27, 20. 9 Lev 20, 17; Dt 27, 22. 12–14 Lev 20, 19–20. 15 Lev 20, 12. 16 Lev 20, 21. 17 Lev 20, 14; Dt 27, 23. 19 Lev 20, 18. 20 Lev 20, 10. 21 Lev 20, 1–5. 22 Lev 20, 13. 23 Is 22, 19; Lev 20, 15–16; Dt 27, 21.

Priedermės Dievui ir artimui

1 Lit. kūno
 2 „Nuogybę atidengti“ reiškia turėti lytinių santykių.
 3 GS; M: jos

4 Arba: tėvynainio
 5 GST, plg. 24 skn.; M: tauta, kuri
 6 Lit. kas laikytina mano atžvilgiu

19 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakdamas: ² „Kalbėk visai izraelių bendruomenei ir jiems tark: „Jūs turite būti šventi, nes aš, jūsų Dievas, esu šventas.

³ Kiekvienas iš jūsų turi gerbti savo motiną bei tėvą ir švesti mano šabatas: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas.

⁴ Nesikreipkite į dievpalaikius ir nepasidirbkite lietuvių dievukų: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas.

⁵ Kai aukosite bendrystės pjaunamąją auką VIEŠPAČIUI, turite ją aukoti taip, kad ji jums būtų priimta.

⁶ Ji turi būti valgoma tą dieną, kai [ją] aukosite, ir dar kitą dieną, o kas atliks ligi trečiosios dienos, turi būti sudeginta.

⁷ O jei dar trečiąją dieną jos valgys, ji bus netyra mėsa; ji nebus priimtina.

⁸ Kas jos valgys, turės atsakyti už savo kaltę, nes jis bus suteršęs¹ tai, kas VIEŠPAČIUI šventa, ir tas asmuo turi būti atkirstas nuo savo tėvo giminių.

⁹ Jums suvalant savo žemės derlių, tau nevalia visiškai suvalyti savo lauko paežio ir surinkti savo derliaus varpų parankų. ¹⁰ Tau neleidžiama visiškai nurašyti savo vynuogyno nė surinkti savo vynuogyno nukritusių vynuogių. Beturčiui ir ateiviui tu turi jas palikti: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas.

¹¹ Jums nevalia vogti, nei meluoti, nei apgaudinėti vienam kita, ¹² nei kreivai prisiekti mano vardu. Tuo suterštum savo Dievo vardą: aš esu VIEŠPATS.

¹³ Tau nevalia ko nors išgauti prievarta iš savo artimo nė apiplėšti [jo]. Tavo dieniniško alga neturi pasilikti pas tave per naktį ligi ryto.

¹⁴ Tau nevalia keikti kurtinio nė ties aklu padėti kliuvinio, ant kurio jis sukluptų, bet tu turi bijotis savo Dievo: aš esu VIEŠPATS.

¹⁵ Jums nevalia neteisingai pasielgti teisme. Tau neleidžiama užstoti menkojo asmens nė rodyti palankumo didžiūno asmeniui; teisingai tu turi teisti savo tėvynainį. ¹⁶ Tau nevalia skleisti šmeižtų tarp savo tautiečių nė statyti į

pavojų savo artimo gyvybę²: aš esu VIEŠPATS. ¹⁷ Tau nevalia savo širdyje ugdyti neapykantos savo broliui; tu turi atvirai pabarti savo tėvynainį³, kad neužsitrauktum nuodėmės dėl jo. ¹⁸ Tau nevalia keršyti nė jausti pagiežos savo tautiečiams, bet tu turi mylėti savo artimą, kaip save patį: aš esu VIEŠPATS.

¹⁹ Jūs turite laikytis mano nuostatų. Tau nevalia sukryžminti dviejų savo gyvulių veislių nė apsėti savo lauko dviejų rūšių sėkla, ir drabužis, nuaustas iš dvejopų gijų, neturi apvilkti tave.

²⁰ Kai vyras turės lytinių santykių su moterim, kuri yra vergė, paskirta kitam vyrui, tačiau dar galutinai neišpirkta ir negavusi laisvės, turi įvykti nubaudimas⁴. Jie neturi būti nubausti⁵ mirtim, nes ji [dar] nepaleista.

²¹ Tačiau jis turi atgabenti savo atsisteisimo auką VIEŠPAČIUI prie susitikimo padangtės angos: atsisteisimo aviną.

²² Kunigas turi atlikti atsisteisimo avinų permaldavimą už jį VIEŠPATIES akivaizdoje dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista jo nuodėmė, kuria nusidėjo.

²³ Kai įeitis į šalį ir pasodinsite visokių medžių su valgomais vaisiais, jums neleista nuskinti jų vaisių. Trejus metus jums draudžiama juos skinti; jų nevalia valgyti. ²⁴ O ketvirtaisiais metais visi jų vaisiai turi priklausyti kaip šventa džiaugsmingos padėkos dovana VIEŠPAČIUI.

²⁵ Tik penktaisiais metais galite valgyti jų vaisių, kad jums būtų gausesnė jų naša: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas.

²⁶ Jums nieko nevalia valgyti su krauju, nei žyniauti⁶, nei išsaukti dvasias. ²⁷ Jums neleidžiama apkirpti savo galvos šonų⁷ ir nukarpyti savo⁸

2 Lit. stotis prieš savo artimo kraują (t.y. neteisingai liudyti prieš asmenį, kad dėl to jis būtų nubaustas mirties bausme)

3 Arba: draugą

4 Sam.: jo nubaudimas; G: jų nubaudimas

5 Sam.: Jis neturi būti nubaustas

6 T.y. spėti ateiti iš ženklų

7 T.y. smilginių garbanų

8 SamGST⁶; M: tau nevalia nukarpyti savo

barzdos pakraščiu. ²⁸ Jums draudžiama daryti įplovimų į savo kūną [gedint] dėl [mirusio] asmens ir tatuiruotis: aš esu VIESPATS.

²⁹ Tau nevalia išniekinti savo dukters, ją verčiant paleistuvauti, kad šalis nepaleistuvautų ir kad šalis nepasidarytų pilna ištvirtimo.

³⁰ Turite švęsti mano šabatas ir gerbti mano šventyklą: aš esu VIESPATS.

³¹ Jums neleidžiama kreiptis į mirusiųjų dvasias bei žynių dvasias¹ ir taip jomis susitepti: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.

³² Tu turi atsistoti prieš žilagalvį², gerbti senelio asmenį ir bijotis savo Dievo: aš esu VIESPATS.

³³ Kai ateivis apsigyvens pas jus³, jūsų šalyje, jums nevalia jo prisilegti.

³⁴ Kaip su savo čiabuviu, taip turite elgtis su ateiviu, apsigyvenusiu pas jus. Ir tu turi jį mylėti, kaip save patį, nes jūs patys buvote ateiviai Egipto šalyje: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.

³⁵ Jums nevalia nusikariauti teismo nuosprendžiu, ilgio matu, svoriu ir saiku.

³⁶ Jūs turite turėti teisingas svarstyklės, teisingus svarscius, teisingą efa ir teisingą hina: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiaus iš Egipto šalies.

³⁷ Turite laikytis visų mano nuostatų bei visų mano potvarkių ir juos vykdyti: aš esu VIESPATS⁴.

2 Lev 11, 44–45; 1 Pet 1, 16 3 Is 20, 12; Dt 5, 16 3 Is 20, 8; Dt 5, 12 4 Lev 26, 1 4 Is 20, 23; 34, 17; Dt 17, 2–5 9–10 Lev 23, 22; Dt 24, 19–22 11 Is 20, 15 Dt 5, 19 11 Is 20, 16; Dt 5, 20 12 Is 20, 7; Dt 5, 11; Mt 5, 33 13 Dt 24, 14–15 14 Dt 27, 18 15 Is 23, 6–8; Dt 16, 19 17 Mt 18, 15 18 Mt 5, 43; 19, 19; 22, 39; Mk 12, 31; Lk 10, 27; Rom 13, 9; Gal 5, 14; Jok 2, 8 19 Dt 22, 9–11 26 Pr 9, 4; Lev 7, 26–27; 17, 10–14; Dt 12, 16, 23; 15, 23 26 Dt 18, 10 27–28 Lev 21, 5; Dt 14, 1 29 Dt 23, 17 30 Lev 26, 2 31 Dt 18, 11; 1 Sam 28, 3; 2 Kar 23, 4; Jez 8, 19 33–34 Is 22, 21; Dt 24, 17–18; 27, 19 35–36 Dt 25, 13–16; Pat 20, 10; Ezek 45, 10

Mirtim baudžiami nusikaltimai

20 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakdamas: ² „Tu turi sakyti izraeliams: „Bet kas iš izraelių ar ateivių, apsigyvenęs Izraelyje, kuris atiduos kurį

nors iš savo vaikų Molechui, turi būti nubaustas mirtim; šalies žmonės turi jį užmušti akmenimis. ³ Aš pats nukreipsiu savo veidą prieš tą vyrą ir jį išnaikinsiu iš savo tautos, nes jis bus atidavęs vieną iš savo vaikų Molechui, kad suteptų mano šventyklą ir suterštų mano šventąjį vardą. ⁴ Bet jei šalies žmonės užmerks savo akis tam vyrui⁴, jam atiduodant vieną iš savo vaikų Molechui, taip, jog jie jo neužmuš, ⁵ tai aš pats atgrėšiu savo veidą prieš tą vyrą bei jo giminę ir išnaikinsiu iš jų tautos jį ir visus, kurie jį ištvirtusiai paseks, paleistuviškai atsiduodami Molechui.

⁶ O dėl asmens, kuris kreipsis į mirusiųjų dvasias ir žynių dvasias, jas paleistuviškai pasekdamas, aš atgrėšiu savo veidą prieš tą asmenį ir jį išnaikinsiu iš jo tautos.

⁷ Taigi turite šventintis ir būti šventi, nes aš esu VIESPATS, jūsų Dievas. ⁸ Turite laikytis mano nuostatų ir juos vykdyti: aš esu VIESPATS, kuris jus šventinu. ⁹ Nes kiekvienas, kuris keiks savo tėvą ar motiną, turi būti nubaustas mirtim. Jis bus keikęs savo tėvą ar motiną—jis mirties kaltas⁵.

¹⁰ Vyras, kuris svetimoteriaus⁶ su savo artimo žmona, turi būti nubaustas mirtim—svetimoteris ir svetimautoja. ¹¹ Vyras, kuris suguls su savo tėvo žmona, bus atidengęs savo tėvo nuogybę. Jie abu turi būti nubausti mirtim; jie mirties kalti⁷. ¹² Jei kas suguls su savo marčia, tai jie abu turi būti nubausti mirtim: jie bus įvykdę kraujomaišą; jie mirties kalti. ¹³ Jei vyras suguls su vyru, kaip kad sugula su moterimi, jie bus padarę pasibjaurėtiną dalyką. Jie abu turi būti nubausti mirtim; jie mirties kalti. ¹⁴ Jei kas ves moterį ir kartu jos motiną, tai bus ištvirtimas. Žmonės turi sudeginti jį ir jas abi, kad nebūtų ištvirtimo tarp jų. ¹⁵ Vyras, kuris turės lytinių santykių su gyvuliu, turi būti nubaustas mirtim, o gyvulį turite

4 Lit. paslėps savo akis nuo to vyro

5 Lit. jo kraujai (Sam.: kraujas) bus ant jo

6 M įtrp. dtgr.: vyras, kuris svetimoteriaus su žmona

7 Lit. jų kraujai bus ant jų. Taip pat 12, 13, 16 ir 27 skn.

1 Lit. žinančiuosius (t.y. dvasias, iš kurių tikisi gausia žinių apie paslėptus dalykus)

2 Lit. žilą galvą

3 SamGST; M: tave

užmušti. ¹⁶ Jei moteris priartės prie kokio gyvulio, kad tas atsigultų su ja, tu turi užmušti tą moterį ir tą gyvulį. Jie turi būti nubausti mirtim; jie mirties kalti. ¹⁷ Jei kas ves savo seserį, savo tėvo dukterį ar savo motinos dukterį, ir pamatys jos nuogybę ir ta pamatys jo nuogybę, tai bus begėdystė. Jie turi būti sunaikinti tautiečių akyse. Jis atidengė savo sesers nuogybę—jis turi atsakyti už savo kalbę. ¹⁸ Jei kas suguls su mėnesinėmis sergančia moterim ir atidengs jos nuogybę—jis bus apnuoginęs jos [kraujo] šaltinį ir ji bus atidengusi savo kraujo šaltinį,—tai jie abu turi būti išnaikinti iš savo tautos. ¹⁹ Tau nevalia atidengti savo motinos sesers ir savo tėvo sesers nuogybės, nes [tai darantysis] bus apnuoginęs savo paties kūną. Jie turi atsakyti už savo kalbę. ²⁰ Vyras, kuris suguls su savo dėdiene, bus atidengęs savo dėdės nuogybę. Jie turi atsakyti už savo nuodėmę; jie turi mirti be vaikų. ²¹ Jei kas ves savo brolio žmoną, tai bus susitepimas. Jis bus atidengęs savo brolio nuogybę—jie turi likti be vaikų. ²² Jūs turite laikytis visų mano nuostatų bei visų mano potvarkių ir juos vykdyti, kad jūsų neišvengtų šalis, į kuria aš jus įvesiu, kad joje gyventumėte. ²³ Jums nevalia elgtis, laikantis papročių tautų, kurias¹ aš nuvysiu nuo jūsų, nes jos taip visa tai darė, jog pasibjaurėjau jomis. ²⁴ Ir jums tarčiau: „Jūs turite užimti jų žemę, ir aš ją jums duosiu nuosavybėn,—šali, plūstančia pienu ir medum“. Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas, kuris jus atskyrčiau nuo tautų.

²⁵ Tad jūs turite atskirti tyrą gyvulį nuo netyro ir netyrą paukštį nuo tyro, kad neapsibjaurintumėte gyvuliais, paukščiais ir visais žemėje knibždančiais gyvūnais, kuriuos jums atskyrčiau, pareikšdamas juos esant netyrus. ²⁶ Jūs turite būti man šventi, nes aš, VIESPATS, esu šventas ir jus išskyrčiau iš tautų, kad man priklausytumėte.

²⁷ Vyras ar moteris, jei juose yra mirusiojo ar žynių dvasia, turi būti

nubaustas mirtim. Juos turi užmušti akmenimis: jie mirties kalti“.

9 Iš 21, 17; Mt 15, 4; Mk 7, 10 10 Iš 20, 14; Lev 18, 20; Dt 5, 18 11 Lev 18, 8; Dt 22, 30; 27, 20 12 Lev 18, 15 13 Lev 18, 22 14 Lev 18, 17; Dt 27, 23 15–16 Iš 22, 19; Lev 18, 23; Dt 27, 21 17 Lev 18, 9; Dt 27, 22 18 Lev 18, 19 19–20 Lev 18, 12–14 21 Lev 18, 16

Nuostatai kunigams

21 VIESPATS tarė Mozei: „Sakyk kunigams, Aharono sūnams, jiems tark: ‚Jam² nevalia susitepti [mirusiu] asmeniu tarp savo tautiečių³, ² nebent savo kraujo gimine, kuri yra jam artima: savo motina, savo tėvu, savo sūnum, savo dukteria, savo broliu, ³ savo seseria mergina, jam artima, kuri dar neišleista už vyro. Ja⁴ jis gali susitepti. ⁴ Jam nevalia susitepti vyrui priklausančia [seserim]⁵ tarp savo tautiečių ir tuo suteršti save.

⁵ Jiems nevalia skutant padaryti plikę savo galvoje⁶, nukirpti savo barzdos pakraščius ir savo kūne įpjauti įpjovų. ⁶ Jie turi būti šventi savo Dievui, ir jiems draudžiama suteršti savo Dievo vardą, nes jie atnašauja VIESPATIES ugnies aukas. Todėl jie turi būti šventi.

⁷ Jie neturi vesti paleistuvės ar praradusios mergystę ne⁷ moters, atskirtos nuo jos vyro, nes jis⁸ šventas savo Dievui. ⁸ Tu turi laikyti jį šventu, nes jis atnašauja tavo Dievo duoną. Jis turi būti tau šventas, nes šventas esu aš, VIESPATS, kuris darau juos⁹ šventus.

⁹ Jei kunigo duktė susiterš paleistuvavimu, ji nuplės šventumą savo tėvui. Ji turi būti sudeginta ugnyje.

¹⁰ Kunigas, vyriausiasis tarp savo brolių, ant kurio galvos bus išpiltas tepamasis aliejus ir kurį išvėntins, apvelkant [apeiginiais] drabužiais, neturi nešioti savo galvos plaukų palaidų, ne sudraskyti savo drabužių. ¹¹ Jam neleidžiama iėiti pas joki

2 T.y. kunigų

3 SamGSTT¹, taip pat 4, 14 ir 15 skn; M: tėvo giminaičių

4 M; G: Jais

5 T.y. ištekęs ar vyrui sužadėta

6 Būtent kaip gedėjimo ženklą

7 M + vesti; ~G

8 T.y. kunigas

9 T.y. kunigus. SamG; M: jus

numirėli; jis neturi susitepti nei savo tėvu, nei savo motina. ¹² Jam nevalia išeiti iš šventyklos ir suteršti savo Dievo šventyklos, nes jis yra pašventintas savo Dievo patepimo aliejum: aš esu VIESPATS. ¹³ Jis turi vesti moterį mergele. ¹⁴ Našlę, atskirtą, praradusią mergystę ar paleistuvę—tą jam nevalia vesti; tik mergele iš savo tautiečių jis turi imti į žmonas, ¹⁵ kad nesuterštų savo vaikų tarp savo tautiečių, nes aš esu VIESPATS, kuris jį šventinu“.

¹⁶ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁷ „Kalbėk Aharonui, tardamas: „Nė vienam, turinčiam kūno ydą, iš tavo palikuonių per [visas] jų kartas nevalia priartėti savo Dievo duonos atnašauti, ¹⁸ nes neturi priartėti joks kūno ydą turintis vyras, ar jis būtų neregys, ar raišis, ar perskeltanosis, ar nupjautausis, ¹⁹ ar sulaužtakojis, ar sulaužtarankis, ²⁰ ar kuprys, ar sudžiūvėlis¹, ar pabaltakis, ar nunižėlis, ar dederviniuotas, ar turįs sutrėkštas seklides. ²¹ Nė vienas iš kunigo Aharono palikuonių, turintis kūno ydą, neturi prieiti VIESPATIES ugnies aukų atnašauti. Jis turi kūno ydą—jam nevalia prieiti savo Dievo duonos atnašauti. ²² Jis gali valgyti savo Dievo duonos iš švenčiausių ir šventų dovanų, ²³ tačiau jam neleidžiama ateiti prie uždangos nė prieiti prie aukuro, nes jis turi kūno ydą ir jam nevalia suteršti mano šventenybių², nes aš esu VIESPATS, kuris jas šventinu“.

²⁴ Taip Mozė kalbėjo Aharonui bei jo sūnums ir visiems izraeliams.

⁵ Lev 19, 27–28; Dt 14, 1

Aplinkybės, kuriomis kunigai gali valgyti šventas dovanas

22 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk Aharonui ir jo sūnums, kad jie pagarbiai elgtųsi su izraelių šventomis dovanomis, kurias jie man pašvęs, ir nesuterštų mano šventojo vardo. ³ Tark jiems: „Per [visas] jūsų kartas kiekvienas vyras, kuris iš visų jūsų palikuonių, būdamas suteptas,

artinsis prie šventų dovanų, kurias izraeliai pašvęs VIESPAČIUI,—tas asmuo turi būti išnaikintas iš mano akivaizdos: aš esu VIESPATS. ⁴ Nė vienas vyras iš Aharono palikuonių, sergantis piktybine odos liga ar turintis plūdimą, neturi dalyvauti šventų dovanų valgyme, kol jis [vėl] pasidarys tyras, nei tas, kuris palies susitepusį lavoną, nei tas, iš kurio išsilies spermą, ⁵ nei vyras, kuris palies koki nors knibždantį gyvūną, kuriuo jis susiteps, ar žmogų, per kurį jis susiteps kokiu nors to netyrumu. ⁶ Asmuo, kuris tai palies, liks suteptas ligi vakaro, ir jam nevalia valgyti šventų dovanų, nebent jei jis nuplaus savo kūną vandeniu. ⁷ Saulei nusileidus, jis [vėl] pasidarys tyras ir paskui galės valgyti šventų dovanų, nes jos yra jo maistas. ⁸ Jis neturi valgyti maitos ar kas žvėrių sudraskyta, tuo susitepdamas: aš esu VIESPATS. ⁹ Jie turi laikytis, ko reikalauju laikytis, kad dėl jo³ neužsitrauktų nuodėmės ir neturėtų dėl jo mirti, nes jie⁴ jį suteptų: aš esu VIESPATS, kuris juos šventinu. ¹⁰ Jokiam pašaliečiui nevalia valgyti, kas šventa. Tam, kuris vieši pas kunigą, ir samdiniui neleidžiama valgyti, kas šventa. ¹¹ Bet jei kunigas nusipirks asmenį už pinigus, tas gali tai valgyti, taip pat gimusysis jo namuose; tiems leidžiama dalytis jo maistu. ¹² Kai kunigo dukteris ištėkės už pasauliečio, jai nevalia valgyti ko nors iš šventųjų dovanų duoklės. ¹³ Bet kai kunigo dukteris bus našlė ar [vyro] atstumta ir, neturėdama vaikų, pargrįš į savo tėvo namus, tai ji, kaip savo jaunystėje, gali valgyti savo tėvo maisto, tačiau jokiam pasauliečiui nevalia jo valgyti. ¹⁴ Kai kas nežiniomis valgs, kas šventa, jis turi prie to pridėti to penktąją dalį ir atiduoti kunigui, kas šventa. ¹⁵ Kunigai⁵ neturi sutepti izraelių šventų dovanų, kurias jie atnašauja kaip duoklę VIESPAČIUI, ¹⁶ ir, jiems⁶ valgant savo šventas dovanas, leisti

3 T.y. maisto; žr. 7 skn.

4 T.y. uždrausto maisto patiekalai

5 Lit. Jie

6 T.y. izraeliams

1 Arba: neužauga

2 Arba: šventovių

jiems užsitraukti bausmę už kaltę, nes aš esu VIESPATS, kuris juos šventinu“.

Nepriimtinos aukos

17 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 18 „Kalbėk Aharonui bei jo sūnams ir visiems izraeliams, jiems sakyk: „Kai kas nors iš Izraelio namų ar iš Izraelyje apsigyvenusių ateivių norės atnašauti savo atnašą—ar tai būtų kokia jų įžado dovana ar kokia jų laisvos valios dovana, kurią jie norės atnašauti VIESPACIUI kaip deginamąją auką,—

19 tai ji, kad padarytų jus priimtinius, [turi būti] galvijų, avių ar ožkų beklaudis patinas. 20 Nė vieno, turinčio kliaudą, jums nevalia atnašauti, nes jis nebus priimtinas jūsų labui.

21 Jei kas, norėdamas ištesėti įžadą ar kaip laisvos valios auką, atnašaus VIESPACIUI bendrystės pjaunamąją auką iš galvijų ar mažųjų gyvulių, tai ji¹, kad būtų priimtina, turi būti be kliaudos; ji neturi turėti jokios ydos. 22 Aklą ar turintį sulaužytą sąnarį, ar turintį įpjovą, ar karpotą, ar niežuotą ar dederviniuotą—tokių jums nevalia atnašauti VIESPACIUI nė kurio nors iš jų padėti ant aukuro kaip ugnies auką VIESPACIUI. 23 Bulių ar ėriukų², perdaug išaugusių ar neužaugę, tu gali panaudoti kaip laisvos valios auką, tačiau jis nepriimtinas įžado aukai.

24 Gyvulio, turinčio sutrėkštas, sumuštas, išplėštas ar išpjautas sėklides, jums nevalia atnašauti VIESPACIUI; jums tai draudžiama daryti savo šalyje.

25 Nė [nusipirkus] iš svetimšalio jums neleidiama atnašauti kaip maistą savo VIESPACIUI nė vieno iš tokių [gyvulių], nes jie yra sužaloti, kliaudingi, nepriimtini jūsų labui“.

20 Dt 17, 1

Įvairūs aukojimo potvarkiai

26 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 27 „Kai gims veršis ar ožiukas, jis turi išbūti septynias dienas prie³ savo motinos. Tik nuo aštuntos dienos ir toliau jis bus priimtinas kaip

ugnies atnaša VIESPACIUI. 28 Jums nevalia tą pačią dieną papjauti [aukai] karvės ar avies⁴ su jos jaunikliu. 29 Kai aukosite padėkos pjaunamąją auką VIESPACIUI, ją turite aukoti taip, kad ji būtų priimtina jūsų labui; 30 ji turi būti suvalgyta tą pačią dieną, jums nieko iš jos nepalieikant iki ryto: aš esu VIESPATS.

31 Jūs turite sergėti mano įsakymus ir juos vykdyti: aš esu VIESPATS. 32 Jums nevalia sutepti mano šventojo vardo, kad būčiau laikomas šventu tarp izraelių: aš esu VIESPATS, kuris jus šventinu, 33 kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jūsų Dievas. Aš esu VIESPATS“.

Švenčių kalendorius

23 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 2 „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „VIESPATIES šventės, kurias turite paskelbti kaip šventus pagarsinimus⁵,—šitos yra mano šventės.

Šabata

3 Šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet septintoji diena⁶ turi būti visiško poilsio šabata, švento pagarsinimo⁷ diena. Jokio darbo jums nevalia dirbti. Ta yra šabata VIESPACIUI, kur ir begyventumėte⁸.

3 Iš 20, 8–10; 23, 12; 31, 15; 34, 21; 35, 2; Dt 5, 12–14

Pesachas

4 Šitos yra VIESPATIES šventės, šventi pagarsinimai⁹, kuriuos turite paskelbti jų paskirtu metu. 5 Pirmąjį mėnesį, keturioliktają to mėnesio [dieną], sambrėškio metu, turi būti [užšvęstas] Pesachas VIESPACIUI. 6 Penkioliktają

1 T.y. aukojamasis gyvulys

2 Hbr. žodis reiškia abu: ėriuką ir ožiuką

3 Lit. po (savo motina) (t.y. ją žįsdamas)

4 Hbr. žodis reiškia avį ir ožką.

5 Trad.: susirinkimus (lit. sušaukimus), t.y. švenčių susirinkimus arba susirinkimus prie šventyklos

6 Lit. septintąją dieną

7 Arba: susirinkimo

8 Lit. visose jūsų buveinėse

9 Arba: susirinkimai

to mėnesio dieną turi būti [švenčiamą] Neraugintos duonos šventė VIESPACIUI. Septynias dienas turite valgyti neraugintos duonos. ⁷ Pirmąją dieną turi jums įvykti šventas pagarsinimas³; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. ⁸ Septynias dienas turite atnašauti ugnies auką VIESPACIUI. Septintąją dieną turi įvykti šventas pagarsinimas; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo“.

5 Iš 12, 1-13; Dt 16, 1-2 6-8 Iš 12, 14-20; 23, 15; 34, 18; Dt 16, 3-8

Pirmajavių atnaša ir pridėtinės aukos

⁹ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁰ „Kalbėk izraeliams, jiems tark: „Kai įeisite į šalį, kurią aš jums duodu, ir voksitės jos derlių, turite atnešti pirmąsias savo derliaus nupjautas varpas pas kunigą, ¹¹ o šis turi varpas mosuoti VIESPATIES akivaizdoje, kad būtų priimtini. Dieną po šabatos kunigas turi jas mosuoti. ¹² Tą dieną, kai duosite mosuoti varpas, turite paaukoti bekliaudį metinį ėriuką kaip deginamąją auką VIESPACIUI ¹³ ir jam priklausančią javienių auką: du dešimtadalius [efos] kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, kaip ugnies auką VIESPACIUI, kaip raminantį kvapą, ir jam priklausančią liejamąją vyno auką—ketvirtadalį hino. ¹⁴ Jums nevalia valgyti nei duonos², nei pagruzdintų ar šviežių grūdų iki pat tos dienos, kai būsite atgabendę savo Dievo atnašą. Tai amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte.

Savaičių šventė

¹⁵ Jūs turite sau atskaičiuoti nuo dienos po šabatos—nuo dienos, kai būsite atnešę mosuojamąsias varpas,—septynias pilnas savaites. ¹⁶ Iki dienos po septintosios šabatos turite suskaičiuoti penkiasdešimt dienų ir paskui atnašauti naujų grūdų auką VIESPACIUI. ¹⁷ Iš savo buveinių turite atnešti mosuojamos duonos: du kepalus. Jie turi susidaryti iš dviejų dešimtadalių

[efos] kvietmilčių. Jie turi būti iškepti su raugu—pirmosios dovanos VIESPACIUI.

¹⁸ Kaip duonos priedą turite atnašauti septynis bekliaudžius metinius ėriukus, vieną jauniklį bulių ir du avinų. Jie turi būti deginamoji auka VIESPACIUI su jiems priklausančiais javienių auka ir su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis—raminančiai kviepianti ugnies auka VIESPACIUI. ¹⁹ Paskui turite paruošti vieną ožį aukai už nuodėmę ir du metinius ėriukus pjaunamajai bendrystės aukai. ²⁰ Kunigas turi juos mosuoti virš pirmųjų dovanų duonos³ kaip mosuojamąją auką VIESPATIES akivaizdoje⁴; jie turi būti šventa dovana VIESPACIUI, [skirta] kunigui [naudotis]. ²¹ Tą pačią dieną turite paskelbti šventą pagarsinimą^{5,6}; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. Tai amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte.

²² Jums suvalant savo šalies derlių, tą neleidžiama visiškai suvalyti savo lauko paežio ir nurinkti savo derliaus varpų parankų. Beturčiui ir ateiviui tu turi jas palikti: aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

15-21 Iš 23, 16; 34, 22; Dt 16, 9-12 22 Lev 19, 9-10; Dt 24, 19-22

RUDENS ŠVENTĖS

Naujųjų metų šventė

²³ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁴ „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją, turite turėti poilsio dieną, priminimą [rago] gausmu, šventą pagarsinimą⁷. ²⁵ Jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo, ir jūs turite atnašauti ugnies auką VIESPACIUI“.

Sutaikinimo diena

²⁶ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁷ „O dešimtąją šito septintojo mėnesio [dieną]—ji yra sutaikinimo diena—turite turėti šventą

1 Arba: susirinkimas

2 T.y. naujų javų duonos

3 Arba: drauge su pirmųjų dovanų duona

4 M + pstb.: drauge su abiem ėriukais; ~V

5 Arba: susirinkimą

6 S; M+ jūs turite šventą pagarsinimą

7 Arba: susirinkimą

pagarsinima¹, pasninkauti ir atnašauti ugnies auką VIESPACIUI. 28 Tą dieną jums nevalia dirbti jokio darbo, nes ji yra sutaikinimo diena permaldauti už jus VIESPATIES, jūsų Dievo, akivaizdoje,²⁹ nes kiekvienas asmuo, kuris nepasninkaus tą dieną, turi būti išnaikintas iš savo tėvo giminių.

30 Kiekvieną asmenį, kuris tą dieną dirbs bet kokią darbą, išnaikinsiu iš jo tautos. Tai amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte.

32 Ta turi jums būti visiško poilsio šabata, ir turite pasninkauti; mėnesio devintąją turite [užšvesti] vakare [ir paskui] nuo vakaro iki vakaro švesti savo šabata“.

26–32 Lev 16, 29–34

Palapinių šventė

33 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 34 „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Šito, septintojo mėnesio penkioliką dieną [prasidės] Palapinių šventė [ir ji truks] septynias dienas VIESPATIES garbei“.³⁵ Pirmąją dieną turi įvykti šventas pagarsinimas³. Jums draudžiama dirbti bet kokią darbadienio darbą. 36 Septynias dienas turite atnašauti VIESPACIUI ugnies auką. Aštuntąją dieną turite turėti šventą pagarsinimą⁴ ir atnašauti ugnies auką VIESPACIUI. Tas yra ypatingas šventadienis⁵. [Per jį] jums draudžiama dirbti bet kokią darbadienio darbą.

37 Tos yra VIESPATIES šventės, kurias turite paskelbti kaip šventus pagarsinimus⁶, kad atnašautumėte ugnies aukas VIESPACIUI—deginamąsias ir jāvienių aukas, pjaunamąsias ir liejamąsias aukas, dienos prievolę jai skirtą dieną—³⁸ be VIESPATIES šabatų, be jūsų [kitų] dovanų, be visų jūsų įžadų aukų ir visų jūsų laisvos valios aukų, kurias duosite VIESPACIUI.

39 Taigi, septintojo mėnesio penkioliką dieną, suvalę šalies derlių, turite užšvesti VIESPATIES šventę [ir ją švesti] septynias dienas. Pirmoji diena turi būti šventa poilsio diena, ir aštuntoji diena—šventa poilsio diena. 40 Pirmąją dieną turite pasiimti tauriųjų medžių vaisių, palmių lapų, tankialapių medžių šakelių bei upelio gluosnių⁷ ir linksmintis VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje septynias dienas. 41 Ją turite kasmet švesti kaip šventę VIESPACIUI septynias dienas. Tai amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms. Ją turite švesti septintąjį mėnesį.

42 Palapinėse turite gyventi septynias dienas. Visi Izraelio čiabuviai turi gyventi palapinėse, 43 kad jūsų kartos žinotų, jog leidau izraeliams, juos išvedęs iš Egipto šalies, gyventi palapinėse. Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

44 Taip Mozė paskelbė izraeliams VIESPATIES šventes.

33–36 Dt 16, 13–15, 39–43 Is 23, 16; 34, 22

Padangtės žiburiai

24 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas:² „[sakyk izraeliams, kad jie tau atneštų tyro sugrūstų alyvų aliejaus žibintui, kad būtų galima nuolat uždėti lempas. 3 Šiaipus [statymo uždangos, susitikimo padangtėje, Aharonas turi jį priruosti [ir kad jis] nuo vakaro iki ryto nuolat [degtų] VIESPATIES akivaizdoje. Tai yra amžinai galiojantis nuostatas jūsų kartoms. 4 Ant 'gryno [aukso]' žibinto jis turi sustatyti lempas [ir kad jos] nuolat [degtų] VIESPATIES akivaizdoje.

Akivaizdos duona

5 Tu turi paimti kvietmilėių ir iš jų iškeipti dvylika pyragų. Du desimtadaliai [efos] turi suėti i vieną pyragą. 6 Paskui tu turi juos sudėti dviem eilėmis, po šešis i eilę, ant 'gryno aukso'⁹ stalo VIESPATIES akivaizdoje.

1 Žr. 24a.

2 Lit. VIESPACIUI

3 Arba: susirinkimas

4 Arba: susirinkima

5 T.y. diena, reikalaujanti susilaikyti nuo įvairių dalykų

6 Arba: susirinkimas

7 Arba: topolių

8 Arba: tyro (t.y. kultūškai nesutepto)

9 Žr. 4a.

7 Tu turi uždėti ant [kiekvienos] eilės grynų smilkalų; tie turi tarnauti duonai kaip azkara¹, kaip ugnies auka VIESPAČIUI. 8 Kas šabata² jis turi laikas į laiką ją sudėti eilėmis VIESPATIES akivaizdoje. Tai izraeliams laikytinas amžinas sandoros įpareigojimas. 9 Ji turi tekti Aharonui ir jo sūnams, ir jie turi ją valgyti šventoje vietoje, nes ji švenčiausia. Jam ji priklauso kaip amžinai galiojanti teisė į VIESPATIES ugnies aukų dalį³.

5-6 Iš 25, 30 9 Mt 12, 4; Mk 2, 26; Lk 6, 4

Nuostatai prieš piktžodžiavimą ir užpuolimą

10 Izraelės moters ir egiptiečio vyro sūnus išejo į izraelių tarpą, ir tas izraelės sūnus ir vyras izraelis susivaidijo stovykloje. 11 Izraelės moters sūnus piktžodžavo VIESPATIES³ vardui ir [jį] keikė. Tad jį atvedė pas Mozę. Jo motinos vardas buvo Selomita; ji buvo dukterė Dibrio, priklausančio Dano gentčiai. 12 Jie įkalino jį, kol anas⁴, remdamasis VIESPATIES apreiškimu, jiems pateiks aiškų nurodymą.

13 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 14 „Išvesk keikūną už stovyklos. Paskui visi girdėjusieji turi uždėti rankas ant jo galvos ir visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis. 15 O izraeliams tu turi kalbėti, sakydamas: „Kiekvienas, kuris keikia savo Dievą, turi atsakyti už savo nuodėmę. 16 Kas piktžodžiauja VIESPATIES vardui, turi būti nubaustas mirtim; visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis. Kaip ateivis, taip ir čiabuvis, kai jis piktžodžiauja Vardui, turi būti nužudytas.

17 Jei kas užmuš kokią nors asmenį, žmogų, jis turi būti nubaustas mirtim. 18 O kas užmuš gyvulį, turi atlyginti už jį—gyvybe už gyvybę. 19 Jei kas sužalos savo tautietį, tai, kaip jis pasielgė, taip turi būti pasielgta su juo: 20 sulaužymas už sulaužymą, akis už akį, dantis už

dantį. Kaip jis sužalojo žmogų, taip pats turi būti sužalotas.

21 Kas užmuš gyvulį, turi atlyginti už jį; o kas užmuš žmogų, turi būti nužudytas. 22 Jums turi galioti vienokia teisė; ji turi galioti ateiviui, kaip ir čiabuviui, nes aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

23 Taip Moze kalbėjo izraeliams. Tie išvedė keikūną už stovyklos ir jį užmušė akmenimis. Taigi izraeliai pasielgė taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

17 Iš 21, 12 20 Iš 21, 23-25; Dt 19, 21; Mt 5, 38 22 Sk 15, 16

Šabatiniai ir jubiliejaus metai

25 VIESPATS kalbėjo Mozei Sinajaus kalne, sakydamas: 2 „Kalbėk izraeliams, jiems tark: „Kai įeisite į šalį, kurią aš jums duodu, ta šalis turi švęsti šabata³ VIESPAČIUI. 3 Šešerius metus tu turi apsėti savo lauką ir šešerius metus apgenėti savo vynuogyną ir suvalyti jos⁵ derlių, 4 bet septintaisiais šalis turi švęsti visiško poilsio šabata—šabata³ VIESPAČIUI. Tau nevalia savo lauko apsėti nė savo vynuogyno apgenėti. 5 Tau neleidžiama nupjauti savo [pernykštės] pjūties ataugų⁶ nė nurašyti nenugenėto [vynmedžio] vynuogių. Tie turi būti visiško poilsio metai žemei. 6 Tad žemės šabatos savaiminė naša⁷ turi būti jums maistas—tau, tavo vergui ir tavo vergei, tavo samdiniui ir tavo laikinam gyventojui, kurie būvės pas tave. 7 Taip pat tavo gyvuliams ir žvėrimis, kurių bus tavo šalyje, visas jos derlius turi tarnauti kaip maistas.

8 Tu turi sau atskaičiuoti septynias metų šabatas: septyniskart septynerius metus. Tuo būdu septynių metinių šabatų laikas tau sudarys keturiasdešimt devynerius metus. 9 Septintąjį mėnesį, dešimtąją to mėnesio [dieną], tu turi paleisti [per šalį] rago gausmą. Sutaikinimo dieną turite leisti ragui gausiti per visą jūsų šalį,

1 Žr. 2, 2.

2 T.y. Aharonas

3 G⁹⁹Eth.TMs, plg. 16 skn.; ~M

4 T.y. Moze

5 T.y. šalies

6 T.y. kas išaugę iš pernai suvalyto derliaus žemės nukritusių grūdų

7 Lit. šabata

10 tuo pareikšti esant šventus penkiasdešimtuosius metus ir paskelbti šalyje išlaisvinimą visiems jos gyventojams. Tie bus jums jubiliejaus metai. Kiekvienas iš jūsų turi sugrįžti į savo nuosavybę, ir kiekvienas—į savo gentį. 11 Tie yra jums jubiliejaus metai, penkiasdešimtieji metai. Jums nevalia sėti, nei nupjauti jos¹ ataugų², nei nurašyti jos nenugenėtų [vynmedžių], 12 nes jie—jubiliejaus metai. Juos turite laikyti šventais. Nuo lauko galite valgyti jo [savaiminį] derlių.

13 Tais jubiliejaus metais kiekvienas turite sugrįžti į savo [buvusią] žemės nuosavybę. 14 Kai parduosite žemę³ savo tėvynainiui ar pirksite iš savo tėvynainio, neišnaudokite vienas kito. 15 Atsižvelgdamas į skaičių metų [, praėjusių] nuo [paskutinių] jubiliejaus metų, tu turi pirkti⁴ iš savo tėvynainio. Atsižvelgdamas į skaičių derliaus metų [, dar liekančių iki kitų jubiliejaus metų,] jis turi tau parduoti⁵. 16 Juo daugiau metų, tuo didesnę tu turi jam mokėti kainą, ir juo mažiau metų, tuo mažesnę turi jam mokėti kainą, nes jis tau parduoda derlių skaičių. 17 Jums draudžiama vienam kitą išnaudoti, ir tu turi bijotis savo Dievo, nes aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.

18 Taigi turite vykdyti mano nuostatus, laikytis mano potvarkių ir juos vykdyti; tada galėsite saugiai gyventi šalyje. 19 Šalis duos savo vaisių, ir jūs būsite pasisotinę ir galėsite saugiai joje gyventi. 20 O jei klaustumėte: „Ka valgsime septintaisiais metais, negalėdami sėti ir suvalyti savo derliaus?“, 21 tai [atsakyčiau:] jums pasiūsiu⁶ savo palaiminimą šeštaisiais metais—toki, kad jis parūpins derliaus trejiems metams. 22 Jūs, tiesa, [vėl] sėsite aštuntaisiais metais, tačiau tebevalgsite [ankstyvesnio] derliaus senus [javus] iki devintųjų metų. Kol

ateis jų⁷ derlius, turite valgyti senus [javus].

1-7 Iš 23, 10-11

Nuosavos žemės pardavimas

23 Neleidžiama parduoti žemės 'visam laikui'⁸, nes žemė man priklauso, nes jūs tesate ateiviai ir įnamiai pas mane. 24 Visoje jūsų nuosavoje šalyje turite užtikrinti teisę į [parduotos] žemės atpirkimą. 25 Kai nuskurdęs tavo brolis turi parduoti savo [žemės] nuosavybės dalį, turi ateiti jam atpirkėju jo artimas giminaitis ir atpirkti, ką buvo pardavęs jo brolis. 26 Bet jei kas neturės atpirkėjo, tačiau įstengs parūpinti, ko reikia jo⁹ atpirkimui, 27 jis turi įvertinti metus¹⁰, praėjusius nuo jo¹¹ pardavimo, ir atmokėti tik už tiek [metų], kiek dar lieka [iki jubiliejaus metų], tam, kuriam jis bus pardavęs; paskui jis gali sugrįžti į savo nuosavybę. 28 Bet jei jis neišstengs parūpinti, ko reikia anam atmokėti, tai, ką jis yra pardavęs, turi pasilikti rankoje to, kuris tai nupirko, iki jubiliejaus metų. Jubiliejaus [metais] tai turi atitekti [pirmajam savininkui], ir tas turi sugrįžti į savo nuosavybę.

29 Jei kas parduos gyvenamą namą apmūrytame mieste, teisė jį atpirkti pasiliks tol, kol visiškai sueis metai nuo jo pardavimo; tik vienerius metus galios teisė jį atpirkti. 30 Bet jei jis nebus atpirktas, iki sueis apskriti metai, tai apmūrytame mieste esą namai turi visam laikui priklausyti jų pirkėjui per jo kartas; jie neturi atitekti [pardavėjui] jubiliejaus metais. 31 Tačiau namai sodybų, neturinčių aplinkinio mūro, turi būti priskaitomi prie šalies lauko. Tokiam¹² galioja atpirkimo teisė, ir jubiliejaus metais jis turi atitekti [pirmajam savininkui]. 32 O dėl levių miestų, jų nuosavų miestų namų, leviai turi turėti neterminuotą

1 T.y. žemės

2 Žr. 5a.

3 Lit. ką parduodamo

4 T.y. jam mokėti pirkdamas

5 T.y. įkainoti sklypą parduodamas

6 Lit. įsakysiu

7 T.y. aštuntųjų metų

8 Lit. taip, kad būtų prarasta teisė į atpirkimą

9 T.y. jo nuosavos žemės

10 T.y. apsprendęs jų derliaus vertę, ją atimti iš atperkamosios sumos

11 T.y. jo nuosavos žemės

12 T.y. namui

atpirkimo teisę. 33 'Jei kas atpirks [nama] iš levių, tai kas parduota—jo¹ nuosavo miesto namas²—turi atgrįžti [leviams]³ jubiliejaus metais, nes levių miestų namai yra jų nuosavybė tarp izraelių. 34 Nevalia parduoti jų miestams priklausančio ganyklų lauko, nes tas yra jų amžina nuosavybė.

Rūpinimasis beturčiais

35 Kai tavo brolis nuskurs ir nusigyvens šalia tavęs, tu turi jį sušelpsti, kaip ateivį ar įnamį, kad jis galėtų gyvuoti šalia tavęs. 36 Tu neturi imti iš jo palūkanų ir priedų⁴, bet turi bijotis savo Dievo, kad tavo brolis galėtų gyvuoti šalia tavęs. 37 Tau nevalia jam skolinti tavo pinigų už palūkanas nė už priedus duoti jam maisto. 38 Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad jums duotiau Kanaano šalį, kad jums būtų Dievas.

39 Kai tavo brolis nuskurs šalia tavęs ir tau parsiduos, tau nevalia versti jo eiti vergo tarnystę. 40 Kaip samdiny, kaip įnamys, jis turi būti pas tave; iki jubiliejaus metų jis turi dirbti pas tave. 41 Paskui jis turi išeiti iš tavęs, jis ir jo vaikai su juo, ir sugrįžti pas savo giminę; jis turi sugrįžti į savo tėvų nuosavybę, 42 nes jie yra mano vergai, kuriuos išvedžiau iš Egipto šalies. Jų nevalia taip parduoti, kaip parduoda vergus. 43 Tau nevalia smurtingai jam viešpatauti, bet tu turi savo Dievo bijotis. 44 O dėl tavo vergo ir vergės, kurie tau priklausys, iš aplink jus gyvenančių tautų, iš jų turite pirkti vergą ar vergę. 45 Galite pirkti ir iš vaikų įnamių, kurie kaip svetimsaliai bus apsigyvenę pas jus, ir iš jų su jumis būvančios giminės, jiems gimusios jūsų šalyje. Jie gali tapti jūsų nuosavybė. 46 Jūs galite perleisti savo vaikams po jūsų, kad tie juos paimtų nuosavybėn;

visam laikui galite juos panaudoti vergais, bet neturite savo broliams izraeliams, vienas kitam, smurtingai viešpatauti.

47 Kai praturtės ateivis ar laikinai apsigyvenęs pas tave, o taip nuskurs tavo brolis šalia jo, jog parsiduos ateiviui ar laikinai apsigyvenusiam pas tave, ar ateivio palikuoniui, 48 tai, jam parsidavęs, jis turi turėti teisę į atpirkimą; vienas iš jo brolių gali jį atpirkti. 49 Jo dėdė ar jo dėdėnas gali jį atpirkti, ar kas nors iš jo bendrakraujų, iš jo giminės, gali jį atpirkti, ar jis pats, jei jo išgalės jam leis, galės išsipirkti. 50 Jis turi apskaičiuoti su tuo, kuris jį bus nupirkęs, [laiką] nuo metų, kuriais jis bus jam parsidavęs, ligi jubiliejaus metų, ir pinigų suma, už kurią jis bus parsidavęs, turi būti [apskaičiuota] pagal metų skaičių: kaip samdinio [atidirbtas] laikas turi būti įkainojamas pas jį praleistas laikas. 51 Jei dar liks daug metų [iki jubiliejaus metų], tai, atsižvelgdamas į juos, jis turi atmokėti sau išpirką, proporcingai mažesnę už pinigų sumą, už kurią jis bus buvęs nupirktas. 52 Jei nedaug beliks metų ligi jubiliejaus metų, tai [ir juos] jis turi jam įskačiuoti: atsižvelgdamas į savo [dar iki jubiliejaus likusius darbo] metus, jis turi atmokėti [proporcingai mažesnę] išpirką už save. 53 Kaip samdiny, [samdomas] metai po metų, jis turi laikinai gyventi pas jį⁵, o tas neturi, tau⁶ matant, smurtingai jam viešpatauti. 54 Bet jei jis vienu kuriuo iš šitų būdų nebus atpirktas, jis turi būti paleistas jubiliejaus metais, jis ir jo vaikai su juo, 55 nes man izraeliai yra vergai; jie yra mano vergai, kuriuos išvedžiau iš Egipto šalies. Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.

35 Dt 15, 7-8 37 Is 22, 25; Dt 23, 19-20 39-46 Is 21, 2-6; Dt 15, 12-18

Prieš stabmeldystę

26 Jums nevalia pasidirbti stabų. Jums neleidžiama pasistatyti dievavaizdžio ar akmenstulpio. Jums draudžiama padėti figūrinių akmenį savo šalyje, norint jį garbinti nusilenkiant prieš jį, nes aš esu VIESPATS, jūsų

1 T.y. levio, nupirkusio namą iš kito izraelio

2 Rk.; M: namas ir jo nuosavas miestas

3 Arba su V: Jei kas iš levių neatpirks [savo namo], tai kas parduota, jo nuosavo miesto namas, turi [jam] atgrįžti

4 T.y. prie gražintinų maisto gaminių

5 T.y. ta, kuriam jis bus parsidavęs

6 T.y. Izraelio tautai

Dievas. ² Jūs turite švesti mano šabatas ir gerbti mano šventovę: aš esu VIESPATS.

1 Lev 19, 4 1 Iš 20, 4; Dt 5, 8; 16, 21–22; 27, 1

Palaiminimai

³ Jei elgsitės pagal mano nuostatus, laikysitės mano įsakymų ir juos vykdysite, ⁴ duosiu jums lietaus būrių jų metu, kad žemė išduotų savo derlių ir lauko medžiai atneštų savo vaisių. ⁵ Kūlimo metas jums nusitęs ligi vynuogių rinkimo, o vynuogių rinkimas—ligi sėjos. Valgysite savo duonos iki soties ir saugiai gyvensite savo šalyje. ⁶ Duosiu ramybę šalyje, kad atsigulsite [miego] ir niekas jūsų neišgąsdins. Išguisiu plėšrius žvėris iš šalies, ir kalavijas nebepereis per jūsų šalį. ⁷ Vysitės savo priešus, ir jie kris ties jumis nuo kalavijo. ⁸ Jūsų penki vysis šimta, jūsų šimtas vysis dešimtį tūkstančių, ir jūsų priešai kris ties jumis nuo kalavijo. ⁹ Atsigręsiu į jus [maloningai], jus padarysiu vaisingus, jus gausinsiu ir padarysiu veiksmingą savo sandorą su jumis. ¹⁰ Jūs valgysite senus, pernykščius [javus] ir turėsite išberti laukan senus naujiems patalpinti. ¹¹ Aš įkursiu savo buveinę tarp jūsų, ir mano siela nesibodės jumis. ¹² Vaikščiosiu tarp jūsų ir būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta. ¹³ Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš egiptiečių šalies, kad jiems nebėtarnautumėte, sulaužiau jūsų jungo gumbrus ir leidau jums [vėl] vaikščioti statiemis.

3–5 Dt 11, 13–15 12 2 Kor 6, 16

Prakeikimai

¹⁴ Bet jei manęs neklausysite ir nevykdysite visų šitų mano įsakymų, ¹⁵ jei atmesite mano nuostatus ir jei taip bodėsitės mano potvarkių, jog nevykdysite visų mano įsakymų, laužydami mano sandorą,—¹⁶ tai ir aš jums [štai ką] padarysiu: užleisiu ant jūsų staigų išgastį, džiovą ir karštligę, kurios užgesins akis ir leis gyvybei sunykti. Veltui išsėsitės savo sėklą, nes

ją¹ suvalgys jūsų priešai. ¹⁷ Nukreipsiu savo veidą prieš jus, ir jūs būsite savo priešų sumušti. Mins ant jūsų tie, kurie nekenčia jūsų, ir bėgsite, niekam nesivejant jūsų.

¹⁸ Jei ir tada manęs neklausysite, tai ir toliau jus bausiu, septyngubai už jūsų nuodėmes. ¹⁹ Sulaužysiu jūsų atkaklią puikybę ir padarysiu jūsų dangų kaip geležį bei jūsų žemę kaip žalvarį, ²⁰ ir jūsų jėga veltui išsieikvos. Jūsų žemė nebeišduos savo derliaus ir šalies medžiai nebeatneš savo vaisių.

²¹ Jei man tebesipriešinsite ir nenorėsite manęs klausyti, tai ir vėl užleisiu ant jūsų nelaimę, septynis kartus didesnę už jūsų nuodėmes: ²² paleisiu prieš jus laukinius žvėris, ir tie išplės jums vaikus, išnaikins jūsų gyvulius ir taip sumažins jūsų skaičių, jog jūsų keliai liks be žmonių.

²³ Bet jei ir šitomis [bausmėmis] nesiduosite mano draudžiami ir man tebesipriešinsite, ²⁴ tai ir aš jums priešinuos: aš savo rėžtu jus septyngubai sumušiu už jūsų nuodėmes ²⁵ ir atvesiu ant jūsų kalaviją, atkėrsijantį už sandoros laužymą. Jums atsitraukus į savo miestus, pasiūsiu marą į jūsų tarpą, ir jūs būsite atiduoti į priešo ranką. ²⁶ Man sulaužius jums duonos lazda², dešimtis moterų keps jūsų duoną vienoje krosnyje ir atiduos jūsų duoną atsverta. Valgysite, bet nepasisotinsite.

²⁷ Jei vis dėlto manęs neklausysite ir man priešinситės, ²⁸ tai užsirūstins ir toliau jums priešinuos ir savo rėžtu jus septyngubai nubausiu už jūsų nuodėmes. ²⁹ Turėsite valgyti savo sūnų ir dukterų kūną³. ³⁰ Sunaikinsiu jūsų aukštumų alkus, išardysiu jūsų smilkymo aukurus, paguldysiu jūsų lavonus ant jūsų stabpalaikių negyvų kūnų ir bodėsiuos jumis. ³¹ Paversiu jūsų miestus griuvėsiais, nusiaubsiu jūsų šventoves ir nebeuostysiu [su malonumu] jūsų [aukų] raminančio kvapo. ³² Aš pats taip nusiaubsiu šalį, jog siaubėsis jūsų

1 T.y. jos derlių

2 T.y. (nutraukus) maisto teikimą

3 Lit. kūną ir savo dukterų kūną turėsite valgyti

priešai, kurie įsikurs joje. ³³ O jus išsklaidysiu tarp tautų ir laikysiu jums iš paskos išsitraukęs kalaviją. Jūsų šalis pasidarys dykuma, ir jūsų miestai pavirs griuvėsiais. ³⁴ Tada žemė atgaus savo šabatas¹ per visą tą laiką, kuriuo ji bus apleista, ir jūs patys būsite savo priešų šalyje. Tada žemė turės atilsį ir atgaus savo šabatas. ³⁵ Per visą jos apleidimo laiką ji turės atilsį, kurio ji neturėjo jūsų šabatomis, jums ant jos tebegyvenant. ³⁶ O dėl tų, kurie išliks tarp jūsų, idėsiu į jų širdį toki baidumą jų priešų šalyse, jog gainiojamų lapų čėženimas juos persekios. Jie bėgs, kaip bėga nuo kalavijo, ir pargrius, niekam nesivejant. ³⁷ Jie parklups vienas ant kito, kaip [bėgdami] nuo kalavijo, niekam nesivejant, ir jūs neturėsite galios atsilaikyti prieš savo priešus. ³⁸ Taip jūs žūsitate tautose, ir jus prarys jūsų priešų žemė. ³⁹ O jūsų išlikusieji sunyks² dėl savo kaltės jūsų priešų šalyse; taip pat dėl savo tėvų kaltės jie sunyks, kaip ir anie.

Atėities viltis

⁴⁰ Bet kai jie išpažins savo kaltę ir savo tėvų kaltę [kuria jie bus užsitraukę] savo neištikimybę, su kuria jie bus pasielgę su manim ir taip pat man taip priešinęsi, ⁴¹ jog ir aš būsiu turėjęs jiems priešintis ir juos atvesti į jų priešų šalį,—tada, jų neapipjaustytai širdžiai nusizėmus ir jiems atmokėjus už savo kaltę, ⁴² atsiminsiu savo sandorą su Jokūbu; atsiminsiu ir savo sandorą su Izaoku, ir savo sandorą su Abraomu, ir atsiminsiu šalį. ⁴³ Bet [pirma] šalis turi būti jų palikta, kad ji, būdama be jų tuščia, atgautų savo šabatas. Jie turi atmokėti už savo kaltę ypač todėl, kad jie atmetė mano potvarkius ir bodėjosi mano nuostatų. ⁴⁴ Net ir tada, kai jie bus savo priešų šalyje, jų neatmesiu ir jais taip nesibodėsiu, jog padaryčiau jiems galą, lauždamas savo sandorą su jais, nes aš esu VIESPATS, jų Dievas. ⁴⁵ Atsiminsiu jų labai sandorą su protėviais, kuriuos, tautoms matant,

išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jų Dievas. Aš esu VIESPATS“.

⁴⁶ Tie yra nuostatai, potvarkiai ir įstatymai, kuriuos VIESPATS, Mozei tarpininkaujant, davė Sinajaus kalne [nustatyti] santykiams tarp savęs ir izraelių.

42 Pr 28, 13–14 42 Pr 26, 3–4 42 Pr 17, 7–8

Įžadi

27 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas:² „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „Jei kas duos VIESPACIUI ypatingą įžadą, reikalaujanti įvertinti asmenis,³ tai nustatyta nuo dvidešimties iki šešiasdešimties metų amžiaus vyriškio vertė turi būti³ penkiasdešimt sidabrinių šekelių, laikantis šventyklos škelio svorio. ⁴ Bet jei asmuo⁴ bus moteriškė, tai nustatyta vertė turi būti trisdešimt šekelių. ⁵ Jei jis bus nuo penkerių iki dvidešimties metų amžiaus, nustatyta vyriškio vertė turi būti dvidešimt šekelių, o moteriškės—dešimt šekelių. ⁶ Jei jis bus nuo mėnesio iki penkerių metų amžiaus, nustatyta vyriškos lyties vaiko vertė turi būti penki sidabriniai šekeliai, o moteriškos lyties vaiko vertė—trys sidabriniai šekeliai. ⁷ Jei asmuo bus šešiasdešimties metų amžiaus ar vyresnis, jei vyriškis, tai nustatyta vertė turi būti penkiolika šekelių, o moteriškės—dešimt šekelių. ⁸ Bet jei įžado davėjas bus taip nuskurdęs, jog neištengs sumokėti nustatytos vertės sumos, jis turi asmenį pastatyti kunigo akivaizdon, o kunigas turi jį įvertinti. Atsižvelgdamas į tai, ką įžado davėjas išgalės [mokėti], kunigas turi jį įvertinti. ⁹ Jei tai bus gyvuliai, iš kurių galima atnaušauti dovaną VIESPACIUI, tai visa, ką jis iš jų duos VIESPACIUI, bus šventa. ¹⁰ Jam nevalia jo⁵ pakeisti [lygiavėrciu] nė jo išmainyti: geresnio į blogesnį ar blogesnį į geresnį. O jei jis išmainys gyvulį į gyvulį, tai anas, kaip ir

3 M+ ir tavo nustatyta vertė turi būti. (Nustatyta vertė yra piniginė suma, išmokama šventyklai už Dievui pažadėtą asmenį ar gyvulį.)

4 Lit. jis

5 T.y. gyvulio

1 T.y. atilsio metus, kuriais nevalia žemės dirbti

2 Lit. supus

jo pāmainas, turi būti šventas. ¹¹ Jei tai bus kokie nors netyri gyvuliai, iš kurių nevalia dovanos atnašauti VIESPACIUI, jis turi pastatyti gyvulį kunigo akivaizdon. ¹² O kunigas turi nustatyti jo vidutinišką¹ vertę. Kaip kunigas įvertins, tokią jis turės turėti vertę. ¹³ Bet jei atnašautojas² tikrai norės jį atpirkti, tai turės pridėti prie nustatytos vertės jos penktadalį.

Dovanos ir dešimtinės

¹⁴ Jei kas pašvęs savo namus kaip šventą dovaną VIESPACIUI, kunigas turi nustatyti jų vidutinišką vertę. Kaip juos kunigas įvertins, taip turi pasilikti. ¹⁵ Jei pašventusysis nori atpirkti savo namus, jis turi pridėti penktadalį prie jų vertinamosios sumos. Tada jie [vėl] jam priklausys.

¹⁶ Jei kas pašvęs VIESPACIUI savo veldėtinio lauko dalį, jo vertę reikia nustatyti žiūrint to, kiek jis gali pasėti. Homerų³ miežių apsėjamas plotas⁴ turi būti vertas penkiasdešimties sidabrinių šekelių. ¹⁷ Jei jis pašvęs savo lauką tuoj po⁵ jubiliejaus metų, turi pasilikti [visa] nustatyta vertę. ¹⁸ Bet jei jis [kuriais nors metais] po jubiliejaus pašvęs savo lauką, kunigas turi jam apskaičiuoti pinigų sumą žiūrėdamas, kiek dar lieka metų ligi [kitų] jubiliejaus metų, ir nuo nustatytos vertės turi būti padaryta [atitinkama] atskaita. ¹⁹ Jei norės atpirkti lauką tas, kuris bus jį pašventęs, jis turi pridėti penktadalį prie jo vertinamosios sumos. Tada jis⁶ jam [vėl] priklausys. ²⁰ Bet jei jis nenorės lauko atpirkti ir parduos lauką kam kitam, tai jis nebegalės būti atpirktas. ²¹ Kai laukas atgrįš jubiliejaus [metais], jis turi būti laikomas šventa dovana VIESPACIUI, kaip neatperkamai pašvestas laukas; jis turi atitekti kunigui.

²² Jei kas pašvęs VIESPACIUI savo pirktinį lauką, nepriklausantį jo [paveldėtai] lauko nuosavybei, ²³ tai kunigas turi jam apskaičiuoti [lauko] vertės sumą, atsižvelgdamas į tai, kiek dar lieka laiko iki jubiliejaus metų, ir tą dieną anas⁷ turi atiduoti [jo] nustatytą vertę kaip šventą dovaną VIESPACIUI. ²⁴ Jubiliejaus metais laukas turi atgrįžti tam, iš kurio jis buvo jį nupirkęs, kuriam jis priklauso kaip paveldėta žemės nuosavybė. ²⁵ Kiekvienas vertinimas turi būti atliekamas laikantis šventyklos šekelio. Dvidešimt gerų sudaro viena šekelis.

²⁶ Tačiau gyvulių pirmagimio, kuris kaip pirmagimis jau priklauso VIESPACIUI, niekas negali pašvesti. Ar jis būtų jautis, ar mažasis gyvulys, jis jau priklauso VIESPACIUI. ²⁷ O jei jis būtų netyrų gyvulių [pirmagimis], jis gali [tą] atpirkti už nustatytą kainą, pridėdamas prie jos penktą jos dalį. Jei jis⁸ nebus atpirktas, turi būti parduotas už nustatytą kainą.

²⁸ Tačiau jokio dalyko, kurį kas nors neatšaukiamai paskirs VIESPACIUI iš viso to, kas jam priklauso—iš žmonių ar gyvulių, ar iš jo veldėtinio lauko,—nevalia nei parduoti, nei atpirkti: kiekvienas neatšaukiamai pašvestas dalykas yra švenčiausias VIESPACIUI.

²⁹ Jokio žmogaus, neatšaukiamai paskirto sunaikinti, nevalia atpirkti; jis turi būti nužudytas.

³⁰ Kiekviena žemės dešimtinė, žemės pasėlių [pašos] ar medžių vaisių, priklauso VIESPACIUI; ji yra šventa dovana VIESPACIUI. ³¹ Jei kas nori atpirkti savo dešimtinės dalį, turi pridėti prie jos penktą jos [vertės] dalį. ³² O dėl kiekvienos galvijų ir mažųjų gyvulių dešimtinės, kiekvieno [gyvulio], kuris praeina po [piemens skaičiuojamąją] lazda, kas dešimtas [gyvulys] turi būti šventa dovana VIESPACIUI. ³³ Ne-

1 Lit. tarp gero ir blogo (t.y. nei labai aukšta, lyg kad vertinamasis objektas būtų geras, nei labai žema, lyg kad jis būtų blogas)

2 Lit. jis

3 1 homeras = 10 efų ≈ 364, 4 l

4 ≈ 1, 5 ha

5 Lit. nuo

6 T.y. laukas

7 T.y. tas, kuris pašvęs savo lauką

8 T.y. netyrų gyvulių pirmagimis

reikia žiūrėti¹, ar jis vertingas, ar mažavertis, ir nebūtina jo išmainyti. Bet jei jį išmainytų, tai kaip jis, taip ir jo pamainas turi būti šventas; jo negalima atpirkti“.

³⁴ Tie yra įsakymai, kuriuos VIESPATS įsakė Mozei Sinajaus kalne [perduoti] izraeliams.

28 Sk 18, 14 30–33 Sk 18, 21; Dt 14, 22–29

¹ Arba: rūpintis

SKAIČIAI

Pirmasis Izraelio cenzas

1 VIESPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje, susitikimo padangtėje, antrojo mėnesio pirmąją [dieną], antraisiais metais, jiems išvykus iš Egipto šalies, sakydamas: ² „Surašykite visą izraelių bendruomenę jų giminėmis, jų protėvių šeimomis, skaičiuodami vardais visus vyriškius, pavieniui. ³ Dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, visus tinkamus karinei tarnybai Izraelyje, tu ir Aharonas turite patikrinti padaliniui. ⁴ Turite turėti su savim po vyrą iš [kiekvienos] genties. Kiekvienas vyras turi būti savo protėvių šeimos galva. ⁵ Šitokie yra vardai vyrų, kurie turi jums padėti:

iš Reūbeno Sedėūro sūnus

Elišūras;

6 iš Šimeono Šurišadajo sūnus

Selumielis;

7 iš Judo Aminadabo sūnus

Nachšonas;

8 iš Isacharo Šuaro sūnus

Natanaelis;

9 iš Zebuluno Chélono sūnus

Eliabas;

10 iš Juozapo palikuonių:

iš Efraimo Amihudo sūnus

Elišama;

iš Menašės Pedahšūro

sūnus Galalielis;

11 iš Benjaminio Gideonio sūnus

Abidas;

12 iš Dano Amišadajo sūnus

Achiezeris;

13 iš Ašerio Ochranos sūnus

Pagielis;

14 iš Gado Deuelio¹ sūnus

Eljasafas;

15 iš Naftalio Enano sūnus

Achyra“.

16 Šitie buvo bendruomenės žymūnai, jų protėvių genčių vadai²; jie buvo Izraelio tūkstančių galvos.

17 Mozė ir Aharonas paėmė tuos vyrus, kurie buvo išvardyti. ¹⁸ Visa

bendruomenę jie surinko antrojo mėnesio pirmąją [dieną], ir jie, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni, leidosi įtraukiami į savo gimimo sąrašus giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, pavieniui, ¹⁹ kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. Taip jis juos patikrino Sinajaus dykumoje.

²⁰ Reūbeno, Izraelio pirmagimio, sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, pavieniui, visų vyriškių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,— ²¹ jų patikrintų, priklausančių Reūbeno genčiai, buvo keturiasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai.

²² Šimeono sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis³, skaičiuojant vardais, pavieniui, visų vyriškių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—²³ jų patikrintų, priklausančių Šimeono genčiai, buvo penkiasdešimt devyni tūkstančiai trys šimtai.

²⁴ Gado sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—²⁵ jų patikrintų, priklausančių Gado genčiai, buvo keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai penkiasdešimt.

²⁶ Judo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—²⁷ jų patikrintų, priklausančių Judo genčiai, buvo septyniasdešimt keturi tūkstančiai šeši šimtai.

²⁸ Isacharo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—²⁹ jų patikrintų, priklausančių Isacharo

1 GS: Reuelio

2 Arba: kalbėtojai (t.y. atstovai)

3 M + jo patikrintų; ~ kr. Mss GST^J; plg. 20, 24, 26, 28 skn.

genčiai, buvo penkiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai.

30 Zebulono sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—³¹ jų patikrintų, priklausančių Zebulono genčiai, buvo penkiasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai.

32 Juozapo sūnų, Efraimo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—³³ jų patikrintų, priklausančių Efraimo genčiai, buvo keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai.

34 Menašės sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—³⁵ jų patikrintų, priklausančių Menašės genčiai, buvo trisdešimt du tūkstančiai du šimtai.

36 Benjaminio sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—³⁷ jų patikrintų, priklausančių Benjaminio genčiai, buvo trisdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai.

38 Dano sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—³⁹ jų patikrintų, priklausančių Dano genčiai, buvo šešiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai.

40 Ašerio sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—⁴¹ jų patikrintų, priklausančių Ašerio genčiai, buvo keturiasdešimt vienas tūkstantis penki šimtai.

42 Naftalio sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai,—⁴³ jų

patikrintų, priklausančių Naftalio genčiai, buvo penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai.

44 Šitie yra patikrintieji, kuriuos buvo patikrinę Mozė, Aharonas ir Izraelio vadai. Tų buvo dvylika vyrų; kiekvienas atstovavo vienai genčiai, savo protėvių šeimos genčiai¹.⁴⁵ Taigi visų patikrintų izraelių, juos surašant protėvių šeimomis, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai Izraelyje,—⁴⁶ visų patikrintųjų buvo šeši šimtai trys tūkstančiai penki šimtai penkiasdešimt.⁴⁷ Bet leviai pagal jų protėvių gentį nebuvo patikrinti tarp jų.

48 VIESPATS buvo kalbėjęs Mozei, sakydamas:⁴⁹ „Tik Levio genties tau nevalia patikrinti ir jų surašyti tarp izraelių.⁵⁰ Verčiau tu pavesk leviams prižiūrėti Įstatymo² tabernakulį³, visus jo įrankius ir visa, kas jam priklauso. Jie turi nešti tabernakulį ir visus jo įrankius; jie turi jį aptarnauti ir aplink tabernakulį stovyklauti.“⁵¹

Tabernakuliui leidžiantis i kelionę, leviai turi jį nuardyti, o tabernakuliui sustojus stovyklauti, leviai turi jį pastatyti. Pašalietis, kuris prieis per arti, bus baudžiamas mirtim.⁵³ Leviai turi stovyklauti aplink Įstatymo tabernakulį, kad [VIESPATIES] įpykis neužteitų ant izraelių bendruomenės. Ir leviai turi rūpintis Įstatymo tabernakulio priežiūra“.

54 Izraeliai visa tai padarė; jie padarė taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

1-46 Sk 26, 1-51

Genčių stovyklavimo ir kelionių tvarka
2 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ² „Izraeliai turi stovyklauti kiekvienas prie savo vėliavos, su protėvių šeimos ženklais. Jie turi stovyklauti aplinkui prieš stovinęą susitikimo padangtę.“

1 SamG; M: savo tėvų šeimai

2 T.y. Dešimties Dievo įsakymų, įrašytų į dvi plokštes, padėtas į sandoros skrynią

3 T.y. kilnojamą šventyklą, kurioje buvo sandoros skrynia su Dekalogo plokštimis

3 Stovyklaują rytinėje, saulėtekio pusėje, dalinsys po dalinio, [turi iškelti] Judo stovyklos vėliavą, ir judėjų vadas turi būti Aminadabo sūnus Nachšonas.

4 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra septyniasdešimt keturi tūkstančiai šeši šimtai. 5 Šalia jo turi stovyklauti Isacharo gentis, ir isacharų vadas turi būti Šuaro sūnus Natanaelis. 6 Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra penkiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai. 7 Paskui¹ [turi eiti] Zebuluno gentis ir zebulunų vadas Eliabas, Chélono sūnus. 8 Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra penkiasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai. 9 Visų Judo stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas aštuoniasdešimt šeši tūkstančiai keturi šimtai; jie turi pirma išžygiuoti.

10 Pietinėje pusėje turi būti vėliava Reūbeno stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, ir reūbenų vadas—Elišūras, Sedėūro sūnus. Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra keturiasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai. 12 Šalia jo turi stovyklauti Šimeono gentis, ir šimeonų vadas turi būti Šurišadajo sūnus Šelumielis. 13 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra penkiasdešimt devyni tūkstančiai trys šimtai. 14 Paskui [turi eiti] Gado gentis, ir gadų vadas turi būti Reuelio² sūnus Eljasafas. 15 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai penkiasdešimt. 16 Visų Reūbeno stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas penkiasdešimt vienas tūkstantis keturi šimtai penkiasdešimt. Jie turi išžygiuoti antri.

17 Paskui turi išsirengti kelionėn susitikimo padangtė, levių stovykla, esanti stovyklų viduryje. Ta pačia tvarka, kuria jie pasistatė stovyklą, jie turi išžygiuoti, kiekvienas savo vietoje, paskui savo vėliavas.

18 Vėliava Efraimo stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, turi būti vakarų pusėje, ir efraimų vadas—Amihudo sūnus Elišama. 19 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai. 20 Šalia jo turi būti Menašės gentis, ir menašių vadas—Pedahšūro sūnus Gamalielis. 21 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra trisdešimt du tūkstančiai du šimtai. 22 Toliau Benjaminų gentis, ir benjaminų vadas turi būti Gideonio sūnus Abidasas. 23 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra trisdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai. 24 Visų Efraimo stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas aštuoni tūkstančiai šimtas. Jie turi išžygiuoti treči.

25 Vėliava Dano stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, turi būti šiaurinėje pusėje, ir danų vadas—Amišadajo sūnus Achiezeris. 26 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra šešiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai. 27 Šalia jo turi stovyklauti Ašerio gentis, ir ašerių vadas turi būti Ochranas sūnus Pagielis. 28 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt vienas tūkstantis penki šimtai. 29 Toliau Naftalio gentis, ir naftalių vadas turi būti Enano sūnus Achyra. 30 Jo kariuomenės, tai yra tą, kurie iš jų buvo patikrinti, yra penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai. 31 Visų Dano stovyklos patikrintųjų yra šimtas penkiasdešimt septyni tūkstančiai šeši šimtai. Jie turi išžygiuoti paskutiniai, paskui savo vėliavas.

32 Šitie yra izraelių patikrintieji, surašyti savo protėvių šeimomis. Visi stovyklų patikrintieji, suskaičiavus padaliniui, sudaro šešis šimtus tris tūkstančius penkis šimtus penkiasdešimt. 33 Tačiau leviai nebuvo patikrinti tarp izraelių, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

34 Izraeliai padarė visa taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei: jie stovykladavo prie savo vėliavų ir

1 Kkr. Mss SamS, plg. 4, 22.29; ~M

2 Dgl. Mss SamV: Deuelio

išgygiuodavo, kiekvienas laikydamasis prie savo giminės, drauge su savo protėvių šeima.

Aharono sūnūs

3 Šitie buvo Aharono [ir Mozės] palikuonys tuo metu, kai VIESPATS kalbėjosi su Moze Sinajaus kalne. 2 Šitie buvo Aharono sūnų vardai: pirmagimis Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. 3 Šitie yra vardai Aharono sūnų, pateptų kunigų, kuriuos jis išventino kunigauti. 4 O Nadabas ir Abihus numirė VIESPATIES akivaizdoje, aukodami neteisėtą¹ ugnį VIESPATIES akivaizdoje Sinajaus dykumoje, ir jie nepaliko vaikų. Taigi Eleazaras ir Itamaras ėjo kunigų pareigas po savo tėvo Aharono priežiūra.

2 Sk 26, 60 4 Lev 10, 1-2; Sk 26, 61

Leviai paskirjami tarnauti aharonams

5 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 6 „Leisk priartėti Levio genčiai ir jį pastatyk kunigo Aharono akivaizdon, kad jie jam tarnautų. 7 Jie turi eiti pareigas jam ir visai bendruomenei ties susitikimo padangte, atlikdami tabernakulio darbą. 8 Jie turi prižiūrėti visus susitikimo padangtės įrankius ir eiti pareigas izraeliams, atlikdami tabernakulio darbą. 9 Tu turi perleisti levius Aharonui ir jo sūnūms; jie turi būti visiškai jam perleisti iš izraelių tarpo. 10 O Aharonui ir jo sūnūms tu turi pavesti jų kunigystės pareigų atlikimą. Pašalietis, kuris priartės², turi būti baudžiamas mirtim“.

Leviai—Izraelio pirmagimių pakaitalas

11 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 12 „Stai aš pats paėmiau levius iš izraelių tarpo vietoj kiekvieno pirmagimio, kuris praveria [motinos] iščias tarp izraelių. Taigi leviai man priklauso, 13 nes man priklauso kiekvienas pirmagimis. Tą dieną, kai užmušiau visus pirmagimius Egipto šalyje, sau pašvenčiau visus pirmagimius—tiek žmones, tiek gyvulius. Jie turi man priklausyti: aš esu VIESPATS“.

13 Iš 13, 2

Levių surašymas

14 VIESPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje, sakydamas: 15 „Suskaiciuok levius protėvių šeimomis, giminėmis. Tu turi suskaiciuoti visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius“. 16 Taigi Moze juos suskaiciavo, klausydamas VIESPATIES paliepimo, kaip jam buvo įsakyta. 17 Šitie buvo Levio sūnų vardai: Gēršonas, Kehatas ir Meraris. 18 Šitie buvo Gērsono sūnų vardai, skaičiuojant giminėmis: Libnis ir Šimis. 19 Kehato sūnūs, skaičiuojant giminėmis, buvo Amramas ir Jišharas, Chebronas ir Uzielis. 20 Merario sūnūs, skaičiuojant giminėmis, buvo Machlis ir Mušis. Šitos buvo Levio giminės, skaičiuojant jų protėvių šeimomis.

21 Gērsonui priklausė Libnio giminė ir Šimio giminė; šitos buvo Gērsono giminės. 22 Tų, kurie iš jų buvo suskaiciuoti, skaičiuojant visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius³, buvo septyni tūkstančiai penki šimtai. 23 Gērsonų giminės turėjo stovyklauti tabernakulio užnugaryje, vakarinėje pusėje. 24 Gērsonų šeimos vadas buvo Laelio sūnus Eljasafas. 25 Gērsonai susitikimo padangtėje turėjo rūpintis tabernakuliu ir padangte, jos apdangalu, susitikimo padangtės angos užuolaida, 26 kiemo uždangomis, aplink tabernakulį ir aukurą einančio kiemo angos užuolaida ir padangtės⁴ virvėmis—visu su tuo susijusiu darbu.

27 Kehatui priklausė amramų giminė, jišharų giminė, chebronų giminė ir azielų giminė. Šitos buvo kehatų giminės. 28 Tų, kurie iš jų buvo suskaiciuoti⁵, skaičiuojant visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, buvo aštuoni tūkstančiai šeši⁶ šimtai. Jie turėjo prižiūrėti šventyklą. 29 Kehatų giminės turėjo stovyklauti tabernakulio pašonėje, pietų pusėje.

3 M + jų suskaiciuotų; ~SV

4 Lit. jos

5 MsSV, plg. 22 ir 34 skn.; ~M

6 GL: tryš

1 Lit. svetimą

2 T.y. įsigauna į šventyklą

30 Kehatų giminių protėvio šeimos vadas buvo Uzielio sūnus Elišafanas.

31 Jų priežiūroje buvo skrynias, suolas, žibintas, aukurai, visi šventyklos įrankiai, kuriais atlieka [kulto] tarnystę, ir uždanga, tai yra visas su tuo susijęs darbas. 32 Levijų vadų vadas buvo kunigo Aharono sūnus Eleazaras, prievaizdas tų, kurie ėjo šventyklos tarnų pareigas.

33 Merariui priklausė Machlio giminė ir Mušio giminė. Šitos buvo Merario giminės. 34 Tų, kurie iš jų buvo suskaičiuoti¹, skaičiuojant vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, buvo šeši tūkstančiai du šimtai. 35 Merario giminių protėvio šeimos vadas buvo Abichailo sūnus Šurielis. Jie stovyklavo tabernakulio pašonėje, šiaurinėje pusėje.

36 Merariams buvo pavesta prižiūrėti tabernakulio rėmus, jo skląščius, jo stulpus, jo pastovus ir visus jo indus, visą su tuo susijusį darbą. 37 aplinkinio kiemo stulpus, jų pastovus, jų kuolus ir jų virves.

38 O tie, kurie turėjo stovyklauti tabernakulio priešakyje, rytinėje pusėje, susitikimo padangtės priešakyje, saulėtekio linkui, buvo Mozė, Aharonas ir jo sūnūs, einą pareigas šventykloje kaip pareigas izraeliams. Pašalietis, kuris priartės, turi būti baudžiamas mirtim.

39 Visų tų, kurie iš levijų buvo suskaičiuoti, kuriuos, VIESPACIUI paliepus, Mozė ir Aharonas suskaičiavo giminėmis,—visų vyriškių, mėnesio amžiaus ir vyresnių, buvo dvidešimt du tūkstančiai.

Leviai pakeičia pirmagimius

40 VIESPATS tarė Mozei: „Suskaičiuok visus izraelių vyriškius pirmagimius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, juos skaičiuodamas vardais, 41 ir paimk man levius—aš esu VIESPATS—vietoj visų pirmagimių tarp izraelių ir levijų gyvulių vietoj visų izraeliams priklausančių pirmagimių gyvulių“. 42 Taigi Mozė suskaičiavo, kaip VIESPATS jam buvo įsakęs, visus pirmagimius tarp izraelių. 43 Visu

pirmagimių vyriškių, skaičiuojant vardais, vieno mėnesio amžiaus ir vyresnių, juos apžiūrėjus, buvo dvidešimt du tūkstančiai du šimtai septyniasdešimt trys.

44 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 45 „Paimk levius vietoj visų pirmagimių tarp izraelių ir levijų gyvulių vietoj anų² gyvulių, kad leviai man priklausytų: aš esu VIESPATS.

46 O kad atpirktum du šimtus septyniasdešimt tris, kurie iš izraelių pirmagimių viršija skaičiumi levius, 47 tu turi imti po penkis šekelius už asmenį³; tu turi juos imti, remdamasis šventyklos šekelio svoriu. Dvidešimt gerų sudaro šekelį⁴.

48 Tu turi atiduoti pinigų Aharonui ir jo sūnams kaip išpirką už tuos, kurie tarp izraelių⁵ viršija skaičiumi [levius]“.

49 Taigi Mozė paėmė išpirkos pinigų iš tų, kurie skaičiumi viršijo tuos, kurie buvo levijų atpirkti. 50 Jis paėmė iš izraelių pirmagimių pinigų: tūkstantį tris šimtus šešiasdešimt penkis [šekelius], remdamasis šventyklos šekelio svoriu. 51 Ir Mozė atidavė išpirkos pinigų Aharonui bei jo sūnams, klausydamas VIESPATIES paliepimo, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

SUAUGUSIŲ LEVIŲ PAREIGOS IR SKAIČIAI

Kehatų pareigos

4 VIESPATS kalbėjo Mozei [ir Aharonui], sakydamas: 2 „Surašyk kehatų iš levijų giminėmis, protėvių šeimomis, 3 trisdešimt metų amžiaus ir vyresnius iki penkiasdešimt metų amžiaus, visus, kurie turi eiti tarnystę, kad atliktų darbą susitikimo padangtėje.

4 Šita yra kehatų tarnystė susitikimo padangtėje—ji yra švenčiausia. 5 Stovyklai rengiantis į kelionę, turi ateiti Aharonas ir jo sūnūs, nuimti pertvaros užuolaidą ir ją apdengti

2 T.y. izraelių

3 Lit. galva

4 1 šekelis ~11,4g

5 Lit. juose

įstatymo skrynią¹. ⁶ Ant jos jie turi uždėti delfinų odos dangalą, ant viršaus užtiesti vientisą violetinio purpuro apklotą ir ikišti jos² nešamasias kartis.

⁷ Ant Akivaždos duonos stalo jie turi ištieti violetinio purpuro užtiesalą, ir ant jo sudėti lėkštes, samčius, dubenis ir laistytuvus liejamosioms aukoms, ir nuolatinė duona turi būti ant jo. ⁸ Ant jų jie turi ištieti 'skaisčiai raudona'³ užtiesalą, jį apdengti delfinų odos dangalu ir ikišti jo nešamasias kartis.

⁹ Jie turi paimti violetinio purpuro apklotą ir [juo] apdengti šviečiantįjį žibintuvą, jo lempas, jo gnybtuvus, jo dubenis nuognaiboms ir visus jo aliejaus indus, kuriais jie jį aptarnauja. ¹⁰ Jie turi jį ir visus jo prietaisus įvynioti i delfinų odos dangalą ir uždėti ant neštuvų.

¹¹ Ant auksinio aukuro jie turi ištieti violetinio purpuro užtiesalą, jį apdengti delfinų odos dangalu ir ikišti jo nešamasias kartis. ¹² Jie turi paimti visus kulto indus, kuriais atlieka apeigas šventykloje, [juos] įvynioti i violetinio purpuro apklotą, juos apdengti delfinų odos dangalu ir uždėti ant neštuvų.

¹³ Jie turi apvalyti aukurą nuo riebaluotų pelenų ir ištieti ant jo raudono purpuro užtiesalą. ¹⁴ Jie turi uždėti ant jo visus jo įrankius, kuriais atlieka ant jo kulto apeigas, puodus žarijoms laikyti, trišakes, lopetas ir šlakstytuvus—visus aukuro indus,—ant jo ištieti delfinų odos apdangalą ir ikišti jo nešamasias kartis. ¹⁵ Tik tada, kai Aharonas ir jo sūnūs, stovyklai išsirengiant kelionei, bus baigę dengti kas šventa ir visus šventyklos įrankius, turi ateiti kehatai, kad juos neštų, bet jiems nevalia paliesti kas šventa, kad neturėtų mirti. Šitie yra susitikimo padangtės daiktai, kuriuos turi nešti kehatai.

¹⁶ O kunigo Aharono sūnui Eleazarui turi būti pavesta žibinamasis aliejus, gardžiai kvėpią smilkalai, nuolatinė javienių auka ir patepimo

aliejus—priežiūra viso tabernakulio ir visų jame esančių šventenybių su jų įrankiais“.

¹⁷ VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ¹⁸ „Neleisk kehatų giminių padermei išnykti iš levijų tarpo! Verčiau tai jiems darykite, kad jie išliktų gyvi ir nemirtų: jiems artėjant prie švenčiausių daiktų, turi iėti Aharonas ir jo sūnūs ir kiekvienam iš jų atskirai priskirti jo darbą ir našta, ²⁰ kad jie [patys vien] neįeity tik akimirka pasižiūrėti kas šventa ir [dėl to] neturėtų mirti“.

Gėrsonų pareigos

²¹ VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²² „Surašyk ir gėrsonus jų protėvių šeimomis, giminėmis. ²³ Trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų, tu turi juos suskaičiuoti—visus, kurie turi ateiti tarnystės atlikti, darbo dirbti susitikimo padangtėje. ²⁴ Šitas yra gėrsonų giminių darbas—ką jie turi atlikti ir nešti. ²⁵ Jie turi nešti tabernakulio kilimus, susitikimo padangę, jos apdangalą, virš šio esantį delfinų [odos] apdangalą, susitikimo padangtės angos užuolaidą, ²⁶ kiemo uždangas, aplink tabernakulį ir aukurą esančio kiemo vartų angos užuolaidą, jų⁴ virves ir apskritai visus įrankius, reikalingus atliekant jų darbą. Jie turi atlikti visa, kas darytina su jais⁵. ²⁷ Aharonui ir jo sūnams paliepus, turi būti atliekamas visas gėrsonų tarnystės darbas: visa, ką jie turi nešti ir ką jie turi atlikti. Jūs turite pavesti jų priežiūrai visa, ką jie turi nešti. ²⁸ Šitas yra gėrsonų giminių darbas susitikimo padangtėje. Jiems prižiūrėti ugaliotas kunigo Aharono sūnus Itamaras.

Merarių pareigos

²⁹ O dėl merarių, tu turi juos suskaičiuoti jų giminėmis, jų protėvių šeimomis. ³⁰ Turi juos suskaičiuoti trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų,—visus, kurie turi eiti tarnystę, atlikti susitikimo

1 T.y. dėžė, kurioje buvo patalpintos plokštės su įrašyta Dekalogo įsakymais

2 T.y. skrynios

3 Lit. karminu dažytos medžiagos

4 T.y. viršų suminėtu kulto objektų

5 T.y. anksčiau suminėtais objektais

padangtės darbą. ³¹ Štai ką jie įpareigoti nešti, atlikdami visą savo tarnystę susitikimo padangtėje: tabernakulio rėmus, jo skersinius, jo stulpus, jo pastovus, ³² aplinkinio kiemo stulpus, jų pastovus, jų kuolus ir jų virves su visais jų prietaisais ir su visu jų aptarnavimu. Kiekvienam atskirai¹ turite paskirti daiktus, kuriuos jie privalo nešti. ³³ Šitas yra merarių giminų darbas: visa, ką jie, prižiūrimi kunigo Aharono sūnaus Itamaro, turi atlikti susitikimo padangtėje“.

Levių surašymas

³⁴ Mozė, Aharonas ir bendruomenės vadai suskaičiavo kehatus giminėmis ir protėvių šeimomis, trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų,—visus, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje. ³⁶ Jų, suskaičiuotų giminėmis, buvo du tūkstančiai septyni šimtai penkiasdešimt. ³⁷ Šitie buvo kehatų giminų suskaičiuotieji—visi, kurieėjo tarnystę susitikimo padangtėje, kuriuos, VIESPACIUI per Mozę paliepus, Mozė ir Aharonas suskaičiavo.

³⁸ Giminėmis ir protėvių šeimomis suskaičiuotų gėrsonų, ³⁹ trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki penkiasdešimties metų, visų, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje,—⁴⁰ jų, suskaičiuotų giminėmis, šeimomis, buvo du tūkstančiai šeski šimtai trisdešimt. ⁴¹ Šitie buvo gėrsonų giminų suskaičiuotieji—visi, kurieėjo tarnystę susitikimo padangtėje, kuriuos, VIESPACIUI paliepus, suskaičiavo Mozė ir Aharonas.

⁴² Giminėmis, protėvių šeimomis, suskaičiuotų, priklausančių merarių giminėms, ⁴³ trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki penkiasdešimties metų, visų, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje,—⁴⁴ jų, suskaičiuotų giminėmis, buvo trys tūkstančiai du šimtai. ⁴⁵ Šitie buvo suskaičiuotieji, priklausanč merarių giminėms, kuriuos, VIESPACIUI per

Mozę paliepus, suskaičiavo Mozė ir Aharonas.

⁴⁶ Visų suskaičiuotų levių, kuriuos Mozė, Aharonas ir Izraelio vadai suskaičiavo giminėmis, protėvių šeimomis, ⁴⁷ trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki penkiasdešimties metų, visų, atėjusių atlikti kulto tarnystės ir naštų nešimo darbo susitikimo padangtėje,—⁴⁸ jų suskaičiuotų buvo aštuoni tūkstančiai penki šimtai aštuoniasdešimt. ⁴⁹ VIESPACIUI per Mozę paliepus, kiekvienam iš jų atskirai buvo paskirtas jo tarnystės darbas ir nešimas. Tuo būdu jie buvo suskaičiuoti², kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

ĮVAIRŪS POTVARKIAI (5, 1—6, 27)

Netyrųjų išskyrimas iš stovyklos

5 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Įsakyk izraeliams išsiųsti iš stovyklos kiekvieną, sergantį piktybine odos liga, kiekvieną, turintį išsiliejimą³, ir kiekvieną, susitepusį lavonu. ³ Tiek vyriškį, tiek moteriškę turite išsiųsti. Už stovyklos juos turite išsiųsti, kad jie, tarp kurių aš gyvenu, nesuteptų savo stovyklos“. ⁴ Izraeliai taip padarė: jie juos išsiuntė už stovyklos ribų. Kaip VIESPATS buvo paliepęs Mozei, taip izraeliai padarė.

Atmokėjimas už padarytas skriaudas

⁵ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ⁶ „Kalbėk izraeliams: „Kai vyras ar moteris padaro kokią nors žmonių daromą nuodėmę, sulaužydamas ištikimybę VIESPACIUI, ir tuo tas asmuo nusikalsta, ⁷ tai jie turi išpažinti savo nuodėmę, kurią jie padarė, ir [tas asmuo] turi sugrąžinti visą vertę skriaudos, kuria jis nusikalto, prie jos pridėti penktą jos dalį ir [tą sumą] duoti tam, kurį jis nuskriaudė. ⁸ Bet jei tas vyras⁴ neturi artimo giminaičio, kuriam atsisteisimo suma galėtų būti atmokėta, tai grąžintina suma turi tekti

² Rk. pgl. GS; M: jo suskaičiuoti

³ T.y. lytine liga sergančio ar normalų spermos išteklėjimą. „Išsiliejimas“ reiškia ir menstruaciją. Žr. Lev. 15.

⁴ T.y. miręs nuskriaudėstas

kunigui¹ drauge su permaldavimo avinu, kurio jis² permaldaus už jį³.

9 Kiekvienas dovys⁴, tai yra kiekviena izraelių šventa dovana, kurią duoda kunigui, turi jam priklausyti.

10 Kieno nors šventos dovanos turi jam priklausyti; ką kas duoda kunigui, turi jam priklausyti⁵.

5-8 Lev 6, 1-7

Ištyrimas moteriškės, įtariamios svetimavimu

11 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹² „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „Kai kurio nors vyro žmona paklysta ir neišitikimai pasielgia su savo vyru ¹³ ir [kitas] vyras turi lytinių santykių su ja, ir 'to nesužino jos vyras⁶, ir, jai susitepus, ji lieka nesusekta, ir nėra liudytojo prieš ją, ir ji nėra pagauta [svetimaujant], ¹⁴ ir kai, jai susitepus, jis ima pavyduliauti ir įtaria savo žmoną, arba kai jis ima pavyduliauti ir įtaria savo žmoną, nors ji ir nėra susitepus,—

¹⁵ tai tas vyras turi atvesti savo žmoną pas kunigą ir atnešti auką už ją: dešimtadalį efos miežinių miltų. Jam nevalia užpilti ant jų aliejaus, nė užbarstyti ant jų smilkalų, nes ta yra pavyduliavimo javių auka, priminimo auka, primenantį kaltę⁶.

16 Kunigas turi ją⁷ privesti ir pastatyti VIEŠPATIES akivaizdoje.

17 Kunigas turi paimti molinį indą su šventu vandeniu⁸. Toliau kunigas turi paimti tabernakulio asloje esančių dulkių ir jas įberti į vandenį.

18 Pastatęs moterį VIEŠPATIES akivaizdoje, kunigas turi paleisti moters galvos plaukus ir padėti ant jos delnų priminimo javių auka—ji yra pavyduliavimo javių auka,—o kunigo

rankoje turi būti kartybės⁹ vanduo, nešas prakeikimą. ¹⁹ Vėliau kunigas turi ją saikdinti ir tai moteriai tarti: „Jei joks [kitas] vyras neturėjo lytinių santykių su tavim ir jei, būdama savo vyro valdžioje, nepaklydai susitepdama, tai lik nepaliesta šito kartybės vandens, nešančio prakeikimą. ²⁰ Bet jei, būdama savo vyro valdžioje, paklydai ir jei susitepei, [kitam,] ne tavo vyrui, turint santykių su tavim, ²¹ tai [kunigas turi saikdinti tą moterį prakeikimą užtraukiančia priesaika, ir kunigas turi tarti tai moteriai] tegul VIEŠPATS tave padaro priesaika užsitraukiamo prakeikimo pavyzdžiu tarp tavo tautiečių, leisdamas sukristi tavo šlaunims ir sutinti tavo pilvui¹⁰. ²² Ir šitas prakeikimą nešas vanduo turi įeiti į tavo vidurius, kad sutintų pilvas ir sukristų šlaunys“. O moteris turi atsakyti: „Amen, amen¹¹“.

23 Kunigas turi užrašyti šituos prakeikimus ant lakšto, juos nuplauti į kartybės vandenį ²⁴ ir duoti moteriai gerti prakeikimą nešančio kartybės vandens, kad prakeikimą nešas vanduo įeitų į ją apkartinimui¹². ²⁵ Kunigas turi paimti iš moters rankos pavyduliavimo avienų auka, mosuoti ta auka VIEŠPATIES akivaizdoje ir ją prinešti prie aukuro. ²⁶ Kunigas turi paimti sauja javių aukos, jos azkarą¹³, ir ją dūmais paleisti ant aukuro, ir paskui duoti moteriai gerti vandens. ²⁷ „Jam davus jai gerti vandens¹⁴, atsitiks, kad, jei ji bus susitepusi ir pasidariusi neištikima savo vyrui, į ją įeis prakeikimą nešas vanduo apkartinimui, sutins jos pilvas ir sukris jos šlaunys, ir moteris pavirs [atgrasančių] prakeikimo pavyzdžiu tarp savo tautiečių. ²⁸ Bet jei ta moteris

1 GSV; M: VIEŠPAČIUI, kunigo labui

2 T.y. kunigas

3 T.y. nuskriaudusįjį

4 Lit. pakėlimas (t.y. rankomis pakeliama dovana VIEŠPAČIUI)

5 Lit. tai lieka paslėpta jos vyro akims

6 T.y. auka, primenantį VIEŠPAČIUI jo žmonos įtariamą kaltę

7 T.y. moterį, įtariamą svetimavimu

8 Lit. švento vandens moliniame inde

9 T.y. kartų skausmą sukelias; arba pgl. G: ištyrimo

10 Gal eufemizmas, išreiškias tai, ką pasakytume žodžiais: leisdamas tau persileisti ir/ar pagimdyti negyvą kūdikį.

11 Tai reiškia: taip tebūnie

12 Arba: ištyrimui

13 T.y. aukos dalį, skirtą sudeginti ant aukuro

14 ~ G

nebus susitepusi ir bus tyra, ji liks nepaliesta ir toliau galės būti apvaisinta.

29 Šitas yra įstatymas apie pavyduliavimą: kai žmona, esanti savo vyro valdžioje, paklysta ir susitepa, 30 arba kai vyras ima pavyduliauti ir [be pagrindo] įtaria savo žmoną—jis turi pastatyti žmoną VIESPATIES akivaizdoje, o kunigas turi jai įvykdyti visą šitą įstatymą. 31 Tada vyras bus laisvas nuo kaltės, o žmona turės atsakyti už savo kaltę“.

Nuostatai nazirams

6² VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „Kai vyras ar moteris daro ypatingą įžadą, naziro įžadą pasišvesti VIESPACIUI, 3 jis turi susilaikyti nuo vyno ir kitokio svaiginančio gėrimo. Jam nevalia gerti vyno ar kitokio svaiginančio gėrimo acto. Jam nevalia gerti jokių vynuogių sulčių, nei valgyti šviežių ar džiovintų vynuogių. 4 Per visą jo pasišventimo laiką jam nieko nevalia valgyti, kas pagaminta iš vynuogių, ar tai būtų neprinokusios vynuogės ar vynuogių odelės.

5 Per visą jo, kaip naziro, įžado laiką skustuvas neturi paliesti jo galvos. Kol pasibaigs laikas, kurį jis bus pasišventęs VIESPACIUI, jis turi būti šventas, augindamas palaidus galvos plaukus.

6 Per visą jo VIESPACIUI pasišventimo laiką jam neleidžiama įeiti prie numirėlio. 7 Jam nevalia susitepti nei savo tėvu, nei savo motina, nei savo broliu, nei savo seseria, jiems mirus, nes jo pasišventimas savo Dievui yra ant jo galvos. 8 Per visą savo, kaip naziro, pasišventimo laiką jis yra pašvestas VIESPACIUI.

9 O jei kas beregint, staiga, numirtų šalia jo ir tuo jis suteptų savo pašvestą galvą, tai jis turi nusiskusti galvą savo apsisvalymo dieną. Septintąją dieną jis turi ją nusiskusti, 10 o aštuntąją dieną atnešti du burkuolius ar du jaunos karvelius kunigui prie susitikimo padangtės angos. 11 Kunigas turi paruošti vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką ir permaldauti už jį dėl to, kad jis nusidėjo

[susiliesdamas su] numirėliu. Tą pačią dieną jis turi [iš naujo] pašventinti savo galvą. 12 Jis turi [iš naujo] pašvesti VIESPACIUI savo, kaip naziro, laiką ir atnešti metinį ėriuką atsisėsimui aukai. Ankstesnysis laikas nebegalioja, nes jo pašvesta galva buvo sutepta.

13 Šitas yra įstatymas nazirui, kai pasibaigs jo pasišventimo laikas. Jį turi atvesti prie susitikimo padangtės angos, 14 ir jis turi pateikti savo auką VIESPACIUI: vieną metinį bekliudį ėriuką deginamajai aukai, vieną metinę bekliudę avytę aukai už nuodėmę, vieną bekliudį aviną bendrystės aukai 15 ir pintinę neraugintos smulkių miltų duonos: pyragų, sumaišytų su aliejum, ir neraugintų papločių, pateptų aliejum, su jiems priklausančia javienių auka ir jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis. 16 Kunigas turi [visa tai] pateikti VIESPACIUI ir aukoti jo auką už nuodėmę bei jo deginamąją auką. 17 Jis turi aukoti aviną kaip bendrystės pjaunamąją auką VIESPACIUI drauge su pintine neraugintos duonos. Kunigas [taip pat] turi aukoti jo javienių auką ir jo liejamąją auką. 18 Paskui naziras turi nusiskusti prie susitikimo padangtės angos savo pašvestą galvą, paimti galvos plaukus ir juos uždėti ant ugnies, kuri degs po bendrystės pjaunamąją auką. 19 Kunigas turi paimti išvirtą avino mentę, vieną neraugintą pyragą iš pintinės ir vieną neraugintą paplotį ir juos padėti ant naziro delnų, jam nusiskutus savo pašvestus [plaukus]. 20 Kunigas turi jais mosuoti kaip mosuojamąją¹ auką VIESPATIES akivaizdoje. Ta yra šventa dovana kunigui drauge su mosuojamąją² krūtine ir pakeliamąją blauzda. Paskui naziras gali gerti vyno.

21 Toks yra įstatymas nazirui, kuris duoda kaip įžadą savo dovana VIESPACIUI, laikydamasis savo pasišventimo, be to, ką kita jis įstengia duoti. Kaip reikalauja įžadas, kurį jis duoda, taip jis turi pasielgti, laikydamasis savo pasišventimo įstatymo“.

1 Arba: ypatinga

2 Arba: ypatingos aukos

3 Lk 1, 15 13–21 Apd 21, 23–24

Kunigų teikiamas palaiminimas

22 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 23 „Kalbėk Aharonui ir jo sūnams, sakydamas: „Taip jūs turite laiminti izraelius, jiems tardami:

24 Tegul VIESPATS laimina tave ir saugoja tave;

25 tegul VIESPATS apšviečia tave savo veidu ir būna tau malonus;

26 tegul VIESPATS pakelia savo veidą¹ ir suteikia tau ramybę².

27 Taip jie turi dėti mano vardą ant izraelių, ir aš juos palaiminsiu“.

Genčių atstovų dovanos šventyklai

7 Tą dieną, kai Moze pabaigė statyti tabernakulį, jį patėpė ir pašventino su visais jo įrenginiais, taip pat patėpė ir pašventino aukurą su visais jo įrankiais, 2 prisiartino³ izraelių vadai, jų protėvių šeimų galvos—jie buvo genčių vadai, jie vadovavo patikrintiesiems—³ ir atgabeno savo dovaną VIESPATIES akivaizdon: šešis dengtus vežimus ir dvylika jaučių, po vežimą nuo kiekvienos vadų poros ir po jautį nuo kiekvieno. Jie juos atgabeno ties tabernakuliu. 4 Tada VIESPATS prabilo į Moze: „Priimk [juos] iš jų, ir tegul juos panaudoja susitikimo padangtės tarnystei. Perduok juos leviams, kiekvienam, kaip reikalauja jo tarnystė“. 6 Taigi Moze priėmė vežimus bei jaučius ir juos perdavė leviams. 7 Du vežimus ir keturis jaučius jis perdavė gėršonams, kaip reikalavo jų tarnystė. 8 Keturis vežimus ir aštuonis jaučius jis perdavė merariams, kaip reikalavo jų tarnystė [kuria jie turėjo eiti] vadovaujami kunigo Aharono sūnaus Itamaro. 9 O kehatams jis nieko neperleido, nes jų pareiga buvo rūpintis šventais daiktais, kuriuos jie turėjo nešti ant pečių.

10 Toliau vadai atnešė dovaną aukuro išventinimui tą dieną, kai jis buvo išventintas. Vadai atnešė savo dovaną ties aukuru. 11 VIESPATS tarė Mozei: „Vienas vadas vieną dieną, kitas kitą turi atnešti savo dovaną aukuro išventinimui“.

12 Tas, kuris pirmąją dieną atnešė savo dovaną, buvo Aminadabo sūnus Nachšonas iš Judo genties. 13 Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sverianti šventyklos šekelių, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; 14 vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; 15 vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; 16 vienas ožys aukai už nuodėmę, 17 o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Aminadabo sūnaus Nachšono dovana.

18 Antrąją dieną atnešė [savo dovaną] Šuaro sūnus Natanaelis, Isacharo vadas. 19 Jis atnešė savo dovaną: vieną sidabrinę lėkštę, sveriančią šimtą trisdešimt šekelių, vieną septyniasdešimties šekelių sidabrinę šlakstyklę, sverianti šventyklos šekelių, abi pilnas smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; 20 vieną dešimties auksinių [šekelių] kaušą, pilną smilkalų; 21 vieną jauniklį bulių, vieną aviną, vieną metinį ėriuką deginamajai aukai; 22 vieną ožį aukai už nuodėmę, 23 o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočius, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius ėriukus. Tokia buvo Šuaro sūnaus Natanaelio dovana.

24 Trečiąją dieną—zebulunų vadas, Chėlono sūnus Eliabas. 25 Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sverianti šventyklos šekelių, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; 26 vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; 27 vienas jauniklis

1 T.y. maloningai pažvelgia į tave, padaro tave savo ypatingo dėmesio arba meilingo rūpesčio objektu

2 Hbr. šālōm reiškia ne tik taiką ir ramybę, bet ir sveikatą, pasisekimą, laimę, gerovę ir tikrą santykį su Dievu.

3 Sam; M: pateikė

bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ²⁸ vienas ožys aukai už nuodėmę, ²⁹ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Chelono sūnaus Eliabo dovana.

30 Ketvirtąją dieną—reūbenų vadas, Šedėūro sūnus Elišūras. ³¹ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ³² vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ³³ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ³⁴ vienas ožys aukai už nuodėmę, ³⁵ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Šedėūro sūnaus Elišūro dovana.

36 Penktąją dieną—šimeonų vadas, Šurišadajo sūnus Šelumielis. ³⁷ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ³⁸ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ³⁹ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁴⁰ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁴¹ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Šurišadajo sūnaus Šelumielio dovana.

42 Šeštąją dieną—gadų vadas, Deuelio¹ sūnus Eljasafas. ⁴³ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁴⁴ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁴⁵ vienas jauniklis

bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁴⁶ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁴⁷ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Deuelio² sūnaus Eljasafas dovana.

48 Septintąją dieną—efraimų vadas, Amihudo sūnus Elišama. ⁴⁹ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁵⁰ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁵¹ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁵² vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁵³ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Amihudo sūnaus Elišamos dovana.

54 Aštuntąją dieną—menašių vadas, Pedahšūro sūnus Gamalielis. ⁵⁵ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁵⁶ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁵⁷ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁵⁸ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁵⁹ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Pedahšūro sūnaus Gamalielio dovana.

60 Devintąją dieną—benjaminų vadas, Gideonio sūnus Abidasas. ⁶¹ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁶² vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁶³ vienas jauniklis

bulius, vienas avinas; vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁶⁴ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁶⁵ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Gideonio sūnaus Abidano dovana.

⁶⁶ Dešimtąją dieną—danų vadas, Amišadajo sūnus Achiezeris. ⁶⁷ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimt šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁶⁸ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁶⁹ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁷⁰ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁷¹ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Amišadajo sūnaus Achiezerio dovana.

⁷² Vienuolikąją dieną—ašerių vadas, Ochranos sūnus Pagielis. ⁷³ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimt šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁷⁴ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁷⁵ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁷⁶ vienas ožys aukai už nuodėmę, ⁷⁷ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Ochranos sūnaus Pagielio dovana.

⁷⁸ Dvylikąją dieną—naftalių vadas, Enano sūnus Achyra. ⁷⁹ Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimt šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; ⁸⁰ vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; ⁸¹ vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; ⁸² vienas

ožys aukai už nuodėmę, ⁸³ o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Enano sūnaus Achyros dovana.

⁸⁴ Šitokia buvo Izraelio vadų dovana aukuro išventinimui tą dieną, kai jis buvo išventintas: dvylika sidabrinų lėkščių, dvylika sidabrinų šlakstyklių, dvylika auksinių kaušų. ⁸⁵ Šimtą trisdešimt šekelių svėrė kiekviena sidabrinė lėkštė ir septyniasdešimt [šekelių]—kiekviena šlakstyklė. Visas indų sidabras svėrė du tūkstančius keturis šimtus [šekelių], sveriant šventyklos šekeliu. ⁸⁶ Kiekvienas iš dvylikos auksinių kaušų, pilnų smilkalų, svėrė dešimt [šekelių], sveriant šventyklos šekeliu. Visas kaušų auksas svėrė šimtą dvidešimt [šekelių]. ⁸⁷ Iš viso galvijų deginamajai aukai buvo dvylika jauniklių bulių, avinų—dvylika, metinių ėriukų—dvylika su jiems priklausančia javienių auka ir dvylika ožių aukai už nuodėmę. ⁸⁸ Iš viso galvijų bendrystės pjaunamajai aukai buvo dvidešimt keturi jauni buliai, avinų—šešiasdešimt, ožių—šešiasdešimt, metinių ėriukų—šešiasdešimt. Tokia buvo dovana aukuro išventinimui po to, kai jis buvo pateptas.

⁸⁹ Įėjęs į susitikimo padangtę kalbėtis su juo¹, Mozė išgirdo balsą, kalbantį į jį nuo antvožo, kuris buvo ant įstatymo skrynios, iš tarp dviejų kerubų, ir tas kalbėjo į jį.

KITI DIEVO POTVARKIAI (8, 1—9, 14)

Septynios žibinto lempos

VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Kalbėk Aharonui, jam sakyk: „Tau uždedant lempas, jos turi šviesti į žibinto priekį—septynios lempos““. ³ Aharonas taip padarė: jis uždėjo jo lempas [kad jos šviestų] į žibinto priekį, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei. ⁴ Šitai buvo padirbtas žibintas: jis buvo nukaltas iš aukso; jo liemuo ir žiedai buvo nukalti. Padarė²

¹ T.y. su VIESPAČIU

² Arba: Jis (t.y. Mozė) padarė

žibintą pagal pavyzdį, kurį VIESPATS buvo parodęs Mozei.

1-4 Iš 25, 31-40; 37, 17-24

Levių ritualinis apvalymas

5 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ⁶ „Imk levius iš izraelių ir juos apvalyk! ⁷ Taip tu turi pasielgti su jais, kad juos apvalytum: apšlakstyk juos nuo nuodėmės apvalančiu vandeniu; paskui jie turi nusiskusti visą kūną, išplauti savo drabužius ir taip apvalyti.

⁸ Jie turi paimti jauniklį bulių¹ ir jam priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum. Paskui tu turi paimti antrą jauniklį bulių aukai už nuodėmę.

⁹ Tu turi atvesti levius ties susitikimo padangte ir surinkti visą izraelių bendruomenę. ¹⁰ Tu turi atvesti levius VIESPATIES akivaizdon, o izraeliai turi uždėti savo rankas ant levių.

¹¹ Aharonas turi pateikti levius kaip ypatingą² izraelių dovana VIESPATIES akivaizdoje, kad jie eitų tarnystę VIESPACIUI. ¹² O leviai turi uždėti savo rankas ant bulių galvų. Vieną panaudok kaip auką už nuodėmę, o kita—kaip deginamąją auką VIESPACIUI, kad permaldautum už levius.

¹³ Tu turi pastatyti levius Aharono ir jo sūnų akivaizdon ir juos pateikti kaip ypatingą dovana VIESPACIUI. ¹⁴ Tuo būdu tu turi išskirti levius iš izraelių tarpo, kad leviai man priklausytų.

¹⁵ Leviai, kai būsi juos apvalęs ir pateikęs kaip ypatingą dovana, turi įeiti, kad aptarnautų susitikimo padangtę.

¹⁶ nes jie yra visiškai man perleisti iš izraelių tarpo. Jūs pasiėmiau vietoj viso, kas [pirma] išeina iš motinos išsčių, vietoj kiekvieno izraelių pirmagimio, ¹⁷ nes man priklauso kiekvienas izraelių pirmagimis, žmonių ir gyvulių. Tą dieną, kai užmušiau visus pirmagimius Egipto šalyje, juos sau pašvenčiau ¹⁸ ir paėmiau levius vietoj visų izraelių pirmagimių. ¹⁹ Atidaviau levius kaip dovana Aharonui ir jo sūnums iš izraelių

tarpo, kad jie eitų tarnystę izraeliams susitikimo padangtėje ir permaldautų už izraelius, kad jokia nelaimė neišiktų izraelių, izraeliams artėjant prie šventyklos“.

²⁰ Mozė, Aharonas ir visa izraelių bendruomenė taip pasielgė su leviais; izraeliai pasielgė su jais lygiai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei apie levius. ²¹ Leviai apsivalė nuo nuodėmių ir išplovė savo drabužius. Aharonas pateikė juos kaip ypatingą auką VIESPATIES akivaizdoje, ir Aharonas permaldavo už juos, kad juos apvalytų.

²² Paskui leviai įėjo, kad, Aharonui ir jo sūnums prižiūrint, eitų savo tarnystę susitikimo padangtėje. Kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei apie levius, taip jie³ pasielgė su jais.

²³ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁴ „Štai kas galioja leviams: dvidešimt penkerių metų amžiaus ir vyresnis jis⁴ turi ateiti, kad atliktų tarnystę, dirbdamas susitikimo

padangtėje; ²⁵ sulaukęs penkiasdešimties metų, jis turi pasitraukti iš darbo tarnystės ir nebeturi toliau dirbti.

²⁶ Tačiau jis gali patarnauti savo broliams susitikimo padangtėje, [jiems] atliekant pareigas, bet [paties] darbo jis neturi dirbti. Šitaip tu turi pasielgti su leviais, jiems skirdamas pareigas“.

17 Iš 13, 2

Antrasis Pesachas ir nuostatas tiems, kurie negali jo švesti

⁹ VIESPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje antrųjų metų pirmąjį mėnesį po to, kai jie buvo išėję iš Egipto šalies, sakydamas: ² „Izraeliai turi švesti Pesachą⁵ jam nustatytu laiku. ³ Šito mėnesio keturioliktoją dieną, prievakaryje⁶, turite jį švesti jam nustatytu laiku. Jį turite švesti, laikydamies visų su juo susijusių nuostatų ir potvarkių“.

3 T.y. izraeliai

4 T.y. levius

5 Lit. Praėjimą, gr. Paschą (t.y. Išvedimo iš Egipto šventę)

6 Lit. tarp abiejų vakarų (t.y. tarp prieblandos ir tamsos)

1 Turbūt išleista: deginamajai aukai; plg. 12 skn.

2 Lit. mosuojamąja

kalbėjo izraeliams, kad jie švęstų Pesachą, ⁵ ir jie šventė Pesachą pirmąjį mėnesį, keturioliktają to mėnesio dieną, prievakaryje, Sinajaus dykumoje. Izraeliai pasielgė lygiai taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

⁶ Bet buvo vyrų, kurie buvo susitepę žmogaus lavonu ir tą dieną negalėjo švęsti Pesacho. Tą dieną jie priejo prie Mozės ir Aharono. ⁷ Ir tie vyrai jam tarė: „Mes esame susitepę žmogaus lavonu. Kodėl turime būti išskirti, kad negalime atnašauti aukos VIESPACIUI jai nustatytu laiku su kitais izraeliais?“ ⁸ Mozė jiems atsakė: „Palaukite, aš noriu išgirsti, ką VIESPATS įsakys dėl jūsų“.

⁹ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁰ „Kalbėk izraeliams, tardamas: „Jei kas iš jūsų ar iš jūsų [palikuonių] kartų bus susitepęs numireliu ar išvykęs į tolimą kelionę, jis vis tiek turi švęsti Pesachą VIESPACIUI. ¹¹ Antrąjį mėnesį, keturioliktają dieną, prievakaryje, jie turi jį švęsti. Su nerauginta duona ir kartėlėmis jie turi jį valgyti. ¹² Jiems nieko iš jo nevalia palikti iki ryto, nė vieno jo kaulo sulaužyti. Jie turi tai daryti, laikydamiesi viso nuostato apie Pesachą. ¹³ O dėl vyro, kuris yra nesuteptas ir nėra išvykęs į kelionę, tačiau susilaiko šventės Pesachą, tas asmuo turi būti išnaikintas iš savo tėvo giminių, nes jis neatnašavo VIESPACIUI aukos jai nustatytu laiku. Tas vyras turi atsakyti už savo nuodėmę.“

¹⁴ Kai svetimšalis apsigyvena pas jus ir nori švęsti Pesachą VIESPACIUI, jis turi švęsti taip, kaip reikalauja Pesacho nuostatos ir potvarkis. Tas pats nuostatas jums galioja—tiek svetimšaliui, tiek krašto čia buvui“.

1-5 Iš 12, 1-13 12 Iš 12, 46; Jn 19, 36

KELIONĖ NUO SINAJAUS IKI EDOMO (9, 15—20, 13)

Ugnies debesis

¹⁵ Tą dieną, kai pastatė tabernakulį, debesis apdengė tabernakulį, tai yra įstatymo padangė; nuo vakaro iki ryto jis buvo viršum

tabernakulio tarsi ugnies reiškinys. ¹⁶ Taip nuolat įvykdavo: debesis jį apdengdavo dieną ² ir ugnies reiškinys—naktį. ¹⁷ Kada tik debesis pakildavo nuo padangtės viršaus, izraeliai sukildavo eiti, ir ten, kur debesis apsidodavo, izraeliai pastatydavo stovyklą. Kol debesis būdavo pakibęs viršum tabernakulio, jie stovyklaudavo. ¹⁹ Debesiui ilgą laiką užtrunkant viršum tabernakulio, izraeliai atlikdavo tarnystę VIESPACIUI ir nesukildavo eiti. ²⁰ Atsitikdavo, kad debesis teisbūdavo keletą dienų viršum tabernakulio. VIESPACIUI paliepus, jie įrengdavo stovyklą ir, VIESPACIUI paliepus, sukildavo eiti. ²¹ Atsitikdavo, kad debesis išbūdavo nuo vakaro iki ryto. Debesiui pakilus, jie sukildavo eiti. Arba [jei jis išbūdavo] dieną ir naktį, tai, debesiui pakilus, jie sukildavo eiti. ²² Ar dvi dienas, ar mėnesį, ar ilgesnį laiką ³, kad ir kaip ilgai debesis išbūdavo virš jo, izraeliai stovyklaudavo ir neišvykdavo. Tik jam pakilus, jie sukildavo eiti. ²³ VIESPACIUI paliepus, jie pastatydavo stovyklą ir, VIESPACIUI paliepus, sukildavo eiti. VIESPACIUI paliepus per Moze, jie laikėsi to, kas buvo privalu atlikti VIESPACIUI.

Sidabriniai trimitai

¹⁰ VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Pasidaryk du sidabrinus trimitus. Tu turi juos nukalti, kad jie tau tarnautų bendruomenei sušaukti ir stovyklai sukelti kelionėn. ³ Jais sutrimitavus, visa bendruomenė turi susirinkti pas tave prie susitikimo padangtės angos. ⁴ O jei tik vienu [trimitu] sutrimituos, turi susirinkti pas tave vadai, Izraelio tūkstančių galvos. ⁵ Jei sutrimituosite pavojaus garsu, turi sukilti eiti stovyklos, stovyklaujančios rytinėje pusėje. ⁶ Jums antrą kartą sutrimitavus pavojaus garsu, turi sukilti eiti stovyklos, stovyklaujančios pietinėje pusėje. Pavojaus signalas turi būti pučiamas kaskart, kai jie turi išsirengti kelionėn. ⁷ Surenkant bendruomenę,

² GST^{JV}; ~M

³ Arba: metus

turite trimituoti, tačiau ne pavojaus garsu. ⁸ Aharonas sūnūs, kunigai, turi trimituoti trimitais, ir tie turi jums tapti amžinai galiojančiu nuostatu per jūsų [palikuonių] kartas.

⁹ Kai savo šalyje eisite į mūšį su jus užpuolusiu priešų ir trimituosite trimitais, tai VIESPATS, jūsų Dievas, atsimins jus ir jūs būsite išgelbėti iš savo priešų. ¹⁰ Jūsų džiaugsmingomis dienomis—per jūsų šventes ir jūsų mėnesių pradžiomis—turite trimituoti trimitais viršum savo deginamųjų ir bendrystės pjaunamųjų aukų, kad jie jus primintų jūsų Dievui. Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

Izraeliai palieka Sinajų

¹¹ Antrąsias metais, antrąjį mėnesį, to mėnesio dvidešimtąją [dieną], debesis pakilo nuo Įstatymo tabernakulio viršaus. ¹² Tada izraeliai, laikydamiesi savo išsirengimo kelionės tvarkos, sukilo eiti iš Sinajaus dykumos, o debesis nusileido Parano dykumoje. ¹³ Taigi, VIESPACIUI paliepus per Mozę, jie pirmą kartą sukilo eiti. ¹⁴ Pirmą pajudėjo kelionės judėjų stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo¹ pulkams vadovavo Aminadabo sūnus Nachšonas. ¹⁵ Isacharų genties pulkams vadovavo Šuaro sūnus Natanaelis. ¹⁶ Zebulonų genties pulkams vadovavo Chelono sūnus Eliabas. ¹⁷ Paskui buvo nuardytas tabernakulis, ir sukilo eiti gėrsonai ir merariai, kurie turėjo nešti tabernakulį.

¹⁸ Toliau pajudėjo kelionės Reubeno stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo pulkams vadovavo Šedėuro sūnus Elišūras. ¹⁹ Šimeonų genties pulkams vadovavo Šurišadajo sūnus Šelumielis. ²⁰ Gadų genties pulkams vadovavo Deuelio² sūnus Eljasafas.

²¹ Paskui sukilo eiti kehatai, kurie turėjo nešti šventenybes³. Prieš jiems

ateinant, tabernakulį jau būdavo pastatę⁴.

²² Toliau pajudėjo kelionės efraimų stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo⁵ pulkams vadovavo Amihudo sūnus Elišama. ²³ Menašių genties pulkams vadovavo Pedahšūro sūnus Gamalielis. ²⁴ Benjaminų genties pulkams vadovavo Gideonio sūnus Abidanas.

²⁵ Pagaliau pajudėjo kelionės danų stovyklos vėliava, saugodama iš užnugario visas jų stovyklas, ištraukusias pulkais, ir jo⁶ pulkams vadovavo Amišadajo sūnus Achiezeris. ²⁶ Ašerių genties pulkams vadovavo Ochranas sūnus Pagielis. ²⁷ Naftalių genties pulkams vadovavo Enano sūnus Achyra.

²⁸ Tokia buvo izraelių, vieno jų pulko po kito, išgygiavimo tvarka, ir taip jie sukilo eiti.

Chobabas atsisako keliauti su izraeliais

²⁹ Mozė tarė midjaniečio Reuelio sūnui Chobabui, Mozės uošviui: „Mes rengiamės keliauti į vietą, apie kurią VIESPATS pasakė: „Ją duosiu“. Eik su mumis! Mes padarysime, kad tau gerai seksis, nes VIESPATS pažadėjo gera Izraeliui“. ³⁰ Bet tas jam atsakė: „Neisiu. Verčiau eisiu į savo šalį ir pas savo gimines“. ³¹ Jis⁷ tarė: „Nepalik mūsų, meldžiu! Nes, kadangi žinai, kur galime stovyklauti dykumoje, galėtum mums būti akys⁸. ³² Jei eisi su mumis, tai, ką gera VIESPATS mums padarys, tą tau padarysime“.

Izraeliai iškeliauja

³³ Taigi jie sukilo eiti nuo Sinajaus kalno ir keliavo tris dienas, o [keliaujant tris dienas] VIESPATIES sandoros skrynja ėjo pirmą jų, kad jiems

1 T.y. Judo

2 GS: Reuelio; plg. 1,14.

3 G; M: šventykla

4 Būtent gėrsonai ir merariai; žr. 17 skn.

5 T.y. Efraimo

6 T.y. Dano

7 T.y. Mozė

8 T.y. vadovas

išžvalgytų atilsio vietą. ³⁴ Jiems sukilus eiti iš stovyklos, VIESPATIES debesis būdavo viršum jų dienos metu.

³⁵ Skryniai leidžiantis kelionėn, Mozė sakydavo:

„Kelkis, VIESPATIE,
teišsisklaido tavo priešai
ir tebėga nuo tavęs tavo
nekenčėjai!“

³⁶ Ir, jai apsisitojus, jis sakydavo:

„Sugrįšk, o VIESPATIE,
pas Izraelio tūkstančių
daugybę!“

35 Ps 68, 1

Tautos nepasitenkinimas ir nubaudimas ugnim Taberoje

11 Žmonės pasidarė kaip tie, kurie, VIESPACIUI girdint, balsiai skundžiasi nelaime. VIESPATS, tai išgirdęs, užsidedė pykčiu. VIESPATIES ugnis užsidedė tarp jų ir [kai kuriuos] prarijo viename stovyklos gale.

² Žmonėms šaukiantis Mozės, Mozė meldėsi VIESPACIUI, ir ugnis užgeso.

³ Tą vietą praminė Tabera¹, nes tarp jų² buvo užsidedusi VIESPATIES ugnis.

Nepasitenkinimas mana. Mozės skundas

⁴ Mišrus svetimtaučių būrys, esantis jos³ tarpe, pajuto stiprų [kitokio maisto] geidulį. Taip pat izraeliai vėl verkė, sakydami: „Kas mums duos mėsos valgyti?“ ⁵ Atsimeiname žuvis, kurių valgėme Egipte nemokamai, agurkus, melionus, porus, svogūnus ir česnakus. ⁶ O dabar išdžiūvo mūsų gerklė⁴; nebematome nieko kita, kaip tik maną.“

⁷ Maną gi buvo lyg kalendros sėkla ir savo spalva priminė bdelijaus sakus. ⁸ Žmonės vaikščiodavo aplinkui ją rinkdami, sumaldavo rankinėmis girnomis ar sugrūdavo grūstuvėje, išvirdavo puode ir iš jos padarydavo papločių, o savo skoniu ji priminė aliejinius pyragaičius. ⁹ Rasai naktį krintant ant stovyklos, mana [irgi] krisdavo ant jos.

¹⁰ Mozėi girdint žmones verkiančius, jų giminę po giminės,

kiekvieną prie savo palapinės angos, [labai užsidedė VIESPATIES pyktis ir] Mozėi tai⁵ nepatiko. ¹¹ Tada Mozė tarė VIESPACIUI: „Kodėl taip blogai pasielgei su savo tarnu ir kodėl neradai malonės tavo akyse, kad uždejai ant manęs visos šitos tautos naštą?“ ¹² Argi aš pradėjau visą šitą tautą? Ar aš ją pagimdžiau, kad man sakai: „Paimk ją i savo prieglobstį, kaip kad auklė paima žindulį“ [i šali, kuria prisiekdamas pažadėjai jos tėvams]? ¹³ Iš kur man imti mėsos, kad jos duočiau visiems šitiems žmonėms, nes jie verkia dėl manęs, sakydami: „Duok mums mėsos valgyti!“ ¹⁴ Aš vienas negaliu nešti visos šitos tautos, nes ji man per sunki. ¹⁵ Bet jei tu taip nori pasielgti su manim, tai, meldžiu, tuoj pat nužudyk mane, jei esu radęs malonę tavo akyse, kad nebematytčiau savo nelaimės“.

7-8 Iš 16, 31 9 Iš 16, 13-15

VIESPATS įsako Mozėi surinkti 70 vyresniųjų ir pažada mėsos

¹⁶ VIESPATS tarė Mozėi: „Surink man septyniadešimt vyrų iš Izraelio vyresniųjų, apie kuriuos tu žinai, kad jie yra tautos vyresnieji ir jos tvarkytojai, juos nuvesk prie susitikimo padangtės, kad jie ten atsistotų su tavim. ¹⁷ Tada nužengsiu ir ten kalbėsiuos su tavim; paimsiu dalį dvasios, kuri yra ant tavęs, ir uždėsiu ant jų. Ir jie turės dalytis tautos našta su tavim, kad tau vienam neberekėtų jos nešti. ¹⁸ O žmonėms tu turi sakyti: „Šventinkitės rytojaus dienai, nes gausite mėsos valgyti. Kadangi verkėte i VIESPATIES ausis, tardami: „Kas mums duos mėsos valgyti? Juk gerai mums klojosi Egipte“, tai VIESPATS jums duos mėsos, ir galėsite jos valgyti. ¹⁹ Jūs turėsite valgyti ne tik vieną dieną, ne tik dvi dienas, ne tik penkias dienas, ne tik dvidešimt dienų. ²⁰ [bet] visą mėnesį, kol nebegalėsite jos kvapo pakelti“⁶ ir ji pasidarys jums koki, nes atmetėte VIESPATĮ, kuris yra tarp jūsų, ir verkėte jo akivaizdoje, sakydami: „Kodėl mes turėjome išvykti iš Egipto?““

1 Lit. Gaisravietė

2 Arba: prieš juos

3 T.y. Izraelio tautos

4 T.y. mes netekome apetito

5 T.y. izraelių verksmas

6 Lit. ji išeis iš jūsų nosies

21 Bet Mozė atsakė: „Tauta, kurios tarpe aš esu, turi šešis šimtus tūkstančių pėstininkų, o tu pasakei: „Jiems duosiu mėsos, ir jie valgys visą mėnesį“. 22 Ar galima jiems papjauti tiek mažųjų gyvulių ir galvijų, kad jiems užtektų? Arba ar galima sužvejoti visas jūros žuvis, kad jiems užtektų?“ 23 VIESPATS tarė Mozei: „Argi VIESPATIES ranka per trumpa? Dabar pat tu patirsi, ar mano žodis tau išsipildys, ar ne“.

Septyniadešimties vyresniųjų išrinkimas ir Mozės dvasios perteikimas

24 Išėjęs Mozė kalbėjo tautai, ką VIESPATS buvo pasakęs². Jis surinko septyniadešimt vyrų iš tautos vyresniųjų ir juos sustatė aplink padangtę. 25 Tada VIESPATS nužengė debesyje ir jam kalbėjo; jis paėmė dalį ant jo buvusios dvasios ir uždėjo ant septyniadešimties vyresniųjų. Kai tik dvasia nusileido ant jų, jie ėmė pranašauti. Bet vėliau jie to nebedarė.

26 Tačiau du vyrai buvo pasilikę stovykloje. Vienas vadinosi Eldadas, o kitas—Médadas. Dvasia nusileido [ir] ant jų—jie priklausė prie užrašytųjų, bet nebuvo išėję prie padangtės,—ir jie pranašavo stovykloje. 27 Vaikinas nubėgo ir pranešė Mozei, tardamas: „Eldadas ir Médadas pranašauja stovykloje“. Nūno sūnus Jošuva, kuris nuo pat savo jaunystės buvo Mozės tarnas, atsiliepdamas tarė: „Mano valdove Moze, sustabdyk juos!“ 29 Bet Mozė jam atsakė: „Ar tu pavydi mano labui? O kad visi VIESPATIES žmonės būtų pranašai, kad VIESPATS uždėtų savo Dvasią ant jų!“ 30 Paskui Mozė sugrįžo į stovyklą—jis ir Izraelio vyresnieji.

Putpėlės

31 Vėjas, išėjęs nuo VIESPATIES, atskraidino nuo jūros putpelių ir jas numetė prie stovyklos, maždaug per dienos kelią viena linkme ir per dienos kelią kita linkme aplink stovyklą, ir [jos skraidė] dviejų masių [aukštyje] viršum žemės. 32 Sukilę žmonės visą tą dieną,

visą naktį ir visą rytojaus dieną rinko putpeles. Tas, kuriam teko mažiausia, surinko dešimt homerų³. Ir jie jas paskleidė sau [džiovinti] visur aplink stovyklą. 33 Mėsai tebesant tarp jų dantų, prieš ją sukramtant, VIESPATIES pyktis užsidegė prieš juos ir VIESPATS juos užgavo labai sunkia sloga. 34 Tą vietą praminė Kibrot-Hataava⁴, nes ten buvo palaidoję užgaidingus žmones.

35 Iš Kibrot-Hataavos žmonės sukilo eiti į Chasėrotą ir pasiliko Chasėrote.

Dievas patvirtina Mozės išskirtinę poziciją

12 Mirjama ir Aharonas prikaišiojo Mozei dėl kušietės žmonos, kurią jis buvo vedęs [, nes buvo vedęs kušietę]. 2 Ir jie sakė: „Ar iš tikrųjų tik per Mozę VIESPATS kalbėjo? Argi jis nekalbėjo ir per mus?“ VIESPATS tai girdėjo. 3 Vyras Mozė gi buvo labai romus, romėnis už visus žmones, gyvenančius žemės paviršiuje. 4 VIESPATS tuojau tarė Mozei, Aharonui ir Mirjamai: „Jūs trys išeikite prie susitikimo padangtės!“ Ir jie trys išėjo. 5 O VIESPATS nužengė debesies stulpe, atsistojo prie padangtės angos ir pasišaukė Aharoną ir Mirjamą. Juodu išėjo. 6 VIESPATS⁵ tarė:

„Klausykite mano žodžių!
Jei bus 'pranašas tarp jūsų'⁶,
regėjime jam apsiireikšiu,
sapne jam kalbėsiu.
7 Ne toks mano tarnas Mozė!
Visi mano namai jam
patikėti.
8 Burna į burną kalbuosi su juo,
aiškiai ir ne mįslingais
žodžiais.
Jam leista pažvelgti į
VIESPATIES pavidalą.
Tai kodėl išdrįsote.

1 T.y. ar VIESPATIES galia ribota?
2 Lit. VIESPATIES žodžius

3 10 homerų = 100 efių ≈ 2200 l

4 Lit. Užgaidos kapais

5 Atkelta iš 6b.

6 Rk. V; M: VIESPATS jūsų pranašas

prikaišioti mano tarnui
Mozei?"

7 Hbr 3, 2

Mirjama pasidaro raupsuota

9 VIESPATIES pyktis užsidegė prieš juos, ir jis nuėjo. 10 Debesiui pasišalinus nuo padangtės viršaus, Mirjama staiga¹ pasidengė raupsais, baltais kaip sniegas. Aharonas atsigrežė į Mirjamą ir pamatė, kad ji raupsuota. 11 Tada Aharonas tarė Mozei: „O mano valdove, meldžiu, neleisk mums kentėti už nuodėmę, kurią per kvailumą padarėme! 12 Tegul ji nepasidaro, meldžiu, kaip negyvas kūdikis, kurio kūnas, jam išeinant iš savo motinos iščių, jau pusiau suėstas!“ 13 Taigi Mozė šaukėsi VIESPATIES, sakydamas: „O Dieve, pagydyk ją, meldžiu!“ 14 VIESPATS atsakė Mozei: „...² ir jei jos tėvas būtų tik spjovęs jai į veidą, argi ji neturėtų kęsti gėdą septynias dienas? Ji turi būti uždaryta septynioms dienoms už stovyklą; paskui ji gali būti vėl priimta“. 15 Taigi Mirjama išbuvo uždaryta už stovyklą septynias dienas, o tauta neišsirengė kelionėn, kol Mirjama nebuvo vėl priimta.

16 Paskui žmonės sukilo eiti iš Čašėroto ir stovyklavo Parano dykumoje.

14 Sk 5, 2-3

Mozė siunčia žvalgus Kanaano išžvalgyti

13 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 2 „Pasiųsk sau vyrų, kad jie išžvalgytų Kanaano šalį, kurią aš ketinu duoti izraeliams. Tu turi pasiųsti po vieną iš jo protėvių genties; kiekvienas turi būti vadas jų³ tarpe“. 3 Taigi Mozė, VIESPAČIUI paliepus, juos išsiuntė iš Parano dykumos. Jie visi buvo izraelių galvos. 4 Šitokie buvo jų vardai:

iš Reūbeno genties Zakūro
sūnus Šamūva;

- 5 iš Šimeono genties Chorio sūnus Šafatas;
- 6 iš Judo genties Jefunės sūnus Kalebas;
- 7 iš Isacharo genties Juozapo sūnus Jigalis;
- 8 iš Efraimo genties Nūno sūnus Hošėja;
- 9 iš Benjaminio genties Rafeaus sūnus Paltis;
- 10 iš Zebuluno genties Sodžio sūnus Gadielis;
- 11 iš Juozapo genties, [būtent] Menasės genties, Susio sūnus Gadis;
- 12 iš Dano genties Gemalio sūnus Amielis;
- 13 iš Ašerio genties Michaelio sūnus Setūras;
- 14 iš Naftalio genties Vofsio sūnus Nachbis;
- 15 iš Gado genties Machio sūnus Geuelis.

16 Šitokie yra vardai vyrų, kuriuos Mozė išsiuntė šalies išžvalgyti. O Nūno sūnų Hošėja Mozė praminė Jošuva.

17 Juos išsiųsdamas Kanaano šalies išžvalgyti, Mozė jiems tarė: „Traukite čia per Negebą aukštyrą ir užlipkite į kalną“. 18 Apžiūrėkite šalį, kokia ji yra, ir tautą, kuri joje gyvena: ar ji stipri, ar silpna, ar ji negausi, ar gausi; 19 kokia yra šalis, kurioje ji gyvena: ar gera, ar bloga; kokie yra miestai, kuriuose ji gyvena: ar jie yra stovyklos, ar tvirtovės, 20 ir kokia yra žemė: ar riebi, ar liesa; ar joje yra medžių, ar ne. Būkite drąsūs ir parsineškite šalies vaisių!“ Tai buvo pirmųjų prinokusių vynuogių metas.

21 Taigi jie traukė aukštyrą ir išžvalgė šalį nuo Šino dykumos iki Rechobo, kur įeina į Chamatą⁴. 22 Jie traukė aukštyrą per Negebą ir atėjo į Chebroną, kur gyveno Achimanas, Šėšajas ir Talmajas, Anako palikuonys. Chebronas gi buvo įkurtas septyneriais metais anksčiau už Egiptą Šoaną. 23 Pasiėkę Eškolio⁵ slėnį, jie nusiplovė iš ten vynšakę su viena keke ir ją nešė dviese ant karties, taip pat granatų ir figų. 24 O tą vietą praminė Eškolio

1 Lit. štai

2 Šitoje vietoje pasigendama išleisto ar tyčia nutylėto sakinio, kaip: „Jei ji būtų prieštaravusi tėvui ar motinai“

3 T.y. izraelių ar gentių

4 Arba: arti Lebo-Chamato

5 Hbr. eškōl, „vynuogių keke“

slėniu dėl vynuogių kekės, kurią izraeliai buvo iš ten nusiplovę.

Zvalgų pranešimas

25 Keturioms dešimtims dienų praėjus, jie, išžvalgę šalį, sugrįžo.

26 Eidami jie atvyko pas Mozę, Aharoną ir visą izraelių bendruomenę, į Parano dykumą, į Kadešą, jiems ir visai bendruomenei padarė pranešimą ir jiems parodė šalies vaisių. 27 Jie jam pasakojo, tardami: „Mes nuvykome į šalį, į kurią mus pasiuntė. Ji tikrai plūsta pienu ir medum, ir šitie yra jos vaisiai. 28 Tačiau stipri yra ta šalyje gyvenanti tauta ir miestai sutvirtinti, labai dideli; be to, ten matėme Anako palikuonis. 29 Amalekiečiai gyvena Negebo šalyje; chitiečiai, jebusiečiai ir amoriečiai gyvena kalnyne, o kanaaniečiai gyvena prie jūros ir palei Jordaną“.

30 Kalebas nuramino tautą [sukylančią] prieš Mozę, ir tarė: „Turime traukti aukštyn ir ją užimti, nes tikrai ją nugalėsime!“

31 Bet vyrai, kurie buvo nuėję su juo, sakė: „Negalime traukti aukštyn prieš tą tautą, nes ji yra stipresnė už mus“. 32 Ir jie paleido tarp izraelių paskalą apie tą šalį, kurią jie buvo išžvalgę, tardami: „Šalis, kurią perėjome, norėdami ją išžvalgyti, yra šalis, kuri praryja savo gyventojus, ir visi žmonės, kuriuos joje matėme, yra augaloti vyrai. 33 Ten matėme milžinų [anakai yra milžinų kilmės]¹ ir sau atrodeime lyg žiogai ir tokie jiems atrodeime“.

33 Pr 6, 4

Žmonės ima kelti maištą

14 Tada visa bendruomenė ėmė garsiai šaukti, ir žmonės verkė tą naktį. 2 Visi izraeliai murmėjo prieš Mozę ir Aharoną, ir visa bendruomenė jiems tarė: „O kad būtų mirę Egipto šalyje ar mirę šitoje dykumoje! 3 Kodėl VIESPATIS nori mus įvesti į šią šalį, kad kristume nuo kalavijo? Mūsų žmonos ir vaikai taps grobiu. Ar nebūtų mums geriau sugrįžti į Egiptą?“ 4 Ir jie

pradėjo sakyti vienas kitam: „Pasiskirkime vadą ir grįžkime į Egiptą!“

5 Tada Mozė ir Aharonas parpuolė kniūpsti visos izraelių bendruomenės² akivaizdoje. 6 O Nūno sūnus Jošuva ir Jefunės sūnus Kalebas iš tų, kurie buvo išžvalgę šalį, sudraskė savo drabužius⁷ ir tarė visai izraelių bendruomenei: „Ta šalis, kurią perėjome, norėdami ją išžvalgyti, yra labai labai gera. 8 Jei VIESPATIS mus pamėgs, jis mus įves į šią šalį ir ją mums atiduos—šalį, plūstančią pienu ir medum. 9 Tik nekelkite maišto prieš VIESPATI! Taigi jūs nebijokite tos šalies žmonių, nes mes juos sukrimsime³. Nuo jų atstojo jų apgintis⁴, ir VIESPATIS yra su mumis. Nebijokite jų!“ 10 Bet, visai bendruomenei tariantis juos užmušti akmenimis, VIESPATIES skaisybė pasirodė susitikimo padangtėje visiems izraeliams.

9 Hbr 3, 16

VIESPATIS grasina sunaikinti Izraelį, bet Mozė jį užtaria

11 VIESPATIS tarė Mozei: „Kaip ilgai šitie žmonės drįs mane niekinti ir kaip ilgai jie netikės manim, nepaisydami visų ženklų, kuriuos esu padaręs jos⁵ tarpe? 12 Jai smogsiu maru ir atimsiu paveldėjimo teisę, o tavo padarysiu tauta, didesne ir galingesne už ją“.

13 Bet Mozė tarė VIESPAČIUI: „Tada egiptiečiai tai išgirs! Juk savo galia tu atvedei savo tautą iš jų⁶ tarpo. 14 Ir jie tai pasakys šitos šalies gyventojams. Tie girdėjo, kad tu pats, VIESPATIE, esi šitos tautos tarpe—tu, VIESPATIE, kuris, tavo debesiui esant viršum jų, pasirodai akim į akį ir pats debesies stulpe eini pirma jų dieną ir ugnies stulpe naktį. 15 Jei vienu smūgiu⁷ nužudysi šią tautą, tai tautos, kurios girdėjo žinią apie tave,

2 M + patb.: susirinkimo; -GT^J; plg. 7 skn.

3 Lit. jie bus mūsų duona

4 Lit. šešėlis

5 T.y. tautos

6 Lit. jo (t.y. Egipto)

7 Lit. tarsi viena vyra

tars: 16 „Kadangi VIESPATS negalėjo įvesti šitos tautos į šalį, kurią jiems buvo pažadėjęs su priesaika, jis juos išžudė¹ dykumoje“. 17 Taigi dabar, meldžiu, tepasirodo didelė VIESPATIES galia, kaip tu esi kalbėjęs, sakydamas: 18 „VIESPATS lėtas rūstintis ir maloningas; jis atleidžia kaltę ir maištą, tačiau nepalieka visiškai nenubaudęs: jis nubaudžia sūnus už tėvų kaltę, trečiąją ir ketvirtąją kartą“. 19 Atleisk, meldžiu, šitos tautos kaltę, kaip pritinka tavo malonės didybei ir kaip jau esi buvęs atlaidus šitai tautai nuo Egipto iki šiolei!“

20 VIESPATS tarė: „Atleidžiu, išklaudydamas tavo meldimą. 21 Tačiau kaip aš gyvas ir kaip VIESPATIES skaistybė turi pripildyti visą žemę, visi vyrai, kurie matė mano skaistybę ir mano ženklus, kuriuos dariau Egipte ir dykumoje, o vis dėlto jau dešimt kartų mane gundė ir neklausė mano balso, 23 tikrai neišvys šalies, kurią prisiekdamas pažadėjau jų tėvams; nė vienas iš tų, kurie mane paniekino, jos nepamatys. 24 Bet savo tarną Kalebą už tai, kad jis turėjo kitokią dvasią ir iš visos širdies² sekė manim, įvesiu į šalį, kur jis jau buvo nuvykęs, ir jo palikuonys ją užvaldys. 25 [Amalekiečiai ir kanaaniečiai gyvena slėniuose.] Rytojaus dieną apsigrėžę išsirenkite eiti į dykumą Raudonosios³ jūros linkui!“

26 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: 27 „Kaip ilgai turėsiu kęsti šitą pikta bendruomenę, kuri murma prieš mane? [Izraelių murmėjimą, kuriuo jie murma prieš mane, aš girdėjau.] 28 Jiems tark: „Kaip tikrai aš gyvas, sako VIESPATS, aš iš tiesų pasielgsiu su jumis taip, kaip jūs kalbėjote man į ausis. 29 Šitoje dykumoje kris jūsų lavonai, visi jūsų patikrintieji, visas jūsų skaičius, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni—[krisite] jūs, kurie murmėjote prieš mane.

30 Tikrai jūs neįeisite į šalį, kurioje jus įkurdinti aš [prisiekdamas] pakėliau ranką, išskyrus Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą. 31 O dėl jūsų mažutelių, apie kuriuos sakėte, kad jie tapsią grobiu, juos įvesiu, ir jie užvaldys⁴ šalį, kurią paniekinote, 32 bet jūsų pačių lavonai kris šitoje dykumoje. 33 Jūsų sūnūs bus piemenys dykumoje keturiasdešimt metų ir turės kentėti už jūsų neištikimybę⁵, iki paskutinis jūsų lavonas atsiguils dykumoje. 34 Pagal skaičių dienų, keturiasdešimt dienų, kuriomis žvalgėte šalį, keturiasdešimt metų—po metus už kiekvieną dieną—turėsite kentėti už savo kaltę ir patirti mano priešystę“. 35 Aš, VIESPATS, kalbėjau; tikrai aš tai įvykdysiu visai šitai piktai bendruomenei, kuri susibūrė prieš mane. Šitoje dykumoje jiems ateis galas, ir ten jie išmirs“.

36 O vyrai, kuriuos Mozė buvo išsiuntęs šalies išžvalgyti ir kurie sugrįžę nuteikė visą bendruomenę murmėti prieš jį, skleisdami pikta paskalbą apie šalį,— 37 tie vyrai, kurie buvo paskleidę pikta paskalbą apie šalį, mirė nuo [staigaus] smūgio VIESPATIES akivaizdoje. 38 Tik Nūno sūnus Jošuva ir Jefunės sūnus Kalebas išliko gyvi iš tų vyrų, kurie ėjo šalies išžvalgyti.

18 Iš 20, 5–6; 34, 6–7; Dt 5, 9–10; 7, 9–10 13–19 Iš 32, 11–14 21–23 Hbr 3, 18 24 Jos 14, 9–12 29 Hbr 3, 17 33 Apd 7, 36

Nesėkmingas bandymas įveikti priešą

39 Mozei persakius šituos žodžius visiems izraeliams, žmonės labai nuliūdo. 40 Anksti atsikėlė [kita] rytą, jie norėjo lipti į kalnagūbrį, sakydami: „Mes esame pasiruošę ir norime traukti aukštyn į vietą, apie kurią VIESPATS kalbėjo, nes nusidėjome“. 41 Bet Mozė tarė: „Kodėl gi jūs norite sulaužyti VIESPATIES įsakymą? Tai jums nepavyks. 42 Netraukite aukštyn, nes VIESPATS nebus tarp jūsų! Jūs būsite savo priešų sumušti, 43 nes amalekiečiai ir kanaaniečiai ten jums pasipriešins ir jūs krisite nuo kalavijo. Kadangi nusigrėžėte nuo VIESPATIES,

1 G: išsklaide

2 Lit. pilnai

3 Lit. Nendrių. Šitame kontekste minima jūra yra Akabos įlanka.

4 G; M: pažins

5 Lit. paleistuvystė

VIESPATS nebus su jumis“. 44 Tačiau jie, per daug išsidrąsinę, traukė aukštyn į kalnagūbrį, nors VIESPATIES sandoros skrynias ir Moze nepajudėjo iš stovyklos vidaus. 45 Tada amalekiečiai ir kanaaniečiai, gyvenantys tame kalnyne, nusileidę juos sumušė ir išsklaidė [nusivydami] iki pat Chormos.

PAPILDOMI NUOSTATAI APIE AUKAS IR KITUS DALYKUS (15,1-14)

Tinkamas būdas aukoti javienių ir
liejamąsias aukas

15 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 2 „Kalbėk izraeliams, jiems tark: „Kai įeisite į šalį, kurioje apsigyvensite, kurią aš jums duodu, 3 ir aukosite VIESPACIUI ugnies auką, deginamąją ar pjaunamąją galvijų ar mažųjų gyvulių auką apžadui ištesėti, ar laisva valia, ar savo švenčių proga, norėdami paruošti raminantį kvapą VIESPACIUI. 4 tai tas, kuris aukos savo auką VIESPACIUI, turi aukoti [ir] javienių auką: dešimtadalį [efos] smulkių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino aliejaus. 5 Be to, tu turi paruošti ketvirtį hino vyno liejamajai aukai kaip priedą prie deginamosios ar pjaunamosios aukos kiekvienam žmogui.

6 Kita vertus, avinui tu turi paruošti kaip javienių auką du dešimtadalius [efos] smulkių miltų, sumaišytų su trečdaliu hino aliejaus. 7 O kaip liejamąją auką turi aukoti trečdali hino vyno—raminantį kvapą VIESPACIUI.

8 Kai paruoši galviją kaip deginamąją ar pjaunamąją auką apžadui ištesėti ar kaip bendrystės auką VIESPACIUI, 9 tai [tas, kuris aukos,] turi aukoti kaip priedą prie galvijų javienių auką: tris dešimtadalius smulkių miltų, sumaišytų su puse hino aliejaus. 10 O kaip liejamąją auką tu turi aukoti pusę hino vyno—raminančio kvapo ugnies auką VIESPACIUI.

11 Taip darytina aukojant kiekvieną bulių ar kiekvieną aviną, ar mažąją gyvulį, žiurkė ar ožiuką. 12 Kad ir koks būtų skaičius, kurį paruosite, taip jūs turite daryti kiekvieno [gyvulio]

atveju—kiek tik jų būtų.

13 Kiekvienas vietinis turi tokiu būdu vykdyti šituos dalykus¹, aukodamas raminančio kvapo ugnies auką VIESPACIUI. 14 Kai ateivis apsigyvena pas jus ar kas ilgam² yra apsistojęs tarp jūsų ir nori paruošti raminančio kvapo ugnies auką VIESPACIUI, tai, kaip jūs darote, taip ir jis turi daryti. 15 3 Tas pats nuostatas galioja jums ir ateiviui, apsigyvenusiam pas jus⁴—amžinai galiojas nuostatas jūsų kartoms. Lygiai toks pat, kaip jūs, yra ateivis VIESPATIES akivaizdoje. 16 Tas pats įstatymas ir ta pati teisinė tvarka turi galioti jums ir ateiviui, apsigyvenusiam pas jus“.

16 Lev 24, 22

Pirmojo imaišo duoklė

17 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 18 „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „Įeję į šalį, į kurią aš jus vedu, 19 jūs, valgydami tos šalies duonos, turite atiduoti duoklę⁵ VIESPACIUI. 20 Savo pirmąjį imaišą turite atiduoti kaip duoklę pyrago pavidalu; ji turite atiduoti lygiai taip pat, kaip duoklę nuo klojimo. 21 Iš savo pirmojo imaišo turite atiduoti VIESPACIUI duoklę per savo kartas.

Nuostatai apie aukas už tyčią ir netyčią padarytas nuodėmes

22 Kai nusidėsite nežiniomis ir neįvykdysite visų šitų įsakymų, kuriuos VIESPATS yra kalbėjęs Mozei,—23 visa, ką VIESPATS yra jums įsakęs per Moze nuo tos dienos, kai VIESPATS įsakė, ir toliau per jūsų kartas,—24 tai, jei tai netyčia padaryta, bendruomenei nepastebėjus, visa bendruomenė turi paruošti vieną jauniklį bulių deginamajai aukai, kad ta būtų raminas kvapas VIESPACIUI, ir jai priklausančią javienių bei liejamąją auką, kaip reikalauja teisinė tvarka, ir

1 T.y. aukščiau minėtus aukojimus ar nuostatus
2 Lit. per jūsų kartas
3 M įtrp. dtgr.: Bendruomenė; ~SV
4 GS, plg. 16 skn.; ~M
5 Lit. iškelti pakėlimą

vieną ožį aukai už nuodėmę. ²⁵ Kunigas turi permaldauti už visą izraelių bendruomenę, ir jiems bus atleista, nes tai buvo neapsižiūrėjimas ir jie atnešė savo auką—ugnies auką VIESPACIUI ir auką už savo nuodėmę—VIESPATIES akivaizdon dėl savo neapsižiūrėjimo. ²⁶ Bus atleista visai izraelių bendruomenei ir ateiviui, apsigyvenusiam tarp jų, nes visai tautai tai atsitiko per neapsižiūrėjimą.

²⁷ Bet jei atskiras asmuo nusideda per neapsižiūrėjimą, tai jis turi aukoti metinę ožką kaip auką už nuodėmę. ²⁸ O kunigas turi permaldauti VIESPATIES akivaizdoje už asmenį, kuris nusikalsta¹ nežiniomis, per neapsižiūrėjimą, atlikdamas permaldavimo apeigas už jį, ir jam bus atleista. ²⁹ Jums, vietiniam tarp izraelių ir ateiviui, galioja tas pats įstatymas—tam, kuris nusideda per neapsižiūrėjimą. ³⁰ Bet tas asmuo, kuris pasielgia apgalvotai², ar jis būtų iš vietinių, ar ateivių, piktžodžiauja VIESPACIUI. Tas asmuo turi būti išnaikintas iš savo tautos, ³¹ nes jis paniekino VIESPATIES žodį ir sulaužė jo įsakymą. Tas asmuo būtinai turi būti sunaikintas. Jis atsakingas už savo kaltę“.

27–28 Lev 4, 27–31

Bausmė už šabatos nešventimą

³² Būdami dykumoje, izraeliai užtiko vyrą, renkantį žagarus šabatos dieną. Tie, kurie užtiko jį renkant žagarus, jį atvedė pas Možę, Aharoną ir visą bendruomenę. ³⁴ Jie uždarė jį į kalėjimą, nes nebuvo nuspręsta, kas jam darytina. ³⁵ VIESPATS tarė Mozei: „Tas vyras turi būti nubaustas mirtim; visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis už stovyklos“. ³⁶ Tada visa bendruomenė jį išvedė už stovyklos ir užmušė akmenimis, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

Nuostatas apie kutus

³⁷ VIESPATS tarė Mozei: ³⁸ „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk, kad

jie per savo kartas pasidarytų kutą savo drabužių skvernuose ir prisiūtų prie skverno kuto violetinio purpuro virvelę. ³⁹ Tai turi tapti jums ženklų³. Pasižiūrėję į jį, prisiminsite visus VIESPATIES įsakymus ir juos vykdysite, ir nesivaikysite savo širdies ir akių [pageidimų], kuriems jūs paleistuviškai atsiduodate. ⁴⁰ Tai tam, kad atsimintumėte ir vykdytumėte visus mano įsakymus ir būtumėte šventi savo Dievui. ⁴¹ Aš, VIESPATS, esu jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jūsų Dievas. Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas“.

38 Dt 22, 12

Koracho, Datano ir Abiramo maištas

¹⁶ Levio sūnaus Kehato sūnaus Jįsharo sūnus Korachas ir Reūbeno sūnaus Palaus sūnaus⁴ Eliabo sūnūs Datanas bei Abiramas pasidarė įžūlus⁵. ² Jie sukilo prieš Možę su dviem šimtais penkiasdešimt izraelių vyrų, bendruomenės vadų, susirinkimo išrinktų, įžymių vyrų. ³ Jie susibūrė prieš Možę bei Aharoną ir jiems tarė: „Jūs savinatės per daug [galios], nes visa bendruomenė, jie visi yra šventi ir tarp jų yra VIESPATS. Tai kodėl keliatės viršum VIESPATIES bendruomenės?“ ⁴ Tai išgirdęs, Možė parpuolė kniūpsčias ⁵ ir kalbėjo Korachui bei visiems jo šalininkams, tardamas: „Rytoj VIESPATS paskelbs, kas yra jo ir kas šventas, ir leis jam prieiti prie savęs. Jis leis tam, kurį jis išsirinks, prieiti prie savęs. ⁶ Šitaip darykite: pasiimkite smilkytuvus, tu, Korache, ir visi tavo⁶ šalininkai. ⁷ Rytoj įdeikite į juos ugnies ir užberkite ant jų smilkalų VIESPATIES akivaizdoje! Tas vyras, kurį VIESPATS išsirinks, bus šventas. Jūs, leviai, savinatės per daug [galios]!“

⁸ Možė tarė Korachui: „Na, klausykite, leviai! ⁹ Ar dar jums per maža, kad Izraelio Dievas jus išskyrė iš Izraelio bendruomenės, jums leidamas

3 Rk.; M: kutu

4 Rk., plg. 26,5,8 MsSamG; M: ir Peleto sūnus Onas—reūbeniečiai

5 M: paėmė (vyrų?)

6 Rk.; M: jo

1 M įtrp. sekančio žodžio paaiškinimą: nuodėmė

2 Lit. su pakelta ranka

priartėti prie savęs, kad atliktumėte VIESPATIES tabernakulio tarnystę ir stovėtumėte bendruomenės akivaizdoje jai! patarnauti? ¹⁰ Jis leido priartėti tau ir visiems tavo broliams su tavim, o jūs dar siekiate ir kunigystės! ¹¹ Todėl tu ir visi tavo šalininkai yra tie, kurie buriasi prieš VIESPATĮ. Kas gi yra Aharonas, kad murmate prieš jį?“

¹² Mozė nusiuntė Datano ir Abiramo, Eliabo sūnų, pašaukti, bet jie atsakė: „Neisime! ¹³ Ar tau dar per maža, kad mus atvedei aukštyn iš šalies, plūstančios pienu ir medum, mūsų išmarinti dykumoje, kad dar turi mums viešpatauti? ¹⁴ Tikrai neįvedei mūsų į šalį, plūstančią pienu ir medum, ir nedavei mums paveldėti laukų ir vynuogynų! Ar nori apdumti² šitų vyrų akis? Neisime!“ ¹⁵ Mozė labai supyko ir tarė VIESPACIUI: „Neatsigręžk į jų auką! Aš nė vieno asilo nepaėmiau iš jų ir jų nė vieno nenuskriaudžiau“.

¹⁶ Mozė tarė Korachui: „Tu ir visi tavo šalininkai tegul rytoj pasirodo VIESPATIES akivaizdoje—tu, jie ir Aharonas! ¹⁷ Kiekvienas paimkite savo smilkytuvą ir užberkite ant jo smilkalų, ir kiekvienas prineškite VIESPATIES akivaizdoje savo smilkytuvą, du šimtus penkiasdešimt smilkytuvų; taip pat tu ir Aharonas—kiekvienas savo smilkytuvą“. ¹⁸ Taigi kiekvienas paėmė savo smilkytuvą, uždėjo ant jo ugnies, užbarstė ant jo smilkalų ir atsistojo prie susitikimo padangtės angos, taip pat Mozė ir Aharonas. ¹⁹ Korachas surinko prieš juos visą bendruomenę prie susitikimo padangtės angos. Tada VIESPATIES skaistybė pasirodė visai bendruomenei, ²⁰ ir VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ²¹ „Atsiskirkite nuo šitos bendruomenės! Aš noriu juos sunaikinti per vieną akimirka“. ²² Jie parpuolė kniūpti ir tarė: „O Dieve, visos žmonijos dvasių Dieve! Ar, vienam vyrui nusidėjus, supyksti ant visos bendruomenės?“ ²³ Bet VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁴ „Kalbėk

bendruomenei, tardamas: „Pasitraukite iš Koracho, Datano ir Abiramo“³ buveinės aplinkos!“

²⁵ Pakilęs Mozė ėjo pas Dataną ir Abiramą, ir Izraelio vyresnieji ėjo paskui jį. ²⁶ Ir jis kalbėjo bendruomenei, sakydamas: „Pasišalinkite, meldžiu, nuo šitų bedievių vyrų padangčių ir nieko nepalieskite, kas jiems priklauso, kad nebūtumėte nušluoti dėl visų jų nuodėmių!“ ²⁷ Taigi jie pasitraukė iš Koracho, Datano ir Abiramo⁴ aplinkos.

O Datanas ir Abiramas išėjo stovėjo prie savo padangčių angos su savo žmonomis, sūnumis ir mažais vaikais. ²⁸ Mozė tarė: „Iš to pažinsite, kad VIESPATS mane siuntė įvykdyti visus šituos veiksmus, kad aš ne pats iš savęs veikiu: ²⁹ jei šitie mirs, kaip miršta visi žmonės, ir juos ištiks visų žmonių likimas, tai VIESPATS nebus manęs siuntęs. ³⁰ Bet jei VIESPATS sukurs ką visiškai naują ir žemė, atvėrusi savo žiomenis, juos praris su viskuo, kas jiems priklauso, ir jie gyvi nužengs į šeolį, tai žinosite, kad šitie vyrai paniekino VIESPATĮ“.

³¹ Jam baigus kalbėti visus šituos žodžius, perskilo žemė, kuri buvo po jais. ³² Žemė atvėrė savo žiomenis ir juos prarijo su jų šeimynomis—visus žmones, kurie priklausė Korachui su visu [ju] turtu. ³³ Taip jie ir visi, kurie jiems priklausė, gyvi nugrimzdė į šeolį. Žemė uždengė juos, ir jie pradingo iš susirinkimo vidaus. ³⁴ O visi izraeliai, kurie stovėjo aplink juos, tiems šaukiant, bėgo, nes sakė: „Kitaip žemė ir mus praris!“

³⁵ Ugnis išėjo nuo VIESPATIES ir prarijo du šimtus penkiasdešimt vyrų, aukojančių smilkalus.

1 Jud 11

Maištininkų smilkytuvai perdirbami į apkaustą aukurui

1 Lit. jiems
2 Lit. išdurti

3 ~G
4 ~G

17 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, tardamas: ² „Sakyk 'Aharono sūnui Eleazarui, kunigui¹, kad jis pakeltų smilkytuvus iš degėsių, nes jie yra pasidarę šventi, ir išžarstyk ugnį toliau į šalis,—³ smilkytuvus tų, kurie nusidėjo, užmokėdami savo gyvybę. Juos turi perkalti į plokštes kaip apkaustą aukurui, nes jis juos atnešė VIEŠPATIES akivaizdon ir taip jie pasidarė šventi. Jie turi tapti ženklų izraeliams“. ⁴ Tada kunigas Eleazaras paėmė žalvarinius smilkytuvus, kuriuos sudegusieji buvo atnešę, ir juos perkalė į apkaustą aukurui ⁵ kaip išpėjimą izraeliams, kad jokiam nekunigui, kuris nepriklauso Aharono palikuonims, nevalia priartėti [ir] aukoti smilkalų VIEŠPATIES akivaizdoje, kad jam neatsitiktų kaip Korachui ir jo šalininkams,—kaip VIEŠPATS jam buvo kalbėjęs per Mozę.

Murmanti bendruomenė baudžiama maru

⁶ Bet rytojaus dieną visa izraelių bendruomenė murmėjo prieš Mozę ir Aharoną, sakydama: „Jūs nužudėte VIEŠPATIES žmones!“ ⁷ Bendruomenei susibūrus prieš Mozę bei Aharoną ir jiems² nusigrėžus į susitikimo padangtę, štai debesis ją apdengė ir pasirodė VIEŠPATIES skaislybė. ⁸ Mozei ir Aharonui atėjus į susitikimo padangtės priekį, ⁹ VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁰ „Išsikelkite iš šitos bendruomenės tarpo! Aš noriu juos sunaikinti per vieną akimirka“. Tada jie parpuolė kniūpstį, ¹¹ ir Mozę tarė Aharonui: „Paimk smilkytuvą, uždėk ant jo ugnies nuo aukuro viršaus, užberk smilkalų, skubiai [juos] nunešk pas bendruomenę ir permaldauk už juos, nes apmaudas jau yra išėjęs nuo VIEŠPATIES, prasidėjęs maras“. ¹² Tada Aharonas paėmė [savo smilkytuvą], kaip Možė buvo paliepęs, ir nubėgo į susirinkimo vidurį. Tikrai maras jau buvo prasidėjęs tautoje. Jis užbėrė

smilkalų ir permaldavo už tautą. ¹³ Jis stovėjo tarp mirusiųjų ir gyvųjų, ir maras liovėsi. ¹⁴ Mirusiųjų nuo maro buvo keturiolika tūkstančių septyni šimtai, bet tų, kurie buvo žuvę dėl Koracho. ¹⁵ Aharonas sugrįžo pas Mozę prie susitikimo padangtės angos, kai³ maras buvo sustabdytas.

Aharono pražydusi lazda

¹⁶ VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁷ „Kalbėk izraeliams ir pasiimk iš jų po lazda [kiekvienai] protėvių šeimai—iš visų jų protėvių šeimų vadų dvylika lazdu. Kiekvieno vardą tu turi užrašyti ant jo lazdos. ¹⁸ Aharono vardą tu turi užrašyti ant Levio lazdos, nes viena lazda turi atstovauti [kiekvienai] jų protėvių šeimų galvai. ¹⁹ Paskui tu turi jas padėti susitikimo padangtėje ties Įstatymu, kur susitinku su jumis. ²⁰ Lazda vyro, kuri išsirinksiu, sužaliuos. Šitaip atsikratysiu izraelių murmėjimais, kuriais jie murma prieš jus“.

²¹ Možė tai persakė izraeliams, ir visi jų vadai jam įteikė dvylika lazdu, po lazda kiekvienam jų protėvių šeimų vadui, ir Aharono lazda buvo tarp jų lazdu. ²² Ir Možė padėjo lazdas VIEŠPATIES akivaizdoje, Įstatymo padangtėje. ²³ Kita dieną, Mozei įėjus į Įstatymo padangtę, pasirodė, kad Aharono lazda, atstovaujanti Levio namams, buvo sužaliavusi; ji buvo išleidusi pumpurus, pražydusi ir subrandinusi migdolų. ²⁴ Tada Možė išnešė visas lazdas iš VIEŠPATIES akivaizdos pas visus izraelius. Jie tai pamatė ir kiekvienas atsiėmė savo lazda.

²⁵ VIEŠPATS tarė Mozei: „Padėk atgal Aharono lazda ties Įstatymu, kad ji būtų saugoma kaip išpėjimas priešgyniams, ir padaryk galą jų murmėjimams prieš mane, kad jie neturėtų mirti“. ²⁶ Možė taip padarė; kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, taip jis padarė.

²⁷ Izraeliai tarė Mozei: „Štai mums prapultis! Mes žuvę, mes visi žuvę! ²⁸ Kiekvienas, kuris priartėja⁴ prie

1 Arba: kunigo Aharono sūnui Eleazarui

2 T.y. Mozei ir Aharonui

3 Arba: nes

4 M įtrp. dtgr.: kuris priartėja; ~GSV

VIEŠPATIES tabernakulio, turi mirti. Nejaugi turėsime visiškai pražūti?"

23-25 Hbr 9, 4

Kunigams pavesta rūpintis šventykla ir aukuro

18 VIEŠPATS tarė Aharonui: „Tu, tavo sūnūs ir tavo protėvio šeima su tavim turite būti atsakingi¹ už šventyklą. Tu ir tavo sūnūs su tavim turi būti atsakingi už savo kunigystę. ² Bet leisk priartėti ir savo broliams, Levio genčiai, tavo protėvio padermei, kad jie prisijungtų prie tavęs ir tau patarnautų, tau ir tavo sūnūs su tavim esant ties Įstatymo padangte. ³ Jie turi eiti pareigas tau ir visai padangtei. Tik jiems nevalia priartėti prie šventyklos baldų ir aukuro, kad nei jie, nei jūs neturėtumėte mirti. ⁴ Jie turi prisijungti prie tavęs ir atlikti susitikimo padangtės pareigas, visą šventyklos aptarnavimą. Neleviui draudžiama priartėti prie jūsų. ⁵ Jūs turite atlikti šventyklos ir aukuro pareigas, kad nebeužteitų įpykis ant izraelių. ⁶ Štai aš pats paėmiau jūsų brolius levius iš izraelių tarpo jums kaip dovaną, kaip dovanotus VIEŠPACIUI, kad jie aptarnautų susitikimo padangte. ⁷ O tu ir tavo sūnūs su tavim turite eiti savo kunigystės pareigas, susijusias su visomis apeigomis prie aukuro ir su tuo, kas yra už užuolaidos, ir [ten] atlikti tarnystę. Kaip dovaną jums duodu kunigystę, ir nekunigas, kuris paritės, turi būti baudžiamas mirtim“.

Duoklė kunigams

8 VIEŠPATS tarė Aharonui: „Štai aš pats tau duodu, kas iš man teikiamų duoklių reikia išsaugoti^{2,3}, tai yra visas izraelių šventas dovanas. Tau aš jas duodu į dalykus ir tavo sūnūs į amžiną dalį. ⁹ Iš švenčiausių dovanų, išsaugotų nuo ugnies, tai turi tau priklausyti: kiekviena jų dovaną, būtent: kiekviena jų javienių auka, kiekviena jų auka už nuodėmę ir kiekviena jų atsisteisimo auka, kurią jie aukoa kaip pakaitalą. Ji turi būti

švenčiausia⁴ tau ir tavo sūnūs. **10** Švenčiausioje vietoje tu turi ją valgyti; kiekvienas vyriškis gali jos valgyti. Tu turi ją laikyti šventa.

11 Tai irgi tau priklauso: kas atidedama iš jų dovanų⁵, būtent visos izraelių mosuojamosios⁶ atnašos. Tau ir tavo sūnūs bei dukterims aš jas duodu į amžiną dalį. Kiekvienas, kuris yra tyras⁷ tavo šeimoje, gali tai valgyti.

12 Kas tik geriausia iš aliejaus ir kas tik geriausia iš vyno bei javų, jų pirmonės, kurias jie duoda VIEŠPACIUI, tau duodu. **13** Pirmieji vaisiai iš viso, kas užaugs jų šalyje, kuriuos jie atneš VIEŠPACIUI, turi tau priklausyti. Kiekvienas, kuris yra tyras tavo šeimoje, gali jų valgyti.

14 Visa, kas pašvęsta⁸ Izraelyje, turi tau priklausyti.

15 Kiekvienas, kuris praveria⁹ kokio nors kūno, žmogaus ar gyvulio, iščias, kurį jie aukoja VIEŠPACIUI, turi tau priklausyti. Tik tu būtinai turi leisti išpirkti žmonių pirmagimį. Taip pat netyrų gyvulių pirmėdį tu turi leisti išpirkti. **16** O dėl ano¹⁰ išpirkimo, tu turi leisti išpirkti mėnesio amžiaus ir vyresnį¹¹ už nustatytą penkių šekelių 'sidabro kainą'¹², imant vienetu šventyklos šekelį, kurį sudaro dvidešimt gerų. **17** Tačiau tu neturi leisti išpirkti karvės pirmėdžio ar avies pirmėdžio, ar ožkos pirmėdžio: jie yra šventi. Jų kraują tu turi iššlakstyti į aukurą ir jų taukus dūmais paleisti kaip raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPACIUI. **18** O jų mėsa turi tau priklausyti. Lygiai kaip ir mosuojamosios¹³ dovanos krūtinė ir kaip dešinioji šlaunis, ji turi tau priklausyti.

4 Arba: kaip švenčiausia turi priklausyti

5 Rk., plg. 29 skn.; M: dovanos

6 Arba: ypatingos

7 T.y. nesuteptas ritualiniu požiūriu

8 T.y. visiškai ir neatperkamai skirta Dievui

9 Lit. pralaužia (t.y. gimsta pirmas)

10 T.y. žmonių pirmagimio

11 Lit. nuo mėnesio amžiaus

12 Lit. sidabra

13 Arba: ypatingos

1 Lit. užsidėti kaltę (t.y. galimybę nusikalsti)

2 T.y. palikti, nesudeginus ant aukuro

3 Arba: pavedu man teikiamų duoklių priežiūrą

19 Visas duokles iš šventųjų dovanų, kurias izraeliai atideda VIESPACIUI, duodu tau ir tavo sūnams bei dukterims su tavim į amžiną dalį. Tai yra amžinai galiojanti druskos sandora VIESPATIES akivaizdoje tau ir tavo palikuonims su tavim“.

20 VIESPATS tarė Aharonui: „Jų šalyje neturėsi veldinio ir neturėsi dalies tarp jų: aš esu tavo dalis ir tavo veldinys tarp izraelių.“

14 Lev 27, 28

Duoklė leviams

21 O leviams štai duodu paveldėti kiekvieną dešimtinę Izraelyje kaip atlygi už jų tarnystę, nes jie yra tie, kurie atlieka susitikimo padangtės tarnystę.

22 Gi izraeliams toliau nebeleidžiama priartėti prie susitikimo padangtės: tuo jie užsitrauktų mirtiną nuodėmę.

23 Verčiau pats levis turi atlikti susitikimo padangtės tarnystę; jie turi prisiimti atsakomybę¹ kaip amžinai galiojanti įpareigojima [visoms] jūsų kartoms. Bet tarp izraelių jiems neleidžiama įsigyti veldinio, ²⁴ nes perleidžiu leviams kaip veldinį dešimtinę, kurią jie atideda VIESPACIUI kaip duoklę. Todėl pasakiau apie juos: tarp izraelių jiems neleidžiama įsigyti veldinio“.

21 Lev 27, 30–33; Dt 14, 22–29

Levių duoklė kunigams

25 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ²⁶ „Kalbėk leviams, jiems tark: „Kai gaunate iš izraelių dešimtinę, kurią jums perleidau iš jų kaip jūsų veldinį, turite atidėti iš jos duoklę VIESPACIUI: dešimtinę iš dešimtinės. ²⁷ Ir jūsų duoklė turi būti jums palaikyta lygiaverte su javais iš klijimo ir apstu [vyno] iš spaustuvo. ²⁸ Taip ir jūs² turite atidėti duoklę VIESPACIUI iš visų jūsų dešimtinių, kurias gaunate iš izraelių, ir iš jų VIESPACIUI skirtą dešimtinę duoti kunigui Aharonui. ²⁹ Iš visų jums tenkančių dovanų turite

atidėti³ duoklę VIESPACIUI: iš viso, kas jų geriausia, kaip iš jų duotiną jų šventą dalį“.

30 Tu turi jiems tarti: „Jums atidėjus iš jų, kas jų geriausia, [kas lieka] turi būti palaikyta leviams, lygiai kaip klijimo derlius ir kaip spaustuvo išsunkos⁴. ³¹ Jūs galite tai valgyti bet kurioje vietoje, jūs ir jūsų šeimos⁵, nes tai yra jums atlyginimas už jūsų tarnystę susitikimo padangtėje. ³² Jūs dėl to⁶ neužsitrauksite kaltės, jei atidėsite iš jų, kas geriausia, ir nesutepsite izraelių šventųjų dovanų, ir [dėl to] neturėsite mirti“.

Ypatingo apvalomojo vandens paruošimas ir vartojimas

19 VIESPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: ² „Šitas yra įstatymo potvarkis, kurį VIESPATS išleido, tardamas: „Kalbėk izraeliams, kad jie tau atvestų žalą, nepeiktiną, beydę telyčią, ant kurios dar nebuvo uždėtas jungas. ³ Ją tu turi⁷ perduoti kunigui Eleazarui, kad jis ją išvestų už stovyklos ir papjautų jo akivaizdoje.

⁴ Kunigas Eleazaras turi pavilgyti į jos kraują savo pirštą ir septynis kartus pašlakstyti jos kraują link susitikimo padangtės priekio. ⁵ Telyčią tūri sudeginti jo akyse; turi sudeginti jos oda, mėsa ir kraują drauge su jos skrandžio turiniu. ⁶ Paskui kunigas turi paimti kedro medžio, izopo⁸ ir karmino giją ir [juos] įmesti į laužą, kur dega telyčia.

⁷ Kunigas turi išsiskalbti drabužius ir nusiplauti kūną vandeniu; paskui jis turi įeiti į stovyklą. Tačiau kunigas pasiliks suteptas iki vakaro. ⁸ Taip pat tas, kuris bus ją sudeginęs, turi išsiskalbti drabužius⁹ ir nusiplauti kūną vandeniu, tačiau jis liks suteptas iki

3 M įtarp.: visą; ~ kkr. Mss GT^{JV}

4 T.y. turi būti jiems pripažinta nuosavybė, lygiai taip pat, kaip ir visiems kitiems izraeliams klijimo ir spaustuvo naša, jiems atidavus iš jos dešimtinę

5 Kl. Mss GSVSam; M: šeima

6 T.y. dėl to, kad valgysite savo dešimtinę

7 GV; M: turite

8 Arba: mairūno

9 M + vandeniu; ~ kl. Mss GSV

1 Lit. savo kaltę (t.y. galimybę nusikalsti)

2 T.y. kaip ir kiti izraeliai, kurie duoda javų ir vyno dešimtinę

vakaro. ⁹ Vėliau nesuteptas vyras turi sumesti telyčios pelenus ir [juos] padėti už stovyklos tyroje vietoje, kad jie būtų išsaugoti izraelių bendruomenei, [panaudoti] vandeniui [nuo] netyrumo [apsivalyti]. Ji¹ yra auka už nuodėmę.

¹⁰ Tas, kuris sumės telyčios pelenus, turi išsiskalbti drabužius, tačiau jis pasiliks suteptas iki vakaro. Tai turi būti izraeliams ir ateiviui, apsigyvenusiame tarp jų, amžinai galiojantis nuostatas.

¹¹ Kas palies kokio nors žmogaus lavoną, bus septynias dienas suteptas.

¹² Jis turi juo² apsivalyti nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną, ir tada bus tyras; bet jei nebus apsivalęs nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną, nebus tyras.

¹³ Kiekvienas, kuris paliečia negyvėlį, mirusio žmogaus lavoną, ir neapsivalo nuo nuodėmės, sutepa VIESPATIES tabernakulį. Tas asmuo turi būti išnaikintas iš Izraelio. Kadangi apvalomuoju vandeniu jis nebuvo apšlakstytas, lieka netyras; jo netyrumas tebėra su juo.

¹⁴ Šitoks yra įstatymas, kai žmogus miršta padangtėje: kiekvienas, kuris įeina į padangtę, ir kiekvienas, kuris yra padangtėje, lieka suteptas septynias dienas, ¹⁵ ir kiekvienas atviras indas, ant kurio nėra pririšto dangčio, pasidaro suteptas. ¹⁶ Taip pat kiekvienas, kuris lauke palies kalaviją nudurtą ar mirusį, ar žmogaus kaulus, ar kapą, lieka septynias dienas suteptas.

¹⁷ Suteptajam turi paimti sudegintos apsivalymo aukos pelenų ir inde užpilti ant jų šviežio vandens. ¹⁸ Paskui nesuteptas vyras turi paimti izopo³, jį pamerkti į vandenį ir apšlakstyti padangtę, visus indus bei visus ten esančius asmenis ir tą, kuris bus palietęs kaulus ar užmuštą, ar mirusį, ar kapą.

¹⁹ Tyrasis turi apšlakstyti suteptą trečiąją ir septintąją dieną ir tuo jį apvalyti nuo nuodėmės septintąją dieną. Paskui šis⁴ turi išsiskalbti drabužius ir

nusiplauti vandeniu. Tokiu būdu vakare jis bus tyras.

²⁰ O vyras, kuris susitepa ir neapsivalo nuo nuodėmės,—tas asmuo turi būti išnaikintas iš bendruomenės, nes jis yra sutepęs VIESPATIES šventyklą. Apvalomojo vandens nebuvo užšlakstyta ant jo—jis netyras. ²¹ Tai turi jiems tapti amžinai galiojančiu nuostatu. Tas, kuris šlakstys apvalomąjį vandenį, turi išsiskalbti drabužius, o tas, kuris palies apvalomąjį vandenį, lieka suteptas iki vakaro. ²² Visa, ką suteptasis palies, pasidarys sutepta, ir asmuo, kuris [tai⁵] palies, bus suteptas iki vakaro“.

9 Hbr 9, 13

Vanduo iš uolos

20 Pirmąjį mėnesį izraeliai, visa bendruomenė, atvyko į Šino dykumą, ir tauta apsistojo Kadeše. Ten pasimirė Mirjama, ir ten ji buvo palaidota.

² Bendruomenė neturėjo vandens. Tad jie susirinko priešintis Mozei ir Aharonui. ³ Žmonės vaidijosi su Moze ir tarė: „O kad mes būtume žuvę, mūsų broliams žūstant VIESPATIES akiųvaizdoje!“ ⁴ Kodėl atvedėte VIESPATIES susirinkimą į šitą dykumą, kad mes čia mirtume su savo gyvuliais?

⁵ Kodėl mus atkėlėte iš Egipto, kad mus atvestumėte į šitą blogą vietą, kur negalima sėti ir kur nėra figmedžių, vynmedžių ir granatmedžių, nė vandens atsigerti?!”

⁶ Tada Mozė ir Aharonas pasitraukė nuo susirinkimo prie susitikimo padangtės angos ir parpuolė kniūpsti. Jiems pasirodė VIESPATIES skaistybė, ⁷ ir VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas:

⁸ „Paimk lazda ir surink bendruomenę, tu ir tavo brolis Aharonas, ir prabilkite į uolą jų akyse, ir ji išduos savo vandens. Ištekink jiems vandens iš uolos ir pagirdyk bendruomenę ir jų gyvulius.“ ⁹ Tada Mozė paėmė lazda iš VIESPATIES akiųvaizdos, kaip Jis jam buvo įsakęs.

1 T.y. telyčia
2 T.y. vandeniui
3 Arba: mairūno
4 T.y. apvalomasis

5 Arba: jį

10 Mozė ir Aharonas surinko susirinkimą ties uola, ir jis¹ jiems tarė: „Na, klausykite jūs, maištininkai! Bene galėsime iš šitos uolos jums ištekti vandens?“ 11 Pakėlęs ranką, Mozė du kartus sudavė į uolą savo lazda. Tada išsiliejo daug vandens, ir bendruomenė gėrė su savo gyvuliais.

12 Bet VIESPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Kadangi taip netikėjote manim, jog neparodėte izraeliams mano šventumo², todėl neišvesite šito susirinkimo į šalį, kurią jums priskyriau“. 13 Tie buvo vandenys Meribos³, kur izraeliai vaidijosi su VIESPACIU ir per kuriuos jis pasirodė šventas.

2-13 Iš 17, 1-7

NUO KADEŠO LIGI MOABO LYGUMŲ (20, 14-36, 13)

Edomiečiai neleidžia Izraeliui pereiti per jų šalį

14 Mozė išsiuntė pasiuntinius iš Kadešo pas Edomo karalių [su tokia žinia]: „Taip pasakė tavo brolis Izraelis: Tu žinai visas sunkenybes, kurios mus ištiko. 15 Mūsų protėviai nusileido į Egiptą ir ilgą laiką gyveno Egipte. O egiptiečiai blogai elgėsi su mumis [ir su mūsų protėviais]. 16 Mums šaukiantis į VIESPATĮ pagalbos, jis išgirdo mūsų balsą ir, pasiuntęs angelą, mus išvedė iš Egipto. Ir štai mes esame Kadeše, mieste prie tavo srities ribos. 17 Norėtume, meldžiamasis, pereiti per tavo šalį. Neisime per laukus ir vynuogynus ir negersime šulinių vandens. Eisime karaliaus keliu, nepasukdami nei į dešinę, nei į kairę, iki būsimės perėję per tavo sritį“. 18 Bet Edomas jam atsakė: „Tau neleidžiama pereiti per mane; kitaip pasitiksime tave su kalaviju“. 19 Izraeliai jam sakė: „Vieškeliu norime traukti aukštyn, ir jei aš ir mano bandos gersime tavo vandens, tai sumokėsiu už jį. Aš tik noriu pereiti pėsčias—nieko kita“. 20 Bet jis atsakė: „Tau nevalia

pereiti!“ Ir Edomas ištraukė prieš jį su gausia ir stipriai ginkluota kariuomene. 21 Kadangi Edomas atsisakė leisti Izraeliui pereiti per jo sritį, Izraelis pasuko šalim nuo jo.

Aharonas mirė

22 Sukilę eiti iš Kadešo, izraeliai, visa bendruomenė, atvyko prie Horo kalno. 23 VIESPATS tarė Mozei [ir Aharonui Horo priekalnyje, prie edomiečių šalies ribos: 24 „Aharonas [dabar jau] turi išeiti⁴ pas savo tėvo gimines⁵, nes jam neleista įeiti į šalį, kurią priskyriau izraeliams, kadangi priešinosi mano įsakymui dėl Meribos vandenių“]. 25 „Paimk Aharoną ir jo sūnų Eleazarą ir juos užvesk ant Horo kalno. 26 Nuvilk Aharonui jo drabužius ir jais apvilsk jo sūnų Eleazarą, nes Aharonas išeis⁶, tai yra ten pasimirs“. 27 Mozė padarė, kaip VIESPATS buvo įsakęs. Jie užlipo į Horo kalną visos bendruomenės akyse. 28 Mozė nuvilko Aharonui jo drabužius ir jais apvilko jo sūnų Eleazarą. Ir Aharonas ten⁷ mirė, kalno viršūnėje. Paskui Mozė ir Eleazaras nulipo nuo kalno. 29 Visi bendruomenės nariai, patyrę, kad Aharonas miręs, apraudojo Aharoną trisdešimt dienų—visi Izraelio namai.

28 Iš 29, 29 28 Sk 33, 38; Dt 10, 6

Pergalė prie Chormos

21 Kanaaniečiai [Arado karalius], gyvenantys Negebe, išgirdę, kad Izraelis atitraukia Atarimo keliu, susikovė su Izraeliu ir paėmė kai kuriuos iš jų į nelaisvę. 2 Tada Izraelis davė VIESPACIUI įžadą, sakydamas: „Jei tikrai atiduosi šią tautą į mano ranką, tai visiškai sunaikinsiu jų miestus“. 3 VIESPATS išklausė Izraelio meldimą ir atidavė kanaaniečius. Jis⁸ sunaikino juos ir jų miestus ir praminė tą vietą Chorma⁹.

4 Lit. būti surinktas

5 T.y. pasimirti

6 Lit. bus surinktas (t.y. sujungtas su savo mirusiais tėvais)

7 ~G

8 T.y. Izraelis

9 Lit. Sunaikinimu

1 T.y. Mozė

2 T.y. neleidote pilnai pasireikšti VIESPATIES prakilniai galybei ir garbei

3 Lit. Vaido

1 Sk 33, 40

Žalvarinė gyvatė

4 Jie sukilo eiti nuo Horo kalno Nendrių jūros linkui, norėdami apeiti Edomo šalį. Bet pakeliui tauta pasidarė nekantri. 5 Tauta kalbėjo prieš Dievą ir prieš Mozę: „Kodėl jūs mus atkėlėte iš Egipto, kad mirtume dykumoje? Nes nėra nei duonos, nei vandens, ir mums įgriso tas menkavertis maistas“. 6 Tada VIESPATS pasiuntė nuodingų¹ gyvačių tarp žmonių. Jos gėlė žmones, ir daug Izraelio žmonių išmirė. 7 Žmonės atėjo pas Mozę ir tarė: „Nusidėjome, nes kalbėjome prieš VIESPATĮ ir tave. Užtark pas VIESPATĮ, kad jis pašalintų nuo mūsų gyvates!“ Tad Mozę meldėsi už tautą. 8 Ir VIESPATS tarė Mozei: „Pasidirbk gyvatę² ir ją pakabink ant karties! Kiekvienas igeltasis, pažvelgęs į ją, išliks gyvas“. 9 Taigi Mozę pasidirbo žalvarinę gyvatę ir ją pakabino ant karties. Jei gyvatė ką igėlė ir tas pažvelgė į žalvarinę gyvatę, jis išliko gyvas.

4 Dt 2, 1 5-6 1 Kor 10, 9 9 2 Kar 18, 4; Jn 3, 14

Kelionė nuo Horo kalno ligi Moabo lygumų

10 Iškeliaavę izraeliai stovyklavo Obote. 11 Iškeliaavę iš Oboto, jie stovyklavo Ije- Abarime, dykumoje, esančioje ties Moabu saulėtekio pusėje. 12 Iš ten iškeliaavę, jie stovyklavo Zeredo upelio slėnyje. 13 Iš ten iškeliaavę, jie stovyklavo anapus Arnono, kuris teka dykumoje, kuris išteka³ iš Amorietčių srities, nes Arnonas yra Moabo riba, tarp Moabo ir Amorietčių. 14 Todėl sakoma „VIESPATIES karų“ knygoje:

„...⁴ Vaheba Sufoje
ir Arnono tarpeklius,
15 ir tarpeklių slaita,

kuris nusitęsia ligi Aro gyvenvietės ir prisišlieja prie Moabo ribos“.

16 Iš ten [jie traukė toliau] į Beerą⁵. Tai šulinys, apie kurį VIESPATS pasakė Mozei: „Surink žmones, kad jiems duotiau vandens!“

17 Tąsyk Izraelis giedojo šitą giesmę:
„Patvink, šulinij!

Užgiedokite jam!
18 Šuliniui, kurį iškasė
kunigaikščiai,
kurį išrausė tautos
kilmingieji
skeptru, savo lazdomis!“

Iš dykumos [jieėjo toliau] į Mataną. 19 iš Matano į Nachalielį, iš Nachalielio į Bamotą 20 ir iš Bamoto į slėnį, esantį Moabo plokščiakalnyje, prie Pisgos viršūnės, kuri apžvelgia Ješimoną⁶.

Izraelis nugali amorietčių karalių Sichoną

21 Izraelis⁷ siuntė pasiuntinius pas amorietčių karalių Sichoną su tokia žinia: 22 „Noriu pereiti per tavo šalį. Nepasuksime nei į laukus, nei į vynuogynus, negersime vandens iš šulinio. Eisime karaliaus keliu, iki busime perėję tavo sritį“. 23 Bet Sichonas neleido Izraeliui pereiti per savo sritį. Sichonas sutelkė visą savo kariuomenę ir išžygiavo prieš Izraelį į dykumą. Jis atžygiavo į Jahašą ir kariavo su Izraeliu. 24 O Izraelis jį sumušė kalavijo ašmenimis ir paėmė jo šalį nuo Arnono iki Jaboko, ligi Amonietčių [, nes Jazeris⁸ buvo Amonietčių riba]. 25 Taigi Izraelis paėmė visus šituos miestus, ir Izraelis išikūrė visuose amorietčių miestuose, Chešbone ir visuose jo kaimuose. 26 Mat Chešbonas buvo amorietčių karaliaus Sichono sostinė⁹. Tas buvo kariavęs su anksčiau buvusiu Moabo

1 Lit. sarafinių (= sparnuotų? arba: ugningų, t.y. tokių, kurių igėlimas sukelia mirtiną uždegimą)
2 Lit. sarafą
3 Arba: kuri išeina
4 Turbūt išleisti tokie žodžiai, kaip: Mes paėmėme

5 Lit. Šulinį
6 T.y. Jordano tyrilaukių į šiaurę nuo Mirties jūros
7 G: Mozę; plg. 20,14.
8 G; M: Azas
9 Lit. miestas

karalium ir paėmęs iš jo valdžios visą jo šalį ligi Arnono. 27 Todėl sako eilininkai:

- „Ateikite į Chešboną! Tebūnie jis atstatytas, tebūnie sutvirtintas Sichono miestas! 28 Nes ugnis buvo išėjusi iš Chešbono, liepsna iš Sichono buveinės; ji buvo suėdusi Moabo Arą¹, surijusi Arnono aukštumas. 29 Vargas tau, Moabe! Tu pradžiai, Kemošo tauta! Jis² padarė savo sūnus pabėgėlius ir savo dukteris amoriečių karaliaus Sichono belaisvėmis. 30 Mes juos³ apšaudėme nuo⁴ Chešbono ligi Dibono ir sukėlėme gaisrą⁵ ligi Medebos⁶“.

31 Taip Izraelis įsikūrė amoriečių šalyje.

32 Mozė pasiuntė išžvalgyti Jazerio; jie paėmė jo kaimus ir išvarė ten esančius amoriečius.

28-29 Jer 48, 45-46

Izraelis sumušė Bašano karalių Oga

33 Paskui jie pasisuko ir traukė aukštyn Bašano linkui. O Bašano karalius Ogas išėjo prieš juos su visa savo kariuomene ir kovą prie Edrejo.

34 Tada VIESPATS tarė Mozei: „Nebijok jo, nes jį atidaviau į tavo ranką su visa jo kariuomene ir jo šalim. Tu gali pasielgti su juo, kaip pasielgti su amoriečių karalium Sichonu, kuris gyveno Chešbone“. 35 Jie taip sumušė jį, jo sūnus ir visą jo kariuomenę, jog jam nebeišliko nė ištrūkėlio, ir užėmė jo šalį.

BILEAMAS IR JO PRANAŠYSTĖS
(22, 1-24, 25)

1 Arba rk.: miestus

2 T.y. Kemošas

3 T.y. moabiečius

4 G

5 SamG

6 Rk.: M: žuvo Chešbonas ligi Dibono, ir nusiaubėme ligi Nofacho, kuris [nusitęsija] ligi Medebos

Balakas nori papirkti Bileamą, kad tas prakeiktų Izraelį

22 Išskeliauė izraeliai stovyklavo Moabo stepėse anapus Jordano ties Jerichu.

2 Šiporo sūnus Balakas matė visa, ką Izraelis buvo padaręs amoriečiams.

3 Moabas labai bijojo tos tautos, nes ji buvo gausi, ir Moabą apėmė siaubas dėl izraelių. 4 Tada Moabas tarė Midjano vyresniesiems: „Dabar ta minia nulaižys visas mūsų apylinkes, kaip bulius nulaižo lauko žalumynus“. Šiporo sūnus Balakas tuo metu buvo Moabo karalius.

5 Jis siuntė pasiuntinius pas Beoro sūnų Bileamą į prie Eufrato⁷ esantį Petorą, į jo gimtąją⁸ šalį, jo pasikviesti ir jam sakyti: „Štai tauta, išėjusi iš Egipto, apdengė šalies paviršių, ir ji apsigyveno ties manim. 6 Taigi dabar ateik, meldžiu, prakeik man šitą tautą, nes ji [skaičiumi] galingesnė už mane. Gal tada galėsiu ją sumušti ir išvartyti iš šalies, nes žinau, kad tas, kurį tu laimini, yra palaimintas ir tas, kurį prakeiki, yra prakeiktas“.

5 2 Pet 2, 15-16; Jud 11

Bileamas atsisako, bet Dievas priverčia jį eiti

7 Moabo vyresnieji ir Midjano vyresnieji, pasiėmę užmokestį už žyniavimą, išvyko ir, atėję pas Bileamą, jam iškalbėjo Balako žodžius. 8 O jis jiems tarė: „Pernakvokite čia šlapakt, ir aš jums atsakysiu, kaip man VIESPATS nurodys“. Taigi Moabo kunigaikščiai pasiliko pas Bileamą. 9 Dievas atėjo pas Bileamą ir tarė: „Kas yra šitie vyrai pas tave?“ 10 Bileamas atsakė Dievui: „Šiporo sūnus Balakas, Moabo karalius, [juos] atsiuntė [su žinia]: 11 „Štai tauta, išėjusi iš Egipto, apdengia šalies paviršių. Taigi dabar ateik ir prakeik man ją. Gal tada galėsiu ją nukariauti ir išvartyti“. 12 Dievas tarė Bileamui: „Tau nevalia eiti su jais nei prakeikti tos tautos, nes ji palaiminta!“ 13 Bileamas, rytą atsikėlęs, tarė Balako

7 Lit. Upės

8 Lit. tautiečių; arba: amaviečių; kkr. MasSamSV: Amono

kunigaikščiams: „Eikite į savo šalį, nes VIESPATS man uždraudė eiti su jumis“.

¹⁴ Atsikėlę Moabo kunigaikščiai parvyko pas Balaką ir tarė: „Bileamas atsisakė eiti su mumis“.

¹⁵ Paskui Balakas dar kartą siuntė daugiau kunigaikščių ir garbingesnių už šituos. ¹⁶ Atvykę pas Bileamą, jie jam tarė: „Taip pasakė Šiporo sūnus Balakas: „Nedelsk, meldžiu, ateiti pas mane, ¹⁷ nes tikrai tau gausiai atlyginsiu ir, ko tik iš manęs reikalaus, įvykdysiu! Taigi ateik, meldžiu, prakeik man šitą tautą!““

¹⁸ Bileamas atsakydamas tarė Balako tarnams: „Jei Balakas man duotų sidabro ir aukso, kiek tik telpa jo namuose, negalėčiau, atlikdamas mažą ar didelį dalyką, sulaužyti VIESPATIES, mano Dievo, paliepimo. ¹⁹ O dabar pasilikite čia, meldžiu, ir jūs¹ šią naktį, kad patirčiau, ką dar VIESPATS nori man pasakyti“.

²⁰ Atėjęs naktį pas Bileamą, VIESPATS jam tarė: „Jei šitie vyrai yra atėję tavęs pasikviesti, tai kelkis, eik su jais, tačiau daryk tik tai, ką tau pasakysiu!“

²¹ Taigi Bileamas, rytą atsikėlęs, pabalnojo savo asilę ir leidosi į kelionę su Moabo kunigaikščiais.

Bileamas ir jo asilė, kuri prašneko

²² Tačiau VIESPATIES rūstybė užsidedę dėl to, kad jis vyko, ir VIESPATIES angelas atsistojo ant kelio jam pasipriešinti, kai tas buvo bejojęs ant savo asilės, lydimas savo abiejų vaikinų. ²³ Asilė pamatė VIESPATIES angelą, atsistojusį ant kelio ir laikantį rankoje iš makšties ištrauktą kalaviją. Asilė, pasukusi iš kelio, ėjo lauku. Tada Bileamas sudavė asilei, norėdamas ją pasukti į kelią. ²⁴ Paskui VIESPATIES angelas atsistojo ant siauro tako tarp vynuogynų su akmensiene abiejose pusėse. ²⁵ Asilė, pamačiusi VIESPATIES angelą, prisispaudė prie sienos ir primygo Bileamo koją prie sienos. Tada jis vėl jai sudavė. ²⁶ Paskui VIESPATIES angelas, vėl paejęs į priekį, atsistojo siauroje vietoje, kur nebuvo kelio pasukti nei į dešinę, nei

į kairę. ²⁷ Asilė, pamačiusi VIESPATIES angelą, atsigulė po Bileamu. Tada užsidedę Bileamo rūstybė, ir jis mušė asilę lazda. ²⁸ Bet VIESPATS atvėrė asilės nasrus, ir ji prašneko į Bileamą: „Ką tau padariau, kad jau tris kartus mane mušei?“

²⁹ Bileamas atsakė asilei: „Todėl, kad man išdykavai! Jei tik būčiau turėjęs rankoje kalaviją, iš karto būčiau tave nudobęs!“

³⁰ Bet asilė atsakė Bileamui: „Argi aš ne tavo asilė, ant kurios tu įdaviai per savo gyvenimą iki šios dienos? Argi tikrai buvau įpratusi taip elgtis su tavim?“ Jis atsakė: „Ne“.

³¹ Tada VIESPATS atidengė Bileamo akis, ir jis pamatė VIESPATIES angelą, atsistojusį kelyje ir laikantį rankoje iš makšties ištrauktą kalaviją. Jis nusilenkė ir parpuolė kniūpsčia.

³² VIESPATIES angelas jam tarė: „Kodėl jau tris kartus mušei savo asilę? Štai aš pats išėjau tau pasipriešinti, nes tavo² kelias be atodairos³ eina prieš mane. ³³ Asilė mane matė ir jau tris kartus pasisuko nuo manęs. Jei ji nebūtų⁴ pasisukusi nuo manęs, tikrai jau dabar būčiau tave nužudęs, o ją palikęs gyvą!“

³⁴ Bileamas tarė VIESPATIES angelui: „Nusidėjau, nes nežinojau, kad tu pats buvai atsistojęs prieš mane ant kelio. O dabar, jei tau tai nepatinka, noriu sau grįžti“.

³⁵ Bet VIESPATIES angelas tarė Bileamui: „Eik su tais vyrais, tačiau kalbėk tik tą žodį, kurį tau pasakysiu!“

Taigi Bileamas nuėjo su Balako kunigaikščiais.

Balakas pasitinka Bileamą

³⁶ Išgirdęs, kad Bileamas atėjęs, Balakas išėjo jo pasitikti į Moabo miestą [esantį prie Arnono ribos], esantį srities pakraštyje. ³⁷ Ir Balakas tarė Bileamui: „Argi ne primygtinai siunčiau pas tave tavęs pasikviesti? Kodėl nevykai pas mane? Argi iš tiesų negaliu tau atlyginti?“

³⁸ Bileamas atsakė Balakui: „Štai dabar esu atvykęs pas tave. Ar tikrai galėsiu ką kalbėti? [Tik] žodį, kurį

2 SamGV; ~M

3 Tiksliai hebr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

4 GSV; M: Galbūt ji buvo

1 T.y. kaip ir pirmiau atvykusieji

Dievas įdės man į burną, kalbėsiu“.
 39 Paskui Bileamas ėjo su Balaku, ir jie atėjo į Kirjat-Chuṣotą.“ 40 Balakas paaukojo galvijų bei mažųjų gyvulių ir pasiuntė [aukos dalį] Bileamui ir su juo buvusiems kunigaikščiams.

Bileamo pirmoji pranašytė

41 Ryto metą Balakas paėmė Bileamą, jį užvedė ant Bamot-Baalo¹,

23 iš kur jis pamatė tautos kraštinę² dalį. 1 Tada Bileamas tarė Balakui: „Pastatyk man čia septynis aukurus ir paruošk man čia septynis bulius bei septynis avinus“. 2 Balakas padarė, kaip Bileamas buvo reikalavęs, ir Balakas su Bileamu³ aukėjo jautį ir aviną ant kiekvieno aukuro. 3 Bileamas tarė Balakui: „Atsistok prie savo deginamosios aukos, o aš noriu paeiti šalin. Gal VIEŠPATS⁴ man leis susitikti su juo. Ką jis man apreišk, tą tau pranešiu“. Ir jis nuėjo ant nuplikusios kalvos. 4 Dievas susitiko Bileamą, ir pastarasis jam tarė: „Paruošiau septynis aukurus ir paaukojaui bulių ir aviną ant kiekvieno aukuro“. 5 VIEŠPATS⁵ įdėjo žodį į Bileamo burną ir tarė: „Sugrįžk pas Balaką ir šitaip kalbėk!“ 6 Jis sugrįžo pas jį, ir štai tas tebestovėjo prie savo deginamosios aukos su visais Moabo kunigaikščiais. 7 Tada, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė:

„Iš Aramo mane atvedė Balakas,
 Moabo karalius, iš Rytų
 kalnų.

„Ateik, praeik man Jokūba,
 ateik, ištark praeiksmą
 Izraeliui!“

8 Kaip galėčiau praeikėti, ko
 Dievas nepraeikė?
 Ir kaip ištarti praeiksmą
 tam, kuriam Dievas jo
 neištarė?

9 Nes nuo uolų viršūnės jį matau,
 nuo kalvų jį stebiu.
 Štai tauta, kuri gyvena atskirai

ir nepriskiria savęs prie
 tautų.

10 Kas gali suskaityti Jokūbo
 dulkes⁶
 ar suskaičiuoti Izraelio
 miriadus⁷?

Tegul aš mirsiu teisiųjų mirtim,
 ir mano baigtis tebūnie kaip
 jo!“

11 Balakas tarė Bileamui: „Ką man padarei? Tave atskiviečiau, kad praeiktum mano priešus, o štai tu juos laiminte palaiminai!“ 12 Bet jis atsakydamas tarė: „Argi neturiu tiksliai pakartoti to, ką VIEŠPATS⁸ deda man į burną?“

Bileamo antroji pranašystė

13 Paskui Balakas jam tarė: „Eik, meldžiu, su manim į kitą vietą, iš kur jį pamatysi. Tik jo kraštinę dalį pamatysi, jo viso nepamatysi. Praeik jį man iš tenai!“ 14 Taigi jis pasiėmė jį į Žvalgų lauką, į Pisgos viršūnę, pastatė septynis aukurus ir aukėjo jauniklių bulių bei aviną ant kiekvieno aukuro. 15 Paskui Bileamas⁹ tarė Balakui: „Pastovėk čia prie savo deginamosios aukos, kol aš susitiksiu¹⁰“. 16 VIEŠPATS¹¹ susitiko su Bileamu, įdėjo žodį į jo burną ir tarė: „Sugrįžk pas Balaką ir šitaip kalbėk!“ 17 Jis atėjo pas jį, ir štai jis buvo bestovįs prie savo deginamosios aukos, ir Moabo kunigaikščiai buvo su juo. Balakas jį paklausė: „Ką kalbėjo VIEŠPATS?“ 18 Tada, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė:

„Kelkis, Balake, ir klausykis!
 Palenk man savo ausį,
 Šiporo sūnau!

19 Dievas ne žmogus, kad jis
 meluotų,
 ne mirtingasis, kad pakeistų
 savo nusistatymą.

Ar jis ką pasakė neįvykdęs,
 ar ką kalbėjo neištesėjęs?

20 Štai man pavesta laiminti.

1 Lit. Baalo aukštumų

2 T.y. arčiausia

3 Kl. MssG: pastarasis

4 SamG: Dievas

5 G: Dievas

6 T.y. nesuskaitomą daugybę; plg. Pr 13,16.

7 Rk., plg. G; M: Izraelio ketvirtadalio (arba: dulkių = aibės) skaičių

8 G: Dievas

9 Kl. MssGS; M: jis

10 Btnt su Dievu

11 Kl. MssG: Dievas

- Taigi 'aš laiminu'¹ ir negaliu atšaukti.
- 21 Nepastebėta blogo Jokūbe, nematyta nelaimės Izraelyje.
VIEŠPATS, jo Dievas, yra su juo,
ir Karaliaus džiugesys jame².
- 22 Dievas yra tas, kuris juos išvedė iš Egipto.
Jis³ turi tarsi buivolo ragus.
- 23 Tikrai nėra kerų prieš Jokūbą, nėra apžavų prieš Izraelį!
Dabar sakyтина apie Jokūbą, apie Izraelį: „Ką Dievas padarė!“
- 24 Štai tauta, kuri kaip liūtė atsistoja,
kuri kaip liūtas atsikelia!
Jis neatsiguls, kol nebus prarijęs grobio
ir išgėręs užmuštųjų kraujo“.

Bileamo trečioji pranašystė

25 Tada Balakas tarė Bileamui: „Nei tu turi ją visiškai prakeikti, nei ją visiškai palaiminti!“ 26 Bet Bileamas atsakydamas tarė Balakui: „Argi tavęs neįspėjau, tardamas: „Ką tik VIEŠPATS⁴ pasakys, tą darysiu?“ 27 Balakas tarė Bileamui: „Eikš, meldžiu, noriu tave pasiimti į kitą vietą. Gal Dievui atrodyt tinkama, kad tu iš ten man ją prakeiktum“. 28 Taigi Balakas pasiėmė Bileamą į Peoro viršūnę, apžvelgiančią Ješimono⁵ paviršių. 29 Bileamas tarė Balakui: „Pastatyk man čia septynis aukurus ir paruošk man čia septynis jauniklius bulius bei septynis avinus“. 30 Balakas padarė, kaip Bileamas buvo paliepęs: jis aukėjo jauniklių bulių ir aviną ant kiekvieno aukuro.

24 Bileamas, matydamas, kad VIEŠPACIUI patiko laiminti Izraelį, nebėjo, kaip kitais kartais,

ieškoti žygiavimo ženklų, bet atgrėžė veidą į dykumą. 2 Bileamas, pakėlęs akis, pamatė Izraelį, nusėdusį savo gentimis. Dievo Dvasia atėjo ant jo, 3 ir, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė:

- „Sako⁶ Beoro sūnus Bileamas, sako vyras, kurio akis atverta⁷;
4 sako tas, kuris girdi Dievo žodžius,
kuris žino, ką Aukščiausiasis žino⁸,
kuris regi Visagalio regėjimus ipuolęs į transą, bet atidengtomis akimis:
5 Kokios gražios tavo padangtės, Jokūbe,
tavo buveinės, Izraeli!
6 Kaip upelių slėniai jos nutįsę, kaip sodai prie upės, kaip alavijai⁹, kuriuos VIEŠPATS pasodino, kaip kedrai šalia vandens!
7 Vanduo tekės iš jo kibirų, ir jo pasėliai turės gausiai vandens.
Galingesnis už Agagą bus jo karalius,
ir pasidarys iškilni jo karalystė.
8 Dievas yra tas, kuris jį išvedė iš Egipto.
Jis turi lyg buivolo ragus. Jis praris tautas, savo priešininkes, sutrupins jų kaulus ir sutriuškins savo prispaudėjus¹⁰.
9 Jis prigludo, atsigulė kaip liūtas, kaip liūtė—kas drįstų jį pažadinti?
Kurie tave laimina, tebūnie palaiminti,

1 SamGT; M: jis palaimino
2 T.y. iškilmingo garbinimo ir pergalės šaukimas Dievui, Izraelio Karaliui
3 T.y. Izraelis
4 SamGV: Dievas
5 Arba: dykumos

6 Lit. ištarmė
7 S; GT: aiškiai mato; V: užverta
8 Papildyta iš 16 skn.; ~M
9 Arba: aloinai; arba rk.: ažuolai
10 Rk.; S: jo (t.y. priešo) strėnas; M: jo strėles

ir kurie tave prakeikia,
tebūnie prakeikti!“

9 Pr 49, 9 9 Pr 12, 3

Bileamo ketvirtoji pranašystė

10 Tada Balakas užsidedė pykčiu prieš Bileamą ir suplojo rankomis¹. Ir Balakas tarė Bileamui: „Mano priešų prakeikti tave pakviečiau, o štai tu jau tris kartus juos laiminte palaiminai!

11 Tad dabar skubiai vyk sau namo! Buvau pažadėjęs: „Tau gausiai atlyginsiu“, bet štai VIESPATS tave sulaikė nuo atlyginimo“. 12 Bileamas atsakė Balakui: „Argi aš jau nekalbėjau ir tavo pasiuntiniams, kuriuos buvai atsiuntęs pas mane, tardamas: 13 „Jei Balakas man duotų sidabro ir aukso, kiek telpa jo namuose, negalėčiau neklausyti VIESPATIES paliepimo, savavališkai darydamas gera ar pikta. Ką VIESPATS kalbės, tą kalbėsiu“?

14 Dabar štai einu pas savo žmones. Bet pirma² noriu tave išpėti dėl to, ką šita tauta padarys tavo tautai vėlesniu laiku³“. 15 Jis pradėjo savo pranašystę ir tarė:

„Sako Beoro sūnus Bileamas,
sako vyras, kurio akis
atverta,

16 sako tas, kuris girdi Dievo
žodžius
ir žino, ką Aukščiausiasis
žino,

kuris regi Visagalio regėjimus
ipuoless į transą, bet
atidengtomis akimis:

17 Aš jį⁴ matau, tačiau ne dabar
[pasirodanti];
aš jį išvystu, tačiau ne arti
[esanti].

Žvaigždė užteka⁵ iš Jokūbo,
pakyla skeptras iš Izraelio.

Tas sutriuškina Moabo
smilkinius
ir visų šetų momenį⁶.

18 Edomas bus jo⁷ nuosavybė,
ir jo nuosavybė bus Seyras.

Izraelis išgalės,

19 Jokūbas⁸ sutryps savo
priešus⁹
ir išnaikins Seyro
ištrūkėlius¹⁰“.

Bileamo paskutinės pranašystės

20 Pamatęs Amaleką, jis pradėjo
savo pranašystę ir tarė:
„Amalekas buvo pirmutinis tarp
tautų,

bet jo galas—pražūtis“.

21 Pamatęs kainus, jis pradėjo savo
pranašystę ir tarė:

„Patvari tavo buveinė, Kaine¹¹,
ir susuktas ant uolos tavo
lizdas.

22 O vis dėlto jis skirtas sudeginti.
Kaip ilgai beužtruks, kol
Ašūras tave nusives į
nelaisvę?“

23 Pradėjęs savo pranašystę, jis
tarė:

„Deja, kas išliks gyvas! Iš
šiaurės¹²

24 [atplauks] laivai, iš kitiečių
pusės.

Tie pavergs Ašūrą ir
pavergs Eberį.

Bet ir jam¹³ lemta žūti“.

25 Paskui Bileamas pakilęs nuėjo
ir sugrįžo namo; taip pat Balakas nuėjo
savo keliu.

Izraeliai ima garbinti Peoro Baalą

25 Izraeliui apsistojus Šitime, vyrai
pradėjo paleistuvauti su
moabietėmis. 2 Jos pasikvietė vyrų prie
savo dievo¹⁴ pjaunamųjų aukų, o vyrai
valgė ir kniūpsčiomis garbino jų dievą¹⁵.

3 Taip Izraelis atsidavė Peoro Baalui.
Tada užsidedė VIESPATIES rūstybė

7 S; ~M

8 Rk.; M: Iš Jokūbo

9 Atkelta iš 18b galo.

10 Rk.; M: ištrūkusius iš miesto (Iro?)

11 Atkelta iš 22a.

12 Rk.

13 T.y. priešui, atplaukusiam iš Kipro ir vakarinių
salų bei pajūrių

14 Arba: dievų

15 Arba: dievus

1 Paniekos ar pajuokos gestas

2 Lit. Eikš

3 Lit. dienų pabaigoje

4 T.y. būsimą Izraelio valdovą (Dovydą), kuris
nugalės ir valdys Moabą ir Edomą

5 GSV; M: atkeliauja

6 Sam; plg. Jer 48,45

prieš Izraelį, ⁴ ir VIEŠPATS tarė Mozei: „Paimk visus žmonių vadeivas ir juos pastatyk su sulaužytais sąnariais“ ¹ VIEŠPACIUI prieš saulę, kad VIEŠPATIES rūstybės įkarštis nusigręžtų nuo Izraelio“. ⁵ Tada Mozė tarė Izraelio teisėjams: „Kiekvienas nužudykite tuos savo vyrus, kurie atsidavė Peoro Baalui!“

Pinechaso uolumas

6 Kaip tik tuo metu ² vienas iš izraelių atėjo ir atsivedė pas savo brolius midjanietę, Mozei ir visai izraelių bendruomenei matant, kai jie verkė prie susitikimo padangtės angos.

⁷ Pinechasas, kunigo Aharono sūnaus Eleazaro sūnus, tai pamatęs, pakilo iš bendruomenės vidaus. Pasiėmęs į ranką ietį, ⁸ jis įėjo paskui izraelį į palapinės vidų ³ ir perdūrė abu, izraelį ir moterį per jos pilvą⁴. Tada maras buvo sulaukytas nuo izraelių. ⁹ O mirusiųjų nuo maro buvo dvidešimt keturi tūkstančiai⁵.

¹⁰ VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹¹ „Pinechasas, kunigo Aharono sūnaus Eleazaro sūnus, nugrėžė mano rūstybę nuo izraelių, būdamas tarp jų toks uolus su man būdingu uolumu, jog aš nepadariau izraeliams galo savo uolumu. ¹² Todėl sakyk: „Štai aš jam duodu savo gerovę žadanti laidą“⁶. ¹³ Jam ir jo palikuonims po jo turi būti garantuota amžina kunigystė⁷ už tai, kad jis buvo uolus savo Dievui ir permaldavo už izraelius“.

¹⁴ Užmuštasis izraelis, kuris buvo užmuštas kartu su midjaniete, buvo vardu Zimris, Salaus sūnus, šimeonų protėvio šeimos vadas. ¹⁵ O užmuštoji moteris midjanietė buvo vardu Kozbė, Šuro duktė. Jis buvo kilčių [protėvio šeimos] viršininkas Midjane.

Reikalaujama atkeršyti midjaniečiams

1 Del neišaiškintos veiksmazodžio reikšmės negalima tiksliai nustatyti. egzekucijos būdo.

2 Lit. Štai

3 Tiksliau: moterims skirtą palapinės dalį

4 Turbūt dtgr. iš 8a.

5 1 Kor 10,8: 23000

6 Lit. sandora

7 Lit. tekti amžinos kunigystės sandora

¹⁶ VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ¹⁷ „Pasidarykite midjaniečių priešai ir juos sumuškite, ¹⁸ nes jie pasidarė jūsų priešai savo suktybėmis, kurias jie klastingai pavartojo prieš jus Peoro dalyke ir dalyke Kozbės, Midiano vado dukters, jų tautietės, užmuštos tą dieną, kai kilo maras dėl Peoro“.

Antrasis cenzas

26 ¹⁹ Marui praėjus, ¹ VIEŠPATS tarė Mozei ir kunigo Aharono sūnui Eleazarui: ² „Suskaičiuokite visą izraelių bendruomenę, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, jų protėvių šeimomis, visus, kurie turi atlikti karinę tarnybą Izraelyje“. ³ Mozė ir kunigas Eleazaras juos patikrino⁸ Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, ⁴ dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Izraeliai, kurie buvo išvykę iš Egipto:

⁵ Reūbenas, Izraelio pirmagimis. Reūbeno palikuonys: iš Chanocho⁹—chanochų giminė; iš Palaus—palų giminė; ⁶ iš Česrono—česronų giminė; iš Karmio—karmių giminė. ⁷ Šitos buvo reūbenų giminės; jų patikrintųjų—keturiasdešimt trys tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt. ⁹ Palaus sūnus¹⁰: Eliabas. ⁹ Eliabo sūnūs: [Nemuelis¹¹], Datanas ir Abiramas. Tai tie patys Datanas ir Abiramas, bendruomenės išrinktieji, kurie sukėlė vaidą prieš Mozė ir Aharoną kartu su Koracho šalininkais, tiems vaidijantis su VIEŠPACIUI. ¹⁰ Žemė išsižiojo ir prarijo juos bei Korachą, kai suokalbininkai numirė, ugniai prarijus du šimtus penkiasdešimt vyrų. Taip jie tapo išpėjančiu ženklų. ¹¹ Tačiau korachai nenumirė.

¹² Šimeono palikuonys pagal savo gimines: iš Nemuelio—nemuelių giminė;

8 Rk.; S: suskaičiavo; M: kalbėjo

9 Rk., plg. 12 ir 15 skn.; M: Chanochas

10 Rk.; M: sūnūs

11 Turbūt atkeltas iš 12 skn.

iš Jamino—jaminų giminė; iš Jachino—jachinų giminė; 13 iš Zeracho—zerachų giminė; iš Sauliaus¹—saulių giminė. 14 Šitos buvo šimeonų giminės; jų patikrintųjų—dvidešimt du tūkstančiai du šimtai.

15 Gado palikuonys pagal savo gimines: iš Šefono—šefonų giminė; iš Chagio—chagių giminė; iš Šūnio—šūnių giminė; 16 iš Oznio—oznių giminė; iš Erio—erių giminė; 17 iš Arodo—arodų giminė; iš Areljo—arelių giminė. 18 Šitos buvo gadų giminės; jų patikrintųjų—keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai.

19 Judo sūnūs: Ėras ir Onanas. Ėras ir Onanas mirė Kanaano šalyje.

20 [Šitie] buvo Judo palikuonys pagal savo gimines: iš Šėlos—šėlų giminė; iš Perešo—perešų giminė; iš Zeracho—zerachų giminė. 21 [Šitie] buvo Perešo palikuonys: iš Chešrono—chešronų giminė; iš Chamulio—chamulių giminė. 22 Šitos buvo Judo giminės; jų patikrintųjų—septyniasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai.

23 Isacharo palikuonys pagal savo gimines: iš Tolos²—tolų giminė; iš Pūvos—pūvų giminė; 24 iš Jašubo—jašubų giminė; iš Šimrono—šimronų giminė. 25 Šitos buvo Isacharo giminės; jų patikrintųjų—šešiasdešimt keturi tūkstančiai trys šimtai.

26 Zebuluno palikuonys pagal savo gimines: iš Seredo—seredų giminė; iš Elono—ėlonų giminė; iš Jachleelio—jachleelių giminė. 27 Šitos buvo zebulonų giminės; jų patikrintųjų—šešiasdešimt tūkstančių penki šimtai.

28 Juozapo palikuonys pagal savo gimines: Menašė ir Efraimas. 29 Menašės palikuonys: iš Machyro—machyrų giminė. Machyras buvo Gileado tėvas. Iš Gileado—gileadų giminė. 30 Šitie buvo Gileado palikuonys: iš Iezerio—iezerių giminė; iš Chėleko—chėlekų giminė; 31 iš Asrielio³—asrielių giminė; iš

Šechemo⁴—šechemų giminė; 32 iš Šemidos⁵—šemidų giminė; iš Chėferio⁶—chėferių giminė. 33 Chėferio sūnus Šelafechadas neturėjo sūnų, tik dukteris. Šelafechado dukterų vardai: Machla ir Noja, Chogla, Milka ir Tirša. 34 Šitos buvo Menašės giminės; jų patikrintųjų—penkiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai.

35 Šitie yra Efraimo palikuonys pagal savo gimines: iš Šutelacho—šutelachų giminė; iš Becherio—becherių giminė; iš Tachano—tachanų giminė. 36 Šitie buvo Šutelacho palikuonys: iš Ėrano—ėranų giminė. 37 Šitos buvo efraimų giminės; jų patikrintųjų—trisdešimt du tūkstančiai penki šimtai. Šitie buvo Juozapo palikuonys pagal savo gimines.

38 Benjamino palikuonys pagal savo gimines: iš Belos—belų giminė; iš Ašbelio—ašbelių giminė; iš Achiramo—achiramų giminė; 39 iš Šufamo—šufamų giminė; iš Chufamo—chufamų giminė. 40 Belos sūnūs buvo Ardas ir Naamanas. Iš Ardo⁷—ardų giminė; iš Naamano—naamanų giminė. 41 Šitie buvo Benjamino palikuonys pagal savo gimines; jų patikrintųjų—keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai.

42 Šitie buvo Dano palikuonys pagal savo gimines: iš Šuchamo—šuchamų giminė. Šitos buvo Dano giminės⁸; 4 3 jų patikrintųjų—šešiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai.

44 Ašerio palikuonys pagal savo gimines: iš Imnos—imnų giminė; iš Jišvio—jišvių giminė; iš Berijos—berijų giminė; 45 10 iš Cheberio—cheberių giminė; iš Malkielio—malkielių giminė. 46 Ašerio duktė buvo vardu Sara. 47 Šitos yra Ašerio palikuonių giminės; jų patikrintųjų—penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai.

4 G; M: Šechemas

5 G; M: Šemida

6 GAF; M: Chėferis

7 SamG^{OV}; ~M

8 M + vėlesnį priedą: pagal savo gimines

9 M + vėlesnį priedą: visos šuchamų giminės

10 M + iš berijų; ~kl. MssSamG

1 Hbr. šāūl

2 Kl. Mss SamG; M: Tola

3 G; M: Asrielis

48 Naftalio palikuonys pagal savo gimines: iš Jachšeelio—jachšeelių giminė; iš Gunio—gunių giminė; 49 iš Jėšerio—jėšerių giminė; iš Silemo—silemų giminė. 50 Šitos buvo Naftalio giminės; jų patikrintųjų¹—keturiasdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai.

51 Šitiek buvo patikrintųjų izraelių: šeši šimtai vienas tūkstantis septyni šimtai trisdešimt.

1-61 Sk 1, 1-46

Šalies paskirstymo būdas

52 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 53 „Šitoms² turi būti paskirstyta šalis kaip veldinys, atsižvelgiant į asmenų³ skaičių. 54 Tai, kurios yra daugiau, tu turi skirti didesnę veldinį, o tai, kurios yra mažiau,—mažesnę veldinį. Kiekvienai turi būti duodamas jos veldinys proporcingai jos patikrintųjų [skaičiui]. 55 Tačiau šalis turi būti paskirstyta burtais. Jų protėvių genčių vardais jos turi ją paveldėti. 56 Burtais turi būti paskirstytas jos⁴ veldinys, ar jos būtų daug, ar maža“.

52-56 Sk 34, 13; Još 14, 1-2

Levių cenzas

57 Šitie buvo levių patikrintieji pagal savo gimines: iš Gėrsono—gėrsonų giminė; iš Kehato—kehatų giminė; iš Merario—merarių giminė. 58 Šitos buvo Levio giminės: libnių giminė, chebronų giminė, machlių giminė, mūšių giminė, korachų giminė. Kehatas buvo Omramo tėvas, 59 o Omramo žmona buvo vardu Jochebeda, Levio duktė, kuri buvo gimusi Leviui Egipte ir pagimdė Omramui Aharoną, Mozę ir jų seserį Mirjamą. 60 Aharonui gimė Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. 61 Nadabas ir Abihus numirė, aukodami neteisėtą ugnį VIESPATIES akivaizdoje. 62 Jų patikrintų buvo dvidešimt trys tūkstančiai, visi vyriškiai, mėnesio amžiaus ir vyresni. Jie mat nebuvo patikrinti drauge su kitais

izraeliais⁵, nes jiems neduota veldinio tarp izraelių.

63 Šitie buvo Mozės ir kunigo Eleazaro patikrinti, kai jie patikrino izraelius Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu. 64 Ir tarp jų nebebuvo nė vieno iš Mozės ir kunigo Aharono patikrintųjų, kai jie patikrino izraelius Sinajaus dykumoje, 65 nes VIESPATS buvo pasakęs, kad jie turėsia mirti dykumoje. Taigi nė vieno iš jų nebeišliko, išskyrus Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą.

60 Sk 3, 2 61 Lev 10, 1-2; Sk 3, 4 65 Sk 14, 26-35

Dukterų paveldėjimo teisė

27 Priėjo dukterys Šelafechado, sūnaus Čeferio, sūnaus Gileado, sūnaus Machyro, sūnaus Menašės⁶, sūnaus Juozapo. Šitokie buvo jo dukterų vardai: Machla, Noja, Chogla, Milka ir Tirša. 2 Jos atsistojo Mozės, kunigo Eleazaro, [kilčių] vadų ir visos bendruomenės akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos, sakydamos: 3 „Mūsų tėvas mirė dykumoje, ir jis nepriklausė klikai tu, kurie buvo susibūrę prieš VIESPATĮ, Korės šalininkams, bet jis mirė dėl savo nuodėmės ir nepaliko sūnų. 4 Kodėl mūsų tėvo vardas turėtų išnykti iš jo giminės dėl to, kad jis neturėjo sūnaus? Duok mums nuosavybę tarp mūsų tėvo brolių!“

5 Moze pateikė jų teisinį ieškinį VIESPAČIUI. 6 VIESPATS tarė Mozei: 7 „Šelafechado dukterų reikalavimas teisėtas. Būtinai joms duok kaip veldinį nuosavybę tarp jų tėvo brolių ir joms perleisk jų tėvo palikimą! 8 O izraeliams kalbėk, sakydamas: „Jei kas mirs, nepalikdamas sūnaus, turite perleisti jo palikimą jo dukteriai. 9 Bet jei jis neturės dukters, turite atiduoti jo palikimą jo broliams. 10 O jei jis neturės brolių, turite atiduoti jo palikimą jo tėvo broliams. 11 Bet jei jo tėvas neturės brolių, turite atiduoti jo palikimą jo

1 Rk.; M: pagal savo gimines, ir jų patikrintųjų

2 T.y. gentims

3 Lit. vardu

4 T.y. kiekvienos genties

5 Lit. tarp izraelių

6 V; M + iš Menašės giminių

artimiausiam kraujo giminaičiui iš jo giminės, ir tas turi jį pasisavinti. Tai turi tapti izraeliams teisiniu nuostatu, kaip VIESPATS įsakė Mozei“.

7 Sk 36, 2

Mozė, išpėtas apie artėjančią mirtį, paskiria Jošuvą savo įpėdiniu

12 VIESPATS tarė Mozei: „Užlipk į šitą Abarimo kalną ir pamatyk šalį, kuria daviau izraeliams. 13 Paskui, ją pamatęs, ir tu susijungsi¹ su savo tėvo gimine, kaip susijungė tavo brolis Aharonas, 14 kadangi, bendruomenei sukėlus vaidą, nepaklusote mano paliepiui Šino dykumoje mane parodyti jų akyse esant šventai, galintį parūpinti vandens“². Tai buvo Kadešo Meribos vandenys Šino dykumoje.

15 Tada Mozė prabilo į VIESPATI: 16 „Tegul VIESPATS, visos žmonijos davėjas, paskiria bendruomenei vadovauti vyrą, 17 kuris išeitų ir pareitų jų priešakyje ir kuris juos išvestų ir parvestų, kad VIESPATIES bendruomenė nebūtų kaip avys, neturinčios piemens“. 18 VIESPATS atsakė Mozei: „Pasiimk Nūno sūnų Jošuvą, vyrą, kuriame yra dvasia³, uždek ant jo savo ranką, 19 jį pastatyt kunigo Eleazarui ir visos bendruomenės akivaizdoje ir jį įgaliojkit jų akyse. 20 Ir perduok jam dalį savo didybės, kad visa izraelių bendruomenė jo klausytų. 21 Jis turi prisistatyti kunigui Eleazarui, kad tas jam atsiklaustų nusprendimo, pasitelkęs urimą⁴ VIESPATIES akivaizdoje. Jam paliepus, jie turi išgygiuoti—jis pats ir su juo visi izraeliai, visa bendruomenė“.

22 Mozė padarė, kaip VIESPATS jam buvo įsakęs. Jis paėmė Jošuvą ir jį pristatė kunigui Eleazarui ir visai bendruomenei. 23 Jis uždėjo ant jo

rankas ir jį įgaliojo, kaip VIESPATS buvo kalbėjęs per Mozę.

12-14 Dt 3, 23-27; 32, 48-52 17 1 Kar 22, 17; Ezek 34, 5; Mt 9, 36; Mk 6, 34 18 Is 24, 13 21 Is 28, 30; 1 Sam 14, 41; 28, 6 23 Dt 31, 23

Aukų nuostatai

28 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas:² „Įsakyk izraeliams, jiems tark: „Jūs turite rūpestingai aukoti man skirtą auką, maistą⁵ mano ugnim aukojamoms aukoms, mane raminantį kvapą tam skirtu metu“.

Kasdieninė auka

3 Jiems tark: „Tokia yra ugnies auka, kurią turite aukoti VIESPACIUI: kasdien du metinius, bekliaudžius ėriukus kaip nuolatinę deginamąją auką.

4 Vieną ėriuką tu turi paaukoti rytą, o kitą ėriuką paaukoti pavakaryje⁶, 5 ir kaip javienių auką—dešimtadalį efos smulkių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino aliejaus iš sugrūstų alyvų. 6 Tai nuolatine deginamoji auka, kuri buvo aukojama raminančiam kvapui Sinajaus kalne kaip ugnies auka VIESPACIUI.

7 Ir kaip jam⁷ priklausančią liejamąją auką [turi paaukoti] ketvirtį hino kiekvienam ėriukui. Šventoje vietoje tu turi išlieti stipraus gėrimo auką VIESPACIUI. 8 Antrąjį ėriuką tu turi paaukoti pavakaryje. Su tokia pat, kaip rytmečio javienių auką, ir su tokia pat jam priklausančią liejamąją auką tu turi [ji] paaukoti kaip raminančio kvapo ugnies auką VIESPACIUI.

Šabatos auka

9 Šabatos dieną—du metinius, bekliaudžius ėriukus ir kaip javienių auką du dešimtadalius efos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, ir jiems priklausančią liejamąją auką—¹⁰ kaip šabatos deginamąją auką, kiekvieną šabatą kartu su nuolatine deginamąją auką ir jos liejamąją auką.

9-10 Mt 12, 5

Jaunaties šventės auka

11 Savo mėnesių pradžiomis turite aukoti deginamąją auką VIESPACIUI:

5 M: mano maistas

6 Lit. tarp prieblandos ir tamsos

7 T.y. ėriukui

1 Lit. būsi surinktas (t.y. priskirtas) prie

2 Lit. vandeniu

3 T.y. kuris yra gavęs iš Dievo visas tautos vadui reikalingas ypatybės: sumanumą, drąsą, kovingumą ir kt.

4 Tiksliau, pasitelkęs urimą ir tumimą (plg. Is 28, 30; Lev 8, 8), galbūt du akmenėlius, laikomus kunigo krūtines kišenėje, kurių vienas ženklino „taip“, o kitas „ne“, ir kurių vieną jis ištraukdavo, atsiklausdamas Dievo sprendimo.

du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus; 12 javienių auką: tris dešimtadalius [efos] smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam buliui; javienių auką: du dešimtadalius smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam avinui, 13 ir javienių auką: po dešimtadalį smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam ėriukui—raminančio kvapo deginamąją, ugnies auką VIESPACIUI.

14 Jiems priklausančios liejamosios aukos turi būti sudarytos iš pusės hino vyno¹ buliui, iš trečdaliao hino avinui ir iš ketvirčio hino ėriukui. Tokia yra jaunaties deginamoji auka, aukotina per kiekvieną metų jaunatį. 15 Taip pat vienas ožys turi būti aukojamas VIESPACIUI kaip auka už nuodėmę kartu su nuolatine deginamąja auka ir jai priklausančia liejamąja auka.

Neraugintos duonos šventės auka

16 Pirmąjį mėnesį, keturioliktają mėnesio dieną, turi būti užšvenčiamas Pesachas VIESPACIUI. 17 Penkiolikta to mėnesio dieną turi būti šventė. Septynias dienas turi valgyti mčius².

18 Pirmąją dieną turi įvykti šventas sušaukimas; jums neleidžiama dirbti jokio darbadienio darbo. 19 Jūs turite aukoti ugnies, deginamąją auką VIESPACIUI: du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius ėriukus—

jie turi būti jums be kliaudos,—²⁰ ir kaip jiems priklausančią javienių auką—smulkių miltų, sumaišytų su aliejum. Turite panaudoti tris dešimtadalius [efos] [kiekvienam] buliui ir du dešimtadalius avinui. 21 Po dešimtadalį tu turi panaudoti kiekvienam iš septynių ėriukų. 22 Taip pat vieną nuodėmės aukos ožį, kad permaldautų už jus. 23 Šituos turite paruošti kaip priedą prie rytinės deginamosios aukos, kuri priklauso nuolatinei deginamajai aukai.

24 Tokias pat [aukas] kasdien turite aukoti septynias dienas kaip ugnies maistą, raminantį kvapą VIESPACIUI.

Jis turi būti aukojamas kaip priedas prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia liejamąja auka.

25 Septintąją dieną turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo.

16 Iš 12, 1-13; Dt 16, 1-2 17-25 Iš 12, 14-20; 23, 15; 34, 18; Dt 16, 3-8

Savaičių šventės auka

26 Pirmonių dieną, aukodami per savo Savaičių šventę naujų grūdų auką VIESPACIUI, turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. 27 Jūs turite aukoti deginamąją auką, kad ji būtų raminantis kvapas VIESPACIUI: du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius ėriukus. 28 Ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum—tris dešimtadalius [efos] kiekvienam buliui, du dešimtadalius kiekvienam avinui, 29 po dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų, 30 ir

vieną ožį, kad permaldautų už jus. 31 Be nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka, jūs turite [juos] aukoti—jie turi būti jums be kliaudos—su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis.

26-31 Iš 23, 16; 34, 22; Dt 16, 9-12

Septintojo mėnesio švenčių aukos

29 Septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją, jūs turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. Ta turi jums būti trimitavimo diena. 2 Jūs turite paruošti deginamąją auką, kad ji būtų raminantis kvapas VIESPACIUI: vieną jauniklį bulių, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus 3 ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum—tris dešimtadalius [efos] buliui, du dešimtadalius avinui 4 ir vieną dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų—5 ir vieną aukos už nuodėmę ožį, kad permaldautų už jus, 6 (kaip priedą prie jaunaties deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka ir prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka) su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis,

1 SamSV

2 T.y. neraugintus paplotėlius

laikantis jiems galiojančio potvarkio, raminančiam kvapai skleisti, kaip ugnies auką VIESPACIUI.

7 Šito, septintojo, mėnesio dešimtąją [dieną] jūs turite vykdyti šventą sušaukimą ir marintis¹; jums nevalia dirbti jokio darbo. 8 Jūs turite aukoti VIESPACIUI deginamąją auką, raminantį kvapą: vieną jauniklių bulių, vieną aviną, septynis metinius ėriukus—jie turi būti be kliaudos—⁹ ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum—tris dešimtadalius [efos] buliui, du dešimtadalius vienam avinui, ¹⁰ po dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų,—¹¹ vieną ožį kaip auką už nuodėmę (kaip priedą prie permaldavimo aukos už nuodėmę ir prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auką) ir jiems priklausančias liejamąsias aukas.

12 Septintojo mėnesio penkiolikta dieną jūs turite vykdyti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo, ir jūs turite švesti šventę VIESPACIUI septynias dienas.

13 Jūs turite aukoti deginamąją, raminančią kvapą ugnies auką VIESPACIUI: tryliką jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių ėriukų—jie turi būti be kliaudos—¹⁴ ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum—tris dešimtadalius [efos] kiekvienam iš trylikos bulių, du dešimtadalius kiekvienam iš abiejų avinų, ¹⁵ po dešimtadalį kiekvienam iš keturiolikos ėriukų ¹⁶ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių bei liejamąja auką.

17 Antrąją dieną — dvyliką jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ¹⁸ jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ¹⁹ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai

priklausančia javienių ir liejamąja auką².

20 Trečiąją dieną—vienuolika jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ²¹ jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ²² ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auką.

23 Ketvirtąją dieną—dešimt jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ²⁴ jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ²⁵ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auką.

26 Penktąją dieną—devynis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ²⁷ jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančią javienių auką ir jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ²⁸ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auką.

29 Šeštąją dieną—aštuonis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ³⁰ jiems—buliams, avinams ir ėriukams—priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ³¹ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos, jai priklausančios javienių aukos ir jai priklausančių liejamųjų aukų.

32 Septintąją dieną—septynis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, ³³ jiems

1 T.y. pasninkauti

2 Kl. MssSV, plg. 16, 22, 25, 28., 34 ir 38 skn. M: jiems priklausančias liejamąsias aukas

—buliams, avinams ir ėriukams— priklausantią javienių auką ir jiems priklausantiąs liejamąsias aukas— atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ³⁴ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos, jai priklausantiąs javienių ir liejamąsias aukas.

³⁵ Aštuntąją dieną turite surengti iškilmingą susirinkimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. ³⁶ Ir jūs turite aukoti deginamąją, raminančio kvapo ugnies auką VIESPACIUI: vieną jauniklį bulių, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus, ³⁷ jiems—buliui, avinui ir ėriukams— priklausantią javienių auką ir jiems priklausantiąs liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, ³⁸ ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę—kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausantią javienių ir liejamąją auką.

³⁹ Šitas [aukas] turite aukoti VIESPACIUI per savo šventes kaip priedą prie jūsų įžado ir laisvos valios aukų, ar tai būtų jūsų deginamosios, javienių, liejamąsios ar bendrystės aukos“.

7–11 Lev 16, 29–34 12–38 Iš 23, 16; 34, 22; Dt 16, 13–15

30 Mozė pasakė izraeliams visa taip, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

Nuostatai apie moterų įžadų teisėtumą

² Mozė kalbėjo izraelių genčių viršininkams, sakydamas: „Štai ką VIESPATS yra įsakęs: ³ kai vyras duoda įžadą VIESPACIUI ar duoda priesaiką, saistydamasis saistu, tai jam nevalia neištesėti savo žodžio; jis turi daryti visa taip, kaip buvo pasakęs“.

⁴ Kai moteris duoda įžadą VIESPACIUI ir, būdama neištekejusi, išipareigoja saistu savo tėvo namuose, ⁵ ir jos tėvas, išgirdęs jos įžadą ir saistą, kuriuo ji išipareigoja, jai nieko nesako, tai kiekvienas jos įžadas galioja ir kiekvienas saistas, kuriuo ji yra išipareigojusi, turi galia. ⁶ Bet jei jos

tėvas, kai tik išgirs, jai tai uždraus, visi jos įžadai ir saistai, kuriais ji yra išipareigojusi, neturės galios. VIESPATS jai atleis, nes jos tėvas jai uždraudė.

⁷ Jei ji ištekės už vyro, ⁸ ją tebesaistant² jos įžadams ar jos lūpų neapgalvotam pažadui, kuriuo ji yra išipareigojusi, ⁹ ir jos vyras tai išgirs ir, kai išgirs³, jai nieko nesakys, tai jos įžadai tebegalios ir jos saistai, kuriais ji yra išipareigojusi, tebegalios. ⁹ Bet jei jos vyras, kai tik išgirs, jai uždraus, tai jis panaikins jos įžadą, kuris ją tebesaisto, ir jos lūpų neapgalvotą pažadą, kuriuo ji yra išipareigojusi, ir VIESPATS jai atleis.

¹⁰ Našlės ir atskirtosios įžadas, visa, kuo ji yra išipareigojusi, turi jai saistomą galia.

¹¹ Bet jei ji savo vyro namuose davė įžadą ar išipareigojo saistu su priesaika ¹² ir jos vyras išgirdęs jai nieko nesakė, jai neuždraudė, tai galioja visi jos įžadai, ir kiekvienas saistas, kuriuo ji yra išipareigojusi, turi galia.

¹³ Bet jei jos vyras, kai tik išgirs, išakmiai juos⁴ panaikins, tai visa, ką ji yra ištarusi⁵, būtent jos įžadai ir išipareigojimas, nebenturi galios. Jos vyras bus juos panaikinęs, ir VIESPATS jai atleis.

¹⁴ Bet kokią įžadą ir bet kokią saistančią priesaiką marintis jos vyras gali patvirtinti ir jos vyras gali panaikinti.

¹⁵ Bet jei jos vyras iš dienos į dieną jai vis nieko nesakys, tai jis tuo patvirtins visus jos įžadus ar visus jos saistus, kurie ją saisto. Jis juos patvirtins, nes jis nieko nebus jai sakęs tą dieną, kai bus [apie juos] išgirdęs.

¹⁶ Bet jei jis juos išakmiai panaikins praėjus kuriam laikui po to, kai bus girdėjęs, tai jis bus atsakingas už jos neištesėjimą“.

¹⁷ Šitokie yra nuostatai, kuriuos VIESPATS davė Mozei tvarkyti santykiams tarp vyro ir jo žmonos, tarp tėvo ir jo dukters, kol ji dar netekejusi savo tėvo namuose.

2 Lit. tebesant ant jos

3 G; M: kai išgirs, ir

4 T.y. įžadus ar išipareigojimus

5 Lit. kas yra išėję iš jos lūpų

2 Dt 23, 21–23; Mt 5, 38

Keršto žygis prieš midjaniečius ir grobio padalinimas

31 VIESPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: ² „Atkeršyk midjaniečiams už izraelius; paskui turėsi susijungti su savo tėvo gimine“. ³ Tada Mozė kalbėjo tautai, sakydamas: „Apginkluokite¹ iš savo tarpo vyrus karo žygiui, kad jie žygiuotų prieš Midjaną, įvykdyti VIESPATIES keršto Midjanui.“

⁴ Turite pasiūsti po tūkstantį iš genties, iš visų Izraelio genčių, į karo žygį“.

⁵ Tad buvo pateikta² iš Izraelio kilčių³ po tūkstantį iš genties, dvylika tūkstančių, apginkluotų kovai. ⁶ Mozė juos pasiuntė, po tūkstantį iš genties, į karo žygį—juos ir kunigo Eleazaro sūnų Pinechasa⁴. Tas laikė rankoje šventuosius įrankius, būtent⁵ trimitus kovos šauksmui signalizuoti. ⁷ Jie išžygiavo į karą prieš Midjaną, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei, ir išžudė visus vyriškius. ⁸ Be tų, kuriuos jie nužudė, jie dar nužudė Midjano karalius: Evi, Rekema, Šūra, Chūrą ir Reba—penkis Midjano karalius. Taip pat Beoro sūnų Bileamą jie nužudė kalaviju.

⁹ Izraeliai paėmė ir nelaisvę midjaniečių moteris ir jų vaikus. Jie pasigrobė visus jų junginius gyvulius, visas jų bandas ir visą jų turtą. ¹⁰ Visus jų miestus, kur jie gyveno, ir visas jų palapinių stovyklas⁶ jie sudegino. ¹¹ Jie paėmė viską, ko prisiplėšė ir ką pasigrobė iš žmonių bei gyvulių. ¹² Ir jie pargabeno pas Mozę, kunigą Eleazarą ir izraelių bendruomenę belaisvius, grobį ir išplėšas į stovyklą, į Moabo stepes, esančias prie Jordano ties Jerichu.

¹³ Mozė, kunigas Eleazaras ir visi bendruomenės vadai išėjo jų pasitikti už stovyklos. ¹⁴ Mozė supykė ant karininkų, tūkstantininkų ir šimtininkų,

kurie buvo parvykę iš karo žygio. ¹⁵ Ir Mozė jiems tarė: „Kodėl⁷ palikote visas moteris gyvas? ¹⁶ Juk kaip tik jos, Bileamui patarus, pasidarė izraeliams neištikimybės VIESPACIUI priežastis Peoro atveju, taip kad maras ištiko VIESPATIES bendruomenę! ¹⁷ Taigi dabar nužudykite visus vyriškos lyties vaikus ir nužudykite kiekvieną moterį, turėjusią lytinių santykių su vyru, tačiau visus moteriškos lyties vaikus, kurie dar nėra turėję santykių su vyru, palikite sau gyvus. ¹⁹ O jūs patys turite septynias dienas stovyklauti už stovyklos. Kiekvienas iš jūsų, kuris nužudė asmenį, ir kiekvienas, kuris palietė nudurtą, turi apsivalyti nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną—jūs patys ir jūsų belaisviai. ²⁰ Taip pat turite sau apvalyti kiekvieną drabužį, kiekvieną odinį indą, kiekvieną ožkų [plaukų] audinį ir kiekvieną medinį indą“.

²¹ Kunigas Eleazaras tarė kareiviams, paržygiavusiems iš karo⁸: „Šitoks yra įstatymo nuostatas, kuri VIESPATS įsakė Mozei: ²² tik auksą, sidabrą, žalvarį, geležį, alavą ir šviną, ²³ kiekvieną daiktą, kuris gali išlikti ugnyje⁹, turite perleisti per ugnį, kad pasidarytų tyras. Tačiau jis dar turi būti apvalytas nuo netyrumo apvalančiu vandeniu. O visa, kas negali išlikti ugnyje, turite perleisti per vandenį. ²⁴ Ir septintąją dieną turite išskalbti savo drabužius, kad būtų mėtė švarūs. Paskui galėsite [vėl] iesti į stovyklą“.

²⁵ VIESPATS tarė Mozei: „Suskaičiuokite nelaisvėn paimtus žmones ir pasigrobtus gyvulius—tu, kunigas Eleazaras ir bendruomenės protėvių [šeimų] galvos. ²⁷ Ir pusiau padalyk grobį tarp tų, kurie dalyvavo kare, kurie buvo ištraukę į karo žygį, ir visos [likusios] bendruomenės. ²⁸ Tu turi imti iš kareivių, ištraukusių į karo žygį, kaip rinkliavą VIESPACIUI, po vieną būtybę iš kiekvieno penkių šimtų [būrių], iš žmonių, galvijų, asilų ir

1 SamMssGSV; M: Apsiginkluokite

2 G: atskaičiuota

3 Lit. tūkstančių

4 M + į karo žygį; ~G

5 Arba: daiktus ir

6 T.y. stovyklas, apvestas akmenine siena

7 SamGSV; M: Ar

8 GST; M: nuėjusiems į karą

9 Lit. eiti per ugnį

mažųjų gyvulių. 29 Iš jų¹ pusės turite jas² paimti, ir tu turi jas perduoti kunigui Eleazarui kaip duoklę VIESPACIUI. 30 O iš izraelių pusės tu turi paimti po vieną, pagautą³ iš kiekvieno penkių dešimčių [būrio], iš žmonių, galvijų, asilų ir mažųjų gyvulių—iš visų gyvulių—ir juos perduoti leviams, einantiems tarnystę VIESPATIES tabernakulyje“. 31 Mozė ir kunigas Eleazaras padarė, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

32 Grobio—kas buvo likę iš to, ko kariuomenė buvo prisiplėšusi—buvo šeši šimtai septyniasdešimt penki tūkstančiai mažųjų gyvulių, 33 septyniasdešimt du tūkstančiai galvijų, 34 šešiasdešimt vienas tūkstantis asilų 35 ir iš viso trisdešimt du tūkstančiai asmenų: moterų, kurios dar nebuvo turėjusios lytinių santykių su vyru. 36 Pusė, dalis [grobio] tų, kurie buvo ištraukę į karo žygį, suskaičiavus buvo trys šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai mažųjų gyvulių. 37 Duoklę VIESPACIUI iš mažųjų gyvulių buvo šeši šimtai septyniasdešimt penki. 38 Galvijų buvo trisdešimt šeši tūkstančiai, ir duoklę iš jų VIESPACIUI—septyniasdešimt du. 39 Asilų—trisdešimt tūkstančių penki šimtai, ir duoklę iš jų VIESPACIUI—šešiasdešimt vienas. 40 Žmonių—šešiolika tūkstančių, ir duoklę iš jų VIESPACIUI—trisdešimt du asmenys.

41 Mozė perdavė VIESPACIUI skirtos dalies duoklę kunigui Eleazarui, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

42 Iš izraeliams priklausančios pusės, kurią Mozė buvo atskyręs nuo kariavusių vyrų [pusės],—43 bendruomenės pusės mažųjų gyvulių buvo trys šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai, 44 galvijų trisdešimt šeši tūkstančiai, 45 asilų trisdešimt tūkstančių penki šimtai, 46 žmonių šešiolika tūkstančių—47 iš izraeliams priklausančios pusės Mozė

paėmė⁴ po vieną iš kiekvieno penkių dešimčių žmonių ir gyvulių [būrio] ir juos perdavė leviams, einantiems VIESPATIES tabernakulio tarnystę, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

48 Paskui priejo prie Mozės kariuomenės dalinių⁵ vadai, tūkstantininkai ir šimtininkai, 49 ir tarė Mozei: „Tavo tarnai suskaičiavo kareivius, kurie klausė mūsų komandos, ir nė vieno nepasigedome. 50 Tad mes atnešėme auką VIESPACIUI, ką kiekvienas rado: auksinių gražmenų, antrankių⁶, apyrankių, antspaudinių žiedų, auskarų ir karolių, norėdami duoti išpirką už savo gyvybes VIESPATIES akivaizdoje“.

51 Mozė ir kunigas Eleazaras priėmė iš jų auką, visus dirbinius. 52 Visas iš tūkstantininkų ir šimtininkų gautas auksas aukos⁷, kurią jie paaukojo⁸ VIESPACIUI, svėrė šešiolika tūkstančių septynis šimtus penkiasdešimt šekelių. 53 [Eiliniai] kareiviai [dar] buvo paėmę grobio kiekvienas sau. 54 Mozė ir kunigas Eleazaras priėmė auką iš tūkstantininkų ir šimtininkų ir ji įnešė į susitikimo padangtę, kad jis būtų ženklas, primenas izraelius⁹ VIESPATIES akivaizdoje.

16 Sk 25, 1-9

Pirmasis žemės padalinimas į rytus nuo Jordano

32 Reūbenai ir gadai turėjo labai daug gyvulių. Jiems pamačius Jazerio šalį ir Gileado šalį, pasirodė, kad ta vieta buvo [tinkama] vieta gyvuliams. 2 Atėję gadai ir reūbenai tarė Mozei, kunigui Eleazarui ir bendruomenės vadams: 3 „Atarotas, Dibonas, Jazeris, Nimra, Chešbonas, Elealė, Sebamai, Nebas ir Beonas—4 šalis, kurią VIESPATS sumušė Izraelio bendruomenės akivaizdoje—yra šalis [tinkama]

1 T.y. kareivių
2 T.y. būtybes
3 ~ GSV

4 M + kas buvo pagauta atskyrus; ~ GSV
5 Lit. tūkstančių
6 T.y. ant viršutinės rankos dalies nešiojamų žiedų ar aprišalų
7 Lit. pakelimo
8 Lit. pakėlė
9 Lit. atminas izraeliams

gyvuliams, o tavo tarnai turi gyvulių“.
 6 Jie toliau sakė: „Jei radome malonę tavo akyse, šita šalis tebūnie priskirta tavo tarnų nuosavybėn. Nevesk mūsų per Jordaną“.

6 Bet Mozė atsakė gadams ir reubenams: „Nejaugi jūsų broliai eis į karą, o jūs čia sėdėsite? 7 Kodėl norite atimti izraeliams drasą, kad jie nepereitų į šalį, kurią VIESPATIS yra jiems davęs?“

8 Taip pasielgė jūsų tėvai, man juos išsiuntus iš Kadeš-Barnėjos šalies apžiūrėti. 9 Nukakę lig Eškolio slenio ir apžiūrėję šalį, jie atėmė izraeliams drasą, kad tie nebenorėjo įeiti į šalį, kurią VIESPATIS buvo jiems davęs. 10 Tą dieną užsidėgė VIESPATIES rūstybė, ir jis prisiekė, tardamas: 11 „Vyrai, kurie atkilo iš Egipto, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni, tikrai nepamatys šalies, kurią su priesaika pažadėjau Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, nes jie

visa širdim man nepakluso“¹, 12 išskyrus kenazą Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą, nes šie visa širdim buvo klusnūs VIESPAČIUI².

13 Taigi užsidėgė VIESPATIES rūstybė prieš Izraelį, ir jis keturiasdešimt metų leido jiems klaidžioti dykumoje, iki pragaišo visa karta, kuri piktai elgėsi VIESPATIES akyse. 14 Štai jūs, nusidėjėlių išperos, pakilote į savo tėvų vietą VIESPATIES rūstybės įkarščiui prieš Izraelį dar padidinti! 15 Nes jei nusigręžė neseksite paskui jį, jis dar ilgiau jį³ paliks dykumoje, ir jūs pražudysite visą šią tautą“.

16 Prie jo priartėję, jie tarė: „Čia norime pastatyti avidžių savo bandoms ir miestų savo vaikučiams. 17 O mes patys norime traukti apsiginklavę, išsirikiavę kovai“⁴, izraelių priešakyje, kol atvesime juos į jų vietą. Tuo tarpu mūsų vaikučiai turi pasilikti sustirtintuose miestuose, apsaugoti nuo šalies gyventojų. 18 Nesugrįšime į savo namus, kol izraeliai nebus paveldėję kiekvienas savo veldinio, 19 nes negausime veldinio su

jais anapus Jordano ir toliau, kadangi mums jau atiteko mūsų veldinys šiapus Jordano į rytus“.²⁰ Mozė jiems atsakė: „Jei tai darysite, jei apsiginkluosite VIESPATIES akivaizdoje karui²¹ ir kiekvienas iš jūsų apsiginklavęs pereis Jordaną VIESPATIES akivaizdoje, iki jis pavarys sau iš priekio savo priešus²² ir šalis bus pajungta VIESPATIES akivaizdoje, ir tik paskui sugrįšite, tai būsite laisvi nuo [tolimesnių] išipareigojimų VIESPAČIUI bei Izraeliui, ir šita šalis atiteks jūsų nuosavybėn VIESPATIES akivaizdoje.“

23 Bet jei taip nepasielgsite, tai aišku, kad būsite nusidėję VIESPAČIUI, ir žinokite, kad jūsų nuodėmė jus atras.

24 Statykites miestų savo vaikučiams ir avidžių savo mažiesiems gyvuliams, ir įvykdykite, ką esate pažadėję!“

25 Gadai ir reubenai atsakė Mozei: „Tavo tarnai pasielgs, kaip mūsų⁵ valdovas įsako. 26 Mūsų vaikučiai, mūsų žmonos, mūsų bandos ir visi mūsų gyvuliai pasiliks ten, Gileado miestuose, 27 o tavo tarnai, kiekvienas apsiginklavęs kovai, pereis VIESPATIES akivaizdoje kariauti, kaip mūsų⁶ valdovas įsako“.

28 Tada Mozė davė įsakymą dėl jų kunigui Eleazarui, Nūno sūnui Jošuvai ir izraelių genčių protėvių [šeimų] galvoms. 29 Mozė jiems tarė: „Jei gadai ir reubenai pereis su jumis Jordaną, kiekvienas apsiginklavęs kovai VIESPATIES akivaizdoje, ir šalis bus pajungta jūsų akivaizdoje, tai turite priskirti Gileado šalį jų nuosavybėn.“

30 Bet jei jie nepereis apsiginklavę su jumis, jie turės įsikurti tarp jūsų, Kanaano šalyje“.

31 Gadai ir reubenai atsiliepė, tardami: „Ką VIESPATIS kalbėjo apie tavo tarnus, tą darysime. 32 Mes pereisime apsiginklavę VIESPATIES akivaizdoje į Kanaano šalį, kad mums pasiliktų mūsų veldima nuosavybė šiapus Jordano“.

33 Tada Mozė davė jiems—gadams, reubenams ir Juozapo sūnaus Menasės genties pusei—amoriečių karaliaus Sichono karalystę ir Bašano karaliaus

1 Lit. neseikė manęs
 2 Lit. sekė VIESPATI
 3 T.y. Izraelį
 4 GV; M: skubėdami

5 Lit. mano
 6 Lit. mano

Ogo karalystę—šali, susiskirsčiusią miestais su [ju] sritimis, miestus po visą šalį¹. ³⁴ Gadai atstatė Giboną, Atarotą, Aroerį, ³⁵ Atrot-Šofaną, Jazerį, Jogbeha, ³⁶ Bēt-Nimrą, Bēt-Haraną, sutvirtintus miestus ir avides. ³⁷ Reūbenai atstatė Chešboną, Elealę, Kirjataimą, ³⁸ Nebą ir Baal-Meoną—[tų dviejų] vardai pakeisti—ir Sibmą. Ir jie pavadino miestus, kuriuos jie buvo atstatę, 'savo vardais'².

³⁹ Menašės sūnaus Machyro sūnūs nužygiavo į Gileadą, jį paėmė ir išvarė amoriečius, gyvenančius jame. ⁴⁰ Mozė perleido Gileadą Menašės sūnui Machyru, ir tas apsigyveno jame. ⁴¹ Menašės sūnus Jayras nužygiavęs paėmė jų palapinių kaimus ir juos pavadino „Jayro palapinių kaimais“. ⁴² Nobachas nužygiavęs paėmė Kenatą bei jo kaimus ir jį pavadino Nobachu, savo vardu.

8-9 Sk 13, 17-33 10-13 Sk 14, 26-35 28-32 Još 1, 12-15

Dykumos kelionės stotys

33 Šitos buvo izraelių stotys, kai jie, Mozei ir Aharonui vadovaujant, pulkais išėjo iš Egipto šalies. ² Mozė, VIESPACIUI paliepus, užrašė jų išvykimo vietas, vieną stotį po kitos. Šitos buvo jų stotys pagal jų išvykimo vietas:

³ Jie išvyko iš Ramzio pirmąjį mėnesį, penkioliktąjį pirmojo mėnesio dieną. Dieną po Pesacho izraeliai drąsiai³ išvyko visų egiptiečių akyse, ⁴ egiptiečiams laidojant tuos, kuriuos VIESPATS buvo užmušęs tarp jų—visus pirmagimius. Taip VIESPATS nuteisė jų dievus.

⁵ Izraeliai, išvykę iš Ramzio, stovyklavo Sukote.

⁶ Išvykę iš Sukoto, jie stovyklavo Ėtame, esančiame dykumos pakrastyje.

⁷ Išvykę iš Ėtamo, jie atsigręžė į Pi-Hachirotą, esantį priešais Baal-Šefoną, ir stovyklavo ties Migdoliu.

⁸ Išvykę iš 'Pi-Hachiroto'⁴, jie perėjo per jūrą į dykumą ir, nuėję trijų dienų kelią Ėtamo dykumoje, stovyklavo Maroje.

⁹ Išvykę iš Maros, jie atvyko į Elimą. Ėlime buvo dvylika vandens šaltinių ir septyniasdešimt palmių, ir jie ten stovyklavo.

¹⁰ Išvykę iš Ėlimo, jie stovyklavo prie Nendrių jūros.

¹¹ Išvykę nuo Nendrių jūros, jie stovyklavo Sino dykumoje.

¹² Išvykę iš Sino dykumos, jie stovyklavo Dofkoje.

¹³ Išvykę iš Dofkos, jie stovyklavo Aluše.

¹⁴ Išvykę iš Alušo, jie stovyklavo Refidime. Ten nebuvo vandens žmonėms gerti.

¹⁵ Išvykę iš Refidimo, jie stovyklavo Sinajaus dykumoje.

¹⁶ Išvykę iš Sinajaus dykumos, jie stovyklavo Kibrot-Hataavoje.

¹⁷ Išvykę iš Kibrot-Hataavos, jie stovyklavo Chašerote.

¹⁸ Išvykę iš Chašeroto, jie stovyklavo Ritmoje.

¹⁹ Išvykę iš Ritmos, jie stovyklavo Rimon-Pereše.

²⁰ Išvykę iš Rimon-Perešo, jie stovyklavo Libnoje.

²¹ Išvykę iš Libnos, jie stovyklavo Risoje.

²² Išvykę iš Risos, jie stovyklavo Kehelatoje.

²³ Išvykę iš Kehelatos, jie stovyklavo prie Seferio kalno.

²⁴ Išvykę iš Seferio kalno, jie stovyklavo Charadoje.

²⁵ Išvykę iš Charados, jie stovyklavo Makhelatoje.

²⁶ Išvykę iš Makhelotos, jie stovyklavo Tachate.

²⁷ Išvykę iš Tachato, jie stovyklavo Tarache.

²⁸ Išvykę iš Taracho, jie stovyklavo Mitkoje.

²⁹ Išvykę iš Mitkos, jie stovyklavo Chašmonoje.

³⁰ Išvykę iš Chašmonos, jie stovyklavo Mosėrote.

1 Lit. šalies miestus aplinkui

2 G; M: vardais

3 Lit. su pakelta ranka

4 Dgl. MssSamSV; M: Hachiroto priešakio

31 Išvykę iš Moséroto, jie stovyklavo Benė-Jaakane.

32 Išvykę iš Benė-Jaakano, jie stovyklavo Hor-Hagidgade.

33 Išvykę iš Hor-Hagidgado, jie stovyklavo Jotbatoje.

34 Išvykę iš Jotbatos, jie stovyklavo Abronoje.

35 Išvykę iš Abronos, jie stovyklavo Esjon-Geberyje.

36 Išvykę iš Esjon-Geberio, jie stovyklavo Šino dykumoje, tai yra Kadeše.

37 Išvykę iš Kadešo, jie stovyklavo prie Horo kalno, Edomo šalies pakraštyje.

38 VIEŠPACIUI paliepus, kunigas Aharonas užlipo į Horo kalną ir ten mirė keturiasdešimtais metais po izraelių išėjimo iš Egipto šalies, penktąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [dieną]. 39 Aharonas buvo šimto dvidešimt trejų metų amžiaus, kai jis mirė Horo kalne.

40 Kanaanietis, Arado karalius, kuris gyveno Negebe, Kanaano šalyje, išgirdo, kad izraeliai ateina.

41 Išvykę nuo Horo kalno, jie stovyklavo Šalmonoje.

42 Išvykę iš Šalmonos, jie stovyklavo Punone.

43 Išvykę iš Punono, jie stovyklavo Obote.

44 Išvykę iš Oboto, jie stovyklavo Ijė-Abarime, Moabo pasienyje.

45 Išvykę iš Ijimo, jie stovyklavo Dibon-Gade.

46 Išvykę iš Dibon-Gado, jie stovyklavo Almon-Diblatajemoje.

47 Išvykę iš Almon-Diblatajemos, jie stovyklavo Abarimo kalnuose ties Nebu.

48 Išvykę iš Abarimo kalnų, jie stovyklavo Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu. 49 Jie stovyklavo prie Jordano nuo Bėt-Ješimoto ligi Abel-Sitimo, Moabo stepėse.

38 Sk 20, 22–28; Dt 10, 6 40 Sk 21, 1

Nuostatai apie vakarinės Jordano šalies paskirstymą ir sienas

50 VIEŠPATS kalbėjo Mozei Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, sakydamas: 51 „Kalbėk izraeliams, jiems tark: „Kai jūs pereisite per Jordana

į Kanaano šalį, 52 turite pavaryti nuo savęs visus šalies gyventojus ir sunaikinti visus jų [dievų] atvaizdus. Turite sunaikinti visas jų nulietas statulas, nusiaubti visus jų alkūš, 53 užimti šalį ir joje įsikurti, nes jums priskyriau tą šalį, kad ją užvaldytumėte. 54 Jūs turite burtais priskirti savo nuosavybėn tą šalį, atsižvelgdami į savo gimines: tam, kurio daug, turite priskirti didelį veldinį, o tam, kurio mažą, turite¹ priskirti mažą veldinį. Ką jam lems burtai, tai turi jam priklausyti. Pagal protėvių gentis turite sau priskirti veldinį. 55 Bet jei nepavarysite nuo manęs šalies gyventojų, tai tie, kuriuos iš jų paliks, taps akstinais jūsų akyse ir dygliais jūsų šonuose. Jie jus vargins šalyje, kurioje jūs gyvensite. 56 Kaip sumaniau pasielgti su jais, taip pasielgsiu su jumis“.

54 Sk 26, 54–56

34 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 2 „Isakyk izraeliams, jiems tark: „Kai įeisite į Kanaano šalį—tai yra šalis, kuri atiteks jums kaip veldinys, Kanaano šalis, kiek apima jos sritis,—³ tai pietinė siena turi jums eiti nuo Šino dykumos palei Edomą, tai yra pietinė riba turi jums eiti nuo Druskos jūros pakraščio rytuose. 4 Paskui riba turi jums pasisukti į pietus nuo Skorpionų įkalnės, pereiti į Šiną ir pasibaigti į pietus nuo Kadeš-Barnėjos. Iš ten ji turi eiti į Chašar-Adadą ir pereiti į Asmoną. 5 Toliau ta riba turi pasisukti iš Asmonos į Egipto upelį, ir jos galas turi pasiekti jūrą.

6 O vakarinė riba turi jums būti Didžioji jūra ir pajūris. Ta turi jums būti vakarinė riba.

7 O ta turi jums būti šiaurinė riba: nuo Didžiosios jūros turite sau išvesti liniją į Horo kalną. 8 Nuo Horo kalno turite išvesti liniją į Lebo²-Chamatą, ir ribos galas turi pasiekti Zedadą. 9 Iš ten riba turi eiti į Zifroną, ir jos galas turi pasiekti Chašar-Enaną. Ta turi jums būti šiaurinė riba.

1 G; M: tu turi

2 Arba: įėjimą

10 Kaip rytinę ribą turite išvesti sau liniją nuo Chašar-Ėnano į Šefamą.

11 Paskui riba turi eiti žemyn iš Šefamo į Hariblą, į rytus nuo Aino. Toliau riba turi nusileisti ir atsimušti į Kinereto jūros kalnagūbrį rytuose. 12 Pagaliau riba turi eiti žemyn į Jordaną, ir jos galas turi pasiekti Druskos jūrą. Šitokia turi jums būti šalis, apribota iš visų pusių“.

13 Moze įsakė izraeliams: „Šita yra šalis, kurią turite sau priskirti burtais kaip veldinį, kurią VIEŠPATS įsakė duoti devynioms ir pusei genties, 14 nes reubenų gentis savo protėvių šeimomis, gadiečių gentis savo protėvių šeimomis ir pusė Menasės genties jau yra gavusios savo veldinį šiapus Jordano ties Jerichu, rytuose, į saulėtekio pusę“.

16 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 17 „Šitokie yra vardai vyrų, kurie turi jums 'priskirti šalį kaip veldinį': kunigas Eleazaras ir Nūno sūnus Jošuva. 18 Be to, turite paimti po vieną vadą iš genties, kad 'priskirtų šalį kaip veldinį'. 19 Šitokie yra vyrų vardai:

- iš Judo genties Jefunės sūnus Kalebas;
- 20 iš Šimeono genties Amihudo sūnus Semuelis;
- 21 iš Benjamino genties Kislono sūnus Elidadas;
- 22 iš danų genties vadas Bukis, Joglio sūnus;
- 23 iš Juozapo palikuonių: iš menasių genties vadas Chanielis, Ėfodo sūnus,
- 24 iš efraimų genties vadas Kemuelis, Šiftano sūnus;
- 25 iš zebulunų genties vadas Elišafanas, Parnacho sūnus;
- 26 iš isacharų genties vadas Paltielis, Azano sūnus;
- 27 iš ašerių genties vadas Achihudas, Selomio sūnus,
- 28 ir iš naftalių genties vadas Pedahelis, Amihudo sūnus“.

29 Šitie buvo tie, kuriems VIEŠPATS pavėdė priskirti izraeliams veldinį Kanaano šalyje.

13 Sk 26, 52-56 13-15 Još 14, 1-5

Levių miestai

35 VIEŠPATS kalbėjo Mozei Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, sakydamas: 2 „Įsakyk izraeliams, kad jie iš savo nuosavo veldinio duotų leviams miestų apsigyventi. Taip pat ganyklą, kuri driekiasi aplink miestus, turite duoti leviams. 3 Jie turi turėti miestų apsigyventi, ir jų ganyklos turi būti [naudojamos] jų junginiams gyvuliams, jų bandoms ir visiems jų gyvuliams. 4 Ganyklos miestų, kuriuos turite duoti leviams, turi nusitęsti nuo miesto sienos į lauko pusę tūkstantį mastų aplinkui. 5 Turite atmatuoti laukę už miesto dviejų tūkstančių mastų rytinę dalį, dviejų tūkstančių mastų pietinę dalį, dviejų tūkstančių mastų vakarinę dalį ir dviejų tūkstančių mastų šiaurinę dalį, o pats miestas turi būti viduryje. Tai turi jiems būti miestų ganyklos.

6 O dėl miestų, kuriuos turite duoti leviams, turite perleisti šešis prieglobsčio miestus, kad ten galėtų pabėgti užmušėjas. Prie jų dar turite pridėti keturiasdešimt du miestus. 7 Iš viso miestų, kuriuos turite perleisti leviams, turi būti keturiasdešimt aštuoni su jų ganyklomis. 8 O dėl miestų, kuriuos turite perleisti iš izraelių nuosavybės—iš didesnės³ turite imti daugiau, o iš mažesnės—mažiau. Kiekvienas turi perleisti [kai kuriuos] iš savo miestų leviams proporcingai jo gautam veldiniui“.

1-8 Još 21, 1-42

Prieglobsčio miestai ir žmogžudystės įstatymas

9 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 10 „Kalbėk izraeliams, jiems tark: „Kai jūs pereisite per Jordaną į Kanaano šalį, 11 turite išsirinkti miestus, kurie turi jums būti prieglobsčio miestai. Ten galės pabėgti užmušėjas, netyčiomis užmušęs asmenį.

1 Plg. S ir 29 skn.; M: paveldėti šalį

2 GS, plg. 29 skn.; M: paveldėtų šalį

3 T.y. didesnės genties, turinčios daug miestų

12 Tie miestai turi jums tapti prieglobsčiu nuo kraujo keršytojo, kad užmušėjas neturėtų mirti, kol jam nebus padarytas teismo sprendimas¹ bendruomenės akivaizdoje. 13 Iš miestų, kuriuos turite duoti, šeši turi jums būti prieglobsčio miestai. 14 Tris tų miestų turite perleisti šiaupus Jordano ir tris tų miestų turite perleisti Kanaano šalyje. Jie turi būti prieglobsčio miestai. 15 Izraeliams, ateiviui ir laikinai apsistojusiam tarp jų šitie šeši miestai turi būti prieglobstis, kad ten galėtų pabėgti kiekvienas, kuris netyčiomis yra užmušęs asmenį.

16 Bet jei jis bus jį sumušęs geležiniu įrankiu ir sumuštas² mirs, tai jis bus žmogžudys. Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. 17 Ir jei jis bus jį sumušęs rankon paimtu akmeniu, nuo kurio galima mirti, ir sumuštas mirs, tai jis bus žmogžudys. Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. 18 Arba jei jis bus jį sumušęs mediniu įrankiu, nuo kurio galima mirti, ir sumuštas mirs, tai jis bus žmogžudys. Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. 19 Kraujo keršytojas yra tas, kuris turi nužudyti žmogžudį. Jį sutikęs, jis turi jį nužudyti. 20 Ir jei užmušėjas³ iš neapykantos bus ką nors⁴ pastūmęs ar ką su piktu kėsle metęs į jį, taip kad pastarasis mirs, 21 ar, būdamas priešiška nusistatęs, jį sumuš savo ranka, taip kad pastarasis mirs,— tai tas, kuris sumušė, turi būti nubaustas mirtim. Jis yra žmogžudys. Kraujo keršytojas turi nužudyti žmogžudį, jį sutikęs.

22 Bet jei jis atsitiktinai, nebūdamas priešas, bus jį pastūmęs ar sviedęs į jį koki nors įrankį be pikto kėslo, 23 ar nepastebėtai užmetęs ant jo koki nors akmenį, nuo kurio galima mirti, taip kad pastarasis mirs, ir jei jis nebus buvęs jo priešas ir nebus siekęs jam pakenkti,—²⁴ tai bendruomenė turi daryti teisną užmušėjui ir kraujo keršytojui, laikydamasi šitų teisinių

potvarkių. 25 Bendruomenė turi išgelbėti užmušėją iš kraujo keršytojo galios, ir bendruomenė turi jį sugrąžinti į jo prieglobsčio miestą, į kurį jis buvo pabėgęs, ir jis turi jame pasilikti, iki mirs vyriausiasis kunigas, kurį patepė šventu aliejum. 26 Bet jei užmušėjas kada nors išeis už srities jį priglobusio miesto, į kurį jis bus atbėgęs, 27 ir kraujo keršytojas nužudys užmušėją, tai jis nebus kaltas dėl kraujo praliejimo, 28 nes anas nebus pasilikęs jį priglobusiame mieste iki vyriausiojo kunigo mirties. Vyriausiajam kunigui mirus, užmušėjas gali sugrįžti į savo nuosavą žemę. 29 Tai turi jums galioti kaip teisinis nuostatas per jūsų kartas visur, kur gyvenate.

30 Jei kas nors užmuš asmenį, tai, [tik] remiantis [kelių] liudininkų parodymu, turi nužudyti užmušėją. Vieno liudininko parodymo prieš asmenį neturi užtekti mirtim [nuteisti]. 31 Jums nevalia priimti išpirkos už gyvybę užmušėjo, kuris padarė mirtiną nusikaltimą; veikiau jis turi būti nubaustas mirtim. 32 Taip pat jums nevalia priimti išpirkos už atbėgusį⁵ į jo prieglobsčio miestą, kad jam būtų leista sugrįžti [ir] gyventi šalyje pirm⁶ vyriausiojo⁷ kunigo mirties. 33 Jums nevalia sutepti šalies, kurioje būnate, nes kraujas yra tai, kas sutepa šalį. O šaliai galima atlikti permaldavimą už joje pralieta kraują tik krauju to, kuris jį praliejo. 34 Jums neleidžiama sutepti šalies, kurioje jūs gyvenate, kurios viduryje aš turiu savo būstą, nes aš, VIESPATS, turiu savo būstą tarp izraelių⁸.

9–28 Jos 20, 1–9 30 Dt 17, 6; 19, 15

Dukterų paveldėjimo teisės papildas

36 Menasės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnų giminės protėvių [šeimų] galvos, kilusios iš Juozapo palikuonių giminės⁸, priėjo ir kalbėjo Mozės ir kunigaikščių, izraelių protėvių [šeimų] galvų, akivaizdoje. 2 Jos tarė:

1 Lit. jis bus stovėjęs teisimui

2 Hbr. jis

3 Lit. jis

4 Lit. jį

5 Rk.; M: atbėgimą

6 Lit. iki

7 Ms SamGS, plg. 28 skn.; ~ M

8 MsGSV; M: giminių

„Mano valdovui VIEŠPATS įsakė duoti burtais kaip veldinį šali izraeliams, ir mano valdovui VIEŠPATIES įsakymu duoti mūsų brolio Šelafechado veldinį jo dukterims. ³ Jei jos ištekės už vieno kurio [kitų] izraelių genčių sūnų, tai jų veldinys bus atimtas nuo mūsų tėvų¹ veldinio ir pridėtas prie veldinio genties [vyru], kuriems jos priklausys. Taigi nuo mūsų paveldėtos dalies, priskirtos burtais, bus atimta. ⁴ Paskui, kai jubiliejaus metai ateis izraeliams, jų veldinys bus pridėtas prie veldinio genties [vyru], kuriems jos priklausys, ir nuo mūsų tėvų genties veldinio bus atimtas jų veldinys“.

⁵ Tada Možė, VIEŠPAČIUI paliepus, įsakė izraeliams: „Juozapo palikuonių gentis kalba tiesą. ⁶ Štai ką VIEŠPATS įsakė apie Šelafechado dukteris: „Tegul jos išteka už to, kuris joms patinka, tačiau tik už jų tėvo genties giminaičio² joms leista ištekėti, ⁷ kad izraelių veldinys nepereitų iš

genties į gentį, bet kad kiekvienas izraelis tvirtai laikytųsi prie savo tėvų genties veldinio. ⁸ Taigi kiekviena duktė, kuri išgyja veldinį iš izraelių genčių, turi ištekėti už vieno kurio iš jos tėvo genties giminės, kad kiekvienas izraelis palaikytų savo tėvų veldinį ⁹ ir veldinys nepereitų iš vienos genties į kitą gentį, nes izraelių gentys turi tvirtai laikytis kiekviena prie savo veldinio“.

¹⁰ Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, taip padarė Šelafechado dukterys.

¹¹ Machla, Tirša, Chogla, Milka ir Noja, Šelafechado dukterys, ištekėjo už savo dėdėnų³. ¹² Jos ištekėjo [už vyrų] iš Juozapo sūnaus Menašės sūnų giminės, ir jų veldinys pasiliko prie jų tėvo giminės kilties.

¹³ Šitokie buvo įsakymai ir teisiniai nuostatai, kuriuos VIEŠPATS įsakė per Možę izraeliams Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu.

2 Sk 27, 7

1 S: jų tėvo
2 Lit. giminės

3 T.y. dėdžių sūnų

DEUTERONOMIJOS, ARBA PAKARTOTO ĮSTATYMO, KNYGA

Pirmoji Mozės kalba Izraeliui (1, 1–4, 43)

Viešpats įsako žygiuoti į Kanaana

1 Šitie yra žodžiai, kuriuos Mozė kalbėjo visam Izraeliui anapus Jordano, dykumoje, stepėje ties Sufu, tarp Parano ir Tofelio, Labano, Chašeroto ir Di-Zahabo. 2 [Vienuolika dienų trunka keliauti nuo Chorebo iki Kadeš-Barnėjos keliu į Seyro kalną.]

3 Keturiasdešimtais metais, vienuoliktąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [dieną], Mozė kalbėjo izraeliams viską taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs apie juos, 4 po to, kai jis buvo sumušęs amoriečių karalių Sichoną, valdžiusį Chesbone, ir Bašano karalių Ogą, valdžiusį Astarote ir¹ Edrejję. 5 Anapus Jordano, Moabo šalyje, Mozė pradėjo aiškinti šią įstatymą, sakydamas:

6 „VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums kalbėjo Chorebe, sakydamas: „Gana ilgai jūs užtrukote šitame kalne.

7 Eikite toliau ir iškeliavę nueikite į amoriečių kalną ir pas visus jų kaimynus Araboje, kalnyne, Šefeloje, Negebe ir pajūryje—į Kanaano šalį ir į Lebanoną ligi Didžiosios upės, Eufrato.

8 Štai aš atidaviau jums tą šalį. Ieikite ir užimkite šalį, kurią esu² prisiekęs duoti jūsų protėviams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, jiems ir jų vaikams po jų.“

4 Sk 21, 21–30 4 Sk 21, 31–35

Mozė paskiria teisėjus padėjėjais

9 Tuo metu jums sakiau: „Aš vienas nebeįstengiu jūsų nešti. 10 VIEŠPATS, jūsų Dievas, padarė jus gausius, ir štai jūsų šiandien yra tiek daug, kiek žvaigždžių danguje. 11 Tegu

VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas, padaugina jus dar tūkstantį kartų ir jus palaimina, kaip jis yra jums pažadėjęs.

12 Kaip aš vienas galėčiau pakelti jūsų apsunkinimą, našta ir bylinėjimąsi!

13 Pasirinkite išmintingų, protingų ir prityrusių³ vyrų savo gentims, ir aš juos paskirsiu jūsų viršininkais“. 14 Jūs man atsakėte: „Geras dalykas, kurį pasiūlei daryti“. 15 Taigi aš paėmiau jūsų genčių viršininkus, išmintingus ir prityrusius vyrus, ir juos paskyriau jums viršininkais: tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais, dešimtininkais ir tvarkytojais jūsų gentims. 16 Ir tuo metu įsakiau jūsų teisėjams: „Išklauskite [gincus] tarp savo brolių ir teiskite teisingai, ar kas bylinėtusi su savo tautiečiu, ar pas jį esančiu svetimšaliu. 17 Teisdami nežiūrėkite asmens; išklauskite tiek mažą, tiek ir didelį. Nė vieno nebijokite, nes teismas priklauso VIEŠPACIUI. Bet jei byla yra jums per sunki, ją pateikite man, kad ją išklausyčiau“. 18 Tap pat tuo metu jums įsakiau visus dalykus, kuriuos turite daryti“.

Išsiunčiami žvalgai

19 „Sukilę eiti iš Chorebo, žygiavome per visą didžiulę ir klaidią dykumą, kurią matėme, keliu į amoriečių kalną, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, buvo mums įsakęs, ir pasiekėme Kadeš-Barnėją. 20 Tada jums sakiau: „Jūs pasiekėte amoriečių kalną, kurį VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums rengiasi duoti. 21 Žiūrėk, VIEŠPATS, tavo Dievas, tau atidavė šalį. Trauk aukštyn, užimk, kaip VIEŠPATS, tavo protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs! Nebijok ir nenusigąsk!“ 22 Bet jūs visi priėjote prie manęs ir sakėte: „Pasiųskime vyrų pirm savęs, kad jie mums ištirtų šalį ir mums duotų žinių apie kelia, kuriuo turime nukilti, ir apie miestus, į kuriuos nuvyksime“. 23 Tas pasiūlymas man atrodė geras, ir aš pasiūliau dvylika vyrų, po vieną iš kiekvienos genties. 24 Nusiųkė jie traukė aukštyn į

1 MaGSV, plg. Još 12,4; ~M

2 SamG; M: VIEŠPATS yra

kalnyną, pasiekė Eškolio slėnį ir jį išžvalgė.²⁵ Taip pat jie paėmė su savim šalies vaisių, parsinešė juos žemyn pas mus ir mums padarė pranešimą. Jie sakė: „Graži šalis, kurią VIESPATS, mūsų Dievas, rengiasi mums duoti“.

²⁶ Bet jūs nenorėjote žygiuoti aukštyn ir priešinotės VIESPATIES, savo Dievo, paliepimui. ²⁷ Jūs murmėjote savo palapinėse, sakydami: „Kadangi VIESPATS nenkenčia mūsų, jis mus išvedė iš Egipto šalies, norėdamas mus paduoti į amoriečių galią, kad tie mus sunaikintų.“ ²⁸ Kur [kitur] mes benukilsime? Mūsų broliai atėmė mums drąsą², sakydami: „Žmonės didesni ir aukštesni už mus, miestai dideli ir apvesti mūrais, siekiančiais dangų; net anakus ten matėme!“

²⁹ Bet aš jums sakiau: „Nenusigaskite ir nebijokite jų!“ ³⁰ VIESPATS, jūsų Dievas, einantis pirma jūsų, jis pats kariaus už jus lygiai taip, kaip jis jūsų akyse jau Egipte veikė už jus³¹ ir [dykumoje, kurią matei, kur VIESPATS, tavo Dievas, tave nešė, kaip kas neša savo vaiką,] visame kelyje, kuriuoėjote, kol pasiekėte šitą vietą. ³² Vis dėlto jūs nepasitikėjote VIESPACIU, savo Dievu,³³ėjusiu pirma jūsų kelyje, kad paieškotų jums vietos stovyklauti—naktį ugnyje, kad jums šviestų kelyje, kuriuo turėjote eiti, ir dieną debesyje.

³⁴ Išgirdęs jūsų kalbų garsą, VIESPATS supyko ir prisiekė, tardamas: „Nė vienas iš šitų vyrų [šitos piktos kartos]³ nematys gražios šalies, kurią pažadėjau duoti jūsų protėviams,“ ³⁶ išskyrus Jefunės sūnų Kalebą. Jis ją pamatys! Jam ir jo sūnams duosiu šalį, į kurią jis buvo įžengęs, nes jis visa širdimi liko ištikimas VIESPACIUI.⁴ ³⁷ Taip pat VIESPATS, supyko ir ant manęs dėl jūsų, sakydamas: „Tu irgi ten neįeisi.“ ³⁸ Nūno sūnus Jošuva, kuris tau patarnauja, jis ten įeis. Jį padrasink, nes jis ją⁴ priskirs kaip veldinį Izraeliui.

³⁹ Jūsų vaikučiai, apie kuriuos sakėte, kad jie tapsią grobiu, ir jūsų sūnūs, kurie dar nepažįsta nei gera, nei bloga, jie ten įeis, ir jiems aš ją duosiu, kad jie ją užimtų.⁴⁰ O jūs nususukę sukilinkite eiti į dykumą Nendrių jūros linkui!

⁴¹ Tada man atsakėte: „Nusidėjome VIESPACIUI. Mes patys norime traukti aukštyn ir kariauti lygiai taip, kaip VIESPATS, mūsų Dievas, yra mums įsakęs“. Jūs apsiuosėte kiekvienas savo kovos ginklais ir manėte tai esant lengvą dalyką traukti aukštyn į kalnyną.

⁴² Bet VIESPATS man tarė: „Sakyk jiems: „Netraukite aukštyn ir nekovokite, nes aš nebūsiu tarp jūsų, kad nebūtumėte savo priešų sumušti““.

⁴³ Nors jums tai pasakiau, jūs neklausėte. Jūs priešinotės VIESPATIES paliepimui ir, pernelyg pasitikėdami savim, traukėte aukštyn į kalnyną. ⁴⁴ Amoriečiai, gyveną tame kalnyne, išėjo prieš jus ir jus vijosi, kaip kad bitės daro, ir jus triuškinio Seyre⁵ ligi pat Chormos. ⁴⁵ Sugrįžę jūs verkėte VIESPATIES akivaizdoje, tačiau VIESPATS neklausė jūsų verksmo ir neprilenkė jums savo ausies. ⁴⁶ Tad ilgą laiką pasilikote Kadeše—tiek ilgai, kiek [ten] išbuvote“.

26 Dt 9, 23; Hbr 3, 16 31 Apd 13, 18 32 Hbr 3, 19 34-35 Hbr 3, 18

Kelionė per dykumą

2 „Paskui apsigręžę sukilome eiti į dykumą, Nendrių jūros linkui, kaip VIESPATS man buvo pasakęs, ir ilgą laiką žygiavome lanku aplink Seyro kalnyną.“ ² Tada VIESPATS man tarė: „Jūs jau gana ilgą laiką keliavote aplinkui šitą kalnyną. Pasisukite į šiaurę!“ ⁴ O žmonėms įsakyk: „Jūs dabar pereisite per sritį savo broliųėsavų, gyvenančių Seyre. Nors jie bijos jūsų, tačiau būkite labai atsargūs!“ ⁵ Neįsivelkite į karą su jais, nes jums neduosiu nieko iš jų šalies, nė tiek, kiek galima užminti kojos padu, nes esu atidavęs Seyro kalnyną. Esavo nuosavybėn. ⁶ Jūs galite pirkti iš jų maisto už pinigus, kad turėtumėte ko valgyti. Taip pat ir vandens galite pirkti

1 T.y. kur kitur, kaip tik į mirtį!

2 Lit. sutirpdė mūsų širdį

3 -G

4 T.y. šalį

iš jų už pinigus, kad turėtumėte ko gerti.
 7 Juk VIESPATS, tavo Dievas, tave palaimino kiekviename veiksme, kurio ėmėsi tavo rankos¹. Jis dėmėjosi tavo kelione² per šią didžiulę dykumą. Per tuos keturiasdešimt metų VIESPATS, tavo Dievas, buvo su tavimi. Tau nieko nepristigo.³ 8 Taigi mes perėjome per³ savo brolius ėsavus, gyvenančius Seyre, Arabos kelių⁴ iš Elato ir Esjon-Geberio ir pasisukę traukėme toliau keliu į Moabo dykumą. 9 Tada VIESPATS man tarė: „Nelaikyk Moabo priešu ir neišivelk į karą su jais, nes nieko iš jo šalies neduosiu tavo nuosavybėn, kadangi esu atidavęs Arą Loto palikuonių nuosavybėn“. 10 (Anksčiau ėmai gyveno joje—žmonės tokie stambūs, gausūs ir aukštaūgiai, kaip anakai. 11 Juos irgi, kaip anakus, laiko refajais, o moabiečiai juos vadina ėmais. 12 Seyre anksčiau gyveno chorai, bet ėsavai atėmė jų nuosavybę. Jie išnaikino juos iš savo akivaizdos ir apsigyveno jų vietoje taip pat, kaip Izraelis pasielgė su savo užimta šalimi, kurią VIESPATS jiems davė.) 13 „Taigi⁵ dabar kelkitės ir pereikite Zeredo upelį!“ Tada mes perėjome Zeredo upelį. 14 O laiko, kuriuo keliavome iš Kadeš-Barnėjos lig tol, kol perėjome Zeredo upelį, buvo praslinkę trisdešimt aštuoneri metai, iki visa kariauti galinčių vyrų karta buvo pragaišusi iš stovyklos, kaip VIESPATS buvo jiems prisiėkęs. 15 Pati VIESPATIES ranka buvo prieš juos, kad juos išrautų iš stovyklos iki paskutinio. 16 O kai visi kariauti galį vyrai iki paskutinio buvo išmirę iš tautos, 17 VIESPATS man kalbėjo, sakydamas: 18 „Šiandien tu pereisi Moabo sritį [Arą] 19 ir priartėsi prie amoriečių. Nelaikyk jų priešais ir neišivelk į karą su jais, nes nieko iš amoriečių šalies neduosiu jūsų nuosavybėn, kadangi esu ją davęs Loto

palikuonių nuosavybėn“. 20 (Ją taip pat laiko refajų šalimi. Anksčiau refajai gyveno joje, o amoriečiai juos vadino zamzumais. 21 Tie buvo tokie stambūs, gausūs ir aukštaūgiai žmonės, kaip anakai. Bet VIESPATS juos išnaikino iš amoriečių⁶ akivaizdos, ir šie atėmė jų nuosavybę ir įsikūrė jų vietoje. 22 Taip pat VIESPATS padarė ėsavams, gyvenantiems Seyre, iš kurių akivaizdos jis išnaikino choros. Anie atėmė jų nuosavybę ir tebėra įsikūrė jų vietoje iki pat šios dienos. 23 O dėl avų, gyvenusių kaimuose ligi pat Gazos, kaftoriečiai, atsikėlę iš Kaftoro, juos išnaikino ir įsikūrė jų vietoje.) 24 „Kelkitės, išsirenkite kelionėn ir pereikite Arnono upelį! Žiūrėk! Aš padaviau į tavo galia amorių Sichoną, Chešbono karalių, ir jo šalį. Pradėk [ją] užimti ir įsileisk su juo į kovą! 25 Šiandien pradėsiu dėti išgastį ir baimę ant tautų visur po dangumi. Kai tik jos išgirs gandą apie tave, drebės ir krūpsės dėl tavęs“.

1 Sk 21, 4 4 Pr 36, 8 9 Pr 19, 37 14 Sk 14, 28–35
 19 Pr 19, 38

Izraelis nugali Chešbono karalių Sichoną

26 Paskui siunčiau pasiuntinius iš Kedemoto dykumos pas Chešbono karalių Sichoną su šitokiu taikingu pasiūlymu: 27 „Norėčiau pereiti per tavo šalį. Eisiu tik vieškeliais, nenukrypsiu nei į dešinę, nei į kairę. 28 Man parduosite maisto už pinigus, kad turėčiau ko valgyti, ir duosite man vandens už pinigus, kad turėčiau ko gerti. Tik norėčiau pereiti pėsčias, 29 kaip man leido ėsavai, gyveną Seyre, ir moabiečiai, gyveną Arę, kol pereisiu Jordaną į šalį, kurią VIESPATS, mūsų Dievas, mums rengiasi duoti“. 30 Bet Chešbono karalius Sichonas nesutiko leisti mums pereiti per jį⁷, nes VIESPATS, tavo⁸ Dievas, buvo padaręs jo dvasią nenuolaidžią ir sukietinęs jo širdį, norėdamas jį atiduoti į tavo galia, kaip tai šiandien yra įvykę. 31 Tada VIESPATS man tarė: „Žiūrėk! Aš

1 Dgl. Mss Sam GV, plg. 16, 15; 24, 19; 31, 29; M: ranka

2 M; G: Tik pagalvok apie savo kelionę

3 G, plg. 4 ir 29 skn; M: ėjome toliau nuo (savo brolių...)

4 GV; M: Arabos kelio pašaliu

5 Kl. Mss SamG; ~M

6 Lit. jų

7 T.y. per jo šalį

8 G: mūsų

pradėjau tau duoti Sichoną¹ ir jo šali. Pradėk užimti² jo šali³.³² Sichonui—jam ir visai jo kariuomenei —išėjus mums priešais kariauti i Jahašą.³³ VIEŠPATS, mūsų Dievas, atidavė ji mums, ir mes nugalėjome jį, jo sūnus ir visą jo kariuomenę.³⁴ Tuomet paėmėme visus jo miestus ir visiškai sunaikinome kiekvieną miestą—vyrus, moteris ir vaikus; nepalikome nė vieno išlikusio gyvo.³⁵ Tik pasilaikėme kaip išplėšas gyvulius ir kaip grobį miestus, kuriuos buvome paėmę.³⁶ Nuo Aroerio, esančio Arnono slėnio pakraštyje, ir slėnyje esančio miesto ligi Gileado nebuvo sutvirtinto miesto, kuris būtų mums buvęs nepaimamas³. Juos visus mums atidavė VIEŠPATS, mūsų Dievas.³⁷ Tik prie amoniečių šalies tu nepriartėjai—visos Jaboko upelio pakrantės ir kalnyno miestų, taip vykdydamas⁴ viską, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, buvo⁵ įsakęs“.

Izraelis nugalė Bašano karalių Oga

3 „Paskui pasisukę traukėme aukštyn keliu i Bašaną. Tada Bašano karalius Ogas—jis ir visa jo kariuomenė—išėjo mums priešais kariauti prie Edrejo.² VIEŠPATS man tarė: „Nebijok jo, nes i tavą galią padaviau jį, visą jo kariuomenę ir jo šali, kad pasielgtum su juo taip, kaip pasielgei su amoriečių karaliumi Sichonu, gyvenusiu Chešbone“. ³ Tada VIEŠPATS, mūsų Dievas, padavė i mūsų galią ir Bašano karalių Oga bei visą jo kariuomenę. Mes jį sumušėme, kol jam nebepaliko nė vieno ištrūkėlio. ⁴ Tuomet paėmėme visus jo miestus. Nebuvo miesto, kurio nebūtume iš jų atėmę—šešiasdešimt miestų, visą Argobo apskritį, Ogo karalystę Bašane. ⁵ Tie visi buvo sutvirtinti miestai su aukštomis sienomis, sklaščiais, neskaitant labai daug atviro šalies miestų. ⁶ Ir juos visiškai sunaikinome, kaip buvome pasielgę su Chešbono karaliumi Sichonu. Sunaikinome kiekvieną miestą, vyrus,

moteris ir vaikus, ⁷ o visus gyvulius ir grobį iš miestų paėmėme kaip išplėšas.

⁸ Taip tuomet pasiveržėme šali iš valdžios abiejų amoriečių karalių, viešpatavusių šiaupus Jordano, nuo Arnono upelio ligi Chermono kalno.

⁹ (Sidoniečiai vadina Chermoną Sirjonu, o amoriečiai jį vadina Seniru.)

¹⁰ Pasiveržėme plokštikalnės miestus, visą Gileadą ir visą Bašaną ligi Salkos ir Edrejo, Ogo karalystės miestus Bašane.

¹¹ (Mat tik Bašano karalius Ogas dar buvo išlikęs iš refajų liekanos. Štai jo sarkofagas, bazaltinis sarkofagas⁶, juk tebėra amoriečių Raboje—devynių mastų ilgio ir keturių mastų pločio, matuojant⁷ paprastu mastu.)

Užjordanės padalinimas

¹² Tuomet užvaldėme šitą šali: [sritį i šiaurę] nuo Aroerio, esančio Arnono upelio krante, pusę Gileado kalnyno ir jo miestus aš priskyriau reūbenams ir gadams. ¹³ Likusią Gileado dalį ir visą Bašaną, Ogo karalystę, priskyriau pusei Menašės genties—visą Argobo sritį. (Tas visas Bašanas vadinamas refajų šalim.

¹⁴ Menašės sūnus Jayras paėmė visą Argobo sritį ligi gešūriečių ir maakų ribos ir ją⁸, Bašaną, praminė savo vardu, „Jayro palapinių kaimais“. [Taip jie vadinasi] iki šios dienos.) ¹⁵ Machyrui priskyriau Gileadą, ¹⁶ o reūbenams ir gadams priskyriau [šali] nuo Gileado ligi Arnono upelio, upelio vidurio, tai yra [pietinės] ribos, ir ligi Jaboko upelio, amoriečių ribos, ¹⁷ taip pat Arabą ir Jordaną, būtent [ta] kaip riba, einančia nuo Kinereto ligi Arabos jūros, Druskos jūros, [esančios] Pigos slautų apačioje —[šali] i rytus.

¹⁸ Tasyk jums įsakiau: VIEŠPATS, mūsų Dievas, davė jums šitą šali, kad ją užvaldytumėte. Apsiginklavę kovai, jūs, visi kareiviai, turite pereiti

1 SamG+ Chešbono karalių, amoriečių
2 GV, plg. 24 skn; M: užimk. kad užimtum
3 Lit. per aukštas
4 GT; M: ir
5 SamGSV+ mums

6 Arba: lova, geležinė lova

7 Lit. vyro mastu (t.y. jo apatinės rankos dalies ilgiu, lygiu maždaug pusei metro. Nuo jo skirtinas kiek ilgesnis karališkasis mastas.

8 Lit. juos (turbūt sodžius)

savo brolių izraelių priešakyje. ¹⁹ Tik jūsų žmonos, vaikai ir gyvuliai—žinau, kad turite daug gyvulių—turi pasilikti jūsų miestuose, kuriuos esu jums davęs, ²⁰ kol VIESPATS, jūsų Dievas, bus suteikęs atilsį jūsų broliams, kaip jums, ir kol jie irgi užvaldys šalį, kurią VIESPATS, jūsų Dievas, jiems duos anapus Jordano. Paskui galėsite kiekvienas grįžti į savo nuosavybę, kuria esu jums davęs.

²¹ O Jošuvai tąsyk įsakiau: „Tu pats matei savo akimis viską, ką VIESPATS, jūsų Dievas, padarė šitiems abiem karaliams. Taip VIESPATS padarys visoms karalystėms, į kurias tu pereini. ²² Nebijok jų, nes VIESPATS, jūsų Dievas, pats kariaus už jus!“

18–20 Još 1, 12–15

Mozės paskutinis prašymas

²³ Tąsyk maldavau VIESPATĮ, sakydamas: ²⁴ „Viespatie Jahve, tu pradėjai rodyti savo tarnui savo didybę ir savo stiprąją ranką: kur yra danguje ar žemėje dievas, kuris galėtų atlikti tokius darbus ir tokius galingus veiksmus, kaip tu! ²⁵ Norėčiau, meldžiu, pereiti ir pamatyti gražiąją šalį, esančią anapus Jordano, šitą gražųjį kalną ir Lebanoną“. ²⁶ Bet dėl jūsų VIESPATS supyko ant manęs ir neklaušė manęs. VIESPATS man tarė: „Gana tau! Daugiau nebekalbėk man apie šitą dalyką! ²⁷ Užlipk į Pigos viršūnę ir pakelk akis į vakarus, žiemius, pietus ir rytus! Pamatyk akimis, nes nepereisi per šitą Jordaną! ²⁸ Igaliok Jošuvą, padrasink ir pastiprink jį, nes jis turi pereiti šitos tautos priešakyje ir jis turi jiems išdalinti kaip veldinį šalį, kurią pamatysi!“

²⁹ Taigi mes pasilikome slėnyje ties Bėt-Peoru“.

23–27 Sk 27, 12–14; Dt 32, 48–52

Įsakymas laikyti sandoros įstatymą

4 „O dabar, Izraeli, klausyk nuostatų ir ¹potvarkių, kuriuos vykdyti aš jus pamokysiu, kad liktumėte gyvi ir įeję užimtumėte šalį, kurią VIESPATS, jūsų protėvių Dievas, ruošiasi jums duoti. ² Nieko nepridėkite prie žodžio, kurį aš jums įsakau, ir nieko neatimkite iš jo, laikydamiesi VIESPATIES, jūsų Dievo,

įsakymų, kuriuos aš jums įsakau, ³ Jūs patys savo akimis matėte, ką VIESPATS padarė Baal-Peore, nes kiekviena, kuris pasekė Baal-Peoru, VIESPATS, tavo Dievas, išnaikino iš tavo tarpo. ⁴ Bet jūs, kurie tvirtai laikėtės VIESPATIES, savo Dievo, šiandien visi tebesate gyvi.

⁵ Žiūrėkite! Jus pamokiau nuostatų ir potvarkių, kaip man įsakė VIESPATS, mano Dievas, kad juos vykdytumėte šalyje, į kurią jūs įeisite jos užimti. ⁶ Jūs turite jų laikytis ir juos vykdyti, nes tai parodys jūsų išmintį ir supratimą tautoms, kurios, išgirdusios šituos nuostatus, sakys: „Tikrai šita didelė tauta išmintingi ir supratingi žmonės!“ ⁷ Nes kur yra didelė tauta, kuri turi Dievą, kuris yra taip arti prie jos, kaip VIESPATS, mūsų Dievas, kada tik šaukiamės jo? ⁸ Ir kur yra didelė tauta, kuri turi tokių teisingų nuostatų bei potvarkių, kaip visas šitas įstatymas, kurį aš šiandien jums pateiksiu?

⁹ Tik sergėkis ir labai prisiziūrėk, kad nepamirštum dalykų, kuriuos matė tavo akys, ir kad jie neišeitų tau iš galvos² per visas tavo gyvenimo dienas. Tu turi juos skelbti savo vaikams ir savo vaikų vaikams,— ¹⁰ [kad nepamirštum] dienos, kurią stovėjai VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje Chorebe, kai VIESPATS man buvo pasakęs: „Surink man žmones, kad jiems leisčiau išgirsti savo žodžius, idant jie išmokyti bijoti manęs visą laiką, kuriuo jie gyvens žemėje, ir pamokyti savo vaikus“. ¹¹ Tada priartėję sustojote kalno papėdėje, o kalnas liepsnojo ligi pat dangaus³, apsuptas juodų debesų ir tirštos tamsos. ¹² Ir VIESPATS kalbėjo į jus iš ugnies. Žodžių garsą jūs girdėjote, bet pavidalo neregėjote; [girdėjote] tik balsa. ¹³ Jis paskelbė jums savo sandorą, kurią jis jums įsakė vykdyti, dešimtį žodžių, ir juos užrašė į dvi akmenines plokštes. ¹⁴ Tąsyk VIESPATS man įsakė jus pamokyti nuostatų ir potvarkių, kad jūs vykdytumėte juos šalyje, į kurią pereisite jos užimti.

1 SamVrs; M: Žiūrėk!

2 Lit. širdies

3 Lit. dangaus širdies

2 Apr 22, 18-19 3 Sk 25, 1-9 11-12 Iš 19, 16-18;
Hbr 12, 18-19 13 Iš 31, 18 14 Iš 21, 1

Draudžiama garbinti stabus

15 Kadangi nematėte jokio pavidalo tą dieną, kai VIESPATS jums kalbėjo Chorebe iš ugnies, labai saugokitės, kad nesielgtumėte sugedusiai, pasidarydami kokios nors statulos pavidalo stabą¹ — vyriškio ar moteriškos atvaizda, 17 kokio nors žemės gyvulio atvaizda, kokio nors padangės skrajojancio paukščio atvaizda, 18 kokio nors žemėje ropojančio gyvūno atvaizda, kokios nors vandenyje, po žeme, plaukiojančios žuvies atvaizda; 19 kad nepakeltum akių į dangų ir, pamatęs saulę, mėnulį ir žvaigždes, visą dangaus kariuomenę, nesiduotum viliojamas kniūpoti ties jais ir juos garbinti. VIESPATS, tavo Dievas, juos priskyrė [garbinti] visoms tautoms po visu dangumi. 20 Bet jus VIESPATS paėmė ir išvedė iš geležies lydkrosnės, iš Egipto, kad jam taptumėte paveldėta tauta, kokia šiandien esate.

21 VIESPATS supyko ant manęs dėl jūsų ir prisiekė, kad aš nepereisias Jordano ir neįeisias į šalį, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti. 22 Mat aš mirsiu šitoje šalyje, nepereisiu per Jordaną, bet jūs pereisite ir užimsite šitą gerąją šalį. 23 Saugokitės, kad nepamirštumėte VIESPATIES, savo Dievo, sandoros, kurią jis yra sudaręs su jumis, ir kad nepasidirbtumėte kokio nors pavidalo stabo. VIESPATS, tavo Dievas, yra tai uždraudęs, 24 nes VIESPATS, tavo Dievas, yra ryjanti ugnis; jis yra pavydulingas Dievas. 16 Iš 20, 4; Lev 26, 1; Dt 5, 8; 27, 15 17-18a Rom 1, 23 20 Iš 19, 5; Dt 7, 6; 14, 2; 26, 18; Tit 2, 14; 1 Pet 2, 9 21 Sk 20, 12 24 Hbr 12, 29

Nepaklusnumo pasėkos

25 Kai, pagimdę vaikus ir vaikaičius ir ilgai išgyvenę šalyje, elgsitės sugedusiai, pasidirdami kokio nors pavidalo stabą, ir darysite, kas pikta jūsų² Dievo akyse, jį pykdydami, 26

tai aš šiandien šaukiu dangų ir žemę liudytojais prieš jus, kad greitai dingte pradingsite iš šalies, į kurią jūs trauksite per Jordaną jos užimti. Neilgai joje gyvensite, nes tikrai būsite sunaikinti. 27 VIESPATS jus išsklaidys tarp tautų, ir jūsų teišlės mažas skaičius tarp pagonių, pas kuriuos VIESPATS jus nuves. 28 Ir ten garbinsite dievus, padarytus žmonių rankomis, medinius ir akmeninius, kurie nemato, nei girdi, nei valgo, nei suuodžia. 29 Bet iš ten ieškosi³ VIESPATIES, savo Dievo, ir jį⁴ rasi, jei ieškosi jo visa širdim ir visa siela. 30 Kai tu būsi spaudžiamas ir tau atsitiks visi šitie dalykai ateityje⁵, tu atsigręši į VIESPATĮ, savo Dievą, ir kausys jį balso, 31 nes VIESPATS, tavo Dievas, yra gailestingas Dievas. Jis nepames ir nesunaikins tavęs. Jis nepamirš tavo protėvių sandoros, kurią jis jiems patvirtino priesaika.

27-28 Dt 28, 36 29 Jer 29, 13

Izraelio Dievas—vienintelis Dievas

32 Priežastis ta: Pasiteirauk ankstesniųjų laikų, buvusių pirm tavęs, nuo dienos, kurią Dievas sukūrė žmogų žemėje, ir nuo vieno dangaus krašto iki kito: ar yra kada nors įvykęs toks didelis dalykas, kaip šitas, ar kas panašaus girdėta? 33 Ar kada nors girdėjo kokia tauta Dievo balsą, kalbantį iš ugnies, kaip tu girdejai ir likai gyva? 34 Arba ar kada nors Dievas bandė ateiti, kad pasiimtų tautą iš kitos tautos tarpo su mėginimais⁶, ženklais ir stebuklais, karu, tvirta ranka bei ištiestu dilbiu ir su dideliais gąsdinimais, kaip visa tai VIESPATS, jūsų Dievas, jums padarė Egipte jūsų⁷ akivaizdoje? 35 Tau tai parodyta, kad žinotum, jog VIESPATS yra Dievas; šalia jo nėra kito. 36 Iš dangaus jis leido tau išgirsti savo balsą, kad tave drausmintų. Žemėje jis tau parodė savo didžiąją ugnį, ir jo žodžius tu išgirdai iš ugnies. 37 Kadangi jis mylėjo

1 T.y. iš akmens iškaltą, iš medžio išdrožtą, iš molio nužiestą ar iš metalo nukaltą dievų atvaizda

2 SamGST^{JV}, M: tavo

3 SamTV; M: ieškosite

4 SamV; ~M

5 Lit. dienų pabaigoje

6 T. y. bandydamas Faraono užsispyrimą

7 MsSamST; M: tavo

tavo protėvius ir išrinko jų palikuonis po jų¹, jis pats tave išvedė iš Egipto savo didele galia, ³⁸ kad pavarytų iš tavo akivaizdos tautas, didesnius ir galingesnes už tave, kad tave įvestų, norėdamas tau duoti jų šalį, kaip šiandien aišku. ³⁹ Taigi šiandien žinok ir išidėk į širdį, kad VIESPATS yra Dievas aukštai danguje ir žemai žemėje. Nėra kito. ⁴⁰ Laikykis jo nuostatų ir įsakymų, kuriuos aš tau šiandien įsakau, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs ir kad ilgai gyventum žemėje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti visam laikui!“

35 Mk 12, 32

Mozė paskiria Užjordanėje prieglobsčio miestus

⁴¹ Tąsyk Mozė paskyrė tris miestus anapus Jordano, rytuose, ⁴² kad ten galėtų pabėgti užmušėjas, kuris netyčia užmuša savo artimą, nebūdamas jau ankščiau jo neketęs,— kad jis galėtų pabėgti į vieną iš šitų miestų ir išlikti gyvas: ⁴³ Bešerį dykumoje, plokštikalnės šalyje, reūbenams, Ramotą Gileade gadams ir Golaną Bašane menašiams.

41-43 Još 20, 8-9

Antroji Mozės kalba Izraeliui (4, 44—28, 68)

Įvadas į įstatymo davimą

⁴⁴ Šitas yra įstatymas, kurį Mozė pateikė izraeliams. ⁴⁵ Šitie yra išpėjimai, nuostatai ir nuosprendžiai, kuriuos Mozė paskelbė izraeliams, jiems išėjus iš Egipto, ⁴⁶ anapus Jordano, slėnyje ties Bēt-Peoru, šalyje amoriečių karaliaus Sichono, gyvenusio Chesbone, kurį Mozė ir izraeliai, išėję iš Egipto, buvo sumušę. ⁴⁷ Tie buvo užėmę jo šalį ir Bašano karaliaus Ogo šalį— [šalį] abiejų amoriečių karalių [,viespatavusių] anapus Jordano rytuose: ⁴⁸ [šalį] nuo Aroerio, esančio Arnono 'upelio krante'², ligi Sirjono³, tai yra Chermono, kalno, ⁴⁹

ir visą Arabą anapus Jordano rytuose ligi Arabos jūros Pisgos šlaitų apačioje.

Dešimt įsakymų

⁵ Mozė sušaukė visą Izraelį ir jiems tarė: „Klausyk, Izraeli, nuostatų ir potvarkių, kuriuos aš šiandien kalbu jums į ausis! Išmokite ir stropiai juos vykdykite! ² VIESPATS, mūsų Dievas, sudarė su mumis sandorą Chorebe. ³ Ne su mūsų protėviais VIESPATS sudarė šitą sandorą, bet su mumis, su mumis visais, kurie čia šiandien esame gyvi. ⁴ Veidas į veidą VIESPATS kalbėjo su jumis kalne iš ugnies. ⁵ Aš anuomet stovėjau tarp VIESPATIES ir jūsų, kad jums praneščiau VIESPATIES žodžius⁴, nes bijojote ugnies ir nelipote į kalną. Jis tarė:

⁶ „Aš esu VIESPATS, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergų namų.

⁷ Tau draudžiama turėti kitų dievų šalia manęs.

⁸ Tau draudžiama pasidirbti stabą⁵ kokį nors pavidalą to, kas yra aukštai danguje ir kas žemai žemėje, ir kas vandenyje po žeme. ⁹ Tau neleidžiama kniūpoti ties jais ir juos garbinti, nes aš esu VIESPATS, tavo Dievas, pavydulingas Dievas, baudžiantis už tėvų kaltę vaikus, vaikaičius ir provaikaičius tų, kurie nekenčia manęs, ¹⁰ bet rodantis malonę tūkstančiams tų, kurie mane myli ir laikosi mano įsakymų.

¹¹ Tau draudžiama piktnaudžiauti VIESPATIES, tavo Dievo, vardu, nes VIESPATS nepaliks nenubaudęs to, kuris piktnaudžiauja jo vardu.

¹² Švęsk šabatos dieną, kad laikytum ją šventa, kaip VIESPATS, tavo Dievas, yra įsakęs. ¹³ Šešias dienas tu turi dirbti ir atlikti visą savo darbą. ¹⁴ Bet septintoji diena yra VIESPACIUI, tavo Dievui, pašvęsta poilsio diena. Tau nevalia dirbti darbo— nei tau pačiam, nei tavo sūnui, nei tavo dukteriai, nei tavo vergui, nei tavo vergei, nei tavo jaučiui, nei tavo asilui, nei kokiam tavo gyvuliui, nei tavo

1 SamGSTV, plg. 10, 15; M: jo palikuonis po jo

2 Arba: slėnio pakrastyje

3 S (plg. 3, 9); M: Siono

4 MsSamGVS; M: žodį

5 Dgl. Mss 4Q SamGS T^{Ms} T^{JV}, plg. Iš 20, 4; ~M

ateiviui, apsigyvenusiam tavo vietovėse¹, kad galėtų atsilsėti tavo vergas ir tavo vergė taip pat, kaip tu. ¹⁵ Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipto šalyje ir kad VIESPATS, tavo Dievas, tave išvedė iš ten stipria ranka ir ištiestu dilbiu. Todėl VIESPATS, tavo Dievas, tau įsakė švęsti šabatos dieną.

¹⁶ Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kaip VIESPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs, kad ilgai gyventum ir kad tau gerai klotųsi žemėje, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti.

¹⁷ Nežmogžudžiauk.

¹⁸ Nesvetimoteriauk.

¹⁹ Nevok.

²⁰ Neliudyk neteisingo liudijimo prieš savo artimą.

²¹ Negeisk savo artimo žmonos. Nesigodėk savo artimo namų, jo lauko, jo vergo ar vergės, jo jaučio ar asilo, ar ko nors priklausancio tavo artimui¹.

8-9 Lev 26, 1; Dt. 4, 15-18; 27, 15 9-10 Iš 34, 6-7; Sk 14, 18; Dt 7, 9-10 11 Lev 19, 12 12 Iš 16, 23-30; 31, 12-14 13-14 Iš 23, 12; 31, 15; 34, 21; 35, 2; Lev 23, 3 16 Dt 27, 16; Mt 15, 4; 19, 19; Mk 7, 10; 10, 19; Lk 18, 20; Ef 6, 2 16 Ef 6, 3 17 Pr 9, 6; Lev 24, 17; Mt 5, 21; 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9; Jok 2, 11 18 Lev 20, 10; Mt 5, 27; 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9; Jok 2, 11 19 Lev 19, 11; Mt 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20; Rom 13, 9 20 Iš 23, 1; Mt 19, 18; Mk 10, 19; Lk 18, 20 21 Rom 7, 7; 13, 9

Možė paskiriamas sandomos tarpininku

²² Situos žodžius VIESPATS kalbėjo garsiu balsu visam jūsų susirinkimui kalne iš ugnies, debesies ir tirštos tamsos ir nieko daugiau nepridėjo. Jis juos užrašė į dvi akmenines plokštes ir man įteikė jas. ²³ Išgirdę balsą iš tamsos ir kalnui degant, jūs, visi jūsų genčių viršininkai ir jūsų vyresnieji, priėjote prie manęs ²⁴ ir sakėte: „Štai VIESPATS, mūsų Dievas, mums parodė savo šlovę ir didybę, ir girdėjome jo balsą iš ugnies. Šiandien patyrėme, kad Dievas gali kalbėti su žmogum ir tas likti gyvas! ²⁵ O dabar—kodėl turėtume mirti? Nes šita didelė ugnis mus prariš! Jei mes dar ilgiau klausysimės VIESPATIES, savo Dievo, balso, turėsime mirti. ²⁶ Nes kas iš visų žmonių yra toks, kuris išgirdęs, kaip mes, kalbančio iš ugnies gyvojo Dievo balsą, būtų išlikęs gyvas? ²⁷ Tu

pats priartėk ir išgirk viską, ką VIESPATS, mūsų Dievas, sakys. Paskui tu mums persakys viską, ką VIESPATS, mūsų Dievas, tau pasakys, o mes klausysime ir vykdysime¹.

²⁸ VIESPATS girdėjo jūsų žodžių garsą, kai man kalbėjote, ir VIESPATS man tarė: „Girdėjau garsą šitų žmonių, kuriuos jie tau kalbėjo. Gera viskas, ką jie kalbėjo. ²⁹ O kad jų širdis visuomet būtų taip linkusi bijoti manęs ir laikytis visų mano įsakymų, kad gerai klotųsi jiems ir jų vaikams per amžius! ³⁰ Eik, jiems tark: „Sugrįžkite į savo palapines!“ ³¹ O tu pats čia atsistok prie manęs, kad tau išsakyčiau visą įsakymą², nuostatus ir potvarkius, kurių tu turi juos pamokyti, kad jie juos vykdytų šalyje, kurią aš rengiuosi duoti jų nuosavybėn³.

³² Taigi stropiai vykdykite, kaip VIESPATS, jūsų Dievas, yra jums įsakęs. Nenukrypkite nei į dešinę, nei į kairę. ³³ Eikite tik³ keliu, kuriuo [eiti] VIESPATS, jūsų Dievas, yra jums įsakęs, kad būtumėte gyvi, kad jums gerai klotųsi ir kad ilgai gyventumėte šalyje, kurią užimsite“.

22-27 Hbr 12, 18-19

6. Šitas yra įsakymas, nuostatai ir potvarkiai, kurių VIESPATS, jūsų Dievas, [man] įsakė jus pamokyti, kad juos vykdytumėte šalyje, į kurią jūs pereisite jos užimti,—šalyje, plūstančioje pienu ir medum⁴, ² kad tu, tavo sūnūs ir tavo sūnaičiai bijotumėte VIESPATIES, savo Dievo, laikydamiesi visų jo nuostatų ir įsakymų, kuriuos aš tau įsakiau, per visas tavo gyvenimo dienas, ir kad ilgai gyventum. ³ Taigi klausyk, Izraeli, ir stropiai [juos] vykdyk, kad tau gerai klotųsi ir kad labai pagausėtumėte, kaip VIESPATS, tavo protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs.

Vyriausiasis įsakymas

4 Klausyk, Izraeli! VIESPATS

² „Įsakymas“ čia yra bendrinis terminas, reiškias nuostatų ir potvarkių visetą.

³ Lit. visu

⁴ Atkelta iš 3 skn. galo.

yra mūsų Dievas, VIEŠPATS vienintelis¹ 5 Tu turi mylėti VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa širdim, visa siela ir visomis jėgomis. 6 Šitie žodžiai, kuriuos aš tau šiandien įsakiau, tebūnie tavo širdyje. Tu turi juos kartoti savo sūnams ir apie juos kalbėti, sėdėdamas savo namuose ir eidamas keliu, atsiguldamas ir atsikeldamas. 8 Tu turi juos priišti kaip atminą sau prie rankos, ir jie turi būti ženklai tavo kaktoje. 9 Tu turi juos užrašyti į savo namo durų staktas ir į savo vartus.

10 Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, kurią jis prisiekė tavo protėviams—Abraomui, Izaokui ir Jokūbui—tau duoti: didelius ir gražius miestus, kurių nestatei, 11 visokių gėrybių pilnus namus, kurių nepripildei, [iš uolos] iškirstus šulinius, kurių neiškirtai, vynuogynus ir alyvmedžius, kurių nesodinai, ir kai būsi sočiai pavalgęs,— 12 žiūrėk, kad nepamirštum VIEŠPATIES, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų. 13 Tu turi bijoti VIEŠPATIES, savo Dievo, jam vienam tarnauti ir prisiekti jo vardu. 14 Jums draudžiama sekti paskui svetimus dievus, dievus² tautų, kurios gyvena aplink jus, 15 nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra pavydulingas Dievas tavo tarpe, kad neužsidegtų prieš tave VIEŠPATIES, tavo Dievo, rūstybė ir jis neišnaikintų tavęs nuo žemės paviršiaus.

16 Jums nevalia mėginti VIEŠPATIES, savo Dievo, kaip jį mėginote Masoje. 17 Uoliai turite vykdyti VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymus, jo išpėjimus ir nuostatus, kuriuos jis yra tau įsakęs. 18 Tu turi vykdyti, kas teisu ir gera VIEŠPATIES akyse, kad tau gerai klotųsi ir tu įėjęs užimtum gerąją šalį, kurią VIEŠPATS pažadėjo su priesaika tavo protėviams, nuvydamas nuo tavęs visus tavo priešus, kaip VIEŠPATS yra pasakęs.

20 Kai ateityje tavo sūnus paklaus tave: „Ką reiškia išpėjimai, nuostatai ir potvarkiai, kuriuos VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra jums įsakęs?“, 21 tu turi sakyti savo sūnui: „Buvome Faraono vergai Egipte, bet VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto galinga ranka. 22 VIEŠPATS mūsų akyse parodė ženklų ir stebuklų, didelių ir pražūtingų, prieš Egiptą, prieš Faraoną ir visus jo namus. 23 O mus jis išvedė iš ten, kad, mus įvedęs, duotų mums šalį, kurią jis buvo mūsų protėviams pažadėjęs priesaika. 24 Ir VIEŠPATS mums įsakė vykdyti visus šituos nuostatus, bijoti VIEŠPATIES, mūsų Dievo, kad visados mums gerai klotųsi, kad jis išlaikytų mus gyvus, kaip šiandien [išlaiko]. 25 Mes būsimė teisūs, jei stropiai vykdysime visą šitą įsakymą VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, kaip jis yra mums įsakęs“.

4 Mk 12, 29 5 Mt 22, 37; Mk 12, 30; Lk 10, 27 6-9 Dt 11, 18-20 10 Pr 12, 7 10 Pr 26, 3 10 Pr 28, 13 13 Mt 4, 10; Lk 4, 8 16 Mt 4, 7; Lk 4, 12 16 Is 17, 1-7

Izraelio iškirtinumas

7 „Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, kurią tu įeisi jos užimti, ir nuvys nuo tavęs daug tautų—chitiečius, girgašus, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius, septynias tautas, gausnes ir galingesnes už tave,— 2 kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tau jas atiduos ir tu jas sumuši,—turėsi jas visiškai sunaikinti. Tau draudžiama padaryti sutartį su jomis ir parodyti joms malonę. 3 Tau nevalia sueiti su jomis į vedybinius santykius: išleisti savo dukters už jo³ sūnaus nė jo dukters paimti savo sūnui, 4 nes jis atitrauks tavo sūnų nuo VIEŠPATIES⁴, ir jie garbins kitus dievus. Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegs prieš jus, ir jis skubiai sunaikins tave. 5 Bet šitaip turite pasielgti su jomis: sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masebas⁵, suskaldyti jų ašeras⁶ ir jų stabus sudeginti, 6 nes tu esi

1 Galima versti dar ir šitaip: VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra vienas VIEŠPATS. Arba: VIEŠPATS, mūsų Dievas, VIEŠPATS yra vienas. Arba: VIEŠPATS yra mūsų Dievas, VIEŠPATS yra vienas.

2 Lit. iš dievų

3 T.y. kitataučio

4 Rk.; M. manęs

5 T.y. kokių nors būdu dievybę simbolizuojančius akmenstulpus

6 T.y. medžius ar medinius kultavietės stulpus,

VIEŠPAČIUI, savo Dievui, pašvęsta tauta. VIEŠPATS, tavo Dievas, tave išsirinko iš visų žemės paviršiuje gyvenančių tautų, kad būtum jo nuosava tauta.

7 Ne todėl, kad buvote gausesnė už visas tautas, VIEŠPATS pasidarė jums prielankus ir jus išsirinko—jūs juk esate visų tautų mažiausia. 8 Bet todėl, kad VIEŠPATS jus mylėjo ir ištesėjo savo priesaiką, kurią jis prisiekė jūsų protėviams, VIEŠPATS jus išvedė galinga ranka ir tave išpirko iš vergų namų, iš Egipto karaliaus Faraono valdžios. 9 Taigi žinok, kad VIEŠPATS, tavo Dievas, yra Dievas, ištikimas Dievas, išlaikąs iki tūkstančio kartų sandorą ir malonę tiems, kurie jį myli ir laikosi jo įsakymų, 10 bet atlyginąs [jau] tam pačiam, kuris¹ jo nekenčia, jį sunaikindamas. Jis neuždelsia tam, kuris jo nekenčia: jam pačiam atlygina. 11 Taigi stropiai vykdyk įsakymą, nuostatus ir potvarkius, kuriuos aš tau šiandien įsakau. 12 Užtai, kad klausysite šitų potvarkių, juos stropiai vykdysite, VIEŠPATS, tavo Dievas, išlaikys tau sandorą ir malonę, kurią jis prisiekė [laikyti] tavo protėviams. 13 Jis mylės, laimins ir daugins tave. Jis laimins tavo kūną ir šalies vaisių, tavo javus, tavo vyną, tavo aliejų, tavo galvijų veršiukus² ir tavo mažųjų gyvulių prieauglį žemėje, kurią jis prisiekė tavo protėviams tau duoti. 14 Tu būsi palaimintas labiau už visas tautas. Nebus nevaisingo ar nevaisingos tarp tavųjų ir tarp tavo gyvulių. 15 VIEŠPATS atitolins nuo tavęs visas ligas ir neuždės ant tavęs jokių tau žinomų pikty Egipto negalių, bet jas užleis ant visų, kurie nekenčia tavęs. 16 Ir tu prarysi visas tautas, kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tau atiduos. Tau nevalia pasigailėti jų nė garbinti jų dievų, nes tai būtų tau žabangai.

17 O kai sau tarsi: „Šitos tautos gausesnės už mane! Kaip aš galėčiau jas išvartyti?“, 18 nebijok jų! Verčiau prisimink tai, ką VIEŠPATS, tavo

Dievas, padarė Faraonui ir visam Egiptui: 19 didelius mėginimus, kuriuos matė tavo akys—ženklus ir stebuklus, stiprią ranką ir ištiesią dilbį, kuriuo VIEŠPATS, tavo Dievas, išvedė tave! Taip VIEŠPATS, tavo Dievas, padarys visoms tautoms, kurių tu bijai. 20 Be to, VIEŠPATS, tavo Dievas, sukels jose paniką, iki bus žuvę [net] išlikusieji ir tie, kurie bus pasislėpę nuo tavęs. 21 Neišsigask jų, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tavo tarpe, didis ir baisus Dievas. 22 Ir VIEŠPATS, tavo Dievas, pamažėl nuvys šitas tautas iš tavo akivaizdos. Tu negalėsi jų greitai pribaugti, kad tau neprivistų per daug laukinių žvėrių. 23 VIEŠPATS, tavo Dievas, jas atiduos ir sukels didelį samyši, kol jos bus sunaikintos. 24 Jis atiduos jų karalius ir tavo rankas, o tu išdildysi jų vardą iš po dangaus. Niekas neįstengs tau pasipriešinti, iki būsi jas sunaikinęs. 25 Jų dievų atvaizdus turite sudeginti. Tau nevalia geisti ant jų esančio sadabro ir aukso ir [jų] pasiimti, kad per tai neįsipainiotum į pinkles, nes tai bjaurus dalykas VIEŠPAČIUI, tavo Dievui. 26 Tau nevalia įnešti bjaurybės į savo namus, kad neatitektum taip, kaip jį, visiškai sunaikinimui. Tu turi ją šlykštėti šlykštėtis ir bjaurėti bjaurėtis, nes ji skirta visiškai sunaikinimui“.

1 Apd 13, 19 5 Dt 12, 3 6 Iš 19, 5; Dt 4, 20; 14, 2; 26, 18; Tit 2, 14; 1 Pet 2, 9 9–10 Iš 20, 5–6; 34, 6–7; Sk 14, 18; Dt 5, 9–10 12–16 Dt 11, 13–17

Užmėgęs šalį, nepamiršk VIEŠPATIES!

8 „Jūs turite stropiai vykdyti visą įsakymą, kurį aš šiandien įsakau, kad liktumėte gyvi, daugintumėtės, įeitumėte ir užimtumėte šalį, kurią VIEŠPATS prisiekdamas pažadėjo jūsų protėviams. 2 Tu turi atsiminti visą kelią, kuriuo VIEŠPATS, tavo Dievas, tave vedė per tuos keturiasdešimt metų dykumoje, kad tave nužemintų, norėdamas tave išmėginti, patirti, kas buvo tavo širdyje: ar tu laikysies jo įsakymo, ar ne. 3 Jis tave nužemino ir leido tau badauti, paskui tave maitino mana, kurios tu nežinojai ir kurios nežinojo tavo protėviai, norėdamas tave pamokyti, kad

vaizduojančius vaisingumo deivę

1 Ms; M: tiems, kurie

2 Lit. atvestuosius

žmogus nėra gyvas viena duona, bet kad žmogus yra gyvas kiekvienu žodžiu, kuris¹ išeina iš VIESPATIES burnos.

⁴ Tavo apdaras tau nenusidėvėjo, ir tavo pėda nesutino per šituos keturiasdešimt metų. ⁵ Taigi žinok savo širdyje, kad, kaip kas drausmina savo sūnų, taip VIESPATS, tavo Dievas, drausmino tave. ⁶ Tad laikykis VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų, eidamas jo keliais ir jo bijodamas. ⁷ Nes VIESPATS, tavo Dievas, tave įveda į gerą šalį—į šalį vandens upelių, versmių ir požeminių srovių, išsiveržiančių slėniuose ir kalnuose; ⁸ į kviečių, miežių, vynuogių, figmedžių ir granatmedžių šalį, į alyvmedžių ir medaus šalį; ⁹ į šalį, kurioje nevalgysi duonos su nepritekliais, kurioje tau nieko nestigs; į šalį, kurios akmenys geležis ir iš kurios kalnų kasi varį. ¹⁰ Tu valgysi ir pasisotinsi, ir girsi² VIESPATĮ, savo Dievą, dėl geros šalies, kurią jis bus tau davęs.

¹¹ Sergėkis, kad nepamirštum VIESPATIES, savo Dievo, nesilaikydamas jo įsakymų, potvarkių ir nuostatų, kuriuos aš šiandien tau įsakau, ¹² kad, kai būsi sočiai pavalgęs, pasistatęs gražių namų ir [juose] apsigyvenęs, ¹³ kai tavo galvijai ir mažieji gyvuliai bus pagausėję, sidabras ir auksas tau padaugėjęs, ir viskas, kas tau priklauso, padaugėję,— ¹⁴ kad nepasididžiutum³ ir nepamirštum VIESPATIES, savo Dievo, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų; ¹⁵ kuris tave vedė per didžiulę ir klaidią dykumą, kur buvo nuodingų gyvačių, skorpionų ir bevandenė sausynė; kuris tau ištekino vandens iš uolos, kietos kaip titnagas; ¹⁶ kuris tave maitino dykumoje mana, kurios nežinojo tavo protėviai, kad tave pažemintų ir išmėgintų, norėdamas galų gale tau padaryti gera, ¹⁷ ir kad nesakytum sau⁴: „Mano jėga ir mano rankos galia man įgijo šitą turta“.

¹⁸ Verčiau atsimink VIESPATĮ, savo Dievą, nes jis yra tas, kuris tau teikia galią turtui įgyti, ištesėdamas savo sandorą, kurią prisiekdamas pažadėjo tavo protėviams, kaip jis šiandien daro. ¹⁹ Bet jei tikrai pamirši VIESPATĮ, savo Dievą, nueisi paskui kitus dievus, juos garbinsi ir kniūposi ties jais, šiandien išpėju jus, kad tikrai pražūsite. ²⁰ Kaip tautos, kurias VIESPATS pražudo iš jūsų akivaizdos, taip pražūsite dėl to, kad nebūsime paklausę VIESPATIES, savo Dievo, balso“.

3 Mt 4,4; Lk 4,4 11-16 Hs 13,5-6

Ne dėl tavo gero elgesio VIESPATS tau duos šitą šalį

9 „Klausyk, Izraeli! Tu, kuris šiandien pereisi Jordaną, kad įeitum užimti tautų, didesnių ir galingesnių už save, miestų, didelių ir sutvirtintų sienomis, siekiančių dangų, ² didelės ir aukštaugės tautos, anakų, apie kuriuos tu pats žinai ir apie kuriuos tu pats girdėjai: „Kas gali atsilaikyti prieš anakus?“ ³ Taigi šiandien žinok, kad pats VIESPATS, tavo Dievas, pereis pirm tavęs tarsi ryjanti ugnis. Jis pats juos sunaikins; jis pats juos partrenks ties tavim, kad tu juos veikiai išvarysi ir pražudysi, kaip VIESPATS yra tau pažadėjęs.

⁴ VIESPAČIUI, tavo Dievui, juos nuvijus iš tavo akivaizdos, nesakyk sau: „Dėl mano teismo VIESPATS mane įvedė šitos šalies užimti“. Priešingai, dėl šitų tautų nelabumo VIESPATS jas nuvys iš tavo akivaizdos. ⁵ Ne dėl savo teismo ir sąžiningumo tu įeisi į šalies užimti, bet dėl tų tautų nelabumo VIESPATS, tavo Dievas, jas nuvys iš tavo akivaizdos, ir tam, kad ištesėtų pažadą, kurį VIESPATS davė prisiekdamas tavo protėviams—Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. ⁶ Taigi žinok, kad ne dėl tavo teismo VIESPATS tau leidžia užimti šitą gerą šalį, nes tu esi kietasprandė tauta.

Auksinio veršio epizodas

⁷ Atsimink, nepamiršk, kaip tu pykinai VIESPATĮ, savo Dievą, dykumoje. Nuo dienos, kai išėjote⁵ iš

1 Lit. visu tuo, kas (t.y. visu tuo, ką sukuria VIESPATIES burna ar ką VIESPATS įsako)

2 Lit. laiminsi

3 Lit. nepasikeltų tavo širdis

4 Lit. savo širdyje

5 SamGS; M: išėjai

Egipto šalies, iki pasiekėte šią vietą, jūs priešinotės VIESPACIUI.⁸ Chorebe taip įpykinote VIESPATĮ, jog VIESPATS užsirūstino ant jūsų, norėdamas jus sunaikinti.⁹ Užlipęs į kalną paimti akmeninių plokščių, plokščių sandoros, kurią VIESPATS buvo sudaręs su jumis, aš pasilikau kalne keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nevalgydamas duonos ir negerdamas vandens.¹⁰ Tada VIESPATS man įteikė dvi akmenines plokštes, įrašytas Dievo pirštu, Jose buvo visi tie žodžiai, kuriuos VIESPATS susirinkimo dieną buvo jums kalbėjęs kalne iš ugnies.¹¹ Pasibaigus keturioms dešimtims dienų ir keturioms dešimtims naktų, VIESPATS man įteikė dvi akmenines plokštes, sandoros plokštes.¹² Ir VIESPATS man tarė: „Kelkis, skubiai lipk žemyn iš čia, nes tavo tauta, kurią išvedei iš Egipto, pasielgė sugedusiai! Jie greitai nusišalino nuo kelio, kuriuo įsakiau jiems [eiti]: jie pasidirbo nulieta atvaizda“.

13 VIESPATS toliau man tarė: „Aš mačiau šią tautą, ir tikrai¹ ji kietasprandė tauta.¹⁴ Leisk man juos sunaikinti ir išdildyti jų vardą iš po dangaus, o tave padaryti tauta, galingesne ir gausnes už ją!“¹⁵ Tada, kalnui degant, pasisukęs nulipau nuo kalno, laikydamas abiejose rankose dvi sandoros plokštes.¹⁶ Aš žiūrėjau, ir štai jūs buvote nusidėję VIESPACIUI, savo Dievui: pasidirbę nulieta versį, veikiai nusišalinę nuo kelio, kuriuo VIESPATS jums buvo įsakęs [eiti].¹⁷ Tada, nutvėręs abi plokštes, jas išmečiau iš abiejų rankų ir sudaužiau jūsų akyse.¹⁸ Paskui išbuvau parpuolęs VIESPATIES akivaizdoje, kaip pirmąjį kartą, keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nevalgydamas duonos ir negerdamas vandens, dėl visos jūsų nuodėmės², kuria nusidėjote darydami, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, jį pykindami.¹⁹ Nes bijojau rūstybės ir įniršio, su kuriuo VIESPATS buvo supykęs ant jūsų, norėdamas jus sunaikinti. Bet ir tasyk VIESPATS

išklausė mane.²⁰ Taip pat ant Aharono VIESPATS buvo smarkiai supykęs, norėdamas jį sunaikinti. Tad anuomet maldavau ir už Aharoną.²¹ O jūsų nuodėmingą daiktą, kurį buvote padarę, versį, paėmiau ir jį sudeginau; jį sutrupinau, visiškai sumaldamas į dulkes, ir jo dulkes subėriau į upelį, tekantį nuo kalno.

22 Taip pat Taboroje, Masoje ir Kibrot-Hataavoje jūs įpykinote VIESPATĮ.²³ O kai VIESPATS jus siuntė iš Kadeš-Barnėjos, sakydamas: „Traukite aukštyn ir užimkite šalį, kurią jums daviau“, jūs priešinotės VIESPATIES, savo Dievo, paliepimui, netikėjote juo ir neklausėte jo balso.²⁴ Jūs buvote priešingi VIESPACIUI nuo dienos, kai jus pažinau³.

25 Išbuvau parpuolęs VIESPATIES akivaizdoje keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nes VIESPATS buvo pagrasinęs jus sunaikinti.²⁶ Maldavau VIESPATĮ ir tariau: „Viespatie Jahve, nesunaikink savo tautos, savo nuosavybės, kurią atpirkai savo didele galia, kurią išvedei iš Egipto galinga ranka!“²⁷ Atsimink savo tarnus Abraomą, Izaoką ir Jokubą! Nenusigręšk į šitos tautos atkaklumą, jos nelabumą ir nuodėmę,²⁸ kad nesakytų žmonės šalies⁴, iš kurios mus išvedei: „Kadangi VIESPATS neįstengė jų įvesti į šalį, kurią jiems buvo pažadėjęs, ir kadangi jų nekentė, jis juos išvedė, kad jiems leistų išmirti dykumoje“. ²⁹ Bet jie yra tavo tauta, tavo nuosavybė, kurią išvedei savo didele galia ir savo ištiesta ranka“.

9 Iš 24, 18 19 Hbr 12, 21 22 Sk 11, 3 22 Iš 17, 7 22 Sk 11, 34 23 Sk 13, 25—14, 38 23 Dt 1, 21 23 Šk 13, 31; Dt 1, 26; Hbr 3, 16

Mozei įsakoma iškalti naujas plokštes ir pasidaryti skrynias

10 „Tuomet VIESPATS man tarė: „Išsikalk dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir užlipk pas mane į kalną; taip pat pasidirbk medinę skrynias.² Aš užrašysiu į plokštes žodžius, kurie buvo pirmosiose plokštėse, kurias sudaužei; tu turi jas įdėti į skrynias“.

1 Lit. štai

2 Kl. MssSamGST^J V: visų jūsų nuodėmių

3 SamG: jis jus pažino

4 Sam; G: gyventojai šalies; M: šalis

³ Taigi aš padariau iš akacijos medžio skrynją ir iškaliau dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir užlipau į kalną, laikydamas rankoje abi plokštes.

⁴ Ir jis užrašė į plokštes toki pat įrašą, kaip pirmasis: dešimtį žodžių, kuriuos VIESPATS susirinkimo dieną buvo jums kalbėjęs kalne iš ugnies, ir VIESPATS man įteikė juos. ⁵ Atsisukęs nulipau nuo kalno ir idėjau plokštes į skrynją, kurią buvau padaręs, kaip man VIESPATS buvo įsakęs, ir ten jos tebėra.

⁶ (Izraeliai ištraukė iš Beerot-Enė-Jaakamo į Moserą. Ten mirė Aharonas ir ten buvo palaidotas, o jo sūnus Eleazaras kunigavo jo vietoje. ⁷ Iš ten jie sukilo eiti į Gudgodą, o iš Gudgodos — į Totbą, vandens upelių šalį.

⁸ Tuomet VIESPATS išskyrė Levio gentį, kad ji nešiotų VIESPATIES sandoros skrynją, stovėtų VIESPATIES akivaizdoje jam tarnauti ir laimintų jo vardu, kaip [ji daro] iki šios dienos.

⁹ Todėl Levis negavo dalies, arba veldinio, kartu su savo broliais: VIESPATS yra jo veldinys, kaip VIESPATS, tavo Dievas, yra jam pažadėjęs.)

¹⁰ Aš išstovejau kalne, kaip pirmąjį kartą, keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, ir VIESPATS išklaušė mane dar ir šikart. VIESPATS nenogrėjo tavęs sunaikinti. ¹¹ Ir VIESPATS man tarė: „Kelkis, eik, ištraukdamas tautos priešakyje, kad jie įeity į užimtą šalį, kurią jų protėviams prisiekiau jiems duoti“.

6 Sk 20, 28; 33, 38 8 Sk 3, 5-8 10 Is 34, 28

Ko Dievas reikalauja

¹² O dabar, Izraeli, ko kito VIESPATS, tavo Dievas, reikalauja iš tavęs, jei ne tai, kad bijotum VIESPATIES, savo Dievo, vaikščiotum visais jo keliais, jį mylėtum ir tarnautum VIESPACIUI, savo Dievui, visa širdim ir visa siela, ¹³ laikydamasis VIESPATIES įsakymų ir jo nuostatų, kuriuos aš šiandien tau įsakau tavo labui? ¹⁴ Nors VIESPACIUI, tavo Dievui, priklauso dangus ir aukščiausiasis¹ dangus, žemė ir visa, kas yra joje, ¹⁵ tik prie jūsų

protėvių VIESPATS prisirišo, kad juos mylėtų, ir jis išrinko iš visų tautų jų palikuonis po jų, jus, kaip šiandien yra.

¹⁶ Taigi apipjaustykite savo širdis ir nebebūkite kietasprandžiai, ¹⁷ nes VIESPATS, jūsų Dievas, yra dievų Dievas ir viešpačių VIESPATS, didis, galingas ir baisus Dievas, kuris nežidri asmens² ir neima kyšių, ¹⁸ kuris gina našlaičius ir našlių teises, kuris myli ateivį, duodamas jam duonos ir apdaro.

¹⁹ Taigi jūs turite mylėti ateivį, nes buvote ateiviai Egipto šalyje. ²⁰ Tu turi bijoti VIESPATIES, savo Dievo, jam tarnauti³ ir prisiekti jo vardu. ²¹ Jis yra tavo gyrius, ir jis yra tavo Dievas, kuris tau padarė šitų didelių ir baisių dalykų, kuriuos matė tavo akys. ²² Tavo protėviai, septyniadešimt asmenų, nusileido į Egiptą, o dabar VIESPATS, tavo Dievas, yra padaręs tave toki gausų, kaip dangaus žvaigždes“.

17 1 Tim 6, 15; Apr 17, 14; 19, 16 17 Apd 10, 34; Rom 2, 11; Gal 2, 6; Ef 6, 9 22 Pr 46, 27 22 Pr 15, 5; 22, 17

Palaiminimas ar prakeikimas?

11 „Taigi mylėk VIESPATĮ ir visuomet laikykis, ko jis yra liepęs laikytis: jo nuostatų, potvarkių ir įsakymų. ² Žinokite šiandien, kad [kalbu] ne su jūsų vaikais, kurie nepatyrė ir nematė VIESPATIES, jūsų Dievo, drausmės, jo didybės, jo galingos rankos ir ištiesto dilbio, ³ jo ženklų ir veiksmų, kuriuos jis padarė Egipte Faraonui, Egipto karaliui, ir visai jo šaliai; ⁴ ką jis padarė Egipto kariuomenei, jo kovos žirgams ir vežimams, ant kurių jiems vejantis jus, jis užliejo Nendrių jūros vandenį ir kuriuos VIESPATS paliko nuskandintus iki šios dienos; ⁵ ką jis padarė jums dykumoje, kol pasiekėte šitą vietą, ⁶ ir ką jis padarė Datanui ir Abiramui, Reūbeno sūnaus Eliabo sūnams, kai viso Izraelio vidury žemė išsižiojo ir juos prarijo su jų šeimomis, palapinėmis ir visomis būtybėmis, kurios nusekė paskui juos. ⁷ Bet tai buvo jūsų akys, kurios matė visus didžius VIESPATIES veiksmus, kuriuos jis nuveikė.

2 T.y. nesielgia šališkai

3 Arba: jį garbinti

1 Lit. dangų

8 Taigi turite laikytis viso įsakymo, kurį aš jums¹ šiandien įsakau, kad būtumėte stiprūs ir įėję užimtumėte šalį, į kurią jūs pereinate jos užimti,⁹ ir kad ilgai gyventumėte žemėje, kurią VIESPATS jūsų protėviams prisiėkė duoti jiems ir jų palikuonims—šali, plūstančia pienu ir medum.¹⁰ Nes šalis, į kurią tu įeisi jos užimti, nėra kaip Egipto šalis, iš kurios išėjote, kurią, pasėjęs savo sėklą, turėjai drėkinti savo koja² kaip daržą.¹¹ Bet šalis, į kurią jūs pereinate jos užimti, yra kalnų ir slėnių šalis, kuri, lietui lyjant iš dangaus, sugeria vandenį—¹² šalis, kuria VIESPATS, tavo Dievas, rūpinasi. Nuolat VIESPATIES, tavo Dievo, akys yra ant jos—nuo metų pradžios iki metų pabaigos.

13 Jei tikrai klausysite mano įsakymų, kuriuos aš jums šiandien įsakau, mylėdami VIESPATĮ, savo Dievą, ir jam tarnaudami visa širdim ir visa siela,¹⁴ tai jūs duos³ jūsų šaliai lietaus laiku⁴, ankstyvojo ir vėlyvojo lietaus, ir jūs suvalysite savo javus, naują vyną ir aliejų.¹⁵ Jis duos⁶ žolės tavo lauke tavo gyvuliams, ir tu valgysi ir pasisotinsi.¹⁶ Sergėkitės, kad jūsų širdis nesiduotų suvedžiojama, kad neatsimestumėte [nuo Dievo], netarnautumėte kitiems dievams ir nekniūpotumėte ties jais! ¹⁷ Tada užsidėgtų prieš jus VIESPATIES rūstybė ir jis taip uždarytų dangų, jog nebebūtų lietaus, žemė nebeišduotų savo derliaus ir jūs greit pradingtumėte iš gerosios šalies, kurią VIESPATS jums duoda.¹⁸ Išidėkite šituos mano žodžius į širdį ir sielą, prisiriškite juos kaip ženklą ant rankos, ir jie tebūnie jums kaip ženklai ant kaktos.¹⁹ Pamokykite jų savo vaikus, kalbėdami apie juos, kai sėdėsi savo namuose⁸ ir kai eisi keliu, kai atsigulsi ir kai atsikelsi.²⁰ Užrašyk juos į savo namo durų staktas ir į savo vartus,

21 kad tiek ilgai jūs ir jūsų vaikai gyventumėte šalyje, kurią VIESPATS jūsų protėviams prisiėkė jiems duoti, kiek dangus bus viršum žemės.²² Nes jei rimtai laikysitės viso šito įsakymo, kurį aš jums įsakau vykdyti, mylėdami VIESPATĮ, savo Dievą, vaikščiodami visais jo keliais ir tvirtai laikydamiesi jo,²³ VIESPATS nuvys iš jūsų akivaizdos visas šitas tautas, ir jūs perimsite nuosavybę tautų, didesnių ir galingesnių už jus.²⁴ Kiekviena vieta, kurią užmins jūsų kojos padas, turi jums priklausyti. Nuo dykumos ligi⁷ Lebanono, nuo Didžiosios upės⁸, Eufrato upės, ligi Vakarinės jūros nusitęs jūsų sritis.²⁵ Niekas neatsilaikys prieš jus. VIESPATS, jūsų Dievas, užleis išgastį ir baimę jūsų ant visos šalies, į kurią įžengsite, kaip jis yra jums pažadėjęs.

26 Žiūrėk! Aš šiandien siūlau jums palaiminimą ir prakeikimą:²⁷ palaiminimą, jei klausysite VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų, kuriuos aš jums šiandien įsakau,²⁸ o prakeikimą, jei neklausysite VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų ir nusišalinsite nuo kelio, kurį aš jums šiandien įsakau, sekdami paskui kitus dievus, kurių nežinojote.

29 Kai VIESPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, į kurią tu įeini jos užimti, tu turi padėti palaiminimą Gerizimo kalne ir prakeikimą Ebalio kalne.³⁰ (Jie juk yra anapus Jordano, už vakarinio⁹ vieškelio, Araboje gyvenančių kanaaniečių šalyje, ties Gilgalio, šalia Morės ažuolo¹⁰.)³¹ Mat jūs rengiatės pereiti Jordana, kad įeitumėte užimti šalies, kurią VIESPATS, jūsų Dievas, jums duoda. Kai ją užimsite ir joje įsikursite,³² stropiai vykdykite visus nuostatus ir visus potvarkius, kuriuos aš jums šiandien pateikiu⁴.

3 Iš 7, 8—12, 13 4 Iš 14, 28 6 Sk 16, 31—32 13—17 Lev 26, 3—5; Dt 7, 12—16; 28, 1—14 18—20 Dt 6, 6—9 24—25 Još 1, 3—5 29 Dt 27, 11—14; Još 8, 33—35

1 MsKmrSamGST^J V; M: tau
2 T.y. koja sukdamas ratą, atvedantį vandenį
3 SamGV; M: aš duosiu
4 Lit. to laiku
5 SamG; M: Aš duosiu
6 Sam G: namie; plg. 6, 7.

7 Rk., plg. Još 1, 4; M: ir
8 Kl. MssGTV; M: Upės
9 Lit. saulėlydžio
10 Arba: terebinto (SamGS, plg. Pr 12, 6); M: ažuolų (arba: terebintų)

Deuteronominis teisyas (12—26)

Viena garbinimo vieta

12 „Šitie yra nuostatai ir potvarkiai, kuriuos turite vykdyti šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo protėvių Dievas, tau davė užimti, kol jūs gyvensite žemėje.

2 Turite visiškai sunaikinti visas vietas, kur tautos, kurias jūs užvaldysite, garbino savo dievus—aukštuose kalnuose, kalvose ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. **3** Turite sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masebas¹, sudeginti jų ašeras², suskaldyti jų dievų atvaizdus ir išnaikinti jų vardus iš tos vietos.

4 Jums draudžiama tokiu būdu garbinti VIEŠPATĮ, savo Dievą³, bet jūs turite lankyti vietą, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, išrinks iš visų jūsų genčių, norėdamas ten padėti savo vardą, kad tas [ten] gyventų; ten turite⁴ ateiti. **6** Ten turite nešti savo deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, savo dešimtines, savo gamybos⁵ duoklę, savo apžadų aukas, savo laisvos valios aukas ir savo galvijų bei mažųjų gyvulių pirmagimius.

7 Ten turite valgyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje ir džiaugtis—jūs ir jūsų šeimos—visu tuo, ko ėmėsi jūsų rankos⁶, kuo VIEŠPATS, tavo Dievas, palaimino tave.

8 Nebegalėsite elgtis taip, kaip mes čia šiandien elgiamės, kiekvienas, kaip jam atrodo teisu, **9** nes ligšiol dar nesate pasiekę atilsio vietos, veldinio, kurį VIEŠPATS, jūsų Dievas, tau duoda.

10 O kai būsite perėję per Jordaną ir įsikūrę šalyje, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, duos jums paveldėti, ir kai jis bus davęs jums atsilsti nuo visų jūsų aplinkinių priešų ir saugiai gyvensite,

11 tai turės būti [viena] vieta, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. Ten turėsite nešti viską, ką aš jums įsakau—savo deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, savo dešimtines, savo gamybos duoklę ir savo rinktines įžadų aukas, kurias pasizadėsite duoti VIEŠPAČIUI,—**12** ir džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje—jūs, jūsų sūnūs ir dukterys, jūsų vergai bei vergės ir leviai, kurie gyvens jūsų vietovėse⁷, nes jie neturi tarp jūsų pavaldimos [žemės] dalies. **13** Sergėkis, kad neaukotum savo deginamųjų aukų kiekvienoje vietoje, kurią pamatysi, **14** bet tik vietoje, kurią VIEŠPATS parinks vienoje iš tavo genčių. Ten turėsi aukoti savo deginamąsias aukas ir ten vykdyti viską, ką aš tau įsakau.

15 Tačiau, kiek tik norėsi, galėsi pjauti ir mėsos valgyti pagal VIEŠPATIES, savo Dievo, palaiminimą, kurį jis bus tau davęs visose tavo vietovėse. Suteptasis ir tyrasis gali jos valgyti, kaip jie valgytų gazelieną ar elnieną. **16** Tik kraujo jums nevalia valgyti—žemėn traukti jį išlieti kaip vandenį. **17** Tau draudžiama valgyti savo vietovėse savo javų, naujo vyno ir aliejaus dešimtinės, savo galvijų ir savo mažųjų gyvulių pirmagimius, kokios nors savo įžadų aukos, kurią pasizadėsi duoti, savo laisvos valios aukų ir savo gamybos duoklės. **18** Tik VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje tu turi tai valgyti, vietoje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks—tu, tavo sūnus ir duktė, tavo vergas bei vergė ir leviai, kurie gyvens tavo vietovėse,—ir džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje visu tuo, ko ėmėsi tavo rankos⁸. **19** Sergėkis, kad neapleistum levio, kol gyvensi savo žemėje!

20 Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, praplės tavo sritį, kaip jis yra tau pažadėjęs, ir sakysi: „Norėčiau mėsos valgyti“, nes užsigėisi mėsos valgyti, tai galėsi mėsos valgyti, kiek tik norėsi. **21** Bet jei per toli nuo tavęs bus vieta, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks,

1 T.y. akmeninius stulpus, kanaaniečių dievų simbolius

2 T.y. medinius kulto stiebus, vaisingumo deivės Ašeros simbolius

3 Lit. taip daryti VIEŠPAČIUI, savo Dievui

4 SamGST; M: tu turi

5 Lit. rankos

6 SamGS; M: ranka

7 Lit. vartuose

8 Dgl. Mss Sam; M: ranka

kad ten padėtų savo vardą, tai gali papjauti savo galvijų ir mažųjų gyvulių, kurių VIESPATS bus tau davęs, kaip tau įsakiau, ir valgyti savo vietovėse, kiek tik norėsi. ²² Tik taip, kaip kad valgo gazeliu, ar elnienu, gali tai valgyti. Suteptasis, lygiai kaip ir tyrasis, gali tai valgyti. ²³ Tik tvirtai laikykitis to, kad nevalgytum kraujo, nes kraujas yra gyvybė, ir tau nevalia valgyti gyvybės su mėsa. ²⁴ Tau draudžiama jį valgyti—žemėn turi jį išlieti kaip vandenį. ²⁵ Tau nevalia jį valgyti, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs, nes darysi, kas teisu VIESPATIES akyse.

²⁶ Tačiau šventas dovanas, kurių turėsi, ir savo įžadų aukas tu turi paimti ir ateiti į vietą, kurią VIESPATS parinks, ²⁷ ir paaukoti savo deginamąją auką, mėsa ir kraują ant VIESPATIES, savo Dievo, aukuro. Pjaunamosios aukos kraujas turi būti išlietas į VIESPATIES, tavo Dievo, aukurą, o mėsa gali valgyti. ²⁸ Stropiai klausyk 'ir vykdyk' visus šituos žodžius, kuriuos aš tau įsakau, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs per amžius, nes darysi, kas gera ir teisu VIESPATIES, tavo Dievo, akyse.

3 Dt 7, 5 16 Pr 9, 4; Lev 7, 26–27; 17, 10–14 19, 26; Dt 15, 23 23–24 Lev 17, 10–14

Isakymas vengti stabmeldystės

²⁹ Kai VIESPATS, tavo Dievas, iškirs prieš tave tautas, pas kurias tu ateisi jų užimti, ir, jas užėmęs, įsikursi jų šalyje, ³⁰ sergėkis, kad, jas išnaikinęs iš savo akivaizdos, neįsipainiotum į pinkles, jas mėgdžiodamas, ir kad neklausinėtum apie jų dievus, sakydamas: „Kaip šitos tautos garbina savo dievus, kad ir aš galėčiau taip daryti?“ ³¹ Tau draudžiama taip daryti VIESPAČIUI, savo Dievui, nes visa, kas VIESPAČIUI bjauru, ko jis nekenčia, jos darė savo dievams; jos net savo sūnus ir dukteris degina savo dievams“.

32 Dt 4, 2; Apr 22, 18–19

13 „Visa, ką aš jums įsakau, turite stropiai vykdyti. Tau nieko nevalia pridėti prie to ir nieko atimti nuo to.

Stabmeldystės atvejai

² Jei tavo tarpe keltųsi pranašas ar sapnų sapnuotojas ir tau pasiūlytų ženklą ar stebuklą, ³ ir jei ženklas ir stebuklas, apie kurį jis tau kalbėjo, įvyktų ir jis tartų: „Sekime paskui svetimus dievus („kurių nepažinai,“) ir juos garbinkime“,— ⁴ neklausyk to pranašo žodžių ar to sapnų sapnuotojo, nes VIESPATS, jūsų Dievas, jus bandys, norėdamas patirti, ar jūs mylite VIESPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela. ⁵ Jūs turite sekti paskui VIESPATĮ, savo Dievą, jo bijoti, laikytis jo įsakymų, klausyti jo balso, jį garbinti² ir tvirtai laikytis prie jo. ⁶ O anas pranašas ar anas sapnų sapnuotojas turi būti nubaustas mirtim, nes jis paskatino atsimesti nuo VIESPATIES, jūsų Dievo, jus išvedusio iš Egipto šalies ir tave išpirkusio iš vergų namų, kad tave nuvestų nuo kelio, kuriuo VIESPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs vaikščioti. Tad tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo.

⁷ Jei tavo brolis, tavo motinos sūnus, ar tavo sūnus, ar tavo duktė, ar tavo mylima³ žmona, ar tavo artimiausias draugas slapta tave suvilios, sakydamas: „Eikime ir garbinkime kitus dievus“, kurių nepažinote nei tu, nei tavo protėviai, ⁸ iš dievų tautų, gyvenančių aplink jus, arti tavęs ar toli nuo tavęs, nuo vieno žemės krašto ligi kito,— ⁹ tau nevalia sutikti su juo ir jo klausyti, jo užjausti, pasigailėti ir slėpti⁴. ¹⁰ Bet tu turi jį užmušti. Tavo ranka tepasikelia pirma jam užmušti, o paskui—visų žmonių ranka. ¹¹ Tu turi jį mirtinai užmušti akmenimis, nes jis siekė tave nuvesti nuo VIESPATIES, tavo Dievo, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų. ¹² Ir visas Izraelis turi tai išgirsti, kad jie bijotųsi ir toliau nebedarytų tokios piktenybės tavo tarpe.

¹³ Kai išgirsi sakant viename iš savo miestų, kuriuos VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda, kad ten

2 Arba: jam tarnauti

3 Lit. krūtinės

4 T.y. nutylėti jo kaltes

apsigyventum: ¹⁴ „Atsirado tavo tarpe nenaudėlių, ir jie suvedžiojo savo miesto gyventojus, ragindami: „Eikime ir garbinkime kitus dievus“, kurių nepažinote,— ¹⁵ tai tu turi iškvesti, ištyrinėti ir gerai išklausi. Ir jei pasirodys, kad tai tiesa, kad tikrai taip yra, jog tas bjaurus dalykas buvo padarytas tavo tarpe, ¹⁶ tu kirste turi iškirsti to miesto gyventojus kalavijo asmenimis, visiškai sunaikinti jį ir visa, kas yra jame¹. ¹⁷ Visą iš jo paimtą grobį tu turi sunešti į jo aikštės vidurį ir sudeginti miestą bei visą jo grobį kaip visintelę auką² VIESPAČIUI, savo Dievui. Jis turi likti amžinas griuvėsių kauburys; jo nevalia atstatyti. ¹⁸ Niekas iš sunaikinimui skirtų daiktų neturi likti prikibę prie tavo rankos, kad VIESPATS susilaikytų nuo savo karštos rūstybės ir tau parodytų gailėtingumą, tavęs pasigailėtų ir tave padaugintų, kaip jis yra prisiekęs tavo protėviams, — ¹⁹ jei klausysi VIESPATIES, savo Dievo, balso, laikydamasis visų jo įsakymų, kuriuos aš tau šiandien iškau, vykdydamas, kas teisu VIESPATIES, tavo Dievo, akys“.

Uždrausta gedėjimo praktika

14 „Jūs esate VIESPATIES, savo Dievo, sūnūs. Jums draudžiama susiraižyti ir nuskusti priekines garbanas³ dėl numirėlio, ² nes tu esi šventa tauta VIESPAČIUI, savo Dievui. VIESPATS tave išrinko, kad jam būtum nuosava tauta iš visų tautų, gyvenančių žemės paviršiuje.

1 Lev 19, 28; 21, 5 2 Iš 19, 5–6; Dt 4, 20; 7, 6; 26, 18; Tit 2, 14; 1 Pet 2, 9

Tyras ir netyras maistas

³ Tau nevalia valgyti jokio bjauraus daikto. ⁴ Šitie yra gyvuliai, kuriuos galite valgyti: jautis, avis, ožka, ⁵ elnias, gazelė, danielius⁴, laukinė ožka, kalnų ožys⁵, ilgaragė antilopė ir kalnų

avis⁶. ⁶ Kiekvieną skeltanagį gyvulį, tai yra turintį abi visiškai perskeltas nagas, atrajojančią tarp gyvulių,—tą galite valgyti. ⁷ Tačiau iš atrajojančių ir skeltanagių, turinčių perskeltas nagas, šitų jums neleidžiama valgyti: kupranugario, kiškio ir uolinio barsuko, nes, nors jie atrajoja, neturi perskeltų nagų—jie turi būti jums netyri; ⁸ nė šerno, nes, nors jis skeltanagis, neatrajoja—jis turi būti jums netyras. Jų mėsos jums nevalia valgyti nė jų maitos paliesti.

⁹ Iš visko, kas gyvena vandenyje, šita galite valgyti: viską, kas turi pelekus ir žvynus, galite valgyti. ¹⁰ Bet kas neturi pelekų ir žvynų, to jums nevalia valgyti. Tai turi būti jums netyra.

¹¹ Kiekvieną tyrą paukštį galite valgyti. ¹² Bet šitų jums nevalia valgyti: erelio⁷, juodojo pėslio, barzdotojo pėslio, ¹³ vanago ir bet kokios rūšies sakalo⁸, ¹⁴ jokios rūšies varno, ¹⁵ žiūro⁹, trumpausės pelėdos, ilgaausės pelėdos, įvairios rūšies paukštvanagio¹⁰, ¹⁶ rusvosios pelėdos, klykiančios pelėdos, pelėdikės, ¹⁷ apuokėlio, erelio žuvininko, žuvėdės pelėdos, ¹⁸ genšės¹¹, bet kokios rūšies kormorano, lukučio ir šikšnosparnio.

¹⁹ Visi sparnuoti vabzdžiai turi būti jums netyri. Jų nevalia valgyti. ²⁰ Visus tyrus paukščius galite valgyti.

²¹ Jums neleidžiama valgyti jokios dvėsenos. Tu gali duoti ateiviui, apsigyvenusiam tavo vietovėse¹², kad jis jos valgytų, ar ją parduoti svetimšaliui, nes tu esi tauta, šventa VIESPAČIUI, savo Dievui.

Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene.

²² Kasmet tu turi sąžiningai atidėti viso savo pasėlių derliaus, to, kas

6 Paskutiniųjų trijų gyvulių tapatybės neįmanoma tiksliai nustatyti.

7 Arba: grifo

8 Arba: suopio; M+ 13 skn. pirmojo žodžio pataisą ~ kl. Mss Geniz SamG; plg. Lev 11, 18.

9 T.y. didžiojo apuoko

10 Arba: pelėsakalis

11 Arba: garnio

12 Lit. vartuose

1 G; M+ ir jo gyvulius kalavijo asmenimis

2 T.y. auką, kuri visa aukojama VIESPAČIUI ir iš kurios nieko nevalia valgyti

3 Lit. padaryti plikę tarp akių

4 Arba: stirna

5 Arba: baltuodegė antilopė

užderės lauke, dešimtają dalį.²³ Tu turi valgyti VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kuria jis parinks savo vardui apgyvendinti, savo javų, naujo vyno ir aliejaus dešimtinę, taip pat savo galvijų ir mažųjų gyvulių pirmagimius, kad išmoktum visuomet bijotis VIESPATIES, savo Dievo.²⁴ O jei, kai VIESPATS, tavo Dievas, tave palaimins, nuotolis bus tau per didelis ir negalėsi jos¹ atgabenti, nes per toli bus nuo tavęs vieta, kuria VIESPATS, tavo Dievas, parinks, norėdamas ten padėti savo varda,—²⁵ tu turi ją paversti pinigais, pasiimti užrišęs [maišelyje] pinigus, nueiti į vietą, kuria VIESPATS, tavo Dievas, parinks,²⁶ nusipirkti už pinigus, ko tik norės tavo siela: jaučių, mažųjų gyvulių, vyno, stipraus gėrimo ar ko tik geidaus tavo siela. Ir ten VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, turi valgyti ir džiaugtis—tu ir tavo šeima.²⁷ Be to, tau nevalia apieisti levio, gyvenančio tavo vietovėse, nes jis neturi su tavim paveldimos dalies.

²⁸ Treiems metams pasibaigus, tu turi atiduoti savo tų metų derliaus dešimtinę ir ją sudėti savo vietovėse.²⁹ Paskui tegul ateina leviai, nes jie neturi su tavim paveldimos dalies, taip pat tavo vietovėse gyvenantys ateiviai, našlaičiai ir našlės, tegul valgo ir pasisotina, kad VIESPATS, tavo Dievas, tave laimingų kiekviename tavo rankų² darbe, kurį atliksi“.

21 Iš 23, 19; 34, 26 22–29 Lev 27, 30–33; Sk 18, 21

Skolų atleidimo metai

15 „Septineriems metams pasibaigus, tu turi atleisti skolas.² Štai kaip turi būti vykdomas atleidimas: kiekvienas skolintojas turi atleisti savo paskolą, kuria jis yra paskolinęs savo artimui. Jam nevalia išreikalauti iš savo artimo, iš savo brolio³, nes paskelbtas VIESPATIES skolų atleidimo metas.³ Iš svetimšalio tu gali išreikalauti, bet to,

kas tavo brolio tau dar neatmokėta⁴, tau nevalia išreikalauti.

⁴ Tačiau neturi būti tarp jūsų⁵ vargšų, nes VIESPATS, tavo Dievas⁶, tave laiminte laimins šalyje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, kad ją užimtum,⁵ jei tik klausyte klausysite VIESPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visą šitą įsakymą, kurį aš tau šiandien įsakau.⁶ Nes VIESPATS, tavo Dievas, kaip yra tau pažadėjęs, taip palaimins tave, jog galėsi skolinti daugeliui tautų, o tu pats neturėsi skolintis. Tu viešpatausi daugeliui tautų, bet tau jos neviešpataus.

⁷ Kai atsiras tavyje neturtėlis, vienas iš tavo brolių, vienoje kurioje iš tavo vietovių, tavo šalyje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda, tai nesukietink širdies ir neužgniausk rankos savo broliui beturčiui,⁸ bet mielai atverk jam ranką ir noromis skolink, kiek jam reikia, ko jam stinga.

⁹ Sergėkis, kad tavo širdyje nekiltų niekinga mintis: „Arti septintieji metai, skolų atleidimo metai“, ir kad tavo akis šnairai nežiūrėtų į tavo brolių beturtį ir tu jam nieko neduotum. Jei jis šauktųsi VIESPATIES prieš tave, nuodėmė tave užgultų.¹⁰ Tu turi jam duoti gera valia ir, jam duodamas, nešykštai, nes VIESPATS, tavo Dievas, užtat tave laimins kiekviename tavo darbe ir kiekviename dalyke, kurio tu imsies.

¹¹ Kadangi vargšai nepradings iš šalies, aš tau įsakau: „Mielai atverk ranką savo broliui, savo skurdžiui ir neturtėliui savo šalyje!“

7–8 Lev 25, 35 11 Mt 26, 11; Mk 14, 7; Jn 12, 8

Tarnų paleidimas

¹² Kai tau parsiduoda tavo brolis, hebrajas ar hebrajė, jis turi tau tarnauti šešerius metus, o septintaisiais metais tu turi jį paleisti nuo savęs.¹³ Ir kai jį paleisi nuo savęs, nepaleisk jo tuščiomis rankomis. Dosniai aprūpink jį [dovanomis] iš savo mažųjų gyvulių, iš savo klojimo ir iš savo vynuogių

1 T.y. dešimtinės
2 Kkr. Mss GSV; M: rankos
3 Arba: tėvynainio

4 Lit. tau priklauso pas tavo brolių
5 Lit. tavyje (t.y. Izraelyje)
6 Sam GSV; ~M

spauustuvo. Duok jam taip, kaip¹ VIESPATS, tavo Dievas, bus tave palaiminęs. ¹⁵ Ir atsimink, kad buvai vergas Egipto šalyje ir kad VIESPATS, tavo Dievas, išpirkio tave. Todėl aš šiandien tai išakau tau.

¹⁶ Bet jei jis tau sakys: „Nenoriu tavęs palikti, dėl to, kad jis myli tave ir tavo šeimą, nes jam gerai klojasi pas tave,“ ¹⁷ tai paimk ylą ir įdurk per jo ausį į duris, ir jis liks tavo vergas visam laikui. Taip pat tu turi pasielgti ir su savo verge.

¹⁸ Turėdamas jį paleisti, nelaikyk to sunkiu dalyku, nes šešerius metus jis ėjo tau tarnybą, verta tiek pat, kiek samdinio alga. Ir VIESPATS, tavo Dievas, [užtai] tave laimins kiekviename dalyke, kurį darysi.

12-18 Lev 25, 39-46

Gyvulių pirmieji jaunikliai

¹⁹ Kiekvieną pirmagimį patina, kurį atsiveda tavo galvijai ir mažieji gyvuliai, tu turi pašvęsti VIESPACIUI, savo Dievui. Tau neleidiama arti su savo jaučių pirmagimiu nė kirpti savo mažųjų gyvulių pirmagimio. ²⁰ Tu ir tavo šeimyna turite jį kasmet valgyti VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kuria VIESPATS parinks. ²¹ Bet jei jis turėtų kliauda, jei būtų raišas ar aklas, ar² turėtų kokią kors [kitą] ydą, tau nevalia jo aukoti VIESPACIUI, savo Dievui. ²² Tu gali jį valgyti savo vietovėse, suteptasis taip pat, kaip ir tyrasis, lyg kokią gazelę ar elnią. ²³ Tik jo kraujo draudžiama valgyti—į žemę tu turi jį išlieti kaip vandenį“.

19 Iš 13, 12; 23 Pr 9, 4; Lev 7, 26-27; 17, 10-14; 19, 26; Dt 12, 16, 23

Pesacho šventė

16 „Išidėmėk Abibo mėnesį, kad švęstum Pesachą VIESPACIUI, savo Dievui, nes Abibo mėnesį VIESPATS, tavo Dievas, nakčia išvedė tave iš Egipto. ² Tu turi aukoti Pesacho auką, mažą gyvulį ar galviją, vietoje, kuria VIESPATS parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. ³ Tau nevalia valgyti su ja nieko rauginta. Septynias

dienas turi valgyti su ja macus, bėdos duoną, — nes su baiminga skuba išėjai iš Egipto šalies, — kad per visas savo gyvenimo dienas atsimintum savo iš Egipto išvykimo dieną. ⁴ Septynias dienas neturi tau pasirodyti raugo visoje tavo srityje, ir neturi užsilikti per naktį iki ryto mėsos, kurią aukosi pirmosios dienos vakare. ⁵ Tu negali aukoti „Pesacho gyvulio“ ³ kurioje nors iš savo vietovių, kurias VIESPATS, tavo Dievas, tau duos, ⁶ bet tik vietoje, kurią VIESPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. Tu turi aukoti Pesacho gyvulį vakare, saulei leidžiantis, tuo metu, kuriuo išvykai iš Egipto. ⁷ Išvires turi [jį] valgyti vietoje, kurią VIESPATS, tavo Dievas, parinks, o ryto metą apsigręžęs eiti į savo palapines. ⁸ Šešias dienas tu turi valgyti macus, o septintąją dieną turi įvykti iškilmingas susirinkimas VIESPATIES, tavo Dievo, garbei; tau nevalia dirbti darbo.

1-8 Iš 12, 1-20; Lev 23, 5-8; Sk 28, 16-25

Savačių, arba Sekminių, šventė

⁹ Tu turi sau atskaičiuoti septynias savaites. Turi pradėti skaičiuoti septynias savaites nuo to laiko, kai pirmąkart dėsi pjautuvą prie stovinčių javų. ¹⁰ Paskui turi švęsti Savačių šventę VIESPACIUI savo Dievui, su savo rankos atitinkama laisvos valjos auka, kurią duosi, destis kaip VIESPATS, tavo Dievas, bus palaiminęs⁴ tave. ¹¹ Ir tu turi džiaugtis VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje—tu pats, tavo sūnus ir tavo duktė, tavo vergas ir tavo vergė, levis, kuris gyvens tavo vietovėse, ateivis, našlaitis ir našlė, kurie gyvens tavo tarpe, vietoje, kurią VIESPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. ¹² Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipte, ir stropiai vykdyti šiuos nuostatus.

9-12 Lev 23, 15-21; Sk 28, 26-31

Palapinių šventė

¹³ Suvalęs savo klojimo ir spaustuvo [derlių], septynias dienas tu

1 SamG; M: to, kuo

2 Sam GSV; ~M

3 Lit. Pesacho

4 SamG; M: palaimins

turi švęsti Palapinių šventę¹⁴ ir džiaugtis savo švente—tu pats, tavo sūnus ir tavo duklė, tavo vergas ir tavo vergė, levis, ateivis, našlaitis ir našlė, kurie gyvens tavo vietovėse.¹⁵ Septynias dienas tu turi švęsti VIESPACIUI, savo Dievui, vietoje, kurią VIESPATS parinks, nes VIESPATS, tavo Dievas, palaimins visą tavo derlių ir visą tavo rankų darbą¹⁶. Tad tu turi būti tik linksmas.

16 Tris kartus metuose kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti VIESPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią jis parinks, per Macų, Savačių ir Palapinių šventę. Ir jis neturi pasirodyti VIESPATIES akivaizdoje tuščiomis rankomis.¹⁷ Kiekvienas [turi atsinešti] tiek, kiek įstengia duoti pagal VIESPATIES, savo Dievo, palaiminimą, kurį jis bus tau suteikęs.

13-16 Lev 23, 33-36, 39-43; Sk 29, 12-38

Teisėjų ir pareigūnų paskyrimas

18 Tu turi pasiskirti teisėjų ir pareigūnų visose savo vietovėse, kurias VIESPATS, tavo Dievas, tau duos pagėnčiui, kad jie teistų žmones teisingu teismu.¹⁹ Tau draudžiama iškreipti teisę, žiūrėti asmens ir imti kyšių, nes kyšiai apakina išmintingųjų akis ir iškraipo teisiųjų žodžius.²⁰ Tu turi vytis teisybę, vien tik teisybę, kad liktum gyvas ir užimtum šalį, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda.

19 Iš 23, 6-8; Lev 19, 15

Kulto nuostatai

21 Tau draudžiama pasisodinti bet kokio medžio ašera²² šalia VIESPATIES, tavo Dievo, aukuro, kurį pasidarysi.²² Tau nevalia pasistatyti masėbos³, kurios nekenčia VIESPATS, tavo Dievas“.

21 Iš 34, 13, 22 Lev 26, 1

17 „Tau neleidžiama aukoti VIESPACIUI, savo Dievui, jaučio ar avies, turinčių kliaudą, kokią nors

yda, nes tai bjauru VIESPACIUI, tavo Dievui.

Sandoros sulaužymas

2 Jei kas atsisiras tavo tarpe, vienoje kurioje iš tavo vietovių, kurias VIESPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, vyras ar moteris, kuris darys, kas pikta VIESPATIES, tavo Dievo, akys, laužydamas jo sandorą,³ jei nuėjęs jis garbins kitus dievus ir kniūpos prieš juos, prieš saulę ar mėnulį, ar visą dangaus kariuomenę⁴, [darydamas tai,] ko nesu įsakęs,⁴ ir jei bus tau pranešta ir tai išgirsi,—tu turi gerai ištirti. Jei tai bus tiesa, tikras dalykas, jog tas bjaurus darbas padarytas Izraelyje,⁵ tu turi išvesti tą vyrą ar moterį, kurie padarė tą pikta darbą, prie savo vartų⁵ ir juos užmušti akmenimis.⁶ Dviejų ar trijų liudytojų parodymu turi būti nužudytas pasmerktasis mirti; nevalia jo nužudyti vieno liudytojo parodymu.⁷ Norint jį nužudyti, liudytojų ranka pirma turi pasikelti prieš jį, o paskui visų žmonių ranka. Tuo būdu tu pašalinsi piktenybę iš savo tarpo.

3 Iš 22, 20, 6 Sk 35, 30; Dt 19, 15; Mt 18, 16; 2 Kor 13, 1; 1 Tim 5, 19; Hbr 10, 28, 7 1 Kor 5, 13

Centrinio tribunolo jurisdikcija

8 Jei kuri byla bus tau per sunki išspręsti, kur reikia skirti vieną kraujo praliejimą nuo kito, vieną ieškinį nuo kito ir vieną sužalojimą nuo kito,—[apskritai, bet kokie] ginčijami dalykai tavo vietovėse, tai pakiles tu turi traukti aukštyn į vietą, kurią VIESPATS, tavo Dievas, parinks.⁹ Tu turi nueiti pas kunigus levių ir pas teisėjus, kuris bus tomis dienomis, ir pasiklausti. Tada jie tau paskelbs teismo nuosprendį.¹⁰ Paskui tu turi pasielgti, laikydamasis nuosprendžio, kurį jie tau paskelbs iš tos vietos, kurią VIESPATS parinks, ir stropiai daryti visa taip, kaip jie tave pamokys.¹¹ Tu turi veikti pagal nurodymą, kurį jie tau duos, ir pagal nuosprendį, kurį jie tau ištars. Tau nevalia nukrypti nuo sprendimo, kurį jie tau paskelbs, nei į dešinę, nei į kairę.

1 Lit. tave palaimins visame tavo derliuje ir visame tavo rankų darbe

2 T.y. kulto stieba, pavadintą kanaaniečių garbinamo Baalo žmonos vardu, atvaizduojanti moterišką dievybę

3 T.y. akmeninio stulpo, atvaizduojančio vyrišką dievybę

4 T.y. žvaigždes

5 M+dtgr: tą vyrą ar moterį; ~GV

12 O tas vyras, kuris pasielsg arogantiškai¹, neklusydamas kunigo, ten stovinčio tarnauti VIESPACIUI, tavo Dievui, ar teisėjo,—tas vyras turi mirti. Tuo būdu pašalinsi piktenybę iš Izraelio. ¹³ Visi žmonės tai išgirs, bijosis ir nebesielgs arogantiškai.

Istatymai apie karalių

¹⁴ Kai įeisi į šalį, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, ją užimsi ir, joje įsikūres, sakysi: „Noriu užsidėti karalių, kaip visos tautos, gyvenančios aplink mane“, ¹⁵ tu tikrai gali užsidėti karalių, kurį VIESPATS, tavo Dievas, išrinko. Tu turi užsidėti karalių iš savo brolių. Tu negali užsidėti svetimšalio, kuris nėra tavo brolis. ¹⁶ Tik jam nevalia laikyti daug žirgų nė gražinti žmonių į Egiptą, norint įsigyti daugiau žirgų, nes VIESPATS yra jums pasakęs: „Jums nevalia vėl grįžti šituo keliu!“ ¹⁷ Taip pat jam neleidžiama vesti daug žmonių, kad neatsimestų² jo širdis, ir susikrauti daug sidabro bei aukso. ¹⁸ Atsisėdęs į savo karalystės sostą, jis turi nusirašydinti į ritinį šito įstatymo nuorašą iš kunigų levijų saugomo ritinio³.

¹⁹ Nuorašas⁴ turi būti prie jo, ir jis turi jį skaityti per visas savo gyvenimo dienas, kad išmokyti bijoti VIESPATIES, savo Dievo, stropiai vykdydamas visus šito įstatymo žodžius ir šituos nuostatus. ²⁰ Tad jo širdis nepasikels puikybėn prieš jo brolius ir jis nenukryps nuo įsakymo nei į dešinę, nei į kairę, kad jis ir jo sūnūs galėtų ilgai viešpatauti savo karalyste Izraelyje⁵.

14 I Sam 8, 5 16 I Kar 10, 28; 2 Kron 1, 16; 9, 28 17 I Kar 11, 1–8 17 I Kar 10, 14–22; 27; 2 Kron 1, 15; 9, 27

18 „Kunigai leviai, visa Levio gentis, neturi turėti paveldimos [krašto] dalies Izraelyje. Jie turi valgyti aukas, aukojamas VIESPACIUI ugnimi, ir jo⁶

veldinį. ² Ji⁶ neturi turėti veldinio tarp savo brolių: VIESPATS yra jos veldinys, kaip jis yra jai pažadėjęs.

³ Štai ko kunigai turi teisę reikalauti iš tautos, iš tų, kurie aukoja pjaunamąją auką, ar tai būtų jautis ar avis: kunigui turi duoti petį, žandus ir skrandį. ⁴ Tu turi jam duoti savo javų, naujo vyno ir aliejaus pirmones, taip pat pirmąjį savo kirpinį, ⁵ nes VIESPATS, tavo Dievas, jį išrinko iš visų tavo genčių, kad jis visuomet stovėtų VIESPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, jam tarnaudamas ir jo vardu laimindamas⁷—jis ir jo sūnūs.

⁶ Kai levis ateis iš vienos kurios tavo vietovių, iš viso Izraelio, kur jis bus ateivis,—ir jis gali ateiti, kada tik panorės,—į vietą, kuria VIESPATS parinks, ⁷ jis gali tarnauti VIESPATIES, savo Dievo, vardu, kaip visi jo broliai leviai, kurie ten stovi VIESPATIES akivaizdoje. ⁸ Jis turi gauti tokią pat maisto dalį, neskaitant to, ką jis pardavęs gaus už tėvų palikimą.

2 Sk 18, 20

Svetimų religinių praktikų uždraudimas

⁹ Kai tu ateisi į šalį, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau duos, nesimokyk mėgdžioti tų tautų bjaurių papročių. ¹⁰ Teneatsiranda tavyje leidžiančio sudeginti savo sūnų ar dukterį⁸, burtininko ar žynio, ar ženklų aiškintojo, ar raganiaus, ¹¹ ar kerėtojo, ar vėlių bei dvasių klausinėtojo, ar tokio, kuris teiraujasi pas numirusius, ¹² nes VIESPACIUI bjaurus kiekvienas, kuris daro tuos dalykus. Ir dėl tų bjaurių praktikų VIESPATS, tavo Dievas, juos nuvys iš tavo akivaizdos. ¹³ Tu turi likti visiškai ištikimas VIESPACIUI, savo Dievui⁹. ¹⁴ Nors šitos tautos, kurias tu nuvysi, klausos žynių ir burtininkų, VIESPATS, tavo Dievas, tau neleido to daryti.

10 Lev 19, 26 10 Iš 22, 18 11 Lev 19, 31 13 Mt 5, 48

1 T.y. išdidžiai, pernelyg pasikliaudamas savim

2 T.y. nuo VIESPATIES

3 Lit. to, kas guli prieš kunigus levius

4 Hbr. Jis

5 T.y. kitus maisto gaminius, pašvęstus Viešpačiui; G: savo

6 T.y. Levio gentis

7 Sam G, plg. 10,8; 21,5 ; M: tarnaudamas VIESPATIES vardu

8 Lit. savo sūnui ir dukteriai pereiti per ugnį

9 Lit. būti tobulas [arba: nepeliktinas] santykiyje su VIESPACIU, savo Dievu

Pranašas

15 VIESPATS, tavo Dievas, tau prikels iš tavo tarpo, iš tavo brolių, pranašą, tokį, kaip aš; jo turite klausyti—¹⁶ [darydamas] lygiai taip, kaip meldei VIESPATIES, savo Dievo, Chorebe susirinkimo dieną, sakydamas: „Nebegaliu toliau klausytis VIESPATIES, savo Dievo, balso ir matyti tos didelės ugnies, kad nemirčiau!“ ¹⁷ Tada VIESPATS man tarė: „Jie gerai kalbėjo. ¹⁸ Jiems prikelsiu iš jų brolių tarpo pranašą, tokį, kaip tu. Idėsiu savo žodžius į jo burną, ir jis jiems kalbės viską, ką jam įsakysiu. ¹⁹ O iš to, kuris neklausys mano žodžių, kuriuos jis kalbės mano vardu, aš pareikalausiu atsiskaityti. ²⁰ Tačiau pranašas, kuris išdrįs mano vardu kalbėti žodį, kurio kalbėti nesu įsakęs, ar kuris kalbės kitų dievų vardu,—tas pranašas turi mirti! ²¹ O jei sau pagalvosi: „Kaip atspėsiu žodį, kurio VIESPATS nekalbėjo?“, ²² [tai žinok:] kai pranašas kalba VIESPATIES vardu ir tas žodis neišvyksta ar nepasitvirtina, tai žodis, kurio VIESPATS nekalbėjo. Pernelyg pasikliaudamas savim, jį kalbėjo pranašas. Tau nereikia jo¹ bijoti!“

15 Aps 3, 22; 7, 37 19 Aps 3, 23

Prieglobsčio miestai

19 „Kai VIESPATS, tavo Dievas, išnaikins tautas, kurių šalį VIESPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, ir tu užimsi jų vietą ir apsigyvensi jų miestuose bei jų namuose, ² tu turi sau atskirti tris miestus viduryje šalies, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti. ³ Tu turi sau atmatuoti nuotolį ir padalyti į tris dalis sritį savo šalies, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, kad ten galėtų pabėgti kiekvienas užmušėjas.

⁴ Tokia yra procedūra užmušėjui, kuris ten pabėgs, kad išliktų gyvas: kas netyčiomis užmuš savo artimą, ankščiau jam neparodęs savo neapykantos,—⁵ kas, pavyzdžiui, nueis su savo artimu į mišką malkų kirsti ir, kai jo ranka smogs

kirviu medžiui nukirsti, kirvis nusmuks nuo koto ir pataikys į jo artimą, ir tas mirs,— jis gali pabėgti į vieną kuri iš tų miestų ir išlikti gyvas, ⁶ kad kraujo keršytojas iširdes nesivytų užmušėjo ir jo nepavytų dėl to, kad kelias ilgas, ir neatimtų jam gyvybės, nors jis ir nėra nusipelnęs mirties bausmės, nes nebuvo jo ankščiau nekentęs. ⁷ Todėl aš tau įsakau: tu turi sau atskirti tris miestus.

⁸ Ir jei VIESPATS, tavo Dievas, praplės tavo sritį, kaip jis yra su priešais, pažadėjęs tavo protėviams, ir tau atiduos visą šalį, kurią jis pažadėjo duoti tavo protėviams,—⁹ su ta sąlyga, kad tu stropiai vykdysi visą šitą įsakymą, kurią aš tau šiandien įsakau, mylėdamas VIESPATĮ, savo Dievą, ir visuomet vaikščiodamas jo keliais,— tai tu turi sau pridėti dar kitus tris miestus prie anų trijų, ¹⁰ kad nekaltas kraujas nebūtų pralietas viduje tavo šalies, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, ir kad tavęs neužgultų jokia kraujo kaltė. ¹¹ Bet jei kas, nekęsdamas savo artimo, tykos jo, jį užpuls ir atims jam gyvybę, ir šis mirs, ir anas pabėgs į vieną kuri iš šitų miestų. ¹² Tai jo miesto vyresnieji pasiuntę turi jį iš ten paimiti ir atiduoti į kraujo keršytojo rankas, kad jis mirtų. ¹³ Tau nevalia jo gailėtis, bet tu turi pašalinti iš Izraelio nekaltai išlieto kraujo kaltę, kad tau gerai klotųsi.

1–13 Još 20, 1–9

Draudimas perkelti lauko ribų ženklus

¹⁴ Tau draudžiama perkelti tavo artimo [lauko] riboženklį, kurį protėviai bus nustatę, tavo veldinyje, kurią paveldėsi šalyje, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti.

14 Dt 27, 17

Įstatymas apie liudytojus

¹⁵ Vienam liudytojui neleidžiama liudyti prieš asmenį dėl kokio nors nusikaltimo ar nuodėmės². Kaltinimas turi būti pagrįstas dviejų ar trijų liudytojų parodymu.

2 M + pirma einančio posakio variantas: kokiame nors nusidėjime, kuriuo jis nusidėjo; ~ G^L

1 T.y. žodžio; arba: pranašo

16. Kai piktavalis¹ liudytojas stosis prieš ką, jį apkaltindamas atsimetimu²,
 17 tai abu vyrai, kurie bylinėsis, turi atsišioti VIESPATIES akivaizdoje, akivaizdoje kunigų ir teisėjų, kurie tuo metu eis tarnybą. 18 Teisėjai turi gerai išstardyti, ir jei liudytojas pasirodys esąs neteisingas liudytojas, melagingai liudijęs prieš savo brolių, 19 tai turite jam padaryti taip, kaip jis manė padaryti savo broliui. Tuo būdu pašalinsi piktenybę iš savo tarpo. 20 Kiti išgirde bijosis ir nebedarys tokios piktenybės tavo tarpe. 21 Tau nevalia pasigailėti: gyvybė už gyvybę, akis už akį, dantis už dantį, ranka už ranką, koja už koją!“

15 Sk 35, 30; Dt 17, 6; Mt 18, 16; Jn 19, 31; 2 Kor 13, 1;
 1 Tim 5, 19; Hbr 10, 28 21 Is 21, 23–25; Lev 24, 19–20;
 Mt 5, 38

Kaip elgtis karo metu

20 „Kai išeisi į karą prieš savo priešus ir išvysi žirgus, kovos vežimus ir kariuomenę, gausenę už tavo, nebijok jų, nes VIESPATS, tavo Dievas, kuris tave atvedė iš Egipto šalies, bus su tavim. 2 Jums artėjant į mūšį, kunigas turi išeiti į priekį ir prabilti į karius. 3 Jis turi jiems tarti: „Klausyk, Izraeli! Jūs šiandien artėjate į mūšį prieš savo priešus. Tenenusimena jūsų širdis! Nebijokite, neskubėkite šalin nusigandę ir nekrūpaukite dėl jų, 4 nes VIESPATS, jūsų Dievas, yra tas, kuris eis su jumis kovoti už jus prieš jūsų priešus, kad duotų jums pergalę!“

5 Paskui pareigūnai³ turi kalbėti kariams, sakydami: „Ar yra kas, kuris pastatė naujus namus ir nepradėjo gyventi juose“⁴? Tas tegul eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas 'nepradėtų gyventi juose'⁵. 6 Ar yra kas, kuris išiveisė vynuogyną ir nepradėjo juo naudotis? Tegul jis eina ir

grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas nepradėtų juo naudotis.

7 Kas yra, kuris susižadėjo su moterim, bet dar jos nevedė? Tas tegul eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas jos nevestų. 8 Paskui pareigūnai turi toliau kalbėti kareiviams ir sakyti: „Ar yra kas bailys ir nedrąšios širdies? Tegul jis eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nepadarytų tokios baikščios savo brolių širdies, kaip jo širdis“. 9 Baigę kalbėti kariams, pareigūnai turi paskirti dalinių vadus kariuomenei vadovauti.

10 Kai priartėsi prie miesto, norėdamas kariauti prieš jį, tu turi jam pasiūlyti taikos sutartį. 11 Jei jis taikingai tau atsakys ir tau atsidarys, tai visi žmonės, kurie bus Jame rasti, turės tau eiti baudžiąvą ir tau tarnauti.

12 Bet jei jis nesudarys taikos sutarties su tavim ir eis su tavim į karą, turi jį apgulti, 13 ir VIESPATS, tavo Dievas, jį atiduos į tavo rankas. Tu turi iškapoti visus jo vyriškius kalavijo ašmenimis.

14 Tik moteris, vaikus, gyvulius ir viską, kas bus mieste, viską, kas bus išplėsta iš jo, tu gali pasiimti. Ir tu gali naudotis tuo, kas bus išplėsta iš tavo priešų, ką VIESPATS, tavo Dievas, bus tau davęs.

15 Taip tu turi pasiiegti su visais miestais, kurie bus labai toli nuo tavęs, kurie nepriklausys prie šitų čia [gyvenančių] tautų miestų. 16 Tik šitų tautų miestuose, kuriuos VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, tau nevalia palikti nieko gyva, 17 bet tu turi jas visiškai sunaikinti: chitiečius, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius, kaip VIESPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs, 18 kad jie neišmokytų jūsų taip mėgdžioti jų bjaurius darbus, kuriuos jie darė savo dievams, kad nusidėtumėte VIESPACIUI, savo Dievui.

19 Kai ilgai laikysi apgules miestą, kariaudamas prieš jį, kad jį paimtum, neišnaikink jo medžių, juos kirsdamas kirviu, nes tu gali valgyti nuo jų. Tau nevalia jų nukirsti. Argi lauko medžiai žmonės, kad juos turėtum apgulti?

20 Tik medžius, kuriuos žinai nenešant valgomų vaisių, gali sunaikinti ir nukirsti, kad [iš jų] pastatytum apgulties

1 Arba: smurtingas

2 nuo įstatymo reikalavimų

3 T.y. genčių atstovai, kariuomenėje einantys administracines pareigas, kaip naujokų surašymą, atrinkimą, kareivių aprūpinimą ir kt.

4 Lit. nepašventę jų

5 Lit. nepašventę jų

pabūklus prieš miestą, kuris kariaus su tavim, kol kris“.

Permaldavimas už nežinomo žmogžudžio nusikaltimą

21 „Kai žemėje, kuria VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti, bus rastas užmuštas žmogus, gulintis lauke, nežinant, kas jį užmušė, ² tavo vyresnieji ir teisėjai turi išeiti ir išmatuoti atstumą nuo miestų, esančių užmuštojo aplinkoje. ³ Paskui vyresnieji miesto, esančio arčiausiai užmuštojo, turi paimti jauną karvę, kuri dar nebuvo panaudota darbui ir kuri dar nebuvo traukusi jungo. ⁴ To miesto vyresnieji turi nuvesti karvę žemyn prie nuolat tekančio upelio, kur neariama ir nesėjama, ir ten prie upelio nusukti karvei sprandą. ⁵ Paskui turi prieiti kunigai leviai, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, juos išrinko, kad jam tarnautų ir laimintų VIESPATIES vardu, ir jų žodžiu turi būti nuspręsta kiekviena byla ir kiekvienas užpuolimas. ⁶ Visi vyresnieji miesto, esančio arčiausiai užmuštojo, turi nuplauti rankas viršum karvės, kurios sprandas buvo nusuktas prie upelio, ⁷ ir atsiliepdami tarti: „Mūsų rankos neišliejo šito kraujo ir mūsų akys nematė. ⁸ Priimk permaldavimą už savo tautą Izraelį, kuri tu, VIESPATIE, atpirkai, ir neleisk nekaltai pralieto kraujo kaltei likti tavo tautos Izraelio tarpe!“. Ir jiems bus permaldauta už kraujo kalnę. ⁹ Taip tu pašalinsi iš savo tarpo nekaltai pralieto kraujo kalnę, nes darysi, kas teisu VIESPATIES akyse.

Santuoka su belaisve moterim

¹⁰ Kai išeisi į karą prieš savo priešą¹ ir VIEŠPATS, tavo Dievas, jį paduos į tavo rankas, ir jį paimsi į nelaisvę, ¹¹ tarp belaisvių pamatysi gražios išvaizdos moterį ir išmilysi ją, tu gali ją paimti sau į žmonas. ¹² Tu gali ją įvesti į savo namus, o ji turi nusiskusti galvą, apsipjaustyti nagus, ¹³ nusivilkinti drabužius, kuriuos ji vilkėjo, kai buvo paimta į nelaisvę², gyventi tavo namuose

ir visą mėnesį apraudoti savo tėvą bei motiną. Paskui tu gali įeiti pas ją ir ją vesti, kad ji būtų tavo žmona. ¹⁴ Bet jei ji tau nebeatiks, tu turi leisti jai eiti, kur ji nori. Tau jokiu būdu nevalia jos parduoti už pinigų, pasielgti su ja kaip su verge³, užtai, kad ją nužemintai.

Pirmagimio teisė

¹⁵ Jei kas turės dvi žmonas, vieną mylimą, o kita nemylimą, ir jos, mylimoji ir nemylimoji, jam pagimdys sūnų, ir nemylimoji turės sūnų pirmagimį, ¹⁶ tai dieną, kai jis priskirs savo sūnams savo turta kaip veldinį, jis negali suteikti mylimosios sūnui pirmagimio teisių nemylimosios sūnaus, [tikrojo] pirmagimio, nenaudai. ¹⁷ Priešingai, jis turi pripažinti pirmagimį, nemylimosios sūnų, jam duodamas dvigubą dalį iš visko, ką turi, nes jis⁴ yra pirmasis jo gimdančios galios vaisius. Jam priklauso pirmgimystės teisė.

Sūnus neklaūzada

¹⁸ Jei kas turės atkaklų ir neklusnų sūnų, neklausanti savo tėvo ar motinos išėjimo, ir jei, jiems jį sudraudus, jis jų neklausys, ¹⁹ tai jo tėvas ir motina turi jį nutvėrę nuvesti pas jo miesto vyresniusius, prie jo vietos vartų, ²⁰ ir sakyti jo miesto vyresniesiems: „Šitas mūsų sūnus yra atkaklus ir neklusnus. Jis neklauso mūsų sudraudimo; jis išlaidūnas ir girtuoklis“. ²¹ Tada visi miesto vyrai turi jį užmušti akmenimis. Tuo būdu tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo. Visas Izraelis tai girdės ir bijosis.

Kas daryti su pakartu

²² Jei kas bus padaręs nusikaltimą ir bus nužudytas, ir tu jį būsi pakoręs ant kartuvių, ²³ jo lavonas neturi pasilikti per naktį ant kartuvių, bet būtinai tu turi jį palaidoti tą pačią dieną, nes pakartasis yra Dievo prakeiktas. Tau nevalia sutepti savo šalies, kuria

1 vKen 69 Geniz; M: priešus

2 Lit. savo nelaisvės drabužius

3 Arba: preke

4 T.y. pirmagimis

VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti“.

23 Gal 3, 13

Kaimyno gyvuliams teiktina pagalba

22 „Pamatęs savo brolio¹ jautį ar avi paklydusius, tu neturi dėtis jų nepastebėjęs². Nedelsdamas turi juos sugražinti savo broliui. ² Bet jei tavo brolis negyvens arti tavęs ir nežinosi, kas jis yra, tu turi jį³ paimti į savo namus, ir jis turi pasilikti pas tave, kol tavo brolis jo paieškos. Tada jį sugražinsi jam. ³ Taip tu turi pasielgti su jo asilu, su jo apsiaustu ir su bet koku savo brolio prarastu daiktu, kurio jis neteks ir kurį tu atrasi.

⁴ Pamatęs savo brolio asilą ar jo jautį pakritusius kelyje, tu neturi dėtis jų nepastebėjęs. Tu turi jam padėti [juos] pakelti.

1-4 Iš 23, 4-5

Transvestizmas

⁵ Moteriai nevalia nešioti vyriškio drabužių ir vyrui neleidžiama vilkėti moters apdaro, nes bjaurus VIEŠPACIUI, tavo Dievui, kiekvienas, kuris taip daro.

Įvairūs nuostatai

⁶ Kai užtiksi paukščio lizdą pakelėje, kokiame nors medyje ar žemėje, paukščiukus ar kiaušinius ir patelę, tupinčią ant paukščiukų ar kiaušinių, tau nevalia paimti patelės drauge su jaunikliais. ⁷ Tu turi leisti patelei nulėkti, o [tik] paukščiukus gali pasiimti, kad tau gerai klotųsi ir ilgai gyventum.

⁸ Kai statysi naujus namus, tu turi įtaisyti turėklus savo stogui, kad neatvestum kraujo kaltės ant savo namų, jei kas nukristų nuo jo.

⁹ Tau draudžiama apsėti vynuogyną dviejų rūšių sėkla, kad visas derlius neatitektų šventyklai: sėkla, kurią pasėsi, ir vynuogyno vaisiai.

¹⁰ Tau neleista arti jaučių ir asilu drauge.

¹¹ Tau nevalia apsivilkti mišriu audiniu: vilna, suausta su linais.

¹² Tu turi pasidaryti kutų ant keturių kampų savo apsiausto, kuriuo apsidengsi.

9-11 Lev 19, 19 12 Sk 15, 37-41

Santuokos pažeidimai

¹³ Kai vyras veda žmoną ir, įėjęs pas ją, jos nebeapkenčia, ¹⁴ ją apkaltina apkalbą skleidžiančiais poelgiais ir jai atneša blogą vardą, sakydamas: „Vedžiau šitą moterį, bet, priartėjęs prie jos, neradau joje mergystės žymių“, — ¹⁵ tai jaunamartės tėvas ir jos motina turi paėmę išnešti jaunamartės mergystės žymes pas miesto vyresniusius prie vartų ¹⁶ ir jaunamartės tėvas sakyti vyresniesiems: „Savo dukterį daviau šitam vyrui į žmonas, o jis nebeapkenčia jos. ¹⁷ Ir štai jis ją apkaltino apkalbą keliančiais poelgiais, sakydamas: „Neradau tavo dukterijje mergystės žymių“. Tačiau šitos yra mano dukters mergystės žymės“. Ir jie turi išiešti apsiaustą miesto vyresniųjų akivaizdoje. ¹⁸ Tada to miesto vyresnieji, suėmę tą vyrą, turi jį nuplakti, ¹⁹ nubauti šimto sidabrinių bauda ir [juos] atiduoti jaunamartės tėvui, kadangi jis apšmeižė izraelę mergaitę. Ji turi likti jo žmona; jis negali jos paleisti per visą savo gyvenimą. ²⁰ Bet jei tas kaltinimas bus tiesa—jaunamartės mergystės žymių neras,—²¹ tai jie turi išvesti jaunamartę prie jos tėvo namų vartų ir jos miesto vyrai turi ją užmušti akmenimis, nes ji padarė sunkią nuodėmę Izraelyje, paleistuvaudama savo tėvo namuose. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo.

Svetimoterystė ir išprievartavimas

²² Jei užtiksi vyrą, sugulusį su ištekęsua moterim, jie abu turi mirti—vyras, kuris gulėjo su moterim, ir moteris. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš Izraelio.

²³ Kai mergina bus sužadėta vyrui ir koks vyras, ją sutikęs mieste, suguls su ja, ²⁴ turite išvesti juos abu prie to miesto vartų ir juos užmušti akmenimis—merginą dėl to, kad ji nesišaukė pagalbos mieste, o vyrą dėl to, kad jis išprievartavo savo artimo žmoną. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo

1 T.y. bendratautiečio

2 Lit. slėptis nuo jų

3 T.y. gyvulį

tarpo. ²⁵ Bet jei lauke vyras sutiks sužadėtą merginą ir tas vyras, ją nutvėręs, suguls su ja, tai vyras, kuris bus sugulęs su ja, turės vienas mirti. ²⁶ Bet merginai tu nieko neturi daryti. Mergina neturi mirtim baustinos kaltės, nes šituo atveju yra taip, kaip jei kas pakyla prieš savo artimą ir jį nužudo, ²⁷ nes lauke jis ją sutiko. Sužadėta mergina šaukėsi pagalbos, bet nebuvo kas ją gelbėtų.

²⁸ Kai vyras sutinka nesužadėtą merginą ir, ją nutvėręs, sugula su ja, ir juos kas užtinka, ²⁹ tas vyras, kuris sugulė su ja, turi duoti merginos tėvui penkiasdešimt sidabrinių, o ji turi tapti jo žmona, nes jis ją išprievartavo. Jis neturi teisės jos paleisti per visą savo gyvenimą“.

28–29 Iš 22, 16–17 30 Lev 18, 8; 20, 11; Dt 27, 20

Neleistini santykiai

23 „Nė vienam nevalia vesti savo tėvo žmonos ir atidengti savo tėvo skverno.“¹

Kam neleista įeiti į VIESPATIES susirinkimą

² Tam, kurio sėklidės sutrintos ar kurio lytinis organas nupjautas, nevalia įeiti į VIESPATIES susirinkimą.

³ Nė vienam, gimusiam iš uždraustos santuokos², neleidžiama įeiti į VIESPATIES susirinkimą; net jo dešimtajai kartai nevalia įeiti į VIESPATIES susirinkimą.

⁴ Amoniečiui ar moabiečiui nevalia įeiti į VIESPATIES susirinkimą. Jiems niekad, net dešimtajai kartai, neleidžiama įeiti į VIESPATIES susirinkimą ⁵ dėl to, kad, jums išvykus iš Egipto, jie nepasitiko jūsų su duona ir vandeniu kelyje ir kad jis³ pasamdė prieš tave Beoro sūnų Bileamą iš Aram-Nacharaimo⁴ Peto, kad tave prakeiktų. ⁶ Bet VIESPATS, tavo Dievas, nenorėjo klausyti Bileamo, ir VIESPATS, tavo

Dievas, pakeitė tau prakeikimą į palaiminimą, nes VIESPATS, tavo Dievas, mylėjo tave. ⁷ Tau neleidžiama siekti taikos ar gerų santykių su jais, kol gyvensi, per amžius.

⁸ Tau nevalia bodėtis edomiečių, nes jis tavo brolis. Tau neleidžiama bodėtis egiptiečių, nes tu buvai ateivis jo šalyje. ⁹ Vaikai, kurie jiems gims, trečioji jų⁵ karta, gali įeiti į VIESPATIES susirinkimą.

4 Sk 22, 1–6 5 Sk 23, 7–24, 9 3–5 Nech 13, 1–2

Susitėpimas karinėje stovykloje

¹⁰ Kai išėisi prieš savo priešus ir būsi stovykloje, tu turi sergėtis bet kokios netyrybės⁶. ¹¹ Kai atsiras tarp jūsų vyras, kuris netyras dėl to, kas atsitinka nakties metu, jis turi išeiti už stovyklos. Jam nevalia įeiti į stovyklos vidų. ¹² Vakarop jis turi nusiplauti vandeniu ir, saulei leidžiantis, įeiti į stovyklos vidų. ¹³ Tu turi turėti išvietę už stovyklos ir ten lauke išeiti. ¹⁴ Tu turi turėti lopetėlę prie savo aprangos ir, kai turėsi atsisėsti lauke, iškasti ją duobelę ir vėl užrausti savo išmatas, ¹⁵ nes VIESPATS, tavo Dievas, vaikščios tavo stovyklos viduje, norėdamas tave apginti ir [tau] paduoti tavo priešus tavo akivaizdoje. Tad tavo stovykla turi būti šventa, kad jis nieko nepadoraus nematytų tavyje ir nenusigręžtų nuo tavęs.

Pabėgęs vergas

¹⁶ Tau nevalia išduoti vergo jo savininkui, kai jis bus pabėgęs pas tave nuo savo savininko. ¹⁷ Jis turi pasilikti pas tave, tavo tarpe, vietoje, kuria jis pasirinkęs kurioje nors iš tavo naujasėdijų, kur jam patiks. Tau nevalia blogai elgtis su juo.

17 Lev 19, 29

Kulto prostitucija

¹⁸ Neturi būti kulto paleistuvės iš Izraelio dukterų ir neturi būti kulto paleistuvio iš Izraelio sūnų. ¹⁹ Tau draudžiama įnešti paleistuvės užmokestį ar šuns⁷ atlyginimą į VIESPATIES,

1 Eufemistinis būdas išreikšti sūnaus ir jo pamotės lytinius santykius

2 Hbr. žodis *mamzer* gali reikšti gimusį iš kraujomaišos ar iš kulto prostitucijų.

3 T.y. moabiečių karalius Balakas; GV: jie

4 Lit. Dviejų upių Aramo (t.y. šiaurės vakarų Mesopotamijos)

5 T.y. edomiečių ir egiptiečių

6 higienos ir ritualinio požiūriu

7 T.y. kulto paleistuvio

tavo Dievo, namus kuriam nors įžadui ištesėti, nes tuodu bjaurūs VIESPACIUI, tavo Dievui.

Skolinimas už palūkanas

20 Neversk savo brolio mokėti palūkanų: palūkanų už pinigus, palūkanų už maistą, palūkanų už koki nors skolinamą daiktą. 21 Svetimšaliui tu gali skolinti už palūkanas, bet tau neleidžiama savo broliui skolinti už palūkanas, kad VIESPATS, tavo Dievas, tave laimingų kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, šalyje, į kurią tu įeini jos užimti.

19-20 Iš 22, 25; Lev 25, 36-37; Dt 15, 7-11 21 Sk 30, 1-16; Mt 5, 33

Įžadai

22 Kai padarysi įžadą VIESPACIUI, savo Dievui, nedelsk jo ištesėti, nes VIESPATS, tavo Dievas, tikrai pareikalaus jo iš tavęs, ir būsi nusidėjęs. 23 Bet jei susilaikysi nuo įžado, nenusidėsi. 24 Bet kas išėjo iš tavo lūpų, to tu turi laikytis ir vykdyti taip, kaip laisva valia pažadėjai VIESPACIUI, savo Dievui,—tai, ką kalbėjai savo burna.

Kas leidžiama alkanam praeiviui

25 Kai įeisi į savo artimo vynuogyną, gali valgyti vynuogių, kiek nori, iki soties, bet tau nevalia jų dėti į savo krepšį. 26 Kai įeisi į savo artimo stovinčius javus, gali ranka skinti varpas, bet tau neleidžiama kirsti pjautuvu tavo artimo stovinčius javus“.

Neleidžiama vėl tuoktis su ištuokta žmona

24 „Kai kas nors ves žmoną ir pasidarys jos vyras, jei ji neris malonės jo akyse dėl to, kad jis rado joje ką atgrasaus, ir kai jis, parašęs jai skyrybų raštą, jį paduos į jos ranką ir ją paleis iš savo namų, 2 ji, išėjus iš jo namų, nueis ir ištekės už kito vyro, 3 o tas kitas vyras, jos nebeapkęsdamas, parašys jai skyrybų raštą, jį paduos į jos ranką ir ją paleis iš savo namų, ar kai tas kitas vyras, kuris bus ją vedęs, numirs,— 4 tai pirmasis, kuris ją paleido, nebegali tapti jos vyru, vėl ją veddamas, kad ji būtų jam žmona, po to, kai ji bus susitepus, nes tai bjaurūs dalykas

VIESPATIES akivaizdoje. Tau nevalia leisti nusikalsti šaliai, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti.

1 Mt 5, 31; 19, 7; Mk 10, 4

Atleidimas nuo karinės prievolės

5 Kai vyras bus neseniai vedęs¹ žmoną, jis neturi išeiti į kariuomenę, ir neleidžiama jam uždėti jokio įpareigojimo. Vienerius metus jis turi būti laisvas savo namams, kad linksmintų savo žmoną, kurią vedė.

Girnų įstatymas

6 Neleista imti įkaitu girnų ar viršutinio girnų akmens, nes tai reikštų imti įkaitu gyvybę.

Žmogvagystė

7 Kai užtikis vyrą, pavogusi asmenį iš jo brolio, iš izraelių, ir jis pasiels su juo kaip su vergu² ar jį parduos, tai tas vagis turi mirti. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo.

7 Iš 21, 16

Raupsai³

8 Piktybinei odos ligai išsiveržus, žiūrėk, kad labai stropiai vykdytum viską taip, kaip jums nurodys kunigai levitai. Kaip jiems įsakiau, taip turite stropiai vykdyti. 9 Atsimink, ką VIESPATS, tavo Dievas, padarė Mirjamai kelyje, jiems išėjus iš Egipto!

8 Lev 13, 1—14, 54 9 Num12, 10

Užstatas

10 Kai skolinsi ką nors savo artimui, tau neleidžiama įeiti į jo namus užstato paimti. 11 Tu turi stovėti lauke, o vyras, kuriam tu skolinsi, turi išnešti užstatą pas tave laukan. 12 Bet jei jis neturtingas vyras, tau nevalia eiti gulti su jo užstatu. 13 Saulei leidžiantis, turi jam sugrąžinti užstatą, kad jis galėtų atsigulti savo apsiauste ir tave laimingų. Ir tai tau bus palaikyta teisiu poelgiu VIESPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje.

1 Lit. ves naują

2 Arba: kaip su preke; arba: smurtingai

3 Hbr. terminas reiškia įvairias piktybines ir nepiktybines odos ligas, ne vien tik raupsus (lepra).

10-13 Iš 22, 26-27

Dienininko užmokestis

14 Tau nevalia 'skriausti neturtingo ir suvargusio dienininko'¹, ar jis būtų vienas iš tavo brolių, ar ateivių, gyvenančių tavo šalyje, bet kurioje iš tavo vietovių. ¹⁵ Tą pačią dieną, saulei dar nenusileidus ant jo, tu turi atiduoti jo alga, nes jis neturtingas ir to gėdauja,—kad nesišauktų VIESPATIES prieš tave ir kad nenusidėtų.

14-15 Lev 19, 13

Kiekvienas atsakingas tik už savo nusikaltimą

¹⁶ Nevalia žudyti tėvų už sūnus, nei sūnų žudyti už tėvus. Kiekvienas turi būti nužudytas tik už savo paties nusikaltimą.

16-2 Kar 14, 6; 2 Kron 25, 4; Ezek 18, 20

Ateivis, našlaitis ir našlė

¹⁷ Tau draudžiama iškreipti teismo sprendimą ateiviui ar² našlaičiui ir paimti įkaitų našlės drabužį. ¹⁸ Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipte ir kad VIESPATS, tavo Dievas, iš ten tave išpirko. Todėl aš tau įsakau vykdyti šita paliepimą.

¹⁹ Kai suvalysi savo derlių lauke ir būsi pamiršęs pėdą lauke, negrižk jo paimti. Jis turi palikti ateiviui, našlaičiui ir našlei, kad VIESPATS, tavo Dievas, tave laimingų kiekviename tavo rankų darbe.

²⁰ Kai nupurtysi savo alyvmedžius, nebeperieškok [šakų]. Tu turi tai palikti ateiviui, našlaičiui ir našlei.

²¹ Kai rinksi vynuoges nuo savo vynuogyno³, nebenurink, kas dar liko. Tai turi tekti ateiviui, našlaičiui ir našlei. ²² Atsimink, kad tu buvai vergas Egipto šalyje. Todėl aš tau įsakau vykdyti šita paliepimą“.

17-18 Iš 23, 9; Lev 19, 33-34; Dt 27, 19 19-21 Lev 19, 9-10; 23, 22

Fizinė bausmė

25 „Kai susiginčiję vyrai eina į teismą ir jiems padaro nuosprendį,

išteisina teisųjį ir pasmerkia kaltąjį, ² tai teisejas, jei kaltasis bus nusipelnęs plakimo, turi leisti jį paguldyti ir plakti jo⁴ akivaizdoje jo nusikaltimą atitinkamu kirčių skaičiumi. ³ Jis gali jį nuplakti keturiasdešimt kartų, ne daugiau, kad, jei be šitų toliau jį plaktintų daugeliu kirčių, tavo brolis nebūtų suniekintas tavo akyse.

3-2 Kor 11, 24

Dirbantis jautis

⁴ Tau neleidžiama užrišti nasrų jautiui, kuliančiam javus.

4-1 Kor 9, 9; 1 Tim 5, 18

Levirato santuoka

⁵ Kai broliai gyvena drauge ir vienas iš jų miršta, nepalikdamas sūnaus, tai mirusiojo žmona neturi tekti svetimam vyrui už šeimos ribų. Jos svainis⁵ turi įeiti pas ją, ją pasiimti į žmonas ir jai atlikti svainio santuokinę pareigą. ⁶ Pirmagimis, kurį ji pagimdys, turi atstovauti jo mirusio brolio vardui, kad jo vardas nebūtų išdildytas iš Izraelio. ⁷ Bet jei tas vyras nenorės vesti savo svainės⁶, jo svainė turi nueiti aukštyn prie vartų pas vyresnįuosius ir tarti: „Mano svainis nenori išlaikyti savo broliui vardo Izraelyje. Jis nenori man atlikti svainio santuokinės pareigos“. ⁸ Tada jo miesto vyresnieji turi jį pašaukti ir prikalbėti. Bet jei jis užsispyręs sakys: „Nenoriu jos vesti“, ⁹ jo svainė turi prieiti prie jo vyresniųjų akyse, numauti jam sandalą nuo jo kojos, spjauti jam į veidą ir atsiliėpdama tarti: „Taip tegul atsitinka vyrui, kuris nenori sukurti šeimos“⁷ savo broliui! ¹⁰ Ir ji turi būti Izraelyje vadinama „šeima to, kuriam nuautas sandalas“.

5-6 Mt 22, 24; Mk 12, 19; Lk 20, 28 7-10 Rt 4, 7-8

Neleistinas būdas sustabdyti peštynes

¹¹ Kai du tautiečiai rungsis vienas su kitu ir prieis vieno žmona, norėdama išgelbėti savo vyrą iš jį mušančio rankos,

1 vKen⁹ MsKumr: sulaikyti algos beturčiui ir vargšui

2 G; ~ M

3 Lit. savo vynuogyną

4 T.y. teisėjo

5 T.y. vyro brolis

6 T.y. brolio žmona

7 Lit. statyti namų

ir, ištiesusi ranką, jį nutvers už jo lytinių organų, 12 tu turi nukirsti jai ranką. Tau nevalia [jos] pasigailėti.

Dvejopi svarsčiai ir saikai

13 Tau neleidžiama turėti savo maišelyje dvejopo svarsčio, didesnio ir mažesnio. 14 Tau nevalia turėti savo namuose dvejopo, didesnio ir mažesnio saiko. 15 Tu turi turėti pilną ir teisingą svarstį, turi turėti pilną ir teisingą saiką, kad ilgai gyventum žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda. 16 Nes bjaurus VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, kiekvienas, kuris taip daro, kiekvienas, kuris daro skriaudą.

18-16 Lev 19, 35-36

Atsimink Amaleką!

17 Atsimink, ką tau padarė Amalekas kelyje, jums išvykus iš Egipto, 18 kaip jis užpuolė tave kelyje ir, tau pasilpus ir pavargus, nebijodamas Dievo, atkirto visus atsilikėlius tavo užnugaryje! 19 Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tau suteiks atsilį nuo visų tavo aplinkinių priešų šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti kaip veldinį, tu turi išdildyti Amaleko atminimą iš po dangaus. To nepamiršk!“

17-19 Iš 17, 8-14; 1 Sam 15, 2-9

Pirmųjų vaisių atnaša

26 „Kai įeisi į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, ir, ją užėmęs, joje apsigyvensi, 2 turėsi paimti dalį visų pirmųjų žemės vaisių, kuriuos suvalysį nuo savo šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, sudėti į pintinę ir nueiti į vietą, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. 3 Turėsi ateiti pas kunigą, kuris eis pareigas tomis dienomis, ir jam sakyti: „Aš šiandien išpažįstu VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kad atvykau į šalį, kurią mums duoti VIEŠPATS pažadėjo su priesaika mūsų protėviams“. 4 Tada kunigas turi paimti pintinę iš tavo rankos ir ją padėti ties VIEŠPATIES, tavo Dievo, aukuru. 5 O tu turi atsiliiepdamas tarti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje:

„Aramietis klajūnas² buvo mano tėvas. Jis nusileido į Egiptą ir ten gyveno kaip ateivis su mažu žmonių skaičiumi. Ten jis pasidarė didelė, galinga ir gausi tauta. 6 O egiptiečiai žiauriai elgėsi su mumis, mus engė ir mums uždėjo sunkų darbą. 7 Tada šaukėmės VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, ir VIEŠPATS išklaušė mūsų balsą ir pamatė mūsų nužeminimą, vargą ir priespaudą. 8 VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto galinga ranka ir ištiestu dilbiu, sukeldamas didelį siaubą, ir su ženklais bei stebuklais. 9 Jis mus atvedė į šią vietą ir mums davė šią šalį—šalį, plūstančią pienu ir medum. 10 Taigi dabar štai atnešiau pirmuosius vaisius žemės, kurią man, VIEŠPATIE, davei“. Paskui turėsi juos padėti prieš VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir kniūpsčias pagarbinti VIEŠPATĮ, savo Dievą. 11 Ir turėsi džiaugtis dėl viso gero, kurį VIEŠPATS, tavo Dievas, bus davęs tau ir tavo namams—tu pats, levis ir ateivis, kuris gyvens su tavim.

2 Iš 23, 19

Trečiųjų metų dešimtinė

12 Kai būsi baigęs duoti visą savo derliaus dešimtinę trečiaisiais metais, dešimtinės metais, ir būsi ją davęs leviui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, ir jį valgys tavo vietovėje ir pasisotins, 13 turėsi sakyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje: „Aš pašalinau, kas pašvesta, iš namų ir dargi tai daviau leviui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, laikydamasis viso tavo įsakymo, kurį man įsakei. Neperžengiau nė vieno iš tavo įsakymų ir nepamiršau. 14 Nieko iš to nevalgiau gedėdamas³; nieko iš to nepašalinau, būdamas suteptas, ir nieko iš to nedaviau mirusiajam. Buvau paklusnus VIEŠPATIES, savo Dievo, balsui. Dariau viską taip, kaip buvai man įsakes. 15 Pažvelk žemyn iš savo šventosios buveinės, iš dangaus, ir palaimink savo tautą Izraelį bei žemę, kurią mums davei, kaip esi su priesaika pažadėjęs mūsų protėviams,—šalį, plūstančią pienu ir medum“.

2 Arba: Negaluojuantis aramietis

3 Arba: pasitikėdamas savo stiprybe

12 Dt 14, 28–29

Baigiamasis įpareigojimas

16 Šiandien VIESPATS, tavo Dievas, tau įsako vykdyti šituos nuostatus ir potvarkius. Tu turi juos stropiai vykdyti visa širdim ir visa siela.

17 Tu šiandien pareiškėi, kad VIESPATS yra tavo Dievas ir kad tu vaikščiosi jo keliais, laikysiesi jo nuostatų, įsakymų bei potvarkių ir klausysi jo balso. 18 O VIESPATS tau šiandien pareiškė, kad tu esi jo nuosava¹ tauta, kaip jis yra tau pažadėjęs, ir kad turi laikytis visų jo įsakymų; 19 kad jis nori padaryti tave prakilnesnę už visas tautas, kurias jis sutvėrė, savo gyriui, garsui² ir šlovei ir kad būtum šventa tauta VIESPACIUI, savo Dievui, kaip jis yra pažadėjęs“.

18 Is 19, 5; Dt 4, 20; 7, 6; 14, 2; Tit 2, 14; 1 Pet 2, 9

MOZĖS KALBA: PALAIMINIMAI IR PRAKEIKIMAI (27, 1–28, 69)

Įstatymo užrašymas akmenyse ir aukojimas Ebalio kalne

27 Mozė ir Izraelio vyresnieji įsakė tautai: „Laikykis viso įsakymo, kurį aš jums šiandien įsakau. 2 Ta diena, kai pereisite per Jordaną į šalį, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda, tu turi pasistatyti didelių akmenų ir juos aptinkuoti kalkėmis. 3 Turi užrašyti ant jų visus šito įstatymo žodžius, kai būsi perėjusi, norėdama iėiti į šalį, kurią VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda,—šalį, plūstančią pienu ir medum,—kaip VIESPATS, tavo protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs. 4 Perėję per Jordaną, turite pastatyti šituos akmenis, apie kuriuos aš šiandien duodu jums įsaką, Ebalio kalne, ir tu turi juos aptinkuoti kalkėmis. 5 Ten tu turi pastatyti aukurą VIESPACIUI, savo Dievui, aukurą iš akmenų. Tau nevalia pavartoti ant jų geležinio įrankio. 6 Iš netašytų akmenų tu turi pastatyti aukurą VIESPACIUI, savo Dievui, ir aukoti ant jo deginamąsias aukas VIESPACIUI, savo Dievui. 7 Tu turi pjauti bendrystės aukas ir ten valgyti, ir

džiaugtis VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje. 8 Tu turi užrašyti ant akmenų visus šito įstatymo žodžius labai aiškiai“.

9 Paskui Mozė ir kunigai leviai prabilo į visą Izraelį: „Nutilk ir klausyk, Izraeli! Šiandien tapai VIESPATIES, savo Dievo, tauta. 10 Tad klausyk VIESPATIES, savo Dievo, balso, ir vykdyk jo įsakymus bei nuostatus, kuriuos aš tau šiandien įsakau“.

5-6 Is 20, 25 2-8 Još 8, 30-32

Palaiminimai ir prakeikimai atnaujinant sandorą

11 Ta pačią dieną Mozė įsakė tautai: 12 „Jums perėjus per Jordaną, šitie turi atsistoti Gerizimo kalne tautai laiminti: Simeonas, Levis, Judas, Isacharas, Juozapas ir Benjaminas. 13 O šitie turi atsistoti Ebalio kalne [jai] prakeikti: Reūbenas, Gadas, Ašeris, Zebulunus, Danas ir Naftalis.

14 Paskui leviai atsiliepdami turi tarti visiems Izraelio vyrams garsiu balsu:

15 „Prakeiktas tebūnie vyrams, kuris padirba išdrožta ar nulieta atvaizda, bjaurybę VIESPACIUI, stabdirbio rankų padarą, ir pastato slaptoje“. Ir visi žmonės turi atsiliepdami tarti: „Amen!“

16 „Prakeiktas, kuris negerbia savo tėvo ir motinos“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

17 „Prakeiktas, kuris perkelia savo artimo [lauko] ribų akmenį“³. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

18 „Prakeiktas, kuris suklaidina aklą kelyje“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

19 „Prakeiktas, kuris iškreipia teismo sprendimą artimui, našlaičiui ir našlei“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

20 „Prakeiktas, kuris sugula su savo tėvo žmona, nes jis atidengė savo tėvo drabužio skverną“⁴. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

21 „Prakeiktas, kuris sugula su koku nors gyvuliu“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

3 Lit. ribą

4 T.y. išbrovė į savo tėvo ir pamotės privačių lytinių santykių sferą

1 Arba: didžiai branginama

2 Lit. vardui

22 „Prakeiktas, kuris sugula su savo seseria, savo tėvo dukteria ar savomotinos dukteria“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

23 „Prakeiktas, kuris sugula su savo uošve“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

24 „Prakeiktas, kuris slapta užmuša savo artimą“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

25 „Prakeiktas, kuris ima kyši, kad užmuštų nekaltą asmenį“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

26 „Prakeiktas, kuris nepalaiko šito įstatymo žodžių, jų nevykdydamas“. Ir visa tauta turi tarti: „Amen!“

12 Dt 11, 29; Jos 8, 33–35 15 Is 20, 4; 34, 17; Lev 19, 4; 26, 1; Dt 4, 15–18; 5, 8 16 Is 20, 12; Dt 5, 16 17 Dt 19, 14 18 Lev 19, 14 19 Is 22, 21; 23, 9; Lev 19, 33–34; Dt 24, 17–18 20 Lev 18, 8; 20, 11; Dt 22, 30 21 Is 22, 19; Lev 18, 23; 20, 15 22 Lev 18, 9; 20, 17 23 Lev 18, 17; 20, 14 26 Gal 3, 10

Palaiminimai

28 „Jei klausyte klausys VIESPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visus jo įsakymus, kuriuos aš tau šiandien įsakau, VIESPATS, tavo Dievas, padarys tave prakilnesnį už visas žemės tautas. 2 Visi šitie palaiminimai tau ateis ir pasivys tave, jei klausys VIESPATIES, savo Dievo, balso:

3 Tu būsi palaimintas mieste, ir tu būsi palaimintas lauke.

4 Bus palaimintas tavo iščių vaisius, tavo dirvos vaisius, tavo gyvulių vaisius¹, tavo galvijų prievaisa ir tavo mažųjų gyvulių prieauglis.

5 Bus palaimintas tavo krepšys ir tavo duonmaišis.

6 Tu būsi palaimintas pareidamas, ir tu būsi palaimintas išeidamas.

7 VIESPATS duos, kad tavo priešai, kurie kelsis prieš tave, bus sumušti tavo akivaizdoje. Vienu keliu jie išeis prieš tave, bet septyniais keliais bėgs nuo tavęs.

8 VIESPATS įsakys, kad palaiminimas būtų tavo aruoduose ir kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, ir jis tave laimins šalyje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, tau duoda.

9 VIESPATS prikels sau tave, kad būtum šventa tauta, kaip jis yra tau prisiekęs, jei laikysies VIESPATIES,

savo Dievo, įsakymų ir vaikščiosi jo keliais. 10 Tada visos žemės tautos matys, kad VIESPATS yra jų pavadinęs savais², ir bijos tavęs. 11 VIESPATS padarys tave pertekusį gero—tavo iščių vaisiaus, tavo gyvulių vaisiaus ir tavo dirvos vaisiaus—žemėje, kuria tau duoti VIESPATS su priesaika pažadėjo tavo protėviams. 12 VIESPATS tau atidarys savo gerąjį lobyną, dangus, kad tinkamų³ metu duotų tavo šaliai lietaus ir taip palaimintų kiekvieną tavo rankų darbą, jog galėsi skolinti daugeliui tautų, o tu pats neturėsi skolintis. 13 VIESPATS padarys tave galva, o ne uodega: tu būsi tik viršuje ir nebūsi apačioje, jei klausys VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų, kuriuos aš šiandien tau įsakau stropiai vykdyti, 14 ir nenukrypsi nuo jokio žodžio, kurį aš šiandien jums įsakau, nei į dešinę, nei į kairę, sekdamas paskui kitus dievus, kad jiems tarnautum.

1–14 Dt 11, 13–17

Prakeikimai

15 Bet jei neklausys VIESPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visus jo įsakymus ir nuostatus, kuriuos aš šiandien tau įsakau, visi šitie prakeikimai tau ateis ir tave pasivys:

16 Tu būsi prakeiktas mieste, ir tu būsi prakeiktas lauke.

17 Bus prakeiktas tavo krepšys ir tavo duonmaišis.

18 Bus prakeiktas tavo iščių vaisius, tavo dirvos vaisius, tavo galvijų prievaisa ir tavo mažųjų gyvulių prieauglis.

19 Tu būsi prakeiktas pareidamas, ir tu būsi prakeiktas išeidamas.

20 VIESPATS pasiųs prieš tave prakeikimą, sąmyšį ir grėsmę kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, kurį atliksi, iki būsi sunaikintas ir greitai pražūsi dėl nelabumo savo darbų, kuriais būsi mane palikęs.

21 VIESPATS leis marui prikibti prie tavęs, iki šis bus tave išnaikinęs iš žemės, į kurią tu įeisi jos užimti. 22 VIESPATS ištiks tave džiova, drugiu,

2 Lit. VIESPATIES vardas yra pašauktas ant jų

3 Lit. jo (t.y. lietaus)

uždegimu, karštine, sausra¹, svilinančia kaitra ir rūdimis, ir jie persekios tave, iki žūsi. 23 Tavo dangus, esantis viršum tavo galvos, taps žalvriu, o po tavim gulinti žemė—geležimi. 24 VIESPATS pavers tavo šalies lietų smiltimis ir dulkėmis. Iš dangaus jos kris ant tavęs, iki būsi sunaikintas.

25 VIESPATS padarys, kad būsi sumuštas savo priešų akivaizdoje. Vienu keliu išėisi prieš jį, bet septyniais keliais bėgsi nuo jo ir tapsi pasibaisėjimo dalyku visoms žemės karalystėms. 26 Tavo lavonai bus maistas visiems dangaus paukščiams ir žemės žvėrims, ir nebus nė vieno, kuris [juos] nubaidytų.

27 VIESPATS tave užgaus Egipto votimis, hemorojumi, šašais ir niežais, nuo kurių negalėsi pasigydyti. 28 VIESPATS tave užgaus beprotyste, aklumu ir pamišimu taip, 29 jog vidurdieni grabinėsies, kaip grabinėjasi aklas tamsoje, neturėsi pasisiekimo savo versluose² ir visuomet tik būsi prispaustas ir apiplėštas, ir nebus kas išgelbėti. 30 Susižadėsi su moterim, o kitas vyras suguls su ja. Pastatysi namus, bet negyvensi juose. Įsiveisi vynuogyną, bet neimsi juo naudotis. 31 Tavo jautis bus papjautas tavo akyse, bet tu jo nevalgysi. Tavo asilas bus pagrobtas iš tavo akivaizdos ir nebesugrįš pas tave. Tavo mažieji gyvuliai bus atiduoti tavo priešams, ir nebus kas tau pagelbėti. 32 Tavo sūnūs ir tavo dukterys bus atiduoti kitai tautai, tavo akims matant. Jos apžilps, jų vis ilgdamos, bet tu būsi bejėgis. 33 Tavo dirvos vaisius ir viską, ką vargdamas išsigijai, suėš tauta, kurios nepažinai, ir visuomet būsi tik prispaustas ir sumuštas, 34 ir eisi iš proto dėl savo akių reginio, kurį matysi. 35 VIESPATS tave užgaus keliuose ir blaizdose piktomis votimis, nuo kurių negalėsi pasigydyti,— nuo kojos paėdo iki viršugalvio.

36 VIESPATS nuves tave ir tavo karalių, kurį užsidėjai, pas tautą, kurios nepažinote nei tu, nei tavo protėviai, ir ten garbinsi kitus dievus, medį ir

akmenį! 37 Ir tapsi tuo, kas sukelia siaubą, priežodžiu ir pasityčiojimo dalyku visose tautose, pas kurias VIESPATS tave nuves.

38 Daug sėklos išneši į lauką, bet maža suvalysi, nes skėriai jį nuės. 39 Įsiveisi vynuogynų ir įdirbsi, bet vyno negeris ir nesurinksi [vynuogių į rūsius], nes straubliukai jas nuės. 40 Turėsi alyvmedžių visoje savo srityje, bet aliejum nepasitėpsi, nes tavo alyvos nukris. 41 Pagimdysi sūnų ir dukterų, bet jų neturėsi, nes jie turės traukti į nelaisvę. 42 Visus tavo medžius ir tavo žemės vaisius svirpliai apniks. 43 Ateivis, gyvenantis tavo tarpe, iškils vis aukščiau ir aukščiau virš tavęs, o tu vis žemiau ir žemiau grimsi. 44 Jis tau skolins, o tu jam nieko negalėsi skolinti. Jis taps galva, o tu tapsi uodega.

45 Visi šitie prakeikimai užguls tave. Jie persekios ir pasivys tave, iki būsi sunaikintas, nes neklausei VIESPATIES, savo Dievo, balso, kad laikytumeis jo įsakymų ir nuostatų, kuriuos jis yra tau įsakęs. 46 Jie³ taps tau ir tavo palikuonims ženklui ir nuostaba per amžius.

47 Užtai, kad netarnavai VIESPACIUI, savo Dievui, su džiaugsmu ir džiugia širdim dėl visų daiktų gausybės, 48 tarnausi savo priešams, kuriuos VIESPATS pasiųs prieš tave, badaudamas ir trokšdamas, nuogas ir visko stokodamas, ir jis uždės geležinį jungą tau ant sprando, iki bus tave sunaikinęs. 49 VIESPATS pakels prieš tave tautą iš toli, iš žemės pakraščio. Ji smigs žemyn kaip erelis—tauta, kurios kalbos nesuprasi, 50 žiaurios išvaizdos tauta, kuri neatsižvelgia į seną ir neparodo malonės jaunam. 51 Ji suris tavo gyvulių vaisių ir tavo dirvos vaisių, iki būsi sunaikintas. Ji tau nepaliks javų, naujo vyno ir aliejaus, tavo gyvulių prievaisos ir tavo mažųjų gyvulių prieauglio, iki bus tave sunaikinusi. 52 Ji apguls tave visose tavo vietovėse, kol sugrius tavo aukšti ir sutvirtinti mūrai, kuriais tu pasitikėsi, visoje tavo šalyje. Ji apguls tave visose tavo

1 Rk.; M: kalaviju

2 Lit. keliuose

3 T.y. prakeikimo padariniai

vietovėse, visoje tavo šalyje, kuria VIESPATS, tavo Dievas, bus tau davęs.⁵³ Ir tu valgysi savo iščių vaisių, kūną savo sūnų ir dukterų, kuriuos VIESPATS, tavo Dievas, bus tau davęs, apgulime ir prispaudime, kuriuo tavo priešas prispaus tave.⁵⁴ [Net] jautriausias ir labai išlepes tarp jūsų pavydės maisto savo broliui, savo mylimai¹ žmonai ir savo likusiems vaikams, kuriems leis išlikti,⁵⁵ ir nė vienas iš jų neduos savo sūnų kūno, kurį jis valgys, nes jam nieko nebebus palikę apgulime ir prispaudime, kuriuo tave prispaus tavo priešas visose tavo vietovėse.⁵⁶ [Net] jautriausias ir labai išlepusi tarp jūsų, kuri nedrįstų padėti savo kojos pado ant žemės dėl lepumo ir jautrumo, pavydės savo mylimam vyrui, savo sūnui ir dukteriai,⁵⁷ savo nuovalų, kurios išeis iš jos tarpkojo, ir savo sūnų, kuriuos ji pagimdys, nes ji juos slapta suvalgys dėl visko stokos apgulime ir prispaudime, kuriuo priešas tave prispaus tavo vietovėse.

⁵⁸ Jei stropiai nevykdysi visų šito įstatymo žodžių, užrašytų šitoje knygoje, nebijodamas šito garbingo ir baisaus vardo, VIESPATIES, savo Dievo,⁵⁹ tai VIESPATS užgaus tave ir tavo palikuonis nepaprastomis slogomis, didelėmis ir pastoviomis, sunkiomis ir pastoviomis ligomis.⁶⁰ Jis atgręš į tave visas Egipto negales, kurių bijais, kad jos neprikibtų prie tavęs.⁶¹ Taip pat kiekvieną ligą ir kiekvieną slogą, neužrašytą šito įstatymo knygoje, VIESPATS atves ant tavęs, iki būsi sunaikintas.⁶² Nors buvote gausūs kaip dangaus žvaigždės, teisliks mažas jūsų skaičius, kadangi nebūsime klausę VIESPATIES, savo Dievo, balso.⁶³ Ir kaip VIESPATS džiaugėsi jumis, darydamas jums gera ir jus dauginamas, taip VIESPATS jus išsklaidys po visas tautas, nuo vieno žemės krašto iki kito, ir ten garbinsi kitus dievus, kurių nei tu, nei tavo protėviai nepažinote,—medį ir akmenį.⁶⁵ Tose tautose neatsilsėsi, ir tavo kojos padas neturės poilsio vietos. Ten VIESPATS tau duos drebančią širdį, apžilpusias akis ir nusiminusią sielą.

⁶⁶ Tavo gyvybė bus pakibusi ties tavim², drebėsi naktį bei dieną ir nesitikiš gyvensianč.⁶⁷ Ryto metą sakysi: „O kad jau būtų vakaras!“, o vakare sakysi: „O kad jau būtų rytas!“ dėl savo širdies baimės, iš kurios drebėsi, ir dėl savo akių reginio, kurį matysi.⁶⁸ Ir VIESPATS sugrąžins tave laivais į Egiptą keliu, apie kurį tau pasakiau: „Jo nebeturi matyti“. Ir ten duositės parduodami savo priešams vergais ir vergėmis, bet nebus pirkėjo“.

57 2 Kar 6, 28–29; Rd 4, 10

VIESPATIES SANDORA SU IZRAELIU MOABO ŠALYJE (28, 69–30, 20)

⁶⁹ Šitie yra žodžiai sandoros, kuria VIESPATS buvo išakęs Mozei sudaryti su izraeliais Moabo šalyje šalia sandoros, kuria jis buvo sudaręs su jais Chorebe.

Paraginimas laikytis sandoros

29 Mozė sušaukė visą Izraelį ir jiems tarė: „Jūs matėte viską, ką VIESPATS, jums matant, padarė Egipto šalyje Faraonui, visiems jo tarnams ir visai jo šaliai—² didelių bandymų, kuriuos matė tavo akys, ženklų ir anų didelių stebuklų.³ Bet VIESPATS ligšiol nėra jums davęs proto³ suprasti, akių matyti ir ausų girdėti.⁴ Keturiasdešimt metų jus vedžiau per dykumą. Jūsų drabužiai nenusidėvėjo ant jūsų, ir tavo sandalas nenusinešiojo ant tavo kojos.⁵ Nevalgėte duonos ir negėrėte vyno ar stipraus gėrimo, kad žinotumėte, jog aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.⁶ Jums atvykus į šitą vietą, Češbono karalius Sichonas ir Bašano karalius Ogas išėjo mums priešais ir kova, bet mes juos sumušėme.⁷ Paėmėme jų šalį ir ją atidavėme paveldėti reubenams, gadams ir Menašės genties pusei.⁸ Taigi laikykitės šitos sandoros žodžių ir juos vykdykite, kad jums sektųsi visuose dalykuose, kuriuos darysite.“

⁹ Šiandien jūs visi esate sustoję VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje—jūsų genčių viršininkai⁴, jūsų vyresnieji

2 lyg ant siūlo, kuris kiekvienu metu gali nutrūkti

3 Lit. širdies

4 GS; M: jūsų viršininkai, jūsų gentys

ir jūsų pareigūnai, kiekvienas izraelis, 10 jūsų vaikai, jūsų žmonos ir tavo ateiviai, esantis tavo stovykloje, nuo tavo malkų rinkėjo iki tavo vandens sėmėjo, 11 kad įeitum į VIESPATIES, savo Dievo, sandorą, į priesaiką patvirtintą sutartį su juo¹, kuria VIESPATS, tavo Dievas, šiandien daro su tavim, 12 kad šiandien tave prikeltų sau kaip tautą ir būtų tavo Dievas, kaip jis yra tau kalbėjęs ir kaip prisiekęs tavo protėviams—Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. 13 Ne su jumis vienas aš darau šią sandorą ir šią priesaiką, 14 bet tiek su tuo, kuris šiandien čia stovi su mumis VIESPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje, tiek ir su tuo, kurio šiandien čia nėra su mumis.²

15 Juk jūs patys žinote, kaip gyvenome Egipto šalyje ir kaip perėjome per vidurį tautų, kurias perėjote. 16 Jūs matėte jų bjaurius atvaizdus, jų stabus, medį ir akmenį, sidabrą ir auksą, kurie buvo tarp jų. 17 Tenebūnie tarp jūsų vyro ar moters, giminės ar padermės, kurios širdis³ būtų taip nusigrežusi nuo VIESPATIES, mūsų Dievo, jog nueitų garbinti anų tautų dievų. Tenebūnie tarp jūsų šaknies, želdinančios nuodingą ir kartų augalą⁴. 18 Tenebūnie nė vieno, kuris, girdėdamas šitos priesaikos žodžius, laimintųsi širdyje, galvodamas: „Man bus saugu, net jei elgsiuos sukietinęs širdį!“ Tai nušluotų kas padrėkinta ir kas išdžiūvę.⁵ 19 VIESPATS nenorės jam atleisti, greičiau tada VIESPATIES rūstybė ir jo užsidegimas rūks prieš tą vyrą. Visi prakeikimai, užrašyti šitoje knygoje, užguls jį, ir VIESPATS išdildys jo vardą iš po dangaus. 20 VIESPATS jį išskirs nelaimei iš visų Izraelio genčių, žiūrėdamas visų sandoros prakeikimų, užrašytų⁶ šitoje įstatymo knygoje.

21 Vėlesnė karta, jūsų sūnūs, kurie kelsis po jūsų, ir svetimtautis, kuris ateis iš tolimos šalies, sakys, kai jie matys tos šalies nelaimes ir jos ligas, kurias VIESPATS užleis ant jos—²² sierą ir druską, visą jos žemę išdegusią, neapsėtą ir nieko neišželdinančią, kurioje jokia žolė neželia, tokį sugriovimą, kaip Sodomos ir Gomoros, Admos ir Šeboimo, kuriuos VIESPATS, užsirūstinęs ir įnirtęs, sugriovė,—²³ ir visos tautos klaus: „Kodėl VIESPATS taip pasielgė su šita šalimi? Kokia šitos didelės rūstybės įkarščio priežastis?“ ²⁴ Tada bus atsakyta: „Kadangi jie paliko VIESPATIES, savo protėvių Dievo, sandorą, kuria, juos išvedęs iš Egipto šalies, jis buvo sudaręs su jais, ²⁵ ir nuėję garbino kitus dievus ir kniūpojo ties jais—dievais, kurių jie nebuvo pažinę ir kurių jis nebuvo jiems priskyres,—²⁶ VIESPATIES rūstybė taip užsidegė prieš tą šalį, kad jis atvedė ant jos visus prakeikimus, užrašytus šitoje knygoje. ²⁷ Užsirūstinęs, įnirtęs ir smarkiai įpykęs, VIESPATS juos išrovė iš jų žemės ir juos nusviedė į svetimą šalį, kaip šiandien yra“.

²⁸ Kas [dar] paslėpta⁷, priklauso VIESPACIUI, mūsų Dievui, o kas apreikšta,—mums ir mūsų vaikams per amžius, kad vykdytume visus šito įstatymo reikalavimus“.

6 Sk 21, 21–30 6 Sk 21, 31–35 7 Sk 32, 33 17 Hbr 12, 15 22 Pr 19, 24–25

Gyvenimas ir palaiminimas ar mirtis ir prakeikimas

30 „Kai tau atsitiks visi šitie dalykai, palaiminimas ir prakeikimas, kuriuos tau daviau pasirinkti, ir tai įsidėsi į širdį visose tautose, po kurias VIESPATS, tavo Dievas, tave išsklaidys, ² ir atsigręsi į VIESPATĮ, savo Dievą, ir klausysi jo balso visa širdim ir visa siela, laikydamasis visko, ką aš šiandien tau įsakau, tu ir tavo sūnūs,—³ tai VIESPATS, tavo Dievas, atkurs tavo būklę ir pasigailės tavęs. Jis vėl surinks tave iš visų tautų, po kurias VIESPATS, tavo Dievas, bus išblaškęs tave. ⁴ Net jei tavo išsklaidytieji būtų dangaus

1 Lit. jo priesaiką

2 T.y. su būsimomis kartomis

3 M + šiandien; ~ G

4 Lit. nuodus ir metėlę

5 T.y. pražudytų visus, gerus ir blogus

6 SamSG; MG^{AFM}. prakeikimų sandoros, užrašytos

7 T.y. būsimi įvykiai

pakraštyje, iš ten VIESPATS, tavo Dievas, tave surinks ir iš ten tave paims.

⁵ VIESPATS, tavo Dievas, tave parves į šalį, kurią buvo užėmę tavo protėviai, ir tu ją užimsi. Jis parodys tau gera ir padarys tave gausnį už tavo protėvius.

⁶ VIESPATS, tavo Dievas, taip apipjaustys tavo širdį ir tavo palikuonių širdį, jog galėsi mylėti VIESPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela, kad išliktum gyvas. ⁷ Tada VIESPATS, tavo Dievas, uždės visus šituos praeikimus ant tavo priešų ir nekentėjų, kurie persekiojo tave. ⁸ O tu vėl klausysi VIESPATIES, 'savo Dievo', balso ir vykdysi visus jo įsakymus, kuriuos aš šiandien tau įsakau.

⁹ Ir VIESPATS, tavo Dievas, leis tau turėti gero perteklių kiekviename tavo rankos² darbe, tavo iščių vaisiuje, tavo gyvulių vaisiuje ir tavo dirvos vaisiuje, nes VIESPATS vėl džiaugsis tavo gerove, kaip jis džiaugėsi tavo protėvių [gerove], ¹⁰ kadangi klausysi VIESPATIES, savo Dievo, balso, laikydamasis jo įsakymų ir jo nuostatų, to, kas užrašyta šitoje įstatymo knygoje,—jei atsigręsi į VIESPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela.

¹¹ Juk šitas įsakymas, kurį aš šiandien tau įsakau, nėra tau per sunkus, ir jis nėra nepasiekiamas. ¹² Jis ne danguje, kad turėtum sakyti: „Kas mums užžengs į dangų, jį mums parneš ir jį mums paskelbs, kad jį vykdytume?“ ¹³ Ir jis nėra anapus jūros, kad turėtum sakyti: „Kas mums perplauks į aną jūros pusę, jį mums parneš ir jį mums paskelbs, kad vykdytume?“ ¹⁴ Bet tas žodis yra visai arti tavęs—tavo burnoje ir tavo širdyje, kad jį vykdytum.

¹⁵ Žiūrėk! Tau šiandien daviau pasirinkti gyvenimą ir gerį, mirtį ir blogį. ¹⁶ Jei klausysi VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų³, kuriuos aš tau šiandien įsakau, mylėdamas VIESPATĮ, savo Dievą, vaikščiodamas jo keliais ir laikydamasis jo įsakymų, nuostatų ir potvarkių, tai išliksi gyvas ir padaugėsi, ir VIESPATS, tavo Dievas, tave palaimins šalyje, į kurią tu ateisi jos

užimti. ¹⁷ Bet jei nusigręš tavo širdis ir nebeklausysi, ir, duodamasis suvedžiojamas, kniūposi ties kitais dievais ir juos garbinsi, ¹⁸ tai jums šiandien pareiškiu, kad tikrai žūsite. Neilgai begyvensite žemėje, į kurią trauksite per Jordaną, norėdami ten iėti ir ją užimti. ¹⁹ Šiandien šaukiu liudytojais prieš jus dangų ir žemę: daviau tau pasirinkti gyvenimą ar mirtį, palaiminimą ar praeikimą. Pasirink gyvenimą, kad būtum gyvas, tu ir tavo palikuonys, ²⁰ mylėdamas VIESPATĮ, savo Dievą, klausydamas jo balso ir tvirtai laikydamasis jo. Nes nuo to priklausys tavo gyvenimas ir tavo dienų ilgis, norint pasilikti žemėje, kurią VIESPATS prisiėdamas pažadėjo tavo protėviams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, kad jiems duosiąs“.

12–14 Rom 10, 6–8 20 Pr 12, 7 20 Pr 26, 3 20 Pr 28, 13

PASKUTINIAI MOZĖS GYVENIMO ĮVYKIAI

Mozė perleidžia Jošuvai vadovybę

31 Baigęs kalbėti šituos žodžius visam Izraeliui, Mozė ² ⁴ jiems tarė: „Šiandien aš esu šimtas dvidešimt metų amžiaus. Nebegaliu išeiti ir pareiti, ir VIESPATS yra man pasakęs: „Tu nepereisi per šią Jordaną“. ³ VIESPATS, tavo Dievas, yra tas, kuris pereis tavo priešaikyje. Jis išnaikins šitas tautas iš tavo akivaizdos, ir galėsi jas užimti. Jošuva bus tas, kuris pereis tavo priešaikyje, kaip VIESPATS yra pasakęs. ⁴ Ir VIESPATS taip pasiels su jais, kaip jis pasiėlgė su Sichonu ir Ogū, amoriečių karaliais, kuriuos jis sunaikino, ir su jų šalimis. ⁵ VIESPATS jums atiduos juos, ir jūs turite pasielti su jais, kaip reikalauja visas įsakymas, kurį esu jums įsakęs. ⁶ Būkite drąsūs ir stiprūs! Nebijokite ir neišsigąškite jų, nes VIESPATS, tavo Dievas, bus tas, kuris eis su tavim! Jis nepames ir nepaliks tavęs“.

⁷ Paskui Mozė pasišaukė Jošuvą ir jam tarė viso Izraelio akyse: „Būk

1 Kkr.MssSamGSV; ~ M

2 Dgl.MssSamGSV: rankų

3 G; ~ M

4 GQumr; M: Mozė toliau kalbėjo šituos žodžius visam Izraeliui 2 ir

drąsus ir stiprus, nes tu įvesi šita tautą¹ į šalį, kuriai jiems duoti VIESPATIS su priesaika pažadėjo jų protėviams, ir tu jiems ją priskirsi kaip veldinį.

⁸ VIESPATIS yra tas, kuris eis pirmą tavęs. Jis bus su tavim, jis nepames ir nepaliks tavęs. Nebijok ir neišsigąšk!

2 Sk 20, 12 4 Sk 21, 21–35 8 Još 1, 5; Hbr 13, 5

Možė įsako skaityti įstatymą

⁹ Možė parašė šita įstatymą ir jį perdavė kunigams leviams, nešusiems VIESPATIES sandoros skrynias, ir visiems Izraelio vyresniesiems. ¹⁰ Ir Možė jiems įsakė: „Septyneriems metams baigiantis, skolų atleidimo metų laikui, per Palapinių šventę, visam Izraeliui atėjus pasirodyti VIESPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kuria jis parinks, tu turi perskaityti šita įstatymą viso Izraelio priešakyje, jiems girdint.

¹² Surink tautą—vyrus, moteris bei vaikus ir savo ateivius, gyvenančius tavo vietovėse,—kad jie girdėtų ir išmoktų bijoti VIESPATIES, jūsų Dievo, ir vykdytų visus šito įstatymo reikalavimus. ¹³ Taip pat jų vaikai, kurie [dar] nežinojo [jo], turi [jį] išgirsti ir išmokti bijoti VIESPATIES, jūsų Dievo, per visas dienas, kurias jūs gyvensite žemėje, į kurią jūs trauksite per Jordaną jos užimti“.

10 Dt 15, 1 10 Dt 16, 13–15

VIESPATIS paskiria Jošuvą Mozės įpėdiniu

¹⁴ VIESPATIS tarė Mozei: „Štai priartėjo tavo mirties diena. Pasišauk Jošuvą ir atsistokite susitikimo padangtėje, kad aš jam duočiau pavedimą“. Možė ir Jošuva nuėję atsistėjo susitikimo padangtėje. ¹⁵ Tada VIESPATIS pasirodė padangtėje debesies stulpė, ir debesies stulpas stovėjo prie padangtės angos.

¹⁶ VIESPATIS tarė Mozei: „Tu netrukus² atsigulsi prie savo tėvų, o šita tauta pakils ir paleistuviškai nueis paskui svetimus dievus šalies, į kurią ji ateis³. Ji paliks mane ir sulaužys mano sandorą, kurią sudariau su ja. ¹⁷ Ta

dieną mano rūstybė užsidegs prieš ją, ir juos palikęs, paslėpsiu nuo jų savo veidą. Ji teks prarijimui, ir ją apniks daug blogybių ir bėdų. Tą dieną ji tars: „Ar ne dėl to, kad mano Dievo nėra su manim, mane apniko šitos blogybės?“ ¹⁸ Bet tą dieną aš visiškai paslėpsiu savo veidą dėl viso pikto, kurį ji bus dariusi, nes ji bus nusigrėžusi į kitus dievus.

¹⁹ Taigi dabar parašyk⁴ sau šita giesmę ir jos išmokyk izraelius. Ją idėk į jų burną, kad šita giesmė man būtų liudytojas prieš izraelius. ²⁰ Kai, man ją⁵ įvedus į žemę, plūstančią pienu ir medum, kurią su priesaika pažadėjau jos protėviams, ji valgys iki soties ir nutuks, bet nusigrės į kitus dievus, juos garbins, mane paniekins ir sulaužys mano sandorą. ²¹ Ir kai ją apniks daug blogybių ir bėdų, šita giesmė paliudys prieš juos, nes ji nebus pamiršta jos palikuonių burnoje,—nes žinau, ką ji [jau] šiandien keta daryti, man jos dar neįvedus į šalį, kurią su priesaika esu pažadėjęs⁶. ²² Tadien Možė parašė šita giesmę ir jos mokė izraelius.

²³ Ir VIESPATIS⁷ davė Nūno sūnui Jošui tokį pavedimą: „Būk drąsus ir stiprus, nes tu įvesi izraelius į šalį, kurią su priesaika esu jiems pažadėjęs, ir aš būsiu su tavim“.

²⁴ Kai Možė buvo visiškai baigęs rašyti į knygą šito įstatymo žodžius, ²⁵ Možė įsakė leviams, nešusiems VIESPATIES sandoros skrynias: ²⁶ „Paimkite šita įstatymo knygą ir ją padėkite šalia VIESPATIES, savo Dievo, sandoros skrynios, kad ten ji būtų liudytojas prieš tave, ²⁷ nes aš pažįstu tavo maištingumą ir kietasprandiskumą. Jau dabar, man tebesant gyvam su jumis, jūs maištavote prieš VIESPATĮ. Kaip juo labiau po mano mirties! ²⁸ Surinkite prie manęs visus savo genčių vyresniusius ir savo pareigūnus, kad, jiems girdint, iškalbėčiau šituos žodžius ir pašaukčiau liudytojais prieš juos dangų ir žemę,—²⁹ nes žinau, kad po mano mirties tikrai elgsitės sugedusiai ir

1 SamSV; plg. 23 skn.; M: įeisi su šita tauta

2 Lit. Štai tu

3 M + savo tarpe; ~ G

4 Rk., plg. 22 skn.; M: parašykite

5 T.y. Izraelio tautą

6 MsGS + jų protėviams; Sam: jos tėvams; V: jai

7 Lit. jis. 23 skn. yra 15 skn. tąsa.

nukrypsite nuo kelio, kurį jums įsakiau.
Ateityje jus ištiks nelaimė, nes darysite,
kas pikta VIESPATIES akyse, jį
pykindami savo rankų darbu“.

28 Sk 27, 23 29 Još 1, 6

Mozės giesmė

30 Paskui, visam Izraelio
susirinkimui girdint, Mozė iškalbėjo iki
galo šitos giesmės žodžius:

- 32** 1 „Palenkite ausį, dangūs,—aš
noriu kalbėti,
ir klausyk, žeme, mano
burnos žodžių!
2 Tegul lynoja kaip lietus mano
mokymas,
tegul lašuoja kaip rasa
mano kalba,
kaip lietaus būriai ant jaunos
žolės
ir kaip tiršta rasa ant
žolynų,
3 nes noriu paskelbti
VIESPATIES vardą!
Pripažinkite didybę mūsų
Dievui!
- 4 Uola! Tobulas jo darbas,
visi jo veiksmai¹ teisūs.
Ištikimas Dievas, nedarantis
neteisybės,
jis teisingas ir tiesus.
5 Jie² elgėsi su juo sugedusiai;
jie nebe jo vaikai dėl savo
kliaudos³—
iškrypusi ir suktą kartą!
6 Ar taip atsilyginate
VIESPACIUI,
jūs kvaila ir neišmintinga
tauta?
- 7 Atsimink senovines dienas!
Apmastykite metus kartą po
kartos!
Paklausk savo tėvo, kad jis tau
apsakytų,
savo vyresniųjų, kad jie tau
papasakotų!
- 8 Kai Aukščiausiasis davė
tautoms veldinį,
kai jis išskirstė žmoniją,—
jis nustatė tautų ribas

- pagal Dievo sūnų⁴ skaičių.
9 Bet VIESPATIES dalis buvo jo
tauta,
Jokūbas—jam priskirtas
paveldimas sklypas.
- 10 Jis jį rado dykumos šalyje,
kaukiančioje tyrų dykynėje.
Jis apglėbė jį gindamas ir
rūpinos juo,
jį saugojo kaip savo akies
vyzdį,
11 kaip erelis, kuris sukelia savo
lizdą
ir sklendo viršum savo
jauniklių,
išplečia savo sparnus, juos
paima,
neša ant savo sparnų.
12 VIESPATS vienas jį vedė,
ir nebuvo su juo svetimo
dievo.
13 Jis užlaipino jį ant žemės
aukštumų
ir jį maitino lauko
derliumi⁵.
Jis leido jam čiulpti medų iš
uolos
ir aliejų iš titnaginės uolos,
14 [valgyti] rūgusį galvijų pieną ir
avių pieną
su taukais ėriukų,
Bašano veislės avinų ir ozių,
su maistingiausiais
kviečiais⁶.
Ir tu gėrei vynuogių kraują,
putojantį vyną.
- 15 Jokūbas valgė ir pasisotino⁷,
Ješurūnas⁸ nutuko ir
spardėsi⁹.
Jis nutuko, sustorėjo, pasidarė
apkūnus¹⁰.
Paskui jis paliko Dievą,
kuris jį padarė,

1 Lit. keliai
2 GSV; M: Jis
3 Hbr. tekstas neaiškus.

4 GKumr (t.y. angelų); M: izraelių
5 SamG; M: jis valgė lauko derlių
6 Lit. kviečių inkstų taukais
7 SamG; ~M
8 T.y. Izraelis
9 T.y. priešinosi savo Dievui tarsi nesuvaldomas
gyvulys
10 GSV; M: Tu nutukai, sustorėjai, pasidarei
apkūnus.

- ir paniekino savo išganymo
Uola.
- 16 Jie padarė jį pavydulingą
svetimais [dievais],
bjaurybėmis jį įpykino.
- 17 Jie aukojo velniams, ne
Dievui,—
dievams, kurių jie nepažino,
naujiems, kurie neseniai
išigavo;
apie juos nieko nežinojo
jūsų protėviai.
- 18 Uolos, kuri tave pagimdė,
neatsiminei,
pamiršai Dievą, kuris tave
pagimdė su skausmu.
- 19 VIESPATS [tai] matė ir [juos]
atmetė su panieka
iš apmaudo dėl savo sūnų ir
dukterų.
- 20 Ir jis tarė: „Tegul paslėpsiu nuo
jų savo veidą,
tegul pamatysiu, koks bus
jų galas,
nes jie—iškrypusi karta,
neištikimi sūnūs.
- 21 Jie padarė mane pavydulingą
nedievu,
sukėlė man apmaudą savo
niekybėmis¹.
Bet aš juos padarysiu
pavydulingus netauta,
kvaila tauta juos
apmaudysiu²,
- 22 nes ugnis užsidegs, man
užsirūstinus³,
ji degs ligi giliausio
šeolio⁴.
Ji prarys žemę ir jos derlių
ir padegs kalnų pamatus.
- 23 Aš krausiu⁵ ant jų nelaimę po
nelaimės,
savo strėles išbaigsiu laidyti
į juos.
- 24 Jie bus sulysę nuo bado,
- ėdami maro ir nuodingo
igėlimo.
- Žvėrių iltis pasiūsiu prieš juos
su dulkėse šliaužojančių
nuodais.
- 25 Lauke kalavijas išplės vaikus,
o viduje⁶ ims siaubas.
Žus jaunikaitis ir mergaitė,
žindulys su žilagalviu.
- 26 Būčiau sakęs: „Tegul juos
sudaužysiu,
tegul padarysiu, kad žmonės
liausis juos atminę“,
- 27 jei nebūčiau bijojęs prieš
įžeidimo,
kad jų prispaudėjai
klaidingai nesuprastų,
kad nesakytų: „Mūsų ranka
pergalėjo,
ne VIESPATS visa tai
padarė“.
- 28 Nes jie tauta, kurčia patarimui,
ir nėra juose išmanymo.
- 29 Jei jie būtų išmintingi, suprastų,
numanytų savo galą.
- 30 Kaip galėtų vienas vytis
tūkstanti
ar du priversti bėgti dešimt
tūkstančių,
jei jų Uola nebūtų jų pardavusi,
jei VIESPATS nebūtų jų
atidavęs⁷?
- 31 Nes jų uola nėra kaip mūsų
Uola.
Taip gali spręsti net mūsų
priešai!
- 32 Nes jų⁸ vynmedis iš Sodomos
vynmedžio
ir iš Gomoros terasų.
Jų uogos—nuodingos uogos;
jie turi karčių vynkekių.
- 33 Jų vynas—gyvačių nuodai
ir baisi kobra indėvė.
- 34 „Ar tai nepalaikyta pas mane,
neužantspauduota mano
sandėliuose

1 T.y. stabais

2 T.y. suteiksiu malonę ir pirmenybę netautai,
kvailai tautai, tuo sukeldamas jiems pavydą ir
pyktį

3 Lit. mano nosyje

4 T.y. mirusiųjų buveinės

5 Rk.; M: nušluosiu

6 Lit. kambariuose

7 į jų priešų rankas

8 T.y. priešų

35 atkeršijimo ir atmokesčio
diena¹,
laikui, kai paslys jų koja?
Juk arti jų nelaimės diena,
ir atskuba, kas jiems
lemta“.

36 Nes VIEŠPATS apgins savo
tautos teises
ir pasigailės savo tarnų,
kai pamatys, kad išsekusios [jų]
jėgos

ir nebepalieka nei
sukaustyto, nei laisvo.
37 Tada jis sakys: „Kur jų dievai,
uola, kurioje jie ieškojo
prieglobsčio?
kurie edė jų aukų taukus,
gėrė jų liejamųjų aukų
vyną?“

38 Tegul jie keliasi ir jums padeda!
Jie tebūnie jums apgintisi!“

39 „Matykite dabar, kad aš, aš esu
Jis,

ir nėra Dievo šalia manęs!
Aš užmušu ir atgaivinu,
sužeidžiu ir pagydu,
ir niekas negali išgelbėti iš
mano rankos.

40 Mat pakeliu į dangų savo ranką
ir pareiškiu:

„Kaip aš gyvas per amžius,
41 kai būsiu pagalandęs savo
tviskantį kalaviją²
ir mano ranka stversis
teismo,

atkeršysiu savo priešams
ir savo nekętėjams
atlyginsiu.

42 Nugirdysiu krauju savo strėles,
kai mano kalavijas rys
kūną,—

krauju užmuštųjų ir belaisvių,
priešo ilgaplaukių³ galvos“.

43 Kryžtaukite, dangūs, su jo
tauta

ir garbinkite jį kniūpsti visi
angelai⁴,
nes jis atkeršys už savo sūnų⁵
kraują,
atsilygins pagieža savo
priešininkams,
savo nekętėjams atmokės
ir atliks permaldavimą už
tautos žemę.

44 Mozė atėjo su Nūno sūnumi
Jošuva ir, tautai girdint, iškalbėjo visus
šitos giesmės žodžius.

45 Mozė, baigęs kalbėti visus
šitos žodžius visam Izraeliui, ⁴⁶ jiems
tarė: „Išidėkite į širdį visus žodžius,
kuriais aš jus šiandien išpėjau, kuriuos
turite įsakyti savo vaikams, kad jie
stropiai vykdytų visus šito įstatymo
žodžius. ⁴⁷ Nes tai nėra jums tuščias
žodis, bet tai yra jūsų gyvenimas, ir per
šitą žodį ilgai gyvensite žemėje, į kurią
jūs eisite per Jordaną jos užimti“.

8 Apd 17, 26 17 1 Kor 10, 20 21 1 Kor 10, 22 21
Rom 10, 19 35 Rom 12, 19; Hbr 10, 30 36a Ps 135,
14 43 Rom 15, 10 43 Apr 19, 2

Mozė įsakoma lipti į Nebo kalną

48 Tą pačią dieną VIEŠPATS
kalbėjo Mozėi, sakydamas: ⁴⁹ „Užlipk į
šitą Abarimo kalną, Nebo kalną,
esantį Moabo šalyje ties Jerichu, ir
apžvelk Kanaano šalį, kurią aš duodu
izraeliams nuosavybėn. ⁵⁰ Paskui turėsi
mirti kalne, į kurią tu įkopsi, ir susijungti
su tėvo giminačiais, kaip tavo brolis
Aharonas mirė Horo kalne ir susijungė
su savo tėvo giminačiais,—⁵¹ kadangi,
neištikimai pasielgė su manim tarp
izraelių. ⁵² Nes tik prieš save pamatysi
tą šalį, bet ten neįeisi—į šalį, kurią aš
duodu izraeliams“.

48–52 Sk 27, 12–14; Dt 3, 23–27

Mozė laimina gentis

33 Šitas yra palaiminimas, kuriuo
Dievo vyras Mozė, prieš mirdamas,
palaimino izraelius. ² Jis tarė:
„VIEŠPATS atėjo iš Sinajaus

1 SamG; M: Man priklauso atkeršijimas ir atmokestis

2 Lit. kalavijo žaiba

3 T.y. savanorių kariautojų, nešiojančių ilgus ir palaidus plaukus; G: vadų

4 Rk. pgl. GKumr; M: Leiskite, tautos, kryžtauti jo tautai

5 GKumr; M: tarnų

- ir jiems¹ suspindėjo iš
Seyro.
Jis spinduliavo nuo Parano
kalnyno,
ir 'su juo buvo šventųjų
miriada².
Jo dešinėje—jiems ugningas
įstatymas³.
3 Tikrai jis myli 'savo tautą⁴.
Visi šventieji⁵ buvo tau
po ranka.
'Jie nusilenkė prie tavo
kojų,
jie priėmė tavo žodžius⁶—
4 įstatymą, kurį Mozė mums
davė⁷,
Jokūbo bendruomenės
nuosavybę.
5 Tada jis⁸ tapo karalium
Ješurūnui,
susirinkus tautos
viršininkams
drauge su Izraelio gentimis.
6 Tegyvuoja Reūbenas ir
tenemiršta,
bet tebūnie mažas jo
skaičius!⁹
7 O tai jis pasakė apie Judą:
„Išgirsk, VIESPATIE, Judo
balsą
ir atvesk jį pas savo tautą!
Jo rankos kovojo už ją.
Būk jam pagalba prieš jo
priešus!“
8 Apie Levį jis pasakė:
„Duokite Leviui⁹ savo tumimą
ir savo urimą savo
maldingajam,
kurį mėginai Masoje,
su kuriuo ginčijais prie
Meribos vandenių,

- 9 kuris sakė apie savo tėvą [ir
savo motiną]:
„Nemačiau jo“;
kuris neatpažino savo brolių
ir nepripažino savo sūnų,
nes jis¹⁰ laikėsi tavo žodžių
ir saugojo tavo sandorą.
10 Jie mokė Jokūbą tavo
potvarkių,
Izraelį—tavo įstatymo.
Jie deda smilkalus ties tavim
ir visintelę auką ant tavo
aukuro.
11 Palaimink, VIESPATIE, jo
išgales
ir priimk jo rankų darbą!
Sutriuškink strėnas tų, kurie
keliasi prieš jį
ir jo nekenčia, kad
nebepakiltų!“¹¹
12 Apie Benjaminą jis pasakė:
„VIESPATIES mylimasis
saugiai gyvena.
Aukščiausiasis¹²
visuomet jį
apgina,
ir šis gyvena tarp jo
ginklų!“¹³.
13 Apie Juozapą jis pasakė:
„Jo žemė tebūnie VIESPATIES
palaiminta
geriausią dangaus 'dovana
iš aukšto“¹⁴
ir gilių vandenių, gulinčių
apačioje;
14 geriausiais vaisiais, saulės
prinokintais,
geriausiais mėnesių našos
vaisiais,
15 geriausiais prosenovės kalnų
vaisiais

1 T.y. izraeliams; GSTV: mums
2 STV; M: atvyko nuo miriadų šventųjų. Rk.:
atvyko iš Kadešo Meribos
3 Hbr. sakinio reikšmė neaiški.
4 G; M: tautos
5 G; M: jo šventieji
6 Hbr. tekstas neaiškus.
7 Lit. įsakė
8 T.y. Dievas
9 GKumr; ~ M

10 GKumr; M: jie (t.y. leviai)
11 Manoma, kad pradžioje 11 skn. buvo Judo
palaiminimo pabaiga irėjo po 7 skn., nuo kurio
jis vėliau buvo atskirtas 8–10 skn. tarpu.
12 G; M: ant jo
13 Arba: pečių (t.y. kaip sūnus, tėvo nešamas ant
nugaros)
14 Kl. Mss; M: dovana, rasa; ST: rasa iš aukšto

- ir geriausiais amžinųjų
kalvų vaisiais;
16 geriausiais vaisiais žemės ir to,
ko ji pilna,
ir pamėgimu to, kuris
gyvena krūme¹.
Tegul tai ateina ant Juozapo
galvos,
ant jo brolių pirmūno
viršugalvio!
17 Jo pirmagimis bulius pasižymi
didybe,
o jo ragai—stumbro ragai.
Jais jis badys tautas,
nustums iki žemės
pakraščiu².
Tokie bus Efraimo miriadai
ir tokie Menašės
tūkstančiai“.
- 18 Apie Zebuluną jis pasakė:
„Džiaukis, Zebulune, išeidamas
ir, Isachare,—savo
palapinėse!
19 Jie pakvies tautas į kalną.
Ten jie aukos tikras
pjaunamasias aukas,
nes sučiulps jūrų apsta
ir paslėptus smėlio lobius“.
- 20 Apie Gadą jis pasakė:
„Palaimintas, kuris praplečia
Gadą!
Jis³ tykoja⁴ kaip liūtas,
paskui sudrasko ranką, netgi
momeni!
21 Jis sau parūpino geriausią šalį,
nes jis geidė⁵ vado dalies,
kai susirinko⁶ tautos
viršininkai.
Jis vykdė VIESPATIES teisingą
valią
ir jo potvarkius išvien su
Izraeliu“.
- 22 Apie Daną jis pasakė:
„Danas—liūto jauniklis,

kuris iššoka iš Bašano⁷“.

- 23 Apie Naftalį jis pasakė:
„Naftalis, pasotintas palankumu
ir pilnas VIESPATIES
palaiminimo,
užims vakarus ir pietus“.
- 24 Apie Ašerį jis pasakė:
„Ašeris—labiausiai palaimintas
iš sūnų.
Jis tebūnie savo brolių
mėgiamasis
ir tegul mirko aliejuje savo
koją.
25 Geležiniai ir žalvariniai tebūnie
tavo užraktai,
o tavo stiprybė—tokia, koks
tavo amžius“.

8 Is 23, 30 8 Is 17, 7; Sk 20, 13

Baigiamasis himnas

- 26 „Nėra tokio, kaip Ješurūno
Dievas,
kurs važiuoja per dangų tau
į pagalbą
ir su savo didybe per
debesis.
27 Amžinasis Dievas yra buveinė,
ir apačioje—amžinos
rankos.
Jis pavarys nuo tavęs priešą
ir sakys: „Sunaikinki!“
28 Taip Izraelis saugiai gyvens,
sau vienas gyvuos
Jokūbas⁸
javų ir vyno šalyje.
Net jo dangus lašnos rasa.
29 Tu laimingas, o Izraeli!
Kas yra toks, kaip tu—
tauta, išgelbėta VIESPATIES,
tavo apginties skydo,
tavo pergales kalavijo?!
- 30 Tavo priešai tau
keliaklupsčiaus⁹,
o tu mindžiosi jų nugaras“.

Mozės mirtis

34 Paskui Mozė užlipo nuo Moabo
stepių į Nebo kalną, į viršūnę

1 T.y. Dievo, apsireiškusio Mozei degančiame
krūmokšnyje
2 Rk., plg. GV; M: drauge žemės pakraščius
3 T.y. Gadas
4 Lit. gyvena
5 Rk.; M: ten
6 Rk.; M: išklota, ir jie atėjo

7 Arba: pašoka nuo gyvatės
8 G; M: Jokūbo šaltinis
9 T.y. dėsis esą paklusnūs, atsidavę

Pisgos, styrinčios ties Jerichu¹, ir jam VIESPATS parodė visą šalį: Gileadą ligi Dano, ² visą Naftalį, Efraimo bei Menašės šalį ir visą Judo šalį iki Vakarinės jūros; ³ Negebą, žemutinio Jordano apskritį, Jericho, palmių miesto, slėnį ligi Soaro. ⁴ Ir VIESPATS jam tarė: „Šita yra šalis, apie kurią prisiekiau Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, sakydamas: „Tavo palikuonims ją duosiu“. Tau leidžiau ją pamatyti tavo paties akimis, bet ten nepereisi“.

⁵ Mozė, VIESPATIES tarnas, ten numirė, Moabo šalyje, kaip VIESPATS buvo nutaręs, ⁶ ir jį² palaidojo slėnyje, Moabo šalyje, ties Bėt-Peoru, bet niekas nežino jo kapo iki šios dienos. ⁷ Mozė mirdamas buvo šimto dvidešimties metų amžiaus. Nebuvo apžilpusi jo akis, nei

atstojusi³ jo gyvybinė jėga. ⁸ Izraeliai trisdešimt dienų raudėjo Mozės Moabo stepėse, iki pasibaigė Mozės gedulingo apraudojimo dienos.

⁹ Nūno sūnus Jošuva buvo pilnas išminties dvasios, nes Mozė buvo uždėjęs ant jo rankas, ir izraeliai jo klausė ir darė, kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei.

¹⁰ Nebepakilo Izraelyje tokio pranašo, kaip Mozė, kurį VIESPATS pažinojo veidas į veidą, ¹¹ atsižvelgiant į visus ženklus ir stebuklus, kuriuos VIESPATS jį siuntė daryti Egipto šalyje Faraonui, visiems jo tarnams ir visai jo šaliai; ¹² atsižvelgiant į visą jo galingą jėgą ir visus didžius baisius veiksmus, kuriuos Mozė darė viso Izraelio akyse.

4 Pr 12, 7 4 Pr 26, 3 4 Pr 28, 13 10 Iš 33, 11

1 Arba: į rytus nuo Jericho

2 Arba: jis jį

3 Lit. pabėgusi

JOŠUVA

PAŽADĖTOSIOS ŠALIES NUKARIAVIMAS (1, 1–12, 24)

Isakymas keltis per Jordana

1 Mozei, VIESPATIES tarnui, mirus, VIESPATS tarė Nūno sūnui Jošuvai, Mozės padėjėjui: ² „Mano tarnas Mozė mirė. Taigi dabar kelkis, eik per šitą¹ Jordana—tu ir visa šita tauta—į šalį, kurią aš duodu jiems, izraeliams²! ³ Kiekvieną vietą, kurią užmins jūsų kojos padas, esu jums atidavęs, kaip pažadėjau Mozei. ⁴ Nuo dykumos ir šito Lebanono iki Didžiosios upės, Eufrato upės—visa chitiečių šalis—ir iki Didžiosios jūros vakaruose turi būti jūsų sritis. ⁵ Niekas negalės atsilaikyti prieš tave per visas tavo gyvenimo dienas. Kaip buvau su Moze, taip būsiu su tavim. Nepamesiu ir nepaliksiu tavęs. ⁶ Būk drąsus ir stiprus, nes tu pats duosi šitai tautai paveldėti šalį, kurią jiems duoti esu prisiekęs jų protėviams. ⁷ Tik būk drąsus ir labai³ stiprus, kad rūpestingai elgtumeis pagal visą įstatymą, kurį mano tarnas Mozė yra tau išakęs. Nenukryp nuo jo nei į dešinę, nei į kairę, kad tau sektųsi, kur tik eisi. ⁸ Teneatstoja šita įstatymo knyga nuo tavo burnos. Tu turi mąstyti apie ją dieną bei naktį, kad rūpestingai elgtumeis pagal viską, kas joje parašyta, nes tada laimingai pasieksi savo tikslą⁴ ir tada tau seksis. ⁹ Argi tau neįsakiau: „Būk drąsus ir stiprus“? Nenusigąsk ir nenusimink! Nes su tavim bus VIESPATS, tavo Dievas, kur tik eisi“.

3-5 Dt 11, 24-25 5 Dt 31, 6, 8; Hbr 13, 5 6 Dt 31, 6, 7, 23

Isakymas pasiruošti žygiui

1 ~ G

2 ~ G

3 ~ G

4 Lit. padarysi savo kelią sėkmingą (G: savo kelius sėkmingus)

10 Tada Jošuva išakė tautos pareigūnams: ¹¹ „Pereikite per stovyklos vidurį ir išakyskite žmonėms: „Paruoškite sau pavalgą, nes po trijų dienų jūs pereisite per šitą Jordana, kad įeitumėte užimti šalies, kurią VIESPATS, jūsų Dievas, jums duoda užimti““.

Visos gentys turi dalyvauti nukariavime

12 O reūbenams, gadams ir pusei Menasės genties Jošuva tarė: ¹³ „Atsiminkite įsaką, kurį jums davė VIESPATIES tarnas Mozė, sakydamas: „VIESPATS, jūsų Dievas, jums teikia atilsį ir jums atidavė šitą šalį“. ¹⁴ Jūsų žmonos, jūsų vaikai ir jūsų gyvuliai tegul pasilieka šalyje, kurią Mozė jums davė šiapus Jordano⁵. O jūs, visi narsūs kareiviai, išsirikiavę kautynių tvarka, turite pereiti savo brolių priešakyje ir jiems padėti, ¹⁵ kol VIESPATS suteiks atilsį jūsų broliams, kaip ir jums, ir kol jie irgi užims šalį, kurią VIESPATS, jūsų Dievas, jiems duoda. Paskui galėsite sugrįžti į savąją šalį⁶, kurią VIESPATIES tarnas⁷ Mozė davė šiapus Jordano rytuose⁸“.

16 Jie atsakė Jošuvai: „Viską, ką mums įsakei, darysime ir visur, kur mus siųsi, eisime. ¹⁷ Kaip visuose dalykuose klausėme Mozės, taip ir tavęs klausysime. Tik kad VIESPATS, tavo Dievas, būtų su tavim, kaip jis buvo su Moze! ¹⁸ Kiekvienas, kuris priešinsis tavo įsakymui ir neklausys tavo žodžių, ką tik mums įsakysi, turi būti baudžiamas mirtim. Tik būk drąsus ir stiprus!“

12-15 Sk 32, 28-32; Dt 3, 18-20; Još 22, 1-6

Žvalgai ir Rachaba

2 Nūno sūnus Jošuva slapčia pasiuntė iš Šitimo du vyrus žvalgus, sakydamas: „Eikite, apžiūrėkite šalį, ypač Jerichą!“ Taigi jie ėjo ir atėjo į namus paleistuvės, vardu Rachabos, ir ten apsinakvojo. ² Buvo pranešta Jericho karaliui: „Štai čia šianakt yra atėję keli izraeliai šalies išžvalgyti“.

5 G: jis jums davė

6 G: M + ir ją užimti

7 ~ G

8 Lit. kur pateka saulė

3 Tada Jericho karalius nusiuntė pas Rachabą [pasiuntinius] su įsakymu: „Išduok vyrus, atėjusius pas tave, kurie įėjo į tavo namus, nes jie atėjo visos¹ šalies išžvalgyti“. 4 Bet ta moteris buvo paėmusi abu vyrus ir juos paslėpusi. Ir ji tarė: „Tiesa, tie vyrai buvo atėję pas mane, bet nežinojau, iš kur jie. 5 O kai temstant turėjo uždaryti vartus, tie vyrai išėjo. Nežinau, kur tie vyrai nuėjo. Skubiai juos vykitės, nes dar galėsite juos pasivyti!“ 6 Bet ji pati buvo juos užvedusi ant stogo ir paslėpusi po linų stagarais, kurie jai buvo klodais sudėti ant stogo. 7 Tuo tarpu vyrai juos vijosi Jordano keliu brastų linkui². Ir jie³ užrakino vartus, kai tik buvo išėję tie, kurie juos vijosi.

8 O jiems dar nenuėjus gulti, ji užlipo pas juos ant stogo⁹ ir tarė tiems vyrams: „Žinau, kad VIESPATS jums atidavė tą šalį, kad mus apėmė siaubas dėl jūsų ir kad visi šalies gyventojai neteko drąsos dėl jūsų, 10 nes girdėjome, kad VIESPATS, jums išvykstant iš Egipto, išdžiovino pirmą jūsų Nendrių jūros vandenį ir ką padarėte abiem anapus Jordano esančių amoriečių karaliams, Sichonui ir Ogui, kuriuos paskyrėte visiškai sunaikinti. 11 Mums tai girdint, sutirpo mūsų širdis, ir nė viengam nebeliko drąsos dėl jūsų, nes VIESPATS, jūsų Dievas, yra Dievas aukštai danguje ir žemai žemėje. 12 Taigi dabar, meldžiu, prisiekite man VIESPACIU, kad kaip maloniai aš pasielgiau su jumis, taip maloniai ir jūs pasielgsite su mano tėvo šeima. Ir man duokite tikrą ženklą, 13 kad paliksite gyvus mano tėvą ir motiną, mano brolius ir seseris bei visus, kurie jiems priklauso, ir išgelbėsite mūsų gyvybes nuo mirties“.

14 Tie vyrai jai tarė: „Tegul mes patys mirsime vietoj jūsų! Jei neišduosi⁴ šito mūsų dalyko, tai, kai VIESPATS mums atiduos tą šalį, mes maloniai ir ištikimai pasielgsime su tavim“.

15 Paskui ji nuleido juos virve pro langą, nes jos namai buvo miesto mūro sienoje ir mūre ji gyveno. 16 Ir ji tarė jiems: „Eikite į kalnus, kad jūsų nesutiktų tie, kurie jus vejasi, ir ten slapstykitės tris dienas, kol sugrįš tie, kurie jus vejasi, o paskui galėsite traukti savo keliu“. 17 Tie vyrai jai tarė: „Mes būsime laisvi nuo šitos tau duotos priesaikos, kuria mus prisaikina⁵, [šitokiomis aplinkybėmis]: 18 mums įeinant į šalį, štai šita iš siūlų nuvyta purpurinė virvelė tu turi pririšti prie lango, pro kurią mus nuleidai, ir savo tėvą bei motiną, savo brolius ir visą savo tėvo šeimą surinkti pas save į namus. 19 Kiekvienas, kuris išeis į gatvę pro tavo namų duris, bus pats kaltas dėl savo pralieto kraujo, o mes būsime nekalti. Bet kiekvienas, kuris bus su tavim namuose,—dėl jo išlieto kraujo mes būsime kalti, jei kas jį palies. 20 Bet jei išduosi šitą mūsų dalyką, mes būsime laisvi nuo tau duotos priesaikos, kuria mus prisaikina⁶“. 21 Ji tarė: „Tebūnie taip, kaip pasakėte“. Paskui ji išleido juos, ir jie nuėjo. O ji pririšo purpurinę virvelę prie lango.

22 Nuėję jie atėjo į kalnus ir ten pasiliko tris dienas, kol sugrįžo tie, kurie juos vijosi. O tie, kurie vijosi, išieškoję visą kelią, nieko nerado. 23 Paskui tuodu vyrai apsisukę nulipo nuo kalnų, perėjo⁷ ir atėjo pas Jošuvą, Nūno sūnų. Jie jam papasakojo viską, kas jiems buvo atsitikę. 24 Jie sakė Jošuvai: „VIESPATS atidavė į mūsų rankas visą tą šalį. Be to, visi tos šalies gyventojai yra netekę drąsos dėl mūsų“.

1 Hbr 11, 31; Jok 2, 25 10 Iš 14, 21 10 Sk 21, 21–35

Izraelis pereina per Jordaną

3 Jošuva atsikėlė anksti. Jie sukilo eiti iš Sitimo ir pasiekė Jordaną—jis ir visi izraeliai,—ir ten, prieš pereidami, apsinakvojo. 2 Trims dienoms pralinkus, pareigūnai perėjo per stovyklos vidurį³ ir žmonėms įsakinėjo: „Kai

1 ~ GS

2 Dgl.MssT: ligi brastų

3 T.y. miesto gyventojai

4 Dgl.MssGV; M: neišduosite

5 ~ G

6 ~ G

7 T.y. Jordaną

pamatysite VIESPATIES, savo Dievo, sandoros skrynią ir kunigus levitus ją nešant, jūs turite pajudėti iš savo vietos ir eiti paskui ją—⁴ tačiau tarp jūsų ir jos turi būti maždaug dviejų tūkstančių mastų atstumas; neprieikite prie jos artil—kad žinotumėte kelią, kuriuo turite eiti, nes anksčiau dar nesate traukę tuo keliu“.

⁵ Jošuva tarė žmonėms: „Šventinkitės, nes rytoj VIESPATS padarys tarp jūsų nuostabių dalykų!“

⁶ Paskui Jošuva tarė kunigams: „Pakelkite sandoros skrynią ir pereikite tautos priešakin!“ Tada jie pakėlė sandoros skrynią ir ėjo tautos priešakyje.

⁷ VIESPATS tarė Jošuvai: „Šiandien pradėsiu aukštinti tave viso Izraelio akyse, kad jie patirtų, jog taip būsiu su tavim, kaip buvau su Moze.“⁸ O tu turi įsakyti kunigams, nešantiems sandoros skrynią: „Kai pasieksite Jordano vandens kraštą, sustokite Jordane“.⁹ Paskui Jošuva tarė izraeliams: „Priartėkite čia ir klausykite VIESPATIES, savo Dievo, žodžių!“¹⁰ Ir Jošuva tęsė: „Iš to pažinsite, kad gyvasis Dievas yra tarp jūsų ir kad jis varyte pavarys jums iš priekio kanaaniečius, chitiečius, chivus, perizus, girgašus, amoriečius ir jebusiečius.“¹¹ Štai VIESPATIES, visos žemės Valdovo, sandoros skrynia pereina per Jordaną pirma jūsų.¹² Taigi dabar pasiimkite dvylika vyrų iš Izraelio genčių, iš kiekvienos genties po vieną.¹³ Kai tik kunigų, nešančių VIESPATIES, visos žemės Valdovo, skrynią, kojų padai įbris į Jordano vandenį, Jordano vandenys—vandenys, tekančys žemyn iš aukšto—bus atkirsti ir stovės kaip vientisa uztvanka“.

¹⁴ Taigi, žmonėms sukilus eiti iš savo palapinių, kad pereitų per Jordaną, su kunigais, nešančiais sandoros skrynią, žmonių priešakyje,¹⁵ ir skrynios nešėjams pasiekus Jordaną bei skrynią, nešančių kunigų kojoms įbridus į pakraštyje esantį vandenį¹⁶—mat Jordanas buvo pilnas, liedamasis per visus savo krantus visu pjūties metu,—¹⁶ vandenys sustojo. Vandenys,

tekančys žemyn iš aukšto, pakilo kaip vientisas pylimas labai toli, prie² Adomo miesto, esančio šalia Šarentano, o tekančys žemyn į Arabos jūrą, Druskos jūrą, buvo visiškai atkirsti. Tuo metu žmonės perėjo ties Jerichu.¹⁷ O kunigai, nešą VIESPATIES sandoros skrynią, stovėjo nejudėdami ant sausos žemės, Jordano viduryje, kai tuo tarpu visi izraeliai ėjo per sausą žemę, iki visa tauta baigė eiti per Jordaną.

Memorialiniai akmenys

⁴ Kai visa tauta buvo baigusi eiti per Jordaną, VIESPATS tarė Jošuvai: ² „Pasiimkite iš tautos dvylika vyrų, iš kiekvienos genties po vieną,³ ir jiems įsakykite: „Pasiimkite iš čia, iš Jordano vidurio, iš vietos, kur nejudamai stovi kunigų kojos, dvylika akmenų. Jūs perneškite su savim ir juos padėkite nakvojimo vietoje, kurioje šianakt nakvosite“.⁴ Tada Jošuva pasišaukė dvylika vyrų, kuriuos jis buvo paskyręs iš izraelių, iš kiekvienos genties po vieną,⁵ ir Jošuva jiems tarė: „Nueikite VIESPATIES, jūsų Dievo, skrynios priešakin, į Jordano vidurį, ir užsikelkite kiekvienas po akmenį ant peties pagal izraelių genčių skaičių,⁶ kad tai būtų ženklas tarp jūsų. Kai ateityje jūsų sūnūs paklaus: „Ką šitie akmenys jums reiškia?“, ⁷ jiems turite sakyti, kad Jordano vandenys buvo atkirsti dėl VIESPATIES sandoros skrynios. Jai persikeliant per Jordaną, buvo atkirsti Jordano vandenys. Šitie akmenys turi būti izraeliams amžinas paminklas“.

⁸ Izraeliai padarė taip, kaip Jošuva buvo įsakęs. Jie pasiėmė dvylika akmenų iš Jordano vidurio, kaip VIESPATS buvo kalbėjęs Jošuvai, pagal Izraelio genčių skaičių, juos pernešė su savim į nakvojimo vietą ir ten juos padėjo.⁹ Dvylika [kitų] akmenų Jošuva pastatė Jordano viduryje, vietoje, kur stovėjo kojos kunigų, nešusių sandoros skrynią, ir jie ten išliko iki šios dienos.

¹⁰ Kunigai, nešą sandoros skrynią, stovėjo Jordano viduryje, kol viskas buvo atlikta, ką VIESPATS buvo Jošuvai įsakęs kalbėti tautai, laikantis visko, ką Moze buvo įsakęs Jošuvai. Tuo

1 Lit. vandens pakraštį

2 Arba: per ilgą nuotolį, nuo pat

tarpu žmonės skubiai perėjo. ¹¹ Kai pagaliau visa tauta buvo perėjusi, perėjo VIESPATIES skrynias ir kunigai tautos akivaizdoje. ¹² Be to, perėjo reūbenai, gadaai ir pusė Menašės genties, išsirikiavę kautynių tvarka, izraelių priešakyje, kaip Mozė jiems buvo paliepes. ¹³ Apie keturiasdešimt tūkstančių, apsiginklavusių kovai, perėjo VIESPATIES akivaizdoje kautynėms į Jericho stepes.

¹⁴ Tą dieną VIESPATS išaukštino Jošuvą viso Izraelio akyse, ir jie bijojo jo, kaip jie bijojo Mozės, per visas jo gyvenimo dienas.

¹⁵ VIESPATS tarė Jošuvai: ¹⁶ „Isakyk kunigams, nešantiems įstatymo skrynias, išlipti iš Jordano!“

¹⁷ Tad Jošuva išakė kunigams: „Išlipkite iš Jordano!“ ¹⁸ Išlipus kunigams, nešantiems VIESPATIES sandoros skrynias, iš Jordano vidurio, kunigų kojų padams [vos] išsikėlus¹ į sausumą, Jordano vandenys sugrįžo į savo vietą ir liejosi, kaip anksčiau, per visus jo krantus.

¹⁹ Žmonės išlipo iš Jordano pirmojo mėnesio dešimtąją dieną ir pasistatė stovyklą Gilgalyje, Jericho rytiniame pakraštyje. ²⁰ O tuos dvylika akmenų, kuriuos jie buvo pasiėmę iš Jordano, Jošuva pastatė Gilgalyje. ²¹ Ir jis tarė izraeliams: „Kai ateityje jūsų sūnūs paklaus savo tėvų: „Ką reiškia šitie akmenys?“, ²² jūs turite paaiškinti savo sūnams, sakydami: „Sausuma Izraelis perėjo per šią Jordaną“. ²³ Nes VIESPATS, jūsų Dievas, taip išdžiovino Jordano vandenį jūsų akivaizdoje, kol perėjote, kaip VIESPATS, jūsų Dievas, buvo padaręs Nendrių jūrai, kuria jis išdžiovino mūsų akivaizdoje, kol perėjome, ²⁴ kad visos žemės tautos žinotų, jog VIESPATIES ranka galinga, kad visuomet bijotumėte VIESPATIES, savo Dievo“.

5 Kai visi karaliai amoriečių, gyvenančių anapus Jordano į vakarus, ir visi karaliai kanaaniečių, gyvenančių palei jūrą, išgirdo, kad VIESPATS buvo

išdžiovinęs Jordano vandenį izraelių akivaizdoje, kol tie perėjo², jų širdis sutirpo ir juose nebeliko drąsos dėl izraelių.

Apipjaustymas

² Tuo metu VIESPATS tarė Jošuvai: „Pasidaryk titnaginių peilių ir vėl, antrą kartą³, apipjaustyk izraelius“.

³ Jošuva pasidarė titnaginių peilių ir apipjaustė izraelius prie Gibeat-Haaraloto⁴. ⁴ Šita yra priežastis, dėl kurios Jošuva įvykdė apipjaustymą: visa tauta, kuri buvo išėjusi iš Egipto, [tai yra] vyriškiečiai, visi kariai, ištraukę iš Egipto, buvo išmirę pakeliui dykumoje.

⁵ Nors visi išėję žmonės buvo apipjaustyti, tačiau, jiems išėjus iš Egipto, visi žmonės, gimę pakeliui dykumoje, nebuvo buvę apipjaustyti.

⁶ Nes keturiasdešimt metų izraeliai vaikščiojo dykumoje, kol išmirė visa tauta, [tai yra] kariai, kurie buvo išėję iš Egipto, kurie neklusė VIESPATIES balso, kuriems VIESPATS buvo prisiekęs, kad jis neleisias pamatyti šalies, kurią mums duoti VIESPATS buvo prisiekęs jų protėviams, —šali, plūstančią pienu ir medum. ⁷ Bet jų vaikus jis prikėlė į jų vietą. Tuos Jošuva apipjaustė, nes jie buvo neapipjaustyti, kadangi nebuvo jų apipjaustę pakeliui.

⁸ Taigi, kai visi žmonės pagaliau buvo apipjaustyti, jie pasiliko, kur buvo, stovykloje, kol pasveiko. ⁹ Paskui VIESPATS tarė Jošuvai: „Šiandien nuritau nuo jūsų Egipto gėdą“. Tad tą vietą vadina Gilgalu⁵ iki šios dienos.

6 Sk 14, 28-35

Pirmoji Pesacho šventė Palestinoje

¹⁰ Stovyklaudami Gilgalyje, izraeliai šventė Pesachą⁶ mėnesio keturiolikąją dieną, vakare, Jericho stepėse. ¹¹ Dieną po Pesacho⁷, tą pačią dieną, jie valgė tos šalies derliaus:

2 Dgl. Mss GSV; M: perėjome

3 ~ G

4 T.y. Apyvarpių kalvos

5 Čia vietovardis siejamas su hbr. veiksmazodžiu *gālal* („ritinti“).

6 T.y. išvedimo iš Egipto šventė

7 ~ G

1 Lit. išsitraukus (t.y. iš upės dugne esančio dumblo)

neraugintos duonos ir paskrudintų grūdų. 12 Mana pasiliovė dieną po to, kai jie valgė tos šalies derliaus. Taigi izraeliai nebeturėjo manos, bet tais metais valgė Kanaano šalies brandos.

10 Iš 12, 1-13 12 Iš 16, 35

VIEŠPATIES kariuomenės vadas

13 Būdamas prie Jericho, Jošuva pakėlė akis ir žiūrėjo, ir štai ties juo stovėjo vyras, laikantis rankoje ištiruktą kalaviją. Jošuva priėjo prie jo ir jį paklausė: „Ar tu priklausai prie mūsų ar prie mūsų priešininkų?“ 14 Šis atsakė: „Ne! Bet kaip VIEŠPATIES kariuomenės vadas aš dabar atėjau!“ Tada Jošuva puolė veidu į žemę, išreiškė pagarbą ir jam tarė: „Ką mano viešpats turi pasakyti savo tarnui?“ 15 Tada VIEŠPATIES kariuomenės vadas atsakė Jošuvai: „Nusiauk sandalus nuo kojų, nes vieta, kurioje tu stovi, yra šventa!“ Ir Jošuva taip padarė.

Jericho paėmimas

6 Tuo tarpu Jerichas buvo tvirtai užsirakinęs nuo izraelių. Niekas neišėjo ir niekas neįėjo. 2 Tada VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Žiūrėk! Aš padaviau į tavo ranką Jerichą ir jo karalių, igudusius kariautojus. 3 Jūs turite apeiti miestą—visi kariai, žygiuodami aplink miestą vieną sykį. Taip 'tu turi' daryti šešias dienas. 4 Ir septyni kunigai turi nešti skrynios priešakyje septynis avino rago trimitus. O septintąją dieną turite apeiti miestą septynis kartus, ir kunigai turi pūsti trimitus. 5 Ilgai pučiant avino raga, 'kai tik išgirsite trimito garsą', visi žmonės turi sušukti garsiu šauksmu. Tada sugrius miesto mūrai ir žmonės užlips, kiekvienas ties savim“.

6 Taigi Nūno sūnus Jošuva pasišaukė kunigus ir jiems tarė: „Neškite sandomos skrynias, o septyni kunigai tegul neša septynis avino rago trimitus VIEŠPATIES skrynios priešakyje“. 7 Ir jis³ tarė žmonėms: „Eikite pirmyn ir apeikite miestą, o ginkluotieji tegul traukia VIEŠPATIES

skrynios priešakyje“. 8 Taigi, kaip⁴ Jošua buvo pasakęs žmonėms⁵, septyni kunigai, septyniais avino rago trimitais nešini VIEŠPATIES akivaizdoje,ėjo pirmyn ir, VIEŠPATIES sandomos skrynias einant paskui juos, pūtė trimitus. 9 Ginkluotieji žygiavo pirma kunigų, pučiančių trimitus, o užpakalinė saugaėjo paskui skrynias, nuolat pučiant trimitus. 10 O žmonėms Jošua buvo įsakęs: „Nerėkaukite ir neleiskite išgirsti savo balso! Tenepasigirsta žodis iš jūsų burnos, iki jums tarsiui: „Sušukite!“ Tada turėsite sušukti“. 11 Taigi jis padarė, kad VIEŠPATIES skrynias apėjo miestą, žygiuojant aplinkui vieną kartą. Paskui jie parėjo į stovyklą ir nakvojo stovykloje.

12 Jošuvai atsikėlus anksti rytą, kunigai [vėl] nešė VIEŠPATIES skrynias. 13 Septyni kunigai, septyniais avino rago trimitais nešini VIEŠPATIES skrynios priešakyje,ėjo nuolat pūsdami trimitus. Ginkluotieji žygiavo pirma jų, o užpakalinė saugaėjo paskui VIEŠPATIES skrynias, nuolat pučiant trimitus. 14 Taigi, jie [ir] antrąją dieną apėjo miestą vieną kartą ir sugrižo į stovyklą. Taip jie darė šešias dienas.

15 O septintąją dieną jie atsikėlė anksti, ausrai brėkstant, ir tokiau pat būdu⁶ėjo aplink miestą septynis kartus. Tik tą dieną jie apėjo miestą septynis kartus. 16 Septintąją kartą, kai kunigai pūtė trimitus, Jošua tarė žmonėms: „Sušukite, nes VIEŠPATS jums atidavė tą miestą! 17 O tas miestas turi būti VIEŠPATIES paskirtas visiškai sunaikinti—jis pats ir visa, kas yra jame. Tik paleistuvė Rachaba turi išlikti gyva—ji pati ir visi, esantys su ja namuose, nes ji paslėpė pasiuntinius, kuriuos buvome pasiuntę. 18 Tačiau jūs saugokitės to, kas skirta sunaikinti, kad tuo būtu nepaverstumėte Izraelio stovyklos tuo, kas skirta sunaikinti, ir neužtrauktumėte ant jos nelaimės. 19 O visas sidabras bei auksas ir variniai bei geležiniai įrankiai turi būti VIEŠPACIUI pašvesti. Jie turi eiti į

1 GSV: turite

2 ~ G

3 Dgl. MssSTV; M: jie

4 Dgl. Mss: kai tik

5 ~ G

6 ~ G

VIEŠPATIES išdyną“. 20 Taigi tauta ėmė šaukti, ir jie¹ pūtė trimitus. Kai tik žmonės išgirdo trimito garsą, žmonės sušuko garsiu šauksmu. Tada mūrai sugriuvo, ir žmonės užlipo į miestą kiekvienas ties savim. Taip jie paėmė miestą. 21 Ir jie atidavė kalavijo asmenims sunaikinti viską, kas buvo mieste—vyrus ir moteris, jaunikačius ir senius, jaučius, avis ir asilus.

22 O abiem vyrams, išžvalgiusiems tą šalį, Jošuva pasakė: „[leikite į paleistuvės namus ir iš jų išveskite [pačią] moterį ir visus, kurie jai priklauso, kaip jai esate prisiekę“.

23 Taigi tie jaunikačiai, žvalgai, įėję išvedė Rachabą, jos tėvą ir motiną, jos brolius ir visus, kurie jai priklausė. Jie išvedė visus jos giminačius ir jiems paskyrė vietą už Izraelio stovyklos. 24 O miestą ir viską, kas buvo jame, jie sudegino. Tik sidabrą bei auksą ir varinius bei geležinius įrankius jie padėjo į VIEŠPATIES namų išdyną.

25 O paleistuvę Rachabą ir jos tėvo šeimą bei visus, kurie jai priklausė, Jošuva paliko gyvus. Taip ji liko gyventi Izraelyje iki šios dienos, nes ji buvo paslėpusi pasiuntinius, kuriuos Jošuva buvo pasiuntęs Jericho išžvalgyti.

26 Tuo metu Jošuva [juos] prisaikdino VIEŠPATIES akivaizdoje², sakydamas:

„Prakeiktas tebūnie vyras,
kuris imtųsi atstatyti šita
miestą, Jerichą³!
Savo pirmagimio kainą tegul jis
deda jo pamatus
ir savo jauniausiojo kainą
tegul įstato jam
vartus!“

27 VIEŠPATS buvo su Jošuva, ir garsas apie jį pasklido po visą šalį.

20 Hbr 11, 30 25 Hbr 11, 31 26 1 Kar 16, 34

Achano nuodėmė

7 Bet izraeliai neištikimai pasielgė su tuo, kas buvo skirta sunaikinti: Achanas, Zerachio sūnaus Zabdzio sūnaus Karmio sūnus iš Judo genties, paėmė kai kuriuos sunaikinimui skirtus

daiktus. Todėl VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš izraelius.

2 Jošuva pasiuntė vyrų iš Jericho į Ają, esantį prie Bėt-Aveno, į rytus nuo Bėt-Elío, ir jiems tarė: Eikite aukštyn ir išžvalgykite tą šalį!“ Tad tie vyrai ėjo aukštyn ir išžvalgė Ają. 3 Sugrįžę pas Jošuvą, jie jam sakė: „Nevargink, ten [siųsdamas], visos tautos, nes jų⁴ tėra maža“. 4 Taigi ten nukilo iš tautos apie trys tūkstančiai vyrų. Bet jie turėjo bėgti nuo Ajo vyrų, 5 ir Ajo vyrai išmušė iš jų apie trisdešimt šešis vyrus. Jie juos vijosi nuo vartų ligi Sebarimo ir juos užmušinėjo nuokalnėje. Tada sutirpo tautos širdis ir pasidarė kaip vanduo.

6 Jošuva sudraskė savo drabužius ir liko parpuolęs kniūpsčias ties VIEŠPATIES skrynia iki vakaro—jis ir Izraelio vyresnieji,—ir jie apsibarstė galvas dulkėmis. 7 Ir Jošuva tarė: „Ak, Valdove, VIEŠPATIE, kodėl tu iš viso leidai šitai tautai pereiti per Jordaną, kad mus atiduotum į amoriečių rankas mums sunaikinti? O kad būtume pasiryžę likti anapus Jordano! 18 O⁵, Valdove! Kas man besakyti po to, kai Izraelis atsuko nugara savo priešams? 9 Kanaaniečiai bei visi šalies gyventojai, tai išgirdę, mus apsupė ir išdildys iš šalies mūsų vardą. Tai ką darysi savo didžiajam vardui?“

10 VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Atsikelk! Ko tu čia kniūpsai? 11 Izraelis nusidėjo! Jie ir mano sandorą, kurią buvau jiems išakęs, sulaužė, ir paėmė iš to, kas buvo skirta sunaikinti. Jie ir vogė, ir nuslėpė, ir dėjo prie savo įrankių. 12 Tad izraeliai nebegali atsilaikyti prieš savo priešus. Nugara jie turi atsukti savo priešams, nes jie tapo tuo, kas skirta sunaikinti! 13 Kelkis! Pasventink tautą ir sakyk: „Pasišventinkite rytojui! Nes taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: sunaikinimui skirtų daiktų yra tavo tarpe, Izraeli! Negalėsi atsilaikyti prieš savo priešus, iki būsite pašalinę iš savo tarpo, kas skirta sunaikinti. 14 Todėl ryto metą turite priartėti savo gentimis.

1 T.y. kunigai

2 G; M įtrp. po „Prakeiktas tebūnie“.

3 ~ G

4 T.y. Ajo gyventojų

5 Lit. Ant manęs (teužeina, ką nemalonaus ar žalingo mūsų pokalbis gali atnešti)

Ta gentis, kurią VIESPATS pažymės burtu, turi priartėti giminėmis. Ta giminė, kurią VIESPATS pažymės burtu, turi priartėti šeimomis. O ta šeima, kurią VIESPATS pažymės burtu, turi priartėti vyras po vyro. ¹⁵ Ta, kuri burtu pagaus turintį sunaikinimui skirtų daiktų, turi sudeginti—jį patį ir visus, kurie jam priklauso, nes jis sulaužė VIESPATIES sandorą ir padarė beprotystę Izraelyje“.

¹⁶ Taigi Jošuva, atsikėlęs anksti rytą, liepė priartėti Izraeliui gentimis, ir burtu buvo pažymėta Judo gentis.

¹⁷ Paskui jis liepė priartėti Judo giminėms, ir buvo pažymėta zerachų giminė. Vėliau jis liepė priartėti zerachų giminei, vyrui po vyro, ir burtu buvo pažymėtas Zabdis.

¹⁸ Pagaliau jis liepė priartėti jo šeimai, vyrui po vyro, ir burtu buvo pažymėtas Zeracho sūnaus Zabdzio sūnaus Karmio sūnus Achanas iš Judo kilties. ¹⁹ Tada Jošuva tarė Achanui:

„Mano sūnau, duok VIESPACIUI, Izraelio Dievui, garbę ir išsipazink jam! Pasakyk man, ką padarei! Nieko neslėpk nuo manęs!“

²⁰ Achanas atsakydamas Jošuvai tarė: „Iš tiesų aš esu tas, kuris nusidėjau VIESPACIUI, Izraelio Dievui. Stai kaip

pasielgiau: ²¹ pamatęs tarp pagrobtų daiktų vieną puikų prabanginį rūbą iš Sinaro, du šimtus šekelių sidabro ir vieną aukso luitą¹, sveriantį penkiasdešimt šekelių, jų užsigėdžiau ir juos paėmiau. Stai jie pakasti žemėje, mano stovyklos viduje, o sidabras yra po juo“.

²² Tada Jošuva nusiuntė pasiuntinius. Tie nubėgo į palapinę, ir iš tikrųjų³ jis buvo pakastas jo palapinėje, o sidabras po juo.

²³ Juos paėmę iš stovyklos vidaus, jie juos atnešė pas Jošuvą ir visus izraelius ir juos iškratė VIESPATIES akivaizdoje.

²⁴ Paskui Jošuva paėmė Zeracho sūnų Achana, sidabrą, rūbą ir aukso luitą, taip pat jo sūnus ir dukteris, jo jaučius, asilus ir avis, jo palapinę ir viską, kas jam priklausė. Visas Izraelis buvo su juo⁴. Ir

jie nuvedė juos į Achoro slėnį. ²⁵ Jošuva tarė: „Kam užtraukei mums nelaimę? VIESPATS šiandien užtraukia tau nelaimę“. Tada visas Izraelis jį mušė akmenimis. Jie degino juos ugnyje ir mėtė ant jų akmenis⁵. ²⁶ Ir jie sukrovė ant jo didelę akmenų krūvą, [kuri išliko] iki šios dienos⁶. Tada VIESPATS nusigrezė nuo savo degančios rūstybės. Todėl tą vietą ligšiol tebevadina Achoro slėniu.

Ajis nugalimas ir sudeginamas

⁸ Paskui VIESPATS tarė Jošuvai: „Nebijok ir nenusigask! Paimk su savim visus karius ir pakilęs žygiuok į Aji. Žiūrėk! Aš padaviau į tavo ranką Ajo karalių, jo žmones, jo miestą ir jo šalį! ² Tu turi pasielgti su Aju ir jo karaliumi taip, kaip pasielgei su Jerichu ir jo karaliumi. Tik jūs galite pasiplėšti iš jo grobio ir jo gyvulių. Pasistatyk miestui pasalą jo užnugaryje!“

³ Taigi Jošuva ir visi kareiviai pakilo žygiuoti aukštyn į Aji. Jošuva pasirinko trisdešimt tūkstančių vyrų, igudusių kariautojų, ir juos išsiuntė nakčiai. ⁴ Jis jiems įsakė: „Žiūrėkite! Jūs turite tykoti miestą iš pasalų miesto užnugaryje. Nenutolkite per daug nuo miesto, bet visi būkite pasiruošę. ⁵ Tuo tarpu aš ir visi su manim esantys žmonės artinsimės į miestą. O kai jie, kaip pirmą kartą, išeis prieš mus, mes bėgsime nuo jų. ⁶ Jie išeis paskui mus, iki būsime juos atitraukę nuo miesto, nes jie manys: „Tie bėga nuo mūsų, kaip pirmą kartą!“ Mes bėgsime nuo jų⁷. ⁷ O jūs turite keltis iš pasalų ir užimti miestą, nes VIESPATS, jūsų Dievas, jį atiduos į jūsų rankas. Ir kai būsime paėmę miestą, padekite miestą. Pasielkite pagal VIESPATIES⁸ nurodymą. Dėmesio! Jums tai įsakau!“

⁹ Jošuva juos išsiuntė, ir jie nuėjo į tykojimo vietą. Jie užėmė pozicijas tarp Bét-Elio ir Ajo, ir vakarus nuo Ajo. O Jošuva praleidė tą naktį tarp žmonių.

¹⁰ Atsikėlęs anksti rytą ir patikrinęs žmones, Jošuva su Izraelio

1 Lit. liežuvį

2 T.y. rūbą

3 Lit. stai

4 T.y. Jošuva

5 ~ G

6 ~ G

7 ~ G

8 G: šita

vyresniaisiais žygiavo žmonių priešakyje aukštyn į Aiją.¹¹ Visi su juo esantys kareiviai žygiavo aukštyn, prisiartinę ir, atėję ties Aju, pasistatė stovyklas į šiaurę nuo Ajo. [Tik] slėnis beliko tarp jo ir Ajo.¹² Paėmęs apie penkis tūkstančius vyrų, jis išdėstė juos kaip pasala tarp Bėt-Elio ir Ajo, į vakarus nuo miesto.¹³ Taip jie išdėstė kareivius—pagrindinę stovyklą, esančią į šiaurę nuo miesto, ir jos „užpakalinę saugą“¹ į vakarus nuo miesto. O Jošuva tą naktį „praleido slėnio viduryje“².

14 Ajo karaliui tai pastebėjus, miesto vyrai, skubiai anksti atsikėlę, išėjo į kovą prieš Izraelį—jis ir visi jo žmonės į „susirinkimo vietą“³ priešais Arabą. Bet jis nežinojo, kad jo tykojo iš pasalų miesto užnugaryje.¹⁵ Jošuva ir visas Izraelis dėjosį jų verčiami bėgti ir bėgo tyrilaukių linkui.¹⁶ Paskui visi mieste likusieji žmonės buvo sušaukti jų vytis. Jis vijosi Jošuvą ir atsitraukė nuo miesto.¹⁷ Ajoj ir Bėt-Elyje nebesasiliko nė vieno vyro, kuris nebūtų išėjęs paskui Izraelį. Palikę miestą atvirą, jie vijosi Izraelį.

18 Tada VIESPATS tarė Jošuvai: „Ištiesk į Aiją „svaidomąją ietį“⁴, kurią laikai rankoje, nes į tavo ranką ji paduodu!“ Ir Jošuva ištiesė į Aiją ietį, kurią laikė rankoje.¹⁹ Kai tik jis ištiesė ranką, pasala skubiai pakilo iš savo vietos ir bėgo. Jie išiveržė į miestą ir jį paėmė. Jie skubiai padegė miestą.²⁰ O Ajo vyrai, pažvelgę atgal, pamatė, kaip, jų nustebimui⁵, miesto dūmai kilo į dangų, ir nebeįstengė bėgti nei šen, nei ten, nes žmonės, bėgusieji į tyrilaukius, buvo atsiskukę prieš tuos, kurie vijosi.²¹ Jošuva ir visas Izraelis, pamatę, kad pasala buvo paėmusi miestą ir kad kilo miesto dūmai, atsigrėžė ir mušė Ajo vyrus.²² Tuo tarpu kiti⁶ buvo išėję iš miesto prieš juos. Tuo būdu jie⁷ pateko į

Izraelio vidurį. Vieni [izraeliai] buvo vienoje, o kiti—kitoje pusėje. Ir jie tol mušė juos, kol jiems nebeliko nė vieno pabėgėlio ar pasprukėlio.²³ O Ajo karalių jie suėmė gyvą ir jį atvedė pas Jošuvą.

24 Izraeliui baigus žudyti visus Ajo gyventojus atvirame lauke, tyrilaukiuose, kur jie buvo nusiviję juos, ir jiems visiems, iki paskutinio vyro, kritus nuo kalavijo ašmenų, visas Izraelis sugrįžo į Aiją ir jį iškirto kalavijo ašmenimis.²⁵ Iš viso tą dieną kritusių vyrų ir moterų buvo dvylika tūkstančių—visi Ajo žmonės.²⁶ Jošuva neatitraukė rankos, kuria jis buvo ištiesęs svaidomąją ietį, iki jis buvo sunaikinęs⁸ visus Ajo gyventojus.²⁷ Tik gyvulius ir [visą kitą iš] to miesto [išplėsta] grobį Izraelis pasiėmė kaip laimikį pagal VIESPATIES nurodymą, kurį jis buvo davęs Jošuvai.²⁸ Taigi, Jošuva sudegino Aiją ir jį pavertė ligšiol išlikusia amžina griuvėsių krūva, dykyne.²⁹ O Ajo karalių jis išlaikė pakores ant medžio ligi vakaro. Saulei leidžiantis, jie, Jošuvai įsakius, nuėmė jo lavoną nuo medžio, jį numetė prie miesto vartų angos ir ant jo sukrovė didelę akmenų krūvą, teberiogsančią iki šios dienos.

Apeigos Ėbalo kalne

30 Tasyk Jošuva pastatė aukurą VIESPACIUI, Izraelio Dievui, Ėbalo kalne,³¹ kaip VIESPATIES tarnas Mozė buvo įsakęs izraeliams, kaip parašyta Mozės įstatymo knygoje,—„aukurą iš netašytų akmenų, ant kurių dar nebuvo mosavęs joks geležinis tašytuvas“. Jie atnašavo ant jo deginamąsias aukas VIESPACIUI ir aukojo bendrystės aukas.³² Ir jis⁹ ten įrašė į akmenis Mozės įstatymo¹⁰ nuorašą izraelių akivaizdoje.³³ Tuo tarpu visas Izraelis—tiek ateiviai, tiek piliečiai¹¹—su savo vyresniaisiais, pareigūnais ir teisėjais stovėjo abiejuose skrynios šonuose priešais kunigus levius,

1 Lit. kulnį

2 Kkr. Mes, plg. 9 skn.; M: nuėjo į slėnio vidurį

3 Arba: nuokalnę

4 Arba: lenktinį kardą

5 Lit. ir štai

6 Lit. šitie (t.y. pasalinai)

7 T.y. Ajo vyrai

8 T.y. neatšaukiamai paskyręs VIESPACIUI, juos visiškai sunaikindamas

9 T.y. Jošuva

10 G; M + kurį šis buvo surašęs

11 T.y. gimę izraeliai

nešiojančius VIESPATIES sandoros skrynią: viena jo¹ pusė nusigręžusi į Gerizimo kalną, o kita jo pusė—į Ebalą kalną, kaip VIESPATIES tarnas Mozė buvo anksčiau įsakęs laiminti Izraelio tautą.³⁴ Paskui jis perskaitė visus įstatymo žodžius, palaiminimus ir prakeikimus, žitūredamas visko, kas parašyta įstatymo knygoje.³⁵ Iš viso to, ką Mozė buvo įsakęs, nebuvo likę nė vieno žodžio, kurio Jošuva nebūtų perskaitęs akivaizdoje viso Izraelio susirinkimo ir moterų, vaikų bei ateivių, keliavusių tarp jų.

31 Iš 20, 25 30–32 Dt 27, 2–8 33–35 Dt 11, 29; 27, 11–14

Izraelio sutartis su Gibeonu

9 Tai išgirde, visi karaliai, gyvenantys anapus² Jordano kalnuose, Šefeloje ir palei visą Didžiosios jūros pakraštį Lebanono linkui—chitiečiai, amoriečiai, kanaaniečiai, perizai, chivai ir jebusiečiai,—² susibūrė sutartinai kovoti su Jošuva ir Izraeliu.

3 O Gibeono gyventojai, išgirde, ką Jošuva buvo padaręs Jerichui ir Ajui,⁴ irgi gudriai pasielgė. Nuėję jie išipakavo pavalgos³, paėmė nudėvėtų maišų savo asilams, nudėvėtų, sudriskusių ir apraišiotų vynmaišių,⁵ apsiavė kojas nudėvėtais ir sulopytais sandalais, apsilviko nudėvėtais drabužiais, ir visa jų pavalgos duona buvo sudžiūvusi, pavirtusi trupiniais.⁶ Nuėję pas Jošuvą į Gilgalio stovyklą, jie sakė jam ir Izraelio vyrams: „Iš tolimos šalies atvykome. Taigi dabar padarykite su mumis sutartį!“⁷ Bet Izraelio vyrai tarė chivams: „Galbūt jūs gyvenate tarp mūsų. Tad kaip galėtume padaryti sutartį su jumis?“⁸ Paskui jie tarė Jošuvai: „Mes būsime tavo tarnai“. Jošuva juos paklausė: „Kas jūs esate ir iš kur atėjote?“⁹ Jie jam atsakė: „Iš labai tolimos šalies atvyko tavo tarnai dėl VIESPATIES, tavo Dievo, vardo, nes išgirdome garsą apie jį ir viską, ką jis padarė Egipte,¹⁰ ir viską, ką jis padarė abiem anapus Jordano gyvenančių

amoriečių karaliams: Češbono karaliui Sichonui ir Bašano karaliui Ogui, gyvenusiam Aštarte.¹¹ Tad mūsų vyresnieji ir visi mūsų šalies gyventojai mums sakė: „Pasiimkite su savim pavalgos kelionei, eikite jų pasitikti ir jiems sakykite: „Mes būsime jūsų tarnai. Taigi dabar sudarykite su mumis sutartį!“¹² Šit mūsų duona! Dar šiltą ją išipakavome pavalgai iš savo namų, kai išvykome, norėdami eiti pas jus, o dabar štai ji sudžiūvusi, pavirtusi trupiniais.¹³ Šitie yra vynmaišiai, kurie buvo nauji, kai juos prisipylėme, o štai jie suplyšę. Ir šitie yra mūsų drabužiai bei apavai. Jie nusidėvėjo dėl labai ilgos kelionės.“¹⁴ Tada tie vyrai⁴ paėmė jų pavalgos, bet neatsiklausė VIESPATIES nurodymo.¹⁵ Jošuva sutiko būti taikoje su jais ir sudarė sutartį su jais, leisdamas jiems gyventi, ir jiems prisiekė⁵ bendruomenės vadai.

16 Tačiau, praslinkus trims dienoms po to, kai jie buvo sudarę sutartį su jais, patyrė, kad tie buvo jų⁶ kaimynai ir gyveno tarp jų.¹⁷ Išsirengę izraeliai atvyko trečiąją dieną⁷ į jų miestus. O jų miestai buvo Gibeonas, Kefyra, Beėrotas ir Kirjat-Jearimas.¹⁸ Bet izraeliai neišmušė jų, nes bendruomenės vadai jiems buvo prisiekę VIESPACIU, Izraelio Dievu. Tad visa bendruomenė murnėjo prieš vadus.¹⁹ Bet visi vadai aiškinosi visai bendruomenei: „Mes jiems prisiekėme VIESPACIU, Izraelio Dievu, todėl dabar negalime jų paliesti.“²⁰ Jiems tai padarysime: paliksime juos gyvus, kad neateitų mums apmaudas⁸ dėl priesaikos, kurią esame jiems prisiekę.“²¹ Ir vadai [toliau] jiems sakė: „Tegul jie lieka gyventi ir tampa⁹ malkų rinkėjais ir vandens sėmėjais visai bendruomenei“. Ir visa bendruomenė pasielgė taip¹⁰, kaip vadai jiems buvo kalbėję.

4 T.y. izraeliai; G: vadai

5 T.y. priesaika patvirtino sutartį

6 Lit. jo (t.y. Izraelio)

7 ~ G

8 T.y. VIESPATIES rūstybė

9 GST; M: Taip jie tapo

10 G; ~ M

1 T.y. Izraelio

2 T.y. į vakarus nuo

3 Kkr.MsēGSTV; M: dėjosios esą pasiuntiniai

22 Jošuva juos pasiūkė ir jiems kalbėjo: „Kodėl mus apgavote, sakydami: „Mes gyvename labai toli nuo jūsų“, kai jūs gyvenate tarp mūsų?“

23 Taigi dabar jūs esate prakeikti, ir tegul nepritrūksta iš jūsų vergų, malkų rinkėjų ir vandens sėmėjų, mano Dievo namams!“ 24 Jie atsakydami Jošuvai tarė: „Kadangi tavo tarnams buvo tiksliai pranešta, ką VIESPATS, tavo Dievas, buvo įsakęs savo tarnui Mozei: jums atiduoti visą tą šalį ir išnaikinti jums iš akių visus tos šalies gyventojus, tai labai bijojome jūsų dėl savo gyvybių ir taip pasielgėme. 25 Taigi dabar štai mes esame tavo valdžioje. Pasielk su mumis, kaip tau atrodo gera ir teisu pasielgti.“ 26 Taip jis pasielgė su jais: jis juos išgelbėjo iš izraelių galios, ir tie jų neišžudė. 27 Tačiau tą dieną Jošuva juos padarė malkų rinkėjais ir vandens sėmėjais bendruomenei ir VIESPATIES aukurai vietoje, kurią jis¹ pasirinko, ir tokie jie pasiliko iki šios dienos.

7 Iš 23, 32; 34, 12; Dt 7, 2 10 Sk 21, 21–35

Mūšis prie Gibeono

10 Kai Jeruzalės karalius Adonišedekas išgirdo, kad Jošuva buvo paėmęs Ajį ir jį leidęs visiškai sunaikinti—kaip jis buvo padaręs Jerichui ir jo karaliui, taip jis padarė Ajui ir jo karaliui—ir kad Gibeono gyventojai buvo padarę taiką su Izraeliu ir gyveno tarp jų, 2 jie² labai išsigando, nes Gibeonas buvo didelis miestas, panašus į vieną kurį iš karališkųjų miestų, didesnis už Ajį, ir visi jo vyrai—karžygiai. 3 Tad Jeruzalės karalius Adonišedekas pasiuntė Chebrono karaliui Hohamui, Jarmuto karaliui Piramui, Lachišo karaliui Jafijui ir Eglono karaliui Debyriui tokią žinią: 4 „Atkilkite pas mane ir padėkite man, kad sumuštume Gibeoną, nes jis padarė taiką su Jošuva ir izraeliais!“ 5 Susibūrę penki amoriečių karaliai—Jeruzalės karalius, Chebrono karalius, Jarmuto karalius, Lachišo karalius, Eglono karalius—jie patys ir visos jų

karinės pajėgos³ žygiavo aukštyn, pasistatė stovyklas ties Gibeonu ir pradėjo karą su juo.

6 Tada Gibeono vyrai pasiuntė Jošuvai į stovyklą, į Gilgalį, tokią žinią: „Nepalik savo tarnų vienu!“⁴ Skubiai atkilk pas mus ir išgelbėk mus! Padėk mums, nes susibūrė prieš mus visi amoriečių karaliai, gyvenantys kalnuose.“ 7 Taigi Jošuva žygiavo iš Gilgalio aukštyn—jis pats ir su juo visi kareiviai, visi igudė kovotojai.

8 VIESPATS tarė Jošuvai: „Nebijok jų, nes juos padaviau į tavo ranką! Nė vienas iš jų negalės atsispirti prieš tave.“ 9 Visą naktį žygiavęs aukštyn iš Gilgalio, Jošuva juos užklupo staiga. 10 VIESPATS taip juos pakrikdė Izraelio akivaizdoje, jog tas jiems sudavė smarkų smūgį Gibeone. Jis juos vijosi Bėt-Chorono įkalnės linkui ir juos mušė ligi Azekos ir Makedos. 11 Jiems bebėgant nuo Izraelio, jiems esant Bėt-Chorono nuokalnėje, VIESPATS mėtė ant jų didelius akmenis iš dangaus ligi Azekos. Taip jie žuvo. Daugiau buvo tų, kurie žuvo nuo krušos akmenų, negu tų, kuriuos izraeliai išžudė kalaviju.

12 Tasyk Jošuva kalbėjo VIESPACIUI—tą dieną, kai VIESPATS atidavė amoriečius izraeliams,—ir jis tarė Izraelio akivaizdoje:

„Saulė, nejudėk Gibeone ir, mėnuli, Ajalono slėnyje!“

13 Saulė nebejudėjo ir mėnulis stovėjo, kol tauta atkėrėjo savo priešams.

Argi tai neparašyta Tiesiojo⁵ knygoje? Saulė sustojo dangaus viduryje ir neskubėjo nusileisti beveik ištisą dieną. 14 Nei anksčiau, nei vėliau nėra buvę tokios dienos, kaip ana, kad VIESPATS būtų klausęs žmogaus balso. Tikrai VIESPATS kariavo už Izraelį! 15 Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo sugrįžo stovyklon, į Gilgalį.

1 T.y. VIESPATS

2 T.y. karalius ir jo valdiniai (MG); MsSV: jis

3 Lit. stovyklos

4 Lit. Nepalik savo rankos nuo savo tarnų!

5 Arba: Jašaro

13 2 Sam 1, 18

Nužudomi penki karaliai

16 O anie penki karaliai pabėgo ir pasislėpė oloje prie Makedos. 17 Buvo pranešta Jošuvai: „Penki karaliai rasti pasislėpę oloje prie Makedos“. 18 Tada Jošuva tarė: „Pririskite didelių akmenų prie olos angos ir paskirkite vyrų jai prižiūrėti, kad tie juos saugotų. 19 O jūs nestovėkite! Vykities savo priešus ir jiems atkirskite užpakalinę saugą! Neleiskite jiems įeiti į jų miestus, nes VIESPATS, jūsų Dievas, juos atidavė į jūsų rankas!“ 20 Kai Jošuva ir izraeliai labai smarkiais smūgiais buvo baigę juos mušti, kol jie buvo pribaugti, ir kai kurie jų pabėgėliai buvo pasprukę ir įsigavę į sutvirtintus miestus, 21 visi žmonės sveiki sugrįžo į stovyklą pas Jošuvą, į Makedą. Niekas neišdrįso nė subambėti prieš izraelius.

22 Paskui Jošuva tarė: „Atidarykite olos angą ir išveskite iš olos pas mane tuos penkis karalius!“ 23 Ir jie taip padarė. Jie išvedė iš olos pas jį tuos penkis karalius: Jeruzalės karalių, Chebrono karalių, Jarmuto karalių, Lachišo karalių, Eglono karalių. 24 Jiems išvedus tuos penkis karalius pas Jošuvą, Jošuva sušaukė visus Izraelio vyrus ir sakė kareivių vadams, žygiavusiems su juo: „Priartėkite, užminkite kojomis šitiems karaliams ant sprandų!“ Priartėję jie užmynė kojomis jiems ant sprandų. 25 Ir Jošuva jiems tarė: „Nebijokite ir neišsigąskite! Būkite drąsūs ir stiprūs, nes taip VIESPATS padarys visiems jūsų priešams, su kuriais jūs kariausite!“

26 Paskui Jošuva jiems smogė ir užmušęs juos pakorė ant penkių medžių, ir jie išbuvo pakarti ant medžių ligi vakaro. 27 O saulei leidžiantis, Jošuvai įsakius, jie nuėmė juos nuo medžių, juos sumetė į ola, kurioje jie buvo pasislėpę, ir užrito ant olos angos didelių akmenis, tebegulinčius iki šios dienos.

Jošuva nukariauja Pietų šalies miestus

28 Tą dieną Jošuva paėmė Makedą ir ją bei jos karalių¹ užmušė kalavijo ašmenimis. Jis leido visiškai sunaikinti juos ir visus joje buvusius asmenis. Nė vienas jis neleido išlikti gyvam. Jis taip pasiėlgė su Makedos karaliumi, kaip buvo pasiėlgęs su Jericho karaliumi.

29 Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nužygiavo iš Makedos į Libną ir pradėjo karą su Libna. 30 VIESPATS ir ją bei jos karalių atidavė į Izraelio rankas, ir šis išmušė ją bei visus joje esančius asmenis kalavijo ašmenimis. Jis² nė vienam neleido išlikti gyvam. Ir jis taip pasiėlgė su jos karaliumi, kaip buvo pasiėlgęs su Jericho karaliumi.

31 Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nužygiavo iš Libnos į Lachišą, pasistatė ties juo stovyklą ir pradėjo su juo karą. 32 VIESPATS atidavė Lachišą į Izraelio rankas. Šis, antrąją dieną jį paėmęs, iškapojo kalavijo ašmenimis jį ir visus jame esančius asmenis³ lygiai taip, kaip jis buvo pasiėlgęs su Libna.

33 Tasyk Gezerio karalius Choramas atžygiavo aukštyrą padėti Lachišui, bet Jošuva mušė jį ir jo žmones, kol jis jam⁴ nebepaliko nė vieno ištrūkėlio.

34 Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo toliau žygiavo iš Lachišo į Egloną, pasistatė ties juo stovyklą ir pradėjo karą su juo. 35 VIESPATS jį atidavė į Izraelio rankas⁵. Tą dieną jie paėmė ir iškirtė jį kalavijo ašmenimis. Visus jame esančius asmenis jis tą dieną⁶ leido sunaikinti lygiai taip, kaip buvo pasiėlgęs su Lachišu.

36 Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nukilo iš Eglono į Chebroną ir pradėjo karą su juo. 37 Jie paėmė ir iškirtė jį kalavijo ašmenimis: ir jo karalių, ir jo miestus, ir visus jame esančius asmenis. Nė vienas jis neleido išlikti gyvam—lygiai taip, kaip buvo pasiėlgęs su Eglonu. Jis leido visiškai sunaikinti jį ir visus jame esančius asmenis.

1 ~ G

2 T.y. Jošuva

3 G: leido jį visiškai sunaikinti

4 T.y. Choramui

5 G; ~ M

6 ~ GS

38 Toliau Jošuva ir su juo visas Izraelis atsisuko į Debyrą ir pradėjo karą su juo. 39 Jis paėmė jį, jo karalių ir visus jo miestus. Jie iškapojo juos kalavijo ašmenimis. Jie leido visiškai sunaikinti visus jame esančius asmenis. Jis nė vienam neleido išlikti gyvam. Kaip jis buvo pasielgęs su Chebronu ir jo karaliumi¹ ir kaip jis buvo pasielgęs su Libna ir jos karaliumi², taip jis pasielgė su Debyru ir jo karaliumi.

40 Taip Jošuva nukariavo visą šalį—kalnyną, Negeba, Šefelą, šlaitus—ir visus jų karalius. Nė vienam jis neleido išlikti gyvam, bet viską, kas kvėpuoja, leido visiškai sunaikinti, kaip VIEŠPATS, Izraelio Dievas, buvo įsakęs. 41 Jošuva juos nukariavo nuo Kadeš-Barnėjos ligi Gazos, visą Gošeno šalį ligi Gibeono. 42 Visus šituos karalius ir jų šalį Jošuva paėmė vienu sykiu, nes VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kariavo už Izraelį. 43 Pagaliau Jošuva ir su juo visas Izraelis sugrįžo stovyklon, į Gilgalį.

Jošuva paima šiaurinį Kanaaną

11 Tai išgirdęs, Chašoro karalius Jabinas pasiuntė žinią Madono karaliui Jobabui, Simrono karaliui, Achšafo karaliui, 2 karaliams, karaliaujantiems šiaurėje, kalnuose, ir Araboje į pietus nuo Kinaroto, Šefeloje³ ir Nafat-Dore⁴ vakaruose, 3 kanaaniečiams rytuose ir vakaruose, amoriečiams, chitiečiams, perizams, jebusiečiams kalnuose ir chivams Chermono papėdėje, Mišpos šalyje. 4 Jie išėjo, jie ir visos jų karinės pajėgos su jais—tiek karių, kiek yra smilčių, gulinčių jūros pakrantėje—ir labai daug žirgų bei kovos vežimų. 5 Visi šitie karaliai susibūrė ir atžygiavę stovyklavo drauge prie Mėromo vandenų, norėdami kariauti su Izraeliu.

6 VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Nebijok jų, nes rytoj apie šitą laiką aš juos visus atiduosiu nukautus Izraeliui! Jų žirgams tu turi perpjauti kojų gyslas

ir jų kovos vežimus sudeginti“. 7 Jošuva ir visi kareiviai su juo staiga juos užklupo prie Mėromo vandenų ir juos puolė. 8 Ir VIEŠPATS juos atidavė į Izraelio rankas. Jie juos sumušė ir vijosi ligi Didžiojo Šidono, ligi Misrefot-Maimo ir į rytus iki Mišpos slėnio. Jie mušė juos, kol tiems nebepaliko nė vieno ištrūkėlio. 9 Jošuva pasielgė su jais taip, kaip VIEŠPATS jam buvo paliepęs: jų žirgams jis perpjovė kojų gyslas ir jų kovos vežimus sudegino.

10 Tuo metu Jošuva apsisukęs paėmė Chašorą ir jo karalių nudėjo kalaviju, nes Chašoras anščiau buvo visų šitų karalysčių galva. 11 Ir jie iškirtė kalavijo ašmenimis visus jame esančius asmenis, visiškai juos sunaikindami. Neiškilo nė vieno, kas kvėpuoja. O Chašorą jis sudegino. 12 Visus šitų karalių miestus ir visus jų karalius Jošuva paėmė ir juos iškirtė kalavijo ašmenimis. Jis juos visiškai sunaikino, kaip VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo įsakęs. 13 Tačiau Izraelis nesudegino visų miestų, stovinčių ant savo kauburių; tik vieną Chašorą Jošuva sudegino. 14 Visą šitų miestų grobį ir gyvulius izraeliai pasiėmė kaip laimikį; tik visus žmones jie išžudė kalavijo ašmenimis, iki juos sunaikino. Jie nieko nebepaliko, kas kvėpuoja. 15 Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs savo tarnui Mozei, taip Mozė buvo įsakęs Jošuvai ir taip Jošuva įvykdė. Jis nieko nepaliko neįvykdęs iš viso to, ką VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Jošuvos kovų santrauka

16 Taip Jošuva paėmė visą šitą šalį: kalnų ir visą Negebą, visą Gošeno kraštą, Šefelą, Arabą, Izraelio kalnyną ir jo žemumą. 17 nuo Chalako kalno, iškilusio Seyro linkui, ligi Baal-Gado Lebanono slėnyje, Chermono kalnų papėdėje. Jis pagavo visus jų karalius ir juos užmušė.

18 Ilgą laiką Jošuva kariavo su visais šitais karaliais. 19 Nebuvo miesto, kuris būtų padaręs taiką su izraeliais, išskyrus chivus, gyvenančius Gibeone. Jie viską paėmė karu. 20 Nes VIEŠPATIES buvo nutarta taip sukietinti jiems širdį, jog jie eitų į

1 G^B ~ M

2 ~ G

3 T.y. į vakarus nuo Judėjos kalnų esančioje žemumoje

4 Lit. Doro smėlio kopose

karą su Izraeliu, kad juos visiškai sunaikintų, kad jie nepatirtų pasigailėjimo, bet kad juos išnaikintų, kaip VIESPATIS buvo įsakęs Mozei.

21 Tuomet Jošuva atžygiavęs išnaikino anakus iš kalnų, iš Chebrono, iš Debyro, iš Anabo, iš visų Judo kalnų ir iš visų Izraelio kalnų. Drauge su jų miestais Jošuva leido juos visiškai sunaikinti. 22 Nebeišliko anakų izraelių šalyje. Tik Gazoje, Gate ir Ašdode jų užsiliko.

23 Jošuva paėmė visą šalį lygiai taip, kaip VIESPATIS buvo kalbėjęs Mozei, ir Jošuva ją davė paveldėti Izraeliui pagal jiems gentimis priskirtą dalį. O šalis, karui paliovus¹, nurimo.

20 Dt 7, 16

Nugalėti karaliai

12 Šitie yra šalies karaliai, kuriuos izraeliai sumušė ir kurių šalį jie užėmė anapus Jordano, rytuose, nuo Arnono upelio ligi Chermono kalno, ir visą rytinę Arabą;

2 Amoriečių karalius Sichonas, gyvenęs Chešbone. Jis valdė [sritį] nuo Aroerio, esančio Arnono upelio pakraštyje, upelio vidurį, pusę Gileado ligi Jaboko upelio, amoniečių sienos, 3 rytinę Arabą ligi Kineroto jūros ir ligi Arabos jūros, Druskos jūros, Bėt-Ješimoto linkui, ir pietuose [sritį, esančią] Pisos šlaitų apačioje.

4 Ir Bašano karalius Ogas², vienas iš likusių refajų, gyvenęs Astarote bei Edrejuje⁵ ir valdęs Chermono kalną, Salchą, visą Bašaną ligi gešūriečių ir maachų srities ir pusę Gileado ligi³ Chešbono karaliaus Sichono srities. 6 VIESPATIES tarnas Mozė ir izraeliai buvo juos sumušę, ir VIESPATIES tarnas Mozė buvo ja⁴ atidavęs nuosavybėn reūbenams, gadams ir pusei Menašės genties.

7 O šitie yra šalies karaliai, kuriuos Jošuva ir izraeliai sumušė kitoje, vakarinėje Jordano pusėje, nuo Baal-Gado Lebanono slėnyje ligi Chalako kalno, iškylančio Seyro linkui. Ir Jošuva

ja⁵ atidavė nuosavybėn Izraelio gentims pagal joms priskirtas dalis⁸ kalnyne, Sefeloje, Araboje, šlaituose, dykumoje ir Negebe—chitiečius, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius. [Jie buvo:]

9	Jericho karalius	vienas
	Šalia Bėt-Elío esančio	
	Ajo karalius	vienas
10	Jeruzalės karalius	vienas
	Chebrono karalius	vienas
11	Jarmuto karalius	vienas
	Lachišo karalius	vienas
12	Eglono karalius	vienas
	Gezerio karalius	vienas
13	Debyro karalius	vienas
	Gederio karalius	vienas
14	Chormos karalius	vienas
	Arado karalius	vienas
15	Libnos karalius	vienas
	Adulamo karalius	vienas
16	Makedos karalius	vienas
	Bėt-Elío karalius	vienas
17	Tapuacho karalius	vienas
	Chéferio karalius	vienas
18	Afeko karalius	vienas
	Lašarono karalius	vienas
19	Madono karalius	vienas
	Čašoro karalius	vienas
20	Simron-Merono	
	karalius	vienas
	Achšafos karalius	vienas
21	Taanacho karalius	vienas
	Megido karalius	vienas
22	Kedešo karalius	vienas
	Prie Karmelio esančio	
	Jokneamo karalius	vienas
23	Doro, tai yra Nafat-Doro,	
	karalius	vienas
	Galilėjos ⁶ Gojimo	
	karalius	vienas
24	Tiršos karalius	vienas

Iš viso trisdešimt vienas karalius.

1-5 Sk 21, 21-35; Dt 2, 26-3, 11 6 Sk 32, 33; Dt 3, 12

ŠALIES PADALIJIMAS (13, 1-19, 51)

Nenukariautos sritys

13 Kai Jošuva buvo pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus, VIESPATIS jam tarė: „Tu esi pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus, o dar lieka labai daug šalies

1 Lit. nuo karo

2 G; M: karaliaus Ogo sritis

3 G; ~ M

4 T.y. tą šalį

5 T.y. šalį, esančią į vakarus nuo Jordano

6 G; M: Gilgalio

užvaldyti. ² Šita yra šalis, kuri dar lieka: visos filistinų apskritys ir visi gešūriečiai ³ nuo Šichoro¹, tekančio ties Egiptu, ligi Ekrono srities šiaurėje (ji² laikoma kanaaniečių šalimi), penki filistinų valdovai: Gazos, Ašdodo, Aškelono, Gato ir Ekrono, taip pat avai ⁴ pietuose; visa kanaaniečių šalis nuo šidoniečiams priklausančios Aros³ ligi Afekos, ligi amoriečių srities; ⁵ gebaliečių⁴ šalis ir visas Lebanonas rytuose nuo Chermono kalnų papėdėje esančio Baal-Gado ligi Lebo-Chamato; ⁶ visi kalnėnai nuo Lebanono ligi Misrefot-Maimo, visi šidoniečiai. Aš pats juos pavarysiu nuo izraelių. Tik jų⁵ priskirk burtu izraeliams kaip veldinį, kaip esu tau įsakęs. ⁷ Taigi dabar padalyk šią šalį kaip veldinį devynioms gentims ir pusei Menašės genties“.

6 Sk 33, 54

Užjordanio padalijimas

⁸ Kita Menašės pusė ir⁶ su ja reūbenai ir gadiai jau buvo gavę savo veldinį, kurį Mozė jiems buvo davęs anapus Jordano, rytuose, kaip VIESPATIES tarnas Mozė jiems buvo priskyręs: ⁹ [sritį] nuo Aroerio, esančio Arono upelio pakraštyje, miestą, esantį upelio slėnio viduryje, ir visą Medebos plokštikalnę ligi Dibono; ¹⁰ visus miestus amoriečių karaliaus Sichono, karaliavusio Chešbone, ligi amoniečių srities; ¹¹ Gileada, gešūriečių ir maachų sritį, visą Chermono kalną, visą Bašaną ligi Salchos ¹² ir visą Bašane esančią karalystę Ogo, karaliavusio Aštarote ir Edrejuje. Jis buvo užsilikęs iš refajų likučio. Mozė juos buvo sumušęs ir išvaręs. ¹³ Tačiau izraeliai nebuvo išvarę gešūriečių ir maachų. Tad Gešūras ir Maachatas tebegyvena Izraelio tarpe iki šios dienos.

¹⁴ Tik Levio genčiai jis nedavė jokio veldinio. VIESPATIS, Izraelio

Dievas, jis pats⁷ yra jos veldinys, kaip Jis jai pasakė.

8 Sk 32, 33; Dt 3, 12 14 Dt 18, 1

Reūbenui priškirta dalis

¹⁵ Mozė davė [sritį] reūbenų genčiai, jų giminėms. ¹⁶ Jiems teko sritis, prasidedanti Aroeriu, esančiu Arono upelio pakraštyje, upelio slėnio viduryje esantis miestas ir visa lyguma ligi Medebos; ¹⁷ Chešbonas ir visi jo miestai, esantys lygumoje, Dibonas, Bamot-Baalas, Bēt-Baal-Meonas, ¹⁸ Jahša, Kedēmotas, Mēfaatas, ¹⁹ Kirjataimas, Sibma, Šeret-Šacharas slėnio kalvoje, ²⁰ Bēt-Peoras, Pisos slaitai ir Bēt-Ješimotas, ²¹ tai yra visi lygumos miestai ir visa karalystė amoriečių karaliaus Sichono, karaliavusio Chešbone, kurį Mozė sumušė—jį ir midjaniečių vadus: Evi, Rekemą, Šurą, Chūrą ir Rebą, Sichono vasalus, gyvenusius šalyje. ²² Taip pat žynį Bileamą, Beoro sūnų, izraeliai nužudė kalaviju be kitų jų nukautųjų. ²³ Reūbenų siena buvo Jordanas ir [jam priklausanti pakrančių] sritis. Tas buvo reūbenų, jų giminų, veldinys: miestai ir tų sodžiai.

Gadui priškirta sritis

²⁴ Mozė davė [sritį] Gado genčiai⁸, gadams⁹, jų giminėms. ²⁵ Jiems teko ta sritis: Jazeris, visi Gileado miestai ir pusė amoniečių šalies ligi Aroerio, esančio ties Raba; ²⁶ [sritis, einanti] nuo Chešbono ligi Ramat-Mispės bei Betonimo ir nuo Machanaimo ligi Debyro¹⁰ srities, ²⁷ o slėnyje Bēt-Haramas, Bēt-Nimra, Sukotas ir Šafonas, Chešbono karaliaus Sichono karalystės likusioji dalis; Jordanas ir [jam priklausanti pakrančių] sritis ligi Kinereto jūros galo kitoje, rytinėje Jordano pusėje. ²⁸ Tas buvo gadų,

1 Lit. Juodupės; arba: Horo vandens

2 T.y. visa ta teritorija

3 Rk.; M: ir Meara

4 T.y. Byblosio gyventojų

5 T.y. visą nenukariautą šalį

6 Rk.; ~ M

7 G, plg. 33 skn. M: VIESPATIES, Izraelio Dievo, ugninės aukos

8 ~ G

9 Originalinis tekstas turbūt buvo: gadų genčiai; plg. 15 ir 29b skn.

10 Arba: Lodebaro; plg. 2Sam 9, 4. 5; 17, 27

jų giminių, veldinys: miestai ir tu sodžiai.

Rytinės Menašės pusės dalis

29 Mozė davė [sritį] pusei Menašės genties¹, jų giminėms. 30 Jų sritis tesėsi nuo Machanaimo, [apėmė] visą Bašaną, visą Bašano karaliaus Ogo karalystę ir visus Jayro palapinių kaimus, esančius Bašane—šešiasdešimt miestų. 31 Pusė Gileado, Astarotas ir Edrejis, Ogo karalystės miestai Bašane, [teko] Menašės sūnaus Machyro sūnams—pusei machyrų giminių.

32 Šitos yra [sritys], kurias Mozė, būdamas Moabo stepėse, anapus Jordano ties Jerichu, rytuose, buvo davęs paveldėti. 33 O Levio genčiai Mozė nedavė jokio veldinio: VIESPATS, Izraelio Dievas, jis pats yra jų veldinys, kaip jis jiems pasakė.

33 Sk 18, 20; Dt 18, 2

Vakarinio Jordano sričių paskirstymas

14 Šitos yra [sritys], kurias izraeliai paveldėjo Kanaano šalyje, kurias jiems davė paveldėti kunigas Eleazaras, Nūno sūnus Jošuva ir izraelių genčių šeimų galvos. 2 Burtu [jos tapo] jų veldiniu, kaip VIESPATS buvo per Mozė įsakęs duoti² devynioms ir pusei genties, 3 nes Mozė buvo priskyres dviejų ir pusės genties veldinį anapus Jordano, o leviams nebuvo davęs jokio veldinio tarp jų. 4 Kadangi Juozapo palikuonių buvo dvi gentys, Menašė ir Efraimas, jie nedavė leviams kitos dalies šalyje, kaip tik miestus apsigyventi ir tiems priklausančias ganyklas jų galvijams, kurių jie turėjo³. 5 Kaip VIESPATS buvo įsakęs Mozei, taip izraeliai pasielgė: jie paskirstė šalį.

2 Sk 26, 52–56; 34, 13 3 Sk 32, 33; 34, 14–15; Dt 3, 12–17

Kalebui priskirta dalis

6 Judėjai priejo prie Jošuvos Gilgalyje, ir Jefunės sūnus Kaleb, kenazas, jam tarė: „Tu pats žinai žodį, kurį VIESPATS kalbėjo Dievo vyrui Mozei apie mane ir tave Kadeš-

Barnėje. 7 Aš buvau keturiasdešimt metų amžiaus, kai VIESPATIES tarnas Mozė mane siuntė iš Kadeš-Barnės šalies išžvalgyti, ir jam padariau⁴ pranešimą pagal sąžinę. 8 Nors mano broliai, kurie buvo nukilę su manim, atėmė žmonėms drąsą⁵, tačiau aš likau visiškai ištikimas VIESPACIUI, savo Dievui. 9 Tad Mozė tą dieną prisiekė, sakydamas: „Tikrai ta šalis, kurią mindžiojo tavo koja, turi amžinai priklausyti kaip veldinys tau ir tavo sūnams, nes buvai visiškai ištikimas VIESPACIUI, mano Dievui!“ 10 Taigi dabar, matai, VIESPATS yra išlaikęs mane gyvą, kaip jis paždėjo, per šituos keturiasdešimt penkerius metus nuo to laiko, kai VIESPATS, Izraeliui tebevaikščiojant dykumoje, pasakė šita žodį Mozei. Taigi dabar, matai, aš esu šiandien aštuoniasdešimt penkerių metų amžiaus! 11 Aš dar šiandien esu toks stiprus, kaip tą dieną, kai Mozė mane išsiuntė. Kokia taisyklė buvo mano jėga, tokia dabar yra mano jėga, kai reikia kariauti ar ką nors nuveikti⁶. 12 Taigi dabar duok man šitą kalną, apie kurį VIESPATS aną dieną kalbėjo, nes aną dieną tu pats girdejai, kad ten esą anakų ir didelių sutvirtintų miestų. Gal VIESPATS bus su manim, ir aš juos išvarysiu, kaip VIESPATS yra kalbėjęs“.

13 Tada Jošuva jį palaimino ir davė paveldėti Chebroną Jefunės sūnui Kalebui. 14 Todėl Chebronas priklauso kaip veldinys Jefunės sūnui Kalebui, kenazui, iki šios dienos, nes jis buvo visiškai ištikimas VIESPACIUI, Izraelio Dievui.

15 Chebronas anksčiau vadinosi Kirjat-Arba⁷. Jis⁸ buvo didžiausias žmogus tarp anakų⁹. O šalis, karui paliovus, nurimo.

6 Sk 14, 30 7 Sk 13, 1–30 9 Sk 14, 24

Judejams skirtos dalies sienos

- 4 Lit. parnešiau
- 5 Lit. sutirpdė žmonių širdį
- 6 Lit. išeiti ir pareiti
- 7 T.y. Arbos miestas
- 8 T.y. Arba
- 9 G: Jis buvo anakų sostinė (metropolis).

1 M + ir Menašės giminės pusei teko; ~ G

2 Kkr. MesST, plg. Sk 34, 13; ~ M

3 Lit. jų galvijams ir jų nuosavybei

15 Judėjų genčiai, jų giminėms, burtu tekusi dalis pasiekė Edomo sritį, pietinę Šino dykumą pačiame pietų gale.

2 Jų pietinė riba ėjo nuo Druskos jūros galo, nuo įlankos¹, nukreiptos į pietus.

3 Iš ten ji ėjo į pietus nuo Akrabimo² pakilumos, perėjo į Šiną, pakilo iš pietų į Kadeš-Barnėją, perėjo į Chešroną, pakilo į Adarą, pasisuko į Karką, ⁴ perėjo į Ašmoną, iš ten ėjo į Egipto upelį, ir riba pasibaigė prie jūros. Šita turi jums būti pietinė riba.

5 O rytinė riba buvo Druskos jūra ligi Jordano žiočių.

Riba šiaurinėje pusėje ėjo nuo jūros įlankos, nuo Jordano žiočių.

6 Toliau riba kilo į Bėt-Choglą ir perėjo į šiaurę nuo Bėt-Arabos. Riba kilo į Reūbeno sūnaus Bohano akmenį.

7 Paskui riba kilo iš Achoro slėnio į Debyrą ir šiaurėje pasisuko į Gilgalį³, esantį ties Adumimo pakiluma, į pietus nuo upelio daubos. Riba perėjo į En-Semešo⁴ vandenį ir pasibaigė prie En-Rogelio⁵.

8 Toliau riba kilo Ben-Hinomo slėniu į pietinį jebusiečių, tai yra Jeruzalės, kalnagūbrį. Nuo čia riba kilo į viršūnę kalno, esančio vakaruose ties Ben-Hinomo slėniu, Refaimo slėnio šiauriniame gale. **9** Riba pakrypo nuo to kalno viršūnės į Neftoacho vandenį versmę ir iš ten ėjo į Efrono kalną⁶. Paskui riba pasisuko į Baalą, tai yra Kirjat-Jearimą⁷. **10** Riba pasisuko nuo Baalos į vakarus, į Seyro kalną, perėjo į šiaurinį Jearimo, tai yra Kesalono, kalnagūbrį, nusileido į Bėt-Semešą⁸ ir perėjo į Timną. **11** Iš ten riba ėjo į šiaurinį Ekrono gūbrį. Paskui riba pakrypo į Sikeroną, perėjo į Baalos kalną ir iš ten ėjo į Jabneelį. Riba pasibaigė prie jūros.

12 O vakarinė riba buvo Didžioji jūra ir [pajūrio] sritis. Šita yra aplinkui einanti judėjų, jų giminių, riba.

Kalebo dovana jo dukteriai

13 Jefunės sūnui Kalebui jis davė dalį tarp judėjų, kaip VIESPATIS buvo nurodęs Jošuvai: Anako tėvo Arbos mieste, tai yra Chebrona. **14** Kalebas išvarė iš ten tris Anako sūnus: Sešają, Achimaną ir Talmają, Anako palikuonis⁹. **15** Iš ten jis žygiavo aukštyn prieš Debyro gyventojus. Debyras anksčiau vadinosi Kirjat-Séferis. **16** Ir Kalebas tarė: „Kas nugals Kirjat-Séferį ir jį paims, tam duosiu į žmonas savo dukterį Achsą“. **17** Ji paėmė Kalebo brolio Kenazo sūnus Otnielis. Tad jis jam davė savo dukterį Achsą į žmonas.

18 Jai atėjus, jis ją sugundė¹⁰ prašyti jos tėvą dirbamos žemės. Jai nusėdus nuo asilo, Kalebas ją paklausė: „Ko nori?“

19 Ji tarė: „Duok man dovana¹¹! Kadangi man davei Negebo šalį¹², tai duok man vandens baseinus¹³!“. Ir jis jai davė viršutinį ir žemutinį baseinus.

20 Šitas yra judėjų genties, jų giminių, veldinys.

13-14 Ts 1, 20

Judo miestai

21 [Sitie] buvo miestai judėjų genties gale, prie Edomo srities, Negebe: Kabšeelis, Ederis, Jagūras, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedešas, Chašoras, Jitnanas, **24** Zifas, Telemas, Bealotas, **25** Chašor-Chadata, Kerijot-Chešronas, tai yra Chašoras, **26** Amamas, Šema, Molada, **27** Chašar-Gada, Chešmonas, Bėt-Peletas, **28** Chašar-Šualis, Beēr-Šeba ir jos kaimai¹⁴, **29** Baala, Ijimas, Ešemas, **30** Eltoladas, Kesilis, Chorma, **31** Siklagas, Madmana, Sansana, **32** Lebaotas, Šilchimas ir En-

1 Lit. liežuviu

2 T.y. Skorpcionų

3 Arba pgl. S 18, 7: Gelilota

4 T.y. Saulės versmės

5 T.y. Rogelio versmės

6 G; M: kalno miestus

7 T.y. Miškuota miesta

8 T.y. Saulės namus

9 Arba: ginklo brolius

10 GV; M: ji sugundė jį

11 Lit. palaiminimą

12 T.y. Pietų šalies sausažemį

13 turbūt šaltinių pildomus požeminius telkinius

14 G, pgl. Nech 11, 27; M: Bizjotėja

Rimonas¹—iš viso dvidešimt devyni miestai ir jų sodžiai.

33 Šefeloje: Eštaolis, Šora, Ašna, 34 Zanoachas, En-Ganimas, Tapuachas, Enamas, 35 Jarmutas, Adulamas, Sochas, Azeka, 36 Šaaraimas, Aditaimas, Gederai ir Gederotaimas—keturiolika miestų ir jų sodžiai.

37 Šenanas, Chadaša, Migdal-Gadas, 38 Dileanas, Mišpė, Jokteelis, 39 Lachišas, Boškatas, Eglonas, 40 Chabonas, Lachmasas, Kitlišas, 41 Gederotas, Bėt-Dagonas, Naama ir Makeda—šešiolika miestų ir jų sodžiai.

42 Libna, Eteris, Ašanas, 43 Jiftachas, Ašna, Nešibas, 44 Keila, Achzibas ir Mareša—devyni miestai ir jų sodžiai.

45 Ekronas ir jo miestai bei sodžiai. 46 Nuo Ekrono ligi jūros viskas, kas yra palei Ašdodą ir jo sodžius.

47 Ašdodas, jo miestai ir sodžiai, Gaza, jos miestai ir sodžiai ligi Egipto upelio ir Didžiosios jūros su [pajūrio] sritim.

48 Kalnyne: Šamyras, Jatyras, Sochas, 49 Dana ir Kirjat-Sana, tai yra Debyras; 50 Anabas, Eštemas, Animas, 51 Gošenai, Cholonai ir Gilas—vienuolika miestų ir jų sodžiai.

52 Arabas, Duma, Ešeanas, 53 Janimas, Bėt-Tapuachas, Afeka, 54 Chumta, Kirjat-Arba, tai yra Chebronas, ir Šioras—devyni miestai ir jų sodžiai.

55 Maonas, Karmelis, Zifas, Juta, 56 Jizreelis, Jokdeamas, Zanoachas, 57 Kainas, Gibėja ir Timna—dešimt miestų ir jų sodžiai.

58 Chalchulis, Bėt-Šuras, Gedoras, 59 Maaratas, Bėt-Anotas ir Eltekonas—šeši miestai ir jų sodžiai.

Tekoja, Efrata, tai yra Betliejus², Peoras, Etamas, Kulonas, Tatamas, Šorešas, Keremas, Galimas, Bėteris ir Manochas—vienuolika miestų ir jų sodžiai³.

60 Kirjat-Baalas, tai yra Kirjat-Jearimas, ir Raba—du miestai ir jų sodžiai.

61 Dykumoje: Bėt-Araba, Midinas, Sechacha, 62 Nibšanas, Druskamiestis ir En-Gedis—šeši miestai ir jų sodžiai.

63 Tačiau jebusiečių, Jeruzalės gyventojų, judėjai neįstengė išvaryti. Tad jebusiečiai tebegyvena drauge su judėjais iki šios dienos.

63 Ts 1, 21; 2 Sam 5, 6; 1 Kron 11, 4

JUOZAPUI PRISKIRTA DALIS (16, 1—17, 18)

Pietinė riba

16 Juozapo palikuonims burtu teko [tokia] dalis: [riba ėjo] nuo Jordano prie Jericho, į rytus nuo Jericho vandens, tyrilaukiais ¹ir kilo⁴ iš Jericho į Bėt-Elio kalnus. ²Ji išėjo iš Bėt-Elio į Lūžą ir perėjo į arkų sritį, į Atarotą, ³leidosi į vakarus, į jafletų sritį, ligi Žemutiniojo Bėt-Chorono srities ir ligi Gezerio ir pasibaigė prie jūros.

4 Gavo veldinį Juozapo sūnūs: Menašė ir Efraimas.

Efraimo paveldėta sritis

5 Efraimų, jų giminių, sritis buvo [tokia]: jų veldinio riba rytuose buvo Aterotas-Adaras [ir ėjo] ligi Aukštutiniojo Bėt-Chorono. ⁶Iš ten riba ėjo į jūrą⁵. Michmetatas paliko šiaurėje. Toliau riba pasisuko į rytus, į Taanat-Šila, praėjo pro ji⁶ rytuose į Janochą, ⁷nusileido nuo Janochą į Atarotą ir Naarata, palietė Jerichą ir išėjo į Jordaną. ⁸Iš Tapuacho riba ėjo į vakarus, į Kanos upelį, ir pasibaigė prie jūros.

Šitas yra efraimų genties, jų giminių, veldinys ⁹drauge su miestais, atskirtais efraimams menašių veldinio viduje,—su visais miestais ir jų sodžiais. ¹⁰Tačiau jie neišvarė kanaaniečių, gyvenančių Gezerėje. Tad kanaaniečiai tebegyvena Efraimo tarpe iki šios dienos, tik jie virto baudžiauninkais.

10 Ts 1, 29

Menašės dalis ir jo sienos

1 G; M: Ainas ir Rimonas

2 Hbr. Bėt-Lechem („Duonos namai“)

3 G; ~ M

4 G; M: kylančiais

5 Arba: vakarus

6 GSV: perėjo

17 Burtu teko dalis Menašės genčiai, nes jis buvo Juozapo pirmagimis, [būtent] Menašės pirmagimiui Machyrui, Gileado tėvui. Kadangi jis buvo kariautojas, jam teko Gileadas ir Bašanas. ² Ji dar teko likusiems menašiams, jų giminėms: Abiezerio sūnums, Cheleko sūnums, Asrielio sūnums, Sechemo sūnums, Chéferio sūnums, ir Semidos sūnums. Šitie buvo Juozapo sūnaus Menašės vyriškieji palikuonys, suminėti giminėmis.

³ O Chéferio—Menašės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnaus—sūnus Šelofechadas neturėjo sūnų, tik dukteris. Šitie yra jo dukterų vardai: Machla, Noja, Chogla, Milka ir Tirša. ⁴ Jos priešo prie kunigo Eleazaro, Nūno sūnaus Jošuvos ir [genčių] vadų, sakydamos: „VIESPATS įsakė Mozei duoti mums veldinį tarp mūsų brolių“. ⁵ Taigi Menašei atiteko dešimt dalių, neskaitant Gileado šalies ir Bašano, esančių anapus Jordano, ⁶ nes Menašės dukterys paveldėjo veldinį tarp jo sūnų. O Gileado šalis teko likusiems menašiams.

⁷ Menašės riba ėjo nuo Michmetato atšlaitės¹, esančios ties Sechemu. Toliau riba ėjo į pietus ir pasuko į En-Tapuachą². ⁸ Menašei priklausė Tapuacho šalis, tačiau pats Tapuachas Menašės pasienyje—efraimams. ⁹ Paskui riba nusileido į Kanos upelį. Į pietus nuo upelio buvo miestų. Tie priklausė Efraimui, nors jie buvo tarp Menašės miestų. Toliau Menašės riba ėjo šiaurine upelio puse ir pasibaigė prie Jūros. ¹⁰ [Sritis, einanti] į pietus priklausė Efraimui, o [sritis, einanti] į žiemius—Menašei. Jūra buvo jo³ riba. Su Ašeriu jie⁴ susisiekė šiaurėje, o su Isacharu—rytuose. ¹¹ Be to, Menašei dar priklausė Isachare ir Ašeryje Bét-Seanas ir jo sodžiai, Jibleamas ir jo sodžiai, Doro gyventojai ir jo sodžiai, En-Doro gyventojai ir jo sodžiai, Taanacho gyventojai ir jo

sodžiai, Megido gyventojai ir jo sodžiai.⁵ ¹² Tačiau menašiai neįstengė užimti tų miestų. Tad kanaaniečiai pasiryžo toliau gyventi šitame krašte. ¹³ O kai izraeliai sustiprėjo, jie pavertė kanaaniečius baudžiauninkais, tačiau visiškai jų neišvarė.

4 Sk 27, 1–7 12–13 Ts 1, 27–28

Juozapo palikuonių skundas

¹⁴ Juozapo palikuonys kalbėjo Jošuvai, sakydami: „Kodėl man davei burtu kaip veldinį tik vieną dalį ir vieną žemės plotą, nors aš esu gausi tauta, nes VIESPATS 'taip gausiai'⁶ palaimino mane?“ ¹⁵ Jošuva jiems tarė: „Jei tu esi gausi tauta, tai lipk į mišką ir ten pasidaryk skynimų, perizų ir refajų šalyje, nes Efraimo kalnynas tau per ankštas“. ¹⁶ Juozapo palikuonys atsakė: „Kalnyno mums nepakanka. Be to, visi kanaaniečiai, gyvenantys lygumos šalyje, turi geležinių vežimų— tiek gyvenantys Bét-Seane ir jo sodžiuose, tiek gyvenantys Jizreelio lygumoje“. ¹⁷ Tada Jošuva tarė Juozapo namams, Efraimui ir Menašei: „Tu esi gausi tauta ir turi didelę galią. Tu negausi tik vienos dalies, ¹⁸ bet tau teks [ir] kalnynas, nors jis tėra miškas. Bet tu jį iškirsi, ir jis tau priklausys ligi jo pakraščių. Tikrai tu išvarysi kanaaniečius, nors jie turi geležinių vežimų, nors jie galingi“.

Neužimtųjų sričių aprašymas

18 Visa izraelių bendruomenė susirinko į Silą. Jie ten pastatė susitikimo padangtę, o šalis gulėjo jų akivaizdoje pavergta. ² Bet tarp izraelių buvo likę tokių, kurie dar nebuvo gavę savo veldinio į dalį: septynios gentys. ³ Tad Jošuva tarė izraeliams: „Kaip ilgai jūs delsite⁷ įeiti [ir] užimti šalį, kurią jums davė VIESPATS, jūsų protėvių Dievas? ⁴ Pasirinkite po tris vyrus kiekvienai genčiai, kad juos išsiųsčiau ir kad jie

1 Sk. ešed; M: Ašerio

2 Rk. pgl. G; M: pas En-Tapuacho gyventojus

3 GS: jų

4 T.y. Juozapo palikuonys

5 M + Trečiasis [vietovardis]—ar jis Nafatas? (T.y. ar prie trečiojo reikia pridurti „Nafat“? Plg. 11, 2; 12, 23; 1 Kar 4, 11)

6 Arba: iki šiol

7 Lit. rodysitės nerangūs

pakilę per vaikščiotų šalį, ją aprašytų taip, jog būtų galima priskirti jiems¹ veldinį, ir paskui ateitų pas mane.

⁵ Tegul jie padalija ją į septynias dalis. Judas tegul pasilieka savo srityje, pietuose, ir Juozapo namai tegul pasilieka savo srityje, šiaurėje. ⁶ O jūs turite aprašyti šalį, septynias dalis, ir atnešti [aprašą] čia pas mane, kad galėčiau mesti jums čia burtą VIESPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje.

⁷ Bet leviai neturi turėti dalies tarp jūsų, nes VIESPATIES kunigystė yra jų veldinys. O Gadas, Reūbenas ir pusė Menašės genties jau yra gavę anapus Jordano, rytuose, savo veldinį, kurį jiems davė VIESPATIES tarnas Mozė⁸.

⁸ Taigi tie vyrai pakilo ir ėjo. Jošuva įsakė einantiems šalies aprašyti: „Eikite, per vaikščioti šalį, ją aprašykite ir sugrįžkite pas mane! O aš čia, Šile, mesiu jums burtą VIESPATIES akivaizdoje“. ⁹ Tad tie vyrai ėjo, perkeliavo šalį, ją aprašė knygoje, pasižymėdami miestus, ją padalydami į septynias dalis. Paskui jie atėjo pas Jošuvą į stovyklą, į Šilą. ¹⁰ Tada Jošuva jiems metė burtą Šile, VIESPATIES akivaizdoje, ir ten Jošuva padalijo šalį izraeliams, priskirdamas kiekvienam jo dalį¹².

Benjaminų dalies sienos ir miestai

¹¹ Iškrito benjaminų genties, jų giminių, burtas, ir burtu jiems tekusios dalies sritis pateko tarp judėjų ir Juozapo palikuonių. ¹² Jų riba šiaurinėje pusėje prasidėjo Jordanu. Paskui riba pakilo į Jericho gūbrį³ šiaurėje. Toliau ji kilo į kalnus, ir vakarus, ir pasibaigė prie Bėt-Aveno tyrlaukių. ¹³ Iš ten riba perėjo į Lūzą, į Lūzos, tai yra Bėt-Elio, pietinį gūbrį. Paskui riba nusileido iš Aterot-Adaro⁴ į kalną, esantį į pietus nuo Žemutiniojo Bėt-Chorono. ¹⁴ Toliau riba nukrypo ir pasisuko vakarinėje šalyje į pietus—nuo kalno, esančio ties Bėt-Choronu, į pietus,—ir pasibaigė prie judėjų miesto

Kirjat-Baalo, tai yra Kirjat-Jearimo. Ta yra vakarinė šalis. ¹⁵ O pietinė šalis prasidėjo Kirjat-Jearimo pakraščiu. Iš ten riba ėjo į vakarus nuo Mošos⁵ į Mė-Neftoacho versmę. ¹⁶ Paskui riba nusileido į pašlaitę kalno, esančio ties Ben-Hinomo slėniu, esančiu greta refajų lygumos, į šiaurę nuo jos. Ji nusileido į Ben-Hinomo slėnį, prie jebusiečių pietinio gūbrio, ir ėjo žemyn į Ėn-Rogelio versmę. ¹⁷ Toliau ji nukrypo į šiaurę, išėjo į Ėn-Šemėsą, iš ten ėjo į Gelilotą⁶, esantį priešais Adumimo pakilumą, ir nusileido į Reūbeno sūnaus Bohano akmenį. ¹⁸ Ji perėjo į šiaurinį Bėt-Arabos⁷ gūbrį. Riba pasibaigė prie Druskos jūros šiaurinės įlankos, prie Jordano pietinio galo. Ta yra pietinė riba. ²⁰ O Jordanas ją⁸ apribojo rytinėje pusėje. Tas yra benjaminų veldinys, atsižvelgiant į jo aplink einančias ribas, jų gimines.

²¹ Benjaminų genties, jų giminių, miestai buvo [šitie]: Jerichas, Bėt-Chogla, Ėmek-Kešišas, ²² Bėt-Araba, Šemaraimas, Bėt-Elis, ²³ Avimas, Para, Ofra, ²⁴ Kefar-Amonis, Ofnis ir Geba—dvylika miestų ir jų sodžių. ²⁵ Gibeonas, Rama, Beerotas, ²⁶ Mišpė, Kefyra, Moša, ²⁷ Rekemas, Jirpeelis, Tareala, ²⁸ Šela-Haelefas⁹, Jebus, tai yra Jeruzalė, Gibeatas ir Kirjat-Jearimas¹⁰—trylika¹¹ miestų ir jų sodžių. Šitas yra benjaminų, jų giminių, veldinys.

Šimeono genties dalis

19 Antroji dalis burtu teko Šimeonui, šimeonų genčiai, jų giminėms, ir jų veldinys buvo judėjų veldinio viduje. ² Jie gavo paveldėti Beēr-Šeba, Šema¹², Molada, ³ Chašar-Šuali, Balą, Ešema, ⁴ Eltolada, Betulį, Chorma, ⁵ Šiklaga, Bėt-Markabotą, Chašar-Susa, ⁶ Bėt-

1 Lit. pagal jų

2 Arba: atsižvelgdamas į jų padalas

3 Lit. petį

4 Rk., plg. G; M: į Aterot-Adara

5 Rk.; M: ir išėjo; G: į Gasiną

6 Lit. Akmenų ratilus

7 G; M: šiaurinio Arabos šono

8 T.y. Benjaminio sritį

9 G^A; M: Šela, Elefas

10 G^{AC}; M: Kirjatas

11 G; M: keturiolika

12 G, žr. 15, 26; M: Šeba

Lebaotą ir Šaruchoną—trylika miestų ir jų sodžius; ⁷ Ajiną, Rimoną, Eterį ir Ašaną—keturis miestus bei jų sodžius ⁸ ir visus sodžius, esančius aplink šiuos miestus, ligi Baalat-Beerio, Negebo Ramos. Šitas yra šimeonų genties, jų giminių, veldinys. Šimeonų veldinys susidarė iš judėjų žemės ploto. Kadangi judėjų dalis buvo jiems per didelė, tai šimeonai gavo savo veldinį jų veldinio viduje.

2-8 1 Kron 4, 28-33

Zebuluno genties dalis

10 Trečioji dalis burtu teko zebulunams, jų giminėms, ir jų veldinio sritis pasiekė Saridą¹. ¹¹ Jų riba kilo į vakarus², į Maralą, palietė Dabešetą, paskui susilietė su upelio slėniu, esančiu ties Jokneamu. ¹² Ji atsisuko nuo Sarido į rytus, į saulėtekį, į Kislot-Taboro sritį, iš ten ėjo į Daberotą ir pakilo į Jafiją. ¹³ Iš ten ji perejo į rytus, į saulėtekį, į Gat-Chéferį, į Et-Kašoną. Iš ten ji ėjo į Rimoną ir pasisuko į Nėjį. ¹⁴ Toliau riba apsisuko šiaurėje į Chanatoną ir pasibaigė prie Jiftach-Eliso slėnio. ¹⁵ ...Katatas, Nahalalis, Simronas, Jidala ir Betliejus—dvylika miestų ir jų sodžiai. ¹⁶ Šitas buvo zebulunų genties³, jų giminių, veldinys—šitie miestai ir jų sodžiai.

Isacharo dalis

17 Ketvirtoji dalis burtu teko Isacharui⁴. ¹⁸ Jų sritis apėmė Jizreelį, Kesulotą, Šunemą, ¹⁹ Chafaraimą, Sioną, Anacharatą, ²⁰ Rabitą⁵, Kišjoną, Ebešą, ²¹ Remetą, En-Ganimą, En-Chadą ir Bėt-Pasešą. ²² Riba palietė Taborą, Sachašimą ir Bėt-Semešą, ir jų riba pasibaigė prie Jordano. Buvo šešiolika miestų su jų sodžiais. ²³ Šitas yra isacharų genties, jų giminių, veldinys—miestai ir jų sodžiai.

Ašerio dalis

24 Penktoji dalis burtu teko ašerių genčiai, jų giminėms. ²⁵ Jų sritis apėmė Chelkatą, Chalį, Beteną, Achšafą, ²⁶ Alamelecha, Amadą ir Mišalį. Vakaruose ji⁶ palietė Karmelį ir Šichor-Libnatą. ²⁷ Paskui ji atsisuko į saulėtekį, į Bėt-Dagoną, palietė Zebuloną ir Jiftach-Eliso slėnį šiaurėje. Toliau riba ėjo į⁷ Bėt-Emeką ir Neielį. Iš ten ji ėjo į Kabulą, į šiaurę, ²⁸ į Abdoną⁸, Rechobą, Chamoną ir Kaną ligi Didžiojo Šidono. ²⁹ Toliau riba atsisuko į Ramą ir pasiekė sutvirtintąjį Tyro miestą. Paskui riba atsisuko į Chosą ir pasibaigė prie jūros. Mechalebas⁹, Achzibas, ³⁰ Akas¹⁰, Afekas ir Rechobas—dvidešimt du miestai ir jų sodžiai. ³¹ Šitas buvo ašerių genties, jos giminių, veldinys—šitie miestai ir jų sodžiai.

Naftalio dalis

32 Šeštoji dalis burtu teko Naftaliui¹¹, ¹² jų giminėms. ³³ Jų riba ėjo nuo Chélefo, nuo Šaananimio ažuolo pro Adami-Nekebą ir Jabneelį ligi Lakumo ir pasibaigė prie Jordano. ³⁴ Paskui riba atsisuko į vakarus, į Aznot-Taborą, iš ten ėjo į Chukoką, palietė Zebuloną pietuose, palietė Ašerį vakaruose ir Jordaną¹³ saulėtekioje. ³⁵ Sutvirtinti miestai buvo ... Šidimas, Šeras, Chamatas, Rakatas, Kineretas, ³⁶ Adama, Rama, Chašoras, ³⁷ Kedešas, Edrejis, En-Chašoras, ³⁸ Jironas, Migdal-Elis, Choremas, Bėt-Anatas ir Bėt-Semešas—devyniolika miestų ir jų sodžiai. ³⁹ Šitas yra naftalių genties, jų giminių, veldinys—miestai ir jų sodžiai.

Dano dalis

40 Danų genčiai, jų giminėms, teko burtu septintoji dalis. ⁴¹ Jų veldinio

1 G^LLatS: Šadudą; taip pat 12 skn.

2 Lit. jūra

3 GTV; ~ M

4 G; M + isacharams, jų giminėms

5 Arba: Daberatą (žr. 21, 28; 1 Kron 6, 57)

6 T.y. srities riba

7 G; ~ M

8 Kkr.Mss, plg. 21, 30

9 Rk., plg. G^B ir Ts 1, 31; M: Méchebelis

10 G, plg. Ts 1, 31; M: Uma

11 G; M: naftaliams

12 M + naftaliams; ~ G

13 Rk.; M: Jordano Juda

sritis apėmė Šorą, Eštaolį, Ir-Šemešą, 42 Šaalabiną¹, Ajaloną, Jitlą, 43 Eloną, Timnatą², Ekroną, 44 Eltekę, Gibetoną, Baalatą, 45 Jehudą, Benė-Beraką ir Gat-Rimoną; 46 vakaruose Jarkoną³ su sritimi, esančia⁴ ties Jafa. 47 Bet danai neteko savo srities. Tad jie žygiavo aukšty, kariavo su Lešemu ir jį paėmė. Jie iškirto jį kalavijo ašmenimis. Jį užėmė, jie apsigyveno jame. Jie pavadino Lešemą Danu pagal jų protėvio vardą. 48 Šitas yra danų genties, jų giminių, veldinys—šitie miestai ir jų sodžiai.

47 Ts 18, 27–29

Jošuvos veldinys

49 Baigę veldėti šalį jos sritimis, izraeliai davė Nūno sūnui Jošuvai veldinį savo tarpe. 50 VIESPAČIUI paliepus, jie davė jam miestą, kurio jis buvo prašęs: Timnat-Serachą, Efraimo kalnuose. Jis atstatė tą miestą ir apsigyveno jame.

51 Šitie yra veldiniai, kuriuos burtu davė paveldėti kunigas Eleazaras, Nūno sūnus Jošuva ir izraelių genčių protėvių šeimų galvos Šile, VIESPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtės prieangyje. Taip jie baigė skirstyti šalį.

GYVENIMAS ŠALYJE (20–24)

Prieglobsčio miestai

20 Paskui VIESPATS kalbėjo Jošuvai: 2 „Sakyk izraeliams: „Pasiskirkite prieglobsčio miestų, apie kuriuos jums kalbėjau per Mozę, 3 kad ten galėtumėte nubėgti užmušėjas, kuris užmuša asmenį per neapsižūrėjimą, netyčiomis. Jie tebūnie jiems prieglobstis nuo kraujo keršytojo. 4 Tegul jis nubėga į kurį nors iš šitų miestų, sustoja miesto vartų prieangyje ir, to miesto vyresniesiems klausantis, išdėsto savo dalyką. O jie turi jį priimti pas save į miestą ir duoti jam vietą, kad jis galėtų gyventi su jais. 5 Jei jį atsivys kraujo keršytojas, jiems nevalia išduoti užmušėjo į ano ranką, nes jis netyčiomis

užmušė savo artimą, nebūdamas jau anksčiau jo nekentęs. 6 Ir tegul jis pasilieka gyventi tame mieste, iki stos į teismą bendruomenės akivaizdoje, iki mirties vyriausiojo kunigo, kuris bus tomis dienomis. Paskui tegul užmušėjas grįžta ir pareina į savo miestą bei savo namus—į miestą, iš kurio jis buvo pabėgęs“.

7 Taigi jie pasirinko⁵ Kedešą Galilėjoje, Naftalio kalnuose, Šechemą Efraimo kalnuose ir Kirjat-Arba, tai yra Chebroną, Judo kalnuose. 8 O anapus Jordano, į rytus nuo Jericho, jie jau buvo paskyrę Bešerį tyruose, lygumoje, iš Reūbeno genties, Ramotą Gileade iš Gado genties ir Golaną Bašane iš Menašės genties. 9 Šitie buvo miestai, paskirti visiems izraeliams ir ateiviams, apsistojusiems tarp jų, kad į juos galėtų nubėgti kiekvienas, užmušęs asmenį per neapsižūrėjimą, ir kad neturėtų mirti nuo kraujo keršytojo rankos, iki stos bendruomenės akivaizdon.

1–9 Sk 35, 6–32; Dt 4, 41–43; 19, 1–13

Levių miestai

21 Levių šeimų galvos prisiartinio prie kunigo Eleazaro, Nūno sūnaus Jošuvos ir izraelių genčių protėvių šeimų galvų 2 ir jiems kalbėjo Šile, Kanaano šalyje, sakydamos: „VIESPATS įsakė per Mozę duoti mums miestų apsigyventi ir jiems priklausantių ganyklų mūsų gyvuliams“.

3 Tad izraeliai davė lieviams iš savo veldinio, kaip VIESPATS buvo paliepęs, šituos miestus su pastarųjų ganyklomis:

4 Burtas buvo mestas kehatų giminėms. Kunigo Aharono palikuonims iš levių burtu teko iš Judo genties, iš Simeono genties ir iš Benjaminio genties trylika miestų. 5 O likusiems kehatams burtu teko iš Efraimo genties giminių, iš Dano genties ir iš pusės Menašės genties dešimt miestų.

6 Gėrsonams teko burtu iš Isacharo genties giminių, iš Ašerio genties, iš Naftalio genties ir iš pusės Menašės genties, gyvenančios Bašane, trylika miestų.

1 Kl. Mss: Šaalbimā; plg. Ts 1, 35; 1 Kar 4, 9

2 GMssSV: Timna

3 G; M: ir Jarkono vandenys bei Rakoną

4 S: ligi srities, esančios

5 G, plg. Sk 35, 11; M: pašventino

7 Merariams, jų giminėms, teko iš Reūbeno genties, iš Gado genties ir iš Zebuluno genties dvylika miestų.

8 Taigi izraeliai davė leviams šituos miestus su pastarųjų ganyklomis, mesdami burtą, kaip VIESPATS buvo isakęs per Možę.

9 Jie davė iš judėjų genties ir iš šimeonų genties šituos miestus, kurie [čia] išvardijami. 10 Jie teko Aharono palikuonims, vienai iš kehatų giminių, priklausausančių leviams, nes aniešs pirmiausia buvo mestas burtas. 11 Jie davė jiems Anoko tėvo Arbos miestą, tai yra Chebroną, Judo kalnuose su jo¹ aplinkinėmis ganyklomis. 12 Tačiau miesto laukus ir jo sodžius jie davė nuosavybėn Jefunės sūnui Kalebui.

13 Kunigo Aharono palikuonims jie davė prieglobsčio miestą užmušėjui, [tai yra] Chebroną su jo ganyklomis, Libną su jos ganyklomis, 14 Jatyra su jo ganyklomis, Eštemoją su jos ganyklomis, 15 Choloną su jo ganyklomis, Debyrą su jo ganyklomis, 16 Ašaną² su jo ganyklomis, Jutą su jos ganyklomis ir Bėt-Semešą su jo ganyklomis—devynis miestus iš šitų abiejų genčių. 17 O iš Benjamino genties—Gibeoną su jo ganyklomis, Gebą su jos ganyklomis, 18 Anatotą su jo ganyklomis ir Almoną su jo ganyklomis—keturis miestus. 19 Aharono kilmės kunigų miestų iš viso buvo trylika su jų ganyklomis.

20 O dėl kehatų giminių, levijų, likusių iš kehatų, jiems burtu tekusios dalies miestai buvo iš Efraimo genties. 21 Jiems davė užmušėjo prieglobsčio miestą Sechemą su jo ganyklomis Efraimo kalnuose, Gezerį su jo ganyklomis, 22 Kibšaimą su jo ganyklomis ir Bėt-Choroną su jo ganyklomis—keturis miestus; 23 iš Dano genties—Eltekę su jos ganyklomis, Gibetoną su jo ganyklomis, 24 Ajaloną su jo ganyklomis ir Gat-Rimoną su jo ganyklomis—keturis miestus; 25 o iš pusės Menašės genties—Taanachą su jo ganyklomis ir Jibleamą³ su jo

ganyklomis—du miestus. 26 Iš viso dešimt miestų su jų ganyklomis teko likusiųjų kehatų giminėms.

27 Gėrsonams iš levijų giminių [jie davė] iš pusės Menašės genties užmušėjo prieglobsčio miestą Golaną su jo ganyklomis Bašane ir Aštaroatą⁴ su jo ganyklomis—du miestus; 28 iš Isacharo genties—Kišjoną su jo ganyklomis, Daberatą su jo ganyklomis, 29 Jarmutą su jo ganyklomis, En-Ganimą su jo ganyklomis—keturis miestus; 30 iš Ašerio genties—Mišalį su jo ganyklomis, Abdoną su jo ganyklomis, 31 Chelkatą su jo ganyklomis ir Rechobą su jo ganyklomis—keturis miestus; 32 o iš Naftalio genties—užmušėjo prieglobsčio miestą Kedešą su jo ganyklomis Galilėjoje, Chamot-Dorą su jo ganyklomis ir Kartaną⁵ su jo ganyklomis—tris miestus. 33 Gėrsonų, jų giminių, miestų iš viso buvo trylika su jų ganyklomis.

34 O merarių giminėms, likusiems leviams, iš Zebuluno genties [jie davė] Jokneamą su jo ganyklomis, Kartą su jos ganyklomis, 35 Dimną⁶ su jos ganyklomis, Nahalalį su jo ganyklomis—keturis miestus; 36 iš anapus Jordano ties Jerichu, iš Reūbeno genties—užmušėjo prieglobsčio miestą Bešerį su jo ganyklomis dykumoje, plokščiakalnyje⁷, Jachšą su jos ganyklomis, 37 Kedemotą su jo ganyklomis ir Mėfaatą su jo ganyklomis—keturis miestus; 38 o iš Gado genties—užmušėjo prieglobsčio miestą, Gileado Ramotą, su jo ganyklomis, Machanaimą su jo ganyklomis, 39 Češboną su jo ganyklomis ir Jazerį su jo ganyklomis—iš viso keturis miestus. 40 Visi tie miestai teko merariams, likusiems iš

Gat-Rimoną

4 S, plg. 1 Kron 6, 56; M: Beešterį

5 Arba: Rakata, plg. 19, 35

6 Arba (rk.): Rimoną. Plg. 19, 13; 1 Kron 6, 62.

7 G, plg. 1 Kron 6, 63; M: iš Reūbeno genties—Bešerį su jo ganyklomis

1 T.y. miesto

2 G^BLat, plg. 1 Kron 6, 44; M: Ajina

3 Rk., plg. G^B 1 Kron 6, 55; G^AN: Bėt-Sėana; M:

levių giminų, jų giminėms. Jiems burtu tekusi dalis buvo dvylika miestų.

41 Iš viso levijų miestų izraelių nuosavybės viduje buvo keturiasdešimt aštuoni su jų ganyklomis. 42 Kiekvienas iš šitų miestų susidarė iš miesto ir jo ganyklos, esančios aplink jį. Tokie buvo visi šitie miestai.

2 Sk 35, 1-8

VIEŠPATS ištėsėjo savo pažada

43 VIEŠPATS davė Izraeliui visą šalį, kurią jis buvo prisiekęs duoti jų protėviams. Ją užėmę, jie išikūrė joje.

44 Ir VIEŠPATS jiems davė aplinkui ramybę—lygiai taip, kaip jis buvo prisiekęs jų protėviams. Nė vienas iš visų jų priešų negalėjo atsilaukyti prieš juos: visus jų priešus VIEŠPATS atidavė į jų rankas. 45 Neliko netesėtas nė vienas pažadas iš visų gerų pažadų, kuriuos VIEŠPATS buvo pažadėjęs Izraelio namams. Viskas įvyko.

Jošuvos atsisveikinimo kalba Užjordanio gentims

22 Tasyk Jošuva pasišaukė reūbenus, gadus bei pusę Menašės genties ir jiems tarė: „Jūs laikėtės visko, ką VIEŠPATIES tarnas Mozė jums įsakė, ir klausėte mano balso visuose dalykuose, kuriuos jums įsakiau. 3 Jūs nepalikote savo brolių per šią ilgą laiką iki šios dienos, bet stropiai vykdėte VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymą. 4 O dabar VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra davęs jūsų broliams ramybę, kaip jis jiems pažadėjo. Taigi dabar atsisukę eikite į savo palapines, į savąją šalį, kurią VIEŠPATIES tarnas Mozė jums davė anapus Jordano. 5 Tik labai stropiai vykdykite įsakymą ir įstatymą, kuri VIEŠPATIES tarnas Mozė jums davė: mylėti VIEŠPATĮ, savo Dievą, vaikščioti visais jo keliais, laikytis jo įsakymų, priglusti prie jo ir jam tarnauti visa širdim ir visa siela“. 6 Jošuva juos palaimino ir išleido, ir jie ėjo į savo palapines.

7 Vienai Menašės genties pusei Mozė buvo davęs [dalį] Bašane, o kitai jos pusei Jošuva buvo davęs drauge su jų broliais šiaupus Jordano, vakaruose. Be to, kai Jošuva juos paleido į jų palapines ir palaimino, 8 jis jiems tarė: „Su dideliu

grobiu grįžkite į savo palapines, su labai daug gyvulių, su sidabru ir auksu, su žalvariu ir geležimi ir su labai didele drabužių daugybe! Pasidalykite, ką pasigrobėte iš savo priešų, su savo broliais!“

2 Sk 32, 20-32; Još 1, 12-15

Tauta pasilieka vieninga

9 Taigi apsisukę reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties ėjo nuo izraelių iš Silo, esančio Kanaano šalyje, kad parvyktų į Gileado šalį, į savąją šalį, kurioje jie, VIEŠPACIUI paliepus per Mozė, pasidarė sėsliai. 10 Atėję prie Jordano Geliloto, esančio Kanaano šalyje, reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties ten pastatė prie pat Jordano aukurą, aiškiai matomą didžiulį aukurą. 11 Izraeliai išgirdo sakant: „Antai reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties pastatė aukurą Kanaano šalies pasienyje, prie Jordano Geliloto, izraelių pusėje!“ 12 Kai izraeliai tai išgirdo, visa izraelių bendruomenė susirinko į Silą, kad žygiuotų prieš juos į karą.

13 Izraeliai siuntė pas reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties į Gileado šalį kunigo Eleazaro sūnų Pinechą. 14 Ir dešimt vadų su juo, po vieną vadą iš kiekvienos Izraelio genties šeimos. Kiekvienas iš jų buvo savo šeimos galva tarp Izraelio kilčių. 15 Jie atėjo pas reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties į Gileado šalį ir jiems kalbėjo: 16 „Taip pasakė visa VIEŠPATIES bendruomenė: „Ką reiškia šita neištikimybė, kurią parodėte Izraelio Dievui tuo, kad šiandien, statydamiesi aukurą, gręžiatės nuo VIEŠPATIES, kad šiandien maištaujate prieš VIEŠPATĮ? 17 Argi mums nepakako Peoro kaltės, nuo kurios dar ligšiol nesame apsisavę ir dėl kurios nelaimė ištiko VIEŠPATIES bendruomenę, 18 kad jūs nusigrežiate nuo VIEŠPATIES? Jei 19 šiandien maištaujate prieš VIEŠPATĮ, rytoj jis užsirūstins ant visos Izraelio bendruomenės. 19 Bet jei jūsų valdoma šalis sutepta, persikelkite į VIEŠPATIES valdomą šalį, kur nusėdo VIEŠPATIES tabernakulis, ir pastoviai išikurkite tarp

mūsų. Tik nemaistauskite prieš VIESPATĮ ir nemaistauskite prieš mus, statydamiesi aukurą šalia VIESPATIES, mūsų Dievo, aukuro! ²⁰ Argi Zeracho sūnus Achanas nepasielgė neištikimais su tuo, kas skirta sunaikinti, ir ar neištiko rūstybė visą Izraelio bendruomenę, nors jis tebuvo vienas vyras? Argi jis neturėjo žūti už savo kaltę?“

²¹ Tada reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties atsakydami kalbėjo Izraelio kilčių¹ galvoms: ²² „Galingasis, Dievas, VIESPATS! Galingasis, Dievas, VIESPATS! Jis žino, ir pats Izraelis tegul žino: jei tai atsitiko iš maišto ar neištikimybės VIESPACIUI, tai šandien jis tenepadeda mums! ²³ Jei² statėmės aukurą, norėdami nusigręžti nuo VIESPATIES ar aukoti ant jo deginamąsias ir javienių aukas, tai pats VIESPATS tegul ištiria! ²⁴ Priešingai, iš susirūpinimo, reikalo verčiami, tai padarėme, galvodami: ateityje jūsų sūnūs galėtų sakyti mūsų sūnams: „Kas jums darbo su VIESPACIU, Izraelio Dievu? ²⁵ VIESPATS nustatė ribą—Jordaną—tarp mūsų ir jūsų, reūbenų ir gadų. Jūs neturite dalies VIESPATYJE!“ Taip jūsų sūnūs padarys, kad mūsų sūnūs liausis bijoję VIESPATIES.

²⁶ Tad sakėmė: „Pasidarykime gi [liudytoja], statydami aukurą ne deginamosioms ir ne pjaunamosioms aukoms, ²⁷ bet kad jis būtų liudytojas tarp mūsų ir jūsų ir tarp mūsų kartu, einančių po mūsų, jog mes norime atlikti VIESPATIES tarnystę jo akivaizdoje savo deginamosiomis, pjaunamosiomis ir bendrystės aukomis, ir kad ateityje jūsų sūnūs nesakytų mūsų sūnams: „Jūs neturite dalies VIESPATYJE“. ²⁸ Mes galvojome: jei ateityje jie tai sakys mums ar mūsų kartoms, tai sakysime: „Žvelkite į VIESPATIES aukuro atvaizdą, kurį padarė mūsų protėviai ne deginamosioms ir ne pjaunamosioms aukoms, bet kad jis būtų liudytojas tarp mūsų ir jūsų!“ ²⁹ Tai tebūnie toli nuo mūsų, kad maištautume prieš VIESPATĮ ir šandien nusigręžtume nuo

VIESPATIES, statydami aukurą deginamosioms, javienių ar pjaunamosioms aukoms šalia VIESPATIES, mūsų Dievo, aukuro, stovinčio ties jo tabernakuliu!“

³⁰ Kunigas Pinechasas ir su juo esantys bendruomenės vadai, Izraelio kilčių viršininkai³, išgirdę žodžius, kuriuos kalbėjo reūbenai, gadai ir menašiai, buvo patenkinti. ³¹ Kunigas Pinechasas, Eleazaras sūnus, tarė reūbenams, gadams ir menašiams: „Šiandien patyrėme, kad VIESPATS yra tarp mūsų. Kadangi neparodėte šitos neištikimybės VIESPACIUI, išgelbėjote izraelius iš VIESPATIES rankos“.

³² Paskui Eleazaras sūnus kunigas Pinechasas ir vadai sugrįžo nuo reūbenų ir gadų, iš Gileado šalies, į Kanaano šalį pas izraelius ir jiems parnešė žinią.

³³ Ta žinia patiko izraeliams. Tad izraeliai garbino Dievą ir nebemanė žygiuoti prieš juos į karą, kad sunaikintų šalį, kurioje reūbenai ir gadai gyveno.

³⁴ O reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties⁴ praminė aukurą Liudytoju⁵, nes [jie sakė]: „Jis yra liudytojas tarp mūsų, kad VIESPATS yra Dievas“.

16 Dt 12, 6 17 Sk 25, 1-9 20 Još 7, 1-26

Jošuvos atsisveikinimo kalba tautos vadams

23 Ilgam laikui praslinkus po to, kai VIESPATS buvo davęs Izraeliui ramybę nuo visų jų aplinkinių priešų ir Jošuva buvo pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus, ² Jošuva sušaukė visą Izraelį—jo vyresniusius, jo viršininkus, jo teisėjus ir jo pareigūnus—ir jiems tarė: „Aš esu pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus. ³ Jūs patys matėte viską, ką VIESPATS, jūsų Dievas, padarė visoms šitoms tautoms jūsų akyse, nes VIESPATS, jūsų Dievas, pats kariavo už jus. ⁴ Žiūrėkite! Aš jums burtu priskyriau šitas likusias tautas kaip veldinį jūsų gentims nuo Jordano⁶ iki Didžiosios jūros, kur

1 Lit. tūkstančių

2 GS

3 Lit. galvos

4 G; ~ M

5 Kl. Mss^TMss^{Edd}; S: Liudijimo aukuru; ~ M

6 M + paraštinę psb.: ir visas tautas, kurias išnaikinau

leidžiasi saulė. ⁵ O VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats jas atstums jums iš priekio ir pavarys iš jūsų akivaizdos, ir jūs užimsite jų šalį, kaip VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums pažadėjo. ⁶ Tik būkite labai tvirtai pasiryžę stropiai vykdyti viską, kas parašyta Mozės įstatymo knygoje, kad nenukryptumėte nuo to nei į dešinę, nei į kairę, ⁷ kad nesusidėtumėte su šitomis tautomis, likusiomis su jumis. Be to, neminėkite jų dievų vardo, nei prisiekite [jais], nei tarnaukite jiems, nei kniūpokite ties jais. ⁸ Verčiau prigluskite prie VIEŠPATIES, savo Dievo, kaip darėte iki šios dienos.

⁹ VIEŠPATS pavarė jums iš priekio dideles ir galingas tautas, ir niekas neįstengė jums pasipriešinti iki šios dienos. ¹⁰ Vienas jūsiškis vydavosi tūkstantį, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats buvo tas, kurs kariavo už jus, kaip jis jums pažadėjo. ¹¹ Taigi dėl savo gyvybės labai rūpestingai mylėkite VIEŠPATĮ, savo Dievą, ¹² nes jei iš tikrųjų nusigręšite ir prisijungsite prie likučio šitų tautų, likusių su jumis, ir susigiminiuosite su jomis vedybomis, jei susidėsite su jomis ir jos su jumis,— ¹³ gerai žinokite, kad VIEŠPATS, jūsų Dievas, toliau nebepavarys šitų tautų iš jūsų akivaizdos. Jos virs jums spastais ir žabangais, botagais jūsų šonuose ir dygliais jūsų akyse, iki pradingsite iš šitos gerosios žemės, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums davė.

¹⁴ Štai aš šiandien einu visos žemės keliu. ¹ Jūs žinote visa širdim ir visa siela, kad neliko neištesėtas nė vienas pažadas iš visų gerųjų pažadų, kuriuos VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums pažadėjo. Jie visi jums įvyko; nė vienas pažadas iš jų neliko neištesėtas. ¹⁵ Bet kaip jums buvo ištesėtas kiekvienas geras pažadas, kurį VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums buvo pažadėjęs, taip VIEŠPATS jums ištesės kiekvieną grėsmingą žodį, iki jis bus jus išnaikinęs iš šitos gerosios žemės, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums davė. ¹⁶ Jei sulaužysite VIEŠPATIES, savo Dievo, sandorą, kurią jis yra jums įsakes, nuėjė tarnausite kitiems dievams ir kniūposite

ties jais, tai VIEŠPATIES rūstybė užsidegs prieš jus, ir jūs greitai pradingsite iš gerosios šalies, kurią jis jums davė“.

10 Dt 32, 30 10 Dt 3, 22

Sandoros atnaujinimas Šecheme

24 Jošuva surinko visas Izraelio gentis į Šechemą. Jis sušaukė Izraelio vyresniusius, jo viršininkus, jo teisėjus bei jo pareigūnus, ir jie sustojo Dievo akivaizdoje. ² Jošuva tarė visiems žmonėms: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Anapus Upės² gyvena jūsų protėviai nuo žilos senovės—Abraomo ir Nachoro tėvas Terachas—ir tarnavo kitiems dievams. ³ Aš paėmiau jūsų protėvį Abraomą iš anapus Upės ir jį vedžiau per visą Kanaano šalį. Padariau gausingus jo palikuonis ir jam daviau Izaoką. ⁴ O Izaokui daviau Jokūbą ir Esavą. Esavui daviau Seyro kalnyną, kad jį užvaldytų. O Jokūbas ir jo sūnūs nusileido į Egiptą. ⁵ Vėliau pasiunčiau Mozę bei Aharoną ir užgavau Egiptą taip, kaip dariau jame, ir paskui jus išvedžiau. ⁶ Man išvedus jūsų tėvus iš Egipto, jūs atėjote prie jūros. Bet egiptiečiai vijosi jūsų tėvus su kovos vežimais ir [jų] važiuotojais ligi Nendrių jūros. ⁷ Jiems šaukiantis VIEŠPATIES, jis padėjo tamsą tarp jūsų ir egiptiečių. Jis užleido ant jų jūrą, ir ji apdengė juos. Jūsų pačių akys matė, ką padariau Egiptui. Paskui pasilikote ilgą laiką dykumoje. ⁸ Vėliau jus atvedžiau į šalį amoriečių, gyvenančių anapus Jordano. Jie kariavo su jumis, ir juos atidaviau į jūsų rankas. Jūs užėmėte jų šalį, ir juos išnaikinau iš jūsų akivaizdos. ⁹ Paskui pakilo Šiporo sūnus Balakas, Moabo karalius; ir kariavo su Izraeliu. Nusiuntęs jis pasišaukė Beoro sūnų Bileamą, kad jus prakeiktų. ¹⁰ Bet aš nenorėjau klausyti Bileamo. Tad jis turėjo jus vis laiminti. Taip jus išgelbėjau iš jo rankos. ¹¹ Paskui perėjote per Jordaną ir atėjote į Jerichą. Jericho piliečiai—amoriečiai, perizai, kanaaniečiai, chitiečiai, girgašai, chivai ir jebusiečiai—kariavo su jumis, bet aš juos atidaviau į jūsų rankas. ¹² Aš

1 T.y. netrukus mirsiu, kaip ir visi žmonės

2 T.y. Eufrato

siunčiau pirma jūsų 'paniką, kuri¹ juos pavarė jums iš priekio: 'abu amoriečių karalius². Tai įvyko ne tavo kalaviju ir ne tavo lanku. 13 Daviau jums žemę, kurios nederbote, ir miestų, kurių nestatėte, o tačiau juose apsigyvenote. Jūs maitinatės iš vynuogynų ir alyvmedžių sodų, kurių neišveisėte'.

14 Taigi dabar bijokite VIESPATIES ir jam nuoširdžiai ir ištikimai tarnaukite. Pašalinkite dievus, kuriems tarnavo jūsų protėviai anapus Upės ir Egipte, ir tarnaukite VIESPACIUI! 15 Bet jei jums nepatinka tarnauti VIESPACIUI, šiandien pasirinkite, kam norite tarnauti: ar dievams, kuriems tarnavo jūsų protėviai, gyvenę anapus Upės, ar dievams amoriečių, kurių šalyje jūs gyvenate. Bet aš ir mano šeima³ tarnausime VIESPACIUI!"

16 Tada žmonės atsakydami tarė: „Tai tebūnie toli nuo mūsų, kad paliktume VIESPATĮ, norėdami tarnauti kitiems dievams! 17 Nes VIESPATS, mūsų Dievas, yra tas, kuris vedė mus aukštyrų ir mūsų tėvus iš Egipto šalies, iš vergų namų, darė mūsų akyse šituos didžius ženklus ir mus apsaugojo visame kelyje, kuriuoėjome, ir visose tautose, per kurias perėjome. 18 VIESPATS pavarė mums iš priekio visas tautas ir amoriečius, gyvenusius šalyje. Mes irgi norime tarnauti VIESPACIUI, nes jis yra mūsų Dievas!"

19 Bet Jošuva tarė tautai: „Jūs negalite tarnauti VIESPACIUI, nes jis yra šventas Dievas. Jis yra pavydulingas Dievas. Jis neatleis jūsų maištavimų ir jūsų nuodėmių. 20 Jei paliksite VIESPATĮ ir tarnausite svetimiems dievams, jis atsigręs [prieš jus], piktai pasielgs su jumis ir padarys jums galą po to, kai bus jums padaręs tiek gera". 21 Bet žmonės tarė Jošuvai: „Ne! Verčiau tarnausime VIESPACIUI". 22 Jošuva tarė žmonėms: „Jūs patys esate liudytojai prieš save, kad jūs patys pasirinkote VIESPATĮ, norėdami jam

tarnauti". Jie sakė: „Taip"⁴.—²³ „Taigi dabar pašalinkite svetimus dievus, esančius tarp jūsų, ir palenkite savo širdis į VIESPATĮ, Izraelio Dievą". ²⁴ Žmonės tarė Jošuvai: „VIESPACIUI, savo Dievui, tarnausime ir jo balso klausysime!"

²⁵ Tą dieną Jošuva sudarė tautai sandorą ir jai išleido 'nuostatus ir potvarkius'⁵ Secheme. ²⁶ Jošuva įrašė šituos žodžius į Dievo įstatymo knygą, paėmė didžiulį akmenį ir jį ten pastatė po ažuolu, stoviniu VIESPATIES šventovėje. ²⁷ Ir Jošuva tarė visai tautai: „Štai šitas akmuo bus liudytojas prieš mus, nes jis girdėjo visus VIESPATIES žodžius, kuriuos jis mums kalbėjo. Ir jis bus liudytojas prieš jus, kad neužsigintumėte savo Dievo". ²⁸ Paskui Jošuva paleido žmones, kiekvieną į jo veldinį.

2 Pr 11, 27 3 Pr 12, 1-9 3 Pr 21, 1-3 4 Pr 25, 24-26 4 Pr 36, 8; Dt 2, 5 4 Pr 46, 1-7 5 Is 3, 1-12, 42 6-7 Is 14, 1-31 8 Sk 21, 21-35 9-10 Sk 22, 1-24, 25 11 Još 3, 14-17 11 Još 6, 1-21 12 Is 23, 28; Dt 7, 20 13 Dt 6, 10-11

Jošuvos, Juozapo ir Eleazaro kapai

²⁹ Po šitų įvykių mirė Nūno sūnus Jošuva, VIESPATIES tarnas, sulaukęs šimto dešimt metų amžiaus. ³⁰ Jį palaidojo jo veldinio srityje, Timnat-Serache, esančiame Efraimo kalnuose, į šiaurę nuo Gaašo kalno.

³¹ Izraelis tarnavo VIESPACIUI per visas Jošuvos dienas ir per visas dienas vyresniųjų, kurie gyveno ilgiau už Jošuvą ir kurie žinojo visus VIESPATIES darbus, kuriuos jis buvo padaręs Izraeliui.

³² Juozapo kaulus, kuriuos izraeliai buvo atgabėję iš Egipto, jie palaidojo Secheme, lauko sklype, kurį Jokūbas buvo nupirkęs iš Sechemo tėvo Chamoro sūnų už šimtą kesitų ir kuris buvo tekęs Juozapo palikuonims į veldinį.

³³ Mirė ir Aharono sūnus Eleazaras, ir jie jį palaidojo jo

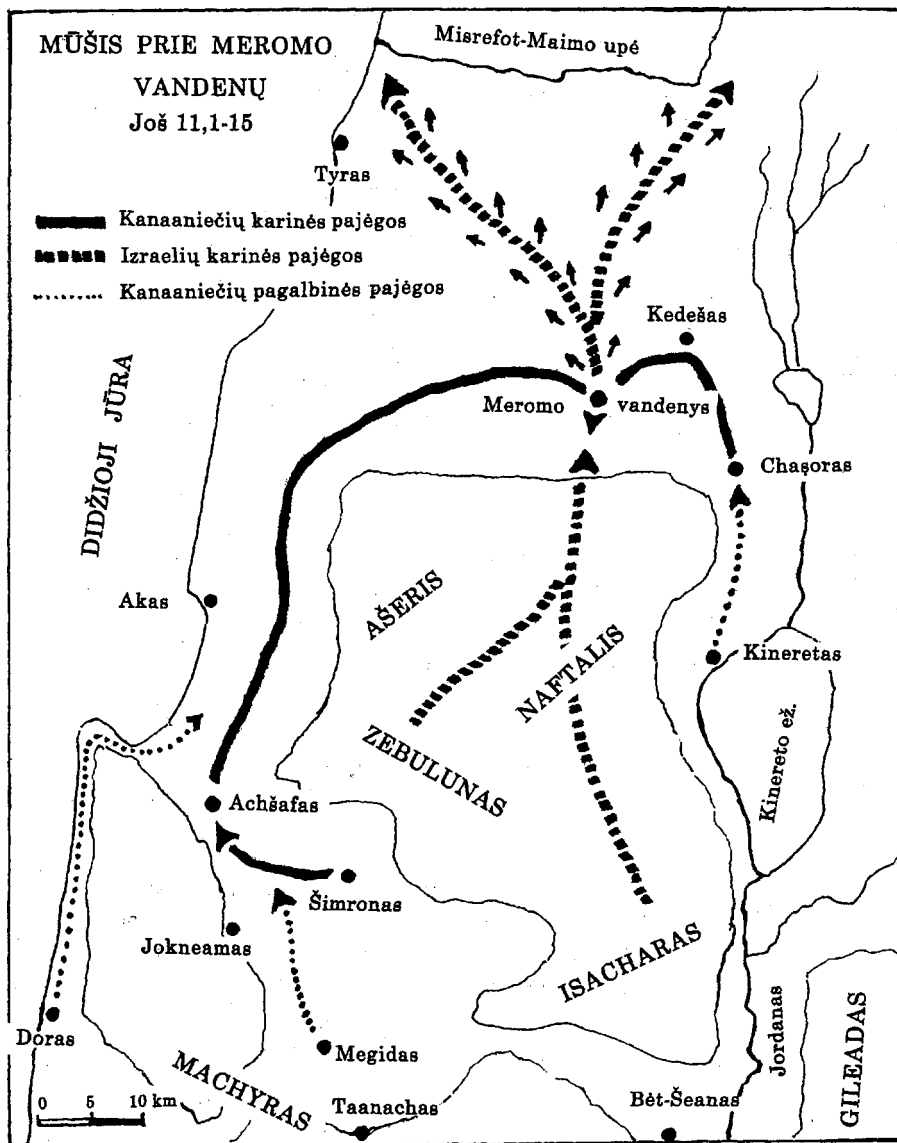
1 Arba: širšės, kurios
2 G: dvylika amoriečių karalių
3 Lit. namai

4 Lit. [Mes esame] liudytojai
5 Lit. nuostatą ir potvarkį

sūnaus Pinechaso Gibėjoje¹, kuri
jam buvo duota Efraimo

kalnuose.

30 Još 19, 49-50 32 Pr 50, 24-25; Iš 13, 19 32 Pr
33, 19; Jn 4, 5; Apd 7, 16

¹ Lit. Kalvoje

TEISĖJAI

Izraelio kovos su pasilikusiais kanaaniečiais

1 Josuvai mirus, izraeliai pasiklausė **VIESPATIES**: „Kas mums pirmas turi žygiuoti aukštin prieš kanaaniečius kariauti su jais?“ **2** **VIESPATS** atsakė: „Judas turi žygiuoti. Stai aš atidaviau šalį ir jo rankas“. **3** Tada Judas sakė savo broliui Simeonui: „Žygiuok aukštin su manim ir man burtu tekusią dalį ir kariaukime su kanaaniečiais! Paskui ir aš žygiuosiu su tavim ir tavo dalį“. Ir Simeonas nuėjo su juo. **4** Judui išžygiavus, **VIESPATS** atidavė ir jų rankas kanaaniečius ir perizus. Jie sumušė juos prie Bezeko—dešimtį tūkstančių vyrų. **5** Jie rado Adoni-Bezeka Bezeke, kariavo su juo ir sumušė kanaaniečius ir perizus. **6** Adoni-Bezeka pabėgo, bet jie vijosi jį, sugavo jį ir jam nukapojo rankų ir kojų nykščius. **7** Adoni-Bezeka tarė: „Septyniasdešimt karalių su nukapotais jų rankų bei kojų nykščiais rinkdavo mano pastalėje [trupinius]. Kaip aš padariau, taip Dievas man atlygino“. Jie nuvedė jį į Jeruzalę, ir jis ten mirė.

8 Judėjai kariavo su Jeruzale, ją paėmė, iškirto kalavijo ašmenimis ir miestą padegė. **9** Paskui judėjai leidosi kariauti su kanaaniečiais, gyvenančiais kalnyne, Negebe ir Šefeloje. **10** Judas žygiavo prieš kanaaniečius, gyvenančius Chebrone—Chebronas anksčiau vadinosi Kirjat-Arba,—ir jie sumušė Šesają, Achimaną ir Talmają.

11 Iš ten jie žygiavo prieš Debyro gyventojus. Debyras anksčiau vadinosi Kirjat-Séferis. **12** Kalebas sakė: „Kas sumuš Kirjat-Séferį ir jį paims, tam duosiu savo dukterį Achsą ir žmonas“. **13** Jį paėmė Otnielis, Kalebo jaunesniojo brolio Kenazo sūnus. Tad jis jam davė savo dukterį Achsą ir

žmonas. **14** Jai atėjus, jis sugundė ją¹ prašyti iš jos tėvo dirbamos žemės. Jai nusėdus nuo asilo, Kalebas paklausė ją: „Ko nori?“ **15** Ji jam tarė: „Duok man dovaną! Kadangi man davei Negebo šalį, duok man vandens baseinus!“ Ir Kalebas jai davė aukštutinius ir žemutinius baseinus.

16 Mozės uošvio, kaino Chobabo², palikuonys ėjo aukštin iš Palmių miesto su judėjais ir Judo dykuma, esančia Negebe prie Arado. Jie nuėjo ir apsigyveno tarp amalekiečių³.

17 Judas nužygiavo su savo broliu Simeonu ir sumušė kanaaniečius, gyvenančius Šefate, ir jį visiškai sunaikino. Todėl tą miestą pavadino Chorma⁴.

18 Bet Judas neįstengė užimti⁵ Gazos su jos sritimi, nei Aškelono su jo sritimi, nei Ekrono su jo sritimi. **19** Tačiau **VIESPATS** buvo su Judu. Jis užėmė kalnyną, bet nepajėgė išstumti lygumos gyventojų, nes jie turėjo geležinių kovos vežimų. **20** Jie davė Kalebui Chebroną, kaip Mozė buvo pažadėjęs. Iš ten jie išvarė tris Anako sūnus.

21 O jebusiečių, gyvenančių Jeruzalėje, benjaminai neišstūmė. Tad jebusiečiai tebegyvena su benjaminais iki šios dienos.

22 Juozapo namai taip pat žygiavo į Bēt-Elį, ir **VIESPATS** buvo su jais.

23 Juozapo namai siuntė Bēt-Elio išžvalgyti. Tas miestas anksčiau vadinosi Lūzas. **24** Žvalgai, pamatę žmogų, išeinantį iš miesto, jam tarė: „Parodyk mums kaip įeiti į miestą, o mes maloniai pasielgsime su tavimi“. **25** Ir jis jiems parodė kaip įeiti į miestą. Jie iškirto miestą kalavijo ašmenimis, bet tą vyrą ir visą jo giminę paleido. **26** Tas vyras nuėjo į chitiečių šalį, įkūrė miestą ir jį praminė Lūzu. Jis taip vadinasi iki šios dienos.

27 Menašė neišvarė Bēt-Šeano su jo sodžiais, nei Taanacho su jo sodžiais,

¹ GV; M: ji sugundė jį

² GA, plg. 4, 11; M: keino

³ GC Lat; M: žmonių

⁴ T.y. Sunaikinimu

⁵ G; M: Ir Judas paėmė

nei Doro gyventojų su jų sodžiais, nei Jibleamo gyventojų su jo sodžiais, nei Megido gyventojų su jo sodžiais, nes kanaaniečiai pasiryžo toliau gyventi šitoje šalyje. ²⁸ Kai Izraelis sustiprėjo, jis pavertė kanaaniečius baudžiauninkais, tačiau visiškai jų neišvarė.

²⁹ Nė Efraimas neišvarė kanaaniečių, gyvenusių Gezeryje. Tad kanaaniečiai pasiliko gyventi tarp jų Gezeryje.

³⁰ Zebulunas neišvarė Kitrono ir Nahalalio gyventojų. Tad kanaaniečiai pasiliko gyventi tarp jų ir virto baudžiauninkais.

³¹ Ašeris neišvarė Ako gyventojų, nei Šidono, Achlabo, Achzibo, Chelbos, Afiko ir Rechobo gyventojų. ³² Tad ašeriai išsikūrė tarp kanaaniečių, šalies gyventojų, nes jie neišvarė jų.

³³ Naftalis neišvarė Bet-Šemešo gyventojų, nei Bėt-Anato gyventojų, bet išsikūrė tarp kanaaniečių, šalies gyventojų. O Bėt-Šemešo ir Bėt-Anato gyventojai jiems virto baudžiauninkais.

³⁴ Amoriečiai spaudė danus į kalnus, nes jiems neleido nusileisti į lygumą. ³⁵ Amoriečiai pasiryžo toliau gyventi Har-Cherese, Ajalone ir Ša-albime. Tačiau Juozapo namų ranka juos prislėgė, ir jie virto baudžiauninkais.

³⁶ O edomiečių¹ sritis ėjo nuo Akrabimo pakilumos ligi² Selos ir aukštyrų.

²⁰ Jos 15, 13-14 ²¹ Jos 15, 63; 2 Sam 5, 6; 1 Kron 11, 4 ²⁷⁻²⁸ Jos 17, 11-13 ²⁹ Jos 16, 10

VIESPATIES angelas Bochime

² VIESPATIES angelas nukilo iš Gilgalio į Bochimą ir tarė: „Aš leidau jums atkilti iš Egipto ir atvedžiau jus į šalį, kurią buvau prisiekęs duoti jūsų protėviams, ir pasakiau: „Aš niekad nelaužysiu savo sandoros su jumis, ² o jums nevalia daryti sandoros su šitos šalies gyventojais. Jūs turite nugriauti jų aukurus!“ Bet jūs neklausėte mano balso. Kaip drisote tai daryti? ³ Dar pasakiau: „Jų nepavarysiu iš jūsų

priekio, kad jie taptų jums prispaudėjais³ ir jų dievai virstų jums žabangais!“

⁴ Kai VIESPATIES angelas kalbėjo šituos žodžius visiems izraeliams, žmonės garsiai pravirko. ⁵ Jie praminė tą vietą Bochimui⁴ ir ten aukojo VIESPACIUI.

² Iš 34, 12-13; Dt 7, 2-5

Jošuvos mirtis

⁶ Jošuva paleido žmones, ir izraeliai nuėjo kiekvienas į savo veldinį šalies užimti. ⁷ Žmonės tarnavo VIESPACIUI per visas Jošuvos dienas ir per visas dienas vyresniųjų, kurie gyveno ilgiau už Jošuvą ir kurie buvo matę visą didįjį VIESPATIES darbą, kurį jis buvo padaręs Izraeliui. ⁸ Nūno sūnus Jošuva, VIESPATIES tarnas, pasimirė, sulaukęs šimto dešimties metų amžiaus. ⁹ Ir jie jį palaidojo jo veldinio srityje, Timnat-Cherese, Efraimo kalnuose, į šiaurę nuo Gaašo kalno. ¹⁰ Taip pat visa ta karta susirinko pas savo tėvus, ir po jų kilo kita karta, kuri nepažino nei VIESPATIES, nei to darbo, kurį jis buvo padaręs Izraeliui.

⁹ Jos 19, 49-50

Izraelio neištikimybė

¹¹ Izraeliai darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir tarnavo Baalams. ¹² Jie paliko VIESPATĮ, savo protėvių Dievą, juos išvedusį iš Egipto šalies, ir nusekė paskui kitus dievus—dievus tautų, gyvenančių aplink juos, ir kniūpsojo ties jais. Jie išeidė VIESPATĮ. ¹³ Jie paliko VIESPATĮ ir garbino Baalą ir Astartes. ¹⁴ Tad VIESPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos atidavė į rankas plėšikų, kurie juos apiplėšdavo. Jis juos pardavė į jų aplinkinių priešų rankas, ir jie nebegalėjo atsilaikyti prieš savo priešus. ¹⁵ Kada tik jie išžygiuodavo, VIESPATIES ranka būdavo prieš juos piktam, kaip VIESPATS buvo išpėjęs ir

¹ G; M: amoriečių

² G; M: nuo

³ GTV; M: spąstais

⁴ T.y. Verkiančiaisiais

kaip VIEŠPATS jiems buvo prisiekęs.
 'Jis juos labai prispaudė'¹.

16 Antra vertus, VIEŠPATS prikeldavo teisėjų, kurie juos išgelbėdavo iš jų plėšikų rankų. 17 Nė savo teisėjų jie neklusdydavo, bet paleistuviškai atsiduodavo kitiems dievams ir kniūpodavo ties jais. Jie greitai nukrypo nuo kelio, kurį buvo eję tų tėvai, klausydami VIEŠPATIES įsakymo. Jie taip nesielgė. 18 Kai VIEŠPATS jiems prikeldavo teisėjų, VIEŠPATS būdavo su teisėju ir juos išgelbėdavo iš jų priešų rankų, kol gyveno teisėjas, nes VIEŠPACIUI buvo gaila, kad jie dejuodavo dėl savo prispaudėjų ir engėjų. 19 Bet, teisėjui mirus, jie atsimetę elgdavosi pikčiau už savo tėvus, sekdami paskui kitus dievus, jiems tarnaudami ir kniūpodami ties jais. Jie nieko nemetė iš savo pikto darbų ir atkaklaus elgesio. 20 Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis tarė: „Kadangi šita tauta sulaužė mano sandorą, kurią įsakiau jų protėviams, ir neklusė mano balso, 21 tai ir aš nebeišvysiu iš jūsų akių nė vienos iš tautų, kurias Jošuva mirdamas buvo palikęs, 22 kad jomis išmėginčiau Izraelį, ar jie rūpestingai vaikščios VIEŠPATIES keliais, kaip rūpestingai vaikščiojo jų tėvai, ar ne“. 23 Tad VIEŠPATS paliko šitas tautas, išsyk nenuvydamas jų, ir jų neatidavė į Jošuvos rankas.

VIEŠPATIES paliktos tautos

Šitos yra tautos, kurias VIEŠPATS paliko, kad jomis išmėgintų Izraelį, tai yra visus, kurie nebuvo išgyvenę jokių Kanaano kovų, 2 tik tam, kad izraelių kartos [jas] išgyventų, kad jis pamokytų juos kariauti—tik tuos, kurie anksčiau nebuvo [jų] išgyvenę: 3 penki filistinų kunigaikščiai, visi kanaaniečiai, šidoniečiai ir chivai, gyvenantys Libanono kalnuose nuo Baal-Chermono kalno ligi Lebo-Chamato. 4 Jie buvo tam, kad jais išmėgintų Izraelį, kad patirtų, ar jie klausys VIEŠPATIES įsakymų, kuriuos jis įsakė jų protėviams

per Mozę. 5 Taigi izraeliai gyveno tarp kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių. 6 Jie vedė jų dukteris, savo dukteris leido už jų sūnų ir garbino jų dievus!

IZRAELIS TEISĖJŲ VALDYMO LAIKAIS

Otnielis

7 Izraeliai darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jie pamiršo VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir tarnavo Baałams ir Ašeroms². 8 Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos pardavė į Aram-Naharimo karaliaus Kušan-Rišataimo rankas. Ir izraeliai tarnavo Kušan-Rišataimui aštuonerius metus. 9 Bet kai izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES, VIEŠPATS prikėlė izraeliams vaduotoją, kuris juos išvadavo,—Kalebo jaunesniojo brolio Kenazo sūnų Otnielį. 10 VIEŠPATIES dvasia nužengė ant jo, ir jis tapo teisėju. Jam išžygiavus į karą, VIEŠPATS atidavė į jo ranką Aramo karalių Kušan-Rišataimą, ir jo ranka stipriai slėgė Kušan-Rišataimą. 11 Šalis keturiasdešimt metų turėjo ramybę. Paskui Kenazo sūnus Otnielis mirė.

Ėhudas

12 Izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Tad VIEŠPATS sustiprino Moabo karalių Egloną prieš Izraelį, nes jie darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. 13 Jis pasitelkė amoniečius bei amalekiečius ir atžygiavęs sumušė Izraelį, ir jie užėmė Palmių miestą. 14 Izraeliai turėjo tarnauti Moabo karaliui Eglonui aštuoniolika metų.

15 Bet izraeliams šaukiantis VIEŠPATIES, VIEŠPATS jiems prikėlė vaduotoją, Geros sūnų Ėhudą, benjaminą, vyrą kairiarankį. Izraeliai nusiuntė per jį duoklę Moabo karaliui Eglonui. 16 Ėhudas pasidarė dviašmenį kalaviją, pusantros pėdos ilgio, ir jį užsijusė po savo drabužiais ant dešiniosios šlaunies. 17 Ir jis įteikė duoklę Moabo karaliui Eglonui. O Eglonas buvo labai riebus vyras.

1 G; M: Jis (t.y. Izraelis) pateko į didelę priepaūdą.

2 2MssSV: Astartėms

18 Kai jis buvo baigęs teikti duoklę, palydėjo žmones, nešusius duoklę. 19 O pats, sugrįžęs nuo stabų, esančių prie Gilgalio, tarė: „Turiu slaptą žinią tau, karaliau“. Šis tarė: „Tylėk!“ Tada išėjo nuo jo visi, kurie jam patarnavo. 20 O Ehudas priėjo prie jo, kai šis sėdėjo vėsiam, ant stogo įrengtame kambaryje, skirtame jam vienam, ir Ehudas tarė: „Turiu tau žinią nuo Dievo“. Jam atsikėlus nuo sosto, 21 Ehudas ištiesė kairiąją ranką, paėmė kalavią nuo dišinėsios šlaunies ir jį taip įsmeigė į jo pilvą, 22 kad net rankena įlindo paskum ašmenis ir taukai užsidarė ant ašmenų, nes jis nebeištraukė kalavijo iš jo pilvo.¹ 23 Paskui Ehudas, išėjęs į prieškambarį, uždarė stoginio kambario duris už savęs ir jas užrakino.

24 Jam išėjus, jo tarnai atėjo ir, savo nustebimui, pamatė, kad durys buvo užrakintos. Jie pagalvojo: „Tikrai jis lengvinasi vėsiam kambaryje“. 25 Tad jie laukė, kol susirūpino. Niekas neatidarė stoginio kambario durų. Kai, pasiėmę raktą, jie atrakino, jų valdovas, jų nustebimui, buvo pargriuvęs ant žemės negyvas!

26 O Ehudas, kol jie delsė, jau buvo pasprukęs. Jis buvo praėjęs pro stabus ir pabėgęs į Seyrą. 27 Atvykęs jis sutrimitavo trimitu Efraimo kalnuose, ir izraeliai leidosi su juo nuo kalnų, jam einant pirma jų. 28 Jis jiems sakė: „Leiskitės paskui mane, nes VIESPATS atidavė į jūsų rankas jūsų priešus moabiečius!“ Jie leidosi paskui jį, paėmė Jordano brastas, vedančias į Moabą, apie dešimtį tūkstančių vyrų, visus liemeningus ir narsius kovotojus, ir nė vienas neištrūko! 30 Taip tą dieną Moabas turėjo nusilenkti po Izraelio valdžią. Ir šalis aštuoniasdešimt metų turėjo ramybę.²

Šamgaras

31 Po jo buvo Anato sūnus Šamgaras, kuris išmušė šešis šimtus

filistinų jaučio akstinu. Jis irgi išvadavo Izraelį.

Debora ir Barakas

4 Ehudui mirus, izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. 2 Tad VIESPATS juos pardavė į rankas Jabino, Kanaano karaliaus, kuris karaliavo Chazore. Jo kariuomenės vadas buvo Sisera, kuris gyveno Charošet-Hagoime. 3 Izraeliai šaukėsi VIESPATIES, nes jis turėjo devynis šimtus kovos vežimų ir dvidešimt metų žiauriai engė izraelius.

4 Pranašė Debora, Lapidoto žmona, tuo metu teisė Izraelį. 5 Ji sėdėdavo po Deboros palmę, tarp Ramos ir Bėt-Elio, Efraimo kalnuose, o izraeliai eidavo pas ją aukštyn į teismą. 6 Pasiuntusi ji pasišaukė Abinoamo sūnų Baraką iš Naftalio Kedešo ir jam tarė: „Tikrai VIESPATS, Izraelio Dievas, įsako: „Eik ir žygiuok į Taboro kalną, paėmęs su savim dešimtį tūkstančių vyrų iš naftalių ir zebulunų. 7 O aš atitrauksiu pas tave prie Kišono upelio Jabino kariuomenės vadą Sisera su jo kovos vežimais bei pėstininkais ir jį atiduosiui į tavo rankas““. 8 Barakas jai tarė: „Jei tu eisi su manim, aš eisiu; o jei neisi su manim, neisiu“. 9 Ji tarė: „Aš tikrai eisiu su tavim, tačiau žinok³, kad negausi pergalės vainiko kelyje, kuriuo tu eisi, nes į moters rankas VIESPATS parduos Sisera!“ Taigi Debora atsikėlė irėjo su Baraku į Kedešą. 10 Barakas sušaukė Zebuluną ir Naftalį į Kedešą. Dešimt tūkstančių vyrų žygiavo aukštyn paskui jį, ir Deboraėjo su juo.

11 Kainas Cheberis buvo atsiskyręs nuo kitų kainų⁴, nuo Mozės uošvio Chobabo palikuonių, ir buvo pasistatęs savo palapinę prie pat Šaananimo ažuolo, esančio arti Kedešo.

12 Kai Sisera buvo pranešta, kad Abinoamo sūnus Barakas užlipęs į Taboro kalną, 13 Sisera sušaukė visus savo kovos vežimus—devynis šimtus geležinių vežimų—ir visus su juo esančius karius iš Charošet-Hagoimo

1 G; M + turbūt 23 skn. posakio „išėjo į prieškambarį“ variantą.

2 G + Ir Ehudas buvo jų teisėjas iki savo mirties.

3 G; ~ M

4 Lit. Kaino

prie Kišono upelio. ¹⁴ Debora tarė Barakui: „Kelkis! Nes šita yra diena, kai VIESPATS atidavė Sisera į tavo rankas. Tikrai VIESPATS yra išėjęs pirma tavęs!“ Taigi Barakas pasileido nuo Taboro kalno ir dešimt tūkstančių vyrų jam iš paskos. ¹⁵ VIESPATS taip pakrikdė Sisera, visus jo kovos vežimus ir visą jo kariuomenę Barako akyse, jog Sisera, nulipęs nuo vežimo, bėgo pėsčias. ¹⁶ O Barakas vijosi kovos vežimus ir kariuomenę ligi Charošet-Hagoimo, ir visa Siseros kariuomenė krito nuo kalavijo ašmenų. Nė vieno neišliko.

¹⁷ Tuo tarpu Sisera pėsčiom pabėgo į kaino Cheberio žmonos Jaelės palapinę, nes buvo santarvė tarp Čašoro karaliaus Jabino ir kaino Cheberio namų. ¹⁸ Išėjusi pasitikti Siseros, Jaelė jam tarė: „Užsuk, viešpatie, užsuk pas mane, nebijok!“ Taigi jis užsuko pas ją į palapinę, o ji apklojo jį dangalu. ¹⁹ Paskui jis tarė: „Malonėk man duoti truputį vandens atsigerti, nes esu ištroškęs“. Atrišusi pienmaišį, ji jam davė atsigerti ir apklojo. ²⁰ Jis jai tarė: „Atsistok palapinės angoje ir, jei kas ateitų ir paklaustų: „Ar čia yra kas nors?“, atsakyk: „Ne““. ²¹ Bet Cheberio žmona Jaelė paėmė palapinės kuolelį, įsidėjo kūjį į ranka, įėjo pas jį nejučiomis ir taip įkalė jam į smilkinį kuolelį, jog tas išmigo į aslą, kai jis iš nuovargio buvo giliai įmigęs. Taip jis mirė. ²² Tuoj pasirodė Barakas, besivejęs Sisera. Išėjusi jo pasitikti, Jaelė jam tarė: „Eikš, tau parodysiu vyrą, kurio tu ieškai“. Jam įėjus pas ją, Sisera pasirodė parvirtęs negyvas su kuoleliu, išmigusių į jo smilkinį.

²³ Taip tą dieną Dievas nužemino Kanaano karalių Jabina izraelių akyse.

²⁴ Izraelių ranka vis sunkiau ir sunkiau slėgė Kanaano karalių Jabina, iki jie sunaikino Kanaano karalių Jabina.

Deboros ir Barako giesmė

5 Debora ir Abinoamo sūnus Barakas 5-tą dieną giedojo, sakydami:

2 „Kai Izraelyje drykso palaidi galvos plaukai¹,

kai kareiviai savanoriškai eina kariauti,—girkite VIESPATI!

3 Girdėkite, karaliai, klausykites, kunigaikščiai! Aš noriu VIESPACIUI, aš noriu giedoti, noriu muzikuoti VIESPACIUI, Izraelio Dievui!

4 VIEŠPATIE, tau išeinant iš Seyro, tau žygiuojant iš Edomo laukų, žemė drebėjo.

Ir dangūs virpėjo², ir debesys pylė vandenį.

5 Kalnai siūbavo³ nuo VIEŠPATIES, Sinajiečio⁴, nuo VIEŠPATIES, Izraelio Dievo.

6 Anato sūnaus Šamgaro dienomis, Jaelės dienomis liovėsi karavanai, ir keliauninkai turėjo eiti vingiuotais takais.

7 Liovėsi kariautojai, liovėsi Izraelyje, iki tu, Debora, pakilai, pakilai kaip motina Izraelyje!

8 Kai jie pasirinkdavo naujus dievus, tada karas būdavo vartuose. Nesimatė skydo, nei ieties keturiose dešimtyse Izraelio tūkstančių.

9 Mano širdis priklauso Izraelio vadams, savanoriškaiėjusiems su kariuomene į karą. Girkite VIESPATI!

juos laikyti palaidus, iki sugrįš nugalėję priešus.

2 G; M: pylė

3 GST; M: tekėjo

4 Arba: tai yra Sinajus

- 10 Jūs, kurie jojate ant sartų
asilių,
kurie sėdite ant balno
kilimų¹
ir kurie einate keliu,
apmastykite!
- 11 [Kur] šūkauja skirstantieji² tarp
girdomųjų lovių,
ten tegul apgieda
VIESPATIES pergales,
jo kariautojų pergales
Izraelyje!
- Tąsyk žygiavo žemyn prie vartų
VIESPATIES
kariuomenė.
- 12 Pabusk, pabusk, giedok³ giesmę!
Kelkis, Barake,
ir imk nelaisvėn savo
belaisvius,
Abinoamo sūnau!
- 13 Tąsyk Izraelis žygiavo žemyn su
galingaisiais⁴,
VIESPATIES kariuomenė
žygiavo žemyn už jį⁵ su
karžygiais.
- 14 Iš Efraimo jie žygiavo tiesiai į
slėnį⁶,
paskui tave Benjaminas su
tavo būriais.
Iš Machyro leidosi vadai,
o iš Zebuluno—valdovo
lazdos nešėjai.
- 15 Isacharo vadai buvo su Debora.
Isacharas buvo Barako
parama,
pasiūstas į slėnį įkandini jo.
- Reūbeno daliniuose
vyko svarbūs
apsisprendimai.
- 16 Ko likai besėdįs tarp avių
gardu⁷,
- klausydamasis bandų
dūdavimo?
Reūbeno daliniai turėjo
svarbių apsigalvojimų.
- 17 Gileadas pasiliko anapus
Jordano,
o Gadas—kodėl jis užsibuvo
prie laivų?
Ašeris liko besėdįs prie jūrų
kranto
ir gyveno prie savo
prieplaukų.
- 18 Zebulunas—tauta, kuri rizikavo
savo gyvybe,
ir Naftalis—lauko
aukštumose.
- 19 Atžygiavo karaliai, jie kariavo.
Tąsyk kariavo Kanaano
karaliai
Taanache, prie Megido
vandenų.
Sidabro grobio jie negavo.
- 20 Iš dangaus kariavo žvaigždės,
iš savo takų kariavo su
Sisera.
- 21 Kišono upelis juos nunešė,
jiems užkirta [kelia]⁸
upelis, Kišono upelis.
Žygiuok, mano siela, su
galybe!
- 22 Tąsyk trenkė žirgų kanopos,
jo erzilų šuoliavimai,
šuoliavimai.
- 23 „Prakeikite Merozą,—tarė
VIESPATIES angelas,—
keikite prakeikite jos
gyventojus!⁹
Nes jie neatėjo VIESPACIUI į
pagalbą,
VIESPACIUI į pagalbą su
karžygiais⁹.
- 24 Labiausiai palaiminta tarp
moterų tebūna Jaelė,
kainio Cheberio žmona!
Tarp palapinėjų gyvenančių
moterų ji tebūna
labiausiai palaiminta!
- 25 Vandens jis prašė—ji pieno
davė.

1 Arba: teismo kėdėje

2 T.y. vandenį ar avis nuo ožių

3 Lit. sakyk

4 Rk.; M: išlikėlisėjo žemyn pas galinguosius

5 G; M: mane

6 Rk., plg. G^{AL} Teod; M: jų šaknis yra Amaleke

7 Arba: balno maišų

8 Rk.

9 Arba: prieš karžygius

- Kilmingųjų dubenyje ji
atnešė varškės.
- 26 Kairiąją ranką ji ištiesė į
kuolelį,
o dešinę—į darbininkų kūjį.
Ji trenkė į Sisera,
sudaužė jo galvą,
sutriuškino ir pervėrė jam
smilkinį.
- 27 Tarp jos kojų jis susmuko,
pargriuvo, gulėjo;
tarp jos kojų jis susmuko,
pargriuvo.
Kur jis susmuko,
ten nudėtas pargriuvo.
- 28 Pro langą ji žiūrėjo,
Siseros motina žvelgė¹ pro
pinūčius:
„Kodėl delsia parvažiuoti jo
kovos vežimas?
Kodėl užtrunka jo kovos
vežimų dardės?“
- 29 Gudriausioji iš jos vadų žmonių
jai atsako,
ir ji pati sau kartoja jos
žodžius:
- 30 „Tikrai jie radę dalią grobį:
po vieną, po dvi moteris
kiekvienam vyrui!
Marginių grobį Sisera!i
Marginių grobį,
raštuotą skepetą, abipus
raštuotą²
grobėjo³ kaklui“.
- 31 Taip tegul pragaista visi tavo
priešai, VIESPATIE!
O ji mylintieji tebūna kaip
saulė, tekanti su savo
galingu spindesiu!“
- Ir šalis keturiasdešimt metų
turėjo ramybę.

5 Iš 19, 18

GIDEONAS (6, 1—8, 35)

Midžaniečių prispauda

6 Izraeliai darė, kas buvo pikta
VIESPATIES akyse. Tad VIESPATS

juos atidavė septyneriems metams į
Midžano rankas. ² Midžano ranka
sunkiai slėgė Izraelį. Kad apsigintų nuo
Midžano, izraeliai įsitaisė požeminių
sandėlių kalnuose, olų ir sunkiai
prieinamų vietų. ³ Kai Izraelis
pasėdavo, Midžanas, Amalekas ir
rytiečiai atkildavo ir jį užpuldavo.
⁴ Pasistatę prieš juos karines stovyklas,
jie sunaikindavo šalies derlių ligi Gazos
apylinkės⁴ ir nepalikdavo nieko, ko
reikia gyvybei išlaikyti Izraelyje: nei
avies, nei jaučio, nei asilo, ⁵ nes jie
atkildavo su savo gyvuliais ir
palapinėmis, ateidavo tokie gausūs, kaip
skėriai. Nebuvo galima suskaičiuoti nei
jų pačių, nei jų kupranugarių. Jie
išiverždavo į šalį, kad ją nusiaubtų.
⁶ Kai Izraelis labai sumenkė dėl
Midžano, izraeliai šaukėsi VIESPATIES
pagalbos.

⁷ Kai izraeliai šaukėsi
VIESPATIES dėl Midžano,
⁸ VIESPATS atsiuntė izraeliams vyrą
pranašą, kuris jiems tarė: „Taip pasakė
VIESPATS, Izraelio Dievas: „Aš pats jus
atvedžiau iš Egipto ir jus išvedžiau iš
vergų namų. ⁹ Jus išgelbėjau iš Egipto
valdžios ir iš visų jūsų prispaudėjų
rankų. Juos pavariau nuo jūsų ir jums
atidaviau jų šalį. ¹⁰ Ir jums pasakiau:
„Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas.
Nebijokite dievų amoriečių, kurių šalyje
jūs gyvenate. Bet neklausėte mano
balso““.

Gideonio pašaukimas

¹¹ Atėjęs VIESPATIES angelas
atsisėdo po Ofroje esančiu ažuolu,
priklausančiu abiezriui Joašui, jo sūnui
Gideonui bekulant kviečius vyno
spaudykloje, kad [juos] galėtų skubiai
pašalinti nuo midžaniečių. ¹² Jam
pasirodė VIESPATIES angelas ir tarė:
„VIESPATS yra su tavim, galingas
karžygy!“ ¹³ Gideonas jam tarė: „O,
viespatie! Jei VIESPATS yra su mumis,
kodėl mums visa tai atsitiko? Ir kur yra
visi jo stebuklai, apie kuriuos mums
pasakojo mūsų protėviai, sakydami:
„Tikrai VIESPATS mus atvedė iš
Egipto“? O dabar VIESPATS yra mus

1 GAO^T; M: dejavo

2 Arba: dvi raštuotas skepetas

3 Rk.; M: kaip grobį

4 Lit. įėjimo

palikęs ir atidavęs į Midjano rankas“.

14 VIEŠPATIES angelas¹, atsigręžęs į jį, tarė: „Eik su šita savo jėga ir išvaduok Izraelį iš Midjano rankų! Tikrai tave siunčiu“.

15 Šis jam tarė: „O, viešpatie! Kuo galėčiau išvaduoti? Štai mano kiltis yra Menašės silpniausioji, o aš pats savo tėvo namų jauniausias“.

16 VIEŠPATIES angelas² atsakė: „Aš būsiu su tavim, ir tu sumuši Midjaną tarsi vieną vyrą“.

17 Šis jam³ tarė: „Jei, meldžiamasis, radau malonę tavo akyse, tai parodyk man ženklą, kad tikrai tu esi tas, kurs kalbasi su manim.“

18 Nesitrauk, meldžiu, iš čia, kol ateisiu pas tave ir išnešiu savo dovaną, norėdamas ją padėti prieš tave!“ Šis atsakė: „Aš pasiliksiu, kol sugrįši“.

19 Gideonas įjėgęs paruošė ožiuką ir neraugintų duonelių iš vienos efos miltų, mėsa sudėjo į pintinę, o sultinį supylė į puodą. Jis [juos] išnešė pas jį po ažuolu ir pateikė.

20 Dievo⁴ angelas jam tarė: „Paimk mėsa bei neraugintas duoneles ir padėk čia ant uolos, o sultinį išpilk!“ Ir jis taip padarė.

21 VIEŠPATIES angelas ištiesė lazda, esančią jo rankoje, ir jos galu palietė mėsa bei duoneles. Ugnis pašoko iš uolos ir surijo mėsa bei duoneles. O VIEŠPATIES angelas pradingo jam iš akių.

22 Tada Gideonas suprato, kad tas buvo VIEŠPATIES angelas. Ir Gideonas tarė: „Vargas man, Viešpatie Jahve! Nes mačiau VIEŠPATIES angelą veidas į veidą!“

23 Bet VIEŠPATS jam tarė: „Ramybė tau! Nebijok, nemirsi!“

24 Gideonas ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI ir jį praminė „VIEŠPATS yra ramybė“. Iki šios dienos jis tebėra abiezių Ofroje.

Gideonas nugriauna Baalo aukurą

25 Tą naktį VIEŠPATS jam tarė: „Paimk tavo tėvui priklausantį jautį, antrąjį, septynergį, nugriauk Baalo aukurą, priklausantį tavo tėvui, ir nukirsk prie jo stovincią ašerą⁵“.

26 Pastatyk aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ant šitos [kalnų] tvirtovės viršūnės, sukraudamas [akmenis] eilėmis. Paskui, paėmęs antrąjį jautį, jį aukok kaip deginamąją auką su malkomis ašeros, kurią nukirsi“.

27 Taigi Gideonas paėmė dešimtį vyrų iš savo tarnų ir padarė, kaip VIEŠPATS jam buvo paliepęs. Bet kadangi jis bijojo savo tėvo namų bei miesto vyrų ir nedrįso tai padaryti dienos metu, tai padarė naktį. 28 Miesto vyrams anksti rytą atsikėlus, Baalo aukuras pasirodė nugriautas, prie jo stovinti ašera nukirsta ir antrasis jautis paaukotas ant pastatyto aukuro. 29 Jie klausė vienas kitą: „Kas tai padarė?“ Patyrinėję ir išklausinėję, jie sakė: „Joašo sūnus Gideonas tai padarė“.

30 Miesto vyrai tarė Joašui: „Išvesk savo sūnų! Jis turi mirti, nes nugriovė Baalo aukurą ir nukirto prie jo stovincią ašerą!“ 31 Bet Joašas tarė visiems, kurie stovėjo prie jo: „Ar jūs norite ginti Baalą? Arba ar jūs norite jį išgelbėti? Kas gina jį, turi būti nubautas mirtim iki rytmčio! Jei jis yra dievas, tegul gina save dėl to, kad nugriautas jo aukuras!“ 32 Tad tą dieną jį⁶ praminė Jerubaalu. Tai reiškia: „Tegul Baalas bylinėjasi su juo“, nes jis nugriovė jo aukurą.

Gideonas telkia jėgas kovai su Midjanu

33 Visas Midjanas, Amalekas ir rytiečiai susibūrę perėjo [Jordaną] ir pasistatė stovyklas Jizreelio lygumoje.

34 Tada VIEŠPATIES dvasia apėmė⁷ Gideoną. Jis pūtė raga, ir abieziai buvo sušaukti sekti paskui jį. 35 Jis išsiuntė pasiuntinius į visą Menašę. Tie irgi buvo sušaukti sekti paskui jį. Jis išsiuntė pasiuntinius į Ašerį, Zebuloną ir Naftalį, ir tie žygiavo aukštyn jų⁸ pasitikti.

Bandymas su vilna

36 Paskui Gideonas tarė Dievui: „Jei nori mano ranka išgelbėti Izraelį, kaip esi pasakęs, 37 štai aš padedu šviežią vilnos kirpinį ant grendymo. Jei

1 G; M: VIEŠPATS

2 G; M: VIEŠPATS

3 T.y. angelui

4 G: VIEŠPATIES

5 T.y. deivei Ašerai pašvęstą kulto stiebą,

simbolizuojantį gyvybės medį

6 T.y. Gideoną

7 Lit. aprenę

8 G: jo

rasa atsirasa vien tik ant kirpinio, o visur žemėje bus sausa, tai žinosiu, kad tu išgelbėsi mano ranka Izraelį, kaip esi pasakęs“. 38 Ir taip atsitiko! Kitą rytą anksti atsikėlęs, jis sugniaužė kirpinį ir išspaudė rasą iš kirpinio—pilną kaušą vandens! 39 Bet Gideonas sakė Dievui: „Teneužsidega tavo rūstybė prieš mane, jei dar tik vieną kartą norėsiu prabilti! Norėčiau dar tik vieną kartą atlikti bandymą su kirpiniu. Tegų pasilieka sausas vien tik kirpinys, o visur žemėje tebūnie rasa!“ 40 Ir Dievas tą naktį taip padarė: sausas pasiliko vien tik kirpinys, o visur žemėje buvo rasa.

Gideonas su 300 vyrų nugali midjaniečius

7 Jerubaalas, tai yra Gideonas, anksti atsikėlė su visais savo kareiviais, esančiais su juo, ir pasistatė stovyklą viršų En-Charodo¹. O Midjano stovykla buvo jo apačioje, ir šiaurė² nuo Morės³ kalvos, lygumoje.

2 VIESPATS tarė Gideonui: „Per daug yra su tavim esančių kareivių, kurių man reikia Midjanui atiduoti į jų rankas: Izraelis galėtų didžiuliotis prieš mane, sakydamas: „Mano paties ranka išgelbėjo mane!“ 3 Taigi dabar, kareiviams girdint, paskelbk: „Kas bijo ir dreba iš baimės, tegul grįžta ir tuoj eina nuo Galudo⁴ kalno“. Tada pargrįžo dvidešimt du tūkstančiai kareivių, o dešimt tūkstančių pasiliko.

4 Bet VIESPATS sakė Gideonui: „Dar per daug kareivių. Nuvesk juos žemyn prie vandens! Ten juos tau išmėginsiu. Apie kurį tau pasakysiu: „Tas tegul eina su tavim“, jis tegul eina su tavim. O kiekvienas, apie kurį tau pasakysiu: „Tas tegul neina su tavim“, jis tegul neina“. 5 Taigi jis nuvedė kareivius prie vandens. Ir VIESPATS tarė Gideonui: „Kiekvieną, kuris laks vandenį liežuviu, kaip šuo laka, pastatyk skyrium, o kiekvieną, kuris klaupsis ant kelių gerti riekute iš burna⁶, pastatyk

skyrium^{6a}. 6 Skaičius tų, kurie lakė liežuviu⁷, buvo trys šimtai vyrų, o visi likusieji kareiviai atsiklaupė ant kelių vandens gerti. 7 VIESPATS tarė Gideonui: „Tais trimis šimtais vyrų, kurie lakė, jus išgelbėsiu ir atiduosiu Midjaną į tavo rankas, o visi kiti kareiviai tegul kiekvienas eina į savo vietą“. 8 Jie⁸ paėmė kareivių paviržį į rankas ir jų ragus, ir jis paleido visus Izraelio vyrus, kiekvieną į jo palapinę, bet tuos tris šimtus vyrų palaikė. O Midjano stovykla buvo jo apačioje, lygumoje.

9 Tą naktį VIESPATS jam tarė: „Kelkis, leiskis į stovyklą, nes ją atidaviau į tavo rankas. 10 O jei tu [vienas] bijai eiti žemyn, nueik į stovyklą su savo ginklanešiu Pura¹¹ ir pasiklausyk, ką jie kalba. Paskui įgausi drąsos⁹ ir užpuls¹⁰ stovyklą“. Taigi jis nuėjo žemyn su savo ginklanešiu Pura prie priekinių postų ginkluotųjų, esančių stovykloje. 12 Midjanas, Amalekas ir rytiečiai buvo sugulę lygumoje tokie gausūs, kaip skėriai, o jų kupranugarių buvo be skaičiaus, tiek, kiek yra smilčių jūros pakrantėje. 13 Gideonui atėjus, vienas vyras kaip tik pasakojo savo draugui sapną. Jis sakė: „Klausykis! Židūriu—supelėjęs miežinės duonos kepalas atriudėjo į Midjano stovyklą. Jis pasiekė palapinę ir taip į ją sudavė, kad ji parvirto. Ją apvertė! Palapinė nuvirto!“ 14 O jo draugas atsakė: „Tai niekas kita, kaip Joašo sūnaus Gideono, Izraelio, kalavijas! Dievas atidavė į jo rankas Midjaną ir visą stovyklą“.

15 O kai Gideonas išgirdo to sapno pasakojimą ir jo aiškinimą, kniūpsčias pagarbino VIESPATĮ. Jis sugrįžo į stovyklą ir tarė: „Kelkitės, nes VIESPATS atidavė į jūsų rankas Midjano stovyklą!“ 16 Jis padalijo tris šimtus vyrų į tris būrius, davė jiems visiems į rankas ragus ir tuščius ąsočius su deglais ąsočių viduje¹⁷ ir jiems tarė:

1 Lit. Charodo versmės

2 Rk., plg. 8 skn.; M: į šiaurę nuo jo

3 T.y. Mokytojo

4 T.y. Baimingojo; M: Gileado

5 Atkelta iš 6a.

6 G;—M

7 G;—M

8 T.y. likusieji trys šimtai vyrų

9 Lit. sustiprės tavo rankos

10 Lit. nueisi žemyn į

„Žiūrėkite į mane ir taip pat darykite! Kaip aš, nuėjęs prie stovyklos pakraščiu, darysiu, taip ir jūs darykite! 18 Man ir visiems su manim esantiems papūtus raga, jūs irgi pūskite ragus aplink visą stovyklą ir šaukite: „Už VIESPATĮ ir Gideoną!“

19 Gideonas ir šimtas su juo esančių vyrų nuėjo prie stovyklos pakraščiu, prasidedant vidurinei nakties sargybai,—jie ką tik buvo pastatę sargybinius,—ėmė pūsti ragus ir daužyti ašočius, esančius jų rankose. 20 Tie trys būriai pūtė ragus ir daužė ašočius. Kairiaja ranka jie nutvėrė deglus, o dešinią ranką laikė pučiamuosius ragus ir šaukė: „Kalavijas už VIESPATĮ ir Gideoną!“ 21 Kiekvienas iš jų stovėjo savo vietoje aplink stovyklą, o visa stovykla [išbudusi] pašoko. Jie klykė ir leidosi bėgti. 22 Trims šimtams pučiant ragus, VIESPATS atkreipė vieno kalaviją prieš kitą visoje stovykloje. Ir stovykla bėgo ligi Bėt-Šitos Šereros¹ linkui, ligi Abel-Mecholos pakraščio prie Tabato.

23 Buvo sušaukti izraeliai iš Naftalio, iš Ašerio ir iš visos Menašės, ir jie vijosi Midjaną. 24 Gideonas dar išsiuntė pasiuntinius į visą Efraimo kalnyną su atsišaukimu: „Leiskitės prieš Midjaną ir atkirskite jiems vandenį ligi Bėt-Baros bei Jordana!“ Taigi buvo sušaukti visi efraimai, ir jie atkirto vandenį ligi Bėt-Baros bei Jordana. 25 Jie sugavo du Midjano kunigaikščius: Orebą² ir Zeebą³. Jie užmušė Orebą prie Orebo uolos, o Zeebą užmušė Zeebo vyno spaudykloje. Jie vijosi Midjaną, o Orebo ir Zeebo galvas nunešė Gideonui anapus Jordano.

3 Dt 20, 8

8 Efraimai jam tarė: „Kodėl mums tai padarei, kad nepasikvieteit mūsų, kai ištraukė kariauti su Midjanu?“ Ir jie smarkiai jam priekaištavo. 2 Bet jis jiems tarė: „Ka gi esu nuveikęs, lyginant su jumis? Argi Efraimo likusiųjų vynuogių nurinkimas nėra geresnis už

Abiezerio vynuogių rinkimą? 3 Į jūsų rankas Dievas atidavė Midjano kunigaikščius Orebą ir Zeebą. O ką aš įstengiau padaryti, lyginant su jumis?“ Tada, jam tai kalbant, atsileido jų pyktis ant jo.

Gideonas Užjordanėje

4 Kai Gideonas buvo atėjęs prie Jordano ir perėjęs⁴—jis ir trys šimtai su juo esančių vyrų, pavargę besivydami⁵,—5 jis sakė Sukoto žmonėms: „Duokite, meldžiu, duonos kepalų kareiviams, sekantiems paskui mane, nes jie yra pavargę, ir aš tebesiveju Zebachą ir Šalmuną, Midjano karalius“. 6 Tačiau Sukoto vadai tarė: „Ar Zebacho ir Šalmunos rankos jau yra tavo rankose, kad turėtume duoti duonos tavo kariuomenei?“ 7 Gideonas tarė: „Dėl šito, VIESPACIUI atidavus Zebachą ir Šalmuną į mano rankas, plaksiu jūsų kūną dykumos erškėčiais ir dygliuočiais!“

8 Jis žygiavo iš ten aukštyn į Penuelį ir jiems panašiai kalbėjo. Bet Penuelio žmonės jam atsakė taip, kaip buvo atsakę Sukoto žmonės. 9 Tada jis tarė ir Penuelio žmonėms: „Kai nugalėjęs sugrišiu, nugriausiu šitą bokštą!“

10 O Zebachas ir Šalmuna buvo Karkore ir jų karinės pajėgos su jais, apie penkiolika tūkstančių—visi išlikusieji iš visos rytiečių kariuomenės. O kritusiųjų buvo šimtas dvidešimt tūkstančių vyrų, ginkluotų kalaviju. 11 Gideonas žygiavo aukštyn beduinų⁶ keliu, i rytus nuo Nobacho ir Jogbehos, ir užpuolė stovyklą, kai stovykla jautėsi saugi. 12 Zebachas ir Šalmuna pasileido bėgti, bet jis vijosi juos. Jis sugavo abu Midjano karalius, Zebachą ir Šalmuną, ir išbaidė visą kariuomenę.

13 Paskui Joašo sūnus Gideonas, grįždamas iš karo, iš Chereso įkalnės, 14 pagavo jaunikaitį iš Sukoto žmonių ir jį išklausinėjo. Šis jam surašė Sukoto vadus ir jo vyresniuosius—septyniasdešimt septynis vyrus. 15 Atėjęs pas Sukoto vyrus, jis tarė:

1 Kkr.Mss: Šerodos

2 Lit. Varna

3 Lit. Vilka

4 GSV; M: pereidamas

5 G: ir išalkę

6 Lit. palapinėse gyvenančiųjų

„Štai Zebachas ir Šalmuna, dėl kurių tyčiojotės iš manęs, sakdami: „Ar Zebacho ir Šalmonos rankos jau tavo rankose, kad turėtume duoti duonos tavo pavargusiems kareiviams?“ 16 Paėmęs miestą vyresniuosius ir dykumos erškėčių bei dygliuotųjų, jis jais išplakė Sukoto vyrus. 17 Jis nugriovė Penuelio bokštą ir išžudė miesto vyrus.

18 Paskui jis tarė Zebachui ir Šalmunai: „Kur yra tie vyrai, kuriuos užmušėte Tabore?“ Jie atsakė: „Koks tu esi, tokie jie buvo. Kiekvienas atrodė kaip karaliaus sūnus“. 19 Jis sakė: „Jie buvo mano broliai, mano motinos sūnūs. Kaip gyvas VIESPATS, jei būtumėte palikę juos gyvus, neužmuščiau jųsų“. 20 Ir jis tarė savo pirmagimiui Jeteriui: „Kelkis, užmušk juos!“ Bet berniukas neišitraukė savo kalavijo, nes bijojo, nes tebebuvo berniukas. Tada Zebachas ir Šalmuna tarė: „Kelkis tu pats ir pulk mus! Nes koks vyras, tokia ir jo jėga“. Pakilęs Gideonas užmušė Zebachą bei Šalmuną ir paėmė mėnuliukus, kabėjusius ant jų kupranugarių kaklų.

Gideonso efodas

22 Paskui izraeliai sakė Gideonui: „Viešpatauk mums! Tu pats, ir tavo sūnus, ir tavo sūnaitis, nes mus išgelbėjai iš Midjano rankų!“ 23 Bet Gideonas jiems tarė: „Aš neviešpatausiu jums, ir mano sūnus neviešpataus jums. VIESPATS tegul viešpatauja jums!“

24 Gideonas jiems tarė: „Norėčiau ko nors prašyti iš jūsų: atiduokite man kiekvienas savo pasigrobtą žiedą¹“. Mat anie nešiodavo auksinius žiedus, nes jie buvo išmaeliai. 25 Jie atsakė: „Mielai atiduosime“. Išskėtę apsiausta, jie numetė ant jo kiekvienas savo pasigrobtą žiedą. 26 O svoris auksinių žiedų, kurių jis buvo prašęs, buvo tūkstantis septyni šimtai [šekelių] aukso, be mėnuliukų, karulių ir purpurinių drabužių, kuriais vilkėjo Midjano karaliai, ir be kaklo grandinių, kabėjusių ant jų kupranugarių kaklų. 27 Iš jo Gideonas padarė efodą ir jį pastatė savo mieste, Ofroje. Visi izraeliai ten paleistuviškai jam atsidavė,

ir jis tapo žabangais Gideonui bei jo namams.

28 Taip Midjanas buvo nužemintas izraelių akyse ir toliau nebegalėjo pakelti savo galvos. O šalis keturiasdešimt metų turėjo ramybę, kol gyveno Gideonas.

Gideonso mirtis

29 Joašo sūnus Jerubaalas nuėjo ir gyveno savo namuose. 30 Gideonas turėjo septyniasdešimt sūnų, kilusių iš jo², nes jis turėjo daug žmonių. 31 Taip pat jo sugulovė, kurią jis turėjo Šecheme, jam pagimdė sūnų, ir jis jį pavadino Abimelechu.

32 Joašo sūnus Gideonas mirė žiloje senatvėje ir buvo palaidotas savo tėvo Joašo kape abiezrių Ofroje.

33 O kai Gideonas buvo miręs, izraeliai vėl paleistuviškai atsidavė Baalamis ir padarė Baal-Beritą³ savo dievų. 34 Izraeliai neatsiminė VIESPATIES, savo Dievo, kuris juos buvo išgelbėjęs iš visų jų aplinkinių priešų rankų. 35 Ir jie nepasielgė ištikimai su Jerubaalo, [tai yra] Gideonso, namais, kaip priderėjo dėl viso to gero, kurį jis buvo padaręs Izraeliui.

Abimelechas pakeliamas karaliumi

9 Jerubaalo sūnus Abimelechas, nuėjęs į Šechemą pas savo motinos brolius, kalbėjo jiems ir visai savo motinos tėvo giminei: 2 „Kalbėkite, meldžiu, visiems Šechemo vyrams klausantis: „Kas jums geriau: ar kad jums viešpatautų septyniasdešimt vyrų, visi Jerubaalo sūnūs, ar kad jums viešpatautų vienas vyras?“ Ir atsiminkite, jog aš esu jūsų kaulas ir kūnas!“ 3 Kai jo motinos broliai, visiems Šechemo vyrams klausantis, kalbėjo už jį visus šituos žodžius, jų širdys palinko į Abimelechą, nes jie sau galvojo: „Jis yra mūsų giminaitis!“ 4 Ir jie davė jam iš Baal-Berito namų septyniasdešimt [šekelių] sidabro, kuriais Abimelechas pasisamdė nenaudėlių ir pasileidusių vyrų, kurie nusekė paskui jį. 5 Atejęs į savo tėvo namus, į Ofrą, jis nužudė savo brolius, Jerubaalo sūnus, septyniasdešimt vyrų,

1 Hbr. *nezem* reiškia į ausis ar nosį įvertą žiedą ir žiedą apskritai.

2 Lit. išėjusių iš jo strėnų

3 Lit. Sendoros Baalą

ant vieno akmens. Bet Jerubaalo jauniausiasis sūnus Jotamas išliko gyvas, nes buvo pasislėpęs. ⁶ Paskui susirinko visi Šechemo vyrai ir visi Milo namai. Nuėję jie pakėlė Abimelechą karaliumi prie Šechemo stovinčio akmenstulpio ažuolo.

Jotamo pasakėčia

⁷ Kada tai pranešė Jotamui, jis nuėjęs atsistojo Gerizimo kalno viršūnėje ir, garsiai šaukdamas, jiems tarė:

„Klausykitės manęs, Šechemo piliečiai,
kad Dievas klausytųsi jūsų!

⁸ Eite į medžiai
patepti sau karaliaus.
Ir jie sakė alyvmedžiui:

„Karaliauk mums!“
⁹ Bet alyvmedis jiems tarė:
„Argi turėčiau palikti savo
aliejų,
kuriuo pagerbia dievus ir
žmones,
ir nuėjęs svyruoti viršum
medžių?“

¹⁰ Paskui medžiai tarė figmedžiui:
„Eikš tu, karaliauk mums!“

¹¹ Bet figmedis jiems tarė:
„Argi turėčiau palikti savo
saldybę,
savo geruosius vaisius,
ir nuėjęs svyruoti viršum
medžių?“

¹² Paskui medžiai tarė vynmedžiui:
„Eikš tu, karaliauk mums!“

¹³ Bet vynmedis jiems tarė:
„Argi turėčiau palikti savo
vyną,
linksminantį dievus ir žmones,
ir nuėjęs svyruoti viršum
medžių?“

¹⁴ Pagaliau visi medžiai tarė
erškėčių krūmui:
„Eikš tu, karaliauk mums!“

¹⁵ Bet erškėčių krūmas tarė
medžiams:
„Jei iš tiesų jūs norite
patepti
mane sau karalium,
ateikite, glauskitės mano
ūksmėje!
O jei ne, tegul išeina ugnis iš

erškėčių krūmo“¹

ir suryja Lebanono kedrus!“

¹⁶ Taigi dabar, jei ištikimai ir sąžiningai pasielgėte, pakeldami Abimelechą karalium, ir jei gerai pasielgėte su Jerubaalu bei jo namais, ir jei jam padarėte, kaip jis buvo nusipelnęs², — ¹⁷ nes mano tėvas kariavo už jus, statė pavoju savo gyvybę ir jus išgelbėjo iš Midjano rankų, ¹⁸ bet jūs šiandien sukilote prieš mano tėvo namus ir nužudėte jo sūnus, septyniasdešimt vyrų, ant vieno akmens, ir pakėlėte Šechemo piliečių karalium jo tarnaitės sūnų Abimelechą dėl to, kad jis jūsų giminietis³, — ¹⁹ jei šiandien ištikimai ir sąžiningai pasielgėte su Jerubaalu bei jo namais, tai džiaukitės Abimelechu, o taip pat jis tesidžiaugia jums. ²⁰ O jei ne, tegul ugnis išeina iš Abimelecho ir suryja Šechemo piliečius bei Milo namus! Taip pat tegul išeina ugnis iš Šechemo piliečių bei Milo gyventojų ir suryja Abimelechą!“
²¹ Paskui Jotamas pasileido bėgti ir pabėgo. Jis nuvyko į Beerą ir ten apsigyveno, pasišalinęs nuo⁴ savo brolio Abimelecho.

Maištas prieš Abimelechą

²² Kai Abimelechas buvo valdęs Izraelį trejus metus, ²³ Dievas siuntė tokia pikta dvasią tarp Abimelecho ir Šechemo piliečių, jog Šechemo piliečiai ėmė klatingai elgtis su Abimelechu, — ²⁴ kad atvestų smurtą, pavartotą⁵ prieš septyniasdešimt Jerubaalo sūnų, ir jų kraują uždėtų ant jų brolio Abimelecho, kuris buvo nužudęs juos, ir ant Šechemo piliečių, kurie buvo „ji padrasinę“⁶ išžudyti jo brolius. ²⁵ Šechemo piliečiai pastatė prieš jį kalną viršūnėse pasalūnų, kurie apiplėsdavo visus, kurie praeidavo pro juos keliu. Tai buvo pranešta Abimelechui.

²⁶ Atvyko Ebedo sūnus Gaalas su savo broliais. Jie atsibastė į Šechemą, o

1 GBC: manęs

2 Lit. pagal jo rankų nuveikimą

3 Lit. brolis

4 Arba: dėl

5 G; M: ateitų smurtas, pavartotas

6 Lit. sustiprinę jo rankas

Šechemo piliečiai pasitikėjo juo.
 27 Išėjo į lauką, pasirašę vynuogių savo vynuogynuose ir [jas] išspaude, jie suruošė šventinį pasilinksminimą. Įėjė į savo dievo namus, jie valgė, gėrė ir keikė Abimelechą.
 28 Ebedo sūnus Gaalas sakė: „Kas yra Abimelechas ir kas šechemietis¹, kad turėtume jam tarnauti? Ar jis ne Jerubaalo sūnus ir ar ne Zebulas jo patikėtinis? Tarnaukite Šechemo tėvo Chamoro vyrams! Kodėl mes turėtume jam tarnauti? 29 Jei tik kas atiduotų šituos žmones į mano valdžią! Tada pašalinčiau Abimelechą. Aš sakyciau² Abimelechui: „Sutelk gausų savo kareivių būrį ir išžygiuok!“

30 Miesto valdovui Zebului išgirdus Ebedo sūnaus Gaalo žodžius, užsidegė jo rūstybė.
 31 Ir jis išdaviškiškai siuntė pas Abimelechą³ pasiuntinius su žinia: „Ebedo sūnus Gaalas su savo broliais yra atėjęs į Šechemą! Klausykis! Jie kursto miestą prieš tave. 32 Taigi dabar kelkis nakčia, tu ir su tavim esantys kareiviai, ir tykok lauke. 33 O ryto metą, saulei tekant, anksti atsikėlęs, pulk miestą! Kai jis ir su juo esantys kareiviai išeis prieš tave, padaryk taip, kaip tau leis aplinkybės“.

34 Abimelechas ir visi su juo esantys kareiviai naktį pakilo ir sugulė keturiais būriais Šechemo tykoti.
 35 Kai Ebedo sūnus Gaalas išėjęs atsistojo miesto vartų angoje, Abimelechas ir su juo esantys kareiviai pakilo iš pasalų.
 36 Pamatęs žmones, Gaalas tarė Zebului: „Štai žmonės leidžiasi nuo kalnų viršūnių! Bet Zebulas jam sakė: „Kalnų šešėlius tu laikai vyrais“.

37 Tačiau Gaalas, toliau kalbėdamas, sakė: „Štai žmonės leidžiasi nuo šalies bambos⁴, o vienas būrys atžygiuoja iš Žynių ažuolo pusės!“
 38 Zebulas jam tarė: „Kurgi tavo [didžioji] burna, kuria sakei: „Kas yra Abimelechas, kad turėtume jam tarnauti!? Ar ne šitie yra kareiviai, kuriuos nieku laikai? Na, dabar išėjęs kariuok su jais!“

39 Gaalas, išėjęs Šechemo piliečių priešakyje, kariavo su Abimelechu.
 40 Abimelechas jį vijosi, ir šis bėgo nuo jo. Krito daug užmuštų ligi pat vartų angos.
 41 Abimelechas gyveno Arumoje⁵, o Zebulas išvarė Gaalą ir jo brolius, neleisdamas jiems gyventi Šecheme.

42 Kitą rytą žmonės išėjo į lauką. Tai pranešė Abimelechui.
 43 Paėmęs kareivius ir juos paskirstęs į tris būrius, jis atsigulė tykoti lauke. Jam stebint, pasirodė žmonės, išeiną iš miesto. Tada jis pakilo prieš juos ir juos sumušė.
 44 Abimelechas ir su juo esantis būrys puolė ir atsistojo miesto vartų angoje, o kiti du būriai puolė visus, esančius lauke, ir juos sumušė.
 45 Abimelechas kovojo su miestu visą tą dieną, paėmė miestą ir jame esančius žmones išžudė. Paskui jis sugriovė miestą ir jį apibarstė druska.

46 Tai išgirdę, visi Šechemo Bokšto piliečiai suėjo į El-Berito namų tvirtovę.
 47 Kai Abimelechui buvo pranešta, kad [ten] susirinkę visi Šechemo Bokšto piliečiai, 48 Abimelechas užlipo į Šalmono kalną—jis pats ir visi su juo esantys kareiviai. Paėmęs kirvį⁶ į ranką, Abimelechas nusikirto medžio šaką, ją pakėlęs užsidėję ant peties ir tarė su juo esantiems kareiviams: „Ką matėte mane darant, skubiai taip pat⁷ darykite!“
 49 Taigi ir visi kareiviai nusikirto po šaką,ėjo paskui Abimelechą, [jas] sukrovė ant tvirtovės ir padegė tvirtovę viršum jų. Taip mirė ir visi Šechemo Bokšto žmonės, koks tūkstantis vyrų ir moterų.

Abimelecho mirtis

50 Paskui Abimelechas nužygiavo į Tebešą. Jis pasistatė stovyklą prieš Tebešą ir jį paėmė.
 51 Miesto viduje buvo stiprus bokštas, į kurį bėgo visi vyrai, moterys ir visi miesto piliečiai. Užsirakinę jie užlipo ant bokšto stogo.
 52 Abimelechas pasiekė bokštą ir ėmė

1 G; M: Šechemas

2 G; M: Ir jis tarė

3 Arba rk.: siuntė pas Abimelechą į Arumą; plg. 41 skn.

4 T.y. Gerizimo kalno

5 G: sugrįžo į Arumą

6 Lit. kirvius

7 Lit. kaip aš

kovoti su juo. Kai jis prisiartinio prie bokšto angos, norėdamas jį padegti, ⁵³ viena moteris numetė ant Abimelecho galvos viršutinį girnų akmenį ir perskėlė jo kaukolę. ⁵⁴ Jis tuojuo pasišaukė vaikina, savo ginklanešį, ir jam tarė: „Išsitrauk kalaviją ir nužudyk mane, kad niekas nesakytų apie mane: „Moteris jį užmušė!“ Tada jo vaikinai jį perdūrė, ir jis mirė.

⁵⁵ O izraeliai, pamatę, kad Abimelechas nebegyvas, kiekvienas parėjo į savo vietą. ⁵⁶ Taip Dievas atlygino už Abimelecho piktadarybę, kuria jis, nužudydamas septyniasdešimt savo brolių, buvo padaręs savo tėvui. ⁵⁷ Taip pat visą Šechemo vyrų piktadarybę Dievas sugražino ant jų galvos. Taigi jiems atėjo Jerubaalo sūnaus Jotamo prakeikimas.

„Mažųjų teisėjų“ sąrašas

10 Po Abimelecho pakilo Izraelio gelbėti Dodo sūnaus Pūvos sūnus Tola, isacharas. Jis gyveno Samyre, Efraimo kalnuose. ² Ir jis teisė Izraelį dvidešimt trejus metus. Paskui jis mirė ir buvo palaidotas Samyre.

³ Po jo pakilo gileadietis Jayras, ir jis teisė Izraelį dvidešimt dvejus metus.

⁴ Jis turėjo trisdešimt sūnų, jojančių ant trisdešimt asilų. Jiems priklausė trisdešimt miestų¹. Iki šios dienos juos vadina Chavot-Jayru². Jie yra Gileado krašte. ⁵ Paskui Jayras mirė ir buvo palaidotas Kamone.

JIFTA (10, 6–12, 7)

Amoniečių spauda

⁶ Izraeliai toliau darė, kas buvo piktą VIESPATIES akyse. Jie tarnavo Baalams ir Astartėms: Aramo dievams, Šidono dievams, Moabo dievams, amoniečių dievams ir filistinų dievams. Jie paliko VIESPATĮ ir jam netarnavo.

⁷ Tad VIESPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos pardavė į filistinų ir amoniečių rankas. ⁸ Tie tais metais, aštuoniolika metų, triuškinio ir slėgė izraelius—visus izraelius, gyvenančius anapus Jordano, Gileado amoniečių

šalyje. ⁹ Be to, amoniečiai perėjo Jordaną, norėdami kariauti ir su Judu, Benjaminu ir Efraimo namais. Taigi Izraelis pateko į didelę spaudą.

¹⁰ Tada izraeliai šaukėsi VIESPATIES, sakydami: „Tau nusidėjome, nes palikome savo Dievą ir tarnavome Baalams!“ ¹¹ Bet VIESPATIS tarė izraeliams: „Argi [neišgelbėjau jūsų] iš egiptiečių, amoriečių, amoniečių ir filistinų? ¹² Taip pat sidoniečiai, Amalekas ir Midjanas³ tave engė. Bet jūs šaukėtės manęs, ir jus išgelbėjau iš jų rankų. ¹³ Tačiau jūs palikote mane ir tarnavote kitiems dievams. Todėl toliau nebegelbėsiu jūsų! ¹⁴ Eikite ir šaukitės dievų, kuriuos pasirinkote! Tegul jie jus išgelbsti jūsų spaudos metu!“

¹⁵ Bet izraeliai tarė VIESPAČIUI: „Nusidėjome! Tu pasiėk su mumis, kaip tik tau atrodo tinkama! Tik, meldžiame, išgelbėk mus šiandien!“ ¹⁶ Jie pašalino iš savo tarpo svetimus dievus ir tarnavo VIESPAČIUI. Tad jis ėmė nekantrauti dėl Izraelio nelaimės.

Amoniečių grėsmė

¹⁷ Amoniečiai buvo pašaukti [į karą], ir jie pasistatė stovyklas Gileade. O izraeliai susirinkę pasistatė stovyklas Mišpoje. ¹⁸ Tada kareiviai—Gileado vadai—sakė vienas kitam: „Kas bus tas vyras, kurs pradės kariauti su amoniečiais? Tas tegul tampa visų Gileado gyventojų galva!“

Jifta paskiriamas vadu

11 Gileadietis Jifta buvo galingas ¹karžygys, tačiau jis buvo paleistuvės sūnus. Gileadas buvo Jiftos tėvas. ² Bet ir Gileado žmona buvo jam pagimdžiusi sūnų. Paaugę tos žmonos sūnūs išvarė Jiftą ir jam sakė: „Tu neturi veldinio mūsų tėvo namuose, nes tu esi kitos moters sūnus!“ ³ Taigi Jifta pabėgo nuo savo brolių ir apsigyveno Tobo šalyje. Aplink Jiftą burdavosi nenaudėliai ir išeidavo⁴ su juo.

⁴ Kuriam laikui praslinskus, amoniečiai ėmė kariauti su Izraeliu.

⁵ Kai amoniečiai kariavo su Izraeliu,

1 Vrs; M: asilų

2 Lit. Jayro palapinių kaimais

3 G; M: Maonas

4 plėšikauti

Gileado vyresnieji ėjo pasiimti Jiftos iš Tobo šalies. ⁶ Ir jie sakė Jiftai: „Eikš ir būk mums vadas, kad galėtume kariauti su amoniečiais!“ ⁷ Bet Jifta tarė Gileado vyresniesiems: „Argi jūs nekenėtė ir neišvarėtė manęs iš mano tėvo namų? Tai ko atėjote pas mane—dabar, kai esate prispausti?“ ⁸ Gileado vyresnieji tarė Jiftai: „Dėl to dabar kreipėmės į tave, kad vyktum su mumis, kariautum su amoniečiais ir taptum mums galva—visiems Gileado gyventojams!“ ⁹ Jifta tarė Gileado vyresniesiems: „Jei jūs mane pargrąžinsite kariauti su amoniečiais ir jei VIESPATS man juos atiduos, aš tapsiu jums galva!“ Gileado vyresnieji tarė Jiftai: „VIESPATS tebūnie liudytojas to, kas vyksta tarp mūsų! Tikrai taip darysime, kaip pasakei!“ ¹¹ Taigi Jifta nuėjo su Gileado vyresniaisiais, ir žmonės jį įstatė sau galva ir vadu. Ir Jifta pakartojo visus savo žodžius VIESPATIES akivaizdoje, Mišpoje.

Diplomatinės derybos

¹² Paskui Jifta siuntė pasiuntinius pas amoniečių karalių su paklausimu: „Ką tu turi prieš mane, kad atžygiavai pas mane, norėdamas kariauti su mano šalimi?“ ¹³ Amoniečių karalius atsakė Jiftos pasiuntiniams: „Dėl to, kad Izraelis, eidamas aukštyr iš Egipto, atėmė mano šalį nuo Arnono ligi Jaboko ir Jordano. Taigi dabar ją¹ sugrąžink taikiai būdu!“ ¹⁴ Bet Jifta vėl siuntė pasiuntinius pas amoniečių karalių ir jam sakė: „Taip pasakė Jifta: Izraelis neatėmė Moabo šalies, nei amoniečių šalies, ¹⁶ bet, jiems einant iš Egipto, Izraelis ėjo per dykumą ligi Nendrių jūros ir atvyko į Kadešą. ¹⁷ Tada Izraelis siuntė pasiuntinius pas Edomo karalių ir sakė: „Norėčiau, meldžiamasis, pereiti per tavo šalį“. Bet Edomo karalius nenorėjo klausytis. Jis siuntė taip pat pas Moabo karalių, bet tas nesutiko. Taigi Izraelis pasiliko Kadeše. ¹⁸ Paskui jis ėjo dykuma ir apejo Edomo šalį bei Moabo šalį. Jis atėjo į rytus nuo Moabo šalies, ir jie pasistatė stovyklas

anapus Arnono. Bet jie neįėjo į Moabo sritį, nes Arnonas yra Moabo riba. ¹⁹ Paskui Izraelis siuntė pasiuntinius pas amoniečių karalių Sichoną, Češbono karalių. Ir Izraelis jam sakė: „Meldžiamasis, leisk man² pereiti per tavo šalį ligi mano [paskyrimo] vietos“. ²⁰ Bet Sichonas nepasitikėjo Izraeliu, kad šis [tik] pereisias per jo sritį. Tad Sichonas sutelkė visą savo kariuomenę, ir jie pasistatė stovyklas Jahšoje. Ir jis ėmė kariauti su Izraeliu. ²¹ Tada VIESPATS, Izraelio Dievas, atidavė Sichoną ir visą jo kariuomenę į Izraelio rankas, ir tie³ sumušė juos. Taip Izraelis užėmė visą šalį amoniečių, gyvenančių toje šalyje. ²² Jie užėmė visą amoniečių sritį nuo Arnono ligi Jaboko ir nuo dykumos ligi Jordano. ²³ Nagi dabar! VIESPATS, Izraelio Dievas, pavarė amoniečius nuo savo tautos Izraelio, o tu nori ją užimti! ²⁴ Argi neužimtum to, ką tavo dievas Kemošas tau duoda užimti? Argi mes taip pat neturėtume užimti visko, ką VIESPATS, mūsų Dievas, mums leido užimti? ²⁵ Taigi dabar: ar tu esi žymiai geresnis už Šiporo sūnų Balaką, Moabo karalių? Ar jis kada nors vaidijosi su Izraeliu? Ar jis kada nors kariavo su jais? ²⁶ Izraeliui gyvenant Češbone ir jo sodžiuose, Aroeryje ir jo sodžiuose ir visuose miestuose, esančiuose Arnono pakrantėse, per tris šimtus metų,—kodėl anuo metu jų neišvadavote? ²⁷ Aš nenusidejau tau, bet tu, pradėdamas karą, rengies man daryti pikta. Tegul VIESPATS, teisėjas, šiandien teisia tarp izraelių ir amoniečių!“ ²⁸ Bet amoniečių karalius neklaušė Jiftos žodžių, kuriuos jis jiems kalbėjo per pasiuntinius.

17 Sk 20, 14–21 18 Sk 21, 4 19–22 Sk 21, 21–24
26 Sk 22, 1–6

Jifta nugali amoniečius

²⁹ Tada VIESPATIES dvasia apėmė Jiftą, ir jis žygiavo per Gileadą ir Menašę. Perejo Gileado Mišpę ir iš Gileado Mišpės į amoniečių

1 GLatV; M: juos (t.y. miestus)

2 Dgl.MssG^{AV}; M: mums

3 T.y. izraeliai

pakraštī^{1,30} Ir Jifta padarē VIEŠPACĪUI izādā. Jis sakē: „Jei tikrai atīduosi amoniečius ī mano rankas, ³¹ tai, man su pergale pargrīzus īš amoniečių, kas tik īšeis īš mano namų durų māņēs pasitīkti, turēs priklausyti VIESPACĪUI, īr aš jī aukosiu kaip deginamajā aukā“. ³² Taigi Jifta žygiavo prieš amoniečius kariauti su jais, īr VIESPATS juos atīdāvē ī jo rankas. ³³ Jis mušē juos nuo Aroerio ligi Minito apylīnkēs—dvidešimt miestų!—īr ligi Abel-Keramimo, suduodamas labai smarkų smūgi. Taip amoniečiai buvo nužeminti izraelių akyse.

Jiftos dukte

³⁴ Jiftai parvykus ī Mišpē, ī savo namus, pasirōdē jo dukte, īšeinanti jo pasitīkti su būgnais īr šokiais. O jī buvo jo vienintelē. Be jos jis neturējo nei sūnaus, nei dukters. ³⁵ Jā pamatēs, jis sudraskē savo drabužius īr tarē: „Ak, mano dukterie! Tu mane visiškai sukniubdei! Tu tapai man nelaimēs priežastīm! Aš atvēriau burnā VIESPACĪUI īr nebegaliu atšaukti!“ ³⁶ Jī jam tarē: „Mano tėve, jei atvērei burnā VIESPACĪUI, padaryk su manim, kaip esi pažadējēs², kai jau VIESPATS tau yra leīdēs atkeršyti tavo priešams, amoniečiams“. ³⁷ Jī dar sakē savo tėvui: „Tebūnie man tai leista: palik mane du mėnesius, kad nuėjus klajočiau kalnuose īr apraudočiau savo mergystē—aš īr mano draugēs!“ ³⁸ Jis tarē: „Eik“, īr jā paleido dvīm mėnesiams. O jī nuėjo su savo draugėmis īr apraudojō savo mergystē kalnuose. ³⁹ Pasibaigus dvīm mėnesiams, jī sugrīžō pas savo tėvā. Ir jis īvykdē jai savo īžadā, kurī buvo padarēs.

Jī nebuvo turējusi santykių su vyru. Taip atsirado Izraelyje paprotys: ⁴⁰ kasmet Izraelio dukterys eina apraudoti³ gileadiečio Jiftos dukters keturias dienas metuose.

35 Sk 30, 2

Jifta īr Efraimas

12 Buvo sušaukti Efraimo vyrai. Jie perējo ī Šafonā īr sakē Jiftai: „Kodēl, žygiuodamas ī karā prieš amoniečius, nepasīkvietei mūsų žygiuoti su tavim? Mes sudegīnsime tavo namus viršum tavēs!“ ² Jifta jiems atsakē: „Buvau diplomatas—aš īr mano žmonēs. Bet amoniečiai labai 'nužemino mane'. Šaukiaus jūsų, bet jūs manēs negelbėjote īš jū rankų. ³ Matydamas, kad 'nēra gelbētojo'⁵, rizikavau savo gyvybē⁶ īr žygiavau prieš amoniečius. Ir VIESPATS juos atīdāvē ī mano rankas. Tai kodēl šiandien atkilote pas mane, norēdami kariauti su manim?“ ⁴ Tada Jifta surinko visus Gileado vyrus īr kariavo su Efraimu. Ir Gileado vyrai sumušē efraimus, nes tie sakē: „Jūs esate Efraimo pabėgēliai. Gileadas yra Efraimo viduje, Menašēs viduje“. ⁵ Gileadas paēmē Jordano brastas, vedančias ī Efraimā. Kai Efraimo pabėgēliai sakydavo: „Leiskite man perbristi“, Gileado vyrai jī paklausdavo: „Ar tu efraimas?“ Jam atsakius: „Ne“, ⁶ jie jam sakydavo: „Na, tark, šibolet!“ O jis tardavo „šibolet“, nes negalēdavo teisingai īštarti. Tada jie nutverdavo jī īr papjaudavo prie Jordano brastų. Tuo metu krito īš Efraimo keturiasdešimt du tūkstantčiai.

⁷ Jifta teisē Izraelį šešerius metus. Paskui gileadietis Jifta mirē īr buvo palaidotas 'savo mieste, Gileade'⁷.

Trys „mažieji teisėjai“

⁸ Po jo Izraelį teisē Ibšanas īš Betliejaus. Jis turējo trīsdešimt sūnų. Trīsdešimt dukterų jis īšleido už vyrų svetūr īr trīsdešimt marčių parvedē savo sūnums īš svetūr. Ir jis teisē Izraelį septynerius metus. ¹⁰ Paskui Ibšanas mirē īr buvo palaidotas Betliejuje.

¹¹ Po jo Izraelį teisē zebulunas Elonas. Jis teisē Izraelį dešimt metų. ¹² Paskui zebulunas Elonas mirē īr buvo palaidotas Ajalone, Zebuluno šalyje.

1 G; STV: perējo pas amoniečius; M: perējo amoniečius

2 Lit. yra īšėjē īš savo burnos

3 GV; M: apgiedoti

4 GALat S^h; ~ M

5 GALSS^h; M: tu nesī gelbētojas

6 Lit. padėjau savo gyvybę ī savo rankā

7 G; M: Gileado miestuose

13 Po jo Izraelį teisė Hilelio sūnus Abdonas, piratonietis. 14 Jis turėjo keturiasdešimt sūnų ir trisdešimt sūnaičių, jojančių ant septyniasdešimt asilų. Ir jis teisė Izraelį aštuonerius metus. 15 Paskui Hilelio sūnus Abdonas, piratonietis, mirė ir buvo palaidotas Piratone, Efraimo šalyje, amalekiečių kalnyne.

SAMSONAS (13, 1—16, 31)

Samsono gimimas

13 Izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. Tad VIESPATS juos atidavė į filistinų rankas keturioms dešimtims metų.

2 Buvo vienas vyras iš Šoros, iš danų giminės, vardu Manoachas, o jo žmona buvo nevaisinga ir neturėjo vaikų. 3 Bet VIESPATIES angelas pasirodė tai moteriai ir jai tarė: „Štai tu esi nevaisinga ir neturi vaikų, tačiau pradėsi ir pagimdysi sūnų. 4 Taigi dabar saugokis, kad negertum vyno ar stipraus gėrimo ir kad nevalgytum nieko netyra, nes štai tu pradėsi ir pagimdysi sūnų. Skustuvus neturi užėti ant jo galvos, nes berniukas turi būti Dievo naziras nuo pat gimimo¹, ir jis pradės gelbėti Izraelį iš filistinų rankų“. 6 Tada moteris atėjus tarė savo vyrui: „Dievo vyras atėjo pas mane, ir jo išvaizda buvo kaip Dievo angelo išvaizda, labai bauginanti. Bet aš jo nepaklausiau, iš kur jis esąs, ir savo vardo jis man nepasakė. 7 Ir jis man tarė: „Štai tu pradėsi ir pagimdysi sūnų. Taigi dabar negerk vyno ar stipraus gėrimo ir nevalgyk nieko netyra, nes berniukas turi būti Dievo naziras nuo pat gimimo iki savo mirties dienos“.

8 Paskui Manoachas maldavo VIESPATĮ. Jis sakė: „O, VIESPATIE! Leisk, meldžiu, Dievo vyrui, kurį buvai atsiuntęs, vėl ateiti pas mus ir mus pamokyti, ką turime daryti berniukui, kuris užgims“. 9 VIESPATS išklausė Manoacho meldimą, ir Dievo angelas vėl atėjo pas tą moterį, jai besėdint lauke ir jos vyrui Manoachui nesant su ja. 10 Tada moteris, skubiai nubėgusi, pranešė savo vyrui. Ji jam tarė: „Štai

man pasirodė tas vyras, kuris aną dieną buvo atėjęs pas mane!“ 11 Atsikėlęs Manoachasėjo paskui savo žmoną ir, atėjęs pas tą vyrą, jam tarė: „Ar tu esi tas vyras, kuris buvo kalbėjęs tai moteriai?“ Jis atsakė: „Taip“. 12 Manoachas tarė: „Tegul dabar įvyksta tavo žodžiai³! Koks turi būti berniuko gyvenimo būdas ir koks jo darbas?“ 13 VIESPATIES angelas tarė Manoachui: „Nuo visko, ką pasakiau moteriai, ji turi susilaikyti. 14 Jai nieko nevalia ragauti iš to, kas išeina iš vynmedžio, nei gerti vyno ar stipraus gėrimo, nei valgyti ką nors netyra. Ji turi laikytis visko, ką esu jai įsakęs“.

15 Manoachas tarė VIESPATIES angelui: „Leisk mums, meldžiamasis, užlaikyti tave ir tau paruošti ožiuką“. 16 Bet VIESPATIES angelas atsakė Manoachui: „Jei mane užlaikysi, nevalgysiu tavo valgių. O jei paruoši deginamąją auką, VIESPACIUI turi ją aukoti!“ Mat Manoachas nežinojo, kad jis buvo VIESPATIES angelas.

17 Manoachas sakė VIESPATIES angelui: „Kuo tu vardu? Kai tavo žodžiai bus įvykę, norėsime tave pagerbti!“ 18 Bet VIESPATIES angelas jam tarė: „Kam tai? Klausi mano vardo? Jis nuostabus!“

19 Paėmęs ožiuką su javienių auka, Manoachas aukojo ant uolos VIESPACIUI, darančiam nuostabius darbus. Manoachas ir jo žmona stebėjo. 20 Liepsnai kylant nuo aukuro viršaus į dangų, VIESPATIES angelas užžengė aukuro liepsnoje. Tai matydami, Manoachas ir jo žmona parpuolė kniūpti ant žemės. 21 O VIESPATIES angelas daugiau nebepasirodė Manoachui ir jo žmonai. Tasyk Manoachas suprato, kad tai buvo VIESPATIES angelas. 22 Ir Manoachas tarė savo žmonai: „Turėsime mirti, nes regejome Dievą!“ 23 Bet jo žmona jam sakė: „Jei VIESPATS būtų norėjęs siųsti mums mirtį, jis nebūtų priėmęs iš mūsų rankų deginamosios ir javienių aukos, nei mums visa tai parodęs, nei mums ką nors tokio paskelbęs“.

2 Lit. Aš esu

3 Dgl. MssGSV: žodis

1 Lit. įstigi

24 Ta moteris pagimdė sūnų ir jį praminė Samsonu¹. Berniukas augo, ir VIEŠPATIS jį laimino. 25 VIEŠPATIES dvasia pradėjo jį žadinti Dano stovykloje, tarp Šoros ir Eštaolio.

5 Sk 6, 1-5

Samsonas pasirenka žmoną

14 Nusileidęs į Timną, Samsonas pamatė Timnoje moterį iš filistinų dukterų. 2 Parkilęs jis tai papasakojo savo tėvui ir motinai. Jis sakė: „Mačiau Timnoje moterį iš filistinų dukterų. Taigi dabar paimkite ją man į žmonas!“

3 Bet jo tėvas ir motina jam tarė: „Argi tarp tavo giminaičių dukterų ir visoje mano tautoje nebėra moters, kad tu turi eiti gauti žmonos iš neapipjaustytų filistinų?“ Bet Samsonas tarė savo tėvui: „Ją man paimk, nes ji yra tikroji mano akyse“. 4 Jo tėvas ir motina nežinojo, kad tai buvo iš VIEŠPATIES, kad jis ieškojo progos susidurti su filistiniais, nes tuo metu filistinai viešpatavo Izraeliui.

5 Paskui Samsonas leidosi su savo tėvu ir motina į Timną. Jam pasukus ir² atėjus prie Timnos vynuogynų, netikėtai³ jaunas liūtas jį pasitiko krikodamas.

6 Tada jį apėmė VIEŠPATIES dvasia, ir jis, nieko neturėdamas rankoje, jį suplėšė, kaip būtų galėjęs suplėšyti ožiuką. Bet jis nepasakė savo tėvui, nei savo motinai, ką buvo padaręs.

7 Paskui, nuėjęs žemyn, jis kalbėjo tai moteriai. Ir jį buvo tikroji Samsono akyse.

8 Kuriam laikui praslinkus, sugrįžęs jos vesti, jis pasuko iš kelio, norėdamas pasižiūrėti liūto maitos. Ir štai liūto lavone buvo bičių spiečius ir medaus. 9 Tą jis išgrandė sau į saujas ir ėjo toliau valgydamas. Atėjęs pas savo tėvą ir motiną, jis jiems davė, ir jie valgė. Bet jis jiems nepasakė, kad buvo išgrandęs medų iš liūto lavono.

10 Jo tėvas nuėjo žemyn pas tą moterį, ir ten Samsonas suruošė septynių

dienų⁴ pokylį⁵, nes taip darydavo jaunikiai. 11 Kadangi jie bijojo jo⁶, jie pasiėmė trisdešimt pabrolių, kad tie būtų su juo. 12 Samsonas jiems tarė: „Leiskite man, meldžiu, užminti jums mįslę. Jei man ją tikrai išpėsėte per septynias pokylio dienas⁷, aš jums duosiu trisdešimt apatinių ir trisdešimt šventinių drabužių. 13 O jei negalėsite man išpėti, jūs man duosite trisdešimt apatinių ir trisdešimt šventinių drabužių“. Jie jam tarė: „Užmink savo mįslę, kad ją išgirstume!“ 14 Jis jiems tarė:

„Iš ėdiko išėjo valgis,
iš stipruolio išėjo kas saldu“.

Bet jie negalėjo išpėti mįslės per tris dienas. 15 Tad ketvirtąją⁸ dieną jie sakė Samsono žmonai: „Perkalbėk savo vyrą, kad jis mums išduotų mįslę. Kitaip sudeginsime tave ir tavo tėvo namus! Argi mus čion pasikvietėte padaryti mus beturčiais?“ 16 Taigi Samsono žmona verkė ant jo peties ir sakė: „Tu tik neapykantą man reiški! Tu nemyli manęs! Užminei mįslę mano tautiečiams, o man neišdavė“. Bet jis jai tarė: „Klausyk¹⁰! Neišdaviau savo tėvui ir motinai, o tau turėčiau išduoti?“ 17 Taigi ji verkė ant jo peties¹¹ per septynias dienas, kuriomis tęsėsi jų pokylis, o septintąją dieną jis jai išdavė, nes ji prispyrė jį. Paskui ji išdavė mįslę savo tautiečiams. 18 Septintąją dieną, saulei dar nenusileidus, miesto vyrai jam tarė:

„Kas yra saldesnis už medų?
Ir kas yra stipresnis už liūtą?“

Bet jis jiems tarė:

„Jei nebūtumėte arę su mano telyčia,
nebūtumėte išpėję mano mįslės!“

19 Tada jį apėmė VIEŠPATIES dvasia, ir jis, nusileidęs į Aškeloną ir užmušęs iš jų trisdešimt vyrų, paėmė jų

4 GS: ~ M

5 Lit. gėrynę

6 G; M: Kai jie pamatė jį

7 G; M + ir išspresite

8 GS; M: septintąją

9 G; M: mus pasisavinti

10 Lit. Štai

11 Lit. ant jo

1 Hbr. Šimšon

2 Rk. pgl. G^{AB}; M: Jiems

3 Lit. štai

aprangas ir parkilo į savo tėvo namus.
20 O Samsono žmona teko jo pabroliui, kuris buvo jo pirmasis pajaunys.

Samsono kerštas

15 Kuriam laikui praslinkus, per kviečių pjūtį, Samsonas, nešinas ožiuku, aplankė savo žmoną. Ir jis tarė: „Noriu įeiti į kambarį pas savo žmoną“. Bet jos tėvas neleido jam įeiti. 2 Ir jos tėvas tarė: „Tikrai maniau, kad tu visai jos nekenti, todėl ją atidaviau tavo pabroliui. Argi jos jaunesnioji sesuo nėra gražesnė už ją? Vesk ją vietoj anos!“ 3 Samsonas jiems tarė: „Šikart nebūsiu nusikaltęs filistinams, jei aš piktai pasielgsiu su jais!“ 4 Nuėjęs Samsonas sugavo tris šimtus lapių. Paskui, paėmęs deglų, jis atsuko uodegą į uodegą ir padėjo po deglą viduryje tarp abiejų uodegų. 5 Uždegęs deglus, jis paleido [lapes] į filistinų stovinčius javus. Taip jis padegė ir gubas, ir stovinčius javus, ir vynuogynus, ir alyvmedžių sodus. 6 Filistinai klausė: „Kas tai padarė?“ Žmonės atsakė: „Samsonas, timniečio žentas, dėl to, kad anas atėmė jam žmoną ir ją atidavė jo pabroliui“. Atkilę filistinai sudegino ją ir jos tėvą. 7 Samsonas jiems tarė: „Jei taip darote, prisiekiu nenurimsias, iki būsiu jums atkeršijęs“. 8 Ir smarkiais smūgiais jis juos žiauriai¹ išklojo. Paskui jis nuėjo žemyn ir gyveno Etamo uolos plyšyje.

Filistinai bando pagauti Samsoną

9 Filistinai atkilo, pasistatė stovyklas Jude ir išsidėstė prieš Lechį. 10 Judo vyrai klausė: „Kodėl atkilote prieš mus?“ Jie atsakė: „Atkilome Samsono surišti, padaryti jam taip, kaip jis mums padarė!“ 11 Tada trys tūkstančiai vyrų nusileido iš Judo į Etamo uolos plyšį ir sakė Samsonui: „Argi nežinai, kad mus valdo filistinai? Tai kodėl mums tai padarei?“ Bet jis jiems atsakė: „Kaip jie man padarė, taip aš jiems padariau“. 12 Jie jam tarė: „Nusileidome tavęs surišti, tavęs atiduoti į filistinų rankas“. Samsonas

jiems tarė: „Prisiekite man, kad jūs patys manęs nepulsite!“ 13 Jie jam tarė: „Ne! Mes tik norime tave surišti ir atiduoti į jų rankas, Tačiau jokių būdu nenorime tavęs nužudyti“. Taigi jie surišo jį dviem naujomis virvėmis ir vedė iš uolos aukštyn. 14 Jam pasiekus Lechį, filistinai jį pasitiko krykštaudami. Tada jį apėmė VIESPATIES dvasia, ir virvės, buvusios ant jo dilbių, pasidarė kaip užsidegę linai, ir jo raiščiai nutripo nuo jo rankų! 15 Radęs šviežią asilo žandikaulį, jis ištisė ranką ir, jį pagriebęs, juo išmušė tūkstantį vyrų.

16 Ir Samsonas tarė:

„Asilo žandikauliu
[išklojau] krūvą, dvi
krūvas!“²

Asilo žandikauliu

išmušiau tūkstantį vyrų!“

17 Baigęs kalbėti, jis nusviedė žandikaulį iš savo rankos ir praminė tą vietą Ramat-Lechis³.

18 Labai ištroškęs, jis šaukėsi VIESPATIES. Jis sakė: „Tu davei savo tarno ranka šią didelę pergale, o dabar turiu mirti iš troškulio ir patekti į neapipjaustytųjų rankas!“ 19 Tada Dievas skeldamas atidarė Lechyje esančią Grūstuvę⁴, ir iš jos išteko vanduo. Jam atsigėrus, atsipeikėjo jo dvasia, ir jis atgijo. Todėl ją vadina Šaukiančiojo versme. Ji tebėra Lechyje iki šios dienos.

20 Ir filistinų dienomis jis teisė Izraelį dvidešimt metų.

Samsonas ir Gazos vartai

16 Samsonas nuėjo į Gazą ir, ten pamatęs moterį paleistuvę, įėjo pas ją. 2 Kai gaziėčiams buvo pranešta: „Samsonas yra čia atėjęs!“, jie slankiojo aplinkui ir visą naktį jo tykojo prie miesto vartų. Jie tyliai laikėsi visą naktį sakydami: „[Palauksime,] iki prašvis rytas, tada jį užmušime!“ 3 Bet Samsonas tegulėjo iki vidurnakčio. Vidurnaktį atsikėlęs, jis nutvėrė miesto vartų duris ir abi staktas ir jas iškėlė su sklende. Jis jas užsidėjo ant pečių ir

1 Lit. blauzda ant šlaunies (t.y. palikdamas kojų ir šlaunių sąvartą)

2 G: juos klote išklojau krūvomis

3 Lit. žandikaulio aukštuma

4 T.y. grūstuvės pavidalo tuštumą uoloje

užnešė ant ties Chebronu esančio kalno viršūnės.

Samsonas ir Delila

4 Vėliau jis pamilo moterį, vardu Delila, Soreko slėnyje. 5 Filistinų valdovai atkilo pas ją ir jai tarė: „Suviliok ji ir patirk, kame glūdi jo didelė jėga ir kuo galėtume jį įveikti ir surišti, kad padarytume jį bejėgį! O mes tau duosime kiekvienas po tūkstantį ir šimtą sidabrinių“. 6 Tad Delila sakė Samsonui: „Pasakyk man, meldžiamasis, kame glūdi tavo didelė jėga ir kuo būtų galima tave surišti, norint padaryti tave bejėgį“. 7 Samsonas jai tarė: „Jei mane kas surištų septyniomis šviežiomis lanko templėmis, kurios dar nėra sudžiūvusios, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“. 8 Taigi filistinų valdovai užnešė pas ją septynias šviežias temples, kurios dar nebuvo sudžiūvusios, ir jomis ji surišo jį. 9 Tuo tarpu ji turėjo tykotojų, sėdinčių vidiniame kambaryje. Ir ji jam tarė: „Filistinai puola tave¹, Samsonai!“ Bet jis sutraukė temples, kaip kad sutruksta pakulų sruoga, kai ji pauosto ugnies. Taip jo jėga² liko neišaiškinta.

10 Delila sakė Samsonui: „Štai tu pasityčiojai iš manęs ir man kalbėjai melus. Dabar pasakyk man, meldžiamasis, kuo būtų galima tave surišti!“ 11 Jis jai tarė: „Jei mane strangriai surašiotų naujomis virvėmis, kurios dar nebuvo panaudotos darbui, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“. 12 Taigi Delila, paėmusi naujas virves ir jomis jį surišusi, jam tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai!“ Tuo tarpu tykotojai sėdėjo vidiniame kambaryje. Bet jis jas nutraukė nuo savo rankų lyg siūlą.

13 Delila tarė Samsonui: „Ligšiol tyčiojais iš manęs ir man kalbėjai melus. Pasakyk man, kuo tave galima surišti!“ Jis jai tarė: „Jei suausi septynias mano galvos kasas³ su apmatais ir prismeigsi kuolelių prie sienos, pasidarysiu silpnas ir būsiu kaip bet kuris kitas žmogus“. Taigi, jį užmigdžiusi, ji suaudė septynias

jo galvos kasas su apmatais⁴, 14 prismeigė kuolelių⁵ ir jam tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai!“ O jis, pabudęs iš miego, ištraukė kuolelį, stakles ir apmatus.

15 Ji jam tarė: „Kaip tu gali sakyti: „Aš myliu tave“, kai nepasitiki manimi⁶. Jau tris kartus pasityčiojai iš manęs ir man nepasakei, kame slypi tavo didelė jėga“. 16 Kai ji kasdien jį kvaršino savo kalbomis ir primygtinai jį prašė, jam tai mirtinai įkyrėjo, 17 ir jis jai viską patikėjo⁷. Jis jai tarė: „Skustuvas niekad nėra užėjęs ant mano galvos, nes aš esu Dievo naziras nuo pat gimimo. Jei kas mane nuskustų, nuo manęs atstotų mano jėga, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“.

18 Delila, nuvokusi, kad jis jai buvo viską patikėjęs, pasiuntė ir pasikvietė filistinų valdovus su žinia: „Darsyk užeikite, nes jis man viską patikėjo“. Taigi filistinų valdovai užėjo pas ją ir atsinešė pinigų. 19 Jį užmigdžiusi ant savo kelių, ji pasišaukė vyrą ir nukirpo⁸ septynias jo galvos kasas. Taip ji padarė pradžią jam nugalėti, ir jo jėga atstojo nuo jo. 20 Ir ji tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai!“ Pabudęs iš miego, jis manė: „Išeisiu, kaip ir kitais kartais, ir nusikratysiu!“ Bet jis nežinojo, kad VIESPATS buvo atsitraukęs nuo jo. 21 Jį nutvėrė, filistinai išlupo jam akis. Jie nuvedė jį žemyn į Gazą ir sukaustė žalvarinėmis grandinėmis. Ir jis turėjo malti kalėjime. 22 O nukirpti jo galvos plaukai pradėjo atželti.

Samsono paskutinis kerštas ir mirtis

23 Filistinų valdovai susirinko aukoti dideles aukas savo dievui Dagonui ir pasilinksminti. Ir jie sakė:

„Mūsų dievas atidavė mūsų rankas

Samsoną, mūsų prieša!“

1 Lit. ant tavęs
2 T.y. jėgos priežastis
3 Arba: garbanas

4 G; ~ M
5 G + prie sienos
6 Lit. tavo širdis nėra su manimi
7 Lit. atvėrė jai visą savo širdį
8 MeG: tas nukirpo

24 Žmonės, ji pamatę, gyrė savo dievą, nes jie sakė:

„Mūsų dievas atidavė į mūsų rankas

mūsų priešą—
ta, kuris nusiaubė mūsų šalį
ir išmušė tiek mūsų žmonių!“

25 Ir kai jų širdis išilinksmo, jie sakė: „Pašaukite Samsoną, kad jis mums darytų išdaigas!“ Taigi jie pasiūkė Samsoną iš kalėjimo, ir jis turėjo krėsti juokus jų akyse. Kai jie pastatė jį tarp stulpų, 26 Samsonas tarė vaikinui, laikančiam jį už rankos: „Privesk mane, kad galėčiau paliesti stulpus, kuriais remiasi namas, ir atsišlieti į juos“. 27 O namas buvo pilnas vyrų ir moterų. Ten buvo visi filistinų valdovai, o ant stogo—apie trys tūkstančiai vyrų ir moterų, žiūrėjusių, kaip Samsonas išdaigavo.

28 Paskui Samsonas, šaukdamasis VIESPATIES, tarė: „Viespatie Jahve! Atsimink mane, meldžiu! Ir sustiprink mane, meldžiu, tik dar šita vieną kartą, o Dieve, kad atsikeršyčiau filistinams vienu atkeršijimu už abi mano akis!“

29 Samsonas apkabino abu vidurinius stulpus, kuriais rėmėsi namas, ir pasivėrė ant jų, vieną laikydamas savo dešinėje rankoje, o kitą kairėje. 30 Ir Samsonas tarė: „Leisk man mirti su filistiniais!“ Jam pasilenkus su jėga, namas griuvo ant valdovų ir visų jame esančių žmonių. Taigi buvo daugiau mirusiųjų, kuriuos jis užmušė mirdamas, negu tų, kuriuos jis buvo užmušęs gyvendamas. 31 Paskui nusileido jo broliai bei visi jo tėvo namiškiai ir jį atsiėmė. Jie nunešė jį aukštyn ir palaidojo tarp Šoros ir Eštaolio jo tėvo Manocho kape. Jis dvidešimt metų buvo Izraelio teisėjas.

DANŲ IR BENJAMINŲ BUTTIES ĮVYKIAI (17—21)

Michos namų šventykla

17 Buvo vienas vyras iš Efraimo kalnų, vardu Michajas². 2 Ir jis tarė savo motinai: „Tūkstantis ir šimtas sidabrinių, kurie buvo paimti iš tavęs, [dėl kurių] tu ištarei prakeikimą ir net

man girdint [tai] pasakei,—štai pinigai yra pas mane. Aš juos paėmiau! Taigi dabar tau juos gražinu³. Tada jo motina tarė: „Būk VIESPATIES palaimintas, mano sūnau!“ 3 Jam sugražinus savo motinai tūkstantį ir šimtą sidabrinių, jo motina sakė: „Aš ysiškai pašvenčiu tuos pinigus VIESPACIUI iš savo rankos, mano sūnau, nulietam dievastabiui padaryti“. 4 Jam sugražinus pinigus savo motinai, jo motina paėmė du šimtus sidabrinių ir juos davė sidabrakaliui. O tas iš jų padarė nulieta dievastabį, kuris buvo Michajo namuose.

5 Tas vyras Micha turėjo šventyklą. Jis padarė efodą bei terafimus ir įvedė į tarnybą vieną savo sūnų, kuris jam tapo kunigu. 6 Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Kiekvienas darė, kaip jam atrodė tinkama.

7 Buvo vienas jaunikaitis iš Judo Betliejaus, iš Judo giminės. Jis buvo levis, ir jis ten buvo ateivis. 8 Tas vyrasėjo iš miesto, iš Judo Betliejaus, norėdamas apsigyventi, kur ras vietos. Keliaudamas jis atėjo į Efraimo kalnyną, ligi Michos namų. 9 Micha jam tarė: „Iš kur ateini?“ Sis jam atsakė: „Aš esu levis iš Judo Betliejaus, ir aš einu, norėdamas apsigyventi, kur rasiu vietos“. 10 Micha jam tarė: „Pasilik pas mane ir būk man tėvas bei kunigas! O aš tau duosiu metams dešimt sidabrinių, eilutę drabužių ir ko reikia tavo išlaikymui“. 11 Levis sutiko pasilikti pas tą vyrą. Ir tas jaunikaitis jam tapo kaip vienas iš jo sūnų. 12 Micha įvedė levį tarnybon, ir tas jaunikaitis jam tapo kunigu ir buvo Michos namuose. 13 O Micha galvojo: „Dabar žinau, kad VIESPATIS darys man gera, nes levis man tapo kunigu“.

6 Ts 21, 25

Danų žvalgai

18 Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Ir tomis dienomis danų gentis ieškojo sau veldinio, kur galėtų

1 GSV; M: [bent] už vieną mano abiejų akių

2 Hbr. Michajehū

3 Perkelta iš 3 skn. galo.

4 M + turbūt dviejų sekančių žodžių dtgr.: Ir levietisėjo

isikurti, nes iki tos dienos jai nebuvo tekę jokio veldinio tarp Izraelio genčių.

² Tad danai išsiuntė iš savo giminės¹ penkis karingus vyrus², iš Šoros ir Eštaolio, šalies išžvalgyti ir jos iširti. Ir jie jiems tarė: „Eikite, išžvalgykite tą šalį!“ Atėję į Efraimo kalną, ligi Michos namų, jie ten apsinakvojo.

³ Būdami prie Michos namų, jie atpažino jaunikačio levio tarmę ir, ten užsukę, jį klausė: „Kas tave čion atvedė? Ką tu čia veiki? Kuo čia verties?“

⁴ Jis jiems atsakė: „Taip ir taip Micha pasielgė su manim. Jis mane pasamdė, ir jam tapau kunigu.“ ⁵ Jie jam tarė: „Pasiteirauk Dievo, meldžiamasis, kad žinotume, ar pasiseks mūsų kelionė, į kurią mes leidžiamės.“ ⁶ Kunigas jiems tarė: „Eikite ramūs! VIESPATS pritaria jūsų kelionei, į kurią leidžiatės“.

⁷ Tie penki vyrai ėjo toliau ir atėjo į Lajišą. Jie pamatė jame buvusius žmones, saugiai, šidoniečių būdų, gyvenančius, ramius ir neįtariamius. Ir nebuvo šalyje nė vieno, kuris [juos] vargintų, griebtųsi priespaudos valdžios. Jie buvo toli nuo šidoniečių ir neturėjo sutarties su Aramu³.

⁸ Jiems parėjus pas savo brolius į Šorą ir Eštaolį, jų broliai juos klausė: „Kaip jums ėjosi?“

⁹ Tie atsakė: „Kelkitės ir žygiuokime aukštyn prieš juos! Nes matėme tą šalį, ir ji atrodo labai puiki. O jūs dar delsite! Netingėkite žygiuoti, įsiveržti ir užimti tą šalį!“

¹⁰ Atėję įsiveršite pas neįtariamius žmones, o ta šalis yra labai plati⁴. Iš tiesų Dievas ją atidavė į jūsų rankas—vietą, kurioje nieko netrūksta, kas yra žemėje“.

Danai pasiima Michos kunigą ir dievastabį

¹¹ Taigi iš tenai, iš danų giminės, iš Šoros ir Eštaolio, sukilo eiti šeši šimtai apsiginklavusių vyrų. ¹² Pažygiavę aukštyn, jie pasistatė stovyklą Kirjat-Jearime, Jude. Todėl tą vietą tebevadina Dano stovykla iki šios dienos. Ji yra už

Kirjat-Jearimo. ¹³ Paskui jie žygiavo iš ten į Efraimo kalnus ir atėjo iki Michos namų.

¹⁴ Tada tie penki vyrai, kurie buvo ėję šalies, Lajišo, išžvalgyti, atsiliepdami sakė savo broliams: „Ar žinote, kad šituose namuose yra efodas, terafimai ir nulieta dievastabys? Taigi dabar pagalvokite, kas jums reiktų daryti!“

¹⁵ Ten pasukę, jie įėjo į jaunikačio levio namus, Michos namus, ir teiravosi apie jo klotį.

¹⁶ Šešioms šimtoms ginkluotų vyrų danų sustojus vartų prieangyje, ¹⁷ tie penki vyrai, ėjusieji šalies išžvalgyti, užėjo. Jie, ten įėję, paėmė nulieta dievastabį, efodą ir terafimus⁵. (Tuo tarpu kunigas stovėjo vartų prieangyje su šešiais simtais apsiginklavusių vyrų.)

¹⁸ Tiems⁶ įėjus į Michos namus ir paėmus nulieta dievastabį, efodą ir terafimus⁷, kunigas jiems tarė: „Ką jūs darote?“

¹⁹ Bet jie jam sakė: „Tylėk! Užčiaupk ranka burną ir eik su mumis! Būk mums tėvu ir kunigu! Ar tau geriau būti kunigu vieno vyro namams, ar būti kunigu genčiai ir giminei Izraelyje?“

²⁰ Kunigas nudžiugo. Jis paėmė efodą, terafimus bei dievastabį ir atėjo į kareivių vidurį.

²¹ Nusisukę jie ėjo, pasistatę į priekį vaikus, galvijus ir gėrybes.

²² Jie jau buvo nutolę nuo Michos namų, kai vyrai, gyvenantys greta Michos namų esančiuose namuose, susibūrę pasivijo danus.

²³ Jie šaukė danams, o tie atsigręžę tarė Michai: „Kas tau, kad susišaukė būrį!“

²⁴ Jis atsakė: „Jūs paėmėte mano 'padirbtus dievus'⁸ bei kunigą ir nuėjote! Kas gi man bepalieka? Kaip drįstate mane klausiti: „Kas tau?““

²⁵ Bet danai jam tarė: „Nebeleisk mums išgirsti savo šauksmo, kad karštabūdžiai vyrai neužpultų jūsų ir kad neprarastum savo gyvybės ir savo namiškių gyvybės!“

²⁶ Danai ėjo savo keliu, o Micha matydamas, kad jie buvo stipresni už jį, atsisukęs pargrįžo į savo namus.

1 GT: giminių

2 M + iš jų viseto vyrus; ~ GS

3 GS; M: žmonėmis

4 Lit. išplitusi į abi puses

5 M lit.: dievastabį ir efodą, ir terafimus, ir tai, kas nulieta; taip pat 17 skn.

6 T.y. tiems penkiems vyrams

7 T.y. namų dievukus

8 Arba: padirbtą dievą

Danai įsikuria Lajiše

27 Paėmė, ką Micha buvo padirbęs, ir jam priklausiusį kunigą, jie užklupo Lajišą, ramius ir neįtariančius žmones. Jie juos iškapojo kalavijo ašmenimis, o miestą sudegino. 28 Ir nebuvo gelbėtojo, nes jis¹ buvo toli nuo Šidono ir neturėjo sutarties su Aramu². Jis buvo slėnyje, priklausančiame Bet-Rechobui. Tą miestą atstatė, jie apsigyveno jame. 29 Ir jie praminė tą miestą Danu, savo protėvio Dano vardu. Šis buvo gimęs Izraeliui. Bet pradžioje tas miestas vadinosi Lajišas. 30 Danai pasistatė dievastabį, o Mozės³ sūnaus Gėršomo sūnus Jonatanas—jis pats ir jo palikuonys—kunigavo danų genčiai iki dienos, kai šalis buvo ištremta. 31 Jie pasistatė Michos padirbtą dievastabį [ir šis buvo] tol, kol Dievo namai buvo Šile.

Gibėjiečių nusikaltimas

19 Tomis dienomis, kai nebuvo karaliaus Izraelyje, vienas vyras levis gyveno kaip ateivis Efraimo kalnų nuošaliausioje vietoje. Jis pasiėmė moterį sugulovę iš Judo Betliejaus. 2 Bet jo sugulovė supyko ant jo, pabėgo nuo jo į savo tėvo namus, į Judo Betliejų, ir ten išbuvo kurį laiką—keturis mėnesius. 3 Pakilęs jos vyras nuėjo jai iš paskos, norėdamas jai prisimeilinti, kad ją atgal parsivestų. Su juo buvo jo bernas ir pora asilų. Kai jis įėjo į jos⁴ tėvo namus, merginos tėvas, jį pamatęs, linksmai jį pasitiko. 4 Kadangi jo uošvis, merginos tėvas, jį privertė, jis pasiliko pas jį tris dienas. 5 O ketvirtą dieną jie atsikėlė anksti rytą. Jam pakilus eiti, merginos tėvas tarė savo žentui: „Pasistiprink duonos kšneliu, o paskui galėsite keliauti!“ 6 Taigi jie susėdo, abu drauge valgė ir gerė. Paskui merginos tėvas tarė tam vyrui: „Nuspręsk, meldžiu, nakvoti ir būk gerai nusiteikęs“. 7 Tam vyrui pakilus eiti, jo uošvis taip prispyrė jį, kad jis ten pasilikęs nakvojo. 8 Jam anksti rytą,

penktą dieną, atsikėlus eiti, merginos tėvas tarė: „Pasistiprink, meldžiu!“ Taip jie užgaišo iki popietės. Juodu valgė ir gerė⁵. 9 Paskui, tam vyrui—jam pačiam, jo sugulovei ir jo bernui—pakilus, jo uošvis, merginos tėvas, jam tarė: „Žiūrėk, meldžiu, dieną jau pasislipko vakarop. Likite nakvoti, meldžiu! Štai diena eina galop. Lik čia nakvoti ir būk gerai nusiteikęs! O rytoj, jums anksti atsikėlus keliauti, galėsi parvykti į savo palapinę“.

10 Tačiau tas vyras nebenorėjo nakvoti. Pakilęs jis ėjo ir atėjo ties Jebusu, tai yra Jeruzale. Jis turėjo su savim porą pabalnotų asilų, ir jo sugulovė buvo su juo. 11 Jiems esant prie Jebuso ir dienai jau baigiantis, bernas tarė savo šeiminkui: „Eikš, meldžiu, pasukime iš kelio į šitą jebusiečių miestą ir pernaktavokime jame!“ 12 Bet jo šeiminkas jam tarė: „Ne! Nesuksime iš kelio į miestą svetimausių, nesančių izraelių kilmės, bet eisime toliau iki Gibėjos“. 13 Jis dar sakė savo bernui: „Eikš, prisiartinkime prie kurios nors iš tų vietovių: nakvokime Gibėjoje ar Ramoje!“ 14 Taigi jie ėjo toliau savo keliu, o saulė jiems nusileido prie Gibėjos, priklausančios Benjaminui.

15 Ten jie pasuko iš kelio, kad įeitų nakvoti Gibėjoje. Bet įėjęs jis turėjo pasilikti miesto aikštėje, nes neatsirado nė vieno, kuris būtų juos priėmęs į savo namus nakvoti. 16 Tuo metu pasirodė senas vyras, vakare bepareinas iš savo darbo, iš lauko. Tas vyras buvo nuo Efraimo kalnų ir ateivis Gibėjoje. O tos vietos vyrai buvo benjaminai. 17 Pakėlęs akis, jis pamatė tą vyrą pakeleivį miesto aikštėje. Senasis vyras paklausė: „Kur eini ir iš kur ateini?“ 18 Šis jam atsakė: „Mes keliaujame iš Judo Betliejaus į nuošaliausią Efraimo kalnų vietą. Iš ten aš esu. Buvau nuvykęs į Judo Betliejų, o [dabar] aš einu į savo namus⁶. Bet nėra nė vieno, kuris mane priimtų į namus.

1 T.y. miestas

2 GS; M: žmonėmis

3 Kkr, MssGV; M: Menašės

4 G; M: jį įvedė į savo

5 G; ~M

6 G; M: VIEŠPATIES namus

19 Yra ir šiaudų, ir pašaro mūsų asilams, taip pat yra ir duonos bei vyno man, tavo tarnaitė¹ ir bernui, esančiam su tavo tarnais². Nieko netrūksta“. 20 Senasis vyras tarė: „Ramybė tau! Tačiau visko, ko tau reikia, aš tau parūpinsiu. Tik nenakvok aikštėje!“ 21 Ir, jį įvedęs į savo namus, jis pametė kratinio asilams. Nusiplovę kojas, jie valgė ir gėrė.

22 Jiems esant gerai nusiteikus, miesto vyrai, nenaudėliai, apsupo namą. Belsdamiesi į duris, jie sakė senajam vyrui, namų savininkui: „Išvesk tą vyrą, kuris atvyko į tavo namus, kad turėtume santykių su juo!“ 23 Bet tas vyras, namų savininkas, išėjo pas juos ir jiems tarė: „Ne, mano broliai! Piktai nepasielkite, meldžiu! Kai jau šitas vyras yra įėjęs į mano namus, nedarykit tokio beprotiškai nusikalstamo darbo!“ 25 Kadangi tie vyrai nenorėjo jo klausyti, vyras, nutvėręs savo sugulovę, ją išstūmė pas juos laukan, ir jie turėjo santykių su ja. Jie ištvirkusiai elgėsi su ja per visą naktį iki ryto. Tik aušrai brėkstant, jie paleido ją. 26 Taigi, rytui auštant, ta moteris atėjusi sukrito prieangyje to vyro namų, kur buvo jos šeimininkas, [ir ten gulėjo,] kol pasidarė šviesu.

27 Jos šeimininkui ryto metą atsikėlus, atidarius namų duris ir išėjus eiti savo keliu, štai ta moteris, jo sugulovė, buvo parkritusi namų prieangyje, ištiesusi rankas ant slenksčio. 28 Jis jai tarė: „Kelkis, eikime!“ Bet nebuvo atsakymo, nes ji buvo mirusi³. Ją užkėlęs ant asilo, tas vyras pakilo ir vyko į savo vietą. 29 Parvykęs į savo namus, jis pasiėmė peilį ir, nutvėręs savo sugulovę, ją supjaustė panariui ir dvylika gabalų ir ją išsiuntė po visą Izraelio sritį. 30 Ir jis įsakė vyrams, kuriuos išsiuntė: „Taip sakykite kiekvienam izraeliui: „Ar yra kas nors tokio įvykė⁴ nuo to laiko, kai izraeliai atkilo iš Egipto šalies, iki šios dienos? Tai apmąstykite, pasitarkite ir pasisakykite!““

Izraeliai kariauja su benjaminiais

20 Tada išžygiavo visi izraeliai. Bendruomenė susirinko, tarsi vienas vyras nuo Dano ligi Beër-Šebos ir Gileado šalies pas VIESPATĮ į Mišpą. 2 Visos tautos, visų Izraelio genčių, vadai sustojo Dievo tautos susirinkime—keturi šimtai tūkstančių vyrų, ginkluotų kalavijų. 3 Benjaminai išgirdo, kad izraeliai buvo atkile į Mišpą. Izraeliai klausė: „Kalbėkite! Kaip įvyko šitas piktas darbas?“ 4 Tada levis, nužudytos moters vyras, atsakydamas tarė: „Aš su savo sugulove atėjau nakvoti į Gībėją, priklausančią Benjaminui. 5 Gībėjos piliečiai pakilo prieš mane ir nakčia dėl manęs apsupo namus. Jie ketino mane nuguldyti, o mano sugulovę taip išprievartavo, jog ta mirė. 6 Paskui, nutvėręs savo sugulovę, ją supjauščiau ir išsiunčiau po visus Izraelio pavidėtus laukus, nes jie buvo padarę begėdišką ir beprotišką darbą Izraelyje. 7 Štai jūs visi, izraeliai, čia pat pasisakykite ir pasitarkite!“

8 Tada visa tauta pakilo kaip vienas vyras, sakydama: „Niekas iš mūsų neis į savo palapinę ir niekas nepasisalins į savo namus! 9 Bet dabar štai ką darysime Gībėjai: 'zygiuosime aukštyn' prieš ją, mesdami burtą! 10 Paimsime iš visų Izraelio genčių po dešimtį vyrų iš šimto, po šimtą iš tūkstančio ir po tūkstantį iš dešimt tūkstančių, kad atneštų paviržio kareivams, atėjusiems atmokėti Gībėjai⁶ už visą tą beprotiškai nusikalstamą darbą, kurį jie⁷ padarė Izraelyje“. 11 Taigi visi Izraelio vyrai, susijungę tarsi vienas vyras, susirinko prieš tą miestą.

12 Izraelio gentys išsiuntė vyrus po visą Benjaminą gentį, sakydami: „Koks yra tas piktas darbas, kuris įvyko tarp jūsų? 13 Taigi dabar išduokite vyrus nenaudėlius, esančius Gībėjoje, kad juos nubaustumė mirtimi ir pašalintume pikta iš Izraelio!“

1 T.y. mano sugulovei

2 T.y. su mumis

3 G; ~ M

4 G^A; M: Kiekvienas, kuris tai matė, sakė: „Tokio dalyko nėra įvykę ir nėra matyta

5 G; ~ M

6 G^AS^B; M: kad paruoštų jų atžygiavimui į Benjaminą Gebą

7 GS; M: ji

Bet benjaminai nenorėjo klausyti savo brolių izraelių balso. ¹⁴ Ir benjaminai susirinko iš miestų į Gibėją, kad išeitų į karą su izraeliais. ¹⁵ Tą dieną benjaminai suverbavo iš miestų dvidešimt šešis tūkstančius vyrų, ginkluotų kalaviju, neskaitant Gibėjos gyventojų. Buvo suverbuota septyni šimtai rinktinių vyrų kairiarankių. Tie visi galėjo laidyti akmenį į plauką ir pataikyti! ¹⁷ O izraelių, be benjaminų, buvo suverbuota keturi šimtai tūkstančių vyrų, ginkluotų kalaviju. Tie visi buvo kariautojai.

¹⁸ Pakilę jie užėjo į Bėt-Elį Dievo pasiklausti. Izraeliai klausė: „Kuris iš mūsų pirmas turi žygiuoti aukštyn į kovą su benjaminais?“ VIESPATS atsakė: „Judas turi eiti pirmas!“

¹⁹ Taigi izraeliai, ryto metą atsikėlę, pasistatė stovyklą prieš Gibėją.

²⁰ Izraeliai išėjo į karą su Benjaminu. Izraeliai išsirikiavo kautynėms su jais, atsisukę į Gibėją. ²¹ Benjaminai, išėję iš Gibėjos, tą dieną išklojo Izraelyje dvidešimt du tūkstančius vyrų.

²² Tačiau kareiviai, Izraelio vyrai, atgavę drąsą, vėl išsirikiavo kautynių tvarka vietoje, kur jie buvo išsirikiavę pirmąją dieną. ²³ Užėję į Bėt-Elį, izraeliai verkė VIESPATIES akivaizdoje iki vakaro ir pasiklausė VIESPATIES, sakydami: „Ar mes dar kartą turime artintis į mūsų su mūsų broliu Benjaminu?“ VIESPATS atsakė: „Žygiuokite aukštyn prieš jį!“

²⁴ Taigi antrąją dieną izraeliai prisiartinę prie benjaminų. ²⁵ O Benjaminas antrąją dieną išėjo jų pasitikti iš Gibėjos ir išklojo dar aštuoniolika tūkstančių izraelių. Tie visi buvo ginkluoti kalaviju.

²⁶ Tada visi izraeliai, visa kariuomenė, žygiavo aukštyn ir atėjo į Bėt-Elį. Ten jie sėdėjo verkdami VIESPATIES akivaizdoje ir tą dieną pasninkavo iki vakaro. Jie aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas VIESPATIES akivaizdoje. ²⁷ Ir izraeliai pasiklausė VIESPATIES—mat tomis dienomis ten buvo Dievo sandoros skrynia, ²⁸ ir Aharono sūnaus Eleazaro sūnus Pinechasas atlikinėjo apeigas ties ja,—sakydami: „Ar mes dar kartą turime

išeiti į kovą su mūsų broliu Benjaminu, ar liautis?“ VIESPATS atsakė: „Žygiuokite aukštyn, nes rytoj ji atiduosis į jūsų rankas!“

²⁹ Taigi Izraelis išstatė aplinkui pasalas prieš Gibėją. ³⁰ Trečiąją dieną izraeliai žygiavo aukštyn prieš benjaminus ir, kaip kitais kartais, išsirikiavo kautynių tvarka prieš Gibėją.

³¹ O benjaminai išėjo tos kariuomenės pasitikti. Jie leidosi atitraukiami¹ nuo miesto ir, kaip kitais kartais, pradžioje nukovė kai kuriuos kareivius ant vieškelio, kurių vienas veda aukštyn į Bėt-Elį, o kitas—į Gibėją, atvirame lauke: apie trisdešimt Izraelio vyrų.

³² Benjaminai sakė: „Jie mūsų priversti bėgti, kaip anksčiau!“ Bet izraeliai sakė: „Bėkime ir atitraukime juos nuo miesto į vieškelius!“ ³³ Taigi visi izraeliai pakilo iš savo vietos ir išsidėstė kautynių tvarka Baal-Tamare. Tuo tarpu Izraelio pasala išsiveržė iš savo vietos, esančios į vakarus nuo Gibėjos². ³⁴ Prieš Gibėją atžygiavo dešimt tūkstančių vyrų, išrinktų iš viso Izraelio. Užvirė smarki kova, bet anie³ nenuvokė, kad juos buvo beištinkanti nelaimė. ³⁵ Ir VIESPATS taip sumušė Benjaminą Izraelio akivaizdoje, jog tą dieną izraeliai paklojo dvidešimt penkis tūkstančius ir šimtą Benjaminų vyrų. Tie visi buvo ginkluoti kalaviju. ³⁶ Tada benjaminai pamatė, kad jie buvo sumušti.

Izraeliai buvo užleidę vietos Benjaminui, nes jie pasitikėjo pasala, kurią jie buvo pastatę prieš Gibėją.

³⁷ Pasala skubiai puolė Gibėją. Pasala veikė ryžtingai ir iškapojo visą miestą kalavijo ašmenimis.

³⁸ Izraelių su didžiąja⁴ pasala sutartas ženklas buvo tas, kad ši turėjo sukelti nuo miesto kylantį dūmų debesį.

³⁹ O tada Izraelio vyrai turėjo apsigręžti kautynėse.

1 Rk., plg. Još 8, 16; M: buvo atitraukti

2 Gal^{SN} V; M: iš Gebos apylinkės

3 T.y. benjaminai

4 Rk.; M: padaugink; ~SV

Benjaminai pradėjo smogti ir užmušė apie trisdešimt Izraelio vyrų, nes jie manė: „Tikrai jis yra visiškai mūsų sumuštas, kaip pirmajame mūšyje!“

40 Bet kai pradėjo kilti nuo miesto debesis, dūmų stulpas, Benjaminas pažvelgė atgal, ir štai visas miestas kilo į dangų! 41 Tada Izraelio vyrai apsigrėžė, o Benjaminai vyrai persigando, nes jie pamatė, kad juos buvo ištikusi nelaimė.

42 Tad jie pasuko nuo Izraelio vyrų į dykumos kelią. Bet kova pasivijo ji¹, ir tie, kurie buvo iš miestų, juos žudė savo tarpe². 43 Jie apsupo³ Benjaminą, jį vijosi nuo Noacho⁴ ir jį trypė ligi vietos, esančios ties Geba⁵, rytuose. 44 Iš Benjaminai krito aštuoniolika tūkstančių vyrų—visi iš jų narsūs kovotojai. 45 Kai jie nusisukę bėgo į dykumą, prie Rimono uolos, anie dar vieškeluose surinko liekanų: penkis tūkstančius vyrų. Jie vijosi jį įkandin ligi Gideomo⁶ ir išmušė [dar] du tūkstančius jo vyrų. 46 Taigi iš viso tų, kurie tą dieną krito iš Benjaminai, buvo dvidešimt penki tūkstančiai vyrų, ginkluotų kalaviju—visi iš jų narsūs kovotojai.

47 Bet šeši šimtai vyrų nusisukę bėgo į dykumą, prie Rimono uolos, ir pasiliko prie Rimono uolos keturis mėnesius. 48 O Izraelio vyrai sugrįžo pas benjaminus ir juos iškirto kalavijo ašmenimis—iš kiekvieno miesto vyrus ir gyvulius, ir visa, kas buvo galima rasti. Jie taip pat padegė visus miestus, rastus [dalyvavusius kare].

Žmonos benjaminams

21 Izraelio vyrai buvo prisiekę Mispoje, sakdami: „Nė vienas iš mūsų teneduođa savo dukters Benjaminui į žmonas!“

2 Žmonės, atėję į Bėt-Eli, sėdėjo iki vakaro Dievo akivaizdoje. Jie garsiai šaukė⁷ ir gaudžiai verkė. 3 Jie sakė:

1 T.y. Benjaminą

2 Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

3 G^A: triuškinio; G^B: iškirto

4 G^B; M: atsilis vieta

5 Rk.; M: Gibėja

6 Arba rk.: iki tie (t.y. benjaminai) buvo atkirsti

7 Lát. pakėlė savo balsą

„Kodėl, VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, tai atsitiko Izraelyje, kad šiandien pasigendama Izraelyje vienos genties?“

4 Rytojaus dieną, anksti atsikėlę, žmonės ten pastatė aukurą ir aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas. 5 Ir izraeliai klausė: „Kas iš visų Izraelio genčių neatkilo į susirinkimą pas VIEŠPATĮ?“ Nes iškilminga priesaika buvo padaryta apie tą, kuris neatkilsias pas VIEŠPATĮ į Mispą: „Jis turi būti hubaustas mirtim!“

6 Izraeliams pagailo jų brolio Benjaminai, ir jie sakė: „Šiandien viena gentis yra atkirsta nuo Izraelio. 7 Ką jiems, likusiesiems, darysime, kad jie gautų žmonių? Mes esame prisiekę VIESPACIUI, kad jiems neduosime savo dukterų į žmonas“. 8 Ir jie klausė: „Ar yra kas nors iš Izraelio genčių, kuris neatkilo pas VIEŠPATĮ į Mispą?“ Ir štai niekas nebuvo atvykęs į stovyklą, į susirinkimą, iš Jabeš-Gileado.

10 Tad bendruomenė ten pasiuntė dvylika tūkstančių vyrų iš narsių kovotojų ir jiems įsakė: „Eikite ir iškapokite kalavijo ašmenimis Jabeš-Gileado gyventojus, taip pat moteris ir vaikus. 11 Štai ką turite daryti: kiekvieną vyrą ir kiekvieną moterį, gulėjusią su vyru, turite atiduoti sunaikinimui, o mergeles palikti gyvas!“ Ir jie taip padarė⁸. 12 Jie rado tarp Jabeš-Gileado gyventojų keturis šimtus netekėjusių mergaičių, kurias dar nebuvo turėjusios santykių su vyru, ir jas atvedė stovyklon į Silą, esantį Kanaano šalyje.

13 Paskui visa bendruomenė pasiuntė žodį benjaminams, kurie laikėsi prie Rimono uolos, ir paskelbė jiems taiką. 14 Tuo metu Benjaminas sugrįžo, o jie atidavė jiems moteris, kurias buvo palikę gyvas iš Jabeš-Gileado moterų. Bet jiems neužteko jų.

15 Tauta galėjosi Benjaminai, nes VIESPATS buvo padaręs spragą Izraelio gentyse.

16 Taigi bendruomenės vyresnieji klausė: „Kaip parūpinsime žmonių likusiesiems, nes Benjaminai moteris išnaikintos?“ 17 Jie pridūrė:

„Kaip išliks Benjaminio ištrūkėliai¹ ir gentis nebus išdildyta iš Izraelio? 18 Tačiau mes negalime jiems duoti žmonių iš savo dukterų, nes izraeliai buvo prisiekę, sakydami: „Tebūnie prakeiktas, kas duotų moterų Benjaminui!“ 19 Tad jie sakė: „Štai įvyksta metinė VIESPATIES šventė Sile, esančiame į šiaurę nuo Bėt-Elío, į rytus nuo vieškelio, vedančio iš Bėt-Elío aukštyn į Šechemą, ir į pietus nuo Lebonos“. 20 Ir jie įsakė benjaminams: „Nuėję tykokite vynuogynuose 21 ir stebėkite! Kai tik Šilo dukterys išeis šokti ratelių, išėikite iš vynuogynų ir, pagriebę kiekvienas sau žmoną iš Šilo dukterų, pareikite į Benjaminio šalį. 22 O kai jų tėvai ar

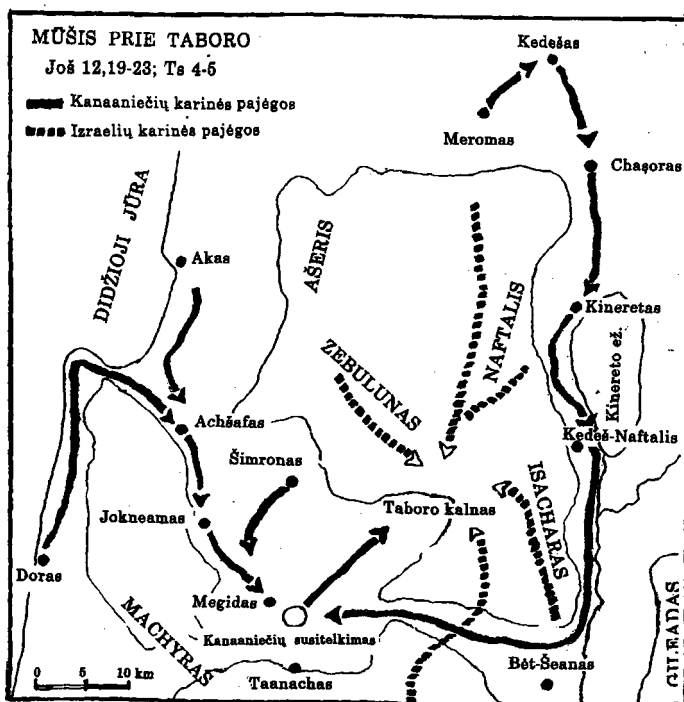
broliai ateis pas mus skųstis, jiems sakysime: „Būkite jiems malonūs, nes nė vienas iš jų² nepaėmė sau žmonos karu, nei jūs patys jiems³ davėte, nes tuo atveju būtumėte nusikaltę“.

23 Benjaminai taip padarė. Jie pasiėmė žmonių, kiek reikėjo jų skaičiui, iš šokėjų, kurias jie pasigavo. Nuėję jie sugrįžo į savo veldinį, atstatė miestus ir gyveno juose.

24 Tuo metu izraeliai iš ten išsiskirstė, kiekvienas [eidamas] į savo gentį ir giminę. Kiekvienas iš jų išėjo iš ten į savo veldinį.

25 Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Kiekvienas darė taip, kaip jam atrodė tinkama.

25 Ts 17,6

2 GSV; M: nė vienas iš mūsų

3 Arba rk. (plg. GS^hv): pas jus skųstis, jiems sakykite: „Būkite mums malonūs, nes nė vienas iš mūsų nepaėmė sau žmonos karu, nei jūs patys mums

RŪTA

Noomė ir Rūta

1 Tuo laiku, kai teisė teisėjai, badas kilo šalįje. Vienas vyras iš Judo Betliejaus ėjo apsigyventi kaip ateivis Moabo laukuose—jis pats, jo žmona ir jo abu sūnūs. 2 Tas vyras vadinosi Elimelechas, jo žmona—Noomė, o jo abu sūnūs—Machlonas ir Kiljonas. Jie buvo efratiečiai iš Judo Betliejaus. Jie atėjo į Moabo laukus ir ten pasiliko. 3 Paskui mirė Elimelechas, Noomės vyras, ir ji pasiliko su savo abiem sūnumis. 4 Jie vedė žmonas moabietes. Viena vadinosi Orpa, o kita—Rūta. Jie ten išgyveno apie dešimtį metų. 5 Paskui mirė ir juodu, Machlonas ir Kiljonas. Taigi ta moteris liko be savo abiejų sūnų ir be savo vyro.

6 Ji pakilo su marčiomis grįžti iš Moabo laukų, nes buvo girdėjusi Moabo laukuose, kad VIESPATS parodęs rūpestį savo žmonėms, suteikdamas jiems duonos. 7 Taigi ji išvyko iš vietos, kurioje buvo gyvenusi, ir abi jos marčios drauge su ja. Joms einant keliu, norint sugrįžti į Judo šalį, 8 Noomė tarė savo abiem marčioms: „Eikite, grįžkite kiekviena į savo motinos namus! VIESPATS tegul parodo jums malonę, kaip ją parodėte mirusiesiems ir man pačiai. 9 Tegul VIESPATS jums duoda rasti atilsio vietą kiekvienai savo vyro namuose“. Ir ji pabučiavo jas. Jos pradėjo balsiai verkti 10 ir jai tarė: „Ne! Mes norime grįžti su tavim pas tavo žmones!“ 11 Bet Noomė tarė: „Grįžkite, mano dukterys! Kodėl norite eiti su manim? Argi dar turiu sūnų savo išciuose, kad jie galėtų jums tapti vyrais? 12 Grįžkite, mano dukterys, eikite, nes aš per sena, kad galėčiau ištektė! Jei manyčiau: „Aš turiu viltį“, net jei šianakt ištektėčiau ir dar pagimdyčiau sūnų,—13 argi jūs lauktumėte, kol jie užaugs? Argi dėl to susilaikytumėte nuo santuokos? Ne, mano dukterys! Mano dalį daug kartesnė už jūsų, nes VIESPATIES ranka yra išėjusi prieš

mane“. 14 Tada jos vėl pradėjo balsiai verkti. Orpa [atsisveikindama] pabučiavo savo anytą, o Rūta laikėsi prikibus prie jos¹. 15 Bet ji tarė: „Štai tavo dieverienė sugrįžo pas savo žmones ir pas savo dievą². Sugrįžk ir tu³ savo dieverienei iš paskos!“ 16 Tačiau Rūta atsakė:

„Neverस्क manęs tave palikti,
apsigrežti ir tavęs nesekti!
Nes kur tu eisi, aš eisiu,
ir kur tu pasiliksi, aš
pasiliksiu.

Tavo tauta bus mano tauta,
ir tavo Dievas—mano
Dievas!

17 Kur tu mirsi, aš mirsiu
ir ten poriu būti palaidota.
Tegul VIESPATS man daro taip,
kaip nori⁴:
tik mirtis atskirs mane nuo
tavęs!“

18 Matydama, kad ši buvo tvirtai pasiryžusi eiti su ja, ji liovėsi jai kalbėjusi. 19 Taigi jos abi ėjo, kol atėjo į Betliejų.

Joms atėjus į Betliejų, visas miestas sujudo dėl jų, ir [moterys] klausė: „Ar šita yra Noomė?“ 20 Bet ji joms atsakė:

„Nevadinkite manęs Noomės⁵,
mane vadinkite Mara⁶,
nes Visagalis mane
labai apkartino.

21 Aš išvykau pasiturti,
o tuščią VIESPATS mane
pargražino.

Kodėl vadinate
mane Noome,
VIESPACIUI mane pasmerkus⁷,
Visagaliui padarius man
blogą?“

22 Taigi pargrįžo Noomė ir su ja moabietė Rūta, jos marti. Ji pargrįžo iš Moabo laukų. Jos atvyko į Betliejų miežių pjūties pradžioje.

1 T.y. prie savo anytos

2 Arba: dievus

3 GS: ~ M

4 Lit. ir dar daugiau taip

5 T.y. Meiliaja

6 T.y. Apkartusiąja

7 Lit. paliudijus prieš mane

Rūta Boazo lauke

2 Noomė turėjo giminaitį iš vyro pusės, 2turtingą žemės savininką iš Elimelecho giminės, vardu Boazą.

2 Moabietė Rūta tarė Noomei: „Aš norėčiau eiti į lauką ir rankioti varpas paskui tą, kurio akyse rasiu malonę“. Ta jai tarė: „Eik, mano dukterie!“ **3** Taigi ji ėjo ir atėjusi rankiojo lauke paskui pjovėjus. Jai netyčia pasitaikė sklypas lauko, priklausančio Boazui, kilusiam iš Elimelecho giminės. **4** Kaip tik tuo metu Bozas, atėjęs iš Betliejaus, pasveikino pjovėjus: „VIESPATS su jumis!“ Tie jam atsiliepė: „Tegul VIESPATS laimina tave!“

5 Tada Bozas paklausė savo berną, prižiūrėjusį pjovėjus: „Kieno šita mergina?“ **6** Bernas, kuris prižiūrėjo pjovėjus, atsakė: „Ji yra mergina moabietė, pargrįžusi su Noome iš Moabo lauko. **7** Ir ji prašė: „Leisk man, meldžiu, rankioti ir pasirinkti tarp pėdų paskui pjovėjus“. Taigi ji atėjo ir pasiliko. Nuo ryto iki dabar ji tik valandėlę liovėsi¹ [rankiojusi]“.

8 Bozas tarė Rūtai: „Klausykis², mano dukterie! Neik į kitą lauką rankioti ir nepereik iš čia, bet laikykis čia prie mano tarnaičių. **9** Tavo akys tegul žiūri į lauką, kurį jie pjauna, ir eik paskui jas. Aš gi išakiau bernams tavęs nepaliesi. Ištroskusi nueik prie ašocių ir atsigerk to, ką pasisemia bernai“. **10** Parpuolus kniūpsčia ir nusilenkus į žemę, ji jam tarė: „Kodėl esi man toks maloningas, jog manim susidomėjai, nors aš esu svetimtautė?“ **11** Bozas jai atsakė: „Man viską išsamiai papasakojo, ką tu, tavo vyrai mirus, esi padariusi savo anytai ir kaip, palikusi savo tėvą, motiną ir gimtąją šalį, vykai pas tautą, kurios anksčiau nepažinai.“

12 Teatlygina tau VIESPATS už
tavo darbą,
ir pilnutinis užmokestis
tegul tau tenka
nuo VIESPATIES, Izraelio
Dievo,
pas kurį atėjai
glaustis po jo sparnais!“

13 Ji tarė:

„Tu esi man maloningas, mano
valdove,
nes mane paguodei
ir draugiškai prabilai
į savo tarnaitę,
nors aš ir nesu tokia,
kaip kuri nors iš tavo
tarnaičių!“

14 Valgymo metu Bozas jai tarė: „Prieik čia, valgyk duonos ir dažyk savo karnelį rūgščiame vyne!“ Tada ji atsisėdė šalia pjovėjų, o jis pasiekė jai paskrudintų grūdų. Ji valgė, pasisotino ir dar turėjo likučių. **15** Jai atsikėlus rinkti, Bozas įsakė savo bernams: „Tegul ji renka ir tarp pėdų, ir neužkabinėkite jos!“ **16** Dargi išpešiokite jai iš glėbelių ir palikite, kad ji susirinktų, ir nebarkite jos!“

17 Taigi ji rinko lauke iki vakaro. Jai iškūlus, ką buvo surinkusi, buvo mažne efa miežių. **18** Užsikėlusi ji parėjo į miestą ir parodė savo anytai³, ką buvo surinkusi. Paskui ištraukusi jai davė, ką likusio ji buvo palaikiusi iš to, kuo pasisotino. **19** Jos anyta ją paklausė: „Kur šiandien rinkai? Kur dirbai? Tebūnie palaimintas tas, kurs susidomėjo tavim!“ Tada ji papasakojo savo anytai, pas ką ji buvo dirbusi, ir sakė: „Tas vyras, pas kurį šiandien dirbau, vadinasi Bozas“. **20** Noomė tarė savo marčiai: „Jis tebūnie palaimintas VIESPATIES, kurio malonė nėra palikusi nei gyvuju, nei mirusiųjų!“ Ir Noomė jai pridūrė: „Tas vyras yra mums artimas giminietis; jis yra vienas iš mūsų išpirkėjų“. **21** Moabietė Rūta tarė: „Jis man dar sakė: „Laikykis prie mano bernų, kol jie paibaigs visą mano pjūtį!““ **22** Noomė tarė savo marčiai Rūtai: „Gerai, mano dukterie, kad išeini su jo tarnaitėmis. Tad nesikabinės prie tavęs kitame lauke“. **23** Taigi ji rinkdama laikėsi prie Boazo tarnaičių, kol pasibaigė miežių bei kviečių pjūtis, ir gyveno pas savo anytą.

1 Rk. pg1. GS

2 Lit. Argi negirdėjai

3 2MssSV; M: jos anyta pamatė

2 Lev 19, 9–10; Dt 24, 19 20 Lev 25, 25

Boazo klojime

3 Jos anyta Noomė jai tarė: „Mano dukterie, argi neturėčiau tau paieškoti atilsio vietos, kur tau gerai klotųsi? ² Dabar: ar Boazas, su kurio tarnaitėmis buvai, nėra mūsų giminietis? Štai jis šįvakar vėtys [miežius klojime]¹. ³ Taigi nusiplauk, pasitėpk, apsilvilk viršutinį drabužį ir nusileisk į klotimą! Neleisk savęs pastebėti tam vyrui, iki jis bus baigęs valgyti ir gerti! ⁴ Jam atsigulsi, įsidėmėk vietą, kur jis gulį, nuėjusi atidenk vietą prie jo kojų ir atsigulk! Tada jis tau pasakys, kas tau daryti“. Ji jai tarė: „Darysiu viską, ką man sakai“.

⁶ Taigi ji nusileido į klotimą ir pasielgė lygiai taip, kaip jos anyta jai buvo įsakiusi. ⁷ Pavalgęs, atsigėręs ir linksmai nusiteikęs Boazas nuėjo atsigulti grūdų krūvos gale. Patylom priėjusi, ji atidengė vietą prie jo kojų ir atsigulė. ⁸ Kai vidunaktį tas vyras išsigandęs išbudo ir [pasilenkė į priekį]², pasirodė moteris, gulinti prie jo kojų. ⁹ Jis paklausė: „Kas tu esi?“ Ji atsakė: „Aš esu tavo tarnaitė Rūta. Išplėsk savo drabužio skverną³ ant savo tarnaitės, nes tu esi išpirkęjas!“ ¹⁰ Jis tarė: „Būk tu VIESPATIES palaiminta, mano dukterie! Tu parodei savo paskesniąją meilę esant gražesnę už pirmąją, neidama paskui vaikus, beturčius ar turtingus. ¹¹ Taigi dabar, mano dukterie, nebijok! Viską, ką sakai, tau padarysiu. Juk visi [mano tautiečiai vartuose]⁴ žino, kad tu esi šauni moteris. ¹² O dabar: nors tiesa, kad aš esu išpirkęjas, tačiau yra dar [kitas] išpirkęjas, artimesnis už mane. ¹³ Pasilik [čia] šianakt! O rytmetį, jei jis tave išpirks, gerai; tegul jis išperka. O jei jis nenorės tavęs išpirkti, tai, kaip VIESPATS gyvas, aš tave išpirksiu! Gulėk iki ryto!“ ¹⁴ Taigi ji gulėjo prie jo kojų iki ryto. Paskui ji

atsikėlė, kai dar negalėjo vienas kito atpažinti. Mat jis pagalvojo: „Niekas tenezino, kad moteris buvo atėjusi į klotimą“. ¹⁵ Ir jis tarė: „Duok skarą, kuria esi apsiautusi, ir ją tvirtai laikyk“. Ji laikė ją, o jis atseikėjo jai šešis [saikus] miežių ir užkėlė ant jos. Paskui ji parėjo į miestą.

¹⁶ Jai parėjus pas savo anytą, ta paklausė: „Kaip tau buvo, mano dukterie?“ Tada ji papasakojo jai viską, ką tas vyras jai buvo padaręs. Ir ji pridūrė: „Situos šešis [saikus] miežių jis man davė, nes sakė: „Tu neturi grįžti tušiomis rankomis pas savo anytą“. ¹⁸ Ši tarė: „Palūkėk, mano dukterie, kol patirsi, kaip tas dalykas išeis, nes tas vyras nenurims, kol tą dalyką galutinai sutvarkys—dar šiandien!“

12 Rt 2, 20

Boazas veda Rūtą

4 O Boazas nuėjo aukštyn prie vartų ir ten atsisėdo. Kaip tik tuo metu ėjo pro šalį tas išpirkęjas, apie kurį Boazas buvo kalbėjęs. Jis⁵ prabilo: „Pasuk tu, tas ir tas, į šalį ir sėskis čia!“ Šis pasukęs atsisėdo. ² Paėmęs dešimtį vyrų iš miesto vyresniųjų, jis tarė: „Sėskitės čia!“ Ir jie atsisėdo. ³ Jis tarė išpirkėjui: „Lauko sklypą, priklausiusį mūsų giminaičiui Elimelechui, parduoda Noomė, pargrįžusi iš Moabo laukų. ⁴ Aš pagalvojau: tau pasiūlysiu, sakydamas: „Nupirk [jį] sėdinčiųjų ir mano tautos vyresniųjų akivaizdoje! Jei nori išpirkti, išpirk. O jei nenori išpirkti, pasakyk man, kad žinočiau, nes, išskyrus tave, nėra nė vieno, kuris privalėtų išpirkti, o aš einu po tavęs“. Jis atsakė: „Aš išpirksiu“. ⁵ Tada Boazas tarė: „Tą dieną, kai pirksi lauką is Noomės rankų, nupirksi ir moabietę Rūtą, velionio žmoną, kad prikeltum velionio vardą jo palikimui“. ⁶ Išpirkęjas tarė: „Negaliu sau išpirkti, kitaip pakenčiau savo paties palikimui. Tu pats sau išpirk, ką aš turėčiau išpirkti, nes negaliu išpirkti“.

⁷ Seniau toks buvo Izraelyje [paprutys], kai atlikdavo išpirką ar išmainą, norint patvirtinti bet koki

1 Lit. miežių klotimą

2 Arba: apsisvertė

3 Lit. sparna

4 Lit. mano tautiečių vartai

5 T.y. Boazas

perleidimą: vienas nusiaudavo kurpę ir paduodavo kitam. Tai laikydavo patvirtinimu Izraelyje: 8 Taigi, kai išpirkėjas tarė Boazui: „Pirk sau“, tas nusiauvė kurpę¹. 9 Tada Boazas tarė vyresniesiems ir visiems žmonėms: „Jūs šandien esate liudytojai, kad nusipirkau iš Noomės rankų viską, kas priklausė Elimelechui, ir viską, kas priklausė Kiljonui ir Machlonui. 10 Taip pat ir moabietę Rūta, Machlono žmona, nusipirkau į žmonas, norėdamas prikelti velionio vardą jo palikimui, kad velionio vardas neliktų išdildytas iš jo giminaičių ir iš jo vietovės vartų. Jūs esate šandien liudytojai!“ 11 Visi žmonės, esantys vartuose, ir vyresnieji sakė: „[Mes esame] liudytojai!

VIESPATS tepadaro moterį, ateinančią į tavo namus, kaip Rachelę ir Lėją, kuriedvi įkūrė Izraelio namus!

Pasidaryk galingas Efratoje, ir tebūna garsus tavo vardas Betliejuje!

- 12 Tebūna tavo namai kaip namai Perešo, kuri Tamara pagimdė Judui, per palikuonis, kurių VIESPATS tau duos iš šitos merginos!“

7-8 Dt 25, 9 10 Dt 25, 5-6 11 Pr 29, 31 12 Pr 38, 27-30

Rūta pagimdo sūnų

13 Taigi Boazas vedė Rūta, ir ji tapo jam žmona. Jam įėjus pas ją, VIESPATS leido jai tapti neščia, ir ji pagimdė sūnų. 14 Tada moterys sakė Noomei:

„Tebūna pagirtas VIESPATS, kuris šandien nepaliko tavęs be išpirkėjo! Ir tebūna garsinamas jo vardas Izraelyje!

- 15 Jis bus tau atgaivintojas ir aprūpintojas tavo senatvėje, nes ji pagimdė tavo marti, kuri myli tave, kuri tau reiškia daugiau negu septyni sūnūs!“

16 Paėmusi kūdikį, Noomė jį pridėjo prie savo krūtinės ir jam tapo aukle.

17 Kaimynės davė jam vardą, sakydamos: „Sūnus gimė Noomei!“ Jos jį praminė Obedu. Sis buvo Dovydo tėvo Jišajo tėvas.

Dovydo genealogija

18 Šitie yra Perešo palikuonys: Perešui gimė Češronas, 19 Češronui gimė Ramas, Ramui gimė Aminadabas, 20 Aminadabui gimė Nachšonas, Nachšonui gimė Salmonas, 21 Salmonui gimė Boazas, Boazui gimė Obedas, 22 Obedui gimė Jišajas, o Jišajui gimė Dovydas.

PIRMOJI SAMUELIO KNYGA

PASAKOJIMAS APIE SAMUELI

(1, 1—7, 17)

Onos įžadas ir Samuelio gimimas

1 Buvo vienas vyras iš Ramataimo, šūfas¹ iš Efraimo kalnyno, vardu Elkana, Šūfo sūnaus Tochaus sūnaus Elihaus sūnaus Jerochamo sūnus, efratietis. ² Jis turėjo dvi žmonas. Viena vadinosi Ona², o kita—Penina. Penina turėjo vaikų, o Ona neturėjo vaikų.

³ Tas vyras kasmet nukildavo iš savo miesto garbinti ir aukoti kariuomenių VIESPACIUI Šile. Ten abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, ėjo VIESPACIUI kunigų pareigas. ⁴ Viena dieną Elkana aukėjo auką. Jis davė [priklausomas] dalis savo žmonai Peninai ir visiems jos sūnums bei dukterims, ⁵ o Onai jis davė vieną dalį, tokia pat, kaip jų³, nes jis mylėjo Oną, nors VIESPATS buvo užrakinęs jos išcias. ⁷ Taip jis darydavo kas metai. Kada tik ji atkildavo į VIESPATIES namus, anoji taip ją erzindavo, kad ji verkdamo ir negalėdavo valgyti. ⁸ Bet jos vyras Elkana jai tarė: „Ona, ko verki ir ko nevalgai? Ko liūdi tavo širdis? Argi aš nesu tau vertesnis už dešimtį sūnų?“

⁹ Pavalgius Šile, Ona atsikėlė ir atsistoję VIESPATIES akivaizdoje⁴. Tuo tarpu kunigas Elis sėdėjo kėdėje prie VIESPATIES šventyklos durų staktos. ¹⁰ Ji su apkartusia siela meldėsi VIESPACIUI ir gailiai verkė. ¹¹ Ir ji padarė įžadą, sakydama: „Kariuomenių VIESPATIE, jei tikrai pažvelgsi į savo tarnaitės sielvartą, mane atsiminsi ir nepamirši savo tarnaitės, bet duosi savo tarnaitei

vyriški palikuonį, aš ji atiduosiu VIESPACIUI per visą jo gyvenimo laiką. Jis negers vyno ar stipraus gėrimo⁵, ir skustuvas neužeis ant jo galvos“.

¹² Kai ji ilgai meldėsi VIESPATIES akivaizdoje, Elis stebėjo jos burną. ¹³ Kadangi Ona kalbėjo savo širdyje—tik jos lūpos krutėjo, bet jos balso visai nesigirdėjo,—Elis pamanė ją esant girtą. ¹⁴ Tad Elis prabilo į ją: „Kaip ilgai rodysies pasigėrusi? Išsiblaivėk nuo vyno!“ ¹⁵ Bet Ona atsakė: „Ne, viešpatie! Aš esu sielvartinga⁶ moteris. Negėriau nei vyno, nei stipraus gėrimo, bet išliejau savo sielą VIESPATIES akivaizdoje. ¹⁶ Nelaikyk savo tarnaitės netikusia moterimi, nes iš didelio reikalo ir sielvarto taip ilgai⁷ kalbėjau“. ¹⁷ Elis atsakė: „Eik rami, o Izraelio Dievas tegul patenkina tavo prašymą, su kuriuo kreipei į jį“. ¹⁸ Ji tarė: „O kad malonėtum atsiminti savo tarnaitę!“ ¹⁸ Paskui ta moteris nuėjo savo keliu ir, įėjusi į kulto kambarį⁸, valgė⁹, ir jos veidas nebebuvo [liūdnas].

¹⁹ Anksti rytą atsikėlę ir kniūpti pagarbinę VIESPATI, jie grįžo ir parėjo į savo namus, į Ramą. Elkana turėjo santykių su savo žmona Ona, ir VIESPATS atsiminė ją. ²⁰ Metams sukakus, Ona tapo nėščia ir pagimdė sūnų. Ji praminė jį Samueliu¹⁰, nes [ji sakė]: „Iš VIESPATIES ji išmeldžiau“.

11 Sk 6, 5

Įžado ištesėjimas

²¹ Kai vyras Elkana ėjo aukštyn su visais savo namiškiais aukoti VIESPACIUI metinės aukos ir savo įžado aukos, ²² Ona nėjo, bet sakė savo vyrui: „[Pasiliksiu,] iki berniukas bus nujunkytas. Paskui ji nuvesiu, kad jis pasirodytų VIESPATIES akivaizdoje ir ten pasilikėtų visam laikui“. ²³ Jos vyras Elkana jai pritarė: „Daryk, kaip tau atrodo gera. Lik namie, iki ji būsi

5 4QSam^aG; ~M

6 Lit. kietos dvasios

7 Lit. ligšiol

8 G; ~M

9 G + su savo vyrų ir gėrė

10 Hbr. Šemuel

1 Rk.; M: šūfai

2 Hbr. Channā

3 Rk.

4 G; ~M

nujunkiusi. Tik kad VIEŠPATS leistų ištesėti tavo¹ pažadą!“ Taigi žmona pasiliko namie ir žindė savo sūnų, iki ji nujunkė.

24 O kai ji buvo ji nujunkiusi, ji vedė jį aukštyn su savim, drauge su treigiu jaučiu², viena efa miltų ir vynmaišiu vyno. Ji atvedė jį į Silo VIEŠPATIES namus, nors berniukas tebebuvo jaunutėlis³. 25 Papjovę jautį, jie atvedė berniuką pas Eli. 26 Ir ji tarė: „O, mano viešpatie! Kaip tikrai tu gyvas, mano viešpatie, aš esu ta moteris, kuri čia stovėjo šalia tavęs, melddamasi VIEŠPACIUI. 27 Šito berniuko meldžiau, ir VIEŠPATS išklaušė mano prašymą, su kuriuo kreipiausi į jį. 28 Taigi ir aš leidžiu VIEŠPACIUI išreikalauti jį [iš manęs]. Kol jis gyvens, tebūnie laikomas VIEŠPATIES išreikalautu“. Ir ji ten paliko jį VIEŠPACIUI⁴.

Onos gyriaus giesmė

- 2 „Ona melddamasi⁵ tarė:
„Mano širdis džiūgauja
VIEŠPACIUI,
mano ragas⁶ mano Dievo⁷
pakeltas.
Mano burna plačiai atsiveria
prieš mano priešus,
nes džiaugiuos tavo
pagalba.
2 Nes⁸ niekas nėra toks šventas,
kaip VIEŠPATS,
[nes be tavęs nėra kito]
ir nėra uolos, kaip mūsų
Dievas.
3 Nekalbėkite taip daug
išdidžiai⁹,

- ‘teneišaina, kas įžūlu¹⁰, iš
jūsų burnos!
Nes VIEŠPATS yra žinantis
Dievas,
ir jo įvertinami darbai.
4 Karžygių lankas sulaužomas,
o klumpantieji apsijuosia
jėga.
5 Sotieji pasidarė samdiniai už
duoną,
o alkanieji nusipenėjo
maistu¹¹.
Nevaisingoji pagimdė septynis,
o daugelio sūnų motina
suno.
6 VIEŠPATS numarina ir
atgaivina,
nuveda žemyn į seolį¹² ir
atveda aukštyn.
7 VIEŠPATS padaro neturtingą ir
turtingą.
Jis nužemina, jis ir
išaukština.
8 Jis pakelia iš dulkių vargšą,
iš pelenų duobės išaukština
beturtį,
kad juos pasodintų greta
kunigaikščių
ir jiems duotų paveldėti
garbės sostą.
Nes VIEŠPACIUI priklauso
žemės šulai,
ir ant jų jis parėmė pasaulį.
9 Jis apsaugo savo ištikimųjų
kojas¹³,
o bedieviai žūsta¹⁴ tamsoje,
nes ne [savo] jėga žmogus
pasiekia pergalę.
10 VIEŠPATS—bus sutriuškinti jo
priešininkai¹⁵.
Aukščiausiasis¹⁶ sugriaus
danguje.
VIEŠPATS teis žemės
kraštus.

1 G4QSam^a; M: savo
2 G4QSam^a; M: trimis jaučiais; G4QSam^a + ir
duona
3 G: ir berniukas buvo su jais (G^O: su ja)
4 G^{BO}4QSam^a; M: ten jis kniūpsčia (G^LSV: jie
kniūpsči) pagarbino VIEŠPATI
5 G: Ji
6 Ragas—galybės simbolis.
7 G; M4QSam^a: VIEŠPATIES
8 4QSam^aG; ~M
9 M + išdidžiai

10 G; M: [tik] kas įžūlu, išaina
11 Arba: vėl
12 T.y. mirusiųjų buveinė
13 4QSam^a: kelią
14 Lit. nutildomi
15 4QSam^a: VIEŠPATS sutriuškina savo
priešininkus.
16 Arba: Elis (senovinis Dievo vardas); M: Prieš jį

Jis duos stiprybės savo karaliui
ir išaukštins savo pateptojo
raga¹“.

11 Paskui [Ona] parvyko į Ramą², o
berniukas tarnavo VIESPACIUI kunigo
Elio priežiūroje.

1-10 Lk 1, 46-55

Elio sūnų nedoras elgesys

12 Elio sūnūs buvo nenaudėliai: jie
nepaisė VIESPATIES, ¹³ nei to, ką
kunigai turėjo teisę gauti iš žmonių³.
Kam nors aukojant auką, kai mėsa
tebevirdavo, ateidavo kunigo tarnas,
laikydamas rankoje trižarę šakę. ¹⁴ Jis
[ja] ismeigdavo į katilą ar į puodą, ar į
virintuvą, ar į kaistuvą. Viską, ką
iškeldavo šakę, pasiimdavo kunigas.
Taip jie darė Šile visiems izraeliams,
kurie ten ateidavo. ¹⁵ Be to, prieš jiems
sudeginant taukus, kunigo tarnas
ateidavo ir sakydavo aukojančiam vyrui:
„Duok mėsos, kad pakepčiau kunigui,
nes jis nepriims iš tavęs virtos mėsos, tik
žalią!“ ¹⁶ Jei jam tas vyras atsakydavo:
„Tegul jie pirma sudegina taukus, paskui
pasimk, ko geidžia tavo siela“, jis
sakydavo: „Ne, dabar pat tu turi duoti; o
jei ne, paimsiu prievarta!“ ¹⁷ Taigi tų
vaikinių nuodėmė pasidarė labai didelė
VIESPATIES akivaizdoje, nes jie
paniekino VIESPATIES auką.

¹⁸ Tuo pat metu Samuelis tarnavo
VIESPATIES akivaizdoje—berniukas,
apsijuosęs lininiu efodu. ¹⁹ Jo motina
jam dar padarydavo mažą viršutinį
švarką be rankovių ir kasmet jam
atnešdavo, atkildama su savo vyru
metinė aukos aukoti. ²⁰ Elis,
laimindamas Elkana ir jo žmoną,
sakydavo: „Tegul VIESPATS tau duoda
palikuonių iš šitos moters vietoj to, kuris
buvo išprašytas, kurį [ji] pašventė“⁴
VIESPACIUI!“ Paskui jie⁵ pareidavo į
savo namus.

21 VIESPATS aplankė Oną: ji dar⁶
pagimdė tris sūnus ir dvi dukteris. O
berniukas Samuelis augo VIESPATIES
akivaizdoje⁷.

22 Elis buvo labai senas.
Girdėdamas viską, ką jo sūnūs darė
izraeliams⁸, ²³ jis jiems sakydavo:
„Kodėl darote tokius dalykus, apie
kuriuos aš girdžiu⁹ iš visos VIESPATIES
tautos“¹⁰? ²⁴ Ne, mano sūnūs! Juk tai
nėra gera paskala, kurią girdžiu
VIESPATIES žmonės skleidžiant. ²⁵ Jei
žmogus nusideda žmogui, Dievas jam
tarpininkaus. Bet jei žmogus nusideda
VIESPACIUI, kas jam begalės
tarpininkauti?“ Tačiau jie neklausė
savo tėvo išėjimo, nes VIESPATS
norėjo jiems siųsti mirtį.

26 Tuo tarpu berniukas Samuelis
vis augo ir labiau įsiteikė VIESPACIUI
ir žmonėms.

26 Lk 2, 52

Nežinomo Dievo vyro grasinimas

27 Vienas Dievo vyras atėjo pas Elį
ir jam tarė: „Taip pasakė VIESPATS:
„Aš aiškiai apsireiškiau tavo protėvio
namams, kai jie tebebuvo Egipte,
priklausydami Faraono namams. ²⁸ Jį
išsirinkau kunigu iš visų Izraelio genčių,
kad užliptų prie mano aukuro, degintų
smilkalus ir nešiotų efodą“¹¹. Ir atidaviau
tavo protėvio namams visas izraelių
ugnim deginamas aukas. ²⁹ Kodėl
žvelgi godžia akim“¹² į mano aukas ir
dovanas ir gerbi savo sūnus labiau už
mane, leisdamas jiems¹³ penėti visų
Izraelio dovanų pirmąją dalimi mano
akivaizdoje“¹⁴?“ ³⁰ Todėl VIESPATS,
Izraelio Dievas, pareiškia: „Tikrai
pažadėjau, kad tavo namai ir tavo

1 T.y. leis jam švesti pergale

2 G; M: Elkana parėjo į Ramą, į savo namus

3 G; M: Taip kunigai buvo įpratę elgtis su
žmonėmis:

4 4QSam^a; GSV: tu pašventei

5 4QSam^aG: tas vyras

6 4QSam^a; M: tapo nėščia ir

7 4QSam^a; M: prie VIESPATIES

8 4QSam^a; M: visam Izraeliui. M dar + ir kad
jie suguldavo su moterimis, tarnaujančiomis
susitikimo padangtės prieangyje (~4QSam^a)

9 M + įūsų piktus darbus; ~ G

10 G; M: visų šitų žmonių

11 M + mano akivaizdoje; ~ 4QSam^a

12 Rk. pgl. G^B

13 Rk.; M: jums

14 G; M: tautai

protėvio namai per amžius kunigaus¹ mano akivaizdoje². Bet dabar VIESPATS pareiškia: „Tai tebūna toli nuo manęs! Nes [tik] tuos, kurie mane gerbia, aš pagerbsiu, o tie, kurie mane niekina, bus prakeikti!“³¹ Štai ateina dienos, kai aš nukirsiu tavo palikuonis ir tavo protėvių namų palikuonis²,³² ir niekad nebebus sulaukusio senatvės tavo namuose.³³ Vyras, kurio tau neatkirsiu nuo savo aukuro, [bus paliktas,] kad išverktų savo akis ir krimstų savo³ širdį, tačiau visa didžioji tavo namų dalis turės mirti nuo vyrų kalavijo⁴.³⁴ Ir tai, kas atsitiks abiem tavo sūnams, Chofnui ir Pinechasui, tebūna tau ženklas: tą pačią dieną jie abu mirs.³⁵ O aš sau prikelsiu ištikimą kunigą, kuris elgsis taip, kaip sumanau ir noriu. Jam pastatysiu pastovius namus, ir jis visą amžių kunigaus⁵ mano pateptojo akivaizdoje.³⁶ Tada, kas tik bebus išlikęs iš tavo namų, ateis nusimesti kniūpsčias prieš jį už sidabrinuką ar duonos kepaliuką ir tars: „Priskirk mane, meldžiu, prie vienos kurios iš kunigijų, kad gačiau užkasti duonos kąsnį!“

28 Iš 28, 1-4 28 Lev 7, 35-36 34 1 Sam 4, 11

Samuelio pašaukimas

3 Berniukas Samuelis tarnavo VIESPACIUI Elio priežiūroje. VIESPATIES žodis buvo retenybė tomis dienomis. Nebuvo dažno pranašisko regėjimo.

2 Tuomet Elis gulėjo savo vietoje. Jo akys buvo pradėjusios temti; jis nebegalėjo matyti.³ Dievo žiburys dar nebuvo užgesęs, o Samuelis gulėjo VIESPATIES šventykloje, kur buvo Dievo skrynia.⁴ Tada VIESPATS pašaukė: „Samueli! Samueli!“⁶, o šis atsiliepė: „Aš čia!“⁵ Nubėgęs pas Eli, jis sakė: „Aš čia, nes mane šaukė!“ Bet

tas atsakė: „Aš tavęs nešaukiau; vėl gulkis!“ Nuėjęs jis atsigulė.

6 VIESPATS dar kartą pašaukė: „Samueli!“ Atsikėlęs Samuelis nuėjo pas Eli ir tarė: „Aš čia, nes mane šaukė!“ Bet tas atsakė: „Aš nešaukiau tavęs, mano sūnau; vėl gulkis!“⁷ O Samuelis dar nebuvo pažinęs VIESPATIES, nes jam dar nebuvo apreikštas VIESPATIES žodis.⁸ VIESPATS vėl, trečiąjį kartą, pašaukė Samuelį. Atsikėlęs jis nuėjo pas Eli ir tarė: „Aš čia, nes mane šaukė!“ Tada Elis suprato, kad VIESPATS šaukia berniuką.⁹ Ir Elis tarė Samueliui: „Nuėjęs atsigulk ir, jei tave pašauks, sakyk: „Kalbėk, VIESPATIE, nes tavo tarnas klaus!“ Nuėjęs Samuelis atsigulė į savo vietą.

10 VIESPATS atėjęs atsistojo ir pašaukė, kaip ankstesniais kartais: „Samueli! Samueli!“ Samuelis atsiliepė: „Kalbėk, nes tavo tarnas klaus!“¹¹ Tada VIESPATS tarė Samueliui: „Štai aš darau Izraelyje dalyką, nuo kurio kiekvienam, kuris tai išgirs, spengs abi ausys.¹² Tą dieną įvykdysiu Eliui viską, kuo esu grąsinęs jo namams, nuo pradžios iki galo!¹³ Ir jam paskelbiu, kad aš rengiuos nuteisti jo namus visam laikui dėl kaltės, apie kurią jis žinojo,— dėl to, kad jo sūnūs piktžodžiavo Dievui⁷, bet jis nesudraudė jų.¹⁴ Todėl aš prisiekiau Elio namams: „Tegul Elio namų kaltės niekad nebus galima permaldauti aukomis ir dovanomis!“

15 Samuelis gulėjo iki ryto. Paskui jis atidarė VIESPATIES namų duris. Samuelis bijojo papasakoti Eliui apie tą regėjimą,¹⁶ bet Elis, pasišaukęs Samuelį, tarė: „Samueli, mano sūnau!“ Šis atsakė: „Aš čia!“¹⁷ Anas paklausė: „Koks buvo tas žodis, kurį jis tau kalbėjo? Man nieko nenutylėk! Dievas tegul pasielgia su tavim taip ir dar taip, jei man nutylėsi vieną žodį iš visos kalbos, kurią jis tau kalbėjo.“¹⁸ Taigi Samuelis jam išpasakojo visus žodžius ir nieko jam nenutylėjo. Tada pastarasis tarė: „Tai buvo VIESPATS! Tegul jis daro, kaip jam atrodo gera!“

1 Lit. vaikščios

2 M + 32b ir 29a variantus: ir nebebus sulaukusio senatvės tavo namuose. 32 Tada godžia akimi žiūrėsi į visą gerą, ką jis padarys Izraeliui (~G^B4QSam^a)

3 G4QSam^aLat; M: tavo akis ir krimstų tavo

4 G4QSam^a

5 Lit. vaikščios

6 G^B4QSam^a; M: Samueliui

7 G; M: sau

19 O Samuelis augo, ir VIEŠPATS buvo su juo ir neleido nė vienam iš savo žodžių nukristi žemėn¹. 20 Ir visas Izraelis nuo Dano ligi Beér-Šebos patyrė, kad Samuelis buvo patvirtintas kaip VIEŠPATIES pranašas. 21 VIEŠPATS ir toliau pasirodydavo Šile, nes VIEŠPATS apsireikšdavo Samueliui².

4 Ir Samuelio žodis nugarsėjo po visą Izraelį. O Elis buvo labai senas, ir jo sūnūs vis pikčiau ir pikčiau elgėsi VIEŠPATIES akyse³.

Filistinai pasigrobia sandomos skryniją

Tomis dienomis filistinai susirinko kariauti su Izraeliu⁴. Tada Izraelis išžygiavo prieš filistinus į kovą ir pasistatė stovyklas prie Eben-Ezerio, o filistinai buvo pasistatę stovyklas Afeke.

2 Filistinai išsirikiavo prieš Izraelį kautynių tvarka. Kova buvo smarki⁵, ir Izraelis buvo filistinų sumuštas. Tie išmušę kovos eilėse, lauke, apie keturis tūkstančius vyrų.

3 Kareiviams parėjus į stovyklą, Izraelio vyresnieji sakė: „Kodėl VIEŠPATS mus šiandien sumušė filistinų akyse? Atgabenkime iš Šilo pas save VIEŠPATIES sandomos skryniją, kad jis ateitų į mūsų tarpą ir mus išgelbėtų iš mūsų priešų rankų!“ 4 Taigi kariuomenė pasiuntė į Šilą ir iš ten atnešė kariuomenių VIEŠPATIES, sėdinčio soste ant kerubų, sandomos skryniją. 6 Abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, lydėjo Dievo sandomos skryniją.

5 Kai VIEŠPATIES sandomos skrynija atėjo į stovyklą, visi izraeliai sušuko tokiu garsiu šauksmu, kad net žemė suaidėjo. 6 Išgirdę šauksmo garsą, filistinai klausė: „Ka reiškia šitas didelis šauksmo garsas hebrajų stovykloje?“ Sužinoję, kad VIEŠPATIES skrynija buvo

atėjusi į stovyklą, 7 filistinai išsigando, nes galvojo: „Dievas atėjo į stovyklą!“ Ir jie sakė: „Vargas mums, nes nieko tokio nėra anksčiau atsitike! 8 Vargas mums! Kas mus išgelbės iš šitų galingųjų dievų rankų? Šitie yra dievai, kurie užgavo Egiptą visokia sloga dykumoje⁷. 9 Pasidrašinkite ir būkite vyrai, o filistinai, kad neturėtumėte vergauti hebrajams, kaip jie mums vergavo! Taigi būkite vyrai ir kovokite!“ 10 Filistinai kovojo, ir Izraelis buvo sumuštas. Ir jie bėgo, kiekvienas į savo stovyklą. Pralaimėjimas buvo labai didelis: iš Izraelio krito trisdešimt tūkstančių pėstininkų. 11 Dievo skrynija buvo paimta, ir abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, žuvo.

4 Is 25, 22

Elio mirtis

12 Vienas benjamins, pabėgęs iš fronto, tą pačią dieną atėjo į Šilą sudraskytais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva. 13 Jam atėjus, Elis sėdėjo kėdėje prie vartų, stebėdamas kelią⁸, nes jo širdis drebojo dėl Dievo skrynios. Tam vyrui atėjus pranešti mieste, visas miestas ėmė rėkti.

14 Išgirdęs šauksmo garsą, Elis paklausė: „Kas tai per triukšmingas klyksmas?“ Tas vyras atskubėjo ir pranešė Eliui. 15 Elis buvo devyniasdešimt aštuonerių metų amžiaus. Jo akys buvo sustyrusios, ir jis nebegalėjo matyti. 16 Tas vyras tarė Eliui: „Aš esu tas, kuris atėjo iš fronto; aš šiandien pabėgau iš fronto“. Anas paklausė: „Kaip buvo, mano sūnau?“

17 Pranešėjas atsakė: „Izraelis bėgo nuo filistinų, ir, be to, kariuomenė skaudžiai pralaimėjo. Taip pat tavo abu sūnūs, Chofnis ir Pinechasas⁹, žuvo, o Dievo skrynija buvo paimta!“ 18 Kai tik jis paminėjo Dievo skryniją, anas aukštieknikas nukrito nuo kėdės šalia vartų ir, jo sprandai lūžus, mirė, nes tas vyras buvo senas ir sunkus. Jis keturiasdešimt metų buvo Izraelio teisėjas.

1 T.y. likti neištesėtam

2 M + Šile VIEŠPATIES žodžiu; ~ GLat¹¹⁵

3 G; ~ M

4 G; ~ M

5 Rk.; arba: Kova sviro tai į vieną, tai į kitą pusę; arba rk.: Buvo išdešytos kovos eilės (lit. kova)

6 M + Ten; ~GLat^{115v}

7 Arba rk.: ir maru

8 G; M: šalikelėje stebėdamas

9 ~ G

19 Jo marti, Pinechaso žmona, buvo nešcia ir turėjo gimdyti. Išgirdusi žinia, kad Dievo skrynia paimta ir kad jos šešuras bei jos vyras mirė, ji susirietė ir pagimdė, nes ją buvo suėmę jos skausmai. 20 Kai ji jau buvo marinama, prie jos stovėjusios moterys sakė: „Nebijok, nes pagimdei sūnų!“ Tačiau ji neatsakė ir nekreipė dėmesio, 21 bet praminė berniuką Ichabodu, manydama: „Šlovė pasitraukė iš Izraelio“—dėl Dievo skrynios paėmimo ir dėl savo šešuro bei savo vyro. 22 Ir ji tarė: „Šlovė pasitraukė iš Izraelio, nes Dievo skrynia paimta“.

Dievo skrynia filistinų miestuose

5 Filistinai paėmė Dievo skrynią ir ją nuvabė iš Eben-Ezerio į Ašdodą. 2 Filistinai, paėmę Dievo skrynią, ją įnešė į Dagono namus ir pastatė šalia Dagono. 3 Ašdodiečiams rytojaus dieną anksti atsikėlus, Dagonas pasirodė pargriuvęs veidu į žemę prieš VIESPATIES skrynią. Paėmę Dagoną, jie pastatė jį atgal į jo vietą. 4 Jiems kitą rytą anksti atsikėlus, Dagonas pasirodė pargriuvęs veidu į žemę prieš VIESPATIES skrynią, o Dagono galva ir abi jo rankų plaštakos gulėjo numuštos ant slenkščio. Tik Dagono liemu¹ buvo iš jo pasilikęs. 5 Todėl Dagono kunigai ir visi įeinantieji į Dagono šventyklą iki šios dienos neužmina Dagono slenkščio Ašdode.

6 VIESPATIES ranka slėgė ašdodiečius. Jis juos niokojo ir užgavo skauduliais²—Ašdodą ir jo sritį. Jis užleido ant jų peles, ir tos knibždėjo jų laivuose. Paskui peles užlipo į jų šalies vidų, ir mieste kilo didelė, mirtina panika³. 7 Ašdodo vyrai, matydami, kad taip darosi, sakė: „Izraelio Dievo skrynia neturi pasilikti pas mus, nes jo ranka kietai spaudžia mus ir mūsų dievą Dagoną“. 8 Taigi jie pasiuntė surinko pas save visus filistinų kunigaikščius ir tarė: „Ką mums daryti su Izraelio Dievo skrynia?“ Gatiečiai atsakė: „Tegul Dievo skrynia persikelia pas mus“. Taigi

Dievo skrynia buvo perkelta į Gatą⁴. 9 Bet „jai persikėlus į Gatą“, VIESPATIES ranka prispaudė miestą, sukeldama labai didelį sąmyšį, ir jis taip užgavo miesto žmones, kad jiems išsivertė skauduliai. 10 Tad jie pasiuntė Dievo skrynią į Ekroną. Bet kai Dievo skrynia atėjo į Ekroną, ekroniečiai ėmė šaukti: „Kodėl jūs perkėlėte⁵ pas mus Izraelio Dievo skrynią mums ir mūsų žmonėms nužudyti?“ 11 Taigi jie pasiuntė surinko visus filistinų kunigaikščius ir sakė: „Paleiskite Izraelio Dievo skrynią, kad ji sugrižtų į savo vietą ir kad nenužudytų mūsų bei mūsų⁶ žmonių!“ Nes mirtina⁷ panika apėmė visą miestą, kai ten atėjo Izraelio Dievo skrynia¹⁰. 12 Vyrai, kurie nemirė, buvo užgauti skauduliais, ir miesto šauksmas gelsi kilo į dangų.

Filistinai sugražina Dievo skrynią

6 VIESPATIES skryniai išbuvus septynis mėnesius filistinų srityje, 2 filistinai pasišaukė kunigus ir žynius, klausdami: „Ką mums daryti su VIESPATIES skrynia? Nurodykite mums, kokių būdų¹¹ ją turime pasiųsti į jos vietą!“ 3 Tie atsakė: „Jei siųsite atgal Izraelio Dievo¹² skrynią, nesiųskite jos tuščiomis, bet būtinai jam atmokėkite atsiteisimo dovana. Tada pasveiksite ir jums paaiškės, kodėl jo ranka neatsitraukia nuo jūsų“. 4 Anie klausė: „Kokia yra ta atsiteisimo dovana, kuria turime jam atmokėti?“ Jie atsakė: „[Tokia, koks yra] filistinų kunigaikščių skaičius: penki auksiniai skauduliai ir penkios

1 G; M: Dagonas

2 K; Q: hemorojais

3 G¹; ~ M

4 G^B, M: Tie patarė: „Į Gatą tegul persikelia Izraelio Dievo skrynia“. Taigi jie perkėlė Izraelio Dievo skrynią.

5 G¹, 4QSam^a; G^B, M: jiems ją perkėlus

6 G4QSam^a; M: Jie perkėlė

7 GSV; 4QSam^a, M vietoj „mus“, „mums“ ir „mūsų“ turi „mane“, „man“ ir „mano“.

8 GSV; M4QSam^a: manęs bei mano

9 4QSam^a: VIESPATIES

10 G4QSam^a; M: Ten labai slėgė Dievo ranka.

11 Arba: su kuo

12 G4QSam^a: VIESPATIES, Izraelio Dievo, sandoros

auksinės pelės¹, nes ta pati sloga ištiko jus² ir jūsų kunigaikščius. ⁵ Taigi padirbkite savo skaudulių atvaizdus ir atvaizdus savo pelių, naikinančių šalį, ir duokite Izraelio Dievui garbę. Gal [tada] jis savo ranka lengviau spaus jus, jūsų dievus ir jūsų šalį. ⁶ Kam jums sukietinti širdį, kaip sukietino širdį egiptiečiai ir Faraonas? Argi jie, kai jis jau buvo su jais pažaidęs, neišleido jų ir ar tie neišėjo? ⁷ Taigi dabar imkite ir padarykite vieną naują vežimą ir [paimkite] dvi žindančias karves, ant kurių dar nebuvo uždėtas jungas, ir įkinkykite karves į vežimą, o jų veršiukus parveskite nuo jų atgal į namus. ⁸ Paskui, paėmę VIESPATIES skrynją, ją užkelkite ant vežimo, o auksinius dirbinius, kuriais jam atmokėsite kaip atsiteisimo dovana, padėkite ir dėžę³ šalia jos ir paleiskite ją, o ji tegul eina [kur nori]. ⁹ Ir žiūrėkite! Jei ji eis aukštyn keliu į savo sritį, į Bėt-Semešą, tai jis bus mums padaręs šitą didelę piktenybę; o jei ne, žinosime, kad ne jo ranka buvo mus užgavusi, bet kad tai atsitiktinai buvo mums įvykę“.

¹⁰ Vyrai taip padarė. Jie paėmė dvi žindančias karves ir jas įkinkė į vežimą, o jų veršiukus uždarė namie. ¹¹ Jie užkėlė VIESPATIES skrynją ant vežimo ir dėžę su auksinėmis pelėmis bei savo skaudulių atvaizdais. ¹² Karvės ėjo tiesiai keliu į Bėt-Semešą. Vienu vieškeliu jos vis ėjo ir baubė, nepasukdamos nei į dešinę, nei į kairę, o filistinų kunigaikščiai ėjo paskui jas ligi Bėt-Semešo srities.

Skrynja pargrįžta į Izraelį

¹³ Bėt-šemiečiai plovė kviečių derlių slėnyje. Pakėlė akis ir pamatė skrynją, jie džiaugdamiesi bėgo jos pasitikti⁴. ¹⁴ Vežimas atvažiavo į bėt-šemiečio Jošuvos lauką ir ten sustojo. Ten buvo didžiulis akmuo. Jie suskaldė vežimo medžius, o karves atnėšavo kaip deginamąją auką VIESPACIUI. ¹⁵ Leviai nukėlė VIESPATIES skrynją

ir prie jos buvusią dėžę, kurioje buvo auksiniai dirbiniai, ir padėjo ant didžiojo akmens. ¹⁶ Ta dieną Bėt-Semešo vyrai aukėjo deginamąsias ir plovė pjaunamąsias aukas VIESPACIUI. ¹⁶ O penki filistinų kunigaikščiai, tai pamatę, tą pačią dieną sugrįžo į Ekroną.

¹⁷ Tie yra auksiniai skauduliai, kuriais filistinai atmokėjo kaip atsiteisimo dovana VIESPACIUI: vienas už Ašdodą, vienas už Gazą, vienas už Aškeloną, vienas už Gatą, vienas už Ekroną. ¹⁸ O auksinės pelės [atitiko] visų filistinų miestų, priklausančių penkiems kunigaikščiams, skaičių, pradedant sutvirtintu miestu ir baigiant atviros šalies kaimu. Ir to liudytojas yra didysis akmuo, ant kurio jie padėjo VIESPATIES skrynją. Iki šios dienos jis tebeguli bėt-šemiečio Jošuvos lauke.

¹⁹ Tačiau Jechonijo sūnūs nesidžiaugė su Bėt-Semešo vyrais, kai jie pamatė⁵ VIESPATIES skrynją. Tad jis išmušė tarp žmonių septyniasdešimt vyrų⁶. Žmonės gedėjo, nes VIESPATS buvo sudavęs žmonėms smarkų smūgį.

²⁰ Ir Bėt-Semešo vyrai klausė: „Kas begali išsilaikyti VIESPATIES, šito šventojo Dievo, akivaizdoje? Ir pas ką ji turi eiti nuo mūsų aukštyn?“ ²¹ Ir jie siuntė pasiuntinius pas Kirjat-Jearimo gyventojus su žinia: „Filistinai sugrąžino VIESPATIES

⁷ skrynją! Nusileidę užgabinkite ją pas save!“ ¹ Atėję Kirjat-Jearimo vyrai užgabeno VIESPATIES skrynją ir ją įnešė į Abinadabo namus, esančius ant kalvos, o jo sūnų Eleazarą išventino VIESPATIES skrynias saugoti.

1 2 Sam 6, 2-4; 1 Kron 13, 5-7

Samuelis—Izraelio teisėjas

² Nuo tos dienos, kai skrynja nusėdo Kirjat-Jearime, buvo praėję daug laiko—dvidešimt metų, ir visi Izraelio namai raudodami nusekė paskui VIESPATĮ. ³ Samuelis sakė visiems Izraelio namams: „Jei jūs norite atsiversti į VIESPATĮ visa širdim, pašalinkite iš savo tarpo svetimus dievus

1 ~GB⁴QSam^a

2 G; M: juos visus

3 Arba: maišą

4 G; M: džiaugėsi [ja] išvydę

5 G; M: Jis smogė į Bėt-Semešo žmones, nes jie pažiūrėjo į

6 Josephus, Ant. 6, 16; GM + vėlesnį priedą: 50,000 vyrų

bei Astartes¹ ir, tvirtai nukreipę savo širdį į VIEŠPATĮ, tarnaukite jam vienam. Tada jis jus išgelbės iš filistinų rankų“. ⁴ Taigi izraeliai pašalino Baalų bei Astartes ir tarnavo vienam VIEŠPAČIUI.

⁵ Paskui Samuelis tarė: „Surinkite visą Izraelį į Mišpą, kad melsčiaus už jus VIEŠPAČIUI!“ ⁶ Taigi, susirinkę į Mišpą, jie sėmė vandenį ir jį išliejo VIEŠPATIES akivaizdoje. Tą dieną jie pasninkavo ir ten² išpažino: „Mes nusidėjome VIEŠPAČIUI!“ Ir Samuelis teisė izraelius Mišpoje.

⁷ Kai filistinai išgirdo, kad izraeliai buvo susirinkę į Mišpą, filistinų kunigaikščiai atžygiavo prieš Izraelį. Tai išgirdę, izraeliai išsigando filistinų.

⁸ Ir izraeliai sakė Samueliui: „Netylėk traukdamas nuo mūsų, nesišaukdamas už mus VIEŠPATIES, mūsų³ Dievo, kad jis mus išgelbėtų iš filistinų rankų!“

⁹ Tada Samuelis paėmė vieną žindantį eriuką ir jį paaukojo VIEŠPAČIUI kaip pilnutinę deginamąją auką. Paskui Samuelis šaukėsi VIEŠPATIES už Izraelį, ir VIESPATS jį išklausė.

¹⁰ Samueliui beaukojant deginamąją auką, filistinai jau buvo prisijartinę kovoti su Izraeliu. Tą dieną VIESPATS griaudė prieš filistinus galingu griausmu ir taip pakrikdė juos, kad jie buvo Izraelio sumušti. ¹¹ Izraelio vyrai, išėję iš Mišpos, vijosi filistinus ir juos muše ligi Bėt-Karo apačios. ¹² Paskui Samuelis, paėmęs vieną akmenį, jį pastatė tarp Mišpos ir Ješanos⁴ ir jį pavadino Eben-Ezeriu⁵. Ir jis tarė:

„Ligšiol VIESPATS mums padėjo“. ¹³ O filistinai buvo nužeminti ir toliau nebesiveržė į Izraelio sritį. VIEŠPATIES ranka buvo prieš filistinus, kol gyveno Samuelis. ¹⁴ miestai, kuriuos filistinai buvo paėmę, vėl atiteko Izraeliui nuo Ekrono ligi Gato. Izraelis taip pat atgavo jų apylinkes iš filistinų valdžios. Be to, viešpatavo taika tarp Izraelio ir amoriečių.

¹⁵ Samuelis buvo Izraelio teisėjas per visas savo gyvenimo dienas.

¹⁶ Kasmet jis apeidavo Bėt-Elį, Gilgalį bei Mišpą ir teisdavo Izraelį visose tose vietose. ¹⁷ Bet jis pargriždavo į Ramą, nes ten buvo jo namai ir ten jis teisdavo Izraelį. Ir jis ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI.

KARALIAUS VALDŽIOS ĮSTEIGIMAS (8, 1—15, 34)

Izraelis reikalauja karaliaus

¹ Kai Samuelis buvo pasenęs, jis paskyrė savo sūnus teisėjais Izraeliui. ² Jo pirmagimis sūnus vadinosi Joelis, o jo antrasis vadinosi Abijas. [Jie buvo] teisėjai Beēr-Šeboje. ³ Tačiau jo sūnūs nevaikščiojo jo keliu⁶, bet palinko į pelną: jie ėmė kyšius ir iškraipė teisę.

⁴ Tad susirinko visi Izraelio vyresnieji, atėjo pas Samuelį į Ramą⁵ ir jam sakė: „Žiūrėk, tu esi pasenęs, o tavo sūnūs nevaikščioja tavo keliais. Taigi dabar įstatyk mums karalių, kad jis mus teistų, kaip [jį turi] visos tautos“.

⁶ Samueliui tai atrodė pikta užgaida, kad jie pasakė: „Duok mums karalių, kad jis mus teistų!“ Tad Samuelis meldėsi VIEŠPAČIUI. ⁷ O VIESPATS tarė Samueliui: „Klausyk žmonių reikalavimo visur, ką jie tau pasakys! Nes ne tavo jie atmetė, bet mane atmetė, kad nebūčiau jiems karalius. ⁸ Lygiai taip, kaip jie man⁷ darė nuo dienos, kai juos atkėliau iš Egipto, iki šios dienos, palikdami mane ir tarnaudami kitiems dievams, taip jie daro ir tau. ⁹ Taigi dabar išklausk jų reikalavimą. Tik kad išakmiai juos ispėtum ir jiems paskelbtum teises karaliaus, kuris jiems karaliaus!“

¹⁰ Samuelis pasakė visus VIEŠPATIES žodžius žmonėms, kurie reikalavo iš jo karaliaus. ¹¹ Jis sakė: „Tokios bus teisės karaliaus, kuris jums karaliaus: jis paims jūsų sūnus ir pasistatys prie savo kovos vežimų bei žirgų, ir jie bėgs pirma jo vežimo. ¹² Taip pat [jis juos paims,] kad juos sau

1 G: ašeras

2 ~G

3 G: savo

4 GS, žr. 2 Kron 13, 19; M: Šėno (lit. Danties)

5 T.y. Pagalbos akmeniu

6 GK; Q: keliais (t.y. nepasėkė jo pavyzdžiu)

7 G: ~M

paskirtų tūkstantininkais bei penkiasdešimtininkais¹ ir kad jie artų jo ariamą žemę, nupjautų jo derlių ir gamintų jo karo ginklus bei jo kovos vežimų reikmenis. ¹³ Jis paims jūsų dukteris, kad jos [jam] būtų kvepalų maišytojos, virėjos ir kepėjos. ¹⁴ Jis paims jūsų geriausius laukus, vynuogynus ir alyvmedžių sodus ir atiduos savo tarnams. ¹⁵ Iš jūsų pasėlių ir vynuogynų jis ims dešimtinę ir duos savo rūmų valdininkams bei savo tarnams. ¹⁶ Jis paims jūsų vergus ir jūsų verges, jūsų geriausius galvijus² bei jūsų asilus ir panaudos savo darbui. ¹⁷ Jis paims jūsų avių dešimtadalį, o jūs patys jam tapsite vergais. ¹⁸ Tą dieną jūs šauksitės dėl savo karaliaus, kurį išsirinkote, bet tą dieną VIESPATS neišklausys jūsų“.

¹⁹ Tačiau žmonės nesutiko klausyti Samuelio išpėjimo, ir jie sakė: „Ne! Verčiau tegul bus mums karalius, kad ir mes būtume kaip visos tautos, kad mūsų karalius mus teistų ir, išgygiavęs pirma mūsų, kovotų mūsų kovas!“

²¹ Išklauses visus žmonių žodžius, Samuelis juos pakartojo į VIESPATIES ausis. ²² VIESPATS tarė Samueliui: „Paklausyk jų reikalavimo ir įstatyk jiems karalių!“ Paskui Samuelis tarė Izraelio vyrams: „Eikite kiekvienas į savo miestą“.

5 Dt 17, 14

Saulius ieško savo tėvo asilių

⁹ Buvo vyras iš Benjamin, vardu Kišas, sūnus Abielio, sūnaus Šeroro, sūnaus Bechorato, sūnaus Afiacho—benjamins, pasiturintis vyras. ² Ir jis turėjo sūnų, vardu Saulius³, gražų vaikina. Nebuvo nė vieno iš izraelių gražesnio už jį. Visa galva⁴ jis buvo aukštesnis už visus žmones.

³ Sauliaus tėvui Kišui buvo dingusios asilės. Tad Kišas sakė savo sūnui Sauliui: „Na, imk su savim vieną iš bernų ir pakilęs eik, ieškok asilių!“

„Taigi Saulius pakilęs paėmė su savim vieną iš savo tėvo bernų ir ėjo ieškoti savo tėvo Kišo asilių“⁵. ⁴ Jie⁶ perejo per Efraimo kalnyną, ir jie⁷ perejo per Šališos šalį, bet [jū] nerado. Jie perejo per Saalimo šalį, bet [jū ten] nebuvo. Paskui jie⁸ perejo per benjaminų šalį, bet [jū] nerado. ⁵ Jiems atėjus į Šufo šalį, Saulius tarė savo bernui, esančiam su juo: „Eik! Grįžkime, kad mano tėvas, paliojęs rūpintis asilėmis, neimtų sielotis dėl mūsų!“ ⁶ Bet šis jam atsakė: „Štai Dievo vyras yra šitame mieste, ir tas vyras yra gerbiamas. Viskas, ką jis kalba, tikrai įvyksta. Tuoju ten eikime! Gal jis suteiks mums žinių apie mūsų kelionės tikslą, dėl kurio ėjome“.

⁷ Saulius atsakė savo bernui: „O jei iš tikrųjų eisime, ką gi nunešime tam vyrui? Nes duona išsibaigė mūsų maišuose ir nėra dovanos tam Dievo vyrui nunešti. Ką gi beturime?“ ⁸ Bet bernas, vėl Sauliui atsakydamas, tarė: „Štai aš dar turiu ketvirtį⁹ sidabrinio šekelio ir jį duosiu Dievo vyrui, kad jis mums suteiktų žinių apie mūsų kelionės tikslą“. ⁹ Seniau Izraelyje kas nors, eidamas Dievo pasiklausti, taip sakydavo: „Eikšte! Eikime pas regėtoją!“ Nes tą, kurį šiandien vadina pranašu, seniau vadindavo regėtoju¹⁰.

¹⁰ Saulius tarė savo bernui: „Tavo pasiūlymas geras. Eikš, eikime!“ Ir jie nuėjo į miestą, kur gyveno Dievo vyras.

¹¹ Lipdami šlaitu į miestą, jie sutiko mergaites, beišeinančias vandens semtis, ir jas paklausė: „Ar yra čia regėtojas?“

¹² Jos jiems atsakė: „Taip. Štai jis [jūs] priešakyje. Dabar, kaip tik šiandien¹¹, jis atėjo į miestą, nes žmonės šiandien aukoja auką aukštumoje. ¹³ Kai tik įeisite į miestą, jį sutiksite, prieš jam lipant į aukštumą valgyti. Nes žmonės

5 GLS; ~M

6 GV; M: Jis

7 GV; M: jis

8 GLatSTV; M: jis

9 Lit. atsirado mano rankoje ketvirtis

10 G: Nes žmonės pranašą seniau vadindavo regėtoju.

11 G; M: tavo priešakyje. Skubėk dabar, nes šiandien

1 G: šimtininkais

2 G; M: vaikus

3 Hbr. Ša'ul

4 Lit. Nuo savo peties ir aukščiau

nevalgo, iki jis ateina, kadangi jis palaimina auką. Tik paskui valgo pakviestieji. Taigi dabar lipkite, nes¹ kaip tik dabar ji sutiksime“. 14 Taigi jie lipo į miestą. Jiems įeinant į miestą, Samuelis pasirodė beišeinas jiems priešais, kad liptų į aukštumą.

15 O vieną dieną prieš Sauliaus atėjimą VIESPATS buvo girdimai apreiškęs² Samueliui, sakydamas:

16 „Rytoj apie šitą metą atsiųsiu pas tave vyrą iš Benjamino šalies. Tu turi jį patepti mano tautos Izraelio kunigaikščiu, kad jis išgelbėtų mano tautą iš filistinų rankų, nes pažvelgiau į savo tautos priespaudą³, kadangi jos šauksmas atgarsėjo pas mane“.

17 Samueliui pamačius Saulių, VIESPATS jam atsiliepė: „Štai tas vyras, apie kurį tau sakiau! Šitas valdys mano tautą“. 18 Prisiartinęs prie Samuelio vartuose, Saulius tarė:

„Pasakyk man, meldžiamasis, kur čia yra regėtojo namai“. 19 Samuelis atsakė Sauliui: „Aš esu tas regėtojas! Lipk pirma manęs į aukštumą ir šiandien valgykite su manim, o ryto metą tave išleisiu ir tau duosiu žinių apie viską, kas yra tavo mintyse⁴“.

20 O dėl asilių, kurios tau užvakar pradingo, nebesirūpink jomis, nes jos atsirado. Ir kam priklausys viskas, kas vertinga⁵ Izraelyje? Ar ne tau ir ar ne⁶ tavo tėvo namams?“ 21 Saulius atsakė: „Argi aš ne benjaminas, iš mažiausios Izraelio genčių, ir ar mano giminė nėra visų Benjamino genties giminių nežymiausia? Tai kam man taip pasakei?“

22 Paskui Samuelis, paėmęs Saulių ir jo berną, juos įvedė į valgomąją salę ir jiems davė vietą pakviestųjų priešakyje, o jų buvo apie trisdešimt vyrų. 23 Ir Samuelis tarė virėjui: „Paduok tą gabalą, kurį tau daviau, apie kurį tau pasakiau: „Padėk ji pas save““.

24 Virėjas pakėlė kulšį⁷ ir [ja] pateikė

Sauliui. Ir [Samuelis] tarė: „Štai kas liko, tau pateikiama. Valgyk, nes iki paskirto laiko tai buvo tau palaikyta, kad valgytum su pakviestaisiais⁸“. Taigi Saulius tą dieną valgė su Samueliu. 25 Jiems nulipus nuo aukštumos į miestą, Sauliui buvo paklotas patalas ant stogo, 26 ir jis miegojo⁹.

Samuelis patepa Saulių

Aušrai brėkstant, Samuelis sušuko Sauliui ant stogo: „Kelkis, kad tave išleisčiau!“ Sauliui atsikėlus, juodu—jis ir Samuelis—išėjo laukan. 27 Jiems nusileidus prie miesto pakraščio, Samuelis tarė Sauliui: „Sakyk bernui, kad jis eitų pirma mūsų“,—ir jis ėjo¹⁰,— „o tu akimirką sustok, kad tau paskelbčiau Dievo

10 žodį“. 1 Paskui Samuelis paėmė aliejaus ašotėlį ir, išliejęs jam ant galvos, jį pabučiavo ir tarė: „Tikrai VIESPATS tave patepė savo tautos Izraelio kunigaikščiu. Tu turėsi valdyti VIESPATIES tautą ir ją gelbėti iš jos aplinkinių priešų rankų. Ir tai tebūnie tau ženklas, kad VIESPATS tave patepė¹¹ savo veldinio kunigaikščiu: 2 šiandien nuo manęs nuėjęs, tu sutiksi du vyrus prie Rachelės kapo, Benjamino srityje, Šešsach¹², ir jie tau sakys: „Atsirado asilės, kurių ėjai ieškoti. Dabar tavo tėvas nebegalvoja apie asilių dalyką, bet yra susirūpinęs jumis, sakydamas: „Ką galiiu daryti savo sūnui?““ 3 Eidamas iš ten toliau, tu ateisi pas Taboro ažuolą, ir ten tave sutiks trys vyrai, žygiuojantys aukštyn pas Dievą į Bét-Elį: vienas trimis ožiukais nešinas, kitas trimis duonos kepalais¹³ nešinas, vėl kitas vynmaišiu nešinas. 4 Jie tave draugiškai pasveikins ir tau duos dvi

1 M + jį; ~GSV

2 Lit. atvėręs ausį

3 G; ~M

4 Lit. širdyje

5 Lit. geidžiama

6 M + visiems; ~GS

7 G; M + ir tai, kas buvo ant jos

8 Rk.; M: sakydamas: „Aš pakviečiau žmones“.

9 G; M: jis kalbėjosi su Sauliumi ant stogo. 26 Ir jie anksti atsikėlė.

10 ~GS

11 G; ~M

12 Žodžio reikšmė neišaiškinta.

13 G: maišais

mosuojamąsias duonos atnašas¹, ir tu turi jas priimti iš jų rankų.⁵ Paskui tu nueisi į Gibeat-Elohima², kur yra filistinų igula³. Ten, įeidamas į miestą, pasitiksi būrį pranašų, besileidžiančių nuo aukštumos. Jų priešakyje bus arfos, būgneliai, skudučiai ir lyros, o jie patys pranašaus⁴.⁶ Tada VIESPATIES Dvasia apims tave, tu pranašausi su jais ir tapsi kitu žmogumi.⁷ O kai šitie ženklai tau įvyks, daryk, kas tau pakliūs į ranką, nes Dievas bus su tavim!⁸ Ir leiskis pirma manęs į Gilgalį. O aš štai leisiuos pas tave deginamųjų aukų atnašauti ir bendrystės aukų aukoti. Tu turi laukti septynias dienas, kol ateisiu pas tave. Tada tau nurodysiu, ką tu turi daryti⁹.

9 Kai jis pasisuko⁵ eiti nuo Samuelio, Dievas jam pakeitė širdį kitą, ir visi šitie ženklai įvyko tą pačią dieną.

10 Kai jis iš ten atėjo⁶ į Gibeją, tikrai⁷ jį pasitiko pranašų būrys. Tada jį apėmė Dievo dvasia, ir jis pranašavo tarp jų.

11 Kai visi, kurie jį buvo anksčiau pažinę, pamatė, kaip jis pranašavo su pranašais, žmonės sakė vienas kitam: „Kas gi atsitiko Kišo sūnui? Ar ir Saulius tarp pranašų?“¹² Ir vienas iš ten atsiliepdamas tarė: „O kas yra jų tėvas?“ Todėl tai tapo priežodžiu: „Ar ir Saulius tarp pranašų?“

13 Baigęs pranašauti, jis parėjo namo⁸.¹⁴ Tada Sauliaus dėdė paklausė jį ir jo bėrą: „Kur buvote nuėję?“ Jis atsakė: „Asilių ieškoti. Bet matydami, kad [jū] nėra, nuėjome pas Samuelį“.

15 Sauliaus dėdė tarė: „Na, papasakok man, ką jums pasakė Samuelis“.

16 Saulius sakė savo dėdei: „Jis tikrai mums pranešė, kad asilės atsiradusios“. Bet apie karalystės dalyką, apie kuri

Samuelis buvo sakęs⁹, jis jam nepasakojo.

12 1 Sam 19, 23-24

Saulius išrenkamas karaliumi

17 Samuelis, sušaukęs tautą pas VIESPATĮ į Mišpą,¹⁸ sakė izraeliams: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Aš atkėliau Izraelį iš Egipto ir jus išgelbėjau iš Egipto rankų ir iš rankų visų karalių, kurie jus engė“. 19 Bet jūs šiandien atmetėte savo Dievą, kuris jus gelbėjo iš visų jūsų nelaimių ir prispaudimų, ir sakėte: „Ne! Verčiau įstatyk mums karalių!“ Taigi dabar sustokite VIESPATIES akivaizdoje savo gentimis ir tūkstančiais¹⁰“.

20 Paskui Samuelis leido prieiti visoms Izraelio gentims, ir burtas krito Benjaminio genčiai. 21 Vėliau jis leido prieiti Benjaminio genčiai jos giminėmis, ir burtas krito Matrio giminei. Pagaliau jis leido prieiti Matrio giminei, pavyriui¹¹, ir burtas krito Kišo sūnui Sauliui. O kai jis¹² ieškojo jo, nebuvo galima jo rasti. 22 Taigi jis¹³ vėl teiravosi VIESPATIES: „Ar tas vyras yra čia atėjęs¹⁴?“ VIESPATS atsakė: „Stai jis pasislėpęs prie ryšulių“.

23 Nubėgęs jis¹⁵ atvedė jį iš ten. Atsistojęs žmonių viduryje, jis¹⁶ visa galva buvo aukštesnis už visus žmones. 24 Samuelis tarė visiems žmonėms: „Ar matote tą, kurį VIESPATS išsirinko? Juk nėra jam lygaus visoje tautoje“. Tada visi žmonės krykštaudami pritarė: „Tegyvuoja karalius!“

25 Samuelis išdėstė tautai karaliaus valdžios¹⁷ teises, jas surašė į knygą ir padėjo VIESPATIES akivaizdoje. Paskui Samuelis paleido visus žmones—kiekvieną į savo namus. 26 Saulius irgiėjo į savo namus, į Gibeją, o su juoėjo [ištikimi] stipruoliai,

1 G4QSam^a; M: duonos

2 T.y. Dievo Gibeją

3 Arba: valdytojas

4 Lit. bus pranašiškoje ekstazėje, elgsis kaip pranašai

5 Lit. pasuko savo petį

6 G; M: jie ten atėjo

7 Lit. štai

8 Rk.; M: atėjo į aukštumą; G: atėjo į Gibeją

9 ~G

10 MG^L, GB: giminėmis

11 GLat¹¹⁵; ~M

12 T.y. Samuelis (G); M: jie

13 G; M: jie

14 G; M: dar kas čia ateis

15 G; M: Nubėgę jie

16 T.y. Saulius

17 GB: karaliaus; plg. 8, 9.11

kurių širdį Dievas buvo palietęs. ²⁷ Bet kai kurie nenaudėliai sakė: „Kaip šitas gali mus išgelbėti?“ Jie niekino jį ir jam neatnešė dovanos.

Saulius nugali amonietis

^{27b} Amonietių karalius Nachašas žiauriai engė gadus ir reūbenus, jiems išdurdamas dešinę akį ir niekam neleisdamas Izraelio gelbėti. Tarp izraelių, gyvenančių anapus Jordano, neliko nė vieno vyro, kurio dešinės akies amonietių karalius Nachašas nebuvo išdūręs. Tačiau septyni tūkstančiai vyrų buvo išsigelbėję iš amonietų rankų ir atėję į Jabeš-Gileadą¹.

11 Kokį mėnesį vėliau², ¹ amonietis Nachašas atžygiavo ir pasistatė stovyklas prieš Jabeš-Gileadą. Tada visi Jabešo vyrai sakė Nachašui: „Sudaryk su mumis sutartį, ir mes tau tarnausime!“

² Bet amonietis Nachašas jiems atsakė: „Tik su ta sąlyga sudarysiu su jumis sutartį³, kad išdursiu kiekvienam iš jūsų dešinę akį ir tuo padarysiu gėdą visam Izraeliui“. ³ Jabešo vyresnieji jam tarė: „Duok mums septynias dienas, kad galėtume išsiųsti pasiuntinius po visą Izraelio sritį. O jei neatsiras, kas mus gelbėtų, tau pasiduosime“⁴.

⁴ Pasiuntiniams atėjus į Sauliaus Gibėją ir, žmonėms girdint, pranešus tas sąlygas, visi žmonės balsiai pravirko.

⁵ Kaip tik tuo metu Saulius buvo bepareiņas iš lauko paskui jaučius. Ir Saulius paklausė: „Kas yra žmonės, kad jie verkia?“ Tada jie jam papasakojo Jabešo vyrų žinią. ⁶ Jam besiklausant šitų žodžių, Dievo dvasia galingai apėmė Saulių, ir smarkiai užsidegė jo rūstybė.

⁷ Paėmęs porą ariamų jaučių ir juos supjaustęs, jis išsiuntė [gabalus] per pasiuntinius į visą Izraelio sritį, grasindamas: „Kas neišžygiuos paskui Saulių ir Samuelį, taip bus padaryta jo jaučiams!“ Tada VIESPATIES baimė apniko tautą, ir jie išžygiavo kaip vienas vyras. ⁸ Jam juos patikrinus Bezeke,

izraelių buvo trys šimtai tūkstančių, o Judo vyrų—trisdešimt tūkstančių. ⁹ Ir jis⁵ tarė atvykusiems pasiuntiniams: „Taip sakykite Jabeš-Gileado vyrams: „Rytoj, saulei įkaitus, įvyks jūsų išgelbėjimas!““ Pasiuntiniams parėjus ir tai pranešus Jabešo vyrams, tie apsidžiaugė. ¹⁰ Ir Jabešo vyrai sakė [Nachasui]: „Rytoj jums pasiduosime, ir galėsite pasielgti su mumis, kaip tik jums atrodys tinkama“.

¹¹ Rytojaus dieną, Sauliui suskirsčius kareivius į tris dalinius, rytinės sargybos metu jie įsiveržė į stovyklą ir mušė Amoną, kol įkaito diena. O likusieji taip išsklido, kad tarp jų neliko nė dviejų drauge.

¹² Tada žmonės tarė Samueliui: „Kas yra tas, kurs sakė: „Ar Saulius mums karaliaus?““ Paduokite tuos vyrus, kad juos užmuštume!“ ¹³ Bet Saulius tarė: „Šiandien neturi būti nužudytas, nes šiandien VIESPATIS įvykdė pergalę Izraelyje!“

¹⁴ Paskui Samuelis sakė žmonėms: „Eikšte, vykime į Gilgalį ir ten atnaujinkime karalystę!“ ¹⁵ Taigi visi žmonės nuėjo į Gilgalį ir ten įstatė Saulių karaliumi VIESPATIES akivaizdoje, Gilgalyje. Jie ten aukojo bendrystės aukas VIESPATIES akivaizdoje, ir ten labai džiaugėsi Saulius bei visi Izraelio vyrai.

Samuelio atsisveikinimo kalba

12 Samuelis sakė visam Izraeliui: „Štai aš paklausiau jūsų reikalavimo—visko, ką man sakėte,—ir jums įstačiau karalių. ² Ir dabar štai karalius yra jūsų vadas“⁷. O aš pasenau ir prazilau, ir štai mano sūnūs yra su jumis. Tačiau aš buvau jūsų vadas nuo savo jaunystės iki šios dienos. ³ Čia aš esu! Skųskite mane VIESPAČIUI ir jo pateptajam! Kieno jauti paėmiau? Kieno asilą paėmiau? Ką nuskriaudžiau? Su kuo pikta pasielgiau? Iš kieno rankos ėmiau kyšių, kad jais uždegtiau sau akis. Aš⁸

1 Rk. pgl. 4QSam^a; ~M

2 4QSam^a; M: Bet jis laikėsi, lyg kad būtų nebylys.

3 GLat¹¹⁵STV; ~M

4 Lit. išeisime pas tave

5 T.y. Saulius (GLat¹¹⁵S); M: jie

6 2MssG: Saulius mums nekaraliaus!

7 Lit. eina pirma jūsų

8 G: ar porą kurpių? Apskųskite mane, ir aš

jums atmokėsiu! "4 Bet jie tarė: „Nei tu mus nuskriaudei, nei su mumis piktai pasielgei, nei ką paėmei iš kieno nors rankos!“ 5 Jis jiems sakė: „VIESPATS yra liudytojas prieš jus ir jo pateptasis šiandien yra liudytojas, kad jūs nieko neradote mano rankoje!“ Jie¹ atsakė: „Jis yra liudytojas“.

6 Samuelis toliau sakė tautai: „Liudytojas yra² VIESPATS, kuris paskyrė Mozę bei Aharoną ir kuris atvedė jūsų protėvius iš Egipto šalies.

7 Taigi dabar sustokite, kad galėčiau bylinėtis su jumis VIESPATIES akivaizdoje ir jums paskelbti³ visus VIESPATIES gelbstinčius darbus, kuriuos jis padarė jums ir jūsų protėviams.

8 Kai, Jokūbui ir jo sūnums⁴ atėjus į Egiptą, egiptiečiai juos prispaudė⁵ ir jūsų protėviai šaukėsi VIESPATIES, VIESPATS siuntė Mozę bei Aharoną ir⁶ išvedė jūsų protėvius iš Egipto, ir juos apgyvendino šioje vietoje. 9 Bet jie pamiršo VIESPATĮ, savo Dievą. Tad jis juos pardavė į Siseros, Chašoro⁷ kariuomenės vado, rankas, ir filistinų rankas ir į Moabo karaliaus rankas, ir tie kariavo prieš juos.

10 Tada, šaukdamiesi VIESPATIES, jie išpažino: „Mes nusidėjome, nes pamiršome VIESPATĮ ir tarnavome Baalamui bei Astartėms! Bet dabar išgelbėk mus iš mūsų priešų rankų, ir mes mielai tau tarnausime!“ 11 Tada VIESPATS siuntė Jerubaalą, Baraką⁸, Jiftachą ir Samuelį⁹ ir jus išgelbėjo iš jūsų aplinkinių priešų rankų, kad galėtote saugiai gyventi. 12 Bet matydami, kad amoniečių karalius Nachašas buvo atžygiavęs prieš jus, man sakėte: „Ne! Verčiau tegul karalius mums karaliauja!“—nors VIESPATS, jūsų Dievas, yra jūsų karalius.

13 Štai dabar karalius, kuri išsirinkote, kurio reikalavote¹⁰. Štai VIESPATS davė jums [valdyti] karalių.

14 Jei bijosite VIESPATIES ir jam tarnausite, klausysite jo nurodymo ir nesisipriešinsite jo įsakymui, jei jūs—tiek jūs patys, tiek ir jūsų karalius, kuris jums karaliaus—seksite paskui VIESPATĮ, savo Dievą, tai jis jus išgelbės¹¹. 15 Bet jei neklausysite VIESPATIES nurodymo ir priešinsitės VIESPATIES įsakymui, VIESPATIES ranka bus prieš jus ir prieš jūsų karalių¹², kad jus sunaikintų¹³.

16 Dabar pat sustokite ir pamatykite tą didį dalyką, kuri VIESPATS padarys jūsų akyse! 17 Argi šiandien ne kviečiapjūtė? Aš šauksiuos VIESPATIES, kad jis duotų griausmų ir lietaus. Iš to supraskite ir matykite, kokia didelė yra jūsų piktenybė, kurią padarėte VIESPATIES akyse, reikalaudami sau karaliaus!“

18 Taigi Samuelis šaukėsi VIESPATIES, ir VIESPATS tą dieną davė tiek griausmų ir lietaus, jog visa tauta labai pabūgo VIESPATIES ir Samuelio. 19 Ir visi žmonės tarė Samueliui: „Melskis už savo tarnus VIESPACIUI, savo Dievui, kad nemirtume, nes prie visų savo nuodėmių dar pridėjome pikta tuo, kad reikalavome sau karaliaus!“ 20 Bet Samuelis sakė žmonėms: „Nebijokite! Jūs padarėte visą šitą piktenybę, tačiau nesisalinkite nuo VIESPATIES sekimo, bet tarnaukite VIESPACIUI visa širdim. 21 Nenueikite šalin paskui niekybes¹⁴, kurios niekam nenaudingos ir negali išgelbėti, nes jos yra niekybės. 22 Nes VIESPATS neatmes savo tautos dėl savo didžiojo vardo, kadangi VIESPATS yra pasiryžęs jus padaryti savo tauta.

23 O dėl manęs¹⁵, tai tebūnie toli nuo manęs: nusidėti VIESPACIUI tuo, kad liaučiaus meldsis už jus ir jus

1 Dgl. Mss GSV; M: Jis

2 G; ~M

3 G; ~M

4 G; ~M

5 G; ~M

6 G; M: ir tie

7 G + karaliaus Jabino

8 GS: M: Bgdana

9 G^{BA}M; G^LS: Samsona

10 ~G

11 G^L; ~M

12 G; M: prieš jūsų protėvius

13 G^L

14 T.y. svetimas dievybes

15 Lit. Taip pat aš

mokęs gero ir tiesaus kelio. ²⁴ Tik bijokite VIESPATIES ir jam tarnaukite ištikimai, visa širdim, nes matėte¹, kokių didžiųjų dalykų jis yra jums padaręs! ²⁵ Bet jei piktai elgsitės, būsite nušluoti—tiek jūs patys, tiek ir jūsų karalius“.

6 Iš 6, 26 8 Iš 2, 23 9 Ts 4, 2 9 Ts 13, 1 9 Ts 3, 12
10 Ts 10, 10–15 11 Ts 7, 1 11 Ts 4, 6 11 Ts 11, 29
11 I Sam 3, 20 12 I Sam 8, 19

Išsivadavimo kovų pradžia

13 Saulius buvo ...² metų amžiaus, kai jis ėmė karaliauti, ir jis karaliauvo Izraeliui ... dvejus³ metus⁴.

² Saulius išsirinko tris tūkstančius iš Izraelio. Du tūkstančiai buvo su Sauliumi Michmase ir Bėt-Elio kalnyne, o tūkstantis buvo su Jonatanu Benjamino Gibejoje. Likusius karius jis paleido, kiekvieną į jo palapinę.

³ Jonatanas užmušė filistinų vietininką, buvusį⁵ Gibejoje⁶, ir filistinai išgirdo. Tuo tarpu Saulius liepė pūsti ragą po visą šalį su žinia: „Tegul išgirsta hebrajai!“⁷ ⁴ Ir visi izraeliai išgirdo sakant: „Saulius užmušė filistinų vietininką“⁸. Be to, Izraelis pasidarė filistinų neapkenčiamas“. Taigi kariuomenė buvo šaukiama eiti paskui Saulių į Gilgalį. ⁵ Tuo tarpu filistinai buvo susirinkę kariauti su Izraeliu: trys tūkstančiai⁹ kovos vežimų, šeši tūkstančiai važiuotojų ir tiek pėstininkų, kiek yra smilčių, gulinčių ant jūros kranto. Jie atžygiavo ir pasistatė stovyklas Michmase, į rytus nuo Bėt-Aveno. ⁶ Kai Izraelio vyrai pamatė, kad jie buvo patekę į bėdą, kad kariuomenė buvo sunkiai spaudžiama, žmonės slėpėsi olose, erškėtynuose, uolų plyšiuose, kapuose ir cisternose, ⁷ o [kai kurie]

hebrajai perėjo per Jordaną į Gado ir Gileado šali.

Tačiau Saulius tebebuvo Gilgalyje, ir visa kariuomenė, sekanti paskui jį, drebėjo iš baimės. ⁸ Jis septynias dienas laukė iki paskirto laiko, kurį Samuelis buvo nustatęs¹⁰, bet Samuelis neatėjo į Gilgalį, ir kareiviai ėmė skirstytis nuo jo.

⁹ Tad Saulius sakė: „Atneškite pas mane deginamąją ir bendrystės auką!“ Ir jis pats aukojau deginamąją auką.

¹⁰ Jam tik baigus aukoti deginamąją auką, Samuelis pasirodė beateinas. Saulius išėjo jam priešais, norėdamas jį pasveikinti. ¹¹ Samuelis paklausė: „Ką padarei?“ Saulius atsakė: „Kadangi mačiau, jog kareiviai buvo pradėję nuo manęs skirstytis ir tu nebuvai sutartu laiku atėjęs, ir kad filistinai jau buvo besirenkę į Michmasą, ¹² pagalvoju: „Dabar filistinai nusileis prieš mane į Gilgalį, kai dar nebūsiu palankiai nuteikęs VIESPATIES“. Tad išidrasinau ir aukojau deginamąją auką“.

¹³ Samuelis tarė Sauliui: „Tu kvailai pasielgei! Nesilaikė VIESPATIES, savo Dievo, įsakymo, kurį jis buvo tau įsakęs. [Jei būtum laikęsis,] tikrai dabar VIESPATS būtų patvirtinęs tavo karaliavimą“¹¹ Izraeliui visam laikui.

¹⁴ Bet dabar tavo karaliavimas nepatvers. VIESPATS pasiieškojo vyrą pagal savo širdį, ir VIESPATS jį paskyrė kunigaikščiu savo tautai, nes tu nesilaikėi to, ką VIESPATS tau buvo įsakęs“. ¹⁵ Paskui Samuelis pakilo irėjo iš Gilgalio aukštyn savo keliu, o likusieji kareiviai žygiavo aukštyn paskui Saulių kariuomenės pasitikti ir atžygiavo iš Gilgalio¹² į Benjamino Gibeją. Saulius patikrino kareivius, esančius su juo—apie šešis šimtus vyrų.

8 I Sam 10, 8 14 Apd 13, 22

1 G; M: matykite

2 Tekste metų skaičius nepažymėtas.

3 Metų skaičius nepilnas.

4 ~GAB

5 Arba: sumušė filistinų igulą, buvusią

6 GT; M: Geboje

7 Arba rk. pgl. G: išgirdo sakant: „Sukilo hebrajai!“ Tuo tarpu Saulius liepė pūsti ragą po visą šalį.

8 Arba: sumušė filistinų igulą

9 G¹S; G²M: trisdešimt tūkstančių

10 Kkr. Mss; kt. MssGT: pasakęs

11 T.y. dinastinę ipėdinystės teisę karaliauti

12 G; ~M

Mūšis prie Michmaso perėjose

16 Saulius, jo sūnus Jonatanas ir su jais esantys kareiviai buvo apsisitoję Benjamino Geboje, o filistinai buvo pasistatę stovyklas Michmase.

17 Siaubėjų būrys išėjo iš filistinų trimis daliniais. Vienas dalinys pasuko Ofros link, į Šualio šalį, 18 kitas dalinys pasuko Bét-Chorono link, o vėl kitas pasuko link srities¹, žvelgiančios žemyn į Hienų slėnį, į dykumą².

19 Nebuvo galima rasti kalvio visoje Izraelio šalyje, nes filistinai sau tarė: „[Turime saugotis,] kad hebrajai nepasidirbtų kalavijų ar iečių!“ 20 Tad visas Izraelis turėdavo leistis pas filistinų, jei kam reikėdavo paastrinti savo noragą, kaaptuką, kirvį ar pjautuvą³. 21 Atsieidavo pima⁴ už noragus bei kaaptukus ir 'trečdalis šekelio už iešmus⁵ bei kirvius ir jaučių aktino pritaismą. 22 Taigi kovos dieną nebuvo galima rasti nei kalavijo, nei ieties rankoje visų kareivių, buvusių su Sauliumi ir Jonatanu. Tik Saulius ir jo sūnus Jonatanas [juos] turėjo.

23 Tuo tarpu filistinų priekinis postas išžygiavo į Michmaso perėją.

Sauliaus ir Jonatano žygdarbiai

14 Vieną dieną Sauliaus sūnus Jonatanas tarė vaikinui, kuris nešiojo jo ginklus: „Eikš, pereikime prie filistinų posto, esančio kitoje pusėje!“ Bet jis nieko nesakė savo tėvui.

2 Saulius sėdėjo Gibėjos pakraštyje po granatmedžiu, buvusių 'prie grendymo⁶, o su juo buvusių kareivių buvo kokie šeši šimtai vyrų. 3 [Tasyk] Achijas, sūnus Ichabodo brolio Achitubo, sūnaus Pinechaso, sūnaus Elio, VIESPATIES kunigo Šile, nešiojo efodą. Tačiau kareiviai nežinojo, kad Jonatanas buvo

nuėjęs. 4 Tarp perėjų, per kurias Jonatanas siekė prieiti prie filistinų posto, stypsojo uolos iškyšulys vienoje pusėje ir uolos iškyšulys kitoje pusėje. Vienas vadinosi Bošėsas, o kitas vadinosi Senė. 5 Vienas iškyšulys kyšo šiaurėje, priešais Michmasą, o kitas pietuose, priešais Gebą.

6 Jonatanas tarė vaikinui, kuris nešiojo jo ginklus: „Eikš, pereikime prie šitų neapipjaustytųjų posto! Gal VIESPATS mums ką nuveiks, nes niekas VIESPACIUI nekliudo duoti pergale dideliu ar mažu skaičiumi“.

7 Jo ginklanešys jam tarė: „Daryk viską, ką manai!“ Pirmyn! Štai aš su tavim! Kaip tu galvoji, 'taip ir aš⁸“.

8 Tada Jonatanas tarė: „Žiūrėk, mes pereisime pas tuos vyrus ir jiems pasirodysime. 9 Jei jie taip mums sakys: 'Nejudėkite, kol jus pasieksime', tai stovėsime savo vietoje ir nelipsime pas juos. 10 O jei jie taip sakys: 'Užlipkite pas mus', tai lipsime, nes VIESPATS bus juos atidavęs į mūsų rankas. Ir tai bus mums ženklas“.

11 Taigi juodu pasirodė filistinų postui, ir filistinai sakė: „Antai hebrajai išlenda iš landynių, kuriose jie buvo pasislėpę!“

12 Ir to posto vyrai, šaukdami Jonatanui ir jo ginklanešiui, tarė: „Užlipkite pas mus, kad jums ką praneštume!“ Tada Jonatanas sakė savo ginklanešiui: „Lipk man iš paskos, nes VIESPATS juos atidavė į Izraelio rankas!“

13 Jonatanas lipo rankomis ir kojomis, o jo ginklanešys jam iš paskos. Anie krito Jonatano priekyje, o jo ginklanešys juos pribalgė jo užnugaryje. 14 Pirmasis smūgis, kurį sudavė Jonatanas ir jo ginklanešys, paklojo⁹ apie dvidešimt vyrų maždaug per pusę jungo [per dieną] apariamo lauko vagos¹⁰. 15 Dėl to kilo išgąstis stovykloje, lauke ir visuose kareiviuose. Postas ir siaubėjų dalinys krūpčiojo iš baimės. Be to, sudrebėjo žemė ir apėmė Dievo sukeltas siaubas.

16 Sauliaus žvalgas bežiūrint Benjamino Gibėje, pasirodė šen ir ten

1 G: aukštumos

2 ~G

3 G; M: noragus

4 T.y. dviejų trečdalių šekelio svorio piniginis vienetas (~7, 6g)

5 Rk.; M: už tris iešmus

6 T.y. plūktinės kluono aslos javams kultū; M: Migrone

7 Lit. kas yra tavo širdyje

8 G; ~M

9 Lit. buvo

10 M; G: strėlėmis, svaidyklėmis ir lauko akmenimis

besikilnojanti stovykla¹. 17 Tada Saulius tarė su juo esantiems kareiviams: „Patikrinkite ir pažiūrėkite, kas yra nuėjęs nuo mūsų!“ Jiems patikrinus, pasirodė, kad nėra Jonatano ir jo ginklanešio. 18 Saulius tarė Achijui: „Atnešk ėfodą!“—nes tuo metu jis nešiojo ėfodą Izraelio akivaizdoje². 19 O kol Saulius tebekalbėjo kunigui, sambrūzdis, kilęs filistinų stovykloje, visėjo didyn ir didyn. Tad Saulius sakė kunigui: „Atitrauk ranką!“ 20 Saulius ir visi su juo esantys kareiviai susibūrė ir atžygiavo į mūšį. Netikėtai³ vieno [filistino] kalavijas buvo atgrežtas prieš kitą. [Buvo] labai didelis samyšis. 21 O hebrajai, kurie⁴ anksčiau laikėsi prie filistinų, kurie buvo su jais atžygiavę į stovyklą, jie irgi apsigrėžė⁵, kad prisidėtų prie Izraelio, esančio su Sauliumi ir Jonatanu. 22 Visi Izraelio vyrai, kurie buvo išsislapstę Efraimo kalnuose, išgirdę, kad filistinai buvo pasileidę bėgti, jie irgi kovodami juos vijosi įkandin. 23 Taip VIESPATS tą dieną išgelbėjo Izraelį.

Saulius neapgalvotas įžadas ir to padariniai

Kova buvo persigavusi per Bėt-Aveną⁶. 24 Visi kareiviai laikėsi prie Sauliaus—apie dešimt tūkstančių vyrų, ir kova buvo pasklidusi į kiekvieną Efraimo kalnyno miestą. Tą dieną Saulius padarė didelę klaidą: jis⁷ prisaikino⁸ kareivius, sakydamas: „Prakeiktas tebūnie vyras, kuris, vakarui neatėjus ir man neatkeršijus savo priešams, valgys duonos!“ Todėl nė vienas kareivis neparagavo duonos. 25 Buvo medaus korys ant lauko⁹.

26 Kareiviams atėjus prie korio, štai jo bitės nulėkusios¹⁰, tačiau niekas nepasiekė ranka burnos, nes kareiviai bijojo prisaikos. 27 Bet Jonatanas nebuvo girdejęs, kaip jo tėvas prisaikino kareivius. Tad jis ištiesė galą lazdos, kurią laikė rankoje, ir ją padažė į medaus kori. Kai jis pakėlė ranką atgal prie burnos, prašvito jo akys. 28 O vienas iš kareivių atsiliepdamas tarė: „Tavo tėvas saikintė prisaikino kareivius, sakydamas: „Prakeiktas tebūnie vyras, kuris šiandien valgytų duonos!“ Taigi kareiviai yra pasilpę“. 29 Jonatanas tarė: „Mano tėvas įvėlė šalį į nelaimę. Na, žiūrėkite, kaip prašvito mano akys, kadangi paragavau truputį šito medaus!“ 30 Kaip juo labiau, jei šiandien kareiviai būtų socialiai prisivalgę grobio, kuri jie aptiko, nes dabar filistinams suduotas smūgis būtų buvęs didesnis¹¹!

31 Taigi tą dieną jie mušė filistinus nuo Michmaso ligi Ajalono, ir kareiviai buvo labai pasilpę. 32 Kareiviai metėsi ant grobio ir, nutvėrę avis, raguočius ir veršius, [juos] pjovė ant žemės. Ir kareiviai [juos] valgė kruvinus. 33 Tada Sauliui buvo pranešta: „Klausyk! Kareiviai nusideda VIESPACIUI, valgydami [mėsą] su krauju“. Šis tarė: „Jūs neištikimai pasielgėte! Tuoju atrinkite pas mane didelių akmenį!“ Saulius tęsė: „Išsiskirstykite tarp kareivių ir jiems sakykite: „Atveskite kiekvienas pas mane savo jautį ir kiekvienas savo avį ir, čia papjovę, valgykite, kad nenusidėtumėte VIESPACIUI, valgydami su krauju!“ Taigi visi kareiviai tą pačią naktį¹² privedė, ką kiekvienas laikė rankoje¹³, ir ten papjovė. 35 Ir Saulius pastatė aukurą VIESPACIUI. Tai buvo pirmasis aukuras, kurį jis pastatė VIESPACIUI.

36 Paskui Saulius tarė: „Leiskimės nokčia filistinams iš paskos ir juos apiplėškime, kol rytas išauš, ir

1 GB, M: sambrūzdis

2 G, M: Dievo skrynai!“—nes tuo metu Dievo skrynai buvo pas izraelius (STV; M: izraeliai)

3 Lit. Štai

4 G: ~ M

5 GSV; M: aplinkui, ir jie taip pat

6 GLat: Bėt-Chorona

7 GB, M: Kadangi tą dieną Izraelio vyrai buvo sunkiai spaudžiami, Saulius

8 Lit. padėjo saikindamas po prakeikimu

9 Rk.; M: Viša šalis atėjo prie korių (arba: į mišką)

10 Rk.; M: [ten buvo] medaus tekėjimas(?)

11 G²4QSam^a; M: nebuvo didelis

12 ~G

13 G; M: kiekvienas savo jautį [, kurį laikė] rankoje

nepalikime nė vieno vyro iš jų!“ Jie atsakė: „Daryk viską, kas tau rodosi gera“. Bet kunigas tarė: „Prisiartinkime čia prie Dievo!“ 37 Tada Saulius teiravosi VIESPATIES: „Ar man leistas filistinams iš paskos? Ar juos atiduosi į Izraelio rankas?“ Bet jis¹ tą dieną jam neatsakė. 38 Tada Saulius tarė: „Prisiartinkite čia, visi kariuomenės vadai, sužinokite ir patirkite, per ką šiandien įvyko šitas nusidėjimas. Juk kaip tikrai VIESPATIS, Izraelio gelbėtojas, gyvas, net jei jis būtų mano sūnuje Jonatane, tas turėtų mirti!“ Tačiau iš visų kareivių nebuvo nė vieno, kuris jam atsakytų. 40 Tada jis tarė visam Izraeliui: „Jūs būkite vienoje pusėje, o aš ir mano sūnus Jonatanas tegul būsime kitoje pusėje“. Kareiviai sakė Sauliui: „Daryk tai, kas tau rodosi gera“. 41 Tada Saulius tarė: „O VIESPATIE, Izraelio Dieve, kodėl tu šiandien neatsakei savo tarnui? Jei šita kaltė yra manyje ar mano sūnuje Jonatane, tai, VIESPATIE, Izraelio Dieve, duok urimą, o jei sakai ją esant tavo tautoje Izraelyje, duok tumimą!“² Tada burtas kliuvo Jonatanui ir Sauliui, o kareiviai išsilaisvino. 42 Saulius toliau tarė: „Meskite burtą tarp manęs ir mano sūnaus Jonatano!“³ Tada burtas kliuvo Jonatanui. 43 Saulius sakė Jonatanui: „Išpažink man, ką padarei!“ Jonatanas, jam išpažindamas, tarė: „Aš tikrai paragavau truputį medaus galu lazdos, kurią laikiau rankoje. Čia esu, pasiruošęs mirti!“ 44 Saulius tarė: „Tegul Dievas taip ir dar taip pasielgia su manim—tu turi mirti, Jonatanai!“⁴ 45 Bet kareiviai sakė Sauliui: „Nejaugi turėtų mirti Jonatanas, kuris laimėjo šita didelę pergalę Izraelyje? Ainaip! Kaip VIESPATIS gyvas, nė vienas jo galvos plaukas neturi nukristi žemėn, nes su Dievu jis šiandien tai įvykdė!“

Taigi kareiviai išpirko Jonataną, ir jis neturėjo mirti.

46 Paskui Saulius, metęs vytis filistinus, žygiavo aukštyn, o filistinai parėjo į savo vietą.

33 Pr 9, 4; Lev 7, 26–27; 17, 10–14; 19, 26; Dt 12, 16, 23; 15, 23 41 Sk 27, 21; 1 Sam 28, 6

Sauliaus kovų apžvalga ir genealogija

47 Priėmęs karaliaus valdžią Izraeliui, Saulius kiekvienoje pusėje kariavo su visais savo priešais: su Moabu, su amoniečiais, su Edomu, su Šobos karaliumi⁵ ir su filistiniais. Ir kur tik jis grėždavosi, nugalėdavo⁶. 48 Jis narsiai kovojo, sumušė Amaleką ir išgelbėjo Izraelį iš „rankų tų, kurie“⁷ jį apiplėsdavo.

49 Sauliaus sūnūs buvo Jonatanas, Jišvis ir Malki-Sūva, o jo abi dukterys vadinosi: vyresnioji—Meraba, o jaunesnioji—Michala. 50 Sauliaus žmona buvo vardu Achinoama. [Ji buvo] Achimaaso duktė. O jo kariuomenės vadas vadinosi Abneris. [Jis buvo] Sauliaus dėdės Nerio sūnus. 51 Sauliaus tėvas Kišas ir Abnerio tėvas Neris buvo Abielio sūnūs⁸.

Saulius nugali amalekiečius

15 Samuelis tarė Sauliui: „VIESPATIS mane siuntė tavęs patepti karaliumi jo tautai“⁹ Izraeliui. Taigi dabar klausyk VIESPATIES¹⁰ balsą! 2 Taip sako kariuomenių VIESPATIS: „Aš išidėmėjau, ką Amalekas padarė Izraeliui, kaip jis pastoj o jam kelią, kai tas žygiavo aukštyn iš Egipto. 3 Dabar eik, sumušk Amaleką ir atiduok¹¹ sunaikinti“¹² jį ir viską, kas jam priklauso. Nesigailėk jo, bet išžudyk vyrus ir moteris, vaikus ir žinduoklius, jaučius ir avis, kupranugarius ir asilus!“

1 T.y. VIESPATIS

2 G; M: VIESPAČIUI: „Izraelio Dieve, duok visišką aiškumą (arba: tumimą)

3 G + Tegul miršta tas, kurį VIESPATIS pažymės burtu!“ Nors ir kareiviai sakė Sauliui: „To neturi būti!“, Saulius privertė kareivius, ir jie metė burtą tarp jo ir jo sūnaus Jonatano.

4 G + šiandien

5 G4QSam^a; M: karaliaus

6 GSV; M: piktai pasielgdavo

7 G4QSam^a; M: rankos to, kuris

8 Rk., žr. Josephus (Ant. 6.130); G4QSam^a. Kišas buvo Sauliaus tėvas, o Abnerio tėvas Neris—Abielio sūnus.

9 ~G^B

10 G^BV; M + žodžių

11 G; M: atiduokite

12 G; ~M

4 Taigi Saulius sušaukė kareivius ir juos patikrino Telaime—du šimtus tūkstančių pėstininkų ir dešimtį tūkstančių Judo vyrų. 5 Paskui Saulius nužygiavo ligi Amaleko miesto ir išstatė pasalas upelio slėnyje. 6 Ir Saulius pasakė kaimams: „Eikite, pasitraukite, leiskitės žemyn iš amalekiečių tarpo, kad jūs nenušluočiau drauge su jais! Nes jūs parodėte malonę visiems izraeliams, kai jie žygiavo aukštyn iš Egipto“. Tad kaimai pasitraukė iš Amaleko tarpo.

7 Saulius mušė Amaleką nuo Chavilos iki apylinkės Šūro, esančio į rytus nuo Egipto. 8 Jis pagavo Amaleko karalių Agagą gyvą, o visus jo valdinius atidavė sunaikinti kalavijo ašmenimis. 9 Tačiau Sauliui ir kareiviams pagailo Agago ir geriausių avių bei raguočių, tai yra penimų galvijų¹, bei avinėlių ir apskritai visko, kas gera, ir jie nenorėjo jų visiškai sunaikinti. Tik viską, kas buvo nevertinga ir atmetina, tą jie atidavė sunaikinti.

1 1 Sam 10, 1 2 Iš 17, 8–14; Dt 25, 17–19

Saulius atmetamas kaip karalius

10 Tada VIESPATIES žodis pasigirdo Samueliui: 11 „Gailiuos, kad padariau Saulių karalium, nes jis nusigrežė nuo manęs ir neįvykdė mano žodžių“. Samuelis supyko ir šaukėsi VIESPATIES visą naktį. 12 Ir anksti rytą Samuelis išsirengė kelionėn Sauliaus pasitikti. Samueliui buvo pranešta: „Saulius atžygiavo į Karmelį, kur pastatė sau paminklą. Paskui pasisukęs jis žygiavo toliau ir nusileido į Gilgalį“. 13 Kai Samuelis atėjo pas Saulių, šis buvo beaukojās deginamąją auką VIESPACIUI—geriausius gyvulius grobio, kuri buvo atsigabenęs iš Amaleko. Ir kai Samuelis priėjo prie Sauliaus², Saulius jam tarė: „Tu būk VIESPATIES palaimintas! Aš įvykdžiau VIESPATIES įsakymą“. 14 Bet Samuelis atsakė: „Tai ką reiškia šitas avių bliovimas mano ausyse ir galvijų haubimas, kurį aš girdžiu?“ 15 Saulius atsakė: „Iš Amaleko jie atsivarė juos, nes kareiviai pasigailėjo kas geriausia iš

avių ir raguočių, norėdami tai paaukoti VIESPACIUI, tavo Dievui. O kas liko—visiškai sunaikinome!“ 16 Bet Samuelis užkirto Sauliui: „Paliauk! Aš noriu tau pasakyti, ką VIESPATS šiąnakt man kalbėjo“. Tas jam atsakė: „Kalbėk!“ 17 Samuelis tarė: „Argi tu nesi, nors ir įsivaizduoji esąs mažas, Izraelio genčių galva? Juk VIESPATS tave patėpė Izraelio karaliumi. 18 Paskui VIESPATS tave siuntė į žygį ir tarė: „Eik ir visiškai sunaikink tuos nusidėjėlius—Amaleką—ir kariauk su jais³, iki juos būsi galutinai išnaikinęs!“ 19 Tai kodėl nepaklausėi VIESPATIES įsakymo, bet meteis ant grobio ir padarei, kas pikta VIESPATIES akyse?“ 20 Saulius atsakė Samueliui: „Aš gi paklausiau VIESPATIES įsakymo irėjau į žygį, kuriam VIESPATS mane siuntė. Aš atsivedžiau Amaleko karalių Agagą, o Amaleką visiškai sunaikinau. 21 Bet kareiviai paėmė iš grobio avių ir raguočių, geriausių iš to, kas buvo skirta sunaikinti, kad paaukotų VIESPACIUI, tavo Dievui, Gilgalyje“. 22 Tačiau Samuelis tarė:

„Argi VIESPACIUI taip patinka
deginamosios ir
pjaunamosios aukos,
kaip paklusnumas
VIESPATIES žodžiui?

Įsidėmėk!⁴ Paklusnumas yra
geresnis už auką,
ir klausymas—už avinų
taukus!

23 Nes priešgynystė yra [kaip]
žyniavimo nuodėmė,
ir atkaklumas—[kaip]
stabmeldystės⁵ nedorybė.
Kadangi atmetei VIESPATIES
žodį,

jis atmetė tave, kad
nebebūtum karalius!“

24 Saulius išpažino Samueliui:
„Nusidėjau tui, kad pažeidžiau

1 Rk., plg. ST

2 G; ~M

3 G; M: juo (t.y. Amaleku)

4 Lit. Štai

5 Lit. terafimų (t.y. namų dievukų)

VIEŠPATIES įsakymą ir tavo nurodymus, nes bijojau kareivių ir paklausiau jų įkalbos. ²⁵ O dabar, meldžiu, atleisk mano nuodėmę ir grįžk su manim, kad pagarbinčiau VIESPATĮ“.

²⁶ Bet Samuelis tarė Sauliui: „Negrįšiu su tavim! Kadangi atmetei VIEŠPATIES žodi, VIESPATS atmetė tave, kad nebebūtum Izraelio karalius!“

²⁷ Samueliui pasisukus eiti, anas taip nutvėrė jo apsiausto skverną, jog tas atplyšo. ²⁸ Samuelis jam tarė:

„VIESPATS šiandien atplėšė nuo tavęs Izraelio karalystę ir ją atidavė tavo artimui, geresniam už tave. ²⁹ Be to, Izraelio Amžinasis negali nei meluoti, nei gailėtis, nes jis ne žmogus, kad turėtų gailėtis.“

³⁰ Saulius¹ pakartojo: „Aš nusidėjau. Tačiau dabar, meldžiu, pagerbk mane mano tautos vyresniųjų ir Izraelio akivaizdoje. Grįžk su manim, kad pagarbinčiau VIESPATĮ, tavo Dievą!“ ³¹ Taigi Samuelis grįžo, sekdamas paskui Saulių, o Saulius pagarbino VIESPATĮ.

³² Paskui Samuelis tarė: „Priveskite prie manęs Amaleko karalių Agagą!“ Agagas ėjo pas jį supančiotas², ir Agagas sakė: „Tikrai mirtis karti“³.

³³ Samuelis tarė:

„Kaip tavo kalavijas atėmė moterims vaikus, taip tarp moterų tegu lieka be vaikų tavo motina!“

Ir Samuelis sukapojo Agagą į gabalus VIESPATIES akivaizdoje Gilgalyje.

³⁴ Paskui Samuelis nuėjo į Ramą, o Saulius parkilo į savo namus, į Sauliaus Gibėją. ³⁵ Ir Samuelis daugiau nebematė Sauliaus iki savo mirties dienos, nors Samuelis liūdėjo dėl Sauliaus. O VIESPATS gailėjosi, kad buvo padaręs Saulių Izraelio karaliumi.

27–28 1 Sam 28, 17; 1 Kar 11, 30–31

SAULIUS IR DOVYDAS (16–2 SAM 1)

Samuelis patepa Dovyda

16 VIESPATS tarė Samueliui: „Iki kol tu liūdėsi dėl Sauliaus, man jį atmetus, kad nebekaraliautų Izraeliui? Pripilk savo ragą aliejaus ir eik! Tave siunčiu pas betlejetį Jišają, nes tarp jo sūnų išsirinkau karalių.“ ² Bet Samuelis prikišo: „Kaip aš galiu eiti? Išgiręs Saulius mane nužudys!“ Bet VIESPATS tarė: „Paimk sau į ranką telyčią ir sakyk: „Atėjau VIESPACIUI aukoti“.“ ³ Ir pasikviesk Jišają prie aukos, o aš tau pasakysiu, ką tu turi daryti. Ir turėsi patepti man tą, kuri tau nurodysiu“.

⁴ Samuelis padarė, ką VIESPATS buvo įsakęs. Jam atėjus į Betliejų, miesto vyresnieji drebėdami jį pasitiko ir klausė: „Ar tavo atėjimas reiškia gera, regėtojų?“

⁵ Jis atsakė: „Gera. Atėjau VIESPACIUI aukoti. Šventinkitės ir ateikite su manim prie aukos“⁶. Paskui jis pašventino Jišają bei jo sūnus ir juos pasikvietė prie aukos.

⁶ Jiems ateinant, jis išvydo Eliabą ir pamane: „Tikrai [čia stovi] VIESPATIES akivaizdoje jo pateptasis!“

⁷ Bet VIESPATS tarė Samueliui: „Nežiūrėk į jo išvaizdą, nei į jo aukštą ūgį, nes jį atmečiau! Nes Dievas mato ne taip, kaip žmogus mato“⁸: žmogus žvelgia į išorę, bet VIESPATS žvelgia į širdį“.

⁸ Paskui Jišajas pasišaukė Abinadabą ir jam leido praeiti Samuelio akivaizdoje. Bet šis tarė: „Nei šito VIESPATS neišsirinko“. ⁹ Vėliau Jišajas leido praeiti Šamai. Bet jis⁷ sakė: „Nė šito VIESPATS neišsirinko“. ¹⁰ Taip Jišajas leido praeiti savo septyniems sūnams Samuelio akivaizdoje, bet Samuelis tarė Jišajui: „VIESPATS šitų neišsirinko“.

¹¹ Paskui Samuelis paklausė Jišają: „Ar jau visi jaunikaičiai?“ Šis atsakė: „Dar liko jauniausias, bet jis štai gano avis“. Samuelis tarė Jišajui: „Siųsk ir atvesk jį, nes nesusėsime valgyti, iki jis čia ateis“.

1 Lit. Jis

2 Arba: svyrudamas; G: drebėdamas. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

3 Rk.; M: Tikrai yra atsitraukusi mirties kartybė. G: Ar tokia karti būtų buvusi mirtis? (T.y. man būtų buvę geriau, jei Saulius nebūtų palikęs manęs gyvo.)

4 G4QSam^a; M: Tavo atėjimas reiškia gera.

5 G: šiandien švęskite su manim

6 G; M: ne tai, ką žmogus mato

7 T.y. Samuelis

12 Taigi jis pasiuntė ir jį atvedė. Jis buvo rusvas, gražių akių ir dailios išvaizdos. Ir VIESPATS tarė: „Kelkis, patepk jį, nes jis yra tasai!“ 13 Paėmęs ragą su aliejumi, Samuelis jį patepė tarp jo brolių. Nuo tos dienos ir toliau VIESPATIES dvasia apimdavo Dovyda. Paskui Samuelis pakilo ir ėjo į Ramą.

Dovydas ateina pas Saulių

14 VIESPATIES dvasia buvo atsitraukusi nuo Sauliaus, ir jį užpuldavo pikta dvasia nuo VIESPATIES. 15 Sauliaus tarnai jam sakė: „Aišku, kad pikta dvasia užpuldinėja tave. 16 Tegul mūsų valdovas įsako savo tarnams, tau patarnaujantiems, kad jie paieškotų vyro, mokančio skambinti lyra. Kada tik pikta dvasia iš Dievo¹ apniks tave, jis paskambins ranka, ir tau vėl bus gerai²“.

17 Taigi Saulius tarė savo tarnams: „Na, parūpinkite man vyrą, mokantį gerai skambinti, ir atveskite pas mane!“

18 Tada vienas iš vaikinių atsiliepdamas tarė: „Mačiau betliejiečio Jišają sūnų, mokantį skambinti. Jis yra narsuolis, karingas vyras, protingos kalbos ir dailaus pavidalo, ir VIESPATS yra su juo“.

19 Tada Saulius siuntė pasiuntinius pas Jišają ir sakė: „Atsiųsk pas mane savo sūnų Dovyda, esantį prie avių“.

20 Jišajas, paėmęs asilą³ ir užkroves ant jo omeri³ duonos, vynmaišį vyno ir vieną ožiuką, pasiuntė Sauliui per savo sūnų Dovyda. 21 Kai Dovydas atėjo pas Saulių ir pradėjo eiti jam tarnyba, šis jį labai pamilo, ir jis tapo jo ginklanešiu. 22 Paskui Saulius siuntė [pasiuntinius] pas Jišają su prašymu: „Leisk Dovydui eiti man tarnybą, nes jis rado malonę mano akyse“. Kada tik pikta⁴ dvasia iš Dievo apnikdavo Saulių, Dovydas paimdavo lyrą ir skambindavo ranka. Tada Sauliui palengvėdavo, jam vėl gerai pasidarydavo, ir nuo jo atsitraukdavo pikta dvasia.

Dovydas ir Goljatas

17 Filistinai buvo sutelkę savo karines pajėgas karui. Jie susirinko Judui priklausančiame Soche ir pasistatė stovyklas tarp Socho ir Azekos, Efes-Damime. 2 O Saulius ir Izraelio vyrai susirinkę pasistatė stovyklas Terebintų slėnyje ir išsirikiavo kautynių tvarka filistinių sutikti.

3 Filistinai stovėjo nuokalnėje iš vienos pusės, o izraeliai stovėjo nuokalnėje iš kitos pusės, o tarp jų buvo dauba.

4 Tada išėjo iš filistinių eilių⁵ tarpuffrontės vyras⁶, vardu Goljatas, iš Gato, keturių⁷ mastų⁸ ir sprindžio aukščio.

5 Žalvarinis šalmas buvo ant jo galvos, ir jis buvo apsilvilęs žvynuotu šarvu, o šarvas svėrė penkis tūkstančius šekelių⁹.

6 Žalvariniai antblauzdžiai buvo ant jo kojų ir žalvarinis riestas kardas kabėjo tarp jo pečių.

7 Jo ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvas, o jo ieties geležinis smaigalys svėrė šešis šimtus šekelių¹⁰, ir skydanešys ėjo pirma jo.

8 Stovėdamas ir šaukdamas Izraelio eilėms, jis jiems tarė: „Ko išėjote rikiuotis kautynėms? Ar aš ne filistinas, o jūs ar ne Sauliaus vergai? Išsirinkite vyrą, kad jis ateitų žemyn pas mane!“

9 Jei jis galės kovoti su manim ir mane užmuš, mes jums tapsime vergais. O jei aš jį nugalėsiu ir užmušiu, jūs mums turėsite tapti vergais ir mums tarnauti“.

10 Ir filistinas tęsė: „Aš šiandien metu iššūkį Izraelio eilėms: „Duokite man vyrą, kad kautumės vienas su kitu!“

11 Saulius ir visas Izraelis, išgirdęs šituos filistino žodžius, išsigando ir labai bijojo¹¹.

12 O Dovydas buvo sūnus to¹² efratiečio, kilusio iš Judo Betliejaus,

5 GB, M: stovyklų

6 Arba: pėstininkas

7 GBL⁴QSam^a Josephus (Ant. 6. 171); G^AM: šešių

8 1 mastas = 44, 4 cm

9 T.y. apie 57 kg

10 T.y. apie 7 kg

11 17, 32-40. 42-48a. 49.51-54 yra šito pasakojimo tęsinys.

12 Žodžiu „to“ redaktorius susieja šitą apsaką su tuo, kas pasakyta 16 skyriuje.

1 ~ G LatS

2 G + ir jį paliks tave ramybėje

3 G^LLat; ~M. 1 omeris = 3, 9l

4 GBL^S; ~M

kuris buvo vardu Jišajas ir turėjo aštuonis sūnus. Sauliaus dienomis tas vyras buvo pasenęs, sulaukęs daug metų¹. 13 Trys vyresnieji Jišajo sūnūs buvo išėję paskui Saulių į karą. Trys jo sūnūs, kurie buvo išėję į karą, vadinosi: pirmagimis—Eliabas, jo antrasis—Abinadabas, o trečiasis—Šama.

14 Dovydas buvo jauniausias, o trys vyresnieji buvo išėję paskui Saulių. 15 Dovydas nueidavo ir pareidavo iš Sauliaus savo tėvo avių ganyti Betliejuje. 16 Tuo tarpu filistinas² ryta ir vakare prisiartindavo ir atsistodavo per keturiasdešimt dienų.

17 Jišajas sakė savo sūnui Dovydui: „Na, paimk savo broliams efa šitų paskrudintų grūdų bei dešimtį šitų duonų ir skubiai nunešk į stovyklą savo broliams! 18 O dešimtį šitų sūrių nunešk tūkstantininkui. Pasiteirauk, ar gerai sekasi tavo broliams, ir paimk iš jų koki ženkla³“. 19 Saulius, jie ir visi Izraelio vyrai Terebintų slėnyje kovojo su filistiniais.

20 Taigi Dovydas, anksti ryta atsikėlęs ir pavejęs avis sargui, pasikrovė ir vyko, kaip Jišajas jam buvo įsakęs. Jam atvykus į stovyklos apskritulį⁴, kariuomenė buvo besirikiuojanti ir kautynių eilės ir pakėlė kovos šauksmą. 21 Izraelis ir filistinai sustatė eilę prieš eilę. 22 Dovydas paliko savo ryšulius ryšulių sargo priežiūrai ir nubėgo į kovos [priešakinę] eilę. Atėjęs jis paklausė savo brolių, ar gerai sekasi. 23 Jam su jais tebesikalbant, tarpufrontės vyras, filistinas iš Gato, vardu Goljatas, pasirodė beatžygiuojas iš filistinų eilių. Ir kai jis kalbėjo įprastus žodžius, Dovydas išgirdo. 24 O visi Izraelio vyrai, pamatę tą vyrą, bėgo nuo jo ir labai bijojo. 25 Kažkas tarė: „Izraelio vyrai, ar matote tą atžygiuojantį vyrą? Juk jis atžygiuoja Izraelio išsaukti⁵! Kas jį užmuš, tą karalius praturtins

dideliais turtais! Jis jam duos savo dukterį ir jo tėvo šeimą padarys laisvą⁶ Izraelyje“.

26 Tada Dovydas paklausė šalia stovinčių vyrų: „Kas bus daroma tam vyrui, kuris užmuš šitą filistiną ir pašalins gėdą nuo Izraelio? Nes kas yra tas neapipjaustytas filistinas ten, kad išdriso tyčiotis iš gyvojo Dievo eilių!“

27 Kareiviai jam atsakė tais pačiais žodžiais: „Taip ir taip bus daroma tam vyrui, kuris jį užmuš“. 28 O kai jo vyriausiasis brolis Eliabas išgirdo jį [taip] kalbant vyrams, Eliabas užpyko ant Dovydo ir [jį] subarė: „Ko atėjai čia žemyn ir kam palikai keletą anų avių tyruose? Aš pažįstu tavo išdidumą ir tavo [piktą] sumanymą⁷“. Juk atėjai žemyn tik mūsų pamatyti!“ 29 Bet Dovydas atšovė: „Ka gi dabar padariau? Argi tai nebuvo tik klausimas?“ Atsisukęs nuo jo į kitą, jis prabilo tais pačiais žodžiais. O kareiviai jam atsakė taip pat, kaip pirma. 31 Kai buvo nugirsti žodžiai, kuriuos Dovydas kalbėjo, [juos] pranešė Sauliui, ir šis liepė jį atvesti.

32 ⁸Bet Dovydas tarė Sauliui: „Tegul mano valdovo⁹ širdis nenusimena dėl jo! Tavo tarnas eis ir kovos su šituo filistinu“. 33 Bet Saulius sakė Dovydui: „Tu negali eiti prieš šitą filistiną ir kovoti su juo, nes tu esi tik jaunuolis, o jis yra buvęs kariautojas nuo pat savo jaunystės“. 34 Bet Dovydas atsakė Sauliui: „Tavo tarnas buvo savo tėvo avininkas. Kai ateidavo liūtas ar lokys ir pagriebdavo ėriuką iš bandos, 35 aš pasileisdavau jam iš paskos, jį sumušdavau ir išplėsdavau iš jo nasrų. O jei jis pakildavo prieš mane, aš nutverdavau jam už barzdos¹⁰ ir jį užmušdavau. 36 Tavo tarnas yra nudobęs ir liūtą, ir lokį, ir šitam neapipjaustytam filistinui atsitiks taip, kaip vienam iš jų, nes jis tyčiojosi iš gyvojo Dievo eilių!“ 37 Dovydas tęsė:

1 GLSV; M: atėjęs į (kariauti nebegalinčius?) vyrus

2 T.y. Goljatas

3 Lit. įkaitą

4 T.y. vežimų užtvara

5 Arba: pasityti iš Izraelio

6 T.y. atleis nuo mokesčių ir kitų prievolių karaliui

7 Lit. širdies nelabumą

8 32 skn. pradžioje buvo 11 skn. taša.

9 G; M: [jokio] žmogaus

10 MS; G: gerkles

„VIEŠPATS, kuris mane išgelbėjo iš liūto ir lokio nagų, mane išgelbės iš šito filistino rankos“. Saulius tarė Dovydui: „Tai eik, ir VIEŠPATS bus su tavim!“

38 Saulius apvilko Dovyda savo karine apranga. Jis uždėjo žalvarinį šalną jam ant galvos ir jį apvilko šarvu¹. 39 Jis užjuosė Dovydui kalaviją ant jo² aprangos. Bet kelis kartus pamėginęs eiti³, Dovydas tarė Sauliui: „Aš šituose negaliu eiti, nes nesu pratęs“. Tad Dovydas juos nuėmė nuo savęs⁴. 40 Paskui, pasiėmęs į ranką savo lazda, jis pasirinko iš upelio dugno penkis gludžius akmenis, juos įdėjo į piemenų maišelį, kurį jis turėjo, tai yra į akmenų dėklą, ir, laikydamas rankoje savo laidynę, artinosi į filistiną.

41 Tuo tarpu filistinas ėjo vis arčiau ir arčiau prie Dovydo, o jo skydanešys—pirma jo. 42 Filistinas, pažvelgęs ir pamatęs Dovyda, žiūrėjo į jį su panieka, nes jis tebuvo jaunikaitis—rusvaveidis, gražios išvaizdos⁵.

43 Filistinas suriko Dovydui: „Ar aš šuo, kad tu ateini pas mane su lazdomis?“ Ir filistinas keikė Dovyda savo dievais. 44 Filistinas tarė Dovydui: „Eikš pas mane, kad atiduotčiau tavo kūną dangaus paukščiams ir lauko žvėrimis!“

45 O Dovydas atsakė filistinui: „Tu ateini pas mane su kalaviju, ietimi ir riestu kardu, bet aš ateinu pas tave su vardu kariuomenių VIEŠPATIES, Izraelio eilių Dievo, iš kurio tyčiojais⁶. 46 Šiandien pat⁷ VIEŠPATS tave atiduos į mano rankas. Aš tave užmušiu ir nukirsiu tau galvą! Aš šandien pat atiduosiu tavo lavoną ir⁸ filistinų stovyklos lavonus dangaus paukščiams ir žemės žvėrimis, kad visas

pasaulis žinotų, jog Izraelis turi Dievą⁹, 47 ir kad visi šitie susirinkusieji žinotų, jog ne kalaviju ir ietimi VIEŠPATS teikia pergalę! Nes karas yra VIEŠPATIES dalykas, ir jis atidavė jus į mūsų rankas“.

48 Kai filistinas pakilęs ėjo ir artinosi Dovydo pasitikti, Dovydas skubiai bėgo į kautynių eilę prieš filistiną. 49 Ikišęs ranką į maišelį ir iš jo paėmęs akmenį, Dovydas [jį] sviedė laidyne ir pataikė filistinui į kakta. Akmuo ismigo jam į kakta, ir jis pargriuvo veidu į žemę.

50 Dovydas nugulėjo filistiną laidyne ir akmeniu. Jis pataikė į filistiną ir jį užmušė. Nebuvo kalavijo Dovydo rankoje. 51 Tad Dovydas pribėgo, atsistojo ant¹⁰ filistino, nutvėrė jo kalaviją, tą ištraukė iš jo makšties ir jį nugalabijo, juo¹¹ nukirsdamas jam galvą.

Filistinai, pamatę, kad jų karžygys nebegyvas, pasileido bėgti. 52 O Izraelio ir Judo vyrai, pakilę ir keldami kovos šauksmą, vijosi filistinus ligi Gato¹² apylinkės ir Ekrono vartų. 53 O izraeliai, paliovę vyti filistinus, sugrįžo ir apiplėšė jų stovyklas. 54 Paėmęs filistino galvą, Dovydas ją atnešė į Jeruzalę, o jo ginklus padėjo į savo palapinę.

55 13 Kai Saulius pamatė Dovyda išeinant prieš filistiną, jis paklausė kariuomenės vadą Abnerį: „Kieno sūnus tas jaunikaitis, Abneri?“ Abneris atsakė: „Kaip tu gyvas, karaliau, nežinau!“ 56 Tada karalius tarė: „Tu pats pasiteirauk, kieno gi sūnus tas vaikas.“ 57 Taigi, kai Dovydas, užmušęs filistiną, sugrįžo, Abneris, jį paėmęs, atvedė Sauliaus akivaizdon laikantį rankoje filistino galvą. 58 Saulius jį paklausė: „Kieno tu sūnus, jaunuoli?“ Dovydas atsakė: „Tavo tarno betliejiečio Jišajo sūnus“.

18 Jam baigus kalbėti su Saulium, Jonatano siela prisirišo prie

1 ~G^B

2 Arba: savo

3 G^B, M: Dovydas užsijuosė jo kalaviją ant savo (arba: jo) aprangos. Jis pasiryžo eiti, nes nebuvo mėginęs (arba: pratęs)

4 G: jie nuėmė juos nuo jo

5 G: gražių akių

6 Arba: kurį iššaukei

7 G prijungia „šiandien pat“ prie pirmiau einančio sakinio pabaigos.

8 G: ~M

9 GSTV: yra Dievas Izraelyje

10 GSTV; M: prie

11 T.y. kalaviju

12 G; M: slėnio

13 17, 55—18, 5 ~G^B

Dovydo sielos, ir Jonatanas mylėjo jį kaip save patį. ² Tą dieną Saulius jį pasiėmė ir jam neleido grįžti į jo tėvo namus. ³ Jonatanas padarė sąjungą su Dovydu, nes jis mylėjo jį kaip save patį. ⁴ Jonatanas nusivilko apsiaustą, kuriuo buvo apsvilkęs, ir jį atidavė Dovydui, taip pat savo karinę aprangą, savo kalaviją, savo lanką ir savo diržą. ⁵ Kai Dovydas išžygiuodavo, jam sekdavosi visur, kur jį pasiūsdavo. Todėl Saulius jį padarė kareivių viršininku. Tai patiko visiems kareiviams ir taip pat Sauliaus tarnams.

Sauliaus pavyduliavimas ir Dovydo pasisekimas

⁶ Jiems paržygiuojant, kai Dovydas grįžo užmušęs filistiną¹, šokėjos išėjo iš visų Izraelio miestų Dovydo² pasitikti su būgnais, džiūgesio šauksmais ir tristrygiais instrumentais³.

⁷ Ir moterys dainavo, sakydamos:

„Saulius išmušė savo
tūkstančius,
o Dovydas savo dešimtis
tūkstančių!“

⁸ „Saulius labai supyko“⁴, ir jam nepatiko šitas posakis. Ir jis sau tarė: „Dovydui jos priskyrė dešimtis tūkstančių, o man tepriskyrė tūkstančius. Taigi jam betrūksta tik karaliaus valdžios!“⁵

⁹ Nuo tos dienos ir toliau Saulius įtariamai stebėjo Dovydą.

¹⁰ ⁶Kita dieną pikta dvasia iš Dievo taip apėmė Saulių, kad jis pateko į ekstazę namų viduje. Tuo tarpu Dovydas skambino ranka [lyrą], kaip diena iš dienos. O Saulius laikė rankoje ietį.

¹¹ Saulius sviedė⁷ ietį, manydamas: „Prismeigsiu Dovydą prie sienos“. Tačiau Dovydas du kartus išsisuko nuo jo.

¹² Saulius pabūgo Dovydo, nes VIESPATS buvo su juo, o nuo Sauliaus buvo atsitraukęs⁸.

¹³ Tada Saulius atleido jį nuo savęs ir jį sau paskyrė tūkstantininku. Jis išžygiuodavo ir paržygiuodavo kareivių priešakyje.

¹⁴ Ir Dovydui sekėsi visuose jo žygiuose, nes VIESPATS buvo su juo. ¹⁵ Saulius, matydamas, kad jam labai sekėsi, bijojo jo. ¹⁶ Tačiau visas Izraelis ir Judas mylėjo Dovydą, nes jis išžygiuodavo ir paržygiuodavo jų priešakyje.

¹⁷ Saulius tarė Dovydui: „Štai mano vyresnioji duktė Meraba! Ją tau duosiu į žmonas. Tik būk man narsus karys ir kovok VIESPATIES kovas!“ Saulius galvojo: „Tegul jo nepaliečia mano paties ranka, bet tegul jį paliečia filistinų ranka!“ ¹⁸ Bet Dovydas atsakė Sauliui: „Kas aš ir kas mano giminė [mano tėvo šeima] Izraelyje, kad galėčiau tapti karaliaus žentu?“ ¹⁹ Tačiau, kai atėjo laikas duoti Sauliaus dukterį Merabą Dovydui, ji buvo atiduota mecholiečiui Adrieliui į žmonas.

²⁰ Sauliaus duktė Michala įsimylėjo Dovydą. Tai pranešė Sauliui, ir ta žinia jam patiko. ²¹ Saulius galvojo: „Aš jam duosiu ją, kad ji jam taptų žabangais ir kad tuo būdu jį paliestų filistinų ranka! Tada antrą kartą Saulius pasiūlė Dovydui: „Tu šiandien gali tapti man žentu!“⁹

²² Ir Saulius įsakė savo tarnams: „Privaciai kalbėkite Dovydui, sakydami: „Žinai, karalius yra tave pamėgęs, ir visi jo tarnai myli tave. Taigi dabar tu gali tapti karaliaus žentu!“¹⁰ ²³ Sauliaus tarnai kalbėjo šituos žodžius Dovydui girdint, o Dovydas atsiliepė: „Ar jums atrodo lengva tapti karaliaus žentu? Aš juk esu neturtingas ir nežymus vyras!“

²⁴ Sauliaus tarnai jam pranešė: „Šitaip Dovydas kalbėjo“. ²⁵ Saulius tarė: „Taip sakykite Dovydui: „Karalius nenori jokių dovanų už jaunąją, tik šimto filistinų apyvarpių, kad atkeršytų karaliaus priešams“¹¹. Nes Sauliaus kėslas buvo leisti Dovydui kristi nuo filistinų rankų“¹⁰. ²⁶ Jo tarnai pakartojo

1 ~G^B. Šita pastaba suriša 17, 1–54 su 18, 6b–30 skn., perskirtais M intarpu: 17, 55–18, 5.

2 G^B, M: moterys išėjo iš visų Izraelio miestų dainuoti ir šokėjos karaliaus Sauliaus

3 Vienkartinis žodis, kurio reikšmė neaiški

4 ~G^B

5 ~G^B

6 10 ir 11 skn. ~G^B

7 GT: pakėlė

8 ~G^B

9 ~G^B

10 Arba: pakliūti į filistinų rankas

Dovydui šituos žodžius, ir Dovydui tai pasirodė tinkamas būdas tapti karaliaus žentu. Paskirtam laikui dar nepasibaigus¹, 27 Dovydas pakilęs nuėjo su savo vyrais ir išmušė „du šimtus“² filistinų. Paskui Dovydas atnešė jų apyvarpius ir pilną jų skaičių pateikė karaliui, norėdamas tapti karaliaus žentu. Tada Saulius jam davė savo dukterį Michalą į žmonas.

28 Saulius matė ir suprato³, kad VIESPATS buvo su juo ir kad Michalą, Sauliaus duktę⁴, jį mylėjo. 29 Tad Saulius dar labiau bijojo Dovydo. Ir Saulius liko Dovydo priešas visą laiką. 30 Filistinų kunigaikščiai [ir toliau] išžygiuodavo [į karal], bet, kada tik jie išžygiuodavo, Dovydui labiau pasisekdavo negu visiems kitiems Sauliaus tarnams. Ir jo vardas labai pagarsėjo.

7 1 Sam 21, 11; 29, 5

Jonatanas užtaria Dovydą

19 Saulius kalbėjo savo sūnui Jonatanui ir visiems savo tarnams, kad jis nužudysias Dovydą. Bet Sauliaus sūnus Jonatanas labai mėgo Dovydą. 2 Ir Jonatanas pranešė Dovydui: „Mano tėvas Saulius siekia tave nužudyti! Taigi dabar saugokis rytoj rytą! Slėpkis ir lik pasislėpęs slaptoje vietoje!“⁵ 3 O aš išėjęs stovėsiu šalia savo tėvo lauke, kur tu būsi, ir aš kalbėsiu apie tave savo tėvui. Jei būsiu ką sužinojęs, tau pranešiu.“ 4 Jonatanas gerai kalbėjo apie Dovydą savo tėvui Sauliui ir jam tarė: „Tenusideda karalius savo tarnui Dovydui, nes jis nėra tau nusidėjęs ir jo veiksmai tau⁶ buvo labai naudingi. 5 Statydamas pavoju⁷ savo gyvybę, jis užmušė filistiną, ir per jį⁸ VIESPATS įvykdė didelę pergalę visam Izraeliui. Tu matei ir džiaugėsi. Tai kodėl nori nusidėti

nekaltam kraujui, nužudydamas Dovydą be priežasties?“ 6 Saulius paklausė Jonatano užtarimo, ir Saulius prisiekė: „Kaip VIESPATS gyvas, jis neturi būti nužudytas!“ 7 Jonatanas pasiūkė Dovydą, ir Jonatanas jam pranešė visus šituos žodžius. Paskui Jonatanas atvedė Dovydą pas Saulių, ir jis jam tarnavo, kaip anksčiau.

Dovydas bėga nuo Sauliaus

8 Vėl kilo karas⁹. Išžygiavęs Dovydas kariavo su filistiniais ir jiems sudavė tokią smarkų smūgį, kad jie turėjo bėgti nuo jo.

9 Dievo¹⁰ [siųsta] pikta¹¹ dvasia apsėdo Saulių, kai jis, laikydamas rankoje ietį, sėdėjo savo namuose ir Dovydas skambino ranka [lyra]. 10 Saulius bandė ietimi prismeigti Dovydą prie sienos, bet jis išsisuko nuo Sauliaus. Tas išmeigė ietį į sieną, o Dovydas pabėgęs išsigelbėjo.

Tą pačią naktį¹² Saulius siuntė pasiuntinius į Dovydo namus, kad jį saugotų ir ryto metą nužudytų. Bet jo žmona Michalą išpėjo Dovydą, sakydama: „Jei šianakt negelbėsi savo gyvybės, rytoj tu būsi nužudytas!“ 12 Ir Michalą nuleido Dovydą pro langą. Taip jis nuėjęs pabėgo ir išsigelbėjo. 13 Paskui Michalą, paėmusi terafimą¹⁴, jį paguldė į lovą, prie jo galvos padėjo „ožkos plaukų rezginį“¹⁵ ir jį apklojo antklode. 14 Kai Saulius atsiuntė pasiuntinius Dovydo suimti, ji tarė: „Jis serga.“ 15 Paskui Saulius [vėl] siuntė pasiuntinius Dovydo pamatyti, sakydamas: „Užneškite jį su lova pas mane, kad jis būtų nužudytas!“ 16 Jiems atėjus, terafimas pasirodė gulintis lovoje ir ožkos plaukų rezginys prie jo galvos. 17 Kai Saulius barė Michalą: „Kodėl mane tokiu būdu apgavai ir išleidai mano priešą, kad jis galėjo išsigelbėti?“, Michalą atsakė Sauliui:

1 ~G^B

2 MGSTVLat, G^{BL}: šimta; žr. 2 Sam 3, 14

3 ~G^B

4 G^B: visas Izraelis

5 G^B, M: Pasilik slaptoje vietoje ir slėpkis

6 ~G^{BL}

7 Lit. Dėdamas į savo delną

8 G^{LS}; ~ M

9 Arba: O karas ėjo vis toliau.

10 G^B, M: VIESPATIES

11 T.y. namų dievuką

12 Arba: ožkos gabalą

„Jis man grasino: „Paleisk mane! Kodėl turėčiau nužudyti tave!““

11 Ps 59 antraštė

Saulius tarp pranašų

18 Pabėgęs ir išsigelbėjęs, Dovydas atvyko pas Samuelį į Ramą ir jam papasakojo viską, ką Saulius jam buvo padaręs. Paskui jis ir Samuelis nuėjo apsistojo [piemenų] stovyklose. 19 Kai Sauliui buvo pranešta: „Štai Dovydas yra stovyklose, Ramoje“, 20 Saulius siuntė pasiuntinius Dovydo suimti. Tačiau, kai tie pamatė susirinkimą¹ pranašų, patekusių į ekstazę, ir Samuelį jiems pirmininkaujant, Dievo dvasia atėjo ant Sauliaus pasiuntinių, ir jie taip pat pateko į pranašiską ekstazę. 21 Kai Sauliui tai buvo pranešta, jis siuntė kitus pasiuntinius, bet ir jie pateko į pranašiską ekstazę. Sauliui vėl pasiuntus trečius pasiuntinius, tie irgi pateko į pranašiską ekstazę. 22 Pagaliau ir jis pats vyko į Ramą. Pasiekęs didžiąją cisterną, esančią Sechuve², jis paklausė: „Kur yra Samuelis ir Dovydas?“ Vienas atsakė: „Štai jie stovyklose, Ramoje“. 23 Jam bėeinant ten³ į Ramos stovyklas, apėmė ir jį patį Dievo dvasia, ir jis, toliau eidamas, buvo pranašiskos ekstazės pagautas, iki atėjo į Ramos stovyklas. 24 Tada jis⁴ nusivilko savo drabužius, ir jis⁵ pateko į pranašiską ekstazę jų⁶ akivaizdoje. Jis išgulėjo neapsivilkęs visą tą dieną ir visą naktį. Todėl sakoma: „Ar ir Saulius tarp pranašų?“

24:1 Sam 10, 11–12

Dovydas ir Jonatanas

20 Pabėgęs iš Ramos stovyklų, Dovydas parėjo ir sakė Jonatano akivaizdoje: „Ką padariau? Kokia mano kaltė? Koks, tavo tėvo manymu, yra mano nusidėjimas, kad jis ieško mano gyvybės?“ 2 Tas jam atsakė: „Gink,

Dieve! Tu neturi mirti! Būk tikras⁷: mano tėvas nedaro nieko svarbaus ar nesvarbaus, man to nepasakęs. Tai kodėl mano tėvas turėtų slėpti nuo manęs šita dalyką? Taip nėra [kaip manai]“. 3 Bet Dovydas atsakė⁸: „Tavo tėvas gerai žino, kad esu radęs malonę tavo akyse, ir galvoja: „Tegul Jonatanas to⁹ nežino, kad nesisielotų¹⁰. Bet kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, tėra žingsnis tarp manęs ir mirties“. 4 Jonatanas paklausė Dovyda: „Ką tu pats galvoji, kad tau padaryčiau?“ 5 Dovydas atsakė Jonatanui: „Žinai, rytoj bus jaunatis, ir aš turėsiu sėstis šalia karaliaus valgyti. Paleisk mane, kad galėčiau išbūti pasislėpęs lauke iki vakaro¹¹. 6 Jei tavo tėvas tikrai manęs pasiges, sakyk: „Dovydas prašyte išsiprašė iš manęs leidimo nubėgti į savo miestą Betliejų, nes ten visa giminė aukoja metinę auką“. 7 Jei jis taip sakys: „Gerai!“, bus saugu tavo tarnui. O jei jis smarkiai supyks, žinok, kad jis yra nutaręs daryti pikta. 8 Parodyk malonę savo tarnui, nes leidai savo tarnui sueiti į VIESPATIES sąjungą su tavim. Bet jei kaltė yra manyje, tu pats nužudyk mane! Kam gi turėtum mane nuvesti pas savo tėvą?“ 9 Jonatanas atsakė: „Tai tebūnie toli nuo tavęs [ir tai,] kad—jei tikrai sužinočiau, jog mano tėvas yra nutaręs, kad pikta tau ateitų—tau to nepraneščiau!“ 10 Dovydas paklausė Jonatano: „Kas man praneš, jei tavo tėvas šiurkščiai tau atsakys?“

11 Jonatanas tarė Dovydui: „Eikš, išeikime į lauką!“ Ir juodu išėjo į lauką. 12 Jonatanas tarė Dovydui: „VIESPATS, Izraelio Dievas, bus liudytojas¹², kad rytoj apie šitą metą¹³ ištirsiu savo tėvą, ar jis yra palankiai nusiteikęs Dovydui, ar ne. Tada pasiūsiu pas tave ir duosiu tau žiniją. 13 Taip ir dar taip tegul VIESPATS padaro

1 G
2 GB: cisterną klojimo, esančio plikoje aukštumoje
3 G: iš ten; ~GL
4 M + irgi; ~GB
5 M + irgi; ~GB
6 T.y. pranašų (GB); M: Samuelio

7 Lit. Štai
8 G; M: vėl prisiekė
9 T.y. sąmokalo prieš Dovydo gyvybę
10 G: nepasitartų [su Dovydu]
11 GB; M: trečiojo vakaro
12 S; ~MG
13 MG + trečiąją [dieną] (t.y. poryt)

Jonatanui, jei mano tėvui patiktų [užleisti] tau nelaimę ir aš neduočiau tau žinios ir tavęs neišsiųsčiau, kad galėtum eiti ramus! O VIESPATS tebūnie su tavim, kaip jis buvo su mano tėvu! 14 Jei tebebūsi gyvas, man parodyk malonę¹, o jei jau būsiu miręs, 15 niekad neatitrauk savo malonės nuo mano namų! O jei, VIESPACIUI išnaikinus kiekvieną Dovydo priešą nuo žemės paviršiaus, 16 bus išnaikintas Jonatano vardas iš Dovydo namų, tegul VIESPATS pareikalauja iš Dovydo!² 17 Ir Jonatanas dar kartą prisiekė Dovydui³ savo meile jam, nes jis mylėjo jį kaip save patį.

18 Jonatanas jam tarė: „Rytoj Jaunatis⁴, ir tavęs pasiges, nes tavo vieta [prie stalo] bus tuščia. 19 Kadangi poryt rimtai tavęs pasiges⁵, ateik į tą vietą, kurioje buvai pasislėpęs veiksmo⁶ dieną, ir atsiesk šalia Ezelio akmens⁷. 20 O aš iššausiu tris strėles į jo pusę, lyg norėdamas sau šauti į taikinį. 21 Tada dėmėkis! Aš siųsiu berniuką: „Eik, atrask strėles!“ Jei išakmiai tarsiū berniukui: „Aure strėlė⁸ guli nuo tavęs į čia; paimk ją!“, tai ateik, nes tau saugu ir niekas negresia, kaip VIESPATS gyvas. 22 O jei taip tarsiū vaikinui: „Aure strėlė guli už tavęs toliau!“, tai eik, nes VIESPATS tave siūncia šalin. 23 O dėl dalyko, kurį mes, aš ir tu, aptarėme, VIESPATS štai bus⁹ tarp manęs ir tavęs

amžinai!“ 24 Taigi Dovydas pasislėpė lauke.

Jaunačiui atėjus, karalius atsisėdėjo prie stalo¹⁰ valgyti. 25 Karalius atsisėdėjo į savo vietą, kaip kas kartą,—į vietą¹¹ prie sienos. Jonatanas atsisėdėjo prieš jį¹², Abneris atsisėdėjo šalia Sauliaus, o Dovydo vieta liko tuščia. 26 Tačiau tą dieną Saulius nieko nesakė, nes jis manė: „Kas nors jam bus atsitikę taip, kad jis netyras¹³“. 27 O kitą dieną po Jaunaties, antrąją dieną, kai Dovydo vieta tebebuvo tuščia, Saulius paklausė savo sūnų Jonataną: „Kodėl Jišajo sūnus nei vakar, nei šiandien neatėjo prie stalo¹⁴?“ 28 Jonatanas atsakė Sauliui: „Dovydas prašyte išsiprašė iš manęs leidimo [eiti] į Betliejų. 29 Jis sakė: „Paleisk mane, meldžiu, nes mes turime giminės auką mieste. Mano brolis pats man įsakė. Taigi dabar, jei esu radęs malonę tavo akyse, norėčiau ištrūkti ir aplankyti savo brolius. Todėl jis neatėjo prie karaliaus stalo“. 30 Tada užsidegė Sauliaus pyktis ant Jonatano, ir jis jam tarė: „Tu maistingos mergos¹⁵ sūnau! Argi nežinau, kad tu esi Jišajo sūnaus sąjungininkas¹⁶ savo gėdai ir savo motinos nuogybės gėdai? 31 Nes kol Jišajo sūnus gyvens žemėje, neturėsi patvaros nei tu, nei tavo karališki valdžia! Taigi dabar pasiųsk ir jį atvesk pas mane, nes jam skirta mirti¹⁷!“ 32 Bet atsakydamas savo tėvui Sauliui, Jonatanas tarė: „Kodėl jis turi būti nužudytas! Ką jis padarė?“ 33 Tada Saulius pakėlė ietį prieš¹⁸ jį, norėdamas jį perdurti. 34 Degdamas pykiu, Jonatanas pašoko¹⁹ nuo

1 GB, M: VIESPATIES malonę (t.y. VIESPACIUI būdingą ar jo reikalaujamą ištikimybę)

2 Rk. pgl. G^{ABL}, M: kad neturėčiau mirti. 15 Ir niekad neatitrauk savo malonės nuo mano namų, nei tada, kai VIESPATS išnaikins kiekvieną Dovydo priešą nuo žemės paviršiaus. 16 Taigi Jonatanas sudarė [sandorą] su Dovydo namais. Ir tegul VIESPATS pareikalauja iš Dovydo priešų!

3 G, žr. 12 skn.; M: prisaikdino Dovydą; žr. 14 skn.

4 T.y. Jaunaties šventė

5 GS

6 Turbūt įvykio, aprašyto 19, 2 ar 19, 9–10 skn.

7 GB: ano kauburio

8 G, M: strėlės; taip pat 22 skn.

9 G + liudytojas

10 G4QSam^b, M: prie valgio

11 ~G^{SV}

12 G, M: atsikėlė

13 GM + kad jis netyras

14 G4QSam^b, M: valgio

15 Rk. pgl. G4QSam^b, M: iškrypėles

16 G, M: apsisprendęs už Jišajo sūnų

17 Lit. jis yra mirties sūnus

18 GSTV, M: sviedė ietį į

19 G4QSam^b, M: atsikėlė

stalo ir nevalgė maisto antrąją Jaunaties dieną, nes jam buvo skaudu dėl Dovydo, kad jo tėvas buvo jį¹ ižeidęs.

35 Ryto metą Jonatanas išėjo į lauką pasitarti su Dovydu, ir mažas berniukas buvo su juo. 36 Ir jis tarė savo berniukui: „Bėk, surask strėles, kurias aš iššausiu!“ Berniukui bebėgant, jis iššovė strėlę, leisdamas jai perlėkti per jį. 37 Berniukui pasiekus vietą strėlės, kurią Jonatanas buvo iššovęs, Jonatanas, šaukdamas berniuko užnugaryje, klausė: „Ar strėlė neguli už tavęs dar toliau?“ 38 Ir Jonatanas sušuko berniuko užnugaryje: „Skubėk! Greitai! Nestovėk!“ Jonatano berniukas paėmė strėlę ir atėjo pas savo valdovą. 39 O berniukas nieko nežinojo, tik Jonatanas ir Dovydas žinojo tą dalyką. 40 Paskui Jonatanas atidavė savo ginklus berniukui, kurį jis turėjo su savim, ir jam tarė: „Eik, nunešk į miestą!“ 41 Berniukui nuėjus, Dovydas pakilo iš akmens² pašalės, parpuolė kniūpsčias ant žemės ir tris kartus nusilenkė. Paskui jie pasibučiavo ir drauge graudžiai verkė dėl³ Dovydo. 42 Pagaliau Jonatanas tarė Dovydui: „Eik ramus! [Tvirtai laikykis to,] ką mudu esame prisiekę VIESPATIES vardu, pasižadėdami: „VIESPATS bus⁴ tarp manęs ir tavęs ir tarp mano palikuonių bei tavo palikuonių amžinai!““

5 Sk 28, 11 15 2 Sam 9, 1

21 Pakilęs Dovydas⁵ nuėjo, o Jonatanas parėjo į miestą.

Dovydas Nobe

2 Dovydas atėjo į Nobą pas kunigą Achimelechą. O Achimelechas, drėbėdamas iš baimės, jį paklausė: „Kodėl tu esi vienas ir nė vieno nėra su tavim?“ 3 Dovydas atsakė kunigui Achimelechui: „Karalius man įsakė vieną dalyką ir man įteigė: „Niekas neturi ką nors žinoti apie dalyką, dėl

kurio aš tave siunčiu ir kurį tau įsakiau“. Todėl sutariau pasimatyti su⁶ vaikinais tam tikroje vietoje. 4 O dabar, ką turi po ranka? Penketą duonų? Duok man į ranką—ar kas šiaip atsiras!“ 5 Bet kunigas atsakė Dovydui: „Neturiu paprastos duonos po ranka; tėra šventa duona. Jei tik⁷ vaikinai būtų susilaukę nuo moterų!“ 6 Atsakydamas kunigui, Dovydas tarė: „Žinoma, moterys buvo sulaikytos nuo mūsų, kaip ir anksčiau, kai išgygiuodavau [į karą]. Vaikinių kūnai⁹ būdavo šventi, net kai būdavo daromas paprastas žygis. Kaip dar labiau šiandien [je šventi su [savo] 10 kūnais!“ 7 Tada kunigas jam davė šventosios [duonos], nes ten nebuvo kitos duonos, kaip tik Akivaizdos duona, kuri buvo pašalinta¹¹ iš VIESPATIES akivaizdos, kad būtų padėta karštą duona, kai ana buvo paimta šalin.

8 Tą dieną ten buvo sulaikytas VIESPATIES akivaizdoje vienas vyras iš Sauliaus tarnų. Jis buvo edomietis, vardu Doegas, Sauliaus skerdžius.

9 Paskui Dovydas paklausė Achimelecha: „Ar neturi čia po ranka ieties ar kalavijo? Nes nei savo kalavijo, nei kitų savo ginklų negalėjau pasiimti, kadangi karaliaus reikalas buvo skubus“. 10 Kunigas tarė: „Kalavijas filistino Goljato, kurį tu nudobei Terebintų slėnyje, yra čia įvyniotas į apsiaustą, už efodo. Jei jį nori pasiimti, tai imk, nes be jo čia kito nėra“. Dovydas sakė: „Nėra jam lygaus! Duok man jį!“

1-6 Mt 12, 3-4; Mk 2, 25-26; Lk 6, 3 6 Lev 24, 5-9 9 1 Sam 17, 51

Dovydas pas Achišą

11 Tą dieną Dovydas pakilęs bėgo nuo Sauliaus. Jis atvyko pas Gato karalių Achišą. 12 Achišo tarnai jam sakė: „Argi šitas ne Dovydas, šalies karalius? Argi ne šitam jos, šokdamos ratelį, dainuoja:

1 T.y. Dovyda
2 S; G^B: kauburio; M: pietų
3 Rk.
4 G + liudytojas
5 G4QSam^b; M: jis

6 4QSam^b, plg. G^B
7 -G^BL4QSam^b
8 4QSam^b + galėtumėte jos valgyti
9 Lit. Vaikinių daiktai (t.y. lytiniai organai); G^B: Visi vaikinai
10 Rk.; M: jis šventas su [ju]
11 4QSam^b; M: duonos, kurios buvo pašalintos

„Saulius išmušė savo
tūkstančius,
o Dovydas savo dešimtis
tūkstančių?“

13 Dovydas įsidėjo šituos žodžius į širdį ir labai bijojo Gato karaliaus Achišo.

14 Tad jis apsimetė išprotėjęs jų akyse ir elgėsi kaip pamišęs jų rankose. Jis būgnijo į vartų duris¹ ir varvino seiles į barzdą. 15 Todėl Achišas tarė savo tarnams: „Jūs juk matote—jis pamišėlis! Kam jį atvedėte pas mane? 16 Ar man taip trūksta pamišėlių, jog atvedėte šita, kad siustamas mane apsunkintų? Ar šitoks turėtų ateiti į mano namus?“

11 1 Sam 18, 7; 29, 5 12 Ps 56 antraštė 13 Ps 34 antraštė

Dovydas Adulame ir Mišpėje

22 Dovydas ėjo iš ten ir paspruko į Adulamo olą. Tai išgirde, jo broliai ir visi jo tėvo namiškiai nusileido ten pas jį. 2 Pas jį rinkosi kiekvienas prislėgtasis, kiekvienas prasiskolinęs ir kiekvienas apkartintasis, ir jis tapo jiems vadu. Apie keturi šimtai vyrų buvo su juo.

3 Iš ten Dovydas nuėjo į Moabo Mišpę ir sakė Moabo karaliui: „Leisk, meldžiu, mano tėvui ir mano motinai pasilikti² pas tave³, kol sužinosiu, ką Dievas keta man daryti“. 4 Taigi jis paliko juos pas Moabo karalių, ir jie pasiliko pas jį, kol Dovydas buvo tvirtovėje.

5 Bet pranašas Gadas tarė Dovydui: „Nepasilik tvirtovėje! Eik ir nuvyk į Judo šalį!“ Tad Dovydas ėjo ir nuvyko į Jaar-Cheretą.

1 Ps 57 antraštė; Ps 142 antraštė

Saulius išžudo Nobo kunigus

6 Saulius išgirdo, kad Dovydas ir su juo esantys vyrai atrasti. Saulius sėdėjo Gibėje joje po tamarisko medžiu, aukštumoje, laikydamas rankoje savo ietį, visiems jo tarnams stovint aplink jį. 7 Saulius tarė savo tarnams, stovintiems aplink jį: „Na, klausykite, benjaminai! Bene ir jums visiems Jišajo sūnus duos laukų bei vynuogynų ir jus visus padarys

tūkstantininkais ir šimtininkais,⁸ kad jūs visi susimokėtė prieš mane ir kad nebuvo nė vieno, kuris būtų man pranešęs, kai mano paties sūnus padarė sąjungą su Jišajo sūnumi! Nebuvo tarp jūsų nė vieno, kuris būtų manęs gailėjęsis⁴ ir man pranešęs, kad mano sūnus leido pakilti prieš mane mano tarnui kaip pasalūnui, koks jis šiandien yra!“ 9 Tada edomietis Doegas, kuris stovėjo prie Sauliaus tarnų, atsiliepdamas tarė: „Aš mačiau Jišajo sūnų atėjusį į Nobą pas Achitubo sūnų Achimelechą. 10 Šis teiravosi dėl jo VIESPATIES ir jam davė paviržio. Jis dar jam davė filistino Goljato kalaviją“.

11 Tada Saulius siuntė [pasiuntinius], kad iškvieštų Achitubo sūnų Achimelechą, kunigą, ir visą jo tėvo šeimą—kunigus, esančius Nobe. Ir jie visi atėjo pas Saulių. 12 Saulius tarė: „Klausyk, Achitubo sūnau!“ Tas atsakė: „Aš čia, mano valdove!“ 13 Ir Saulius jam sakė: „Kodėl tu susimokei su Jišajo sūnumi prieš mane, duodamas jam duonos bei kalaviją ir dėl jo atsiklausdamas Dievo, kad pakiltų prieš mane kaip pasalūnas, koks jis šiandien yra?“ 14 Achimelechas, atsakydamas karaliui, tarė: „O kuris tarp visų tavo tarnų yra toks patikimas, kaip Dovydas—karaliaus žentas, tavo asmeninės sargybos viršininkas ir gerbiamas tavo namuose? 15 Ar aš šiandien pirmą kartą pasiklausiau Dievo dėl jo? Anaipat! Tegul karalius to neprikiša savo tarnui, nei visai mano tėvo šeimai, nes tavo tarnas nežinojo nieko nereikšmingo ar svarbaus⁵ apie tą dalyką“. 16 Bet karalius tarė: „Tu turi mirti, Achimelechai—tu pats ir visa tavo tėvo šeima!“ 17 Ir karalius įsakė asmenis sargybiniams⁶, stovintiems aplink jį: „Pasisukite⁷ ir nužudykite VIESPATIES kunigus, nes ir jie yra sąjungoje su Dovydu ir man nepranešė, nors žinojo, kad jis buvo pabėgėlis!“ Bet

1 G; M: keverzojo ženklus ant vartų durų

2 Rk., plg. SV; G: pabūti; M: išeiti

3 G; M: jus

4 Rk., plg. G; M: ligojės dėl manęs

5 Lit. mažo ar didelio

6 Lit. bėgikams

7 Arba: Priženkite

karaliaus tarnai nenorėjo pakelti rankų VIESPATIES kunigams užpulti¹.

18 Tada karalius tarė Doegui: „Tu pasisuk² ir pulk kunigus!“ Edomietis Doegas pasisuko, ir jis puolė kunigus. Tą dieną jis nužudė aštuoniasdešimt penkis vyrus, nešiojančius lininį efodą. 19 Ir kunigų miestą Nobą jis³ iškirtė kalavijo ašmenimis: vyrus ir moteris, vaikus ir žindomus kūdikius, jaučius, asilus ir avis—kalavijo ašmenimis!

20 Ištrūko [tik] vienas Achitubo sūnaus Achimelecho sūnus, vardu Ebjataras, ir pabėgęs nusekė paskui Dovyda. 21 Kai Ebjataras pranešė Dovydui, kad Saulius išžudė VIESPATIES kunigus, 22 Dovydas sakė Ebjatarui: „Aš žinojau tą dieną, kai ten buvo edomietis Doegas, kad jis tikrai praneš Sauliui. Aš esu atsakingas⁴ už visas tavo tėvo šeimos gyvybes! 23 Lik pas mane! Nibijok! Nes kas ieškos mano gyvybės, ieškos ir tavo gyvybės. Tau bus saugu su manimi“.

9–10 Ps 52 antraštė 18 1 Sam 21, 8–10

Dovydas Keiloje

23 Žmonės pranešė Dovydui: „Štai filistinai kariauja su Keila, ir jie apiplėšia klojimus“. 2 Dėl to dalyko Dovydas pasiklausė VIESPATIES: „Ar man eiti ir sumušti šituos filistinus?“ VIESPATS atsakė Dovydui: „Eik, sumušk filistinus ir išgelbėk Keilą!“

3 Bet Dovydo vyrai jam prikišo: „Pagalvok!“⁵ Mes jau čia, Jude, bijomės. Kaip dar labiau, jei nužygiuosime į Keilą prieš filistinų kovos eiles!“ 4 Tada Dovydas dar kartą pasiklausė VIESPATIES, ir VIESPATS jam atsakė: „Kelkis, leiskis į Keilą, nes aš atiduosiu filistinus į tavo rankas!“ 5 Tada Dovydas ir jo vyrai, nužygiavę į Keilą, kariavo su filistiniais, nusivarė jų galvijus ir jiems sudavė smarkų smūgį. Taip Dovydas išgelbėjo Keilos gyventojus.

6 Kai Achimelecho sūnus Ebjataras buvo pabėgęs pas Dovyda, jis nusileido su Dovydu į Keilą, laikydamas rankoje efodą⁶. 7 Kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas atėjęs į Keilą, Saulius pagalvojo: „Dievas jį uždarė į mano rankas, nes jis iširakino, įeidamas į miestą su durimis ir sklėsčiais“. 8 Todėl Saulius sušaukė visą kariuomenę į karą, kad žygiuotų žemyn į Keilą Dovydo ir jo vyrų apsiausti. 9 O Dovydas, sužinojęs, kad Saulius planavo pikta prieš jį, tarė kunigui Ebjatarui: „Prinešk efodą!“ 10 Ir Dovydas sakė: „VIESPATIE, Izraelio Dieve, tavo tarnas tikrai išgirdo, kad Saulius ketina ateiti į Keilą, norėdamas sunaikinti miestą dėl manęs! 11 Ar Keilos piliečiai išduos mane į jo rankas? Ar Saulius ateis žemyn, kaip tavo tarnas girdėjo? VIESPATIE, Izraelio Dieve, meldžiu, pranešk savo tarnui!“ VIESPATS tarė: „Jis ateis“. 12 Tada Dovydas paklausė: „Ar Keilos vyrai išduos mane ir mano vyrus į Sauliaus rankas?“ VIESPATS atsakė: „Jie išduos“. 13 Tada Dovydas ir jo vyrai—kokie šeši šimtai vyrų—pakilę išėjo iš Keilos ir bastėsi kur įmanydami. O kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas ištrūkęs iš Keilos, jis metė savo žygį.

Jonatanas pasimato su Dovydu

14 Dovydas gyveno dykumoje, tvirtovėse. Jis gyveno kalnyne, Zifo dykumoje. Nors Saulius viską laiką jo ieškojo, tačiau VIESPATS⁷ jo neatidavė į jo rankas. 15 Dovydas bijojo, nes⁸ Saulius buvo išėjęs jo gyvybės ieškoti.

Dovydui esant Zifo dykumoje, Choreše, 16 Sauliaus sūnus Jonatanas pakilęs nuėjo pas Dovyda į Chorešą, jį padarąsino VIESPACIU⁹ 17 ir jam tarė: „Nebijok, nes tavęs neatras mano tėvo Sauliaus ranka! Tu tapsi karaliumi Izraeliui, o aš būsiu antrasis po tavęs. Mano tėvas Saulius irgi taip nuvokia“. 18 Paskui, jiedviem sudarius sandorą VIESPATIES akivaizdoje, Dovydas

1 G^{BA}: nusidėti

2 Arba: priženk

3 T.y. Saulius

4 GS; M: pasisukau

5 Lit. Štai

6 G^B; M: į Keilą, efodas nusileido jo rankoje

7 G4QSam^b; M: Dievas

8 Rk.; M: matė, kad

9 G4QSam^b; M: Dievu

pasiliko Choreše, o Jonatanas parėjo į savo namus.

18 1 Sam 18, 3

Saulius vejasi Dovyda Maono dykumoje

19 Kai kurie zificiai nukilo pas Saulių į Gibėją su žinia: „Tikrai! Dovydas slapstosi pas mus tvirtovėse, Choreše, Chakilos kalvoje, esančioje į pietus nuo Ješimono. 20 Taigi dabar, kada tik karaliaus panorės ateiti žemyn, tegul jis ateina¹, o mūsų uždavinys bus jį išduoti į karaliaus rankas“. 21 Saulius tarė: „Jūs būkite VIESPATIES palaikiniai užtai, kad užjautėte mane! 22 Eikite, vėl ištirkite², sužinokite ir stebėkite³ jo vietą, kur laikosi jo eikli koja⁴“, nes jis pagalvojo: „Gal jis sumano kokią suktybę!“⁵ 23 „Stebėkite ir sužinokite“ visas slėpynes, kuriose jis slapstosi, paskui sugrįžkite pas mane su tikra žinia⁶. Tada aš eisiu su jumis, ir jei jis tebebus šalyje, jo kruopščiai ieškosiu visose Judo giminėse“. 24 Taigi pakilę jie nuėjo į Zifą pirma Sauliaus.

Dovydas ir jo vyrai buvo Maono dykumoje, Araboje, į pietus nuo Ješimono. 25 Saulius ir jo vyrai ėjo jo ieškoti. Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis nusileido prie uolos ir apsisotojo Maono dykumoje. Tai išgirdęs, Saulius vijosi Dovyda Maono dykumoje. 26 Saulius ir jo vyrai⁷ ėjo vienu kalno šlaitu, o Dovydas ir jo vyrai—kitu kalno šlaitu. Dovydas skubiai spruko nuo Sauliaus, kai Saulius ir jo vyrai jau buvo beapsupę Dovyda ir jo vyrus, norėdami juos sugauti. 27 Tuo metu atėjo pasiuntinys pas Saulių su pranešimu: „Greit ateik, nes filistinai užpuolė šalį!“ 28 Paliovės vytis Dovyda, Saulius sugrįžo ir ėjo filistinų sutikti. Todėl tą vietą pavadino Persiskyrimo uola.

19 Ps 54 antraštė

Dovydas ir Saulius Ėn-Gedžio oloje

24 Dovydas patraukė iš ten aukštyn ir gyveno Ėn-Gedžio tvirtovėse.

2 Kai Saulius, išvykęs filistinus, sugrįžo, jam buvo pranešta: „Štai Dovydas yra Ėn-Gedžio dykumoje!“ 3 Tada Saulius, pasiėmęs tris tūkstančius vyrų, parinktų iš viso Izraelio, ėjo ieškoti Dovydo ir jo vyrų į rytus nuo Kalnų Ozių uolų. 4 Atėjęs prie avidžių šalikelėje, kur buvo ola, Saulius ėjo į ją nusilengvinti, kai Dovydas ir jo vyrai buvo besėdį pačiame olos gale.

5 Dovydo vyrai jam tarė: „Štai diena, apie kurią VIESPATS tau pasakė: „Išidėmė!“ Aš atiduosiu tavo priešą⁹ į tavo rankas, kad pasielgtum su juo, kaip tau atrodo tinkama“. Pakilęs Dovydas vogčia atplovė Sauliaus apsiausto skverną. 6 Tačiau paskui Dovydo sąžinė graužė jį dėl to, kad jis buvo atplovęs Sauliaus apsiausto¹⁰ skverną. 7 Ir jis sakė savo vyrams: „Gink, VIESPATIE, jei drįsčiau padaryti tokį dalyką savo valdovui, VIESPATIES pateptajam: ištieti prieš jį savo ranką, nes jis yra VIESPATIES pateptasis!“ 8 Dovydas subarė [griežtais] žodžiais savo vyrus ir jiems neleido keltis prieš Saulių. O Saulius, pakilęs iš olos, ėjo keliu.

9 Paskui Dovydas pakilęs išėjo iš olos ir šaukė Sauliaus užnugaryje, sakydamas: „Mano valdove, karaliau!“ Sauliui pažvelgus atgal, Dovydas nusilenkė veidu į žemę ir išreiškė pagarbą. 10 Ir Dovydas tarė Sauliui: „Kodėl klausai paskalos žmonių, sakančių: „Žiūrėk, Dovydas siekia tau pakenkti?“ 11 Štai šiaudien pat pamatė tavo akys, kad, nors VIESPATS šiaudien atidavė tave į mano rankas oloje, tačiau aš nenorėjau tavęs nužudyti ir“¹¹ man pagailo tavęs¹². Aš sakiau:

1 G^B4QSam^b; M: tavo siela, karaliau, panorės ateiti žemyn, ateik.

2 Kl. MssS; M: paruoškite

3 ~G^B

4 Rk. pgl. G; M: koja. Kas ten jį matė?

5 G; M: man pasakytą, kad jis labai suktas

6 ~G^B

7 G^B; ~M

8 Lit. Štai

9 QGS; K: priešus

10 Kkr. MssGSV; ~M

11 G^B; M: ir mane kaulijo tave nužudyti, tačiau

12 GST; MV: mano akis gailestingai pažvelgė į tave

,Neištiesiu rankos prieš savo valdovą, nes jis yra VIESPATIES pateptasis'.

12 Mano tėve, dar pažiūrėk! Pažiūrėk į savo apsiausto skverną mano rankoje! Iš to, kad atpjoviau tavo apsiausto skverną, o tačiau tavęs nenužudžiau, žinok ir matyk, jog mano ranka nesusitėpusi nieku pikta ar išdavyste ir jog nesu tau nusidėjęs. O vis dėlto tu tykoji mano gyvybės, norėdamas ją atimti. 13 Tegul VIESPATS teisia tarp manęs ir tavęs, ir tegul VIESPATS tau atkersija už mane, bet mano ranka tegul nepaliečia tavęs!

14 Kaip sentėvių priežodis sako: „Iš nusikaltėlių išeina nusikaltimas“. Tačiau mano ranka nepalies tavęs.

15 Paskui ką išžygiavo Izraelio karalius? Ką tu vejies? Padvėsusį šunį! Viena blusa! 16 VIESPATS tebūnie teisėjas ir tenusprendžia tarp manęs ir tavęs! Tegul jis pamato [kas vyksta], tegul veda mano bylą ir apgina mano teises nuo tavo galios!“

17 Dovydui baigus kalbėti šituos žodžius Sauliui, Saulius tarė: „Ar tai tavo balsas, mano sūnau Dovyde?“ Ir Saulius pradėjo balsiai verkti. 18 Jis sakė Dovydui: „Tu esi teisėsnis už mane, nes tu man parodei gera, kai aš tau parodžiau pikta. 19 Ir tu dabar pat pasakei, kaip maloniai pasielgei su manim: nors VIESPATS buvo atidavęs mane į tavo rankas, tačiau manęs nenužudei. 20 Nes jei kas aptinka savo priešą, ar jis beleidžia jam sveikam¹ keliauti? Taigi VIESPATS tegul atlygina tau geru už tai, ką šiandien² man padarei! 21 Taigi dabar žinau, kad tu tikrai tapsi karaliumi ir kad tavo valdoma³ Izraelio karalystė bus patvari. 22 Tad dabar man prisiek VIESPAČIU, kad neišnaikinsi mano palikuonių po manęs ir neišdildysi mano vardo iš mano tėvo namų!“ 23 Ir Dovydas prisiekė Sauliui. Paskui Saulius parėjo į savo namus, o Dovydas ir jo vyrai užlipo į tvirtovę.

4 Ps 57 antraštė; Ps 142 antraštė 7 1 Sam 26, 11
15 1 Sam 26, 20

Dovydas, Nabalas ir Abigailė

25 Samueliui mirus, susirinko visas Izraelis, jį apraudojo ir palaidojo jo namuose, Ramoje.

O Dovydas pakilęs nusileido į Maoną⁴ dykumą. 2 Maone gyveno vyras, kuris turėjo savo [gyvulių] ūkį Karmelyje. Tas vyras buvo labai turtingas: jis turėjo tris tūkstančius avių ir tūkstantį ožkų. Tuo metu jis kirpo savo avis Karmelyje. 3 Tas vyras buvo vardu Nabalas, o jo žmona—Abigailė. Ta moteris turėjo gerą nuovoką ir buvo gražaus pavidalo, bet vyras buvo šiurkštus ir blogo elgesio. Jis buvo kalebas⁵. 4 Dovydas išgirdo dykumoje, kad Nabalas kerpas savo avis. 5 Tad Dovydas siuntė dešimtį vaikinių, ir Dovydas sakė vaikiniams: „Nukilkite į Karmelį ir, atėję pas Nabalą, jį pasveikinkite mano vardu. 6 Ir taip sakykite [mano broliui]⁶: „Ramybė tau, ramybė tavo šeimai ir ramybė viskam, ką turi! 7 Dabar [toks reikalas:] išgirdau, kad kerpi avis⁷. Neseniai tavo piemenys buvo su mumis. Mes jiems nepadarėme žalos, ir jie nieko nepasigedo visą laiką, kol jie buvo Karmelyje. 8 Pasiklausk savo vaikinių, ir jie tau tai patvirtins. Tad tegul vaikinai randa malonę tavo akyse, nes atėjome ypatingą dieną. Duok, meldžiame, kas pakliūva tau į ranką, savo tarnams ir savo sūnui Dovydui“.

9 Dovydo vaikinai atėję kalbėjo Nabalui tokiais pat žodžiais Dovydo vardu ir ramiai laukė, 10 bet Nabalas⁸ atsakė Dovydo tarnams: „Kas yra Dovydas? Kas yra Jišajo sūnus? Šiandien yra daug tarnų, pabėgusių nuo savo valdovų! 11 Ar man imti savo duoną, savo vyną⁹ ir savo papjautus gyvulius, kuriuos papjoviau savo avių kirpėjams, ir atiduoti vyrams, apie kuriuos nežinau, iš kur jie yra?“

4 G^B, MG^ASTV: Parano

5 T.y. vienas iš Kalebo palikuonių

6 Rk., plg. V; arba: „Sveikas gyvas! M: gyvenančiam

7 Lit. turi avių kirpimą (arba: kirpėjus)

8 G^B. Bet Nabalas pašoko ir

9 G; M: vandenį

1 Lit. geru keliu

2 G^B4QSam^a, M: šią dieną, kuria

3 Lit. rankoje

12 Taigi Dovydo vaikinai, atsisukę į savo kelią, sugrižo ir atėję jam tai pranešė tokiais pat žodžiais. 13 Tada Dovydas tarė savo vyrams: „Prisijuskite kiekvienas savo kalaviją!“ Ir jie prisijusė kiekvienas savo kalaviją. Dovydas irgi prisijusė savo kalaviją. Ir jie žygiavo aukštyrų paskui Dovydą—apie keturi šimtai vyrų. O du šimtai buvo pasilikę prie nešulių.

14 Tuo tarpu vienas iš vaikinų pranešė Nabalo žmonai Abigailei: „Klausyk! Dovydas atsiuntė pasiuntinius iš dykumos mūsų valdovo pasveikinti, bet šis užsipoilė ant jų.“

15 Tačiau tie vyrai buvo mums labai geri. Mums nepadarėta jokios žalos, ir nieko nepasigedome visą laiką, kol būdami lauke, vaikščiojome su jais.

16 Mūras jie buvo aplink mus ir naktį, ir dieną—visą laiką, kol, gandydami avis, buvome su jais. 17 Taigi dabar apgalvok ir pažiūrėk, ką gali daryti, nes nelaimė nulemta mūsų valdovui ir visai jo šeimai. O jis pats yra toks nenaudėlis, kad su juo neįmanoma kalbėtis“.

18 Abigailė skubėdama paėmė du šimtus duonos kepalų, du vynmaišius vyno, penkias paruoštas avis, penkis saikus¹ paskrudintų grūdų, šimtą džiovintų vynuogių pyragaičių ir du šimtus džiovintų figų pyragaičių² ir [juos] sukrėvė ant asilų. 19 Ir ji tarė savo vaikinams: „Eikite pirma manęs! Aš tuoj ateisiu jums iš paskos!“ Bet savo vyrui Nabalui ji nieko nesakė.

20 Jai bejojant ant asilo ir kalno priedangoje besileidžiant žemyn, pasirodė Dovydas ir jo vyrai beateina žemyn jai priešais. Ir ji susitiko su jais.

21 O Dovydas [ką tik] buvo prastares: „Iš tikrųjų veltui saugojau dykumoje viską, kas šitam priklauso, ir jis nieko nepasigedo iš visko, kas jam priklauso, o tačiau man atlygina piktu už gera.“

22 Taip ir dar taip Dievas tegul pasielgia su Dovydu³, jei iki rytmečio palikčiau iš visko, kas jam priklauso, [bent vieną,] kuris šlapinasi į sieną!“ 23 Pamačiusi

Dovydą, Abigailė skubiai nulipo nuo asilo, parpuolė kniūpsčia prieš Dovydą ir nusilenkė iki žemės. 24 Ji parpuolė jam prie kojų ir tarė: „Manęs vienos, mano valdove, tebūnie ta kaltė! Leisk, meldžiu, savo tarnaitę kalbėti tau girdint ir išklausk savo tarnaitės žodžius! 25 Mano valdovas, meldžiu, tegul nekreipia dėmesio į tą nenaudėlį Nabalą! Nes jis yra toks, koks jo vardas: „Kvailas“ yra jo vardas, ir kvailybė yra [jo savybė]⁴. O aš, tavo tarnaitė, nemačiau savo valdovo vaikinų, kuriuos buvau atsiuntęs. 26 Taigi dabar, mano valdove, kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas,—kadangi VIESPATS sulaukė tave, kad nepatektum į kraujo kaltę ir nepasigelbėtum savo paties ranka, tai dabar tegul pasidaro kaip Nabalas tavo priešai ir tie, kurie siekia pikto mano valdovui! 27 O dabar tegul šita dovana, kurią tavo tarnaitė atgabeno savo valdovui, bus įteikta vaikinams, kurie seka įkandin mano valdovo. 28 Teikis atleisti savo tarnaitės išūlumą! Nes VIESPATS tikrai įkūrs mano valdovui patvarius namus⁵ dėl to, kad mano valdovas kovoja VIESPATIES kovas, ir nieko pikta tavėje neatras, kol gyvensi. 29 O jei koks žmogus kelsis tavęs persekioti ir tavo gyvybės ieškoti, tai mano valdovo gyvybė tebūnie įvyniota į gyvųjų ryšulėlį⁶ pas VIESPATĮ, tavo Dievą, o tavo priešų gyvybė—jis tegul nusviedžia ją laidynės geldele! 30 Kai VIESPATS įvykdys mano valdovui viską, ką gera jis yra kalbėjęs apie tave, ir bus tave paskyręs kunigaikščiu Izraeliui, 31 tai nebus tau kliūtis⁷ ir suklupimo⁸ priežastis mano valdovui, kad jis be reikalo išliejo nekalną kraują ir kad mano valdovas pats pasigelbėjo savo ranka⁹. O kai VIESPATS bus parodęs mano valdovui gera, atsimink savo tarnaitę!“

4 Lit. su juo

5 T.y. ilgalaikę dinastiją

6 Arba: dokumentą

7 Lit. susvyravimo priežastis

8 G^B4QSam^c; G^A1M: sąžinės graužimo (lit. suklupimo)

9 G^B4QSam^c; lit. manų valdovo ranka jam pagelbėjo; M: manų valdovas pats pasigelbėjo

1 Hbr. seah. 1 seah = 12 l

2 T.y. pyrago pavidalo plytelių, padarytų iš supjaustytų džiovintų vynuogių ar figų

3 G^{BA}; G^LM: Dovydo priešais

32 Dovydas tarė Abigailei: „Tebūnie pagirtas VIESPATS, Izraelio Dievas, kuris šiandien atsiuntė tave manęs pasitikti! 33 Taip pat tebūnie pagirta tavo gera nuovoka¹ ir būk pagirta tu pati, kuri šiandien mane sulaikė, kad nepatekčiau į kraujo kalnę ir nepasigelbėčiau savo paties ranka! 34 Bet kaip gyvas VIESPATS, Izraelio Dievas, kuris mane sulaikė, kad nepadaryčiau tau pikta, jei nebūtum paskubėjusi ateiti man priešais, tikrai iki ryto aušros nebūtų išlikę Nabalui nė vieno, kuris šlapinasi į sieną!“ 35 Paskui Dovydas priėmė iš jos rankos, ką ji jam buvo atgabususi, ir jai tarė: „Kilk sveika į savo namus! Žiūrėk, aš paklausiau tavo įkalbos ir išklisiau tavo prašymą²“.

36 Abigailei parėjus pas Nabalą, jis kaip tik buvo iškėlęs savo namuose išgertuves lyg karaliaus išgertuves. Nabalas buvo linksmai nusiteikęs ir labai girtas. Tad ji jam nieko nesvarbaus ar svarbaus nesakė, iki prašvito rytas. 37 O ryto metą, vynu išgaravus iš Nabalo, jo žmona jam papasakojo šituos dalykus. Tada apmirė jo širdis jo viduje, ir jis suakmenėjo. 38 Maždaug dešimčiai dienų praslinkus, VIESPATS užgavo Nabalą, ir jis mirė.

39 Išgirdęs, kad Nabalas miręs, Dovydas tarė: „Tebūnie pagirtas VIESPATS, kuris atsisėdė su Nbalu už man padarytą gėdą ir sulaikė savo tarną nuo pikto! O ką Nabalas padarė pikta, VIESPATS sugražino ant jo paties galvos“. Paskui Dovydas nusiuntęs piršosi Abigailei, norėdamas ją vesti.

40 Dovydo tarnai, atėję pas Abigailei ir Karmelį, jai kalbėjo: „Dovydas mus atsiuntė pas tave, norėdamas tave vesti“.

41 Tada ji atsikėlė, nusilenkė veidu į žemę ir tarė: „Štai tavo tarnaitė sutinka būti vergė savo valdovo tarnų kojoms plauti“. 42 Ir, skubiai atsikėlus, Abigaile užsėdo ant asilo, o jos penkios merginosėjo paskui ją. Ji nusekė paskui Dovydo pasiuntinius ir tapo jo žmona.

43 Dovydas dar vedė Achinoamą iš Jizreelio. Taigi ir jos abi tapo jo žmonomis. 44 O Saulius buvo atidavęs savo dukterį Michalą, Dovydo žmoną, Palčiui, iš Galimo kilusio Lajišo sūnui.

44 2 Sam 3, 14–16

Dovydas vėl pagaili Sauliaus gyvybės

26 Zificėiai atėjo pas Saulių į Gibėją su pranešimu: „Tikrai Dovydas slapstosi Chachilos kalvoje, esančioje ties Ješimonu“. 2 Pakilęs Saulius leidosi į Zifo dykumą ir su juo trys tūkstančiai Izraelio rinktinų vyrų Dovydo ieškoti Zifo dykumoje. 3 Saulius pasistatė stovyklą Chachilos kalvoje, esančioje ties Ješimonu, pakelėje, o Dovydas laikėsi dykumoje. Pastebėjęs, kad Saulius atžygiavo į dykumą jo sekti, 4 Dovydas išsiuntė žvalgus ir sužinojo, kad Saulius buvo atėjęs į Chachilą³.

5 Paskui Dovydas pakilęs atėjo į vietą, kurioje Saulius buvo pasistatęs stovyklą. Ir Dovydas pamatė vietą, kurioje gulėjo Saulius ir Nerio sūnus Abneris, jo kariuomenės vadas. Saulius gulėjo stovyklos apskritulio viduryje, o kareiviai stovyklavo aplink jį.

6 Tada Dovydas prabilęs paklausė chitietį Achimelechą ir Šerujos sūnų Abišają, Joabo brolių: „Kas leis su manim pas Saulių į stovyklą?“ Abišajas atsakė: „Aš leisiuos su tavim!“

7 Dovydui ir Abišajui nakčia atslinkus prie kareivių, pasirodė, kad Saulius gulėjo užmigęs stovyklos apskritulio viduryje. Jo ietis buvo išmeigta į žemę jam prie galvos, o Abneris ir kareiviai gulėjo aplink jį. 8 Abišajas tarė Dovydui: „Dievas šiandien atidavė tavo priešą į tavo ranką! Taigi dabar leisk man jį prismeigti jo ietimi prie žemės vienu kirčiu, ir man nereikės pavartoti prieš jį antrą!“ 9 Bet Dovydas sudraudė Abišają: „Nežudyk jo! Nes kas galėtų ištiesti savo ranką prieš VIESPATIES pateptąjį ir likti nenubaustas⁴“.

10 Ir Dovydas pridūrė: „Kaip VIESPATS gyvas, [nepaliesk jo]! Bet pats VIESPATS tegul jį užgauna: ar, jo dienai atėjus, jis mirs, ar, nusileidęs į

1 Arba: taktas

2 Lit. pakėliau tavo veidą

3 Rk., plg. GBL; M: tikrai

4 Arba: nekaltas

karą, bus nušluotas! ¹¹ VIESPATS teapsaugo mane, kad neištiesčiau rankos prieš VIESPATIES pateptąjį! O dabar paimk prie jo galvos išmeigtą ietį bei vandens šotį ir eikime!“ ¹² Taigi Dovydas paėmė ietį ir vandens šotį nuo Sauliaus galvavietės, ir jie nuėjo sau. Niekas nematė, niekas nepastebėjo ir niekas neprabudo. ¹³ Jie visi liko bemiega, nes gilus, VIESPATIES užleistas miegas buvo juos užpuolęs.

¹³ Paskui Dovydas perėjo į kitą pusę ir iš tolo atsistojo kalno viršūnėje. Didelis tarpas buvo tarp jų. ¹⁴ Dovydas šaukė kareiviams ir Nerio sūnui Abneriui: „Argi neatsiliepsi, Abneri?“ Abneris atsiliepdamas tarė: „Kas gi tu esi, kad drįsti šaukti karaliui?“ ¹⁵ Dovydas sakė Abneriui: „Argi tu ne vyras? Ir kas yra tau lygus Izraelyje? Tai kodėl nesaugojai savo valdovo karaliaus? Nes vienas iš kareivių buvo atslinkęs karaliaus, tavo valdovo, nužudyti!“ ¹⁶ Tai negera, ką padarei! Kaip VIESPATS gyvas, jūs esate mirties verti², nes nesaugojote savo valdovo, VIESPATIES pateptąjį! O dabar žiūrėk, kur yra karaliaus ietis ir vandens šotis, kuris buvo prie jo galvos!“

¹⁷ Saulius, atpažinęs Dovydo balsą, paklausė: „Ar tai tavo balsas, mano sūnau Dovyde?“ Dovydas atsakė: „Taip, mano valdove karaliau!“ ¹⁸ Ir jis tęsė: „Kodėl gi mano valdovas persekioja savo tarną? Ką gi padariau? Kuo esu nusikaltęs?“ ¹⁹ Taigi dabar tegul mano valdovas karalius išklauso savo tarno žodžius! Jei VIESPATS tave sukurstė prieš mane, tegul jis gauna pauostyti aukos kvapą, o jei žmonės, jie tebūnie prakeikti VIESPATIES akivaizdoje! Nes jie yra mane šandien išvare, kad nebeturėčiau dalies VIESPATIES veldinyje, [tarsi] sakydami: „Eik sau, tarnauk kitiems dievams!“

²⁰ Taigi dabar teneišsiliaje žemėn mano kraujas toli nuo VIESPATIES akivaizdos! Nes Izraelio karalius yra išžygiavęs „vientintelės blusos“⁴ ieškoti,

kaip toks, kuris medžioja kurapką kalnuose!“

²¹ Tada Saulius prisipažino: „Aš nusidėjau! Sugrižk, mano sūnau Dovyde, nes tau nebedarysiu pikta užtai, kad šiandien mano gyvybė buvo brangi tavo akyse! Aišku, kvailai pasielgiau ir padariau labai didelę klaidą.“ ²² Dovydas atsakė: „Štai karaliaus ietis! Tegul ateina vienas iš vaikinių ir ją paima!“ ²³ O VIESPATS atlygins kiekvienam už jo teisingumą ir ištikimybę. Nors VIESPATS šiandien buvo atidavęs tave į mano rankas, aš nenorėjau ištieti rankos prieš VIESPATIES pateptąjį. ²⁴ Taigi žinok⁵: kaip šiandien tavo gyvybė buvo brangi mano akyse, taip mano gyvybė tebūnie brangi VIESPATIES akyse, kad jis mane išgelbėtų iš viso vargo!“ ²⁵ Saulius tarė Dovydui: „Tu esi palaimintas, mano sūnau Dovyde! Tu ir daug ką darysi, ir tikrai įstengsi!“ Paskui Dovydas nuėjo savo keliu, o Saulius sugrižo į savo vietą.

1 Ps 54 antraštė 11 1 Sam 24, 11

Dovydas pas filistinus

²⁷ Dovydas sau pagalvojo: „[Kaip] dabar [yra,] aš vieną dieną būsiu Sauliaus rankos nušluotas. Man nieko nėra geriau, kaip tik sprukte sprukti į filistinų šalį. Tada Saulius liausis toliau manęs ieškojęs visoje Izraelio srityje, ir aš išsigelbėsiu iš jo rankų.“ ² Taigi pakilęs Dovydas—jis pats ir šeši šimtai su juo esančių vyrų—perėjo pas Maocho sūnų Achišą, Gato karalių. ³ Dovydas apsigyveno pas Achišą Gate—jis pats ir jo vyrai, kiekvienas su savo šeima; Dovydas ir abi jo žmonos: jizreelietė Achinoama ir karmelietė Abigailė, Nabalo našlė. ⁴ Kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas pabėgęs į Gatą, jis daugiau jo nebeiškojo.

⁵ Dovydas sakė Achišui: „Jeigu radau malonę tavo akyse, tegul man duoda vietą viename iš atviros šalies miestų, kad ten galėčiau gyventi. Kodėl tavo tarnas turėtų gyventi pas tave karaliaus mieste?“ ⁶ Taigi tą dieną Achišas jam davė Šiklagą. Todėl

1 M + nes; ~ G

2 Lit. sūnūs

3 Lit. Kas pikta yra mano rankoje?

4 G^B: mano gyvybės

5 Lit. Ir štai

Šiklagas priklausio Judo karaliams iki šios dienos. ⁷ O laiko¹, kurį Dovydas išbuvo filistinų laukuose, buvo vieneri metai ir keturi mėnesiai.

⁸ Dovydas nužygiuodavo aukštyne su savo vyrais ir užpuldavo gešūriečius² ir amalekiečius. Mat buvo apgyventa šalis, nusitęsusi nuo Telamo³ iki Šūro ir Egipto šalies. ⁹ Kada tik Dovydas užpuldavo tą šalį, jis nepalikdavo gyvo nei vyro, nei moters, tik pasiimdavo avis, galvijus, asilus, kupranugarius ir drabužius. Kai jis pargrįžęs ateidavo pas Achišą⁴ ir Achišas jį paklausdavo: „Ką šiandien buvote užpuolę?“ Dovydas atsakydavo: „Judo Negeba“ ar „jerachmeelių⁴ Negeba“, ar „kainų⁵ Negeba“. ¹¹ Dovydas nepalikdavo gyvo nei vyro, nei moters, kad neturėtų atvesti į Gata, nes jis galvojo: „Jie galėtų pranešti apie mus, sakydami: „Taip pasielgė Dovydas!““ Taip jis buvo pratęs elgtis visą laiką, kol gyveno filistinų laukuose. ¹² O Achišas pasitikėjo Dovydu, manydamas: „Jis tikrai pasidarė toks neapkenčiamas savo tautai Izraeliui, jog visą laiką turės būti mano tarnas“.

28 Tuo metu filistinai sutelkė savo pajėgas karo žygiui, kad kariautų su Izraeliu. Achišas sakė Dovydui: „Tu gerai žinai, kad tu ir tavo vyrai turėsite išžygiuoti su manim, su kariuomene“.

² Dovydas atsakė Achišui: „Gerai! Tu žinosi, ką gali padaryti tavo tarnas“. Achišas tarė Dovydui: „Gerai! Aš visam laikui tave padarysiu savo asmens sargybiniu!“

Saulius pas En-Doro žynę

³ Samuelis buvo miręs, ir visas Izraelis jį buvo apraudojęs ir palaidojęs Ramoje, tai yra jo mieste. O Saulius buvo pašalinęs iš šalies mirusiųjų dvasių pašaukęs ir žynius.

⁴ Susitelkę filistinai atžygiavo ir pasistatė stovyklas Šuneme. Saulius irgi

sutelkė visą Izraelį, ir jie pasistatė stovyklas Gilbojeje. ⁵ Pamatęs filistinų stovyklą, Saulius išsigando, ir jo širdis labai drebėjo. ⁶ Saulius teiravosi VIESPATIES, bet VIESPATS jam neatsakė nei per sapnus, nei per urimą⁷, nei per pranašus. ⁷ Tada Saulius tarė savo tarnams: „Paieškokite man moterį, pašaukiančią mirusiųjų dvasias, kad galėčiau pas ją nueiti ir jos pasiklausti“. Jo tarnai jam sakė: „Stai En-Dore gyvena moteris, pašaukianti mirusiųjų dvasias“. ⁸ Saulius užsimaskavo, apsvilkdamas [kitais] drabužiais, ir nuėjo—jis pats ir du vyrai su juo. Ir jie atėjo nakčia pas tą moterį. Ir jis tarė: „Ną, žyniauk man per mirusiojo dvasią ir pašauk⁸ man tą, kurį tau paminėsiu!“

⁹ Bet moteris jam atsakė: „Tu juk pats žinai, ką Saulius padarė: kad jis išnaikino iš šalies mirusiųjų dvasių pašaukęs ir žynius. Tai kodėl tu spendi man kilpas mano gyvybei, norėdamas mane nužudyti?“ ¹⁰ Bet Saulius jai prisiekė VIESPAČIU: „Kaip VIESPATS gyvas, jokia bausmė tavęs neištiks dėl šito dalyko!“ ¹¹ Moteris paklausė: „Ką tau turiu pašaukti?“ Jis atsakė: „Pašauk man Samuelį!“

¹² Išvydusi Samuelį, moteris balsiai sušuko. Moteris tarė Sauliui: „Kam mane apgavai? Tu esi Saulius!“ ¹³ Tačiau karalius jai tarė: „Nebijok! Ką matai?“ Moteris tarė Sauliui: „Matau dievą, lipantį iš žemės“.

¹⁴ Jis toliau ją klausė: „Kokia jo išvaizda?“ Ji atsakė: „Išlipa senas vyras, apsisiautęs apsiaustu“. Iš to Saulius suprato, kad tai esąs Samuelis, ir, kniūpsčias nusilenkęs, išreiškė pagarbą.

¹⁵ Samuelis tarė Sauliui: „Kodėl sudrumstei man ramybę, pašaukdamas mane?“ Saulius atsakė: „Esu labai suspaustas! Filistinai kariauja su manim, o Dievas atsitraukė nuo manęs ir man nebeatsakė nei per pranašus, nei per sapnus. Tad pasišaukiau tave, kad man pasakytum, ką turiu daryti“.

¹⁶ Samuelis tarė: „Kam gi mane

1 Lit. dienų skaičius

2 M + girzus (Q: gizrus); ~GB

3 GB; M: nes tie buvo gyventojai šalies, buvusios nuo senovės

4 GB: Jerachmeelio

5 GB: kenizų

6 G4QSam^a: imūšj

7 T.y. šventuosius burtus—turbūt du akmenėlius su viename pažymėtu teigiamu, o kitame neigiamu atsakymu, iššokančius kratant iš kunigo efodo

8 Lit. užgabenk

beklausi, jei jau VIESPATS yra atsisitraukęs nuo tavęs ir pasidaręs tavo priešas¹⁷? ¹⁷ VIESPATS tau² padarė, kaip jis per mane buvo kalbėjęs: VIESPATS išplėšė iš tavo rankų karalystę ir ją atidavė tavo artimui Dovydui. ¹⁸ Kadangi nepaklausei VIESPATIES paliepimo ir neišvykdei jo degančios rūstybės Amalekui, todėl VIESPATS šiandien tau padarė šita dalyką. ¹⁹ VIESPATS atiduos su tavim ir tavo tautą Izraelį i filistinų rankas. Rytoj tu pats ir tavo sūnūs būsite su manim³. Taip pat Izraelio kariuomenę VIESPATS atiduos i filistinų rankas“.

²⁰ Saulius tuojau parpuolė visu ūgiu ant žemės, nes buvo labai persigandęs dėl Samuelio žodžių. Be to, jame nebebuvo jėgų, nes jis visą dieną ir visą naktį nebuvo valgęs jokio maisto.

²¹ Moteris, priėjusi prie Sauliaus ir matydama, kad jis buvo labai sukrėstas, jam tarė: „Žiūrėk, tavo tarnaitė paklaūsė tavo prašymo⁴. Aš stačiau pavojaun savo gyvybę, nes klausiau tavo žodžių, kuriuos man kalbėjai. ²² O dabar paklausk, meldžiu, ir tu savo tarnaitės prašymo! Noriu tau pateikti kšnelį duonos. Valgyk, kad turėtum jėgų, kai eisi keliu“. ²³ Bet jis atsisakė ir tarė: „Nevalgsiu!“ O kai jo tarnai ir moteris jį vertė, jis, paklaūšęs jų prašymo, atsikėlė nuo aslos ir atsisėdo ant lovos. ²⁴ Moteris turėjo namie penimą veršį. Ji skubiai jį papjovė. Paskui, paėmusi miltų, ji suminkė ir iškepė neraugintų duonelių. ²⁵ Ji [jū] pateikė Sauliui ir jo tarnams. Pavalgę jie pakilo ir dar tą pačią naktį išėjo.

3 1 Sam 25, 1 3 Lev 20, 27; Dt 18, 10–11 6 Sk 27, 21
17 1 Sam 15, 28 18 1 Sam 15, 3–9

Dovydas filistinų kariuomenėje

29 Filistinai sutraukė visas savo karines pajėgas i Afeką, o Izraelis buvo pasistatęs stovyklas prie Jizreelyje esančios versmės. ² Filistinų kunigaikščiams pražygiuojant [paradė] šimtais bei tūkstančiais ir Dovydui bei jo

vyrams pražygiuojant užpakalyje su Achisu, ³ filistinų vadai klausė: „Ka šitie hebrajai [čia daro]?“ Achšas atsakė filistinų vadams: „Tai juk Dovydas, Izraelio karaliaus Sauliaus tarnas, kuris jau [kurį laiką]⁵ buvo su manim, ir aš nieko [blogio] jame neradau nuo dienos, kai jis perėjo [pas mane]⁶, iki šios dienos“. ⁴ Bet filistinų vadai supyko ant jo ir⁷ jam tarė: „Siųsk tą vyrą atgal! Tegul jis grįžta i savo vietą, kurią jam priskyrei, bet jis tenesileidžia su mumis i karą, kad netaptų mums priešininku kare! Kuo gi šitas galeitų atgauti savo valdovo palankumą? Argi ne šitų vyrų galvomis? Juk tai Dovydas, kuriam dainavo šokiuose:

„Saulius išmušė savo

tūkstančius,

o Dovydas savo dešimtis

tūkstančių!“

⁶ Tada Achšas, pasišaukęs Dovyda, jam tarė: „Kaip VIESPATS gyvas, tu esi sąžiningas, ir man atrodo tinkamas dalykas, kad tu išžygiuotum ir paržygiuotum su manim kariuomenėje, nes nieko pikta neradau tavyje nuo dienos, kai atvykai pas mane, iki šios dienos. Bet kunigaikščiams tu atrodai nepriimtinas. ⁷ Taigi dabar grįžk ir eik ramus, kad nedarytum, kas filistinų kunigaikščiams nepatinka!“ ⁸ Dovydas tarė Achšiui: „O ką padariau? Ir ką radai savo tarne nuo dienos, kai pradėjau tau tarnauti, iki šios dienos, kad man nevalia ateiti ir kariauti su mano valdovo karaliaus priešais?“

⁹ Achšas atsakydamas ramino Dovyda: „Pripažįstu, kad tu, mano požiūriu, esi geras kaip Dievo angelas. Tačiau filistinų vadai pareiškė: „Jam nevalia žygiuoti su mumis aukštyn i mūsų!“

¹⁰ Taigi dabar atsikelk anksti rytą—tu⁸ ir tavo [pirmojo] valdovo tarnai, kurie yra atėję su tavim,—ir eikite i vietą, kurią jums priskyriau. Bet nepuoselek nieko pikta savo širdyje, nes

1 Rk. pgl. Sym; GS; yra su tavo artimu

2 5Mss^{GABV}; MGL^B sau

3 MSTV, plg. G^L; G^B; kris su tavim

4 Lit. balso; taip pat 22 skn.

5 Lit. per dienas ar per metus

6 GSV; ~M

7 GSV; M + filistinų vadai

8 G^B; ~M

tu man gerai tarnavai!¹ Atsikelkite anksti rytą ir, kai jums prašvis, eikite!“

¹¹ Taigi Dovydas—jis pats ir jo vyrai—atsikėlė anksti, kad jau ryto metą žygiuotų atgal į filistinų šalį. O filistinai žygiavo aukštyn į Jizreelį.

5 1 Sam 18, 7; 21, 11

Dovydo žygis prieš amalekiečius

30 Kai trečiąją dieną Dovydas ir jo vyrai parėjo į Šiklagą, amalekiečiai buvo išiveržę į Negebą ir Šiklagą, sumušę Šiklagą ir jį sudeginę.

² Jie buvo paėmę į nelaisvę moteris ir visus², buvusius jame, didelius ir mažus. Jie nė vieno nenužudė, bet [juos] nusivedė ir nuėjo savo keliu. ³ Dovydui ir jo vyrams parėjus į miestą, pasirodė, kad jis sudegintas ir kad jų žmonos, jų sūnūs ir dukterys išvesti nelaisvėn.

⁴ Tada Dovydas ir su juo esantys kareiviai balsiai verkė, kol jie nebeturėjo jėgų verkėti. ⁵ Taip pat abi Dovydo žmonos buvo išvestos nelaisvėn: jizreelietė Achinoama ir Abigailė, karmeliečio Nabalo našlė. ⁶ Dovydas buvo patekęs į labai sunkią būklę, kadangi kareiviai tarėsi jį užmušti akmenimis, nes kiekvieno kareivio siela buvo apkartusi dėl jo sūnų ir dukterų. Bet Dovydas pasistiprino VIESPACIU, savo Dievu. ⁷ Dovydas tarė kunigui Ebjatarui, Achimelecho sūniui: „Atnešk man, meldžiu, efodą!“ Tada Ebjataras atnešė efodą Dovydui³.

⁸ Ir Dovydas pasiklausė VIESPATIES: „Ar man vytiš šita gauja? Ar ją pasivysiu?“ Jis jam atsakė: „Vyki, nes tikrai pasivysi ir išvaduosi!“

⁹ Taigi Dovydas, jis pats ir šeši šimtai su juo esančių vyrų,ėjo ir pasiekė Besoro siaurukalnę⁴. [Ten] pasiliko paliktieji užpakalyje. ¹⁰ Kai pats Dovydas ir keturi šimtai vyrų toliau vijosi, du šimtai vyrų, kurie buvo per daug išvarge, kad būtų dar galėję eiti per Besoro siaurukalnę, pasiliko užpakalyje. ¹¹ Radę egiptietį lauke, jie atvedė jį pas

Dovydą. Jie davė jam duonos, kurios jis valgė, ir jam davė vandens atsigerti.

¹² Jie dar jam davė riekę figinio pyrago ir du džiovintų vynuogių pyragaičius⁵. Pavalgęs jis atsigavo, nes tris dienas ir tris naktis nebuvo valgęs duonos ir nebuvo gėręs vandens. ¹³ Tada Dovydas jį paklausė: „Kam tu priklausai ir iš kur tu esi?“ Jis atsakė: „Aš esu vaikinasis egiptietis, amalekiečio vergas. Bet mano valdovas paliko mane, nes prieš tris dienas susirgau.“

¹⁴ Mes buvome išbrovę į keretų Negebą, į tai, kas priklauso Judui, ir į Kalebo Negebą, o Šiklagą sudeginome“. ¹⁵ Dovydas jam tarė: „Ar nuvesi mane žemyn pas tą užpuolikų gaują?“ Sis atsakė: „Priesiek man Dievu, kad manęs nenužudysi ir neišduosi į mano valdovo rankas, ir aš tave nuvesiu pas tą užpuolikų gaują!“

¹⁶ Jam nuvedus jį žemyn, jie pasirodė pasiskleidę visur žemėje, bevalga, begeria ir besilinksmina dėl viso didelio grobio, kurį jie buvo pasigrobę iš filistinų šalies ir iš Judo šalies. ¹⁷ O Dovydas taip juos mušė nuo [rytinės] prieblandos iki kitos dienos vakaro, jog nė vienas iš jų neištrūko, tik keturi šimtai vaikinų, kurie, užsėdę ant kupranugarių, pabėgo. ¹⁸ Dovydas atgavo viską, ką Amalekas buvo pasigrobęs. Dovydas išvadavo ir abi savo žmonas. Jie nieko nepasigedo: nei mažo, nei didelio, nei sūnų, nei dukterų, nei ko nors kito, ką anie buvo pasigrobę iš jų. Dovydas viską atgavo. ²⁰ Dovydas dar paėmė visas avis bei galvijus ir [juos] varė pirmą savęs. Jie⁶ sakė: „Tai Dovydo grobis!“

²¹ Dovydui atėjus pas du šimtus vyrų, kurie buvo per daug išvarge, kad būtų galėję sekti paskui Dovydą, ir kuriuos jis buvo palikęs⁷ prie Besoro siaurukalnės, tie išėjo Dovydo ir su juo esančių kareivių pasitikti. Priartinęs su kareiviais, Dovydas juos draugiškai pasveikino. ²² Bet visi piktieji ir nenaudėliai iš vyrų, kurie buvo žygiavę su Dovydu, atsiliepdami tarė: „Kadangi

1 G^B; ~M

2 G; ~M

3 ~G

4 T.y. siaurą tarpekį, kuris, liūtimis užėjus, pavirsta sraunaus srauto vaga.

5 ~G^B

6 Rk., plg. G^BV; M: Jie [juos] varė [atgautos] nuosavybės priešakyje ir

7 5Mss G^B; M: jie buvo palikę

jie nežygiavo su mumis, jiems nieko neduosime iš grobio, kurį atgavome, tik kiekvienam jo žmoną ir vaikus. Tuos jie tegul nusiveda ir eina sau!" 23 Bet Dovydas tarė: „Taip, mano broliai, jums nevalia elgtis su tuo, ką VIESPATIS yra mums davęs! Jis mus apsaugojo ir atidavė į mūsų rankas gaują, kuri buvo mus užpuolusi. 24 Tai kas jums pritars šitame dalyke? Ne! Kokia yra dalis to, kuris žygiavo žemyn į karą, tokia pat turi būti ir dalis to, kuris pasiliko prie reikmenų. Jie turi lygiai pasidalyti [grobi]!" 25 Pradedant ana diena ir paskiau, jis tai padarė Izraeliui nuostatu ir papročiu [tebeveikiančiu] iki šios dienos.

5 1 Sam 25, 42–43 7 1 Sam 22, 20–23

Dovydas padalija grobį

26 Parėjęs į Šiklagą, Dovydas pasiuntė dalį grobio Judo vyresniesiems, savo draugams, sakydamas: „Stai jums dovana iš VIESPATIES priešų grobio!"—

27 tiems, kurie buvo Betuelyje¹, Ramot-Negebe, Jatyre, 28 Araroje², Sifmote, Eštemojoje, 29 Karmelyje³, jerachmeelių miestuose, kainų miestuose, 30 Chormoje, Bor-Ašane, Etere⁴, 31 Chebrone, ir visoms vietovėms, kur Dovydas su savo vyrais buvo lankęsis.

Sauliaus paskutinė kova, mirtis ir laidotuvės

31 Tuo tarpu filistinai kariavo su Izraeliu. Izraelio vyrai bėgo nuo filistinų ir krito nukauti Gilbojos kalne.

2 Filistinai vijosi įkandin Saulių ir jo sūnus, ir filistinai užmušė Jonataną, Abinadabą ir Malki-Šuva, Sauliaus

sūnus. 3 Kai užvirė smarki kova prieš Saulių, jį aptiko lankininkai, ir jis buvo lankininkų sunkiai sužeistas⁵. 4 Saulius tarė savo ginklanešiui: „Išsitrauk savo kalaviją ir juo perdurk mane, kad šitie neapipjaustytieji atėję neperdurtų manęs ir nepasityčiotų iš manęs!" Bet jo ginklanešys nenorėjo, nes labai bijojo. Tad pats Saulius paėmė kalaviją ir puolė ant jo. 5 O kai jo ginklanešys pamatė, kad Saulius miręs, jis irgi puolė ant savo kalavijo ir mirė su juo. 6 Taigi tą dieną kartu mirė Saulius, jo trys sūnūs ir jo ginklanešys, taip pat visi jo vyrai⁶.

7 Izraelio vyrai, gyvenantys už slenio ir Užjordanėje, pamatė, kad Izraelio vyrai buvo pabėgę ir kad Saulius bei jo sūnūs mirė, paliko miestus ir bėgo. Filistinai atėjo ir gyveno juose.

8 Kitą dieną filistinai, atėję apiplėšti užmuštųjų, atrado Saulių ir jo tris sūnus, kritusius Gilbojos kalne.

9 Jie nukirto jam galvą, nutraukė jo ginklus ir [juos] siuntinėjo aplinkui po filistinų šalį, kad paskelbtų pergalės žinią savo stabams⁷ ir savo žmonėms.

10 Paskui jie padėjo jo ginklus Astartės šventykloje, o jo kūną pakabino prie Bėt-Sano mūro.

11 Kai Jabeš-Gileado gyventojai išgirdo⁸, ką filistinai buvo padarę Sauliui, 12 visi karingi vyrai pakilę žygiavo visą naktį, nuėmė Sauliaus kūną bei jo sūnų kūnus nuo Bėt-Sano mūro ir, parnešę į Jabešą, juos ten sudegino.

13 Paskui, paėmę jų kaulus, jie [juos] palaidojo po tamarisku Jabeše ir pasninkavo septynias dienas.

1–13 1 Kron 10, 1–12

1 Plg. 1 Kron 4, 30 ir Još 19, 8; G: Bėt-Sure; M: Bėt-Elyje

2 Rk., plg. Još 15, 22; M: Aroeryje

3 G; M: Rachalyje

4 Plg. Još 15, 42; 19, 7; M: Atache

5 G^B: buvo sužeistas į pilvą; M: labai drebėjo išsigandęs lankininkų

6 ~G^B

7 G, plg. 1 Kron 10, 9; M: stabų šventykloje

8 MG^{AL} + apie jį; ~G^B

ANTROJI SAMUELIO KNYGA

Dovydas gauna žinią apie Sauliaus mirtį

1 Sauliui mirus, Dovydas, sumušęs amalekiečius, sugrįžo ir praleido dvi dienas Šiklage.

2 Trečiąją dieną pasirodė vyras, ateinąs iš Sauliaus stovyklos sudraskytais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva. Atėjęs pas Dovyda, jis parpuolė ant žemės ir išreiškė pagarbą.

3 Dovydas jį paklausė: „Iš kur ateini?“ Šis jam atsakė: „Ištrūkau iš Izraelio stovyklos“.

4 Dovydas jį klausė: „Kas atsitiko? Pasakyk man, meldžiu!“ Tas atsakė: „Kariuomenė bėgo iš mūsų. Be to, daugelis karių krito ir žuvo, taip pat Saulius ir jo sūnus Jonatanas žuvo“.

5 Tada Dovydas paklausė vaikiną, kuris jam tai pranešė: „Iš kur žinai, kad Saulius ir jo sūnus Jonatanas žuvę?“

6 Vaikinas, kuris jam tai pranešė, tarė: „Visai atsitiktinai užėjau į Gilbojos kalną. Žiūriu, Saulius pasirėmęs ant savo ieties, kai kovos vežimai ir raiteliai jau buvo bepasiveję jį. 7 Atsigręžęs ir mane pamatęs, jis pasišaukė mane, o aš atsiliepiu: „Aš čia!“ 8 Ir jis mane paklausė: „Kas tu esi?“ Jam atsakiau: „Aš esu amalekietis“.

9 Tada jis man tarė: „Na, stokis prie manęs ir nužudyk mane, nes svaigulys yra mane apėmęs, tačiau visa gyvybė tebėra manyje“.

10 Taigi, atsistojęs prie jo, jį nužudžiau, nes buvau tikras, kad jis kritęs nebegalės gyventi. Paėmęs karūną, buvusią ant jo galvos, ir apyrankę, buvusią ant jo rankos, jas čia atnešiau pas savo valdovą“.

11 Tada Dovydas, nutvėręs savo drabužius, juos sudraskė, taip pat ir visi su juo esantys vyrai. Jie raudėjo [rauda], verkė ir iki vakaro pasninkavo dėl Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano, dėl VIESPATIES kariuomenės ir Izraelio namų, nes jie buvo kritę nuo kalavijo.

13 Paskui Dovydas paklausė vaikiną, kuris jam buvo tai pranešęs: „Iš kur tu esi?“ Tas atsakė: „Aš esu ateivio sūnus, amalekietis“.

14 Dovydas jam tarė:

„Kaip tu nebijojai ištiesti rankos VIESPATIES pateptajam sunaikinti?“

15 Tada Dovydas pasišaukė vieną iš savo vaikų ir sakė: „Prieik, pulk jį!“

Tas jam smogė, ir jis mirė.

16 O Dovydas jam tarė: „Tavo kraujas tegul ateina ant tavo paties galvos, nes tavo paties burna paliudijo prieš tave, sakydama: „Aš pats nužudžiau VIESPATIES pateptąjį!“

6–10 1 Sam 31, 1–6; 1 Kron 10, 1–6

Dovydas aprauda Sauliaus ir Jonatano mirtį

17 Dovydas giedėjo šitą raudą apie Saulių ir jo sūnų Jonataną.

18 Jis tarė (judėjams pamokyti. [Rauda] „Lankas“). Štai ji užrašyta Jašaro¹ knygoje:

19 „[Tavo] šlovė, Izraeli, guli

užmušta tavo

aukštumose!

20 Nepraneškite Gate, neskelbkite žinios Aškelono gatvėse,

kad nesilinksmintų filistinų dukters,

kad nedžiugautų neapipjaustyųjų dukters!

21 O Gilbojos kalnai! Tenebūnie rasos, nei lietaus ant jūsų, iškilieji² laukai!

Nes ten buvo suteptas karžygių skydas, Sauliaus skydas nebeįteptas aliejumi!

22 Nuo užmuštųjų kraujo, nuo karžygių riebalų Jonatano lankas³

neatsigrėždavo ir Sauliaus kalavijas nesugrįždavo tuščias.

23 Saulius ir Jonatanas—mylimi, mieli;

1 Lit. Tiesiojo (t.y. Teisiojo ar Teisingojo)

2 Spėjama reikšmė. G¹ LatTheod: mirties; M: aukų

3 T.y. iš lanko iššautos strėlės

gyvenime ir mirtyje jie
nebuvo perskirti.
Jie buvo greitesni negu ereliai,
stipresni negu liūtai.

24 Izraelio dukterys, raudokite dėl
Sauliaus,
kurs jus apvilkdavo
puošniu purpuru,
kurs apsaugtydavo
auksiniais gražiniais
jūsų drabužius!

25 Kaip krito karžygiai kovos
išelime!¹
Jonatanas užmuštas tavo
aukštumose!

26 Man skaudu dėl tavęs, mano
broli Jonatanai!
Labai mielas tu man buvai.
Tavo meilė man buvo nuostabi,
pranašesnė už moterų meilę.

27 Kaip krito karžygiai
ir žuvo karo ginklai!“

18 Još 10, 13

Dovydas patepamas Judo karaliumi

2 Paskui Dovydas pasiklausė
VIESPATIES: „Ar man kilti į vieną iš
Judo miestų?“ **VIESPATS** jam tarė:
„Kilk!“ Dovydas klausė: „Kur man
nukilti?“ Jis atsakė: „Į Chebroną“.

2 Taigi Dovydas ten nukilo, taip pat abi
jo žmonos: jizreelietė Achinoama ir
Abigailė, karmeliečio Nabalo našlė.

3 Dovydas atsivedė aukštyn ir savo su
juo esančius vyrus, kiekvieną su jo
šeima, ir jie apsigyveno Chebrono
miestuose. **4** Tada atėjo Judo vyrai ir
ten patėpė Dovydą Judo namų karaliumi.

21 Sam 25, 42–43 4 1 Sam 31, 11–13

**Dovydas siūnčia pasiuntinius į Jabeš-
Gileadą**

Kai Dovydui buvo pranešta, kad
Jabeš-Gileado vyrai palaidojo Saulių,

5 Dovydas siuntė pasiuntinius pas Jabeš-
Gileado vyrus ir jiems sakė: „Jūs būkite
VIESPATIES palaiminti, nes parodėte
tokią malonę savo valdovui Sauliui ir jį
palaidojote! **6** Taigi dabar **VIESPATS**
tegul jums parodo malonę ir ištikimybę!

Aš irgi jums parodysiu tokį pat gerumą
užtai, kad padarėte tą dalyką. **7** Taigi
dabar tebūnie stiprios jūsų rankos ir
būkite narsūs, nes jūsų valdovas Saulius
yra miręs ir Judo namai jau patėpė mane
savo karaliumi!“

Yš-Bošetas tampa Izraelio karaliumi

8 Tuo tarpu Nerio sūnus Abneris,
Sauliaus kariuomenės vadas, paėmęs
Sauliaus sūnų Yš-Bošetą, jį pervedė į
Machanaimą. **9** Ir jis padarė jį
karaliumi Gileadui, ašeriams², Jizreeliui,
Efraimui, Benjaminui, tai yra visam
Izraeliui. **10** Sauliaus sūnus Yš-Bošetas
buvo keturiasdešimt metų amžiaus, kai
jis tapo Izraelio karaliumi, ir jis
karaliavo dvejus metus. Tačiau Judo
namai nusekė paskui Dovydą. **11** O
laiko³, kuriuo Dovydas buvo Judo namų
karalius Chebrone, buvo septyneri metai
ir šeši mėnesiai.

Dvikova prie Gibeono tvenkinio

12 Nerio sūnus Abneris ir Sauliaus
sūnaus Yš-Bošeto tarnai išžygiavo iš
Machanaimo į Gibeoną. **13** Taip pat
Šerujos sūnus Joabas ir Dovydo tarnai
išžygiavo⁴ ir susitiko su jais prie Gibeono
tvenkinio. Vieni susėdo vienoje
tvenkinio pusėje, o kiti—kitoje tvenkinio
pusėje. **14** Tada Abneris tarė Joabui
„Na, tegul vaikinai atsistoja ir kaujasi
mūsų akivaizdoje!“ Joabas atsakė:
„Tegul jie atsistoja!“ **15** Taigi jie
atsistojo ir išėjo į priekį lygiu skaičiumi:
dvylika priklausančių Benjaminui⁵, tai
yra Sauliaus sūnui Yš-Bošetui, ir dvylika
iš Dovydo tarnų. **16** Kiekvienas nutvėrė
savo priešininką už galvos ir [įsmeigė]
savo durklą į savo priešininko šoną.
Taip jie krito drauge. Tad tą vietą
pavadino Šonų⁶ lauku. Jis yra Gibeone.

2 T, plg. Ts 1, 32; SV: gešūriečiams; M:
ašūriečiams

3 Lit. dienų skaičius

4 G + iš Chebrono

5 G4QSam^a: benjaminams

6 Rk.; arba rk.: Priešininkų; M: Titnaginių
peilių

Asahelio mirtis

17 Tą dieną užvirė labai smarki kova, ir Abneris su Izraelio vyrais buvo Dovydo tarnų sumušti. 18 Ten buvo trys Šerujos sūnūs: Joabas, Abišajas ir Asahelis. Asahelis buvo toks greitakojis, kaip laukinė gazelė. 19 Asahelis vijosi Abnerį ir nepasuko nei į dešinę, nei į kairę nuo Abnerio užnugario.

20 Abneris atsisukęs paklausė: „Ar tai tu, Asaheli?“ Šis atsakė: „Taip!“

21 Abneris jam tarė: „Pasisuk į dešinę ar į kairę, pasigauk vieną kurį iš vaikinių ir pasiimk jo karinę aprangą!“ Tačiau Asahelis nenorėjo pasisukti į šalį nuo jo užnugario.

22 Abneris vėl išpėjo Asahelį: „Pasišalink nuo mano užnugario! Kodėl turėčiau tave parmušti žemėn? Kaip tada begalėčiau pasirodyti tavo broliui Joabui?“ 23 Bet jam nesutikus pasišalinti, Abneris taip jam smeigė į pilvą ieties storgaliu, jog ietis išlindo iš jo nugaros. Taip jis ten krito ir mirė vietoje. Visi atėjusieji į vietą, kur Asahelis buvo kritęs ir miręs, sustojo.

Joabas sutinka padaryti paliaubas su Abneriu

24 Tačiau Joabas ir Abišajas vijosi Abnerį. Saulei leidžiantis, jie pasiekė Amos kalvą, esančią ties Giacha, kelyje į Gibeono tyrilaukius. 25 Tuo tarpu benjaminai, nusekė paskui Abnerį, susitelkę, sudarė vieną būrį ir sustojo vienos kalvos viršūnėje. 26 Tada Abneris sušuko Joabui: „Argi amžinai ris kalavijas? Argi nesupranti, kad karti bus pasekmė? Iki kol neįsakysi kareiviams gręžtis atgal ir nebesivyti savo brolių!“ 27 Joabas atsakė: „Kaip Dievas² gyvas, jei nebūtum prabilęs, tik ryto metą kareiviai būtų paliovę vyti savo brolius!“ 28 Tada Joabas papūtė ragą, ir visi kareiviai sustojo. Jie nebesivijo Izraelio ir nebekariavo. 29 O Abneris ir jo vyrai visą tą naktį žygiavo per Arabą. Jie perėjo per Jordaną ir, žygiavę visą priešpietę, atėjo į Machanaimą. 30 Joabui atsisukus,

paliovus vyti Abnerį ir surinkus visus kareivius, jie iš Dovydo tarnų pasigedo devyniolika vyrų ir Asahelio. 31 O Dovydo tarnai buvo išmušę iš Benjamin³, iš⁴ Abnerio vyrų, tris šimtus šešiasdešimt vyrų⁵. 32 Jie paėmė Asahelį ir jį palaidojo jo tėvo kape, esančiame Betliejuje. Paskui Joabas ir jo vyrai žygiavo visą naktį, ir jiems prašvito Chebrone.

Ilgai užsitęsė karas tarp Sauliaus ūnamų ir Dovydo namų. Dovydas vis stiprėjo, o Sauliaus namai vis silpnėjo.

Dovydo sūnūs

2 Dovydui gimė sūnų Chebrone: jo pirmagimis buvo Amnonas iš jizreelietės Achinoamos, 3 jo antrasis—Kileabas iš Abigailės, karmeliečio Nabalo našlės, trečiasis—Abšalomas, Gešūro karaliaus Talmajo dukters Maachos sūnus, 4 ketvirtasis—Adonijas, Chagitos sūnus, penktasis—Šefatijas, Abitalos sūnus, 5 ir šeštasis—Jitreamas iš Dovydo žmonos Eglos.

Abneris ir Dovydas

6 Besitęsiant karui tarp Sauliaus namų ir Dovydo namų, Abneris išigalėjo Sauliaus namuose. 7 Saulius turėjo sugulovę, vardu⁶ Rišpą, Ajo dukterį. Sauliaus sūnus Yš-Bošetas⁷ tarė Abneriui: „Kodėl įėjai pas mano tėvo sugulovę?“ 8 Labai supykęs dėl Yš-Bošeto žodžių, Abneris atkirto: „Ar aš esu šungalvis⁸? Aš šiandien rodau malonę tavo tėvo Sauliaus namams, jo broliams ir draugams, ir neleidžiau tau pakliūti į Dovydo rankas, o tu man šiandien prikiši kaltę dėl tos moters! 9 Taip ir dar taip tegul Dievas padaro Abneriui, jei neįvykdysiu Dovydui, ką VIESPATS yra jam prisiekęs: 10 perkelti karališką valdžią iš Sauliaus namų ir pastatyti Dovydo sostą Izraeliui

3 G: benjaminų

4 G^{BA}, 4QSam^a; M: ir tarp

5 M + Jie mirė; ~ G^{LS}

6 ~G4QSam^a

7 G^{AMN}; M: Jis

8 G; M: Judui priklausantis šungalvis

1 Lit. Aš

2 GSV: VIESPATS

ir Judui nuo Dano ligi Beér-Šebos!¹¹ Yš-Bošetas¹ nebegalėjo nė žodžio atsakyti Abneriui, nes jo bijojo.

12 Paskui Abneris, užuot pats ejęs, siuntė pasiuntinius pas Dovyda², sakydamas: „Kam priklauso šalis?³ Sudaryk sutartį su manim, ir pamatysi, kad mano ranka bus su tavim visam Izraeliui pakreipti į tavo pusę“. 13 Tas atsakė: „Gerai! Aš sudarysiu sutartį su tavim. Tačiau vieno dalyko aš reikalauju iš tavęs: tu neišvysi mano veido, jei, ateidamas mano veido pamatyti, neatvesi Sauliaus dukters Michalos“. 14 Paskui Dovydas siuntė pasiuntinius pas Sauliaus sūnų Yš-Bošeta, sakydamas: „Atiduok mano žmoną Michalą, su kuria susižadėjau už šimtą filistinų apyvarpių!“ 15 Tad Yš-Bošetas pasiuntęs ją paėmė nuo jos vyro, nuo Lajišo sūnaus Paltielio. 16 O jos vyras ją lydėjo ir, vis verkdamas, sekė paskui ją ligi Bachurimo. [Tik] kai Abneris jam pasakė: „Eik, grįžk!“, jis sugrįžo.

17 Abneris tarėsi su Izraelio vyresniaisiais, sakydamas: „Jau anksčiau jūs stengėtės gauti Dovyda sau karaliūmą. 18 Taigi dabar veikite! Nes VIESPATIS pažadėjo Dovydui, sakydamas: „Savo tarno Dovydo ranka aš išgelbėsiu savo tautą Izraelį iš filistinų rankų ir iš visų jų priešų rankų“. 19 Abneris taip pat pats⁴ kalbėjo benjaminams⁵. Pagaliau Abneris dar pats ėjo pasakyti Dovydui Chebrone viską, kas atrodė gera Izraeliui ir visiems Benjaminui namams.

20 Abneriui ir dviem dešimtims vyrų atėjus su juo pas Dovyda į Chebroną, Dovydas iškėlė pokylį Abneriui ir su juo buvusiams vyrams. 21 Abneris sakė Dovydui: „Aš mielai pakilęs eisiu ir surinksiu prie savo valdovo karaliaus visą Izraelį, kad jie sudarytų su tavim sutartį ir kad tu karaliautum viskam, ko geidžia tavo

siela“. Paskui Dovydas išleido Abnerį, ir šis nuėjo ramus.

10 1 Sam 15, 28 14 1 Sam 18, 27

Joabas nužudo Abnerį

22 Kaip tik tuo metu Dovydo tarnai ir Joabas parėjo iš plėšimo žygio ir parsigabeno su savim didelį grobį. Tačiau Abnerio nebebuvo pas Dovyda Chebrone, nes šis buvo jį išleidęs, ir jis buvo nuėjęs ramus. 23 Kai Joabas ir visa su juo esanti kariuomenė parėjo, Joabui buvo pranešta: „Buvo atvykęs Nerio sūnus Abneris pas karalių, o tas jį išleido, ir jis nuėjo ramus“. 24 Joabas, įėjęs pas karalių, tarė: „Ką padarei? Kokia proga!“⁶ Abneris buvo atėjęs pas tave! Tai kodėl jį paleidai? Jis jau paspruko! 25 „Argi nepažįsti Nerio sūnaus Abnerio?“⁷ Jis juk atėjo tavęs apgauti, gauti žinių apie tavo išžygiavimą ir paržygiavimą ir sužinoti viską, ka tu darai“.

26 Palikęs Dovyda, Joabas siuntė pasiuntinius Abneriui iš paskos, ir tie jį sugrąžino nuo Siros šulinio. Bet Dovydas to nežinojo. 27 Abneriui sugrįžus į Chebroną, Joabas jį pasivedė nuošaliai į tarpuvartę⁸, tarsi norėdamas privačiai kalbėtis su juo, ir ten jam taip smogė į pilvą, kad jis mirė, dėl [išlieto] Joabo⁹ brolio Asahelio kraujo.

28 Dovydas, vėliau tai išgirdęs, tarė: „Aš ir mano karalystė esame dabar ir“¹⁰ amžinai nekalti VIESPATIES akivaizdoje dėl Nerio sūnaus Abnerio kraujo! 29 Tegul jis¹¹ atgrįžta ant Joabo galvos ir ant visų jo tėvo¹² namų, ir tenepritrūksta Joabo namuose turinčio sėklos plūdima ar odos liga, ar nusitvėrusio ramentą, ar krentančio nuo kalavijo, ar stokojančio duonos!“ 30 Joabas ir jo brolis Abišajas nužudė

6 Lit. Štai

7 G; M: Tu pažįsti Nerio sūnų Abnerį.

8 G; vartų pašonę

9 G^B, M^G, L⁴ QSam^a: jo

10 G^{LMN}, ~M

11 QSam^a: Tegul Nerio sūnaus Abnerio kraujas

12 QSam^a: Joabo

1 Lit. Jis

2 Arba: siuntė pasiuntinius pas Dovyda, kur šis buvo

3 M + dtgr.: sakydamas

4 Lit. į ausis (t.y. asmeniškai)

5 G^{LS}, M: Benjaminui

Abnerį dėl to, kad šis buvo užmušęs jų brolių Asahelį kovojant Gibeone.

Abnerio laidotuvis

31 Paskui Dovydas tarė Joabui ir visiems su juo esantiems kareiviams: „Sudraskykite savo drabužius, apsijuoskite ašutines ir raudokite rauda ties Abneriu!“ Pats karalius Dovydasėjo paskui neštuvus. 32 Jiems palaidojus Abnerį Chebrone, karalius balsiai verkė prie Abnerio kapo, taip pat verkė visi kareiviai. 33 Ir karalius užgiedojo rauda Abneriui¹. Jis sakė:

„Ar Abneris turėjo mirti, kaip
atmatuonis² miršta?

34 Tavo rankos buvo surakintos—
ne antrankiais!³

Ir tavo kojos buvo
sukaustytos—ne
žalvario pančiais!

Tu kritai, kaip kas krenta nuo
nedorėlių!“

Ir visi kareiviai toliau jo verkė.

35 Paskui visi kareiviai atėjo Dovydo paraginti valgyti duonos, kol tebebuvo diena, bet Dovydas prisiekė, sakydamas: „Taip ir dar taip tepadaro man Dievas, jei, prieš saulei nusileidžiant, paragaučiau duonos ar ko kita!“ 36 Visi kareiviai tai įsidėmėjo, ir jiems tai patiko. Viskas⁴, ką karalius darė, patiko visiems kareiviams. 37 Taigi tą dieną visa kariuomenė ir visas Izraelis suprato, jog tai nebuvo karaliaus sumanymas nužudyti Nerio sūnų Abnerį. 38 Paskui karalius sakė savo tarnams: „Jūs gerai žinote, kad didelis vadas⁵ šią dieną krito Izraelyje. 39 Nors pateptas karaliumi, aš šiandien tebesu švelnus, o šitie vyrai, Šerujos sūnūs, yra šiurkštesni už mane. Tegul VIESPATS atlygina piktadariui pagal jo piktadarystę!“

Yš-Bošeto nužudymas

4 Kai Sauliaus sūnus Yš-Bošetas⁶ išgirdo, kad Abneris miręs Chebrone, jis nusiminė, ir visas Izraelis išsigando.

2 Sauliaus sūnus Yš-Bošetas⁷ turėjo du vyrus, plėšikaujančių gaujų vadus. Vienas buvo vardu Baana, o kitas— vardu Rechabas. Jie buvo beėrotiečio Rimono sūnūs iš benjaminų. (Mat ir Beėrotas priskiriamas prie Benjamino.

3 Beėrotiečiai papėgo į Gitaimą ir ten gyveno kaip ateiviai iki šios dienos.)

4 Sauliaus sūnus Jonatanas turėjo sūnų, luošą abiem kojomis. Jis buvo penkerių metų amžiaus, kai atėjo iš Jizreelio žinia apie Saulių ir Jonataną. Jo auklė, jį paėmusi, leidosi bėgti. Bet jai besikubant bėgti, jis iškrito ir taip pasidarė šlubas. Jis buvo vardu Mefibošetas.

5 Beėrotiečio Rimono sūnūs Rechabas ir Baana išsirengė kelionėn ir dienos karštymetį atėjo į Yš-Bošeto namus, kai šis buvo atsigulęs vidurdienio postovio. 6 Kaip tik tuo metu⁸ jie įėjo į namų vidų [i. dėdamiesi] pasiima kviečius, ir jam smogė į pilvą. Paskui Rechabas ir jo brolis Baana paspruko. 7 Jie⁹ įėjo į namus, kai jis gulėjo ant savo lovos savo miegamajame. Jie smogė jam, jį užmušė ir nukirto jam galvą. Paėmę jo galvą, jie visą naktįėjo Arabos keliu.

4 2 Sam 9, 3

Dovydas nubaudžia Rimono sūnus mirtimi

8 Jie atnešė Yš-Bošeto galvą pas Dovydą į Chebroną ir sakė karaliui: „Štai galva Yš-Bošeto, sūnaus tavo priešo Sauliaus, kuris ieškojo tavo gyvybės! VIESPATS šiandien atkeršijo už mano valdovą karalių Sauliui ir jo palikuonims.“ 9 Bet Dovydas atsakė Rechabui ir jo broliui Baanai, beėrotiečio Rimono sūnams: „Kaip gyvas VIESPATS, kurs išvadavo mano gyvybę iš visokios bėdos, 10 ta, kuris man pranešė: „Klausyk! Saulius

1 4QSam^a: apie Abnerį

2 Hbr. nabal, „kvailas“ (t.y. toks, kuris atsiskiria nuo visuomenės savo visuomenei kenksmingu elgesiu ir taip pasidaro jos atmata)

3 4QSam^a, M: nebuvo surakintos

4 GSV; M: Kaip ir viskas

5 GS; M: vadas ir didvyris

6 Rk.; ~M

7 Rk.; ~M

8 G lit.: Ir štai; M: Ir jos; arba: Ir čionai

9 G: namų durininkė valė kviečius, bet ji užsnūdo ir užmigo. Taigi Rechabas ir jo brolis Baana nepastebimai prasmuko 7 ir

negyvas! ir kuris tarėsi skelbias linksma žinia, nutvėriau ir nužudžiau Šiklage, nors būčiau turėjęs jam duoti pranešėjo užmokestį. ¹¹ Kaip juo labiau, kai nedori vyrai nužudė teisų vyrą jo paties namuose, jo paties lovoje! Tad ar dabar neturėčiau pareikalauti jo kraujo iš jūsų rankų ir jus pašalinti nuo žemės!?" ¹² Taigi Dovydas davė įsakymą vaikams, ir tie juos nužudė. Nukapoję jiems rankas ir kojas, jie juos pakorė prie tvenkinio Chebrone. O Yš-Bošeto galvą jie paėmė ir palaidojo Abnerio kape, Chebrone.

10 2 Sam 1, 1-16

Dovydas patepamas viso Izraelio karaliumi

⁵ Paskui visi Izraelio skeptravaldžiai¹ atėjo pas Dovydą į Chebroną ir tarė: „Štai mes esame tavo kaulas ir tavo kūnas! ² Jau anksčiau, kai Saulius buvo mūsų karalius, tu buvai tas, kuris išvesdavo ir parvesdavo Izraelį, ir VIESPATS tau pažadėjo: „Tu ganysi mano tautą Izraelį ir tu tapsi kunigaikščiu Izraeliui“³. ³ Visi Izraelio vyresnieji atėjo pas karalių į Chebroną, o karalius Dovydas sudarė su jais sutartį Chebrone VIESPATIES akivaizdoje. Ir jie patepė Dovydą Izraelio karaliumi.

⁴ Dovydas buvo trisdešimt metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir² karaliavo keturiasdešimt metų. ⁵ Jis Chebrone karaliavo Judui septynerius metus ir šešis mėnesius, o Jeruzalėje karaliavo trisdešimt trejus metus visam Izraeliui ir Judui.

4-5 1 Kar 2, 11; 1 Kron 3, 4; 29, 27

Dovydas paima Jeruzalę

⁶ Karalius ir jo vyrai žygiavo į Jeruzalę prieš jebusiečius, tenykščius gyventojus. O tie sakė Dovydui: „Tu čion neieisi!“ (Nes aklieji ir raišieji buvo juos sukurstę, sakdami: „Dovydas neturi čion įeiti!“)⁷ ⁷ Tačiau Dovydas paėmė Šijonos tvirtovę, tai yra Dovydo miestą. ⁸ Tą dieną Dovydas sakė: „Kas

tik smogia jebusiečiui, tegul suduoda į gerkle!“ (Dovydas nekencia raišųjų ir aklių. Štai kodėl sakoma: „Joks akklasis ir raišasis neturi įeiti į šventyklą!“)

⁹ Dovydas apsigyveno tvirtovėje ir ją praminė Dovydo miestu. Ir jis⁴ aplinkui statė miestą⁵ nuo Milo⁶ į vidaus pusę.

¹⁰ Dovydas darėsi vis galingesnis ir galingesnis, nes kariuomenių VIESPATS buvo su juo.

6 Još 15, 63; Ts 1, 21

Chiramas pastato Dovydui namus

¹¹ Tyro karalius Chiramas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su kedro rąstais, dailidėmis ir mūrininkais, ir jie pastatė Dovydui namus. ¹² Tada Dovydas suprato, kad VIESPATS jį buvo patvirtinęs Izraelio karaliumi ir kad jis buvo išaukštinęs jo karališkąją valdžią dėl savo tautos Izraelio.

Dovydui gimsta daugiau sūnų

¹³ Atsikėlęs iš Chebrono, Dovydas vedė dar daugiau sugulovių ir žmonių iš Jeruzalės, ir Dovydui gimė dar daugiau sūnų ir dukterų. ¹⁴ Šitie yra vardai tų, kurie jam gimė Jeruzalėje: Samūva, Sobabas, Natanas, Saliamonas, ¹⁵ Jibcharas, Elišūva, Nefegas, Jafija, ¹⁶ Elišama, Eljada ir Elifeletas.

1-16 1 Kron 11, 1-9; 14, 1-7

Dovydo kovos su filistinais

¹⁷ Kai filistinai išgirdo, kad Dovydas buvo pateptas Izraelio karaliumi, visi filistinai žygiavo aukštyn Dovydo ieškoti. Bet Dovydas, tai išgirdęs, nusileido į tvirtovę. ¹⁸ Filistinams atžygiavus ir pasiskleidus po Refaimo slėnį, ¹⁹ Dovydas pasiklausė VIESPATIES: „Ar man žygiuoti aukštyn prieš filistinus? Ar juos atiduosi į mano rankas?“ VIESPATS tarė Dovydui: „Žygiuok aukštyn, nes tikrai atiduosi filistinus į tavo rankas!“ ²⁰ Taigi Dovydas atžygiavo į Baal-Perašimą ir ten⁷ juos sumušė. Ir jis tarė:

1 Rk.; M: visos Izraelio gentys

2 GSV; M

3 G4QSam^a; M: Priešingai, tave nuvys aklieji ir raišieji! (Jie manė: „Dovydas negalės čion įeiti!“)

4 G4QSam^a; M: Dovydas

5 G4QSam^a; ~M

6 Lit. Sampilo

7 MG^L + Dovydas; ~G^BLatSV

„VIEŠPATS prasilažė pro mano priešus mano akivaizdoje, kaip vanduo prasilažia [pro pylimą]“. Todėl tą vietą praminė Baal-Perasimu¹. ²¹ Jie² ten paliko savo status³, ir juos nusinešė Dovydas bei jo vyrai.

²² Filistinai dar kartą žygiavo aukštyn ir pasiskleidė po Refaimo slėnį. ²³ Tad Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES, ir šis tarė: „Nežygiuok aukštyn [iems iš priekio]⁴! Apeik juos iš užnugario ir priek prie jų ties bakos krūmais! ²⁴ Kai tik išgirsi žingsniavimo šlamesį bakos krūmų viršūnėse, tuojau veik, nes tada VIEŠPATS bus išžygiavęs tavo priekyje filistinų kariuomenės muštį!“ ²⁵ Dovydas padarė taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, ir mušė filistinus nuo Gibeono⁵ ligi Gezerio apylinkės⁶.

17–25 1 Kron 14, 8–17

Dovydas perveža sandomos skrynią į Jeruzalę

6 Dovydas vėl surinko visus Izraelio Grinkitinius vyrus—trisdešimt tūkstančių. ² Paskui Dovydas ir visi su juo esantys kareiviai pakilę žygiavo į Baalą, tai yra Kirjat-Jearimą, priklausančią Judui⁷, iš ten atgabenti aukštyn Dievo skrynios, kurią vadina vardu⁸ kariuomenių VIEŠPATIES, sėdinčio ant kerubų. ³ Jie vežė Dievo skrynią ant naujų vežėčių ir ją gabeno iš Aminadabo namų, esančių ant kalvos. Uza ir Achijas, Abinadabo sūnūs, vadovavo vežėčioms. ⁴ Uza ėjo⁹ su Dievo skrynia, o Achijas ėjo skrynios priešakyje. ⁵ Tuo tarpu Dovydas ir [visi izraeliai]¹⁰ šoko

VIEŠPATIES akivaizdoje su skambiais instrumentais ir giesmėmis¹¹, su lyromis, arfomis, būgneliais, barškučiais ir cimbalais.

⁶ Jiems pasiekus Nodano¹² klotimą, Uza ištiesė ranką¹³ į Dievo skrynią ir ją prilaikė, nes jaučiai kone apvertė ją¹⁴. ⁷ Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Užą, ir ten Dievas jį užgavo dėl to, kad buvo ištiesęs ranką į skrynią¹⁵. Ir jis ten mirė šalia Dievo skrynios.

⁸ Dovydas supyko dėl VIEŠPATIES [rūstybės] protrūkio prieš Užą. Tad tą vietą iki šios dienos tebevadina Perš-Uza¹⁶. ⁹ Tą dieną Dovydas pabūgo VIEŠPATIES ir tarė: „Kaip VIEŠPATIES skrynia begali ateiti pas mane?“ ¹⁰ Taigi¹⁷ Dovydas nebenorėjo atgabenti VIEŠPATIES skrynios pas save į Dovydo miestą, bet Dovydas ją nukreipė į gatiečio Obed-Edomo namus. ¹¹ VIEŠPATIES skrynia tris mėnesius pasiliko Obed-Edomo namuose, ir VIEŠPATS laimino Obed-Edomą bei visus jo namus.

¹² Kai karaliui Dovydui buvo pranešta: „VIEŠPATS palaimino Obed-Edomo namus ir viską, kas jam priklauso, dėl Dievo skrynios“,¹⁸ Dovydas nuėjęs su džiugesiu gabeno aukštyn Dievo skrynią iš Obed-Edomo namų į Dovydo miestą. ¹³ VIEŠPATIES skrynios nešėjams nužengus šešetą žingsnių, jis paaukodavo nupenėtą jautį¹⁹. ¹⁴ Dovydas [grojo skambiais instrumentais]²⁰ VIEŠPATIES akivaizdoje, ir Dovydas buvo apsijuosęs lininiu efodu. ¹⁵ Taigi Dovydas ir [visi

1 Lit. Prasiveržimų valdovų

2 T.y. filistinai

3 G: dievus

4 GL¹⁵: ~M

5 G; M: Gebos

6 Lit. įėjimo į Gezerį

7 4QSam^a; plg. 1 Kron 13, 6; MGSTV: iš Judo piliečių pakilę žygiavo

8 G4QSam^a; dgl. Mess: ten vadina vardu; M: vadina vardu

9 Rk. pgl. GL 1 Kron 13, 7; M + dtgr.: naujoms. 4 Ir jie ją vežė iš Aminadabo namų, esančių ant kalvos

10 4QSam^a; G: izraeliečiai; M: visi Izraelio namai

11 G; M: su visa jėga ir su visais kadaginiais instrumentais

12 4QSam^a; M: Nachono

13 4 QSam^a GSTV; ~M

14 G; ~M

15 4QSam^a S 1 Kron 13, 10

16 T.y. Protrūkiu prieš Užą

17 GL + VIEŠPATIES skryniai atėjus

18 GL^{Lat} + Dovydas tarė: „Aš atkreipsiu tą palaiminimą į savo paties namus!“

19 S; M lit. jautį ir nupenėtą galviją (hendiadys); 4QSam^a 1 Kron 15, 26: septynis jaunos jaučius ir septynis avinus

20 G; M: sukdamas šoko iš visų jėgų

Izraelio namai¹ gabeno aukštyn VIESPATIES skryniją su džiūgavimo šauksmais ir rago gausmu.

16 VIESPATIES skrynijai įėjus į miestą, Sauliaus duktė Michala pažvelgė žemyn pro langą ir, pamačiusi karalių Dovydą šokinėjant ir sukantis ratu VIESPATIES akivaizdoje, jam pajuto panieką.

17 O jie, atgabėnę VIESPATIES skryniją, ją padėjo į jos vietą viduje padangtės, kurią Dovydas jai buvo ištiesęs. Paskui Dovydas aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas VIESPATIES akivaizdoje. 18 Baigęs aukoti deginamąsias² ir bendrystės aukas, Dovydas palaimino žmones kariuomenių VIESPATIES vardu 19 ir padalijo visiems žmonėms—visai Izraelio daugybei, vyrams ir moterims—kiekvienam po vieną apskritą duonos kepalą, po vieną datulinį pyragą ir po vieną džiovintų vynuogių pyragą. Paskui visi žmonės parėjo, kiekvienas į savo namus.

20 Dovydui pargrįžus savo namų laiminti, Sauliaus duktė Michala, išėjusi Dovydo pasitikti, tarė: „Kaip garbingai šiandien pasielgė Izraelio karalius, kurs šiandien apsinuogino savo tarnų vergių akims, kaip nuogintė apsinuogina koks nors vėjagalvis!“ 21 Bet Dovydas atšovė Michalai: „VIESPATIES akivaizdoje aš šoku! Tėbūnie pagirtas VIESPATIS⁴, kurs mieliau išsirinko mane, negu tavo tėvą ir visą jo šeimą, kad mane paskirtų kunigaikščiu VIESPATIES tautai Izraeliui! Aš šoksiu VIESPATIES akivaizdoje 22 ir pasiniekinsiu dar labiau negu šitaip! Pasirodysiu žemas tavo⁵ akyse, bet būsiu gerbiamas vergių, kurias tu minėjai!“

23 Tad Sauliaus duktė Michala neturėjo vaiko iki savo mirties dienos.

1–23 1Kron 13, 1–14; 15, 25–16, 6.43 2 Iš 25, 22
3 1 Sam 7, 1–2 11 1 Kron 26, 4–5 19–20 1 Kron 16, 43

Natano pranašystė

7 Kai karalius buvo apsigyvenęs savo namuose ir VIESPATS jam buvo suteikęs atilsį nuo visų jo priešų, 2 karalius sakė pranašui Natanui: „Na, žiūrėk! Aš sėdžiu kedro namuose, o Dievo skrynija sėdi tarp uždangų.“ 3 Natanas tarė karaliui: „Eik, daryk viską, kas yra tavo galvoje⁶, nes VIESPATS yra su tavim!“

4 Tačiau tą pačią naktį Natanui pasigirdo VIESPATIES žodis: 5 „Eik ir tark mano tarnui Dovydui: „Taip pasakė VIESPATS: Ar tu man statysi gyvenamus namus? 6 Juk negyvenau namuose nuo tos dienos, kai atvedžiau izraelius iš Egipto, iki šios dienos, bet kėliaus iš vietos į vietą padangtėje, tai yra tabernakulyje, 7 kur tik keliavau tarp visų izraelių“. Ar aš kada paklausiau kurį nors iš Izraelio skeptravaldžių, kuriems buvau įsakęs ganyti mano tautą Izraelį: „Kodėl man nepastatėte kedro namų?““

8 „Taigi dabar taip sakyk mano tarnui Dovydui: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Aš tave paėmiau iš ganyklos, nuo avių užnugario“, kad būtum mano tautos Izraelio vadas. 9 Aš buvau su tavim visur, kur žygiavai, ir išnaikinau visus tavo priešus iš tavo akivaizdos. Aš tau padariau didį vardą, lygų žemėje esančių didžiūnų vardui. 10 Paskyriau vietą savo tautai Izraeliui ir ją išodinau, kad ji gyventų savo vietoje ir nebedrebėtų iš baimės ir kad nedorėliai daugiau jos nebeengtų, kaip anksčiau, 11 nuo to laiko, kai paskyriau teisėjus savo tautai Izraeliui. Ir tau suteikiau atilsį nuo visų tavo priešų.“

Be to, VIESPATS tau pareiškia, kad pats VIESPATS tau įkurs namus⁹.

12 „Kai pasibaigs tavo amžius ir tu atsigulsi prie savo tėvų,

1 MGBAMN, kkr.MssG^LS:visas Izraelis

2 G; M: deginamąją auką

3 G: šokėjas

4 G^B, ~M

5 GLat; M: savo; 1 Mss: jo

6 Lit. širdyje

7 MS; G 1 Kron 17, 6: po visą Izraelį

8 G^B: avių ganyklos

9 T.y. karališkąją dinastiją

- aš prikelsiu po tavęs tavo
palikuonį,
kuris išeis iš tavo strėnų, ir
įkursiu jo karalystę.
- 13 Jis pastatys mano vardui namus,
o aš įtvirtinsiu jo karalystės
sostą visam laikui.
- 14 Aš būsiu jam tėvas,
o jis bus man sūnus.
Jei jis nusikals, jį plaksiu
žmonių lazdomis
ir žmonių kirčiais.
- 15 Bet savo malonės neatimsiu¹
nuo jo,
kaip ją atėmiau nuo
Sauliaus, kurį pašaliniau
nuo tavęs.
- 16 Tavo namai² ir tavo karalystė
amžinai patvers mano
akivaizdoje,
ir³ tavo sostas bus amžinai
pastovus!⁴

17 Natanas tiksliai iškalbėjo
Dovydui visus šituos žodžius ir visą šitą
regėjimą.

1-17 1 Kron 17, 1-15 12 Ps 89, 3-4; 132, 11; Jn 7, 42;
Apd 2, 30 14 Ps 89, 26-27; 2 Kor 6, 18; Hbr 1, 5
16 Ps 89, 36-37

Dovydo malda

18 Paskui karalius Dovydas, įėjęs
ir atsisėdęs VIESPATIES akivaizdoje,
tarė: „Kas aš esu, Viešpatie Jahve, ir kas
yra mano namai, kad iki čia mane
atvedei? 19 Visgi tai pasirodė tau dar
per mažą, o Viešpatie Jahve, nes kalbėjai
ir⁴ apie savo tarno namų tolimą ateitį⁵ ir
tai parodei žmogui⁶, Viešpatie Jahve!
20 Ką gi daugiau Dovydas begali tau
sakyti? Tu pats išskyrei⁷ savo tarną,
Viešpatie Jahve! 21 Dėl savo tarno⁸ ir
kaip tau patiko⁹, tu padarei visą šitą

didį dalyką, pranešdamas savo tarnui.
22 Todėl tu pasirodei didis, Viešpatie
Jahve! Juk nėra nė vieno tau lygaus, ir
be tavęs nėra Dievo, žiūrint visko, ką
esame girdeję ausimis. 23 Ir kokia yra
tokia, kaip tavo tauta Izraelis¹⁰—žemėje
vienintelė tauta, kurios ėjo Dievas sau
išpirkti kaip tautą, tuo išgarsinti save¹¹
ir¹² nuveikti didžių ir baisių veiksmų,
nuvydamas¹³ tautą¹⁴ ir jos dievus nuo
savo tautos, kurią išsipirkai iš Egipto?
24 Tu pasiskyrėi savo tautą Izraelį, kad
ji būtų tavo tauta per amžius, ir tu,
VIESPATIE, tapai jiems Dievu.

25 Taigi dabar, Viešpatie Jahve¹⁵,
ištesėk per amžius tą žodį, kurį kalbėjai
apie savo tarną ir jo namus, ir įvykdyk,
kaip kalbėjai, 26 kad tavo vardas būtų
garsus per amžius ir kad būtų sakoma:
Kariuomenių VIESPATIS yra Izraelio
Dievas, ir kad tavo tarno Dovydo namai
patvertų tavo akivaizdoje! 27 Nes tu,
kariuomenių VIESPATIE, Izraelio
Dieve, apreiškei savo tarnui¹⁶,
sakydamas: „Aš tau pastatysiu namus“.
Todėl tavo tarnas išdriso melstis tau šita
malda. 28 Taigi dabar, Viešpatie Jahve,
kadangi tu esi Dievas ir tavo žodžiai yra
tiesa ir kadangi pažadėjai savo tarnui tą
gerą,—²⁹ taigi dabar teikis laiminti savo
tarno namus, kad jie amžinai gyvuotų
tavo akivaizdoje, nes tu, Viešpatie Jahve,
pažadėjai. Ir tavo palaiminimu tegul bus
palaiminti tavo tarno namai per amžius!“

23 Dt 4, 34

Dovydo karai

20 Po kiek laiko Dovydas sumušė
Filistinus ir juos pasijungė. Taip
Dovydas išveržė iš filistinų rankų
viršenybę¹⁷.

2 Jis taip pat sumušė moabiečius
ir, juos suguldęs ant žemės, matavo
virvę. Jis atmatavo po dvi virves
nužudyti ir po vieną sveiką virvę

1 GSV 1 Kron 17, 13; M: mano malonė
neatsitrauks
2 T.y. dinastija
3 Kkr. MssGS; M: tavo akivaizdoje
4 ~GS 1 Kron 17, 17
5 Lit. namus (= dinastija) iš toliau
6 Rk.; M: yra apreiškimas žmogui (arba:
žmonijai)
7 Lit. pažinojai
8 GSV 1 Kron 17, 19; M: pažado
9 Lit. pagal savo širdį

10 M: kaip Izraelis; ~GST 1 Kron 17, 21
11 Lit. padaryti sau vardą
12 M + jums; 4MssTV: jiems; ~G4QSam^a
13 G 1 Kron 17, 21; M: savo šaliai
14 G; M: tautas
15 Kkr. MssGLMN; M: Jahve, Dieve
16 Lit. atidengti savo tarno ausį
17 Lit. dilbio (= valdomąjį) brizgilą (arba: pavadi)

gyviems palikti. Taip moabiečiai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę.

3 Paskui Dovydas sumušė Rechobo sūnų Hadadezerį, Šobos karalių, kai šis¹ žygiavo 'atsteigti savo valdžios² prie Upės³. 4 Dovydas pagrobė iš jo tūkstantį kovos vežimų, septynis tūkstančius⁴ važiuotojų ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų. Dovydas suluošino visus vežimų arklius ir iš jų paliko [tik] šimta arklių. 5 Kai Damasko aramėjai atėjo į pagalbą Šobos karaliui Hadadezeriui, Dovydas išmūšė dvidešimt du tūkstančius vyrų aramėjų. 6 Paskui Dovydas padėjo igulas Damasko Arame, ir aramėjai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. VIESPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo. 7 Dovydas paėmė auksinius lankų dėklus, Hadadezerio tarnų nešiojamus, ir juos atgabeno į Jeruzalę. 8 O iš Tebacho⁵ ir Berotajo, Hadadezerio miestų, karalius Dovydas pasiėmė didelį kiekį žalvario.

9 Kai Chamato karalius Tovus⁶ išgirdo, kad Dovydas buvo sumušęs visas Hadadezerio karines pajėgas, 10 Tovus siuntė savo sūnų Joramą pas karalių Dovydą jo pasveikinti ir jam palinkėti laimės už tai, kad jis kariavo su Hadadezeriu ir jį sumušė, nes Hadadezeris dažnai kariavo su Tovumi. Ir jis⁷ turėjo su savim sidabrinį, auksinių ir žalvarinių indų. 11 Tuos irgi karalius Dovydas pašventė VIESPACIUI drauge su jo pašventu sidabru ir auksu [, paimtu] iš visų jo pavergtų tautų: 12 iš Aramo⁸, iš Moabo, iš amoniečių, iš filistinų, iš Amaleko ir iš Rechobo sūnaus Hadadezerio, Šobos karaliaus, grobio.

13 Dovydas pagarsėjo, kai jis sugrįžo, Druskos slėnyje išmūšęs edomiečius⁹ — aštuoniolika tūkstančių.

14 Ir jis padėjo Edome igulas. Visame Edome jis padėjo igulas. Taip visi edomiečiai tapo Dovydo valdiniais. VIESPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo.

18 Ps 60 antraštė

Dovydo vyriausieji valdininkai

15 Taigi Dovydas karaliavo visam Izraeliui, ir Dovydas vykdė, kas teisu ir teisinga visai savo tautai. 16 Šerujos sūnus Joabas buvo kariuomenės vadas, o Achiludo sūnus Jehošafatas—karaliaus šauklys¹⁰. 17 Achitubo sūnus Šadokas ir Ebjataro sūnus Achimelechas buvo kunigai, o Serajas—sekretorius. 18 Jehojudos sūnus Benajas buvo keretų ir peletų viršininkas, o Dovydo sūnūs—kunigai.

Dovydas ir Mefibošetas

9 Dovydas paklausė: „Ar yra dar kas išlikęs iš Sauliaus namų, kuriam galėčiau parodyti malonę dėl Jonatano?“

2 Sauliaus namai turėjo tarną, vardu Šiba. Jį pašaukus pas Dovydą, karalius jį paklausė: „Ar tu esi Šiba?“ Šis atsakė: „Tavo tarnas“¹¹. 3 Karalius teiravosi: „Ar Sauliaus namai nebeturi nė vieno vyro, kuriam galėčiau parodyti Dievo [reikalaujamą] malonę?“ Šiba atsakė karaliui: „Tebėra vienas Jonatano sūnus, raišas abiem kojomis“. 4 Karalius jį klausė: „Kur jis yra?“ Šiba atsakė karaliui: „Štai jis gyvena Amielio sūnaus Machyro namuose, Lo-Debare“.

5 Karalius Dovydas pasiuntė ir jį parsivedė iš Amielio sūnaus Machyro namų, iš Lo-Debaro. 6 Sauliaus sūnaus Jonatano sūnus Mefibošetas, įėjęs pas Dovydą, parpuolė kniūpsčias ir išreiškė pagarbą. Tada Dovydas prabilo: „Mefibošete!“ Šis atsakė: „Štai tavo tarnas!“ 7 Dovydas jam tarė: „Nebijok!

1 Arba: jis (t.y. Dovydas)

2 Arba: palikti sau paminklą

3 T.y. Eufrato upės

4 G4QSam^a 1 Kron 18, 4; M: septynis šimtus

5 SGL plg. 1 Kron 18, 8; Pr 22, 24; M: Betacho

6 BMN LatV 1 Kron 18, 9; M: Tojis

7 T.y. Joramas

8 Kkr. MssGS 1 Kron 18, 11: Edomo

9 Kkr. MssGS; M: aramėjus

10 Lit. priminėjas (t.y. pareigūnas, darantis pranešimus karaliui ir skelbiantis jo įsakus); arba: registratorius

11 T.y. tavo tarnas yra Šiba

Nes aš tikrai tau parodysiu malonę dėl tavo tėvo Jonatano ir tau sugrąžinsiu visus tavo senelio Sauliaus laukus. O tu pats visuomet turėsi valgyti maistą prie mano stalo".⁸ Tas, išreiškęs pagarbą, tarė: „Kas yra tavo tarnas, kad turėtum atsižvelgti į pastipusį šunį, koks aš esu?"

⁹ Paskui karalius pasisaukė Šibą, Sauliaus prižiūrėtoją, ir jam tarė: „Viską, kas priklauso Sauliui ir visiems jo namams, aš atiduodu tavo valdovo sūnaitiui." ¹⁰ O tu turi dirbti žemę—tu, tavo sūnūs ir tarnai—ir suvalyti [derlių], kad tavo valdovo šeimyna¹ turėtų maisto ir² galėtų valgyti. Tačiau tavo valdovo sūnaitis Mefibošetą visuomet turės valgyti maistą prie mano stalo". (Šiba turėjo penkiolika sūnų ir dvidešimt tarnų.) ¹¹ Tada Šiba tarė karaliui: „Tavo tarnas padarys visiškai taip, kaip mano valdovas karalius įsako savo tarnui".

Taigi Mefibošetą valgė prie Dovydo³ stalo kaip vienas iš karaliaus sūnų. ¹² Mefibošetą turėjo jauna sūnų, vardu Michą. Visi gyvenantys Šibos namuose buvo Mefibošeto tarnai. ¹³ Mefibošetą gyveno Jeruzalėje, nes jis visuomet valgė prie karaliaus stalo. Jis buvo raišas abiem kojomis.

1 1 Sam 20, 15–17 2 2 Sam 4, 4

Karas su amoniečiais ir su aramėjų sąjunga

10 Po kurio laiko mirė amoniečių karalius, ir jo sūnus Chanūnas ėmė karaliauti jo vietoje. ² Dovydas pagalvojo: „Aš parodysiu malonę Nachašo sūnui Chanūnui, kaip jo tėvas man parodė malonę!" Tad per savo tarnus Dovydas jam pasiuntė savo užuojautą dėl jo tėvo. Bet Dovydo tarnams atėjus į amoniečių šalį, ³ amoniečių kunigaikščiai sakė savo valdovui Chanūnui: „Ar manai, kad Dovydas, kadangi jis atsiuntė tau guodėjų, nori pagerbti tavo tėvą? Argi ne miesto išžvalgyti, jo išnupinėti ir apžiūrėti Dovydas atsiuntė savo tarnus pas tave?" ⁴ Tad Chanūnas, paėmęs

Dovydo tarnus, nuskuto pusę jų barzdos, pusiau, iki jų sėdmenų, atkirpo jų drabužius ir juos paleido. ⁵ Kai Dovydui tai buvo pranešta, jis siuntė jų pasitikti, nes tie vyrai buvo labai sugėdyti. Ir karalius sakė: „Pasilikite Jeriche, kol atžels jūsų barzda! Paskui galėsite sugrįžti".

⁶ Kai amoniečiai susivokė, kad jie buvo pasidarę Dovydo neapkenčiami⁴, amoniečiai siuntė ir pasisamdė Bét-Recho aramėjų ir Šobos aramėjų—dvidešimt tūkstančių pėstininkų, taip pat Maachos karalių⁵ ir Tobo vyrų—dvylika tūkstančių vyrų. ⁷ Tai išgirdęs, Dovydas pasiuntė Joabą ir visą kariuomenę, kovotojus. ⁸ Išėję amoniečiai išsirikiavo kautynių tvarka [vartų prieangyje]⁶, o Šobos ir Rechobos aramėjai, Tobo ir Maachos vyrai—skyrium atvirame lauke. ⁹ Joabas, pamatęs, kad kovos frontai buvo nukreipti į jį iš priekio ir iš užpakalio, padarė atranką iš visų Izraelio rinktinių karių ir [juos] išdėstė kautynėms prieš aramėjus. ¹⁰ O likusią kariuomenę jis pavedė savo broliui Abišajui, kuris [ja] išrikiavo kautynėms prieš amoniečius. ¹¹ Ir jis tarė: „Jei aramėjai bus stipresni už mane, tu turėsi ateiti man į pagalbą, o jei amoniečiai bus stipresni už tave, aš ateisiu tau į pagalbą. ¹² Būk drąsus, ir pasirodykime narsūs už savo tautą ir savo Dievo miestus! O VIESPATS tegul daro, kaip jam patinka!" ¹³ Joabui ir su juo esantiems kareiviams artinantis į mūšį su aramėjais, tie pasileido bėgti nuo jo. ¹⁴ Kai tik amoniečiai pamatė, kad aramėjai pabėgo, jie [irgi] pasileido bėgti nuo Abišajo ir išigavo į miestą. Paskui Joabas liovėsi puolęs amoniečius ir paržygiavo į Jeruzalę.

¹⁵ Pamatę, kad jie buvo Izraelio sumušti, aramėjai susibūrė. ¹⁶ Hadadezeris pasiuntė ir išvedė aramėjus, gyvenusius anapus Upės. Ir jie, Hadadezerio kariuomenės vado Šobacho vedami, atžygiavo į Chélamą.

4 Lit. pasmirde Dovydui

5 M + tūkstantį vyrų; ~ 1 Kron 19, 7 4QSam^a Josephus Ant. 7, 121

6 MG^{BAM}S; 1 Kron 19, 9 GL^N: miesto prievartyje

1 GL^L, M: sūnus

2 GLMN, M: ir kad jis

3 GBAMN, M: mano

17 Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis, sutelkęs visą Izraelį, perėjo per Jordaną ir atžygiavo į Chelamą. Aramėjai išsirikiavo prieš Dovydą kautynių tvarka ir kariavo su juo. 18 Tačiau aramėjai turėjo bėgti nuo Izraelio. Dovydas išžudė iš aramėjų septynis šimtus kovos vežimų važiuotojų¹ ir keturiasdešimt tūkstančių pėstininkų². Jis taip pat nudejo jų kariuomenės vadą Šobachą, ir tas ten mirė. 19 Visi karaliai, Hadadezerio vasalai, matydami, kad jie buvo Izraelio sumušti, padarė taiką su Izraeliu ir pasidarė jo³ vasalai. Ir aramėjai bijojo vėl padėti amoniečiams.

1-19 1 Kron 19, 1-19

Dovydas, Batšeba ir Urijas

11 Kitą pavasarį⁴, tuo laiku, kai karaliai⁵ išžygiuoja [į karą], Dovydas pasiuntė Joabą, savo tarnus su juo ir visą Izraelį. Tie nusiaubė amoniečius ir apgulė Raba, o Dovydas pasiliko Jeruzalėje.

2 Vieną vakarą Dovydas, atsikėlęs nuo savo sofos, vaikščiojo ant karaliaus namų stogo. Jis nuo stogo pamatė besimaudančią moterį, o ta moteris buvo labai graži. 3 Tad Dovydas siuntė [kažką] pasiteirauti apie tą moterį. Tas sakė: „Ta juk Eliamo duktė Batšeba, chitiečio Urijo žmona“. 4 Tada Dovydas nusiuntė pasiuntinius ir ją paėmė. Jai įėjus pas jį, jis sugulė su ja. Ji buvo apsivaliusi nuo savo netyrumo. Paskui ji sugrįžo į savo namus. 5 Moteris tapo nėščia. Ji pasiuntė žinią Dovydui: „Aš nėščia!“

6 Tada Dovydas pasiuntė Joabui [žinią]: „Atsiųsk pas mane chitietį Uriją“. Ir Joabas atsiuntė Uriją pas Dovydą. 7 Urijui pas jį įėjus, Dovydas teiravosi, ar gerai sekasi Joabui bei kariuomenei ir ar gerai eina karas. 8 Paskui Dovydas tarė Urijui: „Nueik žemyn į savo namus ir nusiplauk kojas!“ Urijus išėjus iš karaliaus namų, paskui jį

išėjo karaliaus dovana. 9 Bet Urijas atsigulė karaliaus namų prieangyje su visais⁶ savo valdovo tarnais ir nenuėjo žemyn į savo namus. 10 Kai Dovydui buvo pranešta: „Urijas nenuėjo žemyn į savo namus“, Dovydas sakė Urijui: „Argi tu neparejai iš kelionės? Kodėl nenuėjai žemyn į savo namus?“ 11 Bet Urijas tarė Dovydui: „Skrynia, Izraelis ir Judas būva palapinėse, o mano valdovas Joabas ir mano valdovo tarnai stovyklauja atvirame lauke. Tai kaip⁷ aš galiu eiti į savo namus valgyti, gerti ir gulėti su savo žmona? Kaip tu gyvas⁸, taip nedarysiu!“ 12 Tada Dovydas sakė Urijui: „Pasilik čia dar šiandien, o rytoj tave paleisiu“. Taigi Urijas pasiliko Jeruzalėje tą dieną. Bet kitą dieną⁹, 13 Dovydo pakviestas, jis valgė jo akivaizdoje ir gėrė, ir anas jį nugirdė. Tačiau vakare jis išėjo gulėti į savo gulą drauge su savo valdovo tarnais ir nenuėjo žemyn į savo namus.

14 Ryto metą Dovydas parašė Joabui laišką ir jį nusiuntė per Uriją. 15 Jis rašė laiške: „Pasiųsk Uriją į smarkiausios kovos priekinę eilę, paskui atsitraukite nuo jo, kad jis būtų nudėtas ir žūtų!“ 16 Taigi Joabas, stebėjęs miestą, pastatė Uriją į vietą, apie kurią žinojo, kad ten buvo narsių kareivių. 17 To miesto vyrams išėjus ir kovojant su Joabu, krito kai kurie kareiviai, Dovydo tarnai, žuvo ir chitietis Urijas.

18 Paskui Joabas pasiuntė [pasiuntinį] ir pranešė Dovydui visas kovos smulkmenas. 19 Ir jis išsakė pasiuntiniui: „Kai būsi baigęs pasakoti karaliui visas kovos smulkmenas, tai, jei karalius užpyks ir tau sakys: „Kodėl priejote taip arti prie miesto kovoti? Argi nežinojote, kad jie gali apšaudyti nuo mūro viršaus?“ 21 Kas užmušė Jerubešeto¹⁰ sūnų Abimelechą? Ar ne moteris numetė ant jo viršutinį girnų akmenį nuo mūro viršaus ir ar jis nemirė

1 Lit. kovos vežimų

2 G^LLat¹¹⁵ 1 Kron 19, 18 Josephus Ant. 7. 128; MG^B: raitelių

3 Lit. jų (t.y. izraelių)

4 Lit. Metams sugrįžus

5 Dgl. MssGTVLat 1 Kron 10, 1; M: pasiuntiniai

6 MG^LLatS; -G^{BAMN}

7 Rk. pgl. G^L

8 Rk.; M: Kaip tu gyvas ir kaip gyva tavo siela

9 G^SS sieja tą posakį su 13 skn., o M — su 12 skn.

10 G: Jerubaalo

Tebeše? Kodėl priėjote taip arti prie mūro? —sakyk: „Tavo tarnas chitietis Urijas irgi žuvo!“

22 Taigi pasiuntinys nuėjo ir atėjęs pranešė Dovydui viską, ko Joabas buvo jį siuntęs [pranešti]. 23 Pasiuntinys sakė Dovydui: „Tie vyrai įveikė mus ir išėjo prieš¹ mus ir atvirą lauką, bet mes juos nuvarėme atgal² ligi vartų angos. 24 Tačiau, lankininkams šaudant į tavo tarnus nuo mūro viršaus, žuvo 'kai kurie karaliaus tarnai'³. Žuvo ir tavo tarnas chitietis Urijas“. 25 Tada Dovydas tarė pasiuntiniui: „Taip sakyk Joabui: „Nesisielok dėl to dalyko, nes kalavijas praryja čia vieną, čia kitą⁴. Sustiprink savo puolimą prieš miestą ir jį sugriauk!“ Ir jį⁵ padrasink!“⁶

26 Urijo žmona, išgirdusi, kad jos vyras Urijas žuvęs, gedėjo savo vyro. 27 Gedului praėjus, Dovydas nusiuntė [pasiuntinį] ir ją atvedė į savo namus. Ji tapo jo žmona ir pagimdė jam sūnų.

1 1 Kron 20, 1 21 Ts 9, 53

Natano pasakėčia

12^{27b} Bet tas dalykas, kurį Dovydas buvo padaręs, nepatiko VIESPACIUI. 1 Tad VIESPATS siuntė Natana⁷ pas Dovyda. Pas jį įėjęs, jis jam tarė: „Du vyrai buvo viename mieste. Vienas buvo turtingas, o kitas—beturtis.

2 Turtingasis turėjo labai daug avių ir galvijų, 3 o beturtis nieko neturėjo, tik vieną avytę, kurią buvo nusipirkęs. Jis ją augino, ir ji užaugo pas jį ir drauge su jo vaikais. Ji valgydavo iš jo kšnelio, gerdavo iš jo taurės ir gulėdavo jo prieglobstyje. Ji jam buvo kaip duktė. 4 Atėjus keleiviui pas turtingąjį vyrą, šis pagailėjo ką imti iš savo avių, kad tai priruoštų pas jį užėjusiam keleiviui. To vietoj jis paėmė beturčio avytę ir ją priruošė pas jį atėjusiam vyrui.“

5 Tada Dovydas smarkiai supyko ant to vyro ir tarė Natanui: „Kaip

VIESPATS gyvas, mirties vertas⁸ tas vyras, kuris taip padarė! 6 O už avytę jis turi keturgubai⁹ atlyginti dėl to, kad padarė tokį dalyką ir neparodė gailėsčio!“

1 Ps 51 antraštė

Natanas paskelbia bausmę Dovydui

7 Natanas tarė Dovydui: „Tu esi tas vyras! Taip pasakė VIESPATS Izraelio Dievas: „Aš tave patepiau Izraelio karaliumi, ir aš tave išgelbėjau iš Sauliaus rankos. 8 Tau atidaviau tavo valdovo namus ir į tavo prieglobstį tavo valdovo žmonas. Tau atidaviau Izraelio ir Judo dukteris¹⁰. Ir jei [jū] būtų buvę per maža, būčiau dar tiek tau pridėjęs. 9 Kodėl paniekinai VIESPATI¹¹, darydamas tai, kas pikta jo¹² akyse? Užmušai kalaviju chitietį Uriją ir jo žmoną paėmei sau į žmonas. Jį nužudei amoniečių kalaviju. 10 Taigi dabar kalavijas niekad neatsitrauks nuo tavo namų dėl to, kad mane paniekinai ir paėmei chitietčio Urijo žmoną, kad ji būtų tavo žmona!“ 11 Taip pasakė VIESPATS: „Štai aš sukelsiu prieš tave pikta iš tavo paties namų. Paimsiu, tau pačiam matant, tavo žmonas ir atiduosiu tavo artimui, kad jis sugultų su tavo žmonomis šitos saulės šviesoje. 12 Nors tu veikei slapčia, aš tai padarysiu viso Izraelio akivaizdoje ir saulės šviesoje“.

13 Dovydas tarė Natanui: „Nusidėjau VIESPACIUI!“ Natanas atsakė Dovydui: „VIESPATS savo ruožtu perkėlė tavo nuodėmę¹³. Tu neturėsi mirti. 14 Tačiau, kadangi šituo veiksmu tu niekinte paniekinai VIESPATI¹⁴, tau gimęs sūnus tikrai mirs!“

11–12 2 Sam 16, 22

Batšebos kūdikio mirtis

1 G^{BLMN}ST; M^{GA}: pas

2 G^L: M: buvome prieš juos

3 G^L: apie aštuoniolika karaliaus tarnų

4 T.y. nedarydamas skirtumo

5 T.y. Joaba

6 ~ G^{LMN}

7 Kl. MssGS: pranašą Natana

8 Lit. sūnus

9 M^{GLS}; G^{BAMN}: septingubai

10 S; MG: namus

11 G^LTheod; MGS: VIESPATIES žodi

12 KG; QTV: mano

13 T.y. perleido kitam tavo nuodėmės pasekmes

14 Lit. VIESPATIES priešus (eufemizmas, žr. 1 Sam 25, 22)

15 Natanui parėjus į savo namus, VIESPATS užgavo kūdikį, kurį Urijo žmona buvo pagimdžiusi Dovydui, ir jis susirgo. 16 Tad Dovydas maldavo Dievą už tą berniuką ir įlėjęs praleisdavo naktį, gulėdamas¹ ant aslos. 17 Jo namų vyresnieji prieidavo² prie jo, kad jį pakeltų nuo aslos, bet jis nenorėdavo ir nevalgydavo su jais maisto. 18 Septintąją dieną kūdikis mirė. Bet Dovydo tarnai bijojo jam pranešti, kad kūdikis miręs, nes jie sakė: „Žiūrėk, kūdikiui tebesant gyvam, mes jam kalbėjome, bet jis neklaušė mūsų kalbos. Tai kaip galėtume jam pasakyti: „Kūdikis numirė? Jis galėtų padaryti ką pikta!“ 19 Tačiau Dovydas pastebėjo, kad jo tarnai šnibždėjosi tarp savęs. Iš to Dovydas suprato, kad kūdikis miręs. Ir Dovydas paklausė savo tarnų: „Ar kūdikis mirė?“ Tie atsakė: „Mirė“. 20 Tada Dovydas, atsikėlęs nuo aslos, apsiplovė, pasitėpė aliejumi ir pakeitė savo drabužius. Paskui jis įėjo į VIESPATIES namus ir kniūpsčias pagarbino. Jam parėjus į savo namus ir paprašius, jie jam pateikė maisto, ir jis valgė. 21 Tada jo tarnai jį paklausė: „Ką reiškia šitas tavo pasielgimas? Kol kūdikis buvo gyvas³, tu pasninkavai ir verkei. O kai tik kūdikis mirė, atsikėlei ir valgei maisto“. 22 Jis atsakė: „Kūdikiui tebesant gyvam, pasninkavau ir verkiau, nes maniau: „Kas žino? VIESPATS man gali būti malonus, ir kūdikis gali likti gyvas!“ 23 O dabar, jam mirus, kam gi man bepasninkauti? Argi begaliu jį sugražinti? Aš nueisiu pas jį, bet jis nesugrįš pas mane“.

Batšeba pagimdo Saliamoną

24 Paskui Dovydas paguodė savo žmoną Batšebą. Įlėjęs pas ją, jis sugulė su ja, ir ji pagimdė sūnų. Ji⁴ praminė jį

Saliamonu⁵. VIESPATS jį mylėjo²⁵ ir pasiuntė [žinia] per pranašą Natana, kad dėl VIESPATIES jį pramintų Jedidiju⁶.

Dovydas pasijungia amonietiams

26 Joabas kariavo su amonietėjų Raba ir paėmė karaliaus tvirtovę. 27 Paskui Joabas siuntė pasiuntinius pas Dovydą ir sakė: „Aš kariavau su Raba ir jau paėmiau Vandens tvirtovę⁷. 28 Tad dabar surink likusius karius, apgulki miestą ir tu pats⁸ jį paimk, kad aš nepaimčiau miesto ir kad jis nebūtų pavadintas mano vardu!“ 29 Taigi Dovydas, surinkęs visus karius, nužygiavo į Rabą. Jis kariavo su ja ir ją paėmė. 30 Ir jis nuėmė jų karaliaus⁹ karūną nuo jo galvos. Ji svėrė talentą¹⁰ aukso, ir joje¹¹ buvo brangus akmuo. Paskui jis buvo ant Dovydo galvos. Be to, jis išsigabeno iš miesto labai didelį kiekį grobio. 31 O jame buvusius žmones jis išsivedė ir pristatė prie jo nuardymo¹² su geležiniais kirstuvais ir geležiniais kirviais. Vėliau juos privertė dirbti su plytų forma. Taip jis padarė visiems amonietėjų miestams. Pagaliau Dovydas su visa kariuomene sugrįžo į Jeruzalę.

26-31 1 Kron 20, 1-3

ABŠALOMO MAIŠTAS (13, 1—19, 8)

Amnonas ir Tamara

13 Vėliau atsitiko toks dalykas. Dovydo sūnus Abšalomas turėjo gražią seserį, vardu Tamara, kurią pamilo Dovydo sūnus Amnonas. 2 Ir Amnonas taip sielojosi, kad jautėsi sergąs dėl savo sesers Tamaros, nes ji buvo mergelė ir Amnonui atrodė neįmanoma jai ką padaryti. 3 Bet Amnonas turėjo draugą, vardu

1 MGA; GL4QSam^a: gulėdavo ašutinėje

2 GL4QSam^a; M: atsistodavo

3 GLST; M: Dėl kūdikio [kol] gyvas

4 QST; K: Jis (t.y. Dovydas)

5 Hbr. Šelomō

6 T.y. VIESPATIES Mylimuoju

7 T.y. citadelę, pastatytą apsaugoti priėjimui prie versmės, teikiančios vandenį miestui

8 GL; ~M

9 Arba: Milkomo (t.y. amonietėjų dievo)

10 1 talentas ~ 33–36 kg

11 ST 1 Kron 20, 2; ~ M

12 Rk.; M: su akmenpjūkliais

Jonadabą¹, Dovydo brolio Šimėjos sūnų. Jonadabas buvo labai gudrus²,⁴ ir jis jį³ paklausė: „Kodėl tu, karaliaus sūnau, kasryt esi toks prislėgtas? Argi man nepasakysi?“ Amnonas jam atsakė: „Aš myliu Tamarą, savo brolio Abšalomo seserį“.⁵ Jonadabas jam patarė: „Atsigulk į savo lovą ir dėkis sergas. Tavo tėvui atėjus tavęs pamatyti⁴, jam sakyk: „Tegul ateina, meldžiu, mano sesuo Tamara ir tegul valgydina mane. Tegul ji priruošia valgių mano akyse, kad galėčiau stebėti ir valgyti iš jos rankos““.

⁶ Taigi Amnonas atsigulė ir dėjosi sergas. Karaliui atėjus jo pamatyti, Amnonas tarė karaliui: „Tegul ateina, meldžiu, mano sesuo Tamara ir tegul pritaisto, man žiūrint, keletą kukulių, kad galėčiau valgyti iš jos rankos“.

⁷ Tada Dovydas pasiuntė Tamarai [žinia] į namus, sakydamas: „Na, eik į savo brolio Amnono namus ir jam paruošk valgių!“⁸ Taigi Tamara nuėjo į savo brolio Amnono namus, kur jis gulėjo. Ji paėmė teslos, ją suminkė, padarė, jam žiūrint, kukulių ir kukulius iškepė.

⁹ Paskui, paėmusi keptuvę, ji [juos] pateikė jam, bet jis atsisakė valgyti. Ir Amnonas tarė: „Liepkite visiems išeiti nuo manęs!“ Visiems palikus jį,¹⁰ Amnonas sakė Tamarai: „Įnešk valgių į miegamąjį, kad galėčiau valgyti iš tavo rankos“. Tamara paėmė kukulius, kuriuos buvo padariusi, ir įnešė savo broliui Amnonui į miegamąjį.

¹¹ Bet jai prinešus prie jo valgyti, jis ją nutvėrė ir jai tarė: „Ateik, gulkis su manim, mano sesuo!“¹² Bet ji jam tarė: „Ne, mano broli, neprievartauk manęs, nes taip nesielgiama Izraelyje! Nedaryk tokios beprotiškos niekšybės! O aš kur bepaslėpčiau⁵ savo gėdą? O tu pats būtum kaip vienas iš atmatuonių Izraelyje. Verčiau dabar kalbėk, meldžiu, karaliui! Juk jis tau manęs neužgins“.¹⁴ Tačiau jis nenorėjo klausyti jos prašymo ir, būdamas stipresnis už ją, pavartojo jai prievartą ir

sugulė su ja.¹⁵ Paskui Amnonas jai pajuto labai didelę neapykantą. Tikrai neapykanta, kuria jis jos nebekentė, buvo didesnė už meilę, kuria jis ją mylėjo. Ir Amnonas jai tarė: „Kelkis, eik!“¹⁶ Bet ji jam priešinosi: „Ne, broli! Nes⁶ šita didelė skriauda yra didesnė už kitą, kurią man padarei!“ Bet jis nenorėjo jos klausyti.¹⁷ Ir, pasišaukęs vaikina, kuris jam patarnavo, tarė: „Na, išvaryk šitą nuo manęs laukan ir užsklėsk duris jai už nugaros!“

¹⁸ (Ji vilkėjo ilgarankovę jupa, nes netekėjusios karaliaus dukterys taip vilkėdavo nuo paauguolystės⁷.) Taigi jo tarnas ją išvedė laukan ir užsklėdė duris jai už nugaros.¹⁹ Tamara apsibarstė galvą pelenais ir perplėšė ilgarankovę jupą, kuria ji vilkėjo. Ji užsidėjo ranką⁸ ant galvos ir nuėjo, be perstojo balsiai verkdamą.²⁰ Jos brolis Abšalomas jai tarė: „Ar tavo brolis Amnonas buvo su tavim? Dabar tylėk, mano sesuo! Jis yra tavo brolis. Nedėk to dalyko sau į širdį!“ Taigi Tamara paliko vieniša savo brolio Abšalomo namuose.

²¹ Išgirdęs apie visus tuos dalykus, karalius Dovydas labai supykio, bet neišskaudino savo sūnaus Amnono, nes jį mylėjo, kadangi jis buvo jo pirmagimis⁹.

²² Abšalomas nesikalbėjo su Amnonu nei piktuoju, nei geruoju, nors Abšalomas nekenė Amnono dėl to, kad šis buvo išprievartavęs jo seserį Tamarą.

Abšalomas atkeršija Amnonui

²³ Dvejiems metams praslinkus, Abšalomas turėjo avių kirpimą Baal-Chašore, esančiame arti Efraimo, ir Abšalomas pakvietė visus karaliaus sūnus.²⁴ Įėjęs pas karalių, Abšalomas tarė: „Žinai, meldžiamasis, tavo tarnas turi avių kirpimą. Tegul eina, meldžiu, karalius ir jo tarnai su tavo tarnu!“

²⁵ Bet karalius tarė Abšalomui: „Ne, sūnau! Tegul mes visi neisime, kad tavęs neapsunkintume“. Nors jis primygęs

1 G^L4QSam^a; Jonataną

2 G^L4QSam^a; M + vyras

3 G^LS: Amnoną

4 G^L: aplankyti; taip pat 6 skn.

5 Lit. benuneščiau

6 G^{LMN}; M: Dėl

7 Rk.; M: vilkėdavo tokius viršutinius

8 G^{Lat}115 SV: rankas

9 G^{Lat}115 4QSam^a Josephus Ant. 7.173; ~M

prašė¹, jis² nesutiko eiti. Bet kai jis jam palinkėjo laimingos kelionės, 26 Abšalomas tarė: „Jei ne, tai leisk, meldžiu, mano broliui Amnonui eiti su mumis³“. Karalius jį paklausė: „Kodėl jis turėtų eiti su tavim?“ 27 Bet kai Abšalomas primygdęs jį prašė, jis išleido su juo Amnoną ir visus karaliaus sūnus.

Abšalomas iškelė pokylį tarsi karaliaus pokylį⁴. 28 Ir Abšalomas įsakė savo tarnams: „Budriai stebėkite! Kai Amnono širdis bus įsilinksmėjusi nuo vyno ir jums pasakysiu: „Smokite Amnonui!“, tai nužudykite jį! Nebijokite, nes aš pats jums įsakiau! Būkite ryžtingi ir drąsūs!“ 29 Taigi Abšalomo tarnai padarė Amnonui, kaip Abšalomas buvo įsakęs. Tada visi karaliaus sūnūs atsikėlę užsėdo kiekvienas ant savo asilėno ir pabėgo.

30 Jiems tebesant kelyje, atsklido pas Dovydą toks gandas: „Abšalomas išmušė visus karaliaus sūnus, ir nė vienas iš jų neišliko gyvas!“ 31 Tada karalius atsikėlęs perplėšė savo drabužius ir atsigulė ant žemės. Taip pat visi jo tarnai, stovintys aplink jį, perplėšė savo drabužius⁵. 32 Tačiau Dovydo brolio Šimėjos sūnus Jonadabas atsiliepdamas tarė: „Tegul mano valdovas nemano, kad jie nužudė visus vaikus, karaliaus sūnus, nes Amnonas vienas bus žuvis. Juk Abšalomo įsakymu tai turi būti buvę nuspresta⁶ nuo tada, kai anas išprievartavo jo seserį Tamara. 33 Taigi dabar tegul mano valdovas karalius nededa to sau į širdį, manydamas, kad visi karaliaus sūnūs žuvę. Tik Amnonas vienas bus žuvis, 34 o Abšalomas pabėgęs“. Vaikinui, einančiam žvalgybą, pakėlus akis ir pažvelgęs, pasirodė daug žmonių, einančių Choronaime keliu kalno šlaite, nuokalnėje. Žvalgas atėjęs pranešė karaliui: „Pamačiau vyrus Choronaime

kelyje⁷, kalno šlaite!“ 35 Tada Jonadabas tarė karaliui: „Matai, karaliaus sūnūs atėjo! Kaip tavo tarnas kalbėjo, taip įvyko“. 36 Vos tik jam baigus kalbėti, atėjo karaliaus sūnūs. Jie balsiai verkė. Taip pat karalius ir visi jo tarnai verkė labai gaudžiu verksmu. 37 Tuo tarpu Abšalomas pabėgo ir nuėjo pas Gešūro karaliaus Amichudo⁸ sūnų Talmają, o karalius Dovydas⁹ daugelį dienų¹⁰ gedėjo savo sūnaus.

38 Pabėgęs ir nuėjęs į Gešūrą, Abšalomas ten išbuvo trejus metus. 39 O karaliaus [Dovydo] užsidegimas¹¹ išžygiuoti prieš Abšalomą liovėsi, nes jis jau buvo pasiguodęs dėl Amnono mirties.

37 2 Sam 3, 3

Abšalomas pargrįžta į Jeruzalę

14 Šerujos sūnus Joabas suprato, kad karaliaus širdis tebebuvo nusistačiusi prieš Abšalomą. 2 Tad Joabas, pasiuntęs į Tekoją, paėmė iš ten išmintingą moterį ir jai tarė: „Na, dėkis gedinti ir apsilvilk gedulo drabužiais. Nepasitepk aliejumi ir elkis kaip moteris, kuri jau daug dienų yra gedėjusi mirusio. 3 Paskui įeik pas karalių ir jam šitaip kalbėk“. Ir Joabas įdėjo žodžius jai į burną.

4 Įėjusi pas karalių, tekojietė moteris parpuolė kniūpsčia ant žemės ir išreiškė pagarbą. Ji tarė: „Gelbėk, karaliau!“ Karalius ją paklausė: „Kas tave vargina?“ Ji atsakė: „Deja, aš esu našlė. Mano vyras miręs. 6 Tavo tarnaitė turėjo du sūnus. Juodu susimušė lauke ir, niekam nesant jiems perskirti, vienas smogė kitam ir jį užmušė. 7 Ir štai visi giminaičiai, sukilę prieš tavo tarnaitę, reikalauja: „Išduok tą, kuris užmušė savo broį, kad jį nužudytume už gyvybę jo brolio, kurį jis nudėjo, ir taip sunaikintume ir įpėdinį!“

1 4QSam^a G^LLat; M: veržėsi į jį; taip pat 27 skn.

2 G^L: karalius

3 G^LLat: manimi; ~4QSam^a

4 G^LLat¹¹⁵ 4QSam^a Josephus 7.174; ~M

5 G^BAMN; M: stovėjo (G^L + aplink jį) perplėštais drabužiais

6 G^{LM}Lat 4QSam^a: tai įvyko dėl to, kad Abšalomas buvo įsirdęs

7 Rk. pgl. G

8 K: Amichuro

9 G^{BMN}, G^A: Dovydas; G^LLat¹¹⁵: karalius; M: jis

10 Kkr. MssLat^{93.94} Sy^{Mss}, MG^B: visą laiką

11 G^{Mss}T^{Lat}115 4QSam^a; M: karalius Dovydas

Tuo būdu jie siekia užgesinti man išlikusią žariją, kad nepaliktu mano vyrui nei vardo, nei palikuonio žemės paviršiuje.

15 ¹Taigi dabar tai, kad atėjau pasakyti karaliui, savo valdovui, šita dalyką, [ivyko] dėl to, kad giminaičiai mane įbaugino. Tavo tarnaitė pagalvojo: „Pakalbėsiu karaliui. Gal karalius patenkins savo tarnaitės prašymą.“

16 Juk karalius išklaussys, norėdamas išvaduoti savo tarnaitę iš nagų vyro, siekiančio² sunaikinti mane ir kartu mano sūnų, pašalinant iš Dievo³ [duoto] veldinio!

17 Taigi tavo tarnaitė pagalvojo: „Tegul mano valdovo karaliaus žodis nuramina⁴, nes mano valdovas karalius yra toks, kaip Dievo angelas, galintis įžiūrėti gera ir pikta!“ O VIESPATS, tavo Dievas, tebūnie su tavim!“

8 Karalius tarė moteriai: „Eik namo, o aš duosiu įsakymą apie tave!“

9 O tekojietė moteris sakė karaliui: „Mano valdove karaliau, ant manęs tegul krinta kaltė ir ant mano tėvo namų, o karalius ir jo sostas tebūnie be kaltės!“ 10 Karalius tarė: „Jei kas tau ką kalbės, tą atvesk pas mane, ir jis toliau nebepalies tavęs.“ 11 Ji tarė: „Tegul karalius, meldžiu, pamini VIESPATI, savo Dievą, kad kraujo keršytojas nepadaugintų žudymo ir kad jie nesunaikintų mano sūnaus“. Jis tarė: „Kaip VIESPATS gyvas, nė vienas tavo sūnaus plaukas nenukris ant žemės!“

12 Paskui moteris tarė: „Leisk, meldžiu, savo tarnaitę pasakyti [dar kita] žodį mano valdovui karaliui“. Jis sakė: „Kalbėk!“ 13 Moteris tarė: „Tai kodėl sumanei tokį dalyką prieš Dievo tautą? Nes, išstardamas šita sprendimą, karalius tarsi apkaltino pats save—tuo, kad karalius neleidžia savo tremtiniui sugrįžti. 14 Nes tavo sūnus⁵ miręs, ir

kaip ant žemės išlietas vanduo, kurio nebegalima susemti, jis nebegali pasiimti savo gyvybės. Tačiau karalius sumanė planą laikyti tremtinį patremtą nuo savęs“⁶. 18 Tada atsakydamas karalius tarė moteriai: „Na, neslėpk nuo manęs dalyko, apie kurį aš tave klausiu!“ Moteris tarė: „Tagul kalba mano valdovas karalius!“ 19 Karalius tarė: „Bene Joabo ranka yra su tavim visame tame dalyke?“ Moteris atsakė: „Kaip tu gyvas, mano valdove karaliau, negalima nei į dešinę, nei į kairę išsisukti nuo ko nors, ką mano valdovas karalius pasakė! Iš tikrųjų tai buvo Joabas, kuris man įsakė ir pats idėjo į tavo tarnaitės burną visus šituos žodžius. 20 Norėdamas pakeisti to įvykio eigą⁷, tavo tarnas Joabas padarė šita dalyką. Bet mano valdovas yra toks išmintingas, kaip Dievo angelas⁸, jog žino viską, kas vyksta žemėje“.

21 Karalius tarė Joabui: „Gerai, darau pagal tavo patarimą“⁹. Tad eik, pargražink jaunikaitį Abšalomą!“

22 Parpuolęs veidu į žemę, Joabas išreiškė pagarbą ir laimino karalių. Ir Joabas tarė: „Šiandien tavo tarnas patyrė, jog radau malonę tavo akyse, mano valdove karaliau, nes karalius priėmė savo tarno patarimą.“ 23 Paskui Joabas pakilęs nuėjo į Gešūrą ir atvedė Abšalomą į Jeruzalę. 24 Bet karalius sakė: „Tegul jis grįžta į savo namus, tačiau tegul nemato mano veido!“ Taigi Abšalomas sugrįžo į savo namus, tačiau neišvydo karaliaus veido.

Abšalomo žavumas

25 Visame Izraelyje nebuvo tokio labai girmamo vyro dėl jo grožio, kaip Abšalomas: nuo kojos pado ligi

1 Daugelis komentatorių čia siūlo įterpti 15–17 skn. kaip iš savo originalinio konteksto iškeltą tekstą.

2 G: ~M

3 GLTheod: VIESPATIES

4 T.y. suteikia ramybę ar atilį nuo priešo; arba: galutinai nusprendžia

5 T.y. Amnonas

6 GLTheod; M: Juk mes turime mirti ir esame kaip ant žemės išlietas vanduo, kurio nebegalima susemti. Tačiau Dievas neatims gyvybės, bet sumanė būdų nelaikyti tremtinio patremto nuo savęs.

7 Arba: suteikti tam dalykui naują posūkį; lit. apsukti to dalyko (t.y. Abšalomo tremties) veidą

8 Lit. angelo išmintis

9 GSV4QSam^C; M: tai darau

viršugalvio jame nebuvo kliaudos. 26 Jam apkirpus galvą—kiekvienų metų pabaigoje jis apskirpdavo, nes ji būdavo tokia sunki ant jo, jog turėdavo ją apskirpti,—jo galvos plaukai sverdavo 'du šimtus' šėkelių, sveriant karaliaus svorius.²

27 Abšalomui gimė trys sūnūs ir viena duktė, vardu Tamara. Ji buvo dailios išvaizdos moteris.

Abšalomas pasimato su tėvu

28 Abšalomas išgyveno Jeruzaleje dvejus metus, nepamates karaliaus veido. 29 Pagaliau Abšalomas siuntė pas Joabą, norėdamas jį siųsti pas karalių, bet Joabas³ nenorėjo ateiti pas jį. Jis siuntė dar antrą kartą, bet jis nenorėjo ateiti. 30 Tada jis tarė savo tarnams: „Žiūrėkite! Joabo sklypas yra šalia mano, ir ten jis turi miežių. Eikite ir jį padėkite!“ Taigi Abšalomo tarnai padegė tą sklypą. 31 Tada pakilęs Joabas atėjo pas Abšalomą i namus ir jį paklausė: „Kodėl tavo tarnai padegė man priklausantį sklypą?“

32 Abšalomas atsakė Joabui: „Tu žinai, aš siunčiau pas tave su žinia: „Atėik čionai, kad tave nusiųčiau pas karalių su klausimu: „Kam aš parvykau iš Gešūro? Man būtų buvę geriau, jei aš ten tebebūčiau! Taigi dabar noriu išvysti karaliaus veidą. O jei esu kuo nusikaltęs, tegul jis nužudo mane!““

33 Atėjęs pas karalių, Joabas jam tai pranešė. Tada jis pasišaukė Abšalomą. Šis, įėjęs pas karalių, kniūpsčias išreiškė jam pagarba karaliaus akivaizdoje, o karalius pabučiavo Abšalomą.

Abšalomas ruošia samokslą

15 Kuriam laikui praslinkus, Abšalomas išigijo kovos vežimą, žirgų ir penkiasdešimt vyrų, bėgančių pirma jo. 2 Abšalomas anksti atsikeldavo ir atsistodavo šalia kelio, vedančio į vartus. Kada tik būdavo koks nors bylą turintis vyras, norėdamas ją pateikti karaliui išspręsti, Abšalomas jį pasišaukdavo ir paklausdavo: „Iš kokio tu miesto?“ Kai šis atsakydavo: „Tavo

tarnas yra iš tokios ir tokios Izraelio genties“⁴, 3 Abšalomas jam sakydavo: „Žiūrėk, tavo reikalavimai pagrįsti⁵ ir teisingi, bet nėra karaliaus pavaduotojo, kuris išklaustų“. 4 Ir Abšalomas pridurdavo: „O kad mane paskirtų teisėju šalyje! Tada kiekvienas, turintis bylą ar ieškinį, galėtų ateiti pas mane, ir aš apginciau jo teises!“ 5 Jei kas priešdavo jam išreikšti pagarbą, jis, ištiesęs ranką, jį apsikabindavo ir pabučiuodavo. 6 Šitaip Abšalomas elgėsi su visais izraeliais, kurie ateidavo pas karalių teismo nuosprendžio gauti. Taip Abšalomas pasivogė Izraelio vyrų širdį.

7 Ketveriems metams⁶ pasibaigus, Abšalomas tarė karaliui: „Norėčiau, meldžiamasis, eiti ir ištesėti savo įžadą, kurį esu davęs Chebrono VIESPACIUI⁷, 8 nes tavo tarnas, gyvendamas Gešūre, Arame, davė įžadą, sakydamas: „Jei VIESPATS tikrai mane parves atgal į Jeruzalę, aš pagarbinsiu VIESPATI“⁹. 9 Karalius jam tarė: „Eik ramus!“ Taigi jis pakilęs nuėjo į Chebroną. 10 Ir Abšalomas išsiuntė slaptų agentų po visas Izraelio gentis su žinia: „Kai tik išgirsite rago gausmą, sakykite: „Abšalomas tapo karaliumi Chebrone!“ 11 Su Abšalomu ėjo iš Jeruzalės du šimtai vyrų, kurie buvo pakviesti ir ėjo, nieko bloga nemanydami ir nieko nežinodami apie tą dalyką. 12 Abšalomas⁸ dar pasiuntė ir atsikvietė⁹ gilonietį Achitofelį. Dovydo patarėją, iš jo miesto, iš Gilo, kai jis¹⁰ aukojau aukas. Taip samokslas pasidarė galingas ir vis daugiau žmonių palaikė Abšalomą.

Dovydas bėga nuo Abšalomo

13 Pranešėjas atėjo pas Dovydą, sakydamas: „Izraelio vyrų širdys palinko į Abšalomą!“ 14 Tada Dovydas tarė

4 Lit. vienos iš Izraelio genčių

5 Lit. geri

6 GLS; MG BAMN. Keturioms dešimtims metų

7 Lit. VIESPACIUI-Chebrone (t.y. Chebrone apsiireiškusiam VIESPACIUI)

8 4QSam^c: Jis

9 GL⁴QSam^c; ~M

10 T.y. Abšalomas

1 MG BAMN, 4QSam^c; GL⁴Lat 93.94. šimta

2 200 šėkelių ~ 2,3kg

3 Lit. jis

visiems savo pareigūnams, esantiems su juo Jeruzalėje: „Pakilkite! Bėkime, kitaip mes neištrūksime nuo Abšalomo! Skubiai eikite, kad jis staiga neužkluptų mūsų, neužvestų ant mūsų nelaimės ir neiškapotų miesto kalavijo ašmenimis!“

15 Karaliaus tarnai sakė karaliui: „[Darysime] 'visiškai taip, kaip' 'mūsų valdovas karalius' nusprendžia. Tavo tarnai pasiruošę!“

16 Taigi karalius išėjo ir visi jo namiškiai jam iš paskos. Tačiau karalius paliko dešimt sugulovių namams saugoti. 17 Išėjo karalius bei visi žmonės³ paskui jį ir sustojo prie paskutinio namo.

18 Visi jo tarnai žygiavo jam pro šalį. Kai visi keretai bei peletai ir visi gatiečiai—šeši šimtai vyrų, atėjusių paskui jį iš Gato,—žygiavo pro šalį ties karaliumi,

19 karalius tarė gatiečiui Itajui: „Kodėl ir tu nori eiti su mumis? Grįžk ir pasilik pas karalių⁴, nes tu esi svetimšalis ir, be to, atėjęs tremtin⁵ iš savo tėvišės.“

20 Tu tik vakar atvykai. Ar jau šiandien turėčiau tave padaryti benamį, kad eitum su mumis, kai aš turiu eiti 'nežinia kur'?

Grįžk ir sugrąžink savo brolius su savim, 'o VIEŠPATS tegul tau parodo' malonę ir ištikimybę!“

21 Bet Itajas, atsakydamas karaliui, tarė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip mano valdovas karalius gyvas, kur tik bus mano valdovas karalius, tikrai ten bus ir tavo tarnas, vis tiek, ar tektų mirti, ar gyvam likti!“

22 Tada Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

23 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

24 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

25 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

26 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

27 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

28 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

29 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

30 Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatiečiai Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau 'pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu'.

Dovydas isako sugrąžinti į miestą sandoros skryniją

24 Pasirodė ir Šadokas (ir su juo visi leviai, nešantys Dievo sandoros skryniją) ir Ebjataras⁹. Jie padėjo ant žemės Dievo skryniją¹⁰, kol visi kareiviai galutinai pražygiavo iš miesto.

25 Paskui karalius tarė Šadokui: „Nešk Dievo skryniją atgal į miestą! Jei rasiu malonę VIEŠPATIES akyse, jis mane parves atgal ir man parodys ją bei jos stovyklavietę.“

26 O jei jis taip pasakys: „Tu man nepatinki“, štai aš čia! Tegul jis man daro, kaip jam atrodo tinkama!“

27 Karalius pridūrė kunigui Šadokui: „Įsidėmėk! Tu ir Ebjataras grįžkite ramūs¹¹ į miestą, taip pat [tegrįžta] su jumis tavo sūnus Achimašas ir Ebjataro sūnus Jonatanas—abu jūsų sūnūs.“

28 Įsidėmėkite! Aš užtruksiu prie dykumos brastų, iki ateis iš jūsų žodis, man teikiantis žinią.“

29 Taigi Šadokas ir Ebjataras nunešė Dievo skryniją atgal į Jeruzalę ir ten pasiliko.

30 O Dovydas lipo aukštyn Alyvų kalno šlaitu ir lipdamas verkė uždegtą galva, ir jis ėjo basas. Taip pat visi su juo esantys kareiviai, kiekvienas uždegtą galva, lipo aukštyn ir lipdami verkė.

31 Kai Dovydui buvo pranešta: „Achitofelis yra tarp samokslininkų su Abšalomu“, Dovydas tarė: „VIEŠPATIE, meldžiu, paversk Achitofelio patartį kvailybę!“

32 Dovydui pasiekus viršūnę, kur garbindavo Dievą, pasirodė ateinąs jam priešais arkas Chušajas¹² perplėštais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva.

33 Dovydas jam tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

34 Bet jei sugrįši į miestą ir sakysi Abšalomui: „Aš noriu būti tavo tarnas, karaliau! Tavo tėvo tarnas aš gi nuo seniai buvau, o dabar aš būsiu tavo tarnas“,—tai galėsi man niekais paversti

35 Dovydas tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

36 Bet jei sugrįši į miestą ir sakysi Abšalomui: „Aš noriu būti tavo tarnas, karaliau! Tavo tėvo tarnas aš gi nuo seniai buvau, o dabar aš būsiu tavo tarnas“,—tai galėsi man niekais paversti

37 Dovydas tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

38 Bet jei sugrįši į miestą ir sakysi Abšalomui: „Aš noriu būti tavo tarnas, karaliau! Tavo tėvo tarnas aš gi nuo seniai buvau, o dabar aš būsiu tavo tarnas“,—tai galėsi man niekais paversti

39 Dovydas tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

40 Bet jei sugrįši į miestą ir sakysi Abšalomui: „Aš noriu būti tavo tarnas, karaliau! Tavo tėvo tarnas aš gi nuo seniai buvau, o dabar aš būsiu tavo tarnas“,—tai galėsi man niekais paversti

41 Dovydas tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

42 Dovydas tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas.“

1 G^LSV: ką tik

2 G^{BAMN}, G^L: karalius; M: mano valdovas karalius

3 2Mss: jo namiškiai; G^B: jo tarnai

4 T.y. naująjį karalių Abšalomą

5 G^B, M: tremtinys

6 Lit. kur aš einu

7 G: ~M

8 G^L, M: ant kelio į dykumą

9 Rk. pgl. G^B; ~M

10 M + ir Ebjataras [taip pat] ėjo aukštyn (arba: aukėjo [aukas])

11 Rk., pgl. G^L; M: Ar tu esi regėtojas? Grįžk ramus

12 G + Dovydo draugas

Achitofelio patarima. ³⁵ Juk su tavim ten bus kunigai Šadokas ir Ebjataras, ir tu galėsi viską, ką nugirsi iš karaliaus namų, pranešti kunigams Šadokui ir Ebjatarui. ³⁶ Štai ten yra su jais abu jų sūnūs, Šadoko Achimaasas ir Ebjataro Jonatanas, ir per juodu galėsite man atsiųsti kiekvieną žinią, kurią išgirsite.“ ³⁷ Taigi Dovydo draugas Chušajas įėjo į miestą, kai Abšalomas buvo bejeinas į Jeruzalę.

Dovydas ir Šiba

16 Dovydui paejus kiek toliau nuo viršūnės, pasirodė beateinas jam priešais Mefibošeto prižiūrėtojas Šiba su pora pabalnotų asilų, apkrautų dviem šimtais duonos kepalų, šimtu džiovintų vynuogių pyragų, šimtu [krovinių] vasarinių vaisių¹ ir vynmaišiu vyno. ² Karalius paklausė Šibą: „Kam tau šitie?“ Šiba atsakė: „Asilai karaliaus namiškiams joti, duona ir vaisiai vaikinams valgyti, o vynas alpstančiam dykumoje atsigerti.“ ³ Karalius paklausė: „O kur yra tavo valdovo sūnus?“ Šiba atsakė karaliui: „Štai jis lieka Jeruzalėje, nes sakė: „Šiandien Izraelio namai man sugrąžins mano tėvo karalystę.““ ⁴ Karalius tarė Šibai: „Nuo dabar² tavo yra viskas, kas priklauso Mefibošetui!“ Šiba tarė: „Aš kniūpsčias tau išreikšiu pagarbą! Leisk man rasti malonę tavo akyse, mano valdove karaliau!“

1 2 Sam 9, 9–10 3 2 Sam 19, 25–27

Šimis keikia Dovyda

⁵ Karaliui Dovydui pasiekus Bachurimą, pasirodė iš ten išeinas vyras, iš Sauliaus šeimos giminės, vardu Šimis, Geros sūnus. Jis išėjo vis keikdamas ⁶ ir apmėtė akmenimis Dovydą bei visus karaliaus Dovydo tarnus, nors kareiviai ir visi rinktiniai kovotojai buvo jo³ dešinėje ir kairėje. ⁷ Ir Šimis taip keikdamas sakė: „Išeik, išeik, tu kraugery, nelabasis!“ VIESPATS tau atmokėjo už visą kraują Sauliaus namų, kurių vietoje tu pasidarei karalius! VIESPATS atidavė karalystę į tavo

sūnaus Abšalomo rankas! Ir štai tu esi patekęs į nelaimę, nes tu esi kraugerys!“

⁹ Tada Šerujos sūnus Abišajas tarė karaliui: „Kodėl šitas pastipęs šuo turėtų keikti mano valdovą karalių? Leisk man pereiti ir nukirsti jam galvą!“

¹⁰ Bet karalius tarė: „Kas man darbo su jumis, Šerujos sūnūs? Jis taip keikia todėl, kad VIESPATS jam pasakė: „Keik Dovydą!“ Tai kas drįstų sakyti: „Kodėl taip padarei?““ ¹¹ Paskui Dovydas sakė

Abišajui ir visiems savo tarnams: „Žiūrėkite, mano paties sūnus, mano kūno vaisius⁴, ieško mano gyvybės! Tai kaip dar labiau dabar benjamins! Palikite jį, ir tegul jis keikia, nes VIESPATS jam sakė [keikti]!“ ¹² Galbūt VIESPATS pažvelgs į mano bėdą ir VIESPATS man atmokės geru už jo šiandienį keiksmą.“ ¹³ Dovydas ir jo vyraiėjo keliu, o Šimisėjo kalno šlaitu

šalia jo vis keikdamas, mėtydamas į jį⁵ akmenis ir berdamas dulkes.

¹⁴ Pagaliau karalius ir visi su juo esantys kareiviai išvargę atėjo prie Jordano⁶, ir ten jis atsigaivino.

Abšalomas ir jo patarėjai

¹⁵ Tuo tarpu Abšalomas ir visi kareiviai, Izraelio vyrai, išgyveno į Jeruzalę. Achitofelis irgi buvo su juo.

¹⁶ Kai arkas Chušajas, Dovydo draugas, įėjo pas Abšalomą, Chušajas tarė Abšalomui: „Tegyvuoją karalius!“

¹⁷ Bet Abšalomas tarė Chušajui: „Ar tokia tavo ištikimybė tavo draugui? Kodėl nėjai su savo draugu?“

¹⁸ Nėjau! Bet tam, kurį VIESPATS išsirinko ir šitie žmonės, tai yra visi Izraelio vyrai, priklausysiu ir pas tą pasiliksiu. ¹⁹ Antra vertus, kam aš turėčiau tarnauti? Ar ne jo sūnui? Kaip tarnavau tavo tėvui, taip noriu tau tarnauti.“

²⁰ Paskui Abšalomas tarė Achitofeliui: „Pasitarkite, kas mums daryti!“ ²¹ Achitofelis sakė Abšalomui: „Ieik pas savo tėvą suguloves, kurias jis paliko namų saugoti. Kai visas Izraelis išgirs, kad pasidarei neapkenčiamas savo

1 G: datulinių pyragų

2 Lit. Štai

3 T.y. Dovydo

4 Lit. kuris yra išėjęs iš mano strėnų

5 GLV; M: šalia jo

6 GL, žr. 17, 22; ~M

tėvui, visų tavo šalininkų rankos sustiprės“. 22 Taigi jie ištiesė Abšalomui palapinę ant stogo, o Abšalomui, visam Izraeliui matant, įėjo pas savo tėvo suguloves.

23 Achitofelio patarimas, kurį jis tomis dienomis duodavo, buvo taip vertinamas, kaip jei kas pasiklaustų Dievo žodžio. Taip vertino kiekvieną Achitofelio patarimą ir Dovydas, ir Abšalomas.

22 2 Sam 12, 11–12

17 Achitofelis tarė Abšalomui: „Aš norėčiau, meldžiamasis, išsirinkti dvylika tūkstančių vyrų ir pakilęs dar šianakt vytis Dovyda, 2 kad jį užpulčiau, kol jis tebėra išvargęs ir nusilpęs, ir jį taip išgąsdinčiau, kad pabėgtų visa su juo esanti kariuomenė, ir užmuščiau karalių vieną. 3 Paskui sugražinčiau visą kariuomenę pas tave, kaip kad jaunoji sugrįžta pas savo vyrą. Tik vieno vyro gyvybės¹ tu ieškai, tad visa kariuomenė gali būti rami“. 4 Tas sumanymas atrodė tinkamas Abšalomui ir visiems Izraelio vyresniesiems.

5 Tačiau Abšalomui tarė: „Na, pakvieskite² ir arką Chušają ir paklauskime, ką ir jis turi pasakyti“.

6 Chušajui įėjus pas Abšalomą, Abšalomas jam tarė: „Toki sumanymą pasiūlė Achitofelis. Ar mums vykdyti jo sumanymą? Jei ne, tai tu kalbėk!“

7 Chušajas sakė Abšalomui: „Šikart patarimas, kurį davė Achitofelis, nėra geras“. 8 Chušajas tęsė: „Tu pats žinai, kad tavo tėvas ir jo vyrai yra karžygiai ir kad jie yra įnirtę kaip jauniklių netekusi lokė lauke. Be to, tavo tėvas yra prityręs kariautojas ir nenakvos su kareiviais.

9 Dabar pat jis bus pasislėpęs kokioje nors oloje ar šiaip kokioje nors vietoje. Kai pradiniame puolime kai kurie iš jų kris ir kas nors išgirdęs pasakys: „Smūgis ištiko kareivius, sekančius paskui Abšalomą“, 10 tada ir narsuolis, kurio širdis yra kaip liūto širdis, tirpste sutirps iš baimės, nes visas Izraelis žino, kad tavo tėvas yra karžygys ir kad su juo

esantieji yra narsuoliai. 11 Bet toks yra mano patarimas: tegul tuojau susirenka prie tavęs visas Izraelis nuo Dano ligi Beër-Šebos, toks gausus, kaip pajūrio smiltys, ir tu pats turi žygiuoti tarp jų³.

12 Jį aptikę kokioje nors vietoje, kur jis bus galima rasti, mes nusileisime ant jo taip, kaip rasa nukrinta ant žemės, ir nė vienas nebeišliks—nei jis, nei su juo esantys vyrai. 13 O jei jis pasitrauks į miestą, visas Izraelis atsineš prie to miesto virves, ir mes jį nutempsime į slėnį, kol ten⁴ nė akmenėlio nebebus galima rasti“.

14 Tada Abšalomas ir visi Izraelio vyrai sakė: „Arko Chušajo patarimas geresnis už Achitofelio patarimą!“ Taip VIESPATS buvo nulėmęs niekais paversti gerą Achitofelio patarimą, kad VIESPATS užtrauktų ant Abšalomo nelaimę.

15 Paskui Chušajas tarė kunigams Šadokui ir Ebjatarui: „Taip ir taip Achitofelis patarė Abšalomui ir Izraelio vyresniesiems, o taip ir taip aš patariau.

16 Taigi dabar skubiai siųskite ir praneškite Dovydui, išpėdami: „Šianakt nenakvok prie dykumos brastų⁵, bet tuojau persikelk! Kitaip gresia pražūtis karaliui ir visiems su juo esantiems kareiviams!“ 17 Jonatanas ir Achimašas laukė prie Ėn-Rogelio.

Tarnaitė nueidavo ir jiems duodavo žinią, o jie patys turėdavo nueiti ir pranešti Dovydui, nes jie negalėjo pasirodyti įeiną į miestą.

18 Tačiau vienas vaikas juos pastebėjo ir pranešė Abšalomui. Tad juodu skubiai nuėjo ir atėjo į namus Bachurime gyvenančio vyro, turinčio šulinį savo kieme. Jie nusileido į jį, 19 o žmona paėmusi išskleidė dangalą ant šulinio angos ir pabarstė ant jo miežinių kruopų⁶.

Tad nieko nebuvo galima pastebėti. 20 Abšalomo tarnams įėjus pas tą moterį į namus ir paklausus: „Kur yra Achmašas ir Jonatanas?“, moteris jiems

3 GSV; M: į kova

4 T.y. mieste

5 Dgl. Mss, plg. 15, 28; MG: dykumos stepėse

6 Arba: smilčių. Tikslai žodžio reikšmė neišaiškinta.

1 G; M: kaip kad sugrįžta visetas; vyras, kurio gyvybės

2 GSV; M: pakviesk

atsakė: „Jie praėjo upelio¹ linkui“. Ieškoję ir neradę, jie sugrįžo į Jeruzalę.

21 Jiems nuėjus, anie išlipo iš šulinio ir nuėję pranešė karaliui. Jie sakė Dovydui: „Kelkitės ir skubiai pereikite per vandenį, nes taip ir taip Achitofelis patarė prieš jus!“ 22 Tada pakilo Dovydas ir visi su juo esantys kareiviai ir perėjo per Jordaną. Iki ryto aušros nebuvo nė vieno atsilikėlio, kuris nebūtų perėjęs per Jordaną.

23 O Achitofelis, matydamas, kad jo patarimas nebuvo vykdomas, pasibaltojo asilą ir pakilęs parvyko namo, į savo miestą. Paskui, sutvarkęs savo namus, jis pasikorė. Taip jis mirė ir buvo palaidotas savo tėvo kape.

Dovydas atvyksta į Machanaimą

24 Dovydas jau buvo atvykęs į Machanaimą, kai Abšalomas—jis pats ir visi Izraelio vyrai su juo—perėjo per Jordaną. 25 Abšalomas buvo paskyręs Amasą kariuomenės vadu vietoj Joabo. Amasa buvo sūnus vyro, vardu Jitra, išmaelio², vedusio Abigailę, Nachašo dukterį, Joabo motinos Šerujos seserį. 26 Izraelis ir Abšalomas pasistatė stovyklas Gileado šalyje.

27 Dovydui atvykus į Machanaimą, Nachašo sūnus Sobis iš amoniečių Rabos, Amielio sūnus Machyras iš Lo-Debaro ir gileadietis Barzilajas iš Rogelimo 28 atgabeno lovų ir antklodžių³, dubenų ir molinių aščių. Jie pristatė kviečių, miežių, miltų, paskrudintų grūdų, pupų ir lęšių⁴. 29 medaus, mažųjų gyvulių varškės⁵ ir galvijų sūrio Dovydui ir su juo esantiems kareiviams, kad tie turėtų ko valgyti, nes jie pagalvojo: „Tie kareiviai bus išalkę, paislę ir ištroškę dykumoje“.

Mušis Efraimo miške ir Abšalomo mirtis

18 Dovydas patikrino su juo buvusius kareivius ir paskyrė jiems viršininkais tūkstantininkus bei šimtininkus. 2 Paskui Dovydas išsiuntė

kariuomenę⁶, trečdalį pavesdamas Joabui, trečdalį Šerujos sūniui Abišajui, Joabo broliui, ir trečdalį gatiečiui Itajui. Ir karalius tarė kareiviams: „Tikrai ir aš pats noriu išžygiuoti su jumis“. 3 Bet kareiviai sakė: „Tu neturi išžygiuoti! Nes jei turėtume bėgti, jie⁷ nekreips į mus dėmesio, ir jei pusė mūsų žūtų, jie nekreips į mus dėmesio. Bet tu prilygsti mūsų dešimčiai tūkstančių! Taigi dabar būtų geriau, jei būtų [pasiruošęs] mums iš miesto ateiti į pagalbą⁸“.

4 Karalius jiems tarė: „Darysiu, kas jums atrodo tinkama“. Paskui karalius atsistojo šalia vartų, o visi kareiviai išžygiavo šimtais ir tūkstančiais.

5 Karalius išakė Joabui, Abišajui ir Itajui: „Svelniai man pasielkite su jaunikaichiu Abšalomu!“⁹ Ir visi kareiviai girdėjo, kai karalius davė įsakymą visiems vadams apie Abšalomą.

6 Kariuomenė išžygiavo į lauką Izraelio pasitikti, ir kova įvyko Efraimo miške. 7 Ten Izraelio kareiviai buvo Dovydo tarnų sumuši, ir taip ten tą dieną buvo daug išžudyta—dvidešimt tūkstančių! 8 Kova ten išplito po visą apylinke, ir tą dieną miškas prarijo daugiau kareivių negu kalavijas.

9 Abšalomas atsitiktinai susitiko su Dovydo tarnais¹⁰. Abšalomas jojo ant asilėno, o asilėnui paėjus po didelio ažuolo surizgusiomis šakomis, jo galva tvirtai iškliuvo į ažuolą, ir jis liko bekybas¹¹ tarp dangaus ir žemės, kai po juo buvęs asilėnas ėjo toliau. 10 Vienas vyras tai pamatė ir pranešė Joabui. Jis sakė: „Aš ką tik mačiau Abšalomą, pakibusį ažuole!“ 11 Joabas tarė vyrui, kuris jam pranešė: „Ka? Tu matei! Tai kodėl jo nenumušeit ten žemėn? Aš būčiau turėjęs tau duoti dešimt¹² sidabrinų ir vieną diržą!“ 12 Bet tas vyras tarė Joabui: „Net jei aš

1 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

2 G^A, plg. 1Kron 2, 17; M: izraelio

3 Rk. pgl. G

4 M + paskrudintų grūdų; ~GLat¹¹⁵S

5 SC; M: varškės ir mažųjų gyvulių

6 G^L: padalijo kariuomenę į tris dalis

7 G^LLat: niekas

8 G: liktum mums mieste pagelbėti

9 Arba: Išsaugokite man jaunikaichį Abšalomą!

10 G^L: buvo gera galą nusigavęs pirma Dovydo tarnų

11 4QSam^aSTV; M: buvo patekęs

12 G^{LMN} 4QSam^a Josephus Ant. 7.240:

penkiasdešimt

pajusčiau ant savo delno tūkstančio sidabrinų svorį, neištiesčiau rankos prieš karaliaus sūnų, nes, mums girdint, karalius įsakė tau, Abišajui ir Itajui: „Įsaaugokite man¹ jaunikaitį Abšaloma!“

¹³ Kita vertus, jei būčiau klastingai pasielgęs „su jo gyvybe“²—karaliui nieko neliks paslėpta,—tu būtum nuošaliai laikesis“. ¹⁴ Joabas tarė: „Aš taip [ilgai] negaišiu su tavim!“ ir, paėmęs tris ietis³ į ranką, jas įsmeigė į Abšalomo širdį, kai šis tebebuvo gyvas ažuolo tarpšakyje⁴. ¹⁵ Pagaliau dešimt vaikinų, Joabo ginklanešių, apsupo ir visiškai užmušė Abšaloma.

¹⁶ Paskui Joabas papūtė raga, ir kariuomenė atsisukus palioyė vytis Izraelį, nes Joabas sulaikė kariuomenę. ¹⁷ Paėmė Abšaloma, jie įmetė jį miške į gilia duobę ir ant jo suvertė labai didelę akmenų krūvą. Tuo tarpu visas Izraelis pabėgo—kiekvienas į savo palapinę.

¹⁸ Dar gyvas būdamas, Abšalomas buvo paėmęs ir pasistas akmeninį stulpą, esantį Karaliaus slėnyje, nes jis sakė: „Neturiu sūnaus, kuris išlaikytų mano vardą atmenama“. Tad jis praminė stulpą savo vardu, ir jis iki šios dienos vadinamas Abšalomo paminklu.

Dovydas gedi Abšalomo

¹⁹ Šadoko sūnus Achimaasas tarė: „Norėčiau, meldžiamasis, bėgti ir pranešti karaliui žinia, kad VIESPATS apgynė jo teises nuo jo priešu“. ²⁰ Bet Joabas jam atsakė: „Tu nebūsi šiandien žinios nešėjas. Kitą dieną galėsi pranešti žinia, bet šiandien tau neleidžiama pranešti dėl to, kad žuvo karaliaus sūnus“. ²¹ Paskui Joabas tarė kušietiiui: „Eik, pranešk karaliui, ką matei!“ Kušietis žemai nusilenkė prieš Joabą ir nubėgo. ²² Tačiau Šadoko sūnus Achimaasas tarė Joabui: „Kaip ten bebūtų, aš irgi norėčiau bėgti paskui kušietį!“ Joabas tarė: „Kokiam galui tu nori bėgti, mano sūnau? Tu negausi atlyginimo už žinia!“ ²³ Bet jis atsakė:

„Kas bebūtų, aš bėgsiu!“ Tada anas tarė: „Bek!“, ir Achimaasas nubėgo [Jordano] lygumos keliu ir pralenkė kušietį.

²⁴ Dovydas sėdėjo tarp abejų vartų. Kai sargybinis ant vartų stogo nuėjo prie sienos ir, pakėlęs akis, žiūrėjo, pasirodė vyras, beatbėgas vienas.

²⁵ Tada sargybinis šaukdamas pranešė karaliui. Karalius tarė: „Jei jis vienas, tai žinia jo burnoje“. Jam vis artinantis,

²⁶ sargybinis pamatė kitą bėgantį vyrą. Tada sargybinis sušuko vartininkui⁵, sakydamas: „Štai kitas⁶ vyras, beatbėgas vienas!“ Karalius pridūrė: „Ir šitas atneša žinia“.

²⁷ Sargybinis tarė: „Aš matau pirmąjį bėgant taip, kaip bėga Šadoko sūnus Achimaasas“. Karalius atsiliepė: „Tai geras vyras, ir jis ateina su gera žinia!“

²⁸ Achimaasas prisiartinęs⁷ tarė karaliui: „Ramybė!“ ir, kniūpsčias išreiškęs pagarba karaliui, tarė: „Tebūnie pagirtas VIESPATS, tavo Dievas, kuris atidavė vyrus, kurie buvo pakėlę rankas prieš mano valdovą karalių!“

²⁹ Karalius paklausė: „Ar jaunikaitis Abšalomas saugus?“ Achimaasas atsakė: „Mačiau didelį sambrūzdį, kai karaliaus tarnas Joabas pasiuntė tavo tarną⁸, bet nežinau, kas tai buvo“.

³⁰ Karalius tarė: „Paeik į šalį, atsistok čia“. Taigi jis pajėjo į šalį ir atsistojo. ³¹ Bematant atvyko kušietis. Ir kušietis tarė: „Mano valdovas karalius tegul leidžia sau pranešti žinia, jog VIESPATS šiandien apgynė tavo teises nuo visų, sukilusių prieš tave!“

³² Bet karalius paklausė kušietį: „Ar jaunikaitis Abšalomas saugus?“ Kušietis atsakė: „Kaip jaunikačiui, taip tegul klojasi mano valdovo karaliaus priešams ir visiems, kurie sukilo prieš tave, ketindami piktą!“

19 Karalius buvo sukrėstas. Jis užlipo į aukštutinį vartų kambarį ir verkė. Eidamas⁹ jis taip sakė: „Mano sūnau, Abšalome! Mano sūnau, mano

1 2MssGSTV; M: kas [tik bebūtumėte?]

2 KG^B; dgl.MssQG^L: statydamas pavojun savo gyvybę

3 GBA^T; M: lazdas

4 Lit. širdyje

5 G^L: viršų vartų

6 GSV: ~M

7 G^{LM}, MG^{BAN}: šaukdamas

8 G^{LN}^V; M: Joabas pasiuntė karaliaus tarną ir tavo tarną

9 G^{LMN}: Verkdamas

sūnau, Abšalome! O kad aš būčiau miręs tavo vietoje! O, Abšalome, mano sūnau, mano sūnau!“

2 Buvo pranešta Joabui: „Pamanyk, karalius verkia ir gedi Abšalomo!“ 3 Taip tą dieną pergale virto gedulu visai kariuomenei, nes tą dieną kariuomenė girdėjo sakant: „Karalius liūdi savo sūnaus“. 4 Todėl tą dieną kariuomenė vogčiomis įėjo į miestą, kaip įsivagia gėdą užsitraukę kareiviai, kai jie pabėga iš kovos¹. 5 O karalius buvo apsidengęs veidą, ir jis² garsiai šaukė: „Mano sūnau, Abšalome! Abšalome, mano sūnau, mano sūnau!“

6 Joabas įėjo pas karalių į namus ir tarė: „Tu šiandien padarei gėdingus veidus visų savo tarnų, kurie šiandien išgelbėjo tavo paties gyvybę, tavo sūnų ir dukterų gyvybę, tavo žmonių gyvybę ir tavo sugulovių gyvybę, 7 mylėdamas tuos, kurie tavęs nekenčia, ir nekęsdamas tų, kurie tave myli. Tu juk šiandien parodei, kad vada! ir tarnai tau nieko nereiškia, nes šiandien patyriau, kad jei Abšalomas tebebūtų gyvas ir mes visi šiandien būtume žuvę, tau tai atrodytų tinkamas dalykas! 8 O dabar kelkis, išeik ir maloniai kalbėk savo tarnams, nes prisiekiu VIESPACIU: jei neišeisi, tai šianakt nė vienas vyras nepasiliks su tavim, o tai būtų tau nelaimė, didesnė už bet kokią nelaimę, tave užklupusią nuo pat tavo jaunystės iki šiol!“ 9 Taigi karalius atsikėlė ir atsisėdo vartuose, o visai kariuomenei buvo pranešta: „Štai karalius sėdi vartuose!“ Tada visa kariuomenė atėjo karaliaus akivaizdon.

Dovydas sugrįžta į Jeruzalę

Izraelis buvo pabėgęs—kiekvienas į savo palapinę. 10 Visi žmonės ėmė ginčytis visose Izraelio gentyse³, sakydami: „Karalius mus išlaisvino iš mūsų priešų rankų, ir jis mus išgelbėjo iš filistinų rankų, o dabar yra pabėgęs iš šalies dėl Abšalomo. 11 Bet Abšalomas, kurį buvome patepę mums valdyti, žuvo

kovoje. Tai kodėl dabar jūs nieko nedarote karaliui sugrąžinti?“

Kai viso Izraelio kalba atgarsėjo pas karalių⁴, 12 karalius Dovydas pasiuntė kunigams Šadokui ir Ebjatarui tokią žinią: „Šitaip kalbėkite Judo vyresniesiems: „Kodėl norite būti paskutiniai karaliui sugrąžinti į jo namus? 13 Jūs esate mano broliai! Jūs esate mano kaulas ir mano kūnas! Tai kodėl norite būti paskutiniai karaliui sugrąžinti?“ 14 O Amasai sakykite: „Argi tu nesi mano kaulas ir mano kūnas? Taip ir dar taip tegul man padaro Dievas, jei tu visam laikui nepasidarysi man tarnaujantis⁵ kariuomenės vadas Joabo vietoje!“ 15 Taip jis palenkė į save visų Judo vyrų širdį tarsi vieno vyro [širdį], ir jie pasiuntė karaliui žinią: „Sugrįžk tu pats ir [tegl sugrįžta] visi tavo tarnai!“

16 Taigi karalius vyko atgal ir pasiekė Jordaną, o Judas jau buvo atėjęs į Gilgalį, norėdamas eiti⁶ karaliaus pasitikti ir pervesti karalių per Jordaną. 17 Taip pat Geros sūnus Šimis, benjamins iš Bachurimo, skubiai leidosi su Judo vyrais karaliaus Dovydo pasitikti, 18 ir su juo buvo tūkstantis vyrų iš Benjamin. O Šiba, Sauliaus namų prižiūrėtojas ir su juo penkiolika jo sūnų bei dvidešimt jo tarnų įskubėjo į Jordaną pirma karaliaus 19 ir braidžiojo per brastą, kad perkeltų karaliaus namiškius ir padarytų, kas jam atrodytų gera.

Geros sūnus Šimis parpuolė ant žemės prieš karalių, kai šis rengėsi pereiti per Jordaną, 20 ir tarė karaliui: „Tegul mano valdovas nepriskaito man kaltės ir neprisimena to, kuo tavo tarnas nusikalto tą dieną, kai mano valdovas karalius išžygiavo iš Jeruzalės! Karalius teneima sau į širdį! 21 Nes tavo tarnas

1 MsSV; M: kovoje

2 G^LSV; M: karalius

3 Arba pgl.G^{LM}: skųstis visiems Izraelio skeptravaldžiams

4 GLat4QSam^{AS}. M perkelia sakinį iš jo vietos į 12 skn. galą. M + į jo namus; ~ GS

5 Lit. mano akivaizdoje (= tarnyboje)

6 Kkr.MssG^L: eiti žemyn

žino, kad jis nusidėjo¹. Ir štai šiandien atvykau pirmas iš visų Juozapo namų, kad nueičiau žemyn savo valdovo karaliaus pasitikti.“ ²² Atsiliepdamas Šerujos sūnus Abišajas tarė: „Ar Šimis neturėtų būti nubaustas mirtimi už tai, kad keikė VIESPATIES pateptąjį?“

²³ Bet Dovydas atsakė: „Kas man darbo su jumis, Šerujos sūnūs, kad jūs man šiandien turėtumėte tapti patarėju kaltintoju? Ar kas nors šiandien turėtų būti nubaustas mirtimi Izraelyje? Ar nežinote², kad aš šiandien [vėl] esu Izraelio karalius?“ ²⁴ Paskui karalius tarė Šimiui: „Tu neturėsi mirti!“ Ir karalius jam prisiekė.

²⁵ Taip pat Sauliaus sūnaitis Mefibošetas buvo atėjęs žemyn karaliaus pasitikti. Jis nebuvo nei apkarpęs savo kojų pirštų nagų, nei apkirpęs savo ūsų, nei išskalbes savo drabužių nuo dienos, kai išvyko karalius, iki dienos, kai jis parvyko sveikas. ²⁶ Jam atvykus iš Jeruzalės karaliaus pasitikti³, karalius jam tarė: „Kodėl nevykai su manim, Mefibošetai?“ ²⁷ Šis atsakė: „Mano valdove karaliau, mano tarnas paliko mane bėdoje. Tavo tarnas juk jam liepė: „Pabalnok man⁴ asilą, kad galėčiau ant jo joti ir vykti su karaliumi“, nes tavo tarnas yra luošas. ²⁸ Ir jis apšmeižė tavo tarną mano valdovui karaliui. Tačiau mano valdovas karalius yra kaip Dievo angelas. Taigi daryk, kas tau atrodo tinkama! ²⁹ Nors visi mano tėvo namiškiai tebuvo vyrai, kurie turėjo laukti mirties iš mano valdovo karaliaus, vis dėlto tu pasodinai savo tarną tarp valgančiųjų prie tavo stalo. Tai ko dar turėčiau teisę reikalauti ir [kokį pagrindą] dar skustis karaliui?“

³⁰ Karalius jam tarė: „Kam dar kalbi apie savo dalykus⁵? Aš nusprendžiau: tu ir Šiba galite pasidalyti lauką.“ ³¹ Mefibošetas tarė karaliui: „Tegul jis ir viską pasiima, kai jau mano valdovas karalius bus parėjęs sveikas į savo namus!“

³² Taip pat gileadietis Barzilajas buvo atėjęs žemyn iš Rogelimo. Jis keliavo su karaliumi pas Jordaną, norėdamas jį išleisti nuo⁶ Jordano. ³³ Barzilajas buvo labai senas, aštuoniasdešimt metų amžiaus, ir jis buvo aprūpinęs maistu karalių, kai šis buvo apsistojęs Machanaime, nes jis buvo labai žymus vyras. ³⁴ Karalius tarė Barzilajui: „Tu eik su manim toliau, o aš aprūpinsiu tavo senatvę⁷ pas save Jeruzalėje.“ ³⁵ Bet Barzilajas sakė karaliui: „Kiek man ten beliks gyvenimo dienų⁸, kad turėčiau eiti su karaliumi aukštyne į Jeruzalę? ³⁶ Aš jau aštuoniasdešimt metų amžiaus. Ar begaliu atskirti gera nuo bloga? Ar bepajus tavo tarnas skonį to, ką valgyčiau ir ką gerčiau? Ar begalėčiau klausytis giesmininkų ir giesmininkių giedojimo? Tai kodėl tavo tarnas dar turėtų tapti našta mano valdovui karaliui? ³⁷ Tavo tarnas tenueis trumpą kelio galą su karaliumi⁹. Tai kodėl karalius nori man atmokėti tokiu dideliu atlyginimu? ³⁸ Leisk grįžti savo tarnui, kad galėčiau mirti savo mieste, arti savo tėvo ir motinos kapo. Bet štai tavo tarnas Kimhamas! Jis tegul eina toliau su mano valdovu karaliumi, ir jam padaryk, kas tau atrodo gera!“ ³⁹ Karalius tarė: „Tegul Kimhamas eina toliau su manim, o aš jam padarysiu, kas man atrodo gera. Be to, ko tik geidausi iš manęs, tau įvykdysiu.“ ⁴⁰ Visi kareiviai persikėlė per Jordaną, ir karalius persikėlė. Karalius pabučiavo Barzilają ir atsisveikino su juo, o šis sugrįžo į savo vietą. ⁴¹ Paskui karalius žygiavo toliau į Gilgalį, ir Kimhamas žygiavo su juo.

17 2 Sam 16, 5-13 25 2 Sam 9, 1-13; 16, 1-4 32 2 Sam 17, 27-29

Nesutarimas kareivių eilėse

Visi Judo kareiviai žygiavo toliau su karaliumi¹⁰ į Gilgalį ir taip pat pusė

1 Ljt. aš nusidėjau

2 GL M: Nes ar nežinau

3 G⁴Mss, M: į Jeruzalę susitikti su juo

4 GSV, M: liepė: „Leisk man pabalnoti

5 GL: taip daug žodžių

6 GL, M: prie; arba: per [Jordaną]

7 GLat^{93,94}, M: tave

8 GL, M: beliks mano gyvenimo metų dienų

9 M + nerraišinėtojo pastaba: per Jordaną

10 GBAMN, Q: vedė toliau karalių

Izraelio kareivių. ⁴² Netrukus¹ visi Izraelio vyrai ėjo pas karalių ir sakė karaliui: „Kodėl mūsų broliai, Judo vyrai, pasivogė tave ir pervedė per Jordaną karalių, jo namiškius ir su juo visus Dovydo vyrus?“ ⁴³ Visi Judo vyrai atsakė Izraelio vyrams: „Todėl, kad karalius yra mums artimas [giminaitis]! Ko gi pykstate dėl to dalyko? Ar mes valgėme ką karaliaus? Ar mums duota dovanų?“ ⁴⁴ Bet Izraelio vyrai atkirto Judo vyrams, sakydami: „Mes turime dešimt dalių karaliuje, tad ir Dovyde turime daugiau už jus³. Tai kodėl mus paniekinote? Ir kodėl mūsų pasiūlymas pargražinti mūsų karalių neturėjo būti mūsų pirmų įvykdytas?“ Tačiau Judo vyrų kalba buvo šiurkštesnė už Izraelio vyrų kalbą.

Šebos maištas

20 Ten atsitiktinai buvo nenaudėlis, vardu Šeba, Bichrio sūnus, benjamins. Jis papūtė ragą ir sakė:

„Mes neturime dalies Dovyde,
ir mes neturime veldinio
Jišajo sūnuje.

Kiekvienas į savo palapines,
Izraeli!“

² Tada visi Izraelio vyrai, paliovę sekti paskui Dovyda, žygiavo aukštyne paskui Bichrio sūnų Šebą, o Judo vyrai laikėsi savo karaliaus nuo Jordano ligi Jeruzalės.

³ Dovydas parėjo į savo namus, į Jeruzalę. Paėmęs dešimtį žmonių sugulovių, kurias jis buvo palikęs namų saugoti, karalius jas padėjo į apsaugotus namus. Jis jas aprūpino, tačiau neįėjo pas jas. Taip jos liko uždarytos, gyvanašlės, iki savo mirties dienos.

⁴ Karalius tarė Amasai: „Sušauk man per tris dienas Judo vyrus, o paskui tu pats čia prisistatyk!“ ⁵ Taigi Amasa ėjo Judo sušaukti, bet užtruko ilgiau negu nustatytas laikas, kurį jis jam buvo paskyręs. ⁶ Tad Dovydas tarė Abišajui⁴: „Dabar Bichrio sūnus Šeba padarys

mums daugiau bloga negu Abšalomas⁵. Imk savo valdovo tarnus ir vykis jį, kad jis nesusirastų sustiprintų miestų ir neišluptų mums akių⁶“. ⁷ Taigi išžygiavo paskui jį Joabo vyrai, keretai, peletai ir visi kariautojai. Jie išžygiavo iš Jeruzalės Bichrio sūnaus Šebos vytis.

⁸ Kai jie buvo prie didžiojo akmens, esančio Gibeone, Amasa pasitiko juos. Joabas buvo apsivilkęs tunika ir ant jos užsijuosęs kalaviją, pritvirtintą⁷ makštimi prie jo juosmens. Bet tas išslydo ir nukrito⁸. ⁹ Joabas tarė Amasai: „Ar tau gerai sekasi, mano broli?“ Ir Joabas nutvėrė dešine ranka Amasą už barzdos, norėdamas jį pabučiuoti. ¹⁰ Amasa nepasisaugojo nuo kalavijo, buvusio Joabo rankoje. Šis taip juo smegė jam į pilvą, jog išleido jo vidurius⁹ ant žemės. Nors anas nebedūrė antrą kartą, jis mirė.

Paskui Joabas ir jo brolis Abišajas vijosi Bichrio sūnų Šebą. ¹¹ Tuo tarpu vienas iš Joabo vaikinų stovėjo prie Amasos¹⁰ ir sakė: „Kas palankus Joabui ir kas už Dovyda, tegul seka Joabą!“ ¹² O Amasa gulėjo išsiviliojęs kraujuje vieškelio viduryje. Kai tas vyras pamatė, kad visa kariuomenė sustojo, jis pavilko Amasą nuo vieškelio į lauką ir užmetė ant jo drabužį, nes matė, kad kiekvienas praeinantysis pro jį sustojo. ¹³ Jį pašalinus nuo vieškelio, visi vyrai žygiavo toliau paskui Joabą Bichrio sūnaus Šebos vytis.

¹⁴ Šis perėjo per visas Izraelio gentis ligi Bėt-Maachos Abelio¹¹. Visi bichriai¹² susirinko ir taip pat

1 Lit. Ir štai

2 Rk., plg. G

3 GLat^{91.93.94}: be to, mes esame vyresni (lit. pirmagimiai) už jus

4 S: Joabui

5 G; M: pasidarys mums pavojingesnis už Abšaloma

6 T.y. nepadarytų mums ilgalaikės žalos; G^B: neuždengtų šešėlių mūsų akių; arba rk.: [ju] neišplėstų iš mūsų

7 Rk. pgl. G^LLat; M lit.: buvo apsijuosęs savo tunika, savo drabužiu, ir ant jo buvo diržas kalavijo, pritvirtinto

8 G^BLat; M: Kai jis paėjo į priekį, tas iškrito.

9 G^BS: jo viduriai išsivertė

10 Lit. jo

11 Žr. 15 skn. M: Abelio, tai yra Bėt-Maachos

12 G^B; M: bėriai

įėjo [į miestą] paskui jį. ¹⁵ Joabo kareiviai atžygiavę jį apgulė Bét-Maachos Abelyje ir supylė apgulos sampilą, nukreiptą prieš miestą, ir tas jau stovėjo prie išorinio mūro. Visi su Joabu buvusieji kareiviai dirbo griovimo darbus, norėdami nugriauti mūrą. ¹⁶ Tada viena išmintinga moteris sušuko iš miesto: „Klausykite! Klausykite! Sakykite, meldžiu, Joabui: „Pristartink čia, kad galėčiau tau kalbėti!““ ¹⁷ Jam prisartinus prie jos, moteris paklausė: „Ar tu Joabas?“ Jis atsakė: „Taip!“ Jį jam sakė: „Paklausyk savo tarnaitės žodžių!“ Jis tarė: „Aš klausau“. ¹⁸ Ji tęsė: „Senovėje žmonės sakydavo: „Tegul jie pasiklausia Abelyje, ir taip jie išspręsdavo [ginčą].“ ¹⁹ Aš atstovauju Izraelio taikingiausiems, ištikimiausiems. Tu sieki išžudyti miestą, kuris yra motina“ Izraelyje. Kodėl nori praryti VIESPATIES veldinį?“ ²⁰ Joabas atsakė: „Anaipol! Tai tebūnie toli, toli nuo manęs, jei norėčiau praryti ar sunaikinti!“ ²¹ Ne toks dalykas! Bet vienas vyras iš Efraimo kalnų, vardu Šeba, Bichrio sūnus, pakėlė ranką prieš karalių³ Dovydą. Išduokite jį vieną! Tada aš mielai atsitraukšiu nuo miesto“. Moteris tarė Joabui: „Žiūrėk! Jo galva bus tau numesta per mūrą!“ ²² Paskui moteris nuėjo pas visus žmones⁴ su savo išmintingu patarimu. Jie nukirto Bichrio sūnaus Šebos galvą ir ją numetė Joabui. Tada jis papūtė ragą, ir jie, pasitraukę nuo miesto, išsiskirstė, kiekvienas į savo palapinę, o Joabas sugrįžo į Jeruzalę pas karalių.

1 1 Kar 12, 16; 2 Kron 10, 16 3 2 Sam 16, 22

Dovydo vyriausieji pareigūnai

²³ Joabas buvo visos Izraelio kariuomenės vadas, Jehojados sūnus Benajas—keretų bei peletų viršininkas, ²⁴ o Adoramas—baudžiauninkų viršininkas. Achiludo sūnus Jehošafatas

buvo karaliaus šauklys⁵, ²⁵ Ševa—sekretorius, o Šadokas ir Ebjataras—kunigai. ²⁶ Taip pat jayras Ira buvo Dovydo kunigas.

PRIEDAI (21—24)

Badas ir gibeonečių kerštas

21 Kartą Dovydo dienomis siautė badas trejus metus, metai po metų. Tad Dovydas ieškojo VIESPATIES išklausymo⁶. VIESPATS tarė: „Saulių ir jo namus slegia kraujo kaltė, nes jis žudė gibeonečius“. ² Tada karalius pasiūkė gibeonečius ir jiems tarė—gibeonečiai nebuvo kilę iš Izraelių, bet iš amoriečių likučio; nors izraeliai buvo jiems prisiekę⁷, tačiau Saulius, būdamas uolus Izraeliams ir judėjams, siekė juos išnaikinti — ³ Dovydas tarė gibeonečiams: „Ką turiu jums padaryti ir kuo galiu permaldauti, kad laimintumėte VIESPATIES veldinį?“

⁴ Gibeonečiai jam atsakė: „Mes nereikalaujame sidabro ar aukso iš Sauliaus ir jo namų, ir mes neturime teisės ką nors nužudyti Izraelyje“. Jis tarė: „Ką, jūsų manymu, turėčiau jums padaryti?“ ⁵ Jie sakė karaliui: „Vyras, kuris mus galabijo ir kuris sumanė mus išnaikinti⁸, kad nebeturėtume kur pasidėti visoje Izraelio srityje,— ⁶ tebūnie mums išduoti septyni vyrai iš jo sūnų, kad juos nužudė išstatytume⁹ Gibeono VIESPACIUI VIESPATIES kalne¹⁰“. Karalius tarė: „Aš išduosiu“.

⁷ Karalius pasigailėjo Sauliaus sūnaus Jonatano sūnaus Mefibošeto dėl VIESPATIES priesaikos, kuri saistė juos, Dovydą ir Sauliaus sūnų Jonataną. ⁸ Bet karalius paėmė abu Ajos dukters Rišpos sūnus, kuriuos jį buvo pagimdžiusi Sauliui, Armonį ir Mefibošetą, ir penkis Sauliaus dukters

5 Žr. 8, 16.

6 Lit. veido

7 jų nežudyti

8 G; M: prieš mus; mes buvome sunaikinti

9 G^B: nukryžiuotume. Egzekucijos forma įvairiai aiškinama.

10 Rk., plg. G^{BA}; M: VIESPACIUI Sauliaus, VIESPATIES išrinktojo, Gibėjoje

1 Lit. Aš

2 Lit. miestą ir motiną (t.y. metropolį, kuriam priklauso aplinkiniai kaimai, vadinami dukterimis)

3 M + prieš; ~ kl. Mss GSV

4 G^B + ir kalbėjo visam miestui

Merabos¹ sūnus, kuriuos ji buvo pagimdžiusi mecholiečio Barzilajo sūnui Adrieliui, ⁹ ir juos atidavė į rankas gibeoniečių, kurie juos nužudė išstatę kalne, VIESPATIES akivaizdoje. Jie septyni krito drauge. Jie buvo nužudyti pirmosiomis pjūties dienomis, miežių pjūties pradžioje.

¹⁰ Ajos duktė Rišpa, paėmusi ašutinę, laikė ją pasitiesusi ant uolos nuo pjūties pradžios iki tol, kol pasipylė ant jų vanduo iš dangaus, ir neleido dangaus paukščiams nusileisti ant jų dieną, nei laukiniams žvėrims naktį.

¹¹ Kai Dovydui buvo pranešta, ką Ajos duktė Rišpa, Sauliaus sugulovė, darė,

¹² Dovydas nuėjęs paėmė Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano kaulus iš Jabeš-Gileado piliečių, kurie juos buvo vogčia pasiėmę iš Bėt-Sano aikštės, kur filistinai juos buvo pakabinę tą dieną, kai filistinai sumušė Saulių ant Gilbojos. ¹³ Iš ten jis atgabeno aukštyn Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano kaulus. Jie taip pat surinko nužudytųjų kaulus. ¹⁴ Jie palaidojo Sauliaus bei jo sūnaus Jonatano kaulus² Benjamino šalyje, Šeloje, jo tėvo Kišo kape. Jie įvykdė viską, ką karalius buvo įsakęs. Po to Dievas išklausė maldavimus už šalį.

2 Još 9, 3–15 7 1 Sam 20, 15–17; 2 Sam 9, 1–7
8 1 Sam 18, 19 12 1 Sam 31, 8–13

Kovos su filistiniais

¹⁵ Vėl kilus finistinių karui su Izraeliu, Dovydas nusileido su savo tarnais, ir jie kariavo su filistiniais. Dovydui pailsus, ¹⁶ Išbi-Benobas, kuris buvo vienas iš Rafos palikuonių³, ketino užmušti Dovydą. Jo ieties žalvarinis smaigalys svėrė tris šimtus šekelių⁴, ir jis buvo užsijuosęs naują kovotojo diržą⁵. ¹⁷ Bet Šerujos sūnus Abišajas atėjo Dovydui⁶ į pagalbą. Jis smogė filistinui ir jį užmušė. Tada Dovydo vyrai jam prisiekė, sakydami: „Tau daugiau

nevalia išžygiuoti su mumis į karą, kad neužgestų Izraelio žiburys!“

¹⁸ Paskui vėl kilo karas su filistiniais prie Gobo⁷. Tasyk chušietis Sibechajas užmušė Safą, kuris buvo vienas iš Rafos palikuonių.

¹⁹ Vėl kilus karui su filistiniais prie Gobo, betliejiečio Jayro⁸ sūnus Elchananas užmušė gatię Goljatą, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvai.

²⁰ Paskui dar kartą įvyko kova prie Gato. Ten buvo milžinas, kuris turėjo ant rankų ir ant kojų po šešis pirštus—iš viso dvidešimt keturis. Jis irgi buvo Rafos palikuonis. ²¹ Kai jis plūdo Izraelį, Jonatanas, Dovydo brolio Šimio sūnus, jį užmušė. ²² Šitie keturi buvo Rafos palikuonys Gate, ir jie krito nuo Dovydo bei jo tarnų rankų.

15–22 1 Kron 20, 4–8 17 1 Kar 11, 36; Ps 132, 17

Dovydo padėkos giesmė

22 Dovydas kalbėjo VIEŠPAČIUI šitos giesmės žodžius tą dieną, kai VIESPATS jį išgelbėjo iš visų jo priešų rankų ir iš Sauliaus rankų.

2 Jis tarė:

„VIESPATS yra mano uola,
mano pilis ir mano
vaduotojas.

3 Jis mano Dievas, mano uola,
kur prieglauda randu.
Jis mano skydas ir mano
išganymo ragas,
mano saugi aukštuma ir
mano prieglauda.

Jis mano gelbėtojas,
kurs⁹ mane gelbsti iš
smurtininkų¹⁰.

4 Dėl savo išjuokėjų¹¹ šaukiau:
„VIESPATIE!“
Šaukiaus pagalbos dėl¹²
savo priešų.

5 Nes mane buvo apsupusios
mirties bangos,

1 2Mss^{GLN}; žr. 1Sam 18, 19; M: Michalos

2 G + ir nužudytųjų kaulus

3 Arba: šalininkų

4 300 šekelių ~ 3,5 kg

5 ^{GLM}LatTheodT; SV: kalavija; ~M

6 Lit. jam

7 ^{GB}S: Gato; ^{GLMN}: Gezerio

8 ^{GLMN}1Kron 20, 5; M: Jaare-Oregimo

9 ^{GL}; M: tu

10 Arba: smurto

11 Rk.

12 Rk.; M: Buvau išgelbėtas iš

- pražūties srovės išgašdino mane.
- 6 Šeolio¹ virvės buvo apvyniojusios mane, mane pasitikusios mirties pinklės.
- 7 Savo bėdoje šaukiau: „VIESPATIE!“, savo Dievo šaukiaus. Jis išgirdo iš savo šventyklos mano balsą, ir mano šauksmas atgarsėjo į jo ausis.
- 8 Siūbavo ir drebėjo žemė, dangaus² pamatai virpėjo. Jie sūbavo, nes jis nirto.
- 9 Kilo dūmai iš jo šnervių, ryjanti ugnis ėjo iš jo burnos, žarijos plieskė iš jo.
- 10 Jis palenkė dangus ir nužengė. Tiršta tamsa buvo po jo kojomis.
- 11 Užsėdęs ant kerubo, jis atsikrido ir smigo žemyn³ ant vėjo sparnų.
- 12 Jis užleido aplink save tamsą; jo baldakimas buvo vandenų sietas⁴.
- 13 Nuo žibėsio jo priešaky tviskėjo kruša ir⁵ žėrinčios anglys.
- 14 Iš dangaus sugriaudė VIESPATS, Aukščiausiasis paleido savo balsą.
- 15 Jis šaudė strėlėmis ir juos išskleidė; tviskino žaibais, ir juos pakrikdė.
- 16 Pasirodė jūros vagos, atsidengė pasaulio pamatai nuo VIESPATIES grasinančio barimo, nuo jo nosies kvapo šniokštimo.
- 17 Ištiesęs [ranką] iš aukštybių, jis nutvėrė mane. Jis ištraukė mane iš gilių⁶ vandenų.
- 18 Jis mane išplėšė iš mano galingų priešų, iš tų, kurie nekenė manęs, nes jie buvo man per stiprūs.
- 19 Jie mane pasitiko mano nelaimės diena, bet VIESPATS man buvo parama.
- 20 Jis mane išvedė į erdvią vietą. Jis išgelbėjo mane, nes pamėgo mane.
- 21 VIESPATS man atlygino pagal mano teisumą, pagal mano rankų švarumą man atmokėjo,
- 22 nes laikiaus VIESPATIES kelių ir nenusikaltau, atsitraukdamas nuo savo Dievo;
- 23 nes visus jo potvarkius turėjau prieš save ir jo nuostatų neatstūmiau nuo savęs⁷.
- 24 Nepeiktinas jam buvau ir saugojaus kaltės.
- 25 Tad VIESPATS man atmokėjo pagal mano teisumą ir pagal mano rankų švarumą⁸ jo akyse.
- 26 Ištikimam tu pasirodai ištikimas, nepeiktinam—nepeiktinas⁹.
- 27 Tyram tu pasirodai tyras ir iškrypėliui—iškrypęs.
- 28 Tu padedi nuolankiesiems, bet išdidžiųjų akis nužemini¹⁰.
- 29 Juk tu [vienas], VIESPATIE, esi mano žiburys,

1 T.y. mirusiųjų buveinės

2 SV: kalnų

3 Dgl. MssSTV Ps 18, 11; M: pasirodė

4 M: + tiršti debesys

5 G^L; ~M

6 Ljt. gausių (arba: galingų)

7 G^LSV Ps 18, 22; M: nuo jo nuostatų neatsitraukiau

8 GSV Ps 18, 24; M: tyrumą

9 G^L: nekaltam—nekaltas

10 G^L Ps 18, 27; M: tavo akys nukreiptos prieš išdidžiuosius; tu juos nužemini

- mano Dievas¹, kurs
nušviečia man tamsą.
30 Juk su tavim galiu pulti [priešų]
būrį,
su savo Dievu peršokti
mūrą.
31 Dievas—tobulas jo valdymas².
VIESPATIES žodis—
valytas [sidabras].
Jis yra skydas visų, kurie
glaudžiasi prie jo.
32 Juk kas yra Dievas, jei ne
VIESPATS?
Ir kas yra Uola, jei ne mūsų
Dievas?—
33 Dievas, kuris apjuosė mane³
jėga
ir man suplanavo visišką
valdžią⁴;
34 kuris padarė mano kojas kaip
elnių
ir mane pastatė
aukštumose⁵;
35 kuris taip išmiklino mano
rankas kovai,
jog mano dilbiai galėjo
įtempti [net] žalvario
lanką.
36 Tu man davei savo pergalės
skydą,
ir tavo pagalba⁶ padarė
mane didį.
37 Tu padarei ilgus mano žingsnius
po manim,
ir mano kulkšnis
nesvyravo.
38 Aš vijaus savo priešus ir juos
sunaikinau,
ir negrižau, kol nebuvau jų
pribaigęs.
39 Kai⁷ juos sumušiau, jie
nebeatsikėlė.
Jie krito po mano kojomis.
40 Tu apjuosei mane jėga kovai,

- parkniubdei po manim
mano priešininkus.
41 Tu man padavei mano priešų
sprandus.
Tuos, kurie nekenė manęs,
sunaikinau.
42 Jie šaukėsi pagalbos⁸, tačiau
nebuvo gelbėtojo,
[šaukėsi] VIESPATIES, bet
jis neatsiliepė jiems.
43 Juos sutryniau kaip žemės
dulkes⁹,
kaip gatvių purvą¹⁰ juos
sutrypia. ^Q
44 Tu išlaisvinau mane iš tautos
kovų¹¹,
įstatei mane tautų galva¹².
Zmonės, kurių nepažinau,
man tarnavo.
45 Svetimšaliai keliaklupsčiauo¹³
man;
kai tik ausis išgirdo, jie
pakluso man.
46 Svetimšaliai nusiminė¹⁴
ir drebėdami¹⁵ atėjo iš savo
tvirtovių.
47 VIESPATS gyvas! Tebūnie
giriama mano Uola!
Tebūnie aukštinamas
Dievas¹⁶, kurs man
teikia pergalę!—
48 Dievas, kurs man leido
atsikeršyti
ir man pajungė tautas,
49 kurs mane išvedė iš mano
priešų.
Tu iškėlei mane viršum tų, kurie
sukilo prieš mane.
Mane išvadavai iš
smurtininkų.

1 Dgl.Mss Ps 18, 28; M: ir VIESPATS

2 Lit. kelias

3 G^LLatSV Ps 18, 32 4QSam^a; M: yra mano tvirtovė

4 K: ir išvadavo. Tobulas jo valdymas (lit. kelias)

5 G; M: mano aukštumose

6 4QSam^a; arba: užkariavimas; M: išklausymas

7 M + juos pribagiau; ~GS Ps 18, 38

8 G Ps 18, 41; M: žiūrėjo

9 4QSam^a: dulkes ant tako10 M + juos sutryniau į dulkes; ~ 4QSam^a11 Kl. MssG^LST; M: mano tautos; G^B: kovų su tautomis12 G^LPS Ps 18, 43; M: išsaugojai kaip tautų galvą

13 T.y. dėjosi esą paklūsnius

14 Lit. susmuko

15 Rk.; M: apsijuoė

16 M + Uola; ~kkR.MssG^LMssS Ps 18, 46

- 50 Todėl dėkoju tau, VIEŠPATIE,
tarp tautų
ir giedu gyrių tavo vardui—
51 tam, kurs duoda didžiųjų pergalių
savo karaliui
ir rodo malonę savo
pateptajam,
Dovydui ir jo palikuonims
per amžius“.

1-51 Ps 18 34 Chab 3, 19 50 Rom 15, 9

Paskutiniai Dovydo žodžiai

23 Šitie yra paskutiniai Dovydo žodžiai:

- „Sako Dovydas, Jišajo sūnus,
sako vyras, kurį Dievas
išaukštino¹,
Jokūbo Dievo pateptasis,
Izraelio Gynėjo mylimasis.
2 VIEŠPATIES Dvasia kalbėjo
per mane,
jo žodis buvo ant mano
liežuviu.
3 Pasakė Izraelio Dievas,
man kalbėjo Izraelio Uola:
„Kas valdo žmones teisingai,
valdo bijodamas Dievo,
4 yra kaip ryto šviesa, saulei
tekant,
[kaip] nedebesuoto ryto
[šviesa],
leidžianti spindėti² nuo lietaus
jaunai žolei [želiančiai] iš
žemės“.
5 Tikrai tokie mano namai su
Dievu!
Nes jis man įsteigė amžiną
sandorą,
išsamiai išdėstyta ir
užtikrinta,
nes visai mano gerovei ir
viskam, ko trokštu,
jis tikrai leidžia tarpti.
6 Bet nenaudėliai yra visi kaip
numesti erškėčiai,
nes jų negalima paimti į
ranką.
7 Ir niekas jų nepaliečia,
nebent³ ieties kotu su
geležiniu antgaliu⁴,

ir juos visiškai sudegina⁵“.

Dovydo karžygiai ir jų žygdarbiai

8 Šitie yra Dovydo karžygių vardai: 'chachmonis Išbaalas⁶, Trijulės viršininkas. Jis 'mosavo savo ietimi⁷ prieš aštuonis šimtus, kuriuos nudūrė viena proga.

9 Tarp trijų karžygių po jo eina Dodo sūnus Eleazaras, achochas. Jis buvo⁸ su Dovydu, kai 'filistinas juos plūdo Pas-Damime. Kai filistinai⁹ ten susirinko į mūšį, Izraelio vyrai atsitraukė, ¹⁰ bet jis išlaikė savo poziciją ir tvojo filistinus, kol pailso jo ranka ir kol jo ranka liko prikibusi prie kalavijo. Taip VIEŠPATS tą dieną įvykdė didelę pergale. Paskui kareiviai sugrįžo jam iš paskos, bet tik [užmuštųjų] nurengti.

11 Po jo eina Agės sūnus Šama, hararas. Kartą filistinai susirinko į Lechi, kur buvo lauko sklypas, pilnas lešių. Kareiviai pabėgo nuo filistinių, ¹² bet jis, atsistojęs sklypo viduryje, jį apgynė ir sumušė filistinus. Taip VIEŠPATS įvykdė didelę pergale.

13 Kartą trys iš trisdešimties¹⁰ nusileidę atėjo pjūties metu pas Dovydą į Adulamo olą, kai filistinių būrys stovyklavo Refaimo slėnyje. ¹⁴ Tąsyk Dovydas buvo tvirtovėje, o filistinių priekinė sauga—Betliejuje. ¹⁵ Dovydas užsigeidęs tarė: „Kas man duos atsigerti vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje?“ ¹⁶ Tada tie trys karžygiai prasiskverbė į filistinių stovyklą, pasisėmė vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje. Kai jie pasiėmė atnešė pas Dovydą, jis nenorėjo jo gerti, bet jį išliejo¹¹ VIEŠPAČIUI ¹⁷ ir tarė: „Gink, VIEŠPATIE, kad tai daryčiau! Ar galėčiau gerti kraują¹² vyrų, kurie

5 M + vietoje (lit. sėdėjime; turbūt dtgr. žodžio, patekusio iš 8 skn.)

6 G^LLat 93.94; M: tachkemonis Jošeb-Bašebetas

7 Rk. pgl. 2Mss 1Kron 11, 11; M: ešnis Adinas

8 G^L, ~M

9 Rk. pgl. G^L 1Kron 11, 13; M: kai jie plūdo filistinus. Kai šie

10 M + vadų; ~G^{BS}

11 kaip liejamąją auką

12 G^B 1Kron 11, 19; M: tai yra kraujas

1 G^L4QSam^a; M: aukštai iškeltas

2 Rk.; M: nuo spindesio

3 G^LLat 93.94

4 Lit. geležimi ir ieties kotu

nuėjo, statydami pavojun savo gyvybę?“ Taigi jis nenorėjo jo gerti. Šituos [žygdarbius] nuveikė tie trys karžygiai.

18 Joabo brolis Abišajas, Šerujos sūnus, buvo Trisdešimties¹ viršininkas. Jis mosavo savo ietimi prieš tris šimtus, kuriuos nudūrė, ir pagarsėjo tarp Trijų Dešimčių. 19 Jis buvo labiau gerbiamas už [kitus] trisdešimt ir tapo jų vadu. Tačiau jis nepasiekė Trijulės [rango].

20 Jehojados sūnus Benajas buvo narsus vyras² iš Kabšeelio, nuveikęs daug žygdarbių. Jis užmušė du Moabo Arielio sūnus³. Kartą snieguotą dieną jis nulipo žemyn ir užmušė liūtą cisternoje. 21 Jis dar užmušė didžiaugį egiptietį. Egiptietis laikė rankoje ietį, o Benajas⁴ nuėjo žemyn prieš jį su lazda. Jis išplėšė ietį iš egiptiečio rankos ir jį nužudė jo paties ietimi. 22 Šituos žygdarbius nuveikė Jehojados sūnus Benajas ir pagarsėjo tarp Trisdešimties⁵ karžygių. 23 Jis buvo labiau gerbiamas negu [likusioji] Trisdešimtis, bet nepasiekė Trijulės [rango]. Dovydas jį paskyrė savo asmens sargybos viršininku.

24 Tarp Trijų Dešimčių buvo Joabo brolis Asaelis, Dodo sūnus Elchananas iš Betliejaus, 25 charodietis Šama, charodietis Elika, 26 paltietis Chešas, tekojietis Ikešo sūnus Ira, 27 anatotietis Abiezeris, chušietis Sibechajas⁶, 28 achochas Šalmonas, netofietis Mahrajas, 29 netofietis Baano sūnus Cheldajas⁷, Ribajo sūnus Itajas iš benjaminų Gibėjos, 30 piratonietis Benajas, Hidajas iš Gaašo klonių, 31 arabietis Abi-Albonas⁸, bachurimietis⁹ Azmavetas, 32 šaal-

bonietis Eljachba, gimzonietis¹⁰ Jašenas; Jonatanas, 33 Šamos sūnus¹¹, hararas; Sacharo¹² sūnus Achiamas, hararas; 34 Achasbajo sūnus Elifeletas, maachas; Achitofelio sūnus Eliamas, gilonietis; 35 karmelietis Češras, archas¹³ Paarajas, 36 Natano sūnus Jigealis iš Šobos, gadas Banis, 37 amonietis Šelekas; beerotietis Nachrajas, Šerujos sūnaus Joabo ginklanešys; 38 jeteras Ira, jeteras Garebas, 39 chitietis Urijas. Iš viso trisdešimt septyni.

8-39 1 Kron 11, 10-41

Cenzas ir maras

24 VIESPATIES rūstybė vėl užsidegė prieš Izraelį, ir jis pakurstė Dovydą prieš juos, sakydamas: „Eik, suskaičiuok Izraelį ir Judą!“ 2 Taigi karalius tarė Joabui ir su juo esantiems kariuomenės vadams¹⁴: „Apeikite, meldžiu, visas Izraelio gentis nuo Dano ligi Beér-Sebos ir surašykite [kariuomenei tinkamus] žmones, kad žinočiau tų žmonių skaičių.“ 3 Bet Joabas tarė karaliui: „VIESPATS, tavo Dievas, tegul prideda prie žmonių šimtą kart tiek, kiek jų yra, mano valdovo karaliaus akims matant! Bet kodėl mano valdovas karalius užsigeidė šito dalyko?“ 4 Tačiau karaliaus įsakymas privertė Joabą ir kariuomenės vadus. Taigi Joabas ir kariuomenės vadai išėjo nuo karaliaus Izraelio tautos surašyti. 5 Perėję per Jordaną, jie pradėjo nuo Aroerio ir nuo¹⁵ miesto, esančio slėnio viduryje, [ėjo toliau link] Gado ir į Jazerį. 6 Jie atėjo į Gileadą ir į Šalį,

1 2MssS; M: Trijulės

2 GQ; M: narsaus vyro sūnus

3 G^{BALN}; M: pasižymėjusius kariautojus (lit. liūtus)

4 Lit. jis

5 S; M: Trijulės

6 G^{LMN} 1 Sam 21, 18; 1 Kron 11, 29; M: Mebunajas

7 G^L 1Kron 27, 15; M: Chelebas

8 1Kron 11, 32: Abielis

9 Rk.plg. 1Kron 11, 33; M: barchumietis

10 Rk; G^L: gunietis; 1Kron 11, 34: gizonietis

11 G^{LM}; M: Šama

12 G^L 1Kron 11, 35; M: Šarario

13 K^LMss, plg. G; M: arbietis

14 G^L 1Kron 21, 2; M: su juo esančiam kariuomenės vadui

15 G^L; M: pasistatė stovyklas Aroeryje, į pietus nuo

esančią Chermono apačioje¹. Paskui jie atėjo į Dana². Aplenkę Šidoną, ⁷ jie atėjo į Tyro tvirtovę ir į visus chivų bei kanaaniečių miestus. Iš ten jie ėjo į Judo Negebą, į Beër-Sebą. ⁸ Pagaliau, apėję visą šalį, jie, devyniems mėnesiams ir dvidešimčiai dienų prasliskus, atvyko į Jeruzalę. ⁹ Tada Joabas ėmė karaliui žmonių surašymo duomenis. Būtent: Izraelio buvo aštuoni šimtai tūkstančių karinei tarnybai tinkamų vyrų, galinčių vartoti kalaviją, o Judo vyrų—penki šimtai tūkstančių.

¹⁰ Tačiau vėliau Dovydo sąžinė jį graužė dėl to, kad³ jis buvo skaičiavęs žmones, ir Dovydas tarė VIESPACIUI: „Labai nusidėjau tu, ką padariau. O dabar, VIESPATIE, meldžiu, atleisk savo tarnui kaltę, nes labai kvailai pasielgiau“. ¹¹ Dovydui rytą atsikėlus, šitoks VIESPATIES žodis jau buvo suteiktas pranašui Gadui, Dovydo regėtojui: „Eik ir kalbėk Dovydui: „Taip sako VIESPATS: „Tris [bausmes] rengiuos tau paskirti. Pasirink vieną iš jų, kad tau įvykdyčiau!““

¹³ Taigi Gadas atėjo pas Dovydą ir jam paskelbė. Jis jam tarė: „Ar nori, kad treji⁴ bado metai tau ateitų į tavo šalį, ar kad tris mėnesius turėtum bėgti nuo savo priešininko⁵, jo persekiojamas, ar kad tris dienas maras siaustų tavo šalyje? Dabar apsigalvok ir nuspręsk, ką turiu atsakyti tam, kuris mane siuntė!“

¹⁴ Dovydas tarė Gadui: „Esi patekęs į didelę bėdą. Tegul pulsime į VIESPATIES rankas, nes didis jo gailėstingumas, tačiau nenorėčiau pulti į žmogaus rankas!“

¹⁵ Taigi VIESPATS užleido ant Izraelio marą nuo rytmečio iki paskirto⁶ meto. Taip išmirė iš tautos nuo Dano ligi Beër-Sebos septyniasdešimt tūkstančių vyrų. ¹⁶ O angelui ištiesus ranką į Jeruzalę jos naikinti, VIESPATS apgailėjo nelaimę ir tarė angelui,

vykdančiam naikinimo darbą tautoje: „Gana! Dabar nuleisk savo ranką!“ VIESPATIES angelas jau stovėjo⁷ prie jebusiečio Araunos klotimo. Pakėlęs akis, Dovydas pamatė VIESPATIES angelą, stovintį tarp žemės ir dangaus, laikantį rankoje ištrauktą kalaviją, ištįsą į Jeruzalę. Dovydas ir vyresnieji parpuolė kniūpti, apsidengę ašutinėmis⁸. ¹⁷ Pamatęs angelą, užmušinėjantį žmones, Dovydas prabilo į VIESPATĮ. Jis tarė: „Štai aš esu tas, kurs nusidėjau! Aš, ganytojas, tikrai blogai pasielgiau“⁹! O šitie, avys, ką jie padarė? Tenusigrėžia, meldžiu, tavo ranka prieš mane ir prieš mano tėvo namus!“

¹⁸ Tą pačią dieną Gadas atėjo pas Dovydą ir jam tarė: „Eik aukštyn, pastatyk VIESPACIUI aukurą ant jebusiečio Araunos klotimo!“ ¹⁹ Taigi Dovydas ėjo aukštyn, klausydamas Gado nurodymo, kaip VIESPATS buvo įsakęs. ²⁰ Pažvelgęs žemyn, Arauna pamatė karalių ir jo tarnus, ateinančius pas jį. Arauna išėjo ir kniūpsčias išreiškė pagarbą karaliui. ²¹ Ir Arauna paklausė: „Ko mano valdovas karalius atėjo pas savo tarną?“ Dovydas atsakė: „Pirkti iš tavęs klotimo, VIESPACIUI aukuro statyti, kad ta rykštė būtų sulaukyta nuo tautos“.

²² Arauna tarė Dovydui: „Tegul mano valdovas karalius paaima ir paaukoja, kas jam atrodo gera. Žiūrėk! Galvijai bus deginamajai aukai, o kuliarnieji valkčiai ir galvijų jungai—malkoms. ²³ Visa tai, karaliau¹⁰, Arauna dovanoja karaliui“. Arauna, dar sakė karaliui: „Tegul VIESPATS, tavo Dievas, tau palankiai atsako!“ ²⁴ Bet karalius tarė Araunai: „Ne! Bet man būtinai reikia nusipirkti iš tavęs už kainą. Nenoriu aukoti VIESPACIUI, savo

1 Rk.; G^L: chitiečių šalį, Kadešą; M: Tachtym-Hodžio šalį

2 M: Dan-Jaana

3 G^L: ~M

4 G 1Kron 21, 12; M: septyneri

5 S; M: priešininkų

6 G: pietų

7 4QSam^a 1Kron 21, 15; M: buvo

8 4QSam^a 1Kron 21, 16; ~M

9 4Sam^aG^LLat; M: nedorai pasielgiau

10 ~GLatSTV

Dievui, deginamųjų aukų, kurios man nieko nekaštuoja“. Taigi Dovydas nusipirko klotimą ir galvijus už penkiasdešimt sidabrinių šekelių. ²⁵ Paskui Dovydas ten pastatė aukurą ir

aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas. Taip VIESPATS leidosi permaldaujamas už šalį, ir rykštė buvo sulaikyta nuo Izraelio.

1-25 1Kron21,1-27

PIRMOJI KARALIŲ KNYGA

Saliamonas tampa karaliumi

1 Karalius Dovydas buvo pasenęs, išgyvenęs daug metų ir, nors jį apklodavo antklodėmis, nebesušildavo.

2 Tad jo tarnai jam tarė: „Tegul paieško mano¹ valdovui karaliui jauną mergaitę, kad ji patarnautų karaliui, būtų jam slaugytoja, gulėtų tavo glėbyje ir kad mano valdovui karaliui būtų šilta“.

3 Taigi jie ieškojo gražios mergaitės visoje Izraelio srityje ir, suradę šunamietę Abišagą, ją atvedė pas karalių. 4 Mergaitė buvo nepaprastai graži. Ji tapo karaliaus slaugytoja ir jam patarnavo, bet karalius neturėjo santykių su ja.

5 Chagitos sūnus Adonijas didžiavosi, sakydamas: „Aš būsiu karalius!“ Jis pasirūpino kovos vežimų bei važiuotojų ir penkiasdešimt vyrų, bėgančių pirma jo. 6 Bet jo tėvas niekad jo² gyvenime nebuvo jo subaręs, sakydamas: „Kodėl taip pasielgei?“ Jis irgi buvo labai gražios išvaizdos ir gimes³ po Abšalomo. 7 Jis buvo susitaręs su Šerujos sūnumi Joabu ir su kunigu Ebjataru, kurie parėmė Adoniją.

8 Bet kunigas Šadokas, Jehojados sūnus Benajas, pranašas Natanas, Šimis, Rėjas ir Dovydo karžygiai nepalaikė Adonijo pusės. 9 Adonijas aukojo „jaučius ir avis“⁴ prie Slystančiojo akmens, esančio šalia En-Rogelio⁵, ir pasikvietė visus savo brolius, karaliaus sūnus, ir visus Judo vyrus, karaliaus pareigūnus,¹⁰ bet pranašo Natano, Benajo, karžygių ir savo brolio Saliamono nepasikvietė.

11 Tada Natanas tarė Saliamono motinai Batšebai: „Ar negirdėjai, kad, mūsų valdovui Dovydui nežinant, Chagitos sūnus Adonijas pasidarė karaliumi? Taigi dabar eikš, noriu tau

duoti patarimą, kad išgelbėtum savo gyvybę ir savo sūnaus Saliamono gyvybę! 13 Nueik ir, įėjusi pas karalių Dovydą, jam sakyk: „Argi ne tu pats, mano valdove karaliau, prisieikei savo tarnaitai, sakydamas: „Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste“? Tai kodėl Adonijas pasidarė karaliumi?“ 14 Tau ten tebesikalbant su karaliumi, aš pats įeisiu paskui tave ir patvirtinsiu tavo žodžius“.

15 Taigi Batšeba įėjo pas karalių į kambarį. 16 Batšebai nusilenkus ir kniūpsčiom išreiškus pagarbą karaliui, karalius paklausė: „Ko nori?“ 17 Ji jam atsakė: „Mano valdove, tu prisieikei VIESPACIŲ, savo Dievu: „Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste“. 18 O dabar štai Adonijas, tau⁶, mano valdovui karaliui nežinant, pasidarė karaliumi! 19 Jis paaukoko daugybę avių bei jaučių⁷ ir pasikvietė visus karaliaus sūnus, kunigą Ebjatarą ir kariuomenės vadą Joabą, bet tavo tarno Saliamono nepasikvietė. 20 Bet tu, mano valdove karaliau, esi tas, į kurį nukreiptos viso Izraelio akys, kad jiems paskelbtum, kas turės sėdėti mano valdovo karaliaus soste po jo. 21 Kitaip, mano valdovui karaliui atsigulus prie savo tėvų, aš ir mano sūnus Saliamonas būsim laikomi nusikaltusiais“.

22 Ir štai, jai tebesikalbant su karaliumi, atėjo pranašas Natanas. 23 Buvo pranešta karaliui: „Pranašas Natanas yra čia“. Atėjęs karaliaus akivaizdon ir parpuolęs kniūpsčias prieš karalių, 24 Natanas tarė: „Mano valdove karaliau, tu turi būti pasakęs: „Adonijas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste“, 25 nes jis šiandien, nuėjęs žemyn, aukojo daugybę „jaučių ir avių“⁸ ir pasikvietė visus karaliaus sūnus, kariuomenės vadus⁹ ir kunigą Ebjatarą. Štai jie valgo ir geria jo akivaizdoje ir sako: „Tegyvuoja karalius Adonijas!“ 26 Bet manęs, tavo

1 Čia vienas iš tarnų prabyla į karalių.

2 T.y. Adonijo

3 Lit. jį buvo pagimdžiusi [jo motina]

4 G^L, M: avis, jaučius ir penimus galvijus

5 Lit. Rogelio versmės

6 Dgl. MssGSTV; M: dabar

7 G^L; M: jaučių, nupenėtų galvijų bei avių

8 G^L; M: jaučių, nupenėtų galvijų ir avių

9 G^L: vyriausiąjį kariuomenės vadą Joabą

tarno, kunigo Šadoko, Jehojados sūnaus Benajo ir tavo tarno Saliamono jis nepasikvietė. ²⁷ Jei šitas dalykas atsitiko mano valdovo karaliaus įgaliojimu, tu nepranešei savo tarnams¹, kas turės sėdėti mano valdovo karaliaus soste po jo“.

²⁸ Karalius Dovydas atsakydamas tarė: „Pašaukite man Batšebą!“ Jai atėjus karaliaus akivaizdon ir atsistojus ties karaliumi, ²⁹ karalius prisiekdamas tarė: „Kaip gyvas VIESPATS, kurs išvadavo mano gyvybę iš visokio prispaudimo: ³⁰ kaip aš tau prisiečiau VIESPACIU, Izraelio Dievu, tardamas: „Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste mano vietoje“, taip aš šiandien noriu padaryti!“ ³¹ Tada Batšeba, nusilenkusi veidu į žemę ir parpuolus ties karaliumi, tarė: „Tegyvuoją mano valdovas karalius per amžius!“

³² Karalius Dovydas² tarė: „Pašaukite man kunigą Šadoką, pranašą Nataną ir Jehojados sūnų Benają!“ Jiems atėjus karaliaus akivaizdon, ³³ karalius jiems tarė: „Imkite su savim savo valdovo tarnus, užsodinkite mano sūnų Saliamoną ant man priklausančio asilėno ir jį nuveskite žemyn pas Gichoną. ³⁴ Tegul kunigas Šadokas ir pranašas Natanas jį ten patepa Izraelio karaliumi! Paskui turite pūsti ragą ir sakyti: „Tegyvuoją karalius Saliamonas!“ ³⁵ Ir jis turi atsisėsti į mano sostą. Jis turi karaliauti mano vietoje, ir aš jį paskiriu kunigaikščiu Izraeliui ir Judui“. ³⁶ Tada Jehojados sūnus Benajas karaliui atsakydamas tarė: „Amen! Taip tesako VIESPATS, mano valdovo karaliaus Dievas!“ ³⁷ Kaip VIESPATS buvo su mano valdovu karaliumi, taip tegul jis būna su Saliamonu ir padaro jo sostą prakilnesnį už mano valdovo karaliaus Dovydo sostą!“

³⁸ Taigi kunigas Šadokas, pranašas Natanas, Jehojados sūnus Benajas, keretai ir peletai nuėjo žemyn,

užsodino Saliamoną ant karaliaus Dovydo asilėno ir jį nuvedė pas Gichoną. ³⁹ Ten kunigas Šadokas paėmė ragą su aliejumi iš Padangtės ir patepė Saliamoną. Paskui jie papūtė ragą, ir visi žmonės tarė: „Tegyvuoją karalius Saliamonas!“ ⁴⁰ Po to visi žmonės ėjo aukštyn paskui jį, grodami vamzdeliais⁴ ir krykštaudami tokiu garsiu krykštavimu, kad net žemė skeldėjo nuo jų šūkavimo.

⁴¹ Tai išgirdo Adonijas ir visi su juo esantys svečiai, kai jie jau buvo baigę valgyti. O Joabas, išgirdęs rago gausmą, sakė: „Kodėl [tas] triukšmaujančio miesto klegesys?“

⁴² Jam tebekalbant, pasirodė beateinas kunigo Ebjataro sūnus Jonatanas. Adonijas tarė: „Ateik, nes tu esi šaunus vyras ir atneši gerą žinią!“ ⁴³ Bet Jonatanas atsakydamas tarė Adonijui: „Deja! Mūsų valdovas, karalius Dovydas, padarė karaliumi Saliamoną. ⁴⁴ Karalius pasiuntė su juo kunigą Šadoką, pranašą Nataną, Jehojados sūnų Benają, keretus ir peletus. Jie jį užsodino ant karaliaus asilėno, ⁴⁵ ir kunigas Šadokas bei pranašas Natanas jį patepė karaliumi prie Gichono. Iš ten jie ėjo aukštyn taip krykštaudami, kad net subruzdavo miestas. Tai yra tas klegesys, kurį girdėjote. ⁴⁶ Be to, Saliamonas atsisėdo į karaliaus sostą. ⁴⁷ Karaliaus tarnai dar ėjo mūsų valdovo karaliaus Dovydo palaiminti, sakydami: „Tegul tavo Dievas padaro Saliamono vardą garsesnį už tavo vardą ir jo sostą prakilnesnį už tavo sostą.“ O karalius žemai nusilenkė⁵ lovoje. ⁴⁸ Ir karalius dar šitaip tarė: „Tebūnie pagarbintas VIESPATS, Izraelio Dievas, kuris, mano akims matant, šiandien parūpino tą, kuris sėdės mano soste!“

⁴⁹ Tada visi Adonijo svečiai išsigando ir pakilę nuėjo kiekvienas savo keliu. ⁵⁰ O Adonijas taip bijojo Saliamono, jog pakilęs ir nuėjęs nusitvėrė už aukuro ragų. ⁵¹ Buvo pranešta Saliamonui: „Štai Adonijas bijo karaliaus Saliamono, ir štai jis laiko

1 GBL: tarnui

2 ~GL

3 GB: M + Po to turite žygiuoti aukštyn, ir jis turi iėiti

4 GB: šokdami rateliuose

5 garbindamas Dievą

nusitvėręs aukuro ragus, sakydamas: „Tegul karalius Saliamonas pirma prisiekia, kad nenužudys savo tarno kalaviju“.⁵² Saliamonas tarė: „Jei jis pasirodys garbingas vyras, nenukris žemėn nė vienas jo plaukas. Bet jei jame bus rasta kas nors pikta, jis turės mirti!“⁵³ Taigi karalius Saliamonas pasiuntė [pasiuntinius] ir jį atvedė nuo aukuro. Jam įėjus ir kniūpsčiom išreikšus karaliui Saliamonui pagarbą, Saliamonas jam tarė: „Eik į savo namus!“

5 2 Sam 3, 4 11 2 Sam 12, 24

Dovydo paskutiniai priessakai ir mirtis

2 Dovydo mirties dienoms artėjant, jis davė savo sūnui Saliamonui tokį įsakymą: ² „Aš einu visos žemės keliu.¹ Taigi būk stiprus ir būk vyras! ³ Ir atlik savo priedermę VIEŠPACIUI, savo Dievui, vaikščiodamas jo keliais, laikydamasis jo nuostatų, įsakymų, potvarkių ir išpėjimų, kaip parašyta Mozės įstatyme, kad sėkmingai įvykdytum viską, ką darysi, ir viską, ko imsis, ⁴ kad VIEŠPATIS ištesėtų savo žodį, kurį jis kalbėjo apie mane, sakydamas: „Jei tavo sūnus taip žiūrės savo kelio, jog ištikimai vaikščios mano akivaizdoje visa širdim ir visa siela, tau niekad nepristigs vyro Izraelio soste“.

⁵ Be to, tu pats žinai, ką man padarė Šerujos sūnus Joabas, ką jis padarė abiem Izraelio kariuomenių vadams, Nerio sūnui Abneriui ir Jeterio sūnui Amasai, taikos metu atkeršydamas už kare išlietą kraują² ir sutepė³ nekalto⁴ krauju mano⁵ juosta, juosusią mano⁶ strėnas, ir mano⁷ kurpes, kurias avėjo mano⁸ kojos. ⁶ Tad padaryk pagal savo išmintį ir neleisk jo žilai galvai ramiai nužengti į šėolį!⁹ ⁷ Tačiau gileadiečio Barzilažo sūnams tu turi

parodyti malonę: jie tebūnie tarp valgančiųjų prie tavo stalo, nes taip¹⁰ jie mane pasitiko, kai turėjau bėgti nuo tavo brolio Abšalomo. ⁸ Štai su tavim yra Geros sūnus Simis, benjamins iš Bachurimo. Jis mane keikė ižeidžiančiu keiksmu tą dieną, kai vykau į Machanaimą. Bet jis yra tas, kuris nuėjo žemyn manęs pasitikti prie Jordano, ir jam prisiekiau VIEŠPACIUI, sakydamas: „Tavęs nenužudysiu kalaviju“. ⁹ Bet tu¹¹ nepalik jo nenubaudęs! Nes tu esi išmintingas vyras ir žinosi, ką jam padaryti, kad nuleistum jo sukruvintą žilą galvą į šėolį“.

¹⁰ Paskui Dovydas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Dovydo mieste. ¹¹ O laiko, kuriuo Dovydas karaliavo Izraeliui, buvo keturių dešimtys metų. Chebrone jis karaliavo septynerius metus, o Jeruzalėje karaliavo trisdešimt trejus metus. ¹² Saliamonas atsisėdo į savo tėvo Dovydo sostą, ir jo karališka valdžia buvo labai įtvirtinta.

5 2 Sam 3, 27 5 2 Sam 20, 10 7 2 Sam 17, 27–29 8 2 Sam 16, 5–13 8 2 Sam 19, 16–23 11 2 Sam 5, 4–5; 1 Kron 3, 4 12 1 Kron 29, 23

Saliamonas susidoroja su savo varžovais

¹³ Chagitos sūnus Adonijas atėjo pas Saliamono motiną Batšebą. Ji paklausė: „Ar ateini taikingai?“ Jis atsakė: „Taikingai“, ¹⁴ ir pridūrė: „Turiu reikalą pas tave“. Ji tarė: „Kalbėk!“ ¹⁵ Jis sakė: „Tu pati žinai, kad man priklausė karaliaus valdžia ir kad visi izraeliai tikėjosi mane karaliausiant. Tačiau su karaliavimu kitaip išėjo, ir jis teko mano broliui, nes jam jis buvo VIEŠPATIES skirtas. ¹⁶ O dabar aš turiu tau tik vieną prašymą. Neatsakyk man neigiamai!“¹² Ji jam tarė: „Kalbėk!“ ¹⁷ Jis tęsė: „Sakyk, meldžiu, karaliui Saliamonui,—nes jis tau neatsakys,—kad jis man duotų šunamietę Abišagą į žmonas!“ ¹⁸ Batšeba tarė: „Gera, aš pakalbėsiu už tave karaliui“.

1 T.y. turiu mirti, kaip visi žmonės

2 G^L; M: įvykdydamas kovos kraujo praliejimą

3 Lit. įdėjo [nekalta kraują] į

4 G^L; M: karo

5 G^L; M: savo

6 G^L; M: jo

7 G^L; M: jo

8 G^L; M: jo

9 T.y. mirusiųjų buveinę

10 T.y. su tokiu pat lojalumu

11 G^L; M: dabar

12 Lit. Nenugrėžk mano veido (t.y. neatsakyk man taip, jog būčiau priverstas nusukti savo veidą susigėdęs ir nusivylęs)

19 Taigi Batšeba įėjo pas karalių Saliamoną, kad jam pakalbėtų už Adoniją. Karalius atsistojo jos pasitikti, išreiškė jai pagarbą¹ ir atsistojo į savo sostą. Jis leido pastatyti krasę karaliaus motinai, ir ji atsistojo jo dešinėje.

20 Tada ji tarė: „Tik viena mažą prašymą tau turiu. Neatsakyk man neigiamai!“ Karalius jai tarė: „Prašyk, mano motina, nes tau neatsakysiu“.

21 Ji tarė: „Šunamietė Abišaga tebūnie atiduota tavo broliui Adonijui į žmonas!“

22 Bet karalius Saliamonas atsakė savo motinai: „Kodėl prašai Adonijui tik šunamietės Abišagos? Prašyk jam ir karaliaus valdžios, nes jis yra mano vyresnysis brolis ir jo pusę palaiko kunigas Ebjataras ir Šerujos sūnus Joabas²“.

23 Ir karalius Saliamonas prisiekė VIESPACIU, sakydamas: „Tegul taip ir dar taip padaro man VIESPATS, jei Adonijas nebus ištaręs šito žodžio, užmokėdamas savo paties gyvybę!“

24 Taigi dabar, kaip gyvas VIESPATS, kuris mane įtvirtino ir mane pasodino mano tėvo Dovydo soste ir kuris man įkūrė namus³, kaip buvo pažadėjęs,—šiądien pat Adonijas turi būti nužudytas!“

25 Paskui karalius Saliamonas pasiuntė [isakymą] per Jehojados sūnų Benają. Tas puolė jį, ir jis mirė.

26 O kunigui Ebjatarui karalius tarė: „Į Anatotą! Eik į savo lauką, nes tu mirties vertas! Bet šiądien tavęs nenužudysiu, nes nešiojai VIESPATIES⁴ skrynją mano tėvo Dovydo akivaizdoje ir dalijais visais pažeminimais, kuriuos turėjo iškentėti mano tėvas“.

27 Ir Saliamonas pavarė Ebjatarą, kad nebekunigautų VIESPACIUI, tuo pačiu įvykdydamas VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs apie Elio namus Šile.

28 Tai žiniai pasiekus Joabą—mat Joabas rėmė Adoniją, nors nerėmė

Abšalomo⁵.—Joabas pabėgo į VIESPATIES Padangę ir nusitvėrė už aukuro ragų.

29 Kai karaliui Saliamonui buvo pranešta: „Joabas nubėgo į VIESPATIES Padangę, ir štai jis yra šalia aukuro⁶“, Saliamonas pasiuntė Joabui paklausimą: „Kas tau atsitiko, kad nubėgai prie aukuro?“ Joabas atsakė: „Kadangi tavęs bijojau, nubėgau pas VIESPATI“.

Tada Saliamonas pasiuntė⁷ Jehojados sūnų Benają, sakydamas: „Eik, pulk jį!“

30 Įėjęs į VIESPATIES Padangę, Benajas jam tarė: „Taip pasakė karalius: „Išeik!““ Bet jis sakė: „Ne! Verčiau čia mirsiu“.

Tada Benajas pranešė karaliui: „Taip kalbėjo Joabas ir taip man atsakė“.

31 Karalius jam tarė: „Padaryk, kaip jis pasakė! Pulk jį, palaidok jį ir taip atitolink nuo manęs ir nuo mano tėvo namų be priežasties išlietą kraują, kurį Joabas yra išliejęs.“

32 VIESPATS sugrąžins jo [išlietą] kraują ant jo paties galvos, nes jis, mano tėvui Dovydui nežinant, užpuolė du vyrus, teisesnius ir geresnius už jį, ir juos nužudė kalaviju—Nerio sūnų Abnerį, Izraelio kariuomenės vadą, ir Jeterio sūnų Amasą, Judo kariuomenės vadą.

33 Taip jų kraujas sugriš ant Joabo galvos ir jo palikuonių galvos per amžius, o Dovydui, jo palikuonims, jo namams ir jo sostui bus VIESPATIES skirta gerovė per amžius!“

34 Taigi Jehojados sūnus Benajas, nuėjęs aukštyn, puolė ir nužudė jį, ir jis buvo palaidotas savo namuose, tyruose.

35 Karalius paskyrė į jo vietą kariuomenės vadą Jehojados sūnų Benają, o kunigą Šadoką karalius paskyrė į Ebjataro vietą.

36 Paskui karalius pasiuntęs atsikviatė Šimį ir jam tarė: „Pasistatyk namus Jeruzalėje, ten gyvenk ir niekur iš ten neišeik!“

37 Tą dieną, kai išeisi ir pereisi Kidrono upelį, būk tikras, kad

1 GBL: jį pabučiavo

2 Rk. plg. GBL. GBL sakinio gale dar prideda: vyriausiasis kariuomenės vadas, bičiulis; M: jam ir kunigui Šadokui bei Šerujos sūnui Joabui

3 T.y. dinastiją

4 GL; M: Viešpaties Jahvės; GB: VIESPATIES sandoros

5 MGB; GLSV: bet nerėmė Saliomono

6 GBL: nusitvėręs už aukuro ragų

7 GBL; ~M

turėsi mirti! Tavo kraujas kris ant tavo paties galvos!“. 38 Šimis tarė karaliui: „Ta sąlyga gera. Kaip mano valdovas karalius pasakė, taip tavo tarnas darys“. Taigi Šimis išgyveno Jeruzalėje daug dienų.

39 Bet trejiems metams praslinkus, du Šimio vergai pabėgo pas Maachos sūnų Achisą, Gato karalių. Kai Šimiui buvo pranešta: „Stai tavo vergai Gate“,

40 Šimis, pakilęs ir pabalnojęs savo asilą, vyko į Gatą pas Achisą savo vergų ieškoti. Šimis nuvyko ir parsivedė savo vergus iš Gato. 41 Kai buvo pranešta Saliamonui, kad Šimis nuvykęs iš

Jeruzalės į Gatą ir pargrįžęs, 42 karalius pasiuntęs atsikvietė Šimį ir jam tarė: „Argi tavęs neprisaikinau VIESPACIU ir tavęs neįspėjau, sakydamas: „Tą dieną, kai išeisi² ir kur nors vyksi, būk tikras, kad turėsi mirti? O tu man atsakei: „Ta sąlyga gera. Klausysiu“.

43 Tai kodėl nesilaikėi VIESPATIES priesaikos ir įsakymo, kurį buvau tau davęs?“ 44 Karalius dar tarė Šimiui: „Tu pats žinai visa pikta, apie kurį nusivokia tavo širdis, kuri padarė mano tėvui Dovydui. Tad VIESPATS sugrąžina tavo piktybę ant tavo paties galvos. 45 O karalius Saliamonas bus palaimintas, ir Dovydo sostas pasiliks tvirtas VIESPATIES akivaizdoje per mažius!“ 46 Paskui karalius davė įsakymą Jehojados sūnui Benajui. Šis išėjęs puolė jį, ir jis mirė.

Taip karaliaus valdžia pasidarė saugi Saliamono rankose³.

26 2 Sam 15, 24 26 1 Sam 22, 20–23 27 1 Sam 2, 27–36

SALIAMONO KARALIAVIMO ISTORIJA (8–11)

Saliamono vedybinė sąjunga su Egiptu ir pamaldumas

3 Saliamonas tapo Egipto karaliaus Faraono žentu. Jis vedė Faraono dukterį ir ją atsivedė į Dovydo miestą, iki baigė statyti savo namus, VIESPATIES namus ir Jeruzalės aplinkinį mūrą. 2 Tačiau žmonės

aukodavo alkuose⁴, nes ligtol dar nebuvo pastatyti namai VIESPATIES vardui.

3 Saliamonas mylėjo VIESPATĮ, laikydamasis savo tėvo Dovydo nuostatų, tačiau jis įjovė ir degino [aukojamus gyvulius] alkuose.

Saliamono sapnas ir aukojimas Jeruzalėje

4 Kartą karalius nuėjo į Gibeoną, kad ten aukotų, nes tai buvo išnymus alkas. Tūkstantį deginamųjų aukų Saliamonas paaukojo ant to aukuro.

5 Gibeone VIESPATS naktį pasirodė Saliamonui sapne, ir Dievas⁵ tarė: „Prašyk, ką turėčiau tau duoti!“

6 Saliamonas sakė: „Tu parodei savo tarnui, mano tėvui Dovydui, didelę malonę, nes jis vaikščiojo tavo akivaizdoje ištikimai, teisingai ir su tau atvira širdim. Tu jam palaikei šitą didelę malonę ir davei jam sūnų, sėdintį jo sostę, kaip šiandien yra. 7 O dabar, VIESPATIE, mano Dieve, tu pats įstatei karaliumi savo tarną į mano tėvo Dovydo vietą, nors aš tesu jaunas vaikinys ir⁶ nežinau, kaip tvarkyti reikalus“.

8 Ir tavo tarnas stovi viduryje tavo tautos, kurią išsirinkai, gausingos tautos, kurios negalima suskaičiuoti⁸. 9 Taigi duok savo tarnui klausią širdį tavo tautai teisti, geram nuo pikto atskirti! Nes kas gali teisti šitą sunkiabūdę tautą?“

10 VIESPACIUT⁹ tai atrodė gera, kad Saliamonas prašė šito dalyko. 11 Tad Dievas jam tarė: „Kadangi prašei šito dalyko ir neprašėi sau ilgo amžiaus, neprašėi sau turtų ir neprašėi savo priešų gyvybės, bet prašėi sau išmanymo byloms išklausti, 12 štai aš darau pagal tavo žodį¹⁰. Stai tau duodu tokią išmintingą ir supratingą širdį, jog tau lygaus nebūs buvę pirm tavęs ir po tavęs niekas neiškils tau lygus. 13 Bet ir

4 Lit. aukštumose (t.y. šalies aukštumų šventovėse)

5 G^{BL}: VIESPATS

6 Kl. MssGSV; ~ M

7 Lit. išeiti ir įeiti

8 G^B; M + ir dėl daugybės suskaičiuoti

9 Dgl. MssG

10 Dgl. MssGST; M: žodžius

1 T.y. tu pats būsi atsakingas už savo kraują, kuris, tave nužudžius, bus išlietas.

2 G^{BL} + iš Jeruzalės

3 ~ G

tai, ko neprašei, tau duodu: ir turtų, ir garbės, kuriais niekas tau neprilygs tarp karalių¹. ¹⁴ Ir jei vaikščiosi mano keliais, laikydamasis mano nuostatų ir įsakymų, kaip kad vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, tau duosiu ilgą amžių“.

¹⁵ Saliamonui atsibudus, pasirodė, kad tai buvo sapnas. Paskui jis parėjo į Jeruzalę ir, atsistojęs ties VIESPATIES sandoros skrynja, aukojo deginamąsias aukas, priruošė bendrystės aukas ir iškėlė pokylį visiems savo tarnams.

1–15 2 Kron 1, 3–12

Karaliaus išmintingas nuosprendis

¹⁶ Tąsyk dvi paleistuvės atėjo pas karalių ir atsistojo jo akivaizdoje.

¹⁷ Viena moteris tarė: „Kas man beatsitiktų², mano viešpatie! Aš ir šita moteris gyvename vienuose namuose, ir aš pagimdžiau pas ją namuose.

¹⁸ Trečiąją dieną po mano gimdymo pagimdė ir šita moteris. Mes buvome drauge. Jokio svetimo nebuvo su mumis namuose, tik mes dvi buvome namuose.

¹⁹ Ir šitos moters sūnus naktį mirė, nes ji nugulė jį. ²⁰ Vidunaktį atsikėlus, ji, tavo tarnaitė miegant, paėmė mano sūnų nuo mano šono ir jį paguldė į savo prieglobstį.

²¹ Man rytą atsikėlus savo sūnaus žindyti, jis pasirodė miręs. Bet man rytmetį išžiūrėjus į jį, pasirodė, kad jis nebuvo mano sūnus, kurį buvau pagimdžiusi“. ²² Bet kita moteris tarė: „Ne, mano sūnus yra gyvasis, o tavo sūnus—mirusysis!“ Bet šita sakė: „Ne, tavo sūnus yra mirusysis, o mano sūnus—gyvasis!“ Taip jos kalbėjo karaliaus akivaizdoje.

²³ Karalius tarė: „Viena sako: „Šitas, gyvasis, yra mano sūnus, o tavo sūnus—mirusysis“, o kita sako: „Ne, tavo sūnus yra mirusysis, o mano sūnus—gyvasis““. ²⁴ Karalius toliau tarė: „Atneškite man kalaviją!“ Atnešus kalaviją karaliaus akivaizdon, ²⁵ karalius tarė: „Perpjaukite gyvąjį kūdikį į dvi dalis ir duokite vieną pusę vienai, o kitą pusę kitai!“ ²⁶ Tada ta moteris, kurios sūnus buvo gyvasis, tarė

karaliui, nes jos motiniški jausmai sujudo dėl savo sūnaus,—ji tarė: „Kas man beatsitiktų, mano viešpatie! Duokite jai gyvąjį kūdikį ir jokių būdu nežudykite jo!“ Bet kita sakė: „Tegul jis nepriklauso nei man, nei tau! Perpjaukite!“ ²⁷ Tada karalius atsiliesdamas tarė: „Atiduokite anai gyvąjį kūdikį ir jokių būdu jo nežudykite! Ji yra jo motina“. ²⁸ Visas Izraelis išgirdo apie tą teismo sprendimą, kurį buvo padaręs karalius. Ir jie bijojo karaliaus, nes matė, kad Dievo išmintis buvo jame teismo sprendimui daryti.

Saliamono vyriausieji pareigūnai ir sričių valdytojai

⁴ Karalius Saliamonas buvo viso Izraelio karalius, ² ir šitie buvo jo vyriausieji pareigūnai: Šadoko sūnus Azarijas—kunigas; ³ Šišos sūnūs Elichorefas³ ir Achijas—raštininkai; Achiludo sūnus Jehošafatas—šauklys⁴; ⁴ Jehojados sūnus Benajas—kariuomenės vadas⁵; Šadokas ir Ebjataras—kunigai⁶; ⁵ Natano sūnus Azarijas—vietininkų viršininkas; Natano sūnus Zabudas⁷—karaliaus draugas; ⁶ Achišaras—[karaliaus] rūmų prižiūrėtojas⁸, o Abdos sūnus Adoniramas—baudžiaivos prižiūrėtojas.

⁷ Saliamonas turėjo dvylika vietininkų, valdančių visą Izraelį. Jie aprūpindavo maistu karalių ir jo namus. Kiekvienas turėjo teikti aprūpinimą po mėnesį metuose. ⁸ Šitie buvo jų vardai: Ben-Chūras—Efraimo kalnyne, ⁹ Ben-Dekeris—Makase, Saalbime, Bēt-Semeše ir Elon-Bēt-Chanane, ¹⁰ Ben-Chesedas—Arubote (jam priklausė Sochas ir visa Chéferio šalis), ¹¹ Ben-Abinadabas—visame Nafat-Dore (jis buvo vedęs

3 G^B, Eliafas; G^L: Eliabas

4 Žr. 2 Sam 8, 16

5 ~ G^B

6 Pstb. iš 2 Sam 20, 25

7 M + kunigas; ~ G^{BL}

8 G^{BL} + Joabo sūnus Eliabas—kariuomenės vadas

1 G; M + per visą tavo gyvenimą

2 Lit. Teateinie ant manęs [, ką nemalonaus mūsų pokalbis galėtų atnešti]

Saliamono dukterį Tafata),¹² Achiludo sūnus Baana—[jo valdžios sritis buvo] Taanachas, Megidas ir visas Bët-Seanas, einantis palei Šaretaną, žemiau Jizreelio, nuo Bët-Seano iki Abel-Mecholos, iki kitos Jokmeamo pusės,¹³ Ben-Geberis—Ramat-Gileade (jam priklausė Menašės sūnaus Jayro palapinių stovyklos, esančios Gileade; jam priklausė Argobo sritis, esanti Bašane, šešiasdešimt didelių miestų, apmūrytų ir turinčių žalvarinius sklascius),¹⁴ Ido sūnus Achinadabas—Machanaime,¹⁵ Achimaasas—Naftalyje (jis irgi buvo vedęs Saliamono dukterį—Basemata),¹⁶ Chušajo sūnus Baana—Ašeryje ir Bealote,¹⁷ Paruacho sūnus Jehošafatas—Isachare,¹⁸ Elos sūnus Šimis—Benjaminė,¹⁹ Urijo sūnus Geberis—Gileado¹ šalyje, amoriečių karaliaus Sichono ir Bašano karaliaus Ogo šalyje, ir vienas vietininkas, buvęs Judo šalyje.

20 Judo ir Izraelio buvo daug— tiek, kiek smilčių pajūryje. Jie valgė, gerė ir linksminosi.

Saliamono aprūpinimas maistu

5 Saliamonas valdė visus karalius² nuo Upės³ ligi⁴ filistinų šalies ir ligi Egipto srities. Jie duodavo duoklę ir buvo Saliamono valdiniai per visas jo gyvenimo dienas.

2 Saliamono vienos dienos maistą sudarė trisdešimt korų⁵ smulkių miltų ir šešiasdešimt korų stambių miltų, 3 dešimt nupenėtų galvijų, dvidešimt galvijų iš ganyklos ir šimtas mažųjų gyvulių, neskaitant elnių, gazelių, stirninų ir nupenėtų paukščių.⁴ Nes⁶ jis viešpatavo visai sričiai šiaupus Upės, nuo Tifsacho ligi Gazos, visiems karaliams šiaupus Upės, ir jis gyveno taikoje visuose aplinkiniuose pasieniuose. 5 Taigi Judas ir Izraelis saugiai gyveno, kiekvienas po savo vynmedžiu ir figmedžiu, nuo Dano ligi

Beër-Šebos per visą Saliamono gyvenimo laiką. 6 Saliamonas turėjo keturis tūkstančius⁷ gardų savo kovos vežimų žirgams ir dvylika tūkstančių važiuotojų⁸. 7 Tie vietininkai aprūpindavo maistu karalių Saliamoną ir visus, kuriems buvo leista priėti prie karaliaus Saliamono stalo,—kiekvienas savo mėnesį. Jie neleisdavo, kad ko nors pritrūktų. 8 Jie taip pat atgabendavo miežių ir pašaro žirgams ir vežimams traukiantiems arkliams į vietą, kur reikėjo⁹, kiekvienas jam nustatyta tvarka.

1 Pr 15, 18; 2 Kron 9, 26 6 1 Kar 10, 26; 2 Kron 1, 14; 9, 25

Saliamono išmintis

9 Dievas davė Saliamonui išminties, labai daug supratimo ir plataus akiračio protą tarsi jūros pakrantėje išplitusį smėlį. 10 Saliamono išmintis buvo pranašesnė už visų rytiečių išmintį ir visą Egipto išmintį. 11 Jis buvo išmintingesnis už visus žmones—už ezechą Etaną ir už Macholio sūnus Hėmaną, Kalkolį ir Dardą. Ir jis buvo pagarsėjęs visose aplinkinėse tautose. 12 Jis ištare tris tūkstančius patarlių, o jo giesmių buvo tūkstantis ir penkios. 13 Jis kalbėjo apie medžius, pradėdamas Lebanono sutinkamu kedru ir baigdamas iš sienos augančiu izopu. Jis kalbėjo apie žvėris, paukščius, roplius ir žuvis. 14 Iš visų tautų ateidavo Saliamono išminties pasiklausyti žmonės, siųsti¹⁰ visų žemės karalių, kurie buvo girdėję apie jo išmintį.

11 Ps 89 antraštė 12 Pat 1, 1; 10, 1; 25, 1 12 Gg 1, 1

Chiramas parūpina kedrų šventyklos statybai

15 Tyro karalius Chiramas siuntė savo tarnus pas Saliamoną, kai išgirdo, jog jis buvo pateptas karaliumi vietoj savo tėvo, nes Chiramas visą laiką

1 GBL: Gado

2 G2, 46k ir 10, 26a; plg. 2 Kron 9, 26; M: visas karalystes

3 T.y. Eufrato

4 Žr. 1 skn. pirmąją išnašą.

5 1 kora ~ 364l

6 „Nes“ jungia 5, 1 su 5, 4.

7 2 Kron 9, 25; G^B 10, 26; M: keturiasdešimt tūkstančių

8 Arba: žirgų

9 Arba: jis (karalius ar vietininkas?) būdavo

10 Lit. nuo; G^B: ir [kai kurie] nuo; G^L: ir jis priimdavo dovanų iš

draugavo su Dovydu.¹⁶ O Saliamonas pasiuntė Chiramui tokią žinią: ¹⁷ „Tu pats žinai, kad mano tėvas Dovydas negalėjo statyti namų VIESPATIES, savo Dievo, vardui dėl karo, kuriuo jie² supo jį, iki VIESPATS juos padėjo po jo kojų padais. ¹⁸ Bet dabar VIESPATS, mano Dievas, man suteikė ramybę aplinkui. Nebėra nei priešininko, nei blogų aplinkybių. ¹⁹ Tad aš galvoju statyti namus VIESPATIES, savo Dievo, vardui, kaip kad VIESPATS pasakė mano tėvui Dovydui: „Tavo sūnus, kurį tavo vietoj pasodinsiu į tavo sostą, jis pastatys namus mano vardui“. ²⁰ Taigi dabar įsakyk, kad man prikirstų kedrų nuo Lebanono. Mano tarnai tegul dirba su tavo tarnais, o už tavo tarnus aš tau mokėsiu toki užmokestį, koki tik nustatysi, nes tu pats žinai, kad tarp mūsų nėra nė vieno taip mokančio kirsti medžius, kaip šidoniečiai“.

²¹ Kai Chiramas išgirdo Saliamono žodžius, jis labai apsidžiaugė ir tarė: „Tebūnie šiandien pagarbintas VIESPATS, kurs davė Dovydui išmintingą sūnų šitai didelei tautai [valdyti]!“ ²² Ir Chiramas pasiuntė Dovydui tokią žinią: „Gavau tavo man atsiųstą žinią³. Aš iš savo pusės visiškai patenkinsiu tavo norą gauti kedro ir egliaus⁴ rastų. ²³ Mano tarnai juos nuleis nuo Lebanono į jūrą, o aš juos surišiu į sielius jūroje⁵ [ir nuplukdysiu] iki vietos, kurią man nurodysi. Ten aš juos išskirstysiu, o tu paskui juos parsigabensi. Bet tu iš savo pusės patenkinsi mano norą, aprūpindamas maistu mano šeimyną“. ²⁴ Taigi Chiramas parūpino Saliamonui kedro ir egliaus rastų, kiek tik tas norėjo. ²⁵ O Saliamonas davė Chiramui dvidešimt tūkstančių korų kviečių jo šeimynai maitinti ir dvidešimt korų⁶ muštinių⁷

aliejaus. Tiek Saliamonas kasmet teikdavo Chiramui.

²⁶ VIESPATS davė Saliamonui išminties, kaip jam buvo pažadėjęs. Viešpatavo taika tarp Chiramo ir Saliamono, ir juodu padarė sąjungą.

19 2 Sam 7, 12–13; 1 Kron 17, 11–12

Saliamono baudžiauninkai

²⁷ Karalius Saliamonas parinko iš viso Izraelio baudžiauninkų, ir baudžiauninkų buvo trisdešimt tūkstančių vyrų. ²⁸ Jis juos siųsdavo į Lebanoną pamainomis, kas mėnesį po dešimtį tūkstančių. Viena mėnesį jie būdavo Lebanone, o du mėnesius — namie. Adoniramas buvo baudžiauninkų viršininkas. ²⁹ Saliamonas turėjo septyniasdešimt tūkstančių⁸ naštanešių ir aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužių kalnuose. ³⁰ neskaitant trijų tūkstančių ir trijų šimtų Saliamono vyriausių prižiūrėtojų, kuriems buvo pavestas darbas, kurie vadovavo žmonėms, atliekantiems darbą. ³¹ Karaliui įsakius, jie išlaužė didelius akmenis, vertingus akmenis, kad padėtų namams pamatus iš tašytų akmenų. ³² Saliamono statytojai ir Chiramo statytojai juos aptašė ir padarė su briaunomis⁹. Taip jie paruošė rastus ir akmenis namų statybai.

18–32 2 Kron 2, 1–18 28 1 Kar 12, 18

Saliamono šventykla

6 Keturi šimtai aštuoniasdešimtaisiais metais po izraelių išėjimo iš Egipto šalies, Saliamono ketvirtaisiais Izraeliui karaliavimo metais, antrąjį mėnesį¹⁰, jis pradėjo statyti namus VIESPACIUI. ² Namai, kuriuos karalius Saliamonas pastatė VIESPACIUI, buvo šešiasdešimt mastų¹¹ ilgio, dvidešimt mastų pločio ir trisdešimt mastų aukščio. ³ Prieangis šventyklos¹² priešakyje buvo

1 S + Taigi Chiramas, nusiuntęs pas Saliamoną, palinkėjo jam laimės.

2 T.y. priešai

3 Lit. Išgirdau, ką man atsiuntei.

4 T.y. *Juniperus phoenicea*

5 ~G^{BL}

6 G: 20,000 batų. 1 Batas = 1/10 koro ~ 36, 4l; 1 koras ~ 364l

7 T.y. iš alyvų išmušto, ne išspausto

8 M + nešėjų

9 Rk; M: gebaliečiai

10 G^{BL}; M: Zivo mėnesį, tai yra antrąjį mėnesį

11 Hbr. ammā ~ 55 cm

12 G^B; M: namų šventyklos

dvidešimt mastų ilgio, lygiagrečio namų pločiui, o jo plotis—dešimt mastų namų priešakyje.¹ ⁴ Ir jis padarė 'grotuotus įremintus langus'.² ⁵ Jis pastatė prie namų sienos priestatą, einantį aplink namų sienas, aplink šventyklą ir užpakalinę dalį³, ir aplinkui įrengė šoninius aukštus. ⁶ Apatinis šoninis aukštas⁴ buvo penkių mastų pločio, vidurinis—šešių mastų pločio ir trečiasis—septynių mastų pločio, nes jis padarė namams atotraukų išviršinėje pusėje aplinkui, kad nieko nereikėtų įbėti į namų sienas.

⁷ Kai namai buvo statomi, jie buvo statomi iš visiškai paruoštų laužyklos akmenų, tad, juos statant, nebuvo girdėti namuose nei kūjų, nei skeltuvų, jokio geležinio įrankio.

⁸ Įėjimas į apatinį⁵ aukštą buvo dešiniajame⁶ namų šone, ir 'sraigtiniais laiptais'⁷ buvo užlipama į vidurinį, o iš vidurinio į trečiąjį [aukštą]. ⁹ Taigi jis statė namus ir juos užbaigė. Jis uždengė namus kedrinėmis sijomis ir lentomis. ¹⁰ Jis pastatė priestatą prie visų namų, [kiekvieną jo aukštą] penkių mastų aukščio, ir jis⁸ buvo pritvirtintas prie namų kedrinėmis sijomis.

¹¹ Paskui atėjo Saliamonui VIESPATIES žodis: ¹² „Dėl šitų namų, kuriuos tu statai: jei elgsies pagal mano nuostatus, vykdysi mano potvarkius ir laikysies visų mano įsakymų, elgdamasis pagal juos, tau ištesėsi savo pažadą, kurį daviau tavo tėvui Dovydui. ¹³ Gyvensiu tarp izraelių ir nepaliksiu savo tautos Izraelio“.

¹⁴ Taigi Saliamonas statė namus ir juos užbaigė. ¹⁵ Jis apmušė namų sienas iš vidaus kedrinėmis lentomis. Nuo namų aslos iki lubų sijų⁹ jis jas apdengė

is vidaus medžiu ir išklojo namų aslą ęglinėmis lentomis. ¹⁶ Dvidešimt mastų nuo namų užpakalinio šono jis pastatė [perskyra] iš kedrinių lentų nuo aslos iki sijų, ir 'jie buvo atskirti'¹⁰ viduje užpakalinei salei, visų švenčiausiajai. ¹⁷ Dar keturiasdešimt mastų [ilgio] buvo namai, tai yra šventyklą, 'užpakalinės salės priešakyje'¹¹. ¹⁸ Kedro medis dengė namus viduje: kolokvintų¹² ir gelių taurelių raiziniai. Viskas buvo iš kedro—nebuvo matyti akmens. ¹⁹ Jis įrengė užpakalinę salę namų viduje, giliausioje dalyje, kad ten padėtų VIESPATIES sandoros skrynias. ²⁰ Užpakalinė salė¹³ buvo dvidešimt mastų ilgio, dvidešimt mastų pločio ir dvidešimt mastų aukščio, ir jis ją aptraukė grynu išplotu aukso. Jis padarė¹⁴ kedrinį aukurą. ²¹ Saliamonas aptraukė namus iš vidaus grynu išplotu aukso ir nutiesė skersai auksines grandines priekyje užpakalinės salės, kuria jis aptraukė aukso. ²² Visus namus jis aptraukė aukso, iki visi namai buvo užbaigti. Ir visą aukurą, priklausantį užpakalinei salei, jis aptraukė aukso¹⁵.

²³ Jis padarė užpakalinėje salėje du kerubus iš alyvmedžio, kiekvieną dešimties mastų aukščio. ²⁴ Penkių mastų buvo vienas kerubo sparnas ir penkių mastų kitas kerubo sparnas. Buvo dešimt mastų nuo vieno jo sparno galo iki kito jo sparno galo. ²⁵ Dešimties mastų buvo ir antrasis kerubas. Abu kerubai turėjo tokius pat matmenis ir tokį pat pavidalą. ²⁶ Vieno kerubo aukštis buvo dešimt mastų ir toks pat antrojo kerubo. ²⁷ Jis pastatė kerubus giliausioje namų dalyje, ir jie¹⁶ taip išskėtė savo¹⁷ sparnus, jog vieno

1 T.y. matuojant atstumą nuo įėjimo į prieangį iki pačios šventyklos, arba navos

2 Arba: langus su į lauko pusę siaurėjančiais rėmais. Hbr. posakio reikšmė neaiški.

3 T.y. švenčiausiąją

4 G^{BL}; M: priestatas

5 GT; M: vidurinį

6 T.y. pietiniame

7 Tikslī žodžio reikšmė neišaiškinta.

8 T.y. priestatas

9 G^{BL}; M: sienų

10 Sk. vajjibādēlū; M: ir įrengė jiems (t.y. namams)

11 GV. 20 skn. yra 17 skn. taša. 18 ir 19 skn. yra vėlesni intarpai.

12 *Colocytis vulgaris*

13 Rk.; M: Priešais užpakalinę salę

14 G^{BL}; M: aptraukė

15 G

16 G^{BL}; jis

17 G^{BL}; M: kerubų

sparnas palietė vieną sieną, o kito kerubo sparnas palietė kitą sieną, ir jų sparnai susilietė namų viduryje—sparnas su sparnu. ²⁸ Ir jis aptraukė kerubus auksu.

²⁹ Visose namų sienose, viduje ir išorėje¹, jis išraižė kerubų, palmių ir gėlių taurelių [pavidalo] režinius. ³⁰ O namų grindis jis išklojo auksu viduje ir išorėje.

³¹ Įėjimui į užpakalinę salę jis padarė dvigubas duris iš alyvmedžio. Durų rėmai susidarė iš penkiašonių staktų². ³² Dvigubosios durys buvo iš alyvmedžio. Jis išraižė kerubų, palmių ir gėlių taurelių [pavidalo] režinius ir juos aptraukė auksu. Jis priplojo auksą prie kerubų ir palmių.

³³ Tokiu pat būdu jis padarė įėjimui į šventyklą staktas iš alyvmedžio—keturšones staktas³—³⁴ ir dvigubas duris iš ęgliaus medžio. Abi vienerių durų sąvaros sukosi ant kengių, ir abi kitų durų sąvaros sukosi ant kengių. ³⁵ Jis išraižė [jose] kerubus, palmes ir gėlių taures ir [visus] aptraukė auksu, priplotu prie raižinių.

³⁶ Jis pastatė vidinį kiemą⁴ iš trijų tašyto akmens sluoksnių ir vieno sluoksnio kedro rastų.

³⁷ Ketvirtaisiais metais, Zivo mėnesį, buvo padėti VIESPATIES namų pamatai, ³⁸ o vienuoliktaisiais metais, Bulio mėnesį, tai yra aštuntąjį mėnesį, jis užbaigė namus su visomis jų smulkmenomis ir pagal visus jų statybos planus. Taigi jis juos statė septynerius metus.

15-38 2 Kron 3, 8-14 16 Is 26, 33-34 22 Is 30, 1-3 23-28 Is 25, 18-20

Saliamono pastatų kompleksas

7 Savo paties rūmus Saliamonas statė trylika metų ir užbaigė visus savo

rūmus.

² Jis pastatė Lebanono Miško namus šimto mastų ilgio, penkiasdešimt mastų pločio ir trisdešimt mastų aukščio ant trijų⁵ eilių kedrinių šulų, o nutašytos kedrinės sijos gulėjo ant šulų. ³ Viršuje namai⁶ buvo apdengti kedru viršum išilginių, atsirėmusių į šulų—keturasdešimt penkis, [kurių] penkiolika sudarė eilę. ⁴ Langų rėmai buvo [idėti] trimis eilėmis, ir tris kartus⁷ šviesos anga buvo ties šviesos anga. ⁵ Visi įėjimai ir langai⁸ turėjo keturkampius rėmus⁹, ir tris kartus anga buvo ties anga.

⁶ Jis padarė Stulpų salę penkiasdešimt mastų ilgio ir trisdešimt mastų pločio, prieš juos salę su stulpais ir balustradą jų priešakyje.

⁷ Jis padarė Sosto salę, kur teisdavo, teismo salę. Ji buvo išklota kedru nuo grindų iki lubų¹⁰.

⁸ Jo paties namai, kuriuose jis gyveno, kitame kieme, už salės, buvo tokiu pat būdu pastatyti. Ir jis padarė namus, panašius į šią salę, Faraono dukteriai, kurią Saliamonas buvo vedęs.

⁹ Visi šitie [pastatai] buvo iš brangių akmenų, nutašytų pagal matus, nulygintų akmenpjūkliais iš vidaus ir iš lauko, nuo pamatų iki viršutinio sluoksnio ir iš lauko iki didžiojo kiemo. ¹⁰ Pamatai buvo iš brangių akmenų, didelių akmenų, akmenų dešimties mastų ir akmenų aštuonių mastų, ¹¹ o viršuje gulėjo brangūs akmenys, nutašyti pagal matus, ir kedrai. ¹² Didysis kiemas¹¹ turėjo aplinkui tris sluoksnius tašytų akmenų ir sluoksnį kedro rastų, kaip ir VIESPATIES namų vidinis kiemas ir namų prieangis¹².

8 1 Kar 3, 1

Chiramo žalvariniai dirbiniai šventyklai

5 G^{BL}; M: keturių

6 Lit. jie

7 T.y. trijose vietose arba aukštuose

8 G; M: staktos

9 Arba: rėmus su keturiomis atotraukomis

10 SV; M: grindų

11 T.y. kiemo siena, aptvaras

12 ~G^{BL}

1 T.y. užpakalinėje salėje (= visų švenčiausiojoje) ir priekinėje salėje (= šventykloje)

2 Arba: staktų su penkiomis atotraukomis

3 Arba: staktas su keturiomis atotraukomis

4 T.y. kiemo siena, aptvara

13 Karalius Saliamonas pasiuntė ir atsigabeno iš Tyro Chiramą. 14 Jis buvo iš Naftalio genties kilusios našlės sūnus, kurio tėvas buvo tyrietis, žalvario kalvis. Jis buvo kupinas sumanumo, supratimo ir sugebėjimo atlikti bet kokią darbą iš žalvario. Atvykęs pas karalių Saliamoną, jis atliko visą jam skirtą darbą.

15 Jis nuliejo¹ du žalvarinius stulpus. Aštuoniolikos mastų buvo vieno stulpo aukštis, ir dvylikos² mastų siūlas apjuosė jį. Jis buvo keturių pirštų storio, tuščias. Ir toks pat buvo³ antrasis stulpas. 16 Jis dar padarė du kapitelius, žalvarinius liejinius, uždėti ant stulpų viršaus. Penkių mastų buvo vieno kapitelio aukštis ir penkių mastų kito kapitelio aukštis. 17 Jis padarė du tinklus⁴ ('tinklinį dirbinį [ir] pagražinimus, grandinėlių dirbinį⁵) apdengti⁶ kapiteliams, esantiems ant stulpų viršaus⁷: tinklą⁸ vienam kapiteliui ir tinklą⁹ kitam kapiteliui. 18 Jis padarė granatmedžio obuolių¹⁰, būtent dvi eiles aplinkui ant vieno tinklo apdengti kapiteliams, esantiems ant stulpų¹¹ viršaus¹², ir taip jis padarė kitam kapiteliui. 19 Kapiteliai, esantys ant stulpų viršaus, buvo lotoso¹³ pavidalo dirbiny¹⁴, keturių mastų [aukščio]. 20¹⁵ Buvo du šimtai granatmedžio obuolių, einančių eilėmis

aplinkui ant vieno ir taip pat¹⁶ ant kito kapitelio. 21 Jis pastatė stulpus prie šventyklos prieangio. Jis pastatė dešinią stulpą ir jį pavadino Jachinu¹⁷, paskui jis pastatė kairią stulpą ir jį pavadino Boazu¹⁸. 22 Ant stulpų viršaus buvo lotoso pavidalo dirbiny. Taip buvo baigtas stulpų darbas.

23 Paskui jis padarė nulieta baseiną¹⁹ dešimties mastų nuo briaunos iki briaunos, apskritą aplinkui. Jis buvo penkių mastų aukščio, ir trisdešimt mastų matuoklė galėjo jį apjuosti aplinkui. 24 Kolokvintai aplink po jo briauna aprietė jį, dešimt per mastą apskriejo baseiną aplinkui. Jį liejant, kolokvintai dviem eilėmis buvo nulieti [iš vieno su juo]. 25 Jis stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į žiemius, trys atsigręžę į vakarus, trys atsigręžę į pietus ir trys atsigręžę į rytus. Baseinas laikėsi ant jų viršuje, o visi jų pasturgaliai buvo atsukti į vidaus pusę. 26 Jo storis buvo per plaštaką, ir jo briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, kaip lotoso žiedas. Jame tilpo du tūkstančiai batų²⁰.

27 Jis padarė dešimt žalvarinių vandenvežių stovų. Kiekvienas stovas buvo keturių mastų ilgio, keturių mastų pločio ir trijų mastų aukščio. 28 Šitokia buvo stovų²¹ sandara: jie turėjo rėmtarpis, o rėmtarpiai buvo įleisti į skersinius. 29 Ant rėmtarpių, esančių tarp skersinių, buvo liūtai, jaučiai ir kerubai—ir taip pat ant skersinių. Viršuje ir apačioje liūtų bei jaučių buvo iškalinėtos sraigto pavidalo įvijos. 30 Kiekvienas stovas turėjo keturis žalvarinius tekinius ir žalvarines ašis, ir keturios buvo jo atramos²². Jos turėjo pasparas. Pasparas buvo prilietos po katilu, šalia kiekvienos įvijos²³. 31 Jo

1 GBL; M: supavidalinio

2 GBL; keturiolikos

3 GBL; ~M

4 GBL; ~M

5 ~GBL

6 G; ~M

7 ~G

8 GBL; M: septynis

9 GBL; M: septynis

10 2Mss; M: stulpus

11 50Mss; M: granatmedžio obuolių

12 ~G

13 Lotosas—pietų kraštų augalas su dideliais žiedais.

14 M + prieangyje

15 M + nesuprantamą žodžių grupę: Kapiteliai ant abiejų stulpų taip pat viršuje prie išgaubos, esančios šalia tinklo

16 S; ~M

17 Lit. Jis padarys tvirtą.

18 Lit. Jame yra stiprybė.

19 Lit. jūra

20 1 batas ~ 22-39l

21 G^{BA}S; M: stovo

22 T.y. kertiniai ramsčiai

23 Vertimas tėra bandymas išversti nesuprantamą hbr. posakį.

anga¹ buvo į vidaus pusę nuo pasparų² ir išsikišusi į viršų per mastą. Jo anga buvo apskrita, kaip kad daromas pastolis, pusanthro masto. Ant jo angos irgi buvo režinių. Jo³ rėmtarpiai buvo keturkampiai, ne apskriti. ³² Keturi tekiniai buvo rėmtarpių apačioje, ir tekinių laikytuvai⁴ buvo iš vieno gabalo su stovu. Kiekvieno tekinio aukštis buvo pusanthro masto. ³³ Tekiniai buvo padaryti taip, kaip padaromas kovos vežimo tekinis. Jų laikytuvai, skryčiai, stipinai ir stebulės—viskas buvo nulieta. ³⁴ Keturios pasparos buvo prie keturių kiekvieno stovo kerčių. Iš stovo išėjo jo pasparos. ³⁵ Stovo viršujeėjo aplinkui pusės masto aukščio apskritas gražas. Taip pat stovo viršuje šio laikytuvai ir rėmtarpiai išėjo iš jo. ³⁶ Jis iškalinėjo plokštėse, jo laikytuvuose ir rėmtarpiuose kerubus, liūtus ir palmes, kiek buvo tuščios vietos kiekviename, ir įvijas aplinkui. ³⁷ Tokiu pat būdu jis padarė dešimtį stovų. Jie visi buvo vienaip nulieta, vienodo dydžio, vienokio pavidalo⁵.

³⁸ Jis padarė dešimt žalvarinių katilų. Kiekviename katile tilpo keturiasdešimt batų⁶. Kiekvienas katilas buvo keturių mastų. Kiekvienas iš dešimties stovų turėjo ant savęs⁷ po katilą. ³⁹ Jis pastatė stovus: penkis pietiniame namų šone ir penkis šiauriniame namų šone, o baseiną jis pastatė pietiniame namų šone, į pietryčius.

⁴⁰ Chiramas dar padarė puodų [pelenams susemti], lopetų ir šlakstyklių. Taigi Chiramas baigė dirbti visą darbą, kurį turėjo atlikti karaliui Saliamonui VIESPATIES namuose: ⁴¹ du stulpus ir du kapitelių rutulius, gulinčius ant stulpų viršaus, ir du tinklus apdengti abiem kapitelių rutuliams, gulintiems ant stulpų viršaus; ⁴² keturis šimtus granatmedžio obuolių abiem tinklams, po

dvi eiles obuolių kiekvienam tinklui, apdengti abiem kapitelių rutuliams, gulintiems ant stulpų viršaus; ⁴³ dešimt vandenvežių stovų ir dešimt katilų ant stovų; ⁴⁴ vieną baseiną ir dvylika jaučių po baseinu; ⁴⁵ puodus, lopetas ir šlakstykles. Visi šitie rykai, kuriuos Chiramas padarė karaliui Saliamonui VIESPATIES namams [panaudoti], buvo iš nušveisto žalvario. ⁴⁶ Jis⁸ juos nuliejo molinėse formose Jordano apylinkėje, tarp Sukoto ir Šaretano. ⁴⁷ Saliamonas paliko visus rykus [nepasvertus] dėl pernelyg didelės jų daugybės. Nebuvo galima nustatyti žalvario svorio.

⁴⁸ Saliamonas taip pat padarė⁹ visus VIESPATIES namuose esančius rykus: auksinį aukurą, auksinį stalą, ant kurio gulėjo Akivaizdos duona¹⁰; ⁴⁹ žibintus—penkis dešinėje ir penkis kairėje užpakalinės salės priešakyje—iš gryno aukso su žiedais, žiburiais ir žnyplėmis iš aukso; ⁵⁰ dubenis, gnybtuvus, šlakstykles, kaušus [smilkalams] ir anglines iš gryno aukso; taip pat auksinius vyrius vidinės namų dalies durims, vedančioms į švenčiausiąją, ir namų durims, vedančioms į šventyklą.

⁵¹ Kai buvo užbaigtas visas darbas, kurį karalius¹¹ Saliamonas atliko VIESPATIES namams, Saliamonas įnešė savo tėvo Dovydo pašvęstąsias dovanas, sidabrą ir auksą, o rykus sudėjo į VIESPATIES namų lobynus.

15-22 2 Kron 3, 15-17 23-26 2 Kron 4, 2-5
38 Iš 30, 17-21 40-51 2 Kron 4, 11-5, 1 48 Iš 30, 1-3 48 Iš 25, 23-30 49 Iš 25, 31-40 51 2 Sam 8, 11; 1 Kron 18, 11

Saliamonas perkelia sandomos skrynią į šventyklą

8 Tuo metu Saliamonas surinko Izraelio vyresniusius—visus genčių vadus,

1 Lit. burna (t.y. įtaisymas katilui padėti)

2 Rk.; M: kapitelių

3 2Mss; M: Jų

4 T.y. kertinių atramų apatiniai galai

5 ~G

6 Žr. 26 skn. išnaša.

7 Lit. stovo

8 G^{BL}; M: Karalius

9 Chiramo rankomis

10 T.y. VIESPATIES akivaizdoje išdėta duona

11 ~G^{BL}

izraelių protėvių šeimų atstovus, pas karalių Saliamoną¹—į Jeruzalę² užgabenti VIESPATIES sandoros skrynios iš Dovydo miesto, tai yra Šijonos. ² Visi Izraelio vyrai susirinko pas karalių Saliamoną per šventę Etanimo mėnesį, tai yra septintąjį mėnesį. ³ Visiems Izraelio vyresniesiems atvykus, kunigai pakėlė skrynią. ⁴ Jie nešė aukštyn VIESPATIES skrynią, susitikimo padangtę ir visus šventuosius rykus, buvusius susitikimo³ padangtėje. Juos nešė aukštyn kunigai ir leviai⁴. ⁵ Tuo tarpu karalius Saliamonas ir su juo visas Izraelio susirinkimas, susijęs prie jo⁵ ties skrynia, aukėjo avis ir jaučius be skaičiaus⁶. ⁶ Paskui kunigai inėšė skrynią⁷ į jos vietą, į namų užpakalinę salę, į švenčiausiąją, po kerubų sparnais, ⁷ nes kerubai laikė išskėtę abu sparnus ant skrynios vietos. Tuo būdu kerubai dengė iš viršaus skrynią ir jos nešamąsias kartis. ⁸ O kartys buvo tokios ilgos, jog karčių galus buvo galima matyti iš šventosios ties užpakaline sale, tačiau jų nebuvo galima matyti iš lauko. Ir jos ten tebėra iki šios dienos⁸. ⁹ Skrynioje nebuvo nieko kita, kaip tik dvi akmeninės plokštės⁹, kurias Mozė ten buvo įdėjęs Chorebe, kur VIESPATS sudarė [sandorą] su izraeliais, kai tie buvo išėję iš Egipto šalies. ¹⁰ Kunigams išėjus iš šventosios, debesis taip pripildė VIESPATIES namus, ¹¹ jog kunigai dėl debesis nebegalėjo eiti tarnybos, nes VIESPATIES skaislybė buvo pripildžiusi VIESPATIES namus.

¹² Tąsyk Saliamonas tarė:

„VIESPATS sukūrė saulę danguje¹⁰.

Jis pareiškė norįs gyventi tirstoje tamsoje.¹¹

¹³ Aš tau tikrai pastačiau didingus namus, vietą tau gyventi per amžius¹².

Tai, kaip žinoma, parašyta Giesmių knygoje¹².

¹² 2Sam 6, 12–16; 1 Kron 15, 25–29 1–13 2 Kron 5, 2–6, 2 9 Dt 10, 5 10–11 Is 40, 34–35

Saliamono kalba susirinkusiai miniai

¹⁴ Paskui, visam Izraelio susirinkimui stovint, karalius, atsukęs veidą, palaimino visą Izraelio susirinkimą ¹⁵ ir tarė: „Tebūnie pagarbintas VIESPATS, Izraelio Dievas, kuris savo ranka ištėsėjo, ką savo burna pažadėjo mano tėvui Dovydui¹³, sakydamas: ¹⁶ „Nuo tos dienos, kai išvedžiau savo tautą Izraelį iš Egipto, neišsirinkau jokio miesto iš visų Izraelio genčių statyti namams, kad ten būtų mano vardas, bet išsirinkau Jeruzalę, kad ten būtų mano vardas, ir išsirinkau¹⁴ Dovydą, kad jis valdytų mano tautą Izraelį“. ¹⁷ Jau mano tėvas Dovydas manė statyti namus VIESPATIES, Izraelio Dievo, vardui. ¹⁸ Bet VIESPATS sakė mano tėvui Dovydui: „Kad tu manei statyti namus mano vardui,—gerai darei, kad tai manei. ¹⁹ Tačiau ne tu statysi namus, bet tavo sūnus, kuris išeis iš tavo strėnų, jis pastatys namus mano vardui“. ²⁰ VIESPATS ištėsėjo savo pažada, kuri jis davė: aš stojau į savo tėvo Dovydo vietą ir atsisėdau į Izraelio sostą, kaip VIESPATS buvo pažadėjęs, ir pastačiau namus VIESPATIES, Izraelio Dievo, vardui. ²¹ Ir ten parūpinau vietą skryniai, kurioje yra VIESPATIES

1 ~G

2 G: Šijoną

3 G; ~M

4 ~GBL

5 G^B, ir visas Izraelis

6 G^{BL}; M: kurių dėl daugybės nebuvo galima skaičiuoti ir suskaičiuoti

7 G^{BL}; M: VIESPATIES sandoros skrynią

8 ~G^{BL}. Kai kurių egzegetų nuomone, pradžioje šitas sakinytis buvo 9 skn. gale.

9 G + sandoros plokštės

10 G^L; ~M

11 Prasmė: VIESPATS regimas ne saulėje (ji tėra jo kūrinys), bet jis neregimai apsiareiškia debesų tamsoje, aptraukiančioje dangų.

12 G^{BL}; ~M

13 Lit. savo burna pažadėjo mano tėvui Dovydui ir savo ranka ištėsėjo

14 G^B, plg. 2 Kron 6, 6; ~M

sandora, kurią jis sudarė su mūsų protėviais, juos išvedęs iš Egipto šalies“.

14-21 2 Kron 6, 3-11 16 2 Sam 7, 4-11; 1 Kron 17, 3-10 17-18 2 Sam 7, 1-3; 1 Kron 17, 1-2 19 2 Sam 7, 12-13; 1 Kron 17, 11-12

Saliamono šventyklos dedikacijos malda

22 Paskui Saliamonas atsistojęs ties VIESPATIES aukuro viso Izraelio susirinkimo akivaizdoje, išskėtė rankas į dangų²³ ir tarė: „VIESPATIE, Izraelio Dieve, nei aukštai danguje, nei žemai žemėje nėra tokio Dievo, kaip tu, kuris išlaikai 'malonės sandorą'²¹ savo tarnams, vaikščiojantiems tavo akivaizdoje visa širdimi,²⁴ kuris ištėsėjai savo tarnui Dovydui, mano tėvui, ką jam pažadėjai. Tikrai, pažadėjęs savo burna, įvykdei savo ranka, kaip šiandien yra įvykę. 25 Taigi dabar, VIESPATIE, Izraelio Dieve, ištėsėk savo tarnui Dovydui, ką jam esi pažadėjęs, sakydamas: 'Tau nepristigs mano akivaizdoje nė vieno, sėdinčio Izraelio soste, jei tik tavo sūnūs žiūrės savo kelio, kad vaikščiotų mano akivaizdoje, kaip tu vaikščiojai mano akivaizdoje'. 26 Taigi dabar, Izraelio Dieve, meldžiu, tegul pasitvirtina tavo pažadas, kurį esi davęs savo tarnui Dovydui, mano tėvui!

27 Bet ar tikrai Dievas galėtų gyventi 'su žmonėmis'²² žemėje? Štai dangus ir aukščiausiasis³ dangus negali tavęs sutalpinti, kaip juo mažiau šitie namai, kuriuos pastačiau! 28 Tačiau atsižvelk į savą tarno malda ir jo maldavimą, VIESPATIE, mano Dieve, kad klausytumeis šaukimo ir maldos, kuria tavo tarnas šiandien meldžiasi tavo akivaizdoje, 29 kad 'naktį ir dieną'⁴ tavo akys būtų atviros šitų namų linkui, linkui tos vietos, apie kurią pasakei: 'Ten tebūnie mano vardas', kad klausytumeis maldos, kuria tavo tarnas melsis šitos vietos linkui! 30 Klausykit savo tarno ir savo tautos Izraelio maldavimo⁵, kai jie melsis šitos vietos linkui! Tu pats klausykit 'savo

gyvenamoje vietoje'⁶, danguje, ir išklausę atleisk!

31 Jei kas nusidės savo artimui ir iš jo bus pareikalauta prisiekti priesaiką [sau ištariančią prakeikimą,] ir jis atėjęs prisieks ties tavo aukuro šituose namuose,³² tu klausykit danguje, veik ir teisk savo tarnus, pasmerkdamas kaltąjį ir uždėdamas [bausmę už] jo elgesį ant jo paties galvos, ir išteisindamas teisųjį ir jam atlygindamas pagal jo teismą.

33 Kai tavo tauta Izraelis bus priešo sumušta dėl to, kad jie bus tau nusidėję, ir kai jie atsivers į tave, išpažins tavo vardą, melsis ir tave maldaus šituose namuose,³⁴ tu klausykit danguje, atleisk savo tautos Izraelio nuodėmę ir juos sugrąžink į žemę, kurią davei jų protėviams.

35 Kai dangus bus uždarytas ir nebus lietaus, nes jie bus tau nusidėję, ir kai jie melsis šitos vietos linkui, išpažins tavo vardą ir atsivers nuo savo nuodėmės dėl to, kad juos būsi nužeminęs,³⁶ tu klausykit danguje ir atleisk savo tarno⁷ ir savo tautos Izraelio nuodėmę, nes juos pamokysi gerojo kelio, kuriuo jie turi vaikščioti, ir duok lietaus savo šaliai, kurią davei savo tautai paveldėti.

37 Jei badas ims siausti šalyje, jei kils maras, jei užeis javų džiotis, rūdys, skėriai, rijūnai⁸, jei jos⁹ priešas ją prispaus 'kuriame nors iš jos miestų'¹⁰, [jei užgaus] koks nors nelaimės smūgis, kokia nors liga,³⁸ [jei atsiras] koks nors maldos reikalas, koks nors maldavimo reikalas, kurį kiekvienas žmogus gali turėti¹¹, nes kiekvienas žino, kas slegia jo širdį, ir [jei jis] išplės savo rankas šitų namų linkui,—³⁹ tu klausykit danguje, savo gyvenamoje vietoje, atleisk, veik ir suteik kiekvienam, ko vertas jo¹²

6 GV: M: [jam atėjus] į tavo gyvenamąją vietą

7 G^{BL}, plg. 30 ir 52 skn.; M: tarnų

8 T.y. tam tikra ropojančių skėrių ar tarakonų rūšis

9 T.y. tautos

10 GS: M: jos [miesto] vartų šalyje

11 M + visa tavo tauta Izraelis; ~G^{BL}

12 G^{BL}, M + visas

1 G^B, plg. 2 Kron 6, 6; ~M

2 G^{BL} 2 Kron 6, 18; ~M

3 Lit. dangų

4 GS 2 Kron 6, 20: dieną ir naktį

5 Dgl. Mss: maldos

elgesys, nes tu pažįsti jo širdį, nes tu vienas pažįsti visų žmonių širdį, ⁴⁰ kad jie tavęs bijotų visą laiką, kurį jie gyvens paviršiuje žemės, kurią davei mūsų protėviams.

⁴¹ Taip pat svetimtaučio, kuris nėra kilęs iš tavo tautos Izraelio, kai jis ateis iš tolimo krašto dėl tavo vardo,—⁴² nes jis išgirs tavo didįjį vardą, tavo stipriąją ranką ir tavo ištęstą dilbį,—kai jis ateis ir melsis šitų namų linkui, ⁴³ tu klausykis danguje, savo gyvenamoje vietoje, ir veik, žiūrėdamas visko, ko svetimtautis tavęs šauksis, kad visos žemės tautos pažintų tavo vardą, kad tavęs bijotų, kaip tavo tauta Izraelis, ir kad žinotų, jog tavo vardu vadinami šitie namai, kuriuos pastačiau.

⁴⁴ Kai tavo tauta išeis į karą prieš savo priešus¹ keliu, kuriuo tu juos pasiūsi, ir melsis VIESPACIUI link miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui, ⁴⁵ išgirk danguje jų maldą bei jų maldavimą ir apgink jų teises.

⁴⁶ Kai jie tau nusidės,—nes nėra žmogaus, kuris nenusidėtų,—ir tu, supykęs ant jų, juos atiduosi priešui, ir kai tie, kurie juos paims nelaisvėn, nuves juos kaip belaisvius į² šalį, tolimą ar artimą, ⁴⁷ ir jie atsiprotės šalyje, į kurią jie bus išvesti kaip belaisviai, atsivers ir tave maldaus šalyje tų, kurie bus juos paėmę į nelaisvę, sakydami: „Mes nusidėjome, elgėmės iškrypusiai, nusikaltome“, ⁴⁸ ir kai jie atsivers į tave visa širdim ir visa savo būtim šalyje savo priešų, kurie bus juos išvedę į nelaisvę, ir melsis tau link savo šalies, kurią davei jų protėviams, [link] miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui,—⁴⁹ tai klausykis danguje, savo gyvenamoje vietoje, jų maldos ir maldavimo, apgink jų teises, ⁵⁰ atleisk savo žmonėms, kurie bus tau nusidėję, visus jų maištavimus, kuriais jie bus maištavę prieš tave, ir duok jiems rasti pasigailėjimą akivaizdoje tų, kurie juos bus išvedę į nelaisvę, kad tie jų pasigailėtų, ⁵¹ nes jie yra tavo tauta ir

tavo veldinys—jie, kuriuos išvedei iš Egipto, iš geležies lydkrosnės vidurio.

⁵² Tebūnie tavo akys atviros tavo tarno maldavimui ir tavo tautos Izraelio maldavimui, kad juos išklaustum, kada tik jie šauksis tavęs, ⁵³ nes tu juos išskyrei sau veldiniu iš visų žemės tautų, kaip kad pareiškė per savo tarną Možę, išvesdamas mūsų protėvius iš Egipto, o Viešpatie Jahve!“

22–53 2 Kron 6, 12–42 25 1 Kar 2, 4 27 2 Kron 2, 6 29 Dt 12, 11

Salamonas palaimina susirinkusią tautą

⁵⁴ Kai Saliamonas baigė melsti VIESPACIUI visą šitą maldą ir maldavimą, jis atsikėlė nuo VIESPATIES aukuro priekio, kur jis klūpėjo ant kelių su išskėstomis rankomis ir dangu, ⁵⁵ ir atsistojęs garsiu balsu palaimino visą Izraelio susirinkimą, sakydamas: ⁵⁶ „Tebūnie pagarbintas VIESPATS, kuris davė atilsį savo tautai Izraeliui visiškai taip, kaip buvo pažadėjęs! Neliko netesėtas nė vienas žodis iš viso jo gerojo pažado, kurį jis davė per savo tarną Možę. ⁵⁷ VIESPATS, mūsų Dievas, tebūnie su mumis, kaip jis buvo su mūsų protėviais! Tegul jis nepalieka ir neapleidžia mūsų, ⁵⁸ tegul mūsų širdį palenkia į save, kad vaikščirotume visais jo keliais, laikytumės jo įsakymų, nuostatų ir potvarkių, kuriuos jis įsakė mūsų protėviams. ⁵⁹ Tebūnie šitje mano žodžiai, kuriais maldavau VIESPATIES akivaizdoje, artimi VIESPACIUI, mūsų Dievui, dieną ir naktį, kad jis apgintų savo tarno ir savo tautos Izraelio teises, kaip to reikia dieną iš dienos³, ⁶⁰ idant visos žemės tautos žinotų, jog VIESPATS yra Dievas ir nėra kito! ⁶¹ O jūsų⁴ širdis tebūnie visiškai atsidadusi VIESPACIUI, mūsų Dievui, kad elgtumėtės pagal jo nuostatus ir laikytumėtės jo įsakymų, kaip šiandien.“

56 Dt 12, 10; Još 21, 44–45

Salamonas aukoja daugybę aukų

⁶² Paskui karalius ir su juo visas Izraelis aukojo pjaunamąsias aukas VIESPATIES akivaizdoje. ⁶³ Salia-

1 2 MesGSV 2 Kron 6, 34; M: priešą

2 M + priešų; ~G^{BL}

3 Lit. dienos reikalą jo diena

4 G^{BL}: mūsų

monas aukėjo bendrystės aukas¹ VIESPATIUI—dvidešimt du tūkstančius jaučių ir šimtą dvidešimt tūkstančių avių. Taip karalius ir visi izraeliai pašventino VIESPATIES namus. ⁶⁴ Tą dieną karalius pašventino vidurį kiemo, esantį ties VIESPATIES namais, nes ten jis turėjo aukoti deginamasias bei javienių aukas ir bendrystės aukų taukus, kadangi žalvarinis aukuras, esantis VIESPATIES akivaizdoje, buvo per mažas, kad būtų galėjęs sutalpinti deginamasias bei javienių aukas ir bendrystės aukų taukus.

⁶⁵ Taigi Saliamonas ir su juo visas Izraelis — didžiulis susirinkimas [, susijęs iš visų sričių, einančių] nuo Lebo-Chamato² ligi Egipto upelio—šventę šventę VIESPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje, namuose, kuriuos jis buvo pastatęs, valgydamas, gerdamas ir linksmindamasis VIESPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje³ septynias dienas⁴. ⁶⁶ O aštuntąją dieną jis paleido žmones. Jie palinkėjo karaliui laimės ir nuėjo į savo palapines linksmi ir gerai nusiteikę dėl viso gero, kurį VIESPATS buvo padaręs savo tarnui Dovydui ir savo tautai Izraeliui.

62-66 2 Kron 7, 4-10

VIESPATS vėl pasirodo Saliamonui

⁹ Saliamonui baigus statyti VIESPATIES namus, karaliaus rūmus ir [padarius] visus Saliamono geidžiamus daiktus, kuriuos jis norėjo padaryti, ² VIESPATS antrą kartą pasirodė Saliamonui, kaip jam buvo pasirodęs Gibeone. ³ Ir VIESPATS jam tarė: „Aš girdėjau tavo malda ir maldavimą, kurį maldaudamas išsakei mano akivaizdoje. Aš pašventinau šituos namus, kuriuos pastatei, kad ten įamžinčiau savo vardą. Mano akys ir mano širdis bus ten visą laiką. ⁴ O dėl tavęs, jei vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, su tikra širdim ir tiesumu, elgdamasis visiškai taip, kaip tau įsakiau, ir laikysies mano nuostatų ir

potvarkių, ⁵ aš patvirtinsiu visam laikui tavo karališkosios Izraelio valdžios sostą, kaip pažadėjau tavo tėvui Dovydui, sakydamas: „Tau nė vieno nepristigs Izraelio sostė“. ⁶ Bet⁵ jei iš tikrųjų jūs patys ar jūsų sūnūs nusigręsite nuo manęs ir nesilaikysite mano įsakymų bei mano nuostatų, kuriuos jums pateikiau, ir nuėję tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite, ⁷ aš išnaikinsiu Izraelį nuo paviršiaus žemės, kurią jiems daviau, o namus, kuriuos pašventinau savo vardui, numesiu šalin⁶ iš savo akivaizdos. Tada Izraelis taps priežodžiu ir pajuokos žodžiu visose tautose. ⁸ O šitie namai „pavirs griuvėsių krūva“⁷. Kiekvienas praeinantis pro juos baisės ir švilpaus. Kai žmonės paklaus: „Kodėl VIESPATS taip padarė šitai šaliai ir šitiems namams?“, ⁹ bus atsakyta: „Todėl, kad jie paliko VIESPATĮ, savo Dievą, kuris išvedė jų protėvius iš Egipto šalies, ir, išsikibę į kitus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo. Todėl VIESPATS užvedė ant jų visą šitą nelaimę“⁸.

1-9 2 Kron 7, 11-22 2 1 Kar 3, 5; 2 Kron 1, 7 5 1 Kar 2, 4 8 2 Kar 25, 9; 2 Kron 36, 19

Saliamonas perleidžia 20 miestų Chiramui

¹⁰ Pasibaigus dvidešimčiai metų, per kuriuos Saliamonas pastatė VIESPATS namus ir karaliaus rūmus,— ¹¹ Tyro karalius Chiramas buvo padėjęs Saliamonui kedro bei eglių medžiais ir auksu, kiek tik tas norėjo,—tašyk karalius Saliamonas davė Chiramui dvidešimt miestų Galilo šalyje. ¹² Bet Chiramui išėjus iš Tyro apžiūrėti miestų, jie jam nekrito į akis. ¹³ Ir jis tarė: „Kas gi yra šitie miestai, kuriuos man davei, mano broli?“ Tad jis juos pavadino Kabulo⁸ šalimi [, ir jie taip vadinasi] iki šios dienos. ¹⁴ Tačiau Chiramas pasiuntė karaliui šimtą dvidešimt talentų⁹ aukso.

1 M + kurias jis aukėjo; ~S 2 Kron 7, 5

2 Arba: įėjimo į Chamatą

3 G^{BL}, ~M

4 M + iš 2Kron 7,9: ir [dar kitas] septynias dienas—keturiolika dienų; ~G

5 2MssGSV; ~M

6 GTV 2Kron 7, 20; M: pasiūsiu

7 LatST; M: bus iškilnūs

8 Lit. kaip niekas (t.y. niekaverte šalimi)

9 1 talentas = 35-40kg

10-14 2 Kron 8, 1-2

Saliamono statybiniai darbai ir baudžiauninkai

15 Toks buvo dalykas su baudžiava, kurią įvedė karalius Saliamonas, norėdamas statyti VIESPATIES namus, savo paties rūmus, Milą, Jeruzalės sieną, Chašorą, Megidą, Gezerį.—¹⁶ Egipto karalius Faraonas buvo atžygiavęs, paėmęs Gezerį, jį sudeginęs, išžudęs kanaaniečius, gyvenančius mieste, ir jį atidavęs kaip kraittį savo dukteriai, Saliamono žmonai, ¹⁷ bet Saliamonas atstatė Gezerį,— Žemutinįjį Bēt-Choroną. ¹⁸ Baalata ir Tamara¹ dykumoje, . . . ² šalyje, ¹⁹ visus sandėlių miestus, kurie priklausė Saliamonui, kovos vežimų miestus, žirgų miestus ir [apskritai] visus Saliamono geidžiamus pastatus, kuriuos jis užsigėidė statyti Jeruzalėje, Lebanone ir visoje savo valdžios srityje. ²⁰ Visus žmones, išlikusius iš amoriečių, chitiečių, perizų, chivų ir jebusiečių, kurie nėra izraelių kilmės,—²¹ jų palikuonis, kurie po jų dar buvo išlikę šalyje, nes izraeliai neįstengė jų visiškai sunaikinti,—tuos Saliamonas ėmė į baudžiauninkus [ir tokie jie pasiliko] iki šios dienos. ²² Bet iš izraelių Saliamonas nė vieno nepadarė vergu. Bet jie buvo kareiviai, jo pareigūnai, jo vadai, jo kovos vežimų tretieji, jo kovos vežimų komandotojai ir jo raiteliai.

²³ Šitie buvo vyriausieji vietininkai, kurie prižiūrėjo Saliamono darbą: penki šimtai penkios dešimtys, vadovaujantys žmonėms, atliekantiems darbą.

²⁴ Tasyk, kai tik Faraono duktė persikėlė iš Dovydo miesto į savo namus, kuriuos jis jai pastatė, jis statė Milą³.

15-28 2 Kron 8, 3-18

Saliamono metinės aukos ir prekybos laivynas

1 KGB, QKronGLSTV: Tadmora

2 Išleistas šalies pavadinimas—turbūt žodis „Judo“.

3 Lit. Tai, kas pripildo (t.y. žemėmis užpildas kalvos šlaitas tvirtovės sienai sutvirtinti tarp Dovydo miesto ir šventyklos kompleksu)

²⁵ Tris kartus metuose Saliamonas aukojo deginamasias ir bendrystės aukas ant aukuro, kurį buvo pastatęs VIESPACIUI, ir dūmais paleido savo ugnies aukas⁴ VIESPATIES akivaizdoje. Taigi jis užbaigė namus.

²⁶ Karalius Saliamonas statė laivus Ešjon-Geberyje, esančiame prie Eloto, Nendrių jūros pakrantėje, Edomo šalyje. ²⁷ O Chiramas pasiuntė savo tarnus laivininkus, prityrusius jūroje, [plaukioj] laivais drauge su Saliamono tarnais. ²⁸ Nuplaukė į Ofyrą, jie iš ten parvežė keturis šimtus dvidešimt talentų aukso ir jį atgabeno pas karalių Saliamoną.

25 Iš 23, 17; 34, 23; Dt 16, 16

Šebos karalienė aplanko Saliamoną

10 Šebos karalienė, išgirdusi garsą apie Saliamoną⁵, atvyko jo išmėginti mįslingais klausimais. ² Ji atvyko į Jeruzalę su labai dideliu karavanu: [su] kupranugariais, nešančiais balzamą, labai daug aukso ir brangių akmenų. Atvykusi pas Saliamoną, ji kalbėjosi su juo apie viską, ką turėjo galvoje. ³ O Saliamonas jai atsakė į visus jos klausimus. Nieko nebuvo paslėpta karaliui, ko jis nebūtų galėjęs jai paaiškinti. ⁴ Kai Šebos karalienė pamatė visą Saliamono išmintį ir namus, kuriuos jis buvo pastatęs, ⁵ jo stalo valgius, jo pareigūnų sėdimąją tvarką, jo tarnų patarnavimą, jų⁶ drabužius, jo gėrimus⁷ ir jo deginamasias aukas, kurias jis aukojo VIESPATIES namuose, ji, netekusi žado, ⁶ tarė karaliui: „Pranešimas, kurį girdėjau savo šalyje apie tavo žodžius ir apie tavo išmintį, buvo tikras! ⁷ Bet netikėjau pranešimais, iki atvykau ir savo akimis pamaciau. Pasirodo, kad nė pusės man nebuvo pranešta. Išmintimi ir gerove tu viršiji ganda, kurį girdėjau.

4 Rk.; M: su juo, kuris

5 M + VIESPATIES vardui; ~T 2Kron 9, 1. Spėjama, kad tie žodžiai čia pateko iš 10, 4 skn. galo. Kiti mano, kad čia išleista: ir garsą apie namus, kuriuos Saliamonas pastatė VIESPATIES vardui

6 G: jo

7 Arba: vyno pilstytojus

8 Laimingos tavo žmonos!¹ Laimingi šitie tavo pareigūnai, kurie nuolat stovi tavo akivaizdoje ir klausosi tavo išminties! 9 Tebūnie pagarbintas VIESPATS, tavo Dievas, kuris taip pamėgo tave, jog pasodino tave į Izraelio sostą! Kadangi VIESPATS mylėjo Izraelį per amžius, jis tave įstatė karaliumi, kad vykdytum, kas teisu ir teisinga“. 10 Paskui ji padovanojo karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso, labai daug balzamo ir brangiųjų akmenų. Niekad nebebuvo atgabenta tiek daug balzamo, kiek Šebos karalienė padovanojo karaliui Saliamonui.

11 Be to, Chiramo laivai, kurie vežė auksą iš Ofyro, pargabeno² labai daug almugo medžių ir brangiųjų akmenų. 12 Karalius padarė iš almugo medžių tureklus³ VIESPATIES namams ir karaliaus namams, taip pat lyras ir arfas giesmininkams. Tiek almugo medžių nėra buvę daugiau įvežta ir matyta iki šios dienos.

13 Karalius Saliamonas padovanojo Šebos karalinei viską, ko ji norėjo, ko ji prašė, be to, ką jis jau buvo jai dovanojęs iš karališko⁴ dosnumo. Paskui apsisukusi ji vyko į savo šalį—ji pati ir jos tarnai.

1–10 Mt 12, 42; Lk 11, 31 1–13 2 Kron 9, 1–12

Saliamono turtai ir karinės pajėgos

14 Aukšas, kuris įplaukdavo Saliamonui per vienerius metus, svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis aukso talentus, 15 neskaitant mokesčių, imamų iš keliaujančių pirklių⁵, ir prekyautojų, visų Arabijos karalių ir šalies sričių valdytojų prekybinio pelno.

16 Karalius Saliamonas padarė du šimtus didžiųjų skydų iš ploto aukso—šešiais šimtais [šekelių] aukso⁶ jis aptraukė kiekvieną skydą—¹⁷ ir tris šimtus mažųjų skydų iš ploto aukso—

trimis minomis⁷ aukso jis aptraukė kiekvieną skydą,—ir karalius juos sudėjo Lebanono Miško namuose.

18 Karalius padarė didžiulį sostą iš dramblio kaulo ir jį aptraukė grynu aukso. 19 Sostas turėjo šešis laiptus, ir sostas turėjo riestą viršų savo atkaltėje. Rankų atramos buvo vienoje ir kitoje sėdimosios vietos pusėje. Du liūtai stovėjo šalia tų atramų, 20 ir dvylika liūtų⁸ stovėjo ant šešių laiptų, [po šešis] kiekvienoje pusėje. Nieko tokio nėra buvę padaryta jokiai karalystei.

21 Visi Saliamono geriamieji indai buvo auksiniai, ir visi Lebanono Miško namų indai buvo iš gyno aukso. Nieko nebuvo iš sidabro: Saliamono dienomis jis buvo laikomas nieku. 22 Mat karalius turėjo jūroje Taršišo stiliaus laivyną drauge su Chiramo laivynu. Kartą per trejus metus parplaukdavo Taršišo stiliaus laivai, vežini auksu ir sidabru, dramblio iltimis, beždžionėmis ir babūnais⁹.

23 Karalius Saliamonas pralenkė visus žemės karalius turtais ir išmintimi.

24 Ir visas pasaulis ieškojo audiencijos pas Saliamoną, norėdamas pasiklausti jo išminties, kurią Dievas buvo jam įdiegęs į širdį. 25 Kiekvienas iš jų atnešdavo savo dovaną: sidabrinį ir auksinių indų, apklotų, ginklų, balzamo, žirgų ir asilėnų—kiek kasmet skirta.

26 Saliamonas, surinkęs kovos vežimus ir žirgus, turėjo tūkstantį keturis šimtus vežimų ir dvylika tūkstančių žirgų, kuriuos jis pastatė vežimams skirtuose miestuose ir pas karalių Jeruzalėje. 27 Karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo tiek sidabro, kiek akmenų, ir tiek kedrų, kiek Šefeloje¹⁰ augančių sikomorų. 28 Saliamono žirgai būdavo importuojami iš Mušrio¹¹ ir Kevės. Karaliaus pirkliai jų gaudavo iš

1 GS; M: Laimingi tavo vyrail

2 M + iš Ofyro; ~G^{BL} 2Kron 9, 10

3 S: papuošalus. Architektūrinis neišaiškintos reikšmės terminas.

4 SV; M: karaliaus Saliamono

5 Rk.; M: žvalgų vyrų

6 1 aukso šekelis svėrė apie 16, 37g.

7 1 aukso mina svėrė apie 816, 6g.

8 M + ten; ~G^{BL} S

9 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

10 T.y. žemumoje, esančioje į vakarus nuo Judo kalnų

11 Rk.; M: Egipto

Kevės už tam tikrą kainą. ²⁹ Iš Mušrio importuojamas vežimas atsiėdavo šeši šimtai¹ [šekelių] sidabro, o žirgas—šimtas penkiasdešimt². Taip pat per juos jie būdavo eksportuojami visiems chitieių karaliams ir Aramo karaliams.

14-29 2 Kron 9, 13-29 26 1 Kar 4, 26 27 Dt 17, 17
28 Dt 17, 16

Saliamono stabmeldės žmonos ir jų įtaka

11 Karalius Saliamonas mylėjo daug svetimtaučių moterų šalia Faraono dukters: moabietes, amonietes, edomietes, šidonietes, chitietes—

² [moteris] iš tautų, apie kurias VIESPATS buvo pasakęs izraeliams: „Nesusidėkite su jomis ir jos tenesidėda su jumis! Jos tikrai palenks jūsų širdį sekti paskui jų dievus“. Prie jų Saliamonas prisirišo su meile. ³ Jis turėjo septynis šimtus karaliaus žmonų ir tris šimtus sugulovių,

ir jo žmonos palenkė jo širdį. ⁴ Kai Saliamonas paseno, jo žmonos palenkė jo širdį sekti paskui kitus dievus. Ir jo širdis nebebuvo atsidavusi VIESPACIUI, savo Dievui, kaip jo tėvo Dovydo širdis.

⁵ Saliamonas nusekė paskui šidoniečių deivę Astartę ir amoniečių bjaurybę³ Milkomą. ⁶ Taigi Saliamonas darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir visiškai nebesėkė paskui VIESPATĮ,

kaip jo tėvas Dovydas. ⁷ Tuo metu Saliamonas pastatė alką Moabo bjaurybei Chemošui į rytus nuo Jeruzalės stovinčiame kalne ir amoniečių bjaurybei Milkomui⁴. ⁸ Ir taip jis padarė visoms savo svetimtautėms žmonoms, kurios norėjo smilkyti ir aukoti savo dievams.

⁹ VIESPATS užsirūstino ant Saliamono dėl to, kad jis buvo nukreipęs širdį nuo VIESPATIES, Izraelio Dievo, kuris du kartus jam buvo pasirodęs ¹⁰ ir jam kaip tik tai įsakė, kad neitų paskui kitus dievus. Bet jis nesilaikė to, ką VIESPATS buvo įsakęs. ¹¹ Tad VIESPATS tarė Saliamonui: „Kadangi tu tai įsigalvojai ir nesilaikėi mano

sandoros bei mano nuostatų, kuriuos tau įsakiau, tai aš plėšte išplėsiu iš tavęs karalystę ir ją atiduosiu tavo tarnui.

¹² Tačiau, tau gyvam esant, to nepadarysiu dėl tavo tėvo Dovydo. Iš tavo sūnaus rankos ją išplėsiu. ¹³ Betgi visos karalystės neišplėsiu. Viena gentį duosiu tavo sūnui dėl mano tarno Dovydo ir dėl Jeruzalės, kuria išsirinkau“.

1 Dt 17, 17 2 Iš 34, 16; Dt 7, 3-4

Saliamono priešinkai: Hadadas, Rezonas ir Jerobeamas

¹⁴ VIESPATS prikelė Saliamonui priešinką, edomietį Hadadą. Jis buvo kilęs iš Edomo karaliaus giminės.

¹⁵ Kai Dovydas naikino⁵ Edomą, kai kariuomenės vadas Joabas nužygiavo užmustųjų laidoti ir žudė visus Edomo vyrus—¹⁶ mat šešis mėnesius ten išbuvo Joabas su visu Izraeliu, kol išnaikino visus Edomo vyrus,—¹⁷ Hadadas, jis pats ir kai kurie vyrai edomiečiai iš jo tėvo tarnų, pabėgo, norėdami patekti į Egiptą. O Hadadas tebebuvo jaunas vaikas. ¹⁸ Pakilę iš Midjano, jie atvyko į Paraną. Paskui, paėmę su savim vyrų iš Parano⁶, jie atvyko į Egiptą⁷, pas Egipto karalių Faraoną. Tas jam davė namus, paskyrė jam maistą ir jam davė žemės. ¹⁹ Hadadas išgijo toki dideli Faraono palankumą, jog šis jam davė į žmonas savo paties žmonos, karalienės Tachpenesos, seserį.

²⁰ Tachpenesos sesuo jam pagimdė jo sūnų Genubatą, ir Tachpenesa jį nujunkė Faraono rūmuose. Paskui Genubatas gyveno Faraono rūmuose tarp Faraono sūnų. ²¹ O kai Hadadas išgirdo Egipte, kad Dovydas atsigulęs prie savo tėvų ir kad kariuomenės vadas Joabas miręs, Hadadas tarė Faraonui: „Paleisk mane, kad galėčiau eiti į savo šalį!“ ²² Bet Faraonas jį paklausė: „Ko tau trūksta pas mane, kad tu dabar nori⁸ eiti į savo šalį?“ O jis atsakė: „Nieko. Bet visokiū būdu paleisk mane!“

1 GBL: šimtas
2 GBL: penkiasdešimt
3 T.y. dieva
4 GLS; M: Molechui

5 GBLs; M: buvo
6 ~GBL
7 ~GBL
8 Lit. ieškai

23 Dievas jam prikėlė priešininku Eljados sūnų Rezoną, kuris buvo pabėgęs nuo Šobos karaliaus Hadadezerio, savo valdovo. 24 Surinkęs aplink save vyrų, jis tapo partizanų būrio vadu, kai Dovydas juos¹ žudė². Jie atėjo į Damaską ir apsigyveno jame. Ir jis³ karaliavo Damaske. 25 Jis buvo Izraelio priešininkas per visas Saliamono dienas, pridėdamas prie Hadado padarytos žalos⁴. Jis bjaurėjosi Izraeliu ir karaliavo Aramui.

26 Nebato sūnus Jerobeamas, efraimas iš Šeredos—jo motina buvo vardu Šeruja, našlė,—Saliamono pareigūnas, pakėlė ranką prieš karalių. 27 Ta buvo priežastis, dėl kurios jis pakėlė ranką prieš karalių: Saliamonas statė Milą. Jis taisė savo tėvo Dovydo miesto spragą. 28 O tas vyras Jerobeamas buvo pajėgus vyras. Saliamonas, pamatęs, kad tas vaikinąs sugebėjo atlikti darbą, jam pavedė visą Juozapo namų baudžiavos⁵ priežiūrą.

29 Tuo metu, Jerobeamui išėjus iš Jeruzalės, jį sutiko kelyje šilonietis pranašas Achijas ir jį pavedė šalin nuo kelio⁶. Jis⁷ buvo apsisiautęs nauju apsiaustu. Kai juodu vienu buvo lauke, 30 Achijas, nutvėręs naująjį apsiaustą, kuriuo buvo apsiautęs, jį sudraskė į dvyliką gabalų³¹ ir tarė Jerobeamui: „Pasjink dešimtį gabalų, nes taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Stai aš rengiuosi išplėsti karalystę iš Saliamono rankos ir noriu tau atiduoti dešimtį genčių—³² tik viena gentis turi jam pasilikti dėl mano tarno Dovydo ir dėl Jeruzalės, miesto, kurį išsirinkau iš visų Izraelio genčių,—³³ dėl to, kad jis⁸ paliko mane ir garbino šidoniečių deivę Astartę, Moabo dievą Chemošą bei amoniečių dievą Milkomą ir nevaikščiojo mano keliais, kad vykdytų, kas tiesu mano akyse, mano nuostatus ir

potvarkius, kaip jo tėvas Dovydas.

34 Tačiau neatimsiu iš jo rankos visos karalystės, bet ji paliksiu kunigaikščių, kol jis bus gyvas, dėl mano tarno Dovydo, kurį išsirinkau, kuris laikėsi mano įsakymų ir nuostatų. 35 Bet atimsiu karalystę iš jo sūnaus rankos ir ją tau atiduosiu—dešimtį genčių. 36 O jo sūnui teduosiu vieną gentį, kad visą laiką mano tarnas Dovydas turėtų žiburių mano akivaizdoje, Jeruzalėje, mieste, kurį išsirinkau, norėdamas ten padėti savo vardą. 37 Taigi tave paimsiu, kad karaliautum viskam, ko geidžia tavo siela, ir būtum Izraelio karalius. 38 Jei klausysi visko, ką tau įsakysiu, vaikščiosi mano keliais ir darysi, kas tiesu mano akyse, laikydamasis mano nuostatų ir įsakymų, kaip kad darė mano tarnas Dovydas,—aš būsiu su tavim ir tau įkursiu pastovią dinastiją⁹, kaip įkūriau Dovydui. Tau duosiu Izraelį 39 ir dėl to nužeminsiu Dovydo palikuonis, tačiau ne visą laiką¹⁰“.

40 Tad Saliamonas siekė nužudyti Jerobeamą, bet Jerobeamas pakilęs pabėgo į Egiptą pas Egipto karalių Sišaką ir pasiliko Egipte iki Saliamono mirties.

41 Likusioji Saliamono istorija, viskas, ką jis nuveikė, ir jo išmintis—tai juk aprašyta Saliamono Kronikos knygoje. 42 Laiko, kuriuo Saliamonas karaliavo visam Izraeliui Jeruzalėje, buvo keturiasdešimt metų. 43 Pagaliau Saliamonas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas savo tėvo Dovydo mieste, o jo vietoje karaliavo jo sūnus Rechabeamas.

41–43 2 Kron 9, 29–31

IZRAELIO IR JUDO KARALYSČIŲ ISTORIJA IKI IZRAELIO ŽLUGIMO (1 Kar 12–2 Kar 17)

Šiaurinės Izraelio gentys sukyta prieš Rechabeamą

12 Rechabeamas nuvyko į Šechemą, nes į Šechemą buvo suėjęs visas Izraelis, kad jį padarytų karaliumi. 2 Kai tik Nebato sūnus Jerobeamas

1 T.y. Hadadezerio kareivius

2 ~BL

3 G^L; M: jie

4 Turbūt i tekstą patekusi pakraštinė pastaba.

5 Arba: naštų nešimo

6 G; ~M

7 T.y. Achijas

8 T.y. Saliamonas

9 Lit. pastovius namus

10 ~G

išgirdo apie tai—jis tebebuvo Egipte, kur buvo pabėgęs nuo karaliaus Saliamono,—Jerobeamas sugrižo iš Egipto¹. ³ Jie pasiuntė ir pasišaukė jį. Jerobeamas ir visas Izraelio susirinkimas atvyko ir kalbėjo Rechabeamui: ⁴ „Tavo tėvas padarė mūsų jungą kieta. Bet tu dabar palengvink savo tėvo kieta baudžiąvą ir jo sunkų jungą, kurį jis mums uždėjo. Tada mes būsimė tavo valdiniai“. ⁵ Jis jiems tarė: „Eikite trims dienoms, paskui sugrįžkite pas mane!“ Taigi žmonės nuėjo.

⁶ Karalius Rechabeamas tarėsi su senaisiais, kurie buvo ėję tarnybą jo tėvui Saliamonui, kai šis tebebuvo gyvas, ir paklausė: „Kaip jūs patariate atsakyti šitai tautai?“ ⁷ Tie jam kalbėjo: „Jei šiandien paklausysi šitų žmonių², jiems būsį nuolaidus, juos išklausi ir jiems kalbėsi palankius žodžius, jie visados bus tavo valdiniai“. ⁸ Bet jis atmetė senųjų patarimą, kurį jie buvo davę, ir tarėsi su jaunaisiais, kurie buvo užaugę su juo, kurie ėjo jam tarnybą. ⁹ Jis jų paklausė: „Ka, jūs mums³ patariate atsakyti šitiems žmonėms, kurie man kalbėjo: „Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo tėvas?“ ¹⁰ Jaunieji, kurie buvo užaugę su juo, jam kalbėjo: „Taip sakyk šitiems žmonėms, kurie tau kalbėjo: „Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, bet tu jį mums palengvink“—taip jiems kalbėk: „Mano mažasis pirštas yra storesnis už mano tėvo strėnas. ¹¹ Taigi dabar: mano tėvas jums uždėjo sunkų jungą, o aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesni. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš jus plaksiu dygliuotais rimbais“⁴“.

¹² Kai trečiąją dieną Jerobeamas ir visa tauta atėjo pas Rechabeamą, kaip karalius buvo pasakęs: „Sugrįžkite pas mane trečiąją dieną“, ¹³ karalius davė tautai šurkštų atsakymą, atmesdamas senųjų patarimą, kurį jie buvo jam davę. ¹⁴ Ir jis jiems kalbėjo, kaip buvo patarę jaunieji: „Mano tėvas padarė jūsų jungą

sunkų, o aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesni. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš jus plaksiu dygliuotais rimbais!“ ¹⁵ Taigi karalius nepaklausė tautos, nes tai buvo VIESPATIES lemta permaina, kad jis išstėtų savo žodį, kurį VIESPATS buvo ištars per šilonietį Achiją Nebato sūnui Jerobeamui.

¹⁶ Kai visas Izraelis pamatė, jog karalius nenorėjo jų klausyti, žmonės atsakė karaliui:

„Kokią gi dalį mes turime Dovyde?

Mes neturime veldinio

Jišajo sūnuje.

Į savo palapines, Izraeli!

Dabar žiūrėk savo namų,

Dovyde!“

Ir Izraelis nuėjo į savo palapines. ¹⁷ O Rechabeamas karaliavo izraeliams, gyvenantiems Judo miestuose.

¹⁸ Kai karalius Rechabeamas pasiuntė Adoniramą⁵, baudžiauninkų prižiūrėtoją, visas Izraelis jį užmušė akmenimis⁶, o karaliui Rechabeamui vargais negalais pavyko užsokti ant vežimo ir pabėgti į Jeruzalę. ¹⁹ Taigi Izraelis sukilo prieš Dovydo namus [ir toks jis tebėra] iki šios dienos. ²⁰ Kai visas Izraelis išgirdo, kad Jerobeamas pargrižęs, jie nusiuntė pasišaukė jį į susirinkimą ir padarė viso Izraelio karaliumi. Niekas nebeliko ištikimas Dovydo namams⁷, tik viena Judo gentis.

²¹ Parvykęs į Jeruzalę, Rechabeamas sutelkė visus Judo namus ir Benjamino gentį, šimtą aštuoniasdešimt tūkstančių rinktinių kovotojų, kariauti su Izraelio namais Saliamono sūnaus Rechabeamo karalystei atgauti. ²² Bet šitoks Dievo žodis pasigirdo Dievo vyrui Semajui: ²³ „Sakyk Saliamono sūnui Rechabeamui, Judo karaliui, visiems Judo namams, Benjaminui ir likusiai tautai: ²⁴ Taip pasakė VIESPATS: „Nežygiuokite aukštyn ir nekariaukite su savo broliais izraeliais! Kiekvienas grįžkite į savo namus, nes tas dalykas yra nuo manęs!“ Taigi jie paklausė

1 G^{ASbV} 2Kron 10, 2; M: pasiliko Egipte

2 Lit. pasidarysi šitų žmonių tarnas

3 GSV: man

4 Lit. skorpionais

5 GS 4,6; 5,28; M: Adoramą

6 Lit. metė akmenis į jį, ir jis mirė

7 Lit. nebeseke paskui Dovydo namus

VIEŠPATIES žodžio ir pargrižo, kaip VIESPATS buvo paliepęs.

1-20 2 Kron 10, 1-19 16 2 Sam 20, 1 21-24 2 Kron 11, 1-4

Jerobeamo įvestos kulto naujovės

25 Jerobeamas sutvirtino Sechemą, Efraimo kalnuose ir ten apsigyveno. Iš ten išėjęs, jis sutvirtino Penuelį.

26 Jerobeamas „sau galvojo“¹: „Dabar karaliaus valdžia vėl atiteks Dovydo namams.“ 27 Jei šita tauta eis aukoti aukų VIEŠPATIES namuose Jeruzalėje, šitos tautos širdis atsigręš į jų valdovą, į Judo karalių Rechabeamą. Jie nužudys mane ir sugriš pas Judo karalių Rechabeamą². 28 Tad pasitaręs karalius padarė du auksinius versius ir žmonėms³ tarė: „Gana jums eiti aukštyn į Jeruzalę! Stai, Izraeli, tavo dievai, kurie tave atvedė iš Egipto šalies!“ 29 Ir jis pastatė vieną Bėt-Elyje, o kitą padėjo Dane. 30 Tas dalykas tapo nuodėme. Ir žmonės ėjo [eisenoje] pirma to kito⁴ ligi Dano. 31 Jis dar padarė namų⁵ alkams ir paskyrė kunigus iš visokių žmonių, kurie nebuvo levijų kilmės. 32 Aštuntojo mėnesio penkioliktają dieną⁶ Jerobeamas suruošė [piligrimų] šventę, panašią į šventę, kurią švesdavo Jude, ir užlipo prie⁷ aukuro. Taip jis darė Bėt-Elyje, norėdamas aukoti versiams, kuriuos buvo padaręs. Ir jis paskyrė [apeigoms atlikti] Bėt-Elyje kunigus alkų, kuriuos buvo įkūręs. 33 Taigi penkioliktają dieną aštuntojo mėnesio—mėnesio, kurį jis pats buvo prasimanęs—jis užlipo prie aukuro, kurį buvo padaręs Bėt-Elyje. Jis suruošė šventę izraeliams ir užlipo prie aukuro aukos padegti.

28 Iš 32, 4 32-33 Lev 23, 33-34

Dievo vyras iš Judo pasmerkia Jerobeamo kultą

13 Kaip tik tuo metu, kai Jerobeamas stovėjo prie aukuro, norėdamas padegti auką, Dievo vyras, VIESPACIUI paliepus, atėjo iš Judo į Bėt-Eli.² Ir jis, VIESPACIUI paliepus, šaukdamas prieš aukurą, tarė: „Aukure, aukure! Taip pasakė VIESPATS: „Štai Dovydo namams užgims sūnus, vardu Jošijas, ir jis papjaus ant tavęs alkų kunigus, deginančius ant tavęs aukas, ir žmonių kaulus jie⁸ sudegins ant tavęs“.³ Ir tą dieną jis davė ženklą, sakydamas: „Tai yra ženklas, jog VIESPATS kalbėjo: štai aukuras suskils, ir išbyrės ant jo esantys riebalų pelenai!“ 4 Kai karalius išgirdo Dievo vyro žodį, kurį tas šaukė pasmerkdamas⁹ Bėt-Elio aukurą, jis¹⁰ ištiesė ranką nuo aukuro, sakydamas: „Sugaukite jį!“ Bet jo ranka, kurią jis buvo prieš jį ištiesęs, padžiūvo, ir jis nebegalėjo jos atgal pritraukti prie savęs. 5 O aukuras suskilo, ir riebalų pelenai išbyrėjo iš aukuro pagal ženklą, kurį, VIESPACIUI paliepus, Dievo vyras buvo davęs. 6 Atsiliepdamas karalius tarė Dievo vyrui: „Permaldauk, meldžiu, VIESPATI, savo Dievą, ir melskis už mane, kad mano ranka atgal prisitrauktų prie manęs!“ Dievo vyrui permaldavus VIESPATI, karaliaus ranka prisitraukė prie jo atgal ir pasidarė, kokia ji buvo pirma. 7 Paskui karalius tarė Dievo vyrui: „Jeik su manim į namus ir pasistiprink! Aš dar noriu tau duoti dovana.“ 8 Bet Dievo vyras sakė karaliui: „Jei man duotum pusę savo namų, aš neįečiau su tavim, nevalgyčiau duonos ir negerčiau vandens šitoje vietoje, nes taip man įsakytą VIESPATIES žodžiu: „Tau nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei grįžti keliu, kuriuo atėjai“.“

2 2 Kar 23, 15-16

Dievo vyras iš Judo ir pranašas iš Bėt-Elio

1 Lit. tarė savo širdyje

2 ~kl. MssG

3 G^{BL}, M: jiems

4 Lit. vieno

5 GV, plg. 13,32; M: nama

6 Lit. Aštuntąjį mėnesį, penkioliktają mėnesio dieną

7 Lit. ant (t.y. ant laiptų, vedančių prie aukuro viršaus)

8 GSV: jis (t.y. Jošijas)

9 Lit. prieš

10 G^{LV}, M: Jerobeamas

11 Vienas senas pranašas gyveno Bét-Elyje. Parėję jo sūnūs¹ jam papasakojo visą veiksmą, kurį tą dieną Dievo vyras buvo atlikęs Bét-Elyje, ir žodžius, kuriuos jis buvo kalbėjęs karaliui. Jiems juos papasakojo savo tėvui, ¹² jų tėvas juos paklausė: „Kuriuo gi keliu jis nuėjo?“ Jo sūnūs jam parodė² kelią, kuriuo nuėjo Dievo vyras, kuris buvo atėjęs iš Judo. ¹³ Tada jis tarė savo sūnams: „Pabalnokite man asilą!“ Jiems pabalnojus jam asilą, jis užsėdo ant jo, ¹⁴ jojo paskui Dievo vyrą ir, radęs jį sėdintį po terebintu, jį paklausė: „Ar tu esi Dievo vyras, kuris atėjai iš Judo?“ Šis atsakė: „Taip“³. ¹⁵ Tada anas jam tarė: „Eik su manim į namus ir užvalgyk duonos!“ ¹⁶ Bet jis atsakė: „Negaliu grįžti su tavim, nei valgyti duonos, nei gerti su tavim vandens šioje vietoje, nes man pasakyta VIESPATIES žodžiu: „Tau nevalia ten nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei vėl eiti keliu, kuriuo atėjai“⁴. ¹⁸ Anas jam tarė: „Aš irgi esu pranašas, kaip ir tu, ir angelas, VIESPACIUI įsakius, man kalbėjo: „Atvesk jį atgal su savim į savo namus, kad valgytų duonos ir gertų vandens!“⁵ Bet šis jam melavo. ¹⁹ Taigi jis grįžo su juo, valgė duonos jo namuose ir gėrė vandens.

²⁰ Jiems tebesėdint prie stalo, VIESPATIES žodis atėjo pranašui, kuris buvo jį sugrąžinęs, ²¹ ir jis sušuko Dievo vyrui, kuris buvo atėjęs iš Judo: „Taip pasakė VIESPATS: „Kadangi buvai nepaklusnus VIESPATIES paliepimui ir nesilaikėi įsakymo, kurį VIESPATS, tavo Dievas, tau buvo davęs, bet sugrįžai, valgei duonos ir gėrei vandens vietoje, apie kurią jis tau kalbėjo: „Tau nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti“, — tavo kūnas nepateks į tavo tėvų kapą!“

²³ Jam pavalgius duonos ir atsigerus, anas pabalnojo asilą pranašui, kurį buvo sugrąžinęs. ²⁴ Jam nukeliavus, liūtas jį sutiko kelyje ir nužudė. Jo lavonas gulėjo pamestas ant kelio. Asilas stovėjo šalia jo, ir liūtas

stovėjo šalia lavono. ²⁵ Kaip tik tuo metu⁴ žmonėsėjo pro šalį ir pamatė lavoną, pamestą ant kelio, ir liūtą, stovintį šalia lavono. Atėję jie tai pasakojo mieste, kuriame gyveno senasis pranašas. ²⁶ Tai išgirdęs, pranašas, kuris buvo jį sugrąžinęs nuo kelio, tarė: „Tai Dievo vyras, kuris buvo nepaklusnus VIESPATIES paliepimui. Todėl VIESPATS jį atidavė liūtui, kuris jį sudraskė ir nužudė pagal žodį, kurį VIESPATS jam buvo kalbėjęs“.

²⁷ Paskui jis paliepė savo sūnams: „Pabalnokite man asilą!“ Jie pabalnojo.⁵ ²⁸ Nuvykęs jis rado lavoną, pamestą ant kelio, ir asilą bei liūtą, stovinčius šalia lavono. Liūtas nebuvo lavono suėdęs, nei asilo sudraskęs. ²⁹ Tada pranašas, pakėlęs Dievo vyro lavoną, jį uždėjo ant asilo ir jį pargabeno atgal į miestą⁶, kad apraudojęs jį palaidotų. ³⁰ Jis paguldė jo lavoną savo paties kape, ir jie jo raudėjo: „Oi, mano broli!“ ³¹ Jį palaidojęs, jis tarė savo sūnams: „Kai numirsiu, mane palaidokite kape, kuriame palaidotas Dievo vyras. Šalia jo kaulų padėkite mano kaulus. ³² Nes tikrai įvyks žodis, kurį jis, VIESPACIUI įsakius, šaukė pasmerkdamas Bét-Elyje esantį aukurą ir visas Samarijos miestuose esančias alkų šventyklas“.

³³ Po to įvykio Jerobeamas neatsigrėžė nuo savo piktojo kelio, bet vėl paskyrė alkams kunigų iš visokių žmonių. Kas norėdavo, tą jis išventindavo, kad būtų alkų kunigas. ³⁴ Šitas dalykas tapo Jerobeamo namų nuodėme ir priežastim tuo, kad jie buvo išdildyti ir išnaikinti [pašalinant] nuo žemės paviršiaus.

Jerobeamas ir pranašas Achijas

14 Tuo metu susirgo Jerobeamo sūnus Abijas. ² Tada Jerobeamas tarė savo žmonai: „Na, kelkis, persirenk, kad neatpažintų, jog tu esi Jerobeamo žmona, ir nueik į Silą. Mat ten gyvena pranašas Achijas. Jis buvo tas, kuris kalbėjo apie mane, kad aš karaliausias

1 GLatSV; M: Parėjęs jo sūnus

2 GLatT; M: matė

3 Lit. Aš esu

4 Lit. Ir štai

5 ~GB

6 G; M: ir atėjo į senojo pranašo miestą

šitai tautai. ³ Paimk 'su savim¹ dešimt duonos kepalų, apibarstytų pyragaičių ir medaus ašotį ir nueik pas jį. Jis tau pasakys, kas turi atsitikti berniukui“.

⁴ Jerobeamo žmona taip padarė: atsikėlusį ji nuėjo į Šilą ir atėjo į Achijo namus.

O Achijas negalėjo matyti, nes jo akys buvo pastyrusios dėl senatvės.

⁵ Bet VIESPATS buvo pasakęs Achijui: „Štai ateina Jerobeamo žmona teirautis iš tavęs apie savo sūnų, nes jis serga. Taip ir taip tu turi jai kalbėti. Kai ji įeis, dėsies esanti kita“. ⁶ Taigi, kai Achijas išgirdo jos, įeinančios pro duris, kojų trinkesį, jis tarė: „Leik, Jerobeamo žmona! Kodėl gi tu dedies esanti kita? Man pavesta šiurkšti žinia tau. ⁷ Eik, sakyk Jerobeamui: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: Kadangi tave išaukštinau iš tautos tarpo, tave padariau vadu savo tautai Izraeliui ⁸ ir, atplėšęs karalystę nuo Dovydo namų, ją tau daviau, bet tu nebuvai kaip mano tarnas Dovydas, kuris laikėsi mano įsakymų ir kuris sekė paskui mane visa širdim, darydamas vien tai, kas buvo tiesu mano akyse, ⁹ kadangi pasielgei pikčiau už visus, kurie buvo pirm tavęs, ir nuėjęs pasidarei kitų dievų, nulieta stabų, man ižeisti, o mane numetei sau už nugaros,—¹⁰ todėl štai aš užvesiu nelaimę ant Jerobeamo namų ir išnaikinsiu Jerobeamo vyriškius², nepilnamečius ir pilnamečius³ Izraelyje, ir nušluosiu⁴ Jerobeamo namus, kaip kad visiškai nušluoja mėšlą. ¹¹ Kas priklausantis Jerobeamui mirs mieste, tą es šunys, o kas mirs lauke, tą les dangaus paukščiai, nes VIESPATS tai kalbėjo“.

¹² O tu kelkis, eik į savo namus! Tavo kojoms įžengiant į miestą, vaikas mirs. ¹³ Visas Izraelis jį apraudos ir palaidos, nes šitas vienas iš Jerobeamo namų bus palaidotas⁵, nes jame rasta kas nors patinkama VIESPACIUI, Izraelio

Dievui, Jerobeamo šeimoje. ¹⁴ Be to, VIESPATS sau prikelis Izraeliui karalių, kuris sunaikins Jerobeamo namus.⁶

¹⁵ VIESPATS taip užgaus Izraelį, kad jis svyruos⁷, kaip nendrė svyruoja vandenyje, ir išraus Izraelį iš šitos gerosios žemės, kurią jis davė jų protėviams, ir juos išbarstys anapus Upės dėl to, kad jie padarė sau ašerų⁸, ižeisdami VIESPATĮ. ¹⁶ Ir jis atiduos Izraelį dėl Jerobeamo nuodėmių, kuriomis jis nusidėjo ir į kurias įvedė Izraelį“.

¹⁷ Pakilusi Jerobeamo žmona nuėjo ir parėjo į Tirsą. Jai beižengiant per namų slenkstį, berniukas mirė.

¹⁸ Jie palaidojo jį, ir visas Izraelis jį apraudojo pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo ištaraęs per savo tarną pranašą Achiją.

10 1 Kar 15, 29

Jerobeamo mirtis

¹⁹ O visi kiti Jerobeamo veiksmai, kaip jis kariavo ir kaip karaliavo,—štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. ²⁰ Laiko, kuriuo Jerobeamas karaliavo, buvo dvidešimt dveji metai. Pagaliau jis atsigulė prie savo tėvų, ir jo sūnus Nadabas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Rechabeamas

²¹ Saliamono sūnus Rechabeamas karaliavo Jude. Rechabeamas buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus, kai ėmė karaliauti, ir karaliavo septyniolika metų Jeruzalėje, mieste, kurį VIESPATS išsirinko iš visų Izraelio genčių, kad ten padėtų savo vardą. Jo motina buvo amonietė, vardu Naama.

²² Rechabeamas⁹ darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir darė¹⁰ jį pavydulingą labiau negu visa, ką buvo darę jų protėviai savo nuodėmėmis, kuriomis jie nusidėjo. ²³ Jie irgi statė sau alkus, akmenstulpius ir ašeras ant

1 Lit. į savo ranką

2 Lit. tuos, kurie šlapinasi į sieną

3 Arba: vergus ir gimusius laisvus. Tikslī hbr. žodžio reikšmė neaiški.

4 Lit. šluosiu [eidamas] paskui

5 Lit. nueis į kapą

6 M + nesuprantamą posakį: Tai šiandien, ir kas dar dabar?

7 Rk.; ~M

8 T.y. kulto stiebų, simbolizuojančių vaisingumo deivę Ašera

9 G^{BL}, M: Judas

10 G; M: jie darė

kiekvienos aukštos kalvos ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. ²⁴ Dargi kulto paleistuvių buvo šalyje. Jie mėgdžiojo visas bjaurias praktikas tautų, kurias VIESPATIS buvo pavaręs nuo izraelių.

²⁵ Penktaisiais karaliaus Rechabeamo metais Egipto karalius Šišakas užpuolė Jeruzalę. ²⁶ Jis pagrobė VIESPATIES namų lobius ir karaliaus rūmų lobius. Jis viską pagrobė. Jis dar pagrobė visus auksinius skydus, kuriuos Saliamonas buvo padaręs. ²⁷ Paskui Rechabeamas leido padaryti jų vietoje žalvarinius skydus ir juos pavedė saugoti¹ viršininkams bėgikų, saugojusių įėjimą į karaliaus rūmus. ²⁸ Kada tik karalius eidavo į VIESPATIES namus, bėgikai juos nešdavo ir parnešdavo atgal į bėgikų ginklinę.

²⁹ Visi kiti Rechabeamo veiksmai ir viskas, ką jis nuveikė,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. ³⁰ Visą laiką ėjo karas tarp Rechabeamo ir Jerobeamo. ³¹ Pagaliau Rechabeamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas 'prie savo tėvų'² Dovydo mieste. Jo motina buvo amonietė, vardu Naama. Jo sūnus Abijamas tapo karalium jo vietoje.

²¹⁻³¹ 2 Kron 11, 5-12, 5 ²³ 2 Kar 17, 9-10 ²⁴ Dt 23, 17 ²⁵ 2 Kron 12, 2-8 ²⁶ 1 Kar 10, 16-17; 2 Kron 9, 15-16

Judo karalius Abijamas

15 Aštuonioliktaisiais karaliaus Jerobeamo, Nebato sūnaus, metais Abijamas ėmė karaliauti Judui. ² Trejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Abišalomo duktė, vardu Maacha. ³ Jis darė visas nuodėmes, kurias jo tėvas darė pirmą jo, ir jo širdis nebuvo visiškai atsidavusi VIESPACIUI, savo Dievui, kaip jo prosenelio Dovydo širdis. ⁴ Tačiau dėl Dovydo VIESPATIS, 'jo Dievas, jam davė žiburį Jeruzalėje'³, pakeldamas [karaliumi] jo sūnų po jo ir išsaugodamas Jeruzalę, ⁵ nes Dovydas darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse,

ir neatsitraukė nuo nieko, ką jis jam buvo išakęs, per visas savo gyvenimo dienas, išskyrus chitiečio Urijo atvejį⁴. ⁶ Ėjo karas tarp Rechabeamo ir Jerobeamo per visas jo gyvenimo dienas⁵. ⁷ Visi kiti Abijamo veiksmai ir viskas, ką jis nuveikė,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. Ėjo karas tarp Abijamo ir Jerobeamo. ⁸ Pagaliau Abijamas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste. Jo sūnus Asa tapo karalium jo vietoje.

¹⁻⁸ 2 Kron 13, 1-14, 1 ⁴ 1 Kar 11, 36 ⁵ 2 Sam 11, 1-27 ⁶ 2 Kron 13, 3-21

Judo karalius Asa

⁹ Dvidešimtaisiais Izraelio karaliaus Jerobeamo metais ėmė karaliauti Judui⁶ Asa. ¹⁰ Keturiasdešimt vienerius metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo senelė buvo Abišalomo duktė, vardu Maacha. ¹¹ Asa darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, kaip jo protėvis Dovydas. ¹² Jis išvarė iš šalies kulto paleistus ir pašalino visus stabus, kuriuos buvo padarę jo tėvai. ¹³ Net savo senelę Maachą jis pašalino iš motinos karalienės vietos, nes ji buvo leidusi padaryti pasibjaurėtiną stabą Ašera. Asa nukirto jos pasibjaurėtiną stabą ir jį sudegino Kidrono slėnyje. ¹⁴ Nors alkai nepradingo, tačiau Asos širdis liko visiškai atsidavusi VIESPACIUI per visą jo amžių. ¹⁵ Jis ėmė į VIESPATIES namus savo tėvo ir savo paties pašventas dovanas: sidabrą, auksą ir rykus.

¹⁶ Ėjo karas tarp Asos ir Izraelio karaliaus Bašos per visas jų dienas. ¹⁷ Izraelio karalius Baša įsiveržė į Judą ir sutvirtino Ramą, kad niekam neleistų išeiti ar įeiti pas Judo karalių Asą. ¹⁸ Tada Asa, paėmęs visą sidabrą ir auksą, likusius VIESPATIES namų lobynuose ir karaliaus rūmų lobynuose, juos padavė į savo tarnų rankas. Ir karalius Asa juos pasiuntė pas Chezjono sūnaus Tabrimono sūnų Ben-Hadadą, Aramo karalių, gyvenantį Damaske, su

1 Lit. į ranką (t.y. apsaugai)
2 ~S 2Kron 12,16
3 G: jam davė žiburį

4 MGL, ~GB
5 ~GBL; iš 14, 30
6 G; M: Judo karalius

tokia žinia: 19 „Yra sutartis tarp manęs ir tavęs, tarp mano tėvo ir tavo tėvo! Stai tau siunčiu sidabro ir aukso dovana. Ateik, sulaužyk savo sutartį su Izraelio karaliumi Baša, kad jis atsitrauktų nuo manęs!“ 20 Paklauses karaliaus Asos, Ben-Hadadas pasiuntė savo karinių pajėgų vadus prieš Izraelio miestus ir nukariavo Ijoną, Daną, Abel-Bet-Maachą ir visą Kinerotą su visa Naftalio šalimi. 21 Tai išgirdęs, Baša liovėsi tvirtinėse Ramą ir Pasiliko Tirsoje¹. 22 Karaliui Asai sušaukus visą Judą—niekam nebuvo daroma išimčių,—jie nusivežė Ramos akmenis ir jos medžius, kuriais Baša buvo daręs sutvirtinimus, ir jais karalius Asa sutvirtino Benjamino Gebą bei Mišpą.

23 Visi kiti Asos veiksmai, visi jo žygdarbiai ir visa, ką jis nuveikė,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. Tačiau senatvėje jis negalavo kojomis. 24 Pagaliau Asa atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo sentėvio Dovydo mieste. Jo sūnus Jehošafatas tapo karalium jo vietoje.

9-24 2 Kron 15, 16—16, 6 12 2 Kron 15, 8-15

Izraelio karalius Nadabas

25 Jerobeamo sūnus Nadabas ėmė karaliauti Izraeliui antraisiais karaliaus Asos metais ir karaliavo Izraeliui dvejus metus. 26 Jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir vaikščiojo savo tėvo keliu bei jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį.

27 Prieš jį susimokė Achijo sūnus Baša iš Isacharo namų. Ir Baša jį užmušė Gibetone, priklausančiame filistinams, kai Nadabas ir visas Izraelis buvo beapgulą Gibetona. 28 Baša jį nužudė trečiaisiais Judo karaliaus Asos metais ir ėmė karaliauti jo vietoje. 29 Tapęs karaliumi, jis išžudė visus Jerobeamo namus. Jis nepaliko Jerobeamui nė vienos gyvos dvasios², iki juos sunaikino—pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarną šilonietį Achiją—³⁰ dėl Jerobeamo nuodėmių, kuriomis jis buvo

nusidėjęs ir į kurias buvo įvedęs Izraelį savo pykdymu, kuriuo jis pykdė VIESPATI, Izraelio Dievą.

31 Visi kiti Nadabo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė,—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

29 1 Kar 14, 10

Izraelio karalius Baša

32 Ejo karas tarp Asos ir Izraelio karaliaus Bašos per visas jų dienas³. 33 Trečiaisiais Judo karaliaus Asos metais Achijo sūnus Baša ėmė karaliauti visam Izraeliui Tirsoje [ir karaliavo] dvidešimt ketverius metus. 34 Jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir vaikščiojo Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį.

16Toks VIESPATIES žodis, pasmerkiantis⁴ Bašą, atėjo Chananio sūnui Jehui⁵: 2 „Kadangi tave išaukštinau iš dulkių ir padariau vadu savo tautai Izraeliui, o tu vaikščiojai Jerobeamo keliu ir vedei į nuodėmę mano tautą Izraelį, pykdydamas mane jų nuodėmėmis,— 3 štai aš visišškai nušluosiu⁶ Bašą bei jo namus ir padarysiu tavo⁷ namus, kaip Nebato sūnaus Jerobeamo namus. 4 Kas priklausantis Bašai mirs mieste, tą ris šunys, o kas jam priklausantis mirs lauke, tą les dangaus paukščiai!“

5 Visi kiti Bašos veiksmai, ką jis nuveikė ir jo žygdarbiai—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 6 Pagaliau Baša atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Tirsoje, o jo sūnus Ela tapo karalium jo vietoje. 7 Be to, per Chananio sūnų Jehų, pranašą, VIESPATIES žodis buvo atėjęs Bašai ir jo namams dėl viso pikto, kurį jis darė VIESPATIES akyse, jį pykdydamas savo rankų darbais, pasidarydamas kaip

3. ~GBL (Turbūt į tekstą įsibrovusi pakraštinė pastaba, priklausanti 16,5)

4. Lit. prieš

5. GBL: per Chananio sūnų Jehų

6. Lit. nušluosiu paskui (t.y. jį sunaikinęs, nieko nepaliksiu iš jo šeimos)

7. GBL-ST: jo

1. GV: sugrįžo į Tiršą

2. Lit. nė vieno kvėpuojančio

Jerobeamo namai, ir dėl to, kad jis juos išždė.

Izraelio karalius Ėla

8 Dvidešimt šeštaisiais Judo karaliaus Asos metais Bašos sūnus Ėla ėmė karaliauti Izraeliui Tіршоje [ir karaliavo] dvejus metus. 9 Prieš jį susimokė jo valdinyš Zimris, pusės kovos vežimų viršininkas. Kai jis buvo pasigėręs Tіршоje, namuose Aršos, kuris buvo rūmų viršininkas Tіршоje, 10 Zimris išbrovė ir jį užmušė. Jis jį nuždė dvidešimt septintaisiais Judo karaliaus Asos metais ir ėmė karaliauti jo¹ vietoje.

11 Tapęs karaliumi, kai tik atsisėdė į jo sostą, jis išždė visus Bašos namus. Jis jam nepaliko nė vieno vyriškio²—nei jo giminaičių³, nei jo draugų. 12 Taigi Zimris sunaikino visus Bašos namus pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs Bašai per pranašą Jehu, 13 dėl visų Bašos nuodėmių ir jo sūnaus Ėlos nuodėmių, kuriomis jie nusidėjo ir į kurias įvedė Izraelį, pykdydami VIESPATĮ, Izraelio Dievą, savo niekingais stabais.

14 Visi kiti Ėlos veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Zimris

15 Dvidešimt septintaisiais Judo karaliaus Asos metais Zimris karaliavo septynias dienas Tіршоje. Tuo tarpu kariuomenė stovyklavo prieš Gibetoną, priklausanti filistinams.

16 Stovyklaujant čia kariuomenei išgirdus žinią: „Zimris padarė samokslą ir netgi užmušė karalių“, tą pačią dieną visas Izraelis stovykloje padarė kariuomenės vadą Omrį Izraelio karaliumi. 17 Tada Omris ir su juo visas Izraelis žygiavo aukštyn nuo Gibetono ir apgulė Tірšą. 18 Zimris, matydamas, kad miestas paimtas, įėjo į karaliaus rūmų gyvenamąjį bokštą ir, padėgęs viršum savęs karaliaus rūmus, žuvo 19 dėl savo nuodėmių, kuriomis buvo nusidėjęs, darydamas, kas pikta VIESPATIES

akyse, vaikščiodamas Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, kurią jis buvo padaręs, įvesdamas Izraelį nusidėjimą.

20 Visi kiti Zimrio veiksmai ir samokslas, kurį jis buvo surengęs,—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

21 Tuo metu Izraelio tauta pasidalijo: pusė tautos palaikė Ginato sūnų Tibnį, norėdama jį padaryti karaliumi, o kita pusė—Omrį. 22 Tačiau žmonės, kurie palaikė Omrį, buvo stipresni už žmones, kurie palaikė Ginato sūnų Tibnį. Tibniui mirus, Omris tapo karaliumi.

Omris

23 Trisdešimt pirmaisiais Judo karaliaus Asos metais Omris ėmė karaliauti Izraeliui [ir karaliavo] dvylika metų. Tіршоje jis karaliavo šešerius metus. 24 Jis nupirko iš Šemerio Samarijos kalną už du talentus sidabro, apstatė kalną [pastatais] ir miestą, kurį pastatė, praminė Šemerio, Samarijos kalno savininko, vardu. 25 Omris darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir elgėsi pikčiau už visus savo pirmtakus. 26 Jis vaikščiojo visu Nebato sūnaus Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį, pykdydamas VIESPATĮ, Izraelio Dievą, jų niekingais stabais.

27 Visi kiti Omrio veiksmai [ir visa]⁴, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai⁵—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 28 Pagaliau Omris atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Samarijoje. Jo sūnus Achabas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Achabas

29 Trisdešimt aštuntaisiais Judo karaliaus Asos metais Omrio sūnus Achabas ėmė karaliauti Izraeliui. Omrio sūnus Achabas karaliavo Izraeliui Samarijoje dvidešimt dvejus metus. 30 Ir Omrio sūnus Achabas darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, labiau už savo pirmtakus. 31 Lyg kad jam būtų negana vaikščioti Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmėje, jis [dar] vedė

1 Ty. Ėlos

2 Lit. kuris šlapinasi į sieną

3 Lit. keršytojų už [pralietą savo giminaičio] kraują

4 Dgl. MasGS; ~M

5 G^{BL}; M + kuriuos jis atliko

šidoniečių karaliaus Etbaalo dukterį Izabele. Nuėjęs jis garbino Baalą ir kniūpojo prieš jį. ³² Jis pastatė aukurą Baalui Baalo šventykloje, kurią buvo pastatęs Samarijoje. ³³ Achabas dar padarė ašerą¹. Ir Achabas darė daugiau VIESPACIUI, Izraelio Dievui, pykdyti negu visi pirma jo buvusieji Izraelio karaliai.

³⁴ Jo dienomis Chielis iš Bët-Elia atstatė Jerichą. Jis padėjo jo pamatus savo pirmagimio Abiramo kaina ir įstatė jo duris savo jauniausiojo Segubo kaina—pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Nūno sūnų Jošuvą.

34 Jos 6,26

Elijas pranašauja sausrą. Varnai maitina Elia.

17 ¹Tišbietis Elijas, iš Gileado Tišbės², tarė Achabui: „Kaip gyvas VIESPATS, Izraelio Dievas, nebūs per šituos metus nei rasos, nei lietaus, nebent paliepus mano žodžiui!“

² Paskui jam atėjo šitoks VIESPATIES žodis: ³ „Eik iš čia, pasisuk į rytus ir pasislėpk prie Kerito upelio, esančio į rytus nuo Jordano! ⁴ Iš upelio atsigersi, o varnams įsakiau ten maitinti tave“. ⁵ Taigi jis nuėjo ir padarė, kaip VIESPATS buvo kalbėjęs: jis nuėjo ir apsisistojo prie Kerito upelio, esančio į rytus nuo Jordano. ⁶ Varnai jam atnešdavo duonos ir mėsos ryto meta, taip pat duonos ir mėsos vakare, ir jis atsigerdavo iš upelio.

1 Jok 5, 17

Elijas pas Šarefatos našlę

⁷ Kuriam laikui praslinkus, upelis išdžiūvo, nes nebuvo lietaus šalyje. ⁸ Tada jam atėjo VIESPATIES žodis: „Kelkis, eik į Šarefatą, priklausanti Šidonui, ir ten apsistok! Štai aš įsakiau našlei maitinti tave“. ¹⁰ Atsikėlęs jis nuėjo į Šarefatą. Jam atėjus prie miesto vartų, ten pasirodė našlė, renkanti malkas. Jai šuktelėdamas jis tarė: „Atnešk man, meldžiu, truputį vandens

inde atsigerti!“ ¹¹ Jai einant atnešti, jis, jai šuktelėdamas „iš paskos“³, tarė: „Atnešk man, meldžiu, duonos kašnelį rankoje!“ ¹² Bet ji tarė: „Kaip gyvas VIESPATS, tavo Dievas, nieko kepta neturiu, tik sauja miltų puodyneje ir truputį aliejaus asotyje. Štai aš prisirenkū kiek medgalių ir parėjusi tai paruošiu sau ir savo sūnams⁴. Tai suvalgysime ir mirsime“. ¹³ Bet Elijas jai tarė: „Nebijok! Parėjusi padaryk, kaip kalbėjai! Tik man pirma padaryk iš to duonos bandelę ir man išnešk, o sau ir savo sūnams⁵ paskui padaryk! ¹⁴ Nes taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Miltų puodyne neišsisėms ir aliejaus asotis neištuštės iki dienos, kai VIESPATS duos lietaus ant žemės paviršiaus“. ¹⁵ Nuėjusi ji padarė, kaip Elijas buvo kalbėjęs. Tlgą laiką⁶ valgė ji pati ir jis, ir jos šeima. ¹⁶ Miltų puodyne neišsisėms ir aliejaus asotis neištuštėjo pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Elia.

Elijas atgaivina našlės sūnų

¹⁷ Po tų įvykių atsitiko, kad susirgo tos moters, namų savininkės, sūnus, ir jo liga pasidarė labai sunki, tokia, kad jame nebeliko kvapo. ¹⁸ Tada ji tarė Elijui: „Kas man darbo su tavim, Dievo vyre? Tu atėjai pas mane mano kaltės priminti⁷ ir mano sūnaus numarinti!“ ¹⁹ Bet jis jai atsakė: „Duok man savo sūnų!“ Jį paėmęs iš jos prieglobsčio, jis jį užnešė į aukštutinį kambarį, kuriame jis gyveno, ir jį paguldė ant savo lovos. ²⁰ Ir, šaukdamasis VIESPATIES, tarė: „VIESPATIE, mano Dieve, argi ir tai našlei, pas kurią aš prisiglobiau, tu norėjai užvelti nelaime, numarindamas jos sūnų?“ ²¹ Paskui jis tris kartus išsitiesė viršum vaiko ir, šaukdamasis VIESPATIES, tarė: „VIESPATIE, mano Dieve, meldžiu, tegul sugrįžta šito vaiko

1 T.y. kulto stieba, simbolizuojantį vaisingumo deivę Ašerą

2 Arba: Naujasėdys Elijas iš Gileado naujasėdžių

3 GBL, ~M

4 GBL; M: sūnui

5 GBL; M: sūnui

6 ~G

7 Būtent Dievui

gyvybė į jį!“ ²² VIEŠPATIS išklause Elijo malda¹, ir, vaiko gyvybei į jį sugrįžus, jis atgijo. ²³ Paskui Elijas, paėmęs vaiką, jį nunešė nuo aukštutinio kambario į namus. Ir jį atiduodamas jo motinai, Elijas tarė: „Žiūrėk, tavo sūnus gyvas!“ ²⁴ Tada moteris sakė Elijui: „Gi dabar žinau, kad tu esi Dievo vyras ir kad VIEŠPATIES žodis tavo burnoje yra tiesa“.

9 Lk 4, 25–26 21 2 Kar 4, 34–35

Elijas ir Obadijas

¹⁸ Daugeliui dienų praslinkus, trečiaisiais metais, Elijui atėjo VIEŠPATIES žodis: „Eik, pasirodyk Achabui, nes noriu duoti lietaus ant žemės paviršiaus!“ ² Taigi Elijas ėjo pasirodyti Achabui.

Smarkiam badui siaučiant Samarijoje, ³ Achabas pasišaukė Obadiją, rūmų prižiūrėtoją. (Obadijas labai gerbė VIEŠPATĮ.² ⁴ Izabelei naikinant VIEŠPATIES pranašus, Obadijas paėmė šimtą pranašų, juos paslėpė po³ penkiasdešimt oloje ir juos aprūpino duona bei vandeniu.) ⁵ Ir Achabas tarė Obadijui: „Eik per šalį, prie visų vandens šaltinių ir visų daubų upelių. Gal rasime žolės, kad galėtume išlaikyti gyvus žirgus bei asilėnus ir neturėtume išpjauti dalį gyvulių.“ ⁶ Taigi jie pasidalijo šalį, norėdami ją pereiti: Achabas ėjo sau vienas vienu keliu, o Obadijas ėjo sau vienas kitu keliu. ⁷ Obadijui keliaujant, jį nelauktai pasitiko Elijas. Jį atpažinęs, jis parpuolė kniūpsčias ir paklausė: „Ar tai tu esi, mano valdove Elijau?“ ⁸ Šis jam atsakė: „Taip“⁴. Eik, sakyk savo valdovui: „Čia yra Elijas!“ ⁹ Bet anas tarė: „Kuo nusidėjau, kad tu atiduodi savo tarną į Achabo rankas, kad mane nužudytų?“ ¹⁰ Kaip gyvas VIEŠPATIS, tavo Dievas, nėra tautos, nei karalystės, kur mano valdovas nebūtų siuntęs tavęs ieškoti. O atsakius: „Jo čia nėra“, jis prisaikdino tą karalystę ar tautą, jog

negalėjo tavęs rasti. ¹¹ O dabar tu sakai: „Eik, sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas!“ ¹² Man nuo tavęs nuėjus, VIEŠPATIES dvasia tave nuneš nežinau kur. Man atėjus pranešti Achabui ir jam paskui tavęs neradus, jis užmuš mane, nors tavo tarnas bijojo VIEŠPATIES nuo pat savo jaunystės. ¹³ Argi nebuvo pranešta mano valdovui, ką aš, Izabelei žudant VIEŠPATIES pranašus, padariau, kaip paslėpiau šimtą VIEŠPATIES pranašų, po penkiasdešimt vienoje oloje, ir juos aprūpinau duona bei vandeniu? ¹⁴ O dabar tu sakai: „Eik, sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas!“, kad mane užmuštų!“ ¹⁵ Elijas atsakė: „Kaip gyvas kariuomenių VIEŠPATIS, kuriam tarnauju, šiandien pat jam pasirodysiu!“ ¹⁶ Tada Obadijas nuėjo Achabo pasitikti ir jam pranešė, o Achabas ėjo Elijo pasitikti.

Elijas ir Baalo pranašai

¹⁷ Achabas, pamatęs Eliją, jam tarė: „Ar tai tu, Izraelio ramybės drumstėjau?“ ¹⁸ Tas atsovė: „Ne aš sudrumsčiau Izraelio ramybę, bet tu ir tavo tėvo namai—tuo, kad palikote VIEŠPATIES įsakymus“⁵ ir „tu nusekei“⁶ paskui Baalus. ¹⁹ O dabar pasiuntęs surink visą Izraelį ant Karmelio kalno, taip pat keturis šimtus penkiasdešimt Baalo pranašų ir keturis šimtus Ašeros pranašų, valgančių prie Izabelės stalo!“ ²⁰ Taigi Achabas siuntė pas visus izraelius ir surinko pranašus ant Karmelio kalno. ²¹ Prisiartinę prie visų žmonių, Elijas tarė: „Iki kol jūs šlubčiosite ant dviejų ramentų? Jei VIEŠPATIS yra Dievas, sekite paskui jį, o jei Baalas, sekite paskui jį!“ Bet žmonės jam neatsakė nė žodžio. ²² Tada Elijas tarė tautai: „Aš vienas išlikau VIEŠPATIES pranašas, o Baalo pranašų yra keturi šimtai penkiasdešimt vyrų.“ ²³ Tegul mums duoda du jautius. Tegul jie pasirenka vieną jautį ir, jį supjaustę, tegul padeda ant malkų, bet tegul nepakuria ugnies, o aš priruošiu kita jautį ir uždėsiu ant malkų, bet nepakursiu ugnies. ²⁴ Paskui šaukitės

1 Lit. balsą

2 T.y. buvo ištikimas VIEŠPATIES garbintojas

3 Rk., plg. 13 skn.

4 Lit. Aš

5 GBL: VIEŠPATI, savo Dieva

6 GminSTV: nusekėte

savo dievo vardo, o aš šauksiuos VIESPATIES, 'savo Dievo'¹, vardo. Dievas, kuris atsakys ugnimi, tas bus Dievas!" Tada visi žmonės atsakydami tarė: „Tas pasiūlymas geras“.

25 Paskui Elisas tarė Baalo pranašams: „Pasirinkite vieną jautį ir jį paruoškite pirma, nes jūsų yra daug, ir išaukitės savo dievo vardo, bet nepakurkite ugnies“. 26 Jie, paėmę jautį ir priruošę, šaukėsi Baalo vardo nuo ryto iki vidudienio, sakydami: „Baale, išklausk mus!“ Bet nebuvo balso, nei išklausojo. Ir jie šlubinėjo aplink aukurą, kurį buvo padarę. 27 Vidudienį Elisas, tyčiodamasis iš jų, tarė: „Šaukite garsiu balsu! Jis juk dievas! Jis juk 'bus išimastęs ar besilengvinas, ar kelioneje'². Gal jis yra užmigęs ir turi pabusti!“ 28 Tad jie garsiai šaukė ir, kaip buvo papratę, pasidarė įpovų kardais ir ietimis, kol kraujas išsiliejo ant jų. 29 Praėjus vidudieniui, jie dūko iki meto, kuriuo aukoją javienių auką, bet nebuvo balso, nei išklausojo, nei atkreipiančio dėmesio.

30 Tada Elisas tarė visiems žmonėms: „Prisiartinkite prie manęs!“ Visiems žmonėms prisijartinus prie jo, jis atstatė išardytą VIESPATIES aukurą. 31 Elisas paėmė dvylika akmenų, atitinkančių skajėių genčių³ Jokūbo, kuriam atėjo VIESPATIES žodis: „Tavo vardas bus Izraelis“. 32 Jis pastatė iš akmenų aukurą VIESPATIES vardu ir išvedė aplink aukurą tokio ploto griovelį, koks užsėjamas dviem saikais⁴ sėklos. 33 Sukroves malkas klodais, jis supjaustė jautį ir uždėjo ant malkų. 34 Ir jis tarė: „Pripilkite keturis ašočius vandens ir užpilkite ant deginamosios aukos ir ant malkų!“ Ir jie taip padarė⁵. Paskui jis tarė: „Pakartokite!“ Jiems pakartojus, jis tarė: „Darykite tai trečią kartą!“ Jie tai padarė trečią kartą. 35 Vanduo tekėjo aplinkui aukurą. Jis net griovelį pripildė vandens.

36 Kai buvo metas aukoti auką, pranašas Elisas prisiartinęs tarė: „VIESPATIE, Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dieve, tebūnie šiandien žinoma, kad tu esi Dievas Izraelyje, kad aš esu tavo tarnas ir kad tavo paliepimu padariau visus šituos dalykus. 37 Išklausk mane, VIESPATIE, kad šitie žmonės žinotų, jog tu, VIESPATIE, esi Dievas ir jog tu pasuki jų širdis atgal [i save]!“ 38 Tada VIESPATIES ugnis nukrito ir prarijo deginamąją auką ir malkas, ir akmenis, ir dulkes, ir sulaižė griovelyje buvusį vandenį. 39 Visi žmonės, tai pamatę, parpuolė kniūpsti ir tarė: „VIESPATS, jis yra Dievas! VIESPATS, jis yra Dievas!“ 40 O Elisas jiems tarė: „Nutverkite Baalo pranašus! Nė vienas teneištrūksa iš jūsų!“ Jiems juos nutvėrus, Elisas juos nuvedė žemyn prie Kišono upelio ir ten juos paplovė.

41 Paskui Elisas tarė Achabui: „Užlipęs valgyk ir gerk, nes girdėti lietaus ūžimas“. 42 Achabas užlipo valgyti ir gerti, o Elisas, užlipęs į Karmelio viršūnę, susilenkė į žemę ir padėjo veidą tarp kelių. 43 Jis sakė savo tarnui: „Užlipk ir pasižiūrėk jūros linkui!“ Šis, užlipęs ir pasižiūrėjęs, tarė: „Nieko nėra“. Anas tarė: „Eik atgal!“ — septynis kartus. 44 O septintąjį kartą jis tarė: „Štai debesėlis tarsi vyro delnas pakyla nuo jūros!“ Anas tarė: „Užlipęs sakyk Achabui: „Pasikinkyk⁶ ir leiskis žemyn, kad lietus tavęs nesulaikytų!“ 45 Tada VIESPATIES ranka atėjo ant Elijo, ir jis, susijusęs strėnas, bėgo Achabo priešakyje ligi įėjimo į Jizreelį.

31 Pr 32, 28; 35, 10 42–45 Jok 5, 18

Elisas bėga į Chorebą

19 Achabas pranešė Izabelei viską, ką buvo padaręs Elisas ir kaip⁷ jis buvo išžudęs kalavijų visus pranašus. 2 Tada Izabelė nusiuntė pasiuntinį pas Eliją su žinia: „Taip ir dar taip tegul

1 GSV; ~M

2 Hbr. posakio reikšmė neaiški.

3 Kl. MssG; M + sūnų

4 1 saikas (hbr. sea) sudaro apie 12 litrų.

5 G; ~M

6 T.y. savo kovos vežimą

7 G^{BL}; M: viską, ką

padaro man¹ dievai², jei rytoj apie šita laiką nepadarysiu tavo gyvybei taip, kaip atsitiko kurio nors iš jų gyvybei!“³ Pabūges jis atsikėlė ir nuėjo, kad išgelbėtų savo gyvybę. Atėjęs į Judo Beér-Sebą, jis ten paliko savo tarną,⁴ o pats nuėjo į dykumą vienos dienos kelia. Atėjęs jis atsisėdo po vienu šluotmedžiu ir, prašydamas sau mirties, tarė: „Gana! Dabar, VIESPATIE, atimk mano gyvybę, nes aš nesu geresnis už savo tėvus“.

⁵ Paskui jis atsigulė ir užmigo po vienu šluotmedžiu. Staiga³ kažkas⁴ jam ten bakstelėjo ir jam tarė: „Kelkis, valgyk!“

⁶ Jam bežiūrint, prie jo galvos pasirodė antikaitusių akmenų iškeptas pyragas ir ašotis vandens. Pavalgęs ir atsigėręs, jis vėl atsigulė. ⁷ VIESPATIES angelas atėjo dar antrą kartą ir, jam bakstelėjęs, tarė: „Kelkis, valgyk, nes kitaip tau bus per toli keliauti!“⁸ Atsikėlęs jis valgė ir gerė, ir, to valgio pastiprintas, ėjo keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų ligi Dievo kalno Chorebo.

VIESPATS apsireiškia Elijui

⁹ Jis ten įėjo į olą ir ten apsinakvojo. Staiga VIESPATIES žodis atėjo pas jį ir jam tarė: „Ką čia veiki, Elijau?“ ¹⁰ Jis atsakė: „Aš degte degiau uolumu VIESPACIUI, kariuomenių Dievui, nes izraeliai paliko tavo sandorą, nugriovė tavo aukurus ir išžudė kalaviju tavo pranašus. Aš vienas teislikau, ir jie siekia man atimti gyvybę“. ¹¹ Jis tarė: „Išeik ir atsistok ant kalno VIESPATIES akivaizdoje!“ Staiga VIESPATS praėjo. Didelė ir smarki audra, ardanti kalnus ir skeldinanti uolas, ėjo VIESPATIES priešakyje. VIESPATIES nebuvo audroje. Po audros ėjo žemės drebėjimas. VIESPATIES nebuvo drebėjime. ¹² Po drebėjimo ėjo ugnis. O po ugnies atėjo ramus, tykus šlamesys. ¹³ Elijas, jį išgirdęs, apsigaubė veida apsiaustu ir išėjęs atsistojo olos angoje. Staiga jam pasigirdo balsas, kuris tarė: „Ką čia veiki, Elijau?“ ¹⁴ Jis atsakė: „Aš degte degiau uolumu VIESPACIUI,

kariuomenių Dievui, nes izraeliai paliko tavo sandorą, nugriovė tavo aukurus ir išžudė kalaviju tavo pranašus. Aš vienas teislikau, ir jie siekia man atimti gyvybę“.

¹⁵ VIESPATS jam tarė: „Eik atgal savo keliu per dykumą į Damaską ir nuėjęs patepk Chazaelį Aramo karaliumi, ¹⁶ patepk Nimšio sūnų Jehu Izraelio karaliumi, o Šefato sūnų Elišą iš Abel-Mecholos patepk pranašu savo vietoje. ¹⁷ Kas ištrūks nuo Chazaelio kalavijo, tą Jehus nužudys, o kas ištrūks nuo Jehaus kalavijo, tą Elišą nužudys. ¹⁸ Tačiau paliksim Izraelyje septynis tūkstančius—visus kelius, kurie neklūpčiojo prieš Baalą, ir kiekvieną burną, kuri jo nebučiuavo“.

10.14 Rom 11, 3 15 2 Kar 8, 7–13 16 2 Kar 9, 1–6 18 Rom 11, 4

Elišos pašaukimas

¹⁹ Taigi jis ėjo iš ten ir sutiko Šafato sūnų Elišą beariantį. Dvylika jungų jaučių kinkavo pirma jo, o jis pats buvo su dvyliktuoju. Elijas, perėjęs⁵ pas jį, užmetė ant jo savo apsiaustą. ²⁰ Šis, palikęs jaučius ir bėgdamas paskui Eliją, tarė: „Leisk man pabučiuoti mano tėvą ir motiną, paskui tave seksi“. Anas jam tarė: „Eik, sugrįžk! Bet [apmastyk,] ką tau padariau!“ ²¹ Jis sugrįžo nuo jo ir, paėmęs jungą jaučių, juos papjovė ir jaučių pakinktais juos⁶ išvirė. Jis davė žmonėms, ir tie valgė. Paskui pakilęs jis sekė paskui Eliją ir jam tarnavo.

Achabo kovos su Ben-Hadadu

20 Aramo karalius Ben-Hadadas sutelkė visą savo kariuomenę, ir su juo buvo trisdešimt du karaliai su žirgais ir kovos vežimais. Atžygiavęs jis apgulė Samariją ir kariavo su ja. ² Nusiuntęs pasiuntinius pas Izraelio karalių Achabą į miestą,³ jis jam sakė: „Taip pasakė Ben-Hadadas: „Tavo sidabras ir tavo auksas man priklauso. Tavo žmonos ir tavo⁷ vaikai man priklauso“. ⁴ Izraelio karalius atsakė: „Kaip tu pasakei, mano valdove karaliau, tau priklausau aš ir viskas, kas

1 Dgl. Mss Vrs; ~M

2 GBL: dievas

3 Lit. Ir štai

4 GBL, M: angelas

5 nuo kelio į dirvą

6 M + mėsa; ~GBL

7 GBL, M + puikieji

man priklausau“. ⁵ Bet pasiuntiniai vėl atėjo ir tarė: „Taip pasakė Ben-Hadadas: „Atsiučiau [pasiuntinius] pas tave, reikalaudamas: tu turi man atiduoti savo sidabrą ir savo aukso, savo žmonas ir savo vaikus. ⁶ Tačiau rytoj apie šita metą atsiųsiu pas tave savo tarnus, kad jie iškratytų tavo namus bei tavo tarnų namus ir kad, paėmę į rankas viską, kas jiems¹ atrodys vertinga, nusineštų“.

⁷ Tada Izraelio karalius, sušaukęs visus šalies vyresniusius, tarė: „Žinokite gi ir matykite, kaip šitas siekia pikta! Nes jis atsiuntė pas mane, reikalaudamas mano žmonių ir mano vaikų, mano sidabrą ir mano aukso, ir aš jam neatsakiau“². ⁸ Bet visi vyresnieji ir visi žmonės jam sakė: „Neklausyk ir nesutik!“ ⁹ Taigi jis tarė Ben-Hadado pasiuntiniams: „Sakykite mano valdovui karaliui: „Viską, ko [reikalaudamas] pradžioje siuntei pas savo tarną, darysiu, bet šito dalyko negaliu daryti““. Pasiuntiniai nuėjo ir jam nunešė atsakymą. ¹⁰ Tada Ben-Hadadas siuntė pas jį ir sakė: „Taip ir dar taip tegul padaro man dievai, jei Samarijos dulkių pakaktų saužoms visų kareivių, kuriose seka paskui mane!“ ¹¹ Bet Izraelio karalius atsakė: „Sakykite: „Tenesigiria tas, kuris užsijusios [ginklus], kaip tas, kuris nusijusios!““ ¹² Išgirdęs šita atsakymą—kaip tik tuo metu jis gėrė, jis pats ir karaliai, pavėnėse³,—jis tarė savo tarnams: „Pasiruoškite pulti!“ Ir jie pasiruošė pulti miestą. ¹³ Štai vienas pranašas, prisiartinęs prie Izraelio karaliaus Achabo, tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Ar matei visą šitą didžiulę minią? Štai aš ją šiandien atiduosiu į tavo rankas, kad žinotum, jog aš esu VIESPATS““. ¹⁴ Achabas paklausė: „Per ką?“ Anas atsakė: „Taip pasakė VIESPATS: „Per provincijų valdytojų jaunos karininkus““. Jis dar paklausė: „Kas turi pradėti mūšį?“ Anas atsakė: „Tu“.

¹⁵ Jam apžiūrėjus provincijų valdytojų karininkus, jų buvo du šimtai trisdešimt du. Po jų jis dar apžiūrėjo

visus karius, visus narsuolius⁴,—septynis tūkstančius. ¹⁶ Jie išžygiavo vidudienį, kai Ben-Hadadas buvo nusigėres pavėnėse⁵, jis pats ir karaliai, trisdešimt du karaliai, kurie buvo atėję jam į pagalbą. ¹⁷ Provincijų valdytojų karininkai išžygiavo pirmieji. Ben-Hadadas pasiuntė [žvalgus], ir tie jam pranešė⁶: „Vyrai išžygiavo iš Samarijos!“ ¹⁸ Jis tarė: „Jei jie taikingai išžygiavo, sugaukite juos gyvus, o jei jie išžygiavo kariauti, [taip pat] sugaukite juos gyvus!“

¹⁹ Kai šitie jau buvo išžygiavę iš miesto—provincijų valdytojų karininkai ir kariuomenė, žygiuojanti paskui juos,—²⁰ kiekvienas jų taip mušė savo priešininką, jog Aramas pasileido bėgti ir Izraelis juos vijo. Tačiau Aramo karalius Ben-Hadadas paspruko ant žirgo su keliais raiteliais. ²¹ Išžygiavęs Izraelio karalius užpuolė žirgus bei kovos vežimus ir sudavė Aramui smarkų smūgį.

²² Paskui pranašas, priejęs prie Izraelio karaliaus, jam tarė: „Eik, tvirtinkis, apgalvok ir žiūrėk, ką tu turi daryti, nes kita pavasari⁷ Aramo karalius atkils tavęs užpulti!“

²³ O Aramo karaliaus tarnai jam sakė: „Jų dievai—kalnų dievai. Todėl jie mus nugalėjo. Bet jei kariausime su jais lygumoje, tikrai juos nugalėsime!“ ²⁴ Padaryk tokį dalyką: pašalink karalius, kiekvieną iš jo vietos, ir įstatyk į jų vietą valdytojus. ²⁵ Susiverbuok kariuomenę, tolygia kariuomenei, atsimetusiai nuo tavęs, [atpildydamas] žirgą žirgu ir kovos vežimą kovos vežimu, ir kariaukime su jais lygumoje. Mes tikrai juos nugalėsime“. Jis paklausė jų patarimo ir taip padarė.

²⁶ Kita pavasari Ben-Hadadas, apžiūrėjęs Aramą⁸, žygiavo aukštyn į

4 G; M: izraelius

5 Arba: Sukote

6 G: Sirijos karaliui buvo pasiūsta žinia (lit. Jie pasiuntė ir pranešė Sirijos karaliui, sakydami)

7 Lit. metams apsigrėžus; taip pat 26 skn.

8 T.y. Aramo kariuomenę

1 GSV; M: tau

2 T.y. sutikau jam atiduoti

3 Arba: Sukote

Afeką kariauti su Izraeliu. ²⁷ Izraeliai, apžiūrėti ir aprūpinti maistu, žygiavo jų pasitikti. Izraeliai sustojo stovyklose prieš juos tarsi dvi mažos ožkų bandos, o aramėjai pripildė šalį. ²⁸ Tada Dievo vyras priėjęs tarė Izraelio karaliui¹: „Taip pasakė VIEŠPATS: „Kadangi aramėjai sakė: „VIEŠPATS yra kalnų dievas, bet jis nėra slėnių dievas“, atiduosiu visą šitą didžiulę minią į tavo rankas, kad žinotum², jog aš esu VIEŠPATS!““ ²⁹ Septynias dienas jie stovyklavo vieni prieš kitus. Septintąją dieną įvyko kova, ir izraeliai išmušė Aramą, šimtą³ tūkstančių pėstininkų, per vieną dieną. ³⁰ O tie, kurie buvo išlikę gyvi, pabėgo į Afeką, į miestą, kur siena užgriuvo ant dvidešimt septynių tūkstančių išlikusių vyrų.

Ben-Hadadas irgi pabėgo ir įsigavo į miestą, į vidinį kambarį. ³¹ Jo tarnai jam sakė: „Klausyk⁴, meldžiamasis, mes girdėjome, kad Izraelio namų karaliai jau yra sutartis gerbiančios karaliai. Leisk mums užsidėti ašutines ant strėnų bei virveles ant galvų ir išeiti pas Izraelio karalių. Galbūt jis paliks tavo gyvą.“ ³² Taigi, apjuosę strėnas ašutinėmis ir galvas virvelėmis, jie atėjo pas Izraelio karalių ir tarė: „Tavo tarnas Ben-Hadadas pasakė: „Palik, meldžiu, mane gyvą.““ Jis tarė: „Ar jis dar gyvas? Jis yra mano brolis“. ³³ Tie vyrai tai palaikė geru ženklų ir, skubiai tai priėmę iš jo kaip galiojantį pareiškimą, tarė: „Taip, Ben-Hadadas yra tavo brolis“. Anas paliepė: „Nuėję atveskite jį!“ Kai Ben-Hadadas išėjo pas jį, šis jam leido įlipti į vežimą. ³⁴ Ben-Hadadas⁶ jam tarė: „Grazinu miestus, kuriuos mano tėvas atėmė iš tavo tėvo. Tu dar gali įsisteigti prekyviečių Damasko, kaip kad mano tėvas buvo įsisteigęs Samarijoje.“—“O aš [Achabas tarė] tavo paleisiu su sutartimi“. Taigi jis sudarė su juo sutartį ir jį paleido.

Pranašas pasmerkia Achabą

³⁵ Vienas vyras iš pranašų gildijos narių⁷, VIEŠPACIUI paliepus, tarė savo draugui: „Užgauk mane, meldžiu!“ Bet tas vyras atsisakė jį užgauti. ³⁶ Tada anas jam tarė: „Kadangi nepaklausėi VIEŠPATIES balso, kai tik nueisi nuo manęs, liūtas tave užgaus“. Jam nuėjus nuo jo pašonės, jį sutiko liūtas ir užgavo. ³⁷ Vėliau sutikęs kitą vyrą, jis tarė: „Užgauk mane, meldžiu!“ Tas vyras užgavo jį smogdamas ir sužeisdamas. ³⁸ Paskui tas pranašas, laukdamas karaliaus, nuėjęs atsisėjo ant kelio ir, persirišdamas akis tvarsčiu, užsimaskavo. ³⁹ Karaliui praeinant, jis šaukdamas karaliui tarė: „Tavo tarnas buvo išėjęs iš mūsų sangrūdžio. Staiga vyras, išėjęs iš eilės, atvedė pas mane vyrą⁸ ir tarė: „Saugok šitą vyrą! Jei kokių nors būdu jo pasiges, tavo gyvybė atsakys už jo gyvybę arba turėsi atsverti talentą sidabro!“ ⁴⁰ Tavo tarnui šį ir tą bedarant⁹, jo nebeliko“. Izraelio karalius jam tarė: „Toks tebūnie tau teismo sprendimas; tu pats nusprendei!“ ⁴¹ Jam skubiai nuėmus tvarstį nuo akių, Izraelio karalius jį atpažino, kad jis iš pranašų. ⁴² Jis tarė karaliui¹⁰: „Taip pasakė VIEŠPATS: „Kadangi paleidai iš savo¹¹ rankos vyrą, mano skirtą sunaikinti, tavo gyvybė turės atsakyti už jo gyvybę ir tavo tauta už jo tautą!““ ⁴³ Suniuręs ir perpykęs Izraelio karalius leidosi namo¹² ir atvyko į Samariją.

86 1 Kar 13, 24

Pasakojimas apie Naboto teisminį nužudymą

21 Po šitų įvykių atsitiko toks dalykas: jizreelietis Nabotas turėjo vynuogyną, esantį Jizreelyje¹³ šalia Samarijos karaliaus Achabo rūmų. ² Achabas kalbėjo Nabotui: „Duok man savo vynuogyną, kad jis man taptų

1 M + ir tarė; ~kl. MssGV
2 G; M: žinotumėte
3 G^L: šimtą dvidešimt
4 Lit. Štai
5 GSV: mus gyvus
6 Lit. Jis

7 Lit. sūnų
8 T.v. belaisvi
9 G^{BL}: šer' ir ten besidairant
10 Lit. jam
11 G^{BL}V; ~M
12 ~G
13 ~G^{BL}

daržu, nes jis yra arti mano namų, o aš tau duosiu į jo vietą vynuogyną, geresnį už jį, arba, jei tau atrodo tinkama, tau užmokėsiu pinigais, kiek jis vertas“.

³ Bet Nabotas atsakė Achabui: „Man VIESPATIES užginta tau atiduoti mano protėvių palikimą!“ ⁴ Achabas parėjo namo suniuręs ir perpykęs dėl atsakymo, kurį jam buvo davęs Nabotas, sakydamas: „Tau neatiduosiu savo protėvių palikimo!“ Jis atsigulė į savo lovą, nugręžė veidą ir nevalgė maisto.

⁵ Jo žmona Izabelė įėjo pas jį ir jam kalbėjo: „Kodėl tavo dvasia tokia niūri, kad nevalgai duonos?“ ⁶ Jis jai tarė: „Aš kalbėjau jizreeliečiui Nabotui ir jam sakiau: „Duok man savo vynuogyną už pinigus, arba, jei tau patinka, mielai tau duosiu vynuogyną į jo vietą“, bet jis atsakė: „Tau neatiduosiu savo vynuogyno!““ ⁷ Jo žmona Izabelė jam tarė: „Ar tu dabar vykdam [ar ne] ¹ Izraelio karaliaus valdžią? Kelkis, valgyk duonos ir būk gerai nusiteikęs! Aš tau parūpinsiu jizreeliečio Naboto vynuogyną!“

⁸ Taigi ji parašė Achabo vardu laiškus, juos užantspaudavo jo antspaudu ir laiškus pasiuntė vyresniesiems bei laisviesiems, gyvenantiems jo mieste ², Naboto kaimynams ³. ⁹ Ji rašė laiškuose: „Paskelbkite pasninką, pasodinkite Nabotą žmonių priešakyje ¹⁰ ir pasodinkite priešais jį du vyrus niekšus, kurie paliudytų, sakydami: „Tu keikei Dievą ir karalių!“ Paskui jį išveskite ir užmuškite akmenimis!“ ¹¹ Jo miesto vyrai—vyresnieji ir laisvieji, gyvenantys jo mieste—padarė taip, kaip Izabelė buvo jiems nurodžiusi, kaip buvo parašyta laiškuose, kuriuos ji buvo jiems pasiuntusi. ¹² Jie paskelbė pasninką ir pasodino Nabotą žmonių priešakyje. ¹³ Paskui atėjo du vyrai niekšai ir atsisėdo prieš jį. Ir tie niekšai liudijo prieš Nabotą žmonių akivaizdoje, sakydami: „Nabotas keikė Dievą ir

karalių“. Tad jie išvedė jį už miesto ir užmušė akmenimis. ¹⁴ Paskui jie pasiuntė žinią Izabelei: „Nabotas užmuštas akmenimis“.

¹⁵ Kai tik Izabelė išgirdo, kad Nabotas užmuštas akmenimis, ji ⁴ tarė Achabui: „Kelkis, pasisavink jizreeliečio Naboto vynuogyną, kurį jis atsisakė tau duoti už pinigus, nes Nabotas jau nebegyvas, miręs!“ ¹⁶ Kai tik Achabas išgirdo, kad Nabotas miręs, Achabas atsikėlė, norėdamas eiti žemyn į jizreeliečio Naboto vynuogyną, kad jį pasisavintų.

Elijas paskelbia Achabui Dievo bausmę

¹⁷ Tada tišbiečiui ⁵ Elijui atėjo VIESPATIES žodis: ¹⁸ „Kelkis, eik žemyn pasitikti Izraelio karaliaus Achabo, esančio Samarijoje! Štai jis yra Naboto vynuogyne, kur jis nusileido jo pasisavinti. ¹⁹ Ir jam kalbėk: „Taip pasakė VIESPATS: „Kadangi tu padarei žmogžudystę ir dargi pasisavinai, todėl—taip pasakė VIESPATS—toje vietoje, kurioje šunys laižė Naboto kraują, šunys laižys ir tavo paties kraują!““

²⁰ Achabas sakė Elijui: „Mane suradai, mano prieše?“ Šis atsakė: „Suradau, nes parsidavei daryti, kas pikta VIESPATIES akyse. ²¹ ⁶ Štai aš užleisiu ant tavęs nelaimę ir, šluodamas paskui tave, Izraelyje išnaikinsiu Achabui vyriškius ⁷, nepilnamečius ir pilnamečius ⁸! ²² Ir padarysiu tavo namus, kaip Nebato sūnaus Jerobeamo namus ir kaip Achijo sūnaus Bašos namus, dėl pykdymo, kuriuo [mane] iširdinai, ir dėl to, kad įvedei į nuodėmę Izraelį!“ ²³ VIESPATS kalbėjo ir apie Izabelę: „Šunys ris Izabelę Jizreelio lauke“ ⁹. ²⁴ Kas priklausantis Achabui mirs mieste, tą ris šunys, o kas

1 G: Ar tu taip vykdam...? Arba: Tu esi tas, kuris dabar vykdam...! Sakinį galima suprasti kaip teigiamą paraginimą ar sarkastinį tvirtinimą.

2 ~G^{BL}

3 Lit. gyvenantiems su Nabotu

4 G^B, M^{GL}: Izabelė

5 Arba: naujasėdžiui

6 G + Taip sako VIESPATS

7 Lit. tuos, kurie šlapinasi į sieną

8 Žr. 14, 10.

9 9MssSTV 2Kar 9,36; MG: Jizreelio priešmūryje

mirs atvirame lauke, tą les dangaus paukščiai!“

25 (Nebuvo kito tokio, kaip Achabas, kuris pasidavė daryti, kas pikta VIESPATIES akyse, nes jį kurstė jo žmona Izabelė. 26 Jis elgėsi labai pasibjaurėtinai, sekdamas paskui stabus visiškai taip, kaip darė amoriečiai, kuriuos VIESPATS pavarė nuo izraelių.)

27 Kai Achabas išgirdo šituos žodžius, jis sudraskė savo drabužius, užsidėjo ašutinę ant savo kūno ir pasninkavo. Jis gulėjo ašutinėje ir vaikščiojo nusiminęs. 28 Tada tišbiečiui¹ Eliui atėjo VIESPATIES žodis: 29 „Ar matei, kaip Achabas nusižemino mano akivaizdoje? Kadangi jis nusižemino mano akivaizdoje, neužleisiu nelaimės jo dienomis. Jo sūnaus dienomis užleisiu nelaimę ant jo namų“.

23 2 Kar 9, 36

Karo žygis į Ramot-Gileadą. Netikri pranašai ir Michajo pranašystė

22 Praėjo treji metai be karo tarp Aramo ir Izraelio. 2 O trečiaisiais metais, kai Judo karalius Jehošafatas nusileido pas Izraelio karalių, 3 Izraelio karalius tarė savo tarnams: „Ar žinote, kad Ramot-Gileadas mums priklauso, o mes delsiame jį atimti iš Aramo karaliaus rankos?“ 4 Ir jis paklausė Jehošafatą: „Ar žygiuosi su manim į Ramot-Gileadą kariauti?“ Jehošafatas atsakė Izraelio karaliui: „Aš, kaip ir tu; mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė, mano žirgai, kaip ir tavo žirgai!“ 5 Bet Jehošafatas pridūrė Izraelio karaliui: „Pirma pasiklausk, meldžiu, VIESPATIES žodžio“.

6 Tada Izraelio karalius surinko pranašus, apie keturis šimtus vyrų, ir jų paklausė: „Ar man eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Jie atsakė: „Žygiuok aukštyn, ir VIESPATS [jį] atiduos į karaliaus rankas!“ 7 Bet Jehošafatas paklausė: „Ar čia nėra dar kito VIESPATIES pranašo, kad galėtume pasiklausti per jį?“ 8 Izraelio karalius atsakė Jehošafatui: „Dar yra

vienas vyras, per kurį galėtume pasiklausti VIESPATIES, bet aš jo nekenčiu, nes jis nepranašauja apie mane gera, o tik bloga—Jimlos sūnus Michajas“. Bet Jehošafatas tarė: „Taip tenesako karalius!“ 9 Taigi Izraelio karalius, pasišaukęs vieną rūmų pareigūną, tarė: „Skubiai atvesk Jimlos sūnų Michają!“

10 Izraelio karalius ir Judo karalius Jehošafatas sėdėjo, kiekvienas savo soste, apsivilkę [karališkais] drabužiais, aikštėje³, Samarijos vartų prieangyje, ir visi pranašai pranašavo jų akivaizdoje. 11 Kenaanos sūnus Šidkijas, pasidares geležinius ragus, tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Šitais tu badysi aramėjus, iki juos pribaisgi“.“ 12 Ir visi pranašai taip pat pranašavo, sakydami: „Žygiuok aukštyn į Ramot-Gileadą ir laimėk pergale! VIESPATS atiduos [j] tavo rankas net Aramo karaliui“!

13 Pasiuntinys, kuris buvo nuėjęs Michajo pakviesti, jam kalbėjo: „Klausyk⁵, meldžiamasis, visi pranašai vienu balsu palankiai kalbėjo⁶ karaliui. Tavo žodis tebūnie, kaip kurio nors jų žodis, ir palankiai kalbėk!“ 14 Bet Michajas tarė: „Kaip gyvas VIESPATS, ką VIESPATS man pasakys, tą kalbėsiu!“

15 Jam atėjus pas karalių, karalius jam tarė: „Michajau, ar mums eiti į Ramot-Gileadą kariauti, ar ne?“ Šis jam atsakė: „Žygiuok aukštyn ir laimėk pergale! VIESPATS [jį] atiduos į karaliaus rankas.“ 16 Bet karalius jam tarė: „Kiek kartų man reikės tave saikdinti, kad man nieko kita nekalbėtum VIESPATIES vardu, kaip tik tiesa?“ 17 Tada jis tarė:

„Regėjau visą Izraelį išsklidusį
ant kalnų
kaip avis, neturinčias
piemens.“

Ir VIESPATS tarė: „Šitie neturi
valdovo.“

3 Lit. aikštėje javams kultii; -G

4 GBL; M: [jį] į karaliaus ranką

5 Lit. Štai

6 GBL; M: pranašų žodžiai buvo sutartinai palankūs

1 Arba: naujasėdžiu

2 GL: Pasiklausk, meldžiu, VIESPATIES

Kiekvienas tegul grįžta
sveikas į savo namus“.

18 Tada Izraelio karalius sakė Jehošafatui: „Argi tau nesakiau: „Jis nepranašauja apie mane gera, bet tik pikta?““ 19 O [Michajas] tęsė: „Tad klausyk VIESPATIES žodžio! Regėjau VIESPATĮ, sėdintį savo soste, ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią prie jo, jo dešinėje ir jo kairėje. 20 Ir VIESPATIS tarė: „Kas suvilios Achabą, kad jis žygiuotų aukštyn ir kristų Ramot-Gileade?“ Tada vienas sakė vienaip, o kitas sakė kitaip. 21 Pagaliau išėjo į priekį dvasia ir, atsistojusi VIESPATIES akivaizdoje, tarė: „Aš jį suviliosiu!“ VIESPATIS ją paklausė: „Kuo?“ 22 Ji atsakė: „Aš išeisiu ir pasidarysiu melagė dvasia visų jo pranašų burnoje“. Jis tarė: „Tu suviliosi, ir tau pasiseks. Išeik ir taip daryk!“ 23 Taigi dabar VIESPATIS idėjo melagė dvasią į visų šitų tavo pranašų burną, o pats VIESPATIS kalbėjo apie tave pikta“.

24 Tada priėjo Kenaanos sūnus Sidkijas ir, skeldamas Michajui į žandą, tarė: „Kokiu gi būdu VIESPATIES dvasia pasitraukė nuo manęs, kad kalbėtusi su tavim?“ 25 O Michajas atsakė: „Tau paaiškės tą dieną, kai įeisi į vidinį kambarį slėptis!“ 26 Tada Izraelio karalius tarė: „Paimk Michają, nuvesk jį atgal pas miesto viršininką Amoną ir pas karalaitį Joašą 27 ir sakyk: „Taip pasakė karalius: „Pasodinkite šitą į kalėjimą ir jį maitinkite sumažintu duonos bei vandens davinium, kol aš sveikas parvyksiu!““ 28 O Michajas tarė: „Jei tikrai pagrįsi sveikas, tai VIESPATIS nebus kalbėjęs per mane“.

29 Izraelio karaliui ir Judo karaliui Jehošafatui nužygiavus į Ramot-Gileadą, 30 Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Aš persirengęs eisiu į mūšį, o tu vilkėk savo drabužiais“. Taigi Izraelio karalius persirengęs ėjo į mūšį. 31 O Aramo karalius buvo įsakęs savo trisdešimt dviem kovos vežimų vadams: „Nekovokite nei su mažais, nei su

dideliais, bet tik su vienu Izraelio karaliumi!“ 32 Taigi, kai vežimų vadai pamatė Jehošafatą, jie pagalvojo: „Jis tikrai yra Izraelio karalius!“ Tad jie nusigręžė kovoti su juo, ir Jehošafatas ėmė šaukti. 33 Vežimų vadai, pamatę, kad jis ne Izraelio karalius, atsigręžė nuo jo. 34 Bet kažkoks vyras atsitiktinai įtempė lanką ir iššovė Izraelio karaliui tarp pridurtinių šarvų ir krūtinės šarvio. Tada šitas tarė savo važiuotojui: „Apsisuk ir mane išvežk is mūšio“, nes esu sužeistas“. 35 O kovai tą dieną einant vis smarkyn, karalius buvo laikomas vežime stačias, atsigręžęs į Aramą. Vakare jis mirė, ir kraujas iš žaizdos išsiliejo į vežimo vidų. 36 Saulei leidžiantis, šauklys³ ėjo per kariuomenę, garsindamas: „Kiekvienas į savo miestą ir kiekvienas į savo šalį. 37 nes karalius mirė!“ Jie parvyko į Samariją ir⁴ palaidojo karalių Samarijoje. 38 Jiems išplovus vežimą prie Samarijos tvenkinio, šunys laizė jo kraują ir paleistuvės maudėsi⁵—pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs.

39 Visi kiti Achabo veiksmams—visa, ką jis nuveikė, taip pat dramblio kaulo namai, kuriuos jis pastatė, ir visi miestai, kuriuos jis įkūrė—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 40 Pagaliau Achabas atsigulė prie savo tėvų. Jo sūnus Achazijas tapo karalium jo vietoje.

1–28 2 Kron 18, 2–27 17 Sk 27, 17; Mt 9, 36; Mk 6, 34
19 Job 1, 6; Jez 6, 1 29–39 2 Kron 18, 28–34

Judo karalius Jehošafatas

41 Asos sūnus Jehošafatas ėmė karaliauti Judai ketvirtaisiais Izraelio karaliaus Achabo metais. 42 Jehošafatas buvo trisdešimt penkerių metų amžiaus, kai jis tapo karaliumi, ir dvidešimt penkerius metus karaliauvo Jeruzalėje. Jo motina buvo Šilchio duktė, vardu Azuba. 43 Jis vaikščiojo

2 G^{BL}; M: kariuomenės

3 GSTV; M: šauksmas

4 G; M: Taip karalius numirė. Jis buvo pargabentas (lit. parvyko) į Samariją, ir jie

5 Būtent tvenkinyje. G^B + kraujuje; G^L + jo kraujuje

1 G^{BL}; M + Ir jis pridūrė: „Klausykite, visos tautos!“ Plg. Mich 1,2.

visu savo tėvo Asos keliu ir nenukrypo nuo jo: jis darė, kas teisu VIESPATIES akyse. ⁴⁴ Tačiau alkai nebuvo pašalinti¹. Žmonės tebeaukodavo ir tebesmilykdavo alkuose. ⁴⁵ Be to, Jehošafatas padarė taiką su Izraelio karaliumi.

⁴⁶ Visi kiti Jehošafato vieksmai ir jo žygdarbiai, kuriuos jis atliko²,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. ⁴⁷ Taip pat jis išslavė iš šalies likusius kulto paleistuvius, kurie buvo užsilikę jo tėvo Asos dienomis.

⁴⁸ Nebuvo karaliaus Edome. Vietininkas buvo karalius.

⁴⁹ Jehošafatas pasidarė Taršišo [stiliaus] laivų, kad plauktų į Ofyrą aukso. Bet jie nenuplaukė, nes laivai sudužo Ešjon-Geberyje. ⁵⁰ Tuomet Achabo sūnus Achazijas tarė Jehošafatui: „Tegul mano tarnai

plaukioja laivuose su tavo tarnais“, bet Jehošafatas nesutiko. ⁵¹ Pagaliau Jehošafatas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo protėvio Dovydo mieste, o jo sūnus Jehoramas tapo karalium jo vietoje.

41–50 2 Kron 20, 31–21, 1

Izraelio karalius Achazijas

⁵² Achabo sūnus Achazijas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje septynioliktaisiais Judo karaliaus Jehošafato metais ir karaliavo Izraeliui dvejus metus. ⁵³ Jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir vaikščiojo savo tėvo keliu, savo motinos keliu ir keliu Nebato sūnaus Jerobeamo, kuris įvedė į nuodėmę Izraelį. ⁵⁴ Jis tarnavo Baalui, jį garbino ir pykdė VIESPATĮ, Izraelio Dievą, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas.

1 GSV: alkų jis nepašalino

2 M + ir [karai], kuriuos jis kariavo; ~GB

ANTROJI KARALIŲ KNYGA

Elijas ir Achazijas

1 Achabui mirus, Moabas sukilo prieš Izraelį.

2 Achazijas nukrito pro savo Samarijoje esančio aukštutinio kambario pinučius ir susižeidė. Tad jis siuntė pasiuntinius ir jiems tarė: „Eikite, pasiklauskite Ekrono dievo Baal-Zebubo, ar aš pasveiksiu iš šito savo¹ susižeidimo!“³ Bet VIESPATIES angelas buvo pasakęs tišbiečiui Elijui: „Kelkis, pasitik Samarijos karaliaus pasiuntinius ir jiems kalbėk: „Ar dėl to, kad nėra Dievo Izraelyje, jūs einate klaustis Ekrono dievo Baal-Zebubo?“

4 Todėl taip pasakė VIESPATS: „Iš lovos, į kurią įlipai, nebeišlipsi, nes tikrai mirsi!“ Ir Elijas nuėjo.

5 Pasiuntiniams pas jį² sugrįžus, jis jų paklausė: „Kodėl sugrįžote?“

6 Jie jam atsakė: „Vienas vyras atėjo mūsų pasitikti ir mums tarė: „Eikite, grįžkite pas karalių, kuris jus siuntė, ir jam kalbėkite: „Taip pasakė VIESPATS: Ar dėl to, kad nėra Dievo Izraelyje, tu siunti klaustis Ekrono dievo Baal-Zebubo? Todėl iš lovos, į kurią įlipai, nebeišlipsi, nes tikrai mirsi!““⁷ Jis jiems kalbėjo: „Kaip atrodė vyras, kuris atėjo jūsų pasitikti ir jums kalbėjo šituos žodžius?“⁸ Jie jam atsakė: „[Jis buvo] gauruotas vyras ir susijuosęs strėnas šikšniniu diržu“. Jis tarė: „Tai tišbietis Elijas!“

9 Paskui jis siuntė pas jį penkiasdešimtininką su jo penkiomis dešimtimis. Tas užlipo pas jį—jis kaip tik sėdėjo ant kalno viršūnės—ir prabilo į jį: „Dievo vyre, karalius įsako: „Lipk žemyn!““¹⁰ Bet Elijas atsakydamas kalbėjo penkiasdešimtininkui: „Jei aš Dievo vyras, tegul ugnis nusileidžia iš dangaus ir praryja tave bei tavo penkias dešimtis!“ Tada nusileido iš dangaus ugnis ir prarijo jį bei jo penkias dešimtis.

11 Jis vėl siuntė pas jį kitą penkiasdešimtininką su jo penkiomis

dešimtimis. Tas užlipęs³ prabilo į jį: „Dievo vyre, taip įsakė karalius: „Lipk skubiai žemyn!““¹² Bet Elijas atsakydamas jiems kalbėjo: „Jei aš Dievo vyras, tegul nusileidžia iš dangaus ugnis ir praryja tave bei tavo penkias dešimtis!“ Tada Dievo⁴ ugnis nusileido iš dangaus ir prarijo jį bei jo penkias dešimtis.

13 Jis vėl siuntė trečią⁵ penkiasdešimtininką su jo penkiomis dešimtimis. Trečiasis penkiasdešimtininkas, užlipęs ir atėjęs, atsiklaupė ant kelių prieš Eliją ir, jį maldaudamas pasigailėti, jam kalbėjo: „Dievo vyre, meldžiu, tebūnie brangi tavo akyse mano gyvybė ir šitų tavo penkių dešimčių tarnų gyvybė!“¹⁴ Štai nusileido iš dangaus ugnis ir prarijo abu pirmuosius penkiasdešimtininkus bei jų penkias dešimtis. Bet dabar mano gyvybė tebūnie brangi tavo akyse!“¹⁵ Tada VIESPATIES angelas prabilo į Eliją: „Lipk su juo žemyn! Nebijok jo!“ Atsikėles jis nusileido su juo pas karalių¹⁶ ir jam kalbėjo: „Taip pasakė VIESPATS: „Kadangi siuntei pasiuntinius Ekrono dievo Baal-Zebubo klaustis—ar dėl to, kad Izraelyje nėra Dievo, kurio žodžio būtų galima klaustis?—todėl nebeišlipsi iš lovos, į kurią įlipai, nes tikrai mirsi!““¹⁷ Ir jis mirė pagal VIESPATIES žodį, kurį Elijas buvo ištarsęs, o „jo brolis“¹⁸ Jehoramas ėmė karaliauti jo vietoje antraisiais Judo karaliaus Jehošafato sūnaus Jehoramo metais, nes jis neturėjo sūnaus.¹⁸ Visi kiti Achazijo veiksmai, kuriuos jis nuveikė—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

8 Mt 3, 4; Mk 1, 6 10.12 Lk 9, 54

Elijas paimamas į dangų. Eliša tampa jo ipėdiniu

2 VIESPAČIUI besirengiant viesule pakelti Eliją į dangų, Elijas ir Eliša ėjo iš Gilgalio. 2 Elijas tarė Elišai:

1 GSVT; ~M

2 T.y. karalių Achazija

3 G^L; M: atsiliėpdamas

4 ~kkr. MssGTV

5 G^LTV

6 G^LSV; ~M

„Pasilik čia, meldžiu, nes VIESPATS mane pasiuntė į Bėt-Elį“. Bet Eliša atsakė: „Kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokių būdų tavo nepaliksiu!“ Taigi jie nusileido į Bėt-Elį.³ Pranašų gildijos nariai¹, kurie buvo Bėt-Elyje, išėję pas Elišą, jam tarė: „Ar žinai, kad šiandien VIESPATS paims tavo valdovą nuo tavęs?“ Šis atsakė: „Ir aš žinau. Tylėkite!“

⁴ Elijas jam tarė: „Eliša, pasilik čia, meldžiu, nes VIESPATS mane pasiuntė į Jerichą“. Bet tas atsakė: „Kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokių būdų tavo nepaliksiu!“ Taigi jie atėjo į Jerichą.⁵ Pranašų gildijos nariai, esantys Jeriche, prisiartinę prie Elišos, jam tarė: „Ar žinai, kad šiandien VIESPATS paims tavo valdovą nuo tavęs?“ Tas atsakė: „Ir aš žinau. Tylėkite!“

⁶ Elijas jam tarė: „Pasilik čia, meldžiu, nes VIESPATS mane pasiuntė į Jordaną“. Bet tas atsakė: „Kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokių būdų tavo nepaliksiu!“ Taigi juodu ėjo.⁷ Taip pat penkiasdešimt vyrų iš pranašų gildijos narių ėjo ir sustojo atokiai ties jais, kai tuodu sustojo prie Jordano.⁸ Paėmęs savo apsiaustą, Elijas jį suvyniojo ir [juo] sudavė į vandenį, ir tas persiskyrė į vieną ir į kitą pusę. Taip juodu perėjo sausu dugnu.

⁹ Jiems perėjus, Elijas tarė Elišai: „Prašyk ko nors, kad tau padaryčiau, kol dar nesu paimtas nuo tavęs!“ Eliša atsakė: „Tegul man atitenka, meldžiu, dviguba tavo dvasios dalis!“¹⁰ Anas tarė: „Prašei sunkaus dalyko. Jei matysi, kaip aš būsiu paimtas nuo tavęs, tau taip įvyks, o jei nematysi, neįvyks“.

¹¹ Jiems einant vis toliau ir kalbant, pasirodė ugninis vežimas bei ugniniai žirgai ir juodu persiskyrė. Ir Elijas užžengė viesule į dangų.¹² Eliša stebėjo, ir jis šaukė: „Mano tėve, mano tėve! Izraelio vežimas ir jo žirgai!“ Ir jis daugiau jo nebeatė. Tada, nutvėręs savo drabužius, jis juos perplėšė pusiau.

¹³ Paskui jis pakėlė Elijo apsiaustą, kuris buvo nuo jo nukritęs, ir

sugrįžęs atsistojo ant Jordano kranto.¹⁴ Paėmęs Elijo apsiaustą, kuris buvo nuo jo nukritęs, ir [juo] suduodamas į vandenį, tarė: „Kurgi yra VIESPATS, Elijo Dievas!“ Jam sudavus į vandenį, tas persiskyrė į vieną ir į kitą pusę, ir Eliša perėjo.

¹⁵ Pranašų gildijos nariai, esantys Jeriche, jį pamatę iš kitos pusės, tarė: „Elijo dvasia nusileido ant Elišos“. Atėję jo pasitikti, jie nusilenkė prieš jį iki žemės.¹⁶ Ir jam tarė: „Žiūrėk, meldžiamasis, su tavo tarnais yra penkiasdešimt pajėgių vyrų. Leisk jiems, meldžiame, eiti ir ieškoti tavo valdovo! VIESPATIES dvasia gali būti jį nunešusi ir numetusi kokiam nors kalne ar kokiam nors slėnyje“. Jis atsakė: „Nesiuskite!“¹⁷ Bet jie vertė, kol jis susidrovėjęs tarė: „Siųskite!“ Taigi jie išsiuntė penkiasdešimt vyrų, kurie ieškojo tris dienas, bet jo nerado.¹⁸ Kai jie, jam tebetrunkant Jeriche, sugrįžo pas jį, jis jiems tarė: „Argi jums nesakiau: „Neikite!““

⁹ Dt 21, 17 ~ 12 2 Kar 13, 14

Eliša padaro miesto vandenį geriamą

¹⁹ Miesto vyrai tarė Elišai: „Štai, meldžiamasis, miesto padėtis graži, kaip pats mano valdovas mato, bet vanduo blogas ir šalis kenčia nuo persileidimų“.²⁰ Jis tarė: „Atneškite man naują dubenį ir įberkite į jį druskos“, ir jie jam atnešė.²¹ Išėjęs prie vandens ištakos ir įmetęs į ją druskos, jis tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Aš darau šitą vandenį sveiką. Nebekils iš jo nei mirtis, nei persileidimas“!“²² Vanduo liko sveikas iki šios dienos pagal Elišos žodį, kurį jis buvo ištaręs.

Bėt-Elis berniukai nubaudžiami

²³ Iš ten jis ėjo aukštin į Bėt-Elį. Jam einant keliu aukštin, maži berniukai, išėję iš miesto ir tyčiodamiesi iš jo, jam sakė: „Lipk aukštin, plikagalvi! Lipk aukštin, plikagalvi!“²⁴ Atsigręžęs ir juos pamatęs, jis juos prakeikė VIESPATIES vardu. Paskui

1 Lit. sūnūs

2 Lit. tavo galvos viršaus

3 T.y. nuo gimdymo nelaiku; plg. GB. GL: sukelia persileidimus. Arba: žemė nederlinga (plg. Mal 3, 11)

4 Arba: nederlius

dvi lokės, išėjusios iš miško, sudraskė iš jų keturiasdešimt du vaikus. ²⁵ Paskui jis ėjo iš ten į Karmelio kalną, o iš ten sugrįžo į Samariją.

Jehošafato ir Jehoramo žygis prieš Moabo karalių Mešą

3 Achabo sūnus Jehoramas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje aštuonioliktaisiais Judo karaliaus Jehošafato metais ir karaliavo dvylika metų. ² Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, tik ne taip, kaip jo tėvas ir kaip jo motina. Jis pašalino Baalo akmenstulpį, kurį¹ buvo padaręs jo tėvas. ³ Tačiau jis laikėsi Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmės, į kurią pastarasis buvo įvedęs Izraelį. Jis neatstojo nuo jos.

⁴ Moabo karalius Meša buvo avių augintojas ir duodavo Izraelio karaliui duoklę: šimtą tūkstančių ėriukų ir šimto tūkstančių avinų vilną. ⁵ Bet Achabui mirus, Moabo karalius sukilo prieš Izraelio karalių. ⁶ Tad tuo metu karalius Jehoramas išžygiavo iš Samarijos ir sumobilizavo visą Izraelį. ⁷ Paskui jis žygiavo ir pasiuntė Judo karaliui tokia žinia: „Moabo karalius sukilo prieš mane. Ar eisi su manim į Moabą kariauti?“ Šis atsakė: „Žygiuosiu aukštyn. Aš, kaip ir tu; mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė; mano žirgai, kaip ir tavo žirgai“. ⁸ Jis dar paklausė: „Kurio keliu žygiuosime aukštyn?“ Anas atsakė: „Edomo dykumos keliu“.

⁹ Taigi Izraelio karalius, Judo karalius ir Edomo karalius išžygiavo. O kai jie jau buvo nužygiavę septynių dienų aplinkinį kelią ir nebebuvo vandens kariuomenei, nei gyvuliams, einantiems paskui juos, ¹⁰ Izraelio karalius tarė: „Vargas! VIESPATS pasišaukė šituos tris karalius, kad juos atiduotų į Moabo rankas!“ ¹¹ Bet Jehošafatas paklausė: „Ar čia nėra VIESPATIES pranašo, kad galėtume per jį pasiklausti VIESPATIES?“ Atsiliepdamas vienas iš Izraelio karaliaus tarnų tarė: „Čia yra Šafato sūnus Eliša, kuris pildavo vandenį Elėjui

ant rankų“. ¹² Jehošafatas tarė: „Tas tikrai turi VIESPATIES žodį!“ Tad pas jį nuėjo Izraelio karalius, Jehošafatas ir Edomo karalius.

¹³ Eliša tarė Izraelio karaliui: „Kas man darbo su tavim? Eik pas savo tėvų pranašus ir pas savo motinos pranašus!“ Bet Izraelio karalius jam atsakė: „Ne! Nes VIESPATS turi būti pasišaukęs šituos tris karalius, kad juos atiduotų į Moabo rankas“. ¹⁴ Tada Eliša tarė: „Kaip gyvas kariuomenių VIESPATS, kuriam tarnauju“, jei neatsižvelgčiau į Judo karalių Jehošafatą, nežiūrėčiau į tave ir tavęs nematyčiau. ¹⁵ Bet dabar man atveskite skambinantį stygomis!“ Skambintojui skambinant, ant jo atėjo VIESPATIES ranka. ¹⁶ Ir jis tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Tegul padaro šitą upelio vagą pilną duobių!“ ¹⁷ Nes taip pasakė VIESPATS: „Nematysite nei vėjo, nei lietaus, o tačiau šita vaga pasidarys pilna vandens, ir galėsite gerti jūs patys, jūsų kariuomenė“ ir jūsų nešuliniai gyvuliai. ¹⁸ Bet VIESPAČIUI tai atrodo mažmožis: jis dar atiduos Moabą į jūsų rankas. ¹⁹ Jūs nugalesite visus sutvirtintus miestus⁴, iškirsite visus gerus medžius, užversite visus vandens šaltinius ir kiekvieną naudingą žemės sklypą padarysite nenaudojamą, primėtydami akmenų“⁵. ²⁰ Ryto metą, kai aukojama javienių auka, pasirodė atitekęs vanduo iš Edomo linkmės, ir šalis pasidarė pilna vandens.

²¹ Kai moabiečiai išgirdo, jog karaliai atžygiavę kariauti su jais, buvo sušaukti visi galintys vartoti ginklą bei vyresni⁶, ir jie sustojo pasienyje. ²² Anksti rytą atsikėlė ir saulei tekant ant vandens, moabiečiai pamatė prieš save vandenį raudoną kaip kraują. ²³ Ir sakė: „Tai kraujas! Tikrai karaliai bus išsižudę ir nudobę vienas kitą. Tad

2 Ljt. kurio akivaizdoje stoviu

3 G⁴, plg. 3, 9; M: galvijai

4 M + ir visus rinktinis miestus; -G^{BL}

5 Lit. sugadinisite akmenimis

6 Ljt. nuo kiekvieno, galinčio užsijuosti diržą, ir aukščiau

dabar prie grobio, Moabe!“²⁴ Bet jiems atėjus prie Izraelio stovyklos, izraeliai pakilę taip sumušė moabiečius, kad tie pasileido bėgti nuo jų. O anie vis veržėsi toliau ir mušė Moabą.²⁵ Jie sugriovė miestus ir kiekvienas numetė akmenį ant kiekvieno naudingo žemės sklypo, kol ji apklojo. Jie užvertė visas vandens versmes ir iškirto visus gerus medžius, iki išliko vien tik Kir-Charesetas¹. Laidytojai jį apsupo ir apšaudė.

²⁶ Moabo karalius, matydamas, kad kova jam buvo per sunki, paėmė su savim septynis šimtus vyrų, ginkluotų kalaviju, norėdamas prasilaužti pas Edomo karalių, bet negalėjo.²⁷ Tada, paėmęs savo pirmagimį sūnų, kuris turėjo karaliauti jo vietoje, jį paaukojo kaip deginamąją auką ant mūro. Didelė rūstybė užėjo ant Izraelio², tad jie atsitraukė nuo jo ir pargrižo į [savo] šalį.

Eliša padaugina našlės aliejų

⁴ Viena moteris iš pranašų gildijos anarių žmonių šaukėsi Elišos, sakydama: „Tavo tarnas, mano vyras, mirė. Tu pats žinai, kad tavo tarnas bijojo VIESPATIES, tačiau atėjo skolintojas pasiimti abiejų mano vaikų vergais.“² Eliša ją paklausė: „Ka galėčiau tau padaryti? Pasakyk man, ką turi namie!“ Ji atsakė: „Tavo tarnaitė nieko kito neturi namie, kaip tik ašotėli aliejaus.“³ Jis tarė: „Eik, pasiskolink indų, tuščių indų, iš kitur³, iš visų kaimynų. Nepaimk per mažai!“⁴ Paskui parėjusi ir užrakinusi duris sau ir savo sūnums už nugaros, pilk į visus tuos indus, o tą, kuris bus pilnas, padėk į šalį.“⁵ Taigi, nuo jo nuėjusi, ji užrakino duris sau ir savo sūnums už nugaros. Jie jai padavinėjo, o ji pylė.⁶ Kai indai buvo pilni, ji tarė savo sūnui: „Paduok man dar vieną indą!“ Jis jai atsakė: „Nebėra jokio indo“. Tada aliejus sustojo.⁷ Jai atėjus ir pranešus Dievo vyrui, jis tarė: „Eik, paduok aliejų ir atmokė skolintojui, o tu ir tavo sūnūs tegul gyvena iš to, kas liks“.

Eliša atgaivina šunamietės sūnų

⁸ Vieną dieną Eliša ėjo pro Šunemą. Ten [gyveno] turtinga moteris, kuri prispirdavo jį valgyti⁴. Kada tik jis praeidavo, ten užsukdavo valgyti.⁹ Ji tarė savo vyrui: „Žiūrėk, meldžiamasis, aš žinau, kad tas, kuris nuolat praeina pro mus, yra šventas Dievo vyras.“¹⁰ Padarykime, meldžiu, mažą aukštutinį kambarį su sienomis ir jam padėkime ten lovą, stalą, kėdę ir žibintą, kad, kai jis ateis pas mus, galėtų ten užėiti“.

¹¹ Vieną dieną, ten atėjęs, jis užėjo į aukštutinį kambarį ir ten atsigulė.

¹² Vėliau jis tarė savo tarnui Gehaziui: „Pakviesk tą šunamietę!“ Jis ją pakvietė, ir ji atsistojo jo akivaizdoje.

¹³ Ir jis jam tarė: „Sakyk jai, meldžiu: „Štai tu parodei mums visą šitą rūpestį. Ką būtų galima tau padaryti? Ar yra kas pakalbėti už tave karaliui ar kariuomenės vadui?““ Ji atsakė: „Aš [saugiai] gyvenu tarp savo giminaičių“.

¹⁴ Jis paklausė: „Tai ką [šiaip] būtų galima jai padaryti?“ Gehazis tarė: „Deja, ji neturi sūnaus, o jos vyras pasenęs“.

¹⁵ Tada jis⁵ tarė: „Pakviesk ją!“ Jis ją pakvietė, ir ji atsistojo tarpduryje.¹⁶ Jis tarė: „Šiuo metų laiku, kitais metais, tu glamonėsi sūnų!“ Ji atsakė: „O ne, mano valdovė! Dievo vyre⁶, neapvilsk savo tarnaitės!“

¹⁷ Tačiau ta moteris pradėjo ir pagimdė sūnų tuo metų laiku, kitais metais, kaip⁷ buvo kalbėjęs Eliša.

¹⁸ Paaugęs vaikas vieną dieną išėjo pas savo tėvą prie pjovėjų.¹⁹ Jis tarė savo tėvui: „O, mano galva, mano galva!“⁸, o šis tarė tarnui: „Parnešk jį pas jo motiną!“²⁰ Tas, jį užsikėlęs, parnešė pas jo motiną. Prasėdėjęs ant jos kelių iki vidudienio, jis mirė.²¹ Užlipusi ji paguldė jį Dievo vyro lovoje, užrakino [duris] jam už nugaros ir išėjo.²² Pasišaukusi savo vyrą, ji tarė: „Atsiųsk man, meldžiu, vieną tarną ir vieną asilę, kad galėčiau ko skubiausiai

1 Rk.; M: jis paliko jo akmenis Kir-Charesete

2 Arba: Didelis pasibaisėjimas apėmė Izraelį.
Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

3 Lit. lauko

4 Lit. valgyti duonos

5 T.y. Eliša

6 ~G

7 GS; M: apie kurį (t.y. laiką)

nuvykti pas Dievo vyrą ir pargrįžti!“
 23 Bet jis klausė: „Kodėl tu šiandien vyksti pas jį? Juk nei jaunatis, nei šabata“. Bet ji tarė: „Bus gerai!“
 24 Pasibalnojusi asilę, ji tarė savo tarnui: „Vis varyk pirmyn! Nesulėtink man jojimo, nebent jei tau paliepsiu!“
 25 Taigi ji vyko ir atkeliavo pas Dievo vyrą prie Karmelio kalno.

Dievo vyras, pamatęs ją iš tolo¹, sakė savo tarnui Gechaziui: „Štai ta šunamietė! 26 Na, dabar bėk jos pasitikti ir ją paklausk: „Ar gerai klojasi tau, tavo vyrui, tavo vaikui?“ Ji atsakė: „Gerai“. 27 O atėjusi pas Dievo vyrą prie kalno, ji apkabino jo kojas. Gechazis priėjo jos atitraukti, bet Dievo vyras² tarė: „Palik ją, nes jos siela apkartusi, o VIESPATS tai paslėpė nuo manęs ir man neapreiškė“. 28 Ji prabilo: „Argi aš prašiau iš savo valdovo sūnaus? Argi nesakiau: „Neapvilkl manęs?““
 29 Tada jis tarė Gechaziui: „Susijuosk strėnas, paimek ir ranką mano lazda ir eik! Jei ką sutiksi, nesveikink jo, o jei kas tave sveikins, neatsakyk jam! Ir uždek mano lazda ant berniuko veido!“ 30 Bet berniuko motina tarė: „Kaip VIESPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, tavęs nepaliksiu!“ Taigi jis atsikėlęs ėjo paskui ją.

31 O Gechazis buvo nuėjęs pirma jų ir uždėjęs lazda ant berniuko veido. Tačiau nebuvo nei žado, nei atliepo. Tad jis grįžo jo pasitikti ir jam pranešė: „Berniukas neprabudo“. 32 Elišai įėjus į namus, žiūri, berniukas miręs, paguldytas jo lovoje. 33 Įėjęs jis užrakino duris savo ir vaiko užnugary ir meldėsi VIESPAČIUI. 34 Įlipęs į lovą ir užsigules ant vaiko, jis uždėjo savo burną ant jo burnos, savo akis ant jo akių ir savo delnus ant jo delnų. Jam ant jo susirietus, vaiko kūnas sušilo. 35 Elišas³ nulipo⁴ ir vaikščiojo ten ir atgal kambaryje. Paskui jis [vėl] lipo⁵ ir susirietė ant jo. Tada berniukas

sučiaudėjo septynis kartus, ir berniukas atmerkė akis. 36 Pasišaukęs Gechazį, jis tarė: „Pašauk tą šunamietę!“
 37 Įėjusi ji parpuolė prie jo kojų, kniūpsčia nusilenkė ir, pasiėmusi savo stūną, išėjo.

16 Pr 18, 10 34–35 1 Kar 17, 21

Mirtis puode

38 Eliša vėl atėjo į Gilgalį, kai badas siautė šalyje. Pranašų gildijos nariams sėdint jo akivaizdoje, jis tarė savo tarnui: „Užkaisk didelį puodą ir išvirk pranašų gildijos nariams viralo!“
 39 Tada vienas išėjo į lauką dedėsvų pasirinkti ir, radęs laukinį virkštinį augalą, nuo jo prisirinko laukinių moliūgų pilną savo sterblę. Paskui parėjęs jis juos supjaustė ir viralo puodą, nes [jį] nepažino. 40 O kai vyrams įpylė valgyti ir kai jie paragavo viralo, jie šaukdami tarė: „Mirtis puode, Dievo vyre!“ ir nebegalėjo valgyti. 41 Tada jis paliepė: „Atneškite miltų!“ ir, berdamas į puodą, tarė: „Įpilk žmonėms valgyti!“ Ir nebebuvo nieko kenksminga puode.

Duonos padauginimas

42 Vienas vyras atėjo iš Baal-Šališos ir atnešė Dievo vyrui pirmojo derliaus duonos: dvidešimt miežinių kepalų ir šviežių grūdų savo maiše. Pastarasis tarė: „Duok žmonėms valgyti!“ 43 Jo tarnas paklausė: „Kaip aš galiu tai pateikti šimtui vyrų?“ Bet anas užsispyrė: „Duok žmonėms valgyti, nes taip pasakė VIESPATS: „Jie valgys ir dar paliks!““ 44 Taigi jis pateikė jiems, o jie valgė ir dar paliko, kaip VIESPATS buvo kalbėjęs.

Naamanas pagydomas nuo raupų

5 Aramo karaliaus kariuomenės vadas buvo savo valdovo laikomas didvyriu ir gerbiamas, nes per jį VIESPATS buvo suteikęs pergalę Aramui. Tas vyras buvo narsus kovotojas, [bet] raupsuotas. 2 Kartą aramėjai buvo išžygiavę pasiplėšti ir parsivedė iš Izraelio šalies jauną mergaitę. Ji tapo Naamano žmonos patarnautoja. 3 Ji tarė savo valdovei: „Jei tik mano valdovas būtų pas Samarijoje esantį pranašą, tas jį pagydytų nuo jo raupų!“ 4 Įėjęs jis pranešė savo valdovui: „Taip ir taip

1 Lit. ties savim

2 G^{BA}: Eliša

3 Lit. Jis

4 Lit. sugrižo

5 Būtent į lovą

kalbėjo mergaitė, kilusi iš Izraelio šalies“. ⁵ Aramo karalius tarė: „Gerai, vyk! O aš mielai pasiūsiu Izraelio karaliui laišką“.

Taigi jis vyko, paėmęs su savim dešimtį talentų sidabro, šešis tūkstančius [šekelių] aukso ir dešimtį drabužių pamainų. ⁶ Ir jis nunešė Izraelio karaliui tokio turinio laišką: „Gī dabar, kai šitas laiškas pasiekė tavo, žinok, jog atsiunčiau pas tave savo tarną Naamaną, kad jį pagydytum nuo raupsų“. ⁷ O Izraelio karalius, perskaitęs laišką, perplėšė savo drabužius ir tarė: „Argi aš Dievas, galintis numarinti ir atgaivinti, kad šitas siunčia pas mane pagydyti vyrą nuo raupsų! Gerai žinokite ir matykite, kad jis ieško priekabių prie manęs!“

⁸ Eliša, Dievo vyras¹, išgirdęs, kad Izraelio karalius perplėšęs savo drabužius, pasiuntė karaliui tokią žinią: „Kodėl perplėsei savo drabužius? Tegul jis ateina pas mane, kad žinotų, jog yra pranašas Izraelyje!“ ⁹ Taigi Naamanas atvyko su savo žirgais bei vežimais ir sustojo Elišos namų prieangyje. ¹⁰ Eliša siuntė pas jį pasiuntinį, sakydamas: „Eik ir nusiplauk septynis kartus Jordane, ir tavo kūnas tau pasveiks ir bus apvalytas“. ¹¹ Bet Naamanas supyko ir nukeliavo, sakydamas: „Aš mat sau galvojau: „Jis tikrai išeis, atsistos, šauksis VIESPATIES, savo Dievo, vardo, pamos ranka į tą vietą“² ir pagydytų nuo raupsų. ¹² Argi Damasko upės Abana ir Parparas nėra geresnės už visus Izraelio vandenius? Argi negalėčiau jose nusiplauti ir būti apvalytas?“ Taigi jis apsigrėžė ir nukeliavo apmaudingas.

¹³ Bet jo tarnai priėję jam įkalbėjo, sakydami: „Mano tėve³, jei⁴ pranašas tau būtų įsakęs atlikti kokį nors didelį dalyką, argi nebūtum atlikęs? Tai kaip juo labiau, kai jis tau pasakė: „Nusiplauk ir būk apvalytas!““ ¹⁴ Taigi jis nukeliavo žemyn ir pasinėrė Jordane septynis kartus, kaip Dievo vyras buvo paliepęs. Jo kūnas vėl pasidarė sveikas,

kaip mažo berniuko kūnas, ir jis buvo apvalytas.

¹⁵ Paskui jis sugrįžo pas Dievo vyrą—jis pats ir visi jo palydovai—ir, įėjęs ir atsistojęs prieš jį, tarė: „Dabar⁵ žinau, kad nėra Dievo niekur kitur pasaulyje, kaip tik Izraelyje. Taigi, meldžiu, priimk dovana iš savo tarno!“

¹⁶ Bet jis atsakė: „Kaip gyvas VIESPATS, kuriam tarnauju, nepriimsiu!“ Nors anas jį vertė priimti, tačiau jis atsisakė. ¹⁷ Tada Naamanas tarė: „Jeigu ne, tegul duoda, meldžiu, tavo tarnui tiek žemių, kiek gali panašėti pora asilėnų, nes tavo tarnas daugiau nebeaukos deginamųjų ir pjaunamųjų aukų jokiems kitiems dievams, kaip tik VIESPACIUI. ¹⁸ Dėl šito dalyko tegul VIESPATS atleidžia tavo tarnui: kai mano valdovas įeis į Rimono namus ten garbinti kniūpsčias ir jis pasirems ant mano rankos, ir aš parpulsiu kniūpsčias Rimono namuose,—kai aš parpulsiu kniūpsčias Rimono namuose, dėl šito dalyko tegul VIESPATS atleidžia, meldžiu, tavo tarnui“. ¹⁹ Anas tarė: „Eik ramus!“

Bet jam paėjus nuo jo kelio galą, ²⁰ Dievo vyro⁶ Elišos tarnas Gechazis pagalvojo: „Štai mano valdovas pasigailėjo šito aramėjo Naamano, nepriimdamas iš jo rankos, ką jis buvo atgabėjęs. Kaip gyvas VIESPATS, aš bėgsiu paskui jį ir ką nors priimsiu iš jo“. ²¹ Taigi Gechazis vijosi Naamaną. O Naamanas, pamatęs atbėgantį jam iš paskos, nušoko nuo vežimo jo pasitikti ir paklausė: „Ar gerai sekasi?“ ²² Tas atsakė: „Gerai! Mano valdovas pasiuntė mane su žinia: „Ką tik dabar atėjo pas mane du vaikinai iš Efraimo kalnų, iš pranašų gildijos narių. Duok jiems, meldžiu, talentą sidabro ir dvi drabužių pamainas“. ²³ Naamanas tarė: „Teikis priimti du talentus“, ir jis vertė jį. Jis išėjo du talentus sidabro į du maišus su dviem drabužių pamainomis ir padavė dviem savo vaikinams, kurie nešė pirmą jo. ²⁴ Atėjęs⁷ prie tvirtovės, jis paėmė [juos] iš jų rankų ir padėjo namuose.

1 ~G

2 Turbūt į raupsuotą kūno vietą

3 ~G

4 G^LSTV; ~M

5 Lit. Štai

6 ~G^{BA}

7 G: Jiems atėjus

Paskui jis paleido vyrus, ir tie nuėjo. 25 Jam įėjus ir atsistojus prieš savo valdovą, Eliša jį paklausė: „Iš kur, Gechazi?“ Šis atsakė: „Tavo tarnas niekur nebuvo nuėjęs“. 26 Bet anas jam tarė: „Argi mano dvasia¹ nebuvo nuėjusi su tavim, kai vyras sugrižo nuo savo vežimo tavęs pasitikti? Argi tai metas priimti sidabrą ir priimti drabužius, alyvmedžių sodus ir vynuogynus, avis ir galvijus, tarnus ir tarnaites?“ 27 Tad Naamano rapsai prilips tau ir tavo palikuonims per amžius!“ Ir jis išėjo nuo jo rapsuotas kaip sniegas.

1-14 Lk 4, 27

Plūduriuojanti kirvio galva

6 Pranašų gildijos nariai sakė Elišai: „Žiūrėk, meldžiamasis, vieta, kurioje mes susieiname su tavim², yra mums per ankšta. 2 Leisk mums nueiti ligi Jordano, kiekvienam paimti iš ten po sienoją ir ten pasistatyti susirinkimo vietą“. Jis tarė: „Eikite!“ 3 Tada vienas sakė: „Teikis, meldžiu, eiti su savo tarnais“. Jis atsakė: „Aš eisiu“. 4 Ir jis su jais nuėjo. Atėję prie Jordano, jie kirto medžius. 5 O vienam bekertant sienoją, kirvio galva³ įkrito į vandenį. Jis sušuko: „O, mano valdove, ji buvo paskolinta!“ 6 Dievo vyras paklausė: „Kur ji įkrito?“ Kai anas jam parodė vietą, jis nusiplovė pagali, ten imetė ir padarė, kad kirvio galva išplaukė į paviršių. 7 Tada jis tarė: „Pasiimk!“ Anas ištiesė ranką ir ją pasiėmė.

Eliša paklaidina aramėjus

8 Aramo karalius kariavo su Izraeliu. Kartą jis susitarė su savo tarnais, sakydamas: „Tokioje ir tokioje vietoje jūs turite užpulti“⁴. 9 Bet Dievo vyras pasiuntė Izraelio karaliui žinią: „Saugokis! Neik pro tą vietą, nes ten aramėjai užpuls!“ 10 Tad Izraelio karalius pasiuntė⁵ į tą vietą, kurį jam buvo nurodęs Dievo vyras. Šis jį

išpėdavo, ir jis ten pasisaugodavo ne viena ir ne du kartus.

11 Aramo karaliaus širdis pasidarė nerami dėl šito dalyko, tad jis, pasišaukęs savo tarnus, jiems tarė: „Ar man nepasakysite, kas iš mūsų yra už Izraelio karalių?“ 12 Vienas jo tarnų tarė: „Niekas, mano valdove karaliau! Bet pranašas Eliša, veikiantis Izraelyje, praneša Izraelio karaliui žodžius, kuriuos tu kalbi savo miegamajame“.

13 Jis tarė: „Eikite ir sužinokite, kur jis yra, kad galėčiau nusiuntęs jį suimti!“ Jam buvo pranešta: „Štai jis Dotane!“ 14 Taigi jis ten pasiuntė žirgų bei kovos vežimų ir stiprių ginkluotų pajėgų. Atvykę nakčia, jie apsupo miestą.

15 Dievo vyro tarnas, anksti atsikėlęs ir išėjęs, pamatė ginkluotas pajėgas, apsupusias miestą, su žirgais ir vežimais. Tada jo tarnas jam tarė: „Vargas, mano valdove! Ką mums daryti?“ Jis atsakė: „Nebijok, nes daugiau yra tų, kurie yra su mumis, negu tų, kurie yra su jais!“ 17 Paskui Eliša melddamasis tarė: „VIEŠPATIE, atverk, meldžiu, jo akis, kad pamatytų!“ VIEŠPATS atvėrė vaikino akis, ir jis matė: štai kalnas buvo pilnas ugninių žirgų ir kovos vežimų, supančių Elišą.

18 Jiems⁶ leidžiantis pas jį, Eliša meldėsi VIEŠPACIUI, sakydamas: „Užgaul, meldžiu, šituos žmones apakinančia šviesa!“ Ir jis užgavo juos apakinančia šviesa, kaip Eliša buvo ištaraš. 19 Paskui Eliša jiems tarė: „Ne tas kelias ir ne tas miestas! Eikite paskui mane, kad jus nuvesčiau pas tą vyrą, kurio ieškote!“ Ir jis juos nuvedė į Samariją. 20 Jiems atėjus į Samariją, Eliša tarė: „VIEŠPATIE, atverk šitų akis, kad jie matytų!“ VIEŠPATS atvėrė jiems akis, ir jie pamatė save nelauktai atsidūrus Samarijos viduje. 21 Izraelio karalius, juos pamatęs, paklausė Elišą: „Ar man [juos] užmušti, mano tėve?“ 22 Šis atsakė: „Neužmušk! Argi jie yra tie, kuriuos tu paėmei į nelaisvę savo kalaviju ir lanku, kad tu norėtum [juos] užmušti? Pateik jiems duonos ir vandens, kad valgytų ir gertų. Paskui

1 Lit. širdis

2 Lit. sėdime prieš tave (kaip mokiniai)

3 Lit. geležis

4 Rk. lit. nueiti žemyn (užpuolimo tikslu); M: turi būti mano stovykla

5 Būtent kariuomenę apsaugoti

6 T.y. aramėjams

tegul jie eina pas savo valdovą!“
 23 Taigi jis jiems išskėlė didelį pokylį. Jie valgė ir gėrė. Paskui jis juos paleido, ir jie nuėjo pas savo valdovą. Aramo plėšikaujantys būriai daugiau nebeįsiverždavo į Izraelio šalį.

Aramėjai apgula Samariją. Badas Samarijoje

24 Vėliau Aramo karalius Ben-Hadadas, sutelkęs visą savo kariuomenę, žygiavo aukštyn ir apgulė Samariją.
 25 Tada kilo smarkus badas Samarijoje. Ir jie tol laikė ją apgultą, kol asilo galva atsiėjo aštuoniasdešimt sidabrinų [šekelių] ir ketvirtis kabo¹ balandžių mėšlo² penki sidabriniai [šekeliai].

26 Izraelio karaliui praeinant viršum mūro, viena moteris jam sušuko: „Gelbėk, mano valdove karaliau!“ 27 Jis atsakė: „Jei VIESPATS tavęs negelbės, iš kur gi aš galėsiu tau suteikti pagalbą? Bene iš klijimo ar iš vyno spaustuvo?“

28 Paskui karalius ją paklausė: „Kas tau?“ Ji atsakė: „Šita moteris man tarė: „Duok savo sūnų, kad ji šiandien valgytume, o mano sūnų rytoj valgysime!“ 29 Taigi išsivirėme mano sūnų ir ji suvalgėme. O kai aš kitą dieną jai pasakiau: „Duok savo sūnų, kad ji valgytume“, ji paslėpė savo sūnų.“
 30 Kai karalius išgirdo moters žodžius, jis perplėšė savo drabužius. Jam praeinant³ viršum mūro, žmonės pastebėjo, kad jis apačioje vilkėjo ašutinę ant savo kūno. 31 Ir jis tarė: „Taip ir dar taip tegul padaro man Dievas, jei Šafato sūnaus Elišos galva šiandien pasiliks ant jo!“

32 Elišai sėdint savo namuose ir vyresniesiems sėdint su juo, karalius⁴ pasiuntė nuo savęs vyrą. Bet⁵, pasiuntiniui dar neatėjus pas jį, jis tarė vyresniesiems: „Ar matote, kad šitas žmogžudys pasiuntė man galvos nukirsti? Žiūrėkite! Kai pasiuntinys ateis,

užrakinkite duris ir tvirtai laikykite prieš jį duris! Argi jau negirdimas jo valdovo kojų garsas jo užnugary?“

33 Jam su jais tebesikalbant, pasirodė karalius⁶ benūsileidžias pas jį. Ir jis⁷ tarė: „Žiūrėk, šita nelaimė nuo VIESPATIES! Ko man dar laukti iš VIESPATIES?“

29 Dt 28, 57

7¹ Bet Eliša tarė: „Klausykite VIESPATIES žodžio! Taip pasakė VIESPATS: „Rytoj šiuo metu Samarijos vartuose smulkių miltų saikas⁸ bus [parduodamas] už šekelį ir du saikai miežių už šekelį. 2 Tada adjutantas, kuris buvo karaliaus dešinioji ranka⁹, atsakydamas Dievo vyrui¹⁰ tarė: „Net jei VIESPATS padarytų langų danguje, ar galėtų įvykti toks dalykas?“ O jis¹¹ atšovė: „Štai tu pamatysi savo paties akimis, bet to nevalgysi!“

Raupsuotieji randa aramėjus pabėgusius

3 Buvo keturi raupsuoti vyrai vartų prieangyje. Ir jie sakė vienas kitam: „Ko mes čia sėdime, kol mirsime?“

4 Jei sakysime: „Eikime į miestą“, tai, badui siaučiant mieste, ten turėsime mirti, o jei čia pasiliksime, [vis tiek] mirsime. Taigi dabar eikšte, išigaukime į aramėjų stovyklą! Jei jie paliks mus gyvus, gyvensime, o jei mus nužudys, mirsime.“ 5 Taigi vakaro prieblandoje jie pakilo eiti į aramėjų stovyklą. Bet, jiems atėjus iki aramėjų stovyklos pakraščio, pasirodė, kad ten nebuvo nė vieno, 6 nes VIESPATS buvo leidęs aramėjų stovyklai išgirsti kovos vežimų bildesį ir žirgų trenksmą—didelės kariuomenės trjukšmą. Tad jie sakė vienas kitam: „Žiūrėk, Izraelio karalius bus pasisamdęs prieš mus chitiečių ir egiptiečių karalius mums užpulti!“

7 Taigi sukilę jie pabėgo prietemoje. Jie paliko savo palapines, savo žirgus ir savo

1 1 kabas = 1, 2l; pgl. Josephus—2, 2l

2 Remiantis akadų botanine terminija ir arabų pavyzdžiais, spėjama, kad tai buvo tam tikro augalo ankščių pavadinimas.

3 GL: stovint

4 Lit. jis

5 GLSV: ~M

6 Rk., plg. 7, 2.18; M: pasiuntinys

7 T.y. karalius

8 Hbr. seā. 1 seā monarchijos laikmečiu buvo lygi maždaug 7, 3l.

9 Lit. ant kurio karalius buvo pasirėmęs

10 GB: Elišai

11 T.y. Eliša

asilus—stovyklą tokia, kokia ji buvo. Jie pabėgė, kad išgelbėtų savo gyvybę.

8 Šitie raupsuotieji, pasiekę stovyklos pakraštį, įėjo į vieną palapinę, valgė, gėrė ir, iš ten pasiėmę sidabro, aukso bei drabužių, nuėjo ir paslėpė. Sugrįžę jie įėjo į kitą palapinę ir, iš ten pasiėmę, nuėjo ir paslėpė. 9 Paskui jie sakė vienas kitam: „Mes negerai darome. Šita diena—tai geros naujienos diena, o mes tylime. Jei lauksime iki ryto aušros, mus užklups bausmė. Taigi dabar eikšte, nueikime ir praneškime karaliaus namams!“ 10 Nuėję jie pasisaukė miesto vartų sargus¹ ir jiems pranešė: „Buvome nuėję į aramėjų stovyklą, ir pasirodė, kad ten nėra nė vieno vyro, nei žmogaus balso, o tik pririšti žirgai bei pririšti asilai ir palapinės tokios, kokios buvo“.

11 Tada vartų sargai [tai] pagarsino, ir [tai] buvo pranešta karaliaus rūmų viduje. 12 Karalius, naktį atsikėlęs, tarė savo tarnams: „Noriu jums pasakyti, ką aramėjai mums padarė. Jie žino, kad mes badaujame. Todėl jie išėjo iš stovyklos, kad pasislėptų atvirame lauke, manydami: „Jiems išėjus iš miesto, juos sugausime gyvus ir įsiveršime į miestą“. 13 Bet vienas iš jo tarnų atsakydamas tarė: „Tegul kai kurie paima penkis iš likusių žirgų, kurie yra čia² išlikę—mat jiems atsitiks, kaip ir visai daugybei izraelių³, kurie jau yra žuvę,—pasiųskime ir sužinokime!“ 14 Taigi jie paėmė du raitelius⁴, ir karalius [juos] išsiuntė paskui aramėjų kariuomenę, sakydamas: „Vykite ir sužinokite!“ 15 Jie nusekė paskui juos⁵ ligi Jordano, ir štai visas kelias buvo pilnas drabužių ir ginklų, kuriuos aramėjai skubėdami buvo numetę. Pasiuntiniai sugrįžę pranešė karaliui. 16 Tada žmonės išėjo apiplėšė aramėjų stovyklą. Taigi saikas smulkių miltų buvo [parduodamas] už šekelį ir du

saikai miežių už šekelį—pagal VIESPATIES žodį.

17 Karalius buvo pavedęs adjutantui, kuris buvo jo dešinioji ranka, prižiūrėti vartus. Bet žmonės jį mirtinai sumindžiojo vartuose, kaip Dievo vyras⁶, karaliui nusileidus pas jį, buvo kalbėjęs. 18 Mat kai Dievo vyras kalbėjo karaliui, sakydamas: „Rytoj šiuo laiku Samarijos vartuose du saikai miežių bus [parduodami] už šekelį ir saikas smulkių miltų už šekelį“, adjutantas, atsakydamas Dievo vyrui, tarė: „Net jei VIESPATIS padarytų langų danguje, ar galėtū įvykti toks dalykas?“ O anas atsakė: „Štai tu pamatysi savo paties akimis, tačiau to nevalgysi!“ 20 Jam taip ir atsitiko: žmonės jį mirtinai sumindžiojo vartuose.

Šunamietė atgauna savo žemės sklypą.

8 Eliša buvo kalbėjęs moteriai, kurios sūnų jis buvo atgaivinęs: „Kelkis ir eik, tu pati ir tavo namiškiai, ir apsigyvenk svetur, kur galėsi, nes VIESPATIS pašaukė bādą, ir tas jau ateina⁷ į šali septyneriems metams!“

2 Taigi moteris pakilo ir padarė, kaip Dievo vyras buvo kalbėjęs. Ji nuėjo—ji pati ir jos namiškiai—ir septynerius metus išgyveno kaip ateivė filistinų šalyje. 3 Septyneriems metams pasibaigus, moteris sugrįžo iš filistinų šalies ir atėjo⁸ kreiptis į karalių dėl savo namų ir dėl savo lauko. 4 O karalius buvo bekalbąs Dievo vyro tarnui Gechaziui: „Papasakok man, meldžiamasis, visus didžius darbus, kuriuos yra nuveikęs Eliša“.

5 Jam bepasakojant karaliui, kaip anas atgaivino numirėlį, pasirodė moteris, kurios sūnų jis buvo atgaivinęs, kreipdamasi į karalių dėl savo namų ir dėl savo lauko. Gechazis tarė: „Mano valdove karaliau, šita yra ta moteris ir šitas jos sūnus, kuri atgaivino Eliša!“

6 Karalius apklausė moterį, ir ji jam papasakojo. Paskui karalius jai paskyrė eunučą⁹, sakydamas: „Atgauti jai

1 ST; M: sarga

2 G; M: joje

3 M + dtgr.: kurie yra čia išlikę—mat jiems atsitiks, kaip ir visai daugybei izraelių; ~ dgl. MssGSV

4 G; M: kovos vežimus su žirgais

5 T.y. aramėjus

6 MG + kuris kalbėjo; ~ kl.MssSV

7 Arba: atėjo

8 G^{BA}S; M: išėjo

9 Arba: pareigūną

viską, kas jai priklauso, ir visą lauko derlių nuo tos dienos, kai ji paliko šalį, iki šiolei!“

12 Kar 4, 8-37

Eliša ir Damasko karaliai

7 Eliša atėjo į Damaską, kai Aramo karalius Ben-Hadadas sirgo. Kai jam buvo pranešta: „Dievo vyras yra čia atėjęs“, 8 karalius tarė Chazaeliui: „Paimk su savim dovaną ir eik Dievo vyro pasitikti! Per jį teiraukis VIESPATIES, klausdamas: „Ar pasveiksiu iš šitos ligos?““ 9 Taigi Chazaelis ėjo jo pasitikti ir paėmė su savim dovaną: visokių Damasko gėrybių, kiek keturiasdešimt kupranugarių gali panešti! Atėjęs jis atsistojo prieš jį ir tarė: „Tavo sūnus Ben-Hadadas, Aramo karalius, atsiuntė mane pas tave paklausti: „Ar pasveiksiu iš šitos savo ligos?““ 10 Eliša jam tarė: „Eik, jam sakyk: „Tu tikrai pasveiksi“. Bet VIESPATS man parodė, kad jis tikrai mirs“. 11 Jis¹ nustėrusiai žiūrėjo į jį, kol šiam pasidarė neįmanoma, paskui Dievo vyras pravarė. 12 Chazaelis paklausė: „Kodėl mano valdovas verkia?“ Šis atsakė: „Dėl to, kad žinau, ką pikta tu padarysi izraeliams. Tu padėsi sutvirtinti miestus, išžudysi jų jaunikačius kalaviju, sudaužysi jų žindomus kūdikius ir perskrosi jų nėščias moteris“. 13 Chazaelis tarė: „Kas yra tavo tarnas? Ar šuo, kuris galėtų padaryti tokią didelį dalyką?“ Eliša atsakė: „VIESPATS man parodė, kad tu būsi Aramo karalius“. 14 Palikęs Elišą, jis atėjo pas savo valdovą, kuris jį paklausė: „Ką tau pasakė Eliša?“ Jis atsakė: „Jis man pasakė: „Tu tikrai pasveiksi“. 15 Bet kitą dieną, paėmęs antklodę ir ją pamirkęs vandenyje, užklojo jam ant veido, ir jis mirė. Paskui Chazaelis ėmė karaliauti jo vietoje.

13 1 Kar 19, 15

Judo karalius Jehoramas

16 Penktaisiais Izraelio karaliaus Achabo sūnaus Joramo metais² ėmė karaliauti Judo karaliaus Jehošafato

sūnus Jehoramas. 17 Jis buvo trisdešimt dviejų metų amžiaus, kai tapo karaliumi, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. 18 Jis vaikščiojo Izraelio karalių keliu, kaip buvo darę Achabo namai, nes Achabo duktė buvo jo žmona, ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. 19 Tačiau VIESPATS nenorėjo Judo sunaikinti dėl savo tarno Dovydo, kaip jam buvo pažadėjęs, kad jam ir³ jo palikuonims visomet duosiąs žiburi.

20 Jo dienomis edomiečiai sukilo prieš Judo valdžią ir įstatė savo pačių karalių. 21 Joramas persikėlė į Šayrą ir su juo visi kovos vežimai. Naktį pakilęs, jis užpuolė edomiečius, kurie buvo apsupę jį ir jo vežimų vadus, o kareiviai pabėgo į savo palapines. 22 Edomas liko sukilęs prieš Judo valdžią iki šios dienos. Tąsyk, tuo pačiu laiku, sukilo Libna. 23 Visi kiti Joramo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 24 Pagaliau Joramas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Achazijas tapo karaliumi jo vietoje.

16-24 2 Kron 21, 1-20 19 1 Kar 11, 36 20 Pr 27, 40

Judo karalius Achazijas

25 Dvyliktaisiais Izraelio karaliaus Achabo sūnaus Joramo metais ėmė karaliauti Judo karaliaus Jehoramo sūnus Achazijas. Achazijas buvo dvidešimt dviejų metų amžiaus, kai jis tapo karaliumi, ir vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Atalija, Izraelio karaliaus Omrio dukraitė. 27 Jis vaikščiojo Achabo namų keliu ir darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, kaip Achabo namai, nes jis buvo vedybomis susigiminiavęs su Achabo namais.

28 Jis žygiavo su Achabo sūnumi Joramu kariuti su Aramo karaliumi Chazaeliu Ramot-Gileade, kur aramėjai sužeidė Joramą. 29 Karalius Joramas sugrįžo gydytis Jizreelyje nuo žaizdų, kurių jam buvo padarę aramėjai, kai jis kariavo su Aramo karaliumi Chazaeliu. Jehoramo sūnus Achazijas, Judo

¹ T.y. Eliša

² 2MssG^Nmins; M + ir kai Jehošafatas buvo Judo karalius

karalius, nusileido lankyti Achabo sūnaus Joramo, nes tas sirgo.

25-29 2 Kron 22, 1-6

Jehus patepamas karaliumi

9 Pranašas Eliša pasiūkė vieną iš pranašų gildijos narių ir jam tarė: „Susijuosk strėnas, paimk su savim šitą aliejaus buteliuką ir eik į Ramot-Gileadą. 2 Ten atėjęs, pasimatyk¹ su Nimšio sūnaus Jehošafato sūnumi Jehumi. Atėjęs paimk jį² iš jo karininkų draugų grupės ir jį įvesk į vidinį kambarį. 3 Paėmęs aliejaus buteliuką, išpilk jam ant galvos ir tark: „Taip sako VIESPATS: „Aš tave patepu Izraelio karaliumi““. Paskui, atidaręs duris, negaišdamas bėk!“

4 Taigi jaunikaitis, pranašas,ėjo į Ramot-Gileadą. 5 Kai jis atėjo, žiūri, kariuomenės vadai susėdę drauge. Ir jis tarė: „Turiu tau ką pasakyti, vade!“ Jehus paklausė: „Kuriam iš mūsų visų?“ Anas atsakė: „Tau, vade“. 6 Atsikėlęs jis įėjo į namus. Tada anas išpylė aliejų jam ant galvos ir jam tarė: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Aš tave patepu karaliumi VIESPATIES tautai Izraeliui. 7 O tu turi išžudyti³ savo valdovo Achabo namus, kad atkeršyčiau Izabelei už savo tarnų pranašų kraują ir už visų VIESPATIES tarnų kraują. 8 Turi žūti visi Achabo namai! Sunaikinsi Achabo vyriškius⁴, vergus ir laisvuosius, Izraelyje. 9 Ir pasielgsiu su Achabo namais, kaip su Nebato sūnaus Jerobeamo namais ir kaip su Achijo sūnaus Bašos namais. 10 O Izabelę tegul eđa šunys Jizreelio lauke, ir niekas jos tenelaidoja!“ Paskui, atidaręs duris, jis nubėgo.

11 Jehui išėjus pas savo valdovo tarnus, jie jį paklausė: „Ar viskas gerai? Ko tas beprotis buvo atėjęs pas tave?“ Jis jiems atsakė: „Jūs juk pažistate toki žmogų ir jo šnekalą“. 12 Tačiau jie sakė: „Tai melas! Pasakyk mums, meldžiamasis!“ Tada jis tarė: „Taip ir taip jis man bylėjo: „Taip pasakė

VIESPATS: „Aš tave patepu Izraelio karaliumi““. 13 Tada kiekvienas iš jų skubiai nusiemė apsiaustą, jį patiesė po juo ant plikų laiptų ir, papūtę raga, paskelbė: „Jehus yra karalius!“

6 1 Kar 19, 16 10 1 Kar 21, 23

Jehus nužudo Izraelio karalių Joramą

14 Taip Nimšio sūnaus Jehošafato sūnus Jehus suruošė samokslą prieš Joramą. (Joramas su visu Izraeliu buvo ejęs sargybą Ramot-Gileade, kad neišveržtų Aramo karalius Chazaelis.

15 Bet karalius Joramas buvo sugrižęs gydytis Jizreelyje nuo žaizdų, kurių, jam kariaujant su Aramo karaliumi Chazaeliu, buvo padarę aramėjai.) Ir Jehus tarė: „Jei taip norite, joks pabėgėlis teneišina iš miesto, kad nenueitų ir nepraneštų Jizreelyje“.

16 Paskui Jehus sėdo į kovos vežimą ir važiavo į Jizreelį, nes ten gulėjo Joramas ir Judo karalius Achazijas buvo nusileidęs Joramo lankyti.

17 Žvalgas stovėjo ant bokšto Jizreelyje. Pamatęs Jehaus būrį, kai šis buvo beatvažiuojas, jis tarė: „Matau būrį“. Joramas įsakė: „Įmk raitelį ir siųsk jį pasitikti, kad paklaustų: „Ar gerai klojasi?““ 18 Tada raitelis nujojo jo pasitikti ir tarė: „Taip klausia karalius: „Ar gerai klojasi?““ Bet Jehus atsakė: „Kas tau darbo, kaip klojasi? Apsisuk ir jok man iš paskos!“ Žvalgas pranešė: „Pasiuntinys juos pasiekė, bet negrižta“. 19 Paskui jis išsiuntė kitą raitelį. Pas juos atėjo, jis tarė: „Taip klausia karalius: „Ar gerai klojasi?““ Bet Jehus atsakė: „Kas tau darbo, kaip klojasi? Apsisuk ir jok man iš paskos!“ 20 Žvalgas pranešė: „Jis juos pasiekė, bet negrižta, o važiuosena yra kaip Nimšio sūnaus Jehaus važiuosena, nes jis važiuoja kaip padūkęs“.

21 Joramas tarė: „Pakinkyk!“ Taigi jam pakinkė kovos vežimą. Tada Izraelio karalius Joramas ir Judo karalius Achazijas išvažiavo kiekvienas savo vežimu. Jie išvažiavo Jehaus pasitikti ir jį sutiko prie Jizreelio Naboto žemės sklypo. 22 Kai tik Joramas pamatė Jehų, jis paklausė: „Ar gerai klojasi, Jehau?“ Bet tas atsakė: „Kaip gali gerai klotis, kol tebesitęsia tavo motinos Izabelės paleistuvystės ir

1 M + ten

2 Lit. liepk jam atsikelti

3 G: išnaikinti

4 Lit. tuos, kurie šalpinasi į sieną

jos gausūs žyniavimai?“ ²³ Tada Joramas apuko [vežimą] ir norėjo bėgti, šaukdamas Achazijui: „Išdavystė, Achazijau!“ ²⁴ Tačiau Jehus jau buvo įtempęs lanką ir taip šovė Joramui į tarpupetį, jog strėlė pervėrė jo širdį, ir jis sukniubo savo vežime. ²⁵ Paskui jis¹ tarė savo adjutantui Bidkarui: „Pakelk! Jį numesk ant jizreeličio Naboto lauko sklypo! Nes 'aš prisimenu, kaip'² aš ir tu jojome greta vienas kito paskui jo tėvą Achabą ir kaip VIESPATIS ištare apie jį tokia pranašystė: ²⁶ 'Prisiekiu: taip tikrai, kaip aš vakar mačiau Naboto kraują ir jo sūnų kraują,—sako VIESPATIS,—tau atlyginsiu ant šito žemės sklypo,—sako VIESPATIS!' Todėl dabar pakelk! Numesk jį ant sklypo pagal VIESPATIES žodį!“

²⁶ 1 Kar 21, 19

Mirtinai sužeidžiamas Judo karalius Achazijas

²⁷ Tai pamatęs, Judo karalius Achazijas bėgo Bėt-Hagano link. Jehus jį vijosi ir sakė: „[Saukite] ir jį! 'Tad jie pašovė jį'³ kovos vežime Gūro įkalnėje, esančioje prie Jibleamo. Tačiau jis pabėgo į Megidą ir ten mirė. ²⁸ O jo tarnai jį parvežė į Jeruzalę ir palaidojo jo kape prie jo tėvų, Dovydo mieste.

²⁹ (Vienuoliktaisiais Achabo sūnaus Joramo metais Achazijas buvo emęs karaliauti Judai.)

Izabelės mirtis

³⁰ Paskui Jehus atvyko į Jizreelį. Tai išgirdusi, Izabelė išsidažė akis juodais dažais, pasipuošė galvą ir žiūrėjo žemyn pro langą. ³¹ Jehui įeinant pro vartus, ji prašeko: „Ar gerai sekasi, Zimri, savo valdovo žudike?“ ³² O jis, pažvelgęs aukštyn į langą, tarė: „Kas su manim? Kas?“ Du ar trys eunuchai pažvelgė į jį žemyn. ³³ Jis tarė: „Meskite ją žemyn!“ Jie numetė ją žemyn, ir jos kraujo užtiško ant sienos bei žirgų. Ir jis⁴ ją mindžiojo. ³⁴ Paskui jis įėjo ir, pavalgęs bei atsigėręs, tarė:

„Rūpinkitės ta prakeiktąja ir ją palaidokite, nes ji yra karaliaus dukte!“

³⁵ Bet nuėję jos laidoti, jie nieko jos neberado, tik kaukolę, kojas ir rankų plaštakas. ³⁶ Jie sugrįžo ir jam pranešė. Jis tarė: „Tai VIESPATIES žodis, kurį jis kalbėjo per savo tarną tišbietį Eliją, sakydamas: 'Jizreelio lauke šunys ris Izabelės kūną. ³⁷ Izabelės lavonas bus kaip mėšlas lauko paviršiuje, Jizreelio žemės sklype, ir niekas nebegalės pasakyti: 'Tai Izabelė!'““

³⁶ 1 Kar 21, 23

Jehus išžudo Achabo palikuonis

10 Achabas turėjo septyniasdešimt sūnų Samarijoje. Tad Jehus parašė ir pasiuntė į Samariją miesto⁵ valdininkams, vyresniesiems ir Achabo[sūnų] globėjams tokio turinio laiškus: ² „Dabar, kai šitas laiškas pas jus ateis, kadangi pas jus yra jūsų valdovo sūnūs ir jūs turite kovos vežimų, 'sutvirtintų miestų'⁶ ir ginklų, ³ išsirinkite geriausią ir tinkamiausią iš savo valdovo sūnų, pasodinkite jį jo tėvo sostą ir kovokite už savo valdovo namus!“ ⁴ Bet jie labai išsigando ir pagalvojo: „Žiūrėkite, du karaliai negalėjo atsilaikyti prieš jį, tai kaip mes galėsime atsilaikyti?“ ⁵ Taigi rūmų viršininkas, miesto valdytojas, vyresnieji ir globėjai pasiuntė Jehui tokia žinia: „Mes esame tavo tarnai ir darysime viską, ką mums paliepsi. Nieko neįstatysime karaliumi. Daryk, kas tau atrodo gerai!“ ⁶ Paskui jis jiems parašė kitą tokio turinio laišką: „Jei jūs esate mano šalininkai ir jei jūs norite manęs klausyti, paimkite vyrų⁷, savo valdovo sūnų, galvas ir rytoj šiuo laiku atėkite pas mane į Jizreelį!“ O karaliaus sūnūs, septyniasdešimt vyrų, buvo pas miesto didikų, kurie juos augino. ⁷ Laiškui pas juos atėjus, jie paėmė karaliaus sūnus ir juos užmušė—septyniasdešimt vyrų. Paskui jie sudėjo jų galvas į pintines ir nusiuntė pas jį į Jizreelį. ⁸ Atėjęs pasiuntinys jam pranešė, sakydamas: „Karaliaus sūnų galvos

1 T.y. Jehus
2 GG^{SV}; M: atsimink
3 GSV; ~M
4 GSTQ: jie

5 G^LV; M: Jizreelio
6 KL^MSVrs; M: sutvirtintą miestą
7 ~G^LSV

atneštos“. Tada jis tarė: „Sudėkite jas į dvi krūvas vartų prieangyje iki ryto!“

⁹ Ryto metą, išėjęs ir atsistojęs, jis tarė visiems žmonėms: „Jūs esate teisūs. Štai aš padariau samokslą prieš savo valdovą ir jį nužudžiau. Bet kas užmušė visus šituos? ¹⁰ Taigi žinokite, kad niekas iš VIESPATIES žodžio, kurį VIESPATS buvo kalbėjęs prieš Achabo namus, nenukrito žemėn, bet kad VIESPATS įvykdė, ką buvo kalbėjęs per savo tarną Eliją“. ¹¹ Vėliau Jehus užmušė visus, išlikusius iš Achabo namų Jizreelyje—visus jo didikus, jo patikėtinius ir jo kunigus, kol jis jam nebepaliko nė vieno išlikusio gyvo.

11 Hs 1, 4

Jehus nužudo Achazijo giminaičius

¹² Paskui pakilęs jis vyko į Samariją. Kelyje, kai jis buvo prie Piemenų Bėt-Ekedos, ¹³ Jehus sutiko Judo karaliaus Achazijo giminaičius ir paklausė: „Kas jūs esate?“ Jie atsakė: „Mes esame Achazijo giminaičiai ir nusileidome pasiteirauti, kaip sekasi karaliaus sūnams ir karalienės motinos sūnams“. ¹⁴ Jis tarė: „Sugaukite juos gyvus!“ Jie sugavo juos gyvus, juos nužudė [ir sumetė] į Bėt-Ekedos šulinį—keturiasdešimt du vyrus. Jis nebepaliko nė vieno iš jų gyvo.

Jehus ir Jehonadabas

¹⁵ Iš ten vykdamas, jis sutiko Rechabo sūnų Jehonadabą, ateinantį jam priešais. Jis jį pasveikino ir jam tarė: „Ar tu esi man nuoširdus, kaip aš esu tau nuoširdus?“ Jehonadabas atsakė: „Taip“. Jehus tarė¹: „Jei taip, tai paduok ranką!“ Jam padavus ranką, jis jį užsodino prie savęs ant kovos vežimo ¹⁶ ir tarė: „Vyk su manim ir pamatyk mano uolumą VIESPACIUI!“ Taigi jis leido jam važiuoti su savim savo vežime. ¹⁷ Atvykęs į Samariją, jis užmušė visus Achabo išlikėlius Samarijoje, kol jį sunaikino pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs Elijui.

Baalo garbintojų išžudymas

¹⁸ Paskui Jehus, surinkęs visus žmones, jiems tarė: „Achabas mažai

tarnavo Baalui, Jehus jam daugiau tarnaus. ¹⁹ Tad dabar sušaukite pas mane visus Baalo pranašus, visus jo garbintojus ir visus jo kunigus. Tegul nebūna nė vieno, kuris neateitų, nes turiu aukoti Baalui didelę auką! Nė vienas, kurio nebūs, neišliks gyvas!“ Bet Jehus tai darė klastingai, norėdamas išnaikinti Baalo garbintojus. ²⁰ Jehus paliepė: „Švęskite Baalui iškilmingą sueigą!“ Taigi jie [ja] paskelbė.

²¹ Jehui išsiuntus žinią po visą Izraelį, atėjo visi Baalo garbintojai. Nepaliko nė vieno, kuris nebūtų atėjęs. Jiems įėjus į Baalo namus, Baalo namai pasidarė pilni nuo vieno galo iki kito. ²² Jis tarė drabužinės prižiūrėtojui: „Išduok drabužius visiems Baalo garbintojams!“ Taigi jis išdavė jiems drabužius.

²³ Paskui Jehus, įėjęs su Rechabo sūnumi Jehonadabu į Baalo namus, sakė Baalo garbintojams: „Rūpestingai patikrinkite ir žiūrėkite, kad čia nebūtų su jumis VIESPATIES garbintojų, bet tik vieni Baalo garbintojai!“ ²⁴ Taigi jie² įėjo į pjanamųjų ir deginamųjų aukų aukoti. Bet Jehus buvo pasistatęs lauke aštuoniasdešimt vyrų ir pasakęs: „Vyras, kuris leis ištrūkti kuriam nors iš vyrų, kuriuos aš atiduosiu į jūsų rankas, turės savo gyvybę atsakyti už jo gyvybę!“

²⁵ Vos tik baigęs aukoti deginamąją auką, Jehus įsakė sargybiniams ir karininkams³: „Ieikite! Iškapokite juos! Niekas teneišina!“ Taigi jie juos iškapojo kalavijo ašmenimis. Sargybiniai ir karininkai [juos] išmetė, įsiveržė į patį Baalo namų vidų ²⁶ ir, išnešę Baalo namų stulpą⁴, jį sudegino. ²⁷ Jie dar nuvertė Baalo akmenstulpį, sugriovė Baalo namus ir iš jų padarė išvietę [išlikusią] iki šios šienos. ²⁸ Taip Jehus išnaikino Baalą iš Izraelio.

²⁹ Tačiau Jehus neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį—nuo auksinių veršių, esančių Bėt-Elyje ir

2 GBA: jis

3 Lit. bėgikams ir tretiesiems

4 2Mss Vrs; M: stulpas

Dane. 30 VIEŠPATS tarė Jehui: „Kadangi gerai pasielgei, vykdydamas, kas teisu mano akyse, padarei Achabo namams visiškai taip, kaip turėjau galvoje¹, tai net ketvirtosios kartos sūnūs tau sėdės Izraelio soste“. 31 Bet Jehui nerūpėjo vaikščioti VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, įstatyme visa širdimi. Jis neatsitraukė nuo Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį.

Jehaus mirtis

32 Tomis dienomis VIEŠPATS pradėjo atkirsti Izraelio dalis. Chazaelis juos nugalėjo visame Izraelio pasienyje:

33 nuo Jordano rytuose visą Gileado šalį—Gado, Reūbeno ir Menasės [sritis]—nuo Aroerio, esančio prie Arnono upelio,—Gileadą ir Bašaną.

34 Visi kiti Jehaus veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir visi jo žygdarbiai—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 35 Pagaliau Jehus atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Samarijoje. Jo sūnus Jehoachazas karaliavo jo vietoje. 36 O laiko, kuriuo Jehus karaliavo Izraeliui Samarijoje, buvo dvidešimt aštuoneri metai.

29 1 Kar 12, 28–30

Atalijos viešpatavimas ir Joašo įsostinimas

11 Achazijo motina Atalija, matydamą, kad jos sūnus miręs, pakilo ir sunaikino visus karaliaus palikuonis. 2 Bet karaliaus Joramo duktė Jehošeba, Achazijo sesuo, paėmė Achazijo sūnų Joašą ir jį pavogė iš tarpo karaliaus sūnų, kurie buvo žudomi. Ji padėjo² jį ir jo auklę į miegamąjį. Ji³ paslėpė jį nuo Atalijos, ir jis liko nenužudytas. 3 Atalijai valdant šalį, jis šešerius metus buvo su ja pasislėpęs VIEŠPATIES namuose.

4 O septintaisiais metais Jehojada iškvietė⁴ karų ir [karaliaus rūmų] sargybinių šimtininkus ir juos įvedė pas save į VIEŠPATIES namus. Jis padarė su jais sandėrį ir juos prisaikino VIEŠPATIES namuose. Paskui jie jiems

parodė karaliaus sūnų. 5 Jis jiems įsakė: „Štai ką turite daryti: vienas jūsų trečdalis, kuris šabatos dieną ateina ir perima karaliaus rūmų sargybą, 6 (kitam trečdaliui esant prie Suro vartų ir trečdaliui prie vartų sargybinių užnugary,—jūs turite perimti⁵ rūmų sargybą. O kiti jūsų daliniai—visi, kurie šabatos dieną neina pareigų—turi eiti sargybą karaliui prie VIEŠPATIES namų. Jūs turite apsupti karalių iš visų pusių, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus. O kas įsiveržtų į eiles, tas turi būti nužudytas! Taigi būkite su karaliumi, jam išeinant ir įeinant!“

9 Šimtininkai padarė visai taip, kaip buvo įsakęs kunigas Jehojada. Kiekvienas iš jų, pasiėmęs savo vyrus, tuos, kurie šabatos dieną turėjo eiti pareigas, drauge su tais, kurie šabatos dieną neturėjo eiti pareigų, atėjo pas kunigą Jehojadą. 10 Kunigas padavė šimtininkams karaliaus Dovydo ietis ir strėlines, laikomas VIEŠPATIES namuose. 11 Kai sargybiniai, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus, sustojo nuo pietinio [šventyklos] namų šono iki šiaurinio namų šono, atsigręžę į aukurą ir namus, aplink karalių, 12 jis išvedė karaliaus sūnų, jam uždėjo karūną ir [sandoros ženklą]⁶. Jie padarė jį karaliumi ir jį patepė. Jie plojo rankomis ir šaukė: „Tegyvuoją karalius!“

13 Atalija, išgirdusi sargybinių [ir] žmonių šauksmą, atėjo pas žmones į VIEŠPATIES namus. 14 Ji apsidairė, ir štai karalius pagal paprotį stovėjo prie stulpo ir giedotojai⁷ bei trimitininkai šalia jo. Visi šalies žmonės džiaugėsi ir trimitavo trimitais. Tada Atalija perplėšė savo drabužius ir šaukė: „Išdavystė! Išdavystė!“ 15 Kunigas Jehojada davė įsakymą šimtininkams, kareivių vadams. Jis jiems tarė: „Išveskite ją laukan pro eiles, o kas ją paseks, tą nužudykite kalaviju!“ Nes kunigas buvo pasakęs: „Nevalia jos

1 Lit. buvo mano širdyje

2 Rk. pgl. 2Kron 22, 11; ~M

3 GSV; M: Jie

4 Lit. pasiuntė ir paėmė

5 M + neišaiškintos reikšmės žodį; ~GBA

6 Turbūt ženklą, primenantį Dievo su Dovydo dinastija sudarytą sandorą (žr. 2Sam 7, 12–16); arba: [iteikė] įstatymo kopiją

7 GV; M: vadai

nužudyti VIESPATIES namuose!“
16 Jie suėmė ją. Ji įėjo į karaliaus rūmus pro žirgų įėjimą ir ten buvo nužudyta.

17 Jehojada sudarė sandorą tarp VIESPATIES ir karaliaus bei tautos, kad jie būtų VIESPATIES tauta, taip pat tarp karaliaus ir tautos. 18 Paskui visi šalies žmonės išbrovė į Baalo namus ir juos sugriovė. Jo aukurus ir jo atvaizdus jie sudaužė ir šipulius ir Baalo kunigą Mataną nužudė ties aukrais. Kunigas¹ pastatė sargus prie VIESPATIES namų.

19 Jis paėmė šimtininkus, karus, sargybinius ir visus šalies žmones, ir jie nuvedė žemyn karalių iš VIESPATIES namų ir įėjo pro sargybinių vartus į karaliaus rūmus. Ir jis atsistojo į karaliaus sostą. 20 Džiaugėsi visi šalies žmonės, ir miestas buvo ramus, o Atalija jie buvo nužudę kalaviju karaliaus rūmuose.

1-16 2 Kron 22, 10-23, 15 17-21 2 Kron 23, 16-21

Jehoašo viešpatavimas

12 Jehoašas buvo septynerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti. 2 Septintaisiais Jehaus metais Jehoašas tapo karaliumi ir keturiasdešimt metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Šibija, iš Beer-Šebos. 3 Ir Jehoašas darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse per visas savo dienas, nes ji pamokė kunigas Jehojada. Tik alkų jis nepašalino. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose.

4 Iš 30, 11-16

Jehoašas įsako remontuoti šventyklą

5 Jehoašas sakė kunigams: „Visus pinigus, kurie atnešami į VIESPATIES namus kaip šventos dovanos,—cenzo mokesčio pinigus², pinigus, kuriais įvertinami asmenys³, ir visus pinigus, kuriuos kas nors laisvu noru atneša į VIESPATIES namus,—⁶ tegul pasiima kunigai, kiekvienas iš savo aukotojo⁴, ir jie tegul užtaiso namų

plyšius, kur atsiranda plyšiai“. 7 Bet dvidešimt trečiaisiais karaliaus Jehoašo metais kunigai dar nebuvo užtaisę šventyklos plyšių. 8 Todėl karalius Jehoašas, pasišaukęs kunigą Jehojadą ir kitus kunigus, juos paklausė: „Kodėl jūs neužtaisote namų plyšių? Taigi dabar nebeprimkite pinigų iš savo aukotojų, bet juos perleiskite namų taisymui“. 9 Kunigai sutiko su tuo, kad jie nebeturi priimti pinigų iš žmonių, nei namų plyšių užtaisyti.

10 Kunigas Jehojada paėmė vieną skryniją, išgręžė jos dangtyje skylę ir ją padėjo šalia aukuro, dešinėje įeinančio į VIESPATIES namus. Kunigai, kurie saugojo slenkstį, mesdavo į ją visus pinigus, atneštus į VIESPATIES namus.

11 Jiems pastebėjus, kad skrynioje buvo daug pinigų, užeidavo karaliaus sekretorius ir vyriausiasis kunigas. Jie pinigus, kuriuos rasdavo VIESPATIES namuose, užrišdavo maišuose⁵ ir suskaičiuodavo.

12 Paskui jie atiduodavo atsvertus pinigus meistrams, prižiūrintiems VIESPATIES namus. Tie juos išleisdavo dailidėms ir statytojams, dirbantiems VIESPATIES namuose.

13 mūrininkams ir akmens tašytojams, taip pat medžiams ir laužtiniais akmenims pirkti, kad užtaisyty VIESPATIES namų plyšius, ir visoms namų taisymo išlaidoms apmokėti.

14 Tačiau jokie sidabriniai dubenys, gnybtuvai, šlakstytuvai, trimitai—bet kokie auksiniai ir sidabriniai indai—nebuvo daromi VIESPATIES namams iš pinigų, atnešamų į VIESPATIES namus.

15 Bet juos atiduodavo darbininkams, kad tie už juos taisytų VIESPATIES namus. 16 Ir jie nereikalaudavo atsiskaitymo iš vyrų, kuriems įteikdavo pinigus, kad tie juos duotų darbininkams, nes jie elgėsi sąžiningai.

17 Atsiteisimo aukos⁶ pinigai ir už nuodėmę atnašaujamos aukos pinigai nebūdavo atnešami į VIESPATIES namus: jie priklausydavo kunigams.

16 2 Kar 22, 7 17 Lev 7, 7

1 T.y. Jehojada

2 Žr. Iš 30, 11-16

3 Žr. Lev 27, 2-8

4 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

5 Arba: perlydydavo

6 Lit. Kaltės aukos (t.y. aukos už kaltes, reikalaujančias restitucijos ar kompensacijos Dievui ar žmogui)

Chazaelis grasina užpulti Jeruzalę

18 Tuo metu Aramo karalius Chazaelis atžygiavęs kariavo su Gatu ir jį paėmė. Bet kai Chazaelis pasisuko Jeruzalės pulti¹, 19 Judo karalius Jehoasas, paėmęs visas pašvestas dovanas, kurias buvo pašventę² jo tėvai Jehoafatas, Jehoramas ir Achazijas, Judo karaliai, taip pat savo paties pašvestas dovanas ir visą auksą, rastą VIESPATIES namų ir karaliaus rūmų išduose, pasiuntė Aramo karaliui Chazaeliui. Tad jis atsitraukė nuo Jeruzalės.

Jehoasas mirtis

20 Visi kiti Joasas veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 21 Jo tarnai sukilo ir suruošė samokslą. Jie užmušė Joasą Bēt-Mile, kur einama žemyn į Silą³. 22 Jį užmušė Šimato sūnus Jozacharas⁴ ir Šomerio sūnus Jehozabadas, jo tarnai. Jis mirė, ir jį palaidojo prie jo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Amašijas tapo karalium jo vietoje.

1-21 2 Kron 24, 1-16

Jehoachazas valdo Izraelį

13 Dvidešimt trečiaisiais Achazijo sūnaus Joasas, Judo karaliaus, metais ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje Jehoaus sūnus Jehoachazas, ir jis karaliavo septyniolika metų. 2 Jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, ir pasekė nuodėme Nebato sūnaus Jerobeamo, kuris įvedė į nuodėmę Izraelį. Jis neatsitraukė nuo jos. 3 Todėl VIESPATIES rūstybė užsidedė prieš Izraelį, ir jis ilgą laiką juos buvo atidavęs į Aramo karaliaus Chazaelio ir Chazaelio sūnaus Ben-Hadado valdžią⁵. 4 (Bet Jehoachazas maldavo VIESPATĮ, ir VIESPATS jį išklausė, nes jis matė Izraelio priespaudą, kaip juos spaudė Aramo karalius. 5 Todėl VIESPATS davė Izraeliui gelbėtoją, ir jie išsilaisvino

iš Aramo valdžios. Ir izraeliai gyveno savo palapinėse, kaip anksčiau. 6 Tačiau jie nenusišalino nuo Jerobeamo namų nuodėmės, į kurią jis buvo įvedęs Izraelį. Jie⁶ vaikščiojo joje. Netgi ašera⁷ buvo pastatyta Samarijoje.)⁸ 7 Mat jis nepalikto Jehoachazui jokios kitos kariuomenės, kaip tik penkiasdešimt raitelių, dešimt kovos vežimų ir dešimt tūkstančių pėstininkų, nes Aramo karalius buvo juos⁹ sunaikinęs ir sutrynęs tarsi į kuliant sukeliamas dulkes.

8 Visi kiti Jehoachazo veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 9 Pagaliau Jehoachazas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Samarijoje. Jo sūnus Joasas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Jehoasas

10 Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Joasas metais Jehoachazo sūnus Jehoasas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje, ir jis karaliavo šešiolika metų. 11 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmės, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį. Jis vaikščiojo joje.

12 Visi kiti Joasas veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, jam kariaujant su Judo karaliumi Amašiju,—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 13 Pagaliau Joasas¹⁰ atsigulė prie savo tėvų, ir Jerobeamas atsisėdo į jo sostą. Joasas buvo palaidotas Samarijoje prie Izraelio karalių.

Elišos pranašystė ir mirtis

14 Elišai susirgus mirtina liga, pas jį nusileido Izraelio karalius Joasas ir, ant jo verkdamas, tarė: „Mano tėve, mano tėve! Izraelio kovos vežimai ir jo raiteliai!“ 15 Eliša jam tarė: „Atnešk

1 Lit. žygiuoti aukštyn prieš Jeruzalę

2 T.y. dedikavę šventykiai

3 S: kai jisėjo žemyn į Silą

4 Dgl. Mss; M: Jozabadas

5 Lit. ranką

6 GSTV; M: Jis

7 T.y. Astartės statula

8 7 skn. yra 3 skn. taša. Manoma, kad 4-6 skn. yra deuteronominio redaktoriaus intarpas.

9 T.y. izraelius

10 Autorius vadina karalių veinašyk Jehoasū, kitąsyk Joasū.

lanką ir strėlių!“ Jis atnešė pas jį lanką ir strėlių. ¹⁶ Jis tarė Izraelio karaliui: „Padėk ranką ant lanko!“ Jam padėjus ranką, Eliša uždėjo savo rankas ant karaliaus rankų ¹⁷ ir tarė: „Atidaryk langą į rytus!“ Jam atidarius, Eliša tarė: „Sauki!“ Jis šovė. Anas tarė: „VIESPATIES pergalės strėlė, pergalės strėlė prieš Aramą! Tu galutinai sumuši Aramą Afeke!“ ¹⁸ Toliau jis tarė: „Paimk strėles!“ Jam paėmus, anas tarė Izraelio karaliui: „Suduok į žemę!“ Jis sudavė tris kartus ir sustojo. ¹⁹ Dievo vyras supyko ant jo ir tarė: „Reikėjo suduoti penkis ar šešis kartus. Tada galutinai būtum sumušęs Aramą. O dabar tik tris kartus sumuši Aramą!“

²⁰ Eliša mirė, ir jį palaidojo.

Moabo plėšikų gaujos išiverždavo į šalį metų pradžioje. ²¹ Kartą, laidodami vyrą, žmonės staiga pamatė plėšikų gaują. Jie įmetė vyrą į Elišos kapą ir nuėjo. Kai tik vyras palietė Elišos kaulus, jis atgijo ir atsistojo ant kojų.

14 2 Kar 2, 12

Izraelis atkariauja miestus iš Aramo

²² Aramo karalius Chazaelis engė Izraelį per visą Jehoachazo laiką.

²³ Tačiau VIESPATS buvo jiems malonus, jų gailėjosi ir grėžėsi į juos dėl savo sandomos su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. Jis nenorėjo jų sunaikinti ir iki šiol dar nėra jų atmetęs nuo savo veido.

²⁴ Aramo karaliui Chazaeliui mirus ir jo sūnui Ben-Hadadiui pradėjus karaliauti jo vietoje, ²⁵ Jehoachazo sūnus Jehoasas atsiėmė iš Chazaelio sūnaus Ben-Hadado valdžios miestus, kuriuos anas¹ buvo karu paveržęs iš jo tėvo Jehoachazo valdžios. Tris kartus Joašas jį sumušė ir atgavo Izraelio miestus.

Amašijos viešpatauja Judui

¹⁴ Antraisiais Izraelio karaliaus Jehoachazo² sūnaus Joašo metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Joašo sūnus Amašijas. ² Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo

vardu Jehoadina, iš Jeruzalės. ³ Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, tačiau ne taip, kaip jo protėvis Dovydas. Jis darė visai taip, kaip darė jo tėvas Joašas. ⁴ Betgi alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose. ⁵ Kai tik karaliaus valdžia sutvirtėjo jo rankoje, jis užmušė savo tarnus, kurie buvo užmušę jo tėvą karalių. ⁶ Tačiau užmušėjų sūnų jis neleido nužudyti laikydamasis to, kas parašyta Mozės įstatymo knygoje, kur VIESPATS yra įsakęs: „Nevalia žudyti tėvų už sūnus, nei sūnų žudyti už tėvus, bet kiekvienas turi būti nužudytas už savo paties nuodėmę“.

⁷ Jis sumušė Druskos slėnyje Edomą, dešimtį tūkstančių, paėmė kova Sela ir ją praminė Jokteeliu. [Taip ji vadinasi] iki šios dienos.

⁸ Tuo metu Amašijas siuntė pasiuntinius pas Jehoaus sūnaus Jehoachazo sūnų Jehoasą, Izraelio karalių, 'su iššūkiu'³. „Eikš,

'susirem kime vienas su kitu'⁴. ⁹ Bet Izraelio karalius Jehoasas pasiuntė Judo karaliui Amašijui tokį atsaką: „Lebanono usnis pasiuntė Lebanono kedrui žinią: „Duok mano sūnui savo dukterį ir žmonas!“ Bet perėjo laukinis žvėris, gyvenantis Lebanone, ir sumynė usnį. ¹⁰ Tu tikrai sumuši Edomą ir pasipūtei⁵. Gerėkis savo garbe ir pasilik namie! Kam nori įsivelti į nelaimę, kad kristum tu pats ir Judas su tavim?“

¹¹ Bet Amašijas nepaklaūsė. Tad Izraelio karalius Jehoasas žygiavo aukšty, ir jie—jis ir Judo karalius Amašijas—susirėmė⁶. Bėt-Semeše, priklausančiame Judui. ¹² Judas buvo taip Izraelio sumuštas, jog kiekvienas pabėgo į savo namus⁷. ¹³ O Judo karalių Amašiją, Achazijo sūnaus Jehoasos sūnų, Izraelio karalius Jehoasas sugavo Bėt-Semeše ir, atžygiavęs į Jeruzalę, padarė Jeruzalės mūrė nuo Efraimo vartų iki Kampo vartų keturių šimtų mastų spragą. ¹⁴ Paskui, paėmęs

3 Lit. sakydamas

4 Lit. pažiūre kime vienas kitam į veidą

5 Lit. tavo širdis iškėlė tave

6 Lit. pasimatė veidas į veidą

7 Lit. palapines

1 T.y. Chazaelis

2 Autorius aukščiau karalių vadina Jehoachazu.

visą aukšą bei sidabrą ir visus rykus, rastus VIEŠPATIES namuose ir karaliaus rūmų išduose, ir įkaitus, jis sugrįžo į Samariją.

15 Visi kiti Jehoaso veiksmų, kuriuos jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, ir kaip jis kariavo su Judo karaliumi Amašiju—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 16 Pagaliau Jehoasas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Samarijoje prie Izraelio karalių. Jo sūnus Jerobeamas tapo karalium jo vietoje.

17 Joaso sūnus Amašijas, Judo karalius, dar gyveno penkiolika metų po Jehoachazo sūnaus Jehoaso, Izraelio karaliaus, mirties. 18 Visi kiti Amašijo veiksmų—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 19 Prieš jį padarė smokslą Jeruzalėje, ir jis pabėgo į Lachišą. Bet jie nusiuntė paskui jį į Lachišą ir ten jį nužudė. 20 Jie pargabeno jį ant žirgų, ir jis buvo palaidotas Jeruzalėje prie savo tėvų. Dovydo mieste.

21 Paskui visa Judo tauta paėmė Azariją, nors jis tebuvo šešiolikos metų amžiaus, ir jį padarė karaliumi jo tėvo Amašijo vietoje. 22 Jis atstatė Ėlatą ir jį sugrąžino Judui po to, kai karalius¹ jau buvo atsigulęs prie savo tėvų.

6 Dt 24, 16

Izraelio karalius Jerobeamas II

23 Penkioliktaisiais Joaso sūnaus Amašijo, Judo karaliaus, metais pradėjo karaliauti Samarijoje Izraelio karaliaus Joaso sūnus Jerobeamas, [ir jis karaliavo] keturiasdešimt vienerius metus. 24 Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo visų Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis įvedė Izraelį. 25 Jis atgavo Izraelio sritį nuo Lebo-Chamato ligi Arabos jūros pagal VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, pažadą, kurį jis kalbėjo per savo tarną Joną, Amitajo sūnų, pranašą, kilusį iš Gat-Chéferio, 26 nes VIEŠPATS matė labai karčią Izraelio būklę: buvo atėjęs galas ir vergams, ir laisviesiems, ir nebebuvo, kas padėtų Izraeliui. 27 Kadangi

VIEŠPATS nebuvo pasakęs, kad išdildysias Izraelio vardą iš po dangaus, jis juos išgelbėjo per Joaso sūnų Jerobeamą.

28 Visi kiti Jerobeamo veiksmų, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, kaip jis kariavo ir kaip atgavo Damaską bei Chamatą Izraeliui²,—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 29 Pagaliau Jerobeamas atsigulė prie savo tėvų, prie Izraelio karalių. Jo sūnus Zacharijas tapo karalium jo vietoje.

1-16 2 Kron 25, 1-24 25 Jon 1, 1

Judo karalius Azarijas

15 Dvidešimt septintaisiais Izraelio karaliaus Jerobeamo metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Amašijo sūnus Azarijas. 2 Jis buvo šešiolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jekolija, iš Jeruzalės. 3 Ir jis darė, kas buvo tiesus VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Amašijas. 4 Tik alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose. 5 VIEŠPATS taip užgavo karalių, jog jis liko raupsuotas iki savo mirties dienos. Jis gyveno atskiruose namuose³, o karaliaus sūnus Jotamas buvo rūmų viršininkas, valdantis šalies žmones.

6 Visi kiti Azarijo veiksmų ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 7 Pagaliau Azarijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo prie jo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Jotamas tapo karalium jo vietoje.

1-6 2 Kron 26, 1-23 7 Jez 6, 1

Izraelio karalius Zacharijas

8 Trisdešimt aštuntaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Jerobeamo sūnus Zacharijas [ir karaliavo] šešis mėnesius. 9 Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, kaip buvo darę jo protėviai. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs

1 T.y. Amašijas

2 S. M: Judui Izraelyje

3 T.y. karantine

Izraelį. ¹⁰ Prieš jį suruošė samokslą Jabešo sūnus Šalumas. Jis jį užpuolė ir nužudė Jibleame¹, ir karaliavo jo vietoje. ¹¹ Visi kiti Zacharijo veiksmai—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. ¹² Toks buvo VIESPATIES pažadas, kurį jis davė Jehui: „Ketvirtos kartos sūnūs tau sėdės Izraelio soste“. Taip ir įvyko.

12 2 Kar 10, 30

Izraelio karalius Šalumas

¹³ Jabešo sūnus Šalumas pradėjo karaliauti trisdešimt devintaisiais Judo karaliaus Uzijo² metais ir karaliavo vieną mėnesį Samarijoje. ¹⁴ Gadžio sūnus Menachemas, atžygiavęs iš Tірšos, atėjo į Samariją. Jis užpuolė ir nužudė Jabešo sūnų Šalumą Samarijoje, ir karaliavo jo vietoje. ¹⁵ Visi kiti Šalumo veiksmai ir jo samokslas, kurį jis surengė—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. ¹⁶ Tuo metu Menachemas, [žygiuodamas] iš Tірšos, užpuolė Tapuachą³, visus jo gyventojus ir jo sritį dėl to, kad jis jam neatidarė [vartų]. Jis jį⁴ nugalėjo ir⁵ perskrodė visas jo nėščias moteris.

Izraelio karalius Menachemas

¹⁷ Trisdešimt devintaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Gadžio sūnus Menachemas, [ir jis karaliavo] dešimt metų Samarijoje. ¹⁸ Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo visų Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. ¹⁹ Jo dienomis⁶ Asirijos karalius Pulis įsiveržė į šalį, ir Menachemas davė Puliui tūkstantį talentų sidabro, kad tas jį paremtų karaliaus valdžiai sustiprinti jo rankoje. ²⁰ Menachemas išreikalavo tuos pinigus iš Izraelio, iš visų turtingųjų, kad kiekvienas duotų Asirijos karaliui po penkiasdešimt šekelių sidabro. Tada

Asirijos karalius atsitraukė ir nebepasiliko ten šalyje. ²¹ Visi kiti Menachemo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. ²² Pagaliau Menachemas atsigulė prie savo tėvų, ir jo sūnus Pekachijas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Pekachijas

²³ Penkiasdešimtaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Menachemo sūnus Pekachijas, [ir jis karaliavo] dvejus metus. ²⁴ Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. ²⁵ Prieš jį suruošė samokslą Remalijo sūnus Pekachas, jo adjutantas. Jis jį užpuolė Samarijoje, karaliaus rūmų bokšte⁷. Su juo buvo penkiasdešimt vyrų iš gileadiečių. Jis jį nužudė ir karaliavo jo vietoje. ²⁶ Visi kiti Pekachijo veiksmai ir visa, ką jis padarė—štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Izraelio karalius Pekachas

²⁷ Penkiasdešimt antraisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Remalijo sūnus Pekachas, [ir jis karaliavo] dvidešimt metų. ²⁸ Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. ²⁹ Izraelio karaliaus Pekacho dienomis Asirijos karalius Tiglat-Pileseris atžygiavo ir paėmė Ijoną, Abel-Bet-Maachą, Janoachą, Kedešą, Chasorą, Gileadą ir Galilėją, visą Naftalio šalį, ir juos ištremė į Asiriją. ³⁰ Elos sūnus Hošėja suruošė samokslą prieš Remalijo sūnų Pekachą. Jis jį užpuolė ir nužudė, ir pradėjo karaliauti jo vietoje dvidešimtaisiais Uzijo sūnaus Jotamo metais. ³¹ Visi kiti Pekacho veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

1 G^L; M: žmonių akivaizdoje

2 Dgl. MssGTV: Azarijo

3 T.y. Tapuacho miestas; M: Tifsachā

4 G^{BA}S; ~M

5 GST; ~M

6 G; M: Izraelį, per visą savo [valdymo] laiką, 19

7 M + Argobą ir Arję. Tie žodžiai pradžioje turbūt priklausė prie 29 skn. vietovių sąrašo.

Judo karalius Jotamas

32 Antraisiais Remalijo sūnaus Pekacho, Izraelio karaliaus, metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Uzijo¹ sūnus Jotamas. Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jeruša, Šadoko duktė. 34 Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, visai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Uzijas².

35 Tik alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebesmilke smilkalus alkuose. Jis pastatė aukštutinius VIESPATIES namų vartus.

36 Visi kiti Jotamo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 37 Tomis dienomis VIESPATIS pradėjo siųsti prieš Judą Aramo karalių Rešiną ir Remalijo sūnų Pekachą. 38 Pagaliau Jotamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo protėvio Dovydo mieste. Jo sūnus Achazas tapo karalium jo vietoje.

32-38 2 Kron 27, 1-9

Judo karalius Achazas

16 Septynioliktaisiais Remalijo sūnaus Pekacho metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Jotamo sūnus Achazas. 2 Achazas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jis nedarė, kas buvo tiesu VIESPATIES, jo Dievo, akyse, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas, 3 bet vaikščiojo Izraelio karalių keliu. Jis net savo paties sūnų sudegino kaip auką³, sekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIESPATIS pavarė nuo izraelių. 4 Jis aukojo aukas ir degino smilkalus alkuose, ant kalvų ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu.

5 Tuomet Aramo karalius Rešinas ir Remalijo sūnus Pekachas, Izraelio karalius, atžygiavo į Jeruzalę kariauti. Jie apgulė Achazą, bet neįstengė [jo]

nugalėti. 6 Tuo metu Edomo karalius⁴ atgavo Elatą Edomui⁵ ir išvarė judėjus iš Elato. Edomiečiai atsikėlė į Elatą ir ten tebegyvena iki šios dienos. 7 Achazas siuntė pasiuntinius pas Asirijos karalių Tiglat-Pileserį su žinia: „Aš esu tavo tarnas ir tavo sūnus. Atžygiuok ir išgelbėk mane iš rankų Aramo karaliaus ir iš rankų Izraelio karaliaus, kurie puola mane!“ 8 Achazas paėmė sidabrą ir auksą, rastą VIESPATIES namuose ir karaliaus rūmų išduose, ir nusiuntė kaip dovaną Asirijos karaliui. 9 Asirijos karalius paklaūsė jo. Asirijos karalius atžygiavo į Damaską ir jį paėmė. Jis ištrėmė jo gyventojus⁶ ir Kyra, o Rešiną nužudė.

10 Karalius Achazas nuvyko į Damaską Asirijos karaliaus Tiglat-Pileserio pasitikti. Pamatęs Damaske buvusį aukurą, karalius Achazas pasiuntė kunigui Urijui aukuro atvaizdą ir jo modelį, padarytą visiškai tokį, kaip jis. 11 Taigi kunigas Urijas pastatė aukurą. Kunigas Urijas padarė visiškai tokį, kokį karalius Achazas buvo atsiuntęs iš Damasko, kol karalius Achazas parvyko iš Damasko. 12 Kai karalius parvyko iš Damasko, karalius apžiūrėjo aukurą. Karalius priejo prie aukuro ir, užlipęs prie jo, degino savo deginamąją ir javienių auką, išliejo savo liejamąją auką ir šlakstė savo bendrystės aukų kraują ir aukurą. 14 O žalvarinį aukurą, stovintį VIESPATIES akivaizdoje, jis pašalino iš šventyklos priekio, iš vietos, esančios tarp [naujojo] aukuro ir VIESPATIES namų, ir jį pastatė [naujojo] aukuro šiaurinėje pusėje. 15 Ir karalius Achazas įsakė kunigui Urijui: „Ant didžiojo⁷ aukuro degink rytmečio deginamąją ir vakaro javienių auką, karaliaus deginamąją ir jo javienių auką, taip pat visų šalies tautiečių deginamąją ir jų javienių auką, o jų liejamąsias aukas ir visą deginamosios aukos kraują bei visą pjaunamosios aukos kraują iššlakstyk į jį. O dėl žalvarinio aukuro dar

1 GBA: Azarijo

2 GBA: Azarijas

3 Lit. leido eiti per ugnį

4 Rk.; M: Aramo karalius Rešinas

5 Rk.; M: Aramui

6 Lit. jį

7 T.y. naujojo

pagalvosiu¹⁴. ¹⁶ Kunigas padarė visiškai taip, kaip jam buvo įsakęs karalius Achazas.

¹⁷ Paskui karalius Achazas supjaustė vežimų rėmus ir nuėmė nuo jų viršaus katilus. Jis taip pat nukėlė „jūrą“ nuo žalvarinių jaučių, buvusių jos apačioje, ir ją padėjo ant akmeninio grindinio. ¹⁸ Be to, jis pašalino iš VIESPATIES namų šabatos apdangalą, pastatytą namuose, ir išorinį karaliaus įėjimą dėl Asirijos karaliaus. ¹⁹ Visi kiti Achazo veiksmai, kuriuos jis nuveikė,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. ²⁰ Pagaliau Achazas atsigulė prie savo tėvų Dovydo mieste, o jo sūnus Chizkijas tapo karalium jo vietoje.

3 Dt. 12, 31 5 Jez 7, 1 14 Iš 27, 1–2; 2 Kron 4, 1
17 1 Kar 7, 23–39; 2 Kron 4, 2–6 1–20 2 Kron 28, 1–
27 20 Jez 14, 28

Izraelio karalius Hošėja ir Samarijos žlugimas

¹⁷ Dvyliktaisiais Judo karaliaus Achazo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Elos sūnus Hošėja, [ir jis karaliavo] devynerius metus. ² Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, tik ne taip, kaip Izraelio karaliai, kurie buvo pirma jo. ³ Prieš jį atžygiavo Asirijos karalius Salmaneseris. Hošėja tapo jo vasalu ir mokėjo jam duoklę. ⁴ Tačiau Asirijos karalius aptiko Hošėja ruošiant samokslą, nes jis buvo siuntęs pasiuntinius pas Egipto karalių Soją ir nebepristatė Asirijos karaliui duoklės, kaip kasmet darydavo. Todėl Asirijos karalius jį suėmė ir įmetė į kalėjimą. ⁵ Paskui Asirijos karalius išiveržė į visą šalį. Jis atžygiavo į Samariją ir laikė ją apgulęs trejus metus. ⁶ Devintaisiais Hošėjos metais Asirijos karalius paėmė Samariją ir ištrėmė Izraelį į Asiriją. Jis juos apgyvendino Chalache ir prie Chaboro, Gozano upės, ir Medijos miestuose.

Ištrėmimo priežastis

⁷ Tai atsitiko dėl to, kad izraeliai nusidėjo VIESPAČIUI, savo Dievui, kuris buvo juos atvedęs iš Egipto šalies, iš po Faraono, Egipto karaliaus, rankos,

ir garbino kitus dievus. ⁸ Jie ėlgėsi pagal nuostatus tautų, kurias VIESPATS buvo pavaręs nuo izraelių, ir [pagal nuostatus] Izraelio karalių, kurie [juos] buvo įvedę¹². ⁹ Izraeliai priskyrė VIESPAČIUI, savo Dievui, netiesų³. Jie įsikūrė alkų visuose savo miestuose, pradedant sargybos bokštu ir baigiant sutvirtintu miestu. ¹⁰ Jie pasistatė akmenstulpių ir ašerų⁴ ant kiekvienos aukštos kalvos ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. ¹¹ Jie ten, visuose alkuose, degino aukas, kaip pagonys, kuriuos VIESPATS buvo patrėmęs nuo jų. Jie darė piktus darbus, pykdydami VIESPATI. ¹² Jie tarnavo stabams, apie kuriuos VIESPATS jiems buvo paliepęs: „Jums nevalia to daryti!“ ¹³ VIESPATS buvo įspėjęs Izraelį ir Judą per visus savo pranašus, per kiekvieną regėtoją, sakydamas: „Atsigrežkite nuo savo pikto kelių ir laikykitės mano įsakymų bei mano nuostatų, žiūrėdami viso įstatymo, kurį įsakiau jūsų protėviams ir kurį jums pasiunčiau per savo tarnus pranašus“.

¹⁴ Tačiau jie neklaūsė, bet pasidarė kietasprandžiai, kaip ir jų protėviai, kurie netikėjo VIESPAČIU, savo Dievu. ¹⁵ Jie atmetė jo nuostatus ir jo sandorą, kurią jis buvo sudaręs su jų protėviais, ir jo įspėjimus, kuriais jis buvo juos įspėjęs, ir pasekė niekybėmis⁵, kol patys suniekėjo, ir pasekė savo aplipkinėmis tautomis, apie kurias VIESPATS jiems buvo įsakęs nedaryti taip, kaip jos darė. ¹⁶ Jie paliko visus VIESPATIES, savo Dievo, įsakymus. Jie pasidarė lietinių atvaizdų—du versius. Jie padarė ašerą. Jie lankstėsi prieš visą dangaus kariuomenę ir garbino Baalą. ¹⁷ Jie degino kaip aukas savo sūnus ir savo dukteris⁶. Jie vertėsi žyniavimu ir

2 –S

3 T.y. jie praktikavo tai, kas nebuvo Dievo leista, o tačiau tai laikė jo įsakymais.

4 T.y. kulto stiebu, pastatytų šalia aukuro deivės Astartės garbei

5 T.y. stabais

6 Lit. darė, kad jų sūnūs ir dukterys turėjo pereiti per ugnį

būrė iš ženklų. Jie parsidavė daryti tam, kas pikta VIESPATIES akyse, jį pykdydami. 18 Todėl VIESPATS labai supykė ant Izraelio ir juos atstūmė nuo savo veido. Nieko nebepalikio, tik viena Judo gentis.

19 Taip pat ir Judas nesilaikė VIESPATIES, savo Dievo, įsakymų, bet elgėsi pagal Izraelio nuostatus, kuriuos jie¹ buvo įvedę. 20 Tad VIESPATS atmetė visus Izraelio palikuonis, juos nužemino ir atidavė į plėšikų rankas, kol juos nusviedė nuo savo veido.

21 Jam atplėšus Izraelį nuo Dovydo namų, jie padarė karaliumi Nebato sūnų Jerobeamą. Jerobeamas atitraukė Izraelį nuo VIESPATIES sekimo ir juos įtraukė į didelę nuodėmę. 22 Izraeliai atkakliai toliau darė visą Jerobeamo nuodėmę, kuria² jis buvo daręs. Jie nenusišalino nuo jos, 23 iki VIESPATS atstūmė Izraelį nuo savo veido, kaip buvo kalbėjęs per savo tarnus pranašus. Tad Izraelis buvo ištremtas iš savo žemės į Asiriją [ir ten pasiliko] iki šios dienos.

10 1 Kar 14, 23 16 1 Kar 12, 28 17 Dt 18, 10

Samarija kolonizuojama svetimšaliais

24 Asirijos karalius atkėlė [žmonių] iš Babilono, Kutos, Avos, Chamato bei Sefarvaimo ir apgyvendino Samarijos miestuose, izraelių vietoje. Jie užėmė Samariją ir gyveno jos miestuose.

25 Kadangi, pradėję ten gyventi, jie nebijojo VIESPATIES, VIESPATS paleido ant jų liūtus, kurie sudraskė kai kuriuos iš jų. 26 Tad buvo pasakyta Asirijos karaliui: „Tautos, kurias iškėlei ir įkūrei Samarijos miestuose, nepažįsta tos šalies dievo garbinimo būdo. Todėl jis paleido ant jų liūtus, ir štai tie žudo juos, nes jie nepažįsta tos šalies dievo garbinimo būdo“. 27 Tada Asirijos karalius įsakė: „Leiskite ten nueiti vienam iš kunigų, kuriuos iš ten ištrėmėte, kad jis nuėjęs³ ten apsigyventų ir juos pamokytytų tos šalies dievo garbinimo būdo!“. 28 Taigi vienas iš kunigų, kuriuos jie buvo ištrėmę iš

Samarijos, parvykęs apsigyveno Bėt-Elyje ir juos mokė, kaip jie turi garbinti VIESPATĮ.

29 Tačiau kiekviena tauta pasidarė savo pačios dievą ir jį pastatė šventyklose alų, kuriuos buvo padarę samariečiai,—kiekviena tauta savo miestuose, kuriuose jie gyveno. 30 Babilono žmonės pasidarė Sukot-Benotą, Kuto žmonės pasidarė Nergalį, Chamato žmonės pasidarė Ašimą, 31 aviečiai pasidarė Nibchazą ir Tartaką, o sefarvaimiečiai degino ugnyje savo vaikus Adramelechui ir Anamelechui, Sefarvaimo dievams. 32 Be to, jie dar garbino VIESPATĮ ir paskyrė sau iš savųjų visokių žmonių alų kunigais, kurie jiems atlikinėjo apeigas alų šventyklose. 33 Jie garbino VIESPATĮ ir [kartu] tarnavo dievams pagal paprotį tautų, iš kurių tarpo jie buvo ištremti. 34 Iki šios dienos jie tebesielgia pagal savo ankstesnįjį paprotį⁴: jie negarbina VIESPATIES [tinkamu būdu] ir nesieltgia, kaip reikalauja jų nuostatai ir potvarkiai—mokymas ir įsakymas, kurį VIESPATS davė palikuonims Jokūbo, kurį jis praminė Izraeliu.

35 VIESPATS buvo sudaręs sandorą su jais ir jiems įsakęs: „Negarbinkite kitų dievų, nekniūpokite prieš juos, jiems netarnaukite ir neaukokite, 36 bet garbinkite tik VIESPATĮ, kuris jus atkėlė iš Egipto šalies didele jėga ir ištiesta ranka, prieš jį kniūpokite ir jam aukokite! 37 Laikykitės nuostatų ir potvarkių—mokymo ir įsakymo, kurį jis jums užrašė, visuomet vykdydami. Ir negarbinkite kitų dievų! 38 Nepamirškite sandoros, kurią sudariau⁵ su jumis, ir negarbinkite kitų dievų! Garbinkite tik VIESPATĮ, savo Dievą, ir jis jus išgelbės iš visų jūsų priešų rankų!“. 40 Tačiau jie neklaūsė, bet elgėsi, kaip anksčiau buvo pratę.

41 Taigi šitos tautos garbino VIESPATĮ ir [tuo pat metu] tarnavo dievaikiams, taip pat jų vaikai ir jų vaikų vaikai. Kaip darė jų tėvai, taip jie tebedaro iki šios dienos.

1 T.y. izraeliai

2 G; M lit.: vaikščiojo visose Jerobeamo nuodėmėse, kurias

3 G^{LSV}; M: jie nuėję

4 G^L; M: ankstesniusius papročius

5 GV; M: jis sudarė

34 Pr 32, 28; 35, 10 35 Is 20, 5; Dt 5, 9 36 Dt 6, 13

Judo karalius Chizkijas

18 Trečiaisiais Elos sūnaus Hošėjos, Izraelio karaliaus, metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Achazo sūnus Chizkijas. ² Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Zacharijo duktė, vardu Abi. ³ Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas. ⁴ Jis buvo tas, kuris pašalino alkus, sudaužė akmenstulpius, nukirto ašeras, sukapojo į gabalus žalvarinę gyvatę, kurią buvo padaręs Možė, nes iki tų dienų izraeliai tebedegino jai smilkalus. Ją vadino Nechuštanu. ⁵ Jis pasitikėjo VIESPAČIU, Izraelio Dievu, ir po jo nebuvo tokio, kaip jis, tarp visų Judo karalių, nei tarp pirma jo buvusiųjų. ⁶ Jis buvo visiškai ištikimas VIESPAČIUI ir neatsitraukė nuo jo, bet laikėsi jo įsakymų, kuriuos VIESPATS buvo įsakęs Mozei. ⁷ VIESPATS buvo su juo, ir ko tik jis stverdavo, jam pasisekdavo. Jis sukilo prieš Asirijos karalių ir nebebuvo jo vasalas. ⁸ Jis nukariavo filistinus iki Gazos ir jos pasienio sričių, pradėdamas sargybos bokštus ir baigdamas sutvirtintu miestu.

⁹ Ketvirtaisiais karaliaus Chizkijo metais, tai yra septintaisiais Elos sūnaus Hošėjos, Izraelio karaliaus, metais Asirijos karalius Salmaneseris užpuolė Samariją ir ją apgulė.

¹⁰ Trejiems metams praslinkus, jis ją paėmė. Šeštaisiais Chizkijo metais, tai yra devintaisiais Izraelio karaliaus Hošėjos metais, Samarija buvo paimta.

¹¹ Izraelio karalius ištrėmė Izraelį į Asiriją ir juos ikūrė Chelache, prie Chaboro, Gozano upės, ir Medijos miestuose. ¹² dėl to, kad jie neklaušė VIESPATIES, savo Dievo, balso ir sulaužė jo sandorą—viską, ką VIESPATIES tarnas Možė buvo įsakęs. Jie neklaušė ir nevykdė.

4 Sk 21, 9 1–12 2 Kron 29, 1,2; 31, 1

Sanheribas įsiveržia į Juda

¹³ Keturioliktaisiais karaliaus Chizkijo metais Asirijos karalius

Sanheribas užpuolė visus sutvirtintus Judo miestus ir juos paėmė. ¹⁴ Tada Judo karalius Chizkijas siuntė Asirijos karaliui į Lachišą žinią: „Nusikaltau. Atsitrauk nuo manęs. Ką man uždėsi, nešiu“. Asirijos karalius pareikalavo iš Judo karaliaus Chizkijo ¹ tris šimtus talentų sidabro ir trisdešimt talentų aukso.

¹⁵ Taigi Chizkijas turėjo atiduoti visą sidabrą, rastą VIESPATIES namuose ir karaliaus rūmų išduose.

¹⁶ Tuo pačiu metu Chizkijas nuplėšė auksą nuo VIESPATIES šventyklos durų ir durų staktų, kurias Judo karalius Chizkijas juo buvo aptraukęs, ir jį atidavė Asirijos karaliui.

¹⁷ Asirijos karalius siuntė iš Lachišo tartaną, rab-sarisą ir rab-šakę ² su didaka kariuomene pas karalių Chizkiją į Jeruzalę. Jie žygiavo aukštyn ir, atžygiavę į Jeruzalę, sustojo prie vandentraukio aukštutinio tvenkinio, esančio prie Velėtojų lauko vieškelio.

¹⁸ Jiems pašaukus karalių, pas juos išėjo Chizkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, raštininkas Šebna ir Asafo sūnus Joachas, registratorius.

¹⁹ Rab-šakė jiems tarė: „Sakykite, meldžiu, Chizkijui: „Taip pasakė didysis karalius, Asirijos karalius: „Kuo pagrįstas tas pasitikėjimas, su kuriuo jauties saugus? ²⁰ Tu manai, kad 'vien kalbėjimas' ³ jau esąs patarimas ir galia kariauti! Kuo gi dabar pasitiki, kad sukilai prieš mane? ²¹ Štai dabar tu pasitiki šita palūžusia nendrine lazda, Egiptu. Jei kas ją pasiremia, ji išminga į jo delną ir jį perduria. Toks yra Egipto karalius visiems, kurie juo pasitiki.

²² O jei man sakysite: „Mes pasitikime VIESPAČIU, savo Dievu“, argi ne jis yra tas, kurio alkus ir aukurus Chizkijas pašalino, liepdamas Judui ir Jeruzalei: „Jūs turite garbinti ties šituo aukuru Jeruzalėje?“ ²³ Taigi dabar eik lažybų

1 Lit. uždėjo Judo karaliui Chizkijui

2 Tartanas buvo vyriausiasis kariuomenės vadas, rab-sarisas—aukšto rango karininkas, o rab-šakė—karaliaus rūmų vyriausiasis ūkvedys.

3 Lit. tik lūpų žodis

su mano valdovu, Asirijos karaliumi. Aš tau duosiu du tūkstančius žirgų, jei tik galėsi pasisodinti raitelių ant jų! ²⁴ Tai kaip tu gali pasipriešinti vienam¹ iš mažiausių mano valdovo tarnų ir pasitikėti Egiptu dėl kovos vežimų ir raitelių? ²⁵ O dabar ar ne be VIESPATIES valios aš užpuoliau šią vietą, kad ją sunaikinčiau? Pats VIESPATS man paliepė: „Užpulk šią šalį ir ją sunaikink!“

²⁶ Tada Chilkijo sūnus Eljakimas, Šebna ir Joachas tarė rab-šakai: „Kalbėk, meldžiamė, savo tarnams aramėjiškai, nes mes suprasime, ir nekalbėk su mumis judėjiškai, klausantis ant mūro esantiems kareiviams!“

²⁷ Tačiau rab-šakė jiems atsakė: „Argi mano valdovas mane siuntė [tik] pas tavo valdovą ir pas tave šitų žodžių kalbėti? Argi ne pas vyrus, sėdinčius ant mūro, kurie turės valgyti su jumis savo išmatas ir gerti savo šlapimą?“

²⁸ Tada rab-šakė atsistojo ir garsiu balsu šaukė judėjiškai: „Klausykite didžiojo karaliaus, Asirijos karaliaus, žodžio! ²⁹ Taip sako karalius: „Tegul Chizkijas neapgauna jūsų, nes jis negali jūsų išgelbėti iš mano rankų! ³⁰ Ir Chizkijas teneverčia jūsų pasitikėti VIESPACIU, sakydamas: „VIESPATS tikrai mus išgelbės ir neatiduos šito miesto į Asirijos karaliaus rankas!“

³¹ Neklausykite Chizkijol! Nes taip pasakė Asirijos karalius: „Padarykite taiką su manim ir pasiduokite! Kiekvienas valgykite nuo savo vynmedžio ir kiekvienas nuo savo figmedžio, ir kiekvienas gerkite vandens iš savo cisternos, ³² iki aš atvykęs jus pasimsiu į šalį, panašią į jūsų šalį, javų ir naujo vyno šalį, duonos ir vynuogynų šalį, aliejuingų alyvmedžių šalį, kad išliktumėte gyvi ir neturėtumėte mirti. Tik neklusykite Chizkijo, nes jis jus suvedžioja, sakydamas: „VIESPATS mus išgelbės!“ ³³ Argi kuris nors iš tautų dievų išgelbėjo savo šalį iš Asirijos karaliaus rankų? ³⁴ Kur yra Chamato ir Arpado dievai? Kur yra Sefarvaimo, Henos ir Ivos dievai? Ir kur yra

Samarijos krašto dievai?² Argi jie išgelbėjo Samariją iš mano rankų?

³⁵ Kurie iš visų šalių dievų buvo tie, kurie išgelbėjo savo šalį iš mano rankų? Kaip tad VIESPATS galėtų išgelbėti Jeruzalę iš mano rankų?“

³⁶ Bet žmonės tylėjo ir jam neatsakė nė žodžio, nes toks buvo karaliaus įsakymas: „Neatsakykite jam!“

³⁷ Paskui Chilkijo sūnus Eljakimas, raštininkas Šebna ir Asafo sūnus Joachas, registratorius, atėjo pas Chizkiją perplėštais drabužiais ir jam pranešė rab-šakės žodžius.

13-37 2 Kron 32, 1-19; Jez 36, 1-22

Chizkijas klausiasi Jezajo patarimo

19 Tai išgirdęs, karalius Chizkijas perplėšė savo drabužius, apsidengė ašutine ir įėjo į VIESPATIES namus. ² Ir jis pasiuntė rūmų viršininką Eljakimą, raštininką Šebną ir vyresnius kunigus, apsidengusius ašutinėmis, pas pranašą Jezają, Amošo sūnų. ³ Jie jam tarė: „Taip pasakė Chizkijas: „Šita diena yra bėdos, nuplankimo ir išgėdinimo diena, nes kūdikiai pasiekė iščių angą, o nėra jėgos pagimdyti.“ ⁴ Galbūt VIESPATS, tavo Dievas, girdėjo visus žodžius rab-šakės, kurį siuntė jo valdovas Asirijos karalius tyčiotis iš gyvojo Dievo, ir nubaus už žodžius, kuriuos girdėjo VIESPATS, tavo Dievas. Tad pasimelsk už likutį, kuris tebėra!“

⁵ Karaliaus Chizkijo tarnams atėjus pas Jezają, Jezajas jiems tarė: „Taip sakykite savo valdovui: „Taip pasakė VIESPATS: „Neišsigąsk žodžių, kuriuos girdėjai, kuriais Asirijos karaliaus tarnai man piktžodžiavo. ⁷ Štai aš idėsiu į jį toki nujautimą, kad, išgirdęs gauda, jis sugrįš į savo šalį, ir padarysiu, kad jis kris nuo kalavijo savo paties šalyje““.

1-7 Jez 37, 1-7

Sancheribo grasinimas

⁸ Sugrįžęs rabšakė rado Asirijos karalių kovojant su Libna, nes buvo

² G^LLat; ~M

³ T.y. mes esame kaip moteris, kuri, gimdymo metui atėjus, neištengia pagimdyti savo kūdikio.

girdėjęs, kad jis pasitraukęs nuo Lachišo. ⁹ Kai šis¹ išgirdo sakant apie Etiopijos karalių Tirhaka: „Jis išžygiavo kariauti su tavim“, jis dar kartą siuntė pasiuntinius pas Chizkiją su žinia:

¹⁰ „Taip sakykite Judo karaliui Chizkijui: „Neleisk savo Dievui, kuriuo tu pasitiki, apgauti tave, manydamas, kad Jeruzalė nepateksianti į Asirijos karaliaus rankas! ¹¹ Tu juk pats girdėjai, ką Asirijos karaliai padarė visoms šalims, jas visiškai sunaikindami.

Tai kaip tu išsigelbėsi? ¹² Argi juos išgelbėjo dievai tautų, kurias sunaikino mano tėvai—Gozana, Charana, Rešefa ir edeniečius, gyvenusius Telasare?

¹³ Kur yra Chamato karalius, Arpado karalius, Sefarvaimo miesto, Henos ir Ivos karalius?“

Chizkijo malda

¹⁴ Chizkijas priėmė laišką iš pasiuntinių rankų ir jį perskaitė. Paskui, nuėjęs aukštyn į VIESPATIES namus, Chizkijas jį išskleidė VIESPATIES akivaizdoje. ¹⁵ Ir Chizkijas, melddamasis VIESPATIES akivaizdoje, tarė: „VIESPATIE, Izraelio Dieve, sėdintis ant kerubų, tu vienas esi visų pasaulio karalysčių Dievas. Tu padarei dangų ir žemę. ¹⁶ Palenk, VIESPATIE, savo ausį ir išgirsk! Atverk, VIESPATIE, savo akis ir pamatyk! Ir išgirsk² Sancheribo žodžius, kuriuos jis atsiuntė, kad pasityčiotų iš gyvojo Dievo! ¹⁷ Iš tiesų, VIESPATIE, Asirijos karaliai nusiaubė tautas ir jų šalis ir sumetė jų dievus į ugnį, nes tie nebuvo dievai, o tik žmonių rankų padaras, medis ir akmuo. Todėl jie galėjo juos sunaikinti. ¹⁹ O dabar, VIESPATIE, mūsų Dieve, išgelbėk mus, meldžiu, iš jo rankų, kad žinotų visos pasaulio karalystės, jog tu vienas, VIESPATIE, esi Dievas!“

²⁰ Tada Amoso sūnus Jezajas pasiuntė Chizkijui žodį: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Aš girdėjau tavo man melstą malda apie Asirijos karalių Sancheribą“. ²¹ Štai ką VIESPATS kalbėjo apie jį:

„Paniekino tave, išjuokė tave mergelė, duktė Šijona, tavo užnugary kratė galvą, duktė Jeruzalė.

- ²² Iš ko tyčiojais ir kam piktžodžiavai? Prieš ką pakėlei balsą ir kelei aukštyn akis? —Prieš Izraelio Šventąjį!
- ²³ Per savo pasiuntinius tu tyčiojais iš VIESPATIES ir sakei: „Su daugybe savo kovos vežimų atlikau galingų žygių³. Aš užsikėliau į kalnų viršūnes, į Lebanono tolimiausias aukštumas. Nukirtau jo augalotus kedrus, jo rinktinis eglis. Išigavau į jo nuošaliausią būdą, jo sodų giria.
- ²⁴ Aš išsikasiau ir geriau svetimus vandenį, išdžiovinau savo kojų padais visas Egipto upes⁴.
- ²⁵ Argi negirdėjai? Nuo seniai tai priruošiau. Nuo seniausių dienų tai sumaniau, o dabar tai įvykdžiau, kad pavertei griuvėsių krūvomis sutvirtintus miestus.
- ²⁶ Jų bejėgiai gyventojai išsigando ir buvo pritrenkti. Jie pasidarė kaip lauko augalai ir želmenys, kaip stogų žolė, kuri sudžiūva nuo rytų vėjo⁵.
- ²⁷ Bet aš žinau, kada tu sėdies, kada išeini ir pareini, ir kaip tu šelsti prieš mane.
- ²⁸ Kadangi tu šėlai prieš mane ir tavo dūkimas pakilo man į ausis, aš įdėsiu savo kablią tau į nosį ir savo brizgėlą tau į lūpas, ir sugrąžinsiu tave keliu, kuriuo atvykai“.

³ G^L, ~M

⁴ T.y. Nilo upės šakas

⁵ Rk. pgl. 1QJez^a; M: ir sudžiuvimas pirma užaugimo

¹ T.y. Asirijos karalius

² Dgl. MssSTV Jez 37, 17 + visus; ~M

- 29 „Tai tebūnie tau ženklas:
šimet valgykite, kas išaugs iš
pabirų,
kitamet—kas ataugš iš
pūdymo,
o trečiaisiais metais
sėkite ir pjaukite,
veiskite vynuogynus
ir valgykite jų vaisius!
- 30 Dar kartą Judo namų
pabėgėliai, kurie išliks,
leis šaknis į apačią ir neš
vaisius į viršų.
- 31 nes iš Jeruzalės išeis likutis
ir kas išsigelbės—iš Šijonos
kalno.
VIESPATIES uolumas tai
padarys!

- 32 Todėl taip pasakė VIESPATS
apie Asirijos karalių:
„Jis nesivers į šią miestą
ir neišaus į jį strėlės.
Jis nestos prieš jį su skydu
ir nesupils prieš jį
puolamojo pylimo.
- 33 Keliu, kuriu jis atėjo, sugriš
ir į šią miestą neišvers,—
sako VIESPATS.—
- 34 Ir aš apginsiu šią miestą, kad ji
išgelbėčiau,
dėl savęs ir dėl mano tarno
Dovydo“.

8-19 Jez 37, 8-20 15 Iš 25, 22

Sancheribo atsitraukimas ir mirtis

35 Tą pačią naktį VIESPATIES angelas išėjo ir išmušė Asirijos stovykloje šimtą aštuoniasdešimt penkis tūkstančius. Jiems anksti rytą atsikėlus, pasirodė, kad jie visi buvo negyvi lavonai. 36 Tada Asirijos karalius Sancheribas išsirengęs žygiavo atgal ir pasiliko Ninevėje. 37 Kartą, kai jis garbino savo dievo Nisrocho namuose, jo sūnūs¹ Adramelechas ir Sarešeris jį nudobė kalaviju. Jiems pasprukus į Ararato šalį, jo sūnus Esar-Chadonas tapo karalium jo vietoje.

20-37 Jez 37, 21-38

Chizkijo liga ir pagijimas

20 Tomis dienomis Chizkijas mirtinai susirgo. Pas jį atėjo pranašas Jezajas, Amogo sūnus, ir jam tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Sutvarkyk savo namus, nes tu mirsi ir nebepagysi!“

2 Tada jis nugrėžė veidą į sieną ir meldė VIESPATI, sakdamas: „Ak, VIESPATIE, atsimink, meldžiu, kaip aš ištikimai ir visa širdim vaikščiojau tavo akivaizdoje ir dariau, kas gera tavo akyse!“ Ir Chizkijas graudžiai verkė.

4 Jezajui dar neišėjus iš vidurinio kiemo, pas jį atėjo VIESPATIES žodis: „Grįžk ir sakyk mano tautos vadui Chizkijui: „Taip pasakė VIESPATS, tavo protėvio Dovydo Dievas: „Aš girdėjau tavo malda, mačiau tavo ašaras. Aš bematant tave pagydysiu. Jau poryt galėsi eiti į VIESPATIES namus.“ 6 Ir aš pridursiu prie tavo amžiaus penkiolika metų. Be to, išgelbėsiu iš Asirijos karaliaus rankų tave ir šią miestą ir apginsiu šią miestą dėl savęs ir dėl savo tarno Dovydo““.

7 Paskui Jezajas tarė: „Atneškite figinį pyragaitį!“ Jiems atnešus ir uždėjus ant voties, jis pagijo.

8 Chizkijas paklausė Jezają: „Koks bus ženklas, kad VIESPATS išgydys mane ir kad poryt eisiu aukštyn į VIESPATIES namus?“ 9 Jezajas atsakė: „Šitoks bus tau ženklas nuo VIESPATIES, kad VIESPATS įvykdys, ką pažadėjo: „ar nori, kad šešėlis paeitų“³ pirmyn dešimtį pakopų, ar kad paeitų atgal dešimtį pakopų?“ 10 Chizkijas atsakė: „Lengva šešėliui pailgėti dešimtį pakopų. Ne, verčiau tegul šešėlis paslenka atgal dešimtį pakopų!“ 11 Tada pranašas Jezajas šaukėsi VIESPATIES, ir jis sugražino šešėlį ant pakopų, kuriomis saulė⁴ buvo nusileidusi ant Achazo laiptų⁵, dešimtį pakopų atgal.

1-11 Jez 38, 1-8.21-22; 2 Kron 32, 24-26

Babilono karaliaus pasiuntiniai. Jezajo grasi kalba

2 T.y. suspaustų džiovintų figų gabalą

3 T. plg. GV; M: šešėlis paejo

4 Lit. jį; plg. Jez 38, 8

5 -G

1 Dgl. MssQVrsJez 37, 38; ~M

12 Tuo metu Babilono karalius Merodach-Baladan¹, Baladano sūnus, atsiuntė Chizkijui laišką ir dovana, nes buvo girdėjęs, kad Chizkijas sergąs. 13 Chizkijas ¹apsidžiaugė dėl jų² ir jiems parodė visą savo lobyną: sidabrą ir auksą, balzamo aliejų ir brangų aliejų, savo ginklą ir viską, kas buvo galima rasti jo išduose. Nebuvo nieko, ko Chizkijas nebūtų jiems parodęs savo rūmuose ir visoje savo valdžios srityje.

14 Pranašas Jezajas atėjo pas karalių Chizkiją ir jį paklausė: „Ką sakė tie vyrai? Ir iš kur jie atėjo pas tave?“ Chizkijas atsakė: „Jie atėjo iš tolimos šalies, iš Babilono“. 15 Anas toliau klausė: „Ką jie matė tavo rūmuose?“ Chizkijas atsakė: „Jie matė viską, kas yra mano rūmuose. Nebuvo nieko mano išduose, ko nebūčiau jiems parodęs“.

16 Tada Jezajas tarė Chizkijui: „Klausyk VIESPATIES žodžio: „Iš tiesų ateis dienos, kai bus nunešta į Babiloną viskas, kas yra tavo rūmuose ir ką ligšiol yra susikrovę tavo protėviai. Nieko nebus palikta,—pasakė VIESPATS.—

18 Ir kai kurie iš tavo paties palikuonių, kurie išeis iš tavęs³, kurie tau gims, bus paimti [i nelaisvę] ir taps eunuchais Babilono karaliaus rūmuose“.

19 Chizkijas tarė Jezajui: „Geras yra VIESPATIES žodis, kurį kalbėjai!“ Nes jis pagalvojo: „Argi ne, jei tik mano dienomis bus taika ir saugumas?“

17 2 Kar 24, 13; 2 Kron 36, 10 18 2 Kar 24, 14–15; Dan 1, 1–7

Chizkijo mirtis

20 Visi kiti Chizkijo veiksmai, visi jo žygdarbiai ir kaip jis įrėngė tvenkinį bei vandentraukį ir įvedė vandenį į miestą—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 21 Pagaliau Chizkijas atsigulė prie savo tėvų, o jo sūnus Menašė tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Menašė

21 Menašė buvo dvylikos metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt penkerius

metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Chefši-Ba². Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIESPATS buvo pavaręs nuo izraelių. 3 Jis atkūrė alkus, kuriuos jo tėvas Chizkijas buvo sugriovęs, pastatė aukurų Baalui, padarė ašerą, kaip buvo padaręs Izraelio karalius Achabas, garbino visą dangaus kariuomenę ir jai tarnavo.

4 Jis pastatė aukurus VIESPATIES namuose, apie kuriuos VIESPATS buvo pasakęs: „Aš Jeruzalėje padėsiu savo vardą“. 5 Jis pastatė aukurus visai dangaus kariuomenei abiejuose VIESPATIES namų kiemuose.

6 Jis ¹sudegino kaip auką savo sūnų⁴, žyniaus ir būrė iš ženklų, ir laikė mirusiųjų dvasių šaukėjus bei žynius. Jis daug ką darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, jį pykdydamas.

7 Jis pastatė Ašeros staba, kurį buvo padaręs, [šventyklos] namuose, apie kuriuos VIESPATS pasakė Dovydui ir jo sūnui Saliamonui: „Situose namuose ir Jeruzalėje, kurią išsirinkau iš visų Izraelio genčių, aš įamžinsiu savo vardą. 8 Ir nebeversiu Izraelio keliauti iš žemės, kurią daviau jų protėviams, jei tik jie rūpestingai laikysis visko, ką jiems įsakiau,—viso mokymo, kurį jiems įsakė mano tarnas Mozė“. 9 Tačiau jie neklausė, ir Menašė juos suvedžiojo elgtis pikčiau už tautas, kurias VIESPATS išnaikino iš izraelių akivaizdos.

10 Tad VIESPATS kalbėjo per savo tarnus pranašus, sakydamas: 11 „Kadangi Judo karalius Menašė darė šituos bjaurius darbus—elgėsi pikčiau už viską, ką buvo darę amoriečiai, buvusieji pirma jo—ir įvedė taip pat Judą į nuodėmę savo stabais, 12 todėl—taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas—štai aš rengiuos užvesti ant Jeruzalės ir Judo tokią nelaimę, jog kiekvienam, kuris apie ją išgirs, spengs abi ausys. 13 Ištiesiu ant Jeruzalės Samarijos matuoklę bei Achabo namų gulstainį ir iššluostysiu Jeruzalę, kaip švariai

1 Kl. Mss GSTV Jez 39, 1; M: Berodach-Baladan

2 Kl. Mss GSTV Jez 39, 2; M: išgirdo apie juos

3 1QJez^a: tavo strėnų

4 Lit. padarė, kad jo sūnus turėjo pereiti per ugnį

išlluostomas ir apverčiamas dubuo.

14 Numesiu savo veldinio likutį ir juos atiduosiu i jų priešų rankas, ir jie taps visų savo priešų išplėša bei grobiu¹⁵ dėl to, kad jie darė, kas buvo pikta mano akyse, ir mane pykdė nuo dienos, kai jų protėviai išėjo iš Egipto, iki šios dienos“.

16 Be to, Menašė išliejo labai daug nekalto kraujo, kol pripildė Jeruzalę nuo vieno galo iki kito, neminint jo nuodėmės, i kurią jis įvedė Juda, kad darytų, kas pikta VIESPATIES akyse.

17 Visi kiti Menašės veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo nuodėmė, kuria jis nusidėjo—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 18 Pagaliau Menašė atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas savo namų sode, Uzos sode, o jo sūnus Amonas tapo karalium jo vietoje.

2 Jer 15, 4 4 2 Sam 7, 13 7-8 1 Kar 9, 3-5; 2 Kron 7, 12-18 1-18 2 Kron 33, 1-20

Judo karalius Amonas

19 Amonas buvo dvidešimt dvejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Charušo duktė iš Jotbos, vardu Mešulemeta. 20 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, kaip buvo daręs jo tėvas Menašė. 21 Jis vaikščiojo visu keliu, kuriuo vaikščiojo jo tėvas, tarnavo stabams, kuriems tarnavo jo tėvas, ir juos garbino. 22 Jis paliko VIESPATI, savo protėvių Dievą, ir nevaikščiojo VIESPATIES keliu. 23 Amono tarnai padarė samokslą prieš jį ir nužudė karalių jo namuose. 24 Bet šalies žmonės užmušė visus, kurie buvo padarę samokslą prieš karalių Amoną. Ir šalies žmonės įstatė i jo vietą karaliumi jo sūnų Jošiją.

25 Visi kiti Amono veiksmai, kuriuos jis nuveikė,—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 26 Pagaliau jį palaidojo jo kape, Uzos sode, o jo sūnus Jošijas tapo karalium jo vietoje.

Jošijo reforma

22 Jošijas buvo aštuonerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir trisdešimt vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Adajo duktė iš Boškato, vardu Jedida.

2 Jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, ir vaikščiojo visu savo protėvio Dovydo keliu, nenukrypdamas nei i dešinę, nei i kairę.

3 Aštuonioliktaisiais karaliaus Jošijo metais karalius siuntė raštininką Šafaną, Mešulamo sūnaus Ašalijo sūnų, i VIESPATIES namus, sakydamas: 4 „Eik aukštyr pas vyriausiąjį kunigą Chilkiją, kad jis suskaičiuotų¹ i VIESPATIES namus atneštus pinigus, kuriuos slenkščio sargai yra surinkę iš žmonių.

5 Ir tegul juos perduoda darbininkams, kuriems pavesta prižiūrėti VIESPATIES namus, kad jie juos išmokėtų amatininkams, atliekantiems VIESPATIES namų taisymo darbą:

6 dailidėms, statytojams, mūriniams ir tam, kad jie galėtų nusipirkti medžių ir laužtinių akmenų namams taisyti.

7 Tačiau nereikia reikalauti iš jų atsiskaitymo už pinigus, atiduotus i jų rankas, nes jie sąžiningai elgiasi“.

8 Vyriausiasis kunigas Chilkijas tarė raštininkui Šafanui: „Radau Mokymo knygą VIESPATIES namuose“. Chilkijas padavė knygą Šafanui, ir jis ją skaitė. 9 Paskui raštininkas Šafanas, įėjęs pas karalių, pranešė karaliui: „Tavo tarnai iškratė pinigus, rastus“² namuose, ir juos perdavė darbininkams, kuriems pavesta prižiūrėti namus“. 10 Raštininkas Šafanas dar pranešė karaliui: „Kunigas Chilkijas man davė knygą“, ir Šafanas ją skaitė karaliaus akivaizdoje.

11 Kai karalius išgirdo Mokymo knygos žodžius, jis perplėšė savo drabužius. 12 Ir karalius įsakė kunigui Chilkijui, Šafano sūnui Achikamui, Michajo sūnui Achborui, raštininkui Šafanui ir karaliaus tarnui Asajui: 13 „Eikite, pasiklauskite VIESPATIES mano, tautos ir viso Judo labui dėl šitos atraštos knygos žodžių, nes didelė yra VIESPATIES rūstybė, kuri užsidegė prieš mus dėl to, kad mūsų protėviai neklaušė šitos knygos žodžių, elgtis visiškai taip, kaip mums raštu įsakytą“³.

1 Lit. užbaigtų (t.y. susumuotų); arba pgl. TG^LV ir 9 skn.: perlidyti

2 Arba: perlėdė sidabrą, rastą

3 2MssG^L 2 Kron 34, 21: joje parašyta

14 Taigi kunigas Chilkijas, Achikamas, Achboras, Safanas ir Asajas nuėjo pas pranašę Chulda, drabužių saugotojo Salumo, Charchaso sūnaus Tikvos sūnaus, žmoną—ji gyveno Jeruzalėje, antrajame kvartale,—ir kalbėjosi su ja. 15 Ji jiems tarė: „Taip pasakė VIESPATIS, Izraelio Dievas: „Sakykite vyrui, kuris jus siuntė pas mane: 16 „Štai aš rengiuosi užvesti nelaimę ant šitos vietos ir ant jos gyventojų—viską, kas pasakyta knygoje, kurią skaitė Judo karaliai. 17 Užtai, kad jie paliko mane ir degino smilkalus kitiems dievams man pykdyti visokių savo rankų darbu, mano rūstybė užsidegs prieš šitą vietą ir neužges!“ 18 O Judo karaliui, siuntusiam jus pasiklausti VIESPATIES, taip sakykite: „Taip pasakė VIESPATIS, Izraelio Dievas: „Dėl žodžių, kuriuos girdėjai—19 kadangi tavo širdis buvo atgailaujanti¹ ir tu nusizeminai VIESPATIES akivaizdoje, klausydamas to, ką kalbėjau apie šitą vietą ir jos gyventojus, kad jie tapsia nusiaubimo pavyzdžiu ir prakeikimo priežodžiu², kadangi perplėšei savo drabužius ir verkei mano akivaizdoje,—tai ir aš išgirdau,—sako VIESPATIS.—20 Todėl štai aš tave paguldysiu³ prie tavo tėvų, ir tu ramus būsi paguldytas⁴ savo kape. Tavo akys nematys visų nelaimių, kurias aš užleisiu ant šitos vietos“⁴. Jie tai pranešė karaliui.

1 Jer 3, 6 1-2 2 Kron 34, 1-2 3-20 2 Kron 34, 8-28

23 Tada karalius sukviėtė visus Judo ir Izraelio vyresniusius. 2 Karalius nuėjo aukštyn į VIESPATIES namus ir su juo visi Judo vyrai bei visi Jeruzalės gyventojai, taip pat kunigai ir pranašai—visi žmonės nuo mažiausio iki didžiausio. Jiems klausantis, jis perskaitė visus žodžius sandoros knygos, atrastos VIESPATIES namuose. 3 Paskui karalius, atsistojęs prie stulpo, sudarė sandorą VIESPATIES akivaizdoje [„pasizadėdamas“] sekti paskui VIESPATĮ ir laikytis jo įsakymų.

įsėjimų ir nuostatų visa širdim bei visa siela, kad įvykdytų šitos sandoros žodžius, užrašytus šitoje knygoje. Ir visa tauta išpareigojo sandorai.

4 Karalius išakė vyriausiajam kunigui Chilkijui, antrosios eilės kunigams ir slenkščio sargams išnešti iš VIESPATIES šventyklos visus rykus, padarytus Baalui ir Ašerai bei visai dangaus kariuomenei. Jis leido juos sudeginti už Jeruzalės sienų, Kidrono terasose, ir jų pelenus nunešti į Bêt-Elį. 5 Jis pašalino stabmeldžių kunigus, kuriuos Judo karaliai buvo paskyrę „aukoms deginti“⁵ alkuose, Judo miestuose ir Jeruzalės apylinkėse—tuos, kurie degino aukas Baalui, saulei, mėnuliui, planetoms ir visai dangaus kariuomenei. 6 Jis išnešė ašerą⁶ iš VIESPATIES namų už Jeruzalės sienų į Kidrono upelio slėnį ir ją sudegino Kidrono slėnyje. Jis ją sutrynė į dulkes ir išbarstė jos dulkes ant prastuomenės kapų. 7 Jis nugriovė kulto paleistuvių [vyrų] butus, buvusius VIESPATIES namuose, kur moterys ausdavo apvalkalus⁷ Ašerai. 8 Jis atvedė visus kunigus iš Judo miestų ir suteršė alkus, kuriuose kunigai degino aukas, nuo Gebos iki Beër-Sebos. Jis nugriovė vartų alkus, buvusius miesto viršininko Jošuvos vartų prieangyje, įeinančiam pro⁸ miesto vartus kairėje. 9 Tačiau alkų kunigai neužlipdavo prie VIESPATIES aukuro Jeruzalėje, nors valgė neraugintos duonos tarp savo brolių. 10 Jis suteršė ugniavietę, esančią Ben-Hinomo slėnyje, kad niekas nedegintų savo sūnaus ar dukters kaip auką Molechui. 11 Jis pašalino žirgus, kuriuos Judo karaliai buvo pašventę saulei prie VIESPATIES namų įėjimo, prie eunucho Natan-Melecho buto, buvusio priekiemyje⁹, ir sudegino saulės vežimus. 12 Karalius nugriovė aukurus, buvusius ant Achazo aukštutinio kambario stogo, kuriuos

5 G^{LSV}; M: ir jis degino aukas; G^{BAT}: ir kurie degino aukas

6 T.y. deivės Ašeros staba

7 Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

8 G^{LT}: ~M

9 Hbr. žodžio reikšmė neišaiški.

1 Lit. minkšta

2 Lit. nusiaubimu ir prakeikimu

3 Lit. surinksiu

4 Lit. surinktas

buvo padarę Judo karaliai, ir aukurus, kuriuos Menašė buvo padaręs abiejuose VIESPATIES namų kiemuose, juos ten sutrupino¹ ir subėrė jų trupinius į Kidrono slėnį. ¹³ Karalius suteršė alkus, buvusius į rytus nuo Jeruzalės, į dešinę nuo Naikintojo kalno², kuriuos Izraelio karalius Šaliamonas buvo pastatęs šidoniečių bjaurybei Astartei, Moabo bjaurybei Kemošui ir amoniečių bjaurybei Milkomui. ¹⁴ Jis sudaužė akmenstulpius, nukirto ašeras ir jų vietas pripildė žmonių kaulų. ¹⁵ Taip pat aukurą, buvusį Bėt-Elyje, alką, kurį buvo padaręs Nebato sūnus Jerobeamas, kuris buvo įvedęs į nuodėmę Izraelį,— taip pat tą aukurą su alku jis nugriovė, sudaužė jo akmenis³, sutrynė į dulkes ir sudegino ašerą⁴.

¹⁶ Pasisukęs ir išvydęs kapus, ten buvusius kalne, Jošijas pasiuntė ir, išėmęs kaulus iš kapų, juos sudegino ant aukuro. Taip jis suteršė jį pagal VIESPATIES žodį, kurį paskelbė Dievo vyras, kai Jerobeamas šventės metu stovėjo prie aukuro. Paskui, pasisukęs ir nukreipęs akis į kapą Dievo vyro⁵, kuris išpranašavo šituos dalykus, ¹⁷ jis paklausė: „Kas yra tas ten paminklas, kurį aš matau?“ Miesto žmonės jam atsakė: „Tai kapas Dievo vyro, kuris atėjo iš Judo ir išpranašavo šituos dalykus, kuriuos tu įvykdei ant Bėt-Eliau aukuro“. ¹⁸ Tada jis tarė: „Palikite jį! Niekas tenepajudina jo kaulų!“ Taigi jie paliko jo kaulus nepalietus drauge su kaulais pranašo, kuris buvo atėjęs iš Samarijos. ¹⁹ Jošijas pašalino ir visas alų šventyklas, buvusias Samarijos miestuose, kurias buvo padarę Izraelio karaliai VIESPAČIUI⁶ pykdyti, ir joms padarė visiškai taip, kaip buvo padaręs Bėt-Elyje. ²⁰ Jis papjovė ant aukuro visus ten buvusius alų kunigus ir, sudeginęs ant jų žmonių kaulus, sugrįžo į Jeruzalę.

²¹ Karalius įsakė visai tautai: „Švęskite Pesachą⁷ VIESPAČIUI, savo Dievui, kaip parašyta šitoje sandoros knygoje!“ ²² Mat tokio Pesacho nebuvo buvę švęsta nuo laikmečio teisėjų, valdžiusių Izraelį, ir per visą Izraelio karalių ir Judo karalių laikotarpį. ²³ Tik aštuonioliktaisiais karaliaus Jošijo metais buvo švenčiamas toks Pesachas VIESPAČIUI Jeruzalėje.

²⁴ Be to, Jošijas pašalino mirusiųjų dvasių šaukėjus ir žynius, namų dievukus, stabus ir visus bjaurius daiktus, kurie pasirodė Judo šalyje ir Jeruzalėje, kad įvykdytų pamokymo žodžius, užrašytus knygoje, kuria kunigas Chilkijas buvo atradęs VIESPATIES namuose. ²⁵ Pirma jo nebuvo jam lygaus karaliaus, kuris būtų atsigrėžęs į VIESPATĮ visa širdimi, visa siela ir visa jėga, visai taip, kaip reikalavo Mozės mokymas, ir po jo nebeiškilo jam lygaus.

²⁶ O vis dėlto VIESPATS nenusigrėžė nuo savo didžiosios rūstybės įkarščio, kuriuo jo rūstybė buvo užsidegusi prieš Judą dėl visų pykdyimų, kuriais Menašė jį buvo pykęs. ²⁷ VIESPATS pasakė: „Ir Judą pašalinsiu sau iš akių, kaip pašaliniau Izraelį, ir atmesiu šitą miestą, kurį išsirinkau, Jeruzalę, ir namus, apie kuriuos pasakiau: „Ten turi būti mano vardas!““

4-6 2 Kar 21, 3; 2 Kron 33, 3 10 Jer 7, 31; 19, 1-6; 32, 35 10 Lev 18, 21 12 2 Kar 21, 5; 2 Kron 33, 5 13 1 Kar 11, 7 15 1 Kar 12, 33 16 1 Kar 13, 2 17 1 Kar 13, 30-32 1-20 2 Kron 34, 3-7.29-33 21-23 2 Kron 35, 1-19

Jošijas krinta kovoje

²⁸ Visi kiti Jošijo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. ²⁹ Jo dienomis Faraonas Nechas, Egipto karalius, žygiavo pas Asirijos karalių⁸ prie Eufrato upės. Karaliui Jošijui nužygiavus jo pasitikti, šis, kai tik jį pamatė, jį nužudė Megide. ³⁰ Jo tarnai vežė jį negyvą iš Megido ir, pargabėję į Jeruzalę, palaidojo jo kape. Paskui šalies žmonės, paėmę Jošijo sūnų

1 Rk.; M: ir jis bėgo iš ten

2 Taip niekinamai pavadintas Alyvų kalnas.

3 G; M: sudegino alką

4 T.y. Ašerą simbolizuojantį stabą

5 G; ~M

6 GSV; ~M

7 GSV; ~M

8 T.y. jam į pagalbą kovoje su Babilonu

Jehoachaza, jį patepė ir padarė karaliumi jo tėvo vietoje.

28-30 2 Kron 35, 20—36, 1

Judo karalius Jehoachazas

31 Jehoachazas buvo dvidešimt trejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Jeremijo duktė iš Libnos, vardu Chamutala. 32 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo darę jo protėviai. 33 Faraonas Nechas jį įkalino Ribloje, Chamato šalyje, kad nebekaraliautų Jeruzalėje, ir uždėjo šaliai šimto talentų sidabro ir dešimties talentų¹ aukso baudą. 34 Faraonas Nechas padarė karaliumi Jošijo sūnų Eljakimą jo tėvo Jošijo vietoje ir pakeitė jo vardą į Jehoakimą. Bet jis paėmė Jehoachazą ir jį nuvedė² į Egiptą, ir šis ten mirė. 35 Jehoakimas pristatė sidabrą ir auksą Faraonui, bet jis apdėjo mokesčiais šalį, kad galėtų pristatyti Faraono reikalaujamus pinigus. Iš kiekvieno, destis koks jam buvo uždėtas mokestis, iš šalies žmonių jis išreikalavo sidabrą ir auksą, kad galėtų pristatyti Faraonui Nechui.

31-34 2 Kron 36, 2-4 34 Jer 22, 11-12

Judo karalius Jehoakimas

36 Jehoakimas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Pedajo duktė iš Rumos, vardu Zebida. 37 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo darę jo protėviai.

36 Jer 22, 18-19; 26, 1-6; 35, 1-19 36-37 2 Kron 36, 5-8

24 Jo dienomis atžygiavo Babilono karalius Nebuchadnešaras, ir Jehoakimas trejus metus buvo jo vasalas. Paskui jis atsigrėžė ir sukilo prieš jį. 2 VIESPATIS paleido prieš jį kaldėjų, aramėjų, moabiečių ir amoniečių užpuolikų gaujas. Jis jas paleido prieš Judą, kad jį sunaikintų pagal VIESPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarnus pranašus.

3 Tikrai VIESPATIES įsakymu tai atsitiko Judui, kad jis jį pašalintų sau iš akių dėl Menašės nuodėmių, žiūrėdamas visko, ką šis buvo padaręs, 4 ir taip pat dėl nekalto kraujo, kurį buvo išliejęs. Jis pripildė Jeruzalę nekalto kraujo, tad VIESPATIS nenorėjo atleisti.

5 Visi kiti Jehoakimo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė—jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 6 Pagaliau Jehoakimas atsigulė prie savo tėvų, o jo sūnus Jehoachinas tapo karalium jo vietoje. 7 Egipto karalius toliau nebeišžygiavo iš savo šalies, nes Babilono karalius buvo atėmęs viską, kas priklausė Egipto karaliui, nuo Egipto upelio iki Eufrato upės.

1 Jer 25, 1-38; Dan 1, 1-2

Jehoachinas ir pirmasis ištrėmimas

8 Jehoachinas buvo aštuoniolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Nechušta, Elnatano duktė iš Jeruzalės. 9 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo darę jo tėvas.

10 Tuo metu Babilono karaliaus Nebuchadnešaras karinės pajėgos³ užpuolė⁴ Jeruzalę, ir miestas buvo apgultas. 11 Kai Babilono karalius Nebuchadnešaras atvyko prie miesto, jo pajėgoms jį laikant apgulta, 12 Judo karalius Jehoachinas pasidavė Babilono karaliui: jis pats, jo motina, jo tarnai, jo vadai bei jo rūmų pareigūnai, ir Babilono karalius jį paėmė ir nelaisvę aštuntaisiais savo karaliavimo metais. 13 Jis išgabeno iš ten visus VIESPATIES namų bei karaliaus namų lobius ir sukapojo į gabalus visus auksinius rykus, kuriuos Izraelio karalius Saliamonas buvo padaręs [vartoti] VIESPATIES šventykloje. 14 Jis ištrėmė visą Jeruzalę: visus vadus ir visus kariautojus—dešimtį tūkstančių tremtinių, ir visus amatininkus bei kalvius. Nieko nepalikto, tik šalies varguomenė. 15 Jis ištrėmė Jehoachiną į Babiloną. Jis išvedė tremtinį iš

1 G^LS; M: [vieno] talento

2 G; M: šis atėjo

3 Lit. tarnai

4 Lit. atžygiavo prieš

Jeruzalės į Babiloną karaliaus motiną, karaliaus žmonas, jo rūmų pareigūnus ir šalies išžymiuosius, ¹⁶ visus kovotojus, septynis tūkstančius, ir tūkstanti amatininkų bei kalvių—visus kariautojus, apmokytus kovoti. Babilono karalius juos išvedė kaip tremtinius į Babiloną. ¹⁷ Babilono karalius paskyrė jo vietoje karaliumi jo dėdę Mataniją ir jo vardą pakeitė Šidkijū.

¹² Jer 22, 24–30; 24, 1–10; 29, 1–2 ¹⁵ Ezek 17, 12
¹⁷ Jer 37, 1; Ezek 17, 13 8–17 2 Kron 36, 9–10

Šidkijas—paskutinis Judo karalius

¹⁸ Šidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliauvo Jeruzalėje. Jo motina buvo Jeremijo duktė iš Libnos, vardu Chamutala. ¹⁹ Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs Jehojakimas. ²⁰ Mat dėl VIESPATIES rūstybės tai atsitiko Jeruzalei ir Judai, kol jis juos nusiųdė iš savo akivaizdos.

¹⁸ Jer 27, 1–22; 28, 1–17 ^{18–20} 2 Kron 36, 11–12; Jer 52, 1–3a ²⁰ Ezek 17, 15

Jeruzalės sunaikinimas ir antrasis ištrėmimas

25 Šidkijas sukilo prieš Babilono karalių. ¹ Devintaisiais jo¹ karaliavimo metais, dešimtąjį mėnesį, dešimtąją mėnesio dieną, Babilono karalius Nebuchadnešaras—jis ir visa jo kariuomenė—užpuolė² Jeruzalę. Jis įrengė stovyklą prie jos ir pastatė prieš ją aplinkui apgulus bokštus. ² Miestas buvo apgultas iki vienuoliktųjų karaliaus Šidkijo metų. ³ Ketvirtąjį mėnesį³, devintąją mėnesio dieną, mieste ėmė siausti toks smarkus badas, jog nebebuvo duonos šalies gyventojams. ⁴ Miestą pralaužus, naktį karalius ištrūko⁴ su visais kareiviais pro vartus, esančius tarp abiejų sienų prie karaliaus sodo, nors kaldėjai buvo aplinkui apgulę miestą, ir jis⁵ leidosi Arabos linkui.

⁵ Bet kaldėjų kariuomenė vijosi karalių ir pasivijo Jericho stepėse, kai jau visa jo kariuomenė buvo jį palikusi ir išsklidusi.

⁶ Jie sugavo karalių ir jį nuvedė aukštyn į Riblą pas Babilono karalių, kuris⁶ jam padarė teismo sprendimą. ⁷ Jis⁷ nužudė Šidkijo sūnus jo akivaizdoje ir Šidkijui išdūrė akis. Jis jį sukaustė dviem žalvarinėmis grandinėmis ir nuvedė į Babiloną.

⁸ Penktąjį mėnesį, septintąją mėnesio dieną, tai yra devynioliktaisiais karaliaus Nebuchadnešaro, Babilono karaliaus, metais atvyko į Jeruzalę Nebuzaradanas, asmens sargybos viršininkas⁸, Babilono karaliaus valdininkas. ⁹ Jis sudegino VIESPATIES namus, karaliaus rūmus ir visus Jeruzalės namus. Jis sudegino visus išžymiuosius namus. ¹⁰ O aplink einančias Jeruzalės sienas nugriovė visa kaldėjų kariuomenė, buvusi su asmens sargybos viršininku. ¹¹ Tautos likučius, likusius mieste, perbėgėlius, perbėgusius į Babilono karaliaus pusę, ir likusią minią Nebuzaradanas, asmens sargybos viršininkas, išvarė tremtin.

¹² Tačiau dalį šalies varguomenės asmens sargybos viršininkas paliko vynuogininkais ir žemdirbiams. ¹³ Žalvarinius stulpus, buvusius VIESPATIES namuose, vežimų stovus ir žalvarinę jūrą, buvusią VIESPATIES namuose, kaldėjai sudaužė ir jų žalvarį pasiėmė į Babiloną. ¹⁴ Jie paėmė puodus pelenams semti, lopetas, gnybtuvus, samčius, visus žalvarinius rykus, vartojamus šventyklos tarnybai. ¹⁵ Asmens sargybos viršininkas paėmė žarijų laikytuvus ir šlakstomuosius kaušus, auksinius ir sidabrinčius. ¹⁶ Abu stulpai, viena jūra ir vežimų stovai, kuriuos Saliamonas buvo padaręs VIESPATIES namams—visų šitų rykų žalvario nebuvo galima pasverti. ¹⁷ Vienas stulpas buvo aštuoniolikos mastų aukščio, ir ant jo buvo žalvarinis kapitelis. Kapitelis buvo trijų mastų aukščio. Tinklas ir granatmedžio

1 T.y. Šidkijo

2 Lit. atžygiavo prieš

3 Rk. pgl. Jer 39, 2; 52, 6; ~M

4 G⁴; ~M

5 Kl. Mss G¹ S Jer 52; jie

6 Dgl. Mss GSTV Jer 52, 9; M: ir jie

7 GSV Jer; M: Jie

8 Lit. skerdėjų viršininkas (t.y. vyriausiasis virėjas)

obuoliai, visi žalvariniai, ėjo aplinkui ant kapitelio. Tokių pat [pagražinimų] turėjo ir antrasis stulpas ant tinklo.

18 Asmens sargybos viršininkas paėmė vyriausiąjį kunigą Serają, antrąjį kunigą Šefaniją ir tris slenksčio sargus. 19 Iš miesto jis paėmė vieną rūmų pareigūną, kuris buvo kareivių viršininkas, penkis vyrus iš karaliaus patarėjų, kuriuos rado mieste, kariuomenės vado raštininką, kuris ėmė į kariuomenę šalies gyventojus, ir šešiasdešimt vyrų iš šalies žmonių, rastų mieste. 20 Asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas juos paėmė ir nuvedė pas Babilono karalių į Riblą. 21 Babilono karalius liepė jiems įvykdyti mirties bausmę Ribloje, Chamato šalyje. Taip Judas buvo ištremtas iš savo žemės.

1 Jer 21, 1–10; 34, 1–5; Ezek 24, 2 4 Ezek 33, 21 1–7 2 Kron 36, 13–21; Jer 52, 3b–11 7 Ezek 12, 13 9 1 Kar 9, 8 13 1 Kar 7, 15–22; 2 Kron 3, 15–17 13 1 Kar 7, 23–26; 2 Kron 4, 2–5 14 1 Kar 7, 45; 2 Kron 4, 16 8–17 Jer 52, 12–33

Gedalijas paskiriamas Judo valdytoju

22 O dėl Judo šalyje likusių žmonių, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnešaras buvo palikęs, jis pavedė juos valdyti Šafano sūnaus Achikamo sūnui Gedalijui. 23 Visi kariuomenės dalinių vadai, jie patys ir jų vyrai, išgirde, kad Babilono karalius paskyręs Gedaliją valdytoju, atėjo pas Gedaliją į Mišpą: Netanijo sūnus Išmaelis, Kareacho sūnus Jochananas,

netofietis Tanchumeto sūnus Serajas ir maachiečio sūnus Jaazanijas—jie patys ir jų vyrai. 24 Gedalijas prisiekė jiems ir jų vyrams, sakydamas: „Nebijokite kalbėti valdininkų. Likite šalyje, tarnaukite Babilono karaliui, ir jums bus gerai“. 25 Bet septintąjį mėnesį atėjo Elišamos sūnaus Netanijo sūnus Išmaelis, kilęs iš karaliaus giminės, ir su juo dešimt vyrų, ir jie¹ užmušė Gedaliją, judėjus ir kalbėjus, esančius su juo Mišpoje. 26 Tada visi žmonės, jauni ir seni², ir kariuomenės dalinių vadai pakilę nuėjo į Egiptą, nes bijojo kalbėjų.

18–21 Jer 52, 24–27 22–26 Jer 40, 7–9; 41, 1–3 26 Jer 43, 5–7

Jehojachinas paleidžiamas iš kalėjimo

27 Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Jehojachino tremties metais, dvyliktąjį mėnesį, dvidešimt septintąją mėnesio dieną, Babilono karalius Evil-Merodachas tais metais, kuriais jis pradėjo karaliauti, dovanojo bausmę Judo karaliui Jehojachinui ir jį išleido³ iš kalėjimo. 28 Jis draugiškai kalbėdavosi su juo ir pastatė jo kėdę aukščiau už kėdes karalių, buvusių su juo Babilone. 29 Jam leido nusivilkti jo kalėjimo drabužius ir nuolat valgyti maistą jo⁴ akivaizdoje, kol jis gyveno. 30 O dėl jam skirtos maisto davinio, nuolatinis kasdieninis davinys buvo jam karaliaus teikiamas, kol jis gyveno.

27–30 Jer 52, 31–34

1 G: jis

2 Lit. nuo mažiausiojo iki didžiausiojo

3 Kl. Mss GSTJer; ~M

4 T.y. Babilono karaliaus

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

Genealoginiai sąrašai nuo Adomo iki Izraelio

1 Adomas, Šetas, Enošas, 2 Kenanas, Mahalalelis, Jaredas, 3 Chanočas, Metušelachas, Lamechas, 4 Nojus, Semas, Chamas ir Jafetas.

5 Jafeto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajas, Javano, Tubalis, Mešečas ir Tyras. 6 Gomero sūnūs: Aškanazas, Rifatas¹ ir Togarma. 7 Javano sūnūs: Eliša, Taršišas, kitičiai ir rodaniečiai².

8 Chamo sūnūs: Kušas ir Egiptas, Putas ir Kanaanas. 9 Kušo sūnūs: Seba, Chavila, Sabta, Raama ir Sabtecha. Raamos sūnūs: Šeba ir Dedanas. 10 Kušui gimė Nimrodas. Jis pirmas pasidarė galiūnas žemėje.

11 Egiptui gimė ludai, anamiečiai, libiai, naftuchiečiai, 12 patrosiečiai, kasluchai, iš kurių kilo filistinai, ir kaftoriečiai.

13 Kanaanui gimė jo pirmagimis Šidonas, Chetas, 14 jebusiečiai, amoriečiai, girgašai, 15 chivai, arkai, sinai, 16 arvadiečiai, samariečiai ir chamatiečiai.

17 Šemo sūnūs: Elamas, Ašūras, Arpachšadas, Ludas ir Aramas. Aramo sūnūs³: Ušas, Chulis, Geteris ir Mešachas.

18 Arpachšadui gimė Šelachas, o Šelachui—Ėberis.

19 Ėberui gimė du sūnūs: vienas buvo vardu Pelegas, nes jo dienomis žemė buvo padalyta [i sritis]⁴, o jo brolis buvo vardu Joktapas. 20 Joktanui gimė Almonadas, Selefas, Chašarmavetas, Jerachas, 21 Hadoramas, Uzalis, Dikla, 22 Ėbalas⁵, Abimaelis, Šeba, 23 Ofyras,

Chavila ir Jobabas. Tie visi buvo Joktano sūnūs.

24 Semas, Arpachšadas, Šelachas, 25 Ėberis, Pelegas, Rejus, 26 Serugas, Nachoras, Terachas, 27 Abramas, tai yra Abraomas.

28 Abraomo sūnūs: Izaokas ir Išmaelis. 29 Šita yra jų genealogija: Išmaelio pirmagimis Nebajotas, Kėdaras, Adbeelis, Mibsamai, 30 Mišma, Duma, Masa, Chadadas, Tema, 31 Jetūras, Nafišas, Kedma. Tie yra Išmaelio sūnūs. 32 O Abraomo sugulovės Keturos sūnūs: ji pagimdė Zimraną, Jokšaną, Medaną, Midjaną, Jišbaką ir Suachą. Jokšano sūnūs: Šeba ir Dedanas. 33 Midjano sūnūs: Ėfa, Ėferis, Chanočas, Abida ir Eldaa. Tie visi buvo Keturos sūnūs.

34 Abraomui gimė Izaokas. Izaoko sūnūs: Ėsavas ir Izraelis. Ėsavo sūnūs: Elifazas, Reuelis, Jeušas, Jalamas ir Korachas. 36 Elifazo sūnūs: Tėmanas, Omaras, Šefis, Gatamas, Kenazas, Timna ir Amalekas. 37 Reuelio sūnūs: Nachatas, Zerachas, Šama ir Miza.

38 Seyro sūnūs: Lotanas, Šobalis, Šibeonas, Ana, Dišonas, Ėšeris ir Dišanas. 39 Lotano sūnūs: Choris ir Homamas. Lotano sesuo buvo Timna. 40 Šobalio sūnūs: Alvanas, Manachatas, Ėbalas, Šefis ir Onamas. Šibeono sūnūs: Aja ir Ana. 41 Anos sūnūs: Dišonas. Dišono sūnūs: Chamranas, Ėšbanas, Jitranas ir Cheranas. 42 Ėšerio sūnūs: Bilhanas, Zaavanas ir Jaakanas. Dišono sūnūs: Ušas ir Aranas.

43 Šitie yra karaliai, kurie karaliavo Edomo šalyje, kai dar joks karalius nebuvo karaliavęs izraeliams: Beoro sūnus Bela, kurio miestas vadinosi Dinhaba. 44 Belai mirus, jo vietoje tapo karalium Zeracho sūnus Jobabas iš Bošros. 45 Jobabui mirus, jo vietoje tapo karalium Chušamas iš tėmaniečių šalies. 46 Chušamui mirus, jo vietoje tapo karalium Bedado sūnus Hadadas, kuris sumušė Midjaną Moabo laukuose. Jo miestas vadinosi Avitas. 47 Hadadui mirus, jo vietoje tapo karalium Samla iš Masrekos. 48 Samlai mirus, jo vietoje

1 Dgl.MssGV Pr 10, 3; M: Difatas

2 Dgl.MssSV Pr 10, 4: dodaniečiai

3 G^A Pr 10, 23; ~M

4 Arba: pasiskirstė žemės gyventojai

5 Kkr.MssG^{min}S Pr 10, 28: Obalas

tapo karalium Saulius¹ iš Rechoboto, esančio prie Upės².⁴⁹ Sauliui mirus, jo vietoje tapo karalium Achboro sūnus Baal-Chananas.⁵⁰ Baal-Chananui mirus, jo vietoje tapo karalium Hadadas. Jo miestas vadinosi Pajis, o jo žmona buvo vardu Mehetabelė, Mė-Zahabo dukters Matredos dukte.⁵¹ Hadadui mirus, [šitie] buvo Edomo vadai: vadas Timna, vadas Alija, vadas Jetetas⁵² vadas Oholibama, vadas Ėla, vadas Pinonas,⁵³ vadas Kenazas, vadas Tėmanas, vadas Mibšaras,⁵⁴ vadas Magdielis ir vadas Iramas. Tie buvo Edomo vadai.

1-27 Pr 5, 1-32; 10, 1-32; 11, 10-26 28-33 Pr 25, 12-16 34-37 Pr 36, 1-19 38-42 Pr 36, 20-30 43-54 Pr 36, 31-43

Izraelio sūnūs ir Judo palikuonys

2 Šitie yra Izraelio sūnūs: Reūbenas, Šimeonas, Levis, Judas, Isacharas, Zebulunus,² Danas, Juozapas, Benjaminas, Naftalis, Gadas ir Ašeris.

3 Judo sūnūs: Ėras, Onanas ir Šėla. Tie trys jam gimė iš Šūvos dukters, kanaanietės. Bet Judo pirmagimis Ėras taip nepatiko VIESPACIUI, jog jis jam leido mirti.⁴ Tačiau jo marti Tamara jam pagimdė Perešą ir Zerachą. Iš viso Judo sūnų buvo penki.

5 Perešo sūnūs: Češronas ir Chamulas.

6 Zeracho sūnūs: Zimris, Ėtanas, Hėmanas, Kalkolis ir Darda—iš viso penki.⁷ Zimrio sūnūs: Karmis, o Karmio sūnūs⁸: Acharas, įvėlęs Izraelį i nelaimę, nes jis neištikimai pasielgė su tuo, kas buvo skirta sunaikinti.

8 Etano sūnūs: Azarijas.

9 Češrono sūnūs, kurie jam gimė: Jerachmeelis, Ramas ir Kelubajas.

10 Ramui gimė Aminadabas, Aminadabui—judėjų kunigaikštis Nachšonas,¹¹ Nachšonui—Salma, Salmai—Bozasas,¹² Boazui—Obedas, o Obedui—Jišajas.¹³ Jišajui gimė jo pirmagimis Eliabas, antrasis Abinadabas, trečiasis Šima,

14 ketvirtasis Netanelis, penktasis Radajas,¹⁵ šeštasis Ošemas, septintasis Dovydas.¹⁶ Jų seserys buvo Šėruja ir Abigailė. Šėrujos sūnūs: Abišajas, Joabas ir Asaelis—trys.¹⁷ Abigailė pagimdė Amasą, o Amasos tėvas buvo išmaelis Jeteris.

18 Češrono sūnui Kalebui 'gimė Jeriota iš jo žmonos Azubos⁴. Šitie buvo jos⁵ sūnūs: Ješeris, Šobabas ir Ardonas.¹⁹ Azubai mirus, Kalebą vedė Efrata, kuri jam pagimdė Chūrą.²⁰ Chūriui gimė Ūris, o Ūriui—Bešalelis.

21 Paskui Češronas įėjo pas Gileado tėvo Machyro dukterį—jis ją vedė, būdamas šešiasdešimt metų amžiaus,—ir ji jam pagimdė Segubą.²² Segubui gimė Jayras, kuriam priklausė dvidešimt trys miestai Gileado šalyje.²³ Bet Gešūras ir Aramas atėmė iš jų Chavot-Jayrą su Kenatu ir jo kaimais—šešiasdešimt miestų. Tie visi buvo Gileado tėvo Machyro sūnūs.

24 Po Češrono mirties 'Kalebą įėjo pas Efratą⁶, 'savo tėvo Češrono žmoną⁷, ir ji jam pagimdė Tekojos tėvą Aščūrą.

25 Češrono pirmagimio Jerachmeelio sūnūs buvo pirmagimis Ramas, toliau Buna, Orenas ir Ošemas iš Achijos⁸.²⁶ Jerachmeelis dar turėjo kitą žmoną, kuri buvo vardu Atara. Ji buvo Onamo motina.²⁷ Jerachmeelio pirmagimio Ramo sūnūs buvo Maašas, Jaminas ir Ėkeris.²⁸ Onamo sūnūs buvo Samajas ir Jada, o Samajo sūnūs—Nadabas ir Abišūras.²⁹ Abišūro žmona buvo vardu Abihaila, ir ji jam pagimdė Achbaną ir Molidą.³⁰ Nadabo sūnūs: Seledas ir Apaimas. Seledas mirė be sūnų.³¹ Apaimo sūnūs: Jišis. Jišio sūnūs: Sėšanas. Sėšano sūnūs: Achlajas.³² Samajo brolio Jados sūnūs: Jeteris ir Jonatanas. Jeteris mirė be sūnų.³³ Jonatano sūnūs: Peletas ir Zaza. Tie buvo Jerachmeelio palikuonys.

1 Hbr. Ša' al

2 T.y. Eufrato

3 Įtrp. pgl. Još 7, 1.18; ~M

4 Rk.; M lit.: pagimdė su žmona Azuba ir Jeriota

5 T.y. Jeriotos

6 GV

7 Rk.; M: ir Češrono žmona buvo Abija

8 Rk.; M: Achija

34 Šėšanas neturėjo sūnų, tik dukteris. Bet Šėšanas turėjo egiptietį vergą, vardu Jarcha. 35 Šėšanas išleido savo dukterį už savo vergo Jarchos, ir ji jam pagimdė Ataja. 36 Atajui gimė Natanas, Natanui—Zabadas, 37 Zabadui—Eflalis, Eflaliui—Obedas, 38 Obedui—Jehus, Jehui—Azarijas, 39 Azarijui—Cheleşas, Cheleşui—Elasa, 40 Elasai—Sisemajas, Sisemajui—Šalumas, 41 Šalumui—Jekamijas, o Jekamijui—Elišama.

42 Jerachmeelio brolio Kalebo sūnūs: jo pirmagimis Meša—jis buvo Zifo tėvas,—o [jo antrasis sūnus]¹—Mareša, Chebrono tėvas. 43 Chebrono sūnūs: Korachas, Tapuachas, Rekemas ir Šema. 44 Šemai gimė Rachamas, Jorkoamo tėvas, o Rekemui gimė Šamajas. 45 Šamajo sūnus buvo Maonas, o Maonas buvo Bėt-Šūro tėvas. 46 Kalebo sugulovė Ėfa pagimdė Charana, Moša ir Gazeza, o Charanui gimė Johdajas². 47 Johdajo sūnūs: Regemas, Jotamas, Gešanas, Peletas, Ėfa ir Šaafas. 48 Kalebo sugulovė Maacha pagimdė Šeberį ir Tirchaną. 49 Ji dar pagimdė Madmanos tėvą Šaafą, Machbenos ir Gibėjos tėvą Ševą. Kalebo dukė buvo Achsa. 50 Tie buvo Kalebo palikuonys.

Efratos pirmagimio Chūro sūnūs³: Kirjat-Jearimo tėvas Šobalis, 51 Betliejaus tėvas Salma, Bėt-Gaderio tėvas Charefas. 52 Kirjat-Jearimo tėvas Šobalis turėjo [daugiau] sūnų: Reaja, pusę manachtiečių. 53 Kirjat-Jearimo giminės: jitrai, putai, šumai ir mišrai. Iš šių kilo šoriečiai ir eštaoliečiai. 54 Salmos sūnūs: Betliejus, netofiečiai, Atrot-Bėt-Joabas ir pusę manachtiečių, šorai. 55 Giminės sifriečių⁴, gyvenusių Jabėse: tiratai, šimatai, suchatai. Jie buvo kainai, kilę iš Bėt-Rechabo tėvo Chamato.

1-2 Pr 35, 23-26; 46, 8-25 7 Još 7, 1

Dovydo ir Saliamono palikuonys

3 Šitie buvo Dovydo sūnūs, kurie jam gimė Chebrone: pirmagimis Amnonas iš jizreelietės Achinoamos, antrasis Danielis iš karmelietės Abigailės, 2 trečiasis Abšalomas, Gešūro karaliaus Talmajo dukters Maachos sūnus, ketvirtasis Adonijas, Chagitos sūnus, 3 penktasis Šefatijas iš Abitalos, šeštasis Jitreamas iš jo žmonos Eglos. 4 Šeši jam gimė Chebrone, kur jis karaliavo septynerius metus ir šešis mėnesius. Paskui trisdešimt trejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. 5 Šitie jam gimė Jeruzalėje: Šima, Šobabas, Natanas ir Saliamonas—keturi iš Amelio dukters Bat-Šūvos⁵. 6 paskui Jibcharas, Elišūva⁶, 7 Nefegas, Jafija, 8 Elišama, Eljada ir Elifeletas—septyni. Tie visi buvo Dovydo sūnūs, neskaitant sugulovių sūnų. Tamara buvo jų sesuo.

10 Saliamono sūnus: Rechabeamas, to sūnus Abijas, to sūnus Asa, to sūnus Jehošafatas, to sūnus Joramas, 11 to sūnus Achazijas, to sūnus Joašas, 12 to sūnus Amašijas, to sūnus Azarijas, to sūnus Jotamas, 13 to sūnus Achazas, to sūnus Chizkijas, to sūnus Menašė, 14 to sūnus Amonas, to sūnus Jošijas. 15 Jošijo sūnūs: pirmagimis Jochananas, antrasis Jehojakimas, trečiasis Šidkijas, ketvirtasis Šalumas. 16 Jehojakimo sūnūs: jo sūnus Jechonijas, jo sūnus Šidkijas.

17 Belaisvio Jechonijo sūnūs: jo pirmagimis⁸ Šealtielis, 18 toliau Malkiramas, Pedajas, Šenašaras, Jekamijas, Hošama ir Nedabijas. 19 Pedajo sūnūs: Zerubabelis ir Šimis. Zerubabelio sūnūs: Mešulamas, Chananijas—jų sesuo buvo Šelomita,— 20 Chašuba, Ohelis, Berechijas, Chasadijas ir Jušab-Chesedas—penki. 21 Chananijo sūnūs: Pelatijas, Ješajas, Refajas, Arnanas, Obadijas, Še-

1 Rk.
2 Rk.; M: Gazezas
3 GV; M: sūnus
4 Arba: raštininkų

5 GV: Bat-Šebos
6 2Mss 14, 5; 2 Sam 5, 15; M: Elišama
7 M + Elifeletas, Nogachas; ~ 2 Sam 5, 15
8 Rk.; M: sūnus

chanijas¹. ²² Šechanijo sūnūs: Šemajas², Chatušas, Jigalis, Bariachas, Nearijas ir Šafatas—šeši. ²³ Nearijo sūnūs: Eljoenajas, Chizkijas ir Azrikamas—trys. ²⁴ Eljoenajo sūnūs: Hodavijas, Eljašibas, Pelajas, Akubas, Jochananas, Delajas ir Ananis—septyni. ⁴ 2 Sam 5, 4-5; 1 Kar 2, 11; 1 Kron 29, 27 5 2 Sam 11, 3

Kitos Judo giminės

⁴ Judo sūnūs: Perešas, Chešronas, Karmis, Chūras ir Šobalis. ² Šobalio sūnui Reajui gimė Jachatas, o Jachatui—Achumajas ir Lahadas. Tai soriečių giminės.

³ Šitie yra Bēt-Gaderio tėvo Charefo sūnūs³: Ėtamo tėvas..., Jizreelis, Jišma, Jidbašas—jų sesuo buvo vardu Hašelelponi,—⁴ Gedoro tėvas Penuelis ir Chušos tėvas Ėzeris. Tie buvo Efratos [tai yra Betliejaus⁴,] pirmagimio Chūro sūnūs.

⁵ Tekojos tėvas Aščūras turėjo dvi žmonas: Chelą ir Naarą. ⁶ Naara jam pagimdė Achuzamą, Čeferį, Tėmeni ir Haachaštari. Tie buvo Naaros sūnūs. ⁷ O Chelos sūnūs: Šeretas, Šocharis, Etnanas ir Košas⁵. ⁸ Košui gimė Anubas, Hašobebas ir⁶ Acharchelio giminės.

⁹ Jabešas buvo gerbiamas labiau už savo brolius. Jo motina jį praminė Jabešu: „Aš jį pagimdžiau su skausmu“. ¹⁰ Jabešas šaukėsi Izraelio Dievo, sakydamas: „O kad tu mane laimintė palaimintum ir praplėstum mano sritį, kad tavo ranka būtų su manim ir kad leistum išvengti nelaimės, nesukeldamas man skausmo!“ Ir Dievas įvykdė, ko jis meldė.

¹¹ Šuchos broliui Kelubui gimė Mechyras. Šis buvo Eštono tėvas. ¹² Eštonui gimė Bēt-Rafa, Paseachas ir

Techina, Ir-Nachašo tėvas. Tie buvo Rechabo⁷ vyrai.

¹³ Kenazo sūnūs: Otnielis ir Serajas. Otnielio sūnūs: Chatatas ir Meonotajas⁸. ¹⁴ Meonotajui gimė Ofra. Serajui gimė Joabas, Gē-Charašimo⁹ tėvas, nes jie buvo amatininkai.

¹⁵ Jefunės sūnaus Kalebo sūnūs: Iras, Ėla ir Naamas. Ėlos sūnūs: ...¹⁰ ir Kenazas. ¹⁶ ... sūnūs: Jehalelelis ir Ezra¹¹. Jehalelelio sūnūs: Zifas, Zifa, Tirja ir Asarelis. ¹⁷ Ezros sūnūs: Jeteris, Meredas, Ėferis ir Jalonas. Jeteriui gimė¹² Mirjama, Šamajas ir Jišbachas, Eštemojos tėvas. ¹⁸ Meredas turėjo dvi žmonas: egiptietę ir judietę. Jo egiptietė¹³ žmona pagimdė Gedoro tėvą Jeredą, Socho tėvą Čeberį ir Zanoacho tėvą Jekutieli. Šitie buvo sūnūs Faraono dukters Bitijos, kurią Meredas buvo vedęs. ¹⁹ O jo judietės¹⁴ žmonos, Keilos tėvo Nachamų sesers, sūnūs: Delijas, ... tėvas, ir Šimonas, Jomano tėvas. Keilos tėvo Nachamo sūnūs¹⁵: garmas... ir maachas Jišis¹⁶. ²⁰ Šimono sūnūs: Amnonas, Rina, Ben-Chananas ir Tilonas. Jišio sūnūs: Zochetas, o Zocheto sūnūs: ...¹⁷.

²¹ Judo sūnaus Šelos sūnūs: Lechos tėvas Ėras, Marešos tėvas Lada, Bēt-Ašbejos plonosios drobės dirbėjų gildijos giminės, ²² Jokimas, Kozebos vyrai, Joašas ir Sarafas, kurie buvo valdininkai Moabe, o paskui sugrįžo į Betliejų¹⁸. ²³ Jie buvo puodžiai, Netaimo ir Gederos gyventojai. Jie ten gyveno pas karalių, eidami jam tarnybą.

7 G^{BL}; M: Rechos

8 G^{LV}; ~M

9 Lit. Amatininkų slėnio

10 Išleista vienas ar keli sūnų vardai. S^B mini šeši sūnūs.

11 Rk.

12 G; M: ir jį pagimdė

13 Rk.

14 Rk., plg. G^A; M: Hodijo

15 G; ~M

16 Rk., žr. 20b; M: Eštemoja

17 Išleistas vardažodis.

18 Rk., plg. VT

1 Rk.; M: Refajo sūnūs, Arnano sūnūs, Obadijo sūnūs, Šechanijo sūnūs

2 M + ir Šemajo sūnūs

3 Rk.

4 Rk.; M: Betliejaus tėvo

5 T; ~M

6 M + Harumo sūnaus

Šimeono palikuonys

24 Šimeono sūnūs: Nemuelis, Jaminas, Jaribas, Zerachas, Saulius.

25 To sūnus buvo Šalumas, to sūnus—Mibsamai, to sūnus—Mišma.

26 Mišmos sūnūs: jo sūnus Chamuelis, jo sūnus Zakūras, jo sūnus Šimis.

27 Šimis turėjo šešiolika sūnų ir šešeta dukterų, bet jo broliai neturėjo daug vaikų. Visos jų giminės nepasiekė Judo sūnų skaičiaus.

28 Jie gyveno Beer-Šeboje, Moladoje, Chašar-Šualyje, 29 Bilhoje, Ešeme, Tolade, 30 Betuelyje, Chormoje, Šiklage, 31 Bēt-Markabote, Chašar-Susime, Bēt-Birejyje ir Šaaraimē¹. Šitie buvo jų miestai, iki pradėjo karaliauti Dovydas, 32 su jų sodžiais; [taip pat] Etamas, Ajinas, Rimonas, Tochenas ir Ašanas—penki miestai—33 ir visi jų sodžiai, buvusieji aplink šituos miestus iki pat Baalo. Tai buvo jų gyvenvietės ir jų giminių sąrašas.

34 Mešobabas, Jamlechas, Amašijo sūnus Joša, 35 Joelis, Asielio sūnaus Serajo sūnaus Jošibijo sūnus Jehus, 36 Eljoenajas, Jaakoba, Ješochajas, Asajas, Adielis, Jesimielis, Benajas 37 ir Semajo sūnaus Šimrio sūnaus Jedajo sūnaus Alono sūnaus Šifio sūnus Ziza—38 šitie, suminėti vardais, buvo savo giminių kunigaikščiai. Jų šeimoms dėl daugybės paplitus, 39 jieėjo ten, kur įeinama į Gedorą, iki [vietos, esančios] į rytus nuo slėnio, ieškoti ganyklų savo avims. 40 Jie rado vešlių ir gerų ganyklų, o šalis plačiai tįsojo į visas puses, buvo rami ir be rūpesčio. Mat ten anksčiau gyveno chamai. 41 Taigi šitie, surašyti vardais, atsikėlę Judo karaliaus Chizkijo dienomis, išmušė Chamo žmones ir meunas, kuriuos² ten rado. Jie juos taip išnaikino [kad jų nebeišliko] iki šios dienos, ir apsigyveno jų vietoje, nes ten buvo ganyklų jų avims. 42 Jų, šimeoniečių, dalis, penki šimtai vyrų, vedamų Jišio sūnų Palatijo, Nearijo, Refajo ir Uzielio, nužygiavo į

Seyro kalnyną, išmušė Amaleko išrūkelių likutį, ten apsigyveno [ir tebegyvena] iki šios dienos.

28-33 Još 19, 2-8

Reūbeno palikuonys

5 Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs—Jis mat buvo jo pirmagimis, bet kadangi jis sutepė savo tėvo patalą, jo pirmgimystės teisė buvo atiduota Izraelio sūnaus Juozapo sūnams. Tad jis neištrauktas į giminės sąrašą kaip pirmagimis. 2 Nors Judas pasidarė galingiausias tarp savo brolių ir vienas iš jo tapo vadu, pirmgimystės teisė atiteko Juozapui—3 Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs: Chamokas ir Palus, Češronas ir Karmis.

4 Joelio sūnūs: jo sūnus Šemajas, jo sūnus Gogas, jo sūnus Šimis, 5 jo sūnus Micha, jo sūnus Reajas, jo sūnus Baalas, 6 jo sūnus Beera, kurį ištrėmė Asirijos karalius Tilgat-Pilneseris; jis buvo reūbenų kunigaikštis. 7 Jo giminaičiai pagal jo gimines, kaip jie įtraukti į giminių sąrašą savo kartomis: vadas Jeielis, paskui Zacharijas 8 ir Joelio sūnaus Šemos sūnaus Azazo sūnus Bela. Jis gyveno Aroeryje ir iki Nebo bei Baal-Meono. 9 O į rytus jis gyveno ligi vietos, kur įeinama į dykumą, einančią nuo Eufrato upės, nes jų galvijai buvo pasidarę gausūs Gileado šalyje. 10 Sauliaus dienomis jie kariavo su hagriais, kurie krito nuo jų rankų, ir apsigyveno jų palapinėse, visoje rytinėje Gileado šalyje.

1 Pr 35, 22; 49, 3-4 2 Pr 49, 8-10 6 2 Kar 15, 29

Gado palikuonys

11 Gado sūnūs gyveno ties jais Bašano šalyje iki Salchos: 12 vadas Joelis, pavaduotojas³ Šafamas ir Jaenajas, teisėjas⁴ Bašane. 13 Jų giminaičiai pagal tėvų šeimas: Michaelis, Mešulamas, Seba, Jorajas, Jakanas, Zija ir Eberis—septyni. 14 Šitie buvo Būzo sūnaus Jachdo sūnaus Ješišajo sūnaus Michaelio sūnaus Gileado sūnaus Jaroacho sūnaus Chūro sūnaus Abichailo sūnūs.

1 Arba rk.: Šaruchene—trylikoje miestų

2 Arba: užpuolė jų palapines ir buveines, kurias

3 Lit. antrininkas

4 T. plg. G; M: ir Šafatas

15 Gūnio sūnaus Abdielio sūnus Achis buvo jų tėvo šeimos galva. 16 Jie gyveno Gileade, Bašane ir jo kaimuose bei visose Šarono ganyklose iki jų ribų. 17 Jie visi buvo surašyti Judo karaliaus Jotamo dienomis ir Izraelio karaliaus Jerobeamo dienomis.

18 Reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties, kurie iš jų buvo kovotojai, vyrai, nešiojantys skydą bei kalaviją, įtempiantys lanką ir išlavinti kovai, keturiasdešimt keturi tūkstančiai septyni šimtai šešiasdešimt galinčių eiti į karą. 19 jie kariavo su hagriais, Jetūru, Nafišu ir Nodabu. 20 Jie gavo pagalbos¹ prieš juos, ir hagriai bei visi jų sąjungininkai buvo atiduoti į jų rankas, nes kovoje jie šaukėsi Dievo, kuris išklaušė jų maldavimą, nes jie pasitikėjo juo. 21 Jie pasigrobė² jų gyvulius: penkiasdešimt tūkstančių kupranugarių, du šimtus penkiasdešimt tūkstančių avių ir du tūkstančius asilų, ir [paėmė į nelaisvę] šimtą tūkstančių asmenų. 22 Mat krito daug perdurtų, nes iš Dievo buvo tas karas. Ir jie gyveno jų vietoje iki tremties.

Rytų Menašės palikuonys

23 Pusės Menašės genties sūnūs gyveno šalyje nuo Bašano ligi Baal-Chermono, Seniro ir Chermono kalno. Jie buvo gausūs. 24 Šitie buvo tų tėvų šeimų galvos: Eferis, Jišis, Elielis, Azrielis, Jeremijas, Hodavijas ir Jachdielis—narsūs kovotojai, garsūs vyrai, savo šeimų galvos. 25 Bet jie liko neištekinti savo protėvių Dievui ir paleistuviškai atsidavė dievams šalies tautų, kurias Dievas buvo išnaikinęs jiems iš akių. 26 Tad Izraelio Dievas taip sužadino Asirijos karaliaus Pulio dvasią, tai yra Asirijos karaliaus Tilgat-Pilneserio dvasią, jog šis juos ištrėmė: reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties, ir juos nuvedė į Chalachą ir prie Chaboro³, Gozano upės [kur jie tebegyvena] iki šios dienos.

26 2 Kar 15, 19-29 26 2 Kar 17, 6

Levio palikuonys

27 Levio sūnūs: Gēršonas, Kehatas ir Meraris. 28 Kehato sūnūs: Amramas, Jišharas, Chebronas ir Uzielis. 29 Amramo vaikai: Aharonas, Mozė ir Mirjama. Aharonas sūnūs: Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. 30 Eleazarui gimė Pinechasas, Pinechasui—Abišūva, 31 Abišūvai—Bukis, Bukiui—Uzis, 32 Uziui—Zerachijas, Zerachijui—Merajotas, 33 Merajotui—Amarijas, Amarijui—Achitubas, 34 Achitubui—Šadokas, Šadokui—Achimaasas, 35 Achimaasui—Azarijas, Azarijui—Jochananas, 36 o Jochananui—Azarijas. Jis buvo tas, kuris ėjo kunigo pareigas namuose, kuriuos Saliamonas pastatė Jeruzalėje. 37 Azarijui gimė Amarijas, Amarijui—Achitubas, 38 Achitubui—Šadokas, Šadokui—Šalumas, 39 Šalumui—Chilkijas, Chilkijui—Azarijas, 40 Azarijui—Serajas, Serajui—Jehošadakas. 41 O Jehošadakas išėjo [tremtin], kai VIEŠPATS ištrėmė Judą ir Jeruzalę su Nebuchadnešaro pagalba.

6 Levio sūnūs: Gēršomas, Kehatas ir Meraris. 2 Šitie yra Gēršomo sūnų vardai: Libnis ir Šimis. 3 Kehato sūnūs: Amramas, Jišharas, Chebronas ir Uzielis. 4 Merario sūnūs: Machlis ir Mušis.

Šitos yra Levio giminės pagal jų tėvus: 5 Gēršomo: jo sūnus Libnis, to sūnus Jachatas, to sūnus Zima, 6 to sūnus Joachas, to sūnus Idas, to sūnus Zerachas, to sūnus Jeatrajas.

7 Kehato sūnūs: jo sūnus Jišharas⁴, to sūnus Korachas, to sūnus Asiras, 8 to sūnus Elkana, to sūnus Ebjasafas, to sūnus Asiras, 9 to sūnus Tachatas, to sūnus Urielis, to sūnus Uzijas, to sūnus Saulius.

10 Elkanos sūnūs: Amasajas ir Machatas⁵, 11 to sūnus Elkana, to

1 T.y. Dievo pagalbos

2 Lit. paėmė į nelaisvę

3 M + ir į Harą ir; ~G^{AB}S 2 Kar 17, 6; 18, 11

4 G^A; M: Aminadabas

5 Rk., plg. 20 skn. ir 2 Kron 29, 12; M: Achimotas

sūnus Sofajas, to sūnus Tochus¹, ¹² to sūnus Eliabas, to sūnus Jerochamas, to sūnus Elkana, to sūnus Samuelis^{2,13} Samuelio sūnūs: pirmagimis Joelis ir antrasis³ Abijas.

¹⁴ Merario sūnūs: Machlis, to sūnus Libnis, to sūnus Šimis, to sūnus Uza, ¹⁵ to sūnus Šima, to sūnus Chagijas, to sūnus Asajas.

1-3 Iš 6, 16-19

Dovydo paskirti giesmininkai

¹⁶ Šitie yra tie, kuriuos Dovydas paskyrė vadovauti VIESPATIES namų giedojimui nuo to laiko, kai sandoros skrynja buvo padėta į atilsio vietą, ¹⁷ ir kurie, iki Saliamonas pastatė VIESPATIES namus Jeruzalėje, tarnavo giedodami susitikimo padangtės tabernakulio priešakyje, eidami savo tarnybą jiems nustatyta tvarka—¹⁸ šitie yra tie, kurie su savo sūnumis ėjo pareigas: iš Kehato sūnų: giesmininkas Hėmanas, sūnus Joelio, sūnus Samuelio, ¹⁹ sūnus Elkanos, sūnus Jerochamo, sūnus Elielio, sūnus Toacho, ²⁰ sūnus Šufo, sūnus Elkanos, sūnus Machato, sūnus Amasajo, ²¹ sūnus Elkanos, sūnus Joelio, sūnus Azarijo, sūnus Šefanijo, ²² sūnus Tachato, sūnus Asiro, sūnus Ebjasaf, sūnus Koracho, ²³ sūnus Jišharo, sūnus Kehato, sūnus Levio, sūnus Izraelio.

²⁴ Jo brolis⁴ buvo Asafas, kuris stovėjo jo dešinėje: Asafas, sūnus Berechijo, sūnus Šimos, ²⁵ sūnus Michaelio, sūnus Baasejo, sūnus Malkijo, ²⁶ sūnus Etnio, sūnus Zeracho, sūnus Adajo, ²⁷ sūnus Etano, sūnus Zimos, sūnus Šimio, ²⁸ sūnus Jachato, sūnus Gėršomo, sūnus Levio.

²⁹ O iš Merario sūnų⁵, jų brolių⁶, kairėje buvo Etanas, sūnus Kišio, sūnus Abdžio, sūnus Malucho, ³⁰ sūnus Chašabijo, sūnus Amašijo, sūnus Chilkijo, ³¹ sūnus Amšio, sūnus Banio, sūnus Šemerio, ³² sūnus Machlio, sūnus Mušio, sūnus Merario, sūnus Levio.

Aharonai ir kiti leviai

³³ Jų broliai leviai buvo paskirti visokiai Dievo namų tabernakulio tarnybai. ³⁴ O Aharonas ir jo sūnūs degindavo aukas ant deginamųjų aukų aukuro ir ant smilkalų aukuro. Jie turėjo atlikti visoki švenčiausiosios darbą ir permaldavimą už Izraelį visai taip, kaip buvo įsakęs Dievo tarnas Možė.

³⁵ Šitie buvo Aharono sūnūs: jo sūnus Eleazaras, to sūnus Pinechasas, to sūnus Abišuva, ³⁶ to sūnus Bukis, to sūnus Uzis, to sūnus Zerachijas, ³⁷ to sūnus Merajotas, to sūnus Amarijas, to sūnus Achitubas, ³⁸ to sūnus Šadokas, to sūnus Achimaasas.

Aharonams ir kitiems leviams priskirtos gyvenvietės

³⁹ Šitos buvo jų gyvenvietės pagal jų palapinių stovyklas jiems skirtose srityje:

Aharono sūnums iš kehato giminės—mat pirmučiausia⁷ jiems krito burtas,—⁴⁰ jie⁸ davė jiems Judo šalyje Chebroną su jo aplinkinėmis ganyklomis, ⁴¹ tačiau miesto dirvas su jo sodžiais davė Jafunės sūnui Kalebui. ⁴² Aharono sūnums dar davė prieglobsčio miestą⁹ Chebroną su jo ganyklomis¹⁰, Libną su jos ganyklomis, Jatyrą¹¹, Eštemoją su jos ganyklomis, ⁴³ Chilena¹² su jo ganyklomis, Debyrą

1 Plg. 1 Sam 1, 1; arba pgl. 19 skn.: Tochas; M: Nachatas

2 GL: ~M

3 GLS 1 Sam 8, 2; ~M

4 „Brolis“ gali reikšti giminaitį ar tarnybos draugą.

5 Rk.; M: Merario sūnūs

6 GSArabT: brolio

7 SArab Još 21, 10; ~M

8 T.y. izraeliai

9 T.y. miestas, į kurį atbėgęs užmušėjas gali rasti apsaugą

10 SJoš 21, 13; ~M

11 Još 21, 14 + su jo ganyklomis

12 Dgl. Mss Još 15, 51 ir 21, 15: Cholona; M: Chileza

su jo ganyklomis, ⁴⁴ Ašaną su jo ganyklomis, Jutą su jos ganyklomis¹ ir Bēt-Semešą su jo ganyklomis. ⁴⁵ O iš Benjaminio genties—Gibeoną su jo ganyklomis², Gebą su jos ganyklomis, Alemetą su jo ganyklomis ir Anatotą su jo ganyklomis. Iš viso jų miestų buvo tryliką su jų ganyklomis³.

⁴⁶ Visi kiti kehatai pagal jų gimines gavo burtu iš Efraimo genties, iš Dano genties ir iš pusės Menašės genties⁴ dešimt miestų.

⁴⁷ Gēršomai pagal jų gimines gavo burtu⁵ Bašanę iš Isacharo genties, iš Ašerio genties, iš Naftalio genties ir iš pusės Menašės genties tryliką miestų.

⁴⁸ Merariai pagal jų gimines gavo burtu iš Reūbeno genties, iš Gado genties ir iš Zebuluno genties dvyliką miestų.

⁴⁹ Taigi, izraeliai davė leviams miestų su jų ganyklomis. ⁵⁰ Jie davė burtu iš judėjų genties, iš šimeonų genties ir iš benjaminų genties šituos, aukščiau išvardytus miestus.

⁵¹ O dėl⁶ levių kehatų, likusiųjų kehatų, giminių⁷, jiems skirtos srities miestai buvo iš Efraimo genties. ⁵² Jiems davė prieglobsčio miestą⁸ Šechemą su jo ganyklomis Efraimo kalnyne, Gezerį su jo ganyklomis, ⁵³ Jokmeamą su jo ganyklomis ir Bēt-Choroną su jo ganyklomis; ⁵⁴ iš Dano genties—Eltekę su jos ganyklomis, Gibetoną su jo ganyklomis, Ajaloną su jo ganyklomis ir Gat-Rimoną su jo ganyklomis, ⁵⁵ o iš pusės Menašės genties—Taanachą⁹ su jo ganyklomis ir Jibleamą¹⁰ su jo ganyklomis likusiųjų kehatų giminiams¹¹.

⁵⁶ Gēršomams pagal jų gimines iš¹² pusės Menašės genties [jie davė] Bašaną Golaną su jo ganyklomis ir Aštarotą su jo ganyklomis; ⁵⁷ iš Isacharo genties—Kišjoną¹³ su jo ganyklomis, Daberatą su jo ganyklomis, ⁵⁸ Ramotą su jo ganyklomis ir Anemą su jo ganyklomis; ⁵⁹ iš Ašerio genties—Mišalą¹⁴ su jo ganyklomis, Abdoną su jo ganyklomis, ⁶⁰ Chelkatą¹⁵ su jo ganyklomis ir Rechobą su jo ganyklomis, ⁶¹ o iš Naftalio genties—Galilėjos Kedešą su jo ganyklomis, Chamoną su jo ganyklomis ir Kirjataimą su jo ganyklomis.

⁶² Visiems kitiems merariams iš Zebuluno genties [jie davė] Jokneamą su jo ganyklomis, Kartą su jos ganyklomis¹⁶, Rimoną su jo ganyklomis ir Taborą su jo ganyklomis; ⁶³ anapus Jordano, tekančio ties Jerichu, i rytus nuo Jordano, iš Reūbeno genties—stepių Bešerį su jo ganyklomis, Jahšą su jos ganyklomis, ⁶⁴ Kedemotą su jo ganyklomis ir Mēfaatą su jo ganyklomis; ⁶⁵ o iš Gado genties—Gileado Ramotą su jo ganyklomis, Machanaimą su jo ganyklomis, ⁶⁶ Chešboną su jo ganyklomis ir Jazerį su jo ganyklomis.

Isacharo palikuonys

¹ Isacharo sūnūs: Tola, Pūva, Jašubas ir Šimronas—keturi. ² Tolos sūnūs: Uzis, Refajas, Jerielis, Jachmajas, Jibsamai ir Samuelis—vadai¹⁷ savo tėvų šeimų, priklausančių Tolai, kariautojai. Pagal jų palikuonių sąrašą, Dovydo dienomis buvo suskaiciuota dvidešimt du tūkstančiai šeši šimtai. ³ Uzio palikuonys: Jizrachijas ir Jizrachijo sūnūs:¹⁸ Michaelis, Obadijas, Joelis ir Jišijas—penki. Jie visi buvo vadai.

⁴ Pagal jų tėvų šeimų palikuonių sąrašą, j i e m s p r i k l a u s ē

1 G^{RS}Još 21, 16; ~M

2 Još 21, 17; ~M

3 Rk. pgl. Još 21, 19; M: giminės

4 Rk. pgl. 47.48 skn. ir Još 21, 5

5 Irtip. pgl. Još 21, 6; plg. 48 skn.

6 G^LV Još 21, 20; M: iš

7 Rk. pgl. Još 21, 20

8 Rk. pgl. Još 21, 21; M: miestus

9 Rk. pgl. Još 21, 25; M: Anerį

10 2MssGST; M: Bileamą

11 G^LT Još 21, 26; M: giminei

12 Rk. pgl. 46.47.48 skn.; M: iš pusės giminės

13 Rk. pgl. Još 21, 28; 19, 20; M: Kedešą

14 Rk. pgl. Još 21, 30; 19, 26; M: Mašalį

15 Rk. pgl. Još 21, 31; 19, 25; M: Chuoką

16 Rk. pgl. Još 21, 34; plg. G^A; ~M

17 Lit. galvos

18 Arba rk.: sūnūs: Jizrachijas,

kariautojų būriai—trisdešimt šeši tūkstančiai, nes jie turėjo daugiau moterų ir sūnų⁵ „negu jų broliai“¹. Visos Isacharo giminės turėjo aštuoniasdešimt septynis tūkstančius kariautojų, juos visus surašius.

Benjamino, Dano ir Naftalio palikuonys

6 Benjaminio sūnūs: Bela, Becheris ir Jediaelis—trys. 7 Belos sūnūs: Ešbonas, Uzis, Uzielis, Jerimotas ir Iris—penki, šeimų vadai, narsūs kovotojai. Juos surašius, buvo dvidešimt du tūkstančiai trisdešimt keturi. 8 Becherio sūnūs: Zemarijas, Joašas, Eliezeris, Eljoenajas, Omris, Jeremotas, Abijas, Anotatas ir Alemetas. Tie visi buvo Becherio sūnūs. 9 Jų sarašas, skaičiuojant jų šeimų vadų palikuonis, turėjo dvidešimt tūkstančių ir du šimtus narsių kovotojų. 10 Jediaelio sūnūs: Bilhanas, o Bilhano sūnūs: Jeušas, Benjaminas, Ehudas, Kenaana, Zėtanas, Taršišas ir Achišacharas. 11 Tie visi yra Jediaelio sūnūs, šeimų vadai, narsūs kovotojai, septyniolika tūkstančių ir du šimtai galinčių žygiuoti į mūšį. 12 ...²Šufamas ir Chufamas.

Dano sūnūs: jo sūnus Chušimas²—vienas³.

13 Naftalio sūnūs: Jachašielis, Gūnis, Ješeris ir Šalumas. Tie⁴ buvo Bilhos palikuonys.

Menašės palikuonys

14 Menašės sūnūs⁵, kuriuos pagimdė jo aramietė sugulovė: ji pagimdė Machyrą, Gileado tėvą. 15 Machyras vedė žmoną⁶. Jo žmona buvo vardu Maacha. Antrasis buvo vardu Šelofchadas. Šelofchadas turėjo tik dukteris. 16 Machyro žmona Maacha pagimdė sūnų ir jį praminė Perešu. Jo brolis buvo vardu Serešas. To sūnūs buvo Ulamas ir Rekemas. 17 Ulamo sūnūs: Bedanas. Tie buvo

Menašės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnūs. 18 Jo⁷ sesuo Hamolecheta pagimdė Išhodą, Abiezerį ir Machlą. 19 Semidos sūnūs buvo Achjanas, Šechemas, Likchis ir Aniamas.

Efraimo palikuonys

20 Efraimo sūnūs: Šutelachas, to sūnus Beredas, to sūnus Tachatas, to sūnus Eleada, to sūnus Tachatas, 21 to sūnus Zabadas.—Jo⁸ sūnus buvo Šutelachas, taip pat Ezeris ir Eleadas, kuriuos [abu] nužudė Gato vyrai, gimusieji toje šalyje, nes anie buvo nusileidę jų galvijų pasigrobti. 22 Tad jų tėvas Efraimas ilgai gedėjo, o jo broliai atėjo jo guosti. 23 Jam įėjus pas savo žmoną, ji pradėjo ir pagimdė sūnų, kurį jis praminė Berija, nes nelaimės metu tai buvo įvykę jo namuose. 24 Jo duktė buvo Šeera, ir ji įkūrė Žemutinįjį bei Aukštutinįjį Bėt-Choroną ir Uzen-Šeera.—²⁵ To sūnus Refachas, to sūnus¹⁰ Šutelachas¹¹, to sūnus Tachanas, 26 to sūnus Ladanas, to sūnus Amihudas, to sūnus Elišama, 27 to sūnus Nūnas¹², to sūnus Jošuva.

28 Jų nuosavybė ir jų gyvenvietės buvo Bėt-Elis su jo kaimais¹³, rytuose Naaranas, vakaruose Gezeris su jo kaimais ir Šechemas su jo kaimais iki Ajo su jo kaimais. 29 O menašių rankose buvo Bėt-Šeanas su jo kaimais, Taanachas su jo kaimais, Megidas su jo kaimais, Doras su jo kaimais. Situose gyveno Izraelio sūnaus Juozapo palikuonys.

Ašerių palikuonys

30 Ašerio sūnūs: Jimna, Jišva, Jišvis ir Berija. Seracha buvo jų sesuo. 31 Berijos sūnūs: Cheberis ir Malkielis. Šis buvo Birzajito tėvas. 32 Cheberiui gimė Jafletas, Šemeris, Chotamas ir jų sesuo Šuva. 33 Jafleto sūnūs: Pasachas, Bimhalis ir Ašvatas. Šitie buvo Jafleto

1 Rk.; M: ir jų broliai

2 Sk 26, 42: Šuchamas

3 Rk., plg. Sk 26, 39 G; M: ... ir Šufimas, ir Chufimas, Iro sūnūs, Aherio (arba: kito) sūnūs

4 T.y. Danas ir Naftalis su savo sūnumis

5 M + Asrielis

6 M + Chupimui ir Šupimui

7 T.y. Gileado

8 T.y. Efraimo

9 25 skn. yra 21a skn. tąsa.

10 10Mss^{GL}; ~M

11 Rk.; M: Dešefas ir Telachas

12 G; M: Nonas

13 Lit. dukterimis

sūnūs. ³⁴ Jo brolio Šemerio sūnūs: Rohga¹, Chuba² ir Aramas. ³⁵ Jo brolio Chotamo³ sūnūs⁴: Šofachas, Jimna, Šelešas ir Amalas. ³⁶ Šofacho sūnūs: Suachas, Charneferis, ir Šualis. Jimnos sūnūs⁵: ³⁷ Bešeris, Hodas, Šama, Šilša, Jeteris⁶ ir Beėra. ³⁸ Jeterio sūnūs: Jefunė, Pispa ir Ara. ³⁹ Ulos sūnūs: Arachas, Chanielis ir Rišja. ⁴⁰ Šitie visi buvo Ašerio palikuonys, šeimų vadai, rinktiniai, narsūs kovotojai, vyriausieji kunigaikščiai. Jų, surašytų karinei prievolei atlikti, kariauti, skaičius: dvidešimt šeši tūkstančiai vyrų.

Kiti Benjaminio palikuonys

Benjaminui gimė jo pirmagimis Bela, antrasis Ašbelis, trečiasis Achiramas⁷, ketvirtasis Nocha ir penktasis Rafa. ² Bela turėjo sūnų: Adarą ir Gera, Eħudo tėvą⁸. ^{6a} Šitie buvo Eħudo sūnūs: ⁴ Abišuva, Naamanas, Achijas⁹, ⁵ Gėra, Šefufanas ir Churamas. ^{6b} Šitie buvo Gebos gyventojų šeimų vadai. Juos išskėlė¹⁰ į Manachatą, ⁷ tačiau Naamano, Achijo ir Gėros neiškėlė¹¹. Ir jam¹² gimė Uza ir Achichudas.

⁸ Sacharaimui gimė [vaiku] Moabo srityje po to, kai jis atleido Machšamą¹³ ir Baarą, savo žmonas. ⁹ Jam gimė iš jo žmonos Chodešos Jobabas, Šibja, Meša, Malkamas, ¹⁰ Jeušas, Sachijas ir Mirma. Šitie buvo jo sūnūs, šeimų galvos. ¹¹ O iš Machšamos jam gimė Abitubas ir Elpaalis. ¹² Elpaalio sūnūs: Eberis,

Mišamas ir Šemedas. Šis įkūrė Oną ir Lodą su jo kaimais.

¹³ Berija, Elpaalis ir Šema buvo Ajalono gyventojų šeimų galvos. Jie buvo priverę bėgti Gato gyventojus. ¹⁴ Jų broliai¹⁴ buvo Šašakas ir Jeremotas¹⁵. ¹⁵ Zebadijas, Aradas, Ederis, ¹⁶ Michaelis, Jišpa ir Jocha buvo Berijos sūnūs. ¹⁷ Zebadijas, Mešulamas, Chizkis, Čėberis, ¹⁸ Jišmerajas, Jizlija ir Jobabas buvo Elpaalio sūnūs. ¹⁹ Jakimas, Zichris, Zabdis, ²⁰ Elienajas, Siletajas, Elielis, ²¹ Adajas, Berajas ir Šimratas buvo Šimio sūnūs. ²² Jišpanas, Eberis, Elielis, ²³ Abdonas, Zichris, Chananas, ²⁴ Chananijas, Elamas, Antotijas, ²⁵ Jifdejas ir Penielis¹⁶ buvo Šašako sūnūs. ²⁶ Šamšerajas, Šecharijas, Atalijas, ²⁷ Jaarešijus, Elijas ir Zichris buvo Jerochamo sūnūs. ²⁸ Šitie buvo jų palikuonių šeimų galvos¹⁷. Šitie gyveno Jeruzalėje.

²⁹ Gibeone gyveno Gibeono tėvas Jeielis¹⁸, kurio žmona buvo vardu Maacha, ³⁰ jo pirmagimis sūnus Abdonas, toliau Šūras, Kišas, Baalas, Nadabas, ³¹ Gedoras, Achijas, Zecheris ir Miklotas¹⁹. ³² Miklotui gimė Šima. Jie irgi gyveno priešais savo brolius Jeruzalėje, su savo broliais.

³³ Neriui gimė Kišas, Kišui—Šaulius, Sauliui—Jonatanas, Malki—Šuva, Abinadabas ir Ešbaalas. ³⁴ Jonatano sūnūs buvo Merib-Baalas, o Merib-Baalui gimė Micha. ³⁵ Michos sūnūs: Pitonas, Melechas, Taerėja ir Achazas. ³⁶ Achazui gimė Jehojada, Jehojadai—Alemetas, Azmavetas ir Zimris, Zimriui—Moša, ³⁷ o Mošai—Binėja. To sūnus buvo Rafa, to sūnus—Eleasa, to sūnus—Ašelis. ³⁸ Ašelis turėjo šešis sūnus. Šitie buvo jų vardai:

1 Rk.; M: Šemerio sūnūs: Achis ir Rohga

2 QGV; M: Jechuba

3 Rk. pgl. 32 skn.; M: Heleomo

4 Kkr. MesG^{LV}; M: sūnus

5 Rk., pgl. 35 skn.; M: Ir Beris ir Jimra

6 1MsG^A 38 skn.; M: Jitramas

7 Pgl. Sk 26, 38; M: Achrachas

8 Rk. pgl. 6a; M: ir Abihuda

9 G^B Arab 7 skn.; M: Achoachas

10 Arba: ištrėmė

11 Rk.; M: Naamanas, Achijas ir Gera. Jis juos išskėlė.

12 G^L: Gėrai

13 Rk.; M: juos Chušima

14 G^L; M: Achijas

15 Arba pgl. 27 skn.: Jerochamās

16 KG^B; QG^{ALVT}: Penuelis

17 M + galvos

18 Ityp. pgl. G^L ir 9, 35

19 G^{BSV} 9, 37; ~M

jo pirmagimis Azrikamas, toliau Išmaelis, Searijas, Obadijas ir Chananas. Šitie visi buvo Ašelio sūnūs. ³⁹ Jo brolio Ešeko sūnūs: jo pirmagimis Ulamas, antrasis Jėušas ir trečiasis Elifeletas. ⁴⁰ Ulamo sūnūs buvo karingi vyrai, lankininkai, ir turėjo daug sūnų ir sūnaičių—šimtą penkiasdešimt.

Visi šitie buvo benjaminai.

9 Visas Izraelis buvo įtrauktas į giminių kilmės sąrašus. Stai jie surašyti Izraelio Karalių knygoje. O judėjai dėl savo neištikimybės buvo ištremti į Babiloną.

Jeruzalės gyventojai po tremties

² Pirmieji gyventojai, užėmusieji savo nuosavybę savo miestuose, buvo izraeliai [pasauliečiai], kunigai, leviai ir šventyklos vergai. ³ Jeruzalėje apsigyveno kai kurie iš judėjų, benjaminų, efraimų ir menašų:

⁴ Utajas, sūnus Amihudo, sūnaus Omrio, sūnaus Imrio, sūnaus Banio, kilusio iš Judo sūnaus Perešo palikuonių. ⁵ Iš šelų: pirmagimis Asajas ir jo sūnūs. ⁶ Iš zerachų: Jeuelis. Jų brolių buvo šeši šimtai devyniasdešimt.

⁷ Iš benjaminų: Salius, sūnus Mešulamo, sūnaus Hodavijo, sūnaus Hasenuvos, ⁸ Jerochamo sūnus Jibnejas, Michrio sūnaus Uzio sūnus Ela ir Mešulamas, sūnus Šefatijo, sūnaus Reuelio, sūnaus Jibnijo. ⁹ Jų brolių, pagal jų palikuonių sąrašą, buvo devyni šimtai penkiasdešimt šeši. Šitie visi buvo šeimų galvos¹.

¹⁰ Iš kunigų: Jedajas, Jehojaribas, Jachinas, ¹¹ Azarijas², sūnus Chilkijo, sūnaus Mešulamo, sūnaus Šadoko, sūnaus Merajoto, sūnaus Achitubo, Dievo namų kunigaikščio; ¹² Adajas, sūnus Jerochamo, sūnaus Paščūro, sūnaus Malkijo, ir Maesajas, sūnus Adielio, sūnaus Jachzeros, sūnaus Mešulamo, sūnaus Mešalemoto, sūnaus Imerio. ¹³ O jų brolių, jų šeimų galvos, tūkstantis septyni šimtai šešiasdešimt, buvo pajėgūs vyrai Dievo namų tarnystės darbai.

¹⁴ Iš levijų: Šemajas, sūnus Chašubo, sūnaus Azrikamo, sūnaus Chašabijo, iš merarių, ¹⁵ Galalio sūnaus Cherešo sūnus Bakkukas³, Matanijas, sūnus Michos, sūnaus Zichrio, sūnaus Asafo; ¹⁶ Obadijas, sūnus Šemajo, sūnaus Galalio, sūnaus Jedutūno, ir Elkanos sūnaus Asos sūnus Berechijas, kuris gyveno netofiečių sodybose.

¹⁷ Vartų sargai buvo Šalumas, Akubas, Talmonas ir Achimanas. Jų brolis Šalumas buvo viršininkas, ¹⁸ ir jis ligšiol [eina sargo pareigas] prie Karaliaus vartų, rytinėje pusėje. Jie, vartų sargai, priklausė prie levijų stovyklų. ¹⁹ Šalumas, sūnus Korės, sūnaus Ebjasafos, sūnaus Koracho, ir jo šeimos nariai korachai prižiūrėjo kulto tarnystės darbą kaip padangtės slenkščio sargai, o jų protėviai buvo įėjimo sargai prie VIESPATIES stovyklos.

²⁰ Eleazaro sūnus Pinečasas kadaise buvo jų viršininkas—VIESPATS tebūnie su juo! ²¹ Mešelemijo sūnus Zacharijas buvo vartų sargas susitikimo padangtės prieangyje. ²² Jų visų, išrinktų vartų sargais prie slenkščių, buvo du šimtai dvylika. Jie, tiesa, buvo įtraukti į giminių sąrašus savo sodybose, tačiau jie buvo tie, kuriuos Dovydas ir regėtojas Samuelis buvo įstatęs dėl jų patikimumo.

²³ Tad jie ir jų sūnūs buvo įpareigoti eiti sargybą prie VIESPATIES namų, padangtės namų, vartų. ²⁴ Vartų sargai būdavo keturiose pusėse: rytuose, vakaruose, žiemuose ir pietuose. ²⁵ Jų broliai, [gyvenantieji] savo sodybose, turėdavo laikas nuo laiko ateiti septynioms dienoms, [kad] su jais [eitų pareigas], ²⁶ tačiau šitie, keturi vyresnieji vartų sargai, pastoviai ėjo savo pareigas. Jie buvo leviai, ir jiems buvo pavesta prižiūrėti Dievo namų kambarius ir iždus. ²⁷ Jie praleisdavo naktį aplink Dievo namus, nes jie buvo įpareigoti eiti sargybą ir jiems buvo pavesta kasryt [juos] atidaryti.

²⁸ Kai kuriems iš jų buvo pavesta kulto indai, nes jie turėdavo juos

1 Rk.; M: vyrai, šeimų, savo tėvų namų, galvos

2 Nech 11, 11: Serajas

3 Rk., plg. GARab; arba rk.: Bakkukas, akmenskaldžių prižiūrėtojas: M: Bakkakaras, Cherešas, Galalis

suskaičiuotus įnešti ir suskaičiuotus išnešti. ²⁹ Kitiems iš jų buvo skirta prižiūrėti rykai, visi šventieji indai, smulkūs miltai, vynos, aliejus, smilkalai ir kvepalai. ³⁰ Kai kurie iš priklausančių kunigų luomui paruošdavo tepalų mišinį kvepalams.

³¹ Matijas, vienas iš levijų—jis buvo koracho Šalumo pirmagimis,—nuolat prižiūrėjo, kas buvo kepama keptuvėse. ³² O ūkehatui Benajui, vienam¹ iš jų brolių, buvo pavesta rūpintis klodine² duona, ją paruošti kas šabata.

³³ Šitie buvo giesmininkai, levijų šeimų galvos, [šventyklos] kambariuose laisvi nuo kitų pareigų, nes dieną ir naktį jie turėjo eiti tarnybą. ³⁴ Šitie buvo levijų šeimų galvos, pagal jų palikuonių sąrašą, vadai. Šitie gyveno Jeruzalėje.

²⁻³ Ezra 2, 27; Neh 7, 73

Karaliaus Sauliaus genealogija

³⁵ Gibeone gyveno Gibeono tėvas Jeielis, kurio žmona buvo vardu Maacha,

³⁶ jo pirmagimis sūnus Abdonas, toliau Šūras, Kišas, Baalas, Neris, Nadabas,

³⁷ Gedoras, Achijas, Zacharijas ir Miklotas. ³⁸ Miklotui gimė Šimeamas. Šitie irgi apsigyveno priešais savo brolius, prie savo brolių.

³⁹ Neriui gimė Kišas, Kišui—Saulius, Sauliui—Jonatanas, Malki-Sūva, Abinadabas ir Ešbaalas.

⁴⁰ Jonatano sūnus buvo Merib-Baalas, o Merib-Baalui gimė Micha. ⁴¹ Michos sūnūs: Pitonas, Melechas, Tachrėja ir Achazas³. ⁴² Achazui gimė Jaeda, Jaedai⁴—Alemetas, Azmavetas ir Zimris,

Zimriui—Moša, ⁴³ o Mošai—Binėja. To sūnus buvo Refajas, to sūnus—Eleasa, to sūnus Ašelis. ⁴⁴ Ašelis turėjo šešis sūnus. Šitie jų vardai: jo pirmagimis Azrikamas⁵, Išmaelis, Šearijas, Obadijas ir Chananas. Šitie buvo Ašelio sūnūs.

Sauliaus ir jo sūnų mirtis

10 Filistinai kariavo su Izraeliu. Izraelio vyrai bėgo nuo filistinų ir krito nukauti Gilbojos kalne.

² Filistinai įkandinė vijosi Saulių ir jo sūnus, ir filistinai užmušė Jonataną, Abinadabą ir Malki-Sūvą, Sauliaus sūnus. ³ Sunki kova užgūlė Saulių, ir kai lankininkai jį aptiko, jis buvo lankininkų sužeistas. ⁴ Tada Saulius tarė savo ginklanešiu: „Išsitrauk savo kalaviją ir juo perdurk mane, kad šitie neapipjaustytieji atėję nesityčiotų iš manęs!“ Bet jo ginklanešys nenorėjo, nes labai bijojo. Tad Saulius paėmė kalaviją ir puolė ant jo. ⁵ Jo ginklanešys, pamatęs, kad Saulius mirė, taip pat puolė ant kalavijo ir mirė. ⁶ Taip mirė Saulius ir trys jo sūnūs. Taigi visi jo namiškiečiai mirė kartu. ⁷ Visi izraeliai, gyvenantys slėnyje, pamatę, kad izraeliai⁶ pabėgę ir kad Saulius bei jo sūnūs mirė, paliko savo miestus ir bėgo. Atėję filistinai juos užėmė.

⁸ Kitą dieną filistinai, atėję nurengti užmuštųjų, atrado Saulių ir jo tris sūnus, gulintčius Gilbojos kalne. ⁹ Jie jį nurengė, paėmė jo galvą bei jo ginklus ir juos siuntinėjo aplink po filistinų šalį, kad paskelbtų pergalės žinią jų dievaikiams ir jų tautai. ¹⁰ Paskui jie padėjo jo ginklus savo deivėms⁷ šventykloje, o jo kaukolę prikėlė prie Dagono šventyklos.

¹¹ O kai visi Jabeš-Gileado gyventojai⁸ išgirdo viską, ką filistinai buvo padarę Sauliui, ¹² visi karingi vyrai pakilę paėmė Sauliaus lavoną bei jo sūnų lavonus ir, juos parnešę į Jabešą, palaidojo jų kaulus po terebintu Jabeše ir pasninkavo septynias dienas.

¹³ Taip mirė Saulius dėl savo neištikimybės, kurią parodė VIESPACIUI, nes nepaisė VIESPATIES žodžio, dargi, norėdamas gauti

1 G; M: kai kuriems iš kehatų

2 T.y. klodais sudėta

3 G⁴SVT 8, 35; ~M

4 Kkr. MssG; M: Jaera, Jaerai

5 G; M: Azrikamas, Bochrus

6 Lit. jie

7 T.y. Astartės (žr. 1 Sam 31, 10); M: dievo (Hbr. kalba neturi „deivės“ žodžio.)

8 1MsS, plg. G ir 1 Sam 31, 11; ~M

apreiškima, klausėsi numirėlio dvasios, ¹⁴ užuot ieškojęs VIESPATIES apreiškimo. Todėl VIESPATS leido jam žūti ir perleido karalystę Jišajo sūnui Dovydui.

1-14 1 Sam 31, 1-13 13 1 Sam 13, 8-14; 15, 1-24; Lev 19, 31; 20, 6; 1 Sam 28, 7-8

Dovydas patepamas viso Izraelio karaliumi

11 Paskui visas Izraelis susirinko pas Dovydą į Chebroną ir tarė: „Žiūrėk, mes esame tavo kaulas ir tavo kūnas¹. ² Jau anksčiau, jau tada, kai Saulius buvo karalius, tu buvai tas, kuris išvesdavo ir parvesdavo Izraelį, ir VIESPATS, tavo Dievas, tau pažadėjo: „Tu ganysi mano tautą Izraelį, ir tu būsi mano tautos Izraelio kunigaikštis!“ ³ Visi Izraelio vyresnieji atėjo pas karalių į Chebroną, o Dovydas sudarė su jais Chebrone sutartį VIESPATIES akivaizdoje. Ir jie patepė Dovydą Izraelio karaliumi, kaip VIESPATS buvo pažadėjęs per Samuelį.

Dovydas paima Jeruzalę

⁴ Dovydas ir visas Izraelis žygiavo į Jeruzalę, tai yra Jebusą, kur jebusiečiai buvo tenykščiai gyventojai. ⁵ Jebuso gyventojai sakė Dovydui: „Tu čia neįeisi!“ Tačiau Dovydas paėmė Šijonos tvirtovę, tai yra Dovydo miestą. ⁶ Dovydas buvo pasakęs: „Kas pirmučiausia 'sumuš jebusiečius'², tas taps 'vyriausiuoju vadu'³!“ Tada pirmučiausia užlipo Šerujos sūnus Joabas, ir jis tapo vadu. ⁷ Paskui Dovydas apsigyveno tvirtovėje. Todėl ją praminė Dovydo miestu. ⁸ Jis statė miestą aplinkui, nuo Milo iki rūmų⁴, o Joabas atstatė likusią miestą. ⁹ Dovydas darėsi vis galingesnis, nes kariuomenį VIESPATS buvo su juo.

1-9 2 Sam 5, 1-10 4 Još 15, 63; Ts 1, 21

Dovydo karžygiai

¹⁰ Šitie yra išymiausieji Dovydo karžygiai, kurie drauge su visu Izraeliu stipriai jį rėmė jo įkaraliniame, norėdami

jį padaryti karaliumi, kaip VIESPATIES buvo pasakyta apie Izraelį.

¹¹ Šitas yra Dovydo karžygių skaičius: Chakmonio sūnus Jišbaalas⁵, trijų⁶ viršininkas. Jis mostagavo savo ietį prieš aštuonis⁷ šimtus nukautų vienu kartu. ¹² Po joėjo Dodo sūnus Eleazaras, achochas. Jis priklausė prie trijų karžygių. ¹³ Jis buvo su Dovydu Pas-Damime, kai filistinai ten rinkosi kovai. Ten⁸ buvo lauko sklypas, pilnas miežių. Kareiviams pabėgus nuo filistinių, ¹⁴ jis⁹ atsistojo lauko viduryje, jį gynė ir mušė filistinus. Taip VIESPATS padėjo laimėti didelę pergalę.

¹⁵ Kartą trys iš trijų dešimčių išymiausiųjų¹⁰ nusileido nuo¹¹ uolos pas Dovydą, į Adulamo olą, o tuo tarpu filistinių kariuomenė stovyklavo Refaimo slėnyje. ¹⁶ Dovydas tasyk buvo tvirtovėje, o filistinių postas tasyk stovėjo Betliejuje. ¹⁷ Tada Dovydas užsigeidęs tarė: „Kas man duos atsigerti vandens iš Betliejaus cisternos, esančios prievartyje?“ ¹⁸ Tada tie trys prasimušė pro filistinių stovyklą, pasisėmė vandens iš Betliejaus cisternos, esančios prievartyje, ir pasisėmė atnešė Dovydui. Bet Dovydas nenorėjo jo gerti. Jis jį išliejo VIESPAČIUI ¹⁹ ir tarė: „Gink, Dieve, man tai daryti! Gerti šitų vyrų kraują!¹² Nes, statydami pavojun savo gyvybę, jie jo atnešė!“ Taigi jis nenorėjo jo gerti. Tai padarė tie trys karžygiai.

²⁰ Joabo brolis Abišajas buvo trijų dešimčių vadas. Jis mostagavo savo ietį prieš tris šimtus nukautų, bet nebuvo priskirtas prie trijų. ²¹ Jis buvo gerbiamas trijų dešimčių tarpe ir tapo jų viršininku, tačiau trijulei neprilygo.

²² Jehojados sūnus Benajas, narsus vyras, nuveikęs daug žygdarbių, buvo kilęs iš Kabšeelio. Jis užmušė abu Moabo karžygius. Be to, jis nulipo žemyn ir užmušė liūtą cisternoje

5 GL plg. 2 Sam 23, 8; M: Jošobeamas

6 GL plg. 12b; KGSV: trijų dešimčių

7 SA 2 Sam 23, 8; M: tris; GL: devynis

8 Įtrp. iš 2 Sam 23, 11; ~M

9 GARab 2 Sam 23, 12; M: jie

10 Lit. galvų

11 Rk.; M: ant

12 M + jų gyvybės kaina

1 T.y. tavo giminaičiai

2 Arba: užmuš jebusietį

3 Lit. viršininku ir vadu

4 Rk., plg. 2 Sam 5, 9; M: apskričio

snieguotą dieną. ²³ Jis dar užmušė egiptietį, aukštaūgį vyrą, penkių mastų aukščio. Egiptietis laikė rankoje ietį tarsi audėjų riestuvą. Nusileidęs prie jo su lazda, jis išplėšė ietį iš egiptiečio rankos ir jį nužudė jo paties ietimi. ²⁴ Tai nuveikė Jehojados sūnus Benajas, bet jis nebuvo priskirtas prie trijų karžygių. ²⁵ Jis buvo gerbiamas trijų dešimčių tarpe, tačiau trijulei neprilygo. Dovydas jį paskyrė savo asmens sargybos viršininku.

²⁶ Karžygiai buvo Joabo brolis Asahelis, Dodo sūnus Elchananas iš Betliejaus, ²⁷ charodietis Šamotas, 'charodietis Elika¹, peletietis² Chelesas, ²⁸ tekojietis Ikešo sūnus Ira, anatotietis Abiezeris, ²⁹ chušietis Sibecharas, achochas Ilajas, ³⁰ netofietis Maherajas, netofietis Baanos sūnus Chedelas, ³¹ Ribajo sūnus Itajas iš benjaminų Gibėjos, piratonietis Benajas, ³² Churajas iš Gaašo daubų, arbietis Abielis, ³³ bachurimietis Azmavetas, šaalbonietis Eljachba, ³⁴ gizonietis Hašemas, hararas Šagės sūnus Jonatanas, ³⁵ hararas Sachario sūnus Achiamas, Urijo sūnus Elifalas, ³⁶ mecherietis Chėferis, 'pelonietis Achijas³, ³⁷ karmelietis Češras, Ezbaio sūnus Naarajas, ³⁸ Natano brolis Joelis, Hagrio sūnus Mibcharas, ³⁹ amonietis Šelekas, beerotietis Nachrijas, Šerujos sūnus Joabo ginklanešys; ⁴⁰ Jatyrietis Ira, jatyrietis Garebas⁴ ⁴¹ chitietis Urijas, Achlajo sūnus Zabadas, ⁴² reūbenas Šizos sūnus Adina, reūbenų vadas, ir trys dešimtys su juo, ⁴³ Maachos sūnus Chananas ir mitnietis Jošafatas, ⁴⁴ aštarotietis Uzija, aroerietis Chotamo sūnus Šama ir Jeielis, ⁴⁵ Šimrio sūnus Jediaelis ir tišietis jo brolis Jocha, ⁴⁶ machanaimietis⁵ Elielis, Elnaamo

sūnus Jeribajas bei Jošavijos ir moabietis Jitma, ⁴⁷ Elielis, Obedas ir Jaasielis iš Šobos.

10-47 2 Sam 23, 8-39

Ankstesnieji Dovydo kovos draugai Šiklage

12 Šitie yra tie, kurie atėjo pas Dovydą į Šiklagą, kai jis dar turėjo laikytis atokiai nuo Kišo sūnaus Sauliaus. Jie priklausė prie karžygių, padėjėjų kovoje, ² apsiginklavusių lanku, galinčių dešiniaja ir kairiaja ranka laidyti akmenis ir šaudyti strėles iš lanko.

Iš Sauliaus giminaičių, iš Benjaminų: ³ vadas Achiezeris, 'toliau gibėjiečio Jehošamos sūnus Joašas⁶, Azmaveto sūnus Jezielis ir Peletas, Berechijas⁷ ir anatotietis Jehus; ⁴ gibeonietis Jišmajas, karžygys trijų dešimčių tarpe, tiksliau, trijų dešimčių viršininkas; ⁵ Jeremijas, Jachazielis, Jochananas ir gederietis Jozabadas, ⁶ Eluzajas, Jerimotas, Bealijas, Šemarijas ir charufietis⁸ Šefatijas; ⁷ korachai Elkana, Jišijas, Azarelis, Joezeris ir Jašobeamas; ⁸ Jerochamo sūnus Joela ir Zebadijas iš Gedoro.

⁹ Iš gadų perėjo pas Dovydą į tvirtovę, į dykumą, narsūs vyrai, kariai, tinkami karo žygiui, apsiginklavę skydu ir ietimi, kurių išvažda buvo kaip liūto ir kurie buvo eiklūs kaip gazelės kalnuose: ¹⁰ vadas Ezeris, antrasis Obadijas, trečiasis Eliabas, ¹¹ ketvirtasis Mišmana, penktasis Jeremijas, ¹² šeštasis Atajas, septintasis Elielis, ¹³ aštuntasis Jochananas, devintasis Elzabadas, ¹⁴ dešimtas Jeremijas, vienuoliktasis Machbanajas. ¹⁵ Šitie buvo iš gadų, kariuomenės vadai, kurių mažiausias galėjo stoti prieš šimtą ir didžiausias prieš tūkstantį. ¹⁶ Šitie buvo tie, kurie

1 Iš 2 Sam 23, 25; ~M

2 Pgl. 2 Sam 23, 26 SARab; M: pelonietis

3 2 Sam 23, 34: gilonietis Achitofelio sūnus

Eliamas

4 G^{BS} SARab; M: jitras Ira, jitras Garebas

5 Arba: machnietis; M: machavimietis

6 Rk. pgl. G; M: ir Joašas, gibėjiečio Šemajos sūnus

7 GS; M: Beracha

8 QG^A VT; KG^B: charifietis

pirmąjį mėnesį persigavo per Jordaną, kai tas užliejo visus savo krantus ir padarė nepereinamus visus rytinius ir vakarinius slėnius.

17 Kai kurie benjaminai ir judėjai pasiekė Dovydo tvirtovę. 18 Dovydas išėjo jų pasitikti ir atsiliepdamas jiems tarė: „Jei atėjote pas mane taikingu tikslu, norėdami man padėti, aš mielai jus priimsiu į sąjungą su savim. Bet jei [atėjote] manęs išduoti mano priešininkams, nors ir nevartojo smurto mano rankos, tegul mūsų protėvių Dievas pamato ir sudraudžia!“ 19 Tada dvasia apėmė¹ Amasają, trijų dešimčių vadą, ir jis tarė²:

„Tavo mes esame, Dovyдай,
ir su tavim, Jišajo sūnau!

Gerovė, gerovė tau
ir gerovė tam, kuris tau padeda,
nes tau padeda tavo Dievas!“

Tada Dovydas juos priėmė ir padarė būrio vadais.

20 Be to, kai kurie iš Menašės persimetė į Dovydo pusę, kai šis žygiavo su filistinais prieš Saulių į karą, tačiau jis³ jiems nepadėjo, nes pasitarė filistinų kunigaikščiai jį paleido, sakydami: „Mūsų galvų kaina jis pereis pas savo valdovą Saulių“. 21 Jam einant į Šiklagą, pas jį perėjo iš Menašės Adna, Jozabadas⁴, Elihus ir Siletajas, Menašės tūkstantininkai. 22 Ir jie padėjo Dovydui [kovoti] prieš plėšikų gaują, nes jie visi buvo narsūs vyrai ir tapo kariuomenės vadais. 23 Mat diena iš dienos ateidavo pas Dovydą jam padėti, kol susikūrė be galo didelė kariuomenė⁵.

Dovydo kariuomenė Chebrone

24 Šitie yra skaičiai karui apsiginklavusių asmenų, kurie atėjo pas Dovydą į Chebroną, kad jam perduotų Sauliaus karalystę, kaip VIESPATIS buvo paliepęs:

25 Judėjų, nešiojančių skydą ir ietį: šeši tūkstančiai aštuoni šimtai

apsiginklavusių kovai. 26 Iš šimeonų narsių karių: septyni tūkstančiai šimtas.

27 Iš levijų: keturi tūkstančiai šeši šimtai. 28 Be to, dar aharonų vadas Jehojada ir su juo trys tūkstančiai septyni šimtai, 29 taip pat Šadokas, šaunus vaikas ir jo tėvo namai: dvidešimt du vadai. 30 Iš benjaminų, Sauliaus giminaičių: trys tūkstančiai. Ligtol jų daugumas tebesilaikė ištikimybės Sauliaus namams. 31 Iš efraimų: dvidešimt tūkstančių aštuoni šimtai narsulių, pagarsėjusių vyrų savo šeimose. 32 Iš pusės Menašės genties: aštuoniolika tūkstančių, kurie vardais buvo paskirti atvykti, kad padarytų Dovydą karaliumi. 33 Iš isacharų, kurie taip nusivokė apie laikus, jog žinojo, ką Izraelis turėjo daryti: du šimtai jų vadų ir visi jų giminaičiai, kurie klausė jų įsakymo. 34 Iš Zebuluno tinkamų karo žygiui, pasiruošusių stoti į mūšį su visais kariniais ginklais: penkiasdešimt tūkstančių, norinčių padėti Dovydui⁶ nedvejojančia širdim. 35 Iš Naftalio: tūkstantis vadų ir su jais trisdešimt septyni tūkstančiai su skydu ir ietimi. 36 Iš danų, pasiruošusių stoti į mūšį: dvidešimt aštuoni tūkstančiai šeši šimtai. 37 Iš Ašerio tinkamų karo žygiui, stoti į mūšio eiles: keturiasdešimt tūkstančių. 38 Iš anapus Jordano, iš reūbenų, gadų ir pusės Menašės genties su visais kovojančios kariuomenės ginklais: šimtas dvidešimt tūkstančių.

39 Visi šitie kariai, išsirikiavę⁷ kautynių tvarka, visa širdim atžygiavo į Chebroną, norėdami padaryti Dovydą viso Izraelio karaliumi. Taip pat ir visas likusysis Izraelis buvo vieningai nusistatęs padaryti Dovydą karaliumi. 40 Ir jie ten išbuvo pas Dovydą tris dienas valgydami ir gerdami, nes jų giminaičiai buvo juos aprūpinę maistu. 41 Taip pat jų kaimynai nuo⁸ pat Isacharo, Zebuluno ir Naftalio gabeno jiems⁹ maistą ant asilų, kupranugarių,

1 Lit. apvilkio

2 GV; ~M

3 GALV; M: jie

4 Rk.: Jozakaras

5 Lit. tokia didžiulė kariuomenė, kaip Dievo kariuomenė

6 G; ~M

7 Kkr. MssG; M: susibūre

8 Lit. ligi

9 G; M: duona

asilėnų ir jaučių: daugybę miltų, dziovintų figų bei vynuogių pyragaičių, vyno ir aliejaus, galvijų ir avių, nes buvo džiaugsmo Izraelyje.

Pirmasis bandymas pervežti sandoros skrynją

13 Dovydas pasitarė su tūkstantininkais ir šimtininkais, su visais vadais. ² Paskui Dovydas tarė visam Izraelio susirinkimui: „Jei jums atrodo tinkama ir jei VIESPACIUI, mūsų Dievui, patiks¹, pasiųskime žinią savo broliams, pasilikusiems visose Izraelio šalyse, ir su jais esantiems kunigams bei leviams [gyvenantiems] miestuose, kur yra jų ganyklos, kad susirinktų pas mus, ³ ir sugrąžinkime pas save savo Dievo skrynją, nes Sauliaus dienomis ji nesirūpinome“. ⁴ Visi susirinkusieji pareiškė, kad taip reikia padaryti, nes tas dalykas visai tautai atrodė tinkamas.

⁵ Tad Dovydas surinko visą Izraelį nuo Egipto Sichoro iki Lebo-Chamato², kad pargabentų Dievo skrynją iš Kirjat-Jearimo. ⁶ Dovydas ir visas Izraelis nukilo į Baalą, į Kirjat-Jearimą, priklausantį Judui, kad iš ten atgabentų aukštyn Dievo, ant kerubų sėdinčio VIESPATIES, skrynją, kur minimas jo vardas³. ⁷ Jie vežė Dievo skrynją ant naujo vežimo iš Abinadabo namų, o Uza ir jo brolis⁴ valdė vežimą.

⁸ Tuo tarpu Dovydas ir visas Izraelis šoko Dievo akivaizdoje su visa jėga, su giesmėmis, su lyromis, su arfomis, su būgneliais, su cimbolais ir su trimitais. ⁹ Jiems pasiekus Kidono klojimą, Uza ištisė ranką, norėdamas prilaikyti skrynją, nes jaučiai jai⁵ leido paslysti. ¹⁰ Tada VIESPATIES rūstybė užsidegė prieš Uza, ir jis jį užgavo dėl to, kad buvo ištisęs ranką į skrynją, ir jis ten mirė Dievo akivaizdoje. ¹¹ Dovydas supyko dėl to, kad VIESPATS⁶ išsiveržė prieš

Uza. Tad tą vietą vadina Peres-Uza⁷ iki šios dienos. ¹² Tą dieną Dovydas pabūgo Dievo ir tarė: „Kaip aš begaliu gabenti pas save Dievo skrynją?“ ¹³ Ir Dovydas nebeleido skrynios atgabenti pas save į Dovydo miestą, bet ją nukreipė į gatiečio Obed-Edomo namus. ¹⁴ Taigi Dievo skrynją pasiliko tris mėnesius pas Obed-Edomą⁸ jo namuose. Tačiau VIESPATS laimino Obed-Edomo namus ir viską, ką jis turėjo.

1-14 ² Sam 6, 1-11 5 ¹ Sam 7, 1-2 6 Is 25, 22
14 ¹ Kron 26, 4-5

Dovydo rūmai ir šeima

14 Tyro karalius Chiramas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su kedro rąstais, taip pat mūrininkus ir dailides, kad jam pastatytų rūmus. ² Dovydas žinojo, kad VIESPATS jį buvo patvirtinęs Izraelio karaliumi, nes jo karališka valdžia buvo išaukštinta dėl jo tautos Izraelio.

³ Dovydas vedė dar daugiau žmonių Jeruzalėje, ir Dovydui gimė dar daugiau sūnų bei dukterų. ⁴ Šitie yra vardai gimusiųjų, kurių jis susilaukė Jeruzalėje: Samūva ir Sobabas, Natanas ir Saliamonas, ⁵ Jibcharas, Elišuva, Elpaletas, ⁶ Nogahas, Nefegas, Jafija, ⁷ Elišama, Beeljada ir Elifeletas.

1-6 ² Sam 5, 11-16

Dovydo kovos su filistiniais

⁸ Kai filistinai išgirdo, kad Dovydas pateptas karaliumi visam Izraeliui, visi filistinai žygiavo aukštyn Dovydo ieškoti. Tai išgirdęs, Dovydas išėjo jų pasitikti. ⁹ O filistinai buvo atžygiavę ir užpuolę Refaimo slėnį. ¹¹ Tada Dovydas pasiklausė Dievo: „Ar man žygiuoti prieš filistinus? Ar juos atiduosį man ir rankas?“ VIESPATS jam tarė: „Žygiuok, ir aš juos atiduosiu tau į rankas!“ ¹¹ Taigi jis⁹ žygiavo į Baal-Perašimą, ir ten Dovydas juos sumušė. Dovydas tarė: „Dievas prasilaužė pro mano priešus mano ranką,

1 Rk. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

2 Arba: įėjimo į Chamatą

3 Rk.; M: kuris minimas kaip vardas; arba pgl. kkr. Mss: kuris ten vadinamas

4 V; GS: jo broliai; M: Achjoas

5 GV; ~M

6 T.y. VIESPATIES rūstybė

7 T.y. Išsiveržimu prieš Uza

8 T; M: su Obed-Edomo namais

9 ² MssGS ² Sam 5, 20; M: jie

kaip vanduo prasilaužia [pro pylima]“. Todėl tą vietą praminė Baal-Perišimu¹.
 12 Jie ten paliko savo dievus, ir, Dovydui paliepus, tie buvo sudeginti.

13 Vėliau filistinai dar kartą užpuolė slėnį. 14 Dovydui vėl Dievo pasiklausus, Dievas jam tarė: „Nežygiuok prieš juos iš priekio! Žygiuok² jiems į užnugarį! Pasuk į šalį nuo jų ir juos užpulk iš bakos krūmų pusės. 15 Kai tik išgirsi žingsniavimo šlamesį bakos krūmų viršūnėse, išeik į kovą, nes Dievas bus išžygiavęs tavo priešakyje filistinų kariuomenės mušti“. 16 Dovydas padarė, kaip Dievas jam buvo įsakęs, ir jis³ mušė filistinų kariuomenę nuo Gibeono iki Gezerio.

17 Taip Dovydo vardas išgarsėjo po visas šalis, ir VIESPATS padarė, kad jo bijojo visos tautos⁴.

8-17 2 Sam 5, 17-25

Sandoros skrynia perkeliama į Jeruzalę

15 Pasistatęs namų Dovydo mieste, jis prirengė vietą Dievo skryniai ir jai ištiesė padangtę. 2 Tasyk Dovydas įsakė: „Niekam kitam nevalia Dievo skrynios nešti, kaip tik lievams, nes juos VIESPATS išsirinko VIESPATIES skryniai nešioti ir jam amžinai tarnauti“. 3 Ir Dovydas sušaukė visą Izraelį į Jeruzalę, kad užgabtų VIESPATIES skrynią į jos vietą, kurią jis jai buvo prirengęs.

4 Dovydas surinko aharonus ir levius: 5 Iš kehatų—vadą Urielį ir jo brolius, šimtą dvi dešimtis; 6 iš merarių—vadą Asają ir jo brolius, du šimtus dvi dešimtis; 7 iš gēršomų—vadą Joelį ir jo brolius, šimtą tris dešimtis; 8 iš elisafanų—vadą Šemają ir jo brolius, du šimtus; 9 iš chebroniečių—vadą Elielį ir jo brolius, aštuonias dešimtis; 10 iš uzielų—vadą Aminadabą ir jo brolius, šimtą dvylika.

11 Paskui Dovydas pasišaukė kunigus Šadoką ir Ebjatarą bei levius: Urielį, Asają, Joelį, Šemają, Elielį ir

Aminadabą, 12 ir jiems tarė: „Jūs esate levijų šeimų galvos. Jūs pasišventinkite su savo broliais, kad galėtumėte užgabenti VIESPATIES, Izraelio Dievo, skrynią į vietą, kurią⁵ esu jai prirengęs!

13 Kadangi pirmąjį kartą jūsų nebuvo [su mumis], VIESPATS, mūsų Dievas, išsiveržė [pykčiu] prieš mus, nes nebuvome jo pasiklause, kaip reikalauja tvarka“. 14 Taigi kunigai ir leviai šventinosi, kad galėtų užgabenti VIESPATIES, Izraelio Dievo, skrynią.

15 Leviai užsikėlė ant pečių Dievo skrynią su nešamomis kartimis [, gulinčiomis] ant jų, kaip Mozė buvo įsakęs pagal VIESPATIES paliepimą.

16 Dovydas dar įsakė levijų vadams paskirti jų brolius giesmininkais, grojančiais muzikos instrumentais—arfomis, lyromis ir cimbolais,—kad jie muzika sukeltų linksmą nuotaiką.

17 Taigi leviai paskyrė Joelio sūnų Hėmaną, o iš jo brolių—Berechijo sūnų Asafą; iš merarių, jų brolių,—Kušajo sūnų Etną¹⁸ ir su jais jų antro rango brolius: Zachariją, Jaazielį, Semiramotą, Jechielį, Unį, Eliabą, Benają, Maaseją, Matitiją, Elifalą, Mikneją, Obed-Edomą, Jeielį ir Azaziją¹⁹, 19 būtent: giesmininkus Hėmaną, Asafą ir Etną groti variniais cimbolais, 20 Zachariją, Azielį, Semiramotą, Jechielį, Unį, Eliabą, Maaseją ir Benają [skambinti] arfomis elamiečių gaida²¹, 21 Matatiją, Elifalą, Mikneją, Obed-Edomą, Jeielį ir Azaziją vesti lyromis šimjoniečių gaida²².

22 O Kenanijas, levijų muzikos⁹ vadovas, buvo muzikos¹⁰ direktorius, nes jis apie tai nusimanė. 23 Berechijas ir Elkana turėjo būti skrynios vartų sargai. 24 Kunigai—Šebanijas, Jošafatas, Netanelis, Amasajas, Zacharijas, Benajas ir Eliezeris—turėjo trimituoti trimitais Dievo skrynios priekyje. Obed-Edomas ir Jechijas irgi turėjo būti skrynios vartų sargai.

5 4 MssSTV; ~M

6 G, žr. 21 skn.; ~M

7 Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

8 Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

9 Arba: nešimo (t.y. sandoros skrynios nešimo)

10 Arba: nešimo

1 T.y. Pralaužų valdovų

2 Rk., plg. 2 Sam 5, 23; ~M

3 GSV 2 Sam 5, 25; M: jie

4 Lit. uždėjo ant visų tautų baimę jo

25 Dovydas, Izraelio vyresnieji ir tūkstantininkai, kurie buvo nuėję VIESPATIES sandoros skrynios atgabenti iš Obed-Edomo namų, buvo linksmai nusiteikę²⁶ ir, kadangi Dievas padėjo leviams, nešantiems VIESPATIES sandoros skrynią, paaukojo septynis jauniklius jaučius ir septynis avinus.²⁷ Dovydas buvo apsilvilkęs plonu lininiu apsiaustu, taip pat visi leviai, nešantys skrynią, giesmininkai ir Kenanijas, giesmininkų muzikos vadovas. Be to, Dovydas buvo užsilvilkęs lininį efodą.²⁸ Taip visas Izraelis gabeną aukštyn VIESPATIES sandoros skrynią su kryžstavimu, su rago gausmu, su trimitais ir su cimbalais, skambindami arfomis ir lyromis.²⁹ O kai VIESPATIES sandoros skrynia pasiekė Dovydo miestą, Sauliaus duktė Michala, žiūrėdama žemyn pro langą, pamatė karalių Dovydą linksmai šokantį ir pajuto jam panieką savo širdyje.

2 Dtl 10, 8 15 Iš 25, 14 25-29 2 Sam 6, 12-22

16 Inesę Dievo skrynią ir ją pastatę viduryje padangtės, kurią Dovydas jai buvo ištisęs, jie aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas Dievo akivaizdoje.² Baigęs aukoti deginamąją auką ir bendrystės aukas, Dovydas palaimino tautą VIESPATIES vardu³ ir išdalijo visiems izraeliams, vyrams ir moterims, kiekvienam po apskritą duonos kepalą, datulinį ir džiovintų vynuogių pyragaitį.

4 Paskui jis paskyrė dalį levijų tarnais ties VIESPATIES skrynia, būtent tam, kad paminėtų, dėkotų ir girtų VIESPATĮ, Izraelio Dievą.⁵ Asafa, vyriausias, ir jo pavaduotoja Zacharija, toliau Jaazielį¹, Semiramotą, Jechielį, Matitiją, Eliabą, Benają, Obed-Edomą ir Jeielį groti muzikos instrumentais: arfomis ir lyromis, Asafui skambinant cimbalais,⁶ taip pat kunigus Benają ir Jaazielį nuolat trimituoti trimitais ties Dievo sandoros skrynia.

Dovydo padėkos giesmė

7 Tasyk, tą dieną, Dovydas pirma kartą pavedė Asafui ir jo broliams giedoti padėką VIESPACIUI:

8 Dėkokite VIESPACIUI,

šaukites jo vardo!

Skelbkite tautos jo darbus!

9 Giedokite jam, skambinkite jam!

Apsakykite visus jo

nuostabius darbus!

10 Didžiukitės jo šventuoju vardu!

Tegul džiaugiasi

VIESPATIES ieškančiųjų

širdis!

11 Ieškokite VIESPATIES ir jo

stiprybės!

Nuolat ieškokite jo veido!

12 Atsiminkite jo nuostabius

darbus, kuriuos jis

padarė,

jo ženklus ir jo burnos

sprendimus,

13 jūs, jo tarno Izraelio palikuonys,

Jokūbo sūnūs, jo išrinktieji!

14 Jis, VIEŠPATS, yra mūsų

Dievas.

Visoje žemėje vyksta jo

teismai.

15 'Jis atsimena'² per amžius savo

sandorą,—

pažada, kurį jis dave³

tūkstančiui kartų,—

16 kurią jis sudarė su Abraomu,

ir savo priesaiką Izaokui.

17 Ir jis ją patvirtino kaip nuostatą

Jokūbui,

kaip amžiną sandorą

Izraeliui.

18 sakydamas: „Tau duosiu

Kanaano šalį

kaip jums priskirtą

veldinį!“

19 Kai jų tebuvo nedidelis skaičius,

tik mažas būrys, ir jie

tebuvo ateiviai joje,

20 ir keliavo iš tautos į tautą,

iš vienos karalystės į kitą

tautą,

21 jis niekam neleido jų prispausti

ir sudraudė dėl jų karalius:

22 „Nelieskite mano pateptųjų

ir mano pranašams

nedarykite pikta!“

2 GALPs 105, 8; M: Atsiminkite

3 Lit. įsakė

1 Arba: Azielį, plg. 15, 18, 20 skn.; M: Jeielį

- 23 Giedokite VIEŠPACIUI, visos šalys!
Skelbkite iš dienos į dieną
jo išgelbėjimą!
- 24 Apsakykite tarp tautų jo šlove,
tarp visų nacijų jo
nuostabių darbus!
- 25 Nes didis yra VIESPATS ir labai girtinas,
jis labiau bijotinas už visus dievus.
- 26 Nes visi tautų dievai yra stabai,
bet VIESPATS padarė dangų.
- 27 Šlovė ir didybė jo priekyje,
stiprybė ir džiaugsmas jo vietoje.
- 28 Pripažinkite VIEŠPACIUI, tautų giminės,
pripažinkite VIESPACIUI garbę ir galybę!
- 29 Pripažinkite VIESPACIUI jo vardo garbę,
atneškite dovaną ir ateikite jo akivaizdą!
- Parpulkite prieš VIESPATĮ didingai šventai!
- 30 Drebkite prieš jį, visos šalys!
Tvirtai stovi pasaulis, jis nesvyruoja.
- 31 Tegul linksmiasi dangūs ir džiūgauja žemė!
Tebūnie sakoma tarp tautų:
„VIESPATS yra karalius!“
- 32 Tegul ūžia jūra ir tai, ko ji pilna!
Linksmi tegul šūkauja laukas ir viskas, kas yra jame!
- 33 Tada krykštaus miško medžiai
VIESPATIES akivaizdoje,
kai jis ateis žemės teisti.
- 34 Dėkokite VIESPACIUI, nes jis geras,
nes amžina jo malonė!
- 35 Ir sakykite: „Gelbėk mus,
Dieve, mūsų gelbėtojau,
mus surink ir išlaisvink iš tautų,
kad dėkotume tavo šventajam vardui,
kad girtumės tau reiškiamu

gyriumi!
36 Tebūnie pagarbintas
VIESPATS, Izraelio Dievas,
nuo amžių iki amžių!“

Tada visa tauta tarė: „Amen“ ir gyrė VIESPATĮ.

37 Jis¹ ten paliko ties VIESPATIES sandoros skrynias Asafą ir jo brolius, kad jie nuolat tarnautų ties skrynias, kaip reikalavo kasdieninės pareigos, 38 o Obed-Edomą ir Jechiją² bei jų šešiasdešimt aštuonis brolius—Obed-Edomas buvo Jedutūno sūnus—ir Chosą [paliko] kaip vartų sargus.

39 O kunigą Šadoką ir jo brolius kunigus jis [paliko] ties VIESPATIES buveine aukštumoje, esančioje Gibeone, 40 kad jie nuolat, rytą ir vakare, aukotų VIESPACIUI deginamąsias aukas ant deginamųjų aukų aukuro ir kad laikytųsi visko, kas parašyta VIESPATIES įstatyme, kurį jis įsakė Izraeliui [vykdyti]. 41 [Jis paliko] su jais Hėmaną, Jedutūną ir visus kitus išrinktus, [aukščiau] išvardytus, kad jie giedotų „Dėkokite VIESPACIUI, nes amžina jo malonė“. 42 Jie, Hėmanas ir Jedutūnas, turėjo su savim trimitų ir cimbarų muzikantams ir [kitokių] instrumentų Dievo giesmėms [palydėti]. O Jedutūno sūnūs buvo paskirti vartams saugoti.

43 Paskui visi žmonės nuėjo, kiekvienas į savo namus; Dovydas irgi parėjo savo namiškių palaiminti.

8-36 Ps 105, 1-15; 96, 1-13; 106, 1, 47-48 16 Pr 12, 7; 26, 3 17-18 Pr 28, 13 21-22 Pr 20, 3-7 34 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezra 3, 11; Ps 100, 5; 106, 1; 107, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11 43 2 Sam 6, 19-20

Dievo pažadas Dovydui

17 Dovydas, apsigyvenęs savo rūmuose, tarė pranašui Natanui: „Štai aš gyvenu kedriniuose namuose, o VIESPATIES sandoros skrynias yra po padangtės dangalais!“ 2 Natanas tarė Dovydui: „Daryk viską, ką turi galvoje, nes Dievas yra su tavim!“ 3 Bet tą pačią naktį Natanui atėjo VIESPATIES žodis: 4 „Eik ir tark mano tarnui Dovydui: „Taip pasakė VIESPATS: Ne tu man

1 T.y. Dovydas

2 Įtrp. pgl. 15, 24b; ~M

statysį gyvenamus namus! ⁵ Juk negyvenau namuose nuo tos dienos, kai atvedžiau Izraelį, iki šios dienos, bet keliavau¹ iš palapinės į palapinę ir iš gyvenvietės į gyvenvietę². ⁶ Ar aš, kur tik keliavau su visu Izraeliu, esu kada nors prataręs žodį kuriam nors iš Izraelio teisėjų, kuriems įsakiau ganyti mano tautą: „Kodėl man nepastatėte kedrinių namų?“ ⁷ Taigi dabar taip sakyk mano tarnui Dovydui: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: Aš tave paėmiau iš ganyklos, nuo avių bandos, kad būtum mano tautos Izraelio vadas. ⁸ Buvau su tavim visur, kur žygiavai, ir išnaikinau visus tavo priešus tau iš akių. Ir aš padarysiu tau vardą, lygų žemės didžiūnų vardui. ⁹ Paskirsiu vietą savo tautai Izraeliui ir ją išodinsiu, kad ji gyventų savo vietoje ir nebeturėtų jausti nerimą ir kad nedorėliai nebedrįstų jos engti, kaip pradžioje³ ¹⁰ ir nuo tada, kai paskyriau⁴ teisėjus savo tautai Izraeliui, ir nužeminsiu visus tavo priešus. Be to, tau pareiškiu, kad VIESPATS tau įkurs namus⁵. ¹¹ Kai pasibaigs tavo amžius ir turėsi iškelti, kaip ir tavo tėvai, iškelsiu po tavęs tavo palikuonį, kuris bus vienas iš tavo sūnų, ir sutvirtinsiu jo karalystę. ¹³ Aš būsiu jam tėvas, o jis bus man sūnus, ir savo malonės neatimsiu nuo jo, kaip atėmiau nuo tavo pirmatako. ¹⁴ Bet jį įstatysiu savo namuose ir savo karalystėje visam laikui, ir jo sostas amžinai patvers“⁶. ¹⁵ Visus šituos žodžius ir visą šią apreiškimą Natanas tiksliai persakė Dovydui.

1-15 2 Sam 7, 1-17 13 2 Kor 6, 18; Hbr 1, 5

Dovydo malda

¹⁶ Paskui karalius Dovydas, įėjęs ir atsisėdęs VIESPATIES akivaizdoje, tarė: „Kas aš esu, VIESPATIE Dieve, ir kas yra mano namai, kad iki čia mane atvedei? ¹⁷ Bet tai tau atrodė mažas dalykas, Dieve. Tu [dar] kalbėjai apie savo tarno namus, pramatydamas tolimą

ateitį, ir 'man parodei ateitį daugiau, negu kad žmonės gali iširti'⁶. VIESPATIE Dieve, ¹⁸ ką gi daugiau Dovydas begali pridėti prie savo tarno pagerbimo, kai jau tu pats išsirinkai savo tarną? ¹⁹ VIESPATIE, dėl savo tarno, 'dėl savo šuns'⁷, tu padarei visą šią didelį dalyką, apreiškdamas 'savo tarnui'⁸ visus didžius dalykus. ²⁰ VIESPATIE, nėra nė vieno tau lygaus ir nėra jokio Dievo, išskyrus tave, žiūrint visko, ką esame girdėję savo ausimis. ²¹ Ir kur yra vienintelė⁹ tokia žemės tauta, kaip tavo tauta Izraelis, kurios Dievasėjo atpirkti sau kaip tautos, padaryti sau¹⁰ vardo dideliais ir baisingais veiksmais, pavaryti tautų¹¹ nuo savo tautos, kurią atpirkai iš Egipto? ²² Tačiau tu paskyrei savo tautą Izraelį, kad ji amžinai tau būtų tauta, ir tu, VIESPATIE, tapai jiems Dievu. ²³ Taigi dabar, VIESPATIE, tas žodis, kurį kalbėjai apie savo tarną ir jo namus, tegul galioja per amžius. Ir padaryk, kaip kalbėjai, ²⁴ kad tavo vardas būtų patikimas bei garsus per amžius ir kad žmonės saktų: „Kariuomenių VIESPATS¹² yra Izraelio Dievas! ir kad tavo tarno Dovydo namai tvirtai stovėtų tavo akivaizdoje. ²⁵ Nes tu, mano Dieve, 'apreiškei savo tarnui'¹³, kad jam įkursi namus. Todėl tavo tarnas išdrįso melstis tavo akivaizdoje. ²⁶ Taigi dabar, VIESPATIE, tu esi tikrasis Dievas ir tu pažadėjai savo tarnui tą gera—²⁷ taigi dabar tu teikeis palaiminti savo tarno namus, kad jie amžinai gyvuotų tavo akivaizdoje. Kadangi tu, VIESPATIE, [juos] palaiminai, jie yra amžinai palaiminti“.

16-27 2 Sam 7, 18-29

Dovydo karai

- 1 Įtrp. su 2 Sam 7, 6; ~M
- 2 Rk. pgl. T; ~M
- 3 T.y. Egipte
- 4 Lit. įsakiau
- 5 T.y. dinastiją

- 6 Rk.; M: mane matei kaip eilę žmonių aukštyn
- 7 Rk.; M: ir pagal savo širdį
- 8 ST 2 Sam 7, 21; ~M
- 9 G 2 Sam 7, 23: kita
- 10 Pgl. 2 Sam 7, 23 G; M: tau
- 11 Rk.; ~M
- 12 M + Izraelio Dievas; ~ 2 Sam 7, 26
- 13 Lit. atidengei savo tarno ausį

18 Paskui Dovydas sumušė filistinus ir juos pasijungė. Jis atėmė iš filistinių rankų Gatą ir jam priklausančius kaimus.

2 Be to, jis sumušė Moabą, ir moabiečiai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę.

3 Toliau Dovydas sumušė Chamato link esančios Šobos karalių Hadadezerį, kai jis žygiavo savo valdžios įsteigti prie Eufrato upės. **4** Dovydas pasigavo iš jo tūkstantį kovos vežimų, septynis tūkstančius raitelių ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų. Dovydas pakirto visiems vežimų arkliams kojų gyslas ir iš jų tepaliko šimtą arklių. **5** Kai Damasko aramėjai atėjo į pagalbą Šobos karaliui Hadadezeriui, Dovydas išmušė dvidešimt du tūkstančius aramėjų. **6** Paskui Dovydas pastatė igulas¹ Damasko Arame, ir aramėjai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. VIESPATIS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo. **7** Dovydas dar paėmė auksinius skydus, kuriuos nešiojo Hadadezerio tarnai, ir juos atsigabeno į Jeruzalę. **8** O iš Tibchato ir Kūno, Hadadezerio miestų, Dovydas pasiėmė labai daug žalvario. Iš jo Saliamonas padarė žalvarinę jūrą, stulpus ir žalvarinius rykus.

9 Chamato karalius Tojus, išgirdęs, kad Dovydas sumušęs visas Šobos karaliaus Hadadezerio karines pajėgas, **10** siuntė savo sūnų Hadoramą su visokiais auksiniais, sidabriniais ir žalvariniais indais pas karalių Dovydą jo pasveikinti ir palinkėti jam laimės dėl to, kad jis kariavo su Hadadezeriu ir jį sumušė. Mat Tojus buvo dažnai kariavęs su Hadadezeriu. **11** Karalius Dovydas ir juos² pašventė VIESPAČIUI drauge su sidabru ir auksu, kuriuos jis buvo pasigrobęs iš visų tautų: iš Edomo, iš Moabo, iš amoniečių, iš filistinių ir iš Amaleko.

12 Šerujos sūnus Abišajas³ sumušė Edomą Druskos slėnyje—

aštuoniolika tūkstančių. **13** Jis pastatė Edome igulas, ir visi edomiečiai tapo Dovydo valdiniais. VIESPATIS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo.

8 1 Kar 7, 40–47; **2** Kron 4, 11–18 **12** Ps 60 antraštė

Dovydo vyriausieji pareigūnai

14 Dovydas karaliavo visam Izraeliui ir darė, kas teisu ir teisinga, visai tautai. **15** Šerujos sūnus Joabas buvo kariuomenės vadas, Achiludo sūnus Jehošafatas—registratorius⁴, **16** Achitubo sūnus Šadokas ir Ebjataro sūnus Achimelechas⁵—kunigai, Šavša—raštininkas, **17** Jehožadės sūnus Benajas—keretų ir peletų viršininkas, o Dovydo sūnūs—vyriausieji karaliaus padėjėjai⁶.

1–17 2 Sam 8, 1–18

Dovydas nugali amoniečius ir jų sąjungininkus

19 Po kurio laiko mirė amoniečių karalius Nachašas, ir jo sūnus ėmė karaliauti jo vietoje. **2** Dovydas tarė: „Noriu parodyti draugiškumą Nachašo sūnui Chanūnui, nes jo tėvas man parodė draugiškumą!“ Tad Dovydas siuntė pasiuntinius jo paguosti dėl jo tėvo. Bet Dovydo tarnams atvykus į amoniečių šalį pas Chanūną jo guosti, **3** amoniečių kunigaikščiai tarė Chanūnui: „Ar manai, kad Dovydas, norėdamas pagerbti tavo tėvą, tau atsiuntė guodejus? Argi ne tam, kad ištirtų, išžvalgytų⁷ ir iššnypinėtų šalį, jo tarnai atvyko pas tave?“ **4** Tada Chanūnas, suėmęs Dovydo tarnus, juos leido nuskusti ir atkirpti jų drabužius pusiau iki sėdmėnų. Jis juos paleido, **5** ir jie nuėjo. Kai Dovydui buvo pranešta apie tuos vyrus, jis siuntė jų pasitikti, nes tie vyrai buvo labai apgėdinti. Ir karalius įsakė: „Pasilikite Jeriche, kol atžels jūsų barzda, paskui pareikite!“

6 Kai amoniečiai suprato, kad jie buvo pasidarę Dovydui nekenčiami, Chanūnas ir amoniečiai siuntė tūkstantį talentų sidabro, kad pasisamdytų iš

1 MsVrs 2 Sam 8, 6; ~M

2 T.y. indus

3 Arba rk. pgl. 2 Sam 8, 13: Sugrižęs iš Šobos, jis

4 Arba: kalbėtojas

5 Kkr. MssGSV 2 Sam 8, 17; M: Abimelechas

6 Lit. pirmieji prie karaliaus rankos

7 V; M: sunaikintų

Aram-Naharaimo, iš Aram-Maachos ir iš Šobos kovos vežimų ir raitelių.⁷ Jie pasisamdė trisdešimt du tūkstančius vežimų ir Maachos karalių su jo kariuomene. Atėję jie pasistatė stovyklą ties Rabos vandenimis¹, o amoniečiai, susirinkę iš savo miestų, atžygiavo į karą.⁸ Tai išgirdęs, Dovydas pasiuntė Joabą ir visą karžygių kariuomenę.⁹ Amoniečiai išėjo ir išsirikiavo kautynių tvarka miesto prieangyje, o karaliai, kurie buvo atėję, stovėjo skyrium atvirame lauke.¹⁰ Joabas, pamatęs, kad puolimas buvo nukreiptas į jį iš priekio ir iš užpakalio, padarė atranką iš visų Izraelio rinktinių ir išsirikiavo kautynėms prieš aramėjus, o likusią kariuomenę pavėdė savo broliui Abišajui.¹² Ir jis tarė: „Jei aramėjai bus stipresni už mane, tu turėsi ateiti man į pagalbą, o jei amoniečiai bus stipresni už tave, aš ateisiu tau į pagalbą.“¹³ Būk drąsus ir narsiai kovokime už savo tautą ir už savo Dievo miestus! O VIESPATIS tegul daro, kas jam atrodo gera!“¹⁴ Joabui ir su juo esantiems kareiviams artėjant į kovą prieš aramėjus, tie bėgo nuo jo.¹⁵ Kai tik amoniečiai pamatė, kad aramėjai bėga, jie irgi bėgo nuo jo brolio Abišajo ir išgavo į miestą. Paskui Joabas parvyko į Jeruzalę.

¹⁶ Aramėjai, pamatę, kad jie Izraelio nugalėti, siuntė pasiuntinius ir atsivedė aramėjus, gyvenančius anapus Upės, Hadadezerio kariuomenės vadui Šofachui žygiuojant jų priešakyje.¹⁷ Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis, surinkęs visą Izraelį, perėjo per Jordaną, atžygiavo prieš juos ir išsirikiavo prieš juos kautynių tvarka. Aramas taip pat išsirikiavo prieš Dovydą² kautynėms ir kariavo su juo.¹⁸ Aramėjai bėgo nuo Izraelio, ir Dovydas išžudė iš aramėjų septynis tūkstančius kovos vežimų važiuotojų ir keturiasdešimt tūkstančių pėstininkų. Jis dar nužudė kariuomenės vadą Šofachą.¹⁹ Hadadezerio tarnai, pamatę, kad jie Izraelio nugalėti, padarė taiką su Dovydu ir tapo jo valdiniais. Ir

aramėjai nebenorėjo toliau padėti amoniečiams.

1-19 2 Sam 10, 1-19

Rabos apgūlimas ir paėmimas

20 Pavasarį, tuo laiku, kai karaliai išžygiuoja į karą, Joabas, išsivedęs karines pajėgas, nusiaubė amoniečių šalį. Atžygiavęs jis apgūlė Rabą, o Dovydas pasiliko Jeruzalėje. Joabas mušė Rabą³ ir ją sugriovė.² Dovydas nuėmė Milkomui⁴ vainiką nuo jo galvos ir rado jį sveriant talentą aukso, o jame—brangų akmenį, kuris pateko Dovydui ant galvos. Be to, jis išsigabeno labai daug miesto grobio.³ O jame buvusius žmones jis išsivedęs „privertė dirbti“⁵ su pjūklais, geležiniais kapliais ir kirviais⁶. Taip Dovydas padarė visiems amoniečių miestams. Paskui Dovydas su visa kariuomene sugrįžo į Jeruzalę.

1 2 Sam 11, 1 1-3 2 Sam 12, 26-31

Kovos su filistiniais

⁴ Vėliau prie Gezerio kilo karas su filistiniais. Tašyk chušietis Sibechajas užmušė Sipają, vieną iš rafų⁷ palikuonių, ir jie buvo įveikti.

⁵ Vėl kilus karui su filistiniais, Jayro sūnus Elchananas užmušė Lachmį, gatiečio Goljato brolių, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų rištuvus.

⁶ Paskui dar kartą įvyko kova prie Gato. Ten buvo aukštaūgis vyras, kuris turėjo po šešetą pirštų⁸—iš viso dvidešimt keturis. Jis irgi buvo kilęs iš Harafos⁹. ⁷ Kai jis plūdo Izraelį, jį užmušė Jonatanas, Dovydo brolio Šimos sūnus.

3 Pgl. G^{56.243} 2 Sam 12, 27-29 čia išleistas toks tęsinys: „Joabas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su žinia: „Tu pats paimk Rabą, kad ne aš ją paimčiau ir kad jos nepavadinot mano vardu“. Tai gi Dovydas, sutelkęs kariuomenę, nužygiavo į Rabą

4 GVarab. T.y. amoniečių dievui. M: jų karaliui

5 Rk. pgl. 2 Sam 12, 31; M: supjaustė

6 Rk. pgl. Ms 2 Sam 12, 31; M: pjūklais

7 Lit. milžinų

8 T.y. rankų ir kojų pirštų

9 T.y. milžinų protėvio

1 Rk., pgl. 2 Sam 12, 27; M: Medeba

2 G^{BA} 2 Sam 10, 17; M: Ir Dovydas išsirikiavo prieš Aramą

8 Šitie buvo iš Gato Harafos ir krito nuo Dovydo rankos bei jo tarnų rankos.

4-8 2 Sam 21, 15-22 5 1 Sam 17, 4-7

Cenžas ir maras

21 Sėtonas pakilo prieš Izraelį ir pakurstė Dovydą suskaičiuoti Izraelį. 2 Taigi Dovydas tarė Joabui ir kariuomenės vadams: „Eikite, suskaičiuokite Izraelį nuo Beer-Sėbos iki Dano ir atneškite man duomenis, kad žinočiau jų skaičių!“ 3 Bet Joabas atsakė: „VIESPATS tegul prideda prie savo žmonių šimtą kart tiek, kiek jų yra! Argi jie visi, mano valdove karaliau, nėra mano valdovo valdiniai? Kodėl mano valdovas to reikalauja? Kodėl tai turėtų tapti Izraeliui nusikaltimu?“

4 Tačiau karaliaus įsakymas privertė Joabą. Tad Joabas išėjęs perkeliavo visą Izraelį ir parvyko į Jeruzalę. 5 Tada Joabas įteikė Dovydui tautos skaičiavimo duomenis. Būtent: visą Izraelį sudarė milijonas ir šimtas tūkstančių vyrų, galinčių vartoti kalaviją, o Juda—keturi šimtai septyniasdešimt tūkstančių vyrų, galinčių vartoti kalaviją. 6 Tačiau Levio ir Benjamino jis nesuskaičiavo tarp jų¹, nes Joabas bodėjosi karaliaus įsakymu.

7 Dievui nepatiko tas dalykas, ir jis užgavo Izraelį. 8 Tada Dovydas tarė Dievui: „Labai nusidėjau, kad padariau tokį dalyką. O dabar atleisk, meldžiu, savo tarno kaltę, nes labai kvailai pasielgiau!“ 9 VIESPATS kalbėjo Gadui, Dovydo regėtoju: 10 „Eik ir kalbėk Dovydui: „Taip pasakė VIESPATS: Tris dalykus aš tau pasiūlau². Pasirink vieną iš jų, kad tau padaryčiau!“ 11 Taigi Gadas, atėjęs pas Dovydą, jam tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Prisiimk 12 arba trejetą bado metų, arba kad trejetą mėnesių turėtum bėgti³ nuo savo priešininkų, kur tavo priešų kalavijas tave pasivytų, arba kad trejetą dienų siaustų VIESPATIES

kalavijas, tai yra maras, šalyje, VIESPATIES angelui vykdamant sunaikinimą visoje Izraelio srityje!“ Taigi dabar nuspręsk, ką turiu atsakyti tam, kuris mane siuntė!“ 13 Dovydas tarė Gadui: „Esu labai suspaustas! Mieliau norėčiau pulti į VIESPATIES rankas, nes labai didis jo gailėstingumas, bet į žmonių rankas nenorėčiau įpulti!“

14 Tad VIESPATS užleido ant Izraelio marą, ir krito iš Izraelio septyniasdešimt tūkstančių vyrų. 15 Ir Dievas pasiuntė angelą į Jeruzalę jos sunaikinti. O kai jis rengėsi ją sunaikinti, VIESPATS pažvelgė ir, gailėdamasis dėl tos nelaimės, tarė angelui naikintojui: „Gana! Dabar nuleisk savo ranką!“ O VIESPATIES angelas kaip tik stovėjo prie jebusiečio Ornano klotimo.

16 Pakėlęs akis, Dovydas išvydo VIESPATIES angelą, stovintį tarp žemės ir dangaus, ir jo rankoje ištrauktą kalaviją, atkreiptą prieš Jeruzalę. Tada Dovydas ir vyresnieji, apsilikę ašutinėmis, parpuolė kniūpsti, 17 ir Dovydas tarė Dievui: „Argi ne aš isakiau suskaičiuoti tautą? Aš esu tas, kuris nusidėjau! Aš tikrai⁴ piktai pasielgiau, o šitie, avys, ką jie padarė? VIESPATIE, mano Dieve, meldžiu, tegul tavo ranka grėžiasi prieš mane ir prieš mano tėvo namus, bet apgink tautą nuo maro⁵!“

18 Tada VIESPATIES angelas paliepė Gadui pasakyti Dovydui, kad Dovydas turįs eiti aukštyn ir pastatyti aukurą VIESPACIUI jebusiečio Ornano klotime. 19 Taigi Dovydas, klausydamas Gado žodžio, kurį jis buvo kalbėjęs VIESPATIES vardu,ėjo aukštyn. 20 Apsigręžęs Ornanas pamatė angelą, o keturi jo sūnūs, kurie buvo su juo, pasislėpė. Ornanas kūle kviečius. 21 Dovydui pasiekus Ornaną, Ornanas, pažvelgęs ir pamatęs Dovydą, išėjo iš klotimo ir nusilenkė kniūpsčiaus prieš Dovydą. 22 Dovydas tarė Ornanui: „Duok man klotimo vietą, kad joje pastatyčiau aukurą VIESPACIUI. Už visą kainą duok man ją, kad maras atstotų nuo tautos!“ 23 Ornanas tarė

1 T.y. izraelių

2 Lit. išskleidžiu prieš tave

3 GV, plg. 2 Sam 24, 13; M: būti nuneštas

4 Arba pgl. GA 2 Sam 24, 17: piemuo

5 Rk. pgl. S; M: prieš tavo tautą ne marui

Dovydui: „Pasiimk, ir mano valdovas karalius tegul daro, kas jam atrodo gera! Žiūrėk, aš duodu jaučius deginamosioms aukoms, kuliamuosius valkčius malkoms, o kviečius—javienių aukai—visa tai duodu!“²⁴ Bet karalius Dovydas tarė Ornanui: „Ne, bet aš tikrai noriu pirkti už visą kainą, nes negaliu imti VIESPACIUI, kas tau priklauso, ir aukoti deginamąją auką, kuri man nieko neatsieina.“²⁵ Taigi Dovydas sumokėjo Ornanui už tą vietą šešis šimtus atsvertų auksinių šekelių.²⁶ Paskui Dovydas ten pastatė aukurą VIESPACIUI ir aukojė deginamąsias ir bendrystės aukas. Jam šaukiantis VIESPATIES, šis jam atsakė ugnimi [i, kuri nusileido] iš dangaus ant deginamosios aukos aukuro [ir prarijo deginamąją auką].²⁷ Tada VIESPATS paliepė angelui, ir tas ikišo savo kalaviją atgal į jo makštį.

Šventykla parinkta vieta

²⁸ Tuo metu, kai Dovydas patyrė, kad VIESPATS jį išklaušė jebusiečio Ornano klojime ir kad jis galėjo [jam] ten aukoti—²⁹ VIESPATIES tabernakulis, kurį Mozė buvo padaręs dykumoje, ir deginamosios aukos aukuras tuo metu buvo Gibeono aukštumoje,³⁰ bet Dovydas negalėjo nueiti ties juo VIESPATIES pasiklausti, nes jis buvo išsigandęs.

22 VIESPATIES angelo kalavijo,—¹ Dovydas tarė: „Čia turi būti VIESPATIES Dievo namai ir čia Izraelio deginamosios aukos aukuras!“

21, 1—22, 1 2 Sam 24, 1–25

Dovydo paruošiamieji darbai šventyklos statybai

² Dovydas liepė surinkti svetimšalius, esančius Izraelio šalyje, ir kai kuriuos paskyrė akmenkaliais, kad nutašytų ketvirtinųjų akmenų Dievo namams statyti.³ Dovydas dar parūpino daug geležies vartų durų vinims bei sankaboms ir tiek daug žalvario, jog nebuvo galima pasverti,⁴ taip pat kedro rąstų be skaičiaus, nes šidoniečiai ir tyriečiai atgabeno Dovydui daugybę kedro rąstų.⁵ Mat Dovydas galvojo:

„Mano sūnus Saliamonas yra jaunas ir neprityręs, o VIESPACIUI statytini namai turi būti nepaprastai didingi, garsenybė ir gražybė visų šalių akyse. Tad noriu jiems² atlikti paruošiamuosius darbus“. Taigi Dovydas prieš savo mirtį atliko daugybę paruošiamųjų darbų.

Dovydo įsakymas Saliamonui ir tautos vyresniesiems

⁶ Paskui jis pasišaukė savo sūnų Saliamoną ir jam įsakė statyti namus VIESPACIUI, Izraelio Dievui.

⁷ Dovydas sakė Saliamonui: „Mano sūnau³, aš pats buvau sumanęs statyti namus VIESPATIES, savo Dievo, vardui,

⁸ bet man uždraudė VIESPATIES žodis: „Tu išliejai daug kraujo ir kariavai didelius karus. Tau nevalia statyti namų mano vardui, nes daug kraujo išliejai ant žemės mano akivaizdoje.“⁹ Štai sūnus tau gims. Jis bus taikingas vyras, ir aš jam leisiu atsilsti nuo visų aplinkinių priešų. Mat Saliamonas⁴ bus jo vardas, ir jo dienomis suteiksiu taiką ir ramybę Izraeliui.

¹⁰ Jis pastatys namus mano vardui, ir jis bus man sūnus, o aš jam būsiu tėvas ir visam laikui sutvirtinsiu jo karališkos Izraelio valdžios sostą.

¹¹ Dabar, mano sūnau, VIESPATS tebūnie su tavim, kad tau pavyktų pastatyti VIESPATIES, tavo Dievo, namus, kaip jis kalbėjo apie tave!¹² Tik kad VIESPATS tau duotų išvalgumą ir išmanymą, padarydamas tave Izraelio valdovu⁵, ir tai, kad laikytumeis VIESPATIES, savo Dievo, įstatymo.

¹³ Tada tau seksis, jei atidžiai vykdysi nuostatus ir potvarkius, kuriuos [įvesti] Izraeliui VIESPATS įsakė Mozei. Būk drąsus ir stiprus! Nebijok ir nenusigask!

¹⁴ Štai aš savo didelėmis pastangomis paruošiau VIESPATIES namams šimtą tūkstančių talentų aukso, milijoną talentų sidabro, o žalvario ir geležies nepasveriamą kiekį, nes buvo daug. Taip

² Arba: jam (t.y. Saliamonui)

³ Dgl. MssQGV; K: savo sūnui

⁴ Hbr. kalboje „Saliamonas“ (šėlóm) ir „taika“ (šālóm) panašiai skamba.

⁵ Lit. įsakytoju

pat paruošiau rastų ir akmenų. Prie jų dar galėsi pridėti. Be to, tavo žinioje yra daug amatininkų: akmenkalių, mūrininkų, dailidžių ir visokių prityrusių meistrų be skaičiaus kiekvienam darbui, 16 susijusiam su auksu, sidabru, žaliavų ir geležimi. Kelkis ir tverkis darbo, o VIESPATS tebūnie su tavim!”

17 Paskui Dovydas įsakė visiems Izraelio vyresniesiems paremti jo sūnų Saliamoną: 18 „Argi VIESPATS, jūsų Dievas, nebuvo su jumis ir nesuteikė jums ramybės iš visų pusių tuo, kad jis atidavė į mano rankas [ankstesniusius] šalies gyventojus ir taip šalis turėjo pasiduoti VIESPACIUI ir jo tautai? 19 Taigi dabar ryžkitės širdim ir siela ieškoti VIESPATIES, savo Dievo! Pakilkite ir statykite VIESPATIES Dievo šventyklą, kad būtų galima įnešti VIESPATIES sandoros skrynją ir Dievo šventuosius indus į namus, statomus VIESPATIES vardu!”

7-10 2 Sam 7, 1-16; 1 Kron 17, 1-14 13 Jos 1, 6-9

Levio šeimos ir jų pareigos

23 Dovydas, pasenęs ir atgyvenęs savo amžių¹, padarė savo sūnų Saliamoną Izraelio karaliumi. Ir jis surinko visus Izraelio vyresniusius, kunigus ir levius.

3 Suskaičiavus levius, trisdešimt metų ir vyresnius, jų skaičių sudarė, pagalviui skaičiuojant, trisdešimt aštuoni tūkstančiai vyrų. 4 2 „Iš šitų dvidešimt keturi tūkstančiai turi prižiūrėti VIESPATIES namų darbą, šeši tūkstančiai turi būti tvarkytojai ir teisėjai, 5 keturi tūkstančiai—vartų sargai, o keturi tūkstančiai turi garbinti VIESPATĮ instrumentais, kuriuos padariau garbinimui“. 6 Ir Dovydas juos suskirstė skyriais pagal Levio sūnus: Gėrsoną, Kehatą ir Merarį.

7 Prie gėrsonų priklausė Ladanai ir Šimis. 8 Ladano sūnūs: vyriausiasis Jehielis, toliau Zėtamas ir Joelis—trys.

9 ...³ sūnūs: Šelomotas, Chazielis ir Haranas—trys. Šitie buvo Ladano šeimų galvos. 10 Šimio sūnūs: Jachatas, Ziza, Jėušas ir Berija. Šitie buvo Šimio sūnūs—keturi. 11 Jachatas buvo vyriausiasis, o Ziza—antrasis. O kadangi Jėušas ir Berija neturėjo daug sūnų, jie tapo viena⁴ šeima, viena tarnaujanti grupe.

12 Kehato sūnūs: Amramas, Jįsharas, Chebronas ir Uzielis—keturi.

13 Amramo sūnūs: Aharonas ir Mozė. Aharonas buvo išskirtas, kad jis ir jo sūnūs per amžius šventintų tai, kas švenčiausia, per amžius degintų aukas jo akivaizdoje, jam tarnautų ir laimintų jo vardu. 14 O Dievo vyro Mozės sūnūs buvo priskaičiuoti prie Levio genties.

15 Mozės sūnūs: Gėršomas ir Eliezeris.

16 Gėršomo sūnūs: Šubaelis⁵, vyriausiasis. 17 Eliezerio sūnūs buvo: Rechabijas, vyriausiasis. Eliezeris neturėjo kitų sūnų, bet Rechabijo sūnų buvo nepaprastai daug. 18 Jįsharo sūnūs: Šelomotas, vyriausiasis.

19 Chebrono sūnūs: vyriausiasis Jerijas, antrasis Amarijas, trečiasis Jachazielis ir ketvirtasis Jekamamas. 20 Uzielio sūnūs: vyriausiasis Micha ir antrasis Jišijas.

21 Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. Machlio sūnūs: Eleazaras ir Kišas. 22 Eleazaras mirė neturėdamas sūnų, tik dukteris, kurias vedė Kišo sūnūs, jų pusbroliai. 23 Mušio sūnūs: Machlis, Ederis ir Jeremotas—trys.

24 Šitie buvo Levio palikuonys pagal jų šeimas, šeimų galvos, kiek jų buvo įtraukta į sąrašą, skaičiuojant vardais, pagalviui, kurie atlikinėjo VIESPATIES namų tarnybos darbą, dvidešimt metų amžiaus ir vyresni.

25 Nes Dovydas buvo pasakęs: „VIESPATS, Izraelio Dievas, suteikė ramybę savo tautai ir visam laikui apsigyveno Jeruzalėje. 26 Todėl ir leviams nebereikia nešioti tabernakulio ir visų indų, reikalingų jam aptarnauti“.

1 Lit. pasisotinės dienomis

2 Dėl 5b čia pradžioje turėjo būti toks sakiny, kaip: Ir karalius Dovydas įsakė:

3 Dėl 9b ir 10a čia turi būti vienas iš 8 skn. minėtų vardų; M: Šimio

4 V: ~M

5 G^{BA} 24, 20; M: Šebuelis

27 (Mat paskutiniais Dovydo potvarkiais leviai buvo skaičiuojami dvidešimties metų amžiaus ir vyresni.)¹

28 „Bet jų pareiga bus šalia aharonų eiti VIESPATIES namų tarnybą, prižiūrėti kiemus, kambarius ir visų šventų daiktų apvalymą, o [pačių] Dievo namų tarnybos darbas²⁹ bus [rūpinantis] klodine² duona, smulkiais miltais javienių aukai, neraugintais papločiais, kepiniais, imaišalu³ ir kiekvienu tūrio bei ilgio matu.³⁰ Toliau kas rytą [jie turės] stotis giedoti padėką ir gyrių VIESPAČIUI, taip pat vakare³¹ ir kada tik aukojamos deginamosios aukos šabatomis, jaunačiais ir šventėmis, nuolat [tarnaujant] VIESPATIES akivaizdoje jiems nustatytu skaičiumi.³² Taigi jie turi eiti pareigas susitikimo padangtėje ir pareigas šventykloje—pareigas jų broliams aharonams, aptarnaudami VIESPATIES namus“.

1 1 Kar 1, 1–40 13 Iš 28, 1 26 Dt 10, 8 28–32 Sk 3, 5–9

Kunigų skyriai

24 Aharonai irgi turėjo savo skyrius. Aharono sūnūs buvo Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. 2 O kadangi Nadabas ir Abihus mirė pirma savo tėvo ir neturėjo sūnų, kunigų pareigas ėjo Eleazaras ir Itamaras.

3 Drauge su Šadoku iš Eleazaro palikuonių ir su Achimelechu iš Itamaro palikuonių Dovydas juos suskirstė į jų tarnybinės tvarkos klases. 4 Kadangi, skaičiuojant vyresnius vyrus, Eleazaro palikuonių atsirado daugiau negu Itamaro palikuonių, juos taip suskirstė, jog Eleazaro palikuonims, atsižvelgiant į jų šeimas, teko šešiolika vyresniųjų⁴, o Itamaro palikuonims, atsižvelgiant į jų šeimas,—aštuoni.

5 Tiek vienus, tiek ir kitus jie suskirstė burtais, nes šventų kunigaikščių ir Dievo kunigaikščių buvo iš Eleazaro palikuonių ir tarp Itamaro palikuonių.

6 Jūs surašė Netanelio sūnus Šemajas, raštininkas levis, Dovydo, vyresniųjų,

kunigo Šadoko, Ebjataro sūnaus Achimelecho ir kunigų bei levijų šeimų galvų akivaizdoje. Po viena šeima⁵ buvo parinkta Eleazarui, ir po viena⁶—Itamarui.

7 Pirmasis burtas teko Jehojaribui, antrasis—Jedajui, 8 trečiasis—Charimui, ketvirtasis Seorimui, 9 penktasis Malkijui, šeštasis Mijaminui, 10 septintasis Hakošui, aštuntasis Abijui, 11 devintasis Ješūvai, dešimtas Šehanijui, 12 vienuoliktasis Eljašibui, dvyliktasis Jakimui, 13 tryliktasis Chupai, keturioliktasis Ješebabui, 14 penkioliktasis Bilgai, šešioliktasis Imeriui, 15 septynioliktasis Cheziriui, aštuonioliktasis Hapišesui, 16 devynioliktasis Petachijui, dvidešimtas Jechzekeliui, 17 dvidešimt pirmasis Jachinui, dvidešimt antrasis Gamului, 18 dvidešimt trečiasis Delajui, dvidešimt ketvirtasis Maazijui.

19 Šitos buvo jų tarnybos klasės [pagal kurias] jie turėjo ateiti į VIESPATIES namus, laikydamiesi nuostato, jiems duoto jų protėvio Aharono, kaip jam buvo įsakęs VIESPATS, Izraelio Dievas.

2 Lev 10, 1–2

Kiti leviai

20 Apie likusius Levio palikuonis.

Iš Amramo sūnų: Šubaelis. Iš Šubaelio sūnų: Jechdejas. 21 Del Rechabijo, iš Rechabijo sūnų: vyriausiasis Jišijas.

22 Iš jišharų: Šelomotas. Iš Šelomoto sūnų: Jachatas.

23 Iš chebronų: vyriausiasis⁷ Jerijas, antrasis Amarijas, trečiasis Jachazielis, ketvirtasis Jekamamas.

24 Uzielio sūnūs: Micha. Iš Michos sūnų: Šamyras. 25 Michos brolis: Jišijas. Iš Jišijo sūnų: Zacharijas.

26 Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. Tarp jo sūnų⁸: jo sūnus Jaazijas.

27 Merario sūnūs iš jo sūnaus

1 Šitas intarpas geriau tinka po 24 skn.

2 T.y. klodais išdėta šventa

3 Arba: aukų pyragaičiai

4 Lit. galvų

5 Arba rk.: Po viena šeima ir [dar] viena šeima

6 Kl. MssGSV; M: buvo parinkta

7 Rk. pgl. 2 MssG^L 23, 19; M: Benajas

8 Rk.; M: Sūnūs

Jaazijo: Šohamas, Zakūras ir Ibris. 28 Iš Machlio: Eleazaras, kuris neturėjo sūnų, 29 ir Kišas¹. Kišo sūnūs: Jerachmeelis. 30 Mušio sūnūs: Machlis, Ederis ir Jerimotas.

Šitie buvo levių sūnūs pagal savo šeimas. 31 Jie visi metė burtus, kaip ir jų broliai aharonai, karaliaus Dovydo, Šadoko, Achimelecho ir kunigų bei levių šeimų galvų akivaizdoje—vyriausiojo šeimos lygiai taip pat, kaip ir jo jauniausiojo brolio.

Šventyklos muzikantai ir jų tarnybos tvarka

25 Dovydas su kulto tarnybos vyresniaisiais išskyrė Asafo, Hėmano ir Jedutūno sūnus, kurie turėjo pranašauti² su lyromis, arfomis ir cimbolais. Jų tarnybos šakoje dirbančių vyrų skaičių sudarė:

2 Iš Asafo sūnų: Zakūras, Juozapas, Netanijas ir Asarelis—keturi. Šitie³ buvo Asafo sūnūs, vadovaujami savo tėvo Asafo, kuris pranašavo karaliaus nurodymu.

3 Iš Jedutūno: Jedutūno sūnūs: Gedalijas, Šeris, Ješajas, Šimis⁴, Chašabijas ir Matitijas—šeši, vadovaujami savo tėvo Jedutūno, kuris pranašavo su lyra, dėkodamas ir reikšdamas gyrių VIESPACIUI.

4 Iš Hėmano: Hėmano sūnūs: Bukijas, Matanijas, Uzielis, Šubaelis⁵ ir Jerimotas, Chananiyas, Chananis, Eliata, Gidaltis ir Romamti-Ezeris, Jošbekaša, Malotis, Hotyras, Machaziotas. 5 Visi šitie buvo karaliaus regėtojo Hėmano sūnūs, pagal Dievo žodžius [žadančius] iškelti [jo] raga⁶. Taigi Dievas davė Hėmanui keturiolika sūnų ir tris dukteris. 6 Visi šitie buvo savo tėvo vadovaujami VIESPATIES namų giedojime su cimbolais, arfomis ir lyromis, karaliaus nurodymu įpareigoti tarnauti Dievo namams.⁷

7 Jų, visų igudusių muzikantų, drauge su jų broliais, kurie buvo pamokyti VIESPATIES giesmių, buvo suskaičiuota du šimtai aštuoniasdešimt aštuoni. 8 Ir jie metė burtus savo tarnybos eilei nustatyti, jaunesnieji lygiai taip, kaip ir senesnieji, mokytojai drauge su mokiniais.

9 Pirmasis burtas teko Asafui, [būtent] Juozapui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai⁸.

Gedalijas buvo antrasis; jis, jo broliai ir jo sūnūs—dvylika.

10 Trečiasis: Zakūras, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

11 Ketvirtasis teko Jišharui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

12 Penktasis: Netanijas, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

13 Šeštasis: Bukijas, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

14 Septintasis: Asarelis, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

15 Aštuntasis: Ješajas, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

16 Devintasis: Matanijas, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

17 Dešimtas: Šimis, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

18 Vienuoliktasis: Azarelis, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

19 Dvyliktasis teko Chašabijui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

20 Tryliktasis: Šubaelis, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

21 Keturioliktasis: Matitijas, jo sūnūs ir jo broliai—dvylika.

22 Penkioliktasis teko Jeremotui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

23 Šešioliktasis Chananiui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

24 Septynioliktasis Jošbekašai, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

25 Aštuonioliktasis Chananiui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

26 Devynioliktasis Maločiui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

27 Dvidešimtas: Elijatai, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

28 Dvidešimt pirmasis Hotyrui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

29 Dvidešimt antrasis Gidalčiui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

1 Rk.; M: Kišui

2 T.y. pranašiškos dvasios pagautam skelbti su muzikos palyda. Dgl. Mss QGVT; M: pranašai

3 Rk., plg. 3 ir 5 skn.; M: Asarela

4 Įtrp. su MsG^{BA} Arab; ~M

5 G; M: Šebuelis

6 T.y. galybė

7 M + pstb.: Asafas, Jedutūnas ir Hėmanas

8 Įtrp. pgl. 10–31 skn., plg. G; ~M

30 Dvidešimt trečiasis Machaziotui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

31 Dvidešimt ketvirtasis Romanti-Ezeriui, jo sūnums ir jo broliams—dvylikai.

Vartų sargai

26 Apie vartų sargų skyrius. Iš korachų: Korės sūnus Mešelemijas iš Abiasafo¹ palikuonių. ² Mešelemijas turėjo sūnų: Zacharijas buvo pirmagimis, Jediaelis—antrasis, Zebadijas—trečiasis, Jatnielis—ketvirtasis, ³ Elamas—penktasis, Jehochananas—šeštasis, Eljehoénajas—septintasis.

⁴ Obed-Edomas irgi turėjo sūnų: Šemajas buvo pirmagimis, Jehozabadas—antrasis, Joachas—trečiasis, Sacharas—ketvirtasis, Netanelis—penktasis, ⁵ Amielis—šeštasis, Isacharas—septintasis, Peuletajas—aštuntasis, nes Dievas jį laimino. ⁶ Taip pat jo sūnui Šemajui gimė sūnų. Jie turėjo viršenybę savo šeimose, nes jie buvo ižymūs vyrai. ⁷ Šemajo sūnūs: Otnis, Refaelis, Obedas, Elzabadas², Elihus ir Semachijas. ⁸ Visi šitie buvo Obed-Edomo palikuonys. Jų pačių, jų sūnų ir jų brolių, šaunių, tarnybai pajėgių vyrų buvo šešiasdešimt du, priklausa Obed-Edomui, ⁹ o Mešelemijas turėjo [tik] aštuoniolika šaunių sūnų ir brolių.

¹⁰ Chosa iš merarių irgi turėjo sūnų: Šimris buvo vyriausiasis—kadangi pirmagimis nebegyveno, to tėvas jį padarė vyriausiuoju, ¹¹ Chilkijas—antrasis, Tebalijas—trečiasis, Zacharijas—ketvirtasis. Iš viso Chosos sūnų ir brolių buvo trylika.

¹² Šitiems vartų sargų skyriams, suskirstytiems pagal jų viršininkus, teko pareigos lygiai taip, kaip ir jų broliams, tarnauti prie VIESPATIES namų. ¹³ Ir jie metė burtus kiekvieniems vartams, vis tiek, ar jų šeimos buvo mažos, ar didelės. ¹⁴ Burtas rytiniams vartams³ krito Šelemijui. Taip pat jie metė burtus

jo sūnui Zacharijui, gudriam patarėjui, ir burtu jam teko šiaurė, ¹⁵ Obed-Edomui—pietūs, jo sūnums—sandėliai, ¹⁶ o⁴ Chosai—vakarai su Šalecheto vartais prie aukštyn einančio vieškelio. Sargybinis buvo šalia sargybinių. ¹⁷ Rytuose buvo šeši per dieną⁵, šiaurėje—keturi per dieną, pietuose—keturi per dieną, sandėliams [saugoti] po du, ¹⁸ vakaruose—keturi vieškeliui, du parbarui⁷.

¹⁹ Šitie buvo korachų ir merarių vartų sargų skyriai.

4-5 2 Sam 6, 11; 1 Kron 13, 14

Iždininkai, valdininkai ir teisėjai

²⁰ Leviai, jų broliai⁸, kuriems buvo skirta prižiūrėti Dievo namų lobius ir pašvęstųjų dovanų lobius:

²¹ Iš gėrsono Ladano sūnų⁹, [gėrsono Ladano šeimų galvų]: Jechielis. ²² Jechielio sūnūs, Zėtamas ir jo brolis Joelis, buvo paskirti VIESPATIES namų lobių prižiūrėtojais. ²³ O dėl amramų, jišharų, chebronų, ozielių, ²⁴ Mozės sūnaus Gėrsono palikuonis Šubaelis¹⁰ buvo vyriausiasis lobių prižiūrėtojas. ²⁵ O jo giminaičiai iš Eliezerio buvo: to sūnus Rechabijas, to sūnus Ješajas, to sūnus Joramas, to sūnus Zichris, to sūnus Šelomotas. ²⁶ Šitas Šelomotas ir jo broliai turėjo prižiūrėti visus lobius pašvęstųjų dovanų, kurias karalius Dovydas, šeimų galvos, tūkstantininkai, šimtininkai ir kariuomenės vadai buvo pašventę. ²⁷ Iš grobio, laimėto karuose, jie tai buvo pašventę VIESPATIES namams paremti. ²⁸ Taip pat viskas, ką buvo pašventę regėtojas Samuelis, Kišo sūnus Saulius, Nerio sūnus Abneris ir Šerujos sūnus Joabas,—viskas, kas

1 G^B, arba (plg. 9, 19): Ebjasafo; M: Asafo

2 M + pakraštine pėtb.: jo broliai, ižymūs vyrai

3 Lit. rytams

4 M + Šupimui ir (dtgr.)

5 G; M: leviai

6 M + parbarui (pakartojimas iš 18b)

7 „Parbaras“ čia gal reiškia atvirą vietą ar kiemą; vakarus nuo šventyklos. Tikra žodžio reikšmė nežinoma.

8 G; M: Achijas

9 Rk.

10 G^{AV}; M: Šebuelis

pašvęsta¹, buvo Šelomoto ir jo brolių priežiūroje.

29 Iš jišharų Kenanijos ir jo sūnūs buvo paskirti pasaulietiškom² pareigoms Izraelyje: valdininkais ir teisėjais. ³⁰ Iš chebronų Chašabijų ir jo broliams, tūkstančiui septyniems šimtams šaunių vyrų, buvo pavesta i vakarus nuo Jordano esančio Izraelio administracija, susijusi su visais VIESPATIES reikalais ir karaliaus tarnyba. ³¹ Iš chebronų vadui Jerijui— dėl chebronų; jų palikuonių ir šeimų, keturiasdešimtaisiais Dovydo karaliavimo metais buvo tarp jų paieškota ir rasta narsių vyrų Gileado Jazeryje— ³² ir jo broliams, dviem tūkstančiams ir septyniems šimtams šaunių vyrų³, karalius Dovydas pavedė valdyti reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties visuose Dievo ir karaliaus reikaluose.

Kariuomenės dalinių vadai

27 Izraeliai skaičiuojant šeimų galvas, tūkstantininkus, šimtininkus ir prižiūrėtojus tų, kurie tarnavo karaliui.

Apie dalinius: apie visus vadus⁴ dalinių, kurie kas mėnesį pasikeisdavo⁵ visais metų mėnesiais. Vienas dalinys susidarė iš dvidešimt keturių tūkstančių.

2 Pirmojo dalinio viršininkas pirmąjį mėnesį buvo Zabdielio sūnus Jašobeamas—jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai—3 iš pereinamųjų, visų pirmojo mėnesio kariuomenės vadų viršininkas.

4 Antrojo mėnesio dalinio viršininkas buvo achochas Dodajas⁶. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

5 Trečiasis kariuomenės vadas trečiąjį mėnesį buvo vyriausiojo kunigo Jehojados sūnus Benajas. Jo daliniui

priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. ⁶ Šitas Benajas buvo trisdešimties karžygys. Kai jis buvo paskirtas⁷ trisdešimties viršininku, jo dalinio viršininku⁸ tapo jo sūnus Amizabadas.

7 Ketvirtasis ketvirtąjį mėnesį buvo Joabo brolis Asaelis, o po jo Zebadijas, jo sūnus. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

8 Penktasis penktąjį mėnesį buvo vadas Šamotas⁹, zarchas¹⁰. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

9 Šeštasis šeštąjį mėnesį buvo Ikešo sūnus Ira, tekojietis. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

10 Septintasis septintąjį mėnesį buvo pelonietis Chelešas iš efraimų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

11 Aštuntasis aštuntąjį mėnesį buvo chušietis Sibechajas iš zarchų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

12 Devintasis devintąjį mėnesį buvo anatotietis Abiezeris iš benjaminų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

13 Dešimtas dešimtąjį mėnesį buvo netofietis Mahrajas iš zarchų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

14 Vienuoliktasis vienuoliktąjį mėnesį buvo piratonietis Benajas iš efraimų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

15 Dvyliktasis dvyliktąjį mėnesį buvo netofietis Cheldajas iš Otnelio. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

Genčių vadai

16 Izraelio genčių viršininkai: reūbenų vadas buvo Eliezeris, Zichrio sūnus; šimeonų—Maachos sūnus Šefatijas; ¹⁷ levių—Kemuelio sūnus Chašabijas; Aharono—Šadokas; ¹⁸ Judo—Elihus, vienas iš Dovydo brolių; Isacharo—Michaelio sūnus Omris; ¹⁹ Zebuluno—Obadijo sūnus Jišmajas; Naftalio—Azrielio sūnus

1 Rk., plg. G; M: kiekvienas, kuris pašventė

2 Lit. išviršinėms (t.y. ne kulto)

3 M + šeimų galvų (pstb. prie 31a žodžio „šeimų“)

4 Rk.; M: kiekviename reikale

5 Lit. kurių kas mėnesį vienas ateidavo ir išeidavo

6 G; M + ir jo dalinys bei vadas Miklotas. Posakis galbūt yra pakraštinė pastaba, aiškinanti 4a vardą ir virstina šitaip: „Dėl dalinio, vado [vardas] pagadintas“.

7 Rk.

8 Rk., plg. GV

9 Rk., plg. 11, 27; M: Šamhutas

10 Rk., plg. 11 ir 13 skn.; M: jizrachas

Jerimotas; ²⁰ efraimų—Azazijo sūnus Hošėja; pusės Menašės genties—Pedajo sūnus Joelis; ²¹ pusės Gileado¹ Menašės genties—Zacharijo sūnus Jidas; Benjamino—Jabnerio sūnus Jaasielis; ²² Dano—Jerochamo sūnus Azarelis. Šitie buvo Izraelio gentių vadai.

²³ Bet Dovydas nesuskaičiavo jų, kurie buvo dvidešimt metų ir jaunesni, nes VIESPATS buvo pažadėjęs padaryti Izraelį tokį gausų, kaip dangaus žvaigždes. ²⁴ Šerujos sūnus Joabas buvo pradėjęs skaičiuoti, bet nepabaigė, nes dėl to rūstybė² užėjo ant Izraelio, ir skaičius nepateko į karaliaus Dovydo Metraščių knygą³.

²³ Pr 15, 5; ²², 17; ²⁶, 4 ²⁴ 2 Sam 24, 1–15; 1 Kron 12, 1–14

Karaliaus turto prižiūrėtojai

²⁵ Karaliaus atsargas⁴ prižiūrėjo Adielio sūnus Azmavetas, o provincijoje—miestuose, kaimuose ir bokštuose—buvusias atsargas Uzijo sūnus Jonatanas. ²⁶ Lauko darbininkus, žemdirbius, prižiūrėjo Kelubo sūnus Ezris, ²⁷ vinyininkus⁵—ramietis Šimis, ⁶vyno atsargas—šefamietis Zabdis, ²⁸ alyvmedžius ir sikomorus, augančius Šefeloje⁷—gederietis Baal-Chananas, aliejaus ištekliaus—Joašas, ²⁹ galvijus, kurie ganėsi Šarone,—šaronietis Sitrajas, galvijus slėniuose—Adlajo sūnus Safatas, ³⁰ kurpranugarius—išmaelis Obilas, asiles—meronietis Jechdejas, o mažuosius gyvulius—hagris Jazizas. Šitie visi buvo karaliaus Dovydo nuosavybės vyriausieji prižiūrėtojai.

Dovydo patarėjai

1 Lit. Gileado link (t.y. į rytus nuo Jordano) gyvenančius

2 T.y. Dievo rūstybė

3 G; M: skaičių

4 Čia turbūt išleisti žodžiai (plg. 1 Sam 27, 5): karaliaus mieste

5 V; M: vynuogynus

6 Rk.; M + paaiškinimą: tuos, kurie dirba vynuogynuose

7 T.y. žemumoje, esančioje į vakarus nuo Judo kalnų

³² Dovydo dėdė Jonatanas buvo patarėjas—jis buvo išmaningas vyras ir raštininkas,—o Chakmonio sūnus Jechielis buvo prie karaliaus sūnų. ³³ Achitofelis buvo karaliaus patarėjas, o arkas Chušajas buvo karaliaus draugas. ³⁴ Po Achitofelio Benajo sūnus Jehojada buvo karaliaus patarėjas, o jo kunigas⁸—Ebjataras. Karaliaus kariuomenės vadas buvo Joabas.

Dovydo paskutiniai nurodymai Saliamonui ir jo šventyklos planas

28 Dovydas surinko į Jeruzalę visus Izraelio vyresniuosius: gentių vadus, dalinių viršininkus, tarnaujančius karaliui, tūkstantininkus, šimtininkus, visos karaliaus bei jo sūnų nuosavybės ir gyvulių vyriausius prižiūrėtojus su rūmų pareigūnais, karžygiais ir visais narsiais kovotojais.

² Karalius Dovydas, atistojęs ant kojų, tarė: „Paklausykite manęs, mano broliai ir mano tauta! Aš buvau sumanęs statyti atilso namus VIESPATIES sandoros skrynai ir mūsų Dievo kojų suoleiui. O kai norėjau atlikti paruošimus statybai,

³ Dievas man tarė: „Tau nevalia statyti namų mano vardui, nes tu esi vyras kariautojas ir išliejęs kraujo“. ⁴ Tačiau VIESPATS, Izraelio Dievas, mane išrinko iš visų mano tėvo namų, kad visam laikui būčiau Izraelio karalius, nes jis išrinko Judą kunigaikščiu, Judo namuose mano tėvo namus, o tarp mano tėvo sūnų jam patiko mane padaryti viso Izraelio karaliumi.

⁵ O iš visų mano sūnų—juk daug sūnų VIESPATS man dovanojo—jis išrinko mano sūnų Saliamoną sėdėti VIESPATIES karališkos Izraelio valdžios soste ⁶ ir man pasakė: „Tavo sūnus Saliamonas—jis turi statyti mano namus ir mano kiemus, nes jį išsirinkau sūnumi ir aš jam būsiu tėvas. ⁷ Ir išlaikysiu jo karališkąją valdžią tvirtą per amžius, jei jis bus tvirtai pasiryžęs vykdyti mano įsakymus ir potvarkius, kaip šiandien yra“. ⁸ Taigi dabar viso Izraelio,

8 Rk.; M: buvo Benajo sūnus Jehojada ir Ebjataras

VIESPATIES bendruomenės, akivaizdoje ir mūsų Dievui klausantis [klausykite mano išėjimo]: laikykitės ir tyrinėkite visus VIESPATIES, savo Dievo, įsakymus, kad liktumėte tos geros šalies savininkai ir ją paliktumėte veldiniu savo sūnams po jūsų per amžius.

9 O tu, mano sūnau Saliamonai, pažink savo tėvo Dievą ir jam tarnauk visa širdim ir noringa siela, nes VIESPATS ištiria visas širdis ir suvokia visus minčių siekimus. Jei jo ieškosi, jis duosis tau randamas, bet jei jį paliksi, jis atmes tave visam laikui. Taigi dabar įsidėmėk! Juk VIESPATS tave išrinko, kad jam pastatytum namus, kurie būtų šventykla. Būk drąsus ir imkis darbo!“

11 Paskui Dovydas davė savo sūnui Saliamonui portiko planą, [šventyklos] namų planą¹ ir jų lobynų, aukštutinių kambarių, vidinių kambarių, permaldavimo būsto planą¹² ir planą visko, kas šiaip jam Dvasia buvo atėję į mintį, būtent: VIESPATIES namų kiemų, visų aplink einančių celių, skirtų Dievo namų lobiams ir pašvęstųjų dovanų lobiams,¹³ kunigų bei levių skyriams ir visokiam VIESPATIES namų tarnybos darbui, taip pat visų VIESPATIES namų kulto reikmenų [planą].

14 Visiems auksiniams reikmenims [nulieti jis davė Saliamonui] aukso², nustatydamas visų kiekvienai kulto tarnybai vartojamų reikmenų svorį, visiems sidabrinams reikmenims [nulieti]—sidabro³, nustatydamas kiekvienai kulto tarnybai vartojamų reikmenų svorį,¹⁵ auksiniams žibintuvams ir jų žiburiams—aukso, nustatydamas kiekvieno atskiuro žibintuvo ir jo žiburių svorį, ir sidabrinams žibintuvams—sidabro⁵, nustatydamas kiekvieno atskiuro žibintuvo⁶ ir jo žiburių svorį, žiūrint to, kam kiekvienas žibintuvus vartojamas kulte. ¹⁶ Jis taip pat [davė] aukso, nustatydamas klotinės duonos stalų, kiekvieno atskiuro stalo, svorį, ir sidabro

sidabrinams stalams. ¹⁷ O šakėms, šlakstyklėms ir piltuvams—gryno aukso ir aukso⁷ auksiniams dubenims, nustatydamas kiekvieno atskiuro dubens svorį. [Jis davė] sidabrinams dubenims sidabro⁸, nustatydamas kiekvieno atskiuro dubens svorį. ¹⁸ Smilkalų aukurai—valyto aukso, nustatydamas jo svorį, o vežimo, tai yra kerubų, atvaizdai—aukso. Tie laikę išskėtę [sparnus] ir apdengę VIESPATIES sandoros skrynią. ¹⁹ Visa tai buvo sužymėta rašte, kuris rėmėsi VIESPATIES jam⁹ duotu apreiškimu [ir] paaiškino visus plane nurodytus darbus.

20 Toliau Dovydas tarė savo sūnui Saliamonui: „Būk drąsus ir stiprus, ir imkis darbo! Nebijok ir neišsigąsk, nes VIESPATS Dievas, mano Dievas, bus su tavim! Jis nepames ir nepaliks tavęs, iki bus baigti VIESPATIES namų tarnybos darbai. ²¹ Štai kunigų ir levių skyriai pasiruošę bet kokiai Dievo namų tarnybai! Be to, kiekviename darbe bus su tavim vien tik paslaugieji, igudę bet kokiai tarnybai, taip pat vyresnieji ir visa tauta visiems tavo reikalams patenkinti“.

2-7 2 Sam 7, 1-16; 1 Kron 17, 1-14

Atnašos šventyklos statymui

29 Paskui karalius Dovydas tarė visam susirinkimui: „Mano sūnus Saliamonas, kurį vieną Dievas išsirinko, tebėra jaunas ir neprityręs, o darbas bus didelis, nes šventykla¹⁰ bus ne žmogui, bet VIESPAČIUI Dievui. ² Taigi, kiek tik įstengiau, prirengiau savo Dievo namams aukso auksiniams daiktams, sidabro sidabrinams, žalvario žalvariniams, geležies geležiniams, medžių mediniams, daug karnelijaus ir inkrustuojamųjų akmenų, kieto tinko ir margų akmenų, visokių brangiųjų ir alebastro akmenų. ³ Suinteresuotas savo Dievo namais, aš dar duodu savo privatų auksą bei sidabrą savo Dievo namams, pridėdamas prie viso to, ką jau esu paruošęs šventajam namui: ⁴ tris

1 Rk., plg. SV

2 Rk., M: auksui svoriu auksui

3 Įtrp.; ~M (hplgr.)

4 M + ir svoris

5 Įtrp.; ~M (hplgr.)

6 Rk.

7 Įtrp.; ~M (hplgr.)

8 Įtrp.; ~M (hplgr.)

9 Rk., plg. G; M: man

10 Lit. pilis, rūmai

tūkstančius talentų aukso, Ofyro aukso, ir septynis tūkstančius talentų valyto sidabro patalpų¹ sienoms aptraukti, ⁵ kur tik reikia aukso ir sidabro, ir bet kokiam amatininkų rankomis atliekamam darbui. O kas [iš jūsų] savo noru pasisiūlys šiandien atnešti dovana VIESPACIUI?“

⁶ Tada šeimų galvos, Izraelio genčių vadai, tūkstantininkai, šimtininkai ir karaliaus darbų vyriausieji prižiūrėtojai pasisiūlė ⁷ ir davė Dievo namų tarnybai aukso penkis tūkstančius talentų ir dešimtį tūkstančių darikų², sidabro—dešimtį tūkstančių talentų, žalvario—aštuoniolika tūkstančių talentų ir geležies—šimtą tūkstančių talentų. ⁸ O kas turėjo brangiųjų akmenų, tas juos atidavė i VIESPATIES namų lobyną gėrsono Jechielio globai. ⁹ Žmonės džiaugėsi jų laisvanorišku davimu, kad visa širdim jie buvo davę VIESPACIUI savo laisvos valios dovanas. Karalius Dovydas taip pat džiaugėsi dideliu džiaugsmu.

1-2 1 Kron 22, 5

Dovydas šlovina VIESPATĮ

¹⁰ Dovydas pagarbino VIESPATĮ viso susirinkimo akivaizdoje. Dovydas tarė: „Būk pagarbintas tu, VIESPATIE, mūsų protėvio Izraelio Dieve, per amžių amžius! ¹¹ Tavo, VIESPATIE, yra didybė ir galybė, šlovė, skaistybė ir kilnybė—taip, viskas, kas yra danguje ir žemėje. Tavo, VIESPATIE, karališka valdžia ir išsiauškstinimas viršum kiekvienos galvos³. ¹² Turtai ir šlovė ateina iš tavęs, ir tu valdai viską. Tavo rankoje yra jėga ir galybė, ir tavo ranka kiekvieną gali padaryti didelį ir stiprų. ¹³ Taigi dabar, mūsų Dieve, mes tau dėkojame ir giriame tavo šlovingąjį vardą. ¹⁴ O kas gi aš esu ir kas mano tauta, kad iš savęs pajėgtume laisva valia tiek aukoti? Juk iš tavęs ateina viskas, ir tau davėme tik tai, ką gavome iš tavo rankos. ¹⁵ Mes juk esame svetimi ir ateiviai tavo akivaizdoje, kaip ir visi mūsų protėviai. Kaip šešelis mūsų

dienos žemėje ir nesaugios.

¹⁶ VIESPATIE, mūsų Dieve, visas šitas apstas, kurį parūpinome, norėdami tau pastatyti namus, tavo šventajam vardui, ateina iš tavo rankos, ir viskas yra tavo!

¹⁷ Bet žinodamas, mano Dieve, kad tu ištiri širdį ir mėgsti nuoširdumą, aš pats tikra širdim ir savo noru visa tai aukojau, o dabar mačiau tavo čia esančią tautą tau su džiaugsmu ir savo noru aukojant. ¹⁸ VIESPATIE, mūsų protėvių Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dieve, amžinai išlaikyk savo tautai taip nusistatčiusią širdį⁴ ir tvirtai atkreipk jų širdį į save! ¹⁹ O mano sūnui Saliamonui duok 'norą visa širdim⁵ laikytis tavo įsakymų, įspėjimų ir nuostatų, įvykdyti viską ir pastatyti šventyklą⁶, kuriai atlikau paruošą“.

²⁰ Paskui Dovydas tarė visam susirinkimui: „Šlovinkite VIESPATĮ, savo Dievą!“ Tada visas susirinkimas šlovino VIESPATĮ, savo protėvių Dievą. Jie nusilenkė ir parpuolė kniūpsti prieš VIESPATĮ ir karalių.

11 Mt 6, 13

Saliamonas padaromas karaliumi

²¹ Kitą rytą jie plovė VIESPACIUI aukas ir aukojo VIESPACIUI deginamąsias aukas: tūkstantį jauniklių jaučių, tūkstantį avinų, tūkstantį eriukų su jiems priklausomomis liejamosiomis aukomis ir daugybę pjaunamųjų aukų, kad pakaktų visam Izraeliui. ²² Ta dieną jie valgė ir gėrė VIESPATIES akivaizdoje su dideliu džiaugsmu ir⁷ padarė karaliumi Dovydo sūnų Saliamoną. Jie patepė jį VIESPACIUI kunigaikščių ir šadokų kunigu. ²³ Tada Saliamonas atsisėdė kaip karalius i VIESPATIES sostą savo tėvo Dovydo vietoje. Jam sekėsi ir jam pakluso visas Izraelis. ²⁴ Visi vyresnieji ir karžygiai, taip pat visi karaliaus Dovydo sūnūs prisiekė ištikimybę karaliui Saliamonui. ²⁵ VIESPATS didžiai išaukštino

1 GSV: namų (t.y. šventyklos)

2 Darikas—aukso moneta.

3 8MssV; M: kaip galva viršum visko

4 Lit. tai, būtent savo tautos širdies minčių siekima

5 Lit. tobula širdi

6 Lit. pilį

7 G^{BA}S; M + antrą kartą

Salamoną viso Izraelio akyse ir jam suteikė tokią karališką didybę, kokios pirma jo nebuvo turėjęs joks Izraelio karalius.

23 1 Kar 2, 12

Dovydo valdymo santrauka

26 Jišajo sūnus Dovydas karaliavo visam Izraeliui. 27 Laiko, kuriuo jis karaliavo Izraeliui, buvo keturiasdešimt metų. Chebrone jis karaliavo septynerius metus, o Jeruzalėje— trisdešimt trejus metus. 28 Paskui jis

mirė, sulaukęs žilos senatvės, atgyvenęs ilgą amžių, turtingas ir garbingas, o jo sūnus Saliamonas tapo karalium jo vietoje. 29 Karaliaus Dovydo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, štai jie aprašyti regėtojo Samuelio istorijoje¹, pranašo Natano istorijoje ir regėtojo Gado istorijoje 30 drauge su visu jo karaliavimu, jo galybe ir laikais, kurie perėjo per jį, per Izraelį ir visas šalių karalystes.

27 2 Sam 5, 4-5; 1 Kron 3, 4

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

Saliamonas meldžia Dievą išminties

1 Dovydo sūnus Saliamonas pasirodė tvirtas savo karališka valdžia, nes VIESPATS, jo Dievas, buvo su juo ir leido jam labai išsigalėti.

2 Saliamonas davė įsakymą visam Izraeliui—tūkstantininkams, šimtininkams, teisėjams ir visiems viso Izraelio kunigaikščiams, šeimų galvoms,—³ ir Saliamonas bei visas susirinkimas su juo vyko į Gibeono aukštumą, nes ten buvo Dievo susitikimo padangtė¹, kurią VIESPATIES tarnas Mozė buvo padaręs dykumoje. ⁴ Tačiau Dievo skrynią Dovydas buvo užgabėjęs iš Kirjat-Jearimo į vietą, kurią Dovydas jai buvo paruošęs, nes jis jai buvo ištiesęs padangtę Jeruzalėje. ⁵ Be to, žalvarinis aukuras, kurį Chūro sūnaus Urio sūnus Bešaleelis buvo padaręs, ten buvo ties VIESPATIES tabernakuliu. Jį aplankė Saliamonas ir susirinkimas. ⁶ Saliamonas ten aukojo VIESPATIES akivaizdoje ant žalvarinio aukuro, priklausančio susitikimo padangtei, ir ant jo aukojo tūkstanti deginamųjų aukų.

7 Tą pačią naktį Dievas pasirodė Saliamonui ir jam tarė: „Prašyk, ką turėčiau tau duoti!“ ⁸ Saliamonas tarė Dievui: „Tu parodei mano tėvui Dovydui didelę malonę ir mane padarei karaliumi jo vietoje. ⁹ Dabar, VIESPATIE Dieve, tebūnie ištėsėtas tavo pažadas, duotas mano tėvui Dovydui, nes tu mane padarei karaliumi tautai, kuri tokia gausi, kaip žemės dulkės! ¹⁰ Duok man dabar išminties ir žinojimo, kad mokėčiau tinkamai valdyti šią tautą², nes kas galėtų teisti šią tavo tautą, kuri yra tokia didelė?“ ¹¹ Dievas tarė Saliamonui: „Kadangi tai buvo tavo širdyje ir kadangi neprašei turtų, lobių, garbės ar gyvybės tų, kurie tavęs

nekenčia, ir net ilgo amžiaus neprašei, tik prašei sau išminties ir žinojimo, kad galėtum teisti mano tautą, kurios karaliumi tave padariau,—¹² tebūnie tau duota išminties ir žinojimo! Bet ir turtų, lobių ir garbės tau duosiu, kokių nėra turėję pirmą tavęs buvusieji karaliai ir kokių jie po tavęs neturės“.

¹³ Paskui Saliamonas pargrįžo nuo Gibeono esančios aukštumos³, nuo susitikimo padangtės priekio, į Jeruzalę ir karaliavo Izraeliui.

4 2 Sam 6, 1–17; 1 Kron 13, 5–14; 15, 25—16, 1 5 Iš 38, 1–7 9 Pr 13, 16; 28, 14 1–12 1 Kar 3, 1–15

Saliamono karinės pajėgos, turtai ir prekyba

14 Saliamonas, surinkęs kovos vežimus ir raitelius, turėjo tūkstantį keturis šimtus kovos vežimų ir dvylika tūkstančių žirgų⁴, kuriuos jis laikė vežimams skirtuose miestuose ir pas save⁵ Jeruzalėje. ¹⁵ Karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo tiek sidabro ir aukso, kiek akmenų, ir kedrų, kiek sikomorų, augančių Šefeloje. ¹⁶ O žirgai, kurių turėjo Saliamonas, buvo įvežami iš Egipto ir Kevės⁶. Karaliaus pirkliai jų įsigydavo iš Kevės už rinkos kainą. ¹⁷ Jie atgabendavo iš Egipto vežimą už šešis šimtus sidabrinių [šekelių] ir žirgą už šimtą penkias dešimtis, ir, jiems tarpininkaujant, tie būdavo eksportuojami visiems chitiejų karaliams ir Aramo karaliams.

14 1 Kar 4, 26 15 Dt 17, 17 16 Dt 17, 16 14–17 1 Kar 10, 26–29

Saliamonas parūpina medžiagą ir darbininkus šventyklos statybai

18 Saliamonas užsimojo statyti namus VIESPATIES vardui ir karaliui.

21 Saliamonas suskaičiavo septynias dvidešimt tūkstančių naštanešių ir aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužių kalnuose, o jų prižiūrėtojų—tris tūkstančius šešis šimtus.

2 Saliamonas pasiuntė Tyro karaliui Churamui žinią: „Kaip tu

1 T.y. padangtė susitikimui su Dievu

2 Lit. galėčiau išeiti ir įeiti šitos tautos akivaizdoje

3 GV; M: į Gibeone esančią aukštumą

4 Arba: važiuotojų

5 Lit. karalių

6 T.y. Kilikijos

padarei mano tėvui Dovydui, kuriam atsiuntėi kedrų gyvenamiems namams pasistatyti,—¹ ³ štai aš, jo sūnus², rengiuosi statyti namus VIESPATIES, savo Dievo, vardui, norėdamas jam juos pašventinti, kad žmonės degintų jo akivaizdoje gardžiai kvepiančius smilkalus, jam nuolat sudėtų klodais [Akivaizdos duona] ir aukotų deginamąsias aukas rytą ir vakare, šabatomis, jaunačiais ir VIESPATIES, mūsų Dievo, šventėmis, kaip tai visiems laikams nustatyta Izraeliui. ⁴ O namai, kuriuos aš rengiuosi statyti, turi būti dideli, nes mūsų Dievas yra didesnis už visus dievus. ⁵ Bet kas įstengtų jam pastatyti namus, kai dangus, net aukščiausiasis³ dangus, negali jo apimti? Ir kas aš esu, kad galėčiau jam pastatyti namus, nebent deginti aukas jo akivaizdoje? ⁶ Taigi dabar atsiųsk man menininką, kuris padarytų dirbinių iš aukso, sidabro, žalvario, geležies, raudonojo purpuro, karmazino ir violetinio purpuro, ir kuris moka raizyti raizinius. Jis turi veikti drauge su menininkais, esančiais pas mane Jude ir Jeruzalėje, kurių parūpino mano tėvas Dovydas. ⁷ Atsiųsk man taip pat iš Lebanono kedro, ągliaus ir algumo medžių, nes aš žinau, jog tavo tarnai moka kirsti Lebanono medžius. Štai mano tarnai dirbs drauge su tavo tarnais, ⁸ būtent tam, kad man parūpintų ko daugiausia medžių, nes namai, kuriuos aš rengiuosi statyti, turi būti dideli ir įstabūs. ⁹ Štai aš duodu maisto⁴ malkakirčiams, kertantiems medžius, tavo tarnams: dešimt tūkstančių korų kviečių, dvidešimt tūkstančių korų miežių, dvidešimt tūkstančių batų vyno ir dvidešimt tūkstančių batų aliejaus“.

¹⁰ Tyro karalius Churamas atsakė laišku, kurį jis atsiuntė Saliamonui: „Kadangi VIESPATS myli savo tautą, jis tave padarė jiems karaliumi“.

¹¹ Churamas tęsė: „Tebūnie pagarbintas VIESPATS, Izraelio Dievas,

kuris padarė dangų ir žemę, kuris davė Dovydui išmintingą sūnų, tokį protingą ir išmanų, jog jis rengiasi statyti namus VIESPACIUI ir karaliaus rūmus sau pačiam! ¹² Taigi dabar siuončiu įmaningą, įgudusį menininką, būtent savo meistrą Churamą, ¹³ danės moters sūnų, kurio tėvas buvo tyrietas. Jis moka dirbti [dirbinius] iš aukso ir sidabro, žalvario, geležies, akmenų ir medžių, raudonojo purpuro, violetinio purpuro, plonos drobės ir karmazino, išraižyti visokius raizinius ir sudaryti bet kokią jam užduotą projektą su tavo menininkais, būtent⁵ su mano valdovo, tavo tėvo Dovydo, menininkais. ¹⁴ Taigi dabar kviečių ir miežių, aliejaus ir vyno, kurių pažadėjo mano valdovas, tegul jis atsiunčia savo tarnams! ¹⁵ O mes priksime medžių nuo Lebanono, kiek tau reikės, ir kaip sielius nuplukdysime jūra į Jafą, iš kur tu galėsi juos nugabenti aukštyn į Jeruzalę“.

¹⁶ Saliamonas suskaičiavo visus svetimšalius, gyvenusius Izraelio šalyje, po to skaičiavimo, kuriuo juos buvo suskaičiavęs jo tėvas Dovydas. Jų atsirado šimtas penkiasdešimt trys tūkstančiai šeši šimtai. ¹⁷ Iš jų jis padarė septyniasdešimt tūkstančių naštanėšiais, aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužiais kalnuose ir tris tūkstančius šešis šimtus prižiūrėtojais, kurie turėjo versti žmones dirbti.

5 1 Kar 8, 27; 2 Kron 6, 18 1, 18—2, 17 1 Kar 5, 15-32

Saliamonas stato šventyklą

³ Saliamonas pradėjo statyti VIESPATIES namus Jeruzalėje, ant Morijos kalno, kurį jo tėvas Dovydas buvo parinkęs⁶—vietoje, kurią Dovydas buvo paruošęs—ant jebusiečio Ornano klotimo. ² Jis pradėjo statyti antrąjį mėnesį, ketvirtaisiais savo karaliavimo metais.

³ Šitie yra matmenys, kuriuos Saliamonas nustatė⁷ Dievo namų statybai: ilgis buvo šešių dešimčių mastų, vartojant ankstesnįjį masto

1 Čia išleistas toks sakiny, kaip: taip padaryk ir man, jo sūnui (plg. V)

2 G; ~M

3 Lit. dangų

4 STVArab 1 Kar 5, 25; M: smūgių

5 Arba: ir

6 Arba plg. G: kur VIESPATS buvo pasirodęs jo tėvui Dovydui

7 Rk. plg. STArab

standarta, o plotis—dvidešimt mastų¹. ⁴ Jų priekyje² esantis portikas, einantis lygia greta su namų plociu, buvo dvidešimt mastų ilgio ir dvidešimt³ mastų aukščio. Jis jį aptraukė iš vidaus grynau auksu.

⁵ Didžiuosius namus⁴ jis išklėjo eglinėmis lentomis, paskui juos aptraukė geru auksu ir juos išgrazino palmių bei grandinėlių raižiniais. ⁶ Ir jis nusagstė namus brangiais akmenimis, norėdamas juos papuošti. O auksas buvo Parvaimo auksas. ⁷ Jis aptraukė namus auksu—sijas, slenksčius, jų sienas ir jų duris, ir išdrožinėjo kerubus sienose.

⁸ Švenčiausiosios būstą jis padarė tokio pat ilgio, kaip namų plotį: dvidešimt mastų, ir jį aptraukė geru auksu, sveriančiu šesis šimtus talentų. ⁹ O vinių svoris buvo penkios dešimtys aukso šekelių. Taip pat viršutinius kambarius jis aptraukė auksu. ¹¹ Kerubų sparnai buvo dvidešimt mastų ilgio: vienas penkių mastų ilgio sparnas palietė namų sieną, kitas penkių mastų ilgio sparnas palietė kito kerubo sparną. ¹² Kito kerubo penkių mastų ilgio sparnas palietė namų sieną, o kitas penkių mastų ilgio sparnas susisiekė su antrojo kerubo sparnu. ¹³ Šitų kerubų sparnai buvo išsiskėtę per dvidešimt mastų. Jie stvėjo ant savo kojų, o jų veidai buvo nukreipti į namus. ¹⁴ Jis dar padarė užuolaidą iš violetinio purpuro, raudonojo purpuro, karmazino bei plonosios drobės ir į ją įmezgė kerubų.

¹⁵ Jis padarė namų priekyje du stulpus trisdešimt penkių mastų aukščio, o kapitelis, kuris gulėjo ant jų kiekvieno viršaus, buvo penkių mastų. ¹⁶ Jis padirbo grandinių tarsius kaklo grandinėlių⁵ ir jas uždėjo ant stulpų viršaus. Jis dar padarė šimtą granatinių obuolių ir juos prikabino prie grandinių. ¹⁷ Jis pastatė stulpus šventyklos priekyje: vieną dešinėje, o kitą kairėje.

Dešinįjį jis pavadino Jachinu, o kairįjį—Boazu.

8 Iš 26, 33–34 10–13 Iš 25, 18–20 1–14 1 Kar 6, 1–38 14 Iš 26, 31 15–17 1 Kar 7, 15–22

Šventyklos įrengimai

⁴ Jis padarė žalvarinį aukurą dvidešimt mastų ilgio ir dešimt mastų aukščio.

² Paskui jis padarė lietinę jūrą dešimties mastų nuo briaunos iki briaunos, apskritą ir penkių mastų aukščio, o trisdešimt mastų virvelė išmatavo jos apskritimą. ³ Į jaučius panašios figūros ėjo aplinkui jos apačioje. Jos supo ją aplinkui. Jų buvo dešimt per mastą. Jos apskriejo jūrą aplinkui. Dvi eiles sudarė jaučiai; jie buvo nulieti iš vieno su ja. ⁴ Ji stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į žiemius, trys atsigręžę į vakarus, trys atsigręžę į pietus ir trys atsigręžę į rytus. Jūra laikėsi ant jų viršuje, o visi jų pasturgaliai buvo atsukti į vidaus pusę.

⁵ Jos storis buvo per plaštaką, ir jos briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, kaip lelijos žiedas. Joje tilpo trys tūkstančiai batų⁶.

⁶ Jis padarė dešimt katilų, kuriuose būtų galima plauti. Jis padėjo penkis dešinėje ir penkis kairėje. Juose turėjo nuskalauti paruoštus deginamosios aukos gabalus, o jūra buvo tam, kad kunigai iš jos nusiplautų.

⁷ Jis nurodytu būdu padarė dešimt auksinių žibintų ir juos pastatė šventykloje: penkis dešinėje ir penkis kairėje.

⁸ Jis padarė dešimt stalų ir juos pastatė šventykloje: penkis dešinėje ir penkis kairėje. Jis dar padarė šimtą auksinių šlakstyklių.

⁹ Jis padarė kunigų kiemą ir didįjį kiemą bei duris tam kiemui ir jų duris aptraukė žalvariu. ¹⁰ O jūrą jis pastatė pietiniame namų⁷ šone, į pietryčius.

¹¹ Churamas padarė puodų pelenams susemti, lopetų ir šlakstyklių. Taip Churamas baigė dirbti darbą, kurį jis atliko karaliui Saliamonui Dievo namuose: 12 du stulpus ir du kapitelių dubenis ant stulpų viršaus, ir du

1 1 mastas maždaug lygus 55cm.

2 S; M: Priekyje

3 Q¹⁵⁸ Arab; M: šimtas dvidešimt

4 T.y. tą šventyklos dalį, kuri buvo vadinama šventąja

5 Rk.; M: užpakaliniame būste

6 1 batas maždaug lygus 36,44l.

7 Kkr. Mss G 1 Kar 7, 39; ~M

tinklus abiem ant stulpų viršaus gulintiems kapitelių dubenims apdengti, ¹³ taip pat keturis šimtus granatinių obuolių abiem tinklams—dvi eiles obuolių kiekvienam tinklui—abiem ant stulpų gulintiems kapitelių dubenims apdengti, ¹⁴ dešimt¹ stovų su tekiniais ir dešimt katilų ant stovų, ¹⁵ vieną jūrą ir dvylika jaučių jos apačioje, ¹⁶ puodų, lopetų ir šakių. Visus reikmenis² jo meistras Churamas padarė Saliamonui iš nublizginto žalvario [naudoti] VIESPATIES namams. ¹⁷ Jordano apylinkėje karalius juos nuliejo molio formose tarp Sukoto ir Šaretano. ¹⁸ Ir Saliamonas padarė labai daug visų šitų reikmenų, nes nebuvo galima apskaiciuoti žalvario svorio.

¹⁹ Saliamonas dar padarė visus reikmenis, buvusius Dievo namuose, būtent: auksinį aukurą, stalus, ant kurių buvo padėta Akivaizdos duona, ²⁰ gyno aukso žibintus su jų žiburiais, kad juos uždegtų nurodytu būdu užpakalinio būsto priekyje, ²¹ žiedo pavidalo pagražinimus, žiburius ir žnyples iš aukso³, ²² gnybtuvus, šlakstykles, samčius ir smilkytuvus iš gyno aukso. O dėl įėjimo į namus, jų vidinės durys, vedančios į švenčiausiąją, ir namų durys, vedančios į šventyklą, buvo iš aukso.

1 Iš 27, 1–2 6 Iš 30, 17–21 7 Iš 25, 31–40 8 Iš 25, 23–30

5 Taip buvo baigtas visas darbas, kurį Saliamonas atliko VIESPATIES namams. Paskui Saliamonas įnešė savo tėvo Dodydo pašvęstąsias dovanas ir sidabrą, auksą bei visus rykus sudėjo į Dievo namų lobynus.

4, 1–5, 1 1 Kar 7, 23–51 1 2 Sam 8, 11; 1 Kron 18, 11

Sandoros skrynia perkeliama į šventyklą

² Tuo metu Saliamonas surinko Izraelio vyresniuosius, visus genčių vadus, izraelių šeimų atstovus, į Jeruzalę, kad užgabentų VIESPATIES sandoros skrynią iš Dovydo miesto, tai yra Šijonos. ³ Visi Izraelio vyrai

susirinko prie karaliaus per šventę, tai yra septintąjį mėnesį. ⁴ Visiems Izraelio vyresniesiems atvykus, leviai pakėlė skrynią ⁵ ir nešė aukštyn skrynią, susitikimo padangtę ir visus šventuosius rykus, buvusius padangtėje. Juos nešė aukštyn kunigai ir leviai⁴. ⁶ O karalius Saliamonas ir visa Izraelio bendruomenė, susirinkusi prie jo ties skrynia, aukėjo tiek daug avių ir galvijų, kad jų nebuvo galima nei skaičiuoti, nei apskaiciuoti.

⁷ Paskui kunigai įnešė VIESPATIES sandoros skrynią į jos vietą, į namų užpakalinę salę, į švenčiausiąją, po kerubų sparnais. ⁸ Kerubai gi laikė išskėtę abu sparnus ant skrynios vietos. Taip kerubai dengė iš viršaus skrynią ir jos kartis. ⁹ O kartys buvo tokios ilgos, jog karčių galus buvo galima matyti iš šventosios⁵ ties užpakaliniu būstu, tačiau jų nebuvo galima matyti iš lauko. Ir ji ten pasiliko iki šios dienos. ¹⁰ Skrynioje nebuvo nieko kita, kaip tik abi plokštės, kurias Mozė buvo ten⁶ idėjęs Chorebe, kai VIESPATIS sudarė [sandorą] su izraeliais, jiems išėjus iš Egipto.

¹¹ Kunigams išėjus iš šventosios—mat visi dalyvavę kunigai buvo pasišventinę, nežiūrėdami skyrių [eilės], ¹² o visi leviai giedotojai, būtent: Asafas, Hėmanas, Jedutūnas, jų sūnūs ir jų broliai, apsilikę plona drobe, su cimbolais, arfomis ir lyromis, stovėjo į rytus nuo aukuro ir su jais šimtas dvidešimt kunigų, trimituojančių trimitais. ¹³ Trimitininkai ir giedotojai turėjo užtraukti vienu metu ir sutartinai, kad girtų VIESPATĮ ir jam dėkotų. Sukėlus garsą trimitais, cimbolais ir kitais muzikiniais instrumentais ir užgiedojus gyrių VIESPACIUI: „... nes jis geras, nes amžina jo malonė“, —namai, VIESPATIES namai, taip pasidarė pilni debesies, ¹⁴ jog kunigai dėl debesies nebegalėjo stoti į tarnybą, nes VIESPATIES skastybė buvo pripildžiusi Dievo namus.

2 2 Sam 6, 12–15; 1 Kron 15, 25–28 10 Dt 10, 5 13 1 Kron 16, 34; 2 Kron 7, 3; Ezr 3, 11; Ps 100, 5; 106,

1 1 Kar 7, 43, plg. GLat; M: jis padarė (toliau taip pat sakinyje)

2 Rk.; M: Ir visus jų reikmenis

3 M + pstb.: iš vieno aukso

4 24MssGST 1 Kar 8, 4; M: leviai kunigai

5 5MssG 1 Kar 8, 8; M: skrynios

6 ST 1 Kar 8, 9; ~M

1; 107, 1; 116, 1; 136, 1; Jer 33, 11 2-14 1 Kar 8, 1-11
13-14 Iš 40, 34-35

Šventyklos dedikacija

6 Tuo metu Saliamonas tarė:
„VIESPATS pasakė, kad jis
noris gyventi tamoje¹“.

2 Tad aš išdrišau tau pastatyti
didingus namus,
vietą tau gyventi per amžius“.

3 Paskui karalius, atsukęs veidą,
laimino visą Izraelio bendruomenę,
visai Izraelio bendruomenei stovint, 4 ir
tarė: „Tebūnie pagarbintas VIESPATS,
Izraelio Dievas, kuris savo rankomis
įvykdė, ką savo burna pažadėjo mano
tėvui Dovydui, sakydamas: 5 „Nuo tos
dienos, kai išvedžiau savo tautą iš
Egipto šalies, neišsirinkau jokio miesto
iš visų Izraelio genčių statyti namams,
kur būtų mano vardas, ir neišsirinkau
jokio vyro, kuris būtų mano tautos
Izraelio vadas, 6 bet [dabar] išsirinkau
Jeruzalę, kad ten būtų mano vardas, ir
išsirinkau Dovydą, kad jis valdytų mano
tautą Izraelį“. 7 Jau mano tėvas
Dovydas manė statyti namus
VIESPATIES, Izraelio Dievo, vardui. 8
Bet VIESPATS tarė mano tėvui
Dovydui: „Kadangi tu manei statyti
namus mano vardui, gerai darei, kad
manei. 9 Tačiau ne tu pastatysi namus,
bet tavo sūnus, kuris išeis iš tavo strėnų,
jis pastatys namus mano vardui“. 10
Taigi VIESPATS ištesėjo savo pažadą,
kurį jis davė: aš stojau į savo tėvo
Dovydo vjetą ir atsisėdau Izraelio soste,
kaip VIESPATS pažadėjo, ir pastačiau
namus VIESPATIES, Izraelio Dievo,
vardui. 11 Ir ten padėjau skrynią,
kurioje yra VIESPATIES sandorą², kurią
jis sudarė su izraeliais“.

4-9 2 Sam 7, 1-13; 1 Kron 17, 1-12 1-11 1 Kar 8, 12-
21

Saliamono dedikacijos malda

12 Paskui jis atsistojo ties
VIESPATIES aukuru visos Izraelio
bendruomenės akivaizdoje ir išskėtė
rankas. 13 Mat Saliamonas buvo
padaręs penkių mastų ilgio, penkių
mastų pločio ir trijų mastų aukščio

žalvarinę platformą. Jis atsistojo ant jos,
paskui atsiklaupė ant kelių visos
Izraelio bendruomenės akivaizdoje,
išskėtė rankas į dangų 14 ir tarė:
„VIESPATIE, Izraelio Dieve, nei
danguje, nei žemėje nėra Dievo, kuris
būtų lygus tau, kuris išlaikė malonės
sandorą³ savo tarnams, vaikščiojantiems
tavo akivaizdoje visa širdim, 15 kuris
ištesėjai savo tarnui Dovydui, mano
tėvui, ką jam pažadėjai. Tikrai,
pažadėjęs savo burna, įvykdei savo
ranka, kaip šiandien aišku. 16 Taigi
dabar, VIESPATIE, ištesėk savo tarnui
Dovydui, mano tėvui, ką jam pažadėjai,
sakydamas: „Tau neprisitgs mano
akivaizdoje nė vieno sėdinčio Izraelio
soste, jei tik tavo sūnūs žiūrės savo
elgesio, kad elgtųsi pagal mano
įstatymą, kaip tu elgeis mano
akivaizdoje“. 17 Taigi dabar,
VIESPATIE, Izraelio Dieve, tegul
pasitvirtina tavo pažadas, kurį davei
savo tarnui Dovydui!“

18 Bet ar tikrai Dievas galėtų
gyventi su žmonėmis žemėje? Štai
dangus ir aukščiausiasis dangus negali
tavęs patalpinti, kaip juo mažiau šitie
namai, kuriuos pastačiau! 19 Tačiau
atsižvelk į savo tarno malda ir į jo
maldavimą, VIESPATIE, mano Dieve,
kad klausytum šauksmo ir maldos, kuria
šiandien⁴ tavo tarnas meldžiasi tavo
akivaizdoje, 20 kad dieną ir naktį tavo
akys būtų atviros šitų namų linkui,
linkui tos vietos, apie kurią pasakei, kad
joje padėsias savo varda, kad klausytum
maldos, kuria tavo tarnas melsis šitos
vietos linkui. 21 Klausykis savo tarno ir
savo tautos Izraelio maldavimų! Kai jie
melsis šitos vietos linkui, tu klausykis iš
savo buveinės, iš dangaus, klausykis ir
atleisk!

22 Jei kas nusidės savo artimui ir
šis jam uždės [prakeikimą sau tariančią]
priesaiką, versdamas jį prisiekti, ir jei jis
atėjęs prisieks ties tavo aukuru šituose
namuose, — 23 tu klausykis iš dangaus,
veik ir teisk savo tarnus, atlygindamas
kaltajam tuo, kad užvesi jo pasiel-
gimą ant jo paties galvos, ir

1 Arba: tamsiame debesyje

2 T.y. sandoros įstatymas

3 Lit. sandorą ir malonę

4 GS 1 Kar 8, 28; ~M

išteisindamas teisųjį tu, kad jam atlyginsi pagal jo teisingumą.

24 Jei tavo tauta Izraelis bus priešs sumušta dėl to, kad jie tau nusidėjo, ir jei jie atsivers, išpažins tavo vardą, melsis ir maldaus tavo akivaizdoje šituose namuose,— 25 tu klausykis iš dangaus, atleisk savo tautos Izraelio nuodėmę ir juos sugrąžink į žemę, kurią davei jiems ir jų protėviams.

26 Kai dangus bus uždarytas ir nebus lietaus dėl to, kad jie tau nusidėjo, ir kai jie melsis šitos vietos linkui, išpažins tavo vardą ir atsivers nuo savo nuodėmės dėl to, kad juos nužeminau,— 27 tu klausykis danguje ir atleisk savo tarnų, savo tautos Izraelio, nuodėmę—tu jų pamokysi juos gerojo kelio, kuriuo jie turi vaikščioti,—ir duok lietaus savo šaliai, kurią davei savo tautai paveldėti.

28 Jei badas kils šalyje, jei maras, jei rasis kulių ir rūdžių, skėrių ir vikšrų, jei ją¹ prispaus jos priešas² jos savoje³ šalyje, kokia ir bebūtų sloga ar liga,— 29 tai kiekvienos maldos, kiekvieno maldavimo, kurį turės koks nors žmogus ar visa tavo tauta Izraelis,—nes kiekvienas jaučia, kas jį slogina ar kankina,—ir išskės rankas šitų namų linkui, 30 tu klausykis iš dangaus, savo buveinės, atleisk ir duok kiekvienam, kurio širdį tu pažįsti, pagal visus jo poelgius—nes tu vienas pažįsti žmonių širdį,— 31 kad jie tavęs bijotų, vaikščiodami tavo keliais visą laiką, kurį jie gyvens paviršiuje žemės, kurią davei mūsų protėviams.

32 Taip pat ir svetimšalis, nekilusio iš tavo tautos Izraelio, kai jis ateis iš tolimo krašto dėl tavo didžiojo vardo, tavo stipriosios rankos ir tavo ištiesto dilbio,—kai jie ateis ir melsis šitų namų linkui, 33 tu klausykis iš dangaus, savo buveinės, ir padaryk, žiūrėdamas visko, ko svetimšalis tavęs šauksis, kad visos žemės tautos pažintų tavo vardą ir tavęs bijotų, kaip tavo tauta Izraelis, ir kad žinotų, jog tavo vardu vadinami šitie namai, kuriuos pastačiau.

34 Jei tavo tauta išeis į karą prieš savo priešus keliu, kuriuo tu juos pasiūsi, ir tau melsis link šito miesto, kurį išsirinkai, ir link namų, kuriuos pastačiau tavo vardui, 35 klausykis iš dangaus jų maldos bei jų maldavimo ir apgink jų teises.

36 Jeigu jie tau nusidės,—nes nėra žmogaus, kuris nenusidėtų,—ir tu, supykęs ant jų, juos atiduosi priešui, ir jei tie, kurie juos paims nelaisvėn, juos nusives kaip belaisvius į tolimą ar artimą šalį, 37 ir jie atsiprotės šalyje, į kurią bus išvesti kaip belaisviai, atsivers ir tave maldaus savo nelaisvės šalyje, sakydami: „Nusidėjome, iškrypusiai ir bedieviškai elgėmės“, 38 jei jie atsivers į tave visa širdim bei visa siela „savo nelaisvės šalyje“⁴ ir melsis link savo šalies, kurią davei jų protėviams, link miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui,— 39 klausykis iš dangaus, iš savo buveinės, jų maldos bei jų maldavimų, apgink jų teises ir atleisk savo tautai, kuri bus tau nusidėjusi.

40 Dabar, mano Dieve, meldžiu, tebūnie tavo akys atviros ir tavo ausys iđemios šitos vietos maldai.

41 Taigi dabar pakilk, VIESPATIE

Dieve, [ir ateik] į savo atilsio vietą,

tu ir tavo galingoji skrynja!

Tavo kunigai, VIESPATIE

Dieve, tegul apsivelka išganymu

ir tavo maldingieji

tegul džiaugiasi geru!

42 VIESPATIE Dieve, neat-

stumk savo pateptojo⁵,

atsimink tavo tarnui Dovy-

dui pažadėtą malonį!“

16 1 Kar 2, 4 18 2 Kron 2, 6 20 Dt 12, 11
41–42 Ps 132, 8–10 12–42 1 Kar 8, 22–53

Dedikacijos apeigos

7 Saliamonui baigus melstis, ugnis nusileido iš dangaus ir prarijo deginamąją auką ir pjaunamąsias aukas, o VIESPATIES skaistybė pripildė namus. 2 Tad kunigai negalėjo įeiti į

1 T.y. tauta

2 1Kar 8,37,plg.G; M: priešai

3 Lit. vartų

4 M+is 1 Kar 8,37: kurie juos išvedė į nelaisvę;
G: šalyje tu, kurie juos išvedė į nelaisvę

5 Dgl.MssVrs Ps 132,10; M: pateptųjų

VIEŠPATIES namus, nes VIEŠPATIES skaistybė buvo pripildžiusi namus.³ Visi izraeliai, matydami nusileidžiančią ugnį ir VIEŠPATIES skaistybę ant namų, parklupo kniūpsti ant grindinio, pagarbino ir gyrė VIESPATĮ [i. sakydami]: „Nes jis yra geras, nes amžina jo malonė“.

4 Paskui karalius ir visa tauta aukėjo pjaunamąsias aukas VIEŠPATIES akivaizdoje.⁵ Karalius Saliamonas aukėjo dvidešimt dviejų tūkstančių galvijų ir šimto dvidešimt tūkstančių avių auką. Taip jie, karalius ir visa tauta, pašventino Dievo namus.

6 Kunigai stovėjo savo tarnybos vietose, taip pat leviai su VIEŠPATIES muzikiniais instrumentais, kuriuos buvo padaręs karalius Dovydas VIESPACIUI girti [giesmel]: „Nes amžina jo malonė“, kada tik Dovydas su jų pagalba reiškė gyrių. O priešais juos kunigai, visam Izraeliui stovint, trimitavo trimitais.

7 Saliamonas pašventino vidurį kiemo, esančio ties VIEŠPATIES namais, nes ten jis turėjo aukoti deginamąsias aukas ir bendrystės aukų taukus, nes žalvarinis aukuras, kurį Saliamonas buvo padaręs, negalėjo sutalpinti deginamųjų bei javienių aukų ir taukų.

8 Tuo metu Saliamonas šventė šventę septynias dienas ir su juo visas Izraelis, labai didelė bendruomenė, [susirinkusi iš visų sričių, einančių] nuo Lebo-Chamato iki Egipto upelio.⁹ O aštuntąją dieną jie suruošė iškilmą susirinkimą. Kadangi aukuro pašventinimą jie šventė septynias dienas ir šventę septynias dienas,¹⁰ tai buvo dvidešimt trečioji septintojo mėnesio diena, kai jis paleido žmones į jų palapines, džiaugsmingus ir gerai nusiteikčius dėl to gero, kurį VIEŠPATS buvo padaręs Dovydui, Saliamonui ir savo tautai Izraeliui.

1 Lev 9, 23–24 8 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; Ezr 3, 11; Ps 100, 5; 106, 1; 107, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11 1-10 1Kar8, 62-68

VIEŠPATS antrą kartą pasirodo Saliamonui

11 Saliamonui užbaigus VIEŠPATIES namus bei karaliaus rūmus ir sėkmingai atlikus viską, ką Saliamonas

buvo sumanęs padaryti VIEŠPATIES namuose ir savo rūmuose,¹² VIEŠPATS naktį pasirodė Saliamonui ir jam tarė: „Aš išklausiau tavo maldą ir išsirinkau šitą vietą aukų namais.¹³ Jei aš taip uždarysiu dangų, kad nebus lietaus, arba jei įsakysiu žiogams nugrauzti šalį, arba jei atsiųsiu marą į savo tautą,¹⁴ ir jei paskui nusizėmėsi mano tauta, kuri vadinasi mano vardu, jei jie melsis ir ieškos mano veido, ir gręsis nuo savo piktų kelių,—aš klausysiuos iš dangaus, atleisiu jų nuodėmę ir pagydysiu jų šalį.“

15 Dabar mano akys bus atviros ir mano ausys idėmios šitos vietos maldai.¹⁶ Taigi dabar išsirinkau ir pašventinau šituos namus, kad mano vardas ten būtų per amžius. Mano akys ir mano širdis ten bus visada.¹⁷ O tu, jei vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, ir stengiesi daryti visai taip, kaip tau įsakiau, ir laikysies mano nuostatų bei potvarkių,¹⁸ aš išlaikysiu tavo karalystės sostą, kaip kad sudariau [sandorą] su tavo tėvu Dovydu, sakydamas: „Tau nepristigs nė vieno valdančio Izraelį.“¹⁹ Bet jei jūs nusigręšite ir paliksate mano nuostatus bei mano įsakymus, kuriuos jums pateikiau, ir nuėję tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite,²⁰ jus¹ išrausiu iš savo žemės, kurią jums² daviau, o šituos namus, kuriuos pašventinau savo vardui, numesiu sau iš akių ir juos padarysiu priežodžiu bei pasityčiojimo žodžiu visose tautose.²¹ Ir šitie namai, kurie buvo tokie iškilūs, „pavirs griuvėsių krūva“.²² Kiekvienas, kuris praeis pro juos, baisės. Ir kai jis paklaus: „Kodėl VIEŠPATS taip padarė šitai šaliai ir šitiems namams?“²³ žmonės atsakys: „Kadangi jie paliko VIESPATĮ, savo protėvių Dievą, kuris juos išvedė iš Egipto šalies, ir, įsikibę į kitus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo, tad jis užleido ant jų visą šitą nelaimę“.

11-22 1Kar 9, 1-9 18 1 Kar 2, 4

1 GSV; M: juos

2 GLSV; M: jiems

3 GLT, plg. 1 Kar 9, 8 LatSArab; ~M

Kiti Saliamono nuveikti darbai

8 Pasibaigus dvidešimčiai metų, per kuriuos Saliamonas statė VIESPATIES namus bei savo rūmus² ir per kuriuos Saliamonas atstatė miestus, kuriuos Churamas buvo atidavęs Saliamonui, ir juose apgyvendino izraelius,³ Saliamonas nužygiavo į Chamat-Šobą ir ją nugalejo.⁴ Jis sutvirtino Tadmorą dykumoje ir visus sandėlių miestus, kuriuos jis buvo įkūręs Chamate.⁵ Jis sutvirtino Aukštutinįjį Bēt-Choroną ir Žemutinįjį Bēt-Choroną kaip tvirtovių miestus su sienomis, vartais ir sklėsčiais,⁶ taip pat Baalatą ir visus sandėlių miestus, kurie priklausė Saliamonui, visus kovos vežimų miestus, žirgų miestus ir viską, ką tik Saliamonas išgėidė statyti Jeruzalėje, Lebanone ir visoje savo valdžios srityje.

7 Visus žmones, išlikusius iš chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių, nekilusius iš Izraelio,—⁸ tuos iš jų palikuonių, kurie po jų dar buvo užsilikę šalyje, kurių izraeliai nebuvo išnaikinę,—tuos Saliamonas parinko baudžiauninkais [ir tokie jie pasiliko] iki šios dienos.⁹ Priešingai, iš izraelių Saliamonas nepadarė vergų savo darbui, bet jie buvo kareiviai, [jo karininkai bei padėjėjai]¹¹ ir jo kovos vežimų bei raitelių komandotojai.¹⁰ Ir šitie buvo vyriausieji karaliaus Saliamono padėjėjai—du šimtai penkios dešimtys. Jie prižiūrėjo žmones.

11 Saliamonas perkėlė Faraono dukterį iš Dovydo miesto ir namus, kuriuos jis buvo jai pastatęs, nes jis sakė: „Jokia moteris neturi man gyventi Izraelio karaliaus Dovydo rūmuose, nes jie yra pašventinti tuo, kad į juos įėjo VIESPATIES skrynja“.

12 Tuo metu Saliamonas aukojo VIESPACIUI deginamąsias aukas ant VIESPATIES aukuro, kurį jis buvo pastatęs ties prieangiu,¹³ kaip pagal Mozės įstatymą reikėjo aukoti dieną ir dieną, šabatomis, jaunačiais ir per tris metines šventes: per Neraugintos

duonos šventę, per Savaičių šventę ir per Palapinių šventę.¹⁴ Jis paskyrė, kaip buvo jo tėvo Dovydo nustatyta, kunigų dalinius jų tarnybai ir levius jų pareigoms, kad tie giedotų gyrių ir patarnautų kunigams, kaip reikėjo kiekvieną dieną, ir vartų sargus pagal jų skyrius kiekvieniems vartams, nes toks buvo Dievo vyro Dovydo įsakymas.

15 Jokių požiūrių nebuvo nukrypta nuo karaliaus įsakymo apie kunigus, levius ir išteklis.¹⁶ Taip buvo atliktas visas Saliamono darbas [kuris tęsėsi] nuo² tos dienos, kai buvo padėti VIESPATIES namų pamatai iki jų užbaigimo. Buvo visiškai įrengti VIESPATIES namai¹⁸.

17 Tuo metu Saliamonas nuvyko į Ešjon-Geberį ir Elotą [esančius] jūros pakrantėje, Edomo šalyje.¹⁸ O Churamas jam atsiuntė per savo tarnus laivų ir prityrusių jūrininkų. Tie, nuplaukę su Saliamono tarnais į Ofyrą, iš ten pargabeno keturis šimtus penkiasdešimt talentų aukso ir jį atgabeno karaliui Saliamonui.

19 Sk 28, 9–10 19 Sk 28, 11–15 13 Is 23, 14–17; 34, 22–23; Sk 28, 16–29, 39; Dt 16, 16 1–18 1 Kar 9, 10–28

Šėbos karalienė aplanko Saliamoną

9 Šėbos karalienė buvo išgirdusi garsą apie Saliamoną. Norėdama išmėginti Saliamoną mįslingais klausimais, ji atkeliavo į Jeruzalę su labai didele svita ir kupranugariais, nešančiais balzamo aliejaus, daug aukso ir brangiųjų akmenų. Atėjusi pas Saliamoną, ji kalbėjosi su juo apie viską, ką turėjo galvoje.² O Saliamonas jai atsakė ir visus jos klausimus. Nieko nebuvo paslėpta karaliui, kad jis nebūtų galėjęs jai paaiškinti.³ Kai Šėbos karalienė pamatė Saliamono išmintį ir namus, kuriuos jis buvo pastatęs,⁴ jo stalo valgius, jo pareigūnų sėdimąją tvarką, jo tarnų patarnavimą ir jų apdarus, jo vyno pilstytus bei jų apdarus ir jo užėjimą, kuriuo jis užėdavo ir VIESPATIES namus⁴, ji, pritrūkusi žado,⁵ tarė karaliui: „Žinia, kurią girdėjau savo

2 Vrs; M: iki

3 G: Saliamonas užbaigė VIESPATIES namus

4 Rk.; M: aukštutinį kambarį, į kurį jis užlipdavo VIESPATIES namuose

šalyje apie tavo nuoveikius ir apie tavo išmintį, buvo tiesa! ⁶ Bet aš netikėjau jų žiniomis, kol atvykau ir mano akys tai pamatė. Iš tikrųjų man nebuvo pranešta nė didesniosios tavo išminties pusės. Tu pralengi gauda, kurį girdėjau. ⁷ Laimingi tavo palydovai! ¹ Laimingi šitie tavo tarnai, kurie nuolat tau patarnauja ir klausosi tavo išminties! ⁸ Tebūnie pašlovinas VIESPATS, tavo Dievas, kuris tave pasodino į savo sostą, kad būtum karalius VIESPACIUI, savo Dievui! ² Kadangi tavo Dievas myli Izraelį, norėdamas jį išlaikyti per amžius, jis tave padarė jiems karaliumi vykdyti tam, kas teisu ir teisinga. ⁹ Paskui jį padovanojo karaliui šimta dvidešimt talentų aukso, labai daug balzamo aliejaus ir brangiųjų akmenų. Niekad nebebuvo tokio balzamo aliejaus, kokio Šebos karalienė padovanojo karaliui Saliamonui.

¹⁰ Be to, Churamo tarnai ir Saliamono tarnai, kurie pargabeno aukso iš Ofyro, pargabeno algumo medžių ir brangiųjų akmenų. ¹¹ Karalius padarė iš algumo medžių turėklus ³ VIESPATIES namams bei karaliaus rūmams, taip pat lyras ir arfas giesmininkams. Tokių niekad anksčiau nebuvo buvę matyta Judo šalyje.

¹² Karalius Saliamonas davė Šebos karalienei kiekvieną norimą daiktą, kurio ji prašė, be to, „ka jis jai pats iš savęs buvo padovanojęs už tai“ ⁴, ką ji buvo atgabėnusi karaliui. Paskui apsigrėžusi ji su savo palyda keliavo į savo šalį.

1-9 Mt 12, 42; Lk 11, 31 1-12 1 Kar 10, 1-13

Saliamono turtai ir išmintis

¹³ Aukšas, kurį per vienerius metus atgabėndavo Saliamonui, svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis aukso talentus, ¹⁴ neskaitant to, ką atgabėndavo prekiautojai ir pirkkliai. Taip pat visi Arabijos karaliai ir šalies

vietininkai atgabėndavo Saliamonui aukso ir sidabro.

¹⁵ Karalius Saliamonas padarė du šimtus didžiųjų skydų iš išploto aukso—šešiais šimtais išploto aukso [šekelių] jis aptraukė kiekvieną skydą—¹⁶ ir tris šimtus mažųjų skydų iš išploto aukso—trimis šimtais aukso [šekelių] jis aptraukė kiekvieną skydą,—ir karalius juos sudėjo Lebanono Miško namuose.

¹⁷ Karalius dar padarė didžiulį sostą iš dramblio kaulo ir jį aptraukė grynu aukso. ¹⁸ Sostas turėjo šešis laiptus, ir „sostas turėjo pakoją“, [visus] aptrauktus aukso ⁵. Rankų atramos buvo vienoje ir kitoje sėdynės pusėje, o du liūtai stovėjo šalia atramų. ¹⁹ Be to, ten stovėjo dvylika liūtų ant šešių laiptų abiejose pusėse ⁶. Niekio tokio nebuvo padaryta jokiai karalystei.

²⁰ Visi karaliaus Saliamono geriamieji indai buvo auksiniai, ir visi Lebanono Miško namų indai buvo iš gyno aukso. Saliamono dienomis sidabras neturėjo jokios vertės. ²¹ Mat karalius turėjo laivų, plaukiančių į Taršišą drauge su Churamo tarnais. Kartą per trejus metus parplaukdavo Taršišo laivai, vežini aukso ir sidabro, dramblio iltimis, beždžionėmis ir babūnais.

²² Taip karalius Saliamonas viršijo visus žemės karalius turtais ir išmintimi. ²³ Ir visi žemės karaliai geidė patys susipažinti su Saliamonu, norėdami pasiklausyti jo išminties, kurią Dievas jam buvo davęs į širdį. ²⁴ Ir metai po metų jų kiekvienas atnešdavo savo dovaną: sidabrinių ir auksinių indų, antklodžių, kvėpalų ⁷, balzamo aliejaus, žirgų ir asilėnų.

²⁵ Saliamonas turėjo keturis tūkstančius tvartų žirgams bei kovos vežimams ir dvylika tūkstančių žirgų, kuriuos jis patalpino vežimams skirtuose miestuose ir pas save ⁸ Jeruzaleje. ²⁶ Jis viešpatavo visiems karaliams nuo

1 M 1 Kar 10, 8; G^LLat: Laimingos tavo žmonos!

2 T.y. Saliamono sostas priklauso Dievui, tikrajam Izraelio karaliui, kurio įgaliotas karaliauja Saliamonas.

3 Rk. pgl. 1 Kar 10, 12, plg. T; G^LLatV: laiptus; M: viešelius; S: suolus

4 Įtrp. pgl. T; plg. 1 Kar 10, 13; ~M

5 Rk., plg. G^LLat; M: pakoji, [visus] aukso pritvirtintus prie sosto

6 T.y. po vieną kiekviename laipto gale

7 G, plg. SArab; M: ginklų

8 Lit. karalių

Upės ¹ iki filistinų šalies bei Egipto ribos. ²⁷ Ir karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo sidabro tiek, kiek akmenų, ir kedrų tiek, kiek sikomorų, augančių Šefeloje. ²⁸ Saliamonui įveždavo žirgus iš Egipto ir iš visų [kitų] šalių.

²⁹ O visi kiti Saliamono veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, juk aprašyti pranašo Natano istorijoje, šiloniečio Achijo pranašystėje ir regėtojo Jedo apreiškime apie Nebato sūnų Jerobeamą. ³⁰ Ir Saliamonas karaliavo visam Izraeliui keturiasdešimt metų. ³¹ Pagaliau Saliamonas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo jo tėvo Dovydo mieste. Jo sūnus Rechabeamas tapo karalium jo vietoje.

25 1 Kar 4, 26 26 Pr 15, 18; 1 Kar 4, 21 27 Dt 17, 17 28 Dt 17, 16 13–28 Kar 10, 14–29 29–31 1 Kar 11, 41–43

JUDO KARALIAI

Maištas prieš Rechabeamą

10 Rechabeamas nuvyko į Šechemą, nes visas Izraelis buvo suėjęs į Šechemą, jo padaryti karaliumi. ² Kai tik Nebato sūnus Jerobeamas tai išgirdo—mat jis buvo Egipte, kur buvo pabėgęs nuo karaliaus Saliamono,—Jerobeamas sugrįžo iš Egipto. ³ Tada jie² pasiuntę jį iškvietė. Atvykę Jerobeamas ir visas Izraelis kalbėjo Rechbeamui: „Tavo tėvas padarė mūsų jungą kieta. Taigi dabar palengvink savo tėvo kieta baidžiavą ir jo sunkų jungą, kurį jis mums uždėjo, ir mes būsime tavo valdiniai“. ⁵ Jis jiems tarė: „Po trijų dienų sugrįžkite pas mane!“ Taigi tauta nuėjo.

⁶ Tada karalius Rechabeamas tarėsi su senesniaisiais, kurie buvo tarnavę jo tėvui Saliamonui, jam gyvam tebesant, klausdamas: „Kaip jūs patariate atsakyti šitai tautai?“ ⁷ Tie jam atsakė: „Jei būsi draugiškas šitiems žmonėms, jiems patiks ir jiems kalbėsi tinkamus žodžius, jie visuomet bus tavo valdiniai“. ⁸ Bet jis atmetė senesniųjų patarimą, kurį senesnieji jam davė, ir tarėsi su jaunesniaisiais, kurie buvo

užaugę su juo, kurie jam patarnavo. ⁹ Ir jis jiems tarė: „Ką jūs mums³ patariate atsakyti šitiems žmonėms, kurie man kalbėjo: „Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo tėvas?“

¹⁰ Jaunesnieji, kurie buvo užaugę su juo, jam atsakė: „Taip sakyk žmonėms, kurie tau kalbėjo: „Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, bet tu jį mums palengvink“—taip jiems sakyk: „Mano mažasis pirštas yra storesnis už mano tėvo strėnas.“ ¹¹ Taigi dabar [klausykite]: mano tėvas jums uždėjo sunkų jungą, bet aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesnį. Mano tėvas jums plakė botagais, o aš [plaksiu] skorpionais⁴“.

¹⁵ Taigi karalius nepakluso tautos, nes tai buvo Dievo lemta, kad VIESPATS ištesėtų savo žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per šilonietį Achiją Nebato sūnui Jerobeamui.

¹⁶ Visam Izraeliui pamačius, jog karalius nenorėjo jų klausyti, žmonės atsakė karaliui:

„Kokia gi dalį mes turime

Dovyde?

Mes juk neturime veldinio

Jišajo sūnuje.

³ Į savo palapines, Izraeli!

Dabar žiūrėk savo namų,

Dovyde!“

Ir visas Izraelis nuėjo į savo palapines.

¹⁷ Taigi Rechabeamas karaliavo [tik] izraeliams, gyvenantiems Judo miestuose. ¹⁸ Rechbeamui pasiuntus Hadoramą, kuris buvo baidžiavos prižiūrėtojas, izraeliai jį užmušė akmenimis, o karalius Rechabeamas suspėjo užsokti ant vežimo [ir] pabėgti į Jeruzalę. ¹⁹ Taip iki šios dienos Izraelis liko atsimetęs nuo Dovydo namų.

16 2 Sam 20, 1 1–19 1 Kar 12, 1–20

Šemajo pranašystė

11 Rechabeamas, parvykęs į Jeruzalę, surinko Judo namus ir Benaminą, šimtą aštuoniasdešimt tūkstančių rinktinį kariautojų, kariauti su Izraeliu, atgauti karalystę Rechbeamui. ² Bet VIESPATIES žodis atėjo Dievo vyrui Šemajui: ³ „Sakyk

1 T.y. Eufrato

2 T.y. šiaurės izraeliai

3 GV: man

4 T.y. dygliuotais rimbais

Saliamono sūnui Rechabeamui, Judo karaliui, ir visam Izraeliui Jude ir Benjamine: ⁴ „Taip pasakė VIEŠPATS: Nežygiuokite aukštyn ir nekariaukite su savo broliais! Kiekvienas grįžkite į savo namus, nes tas dalykas kilo iš manęs!“ Jie pakluso VIEŠPATIES žodžiams ir grėžėsi atgal nuo žygio prieš Jerobeamą.

1-4 1 Kar 12, 21-24

Rechabeamas paverčia miestus tvirtovėmis

⁵ Rechabeamas gyveno Jeruzalėje ir statydamas pavertė miestus tvirtovėmis. ⁶ Būtent statydamas jis pavertė sutvirtintais miestais Betliejų, Ėlamą, Tekoją, ⁷ Bët-Šūrą, Sochą, Adulamą, ⁸ Gatą, Marešą, Zifą, ⁹ Adoraimą, Lachišą, Azeką, ¹⁰ Šorą, Ajaloną ir Chebroną, esančius Jude ir Benjamine. ¹¹ Jis sustiprino tvirtoves ir padėjo jose vadus ir maisto, aliejaus bei vyno atsargas. ¹² Be to, kiekviename atskirame mieste jis sudėjo didžiųjų skydų ir iečių. Taip jis labai juos sustiprino. Mat jam priklausė Judas ir Benjaminas.

Kunigai ir leviai remia Rechabeamą

¹³ O kunigai ir leviai, kurių buvo visame Izraelyje, susitelkė prie jo iš visų savo sričių. ¹⁴ Mat leviai paliko savo ganyklas bei savo žemės nuosavybę ir vyko į Judą bei Jeruzalę, nes Jerobeamas ir jo sūnūs buvo juos atleidę iš kunigavimo VIEŠPACIUI, ¹⁵ ir jis buvo pasiskyręs [savo paties] kunigų alkams, ožio ir veršio pavidalo statams, kuriuos jis buvo padaręs. ¹⁶ Jais pasekdami, tie, kurie buvo nuoširdžiai atsidavę VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, ieškojimui, iš visų Izraelio genčių vyko į Jeruzalę aukoti VIEŠPACIUI, savo protėvių Dievui. ¹⁷ Taip jie tvirtino Judo karaliaus valdžią ir stiprino Saliamono sūnų Rechabeamą per trejus metus, nes jie tik trejus metus vaikščiojo Dovydo ir Saliamono keliu.

15 1 Kar 12, 31

Rechabeamo šeima

¹⁸ Rechabeamas vedė Machalatą, Dovydo sūnaus Jerimoto ir Jišajo sūnaus Eliabo dukters Abihailos

dukterį, ¹⁹ kuri jam pagimdė sūnų: Jeušą, Šemariją ir Zahamą. ²⁰ Po jos jis vedė Abšalomo dukterį Maachą, kuri jam pagimdė Abiją, Atają, Zizą ir Šelomotą. ²¹ Rechabeamas mylėjo Abšalomo dukterį Maachą labiau už visas savo žmonas ir suguloves. Mat jis buvo vedęs aštuoniolika žmonių bei šešiasdešimt sugulovių, ir jam gimė dvidešimt aštuoni sūnūs ir šešiasdešimt dukterų. ²² Rechabeamas paskyrė Maachos sūnų Abiją vyriausiuoju princu, vadu tarp jo brolių, nes jis manė jį padaryti karaliumi. ²³ Jis¹ išskirstė kai kuriuos iš savo sūnų po visas Judo ir Benjaminio šalis, po visus sutvirtintus miestus. Jis gausiai jiems teikė maisto ir jiems parūpino² daugybę žmonių.

Šisakas užpuola Judą

12 Kai Rechabeamo karališkoji valdžia sutvirtėjo ir jis sustiprėjo, jis ir su juo visas Izraelis paliko VIEŠPATIES įstatymą. ² Penktaisiais karaliaus Rechabeamo metais Egipto karalius Šisakas, kadangi jie buvo likę neišstikimi VIEŠPACIUI, užpuolė Jeruzalę³ su tūkstančiu dviem šimtais kovos vežimų ir šešiasdešimt tūkstančių raitelių. Nesuskaitomi buvo kareiviai, kurie atžygiavo su juo iš Egipto: libiai, sukijai ir kušai. ⁴ Jis paėmė Judo sutvirtintus miestus ir pasiekė Jeruzalę. ⁵ Tada pranašas Šemajas atėjo pas Rechabeamą ir Judo kunigaikščius, kurie nuo Šisako buvo pasitraukę į Jeruzalę, ir jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: „Jūs mane palikote, tai ir aš jus palikau [atiduodamas] į Šisako rankas!““ ⁶ Tada Izraelio kunigaikščiai nusižemino ir tarė: „VIEŠPATS teisingas!“ ⁷ VIEŠPACIUI pamačius, kad jie nusižemino, VIEŠPATIES žodis atėjo Šemajui: „Jie nusižemino—jų nesunaikinsiu, bet jiems suteiksiu šokių toki išsigelbėjimą. Mano įnirtis neišsilies prieš Jeruzalę per Šisaką, ⁸ bet jie turės jam tapti valdiniais, kad pažintų skirtumą tarp tarnavimo man ir

1 Rk., plg.G; M: jį padaryti karaliumi. 23 Jis gudriai veikė ir

2 Rk.; M: geidavo

tarnavimo [kitų] šalių karalystėms“. 9 Taigi Egipto karalius Sišakas, užpuolė Jeruzalę ir pasigrobė VIESPATIES namų lobius bei karaliaus rūmų lobius. Jis viską pasigrobė. Jis dar pasigrobė auksinius skydus, kuriuos Saliamonas buvo padaręs. 10 Jų vietoje karalius Rechabeamas padarė žalvarinius skydus ir [juos] pavadė viršininkams sargų¹, saugojančių įėjimą į karaliaus rūmus.

11 Kada tik karalius eidavo į VIESPATIES namus, atėję sargai juos nešdavosi ir paskui juos atnešdavo atgal į sargų budimajį kambarį. 12 Kadangi jis nusižemino, VIESPATIES rūstybė nusigrėžė nuo jo, ir nebereikėjo [jo] galutinai sunaikinti. Juk ir Jude buvo šis tas gera.

9 1 Kar 10, 16–17; 2 Kron 9, 15–16

Rechabeamo mirtis

13 Taigi karalius Rechabeamas įsitvirtino Jeruzalėje ir toliau karaliavo. Mat Rechabeamas, kai pradėjo karaliauti, buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus ir septyniolika metų karaliavo Jeruzalėje—mieste, kurį VIESPATS buvo išsirinkęs iš visų Izraelio genčių, kad ten padėtų savo vardą. O jo motina buvo amonietė, vardu Naama. 14 Ir jis darė, kas buvo pikta, nes nebuvo tvirtai iš širdies nusistatęs VIESPATIES ieškoti.

15 Rechabeamo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, juk aprašyti pranašo Semajo ir regėtojo Ido žodžiuose. [Tai sakyтина ir] apie giminės sąrašą². O kovos tarp Rechabeamo ir Jerobeamo tęsėsi visą laiką. 16 Pagaliau Rechabeamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Dovydo mieste. Jo sūnus Abijas tapo karalium jo vietoje.

1–16 1 Kar 14, 25–31

Judo karalius Abijas

13 Aštuonioliktaisiais karaliaus Jerobeamo metais Abijas pradėjo karaliauti Judai. 2 Jis trejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo

Urielio iš Gibėjos duktė, vardu Maacha³.

Kilo karas tarp Abijo ir Jerobeamo.

3 Abijas pradėjo mūšį su narsių kovotojų, keturių šimtų tūkstančių rinktinių vyrų, kariuomene, o Jerobeamas išsirikiavo prieš jį kautynių tvarka su aštuoniais šimtais tūkstančių rinktinių vyrų, narsuolių. 4 Tada Abijas atsistojo viršų Šemaraimo kalno, esančio Efraimo kalnyne, ir tarė: „Klausykite manęs, Jerobeamai ir visas Izraeli! 5 Argi jūs neturėtumėte žinoti, kad VIESPATS, Izraelio Dievas, visam laikui atidavė Izraelio karaliaus valdžią Dovydui, jam ir jo sūnums, kaip druskos sandorą? 6 Bet Nebato sūnus Jerobeamas, Dovydo sūnaus Saliamono tarnas, pakilo ir sukėlė maištą prieš savo valdovą. 7 Prie jo susirinko tuščiagalviai, nenaudėliai, ir paėmė viršų ant Saliamono sūnaus Rechabeamo, nes Rechabeamas buvo jaunas bei neryžtingas ir negalėjo atsilaikyti prieš juos.

8 Dabar jūs manote galėsią atsilaikyti prieš VIESPATIES karaliaus valdžią, esančią Dovydo sūnų rankose, tu, kad jūs yra didelė daugybė ir kad su jumis yra auksiniai veršiai, kuriuos Jerobeamas jums padarė kaip dievus! 9 Argi neišvarėte VIESPATIES kunigų, aharonų ir levijų, ir nepasidarėte kunigų, kaip [kitų] šalių tautos? Kas tik galėjo išisventinti su jaunikliu jaučiu ir septyniais aviniais, tas tapo kunigu nedievam! 10 O mes—VIESPATS yra mūsų Dievas, ir mes jo nepalikome. VIESPACIUI tarnauja aharonai kaip kunigai, o leviai—jo pavedimu⁴. 11 Jie kas rytą ir kas vakarą aukoja VIESPACIUI deginamasias aukas ir gardžiai kvepiančius smilkalus, sudeda klodais duoną ant tyro⁵ stalo ir kas vakarą uždega auksinį žibintą su jo žibūriais, nes mes laikomės VIESPATIES, savo Dievo, reikalavimų, o jūs jį palikote. 12 Štai su mumis, [mūsų] priekyje, yra tikrasis Dievas ir jo kunigai su aliarmo trimitais, kad

1 Lit. bėgiku

2 Glosatorius pastebi, kad ir karaliaus genealogija užrašyta minėtuose istoriniuose šaltiniuose.

3 GS 1 Kar 15, 2; M: Michaja

4 Rk., plg. Hag 1, 13

5 T.y. apeiginiu požiūriu nesutepto

skardžiai sutrimituotų prieš jus. Izraeliai, nekovokite su VIESPACIU, savo protėvių Dievu, nes nelaimėsite!“

13 O Jerobeamas aplinkinių kelių buvo pasiuntęs pasalūnų dalinį, kad jiems užteiktų iš užnugario. Taigi jie buvo Judo priekyje, o pasalūnų dalinys—jų užnugaryje. 14 Judui apsigrėžus, pasirodė, kad jiems gresia kova iš priekio ir iš užnugario! Tada jie šaukėsi VIESPATIES. Kunigai trimitavo

trimitais, 15 ir Judo vyrai sukėlė kovos šauksmą. Judo vyrams sukėlus kovos šauksmą, Dievas sumušė Jerobeamą ir visą Izraelį Abijo ir Judo akivaizdoje.

16 Izraeliai bėgo nuo Judo, ir Dievas juos atidavė į jų¹ rankas. 17 Abijas ir jo kariuomenė jiems sudavė tokį didelį smūgį, jog iš Izraelio krito nukautų penki šimtai tūkstančių rinktinių vyrų.

18 Taip tada izraeliai buvo nužeminti, o judėjai pasirodė stiprūs, nes jie rėmėsi VIESPACIU, savo protėvių Dievu. 19 Abijas vijosi Jerobeamą ir iš jo paėmė miestų: Bēt-Elį su jo kaimais, Ješaną su jo kaimais ir Efroną su jo kaimais. 20 Jerobeamas nebeatgavo savo galios Abijo dienomis. Pagaliau VIESPATS jį užgavo, ir jis mirė, 21 o Abijas sustiprėjo. Jis vedė keturiolika žmonių, ir jam gimė dvidešimt du sūnūs ir šešiolika dukterų.

22 O visi kiti Abijo veiksmai, jo poelgiai ir jo žodžiai, yra aprašyti pranašo Ido aiškinime. 23 Pagaliau Abijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste. Jo sūnus Asa tapo karalium jo vietoje. Jo dienomis šalis dešimtį metų turėjo ramybę.

1-23 1 Kar 15, 1-8

Judo karalius Asa

14 Asa darė, kas buvo gera ir tiesu VIESPATIES, jo Dievo, akyse: 2 jis pašalino svetimus aukurus ir alkus, sudaužė akmeninius stulpus, nukirto² ašeras, 3 isakė Judui ieškoti VIESPATIES, jų protėvių Dievo, ir vykdyti įstatymą bei įsakymą. 4 Kadangi jis pašalino iš visų Judo miestų alkus ir smilkalų aukurus,

karalystė, jam valdant, turėjo ramybę. 5 Jis statė sutvirtintus miestus Jude, nes šalis turėjo ramybę. Tais metais niekas nekariavo su juo, nes VIESPATS jam buvo suteikęs atilsį. 6 Tad jis tarė Judui: „Sutvirtinkime šituos miestus ir juos apveskime siena su bokštais, vartais ir sklasciais, kol tebeturime šalį savo valdžioje, nes kaip mes ieškojome VIESPATIES, savo Dievo, taip jis ieškojo mūsų ir“³ mums suteikė iš visų pusių ramybę“. Taigi jie statė ir jiems kėsi.

Asa nugalai Zerachą

7 Asa turėjo iš Judo tris šimtus tūkstančių kareivių, apsiginklavusių didžiuoju skydu ir ietimi, o iš Benjaminio—du šimtus aštuoniasdešimt tūkstančių skydnešių ir lankininkų. Visi šitie buvo narsūs kovotojai. 8 Prieš juos išžygiavo kušietis Zerachas su milijonu kareivių ir su trimis šimtais kovos vežimų ir pasiekė Marešą. 9 Tada Asa išžygiavo jo pasitikti, ir jie išsirikiavo kautynėms slėnyje į šiaurę nuo⁴ Marešos. 10 Tada Asa šaukėsi VIESPATIES, savo Dievo: „VIESPATIE, jei tu nori padėti, nesvarbu, ar kas galingas, ar bejėgis. Padėk mums, VIESPATIE, mūsų Dieve, nes tu esi mūsų parama ir tavo vardu atžygiavome prieš šitą daugybę! VIESPATIE, tu esi mūsų Dievas. Tegul neatsilaiko prieš tave joks mirtingasis!“ 11 Tada VIESPATS mušė kušiečius Asos ir Judo akivaizdoje, ir kušiečiai turėjo bėgti. 12 O Asa ir su juo esantys kareiviai juos vijosi iki Geraros. Iš kušiečių krito tiek daug, kad jie nebeatsigavo, nes jie buvo sutriuškinti VIESPATIES ir jo kariuomenės akivaizdoje. O anie nusinešė labai daug grobio. 13 Jie nugalėjo visus miestus, esančius aplink Gerarą, nes juos buvo apėmęs VIESPATIES siųstas siaubas. Jie apiplėšė visus miestus, nes daug grobio buvo juose. 14 Jie sumušė ir gyvulių savininkus⁵ ir nusivedė daug mažųjų

1 T.y. judėjų

2 Arba: sukapojo

3 GS; M: ieškojome VIESPATIES, savo Dievo, ieškojome, ir jis

4 G; M: Šefatos slėnyje prie

5 Lit. palapines

gyvulių bei kupranugarių. Paskui jie sugrįžo į Jeruzalę.

1-6 1 Kar 15, 9-12

Azarijo pamokslas ir Asos reformos

15 Dievo dvasia atėjo ant Odedo sūnaus Azarijo. ² Jis išėjo Asos pasitikti ir jam tarė: „Paklauskite manęs, Asa, visas Jude ir Benjamine! VIESPATS bus su jumis, kol jūs būsite su juo. Jei jo ieškosite, jis duosis jūsų randamas, bet jei jį paliksite, jis jus paliks. ³ Ilgą laiką Izraelis gyveno be tikrojo Dievo, be pamokančio kunigo ir be įstatymo. ⁴ Bet kada jis, būdamas suspaustas, atsivertė į VIESPATĮ, Izraelio Dievą, ir kada jie jo ieškojo, jis davėsi jų randamas. ⁵ Tais laikais nebuvo saugumo tam, kuris išeidavo ir pareidavo, nes dideli neramumai slėgė visus šalių gyventojus. ⁶ Tauta triuškinio tautą ir miestas miestą, nes Dievas kėlė juose nerimą visokia neganda. ⁷ Bet jūs būkite drąsūs ir tenepailsta jūsų rankos, nes bus atmokėta už jūsų darbą!“

⁸ Kai Asa išgirdo šituos žodžius ir pranašystę ¹, jis įsidrąsino ir pašalino pasibjaurėtinus stabus iš visos Judo ir Benjamine šalies ir iš miestų, kuriuos jis buvo paėmęs Efraimo kalnyne, ir atnaujino VIESPATIES aukurą, esantį ties VIESPATIES prieangiu. ⁹ Jis surinko visą Judą, Benjaminą ir tuos, kurie buvo apsigyvenę pas juos kaip ateiviai iš Efraimo, Menašės ir Simeono, nes daugelis iš Izraelio buvo persimėtę į jo pusę, kai jie pamatė, kad VIESPATS, jo Dievas, buvo su juo. ¹⁰ Jie susirinko į Jeruzalę penkioliktųjų Asos karaliavimo metų trečiąjį mėnesį ¹¹ ir tą dieną paaukojo VIESPACIUI iš grobio, kurį jie buvo atsigabėnę, septynis šimtus ragučių ir septynis tūkstančius avių. ¹² Ir jie padarė sutartį ieškoti VIESPATIES, savo protėvių Dievo, visa širdim ir visa siela. ¹³ O kiekvienas, kuris neieškotų VIESPATIES, Izraelio Dievo, turėtų būti baudžiamas mirtim, vis tiek, ar jis būtų mažas ar didelis, vyras ar moteris. ¹⁴ Jie prisiekė VIESPACIUI su garsiu pritarimu ir džiūgesio šauksmu, pūsdami trimitus ir

ragus. ¹⁵ Visas Judas džiaugėsi dėl priesaikos, nes visa širdim jie buvo prisiekę. Ir kadangi visa valia jie ieškojo jo, jis davėsi jų randamas. VIESPATS jiems dovanojo ramybę iš visų pusių.

¹⁶ Net savo motiną Maachą karalius Asa pašalino iš karalienės vietos, nes ji buvo padariusi Ašerai gėdingą stačą. Asa nukirto jos stačą ir suskaldęs sudegino Kidrono slėnyje. ¹⁷ Alkai, žinoma, nepradingo iš Izraelio, tačiau Asos širdis liko visiškai atsidavusi per visą jo amžių. ¹⁸ Jis įnešė į Dievo namus savo tėvo ir savo paties pašvęstas dovanas: sidabrą, auksą ir rykus.

¹⁹ Nebuvo karo iki trisdešimt penktųjų Asos karaliavimo metų. 16-18 1 Kar 15,13-15

Asa ieško Aramo pagalbos prieš Bašą

16 Bet trisdešimt šeštaisiais Asos karaliavimo metais Izraelio karalius Baša žygiavo aukštyn prieš Judą ir tvirtino Ramą, kad niekam neleistų išeiti ar įeiti pas Judo karalių Asą. ² Tadą Asa, išėmęs sidabro bei aukso iš VIESPATIES namų ir karaliaus rūmų lobynų, [juos] pasiuntė Aramo karaliui Ben-Hadadiui, gyvenančiam Damaske, sakydamaas: ³ „Tebūnie tokia sąjunga tarp manęs ir tavęs, kokia buvo tarp mano tėvo ir tavo tėvo! Štai tau siunčiu sidabrą ir aukso. Eik, nutrauk savo sąjungą su Izraelio karaliumi Baša, kad jis atsitrauktų nuo manęs!“ ⁴ Ben-Hadadas, paklausęs karaliaus Asos, pasiuntė savo karinių pajėgų vadus prieš Izraelio miestus. Jie nukariavo Ijoną, Daną, Abel-Maimą ir „visą apylinke, Naftalio miestus“. ⁵ Tai išgirdęs, Baša liovėsi tvirtinęs Ramą ir sustabdė savo darbą. ⁶ O karaliui Asai pasitelkus visą Judą, jie nusisė Ramos akmenis ir jos medžius, kuriais Baša buvo daręs sutvirtinimus. Jais jis sutvirtino Gėbą ir Mišpą.

Chananio pranašystė

⁷ Tuomet regėtojas Chananis atėjo pas Judo karalių Asą ir jam tarė: „Kadangi tu rėmei Aramo karaliumi ir nesirėmei VIESPACIU, savo Dievu, todėl

1 Rk.; M: pranašo Odedo pranašystė

2 Rk. pgl. G; M: visus Naftalio miestų sandėlius; V: visus Naftalio sandėlių miestus

Izraelio¹ karaliaus kariuomenė ištrūko iš tavo rankų.⁸ Argi kušiečiai ir libiai neturėjo didžiulės kariuomenės, labai daug kovos vežimų ir važiuotojų?² Tačiau, kadangi tu rėmeis VIESPACIU, jis juos atidavė į tavo rankas!⁹ Nes VIESPATIES akys žvalgosi aplinkui po visą žemę, kad galingai padėtų tiems, kurių širdis yra jam visiškai atsidavusi. Šituo atveju tu paikai pasielgei, nes nuo dabar tu turėsi kariauti!¹⁰ Užpykęs ant regėtojo, Asa jį idėjo į šiekėtas, nes jis dėl to buvo įnirtęs ant jo. Be to, tuo pačiu metu Asa žiauriai pasielgė su kai kuriais iš tautos.

Asos liga ir mirtis

¹¹ Štai Asos veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji,—štai jie aprašyti Judo ir Izraelio karalių knygoje.¹² Trisdešimt devintaisiais savo karaliavimo metais Asa susirgo kojomis. Jo liga pasidarė sunki. Tačiau ir savo ligoje jis neieškojo VIESPATIES, bet kreipėsi į gydytojus.¹³ Pagaliau Asa atsigulė prie savo tėvų—jis mirė keturiasdešimt pirmaisiais savo karaliavimo metais,¹⁴ ir jį palaidojo jo kape, kurį jis buvo išsikaldinęs Dovydo mieste. Jį paguldė į karstą, kurį buvo pripildę balzamo ir įvairių imaniai sumaišytų tepalų, ir jam sukūrė labai didelę laidotuvių ugnį.

1–14 1 Kar 15, 16–24

Judo karalius Jehošafatas

17 Jo sūnus Jehošafatas tapo karalium jo vietoje ir stiprinosi prieš Izraelį.² Jis išdėstė kariuomenės būrius visuose sutvirtintuose Judo miestuose ir pastatė igulas Judo šalyje bei Efraimo miestuose, kuriuos buvo paėmęs jo tėvas Asa.³ VIESPATIS buvo su Jehošafatu, nes jis vaikščiojo pirmaisiais savo tėvo⁴ keliais: jis neieškojo Baalų,⁴ bet ieškojo savo tėvo Dievo, elgėsi pagal jo įsakymus ir nedarė taip, kaip Izraelis.⁵ Todėl VIESPATIS sutvirtino karaliaus valdžią jo rankose. Visi judėjai davė

Jehošafatui dovanų, ir jis turėjo daug turtų bei garbės.⁶ Ir kadangi jis buvo įdrasėjęs sekti VIESPACIU, jis dar kartą pašalino iš Judo alkus ir ašeras.

⁷ Trečiaisiais savo karaliavimo metais jis pasiuntė savo vyresniuosius Ben-Chailą, Obadiją, Zachariją, Netanelį ir Michają mokyti Judo miestuose,⁸ su jais levius Šemają, Netaniją, Zebadiją, Asahelį, Šemiramotą, Jonataną, Adoniją ir Tobiją⁵, ir su jais kunigus Elišamą ir Jehoramą.⁹ Jie mokė Jude: turėdami su savim VIESPATIES įstatymo knygą, jieėjo aplinkui per visus Judo miestus ir mokė žmones⁶.

¹⁰ O VIESPATIES siųstas siaubas taip apėmė visas Judo aplinkinių šalių karalystes, kad jos nedrįso kariauti su Jehošafatu.¹¹ Net kai kurie iš filistinų atnešė Jehošafatui dovanų ir našatą sidabro. Taip pat ir arabai jam atvedė mažųjų gyvulių: septynis tūkstančius septynis šimtus avinų ir septynis tūkstančius septynis šimtus ožių.

¹² Jehošafatas darėsi vis galingesnis ir galingesnis. Jis pristatė Jude tvirtovių ir sandelių miestų.¹³ Jis turėjo didelių atsargų Judo miestuose ir kareivių, narsių kovotojų. Jeruzalėje.¹⁴ Šita buvo jų karinė santvarka pagal jų protėvių šeimas: Judui priklausė tūkstantininkai: vadas Adna ir su juo trys šimtai tūkstančių narsių kovotojų;¹⁵ šalia jo—vadas Jehochananas ir su juo du šimtai aštuoniasdešimt tūkstančių,¹⁶ o šalia jo—Zichrio sūnus Amasijas, savanoriškai pasišventęs VIESPACIUI, ir su juo du šimtai tūkstančių narsių kovotojų.¹⁷ Iš Benjamino: narsus kovotojas Eljada ir su juo du šimtai tūkstančių ginkluotų lanku ir skydu,¹⁸ o šalia jo Jehožabadas ir su juo šimtas aštuoniasdešimt tūkstančių apginkluotų karui.¹⁹ Šitie buvo tie, kurie tarnavo karaliui, be jų, kuriuos karalius buvo pastatęs sutvirtintuose miestuose, visame Jude.

Michajas išpranašauja nelaimę

1 G^L; M: Aramo

2 Arba: žirgu

3 Arba rk.: tavo tauta turės kariauti su Aramu

4 M + Dovydo; ~ 6MasG^{BA}

5 M + dtgr.: Tob-Adonija; ~ G^{BS}Arab; M dar + levius

6 Lit. tarp žmonių

18 Nors Jehošafatas turėjo daug turtų ir garbės, jis susigiminiavo vedybomis su Achabu. ² Kai jis po kelių metų nusileido pas Achabą į Samariją, Achabas jam ir jo svitai paprovė daug avių bei ragučių ir jį pakurstė žygiuoti aukštyne į Ramot-Gileadą. ³ Izraelio karalius Achabas tarė Judo karaliui Jehošafatui: „Ar žygiuosi su manim į Ramot-Gileadą?“ Šis jam atsakė: „Aš, kaip ir tu. Mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė. Aš žygiuosiu su tavim į karą!“ ⁴ Bet Jehošafatas pridūrė Izraelio karaliui: „Pirmiausia pasiteirauk, meldžiamasis, ką VIEŠPATS pasakys.“ ⁵ Tada Izraelio karalius surinko pranašus, keturis šimtus vyrų, ir jų paklausė: „Ar mums eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Jie atsakė: „Žygiuok aukštyne! Dievas jį atiduos į karaliaus rankas!“ ⁶ Bet Jehošafatas paklausė: „Ar čia nebėra VIESPATIES pranašo, kad galėtume per jį pasiklausti?“ ⁷ Izraelio karalius atsakė Jehošafatui: „Dar yra vienas vyras, per kurį būtų galima VIESPATIES pasiklausti, bet aš jo nekenčiu, nes jis niekuomet nepranašauja apie mane gera, bet visuomet bloga. Jis yra Jimlos sūnus Michajas“. Bet Jehošafatas tarė: „Tegul taip nesako karalius!“ ⁸ Tada Izraelio karalius, pasišaukęs vieną rūmų pareigūną, tarė: „Skubiai atvesk Jimlos sūnų Michają!“ ⁹ Izraelio karalius ir Judo karalius Jehošafatas, apsilikę [karališkais] drabužiais, sėdėjo kiekvienas savo soste. Jie sėdėjo klojime, Samarijos vartų prieangyje, ir visi pranašai pranašavo jų akivaizdoje. ¹⁰ Kenaanos sūnus Šidkijas, pasidaręs geležinius ragus, tarė: „Taip sako VIEŠPATS: „Šitais tu badysi aramejus, kol juos pribaisgi!““ ¹¹ Ir visi [kiti] pranašai tą patį pranašavo, sakydami: „Žygiuok aukštyne į Ramot-Gileadą, ir tau pasiseks: VIEŠPATS jį atiduos į karaliaus rankas!“ ¹² O pasiuntinys, kuris buvo nuėjęs Michają pakviesti, jam kalbėjo: „Klausyk! Pranašų žodžiai vienbalsiai skelbia gera karaliui.

Tebūnie, meldžiu, tavo žodis, kaip vieno kurio jų, ir kalbėk gerai!“ ¹³ Bet Michajas tarė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, ką mano Dievas man² pasakys, tą kalbėsiu!“ ¹⁴ Jam atėjus pas karalių, karalius jam tarė: „Michajau, ar mums eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Šis atsakė: „Žygiuokite aukštyne, ir jums pasiseks: jie bus atiduoti į jūsų rankas!“

¹⁵ Bet karalius jam tarė: „Kiek kartų man reikės tave saikinti, kad man nieko kita nekalbėtum, kaip tik tiesą VIEŠPATIES vardu?“ ¹⁶ Tada jis tarė:

„Regėjau visą Izraelį išsklidusį
ant kalnų
kaip avis, kurios neturi
piemens.

O VIEŠPATS tarė: „Šitie neturi
valdovo.

Tegul kiekvienas grįžta
sveikas į savo namus“.

¹⁷ Tada Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Argi tau nesakiau: „Jis nepranašauja apie mane gera, bet tik bloga?““ ¹⁸ O anas tęsė: „Todėl klausykite VIESPATIES žodžio: Regėjau VIEŠPATĮ, sėdintį savo soste, ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią jo dešinėje ir jo kairėje. ¹⁹ Ir VIEŠPATS tarė: „Kas suvilios Izraelio karalių Achabą, kad jis žygiuotų aukštyne ir kristų Ramot-Gileade?“ Tada vienas sakė taip, o kitas sakė kitaip. ²⁰ Pagaliau išėjo dvasia ir, atsistojęs VIESPATIES akivaizdoje, tarė: „Aš jį suviliosiu!“ VIEŠPATS ją paklausė: „Kuo?“ ²¹ Ji atsakė: „Aš išeisiu ir pasidarysiu dvasia melagė visų jo pranašų burnoje“. Jis tarė: „Tu būtinai turi jį suvilioti, ir, be to, tau pasiseks. Išeik ir taip padaryk!“ ²² Taigi dabar VIEŠPATS štai idėjo dvase melagė į šitų tavo pranašų burną, bet VIEŠPATS kalbėjo apie tave pikta“. ²³ Tada priėjo Kenaanos sūnus Šidkijas ir, skeldamas Michajui į žandą, tarė: „Kokiu gi būdu VIESPATIES dvasia būtų pasitraukusi nuo manęs kalbėtis su tavim?“ ²⁴ Bet Michajas atsakė: „Štai tu tai pamatysi tą dieną, kai įeisi į patį vidinį kambarį slėptis!“ ²⁵ Tada Izraelio karalius tarė: „Paimkite Michają,

nuveskite jį atgal pas miesto viršininką. Amoną ir pas karalaitį Joašą²⁶ ir sakykite: „Taip pasakė karalius: Pasodinkite šitą į kalėjimą ir jį maitinkite sumažintu duonos bei vandens daviniu, kol sveikas pargrišiu!“²⁷ O Michajas atkirto: „Jei tikrai pargriši sveikas, tai VIESPATS nebus kalbėjęs per mane“¹.

16 Sk 27, 17; Ezek 34, 5; Mt 9, 36; Mk 6, 34 1–27 1 Kar 22, 1–28

Achabo pralaimėjimas ir mirtis

28 Izraelio karaliui ir Judo karaliui Jehošafatui nužygiavus į Ramot-Gileadą,²⁹ Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Aš persirengęs eisiu į mūšį, o tu vilkėk savo drabužiais“. Taigi, Izraelio karaliui persirengus, jie ėjo į mūšį.³⁰ O Aramo karalius buvo įsakęs savo kovos vežimų viršininkams: „Nekovokite nei su mažais, nei su dideliais, bet tik su vienu Izraelio karaliumi!“³¹ Taigi vežimų viršininkai, pamatę Jehošafatą, — jie manė jį esant Izraelio karalių, — jį apsupo, norėdami kautis. Jehošafatui ėmus šaukti, VIESPATS atėjo jam į pagalbą. Dievas juos nuviliojo nuo jo.³² Mat vežimų viršininkai, pamatę, kad jis nebuvo Izraelio karalius, atsigrėžė nuo jo.³³ Bet vienas vyras atsitiktinai įtempė lanką ir išovė Izraelio karaliui tarp pridurtinių šarvų ir krūtinės šarvio. Tada šis tarė vežėjui: „Apsisuk ir mane išvežk iš mūšio“, nes esu sužeistas!“³⁴ O kovai tą dieną einant vis smarkyn, karalių turėjo laikyti prieš Aramą stačią vežimą iki vakaro. Saulei leidžiantis, jis mirė.

28–34 1 Kar 22, 29–35

19 O Judo karalius Jehošafatas sveikas sugrįžo į savo rūmus, į Jeruzalę.² Išėjęs jo pasitikti, Chananio sūnus Jehus, regėtojas, tarė karaliui Jehošafatui: „Ar tau valia padėti bedieviui ir draugautis su tais, kurie nekenčia VIESPATIES? Dėl to tu nusipelnei VIESPATIES rūstybę.“³ Tačiau ir gerų dalykų rasta tavyje, nes

išnaikinai iš šalies ašeras ir pasiryžai Dievo ieškoti“.

Jehošafato teisminės reformos

4 Jehošafatas gyveno Jeruzalėje. Tačiau jis vėl išėjo į žmonių tarpą nuo Beër-Sebos iki Efraimo kalnų ir juos grėžė atgal į VIESPATĮ, jų protėvių Dievą.⁵ Jis paskyrė teisėjus šalyje, visuose sutvirtintuose Judo miestuose, mieste po miesto,⁶ ir tarė teisėjams: „Žiūrėkite, ką jūs darote! Nes ne žmonėms jūs einate teisėjų pareigas, bet VIESPACIUI. Jis yra su jumis, darant teismo sprendimą.“⁷ Taigi dabar tegul jus apima VIESPATIES baimė! Rūpestingai elkitės, nes pas VIESPATĮ, mūsų Dievą, nėra teisybės iškreipimo, nei šališkumo, nei kyšių ėmimo“.⁸ Jehošafatas ir Jeruzalėje paskyrė kai kuriuos iš levijų, kunigų ir Izraelio šeimų galvų VIESPATIES teismui daryti ir Jeruzalės gyventojų byloms spręsti.⁹ Ir jis jiems nurodinėjo, sakydamas: „Taip jūs turite elgtis: su VIESPATIES baime, ištikimais ir visa širdim!“¹⁰ Būtent kiekvienoje byloje, kuri ateis pas jus nuo jūsų brolių, gyvenančių savo miestuose, ar dalykas eitų apie skirtumą tarp [vienokio] kraujo [praliejimo] ir [kitokio] kraujo [praliejimo], ar tarp įstatymo ir įsakymo, nuostatų ir potvarkių, ispėkite juos, kad jie nenusikalstų VIESPACIUI ir kad [jo] rūstybė neužteiktų ant jūsų bei jūsų brolių. Taip jūs turite elgtis, kad nenusikalstumėtė!“¹¹ Štai vyriausiasis kunigas Amarijas skiriamas jūsų vyresniuojų visuose VIESPATIES dalykuose, Išmaelio sūnus Zebadijas, Judo namų kunigaikštis, — visuose karaliaus dalykuose, o teismo sprendimo vykdytojais jums tarnaus leviai. Drašiai veikite, o VIESPATS tebūnie su geruoju!“¹²

Jehošafato pergalė prie Tekojos

20 Vėliau moabiečiai, amoniečiai ir kai kurie iš meunų⁵ žygiavo į karą prieš Jehošafatą.² Kai atėję

1 M + pstb.: Ir jis pridūrė: „Jūs, visos tautos, klausykite!“

2 GV; M: kariuomenės (lit. stovyklos)

3 GLatV; M: byloms spręsti, ir jie sugrįžo į Jeruzalę

4 T.y. sąžiningai einančių teisėjų pareigas

5 Rk.pgl. 26,7; plg. G^{BA}; M: amoniečių

[žmonės] Jehošafatui pranešė, sakydami: „Didelė daugybė atžygiuoja prieš tave iš anapus jūros, iš Edomo¹, ir štai jie jau yra Chašeson-Tamare“, tai yra Ėn-Gedyje, ³ Jehošafatas išsigandęs pasiryzo VIESPATIES ieškoti ir paskelbė pasninką visam Judui. ⁴ Tada judėjai susirinko ieškoti [pagalbos] iš VIESPATIES. Iš visų Judo miestų jie atėjo ieškoti VIESPATIES.

⁵ Jehošafatas, atsistojes Jeruzalės ir Judo susirinkime, prie VIESPATIES namų, ties naujuoju kiemu, ⁶ tarė: „VIESPATIE, mūsų protėvių Dieve, argi ne tu esi Dievas danguje ir argi ne tu valdai visas tautų karalystes? Tavo rankoje yra jėga ir galybė, ir niekas negali tau pasipriešinti. ⁷ Argi ne tu, mūsų Dieve, nuvarei šitos šalies gyventojus nuo savo tautos Izraelio ir ją atidavei visam laikui savo draugo Abraomo palikuonims? ⁸ Jie apsigyveno joje ir pastatė joje tau, tavo vardui, šventyklą, sakydami: ⁹ „Jei užeis ant mūsų nelaimė, kalavijas ar potvynis², ar maras, ar badas, mes atsistosime ties šitais namais ir tavo akivaizdoje, nes tavo vardas yra šituose namuose, ir tavęs šauksimės savo bėdoje, kad tu išgirdęs gelbėtum“. ¹⁰ O dabar štai amoniečiai, moabiečiai ir Seyro kalnėnai, pas kuriuos tu neleidai izraeliams įeiti, kai tie atkeliavo iš Egipto šalies, nes jie turėjo juos aplenkti ir jų nesunaikino, — ¹¹ štai jie atmoka mums tuo, kad ateina mūsų išvaryti iš tavo nuosavybės, kuria davei mums valdyti. ¹² Mūsų Dieve, argi tu neteisi jų? Nes mes esame bejėgiai prieš šitą didelę daugybę, atžygiuojančią prieš mus, ir mes nežinome, kas mums daryti, bet į tave kreipiasi mūsų akys!“

¹³ Visi judėjai stovėjo VIESPATIES akivaizdoje, taip pat jų šeimos, jų žmonos ir jų vaikai. ¹⁴ Tada susirinkimo viduryje VIESPATIES dvasia atėjo ant Matanijo sūnaus Jeielio sūnaus Zacharijo sūnaus Jachazielio, levio iš asafų, ¹⁵ ir jis tarė: „Išidėmėkite, visi judėjai bei Jeruzalės gyventojai ir tu, karaliau Jehošafate! Taip VIESPATS jums sako: „Nebijokite ir nenusiminkite

dėl šitos didelės daugybės, nes kova yra ne jūsų, bet Dievo dalykas! ¹⁶ Rytoj žygiuokite žemyn prieš juos! Štai jie žygiuoja aukštyn Šišo įkalne, ir juos sutiksime siaurukalnės gale, ties Jeruelio dykuma. ¹⁷ Ne jūsų pareiga kovoti šituo atveju. Užimkite pozicijas, stovėkite ir matykite, kaip VIESPATS jus išgelbės. Judėjai ir jeruzaliečiai, nebijokite ir nenusiminkite! Rytoj išžygiuokite prieš juos, o VIESPATS bus su jumis!“

¹⁸ Tada Jehošafatas nusilenkė kniūpsčias, ir visas Judas bei Jeruzalės gyventojai parpuolė prieš VIESPATĮ, kad pagarbintų VIESPATĮ. ¹⁹ O leviai iš kehatų, tiksliau sakant, iš korachų, pakilo girti VIESPATĮ, Izraelio Dieva, labai dideliu balsu.

²⁰ Anksti rytą atsikėlė, jie išžygiavo į Tekojos dykumą. Jiems išžygiuojant, Jehošafatas atsistojes tarė: „Klausykite manęs, Jude ir Jeruzalės gyventojai! Tikėkite VIESPAČIU, savo Dievu, ir išsilaikysite! Tikėkite jo pranašais, ir laimėsite!“ ²¹ Pasitaręs su žmonėmis, jis paskyrė VIESPATIES giesmininkus, kad jie, šventais rūbais pasipuošę, eidami pirma ginkluotųjų, užgiedotų gyrių, tardami:

„Dėkokite VIESPAČIUI,
nes amžina jo malonė!“

²² Kai tik jie pradėjo kryžtauti ir giedoti gyrių, VIESPATS suruošė pasalas prieš amoniečius, moabiečius ir Seyro kalnėnus, atžygiavusius prieš Judą, ir tie buvo sumušti. ²³ Mat amoniečiai ir moabiečiai sukilo prieš Seyro kalnų gyventojus, kad juos visiškai sunaikintų. O kai buvo baigę naikinti Seyro gyventojus, jie buvo sukurstyti³ vienas kitą sunaikinti. ²⁴ Judėjams atėjus į tą vietą, iš kurios galima apmatyti dykumą, ir pažvelgus į kareivių minią, buvo matyti tik ant žemės gulį lavonai. Nebuvo nė vieno ištrūkusio. ²⁵ Jehošafatas ir jo kareiviai, atėję pasiplešti iš jų grobio, rado daug gyvulių⁴, karinės aprangos, drabužių⁵ bei vertingų reikmenų ir tiek prisigrobė, jog nebegalėjo panėsti. Tris

1 MsLat; M: Aramo

2 Sk. vešetef; M: teismas

3 Rk., plg. T; M: padėjo

4 G; M: tarp jų

5 7MssLatV; M: lavonų

dienas jie plėšė grobį, nes jis buvo didelis. ²⁶ O ketvirtą dieną jie susirinko į Garbinimo slėnį. Kadangi jie ten garbino VIESPATĮ, todėl tą vietą iki šiol tebevadina Garbinimo slėniu. ²⁷ Paskui visi Judo bei Jeruzalės vyrai ir jų priekyje Jehošafatas atsiskyrė grįžti į Jeruzalę su džiaugsmu, nes VIESPATS jiems buvo padaręs džiaugsmo dėl jų priešų. ²⁸ Ir jie atėjo į Jeruzalę, prie VIESPATIES namų, su arfomis, lyromis ir trimitais.

²⁹ Dievo sukeltas siaubas apėmė visas šalių karalystes, kai jos išgirdo, kaip VIESPATS buvo kariavęs su Izraelio priešais. ³⁰ Jehošafato karaliavimas buvo ramus, nes jo Dievas jam davė ramybę iš visų pusių.

7 Jez 41, 8; Jok 2, 23 10 Dt 2, 4-19 15-17 Dt 20, 1-4

Jehošafato valdymo pabaiga

³¹ Jehošafatas karaliavo Judui. Pradėdamas karaliauti, jis buvo trisdešimt penkerių metų amžiaus ir dvidešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Šilchio duktė, vardu Azuba. ³² Jis vaikščiojo savo tėvo Asos keliu ir nenukrypo nuo jo. Jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse. ³³ Tik alkai nepradingo, ir žmonės dar nebuvo tvirtai palenkę širdį į savo protėvių Dievą. ³⁴ O visi kiti Jehošafato veiksmams, ankstesnieji ir vėlesnieji, štai jie aprašyti Chananio sūnaus Jehaus apsakymuose, kurie įtraukti į Izraelio Karalių knygą.

³⁵ Vėliau Judo karalius Jehošafatas suėjo į prekybinę sąjungą su Izraelio karaliumi Achaziju. Šis bedieviškai elgėsi. ³⁶ Jis susijungė su juo, norėdamas statyti laivus, kurie plaukiotų į Taršišą. Ir jie statė laivus Esjon-Geberyje. ³⁷ Tada Dodijo sūnus Eliezeris iš Marešos pranašavo prieš Jehošafatą, sakdamas: „Kadangi tu suėjai į sąjungą su Achaziju, VIESPATS suardys tavo darbą!“ Tikrai laivai sudužo ir negalėjo nuplaukti į Taršišą.

31-37 1 Kar 22, 41-50

21 Pagaliau Jehošafatas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Jehoramas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Jehoramas: jo brolžudystė ir nelabumas

² Jis turėjo brolių, Jehošafato sūnų: Azariją, Jechielį, Zachariją, Azarjahą, Michaelį ir Sefatiją. Visi šitie buvo Judo¹ karaliaus Jehošafato sūnūs. ³ Jų tėvas jiems davė daug dovanų: sidabro, aukso ir [kitų] vertingų daiktų su sutvirtintais Judo miestais, bet karaliaus valdžią jis suteikė Jehoramui, nes jis buvo pirmagimis. ⁴ O Jehoramas, perėmęs savo tėvo karalystę ir sustiprėjęs, išžudė kalaviju dūkus savo brolius ir taip pat kai kuriuos iš Izraelio vyresniųjų.

⁵ Jehoramas buvo trisdešimt dvejų metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. ⁶ Jis vaikščiojo Izraelio karalių keliu, taip kaip darė Achabo namai, nes Achabo duktė buvo jo žmona, ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. ⁷ Tačiau VIESPATS nenorėjo sunaikinti Dovydo namų dėl sandomos, kurią jis buvo sudaręs su Dovydu, ir dėl to, kad buvo žadėjęs visuomet duoti žiburį jam ir jo sūnams.

7 1 Kar 11, 36

Edomas ir Libna sukykla prieš Jehoramą

⁸ Jo dienomis edomiečiai sukilo iš po Judo valdžios ir pasistatė karalių. ⁹ Tada Jehoramas ten perėjo su savo karininkais ir visais kovos vežimais. Naktį pakilęs, jis mušė edomiečius, kurie buvo jį apsupę, ir kovos vežimų viršininkus. ¹⁰ Tačiau Edomas liko sukilęs prieš Judo valdžią iki šios dienos. Tasyk, tuo pačiu metu, sukilo Libna prieš jo valdžią. [Viena ir kita įvyko] dėl to, kad jis buvo palikęs VIESPATĮ, savo protėvių Dievą. ¹¹ Net alką jis pristeigė Judo kalnuose, suvedžiojo Jeruzalės gyventojus į stabmeldystę² ir suklaidino Judą.

8 Pr 27, 40

Elijo laiškas Jehoramui

¹² Jam atėjo tokio turinio laiškas iš pranašo Elijo: „Taip pasakė

1 Dgl.MssGSV; M: Izraelio

2 Lit. paleistuvystė

VIESPATS, tavo protėvio Dovydo Dievas: „Užtai, kad nevaikščiojai savo tėvo Jehošafato keliais ir Judo karaliaus Asos keliais, ¹³ bet vaikščiojai Izraelio karalių keliu ir suvedžiojai į stabmeldystę Judą bei Jeruzalės gyventojus taip, kaip suvedžiojo Achabo namai, ir dargi išžudei savo brolius, savo tėvo namiškius, geresnius už tave,— ¹⁴ štai VIESPATS užgaus didele sloga tavo tautą, tavo vaikus, tavo žmonas ir visą tavo turta, ¹⁵ o tu pats dėl savo vidurių ligos pateksi į ilgą negalavimą, kol, laikui bėgant, išeis tavo viduriai“.

¹⁶ VIESPATS sukurstė prieš Jehoramą filistinus ir arabus, gyvenančius kušiečių pašonėje. ¹⁷ Tie, užpuolę Judą ir į jį įsiveržę, išsigabeno kaip grobį visą rastą turta, priklausantį karaliaus šeimai, taip pat jo sūnus ir jo žmonas. Taigi jam nebepaliko jokio sūnaus, kaip tik Jehoachazas, jo jauniausias sūnus.

Jehoramo liga ir mirtis

¹⁸ Po viso to VIESPATS jį užgavo nepagydoma vidurių liga. ¹⁹ Tai tęsėsi kurį laiką, iki dvi dienas prieš [jo] galą nuo ligos išsivertė jo viduriai, ir jis mirė baisiuose skausmuose. Bet jo tautiečiai jam nesukūrė laidotuvių ugnies, panašios į jo protėviams sukurta ugnį. ²⁰ Jis buvo trisdešimt dvejų metų amžiaus, kai ėmė karaliauti, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jis iškeliavo neapgailėtas, ir jį palaidojo Dovydo mieste, tačiau ne karalių kapuose.

1-20 2 Kar 8, 16-24

Judo karalius Achazijas

22 Paskui Jeruzalės gyventojai pastatė karaliumi į jo vietą jo jauniausiąjį sūnų Achaziją, nes visus vyresniusius buvo nužudžiusi gauja, atėjusi su arabais kariauti¹. Taigi Judo karaliaus Jehoramo sūnus Achazijas tapo karaliumi. ² Achazijas buvo dvidešimt dvejų² metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo

Omrio duktė, vardu Atalija. ³ Jis irgi vaikščiojo Achabo namų keliais, nes jo motina buvo jo patarėja. Tad jis bedieviškai elgėsi. ⁴ Taigi jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, taip kaip Achabo namai, nes jie, Achabui mirus, tapo jam patarėjais—jo pražūčiai.

⁵ Jis taip pat pasekė jų patarimu, kai su Achabo sūnumi Jehoramu, Izraelio karaliumi, ėjo į karą prieš Aramo karalių Chazaelį prie Ramot-Gileado. Aramėjai sužeidė Joramą, ⁶ ir jis pargrižo gydytis Jizreelyje, nes daug³ buvo žaidžių, kurių, jam kariaujant su Aramo karaliumi Chazaeliu, buvo padarę Ramoje. Jehoramo sūnus Achazijas⁴, Judo karalius, nusileido Achabo sūnaus Jehoramo lankyti Jizreelyje, nes šis sirgo. ⁷ Bet Achazijui tai buvo Dievo lemtas žlugimas, kad jis atvyko pas Joramą. Mat atvykęs jis išėjo su Jehoramu pas Nimšio sūnų Jehų, kurį VIESPATS buvo patepęs, kad sunaikintų Achabo namus.

⁸ Jehus, vykdydamas teismą Achabo namams, aptiko Judo vyresniusius ir Achazijo giminaičius⁵, patarnaujančius Achazijui, ir juos nužudė. ⁹ Paskui jis ieškojo Achazijo. Jį sugavo besislapstantį Samarijoje. Jį atvedė pas Jehų, ir tas jį nužudė. Bet jie palaidojo jį, nes sakė: „Jis yra sūnus Jehošafato, kuris visa širdim ieškojo VIESPATIES“. Taigi Achazijo namai nebeturėjo nė vieno, kuris būtų įstengęs perimti karaliaus valdžią.

1-9 2 Kar 8, 25-29; 9, 21-28

Atalija ir Joašas

¹⁰ Achazijo motina Atalija, sužinojusi, kad jos sūnus miręs, pakilo ir sunaikino visus Judo namų karaliaus palikuonis. ¹¹ Bet karalaitė Jehošabata paėmė Achazijo sūnų Joašą, jį pavogė iš tarpo karalaitių, skirtų nužudyti, ir jį padėjo su jo aukle į miegamąjį. Taigi karaliaus Jehoramo duktė Jehošabata, kunigo Jehojadados žmona,—mat ji buvo Achazijo sesuo,—jį paslėpė nuo Atalijos, ir jį negalėjo jo nužudyti. ¹² Atalijai

1 Rk.; M: į stovyklą

2 G^{LS} 2 Kar 8,26; M: keturiasdešimt dvejų; G^{BA}: dvidešimt

3 V: ~M; 12MssGS 2Kar 8,29: nuo

4 15MssGVS 2 Kar 8, 29; M: Azarijas

5 G; M: brolių sūnus

valdant Izraelį, jis šešerius metus buvo pas juos pasislėpęs VIESPATIES namuose.

10-12 2 Kar 11, 1-3

23 O septintaisiais metais Jehojada išsidrąsinęs pasiėmė sąjungininkais šimtininkus: Jerochamo sūnų Azariją, Jehochanano sūnų Išmaelį, Obedo sūnų Azariją, Adajo sūnų Maaseją ir Zichrio sūnų Elišafatą. ² Jie apėjo Judą ir surinko levius iš visų Judo miestų bei Izraelio šeimų galvas. Jiems atėjus į Jeruzalę, ³ visas susirinkimas padarė Dievo namuose sutartį su karaliumi. Jehojada¹ jiems tarė: „Štai karaliaus sūnus! Jis turi karaliauti, kaip VIESPATS kalbėjo apie Dovydo palikuonis. ⁴ Štai ką turite daryti: vienas jūsų, kunigų ir levijų, trečdalis, ateinantis šabatą, turi eiti slenksčių sargų pareigas, ⁵ kitas trečdalis turi būti prie karaliaus rūmų, vėl kitas trečdalis—prie Pamatų vartų, o visi žmonės—VIESPATIES namų kiemuose. ⁶ Niekam kitam nevalia įeiti į VIESPATIES namus, kaip tik kunigams ir tiems iš levijų, kurie eina tarnybą. Jiems teleidžiama įeiti, nes jie yra pašventinti, bet visi pasauliečiai turi paisyti VIESPATIES draudimo. ⁷ Leviai, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus, turi apsupti ratu karalių—o kas įeiti į namus, turi būti nužudytas—ir turi būti su karaliumi, jam įeinant ir išeinant“.

⁸ Leviai ir visi judėjai padarė visiškai taip, kaip buvo įsakęs kunigas Jehojada: kiekvienas iš jų paėmė savo vyrus, tuos, kurie šabatą turėjo ateiti, drauge su tais, kurie šabatą turėjo išeiti, nes kunigas Jehojada nebuvo paleidęs skyrių². ⁹ Kunigas Jehojada padavė šimtininkams karaliaus Dovydo ietis, didžiuosius ir mažuosius skydus, buvusius Dievo namuose, ¹⁰ ir sustatė visus žmones, kiekvieną laikantį rankoje savo svaidomąją ietį, nuo pietinio namų šono iki šiaurinio namų šono, aplink aukurą ir namus karaliaus apsaugai. ¹¹ Paskui jie išvedė karalaitį, uždėjo jam

karūną, įteikė sutarties kopiją³ ir jį padarė karaliumi. Jehojada ir jo sūnūs jį patepus, jie šaukė: „Tegyvuoja karalius!“

¹² Atalija, išgirdusi žmones bėgant ir džiūgavimais sveikinant karalių, atėjo pas žmones į VIESPATIES namus. ¹³ Ji pažvelgė, ir štai karalius stovėjo prie savo stulpo⁴, prie įėjimo, o viršininkai ir trimitininkai prie karaliaus. Visi šalies žmonės džiaugėsi ir trimitavo trimitais, o giesmininkai grojo muzikiniai instrumentais ir vadovavo garbės giesmei. Tada Atalija perplėšė savo drabužius ir šaukė: „Išdavystė! Išdavystė!“ ¹⁴ Kunigas Jehojada įsakė⁵ šimtininkams, kareivijų viršininkams, jiems tardamas: „Išveskite ją pro eiles, o kas ją paseks, tebūnie nužudytas kalaviju!“ Mat kunigas buvo paliepes: „Jums nevalia jos nužudyti VIESPATIES namuose!“ ¹⁵ Taigi jie teido ją praeiti⁶ ir, jai įėjus į karaliaus rūmų Žirgų vartų angą, ją ten nužudė.

¹⁶ Po to Jehojada sudarė sutartį tarp savęs ir visų žmonių bei karaliaus, kad jie būtų VIESPATIES tauta. ¹⁷ Tada visi žmonės, išibrovę į Baalo namus, juos sugriovė, sudaužė jo aukurus ir jo atvaizdus ir Baalo kunigą Mataną nužudė ties aukurais. ¹⁸ Jehojada pavedė VIESPATIES namų priežiūrą kunigams ir⁷ leviams ir įsteigė kunigų bei levijų skyrius⁸, kuriais Dovydas juos buvo suskirstęs VIESPATIES namams, kad jie aukotų VIESPATIES deginamasias aukas, kaip parašyta Mozės įstatyme, su džiaugsmingu giedojimu Dovydo nurodyta tvarka. ¹⁹ Jis pastatė vartų sargus prie VIESPATIES namų vartų, kad neįeitytų nė vienas, kokių nors būdu suteptas. ²⁰ Paskui jis paėmė šimtininkus, kilminguosius, tautos valdovus ir visus šalies žmones, ir jie⁹

3 Lit. liudijimą

4 Arba: savo vietoje

5 Arab, plg. 2 Kar 11, 15; M: išvedė

6 GSLatArabT; V: ją suėmė

7 Kl.MssGSVLatArab; ~M

8 GLat; ~M

9 GV 2 Kar 11, 19; M: jis

1 Lit. Jis

2 T. y. dalinių, kurie buvo laisvi nuo pareigų

nuvedė žemyn karalių iš VIESPATIES namų. Įėję pro aukštutiniuosius vartus į karaliaus rūmus, jie pasodino karalių į karaliaus sostą. ²¹ Visi šalies žmonės džiaugėsi, o miestas pasiliko ramus, nors jie buvo nužudę Ataliją kalaviju.

3 2 Sam 7, 12 1-15 2 Kar 11, 4-16 16-21 2 Kar 11, 17-20

24 Joašas buvo septynerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir keturiasdešimt metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Šibija, iš Beer-Šebos. ² Ir Joašas darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akys, kol gyveno kunigas Jehojada. ³ Jehojada jam parūpino dvi žmonas, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

Joašas atremontuoja šventyklą

⁴ Kiek vėliau Joašas sugalvojo atremontuoti VIESPATIES namus.

⁵ Surinkęs kunigus ir levius, jis jiems tarė: „Išeikite į Judo miestus ir parinkite iš viso Izraelio kasmet privalomų duoti pinigų Dievo namams taisyti, ir jūs turite skubiai tai daryti!“

Bet lievai neskubėjo. ⁶ Tada karalius pasiūkė vyriausiąjį [kunigą] Jehojadą ir jį paklausė: „Kodėl nereikalavai iš levijų, kad jie atneštų iš Judo ir Jeruzalės mokestį, kuriuo VIESPATIES tarnas Mozė ir bendruomenė apdėjo Izraelį įstatymo¹ padangtės naudai? ⁷ Juk Atalija, pati nelaboji,—jos šalininkai apleido² Dievo namus ir net visas VIESPATIES namams pašvęstas dovanas panaudojo Baalamams.“ ⁸ Karaliui paliepus, jie padarė vieną skrynį ir jį padėjo prie VIESPATIES namų vartų laukinėje pusėje. ⁹ Ir paleido atsišaukimą į Judą bei Jeruzalę, kad atneštų VIESPATIUI mokestį, kuriuo Dievo tarnas Mozė apdėjo Izraelį dykumoje. ¹⁰ Tada džiaugėsi visi vyresnieji bei visi žmonės ir atnešė metė į skrynį, kol ji buvo pilna. ¹¹ Ir kada tik atnešdavo skrynį apžiūrai, karaliaus atliekamai per levius³, ir tie

pastebėdavo, kad [joje] buvo daug pinigų, karaliaus raštininkas ir vyriausiojo kunigo įgaliotinis atėję ištuštinavo skrynį ir ją nunešdavo atgal į jos vietą. Taip jie darė iš dienos į dieną ir surinko daug pinigų. ¹² Karalius ir Jehojada juos atiduodavo VIESPATIES namų darbo dešimtininkams, o tie pasisamdydavo akmenkalių ir dailidžių VIESPATIES namams atnaujinti ir taip pat geležies bei žalvario kalvių VIESPATIES namams pataisyti. ¹³ Taigi dešimtininkai dirbo taip, jog darbas jų rankomis įgavo naują pavidalą. Jie atstatė Dievo namus ir jų pirmąsias būves ir juos sutvirtino. ¹⁴ O pabaigę jie atnešė likusius pinigus karaliaus ir Jehojados akivaizdon. Iš jų buvo padaryta reikmenų VIESPATIES namams: kulto ir aukojimo reikmenų, dubenų ir auksinių bei sidabrinių indų. Nuolat būdavo aukojamos deginamosios aukos prie VIESPATIES namų, kol gyveno Jehojada.

⁶ 13 30, 11-16 1-14 2 Kar 12, 1-16

Joašo atsimetimas

¹⁵ Bet Jehojada paseno ir, atgyvenęs savo amžių, numirė. Jis mirdamas buvo šimto trisdešimt metų amžiaus. ¹⁶ Ir jį palaidojo Dovydo mieste prie karalių, nes jis buvo nuveikęs gera Izraelyje ir Dievui bei jo namams.

¹⁷ O Jehojadai mirus, Judo kunigaikščiai atėję kniūpsti pagerbė karalių. Tuomet karalius išklausė juos. ¹⁸ Jie paliko VIESPATIES, savo protėvių Dievo, namus ir tarnavo ašeroms bei stabams. Tada užėjo rūstybė ant Judo ir Jeruzalės dėl šitos jų kaltės. ¹⁹ Nors jis siuntė į jų tarpą pranašų, kad juos sugrąžintų pas VIESPATĮ, ir nors tie juos išpėjo, tačiau jie neklausė.

²⁰ Tada VIESPATIES dvasia taip apėmė⁴ kunigo Jehojados sūnų Zachariją, kad jis, atsistojęs aukščiau už žmones, jiems tarė: „Taip pasakė tikrasis Dievas: „Kodėl jūs laužote VIESPATIES įsakymus? Jums nesiseks! Kadangi jūs palikote VIESPATĮ, jis jus paliko.“ ²¹ Bet jie susimokė prieš jį ir,

1 Lit. liudijimo

2 Arba: išbrovė į

3 Arba: per levius atnešdavo skrynį karaliaus apžiūretojams (lit. apžiūrai)

4 Lit. aprenę

karaliui įsakius, jį užmušė akmenimis VIESPATIES namų kieme. ²² Karalius Joašas nebeatsiminė malonės, kurią ano tėvas Jehojada jam buvo parodęs, ir nužudė jo sūnų. O šis mirdamas šaukė: „VIESPATS tegul pamato ir atkeršija!“

20–21 Mt 23, 35; Lk 11, 51

Aramėjų invazija ir Joašo mirtis

²³ Iš tikrųjų, metams pasibaigus, aramėjų kariuomenė atžygiavo prieš jį, įsiveržė į Judą bei Jeruzalę, išnaikino iš tautos visus tautos vyresniusius ir visą savo grobį pasiuntė Damasko karaliui. ²⁴ Nes, nors aramėjų kariuomenė buvo atžygiavusi su nedaugeliu vyrų, VIESPATS atidavė į jų rankas labai didelę kariuomenę, nes jie buvo palikę VIESPATĮ, savo protėvių Dievą. Taip jie įvykdė Joašui bausmės sprendimą. ²⁵ O jiems pasitraukus nuo jo—mat jie paliko jį sunkiai sužeistą,—jo tarnai susimokė prieš jį dėl pralieto kunigo Jehojados sūnaus kraujo ir jį nužudė jo lovoje. Taip jis mirė, ir jį palaidojo Dovydo mieste, tačiau jo nepalaidojo karalių kapuose. ²⁶ O šitie buvo tie, kurie suruošė prieš jį samokslą: amonietės Šimatos sūnus Jozacharas¹ ir moabietės Šimritos sūnus Jehozabadas.

²⁷ Jo sūnūs ir daugybė prieš jį ištartų pranašysčių, ir pagrindiniai Dievo namų darbai—štai jie aprašyti Karalių knygos aiškinime. Jo sūnus Amašijas tapo karaliumi jo vietoje.

Amašijas perima valdžią

25 Amašijas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliauvo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jehoadana, iš Jeruzalės. ² Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, tik ne visa širdim. ³ O kai tik karaliaus valdžia sustiprėjo jo rankoje, jis nužudė savo tarnus, užmušusius jo tėvą karalių. ⁴ Tačiau jų sūnų jis nenužudė, bet [pasielgė], kaip parašyta istatyme, knygoje Mozės, kuriam VIESPATS įsakė: „Tėvai neturi mirti dėl sūnų, ir sūnūs neturi mirti dėl tėvų, bet kiekvienas turi mirti dėl savo paties nuodėmės!“

4 Dt 24, 16 1–4 2 Kar 14, 1–6

Karo žygis prieš Edomą

⁵ Amašijas surinko judėjus ir juos sustatė, tai yra visus judėjus ir benjaminus, šeimomis, vadovaujamomis tūkstantininkų ir šimtininkų. Jis patikrino juos, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, ir atrado, kad jų buvo trys šimtai tūkstančių rinktinių, galinčių žygiuoti į karą, valdyti ietį ir skydą. ⁶ Jis dar pasisamdė iš Izraelio šimtą tūkstančių narsių kovotojų už šimtą talentų sidabro. ⁷ Bet vienas Dievo vyras atėjo pas jį ir tarė: „O karaliau! Neleisk Izraelio kariuomenei žygiuoti su tavim, nes VIESPATS nėra su Izraeliu—visais [šitais] efraimais. ⁸ Bet [jei tu per juos nori gauti pastiprinimą kovai]², Dievas tave suklupdys prieš akivaizdoje, nes Dievas turi galią padėti ir suklupdyti“. ⁹ Tada Amašijas paklausė Dievo vyrą: „Bet kas daryti su šimtu talentų, kuriuos išleidau Izraelio kariuomenės daliniui?“ Dievo vyras atsakė: „Dievas tau gali duoti daugiau negu tiek“. ¹⁰ Tada Amašijas juos atskyrė, būtent dalinį, kuris buvo atvykęs pas jį iš Efraimo,³ kad jie eitų į savo vietą. Jie labai supyko ant Judo ir, užsidedę rūstybe, grįžo į savo vietą.

¹¹ Amašijas pasidrausino ir išvedė savo kariuomenę. Jis nužygiavo į Druskos slėnį ir sumušė seyrus—dešimtį tūkstančių. ¹² O [kita] dešimtį tūkstančių judėjai paėmė gyvų į nelaisvę, juos užvedė ant uolos viršūnės ir juos numetė nuo uolos viršūnės. Taip jie visi buvo suknuzinti. ¹³ O tie, kurie priklausė daliniui, kurį Amašijas buvo pasiuntęs atgal, kad neitų su juo į karą, užpuolė Judo miestus nuo Samarijos iki Bėt-Chorono, juose išmušė tris tūkstančius ir prisiplėšė daug grobio.

¹⁴ Kai Amašijas, sumušęs edomiečius, parvyko, jis parsigabeno seyrų dievus, juos pasistatė dievais, ties jais kniūpojo ir jiems degino aukas. ¹⁵ Todėl VIESPATIES rūstybė užsidedė prieš Amašiją, ir jis nusiuntė pas jį pranašą, kuris jam tarė: „Kodėl ieškojai

1 Rk. pgl. 2 Kar 12, 2; M: Zabadas

2 Rk.; G: jei tu manai tuo sustiprėsiąs kovai; M: jei tu eisi [su jais], [tai] daryk, drįsk kovoti!

[pagonių] tautos dievų, kurie negalėjo išgelbėti savo pačių tautos iš tavo rankų?“ ¹⁶ Bet kai jis jam kalbėjo, šitas jam tarė: „Ar tave paskyrėme karaliaus patarėju? Paliauk! Kodėl turėtum būti primuštas?“ Tada pranašas paliovęs tarė: „Man aišku, kad Dievas nusprendė tave pradžudyti, nes tu tai padarei ir nepaklausėi mano patarimo“.

6-16 2 Kar 14, 7

Izraelis nugali Juda

¹⁷ Judo karalius Amašijus pasitaręs pasiuntė Jehaus sūnaus Jehoachazo sūnui Joašui, Izraelio karaliui, išsūkį: „Eikš, pažiūrėkime vienas kitam į veidą!“ ¹⁸ Tada Izraelio karalius Joašas pasiuntė Judo karaliui Amašijui atsakymą: „Lebanono usnis pasiuntė Lebanono kedrui išsūkį: „Duok mano sūniui savo dukterį į žmonas!“ Bet perėjo laukinis Lebanono žvėris ir sumindė usnį. ¹⁹ Tu manai: „Žiūrėk, ‘aš sumušiau’² Edomą“, ir tavo širdis padarė tave išpuikusi, siekiantį [didesnės] garbės. Dabar pasilik namie! Kam nori išivelti į nelaimę, kad kristum tu pats ir Judas su tavim?“

²⁰ Bet Amašijus nepaklausė, nes tai buvo Dievo lemta, kad jis juos atiduotų į jo ³ rankas dėl to, kad jie ieškojo Edomo dievų. ²¹ Tad Izraelio karalius Joašas žygiavo aukštyn. Jis ir Judo karalius Amašijus susikirto Bėt-Semeše, priklausančiame Judui. ²² Tada Judas buvo taip Izraelio sumuštas, jog kiekvienas pabėgo į savo palapinę. ²³ O Judo karalių Amašiją, Jehoachazo sūnaus Joašo sūnų, Izraelio karalius Joašas sugavo Bėt-Semeše ir jį atvedė į Jeruzalę. Jis pralaužė Jeruzalės sienoje nuo Efraimo vartų iki Kampo vartų keturių šimtų mastų spragą. ²⁴ Jis paėmė⁴ visą auksą bei sidabrą ir visus reikmenis, rastus Dievo namuose, Obed-Edomo priežiūroje, taip pat karaliaus rūmų lobius bei įkaitus ir sugrįžo į Samariją.

Amašijo mirtis

²⁵ Joašo sūnus Amašijus, Judo karalius, Jehoachazo sūnui Joašui, Izraelio karaliui, mirus, dar gyveno penkiolika metų. ²⁶ O visi kiti Amašijo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji,— juk štai jie aprašyti Judo ir Izraelio Karalių knygoje. ²⁷ Nuo to laiko, kai Amašijus atsimetė nuo VIESPATIES sekimo, žmonės ruošė prieš jį samokslą Jeruzalėje. Jis pabėgo į Lachišą, bet, pasiuntę jam iš paskos į Lachišą, jie ten jį nužudė. ²⁸ Paskui jį pargabeno ant žirgų ir palaidojo prie jo tėvų Dovydo⁵ mieste.

17-28 2 Kar 14, 8-20

Judo karalius Uzijas

26 Vėliau visa Judo tauta paėmė Uziją, nors jis tebuvo šešiolikos metų amžiaus, ir jį padarė karaliumi jo tėvo Amašijo vietoje. ² Jis atstatė Ėlotą ir jį sugrąžino Judui po to, kai karalius jau buvo atsigules prie savo tėvų.

³ Uzijas buvo šešiolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jecholija, iš Jeruzalės. ⁴ Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Amašijus. ⁵ Jis uoliai ieškojo Dievo, kol gyveno Zacharijas, kuris jį mokė bijoti Dievo. O kol jis ieškojo VIESPATIES, Dievas jam davė pasisekimą.

⁶ Išžygiavęs jis kariavo su filistiniais ir nugriovė Gato sieną, Jabnės sieną ir Ašdodo sieną. Ir jis statė miestus Ašdodo srityje⁶ ir [kitur] Filistinuose. ⁷ Dievas jam padėjo prieš filistinus ir prieš arabus, gyvenančius Gerare, ir prieš⁷ meunus. ⁸ Meunai⁸ mokėjo Uzijui duoklę. Ir jo vardas išgarsėjo iki Egipto sienos, nes jis nepaprastai sustiprėjo.

⁹ Be to, Uzijas pastatė Jeruzalėje bokštus ant Kampo vartų, ant Slėnio vartų ir ant Alkūnės ir juos sutvirtino. ¹⁰ Jis taip pat statė bokštus stepėse ir iškasė daug cisternų, nes jis turėjo daug gyvulių ir Šefeloje, ir Lygumoje. [Jis

1 T.y. stokime vienas prieš kitą į atvirą kovą

2 GLatVT; M: tu sumušei

3 T: ~M; G: Joašo

4 S 2 Kar 14, 14; ~M

5 Kkr.MssVrs 2 Kar 14, 20; M: Judo

6 Lit. Ašdode

7 Rk. pgl. GT; M: Gur-Baale

8 G; M: Amoniečiai

turėjo] žemdirbių ir vynuogininkų kalnuose ir derlinguose plotuose, nes jis mėgo žemdirbystę.

11 Uzijas turėjo kareivių, apmokytų kovai, žygiuojančių į karą daliniais, tokį skaičių, kokią davė jų patikrinimas, praveistas raštininko Jeielio ir valdininko Maasejo, vadovaujant Chananiui, vienam iš karaliaus aukštesniųjų pareigūnų.

12 Visą narsių kovotojų šeimų galvų skaičių sudarė du tūkstančiai šeši šimtai. 13 Jų komanduojama buvo kovos kariuomenė iš trijų šimtų septynių tūkstančių penkių šimtų, apmokytų kovai, kariškai pajėgių padėti karaliui prieš priešą. 14 Uzijas parūpino jiems, visai kariuomenei, skydų, iečių, šalmų, šarvų, lankų ir laidomųjų akmenų. 15 Jis dar padarė Jeruzalėje inžinierių išrastų mašinų, kad jos būtų ant bokštų ir sienos kampų strėlėmis ir dideliais akmenimis šaudyti. Jo vardas toli ir plačiai išgarsėjo, nes jam buvo nuostabiai pagelbėta, iki jis sustiprėjo.

Puikybė ir bausmė

16 Bet, jam sustiprėjus, jo širdis taip pasipūtė, kad jis pražūtingai pasielgė; jis sulaužė ištikimybę VIESPACIUI, savo Dievui, įeidamas į VIESPATIES šventyklą smilkyti ant smilkalų aukuro. 17 Paskui jį įėjo kunigas Azarijas ir su juo aštuoniasdešimt VIESPATIES kunigų drašuolių. 18 ir, atsistoję prieš karalių Uziją, jam tarė: „Ne tau, Uzijau, pridera smilkyti VIESPACIUI, bet kunigams aharonams, kurie yra pašventinti smilkyti. Išeik iš šventovės, nes pasielgei, kaip nepridera, ir tuo nenusipelnysi garbės iš VIESPATIES Dievo!“ 19 Bet Uzijas, kuris jau laikė rankoje smilkytuvą, norėdamas smilkyti, supyko. Tačiau, jam pykstant ant kunigų, raupsai, kunigams matant, aiškiai išsivertė jo kaktoje, VIESPATIES namuose, prie smilkalų aukuro. 20 Vyriausiajam kunigui Azariui ir visiems kunigams į jį atsigręžus, jis pasirodė raupsuota kakta. Tada jie skubiai jį iš ten pašalino, bet ir jis pats skubėjo išeiti, nes VIESPATS jį buvo užgavęs. 21 Karalius Uzijas liko raupsuotas iki savo mirties dienos ir

gyveno raupsuotas „laisvės namuose“¹, nes buvo atskirtas nuo VIESPATIES namų. O jo sūnus Jotamas, karaliaus rūmų viršininkas, teisė šalies žmones.

22 O visus kitus Uzijo veiksmus, ankstesniusius ir vėlesniusius, aprašė Amos sūnus pranašas Jezajas. 23 Pagaliau Uzijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo² atvirame kapų lauke, kuris priklausė karaliams, nes žmonės sakė: „Jis raupsuotas“. O jo sūnus Jotamas tapo karaliumi jo vietoje.

18 Is 30, 7-8; Sk 3, 10 1-23 2 Kar 14, 21-22; 15, 1-7 23 Jez 6, 1

Judo karalius Jotamas

27 Jotamas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliauvo Jeruzalėje. Jo motina buvo Šadoko duklė, vardu Jeruša. 2 Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Uzijas, tik jis neįėjo į VIESPATIES šventyklą. Tačiau žmonės vis dar sugedusiai elgėsi. 3 Jis pastatė Aukštutinius VIESPATIES namų vartus ir atliko daug statybos darbų ant Ofelio sienos. 4 Be to, jis statė miestus Judo kalnuose, o miškuotose srityse statė pilis ir bokštus. 5 Jis kariavo su amoniečių karaliumi ir juos nugalėjo, o amoniečiai tais metais jam davė šimtą talentų sidabro, dešimt tūkstančių korų kviečių ir dešimt tūkstančių [korų] miežių. Tokį kiekį amoniečiai jam pristatė antraisiais ir trečiaisiais metais. 6 Taigi Jotamas sustiprėjo, nes jis pastoviai elgėsi³ VIESPATIES, savo Dievo, akivaizdoje.

7 O visi kiti Jotamo veiksmai, visi jo karai ir poelgiai,—štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje. 8 Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliauvo Jeruzalėje. 9 Pagaliau Jotamas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste, o jo sūnus Achazas tapo karaliumi jo vietoje.

1 Eufemizmas, reiškias atskirus namus, kur jis gyveno laisvas nuo savo pareigų

2 Mas VŠArab; M + prie jo tėvų

3 Lit. buvo tvirtai nustatęs savo kelius

1-9 2 Kar 15, 32-38

Judo karalius Achazas

28 Achazas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jis nedarė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip [buvo daręs] jo protėvis Dovydas,² bet vaikščiojo Izraelio karalių keliais ir net padarė nuliutų stabų Baalams.³ Ir jis buvo tas, kuris degino aukas Ben-Hinomo slėnyje ir sudegino savo sūnus, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių.⁴ Jis aukojo ir smilkė alkuose, ant kalvų ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu.

⁵ Todėl VIEŠPATS, jo Dievas, jį atidavė į aramėjų karaliaus rankas. Tie jį sumušė ir, paėmę iš jo didelį belaisvių būrį, jį nusivedė į Damaską. Jis buvo atiduotas ir į Izraelio karaliaus rankas, ir tas jam sudavė smarkų smūgį.

⁶ Būtent Remalijo sūnus Pekachas per vieną dieną išžudė Jude šimtą dvidešimt tūkstančių, visus karinguosius, nes jie buvo palikę VIEŠPATĮ, savo tėvų Dievą.

⁷ Zichris, Efraimo karžygys, užmušė karaliaus sūnų Maasėją, rūmų viršininką Azrikamą ir Elkaną, antrąjį po karaliaus.⁸ Izraeliai išsivedė nelaisvėn iš savo brolių du šimtus tūkstančių—moterų, sūnų ir dukterų. Jie taip pat pasipylė daug grobio iš jų ir pagabeno grobį į Samariją.

⁹ Bet ten buvo VIEŠPATIES pranašas Odedas. Išėjęs pasitikti kariuomenės, paržygiuojančios į Samariją, jis jiems tarė: „Kadangi VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas, užsirūstino ant Judo, štai jis juos atidavė į jūsų rankas. Bet jūs atlikote tarp jų žudynes su ištūžiu, kuris pasiekė dangų.¹⁰ Ir dabar jūs tariatės pasijungia judėjus ir jeruzaliečius vergais ir vergėmis! Ar [tu] tik jūs patys neužsitraukiate¹ nusikaltimų VIEŠPAČIUI, savo Dievui? ¹¹ Taigi dabar paklausykite manęs ir sugražinkite belaisvius, kuriuos atsivedėte iš savo brolių, nes

VIEŠPATIES rūstybės įkaitis nukreiptas prieš jus!“¹² Tada kai kurie efraimų vadai—Jehochano sūnus Azarijas, Mešilemoto sūnus Berechijas, Šalumo sūnus Jechizkijas ir Chadlajo sūnus Amasa—atsistojo prieš tuos, kurie parėjo iš žygio,¹³ ir jiems tarė: „Neįveskite čia belaisvių, nes jūs ketinate užtraukti ant mūsų nusikaltimą VIEŠPAČIUI [ir taip] dar padauginti mūsų nuodėmes ir nusikaltimus. Juk jau pakankamai esame nusikalte, ir rūstybės įkaitis jau nukreiptas prieš Izraelį!“

¹⁴ Tada ginkluotieji paliko belaisvius ir grobį vyresniųjų ir visos bendruomenės akivaizdoje.¹⁵ O vyrai, kurie buvo įvardžiai paskirti, pakilę rūpinosi belaisviais. Visus jų nuoguosius jie apvilko iš grobio. Jie juos apvilko ir apavė, pavalgydino, pagirdė, patepė aliejumi ir, juos gabendami ant asilų, tai yra visus, kurie negalėjo paeiti, nuvedė į Jerichą, Palmių miestą, į jų brolių pašonę. Paskui jie sugrįžo į Samariją.

¹⁶ Anuomet karalius Achazas siuntė [pasiuntinius] pas Asirijos karalių², kad šis jam ateitų į pagalbą.¹⁷ Mat dar edomiečiai buvo išiveržę, sumušę Judą ir nusivedę belaisvių.¹⁸ Taip pat filistinai buvo užpuolę Šefelos ir Judo Negebo miestus, paėmę Bėt-Semešą, Ajaloną, Hagederotą, Sochą su jo kaimais, Timną su jos kaimais bei Gimzą su jos kaimais ir ten įsikūrę.¹⁹ Nes VIEŠPATS nužemino Judą dėl Judo³ karaliaus Achazo, kadangi jis buvo atleides varžtus pasileidimui Jude ir pasirodęs visiškai neištikimas VIEŠPAČIUI.²⁰ O Asirijos karalius Tilgat-Pilneseris atžygiavo prieš jį ir, užuot jį parėmęs⁴, jį prispaudė,²¹ nes, nors Achazas apiplėšė⁵ VIEŠPATIES namus, karaliaus rūmus ir vyresniuosius ir [viską] atidavė Asirijos karaliui, tai jam nepadėjo.

²² Net savo priespaudos laiku jis pasidarė dar labiau neištikimas VIEŠPAČIUI—jis, karalius Achazas.²³ Jis aukojo dievams damaskiečių,

2 1Ms GVT; M: karalius

3 Kkr.MssGSVT; M: Izraelio

4 Rk.; M: įveikęs

5 Rk.; M: išdalijo

kurie jį buvo sumušę, ir sakė: „Kadangi Aramo karalių dievai jiems padėjo, jiems aukosiu, kad ir man padėtų!“ Bet jie jam patarnavo tik tam, kad suklupdytų jį ir visą Izraelį. ²⁴ Achazas surinko Dievo namų reikmenis, supjaustė Dievo namų reikmenis, užrakino Dievo namų duris ir pasidarė aukurų kiekviename Jeruzalės kampe. ²⁵ Kiekviename Judo mieste jis įsteigė alkus, kad degintų aukas kitiems dievams. Taip jis sukėlė VIESPATIES, savo protėvių Dievo, apmaudą.

²⁶ O visi kiti jo veiksmai ir visi jo poelgiai, ankstesnieji ir vėlesnieji,—štai jie aprašyti Judo ir Izraelio Karalių knygoje. ²⁷ Pagaliau Achazas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo mieste, Jeruzalėje, nes jo nenunešė į Izraelio karalių kapus. Jo sūnus Chizkijas tapo karaliumi jo vietoje.

1-4 2 Kar 16, 1-4 5-6 2 Kar 16, 5; Jez 7, 1 5-8 2 Kar 16, 5 16-21 2 Kar 16, 7-9 27 Jez 14, 28

Chizkijas apvalo šventyklą

29 Chizkijas pradėjo karaliauti, būdamas dvidešimt penkerių metų amžiaus, ir dvidešimt devynerius metus karaliauvo Jeruzalėje. Jo motina buvo Zacharijo duktė, vardu Abija. ² Ir jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas.

³ Jis buvo tas, kuris pirmaisiais savo karaliavimo metais, pirmąjį mėnesį, atidarė VIESPATIES namų duris ir jas pataisė. ⁴ Jis sukvietė kunigus bei levitus ir, juos surinkęs į rytinę aikštę, ⁵ jiems tarė: „Klausykite manęs, leviai! Tuojau šventinkitės ir pašventinkite VIESPATIES, savo protėvių Dievo, namus ir pašalinkite purvą iš šventovės! ⁶ Nes mūsų protėviai buvo neįstikimi ir darė, kas buvo pikta VIESPATIES, mūsų Dievo, akyse, ir jį paliko. Jie nugrėžė savo veidus nuo VIESPATIES buveinės ir atsuko nugarą. ⁷ Net priekinės salės duris jie užrakino, užgesino žiburius, nebesmilkė smilkalų ir nebeaukojo deginamųjų aukų Izraelio Dievui šventovėje. ⁸ Todėl VIESPATIES rūstybė užgulė Judą ir Jeruzalę, ir jis juos paverė siauba, pasibaisėjimą ir pašvilpą sukeliančiu dalyku, kaip jūs

patys matote savo akimis. ⁹ Juk dėl to štai mūsų tėvai krito nuo kalavijo ir mūsų sūnūs, mūsų dukterys ir mūsų žmonos pateko į nelaisvę. ¹⁰ Dabar aš manau sudaryti sandorą su VIESPACIU, Izraelio Dievu, kad jo rūstybės įkaitis nusigręžtų nuo mūsų. ¹¹ Mano sūnūs, dabar nebūkite nepaslankūs, nes jus VIESPATIS išrinko, kad stovėtumėte jo akivaizdoje jam tarnauti, tai yra, kad jam būtumėte tarnai ir aukų degintojai!“

¹² Tada pakilo leviai: Amasajo sūnus Machatas ir Azarijo sūnus Joelis iš kehatų; iš merarių—Abdžio sūnus Kišas ir Jehalelelio sūnus Azarijas; iš gērsonų—Zimos sūnus Joachas ir Joacho sūnus Edepas; ¹³ iš Elišafano palikuonių—Simris ir Jeielis; iš Asafo palikuonių—Zacharijas ir Matanijas; ¹⁴ iš Hėmano palikuonių—Jechielis ir Šimis, o iš Jedutūno palikuonių—Šemajas ir Uzielis. ¹⁵ Surinkę savo brolius ir pasišventinę, jie įėjo, kaip karalius, remdamasis VIESPATIES žodžiais, buvo įsakęs, VIESPATIES namų valyti. ¹⁶ Kunigai įėjo valyti VIESPATIES namų vidų ir išnešė visą purvą, kurį rado VIESPATIES šventykloje, ir VIESPATIES namų kiemą, o leviai jį paėmė, kad išneštų laukan į Kidrono slėnį. ¹⁷ Pirmojo mėnesio pirmąją [dieną] jie pradėjo šventinti, o to mėnesio aštuntąją dieną pasiekė VIESPATIES prieangį. Vėliau aštuonias dienas jie šventino VIESPATIES namus ir pirmojo mėnesio šešioliktąją užbaigė.

¹⁸ Po to, įėję vidun pas karalių Chizkiją, jie pranešė: „Išvalėme visus VIESPATIES namus, deginamųjų aukų aukurą su visais jo rykais ir klodais sudėtos duonos stalą su visais jo rykais. ¹⁹ Visus rykus, kuriuos karalius Achazas karaliaudamas buvo pašalinęs dėl savo atsimetimo, mes paruošėme ir pašventinome, ir štai jie yra ties VIESPATIES aukuru.“

Chizkijas iš naujo pašventina šventyklą

²⁰ Karalius Chizkijas, anksti atsikėlęs, surinko miesto vyresniusius ir nuėjo aukštyn į VIESPATIES namus. ²¹ Jie atvedė septynis jaunikius jaučius, septynis avinus, septynis

ėriukus ir septynis ožius kaip nuodėmei pašalinti auką už karaliaus šeimą, už šventovę ir už Judą, ir jis įsakė aharonams kunigams juos aukoti ant VIEŠPATIES aukuro. ²² Papjovus galvijus, kunigai paėmė kraują ir jį šlaktė į aukurą. ²³ Vėliau, privedus už nuodėmę aukojamus ožius prie karaliaus ir bendruomenės, tie uždėjo ant jų rankas. ²⁴ Paskui kunigai juos papjovė ir atnešė prie aukuro jų kraują kaip permaldavimo auką, kad permaldautų už visą Izraelį, nes visam Izraeliui—karalius buvo pasakęs—galioja deginamoji auka ir auka už nuodėmes.

²⁵ Jis pastatė prie VIEŠPATIES namų levių su cimbalais, su arfomis ir su lyromis, remdamasis Dovydo, karaliaus regėtojo Gado ir pranašo Natano įsakymu. Mat įsakymas buvo "VIEŠPATIES duotas"¹ per jo pranašus.

²⁶ Taigi leviai stovėjo su Dovydo instrumentais, o kunigai su trimitais.

²⁷ Tada Chizkijas įsakė aukoti ant aukuro deginamąją auką. O kai tik prasidėjo deginamosios aukos aukojimas², prasidėjo ir VIEŠPATIES giesmė ir trimitavimas, būtent taip, jog Izraelio karaliaus Dovydo muzikiniai instrumentai vedė. ²⁸ Tuo tarpu visas susirinkimas garbindamas kniūpojo. Skambėjo giesmės ir trimitavo trimitai—visa [tęsėsi], iki pasibaigę deginamoji auka.

²⁹ Aukojimui pasibaigus, atsiklaupė karalius bei visi su juo esantieji ir kniūpsti pagarbino. ³⁰ Paskui karalius Chizkijas ir vyresnieji įsakė leviams giedoti gyrių VIEŠPACIUI Dovydo ir regėtojo Asafo žodžiais. Jie džiaugsmingai giedojo gyrių ir nusilenkė garbino.

³¹ Atsiliepdamas Chizkijas tarė: „Dabar jūs esate pasišventinę VIEŠPACIUI! Priekite ir atgabenkite pjaunamasias bei padėkos aukas į VIEŠPATIES namus!“ Tada susirinkusieji atgabeno pjaunamasias ir padėkos aukas, ir kiekvienas, kuris norėjo, —deginamasias aukas. ³² O

skaičius deginamųjų aukų, kurias atgabeno susirinkusieji, buvo [toks]: septyniasdešimt galvijų, šimtas avinų, du šimtai ėriukų. Visi šitie buvo deginamosios aukos VIEŠPACIUI.

³³ Pašvęstųjų aukų³ buvo šeši šimtai galvijų ir trys tūkstančiai avių. ³⁴ Tik kunigų buvo per mažai, ir jie negalėjo nulupti visų deginamųjų aukų. Tad jiems padėjo jų broliai leviai, kol buvo baigtas darbas ir kol pasišventino [kiti] kunigai, nes leviai rimčiau rūpinosi šventintis negu kunigai. ³⁵ Be to, reikėjo aukoti daug deginamųjų aukų su bendrystės aukų taukais ir su liejamosiomis aukomis, priklausančiomis deginamosioms. Taip buvo atkurta VIEŠPATIES namų tarnyba. ³⁶ Chizkijas ir visa tauta džiaugėsi tuo, ką Dievas buvo paruošęs tautai, nes tai buvo įvykę staiga.

1–36 2 Kar 18, 1–7

Chizkijas kviečia Izraelį ir Judą švęsti Pesachą

30 Chizkijas išsiuntinėjo [kvietimą] po visą Izraelį bei Judą ir taip pat parašė laiškus Efraimui ir Menašei, [kviesdamas] ateiti į VIEŠPATIES namus Jeruzalėje VIEŠPACIUI, Izraelio Dievui, Pesacho⁴ švęsti. ² Mat karalius buvo susitaręs su savo vyresniaisiais ir visa Jeruzalės bendruomenė švęsti Pesachą antrąjį mėnesį, ³ nes tuo metu jie negalėjo švęsti dėl to, kad nebuvo pasišventinęs pakankamas kunigų skaičius ir kad tauta nebuvo susirinkusi į Jeruzalę. ⁴ Kadangi tas sumanymas patiko karaliui ir visai bendruomenei, jie nutarė paskelbti atsišaukimą visame Izraelyje nuo Beër-Sebos iki Dano, kad ateitų Pesacho švęsti VIEŠPACIUI, Izraelio Dievui, Jeruzalėje, nes jie nebuvo šventę gausiais būriais, kaip buvo įsakyta raštu. ⁶ Taigi bėgikai perėjo su laiškais iš karaliaus ir jo vyresniųjų rankų visą Izraelį bei Judą ir karaliaus įsakymu skelbė⁵:

1 Lit. per VIEŠPATI; arba rk.(plg.SArab): gautas per Dovydą

2 Lit. deginamoji auka

3 T.y. pjaunamųjų aukų, kurių riebalai būdavo sudeginami, o likusioji mėsa valgoma

4 T.y. didžiosios šventės, mininės Izraelio išvedimą iš Egipto

5 Dgl. Mss; 1MsGV: skelbdami, kaip karalius

„Izraeliai, atsiverskite į VIESPATĮ, Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dievą, kad jis gręžtųsi į ištrūkusiųosius, kurie jums išliko iš Asirijos karalių rankos!

7 Nebūkite, kaip jūsų protėviai ir kaip jūsų broliai, kurie liko taip neištikimi VIESPAČIUI, savo protėvių Dievui, kad jis turėjo juos paversti pasibaisėjimą keliančiu dalyku, kaip jūs patys matote.

8 Nesukietinkite dabar savo sprando, kaip jūsų tėvai! Pasiduokite VIESPAČIUI, savo Dievui, kad atsigręžtų nuo jūsų jo užsidegusi rūstybė!

9 Nes, jei atsiversite į VIESPATĮ, jūsų broliai ir jūsų sūnūs ras tokį pasigailėjimą tuose, kurie juos nusivedė į nelaisvę, kad jie galės pargrižti į šią šalį, nes VIESPATS, jūsų Dievas, yra malonus ir gailestingas ir nenukreips savo veido nuo jūsų, jei atsiversite į jį.“

10 Taigi bėgikai ėjo iš miesto į miestą per Efraimo ir Menašės šalį ir iki Zebuluno, bet juos išjuokė ir tyčiojosi iš jų. 11 Tik kai kurie iš Ašerio, Menašės ir Zebuluno nusizėmimo ir atvyko į Jeruzalę. 12 Jude irgi veikė VIESPATIES ranka, kad jis jiems davė vienokią nusistatymą vykdyti karaliaus ir vyresniųjų įsakymą, paremtą VIESPATIES žodžiu.

2-3 Sk 9, 9-11

Chizkijas švenčia Pesachą

13 Taigi antrąjį mėnesį susirinko į Jeruzalę daug žmonių Neraugintos duonos šventės švęsti—labai gausus susirinkimas. 14 Pakilę jie pašalino Jeruzalėje esančius aukurus. Jie taip pat pašalino visus smilkalų aukurus ir juos numetė į Kidrono slėnį. 15 Paskui jie paprovė Pesacho avinėlių antrojo mėnesio keturioliktoją [dieną]. O kunigai ir leviai susigėdę pasišventino ir atgabeno deginamąsias aukas į VIESPATIES namus. 16 Ir jie stovėjo savo postuose jiems įprasta tvarka, laikydamiesi Dievo vyro Mozės įstatymo: kunigai buvo tie, kurie šlakstė kraują, paimtą iš levijų rankų. 17 Kadangi susirinkime buvo daug tokių, kurie nebuvo pasišventinę, leviai atliko Pesacho avinėlių pjovimą

kiekvienam, kuris nebuvo tyras,¹ kad [juos] pašventintų VIESPAČIUI,¹⁸ nes daugumas žmonių, ypač iš Efraimo ir Menašės, Isacharo ir Zebuluno, nebuvo apsiavę, bet valgė Pesachą ne taip, kaip buvo įsakyta raštu. Tačiau Chizkijas buvo už juos meldęsis, sakydamas: „VIESPATIE, Gerasis, atleisk¹⁹ kiekvienam, kuris iš širdies yra nusistatęs ieškoti tikrojo Dievo, VIESPATIES, savo protėvių Dievo, nors ir nebūdamas toks tyras, kaip reikalauja šventykla!“

20 VIESPATS išklausė Chizkiją ir paliko žmones sveikus. 21 Taip izraeliai, kurie radosi Jeruzalėje, septynias dienas šventė Neraugintos duonos šventę su dideliu džiaugsmu, o kunigai ir leviai dieną į dieną gyrė VIESPATĮ su skambiais VIESPATIES muzikiniiais instrumentais. 22 Chizkijas pagyrė³ visus levius, kurie buvo parodę tokį gerą supratimą VIESPATIES reikalui.

O jiems pabaigus⁴ šventės laiką, septynetą dienų, kuriomis jie pajovė bendrystės aukas ir išpažino VIESPATĮ, savo protėvių Dievą, ²³ visas susirinkimas nutarė švęsti dar kitas septynias dienas. Taigi jie šventė džiaugsmo šventę [kitas] septynias dienas, ²⁴ nes Judo karalius Chizkijas dovanojo susirinkimui tūkstantį jauniklių jaučių ir septynis tūkstančius avių, o vyresnieji padovanojo susirinkimui tūkstantį jauniklių jaučių ir dešimt tūkstančių avių. Daug kunigų pasišventino. ²⁵ Tada džiaugėsi visi Judo susirinkusieji—kunigai, leviai ir visi susirinkusieji, atvykę iš Izraelio, ir ateiviai, tiek atvykusieji iš Izraelio, tiek ir gyvenantys Jude. ²⁶ Taigi buvo didelis džiaugsmas Jeruzalėje, nes nuo Izraelio karaliaus Dovydo sūnaus Saliamono dienų nieko tokio nebuvo buvę Jeruzalėje. ²⁷ Paskui pakilę kunigai ir leviai palaimino žmones. VIESPATS

buvo įsakęs

1 apeiginių požiūriu

2 T.y. šventyklos apsiavymo taisyklės

3 Lit. kalbėjo į širdį

4 G; M: pavalgis

išklausė jų balsą¹, ir jų malda nuėjo į jo šventąją buveinę, į dangų.

Izraeliai išardo pagoniškas šventyklas

31 Visa tai pabaigus, visi dalyvavusieji izraeliai, išėję į Judo miestus, sudaužė akmeninius stulpus, suskaldė ašeras ir visiškai išardė alkus bei aukurus² visame Jude ir Benjamine², taip pat Efraime ir Menašėje. Paskui visi izraeliai sugrižo, kiekvienas į savo nuosavybę, į savo miestus.

Chizkijas vėl įveda kunigų bei levių tarnybą ir aprūpinimą

2 Chizkijas atsteigė kunigų bei levių skyrius, remdamasis jų [ankstesniu] suskirstymu³, priskirdamas kiekvienam jo kuniginę ar levių tarnybą deginamosioms ir bendrystės aukoms [aukoti], padėkai bei gyriui giedoti ir tarnauti⁴ VIESPATIES stovyklos prievartuose. **3** Dalis, kuria karalius davė iš savo išteklų, buvo skirta deginamosioms aukoms: deginamosioms rytmečio bei vakaro aukoms ir deginamosioms šabato, jaunačių ir metinių švenčių aukoms, kaip [apie jas] įsakytą raštu VIESPATIES įstatyme. **4** Ir jis įsakė žmonėms, Jeruzalės gyventojams, duoti kunigams ir leviams priklausomą dalį, kad jie galėtų visiškai atsidėti VIESPATIES įstatymui. **5** Vos tik įsakymui pasklidus, izraeliai dosniai davė javų, vyno, aliejaus, medaus ir visokio lauko derliaus pirmųjų dovanų. Jie pristatė apščią visko dešimtinę. **6** Izraeliai ir judėjai, gyvenantys Judo miestuose, irgi pristatė dešimtinę galvijų bei avių ir dešimtinę visokio lauko derliaus⁵—šventas dovanas, pašvęstas VIESPAČIUI, jų Dievui, ir jas sudėjo krūvomis. **7** Trečiąją mėnesį jie pradėjo dėti apatinį krūvų sluoksnį, o septintąją mėnesį užbaigė. **8** Chizkijas ir vyresnieji, atėję ir pamatę krūvas, gyrė VIESPATĮ ir jo tautą Izraelį. **9** Mat

Chizkijui klausinėjant kunigus ir levius apie krūvas, **10** vyriausiasis kunigas Azarijas, priklausęs Šadoko namams, jam atsakė: „Nuo tada, kai pradėjo gabenti duoklę į VIESPATIES namus, mes valgėme, pasisotino ir dar daug sutaupėme, nes VIESPATS taip palaimino savo tautą, jog galėjome sutaupyti šitą daugybę!“ **11** Tada Chizkijas liepė įrengti kamaras VIESPATIES namuose. Įrengę **12** jie sąžiningai įgabeno duoklę ir dešimtinę⁶. Šitų vyriausiasis prižiūrėtojas buvo levis Konanijas, jo brolis Šimis—pavaduotojas, **13** o Jechielis, Azazijos, Nachatas, Asaelis, Jerimotas, Jezabadas, Elielis, Jismachijas, Machatas ir Benajas—prižiūrėtojai, padėdą Konanijui ir jo broliui Šimiui karaliaus Chizkijo ir Dievo namų viršininko Azarijo pavedimu. **14** O Jimnos sūnui Korei, leviui, Rytinių vartų sargui, buvo skirta prižiūrėti laisva valia Dievui teikiamas dovanas. Jis turėjo išduoti VIESPAČIUI skirtą duoklę ir švenčiausias dovanas. **15** Edenas, Minjaminas, Ješūva, Šemajas, Amarijas ir Šekanijas sąžiningai jam padėjo kunigų miestuose paskirstyti dalis jų broliams pagal [jų] skyrius, tiek seniems, tiek jauniems, **16** visai pagal⁷ jų sąrašą, trejų metų ir vyresniems vyriškiams—visiems, kurie, kaip reikėjo kiekvieną dieną, ateidavo į VIESPATIES namus savo tarnybinių pareigų atlikti pagal savo skyrius⁸. **17** O dėl surašymo, kunigai [buvo įrašomi] pagal jų protėvių šeimas, o leviai, dvidešimties metų ir vyresni,—remiantis jų pareigomis jų skyriuose. **18** Be to, surašymas turėjo įskaityti visus jų mažiukus, jų žmonas, jų sūnus ir jų dukteris, visą bendruomenę, nes tie per savo tėvus⁹ yra įsigiję šventumą. **19** O aharonai kunigai, esantys jų miestams priklausomų ganyklų laukuose, turėjo kiekviename mieste vardais paskirtų vyrų, kurie turėjo išduoti dalis kiekvienam vyriškiui tarp kunigų ir

1 Sarab; M: ir buvo išgirstas jų balsas

2 Lit. iš viso Judo ir Benjamino

3 Lit. skyriais

4 GLat; M tekste žodis „tarnauti“ eina prieš „padėkai ir gyriui giedoti“.

5 Rk., plg. 5 skn.; ~M

6 M + ir šventas dovanas; ~G

7 Rk.; M: neatsižvelgdami į

8 T. y. laikydamiesi savo skyriams nustatytos tarnavimo sekos

9 Rk.; M: ištikimybę

kiekvienam i sąrašą įtrauktam leviui. ²⁰ Taip Chizkijas darė visame Jude, ir jis darė, kas buvo gera, tiesu ir ištikima VIESPATIES, jo Dievo, akyse. ²¹ Ir kiekvieną darbą, kurio jis ėmėsi Dievo namų tarnyboje ir klausydamas įstatymo bei įsakymo ieškoti savo Dievo, jis atliko visa širdim, ir jam sekėsi.

3 Sk 28, 1–29, 39 4–5 Sk 18, 12–13. 21

Sancheribo invazija

32 Po šitų įvykių, įrodžiusių [karaliaus] ištikimybę, Asirijos karalius Sancheribas atžygiavęs įsibrovė į Judą. Jis pasistatė stovyklas prieš sutvirtintus miestus ir manė juos sau nukariauti, pralauždamas jų sienas. ² O kai Chizkijas pamatė, kad Sancheribas buvo įsiveržęs ir užsimojo kariauti su Jeruzale, ³ jis tarėsi su savo vyresniaisiais ir karžygiais, ar nereikėtų užkimšti už Jeruzalės esančių šaltinių vandenį. Jie jam pritarė. ⁴ Tada jie surinko daug žmonių, ir tie užkimšo visus šaltinius ir žemėje tekantį upelį, sakydami: „Kodėl atėję Asirijos karaliai turėtų rasti daug vandens?“ ⁵ Jis ryžtingai ėmėsi darbo ir atstatė visą supleišėjusią sieną, pastatė ant jos bokštus¹ ir lauko pusėje dar kitą sieną, sutvirtino Dovydo miesto Mėlą ir padarė daug sviedžiamųjų iečių bei skydų.

⁶ Jis paskyrė žmonėms kovos vadus ir, juos surinkęs į miesto vartų aikštę, padrašino, sakydamas: ⁷ „Būkite drąsūs ir stiprūs! Nebijokite ir neišsigąskite Asirijos karaliaus ir visos su juo esančios daugybės, nes su mumis yra daugiau negu su juo: ⁸ su juo yra žmogiška jėga², o su mumis VIESPATIS, mūsų Dievas, mums padėti ir kovoti mūsų kovas!“ Žmonės buvo padrašinti Judo karaliaus Chizkijo žodžiais.

⁹ Po to Asirijos karalius Sancheribas, kai jis pats su visa savo karine pajėga buvo apgulęs Lachišą, pasiuntė savo tarnus į Jeruzalę pas Judo karalių Chizkiją ir pas visus judėjus, esančius Jeruzalėje, su žinia: „Taip pasakė Asirijos karalius Sancheribas: „Kuo jūs pasitikite, kad ramiai duodatės

apgulami Jeruzalėje? ¹¹ Argi Chizkijas nesuvedžioja jūsų, kad jus numarintų badų ir troškulių, sakydamas: „VIESPATIS, mūsų Dievas, mus išgelbės iš Asirijos karaliaus rankų?“ ¹² Argi ne tas pats Chizkijas pašalino jo alkus bei jo aukurus ir įsakė Judui bei Jeruzalei: „Ties vienu aukuru jūs turite garbinti ir ant jo deginti aukas?“ ¹³ Argi nežinote, ką aš ir mano tėvai padarėme visoms šalių tautoms? Ar šalių tautų dievai kaip nors galėjo išgelbėti savo šalį iš mano rankos? ¹⁴ Kuris tarp visų dievų tų tautų, kurias mano tėvai visiškai sunaikino, galėjo išgelbėti savo tautą iš mano rankų, kad jūsų dievas galėtų jus išgelbėti iš mano rankų? ¹⁵ Taigi dabar tegul Chizkijas tokiu būdu neapgauna ir nesuvedžioja jūsų! Ir netikėkite juo, nes joks bet kurios tautos ar karalystės dievas negalėjo išgelbėti savo tautos iš mano rankų, nei iš mano tėvų rankų. Kaip juo mažiau jūsų dievas³ jus išgelbės iš mano rankų!“

¹⁶ Ir dar daugiau jo tarnai kalbėjo prieš VIESPATĮ, tikrąjį Dievą, ir prieš jo tarną Chizkiją. ¹⁷ Jis dar buvo parašęs laiškus, piktžodžiaudamas VIESPACIUI, Izraelio Dievui, ir prieš jį šitaip kalbėdamas: „Kaip šalių tautų dievai, kurie neišgelbėjo savo tautos iš mano rankų, taip ir Chizkijo dievas neišgelbės savo tautos iš mano rankų“. ¹⁸ Ir jie garsiai šaukė judėjų kalba Jeruzalės žmonėms, esantiems ant sienos, norėdami juos įbauginti ir išgąsdinti, kad galėtų paimti miestą. ¹⁹ Taigi jie kalbėjo apie Jeruzalės Dievą kaip apie žemės tautų dievus, žmogaus rankų padarą.

²⁰ Bet karalius Chizkijas ir pranašas Ježajas, Amos sūnus, dėl to meldėsi į dangų. ²¹ Tada VIESPATIS pasiuntė angelą, kuris išnaikino visus narsius kovotojus, vadus ir karininkus Asirijos karaliaus stovykloje. Tad jis turėjo grįžti su gėdingu veidu į savo šalį. Jam įėjus į savo dievo namus, kai kurie

1 TV; M: užlipti ant bokštų

2 Lit. kūno ranka

3 GSTV; M: dievai

jo kūno palikuonys jį ten nudobė kalaviju. ²² Taip VIESPATS išgelbėjo Chizkiją ir Jeruzalės gyventojus iš Asirijos karaliaus Sancheribo rankos ir iš 'visos jo kariuomenės', ir jis jiems suteikė ramybę iš visų pusių. ²³ Daugelis nešė atnašų VIESPACIUI į Jeruzalę ir brangių dovanų Judo karaliui Chizkijui. Nuo to laiko jis buvo visų tautų didžiai gerbiamas.

1-23 2 Kar 18, 13-37; 19, 14-19. 35-37; Jez 36, 1-22; 37, 8-38

Chizkijo liga

²⁴ Tomis dienomis Chizkijas mirtinai susirgo, bet kai jis meldėsi VIESPACIUI, tas jam tarė: „Aš tave pagydsiu“²⁴ ir jam davė ženklą. ²⁵ Tačiau Chizkijas nebuvo dėkingas už jam suteiktą geradarystę, bet jo širdis pasidarė išdidi. Tad rūstybė būtų turėjusi užėiti ant jo ir ant Judo bei Jeruzalės. ²⁶ Bet kadangi Chizkijas, pasikėlus puikybėn, nusižemino, jis pats ir Jeruzalės gyventojai, VIESPATIES rūstybė neužėjo ant jų Chizkijo dienomis.

24-26 2 Kar 20, 1-3; Jez 38, 1-3

Chizkijo turtai, nuveikiai ir mirtis

²⁷ Chizkijas išgijo labai daug turtų bei garbės ir pasirūpino sidabro, aukso, brangakmenių, balzamo, skydų ir visokių vertenybių atsargų, ²⁸ sandėlių javų, vyno ir aliejaus derliui ir tvartų visokiems gyvuliams³. ²⁹ Mat jis buvo pasirūpinęs bandų, tai yra⁴ didelį gyvulių kiekį, susidarantį iš avių ir galvijų, nes Dievas jam buvo davęs labai didelį turtą. ³⁰ Be to, Chizkijas buvo tas, kuris užkimšo aukštutinę Gichono vandenų ištaką ir juos tiesiai nuvedė žemyn į vakarinę Dovydo miesto pusę. Chizkijui sekėsi kiekviename dalyke, kurio jis ėmėsi. ³¹ Taip buvo ir atveju Babilono kunigaikščio⁵ atstovų, atsiųstų⁶ pas jį teirautis apie ženklą,

kuris buvo įvykęs šalyje: Dievas jį paliko sau vieną, norėdamas jį išmėginti, patirti viską, kas buvo jo širdyje.

³² O visi kiti Chizkijo veiksmai ir jo dievoti darbai—štai jie aprašyti pranašo Jezajo, Amošo sūnaus, regėjime, ⁷ Judo ir Izraelio Karalių knygoje. ³³ Pagaliau Chizkijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo pakilesnėje⁸ Dovydo palikuonių kapų vietoje. Jam mirus, visas Judas ir Jeruzalės gyventojai jam išreiškė pagarbą. Jo sūnus Menašė tapo karalium jo vietoje.

27-31 2 Kar 20, 12-19; Jez 39, 1-8 32-33 2 Kar 20, 20, 21

Menašė paveda tautą į stabmeldystę

33 Menašė buvo dvylikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje. ² Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIESPATS buvo pavaręs nuo izraelių. ³ Jis atstatė altarus, kuriuos jo tėvas Chizkijas buvo nugriovęs, pastatė aukurų Baalams, padarė ašerų, garbino visą dangaus kariuomenę ir jai⁹ tarnavo. ⁴ Jis pastatė aukurų VIESPATIES namuose, apie kuriuos VIESPATS buvo pasakęs: „Jeruzalėje mano vardas turi būti per amžius!“ ⁵ Jis pastatė aukurų visai dangaus kariuomenei abiejuose VIESPATIES namų kiemuose. ⁶ Jis buvo tas, kuris 'perleido per ugnį'¹⁰ savo sūnus¹¹ Ben-Hinomo slėnyje, žyniavo, būrė iš ženklų, kerėjo ir laikė mirusiųjų dvasių šaukėjus bei žynius. Jis daug ką darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, jį pykdydamas. ⁷ Jis pastatė išskaptuotą stabą, kurį buvo padaręs, Dievo namuose, apie kuriuos Dievas buvo pasakęs Dovydui ir jo sūnui Saliamonui: „Situose namuose ir Jeruzalėje, kuria išrinkau iš visų Izraelio genčių, aš įamžinsiu savo vardą⁸ ir nebepašalinsiu Izraelio kojos nuo žemės, į kurią leidžiau

1 Rk.; M: visu

2 Įtrp. pgl. 2 Kar 20, 5b; ~M

3 Arab; GV + ir tvartų bandoms; M: ir bandų tvartams

4 Rk.; M: miestų ir

5 Lat 2 Kar 20, 12; M: kunigaikščių

6 GLatTV; M: atsiuntusių

7 GLatVTArab + ir; ~M

8 Arba: įžymesnėje

9 Lit. jiems (t.y. dangaus kūnams)

10 T.y. sudėgino kaip aukas

11 S 2 Kar 21, 6: sūnų

ižengti jų¹ protėviams, jei tik jie rūpestingai stengsis vykdyti viską, ką esu jiems įsakęs, būtent visą įstatymą, nuostatus ir potvarkius, duotus per Mozę.⁹ Bet Menašė suvedžiojo Judą ir Jeruzalės gyventojus taip, kad jie elgėsi pikčiau už tautos, kurias VIESPATS buvo išnaikinęs iš izraelių priekio.¹⁰ Nors VIESPATS kalbėjo Menašei ir jo tautai, tačiau jie nekreipė dėmesio.

2 Jer 15, 4 4 2 Sam 7, 13 7-8 1 Kar 9, 3-5; 2 Kron 7, 12-18

Menašė vėl grožiasi į tikrąjį Dievą

11 Todėl VIESPATS užleido ant jų Asirijos karaliaus kariuomenės vadus, kurie sugavo Menašę kabliais, jį sukaustė grandinėmis ir nuvedė į Babiloną.¹² Atsidūręs sunkioje būklėje, jis stengėsi palankiai nuteikti VIESPATI, savo Dievą, ir labai nusizemino prieš savo protėvių Dievą.¹³ Kai jis meldėsi jam, šis patenkino jo prašymą, išklaušė jo maldavimą ir leido jam sugrįžti į Jeruzalę, į jo karalystę. Taip Menašė suprato, kad tik VIESPATS yra tikrasis Dievas.

14 Po to jis pastatė išorinę sieną Dovydo miestui į vakarus nuo Gichono, slėnyje, ligi įėjimo į Žuvų vartus, būtent aplink² Ofelį, ir ją padarė labai aukštą. Jis dar pastatė kariuomenės vadus visuose sutvirtintuose Judo miestuose.¹⁵ Jis pašalino svetimus dievus ir stabą iš VIESPATIES namų bei visus aukurus, kuriuos buvo pastatęs ant VIESPATIES namų kalno ir Jeruzalėje, ir juos išmetė už miesto.¹⁶ Jis sutaisė VIESPATIES aukrą, aukoją ant jo bendrystės bei padėkos aukos ir įsakė Judai tarnauti VIESPACIUI, Izraelio Dievui.

Menašės viešpatavimo apžvalga ir mirtis

18 O visi kiti Menašės veiksmai, jo malda savo Dievui ir žodžiai regėtojų, kurie jam kalbėjo VIESPATIES, Izraelio Dievo, vardu—štai jie aprašyti Izraelio Karalių kronikose.¹⁹ Jo malda ir jo išklausymas, visa jo nuodėmė ir neištikimybė, ir vietos, kuriose jis, prieš nusizemindamas, ikūrė alkus ir pastatė ašeras bei stabus—štai jie aprašyti jo

regėtojų³ kronikose.²⁰ Pagaliau Menašė atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo jo namų sode⁴. Jo sūnus Amonas tapo karalium jo vietoje.

1-20 2 Kar 21, 1-18

Amono viešpatavimas ir mirtis

21 Amonas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvejus metus karaliauvo Jeruzalėje.²² Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse, kaip buvo daręs jo tėvas Menašė. Visiems stabams, kuriuos buvo padaręs jo tėvas Menašė, Amonas aukoją ir jiems tarnavo.²³ Bet jis nenusižemino VIESPATIES akivaizdoje, kaip buvo nusizėmęs jo tėvas Menašė. Priešingai, jis, Amonas, nusikalto dar daugiau.²⁴ Jo tarnai padarė prieš jį samokslą ir jį nužudė jo namuose.²⁵ Bet šalies žmonės užmušė visus, kurie buvo susimokę prieš karalių Amoną, ir šalies žmonės padarė karaliumi jo sūnų Jošiją jo vietoje.

21-25 2 Kar 21, 19-26

Jošijas reformuoja kultą

34 Jošijas buvo aštuonerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir trisdešimt vienerius metus karaliauvo Jeruzalėje.² Jis darė, kas buvo tiesu VIESPATIES akyse, ir vaikščiojo savo protėvio Dovydo keliais, nenukrypdamas nei į dešinę, nei į kairę.

3 Jau aštuntaisiais savo karaliavimo metais, dar būdamas jaunikaitis, jis pradėjo ieškoti savo protėvio Dovydo Dievo, o dvyliktaisiais metais pradėjo valyti Judą ir Jeruzalę nuo alų, ašerų, drožtinių ir nuliėtų stabų.⁴ Jam matant, žmonės sugriovė Baalų aukurus. Jis sutrupino smilkalų aukurus, buvusius viršum jų, sudaužė ir sutrynė į dulkes ašeras ir drožtinius bei nulietus stabus ir jas išbarstė ant kapų, kurie jiems buvo aukoję.⁵ Kunigų kaulus jis sudegino ant jų aukurų. Taip jis apvalė Judą ir Jeruzalę.⁶ Jis Menašės, Efraimo ir Šimeono miestuose visur sudegino⁵ jų šventyklas,⁷ nugriovė aukurus, ašeras bei stabus

1 Kl.MssGSV 2 Kar 21, 8; M: jūsu

2 GLatV; M: ir jis [ja] apvedė

3 Rk.; G: regėtojų; M: mano regėtojų

4 GLat 2 Kar 21, 18; M: namuose

5 Rk.; M: išrinko

suskaldė ir sutrynė į dulkes, ir visus smilkalų aukurus sutrupino visoje Izraelio šalyje. Paskui jis sugrižo į Jeruzalę.

1 Jer 3, 6 4 2 Kar 21, 3; 2 Kron 33, 3 5 1 Kar 13, 2 1-7 2 Kar 22, 1; 23, 4-14

Chilkijas atranda įstatymo knyga

8 Aštuonioliktaisiais savo karaliavimo metais, baigęs¹ valyti šalį ir [VIESPATIES] namus, jis siuntė Ašalijo sūnų Šafaną, miesto burmistrą Maaseją ir Joachazo sūnų registratorių Joachą VIESPATIES, savo Dievo, namų taisyti.

9 Jie atėjo pas vyriausiąjį kunigą Chilkiją ir perdavė į Dievo namus nuneštus pinigus, kuriuos leviai, slenkščio sargai, buvo surinkę iš Menasės, Efraimo ir iš viso likusio Izraelio, taip pat iš viso Judo, Benjaminio ir Jeruzalės gyventojų. 10 Jie [juos] perdavė dešimtininkams, kuriems buvo pavesta [prižiūrėti darbą] VIESPATIES namuose. O dešimtininkai, kurie dirbo VIESPATIES namuose, juos atidavė namams pataisyti ir sutvirtinti. 11 Jie [juos] atidavė dailidėms ir statytojams, kad nupirktų laužtinių akmenų ir medžių sijoms ir kad parūpintų rastų pastatams, kuriems Judo karaliai buvo leidę supūti.

12 Tie vyrai sąžiningai dirbo darbą. Jiems prižiūrėti buvo paskirti leviai Jachatas ir Obadijas iš merarių ir Zacharijas bei Mešulamas iš kehatų. Leviai—visi, kurie mokėjo groti muzikiniais instrumentais,—

13 viršininkavo naštanešiams ir prižiūrėjo visus vienokio ar kitokio darbo darbininkus. Be to, kai kurie iš levių buvo raštininkai, tvarkytojai ir vartų sargai.

14 Jiems išimant pinigus, atneštus į VIESPATIES namus, kunigas Chilkijas rado VIESPATIES įstatymo knygą, duotą per Mozę.

15 Chilkijas atsiliepdamas tarė raštininkui Šafanui: „Radau įstatymo knygą VIESPATIES namuose!“ Ir Chilkijas padavė tą knygą Šafanui. 16 Šafanas nunešė knygą karaliui ir dar pranešė karaliui, sakydamas: „Jie įvykdė viską, kas buvo pavesta tavo tarnams: 17 jie iškratė pinigus, rastus VIESPATIES namuose,

ir juos perdavė prižiūrėtojams ir darbininkams“. 18 Raštininkas Šafanas taip pat pranešė karaliui: „Knyga man davė kunigas Chilkijas“, ir Šafanas iš jos paskaitė karaliui.

19 O kai karalius išgirdo įstatymo žodžius, jis perplėšė savo drabužius. 20 Ir karalius įsakė Chilkijui, Šafano sūnui Achikamui, Michos sūnui Abdonui, raštininkui Šafanui ir karaliaus ministrui Asajui: 21 „Eikite, pasiklauskite VIESPATIES už mane ir už likusiuosius Izraelyje bei Jude dėl atrastos knygos žodžių, nes didelė VIESPATIES rūstybė, kuri išsiliejo ant mūsų dėl to, kad mūsų protėviai, užuot elgęsi visai taip, kaip parašyta šitoje knygoje, nesilaikė VIESPATIES žodžio“.

Karalius klausiasi Dievo per pranašę Chuldą

22 Taigi Chilkijas ir tie, kuriems karalius buvo paliepęs², nuėjo pas pranašę Chuldą, darbužių saugotojo Salumo, Chasros sūnaus Tokhato sūnaus žmoną, kuri gyveno Jeruzalėje, antrojoje dalyje, ir jai kalbėjo, kaip nurodyta. 23 Ji jiems tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Štai aš rengiuos užleisti nelaimę ant šitos vietos ir ant jos gyventojų—visus prakeikimus, užrašytus knygoje, kuri buvo perskaityta Judo karaliui. 25 Užtai, kad jie paliko mane ir degino aukas kitiems dievams man įpykdyti visokiu savo rankų darbu, mano rūstybė išsilies ant šitos vietos ir neišges!“ 26 O Judo karaliui, kuris jus siuntė pasiklausti VIESPATIES, taip jam tarkite: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Žodžiai, kuriuos tu girdejai, ...“ 27 Kadangi suminkštėjo tavo širdis ir tu nusizėminai VIESPATIES akyse, klausydamasis mano žodžių apie šitą vietą ir apie jos gyventojus, ir kadangi, nusizėminęs prieš mane ir perplėšęs savo drabužius, verkei mano akivaizdoje, tai ir aš išgirdau,—sako VIESPATS.—28 Štai aš tave paguldysiu⁴ prie tavo tėvų. Tu būsi paguldytas į savo kapus ramus, ir tavo

2 Įtrp. su G; ~M

3 Nutūkęs sakiny

4 Lit. surinksiu

akys nematys visų nelaimių, kurias aš užleisiu ant šitos vietos ir ant jos gyventojų⁴. Paskui jie tai pranešė karaliui.

8-28 2 Kar 22, 3-20

Jošijas atnauja sandorą

29 Tada karalius susikvietė¹ visus Judo ir Jeruzalės seniūnus. ³⁰ Karalius nuėjo aukštyn į VIESPATIES namus, taip pat visi Judo vyrai, Jeruzalės gyventojai, kunigai, leviai ir apskritai visi žmonės nuo didžiausio iki mažiausio ir, jiems klausantis, skaitė visus žodžius sandoros knygos, atrastos VIESPATIES namuose. ³¹ Vėliau karalius, atsistojęs savo vietoje, sudarė sandorą VIESPATIES akivaizdoje [pasižadėdamas] sekti paskui VIESPATĮ ir laikytis jo įsakymų, potvarkių ir nuostatų visa širdim ir visa siela, kad taip įvykdytų sandoros žodžius, užrašytus šitoje knygoje. ³² Ir jis įstatė [į tą sandorą] visus, kurie radosi Jeruzalėje ir Benjamine, o Jeruzalės gyventojai elgėsi, laikydamiesi Dievo, jų protėvių Dievo, sandoros. ³³ Jošijas pašalino visas bjaurības² iš visų šalių, priklausančių izraeliams, ir vertė visus, kurie radosi Izraelyje, tarnauti VIESPACIUI, jų Dievui. Kol jis gyveno, jie nepaliovė sekę paskui VIESPATĮ, savo Dievą.

29-33 2 Kar 23, 1-20

Jošijas švenčia Pesachą

35 Jošijas šventė Jeruzalėje Pesachą VIESPACIUI ir papjovė Pesacho avinėlį pirmojo mėnesio keturioliktoją. ² Jis pastatė kunigus jų postuose ir juos padarino VIESPATIES namų tarnybai. ³ Ir jis tarė leviams, kurie mokė visą Izraelį [ir] kurie buvo pasišventinę VIESPACIUI: „Nuo tada, kai padėjo³ šventąją skryniją į namus, kuriuos pastatė Dovydo sūnus Saliamonas, Izraelio karalius, jums nebereikia [jos] nešioti ant pečių. [Tad] dabar tarnaukite VIESPACIUI, savo Dievui, ir jo tautai Izraeliui: ⁴ pasiruoškite šeimomis pagal savo skyrius, kaip jie buvo Izraelio

karaliaus Dovydo ir jo sūnaus Saliamono nustatyti raštu, ⁵ sustokite šventovėje pagal savo brolių pasauliečių šeimų grupes, būtent taip, jog kiekvieną pasauliečių šeimą atitiktų⁴ levijų šeimos dalis, ⁶ papjaukite Pesacho avinėlį, paruoškite šventas aukas⁵ savo brojams, kad jie padarytų taip, kaip VIESPATS kalbėjo per Mozę!“

⁷ Jošijas padovanojo pasauliečiams mažųjų gyvulių, ėriukų ir ožkyčių —viską kaip Pesacho aukas visiems dalyviams—tokį skaičių: trisdešimt tūkstančių, o galvijų—tris tūkstančius. Šitie buvo iš karaliaus turto. ⁸ Be to, jo vyresnieji davė laisvos valios dovanų tautai, kunigams ir leviams. Chilkijas, Zacharijas ir Jechielis, Dievo namų viršininkai, davė kunigams du tūkstančius šešis šimtus Pesacho aukojamųjų gyvulių ir tris šimtus galvijų. ⁹ Konanijas ir jo broliai Semajas ir Netanelis, taip pat Chasabijas, Jeielis ir Jozabadas, levijų viršininkai, padovanojo leviams penkis tūkstančius Pesacho aukojamųjų gyvulių ir penkis šimtus galvijų.

¹⁰ Kulto tarnyba paruošus, kunigai sustojo savo vietose ir leviai savo skyriais, kaip karalius buvo įsakęs. ¹¹ Pastarieji pjovė Pesacho avinėlį, o kunigai, leviams lupant odą, šlakstė kraują⁶, paimtą iš jų rankų. ¹² Šie⁷ padėjo į šalį, kas buvo skirta sudeginti, kad tai duotų pasauliečių šeimų padaloms, kad jos tai atnašautų VIESPACIUI, kaip raštu įsakytą Mozės knygoje. Taip pat jie padarė su galvijais. ¹³ Jie kepė Pesacho avinėlį, kaip reikalauja potvarkis, o šventąsias dovanas virė puoduose, katiluose ir kaistuvuose ir tai skubiai pateikė visiems pasauliečiams. ¹⁴ Po to jie paruošė sau ir kunigams, nes kunigai aharonai, iki vakaro buvo užsiėmę aukojimu to, kas skirta sudeginti, tai yra riebalų. Taigi leviai paruošė sau ir kunigams aharonams. ¹⁵ Giesmininkai,

4 Rk.; ~M

5 G^A, plg. 13 skn.; M: pasišventinkite ir paruoškite

6 [trp. su GLatVT --

7 T.y. leviai

1 Lit..pasiuntė [pasiuntinius] ir surinko

2 T.y. stabus

3 G; M: Padėkite

asafai, irgi stovėjo savo vietose, kaip buvo įsakęs Dovydas ir Asafas, Hėmanas bei Jedutūnas, karaliaus regėtojai¹, taip pat vartų sargai prie atskirų vartų. Jiems nereikėjo pasišalinti iš savo tarnybos, nes jų broliai leviai jiems paruošė. ¹⁶ Taip tą dieną buvo paruošta visa VIESPATIES tarnyba, būtent Pesacho šventimas ir deginamųjų aukų aukojimas ant VIESPATIES aukuro pagal karaliaus Jošijo įsakymą. ¹⁷ Tuomet dalyvaujantys izraeliai šventė Pesachą ir Neraugintos duonos šventę septynias dienas. ¹⁸ Tokio Pesacho nebuvo švesta Izraelyje nuo pranašo Samuelio dienų, ir joks Izraelio karalius nebuvo šventęs tokio Pesacho, kokią šventė Jošijas su kunigais, leviais, visu Judu, dalyvaujančiu Izraeliu ir su Jeruzalės gyventojais. ¹⁹ Aštuonioliktaisiais Jošijo karaliavimo metais žmonės šventė šita Pesachą.

Jošijas žūva kovoje su Egipto karaliumi Nechu

²⁰ Po viso to, kai Jošijas buvo sutvarkęs šventyklą, Egipto karalius Nechas žygiavo aukštyn kariauti Karkemiše prie Eufrato. Tada Jošijas išžygiavo jo pasitikti. ²¹ Bet anas siuntė pas jį pasiuntinius su žinia: „Kas man darbo su tavim, Judo karaliau? Ne prieš tave 'aš šiandien einu, bet prieš namus'², su kuriais kariauju!“³ Dievas įsakė man skubėti. Atsitrauk savo labai nuo Dievo, kuris yra su manim, kad jis tavęs nepražudytų!“ ²² Tačiau Jošijas nenusigrėžė nuo jo, bet persirengė⁴ kariauti su juo. Jis nepaklausė Necho žodžių, atėjusių iš Dievo burnos, bet atžygiavo kariauti į Megido lygumą. ²³ Šauliams pašovus karalių Jošiją, karalius tarė savo tarnams: „Paimkite mane šalin, nes esu sunkiai sužeistas!“ ²⁴ Tada jo tarnai, jį paėmę iš kovos vežimo⁵, jį vežė ant jo antrojo vežimo ir nugabeno į Jeruzalę. Jis mirė ir buvo

palaidotas savo tėvų kapuose. Visas Judas ir Jeruzalė gedėjo Jošijo.

²⁵ Jeremijas sukūrė raudą apie Jošiją, ir visi giesmininkai bei giesmininkės ligšiol tebemini Jošiją savo raudose. Jos tapo Izraelio tradicija, ir štai jos užrašytos Raudose.

²⁶ O visi kiti Jošijo veiksmai ir jo dievoti darbai, sutinką su tuo, kas parašyta VIESPATIES įstatyme, ²⁷ ir jo ankstesnieji ir vėlesnieji veiksmai—štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje.

4 2 Kron 8, 14 13 Iš 12, 8-9 15 1 Kron 25, 1 17 Iš 12, 1-20 1-19 2 Kar 23, 21-23 20-27 2 Kar 23, 29-30

Jehoachazo viešpatavimas

36 Šalies žmonės paėmė Jošijo sūnų Jehoachazą ir jį padarė karaliumi jo tėvo vietoje Jeruzalėje. ² Jehoachazas buvo dvidešimt trejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. ³ Egipto karalius jį atleido iš karaliavimo⁶ Jeruzalėje ir uždėjo šaliai piniginę baudą: šimtą talentų sidabro ir talentą aukso. ⁴ Egipto karalius padarė jo brolių Eljakimą Judo bei Jeruzalės karaliumi ir pakeitė jo vardą į Jehojakimą, o jo brolių Jehoachazą Nechas pasiėmė ir jį nusivedė į Egiptą.

4 Jer 22, 11-12 1-4 2 Kar 23, 30-35

Jehojakimo viešpatavimas

⁵ Jehojakimas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES, jo Dievo, akyse. ⁶ Prieš jį atžygiavo Babilono karalius Nebuchadnežaras ir jį sukaustė grandinėmis, kad jį nuvestų į Babiloną. ⁷ Taip pat VIESPATIES namų rykų dalį Nebuchadnežaras nusigabeno į Babiloną ir juos padėjo savo rūmuose, Babilone. ⁸ O visi kiti Jehojakimo veiksmai ir jo bjaurūs darbai, kuriuos jis darė, ir kas [užtat] jam atsitiko—štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje. Jo sūnus Jehojachinas tapo karaliumi jo vietoje.

1 Kl.MsGSVT; M: regėtojas

2 T.y. dinastija

3 Arba rk.: šiandien eina mano karas, bet prieš Babilono karaliaus namus!

4 G: pasidrasino; V: pasiruošė

5 3 Ežr 1, 28: kautynių eilės

5 Jer 22, 18–19; 26, 1–6; 35, 1–19 6 Jer 25, 1–38; 36, 1–32; 45, 1–5; Dan 1, 1–2 5–8 2 Kar 23, 36–24, 7

Judo karalius Jehojachinas

9 Jehojachinas buvo aštuoniolikos¹ metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius bei dešimt dienų karaliavo Jeruzalėje. Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES akyse. 10 O metų atgrąžoje² karalius Nebuchadnešaras atsiuntęs jį pargabeno į Babiloną su vertingais VIESPATIES namų rykais ir padarė jo dėdę³ Judo ir Jeruzalės karaliumi.

9–10 2 Kar 24, 8–17 10 Jer 22, 24–30; 24, 1–10; 29, 1–2; Ezek 17, 12 10 Jer 37, 1; Ezek 17, 13

Judo karalius Šidkijas

11 Šidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. 12 Ir jis darė, kas buvo pikta VIESPATIES, jo Dievo, akyse. Jis nenusižemino prieš pranašą Jeremiją, [kurio žodžiai buvo] iš VIESPATIES burnos. 13 Jis dargi sukilo prieš karalių Nebuchadnešara, kuris jį buvo prisaikinęs Dievu. Jis pasidarė toks kietasprandis ir kietasirdis, jog neatsivertė į VIESPATĮ, Izraelio Dievą. 14 Taip pat visi Judo vyresnieji, kunigai⁴ ir žmonės darėsi vis labiau ir labiau neištikimi, pasekdami visomis bjauriomis tautų praktikomis, ir suteršė VIESPATIES namus, kuriuos šis buvo pašventinęs Jeruzalėje.

11 Jer 27, 1–22; 28, 1–17 11–12 2 Kar 24, 18–20 13 Ezek 17, 15

Jeruzalės žlugimas

15 O vis dėlto VIESPATS, jų protėvių Dievas, nepailstamai vis jiems siuntė [ispėjimus] per savo pasiuntinius, nes jis gailėjosi savo tautos ir savo buveinės. 16 Bet jie išjuokė Dievo

pasiuntinius, paniekino jo žodžius ir tyčiojosi iš jo pranašų, kol VIESPATIES rūstybė nebeapgdomai pakilo prieš jo tautą. 17 Tad jis atvedė kalbėjų karalių prieš juos ir išžudė kalavijų jų jaunikačius jų šventovės namuose ir nepasigailėjo nei jaunikačio, nei mergaitės, nei senelio, nei iškaršusio—visus jis atidavė į jo rankas. 18 Taip pat visus Dievo namų rykus, didžiuosius ir mažuosius, VIESPATIES namų lobius ir karaliaus bei jo vyresniųjų lobius—viską jis nusigabeno į Babiloną. 19 Jie sudegino Dievo namus, nugriovė Jeruzalės sieną, sudegino visus jos gyvenamus bokštus ir visus jos brangius rakandus atidavė sunaikinti. 20 O kas išliko nuo kalavijo, jis ištrėmė į Babiloną, ir jie tapo jo ir jo sūnų vergais, iki įsiviepatavo Persų karalystė, 21 kad įvykdytų VIESPATIES žodi, pasakytą Jeremijo burna. Kol šalis atgavo savo šabatas⁵, per visą laiką, kai ji buvo apleista, ji išsėjos, iki suėjo septyniasdešimt metų.

17 Jer 21, 1–10; 34, 1–5 19 1 Kar 9, 8 13–21 2 Kar 25, 1–21; Jer 52, 3b–11 21 Jer 25, 11; 29, 10

Kyro ediktas

22 Pirmaisiais Persų karaliaus Kyro metais,—kad išsipildytų VIESPATIES žodis, ištartas Jeremijo burna,—VIESPATS sužadino Persų karaliaus Kyro dvasią, kad jis visoje savo karalystėje paskelbė žodžiu ir taip pat raštu: 23 „Taip sako Persų karalius Kyras: Visas žemės karalystes man atidavė VIESPATS, dangaus Dievas, ir jis man pavedė jam statyti namus Jeruzalėje, esančioje Jude. Kas tarp jų yra iš visos jo tautos, VIESPATS, jo Dievas tebūnie su juo ir tegul jis eina aukštyn!“

22–23 Ezra 1, 1–4 23 Jez 44, 28

1 1MsG^{AL} Sarab 3 Ezer 1, 41 2 Kar 24, 8; M: aštuonerių

2 T.y. kita pavasari

3 GSV; M: brolių (arba: giminaitį)

4 G; M: vyresnieji kunigai

5 T.y. visus prarastus poilsio metus, kai ji, kaip reikalavo Įstatymas (Lev 25, 1–7), neturėjo būti dirbama

EZRA

Kyro ediktas

1 Pirmaisiais Persų karaliaus Kyro metais,—kad išsipildytų VIESPATIES žodis iš Jeremijo burnos,—VIESPATS sužadino Persų karaliaus Kyro dvasią, kad jis visoje savo karalystėje paskelbė žodžiu ir taip pat raštu: 2 „Taip sako Persų karalius Kyras: Visas žemės karalystės man atidavė VIESPATS, dangaus Dievas, ir jis man pavedė jam statyti namus Jeruzalėje, esančioje Jude. 3 Kas tarp jūsų yra iš visos jo tautos, jo Dievas tebūnie su juo ir tegul jis eina aukštyti Jeruzalę, esančią Jude, ir tegul stato VIESPATIES, Izraelio Dievo, namus. Jis yra Dievas, gyvenantis Jeruzalėje. 4 Ir kas tik yra išlikęs, tą kiekvienoje vietoje, kur jis yra apsigyvenęs kaip ateivis, tegul jo vietos žmonės sušelpia sidabru ir auksu, pakeliama manta ir gyvuliai drauge su laisvos valios dovanomis Dievo namams, būsimiems Jeruzalėje“.

1 Jer 25, 11; 29, 10 2 Jez 44, 28

Pirmųjų tremtinių sugrįžimas iš Babilono

5 Tada Judo ir Benjamino šeimų galvos, kunigai ir leviai, visi, kurių dvasią Dievas buvo sužadinęs, pakilo eiti aukštyti statyti VIESPATIES namų Jeruzalėje. 6 Visi jų kaimynai juos parėmė sidabriniais indais, auksu, pakeliama manta, gyvuliais ir vertingomis dovanomis, be viso to, ką jie savanoriškai padovanojo.

Kyras sugrąžina kulto rykus

7 Karalius Kyras dar išdavė VIESPATIES namų rykus, kuriuos Nebuchadnešaras buvo išsigabenęs iš Jeruzalės ir juos padėjęs į savo dievo namus. 8 Persų karalius Kyras juos perdavė išdininkui Mitradatai, kuris juos išskaičiavo Judo kunigaikščiui Šešbašarui. 9 Toks buvo jų skaičius: auksinių dubenų—trisdešimt, sidabrinų

dubenų—tūkstantis, smilkyklių¹—dvidešimt devynios, ¹⁰ auksinių taurių—trisdešimt, sidabrinų taurių²—keturi šimtai dešimt, kitų indų—tūkstantis. ¹¹ Iš viso auksinių ir sidabrinų indų buvo penki tūkstančiai keturi šimtai. Šešbašaras visa tai gabeno aukštyti tuo pačiu metu, kai tremtiniai buvo vedami³ iš Babilono į Jeruzalę.

Pirmųjų pargrįžusiųjų sąrašas

2 Šitie yra [Judo] provincijos sūnūs, kurie keliavo aukštyti iš tremties, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnešaras buvo ištrėmęs iš Babiloną. Jie sugrįžo į Jeruzalę ir Judą, kiekvienas į savo miestą. 2 Jie parvyko su Zerubabeliu, Ješūva, Nechemiju, Seraju, Reelaju, Nachamanu⁴, Mordechaju, Bilšanu, Misparu, Bigvaju, Rechumu, Baana.

Izraelio tautos vyrų skaičius:

3 Parošo palikuonių: du tūkstančiai šimtas septyniasdešimt du;

4 Šefatijo palikuonių: trys šimtai septyniasdešimt du;

5 Aracho palikuonių: septyni šimtai septyniasdešimt penki;

6 Pachat-Moabo palikuonių, [būtent] Ješūvos ir Joabo palikuonių: du tūkstančiai aštuoni šimtai dvylika;

7 Elamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi;

8 Zataus palikuonių: devyni šimtai keturiasdešimt penki;

9 Zakajo palikuonių: septyni šimtai šešiasdešimt;

10 Banio palikuonių: šeši šimtai keturiasdešimt du;

11 Bebajo palikuonių: šeši šimtai dvidešimt trys;

12 Azgado palikuonių: tūkstantis du šimtai dvidešimt du;

13 Adonikamo palikuonių: šeši šimtai šešiasdešimt šeši;

14 Bigvajo palikuonių: du tūkstančiai penkiasdešimt šeši;

15 Adino palikuonių: keturi šimtai penkiasdešimt keturi;

16 Aterio palikuonių, būtent Jechizkijo: devyniasdešimt aštuoni;

1 Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

2 M + parašinė pšt.: [skaičius] reikia pakeisti

3 Arba: jis vedė tremtinius

4 Įtrp. su Nech 7, 7.

17 Bešajo palikuonių: trys šimtai dvidešimt trys;

18 Joros palikuonių: šimtas dvylika;

19 Chašumo palikuonių: du šimtai dvidešimt trys;

20 Gibaro palikuonių: devyniasdešimt penki;

21 Betliejaus vyrų¹: šimtas dvidešimt trys;

22 Netofos vyrų: penkiasdešimt šeši;

23 Anatoto vyrų: šimtas dvidešimt aštuoni;

24 Bét-Azmaveto vyrų²: keturiasdešimt du;

25 Kirjat-Jearimo, Kefyros ir Beéroto vyrų³: septyni šimtai keturiasdešimt trys;

26 Ramos ir Gebos vyrų⁴: šeši šimtai dvidešimt vienas;

27 Michmaso vyrų: šimtas dvidešimt du;

28 Bét-Elío ir Ajo vyrų: du šimtai dvidešimt trys;

29 Nebo palikuonių: penkiasdešimt du;

30 Magbišo palikuonių: šimtas penkiasdešimt šeši;

31 kito Elamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi;

32 Charimo palikuonių: trys šimtai dvidešimt;

33 Lodo, Chadido ir Ono vyrų⁵: septyni šimtai dvidešimt penki;

34 Jericho vyrų⁶: trys šimtai keturiasdešimt penki;

35 Senavos palikuonių: trys tūkstantčiai šeši šimtai trisdešimt;

36 Kunigų: Jedaos palikuonių, būtent Ješūvos šeimos: devyni šimtai septyniasdešimt trys,

37 Imerio palikuonių: tūkstantis penkiasdešimt du,

38 Paščūro palikuonių: tūkstantis du šimtai keturiasdešimt septyni,

39 Charimo palikuonių: tūkstantis septyniolika.

40 *Levių*: Ješūvos, būtent Kadmielio, Binujo, Hodavijo palikuonių⁷: septyniasdešimt keturi.

41 *Giesmininkų*: asafų: šimtas dvidešimt aštuoni.

42 *Vartų sargai*⁸: Šalumo palikuonys, Aterio palikuonys, Talmono palikuonys, Akubo palikuonys, Chatitos palikuonys, Sobajo palikuonys—iš viso šimtas trisdešimt devyni.

43 *Sventyklos vergai*: Sichos palikuonys, Chasufos palikuonys, Tabauto palikuonys, ⁴⁴ Keroso palikuonys, Šiahos palikuonys, Padono palikuonys, ⁴⁵ Lebanos palikuonys, Chagabos palikuonys, ⁴⁶ Akubo palikuonys, ⁴⁶ Chagabo palikuonys, Salmajo¹⁰ palikuonys, Chanano palikuonys, ⁴⁷ Gidelio palikuonys, Gacharo palikuonys, Reajos palikuonys, ⁴⁸ Rešino palikuonys, Nekodos palikuonys, Gazamo palikuonys, ⁴⁹ Uzos palikuonys, Paseacho palikuonys, Besajo palikuonys, ⁵⁰ Asnos palikuonys, meunų palikuonys, nefisų palikuonys, ⁵¹ Bakbuko palikuonys, Chakufos palikuonys, Charchūro palikuonys, ⁵² Bašluto palikuonys, Mechidos¹¹ palikuonys, Charšos palikuonys, ⁵³ Barkoso palikuonys, Siseros palikuonys, Temacho palikuonys, ⁵⁴ Nešiacho palikuonys, Chatifos palikuonys.

⁵⁵ Šaliamono vergų palikuonys: Sotajo palikuonys, Hasofereto palikuonys, Perudos palikuonys, ⁵⁶ Jaalos palikuonys, Darkono palikuonys, Gidelio palikuonys, ⁵⁷ Šefatijo palikuonys, Chatilo palikuonys, Pocheret-Hašebajimo

1 Pgl. Nech; M: palikuonių

2 Pgl. Nech 1 Esdr; M: Azmaveto

3 Pgl. Nech 1 Esdr

4 Pgl. Nech 1 Esdr

5 Pgl. Nech; M: palikuonių

6 Pgl. Nech; M: palikuonių

7 Pgl. Nech 7, 43 GB^S; M: Ješūvos ir Kadmielio palikuonių iš hodavijų

8 Nech 1 Esdr; M: sargų palikuonys

9 ~Nech; 1 Esdr + Utos palikuonys, Ketabo palikuonys

10 QNechG^{Amin}S; K: Šamlajo

11 Kkr. MssNech: Mechyros

palikuonys, Amio palikuonys. ⁵⁸ Iš viso šventyklos vergų ir Saliamono vergų palikuonių buvo trys šimtai devyniasdešimt du.

⁵⁹ O šitie yra tie, kurie atvyko iš Tel-Melacho, Tel-Charšos, Kerubo, Adano, Imerio, bet negalėjo įrodyti savo protėvių šeimos ir savo kilmės, ar jie kilę iš Izraelio: ⁶⁰ Delajo palikuonys, Tobijo palikuonys, Nekodos palikuonys—šeši šimtai penkiasdešimt du. ⁶¹ O iš kunigų¹: Chobajo palikuonys, Hakošo palikuonys, palikuonys Barzilajo, kuris buvo vedęs žmoną iš gileadiečio Barzilajo dukterų ir buvo vadinamas jų vardu. ⁶² Šitie ieškojo savo įrašo tarp įtrauktųjų į sąrašą. Bet kadangi jie nebuvo rasti, jie buvo išskirti iš kunigavimo kaip netinkami. ⁶³ Tirsata² jiems uždraudė valgyti to, kas švenčiausia, iki pakils kunigas, galintis vartoti urimą ir tumimą.

⁶⁴ Visą bendruomenę sudarė iš viso keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai šešiasdešimt, ⁶⁵ neskaitant jų vergų ir vergių. Šių buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to, jie turėjo du šimtus giesmininkų ir giesmininkių. ⁶⁶ Jų arklių buvo septyni šimtai trisdešimt šeši, jų asilėnų—du šimtai keturiasdešimt penki, ⁶⁷ jų kupranugarių—keturi šimtai trisdešimt penki, jų asilų—šeši tūkstančiai septyni šimtai dvidešimt.

⁶⁸ Sk 27, 21

Dovanos šventyklai

⁶⁸ Kai kurios šeimų galvos, atėjusios prie VIESPATIES namų, buvusių Jeruzalėje, davė savanoriškų dovanų Dievo namams, kad juos atstatytų jų vietoje. ⁶⁹ Kiek leido jų išgalės, jie padovanojo kulto fondui šešiasdešimt vieną tūkstantį drachmų aukso, penkis tūkstančius minų sidabro ir šimtą kunigų apdarų.

⁷⁰ Kunigai, leviai ir kai kurie pasauliečiai³ apsigyveno Jeruzalėje ir [jos] apylinkėse⁴, o giesmininkai, vartų sargai bei šventyklos vergai⁵ ir visi [kiti] izraeliai savo miestuose.

⁷⁰ 1 Kron 9, 2; Nech 11, 3

Atstatomas aukuras

³⁰ kai, izraeliams jau esant savo miestuose, atėjo septintasis mėnuo, žmonės susirinko kaip vienas vyras į Jeruzalę. ² Tada pakilo Jošadako sūnus Ješūva su savo broliais kunigais ir Sealtielio sūnus Zerubabelis su savo giminaičiais ir pastatė Izraelio Dievo aukurą, kad aukotų ant jo deginamąsias aukas, kaip parašyta Dievo vyro Mozės įstatyme. ³ Jie įkūrė aukurą ant jo pirmąsios vietos⁶, nors ir su baime, juos apėmusią dėl šalių tautų, ir ant jo aukojo deginamąsias aukas VIESPACIUI—ryto ir vakaro aukas. ⁴ Jie šventė Palapinių šventę, kaip raštu įsakyta, ir kasdien [aukojo] tokių deginamųjų aukų skaičių, koks buvo skirtas kiekvienai dienai. ⁵ Paskui, be⁷ nuolatinės deginamosios aukos, [jie aukojo] šabatu⁸, jaunačių, visų švenčių VIESPATIES švenčių ir visų atnešusių VIESPACIUI savanoriškų dovanų [aukas]. ⁶ Septintojo mėnesio pirmąją dieną jie pradėjo aukoti VIESPACIUI deginamąsias aukas, nors VIESPATIES šventyklos pamatai dar nebuvo padėti.

² Iš 27, 1 ³ Sk 28, 1–8 ⁴ Sk 29, 12–38 ⁵ Sk 28, 11–29, 39

Dedami šventyklos pamatai

⁷ Jie davė pinigų akmenlaužiams ir dailidėms, taip pat maisto, gėrimo ir aliejaus šidoniečiams ir tyriečiams, kad tie atgabentų kedro medžių iš Lebanono per jūrą į Jafą⁹, kaip jiems leido Persų karaliaus Kyras.

⁸ Antraisiais metais po jų atvykimo prie Dievo namų Jeruzalėje, antrąjį mėnesį, Sealtielio sūnus

3 Lit. iš liaudies

4 Pgl. 1 Esdr 5, 45; ~M

5 M + savo miestuose; ~G^A 1 Esdr 5, 46

6 GS1Esdr; M: jo [senųjų] pamatų

7 Rk.

8 1Ms 1Esdr 5, 51; pgl. 2 Kron 2, 3; 8, 13; ~M

9 Lit. į Jafos jūrą

1 Pgl. Nech 7, 63 1Esdr 5, 38; M: kunigų palikuonių

2 Persų valdytojo garbės titulas, reiškias gerbtina

Zerubabelis ir Jošadako sūnus Ješūva pradėjo [statyti] su visais kitais savo broliais, kunigais, leviais ir apskritai visais atvykusiais iš nelaisvės į Jeruzalę, ir jie paskyrė levius, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, VIESPATIES namų darbo prižiūrėti. ⁹ Tada Ješūva su savo sūnumis ir broliais, Kadmielis, Binujis ir Hodavijas¹ stojo kaip vienas prižiūrėti dirbančių Dievo namų darbą [Chenadado sūnūs, jų sūnūs ir jų giminaičiai, leviai].

¹⁰ Statytojams padėjus VIESPATIES šventyklos pamatus, sustojo kunigai, apsirengę bisu², su trimitais, ir leviai asafai su cimbolais girti VIESPATĮ Izraelio karaliaus Dovydo nustatyta tvarka. ¹¹ Ir jie užgiedojo, girdami ir dėkodami VIESPACIUI: „nes jis geras, nes amžina jo malonė Izraeliui“. O visi žmonės krykštavo garsiu šūkavimu, girdami VIESPATĮ dėl to, kad buvo padėti VIESPATIES namų pamatai. ¹² Bet daugelis kunigų, levių ir protėvių šeimų galvų, senių, kurie buvo matę pirmuosius namus, kai jie dar stovėjo, —tie jiems buvo tikrieji namai—balsiai verkė, tačiau daugelis garsiai šūkavo iš džiaugsmo, ¹³ taip kad žmonės negalėjo atskirti džiaugsmo šūkavimo nuo žmonių verksmo balso, nes žmonės krykštavo garsiu šūkavimu, ir tas garsas buvo girdimas toli.

10 1 Kron 25, 1 11 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ps 100, 5; 106, 1; 107, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11

Pasipriešinimas šventyklos atstatymui Kyruvi viešpataujant

⁴ Judo ir Benjaminio priešininkai, išgirde, kad tremtinių bendruomenės nariai statą šventyklą VIESPACIUI, Izraelio Dievui, ² priėjo prie Zerubabelio ir prie protėvių šeimų galvų ir jiems pasiūlė: „Mes norime statyti drauge su jumis, nes mes, kaip ir jūs, garbiname jūsų Dievą ir jam mes aukojome nuo dienų Esar-Chadono, Asirijos karaliaus, kuris mus čia atkėlė“. ³ Bet Zerubabelis, Ješūva ir visos kitos Izraelio protėvių šeimų galvos jiems atsakė: „Jūs neturite nieko bendra su

mumis, kad galėtumėte statyti mūsų Dievo namus, bet mes vieni statysime VIESPACIUI, Izraelio Dievui, kaip mums yra įsakęs karalius Kyras, Persų karalius“. ⁴ Tada šalies žmonės atėmė Judo žmonėms drąsą ir juos atgrasė nuo statymo. ⁵ Jie taip pat papirkdavo jiems priešintis [karaliaus] patarėjus, kad niekais paverstų jų sumanymą, kol gyveno Persų karalius Kyras, iki Persų karaliaus Darijaus karaliavimo.

2 2 Kar 17, 24-41

Trukdymai viešpataujant Kserksui bei Artakserksui ir šventyklos statybos sustabdymas

⁶ Karaliaujant Kserksui, jo karaliavimo pradžioje, jie parašė skundą prieš Judo ir Jeruzalės gyventojus.

⁷ Artakserkso dienomis Bišlamas, Mitredatas, Tabeelis ir visi kiti jo bendrininkai parašė [laišką] Persų karaliui Artakserksui. Laiško tekstas buvo parašytas aramėjišku šriftu ir išverstas į aramėjų kalbą. [Šita yra] aramėjų [versija]:

⁸ Vyriausiasis [karaliaus] valdininkas Rechumas ir raštininkas Šimšajas parašė karaliui Artakserksui vieną tokio turinio laišką [, nukreiptą] prieš Jeruzalę:

⁹ Vyriausiasis valdininkas Rechumas, raštininkas Šimšajas ir visi kiti jų bendrininkai, teisėjai, pasiuntiniai, tarpelajai, persai, urukiečiai, babiloniečiai, šūšaniečiai, tai yra elamiečiai, ¹⁰ ir visos kitos tautos, kurias didysis ir garbingasis Asnaparas buvo ištrėmęs ir įkurdinęs Samarijos miestuose ir likusiąjame Užeufratyje. Dabar ¹¹ šitoks turinys laiško, kurį jie jam pasiuntė:

„Karaliui Artakserksui: tavo valdiniai, Užeufračio žmonės.

Dabar: ¹² tebūnie žinoma karaliui, kad judėjai, kurie atėjo nuo tavęs pas mus, atvyko į Jeruzalę. Jie atstato tą maištingą ir nedorą miestą. Jie užbaigia sienas ir taiso pamatus. ¹³ Tebūnie dabar žinoma karaliui, kad, jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos užbaigtos, jie nebemokės činšo, duoklių natūra ir [kitokių] mokesčių, ir pagaliau

1 Rk. pgl. 2, 40; M: jo sūnūs, judėjai

2 T.y. plona balta drobe

mano karalius patirs nuostolį¹.
 14 Dabar: kadangi mes esame ipareigoti karaliaus rūmams² ir kadangi mums nepridera matyti karaliaus apgėdinimą, todėl mes siunčiame ir pranešame karaliui, 15 kad būtų paieškota tavo tėvų protokolų knygoje. Tu rasi protokolų knygoje ir sužinosi, kad tas miestas yra maištingas miestas, kenksmingas karaliams bei provincijoms, ir kad nuo senovės jame keliamas maištas. Dėl to tas miestas ir nusiaubtas. 16 Mes pranešame karaliui, kad, jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos užbaigtos, dėl to nebeturėsi dalies Užeufratyje“.

17 Karalius pasiuntė atsakymą: „Vyriausiajam valdininkui Rechumui, raštininkui Šimšajui ir visiems kitiems jų bendrininkams, gyvenantiems Samarijoje ir kitur Užeufratyje, pasveikinimas!“

Dabar: 18 laiškas, kurį mums atsiuntėte, buvo man pažodžiui perskaitytas. 19 Man įsakius, buvo paieškota ir rasta, kad šitas miestas jau nuo senovės sukildavęs prieš karalius ir kad jame būdavęs kurstomas maištas bei sukilimas. 20 Tačiau galingi karaliai viešpatavo Jeruzalei ir valdė visą Užeufratį. Jiems buvo mokamas cėnas, duoklės natūra ir [kitokie] mokesčiai. 21 Taigi dabar duokite įsakymą, kad šitie vyrai būtų sustabdyti. To miesto nevalia atstatyti, iki bus duotas mano įsakymas. 22 Ir saugokitės, kad šituo reikalu neveiktumėte aplaidžiai! Kam turėtų padidėti žala karaliams pakenkti?“

23 Po to, kai karaliaus Artakserkso laiško turinys buvo perskaitytas vyriausiojo valdininko Rechumo, raštininko Šimšajui ir jų bendrininkų akivaizdoje, tie skubiai vyko į Jeruzalę pas judėjus ir juos sulaukė [nuo darbo] ginkluota pajėga. 24 Tuomet sustojo Jeruzalėje esančių Dievo namų darbas ir liko sustabdytas iki antrųjų Persų karaliaus Darijaus karaliavimo metų.

6 Est 1, 1

Šventyklos statymas atnaujinamas Darijui viešpataujant

5 Kai pranašas Chagajas ir Ido sūnus Zacharijas, pranašai, pranašavo judėjams, esantiems³ Jude ir Jeruzalėje, jiems viešpataujančio Izraelio Dievo vardu, 2 tada pakilo Šealtielio sūnus Zerubabelis ir Jošadako sūnus Ješūva ir pradėjo statyti Dievo namus Jeruzalėje. Su jais buvo Dievo pranašai, kurie juos parėmė.

1 Chag 1, 1 1 Zach 1, 1 2 Chag 1, 12; Zach 4, 6-9

Tatenajo laiškas Darijui

3 Tuo laiku pas juos atvyko Užeufracio vietininkas Tatenajas ir Setar-Boznajas su jų bendrininkais ir juos taip paklausė: „Kas jums davė leidimą statyti namus ir priruošti šitą medžiagą?“ Paskui jie taip juos paklausė⁴: „Kaip vadinas vyrai, kurie stato šitą pastatą?“ 5 Bet jų Dievo akis buvo ant Judo vyresniųjų.⁵ Tad anie nesulaikė jų [nuo statymo], iki pranešimas pasieksias Darijų ir paskui jiems būsiąs pristatytas dokumentas apie šitą dalyką.

6 Turinys laiško, kurį Užeufracio vietininkas Tatenajas, Setar-Boznajas ir jo bendrininkai, Užeufracio inspektorai, pasiuntė karaliui Darijui. 7 Jie jam siuntė pranešimą, ir jame buvo taip parašyta:

„Karaliui Darijui visokios gerovės!“

8 Tėbūnie karaliui žinoma, kad mes nuvykome į Judo provinciją, prie didžiojo Dievo namų. Jie statomi iš keturkampių akmenų, ir lentos kalamos prie sienų. Šitas darbas kruopščiai atliekamas ir sekasi jų rankose.

9 Paskui klausinėjome tuos vyresniusius, taip juos paklausėme: „Kas jums davė leidimą statyti šituos namus ir priruošti šitą medžiagą?“

10 Taip pat ir jų vardus išklāusėme iš jų, kad tau praneštume. Tad galėjome pateikti raštų jiems vadovaujančių vyrų vardus. 11 Jie mums davė tokią atsakymą: „Mes esame dangaus ir žemės

3 Arba: prieš judėjus, esančius

4 MsGS; M: mes taip jiems sakėme

5 T.y. Dievas maloniai pažvelgė į Judo vyresniusius

1 Rk.; M: ji s (arba: tai) pakenks karaliams

2 Lit. sūdėme (t.y. valgėme) karaliaus rūmų druską

Dievo tarnai ir atstatome namus, kurie prieš daugelį metų buvo pastatyti ir kuriuos pastatė ir užbaigė didis Izraelio karalius. ¹² Bet kadangi mūsų tėvai supykė dangaus Dievą, jis juos atidavė i kaldejio Nebuchadnešaro, Babilono karaliaus, valdžiai. Tas sugriovė šituos namus, o tautą ištrėmė i Babiloną. ¹³ Tačiau pirmaisiais Babilono karaliaus Kyro metais karalius Kyras davė įsakymą atstatyti šituos Dievo namus. ¹⁴ Taip pat ir auksinius bei sidabrinčius Dievo namų rykus, kuriuos Nebuchadnešaras buvo paėmęs iš Jeruzalėje buvusios šventyklos ir nugabenęs i Babilono šventyklą, karalius Kyras leido paimti iš Babilono šventyklos. Jie buvo perduoti vienam, vardu Sešbašarui, kurį jis paskyrė vietininku ¹⁵ ir kuriam jis paliepė: „Paimk šituos rykus, vyk [ir] juos nugabenk i Jeruzalės šventyklą. Tebūnie Dievo namai pastatyti ant jų [senosios] vietos“. ¹⁶ Paskui tas Sešbašaras atvykęs padėjo Dievo namų pamatus Jeruzalėje. Nuo to laiko iki šiol jie tebestatomi ir dar nebaigti“.

¹⁷ Taigi dabar, jei tai patiktų karaliui, tebūnie ten paieškota, tai yra Babilone, karaliaus archyvuose, ar tikrai taip yra, kad karaliaus Kyro buvo išleistas ediktas atstatyti tuos Dievo namus Jeruzalėje, ir šituo reikalu tebūnie mums atsiųstas karaliaus nuosprendis“.

¹² 2 Kar 25, 8–12; 2 Kron 36, 17–20; Jer 52, 12–15
¹³ Ezr 1, 2–11

Darijaus įsakas

6 Po to, karaliui Darijui davus įsakymą, ¹ ten, Babilone, ieškoti archyvuose, kur būdavo sudedami lobiai, ² atsirado Ekbatanoje, Medijos provincijoje esančioje tvirtovėje, vienas ritinys, kuriame taip buvo parašyta:

„Memorandumas.

³ Pirmaisiais karaliaus Kyro metais karalius Kyras išleido įsaką Jeruzalės Dievo namų reikalui.

Namai turi būti atstatyti vietoje, kur būdavo aukojamos pjaunamosios aukos ir atnašaujamos deginamosios aukos. Jų aukštis turi būti trisdešimt mastų, jų

ilgis—šešiasdešimt mastų¹, jų plotis—dvidešimt² mastų. ⁴ [Reikia dėti] tris sluoksnius keturkampių akmenų ir vieną sluoksnį medžio. Išlaidos turi būti apmokėtos iš karaliaus išdo. ⁵ Taip pat auksiniai ir sidabriniai Dievo namų indai, kuriuos Nebuchadnešaras paėmė iš Jeruzalėje buvusios šventyklos ir nugabeno i Babiloną, turi būti sugražinti ir viskas turi nueiti i Jeruzalėje esančią šventyklą, i savo vietą, ir „būti padėta“³ Dievo namuose“.

⁶ Taigi dabar Uzeufračio vietininke Tatenajau, Setar-Boznajau ir jų, jų bendrininkai, Uzeufračio inspektoriai, laikykitės atokiai nuo tenai! ⁷ Nevaržykite tų Dievo namų darbo! Tegul judėjų vietininkas ir judėjų vyresnieji atstato tuos Dievo namus jų [senojoje] vietoje. ⁸ Be to, mano duodamas įsakas, kaip jūs, statant tuos Dievo namus, turite padėti tiems judėjų vyresniesiems: iš karaliaus išdo, susidarancio iš Uzeufračio mokesčių, turi būti visiškai apmokėtos tų vyrų išlaidos. ⁹ Ir ko tik reikia—jauniklių jaučių, avinų ir ėriukų deginamosioms aukoms dangaus Dievui, kviečių, druskos, vyno ir aliejaus,—kaip pareikalaus Jeruzalėje esantys kunigai, turi būti kasdien nedelsiant jiems teikiama, ¹⁰ kad jie aukotų patinkamas aukas dangaus Dievui ir melstųsi už karaliaus bei jo sūnų gyvybę.

¹¹ Taip pat mano duodamas įsakas, kad kiekvienam, kuris pažeis šitą ediktą, turi būti ištrauktas sienojas iš jo namų, ir jis turi būti stacionis pamautas ant jo, o jo namai dėl to paversti griuvėsių⁴ krūva. ¹² O Dievas, kuris ten apgyvendino savo vardą, tegul nuverčia kiekvieną karalių ir tautą, kurie išdrįstų priešingai elgtis, norėdami sunaikinti tuos Dievo namus, esančius Jeruzalėje! Aš, Darijus, daviau įsaką. Jis turi būti stropiai vykdomas“.

Šventyklos statymo užbaigimas ir dedikacija

1 Rk. pgl. 1 Kar 6, 2; M: 60 mastų

2 Rk. pgl. 1 Kar 6, 2S; M: 60

3 Rk. pgl. GSV 1 Esdr; M: tu turi padėti

4 Arba: atmatų

13 Po to Uzeufračio vietininkas Tatenajas, Šetar-Boznajas ir jų bendrininkai [tai] stropiai vykdė pagal karaliaus Darijaus atsiųstą [įsaką]. 14 O judėjų vyresnieji sėkmingai statė pranašo Chagajo ir Ido sūnaus Zacharijo pranašavimo dėka. Jie užbaigė statybos darbą pagal Izraelio Dievo įsakymą ir Kyro bei Darijaus¹ įsaką. 15 Šitie namai buvo užbaigti trečiąja² Adaro mėnesio diena, tai yra šeštaisiais karaliaus Darijaus viešpatavimo metais.

16 Tada izraeliai—kunigai, leviai ir visi kiti tremtinių bendruomenės nariai—džiaugsmingai šventė šitų Dievo namų pašventinimą. 17 Jie paaukojo šitiems Dievo namams pašventinti šimtą jaučių, du šimtus avinų, keturis šimtus ėriukų ir dvylika ožių kaip auką už viso Izraelio nuodėmę, pagal Izraelio genčių skaičių. 18 Jis paskyrė kunigus pagal jų klases ir levius pagal jų skyrius Jeruzalėje esančių Dievo namų³ tarnybai, kaip raštu įsakyta Mozės knygoje.

14 Chag 1,1 14 Zach 1,1

Tremtinių bendruomenės švenčia Pesachą

19 Keturioliktojo pirmojo mėnesio dieną tremtinių bendruomenės nariai šventė Pesachą, 20 nes kunigai ir leviai buvo [visi] kaip vienas apsilavę. Jie visi buvo tyri⁴. Jie įjovė Pesacho avinėlių visiems tremtinių bendruomenės nariams, savo broliams kunigams ir sau patiems. 21 [Ji] valgė izraeliai, pargrįzusieji iš tremties, ir visi, kurie buvo atsiskyrę nuo šalies pagonių netyrybės [ir prisijungę] prie jų, norėdami ieškoti VIESPATIES, Izraelio Dievo. 22 Ir jie džiaugsmingai šventė Neraugintos duonos šventę septynias dienas, nes VIESPATS buvo juos pradžiuginęs, palenkdamas į juos Asirijos karaliaus širdį taip, jog šis juos parėmė Dievo, Izraelio Dievo, namų darbe.

1 M + ir Persų karaliaus Artakserkso

2 1 Esdr 7, 5 Josephus Ant 11, 4-7: dvidešimt trečiąja

3 Įtrp. su G^{LS}

4 T.y. nesutepti apeiginiu požiriu

19 Iš 12, 1-20

EZROS KELIONĖ Į JERUZALĘ IR REFORMOS (7, 1—8, 36)

Ezros atvykimas ir misija

7 Po šitų įvykių, Persų karaliui Artakserksui viešpataujant, Ezra, sūnus Serajo, sūnaus Azarijo, sūnaus Chilkijo, 2 sūnaus Šalomo, sūnaus Šadoko, sūnaus Achitubo, 3 sūnaus Amarijo, sūnaus Azarijo, sūnaus Merajoto, 4 sūnaus Zacharijo, sūnaus Uzio, sūnaus Bukio, 5 sūnaus Abišūvos, sūnaus Pinechaso, sūnaus Eleazaro, vyriausiojo kunigo Aharono sūnaus— 6 šitas Ezra atvyko iš Babilono. Jis buvo raštininkas, žinovas Mozės įstatymo, kurį buvo davęs VIESPATS, Izraelio Dievas. Karalius suteikė jam viską, ko jis prašė, nes VIESPATIES, jo Dievo, ranka buvo ant jo.

7 Septintaisiais karaliaus Artakserkso metais [su juo] ėjo aukštyn į Jeruzalę kai kurie izraeliai, kunigai, leviai, giesmininkai, vartų sargai ir šventyklos vergai. 8 Ir jis atvyko į Jeruzalę penktąją mėnesį, tai yra septintaisiais karaliaus metais. 9 Mat jis pirmojo mėnesio pirmąją buvo nusprendęs iškelti iš Babilono ir penktojo mėnesio pirmąją atvyko į Jeruzalę, nes jo Dievo gera ranka buvo ant jo. 10 Juk Ezra buvo iš širdies nusistatęs tyrinėti VIESPATIES įstatymą, jį vykdyti ir mokyti Izraelyje nuostatus bei teisę.

11 Šitas yra turinys memorandumo, kurį karalius Artakserksas įteikė Ezrai—kunigui, raštininkui, žinovui dalykų, susijusių su Izraeliui duotais VIESPATIES įsakymais ir nuostatais:

12 „Artakserksas, karalių karalius, Ezrai—kunigui, dangaus Dievo įstatymo mokovui, pasveikinimas⁵! Dabar: 13 mano yra duotas įsakas, kad mano karalystėje kiekvienas iš Izraelio tautos ir iš kunigų bei levijų, kuris nori vykti į Jeruzalę, gali vykti drauge su tavim, 14 nes tu esi karaliaus ir jo septynių patarėjų siunčiamas Judo bei Jeruzalės būklės ištirti su pagalba tavo Dievo

5 Pgl. 1 Esdr 8, 9S; arba: ir taip toliau. Tiksliai žodžio reikšmė neiški.

įstatymo, esančio tavo rankoje, 15 ir pergabenti sidabrą bei auksą, kuri karalius ir jo patarėjai padovanojo Izraelio Dievui, kurio buveinė yra Jeruzalėje, 16 taip pat visą sidabrą ir auksą, kuri tu gausi visoje Babilono provincijoje, drauge su tėvynainių ir kunigų dovanomis, kurias jie padovanos savo Dievo namams, esantiems Jeruzalėje. 17 Taigi tu turi rūpestingai nupirkti už šituos pinigus jaučių, avinų, eriukų su jiems priklausomomis javienių bei liejamosiomis aukomis ir juos aukoti ant aukuro jūsų Dievo namų, esančių Jeruzalėje. 18 O kas tau ir tavo broliams atrodys tinkama daryti su likusiuoju sidabru bei auksu, darykite, kaip sutinka su jūsų Dievo valia. 19 Taip pat visus indus, kurie tau perduodami tavo Dievo namų tarnybai, pristatyk Jeruzalės Dievo akivaizdon. 20 Visa kita, ko reikia tavo Dievo namams, ką tu turi parūpinti, tu gali parūpinti iš karaliaus išdinių. 21 Mano paties, karaliaus Artakserkso, yra duotas įsakas visiems Užeufračio išdininkams:

„Ko tik kunigas Ezra, dangaus Dievo įstatymo mokovas, iš jūsų reikalaus, turi būti stropiai teikiama¹. 22 iki šimto talentų sidabro, iki šimto korų kviečių, iki šimto batų vyno ir iki šimto batų aliejaus, o druskos neaprežtas kiekis. 23 Ką tik įsakys dangaus Dievas, turi būti uoliai daroma dangaus Dievo namams, kad neužimtų rūstybė ant karaliaus ir jo sūnų karalystės. 24 Taip pat tebūnie jums pranešta, kad neleidžiama apdėti činšu, duoklėmis natūra ar [kitais] mokesčiais bet kokio kunigo, levio, giesmininko, vartų sargo, šventyklos vergo ar [kitokio] šitų Dievo namų tarno‘.

25 O tu, Ezra, pagal savo Dievo išmintį, kurią turi, paskirk valdininkus² ir teisėjus, kurie teistų visus Užeufratyje gyvenančius žmones, būtent visus, kurie pažišta tavo Dievo įstatymą. O kas nepažišta, tą turite pamokyti. 26 O kas tik neklausys tavo Dievo įstatymo ir karaliaus įstatymo, tas turi būti griežtai

nuteistas ar mirtimi, ar išstūmimu³, ar pinigine bauda, ar kalėjimu“.

Ezros doksologija

27 Tebūnie pašlovinas VIEŠPATS, mūsų protėvių Dievas, kuris idėjo toki dalyką i karaliaus širdi, kad padarytų šlovingus VIESPATIES namus, esančius Jeruzalėje, 28 ir kuris atkreipė i mane karaliaus, jo patarėjų ir visų galingų karaliaus valdininkų malonę! O aš išdrišau, nes VIESPATIES, mano Dievo, ranka buvo ant manęs, ir surinkau iš Izraelio [šeimų] galvas, kad jos eitų su manim aukštyn.

Su Ezra vykusių tremtinių sąrašas

Šitos yra protėvių šeimų galvos ir jų sąrašas—tie, kurie karaliui Artakserksui viešpataujant, ėjo aukštyn su manim iš Babilono:

2 Iš Pinechaso palikuonių—Gēršomas,

iš Itamaro palikuonių—Danielis,

iš Dovydo palikuonių—

Chatušas,³ Šechanijo sūnus⁴,

iš Parošo palikuonių—

Zacharijas, su kuriuo buvo įrašyta šimtas penkiasdešimt vyriškių;

4 Iš Pachat-Moabo palikuonių—Zerachijo sūnus Eljehoenajas ir su juo du šimtai vyriškių;

5 Iš Zataus⁵ palikuonių—Jachaziello sūnus Šechanijas ir su juo trys šimtai vyriškių;

6 Iš Adino palikuonių—Jonatano sūnus Ebedas ir su juo penkiasdešimt vyriškių;

7 Iš Elamo palikuonių—Atalijo sūnus Ješajas ir su juo septyniasdešimt vyriškių;

8 Iš Šefatijo palikuonių—Michaelio sūnus Zebadijas ir su juo aštuoniasdešimt vyriškių;

9 Iš Joabo palikuonių—Jechielio sūnus Obadijas ir su juo du šimtai aštuoniolika vyriškių;

10 Iš Banio⁶ palikuonių—Josifijo sūnus Selomotas ir su juo šimtas šešiasdešimt vyriškių;

3 iš bendruomenės

4 G^A 1 Esdr 8, 29; M: iš Šechanijo sūnų

5 Įtrp. su G^A 1 Esdr 8, 32; ~M

6 Įtrp. su G^A 1 Esdr 8, 36

1 Lit. vykdoma

2 G: Rašto žinovus

11 iš Bebajo palikuonių—Bebajo sūnus Zacharijas ir su juo dvidešimt aštuoni vyriškiai;

12 iš Azgado palikuonių—Hakatano sūnus Jochananas ir su juo šimtas dešimt vyriškių;

13 iš Adonikamo palikuonių—paskutinieji¹; šitie buvo jų vardai: Elifeletas, Jeielis ir Šemajas, ir su jais šešiasdešimt vyriškių;

14 o iš Bigvajo palikuonių—Zabudo sūnus Utajas² ir su juo septyniasdešimt vyriškių.

Šventyklos personalo suverbavimas

15 Juos surinkau prie kanalo, tekančio į Ahavą, ir ten stovyklavome tris dienas. Kai apžiūrėjau pasauliečius ir kunigus, ten neradau nė vieno iš levių.

16 Tada pasikviečiau Eliezerį, Arielį, Šemają, Elnataną³, Jaribą, Elnataną, Nataną, Zachariją, Mešulamą, vadovaujančius vyrus, ir Jojaribą bei Elnataną, mokytojus⁴, 17 ir juos išsiunčiau⁵ pas Idą, Kasifijos vietos vadovą. Jiems pasakiau, ką jie turi⁶ kalbėti Idui, jo giminaičiams⁷ ir šventyklos vergams⁸ Kasifijos vietoje: kad jie mums parūpintų tarnų mūsų Dievo namams. 18 Kadangi mūsų Dievo gera ranka buvo ant mūsų, jie mums atvedė protingą vyrą iš Izraelio sūnaus Levio sūnaus Machlio palikuonių, būtent Šerebiją su jo sūnumis ir giminaičiais—aštuoniolika, 19 taip pat Chašabiją ir su juo Ješają iš Merario palikuonių, jo giminaičius ir jų sūnus—dvidešimt, 20 o iš šventyklos vergų, kuriuos Dovydas ir vyresnieji buvo davę leviams patarnauti,—du šimtus dvidešimt šventyklos vergų. Jie visi buvo įrašyti vardais.

1 turbūt paskutinieji šeimos nariai, palikę Babiloną

2 Pgl. 1 Esdr 8, 40; M: Utajas ir Zabudas (KG^A: Zabudas, QG^LSV: Zakūras)

3 Kl. Mss: Jonatana

4 Arba rk. pgl. 1 Esdr 8, 43: vyriausius mokytojus

5 KG; QG^LS: jiems įsakiau (vykti)

6 Lit. Idėjau į jų burną žodžius, kuriuos jie turėjo

7 V 1 Esdr 8, 45; M: jo broliui

8 Rk. su Q 1 Esdr 8, 45

Pasiruošimai kelionei

21 Paskui aš ten, prie Ahavos kanalo, paskelbiau pasninką, kad nusižemintume savo Dievo akyse, norėdami išmesti iš jo laimingos kelionės sau, savo šeimoms ir visam mūsų turtui, 22 nes būčiau gėdijęsis karalių prašyti kareivių ir raitelių, kad jie mus apgintų nuo priešų kelyje, nes buvome pasakę karaliui: „Mūsų Dievo ranka yra ant visų jo ieškančiųjų, kad darytų gera, bet jo galybė ir rūstybė yra prieš visus jį paliekančius“. 23 Taigi mes pasninkavome ir meldėme savo Dievą [pagalbos] šituo reikalu, ir jis išklaušė mus.

24 Vėliau aš atskyriau iš vyriausiųjų kunigų dvyliką, taip pat Šerebiją bei Chašabiją⁹ ir su jais dešimt jų giminaičių, 25 ir jiems atsveriau sidabrą, auksą ir rykas, mūsų Dievo namams pašvęstas dovanas, kurias buvo paaukoję karalius, jo patarėjai, jo vyresnieji ir visi ten buvusieji izraeliai. 26 Atsveręs jiems įteikiau¹⁰ šešis šimtus penkiasdešimt talentų sidabro, šimtą sidabrinių indų, sveriančių du talentus¹¹, šimtą talentų aukso, 27 dvidešimt tūkstančio darikų vertės auksinių taurių ir du indus iš žalvario, blizgančio it auksas, tokio brangaus, kaip auksas, 28 ir jiems pasakiau: „Jūs esate VIESPAČIUI šventi, ir indai yra šventi. Sidabras ir auksas yra savanoriškos dovanos VIESPAČIUI, jūsų protėvių Dievui. 29 Budriai [jas] saugokite, kol pasversite vyriausiųjų kunigų bei levių ir Izraelio protėvių šeimų vyresniųjų akivaizdoje Jeruzalėje, VIESPATIES namų išdinėse“. 30 Kunigai ir leviai perėmė atsvertus sidabrą, auksą ir indus, kad juos nugabentų į Jeruzalę, į mūsų Dievo namus.

Sėkminga kelionė į Jeruzalę

31 Pirmojo mėnesio dvyliktąją išsirengėme nuo Ahavos kanalo keliauti į Jeruzalę. Mūsų Dievo ranka buvo ant mūsų, ir jis mus apsaugojo kelyje nuo

9 Pgl. 1 Esdr 8, 54; M: būtent Šerebiją, Chašabiją

10 Lit. Atsveriau ant jų rankų

11 Rk.; M: talentus

priešų ir plėšikų užpuolių¹. 32 Taip mes atvykome į Jeruzalę ir ten pasilikome tris dienas. 33 O ketvirtą dieną buvo pasverti sidabras, auksas ir indai mūsų Dievo namuose ir perduoti kunigui Meremotui, Urijo sūnui, drauge su juo esant Pinechaso sūnui Eleazarui ir su jais esant Ješūvos sūnui Jozabadui bei Binujo sūnui Noadijui, leviams. 34 Viskas buvo [patikrinta] pagal skaičių ir svorį, ir tuo metu visas svoris buvo užrašytas.

Pargrižusieji aukoja Dievui aukas

35 Parvykusieji iš nelaisvės, tremtinių bendruomenės nariai, aukojo deginamąsias aukas Izraelio Dievui: dvylika jauniklių jaučių už visą Izraelį, devyniasdešimt šešis avinus, septyniasdešimt septynis ėriukus, dvylika ožių, aukojamų už nuodėmę—visa tai kaip deginamąją auką VIESPACIUI.

36 Jie taip pat perdavė karaliaus potvarkius karaliaus satrapams ir Užeufračio valdytojams, o šitie teikė paramą tautai ir Dievo namams.

Pranešimas apie mišrias vedybas

9 Tuos reikalus atlikus, prie manęs priėjo vyresnieji, sakydami: „Izraelio pasauliečiai, kunigai ir leviai nesilaikė atsikyrę nuo šalių tautų, kaip dėl jų bjaurių praktikų jie būtų turėję daryti, būtent nuo kanaaniečių, chitiečių ir amoriečių, 2 bet iš jų dukterų ėmė sau ir savo sūnams [žmonas]. Taip šventoji sėkla susimaišė su šalių tautomis. Vadai ir pareigūnai pirmavo šituo neišitikimu elgesiu“. 3 Išgirdęs šitą pranešimą, aš perplėšiau savo apatinį drabužį ir savo apsiausta, roviau galvos ir barzdos plaukus ir sėdėjau apstulbęs. 4 Tada susirinko prie manęs visi, kurie bijojo Izraelio Dievo grąsinimų dėl tremtinių bendruomenės neišitikybės. O aš sėdėjau apstulbęs iki vakarinės aukos.

Ezros malda

5 Tačiau vakarinės aukos metu atsikėliau iš ten, kur sėdėjau nusižeminęs², ir perplėstu apatiniu bei apsiaustu atsiklaupiau ant kelių,

išplėčiau rankas į VIESPATĮ, savo Dievą,⁶ ir tariau: „Mano Dieve, labai gėdijuos pakelti į tave, mano Dieve, savo veidą, nes mūsų nusikaltimai peraugo galvą ir mūsų kaltė savo didumu pasiekė dangų. 7 Nuo savo protėvių dienų iki šios dienos mes esame didžiai nusikaltę, ir dėl mūsų nusikaltimų mes, mūsų karaliai ir mūsų kunigai, buvome atiduoti į šalių karalių valdžią, kalavijui, į nelaisvę, apiplėšimui ir viešam išgėdinimui, kaip šiandien yra. 8 Bet dabar trumpą akimirksnį VIESPATS, mūsų Dievas, parodė mums malonę, palikdamas mums išgelbėjimų likutį ir suteikdamas mums atnamą³ savo šventoje vietoje. Taip mūsų Dievas leido mūsų akims prašvisti ir mums truputį atsigauti mūsų vergystėje. 9 Juk mes esame vergai, tačiau, mums vergaujant, mūsų Dievas nepaliko mūsų, bet atkreipė į mus Persijos karalių malonę, leisdamas mums taip atsigauti, jog galėjome atstatyti savo Dievo namus ir atitaisyti jų griuvėsius, ir suteikdamas mums apginties sieną Jude bei Jeruzalėje.

10 O dabar ką, tam įvykus, besakysime, mūsų Dieve? Juk palikome tavo įsakymus, 11 kuriuos įsakė per savo tarnus pranašus, tardamas: „Šalis, į kurią jūs įeitisite jos užimti, yra šalis, sutepta šalių tautų netyrumu, jų bjauriais papročiais, kurių, būdami netyri, jie padarė ją pilną nuo vieno galo iki kito. 12 Taigi dabar neleiskite savo dukterų už jų sūnų ir neimkite jų dukterų savo sūnams. Niekad nesiekite jų laimės ir gerovės, kad sustiprėtumėte, valgytumėte šalies gėrybes ir [ja] paliktumėte kaip veldinį savo sūnams per amžius!“ 13 Po viso to, kas užėjo ant mūsų dėl mūsų piktų darbų ir dėl mūsų didelės kaltės,—visgi tu, mūsų Dieve, mus nubaudei mažiau, negu buvo nusipelnę mūsų nusikaltimai, ir mums dovanojai tokį išsigelbėjusių būrį⁴, kaip šitas,—14 ar mes vėl laužysime tavo įsakymus ir susigiminiuosime vedybomis su tautomis, kurios laikosi tokių bjaurių papročių? Argi neturėtum supykti ant mūsų, iki galutinai sunaikinsi, taip kad

1 Lit. rankų

2 Lit. iš savo nusižeminimo

3 Lit. palapinės kuolelį

4 Arba: išgelbėjimą

nebepalikty jokio išsigelbėjusių likučio¹? ¹⁵ VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, tu esi teišus, kad mes, kaip šiandien yra, esame išlikę kaip išsigelbėjusių būrys. Stai mes esame tavo akivaizdoje su savo kalte! Tikrai dėl to niekas negali išsilaikyti tavo akivaizdoje!“

12 Iš 34, 11–16; Dt 7, 1–5

Žmonės išpažįsta savo nuodėmę

10 Tuo tarpu, kai Ezra verkdamas ir keliaklupstas meldėsi ir išpažino [kalte] ties Dievo namais, prie jo susirinko labai didelis vyrų, moterų ir vaikų būrys, nes žmonės graudžiai verkė. ² Tada Jechielio sūnus Šechanijas iš Elamo palikuonių atsiliepdamas tarė Ezrai: „Mes sulaužėme ištikimybę savo Dievui, veddami svetimtautes moteris iš šalies tautų. O vis dėlto dabar Izraelis dar turi vilties: ³ mes dabar norime iškilmingai įsipareigoti² savo Dievui, kad paleisime visas [svetimtautes] moteris ir kas yra iš jų gimę, mano valdovo ir mūsų Dievo įsakymo bijančiųjų patarimu. Tebūnie [tai] daroma pagal įstatymą! ⁴ Kelkis, nes tas dalykas yra tavo pareiga, o mes būsime su tavim! Būk drąsus ir veik!“ ⁵ Tada Ezra atsistojo ir prisaikino kunigų, levijų ir viso Izraelio vyresniusius, kad jie taip darytų. Ir jie prisiekė. ⁶ Paskui Ezra pakilo iš vietos, esančios ties Dievo namais, nuėjo į Eljašibo sūnaus Jehochanano butą ir ten pernaktavo³. Jis nevalgė duonos ir negėrė vandens, nes liūdėjo dėl tremtinių bendruomenės neįstikimybės.

Tremtinių susirinkimas ir jo nutarimas

⁷ Vėliau buvo paskelbta Jude ir Jeruzalėje visiems tremtiniais, kad jie turi susirinkti į Jeruzalę, ⁸ o jei kas per tris dienas neateis, to visas turtas vyresniųjų ir seniūnų nutarimu turi būti nusavintas ir jis pats išskirtas iš tremtinių bendruomenės.

⁹ Taigi visi Judo ir Benjaminio vyrai per tris dienas susirinko į Jeruzalę,

tai yra devintojo mėnesio dvidešimtają, ir visi žmonės susėdo Dievo namų aikštėje, drebėdami dėl to dalyko ir dėl lietaus būrių. ¹⁰ Tada kunigas Ezra atsistojo jiems tarė: „Jūs neįstikimai pasielgėte, veddami svetimtautes moteris, [ir taip] padauginote Izraelio kalte. ¹¹ Bet dabar atlikite išpažintį VIESPAČIUI, savo protėvių Dievui, ir darykite jo valią: atsiskirkite nuo šalies tautų ir nuo svetimtautų moterų!“

¹² Tada visi susirinkusieji atsakė garsiu balsu: „Mums pridera vykdyti taip, kaip pasakei. ¹³ Bet žmonių daug ir lietingas metas. Tad neįmanoma stovėti lauke. Be to, tas reikalas negali būti atliktas per vieną dieną ar dvi, nes šituo atžvilgiu daug kas iš mūsų yra nusikaltęs. ¹⁴ Tegul mūsų vyresnieji atstovauja visai bendruomenei, ir visi gyvenantys mūsų miestuose, vedę svetimtautes moteris, tegul ateina paskirtais laikais ir drauge su jais atskirų miestų seniūnai bei teisėjai, kad nukreiptume⁴ nuo savęs mūsų Dievo dėl šito dalyko užsidegusią rūstybę. ¹⁵ Tik Asahelio sūnus Jonatanas ir Tikvos sūnus Jachzejas tam pasipriešino, o Mešulamas ir levis Sabetajas juos parėmė.

¹⁶ Tremtiniai taip padarė. Kunigas Ezra išsirinko⁵ vyrus, šeimų galvas, jų šeimoms atstovauti, ir jie visi buvo [paskirti] vardais. Dešimtojo mėnesio pirmąją dieną jie padarė posėdį, norėdami ištirti tą dalyką. ¹⁷ O iki pirmojo mėnesio pirmosios dienos jie visiškai baigė [turėti reikalų] su visais vyrais, vedusiais svetimtautes moteris.

Sarašas asmenų, vedusių svetimtautes moteris

¹⁸ Iš kunigijos narių, kurie buvo vedę svetimtautes moteris, buvo rasti [šitie]: Iš Jošadako sūnaus Ješūvos palikuonių ir jo giminių: Maasejas, Eliezeris, Jaribas ir Gedalijas. ¹⁹ Jie pasižadėjo paleisti savo žmonas, ir jų atsiteisimo auka buvo avinas už jų kalte. ²⁰ Iš Imerio palikuonių: Chananis ir Zebadijas. ²¹ Iš Charimo palikuonių: Maasejas, Elijas, Šemajas, Jechielis ir

1 Lit. jokio likučio ir jokio išsigelbėjusio (arba: išsigelbėjimo)

2 Lit. sudaryti sandorą

3 1 Esdr 9, 2G^L; M: nuėjo

4 Arba: iki būsime nukreiptę

5 1 Esdr 9, 16 G^LS; M: buvo išrinkti

Uzijas. 22 Iš Paščūro palikuonių: Eljoenajas, Maasejas, Išmaelis, Netanelis, Jozabadas ir Elasa.

23 Iš levių: Jozabadas, Šimis, Kelajas, tai yra Kelita, Petachijas, Judas ir Eliezeris. 24 Iš giesmininkų: Eljašibas. Iš vartų sargų: Šalumas, Telemas ir Uris.

25 Iš Izraelio: iš Parošo palikuonių: Ramijas, Jizijas, Malkijas, Mijaminas, Eleazaras, Chašabijas ir Benajas. 26 Iš Elamo palikuonių: Matanijas, Zacharijas, Jechielis, Abdis, Jeremotas ir Elijas. 27 Iš Zataus palikuonių: Eljoenajas, Eljašibas, Matanijas, Jeremotas, Zabadas ir Aziza.

28 Iš Bebajo palikuonių: Jehochananas, Chananijas, Zabajas, Atlajas. 29 Iš Banio¹ palikuonių: Mešulamas, Maluchas, Adajas, Jašubas, Sealis, Jeremotas. 30 Iš Pachat-Moabo palikuonių: Adna, Kelalis, Benajas,

Maasejas, Matanijas, Bešalelis, Binujis ir Menašė. 31 Iš Charimo palikuonių: Eliezeris, Jišijas, Malkijas, Šemajas, Šimeonas, 32 Benjaminas, Maluchas, Šemarijas. 33 Iš Chašumo palikuonių: Matenajas, Matata, Zabadas, Elifeletas, Jeremajas, Menašė, Šimis. 34 Iš Bigvajo² palikuonių: Maadajas, Amramas, Uelis, 35 Benajas, Bedijas, Kelajas. 36 Iš Joros palikuonių³: Meremotas, Eljašibas, 37 Matanijas, Matenajas ir Jaasajas. 38 Iš Binujo palikuonių⁴: Šimis, 39 Šelemijas, Natanas ir Adajas. 40 Iš Zakajo palikuonių⁵: Šašajas, Šarajas, 41 Azarelis, Šelemijas, Šemarijas, 42 Šalumas, Amarijas, Juozapas. 43 Iš Nebo palikuonių: Jeielis, Matitijas, Zabadas, Zebina, Jadajas, Joelis, Benajas. 44 Visi šitie buvo vedę svetimtautes žmonas. Ir jie atleido jas— žmonas ir vaikus⁶.

1 Arba rk.: Bigvajo

2 Rk.; M: Banio

3 Rk., plg. 2, 18

4 Rk.; M: ir Banis, ir Binujis

5 Rk., plg. 2, 8; M: Machnadbajas

6 Rk. plg. 1 Esdr 9, 36; arba rk.: Ir jie atleido nu savęs žmonas, nors ir buvo vaikų; G: ir jiems buvo gimę vaikų iš jų

NECHEMIJAS

Žinia iš Jeruzalės

1 Chakalijo sūnau Nechemijo žodžiai. Kislevo mėnesį, dvidešimtaisiais metais, man esant Sušano tvirtovėje, **2** Chananis, vienas iš mano brolių, atvyko su kai kuriais vyrais iš Judo. Juos klausinėjau apie judėjus, išsigelbėjusį likutį, tuos, kurie buvo išlikę iš nelaisvės¹, ir apie Jeruzalę. **3** Jie man sakė: „Išlikusieji, kurie išliko iš nelaisvės, ten provincijoje yra didelėje bėdoje ir gėdoje. Jeruzalės siena pilna spragų, ir jos vartai sudeginti“. **4** Išgirdęs šituos žodžius, aš atsėdau, verkiau ir liūdėjau ištisas dienas. Pasninkavau ir meldžiaus dangaus Dievo akivaizdoje.

Nechemijo malda

5 Aš tariau: „Ak, VIEŠPATIE, dangaus Dieve, didysis ir baisusis Dieve, išlaikąs sandoros ištikimybę² tiems, kurie jį myli ir laikosi jo įsakymų, **6** tebūnie, meldžiu, tavo ausis atidi ir tavo akys atviros, kad klausytum savo tarno maldos, kuria aš dabar meldžiuos tavo akyse dieną ir naktį už izraelius, tavo tarnus, ir išpažįstu izraelių nuodėmes, kuriomis tau nusidėjome. [Taip pat] aš ir mano tėvai nusidėjome. **7** Tikrai piktai tau elgėmės ir nesilaikėme įsakymų, nuostatų ir potvarkių, kuriuos įsakei savo tarnui Mozei. **8** Atsimink, meldžiu, žodį, kurį įsakei savo tarnui Mozei: „Jei jūs būsite neištikimi, aš jus išsklaidysiu tarp tautų, **9** o jei atsiversite ir mane, laikysitės mano įsakymų ir juos vykdysite, tai, nors ir jūsų išsklaidytieji būtų dangaus pakraštyje, iš ten juos surinksiu ir parvesiu į vietą, kurią išsirinkau, kad ten apgyvendinčiau savo vardą“. **10** Juk jie yra tavo tarnai ir tavo tauta, kurią išvadavai savo didele jėga ir savo tvirta ranka. **11** Ak, VIEŠPATIE, meldžiu, tebūnie tavo ausis atidi tavo tarno

malдай ir malдай tavo tarnų, kurie noringai bijo tavo vardo. Duok šiandien, meldžiu, savo tarnui pasisekimą ir duok jam rasti pasigailėjimą šito vyro akivaizdoje!“ Mat aš buvau karaliaus taurininkas.

8 Lev 26, 33 9 Dt 30, 1–5

Artakserksas igalioja Nechemiją atstatyti Jeruzalę

2 Nisano mėnesį, dvidešimtaisiais karaliaus Artakserkso metais, vynas buvo [padėtas] ties juo³. Aš pakėliau vyną ir jį padaviau karaliui. Kadangi [anksčiau] nebuvo atrodęs prislėgtas jo akivaizdoje, **2** karalius mane paklausė: „Kodėl atrodai toks prislėgtas? Tu juk nesergi. Tai niekas kita, kaip tik sielvartas!“ Aš labai išsigandau **3** ir tariau karaliui: „Tegyvuoja karalius amžinai! Kodėl neturėčiau atrodyti prislėgtas, kai miestas, kuriame yra mano protėvių kapai, nusiaubtas ir jo vartai sunaikinti ugnimi?“ **4** Tada karalius man tarė: „Ko gi tu prašai?“ O aš, pasimeldęs dangaus Dievui, **5** atsakiau karaliui: „Jei karaliui patinka ir jei tu esi palankiai nusiteikęs savo tarnui, [prašau] mane siųsti į Judą, į mano protėvių kapų miestą, kad jį atstatyčiau“. **6** Tada karalius, karalienei sėdint šalia jo, mane paklausė: „Kaip ilgai užtruks tavo kelionė ir kada sugrįši?“ Taigi karalius teikėsi mane siųsti, o aš nurodžiau jam laiką. **7** Paskui sakiau karaliui: „Jei karaliui patinka, tebūnie man duota laišku Užeufracio valdytojams, kad jie mane praleistų, kol atvyksiu į Judą, **8** ir laiškas Asafui, karaliaus girininkui, kad jis man duotų medžių šventyklos tvirtovės vartų sijoms padaryti, miesto sienai ir namams, į kuriuos iškelsiu“. Karalius man davė, nes maloninga mano Dievo ranka buvo ant manęs.

9 Taigi atvykau pas Užeufracio valdytojus ir jiems įteikiau karaliaus laiškus. O karalius buvo pasiutęs drauge su manim karininkų ir raitelių. **10** Kai choronietis Sanbalatas ir amonietis pareigūnas Tobijas tai išgirdo, jiems labai nepatiko, kad buvo atvykęs žmogus rūpintis izraelių gerove.

1 Tai gali reikšti tuos, kurie išvengė nelaisvės, arba tuos, kurie išliko gyvi iš patekusių į nelaisvę, arba net abi išlikėlių kategorijas.

2 Lit. sandorą ir ištikimybę

3 GS: manim

3 2 Kar 25, 8-10; 2 Kron 36, 19; Jer 52, 12-14

Naktinė miesto sienos apžiūra

11 Atvykęs į Jeruzalę, ten išbuvau tris dienas. 12 Paskui atsikėliau naktį, aš pats ir keli vyrai su manim—aš [dar] niekam nebuvau išdavęs, ką mano Dievas buvo mane paraginęs¹ daryti Jeruzalei,—ir su manim nebuvo jokio kito gyvulio, kaip tik gyvulys, ant kurio aš jojau. 13 Naktį išjojau pro Slėnio vartus, [jojau] į vietą, esančią ties Slibino versme, ir į Mėšlo vartus, apžiūrinėdamas Jeruzalės sienas, kur buvo spragų, ir jos vartus, kurie buvo ugnies sunaikinti. 14 O man persigavus prie Versmės vartų ir Karaliaus tvenkinio, gyvulys, kuriuo jojau², nebeturėjo vietos praeiti. 15 Tad naktį lipau slėniu aukštyn, apžiūredamas sieną. Paskui pasukau atgal, įjojau pro Slėnio vartus ir sugrižau.

Nutarimas atstatyti Jeruzalės sienas

16 Pareigūnai nepastebėjo, kur buvau nuėjęs ir ką aš dariau, nes judėjams ligtol nieko nebuvau pranešęs—nei kunigams, nei kilmingiesiems, nei pareigūnams, nei jokiems kitiems valdininkams³. 17 Bet [dabar] jiems tariau: „Jūs patys matote, kokioje nelaimėje mes esame, kad Jeruzalė nusiaubta ir jos vartai sudeginti. Eikšte ir statykime Jeruzalės sieną, kad nebebūtume apgėdinimo dalykas!“ 18 Kai jiems papasakojau, kaip maloninga buvo ant manęs Dievo ranka, ir taip pat karaliaus žodžius, kuriuos jis man buvo pasakęs, jie tarė: „Kelkimės ir statykime!“ Ir jie drąsiai griebėsi gero darbo.

19 O kai choronietis Sanbalatas, amonietis pareigūnas Tobijas ir arabas Gešemas tai išgirdo, jie, mus pašiepdami ir niekindami, tarė: „Ką gi jūs čia darote? Ar jūs keliatė maištą prieš karalių?“ 20 Bet aš jiems atsakiau: „Dangaus Dievas mums duos pasisėkimą, o mes, jo tarnai, pakilę

statysime. Bet jūs neturite jokios dalies, nei teisių, nei atminimo⁴ Jeruzalei!“

Miesto sienų atstatymas

3 Tada vyriausiasis kunigas Eljašibas ir 3 jo broliai kunigai ėmėsi darbo ir statė Avių vartus. Jie įdėjo jų sijas⁵ ir įstatė jų duris. Jie [toliau statė] iki Šimto bokšto⁶ [ir] iki Chananelio bokšto. 2 Šalia jo statė Jericho vyrai. Šalia jų statė Imrio sūnus Zakūras.

3 Žuvų vartus statė Hasenavos sūnūs. Jie įdėjo jų sijas ir įstatė jų duris, [itaisę] jų užraktus ir sklėsčius. 4 Šalia jų taisė Hakoso sūnaus Urijo sūnus Meremotas. Šalia jų taisė Mešežabelio sūnaus Berechijo sūnus Mešulamas. Šalia jų taisė Baanos sūnus Šadokas. 5 Šalia jų taisė tekojiečiai, tačiau jų didikai nepalenkė savo sprando savo valdovo darbe.

6 Ješanos vartus taisė Paseacho sūnus Jojada ir Besodijo sūnus Mešulamas. Jie įdėjo jų sijas, įstatė jų duris ir [itaisę] jų užraktus bei sklėsčius. 7 Šalia jų taisė gibeonietis Malatijas ir meronotietis Jadonas [su] Gibeono ir Mišpos, Uzeufračio valdytojo būstinės, vyrais. 8 Šalia jo taisė Charhajo sūnus Uzielis, vienas iš auksakalių⁷. Šalia jo taisė Chananijas, vienas iš kvėpalų maišytojų, ir jie paliko⁸ Jeruzalę iki plačiojo mūro. 9 Šalia jų taisė Chūro sūnus Refajas, pusės Jeruzalės apylinkės viršininkas. 10 Šalia jų taisė Charumafo sūnus Jedajas ties savo namais. Šalia jo taisė Chašabnejo sūnus Chatušas. 11 Charimo sūnus Malkijas ir Pachat-Moabo sūnus Chašubas statė antrąją dalį [ir Krosnių bokštą]⁹. 12 Šalia jo taisė Halochešo sūnus Šalumas, [kitos] Jeruzalės apylinkės pusės viršininkas—jis pats ir jo dukterys.

4 T.y. nieko, kas leistų jus atminti ar paminėti

5 Rk., plg. 3 ir 6 skn.; M: juos pašventino

6 M+ dtgr.: juos pašventino

7 Rk.; M: auksakaliai

8 T.y. paliko Jeruzalės miesto dalį už taisomų sienos

9 G: iki Krosnių bokšto

1 Lit. įdėjęs man į širdį

2 Lit. po manim

3 Lit. atliekantiems [administracinį] darbą

13 Slėnio vartus taisė Chanūnas ir Zanoacho gyventojai—jie juos atstatė, įstatė jų duris, [itaisė] jų užraktus bei skląščius—ir [toliau] statė tūkstantį mastų sienos iki Mėšlo vartų.

14 Mėšlo vartus taisė Rechabo sūnus Malkijas, Bėt-Hakeremo apskrities viršininkas. Jis juos atstatė, įstatė jų duris ir [itaisė] jų užraktus bei skląščius.

15 Versmės vartus taisė Kol-Chozės sūnus Šalumas, Mišpos apskrities viršininkas,—jis juos atstatė, apdengė stogu ir įstatė jų duris, [itaisė] jų užraktus bei skląščius,—ir Vandentiekio tvenkinio sieną prie karaliaus sodo ir iki laiptų, nusileidžiančių iš Dovydo miesto.

16 Už jo taisė Azbuko sūnus Nechemijas, pusės Bėt-Šuro apskrities viršininkas, iki vietoš, esančios ties Dovydo kapais, ir iki dirbtinio tvenkinio, ir iki Karžygių namų.

17 Už jo taisė leviai: Banio sūnus Rechumas; šalia jo taisė Chašabijas, pusės Keilos apskrities viršininkas, už savo apskritį. 18 Už jo taisė jų broliai: Chenadado sūnus Binujis, [kitos] Keilos apskrities pusės viršininkas. 19 Šalia jo Ješūvos sūnus Ezeris, Mišpos viršininkas, taisė antrąją dalį ties vieta, kur užlipama į ginklinę prie atramos.¹

20 Už jo Zabajo² sūnus Baruchas taisė antrąją dalį nuo atramos iki vyriausiojo kunigo Eljašibo namų angos. 21 Už jo Meremotas, Hakoso sūnaus Urijo sūnus, taisė antrąją dalį nuo Eljašibo namų angos iki Eljašibo namų galo. 22 Už jo taisė kunigai, apylinkės vyrai. 23 Už jų³ taisė Benjaminas ir Chašubas ties savo namais. Už jų⁴ taisė Azanijas, Ananijo sūnaus Maasejo sūnus, šalia savo namų.

24 Už jo Chenadado sūnus Binujis taisė antrąją dalį nuo Azarijo namų iki atramos ir iki Kampo. 25 Už jo taisė⁵ Uzajo sūnus Palalis ties atrama ir aukštutiniuokiu bokštu, išsikišančiu iš

karaliaus rūmų, esančių prie Sargybos kiemo. Už jo—Parošo sūnus Pedajas 26 iki vietoš, esančių ties Vandens vartais rytuose ir išsikišusiu bokštu. 27 Už jo tekojiečiai taisė antrąją dalį nuo vietoš, esančių ties išsikišusiu didžiuoju bokštu iki Ofelio sienos.

28 Viršum Žirgų vartų taisė kunigai, kiekvienas ties savo namais.

29 Už jų⁷ taisė Imerio sūnus Šadokas ties savo namais. Už jo taisė Sechanijo sūnus Šemajas, rytinių vartų sargas. 30 Už jo Selemijo sūnus Chananijas ir Šalafo šeštasis sūnus Chanūnas taisė antrąją dalį. Už jo taisė Berechijo sūnus Mešulamas ties savo butu. 31 Už jo taisė Malkijas, vienas iš auksakalių, iki šventyklos vergų ir pirklių namų ties Apžiūros vartais ir iki aukštutinio Kampo kambario. 32 O tarp aukštutinio Kampo kambario ir Avių vartų taisė auksakaliai ir pirkliai.

Priešų reakcija

33 Kai Šanbalatas išgirdo, kad mes statome sieną, jis supyko ir pasidarė labai apmaudingas. Jis tyčiojosi iš judėjų 34 ir sakė savo bendrininkų ir Samarijos kariuomenės akivaizdoje: „Ką daro tie silpnąjėgiai judėjai? Ar jie patikės savo dalyką Dievui⁸? Ar jie aukos aukas? Ar jie užbaigs per dieną? Ar jie vėl atgaivins iš šiukšlių krūvų paimtus akmenis, kurie perdegė?“ 35 O amonietis Tobijas, stovėdamas šalia jo, tarė: „Ką jie ir bestatytų, jei užšoks lapė, suardys jų akmeninę sieną!“

Nechemijo malda

36 „Išgirst, mūsų Dieve, nes mes tapome paniekos dalyku! Sugražink jų piktžodžiavimą ant jų pačių galvos ir atiduok juos kaip grobį į nelaisvės šalį! 37 Neatleisk jų kaltės, ir teneišdyla jų nuodėmė tavo akyse, nes jie ižeidė statytojus!“

¹ Arba: stačiojo šlaito; taip pat 24 ir 25 skn.

² KG; dgl. MssQSV: Zakajo

³ Rk.; M: jo

⁴ Rk.; M: jo

⁵ Rk.; ~M

⁶ M+ iš 11,21: ir šventyklos vergai gyveno ant Ofelio

⁷ Rk.; M: jo

⁸ Rk.; M: paliks sau

38 O mes [toliau] statėme sieną, ir visa siena iki pusės buvo sujungta, nes žmonės buvo pasiryžę dirbti.

Priešų užpuolio grėsmė ir Jeruzalės savignos priemonės

4 O kai Sanbalatas, Tobijas, arabai, amoniečiai ir ašdodiečiai išgirdo, kad Jeruzalės sienų taisymas darė pažangą, nes pradėjo užsidaryti spragos, jie labai supyko. 2 Jie visi drauge susimokė žygiuoti į karą prieš Jeruzalę ir mums¹ padaryti samysį. 3 Bet mes meldėmės savo Dievui ir dieną bei naktį išstatėme sargybas ant sienų² apsiginti nuo jų. 4 Tačiau judėjai³ sakė:

„Išseko nešėjo jėga,
o šiukšlių daug.

Mes vieni neištengsime
sienos atstatyti!“

5 Tuo tarpu priešininkai sakė: „Tegul jie nesužino ir nepastebi, iki išversime į jų tarpą, juos išžudysime ir sustabdysime darbą“. 6 Tačiau kai jų kaimynystėje gyvenantys judėjai atėję mums daug⁴ kartų pranešė „visus piktus kėslus, kuriuos anie planavo prieš mus“, 7 aš pastačiau kai kuriuos žemutinėse vietovės dalyse už sienos, atvirose vietose. Pastačiau žmones pagal gimines su jų kalavijais, ietimis ir lankais. 8 Pamatęs, kad jie bijojo⁵, pakilau ir tariau didikams, tarybos nariams ir visiems kitiems žmonėms: „Nebijokite jų! Atsiminkite VIESPATĮ, didįjį ir baisingąjį, ir kovokite už savo brolius, savo sūnus ir savo dukteris, savo žmonas ir savo namus!“ 9 Kai mūsų priešai išgirdo, kad mums tai buvo pranešta ir kad Dievas buvo niekais pavertęs jų sumanymą, mes visi sugrįžome prie sienos, kiekvienas prie savo darbo.

10 Nuo tos dienos [tik] pusė mano vaikinių dirbo darba, o [kita] jų pusė laikė nusitvėrusi ietis, skydus, lankus ir šarvus, o vadai [stovėjo] užnugary visų

Judo namų, 11 atstatančių sieną. Naštanešiai buvo ginkluoti: viena ranka [kiekvienas] dirbo darba, o kita laikė nusitvėrus ginklą. 12 Be to, kiekvienas iš statytojų statydamas nešiojo savo kalaviją prisijusęs prie strėnų, o rago pūtėjas stovėjo šalia manęs. 13 Ir aš pasakiau didikams, tarybos nariams ir visiems kitiems žmonėms: „Darbas yra labai išsiplėtęs“. Mes esame ant mūro paskiri, toli vienas nuo kito. 14 Iš kur išgirsite rago garsą, ten susirinkite prie mūsų. Mūsų Dievas kariaus už mus!“ 15 Taip mes, pusei jų laikant nusitvėrus ietis, dirbome darbą nuo aušros brėškimo iki žvaigždžių pasirodymo. 16 Tuo pačiu metu dar pasakiau žmonėms: „Tegul kiekvienas su savo tarnu nakvoja Jeruzalėje, kad jie naktį mums eitų sargybą, o dieną atliktų darbą. 17 Nei aš pats, nei mano giminaičiai, nei mano vaikinai, nei mano asmenų sargybiniai, kurie sekė paskui mane,—mes nenusivilkdavome savo drabužių. Kiekvienas laikydavo savo ginklą savo dešinėje“.

Nechemijas imasi priemonių prieš visuomenės negeroves

5 Tuomet pakilo garsas tautiečių ir ypach jų moterų skundo šauksmas prieš jų brolius judėjus. 2 Vieni sakė: „Savo sūnus ir dukteris mes turime užstatyti“, kad gautume grūdų, turėtume ką valgyti ir galėtume gyventi!“ 3 Kiti sakė: „Mes turime užstatyti savo laukus, vynuogynus ir namus, kad gautume grūdų bado netu“. 4 Vėl kiti sakė: „Turėjome skolintis pinigų karaliaus mokesčiams apmokėti, įkeisdami savo laukus ir vynuogynus. 5 Mes juk esame tokio pat kūno, kaip ir mūsų broliai, ir mūsų vaikai tokie pat, kaip ir jų vaikai, o tačiau štai mes turime atiduoti savo sūnus ir dukteris baudžiauninkais. Kai kurios mūsų dukterys jau yra paverstos baudžiauninkėmis, ir mes nieko negalime

1 Rk.; M: jam; G: man

2 Lit. jų; M: prieš juos

3 Lit. Judas

4 Lit. dešimt

5 Rk.; M: iš visų vietų, į kurias sugrįšite prieš mus

6 Rk.: ~M,

7 Lit. didelis ir platus

8 Rk.; M: vanduo

9 Rk.; M: mūsų yra daug

padaryti, nes mūsų laukai ir mūsų vynuogynai priklauso kitiems!“

6 Aš labai supykau, kai išgirdau jų skundo šauksmą ir šituos žodžius.

7 Aš apsigalvoju ir, traukdamas tieson didikus ir tarybos narius, jiems sakiau: „Jūs kiekvienas iš savo brolio lupate palūkanas!“ Paskui aš susaukiau prieš juos didelį susirinkimą⁸ ir jiems tariau: „Mes išpirkome, kiek leido mūsų išgalės, savo brolius judėjus, parduotus pagonims, o jūs parduodate net savo brolius, kad jie [vėl] būtų mums parduoti!“ Tada jie tylėjo ir nerado atsakymo.

9 O aš tęsiau: „Negeras dalykas, kurį jūs darote! Argi neturėtumėte elgtis bijodami mūsų Dievo, [jau dėl to,] kad [mūsų] negėdytų pagonys, mūsų priešai?“¹⁰ Taip pat ir aš, mano broliai ir mano vaikinai esame jiems paskolinę pinigų ir grūdų. Dovanokime gi šitą skolą!

11 Tuoju atiduokite jiems, meldžiu, jų dirvas, vynuogynus, alyvmedžių sodus bei namus ir [atleiskite] pinigų, javų, vyno ir aliejaus skolą¹, kurią jūs esate jiems paskolinę!“¹² Tada jie tarė: „Atiduosime ir nieko iš jų nereikalausime. Padarysime taip, kaip tu įsakai!“ Tada pasišaukiau kunigus ir anuos prisaikdinau, kad vykdytų, kaip buvo pažadėję.

13 Taip pat, iškratęs savo sterblę, tariau: „Tegul Dievas taip iškrato kiekvieną vyrą, kuris neištesės šito pažado, iš jo namų ir iš jo išgytos nuosavybės ir tegul jis toks pasidaro: iškratytas ir tuščias!“ Visi susirinkusieji tarė: „Amen“ ir garbino VIESPATĮ. Ir tauta vykdė, kaip buvo pažadėjusi.

7 Iš 22, 25; Lev 25, 35–37; Dt 23, 19–20

Nechemijo nesavanaudiškas valdymas

14 Be to, nuo dienos, kai man buvo įsakyta būti Judo šalies valdytoju, nuo dvidešimtųjų iki trisdešimt antrųjų karaliaus Artakserkso metų, per dvylika metų aš su savo broliais nevalgiau valdytojui skirtų maisto davinijų.¹⁵ Tiesa, ankstesnieji valdytojai, buvusieji pirma manęs, apsunkino žmones, imdami iš jų išlaikymo mokestį:

kasdien² po keturiasdešimt šekelių sidabro. Jų tarnai irgi išnaudojo tautą, bet aš taip nedariau iš Dievo baimės.

16 Aš taip pat stvėriaus šitos sienos darbo, nors ir 'nebuvo išigiję'³ jokios žemės nuosavybės, ir visi mano tarnai ten buvo surinkti prie darbo.¹⁷ Nors judėjai, būtent pareigūnai, šimtas penkiasdešimt asmenų, taip pat tie, kurie apsilankydavo pas mus iš mūsų aplinkumoje gyvenančių pagonių, valgė prie mano stalo¹⁸ ir nors tai, kas kasdien būdavo paruošiama—vienas jautis, šešios rinktinės avys ir paukščiai—būdavo paruošiama mano lėšomis ir kas dešimtį dienų gausiai [paruošiama] visokio vyno, aš vis dėlto nereikalavau valdytojui nustatytų maisto davinijų, nes vergystė sunkiai slėgė šitą tautą.¹⁹ Atsimink mano labui, mano Dieve, viską, ką nuveikiau šitai tautai!

Samokalai prieš Nechemiją ir sienos užbaigimas

6 Kai Sanbalatas, Tobijas, arabas Gešemas ir visi kiti mūsų priešai nugirdo, kad buvau atstatęs sieną ir kad joje nebebuvo likę jokios spragos,—nors iki to laiko dar nebuvau įkabinęs durų vartuose,—² Sanbalatas ir Gešemas atsiuntė man žinią: „Eikš, susitikime Hakefirime, Ono slėnyje!“ Bet jie manė man padaryti pikta.³ Taigi nusiunčiau pas juos pasiuntinius su žinia: „Aš dirbu didelį darbą ir negaliu vykti. Kodėl turėtų sustoti darbas, man jį palikus ir nusileidus pas jus?“⁴ Jie [dar] keturis kartus man siuntė tą pačią žinią, o aš jiems taip pat atsakiau.

5 Tuo pat būdu Sanbalatas penktą kartą siuntė pas mane savo tarną, nešinę atviru laišku.⁶ Jame buvo parašyta: „Tautose eina garsas, ir Gasmus tai patvirtina, kad tu ir judėjai maną kelti maištą. Todėl tu atstatęs sieną ir, anot šitų pranešimų, norįs tapti jiems karaliumi.⁷ Tu paskyręs ir pranašų, kad jie paskelbtų apie tave Jeruzalėje: „Karalius Jude!“ Nūnai

2 Rk.; M: už maistą ir vyną paskui

3 Kkr.Mas Vrs: nebuvau išigijęs

1 Rk.; M: šimta (= šimtaja, t.y. 1%)

šitokios paskalos pasigirs karaliui. Taigi dabar eikš, pasitarkime drauge!“⁸ Bet aš nusiunčiau jam [atsakymą]: „Neįvyko nieko panašaus į tai, ką tu tvirtini, bet tu tai pats prasimanei“.

⁹ Mat jie visi norėjo mus įbauginti, manydami: juos reikia atbaidyti nuo darbo, kad jis nebūtų atliktas. O dabar [dar labiau] man reikėjo drąsiai veikti¹¹.

¹⁰ Paskui aš įėjau į Mehetabelio sūnaus Delajo sūnaus Semajo namus. Jis atrodė prisilėgęs² ir tarė: „Susitikime Dievo namuose, šventyklos viduje, ir užrakinkime šventyklos duris, nes jie ateina tavęs nužudyti, naktį jie ateina tavęs nužudyti!“¹¹ Bet aš sakiau: „Ar toks vyras, kaip aš, turėtų bėgti? Ir kas toks, kaip aš, drįstų įeiti į šventyklą ir išlikti³ gyvas? Aš neįeisiu!“¹² Aš supratau, kad ne Dievas jį buvo siuntęs, bet kad jis kalbėjo pranašystę apie mane dėl to, kad Tobijas ir Sanbalatas jį buvo papirkę.¹³ Jis buvo papirktas tam tikslui, kad aš pabūgęs taip pasiilgčiau ir nusidėčiau. O tai jie būtų panaudoję piktai apkalbai, kad galėtų mane šmeižti.

¹⁴ Atsimink, mano Dieve, Tobiją ir Sanbalatą, [atlygindamas] pagal šituos jų⁴ darbus, taip pat ir pranašę Noadiją ir visus kitus pranašus, kurie norėjo mane įbauginti!

¹⁵ Siena buvo užbaigta Elulo dvidešimt penktąją, per penkiasdešimt dvi dienas.¹⁶ Kai tai išgirdo visi mūsų priešai, visi aplink mus gyvenantys pagonyms nusigando. Jie pasijuto labai nužeminti ir suprato, kad šitas darbas buvo atliktas su mūsų Dievo pagalba.

¹⁷ Be to, tomis dienomis Judo kilmingieji siųsdavo daug laišku Tobijui, o Tobijo laišškai ateidavo pas juos.

¹⁸ Mat daugelis Jude buvo susijungę su juo priešais, nes jis buvo Aracho sūnaus Sechanijo žentas, o jo sūnus Jehochananas buvo vedęs Berechijo sūnaus Mešulamo dukterį.¹⁹ Jie taip pat pasakodavo jo gerus darbus mano akivaizdoje, o mano pareiškimus jam

pranešdavo. Tobijas siuntė laiškus man įbauginti.

⁷ Kai siena buvo atstatyta ir aš buvau įstatęs duris, buvo paskirti vartų sargai, [giesmininkai ir leviai].² Aš pavedžiau savo broliui Chananiui ir tvirtovės viršininkui Chananiui valdyti Jeruzalę, nes šis buvo patikimas vyras ir dievobaimingesnis už daugelį,³ ir jiems sakiau⁵: „Nevalia atidaryti Jeruzalės vartų iki saulės įkaičio⁶. Durys turi būti uždarytos ir užskleistos, kol jie tebeeina sargybą. Turi būti pastatyti sargybiniai iš Jeruzalės gyventojų: vieni savo sargybos postuose, kiti ties savo namais“.

⁴ Miestas buvo platus ir didelis, bet žmonių jame buvo mažai, ir nebuvo statoma namų.⁵ Tada mano Dievas man įdėjo į širdį surinkti kilminguosius, pareigūnus ir liaudį, kad juos surašyčiau giminėmis. Radau genealoginį sąrašą tų, kurie pradžioje buvo atvykę. Radau jame parašyta:

Ankščiau pargrįžusių tremtinių sąrašas

⁶ Šitie yra [Judo] provincijos žmonės, kurie ėjo aukštyn iš nelaisvės tremtinių, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnešaras buvo ištrėmęs, ir sugrįžo į Jeruzalę bei Judą, kiekvienas į savo miestą,⁷ kurie parvyko su Zerubabeliu, Ješuva, Nechemiju, Azariju, Raamiju, Nachamaniu, Mordechaju, Bilšanu, Misperetu, Bigvaju, Nechumu, Baana.

Izraelio tautos vyrų skaičius:

⁸ Parošo palikuonių: du tūkstančiai šimtas septyniasdešimt du;

⁹ Šefatijo palikuonių: trys šimtai septyniasdešimt du;

¹⁰ Aracho palikuonių: šeši šimtai penkiasdešimt du;

¹¹ Pachat-Moabo palikuonių, būtent Ješuvos ir Joabo palikuonių: du tūkstančiai aštuoni šimtai aštuoniolika;

1 Lit. sutvirtinti savo rankas

2 Arba: buvo užsidaręs (savo namuose)

3 Arba: kad išliktų

4 M: jo

5 QVrs; K: tai yra tvirtovės viršininkui Chananiui, valdyti Jeruzalę, nes jis buvo patikimas vyras ir dievobaimingesnis už daugelį.³ Jis jiems tarė

6 Arba: per saulės įkaitį (t.y. karščiausiu dienos metu)

12 Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi;

13 Zataus palikuonių: aštuoni šimtai keturiasdešimt penki;

14 Zakajo palikuonių: septyni šimtai šešiasdešimt;

15 Binujo palikuonių: šeši šimtai keturiasdešimt aštuoni;

16 Bebajo palikuonių: šeši šimtai dvidešimt aštuoni;

17 Azgado palikuonių: du tūkstančiai trys šimtai dvidešimt du;

18 Adonikamo palikuonių: šeši šimtai šešiasdešimt septyni;

19 Bigvajo palikuonių: du tūkstančiai šešiasdešimt septyni;

20 Adino palikuonių: šeši šimtai penkiasdešimt penki;

21 Aterio palikuonių, būtent Chizkijo: devyniasdešimt aštuoni;

22 Chašumo palikuonių: trys šimtai dvidešimt aštuoni;

23 Bešajo palikuonių: trys šimtai dvidešimt keturi;

24 Charifo palikuonių: šimtas dvylika;

25 Gibeono¹ palikuonių: devyniasdešimt penki;

26 Betliejaus ir Netofos vyrų: šimtas aštuoniasdešimt aštuoni;

27 Anatoto vyrų: šimtas dvidešimt aštuoni;

28 Bët-Azmaveto vyrų: keturiasdešimt du;

29 Kirjat-Jearimo, Kefyros ir Beëroto vyrų: septyni šimtai keturiasdešimt trys;

30 Ramos ir ir Gebos vyrų: šeši šimtai dvidešimt vienas;

31 Michmaso vyrų: šimtas dvidešimt du;

32 Bët-Elio ir Ajo vyrų: šimtas dvidešimt trys;

33 kito Nebo vyrų: penkiasdešimt du;

34 kito Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi;

35 Charimo palikuonių: trys šimtai dvidešimt;

36 Jericho vyrų²: trys šimtai keturiasdešimt penki;

37 Lodo, Chadido ir Ono vyrų³: septyni šimtai dvidešimt vienas;

38 Senavos palikuonių: trys tūkstančiai devyni šimtai trisdešimt.

39 Kunigų: Jedajos palikuonių, būtent Ješūvos šeimos: devyni šimtai septyniasdešimt trys;

40 Imerio palikuonių: tūkstantis penkiasdešimt du;

41 Paščūro palikuonių: tūkstantis du šimtai keturiasdešimt septyni;

42 Charimo palikuonių: tūkstantis septyniolika;

43 Levijų: Ješūvos palikuonių, būtent Kadmielio, Binujo, Hodavijo⁴: septyniasdešimt keturi.

44 Giesmininkų: asafų: šimtas keturiasdešimt aštuoni.

45 Vartų sargų: Šalumo palikuonių, Aterio palikuonių, Talmono palikuonių, Akubo palikuonių, Chatitos palikuonių, Šobajo palikuonių: šimtas trisdešimt aštuoni.

46 Šventyklos vergai: Šichos palikuonys, Chasufos palikuonys, Tabauto palikuonys, 47 Keroso palikuonys, Sijos palikuonys, Padono palikuonys, 48 Lebanos palikuonys, Chagabos palikuonys, Šalmajo palikuonys, 49 Chanano palikuonys, Gidelio palikuonys, Gacharo palikuonys, 50 Reajos palikuonys, Rešino palikuonys, Nekodos palikuonys, 51 Gazamo palikuonys, Uzos palikuonys, Paseacho palikuonys, 52 Besajo palikuonys, 5 meunų palikuonys, nefisų palikuonys, 53 Bakkuko palikuonys, Chakufos palikuonys, Charchuro palikuonys, 54 Bašlito palikuonys, Mechidos⁶ palikuonys, Charšos palikuonys, 55 Barkoso palikuonys, Siseros palikuonys, Temacho palikuonys, 56 Nešiacho palikuonys, Chatifos palikuonys.

2 Rk.: M: palikuonių

3 Rk.: M: palikuonių

4 Rk., plg. Ezr 2, 40; M: Hodevos palikuonių

5 Ezr 2, 50 + Asnos palikuonys

6 Dgl. Mss: Mechyros

57 Saliamono vergų palikuonys: Sotajo palikuonys, Sofereto palikuonys, Peridos palikuonys, 58 Jaalos palikuonys, Darkono palikuonys, Gidelio palikuonys, 59 Šefatijo palikuonys, Chatilo palikuonys, Pocheret-Hašebajimo palikuonys, Amono palikuonys. 60 Iš viso šventyklos vergų ir Saliamono vergų palikuonių buvo trys šimtai devyniasdešimt du.

61 O šitie yra tie, kurie atvyko iš Tel-Melacho, Tel-Charšos, Kerubo, Adono ir Imerio, nors ir negalėjo įrodyti savo protėvių šeimos ir savo kilmės, ar jie kilę iš Izraelio: 62 Delajo palikuonys, Tobijo palikuonys, Nekodos palikuonys—šeši šimtai keturiasdešimt¹ du. 63 O iš kunigų: Chobajo palikuonys, Hakoso palikuonys, palikuonys Barzilajo, kuris buvo vedęs žmoną iš gileadiečio Barzilajo dukterų ir buvo vadinamas jų vardu. 64 Šitie ieškojo savo įrašo tarp įtrauktųjų į sąrašą. Bet kadangi jie nebuvo rasti, jie buvo išskirti iš kunigavimo kaip netinkami. 65 Tirsata² jiems uždraudė valgyti tai, kas švenčiausia, iki pakils kunigas, galintis vartoti urimą ir tumimą.

66 Visą bendruomenę sudarė iš viso keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai šešiasdešimt. 67 neskaitant jų vergų ir vergių. Šitų buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to, jie turėjo giesmininkų ir giesmininkų du šimtus keturiasdešimt penkis, arklių—septynis šimtus trisdešimt šešis, asilėnų—du šimtus keturiasdešimt penkis³, 68 kupranugarių—keturis šimtus trisdešimt penkis, asilų—šešis tūkstančius septynis šimtus dvidešimt.

65 Iš 28, 30; Dt 33, 8

Dovanos šventyklos tarnybai

69 Protėvių šeimų dalis padovanojo šventyklos tarnybai: Tirsata padovanojo išdui tūkstantį drachmų aukso, penkiasdešimt šlakstyklių, trisdešimt kunigų apdarų ir penkis šimtus [minų sidabro]. 70 Kai kurios

šeimų galvos padovanojo šventyklos tarnybos išdui dvidešimt tūkstančių drachmų aukso ir du tūkstančius du šimtus minų sidabro. 71 O tai, ką padovanojo visi kiti žmonės, buvo dvidešimt tūkstančių drachmų aukso, du tūkstančiai minų sidabro ir šešiasdešimt septyni kunigų apdarai.

72 Kunigai, leviai, vartų sargai, giesmininkai, tautos dalis, šventyklos vergai ir visi [kiti] izraeliai apsigyveno savo miestuose.

72 1 Kron 9, 2; Nech 11, 3

Ezra skaito Mozės įstatymo knygą

80 kai, izraeliams jau esant savo miestuose, atėjo septintasis mėnuo, 1 visi žmonės kaip vienas vyras susirinko į aikštę, esančią ties Vandens vartais, ir liepė Rašto žinovui Ezrai atnešti knygą Mozės įstatymo, kuri VIEŠPATS buvo davęs Izraeliui. 2 Taigi kunigas Ezra atnešė įstatymą akivaizdon susirinkimo, kurį sudarė ne tik vyrai, bet ir moterys ir visi, kurie galėjo suprasti, ką girdėjo, septintojo mėnesio pirmą dieną. 3 Ir jis skaitė iš jos prieš aikštę, esančią ties Vandens vartais, nuo ankstyvo ryto iki vidudienio vyrų, moterų ir [visų kitų] suprantančių akivaizdoje, ir visos tautos ausys buvo atkreiptos į įstatymo knygą. 4 Rašto žinovas Ezra stovėjo ant medinės pakyls, kurią buvo padarę tam reikalui. Šalia jo, jo dešinėje, stovėjo Matitijas, Sema, Anajas, Urijas, Chilkijas ir Maasejas, o jo kairėje—Pedajas, Mišaelis, Malkijas, Chašumas, Chašbadana, Zacharijas, Mešulamas. 5 Ir Ezra atvėrė knygą visų žmonių akyse, nes jis stovėjo aukščiau už visus žmones, o kai jis atvėrė ją, visi žmonės atsistojo. 6 Tada Ezra pagarbino VIEŠPATĮ, didįjį Dievą, o visi žmonės pakeltomis rankomis atsakė: „Amen, amen!“, nusilenkė ir kniūpstė pagarbino VIEŠPATĮ. 7 Ješūva, Banis, Šerebijas, Jaminas, Akubas, Šabetajas, Hodijas, Maasejas, Kelita, Azarijas, Jozabadas, Chananas, Pelajas, leviai, žmonėms pasilikus savo vietose, aiškino žmonėms įstatymą. 8 Jie skaitė iš Dievo įstatymo

1 Ezr 2,60^L: penkiasdešimt

2 Toks valdytojo Nechemijo titulas

3 Įtrp. su Ezr 2,66^{AL}

knygos¹ pastraipsniui² ir aiškindami. Tad žmonės suprato, kas buvo skaitoma.

Džiaugsmo diena

9 Tada Nechemijas, tai yra Tiršata, kunigas [ir] Rašto žinovas Ezra ir leviai, kurie aiškino žmonėms, tarė visiems žmonėms: „Šita diena yra šventa VIESPACIUI, jūsų Dieviui. Nelūdėkite ir neverkite!“ Mat visi žmonės, klausydamiesi įstatymo žodžių, verkė.

10 Paskui jis jiems tarė: „Eikite, valgykite riebius valgius, gerkite saldžius gėrimus ir pasiūskite porcijas tiems, kurie nieko neturi sau paruošta, nes ta diena yra šventa mūsų VIESPACIUI. Ir nesisielokite, nes džiaugsmas VIESPACIU yra jūsų apsauga!“³ 11 Leviai irgi tildė visus žmones, sakydami: „Tylėkite, nes ta diena yra šventa, ir nesisielokite!“ 12 Taigi visi žmonės nuėjo valgyti, gerti, porcijų siūsti ir didelės džiaugsmo šventės švęsti, nes jie suprato žodžius, kuriuos anie jiems buvo paskelbė.

13 O antrąją dieną susirinko pas Rašto žinovą Ezrą visos tautos protėvių šeimų galvos su kunigais ir leviais įstatymo žodžių studijuoti. 14 Jie rado parašytą įstatymą, kurį VIESPATS buvo davęs per Mozę, kad izraeliai per šventę, septintąją mėnesį, turį gyventi palapinėse¹⁵ ir kad jie turį paskelbti ir išleisti atsišaukimą į visus jų miestus ir Jeruzalę, sakydami: „Išeikite į kalnus ir parsineškite alyvmedžio, laukinio alyvmedžio, mirtos, palmių ir [kitų] lapuočių šakų palapinėms padaryti, kaip parašyta!“¹⁶ Išėję žmonės parsinešė ir pasistatė palapines, kiekvienas ant savo stogo, ir savo kiemuose, ir Dievo namų kiemuose, ir Vandens vartų aikštėje, ir Efraimo vartų aikštėje. 17 Taigi visa iš nelaisvės sugrįžusių bendruomenė pasistatė palapines ir gyveno palapinėse. Mat nuo Nūno sūnaus Jošuvos dienų iki tos dienos izraeliai nebuvo taip darę. Tad džiaugsmas buvo labai didelis. 18 Be to, jis skaitė iš Dievo įstatymo knygos

dieną po dienos, nuo pirmosios dienos iki paskutinės dienos. Jie šventė šventę septynias dienas, o aštuntąją dieną įvyko iškilmingas susirinkimas, kaip įsakyta.

14–15 Lev 23, 33–36, 39–43; Dt 16, 13–15

Didžioji atgailos šventė

9 Šito mėnesio dvidešimt ketvirtąją dieną izraeliai susirinko pasninkaudami, apsilikę ašutinėmis ir apsibarstę žemėmis. 2 Tie, kurie buvo izraelių kilmės, atsiskyrė nuo visų svetimtaučių ir atsistojo išpažino nuodėmes bei savo tėvų nusikaltimus. 3 Atsistoję savo vietose, jie ketvirtą dienos skaitė iš VIESPATIES, savo Dievo, įstatymo knygos, o kitą ketvirtą išpažino [kaltes] ir kniūpti garbino VIESPATĮ, savo Dievą. 4 Ješūva, Banis, Kadmielis, Šebanijas, Bunis, Serebijas, Banis ir Chenanis atsistojo ant levijų tribūnos ir garsiai šaukėsi VIESPATIES, savo Dievo. 5 Paskui leviai—Ješūva, Kadmielis, Banis, Chašabnejas, Serebijas, Hodijas, Šebanijas, Petachijas—tarė: „Kelkitės, šlovinkite VIESPATĮ, savo Dievą:

„Būk pašlovintas tu, VIESPATIE, mūsų Dieve“⁴, nuo amžių iki amžių, ir tegul šlovina tavo garbingąjį vardą, nors jis viršija visokią šlovinimą ir gyrių!“

Išpažinties malda

6 Tu, VIESPATIE, esi vienintelis [Dievas]. Tu padarei dangų, dangų dangų ir visą jų kariuomenę, žemę ir viską, kas yra joje, jūras ir viską, kas yra jose. Tu juos visus išlaikai, ir dangaus kariuomenę garbina tavo.

7 Tu esi VIESPATS Dievas, kurs išsirinko Abramą, jį išvedė iš kaldėjų Uro ir jam davė Abraomo vardą. 8 Radęs jo širdį tau ištikima, sudarei su juo sandorą, [žadėdamas] duoti kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, jebusiečių ir girgašų šali—[ja] duoti jo palikuonims. Ir ištesėjai savo pažadus, nes tu esi teisingas.

9 Tu matei mūsų protėvių priespaudą Egipte ir išgirdai jų šauksmą prie Nendrių jūros. 10 Tu padarei ženklų

1 Kl. Mss Vrs; M: knygos, iš Dievo įstatymo

2 Arba: versdami

3 Lit. tvirtovė

ir stebuklų prieš Faraoną, prieš visus jo tarnus ir prieš visą jo šalies tautą, nes žinojai, kaip išžiliai jie elgėsi su jais, ir pasidarei varda, koks jis šiandien yra.

11 Tu perskėlei jūrą prieš juos, ir jie perėjo per jūrą kaip per sausumą, o jų persekiotojus įmetėi į gelmes, kaip akmenį į šėlstančius vandenius.

12 Debesies stulpu juos vedei dieną ir ugnies stulpu naktį, kad nušviestum jiems kelią, kuriuo jie turėjo eiti. 13 Ant Sinajaus kalno nužengei ir kalbėjais su jais iš dangaus. Jiems davei tinkamų potvarkių ir patikimų įstatymų, gerų nuostatų ir įsakymų. 14 Savo šventąją šabata jiems paskelbei ir jiems davei įsakymų, nuostatų bei įstatymą per savo tarną Mozę. 15 Duonos iš dangaus jiems davei jų alkiui numaldyti ir ištekinai jiems vandens iš uolos jų troškuliui numalšinti. Ir jiems liepei įeiti [ir] užimti šalį, kurią buvai prisiekęs jiems duoti.

16 Bet jie, mūsų protėviai, elgėsi išžiliai, sukietino sprandą ir neklausė tavo įsakymų. 17 Jie atsisakė klausyti ir neatsiminė tavo stebuklų, kuriuos buvai jiems padaręs. Jie sukietino sprandą ir susigalvojo grįžti į savo vergystę Egipte¹. Bet tu esi atlaidus Dievas, malonus ir gailestingas, kantrus ir visiškai ištikimas, ir jų nepalikai. 18 Net kai jie pasidarė nulieta versį ir sakė: „Šitas yra tavo dievas, kuris tave atkėlė iš Egipto“, ir kalbėjo didžius piktžodžius, 19 tu, būdamas didžiai gailestingas, jų nepalikai dykumoje. Debesies stulpas neatsitraukė nuo jų dieną, kad juos vestų kelyje, nei ugnies stulpas naktį, kad jiems nušviestų kelią, kuriuo jie turėjo eiti. 20 Savo gerąją dvasią davei jiems pamokyti, nesulaikėi savo manos nuo jų burnos ir vandens jiems davei jų troškuliui numalšinti. 21 Keturiasdešimt metų juos aprūpinai dykumoje, [kur] jiems nieko netrūko. Jų drabužiai nesusidėvėjo ir jų kojos nesutino.

22 Tu jiems atidavei karalystes bei tautas ir jas priskyrei kaip paribį: jie užėmė Češbono karaliaus Sichono² šalį

ir Bašano karaliaus Ogo šalį. 23 Jų palikuonis padarei tokius gausius, kaip dangaus žvaigždes, ir juos įvedei į šalį, apie kurią pasakei jų protėviams, kad jie įeisią [jos] užimti. 24 Palikuonys įėjo ir užėmė šalį. Tu jiems pavergei³ šalies gyventojus, kanaaniečius, ir juos atidavei jų rankas—jų karalius ir šalies tautas, kad jie pasielgtų su jais, kaip jiems⁴ patinka. 25 Jie paėmė sutvirtintus miestus ir derlingą žemę. Jie pasisavino namus, pilnus visokių gėrybių, iškaltas cisternas, vynuogynus, alyvmedžių sodus ir daugybę vaismedžių. Jie valgė, pasisotino ir nutuko, mėgavosi tavo dideliu gerumu.

26 Bet jie liko neklaūžados, maištavo prieš tave ir numetė tavo įstatymą sau už nugarų. Jie žudė tavo pranašus, kurie įspėjo juos, kad juos sugrąžintų pas tave, ir baisiai piktžodžiavo. 27 Tad juos atidavei į jų prispaudėjų rankas, kad tie juos engtų. Bet savo priepaudo metu jie šaukėsi tavęs, o tu [juos] išklausėi iš dangaus ir pagal savo didį gailestingumą jiems davei gelbėtojus, kurie juos išgelbėjo iš jų prispaudėjų rankų. 28 O kai tik jie turėdavo ramybę, jie vėl darydavo, kas pikta tavo akyse. Tad atiduodavai juos į jų priešų rankas, kad tie jiems viespatautų. Paskui jie vėl šaukdavosi tavęs, o tu išklausydavai iš dangaus ir daug kartų juos išvadavai pagal savo gailestingumą. 29 Tu juos išpėdavai, kad juos sugrąžintum prie savo įstatymo, bet jie išžiliai elgdavosi ir neklausydavo tavo įsakymų. Jie nusidėdavo tavo potvarkiams, kuriais žmogus, jei juos vykdo, išlieka gyvas. Jie parodė atkaklų petį, sukietino sprandą ir neklausė. 30 Tu buvai jiems kantrus per daugelį metų ir juos išpėdavai savo dvasia, per savo pranašus, o kai jie neklausydavo, juos atiduodavai į šalių tautų rankas. 31 Tačiau dėl savo didžio gailestingumo nepadarei jiems galo ir jų nepalikai, nes tu esi malonus ir gailestingas Dievas.

32 O dabar, mūsų Dieve, didysis Dieve, galingasis ir baisusis, ištikimai

1 Kkr.MssG; M: savo priešgyniavime

2 MsG; M: šalį Sichono, tai yra Češbono karaliaus

3 Lit. nužeminti prieš juos

4 T.y. izraeliams

laikąs sandomos¹, nepalaikyk mažų viso vargo, kuris mus aptiko—mūsų karalius, mūsų kunigaikščius, mūsų kunigus, mūsų pranašus, mūsų protėvius ir visą tavo tautą,—nuo Asirijos karalių dienų iki šios dienos!³³ Tu esi teisus dėl visko, kas užėjo ant mūsų, nes tu parodei ištikimybę, o mes bedieviškai elgėmės!

³⁴ Mūsų karaliai, mūsų kunigaikščiai, mūsų kunigai ir mūsų protėviai nevykdė tavo įstatymo ir nepaisė tavo įsakymų bei išpėjimų, kuriais buvai juos išpėjęs.

³⁵ Kol jie tebegyveno savo pačių karalystėje ir nors didelis buvo tavo gerumas, kurį jiems parodei, ir nors plati bei derlinga buvo šalis, kurią jiems davei, jie tau netarnavo ir neatsivertė nuo savo pikty darbų. ³⁶ Štai mes šiandien esame vergai, o šalis, kurią davei mūsų protėviams, kad jie naudotųsi jos vaisiais ir gėrybėmis,—štai mes esame vergai joje, ³⁷ o jos gausus derlius tenka karaliams, kuriuos paskyrei mums valdyti dėl mūsų nuodėmių. Jie viešpatauja mūsų kūnams ir gyvuliams, kaip jiems patinka. Taigi mes esame didelėje bėdoje.

7 Pr 12, 1 7 Pr 17, 5 8 Pr 15, 18–21 9 Iš 3, 7
9 Iš 14, 10–12 10 Iš 7, 8–12, 32 11 Iš 14, 21–29
11 Iš 15, 4–5 12 Iš 13, 21–22 13–14 Iš 19, 18–23, 33
15 Iš 16, 4–15 15 Iš 17, 1–7 15 Dt 1, 21 16–17 Sk
14, 1–4; Dt 1, 26–33 17 Iš 34, 6; Sk 14, 18 18 Iš 32,
1–4 19–21 Dt 8, 2–4 22 Sk 21, 21–35 23 Pr 15, 5;
22, 17 23 Još 3, 14–17 24 Još 11, 23 25 Dt 6, 10–
11 26–28 Ts 2, 11–16 29 Lev 18, 5 30 2 Kar 17,
13–18; 2 Kron 36, 15–16 32 2 Kar 15, 19, 29; 17, 3–6;
Ezr 4, 2, 10.

Iškilmingas išpareigojimas

10 Vis dėlto mes sudarome tvirtą sutartį raštu, ir ant užantspauduoto dokumento [išvardyti] mūsų vyresnieji, mūsų leviai, mūsų kunigai.² Ant antspaudų² buvo [vardai] Tiršatos³ Nechemijo, Chakalijo sūnaus, ir Šidkijo, ³ Serajo, Azarijo, Jeremijo, ⁴ Paščūro, Amarijo, Malkijo, ⁵ Chatušo, Šebanijo, Malucho, ⁶ Charimo, Merimoto, Obadijo,

⁷ Danielio, Ginetono, Barucho, ⁸ Mešulamo, Abijo, Mijamino, ⁹ Maazijo, Bilgajo, Šemajo. Šitie buvo kunigai.

¹⁰ O leviai: Azanijo sūnus Ješūva, Binujis iš Chenadado palikuonių, Kadmielis ¹¹ ir jų bendraleviai Šechanijas⁴, Hodavijas, Kelita, Peijas, Chananas, ¹² Micha, Rechobas, Chašabijas, ¹³ Zakūras, Šerebijas, Šebanijas, ¹⁴ Hodijas, Banis, Beninus.

¹⁵ Tautos vadai: Parošas, Pachat-Moabas, Ėlamas, Zatus, Banis, ¹⁶ Bunis, Azgadas, Bebijas, ¹⁷ Adonijas, Bigvajas, Adinas, ¹⁸ Ateris, Chizkijas, Azūras, ¹⁹ Hodijas, Chašumas, Bešajas, ²⁰ Charifas, Anatosas, Nobajas⁵, ²¹ Magpiašas, Mešulamas, Chezyras, ²² Mešezabelis, Šadokas, Jadūva, ²³ Pelatijas, Chananas, Anajas, ²⁴ Hošėja, Chananijas, Chašubas, ²⁵ Halochešas, Pilcha, Šobekas, ²⁶ Rechumas, Chašabna, Maasejas, ²⁷ Achijas, Chananas, Ananas, ²⁸ Maluchas, Charimas, Baana.

²⁹ Visi kiti žmonės—kunigai, leviai, vartų sargai, giesmininkai, šventyklos vergai ir visi, kurie buvo atsiskyrę nuo šalių tautų [ir prigludę] prie Dievo įstatymo, jų žmonos, jų sūnūs ir jų dukterys, kiekvienas galintis suprasti,—³⁰ prisijungia prie savo kilniųjų brolių ir išpareigoja prakeikimą sau tariančia priesaika elgtis pagal Dievo įstatymą, kuris buvo duotas per Dievo tarną Moze, sergėti bei vykdyti visus Jahvės, mūsų Viešpaties, įsakymus, jo potvarkius ir nuostatus:

³¹ ypač tai, kad neduosime savo dukterų šalies tautoms ir jų dukterų neimsime savo sūnams,

³² kad, kai šalies tautos šabatos dieną atgabens prekių ir visokių javų parduoti, nieko iš jų neimsime šabata ar šventadienį

¹ Lit. laikąs sandomos ir ištikimybės

² Rk.; M: užantspauduotų dokumentų

³ Tiršata—valdytojo titulas, panašus į mūsų „Jo Ekselencija“

⁴ Kkr. Mss G^LS; M: Šebanijas

⁵ KG^{AL}; QV: Nebajas

ir kad atsižadėsime septintųjų metų [derliaus] ir bet kokio skolos išreikalavimo.

33 Be to, mes užsidedame prievolę duoti per metus trečdali šekelio savo Dievo namų tarnybai, ³⁴ klodais išdėtai duonai, nuolatinei javienių aukai ir nuolatinei deginamajai aukai, jaunačių ir švenčių aukoms, šventosioms dovanoms ir aukoms už nuodėmę, permaldauti už Izraelį, ir visam mūsų Dievo namų darbui.

35 Mes—kunigai, leviai ir pasauliečiai—metėme burtus dėl malkų pristatymo, kad [ju] atgabtume į savo Dievo namus pagal savo šeimas, nustatytais laikais, metai po metų, kūrėnti ugniai ant VIESPATIES, mūsų Dievo, aukuro, kaip parašyta įstatyme.

36 [Isipareigojame] metai po metų pristatyti į VIESPATIES namus pirmąjį savo dirvos derlių ir visus pirmuosius visų medžių vaisius, ³⁷ taip pat pristatyti į savo Dievo namus savo sūnų ir gyvulių pirmagimius, kaip parašyta įstatyme, savo ragučių ir avių pirmagimius kunigams, einantiems tarnybą mūsų Dievo namuose. ³⁸ Be to, tai, kas geriausia iš mūsų duonos įmaišų¹, visokių medžių vaisių, vyno ir aliejaus, mes pristatysime kunigams į savo Dievo namų kambarius, o savo dirvos dešimtinę — leviams, tai yra leviams, renkantiems dešimtinę visuose mūsų tarnybos miestuose. ³⁹ Leviams renkant dešimtinę, aharonas kunigas turi palydėti levius, o leviai turi atnešti dešimtinės dešimtadalį į mūsų Dievo namus, į sandėlio kambarius. ⁴⁰ Mat izraeliai ir leviai turi sugabenti į kambarius javų, vyno ir aliejaus duoklę. Ten yra šventovės rykai, taip pat tarnybą eina kunigai, vartų sargai ir giesmininkai. Mes neapleisime savo Dievo namų.

31 Iš 34, 16; Dt 7, 3 32 Iš 23, 10–11; Lev 25, 1–7
32 Dt 15, 1–2 33 Iš 30, 11–16 36 Iš 23, 19; 34, 26; Dt 26, 2 37 Iš 13, 2 38 Sk 18, 21 39 Sk 18, 26

Naujieji Jeruzalės gyventojai

11 Tautos vadai apsigyveno Jeruzalėje, o tautos likusieji metė burtus, kad vieną iš dešimties atkeltų įsikurti Jeruzalėje, šventajame mieste, o

devyni liktų [kituose] miestuose. ² Ir tauta laimino visus vyrus, savanoriškai pasiryžusius įsikurti Jeruzalėje.

3 Šitie yra [Judo] provincijos viršininkai, kurie gyveno Jeruzalėje, o Judo miestuose kiekvienas gyveno savo nuosavybėje, savo mieste—[pasauliečiai] izraeliai, kunigai, leviai, šventyklos vergai ir Saliamono vergų palikuonys. ⁴ Jeruzalėje gyveno iš judėjų ir benjaminų [šitie]:

Iš judėjų: Atajas, sūnus Uzijo, sūnaus Zacharijo, sūnaus Amarijo, sūnaus Šefatijo, sūnaus Mahalalelio iš Perešo palikuonių, ⁵ ir Maasejas, sūnus Barucho, sūnaus Kol-Chozės, sūnaus Chazajo, sūnaus Adajo, sūnaus Jojaribo, sūnaus Zacharijo, šiloniečio. ⁶ Iš viso Perešo palikuonių, apsigyvenusių Jeruzalėje, buvo keturi šimtai šešiasdešimt aštuoni vyrai, galį nešioti ginklą.

7 Šitie yra benjaminai: Salus, sūnus Mešulamo, sūnaus Joedo, sūnaus Pedajo, sūnaus Kolajo, sūnaus Maasejo, sūnaus Itielio, sūnaus Ješajo, ⁸ ir jo giminaičiai, kariautojai²—devyni šimtai dvidešimt aštuoni. ⁹ Zichrio sūnus Joelis buvo jų prižiūrėtojas, o Hasenūvos sūnus Judas buvo miesto viršininko padėjėjas.

10 Iš kunigų: Jojaribo sūnus Jedajas, Jachinas, ¹¹ Serajas, sūnus Chilkijo, sūnaus Mešulamo, sūnaus Šadoko, sūnaus Merajoto, sūnaus Achitubo, Dievo namų kunigaikščio, ¹² ir jų tarnybos draugai, atlieką namų darbą—aštuoni šimtai dvidešimt du; Adajas, sūnus Jerochamo, sūnaus Pelalijo, sūnaus Amšio, sūnaus Zacharijo, sūnaus Paščūro, sūnaus Malkijo, ¹³ ir jo broliai, protėvių šeimų galvos—du šimtai keturiasdešimt du; Amasajas³, sūnus Azareljo, sūnaus Achzajo, sūnaus Mešilemoto, sūnaus Imerio, ¹⁴ ir jo⁴ giminaičiai kariautojai — šimtas dvidešimt aštuoni. Jų prižiūrėtojas buvo Zabdielis, Hagadolio⁵ sūnus.

2 Rk., plg. G^L; M: ir po jo Gabajas, Salajas

3 Rk.; M: Amasajas

4 G; M: jų

5 Rk.; M: Hagedolimo

1 M+ ir mūsų duoklių; ~G

15 Iš levių: Šemajas, sūnus Chašubo, sūnaus Azrikamo, sūnaus Chašabijo, sūnaus Bunio—¹⁶ Šabetajas ir Jozabadas, iš levių galvų, prižiūrėjo Dievo namų išviršinę tarnybą.—¹⁷ ir Matanijas, sūnus Michos, sūnaus Zabdzio, sūnaus Asafo, šlovės giesmės vadovas, kuris meldžiantis užgiedodavo „Dėkokite“, Bakbukijas, kuris užėmė antrąją vietą tarp savo tarnybos draugų, ir Abda, sūnus Šamūvos, sūnaus Galalio, sūnaus Jedutūno. ¹⁸ Iš viso levių šventajame mieste buvo du šimtai aštuoniadesimt keturi.

19 Vartų sargai: Akubas, Talmonas ir jų tarnybos draugai, einą sargybą prie vartų—šimtas septyniadesimt du.

20 O visi kiti izraeliai, kunigai ir leviai gyveno visuose Judo miestuose, kiekvienas savo veldinyje.

21 Šventyklos vergai gyveno ant Ofelio. Šicha ir Gišpa buvo šventyklos vergų viršininkai.

22 Levių prižiūrėtojas Jeruzalėje buvo Uzis, sūnus Banio, sūnaus Chašabijo, sūnaus Matanijo, sūnaus Michos, vienas iš Asafo palikuonių, kurie buvo giesmininkai, atsakingi už Dievo namų pamaldas, ²³ nes juos saistė karaliaus įsakymas ir tvirtas giesmininkų ipareigojimas, [nustatas,] kas kuria dieną turėjo giedoti. ²⁴ Mešezabelio sūnus Petachijas, iš Judo sūnaus Zeracho palikuonių, buvo karaliaus patarėjas¹ visais tautos reikalais.

8-4 Nech 7, 72

Naujasėdijų sąrašas

25 O dėl naujasėdijų su jų laukais: kai kurie judėjai išsikūrė Kirjat-Arboje ir jos kaimuose², Dibone ir jo kaimuose, Jakabšelyje ir jo naujasėdijose, Ješūvoje, Moladoje, Bėt-Pelete, ²⁷ Chašar-Šualyje, Beēr-Šeboje ir jos kaimuose, ²⁸ Šiklage, Mechonoje ir jos kaimuose, ²⁹ En-Rimone, Šoroje ir Jarmute, ³⁰ Zanoache, Adulame ir jų naujasėdijose, Lachiše ir jo laukuose, Azekoje ir jos kaimuose.

1 Lit. prie karaliaus rankos

2 Lit. dukteryse

Taigi jie išsikūrė³ nuo Beēr-Šebos iki Hinomo slėnio.

31 O benjaminai [apsigyveno] Geboje⁴, Michmaše, Ajyje, Bėt-Elyje ir jo kaimuose, ³² Anatote, Nobe, Ananijuje, ³³ Chašore, Ramoje, Gitaimė, ³⁴ Chadide, Šeboime, Nebalate, ³⁵ Lode, One [ir] Dailidžių slėnyje.

36 Iš levių kai kurie Judo daliniai nusikėlė į Benaminą.

Kunigai ir leviai, atvykusieji su Zerubabeliu

12 Šitie yra kunigai ir leviai, kurie atvyko su Sealtielio sūnumi Zerubabeliu ir Ješūva:

Serajas, Jeremijas, Ezra, ² Amarijas, Maluchas, Chatušas, ³ Šechanijas, Charimas⁵, Meremotas, ⁴ Idas, Ginetonas, Abijas, ⁵ Mijaminas, Maadijas, Bilga, ⁶ Šemajas ir Jojaribas, Jedajas, ⁷ Salus, Amokas, Chilkijas, Jedajas. Šitie buvo kunigų ir jų brolių galvos Ješūvos dienomis.

8 Leviai: Ješūva, Binujis, Kadmielis, Serebijas, Judas, Matanijas. Pastarasis su savo broliais vadovavo padėkos giesmėms, o Bakbukijas, Unis ir jų broliai stovėjo prieš juos, kai buvo jų eilė tarnauti.

10 Ješūva buvo Jojakimo tėvas, Jojakimas—Eljašibo, Eljašibas—Jojados, ¹¹ Jojada—Jonatano, o Jonatanas—Jadūvos.

Kunigai ir leviai Jojakimo dienomis

12 Jojakimo dienomis [šitie] kunigai buvo protėvių šeimų galvos: Serajos [šeimos]—Merajas, Jeremijo—Chananijas, ¹³ Ezros—Mešulamas, Amarijo—Jehochananas, ¹⁴ Malucho—Jonatanas, Šebanijo⁶—Juozapas, ¹⁵ Charimo—Adna, Meremoto⁷—Chelkajas, ¹⁶ Ido—Zacharijas, Ginetono—Mešulamas, ¹⁷ Abijo—

3 Lit. pasistatė stvyklas

4 Rk.; M: iš Gebos

5 Rk. pgl. 12,15; 10,6; M: Rechumas

6 Kl.MssG^{LS}: Šechanijo

7 G^{LS}; M: Merajoto

Zichris, Minjamins —...¹, Moadijo —Piltajas, ¹⁸ Bilgos— Šamūva, Šemajo— Jehonatanas, ¹⁹ Jojaribo— Matenajas, Jedajo—Uzis, ²⁰ Salaus² —Kalajas, Amoko—Eberis, ²¹ Chilkijo—Čašabijas, Jedajo—Netanelis.

²² Eljašibo, Jojados, Jochanano ir Jadūvos dienomis kunigų protėvių šeimų galvos buvo surašytos Metraščių knygoje³ iki⁴ Darijaus Perso viešpatavimo.

²³ Levijų protėvių šeimų galvos⁵ surašytos Metraščių knygoje iki Eljašibo sūnaus Jochanano dienų.

²⁴ Levijų galvos buvo Čašabijas, Šerebijas, Ješūva, Binujis, Kadmielis⁶ ir jų tarnybos draugai, [kurie stovėjo] prieš juos, šlovindami ir dėkodami Dievo vyro Dovydo įsakymu, viena padala atsakydama kitai⁷: ²⁵ Matanijas, Bakkukijas [ir] Obadijas.

Mešulamas, Talmonas [ir] Akubas buvo vartų sargai, einantys sargybą prie vartų sandėlių.

²⁶ Šitie gyveno Jošadako sūnaus Ješūvos sūnaus Jojakimo dienomis, valdytojo Nechemijo ir kunigo Ezros, Rašto žinovo, dienomis.

Jeruzalės sienos pašventinimas

²⁷ Šventinant Jeruzalės sieną, leviai buvo suieškoti visose jų vietose, kad būtų atvesti į Jeruzalę pašventinimo šventės švęsti su džiaugsmu, su šlovės giesmėmis ir su cimbarių, arfų bei lyrų muzika. ²⁸ Susirinko leviai giesmininkai⁸ tiek iš Jeruzalės apylinkės, tiek ir iš netofiečių naujasėdijų, ²⁹ iš Bēt-Hagilgalio ir iš Gebos bei Azmaveto laukų. Mat giesmininkai buvo įsikūrę naujasėdijų aplink Jeruzalę. ³⁰ Kai kunigai ir leviai jau buvo apsivalę, jie apvalė žmones, vartus ir sieną.

³¹ Paskui aš užvedžiau Judo vyresniusius ant sienos viršaus ir sustačiau du didelius padėkos chorus. Vienas ėjo⁹ viršum sienos į dešinę, į Mėslo vartus. ³² Paskui juos ėjo Hošajas su puse Judo vyresniųjų, ³³ taip pat Azanijas, Ezra ir Mešulamas, ³⁴ Judas, Mijaminas¹⁰, Šemajas, Jeremijas ³⁵ ir kai kurie kiti iš kunigų su trimitais, Zacharijas, sūnus Jonatano, sūnaus Šemajo, sūnaus Matanijo, sūnaus Michajo, sūnaus Zakūro, sūnaus Asafo, ³⁶ ir jo tarnybos draugai Šemajas ir Azarelis, Milalajas, Gilalajas, Maajas, Netanelis, Judas ir Chananis¹¹ su Dievo vyro Dovydo muzikiniiais instrumentais, o Rašto žinovas Ezra ėjo jų priekyje. ³⁷ [Perėję] per Versmės vartus, jie tiesiai lipo aukštyn Dovydo miesto laiptais sienos pakyla, viršų Dovydo rūmų, iki Vandens vartų rytuose.

³⁸ Antrasis padėkos choras ėjo į kairę, ir aš pats ėjau paskui jį su puse tautos vyresniųjų¹² viršum sienos palei Krosnių bokštą iki Plačiosios sienos, ³⁹ toliau palei Efraimo vartus, viršum Ješanos vartų, viršum Žuvų vartų, [palei] Chananelio bokštą ir Šimto bokštą iki Avių vartų, ir jie sustojo prie Sargybos vartų. ⁴⁰ Paskui abu padėkos chorai sustojo prie Dievo namų, aš irgi bei pusė tarybos narių su manim, ⁴¹ kunigai Eljakimas, Maasejas, Minjamins, Michajas, Eljoenajas, Zacharijas, Chananis su trimitais. ⁴² Taip pat Maasejas, Šemajas, Eleazaras, Uzis, Jehochananas, Malkijas, Elamas ir Ezeris. Paskui giesmininkai, Jizrachijo vadovaujami, garsiai užgiedojo.

⁴³ Tą dieną jie paaukojo didžių aukų ir džiaugėsi, nes Dievas juos buvo pradžiuginęs dideliu džiaugsmu. Taip pat moterys ir vaikai džiaugėsi, ir Jeruzalės džiaugsmas buvo girdimas toli.

Duoklės kulto personalui išlaikyti

⁴⁴ Tą dieną buvo paskirti vyrai prižiūrėti kambarius [įrengtus]

1 Vardas išleistas

2 Rk. pgl. 7 skn.; M: Salajo

3 Rk.; M: leviai buvo surašyti kaip protėvių šeimų galvos, taip pat kunigai

4 Rk.

5 Lit. leviai, protėvių šeimų galvos

6 Rk. pgl. 10,10; 12,8; M: Kadmielio sūnus

7 T.y. giedodami antifoniškai

8 G^L

9 Rk., pgl. 38 skn.; M: ir eisenas

10 G^L; M: Benjamins

11 M: ir Judas, Chananis

12 Rk.; ~M

ištekliais, duoklėms, pirmiesiems vaisiams ir dešimtinėms, kad būtų galima surinkti į juos iš miestų laukų¹ davinius, įstatymo reikalaujamus kunigams bei leviams, nes Judas džiaugėsi kunigais ir leviais, einančiais pareigas.⁴⁵ Šitie atlikinėjo savo Dievo tarnybą ir apvalymo tarnybą, taip pat giesmininkai ir vartų sargai, kaip buvo įsakęs Dovydas ir jo sūnus Saliamonas,⁴⁶ nes Dovydo ir Asafo dienomis, seniai, buvo giesmininkų vyresnieji ir Dievui giedamo gyriaus ir dėkojimo vadovai².⁴⁷ Zerubabelio ir Nechemijo dienomis visi izraeliai pristatydavo davinius giesmininkams ir vartų sargams, kiek kasdien reikėjo. Jie duodavo pašvestas dovanas leviams, o leviai jas duodavo aharonams.

45 1 Kron 25, 1-8 45 1 Kron 26, 12

Mišriakraujų išskyrimas iš bendruomenės

13 Tuo metu, žmonėms klausantis, buvo skaitoma iš Mozės knygos ir joje rasta parašyta: „Joks amonietis ir moabitietis niekad neturi teisės įstoti į Dievo bendruomenę,² nes jie nepasitiko izraelių su duona ir vandeniu, bet jis³ papirko prieš juos Bileamą, kad šitas juos prakeiktų. Tačiau mūsų Dievas pakeitė prakeikimą į palaiminimą“. Išklause įstatymą, jie išskyrė iš Izraelio visus mišriakraujus.

2 Sk 22, 1-6 1-2 Dt 23, 3-5

Kunigų kambarių apvalymas

⁴ O prieš tai kunigas Eljašibas, kuris buvo paskirtas mūsų Dievo namų kambarių prižiūrėtoju, Tobijo giminaitis,⁵ buvo jam įrengęs didelį kambarį, kur anksčiau sudėdavo javienių atnašas, smilkalus, rykus ir javų, vyno bei aliejaus dešimtine, įsakytą [duoti] leviams, giesmininkams ir vartų sargams, ir kunigams skiriamas duokles.⁶ Visam tam vykstant, aš nebuvau Jeruzalėje, nes trisdešimt antraisiais Babilono karaliaus Artakserkso metais

buvau nuvykęs pas karalių. Tačiau, kuriam laikui praslinkus, aš išsiprašiau iš karaliaus atostogų⁷ ir, atvykęs į Jeruzalę, atkreipiau dėmesį į piktenybę, kurią Eljašibas buvo padaręs Tobijo labui, jam įrengdamas butą Dievo namų kiemuose.⁸ Man tai labai nepatiko, ir išmečiau laukan iš kambario visus Tobijo namų rakandus.⁹ Paskui įsakiau, kad jie apvalytų kambarius, ir ten atgal sunėšiau Dievo namų rykus, javienių atnašas ir smilkalus.

¹⁰ Taip pat sužinojau, kad levijų daviniai nebuvo atiduoti ir kad [dėl to] jie buvo pabėgę kiekvienas į savo lauką—leviai ir giesmininkai,ėjusieji tarnybą.¹¹ Tada bariau tarybos narius ir sakiau: „Kodėl apleisti Dievo namai?“ Paskui juos [vėl] surinkau ir pastačiau į jų vietas.¹² Tada visi judėjai pristatė į sandėlius javų, vyno ir aliejaus dešimtine.¹³ Ir aš paskyriau⁴ sandėlių prižiūrėtojais kuniga Selemiją, raštininką Šadoką ir Pedają iš levijų, o jų padėjėju Matanijo sūnaus Zakūro sūnų Chananą, nes jie buvo laikomi patikimais. Tad jie buvo įpareigoti išdalyti savo broliams.

¹⁴ Atsimink dėl šito mane, o mano Dieve, ir neišdildyk mano dievotų veiksmų, kuriuos esu nuveikęs savo Dievo namams ir jų tarnybai!

10 Dt 12, 19 12 Mal 3, 10

Atnaujinamas šabatos šventimas

¹⁵ Tomis dienomis mačiau Jude šabatos dieną mindančius vyno traiškyklas, suvalančius javų krūvas ir kraunančius ant asilų, taip pat [kraunančius] vyną, vynuoges, figas ir visokias naštas ir šabatos dieną gabenančius į Jeruzalę. Tada juos išpėjau, kad neparduotų savo maisto gaminių⁶.¹⁶ Tyriečiai, kurie gyveno joje⁶, atgabendavo žuvies bei visokių prekių ir šabatos dieną pardavė judėjams—pačioje Jeruzalėje!¹⁷ Tad aš bariau Judo kilminguosius ir jiems

1 GL: M: pagal miestų laukus

2 Rk., plg. 1Kron 15,27; M: giesmė

3 T.y. Balakas, Moabo karalius

4 GLSV

5 Rk., plg. S; M: išpėjau dieną, kai jie pardavė maistą

6 T.y. Jeruzalėje

sakiau: „Koki nedorą dalyką jūs darote, išniekindami šabatos dieną! 18 Argi taip nedarė jūsų protėviai? Užtat mūsų Dievas užleido ant mūsų ir ant šito miesto visą šitą nelaime. Tačiau jūs, išniekindami šabata, užtraukiate dar didesnę rūstybę Izraeliui!“ 19 Kai tik Jeruzalės vartai, prieš užstojant šabatai, ėmė tamsėti, aš liepiau uždaryti duris ir įsakiau, kad jų neatidarytų, iki pasibaigs šabata. Ir pastaciau kai kuriuos savo tarnus ant vartų, kad šabatos dieną neįeitų jokia našta. 20 O kai prekiautojai ir visokių prekių pardavėjai vieną ar du kartus liko nakvoti už Jeruzalės, 21 juos išpėjau ir jiems pasakiau: „Kodėl jūs nakvojate prieš sieną? Jei dar kartą tai padarysite, pavartosiu prieš jus jėgą!“ Nuo to laiko jie nebeateidavo per šabata. 22 Paskui įsakiau leviams apsivalyti ir ateiti vartų saugoti, kad [žmonės] švęstų šabatos dieną. Atsimink ir tai mano labui, mano Dieve, ir pasigailėk manęs pagal savo didžiąją malonę!

15 Iš 20, 8–10 Dt 5, 12–14; Jer 17, 21,22

Mišrių vedybų uždraudimas

23 Be to, tomis dienomis mačiau judėjų, kurie buvo vedę žmonas ašdodietes, amonietes, moabietes, 24 ir kurių vaikų pusė kalbėjo ašdodiškai arba taip, kokia buvo kiekvienos

atskiros tautos kalba, bet jie nebemokėjo kalbėti Judo kalba. 25 Tad juos bariau, juos keikiau, primušiau kai kuriuos jų vyrus, roviau jiems plaukus ir juos prisaikdinau Dievu: „Jums nevalia leisti savo dukterų už jų sūnų, nei imti kuria nors iš jų dukterų savo sūnums ar sau patiems! 26 Argi ne dėl šitokių [moterų] nusidėjo Izraelio karalius Saliamonas? O juk daugelyje tautų nebuvo jam lygaus karaliaus. Jis buvo savo Dievo mylimasis, ir Dievas jį padarė karaliumi visam Izraeliui. Tačiau ir jį įvedė į nuodėmę svetimtautės moteris! 27 Argi turėtume girdėti apie jus, kad jūs darote visą šitą didelę nedorybę: kad laužote ištikimybę mūsų Dievui, vesdami svetimtautes moteris?“

28 Vienas iš vyriausiojo kunigo Eljašibo sūnaus Jojados sūnų buvo choroniečio Sanbalato žentas. Tą aš pavariau nuo savęs. 29 Atsimink juos, mano Dieve, dėl kunigystės ir kunigų¹ bei levijų sandoros sutepimų!

30 Taigi juos apvaliau nuo visko, kas svetima, ir nustačiau pareigas kunigams ir leviams, kiekvienam jo tarnyboje, 31 taip pat [daviau potvarkių] apie malkų pristatymą nustatytais laikais ir apie pirmuosius vaisius. Atsimink tai, mano Dieve, mano labui!

23–25 Iš 34, 11–16; Dt 7, 1–5 26 2 Sam 12, 24–25
26 1 Kar 11, 1–8; 28 Nech 4, 1

ESTERA

Karaliaus pokylis ir karalienės pašalinimas

1 Tai įvyko Achašvėrošo dienomis—to Achašvėrošo¹, kuris karaliavo nuo Indijos iki Kušo šimtui dvidešimt septynioms provincijoms,— 2 tomis dienomis, kai karalius Achašvėrošas sėdėjo savo karališkame soste, esančiame Šušano tvirtovėje.³ Trečiaisiais savo karaliavimo metais jis iškėlė pokylį visiems savo kunigaikščiams ir ministrams. Persijos ir Medijos kariuomenės vadai², kilmingieji ir provincijų valdytojai buvo [susirinkę] jo akivaizdoje, kai jis daugelį dienų—šimtą aštuoniasdešimt dienų—rodė savo karalystės šlovingus turtus ir savo didybės puikų žibesį.

5 Šioms dienoms pasibaigus, karalius iškėlė visiems žmonėms, esantiems Šušano tvirtovėje, nuo didžiausiojo iki mažiausiojo, septynių dienų pokylį karaliaus rūmų sodo kieme. 6 Baltos lininės, medvilninės ir violetinio purpuro uždangos buvo prikabinotos biso ir raudonojo purpuro virvelėmis prie sidabrinų žiedų ir alebastrinių stulpų. Auksinės ir sidabrinės kušetės buvo padėtos ant bahato, alebastro, daro ir sochereto plytelėmis išklotu grindinio.

7 Buvo duodama gerti iš auksinių taurių, kurių viena skyrėsi nuo kitos, o karaliaus vyno buvo taip gausu, kaip tiko karaliaus dosnumui³. 8 Buvo geriama pagal potvarkį: „Niekas neturi vesti“, nes taip karalius buvo įsakęs visiems savo rūmų pareigūnams: daryti, kaip kiekvienam patinka. 9 Taip pat ir karalienė Vaštė iškėlė pokylį moterims karaliaus Achašvėrošo karališkuose rūmuose.

10 Septintąją dieną, kai karaliaus širdis buvo ilinksmėjusi nuo vyno, jis įsakė Mehumanui, Bizetai, Charbonai, Bigtai ir Abagtai, Zetarui ir Charkasai, septyniems eunuchams, patarnau-

jantiems karaliui Achašvėrošui, 11 atvesti karalienę Vaštę karaliaus akivaizdon su karūna, norėdamas parodyti tautoms ir kunigaikščiams jos grožį, nes ji buvo labai graži. 12 Bet karalienė Vaštė, gavusi karaliaus įsakymą, kurį buvo perdavę eunuchai, nesutiko ateiti. Tad karalius smarkiai supyko, ir jo rūstybė užsidegė jame. 13 Ir karalius tarė išminčiams, žinantiems, kas tam tikru laiku darytina⁴,—nes taip pateikdavo karaliaus reikalus visiems įstatymo ir teisės žinovams, 14 o jam artimiausi buvo Karšena, Šataras, Admata, Taršišas, Meresas, Marsena, Memuchanas, septyni Persijos ir Medijos kunigaikščiai, turintys priėjimą prie karaliaus⁵, užimantys pirmąją vietą karalystėje: 15 „Ka, pagal įstatymą, daryti karalienei Vaštei dėl to, kad ji nevykdė eunuchų perduoto Achašvėrošo įsakymo?“

16 Tada Memuchanas tarė karaliaus ir kunigaikščių akyse: „Ne vien tik karaliui nusikalto karalienė Vaštė, bet ir visiems kunigaikščiams ir visoms tautoms, gyvenančioms visose karaliaus Achašvėrošo provincijose, 17 nes karalienės pasielgimas pasiekė visas žmonas, skatindamas jas žiūrėti į savo vyrus su panika, kai bus sakoma: „Karalius Achašvėrošas įsakė atvesti savo akivaizdon karalienę Vaštę, bet ji neatėjo“. 18 Šiandien pat Persijos ir Medijos kunigaikštienės, kurios girdėjo apie karalienės pasielgimą, atkaklaus⁶ visiems karaliaus kunigaikščiams, ir taip bus pakankamai paniekos ir apmaudo. 19 Jei karaliui patinka, tebūnie jo išleistas karaliaus įsakas ir neatšaukiamai įrašytas į Persijos bei Medijos įstatymus, kad Vaštė nebeturėtų teisės ateiti karaliaus Achašvėrošo akivaizdon ir kad karalius atiduoda jos karališkąją garbę kitai, geresnei už ją. 20 Taigi, kai bus išgirstas karaliaus įsakas, kurį jis išleis visoje savo karalystėje—ji juk didelė,—visos

1 T. y. Kserkso I (485-465 prieš Kristų)

2 Lit. kariuomenė

3 Lit. rankai

4 Lit. laikus; arba rk.: įstatymus

5 Lit. matantys karaliaus veidą

6 Rk.: M: [tai] girdėjo, minės karalienės pasielgimą (arba: atsakymą)

žmonos reikš pagarbą savo aukšto ar žemo luomo¹ vyrams“.

21 Tas pasiūlymas patiko karaliui bei kunigaikščiams, ir karalius padarė, kaip buvo pasiūlęs Memuchanas. 22 Jis išsiuntė laiškus į visas karaliaus provincijas, į kiekvieną provinciją jos raštu ir į kiekvieną tautą jos kalba, kad kiekvienas vyras turis būti viešpats savo namuose ir kalbėti, kas tik jam tinka².

1 Ezer 4, 6

Estera išrenkama karaliene

2 Po šitų įvykių, kai karaliaus Achašvėrošo rūstybė buvo atsileidusi, jis atsiminė Vaštę, ką ji buvo padariusi ir kas buvo nutarta apie ją. 2 Tada karaliaus pažai, kurie jam patarnavo, tarė: „Tegul paieško karaliui skaisčių dailios išvaizdos mergaičių, 3 o karalius tegul teikiasi paskirti visose savo karalystės provincijose įgaliotinius, kad jie surinktų visas skaisčias dailios išvaizdos mergaites į Sušano tvirtovę, į moterų namus, karaliaus eunucho Hegajo, moterų saugotojo, globon ir kad joms suteiktų kosmetinę paslaugą. 4 O ta mergaitė, kuri patiks karaliui, tegul tampa karaliene Vaštės vietoje“. Tas pasiūlymas patiko karaliui, ir jis taip padarė.

5 Sušano tvirtovėje buvo vyras judėjas, vardu Mardochajas, sūnus Jayro, sūnaus Šimio, sūnaus Kišo, benjaminas, 6 kuris buvo ištremtas iš Jeruzalės drauge su tremtiniais, kurie buvo ištremti su Judo karaliumi Jechoniju, kurį buvo ištrėmęs Babilono karalius Nebuchadnešaras. 7 Jis buvo Hadasos, tai yra Esteros, savo dėdės dukters globėjas, nes ji nebeturėjo nei tėvo, nei motinos. O mergaitė buvo gražaus pavidalo ir dailios išvaizdos. Jos tėvui ir motinai mirus, Mardochajas ją buvo įdukrinęs.

8 Karalius nutarimą bei potvarkį paskelbus ir daugeliui mergaičių susirinkus į Sušano tvirtovę, Hegajo priežiūron, Estera irgi buvo nuvesta į karaliaus rūmus moterų sargo Hegajo priežiūron. 9 Mergaitė jam patiko ir įsigijo jo palankumą. Jis skubiai jai

parūpino jos pagražinimo priemones ir jai prideramą maisto davinį, jai parūpino septynias rinktines mergaites ir priskyrė jai bei jos mergaitėms geriausius moterų namų kambarius. 10 Estera nebuvo išdavusi savo tautybės ir savo kilmės, nes Mardochajas jai buvo įsakęs neišduoti. 11 Kasdien Mardochajas vaikščiodavo ties moterų namų kiemu, norėdamas sužinoti, ar Esterai gerai klojasi ir kas jai atsitinka.

12 O atėjus kiekvienos mergaitės eilei įeiti pas karalių Achašvėrošą, kai jai per dvyliką mėnesių buvo padaryta pagal moterims nustatytą tvarką,—nes tiek laiko užtrukdavo jų kosmetinis paruošimas: šešis mėnesius miros aliejumi ir šešis mėnesius balzamo aliejais ir [kitokiomis] moterų kosmetinėmis priemonėmis,—[tik] tokiais aplinkybėmis mergaitė galėdavo įeiti pas karalių. Viskas, ko ji gėdaudavo, jai būdavo duodama pasiimti su savim iš moterų namų į karaliaus rūmus. 14 Vakare ji įeidavo, o rytmetį sugrįždavo į antruosius moterų namus, karaliaus eunucho Šaašgazo, sugulovių sargo, priežiūron. Ji nebeįeidavo pas karalių, nebent kai, karaliui ją pamėgus, ji būdavo pašaukiama vardu.

15 O atėjus eilei Esteros, Mardochajo dėdės Abichailo dukters, kurią Mardochajas⁸ buvo įdukrinęs, įeiti pas karalių, ji nieko kito nereikalavo, kaip tik tai, ką buvo pataręs karaliaus eunuchas Hegajas, moterų sargas. Ir Estera įsigijo palankumą visų, kurie ją matė.

16 Taigi Estera buvo nuvesta pas karalių Achašvėrošą į jo karališkuosius rūmus dešimtajį mėnesį, tai yra Tebito mėnesį, septintaisiais jo karaliavimo metais. 17 O karalius pamilo Esterą labiau už visas moteris. Ji įsigijo jo palankumo ir malonės daugiau negu visos kitos mergaitės. Tad jis uždėjo jai ant galvos karūną ir ją padarė karaliene Vaštės vietoje. 18 Ir karalius iškėlė dideli pokylį visiems savo kunigaikščiams bei ministrams—pokylį Esteros [garbei], o provincijas jis atleido

1 Lit. nuo didžiausiojo iki mažiausiojo

2 Rk.; -G; M: kalbėti savo tautos kalba

3 Lit. jis

nuo mokesčių ir davė dovanų, kaip tiko karaliaus dosnumui.

19 Mergaitėms susirinkus antrą kartą, Mardochajas sėdėjo [kaip pareigūnas] karaliaus vartuose.²⁰ Estera nebuvo išdavusi savo kilmės ir tautybės, kaip Mardochajas jai buvo įsakęs. Estera vykdė Mardochajo įsakymą, kaip tada, kai ji buvo jo auginama.

6 2 Kar 24, 10–16; 2 Kron 36, 10

Mardochajas atskleidžia samokslą prieš karalių

21 Tomis dienomis, Mardochajui sėdint karaliaus vartuose, Bigtanas ir Terešas, du karaliaus eunuchai iš slenksčio sargų, įpykę siekė pasikėsinti prieš karalių Achašvėrošą.²² Tą dalyką sužinojo Mardochajas, ir jis [ji] pranešė karalienei Esterai, o Estera pasakė karaliui Mardochajo vardą.²³ Dalykas buvo ištirtas ir rastas [esąs tikras]. Tad juodu buvo pakarti ant stiebo. Ir tai buvo įrašyta į Dienos įvykių knygą karaliaus akivaizdoje.

Hamano paaukštinimas ir jo sumanymas išžudyti judėjus

3 Po šitų įvykių karalius Achašvėrošas atžymėjo Hamedatos sūnų Hamaną, agagą, ir jį pakėlė, padarydamas jį rangū aukštesnį už visus su juo esančius kunigaikščius¹.² Visi karaliaus tarnai, kurie buvo karaliaus vartuose, turėjo klauptis ir nusimesti kniūpsti prieš Hamaną, nes taip karalius buvo įsakęs jam pagerbti. Bet Mardochajas nesiklaupdavo ir neparpuldavo kniūpsčias.³ Tada karaliaus tarnai, esantys karaliaus vartuose, paklausė Mardochają: „Kodėl tu laužai karaliaus įsakymą?“⁴ O kai jis, nors jie diena iš dienos jam sakė, nenorėjo jų klausyti, jie pranešė Hamanui, norėdami patirti, ar Mardochajo pasiaiškinimai turėsia kokią nors reikšmę, nes jis buvo jiems pasisakęs esąs judėjas.⁵ Kai Hamanas pamatė, kad Mardochajas neatsiklaupė ir nenusimetė kniūpsčias prieš jį, Hamanas pasidarė pilnas rūstybės.⁶ Bet jam atrodė per mažas dalykas

pakelti ranką prieš vieną Mardochają, nes jie jam buvo pranešę Mardochajo tautybę. Tad Hamanas užsimanė išnaikinti visus judėjus, gyvenančius visoje Achašvėrošo karalystėje, Mardochajo tauta.

7 Pirmąjį mėnesį, tai yra Nisano mėnesį, dvyliktaisiais karaliaus Achašvėrošo metais, buvo mestas „puras“, tai yra burtas, Hamano akivaizdoje „dienai ir mėnesiui nuspręsti“², ir burtas pataikė į dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktają dieną³.

8 Tada Hamanas tarė Achašvėrošui: „Yra viena tauta, išsisklaidžiusi ir atsiskyrusi tarp tautų, visose tavo karalystės provincijose. Jų įstatymai skiriasi nuo kiekvienos [kitos] tautos [įstatymų], o karaliaus įstatymų jie nevykdo. Tad karaliui netinka jiems leisti gyvuoti.“⁹ Jei karaliui patinka, tebūnie įsakoma raštu juos sunaikinti, ir aš atsversiu dešimt tūkstančių talentų sidabro į išdininkų rankas, kad tie juos pristatytų į karaliaus uždines.“¹⁰ Tada karalius numovė savo rankos savo antspaudu žiedą ir jį padavė Hamedatos sūnui Hamanui, agagai, judėjų priešininkui.¹¹ Ir karalius tarė Hamanui: „Sidabras tebūnie tau atiduotas, [taip pat] ir tauta, kad pasielgtum su ja, kaip tau atrodo tinkama!“

12 Taigi pirmąjį mėnesį, jo tryliktają dieną, buvo sukviešti karaliaus raštininkai ir parašyta visiškai taip, kaip įsakė Hamanas, karaliaus satrapams, atskirų provincijų valdytojams ir atskirų tautų kunigaikščiams, kiekvienai provincijai jos raštu ir kiekvienai tautai jos kalba. Karaliaus Achašvėrošo vardu tai buvo parašyta ir užantspauduota karaliaus antspaudu žiedu.¹³ Laiškai buvo išsiųsti per bėgikus į visas karaliaus provincijas, kad turį būti sunaikinti, išžudyti ir išgalabyti visi judėjai—berniukai ir seneliai, vaikai ir moterys—per vieną dieną, dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktają dieną, ir

1 Lit. pastatė jo kėdę viršum visų su juo esančių kunigaikščių

2 Lit. iš dienos į dieną ir iš mėnesio į mėnesį (t.y. kiekvienam mėnesiui ir kiekvienai dienai)

3 Rk. pgl. 3, 13; 8, 12; 9, 1; G

išplėsta, kas pas juos [būtų rasta] kaip grobis. ¹⁴ Laiško nuorašas turėjo būti išleistas kaip įstatymas kiekvienoje atskiroje provincijoje, paskelbtas visoms tautoms, kad jos būtų pasiruošusios tai dienai. ¹⁵ Bėgikai karaliaus įsakymu skubiai išvyko, ir įstatymas buvo išleistas Sušano tvirtovėje. Karalius ir Hamanas sėdosi gerti, o Sušano miestas sumišo.

Mardochajas įtikina Esterą gelbėti savo tautą

⁴ Mardochajas, sužinojęs viską, kas buvo padaryta, perplėšė savo drabužius, apsivilko ašutine, [apsibarstė] pelenais ir, garsiai bei graudžiai šaukdamas, išėjo į miesto vidurį. ² Jis atėjo [tik] iki karaliaus priešvarčio, nes nebuvo leidžiama įeiti į karaliaus vartus ašutiniu drabužiu. ³ Taip pat kiekvienoje atskiroje provincijoje, kur tik pasiekė karaliaus įsakymas ir jo įstatymas, judėjai pergyveno didelį gedulą su pasninku, verksmu ir raudojimu. Daugelis gulėjo ant ašutinės ir pelenų.

⁴ Esteros mergaitėms bei jos eunuchams atėjus ir davus jai žinia, karalienė labai išsigando ir pasiuntė drabužius, kad apvilktų Mardochają ir nuo jo nuvilktų jo ašutinę, bet jis [jų] nepriėmė. ⁵ Tada Estera pasišaukė Hatachą, vieną iš karaliaus eunuchų, kurį jis buvo paskyręs jai patarnauti, ir jam įsakė [nueiti] pas Mardochają, kad sužinotų, kas ir kodėl tai yra. ⁶ Hatachui išėjus pas Mardochają į miesto aikštę, esančią ties karaliaus vartais, ⁷ Mardochajas jam pranešė viską, kas jam buvo atsitikę, ir apie tikslią pinigų sumą, kurią Hamanas buvo pažadėjęs atsverti į karaliaus iždines už judėjus, kad gautų teisę juos išnaikinti. ⁸ Taip pat jis jam įteikė nuorašą įstatymo teksto, kuris buvo išleistas Sušane jiems sunaikinti, kad parodytų Esterai, jai paaiškintų ir jai įsakytų įeiti pas karalių, jį maldauti pasigailėjimo ir melsti jo akivaizdoje už savo tautą. ⁹ Hatachas atėjęs pranešė Esterai Mardochajo žodžius.

¹⁰ Tada Estera tarė Hatachui ir jam įsakė nueiti [su šita žinia] pas Mardochają: ¹¹ „Visi karaliaus tarnai ir

karaliaus provincijų žmonės žino, kad kiekvienam, vyruui ar moteriai, kuris, nebūdamas pakviestas, įeina pas karalių į vidinį kiemą, tegalioja vienas įstatymas: jis turi būti nužudytas, nebent kai karalius ištiesia jam priešais auksinį skeptrą. Tada jis išliks gyvas. O aš jau trisdešimt dienų nesu buvusi pašaukta įeiti pas karalių“.

¹² Kai Esteros žodžiai buvo pranešti Mardochajui, ¹³ Mardochajas liepė atsakyti Esterai: „Neįsivaizduok, kad tu viena iš visų judėjų išsigelbėsi karaliaus rūmuose! ¹⁴ Bet jei tikrai šituo metu tylėsi, išvadavimas ir išgelbėjimas kils judėjams iš kitos vietos, o tu ir tavo tėvo namai žūsite. O kas žino, ar ne kaip tik šitokiam laikui tu įgijai karališką garbę?“ ¹⁵ Tada Estera liepė atsakyti Mardochajui: „Eik, surink visus judėjus, randamus Sušane, ir pasninkaukite dėl manęs, ir tris dienas, dieną ir naktį, nieko nevalgykite ir negerkite. Aš irgi su savo mergaitėmis taip pat pasninkausiu. Paskui įeisiu pas karalių, nors tai priešinga įstatymui, ir kaip žūsiu, žūsiu!“ ¹⁷ Mardochajas nuėjęs padarė visai taip, kaip jam buvo įsakiusi Estera.

Esteros audiencija pas karalių ir jos surengtas pokylis

⁵ Trečiąją dieną Estera apsivilko karališkais drabužiais ir atsistojo karaliaus rūmų vidiniame kieme, ties karaliaus rūmais. Karalius sėdėjo savo karališkame soste, karaliaus rūmuose, ties rūmų anga. ² Kai tik karalius pamatė karalienę Esterą stovint kieme, ji įgijo jo malonę, ir karalius ištiesė j Esterą auksinį skeptrą, kurį jis laikė rankoje. O Estera priėjusi palietė skeptro viršūnę. ³ Karalius ją paklausė: „Kas yra tau, karalienė Estera, ir ko tu nori? Jei tai būtų iki pusės karalystės, tebūnie tau suteikta!“ ⁴ Estera tarė: „Jei karaliui patinka, tegul šiandien karalius ateina su Hamanu į pokylį, kurį esu jam paruošusi.“ ⁵ Tada karalius tarė: „Skubiai pašaukite Hamaną, kad patenkintume Esteros prašymą!“

Taigi karalius ir Hamanas atėjo į pokylį, kurį buvo priėngusi Estera. ⁶ Vyną gerdamas, karalius paklausė Esterą: „Ko tu prašai? Tai turi būti tau suteikta! Ko tu pageidauji? [Jei tai būtų]

iki pusės karalystės, tai turi būti įvykdyta!“⁷ Estera atsakydama tarė: „Mano prašymas ir mano pageidavimas [yra tokie];⁸ jei radau malonę karaliaus akyse ir jei karaliui patinka patenkinti mano prašymą ir įvykdyti mano pageidavimą, tegul karalius ateina su Hamanu į pokylį, kurį rytoj¹ jiems paruošiu, ir rytoj² atsakysiu į karaliaus klausimą!“³

Hamanas nusprendžia atsikeršyti Mardochajui

⁹ Tą dieną Hamanas išėjo linksmas ir gerai nusiteikęs. O kai Hamanas pamatė Mardochają karaliaus vartuose, kaip šitas neatsikėlė ir nepakrutėjo³ dėl jo, Hamanas pasidarė pilnas rūstybės dėl Mardochajo.¹⁰ Tačiau Hamanas susivaldė ir parėjo į savo namus. Paskui jis atsikvietė savo draugus ir savo žmoną Zerešą.¹¹ Ir Hamanas jiems pasakojo apie savo didžius turtus, apie savo sūnų daugybę ir apie visa tai, kaip karalius jį pagerbęs ir kaip jį padaręs aukštesniu už kunigaikščius ir karaliaus ministrus.¹² Ir Hamanas pridūrė: „Be to, karalienė Estera nepakvietė į pokylį, kurį buvo paruošusi, jokio kito drauge su karaliumi, kaip tik mane. Taip pat rytoj aš esu pakviestas pas ją su karaliumi. Tačiau visa tai nepatenkina manęs, kol aš matau judėją Mardochają sėdint karaliaus vartuose.“¹⁴ Tada jo žmona Zereša ir visi jo draugai tarė: „Tebūnie padarytas penkių dešimčių mastų aukščio stiebas, o ryto metą sakyk karaliui, kad ant jo pakartų Mardochają. Paskui linksmas nueik su karalium į pokylį!“ Tas pasiūlymas patiko Hamanui, ir jis leido padaryti stiebą.

Karalius pagerbia Mardochają

⁶ Tą naktį karalius negalėjo miegoti⁴. Tad jis įsakė atnešti Memorandų dienoraštį, ir šis buvo skaitomas karaliui.² Buvo rasta užrašyta, kad

Mardochajas įskundęs Bigtaną ir Terešą, du karaliaus eunuchus iš slenkščio sargų, kurie buvo siekę pasikėsinti prieš karalių Achašvėrošą.³ Tada karalius paklausė: „Koks pagerbimas ar paaukštinimas buvo užtai suteiktas Mardochajui?“ Karaliaus pažai, kurie jam patarnavo, atsakė: „Jam nieko nebuvo padaryta!“⁴ Karalius toliau paklausė: „Kas yra kieme?“ O Hamanas kaip tik buvo įėjęs į išorinį karaliaus rūmų kiemą, norėdamas sakyti karaliui, kad leistų pakarti Mardochają ant stiebo, kurį jis buvo jam pastatęs.⁵ Karaliaus pažai jam atsakė: „Štai Hamanas stovi kieme!“ Karalius tarė: „Tegul jis įeina!“⁶ Hamanui įėjus, karalius jį paklausė: „Kas darytina tam vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti?“ Hamanas sau pagalvojo: „Ką kitą karalius teiktųsi pagerbti labiau už mane?“⁷ Taigi Hamanas tarė karaliui: „Vyrui, kurį karalius nori pagerbti, turi būti atnešti karališki rūbai, kokiais vilkėjo karalius, ir [atvestas] žirgas, ant kokio jojo karalius, kai ant jo⁸ galvos buvo uždėta karūna.“⁹ Rūbai ir žirgas turi būti perduoti vienam iš karaliaus kilmingiausių kunigaikščių. Tas vyras, kurį karalius teikiasi pagerbti, turi būti apvilktas rūbais, ir jam turi būti leista joti ant žirgo per miesto aikštę, šaukiant pirma jo: „Taip daroma vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti!“¹⁰ Tada karalius tarė Hamanui: „Tuojau paimk rūbus ir žirgą, kaip kalbėjai, ir taip padaryk judėjui Mardochajui, sėdinčiam karaliaus vartuose. Nieko nepalik nedaręs iš to, ką kalbėjai!“¹¹ Taigi Hamanas, paėmęs rūbus ir žirgą, apvilko Mardochają ir leido jam joti per miesto aikštę, šaukdamas pirma jo: „Taip daroma vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti!“

¹² Paskui Mardochajas sugrįžo prie karaliaus vartų, o Hamanas nuskubėjo į savo namus, nuliūdęs ir apsigaubęs galva.¹³ Ir Hamanas papasakojo savo žmonai Zerešai bei visiems savo draugams viską, kas jam buvo atsitikę. Tada jo patarėjai⁶ ir jo

¹ G; ~M

² T.y. pasakysiu tai, ko iš tikrųjų geidauju; lit. padarysiu pagal karaliaus žodį

³ Lit. nesudrebėjo

⁴ Lit. karaliaus miegas buvo pabėgęs

⁵ Rk., plg. S; M: ir ant kurio

⁶ Lit. išminčiai; GS: draugai

žmona jam tarė: „Jei Mardochajas, prieš kurį tu pradėjai smukti, yra judėjų giminės, tu neatsilaikysi prieš jį, bet visiškai nusmiksi prieš jį“.

2 Est 2, 21–22

Esteros antrasis pokylis

14 Jiems tebesikalbant su juo, priešo karaliaus eunuchai ir skubiai nuvedė Hamaną į pokylį, kurį buvo paruošusi Estera.

7 Taigi karalius ir Hamanas atėjo gerti su Estera. ² Taip pat antrąją dieną, gerdamas vyną, karalius paklausė Esterą: „Ko tu prašai, karaliene Estera? Tai turi būti tau suteikta! Ko tu pageidauji? [Jei tai būtų] iki pusės mano karalystės, tai turi būti įvykdyta!“

³ Karalienė Estera atsakydama tarė: „Jei radau malonę tavo akyse, karaliau, ir jei karaliui patinka, tebūnie man dovanojama mano gyvybė—tai yra mano prašymas—ir mano tauta—tai yra mano pageidavimas! ⁴ Nes mes, aš ir mano tauta, esame parduoti, kad būtume sunaikinti, išžudyti ir išgalabyti. Jei mes nebūtume parduoti vergais ir vergėmis, aš būčiau tylėjusi, nes priespauda nebūtų verta karaliaus apsunkinimo“. ⁵ Tada karalius Achašvérošas paklausė karalienę Esterą: „Kas yra tas ir kur yra tas, kurs išdrįso¹ taip daryti?“ ⁶ Estera tarė: „Priespaudėjas ir priešas—šitas nelabas Hamanas!“ O Hamaną apėmė staigus išgąstis karaliaus ir karalienės akivaizdoje.

⁷ Karalius iširdęs atsikėlė iš pokylio [ir nuėjo] į rūmų sodą, o Hamanas pasiliko maldauti sau gyvybės iš karalienės Esteros, nes jis matė, kad žūtis jam buvo karaliaus nuspręsta.

⁸ Karaliui sugrįžus iš rūmų sodo į pokylio salę, Hamanas buvo parpuolęs prie kušetės, ant kurios gulėjo Estera. Tada karalius tarė: „Nejaugi karalienę jis dar nori prievartauti prie manęs rūmuose!“ Vos tik tas žodis išsprudo iš karaliaus burnos, Hamanas nualpo.

⁹ Charbona, vienas iš karaliui patarnaujančių eunuchų, tarė: „Štai jau stovi Hamano namuose penkiasdešimt mastų aukščio stiebas, kurį Hamanas leido pastatyti Mardochajui, kuris buvo

davęs naudingą pranešimą karaliui“. Karalius tarė: „Pakarkite jį ant jo!“ ¹⁰ Taigi jie pakorė Hamaną ant stiebo, kurį jis buvo leidęs pastatyti Mardochajui. Tada karaliaus pyktis atsileido.

Mardochajo paaukštėjimas

⁸ Tą pačią dieną karalius Achašvérošas atidavė karalienei Esterai judėjų priešininko Hamano namus, o Mardochajas gavo priėjimą prie karaliaus, nes Estera buvo pranešusi, kas jis esąs. ² Tada karalius nusimovė savo antspaudą žiedą, kurį buvo atėmęs iš Hamano, ir jį padavė Mardochajui, o Estera paskyrė Mardochają Hamano namų prižiūrėtoju.

Karaliaus įsakas judėjų labui

³ Estera dar kartą kalbėjo karaliaus akivaizdoje. Ji parpuolė prie jo kojų, verkė ir jį maldavo nukreipti agago Hamano sugalvotą nelaimę ir jo sumanymą, kurį jis buvo sumanęs prieš judėjus. ⁴ Karaliui ištiesus į Esterą auksinį skeptrą, Estera atsikėlė ir, atsistojusi prieš karalių, ⁵ tarė: „Jei karaliui patinka, jei esu radusi malonę jo akyse, jei tas dalykas atrodo karaliui tinkamas ir jei aš jam patinku, tebūnie įsakoma raštu atšaukti laiškus—Hamedatos sūnaus Hamano, agago, sumanymą²—kuriuos jis buvo parašęs, norėdamas išnaikinti judėjus, gyvenančius visose karaliaus provincijose. ⁶ Nes kaip galėčiau matyti nelaimę, kuri ištiks mano tautą, ir kaip galėčiau matyti savo giminių sunaikinimą?“ ⁷ Tada karalius Achašvérošas tarė karalienei Esterai ir judėjui Mardochajui: „Štai aš Hamano namus atidaviau Esterai, o jį patį pakorė ant stiebo dėl to, kad jis norėjo pakelti ranką prieš judėjus. ⁸ Jūs patys rašykite dėl judėjų, kaip jums atrodo tinkama, karaliaus vardu ir užantspauduokite karaliaus antspaudu žiedu, nes raštas, parašytas karaliaus vardu ir užantspauduotas karaliaus antspaudu žiedu, neatšaukiamas“.

⁹ Taigi tuo metu, trečiąjį mėnesį, tai yra Sivano mėnesį, jo dvidešimt

trečiaja, buvo sukviesti karaliaus raštininkai ir parašyta visai taip, kaip buvo įsakęs Mardochajas, judėjams, satrapams, valdytojams ir kunigaikščiams provincijų, esančių nuo Indijos iki Kušo, šimto dvidešimt septynių provincijų, kiekvienai provincijai jos raštu ir kiekvienai tautai jos kalba, taip pat judėjams jų raštu ir kalba. ¹⁰ Jis parašė karaliaus Achašvérošo vardu ir užantspaudavo karaliaus antspaudu žiedu, ir išsiuntė laiškus per raituosius kurjerius, jojančius valstybinio pašto, bėgūnių [kumelių] veisles žirgais¹. ¹¹ Kad karalius leides judėjams, gyvenantiems kiekviename atskirame mieste, susiburti ir ginti savo gyvybę, išnaikinti, išžudyti ir išgalabyti visus ginkluotus tautos ar provincijos būrius su vaikais ir moterimis, jei jie veiktų kaip priešai, ir išplėsti jų turta kaip grobį ¹² vieną dieną visose karaliaus Achašvérošo provincijose: dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktoją. ¹³ To rašto nuorašas turėjo būti išleistas kaip įstatymas kiekvienoje atskiroje provincijoje, paskelbtas visoms tautoms, kad tą dieną judėjai būtų pasiruošę atsikėryti savo priešams. ¹⁴ Kurjeriai, jojančys valstybinio pašto žirgais, karaliaus įsakymu skubiai ir nedelsdami išėjo. Tuo tarpu įstatymas buvo išleistas Sušano tvirtovėje.

Judėjų džiaugsmas

¹⁵ O Mardochajas išėjo nuo karaliaus, apsivilkęs karališku drabužiu iš violetinio purpuro ir drobės, užsidėjęs didelį auksinį vainiką ir apsisiautęs apsiaustu iš biso ir raudonojo purpuro, o Sušano miestas krykštavo ir linksminosi. ¹⁶ Judėjai turėjo šviesą ir linksmybę, džiūgavimą ir pagerimą. ¹⁷ Taip pat kiekvienoje atskiroje provincijoje ir kiekviename atskirame mieste, kur tik pasiekė karaliaus įsakymas ir jo įstatymas, judėjai turėjo džiaugsmą ir džiūgavimą, vaišes ir šventadienį. Ir daugelis iš šalies tautų prisipažino esą judėjai, nes juos buvo apėmusi judėjų baimė.

Judėjų pergalė

⁹ Dvyliktąjį mėnesį, tai yra Adaro mėnesį, jo tryliktoją dieną, kai karaliaus įsakymas ir jo įstatymas turėjo būti įvykdyti, tą dieną, kai judėjų priešai tikėjosi juos įveiksia, įvyko atvirkščiai: taip, kad jie, judėjai, įveikė savo nekentėjus. ² Judėjai susibūrė savo miestuose, visose karaliaus Achašvérošo provincijose, pakelti rankas prieš tuos, kurie siekė jų nelaimės. Ir niekas negalėjo atsilaukyti prieš juos, nes visas tautas buvo apėmusi jų baimė. ³ O visi provincijų kunigaikščiai, satrapai, valdytojai ir karaliaus administraciniai pareigūnai parėmė judėjus, nes juos buvo apnikus Mardochajo baimė. ⁴ Mat Mardochajas buvo įtakingas² karaliaus rūmuose, ir garsas apie jį pasklido visose provincijose, nes tas vyras, Mardochajas, darėsi vis įtakingesnis.

⁵ O judėjai mušė visus savo priešus, smogdami kalaviju, žudydami bei naikindami ir elgėsi su savo nekentėjais, kaip jiems patiko. ⁶ Sušano tvirtovėje judėjai išžudė ir sunaikino penkis šimtus vyrų. ⁷ Jie taip pat nužudė Paršandatą, Dalfoną, Aspata, ⁸ Poratą, Adaliją, Aridatą, ⁹ Parmaštą, Arisają, Aridają ir Ajezatą, dešimt Hamedatos sūnaus Hamano, judėjų priešininko, sūnų, tačiau į grobį jie neįstiesė rankų.

¹¹ Tą pačią dieną atėjo karaliui pranešimas apie nužudytus Sušano tvirtovėje. ¹² Tada karalius tarė karalienei Esterai: „Sušano tvirtovėje judėjai padarė tokias skerdynes, jog žuvo penki šimtai vyrų, ir [nužudė] dešimt Hamano sūnų. Ką jie bus padarę visose kitose karaliaus provincijose? Ko prašai? Tau turi būti suteiktai! Ko daugiau geidauji? Tai turi būti įvykdyta!“

¹³ Tada Estera tarė: „Jei karaliui patinka, tebūnie leidžiama Sušane gyvenantiems judėjams ir rytoj daryti taip, kaip leido šiai dienai išleistas įstatymas, o dešimt Hamano sūnų tebūnie pakarti ant stiebo!“ ¹⁴ Karalius įsakė, kad taip būtų padaryta. Taigi Sušane buvo išleistas įstatymas, ir dešimt Hamano sūnų buvo pakarti.

1 Arba: žirgais, [per] žirgų stočių jojikus

2 Lit. didelis

15 Šušane gyvenantys judėjai, susibūrę ir keturioliktąją Adaro mėnesio dieną, išžudė Šušane tris šimtus vyrų, tačiau į grobį neištiesė rankų.

16 O visi kiti judėjai, kurie gyveno karaliaus provincijose, susibūrė savo gyvybės ginti ir išgyti ramybės, nedrumsčiamos jų priešų, ir jie išžudė septyniasdešimt penkis tūkstančius savo nekentėjų—tačiau į grobį neištiesė rankų—17 Adaro mėnesio tryliktąją dieną, o jo keturioliktąją išsėjęsi, ją padarydami pokylio bei džiaugsmo dieną.

18 Bet Šušane gyvenantys judėjai būrėsi jo tryliktąją ir keturioliktąją, o išsėjęsi jo penkioliktąją, ją padarydami pokylio ir džiaugsmo dieną. 19 Todėl kaimų judėjai, gyvenantys atviros šalies miestuose, Adaro mėnesio keturioliktąją dieną švenčia kaip džiaugsmo ir pokylių dieną [dieną], kaip šventę, kai jie siunčia vienas kitam maisto dovanas.

Purimo šventės įvedimas

20 Mardochajas surašė visus šituos įvykius ir pasiuntė laiškus visiems judėjams, gyvenantiems visose karaliaus Achašvėrošo provincijose, artimiesiems ir tolimiesiems, 21 juos įpareigodamas kasmet švęsti Adaro mėnesio keturioliktąją dieną ir jo penkioliktąją dieną 22 kaip dienas, kai judėjai gavo atsilsti nuo savo priešų, ir kaip mėnesį, kuris jiems pasikeitė iš sielvarto į džiaugsmą ir iš gedulo į šventę,—jas padaryti pokylių ir džiaugsmo dienomis, kai vienas kitam siunčia maisto dovanas ir dovanas beturčiams.

23 Taigi judėjai priėmė, ką jau buvo pradėję daryti ir ką Mardochajas jiems buvo rašęs. 24 Mat Hamedatos sūnus Hamanas, agagas, visų judėjų priešininkas, buvo sugalvojęs sumanyti prieš judėjus jiems sunaikinti ir buvo metęs „purą“, tai yra burta, norėdamas jiems sukelti sąmyšį ir juos pražudyti. 25 O kai Estera¹ atėjo pas karalių, jis pasakė, tuo pačiu metu išleisdamas raštą: „Jo piktas sumanymas, kurį jis buvo sugalvojęs prieš judėjus, turi sugrižti ant jo paties galvos, ir jis bei jo sūnūs turi būti pakarti ant medžio!“ 26

Todėl šitos dienos pramintos Purimu nuo žodžio „pur“. Dėl tos priežasties, dėl visų šito laiško žodžių ir to, ką jie šituo atžvilgiu buvo patyrę ir kas jiems buvo atsitikę, 27 judėjai nustatė ir priėmė sau, savo palikuonims ir visiems, kurie prisijungtų prie jų, kaip nesulaužomą pareigą, kad jie kasmet turi švęsti šitas abi dienas, laikydamiesi raštinio įsakymo apie jas ir joms nustatyto laiko, 28 kad šitos dienos turi būti atmenamos ir švenčiamos kiekvienoje kartoje, giminėje, provincijoje ir kiekviename mieste, kad šitos Purimo dienos neturi pradingti iš judėjų tarpo ir kad jų atminimas neturi pasiliauti jų palikuonyse.

24 Est 3, 7

Esteros laiškas apie Purimą

29 Paskui karalienė Estera, Abihailo duktė, [ir judėjas Mardochajas]² rašė su visu autoritetu, kad padarytų šita antrąjį Purimo laišką įpareigojančiu, 30 ir išsiuntė³ laiškus visiems judėjams ir šimtą dvidešimt septynis Achašvėrošo karalystės provincijas, malonius ir įsakmius⁴ žodžius, 31 kad padarytų šitas Purimo dienas privalomas joms skirtais laikais, lygiai kaip judėjas Mardochajas [bei karalienė Estera]⁵ jas buvo jiems padaręs privalomas ir kaip jie⁶ buvo padarę jas privalomas sau bei savo palikuonims—nurodymus apie pasninkus ir jų raudojimą. 32 Esteros įsakymas patvirtino šituos Purimo nurodymus ir buvo įrašytas į knygą.

Pranešimas apie karaliaus ir Mardochajo veiksmų aprašą

10 Karalius Achašvėrošas uždėjo šaliai ir pajūriams baudžiavą. 2 Visi jo galingi bei

2 Vėlesnis priedas

3 Rk.; M: jis išsiuntė

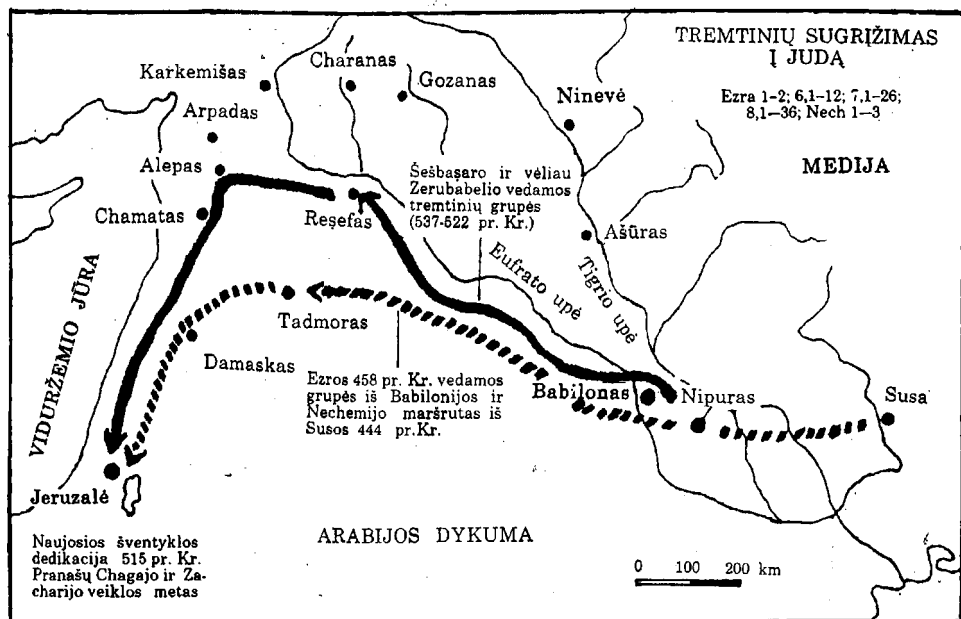
4 Lit. ramybės ir tiesos

5 Vėlesnis priedas

6 T.y. judėjai; žr. 9,23-28

karžygiški darbai ir tikslus pranešimas apie Mardochojo aukštą rangą, i kuri jį pakėlė karalius,—jie juk aprašyti Medijos bei Persijos karalių Metraščių knygoje.³ Nes judėjas Mardochajus buvo antras po

karaliaus Achašvérošo, išmus tarp judėjų ir daugybės savo brolių mėgiamas, nes jis troško gero savo tautai ir kalbėjo, kas tarnauja visų jo palikuonių gerovei.

JOBAS IŽANGA

Jobo pamaldumas ir laimė

1 Ušo šalyje gyveno vyras, vardu Jobas¹. Tas vyras buvo nepeiktinas ir teisingas, dievobaimingas ir vengiantis pikta. ² Jam gimė septyni sūnūs ir trys dukterys. ³ Jis turėjo septynis tūkstančius mažųjų gyvulių, tris tūkstančius kupranugarių, penkis šimtus junginių galvijų, penkis šimtus asilių ir labai daug vergų. Taigi tas vyras buvo turtingesnis už visus rytiečius.

4 Jo sūnūs nuėję² surengdavo pokylį tai vieno, tai kito namuose jo³ dieną, ir nusiuntę pasikviesdavo savo tris seseris, kad valgytų ir gertų su jais. ⁵ Pokylio dienų ciklui pasibaigus, Jobas iškvietęs juos pašventindavo: anksti rytą atsikėlęs, jis aukodavo deginamasias aukas pagal jų visų skaičių, nes Jobas galvojo: „Gal mano sūnūs nusidėjo ir keikė Dievą savo širdyje“. Taip Jobas reguliariai⁴ darydavo.

Pirmasis pokalbis danguje

6 Vieną dieną atsitiko, kad, Dievo sūnūs⁵ atėjus prisistatyti VIEŠPACIUI, atėjo ir šėtonas tarp jų. ⁷ VIEŠPATS tarė šėtonui: „Iš kur ateini?“ Šėtonas atsakė VIEŠPACIUI: „Iš bastymosi po žemę ir iš vaikščiojimo po ją“. ⁸ VIEŠPATS tarė šėtonui: „Ar pastebėjai mano tarną Jobą? Juk žemėje nėra nė vieno tokio, kaip jis, nepeiktino ir teisingo vyro, dievobaimingo ir vengiančio pikta“. ⁹ Šėtonas atsakė VIEŠPACIUI: „Argi už nieką Jobas bijo Dievo? ¹⁰ Argi tu pats neaptvėrei jo, jo namų ir apskritai visko, ką jis turi, iš visų pusių? Jo rankų darba tu palaiminai, ir jo gyvuliai pasklido šalyje. ¹¹ Bet tik ištiesk savo ranką ir paliesk

viską, ką jis turi! Jis tikrai keiks tave į akis⁶!“. ¹² VIEŠPATS tarė šėtonui: „Stai viskas, ką jis turi, tavo rankoje! Tik į jį patį neištiesk rankos!“ Ir šėtonas nuėjo iš VIESPATIES akių.

9-11 Apr 12, 10

Pirmasis tikėjimo mėginimas

13 Vieną dieną atsitiko, kad, jo sūnūs ir dukterims bevalgant ir begeriant vyną jų vyriausiojo⁷ brolio namuose, ¹⁴ pasiuntinys, atėjęs pas Jobą, tarė: „Jaučiams beariant ir asilėms besiganant šalia jų, ¹⁵ užpuolė šebiečiai ir juos paėmė, o bernus užmušė kalavijo ašmenimis; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. ¹⁶ Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Dievo ugnis puolė iš dangaus, padegė avis ir bernus ir juos prarijo; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. ¹⁷ Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Kaldėjai, išrikiavę tris būrius, puolė kupranugarius ir juos paėmė, o bernus užmušė kalavijo ašmenimis; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. ¹⁸ Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Tavo sūnūs ir dukterims bevalgant ir begeriant vyną jų vyriausiojo brolio namuose, ¹⁹ staiga atūžė smarkus vėjas iš anapus dykumos ir taip ištiko keturis namo kampus, jog tas užgriuvo ant jaunųjų ir jie numirė; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“.

20 Tada Jobas atsistojęs sudraskė savo apsiaustą, nusiskuto galvą, parpuolė ant žemės ir kniūpodamas ²¹ tarė:

„Nuogas išėjau iš savo motinos iščių
ir nuogas ten sugrišiu.
VIESPATS davė ir VIESPATS
atsiėmė.

Tebūnie pagarbintas
VIESPATIES vardas!“

22 Nors ir visa tai įvyko, Jobas nenusidėjo ir nepadarė Dievui jokio priekaišto⁸.

Antrasis pokalbis danguje

1 Hbr. Ijžob
2 Būtent vienas į kito namus
3 T.y. laikantis eilės jam skirtą
4 Arba: kasmet
5 T.y. dangaus būtybėms; G: angelams

6 Lit. veidą (t.y. stačiai ir atvirai, be baimės)
7 Lit. pirmagimio
8 Arba: neištarė Dievui jokio keiksmo

2 Vieną dieną atsitiko, kad, Dievo psūnams atėjus prisistatyti VIESPAČIUI, atėjo ir šėtonas tarp jų, kad prisistatytų VIESPAČIUI. 2 VIESPATS tarė šėtonui: „Iš kur ateini?“ Šėtonas atsakė VIESPAČIUI: „Iš bastymosi po žemę ir iš vaikščiojimo po ją“. 3 VIESPATS tarė šėtonui: „Ar pastebėjai mano tarną Jobą? Juk žemėje nėra nė vieno tokio, kaip jis, nepeiktino ir teisingo vyro; dievobaimingo ir vengiančio pikta. Jis ir toliau tvirtai laikosi savo tobulumo, o tu mane sukurstei prieš jį, kad jį be priežasties sunaikinčiau“. 4 Šėtonas atsakė VIESPAČIUI: „Oda už odą! Juk viską, ką žmogus turi, jis atiduoda už savo gyvybę. 5 Bet tik ištiesk savo ranką ir paliesk jo kaulus bei jo kūną! Tikrai jis keiks tavę į akis!“ 6 VIESPATS tarė šėtonui: „Štai jis tavo rankoje! Tik palik jam gyvybę!“

Antrasis tikėjimo mėginimas

7 Šėtonas, išėjęs iš VIESPATIES akivaizdos, ištiko Jobą piktomis votimis nuo jo kojos pado iki jo viršugalvio. 8 Sėdėdamas pelenuose, jis pasiėmė šukę nusigrandyti. 9 Tada jo žmona jam tarė: „Ar tu vis tvirtai tebesilaikai savo tobulumo? Keik Dievą ir mirk!“ 10 Bet jis jai tarė: „Ir tu kalbi, kaip kalba viena kuri kvailų moterų. Gera priimame iš Dievo; ar neturėtume priimti bloga?“ Nors ir visa tai įvyko, Jobas nenusidėjo lūpomis.

Trijų draugų apsilankymas

11 Trys Jobo draugai, išgirdę apie visą šitą nelaimę, kuri buvo užėjusi ant jo, atėjo kiekvienas iš savo vietos: tēmanietis Elifazas, ūchietis Bildadas ir naamietis Šofaras. Jie susitarė ateiti, jam išreikšti užuojautą ir jį paguosti. 12 Pakėlę akis iš tolo, jie jo nebeatpažino. Kiekvienas sudraskė savo apsiaustą, ir jie barstė dulkes į orą ant savo galvų. 13 Jie prasėdėjo su juo ant žemės septynias dienas, bet nė vienas

nepratarė jam žodžio, nes jie matė, kad jo skausmas buvo labai didelis.

PIRMASIS KALBŲ CIKLAS (3, 1—11, 20)

Pirmoji Jobo kalba

3 Paskui Jobas, atvėręs savo burną, 3 prakeikė savo gimimo dieną. 2 Jobas prabilo:

3 „Tegul žūva diena, kurią gimiau,
ir naktis, kuri tarė:
„Prasidėjo berniukas!“

4 Ta diena tepavirsta tamsybe!
Teneklausia apie ją Dievas
aukštai
ir tenesuspindi ant jos
šviesa!

5 Tegul ją savinasi tamsa,
juodžiausia tamsa,
tegul nusėda ant jos masė
debesų
ir ją išgaudina dienos
aptemdymai!

6 Ta naktis—tegul tamsa ją
pagriebia!²
Tegul jos nepriskaito prie³
metų dienų!
Tegul ji neįeina į mėnesių
skaičių!

7 4Ta naktis tebūnie nevaisinga!
Tegul džiūgavimas neateina
į ją!

8 Tegul ją prakeikia dienos
prakeikėjai—
tie, kurie moka pažadinti
leviataną!

9 Tegul aptemsta jos priėaušrio
žvaigždės;
tegul ji laukia šviesos, bet
negauna jos,
ir tegul neišvysta aušros
spindulių!⁵

10 Nes ji neuždarė mano motinos
iščių durų
ir nepaslėpė vargo nuo
mano akių.

11 Kodėl, palikęs iščias, tuoj
nemiriau,

2 Arba: nusineša

3 M: ji nesidžiaugia tarp

4 M + Štai; ~ GSV

5 Lit. akių voku

1 Prasmė: žmogus duoda vieną odą už kita, būtent savo nuosavybę už savo gyvybę.

- iš motinos kūno išėjęs
neišleidau dvasios?
- 12 Kodėl mane priėmė keliai
ir kam krūtys, kad žįsčiau?
- 13 Juk tada¹ būčiau gulėjęs ir
buvęs ramus,
tada būčiau miegojęs,
ilsėjęsis,
- 14 lygiai kaip karaliai ir šalies
patarėjai,
kurie sau atstatė sugriautus
miestus,
- 15 arba kaip kunigaikščiai, kurie
turėjo aukso,
kurie pripildė savo namus
sidabro.
- 16 Arba kodėl aš nebuvau užkastas
kaip² negyvas gimęs,
kaip kūdikiai, kurie
neregėjo šviesos?
- 17 Ten bedieviai liaujasi smarkavę
ir ten ilsisi tie, kurių jėga
išseko;
- 18 belaisviai yra visai be rūpesčių,
nebegirdi varovo balso.
- 19 Tiek mažieji, tiek didieji ten yra,
ir vergas yra laisvas nuo
savo valdovo.
- 20 Kodėl jis duoda vargstančiam
šviesos
ir gyvybę tiems, kurių siela
apkartusi,—
- 21 kurie laukia mirties, bet ji
neateina,
kurie jos ieško³ labiau už
paslėptus lobius,
- 22 kurie džiaugtusi keliaudami į
akmenų krūvą⁴,
būtų linksmi, jei rastų
kapa,—
- 23 vyru, kurio kelias paslėptas⁵
ir kurį Dievas aptvėrė⁶?
- 24 Nes mano dejavimas ateina tarsi
mano duona,
ir išsilieja kaip vanduo
mano krioksmas.

- 25 Nes tai, ko labiausiai baisėjaus,
man įvyko;
tai, ko bijojaus, man
atsitiko.
- 26 Neturiu ramybės, nesu ramus;
neturiu atilsio, nes užaina
nerimas“.

1-19 Jer 20, 14-18 21 Apr 9, 6

Pirmasis Elifazo atsakymas

- 4** Tėmanietis Elifazas atsakė:
- 2 „Jei kas išdrįs tarti tau žodį, ar
galėsi pakelti?
Tačiau kas gali sulaikyti
žodžius?
- 3 Pagalvok! Tu pamokei daugelį
ir sustiprinai suglebusias
rankas.
- 4 Klumpanti pakėlė tavo žodžiai,
ir linkstančius kelius
sutvirtinai.
- 5 Kadangi dabar tau tai atsitinka,
tu negali pakelti;
kadangi tave tai paliečia,
esi išsigandęs.
- 6 Argi tavo [Dievo] baimė
neturėtų būti tavo
pasitikėjimas
ir tavo nepeiktinas elgesys
tavo viltis?
- 7 Na, pamastyk! Kas žuvo
nekaltas?
Kur teisieji buvo
sunaikinti?
- 8 Kiek patyriau, tie, kurie įaria
nedorybę
ir sėja nelaimę, ją pjauna.
- 9 Nuo Dievo kvapo jie žūva
ir nuo jo rūstybės gūsio
baigiasi.
- 10 Liūto krioksmas ir liūtuko
balsas [nutildomi],
ir jauniklių liūtų dantys
išlaužomi.
- 11 Liūtas žūva be grobio,
ir liūtės vaikai išsisklaido.
- 12 Pas mane išivogė žodis,
ir mano ausis išgirdo tik
‘truputėlį jo’⁷.
- 13 Susimąsčiusį dėl nakties
regėjimų,
kai gilus miegas užpuola
žmones,
- 14 mane apėmė išgastis bei šurpas

1 T.y. jei būčiau negyvas buvęs

2 Arba: kaip užkastas

3 Lit. kasa

4 SMs; M: iki džiūgavimo

5 T.y. kurio nelaimingas likimas neb turi jokio tikslo

6 T.y. jį taip apsupo tvora, jog jis neb gali rasti išeities iš savo sunkios būklės

7 Arba: jo šnibždesį

- ir visus¹ mano kaulus
privertė drebėti.
15 Vėjas papūtė per mano veidą,
sušiausdamas mano kūno
plaukus².
16 Kažkas stovėjo, tačiau
neatpažinau jo išvaizdos.
Pavidalas buvo prieš mano
akis.
Tyla. Paskui išgirdau
balsą:
17 „Ar žmogus gali būti teisingas prieš
Dievą?
Arba ar vyras gali būti
tyras savo Kūrėjo akyse?
18 Štai savo tarnais jis nepasitiki
ir savo pasiuntiniams
prikiša klaidą³.
19 Kaip juo labiau tiems, kurie
gyvena molio namuose,
kurių pamatai dulkėse!
Juos sutriuškina kaip
kandį.
20 Tarp ryto ir vakaro juos sutrina
į dulkes⁴.
Niekam nesidėmint, jie žūva
amžinai.
21 Argi jiems neištraukiamos jų
palapinės virvės?
Jie miršta neįgiję
išminties“⁴.

- 5 „Na, šauk! Ar yra kas tave
išklaustyti?
Į kurį iš šventųjų kreipsies?
2 Juk kvailąjį nužudys
apmaudavimas
ir nepritekliai užmuš
pykimas.
3 Aš pats mačiau kvailąjį
leidžiant šaknis,
tačiau staiga buvo
prakeikta⁵ jo vieta.
4 Toli nuo pagalbos liko jo sūnūs;

- jie gulėjo sutriuškinti
vartuose, ir nebuvo kas
gelbėtų.
5 Ka jie suvalė⁶, valgo alkanasis
ir net iš eršėčių ta⁷
nusineša,
ir trokštantieji gobisi jų
turto.
6 Nors pikta neišeina iš dulkių
ir iš žemės neišželia
nelaimė,
7 tačiau žmogus yra gimęs
nelaimėi,
lyg kaip kibirkštys lekia
aukštyn.
8 Bet aš kreipčiaus į Dievą
ir išdėstyčiau savo dalyką
Dievui,
9 kuris daro neištiriamai didžių
dalykų,
stebuklų be skaičiaus,
10 kuris duoda lietaus žemei
ir siunčia vandens laukams.
11 Jis išaukština žemuosius,
ir gedintieji pasiekia aukštą
gerovės lygį.
12 Jis niekais paverčia klastingųjų
kėslus,
ir jų rankos nieko sėkminga
nenuveikia.
13 Jis pagauna gudriuosius jų
pačių klasta,
ir suktyjų sumanymas greit
sužlunga.
14 Dieną jie sutinka tamsybę
ir vidurienį grabaliojasi
kaip naktį.
15 Bet jis išgelbsti nuo jų burnos
kalavijo
ir iš stipriojo rankos
varguoli.
16 Taip silpnajam randasi viltis,
o nelabumas turi užčiaupti
burną.
17 Pagalvok! Laimingas žmogus,
kurį Dievas sudraudžia.
Tad neatmesk Visagalio
drausmės!
18 Nes jis sužeidžia, bet ir
apraišioja;
jis sumuša, tačiau jo rankos
pagydo.
19 Šešiose bėdose jis tave išgelbės,

1 Lit. daugybę

2 Arba: audra leido mano odoi pašiurpti

3 Arba: kvailystę

4 T.y. vienos dienos būvyje. Į gyvenimą žiūrima kaip į vienos dienos sprindį, į žmogų—kaip vienos dienos kūrinį.

5 Rk.; M: aš prakeikčiau; arba: pareiškiau prakeiktą esant (jo vieta)

6 GS; M: Jo derlių

7 Arba rk.: sudžiūvusius pėdus jis

- ir septyniose nepalies tavęs
pikta.
20 Siaučiant badui, jis tave išpirks
iš mirties
ir, kilus karui, iš kalavijo
galios.
21 Nuo liežuvio botago¹ tu būsi
paslėptas
ir neturėsi bijoti
sunaikinimo, kai jis
ateis.
22 Iš sunaikinimo ir bado galėsi
juoktis
ir neturėsi bijoti žemės
žvėrių,
23 nes su lauko akmenimis turėsi
sandėrį
ir laukiniai žvėrys bus
taikoje su tavim.
24 Tu patirsi, kad tavo palapinė
bus saugi,
ir, peržiūrėjęs savo ganyklą,
nieko nepasigesi.
25 Tu patirsi, kad tavo palikuonys
bus gausūs,
tavo ainiai kaip žemės žolė.
26 Tvirtas ir kupinas energijos tu
nueisi į kapą,
kaip kad pėdų kūgi
pargabena tinkamu
metu.
27 Mes gi tai ištyrėme; taip yra.
Mes tai išgirdome², o tu
įsidėmėk!“

13 1 Kor 3, 19 17 Pat 3, 11–12; Hbr 12, 5–6

Antroji Jobo kalba

6 Jobas atsakė:

- 2 „O kad sverte pasvertų mano
apmaudą
ir mano nelaimę kartu
uždėtų ant svarstyklių!
3 Juk tada ji svertų daugiau už
marių smėlį!
Todėl mano žodžiai
neapgaltoti.
4 Nes Visagalio strėlės yra išmigę
manyje;
jų nuodus turi gerti mano
dvasia.
Dievo gasdintojai stovi
išsirikiavę prieš mane.

- 5 Ar žvengia laukinis asilas ant
šviežios žolės,
arba ar baubia jautis prie
savo rauginto pašaro?
6 Ar valgo ką nuskobusį be
druskos,
arba ar kiaušinio
baltymas³ turi skonį?
7 Jau jų paliesti atsisako mano
gerklė;
j'ai koks mano maistas
kaip liga⁴.
8 O kad įvyktų tai, ko prašau,
kad Dievas suteiktų tai, ko
viliuos!
9 O kad Dievas nuspręstų
sutriuškinti mane,
kad, paleidęs savo ranką,
mane atpjautų⁵!
10 Tada dar turėčiau paguodos
ir net šokinėčiau, nors
kenčiu be pagailos,
nes nesu nuslėpęs Šventojo
žodžių.
11 Kiek beturiu jėgos, kad galėčiau
laukti,
ir kas mano tikslas, kad
galėčiau iškęsti?
12 Ar mano jėga akmenų jėga?
Ar mano kūnas žalvarinis?
13 Ne, neturiu pagalbos savyje,
ir pasisekimas nuvytas nuo
manęs.
14 Kas atsisako parodyti⁶ malonę⁷,
palieka Visagalio baimę.
15 Mano broliai⁸ pasirodė
nepatikimi kaip upelis⁹,
kaip vaga upelių, kurie
patvinsta,
16 kurie susidrumscia nuo ledo,
kuriuose pasislepia sniegas.

3 Arba: svilarožės gleivės; arba: gleivėtas grietinės sūris

4 Rk.; arba: jie yra man kaip sugedęs maistas; M lit.: jie yra kaip mano maisto liga

5 T.y. kad, leidęs laisvai veikti savo rankai, mane atkirstų nuo gyvųjų kaip išausto audeklo metmenis nuo staklių

6 STV

7 T.y. sandoros priedermes

8 T.y. pokalbio dalyviai

9 T.y. sezoninis upelis

1 GSVMS

2 GS; M: Tai išgirs

- 17 Vos tik patvine, jie išdžiūsta¹;
kai pasidaro karšta, jie
pradingsta iš savo
vietos.
- 18 Karavanai pasuka iš savo kelio,
patraukia aukštyn į
dykumą ir žūva.
- 19 Temos karavanai žvalgydamies
ieškojo [ju²],
Šebos keliautojai dėjo į juos
savo viltis.
- 20 Jie nusiminė, nes [jais]
pasitikejo;
jie atėjo prie jų ir nusivylė.
- 21 Tokie³ jūs dabar esate man
pasidare;
jūs matote tai, kas baisu, ir
bijotės.
- 22 Argi sakiau: „Duokite man ką!
Iš savo turto pasiūlykite
kyši mano naudai!
- 23 Išgelbėkite mane iš prispaudėjo
rankos!
Išpirkite mane iš žiauruolių
rankos!“?
- 24 Pamokykite mane, ir aš tylėsiu,
ir kur apsirikau, man
paašikinkite!
- 25 Kaip galėtų būti užgaulūs tiesos
žodžiai?
Tačiau ką įrodo jūsų
įtikinėjimas?
- 26 Ar jūsų tikslas papeikti [mano]
žodžius?
Ar nusivylusio žodžiai tik
vėjui?
- 27 Jūs mestumėte burta net dėl
našlačio
ir deretumėtės dėl savo
draugo!
- 28 Bet dabar teikitės pažvelgti į
mane!
Prieškiu, nemeluosiu jums
į akis⁴.
- 29 Liaukitės⁵, meldžiu! Tenebūnie
blogai pasielgtai!
Liaukitės! Mano teisumas
tebėra nepaliestas.

- 30 Ar netikras liudijimas yra ant
mano liežuvio?
Arba ar mano gomurys
neatskiria neteisingų
žodžių?“

7

- „Ar ne baudžiavą žmogus eina
žemėje,
ir ar jo dienos nėra kaip
samdinio dienos?
- 2 Kaip vergui, kuris trokšta
pavėsio,
ir kaip samdiniui, kuris
laukia savo algos,
- 3 taip man duota paveldėti
nevertingus mėnesius
ir taip man priskirtos vargo
naktys.
- 4 Kai atsigulu, galvoju:
„Kada atsikelsiu?“
Vakaras prailgsta,
ir „man įgriso“⁶ nemiga iki
priebrėškio.
- 5 Mano kūnas aptekęs kirmėlėmis
ir šašais⁷;
mano oda sutrūkinėjus
pūliuoja.
- 6 Mano dienos greitesnės už
audėjo šaudyklę
ir, „pritrūkus siūlų,
baigiasi“⁸.
- 7 Atsimink, kad mano gyvenimas
tėra kvapas;
mano akis neberegės gera.
- 8 Manęs nebeįšvys akis to, kuris
mane mato.
Tavo akis manęs dairysis,
bet manęs nebebus.
- 9 Debesis pradingsta ir nueina;
taip tas, kuris nužengia į
šeolį, nebeužžengia.
- 10 Jis nebesugrįžta į savo namus,
ir jo nebepažįsta jo vieta.
- 11 Aš irgi neužčiaupsiu savo
burnos:
noriu kalbėti savo dvasios
suspaudime,
skustis savo sielos
apkartime.
- 12 Ar aš esu jūra, ar marių pabaia,
kad statai prieš mane
sargybą?

1 Lit. nutildomi

2 T.y. upelių

3 Rk.; M: Juk

4 Lit. veida

5 Lit. Gręžkitės (t.y. suminkštekite, meskite savo
ligšiolinę laikyseną)

6 Lit. esu sotus

7 M + dulkėmis

8 Arba: baigiasi be vilties

- 13 Kai pagalvoju: „Mane paguos
mano lova,
padės nešti mano skundą
mano guolis“,
14 tu prislegi mane sapnais
ir regėjimais mane gąsdini.
15 Tad uždusinimą pasirenka
mano gerklė,
mirtį—mano kaulai¹.
16 Aš atmečiau [gyvenimą]—ne
amžinai gyvensiu.
Palik mane ramybėje, nes
[tik] kvapas mano
dienos!
17 Kas yra žmogus, kad jį laikai
dideliu,
kad kreipi į jį savo dėmesį,
18 kad aplankai jį kas rytą,
kas akimirksnį jį mėgini?
19 Kada pagaliau tu nukreipsi
žvilgsnį nuo manęs,
paliksi mane vieną, kol
nurysiu seiles?
20 Jei nusidėjau, kaip galiu tau
pakenkti,
žmonių Sarge?
Kodėl pasidarei mane taikiniu
ir kodėl tapau tau² našta?
21 Kodėl nepakenti mano
priešgyniavimo
ir neišleidi iš akių mano
kaltės?
Nes netrukus atsigulsiu į
dulkes;
jei tada manęs ieškosi,
manęs nebebus“.

17 Ps 8, 4; 144, 3

Pirmasis Bildado atsakymas

- 8 Tada šuchietis Bildadas atsakė:
2 „Kaip ilgai tu kalbėsi tokias
kalbas
ir smarkiai vėjuos tavo
burnos žodžiai?
3 Argi Dievas iškreipia teismo
sprendimą,
ar Visagalis iškreipia
teisingumą?
4 Kadangi³ tavo sūnūs jam
nusidejo,

- jis juos atidavė į jų
priešgyniavimo galia⁴.
5 Jei tu pats stropiai ieškosi
Dievo
ir maldausi Visagalį
malonės,
6 jei būsi tyras ir tiesus,—
tai jis tikrai dėl tavęs
pasižadins
ir atstatys tau teisėtai
priklausančią buveinę.
7 Tada, ką turėjai pradžioje, bus
maža,
o tai, ką paskui turėsi, labai
padidės.
8 Tik pasiklausk ankstesniosios
kartos
ir kreipk dėmesį į tai, ką
ištyrė jų tėvai.
9 Juk mes tesame nuo vakar ir
nieko nežinome;
juk tik šešėlis mūsų dienos
žemėje.
10 Jie tikrai gali pamokyti tave,
tau pasakyti,
iš savo supratimo⁵ ištarti
žodžius.
11 Ar papirusas išauga aukštas,
kur nėra pelkės?
Ar užauga nendrynas be
vandens?
12 Tebeželiantis, dar nenuėjauš,
jis jau sudžiūsta greičiau už
bet kokį augalą.
13 Toks yra likimas⁶ visų, kurie
pamiršta Dievą,
ir taip žūva nuo Dievo
atitolusio viltis.
14 To pasitikejimas⁷—draikanos⁸,
jo pasiklivimas—
voratinklis.
15 Jis atsiremia į savo namus, bet
tie nepastovi;
jis nusitveria už jų, bet jie
neišsilaiko.

1 Arba: Aš verčiau pasirenku uždusinimą, mirtį,
negu savo verčiaučius skausmus

2 GMS; M: sau

3 Lit. Jei (kaip iš tikrųjų yra)

4 Lit. ranką (t.y. neišvengiamą jų nuodėmės
pasekmę—bausmę)

5 Lit. širdies

6 G; M: Tokie yra takai

7 T.y. dalykas, kuriuo jis pasitiki

8 T.y. laukuose besidraikantys voratinkliai

- 16 Jis auga sultingas prieš saulę
ir per savo sodą išleidžia
savo atžalas.
- 17 Aplink akmenų krūvą vyniojasi
jo šaknys;
jis tvirtai laikosi tarp
akmenų¹.
- 18 Jei jį išrauna iš jo vietos,
ji išsigina jo: „Aš tavęs
nemačiau!“
- 19 Štai taip pranyksta jo
[gyvenimo] kelias,
ir iš dulkių kitas išželia.
- 20 Mat Dievas neatmeta
nepeiktino,
tačiau nepalaiko
piktadarių.
- 21 Jis dar pripildo juoko tavo
burną
ir tavo lūpas kryžstavimo.
- 22 Tie, kurie tavęs nekenčia,
apsivilks gėda,
ir piktadarių palapinės
nebebus“.

Trečioji Jobo kalba

- 9 Jobas atsakė:
2 „Tikrai žinau, kad taip yra.
Bet kaip žmogus galėtų būti
Dievo nuteisintas?
- 3 Jei kas panorėtų bylinėtis su
juo,
jis negalėtų jam atsakyti nė
kartą iš tūkstančio
kartų.
- 4 Jis išmintingo proto ir stiprios
galios—
kas galėtų spirtis prieš jį ir
likti nepaliestas?
- 5 Jis, kuris perkelia kalnus, jiems
nepastebint,
ir² užsirūstinęs juos
nuverčia;
- 6 kuris išpurto žemę iš jos vietos,
kad net dreba jos šulai;
- 7 kuris įsako saulei, ir ji
nebesušvinta,
ir užantspauduoja
žvaigždes;³
- 8 kuris vienas ištiesė dangų

- ir žingsniavo ant jūros
keterų⁴;
- 9 kuris padarė Grįžulo Ratus⁵ ir
Šienpjovius,
Sietyną ir Pietų
žvaigždynus⁶;
- 10 kuris daro didžiųjų, neištiriamų
dalykų
ir nesuskaičiuojamų
stebuklų.
- 11 Jei jis praeitų pro mane, jo
nematytčiau;
jei jis praslinktų pro šalį, jo
nepagaucčiau.
- 12 Jei jis pagriebs neštusi šalin,
kas galėtų jį sulaikyti?
Kas drįstų jam sakyti: „Ka
darai?“
- 13 Dievas neatitraukia savo
rūstybės;
po juo turėjo atsigulti
Rahabo padėjėjai.
- 14 Kaip juo mažiau aš galėčiau jam
atsakyti,
ginčydamasis su juo
parinkti savo žodžius!
- 15 Nors aš būčiau teisus,
negalėčiau apsiginti,
turėčiau melsti savo
priešininką malonės.
- 16 Jei šaukčiau ir jis man
atsilieptų,
netikiu, kad jis manęs
klausytųsi.
- 17 Audroje jis mane pagriebtų
ir padaugintų mano žaizdas
be priežasties.
- 18 Jis man neleisėtų atsikvėpti,
bet mane pasotintų
kartybėmis.
- 19 Dėl stiprybės—štai jis yra
Stiprusis!
Dėl teisingumo—kas jį
galėtų pašaukti
[teisman]?
- 20 Nors esu teisus, mano burna
mane pasmerktų;
nors aš nepeiktinas, jis
pareikštų mane iškrypėli
esant.

1 Ms, plg. G; M: žiūri į akmeninius namus

2 Rk.

3 T.y. jas uždaro tarsi voke ir taip neleidžia joms
suzibėti

4 Arba: jūros pabaisos nugaros; kl.Mss: debesų
nugaros

5 Lit. Liūtę(Leo)

6 Lit.kambarius

- 21 Aš nepeiktinas! Man neberūpi
mano gyvybė;
nieku laikau savo
gyvenimą.
- 22 Viena ir tas pat!¹ Todėl
pasakiau:
,Nepeiktinaji ir nedorėlį jis
nugalabija’.
- 23 Jei potvynis² staiga atneša
mirtį,
jis tyčiojasi iš nekaltųjų
nevilties.
- 24 Jei kur šalis pateko į nedorėlio
ranką,
jis apdengė jos teisėjų
veidą.
Jei ne jis, tai kas?
- 25 Mano dienos juk greitesnės už
bėgiką:
jos nubėgo nemačiusios
gera.
- 26 Jos praslino lyg nendrinės
valtytys,
kaip erelis, kuris sminga
ant grobio.
- 27 Jei sakau: ,Noriu pamiršti savo
skundą,
parodyti kitokią veidą ir
pralinksėti’,
28 man pasidaro bangu visų mano
skausmų.
Žinau, kad manęs
nepripažinsi nekaltu.
- 29 Aš, aš turiu likti kaltas!
Tai kam beturėčiau veltui
stengtis?
- 30 Jei nusiplaučiau muilazolės
vandeniu
ir nusimazgočiau šarmu
rankas,
31 tai į purvą mane įmerktum,
kad net mano drabužiai
balsėtųsi manim.
- 32 Nes jis nėra žmogus, kaip aš,
kad jam galėčiau
atsakyti,
kad galėtume kartu stoti į
teisumą.
- 33 Nėra tarp mūsų taikintojo,
kuris uždėtų savo ranką ant
mūsų abiejų.

- 34 Tegul jis pašalina nuo manęs
savo lazda
ir baimė jo tegul manęs
nebegąsdina!
- 35 Aš kalbėčiau jo nebijodamas,
bet aš toks³ nesijaučiu.

9 Job 38, 31; Am 5, 8

- 10 Mano siela bodisi mano
gyvenimu.
Noriu laisvai sau išreikšti savo
skundą,
kalbėti savo sielos
apkartime.
- 2 Noriu sakyti Dievui: ,Nekaltink
manęs!
Leisk man žinoti, dėl ko
bylinėjies su manim!
- 3 Ar tau naudinga, kad prislegi,
kad atmeti savo rankų
padarą
ir šypsais⁴ ant nelabųjų
sumanymo?
- 4 Ar tu turi kūno akis?
Ar matai, kaip žmonės
mato?
- 5 Ar tavo dienos kaip žmogaus
dienos,
ar tavo metai kaip vyro
metai,
6 kad ieškai mano kaltės
ir teiraujies apie mano
nusikaltimą,
- 7 nors ir žinai, kad nesu kaltas
ir kad nėra nė vieno, kuris
išgelbėtų iš tavo rankos?
- 8 Tavo rankos supavidalino ir
padarė mane;
,paskui apsisukęs⁵ tu
sunaikini mane.
- 9 Gi atsimink, kad tu ,kaip molį
mane formavai⁶
ir leidi man sugrįžti į
dulkes!
- 10 Argi neišliejai manęs kaip pieno
ir nesutraukei manęs kaip
sūrio?
- 11 Oda ir kūnu mane apvilikai
ir kaulais bei gyslomis
mane surezgei.

1 T.y. man vis tiek, ar gyvensiu, ar mirsiu; arba: teisiamajam ir neteisiamajam atlyginama lygiu būdu
2 Arba: ryškė (t.y. nelaimė, kaip karas, badas, maras ir kt.)

3 T.y. toks, kuris drįsta bylinėtis be baimės
4 Lit. pasirodai spinduliuojantis
5 G; M: kartu aplinkui
6 Arba rk.: iš molio mane padarei

- 12 Gyvybę ir malonę man suteikė,
ir tavo apvaizda saugojo
mano dvasią.
- 13 Tačiau šituos dalykus tu slėpei
savo širdyje;
žinau, kad tai ketinai:
- 14 Jei nusidėčiau, tu laikytum
mane suimta
ir manęs neišteisintum¹.
- 15 Jei būčiau kaltas, vargas man!
Jei būčiau teišus,
nedrįščiau pakelti galvos,
pasotintas gėda ir
matydamas savo skurdą.
- 16 O jei ji pasikeltu, kaip liūtas
mane vytumeis
ir vėl pasirodytum
nuostabus per mane,
- 17 pastatytum naujus savo
liudytojus prieš mane²
ir padidintum savo
apmaudą prieš mane:
nuolat prie manęs
pasikeičiantį karių būrį³.
- 18 Kodėl mane ištraukė iš iščių?
O kad būčiau miręs, jokiai
akiai manęs nepamačius!
- 19 Aš tad būčiau, lyg niekad
nebūčiau buvęs:
iš motinos kūno būčiau
nuneštas į kapą.
- 20 Argi ne maža mano dienų?
Palik mane ramybėje!
Nusigrežk nuo manęs, kad
galėčiau kiek
pralinksėti,
- 21 prieš nueidamas negrižtamai
į gūdzios tamsos šalį,
- 22 į šalį tamsos, panašios į juodybę,
į gūdumos ir netvarkos
[šalį],
kur šviesa yra kaip tamsa“.

Pirmasis Šofaro atsakymas

- 11** Naamietis Šofaras atsakė:
2 „Ar neprivalu atsakyti į žodžių
aibę,
ar kalbočius turi likti
teisus?

- 3 Ar tavo plepalai turėtų nutildyti
vyrus
ir taip niekieno
nesugėdintas galėtum
tyčiotis?
- 4 Tu sakai: „Mano mokslas
grynas“,
ir: „Aš buvau nesuteptas
tavo akyse“.
- 5 O kad tačiau Dievas prabiltų,
tau atvertų savo lūpas
- 6 ir tau apreikštų išminties
paslaptis,
nes jos nuostabios
išmanymui⁴!
- Tada žinotum, jog Dievas tavo
labui
[netgi] leidžia pamiršti dalį
tavo kaltės!
- 7 Ar tu gali ištirti Dievo gilybes,
ar pasiekti Visagalio
[žinojimo] ribą?
- 8 Ji aukštesnė už dangų—ką tu
gali daryti?
Ji gilesnė už žėolį—ką gali
žinoti?
- 9 Matuojant ji ilgesnė už žemę
ir platesnė už jūrą.
- 10 Jei jis praeidamas suims
ir patrauks tieson, tai kas
jam užgins?
- 11 Nes jis pažįsta nenaudėlius,
pamato kaltę ir ją⁵ išidėmi.
- 12 Tuščiagalvis susiprotės,
kai laukinis stepių asilas
užgims prijaikintas⁶.
- 13 Jei tu pastoviai nukreipsi savo
mintį
ir išskėsi savo rankas į jį—
- 14 jei skriauda yra tavo rankoje, ją
atitolink
ir neleisk neteisėbei gyventi
savo palapinėse!
- 15 Tada tikrai galėsi pakelti savo
nedėmėtą veidą,
būsi tvirtai išikūres⁷ ir
nebijosi.
- 16 Juk tu pamirši vargą,

1 Lit. nepareikštum, kad aš laisvas nuo savo kaltės

2 Arba: atnaujintum savo priešišumą man

3 T.y. vis naujus, vienas kitą pakeičiančius kentėjimus lyg kovojančius dalinius

4 Rk.; M: išmanymas turi dvi puses (t.y. Dievas pažįsta kiekvieno dalyko abi puses: regimą ir neregimą. Šia įs apreikštų Jobui, jei norėtų.)

5 Rk.; M: ne

6 Lit. naminis asilas

7 Lit. nulietas (tarsi iš metalo) (t.y. tvirtas, saugus, pastovus)

- jį atsiminsi kaip vandenį,
kurie pratekėjo.
17 Skaistesnis už vidudienį [tau]
užtekės gyvenimas,
tamsa pasidarys kaip rytas!
18 Tu pasitikėsi, nes bus vilties,
tu būsi apsaugotas ir
saugus atsigulsi.
19 Tu gulėsi išsitiesęs, ir niekas
tave negądins;
daugelis stengsis įsigyti
tavo prielankumą.
20 Tačiau nelabųjų akys nusilps;
prieglauda bus jiems žuvusi,
o jų viltis—gyvybės
iškvėpimas“.

ANTRASIS KALBŲ CIKLAS

(12, 1—20, 29)

Jobo ketvirtoji kalba

- 12 Jobas atsakė:
2 „Iš tikrųjų jūs esate žmonės,
su kuriais pasimirs išmintis!
3 Aš irgi turiu protą, kaip ir jūs;
aš neatsilikau nuo jūsų.
O kas nežino tokių dalykų?
4 Toks, kurį pajuokia jo draugas,
aš esu—
aš, kuris šaukdavosi Dievo
ir kurį jis išklausedavo;
aš, teisingas ir nepeiktinas,—
pajuokos dalykas!
5 Nelaimėi tinka panieka, mąno
saugusis,
parstūmimas—tiems, kurių
kojos svyruoja.
6 Ramios plėšikų palapinės,
ir visiškai saugūs Dievo
erzintojai—
kas nešasi Dievą savo
rankoje¹.
7 Bet pasiklausk gyvulių, ir jie
tave pamokys,
dangaus paukščių, ir jie tau
praneš!
8 Arba žemės roplių², ir jie tave
pamokys,
ir tau papasakos jūros
žuvys!

- 9 Kas tarp visų šitų nežino,
kad tai padarė
VIESPATIES ranka?
10 Jo rankoje yra kiekvienos
būtybės gyvybė
ir kiekvieno žmogaus kūno
dvasia.
11 Argi ausis netiria žodžių,
kaip gomurys ragauja savo
valgį?
12 Ar [tik] žilagalviai turi išmintį
ir ilgaamžiai išmanymą?
13 Jame yra išmintis ir galybė;
jo yra patartis ir
išmanymas.
14 Jei jis nugriauna, niekas
nebeatstato;
jei jis ką uždaro į kalėjimą,
niekas nebeatidaro.
15 Jei jis sulaiko vandenį, randasi
sausra,
o kai juos paleidžia, jie
suknisa žemę.
16 Jam priklauso galybė ir pergalė;
jo yra klystantis ir
klaidintojas.
17 Jis nusiveda patarėjus basus
ir teisėjus sukvailina.
18 Jis atriša karalių [uždėtus]
pančius³
ir užjuosia prijuostę ant jų
strėnų.
19 Jis nusiveda kunigus basus
ir nuverčia šventyklos
pareigūnus⁴.
20 Jis atitraukia kalbą nuo
patikimų kalbėtojų
ir atima iš vyresniųjų galią
spręsti.
21 Jis išlieja panieką ant didikų
ir galiūnų diržą atleidžia.
22 Jis atidengia tamsos paslaptis
ir iškelia švieson tirštą
tamsą.
23 Jis padaro tautas dideles, paskui
jas sunaikina.
Jis išsklaido tautas, ir jis
jas veda.

1 T.y. kas tariasi esąs toks galingas, kaip Dievas,
ar bando kontroliuoti Dievą

2 Rk.; M: kalbėk žemei

3 TV; M: drausmė

4 Arba: seniai įsigalėjusius

- 24 Jis atima protą šalies žmonių vadams
ir leidžia jiems klaidžioti dykumoje be kelio.
25 Jie grabalioja tamsoje be šviesos,
ir jis leidžia jiems klaidžioti kaip girtam.

- 13 Štai viską matė mano akis,
mano ausis girdėjo ir tai įsidėmėjo.
2 Kiek jūs žinote, tiek ir aš žinau;
aš nieku neatsilikiu nuo jūsų.
3 Bet aš kalbėsiu Visagaliui,
ir noriu gintis prieš Dievą.
4 Tačiau jūs esate tie, kurie glaisto melais,¹
nemokšos gydytojai—jūs visi!
5 O kad jūs visiškai nutiltumėte!
Tai būtų jums išmintis.
6 Na, paklauskite mano atskirtimo
ir įsidėmėkite mano lūpų ginamąją kalbą!
7 Ar norite Dievo labui kalbėti
kas iškreipta
ir jo naudai kalbėti apgavystę?
8 Ar norite palaikyti jo pusę,
ar bylinėtis už Dievą?
9 Ar gerai būtų, jei jis jus ištirtų?
Ar norite jį apgauti, kaip apgauna žmogų?
10 Jis griežtai jus sudraustų,
net jei slapčia pasielgtumėte šališkai.
11 Ar jo didybė neišgąsdintų jūsų
ir jo keliama baimė neužpultų jūsų?
12 Jūsų priminimai—peleniniai priežodžiai,
ir jūsų apsigynimai²—tik moliniai apsigynimai.
13 Liaukitės man kalbėti!³ Aš noriu kalbėti!
Tegul man atsitinka, kas beatsitiktų!

- 14 Aš imsiu savo kūną į savo dantis
ir savo gyvybę dėsiu į savo delną.⁴
15 Jei jis užmuštų mane,
neturėčiau vilties⁵.
Tačiau atvirai⁶ ginsiu savo pasielgimą.
16 Jau tai turi tapti man išganymu,
nes bedievis nedrįs ateiti jo akivaizdon.
17 Atidžiai paklauskite mano kalbos,
ir mano pareiškimas teįsina į jūsų ausis!
18 Štai aš paruošiau bylą;
žinau, kad aš būsiu nuteisintas.
19 Kas yra tas, kuris galėtų bylinėtis su manim?
Juk tada nutilčiau ir numirčiau.
20 Tik du dalykus man padaryk,
Dieve⁷,—
tada man nereiks slėptis nuo tavęs:
21 atitolink nuo manęs savo ranką,
ir baimė tavęs tenegąsdina manęs!
22 Paskui pašauk, ir aš atsiliėpsiu;
arba aš kalbėsiu, o tu man atsakyk!
23 Kiek turiu kalčių ir nuodėmių?
Leisk man žinoti mano priešgyniavimą ir nuodėmę!
24 Kodėl paslepi savo veidą
ir mane laikai savo priešu?
25 Ar dar nori baidyti vėjo pustomą lapą
ir vytis sudžiūvusį šiaudą,
26 kad užrašai karčių dalykų prieš mane
ir leidi man paveldėti mano jaunystės kaltes,
27 kad įdedi mano kojas į šiekštą
ir dėmesingai stebi visus mano takus,
išibrėži žymę į mano kojų padus⁸?

1 T.y. užtinkuoja jo nekalto kentėjimo faktą neteisingų aiškinimų glaistu Dievui pateisinti
2 Lit. skydų išgaubos
3 Lit. Tylėkite nuo manęs

4 T.y. statysiu pavojun savo gyvybę
5 K; QG dgl.Mss: Nors jis ir užmuštų mane, jo lauksiu.
6 Lit. į jo veidą (t.y. tiesiai, be baimės)
7 Rk.; M: nepadaryk
8 Arba: pasižymi mano kojų pėdsakus (lit.)

28 Jis yra kaip 'vynmaišis'¹, kuris
susidėvi²,
kaip drabužis, kurį
sugraužė kandis.³

14

Žmogus, gimęs iš moters,
yra trumpaamžis ir
nerimastingas.

2 Kaip gėlė jis išdygsta, paskui
suvysta;
jis nubėga kaip šešelis ir
nepasilieka.

3 Tačiau ant tokio tu laikai
atmerkęs akis
ir jį⁴ trauki teisman su
savim!

4 [Kas gali padaryti iš sutepto
nesuteptą?
Niekas!]

5 Jei nuspręstos jo dienos,
jo mėnesių skaičius⁵ tau
žinomas⁶,
jei nustatei jam ribą,

6 kad jis jos neperžengtų,—
tai žvelk nuo jo šalin ir palik jį,
kol jis kaip dienilinkas
pasigėrės savo diena!

7 Juk medis turi viltį:
jei jį nukerta, jis vėl atauga,
ir jo atžalos nesiliauja.

8 Nors ir pasensta žemėje jo
šaknys
ir dulkėse numiršta jo
kelmas,

9 nuo vandens kvapo jis atželia
ir išleidžia atvašas kaip
sodinukas.

10 Bet kai vyras numiršta, jis guli
bejėgis.
Kai žmogus išleidžia dvasia,
kur jis tada?

11 Kaip vandenys išgaruoja iš
jūros,

12 kaip upė išsenka ir išdžiūva,
taip atsigula žmogus ir
nebeatsikelia:

kol 'dangus susidėvės'⁶, jie⁷
neatsibus
ir nebus pažadinti iš savo
miego.⁸

13 O kad paslėptum mane šeolyje,
laikytum mane slaptoje, kol
nusigręš tavo rūstybė,
paskirtum laiką, kai mane
atsimintum!

14 Jei žmogus miršta, ar jis
beatgis?

Per visas savo baudžios
dienes laukčiau,
kol ateis man
palengvinimas.

15 Tu pašauktum, o aš tau
atsiliepčiau;
savo rankų padaro
ilgėtumeis.

16 Juk tada tu skaičiuotum mano
žingsnius,
[bet] nestebėtum mano
nuodėmės.

17 Užantspauduotas maišelyje būtų
mano priešgyniavimas,
ir tu būtum užtepes⁹ mano
kalnę.

18 Tačiau [kaip] kalnas 'pagaliau
nugriūva'¹⁰
ir uola pajuda iš savo
vietos,

19 kaip akmenis sutrina vanduo,
kaip liūtis nuneša
dirvožemį,—
taip tu sunaikini žmogaus
viltį.

20 Tu nugali jį visam laikui, ir jis
turi nueiti;
sudarkęs jo veidą, tu jį
nutremi.

21 Jei jo sūnūs bus gerbiami, jis to
nežinos.
Jei jie bus nužeminti, jis to
nepastebės.

22 Jo kūnas jaučia tik savo paties
skausmus,
ir jo siela liūdi tik jo
paties“.

šaknis)

1 GST; M: supuvimas

2 Arba: pūvantis daiktas (lit. supuvimas), kuris
sudūlėja

3 Kai kurių aiškintojų nuomone, 28 skn.yra
iškeltas iš savo pirmąsios vietos ir turėtų eiti
po 14,2b skn.

4 GSV; M: mane

5 Lit. pas tave

6 SVAkvSymTheod; M:nebebus dangų

7 T.y. žmonės

8 Kadangi dangus laikomas nepragaištančiu, tai,
Jobo požiūriu, jie niekad nebeprisikels iš
mirties.

9 Arba: užvaškavęs

10 STheod; M: griūdamas sutrupa

Elifazo antrasis atsakymas

- 15 Tėmanietis Elifazas atsakė:
 2 „Ar išminčius atsako su
 vėjingu žinojimu
 ir pripildo savo pilvą
 rytvėjo,
 3 ginčydamasis nenaudinga
 kalba,
 beverčiais žodžiais?
 4 Tu net pažeidi Dievo baimę
 ir laikai nereikšmingu
 apmąstymą Dievo
 akivaizdoje,
 5 nes tavo nedorybė pamoko tavo
 burną
 ir tu pasirenki gudriųjų
 liežuvį.
 6 Tavo paties burna tave
 pasmerkia—ne aš;
 tavo paties lūpos liudija
 prieš tave.
 7 Bene tu esi pirmas gimęs
 žmogus?
 Ar pirm kalvų buvai
 pagimdytas?
 8 Ar Dievo taryboje nusiklausei
 ir išmintį pasiglemžei?
 9 Ką žinai, ko mes nežinome?
 Ką supranti, ko mes
 nesuprantame?
 10 Tarp mūsų yra ir žilagalvių, ir
 senių,
 vyresnio amžiaus už tavo
 tėvą.
 11 Ar per menki tau Dievo
 paguodimai,
 žodis, kuris švelniai tau
 bylėja?
 12 Kodėl tavo aistra¹ tave taip
 nusineša
 ir kodėl taip žybcioja tavo
 akys,
 13 jog prieš Dievą kreipi savo
 apmaudą
 ir iš savo burnos beri
 [priekaištinius] žodžius?
 14 Kas yra žmogus, kad jis galėtų
 būti nesuteptas,
 ir kas gimęs iš moters, kad
 galėtų būti teišus?
 15 Jei savo šventaisiais jis
 nepasitiki

- ir jei dangus nėra tyras jo
 akyse,
 16 kaip juo mažiau bjaurata ir
 sugedėlis—
 žmogus, geriantis pikta kaip
 vandenį!²
 17 Noriu tave pamokyti.
 Paklausyk manęs!
 Ką esu patyręs, noriu tau
 papasakoti,
 18 ką išminčiai skelbė,
 ko jų tėvai nenutylėjo
 19 (jiems vieniems buvo atiduota ta
 šalis,
 ir joks svetimšalis dar
 nebuvo persikėlęs į jų
 tarpą):
 20 Per visas dienas nelabas žmogus
 raitosi iš baimės,
 per [nustatytą] skaičių
 metų, atidėtų žiauruoliui.
 21 Gašdinantys garsai spengia jo
 ausyse;
 kai ramu, [jis gąstauja, kad]
 jį gali užpulti plėšikas.
 22 Jis netiki, kad beištrūks iš
 tamsos;
 jis jaučiasi paskirtas
 kalavijui.
 23 Jis numestas kaip vanago
 ėdalas³.
 Jis žino, kad jo žlugimas
 paruoštas.
 24 Tamsi diena jį gašdina;
 susirūpinimas ir sielvartas
 jį baugina
 lyg karalius, pasiruošęs
 staiga pulti.
 25 Nes jis ištiesė prieš Dievą savo
 ranką
 ir išsidrąsino prieš⁴
 Visagalį.
 26 Bėgo prieš jį su ištiestu kaku,
 su savo storagugiais
 skydais.
 27 Nors jis išpūtė savo veidą
 riebalais
 ir užsiaugino lašinių ant
 strėnų,

2 T.y. žmogui taip natūralu daryti pikta, kaip gerti vandenį

3 Rk.su G; M: klaidžioja aplinkui ieškodamas duonos: „Kur ji?“

4 Lit. rodėsi pranašesnis už

1 Lit. širdis

- 28 jis gyvens sunaikintuose
miestuose,
neapgyventuose namuose,
kuriems lemta virsti
krūsnimis.
- 29 Jis nebus turtingas, ir jo turtas
neišliks,
jo valdos¹ neišplis po šalį.
- 30 Jis neištruks iš tamsos;
jo atžalas sudžiovins
liepsna,
o jo žiedai bus vėjo
nupūsti².
- 31 Tegul jis nepasitiki 'savo
aukščiu³ apsigaudamas,
nes jo šakos bus kaip
niekas⁴.
- 32 Dar prieš savo laiką jos pavys,
ir jo atvašos nesužaliuos.
- 33 Jis kaip vynmedis nupurtys savo
neprinokusias vynuoges,
nukrės kaip alyvmedis savo
žiedus.
- 34 Nes bedievių gauja lieka
nevaisinga,
ir ugnis suryja kyšininkų
palapines.
- 35 Jie pasidaro nešti kenksmu ir
pagimdo blogybę.
Jų iščios paruošia tik
apgaulę⁵.

Penktoji Jobo kalba

16

Jobas atsakė:

- 2 „Tokių dalykų jau daug esu
girdėjęs.
Varginantys guodėjai jūs
visi!
- 3 Ar nepasibaigs vėjingi žodžiai?
Arba kas tave taip ragina,
jog atsakai?
- 4 Aš irgi galėčiau kalbėti, kaip
jūs,
jei jūs būtumėte mano
vietoje.
Aš galėčiau kalbėti prieš jus
graziais⁵ žodžiais
ir kraipyti dėl jūsų savo
galvą.

- 5 [Bet] norėčiau jus pastiprinti
savo burna,
ir 'savo lūpų užuojautos
nesulaikyti⁶.
- 6 Jei kalbėčiau, mano skausmas
nesušvelnėtų,
o jei paliaučiau, tai kiek [jo]
atstotų nuo manęs?
- 7 Tačiau dabar: jis išvargino
mane.
Tu nusiaubei visą mano
šeimyną.
- 8 Tu leidai man susiraukšlėti. Tai
tapo liudytoju.
Mano sulysimas kelias
prieš mane, drožia man į
akis.⁷
- 9 Jo rūstybė sudraskė ir
persekiojo mane;
jis griežė ant manęs
dantimis.
Mano priešininkas
'veriančiomis akimis
žvilgčiojo į⁸ mane.
- 10 Jie⁹ išsižiojo prieš mane,
įžeidami sudavė man į
žandus,
susibūrė prieš mane.
- 11 Dievas mane atidavė 'piktiems
žmonėms¹⁰,
mane įstūmė į nelabųjų
rankas.
- 12 Gyvenau ramus, bet jis mane
sukrėtė
ir, nutvėręs man už
sprando, mane
sutriuškino.
Jis pasistatė mane taikiniu.
- 13 Zvimbis aplink mane jo strėlės;
be gailestio jis perskelia
mano inkstus,
išlieja žemėn mano tulžį.
- 14 Jis man pralaužia spragą po
spragos,
bėga prieš mane kaip
karžygys.

1 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.
2 Rk., plg.G; M: jis pradings nuo jo burnos
kvapo
3 Rk.; M: tuštybe
4 Rk.; M: niekai bus tai, ką jis gaus mainais
5 Arba: tarškiais

6 GS
7 T.y. mano suliesėjęs ir suraukšlėjęs kūnas, mane
matančių manymu, liudija, jog esu nusikaltęs
Dievui.
8 Lit. aštrino savo akis prieš
9 T.y. žmonės
10 GSTV; M: vaikagaliams

- 15 Užsiuvau ašutinę sau ant odos
ir išmeigiau į dulkes savo
ragą¹.
- 16 Mano veidas paraudęs nuo
verksmo,
o ant mano akių voku—
mirties tamsa,
- 17 nors jokio smurto nėra mano
rankose
ir mano malda yra tyra.
- 18 O žeme, neuždenk mano kraujo,
ir tenebūna atilsio vietos
mano šauksmui!
- 19 Net dabar štai danguje yra
mano liudytojas,
mano gynėjas aukštybėse!
- 20 Mano šauksmas yra mano
kalbėtojas.
Žvelgia aukštin į Dievą
mano bemiegė² akis.
- 21 Jis gins žmogaus bylą su Dievu,
kaip žmogus gina savo
draugą,
- 22 nes, keliems metams praėjus,
aš nueisiu taku, kuriuo
nebesugrįšiu.
- 17** Mano dvasia palūžusi,
mano dienos užgesusios;
kapai manęs laukia.
- 2 Iš tiesų pajaukėjai yra su
manim;
mano akys pailso³ nuo jų
priešiškumo.
- 3 Padėk gi užstatą už mane pas
save!
Kas šiaip laiduotų už mane?
- 4 Kadangi uždarei jų širdį
supratimui,
tu neleisi jiems gauti
viršų⁴.
- 5 [Jie yra kaip] tas, kuris
pakviečia savo draugus į
pokylių,
kai paties vaikų akys
nusilpsta [besiilgėdamos
maisto].
- 6 Jis mane padarė pašaipos žodžiu
žmonėms,

- ir aš tapau tokiu, kuriam
spjauna į veidą.
- 7 Aptemo nuo sielvarto mano
akis,
ir visi mano nariai sunykę
pasidarė kaip šešėlis.
- 8 Dėl to teisiuosius apima
siaubas;
nekaltasis erzina dėl
bedievio.
- 9 Tačiau teisusis tvirtai laikosi
savo kelio;
kas turi tyras rankas, eina
stipryn.
- 10 Bet vis dėlto jūs visi vėl
prieikite,
nors ir nerasiu išmintingo
tarp jūsų!
- 11 Mano dienos praėjo,
subyrėjo mano sumanymai,
mano širdies norai.
- 12 Naktį jie⁵ paverčia diena,
[sakydami] šviesa esant
arčiau už tamsą.
- 13 Jei laukiu šeolio kaip savo
namų,
jei tamsoje pasiklojau savo
patalą,
- 14 jei jau duobei sušukau: „Tu
mano tėvas!“,
kirmėlėms: „Mano motina ir
mano sesuo!“,—
- 15 tai kurgi bėra mano viltis?
Ir mano laimė⁶—kas ją
beišvys?
- 16 Ar jos nužengs su manim į šeolį?
Ar mes kartu nueisime
žemyn į dulkes?“

Bildado antrasis atsakymas

- 18** Šuchietis Bildadas atsakė:
- 2 „Kaip dar ilgai, kol baigsite
savo kalbas?
Jūs turite apmąstyti, tik
tada galėsime kalbėti.
- 3 Kodėl mes laikomi tarsi
gyvuliais,
jūsų laikomi netyrais?
- 4 Tu, kuris draskais iš pykčio,—
ar dėl tavęs šalis turėtų
likti be gyventojų
ir uola pajudėti iš savo
vietos?

1 Ragas—galios, šlovės ir orumo simbolis.
2 Arba: ašarota
3 Rk.; M: akis nakvoja
4 Arba: nebūsi išaukštintas

5 Tai gali būti Jobo draugai arba jo širdies norai.
6 G; M: viltis

- 5 Tikrai nusikaltėlio šviesa užges,
ir nesužibės jo ugnies
kibirkštis.
- 6 Šviesa jo palapinėje sutamsės,
ir jo žibūrys išblės viršum
jo.
- 7 Bus sukliudyti jo stiprūs
žingsniai,
ir jo paties sumanymas jį
parbloks,
- 8 nes savo kojomis jis iklisus į
tinklą
ir užeis ant pinklių.
- 9 Jį nutvers už kulno žabangai,
tvirtai jį sugriebs kilpos.
- 10 Paslėpta jam ant žemės vilkstė
ir [paslėpti] jam spastai ant
tako.
- 11 Iš visur nuogaščiai jį gąsdina
ir jį įkandin sekioja.
- 12 Jo išalkus nelemtis,
ir nelaimė pasiruošus jo
suklupimui.
- 13 Liga suėda jo odą¹,
suėda jo narius² mirties
pirmagimis.
- 14 Jis išplėšiamas iš savo
patikimos palapinės,
ir jį verčia žingsniuoti pas
nuogaščių karalių.
- 15 Niekas iš jo nebegyvens jo
palapinėje;
ant jo buveinės pabarstys
siera.
- 16 Apačioje jo šaknys sudžiūsta,
o viršuje pavysta jo šakos.
- 17 Jo atminimas pradingsta iš
šalies,
ir jam nepalieka vardo
laukuose.
- 18 Jį nustumia iš šviesos į tamsą
ir iš pasaulio jį išvaro.
- 19 Jokių ainių jam nepalieka, jokių
palikuonių jo tautoje
ir jokio išlikėlio ten, kur jis
gyveno kaip ateivis.
- 20 Dėl jo likimo³ baisėjasi
vakariečiai,
o rytiečiai nukrečia
šiurpas.

- 21 Iš tiesų taip atsitinka nelabo
žmogaus buveinei,
vietai to, kuriam Dievas
nerūpi!“

Šeštoji Jobo kalba

19 Jobas atsakė:

- 2 „Kaip ilgai kankinsite mano
sielą
ir mane triuškinsite
žodžiais?
- 3 Jau dešimt kartų mane gėdijate,
nesigėdijate šiurkščiai
elgtis su manim.
- 4 O jei iš tikrųjų netyčia būčiau
suklydęs,
mano suklydimas būtų
mano vieno reikalas⁴.
- 5 Jei iš tikrųjų norėtumėte
didžiuotis prieš mane
ir man įrodyti tai, kas mane
gėdina,
- 6 tai žinokite, kad Dievas mane
suklaidino
ir savo pinklėmis mane
apraizgė.
- 7 Nors rėkiu: „Smurtas!“, man
neatsiliepia;
nors šaukiu pagalbos, nėra
teismo sprendimo.
- 8 Jis taip užtvėrė⁵ man kelią, jog
nebegaliu pereiti,
ir ant mano takų užleido
tamsą.
- 9 Jis nuplėšė nuo manęs mano
garbę
ir nuėmė karūną nuo mano
galvos.
- 10 Jis mane sugriovė⁶ iš visų pusių,
ir turiu nueiti⁷,
ir išrovė mano viltį kaip
medį.
- 11 Jis leido savo rūstybei degti
prieš mane
ir mane palaikė savo
priešininku⁸.
- 12 Drauge atitraukė jo būriai,
supylė apgulos pylimą⁹
prieš mane

1 Rk.; M: Suėda jo odos dalis

2 Lit. dalis

3 Lit. dienos (t.y. paskutinės, teismo ir mirties dienos)

4 Lit. nakvotų pas mane

5 Lit. užtvėrė akmenine siena

6 lyg sutvirtintą miesto sieną

7 į šėolį

8 VGS; M: vienu savo priešininku

9 Lit. savo kelią

- ir pasistatė stovyklas aplink
mano palapinę.¹
- 13 Mano giminaičiai atsitolino²
nuo manęs,
mano pažįstami visiškai
pasidarė man svetimi.
- 14 Mano artimieji ir bičiuliai
paliko mane,
mane pamiršo¹⁵ mano
įnamiai⁸.
- Mano tarnaitės laiko mane
svetimu;
pasidariau svetimtautis jų
akyse.
- 16 Pasišaukiu savo tarną, bet jis
neatsiliepia;
savo burna turiu jį
maldauti.
- 17 Mano kvapas koks mano
žmonai,
dvokiu savo paties
broliams⁴.
- 18 Net vaikėzai man rodo panieką:
kai noriu atsikelti, jie
atsuka man nugarą.
- 19 Manim bodisi visi mano artimi
bičiuliai⁵.
- Tie, kuriuos mylėjau,
atsigrėžė prieš mane.
- 20 Prie mano odos ir kūno prikibę
mano kaulai,
ir [tik] per plauką⁶
išsigelbėjau.
- 21 Jūs, mano draugai,
pasigailėkite,
pasigailėkite manęs,
nes Dievo ranka mane
užgavo!
- 22 Kodėl mane persekiojate, kaip
Dievas,
ir nepasisotinate mano
kūnu?⁷
- 23 O kad mano žodžiai būtų
užrašyti!

- O kad jie būtų įbrėžti į
paminklą,
24 geležiniu kalnu ir švinu
amžiams įkalti į uolą!
- 25 Bet aš žinau: mano gynėjas⁸ yra
gyvas,
ir jis paskutinis atsistos⁹
ant dulkių.
- 26 net kai mano oda bus taip
nusilupusi¹⁰.
- Tačiau iš savo kūno norėčiau
regėti Dievą.
- 27 Aš sau norėčiau jį regėti.
Mano akys—ne kas
svetimas—jį regėtų.
- Mano širdis¹¹ geibsta iš ilgesio
mano viduje.
- 28 Jei galvojate: „Kaip jį
persekiojame?“
Dalyko šaknis¹² glūdi jame⁴,
- 29 tai patys bijokitės kalavijo,
nes šitos¹³ yra kaltės,
baustinos kalaviju,
ir žinokite, jog yra
teismas¹⁴“.

Antrasis Šofaro atsakymas

- 20 Naamietis Šofaras atsakė:
2 „I tai mano kvaršinančios
mintys verčia mane
atsakyti
dėl susijaudinimo, kurį
jaučiu savyje.
- 3 Turėjau išgirsti mane gėdinantį
pabarimą.
Bet impulsas, kylantis iš
mano supratimo, ragina
mane atsakyti.
- 4 Ar nežinai to, kad nuo senovės,
nuo tada, kai jis įkūrė
žmones žemėje,
- 5 bedievių džiūgavimas neilgai
trunka,
nuo Dievo atitolusio
džiaugsmas tik
akimirksni?

1 T.y. suasmenintos nelaimės ir skausmai tarsi kareivių būriai užpuolė nelaimingąjį.
2 Ms GSAkv Sym; M: Jis, atitolino mano giminaičius
3 T.y. laikinai apsigyvenę ateiviai
4 Lit. savo [motinos] iščių sūnums
5 Lit. patikimųjų ratelio vyrai
6 Lit. per dantų odą
7 T.y. nesiliaujate mane kaltinę

8 Tas gynėjas (lit. atpirkėjas) gali būti Dievas ar kas nors kitas danguje, ar, greičiausia, paties Jobo nekaltumo pareiškimas (žr. 16,19–20).
9 kaip liudytojas teisme
10 Rk.
11 Lit. inkstai (t.y. jausmų ir troškimų centras)
12 T.y. jo nelaimių priežastis
13 Rk.; M: [jūs] rūstybė
14 Arba: teisėjas

- 6 Nors jo momuo pasiektų dangų
ir jo galva paliestų debesis,
7 jis amžinai pražus kaip jo kuro
mėšlas.
Tie, kurie jį matė, klaus:
„Kur jis yra?“
8 Kaip sapnas jis nuskris, ir jo
nebeatras,
ir bus nuvaikytas kaip
nakties regėjimas.
9 Akis, kuri jį matė, jo nebematys,
ir jo nebeišvys jo vieta.
10 Jo sūnūs turės prašyti
neturtėlius išmaldos,
nes jo rankos turės
sugražinti jo [pasigrobtą]
turta,
11 Nors jo kaulai pilni
jaunatviškos stiprybės,
tačiau ji su juo turės gultis į
dulkes.
12 Nors piktybė saldi jo burnoje
ir jis ją slepia po liežuviu,
13 nors jis „ja gardžiuojasi“¹, jos
nepaleidžia
ir ją sulaiko gomuryje,—
14 jo valgis pasikeis jo viduriuose,
taps kobraų nuodais jo
viduje.
15 Jis prarijo turta ir turės jį
išvemtį;
iš jo pilvo Dievas jį² išvarys.
16 Kobraų nuodus jis čiulpė;
jį nužudys gyvatės liežuvis.
17 Jam nebus leista gėrėtis
aliejaus³ srovėmis,
medaus ir sukrekęjusio
pieno upeliais.
18 Jis turės sugražinti savo pelną,
„juo nepasinaudojęs“⁴,
nepasidžiaugs savo mainais
igyto turto,
19 nes jis sutriuškino [ir] paliko
[skurstančius]
varguolius,
pasigriebė namus, kurių
nestatė.
20 Kadangi jis nežinojo
pasitenkinimo savo
pilve,

- jis neleido išsprūsti niekam
iš to, ko jis geidė.
21 Jam rijus, nieko neišliko,
todėl jo gerovė neišsilaikys.
22 Visko pertekęs jis pateks į bėdą;
visa nelaimės galia jį
užpuls.
23 Jo pilvui pripildyti
tegu jis pasiunčia prieš jį
savo degančią rūstybę
ir leidžia jai lyti ant jo kaip
jo maistui!
24 Jei jis pabėgs nuo geležinių
ginklų,
tai jį pervers žalvarinė
strėlė⁵.
25 „Svaidomoji ietis“⁶ išlīs iš jo
nugaros,
žibantis smaigalys iš jo
tulžies;
jį apims išgastis.
26 Visiška tamsa atidėta jo
lobiams.
Jį praris neižiebtą⁷ ugnis.
Ji maitinsis išlikėliais jo
palapinėje.
27 Dangus atskleis jo kalnę,
ir žemė kelsis prieš jį.
28 Potvynis nuritins jo namus,
sraunios srovės jo⁸ rūstybės
diena.
29 Tokia nelabo žmogaus dalia,
Dievo lemta,
toks Dievo jam priskirtas
veldinys!“

TREČIASIS KALBŲ CIKLAS (21, 1—28, 28)

Jobo atsakymas Šofarui

- 21 Jobas jam atsakė:
2 „Atidžiai paklausykite mano
žodžio,
ir tai tebūnie jūsų [man
teikiama] paguoda!
3 Pakęskite mane, kai aš kalbėsiu!
O kai būsiu pakalbėjęs,
tyčiokitės!

1 Lit. ją palaiko
2 T.y. prarytą turta
3 Rk.
4 Lit. ir jo nenuris

5 Lit. žalvarinis lankas
6 G; M: Jis ištrauks, ir ji
7 T.y. ne žmonių, bet Dievo įžiebtą
8 T.y. Dievo

- 4 Ar aš prieš žmones pareiškiu
savo skundą?
Arba kodėl aš neturėčiau
būti nekantrus?
- 5 Grežkitės į mane ir apstulbkite,
ir uždekite ranką ant
burnos!
- 6 Kai pagalvoju apie tai¹,
išsigastu,
ir šiurpas pagauna mano
kūną.
- 7 Kodėl nelabieji vis gyvena,
pasensta ir net praneša
jėga?
- 8 Jų vaikai saugūs² su jais,
jų palikuonys jų akyse.
- 9 Jų namai ramūs, be baimės,
ir Dievo lazda jų neplaka.
- 10 Jo bulius apvaisina ir bergždžiai
neišleidžia sėklos;
jo karvė apsiversiuoja ir
neišsimeta.
- 11 Jie išleidžia savo berniukus kaip
avis,
ir jų vaikai šokinėja.
- 12 Jie dainuoja būgnydami ir
skambindami lyrą
ir linksminasi garsint
skudučiui.
- 13 Jie praleidžia savo dienas
laimėje
ir ramiai nueina į šėolį,
nors jie sakė Dievui: „Atsitrauk
nuo mūsų!
Mes nenorime pažinti tavo
kelių!
- 15 Kas yra Visagalis, kad jam
tarnautume,
ir kokią naudą turėsime iš
to, kad jį maldausime?“
- 16 [Žiūrėk! Ne jų rankoje yra jų
gerovė.
Bedievių galvosena man
tolima!]
- 17 Kaip dažnai užgęsta nelabųjų
žiburys
ir ant jų užaina jų nelaimė?
Kaip dažnai jis užsirdstinęs
išdalija pražūtį?
- 18 Kaip dažnai jie pasidaro kaip
šapai prieš vėją

- ir kaip pelai, kuriuos
nuneša audra?
- 19 [Tu sakai:] „Dievas pataupo jo
sūnums jo nedorybę³.
Tegul jis jam pačiam
atlygina, kad pajustų!
- 20 Tegul jo paties akys pamato jo
žlugimą
ir tegul jis geria Visagalio
rūstybės!
- 21 Nes kas jam berūpi jo namai po
jo⁴,
kai jo mėnesių skaičius bus
išsibaigęs⁵?
- 22 Ar kas gali pamokyti Dievą
žinojimo—
tą, kuris teisia aukštybėję
esančiuosius⁶?
- 23 Vienas miršta dar kupinas jėgos,
visai laisvas nuo rūpesčių ir
ramus.
- 24 Jo šlaunys pilnos riebalų,
ir jo kaulai drėgni nuo
smegenų.⁷
- 25 Bet kitas miršta su apkartusia
siela,
neparagavęs laimės.
- 26 Drauge jie atsigula į dulkes,
ir kirmėlės juos apdengia.
- 27 Taip, aš žinau jų mintis
ir paines, kurias išgalvojate
prieš mane⁸,
- 28 nes sakote: „Kur paliko didiko
namai
ir kur nelabųjų⁹ buveinės?“
- 29 Ar nepasiklausėte keliauninkų?
Ar neišsidėmėjote jų
vaizdingų pasakojimų:
- 30 kad nelaimės dieną pagailima
nelabo žmogaus,
kad rūstybės dieną jis
išgelbimas¹⁰?
- 31 Kas atvirai pasmerkia jo
elgseną?
Kas jam atmoka už tai, ką
jis yra padaręs?

3 T.y. bausmę už jų nedorybę

4 T.y. po jo mirties

5 Lit. atpjautas

6 T.y. angelus

7 Sveikata vaizduojama kaip drėgmė kauluose.

8 Rk.; M: kuriomis darote man smurtą

9 M + palapinė

10 Rk.; M: jie atnešami

1 Būtent tai, kas toliau eina

2 M + jų akivaizdoje

- 32 O jis—jis nunešamas į kapus,
ir ant jo kapo kauburio eina
sargybą.
33 Jam saldūs slėnio grumstai.
Paskui jį traukia visi
žmonės,
o pirma jo—nesuskaitoma
minia.
34 Tai kaip jūs galite mane guosti
'tuščia paguoda'¹?
Kasbelieka iš jūsų
atsakymų,—netiesa!“

Elifazo trečiasis atsakymas

- 22** Tėmanietis Elifazas atsakė:
2 „Argi žmogus gali būti
naudingas Dievui?
Ne, išmanusis naudingas
[tik] sau pačiam.
3 Ar Visagalis turi naudą, kad esi
teisus?
Ar jis turi pelną iš to, kad
nepeiktinai elgys?
4 Ar dėl tavo [Dievo] baimės jis
tave sudraudžia,
eina su tavim į teismą?
5 Ar tavo blogybė nėra didelė
ir tavo kalčių be galo?
6 Nes be priežasties
išreikalaudavai užstatą
iš savo brolių
ir nurengdavai nuogiesiems
drabužius.
7 Neduodavai ištroškusiam gerti
vandens
ir alkanam neduodavai
duonos.
8 „Galinčiui priklausio šalis,
ir [tik] gerbiamasis gali joje
gyventi!
9 Tu išsiuntei našles tuščiomis
rankomis,
ir našlaičių rankos buvo
sutriuškintos².
10 Todėl aplink tave yra žabangai
ir tave nugašdina staigus
išgastis.
11 Šviesa sutemo³—tu nebegali
matyti,
ir vandens tvanas tave
užlieja.

- 12 Ar Dievas nėra aukštas kaip
dangus?
Pažvelk į aukščiausias
žvaigždes—kokios jos
aukštos!
13 O tu sakai: „Ką Dievas žino?
Ar jis teis pro tamsius
debesis?
14 Debesys jo slėptuvė, ir jis nieko
nemato;
jis vaikščioja dangaus
skliautu‘.
15 Ar laikysies seniai įprasto tako,
kuriuo keliavo nedorėliai,
16 kurie ne laiku buvo nunešti,
upei išsiliejus į jų pamatus?
17 Jie sakė Dievui: „Atsitrauk nuo
mūsų!“
ir: „Ką Visagalis mums
padarys?“
18 nors jis buvo pripildęs gero jų
namus.
Bet bedievių galvosena man
tolima.
19 Teisieji tai mato ir džiaugiasi,
ir nekaltasis tyčiojasi iš jų;
20 „Tikrai sunaikintas jų išteklis⁴,
ir tai, ką jie paliko, surijo
ugnis‘.
21 Na, sutik su juo ir būk taikoje!
Per tai tau ateis gerovė.
22 Priimk nurodymą iš jo burnos
ir išidėk jo žodžius į širdį!
23 Jei atsigręši į Visagalį, tu
atsikursi.
Atitolink neteisybę nuo
savo palapinės,
24 padėk į dulkes [savo] aukšą
ir į upelių žvirgždą ofyrą⁵!
25 Tada Visagalis bus tavo auksas
ir tau krūvos sidabro,
26 nes tada gėrėsies Visagaliu
ir pakelsi į Dievą savo
veidą.
27 Tu melsies jam, ir jis išklausys
tave,
ir ištesėsi savo įžadus.
28 Jei ką nuspręsi, tau tai įvyks,
ir ant tavo kelių suspindės
šviesa,

1 Lit. tuščiai
2 GSVT: rankas sutriuškina (t.y. jiems atėmei
bet kokią paramą)
3 G; M: Arba tamsa

4 Rk.
5 T.y. Ofyro aukšą

- 29 nes jis nužemina išdidžiai
kalbanti¹,
tačiau išgelbsti
nusižeminusi².
30 Jis išvaduoja nekaltą³.
Jei tavo rankos tyros, tu
būsi išvaduotas“.

2-3 Job 35, 6-8

Jobo atsakymas Elifazui

23 Jobas atsakė:

- 2 „Dar ir šiandien mano skundas
maistingas:
jo⁴ ranka slegia mane
vaitojanti⁵.
3 O kad žinočiau kaip jį rasti,
ateiti iki jo buveinės!
4 Jam pateikčiau bylą
ir savo burną pripildyčiau
įrodymų.
5 Žinočiau žodžius, kuriais jis
man atsakytų,
ir suprasciau, ką jis man
bylotų.
6 Ar su didele galia jis bylinėtusi
su manim?
Ne, jis tik atkreiptų dėmesį
į mane.
7 Ten teisusis bylinėtusi su juo,
ir amžinai išsilaisvinsiu iš
savo teisėjo⁶.
8 Jei eičiau pirmyn, ten jo nebūtų,
o jei atgal, jo
nepastebėčiau.
9 Jei į kairę, jam veikiant, jo
neišvysčiau.
Jei jis pasuktų į dešinę, jo
nematysčiau.
10 Bet jis žino kelią, kuriame
stoviu.
Jam išmėginus mane,
sužibėsiu kaip auksas.
11 Mano kojos ištikimai sekė jo
žingsniais;
aš laikiaus jo kelio ir [nuo
jo] nenusukau.

- 12 Nuo jo lūpų įsakymo
nenukrypau;
savo krūtinėje puoselėjau jo
burnos žodžius.
13 Tačiau jis nutarė⁷, ir kas gali
jam užginti⁸?
Ir ko užsigėdė jo siela, jis
tą padaro.
14 Jis juk užbaigs, kas man skirta,
ir daug tokių dalykų jis turi
mintyje.
15 Todėl esu išsigandęs prieš jį.
Kai pagalvoju, imu drebėti
dėl jo.
16 Dievas atėmė mano širdžiai
drasą,
Visagalis išgąsdino mane.
17 Tačiau nesu nutildytas dėl
tamsos
nė dėl savo asmens, kuri
apsiautė juodybė.

- 24 Kadangi [teismo] laikai
nepaslepti Visagaliui,
kodėl tie, kurie jį pažįsta,
nematė jo teismo dienų?
2 Žmonės perkelia ežias;
pagrobę bandą, jie gano ją.
3 Našlaičių asilą jie nusivaro,
ima įkaitu našlės jautį.
4 Jie nustumia nuo kelio vargšus,
verčia visus šalies beturčius
slėptis.
5 Štai kaip laukiniai asilai
dykumoje
jie ištraukia į savo darbą,
ieškodami maisto stepėje,
duonos vaikams.
6 Lauke jie pjauna naktį⁹
ir nedorėlio vynuogyną
skubiai nuraško.
7 Nuogi jie nakvoja, be drabužio,
ir neturi kuo apsidengti
šaltyje.
8 Nuo kalnų liūčių jie peršlampa
ir, neturėdami prieglobsčio,
glaudžiasi prie uolos.
9 Jie¹⁰ atplėšia nuo krūties
našlaitį,
neturtėlio žindulį ima
įkaitu.

1 Rk.; M: jie nužemino, ir tu sakei: „Puikybė!“

2 Lit. nuleistakį

3 GSV; M: kaltąjį

4 GS; M: mano

5 Lit. mano vaitojimą

6 Arba pgl. GSVdgl. Mss: būčiau išteisintas

7 Rk. lit. pasirinko; M: yra vienas toks

8 T.y. jį nukreipti nuo jo tikslo

9 Rk.; M: jo pašara

10 T.y. nedorėliai

- 10 Nuogi jie¹ vaikščioja, be
drabužio,
ir alkani suvalo nupjautas
varpas.
- 11 Tarp [terasų] sienų jie spaudžia
aliejų,
mindžioja spaustuvus,
tačiau kenčia troškulį.
- 12 Iš miesto atgarsi mirštančiųjų
aičiojimas,
ir sužeistųjų siela šaukiasi
pagalbos.
Tačiau Dievas nepaiso [jų]
maldos².
- 13 Jie³ tapo maištaujančiais prieš
šviesą;
jie nepažino jos kelių
ir nepasiliko jos takuose.
- 14 Sutevus⁴ pakyla žudikas,
nužudo beturtį ir vargšą.
Naktį aplinkui slankioja
vagis⁵;
- 16a jis tamsoje prasirausia į
namus.
- 15 Svetmoterio akis laukia
santémio.
,Jokia akis,—jis mano,—
manęs nepamatys',
ir jis užsideda ant veido
gaubtą.
- 16b Dieną jie užsirakina,
nieko nenori žinoti apie
šviesą.
- 17 Mat jiems visiems juoda tamsa
yra [jų] rytas,
nes jie gerai pažįsta tamsos
išgaščius.
- 18 ⁶Jis⁷ greitai nuplaukia vandens
paviršiumi.
Jų lauko sklypas prakeiktas
šalyje.
Jis nebeprasuka į vynuogynų
kelia.
- 19 Kaip sausra ir kaitra

- pasigriebia sniego vandenį,
taip šėolis tuos, kurie
nusidėjo.
- 20 Jį pamiršta įščios.
Jis saldus kirmėlėms.
Jo nebeatsimena.
Taip sulūžta niekšybė kaip
medis—
- 21 tas, kuris išnaudojo
nevaisingąją, kuri
negimdė,
ir nieko gera neparodė
našlei.
- 22 Dievas⁸ nusitempia
galinguosius savo jėga.
Jis pasikelia, ir jie
nebesitiki gyvensią.
- 23 Jis jam⁹ teikia saugumą, ir šis
gauna paramą,
bet jo akys stebi jų¹⁰ kelius.
- 24 Jie išaukštinami trumpam, ir jų
nebėra;
jie nužeminami, susitraukia
kaip žolė¹¹
ir nuvysta kaip varpos
galva.
- 25 O jei taip nėra, tai kas įrodys
mane meluojant
ir nieku pavers mano
kalbą?“

Bildado trečiasis atsakymas

25

- Suchietis Bildadas atsakė:
² „Viešpatavimas ir baimė
priklauso jam¹²,
darančiam taiką savo
aukštybėse.
- 3 Ar galima suskaičiuoti jo
kariuomenės pulkus,
ir ant kieno neužteka jo
šviesa?
- 4 Kaip žmogus galėtų būti teisingas
prieš Dievą,
ir kaip gimęs iš moters—
tyras?
- 5 Štai net mėnulis nešviesus
ir žvaigždės neskaičios jo
akyse.

1 T.y. beturčiai
2 S2Mss; M: to, kas piktna
3 T.y. nedorėliai
4 Rk.; M: Švintant
5 Rk.; M: tegul jis pasidaro kaip vagis
6 Kadangi 18–24 skirsnelių tema labiau atitinka
Jobo kritiką, o ne jo paties poziciją, vieni
aiškintojai juos priskiria Šofarui ir įterpia tarp
27,13 ir 27,14, kiti—Bildadui, vėl kiti juos laiko
autoriaus intarpu iš kitur.

7 T.y. nelabas žmogus

8 Lit. Jis
9 T.y. nedorėliui
10 T.y. nedorėlių
11 G; M: viskas
12 T.y. Dievui

- 6 Kaip daug mažiau [skaistus]
žmogus, kinivarpa,
žmogaus sūnus, kirmėlė!“

Jobo atsakymas Bildadui

26

Jobas atsakė:

- 2 „Kaip puikiai padėjai bejėgiui,
pagelbėjai stiprybės
netekusiai rankai!
3 Kokį patarimą davei
neišmintingajam!
Ir kaip daug parodei
sveikos išminties!
4 Su kieno pagalba tarei žodžius,
ir kieno kvapas išėjo iš
tavęs?“¹

Dievo didingos galios gyrius²

- 5 „Šešėliai³ dreba
po vandenimis su jų
gyventojais⁴.
6 Nuogas guli prieš jį Šeolis,
ir neturi dangalo
Abadonas⁵.
7 Jis ištiesė žiemius ant tuštumos,
pakabino žemę ant nieko.
8 Jis įrišo vandenį į savo tirštus
debesis,
tačiau joks debesis
nesuplyšo jų apačioje.
9 Jis apdengia sosto veidą⁶,
išskleisdamas ant jo savo
debesį.
10 Jis nubrėžė akiratį ant vandenių
paviršiaus
prie ribos, kur šviesa
susitinka su tamsa.
11 Danguis šulai svyruoja
ir apstulbsta nuo jo
grūmojimo.
12 Savo jėga jis nuramdė jūrą
ir savo išmana sutriuškino
Rahabą.
13 Jo kvapu dangus nuskaidrėjo;

jo ranka perdūrė bėgančią⁷
gyvatę.

- 14 Štai tos yra tik jo veiksmų
apybrėžos⁸,
ir kokių [tylų] šnibždesį
girdime apie jį!
Bet kas supras jo galybės
griausmą?“

Jobo atsakymo tęsinys

27

Jobas tęsė savo kalbą, sakydamas:

- 2 „Kaip gyvas Dievas, kuris atėmė
man teises,
Visagalis, kuris apkartino
mano sielą:
3 kol gyvybės kvapas tebėra
manyje
ir Dievo dvasia mano
nosyje,
4 niekad mano lūpos nekalbės
netiesos
ir mano liežuvis nevapens
apgaulės!
5 Toli tebūnie nuo manęs
pripažinti jums teisybę!
Kol mirsiu, nepaneigsiu
savo nekaltumo.
6 Savo teisumo tvirtai laikiaus ir
jo nepaleisiu:
mano sąžinė neprikiša nė
dėl vienos mano dienų“.
7 ⁹ „Teprilygsta nusikaltėliui
mano priešas
ir mano priešininkas
neteisiajam!
8 Nes kokia bedievio viltis, kai jį
atkerta,
kai Dievas atima jo gyvybę?
9 Ar Dievas klausys jo šauksmo,
kai jį apniks nelaimė?
10 Arba ar jis gėrėsis Visagaliu,
šauksis Dievo kiekvienu
metu?“
11 „Aš jus pamokysiu apie Dievo
galia¹⁰,
nenutylėsiu, ką mano
Visagalis.
12 Štai jūs patys visa tai matėte.
Kodėl gi kalbate
nesąmones?“

1 T.y. kas tave įkvėpė taip kalbėti?

2 Vieni aiškintojai priskiria 5–14 skn. Jobui,
kiti—Bildadui.

3 T.y. mirusiųjų dvasios

4 Arba: apačioje, vandenys su jų gyventojais

5 Šeolis (mirusiųjų buveinė) ir Abadonas
(pražūties vieta) čia įvardijami kaip asmenys.

6 T.y. priešakinę dalį

7 Arba: besirangantią

8 Lit. pakraščiai

9 7–10 skn. pradžioje turbūt priklausė prie 13–23
skn.

10 Lit. ranką

Giesmė apie nedorėlio likimą¹

- 13 „Šita yra nedorėlio dalis iš Dievo, tironų veldinys, kurį jie gaus iš Visagalio:
- 14 Jei užaugs jo sūnūs, jie teks kalavijui; jo palikuonys² nepasisotins duona.
- 15 Jo išlikusieji bus laidojami nuo maro, ir jo našlės neraudos.
- 16 Jei jis susikraus sidabro kaip dulkių ir pasirūpins drabužių kaip molio,
- 17 tegul jis pasirūpina, tačiau teisusis [jais] apsilvils, o sidabrą nekaltasis gaus į dalį.
- 18 Jis pastatė savo namus kaip voratinklį ir kaip pavėsinę, kuria pasidaro sargas:
- 19 jis atsiguls turtingas, bet paskutinį kartą³ Jis atvers akis, bet jų nebebus.
- 20 Jį užklups išgaščiai kaip tvanas⁴, naktį jį nusineš audra.
- 21 Jį pakels rytys, ir jis nueis; jis nupūs jį nuo jo vietos.
- 22 Jis be gailėsčio mėtys⁵ ant jo. Jis bėgte bėgs nuo jo galios.
- 23 Iš pajuokos jam jis⁶ plos rankomis ir jį iššvilps iš jo vietos“.

Giesmė apie išmintį

- 28** Juk yra sidabro kasykla, ir auksas turi vieta, kur ji valo:
- 2 Geležis imama iš žemių, ir akmenys lydomi į varį.
 - 3 Žmogus padaro galą tamsai,

- ir jis ištiria kiekvieną užkampį, ieškodamas akmenų juodžiausioje tamsioje.
- 4 Jis iškasa šachtą toli nuo gyvenamų vietų, kojos pamirštų; pakibę [ant virvių] jie tabaluoja toli nuo žmonių.
- 5 Žemė—iš jos išauga duona, bet apačioje ji suvartoma tarsi ugnimi.
- 6 Jos akmenys—safyro⁷ vieta, ir ji turi aukso dulkių.
- 7 Tako⁸ nežino plėšrus paukštis, nepastebėjo vanago akis.
- 8 Jo nemindžiojo išdidūs žvėrys, juo nepraejo jaunas liūtas.
- 9 Žmogus prie titnago pridėjo ranką, išvartė iš šaknų kalnus.
- 10 Uolose jis iškirto perkasus, ir jo akis pamatė visa, kas brangu.
- 11 Jis ištyrinėjo upių šaltinius ir išnešė švieson tai, kas paslėpta.
- 12 Bet išmintis—kur ji randama, ir kur yra išmanymo vieta?
- 13 Žmogus nežino jos buveinės, ir jos neranda gyvųjų šalyje.
- 14 Vandenu gėlmės sako: „Jos nėra mumyse“; jūra sako: „Jos nėra su manim“.
- 15 Negalima jos igitį už gryną auksą, ir negalima pasverti jos kainos sidabru.
- 16 Negalima jos nupirkti už Ofyro auksą, už brangų karneolį ar safyrą⁹.
- 17 Jai negali prilygti nei auksas, nei stiklas, ir jos negalima iškeisti į gryno aukso indus.
- 18 Koralų ir kalnų kristolo neverta minėti;

1 Kai kurie priskiria 13–23 skn. Bildadui, kiti—Šofarui, vėl kiti—Jobui.

2 Lit. atžalos

3 GS

4 Rk.: diena

5 smėlį ar akmenis

6 T.y. rytys; arba: žmonės

7 Arba: lazurito (lapis lazuli)

8 T.y. tako, vedančio prie požemyje esančių brangakmenių

9 Arba: lazurita

- išminties vertė¹ pranoksta
rubinus.
19 Jai neprilygsta Kušo chrizolitas;
jos negalima nupirkti už
gryną auksą.
20 Išmintis—iš kur ji ateina,
ir kurgi yra išmanymo
vieta?
21 Ji uždengta kiekvieno gyvojo
akimis
ir paslėpta nuo dangaus
paukščių.
22 Abadonas² ir Mirtis sakė:
„Girdėjome ausimis [tik]
ganda apie ją!“
23 Dievas suvokė kelią į ją,
ir jis žinojo jos vietą,
24 nes jis žvelgia iki žemės
pakraščiu
ir mato viską po³ dangumi.
25 Nustatydamas vėjui smarkumą⁴
ir išseikėdamas vandenį
saiku,
26 išleisdamas lietui nuostatą
ir skindamas kelią
perkūnijai,
27 jis tasyk ją matė ir įvertino,
ją patvirtino ir dargi ištyrė.
28 O žmogui jis tarė:
„Stai Viešpaties baimė yra
išmintis,
ir grėžimasis nuo pikto—
išmanymas“.

28 Ps 111, 10; Pat 1, 7; 9, 10

JOBO BAIGIAMOJI KALBA (29, 1—31, 40)

Jobas ilgisi praeities laimingų dienų

- 29** Jobas tęsė savo kalbą, sakydamas:
2 „O kad man būtų, kaip
ankstesniais mėnesiais,
kaip dienomis, kai Dievas
mane saugojo,
3 kai leido savo žiburiui šviesti
viršum mano galvos,
kai jo nušviestasėjau per
tamsumą;

- 4 kaip man buvo pačiame mano
jėgų žydejeime,
kai Dievas apsaugojo mano
palapinę,
5 kai Visagalis dar buvo su
manim,
aplink mane mano
berniukai,
6 kai mano kojos mazgojosi
rūgusiame piene
ir uola man išliejo aliejaus
upelius!
7 Kai išeldavau prie miesto vartų,
aikštėje užimdavau sėdyne,
8 jaunuoliai, mane pamatę,
slėpdavosi,
o žilagalviai atsikeldavo,
likdavo bestovį.
9 Valdininkai paliaudavo kalbėję
ir uždėdavo delną sau ant
burnos.
10 Vadų balsas nuščiūdavo,
ir jų liežuvis prilipdavo prie
jų gomurio.
11 Juk kai ausis išgirdo, vadino
mane laimingu,
ir kai akis pamatė, paliudijo
už mane,
12 nes išgelbėdavau vargšą,
šaukiantį pagalbos,
ir našlaitį, neturintį
pagelbėtojo.
13 Skurdžiaus⁵ palaiminimas man
ateidavo,
ir našlės širdį padarydavau
krykštaujančią.
14 Apsivilkau teisumą, ir jis mane
aprengė.
Mano teisingumas buvo
kaip apsiaustas ir
turbanas.
15 Aš buvau akys aklaJam
ir kojos raišajam.
16 Aš buvau tėvas beturčiams
ir nagrinėjau nepažįstamojo
bylą.
17 Sudaužydavau piktadario
žandikaulius
ir iš jo dantų išplėsdavau
grobį.
18 Galvojau: „Savo lizde mirsiu,

1 Lit. maišelis

2 T.y. pražūties vieta (čia personifikuota)

3 GV

4 Lit. svorį

5 Lit. Žūstančiojo

- ir mano dienų bus tiek, kiek
smilčių¹.
19 Mano šaknys bus prieinamos
vandeniui,
ir rasa nakvos mano šakose.
20 Mano šlovė vis bus šviežia
manyje,
ir mano lankas vis šaudys
strėles mano rankoje.
21 Žmonės manęs klausydavosi su
lūkesčiu
ir tylomis laukdavo mano
patarties.
22 Man pakalbėjus, jie nieko
nebesakydavo;
ant jų lašėdavo mano žodis.
23 Jie laukdavo manęs kaip
lietaus,
išsižioję [laukdavo] kaip
pavasario lietaus.
24 Kai jiems šypsodavau, jie
vargiai tikėdavo;
jie nelikdavo nepastebėję
mano veido šviesos².
25 Aš nurodydavau jiems kelią ir
sėdėdavau kaip
viršininkas,
ir buvodavau kaip karalius
kariuomenės pulke,
kaip toks, kuris guodžia
gėdinčiuosius.

Jobas skundžiasi dabartine nelaime

- 30** O dabar jie išjuokia mane—
žmonės jaunesni už mane,
kurių tėvų nebūčiau laikęs vertais
padėti prie savo bandos
šunų.
2 Kokią naudą būčiau turėjęs iš jų
rankų jėgos?
Jiems buvo žuvusi visa
tvirtybė.
3 Sulyse iš stokos ir bado
jie klajojo po sausynę,
naktį negyvenamoje
dykumoje.
4 Jie skabydavo druskažolę,
krūmokšnio lapus,
ir [rinkdavosi] šluotmedžių
šaknis susiildyti.

- 5 Jie buvo varomi iš
bendruomenės.
Žmonės šaukė ant jų kaip
ant vagies.
6 Jie turėjo gyventi slėnių
šlaituose,
žemių ir uolų urvuose.
7 Tarp krūmokšnių jie rėkdavo,
susigūždavo po dilgėlėmis.
8 Neišmanėliai ir bevardžiai
žmonės!
Jie buvo botagu išvyti iš
šalies.
9 O dabar tapau jų³ pašaipos
daina
ir jiems likau priežodžiu.
10 Jie ėmė bodėtis manim, laikėsi
atokiai nuo manęs
ir nesidrovėjo [net] spjauti
man į veidą.
11 Kadangi jis⁴ atleido mano lanko
templę⁵ ir mane
nužemino,
jie nusimetė varžtus prieš
mane.
12 Dešinėje pakilo jauni išperos.
Jie parstūmė mano kojas
ir supylė prieš mane savo
pražūtingus pylimus.
13 Jie išardė mano taką,
padėjo mano pražūčiai.
Niekas nesulaikė jų.
14 Jie išiveržė tarsi pro plačią
spragą,
ritosi po griuvėsiais.
15 Išgaščiai nusigrėžė prieš mane.
Mano orumas tartum vėjo
nuvejamas,
ir kaip debesys pradingo
mano gerovė.
16 Ir dabar išsilieja iš manęs mano
siela,
mane pagauna suspaudimo
dienos.
17 Naktį gelia mano kaulus,
ir mano graužėjai
neatsigula.⁶
18 Smarkia jėga jis nutveria mano
drabužį,

1 Arba: Su savo lizdu mirsiu ir ilgai gyvensiu
kaip feniksas.

2 Lit. neleidavo mano veido šviesai (= draugiškumui, maloningumui) nukristi

3 T.y. jų vaikų; žr. 1 skn.

4 T.y. Dievas

5 T.y. padarė mane bejėgį

6 T.y. mano skausmai nenurimsta

- apjuosia mane, kaip mano tunikos apykaklė.¹
- 19 Jis numetė mane į molį, ir pasidariau it dulkės ir pelenai.
- 20 Šaukiuos tavęs, bet man neatsakai; atsistojau, bet nekreipi dėmesio į mane.
- 21 Tu pasikeiti man į žiauruolį, savo galinga ranka persekioji mane.
- 22 Tu pakeli mane, pasodini ant vėjo ir mane blaškai audros užesy.
- 23 Juk žinau: tu nuvesi mane į mirtį, į visų gyvųjų sueigos namus.
- 24 Tačiau žmogus neištisia rankos prieš vargšą², jei šis šaukiasi jo pagalbos savo nelaimėje.
- 25 Ar aš neverkiau dėl to, kuris turėjo sunkių dienų? Ar mano siela neliūdėjo dėl beturčio?
- 26 Juk vyliaus gero, bet atėjo pikta, ir laukiau šviesos, bet atėjo tamsa.
- 27 Mano viduriai virė be paliovos; mane sutiko suspaudimo dienos.
- 28 Vaikščiojau pajuodęs, bet ne nuo saulės, atsistojęs susirinkime šaukiaus pagalbos.
- 29 Tapau šakalų broliu ir stručių artimu.
- 30 Mano oda pajuodo ir lupasi, ir mano kaulai dega nuo karščio.
- 31 Gedulu virto mano lyra, o mano skudutis—raudą³.

Nekaltumo priesaika

31 Padariau sutartį su akimis, kad [gašliai] nežitūrėčiau į

- mergelę.
- 2 Kokia gi būtų Dievo skirta dalis iš aukšto, koks Visagalio veldinys iš aukštybių?
- 3 Argi ne nelaimė nusikaltėliui ir nedalia piktadariams?
- 4 Argi jis nemato mano kelių ir neskaičiuoja visų mano žingsnių?
- 5 Jei vaikščiojau su apgaule ir jei mano koja skubėjo į klastą,
- 6 tegul jis mane pasveria teisingomis svarstyklėmis, ir Dievas patirs mano nekaltumą.
- 7 Jei mano žingsnis nukrypo nuo kelio ir mano širdis pasekė mano akimis, ir jei prie mano rankų prikibo dėmė,—
- 8 tegul aš sėsiu, o kitas tegul valgo, ir tai, kas man užauga, tebūnie išrauta su šaknimis!
- 9 Jei mano širdis leidosi moters suvedžiojama ir jei tykojau prie savo artimo angos,
- 10 tai mano žmona tegul mala kitam ir tegul kiti nusilenkia ant jos!
- 11 Mat tai⁴ būtų bjaurus pasileidimas, tai būtų baudžiama nedorybė,
- 12 nes tai ugnis, kuri ēda iki pat žūties vietos⁵ ir visą mano derlių sudegintų su šaknimis.
- 13 Jei nepaisiau savo tarno ir savo tarnaitės teisių, jiems bylinėjantis su manim,
- 14 tai ką darysiu, kai Dievas pasikels?

1 T.y. sutraukia jį aplink mane taip ankštai, jog nebegaliu kvėpuoti

2 Rk.; M: griuvėsiuose

3 Lit. verkiančių balsu

4 T.y. svetimavimas

5 T.y. svetimavimas yra ēdanti aistra, vedanti svetimautoją į mirtį ir mirusiųjų pasaulį

- Kai jis klausinės, ką jam
atsakysiu?
- 15 Ar tas, kuris sutvėrė mane
motinos kūne, nesutvėrė
ir jo?
- Ar vienas ir tas pats mūsų
neparuošė išsiose?
- 16 Jei sulaikiau skurduolius nuo
to, ko jie norėjo,
ir leidau užgesti našlės
akims,
- 17 jei vienas valgiau savo užkandį,
o našlaitis nevalgė iš jo—
- 18 juk nuo mano jaunystės jis
užaugo su manim kaip su
tėvu,
- ir nuo savo motinos iščiu
buvau jos¹ vadovas,—
- 19 jei mačiau nusigyvenusį be
drabužio,
apdaro neturintį beturtį,
- 20 jei manęs nelaimino jo strėnos
ir jei nuo mano avinėlių
kirpinių jis nesišildė,
- 21 jei grūmojau ranka našlaičiui,
kadangi mačiau vartuose
sau pagalbą,—
- 22 tegul išsineria mentikaulis iš
peties
ir mano dilbis tegul nulūžta
nuo žastikaulio!
- 23 Nes mane gąsdintų nelaimė nuo
Dievo
ir negalėčiau iškęsti jo
didybės².
- 24 Jei pasitikėjau auksu
ir tariau grynajam auksui:
'Tu saugumas',
- 25 jei džiaugiaus, kad didelis mano
turtas
ir kad daug išgijo mano
ranka,
- 26 jei žvelgiau į saulę³, kai ji
skaisčiai švietė,
ir į mėnulį, kuris traukė
žvilgėdamas,
- 27 ir jei slapta mano širdis taip
susigundė,
jog mano ranka bučiavo
mano burną⁴,—

- 28 tai irgi baudžiama nedorybė,
nes būčiau išsigynęs
aukštai viešpataujančio
Dievo.
- 29 Jei džiaugiaus dėl pražūties to,
kuris manęs nekentė,
ir džiūgavau, kad jį ištiko
nelaimė—
- 30 ne, aš neleidau savo gomuriui
nusižėsti,
reikalaudamas jo gyvybės
prakeikimo pagalbą,—
- 31 jei mano palapinės žmonės
nesakė:
'Kas nepasisotino jo
mėsa?'—
- 32 lauke neturėjo nakvoti joks
ateivis,
savo duris atidarydavau
pakeleiviui,—
- 33 jei aš, kaip žmonės daro,
apdengiau savo
nuodėmes,
slėpdamas savo užantyje
savo kaltę,
- 34 nes bijojau didelės minios
ir giminių panieka taip
gąsdino mane,
jog tylėjau, neišėjau pro
duris,—⁵.
- 35 O kad turėčiau vieną, kuris
išklausytų mane!
Štai mano parašas! Tegul
Visagalis man atsako!
Tegul mano kaltintojas
parašo dokumentą!
- 36 Tikrai ant peties jį nešiočiau,
jį užvyniočiau ant galvos
kaip karūną,
- 37 Jam pateikčiau savo žingsnių
sąskaitą,
kaip kunigaikštis prie jo
prisiartinčiau.
- 38 Jei mano dirva šaukė dėl manęs
ir jos vagos verkė drauge,
- 39 jei nesumokėjęs suvartojo jos
derlių
ir užgniauziau jos
nuomininkų gyvybę,—
- 40 tai vietoj kviečių tegul išauga
erškėčiai,
o vietoj miežių—smirdės“.

1 T.y. našlės

2 Būtent: jei būčiau pasielgęs ne taip, kaip
pasielgiau

3 Lit. šviesa

4 T.y. jei uždejęs ant burnos ranką ir ją

pabučiavęs, ja pamojau į dangaus kūnus kaip
juos garbinantį gestą

5 Pasigendama save pasmerkiančio sėkmens.

Pasibaigė Jobo žodžiai.

ELIHAUS KALBOS

(32, 1—37, 24)

Elihus įsitraukia į pokalbį

32 Tie trys vyrai liovėsi atsakinėje Jobui, nes jis manėsi esąs teisus.
² O Barachelio sūnus Elihus, būžis iš Ramos giminės, supyko ant Jobo. Jis supyko dėl to, kad šis dėjosi esąs teisesnis už Dievą.
³ Ir ant savo trijų draugų jis supyko dėl to, kad jie nebuvo radę atsakymo ir taip buvo parodę Dievą esant kalta.
⁴ Elihus, jiems kalbantis su Jobu, laukė, nes jie buvo senesni už jį.
⁵ O kai Elihus pamatė, kad nebuvo atsakymo tų trijų vyrų burnoje, jis supyko.

⁶ Tada Barachelio sūnus Elihus, būžis, atsiliepdamas tarė:

„Aš dar jauno amžiaus,
o jūs jau pasenę.

Todėl drovėjaus ir bijojau
jums pareikšti savo
nuomonę.

⁷ Pagalvojau: „Amžius tegul
kalba,

daugybė metų tegul pamoko
išminties!“

⁸ Tačiau yra dvasia žmonėse,
Visagalis kvapas, kuris juos
daro išmanius.

⁹ Ne vien sulaukę ilgo amžiaus
išmintingi,
ir ne vien seneliai suvokia
tai, kas teisu.

¹⁰ Todėl sakau: „Paklausyk manęs!
Aš irgi noriu pareikšti savo
nuomonę“.

¹¹ Štai aš laukiau jūsų žodžių;
klausiaus jūsų protavimų,
kai ieškojote [tinkamų]
žodžių.

¹² Kreipiau dėmesį į jus,
bet štai nė vienas negalėjo
atremti Jobo,
nė vienas iš jūsų atsakyti į
jo tvirtinimus.

¹³ Nesakykite: „Radome išmintį;

Dievas mus pamoko², ne
žmogus!“

¹⁴ Jis juk nepateikė prieš mane
irodymų,
ir jūsų žodžiais jam
neatsakysiu.

¹⁵ Jie sutriko, nebeatsako;
jiems pritrūko žodžių³.

¹⁶ Ar man dar laukti todėl, kad jie
nebekalba,
kad perstojo, nebeatsakė?

¹⁷ Aš irgi noriu duoti savo atsaką⁴,
aš irgi noriu pareikšti savo
nuomonę,

¹⁸ nes pasidariau kupinas žodžių
[ir] mane privertė dvasia
mano viduje.

¹⁹ Štai mano vidus kaip
neišsivadėjęs vynas;
kaip nauji vynmaišiai jis
sutrūksta.

²⁰ Turiu kalbėti, kad atsikvėpčiau,
atverti savo lūpas ir
atsakyti!

²¹ Niekam nebūsiu šališkas
ir niekam nepataikysiu,

²² nes nemoku pataikauti.
Kitaip tuoj mane atimtų
mano Kūrėjas“.

Pirmoji Elihaus kalba

33 „O tu, Jobe, klausykis mano
žodžių
ir dėkis į ausis visas mano
kalbas!

² Štai atvėriau savo burną;
mano liežuvis prabilo mano
gomuryje.

³ Mano žodžiai plaukia iš tiesios
širdies⁵,
ir mano lūpos nuoširdžiai
kalba, ką žino.

⁴ Dievo dvasia mane sukūrė,
ir Visagalis kvapas padarė
mane gyvą.

⁵ Jei tu gali, man atsakyk!
Išdestyk [žodžių], stokis
prieš mane!

⁶ Štai aš esu Dievui toks, kaip tu;
aš irgi nulipdytas iš molio.

² Rk.; M: duos jam atkirtį (lit. jį nupūs)

³ Lit. juos paliko žodžiai

⁴ Lit. dalį

⁵ Lit. yra širdies tiesumas

¹ Rk.; M: o tačiau buvo pareiškę Jobą esant kalta

- 7 Žiūrėk! Baimė manęs neturi
tave išgąsdinti,
ir mano spaudimas nebus
tau sunkus.
- 8 Tačiau tu sakei man girdint,
ir aš girdėjau tavo žodžių
garsą:
- 9 „Aš tyras, be nuodėmės;
aš švarus ir neturiu kaltės.
- 10 Štai jis randa priežasčių prikibti
prie manęs,
mane laiko savo priešu.
- 11 Jis deda į šiekštą mano kojas,
stebi visus mano takus¹.
- 12 Štai čia tu nebuvai teišus, tau
atsakau, nes Dievas
didesnis už žmogų.
- 13 Kodėl bylinėjais su juo,
kad jis neatsakė į visus jo¹
žodžius?
- 14 Juk Dievas kalba tai viena
kartą,
tai kita, nors žmogus to
nepagauna.
- 15 Sapne, nakties regėjime,
kai gilus miegas užpuola
žmones,
snaudžiant lovoje,—
- 16 tada jis atidaro žmonių ausis
ir juos gąsdina regėjimais²,
- 17 kad atitrauktų žmogų nuo jo
veiksmo
ir išsaugotų³ vyrą nuo
puikybės,
- 18 sulaikytų jo asmenį nuo duobės
ir jo gyvybę nuo perėjimo
per mirties upę⁴.
- 19 Jis taip pat sudraudžiamas
skausmu savo lovoje,
nuolatinei kovai vykstant
jo kauluose.
- 20 Jo skoniui koks maistas,
jo gerklei—skaniausias
valgis.
- 21 Taip sunyksta jo kūnas, jog
nebegalima jo matyti,
ir išsikiša jo kaulai, kurie
nebuvo matomi.
- 22 Priartėja prie duobės jo siela,
jo gyvybė prie mirties
pasiuntinių.
- 23 Jei angelas bus prie jo,
tarpininkas, vienas iš
tūkstančio,
žmogui priminti jo pareigą.
- 24 Jei jis bus jam malonus ir sakys:
„Paleisk jį, kad nenužengtų
į duobę;
radau išpirką,—
- 25 tai jo kūnas suriebės iš
jaunumo;
jis sugrįš į savo jaunatvės
dienes.
- 26 Jis melsis Dievui, ir šis bus jam
palankus.
Jis regės jo veidą
krykštaudamas.
Dievas⁵ atstatys žmogui jo
teisumą.
- 27 Jis⁶ giedos priešais žmones ir
sakys:
„Buvau nusidėjęs ir
iškreipęs tai, kas teisu,
tačiau man neatlyginta už
tai.
- 28 Jis atpirko mano sielą nuo
perėjimo į duobę,
ir mano gyvybė džiaugiasi
regėdama šviesą⁷.
- 29 Štai Dievas visa tai daro
du, tris kartus žmogui,
- 30 kad sugrąžintų jo sielą nuo
duobės,
kad jį apšviestų gyvenimo
šviesa⁷.
- 31 Kreipk dėmesį, Jobai, klausykis
manęs,
tylėk ir leisk man kalbėti!
- 32 Jei turi žodžių, atsakyk man!
Kalbėk, nes norėčiau
pripažinti tave teisų
esant!
- 33 Jei ne, tu pasiklausyk manęs!
Tylėk, kad tave pamokyčiau
išminties!“

Elihaus antroji kalba

34 2 Elihus toliau kalbėjo:
„Paklausykite, išminčiai, mano
žodžių

1 T.y. žmogaus

2 Rk., plg.G; M: užantspauduoja jų pančiais

3 Rk. (lit. atkirstų); M: apdengtų

4 Lit. kanalą (t.y. upę ar vandens kanalą, vedantį
į mirusiųjų buveinę)

5 Lit. Jis

6 T.y. pagydytasis

7 S: jis regėtų gyvenimo šviesą

- ir jūs, žinovai, palenkite
man ausį!
- 3 Nes ausis tiria žodžius,
kaip gomurys junta valgio
skoni.
- 4 Pasirinkime tai, kas teisu,
tarp savęs nuspręskime tai,
kas gera!
- 5 Mat Jobas pasakė: „Aš esu
teisus,
bet Dievas atėmė man
teises.
- 6 Nors teisus, esu laikomas
melagiu.
Nepagydoma mane
pataikiusios strėlės
žaižda, nors nesu
nusidėjęs!“
- 7 Kas yra toks vyras, kaip Jobas,
kuris geria patyčias kaip
vandenį,
- 8 yra pakeliui į draugystę su
piktadariais
ir į bendravimą su
nusikaltėliais?
- 9 Nes jis pasakė: „Žmogus neturi
naudos iš to,
kad susidraugauja su
Dievu!“
- 10 Todėl, protingieji, paklausykite
manęs!
Toli tebūnie nuo Dievo, kad
jis nusikalstų,
nuo Visagalio, kad jis
neteisingai pasielgtų!
- 11 Nes už tai, ką žmogus padarė, jis
jam atlygina,
ir kaip vyras pasielgia, taip
leidžia jam nutikti¹.
- 12 Tikrai Dievas nedaro pikta,
Visagalis neiškreipia
teisingumo.
- 13 Kas jam patikėjo žeme
ir kas pavedė visą pasaulį?
- 14 Jei jis susigrazintų savo dvasią
ir savo kvapą² atsiimtų,
- 15 tai visa gyvija kartu išmirtų
ir žmogus sugrižtų į dulkes.
- 16 Jei išmanai, paklausyk tai,
palenk ausį mano žodžių
garsui!

- 17 Argi tas, kuris nekenčia
teisingumo, gali valdyti?
Arba ar pasmerksi teisų
Galingąjį,
- 18 kuris sako karaliui: „Tu
nenaudėli“,
kilmingiesiems: „Tu
nusikaltėli“,
- 19 kuris nežiūri kunigaikščių
asmenų
ir neduoda didikams
pirmenybės prieš vargšus,
nes jie visi jo rankų darbas?
- 20 Akimirksniu jie miršta, nakties
vidury.
„Didikai išleidžia dvasią“³ ir
turi eiti iš čia,
ir jis⁴ pašalina galiūną be
[žmogaus] rankos,
- 21 nes jo akys stebi žmogaus
kelius,
ir jis mato visus jo
žingsnius.
- 22 Nėra tamsos nė juodžiausio
šešėlio,
kur galėtų pasislėpti
piktadariai,
- 23 nes jis nepaskiria žmogui laiko,
kuriuo šis turėtų ateiti pas
Dievą į teismą,
- 24 Jis neiškvotęs sudaužo
galinguosius
ir kitus pastato į jų vietą.
- 25 Kadangi jis pažįsta jų darbus,
jis juos nuverčia nakčia, ir
jie sutriuškinami.
- 26 „Kaip nusikaltėlius“⁵ jis juos
muša,
kur žmonės mato,
27 dėl to, kad jie atsimetė nuo jo
ir nepaisė visų jo kelių.
- 28 Jie padarė, jog nuskurdėjo
šauksmas atėjo pas jį,
ir jis išgirdo varguolių
balsą.
- 29 O kai jis lieka tylus, kas gali [jį]
pasmerkti?
Ir kai jis paslepia veidą, kas
gali jį išvysti?
Tačiau jis viešpatauja tiek
tautai, tiek atskiram
žmogui,

¹ Lit. rasti

² Rk., plg. GS; M: savęs težiūrėtų ir savo dvasią
bei savo kvapą

³ Rk.; M: žmonės (bajorai?) sukrečiami

⁴ Ms; M: jie

⁵ Arba rk.: Už nedorybę

- 30 kad nekaraliautų bedievis,
vienas iš tų, kurie spendžia
žabangus tautai.
- 31 Bet sakyk¹ Dievui:
„Suklydau², nebesielgsiu
sugedusiai.
- 32 Pamokyk mane to, ko nematau!
Jei dariau neteisybę, jos
nebedarysiu!“
- 33 Ar Dievas turėtų atsilyginti,
kaip tau tinka,
kadangi tu protestuoji³?
Juk tu turi nuspręsti, ne aš.
Ką žinai? Kalbėk!
- 34 Protingi vyrai man sakys,
išmintingasis, kuris manęs
klausosi:
- 35 „Jobas kalba nežinodamas,
ir jo žodžiai neprotingi“.
- 36 O kad Jobas būtų mėginamas iki
galo,
nes jis atsakė kaip
nedorėliai!
- 37 Nes prie savo nuodėmės jis
 pridėjo maištą:
tarp mūsų jis ploja
rankomis⁴
ir kalba daug žodžių prieš
Dievą“.

11 Ps 62, 12

Elihaus trečioji kalba

35 Elihus toliau kalbėjo:

- 2 „Ar manai tai esant teisinga,
kad pasakei: „Aš teisesnis
už Dievą“,
3 kad pareiškei: „Kokia tau iš to
nauda?
Ką man padeda, jei vengiu
nuodėmės?“
- 4 Aš noriu atsakyti tau
ir tavo draugams su tavim.
- 5 Pažvelk į dangų ir žiūrėk!
Stebėk debesis aukštai virš
savęs!
- 6 Jei nusidėjai, ką [tuo] nuveiksi
prieš jį?
Ir jei daug tavo
priešgyniavimų, ką jam
padarysi?
- 7 Jei esi teisus, ką jam duosi

1 Rk.
2 Rk.; M: Esu kaltas
3 Būtent tam, ką jis daro
4 tuo gestu reikšdamas panieką Dievui

- ar ką jis priims iš tavo
rankos?
- 8 Tavo neteisumas paveikia tik
tokį vyrą, kaip tu,
ir tavo teisumas—tik
žmones.
- 9 Dėl daugybės prispaudimų
žmonės pakelia šauksmą,
šaukiasi pagalbos dėl
didžiūnų smurto⁵.
- 10 Bet nė vienas nesako: „Kur yra
Dievas, mano Kūrėjas,
kuris duoda giesmių naktį,
- 11 kuris mus moko iš žemės gyvulių
ir daro išmintingus dangaus
paukščių pagalba?“
- 12 Ten jie šaukia, bet jis
neatsiliepia,
dėl piktų žmonių puikybės.
- 13 Tikrai Dievas neklauso tuščio
šauksmo,
Visagalis jo nepaiso.
- 14 Juo labiau, jei sakysi jo
nematęs!
Byla yra jo žinioje, ir tu turi
jo laukti.
- 15 O dabar, kadangi jo rūstybė dar
netraukia tieson
ir jam nelabai rūpi
priešgyniavimas,
- 16 Jobas atveria burną
tuščiažodžiauti,
nežinodamas tauška daug
žodžių“.

6-8 Job 22, 2-3

Elihaus ketvirtoji kalba

36 Elihus toliau kalbėjo:

- 2 „Turėk man dar kiek kantrybės,
kad tau paaškinčiau,
nes yra daugiau žodžių
Dievui pateisinti!
- 3 Paimsiu savo žiniją iš toli
ir savo Kūrėjui pripažinsiu
teisybę,
- 4 nes tikrai mano žodžiai ne
melas.
Tobulai žinantysis kalbasi
su tavim.
- 5 Štai Dievas galingas, tačiau
neabejingas⁶;
jis galingas supratimo jėga.
- 6 Jis nepalieka nusikaltėlio gyvo,

5 Lit. rankos
6 Lit. neatmeta

- bet apgina prislėgtųjų teises.
- 7 Jis neatitraukia akių nuo teisųjų,
bet juos pasodina į sostą su karaliais,
ir jie amžinai išaukštinami.
- 8 O jei jie sukaustyti grandinėmis,
laikomi pagauti skurdo virvėmis,
- 9 jis [tuo] jiems pasako tai, ką jie padarė,
ir jų priešgyniavimus, kad jie išdidžiai elgėsi.
- 10 Jis atveria jų ausį drausmei ir įsako grėžtis nuo nedorybės.
- 11 Jei jie paklauso ir [jam] tarnauja,
baigia savo dienas gerovėje ir savo metus malonume.
- 12 Bet jei jie nepaklauso, eina per mirties upę;
jie miršta dėl žinojimo stokos.
- 13 Bedieviškai nusistatę jie griežia apmaudą,
nesišaukia pagalbos, kai jis supančioja juos.
- 14 Jie miršta jaunystėje,
ir jų gyvybė [baigiasi] tarp [kulto¹] paleistuvių.
- 15 Jis išgelbsti suvargusius per jų vargą,
ir priespauda atidaro jiems ausį.
- 16 Tave irgi jis viliojo iš suspaudimo žiočių
į platumą, laisvą nuo varžtų,
ir tai, kas nusileido ant tavo stalo, buvo pilna riebalų.
- 17 Bet tu esi visiškai apsunckintas teismo, skirto nusikaltėliui;
teisingas teismas nutvėrė [tave].
- 18 Žiūrėk, kad niekas tavęs nesuviliotų turtais
ir kad išpirkos dydis tavęs nesuvežiotų!
- 19 Ar jam pakaktų tavo turto,

- aukso ir visų galingų pastangų?
- 20 Negeisk nakties,
kai tautos pranyksta iš savo vietos!²
- 21 Saugokis! Nenusigrėžk į nedorybę,
nes melniau pasirinkai neteisybę³ negu sunkią būklę.
- 22 Štai Dievas pasirodo didis savo galia!
Kas yra toks mokytojas, kaip jis?
- 23 Kas jam nurodė kaip elgtis ir kas jam pasakė:
„Neteisingai pasielgei“?
- 24 Atsimink girti jo veiklą,
kuria žmonės [vis] apgieda!
- 25 Visi žmonės gerėdamiesi žiūrėjo į ją;
žmogus tik iš tolo ją pamato.
- 26 Štai Dievas prakilpus ir mums nesuvokiamas;
jo metų skaičius— neištiriamas.
- 27 Kai jis susemia vandens lašus,
tie prasiksošia kaip lietūs iš vandenyno⁴.
- 28 Jie laša iš debesų,
varva ant daugybės žmonių.
- 29 Kas gi gali suprasti debesų sklidimą,
jo pavėnės griausmus?
- 30 Štai jis skleidžia savo šviesą aplink save
ir atidengia jūros šaknis!
- 31 Mat jais⁵ jis maitina⁶ tautas,
apsčiai teikia maisto.
- 32 Į abi rankas jis ima⁷ žaibą ir jam įsako [spirti] į taikinį.
- 33 Jį paskelbia jo griausmas,
audra—jo rūstybės užsidegimą⁸.

2 Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

3 Rk.; M: dėl to

4 T.y. pagal senovės semitų pasaulevaizdį iš viršų dangaus skliauto esančių vandenų

5 T.y. lietaus debesimis

6 M: teisia

7 Rk.; M: apdengia

8 Rk.

¹ T.y. kanaaniečių vaisingumo kultui pasišventusių

- 37** Tikrai dėl to dreba mano širdis
ir pašoka iš savo vietos.
- 2 Klausykite, klausykite jo balso
griaudimo,
dundesio, išeinančio iš jo
burnos!
- 3 Po visu dangumi jis jį paleidžia,
o savo žaibą—ant žemės
pakraščiu.
- 4 Po šio krikia [jo] balsas;
jis griaudžia savo didingu
balsu.
- Jis nesulaiko žaibų¹,
kai pasigirsta jo balsas.
- 5 Dievas nuostabiai griaudžia
savo balsu.
- Jis daro didžių, mums
nesuprantamų dalykų.
- 6 Mat sniegui jis sako: „Krišk į
žemę!“
ir liūčiai: „Būk smarki!“
- 7 Jis sulaiko kiekvieną žmogų
nuo darbo²,
kad visi žmonės pažintų jo
darbą.
- 8 Tada žvėrys sulenda į urvus
ir atsigula savo lindyne.
- 9 Iš [savo] kambario ateina audra,
o nuo šiaurvėjų—šaltis.
- 10 Dievo kvapu atsiranda ledas,
ir platūs vandenys
sustingsta.
- 11 Jis taip pat apkrauna debesis
drėgmenimis,
išsklaido savo
žaibuojančius debesis.
- 12 Jie slenka aplinkui,
keičia linkmę jo vairuojami,
kad vykdytų viską, ką jis jiems
įsako,
ant žemyno paviršiaus.
- 13 Ar kaip rykštę savo³ šaliai,
ar kaip malonę jis tai
įvykdo.
- 14 Tai įsidėk į ausis, Jobai,
sustok ir įsidėmėk Dievo
nuostabius darbus!
- 15 Ar žinai, kaip Dievas jiems
įsakinėja
ir leidžia žaibui sutviskėti
savo debesyse?

- 16 Ar suvoki debesų išsiskleidimą⁴,
Visažinio nuostabius
darbus?
- 17 Tu, kurio drabužiai karšti,
kai žemė ilsisi nuo
pietvėjo,—
- 18 ar gali su juo išplėsti debesų
dangalą,
standų kaip nulieta
veidrodi?
- 19 Pamokyk mus, ką turėtume jam
sakyti!
Negalime kelti [bylos] iš
nežinojimo⁵.
- 20 Ar reiktų jam pasakyti, kad aš
noriu kalbėti?
Ar gali žmogus [ką] sakyti,
kai jis sumišęs?
- 21 O dabar: nebuvo galima matyti
[saulės] šviesos.
Ji buvo debesų aptamsinta.
Bet praūžė vėjas ir juos
nuaikė.
- 22 Iš žemių sužiba⁶ aukso žara;
Dievą gaubia baimė kelianti
šlovė.
- 23 Visagalis—mes negalime jo
pasiekti.
Jis, prakilnus galia ir
teisybe
bei dideliu teismumu,
neprislegia.
- 24 Todėl žmonės jo bijo.
Jis nepaiso nė vieno
gudruolio⁷.

Viešpats atsako Jobui

- 38** Paskui VIEŠPATS atsakė Jobui
iš audros:
- 2 „Kas yra tas, kurs padaro
neaiškius [mano] planus
neišmaniais žodžiais?
- 3 Susijuosk stėnas kaip vyras!
Tave klausiu, o tu man
atsakyk!
- 4 Kur buvai, man žemės pamatus
dedant?
Pasakyk man, jei tiek
išmanai!

1 Lit. jų
2 Lit. deda visus žmones po antspaudu
3 M: ar savo

4 Arba: kybojimą
5 Lit. dėl tamsos
6 Lit. ateina
7 Arba: kuris vaizduojasi esąs išmintingas

- 5 Kas nustatė jos matmenis? Tu
juk žinai!
Arba kas ištiesė ant jos
matuoklę?
- 6 Į ką įleisti jos postamentai,
arba kas padėjo jos kertinį
akmenį,
- 7 kai džiūgavo visos ryto
žvaigždės
ir kryžstavo visi Dievo
sūnūs?
- 8 Kas užrakino durimis jūrą,
kai ši išsilaužė, išėjo iš
iščių,
- 9 kai padariau debesis jos
drabužiu
ir tamsias ūkanas jos
vystyklais,
- 10 kai nustačiau mano skirtas
ribas,
įdėjau skląščius bei duris
- 11 ir pasakiau: „Iki čia ateisi, ne
toliau!
Čia turi sustoti¹ tavo
aukštos bangos!“
- 12 Ar kada nors savo gyvenime
įsakei rytui [išbrėksti],
parodei aušrai jos vietą,
- 13 kad ji nutvertų žemės
pakraščius
ir kad nusikaltėliai būtų
nukratyti nuo jos?
- 14 Ji² pasikeičia kaip
antspaudojamas molis
ir nusidažo³ kaip drabužis,
- 15 bet nusikaltėliams atimama jų
„šviesa“⁴
ir pakelta⁵ ranka
sulaužoma.
- 16 Ar atėjai prie jūros šaltinių
ir vaikščiojai vandenyno
gelmėse?
- 17 Ar tau atsidengė mirties vartai?
Ar matei tamsos vartus?
- 18 Ar suvokei žemės platybes?
Pasakyk, jei visa tai žinai!
- 19 Kur yra kelias ten, kur gyvena
šviesa,

- 20 kad galėtum jas paimti į jų sritį
ir suvokti takus, vedančius
į jų namus?
- 21 Tu juk žinai, nes jau buvai
gimęs,
ir tavo dienų skaičius
didelis!
- 22 Ar priėjai prie sniego sandėlių
ir ar matei krušos
sandėlius,
- 23 kuriuos palaikiau bėdos metui
ir kovos bei karo dienai?
- 24 Kur yra kelias ten, kur išsklinda
„vakaris vėjas“⁶,
kur rytys išsiblaško ant
žemės?
- 25 Kas išskėlė liūčiai griovį
ir kelią perkūno žaibui,
- 26 kad leistų lyti ant negyvenamos
šalies,
ant dykumos, kur nėra
žmonių,
- 27 kad permerktų apleistą dykumą
ir leistų žolei želti iš
sausynės?
- 28 Ar lietūs turi tėvą?
Kas pagimdė raso lašus?
- 29 Iš kieno iščių išėjo ledas
ir kas pagimdė šerkšną po
dangumi,
- 30 kai vanduo sukietėja kaip
akmuo
ir gelmės paviršius užšąla?
- 31 Ar galėtum surišti Sietyno
ryšius
ar atrišti Šienpjovių
pančius?
- 32 Ar galėtum išvesti zodiaką⁷ jo
laiku
ir vedžioti Liūtę su jos
jaunikliais?
- 33 Ar pažįsti dangaus nuostatus?
Ar nustatai jų
viešpatavimą žemei?
- 34 Ar tu gali pakelti savo balsą į
debesį,
kad vandens tvanas tave
užlietų?
- 35 Ar gali pasiųsti žaibus, kad jie
eitų
ir tau sakytų: „Štai mes!“
- 36 Kas suteikė išmintį ibiui,

1 Rk.

2 T.y. žemė

3 Rk.; M: išryškėja

4 T.y. jų šviesa yra tamsa, kuria prisidengę jie
vykdo savo piktus kėslus.

5 smurto veiksams vykdyti

6 Rk.; M: šviesa

7 Tikslai žvaigždyno reikšmė nežinoma.

- arba kas davė gaidžiui
nuovoką?
37 Kas sumaniai atskaičiuoja
debesis¹
ir kas apverčia dangaus
asočius,
38 kai dulkės susilieja į luitą,
ir net grumstai sukimba?
39 Ar tu sumedžiojei liūtei grobį
ir patenkini jaunikių liūtų
geidulį,
40 kai jie atsigula slėpynėse,
tykoja tankumyne?
41 Kas paruošia varnui jo maistą,
kai jo vaikai šaukiasi
Dievo,
klaidžioja aplinkui be
lesalo?

8–11 Jer 5, 22 31 Job 9, 9; Am 5, 8

- 39** Ar žinai uolos ožkų gimdymo
metą?
Ar stebi, kaip atsiveda
elnės?
2 Ar skaičiuoji mėnesius, kuriuos
jos praleidžia [nėščios],
ir ar žinai laiką, kai jos
gimdo?
3 Jos priklumpa prie žemės,
atsiveda savo jaunikius,
pasilaisvina nuo savo
gimdymo skausmų².
4 Jų vaikai sustiprėja, užauga
lauke,
išeina ir nebesugrįžta pas
jas.
5 Kas padarė laukinį asilą laisvą?
Kas atrišo pančius asilo³,
6 kurio namais paskyriau stepę
ir kurio buveinėmis
druskingą šalį?
7 Jis juokiasi iš miesto triukšmo,
varytojo šauksmų negirdi.
8 Jis išžvalgo kalnus, savo
ganyklą,
ir ieškinėja visokių
žaliuojančių augalų.
9 Ar laukinis asilas norės tau
tarnauti?

- Ar jis prastovės naktį prie
tavo prakarto?
10 Ar tu gali pririšti laukinį jautį
prie vagos jo virve?
Ar jis ars slėnius tau iš
paskos?
11 Ar juo pasitikėsi, kadangi didelė
jo jėga,
ir jam perleisi savo darbą?
12 Ar pasitiki juo, kad jis pargrįš
ir tavo derlių suvalys į tavo
klojimą?
13 Stručio patelių sparnai linksmai
plasnoja.
Ar jie gandro⁴ sparnai ir
plunksnos?⁵
14 Ji palieka žemei savo
kiaušinius
ir dulkėse leidžia jiems
sušilti,
15 pamiršdama, kad koja gali juos
sutraiškyti
ir žvėris juos sumindyti.
16 Ji šiurkščiai elgiasi su savo
vaisiais lyg jai
nepriklausančiais.
Jei veltui jos triūsas, ji
nesibijo,
17 nes Dievas jai leido pamiršti
išmintį
ir jai nedavė jokios
išmanymo dalies.
18 [Bet] kai ji pašoka į aukštį,
pasijuokia iš žirgo ir
raitelio.
19 Ar tu duodi žirgui jėgas?
Ar apvelki jo sprandą
karčiais?
20 Ar jį šokdini kaip žiogą?
Baisus jo didingas
prunkštimas.
21 Jis linksmai kapsto [kanopomis
žemę] slėnyje,
su jėga ištraukia prieš
ginklus.
22 Jis išjuokia baimę ir
nenusimena,
ir neatsigrežia nuo kalavijo.
23 Ant jo barška strėlinė,

1 T.y. nustato tokį jų skaičių, kad neišsiliėtų nei per daug, nei per mažai vandens
2 Arba: kūno vaisiaus
3 Originale tas pats gyvulys pavadintas aramėjiškai.

4 Arba: garnio
5 Sakinys turbūt reiškia tai, kad, nors strutis turi sparnus, negali jais skristi, kaip gandras ar garnos.

- tviska ietis ir riestinis
kardas.
- 24 Su trenksmu ir susijaudinęs jis
šuoliuoja per¹ žemę
ir nebestovi ramus, kai
sugaudžia trimito garsas.
- 25 Kai tik sugaudžia trimitas, jis
žvengia yhaha
ir iš tolo suuodžia kovą,
[girdi] vadų šauksmą ir
karo riksmą,
- 26 Ar tavo išmanymo dėka pakyla
sakalas,
išplečia savo sparnus pietų
vėjui?
- 27 Ar tavo įsakymu aukštai iškyla
erelis
ir aukštumoje susisuka
lizdą?
- 28 Ant uolos jis gyvena ir nakvoja,
ant uolos danties ir
neprieinamoje vietoje.
- 29 Iš ten jis suseka maistą;
iš tolo [jį] pamato jo akys.
- 30 Jo jaunikliai ištraukia kraują,
o kur yra užmuštųjų, ten ir
jis“.

Jobas atsako Dieviui

- 40 VIESPATS atsakė Jobui:
2 „Ar priekabininkas nori
bylinėtis su Visagaliu?²
Kas peikia Dievą, turi
atsakyti į tai!“
- 3 Tada Jobas atsakė
VIESPACIUI:
4 „Štai aš per menkas. Ką galiu
tau atsakyti?
Ranką uždėjau sau ant
burnos.
- 5 Kartą kalbėjau, bet
nebeatsakysiu;
—du kartus, tačiau ne
daugiau“.

Dievo antroji kalba

- 6 Tada VIESPATS atsakė Jobui iš
audros:
7 „Susijuosk kaip vyras savo
strėnas!“

- Tave klausiu, o tu mane
pamokyk!
- 8 Ar tikrai nori panaikinti mano
sprendimą,
mane pasmerkti, kad pats
būtum pateisintas?
- 9 Arba ar tu turi tokią ranką,
kaip Dievas,
ir gali griauti tokiu balsu,
kaip jis?
- 10 Puoškis puikybe ir iškilnumu,
apsivilk didybe ir gražybe!
- 11 Išliek savo pykčio protrėkius;
pažvelk į kiekvieną išdidėlį
ir jį nužemink!
- 12 Pažvelk į kiekvieną išpuikėlį ir
jį nuniekink,
ir sutrypk nusikaltėlius,
kur jie stovi!
- 13 Paslėpk dulkėse juos visus
ir užrakink juos³ slaptoje!
- 14 Tada ir aš tave girsiu už tai,
kad tau davė pergalę tavo
dešinė.
- 15 Štai begemotas, kurį padariau,
kaip ir tave!
Jis ėda žolę kaip raguočiai.
- 16 Štai jo jėga jo strėnose
ir jo galia jo pilvo
raumenyse.
- 17 Jis padaro savo uodegą
nelankščią kaip kedrą;
jo kulšių gyslos
susipynusios.
- 18 Jo kaulai—žalvariniai
vamzdžiai,
jo galūnės—kaip geležiniai
virbai.
- 19 Jis yra Dievo veikalų pirmasis⁴;
[tik] jo Kūrejas gali
prisiartinti prie jo su savo
kalaviju.
- 20 Mat jam pristato pašaro⁵ kalnai,
kur žaidžia visi laukiniai
gyvuliai.
- 21 Po lotoso medžiais jis guli,
nendrių ir pelkės slėpynėje.
- 22 Jį apdengia lotoso medžiai, jo
paunksnė,
jį apsupa upelio gluosniai.

1 Lit. susrebia (t.y. šuoliais bėgdamas praryja žemės nuotolius)
2 Arba: tas, kurs bylinėjasi su Visagaliu, nusileis [arba: jį pamoks]

3 Lit. jų veidus (= asmenis)
4 Arba: vyriausiasis
5 Arba: duoklė

- 23 Kai upe¹ patvinsta, jis neskuba
šalin iš baimės;
jis jaučiasi saugus, nors
srovė veržiasi į jo nasrus.
- 24 Kas gali jam kabintis į akis,
žeberklais perdurti šnerves?
- 25 Ar tu gali ištraukti leviataną²
meškere
ir virve nuspausti jo
liežuvį?
- 26 Ar gali įverti nendrinę virvę į jo
šnerves
ir durikliu perdurti jo
žandą?
- 27 Ar jis kreipsis į tave su daugeliu
maldavimų?
Ar tau kalbės švelniais
žodžiais?
- 28 Ar jis darys sutartį su tavim,
kad jį priimtum kaip amžiną
vergą?
- 29 Ar gali žaisti su juo kaip su
paukščiu
ir jį laikyti pririštą savo
mergaitėms?
- 30 Ar derasi dėl jo verslo draugai,
jį padalija tarp pirklių?
- 31 Ar tu gali prismaigyti jo odą
perstekių
ir jo galvą žeberklų?
- 32 Pridėk prie jo savo ranką!
Pagalvok apie grumtynes!
Daugiau to nebedaryk!

25 Ps 74, 14; 104, 26; Jez 27, 1

- 41** Štai viltis jį sugauti pasirodytų
apgaulinga.
Jau vien jį pamatęs žmogus susmunka.
- 2 Niekas nėra toks beprotiškai
drasus, kad drįstų jį
sukelti.
Kas galėtų atsilaikyti prieš
jį³?
- 3 Kas galėtų stoti prieš jį⁴ ir likti
sveikas?
Po visu dangumi—kas⁵?
- 4 Nenutylėsiu apie jo narius,
apie jo stiprybę ir jo
grakštų sudėjimą.

- 5 Kas atidengė jo viršutinį
drabužį?
Kas išiskverbia į jo
dvigubus šarvus?
- 6 Kas atidarė jo veido duris?
Aplink jo dantis—išgastis!
- 7 Jo nugara—eilės žvynų,
užspaustų [tarsi] titnago⁶
antspaudu.
- 8 Vienas su kitu jie taip
susileidžia,
kad oras negali išiskverbti
tarp jų.
- 9 Jie susikabina vienas su kitu;
jie susirakina ir
neatsiskiria vienas nuo
kito.
- 10 Jo čiaduliai leidžia blykčioti
šviesai,
ir jo akys priliegsta aušros
spinduliams.
- 11 Iš jo nasrų eina deglai,
ugnies kibirkštys lakioja.
- 12 Iš jo šnervių išeina garai
kaip iš įkaitusio ir
verdančio puodo.
- 13 Jo kvapas uždega anglis,
ir liepsna išeina iš jo nasrų.
- 14 Jo sprande nakvoja stiprybė,
ir priešais jį šokinėja
energija⁷.
- 15 Jo kūno nudribę raukšlės
masyvios;
prilietos prie jo, jos
netabaluoja.
- 16 Jo širdis kieta kaip akmuo
ir nejudama kaip apatinis
girnų akmuo,
- 17 Jo pakilimo nusigąsta galiūnai,
šiurpo apimti atsitraukia.
- 18 Jei kas jį užtinka, to kalavijas
neatsilaiko,
nei ietis, akmens šaudmuo
ar strėlės smaigalys.
- 19 Jis laiko šiaudu geležį,
supuvusiu medžiu žalvarį.
- 20 Jo neprivers bėgti strėlė;
ražais jam yra virtę
svaidyklės akmenys.
- 21 Tarsi šiaudas jam atrodo vėzdas,

1 Lit. Jordanas

2 T.y. krokodilą

3 Dgl. Mss; M: mane

4 Rk.; M: mane

5 Rk.; arba rk.: niekas; M: Jis man priklauso.

6 Arba: kietu

7 Rk.; M: baimė

- ir jis juokiasi iš
svaidomosios ieties
zvimbimo.
- 22 Jo apatinės dalys—astrios
šukės;
jis palieka žymes dumblyne
kaip kuliameji valkčiai.
- 23 Jis užvirina gelmes kaip katilą,
padaro jūrą kaip tepalų
puodą.
- 24 Už savęs jis palieka blizgantį
taką;
kas nors manytų gelmę
esant žilaplaukė.
- 25 Nieką nėra žemėje jam lygaus,
padaryto be baimės.
- 26 Jis žvelgia į viską, kas aukšta;
jis yra visų išdidžių žvėrių
karalius“.

Jobo paskutinis atsakymas Viešpačiui

- 42 Jobas atsakė VIESPACIUI:
2 „Žinau, kad tu viską įstengi
ir kad joks sumanymas
nėra tau neįvykdomas.
- 3 [Tu klausei:]
„Kas yra tas, kurs padaro
neaiškų [mano] planą
nežinodamas?“
- Iš tiesų kalbėjau, ko nesupra-
tau,
kas man buvo per nuostabu
ir nežinoma.
- 4 [Tu sakei:]
„Klausyk, o aš kalbėsiu!
Tave klausiu, o tu man
atsakyk!“
- 5 Buvau girdėjęs apie tave iš to,
ką nugirdo ausis [iš
kitų],
bet dabar mano akis pamatė
tave.
- 6 Todėl atšaukiu¹ ir atgailauju
dulkėse ir pelenuose“.

3 Job 38,2 4 Job 38,3 10 Job 1,1-3

EPILOGAS

Dievas pateisina Jobą ir kritikuoja jo
draugus

7 VIESPATS, iškalbėjęs šituos
žodžius Jobui, tarė tēmaniečiui Elifazui:
„Mano rūstybė užsidegė prieš tave ir

1 Būtent savo ligšiolinę laikyseną ir anksčiau
pasakytas kalbas

prieš abu tavo draugus, nes nekalbėjote
tiesos apie mane, kaip mano tarnas
Jobas.⁸ Taigi dabar pasiimkite septynis
jautukus bei septynis avinus, nueikite
pas mano tarną Jobą ir juos aukokite
kaip deginamąją auką už save. O mano
tarnas Jobas tegul meldžiasi už jus, nes
jį išklausysiu, kad nieko kvailo² jums
nepadaryčiau dėl to, kad nekalbėjote
tiesos apie mane, kaip mano tarnas
Jobas“.

9 Tada tēmanietis Elifazas,
šuchietis Bildadas ir naamietis Sofaras
nuėjo ir padarė, kaip VIESPATS jiems
buvo pasakęs, o VIESPATS atsizvelgė į
Jobą.

Viešpats suteikia Jobui dvigubai tiek,
kiek jis anksčiau turėjo

10 VIESPATS atkūrė Jobo būklę,
kai jis buvo pasimeldęs už savo draugus.
Ir VIESPATS dvigubai padaugino viską,
ką Jobas buvo turėjęs.

11 Pas jį atėjo visi jo broliai, visos
jo seserys ir visi jo pirmiau buvusieji
pažistami ir valgė su juo duoną jo
namuose. Jie išreiškė jam užuojautą, jį
paguodė dėl visos jo nelaimės, kurią
VIESPATS buvo užleides ant jo, ir
kiekvienas jam davė vieną kesitą³ ir
vieną auksinį žiedą.

12 VIESPATS laimino Jobo
vėlesnįjį gyvenimą labiau už jo
ankstesnįjį. Jis turėjo keturiolika
tūkstančių mažųjų gyvulių, šešis
tūkstančius kupranugarių, tūkstantį
jungų jaučių ir tūkstantį asilų.¹³ Be to,
jis turėjo septynis sūnus ir tris dukteris.

14 Jis praminė pirmąją Jemimą,
antrąją—Kešiją ir trečiąją—Keren-
Hapucha.¹⁵ Visoje šalyje neatsirado
moterų, kurios būtų buvusios tokios
gražios, kaip Jobo dukterys, ir jų tėvas
joms davė veldinį su jų broliais.

16 Po to Jobas gyveno [dar] šimta
keturiasdešimt metų ir matė savo sūnus
ir savo sūnaičius—keturias kartas.
17 Pagaliau Jobas mirė pasenęs ir
išgyvenęs ilgą amžių.

2 T.y. nieko per skubaus ir neapgalvoto kaip
žmogus, kuris, taip pasielgęs, vėliau turi
apgailėti savo kvailybę.

3 Kesita—patriarchalinio amžiaus nežinomos
vertės piniginis vienetas.

PSALMĖS

PIRMOJI KNYGA

Du keliai

- 1 Laimingas žmogus,
kuris nesielgė, kaip pataria
bedieviai,
nepasuko nusidėjėlių keliu
ir nesėdėjo, kur sėdi
apjuokėjai¹,
- 2 bet VIESPATIES įstatyme
randa pamėgą
ir pusbalsių skaito jo
įstatymą dieną bei naktį.
- 3 Jis bus kaip medis,
persodintas prie vandens
griovių,
kuris duoda savo vaisių
reikiamu metu
ir kurio lapai nenuvysta.
Visa, ką jis darys, pasiseks.
- 4 Ne tokie yra bedieviai,—
jie kaip pelai, kuriuos
nupučia vėjas.
- 5 Todėl bedieviai neišsilaikys
teisme
nė nusidėjėliai teisiųjų
susirinkime,
nes VIESPATS saugo teisiųjų
kelia,
o bedievių kelias prapuls.

3 Jer 17, 8

Viešpaties karalius ir tautos

- 2 Kodėl bruzdėdami renkasi
pagonys
ir tautos veltui ruošia
samokslą²?
- 2 Kodėl stoja [i kovą] žemės
karaliai
ir kunigaikščiai buriasi
drauge
prieš VIESPATĮ ir jo
pateptąjį?
- 3 „Sutraukykime jų ryšius!
Meskime nuo savęs jų
virves!“
- 4 Dangaus soste sėdįs juokiasi;
VIESPATS tyčiojasi iš jų.

- 5 Paskui jis kalbės jiems
rūstaudamas
ir įnirtęs juos išgašdins:
- 6 „Aš pats išventinau savo
karalių
Šijonoje, savo šventajame
kalne!“
- 7 Aš paskelbsiu VIESPATIES
įteisinimą.
Jis man tarė: „Tu mano
sūnus;
aš šiandien tapau tavo tėvu.
- 8 Prašyk mane, ir aš padarysiu
pagonis tavo veldiniu
ir tavo nuosavybe žemės
kraštus.
- 9 Tu sudaužysi juos geležine
lazda,
kaip puodžiaus indą juos
sukuls!“
- 10 Taigi dabar, karaliai, elkitės
protingai!
Duokitės išpėjami jūs,
žemės valdovai¹!
- 11 Tarnaukite VIESPACIUI su
baime,
drebdami¹² bučiuokite
jam kojas⁴,
kad jis neužsirūstintų ir kad
nežūtumėte kelyje,
nes greitai užsiliepsnoja jo
rūstybė.

Laimingi visi, kurie glaudžiasi prie jo!

1–2 Apd 4, 25–26 7 Apd 13,33; Hbr 1, 5; 5, 5 9 Apr 2,
26–27; 12, 5; 19, 15

Rytmečio malda

Dovydo psalmė, kai jis bėgo nuo savo sūnaus
Abšalomo

2 Sam 15, 13–17, 22

- 3 O VIESPATIE, kiek daug yra
mano priešininkų!
Daug tų, kurie sukyta prieš
mane!
- 2 Daug tų, kurie sako apie mane:
„Jis neturi Dievo pagalbos!“
Sela

1 Arba: apjuokėjų susirinkime

2 Lit. šnibždasi veltui; arba: šnibžda tuštybę

3 Lit. teisėjai

4 Rk.; M: ir džiūgaukite drebdami. 12
Bučiuokite sūnų

- 3 Bet tu, VIEŠPATIE, esi skydas
aplink mane,
mano garbė ir tas, kuris
pakelia mano galvą.
- 4 Aš garsiai šaukiuos
VIEŠPATIES,
ir jis išklauso mane nuo
savo šventojo kalno.
Sela
- 5 Aš atsiguliau ir užmigau.
Aš atsibudau, nes
VIEŠPATS palaiko
mane.
- 6 Aš nebijau dėsimčių tūkstančių
kovotojų,
kurie yra aplinkui sustoję
[kovai] prieš mane.
- 7 Kelkis, VIEŠPATIE!
Duok man pergalę, mano
Dieve!
O kad tu skeltum į žandą
visiems mano priešams,
sutrupintum bedievių
dantis!
- 8 VIEŠPAČIUI priklauso pergalė.
Tavo tautai tebūnie tavo
palaiminimas! *Sela*

Vakaro malda

Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Dovydo psalmė.

- 4 Kai šaukiuos, išklausk mane,
Dieve, mano teisių
gynėjau!
—Kai būdavau prispaustas, tu
išlaisvindavai mane.—
Pasigailėk manęs ir
išklausk mano malda!
- 2 Žmonės, kaip ilgai bus
niekinama mano garbė?
Kaip ilgai mėgsite niekus,
ieškosite melo? *Sela*
- 3 Bet žinokite, kad VIEŠPATS
išsirinko maldingąjį!
VIEŠPATS girdi, kai jo
šaukiuos.
- 4 Drebėkite [iš pykčio], bet
nenusidėkite!

Mastykite savo širdyje, bet
tylekite savo patale!

Sela

- 5 Aukokite teisėtas aukas
ir pasitiekėkite VIEŠPAČIUI!
- 6 Daugelis sako: „Kas parodys
mums gera?“
Pakelk viršum mūsų savo
veido šviesą,
VIEŠPATIE!
- 7 Tu davei² mano širdžiai
daugiau linksmybės
negu jiems, kai jie turi
apsčiai javų ir vyno.
- 8 Ramus aš atsigulsiu ir tuoj
užmigsiu,
nes tu vienas, VIEŠPATIE,
leidi man saugiai
gyventi.

4 Ef 4, 26

Viešpatie, vesk mane savo teisumu!

Choro vadovui. Fleitoms. Dovydo psalmė.

- 5 Palenk savo ausį mano žodžiams,
VIEŠPATIE,
išidėmėk mano dūsavimą!
- 2 Klausykis mano šauksmo balso,
mano Karaliau ir mano
Dieve,
nes tave maldauju!
- 3 VIEŠPATIE, rytmetį išgirk
mano balsą!
Rytmetį tau paruošiu [auką]
ir dairysiuos.
- 4 Nes tu nesi Dievas, kuris mėgtų
bedievybę;
joks piktasis negali viešėti
pas tave.
- 5 Pagyrūnai negali rodytis tavo
akyse.
Tu nekenti visų piktadarių.
- 6 Tu sunaikini tuos, kurie kalba
melą,
Kraugeriu ir apgaviku
bodisi VIEŠPATS.
- 7 Bet aš per tavo gausią malonę
įeisiu į tavo namus,
nusilenksiu tavo šventosios
maldyklos linkui,
tavęs bijodamasis.

¹ Arba rk. (plg. 31, 21): man parodė nuostabią
malonę

² Arba: Duok

- 8 VIEŠPATIE, vesk mane savo teisumu
dėl mano tykotojų,
išlygink ties manim savo kelią!
- 9 Nes nėra tiesos jų burnoje,
jų vidus—sugedimas;
atviras kapas jų gerklė,
jie pataikauja savo liežuviu.
- 10 Pražudyk juos¹, Dieve;
tegul jie žlunga dėl savo sumanymų!
Dėl daugybės jų nusikaltimų
nusviesk juos žemyn,
nes jie tau priešyniavo!
- 11 Bet tegul džiaugiasi visi, kurie
glaudžiasi prie tavęs!
Tegul jie visados
krykštauja!
Išskleisk ant jų priedangą,
kad džiūgautų dėl tavęs tie,
kurie myli tavo vardą!
- 12 Nes tu, VIEŠPATIE, laimini teisųjį,
lyg didžiuoju skydu juos²
apdengi palankumu.

9 Rom 3, 13

Išgydyk mane, Viešpatie!

Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Bosu¹. Dovydo psalmė.

- 6 VIEŠPATIE, nesudrausk manęs,
kai rūstauji,
ir, kai niršti, nebausk manęs!
- 2 Pasigailėk manęs, VIEŠPATIE,
nes aš nusilpęs!
Pagydyk mane,
VIEŠPATIE, nes mano kaulus gelia
- 3 ir mano siela smarkiai sukręsta!
Bet tu, o VIEŠPATIE—kaip dar ilgai?
- 4 Grėžkis, VIEŠPATIE! Išgelbėk
mano gyvybę!
Padėk man dėl savo malonės!
- 5 Nes miręs niekas nebeatsimena tavęs;

šeolyje⁴—kas giria tave?

- 6 Aš pailsau bevaitodamas;
kiekvieną naktį laistau
savo lovą,
ašaromis aplieju savo patalą.
- 7 Nuo širdgėlos aptemo mano akys,
nusilpo dėl visų mano priešininkų.
- 8 Atstokite nuo manęs, visi
piktadariai,
nes VIEŠPATS išgirdo
mano verksmo balsą!
- 9 VIEŠPATS išgirdo mano maldavimą;
VIEŠPATS priima mano malda.
- 10 Tegul nusivilia ir labai
nusigąsta visi mano priešai,
tegul atsitraukia, tegul
nusivilia staiga!

1 Ps 38, 1 8 Mt 7, 23; Lk 13, 27

Dievas—teisingas teisėjas

Dovydo rauda⁵, kuria jis giedoja VIEŠPAČIUI
dėl benjamino Kušo žodžių

- 7 VIEŠPATIE, mano Dieve, prie
tavęs atbėgau glaustis!
Gelbėk mane nuo visų mano persekiotojų ir išvaduk mane,
- 2 kad kas neperplėstų man gerklės kaip liūtas,
kuris sudrasko, kai nėra vaduotojo!
- 3 VIEŠPATIE, mano Dieve, jei aš
tai padariau:
jei neteisėtai įgytas turtas
yra mano rankose,
- 4 jei atsilyginau savo
sąjungininkui klausa
ar apiplėšiau tą, kuris
spaudė mane be priežasties,—

¹ Arba: Duok jiems kentėti už kaltę

² T.y. teisiuosius

³ Lit. aštuntąja (styga) (=žemu tonu)

⁴ T.y. mirusiųjų buveinėje

⁵ Hbr. šiggajōn. Tikslī žodžio reikšmė nežinoma.

- 5 tesiveja mane priešas ir
tepasiveja,
tesutrypia į žemę mano
gyvybę
ir tepaguldo mano garbę į
dulkes! *Sela*
- 6 Kelkis, VIEŠPATIE,
rūstindamasis!
Pakilk prieš mano
priešininkų įsiūtį!
Pabusk, mano Dieve!
Paskirk teismą!
- 7 Tautų būrys teapsupa tave,
ir viršum jo aukštai sėsk į
sostą!
- 8 —VIEŠPATS teisia tautas.—
Teisk mane, VIESPATIE,
pagal mano teisumą
ir pagal mano nekaltumą,
Aukščiausiasis¹!
- 9 Tesiliauja bedievių piktybė,
tačiau sutvirtink teisių
tu, kuris ištiri mintis ir
jausmus²,
teisusis Dieve!
- 10 Mano skydas ant manęs yra
Dievas³,
kuris gelbsti tiesiaširdžius.
- 11 Dievas yra teisingas teisėjas,
bet Dievas kasdien
piktinasi,
jei kas neatgailauja.
Jis galanda savo kalaviją,
laiko įtempęs savo lanką ir
juo taiko.
- 13 Jam⁴ jis yra paruošęs mirtinus
ginklus,
savo strėles padaręs
degančias.
- 14 Štai jis⁵ pradeda nedorybę,
yra neščias nelabumu
ir pagimdo melą.
- 15 Jis kasė duobę ir ją iškasė,
ir įpuolė į kiaurymę, kuria
pats padarė.
- 16 Jo nelabumas sugrižta ant jo
paties galvos,

ir ant jo paties viršugalvio
nusileidžia jo smurtas.

- 17 Aš dėkosiu VIEŠPAČIUI, kad
jis yra teisingas,
ir giedosiu pagyrimą
VIESPATIES,
Aukščiausiojo, vardui.

9 Apr 2, 23

Dievo didybė ir žmogaus vertė

Choro vadovui. Gatiečių gaida⁶. Dovydo
psalmė.

8

VIEŠPATIE, mūsų Valdove,
koks didingas tavo vardas
visoje žemėje!

Aš garbinsiu⁷ tavo didybę
viršų dangų
kūdikių ir žindomųjų
burna.⁸

2 Tu⁹ įkūrei tvirtovę dėl savo
priešininkų,
priešui ir kerštininkui
nuramdyti.

3 Kai žvelgiu į tavo dangus, tavo
pirštų darbus,
į mėnulį ir žvaigždes, kurias
tu padėjai į vietą,
4 kas yra žmogus, kad jį atsimeni,
ar žmogaus sūnus, kad juo
rūpinies?

5 Tačiau tu padarei jį truputį
mažesni už Dievą¹⁰,
garbe ir kilnybe jį
apvainikavai.

6 Tu davei jam valdyti savo rankų
darbus,
visa padėjai po jo kojomis:
7 visus mažuosius ir didžiuosius
gyvulius,
taip pat laukinius žvėris,
8 dangaus paukščius ir jūros
žuvis,—

6 Arba: Gatiečių lyra

7 Sk. ašaretannah

8 T.y. stebėdamas Dievo didybę, psalmininkas
gali čiaušketi tik kaip kūdikis.

9 Arba: dangų. Kūdikių ir žindomųjų burna tu...
(t.y. kūdikiai ir žinduliai, dėdami Dievo vardą į
savo lūpas, turi daugiau galios negu jo priešai)

10 Arba: dievus (t.y. dieviškas būtybes, angelus)

1 Arba: kuris yra manys (lit. ant manęs)
2 Lit. širdis ir inkstus
3 Rk.; M: yra ant Dievo
4 T.y. neatgailaujantiems
5 T.y. priešas, kuris neatsiverčia

kas tik plaukioja marių
takais.

- 9 VIEŠPATIE, mūsų Valdove,
koks didingas tavo vardas
visoje žemėje!

2 Mt 21, 16 4 Job 7, 17-18; Ps 144, 3; Hbr 2, 6-8 61
Kor 15, 27; Ef 1, 22; Hbr 2, 8

Viešpats—prieglobstis prislėgtajam
Choro vadovui. Pagal mūt labbēn¹. Dovydo
psalmė.

Ālef

- 9 Noriu tau dėkoti, VIEŠPATIE,
visa širdim,
išpasakoti visus tavo
stebuklus.

- 2 Noriu linksmintis ir džiūgauti
tavim,
giedoti tavo vardui,
Aukščiausiasis!

Bét

- 3 Mano priešai, traukdamiesi
atgal,
suklupo ir žuvo tavo
akivaizdoje.

- 4 Nes tu vedei mano teisia bylą,
atsisėdai į sostą, teisusis
Teisėjau!

Gimel

- 5 Tu subarei pagonis, sunaikinai
bedievi,
išdildei jų vardą amžių
amžiams.

- 6 Priešai pragašo, griuvésiais
virto amžiams.
Miestus palikai be
gyventojų.

Hé

- 7 Štai² VIEŠPATS sėdi soste per
amžius;
jis pastatė teismui savo
sostą.

- 8 Ir jis teis pasaulį teisingai;
jis darys nuosprendį
tautoms bešališkai.

Vāv

- 9 VIEŠPATS bus prieglobstis
prislėgtajam,
prieglobstis priespaudos
laikais.

- 10 Ir pasitikės tavim tie, kurie
pažįsta tavo vardą,

nes tu, VIEŠPATIE, nesi
palikęs tų, kurie ieško
tavęs.

Zajin

- 11 Giedokite VIEŠPAČIUI,
sėdinčiam soste
Sijonoje!

- 12 Nes Kraujo Keršytojas atsiminė
juos;
jis nepamiršo vargingųjų
šaukmo.

Chét

- 13 Pasigailėk mane, VIEŠPATIE!
Pažvelk, ką aš kenčiu nuo
tų, kurie mane
nekenčia,

- tu, kuris mane pakėlei³ iš
mirties vartų,
14 kad pasakočiau visus tavo
girtinus darbus
dukters Sijonos vartuose,
kad džiūgaučiau dėl tavo
pagalbos!

Tét

- 15 Pagonys nugrimzdo į duobę,
kuria patys iškasė;
į pinkles, kurias jie paslėpė,
įkliuvo jų pačių koja.

- 16 VIEŠPATS apsirėškė, jis
suruošė teismą;
į savo paties rankų darbą
įsipainiojo bedievis.
Higgajōn⁴. Sela

Jōd

- 17 Tesugrįžta bedieviai į šeolį⁵,
visi pagonys, pamirštantys
Dievą!

Kaf

- 18 Nes ne visam laikui bus
pamiršamas vargšas,
ir vargingųjų viltis nebus
žuvus amžinai!

- 19 Kelkis, VIEŠPATIE!
Teneisigali žmonės!
Tebūnie teisiami pagonys
tavo akivaizdoje!

1 Techninis terminas, kurio reikšmė nežinoma

2 M: Jie

3 Arba: pakelk mane

4 Neišaiškintos reikšmės terminas, vartojamas
giedojimo būdai ar muzikiniam
akompanimentui žymėti

5 T.y. mirusiųjų buveinę

- 20 Įvaryk, VIEŠPATIE, jiems
baimės,
kad žinotų pagonyms, jog jie
tėra žmonės. *Sela*

Sutrupink bedievio ir piktadario dilbį!

Lamed

10

Kodėl tu, VIESPATIE, stovi
toli,

slepies priespaudos
laikais?

- 2 Puikaudami bedieviai
persekioja vargšus;
juos pagauna į pinkles,
kurias jie¹ sugalvojo.

- 3 Nes jis gyrė piktadarybę—savo
sielos pageidą;
jis garbino pelną²
paniekino VIEŠPATĮ.

- 4 Užrietas nosį, bedievis [sako]:
„Jis nepaieškos!“ „Nėra
Dievo!“

Tai visos jo mintys.

- 5 Sėkmingos jo priemonės
kiekvienų metu.

Aukštai tavo teismai, jam
nepastebimi.

Visi jo priešininkai—jis tik
nusiprunkščia į juos!

- 6 Jis kalba savo širdyje: „Aš
nesvyruosiu;
per visas kartas nepatirsiu
nelaimės“.

Pé

- 7 Jo burna pilna keiksmo,
apgaulės ir smurto;
po jo liežuviu—nelabumas
ir nedorybė.

- 8 Jis sėdi tykodamas kaimuose;
slėpynėse jis nužudo
nekaltąjį.

Ajin

Jo akys stebi iš pasalų
nelaimingąjį

- 9 jis tykoja slėpynėje kaip
liūtas savo tankynėje.

Jis tykoja sugauti vargšą;

jis sugauna vargšą,
įtraukdamas jį į savo
tinklą.

Šade

- 10 [Teisusis] sutriuškinamas,
susmunka,
ir krinta į jo nagus³
nelaimingieji.

- 11 Jis kalba savo širdyje: „Dievas
pamiršo!

Jis paslėpė savo veidą,
niekados nematė!“

Kof

- 12 Kelkis, VIESPATIE Dieve!
Pakelk savo ranką!

Nepamiršk vargingųjų!

- 13 Kodėl bedievis turėtų niekinti
Dievą,

kalbėti savo širdyje: „Tu
nepaieškos!“?

Reš

- 14 Juk tu pamatei vargą ir
skausmą,
žvelgi, kad juos imtum į
savo rankas.

Tau save atiduoda
nelaimingasis,
našlaitis—tu esi buvęs jo
pagėjęjas.

Syn

- 15 Sutrupink bedievio ir
piktadario dilbį!
Atiteisk už jo bedievybę,
kol jos neberasi!

- 16 VIEŠPATS yra karalius per
amžių amžius.
Pagonys tepradingsta iš jo
šalies!

Tāv

- 17 Nuolankių troškimą tu,
VIESPATIE, esi
išklauses;
tu stiprini jų širdį, atkreipi
savo ausį

- 18 našlaičio ir prislėgtojo teisėms
apginti,
kad daugiau nebegąsdintų
žemės žmogus.

7 Rom 3, 14

VIEŠPATYJE radau prieglaudą

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

11 VIEŠPATYJE radau
prieglaudą.

Kaip galite man tarti:
„Skrisd į kalnus kaip
paukštis“!?

1 T.y. bedieviai

2 Rk.; M: bedievis gyrėsi savo sielos pageida, ir
gobšusis laimino

3 Lit. galingus

4 GST

- 2 Nes štai bedieviai įtempia
lanką,
savo strėlę jau yra padėję
ant templės,
kad šaudytų tamsoje į
tiesiaširdžius.
- 3 Kai pamatai nugriaunami,
ką 'begali daryti' teisusis?"
- 4 VIEŠPATS yra savo
šventykloje.
VIEŠPATS—danguose jo
sostas.
Jo akys stebi, jo vyzdžiai
tiria žmones.
- 5 VIEŠPATS tiria teisųjų ir
bedievių.
Kas mėgsta smurtą, to
nekenčia jo siela.
- 6 Jis leis lyti ant bedievių
ugningomis anglimis ir
siera.
Kaitrus vejas—jų taurės
dalis.
- 7 Nes teisingas yra VIEŠPATS,
jis mėgsta teisingus
darbus.
Teisieji išvys jo veidą.

Žmonių žodžiai ir Dievo žodis

Choro vadovui. Bosų. Dovydo psalmė.

- 12** Gelbėk VIEŠPATIE, nes nebėra
dievotųjų,
nes pradingo ištikimieji iš
žmonių tarpo!
- 2 Jie kalba netiesą vienas kitam;
pataikaujančiomis lūpomis
ir dvilype širdim jie
kalba.
- 3 VIEŠPATS sunaikina visas
pataikaujančias lūpas,
didžiakalbį liežuvių—
- 4 tuos, kurie sako: „Mes turime
stiprų liežuvį;
mūsų lūpos mus remia. Kas
yra mūsų viešpats?"
- 5 „Dėl vargšų engimo, dėl
neturtėlių vaitojimo

dabar aš kelsiuos!—sako
VIEŠPATS.—

Aš suteiksiu saugumą tam,
kuris jo ilgisi".

- 6 VIEŠPATIES žodžiai yra gryni
žodžiai—
sidabras, nuskaistintas
molio liejykloje,
septynis kartus išvalytas.
- 7 Tu, VIEŠPATIE, juos ištesėsi,
ji² visada apsaugosi nuo
šitos kartos.
- 8 Aplinkui išdidžiai vaikščioja
nedorėliai,
kai niekšybė žmonėse kelia
galvą.

Kaip dar ilgai, Viešpatie?

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

- 13** Kaip dar ilgai, VIEŠPATIE? Ar
amžinai mane
pamirši?
Kaip dar ilgai slėpsi nuo
manęs savo veidą?
- 2 Kaip dar ilgai aš rūpinsiuos
savo siela,
liūdėsiu širdim iš dienos į
dieną³?
Kaip dar ilgai mano priešas
man viešpataus?
- 3 Pažvelk, išklausyk mane,
VIEŠPATIE, mano
Dieve!
Padaryk šviesias man akis,
kad neužmigčiau mirties
miegu!
- 4 Kad mano priešas nesakytų:
„Aš jį nugalėjau!“
Kad mano priešininkai
nedžiūgautų, jog aš
svyruoju.
- 5 Bet aš pasitikejau tavo malone.
Tėdžiūgauja mano širdis dėl
tavo pagalbos!
Tegul giedosiu VIEŠPAČIUI,
nes jis man gera padarė!

Paikieji

Choro vadovui. Dovydo.

1 Arba: padarė [kad turėtų taip kentėti]

2 T.y. prislėgtai; žr. 5skn.; kkr. MssG: mus

3 Rk.; M: per dieną

- 14 Paikieji¹ sakė savo širdyje:
„Nėra Dievo“.
Jie elgėsi iškrypusiai, darė bjaurius
darbus;
neatsirado gera darančio.
- 2 VIESPATS pažvelgė iš dangaus
į žmoniją,
kad pamatytų, ar yra kas
išmanas,
kas ieškas Dievo.
- 3 Jie visi nukrypo,
visi kartu pagedo;
nėra gera darančio,
nėra nė vieno.
- 4 Argi jie nežinojo², visi
piktadariai,
kurie rijo mano tautą
[kaip] jie valgė duoną,
nesišaukė VIESPATIES?
- 5 Ten³ jie bus labai nusigandę,
nes VIESPATS yra teisiųjų
draugėje.
- 6 Sumanymas prieš vargšą jums
niekais nueis,
nes⁴ VIESPATS yra jo
prieglauda.
- 7 O kad ateitų iš Šijonos
išgelbėjimas Izraeliui!
Kai VIESPATS atkurs savo
tautos būklę,
tedžiūgauja Jokūbas,
tesilinksmina Izraelis!

1-3 Rom 3, 10-12

**Kas drįsta gyventi Dievo šventajame
kalne?**

Dovydo psalmė

- 15 VIESPATIE, kas drįsta viešėti
tavo padangtėje?
Kas drįsta gyventi tavo
šventajame kalne?
- 2 Tas, kuris elgiasi nepeiktinai,
daro, kas teisinga,
ir kalba tiesą savo širdyje;

- 3 kuris nėra skleidęs šmeižtų savo
liežuviu,
nėra daręs savo artimui
pikta
ir nėra peikęs savo
kaimyno;
- 4 kuris su panieka žiūri į
atmestąjį
ir gerbia tuos, kurie bijo
VIESPATIES;
kuris yra prisiekęs net savo
paties nuostoliui⁵ ir
nedaręs pakeitimų;
- 5 kuris nėra skolinęs savo pinigų
palūkanoms gauti
ir kyšių prieš nekaltąjį nėra
ėmęs.

- 6 Kas tai daro, niekad os
nesvyruos.

Viešpats—mano dalis

Dovydo miktam⁶

- 16 Pasergėk mane, Dieve, nes
ieškojau prieglaudos
tavyje!
- 2 Aš tariau VIESPACIUI: „Tu
mano Valdovas;
mano gerovė priklauso vien
nuo tavęs“.
- 3 O dėl šventųjų, kurie yra
šalyje,—
jie yra garbingi;
jie—visas mano
malonumas⁷.
- 4 Daug skausmų turi tie, kurie
išigeidė svetimų
[dievų]⁸.
Aš neliesiu jiems kraujo
liejamųjų aukų
ir neminėsiu jų vardų savo
lūpomis!
- 5 VIESPATS yra man skirta dalis
ir mano taurė;
tu paremsi mano dalį.

5 Arba: nedaryti pikta

6 Terminas, kurio tikslė reikšmė nežinoma

7 SymTHier; M: mano gėris; nėra viršesnio už
tave8 Arba rk.: O dėl „šventųjų“ (t.y. dievų), kurie
yra šalyje, prakeikti visi, kurie jais gėrisi.9 Sk. 'aphērīm hārū; M: skubiai pasekė svetimus
[dievus]

1 Lit. Paikasis (kolektyvinė vsk.)

2 Būtent jiems gresiančios bausmės ar
atsakomybės Dievui

3 T.y. kaip tik ten, kur jie engia teisiuosius

4 Arba: Jūs nieku paverčiate vargšo sumanymą,
bet

- 6 Virvės man krito į malonias vietas;
tikrai puikus veldinys man teko.
- 7 Aš girsiu VIEŠPATĮ, kuris man teikė patarimų.
Taip pat naktimis mane išpėdavo mano sąžinė¹.
- 8 Nuolatos statydavau VIEŠPATĮ prieš save.
Kadangi jis mano dešinėje, aš nesvyruosiu!
- 9 Todėl linksminasi mano širdis ir džiūgauja mano siela²;
netgi mano kūnas ilsisi saugus,
- 10 nes tu neatidusi manęs šeoliui³
ir neleisi savo maldingajam duobės pamatyti.
- 11 Tu man parodysi gyvenimo taką,
Gausybė džiaugsmų yra tavo akivaizdoje,
malonumai tavo dešinėje per amžius.
- 10 Apd 13, 35 8–11 Apd 2, 25–28
- Apsaugok mane kaip savo akies obuolį!**
Dovydo malda
- 17** Išgirsk, VIEŠPATIE, teisingą pasiteisinimą,
išidėmėk mano šauksmą!
Klausykis mano maldos iš neklastingų lūpų!
- 2 Iš tavęs teiseina mano pateisinimas:
tavo akys mato, kas tiesu.
- 3 Tu ištyrei mano širdį, aplankei ją naktį,
mane išmėginai—tu nieko manyje neradai.
Aš pagalvojau: „Nieko [pikta] neturi išsprūsti“⁴
iš mano burnos“.

- 4 O dėl žmonių poelgių,—tavo lūpų žodžio klausydamas,
aš vengiau smurtininko takų.
- 5 Mano žingsniai tvirtai laikėsi tavo pėdsakų,
tač mano kojos nesvyravo.
- 6 Aš tavęs šaukiaus, nes tu, Dieve, išklausydavai mane.
Palenk prie manęs savo ausį, klausykis mano žodžio!
- 7 Parodyk nuostabius savo pasigailėjimus,
gelbėtojai tu, kurie globiasi nuo sukylančių prieš tavo dešinę!
- 8 Apsaugok mane kaip savo akies obuolį!
Savo sparnų pavėsyje mane paslėpk
- 9 nuo nedorėlių, kurie pavartojo smurtą prieš mane,
mano mirtinųjų priešų, kurie mane supa!
- 10 Riebalais jie apaugino savo širdį⁶,
savo burna išdidžiai kalbėjo.
- 11 Jie manęs tykojo⁶. Dabar jie yra mane apsupę,
taikosi numesti žemėn.
- 12 Jis⁷ panašus į liūtą, geidžiantį draskyti,
į jauniklių liūtą, tupintį slėptuvėse.
- 13 Kelkis, VIEŠPATIE, stok prieš jį, parklupdyk jį!
Išgelbėk mano gyvybę nuo nedorėlio savo kalaviju!
- 14 Juos nužudyk savo ranka, VIEŠPATIE,
juos pradangink iš pasaulio,

1 Lit. inkstai
2 Sk. kebedi (lit. kepenys); M: garbė
3 T.y. mirusiųjų buveinė
4 Arba: begėdiška manyje neradai. Nieko pikta neišsprūdo

5 Rk. T.y. pasidarė maištingi. M: Jie uždarė savo riebalus
6 Rk.; M: Mūsų žingsniai
7 T.y. priešas

juos išnaikink iš gyvųjų
tarpo!¹

Pripildyk jų pilvą to, ką esi
[jiems] sutaupęs²;

tegul [jų] sūnūs pasisotina,
ir kas nuo jų atlieka, tegul
palieka jų vaikams!

- 15 Bet aš pateisintas išvysiu tavo
veidą,
prabudęs pasisotinsiu tavo
pavidalu.

Viešpats yra mano uola

Choro vadovui. Psalmė VIESPATIES tarno
Dovydo, kuris kreipėsi į VIESPATĮ šitos
giesmės žodžiais tą dieną, (kai) VIESPATS jį
išgelbėjo iš visų jo priešų rankų ir iš Sauliaus
rankų. Jis kalbėjo:

18

Aš myliu tave, VIESPATIE,
mano stiprybė.

- 2 VIESPATS yra mano uola,
mano tvirtovė ir mano
gelbėtojas;

mano Dievas yra mano uola,
kur prieglaudą randu,
mano skydas, mano

išganymo ragas³, mano
priebėga.

- 3 Aš šaukiaus VIESPATIES,
kuris vertas pagyrimo,
ir buvau išgelbėtas iš savo
priešų.

- 4 Mane buvo apvyniojusios
mirties virvės,
Belialo⁴ srovės mane
išgąsdinusios.

- 5 Šeolio⁵ virvės buvo mane
apsukusios,
mane užtikusios mirties
pinklės.

- 6 Savo bėdoje šaukiaus
VIESPATIES,
į savo Dievą šaukiaus
pagalbos.

Jis išgirdo iš savo šventyklos
mano balsą,
ir mano šauksmas į jį
pasiekė jo ausis.

- 7 Susvyravo ir sudrebėjo žemė,
kalnų pamatai sujudėjo;
jie siūbavo, nes jis nirtu.

- 8 Pakilo dūmai iš jo nosies,
ryjanti ugnisėjo iš jo
burnos;
degančios anglis liepsnojo
iš jo.

- 9 Jis palenkė dangus ir nužengė;
tiršta tamsa buvo po jo
kojomis.

- 10 Jis užsėdo ant kerubo ir skrido,
greit lėkė ant vėjo sparnų.

- 11 Tamsą jis padarė savo slėptuve
aplink save,
savo pastoge—tamsius

- vandenį, tirštus debesis.
12 Nuo žibėjimo jo priešaky veržėsi
pro jo debesis
kruša ir liepsnojančios
anglys.

- 13 Sugriaudė danguose
VIESPATS,
Aukščiausiasis paleido savo
balsą.⁶

- 14 Jis šaudė savo strėlėmis ir juos⁷
išsklaidė,
tviskino daug žaibų ir juos
pakrikdė.

- 15 Tada pasirodė jūros⁸ vagos
ir atsivėrė pasaulio pamatai
nuo tavo barimo, VIESPATIE,
nuo tavo nosių kvapo
šniokštimo.

- 16 Jis pasiekė iš aukštybių, mane
nutvėrė;
jis mane ištraukė iš didžių
vandenų.

- 17 Jis mane išplėšė iš mano
stipraus priešo,
iš tų, kurie manęs nekentė,
nes jie buvo man per
stiprūs.

- 18 Jie susidūrė su manim mano
nelaimės dieną,

1 Rk. M: iš žmonių savo ranka, VIESPATIE, iš
žmonių, iš pasaulio; jų dalis gyvųjų tarpe (arba:
gyvenime)

2 Arba: O tavo branginamieji—pripildyk jų
pilvą

3 T.y. mane gelbinti galybė. Ragas—galybės
simbolis.

4 Lit. Rijūno, arba (vietos, iš kurios) niekas
neatsikelia (t.y. požeminio pasaulio)

5 T.y. mirusiųjų buveinės

6 M + dtgr.: krušą ir ugningas anglis; ~kkř.
MssG 2Sam 22,14

7 T.y. priešus

8 Kl. Mss 2Sam 22,16; M: vandens

- bet VIESPATS buvo mano
parama.
- 19 Jis mane išvedė į erdvią vietą;
jis mane išgelbėjo, nes mane
pamėgo.
- 20 VIESPATS man atlygino pagal
mano teisumą,
pagal mano rankų švarumą
man atmokėjo.
- 21 Aš juk laikiaus VIESPATIES
kelių
ir neatsitraukiau nuo savo
Dievo nusikalsdamas.
- 22 Juk visus jo potvarkius turėjau
prieš save
ir jo nuostatų neatstūmiau
nuo savęs.
- 23 Nepeiktinas jam buvau
ir sergėjaus kaltės.
- 24 Tad VIESPATS man atmokėjo
pagal mano teisumą,
pagal mano rankų švarumą
jo akyse.
- 25 Ištikimam tu pasirodai
ištikimas,
tobulam—tobulas;
- 26 tyram tu pasirodai tyras
ir su sukčium sukta elgies.
- 27 Tu juk padedi nuolankiems
žmonėms,
bet išdidžias akis nužemini.
- 28 Juk tu, VIESPATIE, darai mano
žiburį šviesų;
mano Dievas nušviečia man
tamsybę.
- 29 Juk su tavim galiu 'pulti'¹
kareivių būrį²,
su savo Dievu persiekti
mūrą.
- 30 Dievas—tobulas jo valdymas³.
VIESPATIES žodis ugnimi
valytas.
Jis yra skydas visiems,
kurie glaudžiasi prie jo.
- 31 Juk kas yra Dievas, jei ne
VIESPATS?

- Ir kas yra Uola, jei ne mūsų
Dievas?—
- 32 Dievas, kuris mane apjuosė jėga
ir padarė saugų mano kelį,
- 33 kuris padarė mano kojas kaip
elnių
ir pastatė mane
aukštumose;
- 34 kuris taip išmiklino mano
rankas kovai,
kad mano dilbiai įtempia
žalvario lanką.
- 35 Tu man davei savo gelbintį
skydą,
ir tavo dešinė mane parėmė;
tavo pergale⁴ mane padarė
didelį.
- 36 Tu padarei ilgus mano žingsnius
po manim,
ir mano kulkšnis
nesvyravo.
- 37 Aš vijaus savo priešus ir juos
pasivijau,
ir negrižau, kol jų
nesunaikinau.
- 38 Aš juos sumušiau, ir jie
nebegalėjo atsikelti;
jie krito po mano kojomis.
- 39 Tu apjuosei mane jėga kovai,
parkniubdei po manim
mano priešininkus.
- 40 Mano priešus tu privertei bėgti
nuo manęs,
ir tuos, kurie manęs
nekontė, aš nutildžiau.
- 41 Jie šaukėsi pagalbos, tačiau
nebuvo gelbėtojo,—
VIESPATIES, bet jis jiems
neatsiliepė.
- 42 Aš juos sutryniau, [ir jie liko]
kaip dulkės prieš vėją,
kaip gatvių purvą juos
sutrypia⁵.
- 43 Tu mane išgelbėjai iš
'nesuskaitomos
kariuomenės'⁶,
mane paskyrei tautų galva.

1 Lit. bėgti (prieš)
2 Arba rk.: daryti šuolį per daubą
3 Lit. kelias

4 4QSam^a: pagalba
5 Dgl. Mss GST 2Sam 22, 43; M: išdrabsčiau
6 Rk.; M: tautos vaidų

- Žmonės, kurių nebuvau
pažinęs, pasidarė man
paslaugūs.
- 44 Kai tik išgirdo apie mane, jie
man pakluso;
svetimšaliai dėjos man
pavaldūs.
- 45 Svetimšaliai susmuko
ir drebėdami išėjo iš savo
pilių.
- 46 VIEŠPATS gyvas! Tebūnie
giriama mano Uola!
Prakilnus mano išganymo
Dievas!—
- 47 Dievas, kuris man davė
atsikeršyti
ir man pavergė tautas;
48 kuris mane išgelbėjo nuo mano
rūsčiųjų priešių,
mane iškėlė viršum mano
priešininkų.
Iš smurtininko tu mane
išplėsei.
- 49 Todėl dėkoju tau, VIEŠPATIE,
tarp tautų
ir noriu giedoti tavo vardui.
- 50 Jis didelę pagalbą suteikė savo
karaliui
ir parodė malonę savo
pateptajam,
Dovydui, ir jo palikuonims
per amžius.

33 Chab 3, 19 49 Rom 15, 9

Dangūs pasakoja Dievo garbę

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

- 19 Dangūs pasakoja Dievo garbę,
ir jo rankų darbą skelbia
tvirtuma.
- 2 Diena dienai perduoda¹ kalbą
ir naktis nakčiai praneša
žinią.
- 3 Tai ne kalba, ne žodžiai²;
negirdimas jų balsas.
- 4 Po visą žemę išsklinda jų
garsas,
iki pasaulio krašto—jų
žodžiai³.

1 Lit. verčia be perstojo kaip šaltinis
fizinė prasme
2 T.y. savos rūšies žodžiai, kuriais kūrinią
3 skelbia savo Kūrėjo garbę

Saulei jis pastatė padangtę
juose⁴.

- 5 Ji⁵ išeina kaip jaunikis iš savo
kambario,
džiaugiasi kaip karžygys,
galėdamas bėgti taku.
- 6 Nuo vieno dangų krašto ji
išeina
ir apsisuka kituose jų
pakraščiuos,
ir niekas nepasislepia nuo
jos kaitros.

4 Rom 10, 18

Viešpaties įstatymas tobulas

- 7 VIEŠPATIES įstatymas tobulas,
atgaivinas sielą.
VIEŠPATIES nurodymas⁶
patikimas,
daras paikšus išmintingus.
- 8 VIEŠPATIES potvarkiai tiesūs,
džiuginą širdį.
VIEŠPATIES įsakymas
skaistus,
šviesinas akis.
- 9 VIEŠPATIES baimė yra tyra,
pasiliekanči visam laikui.⁷
VIEŠPATIES sprendimai yra
tiesa,
visi be išimties teisingi.
- 10 Jie geistini labiau už aukšą,
už daug gryo aukso;
jie saldnesni už medų,
už korių syvą.
- 11 Be to, tavo tarnas leidosi jų
apšviečiamas⁸;
kas jų laikosi, gauna didelį
atpildą.
- 12 Paklydimai⁹—kas nusivokia
[apie juos]?
Nuo nesamoningų
suklydimų išteisink
mane!

4 T.y. danguose

5 Hbr. jis (saulė hebrajų kalboje yra vyr. giminės)

6 Lit. liudijimas (t.y. nurodymas, kaip elgtis)

7 T.y. pagarba Dievui, pasireiškianti klusnumu jo įstatymui, būdama priešinga moraliai netyrai nusidėjėlių ir pagonių elgsenai, yra pastovus gyvenimo pagrindas.

8 Arba: išpėjamas

9 T.y. netyčia daromi paklydimai

13 Ir nuo įžaliųjų sulaikyk savo
tarną!

Tegul jie man
neviešpatauja!

Tada aš būsiu nepeiktinas ir
laisvas

nuo didelio nusikaltimo¹.

14 Tegul tau patinka mano burnos
žodžiai

ir mano širdies apmąstymas

tėgul tave pasiekia²,
VIESPATIE, mano Uola ir

mano Atpirkėjau!

Malda už karalių, žygiuojantį į karą

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

20

Tegul VIESPATS tave išklauso
bėdos diena!

Tegul tave apgina Jokūbo
Dievo vardas!

2 Tegul jis siūncia tau pagalbą iš
šventovės

ir iš Šijonos tave paremia!

3 Tegul jis atsimeina visas tavo
dovanas

ir tavo deginamąją auką
laiko dosnia³! Sela

4 Tegul jis tau suteikia, ko
trokšta tavo širdis,

ir visą tavo sumanymą
įvykdo!

5 Tegul krykštausime dėl tavo
pergalės

ir savo Dievo vardu

iškelsime vėliavas!

Tegul VIESPATS įvykdo
visus tavo prašymus!

6 Dabar žinau,

kad VIESPATS padės savo
pateptajam,

jį išklaitys iš savo šventojo
dangaus

savo dešinės galingais
pagalbos veiksmiais.

7 Vieni [giriasi] kovos vežimais,
kiti žirgais,

o mes giriamės
VIESPATIES, savo
Dievo, vardu.

8 Jie parklups ir kris,
o mes atsikelsime ir
atsitiesime!

9 VIESPATIE, duok pergalę
karaliui!

Tegul jis mus išklauso, kai
šaukiame!

Tavo galia džiaugiasi karalius

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

21

VIESPATIE, tavo galia
džiaugiasi karalius,
ir dėl tavo pergalės kaip
labai jis džiūgauja!

2 Ko geidė jo širdis, tu jam davei,
ir jo lūpų prašymo
neatmetei. Sela

3 Juk jį pasitikai, laimindamas
geru,

uždėjai jam ant galvos
gryno aukso karūną.

4 Gyvenimo jis meldė tave— jį
suteikėi jam,

amžių ilgą, neribotą⁴.

5 Didelė jo garbė dėl tavo
pagalbos;

didybę ir kilnybę tu padėjai
ant jo.

6 Juk jį padarei palaiminimu
amžiams,

jį palinksminai džiaugsmu
savo akivaizdoje.

7 Juk karalius pasitiki
VIESPACIU,

ir dėl Aukščiausiojo
malonės jis nesvyruos.

8 Pasiėks tavo ranka visus tavo
priešus,

tavo dešinė atras tuos,
kurie tavęs nekenčia.

9 Tu juos padarysi tarsi
liepsnojančią krosnį,

kai tu, VIESPATIE,
pasirodysi.

Jis užsirstinęs juos sunaikins;
juos suris ugnis.

10 Jų vaikus tu išnaikinsi nuo
žemės,

1 Būtent stabmeldystės

2 Arba: Tebūnie pagal tavo norą mano burnos
žodžiai ir mano širdies apmąstymas pagal tavo
valią

3 Lit. riebia

4 Lit. dienų ilgį per amžius

- jų palikuonis iš žmonijos.
 11 Nors jie bus sumanę prieš tave
 ką pikta,
 prirežę intrigų, jie nieko
 neįstengs!
 12 Nes tu priversi juos bėgti,
 savo lanku taikysi į jų
 veidus.
 13 Pakilk, VIEŠPATIE, su savo
 stiprybe!
 Tegul apgiedosime ir
 grodami girsime tavo
 karžygišką galia!

**Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane
palikai?**

Choro vadovui. Kaip „Aušros elnė“. Dovydo
psalmė.

- 22** Mano Dieve, mano Dieve, kodėl
 mane palikai,
 esi taip toli nuo mano
 šaukmo¹, mano riksmo
 žodžių?
 2 Mano Dieve, šaukiu aš dieną,
 bet tu neatsakai;
 [šaukiu] naktį, ir negaliu
 nutilti.
 3 Tačiau tu sėdi soste kaip
 Šventasis,
 tu Izraelio Gyrius!
 4 Tavim pasitikėjo mūsų tėvai;
 jie pasitikėjo, o tu juos
 išgelbėjai.
 5 Tavo pagalbos jie šaukėsi, ir
 buvo išgelbėti;
 tavim pasitikėjo, ir neliko
 sugėdinti.
 6 Bet aš esu kirmėlė, nebe
 žmogus.
 Žmonių pašaipa, tautos
 niekinamas.
 7 Visi, kurie mato mane, pajuokia
 mane;
 jie kraipo lūpas, krato
 galva.
 8 „Jis patikėjo savo dalyką
 VIEŠPACIUI². Tas jį
 teišvaduoja,
 jį teišgelbsti, nes yra jį
 pamėgęs!“

- 9 Juk tu esi tas, kuris mane
 ištraukė iš motinos
 kūno,
 saugiam leido man būti prie
 mano motinos krūčių.
 10 Tavo globai buvau paliktas nuo
 pat gimimo;
 nuo pat mano motinos iščių
 tu esi mano Dievas.
 11 Nebūk toli nuo manęs,
 nes bėda artį,
 nes nėra padėjėjo!
 12 Mane apsupo daug bulių;
 Bašano galingieji mane
 apstojo.
 13 Jie išsižiojo prieš mane
 kaip plėšrus ir kriokiantis
 liūtas.
 14 Kaip vanduo aš išsiliejau,
 ir išsinarstė visi mano
 kaulai.
 Mano širdis pasidarė kaip
 vaškas,
 ištirpo mano viduriuose.
 15 Išdžiūvo kaip šukė mano
 gerklė³,
 ir mano liežuvis prilipo man
 prie gomurio.
 Taip tu mane padėjai į
 mirties dulkes.
 16 Nes mane apspito šunys;
 piktadarių gauja mane
 apstojo ratu.
 Jie surišo⁴ man rankas ir
 kojas.
 17 Aš galiu suskaičiuoti visus savo
 kaulus.
 Jie spokso, žiūri į mane.
 18 Jie dalijasi mano drabužiais
 ir dėl mano apdaro meta
 burta.
 19 Tačiau tu, VIEŠPATIE, nebūk
 toli!
 Mano stiprybe, skubėk man
 padėti!
 20 Išvaduok nuo kalavijo mano
 gyvybę,
 nuo šuns letenos mano
 vienintelį [turtą]!
 21 Gelbėk mane iš liūto nasrų,

¹ Rk.; M: pagalbos

² GSV; lit. Jis nurito ant VIEŠPATIES; M:
 Nurisk (savo dalyką) ant VIEŠPATIES!

³ Rk.; M: jėga

⁴ Rk.; G: perskverbė; M: kaip liūtas

ir iš stumbrų¹ ragų leisk
man ištrūkti²!

1 Mt 27, 46; Mk 15, 34 7 Mt 27, 39; Mk 15, 29; Lk 23, 35
8 Mt 27, 43 18 Mt 27, 35; Mk 15, 24; Lk 23, 34;
Jn 19, 24

**Tegul aš apsakysiu tavo vardą savo
broliams!**

22 Tegul aš apsakysiu tavo vardą
savo broliams,
susirinkimo vidury tave
girsiu!

23 Jūs, kurie bijote VIEŠPATIES,
jį girkite!
Visi Jokūbo palikuonys, jį
garbinkite!
Jo bijokitės, visi Izraelio
palikuonys!

24 Nes jis nepaniekino
ir nesibodėjo
prislėgtojo bėdos²;
jis nepaslėpė nuo jo savo
veido,
bet kai jis šaukėsi pagalbos, jo
klausėsi.

25 Nuo tavęs ateina mano gyriaus
giesmė gausiame
susirinkime;
savo įžadus ištesėsiu
akivaizdoje tų, kurie jo
bijo.

26 Tegul valgo nuolankieji³ ir
pasisotina!
Tegul giria VIEŠPATĮ tie,
kurie jo ieško!
Teatgyja jūsų širdis visam
laikui!

27 Teatsimena ir tesigrėžia į
VIEŠPATĮ visi žemės
pakraščiai,
teparpuola ties tavim visos
tautų giminės!

28 Nes VIESPACIUI priklauso
karaliaus valdžia;
jis viešpatauja tautoms.

29 Tikrai, jį⁴ turi kniūpsčia
pagarbinti visi, kurie
miega žemėje⁵,
ties juo [turi] klauptis visi,
kurie nužengė į dulkes,
ir kas negalėjo išlikti gyvas.
30 Mano⁶ palikuonys jam tarnaus,
pasakos apie Viešpatį
būsimai kartai⁷.
31 Ir jie skelbs jo išgelbėjimą
dar gimiančiai tautai,
kad jis tai padarė.

22 Hbr 2, 12

Viešpats mano ganytojas
Dovydo psalmė

23 VIEŠPATS mano ganytojas—
aš nieko nestokosiu.
2 Žaliuojančiose lankose jis
leis man atsigulti.
Prie tykių vandenų⁸ jis nuves
mane.
3 Atgaivins jis mano sielą.
Jis mane ves teisumo⁹ takais
dėl savo vardo.
4 Nors aš ir eičiau
per tamsiausią¹⁰ slėnį,
nebijosiu pikta,
nes tu esi su manim!
Tavo kuoka ir tavo lazda—
jos padrąsins mane!
5 Tu parduosi ties manim stalą
mano priešų akivaizdoje.
Tu patepei aliejum man galvą.
Mano taurė sklidina.
6 Tik gerumas ir malonė mane
seks
per visas mano gyvenimo
dienas,
ir aš¹¹ pasiliksiu VIEŠPATIES
namuose¹¹,
kol gyvensiu.

1 Rk.; M: ragų!—Tu mane išklausi. Arba (plg. GSV): ragų mano vargšę sielą
2 Arba: giesmės
3 T.y. tie, kurie Dievo akivaizdoje jaučiasi esą neturtingi, menki ir žemi

4 Rk.; M: Jie valgė
5 Rk.; M: žemės riebieji
6 G;~M
7 G; M: kartai. 31 Jie ateis
8 Arba: poilsio vietų vandens
9 Arba: tikrais
10 Lit. mirties šešėlio
11 Rk.; M: sugrįšiu į VIEŠPATIES namus

2 Apr 7, 17

Kas drįs kopti į Viešpaties kalną?
Dovydo psalmė

- 24** „VIEŠPAČIUI priklauso žemė
ir kas 'yra joje'¹.
pasaulis ir jo gyventojai,
2 nes jis ant jūrų ją įkūrė,
ant srovių tvirtai ją
pastatė“.—
- 3** „Kas drįs kopti į VIEŠPATIES
kalną,
ir kas drįs pasirodyti jo
šventoje vietoje?“—
- 4** „Kas švarias turi rankas ir kas
tyrą širdį,
kas nekėlė savo minties į
tai, kas niekinga²,
ir neprisiekė apgaulingai.
- 5** Tas gaus palaiminimą iš
VIEŠPATIES
ir pateisinimą iš Dievo,
kuris jį gelbsti“.—
- 6** „Tokia yra karta tų kurie jo
klausiasi,
kurie ieško Jokūbo Dievo
veido“³. Sela

11 Kor 10, 26 4 Mt 5, 8

Pakelkite, vartai, savo galvas!

- 7** „Pakelkite, vartai, savo galvas,
ir pasikelkite, senovinės
duryš,
kad įeitų garbės
Karalius!“—
- 8** „Kas yra tas garbės
Karalius?“—
„VIEŠPATS, stiprusis,
karžygys!
VIEŠPATS, galiūnas
kovoje!“
- 9** „Pakelkite, vartai, savo galvas,
ir pasikelkite, senovinės
duryš,
kad įeitų garbės
Karalius!“—
- 10** „Kas yra tas garbės
Karalius?“—

„Kariuomenių
VIEŠPATS—
jis yra garbės Karalius!“
Sela

Viešpatie, parodyk man savo kelius!
Dovydo

- 25** **Ālef**
Tavęs aš laukiau, VIEŠPATIE!
Aš pakeliu savo sielą ² į
savo Dievą⁴.
Bet
Tavim pasitikėjau: tenebūsiu
sugėdintas,
tenedžiūgauja dėl manęs
mano priešai!
Gimel
3 Taip pat niekas, kuris tavęs
laukia, nebus
sugėdintas.
[Bet] nieko nelaimės tie,
kurie⁵ lieka neištikimi.
Dālet
4 Man parodyk, VIEŠPATIE,
savo kelius⁶,
mane pamokyk savo takų!
Hē
5 Leisk man elgtis tau ištikimai ir
mokyk mane,
nes tu esi Dievas, kuris
mane gelbsti!
Vāv
Ir⁷ tavęs aš laukiau ištisą dieną.
Zajin
6 Atsimink savo gailestingumą,
VIEŠPATIE, ir savo
malonę,
nes jau nuo amžių jie yra!
Chēt
7 Neatsimink mano jaunystės
nuodėmių ir
nusikaltimų;
pagal savo malonę tu
atsimink mane,
dėl savo gerumo,
VIEŠPATIE!
Tēt
8 Geras ir tiesus yra VIEŠPATS;

4 Rk.; M: Į tave, VIEŠPATIE, aš pakeliu savo
sielą. ² Mano Dieve

5 Rk.; M: bus sugėdinti tie, kurie be priežasties
(arba: lengvabūdiškai)

6 T.y. elgseną, kurią VIEŠPATS įsako savo
žmonėms

7 4 Mss GS; ~M

1 Lit. ją pripildo

2 T.y. stabą

3 G; S: tavo veido, Jokūbo Dieve; M: tavo veido,
Jokūbe

- todėl jis rodo nusidėjėliams
kelia.
Jōd
- 9 Jis daro, kad nuolankieji teisiai
elgiasi;
jis moko nuolankiuosius
savo kelio.
Kaf
- 10 Visi VIEŠPATIES takai—
gerumas ir ištikimybė
tiems, kurie laiko jo
sandoros
įpareigojimus¹.
Lāmed
- 11 Dėl savo vardo, VIEŠPATIE,
atleisk mano kaltę, nes ji
didelė!
Mēm
- 12 Kas yra tas vyras, kuris bijo
VIEŠPATIES?
Jis² parodys jam kelią, kurį
šis turi pasirinkti.
Nūn
- 13 Jis pats gerai gyvuos,
o jo vaikai paveldės šali.
Sāmech
- 14 VIEŠPATIES draugystė³
priklauso tiems, kurie jo
bijo,
ir jo sandora yra tam, kad
juos pamokyti.
Ajin
- 15 Mano akys nuolat žvelgia į
VIEŠPATĮ,
nes jis išpainsio mano kojas
iš pinklių.
Pē
- 16 Grėžkis į mane ir būk man
malonus,
nes aš vienišas ir
nuskurdęs!
Šādē
- 17 Palengvink mano širdies
skausmus
ir iš mano bėdų išvaduok
mane!
Kōf
- 18 Pažvelk į mano skurdą bei mano
vargą
ir atleisk visas mano
nuodėmes!
Rēš

- 19 Pamatyk, kaip daug mano
priešų
ir kaip jie manęs nekenčia
smurtinga neapykanta!
Syn
- 20 Apsaugok mano gyvybę ir
išgelbėk mane!
Tenebūsiu sugėdintas, nes
ieškojau prieglaudos
tavyje!
Tāv
- 21 Nekaltumas ir tiesumas
teapsergi mane,
nes aš laukiau tavęs,
VIEŠPATIE!
- 22 Išlaisvink, Dieve, Izraelį
iš visų jo bėdų!

Išmėgink mane, VIEŠPATIE!

Dovydo

- 26** Nuteisink mane, VIEŠPATIE,
nes aš nepeiktinai elgiaus
ir pasitikejau VIEŠPACIU
nesvyruodamas!
- 2 Iškvosk mane, VIEŠPATIE, ir
išmėgink mane,
ištirk mano inkstus ir širdį!
- 3 Nes tavo malonė buvo man prieš
akis,
ir elgiaus tau ištikimai.
- 4 Aš nesėdėjau su klastūnais
ir su veidmainiais
nesusidėjau.
- 5 Aš nekenčiau piktadarių
susirinkimo
ir su bedieviais
neposėdžiauvau.
- 6 Aš plaunu rankas, reikšdamas
nekaltumą,
ir einu aplink tavo aukurą,
VIEŠPATIE,
- 7 kad garsiai užtraukčiau
padėkos giesmę
ir pasakočiau visus tavo
nuostabius darbus.
- 8 VIEŠPATIE, aš myliu tavo
namų buveinę,
vietą, kur tavo šlovė
gyvena.
- 9 Nenušluok manęs su
nusidėjėliais

1 Lit. sandorą ir jo liudijimus

2 T.y. VIEŠPATS

3 Arba: patartis

- ir su kraujotroškomis mano
gyvybės!
10 Prie jų rankų kimba begėdiškas
darbas,
ir jų dešinė pilna kyšių.
11 Bet aš nepeiktinai elgiuos.
Atpirk mane ir būk man
malonus!
12 Mano koja stovėjo lygiame
kelyje;
susirinkimuose aš girsiu
VIEŠPATĮ¹.

Viešpats mano šviesa ir mano išganymas

- 27 ^{Dovydo psalmė}
VIEŠPATS mano šviesa ir mano
išganymas:
ko man bijoti?
VIEŠPATS mano gyvenimo
tvirtovė².
prieš ką man drebėti?
2 Kai piktadariai artėjo į mane
mano kūno esti—
mano prispaudėjai ir mano
priešai,—
jie susvyravo ir krito.
3 Nors stovyklautų prieš mane
kareivių stovykla,
nenusigąs mano širdis;
nors ir karas kiltų prieš mane,
aš vis dėlto pasitikėsiu!
4 Vieno dalyko prašiau
VIEŠPATI,
to aš meilauju:
gyventi VIEŠPATIES namuose
per visas savo gyvenimo
dienas,
kad galėčiau stebėti
VIEŠPATIES meilumą
ir dairytis³ jo šventykloje.
5 Nes jis paslėps mane savo
pastogėje
nelaimės diena,
apdengs mane savo padangtės
užuoglaudoje,
ant uolos mane aukštai
pakels.
6 O dabar mano galva iškeliama
viršum mano priešų aplink
mane.

Tad aš noriu aukoti jo
padangtėje
aukas su kryžstavimu,
giedoti ir skambinti
VIESPACIUI.

Lauk VIEŠPATIES!

- 7 Išgirs, o VIEŠPATIE! Aš
balsiai šaukiuos.
Pasigailėk manęs ir
išklausk mane!
8 Tau priminė mano širdis⁴.
„Iškokite mano veido!“
Tavo veido, VIEŠPATIE, aš
ieškau.
9 Nepaslėpk savo veido nuo
manęs!
Nepavaryk supykęs savo tarno!
Tu buvai mano pagalba.
Neatmesk manęs ir nepalik
manęs,
o Dieve, mano gelbėtojai!
10 Nors mano tėvas ir mano
motina būtų mane
palikę,
tačiau VIEŠPATS mane
priims.
11 Parodyk man, VIEŠPATIE, savo
kelia
ir vesk mane lygiu taku
dėl mano priešų!
12 Neatiduok manęs į prispaudėjų
gerklę,
nes sukilo prieš mane
neteisūs liudytojai
ir iškvepia smurtą.
13 'O, jei nebūčiau tikėjęs⁵,
kad matysiu VIEŠPATIES
gerumą⁶
gyvųjų šalyje!
14 Lauk VIEŠPATIES!
Būk stiprus, ir drąsi
tesijaučia tavo širdis!
Ir lauk VIEŠPATIES!

Šaukimasis pagalbos ir padėka

- ^{Dovydo}
28 Tave, VIEŠPATIE, šaukiuos,
mano Uola, nenusigręžk
nuo manęs

1 G: tave, VIEŠPATIE

2 Arba: prieglauda

3 laukiant Dievo atsakymo į auka

4 Būtent ką tu esi įsąkęs

5 T.y. bijau pagalvoti, kas man būtų atsitikę, jei nebūčiau buvęs tikras. GV: Tikiu; S: Bet aš tikėjau

6 Arba: gera

- tylėdamas,
kad, jei man tylėsi, neprilygtiau
nužengusiems į duobę!
- 2 Išgirsk mano maldavimo balsą,
kai pagalbos šaukiuos
tavęs,
kai pakelių rankas
į tavo Švenčiausiąją!
- 3 Nenušluok manęs su bedieviais
ir su tais, kurie daro
nedorybę,
kurie taikiai kalba su savo
artimais,
kai pikta mano savo
širdyse!
- 4 Atiduok jiems pagal jų
pasielgimą
ir jų veiksmų nelabumą!
Ko vertas jų rankų darbas,
jiems atlygink;
jiems atmokėk, kaip jie
nusipelnė!
- 5 Nes jie nepaiso VIEŠPATIES
veikalų
ir jo rankų darbo.
Jis juos nugriaus
ir jų nebeatstatys.
- 6 Tebūnie giriamas VIEŠPATS,
nes jis išgirdo mano
maldavimų balsą!
- 7 VIEŠPATS yra mano stiprus
skydas¹;
juo pasitikėjo mano širdis.
Aš gavau pagalbą, tad
džiūgauja mano širdis,
ir savo giesmę noriu jam
giedoti.
- 8 VIEŠPATS yra savo tautos²
stiprybė;
jis yra jo pateptojo
gelbstinti tvirtovė.
- 9 Padėk savo tautai ir laimink
savo veldinį!
Juos ganyk ir nešiok per
amžius!

4 Apr 22, 12

**VIEŠPATIES galingas apsiareiškimas
audroje**

Dovydo psalmė

- 29 Pripažinkite, VIEŠPAČIUI,
dievybės³,
pripažinkite VIEŠPAČIUI
slovę ir galybę!
- 2 Pripažinkite VIEŠPAČIUI jo
vardo šlovę;
parpulkite prieš VIEŠPATĮ!
- 3 VIEŠPATIES balsas viršum
vandenu!
Šlovės Dievas sugriaudė.
VIEŠPATS viršum didžiū
vandenu!
- 4 VIEŠPATIES balsas galingas;
VIEŠPATIES balsas
didingas.
- 5 VIEŠPATIES balsas—jis
suskaldo kedrus;
VIEŠPATS suskaldo
Lebanono kedrus.
- 6 Jis padaro, kad Lebanonas
šokinėja, kaip veršis,
ir Sirjonas, kaip jauniklis
stumbras.
- 7 VIEŠPATIES balsas išskelia
ugnies liepsnas.
- 8 VIEŠPATIES balsas sudrebina
dykumą.
VIEŠPATS sudrebina
Kadešo dykumą.
- 9 VIEŠPATIES balsas sukelia
gimdymo skausmus
elnėms
ir nelaiku verčia gimdyti
ožkyčius⁴.
O jo šventykloje visi sako:
„Šlovė!“
- 10 VIEŠPATS atsisėdo į sostą
viršum tvano.
Soste sėdi VIEŠPATS kaip
karalius per amžius.
- 11 Tegul VIEŠPATS suteikia
stiprybę savo tautai!
Tegul VIEŠPATS palaimina
savo tautą taika!

1-2 Ps 96, 7-9

Padėka už išgydymą nuo mirtinos ligos
Psalmė. Šventyklos pašventinimo giesmė.
Dovydo.

1 Lit. mano stiprybė ir mano skydas
2 8MssGS; M: jiems

3 Lit. Dievo sūnūs
4 Arba rk.: šokina ažuolus ir apnuogina girias

30 Noriu aukštinti tave, VIEŠPATIE,

nes tu ištraukei

mane į viršų¹

ir neleidai mano priešams
žiaugtis dėl manęs!

2 VIEŠPATIE, mano Dieve,
pagalbos šaukiaus į tave,
o tu pagydei mane.

3 VIEŠPATIE, tu išvedei iš
šeolio² mano sielą,
leidai man atgyti iš tų,
kurie nužengė³ į duobę.

4 Giedokite⁴ VIEŠPAČIUI, jo
maldingieji,
ir girkite jo šventąjį
vardą⁵!

5 Nes tik akimirksnį trunka jo
rūstybė,
per visą gyvenimą jo
palankumas.
Vakare apsinakvoja verkimas,
tačiau rytą [apsilanko]
džiūgavimas.

6 Bet aš, būdamas be rūpesčių,
sakiau:

„Aš niekad nesvyruosiu!“

7 VIEŠPATIE, savo palankumu
tu padarei [mane]
pastovesnį
už galingus kalnus!
Tu paslėpei savo veidą—
aš nusigandau.

8 Taveš, o VIEŠPATIE, šaukiaus,
ir VIEŠPATI maldavau:

9 „Kokia tau nauda iš mano
mirties⁶,
iš to, kad nužengsiu į
duobę?

Ar girs tave dulkės?
Ar jos skelbs tavo
ištikimybę?

10 Išgirk, VIEŠPATIE, ir būk man
malonus!
VIEŠPATIE, būk man
padėjėjas!“

11 Tu pavertei mano raudą
man šoku ratelyje,
atrišai man ašutinę

ir apjuosei linksmybe,
12 kad tau giedotų mano siela⁷ ir
netylėtų.
VIEŠPATIE, mano Dieve,
visados tau dėkosiu!

Sunkiai prislėgtojo malda ir padėka už
išlaisvinimą

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

31 Prie tavęs, o VIEŠPATIE,
glaudžiaus:
niekados tenebūsiu
sugėdintas!

Dėl savo ištikimybės⁸
išvaduok mane!

2 Palenk prie manęs savo ausį,
skubiai išgelbėk mane!
Būk man prieglaudos uola,
tvirtovių namai man
gelbėti!

3 Juk tu esi mano uola ir mano
tvirtovė.

Tad dėl savo vardo
mane vesk ir man
vadovauk,

4 leisk man ištrūkti iš pinklių,
kurias slapta man
paspendė,

nes tu esi mano prieglauda!

5 Į tavo ranką atiduodu savo
dvasią.

Tu atpirkai mane,
VIEŠPATIE, ištikimasis
Dieve!

6 Tu nekentei⁹ tų, kurie laikosi
niekingų stabų,
bet aš VIEŠPAČIUI
pasitikėjau!

7 Tegul aš džiūgausiu ir
linksminsiuos dėl tavo
malonės,
kad tu pažvelgei į mano
skurdą,

įsidėmėjai mano sielvartus

8 ir manęs neatidavei į priešo
ranką, -

pastatei mano kojas į erdvią
vietą!

1 Hbr.: kaip kibirą iš šulinio

2 T.y. mirusiųjų buveinės

3 KGS; QTdgl. Mss: kad nenužengčiau

4 palydint muzikos instrumentui

5 Lit. atminimą

6 Lit. kraujo

7 Rk.; G: mano šlovė; M: šlovė

8 Lit. teismo

9 MssGV; M: Aš nekenčiau

- 9 Būk man malonus, VIEŠPATIE,
nes bėda mane spaudžia;
nusilpo iš sielvarto mano
akis,
mano siela ir mano kūnas.
- 10 Nes praslinko su širdgėla mano
gyvenimas
ir mano metai su vaitojimu;
susmuko mano jėga dėl mano
nelaimės¹
ir mano kaulai nusilpo.
- 11 Visiems savo priešininkams
tapau paniekos dalyku,
savo kaimynams siaubu²
ir baidykle savo
pažįstamiems.
- Tie, kurie mane mato gatvėje,
bėga nuo manęs.
- 12 Esu pamirštas kaip numirėlis,
išnykęs iš atminties;
pasidariau kaip sudužęs
indas.
- 13 Juk aš girdėjau daugelio
šnibždesį—
bauginimą iš visur,—
kai jie tarėsi kartu prieš mane,
sugalvojo atimti man
gyvybę.
- 14 Bet aš tavim, o VIEŠPATIE,
pasitikėjau!
Aš sakiau: „Tu esi mano
Dievas“.
- 15 Tavo rankoje yra mano ateitis³.
Išplėsk mane
iš mano priešų ir
persekiotojų rankos!
- 16 Tešviečia tavo veidas tavo
tarnui;
išgelbėk mane savo malone!
- 17 O VIEŠPATIE, tenebūsiu
sugėdintas,
nes aš tavęs šaukiaus!
Tebūnie sugėdinti bedieviai,
tegul jie eina be žado į
šeolį⁴!
- 18 Tebūnie nutildytos
meluojančios lūpos,

kurios išūliai kalba prieš
teisųjį
su puikybe ir panieka!

- 19 Kokia didelė tavo gėrybė⁵,
kuria sutaupei tiems, kurie
tavęs bijo,
kuria parodei tiems, kurie
glaudžiasi prie tavęs,
žmonių akivaizdoje!
- 20 Tu paslėpsi juos savo veido
priedangoje
nuo žmonių šmeižtų,
juos priglobsi palapinėje
nuo liežuvių rietenų.
- 21 Pagirtas tebūnie VIEŠPATS,
kad jis nuostabiai man
parodė savo malonę
bėdos metu⁶!
- 22 O aš buvau pasakęs skubomis iš
baimės:
„Esu atkirstas nuo tavęs!“
Tačiau tu išgirdai
mano maldavimų balsą,
kai šaukiaus tavo pagalbos.
- 23 Mylėkite VIEŠPATĮ, visi jo
maldingieji!
Ištikimuosius apsaugo
VIEŠPATS,
bet su kaupu atlygina tam,
kuris elgiasi išdidžiai.
- 24 Būkite stiprūs ir drąsios
širdies⁷—
jūs visi, kurie laukiate
VIEŠPATIES!

5 Lk 23, 46

**Laimingas, kuriam atleistas
nusikaltimas!**

Dovydo. Maskyl⁸.

1 GS; M: kaltės
2 Rk.; M: labai
3 Lit. laikai
4 T.y. mirusiųjų buveinė

5 Arba: gėrybė
6 Rk.; M: sutvirtintame mieste
7 Lit. tesijaučia drąsi jūsų širdis
8 Lit. daras išvalgu, išmanų. Tiksliai
neišaiškintos reikšmės techninis terminas,
vartojamas ypatingai giesmių rūšiai žymėti

32

Laimingas, kuriam atleistas
nusikaltimas,
kurio nuodėmė uždengta!

2 Laimingas žmogus, kuriam
VIESPATS
nepriškaito kaltės
ir kurio dvasioje nėra
apgaulės!

3 Kai tylėjau, dūlėjo mano kaulai,
man dejuojant per ištisą
dieną.

4 Nes dieną ir naktį slėgė
mane tavo ranka.
Išdžiūvo¹ mano liežuvis²
kaip³ vasaros sausromis.

Sela
5 Daviau tau žinoti savo nuodėmę
ir nenuslėpiau savo kaltės.
Tariau: „Tegul aš išpažinsiu
savo priešgyniavimus
VIESPACIUI!“

Tada tu atleidai
mano nuodėmės kaltę. *Sela*

6 Todėl tesimeldžia
tau kiekvienas maldingasis
bėdos metu⁴.

Kai patvins gausingi vandenys,
jie jo nepasieks!

7 Tu esi mano apgintis,
nuo bėdos mane apsergi.
Išgelbėjimo kryžstavimais
tu apsups mane. *Sela*

8 „Aš pamokysiu tave ir
parodysiu tau
kelia, kuriuo turi
vaikščioti;
duosiu patarimų,
kreipdamas į tave savo
akį.

9 Nebūk kaip arklys, kaip
asilėnas, neturįs
supratimo!
Žaslais ir apynasriu jį
reikia suvaldyti;
kitai jis nesiartina prie
tavęs“.

10 Daug skausmų turi nedorėlis,

tačiau tą, kuris pasitiki
VIESPACIU, malonė
apsups!

11 Linksminkitės VIESPACIU ir
džiūgaukite, teisieji,
ir kryžstaukite, visi
tiesiaširdžiai!

1-2 Rom 4, 7-8 5 2 Sam 12, 13

Raginimas girti Dievo visagalybę ir
malonę

33

Kryžstaukite, jūs teisieji,
VIESPACIUI!

Tiesiesiems pritinka
gyriaus giesmė.

2 Dėkokite VIESPACIUI lyrà ,
dešimčiastyge arfa jam
skambinkite!

3 Giedokite jam naują giesmę,
mikliai skambinkite su
džiūgavimo skambesiu!

4 Nes tiesus yra VIESPATIES
žodis
ir kiekvienas jo darbas rodo
ištikimybę.

5 Jis mėgsta, kas teisu ir teisinga.
VIESPATIES malonės pilna
žemė.

6 VIESPATIES žodžiu dangūs
sukurti,
o jo burnos kvapu—visa jų
kariuomenė.

7 Jis surinko kaip į vandenmaiš⁵
marių vandenį,
sudėjo į sandėlius pirminius
vandenį.

8 Tesibijo VIESPATIES visa
žemė,
jo tebingauja visi pasaulio
gyventojai!

9 Nes jis tarė—ir įvyko;
jis įsakė—ir atsirado.

10 VIESPATS sužlugdė pagonių
sumanymą,
sukliudė tautų kėslus.

11 VIESPATIES sumanymas
ištvėria per amžius,
jo širdies siekimai—per
kartų kartas.

1 Lit. Pakito

2 Rk.; M: aliejinis pyragas

3 MsSymT

4 Rk.; M: radimo metu tik

5 GTVSym; M: užtvanka

12 Laiminga nacija, kurios Dievas
yra VIESPATS,
tauta, kurią jis išsirinko
nuosavybe!

13 Iš dangaus žvelgia VIEŠPATS,
mato visą žmoniją.

14 Iš vietos, kur jo sostas, jis žiūri
į visus žemės gyventojus—

15 jis, kuris supavidalino visų jų
širdis,
kuris žvelgia į visus jų
darbus.

16 Karalius neišsigelbsti gausia
kariuomene;
karžygys neišsilaisvina
didele galia.

17 Žirgas apvilia, kai reikia
gelbėtis,
ir savo didele jėga nepadedą
ištrūkti.

18 Štai VIEŠPATIES akis [žvelgia]
į tuos, kurie jo bijo,
į tuos, kurie viliasi jo
malonės,

19 kad jis išgelbėtų nuo mirties jų
gyvybę
ir išlaikytų juos gyvus bado
metu.

20 Mūsų siela laukė VIEŠPATIES:
jis mūsų pagalba ir mūsų
skydas.

21 Juk juo džiaugiasi mūsų širdis,
juk šventuoju jo vardu
pasitikėjome.

22 Tavo malonė, VIEŠPATIE,
tebūnie ant mūsų,
taip kaip mes laukiame
tavęs!

**Ragaukite ir matykite, kaip geras
VIESPATS!**

Dovydo, kai jis apsimetė pamišėliu Abimelecho
akivaizdoje. Tad tas jį pavarė, ir jis nuėjo.

1 Sam 21, 13–15

34 **Alef**
Tegul aš girsiu VIEŠPATĮ
visada;
tegul nuolat jį šlovins
mano burna!

Bet
2 VIEŠPAČIU didžiuojasi mano
siela;

tegul tai girdi nuolankieji¹
ir linksminasi!

Gimel

3 Didinkite VIEŠPATĮ su manim
ir kartu aukštinkime jo
vardą!

Dalet

4 Aš ieškojau VIEŠPATIES, ir jis
mane išklausė,
iš visų mano baimių mane
išlaisvino.

He

5 Žvelkite² į jį, tai spinduliuosite³
[iš džiaugsmo]
ir jūsų⁴ veidams nereiks
rausti iš gėdos!

Zajin

6 Štai čia vargšas, kuris šaukė, ir
VIESPATS išgirdo
ir jį išgelbėjo iš visų jo
bėdų.

Chet

7 VIEŠPATIES angelas
stovyklauja
aplink tuos, kurie jo bijo, ir
juos išgelbsti.

Tet

8 Ragaukite ir patirkite, koks
švelnus yra VIESPATS!
Laimingas žmogus, kuris
glaudžiasi prie jo!

Jod

9 Bijokite VIEŠPATIES, jo
šventieji,
nes nieko nestokoja tie,
kurie jo bijo!

Kaf

10 Turtuoliai⁵ yra pristigę ir
badavę,
bet tie, kurie ieško
VIEŠPATIES, jokio gero
nestokos!

Lamed

11 Ateikite, sūnūs, manęs
klauskite!

1 Arba: vargšai
2 8MssAkvsJer; M: Jie žvelgė
3 GAvsSHier; M: spinduliavo
4 GS Hier; M: jų
5 GSV. Arba: Didikai. M: Jauni liūtai

Aš VIEŠPATIES baimės jus
pamokysiu!

Mėm

- 12 Kas yra tas vyras, kuris nori
gyventi,
geidžia dienų¹, kad patirtų
gera?

Nūn

- 13 Sulaikyk savo liežuvį nuo pikta
ir savo lūpas nuo vylingos
kalbos!

Sāmech

- 14 Venk pikta ir daryk gera!
Ieškok taikos ir ją vykis!

Ajin

- 15 VIEŠPATIES akys nukreiptos į
teisiuosius
ir jo ausys į jų šauksmą.

Pē

- 16 VIEŠPATIES veidas nukreiptas
prieš piktadarius,
kad išdildytų nuo žemės jų
atminimą.

Sādē

- 17 Kai jie šaukė, VIEŠPATS
išgirdo
ir juos išlaisvino iš visų jų
bėdų.

Kōf

- 18 VIEŠPATS yra arti tų, kurių
širdis sulūžusi;
tuos, kurių dvasia sutrinta,
jis išgelbsti.

Rēš

- 19 Daug blogybių patiria teisusis,
bet iš jų visų jį išlaisvins
VIEŠPATS.

Syn

- 20 Jis saugo visus jo kaulus:
nė vienas iš jų nesuluš!

Tāv

- 21 Atneš mirtį nedorėliui nelaimė,
ir tie, kurie nekenčia
teisiojo, turės kęsti
bausmę.

- 22 VIEŠPATS atperka savo tarnų
gyvybę,
ir nekenčės bausmės niekas,
kas glaudžiasi prie jo.

35

Kovok, VIEŠPATIE, su tais,
kurie kovoja su manim;
kariauk su tais, kurie kariauja
su manim!

- 2 Nutverk mažąjį bei didįjį skydą
ir kelkis man padėti!
- 3 Išsitrauk ragotinę ir ietį
prieš mano persekiotojus!
Tark mano sielai:
„Aš esu tavo išgelbėjimas!“

- 4 Tegul gėdijasi ir užsitraukia
negarbę
tie, kurie kėsinas į mano
gyvybę!

Tesitraukia atgal paraudę
tie, kurie sumano man
pikta!

- 5 Jie tebūnie kaip pelai prieš vėją,
VIEŠPATIES angelui juos
genant!

Tebūnie jų kelias tamsus ir
slidus,

VIEŠPATIES angelui juos
vejant!

- 7 Nes be priežasties jie man
slapčia paspendė savo
pinkles,
be priežasties iškasė
duobę² man pagauti³.

- 8 Te nelauktai jį⁴ užklumpa
duobė⁵,
ir jo pinklės, kurias jis pa-
slėpė, tepagauna jį patį!

Jis teipuola į duobę⁶!

- 9 Bet mano siela tegul džiūgauja
VIEŠPACIU,
tesidžiaugia jo išgelbėjimu!

- 10 Visi mano kaulai tesako:
„VIEŠPATIE, kas prilygsta
tau,
išlaisvinančiam silpnąjį
iš stipresnio už jį,
silpnąjį ir vargšą iš to, kuris jį
apiplėšia?“

- 11 Pakildavo smurtingi liudytojai:
ko nežinodavau, jie
klaUSDavo mane.

⁸¹ Pet 2, 3 12–16 1 Pet 3, 10–12 20 Jn 19, 36

Meldimas išvaduoti iš neištikimų ir
nedėkingų priešų
Dovydo

¹ T.y. ilgo amžiaus

² Rk.; M: paslėpė duobę, savo pinkles, be
priežasties iškasė

³ Lit. mano gyvybei

⁴ T.y. kiekvieną iš jų

⁵ Arba: pražūtis

⁶ Arba: pražūtį

- 12 Jie man atlygindavo piktu už
gera,
tykodavo¹ mano gyvybės.
- 13 O aš, jiems sergant,
vilkėdavau ašutinę,
marindavau pasninku
save—
o kad mano malda sugrižtų į
mano krūtinę!—
- 14 lyg kad tai būtų mano
draugui ar broliui.
Aš vaikščiodavau aplinkui kaip
gedis motinos,
pajuodęs² ir susilenkęs.
- 15 Bet, man suklupus, jie nudžiugę
būrėsi;
jie būrėsi prieš mane.
Engėjai³, kurių nepažinau,
be paliovos [mane] draskė į
skutelius.
- 16 Jie šmeiždami⁴ tyčiojosi
iš manęs⁵,
griežė prieš mane dantimis.
- 17 O VIEŠPATIE, kaip ilgai
žiūrėsi?
Atitrauk mano gyvybę nuo
kriokėjų⁶,
nuo jaunų liūtų mano
vienintelį turta!
- 18 Aš tau dėkosiu gausiame
susirinkime,
galingoje minioje tave
girsiu.
- 19 Tenepiktėdžiugauja dėl manęs
mano melagingi priešai;
tie, kurie be priežasties manęs
nekenčia,
tenešnairuoja!
- 20 Nes nieko taikingo jie nekalba,
tik prieš krašto tyliuosius
pramano klatingus
žodžius.
- 21 Išsiziųję prieš mane
jie kalbėjo: „Aha, aha!
Tai matė mūsų akys!“

- 22 Tu tai matei, o VIEŠPATIE;
netylėk!
Viešpatie, nebūk toli nuo
manęs!
- 23 Pasižadink, pabusk mano teisių
ginti,
mano Dieve ir mano
Viešpatie, mano bylos
vesti!
- 24 Teisk mane pagal savo teisumą,
VIEŠPATIE, mano
Dieve,
ir neleisk jiems
piktėdžiugauti dėl
manęs!
- 25 Jie tenesako savo širdyje:
„Aha! Mūsų gerklė!“
Tenedrįsta sakyti: „Mes jį
prarijome!“
- 26 Tesusigėsta ir teparausta kartu
visi,
kurie džiaugiasi dėl mano
nelaimės!
Teapsivelka gėda ir negarbe,
kurie didžiujosi prieš
mane!
- 27 Tekrykštauja ir tesilinksmina,
kurie trokšta mano
nuteisinimo,
ir visada tegul sako:
„Didis yra VIEŠPATS, kuris
nori
savo tarno gerovės!“
- 28 O ypač mano liežuvis tegul
skelbia tavo teisumą,
ištisą dieną tau gyrių!

19 Ps 69, 4; Jn 15, 25

Pas tave yra gyvenimo šaltinis
Choro vadovui. VIEŠPATIES tarno Dovydo.

36 Nuodėmė⁸ įtaigauja bedievi⁹
jo¹⁰ širdies gilumoje.
Jis nemato reikalo
bijoti Dievo¹¹.

1 Sk. sakti ; M: bevaikystė
2 Būtent nuo pelenų, atliekant gedėjimo apeigas
3 4QPs^a: arba rk.: Svetimi
4 Arba: niekšiška
5 G; M tekstas neaiškus.
6 Rk.; M: jų siaubimų

7 T.y. Mūsų gerklė tepasisotina!
8 Lit. Maistas
9 Rk.; M lit.: Nuodėmės šnibždėjimas bedieviui
10 Kl. MssGS; M: mano
11 Lit. Nėra Dievo baimės prieš jo akis.

- 2 Nes, sprendamas apie save, jis
per daug sau
pataikauja¹,
kad galėtų nuvokti savo
kalbę ir jos nekęsti.
- 3 Jo burnos žodžiai—nedorybė ir
klasta.
Jis liovėsi išmintingai, gerai
elgtis.
- 4 Nedorybė jis sumano savo
guolyje,
pasuka negeru keliu,
neatmeta pikta.
- 5 VIEŠPATIE, dangų siekia tavo
malonė,
tavo ištikimybė debesį!
- 6 Tavo teisumas—kaip iškilių²
kalnai,
tavo nuosprendžiai—kaip
didžiulė pirminė jūra.
Žmonėms ir gyvuliams teiki
tu, VIEŠPATIE,
pagalbą.
- 7 Kaip brangi tavo malonė, Dieve!
Žmonės randa prieglobą
tavo sparnų šešelyje.
- 8 Jie prisigeria tavo namų taukų,
ir savo skanėstų upelių tu
juos girdai.
- 9 Nes pas tave yra gyvenimo
šaltinis;
tavo šviesoje mes regime
šviesą.
- 10 Rodyk ir toliau savo malonę
tave pažįstantiems
ir savo teismą
tiesiaširdžiams!
- 11 Tenesumina manęs puikuolių³
koja,
ir bedievių ranka teneveja
manęs iš namų!
- 12 Nedorėliai persigaš⁴, puls,
bus parblokti ir nepajęgs
atsikelti.

¹ Rom 3, 18

Pavesk Viešpačiui savo kelią!
Dovydo

- 1 Lit. jis padarė sau dailų [kelia] savo akyse
2 Lit. Dievo
3 Lit. puikybės
4 Rk. ; M: ten

37

- Ālef**
Nesierzink dėl piktadarių,
nepavydėk tiems, kurie
daro neteisybę!
- 2 Nes jie greitai sudžius kaip žolė,
kaip jaunos žolės žaluma
nuvys!
- Bet**
3 Pasitikėk VIEŠPAČIU ir daryk
gera!
Gyvenk šalyje ir išsaugok
ištikimybę!
- 4 Gėrėkis VIEŠPAČIU,
ir jis tau duos,
ko geidžia tavo širdis!
- Gimel**
5 Pavesk VIEŠPAČIUI savo
kelia;
pasitikėk juo, ir jis veiks.
- 6 Jis padarys, kad užtekės tau
pateisinimas kaip saulės
šviesa
ir tavo reikalo teisingumas
kaip vidudienis.
- Dālet**
7 Tylus būk VIEŠPAČIUI ir
kantriai jo lauk!
Nesierzink dėl to, kuriam sekasi
kelyje—
dėl žmogaus, kuris vykdo
piktus kėslus!
- Hē**
8 Liaukis nirtęs ir palik rūstybę!
Nesierzink! Tai veda tik į
pikta.
- 9 Nes piktadariai bus sunaikinti,
o tie, kurie laukia
VIEŠPATIES,
valdys kraštą.
- Vāv**
10 Dar kiek, ir nebeliks nedorėlio;
kai žvalgysies⁵, kur jis buvo,
jo nebebus!
- 11 Bet romieji ims valdyti kraštą
ir gėrėsis apstinga gerove.
- Zajin**
12 Nors nedorėlis ketina daryti
teisiam pikta
ir griežia prieš jį dantimis,
- 13 Viešpats juokiasi iš jo,
nes jis pamatė, kad jau
atėjo⁶ jo diena.
- Chēt**

- 5 4QpPs37: žvalgysiuos
6 Kl. Mss 4QpPs 37; M: ateina

- 14 Kalaviją išsitraukė nedorėliai
ir įtempė savo lanką,
kad nudėtų suvargusi ir beturtį,
kad paskerstų tuos, kurie
elgias sąžiningai.
- 15 Jų kalavijas išmigs į jų pačių
širdį,
ir jų lankai bus sulaužyti!
- Tet**
- 16 Geriau yra truputis, kurį turi
teisusis,
negu didelis¹ nedorėlių
perteklius.
- 17 Nes nedorėlių dilbiai bus
sulaužyti,
o teisiuosius parems
VIESPATS!
- Jod**
- 18 **VIESPATS** žino nepeiktinųjų
dienas,
ir jų palikimas bus
paveldimas amžiais.
- 19 Jie neliks sugėdinti blogu² laiku
ir bado dienomis pasisotins.
- Kaf**
- 20 Bet nedorėliai prapuls;
VIESPATIES priešai
kaip pievų gražybė pranyks,
kaip dūmai³ pranyks.
- Lamed**
- 21 Bedievis turi skolintis ir negali
atmokėti,
bet teisusis yra maloningas
ir dosnus.
- 22 Juk jo palaimintieji valdys
kraštą,
o jo prakeiktieji bus
sunaikinti.
- Mem**
- 23 Nuo **VIESPATIES** priklauso
žmogaus žingsniai;
jis sustvirtina tą, kurio⁴
kelias jam patinka.
- 24 Jei jis krinta, neišsitiesia,
nes **VIESPATS** laiko jo
ranką.
- Nun**
- 25 Buvau jaunas, dabar jau
pasenęs,

- tačiau nemačiau teisinio
apleisto
ir jo vaikų elgetaujančių
duonos.
- 26 Visuomet jis maloningas ir
skolina,
ir jo vaikai tampa palaima.
- Samech**
- 27 Venk pikta ir daryk gera,
tai visada saugiai gyvensi,
28 nes **VIESPATS** myli teisybę
ir nepalieka savo
maldingųjų.
- Ajin**
- Neteisieji bus amžinai išgaišinti
ir⁵ nedorėlių vaikai
sunaikinti.
- 29 Teisieji valdys šalį
ir amžinai joje gyvens.
- Pé**
- 30 Teisinio burna byloja, kas
išmintinga,
ir jo liežuvis kalba, kas
teisinga.
- 31 Jo Dievo įstatymas yra jo
širdyje,
tad⁶ nesvyruoja jo žingsniai.
- Sade**
- 32 Nedorėlis tykoja teisinio
ir siekia jį užmušti.
- 33 **VIESPATS** jo nepaliks ano
rankoje
ir neleis jo pasmerkti, kai
jis bus teisiamas.
- Kof**
- 34 Lauk **VIESPATIES** ir laikykis
jo kelio,
tai jis taip tave išaukštins,
jog valdysi kraštą!
Pamatysi, kaip bedieviai
sunaikinami.
- Reš**
- 35 Mačiau nedorėlį išdidusį⁷
ir išsikeliantį kaip
Lebanono kedrą⁸.
- 36 Praėjau⁹, ir štai jo nebebuvo;
jo ieškojau, bet nebebuvo
galima jo rasti.

1 GSV; M: daugelio
2 T.y. sausros
3 Dgl. Mss GSV; M: dūmais
4 Sk. kōnanō bedarkō

5 Rk. su G; M: Jie bus amžinai išsaugoti, o
6 MssGS; ~M
7 G; M: smurtaujanti
8 G; M apsinuoginantį tarsi žaliuojantį vietinį
9 GSV 4 Qp Ps 37; M: Jis praėjo

Šyn

- 37 Išlaikyk nekaltumą ir tiesumą,
nes ateitį turi taikadarys.
- 38 Bet nusikaltėliai visi kartu bus
išdildyti,
nedorėlių būsimos kartos
sunaikintos.
- Tāv
- 39 Išgelbėjimas teisiešiams
ateidavo nuo
VIEŠPATIES;
jis būdavo jų prieglauda
bėdos metu.
- 40 VIEŠPATS jiems padėdavo ir
juos išlaisvindavo.
Jis juos išlaisvindavo iš
nedorėlių ir juos
išgelbėdavo,
nes jie glaudėsi prie jo.

11 Mt 5, 5

Ligonio malda

Dovydo psalmė. Priminti.

- 38 VIEŠPATIE, kai rūstauji,
manęs nesubark,
ir kai niršti, manęs
nenubausk!
- 2 Nes tavo strėlės įsmigo į mane
ir nusileido ant manęs tavo
ranka.
- 3 Nebėra nieko sveiko mano kūne
dėl tavo pasipiktinimo,
nieko nepažeisto mano kauluose
dėl mano nuodėmės,
- 4 nes mano kaltės užvirto¹ man
ant galvos;
kaip slegianti našta jos
pasidarė man per
sunkios.
- 5 Ėmė dvokti, pūliuoti mano
žaizdos
dėl mano kvailystės.
- 6 Aš suglumau, visai sulinkau,
visą dieną vaikščiojau
aplink gedulo
drabužiais,
- 7 nes mano strėnos pilnos
uždegimo
ir nebėra nieko sveiko mano
kūne.
- 8 Esu sustiręs ir visiškai
sumuštas;

šaukiau iš savo
dejuojančios širdies.

- 9 O Viešpatie, tau atviras
kiekvienas mano
troškimas,
ir mano dūsavimas tau
nepaslėptas!
- 10 Mano širdis smarkiai plaka,
mane paliko mano jėgos
ir mano akių šviesa—net
jos² nebeturiu!
- 11 Mano draugai ir bičiuliai
stovėjo atstu nuo mano
slogos;
mano artimieji stovėjo
atokiai.
- 12 Paspėdė žabangus tie, kurie
kėsinas į mano gyvybę;
kurie siekė mano nelaimės,
sutarė prarašyti
ir visą dieną šnibždėjo
apgaules.
- 13 Bet aš buvau kaip kurtinys: to
negrindėjau,
ir kaip nebylys, kuris
neatveria savo burnos.
- 14 Pasidariau kaip žmogus, kuris
negirdi
ir kurio burnoje nėra
prieštarų.
- 15 Bet tavęs, o VIEŠPATIE, aš
laukiau!
Tu atsakysi, Viešpatie,
mano Dieve!
- 16 Nes galvojau: „Kad tik jie
nepiktįdžiugiautų dėl
manęs,
kad, mano kojai svyruojant,
nesididžiutų prieš
mane!“
- 17 Nes aš esu pasiruošęs suklupti,
ir mano skausmas yra
nuolat su manim³.
- 18 Juk išpažįstu savo kaltę,
sielojuos dėl savo
nuodėmės.
- 19 Bet tie, kurie be pagrindo man
priešinasi⁴, yra galingi,

2 GLA, M: jų; ~GBRS

3 Lit. prieš mane

4 4QpPs^a, M: Mano mirtini (lit. gyvybės) priešai

1 lyg kokios bangos

- ir daug yra tu, kurie be
priežasties manęs
nekenčia.
20 Tie, kurie atlygina piktu už
gera,
yra man priešingi už tai,
kad vijaus gera.
21 Nepalik manęs VIEŠPATIE!
Mano Dieve, nebūk toli nuo
manęs!
22 Skubėk man padėti,
o Viešpatie, mano
išgelbėjime!

Tik kvapas kiekvienas žmogus
Choro vadovui. Jedutėnui. Dovydo psalmė.

- 39 Nutariau: „Saugosiu savo
kelius¹,
kad nenusidėčiau liežuviui;
uždėsiu² savo burnai brizgilą,
kol bedievis tebėra ties
manim!“
2 Buvau nebylus, bežadis,
tylėjau—nesėkmingai.
Tačiau mano skausmas sukilo,
3 įkaito širdis mano viduje.
Man bedūsaujant, užsidegė
ugnis;
prabilau liežuviui:
4 „Duok man, VIEŠPATIE, žinoti
mano galą
ir koks yra mano dienų
saikas!
Noriu žinoti, kaip greit
pragaištas aš esu!
5 Štai kelių delnų pločio tu davei
man dienų,
ir mano amžius yra kaip
niekas tavo akyse.
Tik kaip³ kvapas yra kiekvienas
tvirtai stovįs žmogus! Sela
6 Tik kaip vaizdinys vaikščioja
žmogus!
Tik per nieką jis krauna turtus⁴
ir nežino, kas juos suvalys.
7 O dabar—ko aš vyliaus,
Viešpatie?

- Mano viltis yra tavyje!
8 Išgelbėk mane iš visų, kurie
keliasi prieš mane⁵!
Nepadaryk manęs pajuokos
dalyku kvailajam!
9 Pasidariau nebylys, neatvėriau
burnos,
nes tu tai padarei.
10 Pašalink nuo manęs savo
rykštę!
Nuo tavo rankos smūgio⁶
išsibaigiau.
11 Kai sudrausdamas dėl kaltės
tu bausdavai žmogų,
suėsdavai kaip kandis, kas jam
brangu.
Tik kvapas kiekvienas
žmogus! Sela

- 12 Išgirk mano malda,
VIEŠPATIE,
mano šauksmo klausykis!
Mano ašaroms nebūk
kurčiās!
Nes ateivis aš esu pas tave,
įnamys, kaip ir visi mano
protėviai.
13 Nugręžk nuo manęs savo
žvilgsnį⁷, kad
pralinksmedčiau,
prieš iškeliaudamas ir
nebegyvuodamas.

Ne aukos, bet paklusnumas!
Choro vadovui. Dovydo psalmė.

- 40 Aš laukite laukiau
VIEŠPATIES;
jis pasilenkė prie
manęs
ir išgirdo mano šauksmą.
2 Jis ištraukė mane iš pražūties
duobės,
iš klampaus dumblo,
ir pastatė ant uolos mano kojas,
sutvirtino mano žingsnius.
3 Jis įdėjo man į burną naują
giesmę—
gyriaus giesmę mūsų
Dievui.

1 T.y. elgesį
2 G; M: saugosiu
3 S; M: kiekvienas
4 Rk.; M: jie bruzda. Jis krauna

5 Rk.; M: mano priešgyniaivimų
6 Arba: vėzdą
7 T.y. rūstų žvilgsnį

Daugelis matys ir bijosis,
ir pasitiks VIESPACIU.

- 4 Laimingas žmogus, kuris padarė
VIESPATI savo
pasitikėjimu
ir nenukrypo į stabus,
apgaulingus atvaizdus¹.
- 5 Daug padarei tu,
VIESPATIE, mano Dieve,
nuostabių darbų
ir sumanymų mums!
Niekas negali lygintis su
tavim.
Jei norėčiau juos paskelbti ir
išpasakoti,
jų būtų daugiau negu
galima suskaičiuoti.
- 6 Pjaunamiosios ir javienių aukės
tu nenorėjai—
ausis man padarei klausias².
Deginamiosios aukės ir aukės už
nuodėmę
tu nereikalavai!
- 7 Tada aš tariau: „Štai atėjau!
Knygos ritiny parašyta apie
mane.
- 8 Mėgau vykdyti tavo valią, mano
Dieve,
ir tavo įstatymas yra mano
būties³ viduje“.
- 9 Skelbiau aš linksmą žinią apie
[tavo] teisumą
gausiame susirinkime.
Štai savo lūpų nesučiupiau.
VIESPATIE, tu žinai.
- 10 Tavo teisumo nenuslėpiau
savo širdies gilumoje.
Tavo ištikimybę ir tavo
išgelbėjimą išpasakojau.
Nenu tylėjau tavo malonės
ir tavo tiesos
gausiam susirinkimui.

6-8 Hbr 10, 5-7

Viespatie, skubėk man padėti!

11 Tu, VIESPATIE, nesuturėk

savo gailėstingumo nuo
manęs;

tavo malonė ir tavo tiesa
nuolat tesaugoja mane!

- 12 Nes mane apsupo
nesuskaitytos blogybės;
mane pasivijo mano kaltės,
ir aš neištengiau jų
apmatyti.
Jų yra daugiau nei mano galvos
plaukų,
ir mano drąsa paliko mane.
- 13 Teikis, VIESPATIE, mane
išgelbėti!
VIESPATIE, skubėk man
padėti!
- 14 Tesusigėsta ir tesidrovi visi,
kurie kėsinas į mano
gyvybę;
teatsitraukia susilaukę
nagarbės,
kurie man linki nelaimės!
- 15 Tėpašiurpsta iš gėdos,
kurie man sako: „Aha,
aha!“
- 16 Telinksmauja ir tavim
tesidžiaugia
visi, kurie tavęs ieško;
nuolat tesako: „Didis yra
VIESPATS!“
tie, kurie myli tavo
išganymą!
- 17 Nors aš neturtingas ir
vargingas,
Viespats rūpinis manim.
Tu esi mano pagalba ir mano
vaduotojas.
Mano Dieve, nedelsk!

**Pagydytas nuo ligos—apsaugotas nuo
priešų**

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

41

- Laimingas, kuris rūpinas silpnu
ir vargšu⁴!
Nelaimės dieną VIESPATS jį
išgelbės.
- 2 VIESPATS jį apsaugos ir
išlaikys gyvą;
jis bus vadinamas
laimingu⁵ šalyje.

1 Plg. GSV. Arba: išdidžiuosius, tuos, kurie
įsipainioja į melą

2 Lit. iškasei

3 Lit. vidurių

4 GT; ~M

5 GST: ir jį padarys laimingą

- Ir jis jo neatiduos¹ i jo
priešų ryklę.
- 3 VIEŠPATS jį parems ligos
patale.
Jam sergant, tu leisdavai
jam pasveikti nuo visų jo
negalių².
- 4 Aš sakiau: „VIEŠPATIE, būk
man malonus!
Išgydyk mane, nes tau
nusidėjau!“
- 5 Mano priešai kalba pikta apie
mane:
„Kada jis mirs ir pranyks jo
vardas?“
- 6 Ir jei kas ateina aplankyti,
kalba iš apgaulios širdies³.
Jis susigraibsto kas bloga;
išėjęs laukan, tai
išpasakoja.
- 7 Šnibždasi tarp savęs apie mane
visi, kurie manęs
nekenčia,
mąsto pikta⁴ apie mane:
- 8 „Piktybinė liga yra jis ištikus⁵;
jis yra atsigules, daugiau
nebeatsikels“.
- 9 Netgi mano bičiulis, kuriuo
pasitikėjau,
kuris valgė mano duona,
pakėlė kulnį prieš mane.
- 10 Bet tu, VIEŠPATIE, būk man
malonus ir pakelk mane,
kad jiems atlyginčiau!
- 11 Iš to žinosiu, jog tau patikau,
kad mano priešas negalės
piktai džiūgauti dėl
manęs.
- 12 Bet dėl mano nekaltumo tu
mane palaikysi
ir leisi man amžinai stovėti
tavo akivaizdoje.
- 13 Pagirtas tebūnie VIEŠPATS,
Izraelio Dievas,
per amžių amžius!
Amen. Amen.

- 1 GSV; M: jo neatiduok
2 Lit. pakeisdavai visą jo guolį
3 Lit. kalba apgaule jo širdis
4 Lit. kas man pikta
5 Lit. išlieta jame

9 Mt 26, 23; Mk 14, 20; Lk 22, 21; Jn 13, 18 13 Ps 106,
48

ANTROJI KNYGA

Mano siela trūksta gyvojo Dievo
Choro vadovui. Korachų maskyl¹.

- 42 Kaip elnė geidžia
vandens srovių,
taip mano siela geidžia
tavęs, o Dieve!
- 2 Mano siela trūksta Dievo,
gyvojo Dievo.
Kada ateisiu ir išvysiu
Dievo veidą?
- 3 Mano ašaros tapo man duona
dieną ir naktį,
kai ištisą dieną jie⁷ mane
klausia:
„Kur yra tavo Dievas?“
- 4 Šituos dalykus noriu prisiminti,
išliedamas
savyje savo sielą;
kaip aš eidavau pro užtvara⁸,
juos veddavau
prie VIEŠPATIES namų
su garsiu padėkos krykštavimu
iškilmingoje eisenoje.
- 5 Ko esi nusiminus, mano siela,
ir ko nerimauji manyje?
Lauk Dievo, nes jam dar
dėkosiu,
savo asmens⁹ Gelbėtojai ir
savo Dievui¹⁰.
- 6 Mano siela nusiminus manyje.
Todėl prisimenu tave
iš Jordano ir Chermono
viršūnių šalies,
nuo Mišaro kalno.
- 7 Tvanas sušunka tvanui,
tavo kriokliams
griaudžiant.

6 Žr. Ps. 32, 1.

7 4MssS, plg. 10 skn.; ~M

8 Turbūt barjera, skiriantį šventyklos aptvertą
vietą nuo pagonių kiemo

9 Lit. veido

10 Kl. MssGS, plg. 11 skn. ir 43, 5; M: jo veido
gelbėjimams. 6 Mano Dieve

- Visos tavo lūžtančios bangos ir vilnys
perėjo per mane.
- 8 Dieną VIESPATS
atsiųsdavo savo malonę,
o naktį giesmė jam būdavo
'mano lūpose'¹,
malda Dievui, kuris man
teikia gyvybę.
- 9 Noriu tarti Dievui, savo Uolai:
„Kodėl mane pamiršai?
Kodėl turiu vaikščioti
gedėdamas,
priešo prispaustas?“
- 10 Mirčiai laužant mano kaulus²,
tyčiojosi iš manęs mano
priešininkai,
ištisa dieną mane klausdami:
„Kur yra tavo Dievas?“
- 11 Ko esi nusiminus, mano siela,
ir ko nerimauji manyje?
Lauk Dievo, nes jam dar
dėkosiu,
savo asmens Gelbėtojai ir
savo Dievui.

Siųsk savo šviesą ir savo tiesą!

43

- Pateisink mane, o Dieve,
ir gink mano bylą
nuo nedievtų žmonių!
Nuo klastingo ir neteisingo
žmogaus
gelbėk mane!
- 2 Nes tu esi mane priglaudžias
Dievas.
Kodėl mane atstūmei?
Kodėl turiu vaikščioti
gedėdamas,
priešo prispaustas?
- 3 Siųsk savo šviesą ir savo tiesą!
Tegul jos man vadovauja;
tegul mane nuveda į tavo
šventąjį kalną
ir į tavo buveinę!
- 4 Tada nueičiau prie Dievo
aukuro,
pas Dievą, kuris teikia man
džiaugsmą,

džiūgačiau³ ir jį girčiau su
lyra,
o Dieve, mano Dieve!

- 5 Ko esi nusiminus, mano siela,
ir ko nerimauji manyje?
Lauk Dievo, nes jam dar
dėkosiu,
savo asmens⁴ Gelbėtojai ir
savo Dievui.

Kam paslepi savo veidą?

Choro vadovui. Korachų. Maskyl⁶.

44

- Dieve, savo ausimis girdėjome,
mūsų tėvai pasakojo mums
apie darbą, kurį atlikai jų
dienomis,
senovės dienomis—tu, tavo
ranka!
- 2 Pagonis tu išvarei, o juos
įsodinai;
tu sutriuškinai tautas, o
jiems leidai vežėti⁶.
- 3 Nes ne savo kalaviju jie laimėjo
kraštą,
ne jų dilbis jiems davė
pergalę,
bet tavo dešinė, tavo dilbis,
ir tavo veido šviesa,
nes tu juos pamėgai!
- 4 Tu mano Karalius ir mano
Dievas,
teikias⁷ pergalių Jokūbui!
- 5 Tavimi mes badėme⁸ savo
priešininkus,
tavo vardu mindėme
sukilusius prieš mus.
- 6 Nes ne savo lanku pasitikėjau,
ne mano kalavijas man davė
pergalę.
- 7 Bet tu mums davei pergalę ant
mūsų priešininkų
ir tuos, kurie mūsų
nekenčia, sugėdinai.
- 8 Dievu kasdien mes gyrėmės⁹

3 Rk.; M: mano džiūgavimas

4 Lit. veido

5 Žr. Ps. 32, 1.

6 Lit. (tarsi vynmedžiui) leisti atžalas

7 G. plg. AkvS; M: o Dieve! Suteik (lit. įsakyk)

8 tarsi ragais susirėmę buivolai

9 Rk.; M: gyrėme

1 Lit. su manim

2 Lit. Žudymui (arba: triuškinimui) esant mano kauluose

- ir tavo vardą girsime per amžius! *Sela*
- 9 O vis dėlto tu mus atstūmei ir padarei mums gėdą ir nebeišgyjai su mūsų kariuomenėmis.
- 10 Tu privertei mus trauktis atgal nuo priešininko, ir tie, kurie mūsų nekenė, prisiplėšė grobio.
- 11 Tu mus atidavei kaip maistui skirtas avis ir mus išsklaidei tarp tautų.
- 12 Tu pardavei savo tautą už nieką ir neturėjai daug pelno iš to, ką už juos gavai.
- 13 Tu padarei mus šmeižiniu mūsų kaimynams, pašaipęs ir patyčių dalyku tiems, kurie yra aplink mus.
- 14 Tu padarei mus priežodžiu tarp pagonių, dalyku, dėl kurio krato galvą, tautose.
- 15 Visuomet mano negarbė yra prieš mane, ir gėda apdengė man veidą.
- 16 dėl plūstančiojo ir piktžodžiautojo balso, dėl kerštingo priešo¹ žvilgsnių.
- 17 Visa tai mus ištiko, tačiau tavęs nepamiršome ir neatsizadėjome sandoros su tavim.
- 18 Nesitraukė atgal mūsų širdis, ir mūsų žingsniai nenukrypo nuo tavo tako,
- 19 nors ir mus sumušei šakalų vietoj ir mus apdengė mirtina tamsa.
- 20 Jei būtume pamiršę savo Dievo vardą ir ištiesę savo rankas į svetimą dievą,
- 21 argi Dievas to nepatirtų? Jis juk žino širdies paslaptis!

- 22 Ne, dėl tavęs mes buvome žudomi visą laiką, laikomi tarsi įjautinomis avimis.
- 23 Pasižadink! Ko miegi, o Viešpatie? Pabusk, neatstumk visam laikui!
- 24 Kam paslėpi savo veidą, pamiršti mūsų skurdą ir priespaudą?
- 25 Nes į dulkes yra nulinkusi mūsų siela; kimba prie žemės mūsų kūnas.
- 26 Pakilk, padėk mums! Atpirk mus dėl savo malonės!

22 Rom 8, 36

Karaliaus vestuvių giesmė

Choro vadovui. Kaip „Lelijos“. Korachų. Maskų¹. Meilės giesmė.

45

- Mano širdį jaudina puiki tema. Aš sakysiu savo eiles karaliui. Mano liežuvis—vikraus raštininko rašiklis.
- 2 Tu esi žmonių gražiausias; malonumas liejasi iš tavo lūpų². Taigi Dievas tave palaimino visam laikui.
- 3 Prisijuosk savo kalaviją prie šlaunies, karžygy, savo puikybę ir didybę! 4 Papuošk savo strėnas!⁴
- Išvažiuok už tiesos dalyką ir teisybės ginti⁵! Tave tepamoko išgastingu darbų tavo dešinė!
- 5 Tekrinta tautos po tavim⁶! Tavo aštrios strėlės [teisinga] į karaliaus priešų širdį!

2 Žr. Ps. 32, 1.

3 Lit. išlietas tavo lūpose

4 Rk., sk. had'or hal'asek'ā ; M: savo didybę. Tegul tau sekasi!

5 Rk.; M: nuolankumo, teisybės dalyką

6 Atkelta iš 5b.

1 Lit. priešo ir keršytojo

- 6 Tavo sostas, o dieviškasis, bus
per amžių amžius.
Tiesus skeptras bus tavo
karališkos valdžios
skeptras.
- 7 Tu mylejai teisybę ir nekentei
neteisybės,
todėl Dievas, tavo Dievas,
tave patepė
džiaugsmo aliejumi, kaip nė
viena iš tavo bendrų.
- 8 Mira ir aloė, kasija—visi tavo
drabužiai.
Iš dramblio kaulo rūmų
stygų muzika linksmino
tave.
- 9 Karalaitės stovi tarp tavo
kilmingųjų [moterų],
karalienė, Ofyro aukso
pasipuošus, —tavo
dešinėje.
- 10 Klausyk, dukterie, apgalvok ir
palenk savo ausį
Pamiršk savo tautą ir savo
tėvo namus,
- 11 o karalius sau tegeidžia
tavo grazybės!
Kadangi jis tavo viešpats,
nusilenk prieš jį!
- 12 O Tyro dukterie, dovanomis
tau įsiteiks tautos
turtlingieji!
- 13 Visa puošniai apsirengus
karalaitė viduje¹.
Aukso jausti jos apdarai.
- 14 Apvilktas mežginiais ji vedama
pas karalių.
Paskui ją seka pamergės,
jos draugės, atvestos pas
ją².
- 15 Jas atveda su linksmybe ir
džiūgavimu;
jos įeis į karaliaus rūmus.
- 16 Tavo tėvų vietoje bus tavo
sūnūs;
tu juos paskirsi
kunigaikščiais visoje
šalyje.

- 17 Aš padarysiu, kad tavo vardą
atsimins per visas kartu
kartas;
todėl tautos tave girs per
amžių amžius.

6-7 Hbr 1, 8-9

Jokūbo Dievas—aukštumos pilis

Choro vadovui. Korachų. Kaip alamot.
Giesmė.

46

- Dievas yra mums prieglauda ir
apgintis,
pagalba bėdose, labai
patikimą³.
- 2 Todėl nebijosime, nors ir žemė
siūbuotų⁴
ir kalnai svyruotų jūros
širdyje.
- 3 Tegul ūžia, putoja jos vandenys,
tegul dreba kalnai, jai
sukilus:
Kariuomenių VIEŠPATS yra su
mumis;
aukštumos pilis yra mums
Jokūbo Dievas⁵. *Sela*
- 4 Upė! Jos srovės džiugina Dievo
miestą.
Pašventino⁶ savo buveinę
Aukščiausiasis⁷.
- 5 Dievas yra jo viduje: jis ne-
svyruos;
Dievas jam padės, rytui
auštant.
- 6 Siautė pagony, svyravo
karalystės;
jis sugriaudė savo balsu—
ištirpo žemė!
- 7 Kariuomenių VIEŠPATS yra su
mumis;
aukštumos pilis yra mums
Jokūbo Dievas. *Sela*
- 8 Ateikite, pažvelkite į darbus
VIEŠPATIES,
kuris siaubingų dalykų
padarė žemėje!

3 Arba: artima; lit. randama

4 G; M: pakeistų (savo paviršių)

5 Hebr. tekste šito refreno, pasikartojančio 7 ir
11 skn. nėra, nors, daugelio komentatorių
nuomone, jis turėjo būti originale.

6 T.y. atskyrė ir padarė nepaimamą

7 G; M: šventčiausiąją Aukščiausiojo buveinių

1 T.y. savo kambaryje

2 2MssS; M: tave

- 9 Jis sustabdė karus ligi pat
žemės krašto,
sulaužė lankus ir sukapojo
ietis,
vežimus¹ sudegino ugnimi!
- 10 „Liaukitės² ir pripažinkite, kad
aš esu Dievas,
išaukštintas tautose,
išaukštintas žemėje!“
- 11 Kariuomenių VIESPATS yra su
mumis;
aukštumos pilis yra mums
Jokūbo Dievas. *Sela*

Dievas—visos žemės Karalius
Choro vadovui. Korachų. Psalmė.

- 47 Visos tautos, plokite rankomis!
Kryžtaukite Dievui
džiugėsio balsu!
- 2 Nes VIESPATS, Aukščiausiasis,
yra baimę keliantis,
didis visos žemės Karalius.
- 3 Jis pajungė mums tautas,
[padėjo] gimines po mūsų
kojomis.
- 4 Jis parinko mums mūsų
veldinį—
puikybę Jokūbo, kurį jis
myli. *Sela*
- 5 Dievas užžengė kryžtaujant;
VIESPATS—gaudžiant
trimitams.
- 6 Giedokite gyrių mūsų³ Dievui,
giedokite gyrių!
Giedokite gyrių mūsų
Karaliui, giedokite
gyrių.
- 7 nes Dievas yra visos žemės
Karalius!
Giedokite įmantrią giesmę!
- 8 Dievas yra pasidaręs tautų
Karalius;
Dievas yra atsisedęs į savo
šventąjį sostą.
- 9 Tautų kilnieji yra susirinkę
su⁴ Abraomo Dievo tauta,

nes Dievui priklauso žemės
valdovai⁵.
Jis labai prakilnus.

Dievo miestas
Giesmė. Korachų psalmė.

- 48 Didis yra VIESPATS
ir labai girtinas
mūsų Dievo mieste.
- Jo šventasis kalnas,
2 graži pakiluma,
yra visos žemės džiaugsmas—
Šijonos kalnas, Šafono viršūnė,
Didžiojo Karaliaus miestas.
- 3 Dievas jo bokštuose
pasirodė esąs apsauga.
- 4 Nes štai karaliai susibūrė;
jie prižygiavo⁶ drauge.
- 5 Vos tik jie pamatė⁷, apstulbo,
sumišo, skubiai nešdinosi.
- 6 Drebjimas juos ten apėmė,
skausmai kaip gimdyvė,
- 7 kaip kai rytys daužo⁸
Taršišo laivus.
- 8 Kaip buvome girdėję,
taip dabar pamatėme
kariuomenių VIESPATIES
mieste,
mūsų Dievo mieste:
Dievas išlaiko jį saugų per
amžius. *Sela*
- 9 Mes apmąstėme, Dieve, tavo
malonę
tavo šventyklos viduje.
- 10 Kaip tavo vardas, o Dieve,
taip ir pagyrimas tau
pasiekia žemės pakraščius.
Pergalinga tavo dešinė.
- 11 Tesilinksmina Šijonos kalnas!
Tėdžiūgauja Judo
dukterys¹⁰
dėl tavo teismų!

1 G: skydus
2 kovoję su mano tauta
3 G: ~M
4 G: ~M

5 G; M lit.: skydai
6 Būtent prie miesto
7 miestą
8 Rk.; M: Rytų vėju tu sudažėi
9 Lit. Pilna teisumo
10 T.y. šalies miestai

- 12 Apeikite Šijoną, traukite aplink ją,
skaičiuokite jos bokštus!
13 Įsidėmėkite ją supantį pylimą,
pereikite jos bokštus,
kad galėtumėte pasakoti
būsimai kartai:
14 „Toks yra Dievas!“
Mūsų Dievas yra per amžių
amžius.
Jis mums vadovaus.

2 Mt 5, 35

Paika pasitikėti turtaisChoro vadovui. Korachų psalmė. ^cal-mūt¹

- 49 Girdėkite tai, visos tautos!
Klausykitės, visi pasaulio
gyventojai!
2 Ir žemos kilmės, ir kilmingieji,
turtingieji ir neturtėliai
kartu!
3 'Mano burna kalbės kas
išmintinga,
ir mano širdis apmąstys kas
protinga.
4 Aš palenksiu savo ausį prie
patarlės,
atversiu su lyrą savo
mislę².
5 Ko man bijoti nelaimės
dienomis,
kai mane supa nedorybė
mano apgavikų,
6 kurie pasitiki savo lobiu
ir giriasi aibe savo turtų?
7 Tė tiesų, niekas negali pirkti
išsipirkti³,
sumokėti Dievui išpirką už
save—
8 per brangi jo⁴ gyvybės
išperkamoji kaina,
tad visam laikui jis turi
atsisakyti nuo jos,—

- 9 kad galėtų toliau amžinai
gyventi,
nematyti duobės.
10 Juk jis mato, kaip išminčiai
numiršta,
kvailiai ir paikieji drauge
pragaista
ir kitiems palieka savo lobį.
11 Kapai⁵—jų namai per amžius,
jų buveinės per kartų
kartas,
nors savo vardais jie buvo
pavadinę šalis.
12 Tačiau žmogus, gyvenąs
prabangoje,
nesupranta⁶,
kad jis prilygsta gyvuliams,
kuriuos nugalabija.
13 Toks yra likimas tų, kurie
pasitiki savim,
baigtis tų⁷, kurie gėrasi
savo kalba⁸. Sela
14 'mirtis juos ganyt kaip avis;
šeoliui⁹ jie paskirti, ir jie
tiesiai nužengs į kapą;
jų pavidalas turės sudulėti,
šeolis bus jų amžina
buveinė¹⁰.
15 Tačiau Dievas išpirks mano
gyvybę,
iš šeolio rankos tikrai mane
išplės. Sela
16 Nepavydėk¹¹, kai žmogus
pralobsta,
kai padidėja jo namų
turtas¹²!
17 Nes mirdamas jis to viso
nepasims;
nenužengs paskui jį jo
turtas.

1 Lit. Kaip „Mirk“; neišaiškintos reikšmės

muzikinis terminas, atkeltas iš 48,14 galo

2 T.y. kas man mįslinga, būtent gyvenimo
santykių su mirtim3 Rk.; M: Brolis jokių būdu negali išpirkti
žmogaus (arba: Žmogus jokių būdu negali
išpirkti brolio)

4 G; M: jų

5 GST; M: Jų vidus

6 GS, plg. 20 skn. M: nepasilieka (lit.
nepernakvoja)

7 Rk.; M: paskui juos

8 Lit. burna. T.y. kalba, kuria jie giriasi savo
turtais

9 T.y. mirusiųjų buveinei

10 Rk. Hbr. tekstas apgadintas.

11 Lit. Nebijok

12 Arba: jis padidina savo namų turta

- 18 Nors gyvendamas jis tarsis
laimingas esąs—
tave giria, kai tau gerai
klojasi,—
19 vis tiek ¹jis nueis pas kartą
savo tėvų,
kurie niekad neberegės
šviesos.
20 Žmogus, gyvenęs prabangoje,
bet neišmanęs,
prilygsta gyvuliams,
kuriuos nugalabija.

Aukok Dievui padėką!

Asafo psalmė

- 50** Galingasis, Dievas, VIEŠPATS
prabilo ir pašaukė žemę
nuo saulėtekio iki saulėlydžio.
2 Iš Sijonos, tobulos gražybės,
Dievas suspindėjo.
3 Mūsų Dievas ateina ir netylės!
Ryjanti ugnis slenka pirma
jo,
o aplink jį siaučia smarki
audra.
4 Jis sušuko dangums viršuje
ir žemei, norėdamas teisti
savo tautą:
5 „Man surinkite mano
maldinguosius,
kurie prie² aukos ruošias
daryti sandorą su
manim!“
6 Tada dangūs paskelbė jo teisų
reikalavimą,
nes ³jis yra teisingas
Dievas³. *Sela*
7 „Klausk, mano tauta, aš noriu
kalbėti!
Izraeli, noriu perspėti tave!
Dievas, tavo Dievas, aš esu.
8 Ne dėl tavo aukų aš barsiu
tave—
tavo deginamosios aukos
yra nuolat po mano akių.
9 Aš neimsiu iš tavo galvidės
jauno buliaus,
iš tavo gardų—ozių!
10 Nes man priklauso kiekvienas
miško žvėris,

- gyvulių tūkstančiai mano
kalnuose.
11 Aš pažįstu kiekvieną padangių⁴
paukštį,
ir kas knibžda laukuose,
man žinoma.
12 Jei badaučiau, tau nesakyčiau,
nes man priklauso pasaulis
ir kas yra jame.
13 Argi aš valgau jaučių mėsą,
ar geriu ozių kraują?
14 Aukok Dievui padėką
ir ištesėk Aukščiausiam
įžadus,
15 ir šaukis manęs bėdos dieną—
tai aš tave išgelbėsiu, o tu
mane pagerbsi!“
16 Bet nedorėliui Dievas pasakė:
„Kaip tu gali išvardyti
mano nuostatus
ir imti mano sandorą⁵ į savo
burną—
17 tu, kuris nekentei drausmės⁶
ir numetei už savęs mano
žodžius?
18 Kai matydavai vagį, tu
mėgdavai būti su juo,
ir bendravai su
svetimoteriautojais.
19 Savo burnai davei valią kalbėti
pikta,
ir tavo liežuvis įkinkydavo
klasą.
20 Atsisėdęs kalbėdavai prieš savo
brolių,
apšmeiždavai savo motinos
sūnų.
21 Tai darei ir, jei būčiau tylėjęs,
tu būtum manęs, jog aš
tikrai esąs toks, kaip tu.
Aš tave sudraudžiu ir tai
drožiu tau į akis.
22 Na, supraskite tai jūs, kurie
pamirštate Dievą,
kad nesudraskyčiau ir
nebūtų gelbėtojo!
23 Kas aukoja padėką, gerbia
mane,

1 Rk.; M: tu nueisi

2 Lit. ant

3 Rk.; M: pats Dievas bus teisėjas

4 GST; M: kalnų

5 T.y. sandoros žodžius

6 Arba: pamokymo

ir kas teisingai elgiasi¹,
tam parodysiu Dievo
išganymą².

Tyrą širdį sukurk man, Dieve!

Choro vadovui. Dovydo psalmė. Kai pranašas
Natanas atėjo pas jį po to, kai pastarasis buvo
įėjęs pas Batšebą.

2 Sam 12, 1–15

- 51** Pasigailėk manęs, Dieve, pagal
savo malonę,
pagal savo didį
gailestingumą išdildyk
mano priešgyniavimus!
- 2 Visai nuplauk nuo manęs mano
kalnę
ir nuo mano nuodėmės
apvalyk mane!
- 3 Nes aš gerai pažįstu savo
priešgyniavimus
ir mano nuodėmė yra nuolat
mano akyse.
- 4 Tau, tau vienam nusidėjau
ir dariau, ką laikai pikta.
Tad pasirodai teišs savo
sprendimu,
nepeiktinas savo teisimu.
- 5 Gi kaltas esu gimes,
ir nuodėmingą mane
pradėjo mano motina.
- 6 Tu gi mėgsti tiesą² būties
gilumoje³,
slaptoje mane mokai
išminties.
- 7 Apvalyk mane nuo nuodėmės
izopu, kad būčiau
švarus!
Nuplauk mane, kad būčiau
baltesnis už sniegą!
- 8 Duok man išgirsti džiaugsmą ir
linksmybę!
Tedžiūgauja kaulai, kuriuos
sudaužei!
- 9 Paslėpk savo veidą nuo mano
nuodėmių
ir visas mano kaltes
išdildyk!

- 10 Tyrą širdį sukurk man, Dieve,
ir tvirtą dvasią atnaujink
mano viduje!
- 11 Nenumesk manęs iš savo
akivaizdos
ir savo šventosios dvasios
neatimk nuo manęs!
- 12 Vėl man suteik savo išganymo
džiaugsmą,
ir noringa dvasia tegul
paremia⁴ mane!
- 13 Noriu mokyti priešgynas tavo
kelių,
kad nusidėjėliai gręžtųsi į
tave.
- 14 Išlaisvink mane nuo kraujo
kaltės, o Dieve,
Dieve, mano gelbėtojai,
kad krykštautų mano
liežuvis dėl tavo
gelbinčios galios⁵!
- 15 Viešpatie, praverk mano lūpas,
kad mano burna skelbtų tau
gyrių!
- 16 Nes tu nemėgsti aukos,
ir jei duociau deginamąją
auką, tau nepatiktų.
- 17 Mano auka, Dieve,⁶—sulaužyta
dvasia;
sulaužytos ir sutrintos
širdies
tu, Dieve, nepaniekinsi.
- 18 Savo maloninga valia parodyk
gera Sijonai:
atstatyk Jeruzalės sienas!
- 19 Tada tau patiks teisėtos aukos,
deginamoji, visai
sudeginama auka;
tada atnašaus ant tavo
aukuro jaunos bulius.

4 Rom 3, 4

Smurtininko likimas

Choro vadovui. Dovydo maskyl⁷. Kai
edomietis Doegas atėjęs pranešė Sauliui,
sakydamas: „Dovydas yra atėjęs į
Achimelecho namus“.

1 Sam 22, 9–10

1 Rk., plg. Pat 10, 29; 13, 6. M: yra nustatęs
kelia
2 T.y. tikrą išvelgi į žmogaus nuodėmingumo
paslėptas gelmes
3 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

4 Arba: savo noringa Dvasia paremk

5 Lit. teisumo

6 Rk., plg. G; M: Aukos Dievui

7 Žr. Ps. 32, 1.

- 52** Ko giries nelabumu, „galiūne“,
prieš maldingąjį¹ visa
laiką?
- 2 Tu sumanai pražūti.
Tavo liežuvis kaip
paastrintas skustuvas,
o klastadary!
- 3 Tu myli verčiau pikta negu
gera,
verčiau meluoti negu
kalbėti teisybę. *Sela*
- 4 Tu myli pražūtingas kalbas,
o klastingas liežuvį!
- 5 Dievas su trenksmu tave
pargriauš visam laikui:
jis tave partrenks ir išplės iš
palapinės;
jis tave išraus su šaknimis
iš gyvųjų šalies! *Sela*
- 6 Teisieji tai matys ir bijosis,
ir iš jo juoksis:
- 7 „Štai žmogus, kuris nepadare
Dievo savo prieglauda,
bet pasitikėjo savo turtų gausa,
bet pasirodė galingas savo
kenksmu“².
- 8 Bet aš esu kaip žaliuojas
alyvmedis
Dievo namuose.
Aš pasitikiu Dievo malone
visados ir amžinai.
- 9 Tau dėkosiu per amžius,
nes tu veikai³,
ir skelbsiu tavo vardą esant
gerą
tavo maldingųjų
akivaizdoje.

Paikieji

Choro vadovui. Kaip machalat⁴. Dovydo
maskyl⁵.

- 53** Paikieji⁶ sakė savo širdyje:
„Nėra Dievo“.
Jie elgėsi iškrypusiai, darė
bjaurius darbus;

- neatsirado gera darančio.
- 2 Dievas pažvelgė iš dangaus
į žmoniją,
kad pamatytų, ar yra kas
išmanas,
kas ieškas Dievo.
- 3 Jie visi atsimetė,
visi kartu pagedo.
Nėra gera darančio,
nėra nė vieno.
- 4 Argi jie nežinojo⁷, piktadariai,
kurie rijo mano tautą
[kaip] jie valgė duoną,
nesišaukė Dievo?
- 5 Ten jie drebėte drebės iš
baimės,—
tokios baimės nebuvo
buve,—
nes Dievas išbarstė tavo
apgulėjų⁸ kaulus.
Tu⁹ juos sugėdinai, nes
Dievas juos atmetė.
- 6 O kad ateitų iš Šijonos
išgelbėjimas Izraeliui!
Kai Dievas atkurs savo
tautos būklę,
tegul džiūgauja Jokūbas,
tegul linksmąuja
Izraelis!

1-3 Rom 3, 10-12

Dievas yra mano pagelbėtojas

Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Dovydo maskyl. Kai zifetčiai atėję pasakė
Sauliui: „Žinok, Dovydas yra pas mus
pasislėpęs“.

1 Sam 23, 19; 26, 1

- 54** O Dieve, savo vardu išgelbėk
mane
ir savo galybe apgink
mano teises!
- 2 O Dieve, išgirk mano malda,
klausykis mano burnos
žodžių!

1 Rk.; M: Dievo malonė

2 Arba su ST: ieškojo saugumo savo lobyje

3 nubausdamas nelabuosių ir gelbėdamas
teisiuosius

4 Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

5 Žr. Ps 32, 1.

6 Lit. Paikasis (kolektyvinė vsk.)

7 Būtent jiems gresiančios bausmės ar
atsakomybės Dievui

8 GS: bedievių

9 T.y. Izraeli

- 3 Nes svetimšaliai¹ sukilo prieš mane
ir žiauruoliai kėsinos į
mano gyvybę;
jie 'nepaisė Dievo'². *Sela*
- 4 Gi Dievas yra mano
pagelbėtojas;
Viešpats yra tas, kuris
išlaiko mano gyvybę!
- 5 Tesugrįžta³ pikta ant mano
šmeižiku!
Būdamas ištikimas,
nutildyk juos!
- 6 Laisva valia noriu tau aukoti,
girti tavo vardą,
VIESPATIE, nes jis
geras!
- 7 Nes iš visų bėdų jis mane
išlaisvino,
ir mano akis žiūrėjo į mano
priešus su pergalės
džiaugsmu.

Priešų spaudžiamas, draugo išduotas
Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Dovydo maskyl⁴.

- 55** Klausykis, Dieve, mano maldos
ir 'nesidėk negirdiš'⁵ mano
maldavimo!
- 2 Kreipk dėmesį į mane ir
išklausyk mane!
Nerimstu išsielvarto.
Esu sumišęs³ dėl priešų balso,
dėl nelabųjų šauksmo⁶,
nes jie krauna ant manęs
užgaules
ir įnirtę mane šmeižia⁷.
- 4 Mano širdis 'dreba mano
krūtinėje'⁸,

- ir mirties baisa mane
apniko.
- 5 Baimė ir drebėjimas mane
pagavo,
mane apėmė siaubas.
- 6 Tada sakiau: „O kad turėčiau
sparnus kaip karvelis!
Aš nuskrisčiau ir
nusileisčiau!
- 7 Štai aš pabėgčiau toli,
apsinakvočiau dykumoje!
Sela
- 8 Skubiai ieškočiau sau
prieglobsčio
nuo siaučiančio vėjo, nuo
audros.
- 9 Sunaikink, Viešpatie,
jų 'perskeltą liežuvį'⁹!
Nes mačiau smurtą
ir vaidą mieste.
- 10 Dieną ir naktį jie eina aplink jį
viršum jo sienų,
o nedorybė ir nelaimė yra jo
viduje.
- 11 Sunaikinimas yra jo viduje,
ir nesitraukia nuo jo
turgavietės
priespauda ir apgaulė.
- 12 Nes ne priešas plūdo mane—
tai aš pakęsčiau;
ne tas, kuris nekenčia manęs,
šmeižė mane—
aš pasislėpčiau nuo jo.
- 13 Bet tu—žmogus man lygus,
mano bičiulis ir patikėtinis.
- 14 Mes ugdėme vienas su kitu
saldžią draugystę
Dievo namuose,
eidavome su bruzdančia
minia.
- 15 Teužklumpa juos mirtis
nelaukiant!
Jie ten užengia į šėolį¹⁰ gyvi,
nes tik piktybės yra jų
butuose, jų viduje!

- 16 Aš šaukiaus Dievo,
ir VIESPATS mane
išgelbėjo.
- 17 Vakare, rytmetį ir vidudienį

1 M; dgl. Mss T Ps 86, 14: įžulieji
2 Lit. nestatė Dievo prieš save
3 KT; dgl. Mss QGSym: Jis sugražins; S Hier:
Sugražink
4 Žr. Ps. 32, 1.
5 Lit. nesislėpė nuo
6 Arba: spaudimo
7 Arba: persekioja
8 Lit. raitosi iš skausmo mano viduje

9 Sk. peleg lešonam (lit. jų liežuvio perskilima).
T.y. liežuvį, panašų į nuodingos gyvatės
10 T.y. mirusiųjų buveinę

- aš skundžiausi ir vaitojau,
ir jis išgirdo mano balsą, ¹⁸
atpirko
nepaliestą mano gyvybę.
Nes arti manęs buvo
strėlininkai;
atslinko prie manęs
19 Jišmaelis ir Jaelamas ir visi
Rytų gyventojai¹,
kurie nesikeičia [belaisviais]
ir nebijo Dievo.
- 20 Jis² ištiesė savo ranką prieš
savo santarvininką³,
sulaužė savo sandorą.
21 Slidesnė už sviestą⁴ buvo jo
burna,
tačiau karas—jo širdis;
jo žodžiai buvo švelnesni už
aliejų,
tačiau jie buvo nuogi
kardai.
- 22 Mesk ant VIEŠPATIES savo
naštą⁵,
ir jis tave aprūpins!
Jis niekadęs neleis
teisiamam svyruoti.
- 23 Bet tu, o Dieve, juos nustumsi
į kapo⁶ duobę.
Kraugeriai ir klastininkai
neišgyvens pusės savo
amžiaus.
Bet aš pasitikiu tavim!

Dievu aš pasitikiu be baimės

Choro vadovui. Kaip „Karvelis ant tolimų
tereibintų“⁷. Dovydo miktam⁸. Kai filistinai ji
suėmė Gate.

1 Sam 21, 13–15

**56 Būk man malonus, o Dieve, nes
žmonės mane persekioja,**

- 1 Rk. M: kad nepriartėtų prie manęs, nes
perdaug jų buvo su manim. 19 Dievas išgirs ir
juos išklausys—jis, kuris sėdi sote nuo amžių.
Sela
- 2 T.y. klastingas priešas
- 3 T.y. psalmininką. Rk.; M: taikos būvį
- 4 Sk. mėchma
- 5 Arba: dalia; G: rūpestį
- 6 Arba: dumbluotą; G: supuvimo
- 7 Rk.; M: „Nebylys karvelis tolimųjų tarpe“
- 8 Žr. Ps. 16, 1.

visą dieną kovodami mane
spaudžia!

- 2 Mano šmeižikai mane
persekioja visą dieną,
nes daug yra kovojančių
prieš mane.
- Išaukštintasis, ³ kada aš bijau,
tavim pasitikiu!
- 4 Dievu, kurio žodį giriu,
Dievu pasitikiu; nebijau.
Ką gali man padaryti
‘mirtingas žmogus’⁹?
- 5 Visą dieną jie kalbasi, tariasi¹⁰,
prieš mane nukreipti visi jų
kėsiai.
- Piktam tikslui ⁶ jie buriasi¹¹,
tykoja;
štai jie stebi mano kulnis,
tikėdamies man atimti
gyvybę.
- 7 Dėl nedorybės ‘ar jie begalės’¹²
ištrūkti?
Supykęs nuversk tautas, o
Dieve!
- 8 Mano dejavimus¹³ tu skaičiavai;
‘surink mano ašaras į savo
vandenmaišį’¹⁴!
Argi jos nepažymėtos tavo
ritiny?
- 9 ‘Jei taip’¹⁵, turės trauktis
atgal mano priešai
tą dieną, kai šauksiuos.
Iš to žinosiu, kad Dievas
užstoja mane.
- 10 Dievu, kurio žodį giriu,

9 Lit. kūnas

10 Rk., plg. S; M: kenkia mano dalykui; arba:
iškraipo mano žodžius

11 Sk. su HierT: jagoddū ; M: užpuola

12 Arba ar leistum jiems

13 Arba: klajones

14 Arba: įrašyk mano ašaras į savo pergamentą

15 Lit. Tada. T.y. jei iš tikrųjų taip yra, kad tu jas
visas įtrauki į savo ritinį

VIEŠPAČIU, kurio žodi
giriu.

- 11 Dievu pasitikiu; nebijau.
Ka gali man padaryti
žmogus?
- 12 Turiu ištesėti, o Dieve, tau
duotus įžadus:
tau atmokėsiu padėkos
aukomis.
- 13 Nes tu išgelbėjai mano gyvybę
iš mirties,
tikrai¹—mano kojas nuo
suklupimo,
kad vaikščiočiau Dievo
akivaizdoje,
gyvenimo šviesoje.

Didelė, siekianti dangų, yra tavo malonė
Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“
Dovydo. Miktam¹. Kai jis bėgo nuo Sauliaus į
ola.

1 Sam 22, 1; 24, 3

57 Pasigailek manęs, Dieve,
pasigailek manęs,
nes pas tavo ieškojo
prieglaudos mano siela!
Tavo sparnų paunksnyje
globsiuos,
kol praeis nelaimė.

- 2 Aš šaukiuos Dievo,
Aukščiausiojo,
Dievo, kuris atkeršys už
mane³.
- 3 Jis atsiųs iš dangaus ir mane
išgelbės,
pakrikdys⁴ tuos, kurie⁵
mane persekioja. Sela
Dievas atsiųs savo malonę
ir ištikimybę.
- 4 Aš turiu gulėti tarp liūtų,
godžiai ryjančių žmones.
Jų dantys yra ietys ir strėlės,
o jų liežuvis—aštrus
kalavijas.

- 5 Pasikelk viršum dangaus, o
Dieve!

Viršum visos žemės
tėpasirodo tavo
skaistybė!

- 6 Jie paspendė pinkles mano
kojoms,
kilpa mano kaklui.
Jie iškasė mano veidui⁶ duobę,
bet⁷ įpuolė į ją patys. Sela

- 7 Tvirta mano širdis, o Dieve,
tvirta mano širdis!⁸
Noriu giedoti ir skambinti.

- 8 Pabusk, mano siela⁹!
Pabuskite, arfa ir lyra!
Noriu pažadinti aušrą!

- 9 Noriu tau, Viešpatie, dėkoti
tautose,
skambindamas tave girti
nacijose!

- 10 Nes didelė, siekianti dangų, yra
tavo malonė
ir siekianti debesų tavo
ištikimybė.

- 11 Pasikelk viršum dangaus, o
Dieve!
Viršum visos žemės
tėpasirodo tavo
skaistybė!

Neteisūs teisėjai

Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“
Dovydo. Miktam¹⁰.

58 Ar iš tikrųjų jūs, galingieji¹¹,
darote teisingus
sprendimus?
Ar nešališkai teisiatės
žmonės?

- 2 Ne, piktavališkai jūs elgiatės
šalyje;
smurtą išsvarsto jūsų
rankos.

1 Lit. argi ne?

2 Žr. Ps 16, 1.

3 Arba: pasieks savo tikslą mano labui

4 Sk. jecharéf. Arba: mes iššūkį (tiems, kurie);

arba: nuo plūdimo (tų, kurie)

5 GS; M: ta, kuris

6 T.y. kad veidu žemyn įpuolčiau į; arba: ties
manim

7 GS; ~M

8 T.y. aš esu tau ištikimas, ir niekas nesugriaus
mano pasitikėjimo tavim.

9 Lit. šlove

10 Žr. Ps 16, 1.

11 Arba: dievai

- 3 Nusigręžę¹ yra bedieviai jau
nuo motinos iščių,
nuklydę jau nuo pat gimimo
melagiai.
- 4 Jie turi nuodų, panašių į
gyvatės nuodus,
kaip kurčia angis, kuri
užsikemša ausis,
- 5 kuri nenori girdėti žavėtojų,
prityrusio kerėtojo balso.
- 6 O Dieve, išdaužyk jiems dantis
iš jų burnos;
liūtukų, iltinius išlaužk, o
VIESPATIE!
- 7 Jie teisnyksta kaip vanduo,
kuris sau nuteka,
kaip mindoma žolė
tesuvysta²!
- 8 Jie tebūnie kaip sraigė, kuri
šliuoždama sutyzta,
kaip moters negyvas gimęs
kūdikis, kuris neišvydo
saulės!
- 9 Jų erskėčiams dar neišaugus į
krūmą,
kaip *dagį*, kaip *dilgelę* jis³
su vėtra juos⁴ tenupučia
šalin!
- 10 Teisusis džiaugsis, kai pamatys,
kad apgintas⁵,
savo kojas⁶ jis plaus
nedorėlio kraujuje.
- 11 O žmonės sakys: „Tikrai gauna
atpildą teisusis!
Tikrai yra Dievas, kuris
teisia žemėje!“

Išlaisvink mane nuo mano priešų, mano Dieve!

Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“
Dovydo. Miktam⁷. Kai Saulius išsiuntė

[pasiuntinius] ir tie sergėjo namus, norėdami jį
nužudyti.

59

- Išlaisvink mane nuo mano
priešų, mano Dieve!
Nuo tų, kurie sukyla prieš
mane, apgink mane!
- 2 Išlaisvink mane nuo piktadarių
ir nuo kraujotroškų
išgelbėk mane!
- 3 Nes štai jie tykoja mano
gyvybės;
buriasi prieš mane
galingieji.
Ne dėl mano nuodėmės, ne dėl
mano nusidėjimo,
VIESPATIE!
- 4 Be mano kaltės jie atbėgę
išsirikiuoja.
Pabusk manęs sutikti ir
pasijūrėk!
- 5 Tu, **VIESPATIE** Dieve,
kariuomenių Dieve,
Izraelio Dieve,
pabusk visų tautų bausti!
Nesigailėk nė vieno
klatingo piktadario!
Sela
- 6 Jie sugrižta vakare,
kaukia kaip šunys
ir laksto aplink miestą.
- 7 Štai jie pliopia⁸ savo burna,
kalavijai eina iš jų lūpų,
nes [jie mano]: „Kas
girdės?“
- 8 Bet tu, o **VIESPATIE**, juokies iš
jų,
tyčiojies iš visų tautų.
- 9 Mano⁹ Stiprybe, tavęs aš noriai
lauksiu,
nes tu, Dieve, esi mano
aukštumos pilis.
- 10 Mano maloningas Dievas mane
pasitiks¹⁰,
Dievas leis man su pergale
žiūrėti į mano šmeižėjus.

- 1 Būtent nuo Dievo ir sandoros su juo; arba:
Pasibjaurėtini
- 2 Rk. M: jis teįtempia (= šaudo?) savo strėles
kaip tie, kurie sukrinta
- 3 T.y. Dievas
- 4 Rk. M: Jūsų puodams dar nepajutus (=
- neįkaitus nuo) erskėčio, ar tas būtų žalias, ar
- degantis (lit. degimas), jis su vėtra jį
- 5 Lit. atkeršijimą
- 6 GS: rankas
- 7 Žr. Ps 16, 1.

- 8 Arba: pursloja
- 9 Kkr. Mss GT, 18 skn.; M: Jo
- 10 Arba: eis pirm manęs

- 11 Nenužudyk jų [iš karto], kad
mano tauta nepamirštų!
Savo jėga padaryk juos
svyruojančius ir juos
pargriauk¹,
mūsų Skyde, Viešpatie!
- 12 Savo burnos nuodėme,
savo lūpų paskalomis
jie tebūnie pagauti savo
puikybėje!
- 13 Dėl prakeikimų ir melų, kuriuos
jie ištaria,
užsirūstinę padaryk jiems
galą!
Padaryk galą, kad jų
nebebūtų!
Tada žinos, kad Dievas
viešpatauja Jokūbui,
ligi žemės pakraščių. *Sela*
- 14 Jie sugrįžta vakare,
kaukia kaip šunys,
ir laksto aplink miestą.
- 15 Jie bėgioja aplinkui, kad gautų
ko esti;
jei nepasisotina, jie urzgia².
- 16 Bet aš apgiedosiu tavo stiprybę
ir krykštausiu rytmetį dėl
tavo malonės,
nes tu man pasidarei pilis
ir prieglauda mano
apgulties dieną.
- 17 O mano Stiprybe, noriu tau
giedoti gyrių,
nes tu, Dieve, esi mano pilis!
O mano maloningas Dieve!

Su Dievu mes pasieksime pergalę

Choro vadovui. Kaip „Lelija“. Liudijimas.
Dovydo miktam³. Pamokymui. Kai jis kariavo
su Aram-Naharaimu ir Aram-Soba ir kai
sugrįžęs Joabas sumušė dvylika tūkstančių
edomiečių Druskos slėnyje.

² Sam 8, 13; 1 Kron 18, 12

- 60 O Dieve, tu mus atstūmei,
pralaužei mūsų eiles;
tu užsirūstinai—o,
atstatyk mus!
- 2 Tu sudrebinai šalį, ją
suplaisinai—

- užtaisyk jos plyšius, nes ji
susvyravo!
- 3 Davei patirti savo tautai
kietybių,
mus girdei svaiginančiu
vynu.
- 4 Tu davei ženklą tiems, kurie
tavęs bijo,
kad jie bėgtų nuo lanko.
Sela
- 5 Kad tavo mylimieji būtų
išgelbėti,
padėk savo dešine ir
išklausyk mus!
- 6 Dievas kalbėjo savo šventovėje:
„Aš noriu džūgauti! Noriu
išdalinti Šechemą
ir atmatuoti Sukoto slėnį!
- 7 Mano yra Gileadas ir mano
Menašė.
Efraimas yra mano galvos
šalmas,
Judas—mano skeptras.
- 8 Moabas yra mano praustuvus.
Ant Edomo aš numesiu savo
kurpę.
Ant Filistijos pakelsiu
pergalės šauksmą⁴“.
- 9 Kas mane nuves į sutvirtintą
miestą?
Kas mane nulydės į Edomą?
- 10 Ar ne tu esi, o Dieve, kuris mus
atstūmei⁵
ir nebeištraukei, o Dieve, su
mūsų kariuomenėmis?
- 11 Suteik mums išgelbą nuo
priešininko,
nes niekai yra žmonių
pagálba!
- 12 Su Dievu mes pasieksime
pergalę;
jis yra tas, kuris sumindys
mūsų priešininkus.

Aš norėčiau viešėti tavo palapinėje amžinai

Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Dovydo.

- 4 Ms S Ps 108, 9. Arba: Ant Filistėjos nugsarsės
mano pergalės šauksmas. M: Dėl manęs
krykštauk, Filistėja!
- 5 Arba: užsirūstinai ant mūsų

¹ Arba: numesk žemyn (būtent į šėoli)

² GV; M: pasilieka per naktį

³ Žr. Ps 16, 1.

- 61 Išgirsk, o Dieve, mano
maldavimą,
kreipk dėmesį į mano malda!
- 2 Nuo žemės¹ krašto
tavęs šaukiuos,
mano širdžiai alpstant.
Ant uolos, kuri man per aukšta,
užvesk mane!
- 3 Nes tu buvai man
prieglauda,
stiprus bokštas gintis nuo
priešo.
- 4 Aš norėčiau viešėti tavo
palapinėje amžinai,
glaustis tavo sparnų
priedangoje! *Sela*
- 5 Nes tu, o Dieve, girdėjai mano
įžadus:
'patenkinai geidavimą² tu,
kurie bijo tavo vardo.
- 6 Prailgink karaliaus amžių!
Tegul jo metai tęsiasi iš
kartos į kartą!
- 7 Jis tesėdi soste per amžius
Dievo akivaizdoje!
Malonė ir ištikimybė jį
tesaugoja!
- 8 Tada tegul vis giedosiu gyrių
tavo vardui,
diena iš dienos tesėdamas
savo įžadus!

Tik Dievo tyliai laukia mano siela
Choro vadovui. Jėdutūn³. Dovydo psalmė.

- 62 Tik Dievo
tyliai laukia mano siela;
iš jo ateina man
išgelbėjimas.
- 2 Tik jis yra 'mano gelbstinti
uola⁴,
mano pilis— aš daug
nesvyruosiu!
- 3 Kaip ilgai jūs pulsitate asmeni,
jį atakuosite⁵ jūs visi,

- kaip pasvirusią sieną,
igriautą tvorą?
- 4 Tik apgaules⁶ jie sumano, kad
suklaidintų.
Jie mėgsta melą;
savo burna jie laimina,
o savo viduje keikia. *Sela*
- 5 Tik Dievo
tyliai lauk, mano siela,
nes iš jo ateina mano viltis!
- 6 Tik jis yra mano gelbstinti uola,
mano pilis— aš nesvyruosiu!
- 7 Ant Dievo rymo mano
išgelbėjimas ir mano
garbė.
Mano apginties uola, mano
prieglobstis yra Dievas.
- 8 Pasitiekėk juo, tauta, kiekvienu
metu⁷!
Išliekite jo akivaizdoje savo
širdį!
Dievas yra mūsų
prieglauda! *Sela*
- 9 Tik kvapas yra žemakilmiai,
netikrovė— aukštakilmiai.
Svarstyklėse jie turi pakilti
aukštyn:
jie visi drauge lengvesni už
kvapą!
- 10 Nepasitiekėkite prievarta įgytu
turtu,
nedėkite į grobį tuščių
vilčių!
Jei tarpsta turtai, nelenkit
prie jų širdies!
- 11 Viena dalyką Dievas kalbėjo;
yra du dalykai, kuriuos
išgirdau:
kad galybė yra Dievo
ir kad tavo, Viešpatie,
malonė,
nes tu atlyginsi
kiekvienam pagal jo darbą.

12 Job 34, 11; Jer 17, 10; Mt 16, 27; Rom 2, 6; Apr 2, 23

Tavo malonė geresnė už gyvenimą
Dovydo psalmė. Kai jis buvo Judo dykumoje.

1 Sam 23, 14

1 Arba: šalies
2 Rk.; M: davei nuosavybę
3 Kl. Mss; G AkvSymHier: Pagal Jėdutūną (t.y.
Jėdutūno muzikos būdu)
4 Lit. mano uola ir mano išgelbėjimas
5 Rk.; M: žudysite

6 Rk.; M: nuo jo pakešimo
7 G: visa bendruomenė

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

- 63 O Dieve, mano Dieve, tavęs aš
ieškau¹.
Tavęs troško mano siela.
Alpo tavęs begeisdamas mano
kūnas
kaip sausa ir suvargusi
žemė be vandens.
- 2 Taip [trokšdamas] aš šventovėje
regėjau tave,
išvysdamas tavo galybę ir
šlovę.
- 3 Juk tavo malonė geresnė už
gyvenimą.
Mano lūpos tegul giria tave!
- 4 Taip aš garbinsiu tave kol
gyvas;
tavo vardu pakelsiu
rankas.
- 5 Tarsi riebiu maistu pasisotins
mano siela,
ir krykštaujančiomis
lūpomis tave girs mano
burna.
- 6 Kai tik tave atsiminsiu savo
guolyje,
nakties budėjimuose
mąstysiu apie tave.
- 7 Nes tu buvai man pagalba,
ir tavo sparnų paunksnyje
krykštavau.
- 8 Mano siela įsikibo į tave;
mane palaikė tavo dešinė.
- 9 Bet tie, kurie siekia pražudyti²
mano gyvybę,
tegul nueina į žemiausias
žemės sritis!
- 10 Jų kiekvieną tegul atiduoda
kalavijui!
Tegul jie tampa šakalų
dalim!
- 11 Tačiau karalius linksminsis
Dievu.
Girsis kiekvienas, kuris juo
prisiekia,
nes³ melagių burna bus
užkimšta.

Nuo priešo baisaus grasinimo apsaugok
mano gyvybę!

1 Arba: tu esi mano Dievas, kurio aš ieškau
2 G: be pagrindo siekia atimti
3 Arba: bet

- 64 Išgirk, o Dieve, mano balsą, kai
skundžiuos!
Nuo priešo baisaus
grasinimo apsaugok
mano gyvybę!
- 2 Paslėpk mane nuo nelabųjų
klikos⁴,
nuo sambūrio piktadarių,
3 kurie pagaland savo liežuvį
kaip kalaviją,
taikė nuodingus žodžius
kaip strėles,
- 4 kad šautų iš pasalų į nekaltąjį!
Staiga ir be baimės⁵ jie šovė
į jį.
- 5 Jie tvirtai laikėsi pikto
sumanymo⁶;
jie aptarė, kaip paslėpti
žabangus.
Jie sakė: „Kas juos⁷
pastebės?“
- 6 Kas ištirs mūsų nedorybes?
Mes nūslopėme⁸ išgalvotą
planą⁹.
(O, žmogaus vidus,
širdis—kokia neištiriama!)
- 7 Bet Dievas paleido į juos
strėlę—
staiga jie buvo sužeisti!
- 8 Ir jis juos pargriovė dėl jų
liežuvio⁹.
Kraipė galvą kiekvienas,
kuris juos matė.
- 9 Tada bijojo visi žmonės,
skelbė Dievo veikala
ir apmąstė jo darbą.
- 10 Teisusis tegul džiaugiasi
VIESPACIU
ir glaudžiasi prie jo!
Ir tesigiria visi
tiesiaširdžiai!

Tu apvainikavai metus savo gėrybėmis
Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė.

4 Lit. tarybos
5 T.y. nebijodami Dievo
6 Arba: drąsinosi piktam tikslui
7 SHier: mus
8 Dgl. Mss; M: užbaigėme
9 Rk.; M: Ir jie pargriovė jį; jų liežuvius ant jų

- 65** Tau pritinka¹ gyriaus giesmė,
o Dieve, Šijonoje,
ir tau ištesimi įžadai,
2 o maldos klausytojau!
Pas tave atneša² kiekvienas
kūnas
3 savo nuodėmingus darbus.
Kai mus įveikė mūsų
priešgyniavimai,
tu juos atleidai.
4 Laimingas, kurį tu išsirenki ir
padarai sau artimą,
kuris gali gyventi tavo
kiemuose.
Tegul pasitenkinsime tavo
namų gražumu³,
tavo šventyklos šventumu!
- 5 Nuogaustingais darbais tu,
teikdamas pergalę, mus
išklausai,
o Dieve, mūsų gelbėtojau,
pasitikėjime visų žemės
pakraščių
ir tolimųjų pajūrių⁴.
6 Tu, kuris tvirtai padėjai kalnus
savo jėga,
susijuosęs galybe;
7 kuris nutildei marių ūžimą,
jų bangų ošimą,
ir tautų sambrūzdį,
8 Pakraščių gyventojai bijojosi
tavo ženklų.
Ryto ir vakaro pradmėms
tu leidai kryžtauti.
- 9 Tu aplankei žemę ir ją palaistei,
ją padarei labai derlingą.—
Dievo upelis
buvo pilnas vandens!—
Tu leidai užderėti jų javams,
nes taip tu ją paruošei:
10 tu pagirdei jos vagas,
sulyginai jos grumstus,
lietaus būriais ją suminkštinau,
jos augmenis palaiminai.
11 Tu apvainikavai metus savo
gėrybėmis,

1 GS; M: tyla
2 Rk.; M: ateina
3 Arba: gėrybėmis
4 Sk. įijym; M: jūros; S: tautų

- ir tavo pėdsakai⁵ varvėjo
riebalais.
12 Lašėjo stepių ganyklos,
ir džiūgavimu apsijuosė
kalvos.
13 Apsivilkio pievos avimis,
ir kloniai apsidengė javais.
Linksmi jie šūkavo ir giedojo.
- Ateikite ir pamatykite Dievo veikalus!**
Choro vadovui. Giesmė. Psalmė.
- 66** Kryžtauk Dievui, visa žeme!
2 Apgiedokite jo vardo garbę!
Surenkite jam garbingą
gyrių!
3 Sakykite Dievui: „Kokie baisūs
tavo darbai!
Dėl didelės tavo galios
dedas tau pavaldūs tavo
priešai.
4 Visa žemė tegul pagarbina tave
ir tau gieda,
tegul apgieda tavo vardą!“
Sela
- 5 Ateikite ir pamatykite Dievo
veikalus!
Jis nuogaštus savo veikla
žmonijai.
6 Jis pavertė jūrą sausuma—
per upę jie perėjo pėsti!
Ten mes džiaugėmės juo.
7 Jis viešpatauja savo galybe per
amžius.
Jo akys stebi tautas—
maištininkai tenesikelia
prieš jį! Sela
- 8 Garbinkite, tautos, mūsų Dievą
ir duokite išgirsti jo
šlovinimo garsą!
9 Jis yra tas, kurs mus išlaikė
tarp gyvųjų
ir neleido svyruoti mūsų
kojai.
10 Bet tu mus mėginai, o Dieve,
pervalei mus ugnimi, kaip
kad pervalo sidabrą.
11 Tu mus įvedei į žabangus,
uždėjai šlegiančią našta⁶
ant mūsų strėnų.
12 Tu leidai žmonėms važiuoti per
mūsų galvą.

5 Lit. vėžės
6 T: grandines

Mes turėjome eiti per ugnį
ir per vandenį!
Bet tu mus išvedei į laisvę¹.

- 13 Aš įeisiu į tavo namus su
deginamosiomis
aukomis,
tau ištesėsiu savo įžadus,
14 kuriems praviro mano lūpos,
kuriuos pažadėjo mano
burna, kai buvau
prisilėgęs.
15 Tau aukosiu riebių avių aukas
su avinų aukos kvapu,
paruošiu jaučius su ožiais.
Sela
- 16 Jūs visi, kurie bijote Dievo,
ateikite, klausykite! Aš
noriu pasakoti,
ką jis yra man padaręs.
17 Jo šaukiaus savo burna,
tačiau [jo] aukštinimas [jau]
buvo man ant liežuvio.
18 Jei būčiau pastebėjęs pikta savo
širdyje,
tai Viešpats nebūtų
išklausęs.
19 Bet tikrai Dievas išklausk;
jis įsidėmėjo mano maldos
balsą.
20 Pagarbintas tebūnie Dievas,
kuris neatmetė mano
maldos
ir savo malonės
[neatitraukė] nuo manęs!

6 Iš 14, 21 6 Još 3, 14–17

Mus palaimino Dievas

Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Psalmė. Giesmė.

- 67 Dievas tebūnie mums malonus ir
tegul laimina mus,
tegul leidžia savo veidui šviesti
pas mus, *Sela*
2 kad pažintų žemėje tavo
valdžią²,
tarp visų pagonių tavo
išganymą!
3 Tautos tegul giria tave, o Dieve,
tegul giria tave visos
tautos!

- 4 Tegul linksmiasi ir kryžstauja
nacijos,
nes tu teisi pasaulį
teisingai,
teisi³ tautas nešališkai
ir nacijoms žemėje
vadovauji! *Sela*
5 Tautos tegul giria tave, o Dieve,
tegul giria tave visos
tautos!
6 Žemė atidavė savo derlių:
mus palaimino Dievas,
mūsų Dievas.
7 Tegul laimina⁴ mus Dievas,
ir tegul jo bijo
visi žemės pakraščiai!

Dievo atvykimas

Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė.

68

Kelias Dievas—

- išlaksto jo priešai,
ir jo nekenčėjai bėga nuo
jo.
2 Kaip kad dūmai išsisklaido, jie
išsisklaido⁵.
Kaip vaškas sutirpsta nuo
ugnies,
taip pragaista nedoreliai
nuo Dievo.
3 Bet teisieji linksmiasi,
džiūgauja
Dievo akivaizdoje ir
džiaugsmingai šūkauja.
4 Giedokite Dievui! Skambinkite
jo vardui!
Supilkite kelią tam, kuris
važiuoja ant debesų⁶!
Jah—jo vardas.
Džiūgaukite jo
akivaizdoje!
5 Našlaičių tėvas ir našlių
gynėjas
yra Dievas iš savo šventos
buveinės—
6 Dievas, kuris apgyvendino
vienišus šeimose,
kuris išvedė belaisvius į
laimingą buitį⁷.

3 GS; ~M.

4 Arba: Palaimino

5 GSTV; M: tu [juos] išsklaidai

6 Arba: per dykumas

7 Arba: su muzika

¹ Rk., plg. GST; M: perteklių

² Lit. kelias

- Bet maištininkai liko
gyventi¹ išdegusioje
šalyje.
- 7 O Dieve, kai tu išėjai savo
tautos priešakyje,
kai žygiavai per dykumą,
Sela
- 8 žemė drebėjo,
taip pat dangūs lašėjo
nuo Dievo, Sinajiečio,
nuo Dievo, Izraelio Dievo!
- 9 Gausingam lietui
leidai lyti, o Dieve.
Tavo suvargusi paveldėta
šalis—
tu ją atgaivinai.
- 10 Tavo žmonės išikūrė joje;
būdamas geras, tu ją
paruošei
varguoliui, o Dieve.
- 11 Viešpats taria žodį—
didelis būrys tų, kurios
praneša linksmą žinia:
- 12 „Kariuomenių karaliai
bėga! Jie bėga!“
O namų gražuolė
gauna savo dalį grobio:
- 13 (Ar jūs norite gulėti tarp balno
nešulių²)³
karvelio sparnus,
aptrauktus sidabru,
ir jo plunksnas—geltonu
auksu.
- 14 Kai Visagalis išsklaidė
joje⁴ karalius,
snigo Šalmone.
- 15 O Dievo kalnyne,
Bašano kalnyne!
Kalnyne su gūbriais,
Bašano kalnyne!
- 16 Ko šnairuojate jūs,
gūbriuoti kalnai,
į kalną, kurio Dievas geidė savo
buveinę?
Taip, VIESPATS jame
gyvens per amžius!
- 17 Dievo vežimų—dukart po
dešimt tūkstančių
[su] tūkstančiais
lankininkų.
Viešpats atėjo iš Sinajaus į
šventovę⁵!
- 18 Tu užžengei į aukštybę,
vedei belaisvius,
ėmei dovanų iš žmonių,
net iš maištadarių,
kad [ten] gyventum,
VIESPATIE⁶, Dieve.
- 19 Tebūnie garbinamas Viešpats
dien iš dienos!
Jis neša mūsų naštas.
Dievas yra mūsų
išgelbėjimas! *Sela*
- 20 Dievas yra mums
išganymo Dievas,
ir Jahvė, Viešpats,
turi išeičių iš mirties.
- 21 Tačiau Dievas sudaužys
galvą savo priešams,
plaukuotą momenį tam,
kuris elgiasi nusikalstamai.
- 22 Viešpats tarė:
„Iš Bašano aš juos⁷
sugrąžinsiu,
sugrąžinsiu iš jųros gilumų,
23 kad nusiplautum⁸
kraują nuo savo kojų⁹,
kad tavo šunų liežuvis
gautų savo dalį iš priešų!“
- 24 Matė tavo įžengimą, Dieve,
įžengimą mano Dievo,
mano Karaliaus, į šventovę:
- 25 priešaky ejo giesmininkai,
iš paskos muzikantai
tarp¹⁰ mergaičių, mušančių
būgnus.

1 Arba (plg. G): buvo palaidoti

2 Arba: gardų

3 Intarpas iš Ts 5, 16

4 T.y. šalyje

5 Rk., plg. Dt. 33, 2; M: yra tarp jų, Sinajus
šventovėje (arba: tarp šventųjų)

6 Hbr. Jah

7 T.y. priešus; žr. 23 skn.

8 GST; M: sudaužytum

9 Lit. savo koją nuo kraujo

10 Lit. vidury

- 26 Susirinkime 'jie garbino'¹ Dievą,
VIESPATI Izraelio
sušaukime.
- 27 Ten Benjaminas,
mažiausiasis, tačiau jų
valdovas!
Judo kunigaikščiai, jų
triukšminga minia!
Zebuluno kunigaikščiai,
Naftalio kunigaikščiai!
- 28 Pašauk², Dieve, savo galybę³,
'dievišką galybę',
su kuria tu veikei už mus
- 29 iš savo šventyklos viršum
Jeruzalės!
Tegul karaliai tau neša
dovanas!
- 30 Sudrausk nendryno žvėrį,
kaimenę bulių
su tautų versiais!
Sutrypk⁵ tuos, kurie geidžia
sidabro!
Išsklaidyk tautas, kurios
mėgsta karus!
- 31 Tegul neša bronzos reikmenis⁶
iš Egipto!
Tegul Kušas ištiesia savo
rankas⁷ į Dievą!
- 32 Žemės karalystės,
giedokite Dievui,
skambinkite Viešpačiui!
Sela
- 33 Tam, kuris važiuoja per dangus,
senovinius dangus!
Klausykis! Jis išduoda savo
balsą, galingą balsą!
- 34 Pripažinkite Dievui galybę!
Viršum Izraelio jo didybė,
ir jo galybė debesyse!
- 35 Baisus 'yra Dievas'⁸,
[veikdamas] iš savo
šventyklos.

Jis yra Izraelio Dievas,
kuris teikia
galybę ir stiprybę savo⁹
tautai.

Pagarbintas tebūnie Dievas!

8 Iš 19, 18 18 Ef 4, 8

Uolumas tavo namams sugrauzė mane
Choro vadovui. Kaip „Lėlijos...“ Dovydo.

69

Gelbėk mane, Dieve, nes pakilo
vanduo man iki kaklo!

2 Nugrimzdau į gelmės
dumblus,
ir nebėra kur tvirtai
atsistoti.

Patekau į vandenų gilybes,
ir srovė mane nunešė šalin.

3 Pailsau bešaukdamas;
užkimo mano gerklė.
Aptemo mano akys,
belaukiant mano Dievo.

4 Daugiau nei mano galvos
plaukų yra tu,
kurie be priežasties manęs
nekenčia.

Aibės yra tu, kurie nori mane
sunaikinti—
mano priešai, apmeluoja
mane.

Ko nesu pagrobęs,
tą turiu gražinti.

5 O Dieve, tu žinai mano
kvailystę,
ir mano nusikaltimai tau ne
paslaptis.

6 Tenebūnie gėdinami per mane
tie, kurie viliasi tavęs,
Valdovė, kariuomenių
VIESPATIE!

Tenebūnie įžeidžiami per mane
tie, kurie ieško tavęs,
Izraelio Dieve!

7 Nes dėl tavęs aš pakėliau
plūdima,
gėda apdengė man veidą.

8 Svetimas pasidariau savo
broliams
ir nesavas savo motinos
sūnums.

9 Nes uolumas tavo namams
sugrauzė mane,

1 Sk. bē^echū; M: garbinkite (lit. laiminkite)

2 Lit. Įsakyk

3 Dgl. Mss GSSymT; M: tavo Dievas įsakė tavo
galybei

4 Rk.; M: Pasirodyk stiprus, o Dieve

5 Rk.; M: kuris sutrypė

6 Arba: neša mėlyną medžiagą; arba: ateina
pasiuntiniai

7 su duokle

8 GHier; M: tu, Dieve, esi

9 GST; ~M

- ir ižeidimai tų, kurie tave
ižeidžia, krito ant manęs.
- 10 Nusižeminau
pasninkaudamas¹—
susilaukiau tik ižeidimų.
- 11 Padariau ašutinę savo
drabužiu—
tapau jiems pašaiPOS žodžiu.
- 12 Tausija apie mane sėdintieji
vartuose
ir girtuoklių pašaiPOS
dainos.
- 13 O aš—mano malda [tepasiekia]
tave,
o VIESPATIE, [tavo]
mėgstamu metu!
O Dieve, savo didele malone
išklausk mane,
savo ištikima pagalba!
- 14 Ištrauk mane iš dumblo, kad
nenugrimžčiau!
Tegul aš būsiu išgelbėtas iš
tų, kurie manęs
nekenčia,
ir iš vandens gelmių.
- 15 Tenenuneša manęs vandenų
srovė,
ir teneparyja manęs gelmė,
ir tenesučiaupia viršum manęs
šulinys savo burnos!
- 16 Išklausk mane, VIESPATIE,
nes dosni tavo malonė!
Pagal savo didįjį
gailestingumą gręžkis į
mane!
- 17 Nepaslėpk savo veido nuo savo
tarno,
nes bėdoj esu; nedelsiant
išklausk mane!
- 18 Priartėk prie manęs, atpirk
mane!
Dėl mano priešų išlaisvink
mane!
- 19 Tu žinai, kaip mane plūsta,²
tau žinomi³ visi mano
priešininkai.
- 20 Plūdymas palaužė man širdį,

- ir nepagydoma buvo man
daroma gėda ir užgaulė.
Aš laukiau užjautėjo, bet jo
nebuvo,
ir guodėjų, bet nesuradau.
- 21 Jie idėjo nuodų man į paguodos
duoną
ir mano troškuliui malšinti
girdė mane actu.
- 22 Tepavirsta jų stalas jų
akivaizdoje spąstais
ir jų aukų pokyliai⁴
žabangais!
- 23 Teaptemsta jų akys, kad
neregėtų,
ir padaryk, kad jų strėnos
visada svyruotų!
- 24 Išliek ant jų savo įtūžį,
ir tavo rūstybės karštis
tepasiekia juos!
- 25 Jų stovykla⁵ tegul palieka be
žmonių;
jų palapinėse tegul niekas
negyvena!
- 26 Nes tą⁶, kurį sumušei, jie
persekiojo
ir skausmą to, kurį sužeidėi,
jie didino⁷.
- 27 Krauk jiems kaltę ant kaltės,
ir tegul jie negauna
pateisinimo iš tavęs!
- 28 Tebūnie išdildyti iš gyvenimo
knygos
ir su teisiaisiais tenebūnie
rašomi!
- 29 Bet aš esu suvargęs ir skausmų
suimtas;
tavo pagalba, o Dieve, tegul
apgina mane!
- 30 Tegul girsiu Dievo vardą giesmė
ir tegul jį aukštinsiu
dėkojimu!
- 31 Tai VIESPACIUI patiks labiau
už jautį,

1 GS; arba: Išliejau savo sielą pasninkaudamas;

M: Verčiau pasninkaudamas—mano siela

2 M + man daroma gėda ir užgaulė. Tie žodžiai
nukelti į 20b, kur jie atbaigia nutrupėjusį
sakinį.

3 Lit. prieš tave yra

4 T; arba: net jų (stalo) kompanionai

5 T.y. palapinėse gyvenančių vietovė, aptverta
akmenine siena

6 GS Hier; M: tu

7 GS; M: pasakojo

- už bulių, raguota,
skeltanagi.
32 Tai matykite¹, nuolankieji, ir
džiaukitės²;
jūs, kurie ieškote Dievo,—
teatgyja jūsų širdis!
33 Nes VIESPATS klausosi
beturčių
ir savo belaisvių nėra
paniekinęs.
34 Tegul jį giria dangūs ir žemė,
jūros ir visa, kas kužda jose!
35 Nes Dievas išgelbės Šijoną
ir atstatys Judo miestus.
Jie³ ten įsikurs ir jį
užvaldys.
36 Jo tarnų palikuonys jį paveldės,
o jo vardo mylėtojai jame
gyvens.

4 Ps 35, 19; Jn 15, 25 9 Jn 2, 17 9 Rom 15, 3 21 Mt
27, 48; Mk 15, 36; Jn 19, 28–29 22–23 Rom 11, 9–10
25 Apd 1, 20 28 Iš 32, 32; Apr 3, 5; 13, 8; 17, 8

Skubėk man padėti!

Choro vadovui. Dovydo. Priminimui.

- 70 Teikis⁴, Dieve, mane išgelbėti!
VIESPATIE, skubėk man
padėti!
2 Tegul susigėsta ir drovisi,
kurie kėsina į mano
gyvybę!
Tegul atsitraukia susilaukę
nagarbės,
kurie gėrėsi mano nelaime!
3 Teapsigrėžia iš gėdos,
kurie sako: „Aha, aha!“⁵
4 Tegul džiaugiasi ir linksmiasi
tavim
visi, kurie tavęs ieško,
ir nuolat tegul sako: „Didis yra
Dievas“
tie, kurie myli tavo
išganymą!
5 Nors aš neturtingas ir suvargęs,
tu Dieve, skubėk pas mane!

Neatstumk manęs senatvėje!

- 71 Pas tave, o VIESPATIE, radau
priešlauda;
tegul niekad nebūsiu
sugėdintas!
2 Savo teisumu vaduok mane ir
leisk man ištrūkti!
Palenk prie manęs savo ausį
ir gelbėk mane!
3 Būk man priebėgos uola,
pas kurią galėčiau ateiti bet
kada! Duok išaką⁶
gelbėti mane,
nes tu esi mano uola ir
mano tvirtovė.
4 Mano Dieve, ištrauk mane iš
bedievio rankos,
iš skriaudėjo ir engėjo
letenos!
5 Nes tu, Viešpatie, esi mano
viltis,
mano pasitikėjimas, o
Jahve, nuo mano
jaunystės.
6 Tu buvai man parama nuo pat
gimimo;
nuo mano motinos iščių tu
buvai mano globėjas⁷.
Aš nuolat giedu tau gyrių.
7 Kaip ženklas⁸ tapau daugeliui,
bet tu buvai man galinga
priešlauda.
8 Mano burna buvo pilna tau
gyriaus,
visą dieną tavo garbinimo.
9 Neatstumk manęs senatvėje;
mano jėgoms išsekus,
nepalik manęs!
10 Nes mano priešai sakė apie
mane,
ir kurie tyko mano gyvybės,
tarėsi vienas su kitu:
11 „Dievas jį paliko;
jį vykitės ir sugaukite,
nes nėra vaduotojo!“

1 Rk.; M: Tai matė; kkr. MssG: Tegul tai mato
2 S; M: džiaugėsi; dgl. MssG: ir tegul džiaugiasi
3 T.y. jo tarnai
4 Rk., plg. Ps 40, 13; ~M
5 Šūksmas, reiškias psalmininko priešų
pasityčiojimą

6 Arba: Tu įsakei; arba rk. su GPs 31,2: tvirta
pilis
7 GHier; 4QPs^aT: nuo mano motinos iščių tu
buvai mano stiprybė. Arba: tu buvai mano
priėmėjas iš mano motinos iščių
8 T.y. kaip Dievo apvaizdinio rūpesčio ar kaip
viešas ir įspėjas Dievo nubaudimo pavyzdys

- 12 O Dieve, nebūk toli nuo manęs!
Mano Dieve, skubėk man
padėti!
- 13 Tegul susigėsta, susilaukia
nugarbės¹
mano kaltintojai²!
Tegul apsigaubia išpeikimu ir
nugarbe,
kurie trokšta man nelaimės!
- 14 Bet aš nuolat turėsiu vilties
ir vis pridėsiu prie viso tavo
gyriaus.
- 15 Tegul mano burna pasakoja
tavo teisumą³,
visą dieną tavo išganymą,
nors ir nesugebu pasakoti.
- 16 Aš ateisiu [apsakyti tavo]
galingų veiksmų⁴,
Viešpatie, Jahve,
minėsiu tavo teisumą, tavo
vieno!
- 17 O Dieve, tu mane mokei nuo pat
mano jaunystės,
ir iki šiol skelbiau tavo
nuostabių darbus.
- 18 Bet ir iki žilos senatvės,
o Dieve, nepalik manęs,
kol paskelbsiu tavo galia⁵
visai būsimai kartai!
Tavo karžygiška jėga¹⁹ ir tavo
teisumas,
o Dieve, pasiekia dangaus
aukštybę.
Tu, kuris padarei didžių
dalykų—
o Dieve, kas yra tau lygus?
- 20 Nors davei man patirti bėdų,
daug ir skaudžių,
mane vėl atgaivinsi.
Iš žemės gilybių
tu vėl mane iškelsi viršun.
- 21 Tu padidinsi mano orumą
ir mane apsiausi pagūoda.

- 22 Tegul garsiai aš tave girsiu
ārfa⁶—
tavo ištikimybę, mano
Dieve!
- Tegul tau skambinsiu lyrą,
o Izraelio Sventasis!
- 23 Tekrykštauja mano lūpos—
aš juk noriu tau giedoti—
ir mano siela, kurią
atpirkai!
- 24 Taip pat mano liežuvis visa
dieną
tegul kalba apie tavo
teisumą!
Nes turėjo sarmatytis, nes buvo
sugėdinti,
kurie troško man nelaimės.

Linkėjimai karaliui
Saliamono

- 72 O Dieve, savo nuosprendžius
įteik karaliui,
savo teisybę karaliaus
sūnui,
- 2 kad jis teisingai teistų tavo
tautą
ir teisėtai tavo
varginguosius.
- 3 Kalnai tegul atneša gerovę
tautai
ir kalvos teisybę⁷!
- 4 Tegul jis gina tautos varguolių
teises,
teikia pagalbą neturtėlio
vaikams
ir sutriuškina prispaudėją!
- 5 Tegul jis gyvuoja⁸, kol saulė
švies
ir mėnulis spindės,—
per kartų kartas!
- 6 Tegul jis nusileidžia kaip lietus
ant pjaunamos žolės,
kaip lietaus būriai, kurie
drėkina žemę!
- 7 Tegul suželia jo dienomis
teisybė⁹
ir gerovės apstumas, iki
nebebus mėnulio!

1 Kkr. Mss; M: galutinai susigėsta (lit.
susigėsta, pasibaigia)
2 Arba: gyvybės priešininkai
3 T.y. galia apginti teises
4 Arba: pradėsiu tavo galingais veiksmais
5 Lit. dilbį

6 Lit. arfos instrumentu
7 G; M: teisingumu
8 G; M: jie tavęs bijo
9 3 Mss GSV; M: teisusis

- 8 Tegul jis valdo nuo jūros iki jūros,
ir nuo Upės¹ iki žemės pakraščiu!
- 9 Prieš jį tegul klaupiasi² jo priešininkai,²
ir jo priešai tegul laišo dulkes!
- 10 Taršišo ir pajūrių³ karaliai tegul neša dovanų!
Šebos ir Sebos karaliai tegul pristato duoklę!
- 11 Tegul parpuola prieš jį visi karaliai,
visos tautos tegul jam tarnauja!
- 12 Nes jis išvaduoja beturtį, kuris šaukiasi pagalbos,
varguolį ir tą, kuris neturi padėjėjo.
- 13 Jis pasigaili suvargėlio ir beturčio
ir beturčių gyvybes išgelbsti.
- 14 Iš spaudos ir smurto jis išperka jų gyvybę,
ir brangus jų kraują jo akyse.
- 15 Tegul jis ilgai gyvena! Ir tegul jam duoda
Šebos aukso!
- 16 Gausybė jvų tebūnie šalyje; kalnų viršūnėje tegul jie šnara!
- Tegul jų derlius sužydi kaip Libanonas,
ir jų pėdų tebūnie tarsi lauko žolės⁴!
- 17 Jo vardas⁵ tegul išlieka per amžius!

1 T.y. Eufrato
2 Rk.; M: dykumos gyventojai
3 Arba: salų. Hbr. žodis reiškia salą ir pajūrį.
4 Rk.; M: Tebūnie jų derlius kaip Libanonas, ir tegul jie (žmonės?) sužydi iš miesto tarsi lauko žolė.
5 T.y. palikuonys

Kol saulė švies, tegul vis gyvuoja⁶ jo vardas!⁷
Tegul juo laiminsis⁸
visi pagonyr ir jį vadins laimingu!

- 18 Tebūnie pagarbintas VIESPATS Dievas, Izraelio Dievas,
kuris vienas daro stebuklus!
- 19 Tebūnie garbinamas jo šlovingasis vardas per amžius,
ir jo šlovė tepripildo visą žemę!
- Amen! Amen!
- 20 Pasibaigė Jišajo sūnaus Dovydo maldos.

8 Zach 9, 10

TREČIOJI KNYGA

Man gera būti arti Dievo

Aasa psalmė

73

- Tikrai Dievas geras Izraeliui, tiems, kurių širdis tyra!
- 2 O dėl manęs, mano pėdos buvo kone paslydę,
beveik susvyravę mano kojos,
- 3 nes pavydėjau pagyrūnams, mačiau, kaip gerai sekasi bedieviams.
- 4 Nes jie nepatiria skausmų; sveikas⁹ ir nutukęs jų kūnas.
- 5 Žmogaus vargo jie nepažįsta ir neužgaunami, kaip kiti žmonės.
- 6 Todėl puikybė yra jų kaklo gražmena,
juos apgaubia smurtas lyg koks drabužis.
- 7 Iš riebalų išsiverčia jų akys, jų širdies užmačios nežino ribų.
- 8 Jie tyčiojasi ir kalba su piktdžiuga,

6 Lit. leidžia atžalas (t.y. susilaukia sosto įpėdinio)
7 T.y. tęsiasi iš jo kilusių monarchų eilė
8 T.y. geidau, kad jie būtų laimingi, kaip jis
9 Rk; M: jų mirtis neturi skausmų

- išdidžiai jie grasina
priespauda.
- 9 Jie išsižioja prieš dangų,
ir jų liežuvis išdidžiai
vaikščioja po žemę.
- 10 Todėl žmonės grėžiasi į juos
ir jų žodžius gėdžiai
šliurpia¹.
- 11 Jie sako: „Kaip Dievas gali
žinoti?
Ar Aukščiausiasis žino²?“
- 12 Štai tokie yra bedieviai;
visados be rūpesčio, jie
didina turta.
- 13 Juk aš veltui laikiau tyrą savo
širdį
ir, rodydamas nekaltumą,
plaviau savo rankas.
- 14 Buvau visą laiką sloginamas,
baudžiamas kas rytą.
- 15 Jei būčiau sakęs: „Tegul šitaip
kalbėsiu³“,
būčiau išdavęs tavo sūnų
karta.
- 16 Kai maščiau, norėdamas tai
suprasti,
man tai atrodė per sunku,
- 17 kol įėjau į Dievo šventovę;
tada suvokiau jų baigtį.
- 18 Tikrai ant slidumų tu juos
pastatai,
leidi jiems įpulti į pražūtį⁴.
- 19 Kaip jie akimirksniu virsta
pasibaisėjimo dalyku⁵,
pranyksta, pasibaigia iš
nuogąsčio!
- 20 Kaip sapną atsibudus, taip tu,
Viešpatie,
pabudęs⁶ nieku palaikysi
juos kaip vaidinius⁷.
- 21 Kai apkarto mano širdis

- ir jaučiaus lyg dieglių
varstomas⁸,
- 22 buvau kvailas ir neišmanėlis,
tik gyvulus tavo
akivaizdoje.
- 23 Tačiau aš nuolat esu su tavim;
tu laikai mano dešinę
ranką.
- 24 Savo patarimu tu vedi mane,
o paskui mane priimsi su
garbe.
- 25 Ką kita turiu danguje?
Ir jei esu su tavim, nieko
nenoriu žemėje!
- 26 Nors mano kūnas ir širdis
suno, ⁹
Dievas yra mano širdies
stiprybė⁹ ir mano dalis
per amžius.
- 27 Juk štai tie, kurie yra toli nuo
tavęs, prapuls!
Tu sunaikinai¹⁰ kiekvieną,
kuris lieka tau
neištikimas.
- 28 O dėl manęs, man gera būti arti
Dievo.
Aš padariau Viešpatį,
Jahvę, savo prieglauda,
apsakydamas visus tavo
darbus.

Iženk į amžinus griuvėsius!
Ašafas maskyl¹¹

- 74 Kodėl tu, Dieve, amžinai pyksti?
Kodėl tavo nosis rūksta prieš
tavo ganyklos avis?
- 2 Atsimink savo bendruomenę,
kuria seniai įsigijai,
kuria atpirkai, kad būtų
tavo nuosava gentis,—
Sijonos kalną, kuriame
apsigyvenai!
- 3 Iženk į amžinus¹² griuvėsius!
Priešas viską nusiaubė
šventovėje.

1 Rk.; M: jis kreipia čion savo žmones, ir apščiai
vandens jų šliurpiama
2 Lit. yra žinojimas Aukščiausiajame
3 S: kalbėsiu, kaip jie (žr. 11 skn.)
4 Lit. griuvėsius; arba: apsigavimą
5 Arba: sužlunga
6 Rk.; M: mieste
7 Lit. jų vaidinius

8 Lit. mano inkstai juto dieglių varstymus
9 Lit. uola
10 Lit. nutildei
11 Žr. Ps 32, 1.
12 Arba: visiškus

- 4 Tavo priešininkai krikė tavo
sueigos vietos vidury,
ženklais pastatė savo
ženklus.
- 5 'Jie kirtu', kaip tas, kuris
mosuoja
'savo kirviu'² medžių
tankynėje.
- 6 'Jie sudaužė'³ visus jos⁴
raižinius⁵,
sukapojo kirviais ir
kirstuvais.
- 7 Jie padegė tavo šventyklą,
lig pamatų⁶ suteršė tavo
vardo būstinę.
- 8 Jie sakė sau: „Tegul juos
visiškai prispausime!“
Jie sudegino visas Dievo
sueigos vietas šalyje.
- 9 Ženklų sau neregėjome.
Nebebuvo pranašo,
ir nebuvo pas mus, kas
žinotų, kaip ilgai.
- 10 Iki kol, Dieve, keiks
prispaudėjas?
Ar priešas amžinai
piktžodžiaus tavo
vardui?
- 11 Kodėl atitrauki savo ranką,
savo dešinę sulaikai savo
antyje⁷?
- 12 Bet tu, Dieve, esi nuo amžių
mano Karalius,
kuris vykdai gelbinčius
veiksmus žemės vidury.
- 13 Tu savo galybe sukėlei jūrą,
sudaužei slibinams galvas
ant vandenų.
- 14 Tu sutriuškinai Leviatano
galvas,
atidavei jį suėsti jūros
rykliams⁸.
- 15 Tu skeldamas ištekinai šaltinius
ir upelius;

1 Rk.; M: Jis davėsi žinomas

2 Rk.; M: kirvius

3 Rk.; M: Ir dabar

4 T.y. šventyklos

5 GSym: visas jos duris

6 Lit. iki pat žemės

7 Rk.; M: iš savo krūtinės vidaus padaryk galą

8 Rk.; arba: dykumos gyvūnams

tu išdžiovinai neišsenkamas
upes.

- 16 Tavo yra diena, ir tavo—naktis.
Tu sukūrei mėnulį⁹ ir saulę.
- 17 Tu nustatei visas žemės zonas.
Vasarą ir žiemą—tu jas
supavidalinai.
- 18 Tai atsimink: priešas tyčiojosi,
VIESPATIE,
ir neišmanėliai piktžodžiavo
tavo vardui!
- 19 Neatiduok žvėrimis savo
kurklelio gyvybės,
savo varguolių gyvasties
nepamiršk amžinai!
- 20 Pažvelk į savo sandorą, nes
pilnos
šalies slaptavietės, smurto
buveinės!
- 21 Tegul prislėgtasis nepasitraukia
sugėdintas,
tegul vargšas ir beturtis
giria tavo vardą!
- 22 Pakilk, Dieve, gink savo bylą!
Atsimink, kaip kvailiai visą
dieną tyčiojas iš tavęs!
- 23 Nepamiršk savo priešininkų
šauksmo,
nuolat kylančio triukšmo
tų, kurie kelias prieš
tave!

13 Iš 14, 21 14 Job 41, 1; Ps 104, 26; Jez 27, 1

Dievas yra teisėjas

Choro vadovui. „Nesunaikink!“ Asafo psalmė.
Giesmė.

75

Mes dėkojome tau, Dieve,
dėkojome!
Ir kurie šaukėsi tavo
vardo¹⁰, pasakojo tavo
nuostabius darbus.

- 2 „Kai pasiskirsiu meta,
aš bešališkai teisiu.
- 3 Žemei ir visiems jos
gyventojams siūbuojant,
aš pats tvirtai laikysiu jos
stulpus. Sela
- 4 Aš sakiau pagyrynams:
„Nesigirkite!“

9 Lit. žiburi

10 Rk., plg. GS; M: arti yra tavo vardas

- ir nedorėliams: „Nekelkite rago!¹
- 5 Nekelkite aukštybėn savo rago! Nekalbėkite žūliai prieš Uolą^{2,3}“
- 6 Nes ne nuo saulėtekio ir ne nuo saulėlydžio, ir ne nuo dykumos ateina išaukštinimas—
- 7 ne, Dievas yra teisėjas: jis vieną nužemina, o kitą išaukština.
- 8 Juk taurė VIESPATIES rankoje, ir vynos putoja, pilnas prieskonių. Ir jis įpila⁴ tai vienam, tai kitam³. Net jos⁴ nuosėdas jie turės šliurpti, turės gerti visi žemės nedorėliai!
- 9 Bet aš mielai džiūgausiu⁵ per amžius, mielai skambinsiu Jokūbo Dievui!
- 10 „Visus nedorėlių ragus nukaposiu, bet teisiųjų ragai bus aukštai iškelti!“

Dievo teismas žemės karaliams
Choro vadovui. Styginiais instrumentais.
Asaf psalmė. Giesmė.

- 76** Apsireiškė Jude Dievas; Izraelyje didis jo vardas.
- 2 Atsirado Saleme jo palapinė ir jo buveinė Šijonoje.
- 3 Ten jis sulaužė liepsnojančias strėles⁶, skydą, kalaviją ir karo ginklus. *Sela*
- 4 Baisus⁷ tu esi,

- didingesnis negu amžinieji⁸ kalnai.
- 5 Buvo atimtas grobis drąsiaširdžiams; jie užmigo mirties⁹ miegu. Ir joks kareivis negalėjo pakelti rankos.
- 6 Nuo tavo grumzdimo, Jokūbo Dieve, apkvaito ir vežimų kovotojai, ir žirgai.
- 7 Tu!¹⁰ Baisus tu esi! Kas gali išsilaikyti tavo akivaizdoje nuo¹¹ tavo rūstybės galios^{11?}
- 8 Iš dangaus tu leidai išgirsti sprendimą. Žemė nusigando ir tylėjo,
- 9 kai Dievas kėlėsi teisti, visų žemės romiųjų gelbėti. *Sela*
- 10 Tikrai¹² itūžęs Edomas tave girs, Chamato likutis tau surengs piligrimų šventę¹².
- 11 Darykite įžadus ir juos ištesėkite VIESPAČIUI, savo Dievui! Visi jo kaimynai tegul neša dovanų Baisingajam!
- 12 Jis ištiria kunigaikščių dvasią; jis baisus žemės karaliams.

Tu esi Dievas, kuris daro stebuklus!
Choro vadovui. Pagal Jedutūną¹³. Asaf psalmė.

- 77** Mano balsas tegul kyla į Dievą, ir tegul aš šauksiu! Mano balsas tegul kyla į Dievą, kad jis manęs klausytųsi!

1 T.y. nesididžiukite. Ragas—galybės ir puikybės simbolis.
2 Rk., plg. G; M: su išdidžiu kaklu
3 G; M: jo
4 T.y. taurės
5 G; M: skelbsiu
6 Lit. lanko liepsnas
7 Rk.; M: šviesos apsiaustas

8 GS; M: grobio
9 Lit. savo (paskutiniu)
10 ~G
11 Rk.; M: nuo tada, kai (užsidegs) tavo rūstybė
12 Rk.; M: žmogaus itūžis tave girs; likusiais rūstavimais tu apsijuosi
13 T.y. Jedutūno muzikos būdu

- 2 Savo sielvarto dieną ieškojau
VIESPATIES;
mano ranka buvo naktį
ištiesta ir nenutirpo.
Nesileido guodžiama mano
siela.
- 3 Kai atsimeinu Dievą, turiu
dejuoti;
kai apmąstau, alpsta mano
dvasia. *Sela*
- 4 Tu laikei atvirus mano akių
vokus.
Aš nerimavau ir¹
nekalbėjau.
- 5 Aš pergalvojau ankstesniasias
dianas;
žilos senovės metus
prisiminiau².
- 6 Aš galvojau³ naktį savo širdyje,
maščiau, mano dvasia
tyrinėjo:
- 7 „Argi amžinai Viešpats
rūstinsis
ir nebebus vėl palankus?
- 8 Ar jo malonė pasiliovė visam
laikui,
liko be galios jo pažadas
kartų kartoms?
- 9 Negi Dievas pamiršo būti
malonus
ar supykęs užgniauzė savo
gailėstingumą?“ *Sela*
- 10 Ir aš sakiau: „Man skaudu,
kad [taip] pasikeitė
Aukščiausiojo dešinė“.
- 11 Aš atsiminsiu⁴ VIESPATIES
darbus;
taip, noriu atsiminti tavo
senovinius stebuklus,
- 12 apgalvoti visą tavo veiklą
ir apmąstyti tavo galingus
veiksmus.
- 13 O Dieve, šventas tavo būdas⁵!

- Kuris dievas yra toks didis,
kaip mūsų⁶ Dievas?
- 14 Tu esi Dievas, kuris daro
stebuklus!
Tu apreiškei tautose savo
galia.
- 15 Savo⁷ galinga ranka tu atpirkai
savo tautą,
Jokūbo ir Juozapo sūnus.
Sela
- 16 Pamatė tave vandenys, Dieve,
pamatė tave vandenys,
sudrebėjo,
taip pat suvirpėjo pirminiai
vandenynai!
- 17 Gožė vandenį debesis,
griaudė perkūndebesiai
ir tavo strėlės lakiojo.
- 18 Tavo griaustinio dundesis buvo
viesulė⁸,
tavo žaibai apšvietė pasaulį;
virpėjo ir drebėjo žemė.
- 19 Per jūrą ėjo tavo kelias
ir tavo takas per gausingus
vandenis,
tačiau niekas nematė tavo
pėdsakų.
- 20 Tu vedei savo tautą kaip avis
Mozės ir Aharonio ranka.

Dievas istorijoje Asafo maskyl⁹

- 78 Klausykis, mano tauta, mano
nurodymo,
palenkite savo ausis prie
mano burnos žodžių!
- 2 Noriu praverti savo burną
apsakymui,
išberti senovines mįsles.
- 3 Ką girdėjome ir patyrėme,
ką mūsų tėvai mums
pasakojo,
- 4 nenuitylėsime jų vaikaičiams.
Pasakosime būsimai kartai
garbingus VIESPATIES darbus
bei jo galybę
ir stebuklus, kuriuos jis
padarė.

1 Arba: tačiau

2 Atkelta iš 6 skn. pradžios.

3 GS; M: Mano styginė muzika (buvo naktį
mano širdyje)

4 Q; K: paminėsiu

5 Lit. kelias (t.y. būdas, kuriuo tu bendrauji su
žmonėmis)

6 GS; ~M

7 GST; ~M

8 Arba: dangaus skliaute; arba: tekiniuose.
Vaizdas Dievo, važiuojančio per dangų lyg
kovos vežime, kurio tekiniai sukelia bilesį

9 Žr. Ps 32, 1.

- 5 Jis davė įsaką¹ Jokūbe,
išleido Izraelyje įstatymą,
kurį jis liepė mūsų tėvams
aiškinti savo vaikams,
6 kad jį pažintų
būsimoji karta,
sūnūs, kurie gims;
7 kad tie keltųsi ir pasakotų savo
vaikams,
remtų Dievu savo
pasitikėjimą,
nepamirštų Dievo darbų,
laikytųsi jo įsakymų
8 ir nebūtų, kaip jų tėvai,
kietasprandė ir maištinga
karta,
netvirtos nusistatymo karta,
kurios dvasia buvo
neištikima Dievui.
9 Efraimai, gerai ginkluoti
laikininkai,
apsigrevę² kovos dieną.
10 Jie nesergėjo Dievo sandoros
ir atsisakė laikytis jo
įstatymo.
11 Jie pamiršo jo darbus
ir jo stebuklus, kuriuos jis
jiems parodė.
12 Jų tėvams matant, jis padarė
stebuklų
Egipto šalyje, Šoano
laukuose.
13 Jis perskėlė jūrą ir juos
pervėdė,
ir pastatė vandenį kaip
pylimą.
14 Jis juos vedė debesimi per
dieną,
o per visą naktį ugnies
šviesa.
15 Jis perskėlė uolas dykumoje
ir juos³ girdė kaip iš
pirminių vandenių.
16 Jis ištryškino sroves iš uolos
ir tekino žemyn vandenį
kaip upes.
17 Tačiau jie ir toliau jam
nuodėmiavo,

- maistavo prieš
Aukščiausiąjį
sausąžemyje.
18 Jie gundė Dievą savo širdyje,
reikalaudami maisto savo
ryklei.
19 Jie kalbėjo prieš Dievą;
jie sakė: „Ar Dievas gali
paruošti stalą dykumoje?“
20 Antai, jis užgavo uolą,
ir išsiliejo vanduo,
ir pasipylė upeliai.
Ar jis gali ir duonos duoti,
ar parūpinti mėsos savo
tautai?“
21 Todėl išgirdęs VIEŠPATS
iširdo;
jo ugnis užsidegė prieš
Jokūbą,
jo pyktis pakilo prieš
Izraelį,
22 nes jie netikėjo Dievu
ir nepasitikėjo jo pagalba.
23 Tačiau jis įsakė debesims
aukštai
ir atidarė dangaus duris.
24 Jis leido lyti ant jų maną
valgymui,
jiems davė dangaus kruopų.
25 Angelų duoną valgė kiekvienas;
jis jiems siuntė maisto iki
soties.
26 Jis paleido rytį iš dangaus
ir išvedė⁴ iš savo tvirtovės⁴
pietį.
27 Jis leido lyti ant jų mėsą kaip
dulkes,
ir kaip marių smiltis—
sparnuotus paukščius.
28 Jis leido tiems kristi į savo⁵
stovyklos vidurį,
aplank savo buveinę⁶.
29 Jie tad valgė ir labai pasisotino,
ir jis jiems atgabeno, ko jie
geidė.
30 Jie nebuvo atsitraukę nuo savo
geidalo,
jų valgis tebebuvo jų
burnoje,
31 kai Dievo pyktis pakilo prieš
juos.

1 Lit. liudijimą
2 T.y. pabėgo iš mūsų lauko
3 GS; ~M

4 Arba: savo galybe
5 GSymS: jų
6 GS: jų buveines

- Jis išžudė jų stipriausius¹
ir Izraelio jaunikačius
parkniubdė.
- 32 Nors visa tai įvyko, jie ir toliau
nuodėmiavo
ir netikėjo jo stebuklais.
- 33 Tad jis padarė, kad jų dienos
nuėjo per nieką
ir jų metai su staigiu
nuogaščiu.
- 34 Kai jis juos žudė, jie jo ieškojo
ir atsivertę² rimtai kreipėsi
į Dievą.
- 35 Jie atsiminė, kad Dievas yra jų
uola
ir kad Dievas,
Aukščiausiasis, yra jų
atpirkėjas.
- 36 Bet jie jį apgaudinėjo savo
burna
ir savo liežuvio jam melavo.
- 37 Jų širdis tvirtai nesilaikė prie
jo,
ir jie neliko ištikimi jo
sadorai.
- 38 Tačiau jis, Gailestingasis,
atleido [jų] kaltę
ir [jų] nepražudė.
- 39 Jis atsiminė, kad jie tėra kūnas,
kvapas, kuris nueina ir
nebegrižta.
- 40 Kaip dažnai jie jam
priešgyniavo dykumoje,
jį nuliūdino tyruose!
- 41 Jie vis iš naujo gundė Dievą,
ir Izraelio Šventąjį
skaudino.
- 42 Jie nebeatsiminė jo galios³,
dienos, kai jis juos atpirko
iš prispaudėjo,
- 43 kai jis darė Egipte savo ženklus
ir savo stebuklus Šoano
laukuose.
- 44 Jis pavertė į kraują jų upes,
jų sroves, kad jie nebegalėjo
gerti.
- 45 Jis siuntė prieš juos šunmuses, o
tos juos kandžiojo,
ir varles, o tos juos naikino.

- 46 Jis atidavė jų derlių žiogams,
jų darbo vaisių skėriams.
- 47 Jis išdaužė krušą jų
vynmedžius,
ir jų sikomorus—ledais.
- 48 Jis atidavė krušai jų gyvulius
ir jų galvijus žaibams.
- 49 Jis siuntė ant jų savo kaitrų
ipyki,
itūžį, iniršį ir nelaime.
- 50 Jis praskynė taką savo ipykiui,
neapsaugojo jų gyvybės nuo
mirties
ir jų gyvastį atidavė marui.
- 51 Jis užgavo visus pirmagimius
Egipte,
jų vyriškos galios pirmąjį
vaisių Chamo
palapinėse.
- 52 Jis išvedė savo tautą kaip avis
ir juos vedė kaip bandą per
dykumą.
- 53 Jis saugiai juos vedė, ir jiems
nebuvo bangu,
o jų priešus apdengė jūra.
- 54 Ir jis juos nuvedė į savo
šventąją sritį,
į kalną, kurį buvo išigijęs jo
dešinė.
- 55 Jis pavarė iš jų akivaizdos
tautas
ir jas⁴ matuodamas priskyrė
kaip nuosavybę;
jis apgyvendino jų
palapinėse Izraelio
kiltis.
- 56 Tačiau jie gundė ir maištavo
prieš Dievą,
Aukščiausiąjį,
ir nepaisė jo įspėjimų.
- 57 Jie atsitraukė ir liko neištikimi,
kaip jų tėvai,
atšoko kaip klatingas
lankas.
- 58 Jie jį pykdė savo alkais⁵
ir savo stabais darė
pavydulingą.
- 59 Dievas išgirdo ir iširdo,
ir visiškai atmetė Izraelį.
- 60 Jis paliko Šilo buveinę,
palapinę, kurią jis buvo
pastatęs tarp žmonių.

¹ Lit. riebiuosius
² Arba: vėl
³ Lit. rankos

⁴ Būtent jų žemes
⁵ T.y. aukštumų aukavietėmis

- 61 Jis atidavė savo galybę¹ i
nelaisvę,
savo gražybę i priešininko
ranką.
- 62 Jis atidavė kalavijui savo tautą
ir ant savo paveldo iširdo.
- 63 Jos jaunikaičius rijo ugnis²,
o jos mergaitėms
neskambėjo vestuvių
dainos.
- 64 Jos kunigai krito nuo kalavijo,
o jos našlės negalėjo
apraudoti.
- 65 Tada Viešpats pabudo kaip
miegantysis,
kaip karžygys, išsiblaivęs³
nuo vyno.
- 66 Ir jis atmušė savo priešininkus,
amžiną gėdą jiems padarė.
- 67 Jis atmetė Juozapo palapinę
ir Efraimo padermės
neišsirinko.
- 68 Bet jis išsirinko Judo padermę,
Sijonos kalną, kurį mylėjo.
- 69 Ir jis pastatė savo šventyklą
kaip dangaus aukštybes,
kaip žemę, kurią jis įkūrė
amžiams.
- 70 Jis išsirinko Dovyda, savo
tarną,
ir jį pasiėmė nuo avių
gardų.
- 71 Nuo žindančiųjų ganymo jis
atvedė jį,
kad ganytų Jokūbą, savo
tautą,
Izraelį, savo veldinį.
- 72 Jis juos ganė visa širdim
ir savo sumaniomis
rankomis juos vedė.

2 Mt 13, 35 12 Iš 7, 8–12, 32 13 Iš 14, 21–22
14 Iš 13, 21–22 15–16 Iš 17, 1–7; Sk 20, 2–13
24 Jn 6, 31 18–31 Iš 16, 2–15; Sk 11, 4–23, 31–35
37 Apd 8, 21 44 Iš 7, 17–21 45 Iš 8, 20–24
45 Iš 8, 1–6 46 Iš 10, 12–15 47–48 Iš 9, 22–25
51 Iš 12, 29 52 Iš 13, 17–22 53 Iš 14, 26–28
54 Iš 15, 17; Jos 3, 14–17 55 Jos 11, 16–23
56 Ts 2, 11–15 60 Jos 18, 1; Jer 7, 12–14; 26, 6
61 1 Sam 4, 4–22 70–71 1 Sam 16, 11–12;
2 Sam 7, 8; 1 Kron 17, 7

O Dieve, tautos įsiveržė i tavo veldinį!
Asafo psalmė

- 79** O Dieve, tautos įsiveržė i tavo
veldinį,
suteršė tavo šventąją
maldyklą,
pavertė Jeruzalę
griuvėsiais.
- 2 Jie atidavė tavo tarnų lavonus
dangaus paukščiams lesti,
tavo maldingųjų kūną—
žemės žvėrimis.
- 3 Jie išliejo jų kraują kaip
vandenį
aplink Jeruzalę, ir nebuvo
kas [juos] palaidotų.
- 4 Mes tapome šmežiniu savo
kaimynams,
pasityčiojimo ir pajuokos
dalyku savo aplinkai.
- 5 Kaip ilgai, o VIEŠPATIE? Ar
amžinai rūstausi?
Ar degs kaip ugnis tavo
uolumas?
- 6 Išliek savo įniršį ant tautų,
kurios tavęs nepažino,
ir ant karalysčių,
kurios nesišaukė tavo
vardo!
- 7 Nes jos surijo Jokūbą
ir jo gyvenvietę nusiaubė.
- 8 Neatsimink mūsų nenaudai
protėvių kaltybių!
Tegul nedelsiant mus pasitinka
tavo gailestingumas,
nes esame labai suvargę!
- 9 Padėk mums, Dieve, mūsų
gelbėtojų,
dėl savo vardo garbės!
Mus išvaduok ir mums atleisk
mūsų nuodėmes
dėl savo vardo!
- 10 Kodėl tautos turėtų sakyti:
„Kur yra jų Dievas?“
Tebūnie žinomas tautose, mums
matant,
tavo atkeršijimas už
pralietą tavo tarnų
kraują!
- 11 Tegul pasiekia tave belaisvių
dejavimas!

1 T.y. sandoros skrynija
2 Būtent karo ugnis
3 Arba: įsilinksminęs

Pagal savo rankos didžią
jėgą išlaisyk gyvus¹
pasmerkтуosius mirčiai!

- 12 Ir septyneriopai atmokėk mūsų
kaimynams į jų antį
už plūdima, kuriuo jie plūdo
tave, Viešpatie!
- 13 O mes, tavo tauta ir tavo
ganyklos avys,
amžinai tau dėkosime,
iš kartos į kartą apsakysime
tavo šlovę!

12 Kar 25, 8–10; 2 Kron 36, 17–19; Jer 52, 12–14

O Dieve, atkurk mus!

Choro vadovui. „Lelijų“ gaida. Liudijimas.
Asafo. Psalmė.

- 80 O Izraelio Ganytojai,
klauskis—
tu, kuris vedei Juozapą
kaip avis!
- Tu, kuris sėdi ant kerubų,
suspindėk
2 ties Efraimu, Benjaminu ir
Menaše!
- Pažadink savo karžygišką galią
ir ateik mūsų gelbėti!
- 3 O Dieve, atkurk mus
ir leisk šviesti savo veidui,
kad būtume išgelbėti!
- 4 Kariuomenių² VIEŠPATIE,
kaip ilgai tu rūksi [pykčiu]
ant savo tautos maldos³?
- 5 Tu juos valgydinai ašarų duona
ir davei jiems gerti ašarų
bokalais⁴.
- 6 Tu mus padarei nesantaikos
priežastim mūsų
kaimynams,
ir mūsų priešai tyčiojosi iš
mūsų⁵.
- 7 Kariuomenių Dieve, atkurk mus
ir leisk šviesti savo veidui,
kad būtume išgelbėti!

- 8 Tu vynmedį išrovei iš Egipto,
išvarei tautas ir jį išodinai.
- 9 Tu įdirbai jam dirvoną,
ir jis leido savo šaknis
ir pripildė šalį.
- 10 Kalnus pridengė jo šešėlis,
jo šakos—galingus kedrus.
- 11 Jis išleido savo atžalas ligi jūros
ir iki Upės savo atvašas.
- 12 Kam praardei jo akmenšienes,
kad jį skabytų visi, kurie
praeina keliu?
- 13 Jį apgrauždavo girinis šernas,
ir kas knibžda lauke, juo
maitinosi.
- 14 Kariuomenių Dieve, atsigrėžk,
meldžiu!
- Pažvelk iš dangaus ir
matyk!
- Ir apžiūrėk šitą vynmedį—
sodinį, kurį pasodino tavo
dešinė⁶!
- 16 Tie, kurie jį sudegino, nukirto,
tegl⁷ pragaista nuo tavo
grasinančio žvilgsnio⁸!
- 17 Tebūnie tavo ranka ant tavo
dešinės vyro⁹,
ant žmogaus, kurį pasidarei
stiprų!
- 18 Tada nesitrauksime nuo tavęs.
Atgaivink mus, ir mes
šauksimės tavo vardo!
- 19 Kariuomenių¹⁰ VIEŠPATIE,
atkurk mus!
- Leisk šviesti savo veidui,
kad būtume išgelbėti!

1 Iš 25, 22

Kryžtaukite Dievui, mūsų stiprybei!
Choro vadovui. Gatiečių gaida. Asafo.

81 Kryžtaukite Dievui, mūsų
stiprybei¹¹,

1 ST: išlaisvink

2 M + Dieve

3 Arba: tavo tautai meldžiantis

4 Hbr. šalyš reiškia skysčių saiką, kuris sudaro trečdalį saiko, didesnio už jį.

5 2 MssGSymS; M: jų

6 M + sakini, atkelta iš 17b: ir ant sūnaus, kurį pasidarei stiprų

7 Rk.; M: Jis sudegintas, nukirstas. Tegul jie

8 Lit. veido grūmojimo

9 T.y. karaliaus

10 M + Dieve

11 Arba: prieglaudai

- linksmai rykaukite Jokūbo Dievui!
- 2 Užtraukite psalmę ir muškite būgną,
[užgaukite] malonią lyrą su arfa!
- 3 Pūskite ragą jaunaties metu,
per pilnatį, mūsų šventės dieną!
- 4 Nes tai yra nuostatas Izraeliui,
Jokūbo Dievo potvarkis.
- 5 Kaip priesaką jis jį išleido
Juozapui,
kai išėjo prieš Egipto šalį¹.
Man nepažįstama kalbą
išgirdau:
- 6 „Aš nuėmiau naštą nuo jo
peties;
jo rankos išsilaisvino nuo
nešamo krepšio.
- 7 Prispaustas šaukėis, ir tave
išvadavau,
tau atsakiau iš griaustinio
slėpyklos,
nors buvau tavo
mėginamas² prie
Meribos vandens. *Sela*
- 8 Klausyk, mano tauta, ir leisk
man išpėti tave!
O kad tu, Izraeli, manęs
paklausytum!
- 9 Tenebūnie tavyje svetimo dievo,
ir nekniūpok prieš
kitataučių dievą!
- 10 Aš esu VIESPATS, tavo Dievas,
kuris tave atvedžiau
aukštyn iš Egipto šalies.
Plačiai atverk savo burną,
ir aš ją pripildysiu!
- 11 Bet mano tauta nesiklausė
mano balso,
Izraelis man nepakluso.
- 12 Tad aš perleidau juos³ jų
atkakliai širdžiai,
kad jie gyventų pagal savo
sumanymus.
- 13 O kad mano tauta manęs
klausytų,
kad Izraelis vaikščiotų
mano keliais!

- 14 Kaip greit aš nužeminčiau jų
priešus
ir prieš jų prispaudejus
nukreipčiau savo ranką!
- 15 Tie, kurie nekenčia
VIESPATIES, kelia-
klupsčiautų prieš jį⁴,
ir jų pavergimas⁵ būtų
amžinas!
- 16 Bet jį valgydinčiau⁶ rinktiniais
kviečiais
ir medum iš uolos jį⁷
sotinčiau!“

3 Sk 10, 10 7 Iš 17, 7; Sk 20, 13 9 Iš 20, 2-3; Dt 5, 6-7

Dievas teisia dievus
Asafo psalmė

- 82** Dievas stovi dievų susirinkime,
tarp dievų jis daro teisumą:
- 2 „Iki kol jūs neteisingai teisite
ir užstosite bedievių? *Sela*
- 3 Ginkite silpnąjį ir našlaitį,
vargšui ir beturčiui
darykite teisybę!
- 4 Gelbėkite silpnąjį ir
skurstantįjį,
iš bedievių rankos
išplėskite!“
- 5 Jie nežino ir neišmano;
tamsoje jie vaikščioja.
Svyruoja visi žemės
pamatai!
- 6 Aš tariau: „Dievai jūs esate
ir Aukščiausiojo sūnūs jūs
visi!
- 7 Tačiau turėsite mirti kaip
žmonės,
kristi kaip bet kuris
kunigaikštis!“
- 8 Pakilk, Dieve, teisk žemę,
nes tau priklauso kaip
veldinys visos tautos!

6 Jn 10, 34

1 G^{SW} Hier: tas išėjo iš Egipto šalies
2 Rk.; M: tave mėginau
3 MsGSym; M: jį

4 T.y. Izraelį
5 Lit. (pavergimo) laikas
6 Rk.; M: jis valgydintų
7 Ms, plg. GS; M: tave

O Dieve, netylėk!

Giesmė. Asafo psalmė.

83

O Dieve, netylėk!

Nebūk nebylus ir ramus,
o Dieve!2 Nes štai tavo priešai bruzda,
ir tie, kurie tavęs nekenčia,
pakėlė galvą.3 Prieš tavo tautą jie rezga
sąmokslą
ir tariasi prieš tavo
globotinius.4 Jie sakė: „Eikšte, juos
išnaikinkime, kad jie
nebebūtų tauta,
ir tegul nebemini Izraelio
vardo!“5 Juk vieningai susimokė
ir¹ prieš tave sudarė
sąjungą6 Edomo palapinės ir išmaeliai,
Moabas ir hagarai,7 Gebalas, Amonas ir Amalekas,
Filistija su Tyro
gyventojais.8 Taip pat Asirija prisijungė prie
jų;
jie buvo paspirtis² Loto
palikuonims. *Sela*9 Padaryk jiems kaip Midjanui,
kaip Siserai,
kaip Jabinui prie Kišono
srauto,10 kuriuos sunaikino prie Ėn-
Doro,
kurie tapo mėšlu dirvai!11 Padaryk jų kilminguosius kaip
Orebą ir Zeebą,
ir kaip Zebachą bei
Šalmuną—visus jų
vadus,12 kurie sakė:
„Pasiglemžkime
Dievo ganyklas!“13 Mano Dieve, padaryk juos kaip
vėjo ritinamą dagilį³,

1 Rk.; M: širdingai susitarė drauge

2 Lit. ranka

3 T.y. kaip dagilio (*Gudelia Tournefortii*) graižo
pavidalo taurelę, kurią išdžiūvusią ir
atitrūkusią nuo stiebo ritina vėjas

- kaip šapa prieš vėją!
- 14 Kaip ugnis, kuri sudegina giria,
ir kaip liepsna, kuri
nudegina kalnus,
- 15 taip tu juos vyksi savo audra
ir savo viesulu juos
nugąsdink!
- 16 Padaryk gėdingus jų veidus,
kad jie išskotų savo vardo,
o VIESPATIE!
- 17 Tegul jie per amžius gėdijasi ir
gastauja!
Tegul, paraudę iš gėdos,
pražūva!
- 18 Tegul jie žino, kad tu vienas,
kurio vardas
VIESPATS,
esi Aukščiausiasis visai
žemei!

9 Ts 7, 1–23 9 Ts 4, 6–22 11 Ts 7, 25 11 Ts 8, 12

Viena diena tavo namuose geresnė už
tūkstantį namieChoro vadovui. Gatiečių gaida. Korachų.
Psalmė.

84

Kokia miela tavo buyeinė,
kariuomenių VIESPATIE!2 Mano siela ilgėjosi, netgi
alpo
VIESPATIES kiemų.Mano širdis ir mano kūnas
krykštauja
gyvajam Dievui.3 Net žvirblis rado namus
ir kregždė sau lizdą,
kur susidėjo savo vaikučius,
prie tavo aukurų,
kariuomenių VIESPATIE,
mano Karaliau ir mano
Dieve!4 Laimingi, kurie gyvena tavo
namuose:
jie nuolat giria tave! *Sela*5 Laimingas žmogus, kurio
stiprybė⁴ yra tavyje!
Piligrimų vieškeliai jo⁵
širdyje.6 Keliadami per Bachos slėnį,
jie padarys iš jo paversmį.
Taip pat ankstyvasis lietus
jį apdengs palaima.

4 Arba: prieglauda

5 GSHier; M: jų

- 7 Jie eis iš stiprybės į stiprybę,
[kol] išvys dievų Dievą¹
Sijonoje.
- 8 Kariuomenių VIEŠPATIE²,
išgirsk mano malda!
Klausykis, Jokūbo Dieve!
Sela
- 9 Pamatyk, o Dieve, mūsų skydą³!
Pažvelk į savo pateptojo
veidą!
- 10 Juk viena diena tavo kiemuose
yra geresnė
už tūkstantį namie!
Geriau⁴ stovėti prie slenksčio
mano Dievo namuose,
negu gyventi nelabųjų⁵
palapinėse!
- 11 Nes VIEŠPATS Dievas yra
saulė ir skydas;
VIEŠPATS teikia malonę ir
garbę.
Jis nesulaiko gero
nuo tų, kurie elgias
nepeiktinai.
- 12 Kariuomenių VIEŠPATIE,
laimingas žmogus,
kuris pasitiki tavim!
- Argi tu vėl neatgaivinsi mūsų?**
Choro vadovu. Korachų. Psalmė.
- 85** Tu, VIEŠPATIE, buvai
palankus savo šaliai,
atkūrei Jokūbo būklę.
- 2 Tu atleidai savo tautos kaltę,
apdengei visą jų nuodėmę⁶.
Sela
- 3 Tu atitraukei visą savo įniršį,
nukreipei savo karštą
rūstybę⁷.
- 4 Atstatyk mus, Dieve, mūsų
gelbėtojai,

- ir nutrauk⁸ savo
nepasitenkinimą mumis!
- 5 Ar amžinai tu pyksi ant mūsų,
pratęsi savo rūstybę kartų
kartoms?
- 6 Argi tu vėl neatgaivinsi mūsų,
kad tavo tauta džiaugtųsi
tavim?
- 7 Parodyk mums, VIEŠPATIE,
savo malonę
ir mums suteik savo
išgelbėjimą!
- 8 Tegul aš klausysiu, ką Dievas,
VIEŠPATS, kalbės!
Jis juk žadės gerovę
savo tautai, savo
maldingiesiems.
'Bet jie tegul nesugrįžta į
kvailystę!⁹
- 9 Tikrai arti yra tiems, kurie jo
bijo, jo išganymas,
kad jo šlovė gyvuotų mūsų
šalyje.
- 10 Malonė ir ištikimybė susitiks,
teisybė ir taika pasibučiuos.
- 11 Ištikimybė žels iš žemės,
ir teisybė žvelgs žemyn iš
dangaus.
- 12 Taip pat VIEŠPATS teiks kas
gera,
ir mūsų šalis duos savo
derlių.
- 13 Teisingumas eis pirma jo
ir paruos kelią jo
žingsniams¹⁰.

Parodyk man, Viešpatie, savo kelią!
Dovydo malda

- 86** Palenk, o VIEŠPATIE, savo
ausį, išklausyk mane,
nes aš esu vargų
prispaustas ir
neturtingas!
- 2 Apsaugok mano gyvybę, nes aš
tau atsidavęs!

1 Rk., plg. GS; M: jis (t.y. kiekvienas) pasirodys Dievui
2 M + Dieve
3 T.y. apgynėją (= karalių); G: Skyde
4 Rk., sk. bechedry; M: (kitur)! Mieliau norėčiau
5 Lit. nelabystės
6 GSThier: visas jų nuodėmes
7 Arba: nusigręžei nuo savo karštos rūstybės

8 G: pašalink
9 Arba rk.: tiems, kurie vėl juo pasitiki; G: tiems, kurie kreipia širdį į jį
10 Arba rk.: teisumas keliu, kuriuo jis žingsniuos

- Gelbėk savo tarną, kuris
pasitiki tavim!
Tu esi mano Dievas. 3 Būk man
malonus, o Viešpatie,
nes visą dieną tavęs
šaukiuos!
- 4 Palinksmink savo tarno sielą,
nes į tave, o Viešpatie, keliu
savo sielą.
- 5 Nes tu, Viešpatie, esi geras ir
atladus,
ir turtingas malonės tiems,
kurie tavęs šaukiasi.
- 6 Klausykis, VIESPATIE, mano
maldos
ir įsidėmėk mano
maldavimų balsą!
- 7 Kai apgultas esu, tavęs
šaukiuos,
nes tu mane išklausai.
- 8 Nėra tau lygaus tarp dievų, o
Viešpatie,
ir nėra darbų tokių, kaip
tavo, kuriuos tu darei¹.
- 9 Visos tautos ateis ir parpuls ties
tavim, o Viešpatie,
ir pagarbins tavo vardą.
- 10 Nes tu esi didis ir
stebukladaris—
tu vienas, Dieve²!
- 11 Pamokyk mane, VIESPATIE,
savo kelio³,
kad vaikščiočiau tau
ištikimas!
Išlaikyk mano širdį prie to
vieno,
kad ji bijotų tavo vardo!
- 12 Mielai tau dėkosiu, Viešpatie,
mano Dieve, visa širdim
ir amžinai garbinsiu tavo
vardą!
- 13 Nes tavo malonė buvo man
didelė,
ir tu išplėsei mano gyvybę iš
apatinio šeolio⁴.
- 14 O Dieve, išpuikėliai sukilo prieš
māne,

- smurtininkų gauja tykojo
mano gyvybės;
jie tavęs nepaisė⁵.
- 15 Tačiau tu, Viešpatie, esi
gailestingas ir malonus
Dievas,
lėtas rūstintis, turtingas
malonės ir ištikimybės.
- 16 Gręžkis į mane ir būk man
malonus!
Duok savo stiprybės savo
tarnui
ir išgelbėk savo tarnaitės
sūnų!
- 17 Padaryk man ženklą, žadanti
gera,
kad matytų tie, kurie manęs
nekenčia, ir susigėstų,
nes tu, VIESPATIE, būsi
man padėjęs ir mane
paguodėsi!

9 Apr 15, 4

Viešpats myli Šijonos vartus

Korachų. Psalmė. Giesmė.

87

- Jo įkurtas [miestas] guli ant
šventųjų kalnų.
- 2 VIESPATS myli Šijonos
vartus
labiau už visas Jokūbo
buveines.
- 3 Garbingų dalykų kalbėjo apie
tave,
o Dievo mieste! Sela
- 4 „Aš įrašau Rahabą⁶ ir Babiloną
tarp tų, kurie mane
pripažįsta.
Štai Filistija ir Tyras su
Kušu?⁷
„Šitas yra ten gimęs“.
- 5 Bet apie Šijoną bus sakoma:
„Kiekvienas yra joje gimęs,
ir jis pats, Aukščiausiasis,
padarys ją saugia“.
- 6 VIESPATS įtraukia į tautų
sąrašą:
„Šitas yra ten gimęs“. Sela
- 7 O giedotojai, kaip ir šokėjai,—

1 Atkelta iš 9a.
2 Arba: esi Dievas
3 T.y. tavo reikalaujamo elgesio
4 T.y. mirusiųjų buveinės

5 Lit. ir jie tavęs nestatė prieš save
6 T.y. Egiptą, įsivaizduojamą kaip mitologinį
jūros slibiną
7 T.y. Nubiją ar Etiopiją

Jie visi apgieda tave¹.

Ar tu gali padaryti stebuklą mirusiesiems?

Giesmė. Korachų psalmė. Choro vadovui. "I-machalat le'annot".² Ezracho Hėmano maskyl.

- 88 O VIEŠPATIE, mane gelbstįs
Dieve,
dieną šaukiaus pagalbos
ir³ naktį tavo akivaizdoje!
- 2 Tegul nueina tavo akysna mano malda!
Palenk savo ausį prie mano vaitojimo!
- 3 Nes pasisotino kančiomis mano siela,
ir mano gyvybė atsidūrė prie šeolio⁴.
- 4 Buvau priskaičiuotas prie nužengiančių į duobę.
Pasidariau kaip stipruolis be jėgos,
- 5 paleistas tarp numirėlių,
kaip užmuštieji, kurie guli kape,
kurių tu nebeatsimeni,
nes jie nuo tavo rankos atkirsti.
- 6 Tu mane ištūmei į žemiausią duobę,
į tamsumas, į gelmes.
- 7 Mane prislėgė tavo rūstybė,
ir mane užvertei visomis savo vilnimis. Sela
- 8 Tu atitolinai nuo manęs mano pažįstamus,
mane padarei jiems bjaurybę.
Esu uždarytas ir negaliu išeiti.
- 9 Mano akys aptemo nuo sielvarto.
Kasdien šaukiaus tavęs, o VIEŠPATIE,
išskėčiau į tave savo rankas.

- 10 Ar tu gali padaryti stebuklą mirusiesiems?
Ar šešėliai kelsis tavęs girti? Sela
- 11 Ar pasakoja kape apie tavo malonę,
apie tavo ištikimybę žuvimo vietoje?
- 12 Ar žinomas tamsumoje tavo stebuklingas veikimas
ir tavo teisumas užmiršimo šalyje?
- 13 Bet aš tavęs, o VIEŠPATIE, šaukiaus padėti,
ir jau rytmetį mano malda pasitiko tave.
- 14 Kodėl tu, VIEŠPATIE, atstumi mane,
slepi nuo manęs savo veidą?
- 15 Aš esu suvargęs ir arti mirties
nuo pat jaunystės.
Kenčiau tavo baisybės—nustėrau.
- 16 Per mane ėjo tavo įpykia, ir tavo gąsdinimai atėmė man žadą.
- 17 Jie visą laiką sūkuriavo aplink mane kaip vandenys,
mane apsupo iš visų pusių.
- 18 Tu atitolinai nuo manęs draugą ir artimą;
tamsuma—mano vienintelis bičiulis^{5,6}

Apie tavo malones noriu amžinai giedoti
Ezracho Etano maskyl⁷

1 Kar 4, 31

- 89 Apie tavo malones, VIEŠPATIE⁸, noriu amžinai giedoti,
kartų kartoms skelbti tavo ištikimybę savo burna.
- 2 Nes sakiau: „Tavo malonė amžinai tveria“⁹;

1 Rk.; M: (sako:) „Visos mano versmės yra tavyje“.
2 Neaiškios reikšmės muzikinis posakis, reikiąs giesmės gaidą ar giedojimo būdą
3 GS; ~M
4 T.y. mirusiųjų buveinės

5 Lit. bičiuliai (intensyvinė dgsk.)
6 Arba pgl. SHier: ir mano bičiulius sulaukei nuo manęs
7 Žr. Ps 32, 1.
8 GAKv; M: VIEŠPATIES malones
9 Lit. statoma

danguose esi įtvirtinęs savo
ištikimybę¹“.

- 3 „Aš padariau sandorą su savo
išrinktuoju,
prisiekiau Dovydui, savo
tarnui:
- 4 „Aš padarysiu, kad amžinai
gyvuotų tavo
palikuonys,
ir išlaikysiu² kartų kartoms
tavo sostą“³. *Sela*
- 5 Dangūs giria tavo stebuklingą
galia⁴, VIESPATIE,
ir tavo ištikimybę šventųjų
susirinkime.
- 6 Nes kas debesyse prilįgsta
VIESPACIUI?
Kas yra panašus į
VIESPATI tarp
dievybių —
- 7 į Dievą, kurio bijomasi šventųjų
taryboje,
pernelyg didį ir baisų
visiems stovintiems
aplink jį?
- 8 O VIESPATIE, kariuomenių
Dieve, kas yra tau lygus?
Galingas tu, VIESPATIE, ir
tavo ištikimieji⁴ yra
aplink tave.
- 9 Tu suvaldai išėjusią jūrą;
kai sukykla jos bangos, tu
jas nuramdai.
- 10 Tu sutrypei Rahabą kaip
lavoną;
savo galinga ranka išvaikei
savo priešus.
- 11 Tau priklauso dangūs, tau taip
pat žemė,
pasaulis ir ko jis pilnas. Tu
juos įkūrei.
- 12 Žiemius ir Pietus⁵ — tu juos
sukūrei;
Taboras ir Chermonas
krykštauja dėl tavo
vardo.

- 13 Tu turi karžygiškos jėgos dilbį.
Stipri yra tavo ranka,
pakelta tavo dešinė.
- 14 Teisingumas ir teisė yra tavo
sosto pamatas;
malonė ir ištikimybė stovi
prieš tave.
- 15 Laimingi žmonės, kurie pažįsta
džiugiesio šauksmą!
VIESPATIE, tavo veido
šviesoje jie vaikščioja!
- 16 Dėl tavo vardo jie visą dieną
linksminasi
ir tavo teisumu⁶ džiūgauja⁷,
nes tu esi jų garbinga stiprybė⁸
ir savo palankumu
išaukštini mūsų ragą⁹.
- 18 Juk VIESPACIUI priklauso
mūsų skydas,
Izraelio Šventajam mūsų
karalius.

4 2 Sam 7, 12–16; 1 Kron 17, 11–14; Ps 132, 11; Apd 2, 30

**Kur yra, Viešpatie, tavo ankstesnės
malonės?**

- 19 Anuomet tu regėjime kalbėjai
savo maldingajam¹⁰ ir
pasakei:
„Aš uždejau karūną¹¹ karžygiui,
paukštinau išrinktąjį¹² iš
tautos.
- 20 Radau aš Dovydą, savo tarną,
šventu aliejum jį patepiau;
- 21 mano ranka bus pastoviai su
juo —
taip, mano dilbis jį stiprins.
- 22 Priešas jo neapgaus,
ir piktadarys jo neprispaus.
- 23 Aš sutriuškinsiu jo akivaizdoj jo
priešininkus
ir jo nekenčėjus parmušiu.
- 24 Mano ištikimybė ir malonė bus
su juo,

6 T.y. pergale ar išgelba

7 Arba: iškyla

8 Lit. stiprybės garbė (t.y. stiprybė, kuria jie didžiuojasi)

9 KHier; dgl. Mss GSTQ: tavo palankumu
aukštai kyšo mūsų ragas

10 Dgl. Mss; M: maldingiesiems; arba:
ištikimiesiems

11 Rk., žr. 39 skn.

12 Arba: padariau bernioką viršesnį už karžygi,
išaukštinau vaikina

1 GSym: įtvirtinta tavo ištikimybė

2 Lit. statysiu

3 2Mss GSTHier: stebuklus

4 Lit. ištikimybė

5 Arba: Šafoną ir Amaną

- ir mano vardu aukštai kyšos
jo ragas.¹
- 25 Aš padėsiu ant jūros jo ranką
ir ant upių jo dešinę.
- 26 Jis manęs šauksis: „Tu mano
Tėvas,
mano Dievas ir mane
gelbinti Uola!“
- 27 Taip, aš jį padarysiu [savo]
pirmagimiu,
žemės karalių
aukščiausiuoju.
- 28 Per amžius jam išlaikysiu savo
malonę,
ir mano sandoros
išipareigojimas² jam liks
tvirtas.
- 29 Aš padarysiu, kad jo dinastija³
amžinai patvers,
jo sostas taip ilgai, kaip
dangus.
- 30 Jei jo sūnūs paliks mano
įstatymą
ir nesilaikys mano
potvarkių,
- 31 jei mano nuostatų nelaikys
šventais
ir mano įsakymų
nesergės,—
- 32 [juos] bausiu lazda už jų
priešgyniavimą
ir kirčiais už jų kaltę.
- 33 Tačiau savo malonės jam
nenutraukysiu
ir nesulaužysiu savo
ištikimybės.
- 34 Aš nepažeisiu⁴ savo sandoros
ir savo lūpų ištarmės
nepakeisiu.
- 35 Kartą⁵ prisiekiau savo
šventumu—
argi Dovydui meluočiau?—:
- 36 „Jo dinastija⁶ gyvuos per
amžius,
jo sostas—kaip saulė prieš
mane.
- 37 Jis tvirtai stovės per amžius
kaip mėnulis,

patikimas liudytojas
debesyse!“ *Sela*

- 38 O vis dėlto tu atstūmei ir
atmetei,
įnirtai prieš savo pateptąjį.
- 39 Išsizadėjai sandoros su savo
tarnu;
suteršei, nusviedęs žemėn,
jo karūną.
- 40 Tu praardei visus jo
akmėgardsčius,
pavertei griuvėsiais jo
sutvirtinimus.
- 41 Jį plėšė visi praeina keliu;
jis virto paniekos dalyku
savo kaimynams.
- 42 Tu pakėlei jo priešininkų
dešinę,
nudžiuginai visus jo
priešus.
- 43 Taip, tu atgrėžei jo kalavijo
ašmenis⁷
ir jo neparėmei kovoje.
- 44 Tu sulaužei jo didingą skeptrą⁸
ir jo sostą nusviedei ant
žemės.
- 45 Tu sutrumpinai jo jaunystės
dianas,
apgobei jį gėda. *Sela*
- 46 Kaip ilgai, o VIEŠPATIE? Ar
slėpsies amžinai?
Ar degs kaip ugnis tavo
įtūžis?
- 47 Atsimink, Viešpatie⁹, kas yra
amžius!¹⁰
Kokiai niekybei tu sutvėrei
visus žmones!
- 48 Koks žmogus gali gyventi ir
nepatirti mirties,

1 T.y. jis bus pergalingas

2 Lit. sandora

3 Lit. palikuonys

4 Lit. nepažeisiu (savo sandoros) šventumo

5 Arba: Viena

6 Lit. palikuonys

7 Arba rk.: nuo priešininko jo kalavija

8 Rk.

9 Rk.; M: aš

10 Arba rk.: koks trumpaamžis aš esu!

- išgelbėti savo gyvybę iš
šeolio¹ galios?²
- 49 Kur yra, Viešpatie, tavo
ankstesnės malonės,
kurias pažadėjai Dovydui,
prisiekdamas savo
ištikimybę?
- 50 Atsimink, o Viešpatie, savo
tarno³ išjuokimą,
kaip turėjau pakelti savo
krūtinėje tautų
pajuoką⁴,
- 51 kuria tavo priešai, Viešpatie,
išjuokė,
kuria jie išjuokė kiekvieną
tavo pateptojo žingsnį⁵!

52 Tebūnie pagarbintas
VIESPATS per amžius!
Amen. Amen.

201 Sam 13, 14; Apd 13, 22 201 Sam 16, 12 27 Apr
1, 5

KETVIRTOJI KNYGA

Pamokyk mus skaičiuoti mūsų dienas!
Dievo vyro Mozės malda

- 90 O Viešpatie, prieglauda
tu mums buvai
per kartų kartas!
- 2 Prieš gimstant kalnams
ir prieš tau gimdant žemei
bei pasauli⁶,
nuo amžių iki amžių tu esi,
o Dieve⁷!
- 3 Tu gražini žmogų į dulkes
ir sakai: „Sugrižkite,
žmonės!“⁸
- 4 Nes tūkstantis metų tavo akyse
kaip vakarykštė diena, jau
praėjus,
kaip sargyba naktį.

- 5 Tu juos⁹ pasėji metai po metų;
jie yra¹⁰ kaip žolė, kuri
atželia.
- 6 Rytmetį ji išdygsta ir suželia,
vakare pavysta ir sudžiūsta.
- 7 Juk pasibaigėme per tavo
rūstybę
ir buvome tavo įpykio
gąsdinami.
- 8 Tu statei mūsų kaltes prieš
save,
mūsų slaptas nuodėmės į
savo veido šviesą.
- 9 Juk visos mūsų dienos
praslinko, tau nirštant;
mes baigėme savo metus
kaip atodūsi.
- 10 Mūsų metų skaičius¹¹—
septyniasdešimt metų,
ir jei pasižymi stiprumu—
aštuoniasdešimt metų.
Jų dauguma¹²—sunkus darbas
ir vargas.
Juk jie greit praėjo, ir mes
nuskridome.
- 11 Kas pažįsta tavo rūstybės galią
ir kas pajunta tavo įniršio
spaudimą¹³?
- 12 Mus pamokyk taip skaičiuoti
mūsų dienas,
kad įgytume išmintingą
širdį!
- 13 Grėžkis, VIESPATIE! Kaip dar
ilgai?
Pasigailėk savo tarnų!
- 14 Pasotink mus rytmetį savo
malone,
kad krykštautume ir
linksmintumės per visas
savo dienas!
- 15 Palinksmink mus tiek dienų,
kiek mus nužeminai,
tiek metų, kiek patyrėme
pikta!

1 T.y. mirusiųjų buveinės

2 Lit. rankos

3 Dgl. MšGminS; M: tarnų

4 Rk.; M: visas, daug tautų

5 Lit. tavo pateptojo pėdsakus

6 Arba: žemei bei pasauliui kenčiant gimdymo
skausmus (t.y. gimdant kalnus)

7 Arba: Dievas

8 Lit. žmonių sūnūs

9 T.y. žmones

10 Rk.; M: nunešei srove; miegas jie pasidaro
rytmetį

11 Lit. dienos

12 GSTV

13 Rk.; M: tavo įnirši, kaip (reikalauja) baimė
tavęs

- 16 Tegul pasirodo tavo tarnams
tavo darbui¹
ir tavo garbinga jėga jų
vaikams!
- 17 Tebūnie Viešpaties, mūsų
Dievo, meilingumas ant
mūsų!
- Mūsų rankų darbą padaryk
mums sėkmingą,
mūsų rankų darbą padaryk
sėkmingą!

4 2 Pet 3, 8

Po jo sparnais rasi prieglauda

91

- Kas sėdi Aukščiausiojo
priedangoje
ir nakvoja Visagalio
šešėlyje,
- 2 sakys² VIEŠPAČIUI:
„Tu mano prieglauda ir
mano tvirtovė,
mano Dievas, kuriuo
pasitikiu!“
- 3 Juk jis tave išgelbės
iš paukštgaudžio kilpos,
iš pražūtingo žodžio³.
- 4 Savo plunksnomis jis tave
apdengs,
ir po jo sparnais rasi
prieglauda.
Jo ištikimybė—didysis ir
apskritasis skydas.
- 5 Tau nereiks bijotis naktinės
baisenybės,
strėlės, kuri skraidžioja
diena,
- 6 maro, kuris slankioja
patamsiais,
piktligės, kuri siaubia
vidudienį.
- 7 Nors kris tavo pašonėje
tūkstantis
ir dešimt tūkstančių tavo
dešinėje,
prie tavęs nepriartės.
- 8 Tik savo akimis žiūrėsi
ir matysi, kaip atlyginama
nedorėliams.
- 9 Kadangi tu padarei VIEŠPATĮ
savo prieglauda,

Aukščiausiąjį⁴ savo
apsauga⁵,

- 10 tau nieko pikta neatsitiks
ir jokia sloga neartės prie
tavo palapinės,
- 11 nes savo angelams jis įsakys
apie tave,
kad jie sergėtų tave visuose
tavo keliuose.
- 12 Ant rankų jie tave nešios,
kad neužsigautum kojos į
akmenį.
- 13 Liūtuką ir kobra tu sumindysi,
sutrypsi jauniklį liūtą ir
gyvatę.
- 14 „Kadangi jis man atsidavęs, jį
išlaikysiu saugų;
aš jį apginsiu, nes jis
pažįsta mano vardą.
- 15 Jis šauksis manęs, ir jį
išklausysiu.
Su juo aš būsiu bėdoje.
Jį išgelbėsiu ir pagerbsiu.
- 16 Ilgu amžium jį pasotinsiu
ir jam parodysiu savo
išganymą“.

11 Mt 4, 6; Lk 4, 10 12 Mt 4, 6; Lk 4, 11 13 Lk 10, 19

Kokie dideli tavo darbai, o Viešpatie!
Psalmė. Giesmė šabatos dienai.

92

- Gera dėkoti VIEŠPAČIUI
ir giedoti tavo vardui,
Aukščiausiasis,
- 2 skelbti rytmetį tavo malonę
ir tavo ištikimybę naktimis
- 3 dešimčiastygiu ir arfa,
lyros skambesiu.
- 4 Nes tu, VIEŠPATIE, mane
džiuginai savo veikla,
dėl tavo rankų darbų aš
krykštauju.
- 5 Kokie dideli tavo darbai, o
VIEŠPATIE!
Kokios labai gilios tavo
mintys!
- 6 Tik bukaprotis to nesuvokia,
ir tik kvailys to nesupranta:
- 7 nors ir želia nedorėliai kaip žolė
ir žydi visi piktadariai,

1 Dgl. Mss GS; M: darbas

2 GV; M: aš sakau

3 GSymS; t.y. klasingo samokselo, šmeizto ar
neteisus apkaltinimo; M: maro

4 Rk.; M: Tikrai tu, VIEŠPATIE, esi mano
prieglauda! Aukščiausiąjį tu padarei

5 G; M: buveine

- tai tik tam, kad jie būtų
sunaikinti visam laikui.
- 8 Bet tu, VIESPATIE, esi
išaukštintasis¹ per
amžius!
- 9 Nes štai tavo priešai,
VIESPATIE,
nes štai tavo priešai
pražuvo,
išsisklaidė visi piktadariai!
- 10 Bet tu iškėlei mano raga² lyg
kokio stumbro;
mane apipylei³ šviežiu
aliejum.
- 11 Mano akis žiūrėjo į mano
šmeižikus⁴,
apie mano užpuolė-
jus⁵[piktadarius] girdėjo
mano ausys.
- 12 Teisusis klestės kaip palmė;
jis augs kaip Lebanono
kedras.
- 13 Persodinti į VIESPATIES
namus,
mūsų Dievo kiemuose jie
klestės.
- 14 Jie dar neš vaisių senatvėje,
bus sultingi ir žali,
15 kad skelbtų, jog tiesus yra
VIESPATS,
mano Uola, ir jame nėra
neteisybės.

Viešpats karaliauja!

- 93 VIESPATS karaliauja!
Jis apsilvilkęs didybe.
Apsilvilkęs VIESPATS,
susijuosęs stiprybe.
Taip, tvirtai pastatytas
pasaulis;
jis nesvyruoja.
- 2 Seniai buvo pastatytas tavo
sostas;
nuo amžių tu esi!
- 3 Pakėlė srovės, VIESPATIE,
pakėlė srovės savo
griausma,

- 4 Už griausmus gausių vandenių,
didingų [vandenių], už jūros
lūžtančias bangas,
didingesnis aukštybėje yra
VIESPATS.

- 5 Tavo priesakai⁶ labai patikimi.
Tavo namams pritinka
šventumas,
o VIESPATIE, per dienu
dienas.

Kaip ilgai bedieviai džiūgaus!

- 94 Dieve keršytojau, VIESPATIE,
Dieve keršytojau,
suspindėk!
- 2 Kelkis, žemės teisėjau,
atmokėk didžiukliams, ką
jie nusipelnė!
- 3 Kaip ilgai bedieviai,
VIESPATIE,
kaip ilgai bedieviai
džiūgaus—
- 4 pliaups išūlias kalbas,
didžiuosius visi piktadariai?
- 5 Jie triuškinę tavo tautą,
VIESPATIE,
ir engė tavo veldinį.
- 6 Jie smaugė našlę ir ateivį,
ir žudė našlaičius.
- 7 Jie sakė: „VIESPATS nemato;
Jokūbo Dievas nepastebi“.
- 8 Supraskite, tautos paikieji!
Jūs kvailiai, kada
išmanysite?
- 9 Argi tas, kuris išodino ausį,
negirdėtų,
arba tas, kuris nužiedė akį,
neregėtų?
- 10 Argi tas, kuris drausmina
tautas, nenubaustų?
Tas, kuris moko žmoniją,
būtų be pažinties“?
- 11 VIESPATS žino
žmonių mintis,
kad jos yra niekas.

11 1 Kor 3, 20

Tavo malonė parėmė mane

- 12 Laimingas žmogus,

1 Lit. Aukštybė
2 T.y. man davei naują gyvybinę jėgą
3 ST; arba rk.: esu apipiltas; M: aš apipyliau
4 T.y. jų panikos sukeltą bėgimą
5 T.y. jų sutriuškinimą

6 Lit. liudijimai
7 Rk.; M: nenubaustų—tas, kuris moko žmoniją
pažinties

- kuri tu, VIEŠPATIE,
drausmini
ir kuri iš savo įstatymo
pamokai,
13 teikdamas jam ramybę,
nedrumsčiamą piktų
dieu, kol bedieviui kasama
duobė!
14 Juk VIEŠPATS nepames savo
tautos
ir savo veldinio nepaliks.
15 Juk teismo sprendimas sugriš
pas teisūj¹
ir laiminga baigtis² visiems
tiesiaširdžiams.
16 Kas kelsis už mane prieš
piktadarius?
Kas stos už mane prieš
nedorėlius?
17 Jei VIEŠPATS nebūtų man
padėjęs,
aš greitai būčiau
apsigyvenęs tylumoje³.
18 Kai maniau: „Susvyravo mano
koja“,
tavo malonė, VIEŠPATIE,
parėmė mane.
19 Kai daug buvo rūpesčių mano
viduje,
tavo paguodimai džiugino
mano sielą.
20 Ar gali turėti sąjungą su tavim
paperkama krasė⁴,
sugalvojanti nelaimę,
prisidengiant nuostatu?
21 Jie būrėsi išvien prieš teisiojo
gyvybę
ir nekaltą kraują pasmerkė.
22 Bet VIEŠPATS man pasidarė
pilis,
ir mano Dievas—mano
priešlaudo uola.
23 Jis sugražino ant jų jų blogybę
ir dėl jų piktybės juos
sunaikino.

Juos sunaikino VIEŠPATS,
mūsų Dievas.

Ateikite, klaupkimės prieš Viešpatį!

95

- Ateikite, kryžstaukime
VIEŠPAČIUI,
linksmai rykaukime savo
išganymo uolai!
2 Stokime prieš jo veidą su
padėka,
psalmėmis linksmai jam
rykaukime,
3 nes VIEŠPATS yra didysis
Dievas,
didysis Karalius viršum
visų dievų!
4 Jo rankoje žemės gilybės,
ir kalnų viršūnės yra jo.
5 Jo yra jūra—jis ją padarė,—
ir sausumą nužiedė jo
rankos.
6 Ateikite, nusilenkime ir
pulkime ant kelių,
klaupkimės prieš
VIEŠPATĮ, kuris mus
padarė!
7 Nes jis yra mūsų Dievas,
o mes—jo ganyklos tauta,
jo ganomojo sklypo avys.
O kad jūs šiandien
klausytumėtės jo balso:
8 „Nesukietinkite savo širdies,
kaip Meriboje,
kaip Masos dieną tyruose,
9 kur mane gundė jūsų tėvai,
mėgino mane, nors ir buvo
matę mano veiklą!
10 Keturiasdešimt metų aš
bodėjau ta⁵ karta
ir sakiau: „Jie yra žmonės,
klaidžioja širdim,
ir jie nepažino mano kelių!“
11 Tad užsirtūstines prisiekiau:
„Jie neįeis į mano atilsio
vietą!“

7-8 Hbr 3, 15; 4, 7 8-9 Iš 17, 1-7; Sk 20, 2-13 11 Sk
14, 20-23; Dt 1, 34-36; Hbr 4, 3, 5 11 Dt 12, 9-10
7-11 Hbr 3, 7-11

Giedokite Viešpačiui naują giesmę!

96

Giedokite VIEŠPAČIUI naują
giesmę!
Giedok VIEŠPAČIUI, visa

1 SSym, plg. 21 skn. T.y. teisės ginąs nuosprendis
nepraeis teisiamam pro šalį. M: į teisingumą
2 Rk.; arba: lygiu būdu (lit. paskui jį, arba: po
jo)
3 T.y. mirusiųjų buveinėje
4 Būtent teismo krasė, t.y. teisėjai

- žeme!
- 2 Giedokite VIEŠPAČIUI,
garbinkite jo vardą!
Skelbkite iš dienos į dieną
jo išgelbėjimą!
- 3 Apsakykite tarp pagonių jo
garbę,
visose tautose jo stebuklus!
- 4 Nes didis yra VIEŠPATS ir
labai girtinas;
jis labiau bijotinas už visus
dievus.
- 5 Nes visi tautų dievai yra stabai,
bet VIEŠPATS padarė
dangūs.
- 6 Didybė ir šlovė yra jo
priešakyje,
galybė ir grožybė jo
šventovėje.
- 7 Pripažinkite VIEŠPAČIUI,
tautų giminės,
pripažinkite VIEŠPAČIUI
garbę ir galybę!
- 8 Pripažinkite VIEŠPAČIUI jo
vardo garbę,
atneškite dovaną ir įeikite į
jo kiemus!
- 9 Parpulkite prieš VIEŠPATĮ jo
šventoje didybėje!
Drebėk prieš jį, visa žeme!
- 10 Sakykite tarp pagonių:
„VIEŠPATS
karaliauja!“
Iš tiesų tvirtai, nepajūdinamai
įkurtas pasaulis.
Jis nešališkai teis tautas.
- 11 Tegul linksmiasi dangūs ir
džiūgauja žemė!
Tegul užia jūra ir kas ją
pildo!
- 12 Linksmi tegul šūkauja
laukas ir visa, kas yra
jame!
- Tada visi miško medžiai
krykštaus
- 13 VIEŠPATIES akivaizdoje,
kai jis ateis,
kai jis ateis žemės teisti.
Jis teisingai teis pasaulį
ir patikimai tautas.

7-9 Ps 29, 1-2

Viešpats karaliauja!

97

- VIEŠPATS karaliauja! Tegul
džiūgauja žemė!
Tegul linksmiasi daugybė
pajūrių!
- 2 Debesys ir tamsybė jį supa;
teisumas ir teisingumas—jo
sosto pamatai.
- 3 Ugnis eina pirma jo
ir sudegina aplinkui jo
priešininkus.
- 4 Jo žaibai nušvietė pasaulį.
Tai matė ir drebėjo žemė.
- 5 Kalnai sutirpo kaip vaškas
nuo Jahvės,
nuo visos žemės Viešpaties.
- 6 Dangūs paskelbė jo teisybę,
ir visos tautos išvydo jo
šlovę.
- 7 Gėdijosi visi stabmeldžiai,
kurie giriasi dievukais;
parpuolė prieš jį visi dievai!
- 8 Tai girdėjo ir džiaugėsi Šijona,
ir džiūgavo Judo dukters
dėl tavų nuosprendžių,
VIEŠPATIE!
- 9 Nes tu, VIEŠPATIE, esi visos
žemės Aukščiausiasis,
aukštai iškilęs viršum visų
dievų.
- 10 VIEŠPATS myli tuos, kurie
nekenčia² pikta;
jis apsaugo savo
maldingųjų gyvybes,
iš nedorėlių rankos juos
išvaduoja.
- 11 Šviesa sužibą³ teisiamam
ir tiesiaširdžiams
džiaugsmas.
- 12 Linksminkitės, teisieji,
VIEŠPAČIU
ir dėkokite jo šventajam
vardui!

Linksmi rykauk Viešpačiui, visa žeme!
Psalmė

98

- Giedokite VIEŠPAČIUI
naują giesmę,
nes jis padarė nuostabių
darbų!
Jam padėjo jo dešinė
ir jo šventasis dilbis.

1 Arba: salų

2 Rk.; M: Jūs, kurie mylite VIEŠPATĮ, nekęskite

3 1 MsGHier ST; M: sėjama

- 2 VIEŠPATS pagarsino savo
pergalę;
tautų akims jis apreiškė
savo pateisinimą.
- 3 Jis atsiminė savo malonę ir
ištikimybę
Izraelio namams.
Pamatė visi žemės pakraščiai
mūsų Dievo pergalę.
- 4 Linksmi rykauk VIEŠPAČIUI,
visa žeme!
Pratrūkite kryžstavimu ir
skambinkite!
- 5 Giedokite VIEŠPAČIUI su lyra,
su lyra ir melodingu balsu!
- 6 Su trimitais ir rago gausmu
linksmi rykaukite
Karaliaus,
VIEŠPATIES,
akivaizdoje!
- 7 Tegul užia jūra ir kas ją pildo,
pasaulis ir jo gyventojai!
- 8 Tegul upės ploja rankomis,
kartu tegul kryžtauja
kalnai
- 9 VIEŠPATIES akivaizdoje, nes
jis ateina¹
žemės teisti!
Jis teisingai teis pasaulį
ir tiesiai tautas.

Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų Dievą!
99 VIEŠPATS karaliauja—purta
tautas.

- Jis sėdi soste ant kerubų—
dreba žemė.
- 2 VIEŠPATS yra didis Šijonoje
ir iškilęs viršum visų tautų.
- 3 Tegul giria tavo varda,
didį ir baisų!
Šventas jis yra!
- 4 Karalius galingas!² Jis myli, kas
teisinga.
Tu įkūrei teisinę tvarką.
Kas teisinga ir teisus Jokūbe,
tu padarei.
- 5 Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų
Dievą,
ir parpulkite prie jo kojų
suolelio!
Šventas jis yra!

- 6 Mozė ir Aharonas buvo tarp jo
kunigų,
ir Samuelis tarp tų, kurie
šaukėsi jo vardo.
Jie šaukėsi VIEŠPATIES,
ir jis juos išklausė.
- 7 Debesies stulpė jis jiems
kalbėdavo;
jie laikė įsakus³ ir
nuostatus, kuriuos jis
jiems davė.
- 8 VIEŠPATIE, mūsų Dieve, tu
juos išklausei.
Atlaidus Dievas tu jiems
buvai,
bet ir keršytojas už jų
piktus darbus.
- 9 Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų
Dievą,
ir parpulkite prie jo
šventojo kalno,
nes šventas yra VIEŠPATS,
mūsų Dievas!

1 Iš 25, 22 7 Iš 33, 9

Įeikite į jo vartus su padėka!
Padėkos psalmė

- 100** Linksmi šukauk VIEŠPAČIUI,
visa žeme!
- 2 Tarnaukite VIEŠPAČIUI su
linksmybe!
Įeikite jo akivaizdon su
kryžstavimu!
 - 3 Pažinkite, kad VIEŠPATS, kad
jis yra Dievas!
Jis mus padarė, ir jo mes
esame⁴—
jo tauta ir jo ganyklos avys.
 - 4 Įeikite į jo vartus su dėkojimu,
į jo kiemus su gyriaus
giesme!
Jam dėkokite, garbinkite jo
vardą!
 - 5 Nes geras yra VIEŠPATS;
per amžius tveria jo malonė
ir per kartų kartas jo
ištikimybė.

5 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13, 7; Ezr 3, 11; Ps 106, 1;
107, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11

Aš elgiaus nuoširdžiai savo rūmų viduje

1 Arba: kai jis ateis
2 Rk.; M: Ir karaliaus stiprybė

3 Lit. liudijimus
4 Dgl. Mss Akv THierQ; M: ne mes patys

Dovydo psalmė

- 101 Apie [tavo] malonę ir
teisingumą noriu
giedoti,
noriu tau, VIEŠPATIE,
skambinti!
- 2 Noriu įmaniai apsakyti tavo
tobulą valdžią¹!
Kada tu ateisi pas mane?
- Aš elgiaus nuoširdžiai
savo rūmų viduje.
- 3 Aš nestačiau sau prieš akis
jokio Beverčio daikto.
Nekėnčiau stabdirbystės;
ji neprikibo prie manęs.
- 4 Sukta širdis pasitraukė nuo
manęs,
su piktu² neturėjau jokio
darbo.
- 5 Kas šmeižė slapta savo artimą,
tą nutildžiau³.
Kas žiūrėjo iš aukšto akimis
ir turėjo išdidžią širdį,
to nepakenčiau.
- 6 Mano akys buvo ant šalies
patikimųjų,
kad jie gyventų su manim.
Kas elgėsi nepeiktinu būdu,
tas man tarnavo.
- 7 Niekas negyveno mano rūmų
viduje, kas daro klastą.
Kas kalba melus,
neišsilaikė prieš mano
akis.
- 8 Kas rytą nutildydavau
visus šalies nedorėlius,
išnaikindamas iš VIEŠPATIES
miesto
visus piktadarius.

Neatimk manęs mano pusamžyje!
Prisilėgtojo malda, kai jis pasilpęs išliejo prieš
VIEŠPATI savo skundą.

- 102 O VIEŠPATIE, išgirk mano
malda,
ir mano šauksmas tegul
pasiekia tave!
- 2 Nepaslėpk savo veido nuo
manęs

[dabar], kai bėdoj esu!
Palenk prie manęs savo ausį;
kai šaukiuos, nedelsiant
išklausk mane!

- 3 Nes pranyko kaip dūmai mano
dienos
ir mano kaulai degė kaip
židinyš.
- 4 Apdegusi⁴ kaip žolė sudžiūvo
mano širdis,
kad net pamiršau valgyti
savo duonos.
- 5 Dėl mano garsaus vaitojimo
prilipo mano kaulai prie
mano odos.
- 6 Likau panašus į dykumos
pelėdikę,
pasidariau kaip griuvėsių
apuokas.
- 7 Budėjau ir likau
kaip vienišas paukštis ant
stogo.
- 8 Visą laiką mane plūdo mano
priešai;
kurie išjuokė mane,
keiksmazodžiu minėjo
mane.
- 9 Nes pelenus valgiau kaip duoną
ir savo gėrimą maišiau su
ašaromis⁵.
- 10 dėl tavo nirtingos rūstybės,
nes tu pakėlei ir nusviedei
mane.
- 11 Mano dienos—kaip ištisęs
šešėlis,
o aš pats džiūstu kaip žolė.
- 12 Bet tu, VIEŠPATIE, per amžius
sėdi soste,
ir tavo vardo minėjimas
tveria per visas kartas.
- 13 Tu pakilsi, pasigailėsi Šijonos,
nes metas jai teikti malonę,
nes atėjo paskirtas laikas.
- 14 Juk tavo tarnai mėgo jos
akmenis
ir jiems buvo gaila jos
dulkių.
- 15 Tada pagonys bijosis
VIEŠPATIES vardo
ir visi žemės karaliai tavo
skaistybės,

1 Lit. kelia
2 Arba: piktu žmogum
3 T.y. sunaikinau

4 Lit. ištikta
5 Lit. verksmu

- 16 nes VIEŠPATS bus atstatęs
Šijoną,
pasirodęs savo skaistybėje,
17 atsižvelgęs į nuskurdėlių¹ malda
ir nepaniekinęs jų maldos.
- 18 Tai tebūnie užrašyta vėlesniajai
kartai,
kad tauta, kuri bus sukurta,
girtų VIEŠPATĮ:
19 kad iš savo šventosios
aukštybės VIEŠPATS
pažvelgė žemyn,
iš dangaus pažiūrėjo į
žemę,
20 kad išgirstų belaisvių dejavimą,
kad išlaisvintų
pasmerktuosius mirčiai,
21 kad Šijonoje garsintų
VIEŠPATIES vardą
ir jo šlovinimą Jeruzalėje,
22 kai tautos susirinks draugėn
ir karalystės VIEŠPATIES
garbinti.
- 23 Jis išsekino amžiaus vidury²
mano jėgas,
sutrumpino mano dienas.
24 Aš sakau: „Mano Dieve,
neatimk manęs
mano viduramžyje—
tu, kurio metai tesias per
visas kartas!“
- 25 Kadaise tu įkūrei žemę,
ir dangūs—tavo rankų
darbas.
26 Jie pragaiš, bet tu pasiliksi;
jie visi nusidėvės kaip
apdaras.
Kaip drabužį tu juos pakeisi,
ir jie praeis. ²⁷ Bet tu esi
tas pats,
ir tavo metai nesibaigs.
28 Tavo tarnų sūnūs toliau gyvens
ir jų palikuonys pastoviai
gyvuos tavo akivaizdoje.

25–27 Hbr 1, 10–12

Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ!
Dovydo

103 Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ,
ir visa, kas yra manyje, jo

- šventąjį vardą!
- 2 Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ
ir nepamiršk visų jo
geradarysčių!
- 3 Jis yra tas, kuris atleidžia visas
tavo nuodėmes³,
kuris gydo visas tavo ligas,
4 kuris atperka tavo gyvybę iš
duobės,
kuris tave vainikuoja
malone ir gailestingumu,
5 kuris pasotina geru tavo amžių,
kad atsinaujina tavo
jaunystė kaip erelio.
- 6 VIEŠPATS daro pateisinimus
ir teisingus sprendimus
visiems prislėgtiesiems.
- 7 Jis davė pažinti savo kelius⁴
Mozei,
izraeliams savo veiksmus.
- 8 Gailestingą ir malonų yra
VIEŠPATS,
lėtas rūstintis ir turtingas
malonės.
- 9 Nevisada jis bylinėjas
ir neamžinai giežia
apmaudą.
- 10 Ne pagal mūsų nuodėmes jis
pasielgė su mumis
ir ne pagal mūsų kaltes
mums atlygino.
- 11 Bet kaip dangus yra aukštas
virš žemės,
taip pranaši jo malonė
tiems, kurie jo bijo.
- 12 Kaip toli saulėtekis nuo
saulėlydžio,
taip jis atitolino nuo mūsų
mūsų priešgyniavimus.
- 13 Kaip tėvas pasigaili vaikų,
taip VIEŠPATS pasigailėjo
tų, kurie jo bijo.
- 14 Nes jis žino mūsų sandarą;
jis atsimena, kad mes
tesame dulkės.
- 15 Mirtingasis—kaip žolė jo
dienos;

1 Lit. apnuogintųjų

2 Lit. kelyje

3 Dgl. MesG; M: visą tavo nusidėjimą

4 T.y. sumanymus, vadybą

- jis žydi taip, kaip lauko
gėlė.
- 16 Vos tik papūtė per ją vėjas—ir
jos nebėra,
ir jos nebepažįsta jos vieta.
- 17 Bet VIESPATIES malonė
pasilieka nuo amžių
iki amžių ant tų, kurie jo
bijo,
ir jo teisumas¹ vaikų
vaikams—
- 18 tiems, kurie laikosi jo sandoros
ir atsimesna jo priesakus,
kad juos vykdytų.
- 19 VIESPATS tvirtai pastatė savo
sostą danguje,
ir jo karališka valdžia valdo
visata.
- 20 Garbinkite VIESPATĮ, jo
angelai,
jūs didžiąjėgiai, kurie
vykdote jo žodį,
klausydami jo žodžio
garso!
- 21 Garbinkite VIESPATĮ, visos jo
kariuomenės,
jo tarnai, kurie vykdote jo
valią!
- 22 Garbinkite VIESPATĮ, visi jo
veikalai
visose jo viešpatystės
vietose!
Garbink, mano siela,
VIESPATI!

8 Jok 5, 11

Kaip daug tavo veikalu, o VIESPATIE!

- 104 Garbink, mano siela,
VIESPATI!
O VIESPATIE, mano Dieve, tu
labai didingas!
Didybe ir šlove apsivilkai—
- 2 tu, kuris apsisiaučia šviesa kaip
apsiaustu,
kuris ištiesė dangų kaip
palapinės dangalą,
- 3 kuris pripylė savo
viršutinius kambarius
vandens²,

- kuris daro debesis savo kovos
vežimu,
kuris važiuoja ant vėjo
sparnų,
- 4 kuris daro vėjus savo
pasiuntiniais,
savo tarnais liepsnojančią
ugnį.
- 5 Jis padėjo žemę ant jos pamatų,
kad ji nesvyruoja per amžių
amžius.
- 6 Pirminė jūra ją apdengė³ kaip
drabužis,
ant kalnų tyvuliavo
vandenys.
- 7 Nuo tavo grumzdimo jie bėgo,
nuo tavo griaustinio
dundesio nėsinosi.
- 8 Jie pakilo į kalnus, nusileido į
slėnius—
į vietą, kurią jiems
paskyrei.
- 9 Tu ribą jiems nustatei—jie
neperžengia jos,
nebesugrįžta žemės užlieti.
- 10 Tu esi tas, kuris tekina versmes
į upelius,
kurie vingiuoja tarp kalnų.
- 11 Jie girdo visus lauko gyvulius;
laukiniai asilai numalšina
savo troškulį.
- 12 Prie jų laikosi dangaus
paukščiai,
iš tarp šakų jie čirška.
- 13 Tu esi tas, kuris girdo kalnus iš
savo viršutinių
kambarių,—
tavo darbų vaisiais
pasisotina žemė,—
- 14 kuris želdo žolę galvijams
ir augalus, kad žmonės juos
augintų,
išduodamas grūdų iš žemės
- 15 ir vyno, kuris džiugina
žmogaus širdį,
leisdamas spindėti veidui nuo
aliejaus
ir duona stiprindamas
žmogaus širdį.
- 16 Prisigėrė VIESPATIES medžiai,
Lebanono kedrai, kuriuos
jis pasodino,

1 T.y. geraširdiškumas

2 Arba: surentė savo viršutinius kambarius ant vandens

3 Rk.; M: tu jį apdengei

- 17 kur paukščiai suka lizdus.
Gandras—ėgliai jo namai.
- 18 Aukštieji kalnai—kalnų ožiams;
uolos—prieglauda uolų
barsukams.
- 19 "Tu esi tas, kuris¹ padarė mėnulį
laikams nustatyti,
saule, kuri žino savo laidos
meta.
- 20 Tu užleidi tamsą—ir pasidaro
naktis.
Joje² sujunda visi miško
žvėrys.
- 21 Jauni liūtai kriokia grobio
ir reikalauja iš Dievo sau
maisto.
- 22 Pateka saulė—jie pasitraukia
ir sugula savo lindyne.
- 23 Išėina žmogus į savo darbą,
žemės dirbti iki vakaro.
- 24 Kaip daug tavo veikalų, o
VIESPATIE!
Juos visus tu išmintingai
padarei.
Žemė pilna tavo kūrinų.
- 25 Štai jūra, didelė ir išplitusi į
visas puses!
Ten knibžda be skaičiaus
gyvūnų, mažų su dideliais.
- 26 Ten plaukioja laivai,
leviatanas, kurį
supavidalinai, kad jis
žaistų joje³.
- 27 Jie visi tavęs laukia,
kad duotum jiems maisto
reikiamu metu.
- 28 Tu jiems duodi—jie surenka;
tu atveri savo ranką—jie
pasisotina geru.
- 29 Tu paslepi savo veidą—jie
nusigąsta;
tu atimi jų kvapą—jie
pastimpa
ir sugrižta į savo dulkes.
- 30 Tu iškvepi savo kvapą—jie
sukuriami,
ir tu atnaujini dirvos
paviršių.

- 31 Tegul VIESPATIES šlovė
pasilieka per amžius!
Tegul VIESPATS džiaugiasi
savo veikalais!
- 32 Jis, kuriam pažvelgus į žemę, ji
sudreba,
kuriam palietus kalnus, jie
rūksta!
- 33 Noriu giedoti VIESPAČIUI, kol
gyvensiu,
noriu skambinti savo
Dievui, kol gyvuosiu.
- 34 Tegul jam patinka mano
eilavimas⁴!
Aš džiaugiuos VIESPAČIU!
- 35 Tegul nusidėjėliai pradingsta
nuo žemės
ir tenebūnie daugiau
bedievių!
Garbink, mano siela,
VIESPATI!
Girkite VIESPATI!

4 Hbr 1, 7 26 Job 41, 1; Ps 74, 14; Jez 27, 1

Jis atsimena savo šventąjį pažadą

- 105 Dėkokite VIESPAČIUI,
šaukitės jo vardo!
- 2 Skelbkite tautose jo veiksmus!
Giedokite jam, skambinkite
jam!
Apsakykite visus jo
stebuklus!
- 3 Didžiukitės jo šventuoju
vardu!
Tegul džiaugiasi širdis tą,
kurį ieško
VIESPATIES!
- 4 Teiraukitės VIESPATIES ir jo
stiprybės!
Nuolatos ieškokite jo veido!
- 5 Atsiminkite jo stebuklus,
kuriuos jis yra padaręs,
jo ženklus ir jo burnos
sprendimus
- 6 jūs, jo tarno Abraomo
palikuonys,
Jokūbo sūnūs, jo
išrinktieji⁵!
- 7 Jis, VIESPATS, yra mūsų
Dievas;

1 Rk.; M: Jis

2 T.y. tamsoje

3 Arba: žaistum su juo

4 Arba: apmąstymas

5 2MesS 11QP^a: jo išrinktojo, sūnūs

- visoje žemėje galioja jo nuosprendžiai.
- 8 Jis amžinai atsimena savo sandorą— pažadą, kurį jis davė tūkstančiui kartu,—
- 9 kuria jis padarė su Abraomu, ir savo priesaiką Izaokui.
- 10 Ir jis ją patvirtino kaip nuostatą Jokūbui, kaip amžiną sandorą Izraeliui,
- 11 sakydamas:
„Tau duosiu Kanaano šalį kaip jums priskirtą veldinį“.
- 12 Kai jų tebuvo nedidelis skaičius, tik mažas būrys, ir jie tebuvo ateiviai joje¹,
- 13 ir keliavo iš tautos į tautą, iš vienos karalystės į kitą tautą,
- 14 jis niekam neleido jų prispausti ir sudraudė dėl jų karalius:
- 15 „Nelieskite mano pateptųjų ir mano pranašams nedarykite pikta!“
- 16 Jis pašaukė badą į šalį, sulaužė kiekvieną duonos ramstį.
- 17 Jis buvo pasiuntęs pirm jų vyrą: vergu buvo parduotas Juozapas.
- 18 Jie įbrukę į pančius jo kojas; į geležinį kaklasaitį pateko jo kaklas
- 19 iki to laiko, kai įvyko jo pranašystė, kai VIESPATIES žodis² įrodė jį esant teisų.
- 20 Karalius siuntė ir jį paleido, tautų valdovas jį išlaisvino.
- 21 Jis jį įstatė viešpačiu savo namams ir viso savo turto valdytoju,

- 22 kad jis savo nuožiu³ teiktų nurodymų⁴ jo ministrams ir jo vyresniusios pamokytų išminties.
- 23 Paskui Izraelis atvyko į Egiptą, Jokūbas buvo svečias Chamo šalyje.
- 24 Jis padarė savo tautą labai vislią, ją padarė per gausią jos prispaudėjams.
- 25 Jis pakeitė jų širdį, kad jie nekestų jo tautos, kad elgtųsi klasingai su jo tarnais.
- 26 Jis siuntė Mozę, savo tarną, Aharoną, kurį buvo išsirinkęs.
- 27 Jie darė dykumoje jo ženklus⁵ ir jo stebuklus Chamo šalyje.
- 28 Jis pasiuntė tamsą—ir sutemo, bet jie nepaisė jo žodžių⁶.
- 29 Jis pavertė jų vandenį ir kraują ir išdvasino jų žuvis.
- 30 Jų šalyje knibždėjo varlės, net jų karaliaus kambariuose.
- 31 Jis tarė, ir atlėkė šunmusių, mašalų į visą jų sritį.
- 32 Jis jiems davė krušos vietoj lietaus, liepsnojančios ugnies⁷ jų šalyje.
- 33 Jis išdaužė jų vynmedžius ir figmedžius ir suskaldė jų srities medžius.
- 34 Jis tarė, ir atsikrido skėrių, žiogų be skaičiaus.
- 35 Tie nuėdė visus augalus jų šalyje, ir surijo jų dirvos derlių.
- 36 Jis ištiko visus pirmagimius jų šalyje, visos jų gimdomosios galios pirmąjį vaisių.

¹ T.y. Kanaano šalyje

² T.y. jo apreiškimas, įgalinąs Juozapą aiškinti sapnus

3 2MsVrs; M: pats

4 GS; M: rištu

5 Rk.; M: tarp jų jo ženklų žodžius

6 Rk.; M: ir jie neprieštaravo jo žodžiams

7 T.y. žaibų

- 37 Paskui jis juos išvedė su sidabru
bei auksu,
ir nebuvo jo kiltyse
klupinėjančio.
- 38 Džiaugėsi Egiptas, jiems
išvykstant¹,
nes juos² buvo apnikusi
baimė jų³.
- 39 Jis išskleidė debesį kaip
dangalą
ir ugnį, kad šviestų per
naktį.
- 40 Jie prašė, ir jis atskraidino
putpelių,
ir dangaus duona juos
pasotino.
- 41 Jis atvėrė uolą, ir ištryško
vanduo,
tekėjo per sausumą kaip
upė.
- 42 Nes jis atsiminė savo šventąjį
pažadą,
Abraomą, savo tarną.
- 43 Taip jis išvedė savo tautą
besidžiaugiančią,
bekrykštaujancius savo
išrinktuosius.
- 44 Jis jiems perleido pagonių šalis,
ir ką tautos igijo vargu, jie
pasisavino,—
- 45 kad jie sergėtų jo nuostatus
ir laikytųsi jo įstatymų.

Girkite VIEŠPATI!

9 Pr 12, 7; 17, 8 9 Pr 26, 3 10–11 Pr 28, 13
14–15 Pr 20, 3–7 16 Pr 41, 53–57 17 Pr 37, 28;
45, 5 18–19 Pr 39, 20–40, 23 20 Pr 41, 14
21 Pr 41, 39–41 23 Pr 46, 6 23 Pr 47, 11 24–
25 Iš 1, 7–14 26 Iš 3, 1–4, 17 28 Iš 10, 21–23
29 Iš 7, 17–21 30 Iš 8, 1–6 31 Iš 8, 20–24
31 Iš 8, 16–17 32–33 Iš 9, 22–25 34–35 Iš 10, 12–
15 36 Iš 12, 29 37–38 Iš 12, 33–36 39 Iš 13, 21–
22 40 Iš 16, 2–15 41 Iš 17, 1–7; Sk 20, 2–13
44 Još 11, 16–23

O vis dėlto jis pažvelgė į jų priespaudą

106 Girkite VIESPATI!
Dėkokite VIEŠPACIUI, nes jis
geras,
nes amžina jo malonė!

- 2 Kas galėtų išsakyti
VIEŠPATIES galingus
darbus,
išgarsinti visą jo šlovinimą?

- 3 Laimingi, kurie laikosi to, kas
teisu,
kurie visuomet teisingai
elgias!
- 4 Atsimink mane, VIEŠPATIE,
kai palankiai nusiteiksi
savo tautai,
atkreipk dėmesį į mane, kai
juos išgelbėsi,
- 5 kad pamatyčiau tavo išrinktųjų
gerovę,
kad džiaugčiaus tavo tautos
džiaugsmu,
kad girčiaus su tavo
nuosava tauta!
- 6 Mes nusidėjome su savo
protėviais
nusikaltome, piktai
elgėmės.
- 7 Mūsų protėviai Egipte
nesuprato tavo stebuklų.
Jie neprisiminė tavo malonių
daugybės,
bet maištavo prieš
Aukščiausiąjį⁴ prie
Nendrių jūros.
- 8 Tačiau jis juos išgelbėjo dėl
savo vardo,
kad parodytų savo galybę.
- 9 Jis sudraudė Nendrių jūrą, ir ta
išdžiūvo;
jis leido jiems eiti per
gelmes kaip per dykumą.
- 10 Taip jis juos išgelbėjo iš
nekenčėjo rankos,
juos išvadavo iš priešo
rankos.
- 11 Vandenyis apklojo jų
prispaudėjus;
nė vienas jų neišliko.
- 12 Tada jie tikėjo jo žodžiais
ir giedojo jam gyrių.
- 13 Jie greitai pamiršo jo darbus,
nelaukė jo patarimo.
- 14 Jie atsidadė geiduliams
dykumoje
ir gundė Dievą tyruose.
- 15 Jis jiems davė, ko jie prašė,
bet pasiuntė džiovą į jų
gerklę.

1 Arba: jų išvykimu

2 T.y. egiptiečius

3 T.y. izraelių

4 Rk., plg. Ps 78, 17.56; M: prie jūros

- 16 Jie pasidarė pavydulingi Mozei
stovykloje,
Aharonui, VIESPATIES
šventajam.
- 17 Atsivėrė žemė ir prarijo Datana,
ir apdengė Abiramo gaują.
- 18 Ugnis užsidegė prieš jų gaują,
liepsna prarijo nedorėlius.
- 19 Jie pasidarė verši Chorebe
ir lenkėsi prieš nulieta
stabą.
- 20 Jie iškeitė savo Šlovingąjį¹
į žolėdžio versio atvaizdą.
- 21 Jie pamiršo Dievą, savo
gelbėtoją,
padariusį didžiųjų dalykų
Egipte,
- 22 stebuklų Chamo šalyje,
baisių dalykų prie Nendrių
jūros.
- 23 Tad jis sakėsi juos
sunaikinsias—
jei Mozė, jo išrinktasis,
nebūtų stojęs į spragą² prieš
Dievą
jo rūstybei nukreipti, kad
neišnaikintų.
- 24 Paskui jie nieku vertė
geidaujamą šalį,
netikėjo jo pažadu.
- 25 Jie murmėjo savo palapinėse,
neklaušė VIESPATIES.
- 26 Tad jis pakėlė prieš juos savo
ranką,
prisiekdamas juos pakloti
dykumoje,
- 27 išblaškyti³ jų palikuonis tarp
tautų
ir juos išsklaidyti po šalis.
- 28 Jie pasijungė Peoro Baalui
ir valgė negyvėliams⁴
atnašaujamas aukas.
- 29 Jie taip jį suerzino savo
poelgiais,
kad išsiveržė tarp jų sloga.

- 30 Tada Pinechasas atsistojo ir
padarė teismą,
ir sloga buvo sustabdyta.
- 31 Ir tai jam buvo palaikyta teisiu
dalyku
iš kartos į kartą, per
amžius.
- 32 Jie jį įpykdė prie Meribos
vandens,
ir Mozė nukentėjo dėl jų,
- 33 nes jie buvo taip apkartinę jo
dvasią,
kad jis neapgalvotai kalbėjo
savo lūpomis.
- 34 Jie nesunaikino tautų,
kaip VIESPATS jiems buvo
įsakęs,
- 35 bet susimaišė su pagonimis
ir išmoko jų darbų.
- 36 Jie garbino jų stabus
o tie virto jiems žabangais.
- 37 Jie aukėjo savo sūnus
ir savo dukteris velniams.
- 38 Jie išliejo nekaltą kraują,
kraują savo sūnų ir
dukterų,
kuriuos jie aukėjo Kanaano
stabams,
ir šalis buvo sutepta krauju.
- 39 Taip jie susiteršė savo darbais
ir ištvirtavo savo poelgiais.
- 40 Tada VIESPATIES rūstybė
užsidegė prieš jo tautą,
ir jis bjaurėjosi savo
veldiniu.
- 41 Jis juos atidavė į tautų ranką,
ir juos valdė tie, kurie jų
ne kentė.
- 42 Juos engė jų priešai,
ir jie turėjo lenktis po jų
ranką.
- 43 Daug kartų jis juos išvadavo,
bet jie priešinosi savo
sumanymais⁵;
taip jie susmuko per savo
kalnę.
- 44 O vis dėlto jis pažvelgė į jų
priespaudą,
išgirdęs jų skundo šauksmą.

1 Lit. Šlovė

2 Metafora, vaizduojanti Mozę kaip kariautoją,
stojantį į miesto mūro pralaužą jo žmonių ginti

3 S; M: pakloti

4 T.y. negyviems dievams

5 Arba rk.: jo sumanymui

- 45 Jis atsiminė savo sandorą su
jais
ir [jū] pasigailėjo pagal savo
didelę malonę.
- 46 Jis leido jiems rasti
pasigailėjimą
pas visus, kurie juos laikė
nelaisvėje.
- 47 Išgelbėk mus, VIEŠPATIE,
mūsų Dieve,
ir mus surink iš tautų,
kad dėkotume tavo šventajam
vardui
ir girtumės tavo šlovinimu!
- 48 Tebūnie pagarbintas
VIESPATS, Izraelio
Dievas,
nuo amžių iki amžių!
Ir visa tauta tegul sako:
„Amen!“
Girkite VIEŠPATĮ!

1 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezr 3, 11;
Ps 100, 5; 107, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11
7 Iš 14, 10-12 9-12 Iš 14, 21-31 12 Iš 15, 1-21
14-15 Sk 11, 4-34 16-18 Sk 16, 1-35 19-23 Iš
32, 1-14 24-26 Sk 14, 1-35 27 Lev 26, 33 28-
31 Sk 25, 1-13 32-33 Sk 20, 2-13 34-36 Ts 2, 1-
3; 3, 5-6 37 2 Kar 17, 17 38 Sk 35, 33 40-46 Ts
2, 14-18 47-48 1 Kron 16, 35-36

PENKTOJI KNYGA

Jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės

- 107 Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis
geras,
nes amžina jo malonė!
- 2 Tegul taip sako VIEŠPATIES
atpirktieji,
kuriuos jis atpirko iš
prispaudėjo rankos
- 3 ir iš šalių surinko—
iš rytų ir iš vakarų,
iš žemių ir nuo [pietinės]
jūros!
- 4 Jie klaidžiojo po dykumą, po
tyrlaukių,
nerado kelio į gyvenamą
miestą.
- 5 Jie alko ir troško;
jų gyvybinė jėga išseko
juose.
- 6 Savo bėdoje jie šaukėsi
VIEŠPATIES—

- jis juos išgelbėjo iš jų
sunkios būklės.
- 7 Ir jis juos vedė tiesiu keliu,
kol jie nuėjo į gyvenamą
miestą.
- 8 Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI
už jo malonę
ir jo nuostabius darbus
žmonėms¹,
- 9 nes jis pagirdė ištroškusią
gerklę
ir išalkusią ryklę pripildė
gero!
- 10 Tie, kurie sėdėjo gūdžioje
tamsumoje,
sukaustyti kankinančia
geležimi,—
- 11 nes buvo priešinęsi Dievo
žodžiams
ir Aukščiausiojo patarimą
nieku vertę,—
- 12 sunkiu darbu jis nužemino jų
širdį.
Jie griuvinėjo, ir nebuvo
kas padėtų.
- 13 Tada savo bėdoje jie šaukėsi
VIEŠPATIES—
jis juos išgelbėjo iš jų
sunkios būklės.
- 14 Jis juos išvedė iš gūdžios
tamsumos
ir sutraukė jų pančius.
- 15 Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI
už jo malonę
ir už jo stebuklus žmonėms,
- 16 nes jis sudaužė žalvarinius
vartus
ir geležinius sklasčius
nukirto!
- 17 Kvailiai², kurie dėl savo
maištingo elgesio
ir dėl savo nusikaltimų
kentėjo—
- 18 bet koks valgis jiems³ buvo
koktus,
ir jie jau buvo pasiekę
mirties vartus.
- 19 Tada savo bėdoje jie šaukėsi
VIEŠPATIES—

1 Lit. žmonių sūnums

2 Arba rk.: Ligoniai; arba: Nusilpėliai

3 Lit. jų gerklei

- jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės.
 20 Jis siuntė savo žodį ir juos pagydė,
 ir ištraukė iš duobės jų gyvybę¹.
 21 Tegul jie dėkoja VIESPAČIUI už jo malonę
 ir jo stebuklus žmonėms!
 22 Tegul jie aukoja padėkos aukas ir kryžtaudami apsako jo darbus!
 23 Tie, kurie buvo išplaukę į jūrą laivais,
 kurie vertėsi prekyba ant plėčių vandenių,
 24 matė VIESPATIES darbus ir jo stebuklus gilumoje.
 25 Jis tarė ir sukėlė audringą vėją,
 o tas sušiaušė jos² bangas.
 26 Jie kilo į dangų,
 jie smigo į gelmes— jų drąsa nelaimėje sutirpo.
 27 Jie strapaliojo ir svirduliavo kaip girtas,
 ir visas jų įmanumas sutriko.
 28 Jie savo bėdoje šaukėsi VIESPATIES,
 ir jis juos išvedė iš jų sunkios būklės.
 29 Jis pavertė audrą tylą,
 ir nutilo jų³ bangos.
 30 Jie džiaugėsi, kai jos nurimo,
 ir jis juos nuvedė į jų geidžiamą uostą.
 31 Tegul jie dėkoja VIESPAČIUI už jo malonę
 ir jo stebuklus žmonėms!
 32 Tegul jie aukština jį tautos susirinkime
 ir vyresniųjų taryboje jį giria!
 33 Jis pavertė upes į dykumą ir vandenių versmes į sausynę,
 34 derlingą žemę į druskybę

- dėl jos gyventojų piktybės.
 35 Jis pavertė dykumą vandens liūnu
 ir sausą žemę vandenų versmėmis.
 36 Jis ten apgyvendino alkanuosius,
 o jie įkūrė gyvenamą miestą.
 37 Jie apšėjo laukus ir įsiveisė vynuogynų,
 o tie davė gerą derlių⁴.
 38 Jis juos laimino, ir jie labai gausėjo,
 ir jų galvijams jis neleido mažėti.
 40⁵ Tas, kuris išliejo panieką ant kilmingųjų,
 leido jiems klaidžioti dykumoje be kelio.
 39 Tad jie sumažėjo ir sulinko nuo nelaimės ir sielvarto spaudimo.
 41 Bet jis pakėlė vargšą iš jo skurdo
 ir padarė jo šeimas [gausias] kaip avių bandas.
 42 Teisieji tai mato ir džiaugiasi,
 o visi nelabieji⁶ turi užčiaupti sau burną.
 43 Kas išmintingas, tegul tai palaiko!
 Tegul jie įsidėmi VIESPATIES malones!

1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezr 3, 11; Ps 100, 5; 106, 1; 118, 1; 136, 1; Jer 33, 11

Didelė, siekianti dangų, tavo malonė
 Giesmė. Dovydo psalmė.

- 108 Tvirta mano širdis⁷, o Dieve,
 tvirta mano širdis⁸!
 Noriu giedoti ir skambinti.
 Pabusk, mano siela!
 2 Pabuskite, arfa ir lyra!
 Noriu pažadinti aušrą!

4 Lit. derliaus vaisių

5 Kai kurių egzegtų nuomone, 39 ir 40 skn. sukeitimas geriausiai atitinka konteksto prasmę ir atstato originalinio teksto sakinių seką.

6 Lit. visoks nelabumas

7 Žr. Ps 57, 7.

8 5 Mss GS; plg. Ps 57, 7; ~M

1 Rk.; arba rk.: juos sveikus iš duobės; M: iš jų duobių (?)

2 T.y. jūros

3 T.y. vandenių; žr. 23b.

- 3 Noriu tau, VIEŠPATIE, dėkoti
tautose,
skambindamas tavo girti
giminėse!
- 4 Nes didelė, siekianti dangų, yra
tavo malonė
ir siekianti debesis tavo
ištikimybė.
Pasikelk viršum dangaus, o
Dieve!
Viršum visos žemės
tepasirodo tavo
skaistybė!
- 6 Kad tavo mylimieji būtų
išgelbėti,
padėk savo dešine ir
išklausk mus!

Su Dievu mes pasieksime pergalę

- 7 Dievas kalbėjo savo šventovėje:
„Aš noriu dšjūgauti! Noriu
išdalinti Šechemą
ir atmatuoti Sukoto slėnį!
- 8 Mano yra Gileadas ir mano
Menašė.
Efraimas yra mano galvos
šalmas,
Judas—mano skeptras.
9 Moabas yra mano praustuvas.
Ant Edomo aš numesiu savo
kurpę.
Ant Filistijos pakelsiu
pergalės šauksmą“.
- 10 Kas mane nuves į sutvirtintą
miestą?
kas mane nulydės į Edomą?
- 11 Ar ne tu, o Dieve, kuris 'mus
atstūmei'¹
ir nebeišėjai, o Dieve, su
mūsų kariuomenėmis?
- 12 Suteik mums išgelbą nuo
priešininko,
nes niekai yra žmonių
pagalba!
- 13 Su Dievu mes pasieksime
pergalę;
jis yra tas, kuris sumindys
mūsų priešininkus.

Tegul jie keikia, bet tu teikis laiminti!
Choro vadovui. Dovydo. Psalmė.

109 Tu, Dieve, kuriam giedu gyrių,
netylėk,

- 2 nes nelabą burną ir klastingą burną
jie atverė prieš mane!
Jie kalbėjo su manim
melagingu liežuviu.
- 3 Su neapykantos žodžiais jie
mane apspito
ir mane užpuolė be
priežasties.
- 4 Atlygiu už mano meilę jie mane
apkaltino,
nors aš 'meldžiaus už juos'².
- 5 Jie man atlygino piktu už gera
ir neapykanta už mano
meilę³.
- 6 „Paskirk nedorėlį [liudyti] prieš
jį,
ir tegul kaltintojas atsistoja
jo dešinėje!
- 7 Kai jis bus teisiamas, tegul
išeina apkaltintas,
net jo malda tegul pavirsta
nuodėme!
- 8 Tebūnie mažą jo dieną!
Tegul kitas gauna jo vietą!
- 9 Jo vaikai tegul lieka našlaičiai
ir jo žmona našlė!
- 10 Jo vaikai tegul klaidžioja be
namų ir elgetauja,
ir tegul 'juos išvaro'⁴ iš jų
sugriautų namų!
- 11 Tegul lupikas pasiglemžia⁵ visa,
ką jis turi,
ir tegul svetimieji išplėšia,
kas jo įgyta vargu!
- 12 Tegul jis neturi nė vieno, kuris
jam toliau rodytų
malonę,
tenebūna pasigailinčio jo
našlaičių!
- 13 Tegul jo palikuonys atitenka
sunaikinimui,
jau kitoje kartoje tegul
išdyla jų vardas!
- 14 Tegul primena jo tėvų kaltę
VIESPACIUI,

2 Rk. su GS; M: malda

3 Jei 6-19 skn. nėra psalmininko kaltintojų, bet jo paties prakeikimai, taikomi jo nekentėjų vadeivai, tai reikia pakeisti dvitaškį tašku 5 skn. gale ir panaikinti kabutes 6 skn. pradžioje ir 19 skn. gale.

4 G; M: jie ieško

5 Lit. apraizgo

1 Arba: užsirutstinai ant mūsų

- ir jo motinos nuodėmė
teneišdyla!
- 15 Tegul jos nuolat būna
VIESPATIES
akivaizdoje,
ir tegul jis išnaikina nuo
žemės jų atminimą!
- 16 Dėl to, kad jis nemanė rodyti
malonės,
bet persekiojo vargšą ir
beturtį,
ir tą, kurio širdis sumušta,
net siekė nužudyti.
- 17 Jis mylėjo prakeikimą—tas
tegul ateina ant jo!
Jis nemėgo palaiminimo—
tas tebūna toli nuo jo!
- 18 Jis apsilvilko prakeikimu kaip
savo drabužiu—
tas tegul įsisunkia kaip
vanduo į jo vidų,
kaip aliejus į jo kaulus!
- 19 Tegul jis jam būna kaip
drabužis, kuriuo jis
apsivelka,
ir juosta, kuria jis nuolat
juosi!“
- 20 Šitoks tegul būna atlyginimas
nuo VIESPATIES mano
kaltintojams
ir tiems, kurie kalba pikta
prieš mane!
- 21 Bet tu, Jahve, mano Viešpatie,
veik mano labui dėl savo
vardo¹!
Kadangi gera tavo malonė,
išvaduok mane!
- 22 Nes aš vargšas ir neturtingas
ir mano širdis smarkiai
plakė² mano viduje.
- 23 Kaip nutįstas šešėlis pamažu
nykau;
mane nupurtė kaip skėrį.
- 24 Mano keliai susvyravo nuo
pasninko,
ir mano kūnas, netekęs
riebalų, sulyso.
- 25 Aš pats jiems tapau šmeižiniu.
Mane matydami, jie kraipo
galvas.

- 26 Padėk man, VIEŠPATIE, mano
Dieve,
išgelbėk mane pagal savo
malonę,
- 27 kad jie žinotų, jog tai buvo tavo
ranka,
jog tu, VIEŠPATIE, tai
padarei!
- 28 Tegul jie keikia, bet tu teikis
laiminti!
Tegul mano priešininkai
gėdijasi³, o tavo tarnas
džiaugiasi!
- 29 Tegul mano kaltintojai
apsivelka negarbe
ir apsiausia savo gėda
kaip apsiaustų!
- 30 Aš labai dėkosi VIESPAČIUI
savo burna
ir tarp daugelio jį girsiu,
- 31 nes jis stovi neturtėlio dešinėje,
kad jį išgelbėtų iš tų, kurie
jį traukia teisman.

8 Apd 1, 20 25 Mt 27, 39; Mk 15, 29

VIEŠPATIES karalius ir kunigas
Dovydo. Psalmė.

- 110** VIEŠPATS sako mano valdovui:
„Sėskis mano dešinėje,
kol padarysiu tavo priešus
suoleliu tavo kojoms!“
- 2 Tavo galingą skeptrą ištiesia
VIEŠPATS iš Šijonos.
Viešpatauk tarp savo
priešų!
- 3 „Su tavim stovi kilmingieji⁴
tavo galybės dieną.
„Ant šventųjų kalnų⁵,
iš aušros iščių,
aš kaip rasą⁶ tave
pagimdžiau^{6a, 7}“
- 4 VIEŠPATS davė priesaiką,
ir jis jos neatšauks⁸.
„Tu būsi kunigas per amžius,

3 G; M: Jie pasikėlė ir buvo sugėdinti

4 G

5 Dgl. Mes Sym Hier; M: Su šventu pasipuošimu

6 Dgl. Mes GS

7 Rk.; arba rk.: Tavo žmonės pasisiūlys
savanoriais tavo žygio dieną. Ant šventųjų
kalnų, iš aušros iščių, ateis pas tave kaip rasa
tavo jaunuoliai.

8 Lit. nesigailės

1 T.y. kaip pritinka tavo garbei

2 GST Ps 55, 4; M: perverta

taip kaip Malkišedekas!“

- 5 Viešpats tavo dešinėje!
Jis sutriuškino karalius
savo rūstybės dieną.
- 6 Jis darė teisimą tautos:
buvo pilna lavonų.
Jis triuškinio galvas
po plačiąją žemę.
- 7 Iš upelio prie kelio jis geria,
todėl jis laiko iškėlęs savo
galvą.

1 Mt 22, 44; Mk 12, 36; Lk 20, 42–43; Apd 2, 34–35; 1 Kor 15, 25; Ef 1, 20–22; Kol 3, 1; Hbr 1, 13; 8, 1; 10, 12–13 4 Hbr 6, 6; 6, 20; 7, 17, 21

Jis atsimesna per amžius savo sandorą

- 111** Girkite VIEŠPATI!
Noriu dėkoti VIEŠPAČIUI
visa širdim
teisiųjų ir bendruomenės
susirinkime.
- 2 Dideli yra VIEŠPATIES darbai,
tyrinėjami visų, kurie jais
gėrėsi!
- 3 Didinga ir kilni jo veikla,
ir jo teisumas¹ amžinai
patvarus.
- 4 Jis įsteigė savo stebuklų
minėjimą.
Malonų ir gailingumas yra
VIEŠPATS.
- 5 Jis davė maisto tiems, kurie jo
bijo.
Jis atsimesna per amžius
savo sandorą.
- 6 Savo darbų galią jis parodė savo
tautai,
jiems atiduodamas tautų
veldinį.
- 7 Jo rankų darbai—ištikimybė ir
teisingumas;
patikimi visi jo potvarkiai,
- 8 visada, amžinai pastovūs,
ištikimai ir sąžiningai
vykdytini.
- 9 Jis siuntė atpirkimą savo tautai,
įsakė amžinai laikyti savo
sandorą.
- 10 VIEŠPATIES baimė—išminties
pradžia²;

gerą nuovoką turi visi,
kurie ją vartoja³.
Jo šlovinimas patvers per
amžius.

10 Job 28, 28; Pat 1, 7; 9, 10

**Laimingas žmogus, kuris bijosi
VIEŠPATIES!**

- 112** Girkite VIEŠPATI!
Laimingas žmogus,
kuris bijosi
VIEŠPATIES,
kuris labai mėgsta jo
įsakymus!
- 2 Galingi šalyje bus jo
palikuonys;
tiesiųjų karta bus
laiminama.
- 3 Gerovė ir turtai bus jo namuose,
o jo teisumas⁴ amžinai
pasiliks.
- 4 Sužiba tamsoje šviesa
tiesiesiems.
Maloningas ir gailingumas
yra teisusis⁵.
- 5 Gera žmogui, kuris pasigaili ir
skolina,
kuris teisingai tvarko savo
reikalus.
- 6 Tikrai, jis niekad nesvyruos!
Amžinai bus atmenamas
teisusis.
- 7 Piktos paskalos jis nebijo;
tvirta jo širdis, pasitikinti
VIEŠPAČIU.
- 8 Nesūkrečiama jo širdis, jis
nebijos,
kol su pergalės džiaugsmu
žiūrės į savo
priešininkus.
- 9 Jis dosniai⁶ apdovanojo
beturčius;
jo teisumas amžinai
pasiliks.
Jo ragas⁷ bus aukštai
pakeltas su garbe.
- 10 Bedievis tai matys ir nesitvers
apmaudu,

3 T.y. praktikuoja Viešpaties baimę ar išmintį
(pgl. GSV); M: juos (t.y. potvarkius) vykdo

4 T.y. ypatingas elgesio, kuris laikosi sandoros

5 Kkr. Mes; M: ir teisingas; 1 Ms: VIEŠPATS

6 Lit. išbarstė

7 Ragas—metafora, vaizduojanti galią ir
pasisekimą priešininkų akivaizdoje.

1 T.y. ištikimybė sandoros pažadams

2 Arba: esmė

grieš dantimis ir pragaiš.
Bedievių užmačios niekais
nueis.

92 Kor 9, 9

Kas yra toks, kaip VIEŠPATS, mūsų
Dievas?

- 113** Girkite VIEŠPATI!
Girkite, VIESPATIES
tarnai,
girkite VIEŠPATIES vardą!
- 2 Pagirtas tebūnie VIESPATIES
vardas
dabar ir per amžius!
- 3 Nuo saulės patekėjimo iki jos
nusileidimo
pagirtas tebūnie
VIESPATIES vardas!
- 4 Aukštai viršum visų tautų yra
VIEŠPATS,
viršum dangų jo
skaistybė.
- 5 Kas yra toks, kaip VIEŠPATS,
mūsų Dievas,—
kuris taip aukštai sėdi
soste,
- 6 kuris žvelgia giliai žemyn,—
danguose ir žemėje?
- 7 Jis, kuris pakelia iš dulkių
suvargėlių
ir iš pelenų duobės
ištraukia neturtėlių,
- 8 pasodindamas šalia kilmingųjų,
šalia savo tautos
kilmingųjų;
- 9 kuris įkurdina namų
nevaisingąją,
padarydamas ją linksma
vaikų¹ motina.
Girkite VIEŠPATI!

Kai Izraelis išvyko iš Egipto

- 114** Kai Izraelis išvyko iš Egipto,
Jokūbo namai iš svetimkalbės
tautos,
- 2 Judas tapo jo šventove,
Izraelis jo valdžios sritim.
- 3 Jūra pamatė ir pabėgo,
Jordanas pasuko atgal.
- 4 Kalnai straksėjo kaip avinai,
kalvos kaip ėriukai.

- 5 Kas buvo tau, jūra, kad tu
bėgai,
tau, Jordane, kad pasukai
atgal?
- 6 Kalnai, ko straksite kaip avinai,
jūs kalvos, —kaip ėriukai?
- 7 Nuo VIEŠPATIES pasirodymo
drebėk, žeme,
nuo Jokūbo Dievo,
- 8 kuris pavertė uolą vandens
liūnu,
titnagą trykštančiu²
šaltiniu.

1 Iš 12, 51 3 Iš 14, 21 3 Još 3, 16 8 Iš 17,1-7; Sk 20,2-13

Ne mums, bet savo vardui duok garbę

- 115** Ne mums, o VIESPATIE, ne
mums,
bet savo vardui duok garbę
dėl savo malonės ir
ištikimybės!
- 2 Kodėl turėtų sakyti pagonys:
„Kurgi yra jų Dievas?“
- 3 Mūsų Dievas yra danguje;
jis padarė visa, kas jam
patiko.
- 4 Jų stabai—sidabras ir auksas,
žmogaus rankų padaras,
- 5 Jie turi burną, tačiau nekalba;
turi akis, tačiau neregį.
- 6 Jie turi ausis, tačiau negirdi;
turi nosį, tačiau
nesuuodžia.
- 7 Jie turi rankas, bet jos
nenutveria;
jie turi kojas, bet jos
nevaikščioja.
Jie nemurmena savo gerkle.
- 8 Panašūs į juos tepasidaro jų
dirbėjai,
kiekvienas, kuris jais
pasitiki!
- 9 Izraeli, pasitikėk VIEŠPAČIU!
Jis yra jiems pagalba ir
skydas.
- 10 Aharono namai, pasitikėkite
VIESPAČIU!
Jis yra jiems pagalba ir
skydas.

- 11 Jūs, kurie bijote VIEŠPATIES,
pasitikėkite
VIESPACIUI!
Jis yra jiems pagalba ir
skydas.
- 12 VIEŠPATS atsiminė mus, jis
palaimins.
Jis palaimins Izraelio
namus.
Jis palaimins Aharono
namus.
- 13 Jis palaimins tuos, kurie bijo
VIEŠPATIES—
ir mažuosius, ir didžiuosius.
- 14 Tegul VIEŠPATS jus
padaugina,
jus ir jūsų vaikus!
- 15 Jūs būkite palaiminti
VIESPATIES,
kuris padarė dangų ir žemę!
- 16 Dangus yra VIEŠPATIES
dangus,
o žemę jis davė žmonijai.
- 17 Ne mirusieji yra tie, kurie giria
VIESPATĮ,
ne kas nors iš visų
nužengusių į tylumą,
- 18 bet mes garbinsime VIESPATĮ
dabar ir per amžius!
Girkite VIESPATĮ!

4-8 Ps 135, 15-18; Apr 9, 20 13 Apr 11, 18; 19, 5

Ištesėsiu savo apžadus Viešpačiui

116

- Aš myliu VIESPATĮ, nes jis
išgirdo
mano maldaujantį šauksmą,
2 nes jis man palenkė savo ausį
dieną, kai¹ šaukiaus.
- 3 Mane buvo apjuosusios mirties
virvės
ir šeolio² kilpos³
pagavusios⁴.
Patekau į sielvartą ir
nulįūdima.
- 4 Bet aš VIESPATIES vardo
šaukiaus:
„Ak, VIESPATIE, išgelbėk
mano gyvybę!“

- 5 Malonus yra VIEŠPATS ir
teisus;
mūsų Dievas gailestingas.
- 6 VIESPATS—prastuolių
gynėjas:
kai buvau nužemintas, jis
man padėjo.
- 7 Vėl atsilek, mano siela,
nes VIESPATS padarė tau
gera!
- 8 Nes 'tu išgelbėjai⁵ mano gyvybę
iš mirties,
mano akis nuo ašarų, mano
kojas nuo suklupimo.
- 9 Aš vaikščiosiu VIESPATIES
akivaizdoje
gyvųjų šalyse.
- 10 Pasitikėjau, net kai tariau:
„Aš esu labai prislėgtas“.
- 11 Aš panikos apimtas sakiau:
„Visi žmonės nepatikimi!“
- 12 Kuo atlyginsiu VIEŠPACIUI
už visa gera, ką jis yra man
padaręs?
- 13 Išganyto taure pakelsiu
ir pagarsinsiu VIESPATIES
vardą.
- 14 Ištesėsiu savo apžadus
VIESPACIUI
visos jo tautos akivaizdoje.
- 15 Brangi yra VIESPATIES akyse
jo maldingųjų mirtis!⁶
- 16 Ak, VIESPATIE,
juk aš tavo tarnas!
Aš tavo tarnas, tavo tarnaitės
sūnus!
Tu atrišai mano pančius!
- 17 Tau aukosiu padėkos auką
ir pagarsinsiu tavo vardą.
- 18 Ištesėsiu savo apžadus
VIESPACIUI
visos jo tautos akivaizdoje,
- 19 VIESPATIES namų kiemuose,
tavo vidury, o Jeruzale!
Girkite VIESPATĮ!

10 2 Kor 4, 13

Girkite VIESPATĮ, visos tautos!

1 S; M: ir savo dienomis

2 T.y. mirusiųjų buveinės

3 Rk.

4 Arba trad.: skausmai apėmė

5 GSV: jis išgelbėjo

6 T.y. Viešpats taip brangina savo ištikimųjų
mirtį, jog jiems neleidia nelaiku numirti.

- 117 Girkite VIESPATI, visos tautos!
Jį šlovinkite, visos nacijos!
2 Nes pernelyg galinga yra
mums jo malonė,
ir VIESPATIES
ištikimybė—amžina.

¹ Rom 15, 11

Dėkokite Viešpačiui, nes jis geras!

- 118 Dėkokite VIESPACIUI, nes jis
geras,

nes amžina jo malonė!

- 2 Tegul sako Izraelis¹:

„Amžina jo malonė!“

- 3 Tegul sako Aharono namai:

„Amžina jo malonė!“

- 4 Tegul sako tie, kurie bijo

VIESPATIES:

„Amžina jo malonė!“

- 5 Iš sielvarto² šaukiaus

VIESPATIES.

VIESPATS mane iš klausė,

[išsvedamas] į laisvę³.

- 6 VIESPATS yra už mane—aš

nebijau!

Ką gali man padaryti

žmogus?

- 7 VIESPATS yra už mane kaip

mano padėjėjas,

tad su pergalės džiaugsmu

žiūrėsiu į savo

nekenčėjus.

- 8 Geriau glaustis prie

VIESPATIES,

negu pasitikėti žmonėmis.

- 9 Geriau glaustis prie

VIESPATIES,

negu pasitikėti

kunigaikščiais.

- 10 Visi pagonys buvo mane apsupę.

VIESPATIES vardu jų

atsigyniau nuo jų.

- 11 Jie buvo mane apsupę, mane

vysiškai apsupę.

VIESPATIES vardu jų

atsigyniau nuo jų.

- 12 Jie buvo mane apspitę kaip

bitės;

jie traskėjo⁴ kaip eršėčių
ugnis.

VIESPATIES vardu jų
atsigyniau nuo jų.

- 13 Buvau stumtas stumiamas⁵, kad
parpulčiau,
bet VIESPATS man padėjo!

- 14 Mano stiprybė ir apgintis buvo
VIESPATS,

ir jis man tapo pergale.

- 15 Kryžstavimo ir pergalės balsas
pasigirdo teisųjų

palapinėse;

„VIESPATIES dešinė pasiekė
pergalę!“

- 16 VIESPATIES dešinė buvo

aukštai pakelta!

VIESPATIES dešinė

pasiekė pergalę!“

- 17 Aš nemiriau, bet likau gyvas,
kad pasakočiau

VIESPATIES darbus.

- 18 Plakte mane plakė VIESPATS,
bet manęs neatidavė

mirčiai.

- 19 Man atverkite pergalės vartus!

Noriu įeiti pro juos ir

dėkoti VIESPACIUI!

- 20 Tai VIESPATIES vartai.

Tegul teisieji įeina pro juos!

- 21 Noriu tau dėkoti, kad mane
išklausei

ir tapai man pergale!

- 22 Akmuo, kurį statytojai atmetė,
pavirto kertiniu akmeniu!

- 23 Tai VIESPATIES padaryta.

Tai nuostaba mūsų akyse.

- 24 Šita yra diena, kuria

VIESPATS padarė⁶.

Ja⁷ džiūgaukime ir

linksminkimės!

- 25 O, VIESPATIE, meldžiame,
duok pergalę!

O, VIESPATIE, meldžiame,
suteik pasisėkimą!

- 26 Tebūnie palaimintas, kas įeina
VIESPATIES vardu!

Mes jus laiminame iš

VIESPATIES namų.

1 G: Izraelio namai

2 Lit. ankštumos

3 Lit. placia vieta

4 G; M: užgeso

5 GS Hier; M: Tu mane stumte stūmei

6 Arba: kai VIESPATS veikė

7 Arba: Juo

- 27 **VIEŠPATS** yra Dievas,
ir jis mus apšvietė.
Sudarykit iškilmų ratelį su
lapojomis¹
ligi pat aukuro ragų!
28 Tu esi mano Dievas, ir aš tau
dėkoju.
Mano Dieve, tave aukštinu.
29 Dėkokite **VIEŠPAČIUI**, nes jis
geras,
nes amžina jo malonė!

1 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezr 3, 11; Ps 100, 5;
106, 1; 136, 1; Jer 33, 11 6 Hbr 13, 6 14 Iš 15, 2; Jez
12, 2 22 Lk 20, 17; Apd 4, 11; 1 Pet 2, 7 22-23 Mt
21, 42; Mk 12, 10-11 25 Mt 21, 9; Mk 11, 9; Jn 12, 13

**Laimingi, kurie elgiasi pagal VIEŠPA-
TIES įstatymą!**

- 119** **Ālef**
Laimingi, kurių elgesys
nepeiktinas,
kurie elgiasi pagal
VIEŠPATIES įstatymą!
2 Laimingi, kurie laikosi jo
reikalavimų²,
visa širdim jo ieško;
3 kurie, be to, nedarė neteisybės,
[bet] vaikščiojo jo keliais!
4 Tu pats išleidai savo
potvarkius,
kad uoliai juos vykdytų.
5 O kad tvirtas būtų mano
nusistatymas³
tavo nuostatų laikytis!
6 Tada nesusigėsiu, jei žiūrėsiu
visų tavo įsakymų.
7 Tau atvira širdim dėkosiu,
kai mokysiuos tavo teisingų
nuosprendžių.
8 Tavo nuostatų laikysiuos,—
neapleisk manęs visiškai!
Bet
9 Kaip jaunuolis gali išlaikyti
savo elgesį⁴ tyra?
—Laikydamsis tavo
žodžio.
10 Visa širdim tavęs ieškojau,—
neleisk man nuklysti nuo
tavo įsakymų!

- 11 Širdyje branginau⁵ tavo
pasakymą,
kad tau nenusidėčiau.
12 Būk pagarbintas tu,
VIEŠPATIE!
Mane pamokyk savo
nuostatų!
13 Savo lūpomis išsikačiavau
visus tavo burnos
nuosprendžius.
14 Džiaugiaus tavo reikalaujamu
elgesiu⁶
kaip visokiais turtais.
15 Apie tavo potvarkius noriu
mąstyti
ir žiūrėti tavo takų.
16 Tavo nuostatais gėriuosi,—
nepamiršiu tavo žodžio.
Gimel
17 Daryk gera savo tarnui, kad
gyvuočiau
ir laikyčiaus tavo žodžio!
18 Atmerk man akis, kad
pamatyčiau
nuostabius tavo įstatymo
dalykus!
19 Aš svečias žemėje,—
neslėpk nuo manęs savo
įsakymų!
20 Sunyko mano siela, besiildama
tavo nuosprendžių visada.
21 Tu sudraudei išdidėlius.
Prakeikti, kurie nuklysta
nuo tavo įsakymų!
22 Nurisk nuo manęs
pajuoką ir panieką,
nes laikiaus tavo
reikalavimų.
23 Nors sugedėliai⁷ susėdę tarėsi
prieš mane,
tavo tarnas mąstė apie tavo
nuostatus.
24 Be to, tavo reikalavimai—mano
pasigėrėjimas,
mano patarėjai.
Dālet
25 Prikibo prie dulkių mano
kaklas⁸—
atgaivink mane pagal savo
žodį!

1 Arba: Suriškite iškilmų ratelį virvėmis
2 T.y. sandoros sąlygų
3 Lit. keliai
4 Lit. taką

5 Lit. slėpiau
6 Lit. liudijimų keliu
7 S; M: aukšti pareigūnai
8 Arba: gyvybė

- 26 Savo dalia¹ išpasakojau, ir tu
išklausei mane.
Pamokyk mane savo
nuostatų!
- 27 Duok man suprasti tavo
potvarkių rodomą kelią,
kad mastyčiau apie tavo
stebuklus!
- 28 Aš susmukau iš sielvarto.
Pakelk mane pagal savo
žodį!
- 29 Neištikimybės kelią
atitolink nuo manęs
ir per savo įstatymą
parodyk man savo
malonę!
- 30 Ištikimybės kelią pasirinkau,
tavo nuosprendžius dėjaus į
širdį.
- 31 Tvirtai laikiaus tavo
reikalavimų,
VIEŠPATIE,—
neleisk manęs sugédinti!
- 32 Tavo įsakymų nurodytu keliu aš
bėgu,
nes tu prapleti mano
supratimą².
- Hé
- 33 Nurodyk man, VIEŠPATIE,
savo nuostatų kelią,
kad jo laikyčiaus kaip savo
atpildo!
- 34 Suprotink mane, kad laikyčiaus
tavo įstatymo
ir visa širdim įj sergėčiau.
- 35 Duok man keliauti tavo
įsakymų taku,
nes įj pamėgau!
- 36 Palenk mano širdį prie savo
reikalavimų,
o ne įj pelną!
- 37 Nukreipk mano akis,
kad nematyty tuštybių³,
savo žodžių⁴ atgaivink
mane!
- 38 Ištesėk savo tarnui savo pažada,
kuris duotas tiems, kurie
tavęs bijo⁵!

- 39 Pašalink man daromą gėdą,
kurios bijaus,
nes tavo nuosprendžiai geri!
- 40 Štai aš ilgėjaus tavo
potvarkių,—
savo teisumu⁶ atgaivink
mane!
- Vāv
- 41 Tegul man ateina tavo malonės,
VIEŠPATIE,
tavo išgelbėjimas, kaip
pažadėjai,
- 42 kad turėčiau atsakymą mane
plūstančiam,
nes pasitikėjau tavo žodžiu!
- 43 Neatitrauk nuo mano burnos
tiesos žodžio⁷,⁸
nes tikėjaus tavo
nuosprendžių!
- 44 Noriu nuolat laikytis tavo
įstatymo,
visada ir per amžius!
- 45 Noriu vaikščioti laisvas⁹,
nes tyrinėjau tavo
nuostatus.
- 46 Noriu kalbėti apie tavo
reikalavimus
karalių akiwaizdoje
nesigėdydamas.
- 47 Aš gėriuos tavo įsakymais,
kuriuos myliu.
- 48 Aš pakeliu rankas į tave¹⁰
ir mąstau apie tavo
nuostatus.
- Zajin
- 49 Atsimink savo tarnui tartą žodį,
kuriuo man davei vilties!
- 50 Ta buvo man paguoda mano
varge,
kad tavo pasakymas
atgaivino mane.
- 51 Nors išdidėliai tyčiojos iš
manęs,
nuo tavo įstatymo
nenukrypau.
- 52 Atsiminiau tavo senovinius
nuosprendžius,
o VIEŠPATIE, ir
pasiguodžiau.

1 Lit. kelius

2 Lit. širdį

3 Arba: stabų

4 2MasT, plg. 25, 41, 107 skn.; arba: galia (M lit. keliu)

5 Arba: tam, kad tavęs bijotų

6 T.y. ištikimybė sandorai

7 M + visiškai; ~S

8 T.y. neatimk man galios sakyti tiesą

9 Lit. platybėje

10 M + dtgr.: tavo įsakymus, kuriuos myliu

- 53 Mane apėmė įnirtis dėl
bedievių,
kurie paliko tavo įstatymą.
- 54 Giesmėmis man virto tavo
nuostatai
mano ateivystės namuose.
- 55 Atsiminiau naktį
tavo vardą, VIEŠPATIE,
ir laikiaus tavo įstatymo.
- 56 Tai man kliuvo į dalį,
kad laikiaus tavo
potvarkių.
Chet
- 57 VIEŠPATS—mano dalis.
Aš pasižadėjau klausyti
tavo žodžių.
- 58 Visa širdim maldavau tavo
palankumo,—
būk man malonus, kaip
pažadėjai!
- 59 Aš apmaščiau savo¹ kelius
ir atgrėžiau savo kojas į
tavo reikalavimus.
- 60 Aš nedelsdamas skubėjau
tavo įsakymų klausyti.
- 61 Nors bedievių virvės mane
apvyniojo,
tavo įstatymo nepamiršau.
- 62 Vidunaktį atsikeliu
tau dėkoti
dėl teisingų tavo
nuosprendžių.
- 63 Aš esu draugas
visų, kurie tavęs bijo,
tų, kurie laikosi tavo
potvarkių.
- 64 Tavo malonės, VIEŠPATIE,
pilna žemė,—
pamokyk mane savo
nuostatų!
Tet
- 65 Tu gerai pasielgei su savo
tarnu,
o VIEŠPATIE, pagal savo
žodį!
- 66 Išvalgumo² ir pažinimo
pamokyk mane,
nes aš tikėjau tavo
įsakymais!
- 67 Prieš būdamas nužemintas, aš
paklysdavau,
bet dabar seku tavo
pasakymu.

- 68 Tu esi geras ir geradarys,—
pamokyk mane savo
nuostatų!
- 69 Nors išdidėliai mane teršė
melais,
aš visa širdim laikiaus tavo
potvarkių.
- 70 Nejautri kaip riebalai jų širdis,
bet aš gėrėjas tavo
įstatymu.
- 71 Man buvo gera, jog buvau
nužemintas,
kad išmokčiau tavo
nuostatų.
- 72 Tavo burnos nurodymas man
brangesnis
už tūkstančius aukso ir
sidabro gabalų.
Jōd
- 73 Tavo rankos mane padarė ir
sudėjo,—
suprotink mane, kad
mokyčiaus tavo
įsakymų!
- 74 Tie, kurie tavęs bijo, mane
matys ir džiaugsis,
nes aš laukiau tavo žodžio.
- 75 Žinau, VIEŠPATIE,
kad teisūs tavo
nuosprendžiai
ir kad, būdamas ištikimas³,
mane nužeminai.
- 76 Tegul apsireiškia, meldžiu, tavo
malonė man paguosti,
kaip esi pažadėjęs savo
tarnui!
- 77 Tegul man ateina tavo
pasigailėjimas, kad
gyvuočiau,
nes tavo įstatymas man
pasigėrėjimas!
- 78 Tegul susigėsta išdidėliai, nes
jie melais mane
suklaidino,
bet aš mąstysiu apie tavo
potvarkius!
- 79 Tegul grėžias į mane tie, kurie
tavęs bijo
ir pripažįsta tavo
reikalavimus!
- 80 Tegul mano širdis visiškai
laikosi tavo nuostatų,

1 G: tavo
2 Rk.; M: Gero išvalgumo

3 Būtent sandomai, reikalaujančiai bausti
neklusniusius ir laiminti klusniusius

kad neturėčiau gėdytis!

Kaf

- 81 Nyko mano siela besiilgdama
tavo išgelbėjimo:
aš laukiau tavo žodžio.
- 82 Išblėso mano akys,
belaukdamos tavo
pasakymo,
man klausiant: „Kada
mane paguosi?“
- 83 Nors likau kaip vynmaišis
dūmuose,
tavo nuostatų nepamiršau.
- 84 Kiek bėra tavo tarno dienų?
Kada padarysi
teisumą mano
persekiotojams?
- 85 Man iškasė duobių ižulieji,
kurie nesilaiko tavo
įstatymo.
- 86 Visi tavo įsakymai patikimi,—
melagingai jie persekiojo
mane. Padėk man!
- 87 Jie bemaž išgaišino mane nuo
žemės, bet aš nepalikau
tavo potvarkių.
- 88 Pagal savo malonę išlaikyk
mane gyva,
kad vykdýčiau tavo burnos
reikalavimą!
- Lamed**
- 89 Per amžius, VIEŠPATIE,
tavo žodis tvirtai stovi
danguose.
- 90 Per kartų kartas tveria tavo
ištikimybė:
tvirtai tu pastatei žemę, ir ji
stovi.
- 91 Tavo sutvarkymu jie¹ šiandien
tebestovi,
nes visi daiktai yra tavo
tarnai.
- 92 Jei tavo įstatymas nebūtų buvęs
mano pasigėrėjimas,
tai būčiau žuvęs savo varge.
- 93 Per amžius nepamiršiu tavo
reikalavimų,
nes jais išlaikėi mane gyva.
- 94 Aš tavo esu. Gelbėk mane,
nes tyrinėjau tavo
potvarkius!
- 95 Bedieviai manęs tykojo, kad
mane pražudytu,

bet aš dėmėjaus tavo
reikalavimais.

- 96 Mačiau, kaip ribota visa, kas
tobula,
bet tavo įsakymas—labai
apimlus.
- Mēm**
- 97 Kaip aš myliu tavo įstatymą!
Jis visą dieną mano
mąstymas².
- 98 Tavo įsakymas mane daro
išmintingesnį už mano
priešus,
nes visados jis yra mano.
- 99 Už visus savo mokytojus aš
protingesnis,
nes tavo reikalavimai—
mano mąstymas.
- 100 Aš išmaningesnis už senius,
nes laikiau tavo potvarkius.
- 101 Nuo bet kokio pikto tako
sulaikiau savo kojas,
kad klausyčiau tavo žodžio.
- 102 Nuo tavo nuosprendžių
neatsitraukiau,
nes tu pamokei mane.
- 103 Kaip saldūs mano gomuriui
tavo pasakymai,
saldesni už medų mano
burnai!
- 104 Iš tavo potvarkių igyju
išmanymo.
Todėl neapkenčiu
jokio apgaulingo elgesio³.
- Nūn**
- 105 Tavo žodis yra žiburys mano
kojai
ir šviesa mano takui.
- 106 Aš patvirtindamas prisiekiau
vykdyti tavo teisingus
nuosprendžius.
- 107 Esu labai nužemintas,—
VIEŠPATIE, atgaivink
mane pagal savo žodį!
- 108 Teikis priimti mano burnos
noringas aukas,
VIEŠPATIE,
ir mane pamokyk savo
nuosprendžiu!
- 109 Mano gyvybė yra nuolat
pavojuje⁴,

2 T.y. kontempliacijos dalykas

3 Lit. tako

4 Lit. mano saujoje

1 Būtent žemė ir dangūs

- tačiau tavo įstatymo
nepamiršau.
110 Bedieviai paspendė man
žabangus,
bet nuo tavo potvarkių
nenuklydau.
111 Tavo reikalavimai—mano
amžinas veldinys,
nes jie yra mano širdies
džiaugsmas.
112 Aš palenkiau savo širdį
tavo nuostatams vykdyti.
Amžinas bus mano atpildas.
Samech
113 Dvejojančių nekenčiu,
bet tavo įstatymą myliu.
114 Tu esi mano slėptuvė ir
skydas,—
aš laukiau tavo žodžio.
115 Atstokite nuo manęs,
piktadariai,
kad laikyčiaus savo Dievo
įsakymų!
116 Paremk mane, kaip esi žadėjęs,
kad išlikčiau gyvas,
ir neleisk man gėdytis dėl
mano vilties!
117 Teik man paspirtį, kad būčiau
išgelbėtas
ir nuolat žiūrėčiau tavo
nuostatų¹!
118 Tu atmetei visus, kurie nuklydo
nuo tavo nuostatų,
nes ką jie išgalvoja²—
apgaule.
119 Tu nuodegomis palaikėi³ visus
bedievių šalyje⁴,
todėl aš myliu tavo
reikalavimus.
120 Šiurpo, tavęs nusigandęs, mano
kūnas,
ir aš bijojau tavo
nuosprendžių.
Ajin
121 Dariau, kas teisinga ir teisu,—
nepalik manęs mano
engėjams!
122 Užtikrink savo tarno gerovę,
kad išdidėliai manęs
neslėgtų!

- 123 Mano akys aptemo
besidairydamas tavo
išgelbėjimo
ir tavo teisingo pasakymo.
124 Pasielk su savo tarnu pagal
savo malonę
ir mane pamokyk savo
nuostatų!
125 Tavo tarnas aš esu,—padaryk
mane išmanų,
kad suprasčiau tavo
reikalavimus!
126 Metas veikti, VIEŠPATIE⁵:
jie sulaužė tavo įstatymą!
127 Todėl⁶ aš myliu tavo įsakymus
labiau už aukšą, už
gryniausią aukšą.
128 Todėl⁶ einu tiesiu keliu,
laikydamasis visų tavo
potvarkių⁷,
aš nekenčiu jokio klaidaus
tako.
Pé
129 Nuostabūs tavo reikalavimai,
todėl jų laikėsi mano siela.
130 Tavo žodžių apreiškimas⁸
apšviečia,
paprastuosius daro
išmaningus.
131 Aš išsižiojęs troškau,
nes ilgėjaus tavo įsakymų.
132 Grežkis į mane ir būk man
malonus,
kaip esi prates daryti
tiems⁹, kurie myli tavo
vardą!
133 Sutvirtink mano žingsnius savo
pasakymu
ir neleisk jokiai nedorybei
įveikti mane!
134 Atpirk mane iš žmonių
priespaudos,
kad laikyčiaus tavo
potvarkių!

1 GSTHier: gerėčiaus tavo nuostatais
2 GSHierTheod; arba: jų stabmeldystė
3 Kkr. Mss AkvSymHier, plg. G; M: kaip
nuodegas pašalinai
4 Arba: žemėje

5 Arba: VIEŠPAČIUI
6 T.y. dėl to, kad, kaip aš laikiu, tu tikrai veiksi,
nubausdamas tavo įstatymo laužytojus ir
pateisindamas jo vykdytojus.
7 Rk. pgl. GHierS; arba: laikau teisiais visus
tavo potvarkius; M: padariau tiesius visus
potvarkius apie viską
8 Lit. atvėrimas (SymHier: anga)
9 Arba: kaip yra teisė tu

- 135 Leisk šviesti savo veidui ant
savo tarno
ir mane pamokyk savo
nuostatų!
- 136 Vandens upeliai tekėjo iš mano
akių,
nes žmonės nesilaikė tavo
įstatymo.
- Sądė**
- 137 Teisus esi tu, VIESPATIE,
ir tiesūs yra tavo
nuosprendžiai.
- 138 Tu išleidai savo reikalavimus
teisingus
ir labai patikimus.
- 139 Mano uolumas sunaikino mane,
nes mano priešininkai
pamiršo tavo žodžius.
- 140 Visai skaistus yra tavo
pasakymas,
ir tavo tarnas jį myli.
- 141 Nors aš nežymus ir paniekintas,
nepamiršau tavo potvarkių.
- 142 Tavo teisumas yra amžinas
teisumas,
ir tavo įstatymas—tiesa.
- 143 Nors bėda ir graužatis aptiko
mane,
tavo įsakymai buvo mano
pasigėrėjimas.
- 144 Amžinai teisūs tavo
reikalavimai,—
duok man išmąnymo, kad
gyvenčiau!
- Kof**
- 145 Visa širdim šaukiau:
„Išklausyk mane,
VIESPATIE!
Noriu laikyti tavo
nuostatus!“
- 146 Tave šaukiaus. Išgelbėk mane,
kad laikyčiaus tavo
reikalavimų!
- 147 Prieš apyaušrį atsikėliau
pagalbos šauktis:
aš laukiau tavo žodžio¹.
- 148 Mano akys buvo praviros jau
prieš nakties budėjimus,
kad mąstyčiau apie tavo
pasakymą.
- 149 Išgirska mano balsą pagal savo
malonę!

- VIESPATIE, pagal savo
nuosprendį atgaivink
mane!
- 150 Priartėjo tie, kurie mane
persekioja su piktu
kėslu;
jie atitolo nuo tavo
įstatymo.
- 151 Arti esi tu, VIESPATIE,
ir visi tavo įsakymai yra
tiesa!
- 152 Seniai aš žinau iš tavo
reikalavimų,
jog tu amžiams juos
nustatei.
- Roš**
- 153 Pažvelk į mano vargą ir
išvaduok mane,
nes nepamiršau tavo
įstatymo!
- 154 Vesk mano bylą ir atpirk mane!
Kaip esi pažadėjęs,
atgaivink mane!
- 155 Toli nuo bedievių tavo
išganymas,
nes jie nesiklausė tavo
nuostatų.
- 156 Tavo gailestingumas didis,
VIESPATIE,—
pagal savo nuosprendžius
atgaivink mane!
- 157 Nors daug mano persekiotojų ir
priešininkų,
nenukrypau nuo tavo
reikalavimų.
- 158 Žiūrėjau į neištikimuosius ir
bjaurėjau,
nes jie nesilaikė tavo
pasakymo.
- 159 Žiūrėk, kaip aš myliu tavo
potvarkius!
VIESPATIE, pagal savo
malonę atgaivink mane!
- 160 Tavo žodžio esmė—tiesa,
ir amžinas kiekvienas tavo
teisingas nuosprendis.
- Syn, Syn**
- 161 Sugedėliai² mane persekiojo be
priežasties,
[bet tik] nuo tavo žodžių
drebėjo mano širdis.
- 162 Aš džiaugiaus tavo pasakymu
kaip tas, kuris randa didelį
grobį.

- 163 Melo nekenčiau ir baisėjaus:
tavo įstatymą mylėjau.
- 164 Septynis kartus per dieną tave
gyriau
dėl tavo teisingų
nuosprendžių.
- 165 Didelę ramybę turi tie, kurie
myli tavo įstatymą,
ir niekas negali jų
suklupdyti.
- 166 Aš laukiau tavo išgelbėjimo,
VIESPATIE,
ir tavo įsakymus vykdžiau.
- 167 'Aš laikiaus¹ tavo reikalavimų
ir juos labai mylėjau.
- 168 Laikiaus tavo potvarkių ir
reikalavimų,
nes visi mano poelgiai² tau
atviri.
Táv
- 169 Tegul mano šauksmas priartėja
prie tavęs, VIESPATIE!
Pagal savo pažadą padaryk
mane išmanų!
- 170 Tegul nueina mano maldavimas
tavo akysna!
Kaip esi žadėjęs, išgelbėk
mane!
- 171 Tegul liejas iš mano lūpų tau
gyrius,
nes tu mane pamokei savo
nuostatų!
- 172 Mano liežuvis tegul apgieda
tavo posakius,
nes visi tavo įsakymai
teisingi!
- 173 Tavo ranka tebūnie [ištiesta]
man padėti,
nes pasirinkau tavo
potvarkius!
- 174 Ilgėjaus tavo išgelbėjimo,
VIESPATIE,
ir tavo įstatymas buvo mano
pasigėrėjimas.
- 175 Leisk man gyventi, kad girčiau
tave,
o tavo nuosprendžiai tegul
man padeda!
- 176 Klaidžiojau kaip prapuolusi
avis.
Ieškok savo tarno,
nes nepamiršau tavo
įsakymų!

Viešpats išklausė mane
Maldininkų procesijos³ giesmė

- 120 VIESPATIES savo bėdoje
šaukiaus, ir jis išklausė
mane:
- 2 „VIESPATIE, gelbėk mane
nuo meluojančių lūpų,
nuo apgaulingo liežuvio!“
- 3 Ką jis⁴ tau duos
ir ką tau pridės,
apgaulingas liežuvi?
- 4 Paaštrintas kariautojo strėles
su šluotmedžio žarijomis!
- 5 Vargas man, kad turėjau būti
ateivis Mešeche,
gyventi prie Kédaro
palapinių!
- 6 Per ilgai turėjau gyventi
su tais, kurie⁵ nekenčia
taikos.
- 7 Nors aš kalbėjau kas taikinga,
jie buvo už karą⁶.

Aš pakeliu akis į kalnus
Maldininkų procesijos³ giesmė

- 121 Aš pakeliu akis į kalnus.
Iš kur ateina man pagalba?
- 2 Pagalba man ateina nuo
VIESPATIES,
kuris padarė dangų ir žemę.
- 3 Jis neleis svyruoti tavo kojai,
nesnaus tavo sargas.
- 4 Tš tiesų⁸ nei snaudžia,
nei miega
Izraelio sargas.
- 5 VIESPATS yra tavo sargas;
VIESPATS yra tavo
paunksnis⁹
tavo dešinėje.
- 6 Dieną saulė neištiks tavęs
smūgiu

1 Lit. Mano siela laikėsi
2 Lit. keliai

3 Arba: Užkopimų; arba: Laiptų
4 T.y. VIESPATS
5 8MssGSSym Hier; M: tuo, kuris
6 T.y. rodė priešiską ir grėsmingą nusistatymą
7 Žr. Ps 120, 1.
8 Lit. Štai
9 T.y. apgynėjas

- nė mėnulis naktį.
 7 VIESPATS tave saugos
 nuo viso pikto;
 jis saugos tavo gyvybę.
 8 VIESPATS saugos
 tavo išėjimą ir įėjimą¹
 nuo dabar ir per amžius.

Linkėkite Jeruzalei taikos!

¹Maldininkų procesijos² giesmė. Dovydo.

- 122 Džiaugiaus, kai³ man sakė:
 „Mes eisime⁴ į
 VIESPATIES namus!“
 2 Mūsų kojos stovėjo
 tavo vartuose, Jeruzale!

- 3 Jeruzale, tu, kuri pastatyta
 kaip miestas,
 išvien apvestas mūrų⁵,
 4 kur traukdavo⁶ gentys!
 VIESPATIES gentys!
 —Iš Izraelio reikalaujama
 dėkoti VIESPATIES
 vardui.—
 5 Nes ten buvo pastatytos
 kėdės teismui,
 Dovydo namų kėdės.
 6 Melskite taikos Jeruzalei!
 Tegul gyvena be rūpesčių
 tie, kurie tave myli!
 7 Tebūnie ramybė tavo pylimuose,
 saugumas tavo rūmuose!
 8 Dėl savo brolių
 ir draugų noriu sakyti:
 „Ramybė tebūnie tavyje!“
 9 Dėl VIESPATIES, mūsų Dievo,
 namų
 noriu siekti tau gero.

Pakelčiau akis į tave

¹Maldininkų procesijos² giesmė

- 123 Pakelčiau akis į tave,
 sėdintį soste danguje.

- 2 Štai kaip tarnų akys [žvelgia]
 į jų valdovų ranką,
 kaip tarnaitės akys
 į jos valdovės ranką,
 taip mūsų akys žvelgia į
 VIESPATĮ, mūsų Dievą,
 kol jis mums parodys savo
 malonę.

- 3 Būk mums malonus,
 VIESPATIE, būk mums
 malonus,
 nes apščiai pasisotinome
 panieka!
 4 Apščiai pasisotino mūsų siela
 nerūpestingųjų pajuoka,
 išdidžiųjų panieka.

Mūsų pagalba glūdi VIESPATIES varde
¹Maldininkų procesijos² giesmė. Dovydo.

- 124 Jei ne VIESPATS,
 kuris buvo už mus,—
 tegul sako Izraelis,—
 2 jei ne VIESPATS, kuris buvo už
 mus,
 kai žmonės sukilo prieš
 mus,—
 3 jie mus gyvus būtų prariję,
 jų rūstybei užsidegus prieš
 mus;
 4 vandenys būtų mus nunešę,
 srautas apsėmęs mūsų
 gerklę;
 5 būtų apsėmę mūsų gerklę
 įsėlę vandenys.
 6 Tebūnie pagarbintas
 VIESPATS,
 kuris mūsų neatidavė
 kaip grobį jų dantims!
 7 Mūsų gyvybė išsprūdo kaip
 paukštis
 iš paukštgaudžių žabangų.
 Žabangai sutrūko,
 ir mes išsprūdomė.
 8 Mūsų pagalba glūdi varde
 VIESPATIES,
 kurs padarė dangų ir žemę.

Tie, kurie pasitiki Viešpačiu, yra kaip
 Šijonos kalnas

¹Maldininkų procesijos² giesmė.

1 Arba: atėjimą
 2 Žr. Ps 120, 1.
 3 Arba: su tais, kurie
 4 T.y. keliausime kaip maldininkai
 5 Lit. glaudžiai sušlietas savyje. T.y. taip
 pastatytas, jog jo sienose nėra tarpų ir spragų.
 6 Lit. eidavo aukštyn (kaip maldininkai į
 šventes)
 7 Žr. Ps 120, 1.

8 Žr. Ps 120, 1.
 9 Žr. Ps 120, 1.

- 125** Tie, kurie pasitiki VIEŠPAČIU,
yra kaip Šijonos kalnas,
kuris nesvyruoja, pasilieka
per amžius.
- 2 Jeruzalė—kalnai ją supa;
taip VIEŠPATS supa savo
tautą
dabar ir per amžius.
- 3 Ne, nerymos
bedieviškas skeptras
ant teisiesiems priskirtos
šalies,
kad [ir] teisieji neištiestų
rankų į skriaudimą.
- 4 Daryk, VIEŠPATIE, gera
geriems
ir tiesiaširdžiams!
- 5 O tuos, kurie nusikreipia į savo
kreivus kelius,
VIEŠPATS nuves
su piktadariais.
Taika Izraeliui!

VIEŠPATS didžiųjų dalykų mums padarė
„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 126** Kai VIEŠPATS atsteigė Šijonos
dalia,
mes buvome kaip
sapnuojantieji.
- 2 Tada pilna juoko buvo mūsų
burna
ir mūsų liežuvis pilnas
krykštavimo.
Tada buvo sakoma tarp tautų:
„VIEŠPATS didžiųjų dalykų
jiems padarė!“
- 3 VIEŠPATS didžiųjų dalykų
mums padarė,—
mes buvome linksmi.
- 4 Atsteik, VIEŠPATIE, mūsų
dalia,
kaip upelių tėkmes Negebe!
- 5 Kurie sėja su ašaromis,
krykštaudami pjaus.
- 6 Kas eite eina verkdamas,
nešinas sėtuve su sėkla,
eite pareis krykštaudamas,
nešinas savo pėdais.

Viešpaties dovana—sūnūs

„Maldininkų procesijos“ giesmė. Saliamono.

- 127** Jei VIEŠPATS nestatys namų,
veltui bus plušę prie jų tie,
kurie juos stato.
- Jei VIEŠPATS nesaugos miesto,
veltui bus budėjęs sargas!
- 2 Veltui jums
keltis anksti,
vėlai atsisėsti,
valgyti sunkiu darbu igytą
duoną.
Tiek jis jos duoda savo
mylimajam bemiegant!
- 3 Štai sūnūs yra VIEŠPATIES
dovana,
iščių vaisius—jo
atlyginimas.
- 4 Tokie, kaip strėlės karžygio
rankoje,
yra jaunystėje gimę sūnūs.
- 5 Laimingas žmogus,
kuris jais
pripildė savo strėlinę!
- 6 Neturės jis gėdytis, kai kalbės
su priešais vartuose.

**Laimingas kiekvienas, kuris bijo
VIEŠPATIES**

„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 128** Laimingas kiekvienas, kuris
bijo VIEŠPATIES,
kuris vaikščioja jo keliais!
- 2 Juk tu valgysi, ką darbu įgijo
tavo rankos.
Tu būsi laimingas, ir gerai
tau seksis.
- 3 Tavo žmona bus kaip vaisingas
vynmedis
tavo namų viduje,
tavo vaikai kaip alyvų
sodinukai
aplink tavo stalą.
- 4 Štai taip laiminamas vyras,
kuris bijo VIEŠPATIES.
- 5 Tegul VIEŠPATS tave laimina
iš Šijonos!
Matyk gerėdamasis
Jeruzalės gerovę
per visas savo gyvenimo
dianas

- 6 ir pamatyk savo vaikų vaikus!
Taika Izraeliui!

Jis atkirto bedievių viržius
„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 129 „Daug kartų jie mane prispaudė
nuo pat mano jaunystės,
—tegul sako Izraelis,—
2 daug kartų jie mane prispaudė
nuo pat mano jaunystės,
tačiau manęs neįveikė.
3 Ant mano nugaros arė arikai,
darė ilgas savo vagas.
4 VIESPATS teisingas! Jis
atkirto²
nedorėlių viržius“.
5 „Tegul susigėsta ir traukias“³
atgal
visi, kurie nekenčia Šijonos!
6 Jie tebūnie⁴ kaip stogų žolė,
kuri dar nesužėlus suvysta,
7 kuria pjovėjas nepripildo savo
rankos
ir pėdų rišėjas savo sterblės,
8 ir kur praėiviai nesako:
„VIESPATIES
palaiminimas tebūnie
ant jūsų!“
Mes jus laiminame
VIESPATIES vardu!

Iš gilybių šaukiaus tavęs, VIESPATIE!
„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 130 Iš gilybių šaukiaus tavęs,
VIESPATIE!
2 O Viešpatie, išgirsk mano
balsą!
Tavo ausys tebūnie idėmios
mano maldavimų balsui!
3 Jei tu, VIESPATIE, laikysi
nuodėmių saskaitą,
kas, VIESPATIE, begalės
išsilaikyti?
4 Bet pas tave yra atleidimas,
kad tavęs bijotų.
5 Turėjau viltį VIESPATYJE,

mano siela turėjo viltį;
laukiau jo žodžio.

- 6 Mano siela laukia VIESPATIES
labiau, kaip sargai ryto,
kaip sargai ryto!
7 Izraeli, lauk VIESPATIES,
nes VIESPATS maloningas
ir turi didelę galią atpirkti.
8 Jis pats atpirks Izraelį
iš visų jo nuodėmių.

8 Mt 1, 21; Tit 2, 14

Aš nuraminau savo siela
„Maldininkų procesijos“ giesmė. Dovydo.

- 131 VIESPATIE, nebuvo išpuikusi
mano širdis
nė išdidžios mano akys.
Neužsiėmiau man per dideliais
ir per sunkiais⁷ dalykais.
2 Priešingai, aš nuraminau
ir nutildžiau savo siela.
Kaip nujunkytas kūdikis,
nešamas⁸ savo motinos,
kaip nujunkytas kūdikis,
mano nešamas⁹, yra
mano siela.
3 Izraeli, turėk viltį
VIESPATYJE
dabar ir per amžius!

Dėl Dovydo, savo tarno, neatstumk savo
pateptojo veido!

„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 132 Atsimink, o VIESPATIE,
Dovydo labui
visą jo pasistengimą¹¹
2 kaip jis prisiekė VIESPACIUI,
pasizadėjo Jokūbo
Galingajam:
3 „Aš jokių būdu neįeisiu po savo
namų baldakimu,
neįlipsiu į savo gulimąją
lovą,
4 neduosiu miego savo akims,
savo vyzdžiams snaudulio,

1 Žr. Ps 120, 1.

2 Būtent nuo jungo; arba: sukapojo

3 Arba: Susigės ir trauksis

4 Arba: bus

5 Žr. Ps 120, 1.

6 Žr. Ps 120, 1.

7 Lit. nuostabiais

8 Lit. ant

9 Lit. ant manęs

10 Žr. Ps 120, 1.

11 GS: nusizeminimą

- 5 kol surasiu vietą VIEŠPAČIUI,
buveinę Jokūbo
Galingajam!“
- 6 „Štai mes girdejome apie ją¹
Efratoje,
ją radome Jaaro laukuose.
- 7 Įeikime į jo buveinę,
parpulkime prie jo kojų
suolelio!
- 8 Pakilk, VIEŠPATIE, [ir ateik] į
savo atilsio vietą,
tu ir tavo galinga skrynia!
- 9 Tegul tavo kunigai apsivelka
teisumu²
ir tavo maldingieji
krykštauja!“
- 10 Dėl Dovydo, savo tarno,
neatstunk savo pateptojo
veido!
- 11 VIEŠPATS prisiekė Dovydui
tikrą priesaiką, kurios jis
neatsižadės:
„Vieną tavo kūno vaisiaus
aš pasodinsiu tau į sostą!
- 12 Jei tavo sūnūs vykdys mano
sandorą
ir mano reikalavimą³, kurio
juos pamokysiu,
tai ir jų sūnūs per amžius
sėdės tau soste!“
- 13 Nes VIEŠPATS pasirinko
Šijoną,
jos užsigėidė savo buveinei:
- 14 „Šita bus mano atilsio vieta per
amžius!
Čia aš gyvensiu, nes jos
užsigėidžiau.
- 15 Jos maistą, laiminte laiminsiu,
jos neturtėlius pasotinsiu
duona.
- 16 Jos kunigus apvilksiu
išganymu,
o jos maldingieji krykštaute
krykštaus.
- 17 Ten išauginsiu ragą⁴ Dovydui,

- paruošiau aš žiburį⁵ savo
pateptajam.
- 18 Jo priešus apvilksiu gėda,
o ant jo spindės jo karūna!“

6–10 2 Kron 6, 41–42 11 2 Sam 7, 12–16; 1 Kron 17,
11–14; Ps 89, 3–4; Apd 2, 30 17 1 Kar 11, 36

**Kaip gražu ir miela, kai broliai drauge
gyvena!**

„Maldininkų procesijos“ giesmė. Dovydo.

- 133** Štai kaip gera ir kaip miela,
kai broliai drauge gyvena!
- 2 Tai kaip brangus aliejus ant
galvos,
kuris varva ant barzdos,
Aharono barzdos, kuris varva
ant jo drabužių apikaklės.
- 3 Kaip Chermono rasa, kuri
krinta
ant Šijonos kalnų.
Nes ten suteikė⁷
VIEŠPATS palaiminimą,
gyvenimą per amžius.

Garbinkite VIEŠPATĮ!

„Maldininkų procesijos“ giesmė

- 134** Na, garbinkite VIEŠPATĮ,
visi VIESPATIES tarnai,
kurie stovite naktimis
VIESPATIES namuose!
- 2 Pakelkite savo rankas į
šventyklą
ir garbinkite VIEŠPATĮ!
- 3 Tegul tave laimina iš Šijonos
VIEŠPATS,
kuris padarė dangų ir žemę!

Mūsų Viešpats viršija visus dievus

- 135** Girkite VIEŠPATĮ!
Girkite VIESPATIES vardą!
Girkite jį, VIESPATIES
tarnai,
- 2 kurie stovite VIESPATIES
namuose,
mūsų Dievo namų
kiemuose!

1 T.y. sandoros skrynia
2 T.y. perteikia iš Dievo gautas išgančias
ištaras
3 G: reikalavimus
4 „Ragas“ čia simbolizuoja dovydinės dinastijos
ar jos karaliaus nenugalimą galią.

5 „Žiburys“ — metafora, reiškianti dovydinį sostą
ipėdinį ar apskritai dovydinės karalių
dinastijos pastovumą.
6 Žr. Ps 120, 1.
7 Lit. isakė
8 Žr. Ps 120, 1.

- 3 Girkite VIEŠPATI, nes
VIEŠPATS yra geras!
Giedokite jo vardui, nes jis
mielas!
- 4 Nes Jokūbą išsirinko
VIEŠPATS,
Izraelį—kaip savo
nuosavybę.
- 5 Juk aš pats žinau, kad Jahvė
yra didis
ir kad mūsų Viešpats¹ yra
didesnis už visus dėjvus.
- 6 Visa, kas patiko VIEŠPACIUI,
jis padarė danguje ir
žemėje,
jūrose ir visose gelmėse—
- 7 jis, kuris leidžia debesims užėti
nuo žemės krašto,
tviskina žaibais lietui,
išleidžia vėją iš jo sandėlių;
- 8 kuris ištiko Egipto pirmagimius
ir žmonių, ir gyvulių,
- 9 siuntė ženklų ir grėsmingų
reiškinių
į Egipto vidurį
prieš Faraoną ir visus jo
tarnus;
- 10 kuris sumušė daug tautų
ir užmušė galingus karalius:
- 11 Sichoną, amoriečių karalių,
ir Ogą, Bašano karalių,
ir visus Kanaano karalius.
- 12 Ir jis atidavė jų šalį kaip
veldinį,
kaip veldinį Izraeliui, savo
tautai.
- 13 VIEŠPATIE, tavo vardas
amžinai patvers,
VIEŠPATIE, tavo
minėjimas—per kartų
kartas!
- 14 Juk VIEŠPATS gina savo
tautos teises
ir savo tarnų pasigaili.
- 15 Tautų stabai—sidabras ir
auksas,
žmogaus rankų padaras.
- 16 Jie turi burną, bet nekalba;
turi akis, bet neregį;
- 17 Jie turi ausis, bet negirdi;
nė kvapo nėra jų burnoje.

- 18 Panašūs į juos te pasidaro tie,
kurie juos daro,
kiekvienas, kuris jais
pasitiki!
- 19 Izraelio namai, garbinkite
VIEŠPATI!
Aharono namai, garbinkite
VIEŠPATI!
- 20 Levio namai, garbinkite
VIEŠPATI!
Jūs, kurie bijote
VIEŠPATIES,
garbinkite VIEŠPATI!
- 21 Pagarbintas tebūnie iš Šijonos
VIEŠPATS,
gyvenantis Jeruzalėje!
Girkite VIEŠPATI!

15–18 Ps 115, 4–8; Apr 9, 20

Dėkokite Viešpačiui, nes jis geras!

136 Dėkokite VIEŠPACIUI, nes jis
geras,

- nes amžiną jo malonę!
- 2 Dėkokite dievų Dievui,
nes amžina jo malonė!
- 3 Dėkokite viešpačių
VIEŠPACIUI,
nes amžina jo malonė!
- 4 Tam, kuris vienas daro didelius
stebuklus,
nes amžina jo malonė!
- 5 Tam, kuris sumaningai padarė
dangų,
nes amžina jo malonė!
- 6 Tam, kuris išplėtė žemę ant
vandens,
nes amžina jo malonė!
- 7 Tam, kuris padarė didelių
šviesulių,
nes amžina jo malonė!
- 8 Saulę, kad viešpatautų dienai,
nes amžina jo malonė!
- 9 Mėnulį ir žvaigždes, kad
viešpatautų naktį,
nes amžina jo malonė!
- 10 Tam, kuris paklojo Egipto
pirmagimius,
nes amžina jo malonė!
- 11 Ir išvedė Izraelį iš jų tarpo,
nes amžina jo malonė!
- 12 Tvirta ranka ir ištiestu dilbiu,
nes amžina jo malonė!
- 13 Tam, kuris pusiau perdalijo
Nendrių jūrą,

¹ 11QP^a: Dievas

- nes amžina jo malonė!
- 14 Ir pervedė Izraelį per jos vidurį,
nes amžina jo malonė!
- 15 Ir sukratė Faraoną ir jo
kariuomenę i Nendrių
jūrą,
nes amžina jo malonė!
- 16 Tam, kuris vedė savo tautą per
dykumą,
nes amžina jo malonė!
- 17 Tam, kuris sumušė didelius
karalius,
nes amžina jo malonė!
- 18 Ir užmušė galingus karalius,
nes amžina jo malonė!
- 19 Sichoną, amoriečių karalių,
nes amžina jo malonė!
- 20 Ir Oga, Bašano karalių,
nes amžina jo malonė!
- 21 Ir atidavė jų šalį kaip veldinį,
nes amžina jo malonė!
- 22 Kaip veldinį Izraeliui, savo
tarnui,
nes amžina jo malonė!
- 23 Kuris atsiminė mus nužemintus,
nes amžina jo malonė!
- 24 Ir mus išplėšė iš mūsų
priešininkų,
nes amžina jo malonė!
- 25 Kuris teikia maisto kiekvienam
kūnui,
nes amžina jo malonė!
- 26 Dėkokite dangaus Dievui,
nes amžina jo malonė!

1 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezr 3, 11; Ps 100, 5;
106, 1; 107, 1; 118, 1; Jer 33, 11 5 Pr 1, 1 6 Pr 1, 2
7-9 Pr 1, 16 10 Iš 12, 29 11 Iš 12, 51 13-15 Iš 14,
21-29 19 Sk 21, 21-30 20 Sk 21, 31-35

Prie Babilonijos upių

- 137** Prie Babilonijos upių—
ten sėdėjome ir verkėme,
atsiminę Šijoną.
2 Ant gluosnių jos viduje
pakabinome savo lyras.
3 Nes ten reikalavo iš mūsų
tie, kurie mus laikė
nelaisvėje, giesmių²
tie, kurie tyčiojosi iš mūsų³,—
kas linksmina:

- 1 Arba: jovarų
2 Lit. giesmės žodžių
3 Arba: mūsų kankintojai

- „Pagiedokite mums vieną
Šijonos giesmių!“
- 4 Kaip galėtume giedoti
VIESPATIES giesmę
svetimoje šalyje?
- 5 Jei pamirščiau tave, Jeruzale,
tegul nuvysta⁴ mano dešinė!
- 6 Tegul mano liežuvis prilimpa
man prie gomurio,
jei tavęs neatsiminčiau,
jei neiškelčiau Jeruzalės
aukščiau už savo viršiausią
džiaugsmą!
- 7 Atsimink, o VIESPATIE,
edomiečių nenaudai
Jeruzalės dieną—
tuos, kurie sakė: „Nugriaukite,
nugriaukite ją
iki pačių jos pamatų!“
- 8 Dukterie Babilonija, tu
siaubėja⁵,
laimingas, kuris tau
atlygins
už tavo pikta darbą, kuri
mums padarei!
- 9 Laimingas, kuris nutvers ir
sudaužys
tavo kūdikius i uolą!

8 Apr 18, 6

Diena, kai šaukiau, tu išklausė mane.

Dovydo

- 138** Tau⁶ dėkoju visa širdim,
dievų akivaizdoje tau giedu
gyrių.
- 2 Parpuolu tavo šventosios
maldyklos linkui
ir dėkoju tavo vardui
už tavo malonę ir ištikimybę,
nes leidai savo vardui ir
pažadui viršyti visa
kita⁷.

- 4 Rk.; M: pamiršta
5 SymST; M: nusiaubtoji
6 Kkr. Mss Vrs 11QP^a + VIESPATIE
7 Arba rk.: išaukštinai savo vardą ir pažada
viršum visų dangų; M: padarei savo pažada
didį, viršijantį visą savo vardą

- 3 Dieną, kai šaukiau, tu išklausei mane,
man padauginai¹ mano sielos stiprybę.
- 4 Tegul tau, VIEŠPATIE, dėkoja visi žemės karaliai,
kai bus išgirde tavo burnos žodžius!
- 5 Tegul jie apgieda VIEŠPATIES valdžią²,
nes didelė yra VIEŠPATIES šlovė!
- 6 Nes, nors VIEŠPATS išaukštintas,
jis žvelgia į žemąjį,
o išdidųjį atpažįsta iš tolo.
- 7 Jei aš vaikščiosiu tarp savo priešininkų³,
tu išlaikysi mane gyvą, nors rūstaus mano prieši.
- Tu ištiesi savo ranką,
ir mane išgelbės tavo dešinė.
- 8 VIEŠPATS atkeršys mano įdūmą.
VIEŠPATIE, tavo malonė amžina!
Neapleisk savo rankų padarų!

Kur aš eisiu nuo tavo dvasios?

- 139 O VIEŠPATIE, tu mane ištyrei ir pažįsti.
- 2 Tu žinai, kada sėduos ir kada keliuos;
tu suvoki mano mintis iš toli.
- 3 Kur keliauju ir kur atsigulu, tu tiri
ir su visais mano keliais esi susipažinęs.
- 4 Kai dar nėra žodžio ant mano liežuvio,
štai tu, VIEŠPATIE, jį visiškai žinai.
- 5 Iš užpakalio ir iš priekio tu mane apsupi
ir dedi ant manęs savo ranką.

- 6 Per nuostabi yra man ta pažintis,
per aukštą—negaliu jos pasiekti.
- 7 Kur galėčiau eiti nuo tavo dvasios
ir kur bėgti nuo tavo veido?
- 8 Jei užkopčiau į dangų, ten tu būtum!
Ir jei pasikločiau patalą šeolyje⁴, ir čia tu būtum!
- 9 Jei pasiimčiau⁵ aušros sparnus ir⁶ nusileisčiau tolimiausiam⁷ jūros gale,
- 10 tai ir ten tavo ranka mane vedžiotų,
tvirtai mane laikytų tavo dešinė.
- 11 Ir jei sakytum: „Vien tamsa te apdengia⁸ mane
ir naktis tebūnie šviesa aplink mane“,
- 12 tai ir tamsa nebūtų tau per tamsi
ir naktis šviestų kaip diena.
Tamsa būtų kaip šviesa.
- 13 Nes tu pats sutvėrei mano inkstus⁹,
mane surezgei mano motinos išsčiose.
- 14 Tau dėkoju, kad esu baimę keliančias, nuostabias
sukurtas¹⁰.
Nuostabūs tavo darbai,
ir mano siela tai gerai žino.
- 15 Tau nebuvo paslėpti mano kaulai,
kai buvau daromas slaptoje,
lamstais audžiamas žemės gilybėse.
- 16 Mano gemalą matė tavo akys,
ir tavo knygoje buvo surašytos visos

4 T.y. mirusiųjų buveinėje

5 Lit. pakelčiau

6 Kkr. Mss GS; ~M

7 T.y. toliausiai vakaruose esančiame

8 Sym Hier; M: sugriebia (arba: sutriuškina)

9 T.y. vidinę, giliausią būti, jausmų centrą

10 Arba pgl. GSHier 11QP^a: Tave giriu, nes tu esi baisiai nuostabus.

1 GLatT, plg. S; M: leidai man šturmuoti

2 Lit. kelius

3 Lit. priešystės

- dienos, kurios buvo
suplanuotos,
kai dar nė vienos jų nebuvo.
17 O man—kaip sunkiai
suvokiamos tavo mintys,
Dieve!
Kokia didžiulė jų suma!
18 Jei jas skaičiuočiau, jų būtų
daugiau negu smilčių.
Atsibudęs aš tebesu su
tavin.

Ištirk mane, Dieve, ir pažink mano širdį!

- 19 O kad tu, Dieve, užmuštum
bedievi
ir kad kraujotroškos
atstotų¹ nuo manęs—
20 tie, kurie pikta kalba apie tave,
veltui kelia [balsą] prieš
tave²!
21 Ar neturėčiau nekęsti tų, kurie
nekenčia tavęs,
VIEŠPATIE,
ir bjaurėtis tais, kurie
kelias prieš tave?
22 Nekenčiau jų, visiškai
nekenčiau;
jie priešais man tapo.
23 Ištirk mane, Dieve, ir pažink
mano širdį!
Išmėgink mane ir pažink
mano rūpesčius!
24 Pažiūrėk, ar aš elgiaus kaip
stabmeldys,
ir veik mane senoviniu³
keliu!

Išgelbėk mane, VIEŠPATIE, nuo piktų žmonių!

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

- 140 Išgelbėk mane, VIEŠPATIE,
nuo piktų žmonių,
nuo smurtininkų apgink mane!
2 Nuo tų, kurie sumano pikta
širdyje,
kasdien ruošia samokslą
kariauti.
3 Jie padarė savo liežuvį aštrų
kaip gyvatės;
angies⁴ nuodai po jų
lūpomis. *Sela*

- 4 Apsaugok mane, VIEŠPATIE,
nuo bedievių rankų,
nuo smurtininkų apgink
mane—
tų, kurie sugalvojo
parstumti man kojas.
5 Slapta išdidėliai paspėdė man
spąstus,
pagėdėliai⁵ išskėtė tinklą;
šalikelėje jie pastatė man
žabangus. *Sela*
6 Tariau VIEŠPAČIUI: „Tu esi
mano Dievas!
Klausykis, VIEŠPATIE,
mano maldavimo balso!
7 O VIEŠPATIE, Valdove, mane
gelbinti prieglauda⁶,
tu apdengėi mano galvą
kovos dieną!
8 Nepatenkink, VIEŠPATIE,
bedievių įgeidžių!
Neleisk pavykti jo kėslui!“
9 Tegul nekelia galvos mano
niekintojai, apsupa
mane!⁸
Ką pikta kalbėjo jų lūpos,
tegul ištinka⁹ juos
pačius!
10 Tegul jis¹⁰ krauna ant jų
žarijas¹¹!
Tegul jis juos įmeta į ugnį,
į klampias duobes, kad
nebeatsikeltų!
11 Liežuvininkas tegul neišikuria
šalyje!
Smurtininkas—tegul
nelaimė jį pasiveja ir
parstumia¹²!

1 ST; M: Jūs kraujotroškos, atstokite
2 Rk.; M: tavo miestus
3 T.y. senovės teisiųjų
4 Būtent gyvatės raguotės (*Cerastes cornutus*)

5 Rk.; M: ir virves
6 Arba: stiprybė
7 Lit. ginklų
8 Rk.; M: Tegul jie keliasi. *Sela.* Mane
apsupančių galva.
9 Lit. apdengia
10 T.y. VIEŠPATS
11 Arba: susikrauna ant jų žarijos
12 Tiksliai hbr. žodžio reikšmė neaiški.

- 12 Žinau, kad VIEŠPATS apgins
varguolio dalyką, neturtėlių
teises.
13 Tikrai teisieji dėkos tavo
vardui,
tiesieji gyvens tavo
akivaizdoje.

3 Rom 3, 13

**Neleisk įsivelti į piktus darbus su
bedieviais!**

Dovydo psalmė

- 141** O VIESPATIE, tave šaukiu,
skubėk pas mane!
Klausykis mano balso, kai tavęs
šaukiuos!
2 Tebūnie mano malda išstatyta
prieš tave kaip
smilkalai,
mano rankų pakėlimas—
kaip vakarinė auka!

- 3 Pastatyk, o VIEŠPATIE,
sargybą mano burnai,
apsaugok mano lūpų duris!
4 Neleisk linkti mano širdžiai į
piktą šneką,
įsivelti į piktus darbus su
bedieviais¹,
su vyrais piktadariais,
ir neleisk man ragauti jų
skanėstų!
5 Tegul mane plaka teisisis,
maldingasis² tegul
subara mane,
[tačiau] nedorėlio³ aliejus
tenepuošia mano galvos!
Ne, mano malda vis bus
nukreipta prieš jų
piktybes.
6 Kai jų teisėjai įpuls į Uolos⁴
rankas,
jie išgirs, kokie meilūs⁵ jo⁶
žodžiai!
7 Kaip kad kas išaria ir išverčia
žemę,

taip mano⁷ kaulai išbarstyti
prie šeolio⁸ žiomenų.⁹

- 8 Juk į tave, Jahve, Viešpatie,
žvelgia mano akys.

Pas tave ieškau
prieiglaudos,—neatiduok
manęs mirčiai!¹⁰

- 9 Apsaugok mane nuo griebtuvų
spastų, kuriuos jie man
paspėdė,
nuo piktadarių žabangų!

- 10 Tegul nedorėliai visi drauge
įpuola į savo pačių
pinkles,
kai tuo tarpu aš pats
[saugiai] praeisiu!

2 Apr 5, 8

Išvesk mane iš kalėjimo!

Dovydo maskyl¹¹, kai jis buvo oloje. Malda.

1 Sam 22, 1; 24, 3

142 Aš garsiai šaukiuos VIEŠPA-
TIES,

garsiai maldauju VIEŠPATI.

- 2 Aš išlieju jo akivaizdą savo
skunda,
savo bėdą jo akivaizdoj
išsakau.

- 3 Kai geibsta manyje mano
dvasia,—
tu gi žinai mano taką!
Ant tako, kuriuo einu,
slapta jie padėjo man
spastus.

- 4 Žvelgiu į dešinę ir žiūriu—
neturiu nė vieno, kas mane
pastebėtų.

Dingo man prieglobstis,
niekas nesirūpina manim.

- 5 Aš šaukiuos tavęs, VIEŠPATIE,
sakau: „Tu esi mano
prieglobstis,
mano dalis gyvųjų šalyje!“

7 11QP^a; M: mūsų; G^{MssS}: jų

8 T.y. mirusiųjų buveinės

9 Pasinaudodamas hiperbole, psalmininkas
vaizduoja savo beviltišką situaciją kaip
situaciją negyvo žmogaus, kurio išnirę kaulai
guli išbarstyti lauke.

10 Lit. neišliek mano gyvybės; arba:
neapnuogink mano kaklo (būtent tam, kad
kalavijas jį nukirstų)

11 Žr. Ps 32, 1.

1 Lit. bedievystė

2 Rk.; M: malonė

3 G^S; M: geriausias

4 Uola—vienas Dievo titulu.

5 Ironiškai pasakyta.

6 Rk.; t.y. Dievo; M: mano

- 6 Atkreipk dėmesį į mano
raudojimą,
nes esu labai nusilpęs!
- 7 Išgelbėk mane nuo mano
persekiotojų,
nes jie yra man per stiprūs!
- 8 Išvesk mane iš kalėjimo,
kad dėkočiau tavo vardui!
- 9 Susiburs aplink mane teisieji,
nes¹ padarysi man gera.

Niekas gyvas nėra teisus tavo akyse.
Dovydo psalmė

- 143** VIEŠPATIE, išgirsk mano
malda,
klauskis mano meldimo
pasigailėti!
Būdamas ištikimas,
išklausk mane,
būdamas teisus!
- 2 Ir neik į teismą su savo tarnu,
nes niekas gyvas nėra teisus
tavo akyse!
- 3 Nes priešas persekiojo mane,
sutrypė į žemę mano
gyvybę,
mane pasodino tamsybėse,
kaip seniai mirusiųosius.
- 4 Tad alpo manyje mano dvasia,
mano viduje nustėro mano
širdis.
- 5 Aš atsiminiau senąsias dienas,
maščiau apie visą tavo
veiklą,
apie tavo rankų darbą
galvojau.
- 6 Aš pakeliu išskėtęs savo rankas
į tave;
mano siela tavęs trokšta
kaip išdžiūvusi žemė.
- 7 Skubiai išklausk mane,
VIEŠPATIE:
išsibaigė mano dvasia!²
Neslėpk savo veido nuo manęs,
kad nebūčiau panašus į
nužengusius į duobę³!
- 8 Duok man jau rytmetį išgirsti
tavo malonę,
nes tavim pasitikejau!
Parodyk man kelią, kuriuo
turiu eiti,

- nes į tave pakėliau savo
sielą!
- 9 Išgelbėk mane nuo mano priešų,
VIEŠPATIE:
pas tave atėjau glaustis⁴!
- 10 Mokyk mane vykdyti tavo valia,
nes tu esi mano Dievas!
Tavo geroji dvasia tegul veda
mane
lygia žeme⁵!
- 11 Dėl savo vardo, VIEŠPATIE,
išlaikyk mane gyva!
Savo teisumu⁶ išvesk mane
iš bėdos!
- 12 Savo malone nutildyk mano
priešus
ir pradžudyk visus mano
prispaudėjus,
nes aš esu tavo tarnas!

2 Rom 3, 20; Gal 2, 16

**Meldimas pergalės ir būsimos gerovės
vaizdas**
Dovydo

- 144** Tebūnie pagarbintas
VIEŠPATS, mano uola,
kuris išlavino mano rankas
kovai,
mano pirštus kautynėms,
- 2 mano malonė⁷ ir mano tvirtovė,
mano pilis ir mano
gelbėtojas,
mano skydas ir tas, kuriame
prieglobstį randu,
kuris man pajungė tautas⁸!
- 3 VIEŠPATIE, kas yra žmogus,
kad juo rūpinies,
mirtingasis⁹, kad apie jį
galvoji?
- 4 Žmogus—į kvapą jis panašus;

1 Arba: kai
2 T.y. mano energija išsielekvojo
3 T.y. šėolį

4 Rk., plg. Hier; G: atbėgau
5 Kkr. Mss: lygiu taku; kl. MssS: lygiu keliu
6 T.y. ištikimybė sandoros įsipareigojimams
7 T.y. Dievas, kuris yra malonus ir ištikimas
savo sandoros dalyviui
8 Dgl. Mss Akv ST Hier; M: mano tautą
9 Lit. žmogaus sūnus

jo dienos—kaip praeinaš
šešėlis.

- 5 VIEŠPATIE, praskleisk savo dangus¹ ir nuženk! Paliesk kalnus, kad jie rūktų!
 - 6 Tviskink žaibais ir juos išsklaidyk, paleisk savo strėles ir sukelk juose paniką!
 - 7 Ištiesk savo ranką iš aukštybės, išgelbėk ir ištrauk mane iš gausių vandenių, iš rankos svetimšalių,
 - 8 kurių burna kalba netiesą ir kurių dešinė—priesaika laužianti dešinė!
 - 9 Dieve, naują giesmę noriu tau giedoti, dešimčiaстыге lyra skambinti tau,
 - 10 kuris duodi pergalę karaliams, kuris išgelbėjai Dovyda, savo tarną!
- Nuo žiauraus kalavijo
11 išgelbėk mane ir ištrauk mane iš rankos svetimšalių, kurių burna kalba netiesą ir kurių dešinė—priesaika laužianti dešinė!
- 12 Kai mūsų sūnūs bus kaip augalai— užaugę, jauni; mūsų dukterys kaip kertiniai šulai, išdrožinėti rūmų pavyzdžių²;
 - 13 mūsų sandėliai pilni, aprūpiną visokių maistų; mūsų avys vedančios tūkstančius, dešimtis tūkstančių mūsų laukuose;
 - 14 mūsų karvės veršingos, be ligos ir išsimetimo,

be maurojimo³ mūsų
plačiose pievose⁴—
15 laiminga tauta, kuriai taip klosis!

Laiminga tauta, kurios
Dievas yra VIEŠPATS!

3 Job 7, 17–18; Ps 8, 4

Visų akys tavęs laukia
Dovydo malda

- 145 Noriu tave aukštinti, mano Dieve, Karaliau, ir garbinti tavo vardą visada ir per amžius!
- 2 Kasdien noriu tave garbinti ir girti tavo vardą visada ir per amžius!
 - 3 Didis yra VIEŠPATS ir labai girtinas, ir jo didybė neištiriama.
 - 4 Viena karta tegul giria kitai tavo darbus ir tavo galingus veiksmus paskelbia!
 - 5 Apie tavo didybės garbingą skaistybę tegul jos kalba,
o⁵ aš mielai apmąstysiu tavo nuostabius darbus!
 - 6 Apie tavo baisingų veiksmų galią tegul jos šneka, o aš mielai pasakosiu apie tavo didžius darbus!
 - 7 Ką atsimena apie tavo gausų gerumą, tegul jos berte beria ir tavo teisumą džiaugsmingai apgieda.
 - 8 VIEŠPATS—malonus ir gailestingas, kantrus ir didžiai ištikimas.
 - 9 VIEŠPATS yra geras visiems, gailestingas visiems savo kūriniams.
 - 10 Tegul tau, VIEŠPATIE, dėkoja visi tavo kūriniai ir tavo maldingieji tegul garbina tave!

¹ lyg kokias uždangas

² Arba: sandarai

³ dėl sausros sukulto troškulio

⁴ Arba: kai nebus sienų pralaužimo ir išėjimo tremtinė dejavimo mūsų aikštėse

⁵ 11QPs^aGS; M: ir žodžiai

- 11 Tegul jie apsaką tavo karalystės garbę
ir tegul kalba apie tavo galybę,
- 12 kad paskelbtų žmonijai jo¹ galybę
ir jo karalystės garbingą skaistybę!
- 13 Tavo karalystė—visų amžių karalystė,
tavo valdžia tveria per visas kartas.

VIEŠPATS yra ištikimas visiems savo pažadams
ir maloningas visuose savo darbuose².

- 14 VIEŠPATS prilaiko visus krintančius
ir atitiesia visus nulenktuosius.
- 15 Visų akys tavęs laukia,
o tu jiems duodi jų maistą tinkamu metu.
- 16 Tu atveri savo ranką
ir patenkini kiekvienos būtybės norą.
- 17 VIEŠPATS yra teisus visame savo valdyme³
ir maloningas visuose savo darbuose.
- 18 VIEŠPATS yra arti visų, kurie jo šaukiasi,
visų, kurie nuosirdžiai jo šaukiasi.
- 19 Jis įvykdo norą tų, kurie jo bijo;
jis išgirsta jų šauksmą pagalbos ir juos išgelbsti.
- 20 VIEŠPATS apsaugoja jį mylinčiuosius,
o visus bedievius sunaikina.
- 21 Tegul reiškia gyrių VIEŠPACIUI mano burna,
ir tegul kiekvienas kūnas garbina jo šventąjį vardą visada ir per amžius!

Laimingas, kurio pagalba Jukūbo Dievas!

- 146** Girkite VIEŠPATI!
Girk, mano siela,
VIEŠPATI!
- 2 Noriu girti VIEŠPATI, kol gyvas būsiu,
giedoti savo Dievui, kol gyvuosiu.
 - 3 Nepasitikėkite kunigaikščiais, mirtingaisiais, kurie negali pagelbėti!
 - 4 Išėina jo dvasia—jis sugrįžta į savo žemę;
tą pačią dieną žūva jo sumanymai.
 - 5 Laimingas, kurio pagalba Jukūbo Dievas,
kurio viltis remias VIEŠPACIŲ, jo Dievu,
 - 6 kuris padarė dangų ir žemę,
jūrą ir visa, kas yra juose;
kuris išsaugo ištikimybę per amžius,
 - 7 gina prislėgtųjų teises,
teikia duonos alkaniesiems!

VIEŠPATS išlaisvina bėlaisvius.
8 VIEŠPATS atveria akis akliesiems.
VIEŠPATS atitiesia nulenktuosius;
VIEŠPATS myli teisiuosius.
9 VIEŠPATS apsaugo ateivius.
Jis palaiko našlaitį ir našlę,
o bedievius iškreipia iš kelio⁴.

- 10 VIEŠPATS karaliauja per amžius,
tavo Dievas, Šijona, per kartų kartas!
Girkite VIEŠPATI!

Didis yra mūsų Viešpats ir didžiajėgis
147 Girkite VIEŠPATI!
Juk gera giedoti mūsų Dievui,
juk miela jam užtraukti gyrius.

1 Pasakyta „jo“ vietoj „tavo“, laikantis karališkųjų rūmų etiketo.
2 1MsGS 11QP^a; ~M
3 Lit. visuose savo keliuose

4 T.y. žemę, iš kurios jis yra kilęs
5 Lit. bedievių kelia iškreipia (t.y. juos nukreipia nuo jų kurso, vedančio į jų užsibrėžtą piktą tikslą)

giesmę.

- 2 VIEŠPATS atstato Jeruzalę,
surenka Izraelio
išsklaidytuosius—
- 3 jis, kuris gydo tuos, kurių širdis
sukulta,
ir apraišioja jų žaizdas;
- 4 kuris suskaičiuoja žvaigždžių
skaičių,
jas visas vardais vadina!
- 5 Didis yra mūsų Viešpats ir
didžiajėgis;
jo išmanymas—
besaikiškas¹.
- 6 VIEŠPATS palaiko
nuolankiuosius,—
nulenkia nedorėlius ligi
žemės.
- 7 Giedokite VIEŠPAČIUI su
dėkojimu,
skambinkite mūsų Dievui
lyra!
- 8 Jam, kuris apdengia dangų
debesimis,
kuris paruošia žemei lietu,
kuris leidžia kalnams
želdinti žolę.
- 9 Jis parūpina ėdalo gyvuliams,
varniukams—ko jie šaukia.
- 10 Ne žirgo stiprumą jis mėgsta,
ne vyro blauzdos jam
patinka.
- 11 VIEŠPAČIUI patinka tie, kurie
jo bijo,
kurie viliasi jo malonės.
- 12 Šlovink, Jeruzale, VIEŠPATI!
Girk savo Dievą, Šijona!
- 13 Nes jis sutvirtino tavo vartų
sklendes,
palaimino tavo sūnus tavo
viduje,—
- 14 jis, kuris daro tavo sritį ramia
vieta,
geriausiais kviečiais sotina
tave;
- 15 kuris siunčia į žemę savo
įsaką—
labai skubiai bėga jo
žodis,—
- 16 kuris duoda sniegą kaip vilną,
šerkšną it pelenus barsto.

- 17 Jis beria savo ledus kaip duonos
kasnelius;
'nuo jo šalčio sustingsta
vandenys².
 - 18 Jis pasiunčia savo žodį ir juos
sutirpdo,
papučia savo kvapą—
vandenys teka.
 - 19 Jis paskelbė savo žodžius
Jokūbui,
savo nuostatus ir
nuosprendžius Izraeliui.
 - 20 Taip jis nepadarė jokiai kitai
tautai,
ir 'savo nuosprendžių joms³
neapreiškė⁴.
- Girkite VIEŠPATI!

Girkite Viešpatį iš dangaus, nuo žemės!

148 Girkite VIEŠPATI!
Girkite VIEŠPATI iš dangaus!

- Jį girkite aukštybėse!
- 2 Jį girkite visi jo angelai,
jį girkite visi jo kariai!
- 3 Jį girkite, saule ir mėnuli,
jį girkite, visos žerincios
žvaigždės!
- 4 Jį girkite, dangų dangūs
ir vandenys, kurie esate
viršų dangų!
- 5 Girkite VIESPATIES vardą,
nes jis įsakė—ir jie buvo
sukurti!
- 6 Ir jis juos pastatė, kad jie būtų
visada, per amžius.
Jis išleido nuostatą⁵, o tas
nepraeis.
- 7 Girkite VIEŠPATI nuo žemės,
jūs jūrų pabaisai ir visos
vandenyno gelmės!
- 8 Ugnie ir kruša, sniege ir rūke,
audringas vėjau, vykdamas jo
įsaką!
- 9 Kalnai ir visos kalvos,
vaismedžiai ir visi kedrai,
- 10 žvėrys ir visi gyvuliai,
ropliai ir sparnuoti
paukščiai!
- 11 Žemės karaliai ir visos tautos,

2 Rk.; M: kas gali pakeisti jo šaltį?

3 T.y. kitoms tautoms

4 GST 11QP^a; M: jo nuosprendžių—jos jų
nepažino

5 reguliuojantį dangaus kūnų orbitas

¹ Lit. nesuskaitomas

- kunigaikščiai ir visi žemės teisėjai,
 12 jaunikačiai ir taip pat mergaitės,
 seneliai su vaikais!
 13 Girkite VIESPATIES vardą,
 nes vien tik jo vardas iškilnus!
 Jo didybė viršija žemę ir dangų.
 14 Ir jis iškėlė savo tautos ragą¹—
 garbę visų jo maldingųjų,
 izraelių, jam artimos tautos.
 Girkite VIESPATI!

VIESPATS apvainikuoja nuolankiuosius pergale

- 149** Girkite VIESPATI!
 Giedokite VIESPAČIUI naują giesmę,
 jam gyrių maldingųjų susirinkime!
 2 Izraelis tegul džiaugiasi savo Kūrėju,
 Šijonos sūnūs tegul džiūgauja savo Karalium!
 3 Tegul jie giria jo vardą,
 šokdami ratelį,
 būgnu ir lyra tegul jam groja!
 4 Nes VIESPATS palankus savo tautai;
 jis apvainikuoja nuolankiuosius pergale.
 5 Maldingieji tegul rykauja iš džiaugsmo dėl šlovės²,

- tegul jie kryžstauja savo pataluose!
 6 Dievo aukštinimai tebūnie jų gerklėje
 ir dviašmenis kalavijas jų rankoje,
 7 kad įvykdytų kerštą pagonims,
 nubaudimus tautoms,
 8 kad surištų jų karalius pančiais
 ir jų garbinguosius geležinėmis grandinėmis,
 9 kad jiems įvykdytų aprašytąjį teismą!
 Tokia bus visų jo maldingųjų garbė.
 Girkite VIESPATI!

Visa, kas kvėpuoja, tegul giria VIESPATI!

- 150** Girkite VIESPATI!
 Girkite Dievą jo šventykloje,
 jį girkite jo skliautuotoje tvirtovėje.
 2 Jį girkite dėl jo galingų veiksmų,
 jį girkite, kaip pritinka jo nepaprastai didybei!
 3 Jį girkite, pūsdami ragą,
 jį girkite arfa ir lyra!
 4 Jį girkite būgnu ir šokdami ratelį,
 jį girkite stygomis ir fleitą!
 5 Jį girkite skambiais cimbolais,
 jį girkite trenksmingais cimbolais!
 6 Visa, kas kvėpuoja,
 tegul giria VIESPATI!
 Girkite VIESPATI!

1 T.y. galybę. Ragas—galybės simbolis.

2 Arba: Šlovingojo

PATARLĖS

Antraštė ir moto

- 1 Dovydo sūnaus Saliamono,
Izraelio karaliaus,
patarlės
- 2 išminčiai ir drausmei pažinti,
protingoms kalboms
suprasti,
- 3 pamokančiai drausmei priimti,
tam, kas teisu, teisinga ir
tiesu;
- 4 nepritrysiems gudrybės teikti,
jaunuoliui pažinimo ir
įžvalgumo;
- 5 — tegul išmintingasis klausosi ir
daugiau pasimoko
ir tegul išmanusis išigyja
mokėjimą¹ susivokti
gyvenime¹—
- 6 patarlei ir vaizdiniam posakiui
suprasti,
išminčių žodžiams ir jų
mįslėms.

- 7 Viešpaties baimė—žinojimo
pradžia.
Išmintį ir drausmę niekina
paikieji.

1 1 Kar 4, 32 7 Job 28, 28; Ps 111, 10; Pat 9, 10

Išpėjimas nebendrauti su nedorėliais

- 8 Klausyk, mano sūnau, savo tėvo
drausmės
ir neatmesk savo motinos
pamokymo,
- 9 nes malonus vainikas jie yra
tavo galvai
ir grandinė tavo kaklui.
- 10 Mano sūnau, jei tave vilioja
nusidėjėliai,
nesutik! ¹¹ Jei jie sako:
„Eikš su mumis, tykokime
kraujo,

- sėlinkime be priežasties prie
nekaltojo,
- 12 prarykime juos gyvus kaip šėolis
ir sveikus kaip
nužengiančius į duobę!
- 13 Visoki brangų lobį rasime,
pripildysime savo namus
grobio.
- 14 Savo burta mesi tarp mūsų,
viena piniginę turėsime mes
visi!“—
- 15 mano sūnau, neik keliu su jais,
sulaikyk savo koją nuo jų
tako,
- 16 nes jų kojos bėga į pikta
ir skuba kraujo išlieti!
- 17 Juk neatbaido² išplečiamas³
tinklas
[net] visiems sparnuočiams
matant.
- 18 Taip anie tykoja savo pačių
kraujo,
sėlina į savo pačių gyvybę.⁴
- 19 Taip einasi kiekvienam,
geidžiančiam neteisaus
pelno.
Šis atima gyvybę jo
savininkams.

Išpėjimas neklausantiems išminties

- 20 Išmintis garsiai rėkia gatvėje,
aikštėse duoda skardų
balsą.
- 21 Ji šaukia viršuj mūrų⁵,
miesto vartų prieangiuose
sako savo žodžius:
- 22 „Iki kol jūs, paikšos, mylėsite
paikybę?
[Iki kol] išjuokėjai mėgausis
išjuokimu
ir kvailiai nekės pažinimo?
- 23 Gręžkitės į mano pabarimą!

2 Lit. veltui

3 Arba: grūdais pabarstomas

4 T.y. kaip paukščiai, ieškodami lesalo, nors ir
mato jiems spendžiamus žabangus, jų nepaiso
ir įpuola į juos, taip nusikaltėliai nepaiso
Dievo teismo ir pražudo savo gyvybę.

5 GST; M: triukšmingų vietų

1 Lit. plaukioti

- Štai aš jums liesiu [lyg
versmė] savo dvasią¹,
jums paskelbsiu savo
žodžius.
- 24 Kadangi šaukiau ir atsisakėte
[klausyti],
ištiesiau ranką ir niekas
nekreipė dėmesio,
- 25 kadangi nepaisėte jokio mano
patarimo
ir mano pabarimo
nenorėjote,—
- 26 tai ir aš juoksiuos iš jūsų
nelaimės,
tyčiosiuos, kai ateis jums
siaubas,
- 27 kai ateis jums siaubas lyg audra
ir užeis jums nelaimė kaip
vėtra,
kai jus užklups bėda ir
prispaudimas.
- 28 Tada jie šauksis manęs, bet aš
neatsakysiu,
manęs ieškos, bet manęs
neras.
- 29 Kadangi jie nekenė pažinimo
ir nepasirinko
VIEŠPATIES baimės,
- 30 nenorėjo mano patarimo
ir paniekino mano
pabarimą,
- 31 tai jie valgys savo elgesio vaisių,
sotinsis savo pačių
svarstymais.
- 32 Mat paikųjų atsimetimas juos
nužudys
ir kvailųjų nerūpestin-
gumas juos pražudys,
- 33 bet kas manęs klausys, tas
saugiai gyvens,
nevarginamas nelaimės
baimės“.

20–21 Pat 8, 1–3

Išminties troškimo daugiopa palaima
2

21

Mano sūnau, jei primsi mano
žodžius
ir mano įsakymus išsaugosi
pas save,

- 2 darydamas ausį idėmia
išminčiai,
palenkdamas širdį į
išmaną—
- 3 taip, jei šauksies supratimo,
balsiai užkalbinsi išmaną,
- 4 jei jos ieškosi kaip sidabro
ir stengsies ją atrasti kaip
paslėptus lobius,
- 5 tada tu suvoksi VIEŠPATIES
baimę
ir rasi Dievo pažinimą,
- 6 nes VIEŠPATS teikia išmintį,
iš jo burnos ateina
žinojimas ir išmanymas.
- 7 Jis laiko paruošęs tiesiesiems
pasisekimą,
yra skydas tų, kurie elgiasi
nepeiktinai,
- 8 sergėdamas teisingumo takus
ir saugodamas savo
pamaldžių kelią.
- 9 Tada tu suprasi teisumą,
teisingumą
ir tiesumą—kiekvieną gerą
taką,
- 10 nes išmintis įeis į tavo širdį
ir žinojimas bus mielas tavo
sielai.
- 11 Išvalgomas tave apsaugos,
išmanymas tave apsergės,
- 12 kad tave išgelbėtų nuo pikto
kelio,
nuo žmonių, kalbančių tai,
kas iškreipta,
- 13 paliekančių tiesius takus,
kad vaikšiotų tamsiais
keliais,
- 14 džiugiai darančių pikta,
džiūgaujančių² dėl pikto
iškrypimų,
- 15 nes jie patys iškreipia savo
takus
ir nuklysta nuo savo kelių;
- 16 kad tave išgelbėtų nuo kito
moters,
nuo svetimosios, kalbančios
viliojančiais žodžiais,

1 T.y. mintis

2 Lit. Jie džiūgauja

- 17 paliekančios savo jaunystės
draugą
ir pamirštančios savo Dievo
sandorą,
18 nes į mirtį grimsta jos namai
ir pas šešėlius¹ jos takai.
19 Nė vienas, įeinantis pas ją,
nesugrižta
ir nepasiekia gyvenimo
takų,—
20 kad eitum gerųjų keliu
ir laikytumeis teisiųjų takų,
21 nes tiesieji gyvens šalyje,
ir nepeikiamieji pasiliks
joje,
22 bet nedorėliai bus išnaikinti iš
šalies
ir atsimetėliai nušluoti nuo
jos.

Išminties mokytojas ragina bijoti VIEŠPATIES

- 3 Mano sūnau, nepamiršk mano
pamokymo,
ir mano įsakymus tegul
išsaugoja tavo širdis,
2 nes amžiaus ilgį bei gyvenimo
metus
ir gerovę jie tau padaugins.
3 Malonė ir ištikimybė tegul
nepalieka tavęs.
Užrišk jas sau ant kaklo,
užrašyk sau ant širdies
plokštės.
4 Taip rasi palankumą ir
pritarimą
Dievo ir žmonių akyse.
5 Pasitikėk VIEŠPACIU visa
širdim,
o savo supratimu
nepasikliauk.
6 Visuose savo keliuose pripažink
jį,
ir jis ištiesins tavo takus.
7 Nebūk išmintingas savo akyse,
bijok VIEŠPATIES ir venk
pikta.

- 8 Tai bus pasveikimas tavo kūnui²
ir atgaiva tavo kaulams.
9 Gerbk VIEŠPATĮ savo turtu
ir viso savo derliaus
pirmaisiais vaisiais,
10 kad tavo svirnai prisipildytų
grūdų³
ir vynuogių sunka tavo
spaudyklos lietuši per
kraštus.
11 VIEŠPATIES drausmės
nepaniekink, mano
sūnau,
ir teneigrysta tau jo
pabarimas,
12 nes ką VIEŠPATS myli, tą
sudraudžia
kaip tėvas sūnų⁴, kuris jam
patinka.

4 Lk 2, 52 7 Rom 12, 16 11 Job 5, 17 12 Apr 3, 19
11-12 Hbr 12, 5-6

Išminties vertė

- 13 Laimingas žmogus, kuris rado
išmintį,
ir žmogus, kuris gauna
išmanymą,
14 nes ji naudingesnė už sidabrą
ir jos duodamas pelnas
vertingesnis už gryną
auksą.
15 Ji brangesnė už koralus,
ir niekas, ko tu geidi, negali
jai prilygti.
16 Ilgas amžius jos dešinėje,
jos kairėje turtai ir garbė.
17 Jos keliai malonūs keliai,
ir visi jos takai gerovė.
18 Gyvybės medis ji tiems, kurie ją
nutveria,
ir tie, kurie tvirtai ją laiko,
vadintini laimingais.
19 VIEŠPATS išmintimi įkūrė
žemę,
tvirtai pastatė dangų
išmana.
20 Jo žinojimu persidalijo
pirminiai vandenys

2 GS, plg. 4, 22; M: bambai

3 G; M: sotumo

4 G: ir padaro skausmo sūnui

1 T.y. mirusiųjų buveinės gyventojus

ir debesys laša rasa.

Saugus gyvenimas

- 21 Mano sūnau, tegul jos neišeina iš tavo akių.
Išlaikyk apdairumą ir išvalgumą.
- 22 Jie bus gyvenimas tavo sielai ir gražmena tavo kaklui.
- 23 Tada saugiai eisi savo keliu, ir tavo koja neužsigaus.
- 24 Jei atsisėsi¹, nedrebėsi iš baimės,
ir jei būsi atsigulęs, saldus bus tavo miegas.
- 25 Nebijok staigaus siaubo ir nedorėlių pražūties², kai ji ateis!
- 26 Nes VIEŠPATS bus tavo pasitikėjimas
ir apsaugos tavo koją, kad nebūtum sugautas.

Papildomi paraginimai ir posakiai

- 27 Negink gera tam, kuriam tai priklauso,
kai turi galią tai padaryti.
- 28 Nesakyk savo artimui: „Eik ir sugrižk,
rytoj tau duosiu!“, kai tu [dabar] turi pas save.
- 29 Nesumanyk pikta prieš savo artimą,
kai jis saugiai gyvena šalia tavęs.
- 30 Nesivaidyk be reikalo su žmogumi,
jei jis tau nieko pikta nėra padaręs.
- 31 Nepavydek smurtininkui
ir nepasirink jokio jo kelio,
- 32 nes bjaurybė yra VIEŠPAČIUI
iškrypėlis,
bet su tiesiaisiais jis draugauja.
- 33 VIEŠPATIES praeikimas yra nedorėlio namuose,
bet teisiųjų gyvenvietę jis laimina.

- 34 Iš pajuokėjų jis tyčiojasi,
bet nuolankiesiems teikia malonę.
- 35 Garbę paveldi išmintingieji,
bet kvailieji įsimaino gėdą.

34 Jok 4, 6; 1 Pet 5, 5

Tėvo paraginimas siekti išminties ir klausyti jos pamokymų

- 4 Klausykite, sūnūs, tėvo drausmės
ir kreipkite dėmesį, kad išmoktumėte supratimo,
2 nes gerą pamoką jums duodu!
Nepalikite mano pamokymo!
- 3 Nes [ir] aš buvau savo tėvo sūnus,
švelnus ir vienintelis savo motinos priežiūroje.
- 4 Jis mane mokė ir man sakė:
„Tegul tvirtai laiko mano žodžius tavo širdis!
Laikykis mano įsakymų, ir gyvensi!“
- 5 Įsigyk išmintį, įsigyk supratimą!
Nepamiršk ir nenukrypk nuo mano burnos žodžių!
- 6 Nepalik jos, ir ji tave saugos;
mylėk ją, ir ji tave sergės.
- 7 Išminties pradžia: įsigyk išmintį
ir su viskuo, ką įsigysi,
įsigyk supratimą!
- 8 Labai vertink ją, ir ji tave išaukštins;
ji tave pagerbs, jei ją apsikabinsi.
- 9 Ji uždės ant tavo galvos malonų vainiką,
puikią karūną tau padovanos“.
- 10 Klausyk, mano sūnau, ir priimk
mano žodžius,
tai bus daug tavo gyvenimo metų.
- 11 Išminties kelio tave pamokau,
tave vedu tiesiais takais.
- 12 Tau einant, nebus ankšta tavo

1 G; M: atsigulsi

2 Lit. (naikinančios) audros

- žingsniui,
ir jei bėgsi, nesuklups.
13 Tvirtai laikykis drausmės,
nepaleisk jos!
Sergėk ją, nes ji tavo
gyvybė!
14 Į nedorėlių taką neįeik,
ir neiženk į piktųjų kelia.
15 Venk jo, nepereik į jį,
nususuk nuo jo ir eik pro
šalį!
16 Nes jie neužminga, jei nėra
pikta padarė,
ir atimamas jų miegas, jei
nėra ko suklupdę.
17 Nes jie valgo nedorybės duoną
ir smurto veiksmų vyną
geria.
18 Bet teisiųjų takas yra kaip
sužibanti aušra,
kuri vis skaištėja, kol
visiškai išaušta diena.
19 Nusikaltėlių kelias—kaip
tamsa:
jie nežino, ant ko suklups.
20 Mano sūnau, kreipk dėmesį į
mano žodžius,
į mano posakius lenk savo
ausį.
21 Jie teneišėina iš tavo akių;
saugok juos pačiame savo
širdies viduje.
22 Nes jie gyvenimas juos
randantiems
ir visam jų kūnui
pasveikimas.
23 Labiau už viską, kas saugotina,
sergėk savo širdį,
nes iš jos išeina gyvenimo
šaltiniai.
24 Pašalink nuo savęs burnos
suktumą,
ir lūpų iškrypimą atitolink
nuo savęs.
25 Tavo akys tegul žvelgia tiesiai į
priekį

- ir tavo žvilgsniai¹ tegul
veda tiesiai į tai, kas
prieš tave.
26 Stebėk savo kojos taką,
ir visi tavo keliai tebūnie
tvirti.
27 Nesuk nei į dešinę, nei į kairę,
atitrauk savo koją nuo
pikta.

26 Hbr 12, 13

Ispėjimas vengti svetimoterystės

5

- Mano sūnau, kreipk dėmesį į
mano išmintį,
į mano išmaną palenk savo
ausį,
2 kad išsaugotum išvalgumą
ir kad žinojimą išsergėtų
tavo lūpos,
3 nes korių medum laša svetimos
moters lūpos
ir gludėsnis už aliejų yra jos
gomurys.
4 Bet jos [užtrauktas] galas² yra
kartus kaip metėlė,
aštrus kaip dviašmenis
kalavijas.
5 Jos kojos leidžiasi į mirtį,
šeolį³ nusitveria jos
žingsniai.
6 Ji nežiūri gyvenimo tako,
svyruoja, jai nežinant, jos
keliai.
7 Taigi dabar, sūnūs, klausykite
manęs
ir neatsitraukite nuo mano
burnos žodžių.
8 Atitolink nuo jos savo kelią
ir nesiartink prie jos namų
angos,
9 kad neatiduotum kitiems savo
garbės⁴
ir savo metų žiauriajam,

1 Lit. akių vokai

2 vyrui, turinčiam santykių su ja

3 T.y. mirusiųjų buveinė

4 Arba: geriausių gyvybinių jėgų; G: gyvybės;
ST: jėgų (arba: turto)

- 10 kad nesisotintų svetimieji tavo
jėga
ir tuo, kas tavo įgyta sunkiu
darbu pašaliečio
namuose,
11 ir kad pagaliau nedejuotum,
kai sunyks tavo mėsa ir
kūnas,
12 ir nesakytum: „O, kaip ne-
kenčiau drausmės
ir kaip pabarimą paniekino
mano širdis!
13 Kaip neklausiau savo auklėtojų
balso
ir į savo mokytojus
nepalengiau savo ausies!
14 Kone patekau į visišką nelaimę
'susirinkusioje
bendruomenėje¹“.
15 Gerk vandens iš savo paties
cisternos
ir tai, kas teka, iš savo
paties šulinio.
16 [Kitaip] tavo vermės išsklys
lauke,
aikštėse [tavo] vandens
upeliai.
17 Jie tegul priklauso tau vienam,
bet ne svetimiems šalia
tavęs.
18 Tebūna tavo šaltinis
palaimintas,
ir pasidžiauk savo jaunystės
moterim,
19 miela elne ir malonia kalnų
ožka.
Tegul jos krūtys nugirdo tave
kiekvieną metą,
ir jos meile svaiginkis
visada.
20 O kodėl, mano sūnau, nori
svaigintis svetimąja
ir apkabinti pašalietės
krūtinę?
21 Nes prieš VIEŠPATIES akis yra
kiekvieno keliai,
ir jis stebi visus jo kelius.

- 22 Jo kaltės sugauna jį, nedorėlį²,
ir savo nuodėmės virvėmis
jis nutveriamas.
23 Jis miršta dėl drausmės stokos,
ir dėl savo didelės kvailybės
nuklysta³.

Įspėjimas vengti skubių laidavimų

6

- Mano sūnau, jei garantavai savo
artimui⁴,
jei sudavei rankas⁵ už
svetimąjį,
2 jei įsipainiojai savo lūpų
žodžiu⁶,
buvai sugautas savo burnos
pažadais,
3 tai šitaip pasielk, mano sūnau,
ir išsilaisvink,
nes patekai į savo artimo
rankas;
'eik nedelsiant⁷ ir kaulyk
savo artimą;
4 neduok miego savo akims,
nei snaudulio savo
žvilgsniams,
5 gelbėkis kaip gazelė nuo
medžiotojo⁸
ir kaip paukštis iš
paukštgaudžio rankų.

Įspėjimas tinginiui

- 6 Eik pas skruzdėlę, tinginy,
pasiziūrėk į jos kelius ir
pasidaryk išmintingas!
7 Nors ji neturi vado,
tvarkytojo ar valdovo,
8 paruošia vasarą sau maistą,
suvalo pjūties metą sau
peną.
9 Kaip ilgai, tinginy, drybsosi?
Kada kelsies iš savo miego?

2 ~ G

3 G: nušluojamas ir žūsta

4 kad sugrąžinsi savo paskolą

5 Rankų sudavimas buvo įprasta apeiga, patvirtinanti laidavimą prekybinėse ar kitokiose teisinėse sutartyse.

6 S, plg. G; M: burnos žodžiais

7 G: nebūk neryžtingas

8 Rk.; M: iš rankos

1 Lit. susirinkime ir bendruomenėje

- 10 „Dar kiek pamiegoti, dar kiek pasnausti,
dar kiek susidėti rankas poilsui“—
11 taip ateis kaip valkata tavo neturtas
ir tavo stoka kaip elgeta¹.

10-11 Pat 24, 33-34

Nenaudėlio elgesys ir žuvinimas

- 12 Nenaudėlis, piktavališkas vyras,
vaikščioja su iškreipta burna,
13 mirkščioja akimis, aiškina
kojomis,
duoda ženklą pirštais,
14 sumano iškreiptų dalykų savo širdyje,
kiekvieną metu kelia nesutarimus.
15 Todėl staiga ateis jo žuvinimas,
akimirksniu jis bus nepagydomai
sutriuškintas.

Septyni VIEŠPATIES nekenčiami dalykai

- 16 Tų šešių nekenčia VIEŠPATS,
ir septyni yra bjaurybė jo sielai:
17 išdidžios akys, melagingas liežuvis
ir rankos, išliejančios nekalta kraują,
18 širdis, sumananti piktus kėslus,
kojos, skubiai bėgančios į piktą,
19 kas ištaria² melus kaip neteiskus
liudytojas
ir kas kelia nesutikimus tarp brolių.

Ispėjimas nesvetimoteriauti

- 20 Sergėk, mano sūnau, savo tėvo įsakymą
ir neatmesk savo motinos pamokymo.

- 21 Laikyk juos nuolat prisirišęs prie širdies,
apsivyniok juos ant kaklo!
22 Tau einant, tegul jis³ tau vadovauja,
tau gulint, tegul apsaugo tave,
o tau atsibudus, tegul tave užkalbina.
23 Nes įsakymas yra žiburys ir pamokymas—šviesa,
o drausmės pabarimai—gyvenimo kelias,
24 kad tave apsaugotų nuo piktos⁴ moters,
nuo slidaus svetimosios liežuvio.
25 Negeisk jos grožio savo širdyje,
ir tegul ji tavęs nepagauna savo žvilgsniais,
26 nes paleistuvės užmokestis tėra duonos kepalas,
bet ištekJusi moteris sumedžioja brangią gyvybę⁵.
27 Ar gali žmogus sužerti ugnį į savo antį,
kad jo drabužiai nesudegtų?
28 Arba ar gali žmogus vaikščioti ant žarijų,
kad jo kojos nenudegtų?
29 Taip yra tam, kuris įeina pas savo artimo moterį:
neliks nenubaustas nė vienas, kuris ją paliečia.
30 Nepaniekina vagies, jei jis vagia,
kad patenkintų savo alkį, kai badauja,
31 bet nutvertas jis turi atlyginti septyneriopai,
atiduoti visą savo namų turta.
32 Kas svetimoteriauja, tam stinga proto;

1 Arba: kaip banditas tavo neturtas ir tavo stoka kaip ginkluotasis

2 Lit. iškvepia

3 T.y. tėvo įsakymas arba motinos pamokymas

4 G: artimo

5 Arba: pasitūrintį asmenį

- kas nori prazudyti savo
gyvybę, tas tegul taip
daro.
- 33 Mušimą ir nešlovę jis sutiks,
ir jo gėda nebus išdildyta.
- 34 Nes pavyduliavimas yra
[neatlaidus] vyro įtūžis,
ir jis nesigailės atkersijimo
dieną.
- 35 Jis nepriims jokių kyšių, kad
tylėtų,
ir nesutiks, nors ir
daugintum papirką.

Ispėjimas vengti suviliotojos

- 7 Mano sūnau, saugok mano žodžius
ir mano įsakymus slėpk pas
save.
- 2 Saugok mano įsakymus, kad
gyventum,
ir mano pamokymą kaip
savo akies vyzdį.
- 3 Pririšk juos prie savo pirštų,
užrašyk juos ant savo
širdies plokštės.
- 4 Sakyk išminčiai: „Tu mano
sesuo“,
ir giminiete vadink išmonę.
- 5 kad ji tave apsaugotų nuo
svetimos moters,
nuo pašalietės, kalbančios
viliojančiais žodžiais.
- 6 Kai pro savo namų langą
žiūrėjau¹,
pro savo pinučius žvelgiau
žemyn,
- 7 pamačiau tarp neprityrusių,
pastebėjau tarp sūnų
neprotingą jaunikaitį,
- 8 traukiantį gatvę palei jos
kampą,
ir jis žingsniavo keliu į jos
namus
- 9 prieblandoje, dienos vakare,
nakties tamsai užeinant.
- 10 Štai jį pasitinka moteris
paleistuvės drabužiu ir
buklios širdies.

- 11 Ji nerami ir nesuvaldoma.
Jos namuose nepasilieka jos
kojos.
- 12 Čia gatvėje, čia aikštėse
ir prie kiekvieno kampo ji
tykoja.
- 13 Ji nutvėrė ir pabučiavo jį,
ir su begėdiška veido
išraiška jam tarė:
- 14 „Turėjau aukoti bendrystės
aukas;
šiandien ištesėjau savo
įžadus.
- 15 Todėl išėjau tavęs pasitikti,
tavo veido ieškoti, ir tave
radau.
- 16 Apdangalais užtiesiau savo
lova,
Egipto margomis lininėmis
paklodėmis.
- 17 Apšlaksčiau savo patalą
mira, aloe ir cinamonu.
- 18 Eikš, būkime pasigėrę nuo
meilės iki ryto,
linksminsimės meilės
malonumais!
- 19 Nes vyro nėra namie,
jis išvyko į tolimą kelionę.
- 20 Jis pasiėmė su savim pinigų
maišelį—
tik pilnaties dieną parvyks
namo“.
- 21 Ji suvedžiojo jį savo didele
įkalba,
savo įtaikiomis lūpomis jį
suviliojo.
- 22 Jis tuojau² nuseka paskui ją
taip,
kaip jautis 'nueina, kad
būtų papjautas³,
kaip 'pririšamas virve⁴ elnias,
- 23 iki strėlė perskelia jo kepenis,
kaip paukštis skuba į kilpas,
nenuvokdamas, jog tai
apmokės savo gyvybę.

2 G: apkvaišintas

3 G: vedamas papjauti

4 Rk.; arba rk.: įšoka į kilpas; M: kojų panti
kvailiui sudrausti

- 24 Taigi dabar, sūnūs, klausykite
manęs
ir kreipkite dėmesį į mano
burnos žodžius!
- 25 Tenepasuka į jos kelius tavo
širdis,
neklaidžiodamas jos takais!
- 26 Nes daug yra užmuštųjų,
kuriuos ji paklojo,
ir gausu tų, kuriuos visus ji
nužudė.
- 27 Jos namai—keliai į šeolį,
nusileidžią į mirties
kambarius.

Išminties kvietimas ir įsisteikimas

8

- Argi išmintis nešaukia
ir išmana nepaleidžia savo
balso?
- 2 Viršuj aukštumų, prie kelio,
takų sankirtoje ji atsistoja.
- 3 Šalia vartų, priėjime prie
miesto,
prie portalų angos ji garsiai
šaukia:
- 4 „Jums, vyrai, šaukiu,
ir mano balsas kreipiasi į
žmones:
- 5 išmokite, neprityrėliai,
gudrumo,
o jūs, kvailieji, igykite
supratimo.
- 6 Klausykite, nes kalbėsiu tai, kas
kilnu,
ir mano lūpos pravirs tam,
kas tiesu.
- 7 Juk tiesą kalba mano gomurys,
ir mano lūpos bjaurisi tuo,
kas nedora.
- 8 Teisingi visi mano burnos
žodžiai;
nėra juose jokio sukto ar
iškreipto.
- 9 Jie visi tikri suprantantiems
ir tiesūs randantiems
žinojimą.
- 10 Priimkite mano drausmę, o ne
sidabrą,
ir žinojimą mieliau už
rinktinį auksą,

- 11 nes išmintis geresnė už koralus,
ir jokios brangenybės jai
neprilygsta.
- 12 Aš, išmintis, esu gudrumo
kaimynė,
ir apgalvotas žinojimas
randamas [pas mane].
- 13 VIEŠPATIES baimė—pikto
neapykanta.
Puikybės, išdidumo, pikto
elgesio
ir iškrypusios burnos aš
nekenčiu.
- 14 Mano yra patarimas ir
pasiseikimas.
Aš esu supratimas; mano yra
stiprybė.
- 15 Manimi karaliai karaliauja
ir galiūnai nusprendžia tai,
kas teisu.
- 16 Manimi kunigaikščiai valdo
ir didžiūnai, visi teisūs
teisėjai¹.
- 17 Aš myliu mane mylinčius,
ir manęs ieškantieji mane
randa.
- 18 Turtai ir garbė yra pas mane,
prakilnus turtas ir gerovė.
- 19 Mano vaisiai geresni už auksą ir
gryną auksą,
ir mano pelnas—už rinktinį
sidabrą.
- 20 Teisumo keliu aš vaikščioju,
teisingumo takų viduriu,
- 21 kad duočiau nuosavybėn turtą
mane mylintiems,
ir aš pripildysiu jų lobynus.
- 22 VIEŠPATS mane sukūrė kaip
savo kelių² pradžią,
kaip anksčiausią savo
veikalų, labai seniai.
- 23 Nuo amžių aš suregzta,
nuo pradžios, nuo žemės
pirmųjų laikų.

1 G: teisčia žemę

2 GSym V; M: kelio (t.y. kuriamosios veiklos)

- 24 Kai dar nebuvo pirminių
vandenynų, aš buvau
pagimdyta,
kai dar nebuvo vandeningų
versmių.
- 25 Kai kalnai dar nebuvo išodinti,
pirm kalvų buvau
pagimdyta,
- 26 kai jis dar nebuvo padaręs
žemės bei laukų
ir žemyno grumstų viseto.
- 27 Jam kuriant dangų, aš ten
buvau,
jam nubrėžiant akiratį ant
vandenyno paviršiaus.
- 28 Jam įtvirtinant debesis aukštai,
sulaikant gelmės šaltinius,
- 29 jam nustatant jūrai jos ribas,
kad vandenys neperžengtų
jo išako,
- jam tvirtai padedant¹ žemės
pamatus,—
- 30 aš buvau šalia jo kaip
ugdytinis²
ir kasdien buvau jo³
pasigėrėjimas,
visuomet žaisdama jo
akivaizdoje,
- 31 žaisdama jo žemės skrituly
ir gėrėdamasi žmonėmis.
- 32 Taigi dabar, sūnūs, klausykite
manęs!
Laimingi tie, kurie laikosi
mano kelių.
- 33 Klausykite drausmės ir tapkite
išmintingi,
ir neapleiskite [jos]!
- 34 Laimingas žmogus, kuris manęs
klauso,
kasdien budėdamas prie mano
durų,
saugodamas mano vartų
stulpus,
- 35 nes kas mane randa, tas randa
gyvenimą

ir įgyja VIESPATIES
pamėgimą.

- 36 O kas manęs neranda, tas
vartoja sau pačiam
smurtą.
Visi, kurie manęs nekenčia,
myli mirtį“.

1-3 Pat 1, 20-21 22 Apr 3, 14

Išmintis ir kvailybė pakviečia į pokylį

- 9 Išmintis pastatė savo namus,
iškirto⁴ savo septynis
stulpus.
- 2 Ji paplovė savo gyvulius,
sumaišė savo vyną,
taip pat priruošė savo stalą.
- 3 Ji išsiuntė savo tarnaites, ji
kviečia
viršų miesto aukštumų—
- 4 kas neprityręs, tegul čia užsuka;
kam stinga proto, tam ji
sako:—
- 5 „Ateikite, valgykite mano
duonos
ir gerkite vyno, kurį
sumaišiau!
- 6 Palikite neprityrimą⁵, kad
gyventumėte,
ir žingsniuokite supratimo
keliu!“
- 7 Kas pamoko išjuokėją, tas
užsitraukia negarbę,
ir kas pabara nedorėlį,—
gėdos dėmę.
- 8 Nebark išjuokėjo, kad jis
nalaikytų tavęs
neapykantoje.
Pabark išmintingą, ir jis
tave mylės.
- 9 Duok išmintingam, ir jis bus dar
išmintingesnis;
pamokyk teisųjį, ir jis
daugiau išmoks.
- 10 Išminties pradžia yra
VIESPATIES baimė,
ir Šventojo pažinimas—
supratimas.

1 G; M: nubrėžiant

2 T.y. mylimas, globojamas vaikas

3 GS

4 iš uolos; G: pastatė

5 Lit. neprityrėlius

- 11 Nes per mane bus daug tavo
dieuų
ir tau padaugės gyvenimo
metų.
- 12 Jei esi išmintingas, esi
išmintingas sau pačiam,
o jei išjuokėjas, tu vienas
turėsi kęsti¹.
- 13 Kvaila moteris yra aistringa,
suvedžiojanti ir 'nieko
nenusimananti'².
- 14 Ji sėdi savo namų prieangyje,
ant krėslo miesto
aukštumose,
- 15 kviesdama praeinančius keliu,
tiesiai traukiančius savo
takais:
- 16 „Kas neprityręs, tegul čia
užsuka!“
ir kam stinga proto, tam ji
sako:
- 17 „Vogtas vanduo saldus,
ir slaptoje valgoma duona
gardi!“
- 18 Bet jis nežino, kad ten gyvena
šešėliai³,
kad šeolio gelmėse jos
pakviestieji.

10 Job 28, 28; Ps 111, 10; Pat 1, 7

PIRMASIS SALIAMONO PATARLIŲ RINKINYS (10, 1—22, 16)

"Saliamono patarlės"⁴

- 10 Išmintingas sūnus džiugina tėvą,
bet kvailas sūnus teikia sielvartą
savo motinai.
- 2 Neneša naudos neteisingai
išgyti lobiai,
bet teisumas išgelbsti iš
mirties.
- 3 VIEŠPATS neleidžia alksti
teisiajam,
bet tai, ko geidžia
nedorėliai, atstumia.

- 4 Neturtingą padaro nedarbšti
ranka,
bet stropių ranka
praturtina.
- 5 Kas vasarą vokia [derlių], tas
yra protingas sūnus;
kas pjūties metu knarkia,—
sūnus, darantis gėdą⁵.
- 26 Palaiminimai tenka teisiejo
galvai,
bet nedorėlių burna
užčiaupia smurtas.
- 7 Teisiejo atminimas tarnauja
palaiminimui,
bet nusikaltėlių vardas
sukirmija.
- 8 Kas išmintingos širdies, tas
priima išakymus,
bet kas kvailų lūpų,—
sutrypiamas.
- 9 Kas nekaltai vaikščioja, saugiai
vaikščioja,
bet kas iškraipo savo kelius,
bus susektas.
- 10 Kas pamerkia akimi⁶, padaro
skausmo,
bet kas atvirai pabara,
sutaikina⁷.
- 11 Gyvenimo versmė yra teisiejo
burna,
bet nedorėlių burna slepia
smurtą.
- 12 Neapykanta sukelia vaidų,
bet visus nusidėjimus
apdengia meilė.
- 13 Supratingojo lūpose randasi
išmintis,
bet lazda skirta
neprotingojo nugarai.
- 14 Išmintieji slepia žinojimą,
bet kvailojo burna—
artėjanti pražūtis.
- 15 Turtingojo lobis yra jo stiprus
miestas,
varguolių pražūtis—ju
neturtas.

1 išjuokimo išdavas
2 G: ji nepažįsta gėdos
3 T.y. mirusieji
4 ~ G

5 savo tėvams
6 T.y. tokiu gestu daro piktas įtaigas, bet atvirai
nekalba
7 G; M: ir kas kvailų lūpų, sutrypiamas

- 16 Ką teisusis įgyja darbą, dera gyvenimui, nedorėlio pelnas—nuodėmei.
- 17 Kas laikosi drausmės, yra kelias, vedantis į gyvenimą, bet kas palieka pabarimą, suklaidina.
- 18 Kas slepia neapykantą, turi meluojančias lūpas, ir kas išplatina šmeižta, tas yra kvailys.
- 19 Kur daug žodžių, nestinga nusidėjimo, bet kas sulaiko savo lūpas, yra protingas.
- 20 Teisiojo liežuvis—rinktinis sidabras, nedorėlių širdis—mažavertė.
- 21 Teisiojo lūpos gano daugelį, bet kvailieji miršta per beprotystę.
- 22 Tai VIEŠPATIES palaiminimas, kurs praturtina, ir nieko prie jo nepriduria varginga pastanga.
- 23 Tarsi pramoga kvailajam daryti begėdišką darbą, bet išmintingai elgtis¹ [yra kaip pramoga] išmaningam vyrui.
- 24 Ko bailsi nedorėlis, tai jam ateis, bet ko nori teisieji, suteikiama².
- 25 Kaip actas dantims ir dūmai akims, taip tinginys ji siunčiantiems.
- 27 VIEŠPATIES baimė prailgina amžių, o nedorėlių metai sutrumpėja.
- 28 Teisiųjų lūkestis atneša džiaugsmą, bet nedorėlių viltis žūva.

- 29 VIEŠPATS yra apsauga tam, kuris nekaltai elgiasi, bet pražūtis piktadariams.
- 30 Teisusis niekad nesvyruos³, bet nusikaltėliui neliks gyventi šalyje.
- 31 Teisiojo burna tarpsta išmintimi, bet perkreiptas liežuvis nupjaunamas.
- 32 Teisiojo lūpos žino, kas priimtina, bet nedorėlių burna—[tik] kas iškreipta.

12 Jok 5, 20; 1 Pet 4, 8

- 11** Apgaulingos svarstyklės bjaurybė VIEŠPAČIUI, bet pilnas svarstis jam patinka.
- 2 Atėjus išdidumui, ateina negarbė, bet su nuolankiaisiais yra išmintis.
 - 3 Tiesiųjų nekaltumas juos [saugiai] veda, bet klatingųjų suktumas juos sunaikina.
 - 4 Turtai nepadedą rūstybės dieną, bet teisumas išgelbsti nuo mirties.
 - 5 Nekaltojo teisumas tiesina jo kelią, bet per savo nelabumą pargriūva nusikaltėlis.
 - 6 Tiesiųjų teisumas juos išgelbsti, o klatinguosius sugauna [jų] geidulys.
 - 7 Nedorėliui mirštant, žūva viltis, ir piktadarių⁴ lūkestis žūva.
 - 8 Teisusis išgelbstimas iš bėdos, bet nedorėlis pakliūva [į ją] vietoj jo.
 - 9 Veidmainys burna sunaikina savo artimą, bet žinojimu išgelbstimi teisieji.

1 Lit. išmintis

2 STV; M: jis (= Dievas) suteiks

3 T.y. saugiai gyvens savo šalyje, ir niekas jų nenušalins nuo jų veldinio

4 Arba: kvailių (plg. G); M: turtų

- 10 Gerai klojantis teisiesiems,
džiūgauja miestas,
o nedorėliams žūvant, jis
krykštauja.
- 11 Tiesiųjų palaiminimu miestas
klesti,
bet nedorėlių burna
sugriaunamas.
- 12 Kas niekina savo artimą, tam
stinga proto,
bet išmaningas vyras tyli.
- 13 Kas vaikščioja aplinkui kaip
šmeižikas, atidengia
paslaptis,
bet kas patikimo
nusistatymo, tas dalyką
slepia.
- 14 Be sumanios vadovybės žlunga
tauta,
bet išgelbėjimas ten, kur
daug patarėjų.
- 15 Labai nukenčia, jei kas laiduoja
už svetimą,
bet kas nekenčia suduoti
rankas¹, jaučiasi saugus.
- 16 Maloni moteris nusipelno
pagarbą,
o agresyvieji² įsigyja
turtus.
- 17 Gera daro savo sielai
maloningas vyras,
bet kenkia sau pačiam³
žiaurusis.
- 18 Nedorėlis nusipelno apgaulingą
algą,
o kas sėja teisumą,—tikrą
užmokestį.
- 19 Kas tvirtai laikosi teisumo, eina
į gyvenimą,
o kas vejasi pikta,—į savo
mirtį.
- 20 VIEŠPATS bjaurisi
iškreiptaširdžiais,

- bet jam patinka tie, kurie
nekalta elgiasi.
- 21 Tikriausiai⁴ nelieta
nenubaustas piktasis,
bet teisiųjų palikuonys
išvengs [bausmės].
- 22 Aukšinis žiedas šernės
knyslėje—
moteris graži, bet
nemandagi.
- 23 Teisiųjų troškimas atneša tik
gera,
nedorėlių viltis—rūstybę⁵.
- 24 Vienas dosniai duoda, tačiau
gauna vis daugiau,
o kitas neprideramai taupo,
tačiau nuskursta.
- 25 Dosnus asmuo nutukinamas,
ir kas duoda atsigerti, tam
irgi duodama atsigerti.
- 26 Kas sulaiko⁶ javus, tą prakeikia
žmonės,
bet palaiminimas yra ant
parduodančio galvos.
- 27 Kas siekia gera, ieško
pamėgimo⁷,
bet kas geidžia pikta, jį tai
užklups.
- 28 Kas pasitiki savo turtais, tas
puola,
bet teisieji sužaliuoja kaip
lapai.
- 29 Kas nesirūpina savo namais,
paveldi vėją,
ir [toks] kvailys tampa
išmintingojo vergu.
- 30 Teisumo⁸ vaisius yra gyvenimo
medis,
o kas atima gyvybę,
—smurtas⁹.
- 31 Jei teisiamam atlyginama žemėje,

1 Rankų sudavimu buvo patvirtinamos sutartys ir laidavimai.

2 G: o moteris, nekenčianti to, kas tiesu, yra negarbingas sostas. Tinginiai stokoja turto, o darbštieji

3 Lit. savo kūnui

4 Lit. ranka į ranką (posakis, vartojamas sutarčiai patvirtinti ar laiduojant už ką, suduodant rankas)

5 T.y. rūstų teisumą

6 nuo pardavimo, norėdamas pakelti jų kainą

7 T.y. patikimo Dievui

8 G:; M: Teisiojo

9 Rk., plg. GS

kaip juo labiau nedorėliui ir
nusidėjėliui!

31 1 Pet 4, 18

- 12 Kas myli drausmę, myli
žinojimą,
o kas nekenčia pabarimo,
tas galvijas.
- 2 Gerasis išigyja VIEŠPATIES
pamėgimą,
bet piktų kėslų vyrą jis
pasmerkia.
- 3 Žmogus neišsilaiko nedorybe,
bet teisiųjų šaknis
nepajuda.
- 4 Darbšti moteris—savo vyro
vainikas,
bet [jam] daranti gėdą—
kaip ėduonis jo
kauluose.
- 5 Teisiųjų mintys siekia to, kas
teisu,
nedorėlių kėslai—apgaulės.
- 6 Nedorėlių žodžiai—tykojimas
išlieti kraują,
bet tiesiųjų burna juos
išgelbsti.
- 7 Nedorėliai pargriūva ir jų
nebėra,
bet teisiųjų namai tvirtai
stovi.
- 8 Vyras giriamas pagal jo
gudrumą,
bet kas perkreiptos širdies,
tam tenka panieka.
- 9 Geriau būti mažai gerbiamam ir
turėti [viena] vergą¹,
negu rodytis garbingam ir
stokoti duonos.
- 10 Teisusis atsižvelgia į savo
gyvulio gyvybę,
bet nedorėlių širdis žiauri².
- 11 Kas įdirba savo dirvą, turi
sočiai duonos,
o kas vaikosi tuščių dalykų,
tam stinga proto.

- 12 Nelabųjų pamatai
išgriaunami³,
bet teisiųjų šaknis lieka
tvirtai įleista⁴.
- 13 Nusidėdamas lūpomis
išipainioja į pinkles
piktasis⁵,
bet ištrūksta iš bėdos
teisusis.
- 14 Iš savo burnos vaisių vyras
sotinasi geru,
ir ką [kitiems] padaro
žmogaus rankos, jam
pačiam sugrižta.
- 15 Kvailojo kelias tiesus jo paties
požiūriu,
bet kas klauso patarimo,—
išmintingas.
- 16 Kvailys—tuojau pasireiškia jo
apmaudas,
bet kas nuslepia įžeidimą,—
gudrus.
- 17 Kas pasako tai, kas tikra, kalba
tiesą,
bet meluojantis liudytojas—
apgaulė.
- 18 Kas nors kalba neapgalvotai,
tarsi durdamas kalaviju,
bet išmintingųjų liežuvis
teikia pagijimą.
- 19 Tiesą kalbančios lūpos amžinai
išsilaiko,
bet tik akimirksnį
meluojantis liežuvis.
- 20 Klasta yra širdyje sumanantių
pikta,
bet taikos patarėjai turi
džiaugsma.
- 21 Teisiajam neatsitinka jokios
blogybės,
bet nedorėliai pilni
nelaimės.
- 22 Bjaurybė VIEŠPAČIUI
melagingos lūpos,

1 GS: dirbančiam sau pačiam
2 Lit. „gailestingumas“ žiaurus

3 Rk. M tekstas neaiškus.
4 Rk.
5 G; M: Lūpų nusidėjime glūdi piktos (arba
piktojo) pinklės

- bet kurie patikimai elgiasi,
tie jam patinka.
- 23 Gudrus žmogus nutyli, ką žino,
bet kvailių širdis iššaukia¹
kvailybę.
- 24 Stropių ranka valdys,
bet tingi turės eiti
baudžiava.
- 25 Susirūpinimas vyro širdyje jį
prispaudžia,
bet geras žodis jį
pradžiugina.
- 26 Savo ganyklą išvalgo² teisusis,
bet nedorėlių kelias juos
paklaidina.
- 27 Tingusis nesumedžioja³
laimikio,
bet brangus darbtaus
žmogaus turtas.
- 28 Ant teismo tako gyvenimas,
bet paikybės⁴ kelias veda į
mirtį.

13

- Išmintingas sūnus myli⁵
drausmę,
bet išjuokėjas neklauso
pabarimo.
- 2 Iš savo⁶ burnos vaisių žmogus
valgo tai, kas gera⁷,
bet klatingųjų geidulys—
smurtas.
- 3 Kas sergi savo burną, saugo
savo gyvybę;
kas plačiai atveria savo
lūpas, tam gresia
pražūtis.
- 4 Geidžia [maisto], bet negauna
tingus asmuo,

- o darbštus asmuo nutunka.
- 5 Melagingo žodžio nekenčia
teisusis,
bet nedorėlis kalba tai, kas
begėdiška ir negarbinga.
- 6 Teisumas sergi elgesio
nepeiktinumą,
bet nedorumas įstumia į
nuodėmę⁸.
- 7 Vienas dedasi turtingas, tačiau
nieko neturi,
kitas dedasi neturtingas,
tačiau turi daug turto.
- 8 Žmogaus gyvybės išpirka yra jo
turtai,
bet neturtėlis negirdi
grasinimo⁹.
- 9 Teisiųjų šviesa džiugiai šviečia,
bet nedorėlių žiburys
užgesa.
- 10 Lengvabūdis¹⁰ išdidumu sukelia
vaidus,
bet su tais, kurie duodasi
patariamai, yra išmintis.
- 11 Skubiai¹¹ įgytas turtas
sumažėja,
bet kas renka ranka¹², [jį]
padaugina.
- 12 Nuvilkintas lūkestis susargina
širdį,
bet išsipildęs troškimas yra
gyvybės medis.
- 13 Kas nieku verčia žodį, turės
mokėti už tai¹³,
bet kas bijo įsakymo, tam
bus atlyginama.
- 14 Išmintingojo pamokymas—
gyvenimo šaltinis
mirties žabangams išvengti.
- 15 Gera nuovoka įgyja palankumą,
bet neištikimųjų kelias yra
jų pražūtis¹⁴.

1 T.y. tuojau viešai išgarsina

2 Rk. T.y. teisusis ištiria tai, kas tarnauja jo gerovei; arba rk.: Šalinasi nuo pikta; M: Tegul teiraujasi apie savo artimą

3 Arba: nekepa. Tiksliai hebr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

4 Rk.: M: tako

5 Rk.; M: tėvo

6 Lit. žmogaus

7 T.y. gero žmogaus kalbos naudingos visuomenei ir tuo pačiu jam pačiam; arba: valgo gerasis

8 Arba pgl. G: tą, kuris nepeiktinai elgiasi, bet nedorėlius parverčia nuodėmė

9 Arba rk.: neranda priemonių išsipirkti

10 Rk.; M: Tik

11 G; M: Niekingai

12 T.y. pamažu

13 Lit. iš to bus atimtas užstatas

14 G; M: pastovus

- 16 Kiekvienas gudruolis veikia
numaningai,
bet kvailys viešai rodo¹
kvailybę.
- 17 Nedoras pasiuntinys įstumia į
nelaimę,
bet patikimas pasiuntinys
—pasveikimas.
- 18 Neturtas ir negarbė tam, kurs
nieku laiko drausmę,
bet kas paiso pabarimo—
gerbiamas.
- 19 Patenkintas troškimas malonus
sielai,
bet kvailiams koku vengti
pikta.
- 20 Kas vaikščioja su išmintingais,
[pats] tampa
išmintingas,
bet kas bendrauja su
kvilais, tam blogai
sekasi.
- 21 Nusidėjėlius persekioja nelaimė,
bet teisiesiems atlygina
laimė².
- 22 Gerasis palieka veldinį vaikų
vaikams,
ir teisiamam išlaikomas
nusidėjėlio turtas.
- 23 Daug maisto duoda neturtėlių
plėšinys,
bet jis atimamas per
neteisybę.
- 24 Kas gailisi savo rykštės,
nekenčia savo sūnaus,
o kas jį myli, stengiasi jį
laiku sudrausti.
- 25 Teisusis valgo iki soties,
bet nedorėlių pilvas kenčia
stoką.

14 Moters³ išmintis stato namus,
bet [jos] kvailybė jos pačios
rankomis juos
nugriauna.

- 2 Kas tiesiai vaikščioja, bijo
VIEŠPATIES,
bet kas eina kreivais
keliais, jį niekina.
- 3 Kvailojo burnoje yra rykštė jo
nugarai⁴,
bet išmintingųjų lūpos juos
apsaugo.
- 4 Kur nėra raguočių, ėdžios
tuščios⁵,
bet daug derliaus gaunama
jaučio jėga.
- 5 Patikimas liudytojas nemeluoja,
bet iškvepia melus kreivas
liudytojas.
- 6 Išjuokėjas ieško išminties,
tačiau veltui,
bet žinojimas išmaniam
lengvas dalykas.
- 7 Eik šalin nuo kvailo vyro,
bet neatstumk⁶ žinančių
lūpų.
- 8 Gudriojo išmintis yra savo kelio
suvokimas,
bet kvailųjų kvailybė—
apsigavimas.
- 9 Kvailiai tyčiojasi iš atsisteisimo
aukos,
bet tarp tiesiųjų viešpatauja
geras sutarimas⁷.
- 10 Širdis pažįsta savo pačios
kartumą,
ir kitas neįsimaišo į jos
džiaugsmą.
- 11 Nedorėlių namai sunaikinami,
bet tiesiųjų palapinė
tarpsta.
- 12 Koks nors kelias kam atrodo
tiesus,
bet jo galas—mirties
gilumos⁸.
- 13 Net juokiantis skauda širdį,

4 Rk.; M: puikybės atžala

5 Arba rk.: nėra grūdų

6 M: ir tu nepažinai

7 ir be atsisteisimo aukos, kurią kvailieji,
nusidėdami savo santykiuose su kitais, būtinai
privalo aukoti

8 G; M: keliai

1 tarsi prekiautojas, viešai išstatantis savo
prekes

2 Arba: jis (t.y. Dievas) atlygina geru

3 Lit. Moterų

- ir džiaugsmo galas—
sielvartas.
14 Savo 'poelgių vaisiais'¹ sotinsis
atsimetėlis,
ir 'savo darbų vaisiais'²—
geras vyras.
15 Neprityrėlis tiki kiekvienu
žodžiu,
bet gudrusis atidžiai stebi
savo žingsnį.
16 Išmintingasis atsargus ir vengia
pikta,
bet kvailasis yra karštuolis
ir [per daug] pasitikintis
savim.
17 Kas staiga supyksta, daro
kvailybę,
'ir vyras, mėgstantis regzti
pinkles, nekenčiamas'³.
18 Neprityrėliai paveldi kvailybę,
bet gudrieji vainikuoja
galvas žinojimu.
19 Piktieji stovi nusilenkę⁴ prieš
geruosius,
ir nedorėliai—prie teismo
vartų.
20 Net savo artimo nekenčiamas
beturtis,
bet turtuolio draugų daug.
21 Kas paniekina savo artimą,
nusideda,
bet kas pasigaili vargšų, tas
laimingas.
22 Tikrai paklysta tie, kurie
sumano pikta,
bet malonę ir ištikimybę
patiria tie, kurie sumano
gera.
23 Kiekvienas sunkus darbas
duoda naudos,
bet [vien] lūpų žodis veda
tik į stoka.

- 24 Išmintingųjų karūna—jū
gudrumas⁵,
bet kvailųjų vainikas⁶—jū
kvailybė⁷.
25 Teisingas liudytojas yra gyvybių
gelbėtojas,
bet kas išsako melus,—
apvilias⁸.
26 VIEŠPATIES baimėje glūdi
tvirtas pasitikėjimas;
net jo⁹ vaikams jis¹⁰ bus
prieglobstis.
27 VIEŠPATIES baimė yra
gyvenimo šaltinis
mirties žabangams išvengti.
28 Tautos daugybėje tvyro
karaliaus didybė,
bet kur nėra žmonių,—
didžiūno žlugimas.
29 Kantrusis turi daug išmanymo,
bet karštabūdis viešai rodo
kvailybę.
30 Rami širdis yra kūno gyvastis,
bet aistra—kaulų ėduonis.
31 Kas engia menkąjį, įžeidžia jo
Kūrėją,
bet jį gerbia tas, kurs
pasigaili vargšo.
32 Jo paties nelabumas pařstumia
nedorėlį,
bet savo nekaltume¹¹ randa
prieglobstį teisusis.
33 Išmaningojo širdyje ilsisi
išmintis,
bet kvailųjų viduje ji
nežinoma¹².
34 Teisumas išaukština tautą,
bet nuodėmė yra tautų
gėda.
35 Karaliui patinka išmanus
tarnas,

1 Lit. kelias
2 Rk. lit. savo darbais; M: nuo jo
3 G: bet apgalvojantis vyras daug pakenčia (S: lieka ramus)
4 kaip elgetos, maldaujantys duonos

5 Rk. pgl. G; M: jų turtai
6 Rk.; M: kvailybė
7 Rk.; M: kvailybė
8 G; M: apvylimas
9 T.y. VIEŠPATIES bijančiojo
10 T.y. VIEŠPATIS arba pasitikėjimas juo
11 GS; M: mirtyje
12 GS; M: žinoma

bet jo rūstybė tenka
[tarnui,] darančiam gėdą.

12 Pat 16, 25

15

- Švelnus atsakymas nukreipia rūstybę,
bet išeidžiantis žodis sukelia pyktį.
- 2 Išmintingųjų liežuvis taša žinojimu¹,
bet kvailųjų burna plūsta kvailybe.
- 3 Kiekvienoje vietoje VIEŠPATIES akys, stebinčios piktuosius ir geruosius.
- 4 Liežuvio švelnumas—gyvenimo medis,
bet jo vylingumas—dvasinis pakrikimas.
- 5 Kvailys paniekina savo tėvo drausmę,
bet kas paiso pabarimo, gudriai elgiasi.
- 6 Teisiojo namuose daug išteklių,
bet nedorėlio derlius sunyksta.
- 7 Išmintingųjų lūpos išplatina žinojimą,
bet kvailųjų širdis—netiesa.
- 8 VIEŠPATS bjaurisi nedorėlių auka,
bet tiesiųjų malda jam patinka.
- 9 VIEŠPATS bjaurisi nedorėlio keliu,
bet kas vejasi teisumą, tą jis myli.
- 10 Griežta drausmė skiriama paliekančiam taką.
Kas nekenčia pabarimo,—turi mirti.
- 11 Šeolis² ir Abadonas³ atviri VIEŠPAČIUI,
kaip labiau žmonių širdys!
- 12 Išjuokėjas nemyli jį barančio,

pas išmintinguosius jis neina.

- 13 Džiugi širdis linksmina veidą,
bet kai širdį sopa, nuotaika prislėgta.
- 14 Išmani širdis ieško žinojimo,
bet kvailųjų burna gano kvailybę⁴.
- 15 Visos prislėgtojo dienos piktos,
bet širdies linksmybė—nuolatinis pokylis⁵.
- 16 Geriau maža su VIEŠPATIES baime,
negu didelis lobis ir su juo nerimas.
- 17 Geriau daržovių patiekalas, kur meilė,
negu nupenėtas jautis ir su juo neapykanta.
- 18 Irzlus vyras sukelia barnį,
bet kantrus numalšina vaidą.
- 19 Tinginio kelias lyg karklavijų tvora,
bet tiesiųjų takas supiltas.
- 20 Išmintingas sūnus linksmina tėvą,
bet kvailas žmogus⁶ niekina savo motiną.
- 21 Kvailybė—neprotingojo džiaugsmas,
bet išmaningas vyras eina tiesiai.
- 22 Sumanymai nenusiseka be pasitarimo,
bet kur daug patarėjų,—pasiseka.
- 23 Žmogus džiaugiasi savo burnos [tinkamu] atsakymu,
ir koks geras žodis, pasakytas savo laiku!
- 24 Gyvenimo takas eina aukštyn išmanančiam,
kad jis išvengtų šeolio žemai.

1 Rk.; M: daro žinojimą gera

2 T.y. mirusiųjų buveinė

3 T.y. pradžios vieta

4 T.y. verčiasi kvailybe

5 Arba: kas linksmos širdies, tas nuolat pokyliauja

6 Kl. Mss GST: sūnus

- 25 Didžiuklių namus sugriauna
VIEŠPATS,
bet tvirtai nustato našlės
[lauko] ribas.
- 26 Bjaurūs VIEŠPAČIUI piktojo
kėslai,
bet [jam] tyri meilingi
žodžiai.
- 27 Ardo savo namus, kas godėjasi
[neteisus] pelno,
bet kas nekenčia kyšių,—
gyvens.
- 28 Teisiojo širdis svarsto, kaip
atsakyti,
bet nusikaltėlių burna
verčia¹ piktybes.
- 29 VIEŠPATS toli nuo nedorėlių,
bet teisųjų malda jis
išklauso.
- 30 Šviečiančios akys pradžiugina
širdį,
gera naujiena tukina
kaulus.
- 31 Ausis, klausanti gyvybę
išlaikančio pabarimo,
buvoja² tarp išmintingųjų.
- 32 Kas nepaiso drausmės,
paniekina save patį,
bet kas klauso pabarimo,
igyja proto.
- 33 VIEŠPATIES baimė yra
drausmė išminčiai
[igyti],
ir pirm garbės eina
nuolankumas.

16

- Žmogui priklauso širdies
apmąstymai,
bet iš VIEŠPATIES ateina
liežuvio atsakymas.
- 2 Visi žmogaus keliai jam atrodo
tyri,
bet kas ištiria dvasias, yra
VIEŠPATS.
- 3 Patikėk VIEŠPAČIUI savo
darbus,
tai tavo sumanymai pavyks.

- 4 VIEŠPATS viską padarė savo
tikslui
ir net nedorėlį nelaimės
dienai.
- 5 Bjaurus VIEŠPAČIUI
kiekvienas išdidėlis.
Tikriausiai jis neliks
nenubaustas.
- 6 Malone ir ištikimybė
permaldaujama kaltė,
ir VIEŠPATIES baime
išvengiama pikto.
- 7 Kai VIEŠPAČIUI patinka
žmogaus keliai,
jis ir jo priešus sutaukina su
juo.
- 8 Geriau teisiai igyta mažą
negu daug neteisiai igyto
pelno.
- 9 Žmogaus širdis išgalvoja sau
kelia,
bet VIEŠPATS vadovauja
jo žingsniui.
- 10 Įkvėptas nuosprendis karaliaus
lūpose—sprendžiant
neapsirinka jo burna.
- 11 Svarstyklių rodyklė ir teisingos
svarstyklės priklauso
VIEŠPAČIUI.
Visi maišelio svarščiai—jo
darbas.
- 12 Karaliams bjauru daryti, kas
nedora,
nes [tik] teisumu
sutvirtinamas sostas.
- 13 Karaliui³ patinka teisingos
lūpos,
ir tiesiakalbį jis myli.
- 14 Karaliaus ištūžis—mirties
pasiuntiniai,
bet išmintingas žmogus jų
numaldo.
- 15 Karaliaus šviečiantis veidas⁴
žada gyvenimą,
ir jo patikimas—tarsi
vėlyvojo lietaus debesys.

1 kaip versmė vendenį

2 Lit. apsinakvoja

3 2Ms GST; M: Karaliams

4 T.y. draugiškas žvilgsnis

- 16 Įgyti išmintį yra geriau už auksą
ir įgyti supratimą—
vertingiau už sidabrą.
- 17 Tiesiųjų vieškelis—pikto
vengimas.
Kas sergi savo kelią,
išsaugo savo gyvybę.
- 18 Pirm žlugimo eina puikybė,
ir pirm suklupimo—dvasios
išdidumas.
- 19 Geriau būti nusižeminusiam su
nuolankiaisiais,
negu dalytis grobiu su
išpuikėliais.
- 20 Kas atidžiai klauso žodžio,
randa gera,
ir kas pasitiki VIEŠPAČIU,
tas laimingas!
- 21 Kas išmintingos širdies, tą
vadina išmaningu,
ir lūpų saldumas¹ daro
pomokymą labiau
įtikinantį.
- 22 Išmanymas—gyvenimo šaltinis
jį turinčiam,
bet kvailiųjų 'ugdymas—
kvailybė².
- 23 Išmintingojo širdis daro jo
burną suprantamą
ir jo lūpų³ pomokymą
labiau įtikinantį.
- 24 Meilingi žodžiai—medaus syvas,
saldūs sielai ir sveikata
kaulams.
- 25 Koks nors kelias kam atrodo
tiesus,
bet jo galas—mirties
gilumos⁴.
- 26 Sunkiai dirbančiojo alkis jam
dirba,
nes jį priverčia jo burna.
- 27 Nenaudėlis kasa nelaime,
ir jo lūpose būna tarsi
svilninti ugnis.
- 28 Kiršintojas sukelia barnį,

- o liežuvininkas perskiria
artimus draugus.
- 29 Smurtininkas suvilioja savo
artimą
ir jį nuveda į negerą kelią.
- 30 Kas primerkia akis, sumano
pinkles;
kas suspaudžia lūpas, jau
turi paruošęs pikta.
- 31 Žili plaukai—puošni karūna.
Ji randama teisumo kelyje.
- 32 Kantrusis geresnis už karžygį,
ir kas suvaldo savo
dvasią,—už miestų
nukariautoją.
- 33 Antyje metamas burtas,
bet iš VIEŠPATIES ateina
viskas, ką jis nulemia.

25 Pat 14, 12

- 17 Geriau sausas kašnelis ir su juo
ramybė,
negu namai, pilni aukų
mėsos, su vaidu.
- 2 Išmaningas vergas tampa
viešpačiu sūnui,
darančiam gėdą,
ir tarp brolių gauna
veldinio dalį.
- 3 Tirpykla sidabru ir lydkrosnė
auksui,
bet kas ištiria širdis, yra
VIEŠPATS.
- 4 Piktadarys paisyso nedorų lūpų,
melagis⁵ klausosi
pragaištingo liežuvio.
- 5 Kas tyčiojosi iš beturčio,
įžeidžia jo Kūrėją;
kas džiaugiasi [jo] nelaime,
neliks nenubaustas.
- 6 Senujų vainikas—vaikų vaikai,
o vaikų garbė—jų tėvai.
- 7 Netinka kvailiui tiesi⁶ kalba⁷,
dar mažiau tinka kilniajam
melaginga kalba.

1 T.y. meili, patraukli kalba

2 Arba: nubaudimas — jų pačių kvailybė

3 Lit. ant jo lūpų

4 Žr. 14, 12.

5 Lit. melas

6 G

7 Lit. lūpa

- 8 Kyšiai—magiškas¹ akmuo jų davėjo² akyse:
kur tik jis kreipiasi, jam sekasi.
- 9 Kas apdengia nusikaltimą,
siekia meilės,
bet kas dalyką toliau pasakoja, perskiria draugus.
- 10 Pabarimas padaro gilesnį įspūdį išmanančiajam
negu šimtas kirčių kvilajam.
- 11 Tik maišto siekia piktasis,
bet žiaurus pasiuntinys pasiunčiamas prieš jį.
- 12 Tegul ką nors sutinka lokė,
netekusi vaikų,
bet ne kvailysis su savo kvailumu!
- 13 Kas atlygina piktu už gera,
pikta neatstos nuo jo namų.
- 14 Vaido pradžia—[kaip užtvenktą]
vandens paleidimas.
Tad kol dar neišsiveržia
ginčas, palik [jį]!
- 15 Kas pateisina nedorėlį ir kas pasmerkia teisųjį,—
bjaurus VIEŠPAČIUI ir vienas, ir kitas.
- 16 Kam gi pinigai kvailiojo rankoje?
Įsigyti išminties, neturint proto?
- 17 Kiekvienu metu myli draugas,
bet brolis gimsta bėdos atvejui.
- 18 Neprotingas žmogus yra tas,
kurs paduoda ranką³,
kurs laiduoja savo artimo akivaizdoje.
- 19 Kas myli vaidą, myli nuodėmę.
Kas savo įėjimą daro aukšta, siekia susilaužymo.⁴
- 20 Kas iškrypusios širdies, neranda laimės,
ir kas apsupraus liežuviu, įpuola į nelaimę.
- 21 Kas pagimdo kvilajį, turi kęsti sielvartą,
ir nesidžiaugia paikšos tėvas.
- 22 Linksma širdis 'daro gera kūnui'⁵,
bet prislėgta dvasia išdžiovina kaulus.
- 23 Kyšius iš ančio⁶ priima nedorėlis,
kad iškreiptų teisingumo takus.
- 24 Išmanantysis laiko išmintį prieš save,
bet kvailiojo akys klajoja iki žemės pakraščių.
- 25 Sūnus paikšas—apmaudas tėvui ir kartybė tai, kuri jį pagimdė.
- 26 Jau dėti pabaudą teisiamam netinka;
plakti kilniuosius priešinga teisei.
- 27 Kas suvaldo savo žodžius, tas numaningas,
ir šaltakraujis yra protingas vyras.
- 28 Net kvailys, jei jis tyli, gali būti palaikytas išmintingu;
jei jis sučiaupia lūpas,—supratingu.
- 18 Nedraugingas žmogus siekia savanaudiškų tikslų;
kiekviena proga jis pradeda ginčą.
- 2 Kvilajam patinka ne išmanymas,
tik išreikšti savo nuomonę.
- 3 Atėjus nusikaltimui, ateina ir panieka,
ir su begėdišku elgesiu—gėda.

1 Lit. malonės (t.y. akmuo, turintis nuostabią galią savo savininkui visur įgyti malonę)

2 Lit. savininko

3 kaip gestą sutarčiai patvirtinti, garantuoti

4 T.y. išdidi burnos kalba veda į ginčus ir kalnę.

5 ST; M: gerai gydo

6 T.y. kyšių davėjo

- 4 Žmogaus burnos žodžiai—gilūs vandenys,
išminties versmė—
kunkuliuojantis upelis.
- 5 Netinka palaikyti nedorėlio šali,
nuskriausti teisųjį teisme.
- 6 Kvailojo lūpos veda į valdą,
ir jo burna pasikviečia smūgius.
- 7 Kvailojo burna—jo pražūtis,
ir jo lūpos—jo asmens žabaŋgai.
- 8 Liežuvininko žodžiai yra kaip skanėstai,
ir jie nuslysta į kūno kambarius.
- 9 Jau nerangusis savo darbe
yra naikintojo¹ brolis.
- 10 VIESPATIES vardas—stiprus bokštas.
Į jį bėga teisusis ir yra saugus.
- 11 Turtuolio lobis—jo stiprus miestas
ir kaip aukšta siena, jo išivaizdavimu.
- 12 Pirma žlugimo aukštinasi vyro širdis,
bet pirma garbės eina nuolankumas.
- 13 Kas, dar neišgirdęs, atsako,
tam tai yra kvailybė ir gėda.
- 14 Vyro dvasia iškenčia jo ligą,
bet prislėgtą dvasią—kas gali ją pakęsti?
- 15 Išmaningojo širdis igyja žinojimo,
ir išmintingųjų ausis [toliau] ieško žinojimo.
- 16 Žmogaus dovana praplatina jam kelią
ir jį nuveda didžiūnų akivaizdon.
- 17 Teisus atrodo, kurs pirmas išdėsto savo bylą,
kol ateina jo priešininkas ir jį apklausinėja.
- 18 Ginčus baigia burtas ir perskiria galingus varžovus.
- 19 Ižeistas brolis yra labiau neprieinamas negu sutvirtintas miestas,
ir ginčai yra kaip pilies [durų] užšovas.
- 20 Žmogaus burnos vaisiais sotinasi jo skrandis;
jis sotinasi savo lūpų derliumi.
- 21 Mirtis ir gyvenimas liežuvio galioje,
ir kas jį myli, valgo jo vaisius.
- 22 Kas rado žmoną, rado gera ir gavo malonę iš VIESPATIES.
- 23 Maldaudamas kalba beturtis, bet turtuolis šurkščiai atsako.
- 24 Esti² draugų, norinčių tik draugautis³, bet pasitaiko bičiulis, prisirišęs labiau už brolių.
- 19 Geriau beturtis, kurs nepeiktinai elgiasi, negu suktakalbis⁴, kurs yra kvailys⁵.
- 2 Be žinojimo ir energija nėra geras dalykas,
ir kas skuba kojomis, nepasiekia tikslo.
- 3 Paties žmogaus kvailystė jį suklaidina,
tačiau prieš VIESPATĮ nirsta jo širdis.
- 4 Turtas parūpina vis daugiau draugų,
bet neturtėlį palieka jo draugas.
- 5 Melagingas liudytojas nelieta nenubaustas,
ir kas iškalba melus, neišsigelbsti.

2 G^{MssST}; M: Vyras3 G^{MssSTV}; M: daryti bloga vienas kitam

4 Lit. iškreiptalūpis

5 S ir 28, 6: turtuolis

1 T.y. asmens, naikinančio savo nuosavybę

- 6 Daugelis pataikauja
kilmingajam,
ir kiekvienas yra dovanų
davėjo draugas.
- 7 Visi beturčio broliai jo
nėkenčia,
jūo labiau jo draugai
tolinasi nuo jo.
Kai jis vejasi [juos], jie rūščiai
jam kalba¹.
- 8 Kas įgyja proto, myli save patį;
kas išsaugo išmanymą, tam
lemta rasti gera.
- 9 Melagis liudytojas nelieka
nenubaustas,
ir kas iškalba melus,
pražūva.
- 10 Netinka kvailajam prabanga,
juo mažiau tinka vergui
valdyti kunigaikščius.
- 11 Žmogaus nuovokumas daro jį
kantrų,
ir jo garbė—nepastebėti
nusidėjimo.
- 12 Karaliaus šėlimas—kaip jauno
liūto urzgimas,
bet jo pasimėgimas—kaip
rasa ant augalų.
- 13 Kvailas sūnus—jo tėvo nelaimė,
ir žmonos priekabiavimai—
pralaidus stogas,
varantis iš namų.
- 14 Namai ir turtas—tėvų
palikimas,
bet iš VIEŠPATIES—
supratinga žmona.
- 15 Tinginystė nugarazdina į gilų
miega,
ir vangus asmuo kenčia
alkį.
- 16 Kas laikosi įsakymo, išlaiko
savo gyvybę,
bet kas nepaiso savo kelių,
miršta.
- 17 Skolina VIEŠPAČIUI, kas
pasigaili beturčio,
ir už jo gerą darbą jis jam
atlygina.
- 18 Sudrausk savo sūnų, kol dar yra
vilties,
ir negeisk jo pražudyti².
- 19 Kas greit supyksta, turi mokėti
bauda,
bet jei tu jį gelbėsi, turėsi
vėl tai daryti.
- 20 Klausyk patarimo ir priimk
drausmę,
kad galų gale³ taptum
išmintingas!
- 21 Daug sumanymų žmogaus
širdyje,
bet VIEŠPATIES nutarimas
pasilieka.
- 22 Ko žmogus geidžia, yra jo
pelnas⁴,
bet „geriau būti beturčiui
negu melagiui“.
- 23 VIEŠPATIES baimė veda į
gyvenimą,
ir žmogus ilsisi naktį
patenkintas,
neaplankomas nelaimės.
- 24 Tinginys, įkišęs ranką į dubenį,
net prie burnos jos
nesugrąžina.
- 25 Jei plaki išjuokėja, neprityrėlis
gudrėja,
ir jei kas pabara
išmaningąjį, jis⁵ mokosi
suprasti.
- 26 Kas piktai elgiasi su tėvu, veja
motiną iš namų,
yra gėdą darantis ir begėdis
sūnus.
- 27 Mano sūnau, jei liausies⁶
klausės drausmės,
[tai nuves] į nuklydimą nuo
išmanymo žodžių!
- 28 Liudytojas nenaudėlis tyčiojasi
iš teisingumo,
ir nusikaltėlių burna plūsta
nedorybe.

2 Lit. nužudyti

3 Lit. savo gale

4 Rk.; arba rk.: malonė; M: jo malonė

5 T.y. išmaningasis arba neprityrėlis

6 Lit. liaukis

1 Rk. Hbr. sakinyse nutrupėjęs ir neaiškus.

20

- 29 Išjuokėjams [mušti] 'paruoštos lazdos'¹
ir kirčiai kvailųjų nugarai.
- Vynas—išjuokėjas, svaigalas—
triukšmadarys,
ir nė vienas dėl jo
svirduliuojantis nėra
išmintingas.
- 2 Karaliaus baisumas—tarsi
jauno liūto urzgimas.
Kas užsitraukia jo rūstybę,
praranda savo gyvybę.
- 3 Vyru garbė pasilikti atokiai
nuo ginčo,
bet kirkvienas kvailys tuoj
išsivelia [į jį].
- 4 Rudenį tinginys nearia;
jis ieško pjūties metu, bet
nieko neranda.
- 5 Planavimas vyro širdyje—gilus
vanduo,
bet išmaningas vyras jį
semia.
- 6 Daug žmonių skelbiasi ištikimi
esą,
bet patikimas vyras—kas
[jį] randa?
- 7 Nepeiktinai elgiasi teisusis.
Laimingi jo sūnūs po jo!
- 8 Karalius, sėdintis teismo sosto,
išvėto akimis visa pikta.
- 9 Kas gali sakyti: „Apvaliau savo
širdį,
esu švarus nuo savo
nuodėmės“?
- 10 Dvejopas svarstis, dvejopas
saikas²—
bjaurūs VIEŠPAČIUI abu.
- 11 Berniukas jau savo veiksmais
duodasi pažįstamas:
ar tyras ir ar sąžiningas jo
darbas.
- 12 Girdinčią ausį ir reginčią akį—
VIEŠPATS padarė abi.
- 13 Nemėgk miego, kad
nenukurstum!

- [Anksti] atverk akis ir
sotinkis duona!
- 14 „Bloga, bloga [prekė]!“—sako
pirkėjas,
bet kai jis eina savo keliu,
tada giriasi³.
- 15 Nors yra aukso ir daug koralų,
tačiau žinančios lūpos—
[reta] brangenybė.
- 16 Paimk jo drabužį, nes jis laidavo
už svetimąjį,
ir [kadangi jis laidavo] už
svetimšalius⁴, paimk tai
iš jo kaip užstatą.
- 17 Kam nors gardi apgavyste įgyta
duona,
bet paskui jo burna bus
pilna žvyro.
- 18 Planai sudaromi pasitarimu,
ir [tik] su gudria karyba
vesk karą!
- 19 Kas išduoda paslaptis,
vaikščioja kaip
liežuvininkas;
tad nesusidėk su kvailu
plepūnu.
- 20 Kas keikia savo tėvą ar savo
motiną,
to žiburys užgesa
juodžiausioje tamsoje⁵.
- 21 Veldinys, skubiai pasiglemžtas
pradžioje,
galų gale nelaiminamas.
- 22 Nesakyk: „Noriu atlyginti už
piktą!“
Lauk VIEŠPATIES, ir jis
tau padės.
- 23 Bjaurus VIEŠPAČIUI dvejopas
svarstis,
ir apgaulingos
svarstyklės—nelabas
daiktas.
- 24 VIEŠPATS vadovauja vyro
žingsniams.

1 G; M: paruošti teismai

2 T.y. vienoks perkant ir kitoks parduodant

3 pigiai pirkęs

4 Arba: nepažįstamus; M: svetimą [arba: nepažįstamą] moterį

5 Lit. tamsos lėliukėje; Q: temstant

- Tad kaip žmogus gali
suvokti savo kelią?
- 25 Pinklės žmogui, kai jis
neapgalvotai sako:
„Pašvęsta!“¹,
ir davęs įžadus, turi
apsigalvoti.
- 26 Išmintingas karalius išvėto
nedorėlius
ir leidžia tekiniui riedėti
per juos².
- 27 Žmogaus gyvybės kvapas yra
VIEŠPATIES žiburyš,
ištirias [jo] visą giliausią
būtį³.
- 28 Malone ir ištikimybė išlaiko
karalių,
ir jis malone⁴ paremia savo
sostą.
- 29 Jaunikačių puikybė yra jų jėga,
o senųjų gražybė—žili
plaukai.
- 30 Sumušimo randai nusvidina
piktąjį,
ir kirčiai—[jo] giliausią
būtį⁵.

- 21 [Kaip] vandens perkašai karaliaus
širdis VIEŠPATIES
rankoje:
kur tik jis nori, ją
nukreipia.
- 2 Kiekvienas žmogaus
pasielgimas jam atrodo
tiesus,
bet kas ištiria širdis—yra
VIEŠPATS.
- 3 Daryti tai, kas teisu ir teisinga,
VIEŠPAČIUI labiau
patinka negu pjaunamoji
auka.

- 4 Akių išdidumas ir širdies
pasipūtimas⁶—
nusikaltėlių plėšinys yra
nuodėmė.⁷
- 5 Darbščiojo sumanymai atneša
tik naudą,
bet kiekvienas skubantysis
laimi tik stoką.
- 6 Išteklių igijimas melagingu
liežuviu—
nupučiama mirties
ieškančiųjų niekybė⁸.
- 7 Nedorėlių smurtas juos
nusitemps⁹,
nes jie nesutinka daryti, kas
teisu.
- 8 Vingiuotas kaltojo kelias,
bet tyrasis—tiesus jo
veikimas.
- 9 Geriau gyventi stogo kampe,
negu turėti barningą žmoną
ir bendrus namus.
- 10 Nedorėlio siela geidžia pikto;
jis nežvelgia maloningai į
savo artimą.
- 11 Kai nubaudžiamas¹⁰ išjuokėjas,
neprityrėlis darosi
išmintingas,
o kai paprotinamas
išmintingasis, jis¹¹
priima žinojimą.
- 12 Teisusis atidžiai stebi nedorėlio
namus;
jis ištumia nedorėlius į
nelaimę.
- 13 Kas užkemša savo ausį
varguolio šauksmui,
tas irgi šauks, bet nebus
išklaudytas.
- 14 Slapta dovana nukreipia
rūstybę,

1 Žodis, tariamas duodant įžadus, kai jų davėjas
savo nuosavybės dalį pašvęsdavo šventyklai

2 Arba rk.: jiems atlygina už jų nelabumą

3 Lit. visus kūno (arba: pilvo, vidurių)
kambarius

4 G: teisingumu

5 Lit. kūno kambarius

6 M tekste čia gali būti išleistos dvi eilutės.

7 Prasmė: Ką tik nauja nusikaltėliai pradeda,
yra nuodėmė, t.y. jie nebepataisomi.

8 Arba pgl. G: Kas įgyja išteklių apgaulingu
liežuviu, vejasi kvapą mirties pinklėse.

9 sugautus jų pačių kėslų tinkle; pgl. Chab 1, 15

10 pinigine bauda

11 T.y. išmintingasis arba neprityrėlis; pgl. 19, 25

- ir anties kyšiai—smarkų
ipyki.
- 15 Teisingumo vykdymas—teisiojo
džiaugsmas,
bet piktadarių siaubas.
- 16 Žmogus, nuklystas nuo
išmanymo kelio,
ilsėsis šešėlių¹ susirinkime.
- 17 Kenčia nepriteklių tas, kurs
mėgsta linksintis;
kas mėgsta vyną ir aliejų,
nepralobsta.
- 18 Nedorėlis yra teisiojo išpirka,
ir tiesiųjų vietą užima
neištikimasis.²
- 19 Geriau gyventi tuščioje šalyje
negu su barninga ir įkyria
žmona.
- 20 Lobis, brangus kaip aliejus³,
yra išmintingojo
buveinėje,
bet žmogus kvailys jį
išeikvoja.
- 21 Kas vejasi teisumą ir malonę,
randa gyvenimą, teisumą⁴ ir
garbę.
- 22 Išmintingasis užlipa į karžygių
miestą
ir nugriauna tvirtovę, kuria
šis pasitikėjo.
- 23 Kas apsaugo savo burną ir savo
liežuvį,
apsaugo nuo bėdų save patį.
- 24 Įžūlusis, išdidusis—jis vadinasi
išjuokėjas—
elgiasi su besaikiu įžulumu.
- 25 Tinginio alkis jį nužudo,
nes jo rankos atsisako
dirbti.
- 26 Visuomet gobisi nedorėlis⁵,
bet teisusis duoda
nešykštėdamas.
- 27 Nusikaltėlių auka—bjaurybė,
ypač jei ją atnašauja su
begėdišku kėsniu.

- 28 Melagingas liudytojas pražūva,
bet vyras, tikrai girdejęs,
kalba tai, kas patveria⁶.
- 29 Nedoras vyras rėdo atkaklų
veidą,
bet tiesusis nustato savo
keliams tvirtą linkmę.
- 30 Jokia išmintis, joks išmanymas
ir joks sumanymas negali
atsispirti⁷ VIEŠPACIUI.
- 31 Žirgas paruošiamas kovos
dienai,
bet VIEŠPATIES yra
pergalė.

22

- [Geras] vardas vertingesnis už
daugybę turtų;
geresnis už sidabrą ir
auksą patrauklumas.
- 2 Turtingas ir beturtis turi tai
bendra:
jų visų Kūrėjas yra
VIEŠPATS.
- 3 Gudrusis mato nelaimę ir
pasislepia,
bet neprityrėliai eina toliau
ir turi mokėti baudą.
- 4 Nuolankumo, VIEŠPATIES
baimės, užmokestis—
turtai, garbė ir gyvenimas.
- 5 Erškėčių pinklės sukčiaus
kelyje.
Kas saugo savo gyvybę,
laikosi toli nuo jų.
- 6 Pamokyk berniuką kelio, kuriuo
jis turi eiti.
Jis ir pasenęs nesitrauks
nuo jo.
- 7 Turtingasis viešpatauja
neturtėliams,
ir kas skolinasi, tampa
skolintojo vergu.

1 T.y. mirusiųjų
2 T.y. nedorėlis patenka į tokia pat situaciją,
kurioje nekaltai kentėjo teisusis.
3 Rk.; M: Brangus lobis ir aliejus
4 ~ G
5 G; M: geidulys

6 Lit. visam laikui (t.y. pateikia nesugriaujamą
liudijimą)
7 Arba: prilygti

- 8 Kas sėja neteisybę, pjaus
nelaimę,
ir jo išdidumo lazda [jį patį]
plaks¹.
- 9 Maloningasis laiminamas,
nes jis duoda savo duonos
vargšui.
- 10 Išvaryk apjuokėją², ir išeis
barnis,
liausis ginčas ir įžeidimas.
- 11 Kas myli širdies tyrumą,
kieno lūpos meilingos,
to draugas—karalius.
- 12 VIEŠPATIES akys sergi
žinojimą³,
bet jis pargriauna
neištikimojo žodžius.
- 13 Tinginys sako: „Liūtas lauke!
Aikščių vidury galiu būti
sudraskytas!“
- 14 Svetimų moterų burna—gili
duobė;
ant ko VIEŠPATS rūstinasi,
tas įpuola į ją.
- 15 Kvailybė įkibusi į berniuko
širdį.
Drausmės rykštė ją
atitolina nuo jo.
- 16 Kas engia varguolį, nori
pasipelnyti.
Kas duoda turtingajam, turi
tik nuostolį.

ISPEJIMŲ IR PAMOKYMŲ RINKI- NIAI (22, 17—24, 34)

Pirmasis rinkinys (22, 17—24, 22)

- 17 Išminčių žodžiai⁴.
Palenk savo ausį ir klausyk
mano⁵ žodžių,
ir dėkis į širdį mano
pamokymą,
18 nes malonu, kad juos saugoji
savo viduje.

- Jie visi, [tau kalbant⁶, bus
tavo žinioje.
- 19 Kad pasitikėtum VIEŠPAČIU,
aš tau šiandien [juos]
paskelbiu—taip, tau.
- 20 Iš tikrųjų tau parašiau
trisdešimt [posakių]
su [pamokomais
patarimais⁷,
21 norėdamas tau pranešti⁸ tiesos
žodžius,
kad galėtum duoti tikrus
atsakymus savo
siuntėjams.
- 22 Neapiplėsk varguolio dėl to, kad
jis varguolis,
ir nesutriuškink prislėgtojo
vartuose,
- 23 nes VIEŠPATS gins jį bylą
ir išplės jį plėšikams
gyvybę.
- 24 Nesidraugauk su pikčiurna
ir nesusieik su
karštagalviu,
- 25 kad nepriprastum prie jo takų
ir nepaspestum žabangų
savo gyvybei.
- 26 Nebūk tarp paduodančių ranką,
tarp laiduojančių už skolas,
- 27 jei neturi kuo sumokėti.
Kodėl turėtų tau atimti lova
iš po tavęs?
- 28 Neperkelk senovinių [lauko]
ribų,
kurias nustatė tavo
protėviai.
- 29 Matai ką nors apsuksų savo
darbe—
jis stos [į tarnybą] karalių
akivaizdoje;
jis nestos nežymiųjų
akivaizdoje.

1 Rk.; M: pasibaigs

2 T.y. nesantaikos kurstytoja

3 Būtent tai, kas yra tiesa, tikra

4 G; ~M

5 G; M: išminčių

6 Lit. ant tavo lūpų

7 Lit. su patarimais ir žinojimu

8 M + tiesa

23

- Kai sėdies valgyti su valdovu,
atidžiai stebėk, kas
padėta¹ ties tavim,
2 ir pridėk peilį prie savo gerklės,²
jei tu turi gerą apetitą.
3 Negeisk jo skanumynų,
nes tai apgaulingas
maistas.³
- 4 Nenusivargink, norėdamas
praturtėti.
Nepalik savo išmanymo!⁴
5 Jei leisi savo akims skristi į jį⁵,
jo nebebus,
nes tikrai jis pasidarys sparnus,
kaip erelis lėks į padanges.
- 6 Nevalgyk šykštuolio duonos
ir negeisk jo skanumynų,
7 nes jis yra toks, kaip plaukas
gerklėje.
„Valgyk ir gerk!“—jis tau sako,
bet jo širdis nėra su tavim.
8 Savo suvalgytą kąsnelį turėsi
išvemi
ir būsi veltui išeikvojęs
savo meilingus žodžius.
- 9 Nekalbėk į kvailio ausis,
nes jis paniekins tavo
žodžių protingumą.
- 10 Neperkelk senovinių [lauko]
ribų
ir neįsibrauk į našlaičių
laukus,
11 nes jų Atpirkėjas stiprus;
jis gins jų bylą prieš tave.
- 12 Paduok drausmei savo širdį
ir savo ausis pamokomiems⁶
žodžiams!

- 13 Nesulaikyk berniukui drausmės,
nes jei jį nuplaksi rykšte, jis
nemirs.
- 14 Tu jį plaki rykšte,
bet išgelbėji iš šeolio jo
gyvybę.
- 15 Mano sūnau, jei tavo širdis bus
išmintinga,
džiaugsis ir mano širdis.
- 16 Ir mano „vidinė būtis“⁷ džiūgaus,
kai tavo lūpos kalbės, kas
tiesu.
- 17 Tegul tavo širdis nepavydi
nusidėjėliams,
bet tegul visuomet laikosi
VIESPATIES baimės,
- 18 nes jei „ją išlaikysi“⁸, bus [gera]
baigtis,
ir tavo viltis nepražus.
- 19 Klausyk tu, mano sūnau, ir tapk
išmintingas,
ir vesk tiesiu keliu savo
širdį.
- 20 Nebūk tarp vyno girtuoklių,
tarp mėsos rijūnų,
21 nes girtuoklis ir rijūnas
nuskursta,
ir skarmalais aprengia
miegūstumas.
- 22 Klausyk savo tėvo, kuris tau
leido gimti,
ir napaniekink savo
motinos, kai ji pasenusi.
- 23 Pirk tiesą ir [jos] neparduok—
[pirk] išmintį, drausmę ir
supratimą⁹.
- 24 Džiūgaute džiūgauja teisiniojo
tėvas;

1 Arba: ta, kurs sėdi
2 T.y. sutramdyk savo norą valgyti
3 Apgaulingas ta prasme, kad ambicingas
pareigūnas, viešai rodydamas savo
nesuvaldomą ėdrumą ir nemokėjamą padoriai
elgtis, gali pakenkti savo karjerai.
4 Arba: kaip toks, kurs palieka savo išmanymą
5 T.y. turta
6 Lit. žinojimo

7 Lit. inkstai (t.y. jausmų centras)
8 G; ~M
9 ~G

kas pagimdė išmintingą, juo
džiaugiasi.

- 25 Tegul tavo tėvas džiaugiasi dėl
tavęs¹,
ir tegul džiūgauja tavo
gimdytoja.

- 26 Mano sūnau, duok man savo
širdį,
ir tavo akys tegul pamėgsta
mano kelius!

- 27 Nes svetimoji² yra gili duobė,
ir pašalietė—ankštas
šulinys.

- 28 Tikrai ji tykoja kaip plėšikas
ir daugina neištikimuosius
tarp žmonių.

- 29 Kas turi dejonų? Kas
nesmagumų?
Kas vaidų? Kas skundų?
Kas žaizdų be priežasties?
Kas blausias akis?

- 30 —Tie, kurie ilgai užtrunka prie
vyno,
kurie ateina ragauti
maišyto vyno.

- 31 Nežiūrėk į vyną, kai jis
raudonuoja,
kai jis taurėje žėri.
Jis lengvai nuslysta.

- 32 Pagaliau jis įgelia kaip gyvatė
ir iššvirkščia nuodus kaip
angis.

- 33 Tavo akys mato keistenybes,
ir tavo širdis kalba
iškreiptus dalykus.

- 34 Ir tu esi kaip gulintis jūros
vidury³
ir kaip gulintis laivo stiebo
viršūnėje.

- 35 „Jie mane muše—man
neskaudėjo;
jie mane pliekė—aš
nejutau.

Kada prabusiu?

Aš ir vėl jo⁴ ieškosiu“.

24

Nepavydėk piktiems žmonėms
ir negeisk būti su jais,

- 2 nes apie smurtą mąsto jų širdis
ir apie nelaimę kalba jų
lūpos.

- 3 Išmintimi statomi namai
ir išmanymu pasirodo
tvirtai pakurti.

- 4 Žinojimu kambariai apstatomi
visokiais brangiais ir
gražiais baldais.

- 5 Išmintingasis galingesnis už
stiprųjį,
ir išmaningasis—už
tvirtuolį.

- 6 Mat su gudria karyba tu vesi
sau karą,
ir pergalė ateis per daugybę
patarėjų.

- 7 Per aukšta kvailajam išmintis:
vartuose jis neatveria
burnos.

- 8 Kas mano daryti pikta,
tą vadina pinklininku.

- 9 Kvailojo pinklių rezgimas yra
nuodėmė,
ir bjaurus VIEŠPAČIUI
išjuokėjas.

- 10 Jei pasirodai nedrąsus bėdos
diena,
ribota tavo jėga.

- 11 Gelbėk vedamus⁵ mirti,
ir svyruojantiems į
nužudymą nesulaikyk
pagalbos.

- 12 Jei sakysi: „Mes juk nieko apie
tai nežinojome“,
argi tas, kuris ištiria širdis,
nesuvokia?

Argi tas, kuris saugoja tavo
gyvybę, nežino

1 G; M: ir tavo motina

2 G; M: paleistuvė

3 Lit. širdyje

4 T.y. vyno

5 Turbūt nekaltai pasmerktus

ir neatlygina žmogui pagal
jo darbą?

- 13 Valgyk, mano sūnau, medaus,
nes jis geras,
ir medaus syvas saldus tavo
gomuriui.
- 14 Taip žinojimas saldus tavo
širdžiai
ir išmintis gera¹ tavo sielai.
Jei esi ją radęs; bus [gera]
baigtis,
ir tavo viltis nepražus.
- 15 Netykok, nedorėli, teisingo
buveinės,
nesunaikink jo poilsio
vietos,
- 16 nes septynis kartus teisusis
pargriūva ir [vėl]
atsikelia,
bet nedorėlius suklupdo
nelaimė.
- 17 Tavo priešui krintant,
nesidžiauk,
ir jam suklumpant,
tenedžiūgauja tavo
širdis,
- 18 kad VIESPATS nepamatytų ir
tai nebūtų pikta jo
akyse,
ir kad neatitrauktų nuo jo
savo rūstybės.
- 19 Nesierzink dėl piktadarių
ir nepavydėk nedorėliams,
- 20 nes piktasis neturi [geros]
baigties,
nedorėlių žiburys užgesa.
- 21 Bijok VIESPATIES, mano
sūnau, ir karaliaus!
‘Su kitaip galvojančiais
nebendrauk’²,
- 22 nes ūmai kils iš jų³ pražūtis
ir—kas žino?—pragaištis iš
abiejų.

Antrasis posakių rinkinys

- 23 Šitie irgi yra išminčių
[posakiai]:
Šališkumas teisme negeras
dalykas.
- 24 Kas nedorėliui sako: „Tu
teisus“,
tą prakeikia tautos, plūsta
nacijos.
- 25 Bet nuteisiantiems gerai sekasi,
ir jiems ateina gerovės
palaima.
- 26 Bučiuoja lūpas tas,
kurs atsako tiesiais
žodžiais.
- 27 Kruopščiai dirbk lauke savo
darbą
ir įdirbk dirvą,
paskui eik⁴ ir statyk sau namus.
- 28 Nebūk be reikalo liudytojas
prieš savo artimą
ir neapvilk savo lūpomis.
- 29 Nesakyk: „Kaip jis man padarė,
taip aš jam padarysiu;
atlyginsiu tam vyrui pagal
jo darbą“.
- 30 Pro tinginio lauką praėjau
ir pro neprotingo žmogaus
vynuogyną.
- 31 Ir štai jis visas buvo apaugęs
usnimis.
Jo paviršių dengė piktžolės,
ir jo akmeninė siena buvo
išgriauta.
- 32 Aš žiūrėjau, įsidėmėjau,
pamaciau, pasimokiau:
- 33 „Dar kiek pamiegoti, dar kiek
pasnausti,
dar kiek susidėti rankas
poilsui!“—
- 34 ir ateis kaip banditas tavo
neturtas,

1 Rk.: M: Tokia, žinok, yra išmintis

2 G: Su abiem nesusipyk

3 T.y. Dievo ir karaliaus

4 Rk., M: sau

ir tavo nepriteklis—kaip
ginkluotasis¹.

33-34 Pat 6, 10-11

ANTRASIS POSAKIŲ RINKINYS

(25-29)

Pirmoji dalis

25

Šitie irgi yra Saliamono posakiai,
kuriuos perrašė Judo karaliaus

Chizkijo vyrai:

- 2 Dievo garbė—paslėpti dalyką,
o karalių garbė—ištirti
dalyką.
- 3 Kaip dangaus aukštis ir žemės
gylis,
taip karalių širdis
neištiriama.
- 4 Pašalinus iš sidabro nuodegas,
sidabrakaliui išeina indas.
- 5 Pašalinus nuo karaliaus
nedorėlį,
teisumu sutvirtėja jo sostas.
- 6 Nesipuikink karaliaus
akivaizdoje
ir neužimk didžiūnų vietos,
- 7 nes geriau, kad tau sakytų:
„Pasislink čia
aukščiau“,
negu kad tave nužemintų
prieš kilmingąjį.

Ką matė [tik] tavo akys,²

⁸ neišeik [su tuo] skubomis
bylos užvesti,
nes³ ką pagaliau darysi,
kai tave sugėdins tavo
artimas?

- 9 Vesk savo ginčą su savo artimu,
bet kito paslapties
neišduok,
- 10 kad tavęs negėdintų
klausantysis

ir kad pikta šneka apie tave
nepaliautų.

- 11 Aukšiniai obuoliai sidabrinėse
figūrose—
vykusiai⁴ pasakytas žodis.
- 12 Aukšinis žiedas ir gryno aukso
papuošalas—
išmintingas pabarėjas
klausančiai ausiai.
- 13 Kaip sniego šaltumas pjūties
kaitroje⁵
yra ištikimas pasiuntinys
savo siuntėjui.
Jis atgaivina savo valdovo
sielą.
- 14 Pakibę debesys ir vėjas be
lietaus—
vyras, didžiuojasis
apgaulinga⁶ dovana.
- 15 Kantrumu perkalbamas teisėjas,
ir švelnus liežuvis sulaužo
kaulus.
- 16 Radęs medaus, valgyk, kiek tau
pakanka,
kad, juo pasisotinęs,
neturėtum jo išvėmti.
- 17 Retai įkelk koją į savo artimo
namus,
kad jam neigristum ir jis
nepradėtų nekėsti tavęs.
- 18 Kūjis, kalavijas ir aštri strėlė—
vyras, liudijantis prieš savo
artimą kaip melagingas
liudytojas.
- 19 Sutrupantis⁷ dantis ir
svyruojanti koja—
pasitikėjimas neištikimuoju
bėdos dieną.
- 20 Kas nuvelka [žmogui] aprangą
šaltą dieną, yra [kaip]
actas ant sodos⁸,

4 Gal manoma poetiška paralelistinio sakinio dalių sujungimo forma. Tiksliai hbr. posakio reikšmė neaiški. SymV: tinkamu laiku

5 G; M: diena

6 T.y. tokia dovana, kurią jis pažada, bet kurios neduoda.

7 G: Sugėdęs

8 G: žaizdos

1 Arba: kaip valkata tavo neturtas ir tavo nepriteklis kaip elgeta

2 neapžvelgusios visų dalyko aplinkybių

3 Rk.

- ir [toks yra] tas, kurs gieda
giesmes nuliūdusiai
širdžiai.
Kaip kandis drabužyje ir
kinivarpa medyje,
taip žmogaus sielvartas
graužia jo širdį¹.
- 21 Jei tavo nekenčėjas alksta, duok
jam duonos valgyti,
ir jei jis trokšta, duok jam
vandens gerti,
- 22 nes [taip] žarijas tu sužersi jam
ant galvos,
ir VIEŠPATS tau atlygins.
- 23 Šiaurys vėjas atneša lietų,
ir apmaudingus veidus—
slaptas liežuvis.
- 24 Geriau gyventi stogo kampe,
negu turėti barningą žmoną
ir bendrus namus.
- 25 [Kaip] šaltas vanduo
ištroškusiai gerklei
yra gera žinia iš tolimos
šalies.
- 26 Sutryptas paversmis ir užterštas
šaltinis—
teisusis, susvyruojantis
prieš nedorėlį.
- 27 Negera valgyti per daug medaus,
‘taip pat taupiai vartok
gerbiančius žodžius’².
- 28 Miestas su spragomis, be
mūro,—
vyras, neturintis
savitvartos.

6-7 Lk 14, 8-10 21-22 Rom 12, 20

26

- Kaip sniegas vasarą ir kaip
lietus pjūties metu,
taip netinka kvailajam
pagerbimas.
- 2 Kaip be tikslo skrajojantis
žvirblis, kaip lakiojanti
kregždė,
toks be pagrindo ištartas
prakeikimas, kurs
neįvyksta.

- 3 Botagas arkliui, apynasris
asilui,
o lazda kvailųjų nugarai.
- 4 Neatsakyk kvailajam jo paties
kvailu būdu,
kad ir tu pats
nesusilygintum su juo.
- 5 Atsakyk kvailajam jo paties
kvailu būdu,
kad jis nelaikytų savęs
išmintingu.³
- 6 Nusikerta kojas, turi nuryti
nemalonumą tas,
kurs siunčia žinią per
kvailąjį.
- 7 Kabo nudribusios luošojo
blauzdos,
ir nukaręs išmintingas
posakis kvailųjų
burnoje.
- 8 Kaip pririšantis akmenį prie
svaidyklės,
toks yra tas, kurs pagerbia
kvailąjį.
- 9 [Kaip] erškečių šaka, patekusi į
girtų ranką,
yra išmintingas posakis
kvailųjų burnoje.
- 10 [Kaip] lankininkas,
sužeidžiantis kiekvieną
praeivį⁴,
yra tas, kurs samdo kvailąjį
ir girtuoklį⁵.
- 11 Kaip šuo, sugrįžantis prie savo
vemalo,
yra kvailasis, kartojantis
savo kvailybę.
- 12 Jei matai vyrą, laikantį save
išmintingu,—
kvailasis turi daugiau
vilties negu jis!
- 13 Tinginys sako: „Jauniklis liūtas
kelyje!

1 G; ~ M

2 Rk.: M: ir jų garbės ieškojimas yra garbė

3 Vienoje situacijoje neišmintinga atsakyti į kvailojo pareiktą nuomonę, nusileidžiant ant jo diskusijų lygio, kitoje protingiau demaskuoti kvailojo tariamą išmintį jam suprantama kalba.

4 Žodis perkeltas iš sekančio sakinio galo.

5 ST; M: samdo praeivius

- Liūtas aikštėse!“
- 14 Duryš sukasi ant savo vyrių,
ir tinginys—savo lovoje.¹
- 15 Tinginys, iksišęs ranką į dubenį,
yra pervargęs, kad galėtų ją
vėl pakelti prie burnos.
- 16 Tinginys laiko save
išmintingesniu
už septynis, atsakančius
protingai.
- 17 [Kaip] nutveriantis už ausų šunį
yra praeivis, karščiuojąs
dėl jo neliečiančio
ginčo².
- 18 Kaip patrakėlis, šaudantis
degančias, mirtinas strėles,
- 19 toks yra vyras, kurs apgauna
savo artimą
ir sako: „Aš juk tik
juokauju!“
- 20 Nebesant malkų, užgęsta ugnis,
ir kur nėra liežuvininko,
nutyla barnis.
- 21 Anglys žarijoms ir malkos
ugniai,
ir barningas vyras ginčui
uždegti.
- 22 Liežuvininko žodžiai kaip
skanėstai,
ir jie nuslysta į kūno
kambarius.
- 23 Sidabro glazūra, užtraukta ant
molinio indo—
įteiklios lūpos ir pikta
širdis.
- 24 Savo lūpomis apsimeta kitokiu
nekenčėjas,
bet savo viduje ugdo klastą.
- 25 Kai jis maloniai kalba, juo
netikėk,
nes septynios bjaurybės jo
širdyje!
- 26 Nors neapykanta prisidengia
apgavyste,

- jo piktybė atidengiama
susirinkime.
- 27 Kas kasa duobę, į ją ikrinta,
ir kas ritina akmenį³, ant to
jis ritasi atgal.
- 28 Melagingas liežuvis nekenčia
savo sužeistųjų,
ir įteikli burna ruošia
žlugimą.

11 2 Pet 2, 22

- 27 Nesigirk rytojaus diena,
nes nežinai, ką diena atneš.
- 2 Tegul tavo giria kitas, o ne
tavo burna,
svetimas, o ne tavo lūpos.
- 3 Sunkus yra akmuo ir svarus
smėlys,
bet kvailojo sukeltas
apmaudas sunkesnis už
abu.
- 4 Įniršis žiaurus, ir rūstybė—
tvanas,
bet kas gali atsilaikyti prieš
pavyduliavimą?
- 5 Geresnis viešas pabarimas
negu slepiama meilė⁴.
- 6 Mylinčiojo daromos žaizdos
rodo ištikimybę,
bet nekenčiančiojo bučiniai
klastingi⁵.
- 7 Sotusis mindo korių medų,
bet alkanajam visa, kas
kartu, saldu.
- 8 Kaip paukštis, išskrendas iš
savo lizdo,
toks yra vyras, paliekas
savo [gyvenamą] vietą.
- 9 Aliejus ir smilkalai palinksmina
širdį,
bet iš skausmo susidrasko
siela⁶.
- 10 Nepalik savo draugo ir savo
tėvo draugo,

3 ant kito

4 T.y. savanaudiška meilė, kuri tyli ir atvirai

nepabara mylimo asmens, bijodama jo netekti

5 Rk.

6 G; M tekstas neaiškus.

1 Kaip vienas, taip ir kitas, nors ir sukasi, tačiau
nepajuda iš savo vietos.

2 SV: kišąsis į ginčą, neliečiantį jo

- ir neik į savo brolio namus
savo nelaimės dieną;
geresnis artimas kaimynas
negu tolimas brolis.
- 11 Būk išmintingas, mano sūnau, ir
palinksmink mano širdį,
kad galėčiau atsakyti tam,
kuris mane pašiepia.
- 12 Gudrusis, pamatęs nelaime,
pasislepia;
neprityrėliai, eidami toliau,
turi mokėti baudą.
- 13 Paimk jo drabužį, nes jis laidavo
už svetimąjį,
ir už svetimšalius¹ paimk iš
jo užstatą.
- 14 Kas [anksti rytą] garsiai linki
laimės savo artimui,
jam tai gali būti palaikyta
keiksmu.
- 15 Pralaidus² stogas smarkaus
lietaus dieną
ir priekabinga žmona
prilygsta vienas kitam.
- 16 Kas ją tvardo, tvardo vėją,
ir aliejų tveria savo
dešine³.
- 17 Geležis galandama geležimi;
taip vienas galandą kito
elgsena⁴.
- 18 Kas prižiūri figmedį, valgo jo
vaisius,
ir kas atidžiai patarnauja
savo valdovui,—
gerbiamas.
- 19 Kaip vanduo atspindi veidą,
taip žmogaus širdis—
žmogų.⁵

- 20 Šeolis ir Abadonas⁶
nepasisotina,
ir žmogaus akys niekad
nesočios.
- 21 Tirpykla sidabru ir lydkrosnė
auksui,
ir vyras [išmėginamas]
pagal jam teikiamą
gyrį.
- 22 Nors ir sugrūstum kvailąjį
grūstuvu
[piestoje tarp grūdų],
nuo jo neatsitrauktų jo
kvailystė.
- 23 Gerai pažink savo mažųjų
gyvulių būklę,
kreipk savo dėmesį į
bandas!
- 24 Nes ne amžinai pasilieka turtas
nė ištekliai⁷ per kartų
kartas.
- 25 Nupjovus žolę, pasirodžius
atolui
ir suvalius kalnų augmenis,
26 būna ėriukų tavo apdarui
ir ožių perkamam laukui
apmokėti,
- 27 ir pakankamai ožkų pieno tau
išsimaitinti,
tavo namams išsimaitinti⁸,
ir tavo tarnaitėms išlaikyti.

1 Jok 4, 13–16

Antroji dalis

28

- Nedorėlis, ir nė vieno
nevejamas, bėga,
bet teisusis⁹ jaučiasi
saugus kaip jaunas
liūtas.
- 2 Šaliai maištaujant, randasi daug
jos kunigaikščių,
bet per [vieną] supratingą,
numanų žmogų
teisėtvara ilgai tveria.

1 G; M: už svetimąjį (t.y. kito žmoną)

2 Lit. varantis iš namų (t.y. nuolat varantis)

3 Prasmė: Kaip negalima sulaikyti vėjo ar
nutverti iš rankų išslystančio aliejaus, taip
neįmanoma sutramdyti barningos moters
priekabių.

4 Lit. veidą (pasirodymą)

5 T.y. kas žvelgia į savo širdį, joje pažįsta savo
tikrąją prigimtį.6 T.y. mirusiųjų buveinė ir pražūties vieta, čia
vaizduojamos tartum asmeninės būtybės

7 Rk.; M: karūna

8 ~G

9 G; M: teisieji

- 3 Vyras, valdantis¹ ir
prispaudžiantis
vargšus,—
staigus, dirvožemį
nunešantis lietus,
nepalikantis maisto.
- 4 Kurie palieka pamokymą, giria
nedorėlių,
bet kurie laikosi
pamokymo, piktinasi
juo².
- 5 Pikti žmonės nesupranta to, kas
teisinga,
bet ieškantieji
VIEŠPATIES viską
supranta.
- 6 Geresnis beturtis, elgiasis
nepeiktinai,
negu toks, kurs eina
kreivais keliais ir yra
turtingas.
- 7 Kas laikosi pamokymo, yra
išmaningas sūnus,
bet kas bendrauja su
lėbautojais, daro gėdą
savo tėvui.
- 8 Kas daugina savo turta
palūkanomis ir
priemoka,
jį renka pasigailinčiam
beturčių.
- 9 Jei kas nukreipia savo ausį, kad
negirdėtų pamokymo,
tai ir jo malda yra bjaurybė.
- 10 Kas nuklaidina tiesiuosius į
piktą kelią,
į savo duobę tas pats
įkrinta,
tačiau nepeiktinieji paveldės
gera.
- 11 Turtingas vyras laiko save
išmintingu,
bet išmanus beturtis jį
permato.
- 12 Teisiesiems džiūgaujant,—
didelė garbė,

- bet nedorėliams
išivyraujant, žmonės
slepiasi.
- 13 Kas slepia savo nuodėmes, tam
nesiseka,
bet kas jas išpažįsta ir
palieka, randa
pasigailėjimą.
- 14 Laimingas žmogus, nuolat
bijantis [VIEŠPATIES],
bet kas sukietina savo širdį,
įpuola į nelaimę.
- 15 Kriokiantis liūtas ir puolus
lokys—
nelabas neturtingos tautos
valdovas.
- 16 Kunigaikštis, kuriam stinga
supratimo, dauginas³
prispaudimus,
bet kas nekenčia neteisingaus
pelno, prailgina amžių.
- 17 Žmogus, kraujo kaltės
spaudžiamas,
bus pabėgėlis iki [kapo]
duobės.
Niekas teneparemia jo!
- 18 Kas nepeiktinai elgiasi, ras
pagalbą,
bet kas eina kreivais
keliais, įpuls į duobę⁴.
- 19 Kas įdirba savo dirvą, turi
sočiai duonos,
o kas vaikosi tuščių dalykų,
sotinasi neturtu.
- 20 Patikimas vyras turi daug
palaimų,
bet kas skuba pralobti,
nelieka be kaltės.
- 21 Šališkumas negeras dalykas,
ir dėl duonos karnio vyras
gali nusikalsti.
- 22 Skuba pralobti gobšus vyras
ir nežino, kad stoka jam
ateis.
- 23 Kas pabara žmogų, galiausiai
randa daugiau padėkos
negu saldžialežuvįs.

1 Rk.; M: neturtingas; G: nedorėlis

2 M: jais (t.y. nedorėliais)

3 Rk.

4 Rk.; M: viena

- 24 Kas apiplėšia savo tėvą bei savo motiną ir sako: „Tai ne nuodėmė“, tas yra žudytojo sėbras.
- 25 Godusis sukelia nesantaiką, bet kas pasitiki VIESPAČIU, klesti.
- 26 Kas pasitiki savo protu, tas yra kvailas, bet kas išmintingai elgiasi, tas ištrūksta [iš nelaimės].
- 27 Kas duoda beturčiui, nestokoja, bet kas paslepia savo akis, susilaukia daug prakeikimų.
- 28 Nedorėliams išivyraujant, slepiasi žmogus, bet jiems žūstant, išigali¹ teisieji.
- 29 Kas, dažnai pabartas, lieka kietasprandis, bus staiga nepagydomai sudaužytas.
- 2 Teisiesiems įsigalint², džiaugiasi tauta, bet nedorėliui valdant, vaitoja tauta.
- 3 Kas myli išmintį, džiugina savo tėvą, bet kas bendrauja su paleistuvėmis, praūžia turta.
- 4 Karalius teisingumu duoda pastovumą šaliai, bet kas kelia mokesčius, ją sugriauna.
- 5 Vyras, meilikaujantis savo artimui, ištisia tinklą jo žingsniams.
- 6 Per nuodėmę piktasis patenka į spąstus, o teisusis bėga ir džiaugiasi [jų išvengęs]³.
- 7 Teisusis žino varguolių teises,

- nedorėlis neturi jokio supratimo.
- 8 Išjuokėjai sukelia miestą [maištauti], bet išmintingieji nuramdo rūstybę.
- 9 Jei išmintingas vyras bylinėjasi su kvailiu, tas šėlsta ir juokiasi nenurimdamas.
- 10 Kraujotroškos nekenčia nepeiktojo, bet tiesieji rūpinasi jo gyvybe.
- 11 Visą savo apmaudą išleidžia kvailasis, bet išmintingasis pagaliau jį sulaiko⁴.
- 12 Jei valdovas atidžiai klausosi melagingo pranešimo, visi jo pareigūnai tampa nedorėliais.
- 13 Beturtis ir prispaudėjas turi tai bendra: kas abiem teikia akių šviesą, yra VIESPATS.
- 14 Karaliaus, ištikimai ginančio varguolių teises, sostas tvirtai stovi per amžius.
- 15 Rykštė ir pabarimas teikia išmintį, bet savo valiai paliktas berniukas daro gėdą savo motinai.
- 16 Nedorėliams daugėjant, daugėja nusikaltimas, bet teisiesiems smagu matyti jų nupuolimą.
- 17 Sudrausk savo sūnų, ir jis tave nuramins ir suteiks atgaivą tavo sielai.
- 18 Be vizijos⁵ sulaukėja tauta, bet kas laikosi pamokymo, tas laimingas.
- 19 [Viėnais] žodžiais vergas nesudraudžiamas,

1 Arba: daugėja
2 Arba: daugėjant
3 Rk.; M: džiūgauja ir yra linksmas

4 Rk.; M: nuramina
5 T.y. pranašų apreiškimo

- nes, nors jis supranta,
tačiau nepaklauso¹.
- 20 Jei matai ką skubantį kalbėti,
kvailasis turi daugiau
vilties negu jis.
- 21 Jei kas lepina iš jaunumės savo
verga,
tas galų gale turės
neklaužadą².
- 22 Pikčiurna sukelia vaidą,
ir karštabūdis padaro daug
nuodėmių.
- 23 Žmogaus puikybė jį nužemina,
bet kas nuolankios dvasios,
igyja garbę.
- 24 Kas dalijasi su vagimi, nekenčia
savo gyvybės;
jis girdi keiksmą³, bet
nepraneša.
- 25 Žmonių baimė spendžia
žabangus,
bet kas pasitiki
VIEŠPAČIU,—
apginamas.
- 26 Daugelis ieško valdovo
palankumo⁴,
bet [tik] iš VIEŠPATIES
ateina teisingas
sprendimas.
- 27 Bjaurus teisiesiems piktadarys,
o nusikaltėliui bjaurus
einantis tiesiu keliu.

ANTROJO POSAKIŲ RINKINIO PRIEDAI (30 IR 31)

Agūro žodžiai

- 30 Žodžiai Agūro,
Jakės sūnaus, iš Masos.
Pasakymas vyro,
nusivarginusio Dievu:
„Aš nusivarginau, Dieve, kad
galėčiau [suvokti]⁵,

- 2 nes aš buvau kvailesnis už [šiaip
koki] vyrą
ir neturėjau žmogaus
supratimo.
- 3 Neišmokau išminties,
ir neturiu Šventojo
pažinimo.
- 4 Kas užžengė į dangų ir nužengė?
Kas surinko vėją į savo
rieškutes?
Kas įvyniojo vandenį į
apsiaustą?
Kas nustatė visus žemės
galus?
Kuo jis vardu ir kuo vardu jo
sūnus⁶?
Tu juk žinai!⁷“
- 5 Kiekvienas Dievo žodis yra
išmėgintas⁸.
Jis yra skydas tų, kurie
ieško prieglobsčio jame.
- 6 Niekas ne pridėk prie jo žodžių,
kad jis nesubartų tavęs ir tu
nepasirodytum melavęs.
- 7 Dviejų dalykų prašau iš tavęs;
neatsakyk man, prieš man
mirštant:
- 8 apgaulė ir melagingą žodį
atitolink nuo manęs,
neturto ir turtų man
neduok.
Bet mane maitink man skirta
duona,
- 9 kad pasisotinęs neužsiginčiau
ir nesakyčiau: „Kas yra
VIEŠPATS?“
ir kad nuskurdęs nevogčiau
ir nenusikalstčiau savo
Dievo vardui.
- 10 Neapšmeižk vergo jo valdovui,
kad jis tavęs nekeiktų ir
kad nenusikalstum.

1 Lit. nėra atsakymo

2 Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta. Arba rk.:
apmauda

3 T.y. keiksmą, daromą nežinomam ar
nesugautam vagiui

4 Lit. veido

5 Rk.

6 G: sūnus

7 Ironiškai pasakyta.

8 T.y. toks tikras ir grynas, kaip ugnyje
nuskaitintas ir nuo priemaišų apvalytas
auksas

- 11 Yra tokių, kurie keikia savo tėvą
ir nelaimina savo motinos;
12 tokių, kurie tariasi esą švarūs,
bet kurių nešvarumai
nenuplauti;
13 tokių, kurių akys kokios
išpuikusios
ir kurių žvilgsniai kokie
išdidūs!
14 Tokių, kurių dantys kalavijai
ir kurių žandikauliai
skerdikliai,
kad suriję pašalintų
varguolius iš šalies
ir beturčius iš žmonijos.

- 15 Siurbėlė turi dvi dukteris:
„Duok! Duok!“

Skaičių posakiai

- Trys yra tie, kurie nepasisotina,
keturi niekad nesako:
„Gana!“—
16 šeolis¹ ir nevaisingos iščios,
žemė, kuri niekad
neprisigeria vandens,
ir ugnis, kuri niekad
nesako: „Gana!“
17 Akį, kuri tyčiojasi iš tėvo
ir niekina paklusnumą
motinai²,
varnai iškapos prie upelio
ir sules jauni ereliai.
18 Yra trys dalykai, man per daug
nuostabūs,
keturi, kurių negaliu
suprasti:
19 erelio kelias padangėse,
gyvatės kelias ant uolos,
laivo kelias jūros vidury
ir vyro kelias prie jaunos
žmonos.

- 20 Toks yra svetimautojos kelias:

jį pavalgo, nusišluosto
burną
ir sako: „Nepadariau nieko
nedora!“

- 21 Po trimis sudreba žemė,
keturių ji negali pakelti:
22 po vergu, kai jis tampa
karaliumi,
ir kvailiu, kai jis turi sočiai
duonos,
23 po nemylima [moterim], kai ji
išteka už vyro,
ir tarnaitė, kai ji išstumia³
savo valdovę.
24 Keturi yra mažiausi žemėje,
tačiau jie yra išmintingųjų
išmintingiausi⁴:
25 Skruzdelės—nestipri tauta,
tačiau jos vasarą paruošia
sau maistą.
26 Uoliniai barsukai—negalinga
tauta,
tačiau jie įtaiso uoloje sau
namus.
27 Jokio karaliaus neturi skėriai,
tačiau jie visi išskrenda
pasiskirstę būriais.
28 Driežą galima sugauti rankomis,
tačiau jis įsigauja į
karaliaus rūmus.
29 Yra trys, kurie išdidžiai
žingsniuoja,
keturi, kurie išdidžiai
vaikščioja:
30 liūtas, kurs yra galiūnas tarp
žvėrių
ir nesigrėžia nė nuo vieno,
31 išdidžiai stypinėjęs gaidys bei⁵
ožys
ir karalius, kai jis pasirodo
savo tautai⁶.

1 T.y. mirusiųjų buveinė
2 Arba pgl. G: seną motiną

3 iš nuosavybės
4 GSV; M: išgudrinti išminčiai
5 Rk.; M: strėnos arba
6 Rk.

- 32 Ar kvilai elgies
didžiudamasis,
ar rimtai apsigalvoji, [dėk]
ranką ant burnos!
33 Nes [kaip] pieno mušimas
pagamina sviestą
ir nosies spaudimas ištekina
kraują,
[taip] ir pykčio kurstymas¹
sukelia nesantaiką.

Motinos patarimai karaliui

31

- Masos karaliui Lemueliui
pasakyti žodžiai,
kuriais jį pamokė jo
motina:
- 2 Ka, mano sūnau, 'ką Lemueli,
mano pirmagimi, turiu tau
sakyti²,
ka, mano iščių sūnau,
ir ka, mano įžadų sūnau?
3 Neatiduok moterims savo jėgos
nė savo 'strėnų toms, kurios
sunaikina karalius³.
4 Ne karaliams, Lemueli,
ne karaliams gerti vynas,
nei kunigaikščiams geisti⁴
svaigalų,
5 kad jie gerdami nepamirštų, kas
nustatyta,
ir nepažeistų nė vieno
nuskurdėlio teisių.
6 Duokite svaigalų žūstančiam
ir vyno tiems, kurių siela
apkartusi.
7 Tegul toks geria ir pamiršta
savo neturtą
ir savo vargo nebeatsimena.
8 Prabilk už nebylį⁵,

už visų nelaimingųjų⁶
teises.

- 9 Prabilk, teisk teisingai
ir gink nuskurdusį beturtį!

Ideali namų šeimininkė

- 10 Darbšti žmona—kas ją randa?
Toli prašoka koralus jos
vertė.
11 Ja pasitiki jos vyro širdis,
ir pelno jam netrūksta.
12 Ji daro jam gera, o ne pikta,
per visas savo gyvenimo
dienes.
13 Ji pasirūpina vilnų ir linų
ir darbuojasi noringomis
rankomis.
14 Ji yra kaip prekiautojo laivai:
iš toli ji pargabena sau
maistą.
15 Ji keliasi, kai dar naktis,
duoda maisto savo šeimynai
ir nurodymų savo
tarnaitėms.
16 Ji galvoja apie lauką ir jį
nuperka,
savo rankų uždarbiu⁷
įsiveisia vynuogyną.
17 Ji apjuosia stiprybe savo strėnas
ir sutvirtina savo rankas
darbui⁸.
18 Ji pastebi, kad geras jos
prekybinis pelnas.
Neužgęsta naktį jos žiburys.
19 Ji ištisia savo rankas į ratelį,
ir jos pirštai nutveria
verpstą.
20 Savo delną ji atidaro skurdžiui
ir savo rankas ištisia į
vargšą.
21 Ji nebijo savo namams sniego,
nes visi jos namiškiei
šarlaku⁹ aprengti.
22 Ji pasidaro lovatiesių.
Plona drobė ir purpuras—
jos apdaras.

1 Lit. spaudimas

2 G; ~M

Rk.; M: kelių karaliams sunaikinti

4 Rk.; M: kur

5 Tai gali reikšti ir toki, kurs nemoka ar nedrįsta
apsiginti teisme.

6 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

7 Lit. vaisiais

8 G; ~M

9 G: dvigubai

- 23 Žinomas vartuose jos vyras,
kai jis posėdžiauja su šalies
seniūnais.
- 24 Ji nuaudžia apatinukus ir
parduoda,
ir juostų pristato
prekiautojui.
- 25 Stiprybė ir orumas—jos
apdaras,
ir ji juokiasi iš ateities.
- 26 Savo burną ji atveria su
išmintimi,
ir malonus pamokymas ant
jos liežuvio.
- 27 Ji apžiūri savo namų veiklą
ir nevalgo tinginystės
duonos.
- 28 Jos sūnūs pakyla ir ją vadina
laiminga,
jos vyras ją giria:
- 29 „Daug dukterų pasirodė
darbščios,
bet tu pralenkei jas visas!“
- 30 Apgaulingas žavumas ir niekai
gražumas,
tik žmona, bijanti
VIEŠPATIES, girtina.
- 31 Pagerbkite ją dėl to, ką nuveikė
jos rankos¹,
ir tegul vartuose ją giria jos
darbai.

1 Lit. Duokite jai [pripažinimą] dėl jos rankų
vaisių

PAMOKSLININKAS

Knygos antraštė ir tema

1 Jeruzalėje viešpatavusio karaliaus
Dovydo sūnaus Pamokslininko
žodžiai.

2 Tuštybių tuštybė,—
sako Pamokslininkas¹,—
tuštybių tuštybė,
viskas tuštybė!

Nieko nauja po saule

3 Kokia nauda žmogui iš viso jo
triūso,
kuriuo jis nusivargina po
saule?

4 Karta ateina ir karta nueina,
o žemė amžinai pasilieka.

5 Saulė pateka,
ir saulė nusileidžia,
ir skuba atgal į savo vietą,
kur ji pateka.

6 Eina į pietus
ir apsisuka į žiemius,
vis sukdamas
eina vėjas,
ir į ten, kur apsisuko,
vėjas sugrižta.

7 Visi upeliai teka į jūrą, tačiau
jūra neprisipildo.
Į vietą, kur upeliai teka,
ten jie vis teka ir teka.

8 Visi žodžiai nusikamuoja,
žmogus negali [visko]
iškalbėti.

Akis nepasisotina regėjimu,
ir ausis neprisipildo
girdėjimo.

9 Kas buvo, tas bus,
ir kas buvo daroma, [vėl]
bus daroma,
ir nieko nauja nėra po
saule.

10 Jei yra kas, apie ką sakoma:
„Žiūrėk į šitą, tai naujas
dalykas!“,
tai jau seniai buvo per amžius,
kurie buvo pirma mūsų.

11 Nebeatsimenama to, kas
anksčiau buvo,

nei to, kas vėliau bus.
To niekas nebeatsimins,
nei to, kas galiausiai bus.

Nesėkmingi bandymai suvokti gyvenimo prasme

12 Aš, Pamokslininkas,
buvau Izraelio karalius
Jeruzalėje.

13 Aš atsidėjau
ieškoti ir tyrinėti išmintimi
viską, kas vyksta po
dangumi.

Tai blogas uždavinys.
Dievas jį davė žmonėms,
kad juo nusivargintų.

14 Mačiau visus darbus,
kurie daromi po saule,
ir štai viskas buvo tuštybė ir
vėjo gaudymas.

15 „Kas kreiva, negali tapti tiesu,
ir ko nėra, negalima
skaičiuoti“.

16 Aš kalbėjau
su savim, sakydamas:
„Štai aš igijau daug
ir vis daugiau išminties,
daugiau už visus, kurie pirm
manęs
buvo Jeruzalės valdovai,
ir mano protas patyrė
daug išminties bei
pažinimo“.

17 Atsidėjau pažinti
išmintį ir pažinimą,
beprotybę ir kvailybę.
Supratau, kad ir tai yra vėjo
gaudymas!

18 Nes „kur daug išminties, daug ir
sielvarto,
ir kuo daugiau žinojimo,
tuo daugiau ir skausmo“.

16 1 Kar 4, 29–31

2

Aš sau tariau:
„Na, pabandyk linksmai
gyventi
ir ieškok laimės!“

Bet va tai irgi tuštybė!

2 Apie juoką sakiau: „Jis
beprasmiš!“
ir apie džiaugsmą: „Ką jis
nuveikia?“

¹ Hbr. koholet, gr. eklelesiastēs, „susirinkimo
vadovas“, „susirinkimo kalbėtojas“

- 3 Susigalvojau
vynu gaivinti savo kūną,
mano protui išmintingai
vadovaujant,
ir nusitverti kvailybę,
kol patirsiu,
kas yra žmonėms laimė,
kuria jie susikuria po saule,
kol skaičiuoja savo
gyvenimo dienas.
- 4 Atlikau didelių darbų:
pasistačiau namų,
išiveisiau vynuogynų;
pasidariau
sodų bei parkų
ir juose pasodinau
visokio vaisiaus medžių;
- 6 išitaisiau vandens tvenkinių,
kad laistychiau iš jų
mišką, vešantį medžiais.
- 7 Išigijau tarnų ir tarnaičių
ir turėjau namuose
gimusiųjų.
Taip pat gyvulių—raguočių ir
avių—
daug turėjau,
daugiau už visus, kurie pirm
manęs
buvo Jeruzalėje.
- 8 Prisirinkau
ir sidabro bei aukso
ir turto, kokį turi tik
karaliai ir provincijos.
Pasirūpinau
giesmininkų bei
giesmininkių
ir to, kuo gėrisi žmonės:
daug moterų¹.
- 9 Taip pasidariau didis ir
pralenkiau
visus, kurie buvo
pirm manęs Jeruzalėje.
Be to, dar mano išmintis man
pasiliko.
- 10 Ir ko tik geidė mano akys,
joms neatsakiau.
Nesulaikiau savo širdies
nuo jokio džiaugsmo.
Juk mano širdis turėjo
džiaugsmo
iš viso mano triūso,
ir tai buvo man atpildas
už visą mano triūsa.
- 11 Paskui aš atkreipiau savo
žvilgsnį
į visus savo darbus, kuriuos
atliko mano rankos,
ir į triūsa, kuriuo
nusivarginau dirbdamas.
Štai viskas buvo tuštybė ir vėjo
gaudymas,
ir nėra jokios naudos po
saule.
- 12 Kai atkreipiau savo žvilgsnį
stebėti išminties,
beprotybės ir paikybės
[nes ką nuveiks žmogus,
kuris ateis po karaliaus?—
Tai, kas jau seniai buvo
daroma!]²,
- 13 aš mačiau,
kad išmintis
taip pralenkia kvailybę,
kaip šviesa pralenkia
tamsą.
- 14 „Išminčius turi akis galvoje,
o kvailys vaikščioja
tamsoje“.
Bet aš taip pat suvokiau,
kad tėra vienas likimas,
kuris ištinka juos visus.
- 15 Ir aš sau tariau:
„Kaip atsitinka kvailiui,
taip ir man atsitiks!
Tad kodėl aš buvau
pernelyg išmintingas?“
Ir sau tariau:
„Tai irgi tuštybė!“
- 16 Nes niekas neatsimena
išminčiaus,
kaip ir kvailio, amžinai,
nes būsimomis dienomis seniai
viskas bus pamiršta.
Kaip numiršta
išminčius lygiai su kvailiu!
- 17 Tad ėmiau nekęsti gyvenimo,
nes nelemtas man pasirodė
darbas,
kuris daromas po saule,
nes viskas yra tuštybė ir
vėjo gaudymas.
- 18 Ir aš nekenciau visko, kas mano
igyta triūsu,
kuo aš nusivarginau po
saule,

1 T.y. haremo mergaičių

2 12b skn. nepriklauso šitam kontekstui ir geriau
tinka, kai nukeliamas po 19 skn.

- nes turiu tai palikti žmogui,
kuris bus po manęs.
- 19 Ir kas žino,
ar jis bus išmintingas, ar
kvaillas?
Tačiau jis valdys viską, kas
mano igyta triūsų,
ką susikūriau triūsų ir
išmintimi po saule.
Tai irgi tuštybė!
- 20 Todėl aš leidžiau
savo širdžiai nusivilti¹
dėl viso triūsų, kuriuo
nusivarginau po saule.
- 21 Juk atsitinka, kad žmogus
vargsta
su išmintimi, žinojimu ir
pasisekimu,
o tačiau žmogui, kuris dėl to
nevargo,
jis turi tai atiduoti į dalį!
Tai irgi tuštybė ir didelė
blogybė!
- 22 Kas gi bepalieka žmogui
iš viso jo triūsų ir jo širdies
siekimą,
kuriuo jis nusivargina po
saule?
- 23 Nes visos jo dienos skausmai ir
sielvartas jo verslas;
net naktį neturi atilsio jo
širdis.
Tai irgi tuštybė!
- 24 Nieko nėra geresnio žmogui,
kaip valgyti, gerti
ir būti patenkintam savo
triūsime.
Aš ir tai mačiau,
kad tai ateina iš Dievo
rankos,
- 25 nes kas gali valgyti
ir kas būti linksmas²
be jo³?
- 26 Nes žmogui, kuris jam patinka,
jis duoda išminties,
supratimo ir džiaugsmo,
o tam, kuris jam nepatinka⁴, jis
duoda uždavinį

rinkti ir krauti,
kad duotų tam,
kuris patinka Dievui.
Tai irgi tuštybė ir vėjo
gaudymas!

4-8 1 Kar 10, 23-27; 2 Kron 9, 22-27 7 1 Kar 4, 23
8 1 Kar 10, 10. 14-22 9 1 Kron 29, 25 23 Job 5, 7;
14, 1 24 Pam 3, 13; 5, 18; 9, 7; Jez 56, 12; Lk 12, 19; 1
Kor 15, 32 26 Job 32, 8; Pat 2, 6

Viskas turi savo laiką

- 3** Viskam yra [paskirta] valanda,
ir [paskirtas] laikas
kiekvienam dalykui po
dangumi:
- 2 laikas gimti
ir laikas mirti;
laikas sodinti
ir laikas išrauti, kas
pasodinta;
- 3 laikas žudyti
ir laikas gydyti;
laikas griauti
ir laikas statyti;
- 4 laikas verkti
ir laikas juoktis;
laikas raudoti
ir laikas šokti;
- 5 laikas numesti akmenis
ir laikas surinkti akmenis;
laikas myluoti
ir laikas vengti mylavimo;
- 6 laikas ieškoti
ir laikas prarasti;
laikas palaikyti
ir laikas numesti;
- 7 laikas sudraskyti
ir laikas susiūti;
laikas tylėti
ir laikas kalbėti;
- 8 laikas mylėti
ir laikas nekęsti;
laikas kariauti
ir laikas gyventi taikoje.
- 9 Kokią naudą turi tas, kuris ką
daro,
iš to, kuvo jis nusivargina?

Dievo duotas uždavinys

- 10 Mačiau uždavinį,
kurį Dievas davė žmonėms,
kad jie juo nusikamuotų.
- 11 Jis viską padarė gražų savo
laiku,

1 Lit. nusigrėžiau, kad padaryčiau savo širdį
nusivylusia

2 Arba: mėgautis

3 Kkr. MesGKS; MTV: manęs

4 Lit. nusidėjėliui

- taip pat amžinybę¹ idėjo į
širdį—
tik kad žmogus negali suprasti
darbo,
kurį Dievas daro,
nuo pradžių iki galo.
- 12 Supratau, kad jiems nieko nėra
geriau,
kaip tik būti linksmiems
ir būti patenkintiems savo
gyvenime.
- 13 Bet ir kiekvienam,
kuris valgo ir geria
ir patiria gera visame savo
triūse,
tai yra Dievo dovana.
- 14 Supratau, kad viskas, ką Dievas
daro,
pasilieka per amžius.
Prie to nieko negalima pridėti,
ir nuo to nieko negalima
atimti.
Ir Dievas tai padarė,
kad jo bijotų.
- 15 Kas yra, yra jau seniai buvę,
ir kas bus, jau seniai yra.
Ir Dievas suieško,
kas pradinge².

**Neteisybė teisybės vietoje. Žmogaus
likimas panašus į gyvulio**

- 16 Dar mačiau po saule:
teisingumo vietą—
ten buvo neteisybė,
ir teismo vietą—
ten buvo nedorybė.
- 17 Aš sau tariau:
„Teisųjį ir nedorėlį
Dievas teis,
nes kiekvienas dalykas turi [jam
skirtą] laiką
ir kiekvienas veiktas“³.
- 18 Aš sau tariau:
„[Taip yra] dėl žmonių,
kad Dievas juos išmėgintų
ir jie pamatytų, jog jie tėra
gyvuliai!
- 19 Nes žmonių likimas
yra toks pat, kaip gyvulio
likimas.
Jie turi vienodą likimą:

- kaip vienas miršta, taip ir
kitas miršta,
ir jie visi turi tokį pat kvapą.
Taigi žmogus nepranašėnis
už gyvulį,
nes viskas yra tuštybė.
- 20 Viskas nueina
į vieną ir tą pačią vietą.
Viskas atsirado iš dulkių,
ir viskas sugrįžta į dulkes.
- 21 Kas žino, ar žmonių kvapas
pakyla aukštyn
ir ar gyvulio kvapas
nueina žemyn į žemę?“
- 22 Pamačiau, kad žmogui nieko
nėra geriau,
kaip džiaugtis savo darbais,
nes ta yra jo dalis,
nes kas jį atves pamatyti,
kas bus po jo?

Engiamųjų ašaros

4

- Aš vėl mačiau visus
prispaudimus,
daromus po saule:
štai prispaustųjų ašaros!
Tačiau jie neturi guodėjo.
Jų engėjų ranka vartoja smurtą!
Tačiau jie neturi guodėjo.
- 2 Tad aš laikiau mirusiųsius,
seniai mirusius,
laimingesniais už gyvuosius,
kurie tebegyvena,
- 3 ir laimingesniu už abėjus tą,
kurio ligšiol dar nėra,
kuris dar nematė pikto darbo,
kuris daromas po saule.

Darbas kaip bergždžia konkurencija

- 4 Ir aš mačiau iš visų pastangų
ir viso darbo pasisekimo,
kad tai tik vieno varžybos su
kitu⁴.
Tai irgi tuštybė ir vėjo
gaudymas!
- 5 „[Kvailys susideda rankas
ir valgo savo kūną“].
- 6 „Geriau sauja, pilna atilsio,
negu abi riešutės, pilnos
triūso“
ir vėjo gaudymo.

Vienatvė

- 7 Aš vėl pamačiau
tuštybę po saule:

1 T.y. galią pažvelgti į tolimesnį laiko punktą
2 Lit. nuvyta
3 M + ten

4 Lit. pavyduliavimas kitam

- 8 [kas nors] yra vienas ir nėra
antrojo;
jis neturi nei sūnaus, nei
brolio.
Tačiau jo triušas neturi galo,
taip pat jo akis nepasisotina
turtais.
O kieno labui aš triūsiu
ir sau leidžiu stokoti gera?
Tai irgi tuštybė ir nevykęs
verslas.
- 9 Dviem geriau negu vienam,
nes jie turi gerą atpildą už
savo triūsa.
- 10 Nes jei jie parkrinta,
vienas padeda kitam
atsikelti.
Vargas vienišajam, kai jis
parkrinta
ir nėra antrojo jam pakelti!
- 11 Taip pat, jei du guli drauge,
jie sušyla.
Tačiau vienas—kaip jis sušils?
- 12 Ir jei kas vieną nutveria,
du gali jam pasipriešinti.
Ir „triguba virvė negreit
pertrūksta“.

**Politinė karjera neturi pasiliekančios
vertės**

- 13 Geriau jaunuolis, neturtingas,
bet išmintingas,
negu karalius, senas, bet
kvailas,
kuris nebesusipranta
priimti patarimą.
- 14 Mat vienas išėjo iš kalėjimo,
kad taptų karaliumi,
nors, anam karaliaujant,
jis buvo gimęs neturtingas.
- 15 Mačiau visus gyvuosius,
vaikščiojančius po saule,
[bėgant] su jaunuoliu, ipėdiniu¹,
kuris turėjo stoti į ano
vieta.
- 16 Begalinė buvo žmonių minia,
visi, kurių priekyje jis ėjo.
Tačiau vėlesnieji nebesidžiaugia
juo.
Juk ir tai tuštybė ir vėjo
gaudymas!

Ištesėk Dievui duotus įžadus

- 17 Saugok savo koją,

kai eini

į Dievo namus!

Prieiti klausytis yra geriau
negu aukoti kvailių auką,
nes jie tokie nežinėliai, jog
daro pikta.

5

- Nebūk per greitas savo burna,
ir tavo širdis teneskuba
ištarti žodžio Dievo
akyse,
nes Dievas yra danguje,
o tu žemėje.
Todėl tebūnie mažai tavo
žodžių,
- 2 nes „sapnas ateina per didelį
nusidirbimą,
o kvailiojo plepalas—per
daugelį žodžių“.
- 3 Kai duodi Dievui įžada,
negaišk jo ištesėti,
nes jam nepatinka kvailieji.
Ką pažadi, tą ištesėk!
- 4 Geriau tau nepamiršti,
negu, davus įžada, [jo]
neištesėti.
- 5 Neleisk savo burnai tave
nuvesti į nuodėmę
ir nesakyk pasiuntiniui²:
„Tai buvo apsirikimas“.
Kodėl Dievas turėtų supykti dėl
tavo kalbos
ir leisti nenusisekti tavo
rankų darbui?
- 6 Nes „kur daug darbų, [ten būna]
sapnų,
ir kur daug žodžių,—
tuštybių“³.
O tu⁴ bijok Dievo!

⁴ Ps 66, 13–14

Politinė savivalė

- 7 Jei beturčio priespauda
ir teisingumo bei teisės
pažeidima⁵
matai provincijoje,
nesistebėk tuo!
Nes „aukštesnis prižiūri aukštą
ir [dar] aukštesnis abu“.

² T.y. kunigui ar šventyklos įgaliotiniui; GKS: Dievui

³ Rk. Hbr. tekstas neaiškus.

⁴ GKSHier

⁵ Lit. apiplėšima

¹ Lit. antruoju (po karaliaus)

- 8 [Bet kiekvieno požiūriu nauda
šaliai ta,
kad dirbama žemė turi
karalių.]¹

Turtų niekybė

- 9 Kas myli pinigų,
nepasitotin pinigais,
ir kas myli turtus, [nepasitotina]
pelnu.
Tai irgi tuštybė!
- 10 Jei dauginas geras,
dauginasi jo naudotojai².
Ir koki kitą pelną turi jo
savininkas,
kaip ta, kad jis jį paseka
akimis?
- 11 „Saldus darbininko miegas,
ar jis daug, ar mažai valgo,
bet turtuolio sotumas
neleidžia jam miegoti“.
- 12 Yra skaudi blogybė,
kuria mačiau po saule:
turtai, savo savininko
saugojami
jo paties nelaimei.
- 13 Mat kai tie turtai žūva
per nevykusį verslą
ir jam yra gimęs sūnus,
nieko nebepalieka šio
rankoje.
- 14 Kaip jis išėjo iš savo motinos
įsčių,
nuogas turi vėl nueiti, kaip
atėjo,
ir nieko nepasiima už savo
triūsa,
ką galėtų neštis su savim
rankoje.
- 15 Tai irgi skaudi blogybė:
jis nueina visai taip, kaip
atėjo.
Ir kokia nauda jambelieka iš to,
kad jis triūsia—vėjui?!
- 16 Be to, per visas dienas jis valgo
tamsoje,
turi daug nepasitenkinimo,
[kenčia] ligą ir apmaudą.
- 17 Štai ką aš mačiau esant gera:
kad puiku valgyti, gerti

- ir būti pasitenkinusiam visame
triūse,
kuriuo kas nors
nusivargina po saule
per suskaičiuotas savo
gyvenimo dienas,
kurias Dievas jam davė,
nes ta yra jo dalis.
- 18 Taip pat kiekvienas žmogus,
kuriam Dievas davė
turtų bei išgalių
ir jam leido tuo naudotis,
pasiimti savo dalį
ir džiaugtis savo triūsime—
tai Dievo dovana!
- 19 Juk toks retai pagalvoja
apie savo gyvenimo dienas,
nes Dievas laiko jį užsiėmusį
širdies džiaugsmu.

15 Job 1, 21; Ps 49, 17; 1 Tim 6, 7

- 6** Yra blogybė, kurią mačiau po saule
ir kuri sunkiai slegia žmogų:
- 2 Kam nors Dievas duoda
turtų, išgalių ir pertekliaus
ir jam netrūksta nieko,
ko jis geidžia,
tačiau Dievas jam neleidžia tuo
naudotis.
Priešingai, svetimasis tuo
naudojasi.
Tai tuštybė! Tai pikta
negalė!
- 3 Jei kas taptų šimto [sūnų] tėvu
ir gyventų daug metų,
nors ir daug būtų jo amžiaus
dienų,
jei jo siela nepasitenkintų
geru
ir jis net neturėtų laidotuvių,—
sakyčiau: „Negyvas
gimęsysis laimingesnis
už jį!“
- 4 Nes į niekybę šis atėjo
ir nueina į tamsą,
ir tamsos apdengiamas jo
vardas.
- 5 Be to, jis neišvydo saulės
ir nieko nežinojo.
Jis turi daugiau ramybės
negu anas.
- 6 Net jei jis³ gyventų

1 T.y. tokį, kuris rūpinasi žemės ūkiu
2 Lit. valgytojai

3 T.y. nelaimingas turtuolis

- dusyk tūkstantį metų
ir negautų pamatyti gera,—
ar viskas neturi nueiti
į vieną ir tą pačią vietą?
- 7 Visas žmogaus triūsas tenka jo
burnai,
tačiau niekad
nenumalšinamas jo¹
alkis.
- 8 Iš tikrųjų: kuo išminčius
pranašesnis už kvailį,
kuo nuolankusis, mokantis
[tinkamai] elgtis gyvųjų
akyse?
- 9 „Geriau tai, ką akys gali matyti,
negu tai, ko trokšta
geidulys“².
Tai irgi tuštybė ir vėjo
gaudymas!

**Žmogaus gyvenimas nulemtas ir
nesuvokiamas**

- 10 Kas įvyksta, tai seniai nulemta³,
ir [iš anksto] žinoma, kas
žmogus bus.
Jis negali bylinėtis su tuo,
kurs galingesnis už jį.
- 11 Nes juo daugiau žodžių,
juo daugiau tuštybės.
Kokia žmogui iš to nauda?
- 12 Nes kas žino,
kas gera žmogui gyvenime,
jo niekingo gyvenimo
suskaičiuotomis
dienomis?
Jis jas praleidžia kaip
šešėlių.
Tad kas gali pasakyti žmogui,
kas po jo bus po saule?

Pamokomasis interpas: Kas geriau?

7

- „[Geras] vardas geresnis už gera
aliejų“,
ir mirties diena—už gimimo
dieną.
- 2 Geriau eiti į gedinčius namus,
negu eiti į pokyliaujančius
namus,
nes toks yra visų žmonių galas,

- ir gyvasis tai dedasi į širdį.
- 3 Liūdesys geresnis už juoką,
nes kai veidas liūdnas,
širdžiai gera.
- 4 „Išmintingųjų širdis yra gedulo
namuose,
o kvailųjų širdis—
džiaugsmo namuose“.
- 5 „Geriau klausytis išmintingojo
pabarimo,
negu kam nors klausytis
kvailųjų giesmės“,
- 6 nes „kaip erškėčiai traška po
katilų,
taip kvailojo juokas“.
O tai irgi tuštybė!
- 7 ...⁴
nes išgavimas prievarta
sukvailina išmintingąjį
ir širdį sugadina
papirkimas.
- 8 Geriau baigti kalbą, negu ją
pradėti,
geriau būti kantriam negu
išdidžiam.⁵
- 9 Nebūk per greitas savo dvasioje
giežti apmauda,
nes apmaudas ilsisi kvailių
krūtinėje.
- 10 Nesakyk: „Kaip tai yra,
kad ankstesnės dienos
buvo geresnės už
dabartines?“,
nes ne iš isminties
bus tau kilęs toks
klausimas.
- 11 Išmintis gera, lygiai kaip ir
veldinys,
ir ypatinga nauda tiems,
kurie mato saulę,
- 12 nes „būti isminties šešėlyje“⁶
yra [kaip] būti pinigų
šešėlyje“.
- Bet žinojimo pranašumas tas:
„išmintis išlaiko savo
savininką gyvą“.⁷

1 Arba: jos (t.y. mirusiųjų vietos) ryklei, tačiau
niekad nenumalšinamas jos

2 T.y. daugiau laikytis to, kas apčiuopiama ir
regima, negu vaikytis nepasiekiamų oro pilių,
egzistuojančių tik vaizduotėje.

3 Lit. pavadinta vardu

4 Išleista eilutė. Kai kurie komentatoriai čia
siūlo įterpti Pat 16, 8: Geriau mažą su teisybe,
negu didelis pelnas su neteisybe.

5 T.y. geriau užčiaupti burną, užuot kritikavus
Dievą, ir kantriai pasiduoti jo valiai, užuot
įžūliai jam prikaišiojus.

6 T.y. apsaugoje

7 T.y. ji padeda išsiversti gyvenime, net kai
netenkama turto.

- 13 Pažvelk į Dievo veikimą:
kas gali ištiesinti,
ką jis sukreivino?
- 14 Gera dieną būk geros nuotaikos,
o blogą dieną pagalvok:
Dievas padarė
ir šita, kaip ir aną.
[Tai daryk,] nes žmogus nieko
negali suvokti,
kas po jo įvyks.

1 Pat 22, 1 9 Jok 1, 19

Auksinis vidurkelis

- 15 Viską mačiau
savo niekingo gyvenimo
dienomis:
čia teisusis, žūstąs, nors ir
teisus,
ten nedorėlis, ilgai gyvenąs,
nors ir nedoras.
- 16 Nebūk per daug teisus
ir nesirodyk pernelyg
išmintingas!
Kodel turėtum susinaikinti?
- 17 Per daug nenusikalisk
ir nebūk kvailas!
Kodel norėtum prieš laiką
mirti?
- 18 Gerai, kad laikais vieno,
bet ir nuo kito nepaleidi
rankos,
nes kas bijo Dievo,
išvengia viso to¹.
- 19 „Išmintis teikia išmintingajam
daugiau stiprybės
negu dešimt galiūnų,
esančių mieste“.
- 20 Juk joks žmogus nėra toks
teisus žemėje,
kad jis darytų [tik] gera
ir nenusidėtų.
- 21 Toliau: nekreipk dėmesio į
jokias kalbas,
kurias žmonės kalba,
kad neturėtum išgirsti,
kaip tavo tarnas tave
keikia,
- 22 nes tavo širdis žino
irgi daugybę progų,
kai ir tu keikei kitus.

Išmintis nepasiekiamo

1 T.y. abiejų kraštutinių: stengimosi būti per daug teisiu ir dėjomosi pernelyg išmintingu

- 23 Visa tai bandžiau išmintimi.
Galvojau: „Norėčiau tapti
išmintingas!“
Bet ji liko toli nuo manęs.
- 24 Tai, kas yra, yra toli
ir giliai, giliai.²
Kas gali tai atrasti?

Kartėnė už mirtį

- 25 Aš apsidairiau,
ir mano širdis [siekė]
pažinti ir iširti,
ieškoti išminties ir išdavos³,
pažinti nedorybę kaip
paikybę
ir kvailybę kaip beprotybę.
- 26 Aš randu kartėnė už mirtį
moterį, kuri yra spąstai,
kurios širdis yra tinklas,
kurios rankos—pančiai.
Kas Dievui patinka,
ištrūksta iš jos,
o kas [jam] nepatinka,
tą ji pagauna.
- 27 Žiūrėk, tai radau,—
sakė Pamokslininkas,
[dėdamas] viena prie kito,
kad prieitų išdava:—
- 28 ko vis ieškojo mano siela,
bet ko neradau:
vieną vienintelį [tiesų] žmogų
radau iš tūkstančio,
tačiau neradau [nė vienos]
moters
tarp visų šitų.
- 29 Žiūrėk, vien tik tai radau,
kad Dievas sukūrė žmones
paprastus⁴,
bet jie ieško visokių
įmantrybių.

8

Kas yra kaip išminčius,
ir kas moka ką
išaiškinti?
„Žmogaus išmintis padaro
šviesų jo veidą,
ir taip pasikeičia jo veido
kietumas“.

2 T.y. esmė ar paslaptis to, kas yra, yra protui nepasiekiamo ir per gili

3 Lit. apskaitos (t.y. galutinių jo tyrinėjimo padarinių)

4 Lit. tiesius

Neatsimoka kelti maištą prieš karalių

- 2 ¹ Klausyk karaliaus įsakymo
dėl Dievui duotos
priesaikos.
- 3 Neskubek atsimesti nuo jo.
Neįsiveik į pikta dalyką²,
nes jis daro viską, kas jam
patinka.
- 4 kadangi „karaliaus žodis turi
galia,
ir kas drįsta jam sakyti: „Ką
darei?““
- 5 Kas klauso įsakymo,
nieko nežino apie pikta
dalyką,
tačiau išmintingojo širdis žino
apie [skirtą] laiką ir teisumą.
- 6 Mat kiekvienas dalykas turi
[savo] laiką ir [savo]
teisumą,
tačiau žmogui lemta
blogybė sunkiai jį slegia,
- 7 nes jis nežino, kas bus,
nes kas jam gali pasakyti,
kaip bus?
- 8 Joks žmogus neturi galios vėjui,
sulaikyti vėją,
ir niekas neturi galios
mirties dienai.
- Taip pat nėra paleidimo³ karo
metu,
ir nedorybė nepaleidžia tų,
kurie ją daro.
- 9 Visa tai mačiau
ir kreipiau dėmesį
į visą veikimą, kuris vyksta
po saule,
laiku, kai žmogus viešpatauja
žmogui
jam pakenkti.

Nėra teisybės pasaulyje

- 10 Paskui mačiau
nedorėlius⁴ artinantis ir
įeinant⁴,
tačiau iš šventosios vietos
turi eiti
ir būti pamiršti mieste tie,

kurie darė, kas teisu.

Tai irgi tuštybė!

- 11 Kadangi ne tuoju išvykdomas
bausmės sprendimas piktam
darbui,
tai žmonės išsidrąsina
daryti pikta,—
- 12 kadangi nusidėjėlis šimtąkart
gali daryti pikta,
o [tačiau] gali ilgai
gyventi!
- Tiesa, aš taip pat žinau,
kad gerai bus Dievo
bijantiems,
nes jie jo bijo,
- 13 ir kad nebūs gerai nedorėliui,
bet kad jis lyg šešėlis
neilgai gyvens,
nes jis nebijo Dievo.
- 14 Yra kažkas beprasmiška, kas
vyksta žemėje:
yra teisiųjų,
kurie gauna tai,
ką nusipelno nedorėlių
elgesys,
ir yra nedorėlių,
kurie gauna tai,
ką nusipelno teisiųjų
elgesys,
- Sakau: tai irgi tuštybė!
- 15 Tad aš gyriau džiaugsmą,
nes žmogui po saule nieko
nėra geriau,
kaip tik valgyti, gerti ir būti
linksmai.
- Ir tai gali jį palydėti, jam
triūsiant
per ⁵jo gyvenimo dienas,
kurias Dievas jam davė po
saule.

Dievo veikimas neištiriamas

- 16 Kai⁶ atsidėjau
pažinti išmintį
ir apžvelgti triūsimą,
atliekamą žemėje,—
nes dieną bei naktį
niekas nesuveria akių⁷,—
- 17 pamačiau [, kalbant apie] visą
Dievo veikimą,
kad žmogus negali suvokti

1 M + Aš; ~Vrs

2 T.y. politines intrigas ar samokslą prieš karalių

3 T.y. paleidimo iš kariuomenės

4 Rk. T.y. artinantis į Dievą ir įeinant į šventyklą

5 Kkr. Mss + suskačiuotas

6 M: Kiek

7 Lit. nemato miego savo akimis

veikimo, kuris vyksta po
saule,
nes, nors žmogus ir stengiasi [ji]
tyrinėti,
jis negali [jo] suvokti.
Net kai išmintingasis sakosi [ji]
pažistas,
jis negali [jo] suvokti.

Gyvenimas mirties šešelyje

9

- Juk visa tai dėjau sau į širdį,
ir „mano širdis suprato“¹,
kad teisieji bei išminčiai
ir jų veiksmai yra Dievo
rankoje.
Ar mylės, ar nekęs,—
žmogus nežino.²
Viskas, kas yra jo žinioje³,² yra
tuštybė⁴.
Vienas ir toks pat likimas
ištinka kiekvieną:
teisųjų ir nedorėlių,
gerąjį ir blogąjį⁵,
tyrąjį ir netyrąjį,
aukotoją ir neaukotoją.
Kaip klojasi gerajam, taip
nusidėjėliui,
kaip prisiekiančiam, taip
vengiančiam priesaikos.
3 Tai bloga kiekviename dalyke,
kurs vyksta po saule,
kad visų yra vienodas
likimas.
[Bet ir žmonių širdis yra pilna
nelabumo,
ir beprotybė slypi jų širdyje,
kol jie gyvena.]
Ir po to—pas mirusiųosius!
4 Juk kas dar susijungęs
su visais gyvaisiais, tas turi
vilties,
nes „gyvas šuo geresnis už
negyvą liūtą“.
5 Nes gyvieji žino, kad jie mirs,
bet mirusieji nieko nežino.
Jie nebegauna atlyginimo,
nes pamiršamas jų
atminimas.
6 Ir jų meilė, ir jų neapykanta,
ir jų pavydas seniai žuvę.

Ir jie amžinai nebeturi dalies
jokiame dalyke, kurs vyksta
po saule.

- 7 Eik, valgyk su džiaugsmu savo
duoną
ir gerk, gerai nusiteikęs,
savo vyną,
nes jau seniai Dievui patinka,
ką darai.
8 Kiekvienu metu tebūnie tavo
drabužiai balti
ir tenepritruksta aliejaus
ant tavo galvos.
9 Gėrėkis gyvenimu
su žmona, kurią myli,
per visas savo niekingo
gyvenimo dienas,
kurias Jis tau davė po
saule,
[per visas savo niekingas
dienes]⁶,
nes ta yra tavo dalis
gyvenime ir tavo triūsime,
kuriuo tu nusivargini po
saule.
10 Kas tik pakliūva į tavo rankas
nuveikti tavo jėga, tai
daryk,
nes nėra veikimo, nei apskaitos,
nei žinojimo, nei išminties
šeolyje⁷, į kurį tu eini.

Laikas ir lemtis

- 11 Aš vėl mačiau po saule,
kad ne greitiesiems
priklauso bėgimas,
nei karžygiams karas,
nei išmintingiesiems duona,
nei gudriesiems turtai,
nei mokytiesiems [žmonių]
prielankumas,
bet kad juos visus užklumpa
laikas ir lemtis⁸.
12 Juk ir žmogus
nepažįsta savo [nelaimės]
laiko.
Kaip žuvis, sugaunamos
piktu tinklu,
ir kaip paukščiai,
sugaunami žabangais,
žmonės taip, kaip jie,

1 GShK

2 T.y. žmogus negali nuspėti net savo jausmų

3 T.y. veikimo srityje

4 GShKSymV; M: viskas, kaip ir

5 GSV;~ M

6 ~ 7MssG A68^{Lat} HierT

7 T.y. mirusiųjų buveinėje

8 Lit. [grėsmingas] nuotykis

isipainioja į pinkles
piktu laiku,
kai jis staiga juos
užklumpa.

Išmintis geresnė už galybę

- 13 Mačiau ir tai
kaip išminties pavyzdį¹ po
saule,
ir tai man atrodė
reikšminga:
- 14 buvo mažas miestas
ir mažai vyrų jame.
Atžygiavo jo užpulti²
galingas karalius,
jį apgulė
ir pastatė prieš jį
didelius apgulos bokštus.
- 15 Atsirado jame vyras,
neturtingas, [bet]
išmintingas,
ir jis būtų galėjęs išgelbėti
miestą
savo išmintimi.
Tačiau joks žmogus neprisiminė
to beturčio vyro.
- 16 Tada aš sakiau:
„Išmintis geresnė už
galybę“.
Tačiau beturčio išmintis nieku
laikoma,
ir niekas neklauso jo
žodžių.
- 17 Išmintingųjų žodžiai,
ramiai klausomi,
geriau veikia, negu valdovo
šauksmas tarp kvailių.
- 18 „Išmintis geresnė negu karo
ginklai“,
tačiau vienas nusidėjėlis
sunaikina daug gera.

Priesakų, priežodžių ir gyvenimo apmąstymų rinkinys

10

- Negyvos musės daro dvokų,
aprūgusi
tėpalų paruošėjo aliejų.
[Taip] brangiau už išmintį ir
garbę
atsieina truputis kvailybės.³
- 2 „Išmintingojo protas linksta į
dešinę,

- 3 Net kelyje,
kaip kvailys [juo] eina,
jam trūksta proto,
ir tai išduoda jį, esant kvailį.
- 4 Kai valdovo apmaudas
pakyla prieš tave,
nepalik savo vietos,
nes ramumas leidžia išvengti
didelių klaidų.
- 5 Yra blogybė, kurią mačiau po
saule,
kažkas kaip nevykęs
potvarkis,
išeinantis iš valdovo:
- 6 Kvailys pasodinamas⁵ į aukštas
vietas,
ižymieji ir turtingieji sėdi
žemai.
- 7 Mačiau tarnus raitus,
o kunigaikščius, pėsčiom
einančius kaip tarnus.
- 8 Kas kasa duobę,
gali pats įkristi,
ir kas griaua [akmenų] sieną,
tam gali įgelti gyvatė.
- 9 Kas laužia akmenis,
gali jais susižeisti,
ir kas skaldo malkas,
jomis sudaro sau pavoju.
- 10 Jei [kieno] geležis atšipusi
[kadangi jis negalando
ašmenų],
jis turi labiau įtempti savo
jėgas.⁶
Išmintinga turėti naudos iš
pataisymo.⁷
- 11 Jei igelia gyvatė, dar
neužkerėta,
kerėtojas neturi naudos [iš
savo meno].

4 Dešinė yra laimę nešanti pusė, kairė—nelaimė. Protas (hbr. širdis) padeda rasti tikrąjį, į laimę vedantį kelią, o kvailybė veda netikru keliu į nelaimę.

5 Vrs; M: kvailybė pasodinama

6 T.y. mažas aplaidumas sukelia daug vargo

7 Lit. Pataisymo nauda—išmintis. T.y. nauda, kurią teikia laiku taisomi įrankiai, yra išminties įrodymas. Vertimas tėra bandymas perteikti neaiškios reikšmės hebrajų kalbos tekstą.

1 Lit. išminti

2 Lit. prieš jį

3 Kvailybė, nors ir maža, brangiau atsieina ta prasme, kad gali padaryti didelių nuostolių.

- 12 „Išmintingojo burnos žodžiai
igyja prielankumą,
bet kvailojo lūpos praryja jį
patį“.
- 13 Jo burnos žodžių pradžia—
kvailybė,
o jo kalbos pabaiga—
kenksminga beprotybė.
- 14a Kvailys kalba daug žodžių.
15a [Tai] kvailojo triūsimas—kada
šis jį nukamuos?¹
- 14b [Žmogus nežino, kas bus,
ir kas jam pasakys, kas bus
po jo?]
- 16a Vargas tau, šalie, kai tavo
karalius berniukas,
15b kurs nesugeba nueiti į
miestą
16b ir kai tavo kunigaikščiai
jau anksti rytą puotauja!
- 17 Gerovė tau, šalie, kai tavo
karalius yra kilmingasis
ir kai jo kunigaikščiai
puotauja tikru laiku,
[susivaldydami ir
negirtaudami]!
- 18 „Per didelę tinginystę įdumba
lubos,
ir per rankų neveiklumą
prakiūra stogas“.
- 19 „Pokyčiai ruošiami pramogai,
ir vynas pradžiugina
gyvuosius“,
bet [tik] pinigai visa tai
įgalina.
- 20 Net savo guolyje² nekeik
karaliaus,
net savo miegamajame³
turtuolio,
nes dangaus paukštis gali
nunešti balsą
ir sparnuotis išduoti žodį.

8 Ps 7, 15; Pat 26, 27

Gyvenimas nesant tikram, kas bus

11

Paleisk savo duoną ant vandens
paviršiaus,
tačiau po ilgo laiko ją vėl

- rasi.
- 2 Padalyk ją septyniems ar net
aštuoniems⁴,
nes nežinai, kokia nelaimė
ateis žemei.
- 3 Jei debesys prisipildo,
jie išpila lietų ant žemės.
Ir jei medis krinta pietuose
ar žiemiuose,
ten, kur medis krinta,
jis lieka gulėti.
- 4 Kas paiso vėjo, negali sėti,
ir kas žiūri debesų, negali
pjauti.
- 5 Kaip nežinai,
koku keliu pasuks vėjas,
kaip pasidaro kaulai nėsčios
moters iščiose,
taip nežinai ir veikimo
Dievo,
kuris viską daro.
- 6 Rytą sėk savo sėklą
ir vakare neleisk ilsėtis
savo rankai,
nes nežinai,
ar šita, ar ana [sėja]
užderės,
ar abi bus lygiai sėkmingos.

Jaunatvė ir senatvė

- 7 Šviesa saldi,
ir malonu akims
matyti saulę.
- 8 Tikrai, jei ir daug metų
žmogus gyventų,
tegul jis džiaugiasi jais visais,
tačiau tegul prisimena tai,
kad bus daug piktų dienų:
viskas, kas ateis,—tuštybė!
- 9 Džiaukis, jaunikaiti, savo
jaunystėje,
ir tegul tavo širdis tave
džiugina
tavo jaunumės dienomis!
Eik, kur tave traukia tavo širdis
ir kur tave vilioja⁵ tavo
akys,
tačiau žinok, kad dėl viso šito
Dievas trauks tave teisman!
- 10 Pašalink apmaudą iš savo
širdies

1 Rk.

2 Rk.; M: miegamajame

3 MssSVT; M: miegamuosiuose

4 T.y. neribotam skaičiui. Saugumo sumetimais
padalyk savo investuojamą kapitalą daugeliui
verslininkų.

5 Lit. savo širdies keliais ir tuo, ką nusižiūri

12

- ir atitolink pikta nuo savo
kūno,
nes žydinti jaunystė¹—
tuštybė!
- Atsimink savo Kūrėją
savo jaunystės
dienomis,
kol dar neateina piktosios
dienos
ir neprisiartina metai, apie
kuriuos sakysi:
„Man jie nepatinka“;
- 2 kol dar neaptemsta šviečianti
saulė,
mėnulis bei žvaigždės
ir debesis nesugrižta po
lietaus—
- 3 diena,
kai dreba namų sargai
ir stipruoliai sukrypsta,
ir malėjos liaunasi [malusios],
nes jų mažai beliko,
ir aptemsta tos, kurios žiūri
pro langus,
- 4 ir užsidaro dvigubos durys prie
gatvės,
ir malūno dūzgimas
pasidaro tylus,
kai prabundama paukščiams
sučiulbėjus
ir visi giesmininkai dusliai
čiulba²;
- 5 kai, be to, bijoma aukštumos
ir išgaščiai apima kelyje,
kai pražydi migdolo medis
ir sunkiai pasivelka³
žiogas,
ir išsprogsta kapario⁴
pumpurai,
o žmogus turi eiti į savo amžinus
namus,
ir gatvėje aplinkui
vaikščioja raudotojai—

1 Lit. jaunystė ir žydėjimas; arba: tamsiaplaukė jaunystė (lit. jaunystė ir tamsūs plaukai)
2 Lit. visi giesmininkai suduslėja (t.y. jų giedojimas girdimas tik kaip duslus balsas); arba: visi giesmių garsai pasidaro duslūs
3 Arba: prisikemša
4 *Capparis spinosa* yra Viduržemio pajūrių krūmas, kurio pumpurai buvo naudojami įvairioms gyvybinėms funkcijoms sužadinti.

- 6⁵[atsimink jį,] kol dar
nenutrūksta sidabrinė
virvė
ir nesudūžta auksinis
dubuo,
ir ašotis nesubyra prie šaltinio,
ir semiamas ratas sulūžęs
neįkrinta į šulinį.
- 7 Dulkės sugrižta į žemę, kur⁶
buvo,
o kvapas⁷ sugrižta pas
Dievą, kuris jį davė.
- 8 Tuštybių tuštybė,—
sakė Pamokslininkas,—
viskas tuštybė!

Epilogas

- 9 Papildymas:
Pamokslininkas buvo išminčius.
Jis vis mokė žmones
pažinimo.
Jis apsvarstė, sugalvojo,
sueiliavo daug patarlių.
- 10 Pamokslininkas stengėsi rasti
patinkamų žodžių
ir sąžiningai užrašė tiesos
žodžius.
- 11 Išminčių žodžiai yra lyg akstinai
ir įkaltos vinys.
Mokytojai⁸ yra vieno ir to paties
Ganytojo duoti.
- 12 Priededamasis papildymas:
Mano sūnau, leiskis išpėjamas!
Daugelio knygų rašymas
neturi galo,
ir daug studijavimo
suvargina kūną.
- 13 Pasiklausykime viso dalyko
išvados:
bijok Dievo
ir laikykis jo įsakymų,
nes tai privalu kiekvienam
žmogui,
- 14 nes kiekvieną darbą
Dievas trauks teisman,
dėl kiekvieno paslėpto dalyko,
ar jis būtų geras, ar
piktas.

5 6 skn. yra 2 skn. tęsinys.
6 Lit. kaip
7 Arba: dvasia
8 Lit. Susirinkimų vadovai

GIESMIŲ GIESMĖ

- 1 – Saliamono giesmių giesmė.
1 1 Kar 4, 32

Mylimoji

- 2 Tegul jis mane bučiuoja savo
burnos bučiavimais!
Juk tavo meilė geresnė už
vyną.
3 Tikrai tavo aliejų kvapas
malonus.
Tavo vardas¹—išlietas
aliejus.
Tad jaunos moterys myli
tave.
4 Trauk mane paskui save!
Bėkime!
Karalius mane įvedė į savo
kambarius.

Draugės

Džiūgaukime ir linsminkimės
dėl tavęs!
Girkime tavo meilę labiau
už vyną!

Deramai jos myli tave.

Mylimoji

- 5 Aš juoda, tačiau graži,
Jeruzalės dukterys,
kaip Kédaro padangtės,
kaip Saliamono uždangos.
6 Nežiūrėkite į mane, kad aš
juosva,
kad saulė nudegino mane.
Mano motinos sūnūs supyko ant
manęs.
Jie mane paskyrė
vynuogynų saugotoja.
Savojo vynuogyną
negalėjau saugoti.

Mylimoji

- 7 Pasakyk man tu, kurį myli mano
siela,
kur ganai [savo bandą],
kur sugul dai vidudienį,

kad nebūčiau kaip tokia, kuri
klaidžioja²
prie tavo draugų bandų.

Mylimasis

- 8 Jei tu nežinai,
gražiausioji tarp moterų,
tik eik bandos pėdsakais
ir ganyk savo ožkyčius
prie piemenų gulyklų.
9 Faraono vežimų kumelei
prilyginu tave, mano
drauge.
10 Gražūs tavo skruostai tarp
karulių,
tavo kaklas su karoliais.
11 „Tau padarysime auksinių
karulių
su sidabriniais perlais“.

Mylimoji

- 12 Kol karalius buvo draugėje prie
stalo,
mano nardas skleidė savo
kvapą.
13 Mano mylimasis yra man miros
ryšulėlis,
kurs guli tarp mano krūtų.
14 Mano mylimasis yra man henos
[žiedų] kekė
iš En-Gedžio vynuogynų.

Mylimasis

- 15 Tikrai³ tu esi graži, mano
mylimoji,
Tikrai tu graži!
Tavo akys—karveliai.

Mylimoji

- 16 Tikrai ir tu esi gražus, mano
mylimasis,
tikrai meilus.
Iš tikrųjų mūsų guolis gausus
lapų.
17 Mūsų namų sienojai—kedrai,
mūsų gegnės—ėgliai.

Mylimoji

- 2 Aš esu Šarono gelė⁴,
slėnių lelija.

Mylimasis

- 2 Kokia lelija tarp usnių,

2 SVTSym; M: apsigaubia

3 Lit. Štai

4 Ji tapatinama su narcizu, asfodeliu ir kt.
gėlėmis.

tokia mano draugė tarp
dukterų.

Mylimoji

- 3 Kokia obelis¹ tarp miško
medžių,
toks mano mylimasis tarp
sūnų.
Jo šešėlyje geidžiu sėdėti,
ir jo vaisius saldus mano
gomuriui.
- 4 Jis išivedė mane į vyno namus,
kurių iškaba viršum manęs
vadinasi „meilė“.
- 5 Stiprinkite mane razinų
pyragaičiais,
gaivinkite mane obuoliais,
nes aš sergu meile.
- 6 Jo kairė yra po mano galva,
o jo dešinė apkabina mane.
- 7 Jus saikdinu,
Jeruzalės dukterys,
gazelėmis ar lauko elnėmis:
nepamirškite ir
nesukelkite meilės,
iki ji panorės!
- 8 Klausykis! Mano mylimasis!
Štai jis ateina,
laipiodamas po kalnus,
šokinėdamas per kalvas.
- 9 Mano mylimasis prilįgsta
gazelei
arba jaunam elniui.
Štai jis stovi už mūsų sienos,
žiūrėdamas pro langus,
žvelgdamas pro pinučius.
- 10 Mano mylimasis atsiliepdamas
man tarė:

„Kelkis, mano drauge,
mano gražuole, ir ateik!
11 Nes štai žiema jau praėjo,
lietus nustojo ir nuėjo.
12 Gėlės pasirodė žemėje,
genėjimo² laikas atėjo.
Purplelio uldavimas
girdimas mūsų šalyje.
13 Figmedis nuspalvino savo
jaunas figas,

ir žydyntys vynmedžiai
skleidžia kvapą.

Kelkis, mano drauge,
mano gražuole, ir ateik!“

Mylimasis

- 14 O mano karvelėle uolos
plyšiuose,
stačios jos sienos įlandose!
Laisk man išvysti tavo pavidalą,
leisk man išgirsti tavo
balsą,
nes tavo balsas malonus
ir tavo pavidalas dailus.
- 15 Sugaukite mums lapes,
mažąsias lapes,
darančias žalą vynuogynams,
kai mūsų vynuogynai žydi.

Mylimoji

- 16 Mano mylimasis yra mano,
ir aš esu jo,
kuris gano tarp lelijų.
- 17 Kai atsikvėps diena
ir nubėgs šešėliai³,
atsisuk, mano mylimasis,
būk kaip gazelė
ar jaunas elnias
ant Beterio kalnų!

3

- Naktį savo lovoje ieškojau jo,
kurį myli mano siela.
Jo ieškojau, bet neradau.
- 2 „Noriu keltis ir vaikščioti
aplink po miestą,
po gatves ir aikštes.
Noriu ieškoti jo, kurį myli mano
siela“.
- Jo ieškojau, bet neradau.
- 3 Mane sutiko sargai,
vaikščioją aplink po miestą.
„Ta, kurį myli mano siela,—jį
matėte?“
- 4 Vos tik praėjau pro juos,
sutikau tą, kurį myli mano
siela.
Jį nutvėriau ir jo nepaleidau,
iki jį įvedžiau į savo
motinos namus,
į savo gimdytojos kambarį.
- 5 Saikdinu jus, Jeruzalės
dukterys,

1 Tikslai vaismedžio reikšmė neišaiškinta.

2 Arba: dainavimas

3 T.y. kai per popietį padvelks vėsesnis vakarų
vėjas ir šešėliai pailgės

gazelėmis ir lauko elnėmis:
nepažadinkite ir nesukelkite
meilės,
iki ji panorės!

- 6 Kas yra 'tai, kas'¹ ateina
iš dykumos tarsi dūmų
stulpai,
įkvėpinta mira ir smilkalais,
visokiais pirklio
[egzotiškais] milteliais?
- 7 Štai Šaliamono nešamoji kėdė!
Šešiasdešimt karžygių yra
aplink ją—
iš Izraelio karžygių.
Jie visi igudę vartoti kalaviją,
išlavinti kovoti.
- 8 Kiekvienas laiko savo kalaviją
prie šlaunies
apsiginti naktį nuo
baisių.
- 9 Karalius Šaliamonas padarė sau
neštuvus
iš Lebanono medžių.
- 10 Jis padarė jų stulpus iš sidabro,
jų atlošą iš aukso,
jų sėdyne iš purpuro.
Jų vidus buvo inkrustuotas
'meilės scenomis'².
Jeruzalės dukterys,¹¹ išeikite
ir pažvelkite, Šijonos
dukterys,
į karalių Šaliamoną, į karūną,
kuria jį karūnavo jo motina
jo vestuvių dieną,
jo širdies džiaugsmo dieną.

Mylimasis

4

- Tikrai tu graži, mano drauge,
tikrai tu graži.
Tavo akys—karveliai;
[jos žiūri] iš už tavo šydo.
Tavo plaukai kaip banda ožkų,
kurios išlipa iš maudyklės.
Jos visos turi dvynukus.
Nėra tarp jų netekusios
jauniklių.
- 3 Kaip raudonas siūlas tavo
lūpos,
ir tavo burna meili.

Kaip granato skiltis tavo
smilkinys³
už tavo šydo.

- 4 Tavo kaklas kaip Dovydo
bokštas,
pastatytas eilėmis.
Tūkstantis skydų pakabinta ant
jo.
Jie visi apskritieji karžygių
skydai.
- 5 Tavo abi krūtys kaip du
ožkiukai,
gazelės dvynukai,
kurie ganosi tarp lelijų.
- 6 Kai atsikvėps diena
ir nubėgs šešėliai,
aš sau eisiu į miros kalną
ir į smilkalų kalvą.
- 7 Tu visa graži, mano drauge,
ir nėra ydos tavyje.
- 8 Su manim iš Lebanono, jaunoji,
su manim ateik iš
Lebanono!
Nueik nuo Amanos viršūnės,
nuo Senyro ir Chermono
viršūnės,
nuo liūtų landų,
nuo leopardų kalnų.
- 9 Tu sužavėjai mane, mano
seserie, jaunoji,
mane sužavėjai vienu savo
akių [žvilgsniu],
vienu savo vėrinio
papuošalu.
- 10 Kokia graži tavo meilė, mano
seserie, jaunoji!
Kaip daug brangesnė tavo
meilė už vyną
ir tavo tepalų kvapas už
visokią balzamą!
- 11 Medaus syvu varva tavo lūpos,
jaunoji,
medus ir pienas po tavo
liežuviu,
ir tavo drabužių kvapas
yra kaip Lebanono kvapas.
- 12 Mano sesuo, jaunoji, yra
užsklęstas sodas,
užsklęstas sodas,
užantspauduota versmė.

1 Tai gali reikšti eiseną, karalių Šaliamoną, jo
jaunąją ar jo nešamąją kėdę.

2 Lit. meile

3 Arba: skruostas

- 13 Tavo atžalos—granatmedžių
parkas
su rinktiniais vaisiais,
hena su nardu,
14 nardas ir safranas, kvapioji
nendrė ir cinamonas
su visais smilkalų medžiais,
miros ir aloės medžiai
su visais geriausiais
balzamo krūmais.
15 [Tu esi] sodų versmė,
šulinys siurenančio¹
vandens,
tekančio iš Lebanono.
16 Pakilk, šiaury, ir ateik, piety!
Papūsk per mano sodą,
kad pasklistų jo kvapai!

Mylimoji

Tegul mano mylimasis ateina į
savo sodą
ir valgo savo rinkinius
vaisius!

Mylimasis

- 5 Aš ateinu į savo sodą, seserie,
jaunoji,
skinu savo mirą su savo
balzamu.
Valgau savo korį su savo
medum.
Valgykite, draugai,
gerkite ir pasigerkite meile!

Mylimoji

- 2 Aš miegojau, bet mano širdis
liūdėjo.
Klausykis! Mano mylimasis
tuzgena:
„Atidaryk man, mano seserie,
mano drauge,
mano karvelėle, mano
tobuloji,
nes mano galva šlapia nuo
rasos,
mano garbanos nuo nakties
lašų!“—
3 „Jau nusivilkau marškinius—
kaip galėčiau jais vėl
apsivilkti?“
4 Mano mylimasis ikišo ranką pro
durų skylę,

ir mano širdis² ėmė plakti
dėl jo.

- 5 Aš atsikėliau atidaryti savo
mylimajam.
Mano rankos varvėjo mira,
mano pirštai skysta mira,
[kai juos pridėjau] prie
sklėsčio rankenų.
6 Aš atidariau savo mylimajam,
bet mano mylimasis buvo
nusisukęs³, nuėjęs.
Aš suglumau, kai jis nuėjo šalin.
Jo ieškojau, bet neradau.
Jį šaukiau, bet jis
neatsiliepė.
7 Mane sutiko sargai,
vaikščioją aplink po miestą.
Jie mane sumušė, mane sužeidė.
Nuėmė nuo manęs mano
galvos skarą
sienų sargai.

- 8 Saikdinu jus, Jeruzalės
dukterys:
jei sutiksite mano mylimąjį,
ką jam sakysite?—
Kad aš sergu meile!

Jeruzalės dukterys

- 9 Kuo tavo mylimasis toks
ypatingas⁴,
gražiausioji tarp moterų?
Kuo tavo mylimasis toks
ypatingas,
kad tu mus taip saikdini?

Mylimoji

- 10 Mano mylimasis yra
spinduliuojas ir rausvas,
išsiskirias iš dešimt
tūkstančių.
11 Jo galva—auksas, grynas
auksas,
jo garbanos—datulių
šakelės,
juodos kaip juodvarnis.
12 Jo akys kaip karveliai
prie vandens vagų.
Maudosi piene jo dantys,
tvirtai sėdi įtvaruose⁵.
13 Jo žandai kaip balzamo lysvės,

2 Lit. vidus

3 ~G

4 Lit. lyginant su [kitu] mylimuoju

5 Rk.; M: kurie maudosi piene ir sėdi pertekliuje

- želdinančios kvapias žoles.
Jo lūpos—lelijos,
varvančios skysta mira.
- 14 Jo rankos—aukso ritiniai,
nusagstyti Taršišo
akmenimis¹.
Jo kūnas—dramblio kaulo
dirbinys,
apdengtas lazuritu.
- 15 Jo blauzdos—alebastro stulpai,
pastatyti ant gryno aukso
stovų.
Jo stotas kaip Lebanonas,
rinktinis kaip kedrai.
- 16 Jo gomurys—saldybė,
ir visa jo būtis—
pasigėrėjimas.
Toks mano mylimasis, toks
mano draugas,
Jeruzalės dukterys!

Jeruzalės dukterys

6

Kur nuėjo tavo mylimasis,
gražiausioji tarp moterų?
Kur pasuko tavo mylimasis,
kad galėtume jo ieškoti su
tavim?

Mylimoji

- 2 Mano mylimasis nusileido į savo
sodą,
prie balzamo lysvių,
ganyti soduose
ir lelijų skinti.
- 3 Aš esu savo mylimojo,
ir mano mylimasis yra
mano.
Jis gano tarp lelijų.

Mylimasis

- 4 Graži tu, mano drauge, kaip
Tirša,
meili kaip Jeruzalė,
bauginanti kaip apgaulingi
reginiai!
- 5 Nukreipk akis nuo manęs,
nes jos padarė mane
neramų.
Tavo plaukai kaip banda ožkų,
kurios nulipa nuo Gileado.
- 6 Tavo dantys kaip banda avių,
kurios išlipa iš maudyklės.
Jos visos turi dvynukus,
ir tarp jų nėra netekusios
jauniklių.

- 7 Kaip granato skiltis tavo
smilkinys
už tavo šydo.
- 8 Yra šešiasdešimt karalienių,
aštuoniasdešimt sugulovių
ir jaunų moterų be
skaičiaus.
- 9 Tik viena tokia yra mano
karvelėlė, mano tobuloji,
savo motinos vienintelė,
savo gimdytojos išrinktoji.
Jei ją matytų jaunos moterys,
jos vadintų ją laiminga,
karalienės ir sugulovės—jos ją
girtų.
- 10 „Kas yra ta, kuri prabrėksta
kaip aušra,
graži kaip mėnulis,
spinduliuojanti kaip saulė,
bauginanti kaip apgaulingi
reginiai?“

Susitikimas sode

- 11 Į riešutų sodą nulipau
pasiziūrėti palmių atžalų,
pamatyti, ar vynmedis sprogsta,
ar granatmedžiai žydi.
- 12 Aš nebeatpažinau savęs: ji mane
padarė kilminguoju
iš mano tautos miriadų².

Jeruzalės dukterys

7

„Apsisuk, apsisuk, šulamiete!
Apsisuk, apsisuk, kad
pažvelgtume į tave!“

Mylimasis

- Kodėl norite pažvelgti į
šulamietę,
lyg ji būtų dviejų gretų³
šokėja?
- 2 Kokios gražios tavo kojos
sandaluose,
kunigaikščio dukterie!
Tavo klubų išlankos kaip kaklo
gražmenos,
menininko rankų darbas.
- 3 Tavo bamba—apskrita taurė.
Tegul [jai] netrūksta
maišyto vyno!
Tavo pilvas—kviečių krūva,

2 Rk.; Hbr. tekstas sugadintas ir
nesuprantamas.

3 Lit. stovyklų

- apkaišyta lelijomis.
 4 Tavo abi krūtys kaip du kalnų
ožiukai,
gazelės dvynukai.
 5 Tavo kaklas kaip dramblio
kaulo bokštas.
Tavo akys—Chesbono
tvenkiniai prie Bat-
Rabimo vartų.
Tavo nosis kaip Lebanono
bokštas,
apžvelgiantis Damaską.
 6 Tavo galva ant tavęs kaip
Karmelis,
ir tavo galvos palaidi
plaukai kaip purpuras.
Karalius pagaunamas
garbanose.
 7 Kokia graži ir kokio tu meili,
mylimoji, malonumų
teikianti dukterie!¹
 8 Tavo stotas toks,
kad jis prilįgsta palmei,
ir tavo krūtys—[datulių]
kekėms.
 9 Sakiau: „Lipsiu į palmę,
nusiiversiu už jos šakų.
Tebūnie tavo krūtys
kaip vynmedžio kekės,
tavo nosies kvapas kaip obuoliai
 10 ir tavo gomurys kaip geriausias
vynas“.

Mylimoji

[Vynas,] lengvai nuslystęs mano
mylimajam,
švelniai tekas per² mano
lūpas ir dantis³.

- 11 Aš esu savo mylimojo,
ir jis geidžia manęs.
 12 Eikš, mano mylimasis,
išeikime į lauką!
Praleiskime naktį prie henos
krūmokšnių!
 13 Anksti eikime į vynuogynus,
pažiūrėkime, ar vynmedis
jau išsprogęs,

1 AkvS
 2 Arba: vilgas
 3 GAKvSymSV; M: miegančiųjų lūpas

[ar] atsiskleidę pumpurai,
sužydėję granatai.
Ten aš tau dovanosiu
savo meilę.

- 14 Kaukeliai duoda kvapą,
ir prie mūsų durų yra
visokių puikių vaisių,
šviežių ir senų,
kurių sutaupiau tau, mano
mylimasis.

8

- O kad tu būtum man kaip brolis,
žindęs mano motinos krūtis!
Jei tave sutikčiau gatvėje, tave
bučiuočiau,
ir niekas man to
nepalaikytų už pikta!
 2 Tave atvesčiau, atgabėčiau
į savo motinos namus.
Tu pamokytum mane.
Tau duočiau atsigerti su
prieskoniais maišyto
vyno,
savo granatų sulčių.
 3 Jo kairė yra po mano galva,
o jo dešinė apkabina mane.
 4 Saikdinu jus,
Jeruzalės dukterys:
kodėl norite sužadinti ir kodėl
sukelti
meilę, kol ji dar nenori?

Jeruzalės dukterys

- 5 Kas yra ta, kuri ateina iš
dykumos,
prisiglaudusi prie savo
mylimojo?

Mylimoji

- Po obelīm tave sužadinau.
Ten tave pradėjo tavo
motina,
ten pradėjo tavo gimdytoja.
 6 Padėk mane kaip antspaudą
žiedą ant savo širdies,
kaip antspaudą žiedą ant
savo rankos,
nes meilė stipri kaip mirtis,
kieta kaip šėolis⁴ aistra.
Jos strėlės yra kaip ugnies
strėlės,

4 T.y. mirusiųjų buveinė

- smarkiausia liepsna.
 7 Daug vandenų negali
 užgesinti meilės,
 ir srovės jos nenuneša.
 Jei kas duotų
 visą savo namų turtą už
 meilę,
 žmonės ji niekinte
 paniekinčių.¹

Mylimosios broliai

- 8 Mes turime mažą seserį,
 ir ji neturi krūtų.
 Ką darysime su savo seseria
 dieną, kai jai bus
 peršamasi?
 9 Jei ji bus siena, pastatysime ant
 jos
 sidabrinį kuorą,
 jei ji bus durys,
 ją užremsime stora kedro
 lenta.

Mylimoji

- 10 Aš esu siena,
 ir mano krūtys yra kaip
 bokštai.
 Taigi pasidariau jo akyse
 kaip siūlantį taiką.²

Mylimasis

- 11 Saliamonas turėjo vynuogyną
 Baal-Hamone.
 Vynuogyną jis perdavė sargams.
 Už jo vaisius kiekvienas
 sumokėtų
 tūkstantį sidabrinį.
 12 Manasis vynuogynas yra mano
 [vieno] prižiūrimas.
 Nešykščiu tūkstančio tau,
 Saliamone,
 nei dviejų šimtų sargams,
 saugojantiems jo vaisius!³
 13 Tu, kuri gyveni soduose,
 draugams atidžiai
 klausantis tavo balso,
 leisk [tik] man išgirsti [tavo
 balsą]!

Mylimoji

- 14 Skubėk, mano mylimasis,
 ir būk kaip gazelė
 ar jaunas elnias
 ant balzamo kalnų!

1 T.y. negalima nusipirkti meilės, kaip negalima išsipirkti iš mirties, nes meilė lygiai taip pat, kaip mirtis, nesileidžia manipuliuojama.
 2 T.y. kaip paliekanti savo tvirtovę ir kapituliuojanti (= atsiduodanti savo mylimajam)

3 T.y. už visą tavo pelningą vynuogyną jokių būdu neatiduočiau savojo.

JEZAJAS

1 Amoso sūnaus Jezajo regėjimas, kuri
jis regėjo apie Judą ir Jeruzalę Judo
karalių Uzijo, Jotamo, Achazo,
Jechizkijo dienomis.

1 2 Kar 15, 1–7; 2 Kron 26, 1–23 1 2 Kar 15, 32–38; 2
Kron 27, 1–9 1 2 Kar 16, 1–20; 2 Kron 28, 1–27 1 2
Kar 18, 1–20, 21; 2 Kron 29, 1–32, 33

VIEŠPATS apkaltina savo tautą

- 2 Klausykites, dangūs,
ir dėk į ausis žeme,
nes VIEŠPATS kalbėjo:
„Sūnus užauginau ir
išaukštinau,
bet jie sukilo prieš mane!
3 Jautis pažįsta savo savininką
ir asilas savo valdovo
prakartą.
Izraelis nepažįsta,
mano tauta nesupranta!“

**Tik Dievo malonė pasergėjo Izraelį nuo
visiško žlugimo**

- 4 Vargas nuodėmingai nacijai,
tautai, apsunkintai kaltės,
piktadarių palikuonims,
sūnams,
kurie elgiaši sugedusiai!
Jie paliko VIEŠPATĮ,
paniekino Izraelio Šventąjį,
atsitraukė!
5 Kur jus dar mušti,
kad vis labiau ir labiau
priešinatės?
Visa galva ligota
ir visa širdis paliegusi!
6 Nuo kojos pado iki viršugalvio
nieko sveiko nėra jame¹.
Tik žaizdos ir randai
bei švieži sumušimai.
Jie neišspaudyti ir neapraišioti
ir nesuminkštinti aliejumi.
7 Jūsų šalis —dykuma!
Jūsų miestai sudeginti
ugnimi!
Jūsų dirva—jūsų akivaizdoje
svetimieji ją ryja!

Ir ji virsta dykuma, kaip
sugriauta Sodoma².

- 8 Teišliko duktė Šijona
kaip pavėnė vynuogyne,
kaip sarginė agurkyne,
kaip saugomas mjestas³.
9 Jei kariuomenių VIEŠPATS
nebūtų mums palikęs mažo
likučio,
mes būtume tapę kaip Sodoma,
pasidarę panašūs į
Gomorą.

9 Pr 19, 24; Rom 9, 29

Tikras ir netikras Dievo garbinimas

- 10 Klausykites VIEŠPATIES
žodžio,
Sodomos kunigaikščiai!
Dekite į ausis mūsų Dievo
nurodymą,
Gomoros žmonės!
11 „Kam man jūsų pjaunamųjų
aukų daugybė?—
sako VIEŠPATS.—
Man gana deginamųjų aukų
avinų
ir penimų galvių taukų;
jauniklių jaučių, ėriukų ir ožių
kraujo
aš nemėgstu!
12 Kai ateinate pasirodyti mano
akivaizdoje⁴,
.....⁵.
Kas to reikalavo iš jūsų—
trypti mano kiemus?
13 Nebeaukokite daugiau Beverčių
dovanų,
smilkalų—jie man
bjaurybė!
Jaunaties ir šabatos,
susirinkimo
sušaukimo—
nepakenčiu niekšystės ir
iškilmių!
14 Jūsų jaunačių ir švenčių
nekenčia mano siela!
Jos man tapo našta:
pailsau bekęsdamas.
15 Ir kai išskėsite rankas,

2 Rk.; Lit. Sodomos sugriovimas. M: svetimųjų
(padarytas) surausimas

3 M; rk.: asilaitis garde

4 MG; 1Mes S: mano veido išvysti

5 Iškritusi eilutė galėjo būti panaši į šita: kam
atsinešate daug dovanų?

aš užsidengsiu akis nuo
jūsų!
Nors ir daug melsitės,
nesiklausysiu:
16 jūsų rankos pilnos kraujo!
Nusiplaukite! Apsivalykite!
Pašalinkite savo veiksmų
piktybę
iš po mano akių!
17 Liaukitės darę pikta,
mokykitės daryti gerai
Siekite to, kas teisu,
padėkite¹ prislėgtajam²!
Ginkite našlaičio teises,
veskite našlės bylą!⁴

11-14 Am 5, 21-22

Gerovė ar kalavijas

18 „Ateikite, bylinėkimės!—
sako VIESPATS.—
Jei jūsų nuodėmės kaip
karminas,
ar jos gali³ tapti baltos
kaip sniegas?
Jei jos raudonos kaip purpuras,
ar jos gali⁴ tapti kaip
vilna?
19 Jei norėsite ir paklausysite,
valgysite šalies gėrybes.
20 Bet jei nesutiksite ir
priešinsitės,
būsitė kalavijo praryti!“
Nes VIESPATIES burna
kalbėjo.

Jeruzalės apvalymas

21 Ak, kokia paleistuvė pasidarė
ištikimas miestas,
pilnas teisėtumo!
Teisingumas gyveno jame,
o dabar—žmogžudžiai!
22 Tavo sidabras pavirto į
švindeginį,
tavo kviečių alus atskiestas
vandeniu.
23 Tavo kunigaikščiai—
maištininkai
ir vagių sėbrai!
Kiekvienas mėgsta kyšius
ir vaikosi dovanų;
našlaičio teisių jie negina,

ir našlės byla nepasiekia jų.
24 Todėl sako Valdovas,
kariuomenių VIESPATS,
Izraelio Galingasis:
„Aje, tegul pasiguosiu savo
priešininkais
ir atsikeršysiu savo
priešams!
25 Tegul nukreipsiu savo ranką
prieš tave,
tirpdydamas išskirsiu lyg
šarmu tavo švindeginį
ir pašalinsiu visas tavo
išdagas.
26 Tegul aš vėl tau duosiu teisėjų,
kokie jie buvo pirma,
ir patarėjų, kaip pradžioje.
Paskui tave vadins: „Teisybės
miestas,
ištikimas miestas“.
27 Šijona bus atperkama teismo
vykdymu,
o jos atsivertėliai—
teisumu.
28 Tačiau maištininkai ir
nusidėjėliai bus
sutriuškinti kartu,
ir tie, kurie palieka
VIESPATĮ, gaus galą!

Stabmeldžių galas

29 Tikrai, jūs turėsite⁵ gėdytis
terebintų,
kuriuos esate pamėgę,
ir rausti iš gėdos dėl sodų,
kuriuos esate išsirinkę.
30 Nes jūs tapsite kaip terebintas,
kurio lapai suvysta,
ir kaip sodas,
kuris neturi vandens.
31 Netgi stiprusis virs pakulomis
ir jo darbas kibirkštimi,
ir juodu užsidegs kartu,
tačiau nebus gesintojo!

Tautos plaukia į Šijoną

2 Žodis, kurį Amos'o sūnus Jezajas
regėjo apie Judą ir Jeruzalę:
2 Būsimomis dienomis
atsitiks:
Tvirtai bus pastatytas
VIESPATIES namų kalnas
kaip kalnų aukščiausias
ir pranoks kalvas.

1 Lit. tiesiai veskite
2 GSTV; M: sudrauskite prispaudėję
3 Arba: Nors..., jos turi...!
4 Arba: Nors..., jos turi...!

- 3 Tada plauks į jį visos nacijos;
daugybė tautų trauks ir
sakys:
„Ateikite! Lipkime į
VIESPATIES kalną,
į Jokūbo Dievo namus,
kad jis mus pamokytų savo
kelių
ir kad vaikščiotume jo
takais!“
Nes iš Sijonos išeis pamokymas
ir VIESPATIES žodis—iš
Jeruzalės.
- 4 Jis bus taikos teisėjas nacijų
tarpe¹
ir darys sprendimus
daugeliui tautų.
Tada jos perkals savo kalavijus
į noragų²
ir savo ietis į vynpeilius:
nebekels kalavijo nacija prieš
naciją,
ir jos nebesimokys kariauti.
- 5 Jokūbo namai,
ateikite, vaikščiokime
VIESPATIES šviesoje!

4 Joel 3, 10

VIESPATIES diena

- 6 Tu juk palikai savo tautą,
Jokūbo namus,
nes jie pilni iš Rytų atėjusių
burtininkų³
ir žynių, kaip filistinai,
ir sveikinas su
svetimšaliais.
- 7 Jos šalis pasidarė pilna sidabro
ir aukso,
ir nėra galo jos lobiams!
Jos šalis pasidarė pilna žirgų,
ir nėra galo jos kariniams
vežimams!
- 8 Jos šalis pasidarė pilna
dievaičių,
.....⁴
Savo rankų darbui jie lankstėsi,

- tam, ką padarė jų kiekvieno
pirštai.
- 9 Taip turėjo nusilenkti žmogus
ir nusižeminti vyras.
Neatleisk jiems!
- 10 Įeik į uolą
ir pasislėpk dulkėse
nuo VIESPATIES baisaus
pasirodymo,
nuo jo prakilnios didybės!⁵
- 11 Išdidžios žmonių akys bus
nužemintos
ir nulenкта vyrų puikybe,
o išaukštintas tebus vienas
VIESPATS
tą dieną.
- 12 Juk kariuomenių VIESPATS
turi dieną
prieš visa, kas išdidu ir
puiku,
ir prieš visa, kas pakilu ir
aukšta⁶;
- 13 prieš visus Lebanono kedrus,
aukštuosius ir iškiliuosius,
ir prieš visus Bašano
ažuolus;
- 14 prieš visus aukštuosius kalnus
ir prieš visas iškiliausias
kalvas;
- 15 prieš kiekvieną aukštą bokštą
ir prieš kiekvieną
neprieinamą sieną;
- 16 prieš visus Taršišo laivus
ir prieš visus prabangius
barkasus.
- 17 Tuomet turės susigūžti žmogaus
išdidumas
ir nusižeminti vyrų
puikybe,
o išaukštintas tebus vienas
VIESPATS
tą dieną.
- 18 Bet dievaičiai visiškai turės
pradingti.
- 19 Tuomet jie⁷ sulis į uolų landas
ir į žemių urvus
nuo VIESPATIES baisaus
pasirodymo

1 Lit. teis tarp nacijų

2 Arba: kaplius

3 Rk.

4 Iškritusi maždaug tokio turinio eilutė: ir nėra
galo jos stabams!

5 M; G + kai jis kelsis žemės nugąsdinti!

6 G; M: žema; arba: kad tai padarytų žema

7 T. y. žmonės

- ir nuo jo prakilnios didybės,
kai jis kelsis žemės
nugąsdinti.
- 20 Ta dieną žmogus numes
savo sidabrinčius dievaičius
ir savo auksinius
dievaičius,
kurių jis buvo pasidirbęs
garbinimui,
kirstukams ir
šikšnosparniams,
- 21 kad pats įliktų į uolų kiaurymes
ir į uolyno plyšius
nuo VIESPATIES baisaus
pasirodymo
ir nuo jo prakilnios didybės,
kai jis kelsis žemės
nugąsdinti.
- 22 Atstokite nuo žmogaus,
kurio nosyje tėra kvapas,
nes kuo jis laikytinas?

10 Apr 6, 15 10 2 Tes 1, 9

Grasinimas anarchija

- 3 Nes štai Valdovas, kariuomenių
VIESPATS,
rengiasi pašalinti iš
Jeruzalės ir Judo
ramstį ir atramą: [visoki
duonos ramstį ir visoki
vandens ramstį]
- 2 karžygi ir kareivi,
teisėją ir pranašą,
žynį ir seniūną,
- 3 penkiasdešimtininką
ir aukšto rango pareigūną,
patarėją, prityrusį burtininką
ir mokantį kerėti.
- 4 „Tada aš padarysiu berniukus
jų kunigaikščiais,
ir sauvaliautojai jiems
viespataus!
- 5 Tada spausis tauta,
vyras prieš vyrą
ir vienas prieš kitą;
jaunuolis užpuldinės senį
ir niekinamasis—
gerbiamąjį.
- 6 Kai vienas nutvers savo brolių
savo tėvo namuose:
„Tu tebeturi drabužį!
Tu turi tapti mums vadu!
O šitie griuvėsiai
tebūnie po tavo ranka!“,
- 7 tas tą dieną pakels [balsą]

sakydamas:
„Nebūsiu tvarstininkas!
Ir mano namuose nėra
duonos nė apsiausto.
Nedarykite manęs
tautos vadu!“

- 8 Juk Jeruzalė suklups
ir Judas puls,
nes jų liežuvis ir jų darbai
nukreipti prieš
VIESPATĮ
jo spinduliuojančioms
akims erzinti.
- 9 Jų šališkumas liudija prieš juos,
ir savo nuodėmę jie atvirai
skelbia kaip Sodoma,
jos nenutyli.

Vargas jiems,
nes jie daro sau bloga!

- 10 Laimingas teisusis, nes¹ [jam]
klosis gerai!
Tikrai jie² valgys savo
darbų vaisių!
- 11 Vargas nusikaltėliui, nes jam³
klosis blogai!
Tikrai, ką darė jo rankos, jam
tai darys!

Prieš tautos klaidintojus

- 12 O mano tauta! Jos valdytojai
vaikai⁴,
ir moterys⁵ ją valdo.
O mano tauta! Tavo vadai
klaidintojai,
ir tavo takų linkmę jie
iškreipia⁶.
- 13 VIESPATS atsistojo bylinėtis;
jis stovi, norėdamas teisti
savo tautą⁷.
- 14 VIESPATS eina į teisimą

1 Rk. plg. G. M: Sakykite apie teisųjį, kad
2 T. y. teisieji
3 Rk.
4 Arba (plg. GTV): engėjai
5 G: lupikai
6 Lit. supainioja
7 GS; M: tautas

su savo tautos seniūnais ir
jos kunigaikščiais:
„Jūs nuganėte vynuogyną!
Iš prislėgtųjų išplėštas
turtas jūsų namuose!

- 15 Kas jums! Jūs sutrupinate mano
tautą
ir prislėgtųjų asmenį¹
sumalate!“—
sako Valdovas,
kariuomenių
VIESPATS.

Prieš Šijonos dukterų puikybę

- 16 Ir VIESPATS tarė:
„Kadangi Šijonos dukterys
išpuikusios
ir vaikščioja tiesdamos kaklą į
šalį
ir, suvedžiojančiai
žvilgčiodamos akimis,
vis grakščiai vaikščioja
ir savo kojų sagtimis
žvangina,

- 17 tai VIESPATS nuplikins²
Šijonos dukterų
viršugalvi
ir VIESPATS apnuogins jų
kakta.

18 Tą dieną VIESPATS atims
puošmenas: kulkšnių žiedus, saulytes ir
mėnuliukus, ¹⁹ auskarus, apyrankes ir
nuometus, ²⁰ galvaraiščius, kulkšnių
grandinėles, liemenėles, sielai pasergėti
dėžutes ir amuletus, ²¹ pirštų ir nosies
žiedus, ²² šventinius drabužius,
apsiaustus, skraistes, rankinukus, ²³
viršutinius³ drabužius, marškinius,
turbanus ir skaras. ²⁴ Ir atsitiks:

vietoj balzaminio kvapo bus
puvėsių smarvė,
vietoj juostos—virvė,
vietoj meniškai supintų
plaukų—plikė
ir vietoj ištaiginio
drabužio—maišinis
apjuosalas,
tikrai gėda⁴ vietoj grožio!

Moterų vargas karo nusiaubtame mieste

- 25 Tavo⁵ vyrai kris nuo kalavijo
ir tavo karžygiai kovoje.
26 Liūdės ir gedės jos vartai,
ir, netekusi [vyru], ji sėdės
ant žemės.

4

Ir septynios moterys nutvers
vieną vyrą tą dieną,
sakydamos: „Savo duoną
valgysime
ir savo drabužių dėvėsime.
Leisk tik mums vadintis tavo
vardu!
Nuimk mūsų gėdą nuo
mūsų!“

Šventasis likutis

- 2 Tą dieną,
ką VIESPATS išželdins,
taps pagražinimu ir garbe,
o šalies vaisius—
pasididžiavimu ir
papuošalu
Izraelio ištrūkusiesiems.

3 Tada kas išliks Šijonoje ir bus
paliktas Jeruzalėje, bus vadinamas
„šventu“—kiekvienas, užrašytas gyventi
Jeruzalėje. ⁴ Kai Viešpats bus nuplovęs
Šijonos dukterų nešvarumus ir
išskalavęs Jeruzalės kraujo kalnę iš jos
vidaus teismo dvasia ir apvalymo dvasia,
⁵ VIESPATS sukurs ant kiekvienos
Šijonos kalno vietos ir ant jos
susirinkimų debesį dieną ir dūmus bei
liepsnojančios ugnies žibėsį naktį. Mat
viršum visos skaistybės bus pastoginė—
⁶ palapinė kaip paunksmė dieną⁶ nuo
kaitros ir kaip prieglauda bei slėptuvė
nuo perkūno ir lietaus.

5 Iš 13, 21; 24, 16

Vynuogyno giesmė

- 5 Tegul giedosiu apie savo draugą,
savo mylimojo giesmę apie
jo vynuogyną!
Vynuogyną turėjo mano
draugas
ant derlingo kauburio⁷.
2 Jis jį apkasė, nurinko nuo jo
akmenis

1 Lit. veida

2 Arba: padarys šašuota

3 G: permatomus

4 Q^a, ~M

5 T. y. Jeruzalės

6 M; ~G

7 Lit. riebaus rago

- ir jį apsodino rinktiniais
vynmedžiais;
jis pastatė bokštą jo viduryje
ir net iškirto jame
spaustuva.
Ir jis tikėjosi, kad šis atnešias
vynuogių,
bet jis atnešė supuvusių
uogų!
- 3 „Taigi dabar, Jeruzalės
gyventojai
ir Judo vyrai,
darykite teisną, meldžiu, tarp
manęs
ir mano vynuogyno!
- 4 Kas daugiau beliko daryti mano
vynuogynui,
ko nebūčiau jame padaręs?
Kodėl, kai tikėjaus jį duosiant
vynuogių,
jis davė supuvusių uogų?
- 5 Taigi dabar noriu jums
pranešti,
ką aš rengiuos daryti savo
vynuogynui:
pašalinti jo spygliuotą tvorą,
kad jis būtų nuganytas,
išardyti jo akmeninę sieną,
kad jis virstų sumindžiota
ganykla.
- 6 Ir jį paversiu visiška dykyne:
nei jį kas apkarpys, nei jį
kas apkapstys,
ir užaugs erškėčiai bei
usnys.
Ir debesims išakysiu
nebelaisyti jo lietum“.
- 7 Mat kariuomenių VIESPATIES
vynuogynas—
Izraelio namai,
o Judo vyrai—
sodiny, kuriuo jis gėrisi.
Ir jis tikėjosi teisingumo,
o štai—kraujo praliejimas;
teisumo,
o štai—[priespaudos]
šauksmas!

1–2 Mt 21, 33; Mk 12, 1; Lk 20, 9

Nedorėliams skelbiamos nelaimės

- 8 Vargas tiems, kurie jungia
namus prie namų,
lauką prie lauko priduria,

- kol nebelieka vietos
ir jūs liekate vieni įkurdinti
šalyje!
- 9 Man į ausis kariuomenių
VIESPATS [prisiekė]:
„Iš tiesų daug namų, didelių ir
gražių,
liks tušti be gyventojų!
- 10 Nes dešimties jungų¹
vynuogynas teduos
vieną batą²,
o chomeras sėklos teduos
efą.
- 11 Vargas tiems, kurie keliasi
anksti rytą
svaigalo vyti,
kurie ilgai užtrunka vakare,
kad vynas juos įkaitintų!
- 12 Lyra ir arfa, būgnas ir fleita
bei vynas sudaro jų
išgertuves,
bet VIESPATIES veikalo jie
nepaiso
ir jo rankų darbo jie
nežiūri.
- 13 Todėl tremtin turės eiti mano
tauta
dėl išmanymo stokos;
jos kilmingieji turės badauti,
ir jos prastuomenė džius iš
troškulio.
- 14 Todėl šeolis plačiai atvers savo
gerklę,
pražios begalinius savo
nasrus,
ir į juos nužengs jos³ puikybė ir
jos klegesys,
taipgi jos užavimas ir kas
krykštauja joje.
- 15 Tada bus nulenktas žmogus ir
nužemintas vyras,
ir išdidžiųjų akys nuleistos,
- 16 bet kariuomenių VIESPATS
išsiaukštins teismu

1 T. y. tokio ploto, kurį dešimt jungų jaučių gali užarti per dieną

2 Spėjama, kad batas buvęs nuo 22 iki 45 litrų talpos skystių matas. Savo talpa jis buvo lygus efai, kuri buvo biralų matas. Pagal Ezek 45, 11 dešimt batų (efų) sudaro vieną chomera.

3 T. y. Jeruzalės

- ir šventasis Dievas
pasirodys šventas
teisumu.
- 17 Tada avinėliai ganysis kaip
savo ganykloje,
ir griuvėsius riebios avys¹
nuės.
- 18 Vargas tiems, kurie pritraukia
kalnę apgavystės
virvėmis
ir bausmę už nuodėmę—
kaip vežimo viržiais,
- 19 kurie sako: „Tepasiskubina,
tepaspartėja jo darbas,
kad jį pamatytume,
tepriartėja ir teivyksta Izraelio
Šventojo nutarimas,
kad jį patirtume!“
- 20 Vargas tiems, kurie pikta
vadina geru
ir gera piktu,
kurie tamsa daro šviesa
ir šviesą tamsa,
kurie kartybę daro saldybe
ir saldybę kartybe!
- 21 Vargas tiems, kurie vaizduojasi
esą išmintingi
ir tariasi esą išmaningi!
- 22 Vargas tiems, kurie yra
karžygiai vynuui gerti
ir šaunūs vyrai svaigalui
maišyti,
- 23 kurie išteisina nusikaltėlių už
kyšius
ir teisiamam atima jo teisę²!
- 24 Todėl, kaip ugnies liežuvis
praryja ražienas
ir liepsnojas šienas
susmunka,
taip jų šaknis bus lyg puvēsiai
ir jų žiedai pakils lyg
dulkės,
nes jie atmetė kariuomenių
VIESPATIES nurodymą
ir paniekino Izraelio
Šventojo žodį.

- 25 Todėl VIESPATIES rūstybė
užsidegė prieš jo tautą,
ir jis ištiesė prieš ją savo
ranką ir ją taip sumušė,
kad drebėjo kalnai ir jų lavonai
gulėjo
kaip šiukšlės gatvių
viduryje.
O vis dėlto nenusigrėžė jo
rūstybė,
ir jo ranka tebėra ištiesta.
- 26 Jis iškels vėliavą tolimai tautai
ir jai švilptelės į žemės
pakraščius.
Ir štai ji skubiai, greitai
ateis!
- 27 Nėra joje nei pavargusio, nei
klupinėjančio;
nei ji snaudžia, nei ji miega.
Nei atsijuosia jos strėnų
apjuosalas,
nei nutrūksta jos kurpių
dirželis.
- 28 Jos strėlės paaštrintos,
ir visi jos lankai įtempti.
Jos žirgų kanopos prilygsta
titnagai,
ir jos vežimų tekiniai—kaip
viesulas.
- 29 Jos krioksmas kaip liūto
ir riaumojimas kaip jaunų
liūtų.
Kai urgzdama ji nutveria grobį
ir jį nusineša, nėra
gelbėtojo.
- 30 Ir ji urzgės ant jos tą dieną tarsi
jūros šniokštimas.
O pažvelgus į šalį, štai
slegianti tamsa;
šviesa mat aptemus dėl jos
debesų.

Jezajo pašaukimas

6 Tais metais, kai mirė karalius Uzijas,
mačiau VIESPATĮ, sėdintį aukštame
ir pakeltame stote, o jo apatiniai
atlankai pripildė šventykla. ² Serafai
stovėjo viršum jo; kiekvienas turėjo po
šešis sparnus. Dviem jis apdengė savo
veidą, dviem apdengė savo kojas ir dviem
skraidė. ³ Ir vienas šaukė kitam,
tardamas:

„Šventas, šventas, šventas
kariuomenių
VIESPATIS!

1 Rk.; G: sunaikintųjų griuvėsius ožyčiai

2 Kkr. Mes GSV; M: teisiųjų teisę jam atima

Visa žemė pilna jo šlovės¹“.

4 Tada susvyravo slenksčių vyriai² nuo šaukiančiųjų balso ir namai pasidarė pilni dūmų. ⁵ Ir aš tariau:

„Vargas man, nes turiu nutilti,
nes aš esu vyras suteptomis
lūpomis

ir aš gyvenu netyralūpės tautos
tarpe,

nes Karalių, kariuomenių
VIESPATI, pamatė
mano akys!“

6 Paskui atsikrido pas mane vienas serafas, laikydamas rankoje žioruojančią angli, kurią jis replėmis buvo paėmęs nuo aukuro, ⁷ ja palietė mano burną ir tarė:

„Jei šita paliečia tavo lūpas,
atstoja tavo kaltė ir tavo
nuodėmė apdengiama“.

8 Ir aš girdėjau VIESPATIES
balsą sakantį:

„Ką aš siūsiu,
kas mums eis?“

Aš atsakiau:

„Štai aš! Siųsk mane!“

9 Jis tarė:

„Eik ir sakyk šitai tautai:
„Klausyte klausykitės, tačiau
nesupraskite,
ir regėte regėkite, tačiau
nesuvokite!“

10 Nutukink šitos tautos širdį,
jos ausis apsunkink
ir jos akis užlipink,
kad ji neregėtų akimis
ir ausimis negirdėtų,
kad jos širdis nesuprastų
ir kad ji 'neatsiverstų ir'³
nepasveikėtų!“

11 Tada paklausiau: „Iki kol, o
Viespatie?“ Jis atsakė:
„Iki tol, kol miestai bus taip
nusiaubti,
jog nebebus gyventojų,
ir namai, jog nebebus žmonių,
ir dirva teišliks kaip
dykuma“⁴“.

12 Mat VIESPATS pasiųs žmones
toli,
ir didelis bus ištuštėjimas
šalies viduje.

13 Ir jei joje tebeliks dešimtdalis,
jis vėl turės būti
nuganytas⁵,
kaip terebintas ar ažuolas,
kuriuos nukirtus dar
palieka keltas.
[Šventa sėkla yra jos
kelmas.]

1 2 Kar 15, 7; 2 Kron 26, 23 3 Apr 4, 8 4 Apr 15, 8
9–10 Mt 13, 14–15; Mk 4, 12; Lk 8, 10; Jn 12, 40; Apd
28, 26–27

Jei netikėsite, neišliksite!

7 Achazo, Uzijo sūnaus Jotamo sūnaus,
Judo karaliaus, dienomis Aramo
karalius Rešinas ir Remalijo sūnus
Pekachas, Izraelio karalius, žygiavo
aukštyn į Jeruzalę, kad kariautų prieš ją,
tačiau jis⁶ neįstengė prieš ją kariauti.

2 Kai buvo pranešta Dovydo namams:
„Aramas nusileido ant Efraimo“,
sudrebėjo jų širdis, kaip miško medžiai
sudreba nuo vėjo. ³ Tada VIESPATS
tarė Jezajui: „Išeik Achazo pasitikti, tu
ir tavo sūnus Šear-Jašubas, prie
aukštutiniojo tvenkinio vandentiekio
galo, į Velėtojų lauko gatvę ⁴ ir jam
tark: „Būk atsargus ir lik ramus!
Nebijok, ir tavo širdis tenepabūgs šitų
dviejų rūkstančių nuodėgulių—Rešino,
Aramo ir Remalijo sūnaus rūstybės
įkarščio. ⁵ Kadangi Aramas, Efraimas ir
Remalijo sūnus sumanė prieš tave pikta,
sakydami: ⁶ „Žygiuokime aukštyn į
Juda, įvarkime jam baimės⁷, prasilaužę
jį pasiglemžkime ir pastatykime jo
viduryje karalių Tabeelio sūnų!“⁷ taip
pasakė Valdovas, VIESPATS:

„To neįvyks
ir to nebus,

8 nes [tik] Aramo sostinė bus
Damaskas

1 GSV; M: Kas pripildė visą žemę—jo šlovė (t. y. skelbia jo šlovę).

2 Arba: pamatai. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

3 Arba: vėl

4 GV: liks nedirbama, kad pavirs dykuma

5 Arba: nudegintas

6 T. y. Rešinas

7 Arba: jį išdraskysime

ir [tik] Damasko galva—
Resinas.
Per šešiasdešimt penkerius
metus
Efraimas bus taip
sutrupintas, jog nebebus
tauta.

- 9 [Tik] Efraimo sostinė bus
Samarija
ir [tik] Samarijos galva—
Remalijo sūnus!
Jei netikėsite,
neišliksite!“

12 2 Kar 16, 5; 2 Kron 28, 5-6

Imanuelis

10 Ir VIESPATS toliau kalbėjo
Achazui, sakydamas: 11 „Išsiprašyk iš
VIESPATIES, savo Dievo, ženklą, ar tas
būtų giliai šeolyje ar viršų aukštybėje!“
Bet Achazas atsakė: „Neprašysiu ir
negundysiu VIESPATIES!“ 12 Tada
anas¹ tarė: „Ar jums negana vesti
žmones iš kantrybės? 14 Todėl pats
VIESPATS duos jums ženklą: Stai
mergaitė² pradės, ir ji pagimdys sūnų ir jį
pramins Imanueliu. 15 Saldų sviestą ir
medų jis valgys, iki mokės atmesti pikta
ir pasirinkti gera. 16 Mat, prieš
berniukui išmokus atmesti pikta ir
pasirinkti gera, bus nuniokota šalis,
kuriuos abiejų karalių tau baisu. 17 O
VIESPATS atves ant tavęs, ant tavo
tautos ir ant tavo tėvo namų dienų,
kokių nėra atėję nuo tos dienos, kai
Efraimas atsiskyrė nuo Judo,—Asirijos
karalių“.

14 Mt 1, 23

Didelis nusiaubimas

- 18 Ir tą dieną atsitiks:
VIESPATS sušvilps musėms,
esančioms Egipto upių
gale,
ir bitėms, esančioms
Asirijos krašte.
19 Jos atskris ir visos nusileis
į skardingus tarpeklius ir
uolų plyšius,
į visus erškėtinus ir visas
girdyklas.

- 20 Tą dieną
Viespats nuskus skustuvu,
išsinuomotu iš anapus
Upės³,
Asirijos karaliumi,
galva ir kojų plaukus;
taip pat ir barzdą tas nuims.
21 Ir tą dieną atsitiks:
Žmogus teislaikys jauną karvę
ir dvi ožkas,
22 ir kadangi jos duos daug
pieno, jis valgys saldaus
sviesto.
Juk sviesto ir medaus valgys
kiekvienas,
kuris bus išlikęs šalyje.
23 Ir tą dieną atsitiks:
Bet kuri vieta, kurioje auga
tūkstantis vynmedžių, vertų
tūkstančio sidabrinų,
atiteks erškėčiams ir
usnims.
24 Su strėlėmis ir lanku ten ateis,
nes erškėčiai ir usnys bus
visa šalis.
25 Ir visi kalnai, kuriuos apkaupia
kapliu,—
ten niekas nebeateis dėl
erškėčių ir usnių baimės.
Taigi jie pavirs jaučių ganykla
ir avių mindykla.

Kitas ženklas

8 Ir VIESPATS man tarė: „Pasiimk
didelę rašomąją lentą ir užrašyk ant
jos paprastu⁴ rašikliu Mahēr-Šalal-Chaš-
Baz⁵“. 2 Tada aš pasiėmiau patikimus
liudytojus: kunigą Uriją ir Jeberechijo
sūnų Zachariją. 3 Paskui priartėjau prie
pranašės, ir ji pradėjo bei pagimdė sūnų.
Tuomet VIESPATS man tarė: „Jį
pramink Mahēr-Šalal-Chaš-Bazu, 4 nes,
berniukui dar neišmokus šaukti „mano
tėvas“ ar „mano motina“, nugabens
Damasko turtus ir Samarijos grobį
Asirijos karaliaus akivaizdon“.

Šiloachas ir Eufratas

3 T.y. Eufrato

4 Lit. žmogaus (t. y. žmonėms įprastu)

5 Tas vardas reiškia: „Atskuba grobis, greit
ateina laimikis“.

1 T. y. Jezajas

2 GV; M: jauna moteris

- 5 Paskui VIEŠPATS dar toliau
man kalbėjo,
sakydamas:
- 6 „Kadangi šita tauta paniekino
Siloacho vandenį, kurie
tyliai teka,
ir iš baimės tirpo nuo¹
Rešino ir Remalijo
sūnaus,
- 7 todėl štai VIEŠPATS užleidžia
ant jų
Upės² vandenį,
galinguosius ir
gausiuosius:
Asirijos karalių ir visą jo
garbę.
Ji pakils viršum visų savo vagų
ir apsems visus savo
krantus,
- 8 ir tekės per Judą, užtvindys ir
užlies,
iki kaklo pasieks,
ir jos išskėsti sparnai
apdengs tavo šalies platybę,
Imanueli“.

Su mumis Dievas

- 9 Susiburkite³, tautos, ir būkite
sutriuškintos!
Klausykitės, visos žemės
tolumos!
Apsiginkluokite⁴ ir būkite
sutriuškintos!
Apsiginkluokite ir būkite
sutriuškintos!
- 10 Apgalvokite sumanymą—jis
niekais nueis!
Padarykite nutarimą—jis
neįvyks!
Nes Dievas yra su mumis.

Viešpats taps atsitrenkimo akmeniu

- 11 Nes taip man pasakė
VIEŠPATS, kai ranka tvirtai nutvėrė ir
mane sulaikė, kad neičiau šitos tautos
keliu:
- 12 „Jūs neturite vadinti samokslu
visa,
ką šita tauta vadina
samokslu,

- ir ko ji bijosi, neturite bijoti
ir neturite išsigast!
- 13 Kariuomenių VIEŠPATI—
jį laikykite samokslininku⁵.
Jis tebūnie jūsų baimė,
ir jis — jūsų išgastis!
- 14 Jis taps samokslu⁶
ir atsitrenkimo akmeniu
bei suklupimo uola
abiem Izraelio namams,
žabangais ir spastais
Jeruzalės gyventojams.
- 15 Daugelis ant jų suklups,
parpuls ir susilaužys,
išpainios ir bus pagauti“.

12–13 1 Pet 3, 14–15 14–15 1 Pet 2, 8

Jezajas užantspauduoja išpėjimą

- 16 Aš surišu išpėjimą,
užantspauduoju pamokymą
tarp savo mokinių
- 17 ir laukiau VIEŠPATIES,
kuris paslepia savo veidą
nuo Jokūbo namų,
ir juo grįsiu savo viltis.
- 18 Štai aš ir vaikai,
kuriuos man davė
VIEŠPATS,
esame ženklai ir simboliai,
siųsti kariuomenių
VIEŠPATIES,
gyvenančio Šijonos kalne.
- 19 Ir kai jie jums tars:
„Pasiklauskite mirusiųjų dvasių
ir žynių dvasių,
kurios šnibžda ir murmena!
Argi kuri nors tauta
nepasiklausia savo
dievų,
gyvųjų labui—mirusiųjų?“
[tai atsakykite:]
- 20 „[Kreipkitės] į pamokymą ir
išpėjimą!“
Iš tiesų šitaip⁷ tesako tam,
kuris neturi galios⁸
pašalinti [nelaimę].

1 Rk; M: ir džiaugsmas su (Rešinu...)

2 T. y. Eufrato

3 M; G: Žinokite

4 Lit. Susijuoskite

5 Rk; M: šventu

6 Rk; M: šventove

7 T. y. kaip pasakyta 16–18 skn.

8 žyniavimu

Slegianti tamsa

- 21¹
 ir jis trauks per ją²,
 prislėgtas ir alkanas.
 Ir kai jis badaus, jis įnirš
 ir keiks savo karalių ir savo
 Dievą.
 Jis kreipsis į aukštybę
 ir žvelgs į žemę.
 22 Bet štai tebus suspaudimas ir
 sutema,
 slegianti tamsa,
 gūduma be šviesos³.
 23 Tačiau nepaliks tamsoje ji, kuri
 bus prislėgta.

Kūdikis yra mums gimęs

Kaip ankstesnis laikas
 paniekino Zebuluno šalį
 ir Naftalio šalį,
 taip vėlesnis pagerbs
 jūros kelią,
 Užjordanę,
 pagonių sritį.

23 Mt 4, 15

- 9 Tauta, vaikščiojanti tamsoje,
 išvysta didelę šviesą.
 Tamsos šalies gyventojams—
 užtekėjo šviesa.
 2 Tu sukėlei daug džiūgavimo⁴,
 padarei didelį džiaugsmą.
 Džiaugėsi tavo akivaizdoje,
 kaip džiaugiasi pjūties
 metu,
 kaip džiūgaujama,
 dalijantis grobį.
 3 Nes jos nešamą jungą
 ir jos pečių lazda,
 jos varovo strypą
 tu sulaužei kaip Midjano
 dieną.
 4 Nes kiekvienas batą,
 trempią su bilesiu,
 ir kiekvienas apsiaustas,
 išvoliotas kraujuje,
 tapo kuru,
 ugnies ėdalų.
 5 Nes kūdikis yra mums gimęs,

sūnus yra mums duotas,
 ir valdžia padėta
 ant jo peties,
 ir jam bus duotas vardas:
 Nuostabus Patarėjas,
 Galingas Dievas,
 Amžinas Tėvas,
 Taikos Kunigaikštis.
 6 Valdžios didėjimas⁵
 ir taika neturės galo
 Dovydo soste
 ir jo karalystėje,
 jam stiprinant ir remiant ją
 teisingumu ir teisumu
 nuo dabar
 ir per amžius.
 Kariuomenių VIESPATIES
 uolumas
 tai padarys.

1 Mt 4, 16; Lk 1, 79 6 Lk 1, 32-33

Viespaties ištiesta ranka

- 7 VIESPATS siuntė žodį prieš
 Jokūbą,
 ir tas nukrito Izraelyje.
 8 Ir [ji] žinojo visa tauta,
 Efraimas ir Samarijos
 gyventojai,
 kurie sakė su išdidumu ir širdies
 puikybe:
 9 „Plytų sienos sugriuvo,
 tačiau atstatysime iš tašytų
 akmenų,
 sikomorai nukirsti,
 tačiau pasodinsime kedrus į
 jų vietą!“
 10 Bet VIESPATS sukėlė prieš ją
 jos⁶ prispaudėjus
 ir sukurstė jos priešus:
 11 Aramą iš rytų⁷ ir filistinus iš
 vakarų⁸,
 ir jie rijo Izraelį visa burna.
 O vis dėlto jo rūstybė
 nenusigrėžė,
 ir jo ranka tebėra ištiesta.
 12 Bet tauta neatsigrėžė į tą, kuris
 ją sumušė,
 ir kariuomenių
 VIESPATIES neieškojo.

1 Pasigendama iškritusios eilutės.

2 Turbūt šalį

3 G

4 Rk.; M: padarei tautą gausią ne

5 M; GT: Jo valdžia bus didelė

6 Rk.; M: Režino

7 Lit. priekio

8 Lit. užpakalio

- 13 Tad VIEŠPATS atkirto nuo
Izraelio galvą ir uodegą,
palmės šaką ir nendrę per
vieną dieną!
- 14 Vyresnysis ir gerbiamasis—jie
yra galva,
o pranašas, kuris moko
melo, —jis yra uodega.
- 15 Šitos tautos vadovai tapo
klaidintojais
ir jos vedamieji—
suklaidintais.
- 16 Todėl Viešpats netausojo¹ jos
jaunikaičių
ir nepasigailėjo jos
našlaičių bei našlių,
nes jie visi bedieviai ir
piktadariai
ir kiekviena burna kalba
paikystes.
- O vis dėlto nenusigrėžė jo
rūstybė,
ir jo ranka tebėra ištiesta.
- 17 Tikrai degė kaltė kaip ugnis,
kuri suėda erskėčius bei
usnis
ir padega miško tankmes,
kad jos pakyla dūmų
kamuoliais.
- 18 Kariuomenių² VIEŠPATIES
įtūžis nudegino šalį,
ir tauta pasidarė kaip
ugnies ėdalas.
- Vienas kito nesigailėjo.
- 19 Rijo dešinėje, tačiau liko
alkanas;
valgė kairėje, tačiau
nepasitotino.
- Kiekvienas valgė savo
artimo³ kūną:
- 20 Menašė Efraimą ir Efraimas
Menašė,
[ir] jie drauge [nusikreipė]
prieš Judą!
- O vis dėlto nenusigrėžė jo
rūstybė,
ir jo ranka tebėra ištiesta.⁴

- 10 Vargas tiems, kurie leidžia
neteisingus nuostatus
ir rašo apsunkinančius
potvarkius,
- 2 kad nustumtų menkuosius nuo
teismo
ir išplėstų teisę iš mano
tautos beturčių;
kad našlės būtų jų grobis
ir kad jie apiplėstų
našlaičius!
- 3 Ką jūs darysite bausmės dieną,
'per audrą'⁵, kuri ateis iš
toli?
Pas ką bėgsite pagalbos
ir kur paliksite savo turtus?
- 4 Nieko [kita nebeliks], kaip tik
gūžtis po belaisviais
ir kristi po užmuštaisiais.
O vis dėlto nenusigrėžė jo
rūstybė,
ir jo ranka tebėra ištiesta.

Asirijos pasididžiavimas

- 5 „Vargas Asirijai, mano rūstybės
lazdai,
kurios rankoje yra mano
iniršio brūklys!
- 6 Prieš bedievyę naciją ją siunčiu,
prieš tautą, ant kurios turiu
rūstauti, duodu jai
įsaką,
kad pasigrobtų grobio ir
pasiplėstų plėšimo
ir kad ją sumindytų kaip
gatvių purvą.
- 7 Bet ji ne taip galvoja,
ir jos širdis ne taip mano,
tik sunaikinti [mano] jos širdis
ir išgaišinti nemaža nacijų.
- 8 Nes ji sako:
,Argi ne visi mano
kunigaikščiai yra
karaliai?
- 9 Argi Kalnei neatsitiko kaip
Charkemišui?
Ar Chamatui—kaip Arpadui?
Ar Samarijai—kaip
Damaskui?
- 10 Kaip mano ranka surado
karalystes dievų,

1 Q^a; M: Nesidžiaugė (jos jaunikaičiais)

2 M; ~G

3 Plg. GT; M: dilbio

4 Kai kurių aiškintojų nuomone, pradžioje 5, 25-30 ejo po 9, 20 ir 10, 1-4 po 5, 24.

5 Arba: nelaimėje

- kurių atvaizdų buvo
daugiau negu Jeruzalės
ir Samarijos,
11 argi aš negaliu, kaip pasielgiau
su Samarija ir jos
dievais,
taip pat pasielgti su
Jeruzale ir jos stabais?“
- 12 Bet kai Viešpats pabaigs visą
savo darbą Šijonos kalne ir Jeruzalėje,
jis nubaus¹ Asirijos karaliaus
išpuikusios širdies pasakymą² ir jo
pakeltų akių išdidžią išraišką, ¹³ nes jis
sako:
- „Savo rankos jėga tai padariau
ir savo išmintimi, nes esu
sumanus!
Aš pašalinau tautų sienas,
išplėšiau jų išteklis
ir kaip despotas nuverčiau
soste sėdinčius.
- 14 Ir mano ranka griebė kaip lizdą
tautų turta,
ir, kaip surenka paliktus
kiaušinius,
aš visą žemę surinkau.
Ir nebuvo nė vieno, kuris būtų
suplasnojęs sparnais
ar pražiojęs snapą, ar
sučirškęs!“

Viešpaties bausmės ugnis

- 15 Ar kirvis drįsta girtis prieš tą,
kuris juo kerta?
Arba pjūklas — didžiutis
prieš tą, kuris jį traukia?
Tartum lazda mosikuotų tą,
kuris ją pakelia,
tartum brūklys pakeltų tą,
kuris nėra medis!
- 16 Todėl Valdovas, kariuomenių
VIEŠPATS, pasiųs
jo riebiesiems suliesėjimą,³
ir po jo šlove užsidegs gaisras
kaip ugnies degimas.
- 17 Izraelio Šviesa pavirs ugnimi,
jo Šventasis—liepsna.
Ta degs ir surys jo ugnis
bei jo erskėčius vieną
dieną.

- 18 Jo miškų ir sodų gražybę
jis⁴ sunaikins, nepaliks nei
kelmo, nei kamieno⁵.
Bus taip, kaip kad
paliegėlis nunyksta.
- 19 O likusių jo miško medžių
bus tiek mažai,
jog berniukas galės juos
surašyti!

Likučio sugrįžimas

- 20 Tą dieną atsitiks,
kad toliau
Izraelio likutis
ir Jokūbo namų pabėgėliai
nebesirems tuo, kuris juos
mušė,
bet tikrai remsis VIEŠPAČIU,
Izraelio Šventuoju.
- 21 Likutis sugrįš⁶,
Jokūbo likutis,
pas galingąjį Dievą.
- 22 Nors ir būtų
tavo tautos, Izraeli,
kiek jūros smilčių,
[tik] jos likutis sugrįš.
Sunaikinimas nuspręstas!
Teisingumas veržiasi per
kraštus!
- 23 Iš tiesų galutinį sunaikinimą,
nuspręstą,
Valdovas, kariuomenių
VIEŠPATS, įvykdys
visos šalies vidury.

22–23 Rom 9, 27

Nebijok Asirijos!

- 24 Todėl taip pasakė Valdovas,
kariuomenių
VIEŠPATS:
„Nebijok, mano tauta,
gyvenanti Šijonoje,
Asirijos,
kuri muša tave lazda
ir savo brūkly pakelia prieš
tave kaip Egiptas“⁷!
- 25 Nes dar maža valandėlė,
ir bus pasibaigęs mano⁸
įniršis

4 T. y. Viešpats

5 Lit. nuo sielos iki kūno

6 Žodis šūb, „sugrįžti“, reiškia ir „atsivertimą (atgaila)“.

7 Arba: Egipto kelyje

8 S; ~ M

1 G; M: aš nubausiu

2 Lit. vaisių

3 T. y. jo narsiams kovotojams sekinančią ligą

- ir mano rūstybė sieks jų
sunaikinimo.
26 Kariuomenių VIESPATS
mosuos ant jos botagu,
kaip tada, kai jis sumušė
Midjaną prie Orebo
uolos;
jo lazda bus viršum jūros,
ir jis ją pakels, kaip
Egipte¹.
27 Ir tą dieną atsitiks,
kad atstos jos² našta nuo
tavo peties
ir jos jungas nuo tavo kaklo
bus nutrauktas.

Žygis į Jeruzalę

- Jis žygiavo aukštyne iš
Samarijos³,
28 užpuolė Ajatą,
traukė per Migroną,
Michmase pasidėjo⁴ savo
važtą.
29 Jie⁵ perėjo tarpukalnę.
„Geba tebūnie mums
nakvynė!“
Sudrebėjo Rama.
Sauliaus Gibėja pasileido
bėgti.
30 Garsiai klyk, dukterie Galima!
Isidėmėk, Laješa!
Jai atsiliepk, Anatote!⁶
31 Pabėgo Madmena.
Gėbimo gyventojai ieškojo
prieglobsčio.
32 Dar šiandien jis turi
apsistoti Nobe;
jis mojuos⁷ ranka į dukters
Šijonos kalną,
į Jeruzalės kalvą.
33 Štai Valdovas, kariuomenių
VIESPATS,
rengiasi genėti šakas su
bauginančiu trenksmu.
Aukštaūgiai bus nukertami
ir aukštieji nužeminami.

- 34 Jis iškirs miško tankumynus
geležim,
o Lebanonas kris 'nuo
galingo [smūgio]⁸.

5-34 Jez 14, 24-27; Nach 1, 1-3, 19; Šef 2, 13-15

Mesijas ir jo taiki karalystė

- 11 Atžala išsprogs iš Jišajo kelmo
ir atauga išžels iš jo
šaknų⁹.
2 Ir ant jo ilsėsies VIESPATIES
dvasia—
išminties ir supratimo
dvasia,
patarties ir karžygiškos galios
dvasia,
pažinimo ir VIESPATIES
baimės dvasia—
3 ir jis gėrėsies VIESPATIES
baimė.
Jis neteis, žiūrėdamas vien to,
ką jo akys mato,
ir nenuspręs, klausydamas
vien to, ką jo ausys
girdi,
4 bet jis teisingai teis menkuosius
ir darys tiesų sprendimą
šalies beturčiams.
Jis užgaus žemę savo burnos
lazda
ir savo lūpų kvapu nužudys
nedorėlį.
5 Teisingumas bus jo strėnų
aprišalas,
ir ištikimybė—jo klubų
apjuosalas.
6 Vilkas svečiuosis pas ėriuką,
ir leopardas atsiguls prie
ožiuuko.
Veršis ir jauniklis liūtas
penės¹⁰ drauge,
ir mažas berniukas juos
vedžios.
7 Karvė ir lokė draugaus¹¹,
drauge gulės jų jaunikliai.

1 Arba: Egipto kelyje
2 T. y. Asirijos uždėta
3 Rk.; M: Bus sulaužytas jungas nuo riebalų.
4 Lit. Michmasui patikėjo
5 Q^a GS: Jis
6 S; M: Vargšas Anatosas.
7 grūmodamas

8 Arba: nuo Galingojo. G: su [savo] didingais
[kedrais]
9 GSTV; M: iš jo šaknų neš vaisiaus
10 Rk. GS: ganysis; M: ir penimas galvijais
11 Rk.; M: ganysis

- Liūtas kaip raguotis és
šiena.
8 Žindomas kūdikis žais prie
kobros landos,
ir į angies jauniklį
nujunktysis išties ranka.
9 Niekio pikta ir kenksminga
nebebus daroma
visame mano šventajame
kalne,
nes žemė bus pilna
VIEŠPATIES pažinimo
kaip vandenu,
apdengiančių jūrą¹.
10 Tą dieną atsitiks,
kad pas Jišajo šaknį, kuri stovės
kaip vėliava tautoms,
ateis pagonys pasiklausti,
ir jo atilsio vieta bus
garbinga.

1 Apr 5, 5; 22, 16 42 Tes 2, 8 25 Ef 6, 14 6-9 Jez
65,25 9 Chab 2, 14 10 Rom 15,12

Pargrižimas ir gerovė

- 11 Ir tą dieną atsitiks,
kad VIEŠPATS dar kartą
pakels² savo ranką,
kad atpirktų savo tautos likutį,
kuris bus išlikęs nuo
Asirijos ir Egipto,
nuo Patroso, Kušo ir Elamo,
nuo Šinearo, Chamato ir
jūros salų.
12 Jis iškels vėliavą tautoms
ir surinks Izraelio išsklai-
dytuosius,
ir Judo išblaškytąsias sutelks
iš keturių žemės kampų.
13 Tada liausis Efraimo
pavyduliavimas,
ir Judo priešininkai bus
išnaikinti.
Efraimas nebepavyduliaus
Judui,
ir Judas nebebus priešas
Efraimui.
14 Bet jie mesis į vakarus ant
filistinų Nuokalnės,
drauge apiplėš rytiečius:
į Edomą ir Moabą jie išties
rankas,

- ir amoniečiai jų klausys.
15 Tada VIEŠPATS išdžiovins³
Egipto jūros liežuvi
ir mosuos savo ranką virš
Upės su savo kaitriu
vėju,
ir ją perskirs į septynias tėkmes,
ir taip leis per ją eiti su
sandalais.
16 Tada bus vieškelis jo tautos
likučiui,
kuris išliks nuo Asirijos,
kaip jis buvo Izraeliui,
kai tas traukė aukštyn iš
Egipto šalies.

15 Apr 16, 12

Išgelbėtieji garbina Viešpatį

- 12 Ir tą dieną tu sakysi:
„Aš dėkoju tau, VIEŠPATIE,
kad, nors buvai
užsirūstinęs ant manęs,
nusigrėžė tavo rūstybė
ir tu mane paguodei.
2 Štai Dievas—mano
išgelbėjimas!
Aš pasitikėsiu ir nebijosiu,
nes mano jėga ir stiprybė⁴ yra
Jah, VIEŠPATS,
ir jis man tapo
išgelbėjimu“.
3 Ir jūs sėmsite vandens su
džiaugsmu
iš išgelbėjimo šaltinių.
4 Ir tą dieną sakysite:
„Garbinkite VIEŠPATĮ,
garsiai minėkite jo
vardą,
skelbkite tautose jo darbus,
praneškite, kad kilnus jo
vardas!
5 Apgiedokite VIEŠPATĮ, nes jis
padarė prakilnių dalykų!
Težino juos visame
pasaulyje!
6 Klykaukite ir dziūgaukite,
Šijonos gyventojai,
nes didis tarp jūsų Izraelio
Šventasis!“

2 Iš 15, 2; Ps 118, 14

Babilono žlugimas ir Izraelio sugrižimas

1 T. y. jūros dugną

2 Rk., plg. 49, 22; M: antrą kartą

3 GST; M: visiškai sunaikins

4 Arba: giesmė

- 13 Ištarmė apie Babiloną, kuria
regėjo Amoso sūnus
Jezajas.
- 2 Ant nuplikusio kalno iškelkite
vėliava!
Pakelkite į juos balsą!
Mojuokite ranka, kad jie įeitų
pro kilmingųjų vartus!
- 3 Aš pats įsakiau
savo pašventintiesiems,
pašaukiau savo rūstybei
įvykdyti savo karžygius,
džiūgaujančius dėl mano
didybės.
- 4 Klausykis, sambrūzdis kalnuose
kaip gausingos minios!
Klausykis, triukšmas
karalysčių,
susirenkančių tautų!
Kariuomenių VIEŠPATIES
tikrina
kariuomenę.
- 5 Jie ateina iš tolimos šalies,
nuo dangaus krašto:
VIEŠPATIS ir jo įpykio įrankiai,
kad nusiaubtų visą šalį.
- 6 Klykite, nes arti VIEŠPATIES
diena!
Ji ateis kaip sunaikinimas
nuo Visagalio.
- 7 Todėl visos rankos suglebs
ir kiekviena žmogaus širdis
sutirps,
ir jie išsigąs.
- 8 Traukuliai ir gimdymo
skausmai juos suims,
kaip gimdanti jie raitysis.
Vienas į kitą žiūrės apstulbė.
Liepsnoją veidai bus jų
veidai.
- 9 Štai ateina VIEŠPATIES diena,
žiauri,
su įniršiu ir rūstybės
įkarščiu,
kad paverstų žemę dykuma
ir jos nusidėjėlius
išnaikintų iš jos.
- 10 Nes dangaus žvaigždės ir jo
sietynai
nebežibės,
tamsi bus saulė tekėdama,
ir mėnulis nebespindės.
- 11 Tuomet aš bausiu pasaulį už jo
piktybę
ir piktadarių—už jų kalbę;
padarysiu galą išdidžiųjų
puikybei
ir tironų didystę
nužeminsiu.
- 12 Padarysiu žmones retesnius už
grynąjį auksą
ir Adomo vaikus—už Ofyro
auksą.
- 13 Todėl aš sudrebinsiu dangų,
o žemė virpėdama pajudės
iš savo vietos
dėl kariuomenių VIEŠPATIES
įtūžimo
jo rūstybės užsidegimo
diena.
- 14 Tada kaip išvaikytos gazelės
ar kaip avys, kurių niekas
nesurenka,
kiekvienas gręšis į savo tautą
ir kiekvienas bėgs į savo
šalį.
- 15 Kiekvienas, kurį užtikis, bus
perveriamas,
ir kiekvienas, kurį pagaus,
kris nuo kalavijo.
- 16 Jų vaikai bus triuškinami jų
akyse,
jų namai apiplėšiami ir jų
žmonos
prievertaujamos.
- 17 Štai aš sukelsiu prieš juos
medus,
kurie nevertina sidabro
ir nemėgsta aukso.
- 18 [Jų] lankai sutriuškins
jaunikaičius¹,
ir iščių vaisiaus jie nesigailės;
vaikų nebus gaila jų akiai.
- 19 Ir atsitiks Babilonui, karalysčių
puošmenai,
kaldejų puikiajai
gražmenai,
kaip Sodomaini ir Gomorai,
kai Dievas jas sugriovė.
- 20 Jis niekad nebebus apgyventas,
niekas nebeįsikurs jame per
kartą kartas.

1 M; arba (plg. GS): Ir jaunikaičių lankai bus
triuškinami

Nebepasistatys ten palapinės
arabas,
ir piemenys neguldys ten
[savo bandų].

- 21 Tik 'dykumų žvėrys' ten gulės,
ir jų namai bus pilni
apuokų;
gyvens ten stručiai
ir ožio pavidalo velniai ten
šoks.

- 22 Hienos staugs jo pilysę
ir šakalai—
pasilinksminimo
rūmuose.

Priartėjo jo laikas,
ir jo dienos nebus
praillintos.

6 Joel 1, 15 10 Ezek 32, 7; Mt 24, 29; Mk 13, 24–25;
Lk 21, 25; Apr 6, 12–13; 8, 12 19 Pr 19, 24 21 Apr 18, 2

14 Nes VIESPATS pasigailės Jokūbo,
vėl išsirinks Izraelį ir juos perkels
į jų šalį. Ateiviai prisijungs prie jų; jie
prisiglaus prie Jokūbo namų. ² Tautos
juos parves į jų vietą, o Izraelio namai
juos pasisavins tarnais ir tarnaitėmis
VIESPATIES šalyje. Jie paims į nelaisvę
tuos, kurie juos buvo paėmę į nelaisvę, ir
valdys savo prispaudėjus.

**Pasaulio valdovo nupuolimas ir
Babilono galas**

³ Kai VIESPATS tau suteiks
atilsį po tavo skausmo, po tavo nerimo ir
po tavo slogios baudžiamos, kurią tuėjai,
⁴ tada užtrauksi šitą pašaipos dainą
prieš Babilono karalių ir sakysi:

„Kaip gavo galą prispaudėjas,
pasibaigė šėlimas¹!

- 5 VIESPATS sulaužė nusikaltėlių
brūklį,

valdovų lazda,

- 6 nirtulingai daužiusią tautas
nesiliaujančiais kirčiais,
rūsčiai mindžiojusią nacijas,
jas negailestingai
persekiodama.

- 7 Ilsisi rami visa žemė;
jie pratrūksta džiūgavimu.

- 8 Net egliai džiaugiasi dėl tavęs,
Lebanono kedrai:

„Nuo tada, kai atsigulei,
nebeužlipa
pas mus kirtejas“.

- 9 Šeolis apačioje sujudo dėl tavęs,
kad pasitiktų 'tave atėjusį'³,
pažadino dėl tavęs šešėlius⁴,
visus žemės vadus⁵,
pakėlė nuo jų sostų
visus nacijų karalius.

- 10 Jie visi užtraukia⁶
ir tau sako:
„Ir tu esi nusilpnintas, kaip ir
mes,

- sulygintas su mumis!
11 Nustumta į šeolį tavo puikybė,
tavo arfų skambesys.

Po tavim kinivarpų patalas,
o tavo atklodė—kirminai“.

- 12 Kaip nupuolei iš dangaus
tu, 'ryto žvaigždė'⁷, aušros
sūnau!

Buvai nutėkštas į žemę
tu, kuris sugniuždei visas⁸
nacijas!

- 13 O tu buvai sakęs savo širdyje:
„Į dangų užžengsiu,
viršum Dievo žvaigždžių
pakelsiu savo sostą
ir atsisisėsiu ant susirinkimo
kalno

žemių tolimiausiose
srityse!

- 14 Užžengsiu į debesų aukštybes,
susilyginsiu su
Aukščiausiuoju!“

- 15 Tačiau tu nustumiamas į šeolį,
į giliausias duobės sritis.

- 16 Kas pamatys tave, atidžiai
stebės tave,
idėmiai žiūrės į tave:
„Ar tai tas vyras, kuris sujudino
žemę,

- kuris sukrėtė karalystes,
17 kuris padarė iš pasaulio tarsi
dykumą,
ir sugriovė jo miestus,

3 Lit. tavo atėjimą

4 T. y. mirusiųjų dvasias

5 Lit. ožius

6 pašaipos daina

7 M; GV: šviesnė

8 G

1 Arba: demonai

2 Q^a, plg. GS.

- savo belaisvių nepaleido
namo?
- 18 Visi tautų karaliai
guli garbingai, kiekvienas
savo namuose,
- 19 o tu esi numestas, be kapo,
kaip nelaikšis, kuriuo¹
bodisi,
apdengtas užmuštaisiais,
kalavijo pervertaisiais,
kaip sumindytas lavonas.
- 20 'Su tais, kurie nužengia į duobės
akmenis²,
tu nesusivienysi kape,
nes pražudei savo šalį,
išžudei savo tautą.
Niekas per amžius nebeminės
piktadarių giminės³."
- 21 Paruoškite jo sūnums skerdyklą
už jų tėvų kaltę,
kad jie nepakiltų ir
nenukariautų žemės
ir nepripildytų pasaulio
paviršiaus miestais!

22 „Aš pakilsiu prieš juos,—sako
kariuomenių VIESPATS.—Aš iš-
naikinsiu Babilono vardą ir liekaną,
atžalą ir kamieną,—sako VIESPATS.
23—Jį padarysiu ežiu nuosavybe bei
nendrėtomis pelkėmis ir jį nušluosiu
sunajkinimo šluota“,—sako kariuomenių
VIESPATS.

12 Apr 8, 10; 9, 1 13-15 Mt 11, 23; Lk 10, 15 23 Jez
47, 1-15; Jer 50, 1-51, 64

VIESPATIES nepakeičiamas nutarimas

- 24 Kariuomenių VIESPATS
prisiekė, tardamas:
„Iš tiesų, kaip sumaniau, taip
bus,
ir kaip nutariau, taip įvyks:
25 aš sudaužysiu Asiriją savo
šalyje
ir ant savo kalnų ją
sutrypsiu!“
Tada nuo jų bus nutrauktas jos
jungas,
ir jos našta nuo jų⁴ peties
nuimta.

- 26 Šitoks yra sumanymas,
padarytas visai žemei,
ir šita yra ranka,
ištiesta ant visų tautų.
- 27 Nes kariuomenių VIESPATS tai
sumanė—
kas gali tai sutrukdyti?
Ir jo ranka ištiesta—
kas gali ją sulenkti?

24-27 Jez 10, 5-34; Nach 1, 1-3, 19; Šef 2, 13-15

Pranašystė prieš filistinus

- 28 Karaliaus Achazo mirties
metais buvo paskelbta
šita ištarmė:
- 29 „Nesidžiauk tu, visa Filistija,
kad sulūžo lazda, kuri mušė
tave!
Nes iš gyvatės šaknies išeis
angis,
o tosios vaisius bus
skraiduolis slibinas.
- 30 Tada ganysis menkiausieji⁵,
ir vargšai saugiai gulės.
Tas numarins⁶ badu tavo šaknį,
net tavo likutį nužudys.
- 31 Kaukite, vartai! Šauk, mieste!
Nusimink tu, visa Filistija!
Nes iš šiaurės ateina dūmai,
ir nėra atsilikusio nuo jo
gretų.
- 32 Tai ką atsakys tautos
pasiumtiniai?—
„VIESPATS įkūrė Šijoną,
ir joje⁷ ras prieglaudą jo
tautos nuskurdėliai““.

28 2 Kar 16, 20; 2 Kron 28, 27 29-31 Jer 47, 1-7; Ezek
25, 15-17; Joel 3, 4-8; Am 1, 6-8; Šef 2, 4-7; Zach 9, 5-
7

Apie Moabą

- 15 Ištarmė apie Moabą.
Iš tikrųjų per naktį buvo
nusiaubtas,
sunaikintas⁸ Moabo Aras.

1 Sym T; G: maita, kuria; M: atžala, kuria

2 Atkelta iš 19 skn.

3 Arba: palikuonių

4 GLatSyh STV; M: jo

5 Lit. menkųjų pirmagimiai; arba rk: menkieji
kaip ériukai

6 GT; M: Aš numarinsiu

7 Q^a: jame (t.y. Viešpatyje)

8 Lit. nutildytas

- Iš tikrųjų per naktį buvo
nusiaubtas,
sunaikintas Moabo Kyras.
- 2 Užlipo duktė Dibona¹
į aukštumas raudoti;
dėl Nebo ir Medebos
Moabas klykia.
Visos jo galvos plikos,
kiekviena barzda nuskusta.
- 3 Jo gatvėse jie apsijuosę ašutine,
ant jo stogų jie rauda²,
ir jo aikštėse kiekvienas klykia,
išsekęs nuo verksmo.
- 4 Šaukėsi pagalbos Češbonas ir
Elealė;
iki Jahašo buvo girdimas jų
balsas.
Todėl drebėjo³ Moabo strėnos⁴,
jo siela krūpčiojo.
- 5 Mano širdis šaukia pagalbos
Moabui.
Jo pabėgėliai pasiekia
Soarą,
Eglat-Selišiją.
Juk Luchito įkalne
su verksmu lipa aukštyn;
juk kelyje į Choronaimą
jie kelia žūties šauksmą.
- 6 Juk Nimrimo vandenys
virsta tyrлаukiais.
Juk nudžiūvo žolė, nuvyto
želmenys,
žalumynų nebėra.
- 7 Todėl atsargas, kurių buvo
pasidarę,
ir savo santaupas
per Jovarų upelį
jie nešasi.
- 8 Tikrai aplėkė pagalbos
šauksmas
Moabo sritį;
Eglaimą pasiekia jo klyksmas,
ir Beēr-Elimą—jo klyksmas.
- 9 Iš tiesų Dimono⁵ vandenys pilni
kraujo.
Tačiau aš atvedu ant
Dimono kai ką daugiau:
liūtą Moabo ištrūkusiesiems

- 16 ir šalies⁶ likučiu.
Siųskite avinėlių
'nuo šalies valdovo⁷,
'nuo dykumos uolos⁸
į dukters Šijonos kalną.
- 2 Ir atsitiks: kaip nulekia
paukščiai,
išbaidyti iš lizdo,
bus Moabo dukterys
prie Arnono brastų.
- 3 „Duok patarimą,
padaryk sprendimą,
mesk kaip naktis savo šešėlį
per patį vidudienį!
Paslėpk išsklaidytuosius,
pabėgėlio neišduok!“
- 4 Tegul glaudžiasi pas tave
Moabo išsklaidytieji!
Būk jiems slėpynė
nuo naikintojo!“
- Kai pasiliaus spaudimas,
pasibaigs naikinimas,
pranyks mindžiotojas iš
šalies,
- 5 tai bus tvirtai pastatytas
ištikimas sostas
ir jame nuolat sėdės
Dovydo palapinėje
teisėjas, siekias to, kas teisu,
ir skubiai atstatas
teisingumą.
- 6 Mes girdėjome apie Moabo
puikybę,
labai išdidusią,
apie jo išdidumą, puikybę ir
pasipūtimą.
'Jo pagyrūniška kalba—
netiesa⁹.
- 7 Todėl Moabas kaukia dėl
Moabo,
jis visas kaukia.
Kir-Chareseto džiovintų
vynuogių pyragaičius
'jie, visiškai pritrenkti,
apdejuoja¹⁰.
- 8 Nes nuvyto Češbono terasos,
Sibmos vynmedžiai.

1 STJer 48, 18; M: Jis užlipo į namus, ir Dibona

2 Rk.; G: mušasi į krūtinę gedėdami

3 Rk.; M: pakėlė šauksmą

4 G; M: ginkluotieji

5 Q^a V: Dibono; plg. S

6 Arba: Admos; plg. G

7 Arba: šalies valdovui (lit. šalies valdovo)

8 Arba: iš dykumos Selos

9 Arba: Tokia nebuvo jo galia.

10 M^aT.; M: jūs...apdejuojate

- Tautų valdovai
nulažė jos rinkinius
vynmedžius.
Jazerį jie¹ pasiekė,
nuklydo į dykumą.
Jų šakos vešėjo,
išsiplėtė iki jūros.
- 9 Todėl verkiu, kaip Jazeris
verkia,
dėl Sibmos vynmedžių.
Vilgau savo ašaromis tavo,
Chešbone ir Eleale,
nes tavo vasaros vaisius ir tavo
pjūti
užpuolė [nugalėtojo]
šauksmas.
- 10 Nuvalomi džiaugsmas ir
džiūgavimas
nuo vaismedžių sodo.
Vynuogynuose nebekrykštauja
ir nebešūkėja iš
džiaugsmo.
Vyno spaudyklose
nebemindžioja
spaudėjas;
spaudėjų šūkavimas
nutildytas².
- 11 Todėl mano viduriai vaitoja
kaip lyra dėl Moabo
ir mano vidus—dėl Kir-
Chereso.
- 12 Kai Moabas pasirodys,
kai jis nusivargins ant
kulto aukštumos
ir ateis į savo šventovę melstis,
jis nieko neįstengs.
- 13 Šitoks yra tas žodis, kurį
VIESPATS kadaise kalbėjo apie Moabą.
- 14 O dabar VIESPATS kalba, sakydamas:
„Per trejus metus, prilygstančius
samdinio³ metams, bus suniekinta
Moabo garbė su visa [jo] didžiule minia,
o likutis bus mažutėlis, bejėgis“.

15, 1—16, 14 Jez 25, 10—12; Jer 48, 1—47; Ezek 25, 8—11;
Am 2, 1—3; Šef 2, 8—11

Damasko žlugimas ir Izraelio galas

- 17 Ištarmė apie Damaską.
„Štai Damaskas liausis buvęs
miestas
ir bus tik griuvėsių krūva.
2 Bus palikti Aroerio miestai.

- Jie atiteks bandoms;
jos gulinės, ir niekas jų
nebaidys.
- 3 Pradings tvirtovė iš Efraimo
ir karalystė iš Damasko,
ir Aramo liekana
bus kaip izraelių „šlovė“⁴—
sako kariuomenių VIESPATS.
- 4 „Ir tą dieną atsitiks,
kad sumenkės Jokūbo
garbė
ir jo kūno riebalai sumažės.
- 5 Tada bus taip, kaip kad pjovėjas
suima į kuokštą
stovinčius javus
ir jo ranka nupjauna
varpas.
Tada bus taip, kaip kad
rankioja varpas
Refaimo slėnyje.
- 6 Iš jo mat teisliks parankos,
kaip kad nukračius
alyvmedį;
dvi trys prinokusios alyvos
viršutinėse šakose,
keturios penkios vaisių
nešančiose⁴ šakose“—
sako VIESPATS, Izraelio
Dievas.

7 Tą dieną žmogus žvelgs į Tą,
kuris jį padarė, ir jo akys žiūrės į Izraelio
Šventąjį.⁸ Jis nebežvelgs į aukurus, savo
rankų padarą, ir nebežiūrės į tai, ką
padarė jo pirštai: nei į ašeras, nei į
smilkomuosius aukurus.

9 Tą dieną jo sutvirtinti miestai
bus kaip chivų ir amoriečių⁵ palikti
[miestai], kuriuos jie paliko bijodami
izraelių, ir jie pavirs dykuma.

- 10 Kadangi tu⁶ pamiršai Dievą,
kuris tave išgelbsti,
ir neatsiminei Uolos,
teikiančios tau
prieglauda,
todėl, nors ir pasodinsi
„Mylimajam“ sodelių

1 T. y. vynmedžiai

2 G; M: spaudėjų šūkavimą aš nutildžiau

3 Arba: samdyto kario

4 Q^a; M: jos vaisių nešančiose

5 G

6 T. y. Jeruzalė

- ir juos apsėsi svetimam
[dievui] skirtais daigais,
11 nors ir išauginsi tą dieną, kai
būsi pasodinęs,
ir išželdinsi jau rytą, kai
būsi pasėjęs,
pranyks derlius ligos
ir nepagydomo skausmo
diena.

1-3 Jer 49, 23-27, Am 1, 3-5, Zach 9, 1

Tautų antpuolis

- 12 O, daugelio tautų ūžimas!
Jos ūžia, kaip marios ūžia.
Ir nacių šniokštimas! Jos
šniokščia,
kaip galingi vandenys
šniokščia.
13 Nacijos šniokščia, kaip gausingi
vandenys šniokščia.
Jis ja¹ subara,
ir ji bėga tolyn;
ją nuveja kaip vėjas pelus
kalnuose
ir kaip audra vėjaričius.
14 Vakare—štai ūmus išgastis!
Prieš rytui išauštant, jos
jau nebėra!
Toks likimas tų, kurie mus
apiplėšia,
ir dalia tų, kurie mus
apgrobia.

Ištarmė apie Kušą

- 18 O, sparnuotų laivelių šalie,
kuri tįsai palei Kušo upes,
2 kuri siunti per jūrą
pasiuntinius,
papiruso valtyse viršum
vandenų!
Eikite jūs, greitai pasiuntiniai,
į naciją, aukštaugę ir
dailiaodę,
į tautą, kurios visur bijomasi,
naciją, labai stiprią ir
pavergiančią,
kurios šalį išraižo upės!
3 Visi pasaulio gyventojai,
jūs, kurie gyvenate žemėje,
iškėlus vėliavą ant kalnų,
žiūrėkite,
sugaudus ragui,
klausykites!

- 4 Tikrai, taip VIEŠPATS man
pasakė:
„Ramiai aš žiūriu iš savo
buveinės
kaip mirguliuojanti kaitra
saulei šviečiant,
kaip rasos debesis pjūties
dieną“².
5 Nes pirm pjūties, nužydėjus
ir žiedams pavirtus į
nokstančias vynkekes,
jis nupjaustys atvašas
vynpeiliais
ir kerojančias ataugas
pašalins, nugnaišys.
6 Jos visos bus paliktos kalnų
plėšriams paukščiams
ir žemės žvėrims.
Vasaros ant jų plėšrieji
paukščiai,
ir visi žemės žvėrys ant jų
žiemos.

7 Tuo metu bus nešamos dovanos
kariuomenių VIESPACIUI nuo tautos,
aukštaugės ir dailiaodės, nuo tautos,
kurios visur bijomasi, giminės, stiprios ir
pavergiančios, kurios šalį išraižo upės, į
kariuomenių VIESPATIES vardavietę, į
Šijonos kalną.

1-7 Šef 2, 12

Egipto suirutė

- 19 Ištarmė apie Egiptą.
Štai VIESPATS važiuoja ant
greito debesies
ir atvyksta į Egiptą.
Dreba nuo jo Egipto dievaičiai,
ir Egipto širdis tirpsta jo
viduje.
2 „Aš sukurstysiu egiptietį prieš
egiptietį,
ir jie kovos vienas prieš
kitą
ir kiekvienas prieš savo artimą,
miestas prieš miestą,
karalystė prieš karalystę.
3 Sutriks Egipto dvasia jo viduje,
ir jo sumanymą sujauksiu,
taip kad jie klausis dievaičių,
mirusiųjų dvasių,
mediumų ir žynių patarimo.
4 Aš atiduosiu Egiptą
į griežto valdovo ranką,

1 T. y. Asirijos kariuomenė

2 GSV; M: per pjūties karštymetį

- ir stiprus karalius juos valdys“,—
sako Valdovas,
kariuomenių
VIESPATS.
- 5 Išseks jūros vandenys,
upė išdžius ir pasidarys
sausas.
- 6 Ims dvokti kanalai,
nuseks ir išdžius Mašoro
šakos.
- Nendrės ir meldai supus,
ir papirusai 'prie Nilo¹,
Nilo žiotyse.
- Ir visa Nilo apšėta žemė
isdžius, bus nupūsta, ir jos
nebebus.
- 8 Tada dejuos ir liūdės žvejai,
visi, kurie meta į Nilą
meškere;
tie, kurie išskečia tinklą ant
vandens paviršiaus,
suns.
- 9 Bus nusiminę tie, kurie
apdirbinėja linus,
šukuotojos ir baltos drobės
audėjai.
- 10 Jo² audėjai bus prisilėgti,
visi samdiniai giliai
nuliūde.
- 11 Tikri kvailiai Šoano
kunigaikščiai;
Faraono išminčiai,
patarėjai—
jų³ patarimas kvailas.
- Kaip jūs galite sakyti Faraonui:
„Išminčių mokiny⁴ aš esu,
senovės karalių mokiny⁴!“?
- 12 Kurgi jie yra, tavo išminčiai?
Tegul jie tau paskelbia ir
praneša,
ką kariuomenių VIESPATS yra
nutaręs
prieš Egiptą!
- 13 Sukvailėjo Šoano kunigaikščiai,
leidosi apgaunami Nofa
kunigaikščiai;

suklaidino Egiptą
jo padermių vadai.

- 14 VIESPATS imaisė į jų⁵ vidų
iškreipto sprendimo dvasią,
tad jie verčia Egiptą klydinėti
visur, ką jis daro,
kaip kad girtas svyrinėja
savo vėmaluose.
- 15 Ir Egiptui nepadės joks
veiksmas, kad ir kas jį
darytų—
„galva“ ar „uodega“,
„palmės šakelė“ ar
„nendrė“.

Egipto ateitis

16 Tą dieną egiptiečiai pasidarys
kaip moterys. Jie krūpčios ir drebės iš
baimės dėl kariuomenių VIESPATIES
rankos mosavimo, kuria jis mosuos prieš
juos. 17 Taip Judo šalis taps
egiptiečiams sugėdinimu: kada tik jiems
ja primins, jie drebės dėl kariuomenių
VIESPATIES nutarimo, kurį jis padarė
prieš juos.

18 Tą dieną bus Egipto šalyje penki
miestai, kalbą Kanaano kalbą ir
prisiekia atsiduoti kariuomenių
VIESPACIUI. [Ju] vienas bus vadinamas
„saulės miestu“⁶.

19 Tą dieną bus aukuras
VIESPACIUI Egipto šalies viduje ir
akmeninis paminklas VIESPACIUI prie
jo sienos. 20 Ir jis taps ženklų ir
liudytoju kariuomenių VIESPACIUI
Egipto šalyje: kai jie šauksis
VIESPATIES dėl prispaudėjų, jis atsiųs
jiems gelbėtoją ir teisėją, ir tas juos
išgelbės. 21 Taip VIESPATS apsireikš
egiptiečiams, ir egiptiečiai tą dieną
pažins VIESPATĮ. Jie [jam] tarnaus
pjaunamosiomis ir javienių aukomis,
duos VIESPACIUI įžadų ir [juos] ištėsės.

22 VIESPATS suduos egiptiečiams
pagydomą smūgį: jie kreipsis į
VIESPATĮ, ir jis išklaitys jų
prašymus ir juos pagydyt.

1 ~ G
2 T.y. Egipto
3 G; ~ M
4 Lit. sūnus

5 G; M: jo (t. y. Egipto)
6 T. y. Heliopolio

23 Tą dieną eis vieškelis iš Egipto į Asiriją. Asirai ateis į Egiptą ir egiptiečiai—į Asiriją, ir egiptiečiai drauge su asirais garbina [VIESPATI].

24 Tą dieną Izraelis bus trečias šalia Egipto ir Asirijos—palaima vidury žemės, ²⁵ kurią¹ bus palaiminęs kariuomenių VIESPATS, sakydamas: „Tebūnie palaiminti mano tauta Egiptas ir mano rankų darbas Asirija, ir mano paveldas Izraelis!“

1–25 Jer 46, 2–26; Ezek 29, 1–32, 32

Jezajas vaikščioja nuogas ir basas

20 Tais metais, kuriais tartanas², Asirijos karaliaus Sargono pasiūstas, atvyko į Ašdodą, kariavo su Ašdodu ir jį paėmė—² tuo metu VIESPATS kalbėjo per Amošo sūnų Jezają, sakydamas:

„Eik, nusirišk ašutinę
nuo savo strėnų
ir savo kurpes nusiauks
nuo kojų!“

Ir jis taip padarė: vaikščiojo nuogas ir basas. ³ Tada VIESPATS tarė: „Kaip mano tarnas Jezajas trejus metus vaikščiojo nuogas ir basas kaip ženklas ir išpėjimas Egiptui ir Kušui, ⁴ taip Asirijos karalius nusivarys Egipto belaisvius ir Kušo tremtinius, jaunos ir senus, plikus ir basus, ir su apnuogintais sėdmenimis, Egipto [atidengta] nuogybe.

⁵ Tada jie nusigąs ir gėdysis dėl Kušo, savo vilties, ir dėl Egipto, kuriuo didžiavosi. ⁶ Ir šito pajūrio gyventojai tą dieną sakys: „Štai taip atsitiko mūsų vilčiai, pas kurią bėgome pagalbos, norėdami išsigelbėti iš Asirijos karaliaus! Tai kaip begalėsime ištrūkti mes patys?“

Babilono žlugimas

21 Ištarmė apie dykumą³.

Kaip audros,
siaučiančios per Negeba,
tai⁴ ateina iš dykumos,
iš baisios šalies.

2 Šiurkštus regėjimas

buvo man apreikštas:
klastingasis elgiasi klastingai
ir naikintojas naikina.

„Pakilk, Elame!
Apgulk, Medija!
Visam jo⁵ dūšavimui
aš padarysiu galą!“

3 Todėl mano strėnos
sopulių varstomos;
skausmai mane suėmė,
kaip gimdandčios skausmai.
Sumišau nuo to, ką girdžiu,
apstulbau nuo to, ką regiu.

4 Sutriko mano širdis,
šiurpas pagavo mane.
Mano taip miela prieblanda
jis man pavertė siaubū .

5 Paruošia stalą,
patiesia kilimus,
valgo, geria—
„Kelkitės, kunigaikščiai,
patepkite skydą!“

6 Nes taip man pasakė Viešpats:
„Eik, pastatyk žvalgą!

Tegul jis praneša, ką mato!
7 Ir jei jis išvys kovos vežimus,
įkinkytų žirgų poras,
virtinę asilų⁶,
virtinę kupranugarių⁷,
tegul jis atidžiai dėmisi,
labai atidžiai!“

8 Tada sušuko žvalgas⁸:
„Žvalgykloje, Viešpatie,
aš be perstojo
stovėjau dieną,
ir savo poste
ašėjau sargybą
per ištisas naktis.

9 Ir štai ateina
virtinė vyrų,
įkinkytų žirgų poros“.

Tada atsiliepdamas vienas tarė:
„Krito, krito Babilonas,
ir visi jo dievų kotvaizdai
sudaužyti [ir numesti] į
žemę!“

1 G; M: kurį (t. y. Izraeli)

2 T. y. Asirijos vyriausiasis kariuomenės vadas

3 G; M: jūros dykumą

4 T. y. invazijos kariuomenė ar žinia apie invaziją

5 T. y. Babilono

6 Q^a Vrs: jojančius asilais

7 Q^a Vrs: jojančius kupranugariais

8 Q^a S; M: liūtas

- 10 O tu, mano iškultoji [tauta],
mano klojimo vaikel!
Ką išgirdau
iš kariuomenių
VIESPATIES,
Izraelio Dievo,
jums paskelbiau.

9 Apr 14, 8; 18, 2

Ištarmė apie Dūmą

- 11 Ištarmė apie Dūmą.
Man šaukia iš Seyro:
„Sarge, kiek dar liko nakties?
Sarge, kiek dar liko
nakties?“
12 Sargas atsako:
„Atėjo rytas,
bet dar naktis.
Jei norite klausti, klauskite,
ateikite dar kartą!“

Dedaniečiai ir kėdariečiai

- 13 Ištarmė apie Arabiją¹.
Krūmokšniuose, tyruose,
nakvojate,
dedaniečių karavanai.
14 Pasitikdami ištroškusius,
atneškite vandens!
Tėmos šalies gyventojai,
pasitikite pabėgėlius su
jiems reikalinga duona!
15 Nes nuo kalavijų jie pabėgo,
nuo ištraukto kalavijo,
nuo įtempto lanko
ir nuo kovos smarkumo.

16 Nes taip man pasakė Viešpats:
„Dar vieneri metal, prilygstantys
samdinio metams, ir pasibaigs visa
Kėdaro šlovė. ¹⁷ Ir kėdariečių karžygių
lankų skaičiaus likutis sumažės“, nes
VIESPATIS, Izraelio Dievas, kalbėjo.

Jeruzalės nerūpestingumas ir apakimas

- 22** Ištarmė apie Regėjimo slėnį.
Kas gi tau atsitiko, kad tu visas
užlipai ant stogų,
2 triukšmingas, užaujas mieste,
krykštaujanti tvirtovė?
Tavo nukautieji ne kalaviju
nukauti
ir ne kovoje žuvę.
3 Visi tavo vadai pabėgo drauge,

- buvo sugauti, neiššovus² iš
lanko:
visi, kuriuos iš tavųjų užtiko,
buvo sugauti drauge,
nors jie buvo pabėgę toli.
4 Todėl pasakiau: „Žvelkite šalin
nuo manęs—
turiu karčiai verkti!
Nesistenkite manęs guosti
dėl dukters, mano tautos,
sunaikinimo!“
5 Nes subruzdimo, sutrypimo ir
samyšio dieną
turėjo Valdovas,
kariuomenių
VIESPATIS,
Regėjimo slėnyje—klyksmo
pakelimą³
ir pagalbos šauksmą į
kalną.
6 Ėlamas paėmė strėlinę
su žmonių važiuojamais
kovos vežimais,
raiteliais,
ir Kyras apnuogino skydą.
7 Tavo rinktiniai slėniai
buvo pilni kovos vežimų,
o raiteliai užėmė pozicijas ties
vartais.
8 Taip jis⁴ atidengė Judo
priedangą.
Tą dieną tu žvelgei
į Miško namų ginklus.
9 Jūs matėte, kad buvo daug
Dovydo miesto spragų.
Jūs surinkote žemutiniojo
tvenkinio vandenį.
10 Jeruzalės namus skaičiavote
ir nugriovėte namus,
kad padarytumėte sieną
neprieinamą.
11 Jūs įrengėte baseiną tarp abiejų
mūrų
senojo tvenkinio vandeniui.
Tačiau jūs nepažvelgėte į Tą,
kuris ją⁵ padarė,
ir To, kuris seniai⁶ ją
pavidalino, nematėte.

1 S; M: Ištarmė: tyruose; ~ G

2 M; Rk., plg. T: pasitraukė, neiššovė iš
3 Arba: sienų nuardyma
4 T. y. Dievas (žr. 5 skn.)
5 T. y. Jeruzalę
6 Lit. iš tolo

- 12 Šaukė Valdovas, kariuomenių
VIESPATS,
ta diena
verkti ir gedėti,
nusiskusti galvą ir
susijuosti ašutine.
- 13 Bet štai džiūgavimas ir
linksmybė,
galvijų užmušimas ir avių
pjojimas,
mėsos valgymas
ir vyno gėrimas.
„Valgykime ir gerkime,
nes rytoj mirsime!“
- 14 Tačiau apsireiškė mano ausyse
kariuomenių
VIESPATS:
„Iš tiesų šita kaltė
negali būti jums atleista,
iki numirsite!“—
pasakė Valdovas, kariuomenių
VIESPATS.

13 1 Kor 15, 32

Prieš Šebnos didybės maniją

- 15 Prieš Šebną, karaliaus rūmų
viršininką¹.
Taip pasakė Valdovas,
kariuomenių
VIESPATS:
„Eik, jeik pas šitą valdytoją
ir jam tark²:“
- 16 „Kokią teisę tu čia turi ir ką tu
čia turi,
kad išsikaldinai čia kapa—
tu, kuris aukštai išsikaldino
kapa,
kuris išsikirsmino uoloje
buveinė?“
- 17 Štai VIESPATS tave numes toli
smarkiu metimu, o vyre,
ir tvirtę tave nutvers.
- 18 Jis susuks tave į kamuolį
ir kaip sviedinį [nusiųs] į
šalį,
išplitusią į abi puses.
Ten tu numirsi,
ir ten bus tavo garbės
vežimai³—
tu, savo valdovo rūmų gėda!

- 19 Taip aš išstumsiu tave iš tavo
tarnybos
ir nuo tavo posto
nutrauksiu⁴ tave.

Eljakimo pašaukimas ir puolimas

- 20 Ir tą dieną atsitiks,
kad aš pašauksiu savo
tarną
Eljakimą, Chilkijo sūnų,
21 jį apvilksiu tavo rūbu,
tavo juosta tvirtai jį
apjuosiu
ir tavo valdžią atiduosiu į
jo ranką,
ir jis taps tėvu
Jeruzalės gyventojams
ir Judo namams.
- 22 Aš padėsiu ant jo peties
Dovydo namų rakta.
Kai jis atrakins, niekas negalės
užrakinti;
ir kai jis užrakins, niekas
negalės atrakinti.
- 23 Aš jį įkalsiu kaip kuolą
tvirtoje vietoje,
ir jis taps garbės sostu
savo tėvo namams.
- 24 Ant jo kabės visas jo tėvo namų
svoris, atžalos ir lapai, visi mažieji indai,
pradedant dubenimis ir baigiant
visokiais asočiais.“ 25 „Tą dieną,—sako
kariuomenių VIESPATS,—kuolas,
įkaltas tvirtoje vietoje, pajudės iš savo
vietos; jis bus nukirstas ir nukris, ir
krovins, kuris kabėjo ant jo, pavirs
šukėmis, nes VIESPATS kalbėjo“.

22 Apr 3, 7

Ištarmė apie Tyra

- 23 Ištarmė apie Tyra.
Kaukite, Taršišo laivai,
nes įsū uostas⁵
sunaikintas!
Parplaukiant iš kitičių šalies,
jiems tai buvo pranešta.
- 2 Dejuokite, pajūrio gyventojai,
Šidono pirkliai!
Tavo pasiuntiniai⁶ plaukia⁷

1 Atkelta iš 15 skn. galo.

2 GSV; ~ M

3 M; G: vežimas

4 TSV; G: jis nutrauks

5 Rk., plg. 14 skn.; M: nuo namo

6 T. y. prekybos atstovai

7 Rk., plg. Q^a; M: kas plaukia per jūrą, pripildo
tave ir

- 3 per daugybę vandenų.
 Sichoro javai¹, Nilo derlius,
 buvo jo pajamos.
 Taip jis tapo tautų
 prekiautoju.
- 4 Gėdykis, Sidone,
 nes jūra, jūros tvirtovė,
 pasakė:
 „Aš neturėjau gimdymo
 skausmų
 ir nepagimdžiau,
 neišaukino jaunikaikių,
 neišugdžiau mergaičių“.
- 5 Kai žinia pasieks Egiptą,
 jie raitysis iš skausmo dėl
 žinios apie Tyra.
- 6 Perplaukite į Taršišą,
 kaukite, pajūrio gyventojai!
- 7 Ar šitas yra jūsų linksmaujas,
 senovinės kilmės
 [miestas]²,
 kurio kojos į nunešė
 apsigyventi tolumoje?
- 8 Kas tai sumanė
 prieš Tyra, vainikuotoja,
 kurio pirkliai—kunigaikščiai,
 kurio prekiautojai gerbiami
 žemėje?
- 9 Kariuomenių VIESPATS tai
 sumanė,
 kad suniektų visos
 gražybės puikybę,
 kad nužemintų visus žemės
 gerbiamuosius.
- 10 Dirbk³ savo žemę,
 nes Taršišo laivai⁴
 nebeturi statyklos⁵!
- 11 Jis⁶ ištisė savo ranką ant jūros,
 sukrėtė karalystes.
 VIESPATS davė įsaką apie
 Kanaaną,
 kad sunaikintų jo tvirtoves.
- 12 Ir jis tarė:
 „Nebesilinksminsi daugiau

tu, prislėgta mergaite,
 Sidono dukterie⁷!
 Kelkis, perplauk į Kiprą!
 Net ten neturėsi atilsio!“

13 Štai kalbėjų šalis! Tai tauta,
 kurios nebėra; Asirija ją paskyrė
 dykumos žvėrimis⁸. Jie⁹ pakėlė savo
 apgulamuosius bokštus, sugriovė jos
 rūmus. Ji¹⁰ ją pavertė griuvėsiais.

14 Kaukite, Taršišo laivai,
 nes sunaikintas jūsų
 uostas!

15 Ir tą dieną atsitiks, kad Tyras
 bus pamirštas septyniasdešimt metų, lyg
 per vieno karaliaus amžių. Pasibaigus
 septynioms dešimtims metų, Tyru
 atsitiks, kaip sakoma dainoje apie
 paleistuvę:

16 „Pasiimk lyrą,
 vaikščiok po miesta,
 pamiršta paleistuve!
 Gerai skambink,
 daug dainuok,
 kad tave atsimintų!“

17 O septynioms dešimtims metų
 pasibaigus, VIESPATS susidomės Tyru.
 Tada tas sugrįš prie savo paleistuvės
 užmokesčio ir paleistuvės su visomis
 pasaulio karalystėmis žemės paviršiuje.

18 Tačiau jo prekybinis pelnas ir jo
 užmokestis bus pašvęsti VIESPACIUI.
 Jie nebus nei kraunami į sandėlius, nei
 taupomi, bet jo pelnas atiteks tiems,
 kurie gyvena VIESPATIES akivaizdoje,
 kad jie sočiai pavalgytų ir puikiai
 apsirengtų.

1–18 Ezek 26, 1–23, 19; Joel 3, 4–8; Am 1, 9–10; Zach
 9, 1–4; Mt 11, 21–22; Lk 10, 13–14

Pasaulio teismas

24 Štai VIESPATS nusiaubia žemę
 ir ją paverčia dykuma,
 iškraipo jos veidą
 ir išblaško jos gyventojus.

2 Ir tai įvyksta kaip pasauliečiui,
 taip ir kunigui;
 kaip tarnui, taip ir jo
 valdovui;

1 Lit. sėkla (t. y. sėjos derlius)
 2 Lit. kurio kilmė iš prosenovės
 3 G; M: Eik per
 4 Rk.; M: kaip Nilas, Taršišo dukterie (t.y.
 mieste)
 5 Arba: prieplaukos
 6 T. y. VIESPATS

7 T. y. mieste
 8 Arba: demonams
 9 T. y. asirai
 10 T. y. Asirija

- kaip tarnaiti, taip ir jos valdovei;
 kaip pirkėjui, taip ir pardavėjui;
 kaip skolintojui, taip ir skolininkui;
 kaip paskolos davėjui¹, taip ir tam, kuris ima iš jo paskola.
- 3 Siaubte nusiaubta žemė ir plėšte apiplėšta, nes VIESPATS kalbėjo šita žodį.
- 4 Išdžiūvusi, suvytusi žemė, sunykęs, suvytęs pasaulis, sunykusi žemės žmonių aukštuomenė.
- 5 Žemė sutepta po savo gyventojais, nes jie peržengė įstatymus, apėjo nuostatą, sulaužė amžinąją sandorą.
- 6 Todėl prakeikimas ryja žemę, ir turi kentėti už kaltę tie, kurie joje gyvena. Todėl menksta žemės gyventojai ir lieka maža žmonių.
- 7 Išdžiūvęs vynas, sunykęs vynmedis; dejuoja visi linksmaširdžiai.
- 8 Paliovės būgnų linksmas mušimas, nutilęs ūžaujančių triukšmas, paliovės linksmimasis su lyra.
- 9 Dainuodami nebergeria vyno; kartus svaigalas jo gėrikams.
- 10 Sugriautas tuštybės miestas, užremtas² kiekvienas namas, tad niekas neįeina.
- 11 Šaukiamasi vyno gatvėse, pranykusi visa linksmybė, išėjęs tremtin žemės džiaugsmas.
- 12 Mieste telikęs sunaikinimas, ir apleisti guli sudaužyti vartai.

- 13 Iš tiesų taip bus žemės vidury, tarp tautų, kaip kad nudaugo alyvmedį, kaip kad nuraško parankas, kai vynuogių rašymas pasibaigęs.

Per skubus džiūgavimas ir neišvengiamas teismas

- 14 Jie pakels savo balsą, džiūgaus dėl VIESPATIES didybės, krykštaus iš vakarų.
- 15 „Todėl rytuose garbinkite VIESPATĮ, jūros pakrantėse varda VIESPATIES, Izraelio Dievo!“
- 16 Nuo žemės krašto išgirdome giesmes: „Garbė Teisiajam“.

Bet aš tariau: „Galas man! Galas man! Vargas man! Klastingieji elgiasi klastingai, su klasta apgauna klastingieji“.

- 17 Išgastis, duobė ir žabangai užaina ant tavęs, žemės gyventojau!
- 18 Ir atsitiks: kas bėgs nuo išgastingo balso, įkris į duobę, o kas išlips iš duobės, bus žabangų pagautas. Tikrai langai atsidarys aukštybėje, ir sudrebės žemės pamatai.
- 19 Skilte suskils žemė, pleišėte supleišės žemė, siūbuote siūbuos žemė.
- 20 Svirduliuote svirduliuos žemė kaip girtas ir svyruos kaip sarginė³. Sunkiai ją prislėgs jos nusikaltimas, kad ji puls ir nebeatsikels.

Pasaulio karalysčių galas ir VIESPATIES karalystės pradžia

21 Ta dieną atsitiks, kad VIESPATS nubaus aukštybės kariuomenę aukštybėje ir žemės karalius

1 pasipelnymo tikslais
 2 griuvėsiais

3 T. y. lauksargio būdelė ar pastovai

žemėje. 22 Jie bus sugrūsti, kaip sugrūda belaisvius į duobę, ir užrakinti kalėjime¹, ir, tik daugeliui dienų praėjus, nubausti.

23 Tada drovėsīs mėnulis
ir gėdysīs saulė,
nes kariuomenių
VIESPATS bus tapęs
karalium

Šijonos kalne ir Jeruzalėje,
ir jo vyresniųjų akivaizdoje
[spindės jo] skaistybė.

Varguolių prieglauda

25 VIESPATIE, tu mano Dievas!
Noriu tave aukštinti,
garbinti tavo vardą,
nes tu įvykdei nuostabių
dalykų,
seniai sumanytų, patikimų,
tikrų;

2 nes pavertei miestą į krūsnį,
sutvirtintą miestą
griuvėsiais.

Svetimšalių² tvirtovė nebėra
miestas!

3 Per amžius jo neatstatys!
Todėl tave gerbs stipri tauta,
smurtingų nacijų miestai³
tavės bijos,

4 nes tu buvai menkajam
prieglauda,
prieglauda beturčiui jo
varge,

pastogė nuo pylos⁴,
pavėsis nuo kaitros.

Mat smurtininkų šniokštimas
yra kaip žemėinis lietus,
5 kaip kaitra bevandenėje
šalyje.

Svetimšalių⁵ šelimą tu
numalšinsi,
kaitrą debesies šešėlių;
smurtininkų [pergalės]
daina bus nuslopinta.

Pokylis tautoms

6 Kariuomenių VIESPATS
paruoš

visoms tautoms šitame
kalne
riebumynų pokylį—
pokylį su senais vynais,
su riebiais, smegenimis
pagardintais valgiais,
su senais, nuskaidrintais
vynais.

7 Ir jis sunaikins⁶ šitame kalne
įkapes⁷, į kurias įvyniotos
visos tautos,
drobulę, užklotą ant visu
nacijų.

8 Jis sunaikins mirtį visam laikui.
Valdovas, VIESPATS,
nušluostys ašaras
nuo visų veidų,
ir savo tautos gėdą jis pašalins
nuo visos žemės,—
nes VIESPATS kalbėjo.

8 1 Kor 15, 54 8 Apr 7, 17; 21, 4

Izraelio padėka ir Moabo sutrypimas

9 Ir tą dieną sakys:
„Stai mūsų Dievas,
kurio laukėme, kad jis
mums padėtų!
Tai VIESPATS, kurio laukėme!
Džiūgaukime ir
linksminkimės dėl jo
pagalbos!

10 Iš tiesų VIESPATIES ranka
ilsis šitame kalne!“

O Moabas bus sumindžiotas
savo vietoje⁸,
kaip sumindžioja šiaudų
krūvą mėšlyno srutose.

11 Nors jis ir išskės rankas jose,
kaip plaukiantysis [jas]
išskečia plaukdamas,
tačiau [VIESPATS] nužemins jo
puikybę,
nors ir mikiūs jo rankų
judesiai.

12 Ir tavo sutvirtintas, aukštai
iškilusias sienas jis
nuvers,
numes žemai, nustums
žemėn, į dulkes.

1 T. y. požeminiame kalėjime

2 2Ms G: Įžuliujų

3 G: M: miestas

4 T. y. smarkaus lietaus su neperstojančiu
griausmu

5 G: Įžuliujų

10–12 Jez 15, 1–16, 14; Jer 48, 1–47; Ezek 25, 8–11;
Am 2, 1–3; Šef 2, 8–11

6 Lit. praris

7 Lit. veidą (t. y. priekinę pusę) įkapių

8 T. y. šalyje, kur jis gyvena

Stiprus ištikimųjų miestas ir aukštai dunksančio miesto nuvertimas

- 26** Ta dieną šita giesmė bus giedama Judo šalyje:
 „Mes turime stiprų miestą:
 apsaugai Jis daro sienas ir pylimą.
 2 Atidarykite vartus,
 kad įeitytų teisi tauta,
 kuri išsaugo ištikimybę!
 3 [Jos] būdas tvirtas.
 Tu išlaikysi [jai] ramybę—
 ramybę, nes ji pasitiki
 tavim.
 4 Pasitikėkite VIEŠPAČIU per amžius,
 nes¹ VIESPATYJE turite amžiną uolą!
 5 Jis juk nužemino aukštumos gyventojus,
 aukštai iškilusį miestą; jis nuvertė jį.
 Jis jį nuvertė žemėn,
 jį nustūmė į dulkes.
 6 Jį sutrypė koja,
 varguolio kojos,
 menkųjų žingsniai“.

VIEŠPATS—Izraelio gynėjas

- 7 Teisiojo takas tiesus;
 lygus teisiojo kelias, kurį tu išlygini.
 8 Tikrai ant tavo teismų tako,
 VIEŠPATIE, mes laukėme tavęs;
 minėti tavo vardą ir atsiminti
 tavo ilgisi siela.
 9 Mano siela ilgisi tavęs naktį;
 tikrai savo dvasia savyje
 ieškau tavęs.
 Juk kai tavo teismai ištinka
 žemę,
 pasaulio gyventojai
 išmoksta teisybės.
 10 Jei pasigailima nusikaltėlio,
 jis neišmoksta teisybės;
 jis iškraipo, kas žemėje tiesu,
 ir nemato VIESPATIES kilnybės.
 11 VIEŠPATIE, pakelta tavo ranka,
 tačiau jie nemato.

Tegul jie mato ir susigėsta dėl
 [tavo] uolumo tautai,
 taip pat ugnis, skirta tavo
 priešinininkams, tegul
 juos surija!

- 12 VIEŠPATIE, tu mums suteiksi
 ramybę,
 nes ir visa, ką turėjome
 nuveikti, tu mums
 atlikai.
 13 VIEŠPATIE, mūsų Dieve, be
 tavęs mums viešpatavo
 dar kiti valdovai,
 tačiau tik tave, tavo vardą,
 mes minėjome [girdami].
 14 Mirusieji nebeatgys,
 šešėliai nebeatsikels!
 Iš tikrųjų tu juos nubaudei ir
 sunaikinai,
 ir išdildei visa, kas tik juos
 primena.
 15 Tu padauginai tautą,
 VIEŠPATIE,
 padauginai tautą, pasidarei
 garbingas,
 praplėtei visas šalies ribas.
 16 VIEŠPATIE, bėdoje jie
 suieškojo tave,
 varžtuose tavo drausmė
 juos spaudė.
 17 Kaip nėsčia, artėjant gimdymui,
 raitosi, šaukia savo
 skausmuose,
 tokie mes tapome dėl tavęs,
 VIEŠPATIE.
 18 Mes tapome nėsti, raitėmės; kai
 pagimdėme, tebuvo
 vėjas.
 Mes neatnešėme žemei
 išgelbėjimo,
 ir neužgimė pasaulio
 gyventojų.
 19 Atgys tavo mirusieji, jų² lavonai
 atsikels.
 Pabuskite³ ir džiūgaukite⁴,
 dulkių gyventojai!
 Nes tavo rasa yra šviesybių
 rasa,

2 ST; M: mano

3 Q^a S: Pabus

4 Q^a GST: džiūgaus

ir žemė išmes¹ šešėlius.

- 20 Eik, mano tauta, įeik į savo kambarius
ir užsirakink duris paskui save!

Pasislėpk trumpą akimirksnį,
kol praeis įniršis!

- 21 Nes štai VIESPATS išeina iš savo vietos
bausti žemės gyventojų už jų kaltę.

Tada žemė atidengs savo kraują
ir nebeuždengs savo užmuštųjų.

11 Hbr 10, 27

VIESPATS nugali slibina

- 27 Tą dieną VIESPATS nubaus savo aštriu, dideliu ir stipriu kalaviju
Leviataną, greitai šliaužiančią gyvatę,
Leviataną, susiraičiusią gyvatę;
jis nužudys slibiną,
gyvenantį jūroje.

1 Job 41, 1; Ps 74, 14; 104, 26

Nauja vynuogyno giesmė

- 2 Tą dieną [Jis sakys]:
„Puikus² vynuogynas,
giedokite apie jį!
3 Aš, VIESPATS, jo sargas.
Kiekvieną akimirką jį laistau.
Kad jam nepakenktų,
naktį bei dieną jį saugau.
4 Nebesirūstinu.
O kad ten būtų erskečių, dagių!
Žygiuočiau į kovą su jais,
juos visiškai sudeginčiau!
5 Kitaip tegul jis³ tverias mano apsaugos,
daro taiką su manim,
taiką daro su manim!“.

Izraelio žydėjimo metas ir sutvirtinto miesto ištuštėjimas

- 6 Ateityje Jokūbas išleis šaknis,
Izraelis žydės ir pumpuruos

1 tartum rijūnas, priverstas paleisti savo grobį iš savo nasrų

2 Kkr. Mss GST; M: Vyno

3 T.y. Izraelio priešas

ir pasaulio paviršius
pasidarys pilnas vaisių.

- 7 Ar jis⁴ jį⁵ mušė, kaip jis mušė jo⁶ mušėją?

Ar jis žudė, kaip buvo žudomi jo žudikai⁷?

- 8 Išvarydamas, jį⁸ ištremdamas,
tu bylinėjies su ja.

Jis [ja] nuvarė savo smarkiu vėju rytvėjo dieną.

- 9 Taigi tuo bus atgailauta už Jokūbo kaltę,
ir ta bus visa jo nuodėmės pašalinimo išdava:

kai jis padarys visus aukuro akmenis
kaip sutrintus kalkinius akmenis,
kai nebestovės ašeros⁹ ir rūkinamieji aukurai.

- 10 Juk sutvirtintas miestas vienišas,
apleista vietovė,
ir paliktas kaip dykuma.

Ten ganosi veršis,
ten jis atsigula ir nuėda jo šakas.

- 11 Jo šakoms sudžiuvus, jos nulaūžiamos;
atėjusios moterys susikuria ugnį iš jų.
Ji juk neišmani tauta.
Todėl jos nepasigailės jos Kūrėjas,
ir jos Tvėrėjas nebus jai malonus.

Surinkimas ir pargrįžimas

- 12 Ir tą dieną atsitiks,
kad VIESPATS kuls [javus] nuo Upės¹⁰ tekančios srovės
iki Egipto upelio.
Tada jūs būsite surinkti

4 T. y. VIESPATS

5 T. y. Izraelį

6 T. y. Izraelio

7 Q^a, plg. GS; M: ano (t. y. Izraelio mušėjo) nužudytieji

8 Turbūt Samariją (t. y. Samarijos miesto gyventojus)

9 T. y. deivės Ašeros kulto stiebai

10 T. y. Eufrato

vienas po kito, Izraelio
sūnūs.

- 13 Ir tą dieną atsitiks,
kad bus pučiama į didžiulį
ragą.
Tada pareis dingusieji Asirijos
šalyje
ir išsklaidytieji Egipto
šalyje.
Ir jie garbins VIEŠPATĮ
šventajame kalne,
Jeruzalėje.

Efraimo girtuoklių puikybės vainikas

28

- Vargas Efraimo girtuoklių
puikybės vainikui,
vystančioms gėlėms jo
šlovingos gražybės,
esančios ant 'vešlaus slėnio'¹
galvos,
vyno apsvaigintų [galvos]!
2 Štai Viešpats turi vieną, stiprų
ir galingą.
Kaip perkūnija su kruša,
kaip naikinanti audra,
kaip sraunių, plūstančių
vandenų liūtis,
jis ranka nutėkš [ji²] žemėn.
3 Kojomis bus mindomas
Efraimo girtuoklių
puikybės vainikas.
4 Vystančios gėlės jo šlovingos
gražybės,
esančios ant vešlaus slėnio
galvos,
bus kaip ankstyva figa prieš
vasarą:
kai ją kas pamato,
vos jai patekus į sauja, ją
praryja.
5 Tą dieną kariuomenių
VIEŠPATS taps puošniu
vainiku,
puikia girlianda savo
tautos liekanai,
6 teisingumo dvasia tam, kuris
sėdasi teisti,
ir karžygiška jėga tiems,
kurie atremia puolimą
prie vartų.

Prieš Jeruzalės girtus kunigus ir pranašus

- 7 Taip pat ir šitie svirduliuoja
nuo vyno
ir sverdinėja nuo svaigalo.
Kunigas ir pranašas
svirduliuoja nuo vyno;
jie apkvaite nuo vyno,
sverdinėja nuo svaigalo.
Jie svirduliuoja regėdami
[regėjimus],
virtuliuoja darydami
sprendimą.
8 Tikrai visi stalai pilni vėmalų,
nešvarumų; nėra [vienos
švarios] vietos.
9 „Ka, jis pamokys žinojimo
ir kam jis išaiškina
apreiškimą?
Nujunkytiems nuo pieno,
atitrauktiems nuo krūtų?
10 Nes [iš jo tegirdi] 'šav lasav, šav
lasav,
kav lakav, kav lakav'³,
truputį čia,
truputį ten“.
11 Iš tikrųjų 'mikčiojančiomis
lūpomis'⁴
ir svetimkalbiu liežuviu
kalbės šitai tautai
12 tas, kuris buvo jiems
pasakęs:
„Šita yra atilsio vieta.
Leiskite pavargusiems
atsilsėti!
Šita yra poilsio vieta!“
Jie tačiau nenorėjo
klausyti.
13 Taigi VIESPATIES žodis jiems
bus
šav lasav, šav lasav,
kav lakav, kav lakav,
kad jie eidami pargriūtų
atbuli,

1 Q^a: riebių išdidelių; taip pat 3 skn.

2 T. y. vainika

3 Jezajo priešininkai jaučiasi kaip maži vaikai, mokytojo mokomi tarti raidyno raides, nuolat jas kartodami. O gal jie, girti, mėgdžioja pranašo kalbos stilių, kuriam būdingos aliteracijos priemonės.

4 Lit. lūpų mikčiojimais; arba: per mikčiojančių lūpų žmones

susikultų, išpainiotų ir
būtų sugauti.

11–12 1 Kor 14, 21

Kertinis Sijonos akmuo

14 Todėl klausykite VIEŠPATIES

žodžio, išjuokėjai,
valdovai¹ šitos tautos,
gyvenančios Jeruzalėje!

15 Nes jūs sakote:

„Mes sudarėme sandorą su
mirtimi

ir su šėoliu padarėme
sutartį.

Kai užliejās staigus potvynis
praeis,

jis mūsų nepalies,
nes padarėme melą savo
prieglauđa

ir netiesoje pasislėpėme“.

16 Todėl taip pasakė Valdovas

VIEŠPATS:

„Štai aš dedu Sijonoje akmenį,
išbandytą akmenį,
brangų² pamato kertinį akmenį:
kas tiki, nesijaudina³“.

17 Aš padarysiu teisę matuokle
ir teisingumą gulščiu.

Kruša nušluos melo prieglauđa,
ir slėpyne vandenys
nuplukdys.

18 Bus panaikinta jūsų sandora su
mirtimi,

ir jūsų sutartis su šėoliu
neišliks.

Kai užliejās potvynis praeis,
jūs jam tapsite užlaja“.

19 Kada tik jis praeis,

jis jus pagaus.

Jis juk rytas po ryto praeis,
dieną bei naktį.

Vienas tik siaubas bus
suprasti, ką girdite.

20 Tikrai lova bus per trumpa
išsitiesti

ir apdangalas per siauras
įsivynioti.

21 Nes kaip prie Perašimo kalno

VIEŠPATS pakils,

kaip Gibeono slėnyje jis
suskas

daryti savo darbą—

keistas bus jo darbas,—

atlikti savo uždavinį—

neįprastas bus jo uždavinys.

22 Taigi dabar nebesityčiokite,
kad nesusiveržtų jūsų

pančiai!

Nes galutinį nuosprendį
girdėjau

iš Valdovo, kariuomenių

VIEŠPATIES, visai

žemei.

16 Ps 118, 22–23; Rom 9, 33; 10, 11; 1 Pet 2, 6 21 2
Sam 5, 20; 1 Kron 14, 11

Viešpaties darbas, palygintas su ūkininko išmintimi

23 Dėkitės į ausis ir klausykite
mano balso,

dėmėkitės ir klausykite

mano kalbos!

24 Argi visą laiką arėjas aria, kad
sėtų,

plėšia ir akeja savo dirvą?

25 Argi, sulygines jos paviršių,
jis nebarsto krapų, nesėja
kmyną,

neberia kviečių⁴ ir miežių⁵

bei speltų jos pakraštyje⁶?

26 Taip jam nurodė daryti kas
tinka,

jo Dievas jį pamokė.

27 Juk ne kuliamaisiais valkčiais
kulia krapus

ir ne vežimo tekinius suka
ratu ant kmyną,

bet spragilu iškulia krapus,
o kmynus—kultuvu.

28 Javai sutrinami,
bet niekas nekulia jų

be paliovos.

Jei kas paleidžia savo vežimo

tekinius [per juos],

jo arkliai jų nesutrina.

1 Arba: posakininkai

2 M + tvirto (lit. pagrįsto); ~kl. MssG

3 Arba: neveikia skubotai (plg. V); G: nebus
sugėdintas; ST: nesibijo

4 M įtrp. soros (?), gal sekančio žodžio dtgr.; ~
GS

5 M + nisman (neišaiškintos reikšmės žodi); ~GS

6 Q^a G; M: pakraščiuose

7 T. y. javų

- 29 Tai irgi išėjo nuo kariuomenių
VIESPATIES.
Jis padarė nuostatų
nutarimą,
parodė didelį išmanumą.

21 2 Sam 5, 20; 1 Kron 14, 11 21 Još 10, 10–12

**Arielis spaudžiamas ir nuostabiai
išgelbstimas**

- 29 Vargas tau, Arieli¹, Arieli,
mieste, kur Dovydas
stovyklavo!
Dėkite metus prie metų,
tegul skrieja ratu šventės
viena po kitos!
- 2 Bet aš prispausiu Arielį,
bus gedėjimo bei raudojimo.
Ir 'jis man bus² kaip „Arielis“³.
- 3 Aš pastatysiu ratu⁴
stovyklas prieš tave,
apstatysiu tave sargybos postais
ir pakelsiu prieš tave
apgulos pylimus.
- 4 Tada tu kalbėsi iš apačios, iš
žemės,
ir dusliai iš dulkių
nuskambės tavo žodis.
Kaip numirėlio dvasios [balsas]
bus tavo balsas iš žemės,
ir iš dulkių snibždėsi savo
žodį.
- 5 Bet kaip smulkios dulkės bus
tavo išūliųjų⁵ minia,
kaip išlakioja pelai
žiauriaširdžių minia.
Ir tada atsitiks akimirksniu,
staiga:
- 6 kariuomenių VIESPATIES
tu būsi aplankytas
su griausmu, žemės drebėjimu ir
dideliu dundesiu,
su viesulu, audra ir
ryjančios ugnies liepsna.
- 7 Kaip sapnas, kaip naktinis
regėjimas bus

minia visų tautų,
kariaujančių prieš
Arielį, —

visi, kurie kariaus su juo
bei jo tvirtovė ir jį
prispaus.

- 8 Bus taip, kaip kad alkanas
sapnuoja valgas,
o pabudęs tebejaucia alkį⁶,
arba kaip kad ištroškęs
sapnuoja gerias,
o pabudęs jaučiasi nusilpęs
ir troškulio
nenumalšinęs⁷.
Taip atsitiks miniai visų tautų,
kariaujančių prieš Šijonos
kalną.

Apakimas ir girtumas

- 9 Ziūrėkite apstulbę vienas į kitą
ir nusterkite iš baimės,
apsiakinkite ir apakite!
Būkite girti, tik ne nuo vyno,
svyruokite, tik ne nuo
svaigalo!
- 10 Nes VIESPATS išliejo ant jūsų
įmygio dvasią,
uždarė jūsų akis, pranašus,
ir jūsų galvas, regėtojus,
apgauė.
- 11 Ir pranašystė apie visa tai jums
tapo kaip užanspauduotos knygos
žodžiai. Jei ją paduos mokančiam
skaityti ir sakys: „Prašau tai skaityti!“,
jis atsakys: „Negaliu, nes ji
užanspauduota.“ 12 Bet jei paduos
knygą nemokančiam skaityti ir sakys:
„Prašau tai skaityti!“, jis atsakys:
„Neišmokau skaityti!“.

10 Rom 11, 8

Prieš garbinimą vien lūpomis

- 13 VIESPATS tarė:
„Kadangi šita tauta artinosi
savo burna
ir savo lūpomis mane
garbino,
bet savo širdį atitolino nuo
manęs,
ir jų baimė manęs
tapo [vien] atmintinai
išmoktu žmonių įsaku,

14 todėl štai aš ir toliau

1 T. y. Jeruzale

2 Q^a: tu man būsi

3 Lit. aukuro (arba: Dievo) židiny

4 2 MssG: kaip Dovydas

5 Q^a, M: svetimsalių

6 Lit. kai jis pabunda, tuščia jo gerklė

7 Lit. jo gerklė išdžiūvusi

nuostabiai elgsiuos su šita
tauta,
nuostabiai ir stebuklingai,
kad pražus jos išmintingųjų
išmintis
ir jos gudriųjų gudrybė
pasislėps“.

13 Mt 15, 8–9; Mk 7, 6–7 14 1 Kor 1, 19

Vargas tiems, kurie slepiasi nuo Dievo

15 Vargas tiems, kurie giliai slepia
sumanymą nuo

VIESPATIES!

Tamsoje vyksta jų darbai,
ir jie galvoja: „Kas mus
mato

ir kas žino apie mus?“

16 O, jūsų iškrypimas!
Ar puodžius lygintinas su
moliu,

kad darinys tartų darytojui:

„Jis manęs nepadarė“,

ir kas nužiesta iš molio¹—savo
žiedėjui:

„Jis nieko nesupranta“?

Išgelbėjimas arti

17 Argi nepraeis dar tik maža
valandėlė,
kol Lebanonas pavirs į
vaisių sodą
ir Karmelis bus laikomas
giria?

18 Tą dieną [net] kurčiai girdės
rašto žodžius
ir, [išlaisvintos] iš juodos
tamsos, aklujų akys
regės.

19 Tada nuolankieji dar labiau²
linksmins **VIESPAČIU**
ir žmonių neturtingiausieji
krykštaus dėl Izraelio
Sventojo.

20 Nes nebebus tirono ir ateis
galas pašaipūnui,
ir bus išnaikinti visi, kurie
kėsinasi pikta daryti;

21 kurie bylinėjantis apkaltina
žmones,
tam, kuris vartuose gina
teises³, spendžia
žabangus

ir atstumia niekingais
įrodymais teisųjį.

22 Todėl taip pasakė **VIEŠPATS**,
kuriis atpirko Abraomą, Jokūbo
namams⁴:

„Dabar Jokūbui nebereikės
gėdytis,

ir dabar jo veidas
nebeišblyks,

23 nes kai jis išvys savo vaikus,
mano rankų darbą, savo
tarpe,

jie laikys šventu mano
vardą.

Jie laikys šventu Jokūbo

Sventąjį

ir Izraelio Dievo bijosis.

24 Tada tie, kurie klaidžioja
dvasia, įgys išmanymo
ir murmėtojai išmoks
pamoką“.

16 Jez 45, 9

Nelauktina Egipto pagalbos

30 „Vargas atkakliems sūnams,—
sako **VIEŠPATS**,—

kad jie vykdė sumanymą,
bet ne nuo manęs [išėjusi],
išlieja liejamąją auką,
bet be mano dvasios,
kad krautų

kaltę ant kaltės.

2 Jie leidžiasi į Egiptą,
mano burnos neatsiklausę,
gauti prieglobsčio Faraono
apsaugoje,
ieškoti priedangos Egipto
šėšėlyje.

3 Tačiau Faraono apsauga jums
pavirs gėda
ir priedangos ieškojimas
Egipto šėšėlyje—
nugarbe.

4 Nors Šoane bus buvę jo⁵
kunigaikščiai
ir jo pasiuntiniai pasiekę
Chanesą,

1 Q^a; M: tartų

2 Arba: kartą

3 Lit. išbara

4 Arba rk.: Jokūbo namų Dievas, kuris atpirko
Abraomą

5 Judo karaliaus ar Faraono?

- 5 kiekvienas 'liks nusivylęs¹
tauta, kuri nebus jiems
naudinga.
Ji netinka nei pagalbai, nei
naudai duoti,
tik gėdai ir pajuokai“.

Beprasmis žygis

- 6 Išarmė apie Negebo gyvulius:

Per vargo ir suspaudimo šalį,
liūtinių ir riaumojančių²
liūtų,
angių ir skraiduolių
gyvačių [šali],
jie gabena ant asilų nugarų³
savo turtus
ir ant kupranugarių kupros
savo lobius
tautai, kuri nenaudinga.

- 7 Egiptas—jo⁴ pagalba
niekam verta ir tuščia.
Todėl šitą pavadinau
„neveikliuojų⁵ Rahabu“.

Įsakymas užrašyti

- 8 Dabar įeik, užrašyk tai
plokštėje prie jų,
į ritinį tai įrašyk,
kad būsimoms dienoms tai būtų
liudytojų⁶, visam laikui,
9 nes ji yra priešgyni tauta,
sūnūs melagiai,
sūnūs, kurie nenorėjo klausyti
VIESPATIES nurodymo,
10 kurie sakė regėtojams:
„Neregėkite!“
ir pranašams:
„Nepranašaukite mums
tiesos!
Kalbėkite mums kas pataiku,
pranašaukite apgavystes!
11 Nukrypkite nuo kelio,
pasukite iš tako,
liaukitės mūsų akivaizdoj
[kalbėję]
apie Izraelio Šventąjį!“

Sugriuvimo grėsmė

- 12 Todėl taip pasakė Izraelio
Šventasis:
„Kadangi jūs atmetėte šitą žodį,
pasitikejote 'suktu
prispaudėju⁷
ir juo rėmėtės,
13 todėl jums pasidarys
šitas nusikaltimas
kaip supleišęs mūras,
besirengias griūti,
išgubęs,
aukštoje sienoje,
kuri sugriūva
staiga, per akimirka.
14 Jos sugriuvimas yra kaip
sudužimas puodžių
asočio,
negailėstingai sukulto,—
toks, jog neberanda
tarp jo skeveldrų šukės
žarijoms iš židinio išzerti
ar vandens pasisemti iš
klano⁸“.

Jūs nenorėjote

- 15 Nes taip pasakė Valdovas,
VIESPATS, Izraelio
Šventasis:
„Atsigrėžimu ir ramumu
jūs būsite išgelbėti,
tyloje laikysenoje ir
pasitikejime
glūdi jūsų stiprybė.
Tačiau jūs nenorėjote⁹,
16 bet sakėte: „Ne!
Ant žirgų bėgsime!“
Todėl jūs bėgsite¹⁰.
„Ant greitakojų josime!“
Todėl greitai pasirodys tie,
kurie jus vysis.
17 Vienas tūkstantis [bėgs],
vieno grasinamas;
penkių grasinami, jūs bėgsite,
kol pasiliksiti vieniši,
kaip signalinė kartis ant kalno
viršūnės,
kaip vėliavos stiebas ant
kalvos“.

Išgelbėjimo metas

1 Lit Q: bus sugėdintas; K: pasmirs (t.y. pasidarys nekenciamas) (dėl tautos)
2 Rk.; M: iš jų
3 Lit. pečių
4 Lit. jų (t.y. egiptiečių)
5 Rk.; M: jie —neveiklumas
6 STV; M amžiams

7 Lit. priespauda ir suktybe
8 Arba: baseino
9 atsigrėžti nuo pasitikejimo savim į Dievą
10 gelbėdamiesi

18 Todėl VIESPATS laukia, kad
būtų jums malonus,
ir todėl jis keliasi, kad jūsų
pasigailėtų,
nes VIESPATS yra teisybės
Dievas.
Laimingi visi, kurie jo
laukia!

19 Juk tau, Sijonos tauta,
gyvenanti Jeruzalėje,
nebereikės verkti!
Jis tikrai bus tau malonus, tau
šaukiantis pagalbos.
Kai tik jis išgirs, tau
atsilieps.

20 Nors Viešpats bus davęs
vargo duonos ir
suspaudimo vandens,
tačiau daugiau nebesislėps tavo
Mokytojas,
ir tavo akys matys tavo
Mokytoją.

21 Tavo ausys girdės žodį,
tau iš užnugario nurodantį:
„Tai tavo kelias; eikite juo“,
kai turėsite pasukti į dešinę
ar į kairę.

22 Tada tu sutepsi¹ savo sidabru
apmuštus stabus
ir savo auksu aprauktus
nulietus atvaizdus;
tu juos išmėtysi kaip nešvarų
daiktą,
išmatomis tu jį pavadinsi.

23 Jis duos lietaus tavo sėklai,
kuria pasėsi į dirvą,
ir valgis, dirvos naša,
bus maistingas ir riebūs.
Tavo galvijai tą dieną ganysis
plačioje ganykloje,

24 ir jaučiai bei asilai, kurie
apdirba dirvą,
ės pasūdytą kratinį,
kurį vėto vėtykle ir šake.

25 Tada ant kiekvieno aukšto
kalno
ir ant kiekvienos iškilios
kalvos
bus griovių, tekančio
vandens vagų,
didžiųjų žudynių dieną,

bokštams griūvant.
26 Mėnulio šviesa bus kaip saulės
šviesa,
ir saulės šviesa bus septynis
kartus šviesesnė,
kaip septynių dienų šviesa,
tą dieną, kai VIESPATS
aptvarstys savo tautos
lūžius
ir jo smūgių padarytas
žaiždas užgydys.

Viešpaties rūstybė Asirijai

27 Štai VIESPATIES vardas ateina
iš toli;
dega jo rūstybė, ir sunki jo
našta^{2,3}.

Jo lūpos pilnos prakeikimo,
ir jo liežuvis kaip ryjanti
ugnis.

28 Jo kvapas kaip išsiliejęs upelis,
kuris pasiekia kaklą, —
kad jis sijotų tautas pražūties
sietu
ir įdėtų⁴ klaidinančią
brizgilą į tautų nasrus.

29 Giesmę jūs giedosite,
kaip naktį, kai šventinasi
šventei,
ir iš širdies džiaugsitės, kaip tas,
kuris eina su fleita,
kad užliptų į VIESPATIES
kalną, prie Izraelio
Uolos.

30 Tada VIESPATS duos išgirsti
savo didingą balsą
ir parodys, kaip nusileidžia
jo ranka
su įtūžusia rūstybe ir ryjančios
ugnies liepsna,
su staigia liūtim, perkūnija
ir kruša.

31 Iš tiesų nuo VIESPATIES balso
išsigaš Asirija,
kai jis⁵ smogs lazda.

32 Ir ją plaks kiekvienas kirtis
brūklio⁶,

2 T. y. teismo nuosprendžio ir jo įvykdymo svoris

3 Rk., plg. T; M: naštos sunkumas

4 Rk.

5 T. y. Viešpats

6 Rk., kkr. Mss; M: kiekvienas kirtis pagrįsto
(paskirto?) brūklio

kuri VIEŠPATS nuleis ant
jos.

- Su tambūrais bei citomis
ir su pašventinimo¹ šokiais²
jis kovos prieš juos³.
33 Nes jau seniai paruošta
ugniavietė,
netgi ji, karaliui ji
prirengta.
Jis padarė ją gilia, plačia.
Jos apskrita įduba—ugniai
su daug malkų.
VIEŠPATIES kvapas tarsi
sieros srovė
ją padegs.

Egiptiečiai—žmonės, ne Dievas

- 31 Vargas tiems, kurie leidžiasi į
Egiptą pagalbos,
kurie remiasi žirgais,
kurie pasitiki kovos
vežimais, nes jų daug,
ir pakinkytais žirgais, nes
jų labai gausu!
Bet jie nežvelgė į Izraelio
Sventąjį
ir VIEŠPATIES neieškojo.
2 Tačiau ir jis išmintingas ir
atveda nelaimę,
ir savo žodžių nėra
atsiėmęs.
Jis pakils prieš nelabųjų namus
ir prieš pagalbą darantiems
nedorybę⁴.
3 Egiptiečiai—žmonės, ne Dievas,
jų žirgai—kūnas, ne dvasia.
VIEŠPATIUI ištiesus savo
ranką,
suklumpa padėjęs ir
pärpuola tas, kuriam
padedama.
Kartu jie visi pražūva.

VIEŠPATS nužengia ant Šijonos kovai

- 4 Nes taip man pasakė
VIEŠPATS:
„Kaip urzgia liūtas
ir liūtukas ant savo grobio,
kai sušaukia prieš jį
piemenų daugybę,—

jų šauksmo jis neišsigąsta
ir nuo jų triukšmo
nesišlieja prie žemės,—
taip kariuomenių VIEŠPATS
nužengs
kovoti ant Šijonos
kalno, ant jos kalvos.
5 Kaip skrajoja paukščiai⁵,
taip kariuomenių
VIEŠPATS gins
Jeruzalę—
gindamas išgelbės,
praeidamas⁶ išvaduos.

6 Atsigręžkite į tą, kuriam
izraeliai taip smarkiai⁷ priešinosi! ⁷ Iš
tiesų tą dieną kiekvienas numes šalin
savo sidabrinius dievaičius ir savo
auksinius dievačius, kuriuos jųsų
nuodėmingos rankos jums padarė.

- 8 Ir Asirija kris ne nuo vyrų
kalavijo,
ne žmonių kalavijas ją ris.
Ji sau bėgs nuo kalavijo,
ir jos jaunikačiai turės eiti
baudžiava.
9 Jos uola⁸ iš siaubo pradings,
ir nusigandę trauksis nuo
vėliavos jos
kunigaikščiai,
sako VIEŠPATS, turintis ugnį
Šijonoje
ir krosnį Jeruzalėje.

Teisybės karalystė

- 32 Štai, žiūrėdamas teisumo,
viešpataus karalius,
ir kunigaikščiai valdys,
laikydami teisimumą.
2 Kiekvienas bus kaip slėptuvė
nuo vėjo
ir kaip pastogė nuo lietaus
su perkūnija,
kaip vandens upeliai sausynėje,
kaip didžiulės uolos
paunksnis ištroškusioje
šalyje.
3 Tada nebebus užklijuotos
matančių akys,

1 T. y. apeigų, kur Dievui pašvenčiama auka, ją
mosuojant jo ar aukuro akivaizdoje.
2 Rk; M: kovomis
3 Q dgl. Mss TV; M: ja
4 Arba: nedorybė darančių pagalbininkus

5 gina savo paukščiukus
6 Arba: pagailėdamas
7 Lit. giliai
8 T. y. asirų kariuomenės vadai

- ir girdinčių ausys bus klausios;
- 4 skubotai veikiančių širdis supras ir žinos, ir mikčiojančių liežuvis sklandžiai kalbės aiškius [žodžius].
- 5 Kvailys nebebus vadinamas kilniu, ir apie nieką nebesakys, kad jis garbingas.
- 6 Nes kvailys kalba kvailystę ir jo širdis rezga¹ pikta, kad vykdytų bedievybę ir kalbėtų apie VIEŠPATĮ kas klaidinga; kad paliktų alkano alkį nenumaldytą ir leistų stokoti gėrimo trokštančiam.
- 7 O niekšo priemonės piktos; jis pramano suktybių, kad nuskriaustų vargšus melagingais žodžiais, net kai beturtis sako teisybę.
- 8 Tačiau kilnusis sumano kas kilnu ir stoja už tai, kas kilnu.
- Išpėjimas nerūpestingoms moterims**
- 9 Nerūpestingos moterys, kelkitės, klausykitės mano balso! Dukterys, kurios jaučiatės saugios, dėkitės į ausis mano kalbą!
- 10 Už metų ir dienų drebsite jūs, kurios jaučiatės saugios. Nes pasibaigs vynuogiavimas, vaisių rinkimas nebeateis.
- 11 Krūpčiokite, nerūpestingosios, drebkite jūs, kurios jaučiatės saugios! Nusivilkite ir apsinguokinkite, ir apsijuokite [ašutine] strėnas!
- 12 Muškites² į krūtis [gedėdamos] dėl puikių laukų, dėl vaisingo vynmedžio,
- 13 dėl mano tautos dirvos,

- kuri apaus spygliuotais erškėčiais;
- taip, dėl visų džiaugsmo namų, dėl kryžtaujančio miesto!
- 14 Nes rūmai bus palikti, miesto bruzdesys nuščiūvęs, kalva ir sargybos bokštas virtę lindynėmis per amžius, laukinių asilų džiaugsmu, kaimenių ganykla,
- 15 iki bus išlieta ant mūsų Dvasia iš aukštybės. Tada dykuma pavirs vaisių sodu, o vaisių sodas bus laikomas giria.
- 16 Tada gyvens dykumoje teisė, ir teisybė vaisių sode turės buveinę.
- 17 Teisybės padarinys bus taika; teisybės išdava—ramybė ir saugumas per amžius.
- 18 Tada mano tauta gyvens taikioje gyvenvietėje, saugiose buveinėse ir atvangiose atilsio vietose.
- 19 Virste išvirs giria³ ir žemintė nužemintas bus miestas.
- 20 Laimingi būsite jūs, kurie sėsite prie visų vandenių, leisite jaučiams ir asilams laisvai vaikščioti.

Saugesni laikai Šijonai

33

- Vargas tau, siaubėjau, kuris pats nesi nusiaubtas!
- Tu klastininke, su kuriuo klastingai nepasielgė!
- Kai paliausi siaubęs, tu pats būsi nusiaubtas; kai nustosi daręs klastas, su tavim klastingai pasielgs.
- 2 VIEŠPATIE, būk mums malonus! Tavęs mes laukiame.

1 G: sumano

2 GSV; M: mušdamiesi

3 Rk.; M: Kris kruša giriai virstant

Būk kas rytą mūsų¹ tvirtybė²,
taip, mūsų išgelbėjimas
nelaimės metu!

- 3 Nuo trenksmingo dundesio bėga
tautos;
tau keliantis, išsisklaido
nacijos.
- 4 Tada glemžia grobį, kaip kad
vikšrai glemžia;
kaip skėriai puola, puola
ant jo.
- 5 VIEŠPATS išaukštintas, nes jis
gyvena aukštybėje;
jis pripildė Šijoną
teisingumo ir teismo.
- 6 Tu turėsi saugią laiką.
Išmintis ir pažinimas—išgana
turtai;
VIEŠPATIES baimė—ji bus
jos lobis.

Teisiojo prieglauda

- 7 Štai jų didvyriai³ šaukiasi
gatvėje pagalbos,
taikos⁴ pasiuntiniai karčiai
rauda.
- 8 Ištuštėję vieškeliai,
nebevyksta keliautojai.
Sulaužyta sutartis,
atmesti liudytojai⁵,
nepaisoma žmonių.
- 9 Išdžiūvo, suvyto šalis;
Lebanonas susigėdęs,
pajuodęs.
Šaronas pasidarė kaip tyrai;
nukrato savo lapus Bašanas
ir Karmelis.
- 10 „Dabar aš atsistosis, —sako
VIEŠPATS,—
dabar aš pasiaukštinsiu,
dabar pasikelsiu!
- 11 Nėsti sausa žolė, jūs gimdote
šapus;
jūsų kvapas—ugnis, kuri
jus praris.
- 12 Tautos bus sudegintos į kalkes,

[kaip] nukirsti erškėčiai
sudega ugnyje.

- 13 Išgirskite, tolimieji, ką aš
padariau,
ir pažinkite, artimieji, mano
galia!“
- 14 Dreba iš baimės Šijonoje
nusidėjėliai,
pagavo šiurpas niekšus.
Kas iš mūsų gali apsigyventi
prie ryjančios ugnies?
Kas iš mūsų gali
apsigyventi prie amžinų
židinių?
- 15 Kas elgiasi teisingai ir kalba
tiesą,
niekina smurtu išgautą
pelną,
kas nusikrato rankas, kad
neimtų kyšių,
užsikemša ausis, kad
nesiklausytų
kraugeriškų planų,
ir užmerkia akis, kad
nežiūrėtų į pikta su
pomėgiu,—
- 16 tas gyvens aukštumose.
Uolų tvirtovės bus jo
prieglauda;
duonos jam duos,
vanduo jam niekad
neišeis.

Kai Viešpats bus karalius

- 17 Karalių jo gražume regės tavo
akys;
jos matys toli išsidriekusią
šalį.
- 18 Tavo širdis atsimins, ko bijojai:
„Kur yra tas, kuris
skaičiavo?
Kur tas, kuris svėrė?“⁶
Kur tas, kuris skaičiavo
bokštus?“
- 19 Nebematysi ižulios tautos,
tautos su neaiškia kalba,
kurios nesupranta,
su mikčiojančiu liežuviu,
kurio nesuvokia.
- 20 Žvelk į Šijoną, mūsų švenčių
miestą!
Tavo akys matys Jeruzalę,

1 Kkr. Mss TSV; M: jų

2 Lit. ranka

3 Arba rk.: arieliečiai (t.y. Jeruzalės gyventojai)

4 Arba rk.: Šalemo

5 Q^a; M: miestai

6 T.y. skaičiavo pinigus, svėrė auksą ir sidabrą
kaip duoklę ar mokesčius pavergėjui

- ramią gyvenvietę, palapinę,
kurios nebereikia
nugriauti,
kurios kuolų niekad
nebeištrauks
ir kurios jokia virvė
nenutrūks.
- 21 Bet ten mes turėsime Galingąjį,
VIESPATĮ,
plačiai išsišakojusių upių,
srovių vietą.
Per ją neplauks joks irklinis
laivas,
ir joks galingas laivas
neperplauks per ją.
- 22 Nes VIESPATS yra mūsų
teisėjas,
VIESPATS mūsų vadas,
VIESPATS mūsų karalius.
Jis mus išgelbės.
- 23 Tavo laivavirvės kabo atsileidę;
jos tvirtai nelaiko savo
stiebo pastovo,
neišskleidė vėliavos.
Tada "aklieji išdalys gausią
išplėšą"¹,
luošieji prisigrobs grobio.
- 24 Ir joks gyventojas nesakys: „Aš
sergu“.
Tautai, gyvenančiai joje²,
bus atleista kaltė.

Edomas po Viešpaties kalavijų

- 34 Priartėkite, nacijos, klausytis!
Jūs tautos, išidėmėkite!
Tesiklauso žemė ir kas ją
pripildo,
žemynas ir visa, kas išauga
iš jo!
- 2 Iš tiesų VIESPATS užsirūstinęs
ant visų nacijų
ir įnirtęs ant visos jų
kariuomenės.
Jis jas paskyrė sunaikinimui,
atidavė paskerdimui.
- 3 Jų užmuštieji bus pamesti,
ir nuo jų lavonų pakils
smarvė.
Kalnai sutirps nuo jų kraujo,
ir suskys visos kalvos³.
- 4 Susivynios dangus tarsi ritinys,
ir visa jo kariuomenė suvys,

kaip lapai suvytę nukrinta nuo
alyvmedžio
ir kaip susitraukusios figos
nuo figmedžio.

- 5 Tikrai prisigėręs⁴ danguje mano
kalavijas.
Štai jis nusileidžia ant
Edomo,
ant tautos, mano atiduotos
sunaikinti, teismui.
- 6 VIESPATS laiko kalaviją, pilną
kraujo,
prisisotinusį riebalų,
ėriukų ir ožių kraujo,
avinų inkstų riebalų.
Nes VIESPATS turi aukojimo
šventę Bošroje,
didelį skerdimą Edomo
šalyje.
- 7 Krinta buivolai su jais⁵
ir jautukai su buliais.
Jų šalis prisigeria kraujo,
ir jų dulkėta žemė riebalais
tręšiama.
- 8 Nes VIESPATS turi keršto
dieną,
atsiteisimo metą Šijonos
bylai ginti.
- 9 Jo⁶ upeliai pavirs į dervą,
ir jo dulkėta žemė—į sierą;
jo šalis pavirs į degančią
dervą.
- 10 Naktį ir dieną ji neužges,
amžinai kils nuo jos dūmai.
Iš kartos į kartą ji liks
negyvenama,
amžių amžiais niekas
nebekeliaus per ją.
- 11 Ją pasisavins apuokėlis ir ežys,
apuokas ir varnas joje
gyvens.
Jis išties ant jos dykumos
matuoklę
ir tuštumos svambalą⁷.

1 Rk.; M: bus išdalintas gausus priplėštas grobis

2 T.y. Šijonoje

3 Rk.; M: visa dangų kariuomenė

4 G; Q^{AT}: pasirodo; M: prigirdė

5 T.y. mažaisiais gyvuliais

6 T.y. Edomo

7 T.y. panaudos įrankius, vartojamus statymui,
Edomo šalies sunaikinimui, taip kad ji
pasidarys tuščia dykuma

- 12 Jo¹ kilmingieji—ten nebus karalystės, kuria jie paskelbtų, ir nebus nė vieno jo kunigaikščio.
- 13 Jo pilys apaugs dygliakrūmiais, dilgėlės ir erškėčiai [vešės] jo tvirtovėse.
Ir jis taps šakalų buveine, stručių kiemu.
- 14 Velniai susitiks su vaiduokliais, ir gauruočiai² vienas su kitu sueis³.
Tikrai ten apsistos ilsėtis lilita⁴ ir ras sau poilsio vietą.
- 15 Ten susisuks gūžta pelėda⁵ ir sudės kiaušinius, išperės ir surinks jauniklius savo paunksnėje.
Tikrai ten susirinks pesliai, vienas prie kito.
- 16 Tyrinėkite VIESPATIES knygą ir skaitykite!
Nė vieno iš jų⁶ netrūks, nė vienas nepasiges kito.
Nes VIESPATIES burna⁷ tai įsakė,
ir pati jo dvasia bus juos suvedusi.
- 17 Jis pats jiems metė burta, ir jo ranka jiems ji⁸ paskirstė matuokle.
- Per amžius jis bus jų nuosavybė, iš kartos į kartą jie gyvens jame.

4 Apr 6, 13-14 5-17 Jer 63, 1-6; Jer 49, 7-22; Ezek 25, 12-14; 35, 1-15; Am 1, 11-12; Ob 1-14; Mal 1, 2-5 10 Apr 14, 11; 19, 3

Išlaisvintieji pargrižta į Sijoną

35 Tesidžiaugia dykuma ir sausynė,
tedžiūgauja stepė ir težydi!

- 1 T.y. Edomo
2 T.y. ožio pavidalo demonai
3 Arba: kitam ūkaus
4 T.y. nakties pikta dvasia
5 Hbr. žodis gali reikšti ir paukštį su kaklu, panašiu į gyvatę.
6 T.y. dykumos gyvūnų ir demoniškų būtybių
7 Kl. Mss G; Q: jo burna; M: mano burna—ji
8 T.y. Edoma

Kaip narcizai, ² tegul ji žydėte žydi!
Taip, tegul ji džiūgaute džiūgauja ir krykštauja!
Lebanono šlovė bus jai duota, Karmelio ir Šarono grožybė.
Jie išvys VIESPATIES šlovę, mūsų Dievo grožybę.

- 3 Sustiprinkite suglebusias rankas ir svyruojančius kelius sutvirtinkite!
- 4 Tarkite bailiaširdžiams: „Būkite stiprūs, nebijokite! Štai jūsų Dievas! Kerštas ateina, Dievo atlyginimas; jis pats ateina ir jus išgelbės“.
- 5 Tada atsivers aklujų akys ir kurčiųjų ausys atsidarys. Tada kaip elnias šokinės raišas ir krykštaus nebylio liežuvis.
Nes išsivers dykumoje vandenys ir upeliai stepėje;
- 7 Įkaitęs smėlis pavirs nendrėtu tvenkiniu ir ištroškusi žemė—vandens versmėmis.
Vietoj, kur šakalai gulinėjo, bus pelkė⁹ nendrėms ir meldams.
- 8 Ten bus vieškelis¹⁰, šventkeliu jis bus vadinamas.
Juo neis suteptasis. Jis priklausys tiems, kurie¹¹ eis keliu, ir paikieji nepaklys [jame].
- 9 Ten nebus liūto, ir plėšrus žvėris neužeis ant jo; jo ten neužtik.
- [Juo] eis atpirktieji, ir VIESPATIES išlaisvintieji pargriš.
Jie ateis į Sijoną krykštaudami,

- 9 Rk., lit. kiemas, plg. 34,13; M: žolė
10 Kkr. Mss Q^a S; M + ir kelias
11 Arba rk.: jo tautai, kuri

ir amžinas džiaugsmas
vainikuos jų galvą.
Linksmybė ir džiaugsmas juos¹
pasitiks,
o skausmas ir dejavimas
pabėgs.

3 Hbr 12, 12 5-6 Mt 11, 5; Lk 7, 22

Sancheribas grasina Jeruzalei

36 metais Asirijos karalius Sancheribas atžygiavo prieš visus sutvirtintus Judo miestus ir juos paėmė.

² Asirijos karalius siuntė rabšakę² iš Lachišo į Jeruzalę pas karalių Chizkiją su didele kariuomene. Tas sustojo prie Aukštutinio Tvenkinio vandentiekio, Velėtojų lauko gatvėje. ³ Pas jį išėjo Chizkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, ir raštininkas Šebna bei Asafo sūnus Joachas, kalbėtojas.

⁴ Rabšakė jiems tarė: „Sakykite gi Chizkijui: Taip pasakė didysis karalius, Asirijos karalius: „Kas tai per pasitikėjimas, kuriuo tu pasikliauji?

⁵ Ar manai, kad vien tik žodis³ jau yra strategija ir galia kariauti? Kuo tu dabar pasitiki, kad atsimetei nuo manęs?

⁶ Štai tu pasitiki Egiptu, šita sulūžusia nendrine lazda, kuri kiekvienam, kuris ja remiasi, išminga į delną ir jį perduria. Toks yra Faraonas, Egipto karalius, visiems, kurie juo pasitiki. ⁷ Bet jei tu man sakysi: „VIESPACIU, savo Dievu, mes pasitikime!“,—tai argi ne jis yra tas, kurio aukštumų šventovės ir aukurus Chizkijas pašalino ir įsakė Judui bei Jeruzalei: „Ties šituo [vienu] aukuru jūs turite parpuolę garbinti“? ⁸ Na, dabar eik lažybų su mano valdovu, Asirijos karaliu: Aš tau duosiu du tūkstančius žirgų, jei galėsi pasirūpinti, kas juos jotų. ⁹ Tai kaip tu gali atremti valdytoją, vieną mano valdovo mažiausių tarnų⁴, ir pasitikėti Egiptu dėl kovos

vežimų ir raitelių⁵?! ¹⁰ Pagaliau ar ne be VIESPATIES valios aš atkilau prieš šita šalį jos sunaikinti? VIESPATS man sakė: „Trauk aukštyn į šita šalį ir ją sunaikink!““

¹¹ Tada Eljakimas, Šebna ir Joachas tarė rabšakei: „Kalbėk, prašome, savo tarnams aramėjiškai, nes mes suprantame, bet nekalbėk mums judėjiškai, girdint žmonėms⁶, kurie yra ant mūro“. ¹² Bet rabšakė atsakė: „Argi mano valdovas mane siuntė pas tavo valdovą ir pas tave kalbėti šituos žodžius? Argi ne pas vyrus, kurie sėdi ant mūro, kad su jumis valgytų savo mėsą ir gertų savo šlapimą?“ ¹³ Tada rabšakė atsistojo ir garsiu balsu šaukė judėjiškai, tardamas: „Klausykite didžiojo karaliaus, Asirijos karaliaus, žodžių!

¹⁴ Taip pasakė karalius: „Nesileiskite Chizkijo apgaunami, nes jis negali jūsų išgelbėti! ¹⁵ Ir nesileiskite Chizkijo įtikinami pasitikėti VIESPACIU, kai jis sako: „VIESPATS mus tikrai išgelbės! Šitas miestas nebus atiduotas į Asirijos karaliaus ranką“.

¹⁶ Neklausykite Chizkijo, nes taip pasakė Asirijos karalius: „Sudarykite su manim abipusiai naudingą“⁷ sutartį ir pasiduokite⁸, ir kiekvienas valgykite nuo savo vynmedžio ir kiekvienas nuo savo figmedžio, ir kiekvienas gerkite vandens iš savo šulinio, ¹⁷ kol aš atvyksiu ir jus paimsiu į šalį, panašią į jūsų šalį, į javų ir vyno šalį, duonos ir vynuogynų šalį.

¹⁸ Nesileiskite Chizkijo suvedžiojami, kai jis sako: „VIESPATS mus išgelbės!“ Argi tautų dievai išgelbėjo kiekvienas savo šalį iš Asirijos karaliaus rankos?

¹⁹ Kur yra Chamato ir Arpado dievai? Kur Sefarvaimo dievai?⁹ Ar jie išgelbėjo Samariją iš mano rankos? ²⁰ Kuris iš šitų šalių visų dievų buvo tas, kuris išgelbėjo savo šalį iš mano rankos, kad VIESPATS galėtų išgelbėti Jeruzalę iš mano rankos? “

1 G; ~M

2 Lit. vyriausią vynesmį. Tai buvo titulas aukšto Sancheribo patikėtinio, kuriam buvo pavesta rūpintis svarbiais valstybės reikalais.

3 Lit. tik lūpų žodis

4 Arba: atimesti valdytojo, vieno . . . tarnų, reikalavimą

5 Arba: arklių

6 Lit. į ausis žmonių

7 Lit. palaimos

8 Lit. išseikite pas mane

9 2 Kar 18, 34 + Ir kur yra Samarijos šalies dievai?

21 Tačiau jie tylėjo ir jam nieko neatsakė, nes toks buvo karaliaus įsakymas: „Neatsakykite jam!“ 22 Tada Chilkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, ir raštininkas Šebna bei Asafo sūnus Joachas, kalbėtojas, susidraskę drabužius, atėjo pas Chizkiją ir jam persakė rabšakės žodžius.

6 Ezek 29, 6. 7

Chizkijas klausiasi Jezajo patarimo

37 Kai karalius Chizkijas tai išgirdo, jis susidraskė drabužius, apsilviko ašutine ir įėjo į VIESPATIES namus.

2 Jis siuntė rūmų viršininką Eljakimą, raštininką Šebną ir vyresnius kunigus, apsilvikiusius ašutinėmis, pas Amosų sūnų Jezają, pranašą. 3 Jie jam tarė: „Taip pasakė Chizkijas: „Šita diena yra suspaudimo, baismės ir gėdos diena, nes sūnūs yra atėję iki gimdos angos, bet nėra jėgos pagimdyti. 4 Galbūt VIESPATS, tavo Dievas, girdėjo žodžius rabšakės, kuri Asirijos karalius, jo valdovas, siuntė pajaukti gyvąjį Dievą, ir nubaus už žodžius, kuriuos VIESPATS, tavo Dievas, girdėjo. Taigi melskis už likutį, kuris dar tebėra“.

5 Kai karaliaus Chizkijo tarnai atėjo pas Jezają, 6 Jezajas jiems tarė: „Taip sakykite savo valdovui: „Taip pasakė VIESPATS: Nebijok žodžių, kuriuos girdėjai, kuriais man piktžodžiavo Asirijos karaliaus liokajai.

7 Štai aš dedu į jį dvasią, ir jis išgirs gandą ir sugrįš į savo šalį, ir leisiu jam kristi nuo kalavijo savo šalyje“.

8 Kai rabšakė sugrįžo, jis rado Asirijos karalių kovojant prieš Libną, nes buvo girdėjęs, kad tas buvo pasitraukęs iš Lachišo. 9 Jis išgirdo žinią apie Kušo karalių Tirhaka: „Jis yra ištraukęs kariauti su tavim“. Tai išgirdęs, jis vėl¹ siuntė pasiuntinius pas Chizkiją, tardamas: 10 „Taip sakykite Judo karaliui Chizkijui: Nesileisk apgaunamas savo Dievo, kuriuo tu pasitiki, manydamas: Jeruzalė nebus atiduota į Asirijos karaliaus ranką! 11 Štai tu pats girdėjai, ką Asirijos karaliai yra padarę visoms šalims, jas visiškai sunaikindami. Nejaugi tu turėtum būti

išgelbėtas? 12 Argi jas išgelbėjo dievai tautų, kurias sunaikino mano tėvai—Gozaną, Charaną, Rešefą ir Edeno žmones, buvusius Telasare? 13 Kur yra Chamato karalius, Arpado karalius, Sefarvaimo miesto karalius², Henos ir Ivos?“

Chizkijo malda

14 Chizkijas paėmė laišką³ iš pasiuntinių rankos, jį perskaitė ir užėjo į VIESPATIES namus. Chizkijas jį išskleidė ties VIEŠPAČIU. 15 Tada Chizkijas meldėsi VIEŠPAČIUI, tardamas: 16 „Kariuomenių VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, sėdintis soste ant kerubų, tu vienas esi visų žemės karalysčių Dievas. Tu padarei dangų ir žemę. 17 Palenk, VIEŠPATIE, savo ausį ir klausyk! Atmerk, VIEŠPATIE, savo akis ir matyk! Išgirs visus Sancheribo žodžius, kuriuos jis atsiuntė gyvajam Dievui išjuokti! 18 Iš tiesų, VIEŠPATIE, Asirijos karaliai nusiaubė visas tautas⁴ ir jų šalį⁵, 19 sumetė jų dievus į ugnį,—nes jie nebuvo dievai, tik žmogaus rankų padaras, medis ir akmuo,—ir juos sunaikino. 20 O dabar, VIEŠPATIE, mūsų Dieve, išgelbėk mus iš jo rankos, kad visos žemės karalystės žinotų, jog tu vienas esi VIESPATS“.

16 Iš 25, 22

Jezajas paskelbia VIESPATIES

atsakymą

21 Tada Amosų sūnus Jezajas pasiuntė Chizkijui tokią žinią: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas, kuriam tu meldeisi dėl Asirijos karaliaus Sancheribo. 22 Šitas yra žodis, kuri VIESPATS kalbėjo apie jį:

„Niekina tave, tyčiojas iš tavęs mergaitė, duktė Šijona;
Tavo užpakaly krato galvą
dukra Jeruzalė.

23 Ką tu pajaukei ir kam
piktžodžiavai,
prieš ką išdidžiai kalbėjai

2 Arba: Lairu (rk. Laašo) karalius, Sefarvaimo

3 G; M: laiškus

4 Kkr. Mss ir 2 Kar 19, 17; M: šalis

5 ~Q^a

ir aukštai kelei savo akis?—
 Prieš Izraelio Šventąjį.
 24 Per savo tarnus tu pajuokei
 VIESPATI
 ir sakei: „Su savo kovos
 vežimų daugybe
 aš užvažiauvau į kalną
 aukštumą,
 į Lebanono nuošaliausias
 sritis.
 Nukirtau jo aukštuosius kedrus,
 jo rinktinius eglius.
 Prasiveržiau iki jo aukščiausios
 aukštumos,
 į jo sodo tankumynę.
 25 Aš atkasiau ir gėriau
 svetimus¹ vandenį
 ir išdžiovinau savo kojų padu
 visas Egipto Nilo šakas“.
 26 Argi negirdėjai?
 Nuo seno aš tai ruošiau,
 nuo seniausių dienų tai
 planavau,
 o dabar tai įvykdžiau,
 kad galėjai siaubdamas paversti
 griuvusių krūvomis
 sutvirtintus miestus,
 27 o jų gyventojai, bejėgiai,
 pateko į baimę ir gėdą.
 Jie tapo lauko augalais
 ir želmanimis,
 stogų žole, kuri sudžiūsta
 nuo rytvėjo².
 28 Tavo atsikėlimą³ ir atsisėdimą,
 tavo išėjimą ir įėjimą aš
 pažįstu
 „ir tavo šėlimą prieš mane“⁴.
 29 Dėl tavo šėlimo prieš mane ir
 tavo rekvizito,
 kuris atkilo man į ausis,
 aš dedu savo kablį tau į nosį
 bei savo žašlus tau į lūpas
 ir tave sugražinu į kelia,
 kuriuo atėjai.
 30 Ir šitas bus tau ženklas: Šimet
 valgyt, kas išsaugos iš pabirusių grūdų,
 kitais metais—kas savaime išaugs, o
 trečiaisiais metais sėkite ir pjaukite,
 sodinkite vynuogynus ir valgykite jų
 vaisių. ³¹ Judo namų ištrūkusieji, kurie

bus išlikę, leis iš naujo šaknis į apačią ir
 neš vaisių į viršų. ³² nes iš Jeruzalės
 išeis likutis ir ištrūkusieji iš Šijonos
 kalno. Kariuomenių VIESPATIES
 uolumas tai padarys’.

33 Todėl taip pasakė VIESPATS
 apie Asirijos karalių:

„Jis neižengs į šitą miestą
 ir nepaleis ten strėlės,
 neatžygiuos prieš jį su skydu
 ir nesupils prieš jį pylimo.“

34 Keliu, kuriuo jis atėjo, sugriš,
 bet į šitą miestą

neižengs,—sako
 VIESPATS,—

35 nes aš apginsiu šitą miestą, kad
 jį išgelbėčiau,
 dėl savęs ir dėl mano tarno
 Dovydo“.

Sancheribo pralaimėjimas ir mirtis

36 VIESPATIES angelas išėjo ir
 užmušė Asirijos stovykloje šimtą
 aštuoniasdešimt penkis tūkstančius.
 Atsikėlus anksti rytą, štai jie visi buvo
 negyvi lavonai. ³⁷ Tada Asirijos
 karalius Sancheribas pargrįžo ir pasiliko
 Ninevėje. ³⁸ Jam besimeldžiant savo
 dievo Nisrocho namuose, jo sūnūs
 Adramelechas ir Sarešeris jį nudobė
 kalaviju, ir jie pabėgo į Ararato šalį. O
 jo sūnus Esarchadonas tapo karalium jo
 vietoje.

Chizkijo liga ir pagijimas; jo padėkos malda

38 Tomis dienomis Chizkijas mirtinai
 susirgo. Pas jį atėjo Amos sūnus
 Jezajas, pranašas, ir jam tarė: „Taip pa-
 sakė VIESPATS: „Sutvarkyk savo na-
 mus, nes tu mirsi ir negyvensi!“ ² Tada
 Chizkijas nugrėžė savo veidą į sieną ir
 meldėsi VIESPAČIUI, ³ tardamas: „Ak,
 VIESPATIE, meldžiu, atsimink tai, kad
 aš elgiaus tavo akivaizdoje ištikimai ir
 su visa širdim ir dariau, kas buvo gera
 tavo akyse“. Ir Chizkijas gaudžiai
 pravirko. ⁴ Tada atėjo VIESPATIES
 žodis Jezajui: ⁵ „Eik ir tark Chizkijui:
 „Taip pasakė VIESPATS, tavo protėvio
 Dovydo Dievas: Aš girdėjau tavo
 maldą, mačiau tavo ašaras. Štai aš
 pridėdu prie tavo amžiaus

1 Itrp. su Q^a 2 Kar 19, 24; ~ M

2 Q^a, M: ir terasa prieš stovinčius javus

3 Q^a

4 ~G

penkiolika metų. ⁶ Iš Asirijos karaliaus rankos išgelbėsiu tave bei šitą miestą ir apginsiu šitą miestą. ⁷ Ir toks tebūnie tau ženklas nuo VIESPATIES, kad VIESPATS įvykdys šitą žodį, kurį jis kalbėjo: ⁸ Štai aš pastumsiu atgal šešėli laiptų, kuriais [Achazo, laiptais] nusileido saulė¹, dešimčia pakopų². Taip saulė paėjo atgal dešimtį pakopų laiptais, kuriais buvo nusileidusi.

9 Judo karaliaus Chizkijo eilėraštis², kai jis susirgęs pasveiko iš savo ligos:

- 10** „Aš maniau:
savo amžiaus vidudienį
turiu iškeliauti,
į šeolio vartus esu nūtremtas
per savo likusius metus.
11 Maniau: nematysiu
VIESPATIES³
gyvųjų šalyje,
nebeišvysiu žmogaus
pasaulio⁴ gyventojų
draugėje.
12 Mano būstas ištrauktas ir
nudengtas nuo manęs
kaip piemenų palapinė.
Aš suvyniojau kaip audėjas
savo gyvenimą.
Nuo metmenų galų jis
atpjauna mane.
Dieną ir naktį⁵ tu visiškai
mane apleidi.
Šaukiaus pagalbos⁶ iki
ryto.
13 Kaip liūtas, taip jis triuškina
visus mano kaulus.
Dieną ir naktį tu visiškai mane
apleidi⁷.
14 Kaip čiurlys⁸, taip aš čirškiu,
burkuoju kaip karvelis.
Nusilpo mano akys
bežiūrėdamos į
aukštybę.

Viešpatie, esu spaudžiamas.
Laiduok už mane!

- 15.** Ką bekalbėsiu? Juk jis pasakė,
ir jis pats tai padarė!
Tegul aš tave garbinsiu⁹ per
visus savo metus,
nors ir karti mano siela.
16 Viešpatie, todėl laukia tavęs
mano širdis.
Suteik atilsį mano
dvasiai¹⁰!
Pagydyk mane ir leisk man
gyventi!
17 Štai man į gera išeina
kartybė¹¹.

- Bet tu sulaikei¹² mano gyvybę
nuo sunaikinimo duobės,
nes numetei sau į užnugarį
visas mano nuodėmes.
18 Juk šeolis negarbina tavęs,
mirtis negiria tavęs,
nesivilia tie, kurie nueina į
duobę,
tavo malonės¹³.
19 Tik kas gyvas¹⁴, tas garbina
tave,
kaip aš šiandien.
Tėvas duoda savo sūnums žinią
apie tavo ištikimybę.
20 VIESPATS [panorėjo] mane
išgelbėti.
Tad grokime styginę
muziką
per visas savo gyvenimo dienas
prie VIESPATIES namų!¹⁴
21 Jezajas tarė: „Tegul atneša figų
trauką ir jį uždeda ant skaudulio, kad jis
pasveiktų!“ **22** O Chizkijas paklausė:
„Koks bus tas ženklas, kad aš [vėl]
galėsiu eiti aukštyn į VIESPATIES
namus?“

Babilono pasiuntiniai

1 GTS
2 Arba: užrašyta giesmė
3 2 Ms S; M: Jaho, Jaho; Q^a: Jaho
4 Rk.: M: nebūties (lit. paliovos)
5 Lit. Nuo dienos iki nakties
6 Rk.: M: Raminau
7 Dtgr., žr. 12 skn.
8 M + pstb.: strazdas; -G

9 Rk.: M: vaikščiosiu pamažu
10 Vertimas tėra vienas iš daugelio bandymų
atitaisyti sugadintą M tekstą: dėl jų jie gyvens
ir visiems juose mano dvasios gyvenimas
11 M + dtgr.: kartybė
12 GV; M: mylėjai
13 GLat; M: ištikimybės
14 Lit. Kas gyvas, kas gyvas

39 Tuo metu Baladano sūnus Merodach-Baladanas, Babilono karalius, pasiuntė laiškus ir dovaną Chizkijui, nes buvo girdėjęs¹, kad tas sirgęs ir pasveikęs. ² Chizkijas apsidžiaugė dėl jų ir jiems parodė savo išdinę, sidabrą, auksą, balzamą išteklius, brangų aliejų, visą savo ginklinę—viską, kas buvo rasta jo sandėliuose. Nebuvo nieko, ko Chizkijas nebūtų jiems parodęs savo namuose ir visoje savo valdžios srityje. ³ Tada pranašas Jezajas atėjo pas karalių Chizkiją ir jam tarė: „Ką pasakė šitie vyrai ir iš kur jie atvyko pas tave?“ Chizkijas atsakė: „Iš tolimos šalies jie atvyko pas mane, iš Babilono“.

⁴ Jis klausė: „Ką jie matė tavo namuose?“ Chizkijas atsakė: „Viską, kas yra mano namuose, jie matė. Nebuvo nieko, ko nebūčiau jiems parodęs savo sandėliuose“. ⁵ Tada Jezajas tarė Chizkijui: „Klausyk kariuomenių VIEŠPATIES žodžio: ⁶ Štai ateis dienų, kai visa, kas yra tavo namuose ir ką tavo tėvai sukrovė iki šios dienos, bus nugabenta į Babiloną; nieko nebe paliks,—pasakė VIEŠPATS.—⁷ Ir kai kurie tavo sūnūs, kurie kils iš tavęs², kurie tau gims, bus paimti, kad jie būtų rūmų valdininkai Babilono karaliaus rūmuose!“ ⁸ Tada Chizkijas tarė Jezajui: „VIEŠPATIES žodis, kurį tu kalbėjai, geras“. Jis mat galvojo: „Kad tik būtų taika ir saugumas mano dienomis!“

⁷ Dan 1, 1–7; 2 Kar 24, 10–16; 2 Kron 36, 10

Paguoskite mano tautą!

40 „Guoskite, guoskite mano tautą!—

sako jūsų Dievas.—

² Maloniam kalbėkite Jeruzalei ir jai skelbkite,

kad pasibaigė jos baudžiava, kad sumokėta jos skola!

Ji juk atsiėmė iš VIEŠPATIES

rankos

dvigubai už visas savo nuodėmes“.

3 Balsas skelbia:

„Dykumoje taisykite kelią

VIEŠPACIUI,

išlyginkite stepėje vieškelį mūsų Dievui!

⁴ Kievienas slėnys tepasikelia, ir kiekvienas kalnas bei kauburys tenusileidžia; kas gūburiuota tepavirsta lyguma, ir kas grublėta—plokščia dauba!

⁵ Apsireikš VIEŠPATIES šlovė ir ją išvys kartu visa žmonija³. Juk VIEŠPATIES burna [tai] kalbėjo“.

⁶ Balsas sako: „Skelbk!“

‘O aš atsakau’⁴: „Ką skelbsiu?“

„Visa žmonija yra žolė ir jos patvara kaip lauko gelė.“

⁷ Žolė sudžiūsta, gelė nuvysta, kai VIEŠPATIES kvapas padvelkia ant jos. Iš tikrųjų tauta yra žolė.

⁸ Žolė sudžiūsta, gelė nuvysta, bet mūsų Dievo žodis pasilieka per amžius“.

⁹ Užlipk į aukštą kalną, linksmos žinios skelbėja Šijona!

Pakelk galingai savo balsą, linksmos žinios skelbėja Jeruzale!

Pakelk, nebijok! Sakyk Judo miestams: „Štai jūsų Dievas!“

¹⁰ Štai Viešpats Jahvė! Su galybe jis ateina! Ir jo ranka jam valdo.

Štai jo alga yra su juo, ir jo užmokestis eina pirma jo.

¹¹ Kaip piemuo jis gano savo bandą;

savo ranka surenka ėriukus,

savo antyje juos nešioja,

¹ G 2 Kar 20, 12; M: ir jis girdėjo

² Q^a: iš tavo strėnų

³ Lit. kiekvienas kūnas

⁴ GV; M: Ir (vienas) tarė

žindančias rūpestingai
vedžioja.

3 Mt 3, 3; Mk 1, 3; Jn 1, 23 3-5 Lk 3, 4-6 6-8 Jok 1,
10-11; 1 Pet 1, 24-25 10 Jez 62, 11; Apr 22, 12 11 Jn
10, 11

Jahvė—istorijos Viešpats

12 Kas išseikėjo savo sauja
vandenį¹
ir dangų sprindžiu
išmatavo,
susėmė saikelių² žemės dulkes³,
pasvėrė svarstyklėmis
kalnus
ir kalvas svarstytuvais?

13 Kas aprėpė VIESPATIES dvasią
ir kas yra jo patarėjas, kad
jį pamokyty?

14 Su kuo jis tarėsi, kad tas jam
leistų suprasti
ir jį pamokyty, kaip
tinkamai veikti⁴,
jį pamokyty žinojimo
ir jam duotų žinių apie
išmanymo kelią?

15 Štai tautos yra kaip lašas iš⁵
kibiro;
jas vertina kaip dulkes ant
svarstytuvų.
Štai salos sveria kaip
dulkelės.

16 Lebanono nepankanka
deginimui
ir jo žvėrių nepankanka
deginamajai aukai.

17 Visos tautos yra kaip nebūtis
prieš jį;
jis jas vertina kaip nieką⁶
ir tuštybę.

18 Rom 11, 34; 1 Kor 2, 16

Dievas, kuriam nėra lygaus

18 Tad su kuo palyginsite Dievą
ir ką jam lygaus pastatysite
prieš jį?

19 Stabą nulieja liejikas;
auksakalys jį apkala auksu

ir išlieja⁷ sidabrines
grandines.

20 Šilkmedį, tinkamą pašvęsti⁸,—
medį, kuris nepūva,—jis
pasirenka.

Igudusį meistrą jis susiranda
stabui sutvirtinti, kad
nejudėtų.

21 Ar nežinote?
Ar negirdėjote?
Ar jums nepaskelbta nuo
pradžios?
Ar nesupratote 'nuo žemės
įkūrimo'⁹?

22 Jis, kuris sėdi soste viršum
žemės skritulio¹⁰
ir [kuriam] jos gyventojai
atrodo kaip žiogai,
kuris ištiesė dangų kaip šydą
ir jį išplėtė kaip gyvenamą
palapinę,

23 kuris atidavė kunigaikščius
nebūčiai,
žemės valdovus padarė tarsi
nieku—

24 vos tik juos pasodinus, vos tik
juos pasėjus,
vos tik jų kelmui išleidus
šaknis į žemę,
jis papūtė ir į juos, ir jie suvyto,
o audra juos nunešė kaip
šapus.

25 „Tad su kuo mane palyginsite,
kad jam prilygčiau?“—sako
Sventasis.

26 Pakelkite aukštyn akis ir
žiūrėkite!
Kas sukūrė šituos?
Tas, kuris suskaičiavęs išveda
jų kariuomenę,
juos visus šaukia vardu.
Dėl jo didelės stiprybės ir
galingos jėgos
nė vieno netrūksta.

18-19 Apd 17, 29

Jis teikia pailsusiam jėgų

27 Kodėl tu, Jokūbe, sakai
ir tu, Izraeli, kalbi:
„Mano kelias paslėptas nuo
VIESPATIES,

1 Q^a: jūros vandeni

2 Lit. (sejos?) trečdaliu

3 G: žemę

4 Lit. teisybės tako

5 Arba: pakibęs ant kibiro

6 Q^aSyh V; M: iš nieko

7 Rk.; M: auksakalys

8 Lit. (kultui pašvęstos) dovanos šilkmedį

9 Rk.; M: žemės pamatų

10 Arba: skliauto

- ir mano Dievas
neatsižvelgia į mano
teisę“?
- 28 Ar nežinai,
ar negirdėjai?
Jahvė yra amžinasis Dievas,
pasaulio pakraščių
Kūrėjas.
Jis nepailsta ir nepavargsta;
neištiriamas jo išmanymas.
- 29 Jis teikia pailsusiam jėgų
ir bejėgiui daug stiprybės.
- 30 Jaunikaiciai pailsta ir
pavargsta,
ir vaikinai klupte
suklumpa.
- 31 Bet tie, kurie laukia
VIESPATIES, atnauja
jėgas;
jie pakyla sparnais¹ kaip
ereliai.
Jie bėga ir nepavargsta;
jie eina ir nepailsta.

Izraelio Laisvintojas

- 41 „Klausykite manęs nutile,
pajūriai,
ir tegul tautos atnauja
jėgas!
Tegul jos priartėja, paskui
kalba!
Tegul prieisime kartu
teismui²!
- 2 Kas pažadino iš Rytų tą,
kurį pasitinka pergalė
kiekviename žingsnyje?
Kas paduoda jam tautas
ir karalius pajungia³?
Juos⁴ padaro kaip dulkes jo⁵
kalavijas,
kaip išlakiojusius šapus jo
lankas.
- 3 Jis vejasi juos, traukia pirmyn
sveikas ir gyvas,
kojomis nepaliečia tako⁶.
- 4 Kas tai nuveikė ir padarė?
Tas, kuris pašaukia kartas
nuo pradžios!

Aš, VIESPATS, esu pirmutinis,
ir su paskutiniais aš tas
pats“.

- 5 Pajūriai matė ir bijosi,
žemės pakraščiai dreba.
Jie priartėjo ir atėjo.
- 6 Vienas kitam padeda
ir savo bendrui sako: „Būk
drąsus!“
- 7 Liejikas padrasina auksakalį,
lygintojas kūju—mušėją
plaktuku.
Jis sako apie sulitavimą: „Jis
geras!“
Ir jis pritvirtina jį⁷ vinimis,
kad nejudėtų.

Nebijok!

- 8 „Bet tu, Izraeli, mano tarne,
Jokūbe, kurį išsirinčiau,
mano draugo Abraomo
palikuoni,—
- 9 tu, kurį pagavau nuo žemės
pakraščių,
ir iš jos užkampių
pašaukiau,
ir kuriam pasakiau: „Tu mano
tarnas;
tave išsirinčiau ir tavęs
neatmečiau“,—
- 10 nebijok, nes aš esu su tavim!
Nesidairyk baimingai, nes
aš tavo Dievas!
Aš stiprinau tave; tikrai tau
padėjau.
Tikrai tave tvirtai laikiau
savo išganinga dešine.
- 11 Štai turės gėdytis ir parausti iš
gėdos
visi, kurie dega⁸ pykčiu
prieš tave.
Pasidarys kaip niekas ir pražus
tie,
kurie bylinėjas su tavim.

1 Lit. pakelia sparnus; arba: augina sparnus (t.y. naujas sparnų plunksnas)

2 T.y. teismo nuosprendžiui išgirsti

3 Q^a: nuverčia

4 Rk.

5 T.y. Kyro

6 T.y. skubiai žygiuoja pirmyn

7 T.y. stabą prie pastovo

8 Arba: šnypščia

- 12 Tu jų ieškosi ir nerasi—
tų, kurie vaidijas su tavim.
Pasidarys kaip niekas ir kaip
visai niekas tie,
kurie kovoja prieš tave.
13 Nes aš VIESPATS, tavo Dievas,
kuris nutveria tavo dešinę,
kuris tau sako: „Nebijok!
Aš tau padėdau“.

- 14 „Nebijok, kirminėli Jokūbe,
kinivarpa Izraeli!“
Aš tau padėjau,—sako
VIESPATS,—
ir tavo atpirkėjas yra
Izraelio Šventasis.
15 Štai aš padariau tave
kuliamaisiais valkčiais²,
naujais, daugiadančiais.
Tu kulsi ir sumalsi kalnus,
ir kalvas padarysi kaip
pelus.
16 Juos vėtysi, o vėjas juos nuneš
ir audra juos išsklaidys.
Bet tu pats džiūgausi
VIESPACIU,
Izraelio Šventuoju
didžiulesies“.

8 2 Kron 20, 7; Jok 2, 23

Aš atversiu upes ant aukštumų

- 17 „Nuskurdėliai ir neturtėliai
ieško vandens, bet nėra;
jų liežuvis nuo troškulio
išdžiūvęs.
Aš, VIESPATS, juos
išklausysiu,
aš, Izraelio Dievas, jų
nepaliksiu.
18 Atversiu upes ant nuplikusių
aukštumų
ir šaltinus slėnių vidury.
Padarysiu dykumą nendrėtomis
pelkėmis
ir sausą žemę—vandens
versmėmis.
19 Duosiu dykumoje kedrų,
akacijų, mirtų ir laukinių
alyvmedžių,
pasodinsiu stepėj eglių,
pušų ir kiparisių, vieną prie
kito,

- 20 kad jie visi kartu matytų ir
žinotų,
išidėmėtų ir suprastų,
jog VIESPATIES ranka tai
padarė,
Izraelio Šventasis tai
sukūrė“.

Dievai yra niekas

- 21 „Užveskite savo bylą,—
sako VIESPATS,—
pateikite savo įrodymus,—
sako Jokūbo Karalius.—
22 Tegul jie pateikia³ ir mums
paskelbia,
kas įvyks.
Ankstesni įvykiai—kas jie
buvo? Paskelbkite,
kad išidėmėtume
ir žinotume jų baigtį!⁴
Arba apie būsimus leiskite
mums išgirsti!
23 Paskelbkite, kas paskui ateis,
kad žinotume, jog jūs esate
dievai!
Tikrai darykite ką gera ar
bloga,
kad stebėtumės ir kartu
bijotumės!
24 Štai jūs esate niekas⁵,
ir jūsų darbas yra visai
niekas⁶.
Bjaurybė, kas pasirenka
jus“.
25 „Aš pažadinau vieną iš šiaurės,
ir jis atėjo,
iš saulėtekio pašaukiau jo
vardu“.
Jis sutrypė⁸ valdytojus lyg molį,
kaip puodžius, kuris mindo
šlyną.
26 Kas paskelbė iš pradžios, kad
žinotume?
Kas iš anksto, kad
sakytume: „Tiesa“?
Tikrai niekas nepaskelbė,
niekas nedavė žinios,

3 Lit. priartina; GSTV: priartėja

4 T.y. įrodykite, ar praeities įvykiai, kaip jūs
juos buvote išpranašavę, tikrai yra taip įvykę.

5 S, plg. T ir 29 skn.; M: iš nieko

6 Rk., plg. T ir 29 skn.

7 Rk., plg. Q^a 45, 3; M: jis šaukėsi mano vardo

8 Rk.; M: atėjo

1 Rk.; M: jūs Izraelio žmonės

2 M + dubletas: kuliamuojų padargu

- niekas negirdėjo jūsų
žodžių.
- 27 Aš pirmas juos paskelbiau¹
Šijonai
ir Jeruzalei daviau
linksmos žinios skelbėją.
- 28 Aš žiūriu, bet nėra nė vieno,
ir iš šitų² nėra jokio
patarėjo,
kad jų paklausciau ir jie
atsakytų.
- 29 Štai jie visi niekas³,
visai niekas jų darbui.
Vėjas ir tuštynė jų nulieti
atvaizdai“.

Štai mano tarnas

- 42 „Štai mano tarnas, kurį
palaikau,
mano išrinktasis, kurį
pamėgo mano siela!
Aš padėjau ant jo savo dvasią;
nuosprendį jis paskelbs⁴
tautoms.
- 2 Jis nešauks ir nepakels [savo
balso],
neleis girdėti gatvėje savo
balso.
- 3 Palūžusios nendrės jis
nesulaužys
ir gruzdančio dagčio
neužgesins.
Iš tiesų jis paskelbs nuosprendį.
- 4 Jis nepails⁵ ir nebus
palaužtas.
kol įvykdys žemėje nuosprendį,
ir jo nurodymo lauks
pajūriai⁶“.

1-4 Mt 12, 13-21

Tautų šviesa

- 5 Taip pasakė Dievas, VIEŠPATS,
kuris sukūrė dangus ir juos
ištiesė,
kuris išplėtė žemę su jos
augmenimis,
davė kvapą žmonėms ant jos
ir dvasią joje
vaikščiojantiems:

- 6 „Aš, VIEŠPATS,
pašaukiau tave su teisiu
tikslu
ir nutvėriau tave už rankos,
tave išlaikiau ir padariau
įpareigojimu žmonėms,
šviesa tautoms,
- 7 kad atvertum aklas akis,
išvestum iš kalėjimo
belaisvius,
iš apkalinės sėdinčius
tamsoje.
- 8 Aš esu Jahvė, tai mano vardas!
Savo garbės aš neatiduosiu
kitam,
nei savo gyriaus stabams.
- 9 Pirmiau pranašauti dalykai—
štai jie įvyko,
ir naujus aš paskelbsiu.
Prieš jiems pasirodant⁷,
aš jums pranešiu“.

5 Apd 17, 24-25 6 Jez 49, 6; Lk 2, 32; Apd 13, 47; 26, 23.

Nauja giesmė

- 10 Giedokite VIEŠPAČIUI naują
giesmę,
jo gyrių nuo žemės
pakraščio!
Tegul ji garbina jūrą⁸ ir kas ją
pildo,
pajūriai⁹ ir jų gyventojai!
- 11 Tepakelia savo balsą dykuma ir
jos miestai,
sodybos, kur gyvena
Kėdaras!
Tedžiūgauja uolos gyventojai,
nuo kalnų viršūnės
tešūkauja!
- 12 Tegul jie duoda VIEŠPAČIUI
garbę
ir jo gyrių skelbia
pajūriuose¹⁰!
- 13 VIEŠPATS išeina kaip
karžygys,

1 Rk. T.y. būsimus įvykius

2 T.y. dievų

3 QST; M: piktybė

4 Lit. išnė

5 Lit. neužges

6 Arba: salos. Hbr. žodis dvireikšmis.

7 Lit. išsprogstant

8 Rk.; M: kurie išplaukia į jūrą

9 Arba: salos

10 Arba: salose

kaip kariautojas jis
sužadina [savo]
kovingumą.
Jis pakelia kovos šauksmą—
taip, mūšio riksmą,
pasirodo savo priešams
nugalėtojas.

Aš vedu akluosius keliu

- 14 „Aš ilgai tylėjau,
likau ramus, susilaikiau.
Kaip gimdanti vaitosiu,
sunkiai alsuosiu ir
gaudysiu orą.
- 15 Išdžiovinsiu kalnus ir kalvas
ir padarysiu, kad visa jų
žolė suvys.
Padarysiu upes sausazemiu
ir nendrėtas pelkes
nusauginsiu.
- 16 Vesių akluosius keliu, kurio jie
nežinojo,
takais, kurių jie nežinojo,
leisiu jiems keliauti.
Padarysiu tamsą ties jais šviesa
ir kas gūbriuota—lyguma.
Tokie yra dalykai, kuriuos
darysiu
ir kurių nenustosiu daręs.
- 17 Turės trauktis atgal,
gėste susigėsti tie,
kurie pasitiki atvaizdu,
kurie sako nulietai stabui:
„Jūs mūsų dievai“.

Kurčiai, klausykite!

- 18 „Kurčiai, klausykite!
Ir aklieji, pažvelkite, kad
matytumėte!
- 19 Kas yra aklas, jei ne mano
tarnas,
ir kurčias kaip mano
pasiuntinys, kurį
siunčiu?
Kas yra aklas kaip 'mano
pasiųstasis'¹
ir aklas² kaip VIEŠPATIES
tarnas?
- 20 Mato daug, tačiau nestebį;
turi atviras ausis, tačiau
negirdi.

- 21 VIEŠPATS [to³] norėjo dėl savo
teisumo;
jis parodė įstatymą esant
didį ir garbingą.
- 22 Bet [dabar] anas⁴ yra tauta,
apiplėšta ir apgrobta.
Pagauti olose jie visi
ir kalėjimuose paslėpti.
Jie tapo grobiu, ir nebuvo
gelbėtojo,
plėšiniu, ir nebuvo
sakančio: „Atiduok!“
- 23 Kas yra tarp jūsų, kuris tai
išgirsta,
nuo dabar⁵ įsidėmi ir
klausosi?
- 24 Kas atidavė Jokūbą
apiplėšimui⁶
ir Izraelį grobikams?
Ar tai nebuvo VIEŠPATS,
kuriam nusidėjome?
Jie nenorėjo vaikščioti jo
keliais
ir neklausė jo įstatymo.
- 25 Tad jis išliejo ant jo
savo rūstybės kaitrą
ir karo smurtą.
Jis apsupo jį liepsnomis, tačiau
jis nepastebėjo;
jį apdegino, tačiau jis
neima to širdin.

Nebijok!

- 43 O dabar taip pasakė VIEŠPATS,
kuris sukūrė tave, Jokūbe,
ir supavidalino tave,
Izraeli:
„Nebijok, nes tave atpirkau,
tave pašaukiau vardu,
māno tu esi!
- 2 Kai tu eisi per vandenį, aš
būsiu su tavim,
ir [kai eisi] per upes, jos
tavęs nenuneš.
Kai žengsi per ugnį, nesudegsi,
ir liepsna tavęs neapdegins.
- 3 Nes aš, VIEŠPATS, esu tavo
Dievas,

1 Rk.

2 2 Mss: kurčias

3 T.y. tremties

4 T.y. VIEŠPATIES tarnas

5 Lit. ateičiai

6 K; Q Q^a: plėšikui

Izraelio Šventasis, tavo
gelbėtojas.
Aš duodu Egiptą kaip išpirką už
tave,

- 4 nes tu brangus mano akyse,
esi vertinamas, ir aš tave
myliu.

Duodu žmonių už tave
ir tautų mainais už tavo
gyvybę.

- 5 Nebijok,
nes aš esu su tavim!
Iš rytų atvesiu tavo palikuonis
ir iš vakarų tave surinksiu.
6 Tarsiu žiemiams: „Atiduokite!“
ir pietums: „Nesulaikykite!“
„Atveskite mano sūnus iš toli
ir mano dukteris nuo žemės
krašto!“—

- 7 kiekvieną, kurį vadina mano
vardu,
kurį savo garbei sukūriau
ir supavidalinau—taip,
padariau“.

Jūs esate mano liudytojai

- 8 „Tegul išveda akla tautą, kuri
turi akis,
ir kurčius, kurie turi ausis!

- 9 Tegul visos nacijos susirenka į
krūvą,
tegul susieina tautos!

Kas yra tarp jų¹, kuris tai iš
anksto paskelbtų?

Taip pat, kas įvyko
ankščiau, tegul jie
praneša!

Tegul jie pastato savo
liudytojus įrodyti, kad
jie teisūs.

Tie tegul klausosi ir sako:
„Tiesa!“

- 10 „Jūs esate mano liudytojai,—
sako VIESPATS,—
ir mano tarnas, kurį
išsirinkau,
kad žinotumėte ir manim
tikėtumėte,
ir suprastumėte, jog aš tas²
esu.

Pirm manęs nebuvo
supavidalintas joks
dievas,
ir po manęs jokio nebus.

- 11 Aš, aš esu VIESPATS,
ir be manęs nėra gelbėtojo.

- 12 Tik aš tai paskelbiau³ ir leidau
išgirsti,
kai dar nebuvo pas jus
jokio svetimo [dievo]⁴.

Ir jūs esate mano liudytojai,—
sako VIESPATS,
kad aš esu Dievas.

- 13 Ir toliau aš tas būsiu.
Ir nėra nė vieno, kuris
išplėstų iš mano rankos.
Aš tai darau, ir kas tai
panaikins?“

- 14 Taip pasakė VIESPATS,
jūsų Atpirkėjas, Izraelio
Šventasis:
„Dėl jūsų pasiunčiau į Babiloną
ir nudažiau visus
sklascius⁵.“

„O kaldėjai

...[pavirs] dejavimais“⁶ jų
džiugesys.

- 15 Aš esu VIESPATS, jūsų
Šventasis,
Izraelio Kūrėjas, jūsų
Karalius“.

- 16 Taip pasakė VIESPATS,
kuris nutiesė per jūrą kelią
ir per galingus vandenis
taka,

- 17 kuris padarė, kad ištrauktų
kovos vežimai ir žirgai,
kariuomenė ir galiūnai
kartu,—

jie atsigulė, nebeatsikėlė,
užgeso, lyg dagtis išblėso:

- 18 „Nebeatsiminkite, kas buvo
pirmiau,

1 T.y. dievų

2 Lit. jis (t.y. vienintelis Dievas, kuris paskelbią
būsimus įvykius)

3 M įtpr. turbūt sekančio žodžio dtgr.: ir
išgelbėjau

4 Arba: ir nėra pas jus nė vieno, kuriam tai būtų
svetima

5 V; M: pabėgelius

6 Išlikusiame tekste trūksta žodžių. M: O
kaldėjai... laivuose

- ir kas buvo anksčiau,
nepaisykite!
19 Štai aš darau ką naują!
Tai jau dabar sprogsta—
argi to nepastebite?
Taip, aš tiesiu kelią dykumoje
ir upes tyrlaukiuose.
20 Mane garbins lauko žvėrys,
šakalai ir stručiai,
nes daviau dykumoje vandens,
upių tyrlaukiuose,
kad girdyčiau savo tautą, mano
išrinktąją,
21 tautą, kurią sau
supavidalinau.
Mano šlovę jie apsakys“.

Aš, aš išdildžiau tavo nuodėmes

- 22 „Bet manęs tu nesišaukei,
Jokūbe,
'nes aš įkyrėjau tau'¹,
Izraeli.
23 Neatnešei man savo deginamųjų
aukų ėriuko
ir savo pjaunamosiomis
aukomis manęs
negarbinai.
Aš neapsunkinau tavęs javienių
aukomis
ir nevarginau tavęs
smilkalais.
24 Nepirkai man už pinigų
kvepiančios nendrės
ir savo pjaunamųjų aukų
riebalais manęs
neprisotinai.
Tačiau tu apsunkinai mane
savo nuodėmėmis
ir mane nuvarginai savo
nusikaltimais.
25 Aš, aš buvau tas, kuris išdildė
tavo priešgyniavimus;
dėl manęs [tai įvyko, kad]
neprisiminiau tavo
nuodėmių.
26 Trauk mane tieson! Tegul
bylinėsime vienas su
kitu!
Tu išdėstyk [įrodymus], kad
būtum išteisintas.
27 Tavo pirmasis protėvis nusidėjo

ir tavo kalbėtojai maištavo
prieš mane.

- 28 Tad aš padariau nešventus
pašventintus
kunigaikščius,
atidaviau Jokūbą visiškam
sunaikinimui
ir Izraelį keiksmams“.

VIEŠPATS žada palaimą Izraeliui

44

- „O dabar klausyk, Jokūbe,
mano tarne,
Izraeli, kurį išsirinkau!
2 Taip pasakė VIEŠPATS, kuris
tave padarė
ir supavidalino nuo pat
motinos iščių, kuris tau
padedą:
,Nebijok, mano tarne Jokūbe,
Ješurūne², kurį išsirinkau!
3 Nes aš lieju vandenį ant
ištroškusios [žemės]
ir sroves ant sausumos.
Aš lieju savo dvasią ant tavo
sėklos
ir savo palaimą ant tavo
ūglių.
4 Jie išaugs kaip nendrės vidury
vandenių³,
kaip gluosniai prie vandens
griovių.
5 Vienas sakys: „VIEŠPAČIUI aš
priklausau“,
o kitas vadinsis Jokūbo
vardu.
Dar kitas užsirašys ant rankos:
„Aš VIEŠPATIES“
ir pramins save Izraelio
vardu“.

Be manęs nėra Dievo

- 6 Taip pasakė VIEŠPATS,
Izraelio Karalius
ir jo Atpirkejas,
kariuomenių
VIEŠPATS:
„Aš pirmutinis ir aš paskutinis,
ir be manęs nėra Dievo.
7 Ir kas yra kaip aš? Tegul jis
'atsistoja ir'⁴ pasisako,
man tai praneša ir išdėsto!

1 MQ³ST; V: ir nesivarginai dėl manęs; G: ir aš
nenuvarginau tavęs

2 Lit. Tiesusis. Tai gali būti pirmąkart Izraelio
vardo forma: Jišarel, „Dievas yra patikimas“.

3 G; M: tarp žolių. Arba: kaip žali jovarai

4 G; ~ M

Kas nuo seno leido išgirsti, kas ateis?¹

Ir kas atsitiks, tegul jie mums² praneša.

8 Nedrebėkite ir nenustėrkite iš baimės!

Argi aš iš anksto neleidau³ išgirsti ir nepranešiau?

Jūs patys esate mano liudytojai.

Ar yra Dievas be manęs?

Nėra kitos Uolos; nežinau!“

6 Jez 48, 12; Apr 1, 17; 22, 13

Stabmeldystės kvailystės

9 Stabdirbiai—jie visi niekas, ir jų mylimieji beverčiai.

O jų liudytojai⁴—jie nemato ir nenumano, tad jie turės gėdytis.

10 Kas pavidalina dievą ar nulieja atvaizdą, kad tas jam neduotų naudos?

11 Štai visi jo šalininkai⁵ turi gėdytis, o amatininkai—jie tėra žmonės.

Tegul jie visi susirenka, sustoja! Jie kartu nusigąs, turės susigėsti.

12 Kalvis išpjauna neapdirbtą gabalą⁶ ir jį apdirba anglių žaizdre. Jis kūjais jį supavidalina ir apdirba savo stipria ranka.

Jis net išalksta ir netenka jėgų, neatsigeria vandens ir pavargsta.

13 Dailidė ištiesia matuoklę, apibrėžia jį⁷ brėžtu.

Jis skaptuoja jį kaltais ir skriestuvu jį apskrieja⁸.

Ir jis jį padaro kaip vyro atvaizdą, kaip gražų žmogaus pavidalą, kad pasilikėtų [maldos] namuose.

14 Jis nukerta⁹ sau kedrų. Jis parenka sau tirzą¹⁰ ar ažuolą ir leidžia sustiprėti tarp miško medžių.

Jis pasodina laurą, o lietus jį išaugina.

15 Ir jis¹¹ tarnauja žmogui kaip kuras ugniai; jie ima iš jų¹² ir šildosi, taip pat jį uždega ir kepa duoną.

Jis dargi¹³ padaro dievą ir parpuola, pasidaro iš jo¹⁴ staba ir parkniumba ties juo.

16 Jo pusę jis sudegina ugnyje; ant jo pusės¹⁵ jis kepa mėsą, valgo¹⁶ kepsnį ir pasisotina.

Jis taip pat šildosi ir sako:

„Aha, sušilau, pajutau ugnį“.

17 O iš to, kas liko, jis padaro dievą, staba, ir¹⁷ parkniumba ties juo, žemai nusilenkęs.

Jis meldžiasi jam, sakydamas: „Išgelbėk mane, nes tu mano dievas!“

1 Rk.; M: Nuo tada, kai aš įsteigiau amžiną tautą; ir kas ateis

2 T; M: jiems; G: jums

3 M + tau; GS: jums

4 T.y. garbintojai

5 T.y. dievaičio garbintojai

6 Sk. gōlem 'ašad; M: genėtuvas

7 T.y. rąstagalį

8 Arba: tekintuve padaro jį apvalų

9 GV; M: Kad nukirstų

10 Turbūt tam tikra ažuolų rūšis. 2 Mss: kedra

11 T.y. medis

12 T.y. medžių ar medžio gabalų

13 Q^A: Arba jis

14 T.y. medžio

15 Q^AG^BS: ir ant jo anglių

16 Rk., plg. GS; M: valgo mėsą, kepa

17 GST; M: savo staba

18 Jie¹ nieko nesuvokia ir nieko
nesupranta,
nes užlipdytos jų akys, kad
jie nemato,
[ir] jų širdys, kad jie
neišmano.

19 Jis toliau nepagalvoja,
neturi nuovokos
ir supratimo, kad sakytų:
„Jo pusę sudeginau ugnyje,
taip pat iškepiu duoną ant
jo anglių,
kepu mėsa ir valgau;
o iš jo liekanos darau bjaurybę,
ties medžio rastgaliu
parkniumbu!“

20 Kas verčiasi pelenais, yra
apgautas;
jo širdis² jį suvedžiojo.
Jis neišgelbsti savo gyvybės
ir nesako: „Ar ne apgaulė,
ką laiko mano dešinė³?“

Atsigręžk į mane, nes atpirkau tave!

21 „Atsimink tat, Jokūbe,
Izraeli, nes tu mano tarnas!
Aš supavidalinau tave; tarnas
tu man esi.
Izraeli, tu nesi mano
pamirštas.

22 Aš nubraukiau kaip debesį tavo
priešgyniavimus
ir kaip rūką tavo nuodėmes.
Atsigręžk į mane, nes
atpirkau tave!“

VIEŠPATS tai padarė

23 Džiūgaukite, dangūs, nes tai
padarė VIEŠPATS!
Krykštaukite, žemės
gilybės!

Pratrūkite, kalnai, džiaugsmu,
tu, miške, ir visi jūs medžiai
jame!

Nes VIEŠPATS atpirko Jokūbą
ir per Izraelį⁴ jis pasirodo
šlovingas.

Aš esu VIEŠPATS, kuris daro visa

1 T.y. tokie žmonės

2 Rk., plg. GST; M: apvilta širdis

3 Lit. mano dešiniojoje rankoje

4 T.y. veikdamas Izraelio labui

24 Taip pasakė VIEŠPATS, tavo
Atpirkėjas
ir tas, kuris tave pavidalino
nuo pat motinos iščių:

„Aš esu VIEŠPATS,
kuris daro visa,
kuris vienas ištiesė dangų,
išplėtė žemę—kas buvo su
manim?“⁵

25 Aš, kuris paverčia niekais
žynių⁶ ženklus
ir burtininkus sukvailina;

kuris apgėžia⁷ išmintingus
ir jų žinojimą supaikina;
26 kuris ištesi savo tarnų⁸ žodį
ir savo pasiuntinių
[paskelbta] sumanymą
įvykdo.

Aš, kuris sakau apie Jeruzalę:
„Ji bus gyvenama—
ir apie Judo miestus: „Jie
bus statomi“,—
ir jos griuvėsius prikelsiu“;

27 aš, kuris sakau gelmei: „Išsek!
Tavo sroves aš
išdžiovinsiu“;

28 aš, kuris sakau apie Kyra:
„Mano piemuo!
Visą mano valią jis įvykds,
sakydamas apie Jeruzalę: „Ji
tebūnie atstatyta“,
ir apie šventyklą: „Tebūnie
dedami jos pamatai““.

25 1 Kor 1, 20 28 2 Kron 36, 23; Ezr 1, 2

Aš esu VIEŠPATS, kuris visa tai daro

45 Taip pasakė VIEŠPATS savo
pateptajam,
Kyrui, kurį nutvėriau už jo
dešinės,
kad pavergčiau jam tautas,
ir aš nujuosiu karaliams
strėnas⁹,
kad atidaryčiau ties juo duris,
taip kad vartai neliktų
uždari:

2 „Aš pats einu pirm tavęs

5 KQ^a dgl. MSS GV; QS dgl. Mss: pats iš savęs

6 Rk.; M: tauškalų (tauškalų?)

7 T.y. tikra įvykių eiga verčia grįžti atgal į
išeities tašką, kai jie savo pranašystėmis
tariasi prasiiveržę į ateitį.

8 G^AT; M: tarno

9 T.y. juos nuginkluoju

- ir apsuksinius mūrus išlyginu.
Žalvarines duris sudaužau
ir geležinius užšovus numušu.
- 3 Aš tau duodu tamsos¹ lobius
ir slėpynių turtus,
kad žinotum, jog aš esu
VIESPATS,
jog tas, kuris tave pašaukė
vardu, yra Izraelio Dievas.
- 4 Dėl savo tarno Jokūbo,
Izraelio, mano išrinktojo,
aš tave pašaukiau tavo vardu,
tau duodu garbės vardą,
nors ir nepažįsti manęs.
- 5 Aš esu VIESPATS ir nėra kito;
be manęs nėra Dievo.
Aš apjuosiu tave, nors ir
nepažįsti manęs,
- 6 kad žmonės žinotų
nuo saulės patekėjimo
ir nuo jos² laidos,
jog be manęs nėra kito:
aš esu VIESPATS ir nėra
kito—
- 7 tas, kuris pavidalina šviesą
ir sukuria tamsą,
kuris daro gerovę
ir sukuria nelaimę.
Aš esu VIESPATS,
kuris visa tai daro“.

Lašnokite, dangūs!

- 8 „Lašnokite, dangūs, iš aukšto,
ir debesys, lynokite gerovę!
Teatsiveria žemė
ir teišželia³ išganymas,
ir teisingumas teišdygsta kartu.
Aš, VIESPATS, tai
sukūriau“.

Molis ir jo žiedėjas

- 9 „Vargas tam, kuris vaidijasi su
savo Kūrėju,
šukė tarp žemės šukių!
Ar molis sako savo žiedėjui: „Ka
darai?“

- ir jo darinys: „Tu neturi
rankų“⁴?
- 10 Vargas tam, kuris klausia tėvą:
„Kam leidi gimti?“
ar moterį: „Ką skausmingai
gimdai?““
- 11 Taip pasakė VIESPATS,
Izraelio Šventasis ir jo
Kūrėjas:
„Ar jūs norite klausinėti⁵ mane
apie mano sūnus,
ar dėl mano rankų darbo
man duoti paliepių?“
- 12 Aš padariau žemę
ir žmones ant jos sutvėriau.
Aš, mano rankos ištiesė dangus,
ir visai jų kariuomenei aš
duodu įsakymus.
- 13 Aš ji⁶ pažadinau teisumu⁷
ir visus jo kelius padarysiu
lygius.
Jis atstatys mano miestą
ir mano tremtinius paleis,
ne už mokestį ir ne už dovaną“,
pasakė kariuomenių
VIESPATS.

9 Rom 9, 20

Tavyje yra Dievas

- 14 Taip pasakė VIESPATS:
„Ką Egiptas išigijo darbu ir
Kušas⁸ nusipelnė
prekyba,
ir aukštaūgiai sebai—
jie pereis pas tave ir tau
priklausys;
jie eis paskui tave
supančioti⁹
ir parpuls prieš tave;
jie maldaus tave:
„Tikrai tavyje yra Dievas ir nėra
kito,
jokio kito dievo““.

- 15 Iš tiesų tu esi pasislepiąs
Dievas,
Izraelio Dievas, Gelbėtojas!

1 T.y. tamsiuose požemiuose sukrautus
2 ST
3 Q^a, M: tegul jie atneša išganymo vaisių

4 Rk., plg. GS; M: tavo darinys: „Jis neturi
rankų“
5 Rk.; M: Apie būsimus dalykus klausinėkite
6 T.y. Kyrą
7 T.y. ištesėdamas savo pažadus ir pateisindamas
savo viršenybę
8 T.y. senovinė Etiopija
9 M + pereis; ~ G

16 Turės gėdytis ir parausti iš
gėdos visi drauge,
eiti susigėdę stabdirbiai.

17 Izraelis ras išgelbėjimą
VIESPATYJE,
amžina išgelbėjimą.
Jūs neturėsite gėdytis ir
parausti
per amžių amžius!

Jis ją sukūrė ne tam, kad ji būtų tuščia

18 Nes taip pasakė VIESPATS,
dangaus kūrėjas—
jis yra Dievas,
kuris supavidalino žemę ir
ją padarė;
jis padėjo jos pamatus,
ne tam, kad ji būtų tuščia, jis ją
sutvėrė,
apgyvenimui jis ją
supavidalino:
„Aš esu VIESPATS, ir nėra
kito.

19 Ne slapčiomis kalbėjau
kur nors tamsioje šalyje.
Nesakiau Jokūbo palikuonims:
„Ieškokite manęs
dykynėje!¹
Aš esu VIESPATS, kuris kalba
teisybę,
kuris skelbia tiesą“.

Kreipkitės į mane, visi žemės pakraščiai!

20 „Susirinkite ir ateikite,
priartėkite drauge,
tautų išlikėliai!
Neišmano tie, kurie nešioja
savo medinius stabus²
ir meldžiasi dievui,
kuris negali išgelbėti.
21 Paskelbkite ir įrodykite—
tikrai tegul jie pasitaria
drauge!
Kas tai leido sužinoti iš senovės,
tai paskelbė nuo seno?
Ar ne aš, VIESPATS?
Be manęs nėra Dievo.
Teisingo ir gelbstinčio Dievo
nėra be manęs.

22 Kreipkitės į mane ir gelbėkitės,

visi žemės pakraščiai!
Nes aš esu Dievas ir nėra kito.
Savim aš prisiečiau.

23 Iš mano burnos išėjo teisybė,
pažadas, kuris nebus
atšauktas,
kad man nusilenks kiekvienas
kelis,
prisieks kiekvienas
liežuvis,

24 „tardamas³: Iš tiesų
VIESPATYJE⁴ yra
teisumas ir stiprybė“.

Jie ateis pas jį susigėdę—
visi, kurie nirto ant jo.

25 VIESPATIES bus pateisinti ir
juo didžiuosius
visi Izraelio palikuonys.

23 Rom 14, 11; Flp 2, 10–11

Nešamieji ir nešantysis

46 Parkniubo Bėlis, nusilenkė
Nebas.

Jų stabai pasidarė
našta gyvuliams,
kaip nešami kroviniai
pavargusiems gyvuliams⁵.
2 Nusilenkė, parkniubo jie
drauge,
negalėjo išgelbėti naštos,
ir jie patys išėjo į nelaisvę.

3 „Klausykite manęs, Jokūbo
namai,
ir visi likusieji iš Izraelio
namų!

Jūs, kurie buvote našta nuo pat
gimimo,
nešiojami nuo motinos
iščių.

4 Iki [jūsų] senatvės aš tas pats
būsiu,
ir iki žilos galvos aš
nešiosiu.
Aš tai dariau, ir aš nešiu;
aš [jūs] nešiosiu ir
išgelbėsiu.

Su kuo mane palyginsite?

3 M: jis man tarė

4 G, plg. S; arba (plg. Q^a): Iš tiesų VIESPATYJE,
sakys apie mane,

5 Rk.; M: teko (našta) gyvuliams ir galvijams;
jūsų nešiojami (stabai) užkrauti kaip našta ant
pavargusių (gyvulių)

1 Rk.; M: dykynė

2 Lit. savo stabų medį

- 5 Su kuo mane palyginsite ir [su
kuo] darysite lygų?
Ir kam mane prilyginsite,
kad mes būtume
panašūs?
- 6 Tie, kurie iškrato auksą iš
maišelio
ir sidabro atsveria
svarstyklėmis,
pasisamdo auksakalį, kad jis
padarytų iš to dievą.
Jie nusilenkia; taip, jie
parpuola [prieš jį].
- 7 Jie užsikelia ji ant peties, ji
nešioja.
Jie padeda jį į jo vietą, ir jis
stovi;
iš savo vietos jis nepajuda.
Kai kas šaukiasi jo, jis
neatsiliepia,
iš jo nelaimės jo neišgelbsti.

Atsiminkite, kas anksčiau įvyko!

- 8 Tai atsiminkite ir įsikalkite
galvon¹,
įsidėkite į širdį,
maištuoliai!
- 9 Atsiminkite, kas anksčiau,
seniai įvyko!
Nes aš esu Dievas ir nėra
kito;
[aš esu] Dievas ir nėra
tokio, kaip aš!
- 10 Aš skelbiu iš pradžios pabaigą
ir nuo senovės, kas dar nėra
įvykę,
tardamas: „Aš įvykdysiu savo
sumanymą
ir padarysiu visa, ko noriu“.
- 11 Aš šaukiu nuo saulėtekio
plėšrūną paukštį,
iš tolimos šalies vyrą mano
sumanymui vykdyti.
Taip, aš kalbėjau, aš tai ir
įvykdysiu;
aš sugalvojau, aš tai ir
padarysiu.
- 12 Klausykite manęs,
nusiminėliai²,
kurie esate toli nuo
išvadavimo!
Aš priartinau savo išvadavimą;
jis nebetoli.

Ir mano išgelbėjimas
neužtruks.
Aš suteiksiu Šijonoje
išgelbėjimą,
Izraeliui savo šlovę“.

Babilono nuopuolis

47

- „Nuženk ir atsisėsk į dulkes,
mergaite, dukterie
Babilonija!
Atsisėsk ant žemės be sosto,
dukterie Kaldėja³!
Nes daugiau tavęs nebevadins
„švelnia“ ir „išlepusia“.
- 2 Paimk girnas ir malk miltus!
Atidenk savo šydą!
Pakelk sijono valktį, apnuogink
blauzdas,
brisk per upes!
3 Tebūnie atidengta tavo
nuogybė;
taip, tepasirodo tavo gėda!
Aš atkeršysiu, ir niekas [manęs]
nepermaldaus⁴,—
pasakė⁵ mūsų Atpirkėjas,
kurio vardas—kariuomenių
VIEŠPATS,
Izraelio Šventasis.—
- 5 Tyliai sėdėk ir jeik į tamsybę,
dukterie Kaldėja,
nes toliau tavęs nebevadins
karalysčių valdovė!
- 6 Aš buvau supykęs ant savo
tautos,
sutečiau⁶ savo veldinį
ir juos padaviau į tavo ranką.
Tu jiems neparodei
gailėsčio.
Ant senelio tu uždėjai
labai sunkų savo jungą.
- 7 Ir sakei: „Per amžius aš
gyvuosiu,
[būsiu] amžina valdovė!“
Tu neišidėjai to į širdį,
nepagalvojai apie savo
galą.
- 8 Taigi dabar to klausyk, gašlioji,
kuri saugiai sėdi soste,

3 Lit. Kaldėju

4 Sym V; M: nemaldausiu žmogaus

5 G; ~ M

6 Lit. padariau nešventą

1 Tiksliai hebrajų žodžio reikšmė neišaiškinta.

2 G; M: atkakliaširdžiai

- kuri sau sakai:
 „Aš, ir jokia kita!
 Aš nesėdėsiu [kaip] našlė
 ir nepatirsiu vaikų
 netekimo“.
- 9 Tačiau tiedu dalykai tave ištiks
 staiga, vieną dieną;
 visiškai vaikų netekimas ir
 našlavimas
 tave ištiks,
 nors ir daug tavo burtų,
 nors ir labai galingi tavo
 apžavai.
- 10 Tu jauteis saugi savo nelabume,
 sakei: „Niekas manęs
 nemato“.
- Tavo išmintis ir tavo žinojimas
 suklaidino tave;
 tu sau sakei:
 „Aš, ir jokia kita!“
- 11 Tad ištiks tave nelaimė;
 tu nemokėsi jos pašalinti
 kerais.
 Tave užpuls neganda;
 tu negalėsi jos nukreipti
 atgaila.
- Staiga ateis ant tavęs pražūtis
 tau nežinant.
- 12 Na, pasilik su savo apžavais
 ir daugybe savo burtų,
 su kuriais plūkeisi nuo savo
 jaunystės!
- Gal galėsi [jais] pasinaudoti,
 gal atbaidysi¹.
- 13 Tu nuvargai dėl savo patarėjų²
 daugybės.
 Tegul prisistato
 ir tave išgelbsti astrologai,
 žvaigždžių stebėtojai,
 kurie kas jaunatį paskelbia,
 kas³ laukia tavęs.
- 14 Štai jie pasidarė kaip ražai;
 ugnis juos sudegina.
 Jie neišgelbsti patys savęs
 iš liepsnos galios.
 Tai ne žarijos susiildyti,
 ne ugnis, prie kurios galėtų
 atsisėsti.

- 15 Tokie tau pasidarė tie, su
 kuriais nusikamavai,
 kurie bendravo⁴ su tavim⁵
 nuo tavo jaunystės.
 Jie išsklydo kiekvienas savo
 keliu.
 Nėra kas tave gelbėtų“.

1–15 Jez 13, 1–14, 23; Jer 50, 1–51, 64 8–9 Apr 18,
 7–8

- Aš tau leisiu išgirsti naujų dalykų**
48 Klausykite to, Jokūbo namai,
 jūs, kurie vadinatės Izraelio
 vardu
 ir esate išėję iš Jokūbo
 strėnų⁶,
 kurie prisiėkiate VIEŠPATIES
 vardu
 ir meldžiatės Izraelio
 Dievui
 netikrai ir nenuoširdžiai.
- 2 Taip, iš šventojo miesto jie
 pasisavino vardą
 ir rėmėsi Izraelio Dievu—
 kariuomenių VIESPATS jo
 vardas.
- 3 „Aš seniai paskelbiau, kas
 anksčiau įvyko;
 iš mano burnos išėjo, ir aš
 leidau tai išgirsti.
 Aš staiga veikiau, ir tai
 įvyko.“
- 4 Kadangi aš žinojau, kad tu⁷
 atkaklus,
 kad geležinė saugyslė tavo
 sprandas
 ir tavo kakta žalvarinė,
- 5 tad aš nuo seniai tai paskelbiau;
 prieš įvykstant leidau tau
 išgirsti,
 kad nesakytum: „Mano stabas
 tai padarė,
 mano drožtinis ir nulietasis
 dievavaizdis tai įsakė“.
- 6 Tu girdėjai! Pamatyk visa tai!
 Ar jūs patys neturėtumėte
 tai pripažinti?
- Nuo dabar aš tau leisiu išgirsti
 naujų dalykų,

1 Būtent nelaimę tarsi demoną

2 GSV; M: patarimų

3 GST; M dtgr.: iš kur

4 Lit. prekiauvo

5 Arba: tavo burtininkai

6 Rk., plg. Q^a 39, 7; M: vandenų

7 T.y. Izraelis

- paslapčių, kurių nežinojai.
 7 Dabar tai sukurta ir ne seniai;
 pirm šios dienos jūs to
 negirdėjote,
 kad nesakytum: „Štai aš tai
 žinojau“.
 8 Nei tu girdėjai, nei žinojai,
 nei nuo seniai nebuvai
 atvėręs ausies¹,
 nes aš žinojau: tu visai
 neįstikimas,
 ir nuo motinos iščių tave
 vadina priešgyna.

- 9 Dėl savo vardo aš nudelsiu savo
 rūstybę
 ir dėl savo garbės [ja] tau
 suvaldau,
 kad tavęs nesunaikinčiau.
 10 Štai aš tave apvaliau, bet ne
 kaip² sidabrą,
 tavę ištyriau priespaudos
 krosnyje.
 11 Dėl savęs, dėl savęs tai darau,
 nes kaip leisčiau save
 laikyti nešventu³?
 Ir savo garbės aš neduosiu
 kitam.

Aš jį pašaukiau!

- 12 Klausyk manęs, Jokūbe,
 Izraeli, mano pašauktasis!
 Aš tas esu, aš pirmutinis,
 aš ir paskutinis!
 13 Juk mano ranka padėjo žemės
 pamatus,
 ir mano dešinė ištiesė
 dangus.
 Kai aš juos pašaukiu,
 jie atsistoja drauge“.
 14 Susirinkite, jūs visi, ir
 klausykite!
 Kas tarp jų⁴ yra tai
 paskelbęs?
 VIEŠPATS jį myli; jis įvykdys
 Jo valią

- prieš Babiloną ir kaldejų
 palikuonis⁵.
 15 „Aš, aš kalbėjau, aš jį ir
 pašaukiau;
 aš jį atvedžiau ir padariau
 sėkmingą jo žygį⁶.
 16 Priartėkite prie manęs,
 klausykite to!
 Nuo pat pradžios nekalbėjau
 slapta;
 nuo to laiko, kai tai pradėjo
 įvykti, aš ten buvau“.

O dabar Viešpats Jahvė
 pasiuntė mane ir savo
 dvasią.

12 Jez 44, 6; Apr 1, 17; 22, 13

Tavo gerovė būtų buvusi kaip upė

- 17 Taip pasakė VIEŠPATS, tavo
 Atpirkėjas,
 Izraelio Šventasis:
 „Aš esu VIEŠPATS, tavo
 Dievas,
 kuris tave moko, kas
 naudinga,
 kuris tave veda keliu,
 kuriuo tu turi eiti.
 18 O kad tu būtum klausęs mano
 įsakymų!
 Tavo gerovė būtų buvusi
 kaip upė
 ir tavo teisumas—kaip
 jūros bangos.
 19 Kaip smiltys būtų buvę tavo
 palikuonys
 ir tavo vaikai⁷—kaip jų⁸
 grūdėliai.
 Nebūtų išdildytas ir išnaikintas
 tavo⁹ vardas iš mano
 akivaizdos“.

Išeikite iš Babilono!

- 20 Išeikite iš Babilono,
 bėkite nuo kaldejų!
 Džiaugsmingu balsu skelbkite,
 leiskite tai išgirsti!
 Leiskite, kad tai nusklisų
 ligi žemės pakraščiu!

1 Q^aT; frag. in geniza Cair. SV: nebuvo atverta tavo ausis; M: neatvėrė tavo ausies
 2 Rk.; M: už
 3 Q^aSV; M: drįstų būti laikomas nešventu (G + mano vardas)
 4 T.y. tautų dievų; dgl. Mss ST^{Ms}. jūsų

5 G; M: savo dilbį (t.y. galia) (prieš) kaldejus
 6 GST; M: pasirodė sėkmingas jo žygis (lit. kelias)
 7 Lit. vidurių ūgliai
 8 T.y. smilčių
 9 G; M: jų

- Tarkite: „VIEŠPATS atpirko
savo tarną Jokūbą!“
- 21 Jie nenutroško,
kai jis juos vedė per tyrus.
Vandenį iš uolos
jis jiems tekino.
Jis perskėlė uolą,
ir išteko vanduo.
- 22 „Bedieviai neturi ramybės“, —
sako VIEŠPATS.

20 Apr 18, 4

Izraelis—tautų šviesa

49

- Klauskite manęs, pajūriai¹,
ir įsidėmėkite, tolimos
tautos!
- VIEŠPATS mane pašaukė nuo
motinos iščių,
nuo motinos vidurių minėjo
mano vardą.
- 2 Jis padarė mano burną lyg aštrų
kalaviją,
savo rankos šešėliu mane
apdengė.
Jis mane padarė nusmailinta
strėle,
savo strėlinėje mane
paslėpė.
- 3 Ir jis man tarė: „Tu esi mano
tarnas,
Izraeli, tu, kuriame
pasirodysiu šlovingas“.
- 4 O aš tariau: „Be reikalo
stengiausi,
veltui ir perniek išeikvojau
savo jėgas.
Tačiau mano pateisinimas yra
pas VIEŠPATĮ
ir mano atpildas pas mano
Dievą“.
- 5 O dabar pasakė VIEŠPATS,
kuris nuo motinos iščių
mane supavidalino sau
tarnu
Izraeliui atvesti atgal pas jį
ir kad Izraelis jam būtų
surinktas—
taip aš esu pagerbtas
VIEŠPATIES akyse,

- ir mano Dievas tapo mano
stiprybė—
- 6 jis tarė: „Per maža, kad tu
būtum man tarnas
Izraelio gentims atkurti
ir Izraelio išsaugotiems
sugrąžinti;
aš tave padarysiu tautų šviesa,
kad mano išgelbėjimas
pasiektų žemės
pakraščius“.

1 Jer 1, 5 2 Hbr 4, 12; Apr 1, 16 6 Jez 42, 6; Lk 2, 32;
Apd 26, 23 6 Apd 13, 47

Izraelio išlaisvinimas ir atkūrimas

- 7 Taip pasakė VIEŠPATS,
Izraelio Atpirkėjas, jo
Sventasis,
„giliu paniekintam“², kuriuo
bodisi žmonės,
valdovų tarnai:
„Karaliai pamatys ir atsistos,
kunigaikščiai nusilenks iki
žemės
dėl VIEŠPATIES, kuris
ištikimas,
dėl Izraelio Sventojo, kuris
tave išsirinko“.
- 8 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Malonės metu išklausiau tave
ir išgelbėjimo dieną tau
padėjau.
Aš supavidalinau ir įpareigojau
tave žmonijai,
kad atkurčiau ...³ šalį,
kad duočiau paveldėti
nusiaubtas nuosavybes,
9 tardamas kaliniams: „Išeikite!“,
tiems, kurie tamsumoje:
„Pasirodykite!“
Visose⁴ pakelese⁵ jie ganysis,
ir visose plikumose bus jų
ganykla.
- 10 Jie nealks ir netroks,
ir jų neištiks deginanti
kaitra ar saulė,
nes tas, kuris jų gailisi, jiems
vadovaus
ir juos nuves prie vandens
šaltinių.

2 Q^{AS}; G: tam, kuris save nieku laiko

3 Sakinyje išleistas būdvardis.

4 GQ^a5 Q^a: Visuose kalnuose

- 11 Aš paversiu visus savo¹ kalnus
keliu,
ir mano vieškeliai bus
aukštai supilti.
- 12 Štai šitie ateis iš toli,
ir štai tie—iš žiemų ir
vakarų,
o tie—iš sieniečių² šalies“.
- 13 Kryžtaukite, dangūs, ir
džiūgauk, žeme!
Pratrūkite džiūgesio
šauksmais, kalnai!
Nes VIESPATS paguodė savo
tautą
ir savo vargšų pasigailejo.
- 14 Bet Šijona sako: „Mane paliko
Jahvė,
Viešpats pamiršo mane“.
Argi moteriškė pamiršta savo
žindulį,
kad nepasigailėtų savo
iščių sūnaus?
- 15 Net jei šitos pamirštų,
aš tačiau tavęs nepamiršiu.
- 16 Štai aš tave įrašiau į [savo]
delnus;
tavo sienos yra nuolat ties
manim.³
- 17 Atskuba tavo statytojai;
tavo griovėjai ir siaubėjai
išeina iš tavęs.
- 18 Pakelk akis ir pažvelk aplinkui:
jie visi renkasi, ateina pas
tave!
„Kaip tikrai aš gyvas,— sako
VIESPATS,—
tu visus juos užsidėsi kaip
papuošalą,
jais apsijuosi kaip jaunoji.
- 19 Nors tavo vietovės buvo
sugriautos ir
nebegyvenamos
ir tavo šalis nuniokota,
tačiau dabar tu būsi per ankšta
gyventojams,
ir toli bus tie, kurie tave
prarijo.
- 20 Tau girdint, dar sakys
tavo, bevaikės, sūnūs:
- „Man per ankšta ta vieta.
Duok man erčios kur
gyventi!“
- 21 Tada tu sau tarsi:
„Kas man pagimdė šituos?
Aš juk likau bevaikė ir
nevaisinga⁴,
tai kas šituos užaugino?
Štai aš viena išlikau;
šitie—iš kur jie?“
- 22 Taip pasakė Viešpats Jahvė:
„Štai aš pakelsiu link nacių
savo ranką
ir link tautų iškelsiu savo
vėliavą,
ir jos atgabens tavo sūnus
užantyje,
ir tavo dukterys bus
nešamos ant pečių.
- 23 Karaliai bus tavo prižiūrėtojai,
ir jų karalienės—tavo
žindyvės.
Paliesdami veidu žemę, jie tau
nusilenks
ir tavo kojų dulkes laizys.
Tada tu pažinsi, jog aš esu
VIESPATS,
jog tie, kurie manęs viliasi,
neturės nusivilti⁵“.
- 24 Ar kas atima iš karžygio grobį?
Ar belaisvis ištrūksta iš
tirono⁶?
- 25 Bet taip pasakė VIESPATS:
„Net karžygio belaisvis bus
atimtas
ir tirono grobis atgautas.
Su tais, kurie kovoja prieš tave,
aš pats kovosiu
ir tavo sūnus aš pats
išgelbėsiu.
- 26 Aš valgydinsiu tavo
prispaudėjus jų pačių
kūnu,
ir jie pasigers nuo savo
pačių kraujo kaip nuo
saldaus vyno.

1 ~ ST

2 Q^a; M: Sinimo3 Prasmė: tavo sienų atstatymas yra mano
nuolatinio rūpesčio dalykas.

4 M įtrp. pstb.: ištremta ir išvaryta; ~G

5 Lit. gėdytis

6 Q^aSV, plg. 25 skn.; M: teisiojo

Taip pažins visa žmonija,
kad aš esu VIEŠPATS, tavo
Gelbėtojas
ir tavo Atpirkėjas, Jokūbo
Galingasis“.

82 Kor 6, 2 10 Apr 7, 16–17

**Kur yra jūsų motinos skyrų
pažymėjimas?**

50 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Kur yra jūsų motinos skyrų
pažymėjimas,
su kuriuo būčiau ją
paleidęs?
Arba kuris mano skolintojų
buvo tas,
kuriam būčiau jus
pardavęs?
Štai dėl savo nusidėjimų jūs
buvote parduoti,
ir dėl jūsų priešgyniavimų
buvo paleista jūsų
motina.

- 2 Kodėl, man atėjus, nė vieno
nebuvo?
man šaukiant, nebuvo kas
atsilieptų?
Ar tikrai per trumpa mano
ranka išpirkti
arba ar nėra manyje galios
išvaduoti?
Štai savo barimu išdžiovinu
jūrą,
paverčiu upes dykuma.
Jų žuvys supūva dėl vandens
stokos
ir padvesia iš troškulio.
- 3 Aš apvelku dangus juodybe
ir darau ašutinę jiems
apsiautalą“.

Dievo tarno giesmė

- 4 Viešpats Jahvė man davė
mokinių liežuvi,
kad mokėčiau palaikyti¹ žodžiu
pavargusį.
Jis pažadina kas rytą,
pažadina man ausį,
kad klausyčiaus kaip
mokiniai.
- 5 Viešpats Jahvė atvėrė man ausį,

- o aš neprieštaravau,
nesitraukiau atgal.
- 6 Savo nugara daviau
mušantiems
ir savo skruostus—
raunantiems².
Savo veido nepaslėpiau
nuo keiksmų ir spjaudalų.
- 7 Bet Viešpats Jahvė man padeda,
todėl nebuvau sugėdintas.
Todėl padariau savo veidą kaip
titnagą
ir žinau, kad neturėsiu
gėdytis.
- 8 Arti tas, kuris išteisina mane,—
kas drįs bylinėtis su
manim?
Atsistokime drauge!
Kas yra mano kaltintojas?
Jis teprieina prie manęs!
- 9 Štai Viešpats Jahvė man
padeda,—
kas yra tas, kuris mane
pasmerkė?
Štai jie visi sudūlės kaip
drabužis;
kandys juos suės.
- 10 Kas tarp jūsų bijosi
VIEŠPATIES,
klausosi jo tarno balso?
Kas vaikščiojo tamsoje
ir neturėjo šviesos,
tegul pasitiki VIEŠPATIES
vardu
ir remiasi savo Dievu!
- 11 Štai jūs visi, kurie sukuriate
ugnį,
uždegate³ padegamasias
strėles,
eikite į savo ugnies liepsną
ir į strėles, kurias uždegėte!
Nuo mano rankos jums tai
atsitiks:
jūs turėsite atsigulti į
kančios vietą.

6 Mt 26, 67; Mk 14, 65 8–9 Rom 8, 33–34

Mano išgelbėjimas pasiliks per amžius
51 „Klausykitės manęs, jūs, kurie
vejatės teisybę,
kurie ieškote

¹ Hbr. žodis nesuprantamas. G: atsakyti
(pavargusiam)

² Būtent barzdą

³ Rk., plg. S; M: apjuosiate

VIEŠPATIES!

- Pažvelkite į uolą, iš kurios
buvote iškirsti,
į cisternos duobę, iš kurios
buvote išskelti.
- 2 Pažvelkite į Abraomą, savo
tėvą,
ir į Sarą, kuri jus pagimdė.
Aš mat jį pašaukiau, kai jis
tebuvo vienas,
jį laiminau ir padanginau“.
- 3 „.....“¹,
nes VIESPATIS paguodė Šijoną,
paguodė visus jos
griuvėsius.
Jis padarys jos dykumą kaip
Edeną,
jos tyrus kaip VIEŠPATIES
sodą.
Džiaugsmo ir linksmybės rasis
joje,
padėkos giesmė ir styginės
muzikos skambės.
- 4 „Kreipkite dėmesį į mane,
tautos²,
nacijos³, prilenkite man
ausį!
Nes pamokymas išeis iš manęs
ir mano teisingumas taps
tautų šviesa.
- 5 „Beregint artėja“⁴ mano pergalė⁵,
išėjo mano išgelbėjimas
kaip šviesa⁶,
ir mano rankos valdys
tautas.
Pajūriai lauks manęs
ir į mano ranką padės savo
viltį.
- 6 Pakelkite į dangus savo akis
ir pažvelkite į žemę
apačioje!
Nes dangūs kaip dūmai
išsisklaidys,

žemė kaip drabužis
susidėvės,

ir jos gyventojai kaip uodai
išmirs.

Bet mano išgelbėjimas pasiliks
per amžius,
mano išvadavimas
nesibaigs⁷.

- 7 Klausykitės manęs, jūs, kurie
žinote, kas teisu,
žmonės, kurių širdy mano
pamokymas!
Nebijokite žmonių pašaipos
ir jų plūdimų neišsigąskite!
- 8 Nes kaip drabužį juos sugrauš
kandis
ir kaip vilną juos
sukandžios vikšras.
Tačiau mano išvadavimas
pasiliks per amžius,
mano išgelbėjimas per
kartų kartas“.

Pajudėk, pajudėk, VIEŠPATIES ranka!

- 9 Pajudėk, pajudėk, apsivilk jėga
tu, VIESPATIES ranka!
Pajudėk, kaip senovės dienomis,
kaip per amžių kartas!
Ar ne tu tas, kuris sukapojo
Rahabą,
perdūrė jūros slibiną?
- 10 Ar ne tu tas, kuris išdžiovino
jūrą,
didžiulės gelmės vandenį?
kuris pavertė jūros gilumas
keliu
įslaisvintiems pereiti?
- 11 VIESPATIES atpirkieji sugrįš
ir ateis į Šijoną
krykštaudami,
ir amžina linksmybė bus ant
jų galvos.
Džiaugsmas ir linksmybė juos
sutiks,
o sielvartas ir dejavimas
bėgs šalin.

1 Išleistos eilutės. Pasigendama paliepiamų
džiūgauti ir girti Viešpatį, kaip 42, 10-13 ir 49,
13.

2 Kkr. Mss S; M: mano tauta

3 Kkr. Mss S; M: mano nacija

4 G

5 Lit. teisumas

6 G; ~M

7 GTV; M: nenusileis (kaip saulė); arba: liks
nepalaužtas

- 12 „Aš, aš esu tas, kuris jus
guodžia.
Kaip čia yra, kad bijai
mirtingo žmogaus,
žmogystos¹, kuri pragaista
kaip žolė?
13 kad pamiršti VIESPATĮ, savo
Kūrėją,
kuris ištiesė dangų
ir padėjo žemės pamatus?
kad nuolat, visą dieną drebi
nuo prispaudėjo rūstybės,
kai jis siekia pražudyti?
Tačiau kur yra prispaudėjo
rūstybė?
14 Sukaustytasis bus skubiai
paleistas
ir nebeuveis numiręs į
duobę,
ir nestigs jam duonos.
15 O aš esu VIESPATS, tavo
Dievas,
kuris sukelia jūrą, kad
šniokščia jos bangos“.
Kariuomenių VIESPATS
jo² vardas.
16 „Aš dėjau savo žodžius tau į
burną
ir savo rankos šešėliu
apdengiau tave—
aš, kuris ištiesiau³ dangus ir
padėjau žemės pamatus,
ir tariau Šijonai: „Tu mano
tauta““.

VIESPATIES rūstybės taurė

- 17 Pabusk, pabusk,
atsikelk, Jeruzale!
tu, kuri gėrei iš VIESPATIES
rankos
jo rūstybės taurė!
Kuri svaiginantį bokalą⁴
gėrei, iššliurpei!
18 Nėra kas ją vedžiotų
iš visų sūnų, kuriuos ji
pagimdė,
nėra kas paimtų ją už rankos
iš visų sūnų, kuriuos ji
užaugino.

- 19 Tie du dalykai ištiko tave—
kas užjaus tave?—
sunaikinimas ir žuvinimas, badas
ir kalavijas—
kas paguos tave?
20 Tavo sūnūs guli apalpę
visų gatvių kampuose⁵
kaip antilopė tinkle;
jie pilni VIESPATIES rūstybės,
tavo Dievo grėsmės.
21 Todėl to klausyk tu,
nuvargintoji
ir pasigėrusioji, bet ne nuo
vyno!
22 Taip pasakė tavo Viešpats
Jahvė ir tavo Dievas,
kuris gina teisme savo
tautą:
„Štai aš paėmiau iš tavo rankos
svaiginančią taurę,
savo rūstybės bokalą⁶;
tau nebereikės daugiau jo
gerti.
23 Ir aš jį paduosiu į ranką tų,
kurie engė tave,
į ranką tų, kurie spaudė
tave⁷,
kurie sakė 'tau gyvai'⁸:
„Nusilenk, kad pereitume!“
Ir tu padarei savo nugarą lyg
žemę,
kaip gatvę tiems, kurie eina
per ją“.

17 Apr 14, 10; 16, 19

52

- Pajudėk, pajudėk,
apsivilk savo jėgą, Šijona!
Apsirenk savo prabangiais
drabužiais,
Jeruzale, šventasis mieste!
Nes daugiau nebeįėjai į tave
joks neapipjaustytasis ir
netyrasis.
2 Nusikratyk dulkes, kelkis,
atsisėsk, Jeruzale!
Atsipalaiduok nuo savo kaklo
pančių,
belaisve dukterie Šijona!
3 Nes taip pasakė VIESPATS:
„Veltui buvote parduoti,

1 Lit. žmogaus sūnaus

2 G: mano

3 S; M: pasodinau

4 M prd. pstb.: taurė

5 Turbūt intarpas iš Rd 2,19; 4,1

6 M + taurė; ~ G

7 Įtrp. su Q^aG; ~ M

8 Lit. tavo sielai (= gyvam asmeniui)

ir be pinigų būsite
atpirkti“.

1 Apr 21, 2. 27

Egiptas, Asirija ir Babilonas

4 Nes taip pasakė Viešpats Jahvė:

„Pradžioje į Egiptą nusileido
mano tauta ten laikinai
apsigyventi;

paskui Asirija be
priežasties ją spaudė.

5 O dabar kas man čia [iš to],—

sako VIESPATS,—

kad mano tauta nemokamai
pagrobta?

Jos valdovai tyčiojosi¹,—sako

VIESPATS,—

ir nuolat, per visą dieną,
buvo piktžodžiaujama
mano vardui.

6 Todėl mano tauta pažins mano

varda² tą dieną,

kad aš esu tas, kuris
kalbėjau, „Štai aš!“

5 Rom 2, 24

Tavo Dievas karalius!

7 Kaip gražios kalnuose

kojos pranešėjo,

skelbiančio taiką, pranešančio
gerą,

skelbiančio išgelbėjimą,

tariančio Šijonai:

„Tavo Dievas karalius!“

8 Klausykis! Tavo žvalgai

pakelia balsą,

drauge jie krykštauja,

nes akim į akį jie gerėdamies
stebi

VIESPATIES pargrįžimą į

Šijoną.

9 Linksmi krykštaukite drauge,

Jeruzalės griuvėsiai,

nes VIESPATS pagudė savo
tautą,

atpirkio Jeruzalę!

10 VIESPATS apnuogino savo

šventąjį dilbį

visų tautų akyse,

ir visi žemės pakraščiai išvys
mūsų Dievo išgelbėjimą!

7 Nach 1, 15; Rom 10, 15; Ef 6, 15

Išeikite iš ten!

11 Traukitės, traukitės, išeikite iš
ten!

Nepalieskite, kas sutepta!

Išeikite iš jo³ tarpo,

apsivalykite,

jūs, kurie nešate

VIESPATIES indus!

12 Bet ne skubom jūs turite išeiti

ir ne kaip pabėgėliai vykti,

nes pirma jūsų eis VIESPATS

ir jūsų užpakalinė sauga

bus Izraelio Dievas.

11 2 Kor 6, 17

VIESPATIES tarno kentėjimas ir garbė

13 „Štai mano tarnas turės

pasisekimą⁴,

iškils⁵, bus išaukštintas ir

labai prakilnus.

14 Kaip daugelis baisejosi juo⁶—

taip nežmoniškai sudarkyta

buvo jo išvaizda

ir jo pavidalas nepanašus į
žmogaus⁷,—

15 taip dėl jo nustebns daugelis

tautų⁸;

karaliai užčiaups savo

burną,

nes ko jiems nebuvo pasakota,

jie pamatys,

ir ko nebuvo girdėję,

sužinos“.

15 Rom 15, 21

53

Kas tikėjo mūsų pranešimu,

ir VIESPATIES ranka—

kam ji buvo apreikšta?

2 Jis išaugo kaip atžala jo

akivaizdoje

ir kaip šaknis iš sausos

žemės.

Jis neturėjo pavidalo nė grožio,

kad žvelgtume į jį,

nė išvaizdos, kad jo

geistume.

3 Jis buvo paniekintas ir žmonių

vengiamas,

3 T.y. Babilono

4 Arba: protingai elgsis

5 ~G

6 2 Mss ST; M: tavim

7 Lit. žmonių vaikų

8 G; M: jis apslaktys daugelį tautų; dėl jo

1 Rk., plg. Q^aTV; M: staugė

2 Q^aGSV; M + todėl

- vyras, patyręs skausmų ir pažįstas ligą.
 Kaip toks, nuo kurio paslepia veidą,
 jis buvo niekinamas, ir mes nieku jį laikėme.
- 4 Tikrai mūsų ligas—jis nešė,
 ir mūsų skausmus—jis juos užsidėjo,
 o mes jį laikėme pažeistu,
 Dievo sumuštu ir nužemintu.
- 5 Tačiau jis buvo sužeistas¹ dėl mūsų maištavimų,
 sumuštas dėl mūsų kalčių.
- 6 Mes visi klaidžiojome kaip avys,
 kiekvienas sukome į savo kelią,
 bet VIESPATS uždėjo ant jo mūsų visų kaltę.
- 7 Žiauriai pasielgė su juo, bet jis nusizemino
 ir neatvėrė savo burnos.
 Kaip avinėlis, vedamas pjauti,
 ir kaip avis, tylinti prieš savo kirpėjus,
 jis neatvėrė savo burnos.
- 8 Suimtas ir nuteistas jis buvo pašalintas².
 Bet kas pagalvojo apie jo likimą?
 kad jis buvo atkirstas nuo gyvųjų šalies,
 dėl savo³ tautos maištavimo 'mirtinai ištiktas'⁴?
- 9 Paskyrė⁵ tarp nedorėlių jam kapą,
 tarp piktadarių⁶ kauburi jam palaidoti⁷,
 nors jis nebuvo vartojęs smurto
 ir nebuvo vyliaus jo burnoje.

1 Arba: perversas
 2 T.y. nužudytas
 3 Q^a; M: mano
 4 Q^a G; M: jiems (jam?) teko smūgis
 5 Q^a; M: Jis davė
 6 Rk.; M: (prie) turtingojo
 7 Rk.; M lit.: jo mirtys

- 10 Bet VIESPATS panorėjo jį sutriuškinti. Jis padarė jį ligotą.
 Jei jo gyvybė bus palaikyta⁸ auka už nuodėmę,
 jis matys palikuonių, prailgins savo amžių,
 ir VIESPATIES dalykas tarps jo ranka.
- 11 Dėl jo sielvarto jis matys⁹. Jis bus patenkintas.
 Žinodamas apie jį, jis nuteisins daugelį.
 Mano tarnas bus teisingas daugeliui,
 ir jis nes¹⁰ jų kaltes.
- 12 Todėl aš jam duosiu dalį tarp daugelio,
 ir su galingaisiais jis pasidalys grobį—
 dėl to, kad jis atidavė savo gyvybę mirčiai
 ir leidosi priskiriamas prie maištininkų.
 Tačiau jis užsidėjo daugelio nuodėmę
 ir užtarė maištininkus.

1 Rom 10, 16 1 Jn 12, 38 4 Mt 8, 17 5 1 Pet 2, 24
 6 1 Pet 2, 25 7 Apr 5, 6 7-8 Abd 8, 32-33 9 1 Pet 2, 22 12 Mk 15, 28; 22, 37

Krykštauk, nevaisingoji!

54

„Krykštauk, nevaisingoji, kuri negimdei!

Pratrūk džiūgesiu ir linksmai klykauk tu,
 kuri nepatyrei gimdymo skausmų!

Nes daugiau yra apleistosios sūnų
 negu sutuoktosios,—
 pasakė VIESPATS.—

- 2 Praplėsk savo palapinės ertmę
 ir ištempk¹¹ savo buveinių uždangas, nesulaikyk!
 Pailgink savo virves
 ir savo kuolus įtvirtink!
- 3 Nes į dešinę ir į kairę tu išsiplėsi,

8 Sk. tūsam; M: tu palaikysi
 9 GQ^{ab} + šviesa
 10 T.y. atleis
 11 GSV; M: tegul ištempia (tavo...)

tavo palikuonys užvaldys
tautas
ir nusiaubtus miestus
apgyvendins.

- 4 Nebijok, nes tu neturėsi gėdytis!
Ir nesidrovėk, nes tau
nereiks parausti!
Nes tu pamirši savo jaunystės
gėdą
ir nebeatsiminsi savo
našlystės negarbės.
- 5 Nes tavo vyras yra tavo
Kūrėjas—
kariuomenių VIESPATS jo
vardas—
ir tavo Atpirkėjas—Izraelio
Sventasis;
jis vadinamas visos žemės
Dievu.
- 6 Nes kaip paliktą žmoną,
nuliūdusią, VIESPATS tave
pašaukė
ir kaip jaunamartę, kai ji
atmesta,—
pasakė tavo Dievas.—
- 7 Trumpą akimirką aš palikau
tave,
tačiau su dideliu gailesčiu
tave surenku.
- 8 Išliedamas apmaudą, aš
paslėpiau
akimirksnį savo veidą nuo
tavęs,
tačiau su amžina malone tavęs
pasigailėjau,—
pasakė tavo Atpirkėjas,
VIESPATS.—
- 9 Man tai yra kaip Nojaus
dienos¹:
kaip aš prisiečiau,
kad Nojaus vandenys
nebeužlietų žemės,
taip aš prisiečiau
nebepykti ant tavęs,
nebebarti tavęs.
- 10 Nors kalnai pajudėtų iš vietos
ir kalvos susvyruotų,
mano malonė neatstos nuo tavęs
ir mano taikos sandora
nesusvyruos,—
pasakė tas, kuris gailisi
tavęs, VIESPATS.

1 Gal 4, 27 9 Pr 9, 8–17

1 GSV; M: nes Nojaus vandenys man tai yra

**Joks ginklas, nukaltas prieš tave,
neturės sėkmės**

- 11 „O nuvargintas [mieste], audrų
blaškomas, nepaguostas!
Štai aš sudėsiu tavo
akmenis į vertingą
glaistą²
ir padėsiu tau pamatus iš
lazurito.
Aš padarysiu tavo sienų dantis
iš rubinų,
tavo vartus iš berilio
akmenų
ir visą tavo apvadą iš
brangių akmenų.
- 13 Visi tavo sūnūs bus
VIESPATIES pamokyti,
ir didelė bus tavo sūnų
gerovė.
- 14 Teisėtai būsi įtvirtintas.
Tu jausies³ laisvas⁴ nuo
priespaudos, nes
neturėsi bijoti,
ir nuo baisybės, nes ji
neartės prie tavęs.
- 15 Jei kas tave tikrai užpuls,
tai nebus iš manęs;
kas tave užpuls,
kris dėl tavęs.
- 16 Štai aš sukūriau kalvį,
kuris įpučia anglių ugnį
ir pagamina ginklą jo⁵ tikslui,
ir aš sukūriau naikintoją,
kad pražudytų.
- 17 Joks ginklas, nukaltas prieš
tave, neturės sėkmės,
ir kiekvieną liežuvių, kuris
kelsis su tavim teistis, tu
įrodysi esant kalta.
Tokia yra VIESPATIES tarnų
dalia,
ir jų nuteisinimas ateina iš
manęs,—sako
VIESPATS.

11–12 Apr 21, 18–21 13 Jn 6, 45

2 Lit stibį, kuriuo rytietės moterys juodai
nusidažydavo blakstienas, kad paryškintų akių
žibesi. Čia tas žodis reiškia juodą glaistą,
kuriuo apglaistomi pastato akmenys.

3 Rk.; M: jauskis (lit. būk)

4 Lit. toli

5 T.y. ginklo, tinkamo atlikti jam skirtą funkciją

Visi, kurie trokštate, ateikite!

55

„O, visi, kurie trokštate,
ateikite prie vandenų!
ir kurie neturite¹ pinigų,
ateikite!

Pirkite ir valgykite² be pinigų
ir be užmokesčio
[pirkite]vyno ir pieno!

2 Kam atsveriate pinigus³ už
neduoną

ir savo vargo algą už tai,
kas nepasotina?

Klausykite, klausykite manęs ir
valgykite gera,
ir tesiguodžia riebumynais
jūsų siela!

3 Palenkite savo ausį ir ateikite
pas mane,
klausykite, ir bus gyva jūsų
siela!

Ir aš įvykdysiu jums amžiną
sandorą,
nesulaužomus malonės
pažadus Dovydui.

4 Štai aš jį padariau liudytoju
tautomis,
kunigaikščiu ir įsakytoju
nacijoms.

5 Štai tu pasisauksi nepažįstamą
naciją,
ir nacija, kuri nepažino
tavęs, atbėgs pas tave
dėl VIESPATIES, tavo Dievo,
ir Izraelio Šventojo, nes jis
bus padaręs tave
šlovina“.

1 Apr 21, 6; 22, 17 3 Apr 13, 34

Mano žodis nesugrįžta tuščias

6 Ieškokite VIESPATIES, kol jis
leidžiasi randamas,

šaukitės jo, kol jis arti!

7 Tepalieka nusikaltėlis savo
kelia
ir nedorėlis savo mintis,
ir teatsiverčia į VIESPATĮ,
kad tas jo pasigailėtų,
į mūsų Dievą,
nes jis dosniai atleidžia.

8 „Nes mano mintys—ne jūsų
mintys,
ir mano keliai—ne jūsų
keliai,—sako
VIESPATS.—

9 Kaip dangūs aukštesni už žemę,
taip mano keliai aukštesni
už jūsų kelius
ir mano mintys—už jūsų
mintis.

10 Nes kaip nusileidžia lietus
ir sniegas iš dangaus
ir ten nebesugrįžta,
bet padrėkina žemę,
padaro ją derlingą ir ją
suželdina,
ir suteikia sėklos sėjėjui ir
duonos valgytojui,

11 taip yra su mano žodžiu, kuris
išeina iš mano burnos:
jis nesugrįžta pas mane
tuščias,
bet įvykdo, ko noriu,
ir leidžia pavykti tam, kam
jį siunčiu“.

10 2 Kor 9, 10

Su džiaugsmu jūs išeisite

12 „Tikrai su džiaugsmu jūs
išeisite
ir su ramybe būsite vedami.
Kalnai ir kalvos pratrūks
džiūgesiu jūsų
akivaizdoje,
ir visi lauko medžiai plos
rankomis.

13 Erškėčių vietoj augs kadagys,
ir dilgėlių vietoj—mirta.
Ir tai bus VIESPACIUI
paminklas,
amžinas, neišdildomas
ženklas“.

**VIESPATIES namai atviri svetimšaliams
ir išdarams**

56

Taip pasakė VIESPATS:
„Laikykites to, kas teisinga,
ir vykdykite, kas teisu,
nes mano išgelbėjimas tuoj
įvyks
ir mano teisumas greit bus
apreikštas.

2 Laimingas žmogus, kuris tai
daro,

1 Lit. kas neturi

2 M + ir ateikite, pirkite; -Q^aG

3 Lit. sidabra

ir mirtingasis¹, kuris tvirtai
to laikosi;
kuris švenčia šabata, kad jos
nesuteptų,
ir sergi savo ranką, kad ji
nedarytų nieko pikta“.

3 Ir tenesako svetimšalis,
kuris prisijungė prie
VIESPATIES:
„Skirte atskyrė mane
VIESPATS nuo savo
tautos“.

Ir tenesako išdaras:
„Štai aš sudžiūvęs medis!“

4 Nes taip pasakė VIESPATS:
„Išdarams, kurie švenčia mano
šabatas,
pasirinko, kas man patinka,
ir tvirtai laikosi mano
sandoros,—

5 aš jiems duosiu savo namuose
ir savo sienų viduje
paminklą ir vardą,
geresnį už sūnus ir
dukteris.

Aš jiems² duosiu amžiną vardą,
kuris nebus išdildytas.

6 O svetimšalius, prisijungusius
prie VIESPATIES,
kad jam tarnautų ir mylėtų
VIESPATIES vardą,
jam būtų tarnais,
kiekviena, švenčiantį šabata,
kad jos nesuteptų,
ir tuos, kurie tvirtai laikosi
mano sandoros,—

7 aš juos atvesiu į savo šventąjį
kalną
ir juos linksminsiu savo
maldos namuose.
Savo deginamąsias ir
pjaunamąsias aukas
jie aukos³, kad man įtikėtų,
ant mano aukuro,
nes mano namai bus vadinami
maldos namais visoms
tautom“.

8 Sako Viešpats Jahvė,
kuris surenka Izraelio
išsklaidytuosius:

„Aš dar toliau rinksiu prie jo,
prie jo surinktųjų“.

7 Mt 21, 13; Mk 11, 17; Lk 19, 46

Jo žvalgai akli

9 Visi lauko žvėrys, ateikite rytį!
visi miško žvėrys!

10 Jo žvalgai visi akli;
jie neišmano.
Jie visi nebyliai šunys,
kurie negali loti.
Jie sunkiai alsuoja gulėdami,
mėgsta snausti.

11 Bet tie šunys ēdrūs,
nemoka pasisotinti.

Jie yra piemenys,
kurie nemoka prižiūrėti.
Jie visi nusigręžė į savo kelią,
kiekvienas, be išimties,
pasipelnyti.

12 „Ateikite, aš noriu paimti vyno!
Prisigerkime svaiginančio
gėralo!
Ir rytojūs tebūnie kaip ši
diena—
labai labai puikus!“

Teisusis žūva

57

Teisusis žūva,
ir nėra nė vieno, kuris
dėtųsi tai į širdį.
Maldingi vyrai atimami⁴,
ir nėra, kas tuo dėmėtųsi.
Juk iš piktybės⁵ atimamas
teisusis;

2 Jie įsisi į ramybę.
Jis įeina į ramybę.
Jie ilsisi savo guoliuose,
tie, kurie⁶ ėjo tiesiu keliu.

Jūs, burtininkės sūnūs!

3 „O jūs, priartėkite šen,
burtininkės sūnūs,
svetimautojos ir paleistuvės
išperos!

4 Ką išjuokiate?
Prieš ką išsižiojate,
iškišate liežuvį?

1 Lit. žmogaus sūnus
2 Q^aGSV; M: jam
3 Įtrp. su Q^aT; plg. 60, 7

4 Lit. surenkami (pas gimines, tautiečius), t.y. miršta
5 T.y. dorinio sugėdimo
6 Lit. tas, kuris

Argi jūs nesate priešgyniavimo
vaikai,
melo išperos?

- 5 Jūs, kurie degate gašla tarp
ažuolų,
po kiekvieno žaliuojančio
medžio,
kurie pjaunate vaikus upelių
vagose,
'uolų plyšiuose'¹!
- 6 Tarp upelio vagos dailių
akmenų tavo dalis;
jie, jie yra tavo dalia!
Jiems irgi tu liejai liejamąsias
aukas,
aukojai javienių aukas!
Ar dėl tų dalykų aš turėčiau
pasigailėti?

Jeruzalės stambeldystė—neištikimybė VIESPACIUI

- 7 Ant aukšto ir iškilaus kalno
tu pasiklojai guolį.
Taip pat tu užlipai
pjaunamos aukos aukoti.
- 8 Už durų ir durų staktos²
tu padėjai savo ženklą,
nes, mane palikusi, tu atidengei
ir užlipai³,
padarei platų savo guolį
ir išsiterėjai iš jų užmokestį⁴.
Tu mėgai sugulti su jais,
žiūrėjai į jų nuogybę⁵.
- 9 Tu leidais pas karalių⁶ su
aliejum
ir pagaminai daug savo
tepalų.
Tu siuntei toli savo
pasiuntinius
ir giliai žemyn į šėolį.⁷
- 10 Tu nusivarginai savo kelionių
daugybę,

[bet] nesakei: „Nėra vilties!“
Savo jėgos⁸ atgaivą tu radai,
todėl nenusilpai.

- 11 Ko baiminai ir bijojai,
kad melavai
ir manęs neatsiminei,
nesidėjai į širdį?
Argi ne? Aš tylėjau ir
'uždengiau savo akis'⁹,
ir tu manęs nebijojai.
- 12 Aš paskelbsiu tavo teismą¹⁰
ir tavo darbus,
bet jie tau nepadės!
- 13 Tau šaukiantis pagalbos,
tegul tave gelbsti tavo
'bjaurūs stabai'¹¹.
Juos visus nupūs vėjas,
nuneš dvelkimas.
Bet kas ieško prieglaudos
manyje, paveldės šalį,
ir jam teks nuosavybėn
mano šventasis kalnas“.

Ramybė tolimiesiems ir artimiesiems!

- 14 Ir jis¹² tarė¹³.
„Supilkite, supilkite, paruoškite
kelia!
Pašalinkite kliūtis nuo
mano tautos kelio!“
- 15 Nes taip pasakė Aukštasis ir
Kilnysis,
kuris amžinai gyvena ir
kurio vardas
„Šventasis“:
„Aš gyvenau aukštoje ir šventoje
vietoje,
ir pas tą, kuris sutrintos ir
nuolankios dvasios,
kad atgaivinčiau nuolankiųjų
dvasią
ir atgaivinčiau sutrintųjų
širdį.
- 16 Juk ne amžinai bylinėsiuos
ir ne visados rūstinsiuos;
nes [tada žmogaus] dvasia nuo
manęs nualptų,
sielos, kurias aš padariau.

1 G; M: po uolų plyšiais

2 G: tavo durų staktų

3 T.y. į savo guolį

4 Rk., plg. G; arba: nusipirkai kai kuriuos iš jų

5 Lit. ranką (= membrum virile)

6 Titulas, suteiktas daugeliui senovės semitų
dievų.

7 T.y. pasiuntinius, nešančius dovanų ir atnašų
tolimiems dievams, ar vykstančius į vietas, kur
atsiklausoma požeminių dievybių ar mirusiųjų
dvasių

8 Lit. rankos

9 Rk., plg. GV; M: nuo amžių

10 Būtent tariama, netikrą teismą

11 Rk.; M: (stabų) rinkiniai?

12 T.y. VIESPATS

13 Q^a; arba (plg. V): Taigi aš sakau

- 17 Dėl jo¹ gobšumo kaltės aš
rūstinaus
ir jį sumušiau, supykęs
paslėpiau [savo veidą].
Bet jis ėjo atsimetęs
savavališku keliu.
- 18 Aš mačiau jo kelius.
- Tačiau noriu jį pagydyti ir jam
duoti atilsį²,
ir jam atlyginti
paguodimais.
- O tiems, kurie gedėjo dėl jo,
sukursiu lūpų vaisių³.
- 19 Ramybė, ramybė tolimiesiems ir
artimiesiems!—
pasakė VIESPATS,—ir aš jį
pagydyčiau“.
- 20 O bedieviai yra kaip sujudusi
jūra,
kai ji negali būti rami
ir jos vandenys išrausia
dumblis ir purvą.
„Bedieviai,—pasakė mano
Dievas,—neturi
ramybės“.

19 Ef 2, 17 21 Jez 48, 22

Pasninkas, kuris patinka Dievui

58 „Sauk [visa] gerkle, nesivaržyk,
kaip ragą pakelk savo
balsą!

Paskelbk mano tautai jos
priešgyniavimą
ir Jokūbo namams—jų
nuodėmės!

- 2 Jie manęs ieško diena iš dienos
ir geidžia pažinti mano
kelius
lyg tauta, kuri darė kas
teisinga
ir nepaliko savo Dievo-
teisės.
- Jie mane klausinėja apie
teisingus nuosprendžius,
geidžia artintis į Dievą⁴.
- 3 „Kam pasninkavome, jei
nepamatei?

marinomės, jei
nepastebėjai?“

Štai pasninko dieną jūs randate
verslą
ir engiate visus savo
darbininkus.

- 4 Štai jūsų pasninkas nuveda į
bylą ir vaidą
ir mušimą nelabu kapliu.
Jūs negalite pasninkauti, kaip
dabar,
jei norite leisti išgirsti savo
balsą aukštybėje.

5. Argi toks būtų pasninkas, kurį
pasirinkčiau, —
dieną, kai žmogus
marinasi?

Argi tai, kad jis nulenkia kaip
nendrė savo galvą
ir ašutinę bei pelenus
pasikloja kaip patalą?

Argi tu nori tai vadinti
pasninku
ir VIESPACIUI patinkama
dieną?

- 6 Argi ne tai yra pasninkas, kurį
pasirenku:
atrišti nedorybės pančius,
atleisti jungo viržius,
paleisti į laisvę pavergtuosius,
kad sulaužytum⁵ visoki
jungą?

- 7 Argi ne laužti alkanam tavo
duoną
ir kad įleistum į savo namus
neturtelius⁶, benamius?
kad, pamatęs nuogą, jį
aprengtum
ir nevengtum savo kūno⁷?

- 8 Tada prašvis kaip aušra tavo
šviesa
ir tavo pagijimas tuojau
pasirodys⁸,
ir pirm tavęs eis tavo teisumas,
VIESPATIES garbė bus
tavo užpakalinė sauga.

1 T.y. Izraelio
2 GT; M: jį vedžioti
3 T.y. gyriaus ir padėkos giesmės už atkūrimą
4 Arba: Dievo priartėjimo

5 G Theod. V; M: sulaužytumėte
6 ~S
7 T.y. tautiečio
8 Lit. nauja mėsa po žaizda skubiai išaugs

- 9 Tada tu šauksies, ir VIEŠPATS
išklausys;
tu rėksi pagalbos, ir jis
tars: „Stai aš!“

- Jeį pašalinsi iš savo tarpo
[priespaudos] junga,
rodymą pirštu ir
piktžodžiavimą,
10 suteiksi alkstančiam savo
duonos¹
ir stokojančią² sielą
pasotinsi,
tai suspindės tamsoje tavo
šviesa,
ir tavo tamsybė bus kaip
vidudienis.
11 VIEŠPATS nuolat tave ves
ir patenkins tavo reikmes
išdegintoje šalyje.
Ir jis sustiprins tavo kaulus,
kad tu būsi kaip palaistytas
sodas
ir kaip versmė,
kurios vandenys neišsenka.
12 Ir tavieji atstatys senovinius
griuvėsius,
daugelio kartų pamatus
atkurs.
Ir tave vadins tuo, kuris užtaiso
spragas,
kuris vėl padaro gyvenamas
„sugriautas buveines“³.

Šabatos šventimas

- 13 „Jei tu sulaikysi savo koją nuo
šabatos⁴,
kad nedarytum⁵, kuo tu
verties, mano šventą
dieną,
ir vadinsi šabatą pasigėrėjimu
ir VIESPATIES šventadienį
gerbtinu,
ir jį gerbsi—nesileisi į keliones,
nesiimsi savo verslo ir
nesiderėsi,—
14 tai tu gėrėsis VIEŠPAČIU,

tau leisiu važiuoti per
žemės aukštumas
ir tave maitinsiu tavo tėvo
Jokūbo yeldiniu“.
Tikrai VIESPATIES burna
kalbėjo!

VIEŠPATIES ranka ne per trumpa, kad
negalėtų gelbėti

- 59 Stai VIESPATIES ranka ne per
trumpa, kad negalėtų
gelbėti,
ir jo ausis ne per kurčia,
kad negalėtų girdėti.
2 Bet jūsų kalybės atskyrė
jus nuo jūsų Dievo,
jūsų nuodėmės paslėpė jo⁶ veidą
nuo jūsų, ir jis negirdėjo.
3 Nes jūsų rankos suteptos krauju
ir jūsų pirštai—
nusikaltimu,
jūsų lūpos kalbėjo melą,
jūsų liežuvis snibždėjo
neteisybę.
4 Niekas netraukia teisman
teisėtai
ir niekas nesibylinėja
sąžiningai;
jie pasitiki tuščiais įrodymais ir
kalba, kas nepagrįsta;
jie pradeda nelaimę ir
pagimdo pikta.
5 Jie peri angies kiaušinius
ir audžia voratinklius.
Kas valgys jų kiaušinių, numirs,
ir iš to, kurį suspaus,
išsikals gyvatė.
6 Jų siūlai netaps drabužiu,
ir jie neapsivilks savo
gaminiais.
Jų gaminiai—piktybės
gaminiai,
ir smurto veiksmai jų
rankose.
7 Jų kojos bėga į pikta
ir skuba nekalto krauju
pralieti.
Jų sumanymai—pikti
sumanymai;
sunaikinimas ir pragaištis
jų vieškeluose.
8 Jie nepažįsta ramybės kelio,

1 Kkr. Mss., S, plg. G; M: sielą

2 Lit. nužeminta

3 Rk.; M: takus

4 T.y. šabatos nuostatų peržengimo

5 Q^aGS; M: kad darytum

6 GLatSyhSVArab.; ~ M

- ir nėra teisingumo jų
pėdsakuose.
Savo takus jie pasidaro kreivus;
nė vienas, kuris jais¹ eina,
nepažįsta ramybės.
- 9 Todėl teisingumas lieka toli nuo
mūsų,
ir mūsų nepasiveja
teisumas.
Mes tikėjomeš šviesos, bet štai
tamsa,
spindesio—o vaikščiojame
sutemose.
- 10 Mes grabinėjame kaip akli
sieną
ir kaip be akių čiupinėjame.
Mes klupinėjame vidudienį kaip
santėmyje
ir sėdime tamsybėse² kaip
numirėliai.
- 11 Mes urzgiame visi kaip lokiai
ir kaip karveliai burkuote
burkuojame.
Mes laukiame teisingumo, bet
jo nėra,
išgelbėjimo—jis toli nuo
mūsų.
- 12 Nes daug yra mūsų
priešgyniavimų tavo
akivaizdoje
ir mūsų nuodėmės liudija
prieš mus;
tikrai mūsų priešgyniavimai
'mūsų sąmonėje'³,
ir mūsų kaltės—mes jas
pažįstame.
- 13 Mes priešgyniavome ir
išsigynėme
VIESPATIES,
ir atsitraukėme nuo sekimo
savo Dievu.
Mes kalbėjome [, kas skatina]
priespaudą ir
atsimetimą⁴,
⁵ir prasimanėme⁶
melagingų žodžių.

- 14 Taip nustumiamas atgal
teisingumas
ir teisumas turi stovėti toli.
Tikrai suklupo turgavietė tiesa
ir tiesumas negali įeiti.
- 15 Pasigendama tiesos,
o kas šalinasi nuo pikta,
apiplėšiamas.
- VIESPATS matė ir jam
nepatiko,
kad nebuvo teisingumo.
- 16 Jis matė, kad nė vieno nebuvo,
ir stebėjosi, kad nebuvo kas
įsikištų.
Tad jam padėjo jo paties ranka
ir jo teisumas—tas jį
parėmė.
- 17 Jis apsilviko teismu lyg šarvu,
ir išganyto šalmas buvo
ant jo galvos;
jis apsilviko keršto drabužiais⁷
ir apsisiautė pagieža tarsi
apsiaustu.
- 18 Kokie darbai, toks bus jo
užmokestis:
rūstybė jo priešininkams,
atmoka⁸ jo priešams,⁹
- 19 kad bijotųsi saulėlydyje
VIESPATIES vardo
ir saulėtekyje jo didybės.
Nes jis ateis kaip besiveržiantis¹⁰
upė,
kai VIESPATIES kvapas ją
varo.
- 20 „Tačiau jis ateis Šijonai kaip
Atpirkėjas
ir atsivertusiems nuo
priešgyniavimo
Jokūbe“,—sako
VIESPATS.
- 21 „O dėl manęs, ta yra mano
sandora su jais,—pasakė VIESPATS.
—Mano dvasia, kuri yra ant tavęs, ir
mano žodžiai, kuriuos idėjau tau į burną,
neturi atstoti nuo tavo burnos, nei nuo
tavo vaikų burnos, nei nuo tavo vaikų

1 Ms Syh STV; M: juo (t.y. taku)
2 Rk.
3 Lit. yra su mumis
4 4 dorinių ir teisinių normų. Arba: maišta
5 M + sekancio žodžio dtgr.: pradėjome (= pasidarėme nešti); ~Q^a
6 Lit. murmenome (arba: išstūmėme) iš širdies

7 M + psth.: apvalkalu; ~GSV
8 G: negarbė
9 M + Jis atmokės pajūriams (arba: saloms); ~G
10 Arba: įsprausta (tarp stačių šlaitų)

vaikų burnos,—pasakė VIESPATS,—
nuo dabar ir per amžius!“

7-8 Rom 3, 15-17 16 Jez 63, 5 17 Ef 6, 14 17 Ef 6,
17; 1 Tes 5, 8 20 Rom 11, 26

Jeruzalė— tautų šviesa ir lobynas

60

„Kelkis, nušvirk, nes atėjo tavo
šviesa

ir VIESPATIES šlovė tau
užtekėjo!

2 Nes štai tamsa apdengia žemę
ir juodybė tautas,
bet tau užteka VIESPATS,
ir jo šlovė pasirodo viršum
tavęs.

3 Tautos eis į tavo šviesą
ir karaliai į tavo suspin-
dėjusią skaisstybę.

4 Pakelk akis ir žiūrėk aplinkui!
Jos visos renkasi, ateina
pas tave.

Tavo sūnūs ateis iš toli,
ir tavo dukterys bus
nešamos¹ ant [auklių]
šlaunies.

5 Tada tu matysi ir spinduliuosi
[iš džiaugsmo],
virpės ir išsiplės tavo širdis,
nes nusikreips į tave jūros
gausa,

tautų turtai ateis pas tave.

6 Kupranugarių vilkstinės
apdengs tave,
jauni Midjano ir Ėfos
kupriai;

jie visi ateis iš Šebos.

Jie atgabens aukso ir
smilkalų

ir paskelbs VIESPATIES
šlovingus darbus.

7 Visos Kédaro avys bus tau
surinktos,

Nebajoto avinai tau
tarnaus;

jie bus priimtinos aukos² ant
mano aukuro.

Ir savo puikiuosius namus
padarysiu šlovingus.

8 Kas yra tie, kurie lekia kaip
debesys
ir kaip karveliai į savo
karvelides?

9 Tikrai 'man renkasi valtyš³
ir Taršišo laivai pačiam
priešaky,
kad pargabentų tavo sūnus iš
toli,
jų sidabrą ir auksą su jais,
VIESPATIES, tavo Dievo,
vardui
ir Izraelio Šventajam, nes
jis padarė tave šlovingą.

10 Svetimšaliai statys tavo sienas
ir jų karaliai tau tarnaus,
nes įpykęs tave užgavau,
bet, būdamas malonus,
tavęs pasigailėjau.

11 Ir tavo vartai bus nuolat atdari,
dieną bei naktį neužrakinti,
kad atgabentų pas tave tautų
turtus,

jų karaliams vadovaujant⁴.

12 Nes tauta ir karalystė, kuri tau
netarnaus,
pražus, ir tautos bus
siaubte nusiaubtos.

13 Lebanono šlovė ateis pas tave—
kadagys, buksmedis⁵ ir
kiparisas drauge,—
kad pagražintų mano šventovės
vietą

ir kad savo kojų vietą
padaryčiau šlovingą.

14 Ateis pas tave nusilenkę
sūnūs tų, kurie tave spaudė
ir⁶ niekino.

Ir jie tave vadins VIESPATIES
miestu,

Izraelio Šventojo Šijona.

15 Vietoj to, kad tu buvai palikta
ir nekenčiama ir nebuvo
kas eitų per [tave]⁷,
aš tave paversiu amžina
puikybe,

džiaugsmu kartu kartoms.

16 Tu žįsi tautų pieną;
karališkas krūtis⁸ tu žįsi.

3 Rk.; M: Manęs laukia salos

4 Rk.; M: karalius vedant (i nelaisvę)

5 Tiksliai nenustatyta Lebanono medžių rūšis.

G: pušis; V: buksmedis; kt.: uosis

6 M + ir parpuls prie tavo kojų padų visi, kurie
tave; ~G

7 MQ^{av}V; G: kas padėtų

8 Rk.; M: sunaikinimą

1 raitom

2 Kkr. Mss Q^aGST

Taip tu pažinsi, kad aš,
VIEŠPATIS, esu tavo
Gelbėtojas
ir tavo Atpirkėjas, Jokūbo
Galingasis.

- 17 Vietoj žalvario atgabensiu
aukso
ir vietoj geležies atgabensiu
sidabro;
vietoje medžių—žalvario
ir vietoje akmenų—geležies.
Aš įsteigsiu ramybę tavo
valdytoju¹
ir tavo vyriausybę—
teisumą.
- 18 Nebegirdės smurto tavo šalyje,
sunaikinimo ir sugriovimo
tavo ribose,
bet tu vadinsi savo sienas
,išgelbėjimu‘
ir savo vartus ,gyriumi‘.
- 19 Saulė nebebus tau šviesa dieną,
ir mėnulis nebešvies tau
žvilgesiu naktį²,
bet VIEŠPATIS tau bus amžina
šviesa,
ir tavo Dievas—tavo
gražybė.
- 20 Nebenusileis tavo saulė,
ir tavo mėnulis nebeišdils,
nes VIEŠPATIS tau bus amžina
šviesa,
ir pasibaigs tavo gedulo
dienos.
- 21 Tada visi tavo tautiečiai bus
teisūs;
amžiams jie užvaldys šalį—
VIEŠPATIES³ pasodinta atžala,
jo⁴ rankų darbas jo šlovei
apreikšti.
- 22 Iš mažutėlio pasidarys
tūkstantis
ir iš menkutėlio—galinga
tauta.
Aš, VIEŠPATIS,
tinkamu laiku tai skubiai
įvykdysiu“.

11 Apr 21, 25–26 14 Apr 3, 9 19 Apr 21, 23; 22, 5

VIEŠPATIES Dvasia ant manęs

61

Viešpaties Jahvės dvasia ant
manęs,
nes VIEŠPATIS mane
patėpė.
Jis mane siuntė linksmos žinios
nešti nuolankiesiems⁵,
aprašioti tų, kurių širdis
palūžusi,
skelbti išlaisvinimo belaisviams
ir kaliniams—kad jie
paleidžiami iš kalėjimo⁶,
2 skelbti VIEŠPATIES malonės
metų
ir mūsų Dievo keršto
dienos;
guosti visų gedinčių,
3 duoti⁷ jiems⁸ girliandos
vietoje pelenų,
džiaugsmo aliejaus—vietoje
gedulo apsiautalo,
gyriaus giesmės—vietoje
nusiminusios dvasios,
kad juos vadintų teisybės
ažuolais,
VIEŠPATIES sodiniais jo
garbei apreikšti.

1 Mt 11, 5; Lk 7, 22 1–2 Lk 4, 18–19 2 Mt 5, 4

Giminė, kuria VIEŠPATIS palaimino

- 4 Jie atstatys senovinius
griuvėjus,
seniai negyvenamas
vietoves atkurs.
Jie atnaujins sugriautus
miestus,
vietoves, negyvenamas per
kartų kartas.
- 5 Svetimtaučiai stovės ir ganys
tavo būdas,
ir svetimšaliai bus tavo
žemdirbiai ir
vynuogininkai,
- 6 o jūs būsite ydinami
VIEŠPATIES kunigais;
apie jus⁹ sakys: „Mūsų
Dievo tarnai“.

- 5 Arba: beturčiams
- 6 M; G: akliems akių atidarymo
- 7 M įtrp. psb.: Šijonas gedintiems
- 8 M įtrp.: duoti; ~G
- 9 Arba: jums (t.y. kreipdamiesi į jus)

- 1 Lit. valdžia
- 2 G, plg. Q^{at}; ~M
- 3 Rk., plg. Q^a; M; jo
- 4 Q^{ab}G; M: mano

Jūs naudositės¹ tautų turtais
ir didžiuositės² jų
prabanga.

- 7 Kadangi jų³ gėda buvo dviguba
ir neslovė bei apspjau-
dymas⁴ jų dalis,
tai savo šalyje jie išgys dvigubą
dalį;

- amžiną džiaugsmą jie turės.
8 „Nes aš esu VIESPATS, mylis
teisingumą,
nekenčias neteisėto
plėšimo⁵“.

Aš tikrai jiems duosiu
atlyginimą
ir amžiną sandorą
sudarysiu su jais.

- 9 Bus žinomi tarp nacijų jų
palikuonys
ir iš jų kilusieji—tarp
tautų.

Visi, kurie juos matys, jiems
pritars,
kad jie yra VIESPATIES
palaiminta giminė⁶“.

- 10 Tegul aš džiaugtų džiaugsiuos
VIESPACIU,
tegul džiūgauja mano siela
dėl mano Dievo!
Nes jis mane apvilko
išgelbėjimo drabužiais,
teisybės apsiaustu apsiautė
mane,
kaip kad jaunikis užsivynioja⁷
turbaną

- ir jaunoji pasipuošia
gražmenomis.
11 Nes kaip žemė išželdina
želmenis
ir daržas išdaigina savo
sėklas,
taip Viešpats Jahvė išželdins
teisumą

ir gyrių⁸ visų tautų
akivaizdoje.

10 Apr 21, 2

Jeruzalės išgelbėjimas ir naujas vardas

62

Dėl Sijonos aš netylėsiu
ir dėl Jeruzalės nenurimsiu,
kol pasirodys jos nuteisinimas
lyg skaisti šviesa
ir jos išgelbėjimas degs kaip
deglas.

- 2 Tautos išvys tavo nuteisinimą
ir visi karaliai tavo šlovę.
Tave pavadins nauju vardu,
kurį VIESPATIES burna
paskirs.

- 3 Tu būsi garbės vainikas
VIESPATIES rankoje
ir karališkas galvarambės
tavo Dievo delne.

- 4 Nebesakys apie tave: „Palikta“
ir apie tavo šalį nebesakys:
„Vienužė“,
bet tave vadins: „Ji man
patinka“⁹

- ir tavo šalį: „Ištekėjusi“¹⁰,
nes VIESPATS pamilo tave,
ir tavo šalis ištekės.

- 5 Nes kaip jaunuolis veda
nuotaką,
taip tave ves tavo
Statytojas¹¹,
ir kaip jaunasis džiaugiasi
jaunąja,
taip tavim džiaugsis tavo
Dievas.

- 6 Ant tavo sienų, Jeruzale,
aš pastačiau sargų.
Visą dieną ir visą naktį,
jie niekad netylės.
Jūs, kurie išpažįstate
VIESPATĮ,
nelikite ramūs!

- 7 Ir neduokite jam ramybės,
kol jis atkurs
ir kol padarys Jeruzalę
žemės gyrium!

- 8 VIESPATS prisiekė savo dešine
ir savo galinga ranka:

1 Lit. maitinsitės

2 Q^{av}; M: išimainysite (jų prabangą). Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

3 Rk.; M: jūsų

4 Rk.; M: jie džiūgavo (arba: džiūgaus)

5 Lit. neteisybe (vykdomo) plėšimo; kl. Mss GSTArab; M: plėšimo su deginamąja auka

6 Lit. sėkla

7 Rk.; M: atlieka kunigo pareigas

8 T.y. tai, kas padarys jį girtiną

9 Lit. Mano pagėgimas yra joje, hbr. Chfesi-bah

10 Hbr. Be'ulah

11 Rk.; arba: statytojai; M: sūnūs

- „Aš nebeduosiu tavo javų
kaip maisto tavo priešams,
ir svetims šaliai nebegers tavo
vyno,
dėl kurio darbavaisi.
- 9 Bet tie, kurie juos suvalys, juos
valgys
ir girs VIESPATĮ,
ir tie, kurie jas¹ surinks, jį gers
mano šventuose kiemuose“.
- 10 Praeikite, praeikite pro vartus,
taisykite kelią tautai!
Supilkite, supilkite vieškelį,
apvalykite nuo akmenų!
Iškelkite vėliavą tautoms!
- 11 Štai VIESPATS leido išgirsti
iki žemės pakraščio:
„Tarkite dukteriai Šijonai:
„Štai ateina tavo
Gelbėtojas².
Štai jo užmokestis su juo,
ir jo atlyginimas ties juo““.
- 12 Ir juos vadins „šventa tauta“,
„VIESPATIES atpirktais“,
o tu būsi vadinama
„Išskomąja“,
„miestu, kuris nebuvo
paliktas“.

11 Jez 40, 10; Apr 22, 12

Kas yra tas, kuris ateina iš Edomo?

63

Kas yra tas, kuris ateina iš
Edomo,
su skaisčiais raudonais
drabužiais iš Bošros?
tas, kuris ištaigiai apsirengęs,
žygiuoja³ su savo didele
jėga?

„Aš, kuris žadu nuteisinti,
galingas gelbėti“.

- 2 Kodėl raudonas tavo apdaras
ir tavo drabužiai kaip
minančiojo
spaudykloje⁴?
- 3 „Spaustuva aš mindžiau vienas,
ir iš tautų nė vienos nebuvo
su manim.

Jas mindžiau įnirtęs
ir jas tryčiau užsirūstinęs.
Jų čiurškias kraujas užtiško
man ant drabužių,
ir visą savo apdarą
sutepiau.

- 4 Nes keršto dieną turėjau minty,
ir mano atmokos⁵ metalai
buvo atėję.
- 5 Man žvalgantis ir nesant
padėjėjo
ir man stebintis, kad
nebuvo kas paremtų,
man padėjo mano ranka,
ir mano rūstybė mane
parėmė.
- 6 Įnirtęs sumindžiojau tautas,
užsirūstinęs jas
sutriuškinau⁶
ir išliejau į žemę jų
kraują“.

1–6 Jez 34, 5–17; Jer 49, 7–22; Ezek 25, 12–14; 35, 1–15;
Am 1, 11–12; Ob 1, 14; Mal 1, 2–5 3 Apr 14, 20; 19, 15
3 Apr 19, 13 5 Jez 59, 16

Aš noriu priminti VIESPATIES malones

- 7 VIESPATIES malones noriu
priminti,
VIESPATIES garbingus
darbus,
žiūrėdamas viso, ką VIESPATS
yra mums padaręs,
ir didelį gerumą Izraelio
namams,
kurį jis yra jiems parodęs pagal
savo gailingumą
ir savo malonių gausumą.
- 8 Jis tarė: „Jie juk mano tauta,
sūnūs, kurie neapvils“.
- 9 Ir jis jiems tapo gelbėtoju
visuose jų suspaudimuose.
Ne pasiuntinys⁷ ir ne angelas,
jis pats juos gelbėjo.
Savo meile ir gailėsčiu
jis juos atpirko,

1 T.y. vynuoges; lit. jį (t.y. vyną)

2 G; M: išgelbėjimas

3 Sym V; M: prižiūri vyno sandėlį

4 T.y. vynuogių trauškykloje

5 Lit. kerštojo už pralietą kraują; arba:
atpirkimo (arba: atpiktųjų)

6 Dgl. Mss; M: nugirdžiau

7 G; M: priešininkas

juos pakėlė ir nešė
per visas žilos senovės
dianas.

- 10 Bet jie maištavo ir ižeidė
jo šventąją dvasią.
Tad jis jiems pasivertė priešu;
jis pats kovojo prieš juos.
- 11 Ir jie¹ atsiminė žilos senovės
dianas,
Možę, jo tarną².
Kur yra tas, kuris išvedė³ iš
jūros
savo bandos ganytoją⁴?
12 kuris leido žygiuoti Mozės
dešinėje
savo šlovingai rankai,
kuris perskyrė vandenį jū
priešakyje,
kad padarytų sau amžiną
vardą,
13 kuris juos vedė per gelmes?
Kaip arklys dykumoje
jie neklupinėjo.
14 Kaip gyvuliams, kurie
nusileidžia į slėnį,
VIEŠPATIES dvasia jiems⁵
leido atsilsėti.
Taip tu vedei savo tautą,
kad pasidarytum šlovinga
varda.

12 Iš 14, 21

O kad tu sudraskytum dangus!

- 15 Pažvelk iš dangaus ir pamatyk
iš savo šventos ir šlovingos
buveinės!
Kur yra tavo uolumas ir tavo
galybė,
tavo atjauta ir tavo
gailestingumas?
Nesilaikyk nuošaliai⁶,
nes tu esi mūsų Tėvas!
16 Nors ir Abraomas nežino apie
mus
ir Izraelis nepripažįsta
mūsų,

tu, VIEŠPATIE, esi mūsų Tėvas;
„mūsų Atpirkėjas nuo
senovės“—tavo vardas.

- 17 Kodėl tu, VIEŠPATIE, leidai
mums nuklysti nuo tavo
kelių?
Sukietinai mūsų širdį, kad
mes nebijojom tavęs?
Atsigręžk dėl savo tarnų,
savo paveldėtų genčių!
18 Kodėl bedieviai drįso nieku
versti⁷ tavo šventovę⁸,
mūsų priešininkai
mindžioti tavo
šventvietę?
19 Mes pasidarėme tokie, kuriems
tu nuo amžių nesi buvęs
valdovas,
kurių nėra vadinę tavo
vardu.

O kad tu sudraskytum dangus,
nužengtum!

- 64 1 kaip kad ugnis uždega žabus,
vandenį užvirina ugnis,—
kad padarytum žinomą savo
vardą savo
priešininkams,
kad nuo tavo veido
krūpčiotų tautos,
2 tau darant baisingus darbus,
kurių nesitikėjome⁹
3 ir apie kuriuos nuo amžių
niekas negirdėjo!
Negirdėjo ausis,
akis neregėjo
jokio Dievo šalia tavęs,
kuris veikia labui to, kuris
jo laukia.
4 Tu pasitikiai¹⁰ tą, kuris džiugiai
daro kas teisu,
tuos, kurie¹⁰ atsimena tavo
kelius¹¹.

7 Arba: trypti

8 Rk.; M: Trumpam tavo šventa tauta turėjo
nuosavybę; arba: trumpam tauta turėjo
nuosavybę tavo šventovę

9 M itrp. dtgr. iš 63,19: kad nužengtum, kad nuo
tavo veido kalnai sudrebėtų

10 M; G: tuos, kurie daro kas teisu ir

11 G; M: tave atsimena tavo keliuose

1 Lit. jis (t.y. Izraelis)

2 Kl. Mss S; Syh V: ir jo tauta; M: jo tautą

3 Q^a 2Mss G Theod. V; M: juos išvedė

4 GT; M: ganytojus

5 Lit. jai (t.y. Izraelio tautai)

6 Rk., plg. 64, 11; M: Jie man laikėsi nuošaliai.

- Štai tu pykai, bet mes
nuodėmiavome,
tau seniai
priešgyniavome¹.
- 5 Mes visi pasidarėme lyg
suteptasis,
ir kaip mėnesinių
skuduras—visas mūsų
teisumas.
- Mes visi nuvytome kaip lapai,
ir mūsų kaltė mus nuneša
kaip vėjas.
- 6 Nėra kas šauktusi tavo vardo,
kas pasiskatintų laikytis
prie tavęs,
nes tu paslėpei savo veidą nuo
mūsų
ir mus atidavei² mūsų
kaltės galiai.
- 7 Tačiau dabar, VIEŠPATIE, tu
mūsų Tėvas.
Mes molis, o tu mūsų
žiedėjas;
tavo rankos darbas mes
visi.
- 8 Nepyk taip labai, VIEŠPATIE,
ir neatsimink amžinai mūsų
kaltės!
- Štai pažvelk! Tavo tauta mes
visi.
- 9 Tavo šventieji miestai virto
dykuma,
Sijona tapo dykuma,
Jeruzalė negyvenama vieta.
- 10 Mūsų šventieji ir šlovingieji
namai,
kur mūsų tėvai tave
garbino,
sudeginti,
ir visa, ką branginome,
pavirto griuvėsiais.
- 11 Ar dėl tų dalykų tu susilaikysi,
VIEŠPATIE,
tylėsi ir taip labai mus
nužeminsi?

- mane³,
daviaus randamas tų, kurie
neieškojo manęs.
- Aš sakiau: „Štai aš! Štai aš!“
tautai, kuri nesišaukė mano
vardo.
- 2 Aš laikiau išplėtes savo rankas
per ištisą dieną
atkakliams ir
neklusniams⁴ žmonėms,
kurie vaikščioja negeru keliu,
seka savo užmačias—
- 3 žmonės, kurie mane ižeidžia
atvirai⁵, nuolatos,
aukodami soduose
ir smilkydami ant plytų;
- 4 kurie sėdi kapuose
ir tarp uolų⁶ praleidžia
naktį;
kurie valgo kiaulieną
ir kurių induose⁷ yra
netyros mėsos sultinys;
- 5 kurie sako: „Pasilik, kur esi!
Neartėk prie manęs, nes aš
tau per šventas!“
- Tie yra dūmai mano nosyje,
visą dieną deganti ugnis.
- 6 Štai užrašyta mano akivaizdoje;
aš netylėsiu, bet atmokėsiu.
Aš atmokėsiu jiems į antį 7 už
jų⁸ kaltes
ir kartu už jų⁹ tėvų
kaltes,—pasakė
VIEŠPATS.—
- Kadangi jie smilkė ant kalnų
ir ant kalvų mane ižeidė,
aš pirma atseikėsiu jiems alga
ir [paskui] atmokėsiu¹⁰
jiems į antį“.

1 Rom 10, 20 2 Rom 10, 21

VIEŠPATIES pažadai

- 8 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Kaip vynas randamas
vynkekeje

31 Kor 2, 9

VIEŠPATIES kaltinimas

65

„Aš leidaus ieškomas tų, kurie
nesiteiravo apie

- 1 Rk.; M: juose ilgai, ir dar turėtume būti
išgelbėti?
- 2 GST; M: sutirpdei

- 3 Itrp. su Q^a GST; ~M
- 4 Itrp. su G
- 5 Lit. į mano veidą
- 6 Rk.; G: olose
- 7 Q^a TV; M: indai
- 8 GS; M: jųsų
- 9 GS; M: jųsų
- 10 Sp., plg. 65,6

- ir sakoma: „Nesunaikink
jos, nes joje palaima!“,
taip aš pasielgsiu savo tarnų
naudai,
kad visko nesunaikinčiau.
- 9 Aš prikelsiu palikuonių iš
Jokūbo
ir iš Judo tuos, kurie
paveldės mano kalnus.
Tai paveldės mano išrinktieji,
ir mano tarnai ten gyvens.
- 10 Šaronas taps avių ganykla
ir Achor¹ slėnis galvijų
gulykla
mano žmonėms, kurie
manęs ieškojo.
- 11 Bet jūs, kurie palikote
VIESPATĮ,
kurie pamiršote mano
šventąjį kalną,
kurie paruošiate Gadui² stalą
ir pilate Meniui² [taures]
maišyto vyno,—
- 12 aš jus paskyriau³ kalavijui,
ir jūs visi turėsite
nusilenkti papjovimui,
kadangi šaukiau, bet jūs
neatsiliepėte,
kalbėjau, bet jūs
nesiklausėte.
Jūs darėte pikta mano akyse
ir pasirinkote, kas man
nepatiko“.
- 13 Todėl taip pasakė Viešpats
Jahvė:
„Štai mano tarnai valgys,
bet jūs alksite.
Štai mano tarnai gers,
bet jūs trokšite.
Štai mano tarnai džiaugsis,
bet jūs turėsite gėdytis.
- 14 Štai mano tarnai krykštaus
iš širdies linksmumo,
bet jūs šauksite iš širdies
skausmo
ir iš dvasios sielvarto
vaitosite.
- 15 Jūs paliksite savo vardą

- prakeikimo žodžiu mano
išrinktiesiems:
„Tenužudo tave Viešpats
Jahvė!“
- Bet savo tarnus jis
pavadins kitu vardu.
- 16 „Kas vadinsis palaimintu šalyje,
vadinsis ištikimo Dievo
palaimintu,
ir kas prisieks šalyje,
prisieks ištikimu Dievu,
nes bus pamiršti anksčiau buvę
vargai
ir paslėpti nuo mano akių.
- 17 Nes štai aš kuriu naujus dangus
ir naują žemę;
nebebus atsiminta, kas buvo
anksčiau,
ir tai nebeateis mintin.
- 18 Verčiau linksminkitės ir
džiūgaukite per amžius
dėl to, ką aš sukuriu!
Nes štai aš sukuriu Jeruzalę,
kad džiūgauntų dėl jos,
ir jos žmonės, kad jais
džiaugtųsi.
- 19 Aš džiūgausiu dėl Jeruzalės
ir džiaugsiuos savo tauta.
Ir nebebus joje girdimas
verksmo balsas
nė raudojimo balsas.
- 20 Nebebus ten kūdikio,
tegyvenančio kelias dienas,
nė senelio, kuris neišgyvena
savo amžiaus,
bet jauniausiasis mirs šimto
metų amžiaus,
o kas nesulauks šimto metų,
bus laikomas prakeiktu.
- 21 Jie statys namus ir [juose]
gyvens,
veis vynuogynus ir valgys
jų vaisių.
- 22 Jie nestatys kitiems [juose]
gyventi,
neveis kitiems valgyti,
nes kaip medžio amžius bus
mano tautos amžius,
ir savo rankų darbą
suvartos mano
išrinktieji.
- 23 Jie nesikamuos veltui
ir negimdys nelaimei⁴,

1 Lit. Laimei (dievavardis)

2 Lit. Lemčiai (dievavardis)

3 Lit. atskaičiavau

4 Lit. staigiam išgaščiui (= ankstyvai mirčiai)

- nes jie VIEŠPATIES
palaimintųjų palikuonys
ir jų vaikai su jais.
- 24 Prieš jiems šaukiant, aš
atsiliepsių;
jiems tebekalbant, aš
išklausysiu.
- 25 Vilkas ir ėriukas taikiai
ganysis,
ir liūtasės šiaudus kaip
galvijas.
O gyvatė—dulkės bus jos
maistas.
- Jie nekenks ir nenaikins
visame mano šventajame
kalne“— pasakė
VIEŠPATS.

10 Još 7, 24–26 17 Jez 66, 22; 2 Pet 3, 13; Apr 21, 1
19 Apr 21, 4 25 Jez 11, 6–9

Netikro kulto tuštybė

66

- Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dangus mano sostas,
o žemė mano pakojis.
Tai kur yra namai, kuriuos man
galėtumėte pastatyti,
ir kur yra mano atilsio
vieta?
- 2 Visa tai padarė mano ranka,
ir 'visa tai yra mano'¹,—
sako VIEŠPATS.—
Į tą aš žvelgiu: į nuolankų
ir tą, kurio dvasia sutrinta
ir kuris dreba nuo mano
žodžio“.
- 3 „Kas papjauna jautį yra [kaip]
tas, kuris užmuša
žmogų;
kas aukoja avinėlių—[kaip]
tas, kuris palaužia
šuniui kaklą;
kas aukoja grūdų auką—[kaip]
aukojasi kiaulės kraują;
kas aukoja smilkalų—
[kaip] tas, kuris garbina
dievaitį.
Kaip jie pasirinko savo kelius
ir jų bjaurius stabus
pamėgo jų siela,
- 4 taip ir aš nusprėsiu blogai
pasielgti su jais
ir tai, ko jie baisėjosi,
atvesiu jiems,

kadangi, man šaukiant, nebuvo
kas atsilieptų,
man kalbant, jie nesiklausė,
bet darė, kas buvo pikta mano
akyse,
ir pasirinko, kas man
nepatiko“.

1 Mt 5, 34; 23, 22 1 Mt 5, 35 1–2a Apr 7, 49–50

Išgelbėjimas ir teismas

5 Klausykite VIEŠPATIES

žodžio,
jūs, kurie drebate nuo jo
žodžio:
„Sakė jūsų broliai, kurie jūsų
nekenčia,
kurie jus atskiria dėl mano
vardo:
,Tegul VIEŠPATS pasirodo
šlovingas'²,
kad galėtume žiūrėti į jūsų
linksmybę“.
Tačiau jie turės gėdytis“.

- 6 Dundesio garsas iš miesto,
garsas iš šventyklos,
balsas VIEŠPATIES,
duodančio užmokestį savo
priešams!
- 7 'Jai dar nepajautus gimdymo
skausmų,
ji pagimdė'³;
skausmams jos dar nesurėmus,
ji leido užgimti berniukui.
- 8 Kas girdėjo tokį dalyką?
Kas matė tokių dalykų?
Ar skausmingai pagimdo šali
per vieną dieną?
Ar tuoj pat užgimsta tauta?
Bet, vos skausmams ją suėmus,
pagimdė
Šijona savo sūnus.
- 9 „Ar aš, atidares gimda,
neleisčiau pagimdyti?—
sako VIEŠPATS?—

2 GSV; M: būna garbinamas

3 M tekstas apgadintas. Originalinis tekstas, greičiausia, buvo toks: Gimdančiai dar nespėjus gimdyti, ji pagimdė sūnų.

Arba ar aš, kuris leidžiu
gimdyti, uždaryčiau
iščias?“—
pasakė tavo Dievas.

- 10 Linksminkitės su Jeruzale ir
džiūgaukite dėl jos,
jūs visi, kurie ją mylite!
Džiaugte džiaukitės su ja
visi, kurie gedėjote dėl jos,
- 11 kad žistumėte ir
pasisotintumėte
iš jos guodžiančių krūtų,
kad gurkšnotumėte
atsigaivindami
iš jos šlovingų spenių.
- 12 Nes taip pasakė VIEŠPATS:
„Štai aš nukreipsiu į ją
ramybę lyg upę
ir kaip patvinusį upelį
tautų prabangą.
Jos žinduliai bus ant šlaunies
nešami
ir ant kelių supami¹.
- 13 Kaip tą, kuri guodžia jo motina,
taip aš jus paguosiu,
ir dėl Jeruzalės būsite
paguosti“.
- 14 Jūs matysite, ir džiaugsis jūsų
širdis,
ir jūsų kaulai suklestės
kaip žolė;
VIEŠPATIES galia² apsireikš jo
tarnuose,
o jo³ prakeikimas—jo
priešuose.
- 15 Nes štai VIEŠPATS ateina su
ugnim,
ir kaip viesulas bus jo
kovos vežimai,
kad užsirūstinęs atmokėtų savo
narsu
ir savo grūmojančių barimu
ugnies liepsnose.
- 16 Nes ugnim VIEŠPATS atsiteis
ir kalaviju⁴ visai žmonijai⁴,

ir daug bus VIEŠPATIES
užmuštųjų.

- 17 „Tie, kurie pasišventina ir
apsivalo sodams⁵,
sekdami vieną⁶ vidury,
kurie valgo kiaulieną,
knibždančius gyvūnus⁷ ir
šoklius—
jų darbai ir jų mintys⁸ kartu
pasibaigs“,—
sako VIEŠPATS.
- 18 „Aš ateinu surinkti
visų tautų ir kalbų;
jos ateis ir išvys mano šlovę.
- 19 Aš pastatysiu jose ženklą
ir iš jų pasiųsiu išlikėlius pas
tautas—
į Tarsišą, Putą⁹ ir Ludą,
Mešečą, Rošą¹⁰, Tubalį ir
Javaną¹¹,
į tolimas salas¹²,
kurios nėra girdėjusios žinios
apie mane
ir nėra mačiusios mano
šlovės,
ir jie paskelbs mano šlovę
tarp tautų.
- 20 Jie atgabens visus jūsų brolius
iš visų tautų
kaip auką VIEŠPAČIUI
ant žirgų, kovos ir dengtuose
vežimuose,
ant asilėnų ir
kupranugarių¹³
į mano šventąjį kalną,
Jeruzalę,—
pasakė VIEŠPATS,—
taip kaip izraeliai atneša
javienių auką
tyrame inde į VIEŠPATIES
namus.

1 Rk., plg. G; M: Ir jūs žisite, būsite ant šlaunies
nešami ir ant kelių supami

2 Lit. ranka

3 Sp.

4 Lit. visam kūnui

5 T.y. atlikti stabmeldiškoms apeigoms soduose
6 K; t.y. apeigų vadovą. Dgl. Mss Q^a: viena
(mot. g.)

7 S Syh; M: kas bjauru

8 Atkelta iš 18a.

9 GLat, plg. Jer 46,9; M: Pula

10 Rk., plg. G; M: kurie įtempia lanką

11 T.y. Graikiją

12 Arba: (tolimus) pajūrius. Tas pats hbr. terminas
gali reikšti salą ir pajūrį.

13 T.y. greitai bėgančių kuprių kumelių

21 Aš ir iš jų kai kuriuos atrinksiu,
kad jie būtų kunigai ir
levitai¹, —pasakė
VIESPATS.

22 „Nes kaip naujas dangus¹
ir nauja žemė,
kuriuos aš darau,
pasiliks mano akivaizdoje,—
sako VIESPATS,—
taip pasiliks jūsų
palikuonys ir jūsų
vardas.

23 Iš jaunaties į jaunatį,

iš šabatos į šabata
„visa žmonija“² ateis
garbindama parpulti ties
manim,—pasakė
VIESPATS.—

24 Išėję jie žiūrės
į lavonus vyrų, kurie
maištavo prieš mane,
nes jų kirmėlė nenumirs
ir jų ugnis neužges,
ir jie taps pasibaisėjimu
„visai žmonijai“³.

7 Apr 12, 5 22 Jez 65, 17; 2 Pet 3, 13; Apr 21, 1 24
Mk 9, 48

1 Lit. nauji dangūs

2 Lit. kiekvienas kūnas

3 Lit. kiekvienam kūnui

JEREMIJAS

Ivadas

1 Žodžiai Jeremijo, Chilkijo sūnaus, vieno iš kunigų, buvusių Anatote, Benjamino šalyje. 2 Jam atėjo VIESPATIES žodis Jošijo, Amono sūnaus, Judo karaliaus, dienomis, tryliktaisiais jo karaliavimo metais, 3 ir vėliau Jehojakimo, Jošijo sūnaus, Judo karaliaus, dienomis iki Sidkijo, Jošijo sūnaus, Judo karaliaus, vienuoliktųjų metų pabaigos, iki Jeruzalės ištremimo penktąjį mėnesį.

2 2 Kar 22, 3—23, 27; 2 Kron 34, 8—35, 19 3 2 Kar 23, 36—24, 7; 2 Kron 36, 5—8 3 2 Kar 24, 18—25, 21; 2 Kron 36, 11—21

Jeremijo pašaukimas ir dvi vizijos

- 4 Man atėjo VIESPATIES žodis:
- 5 „Prieš pavidalindamas tave tavo motinos kūne, aš pažinau tave, prieš tau išeinant iš iščių, pašventinau tave, pranašu tautoms paskyriau tave“.
- 6 Tada tariau: „Ak, Viešpatie Jahve, štai aš nemoku kalbėti, nes aš per jaunas“.
- 7 Bet VIESPATS man tarė: „Nesakyk, Aš per jaunas, bet eik visur, kur¹ tave siųsiu, ir kalbėk, ką tik tau liepsiu.“
- 8 Nebijok jų, nes aš esu su tavim, kad tave gelbėčiau“, — sako VIESPATS².
- 9 Tada VIESPATS ištiesė savo ranką ir ją palietė mano burną, ir VIESPATS man tarė: „Štai aš dedu savo žodžius į tavo burną.“
- 10 Žiūrėk, tave šiandien paskyriau prižiūrėti tautas ir karalystes,

išrauti ir sugriauti, pražudyti ir sunaikinti, statyti ir sodinti“.

- 11 Man atėjo VIESPATIES žodis: „Ka tu matai, Jeremijau?“ Aš tariau: „Migdolo šaką aš matau“.
- 12 Tada VIESPATS man tarė: „Gera! matei, nes aš budriai žiūrėsiu savo žodžio, kad jį įvykdyčiau“.
- 13 Antrą kartą man atėjo VIESPATIES žodis: „Ka tu matai?“ Aš tariau: „Aš matau garuojantį³ katilą, kurio paviršius [pakrypęs] iš šiaurės“.
- 14 Tada VIESPATS man tarė: „Iš šiaurės bus paleista nelaimė visiems šalies gyventojams, nes štai aš šaukiu visas šiaurės karalystes⁴, — sako VIESPATS, — kad jos ateitų ir kiekviena pastatytų savo sostą Jeruzalės vartų prieangyje, ties visomis jos sienomis aplinkui ir ties visais Judo miestais.“
- 16 Tada jiems ištarsiu teismo sprendimą dėl viso jų nelabumo, už tai, kad jie mane paliko, degino aukas svetimiems dievams ir garbino savo rankų dirbinius.
- 17 O tu apsijuosk strėnas, atsistok ir jiems kalbėk, ką tik aš tau paliepsiu! Nenusigąsk jų, kad tavęs neįbauginčiau jų akyse!
- 18 O aš štai darau tave šiandien sutvirtintu miestu, geležies stulpu ir žalvario siena prieš visą šalį,

1 Arba: pas kiekvieną, pas kurį

2 Lit. VIESPATIES žodis

3 Arba: verdanti (lit. pakurta)

4 G; M: karalysčių padermes

- prieš Judo karalius, jo
kunigaikščius,
jo kunigus ir šalies tautą.
19 Nors jie kovos prieš tave, tavęs
nenugalės,
nes aš esu su tavim, kad
tave gelbėčiau“,—sako
VIESPATS.

Izraelis atsimeta nuo VIESPATIES

- 2 2 Man atėjo VIESPATIES žodis:
„Eik ir šauk į Jeruzalės ausis,
sakydamas:
Taip pasakė VIESPATS:
„Aš atsimenu tavo labui tavo
jaunystės ištikimybę,
tavo meilę per sužadėtuves,
kaip tu sekei paskui mane
dykumoje,
nesėjamoje šalyje.
3 Izraelis buvo šventas¹
VIESPAČIUI,
jo derliaus pirmonės.
Visi, kurie jį valgė, nusikalto;
nelaimė juos ištiko“,—sako
VIESPATS“.
- 4 Klausykite VIESPATIES
žodžio, Jokūbo namai,
ir visos Izraelio namų
giminės!
5 Taip pasakė VIESPATS:
„Ką neteislinga manyje rado
jūsų tėvai,
kad jie atsitolino nuo
manęs
ir pasekė tuo, kas niekinga,
ir taip patys tapo niekingi,
6 užuot sakę: „Kur yra
VIESPATS,
kuris mus atvedė iš Egipto
šalies,
kuris mus vedė per dykumą,
stepių ir daubų šalį,
sausą ir tamsią šalį,
šalį, per kurią niekas
netraukia
ir kurioje joks žmogus
negyvena?“
7 Jus atvedžiau į sodų šalį
jos vaisiais ir geru naudotis,
bet atvykę sutepėte mano šalį
ir subjaurinote mano
nuosavybę.

- 8 Kunigai neklausė: „Kur yra
VIESPATS?“,
įstatymo saugotojai
nepažino manęs,
ganytojai maištavo prieš mane,
pranašai pranašavo Baalo
vardu²
ir nusekė paskui
nenaudėlius³.
9 Todėl dar turiu bylinėtis su
jumis,—sako
VIESPATS,—
ir bylinėtis su jūsų vaikų
vaikais!
10 Pereikite gi į Kitiečių pajūrius
ir pasižiūrėkite,
pasiųskite į Kėdara,
gerai išidėmėkite ir
pasižiūrėkite,
ar yra kas nors tokio įvykę,
11 ar yra kada tauta iškeitusi
dievus,
nors jie ne dievai!
Bet mano tauta iškeitė savo
Slovę
į nenaudėlį⁴!
12 Nusigąskite dėl to, dangūs,
ir tegul smarkiai jus
nukrečia šurpas⁵!—
sako VIESPATS.—
13 Nes dvi piktybes
padarė mano tauta:
jie paliko mane,
gyvojo vandens šaltinį,
kad išsikirstų cisternų,
kiaurų cisternų,
kurios nesulaiko vandens!
14 Argi Izraelis vergas?
Arba ar jis namuose gimęs
baudžiauninkas?
Kodėl jis tapo grobiu,
15 ant kurio liūtai riaumojo,
paleido savo krioksmą?
Jo šalį pavertė⁶ tyrais;
jo miestai liko sugriauti⁷, be
gyventojų.
16 Taip pat Memfio ir
Tachpanchės vyrai

- 2 Lit. Baalu
3 T.y. svetimus dievus
4 T.y. Baalą
5 S
6 T.y. priešai
7 Arba: sudeginti

1 T.y. paskirtas vienam

- 'plikai tau nuskus¹
viršugalvį!
- 17 Argi ne todėl tau tai atsitiko,
kad tu palikai VIEŠPATĮ,
savo Dieva,
kai jis tave vedė keliu?
- 18 O dabar kam tau keliauti į
Egiptą
Nilo vandens gerti,
ir kam tau keliauti į Asiriją
Eufrato vandens gerti?
- 19 Tave nubaus tavo nelabumas,
ir tavo atsimetimas nuplaks
tave.
Taigi žinok ir matyk, kaip pikta
ir kartu,
kad palikai VIEŠPATĮ, savo
Dieva,
ir, drebėdamas iš baimės,
nesikreipei² į mane!—"—
sako³ kariuomenių
VIEŠPATS.
- 20 „Juk jau seniai tu sulaužei savo
jungą,
sutraukei savo viršius
ir tarei: „Netarnausiu!“
Ant kiekvienos aukštos
kalvos
ir po kiekvienu žaliu medžiu
tu išsižergdavai kaip
paleistuvė.
- 21 Aš juk buvau tave pasodinęs
kaip taurų vynmedį,
vien geros rūšies sodinį⁴,
bet kaip tu man pasikeitei į
padvisų,
svetimą vynmedį!
- 22 Nors ir nusiplautum šarmu
ir sau pavartotum daug
muilo,
liks nešvari tavo kaltė mano
akyse,—
sako Viešpats Jahvė.—
- 23 Kaip tu gali sakyti:
„Aš nesusitečiau,
nesekiojau paskui Baalus“?
Pažvelk į savo elgesį slėnyje⁵,
pagalvok, ką darei—

- eikli kupranugare, kryžkryžiais
lakstanti⁶,
- 24 'laukine asile, prijunkusi
prie dykumos⁷,
savo užsigeidime uostanti orą!
Jos draika—kas gali ją
numalšinti?
Visi, kurie jos ieško, neturės
vargo;
jos mėnesį jie ras ją.
- 25 Saugok savo koją, kad neliktų
plika⁸,
ir savo gerkle nuo
troškulio!
Bet tu sakei: „Veltui! Ne!
Nes myliu svetimuosius ir
turiu sekioji paskui
juos!“
- 26 Kaip gėdisi vagis, kai jį
nutveria,
taip bus sugėdinti Izraelio
namai—
jie, jų karaliai, jų kunigaikščiai,
jų kunigai ir jų pranašai,—
- 27 kurie sako medžiui: „Tu mano
tėvas“,
ir akmeniui: „Tu mane
pagimdei“,
nes jie atgręžė man nugara,
o ne veidą.
Bet, nelaimei ištikus, jie sako:
„Kelkis ir gelbėk mus!“
- 28 Kurgi tavo dievai, kuriuos
pasidarei?
Jie tesikelia, jei gali tave
gelbėti tavo nelaimės
metu!
Nes kiek buvo tavo miestų,
tiek tavo dievų, Jude,
ir kiek Jeruzalės gatvių,
tiek Baalo aukurų⁹!
- 29 Kodėl jūs vaidijatės su manim?
Jūs visi sukilote prieš
mane!—
sako VIEŠPATS.—
- 30 Veltui aš mušiau jūsų sūnus;
jie nepriėmė drausmės.
Jūsų kalavijas rijo jūsų
pranašus
kaip plėšrus liūtas.

1 Arba: tau sudaužys; M: tau nugany

2 Lat S; M: mano baimės nėra pas tave

3 GLat; M + Viešpats

4 Lit. sėkla

5 T.y. Ben-Hinomo slėnyje

6 Lit. pinanti savo kelius

7 Rk.: išsiveržianti į dykumą

8 T.y. be korpės dėl perdidelio lakstymo

9 Įtpr.su G iš 11,13.

- 31 ¹Argi aš buvau Izraeliui dykuma
ar tamsi šalis?
Kodėl mano tauta sakė: „Mes
savavaldžiai²,
nebeateisime pas tave“?
- 32 Ar mergaitė pamiršta savo
papuošalą,
jaunoji savo juostą?
Bet mano tauta pamiršo mane
per nesuskaitomas dienas.
- 33 Kaip puikiai tu randi sau būdą,
ieškodama meilės!
Todėl ir 'piktai elgtis
pripratai³.
- 34 Netgi ant tavo apsiuvų⁴
randamas
kraujas nekaltų⁵ asmenų,
kurių nenutvėrei įsibraunant!
Bet 'visa tai virs tau
prakeikimu⁶!
- 35 Tačiau tu sakai: „Aš nekalta;
jo rūstybė juk nusigrezė nuo
manęs!“
- Štai aš bylinėsiuos su tavim
dėl to, kad sakai:
„Nenusidėjau“.
- 36 Kaip labai tau lengva
pakeisti savo elgesį!
Taip pat ir Egipto būsi apvilta,
kaip Asirijos buvai apvilta.
- 37 Iš ten irgi tu išeisi,
užsidėjus rankas ant galvos,
nes VIESPATS atmetė tuos,
kuriais tu pasitiki,
ir nieko iš jų nelaimėsi!“

Izraelis—neištikima žmona

- 3 Man atėjo ⁷VIESPATIES
žodis:
„Jei vyras paleidžia savo žmoną
ir ji, atsiskyrusi nuo jo,
išteka už kito vyro,
ar 'jis begali sugrįžti pas

- ja⁸?
Argi nebūtų visiškai suteršta
ta šalis?
O tu, paleistuvavusi su daugeliu
meilužių,
drįstum sugrįžti pas
mane?—sako
VIESPATS.—
- 2 Pakelk akis į nuplikusias
aukštumas ir žiūrėk!
Kur nesugulė su tavim?
Jų laukdama, tu sėdėjai
pakelėse
kaip arabas dykumoje
ir suteršei šalį savo
paleistuvavimu
ir nelabumu.
- 3 Tad buvo sulaukyti lietaus
būriai,
ir nebuvo vėlyvojo lietaus.
Bet tu turėjai paleistuvės
įžulumą⁹,
nenorėjai gėdytis.
- 4 Argi 'net tada¹⁰ nesišaukei
manęs: „Mano tėve!“¹¹?
Tu mano jaunystės draugas!
- 5 Ar amžinai jis pyks,
ar visados grieš danti?“
Taip¹² kalbėjai, bet darei pikta,
kiek¹³ įstengei!“

Izraelis ir Judas turi atsiversti

- ⁶ Karaliaus Jošijo dienomis
VIESPATS man tarė: „Ar matei, ką darė
atsimetėlė¹⁴, Izraelis? Jiėjo į kiekvieną
aukštą kalną ir po kiekvienu
žaliuojančiu medžiu ir ten paleistuvavo.
- ⁷ Galvojau: kai ji visa tai bus padariusi,
ji sugrįš pas mane, bet ji nesugrįžo. Tai
matė neištikimoji, jos sesuo, Judo
karalystė. ⁸ Ji taip pat matė¹⁵, jog kaip
tik dėl to, kad atsimetėlė, Izraelio
karalystė, svetimavo, ją paleidžiau ir jai

1 M [trp. skaitytojo pstb.: O karta—jūs matykite
VIESPATIES žodį!
2 G: nebūsime valdomi. Arba: klajojome Hbr.
žodžio reikšmė neaiški.
3 Lit. prie piktybių pripratimai savo kelius.
4 M; GLatS: rankų
5 G; M + vargšų
6 Rk.; M: dėl visų šitų
7 Rk.

8 G: ji begali sugrįžti pas jį
9 Lit. kakta
10 Rk.; M: nuo dabar
11 [trp. iš 19 skn.
12 Rk.; M: Štai
13 Lit. ir
14 Lit. atsimetimas (Izraelio tauta čia vaizduojama
kaip atsimetimo įsikūnijimas.)
15 GS; M: Ir aš mačiau

įteikiau skyrų raštą. Tačiau neištikimoji—jos sesuo, Judo karalystė—nepabūgo, bet nuėjusi ji irgi paleistuvavo⁹ ir savo lengvabūdišku paleistuvavimu „suteršė šalį“¹ ir svetimavo su akmenimis ir medžiais.
10 Nors visa tai įvyko, neištikimoji—jos sesuo, Judo karalystė—taip pat nesugrįžo pas mane visa širdim, bet tik apsimetusiai“,—sako VIESPATS.

11 Ir VIESPATS man tarė: „Atsimetėlė, Izraelis, pasirodė teisesnė už neištikimąją Judo karalystę. 12 Eik, šauk šituos žodžius šiaurės linkui ir tark: „Sugrįžk, atsimetėlė, Izraeli!—sako VIESPATS.—

Nebežvelgsiu į jus nemaloningai, nes aš malonus,—sako VIESPATS,—nepyksiu amžinai.

13 Tik pripažink savo kaltę, kad prieš VIESPATĮ, savo Dievą, maištavai ir dosniai išdalinau savo meilę² svetimiesiems po kiekvieno žaliuojančiu medžiu, bet mano balso neklausėi³“,—sako VIESPATS.

14 „Sugrįžkite, atsimetę sūnūs,—sako VIESPATS,—nes aš esu jūsų valdovas ir jus paimsiu—po vieną iš miesto ir po du iš giminės—ir jus atvesiu į Sijoną. 15 Ir jums duosiu ganytojų pagal savo širdį. Jie jus gans su žinojimu ir supratimu. 16 Ir kai tomis dienomis padaugės ir pasidarys teisė vaikingi šalyje,—sako VIESPATS,—žmonės nebeklaus: „Kur⁴ yra VIESPATIES sandoros skrynja?“ Ji niekam neateis į galvą. Nei ją prisimins, nei jos pasiges, nei nauja bus daroma. 17 Tuo metu Jeruzalę vadins „VIESPATIES sostu“, ir į ją susirinks visos tautos⁵ ir nebepaseks savo

atkakliais ir piktais polinkiais⁶. 18 Tomis dienomis Judo namai eis pas Izraelio namus, ir jie drauge ateis iš žiemų šalies į šalį, kurią daviau paveldėti jūsų tėvams“.

19 „Aš pagalvodavau: kaip norėčiau tave prisiimti kaip sūnų ir tau duoti meilę šalį, gražiausią veldinį tarp tautų! Ir manydavau: mane vadinsite „tėvu“⁷ ir nepaliausite sekę paskui mane.

20 Tačiau kaip⁸ moteris neištikimai elgias dėl savo meilūžio, taip neištikimai jūs, Izraelio namai, elgėtės su manimi!“—sako VIESPATS.

21 Klausykis! Ant nuplikusių aukštumų girdimas Izraelio sūnų maldaujantis verksmas, kad jie „elgėsi iškrypusiai“⁹, pamiršo VIESPATĮ, savo Dievą.

22 „Atsigręžkite, atsimetę sūnūs! Noriu pagydyti jūsų atsimetimus!“

„Štai mes ateiname pas tave, nes tu VIESPATS, mūsų Dievas.

23 Iš tiesų apgaule virto kalvos ir¹⁰ kalnų triukšmas; iš tiesų VIESPATYJE, mūsų Dieve, yra Izraelio išganymas.

24 Baalas¹¹ rijo tai, kas mūsų tėvų įgyta, nuo pat mūsų jaunystės [jų avis ir jų galvijus, jų sūnus ir jų dukteris]!

1 AkvTheodSTV; M: ji buvo sutepta su šalim

2 Rk.; M: kelius

3 GV; M: neklausėte

4 Rk.

5 G; M + i VIESPATIES varda, i Jeruzalę

6 Lit. piktos širdies atkaklumu

7 Lit. „mano tėvel“

8 GV; M: Iš tikrųjų

9 Lit. iškrypė savo kelią

10 GSV

11 M: gėda (vėlesnis Baalo pakaitalas)

25 Mes turime gultis į savo gėdą,¹
ir mus turi apdengti mūsų
negarbė,
nes nusidėjome VIEŠPAČIUI,
savo Dievui,
mes ir mūsų tėvai nuo mūsų
jaunystės
iki šios dienos,
ir neklusėme
VIEŠPATIES, savo
Dievo, balso“.

6 2 Kar 22, 1—23, 30; 2 Kron 34, 1—35, 27

4 „Jei tu, Izraeli, sugrįši,—sako
VIEŠPATS,—

[jei] sugrįši pas mane,
jei pašalinsi savo bjaurius
stabus

ir nenuklysi nuo manęs²,

2 ir jei tiesiai prisieksi: „Kaip
tikrai VIEŠPATS
gyvas!“,
teisingai ir teisiai,—
tai tautos juo laiminsis³
ir juo girsis“.

3 Juk taip pasakė VIEŠPATS
Judo vyrams ir Jeruzalės
gyventojams⁴:
„Išsiplėskite dirvoną

ir nesėkite į eršėkečius!
4 Apsipjaustykite VIEŠPAČIUI⁵
ir pašalinkite savo širdies
apyvarpį,

Judo vyrai ir Jeruzalės
gyventojai,
kad neišsiveržtų mano
rūstybė kaip ugnis
ir nedegtų neužgesinamai
dėl jūsų darbų piktumo!“

3 Hoš 10,12

Invazijos grėsmė

5 „Skelbkite Jude
ir Jeruzalėje leiskite
išgirsti⁶,
pūskite ragą šalyje,
garsiai šaukite ir sakykite:

„Susirinkite ir ieikime
į sutvirtintus miestus!
6 Iškelkite signalą Šijonos linkui!
Bėkite! Nesustokite!“

Nes nelaimė aš atvedu iš šiaurės
ir didelį žlugimą.

7 Liūtas pakilo iš savo tankynės,
tautų naikintojas pajudėjo,
išėjo iš savo vietos,
kad paverstų tavo šalį
tyrais.

Tavo miestai pavirs griuvėsiais,
liks be gyventojų.

8 Todėl apsijuoskite ašutinėmis,
raudokite ir kaukite:
„Nenusigrezė nuo mūsų
VIEŠPATIES rūstybės
įkarštis!“

9 „Ir tą dieną atsitiks,—
sako VIEŠPATS,—
kad pradings karaliaus drąsa
ir kunigaikščių drąsa,
kad kunigai bus šturpo pagauti
ir pranašai apstulbs iš
baimės,

10 ir jie tars⁷: „Ak, Viešpatie
Jahve,
iš tikrųjų tu vilte apvylei
šitą tautą ir Jeruzalę,
sakydamas: „Jūs turėsite
taiką“,
o [dabar] kalavijas palietė
gerklę!“

11 Tuo metu bus sakoma
šitai tautai ir Jeruzalei:
„Kaitrus vėjas nuo nuplikusių
aukštumų pučia
iš dykumos⁸ link mano
dukros, mano tautos,
12 bet ne vėtyti ir ne valyti,
smarkus vėjas⁹ ateina man
liepiant:
dabar aš pats tariau
jiems teismo sprendimą!“

1 T.y. gėda tebūnie mūsų lova

2 GSTV; M: nuo manęs savo bjaurius stabus ir nesvyruosi

3 T.y. sau tars: „Tegul Jahvé mus laimina, kaip jis laimina Izraelį!“

4 5Ms GST; M: Jeruzalei

5 G: savo Dievui

6 M + ir sakykite (iš 5b)

7 G^A; M: aš tariau

8 Rk.; M: dykumoje

9 G; M: per smarkus (lit. pilnas) tam

- 13 Štai jis¹ atitraukia kaip lietaus debesys,
o jo kovos vežimai—kaip audra.
Greitesni už erelius jo žirgai.
Vargas mums, nes mes žuvę!
- 14 Nuplauk pikta nuo savo širdies,
Jeruzale,
kad būtum išgelbėta!
Iki kol buvos tavo viduje
tavo nedori sumanymai?
- 15 Nes balsas praneša iš Dano,
skelbia blogą žinią iš
Efraimo kalnyno:
- 16 „Priminkite šitai tautai²,
leiskite išgirsti Jeruzalei:
priešai³ ateina iš tolimos šalies
ir pakelia kovos šauksmą
prieš Judo miestus!“—
- 17 „Kaip lauko sargai jie jau yra
aplink jį⁴,
nes jis man priešgyniavo,—
sako VIESPATS.—
- 18 Tavo elgesys ir tavo darbai
tau tai padarė!
Tai tavo nefabumas, kad taip
kartu,
kad pervėrė tavo širdį“.
- 19 O, mano sielvarte⁵, mano
sielvarte! Raitaus iš
skausmo.
O, mano širdgėla⁶!
Smarkiai man plaka širdis,
negaliu tylėti,
nes rago garsą išgirdai, mano
siela⁷,
kovos šauksmą.
- 20 „Sugriovimas po sugriovimo!“—
šaukiama,
nes nusiaubta visa šalis.
Staiga sunaikinamos mano
palapinės,
bematant mano užuolaidos.
- 21 Iki kol turėsiu matyti vėliavas,
- 22 klausytis rago garso?
„Juk paika mano tauta;
manęs jie nepažįsta.
Jie kvaili sūnūs,
ir jie neišmanūs.
Jie gudrūs daryti pikta,
bet nemoka daryti gera“.
- 23 Pažvelgiau į žemę, ir štai tuščia
dykuma;
—į dangus, ir nebuvo jų
šviesos.
Pažvelgiau į kalnus, ir štai jie
drebėjo,
ir visos kalvos siūbavo.
- 25 Žiūrėjau, ir štai nebuvo jokio
žmogaus,
ir visi dangaus paukščiai
buvo nuskridę.
- 26 Pažvelgiau, ir štai sodų kraštas
buvo dykuma,
ir visi jo miestai buvo
sugriauti⁸
dėl VIESPATIES,
dėl jo karštos rūstybės,
- 27 nes taip pasakė VIESPATS:
„Tyrasis pavirs visa šalis,
ir jai padarysiu galą⁹“.
- 28 Dėl to gedės žemė
ir aptems aukštai dangūs,
nes pasakiau ir nepagailėjau,
nutariau¹⁰ ir neatsigrėšiu
nuo to!“
- 29 Nuo šauksmo: „Raiteliai ir
lankininkai!“
pabėgo visa šalis¹¹.
Jie sulindo į olas, pasislėpė¹²
tankynėse
ir sulipo ant uolų.
Kiekvienas miestas paliktas,
ir nebėra jokio gyventojų
juose.
- 30 O tu¹³—ka pasieksi tu, kad
apsivelki purpuru,
kad dabiniš auksiniais
papuošalais,
kad paryškini akis dažais?
Veltui gražinies!

1 T.y. tautų naikintojas (žr. 7 skn.)

2 Rk.; M: tautoms, štai

3 Rk., plg. G; M: sargai

4 T.y. Juda

5 Lit. viduriai

6 Lit. širdies sienos

7 Q; K: aš išgirdau; GST: išgirdo mano siela

8 Kkr. MssG: sudeginti

9 Rk.; M: bet nepadarysiu galo

10 G; M: nutariau ir nepagailėjau

11 G; M: visas miestas

12 Įtrp. su G.

13 G; M + nusiaubtasis

Tave paniekina meilūžiai,
tavo gyvybės jie ieško.

- 31 Nes girdėjau tarsi gimdančios
šauksmą,
kaip pirmagimį gimdančios
klyksmą¹:
balsą dukters Šijonos,
gaudančios kvapą,
išskėtusios rankas:
„Vargas man, nes mano gyvybė
išseko,
atiteko žudikams!“

Nėra nė vieno teisaus

- 5 „Pervaiškščiokite Jeruzalės
gatves,
žiūrėkite gi ir stebėkite,
ir ieškokite jos aikštėse,
ar rasite ką nors,
ar yra bent vienas, kuris elgiasi
teisingai,
kuris siekia tiesos!
Tada aš jai atleisiu,—
sako VIESPATS².—
2 Ir jei jie sako: „Kaip tikrai
gyvas VIESPATS“,
iš tikrųjų³ jie kreivai
prisiekia“.
3 VIESPATIE, argi tavo akys
nenukreiptos į tiesą?
Tu mušei juos, bet jiems
neskaudėjo;
sugniuždei juos—jie
atsisakė priimti
drausmę.
Jie padarė savo veidus
kietesnius už uolą,
nesutiko atsigręžti.
4 Aš tad galvojau: „Tai tik
prastuoliai!
Jie kvailiai elgiasi,
nes nepažįsta VIESPATIES
kelio⁴,
savo Dievo reikalavimų.
5 Tegul sau eisiu pas didžiūnus
ir kalbėsiuos su jais,
nes jie žino VIESPATIES kelia,
savo Dievo reikalavimus“.
Tačiau jie taip pat buvo sulaužę
junga,

nutraukę viržius.

- 6 Todėl juos nudobs liūtas iš
miško,
steptių vilkas juos suplėšys.
Leopardas tykos prie jų miestų.
Kas tik iš jų išeis, bus
sudraskytas,
nes daug jų maištavimų,
gausu jų atsimetimų.

- 7 „Kodėl turėčiau tau atleisti?
Tavo sūnūs paliko mane
ir prisiekė nedievais⁵.
Kai juos pasotinau, jie
svetimoteriavo
ir viešėjo⁶ paleistuvės
namuose.

- 8 Jie buvo nutukę, gašlūs erzilai;
kiekvienas žvengė savo
artimo žmonos.

- 9 Ar neturėčiau tokių nubausti,—
sako VIESPATS,—
ar šitokiai tautai
neturėčiau atkeršyti?“

- 10 „Užlipkite į jos⁷ vynmedžių
terasas ir [juos]
naikinkite,
bet galutinai
nesunaikinkite!

Pašalinkite jos vešančias
atžalas,
nes jos nepriklauso
VIESPACIUI!

- 11 Nes visai neišistikimai pasielgė
su manim
Izraelio namai ir Judo
namai“,—
sako VIESPATS.

- 12 Jie išsigynė VIESPATIES
ir sakė: „Jis nieko
nedarys!“⁸

Neateis mums nelaimė;
nei kalavijo, nei bado
nepatirsime“.

- 13 O pranašai? Jie pilni vėjo⁹,

5 T.y. dievais, kurie nėra tikrai egzistuojantys dievai

6 2 Mss G; M: susipjaustė

7 T.y. Jeruzalės, kuri čia prilyginama vynuogynui

8 Arba: Jis niekis! Lit. Ne jis!

9 Lit. pavirsta vėju; arba: pasirodo kaip vėjas

1 G; M: sielvarta

2 G; ~ M

3 26 Mss S; M: todėl

4 T.y. VIESPATIES nustatytos elgesio normos

ir žodžio¹ nėra juose!²
 14 Todėl taip pasakė VIESPATS,
 kariuomenių Dievas:
 „Kadangi jie kalbėjo³ šitą žodį,
 jiems taip atsitiks:
 štai aš padarysiu savo žodžius
 tavo burnoje ugnimi
 ir šitą tautą malkomis,
 kurias ji sudegins“.
 15 „Štai aš atvedu prieš jus
 tautą iš toli,
 Izraelio namai,—sako
 VIESPATS.—
 Ji patvari tauta,
 ji labai sena tauta,
 tauta, kurios kalbos tu nemoki
 ir to, ką ji kalba,
 nesupranti,
 16 kurios strėlinė kaip atviras
 kapas.
 Jie visi karžygiai.
 17 Ji suės tavo derlių ir tavo
 duoną,
 suės tavo sūnus ir tavo
 dukteris.
 Ji suės tavo avis ir tavo
 galvijus,
 suės tavo vynmedžius ir
 tavo figmedžius,
 sunaikins kalavijų tavo
 sutvirtintus miestus,
 kuriais tu pasitikėjai“.
 18 „Tačiau ir tomis dienomis,—
 sako VIESPATS,—nepadarysiu jums
 galo. 19 Ir kai jie klaus⁴: „Už ką
 VIESPATS, mūsų Dievas, mums visa tai
 padarė?, tu turi jiems atsakyti: „Taip
 pasakė VIESPATS⁵: „Kaip jūs palikote
 mane ir tarnavote svetimiems dievams
 savo šalyje, taip tarnausite svetimiems
 nesavoje šalyje““.

20 „Tai skelbkite Jokūbo namuose
 ir duokite tai išgirsti Jude,
 sakdami:
 21 „Klausykites gi to,
 paiki ir nejuslūs žmonės,

kurie turi akis, bet nemato,
 turi ausis, bet negirdi!—
 22 Ar neturėjote bijoti manęs?—
 sako VIESPATS,—
 ar neturėjote drebėti dėl
 manęs,
 kuris supyliau smėlio kopą kaip
 ribą jūrai,
 kaip amžiną užtvartą, kurios
 ji neperžengs?
 Nors ji ir siaus, neištengs;
 nors jos bangos ūš,
 nepersilies per ją.
 23 Bet šita tauta turi
 atkaklią ir maištingą širdį.
 Jie atsitraukė ir nuėjo,
 24 ir sau nesakė:
 „Bijokime VIESPATIES,
 savo Dievo,
 kuris duoda lietu, ankstyvą
 ir vėlyvą, savo laikų,
 kuris pjūčiai skirtus laikus⁶
 mums garantuoja!“
 25 Jūsų kaltės pakrikdė šitų
 seką⁷,
 ir jūsų nuodėmės atitraukė
 nuo jūsų gera.
 26 Juk radosi mano tautoje
 nedorėlių,
 kurie tykoja kaip
 paukštgaudžių
 slėpykloje.
 Jie paspėndžia žabangus,
 pagauna žmones.
 27 Kaip krepšys, pilnas paukščių,
 taip jų namai pilni
 apgaulės⁸.
 Todėl jie pasidarė dideli ir
 pralobo,
 28 suriebėjo, sustorėjo.
 Be to, jie parėmė piktadarį jo
 byloje⁹.
 Jiems nerūpėjo ginti bylą,
 našlaičių bylą, kad šie laimėtų,
 ir varguolių teisių jie
 negynė.
 29 Ar neturėčiau tokius
 nubausti,—
 sako VIESPATS,—

1 T.y. Dievo žodžio
 2 M čia įtrp. į 14 skn. nukeltus žodžius: jiems
 taip atsitiks
 3 Rk.; M: jūs kalbėjote
 4 Rk.; M: jūs klausite
 5 S; ~ M

6 M + savaites
 7 Lit. iškreipė šituos iš eilės
 8 T.y. klasta įgyto turto
 9 Rk.; M: jie persipildė piktybės žodžių; arba: jie
 peržengė piktybės dalykus (= bet koki
 nelabumo sąka)

ar šitokiai tautai
neturėčiau atkeršyti?“

30 Siaubingų ir bjaurių dalykų
įvyko šalyje:

31 pranašai pranašavo melagingai¹
ir kunigai mokė² savo
autoritetu.

O mano tauta tai mėgo!
Bet ką darysite, kai tam
ateis galas?

21 Jez 6, 9–10; Ezek 12, 2; Mk 8, 18 22 Job 38, 8–11

Jeruzalei gresia apgulimas

6

Bėkite, benjaminai,
iš Jeruzalės,

Tekojoje pūskite ragą
ir ant Bėt-Hakeremo
iškelkite ugniaženklių,
nes nelaimė gresia iš šiaurės
ir didelis žlugimas!

2 Dukterie Šijona, ar tu panaši
į meiliausią pievą³,

3 į kurią ateina piemenys
su savo bandomis?

Jie pastatė aplink ją palapines;
kiekvienas nugano savo
dalį.

4 „Pradėkite⁴ kovą su ja!
Kelkitės ir eikime aukštyn
vidudienį!“—

„Vargas mums, nes baigiasi
diena,
nes ilgėja vakaro

5 „Kelkitės ir eikime aukštyn
nakčia
ir sunaikinkime jos
rūmus⁵!“

6 Nes taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:

„Iškirskite jos medžius ir
sumeskite
ties Jeruzale pylimą!

„O, pasileidęs mieste!⁶
„Visur tik⁷ priespauda jame.

7 Kaip šulinys išlaiko savo
vandenį šviežią,
taip jis išlaiko savo piktybę
šviežią.

„Smurtas ir skriauda!“—girdėti
jame.

Man nuolat prieš akis liga
ir žaizdos.

8 Leiskis išpėjama, Jeruzale,
kad neatsigręžtų nuo tavęs
pasibjaurėjusi mano
siela,

kad nepaversčiau tavęs tyrais,
negyvenama šalimi!“

9 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:

„Visiškai nurankiok⁸ tarsi
vynmedį

Izraelio liekaną,
vėl pabrauk savo ranka kaip
vynuogių skynėjas
per vynšakes!“

10 „Kam turiu kalbėti
ir ką išpėti, kad jie
klausytų?

Štai jų ausys neapipjaustytos,
ir jos nieko negali išgirsti!
Štai VIESPATIES žodis jiems

tapo
pajuokos dalyku; jie jo
nemėgsta.

11 „O aš⁹ esu pilnas VIESPATIES
rūstybės
ir nebeįstengiu jos
sulaikyti“.

„Išliek ją ant vaikų gatvėje
ir kartu ant jaunikačių
būrio!

Juk ir vyras su žmona bus
sugauti,
senelis su labai susenusiu.

12 Ir jų namai atiteks kitiems,
laukai kartu su žmonomis,
nes aš ištiesiu savo ranką
prieš šalies gyventojus,—
sako VIESPATS.—

13 Nes nuo mažiausiojo iki
didžiausiojo

1 Arba: melagingu dievu (= Baalu, t.y. Baalo vardu)

2 Rk.; M: viešpatavo

3 Rk.

4 Lit. Šventinkite

5 Lit. gyvenamus bokštus

6 Rk. G; O, klatingas mieste! M: Ji baustinas miestas!

7 Lit. Jis visas

8 Rk.; M: jie nurankioja

9 Rk.

jie visi godėjasi pelno,
ir nuo pranašo iki kunigo
jie visi elgiasi klastingai,
14 ir jie gydo mano tautos
susilaužymą
paviršutiniškai, sakydami:
„Taika! Taika!“¹, o tačiau nėra
taikos.
15 Jie turėtų gėdytis, nes darė
kas bjaurų;
tačiau nei jie gėdytė gėdijasi,
nei jie moka parausti.
Todėl jie turės kristi tarp
krintančiųjų,
sukniubti, kai juos
nubausių“—
pasakė VIESPATS.

16 Taip pasakė VIESPATS:
„Stokitės ant kryžkelių ir
žvalgykitės,
ir klauskitės senovinių
takų:
„Kur yra kelias į gera?“ Juo
eikite
ir raskite atilsį savo sielai.
Bet jie sakė: „Neisime!“
17 Aš tad pastačiau jiems² sargų:
„Klausykitės rago garso!“
Bet jie sakė:

„Nesiklausysime!“
18 Todėl klausykite, tautos,
ir „gerai žinokite“³,
ką jiems padarysiu!
19 Klausyk, žeme!
Štai aš užleidžiu nelaimę
ant šitos tautos,
jų pačių intrigų⁴ vaisių,
nes jie nepaisė mano žodžių
ir atmetė mano pamokymą.
20 Kam man smilkalai,
kurie ateina iš Šebos,
ir saldi nendrė
iš tolimos šalies?
Jūsų deginamosios aukos man
nepatinka,

ir jūsų pjaunamosios aukos
man nemielos“.
21 Todėl taip pasakė VIESPATS:
„Štai aš dedu šitai tautai
atsitrenkimo akmenų, ant
kurių jie suklops.
Tėvai ir sūnūs kartu,
kaimynas ir jo draugas
pražus!“

22 Taip pasakė VIESPATS:
„Štai ateina tauta
iš žiemų šalies,
didelė nacija pajuda
iš žemės pakraščių.

23 Jie ginkluoti kilpiniu ir lenktu
kardu;
jie žiaurūs ir negailestingi.
Jų triukšmas kaip užianti jūra,
ir žirgais jie joja,
kaip pėstininkai išsirikiavę
kovai
su tavim, dukterie Šijona!“
24 Kai tik išgirdome gandą apie ją,
suglebo mūsų rankos,
sielvartas mus apėmė,
skausmai kaip gimdančią
moterį.

25 Neišeikite į lauką
ir neikite keliu,
nes priešas turi kalaviją—
siaubas aplinkui!

26 O mano dukterie, mano tauta,
apsijuosk ašutine
ir voliokis dulkėse!
Gedėk savęs it vienintelio
sūnaus,
graudžiai raudok:
„Kaip staiga ateina
mums naikintojas!“

27 „Prabuotoju, tyrėju⁵ tave
paskyriau savo tautoje,
kad pažintum ir ištirtum jų
elgesį.

28 Jie visi— atkakliausi maištinin-
kai⁶,
liežuvininkai,
žalvaris ir geležis.

Jie visi elgiasi sugedusiai.
29 Dumplės šniokštavo,
kad „ugnis suėstų“⁷ šviną.

1 „Taika! Taika!“ čia reiškia: „Nieko bloga;
viskas bus gerai!“ Hebrajų žodis „šālōm“
reiškia ne tik karo nebuvimą, bet ir gerovę
apskritai.

2 Mss; M: jums

3 Rk. su kl. Mss Akv; M: žinok, bendruomene

4 M; G: atsimetimo

5 M: tvirtovė

6 Lit. maištininkų kunigaikščiai

7 Rk.; M: nuo jų ugnies

Veltui valė valytojas:

- piktieji nesidavė atskiriami.
30 Juos vadina „atmestu sidabru“, nes VIESPATS juos atmetė“.

14 Ezek 13, 10 12–15 Jer 8, 10–12 16 Mt 11, 29

Šventyklos pamokslas

7 Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES: ² „Atsistok VIESPATIES namų vartuose ir ten paskelbk šita žodį. Sakyk: „Klausykite VIESPATIES žodžio, visi judėjai, kurie įėjote pro šituos vartus VIESPATIES garbinti!“

³ Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Taisykite savo poelgius ir savo darbus, ir aš norėsiu gyventi su jumis“¹ šitoje vietoje. ⁴ Nepasitikėkite melagingais žodžiais: „Tai VIESPATIES šventykla, VIESPATIES šventykla, VIESPATIES šventykla!“ ⁵ Nes jei tikrai pataisykite savo poelgius ir savo darbus, jei tikrai vykdysite tarp savęs tai, kas teisinga, ⁶ neskriausite svetimšalio, našlaičio ir našlės, nepraliesite nekalto kraujo šitoje vietoje ir nenuseksite paskui kitus dievus savo nelaimei,—⁷ tik tada aš gyvensiu su jumis“² per amžius³ šitoje vietoje—šalyje, kurią daviau jūsų protėviams.

⁸ Štai jūs pasitikite melagingais žodžiais savo nenaudai! ⁹ Ar manote gali vogti, žudyti, svetimoteriauti, kreivai prisiekti, aukoti Baalui ir sekti paskui kitus dievus, kurių nežinojote, ¹⁰ o paskui ateiti ir atsistoti prieš mane šituose namuose, kurie pavadinti mano vardu, ir sakyti: „Mums saugu“⁴—kad [toliau] galėtumėte daryti visas šitas bjaurības?

¹¹ Argi šitie namai, kurie pavadinti mano vardu, jūsų laikomi plėšikų lindyne? Aš ir pats [tai] mačiau!—sako VIESPATS.—¹² Gi eikite į mano vietą, buvusią Šile, kur pradžioje apgyvendinau savo vardą, ir pamatykite, ką jai padariau dėl mano tautos Izraelio nelabumo! ¹³ Taigi dabar, kadangi darėte visus šituos darbus,—sako

VIESPATS,—ir nors jums vis kalbėjau ir kalbėjau, nesiklausėte ir, man jus šaukiant, neatsiliepėte, ¹⁴ aš taip padarysiu namams, kurie pavadinti mano vardu, kuriais jūs pasitikite, ir vietai, kurią daviau jums ir jūsų tėvams, kaip padariau Šilui. ¹⁵ Ir numesiu jus iš savo akivaizdos, kaip numečiau visus jūsų brolius, visus Efraimo palikuonis“⁵.

11 Mt 21, 13; Mk 11, 17; Lk 19, 46 12–14 Još 18, 1; Ps 78, 60; Jer 26, 6

Netikęs Dievo garbinimas

¹⁶ „O tu nesimelsk už šita tauta, nepakelk už juos šauksmo ar maldos ir nesiveržk į mane, nes aš tavęs neklausysiu. ¹⁷ Ar nematai, ką jie daro Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse? ¹⁸ Vaikai prirenka malkų, tėvai sukuria ugnį, o moterys minko teslą, kad iškeptų aukos pyragaičių Danguos karalienei“⁶. Ir jie išlieja liejamasias aukas kitiems dievams, kad mane įžeistų. ¹⁹ Ar mane jie įžeidžia?—sako VIESPATS.—Ar ne save pačius, kad patirtų savo pačių sugėdinimą?“ ²⁰ Todėl taip pasakė Viešpats Jahvė: „Štai mano pyktis ir mano rūstybė išsilieja ant šitos vietos, ant žmonių ir gyvulių, ant lauko medžių ir žemės vaisių. Ji degs ir neužges!“

²¹ Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Pridėkite savo deginamąsias aukas prie pjaunamųjų aukų ir valgykite mėsa! ²² Nes aš nieko nekalbėjau jūsų tėvams ir jiems nieko neįsakiau, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies, apie deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, ²³ bet tik šita dalyką jiems įsakiau: „Klausykite mano balso, ir aš būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta, ir elkitės visiškai taip, kaip“⁶ jums įsakau, kad jums gerai eitųsi!“ ²⁴ Jie tačiau neklaušė ir nepalenkė savo ausies, bet elgėsi pagal savo atkaklius ir

1 Akv V; M: leisiu jums gyventi

2 8Mss V; M: leisiu jums gyventi

3 Lit. nuo amžių iki amžių

4 Lit. Mes esame išgelbėti

5 turbūt asirų—babiloniečių deivei Ištarai (Astartei) ar kanaaniečių deivei Anatai

6 Lit. vaikščiokite visu keliu, kurį

piktus¹ polinkius². Jie ėjo atgal, ne pirmyn.³ ²⁵ Nuo tos dienos, kai jūsų tėvai išėjo iš Egipto šalies, iki šios dienos⁴ aš nepailstamai⁵ siunčiau pas jus visus savo tarnus, pranašus. ²⁶ Tačiau jie⁶ neklausė manęs ir nepalenkė savo ausies, bet sukietino savo sprandą. Jie elgėsi pikčiau už savo tėvus. ²⁷ Kai tu kalbėsi jiems visus šituos žodžius, jie tavęs neklausys ir, kai juos šauksi, jie tau neatsilieps. ²⁸ Tad turėsi jiems sakyti: „Tai tauta, kuri neklausė VIESPATIES, savo Dievo, balso ir nepriėmė drausmės. Tiesa žuvo ir dingo iš jų lūpų!“

²⁹ Nukirpk savo ilgus plaukus ir numesk,
ir užgiedok raudą ant
nuplikusių aukštumų,
nes VIESPATS atmetė ir paliko
kartą, ant kurios jis iširdo.

³⁰ „Nes Judo sūnūs darė tai, kas pikta mano akyse,—sako VIESPATS: jie padėjo savo bjaurybes⁷ namuose, kurie pavadinti mano vardu, kad juos suteptų,³¹ ir pastatė Tofeto aukurą⁸. Ben-Hinomo slėnyje savo sūnums ir dukterims deginti. To aš neišsčiau ir tai man niekad neatėjo į galvą. ³² Todėl štai ateina dienos,—sako VIESPATS,—kai žmonės nebekalbės apie Tofetą ar Ben-Hinomo slėnį, bet apie Žudynių slėnį, ir turės laidoti Tofete, nes kitur⁹ nebebus vietos. ³³ Šitos tautos lavonai taps penu dangaus paukščiams ir žemės žvėrimis, ir nebus kas juos nubaidytų. ³⁴ Aš leisiu pradingti iš Judo miestų ir iš Jeruzalės gatvių džiugėsio balsui ir linksmybės balsui, jaunojo balsui ir jaunosios balsui, nes šalis pavirs tyrais“.

31 2 Kar 23, 10; Jer 32, 35 31 Lev 18, 21 34 Jer 16, 9; 25, 10; Apr 18, 23

8 „Tuo metu,—sako VIESPATS,—išmes Judo karalių kaulus, jo kunigaikščių kaulus, kunigų kaulus, pranašų kaulus ir Jeruzalės gyventojų kaulus iš jų kapų ² ir juos išbarstys po saule, po mėnuliu ir po visa dangaus kariuomene, kuriuos jie buvo mylėję, kuriems tarnavę, paskui kuriuos nusekė, kurių ieškoję ir kuriuos jie buvo garbinę. Jie nebebus surinkti ir palaidoti. Jie taps mėšlu dirvos paviršiuje. ³ Norės verčiau mirti negu gyventi visi likusieji, kurie bus išlikę gyvi iš šitos piktos giminės visose vietose¹⁰, kur juos būsiu išsklaidęs“,—sako kariuomenių VIESPATS.

Nepataisoma tauta, jos neišmintingi vadovai ir jai gresianti bausmė

⁴ „Ir tu turi jiems sakyti: „Taip pasakė VIESPATS:

„Jei kas pargriūva, ar jis neatsikelia?

Arba jei kas nusigręžia, ar jis neatsigręžia?

⁵ Tai kodėl šita tauta nusigręžė¹¹, liko pastoviai atsimetus, tvirtai nusitvėrė apgavystę, nesutiko atsigręžti?

⁶ Aš dėmėjau ir klausiaūs: jie kalba netiesa; niekas neapgailėstauja savo nelabumo, sakydamas: „Ką padariau?“ Kiekvienas nusisukęs bėga savo keliu

kaip žirgas, šuoliais lekiantis į kovą.

⁷ Net gandras padangėse žino savo laikus; purplelis, čiurlys¹² ir strazdas tiksliai laikosi savo sugrįžimo meto, bet mano tauta nepažįsta VIESPATIES nustatytos tvarkos.

⁸ Kaip jūs galite sakyti: „Mes išmintingi ir turime VIESPATIES įstatymą“?

- 1 M + sumanymus; ~ G
- 2 M lit.: piktos širdies sumanymus, atkakluma
- 3 T.y. užuot gerėje, jie blogėjo.
- 4 Kiti jungia šitą sakinį prie 24 skn.
- 5 Lit. keldamasis anksti ir siųsdamas
- 6 T.y. mano tautos žmonės
- 7 T.y. pagonių kulto objektus
- 8 GT; M: aukurus
- 9 Arba: kol ten

- 10 M pakartoja: kurie bus išlikę gyvi; ~ 1Ms GS
- 11 M + Jeruzalė; ~ G
- 12 Arba: kregždė

- Iš tikrųjų štai ji pavertė melu
raštininkų melaginga
plunksna!
- 9 Išmintingieji bus sugėdinti,
išgąsdinti ir pagauti.
Štai jie atmetė VIESPATIES
žodį,
o jų¹ išmintis ką padeda
jiems?
- 10 Todėl atiduosiu jų žmonas
kitiems,
jų laukus nukariautojams,
nes nuo mažiausiojo iki
didžiausiojo
jie visi godėjasi pelno,
nuo pranašo iki kunigo
jie visi elgiasi klastingai.
- 11 Jie gydo mano dukters, mano
tautos, susilaužymą
tik paviršutiniškai,
sakydami: „Viskas gerai!
Viskas gerai!“ Tačiau nėra
gerai!
- 12 Jie turėtų gėdytis, nes darė tai,
kas bjauru.
Nei jie kiek nors gėdijosi,
nei mokėjo parausti.
Todėl jie turės kristi tarp
krintančiųjų,
suklupti, kai juos
nubausių,—
pasakė VIESPATS.—
- 13 Jei norėsiu surinkti jų
derlių²,—sako
VIESPATS,—
nebus vynuogių ant
vynmedžio
ir nebus figų ant figmedžio,
ir lapai bus nuvytę.
Tad jiems paskyriau tuos,
kurie juos užplūs³“.
- 14 „Kodėl mes pasiliecame?
Susirinkite!
Ieikime į sutvirtintus
miestus
ir ten žūkime,
nes VIESPATS, mūsų
Dievas, mus pražudo
- ir mus girdo užnuodytu
vandeniu,
nes nusidėjome
VIESPAČIUI.
- 15 Mes laukėmė taikos, bet nieko
gera neatėjo,
pagydomo meto, o štai—
siaubas!
- 16 Nuo Dano girdisi
jo žirgų prunkštimas,
nuo jo erzilų žvengimo balso
dreba visa šalis.
Jie ateina, ryja šalį ir tai, ko ji
pilna,
miestus ir jų gyventojus“.
- 17 „Juk štai aš paleidžiu tarp jūsų
gyvačių, angių,
kurių negalima užkerėti
ir kurios nepagydomai⁴ jus
igels“,—
sako VIESPATS⁵.

11 Ezek 13, 10 10–12 Jer 6, 12–15

Jeremijas sielvartauja dėl savo tautos

- 18 „Sielvartas kyla⁶ manyje,
mano širdis ligota.
- 19 Aure! Klausykis! Mano
dukters, mano tautos,
šauksmas
išilgai ir skersai šalies:
„Argi nėra VIESPATIES
Šijonoje?
Ar nėra jos Karaliaus joje?
[„Kodėl jie mane ižeidinėjo savo
stabais,
svetimos šalies
niekniekiais?“]
- 20 Praėjo pjūtis, pasibaigė vasara,
o mes nesame išgelbėti!“
- 21 Dėl savo dukters, savo tautos,
sutriuškinimo esu
sutriuškintas,
gedžiu; siaubas mane
apėmė.
- 22 Argi nėra balzamo⁷ Gileade?
Ar nėra ten gydytojo?
Kodėl neužgijo

1 Rk.

2 Rk., plg. G

3 ~ G; arba rk.: nusiaubs. Hbr. sakinio reikšmė
neaiški.

4 GLat. Atkelta iš 18 skn. pradžios.

5 M; ~ G

6 Rk.; M: Pakilk, sielvarte

7 Turbūt *pistacia mutica* medžio saku

- mano dukters, mano tautos,
žaižda?
- 23 ¹O kad mano galva būtų vanduo
ir mano akys ašarų versmė,
kad dieną ir naktį galėčiau
apverkti
savo dukros, savo tautos,
užmuštuosius!

Dievo liudesys dėl tautos nedorovės

- 9 „O kad aš rasčiau dykumoje
keliautojo nakvynvietę,
kad galėčiau palikti savo tautą
ir pasišalinti nuo jų!
Nes jie visi svetimautojai,
neištikimųjų gauja.
- 2 Jie įtempia savo liežuvį kaip
kilpinį;
melas ir netiesa įsigalėjo
šalyje.
Juk jie eina iš pikto į pikta
ir manęs nepažįsta,—sako
VIESPATS.—
- 3 Saugokitės vienas kito
ir nepasitikėkite kiekvienu
broliu,
nes kiekvienas brolis tikrai
klastingas kaip
Jokūbas²
ir kiekvienas draugas
vaikščioja aplinkui kaip
šmeižikas.
- 4 Apgaudinėja vienas kitą
ir nekalba tiesos.
Jie išlavino savo liežuvį kalbėti
mela;
jie 'elgiasi iškrypusiai,
nebeįstengia atsiversti.
- 5 Priespauda³ seka priespauda,
klasta—klasta!
Jie atsisako pripažinti
manę“,—sako
VIESPATS.
- 6 Todėl taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Štai aš juos valysiu⁴ ir
prabuosiu,

- nes ką kita galėčiau daryti
dėl savo dukters, savo
tautos, nelabumo⁵?
- 7 Jo⁶ liežuvis—mirtina strėlė,
'jo burnos žodžiai—klasta⁷.
Jis taikingai kalbasi su savo
draugu,
bet savo viduje spendžia
jam žabangus.⁸
- 8 Ar dėl to neturėčiau jų
nubausti?—
sako VIESPATS.—
Ar šitokiai tautai
neturėčiau atkeršyti?“
- 9 „Dėl kalnų imsiu⁹ verkti ir
dejuoti
ir dėl stepių ganyklų
raudoti,
nes jos nusiaubtos¹⁰, ir niekas
nepereina per jas.
Jos negirdi galvijų
maurojimo.
Ir dangaus paukščiai, ir žvėrys
pabėgo, nulakstė.
- 10 „Aš padarysiu Jeruzalę akmenų
krūvomis,
šakalų lindyne,
ir Judo miestus pavirsiu
dykuma,
kur niekas negyvena“.

11 Kas yra toks išmintingas, kad
galėtų tai išaiškinti? O tas, kuriam
kalbėjo VIESPATIES burna, tegul tai
apreiškia: Kodėl žuvo šalis, liko nu-
siaubta¹¹ tarsi dykuma, kur niekas
nepereina?¹² Ir VIESPATS¹² tarė: „Dėl
to, kad jie paliko mano įstatymą, kurį
jiems pateikiau, man nepakluso ir
nesilaikė jo,¹³ bet nusekė paskui savo
'atkaklius polinkius¹³ ir Baalus, apie
kuriuos jų tėvai buvo juos pamokę“.

14 Todėl taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš

1 M 8,23 = GSV 9,1.

2 Hbr. žodis „ja^caqōb“ primena sentėvio Jokūbo
apgavystę (Pr 27,36; Hoš 12,4).

3 Rk., plg. G

4 Lit. valysiu tirpdydamas (kaip metalų
prabuotojas)

5 G; ~M

6 Rk.; t.y. kiekvieno brolio ar draugo; M: jų

7 G; M: jis kalbėjo klaidą savo burna

8 Pradžioje 7 skn. galbūtėjo po 3 skn.

9 GS: imkite

10 Rk.; M: išdegtos

11 Rk.; M: nudeginta

12 G + man

13 Lit. širdies atkakluma

juos¹ valgydinsiu pelynais, juos girdysiu nuodingu vandeniu¹⁵ ir juos išsklaidysiu tarp tautų, kurių nežinojo nei jie, nei jų tėvai, ir siųsiu paskui juos kalaviją, iki juos nugalabysiu“.

Šaukimas raudoti

- 16 [Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:]²
Dėmesio!³ Pasišaukite
raudotojų, kad jos
ateitų,
siųskite pas prityrusias
moteris,
17 kad jos atskubėtų
ir imtų mūsų raudoti,
kad mūsų akys apsiliėtų
ašaromis
ir mūsų akių vokai pasrūtų
vandeniu!
18 Nes raudojimo garsas
girdisi iš Šijonos:
„Kaip mes sunaikinti,
labai sugėdinti!
Nes turime palikti šalį,
nes esame išmesti iš savo
buveinių“⁴.
19 Klausykite, moterys,
VIESPATIES žodžio
ir tepriima jūsų ausys jo
burnos žodį:
„Mokykite savo dukteris
aimanuoti,
vieną kitai giedoti rauda:
20 „Mirtis įlipo pro mūsų langus,
įsiveržė į mūsų tvirtoves,
iškirsdama vaikus gatvėse,
jaunikaičius aikštėse.
21 Gulį žmonių lavonai
kaip mėšlas lauko
paviršiuje,
kaip užnugary pjovėjo
pradalgės,
kurių niekas nesurenka“⁵.

Tikrasis pasigyrimas

- 22 Taip pasakė VIESPATS:

„Išmintingasis tenesigiria savo
išmintimi
ir stiprusis tenesigiria savo
stiprybe,
turtingasis tenesigiria savo
turtais,
23 bet tas, kuris nori girtis,
tesigiria tuo,
kad jis suvokia ir pažįsta⁶
mane,
kad aš, VIESPATS, esu tas,
kuris vykdo malonę,
teisingumą ir teisumą žemėje,
nes tokie dalykai⁷ man
patinka“.—sako
VIESPATS.

Izraelis—neapipjaustytos širdies tauta

24 „Stai ateina dienos,—sako
VIESPATS,—kai aš nubausiu visus
fiziškai apipjaustytuosius: ²⁵ Egiptą,
Judą, Edomą, Amoniečius, Moabą ir
visus, kurių smilkiniai apkarpyti, kurie
gyvena dykumoje, nes visos tautos yra
neapipjaustytos⁸, o visi Izraelio namai—
neapipjaustytos širdies“.

23 1 Kor 1, 31; 2 Kor 10, 17

Dievas ir stabai

- 10 Klausykite žodžio, kurį VIESPATS
kalbėjo jums, Izraelio namai!
2 Taip pasakė VIESPATS:
„Nesimokykite tautų papročių
ir neišsigąskite dangaus
ženklų,
nors tautos jų išsigąsta,
3 nes tautų religija⁹ yra niekai.
Juk tai medis, nukirstas iš
miško,
amatininko rankų
išskaptuotas dirbiny.
4 Sidabru ir auksu jis pagražina¹⁰
jį,
vinimis ir kūjais juos¹¹
prikala, kad neklibėtų.
5 Jie yra kaip agurkyno baidyklė
ir negali kalbėti;

1 M + šitą tautą; ~ G

2 Vėlesnis intarpas, nes tekste, kuris seka,
Dievas nėra kalbėtojas.

3 M; ~ GS

4 Rk.; M: jie numetė mūsų buveines; G: turime
pamesti savo buveines

5 M + Kalbėk! Toks VIESPATIES žodis; ~ G

6 Arba; turi išmanymo pažinti

7 Arba: žmonės

8 T.y. nėra nariai tautos, su kuria Dievas sudarė
sandarą

9 Lit. nuostatai (t.y. religiniai nuostatai); arba
rk.: baisybė (t.y. stabas, kurio žmonės bijo)

10 ST: aptraukia

11 T.y. stabus

jie turi būti nešte nešami,
nes negali žingsniuoti.
Nebijokite jų, nes jie nei
pakenkia,
nei įstengia daryti gera.
6 Nėra tau lygaus, VIESPATIE!
Tu esi didis,
ir didžiai galingas tavo
vardas!
7 Kas neturėtų bijoti tavęs,
tautų Karaliau?
Juk tau tai priklausau,
nes tarp visų tautų išminčių
ir visose jų karalystėse
nėra nė vieno tau lygaus.
8 Jie¹ ligi vieno kvaili ir paiki;
stabų religija²—beprasme³.
9 Išplotas sidabras
atgabenamas iš Taršišo,
o auksas—iš Ufazo.
Jie⁴ dailidės ir auksakalio
rankų dirbiny.
Violetinis ir raudonas
purpuras jų apvalkalas.
Jie visi menininkų dirbiny.
10 Tačiau VIESPATS tikrai yra
Dievas.
Jis yra gyvas Dievas
ir amžinas Karalius.
Nuo jo apmaudo dreba žemė,
ir tautos negali ištverti jo
įtūžio.
11 [Taip turite jiems sakyti:
„Dievai, kurie nepadare nei dangaus, nei
žemės, turi pradingti nuo žemės ir iš po
šito dangaus!“]⁵
12 Jis⁶ yra tas, kuris sutvėrė žemę
savo jėga,
įkūrė pasaulį savo
išmintimi
ir savo išmanymu ištiesė
dangų.
13 Jam sugriaudus, vandenys
sušniokščia danguose,
ir jis leidžia rūkams pakilti
nuo žemės pakraščiu,
parūpina lietui žaibų

ir išleidžia vėją iš savo
sandėlių.
14 Kiekvienas žmogus pasirodo
kvailas, nesupratingas,
sugėdintas kiekvienas
auksakalys dėl stabo,
nes jo 'nulietai atvaizdai'⁷
apgaulė
ir nėra juose dvasios.
15 Jie yra niekas, pasityčiojimo
vertas dirbiny.
Kai bus baudžiami, jie
pražus.
16 Ne tokia, kaip šitų, yra Jokūbo
dalis,
nes jis yra visatos Kūrėjas
ir Izraelis jo nuosava gentis.
Kariuomenių VIESPATS jo
vardas.

7 Apr 15, 4

Būsimas sunaikinimas

17 Surišk savo ryšulį, nes turi
palikti šalį⁸,
tu⁹, kuri gyveni apgulta!
18 Nes taip pasakė VIESPATS:
„Štai aš sviedžiu šalin
krašto gyventojus
šitą kartą
ir suvarau juos į ankštumą,
kad 'juos rastų'¹⁰“.
19 „Vargas man dėl mano žlugimo!
Nepagydoma mano žaizda!
O aš galvojau: tai tik
liga, kurią galiu pakelti!
20 Mano palapinė sunaikinta,
ir visos mano palapinės
virvės sutrauktos.
Mano sūnūs paliko mane ir jų
nebėra.
Nėra kas vėl ištietų mano
palapinę
ir pakeltų mano palapinės
apdangalus“.
21 Juk ganytojai elgėsi kvailai
ir neieškojo VIESPATIES.
Todėl jiems nesisekė,
ir visa jų kaimenė
išsklaidyta.

1 T.y. stabai

2 Lit. niekybių pamokymas

3 Rk.; M: medis!

4 T.y. stabai

5 11 skn. yra vėllesnis prierasas, parašytas
aramėjų kalba.

6 GS: VIESPATS

7 Rk.; M: nulietai atvaizdas

8 Arba: pakelk nuo žemės; M: šalin nuo šalies

9 T.y. Jeruzale

10 Rk., plg. GV; M: jie rastų

- 22 Klausykis, žinia! Štai ji
atsklinda!
Ir didelis bildesys iš žiemų
šalies,
kad paverstų Judo miestus
tyrais,
šakalų buveine.

Jeremijo malda

- 23 Aš žinau, VIEŠPATIE,
kad ne nuo žmogaus
[pasirinkimo] priklauso
jo kelias
ir kad ne nuo asmens priklausio
galia eiti
ir nustatyti kryptį savo
žingsniams.
24 Sudrausk mus¹, VIEŠPATIE, tik
santūriai,
ne supykęs, kad
nesutrintum mūsų² į
nieką!
25 Išliek savo rūstybę ant tautų,
kurios tavęs nepažįsta,
ir ant giminių,
kurios nesišaukia tavo
vardo,
nes jos rijo Jokūba³, jį surijo
ir jo ganyklą pavertė tyrais.

Sulaužyta sandora

Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš
11 VIEŠPATIES: 2 ⁴ „Kalbėk⁵ judė-
jams ir Jeruzalės gyventojams, ³ jiems
tark: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio
Dievas: „Prakeiktas vyras, kuris
neklauso šitos sandoros žodžių, ⁴ kurių
laikytis⁶ įsakiau jūsų protėviams, kai
juos išvedžiau iš Egipto šalies, iš geležies
lydkrosnės, tardamas: „Klausykite mano
balso ir elkitės visai taip, kaip jums
įsakau, ir jūs būsite mano tauta, o aš
būsiu jūsų Dievas“,—⁵ kad ištesėčiau
priesaiką, kurią prisiekiau jūsų
protėviams, jog duosiu jiems šalį,
plūstančią pienu ir medum, kaip

šiandien yra“⁴. Tada aš atsakiau:
„Amen⁷, VIEŠPATIE!“

6 Paskui VIEŠPATS man tarė:
„Skelbk visus šituos žodžius Judo
miestuose ir Jeruzalės gatvėse:
„Klausykite šitos sandoros žodžių ir juos
vykdysite!“ 7 Nes aš įsakmiai ir
nepailstamai išpėjinėjau jūsų protėvius,
kai juos vedžiau iš Egipto šalies ir iki
šios dienos, sakydamas: „Klausykite
mano balso!“ 8 Tačiau jie neklauso ir
nepalenkė savo ausies, ir kiekvienas
elgėsi pagal savo atkaklius ir piktus
polinkius. Tad turėjau jiems įvykdyti
visus [bausmės] žodžius šitos sandoros,
kurios laikytis buvau jiems įsakęs, bet jie
nesilaikė“⁸.

9 Tada VIEŠPATS man tarė:
„Rastas judėjų ir Jeruzalės gyventojų
samokslas. 10 Jie sugrįžo į nusikaltimus
savo protėvių, kurie atsisakė klausyti
mano žodžių: jie irgi nusekė paskui kitus
dievus, kad juos garbintų. Izraelio
namai ir Judo namai sulaužė mano
sandorą, kurią sudariau su jų pro-
tėviais“. 11 Todėl taip pasakė VIEŠ-
PATS: „Štai aš užleisiu ant jų nelaimę,
iš kurios jie negalės ištrūkti, ir kai jie
šauksis manęs, jų neišklausysiu.
12 Tada Judo miestai ir Jeruzalės
gyventojai nueis ir šauksis dievų,
kuriems jie degina aukas, bet tie jiems nė
mažiausiai nepadės jų nelaimės metu.
13 Mat kiek buvo tavo miestų, tiek tavo
dievų, Jude, ir kiek Jeruzalės gatvių, tiek
pastatėte⁸ aukurų aukoms deginti Ba-
alui.“ 14 O tu nesimelsk už šią tautą,
„neužtark jų maldaujančių verkš-
lenimu“¹⁰, nes aš neklausysiu, kai jie
manęs šauksis savo nelaimės metu.

Aukos neapgins

- 15 „Ką darbo turi tavo katilai“¹¹
mano namuose?

1 GLat; M: mane

2 GLat; M: manęs

3 2MssGLat; M + sekančio žodžio dtgr.: ir jį
surijo

4 M + iš 6 skn.: Klausykite šitos sandoros žodžių!

5 GST; M: ir kalbėkite

6 Lit. kuriuos

7 T.y. tebūnie taip

8 M + aukurų Gėdai (= Baalui); ~ G

9 13 skn. = 2,28b G (įtrp. iš ten)

10 Lit. nepakelk už juos verkšlenimo ir maldos

11 Rk. (plg. 24,1; 2 Kar 10,7); M: Ką turi darbo
mano mylimasis

Tu surezgei¹ piktus kėslus!
Ar gali nupenėti gyvuliai² ir
šventa mėsa
nukreipti nuo tavęs tau
gresiančią nelaimę³?

Ar per šituos išsisaugosi⁴,
kai pasigirs didysis
dundesys⁵?

16 Žaliu, gražaus⁶ pavidalo
alyvmedžiu
VIEŠPATS pavadino tave.

Jis uždegė jo lapus⁷,
ir jo šakos sudegė⁸!

17 „Ir kariuomenių VIEŠPATS,
kuris pasodino tave, pagrasino tau
nelaimę dėl Izraelio namų ir Judo namų
nedorybės, kurią jie darė savo nenaudai,
kad pykintų mane, degindami aukas
Baalui“.

Samokslas prieš Jeremiją

18 VIEŠPATS man pranešė, tad aš
žinojau.

Tasyk tu man parodei jų
piktus darbus.

19 O aš buvau kaip jaukus
avinėlis, vedamas pjauti,
ir nežinojau, kad jie rezgė
samokslus prieš mane:
„Sunaikinkime medį, kol jis
sultingas“⁹!

Išraukime jį iš gyvųjų
šalies,
kad niekas nebeatsimintų jo
vardo!“

20 O kariuomenių VIEŠPATIE,
kuris teisi teisingai,
kuris ištiri širdį ir protą¹⁰,
leisk man pamatyti tavo kerštą
jiems,
nes tau pavedžiau¹¹ savo
bylą!

21 Todėl taip VIEŠPATS pasakė
apie Anatoto žmones, tykojančius tavo
gyvybės ir sakančius: „Tau nevalia
pranašauti VIEŠPATIES vardu, kitaip
turėsi mirti nuo mūsų rankos!“²² todėl
taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS:
„Stai aš juos nubausiu! Jaunikačiai
turės mirti nuo kalavijo, jūsų sūnūs ir
jūsų dukterys turės mirti nuo bado, ²³ ir
jiems nebeliks likučio, kai užleisiu
nelaimę ant Anatoto žmonių jų bausmės
metais“.

Jeremijo skundas

12 Teisus tu liksi, VIEŠPATIE,
kai bylinėsiuos su tavim!
Tačiau paduosiu skundą
prieš tave.

Kodėl bedievių butis klestėjo?
Kodėl gyveno be rūpesčio
visi, kurie neištikimai
elgėsi?

2 Tu juos įsodinai, jie taip pat
įleido šaknis,
užaugo, dargi atnešė vaisių.
Tu arti prie jų burnos,
bet toli nuo jų širdies¹².

3 Bet tu, VIEŠPATIE, pažinai
mane,
matai mane ir ištyrei, ar
mano širdis su tavim.
Išvilki juos kaip avis papjauti
ir juos atskirk žudynių
dienai!

4 Iki kol turės džiūti šalis
ir kiekvieno lauko augalai
vysti?

Dėl jos gyventojų nelabumo
pradingo gyvuliai ir
paukščiai,
nes žmonės sakė:
„Dievas nemato mūsų
kelio“¹³.

Dievo atsakymas

5 „Kai bėgai su pėstininkais ir jie
nuvargino tave,
kaip galėsi lenktyniauti su
žirgais?

Ir jei tu [tik] ramioje šalyje
jauties saugus,

1 Rk.; M: jos darymas

2 Rk.; G: įžadai; M: daugelis

3 Rk., plg. GLatV; M: nes tavo nelaimė

4 Rk.; M: Tada tu džiūgausi.

5 Atkelta iš 16b.

6 M + vaisiaus

7 Rk.; M: jį

8 V; M: niekam nebetiks; arba: nulus

9 Rk.; M: su jo duona

10 Lit. inkstus ir širdį

11 Rk.; plg. Ps. 22,8; 37,5. M: apreiškiau

12 Lit. inkstų

13 G (T.y. Dievas nemato, ką darome). M: Jis
nematys mūsų galo.

ka darysi Jordano
aukštamiškyje?

- 6 Juk ir tavo broliai, tavo tėvo
namai,
net jie pasidarė tau
neištikimi.
Net jie rėkė visa gerkle tavo
užnugary.
Nepasitikėk jais,
nors jie tau kalba gražius
žodžius“.

**Viešpats apdejuoja savo nus'aubtą
nuosavybę**

- 7 „Aš palikau savo namus,
atmečiau savo veldinį,
atidaviau savo sielos mylimąją
į jos priešų rankas.
8 Mano veldinys man pasidarė
kaip liūtas miške:
jis pakėlė prieš mane savo
balsą,
todėl turėjau jo nekęsti.
9 Argi mano veldinys toks raibas
plėšrus paukštis,
kad¹ plėšrieji paukščiai
apspitę puola jį?
Eikite, susirinkite², visi
laukiniai žvėrys,
ateikite³ ryti!
10 Daug piemenų naikino mano
vynuogyną,
mindžiojo mano lauko
sklypą,
pavertė mano mieląjį sklypą
tuščia dykuma.
11 Jie⁴ padarė iš jo išdžiūvusius⁵
tyrlaukių.
Nuniokotas jis guli ties
manim.
Nusiaubta visa šalis,
bet nė vienas neima to į
širdį.
12 Ant visų dykumos karavanų
kelių⁶
atsidangino plėšikai.
Mat VIESPATIES kalavijas
ryja

nuo vieno šalies krašto iki
kito.

- Niekas⁷ neturi ramybės“.
13 Jie pasėjo kviečius, o pjovė
erškečius,
nusikamavo be naudos
ir nusivylė savo⁸ derlium
dėl VIESPATIES karštos
rūstybės.

Pranašytė apie Izraelio kaimynus

14 Taip pasakė VIESPATS: „O dėl
visų mano piktų kaimynų, palietusių
veldinį, kurį daviau paveldėti savo tautai
Izraeliui—štai aš juos išrausiu iš jų
žemės, ir išrausiu Judo namus iš jų tarpo.
15 Tačiau, kai būsiu juos išrovęs, aš vėl
jų pasigailėsiu ir juos sugrąžinsiu
kiekvieną į savo veldinį ir kiekvieną į
savo šalį. 16 Ir jei jie tikrai išmoks mano
tautos religijos⁹ ir prisieks mano vardu:
„Kaip VIESPATS gyvas!“—taip, kaip jie
buvo išmokę mano tautą prisiekti
Baalu,—tai jiems bus leista išikurti
mano tautoje. 17 Bet jei jie neklausys,
aš visiškai ir galutinai išrausiu tą
tautą“,—sako VIESPATS.

Lininis apjuosas

13 Taip man pasakė VIESPATS: „Eik,
nusipirk lininį strėnų apjuosą ir
apsijuosk juo strėnas, bet neįmerk jo į
vandenį!“² Aš nusipirkau apjuosą, kaip
VIESPATS buvo paliepęs, ir užsijuosiau
ant strėnų. 3 Tada VIESPATIES žodis
man atėjo antrą kartą: 4 „Paimk
apjuosą, kuri nusipirkai, kuris yra ant
tavo strėnų, atsikėles eik į Peratą ir ten
jį paslėpk uolos plyšyje“. 5 Aš nuėjau ir
jį paslėpiau prie Perato, kaip VIESPATS
man buvo įsakęs. 6 Daugeliui dienų
praslinkus, VIESPATS man tarė:
„Kelkis, eik į Peratą ir paimk iš ten
apjuosą, kuri tau buvau įsakęs ten
paslėpti“. 7 Aš nuėjau į Peratą, iškasiau

1 Rk.; M: man
2 V; M: surinkite
3 3Mss V; M: atneškite
4 STV; M: Jis
5 Arba: liūdnu
6 Arba: plikų aukštumų

7 Lit. Joks kūnas
8 Rk.; M: jūsu
9 Lit. kelių; G: kelio

ir paėmiau apjuosą iš tos vietos, kur buvau jį paslėpęs, ir štai apjuosas buvo supuvęs, niekam nebetinkantis. ⁸ Tada man atėjo VIESPATIES žodis: ⁹ „Taip pasakė VIESPATS: „Taip aš supūdysiu didžiąją Judo puikybę ir Jeruzalės puikybę. ¹⁰ Šita pikta tauta, kuri atsisako klausyti mano žodžių, kuri atkakliai elgiasi pagal savo polinkius¹ ir seka paskui kitus dievus, kad jiems tarnautų ir juos garbintų, turi tapti kaip šitas apjuosas, kuris niekam nebetinka. ¹¹ Nes kaip tas apjuosas prisiglaudžia prie vyro strėnų, taip aš buvau leidęs visiems Izraelio namams ir visiems Judo namams prisiglausti prie manęs,—sako VIESPATS,—kad jie būtų mano tauta, šlovė², pasigyrimas ir papuošalas. Bet jie nepakluso“.

Sudaužyti vyno ašotiai

¹² „Tark jiems šitą žodį³: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas⁴: „Kiekvienas ašotis pripilamas vyno“. Ir „jei jie⁵ tau sakys: „Argi mes patys nežinome, kad kiekvienas ašotis pripilamas vyno?“, ¹³ jiems tark: „Taip pasakė VIESPATS: „Štai aš pripilsiu girtybės visus šitos šalies gyventojus—karalius, sėdinčius Dovydo soste, kunigus, pranašus ir visus Jeruzalės gyventojus—¹⁴ ir juos sudaužysiu viena į kita, tėvus ir sūnus kartu,—sako VIESPATS. —Joks pasigailejimas, jokia užuojauta, joks gailestingumas neatgrasys manęs nuo jų sunaikinimo““.

Nelaisvės grėsmė ir Jeruzalės išgėdinimas

¹⁵ Klausykite ir įsidėmėkite: nesiaukštinkite, nes VIESPATS kalbėjo!

¹⁶ Duokite VIESPACIUI, savo Dievui, garbę, kol dar nesuteme, kol dar neatsitrenkė jūsų kojos į aptemusius kalnus! Jūs lauksite šviesos, bet jis pavers ją į tamsą,

pakeis į juodybę.

¹⁷ O jei užsispyrė⁶ to neklausysite, verks mano siela dėl jūsų puikybės⁷,

ir mano akis lies ašaras, nes VIESPATIES kaimenė vedama nelaisvėn.

¹⁸ Sakykite⁸ karaliui ir karaliaus motinai:

„Sėskitės žemai, nes nukrito nuo jūsų galvos⁹ jūsų puošni karūna!“

¹⁹ Pietų miestai užrakinti, ir nėra kas atidarytų. Išstremiamas visas Judas, išstremiamas visiškai.

²⁰ „Pakelk savo akis, Jeruzale¹⁰, ir žiūrėk, kaip jie ateina iš šiaurės!

Kur yra kaimenė, kuri tau buvo patikėta, tavo gražiosios avys?

²¹ Ką sakysi, kai jie¹¹ paskirs tau viršininkais¹² tuos, kuriuos tu pati pripratinau bičiuliauti su tavim?

Argi nesusims tavęs skausmai, kaip suima gimdančią moterį?

²² Ir jei savęs paklausi: „Kodėl man taip atsitiko?“—dėl tavo didžios kaltės buvo pakeltas tavo sijonas, tu buvai išprieivartauta¹³.

²³ Ar kušietis pakeičia savo odą, ar leopardas savo kailio dėmes?

Tai ir jūs galėtumėte daryti gera—jūs, kurie esate įpratę daryti pikta!¹⁴

6 Rk.; M: slaptose vietose

7 M + ir ašarote ašaros; ~ G

8 GLat; M: Sakyk

9 GSV

10 G; ~ M

11 G (t.y. priešai); M: jis (t.y. Dievas)

12 Lit. galva (atkelta iš 21 bb skn.)

13 Lit. išprieivartauti tavo kulniai (= lytiniai organai)

14 Prasmė: jei jie galėtų tai padaryti, tai ir jūs

1 Lit. vaikščioja savo širdies atklame

2 Lit. vardas (t.y. mano vardo išgarsinimas)

3 G: šitai tautai

4 ~ G

5 G; M: jie

- 24 Taigi aš jus¹ išsklaidysiu kaip pelus, kurie nulekia, dykumos vėjui pučiant.
- 25 Toks tavo likimas, tau atseikėta dalis.
Ji iš manęs,—sako VIESPATS.—
Kadangi pamiršai mane ir pasitikėjai melu²,
- 26 tai ir aš užtrauksiu tavo sijoną tau ant veido,
kad pasirodytų tavo gėda—
- 27 tavo svetimavimas ir tavo gašlus žvengimas,
tavo paleistuvystės gėdingas elgesys!
- Ant kalvų ir³ laukuose mačiau tavo bjaurybės⁴.
Vargas tau, Jeruzale, kad neapsivalai!
Iki kol dar delsi?“

Sausra, bėdas ir kalavijas

14 VIESPATIES žodis, kuris atėjo Jeremijui, apie sausrą:

- 2 Liūdi Judėja
ir jos miestai⁵ geibsta.
Jie gedi nusilenkę į žemę,
o Jeruzalės šauksmas kyla aukštyn.
- 3 Jų⁶ didikai siūncia savo tarnus vandens.
Šie ateina prie cisternų,
neranda vandens,
sugrižta tuščiais ąsočiais.
Nusivylę ir suglumę
jie apsidengia galvas⁷.
- 4 Dėl išdžiūvusios⁸ žemės,—
nes nebuvo lietaus šalyje,—
ūkininkai nusivylę,
apsidengę galvas.

galėtumėte dorai elgtis, bet kaip jie negali savęs pakeisti, taip ir jūs negalite atsiversti dėl jūsų įgudimo piktai elgtis.

- 1 Rk.; M: juos
2 T.y. netikrais dievais
3 G; ~ M
4 T.y. pasibjaurėtinus stabus
5 Lit. vartai. Prievarityje vykdavo miesto susirinkimai.
6 G: Jos
7 ~ G
8 Rk.; M: išsigandusios

- 5 Netgi elnė lauke pagimdo ir palieka [elniuką], nes nėra žolės.
- 6 Laukiniai asilai stovi ant nuplikusių aukštumų, alsuoja kaip šakalai.
Apsiblausę jų akys,
nes nėra pašaro.
- 7 Nors mūsų nusikaltimai apkaltina mus,
VIESPATIE, veik dėl savo vardo!
- Juk daug mūsų atsimetimų,
kuriais tau nusidėjome.
- 8 Izraelio viltie,
jo gelbėtojau priespaudos metu,
kodėl tu esi kaip svetimšalis krašte
ir kaip keleivis, kuris užsuka nakvoti?
- 9 Kodėl tu esi kaip nelaukta užkluptasis,
kaip karžygys, kuris negali išgelbėti?
- Tačiau tu, VIESPATIE, esi tarp mūsų,
ir mus vadina tavo vardu.⁹
Nepalik mūsų!

10 Taip pasakė VIESPATS šitai tautai: „Jie taip mėgo bastytis, kad nesulaikė savo kojų. Bet VIESPACIUI jie nepatiko. Dabar jis atsimena jų kaltę ir [juos] nubaudžia už jų nuodėmes“.

11 Ir VIESPATS man tarė: „Nesimelsk už šitą tautą, kad jai gerai klotųsi!
12 Nors jie pasninkauja, neišklausysiu jų maldavimo. Ir nors jie aukoja deginamąsias ir javienių aukas, man jos nepatinka. Priešingai, kalavijų, badų ir maru aš padarysiu jiems galą“.

13 Tada aš tariau: „Ak, Viešpatie Jahve, štai pranašai jiems sako: „Nematysite kalavijo ir neturėsite bado, bet tikrą ramybę jums duosiu šitoje vietoje““.

14 Bet VIESPATS man tarė: „Pranašai melą pranašauja mano vardu. Jų nesiunčiau, jiems neįsakiau ir jiems nekalbėjau. Melagingą regėjimą,

niekingą žyniavimą ir prasimanytą¹ apgavystę jie jums pranašauja“. 15 Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl pranašų, kurie pranašauja mano vardu, nors aš jų nesiunčiau, ir kurie sako: „Nebus kalavijo ir bado šioje šalyje“—tie pranašai žus nuo kalavijo ir bado. 16 O žmonės, kuriems jie pranašauja, nuo bado ir kalavijo gulės numesti Jeruzalės gatvėse, ir nebus kas juos palaidotų—juos, jų žmonas, jų sūnus ir jų dukteris. Taip aš ant jų išliesiu jų nelaimę².

- 17 Ir jiems tark šitą žodį:
„Tegul mano akys plūsta
ašaromis
dieną ir naktį be paliovos,
nes smarkiai sutriuškinta³
mano duktė, mano tauta,
nuo visiškai nepagydomo
smūgio.
18 Jei išečiau į lauką—
štai kalavijo nukautieji!
Ir jei įečiau į miestą—
štai sergantieji nuo bado⁴!
Juk ir pranašai, ir kunigai
pakvaitę vaikščioja po
šali“.

Bendruomenės skundas

- 19 Ar tu visiškai atmetei Judą?
Ar tavo siela bjaurisi
Sijona?
Kodėl mus nepagydomai
sumuše?
Mes laukėme taikos, tačiau
nieko gera neatėjo,
ir pagijimo meto, o štai vien
išgąstis!
20 Mes pripažistame, VIEŠPATIE,
savo kaltę,
savo tėvų nedorybę, kad tau
nusiėdėjome.
21 Neatmesk dėl savo vardo,
nepaniekink savo šlovingo
sosto,
atsimink savo sandorą su
mumis, nesulaužyk [jos]!
22 Ar yra tautų dievų, teikiančių
lietaus?

Ar dangus [iš savęs] gali
duoti lietaus būrių?

Argi ne tu esi tas⁵,
VIEŠPATIE, mūsų Dieve⁶?
Tad mes laukiame tavęs,
nes tu visa tai padarei.

Viešpaties atsakymas

15 Tada VIEŠPATS man tarė: „Net jei Možė ir Samuelis stovėtų prieš mane, mano siela nebūtų palanki šitai tautai. Išvyk juos iš mano akių, kad jie eitų sau! 2 Ir jei jie tau sakytų: „Kur mes turime eiti?“, jiems tark: „Taip pasakė VIEŠPATS:

„Kas paskirtas mirčiai, tegul
eina į mirtį,
kas kalavijui—į kalaviją,
kas badiui—į bādą,
ir kas nelaisvei—
nelaisve“.

3 Ir aš paskirsiu prieš juos keturias [naikintojų] rūšis,—sako VIEŠPATS:—kalaviją žudyti, šunis nuvilkti, dangaus paukščius ir žemės žvėris ryti ir sunaikinti. 4 Ir juos padarysiu gąsdinančių reginiu visoms žemės karalystėms dėl Menašės, Jechizkijo sūnaus, Judo karaliaus, dėl to, ką jis darė Jeruzalėje“.

1 Iš 32, 11–14; Sk 14, 13–19 11 Sam 7, 5–9 2 Apr 13, 10 4 2 Kar 21, 1–16; 2 Kron 33, 1–9

Jeruzalės baisus likimas

- 5 „7 Kas gailėsis tavęs, Jeruzale,
ir kas tau reikš užuojautą?
Ir kas užsuks teirautis
apie tavo gerovę?
6 Tu mane palikai,—sako
VIEŠPATS,—
atsitraukei.
Tad aš ištiesiau prieš tave savo
ranką, kad tave
sunaikinačiau,
pailsau gailėdamasis.
7 Aš juos vėčiau vėtykle
šalies miestuose⁸,
padariau bevaikę, sunaikinau
savo tautą,

1 Lit. savo širdies
2 Arba: [bausmę už] jų nedorumą
3 M + mergelė; ~ G
4 Lit. bado ligos

5 Lit. jis (t.y. toks, kuris vienintelis gali duoti lietaus)
6 ~ G
7 M + Nes; ~ GS
8 Lit. vartuose

- nes jie nesigrėžė nuo savo kelių.
- 8 Man pasidarė jų¹ našlių daugiau
negu jūros smilčių.
Aš užvedžiau² ant jaunikačių motinos
naikintoją vidudienį,
leidau ją staiga apnikti
susijaudinimui ir išgąsciui.
- 9 Sukrito septynių sūnų motina,
ji apalpo.
Dienai tebesant, nusileido jos saulė.
Ji liko sugėdinta ir netekusi garbės.
O jų³ likutį atiduosiu kalavijui,
jų priešams matant⁴, —sako VIESPATS.

Jeremijo skundas ir VIESPATIES atsakymas

- 10 Vargas man, mano motina, kad mane pagimdei,
bylininką ir vaidininką visai šaliai!
Nei aš paskolinau, nei man paskolino,
o vis dėlto jie visi keikia mane⁴.
- 11 Tebūnie taip, VIESPATIE, jei nebūčiau tau tarnavęs su geru tikslu,
jei nebūčiau pas tave užtaręs prieš⁵
jo nelaimės metu ir jo priespaudos metu⁶.
Tu tai žinai⁷!
- 12 „Ar gali kas sulaužyti geležį,
geležį iš šiaurės, ir žalvarį?
- 13 Tavo turta ir tavo atsargas atiduodu išplėsti
kaip atlygį už visas tavo nuodėmes

- visose tavo srityse
- 14 ir tavo padarau tavo priešų vergu⁸
šalyje, kurios nepažįsti,
nes man rūstaujant sukurta ugnis,
kuri degs amžinai⁹“.
- 15 ¹¹VIESPATIE, atsimink mane ir rūpinkis manim,
ir atsikeršyk už mane mano persekiotojams!
Nepašalink manęs savo kantrumu¹²,
žinok, kad aš dėl tavęs kenčiu apjuoka!
- 16 Atsiradus tavo žodžiams, aš juos rijau,
ir tavo žodis man buvo džiaugsmas
ir mano širdies linksmybė,
nes aš nešiau tavo vardą¹³,
VIESPATIE, kariuomenių Dieve.
- 17 Aš nesėdėjau juokautojų ratelyje ir nesilinksminau.
Tavo rankos spaudžiamas, sėdėjau sau vienas,
nes tu padarei mane pilną prakeikimo¹⁴.
- 18 Kodėl mano skausmas pasidarė nuolatinis
ir mano žaizda nepagydoma, nesiduodanti gydoma?
Deja¹⁵, tu man padarei kaip apgaulingas upelis¹⁶,
kaip nepatikimas vanduo!

1 GST; M: jos (t.y. tautos)

2 M + jiems; ~ G; ST: ant jų

3 T.y. tautos

4 Rk.

5 Atkelta su G iš 11b.

6 Rk., plg G; arba: VIESPATS tarė: „Ar aš nesustiprinau tavęs geram tikslui, ar neužstojau tavęs dėl priešo nelaimės metu ir priespaudos metu?“

7 Atkelta iš 15 skn.

8 Rk., plg. 17,4; M: leidžiu tavo priešams pereiti (į šalį)

9 Rk., plg. 17,4; M: prieš jus

10 12-14 skn.—17,1-4 skn. variantas.

11 Sakinys „Tu tai žinai“ nukeltas į 11 skn. galą; ~ G

12 T.y. būdamas pernelyg kantrus mano priešams

13 T.y. tau priklausiau; lit. tavo vardas buvo šaukiamas ant manęs

14 T.y. žodžių, nešančių tautai nelaimę

15 Rk.; M: Tikrai

16 T.y. toks, kuris vasarą išdžiūsta

- 19 Į tai VIESPATS taip atsakė:
„Jei sugrįši ir aš tave atgal
priimsiu,
stovėsi mano akyse.
Ir jei ištarsi verčiau tai, kas
brangu, negu tai, kas
nevertinga,
tu būsi man tarsi burna.
Tegul jie sugrįžta pas tave,
bet tu nesugrįžk pas juos!
- 20 Ir aš padarysiu tave šitai tautai
neįveikiama žalvarine
siena.
Nors jie kovos su tavim,
jie tavęs nenugalės,
nes aš esu su tavim
tau padėti ir tavęs
gelbėti,—sako
VIESPATS.—
- 21 Aš tave išgelbėsiu iš nedorėlių
rankų
ir tave išvaduosiu iš
žiauruolių nagų“.

Jeremijo gyvenimas—Dievo teismo pamokslas

16^{Man atėjo VIESPATIES žodis:}
12 „Tau nevalia vesti žmonos ir
turėti sūnų bei dukterų šitoje vietoje,
3 nes taip pasakė VIESPATS apie sūnus
ir dukteris, gimstančius šitoje vietoje, ir
apie jų motinas, juos gimdančias, ir apie
jų tėvus, kurie jiems duoda pradžią šitoje
šalyje: 4 „Jie mirs sopulinga mirtim“.
Jų neapraudos ir nepalaidos. Jie taps
mėšlu dirvos paviršiuje. Nuo kalavijo ir
bado jie gaus galą, ir jų lavonai taps
ėdalu dangaus paukščiams ir žemės
žvėrim“.

5 Taip pasakė VIESPATS:
„Neužik į namus, kur vyksta šermenys,
neik raudoti ir nereikšk jiems
užuojautos, nes aš atėmiau iš šitos tautos
savo draugiškumą,—sako VIESPATS,—
malonę ir pasigailėjimą. 6 Dideli ir maži
mirs šitoje šalyje. Jų nepalaidos ir
neapraudos. Niekas nesusiraižys odos ir
plikai nenusiskus dėl jų. 7 Nelaužys
duonos² gedinčiam³, kad jį paguostų dėl

mirusiojo, ir neduos jam⁴ gerti paguodos
taurės dėl jo tėvo ir jo motinos. 8 Ir
neužik į namus, kur pokyliauja, kad su
jais sėdėtum, valgytum ir gertum“.

9 Nes taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš
leisiu pradingti iš šitos vietos, jums
matant ir jūsų dienomis, džiaugsmo
balsui ir linksmybės balsui, jaunikio
balsui ir jaunosios balsui.

10 Ir kai tu paskelbsi šitai tautai
visus šituos žodžius ir jie tave klaus:
„Kodėl VIESPATS mums pagrasino visa
šita didele nelaime? Kokia yra mūsų
kaltė ir kokia mūsų nuodėmė, kuria
nusidėjome VIESPACIUI, savo Dievui?“,
11 tai jiems atsakyk: „Dėl to, kad jūsų
tėvai paliko mane,—sako VIESPATS,—
ir nusekė paskui kitus dievus, jiems
tarnavo ir juos garbino, o mane paliko ir
nesilaikė mano įstatymo. 12 O jūs
elgėtės dar pikčiau negu jūsų tėvai, ir
štai jūs kiekvienas elgiatės pagal savo
atkaklius ir piktus polinkius⁵, manęs
neklausydami. 13 Štai aš jus nusiųsiu
iš šitos šalies į šalį, kurios nežinojote nei
jūs, nei jūsų tėvai, ir ten dieną bei naktį
tarnausite kitiems dievams, nes
neparodysiu jums malonės“.

9 Jer 7, 34; 25, 10; Apr 18, 23

Pagrįžimas, visiškas ištremimas, tautų atsivertimas

14 „Todėl štai ateina dienos,—sako
VIESPATS,—kai nebesakys: „Kaip
gyvas VIESPATS, kuris išvedė izraelius
iš Egipto šalies!“, 15 bet: „Kaip gyvas
VIESPATS, kuris parvedė izraelius iš
žemių ir iš visų šalių, po kurias jis buvo
juos išsklaidęs“, ir aš juos sugrąžinsiu į
jų žemę, kurią daviau jų protėviams“.

16 „Štai aš pasikviesiu daug
žvejų,—sako VIESPATS,—kurie juos
sužvejos. Paskui pasikviesiu daug
medžiotojų, kurie juos išmedžios iš
kiekvieno kalno, iš kiekvienos kalvos ir
iš uolų plyšių, 17 nes mano akys
nukreiptos į visus jų kelius. Jie negali
pasislėpti nuo manęs, ir jų kaltė lieka
nepaslėpta nuo mano akių. 18 Tad aš

1 Lit. sopulingais mirties būdais

2 Mss G; M: jiems

3 V; M: dėl gedulo

4 G; M: jiems

5 Lit. piktos širdies atkakluma

pirmiausia¹ dvigubai atlyginsiu už jų kaltę ir jų nuodėmę—už tai, kad jie suteršė mano šalį savo šlykščių stabų lavonais ir mano veldinį padarė pilną savo bjaurybių“.

- 19 VIESPATIE, mano stiprybe ir
mano tvirtove,
ir mano prieglauda
priespaudos diena,
pas tave ateis tautos
nuo žemės pakraščių ir
sakys:
„Tik apgaulingų atvaizdų turėjo
mūsų tėvai,
niekybių, nenaudėlių!
20 Ar gali žmogus pasidaryti
dievų?
Juk jie ne dievai!“—
21 „Todėl štai aš leisiu joms
pažinti,
šikart leisiu joms pažinti
savo jėgą² ir galybę,
ir jos žinos, kad mano
vardas VIESPATS“.

Judo nuodėmė ir bausmė

- 17 „Judo nuodėmė įrašyta
geležiniu rašikliu,
švitro režikliu įrežta
į jų širdies plokštę
ir į jų³ aukurų ragus
2 kaip atminimo ženklas
prieš juos⁴!
Jų aukurai ir jų ašeros
[stovi] prie žaliuojančių
medžių,
ant aukštų kalvų,
3 ant kalnų laukuose⁵.
Tavo turta ir visas tavo
atsargas
aš atiduodu išplėsti
kaip atlygį⁶ už nuodėmę
visose tavo srityse.
4 Tu neteksi savo veldinio,
kurį tau daviau,
ir tave padarysiu tavo priešų
vergu
šalyje, kurios nepažįsti,

nes man rūstaujant sukurtas⁷
ugnis,
kuri degs amžinai“.

Išminties posakiai

- 5 Taip pasakė VIESPATS:
„Prakeiktas vyras, kuris
pasitiki žmogum
ir laiko [mirtingą] kūną
savo stiprybe⁸
ir kurio širdis nusigriebė
nuo VIESPATIES!
6 Jis yra kaip stepių kadagys
ir nieko gera nematys
ateinant.“
Jis gyvena dykumos
akmenynėse,
druskingoje ir
negyvenamoje šalyje.
7 Palaimintas vyras, kuris
pasitiki VIESPAČIU!
VIESPATS bus jo
pasitikėjimas.
8 Jis bus kaip medis, persodintas
prie vandens,
kuris išleidžia savo šaknis į
kanalą.
Jis nebijos, kai ateis kaitra,
ir jo lapai pasiliks žali.
Sausros metais jis neturės
rūpesčių
ir nesiliaus nešęs vaisių.
9 Širdis suktesnė už viską,
ir ji nepagydoma.
Kas gali ją suprasti?
10 „Aš, VIESPATS, tirių širdį,
mėginu jausmus⁹
ir taip atmoku¹⁰ kiekvienam
pagal jo elgesį,
pagal¹¹ jo darbų vaisių“.
11 [Kaip] kurapka, kuri peri, bet
neišperi,

1 ~ G

2 Lit. ranka

3 Dgl Mss STV; M: jų

4 Rk.; M: kaip jų sūnūs atsimens

5 Vėlesnis intarpas

6 Rk., plg. 15,13; M: tavo aukštumas

7 Kl. Mss G^{OL},₁

8 Lit. ranka

9 Lit. inkstus.
žmogaus jaus-
valią arba ga-
vienaip ar kita

10 Dgl. Mss Vrs:

11 Dgl. Mss Vrs:

yra tas, kuris neteisėtai
išsigyja turtą.
Savo pusamžyje jis turės juos
palikti
ir savo pabaigoje pasirodys
esąs kvailys.

8 Ps 1, 3 10 Apr 2, 23 10 Ps 62, 12

VIESPATS—Izraelio viltis

- 12 Šlovingas sostas, iškilnus nuo
pradžios,
yra mūsų šventyklos vieta.
13 Izraelio viltie, VIESPATIE!
Visi, kurie palieka tave,
turės gėdytis.
Tie, kurie traukiasi nuo tavęs¹,
bus įrašyti į žemę,
nes jie paliko gyvojo
vandens versmę
[VIESPATI].

Jeremijas meldžia Dievą pagalbos

- 14 Gydyk mane, VIESPATIE, kad
pagyčiau,
gelbėk mane, kad būčiau
išgelbėtas,
nes tu esi mano gyrius²!
15 Štai jie man sako:
„Kur VIESPATIES žodis?
Tegul jis įvyksta!“
16 Bet aš neverčiau tavęs siųsti
nelaimę³,
negeidavau nelemties
dienos.
Tu žinai, kas išėjo iš mano lūpų.
Tai įvyko tavo akyse.
17 Netapk man išgaščiu⁴
tu, mano prieglauda,
nelaimės diena!
18 Tebūnie sugėdinti mano
persekiotojai, o ne aš,
tegul jie išsigąsta, o ne aš!
Užleisk ant jų nelaimės dieną
ir juos sutriuškink dvigubu
triuškinimu!

Šabatos šventimas

19 Taip man pasakė VIESPATS:
„Eik ir atsistok Tautiečių vartuose, pro
kuriuos įeina ir išeina Judo karaliai, ir

visuose Jeruzalės vartuose 20 ir jiems
tark: „Klausykite VIESPATIES žodžio,
Judo karaliai, visi judėjai ir visi
Jeruzalės gyventojai, kurie įeinate pro
šituos vartus! 21 Taip pasakė
VIESPATS: Dėl savo pačių gyvybės
žiūrėkite, kad neneštumėte naštos
šabatos dieną ir neįneštumėte pro
Jeruzalės vartus! 22 Šabatos dieną
neišneškite naštos iš savo namų ir
nedirbkite jokio darbo, bet švęskite
šabatos dieną, kaip įsakiau jūsų
protėviams. 23 Tačiau jie neklaušė ir
nepalenkė savo ausies, ir sukietino savo
sprandą, kad neklausytų ir nepriimtų
drausmės. 24 Bet jei tikrai manęs
klausysite,—sako VIESPATS,—šabatos
dieną neįnešite naštos pro šito miesto
vartus ir taip švęsite šabatos dieną, jog
nedirbsite per ją jokio darbo, 25 žygiuos
pro šito miesto vartais karaliai⁵, sėdintys
Dovydo soste, važiuojantys vežimais ir
jojantys žirgais, jie patys ir jų
kunigaikščiai, judėjai ir Jeruzalės
gyventojai, ir šitas miestas liks
apgyventas visam laikui. 26 Ir ateis iš
Judo miestų, iš Jeruzalės apylinkių, iš
Benjamino šalies, iš Sefelos, iš Kalnyno
ir iš Negebo žmonių, kurie atneš
deginamųjų, pjaunamųjų ir javienių
aukų bei smilkalų ir kurie atneš padėkos
aukų į VIESPATIES namus. 27 Bet jei
manęs neklausysite—[neklausysite]
švęsti šabatos dienos, nenešti naštos ir
neįeiti į su ja⁶ pro Jeruzalės vartus
šabatos dieną, aš padėsiu jos vartus
ugnimi, kuri surys Jeruzalės rūmus ir
neužges“.

21 Nech 13, 15–22 22 Is 20, 8–10; Dt 5, 12–14

Jeremijas puodžiaus namuose

18 Zodis, kuris atėjo iš VIESPATIES
Jeremijui: 2 „Kelkis ir eik žemyn
į puodžiaus namus, ir ten aš tau leisiu
išgirsti savo žodžius!“ 3 Aš nuėjau į
puodžiaus namus, ir štai jis buvo
bedirbas prie žiestuvo. 4 Ir kai jo
žiedžiamas indas nenusisekė—taip
atsitinka su moliu puodžiaus rankoje,—
jis vėl nužiedė kitą indą, kaip puodžiui
atrodė tinkama nužiesti.

1 Rk.; M: manęs

2 Arba: viltis

3 Rk.; arba rk.: nelaimės diena; M: nuo
ganytojavimo

4 T.y. išsigandimo priežastimi

5 M + sekančio žodžio dtgr.: ir kunigaikščiai

6 Rk.

5 Tada man atėjo VIESPATIES žodis: ⁶ „Ar aš negaliu pasielgti su jumis, Izraelio namai, kaip šitas puodžius?—sako VIESPATIS.—Štai kaip molis puodžiaus rankoje, taip jūs, Izraelio namai, mano rankoje. ⁷ Vienu atveju aš grasinu tautą ar karalystę išrausiąs, nuversiąs ir sunaikinsiąs, ⁸ bet jei ta tauta, kuriai grasinau¹, atsivers nuo savo nedorybės, man bus gaila piktenybės, kurią buvau sumanęs jai padaryti. ⁹ Kitu atveju pažadu tautą ar karalystę statysiąs ir sodinsiąs, ¹⁰ bet jei ji darys tai, kas pikta mano akyse, neklausydama mano balso, man bus gaila gero, kuri buvau pažadėjęs jai padaryti. ¹¹ Taigi dabar sakyk judejams ir Jeruzalės gyventojams: „Taip pasakė VIESPATIS: Štai aš žiedžiu jums nelaimę ir sumanau prieš jus kėslą. Atsiverskite gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio ir gerinkite savo poelgius ir savo darbus!“ ¹² Bet jie sakys: „Veltui! Mes paseksime savo pačių sumanymais ir kiekvienas elgsimės pagal savo atkaklius ir piktus polinkius“^{2,3,4}.

Neįtikimas atsimetimas ir bausmė už jį

13 Todėl taip pasakė VIESPATIS:

„Klauskite gi tautų:
kas yra girdėjęs tokių
dalykų?

Labai baisų dalyką padarė
mergelė Izraelis!

14 Ar titnagas³ palieka lauką,
ar sniegas—Lebanoną?

Arba ar išdžiūsta tekančios
vandenys,
sruvenančios versmės⁴?

15 Tačiau mano tauta pamiršo
mane;

niekui⁵ jie degina aukas.

Jie⁶ juos suklypdys jų keliuose,
seniai įprastuose takuose,
ir šie turės vaikščioti
nemintais⁷ takais,

nesupiltu keliu.

16 Jie pavers jų šalį klaikuma⁸,
vieta, kuriai amžinai bus
švilpaujama⁹.

Kiekvienas praeivis jos baisėsis
ir kraipys savo galvą.

17 Kaip rytėvis juos išsklaidysiu
priešo akivaizdoje,
nugara, ne veidą, jiems rodysiu
jų žuvimo dieną!“

Jeremijo atsiliepiamas į samokslą prieš jo gyvybę

18 Bet jie tarė: „Eikite šen!
Sugalvokime samokslą prieš Jeremiją,
nes kunigas nepraras pamokymo, nei
išminčius patarimo, nei pranašas žodžio!
Eikite šen! Sumuškime jį jo paties
liežuviu¹⁰ ir kreipkime dėmesį į
kiekvieną¹¹ jo žodį!“

19 VIESPATIE, kreipk dėmesį į
mane

ir klausykis to, ką kalba
mano priešininkai!

20 Argi atmokama piktų už gera?
Tačiau jie iškasė man
duobę.

Atsimink, kaip aš stovėjau
prieš tave,

kad kalbėčiau gera apie juos,
kad nukreipčiau nuo jų
tavo rūstybę!

21 Todėl atiduok jų sūnus badui
ir perleisk¹² juos kalavijo
ašmenims!

Tegul jų žmonos
netenka vaikų ir lieka
našlės!

Tebūnie jų vyrai maro aukos,
jų jaunuoliai kalavijo
nudobti kovoje!

22 Tepasigirsta pagalbos šauksmas
iš jų namų,

1 ~GS

2 Lit piktos širdies atkakluma

3 Rk.; M: nuo uolos

4 Rk.; M: išraunami svetimi vandenys, vėsūs,
sruvenantys

5 T.y. Baalui

6 T.y. stabai

7 Rk.

8 Lit. klaiku

9 Arba: šnyppščijama. Tai veiksmas, kuriuo, anų
laikų papročiu, apsiginama nuo sunaikinimo
demonų.

10 S (t.y. pagaukime jį tuo, ką jis kalba); M:
liežuviu

11 G; M: nekreipkime dėmesio į nė vieną

12 Lit. išliek

kai staiga užleisi ant jų
plėšikų gaują!
Nes jie iškasė duobę man
pagauti
ir slapta padėjo spastus
mano kojoms.
23 Bet tu, VIESPATIE, žinai
visą jų mirties sąmokslą
prieš mane.
Neatleisk jų kaltės
ir neišdildyk jų nuodėmės iš
savo akių!
Jie tesukniumba tavo
akivaizdoje!
Savo rūstybės metu veik
prieš juos!

Sudažytas grafinas. Vaikų aukojimas Tofete

19 Taip¹ pasakė² VIESPATS: „Eik ir
nusipirk puodžiaus molinį
grafiną³, ir pasiimk⁴ kai kuriuos iš
tautos vyresniųjų ir iš kunigų⁵,² ir išeik
į Ben-Hinomo slėnį, prieinančią prie
Sukių vartų angos, ir ten paskelbk
žodžius, kuriuos tau kalbu.“³ Sakyk:
„Klausykite VIESPATIES žodžio, Judo
karaliai ir Jeruzalės gyventojai! Taip
pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio
Dievas: Štai aš užleisiu ant šitos vietos
tokią nelaimę, kad kiekvienam, kuris
išgirs apie ją, spengs jo ausys,⁴ kadangi
jie paliko mane ir padarė šią vietą
neatpažįstama, ir joje degino aukas
kitiems dievams, kurių nepažino nei jie,
nei jų tėvai, ir kadangi Judo karaliai⁶
pripildė šią vietą nekaltųjų kraujo.“

⁵ Jie statė Baalo alkus, kad ugnyje
degintų savo sūnus kaip aukas Baalui.
To neįsakiau ir neminėjau, ir tai man
niekad neatėjo į galvą.⁶ Todėl štai
ateina dienos,—sako VIESPATS,—kai
nebevadins šitos vietos Tofetu ar Ben-
Hinomo slėniu, bet Žudynių slėniu.⁷ Aš
nieku paversiu šitoje vietoje Judo ir
Jeruzalės sumanymą ir leisiu jiems kristi
nuo kalavijo ties jų priešais ir nuo rankų

tų, kurie tykoja jų gyvybės, ir atiduosiu
jų lavonus kaip peną dangaus
paukščiams ir žemės žvėrimis.

⁸ Padarysiu šią miestą pasibaisėjimo ir
pašvilpos vieta: kiekvienas, kuris praeis
pro jį, baisės ir švilpauš⁷ dėl visų jį
ištikusių smūgių.⁹ Duosiu jiems valgyti
jų sūnų kūną ir jų dukterų kūną, ir
vienas valgys kito kūną apgultyje ir
prispaudime, kuriuo juos prispaus jų
priešai ir tie, kurie tykoja jų gyvybės⁸.

¹⁰ Paskui sudažyk grafiną akyse vyrų,
kurie bus eję su tavim,¹¹ ir jiems tark:
„Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:
Aš sudažysiu šią tautą ir šią miestą
taip, kaip nebepataisomai sudažysiu
puodžiaus indas. Ir jie laidos
[numirėlius] Tofete, kol [jame]⁸ nebebus
vietos laidoti.“

¹² Taip aš pasielsiu su šita
vieta,—sako VIESPATS,—ir su jos
gyventojais, ir padarysiu šią miestą
panašų į Tofetą.¹³ Jeruzalės namai ir
Judo karalių namai bus sutepti kaip
Tofeto vieta,—visi tie namai, ant kurių
stogų jie degino aukas visai dangaus
kariuomenei ir išliejo liejamasias aukas
kitiems dievams“.

¹⁴ Kai Jeremijas sugrįžo iš Tofeto,
kur VIESPATS jį buvo nusiuntęs
pranašauti, jis atsistojo VIESPATIES
namų kieme ir tarė visai tautai:

¹⁵ „Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš
užleidžiu ant šito miesto ir ant visų jo⁹
miestų visą nelaimę, kuria jam grąsinau,
nes jie sukietino savo sprandą, kad
neklausytų mano žodžių““.

2 2 Kar 23, 10; Jer 7, 30–32; 32, 34–35 5 Lev 18, 21

Pašchūras sumušė Jeremiją ir jį įdėdą į šiekštą

20 Kunigas Paščūras, Imerio
sūnus—jis buvo vyriausias
VIESPATIES namų prievaizdas—girdėjo
Jeremiją pranašaujant šituos žodžius.

² Paščūras sumušė pranašą Jeremiją ir
jį įrakino į šiekštą, buvusį VIESPATIES
namų viršutiniuose Benjamino vartuose.

³ O kai kitą rytą Paščūras išleido

1 G: Tašyk

2 10Mss GST + man

3 T.y. indą su siauru ilgu kaklu, arba ropinę

4 ST; ~M

5 G; M + vyresniųjų

6 G; M: nei Judo karaliai, ir kad

7 Arba: šnypščios

8 Arba: nes [kitur]

9 T.y. jam, sostinei, priklausančių

Jeremija iš šiekšto, Jeremijas jam tarė:
 „VIESPATS tave pavadino ne Paščūru,
 bet Magor-missabibu!¹ 4 Nes taip
 pasakė VIESPATS: „Štai aš padarysiu
 tave siaubu tau pačiam ir visiems tavo
 draugams. Jie, tavo akims matant, kris
 nuo jų priešų kalavijo, o visą Judą
 atiduosiu į Babilono karaliaus ranką.
 Šis juos ištrims į Babiloną ar iššudys
 kalaviju. 5 Ir aš atiduosiu visus šito
 miesto išteklis, visą jo igitą turtą, visas
 jo brangenybes ir visus Judo karalių
 lobius² į jų priešų rankas. Tie juos
 išplės, pasigrobs ir nugabens į Babiloną.
 6 O tu, Paščūre, ir visi tavo namiškiai
 turėsite eiti į nelaisvę. Tu turėsi nueiti į
 Babiloną, ten mirti ir ten būti palaidotas,
 tu ir visi tavo draugai, kuriems tu
 melagingai pranašavai“.

Jeremijo sielvartai

7 Tu suviliojai mane,
 VIESPATIE, ir aš
 leidaus viliojamas,
 tu pasidarei man per stiprus
 ir nugalejai.

Tapau pajuoka per visą dieną;
 kiekvienas tyčiojasi iš
 manęs.

8 Juk kada tik kalbu, turiu rėkti,
 turiu šaukti „Smurtas ir
 sunaikinimas!“,
 nes VIESPATIES žodis man
 tapo
 plūdimo ir pašaipos
 priežastim per visą
 dieną.

9 O kai pagalvodavau: „Aš jo
 nebeiminėsiu³
 ir nebekalbėsiu jo vardu“,
 [jo žodis] mano širdyje būdavo
 kaip deganti ugnis,
 uždaryta mano kauluose.
 Aš stengdavau [jį] išlaikyti,
 bet negalėdavau.

10 Aš juk girdėjau daugelio
 šnibždesį:
 „Siaubas aplinkui!
 Įskųskite! Įskųskite jį!“
 Visi mano „bičiuliai“
 tykoja mano suklupimo:

„Jis gal leisis apgaunamas, tada
 jį įveiksime
 ir jam atsikeršysime!“

11 Bet VIESPATS yra su manim
 kaip galingas karžygs!
 Todėl mano persekiotojai
 turės suklupti ir
 nenugalės,

turės labai gėdytis, ir jiems
 nepavyks.

[Ju] amžina negarbə nebus
 pamiršta.

12 O tu, kariuomenių VIESPATIE,
 kuris mėgini teisųjį,
 permatai širdį ir protą⁴,
 duok man išvysti tavo jiems
 padarytą kerštą,
 nes tau patikėjau savo bylą!

13 Giedokite VIESPACIUI,
 girkite VIESPATĮ,
 nes jis išgelbėjo vargšo gyvybę
 iš piktadarių rankos!

Kodėl aš gimiau?

14 Prakeikta diena,
 kurią gimiau!

Diena, kurią mane pagimdė
 mano motina,
 tenebūnie palaiminta!

15 Prakeiktas vyras, kuris pranešė
 mano tėvui linksma žinią:
 „Tau gimė sūnus, berniukas!“,
 jį džiuginte pradžiugino!

16 Tenutinka tam vyrui kaip
 miestams,
 kuriuos VIESPATS be
 gailesčio sugriovė!
 Tegul jis girdi pagalbos
 šauksmą rytmetį
 ir kovos triukšmą vidudienį,
 17 kadangi jis nenužudė manęs
 iščiose!

Taip mano motina būtų man
 tapusi mano kapu
 ir jos iščios likę nėsčios
 amžinai.

18 Kam gi aš turėjau išeiti iš iščių,
 kad patirčiau vargą ir
 sielvartą
 ir kad baigčiau savo dienas
 sugėdintas⁵?

1 T.y. Siaubu visur aplinkui; G: Siaubu

2 M + atiduosiu; ~ G

3 Arba: nebeatsiminsiu

4 Lit. inkstus ir širdį (t.y. paslėptus motyvus ir mintis)

5 Lit. mano dienos baigtusi sugėdinime

14-18 Job 3, 1-19

Šidkijas ir Jeruzalė nebus išgelbėti
21 Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES, kai karalius Šidkijas atsiuntė pas jį Malkijo sūnų Paščūrą ir kunigą Šefaniją, Maasejo sūnų, ir sakydino: ² „Prašau pasiklausti už mus VIESPATIES, nes Babilono karalius Nebuchadrezaras kariauja prieš mus. Gal VIESPATS, atsižvelgdamas į visus savo [ankstesnius] nuostabius darbus, taip veiks su mumis, kad anas turės atsitraukti nuo mūsų“. ³ Bet Jeremijas jiems tarė: „Taip sakykite Šidkijui: ⁴ „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: Štai aš apgrėšiu iš užmūrio karo ginklus, esančius jūsų rankose, kuriais jūs kariaujate prieš Babilono karalių ir jus apgulančius kaldejus, ir juos¹ surinksiu² į šito miesto vidų. ⁵ Aš pats kariausiu su jumis ištiesta ranka ir stipriu dilbiu įpykęs, užsirūstinęs ir labai įnirtęs, ⁶ ir išmušiu šito miesto gyventojus, tiek žmones, tiek ir gyvulius: jie turės mirti nuo baisaus maro. ⁷ O paskui,—sako VIESPATS,—aš atiduosiu Judo karalių Šidkiją, jo tarnus ir tautiečius, išlikusius³ šitame mieste nuo maro, kalavijo ir bado, į Babilono karaliaus Nebuchadrezaro ranką, į jų priešų rankas ir į rankas tų, kurie tykoja jų gyvybės, ir jis juos išžudys kalavijo ašmenimis. Jis jų nepagalilės, neužjaus ir nebus jiems gailestingas“.

⁸ „O šitai tautai sakyk: „Taip pasakė VIESPATS: Štai aš leidžiu jums pasirinkti gyvenimo kelią ir mirties kelią. ⁹ Kas pasiliks šitame mieste, tas mirs nuo kalavijo, bado ir maro. O kas išeis ir pasiduos kaldejams, kurie jus apgula, tas išliks gyvas ir jam teks jo gyvybė kaip grobis, ¹⁰ nes nukreipiau savo veidą prieš šitą miestą jo nelaimėi, ne gerovei,—sako VIESPATS.—Jis bus atiduotas į Babilono karaliaus ranką, o šis jį sudegins“.

22 Kar 25, 1-11; 2 Kron 36, 17-21

PRANAŠYSTĖS APIE JUDO KARALIUS (21, 11—23, 8)

Karaliaus pareigos. Įspėjimas karaliui ir Jeruzalei

- 11 Judo karaliaus namams:
Klausykite VIESPATIES žodžio,
- 12 Dovydo namai!
Taip pasakė VIESPATS:
„Kasryt darykite teisną ir išvaduokite apiplėštąjį iš skriaudėjo rankos, kad neišsiveržtų mano rūstybė kaip ugnis ir nedegtų taip, jog niekas [jos] neužgesintų
'del jų darbų piktumo'⁴“
- 13 „Štai aš esu prieš tave, o sėdinti soste viršum slėnio, 'plokščiakalnio uola'⁵,—sako VIESPATS,—
[prieš jus,] kurie sakote: „Kas galėtų mus užpulti ir kas įsibrauti į mūsų buveines?“
- 14 Ir aš nubausiu jus pagal jūsų darbų vaisių,—sako VIESPATS⁶,—
ir sukursiu ugnį jos⁷ miške, ir ta prarys viską, kas yra aplinkui“.

22 Taip pasakė VIESPATS: „Nueik į Judo karaliaus namus ir ten kalbėk šitą žodį. ² Sakyk: „Klausyk VIESPATIES žodžio, Judo karaliau, sėdintis Dovydo soste, tu ir tavo tarnai, ir tavo tautiečiai, įeinantys pro šituos vartus! ³ Taip pasakė VIESPATS: Vykdykite tai, kas teisinga ir teisu, ir išvaduokite apiplėštąjį iš jo⁸ prispaudėjo rankos. Neprislėkite svetimšalio, našlaičio ir našlės, nevartokite prieš juos smurto ir nepraliekite nekalto kraujo šitoje vietoje! ⁴ Nes jei tikrai vykdysite šitą žodį, įeis pro šitų namų vartus karaliai, sėdintys Dovydo soste, važiuojantys vežimais ir jojantys žirgais—jie patys, jų tarnai ir jų

4 Intarpas iš 4,4; ~ G

5 Arba: ant plokščiakalnio uolos

6 ~ G

7 T.y. Jeruzalės

8 GST; ~ M

1 T.y. ginklus

2 ~ G

3 9Mss GST; M: ir išlikusius

tautiečiai¹. ⁵ Bet jei neklausysite šitų žodžių, esu prisiekęs savimi,—sako VIESPATS,—kad šitie rūmai turės pavirsti griuvėsiais!“

⁶ Nes taip VIESPATS pasakė apie

Judo karaliaus rūmus:
„Nors jūs esate man kaip
Gileadas,
kaip Lebanono viršūnė,
prisiekiau jus padarysias
dykumą,
panašius į negyvenamus
miestus!“

⁷ Ir aš paskirsiu naikintojų prieš
jūs,
kiekvieną su savo įrankiu,
kad jie nukirstų jūsų rinktinius
kedrus
ir įmestų į ugnį!

⁸ Ir kai daugelis tautų praeis pro
šita miesta ir vienas kitą klaus: „Kodėl
VIESPATS taip pasielgė su šituo dideliu
miestu?“ ⁹ bus atsakyta: „Dėl to, kad jie
paliko VIESPATIES, savo Dievo,
sandorą, garbino kitus dievus ir jiems
tarnavo“.

Apie Šalumą

¹⁰ Neverkite mirusiojo ir
neraudokite jo!
Verčiau verkite to, kuris
nueina,
nes jis nebesugrįš ir nebematys
savo gimtojo krašto!

¹¹ Nes taip VIESPATS pasakė apie
Jošijo sūnų Šalumą², Judo karalių,
karaliavusį po savo tėvo Jošijo [ir]
palikusį šita vieta: „Jis nebesugrįš į ją,
¹² bet ten, vietoje, kur jį ištrėmė, jis mirs
ir šitos šalies nebematys“.

¹¹ 2 Kar 23, 31–34; 2 Kron 36, 1–4

Prieš Jehojakimą

¹³ „Vargas tam, kuris stato savo
rūmus su neteisumu
ir savo viršutinius
kambarius su neteisybe,
kuris verčia savo tautietį dirbti
veltui
ir jam neduoda jo algos,

¹⁴ kuris sako: „Pasistatysiu
erdvius rūmus

ir ertus viršutinius
kambarius“.

Jis iškerta jiems³ jų langus,
jų sienas apmuša kedro
lentomis
ir juos nudažo ryškiai
raudonai.

¹⁵ Ar pasirodai esąs karalius tuo,
kad tu eini varžybų⁴ su
kedru?

Tavo tėvas—argi jis nevalgė ir
negėrė
ir nedarė to, kas teisinga ir
teisu?

Tada jam sekėsi.

¹⁶ Jis gynė nuskurdėlio ir beturčio
teises.

„Tada gerai klojosi“⁵.
Argi tai nereiškia tikrai pažinti
mane?—
sako VIESPATS.—

¹⁷ Tačiau tavo akys ir tavo širdis
siekia tik tavo pelno,
tik pralieti nekaltų kraują
ir vartoti priespaudą bei
prievartą“.

¹⁸ Todėl taip VIESPATS pasakė
apie Jošijo sūnų Jehojakimą, Judo
karalių:

„Vargas šitam vyrui“⁶!

Jis neapraudos:

„Oi, mano broli! Oi, sesuo!“

Jis neapraudos:

„Oi, valdovo! Oi, jo didybė!“

¹⁹ Jis bus palaidotas kaip asilas—
išvilktas ir numestas
už Jeruzalės vartų“.

¹⁸ 2 Kar 23, 36—24, 6; 2 Kron 36, 5–7

Prieš Jeruzalę

²⁰ „Įlipk į Lebanoną ir šauk,
Bašane paleisk savo balsą,
ir šauk nuo Abarimo [kalnų],
nes sutriuškinti visi tavo
meilužiai!“

²¹ Aš tau kalbėjau, kai [dar] buvai
saugi.

Tu sakei: „Neklausysiu!“
Toks buvo tavo būdas nuo pat
tavo jaunystės,
nes neklausėi mano balso.

3 T.y. namams

4 su Egipto ar Asirijos karalium

5 ~ G

6 G: ~ M

1 G: M: jis pats, jo tarnai ir jo tautiečiai

2 G¹: Jehoachaza

- 22 Visus tavo ganytojus ganyš¹
vėjas,
ir tavo meilužiai turės eiti
nelaisvėn.
Tikrai tada turėsi gėdytis ir
patirti negarbės
dėl viso savo nelabumo.
- 23 Tu, kuri tupi Lebanone,
suki lizdą kedruose,
kaip tu dejuosi, kai tave suims
gimdymo skausmai,
sopuliai kaip gimdančiąją!“

Prieš Koniją

24 „Kaip aš gyvas,—sako
VIESPATS,—net jei Jehojakimo sūnus
Konijas, Judo karalius, būtų antspaudė
žiedas ant mano dešinės rankos, aš nuo
ten tave nutraukčiau! 25 Aš tave
atiduosiu į rankas tų, kurie tykoja tavo
gyvybės, ir į rankas tų, kurių tu bijai, į
Babilono karaliaus Nebuchadreso
rankas ir į kalbėjų rankas. 26 Ir
nusiųsiu tave bei tavo motiną, kuri tave
pagimdė, į kitą šalį, kur nebuvote gimę,
ir ten mirsite. 27 Bet į šalį, į kurią jie
ilgėsis sugrįžti, nesugrįš“.

- 28 Ar jis buvo paniekintas,
sukultas indas,
tas vyras Konijas,
arba rykas, kuris niekam
nepatiko?
Kodėl jie nusviesti,
jis ir jo palikuonys,
numesti į šalį,
kurios jie nepažino?
- 29 O šalie, šalie, šalie,
klausk VIESPATIES
žodžio!
- 30 „Taip pasakė VIESPATS²:
„Irašykite šitą vyrą kaip
bevaikį,
kaip vyrą, kuriam nesisėks
jo dienomis,
nes nė vienas iš jo palikuonių
nepavyks
atsisėsti į Dovydo sostą
ir vėl valdyti Judą“.

24 2 Kar 24, 8–15; 2 Kron 36, 9–10

Prieš netikrus ganytojus

23 „Vargas ganytojams, kurie leidžia
mano³ ganyklos avims nuklysti
ir išsisklaidyti!“—sako VIESPATS.
2 Todėl taip pasakė VIESPATS, Izraelio
Dievas, apie ganytojus, kurie gano mano
tautą: „Jūs esate tie, kurie leido mano
avims išsisklaidyti, jas išvaikyti ir
nesirūpino jomis. Štai aš jus nubausiu
dėl jūsų darbų piktumo,—sako
VIESPATS.—³ Aš pats surinksiu savo
avių likutį iš visų šalių, po kurias būsiu
jas išvaikęs, ir jas sugrąžinsiu į jų
ganyklą, kur jos bus vaisingos ir
dauginsis. 4 Ir joms paskirsiu ganytojų,
kurie tikrai jas ganys, ir jos nebeturės
bijotis ir išsigąsti, ir nė vienos iš jų
nepasigės“,—sako VIESPATS.

Teisi Dovydo Atžala

- 5 „Štai ateina dienos,—sako
VIESPATS,—
kai aš prikelsiu Dovydui
teisią⁴ Atžalą,
kuri viespataus kaip karalius ir
elgsis išmintingai,
ir vykdys, kas teisinga ir
teisu šalyje.
- 6 Jo dienomis Judas bus
išgelbėtas
ir Izraelis saugiai gyvens.
Ir tas bus jo vardas, kuriuo jie
vadinis jį:
„VIESPATS mūsų
teisumas“.

5–6 Jer 33, 14–16

Sugrįžimas

7 „Todėl štai ateina dienos,—sako
VIESPATS,—kai nebesakys: „Kaip gy-
vas VIESPATS, kuris atvedė izraelius iš
Egipto šalies, ⁸ bet: „Kaip gyvas VIES-
PATS, kuris atkėlė ir parvedė Izraelio
namų palikuonis iš Žemių šalies ir iš
visų šalių, po kurias buvau juos išvaikęs,
kad jie gyventų savo pačių žemėje“.

Apie netikrus pranašus

- 9 Pranašams⁵.
Sutrinta mano širdis mano
viduje,
dreba visi mano kaulai.
Pasidariau kaip girtas vyras,

1 T.y. nuneš

2 ~ G

3 G: savo

4 Arba: tikrą

5 Arba: Apie pranašus.

- kaip asmuo, kurį apgalėjo
vynas,
nuo VIESPATIES
ir nuo jo šventų žodžių:
10 „Šalis pilna svetimoteriautojų¹.
Juk 'nuo prakeikimo'²
išdžiūvo³ šalis,
nusvilo stepių ganyklos.
Jų elgsena pikta,
jų galios naudojimas
neteisėtas⁴.
11 Juk ir pranašai, ir kunigai
subedievėjo.
Net savo namuose aptikau
jų nedorybę,—
sako VIESPATS.—
12 Todėl jų kelias jiems bus
kaip slidūs takai,
ant kurių jie tamsoje bus
pastumti
ir joje pargrius,
nes užleisiu ant jų nelaimę
jų bausmės metais“,—
sako VIESPATS.

Apie Samarijos ir Jeruzalės pranašus

- 13 „Samarijos pranašuose
mačiau tai, kas piktina:
jie pranašavo Baalu
ir klaidino mano tautą
Izraelį.
14 O Jeruzalės pranašuose
mačiau tai, kas sukelia
šiurpą:
svetimoterystę ir gyvenimą
melagystėje,
ir jie taip sustiprino
piktadarių rankas,
jog nė vienas nesigrėžė nuo
savo nelabumo.
Jie visi man pasidarė kaip
Sodoma,
o jos⁵ gyventojai—kaip
Gomora“.
15 Todėl taip pasakė kariuomenių
VIESPATS apie
pranašus:
„Štai aš juos valgydinsiu
mėtėlėmis

ir juos girdysiu nuodingu
vandeniu,
nes iš Jeruzalės pranašų
išėjo bedievyystė į visą šalį!“

14 Pr 18, 20

Nesiųsti pranašai kalba prasimanytus žodžius

- 16 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Neklausykite žodžių pranašų,
kurie jums pranašauja⁶!
Jie tik mulkina jus.
Prasimanyta⁷ regėjimą jie
kalba,
ne iš VIESPATIES burnos.
17 Jie vis⁸ sako tiems, kurie
'niekina VIESPATIES
žodį⁹:
'Jūs patirsite gerovę',
ir kiekvienam, kuris elgiasi
pagal savo atkaklius
polinkius, jie sako:
'Neužeis ant jūsų nelaimė“.
18 Bet kas [iš jų] stovėjo
VIESPATIES taryboje,
kad pamatytų¹⁰ ir išgirstų
jo žodį?
Kas kreipė dėmesį į jo žodį
ir jį išgirdo?
19 Štai VIESPATIES audra!
Išūžė rūstybė,
sūkuriuojanti audra.
Ji atsūkuriuoja ant
bedievių galvos.
20 Nenusigrėš VIESPATIES
rūstybė,
kol jis nebus įvykęs ir
atlikęs
savo širdies sumanymų.
Toms dienoms pasibaigus,
jums tai visiškai paaiškės.
21 „Aš nesiunčiau pranašų,
tačiau jie patys bėgo.
Nekalbėjau jiems,
tačiau jie pranašavo.

1 ~ G

2 2Mss GS: dėl šitu

3 Arba: gedėjo

4 Lit. galia neteisėta

5 T.y. Jeruzalės

6 ~ G

7 Lit. Savo širdies

8 ~ Vrs

9 G, plg. S; M: niekina mane: ,VIESPATS
kalbėjo!

10 S: jį pamatytų

- 22 Jei jie būtų stovėję mano taryboje,
jie būtų skelbę mano žodžius mano tautai
ir juos atgręžę nuo jų pikto kelio
ir nuo jų darbų piktumo“.

Sapnų sapnuotojai ir Dievo žodis

- 23 „Argi aš esu [tik] artimas Dievas,—sako VIESPATIS,—

o ne tolimas¹ Dievas?

- 24 Arba ar kas gali pasislėpti slėpynėse,
kad aš jo nematyčiau?—sako VIESPATIS.—

Argi aš nesu tas, kuris pripildo dangų ir žemę?“—sako VIESPATIS.

25 „Aš girdėjau, ką sakė pranašai, kurie mano vardu pranašauja melą, sakydami: „Sapnavau, sapnavau!“²⁶ Iki kol [taip bus]? Ar „atsigręš širdis“²⁷ pranašų, pranašaujančių melą ir pranašaujančių savo širdies apgaule,²⁸ siekiančių padaryti, kad mano tauta pamirštų mano vardą dėl jų sapnų, kuriuos jie vienas kitam pasakoja, kaip kad jų tėvai pamiršo mano vardą dėl Baalo? 28 Pranašas, kuris turi sapną, tegul pasakoja savo³ sapną, o kas turi mano žodį, tas tegul ištikimai kalba mano žodį.

Ką šiaudai turi darbo su kviečiais?—

sako VIESPATIS.—

- 29 Argi mano žodis nedegina⁴ kaip ugnis?—sako VIESPATIS,—

ir ar jis nėra kaip kūjis, kuris sutrupina uolą?

30 Todėl štai aš pasisakau prieš pranašus,—sako VIESPATIS,—kurie vagia „mano žodžius“ vienas iš kito.
31 Štai aš pasisakau prieš pranašus,—

sako VIESPATIS,—kurie, kalbėdami savo pačių žodžius⁵, pranašauja „pranašytę“.³² Štai aš pasisakau prieš pranašus⁶, kurie pranašauja melagingus sapnus,—sako VIESPATIS,—juos pasakoja ir klaidina mano tautą savo melais ir savo palaida kalba. Bet aš jų nesiunčiau ir jiems neįsakiau, ir jie yra visai nenaudingi šitai tautai“,—sako VIESPATIS.

VIESPATIES „našta“

33 „Ir jei šita tauta—ar pranašas, ar kunigas—tave paklaus: „Kokia yra VIESPATIES našta?“⁷, jiems atsakyk: „Jūs esate⁸ našta, ir aš jus numesiu, sako VIESPATIS“.³⁴ Ir jei bus pranašas ar kunigas, ar koks nors tautietis, kuris sakys: „VIESPATIES našta“, aš nubausiu tą vyrą ir jo namus.³⁵ Taip jūs turite sakyti vienas kitam, kiekvienas savo broliui: „Ką atsakė VIESPATIS?“ arba: „Ką kalbėjo VIESPATIS?“³⁶ Bet [posakio] „VIESPATIES našta“ nebeturite minėti⁹, nes „našta“ turi reikšti kiekvienam jo paties žodį, ir [jį] vartodami perkreiptumėte gyvojo Dievo, kariuomenių VIESPATIES, mūsų Dievo, žodžius.³⁷ Taip tu turi sakyti pranašui: „Ką tau atsakė VIESPATIS?“ arba: „Ką kalbėjo VIESPATIS?“³⁸ Bet jei sakote: „VIESPATIES našta“,—taip pasakė VIESPATIS:—kadangi vartojate šitą posakį: „VIESPATIES našta“, nors siunčiau jums draudimą: „Nesakykite „VIESPATIES našta““,³⁹ todėl štai aš jus kelte pakelsiu ir numesiu iš savo akivaizdos jus ir miestą, kurį daviau jums ir jūsų tėvams,⁴⁰ ir užtrauksiu ant jūsų amžiną nešlovę ir amžiną gėdą, kuri nebus pamiršta“.

Dvi pintinės figų

24 VIESPATIS man parodė: Štai buvo dvi figų pintinės, padėtos ties VIESPATIES šventykla. Tai įvyko po

1 T.y. tolimas ta prasmė, kad jis yra transcendentus Dievas, kuris viską žino ir mato ir nesileidžia pranašų manipuliuojamas, lyg jis būtų jų minčių, norų ar lūkesčių tarnas

2 Rk.; M: yra širdyje

3 G; ~ M

4 Rk.; M: nėra toks

5 Lūt. ima savo paties liežuvį ir

6 G; M: tuos

7 T.y. koks yra VIESPATIES pareiškimas (hbr. massā)? „Massā“ reiškia pareiškimą (t.y. pranašytę) ir naštą. Čia žaidžiama žodžio „massā“ dvireikšmiškumu.

8 GVLat

9 G; M: atsiminti

to, kai Babilono karalius Nebuchadrezaras ištrėmė iš Jeruzalės Jehojakimo sūnų Jekoniją, Judo karalių, ir Judo kunigaikščius su amatininkais ir kalviais¹ ir juos nuvedė į Babiloną².

² Vienoje pintinėje buvo labai gerų figų, tokių, kaip ankstyvosios figos, o kitoje pintinėje—labai prastų figų, tokių prastų, jog neįmanoma jų valgyti.

³ Tada VIESPATS mane paklausė: „Ka tu matai, Jeremijau?“ Aš atsakiau: „Figas. Gerosios figos labai geros, o prastosios labai prastos, tokios prastos, jog neįmanoma jų valgyti“.

⁴ Tada man atėjo VIESPATIES žodis: ⁵ „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Kaip į šitas gerasias figas, taip aš maloniai pažvelgsiu į Judo tremtinius, kuriuos pasiunčiau iš šitos vietos į kaldejų šalį, ⁶ ir maloniai atkreipsiu į juos savo akis. Juos parvesiu atgal į šitą šalį ir; užuot griovęs, juos statysiu, ir, užuot roves, juos sodinsiu. ⁷ Duosiu jiems širdį, kad mane pažintų, jog aš esu VIESPATS. Ir jie bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas, nes jie atsivers į mane visa širdim.“

⁸ O kaip su prastosiomis figomis, kurios yra tokios prastos, jog neįmanoma jų valgyti—juk taip pasakė VIESPATS,—taip aš pasielgsiu su Judo karaliumi Šidkiju, jo kunigaikščiais ir kitais jeruzaliečiais, pasilikusiais šitoje šalyje ir apsigyvenusiais Egipto šalyje.

⁹ Aš juos padarysiu gąsdinančių reginių³ visoms žemės karalystėms, gėdinimo dalyku ir priežodžiu, karčios pašaipos dalyku ir keiksmazodžiu visose vietose, po kurias juos išvaikysiu. ¹⁰ Ir siųsiu jiems kalaviją, badą ir marą, iki jie bus išnaikinti iš žemės, kurią daviau jiems ir jų tėvams“.

1 2 Kar 24, 12–16; 2 Kron 36, 10

Septyniasdešimt tremties metų

25 Žodis, kuris atėjo Jeremijui apie visą Judo tautą ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais—tai buvo pirmieji Babilono karaliaus Nebuchadrezaro metai,—² kurį pranašas Jeremijas

kalbėjo visai Judo tautai ir visiems Jeruzalės gyventojams, sakydamas:

³ „Nuo tryliktyjų Amono sūnaus Jošijo, Judo karaliaus, metų iki šios dienos, tai yra per dvidešimt trejus metus, man atėjo VIESPATIES žodis, ir“ aš jums nepailstamai kalbėjau, bet jūs neklausėte“.

⁴ Nors VIESPATS nepailstamai siuntė pas jus visus savo tarnus pranašus, jūs neklausėte ir nepalenkėte savo ausies klausyti. ⁵ Aš sakiau: „Atsigręžkite gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio ir nuo savo pikto darbu, tai per amžius liksite gyventi žemėje, kurią VIESPATS davė jums ir jūsų tėvams“.

[⁶ „Nenusekite paskui kitus dievus, norėdami jiems tarnauti ir juos garbinti, kad manęs neižeistumėte savo rankų darbu ir kad nepadaryčiau jums pikta“.]

⁷ Bet jūs neklausėte manęs.

⁸ Todėl taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Kadangi jūs neklausėte mano žodžių, ⁹ štai aš iškviėsiu ir paimsiu visas šiaurės gentis,“sako VIESPATS,—tai yra Babilono karalių Nebuchadrezarą, savo tarną⁷, ir jas atvesiu prieš šitą šalį, jos gyventojus ir visas šitas aplinkines tautas. Aš juos atiduosiu visiškai sunaikinti ir juos padarysiu pasibaisėjimo, pašvilpos ir amžinos nešlovės dalyku“.

¹⁰ Ir aš leisiu pradingti iš jų džiugesio balsui ir linksmybės balsui, jaunikio balsui ir jaunosios balsui, girnų dūžimui ir žiburio šviesai. ¹¹ Visa šita šalis taps griuvėsiais, klaikuma, ir šitos tautos vergaus Babilono karaliui septyniasdešimt metų.

¹² O pasibaigus septynioms dešimtims metų, aš nubausiu Babilono karalių ir tą tautą, kaldejų šalį, už jų nedorybę,—sako VIESPATS,—ir ją⁹ paversiu amžiniais tyrlaukais. ¹³ Aš įvykdysiu tai šaliai visus savo žodžius, kuriais jai grasinau, viską, kas parašyta

4 ~ G

5 Papildas iš 35,15

6 M + sako VIESPATS,—kad mane ižeistumėte savo rankų darbu savo nenaudai; ~ G

7 ~ G

8 G; M: amžinai griuvėsiais

9 Rk.; M: jį

1 Tikslai žodžio reikšmė neišaiškinta.

2 Turbūt priedas iš 2 Kar 24,14-16

3 M + dtgr.: piktenybe; ~ G

šitoje knygoje, ką Jeremijas pranašavo apie visas tautas¹. ¹⁴ Juk ir jie² vergaus daugeliui tautų ir galingiems karaliams. Taip jiems atmokėsiu pagal jų veiksmus ir jų rankų darbą³.

1 2 Kar 24, 1; 2 Kron 36, 5-7; Dan 1, 1-2 10 Apr 18, 22-23 11 2 Kron 36, 21; Jer 29, 10; Dan 9, 2

Dievo rūstybės taurė visoms tautoms

¹⁵ Taip man pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Imk šita rūstybės vyno taurę iš mano rankos ir duok jo gerti visoms tautoms, pas kurias aš tave siųsiu, ¹⁶ kad jos gertų, svirduliuotų ir pakvaištų dėl kalavijo, kurį aš siųsiu į jų tarpą!“ ¹⁷ Tada aš paėmiau taurę iš VIESPATIES rankos ir daviau gerti visoms tautoms, pas kurias VIESPATS mane siuntė: ¹⁸ Jeruzalei, Judo miestams, jo karaliams ir kunigaikščiams, kad juos³ padaryčiau griuvėsiais, klaikuma, pašvilpos ir prakeikimo vieta, kaip yra šiandien; ¹⁹ Egipto karaliui Faraonui, jo tarnams, jo kunigaikščiams, visai jo tautai ²⁰ ir visam tautų mišiniui; visiems Ušo šalies karaliams⁴ ir visiems filistinų šalies karaliams: Aškelonui, Gazai, Ekronui ir Ašdodo liekanai; ²¹ Edomui, Moabui ir Amoniečiams; ²² visiems Tyro karaliams ir visiems Sidono karaliams, taip pat anapus jūros esančio pajūrio karaliams; ²³ Dedanui, Temai, Buzui ir visiems apkirptais smilkiniais, ²⁴ tai yra visiems Arabijos karaliams⁵, gyvenantiems dykumoje; ²⁵ visiems Zimrio karaliams⁶, visiems Elamo karaliams, visiems Medų karaliams, visiems žemių karaliams, artimiesiems ir tolimiesiems, vienam po kito, ir visoms⁷ karalystėms, esančioms žemės paviršiuje. O Šėsako⁸ karalius turės gerti po jų.

²⁷ „Ir tu turi jiems tarti: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio

Dievas: Gerkite, pasigerkite ir vemkite! Parpulkite ir nebeatsikelkite dėl kalavijo, kurį aš siunčiu į jūsų tarpą!“ ²⁸ Bet jei jie nesutiks priimti taurės iš tavo rankos ir gerti, jiems tark: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: Jūs turite gerti! ²⁹ Nes štai prie miesto, kuris pramintas mano vardu, aš pradėdau savo žalingą darbą, o jūs—ar manote visiškai išvengsia bausmės? Jūs neliksite nenubausti, nes aš šaukiu kalaviją prieš visus žemės gyventojus!—sako kariuomenių VIESPATS“.

³⁰ „Tu turi jiems pranašauti visus šituos žodžius ir jiems tarti:

„VIESPATS griaudžia iš aukštybių,
iš savo šventos buveinės
paleidžia savo balsą.
Griaušte jis griaudžia ant savo
ganyklos,
šūkauja kaip vynuogių
mindziotojai.
Pas visus žemės gyventojus
nueina dundesys, ligi žemės
krašto,
nes VIESPATS kelia bylą
tautoms,
jis eina į teismą su visa
žmonija.
Jis atiduos nedorėlius
kalavijui,—
sako VIESPATS“.

³² Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Štai nelaimė eina
iš tautos į tautą,
ir didelė audra pakyla
nuo žemės pakraščiu“.

³³ Tą dieną VIESPATIES užmuš-
tųjų bus nuo vieno žemės krašto iki kito.
Jų neapraudos, nesurinks ir nepalaidos.
Jie taps mėšlu dirvos paviršiuje.

³⁴ Kaukite, ganytojai, ir šaukite,
voliokitės [dulkėse],
kaimenės valdovai!
Nes atėjo metas jus pjauti,
ir jūs⁹ krisite kaip
rinktiniai avinai¹⁰.

³⁵ Nebegalės pabėgti ganytojai
ir išsigelbėti kaimenės
valdovai.

1 ~ G

2 T.y. kaldejai

3 T.y. Jeruzalę ir Judo miestus

4 ~ G

5 ~ G

6 ~ G

7 GS; M + žemės

8 T.y. Babilono

9 M + nesuprantamą žodį; ~ G

10 G; M: rinktinis indas

- 36 Klausykis! Ganytojų šauksmas,
kaimenės valdovų
kauksmas!
Nes VIESPATIES nusiaubia jų
ganyklą,
37 ir nuniokotos ramios pievos
dėl VIESPATIES karštos
rūstybės.
38 Kaip liūtas jis paliko savo
tankumyną,
nes jų šalis pavirto
klaikuma
nuo smurtingo kalavijo¹
ir nuo jo karštos rūstybės.

JEREMIJO SANKIRTIS SU NETIK- RAIS PRANAŠAIS (26, 1—29, 32)

Šventyklos pamokslas ir jo padariniai

26 Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, karaliavimo pradžioje šitas žodis atėjo Jeremijui². ² „Taip pasakė VIESPATS: Atsistok VIESPATIES namų kieme ir kalbėk visiems Judo miestelėnams, atėjusiems garbinti VIESPATIES namuose, visus žodžius, kuriuos tau įsakiau jiems kalbėti. Neišleisk nė žodžio! ³ Gal jie klausys ir atsivers kiekvienas nuo savo pikto elgesio. Tada gailėsiuos pikto, kurį aš ketinu jiems daryti dėl jų pikto darbu. ⁴ Jiems sakyk: „Taip pasakė VIESPATS: Jei manęs neklausysite, nesielgdami pagal mano įstatymą, kurį jums pateikiau, ⁵ neklausydami mano tarnų pranašų, kuriuos aš nepailstamai jums siunčiu, nors nenorėjote klausyti, ⁶ padarysiu šituos namus kaip Šilą ir šitą miestą padarysiu keiksmazodžių visoms žemės tautoms“.

⁷ Kunigai, pranašai ir visa minia girdėjo Jeremiją kalbant šituos žodžius VIESPATIES namuose. ⁸ O kai Jeremijas baigė kalbėti viską, ką VIESPATS jam³ buvo įsakęs kalbėti visai miniai, jį nutvėrė kunigai, pranašai ir visa minia, sakydami: „Tu turi mirti! ⁹ Kodėl pranašavai VIESPATIES vardu, sakydamas: „Kaip Šilas pasidarys šitie namai, ir šitas miestas bus nusiaubtas,

nebegyvenamas?“ Ir visa minia susibūrė prieš Jeremiją prie VIESPATIES namų.

¹⁰ O kai Judo vyresnieji išgirdo šituos žodžius, jie užėjo iš karaliaus namų į VIESPATIES namus ir atsisėdo Naujųjų VIESPATIES namų⁴ vartų prieangyje. ¹¹ Tada kunigai ir pranašai sakė vyresniesiems ir visai miniai: „Šitas vyras turi būti nuteistas mirti, nes, kaip girdėjote savo ausimis, jis pranašavo prieš šitą miestą“.

¹² Tada Jeremijas sakė⁵ vyresniesiems ir visai miniai: „VIESPATS mane siuntė pranašauti prieš šituos namus ir prieš šitą miestą visus žodžius, kuriuos girdėjote. ¹³ Taigi dabar taisykite savo elgesį ir savo darbus ir klausykite VIESPATIES, savo Dievo, balso, tai VIESPATS gailėsis nelaimės, kuria jis jums grasino. ¹⁴ O aš štai jūsų rankoje. Pasielkite su manim, kaip jums atrodo gera ir teisinga. ¹⁵ Tik gerai žinokite, kad jei jūs mane nužudysite, nekaltą kraują jūs užtrauksite ant savęs, ant šito miesto ir jo gyventojų, nes iš tiesų VIESPATS mane siuntė pas jus kalbėti jums į ausis visus šituos žodžius!“

¹⁶ Tada vyresnieji ir visa minia sakė kunigams ir pranašams: „Šitas vyras neturi būti nuteistas mirti, nes jis mums kalbėjo VIESPATIES, mūsų Dievo, vardu“. ¹⁷ Kai kurie iš šalies seniūnų atsikėlė ir pasakė visai susirinkusiai miniai: ¹⁸ „Morešetietis Michajas pranašavo Judo karaliaus Chizkijo dienomis ir sakė visai Judo tautai:

„Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:

Šijona bus ariama kaip laukas,
ir Jeruzalė pavirs
griuvėsiais,
o šventyklos kalnas—miškuota
kalva“⁶.

¹⁹ Argi Judo karalius Chizkijas ar kas nors iš Judo jį nužudė? Ar jis nepabūgo VIESPATIES ir nenuteikė palankiai VIESPATIES, taip kad VIESPATS gailėjosi nelaimės, kuria jiems buvo

1 Kkr. Mss GT, plg. 46,16; 50,16; M: įpykio
2 LatS; ~ M
3 GSV; ~ M

4 Įtrp. su dgl. Mss STV ir 36,10

5 G; M + visiems

6 Rk., plg. G; M: miškuotomis kalvomis

grasinę? O mes siekiame užsitraukti didelę nelaimę!“

20 Buvo dar vienas vyras, pranašaujantis VIEŠPATIES vardu, Semajo sūnus Urijas iš Kirjat-Jearimo. Jis pranašavo prieš šitą miestą ir prieš šitą šalį tokiais pat žodžiais, kaip Jeremijas. 21 O kai karalius Jehojakimas, visi jo asmens sargybiniai ir visi vyresnieji išgirdo jo žodžius, karalius užsimojo jį nužudyti. Tai išgirdęs, Urijas išsigando ir pabėgo¹ į Egiptą. 22 Tada karalius Jehojakimas siuntė² Achboro sūnų Elnataną ir su juo vyrus į Egiptą. 23 Tie išvedė Uriją iš Egipto ir jį atvedė pas karalių Jehojakimą. Šis jį įsakė nužudyti kalaviju ir numesti jo lavoną į prastuomenės kapines. 24 Tačiau Safano sūnus Achikamas apgynė Jeremiją, ir šis nebuvo išduotas į minios rankas nužudyti.

1 2 Kar 23, 36—24, 6; 2 Kron 36, 5—7 6 Još 18, 1; Ps 78, 60; Jer 7, 12—14 18 Mich 3, 12

Tautos ir Šidkijas turi pasiduoti Nebuchadnešarui

27 Jošijo sūnaus Šidkijo, Judo karaliaus, ketvirtaisiais metais³ šitas žodis atėjo Jeremijui nuo VIEŠPATIES.⁴ 2 Taip man pasakė VIEŠPATS: „Pasidaryk viržių ir jungų, ir užsidėk juos ant kaklo³ ir pasiųsk žinia⁵ Edomo karaliui, Moabo karaliui, Amoniečių karaliui, Tyro karaliui ir Šidono karaliui per jų⁶ pasiuntinius, atvykusius į Jeruzalę pas Judo karalių Šidkiją, 4 ir jiems įsakyk [pranešti] jų valdovams: „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, taip turite sakyti savo valdovams: „Aš padariau žemę su žmonėmis ir gyvuliais, esančiais žemės paviršiuje, savo didele jėga ir savo ištiesta ranka ir ją duodu, kam tik man patinka. 6 Dabar aš atiduodu visas šitas šalis į savo tarno Babilono karaliaus

Nebuchadnešaro rankas; net laukinius žvėris jam atiduodu, kad jam tarnautų.

7 Jam vergaus visos tautos, jo sūnui ir jo sūnaičiui, kol ateis ir jo šaliai laikas⁷, kai daug tautų ir dideli karaliai jį pavergs. 8 O tautą ar karalystę, kuri jam, Babilono karaliui Nebuchadnešarui, nebus pavaldi ir kuri neįkinkys savo sprando į Babilono karaliaus jungą,—aš bausiu tą tautą kalaviju, badu ir maru,—sako VIEŠPATS,—iki juos atiduosiu⁸ jam į rankas. 9 Tad jūs neklausykite savo pranašų, savo žynių, savo sapnuotojų⁹, savo burtininkų ir savo kerėtojų, kurie jums sako: „Jūs nevergausite Babilono karaliui“, 10 nes jie melą jums pranašauja. Tuo jie tik atitolins jus nuo jūsų žemės, nes jus ištremsiu, ir jūs žūsite. 11 O tą tautą, kuri įkinkys savo sprandą į Babilono karaliaus jungą ir bus jam pavaldi, paliksiu ant jos žemės,—sako VIEŠPATS,—kad ji ją dirbtų ir joje gyventų““.

12 O Judo karaliui Šidkijui aš kalbėjau tokiais pat žodžiais: „Įkinkykite savo sprandus į Babilono karaliaus jungą ir būkite pavaldūs jam bei jo tautai, tai išliksite gyvi! 13 Kodėl tu ir tavo tauta norite mirti nuo kalavijo, bado ir maro, kaip VIEŠPATS pagrasino tautai, kuri nebus pavaldi Babilono karaliui? 14 Ir neklausykite žodžių pranašų, kurie jums sako: „Jūs nevergausite Babilono karaliui“, nes jie melą jums pranašauja, 15 nes jų nesiunčiau,—sako VIEŠPATS,—ir jie melagingai pranašauja mano vardu. Tad turėsiu jus ištremti, ir jūs žūsite—jūs ir pranašai, kurie jums pranašauja“.

16 O kunigams ir visai šitai tautai aš šitaip kalbėjau: „Taip pasakė VIEŠPATS: Neklausykite žodžių savo pranašų, kurie jums pranašauja: „Štai VIEŠPATIES namų indai bus dabar netrukus atgal pargabenti iš Babilono“, nes jie melą jums pranašauja. 17 10Neklausykite jų! Būkite pavaldūs

1 Lit. pabėgo ir atėjo

2 M + vyrus į Egiptą

3 Rk., plg 28,1; M: Jehojakimo, Judo karaliaus karaliavimo pradžioje

4 G neturi šito sakinio.

5 G⁴; M: juos

6 G; ~ M

7 T.y. laikas vergauti

8 ST

9 Vrs.; M: sapnų

10 17-22 skn. M tekstas yra išplėstas variantas teksto, kuriuo remiasi G. G tekstas yra žymiai

Babilono karaliui, ir išliksite gyvi! Kodėl šitas miestas turėtų pavirsti griuvėsiais? ¹⁸ Jei jie būtų pranašai ir jei jie turėtų VIESPATIES žodi, jie maldautų kariuomenių VIESPATI, kad indai, užsilikę VIESPATIES namuose, Judo karaliaus namuose ir Jeruzalėje, nepatektų į Babiloną. ¹⁹ Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS apie stulpus, apie [žalvarinę] jūrą, apie pastolius ir apie kitus indus, užsilikusius šitime mieste, ²⁰ kurių Babilono karalius Nebuchadnešaras, ištremdamas Jehojakimo sūnų Jekonią, Judo karalių, ir visus Judo bei Jerusaleės kilminguosius, nepasimė iš Jeruzalės į Babiloną—²¹ taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas, apie indus, užsilikusius VIESPATIES namuose, Judo karaliaus namuose ir Jeruzalėje: ²² „Į Babiloną jie bus nugabenti, ir ten jie pasiliks, iki kol jais susirūpinsiu,—sako VIESPATS,—paskui juos pargabensiu ir sugrąžinsiu į šią vietą“.

1 2 Kar 24, 18–20; 2 Kron 36, 11–13

Jeremijas susikerta su netikru pranašu Chananiju

28 Tais pačiais metais, ketvirtaisiais Judo karaliaus Šidkijo metais¹, penktąjį mėnesį, Azūro sūnus Chananijas, pranašas, kilęs iš Gibeono, kunigams ir visiems žmonėms matant, prabilo į Jeremiją². VIESPATIES namuose: ² „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Aš sulaužau Babilono karaliaus jungą! Per dvejus metus aš sugrąžinsiu į šią vietą visus VIESPATIES namų indus, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnešaras paėmė iš šitos vietos ir nugabeno į Babiloną. ⁴ Taip pat Jehojakimo sūnų Jekonią, Judo karalių, ir visus Judo tremtinius, nuėjusius į Babiloną, aš sugrąžinsiu į šią vietą,—sako VIESPATS,—nes sulaužysiu Babilono karaliaus jungą“.

⁵ Tada pranašas Jeremijas atsakė pranašui Chananijui, matant kunigams ir visiems žmonėms, stovintiems

VIESPATIES namuose. ⁶ Pranašas Jeremijas tarė: „Amen, taip tepadaro VIESPATS! Teįvykdo VIESPATS tavo žodžius, kuriuos pranašavai, sugrąžindamas VIESPATIES namų indus ir visus tremtinius iš Babilono į šią vietą! ⁷ Tik klausyk, meldžiamasis, šito žodžio, kurį aš kalbu, tau ir visiems žmonėms girdint: ⁸ Pranašai, buvusieji pirm manęs ir tavęs nuo senų laikų, pranašavo [ateisiant] daugeliui šalių ir didelėms karalystėms karą, nelaimę ir marą. ⁹ Pranašas, kuris pranašauja gerovę—kai to pranašo žodžiai išsipildo, tas pranašas pripažįstamas tokiu, kurį tikrai VIESPATS siuntė“.

¹⁰ Tada pranašas Chananijas nuėmė jungo gumbri nuo pranašo Jeremijo kaklo ir jį sulaužė. ¹¹ Ir Chananijas, visiems žmonėms matant, tarė: „Taip pasakė VIESPATS: „Toku pat būdu aš per dvejus metus sulaužysiu Babilono karaliaus Nebuchadnešaro jungą [ir jį nuimsiu] nuo visų tautų sprando““. O pranašas Jeremijas nuėjo savo keliu.

¹² Kai pranašas Chananijas jau buvo sulaužęs jungo gumbri [ir jį nuėmęs] nuo pranašo Jeremijo kaklo, Jeremijui atėjo VIESPATIES žodis: ¹³ „Eik ir sakyk Chananijui: „Taip pasakė VIESPATS: Tu sulaužei medinius jungo gumbrus, o jų vietoj turėsi pasidaryti geležinius gumbrus, ¹⁴ nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: Geležinį jungą dedu ant visų šitų tautų kaklo, kad jos vergautų Babilono karaliui Nebuchadnešarui, ir jos jam vergaus. Net laukinius žvėris jam atidaviau““.

¹⁵ Tada pranašas Jeremijas tarė pranašui Chananijui: „Klausyk gi, Chananijau! VIESPATS tavęs nesiuntė, bet tu padarei, kad šita tauta pasitiki melu. ¹⁶ Todėl taip pasakė VIESPATS: „Štai aš tave pašalinsiu nuo žemės paviršiaus. Dar šiais metais tu mirsi, nes skelbei maištą prieš VIESPATI““ ¹⁷ Ir pranašas Chananijas mirė tą pačių metų septintąjį mėnesį.

1 2 Kar 24, 18–20; 2 Kron 36, 11–13

trumpesnis.

1 G; M: Judo karaliaus Šidkijo karaliavimo pradžioje, ketvirtaisiais metais

2 Rk.; M: manė

3 M + iš 27, 6; ~ G

4 ~ G

Jeremijo laiškas tremtiniais Babilone

29 Šitie yra žodžiai laiško, kurį pranašas Jeremijas pasiuntė iš Jeruzalės tremtinių seniūnų likučiui, kunigams, pranašams ir visiems žmonėms, kuriuos Nebuchadnešaras buvo ištrėmęs iš Jeruzalės į Babiloną,—² po to, kai karalius Jekonijas, karalienė-motina, rūmų valdininkai, Judo ir Jeruzalės vyresnieji, amatininkai ir kalviai paliko Jeruzalę,—³ per Šafano sūnų Eleasą ir Chilkijo sūnų Gemariją, kuriuos Judo karalius Šidkijas siuntė pas Babilono karalių Nebuchadnešarą į Babiloną: ⁴ „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas, visiems tremtiniais, kuriuos aš¹ ištrėmiau iš Jeruzalės į Babiloną: ⁵ „Statykite namus ir gyvenkite juose. Sodinkite sodus ir valgykite jų vaisių. ⁶ Veskite žmonas ir susilaukite sūnų bei dukterų. Imkite savo sūnūms žmonų ir savo dukteris leiskite už vyrų, kad jos pagimdytų sūnų ir dukterų ir kad ten daugėtų, o ne mažėtų. ⁷ Siekite gerovės šaliai, į kurią² jūs ištrėmiau, ir melskitės už ją VIESPACIUI, nes jos gerovėje glūdi jūsų gerovė“. ⁸ Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Nesiduokite apgaunami savo pranašų, esančių tarp jūsų, nei savo žynių, ir neklausykite jų sapnų, kuriuos jie sapnuoja“, ⁹ nes jie melagingai jums pranašauja mano vardu. Aš jų nesiunčiau,—sako VIESPATS.

¹⁰ Nes taip pasakė VIESPATS: „Tik kai su eis septyniadešimt Babilono metų, aš jus aplankysiu ir jums ištesėsiu savo pažadą⁴ jus sugrąžinti į šią vietą. ¹¹ Nes aš žinau, koki sumanymą jums turiu,—sako VIESPATS,—gerovės, ne žalos sumanymą, kad jums suteikčiau ateitį, kurios viliatės. ¹² Kai šauksitės manęs⁵ ir melsitės man, aš jus išklausesiu, ¹³ ir kai manęs ieškosite,

[mane] rasite. Kai visa širdim manęs ieškosite, ¹⁴ aš leisiuos jūsų randamas⁶,—sako VIESPATS,—ir atkursiu jūsų pirmąją būklę. Jus surinksiu iš visų tautų ir iš visų vietų, į kurias jus išvijau,—sako VIESPATS,—ir jus sugrąžinsiu į vietą, iš kurios jus ištrėmiau“^{7,8}.

¹⁶ Bet taip VIESPATS pasakė apie karalių, sėdintį Dovydo soste ir apie visus žmones, gyvenančius šitame mieste, jūsų giminačius, kurie neišėjo tremtin su jumis,—¹⁷ taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Štai aš siunčiu jiems kalaviją, badą ir marą ir juos padarysiu panašius į supuvusias figas, kurios tokios blogos, jog negalima jų valgyti. ¹⁸ Juos persekiosiu kalaviju, badu ir maru ir juos padarysiu gąsdinančių reginiu visoms žemės karalystėms, keiksmazodžių, pasibaisėjimo, pašvilpos ir pašaipos dalyku visose tautose, į kurias juos būsiu išvijęs—¹⁹ užtat, kad jie neklausė mano žodžių,—sako VIESPATS,—kai aš nepailstamai siunčiau pas juos savo tarnus pranašus. Bet jūs neklausėte,—sako VIESPATS.

²⁰ „Tačiau jūs, visi tremtiniai, kuriuos pasiunčiau iš Jeruzalės į Babiloną, klausykite VIESPATIES žodžio! ¹⁵ Kadangi sakėte: „VIESPATS mums prikėlė pranašų Babilone“, ²¹ kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas, taip pasakė apie Kolajo sūnų Achabą ir Maasejo sūnų Šidkiją, pranašaujančius jums melą mano vardu: „Štai aš juos atiduodu į Babilono karaliaus rankas, ir jis leis juos nužudyti jūsų akyse. ²² Ir juos naudos keiksmazodžiu visi Judo tremtiniai, esantys Babilone, sakydami: „Tegul VIESPATS tau padaro, kaip Šidkijui ir Achabui, kuriuos Babilono karalius iškepė ugnyje!“—²³ dėl to, kad jie beprōtiškai elgėsi Izraelyje: svetimoteriavo su savo artimų žmonių ir kalbėjo mano vardu žodį⁹, kurio nebuvau jiems liepęs [kalbėti]. Bet aš

1 Perėjimas iš trečiojo asmens į pirmąjį dažnai pasitaiko Pranašuose.

2 G; M: miestui, į kurį

3 Rk.; M: savo sapnų, kuriuos jūs sapnuojate

4 Lit. gerą žodį

5 M + ir ateisite; ~ GS

6 G: jums pasirodysiu

7 ~ G

8 15 skn. nukeltas po 20 skn.

9 M + melą; ~ G

esu žinantysis ir liudytojas—sako VIEŠPATS“.

1-2 2 Kar 24, 12-16; 2 Kron 36, 10 10 2 Kron 36, 21; Jer 25, 11; Dan 9, 2 13 Dt 4, 29

Jeremijo atsiliepinimas į Šemajo laišką

24 O nechelamiečiui Šemajui sakyk: 25 „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Kadangi tu siuntei savo valia visiems žmonėms, esantiems Jeruzalėje¹, Maasejo sūnui kunigui Sefanijui ir visiems kunigams² tokio turinio laišką: 26 „VIEŠPATS tave paskyrė kunigu vietoj kunigo Jehoados, kad prižiūrėtum VIEŠPATIES namuose kiekvieną pamišėlį, vaidinantį pranašą, ir jį idėtum į šiekštą ir geležinį antkaklį, 27 tai kodėl dabar nesudraudei anatotiečio Jeremijo, vaidinančio jums pranašą? 28 Jis juk pasiuntė mums į Babiloną tokią žinią: „Ilgai užtruks. Statykitės namus ir gyvenkite juose. Sodinkite sodus ir valgykite jų vaisių...““

29 Kunigas Sefanijas perskaitė šią laišką, pranašui Jeremijui girdint. 30 Tada atėjo Jeremijui VIEŠPATIES žodis: 31 „Pasiųsk visiems tremtiniais tokią žinią: „Taip pasakė VIEŠPATS apie nechelamietį Šemają: Kadangi Šemajas jums pranašavo, nors aš jo nesiunčiau, ir jus suviliojo patikėti melu, 32 taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš baudžiu nechelamietį Šemają ir jo palikuonis: jis neturės nė vieno, kuris išliktų tarp šitų žmonių ir patirtų gerų dalykų, kurių aš padarysiu savo tautai,—sako VIEŠPATS,—nes jis skelbė maištą prieš VIEŠPATĮ““.

Pažadas atstatyti Izraelį ir Judą. Nauja sandora

30 Žodis, kuris atėjo iš VIEŠPATIES Jeremijui: 2 „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Užsirašyk visus žodžius, kuriuos tau kalbėjau, į knygą. 3 Nes štai ateina dienos,—sako VIEŠPATS,—kai aš atkursiu savo tautos, Izraelio ir Judo, pirmąją būklę,—pasakė VIEŠPATS,—ir juos

sugrąžinsiu į šalį, kurią daviau jų tėvams, kad jie ją užvaldytų“.

4 Tie yra žodžiai, kuriuos VIEŠPATS kalbėjo apie Izraelį ir Judą:

5 [Juk taip pasakė VIEŠPATS:]⁴

Išgirdome panikos balsą,
išgastį, ne taiką.

6 Klauskite gi ir matykite:
ar gali gimdyti vyriškis?

Tai kodėl mačiau kiekvieną
vyrą

susiėmus strėnas kaip

gimdančiąją⁵

ir kiekvieną veidą pasikeitusį,

mirtinai⁷ išblyškusį⁶?

Juk didi ta diena,

nėra jai lygios.

Tai priespaudos laikas Jokūbui.

Tačiau jis bus išgelbėtas iš
jos.

8 „Ta diena, atsitiks,—sako kariuomenių VIEŠPATS,—kad aš sulaužysiu jo⁷ jungą [nuėmęs] nuo jo⁸ kaklo ir sutraukysiu jo⁹ viržius, ir jo nebelaikys paverge svetimieji,⁹ bet jie¹⁰ tarnaus VIEŠPACIUI, savo Dievui, ir Dovydui, savo karaliui, kurį jiems prikelsiu“.

10 „Taigi tu, mano tarne Jokūbe,
nebijok,—

sako VIEŠPATS,—ir

nenusigąsk, Izraeli!

Nes štai aš tave išgelbėsiu iš

tolimos vietos

ir tavo palikuonis iš jų

nelaivsės šalies.

Tada Jokūbas vėl ramiai

gyvens,

bus saugus ir niekieno

negąsdinamas.

4 Susklistas sakinytis yra vėlesnis redakcinis įrašas, nes paties Dievo kalba prasideda 8 skn.

5 ~ G

6 G; M: vargas!

7 T.y. Jokūbo

8 Rk.; M: tavo; G: jų

9 Rk.; M: tavo; G: jų

10 T.y. Jokūbo žmonės

1 ~ G

2 ~ G

3 ~ G

11 "Tu, mano tarne Jokūbe,
nebijok,—sako
VIEŠPATS¹,—
nes aš būsiu su tavim², kad
tave gelbėčiau,
nes padarysiu galą visoms
tautomis,
po kurias tave išsklaidžiau,
bet tau nepadarysiu galo.
Aš saikingai tave
nuplaksiu,
tačiau nepaliksiu tavęs visiškai
nenubausto“.

12 Nes taip pasakė VIEŠPATS:
„Nesugyjantis tavo lūžis,
nepagydoma tavo žaizda.
13 Nėra kas švelnintų³ votį,
nėra tau pagijimo, naujos
odos.

14 Visi tavo meilužiai pamiršo
tave,
nesirūpina tavim,
nes priešų kirčiu tave sumušiau,
žiauriu plakimu.⁴

15 Ko šauki dėl savo lūžio,
dėl savo nepagydomo
skausmo?

Dėl didelės tavo kaltės,
daugybės tavo
nuodėmių,
aš tau tai padariau.

16 Bet⁵ visi tave ryjantieji bus
suryti,
ir visi tavo prispaudėjai
turės eiti į nelaisvę.
Tie, kurie tave apiplėšia, bus
apiplėšti;
visus, kurie grobia iš tavęs,
atiduosiu grobimui.

17 Aš juk užauginsiu tau naują
mėsą
ir užgydysiu tavo žaizdas,—
sako VIEŠPATS,—
nes jie vadino tave atstumtąja:

„Ji—Šijona⁶, kuri niekam
nerūpi“.

18 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Štai aš atstatysiu Jokūbo
palapines
ir pasigailėsiu jo buveinių.
Miestas bus atstatytas ant savo
griuvėsių kalvos,
o rūmai stovės savo
įprastoje vietoje.

19 Iš jų skambės padėkos giesmė
ir klegesys tų, kurie
linksminasi.

Aš juos⁷ dauginsiu, ir jų
nemažės,
juos padarysiu gerbiamus,
ir jie nebūs žeminami.

20 Jo⁸ sūnų bus kaip seniau,
ir jo bendruomenė bus
patvari mano akyse,
ir aš nubausiu visus jo
prispaudėjus.

21 Jo kunigaikštis kils iš jo paties,
jo valdovas išeis iš jo
aplinkos.

Aš jam leisiu prieiti, ir jis
artinsis prie manęs,
nes kas šiaip norėtų
rizikuoti savo gyvybe,
artindamasis prie manęs?
—sako VIEŠPATS.—

22 Tada jūs būsite mano tauta,
o aš būsiu jūsų Dievas⁹“.

23 Štai pakyla VIEŠPATIES
audra¹⁰,
sūkuriuojanti audra!
Ji atsūkuriuoja ant bedievių
galvos.

24 Nenusigręš VIEŠPATIES
karšta rūstybė,
kol jis neįvykdys ir
neįgyvendins
savo širdies sumanymų.

Ateityje
jums tai paaiškės..

31 „Tuo metu,—sako VIEŠPATS,
—aš būsiu visų Izraelio genčių
Dievas, ir jos bus mano tauta“.

1 Įtrp. pgl. 46,28.

2 M + sako VIEŠPATS (nuketa į 11a skn. pgl. 46,28)

3 Rk.; M: gintų tavo teisės

4 M + dėl didelės tavo kaltės, daugybės tavo nuodėmių (priedas iš 15b)

5 Rk.; M: Todėl

6 G: mūsų laimikis

7 T.y. izraelius

8 T.y. Jokūbo

9 ~ G

10 M + rūstybė

- 2 Taip pasakė VIEŠPATS¹:
Rado malonę, kaip dykumoje²,
tautiečiai, ištrūkę nuo
kalavijo:
Izraelis eina³ į savo atilsio
vieta⁴.
- 3 Iš toli VIEŠPATS jam⁵
pasirodė:
„Aš amžina meile tave mylėjau,
todėl tau prailginau
malonę.
- 4 Aš vėl tave statysiu, ir tu būsi
statoma,
mergele Izraeli:
Tu vėl pasipuoši savo būgneliais
ir išeisi šokti su tais, kurie
linksminasi.
- 5 Tu vėl sodinsi vynuogynus
Samarijos kalnuose.
Tie, kurie bus pasodinę,
naudosis [jų] vaisiais.
- 6 Juk ateina diena, kai šauks
sargai
Efraimo kalnuose:
„Kelkitės! Eikime aukštyn į
Sijoną
pas VIEŠPATĮ, mūsų
Dievą!“
- 7 Nes taip pasakė VIEŠPATS:
„Linksmi rykaukite Jokūbai
ir krykštaukite tautų
vyriausiajai⁶!
Skelbkite, girkite ir sakykite:
„VIEŠPATS išgelbėjo⁷ savo
tautą,
Izraelio likutį!“
- 8 Štai aš juos parvesiu
iš Žiemų šalies
ir juos surinksiu
nuo žemės pakraščių.
Tarp jų bus aklų ir raišių,
nėščių ir gimdančių moterų
drauge su jais.
Jie pargrįš kaip didžiulė
bendruomenė.

- Štai⁸ su verksmu jie ateis,
ir aš guosdamas⁹ juos vesiu.
Juos vesiu prie vandens upelių,
tiesių keliu, kuriame jie
nesuklups,
nes tapau tėvu Izraeliui,
o Efraimas—jis mano
pirmagimis“.
- 10 Klausykite VIEŠPATIES
žodžio, tautos,
ir jį skelbkite
tolimiauusiuose
pajūriuose! Tarkite:
„Kas išsklaidė Izraelį, tas jį
surinks
ir jį saugos, kaip piemuo
savo bandą“.
- 11 Nes VIEŠPATS išvadavo
Jokūbą
ir jį atpirko iš stipresnio už
jį rankos.
- 12 Jie ateis džiūgaudami į Sijonos
aukštumą
ir spinduliuos¹⁰ dėl
VIEŠPATIES gėrybių:
dėl javų, vyno ir aliejaus
ir dėl jaunų avių bei
galvijų.
Jų siela bus kaip padrėkintas
sodas,
ir jie daugiau nebetrokš.
- 13 Tada linksminsis mergaitė,
šokdama ratelį,
ir jaunikaiciai bei seneliai
džiaugsis¹¹.
Aš pakeisiu jų gedulą į džiugesį,
juos paguosiu ir
palinksminsiu po jų
sielvarto.
- 14 Ir nugirdysiu kunigus riebalais,
o mano tauta pasisotins
mano gėrybėmis“,—sako
VIEŠPATS.
- 15 Taip pasakė VIEŠPATS¹²:
Klausykis! Ramoje girdisi
dejavimas,

1 Dievo kalba prasideda 3 skn.

2 Rk.; M: dykumoje

3 Akv Sym; M: eiti

4 VT; M: atilsėti

5 G; M: man

6 Lit. galvai

7 GT; M: VIEŠPATIE, išgelbėk

8 Rk.; M: Čionai

9 GLat; M: su maldavimu

10 iš džiaugsmo

11 G; M: drauge

12 Pati Dievo kalba prasideda 16 skn.

graudus verksmas.
Rachelė verkia savo sūnų,
nesileidžia guodžiamai

dėl savo sūnų,
nes jų nebėra.

- 16 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Sulaikyk savo balsą nuo
verksmo
ir savo akis nuo ašarų,
nes tavo vargas turi užmokestį¹:
jie pargriš iš priešo šalies.

- 17 Tavo palikuonys turi ateities
viltį:
[tavo] sūnūs pargriš į savo
sritį.

- 18 Aš aiškiai girdėjau
Efraimą save apdejuojant:
„Tu nuplakei mane, ir buvau
nuplaktas
kaip nesuvaldytas veršis.
Leisk man sugrižti, ir aš
sugrišiu,
nes tu esi VIEŠPATS, mano
Dievas!

- 19 Nes kai buvau nusigrežęs,
atgailavau,
ir kai susivokiau,
sudaviau sau per šlaunį.²
Aš gėdijaus ir net raudau,
nes nešiau savo jaunystės
gėdą.

- 20 Ar Efraimas yra man brangus
sūnus,
ar mylimasis vaikas?
Nes kada tik kalbu apie jį,
tikrai jį vėl prisimenu.
Taigi mano širdis³ nerimastauja
dėl jo;
tikrai jo pasigailėsiu,—
sako VIEŠPATS.

- 21 Pasistatyk kelrodžių,
pasidėk kelženklų!
Išidėmėk vieškelį,
kelia, kuriuo ėjai!
Pargrižk, mergele Izraeli,
pargrižk į šituos savo
miestus!
22 Iki kol delsi,
o atsimetėle dukterie?

Nes VIEŠPATS sukūrė naują
dalyką šalyje:
moteris apkabins⁴ vyrą⁵.

23 Taip pasakė kariuomenių
VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Dar kartą
žmonės tars šitą žodį Judo šalyje ir jo
miestuose, kai aš atkursiu jų būklę:
„Tegul VIEŠPATS laimina tave, teisioji
buveinė, šventasis kalnė!“ 24 Joje⁶, Jude
ir visuose jo miestuose, gyvens drauge
ūkininkai ir tie, kurie traukia su banda⁷.
25 Nes aš numalšinsiu kiekvieno
pailsėlio troškulį ir kiekvieną nuvargėlį
pasotinsiu“. 26 Todėl [bus sakoma]:
„Pabudau ir žvalgiaus, ir mano miegas
man buvo saldus“.

27 „Štai ateina dienos,—sako
VIEŠPATS,—kai aš apsėsiu Izraelio
namus ir Judo namus žmonių sėkla ir
gyvulių sėkla. 28 Ir kaip budėjau prie⁸
jų, kad išraučiau ir nuversčiau,
sugriaučiau, sunaikinčiau ir atvesčiau
nelaimė, taip budėsiu prie jų, kad
statyčiau ir sodinčiau,—sako
VIEŠPATS.— 29 Tomis dienomis
nebesakys:

„Tėvai valgė rūgščių vynuogių,
o sūnų dantys atsimpa“⁹,

30 bet kiekvienas mirs už savo paties
kalnę. Kas tik valgys rūgščių vynuogių,
to paties dantys atsips“.

31 „Štai ateina dienos,—sako
VIEŠPATS,—kai aš sudarysiu su Izraelio
namais ir Judo namais¹⁰ naują sandorą:
32 ne tokią sandorą, kokią sudariau su
jų tėvais, kai juos nutvėriau už rankos,
norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies,
nes jie sulaužė mano sandorą, nors aš
buvau jų valdovas,—sako VIEŠPATS.—

4 Arba: apsaugos. Tai gali reikšti, kad atstatyta
Izraelio tauta vėl sugriš su meile pas savo
„vyrą“, VIEŠPATĮ, ir ištikimai jo laikysis, arba
kad ji bus tokia saugi, jog moterys įstengs
apsaugoti vyrus.

5 Arba rk.: prakeiktoji pavirsta valdove

6 T.y. šalyje

7 T.y. iš vienos ganyklos į kitą

8 Lit. ant

9 T.y. vaikai turi atmokėti už tėvų nuodėmes

10 Vėlesnis priedas; žr. 33 skn.

1 G; M + sako VIEŠPATS

2 Mušimasis į šlaunis—atgailos ir nuliūdimo
ženklas.

3 Lit. viduriai

33 Bet tokia bus sandora, kuria, toms dienoms praslinkus, darysiu su Izraelio namais,—sako VIESPATS:—aš idėsiu savo įstatymą į jų vidų ir į jį išrašysiu jiems į širdį. Ir aš būsiu jų Dievas, o jie bus mano tauta. 34 Nė vienas nebemokys savo artimo ir nė vienas savo brolio, sakydamas: „Pažinkite VIESPATĮ!“, bet jie visi mane pažins, nuo mažiausio iki didžiausio,—sako VIESPATS,—nes atleisiu jų kaltę ir jų nuodėmės nebeatsiminsiu“.

35 Taip pasakė VIESPATS, kuris davė saulę, kad šviestų dieną,
mėnulį ir žvaigždes¹, kad šviestų naktį,
kuris taip sukelia jūrą, kad šniokščia jos bangos
—kariuomenių VIESPATS jo vardas:

36 „Jei šitie dėsniū liautųsi veikė mano akyse,—sako VIESPATS,—
„tai ir Izraelio palikuonys liautųsi
buvę tauta mano akyse visą laiką“.

37 Taip pasakė VIESPATS:
„Jei būtų galima išmatuoti dangų aukštai ir iširti žemės pamatus žemai,
tai ir aš atmesčiau visus Izraelio palikuonis dėl visko, ką jie yra darę“,—sako VIESPATS.

38 „Štai ateina dienos,—sako VIESPATS,—kai miestas bus atstatytas VIESPACIUI nuo Chananelio bokšto iki Kampo vartų. 39 Toliau matuoklė eis tiesiai į Garebo kalvą, paskui pasuks į Goją. 40 Visas slėnys, lavonų ir aukų pelenų vieta² bei visos terasos viršum³ Kidrono upelio, iki Žirgų vartų kampo rytuose, bus šventos VIESPACIUI. Niekad nebebus raunama ir griauinama“.

10–11 Jer 46, 27–28 15 Pr 35, 16–19 15 Mt 2, 18 29
Ezek 18, 2 31 Mt 23, 28; Mk 14, 24; Lk 22, 20; 1 Kor
11, 25; 2 Kor 3, 6 33 Hbr 10, 16 34 Hbr 10, 17 31–
34 Hbr 8, 8–12

Jeremijas perkasi žemės sklypą Anatote

32 Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES dešimtaisiais Judo karaliaus Šidkijo metais. Tai buvo aštuonioliktieji Nebuchadrešaro metai.

2 Tasyk Babilono karaliaus kariuomenė buvo beagpulanti Jeruzalę, o pranašas Jeremijas buvo laikomas suimtas sargybos kieme, Judo karaliaus rūmuose,

3 kur Judo karalius Šidkijas jį laikė suėmęs ir prikaišiojo: „Kodėl tu pranašavai: „Taip pasakė VIESPATS: Štai aš atiduodu šitą miestą į Babilono karaliaus rankas, kad jį paimtų. 4 Judo karalius Šidkijas neištrūks iš kaldėjų rankų, bet bus tikrai atiduotas į Babilono karaliaus rankas. Jis kalbės su juo iš burnos į burną ir jį matys akis į akį. 5 Jis nuves Šidkiją į Babiloną, ir ten jis pasiliks, kol jį aplankysiu,—sako VIESPATS.—Jei kovosite su kaldėjais, nelaimėsite?“

6 Jeremijas tarė: „Man atėjo VIESPATIES žodis: 7 „Štai Chanamelis, tavo dėdės Šalomo sūnus, ateis pas tave ir sakys: Nusipirk mano lauką, esantį Anatote, nes tu turi atpirkimo teisę jį pirkti“. 8 Tada, kaip VIESPATS buvo pasakęs, atėjo pas mane Chanamelis, mano pusbrolis, į sargybos kiemą ir man tarė: „Pirk, meldžiu, mano lauką, esantį Anatote, Benjaminio šalyje, nes tu turi teisę jį perimti ir atpirti. Nusipirk!“ Tada žinojau, kad tai buvo VIESPATIES žodis. 9 Tad nupirkau iš savo pusbrolio Chanamelio lauką, esantį Anatote, ir jam atsveriau⁴ septyniolika šekelių sidabro. 10 Parašiau dokumentą, jį užantspaudavau, daviau liudytojams paliudyti ir atsveriau sidabrą ant svarstyklių. 11 Paskui paėmiau pirkimo raštą, užantspauduotąjį, [nusakantį]

1 G; M: mėnulio ir žvaigždžių dėsnius

2 Rk.

3 1Mss; M: iki

4 M + sidabro; ~ G

susitarimą ir jo sąlygas, ir atvirąjį¹,¹² ir perdavė pirkimo raštą Machsejo sūnaus Nerijo sūnui Baruchui, matant mano pusbroliui² Chanameliui ir liudytojams, pasirašiusiems pirkimo raštą, ir matant visiems judėjams, sėdintiems sargybos kieme.¹³ Jiems matant, isakiau Baruchui: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Imk šituos dokumentus—šita pirkimo raštą, užantspauduotąjį, ir šita atvirąjį raštą—ir juos idėk į molinį indą, kad jie ilgą laiką išsilaikytų“.¹⁵ Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Vėl bus perkama namų, laukų ir vynuogynų šitoje šalyje““.

¹⁶ Perdavęs pirkimo raštą Nerijo sūnui Baruchui, aš meldžiaus VIESPAČIUI: ¹⁷ „Ak, Viešpatie Jahve, štai tu sukūrei dangų ir žemę savo didele jėga ir savo ištiesta ranka. Nieko nėra tau negalimo. ¹⁸ Tu rodai malonę tūkstančiams ir atmoki už tėvų kaltę po jų ir jų sūnų prieglobstį. Tu esi didis ir galingas Dievas, kurio vardas „kariuomenių VIESPATS“, ¹⁹ didžiū sumanymų ir galingų veiksmų [Dievas], kurio akys atviros visiems žmonių poelgiams, kad kiekvienam atlygintum pagal jo poelgius ir jo darbų vaisių. ²⁰ Tu, kuris darei ženklų bei stebuklų Egipto šalyje ir³ iki šios dienos, ir Izraelyje, ir apskritai žmonijoje, ir pasidarei vardą, kokį šiandien turi. ²¹ Tu išvedei savo tautą Izraelį iš Egipto šalies su ženklais ir stebuklais, tvirta ranka, ištiestu dilbiu ir su dideliu išgąsčiu⁴ ²² ir jiems davei šitą šalį, kurią jiems duoti buvai prisiekęs jų protėviams—šalį, plūstančią pienu ir medum. ²³ Bet įėjė ir ją ėmė valdyti, jie neklausė tavo balso ir nesilaikė tavo įstatymo. Jie nieko nedarė, ką isakei jiems daryti. Tad jiems užleidai visą šitą nelaimę. ²⁴ Štai apgulos sankasai jau yra priėjė prie miesto jam paimti, ir dėl kalavijo, bado ir maro miestas yra

atiduotas į rankas kaldėjų, kovojančių su juo. Kuo grasinai, tai įvyko. Tu juk pats matai. ²⁵ O tačiau tu man sakei, Viešpatie Jahve: „Nusipirk dirvą už pinigų“⁵ ir leisk liudytojams tai paliudyti“, kai miestas jau atiduotas į kaldėjų rankas!“

²⁶ Tada man⁶ atėjo VIESPATIES žodis: ²⁷ „Štai aš, VIESPATS, esu visos žmonijos⁷ Dievas. Ar yra man kas negalima?“ ²⁸ Todėl taip pasakė VIESPATS: „Štai aš atiduodu šitą miestą į kaldėjų rankas ir į Babilono karaliaus Nebuchadreso rankas, ir šis jį paims. ²⁹ Kaldėjai, kariaujantys su šituo miestu, įsivėrė, šitą miestą padėgs ir jį sudegins su namais, ant kurių stogų jie degino aukas Baalui ir liejo liejamąsias aukas kitiems dievams, kad mane įpykdytų. ³⁰ Juk izraeliai ir judėjai nuo pat savo jaunystės darė tik tai, kas pikta mano akyse; juk izraeliai tik pykdė mane savo rankų darbais,—sako VIESPATS⁸.—³¹ Juk šitas miestas nuo dienos, kai jį pastatė, iki šios dienos taip mane pykdė ir iširdino, kad turiu jį pašalinti iš savo akių. ³² Dėl visos izraelių ir judėjų nedorybės, kurią jie darė, kad mane įpykdytų—jie, jų karaliai, jų vyresnieji, jų kunigai, jų pranašai, Judo vyrai ir Jeruzalės gyventojai. ³³ Jie atgrėžė man nugarą, o ne veidą, ir nors nepailstamai juos mokiau⁹, jie nenorėjo klausyti ir priimti drausmės. ³⁴ Jie pastatė savo bjaurius stabus namuose, kurie pavadinti mano vardu, kad juos suteptų. ³⁵ Jie pastatė Baalui aukaviečių, esančių Ben-Hinomo slėnyje, kad aukotų¹⁰ savo sūnus ir dukteris Molechui—to jiems neįsakiau ir tai neatėjo man į mintį, kad jie darys tokį bjaurų darbą,—kad vestų Judą į nuodėmę“.

³⁶ „O dabar dėl tos pačios priežasties¹¹ taip pasakė VIESPATS,

1 T.y. dvi to paties dokumento dalis, abi susuktas į ritinį, tačiau viena buvo užantspauduota, o kita, reikalui esant, atvyniojama ir skaitoma.

2 11Mss GS; M: dédei

3 GL; ~ M

4 VIESPATIES sukeltu

5 Lit. sidabra

6 G; M: Jeremijui

7 Lit. viso kūno

8 M; ~ G

9 GSV

10 Lit. leistų eiti [per ugnį]

11 T.y. dėl to, kad Dievui viskas galima (žr. 28

Izraelio Dievas, apie šitą miestą, apie kurį 'tu sakai'¹. Jis atiduotas į Babilono karaliaus ranką kalavijui, badu ir maru:³⁷ Štai aš juos surinksiu iš visų šalių, po kurias užsirūstinęs, įnirtęs ir labai apmaudaudamas juos išsklaidžiau, juos sugražinsiu į šitą vietą ir leisiu jiems saugiai gyventi.³⁸ Ir jie bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas.³⁹ Jiems duosiu vieną mintį ir vieną elgseną, kad jie visados manęs bijotų savo pačių gerovei ir gerovei savo sūnų, kurie gyvens po jų.⁴⁰ Aš sudarysiu su jais amžiną sandorą [jiems užtikrinti], kad nenusigresiu nuo jų ir nepaliksiu jiems daręs gera, ir įdiegsiu jiems į širdį baimę manęs, kad jie nesitrauktų nuo manęs.⁴¹ Aš džiaugsiuos jais, darydamas jiems gera, ir visa savo širdim ir visa savo siela tikrai juos išdinsiu į šitą šalį“.

42 Nes taip pasakė VIESPATS: „Kaip užleida au ant šitos tautos visą šią didžią nelaimę, taip aš užleisiu ant jų visą gerovę, kurią aš jiems pažadu:⁴³ žmonės pirs dirvas šitoje šalyje, apie kurią 'tu sakai'²: „Ji dykuma, be žmonių ir gyvulių; ji atiduota į kaldejų rankas“.⁴⁴ Pirs dirvas už pinigus, rašys pirkimo raštus ir juos užantspauduos, ir duos liudytojams paliudyti Benjamino šalyje, Jeruzalės apylinkėse, Judo miestuose, kalnyno miestuose, Šefelos miestuose ir Negebo miestuose, nes aš atkursiu jų pirmykštę būklę,—sako VIESPATS“.

1 2 Kar 25, 1–7 28 2 Kar 25, 1–11; 2 Kron 36, 17–21
34 2 Kar 23, 10; Jer 7, 30–31; 19, 1–6 35 2 Kar 23, 10;
Jer 7, 31 35 Lev 18, 21

Atsteigimo pažadas

33 VIESPATIES žodis antrą kartą atėjo Jeremijui, kai jis tebebuvo laikomas suimtas sargybos kieme:² „Taip pasakė VIESPATS, kuris 'tai daro, VIESPATS, kuris tai pavidalina, kad tai paruoštų'³—VIESPATS jo vardas:³ „Šaukis manęs, ir aš tau atsiliesiu, ir tau pranešiu didžių ir

nesuvokiamų⁴ dalykų, kurių nežinojai!“⁴ Nes taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas, apie šito miesto namus ir apie Judo karalių namus, nugriautus [mūro] dantims ir tarpdančiams [panaudoti],⁵ kovai su kaldejais ir kad juos⁶ pripildytų lavonų žmonių, kuriuos iš įnirtusio pykčio leidau užmušti, nes paslėpiau savo veidą nuo šito miesto dėl visos jų nedorybės:⁶ „Štai aš jiems⁷ parūpinsiu atsteigimą ir pasveikimą. Jūs pagydysiu ir jiems apreikšiu 'atsikvėpimo laiką'⁸, tikros gerovės [meta].⁷ Aš atsteigsiu Judo ir Izraelio būklę ir juos atkursiu tokius, kokie jie buvo pradžioje.⁸ Jūs apvalysiu nuo visos jų kaltės, kuria jie man nusidėjo, ir atleisiu visus jų nusikaltimus, kuriais jie man nusidėjo ir kuriais jie maištavo prieš mane.⁹ Jis⁹ taps man džiugiu vardu, šlove ir pasididžiavimu prieš visas žemės tautas, kurios išgirs apie visa gera, ką aš jiems¹⁰ darysiu, išsigąs ir drebės dėl viso gero ir dėl visos ramybės, kurią aš jam parūpinsiu“.

10 „Taip pasakė VIESPATS: „Dar bus girdimas šitoje vietoje, apie kurią jūs sakote: „Ji apleista, be žmonių ir gyvulių“,—Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse, kurios ištuštėjusios, be žmonių, be gyventojų ir gyvulių,¹¹ džiaugsmo balsas ir linksmybės balsas, jaunojo balsas ir jaunosios balsas, giedojimas sakančių: „Dėkokię kariuomenių VIESPAČIUI, nes VIESPATS geras, nes jo malonė amžina“, nešančių padėkos auką į VIESPATIES namus, nes aš vėl padarysiu šalies buitį tokią, kokia ji buvo pradžioje“,—pasakė VIESPATS“.

12 „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Šitoje vietoje, kuri apleista,

4 Kkr. MssK^{Or}T: paslaptingų

5 Rk.; M: kalavijui, 5 ateinanties

6 T.y. nugriautų namų vietas arba kitus miesto

namus; G: jį (t.y. miestą)

7 T.y. namams (pgl. G^{ATV}); M: jam (t.y. miestui)

8 Hbr. žodžio tiksliai reikšmė neišaiškinta.

9 T.y. Jeruzalės miestas

10 T.y. jeruzaliečiams

skn.)

1 G; M: jūs sakote

2 G; M: jūs sakote

3 G: padarė žemę ir ją supavidalino, kad tvirtai ją pastatytų; arba rk.: daro tai, kas įvyksta, pavidalina tai, kas ateina, kad tai paruoštų

be žmonių ir gyvulių, ir visuose jos miestuose vėl bus ganykla piemenims, gulinantiems avis. ¹³ Kalnyno

miestuose, Šefelos miestuose ir Negebo miestuose, Benjaminio šalyje, Jeruzalės apylinkėse ir Judo miestuose vėl praeis avys po rankomis to, kuris [jas] skaičiuoja, — pasakė VIESPATS“.

¹⁴ „Stai ateina dienos, — sako VIESPATS, — kai įvykdysiu pažadą, kurį daviau Izraelio namams ir Judo namams:

¹⁵ „Tomis dienomis ir tuo metu aš išželdinsiu Dovydui

tikrą¹ Atžalą, ir jis vykdys, kas teisinga ir teisu šalyje.

¹⁶ Tomis dienomis Judas bus išgelbėtas

ir Jeruzalė saugiai gyvens, ir toks bus vardas², kuriuo ją vadins:

„VIESPATS — mūsų teisumas“.

¹⁷ Nes taip pasakė VIESPATS: „Nestigs Dovydui vyro, sėdinčio Izraelio namų soste, ¹⁸ ir kunigams leviams nestigs mano akyse vyro, aukojančio deginamąsias aukas, deginančio javienių aukas ir paruošančio pjaunamąsias aukas per visas dienas“.

¹⁹ Jeremijui atėjo VIESPATIES žodis: „Taip pasakė VIESPATS: ²⁰ „Jei galite sulaužyti mano sandorą su diena ir mano sandorą su naktim, kad nebebūtų dienos ir nakties jų metu, ²¹ tai ir mano sandora su mano tarnu Dovydu gali būti sulaužyta, kad jis nebeturėtų sūnaus, karaliaujančio jo soste, ir su leviais kunigais, kurie man tarnauja. ²² Kaip nesuskaičiuojama dangaus kariuomenė ir nesuseikimos jūros smiltys, tokius gausius padarysiu savo tarno Dovydo palikuonis ir man tarnaujančius levius“.

²³ Jeremijui atėjo VIESPATIES žodis: ²⁴ „Ar nepastebėjai, ką šitie žmonės kalba: „Abi gimines, kurias VIESPATS išsirinko, jis atmetė“, ir kaip jie niekina mano žmones, kad jų nebelaiko tauta? ²⁵ Taip pasakė VIESPATS: „Jei aš nesukurčiau³ dienos

ir nakties, nenustatyčiau dangaus ir žemės dėsnių, ²⁶ tai atmesčiau ir Jokūbo bei savo tarno Dovydo palikuonis ir nebeimčiau valdovų iš jo palikuonių Abraomo, Izaoko ir Jokūbo palikuonims. Priešingai, aš atkursiu jų pirmąją būklę ir jų pasigailėsiu“.

11 1 Kron 16, 34; 2 Kron 5, 13; 7, 3; Ezr 3, 11; Ps 100, 5; 106, 1; 107, 1; 118, 1; 136, 1 14–16 Jer 23, 5–6 17 2 Sam 7, 12–16; 1 Kar 2, 4; 1 Kron 17, 11–14 18 Sk 3, 5–10

Pranašystė apie Šidkijo likimą

34 Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES, kai Babilono karalius Nebuchadrezaras ir visa jo kariuomenė, visos jo valdomos žemės karalystės ir visos tautos kariavo su Jeruzale ir su visais jos miestais: ² „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: Eik ir sakyk Judo karaliui Šidkijui, jam tark: „Taip pasakė VIESPATS: Stai aš atiduodu šitą miestą į Babilono karaliaus rankas, kad jį paimtų⁴ ir sudegintų. ³ Tu pats neištrūksti iš jo rankos, bet būsi gautė sugautas ir atiduotas į jo rankas. Tu matysi Babilono karalių akis į akį, ir jis kalbės su tavim burna į burną, ir tu nuvyksi į Babiloną“.

⁴ Tačiau klausykis VIESPATIES žodžio, Judo karaliau Šidkijau! Taip VIESPATS pasakė apie tave: „Tu nemirsi nuo kalavijo. ⁵ Tu ramiai numirsi. Ir kaip žmonės degino [kvapius prieskonius], kad pagerbtų tavo tėvus, ankstesnius karalius, buvusius pirm taves, taip degins tau ir tave apraudos [dejuodami]: „Oi, valdove!“ Juk tai žodis, kurį aš kalbėjau, sako VIESPATS“.

⁶ Pranašas Jeremijas persakė visus šituos žodžius Judo karaliui Šidkijui Jeruzalėje, ⁷ kai Babilono karaliaus kariuomenė kariavo su Jeruzale ir su visais išlikusiais Judo miestais, Lachišu ir Azeka, nes tie vieni iš Judo sutvirtintų miestų tebesilaikė.

1 2 Kar 25, 1–11; 2 Kron 36, 17–21

Bausmės paskelbimas sutartį sulaužiusiems vergų šeimininkams

⁸ Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES po to, kai karalius Šidkijas

1 Arba: teisla

2 Theod V; ~ M

3 Rk.; M: mano sandora su

4 G; ~ M

buvo sudaręs sutartį su visais Jeruzalėje esančiais žmonėmis paskelbti laisvę vergams: ⁹ kiekvienas turi paleisti savo vergą ir kiekvienas savo vergę, hebrajų ar hebraję, kad niekas neverstų savo brolio judėjo vergauti. ¹⁰ Taigi visi vyresnieji ir visi tautiečiai, kurie buvo sudarę sutartį, buvo sutikę kiekvienas paleisti savo vergą ir kiekvienas savo vergę, kad jų neverstų vergauti. Jie buvo sutikę ir [juos] paleidę. ¹¹ Bet paskui jie vėl buvo susigražinę vergus ir verges, kuriuos buvo paleidę, ir vėl juos privertę būti vergais ir vergėmis.

¹² Tada VIESPATIES žodis atėjo Jeremijui iš VIESPATIES: ¹³ „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: Aš sudariau sandorą su jūsų protėviais, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergų namų, įsakydamas: ¹⁴ „Kas septinti metai kiekvienas iš jūsų turi paleisti savo brolių hebrajų, kuris turėjo tau parsiduoti: jis turi tau tarnauti šešerius metus, paskui tu turi jį paleisti nuo savęs“. Tačiau jūsų protėviai neklausė manęs ir nepalenkė savo ausies. ¹⁵ Neseniai jūs atsivertėte ir darėte, kas man atrodo teisu, paskelbdami kiekvienas savo artimui laisvę, ir sudarėte sutartį mano akyse, namuose, kurie pavadinti mano vardu. ¹⁶ Bet jūs apsigrėžėte ir sutepėte mano vardą: jūs kiekvienas susigražinote savo vergą ir kiekvienas savo vergę, kuriuos buvote paleidę, kad jie galėtų eiti, kur nori, ir juos privertėte jums būti vergais ir vergėmis.

¹⁷ Todėl taip pasakė VIESPATS: Jūs neklausėte manęs, skelbdami laisvę kiekvienas savo broliui ir kiekvienas savo artimui. Štai aš skelbiu jums „laisvę“,—sako VIESPATS,—[atitekti] kalavijui, marui ir badui, ir jus padarysiu gąsdinančiu reginiu visoms žemės kralystėms. ¹⁸ Aš atiduosiu vyrus, kurie sulaužė sandorą su manim, kurie nesilaikė žodžių sandoros, kurią jie buvo sudarę mano akyse, kai jie perpjovė veršį¹ pusiau ir praėjo tarp jo dalių—¹⁹ Judo vyresniuosius ir Jeruzalės

vyresniuosius, karaliaus rūmų valdininkus, kunigus ir visus pilnateisius piliečius, kurie praėjo tarp veršio dalių—²⁰ aš juos atiduosiu į jų priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jų gyvybės, ir jų lavonai taps ėdalu dangaus paukščiams ir žemės žvėrimis. ²¹ O Judo karalių Šidkiją ir jo vyresniuosius atiduosiu į jų priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jų gyvybės, į rankas Babilono karaliaus kariuomenės, pasitraukusios nuo jųsų. ²² Štai aš įsakysiu,—sako VIESPATS,—ir juos sugrąžinsiu prie šito miesto, kad jie kariautų su juo, jį paimtų ir sudegintų, o Judo miestus pavirsiu negyvenama dykuma“.

14 Iš 21, 2; Dt 15, 12

Rechabų ištikimybė

³⁵ Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, dienomis:

² „Eik į rechabų namus, juos prikalbink ir atvesk į VIESPATIES namus, į vieną iš jų kambarių, ir duok jiems vyno gerti!“

³ Tada aš paėmiau Chabašinio sūnaus Jeremijo sūnų Jaazanią, jo brolius, visus jo sūnus ir visus rechabų namiškius ⁴ ir juos atvedžiau į VIESPATIES namus, į Jigdalijo sūnaus Chanano, Dievo vyro, sūnų kambarį, esantį šalia vyresniųjų kambario, viršų Šalumo sūnaus Maasejo, slenkščių sargo, kambario.

⁵ Ir aš pateikiau rechabų šeimos nariams ąsočius, pilnus vyno, bei taures ir jiems sakiau: „Gerkite vyno!“ ⁶ Bet jie atsakė: „Mes negeriname vyno, nes Rechabo sūnus Jonadabas, mūsų protėvis, mums įsakė: „Niekad neturite gerti vyno nei jūs, nei jūsų sūnūs!“

⁷ Neturite statyti namų, nei sėti sėklos, nei įsiveisti ir turėti vynuogynų, bet turite gyventi palapinėse per visas savo dienas, kad ilgai gyventumėte žemėje, kurioje jūs esate klajokliai!“ ⁸ Taigi mes klausėme savo protėvio Rechabo sūnaus Jehonadabo paliepimo, visko, ką jis mums įsakė, negerdami vyno per visas savo dienas—mes, mūsų žmonos, mūsų sūnūs ir mūsų dukterys—⁹ ir nesistatydami namų gyventi, ir neturime nei vynuogyno, nei lauko, nei sėklos.

¹⁰ Mes gyvenome palapinėse ir elgėmės

1 Arba: vyrus, kurie sulaužė sandorą su manim,...padarysiu [kaip] veršį, kurį jie perpjovė

klusniai, visai taip, kaip mums įsakė mūsų protėvis Jonadabas. ¹¹ O Babilono karaliui Nebuchadnešarui įsiveržus į šalį, sakėme: „Atėkite ir eikime į Jeruzalę [traukdamiesi] nuo kalėdų ir aramėjų kariuomenės!“ Taip apsigyvenome Jeruzalėje“.

¹² Tada Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: ¹³ „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Eik ir sakyk Judo vyrams ir Jeruzalės gyventojams: „Argi nepriimsite drausmės ir neklusysite mano žodžių?“—sako VIEŠPATS.—

¹⁴ Tvirtai laikomasi žodžių Rechabo sūnaus Jehonadabo, kuris įsakė savo sūnams negerti vyno. Iki šios dienos jie negėrė, nes klausė savo protėvio įsakymo. Nors aš nepailstamai jums kalbėjau, jūs neklusėte manęs. ¹⁵ Ir aš vis iš naujo siunčiau pas jus visus savo tarnus pranašus, sakydamas: „Grežkitės gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio, gerinkite savo darbus ir nenusekite paskui kitus dievus, norėdami jiems tarnauti! Tada liksite gyventi žemėje, kuria daviau jums ir jūsų protėviams“. Bet jūs nepalenkėte ausų ir neklusėte manęs. ¹⁶ Rechabo sūnaus Jehonadabo sūnūs juk tvirtai laikėsi savo protėvio jiems duoto įsakymo, bet šita tauta neklusė manęs. ¹⁷ Todėl taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: „Štai aš užleisiu Judai ir visiems Jeruzalės gyventojams visą nelaimę, kuria jiems grasinau, nes jie nesiklausė, kai jiems kalbėjau, ir neatsiliepė, kai jiems šaukiau““.

¹⁸ O rechabų šeimai Jeremijas tarė: „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Kadangi jūs klausėte savo protėvio Jehonadabo įsakymo, laikėtės visų jo priesakų ir elgėtės visai taip, kaip jis jums įsakė, ¹⁹ todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Rechabo sūnus Jonadabas niekad nepristigs man tarnaujančio vyro!““

12 Kar 23, 36—24, 6; 2 Kron 36, 5–7

Jehojakimas sudėgina Jeremijo ritinį

36 Ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais šitas žodis atėjo Jeremijui iš

VIEŠPATIES: ² „Pasiimk knygos ritinį ir išrašyk į jį visus žodžius, kuriuos tau kalbėjau prieš Izraelį¹, Judą ir visas tautas nuo tos dienos, kai prabilau į tave, nuo Jošijo dienų iki šios dienos. ³ Gal Judo namai išgirs visa pikta, ką aš ketinu jiems daryti, kad kiekvienas atsiverstų nuo savo pikto elgesio ir aš galėčiau atleisti jų kaltę ir jų nuodėmę“.

⁴ Tada Jeremijas pasišaukė Nerijo sūnų Baruchą, ir, Jeremijui diktuojant², Baruchas rašė visus VIEŠPATIES jam kalbėtus žodžius į knygos ritinį.

⁵ Paskui Jeremijas įsakė Baruchui: „Aš sulaikytas, negaliu iėiti iš VIEŠPATIES namus. ⁶ Tad tu įeik ir pasninko dieną, žmonėms girdint, VIEŠPATIES namuose perskaityk VIEŠPATIES žodžius iš ritinio, kuri, man diktuojant, parašėi. Tu turi juos perskaityti girdint ir visiems judėjams, atėjusiems iš savo miestų. ⁷ Gal jų maldavimas nueis³ VIEŠPATIES akivaizdon ir kiekvienas atsivers nuo savo pikto elgesio, nes didis yra pyktis ir įnirsis, kuriuo VIEŠPATS grasino šitai tautai“. ⁸ Nerijo sūnus Baruchas padarė visai taip, kaip pranašas Jeremijas jam buvo įsakęs, skaitydamas iš knygos VIEŠPATIES žodžius VIEŠPATIES namuose.

⁹ Penktaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais, devintąjį mėnesį, buvo sušaukti pasninkauti VIEŠPATIES akyse visi Jeruzalės žmonės ir visi žmonės, atėję iš Judo miestų į Jeruzalę. ¹⁰ Tada Baruchas, visiems žmonėms girdint, perskaitė iš knygos Jeremijo žodžius VIEŠPATIES namuose, valstybės sekretoriaus Šafano sūnaus Gemarijo kambaryje, viršutiniame kieme, VIEŠPATIES namų Naujųjų vartų priegangyje.

¹¹ Kai Šafano sūnaus Gemarijo sūnus Michajas išgirdo visus VIEŠPATIES žodžius iš knygos, ¹² jis nuėjo žemyn į karaliaus rūmus, į valstybės sekretoriaus kambarį, kur visi vyresnieji kaip tik posėdžiavo: valstybės

1 M; G^{BS}: Jeruzalė

2 Lit. iš Jeremijo burnos

3 Lit. nukris

sekretorius Elišama, Šemajo sūnus Delajas, Achboro sūnus Elnatanas, Šafano sūnus Gemarijas, Chananijo sūnus Šidkijas ir visi kiti vyresnieji.

13 Ir Michajas jiems pranešė visus žodžius, kuriuos jis buvo girdėjęs, kai Baruchas, žmonėms girdint, skaitė iš knygos. 14 Tada visi vyresnieji siuntė pas Baruchą Kušio sūnaus Selemijo sūnaus Netanijo sūnų Jehudį su įsakymu: „Pasiimk ritinį, iš kurio, žmonėms girdint, skaitei, ir ateik“. Tada Nerijo sūnus Baruchas pasiėmė ir atėjo pas juos. 15 Jie jam tarė: „Sėskis, meldžiamasis, ir ji perskaityk mums klausantis!“ Ir Baruchas perskaitė jiems klausantis. 16 Išgirdę visus žodžius, jie išsigando ir sakė vienas kitam¹: „Mes turime pranešti visus šituos žodžius karaliui“. 17 O Baruchą jie paklausė: „Pasakyk mums meldžiamasis, kaip tu užrašėi visus šituos žodžius?“.

18 Baruchas jiems atsakė: „Pats³ Jeremijas⁴ man diktavo visus šituos žodžius, o aš rašiau į knygą rašalu“. 19 Tada vyresnieji sakė Baruchui: „Eik, pasislėpk su Jeremiju, ir tegul niekas nežino, kur jūs esate!“ 20 Paskui, palikę saugoti ritinį valstybės sekretoriaus Elišamos kambaryje, jie nuėjo pas karalių į [rūmų] kiemą ir visa tai pranešė karaliui.

21 Tada karalius pasiuntė Jehudį atnešti ritinį, ir šis atnešė jį iš valstybės sekretoriaus Elišamos kambario. Jehudis jį skaitė klausantis karaliui ir visiems vyresniesiems, sustojusiems aplink karalių. 22 Karalius sėdėjo žiemos namuose devintąjį mėnesį, ir žarijų puodo ugnis⁵ žėravo ties juo. 23 Kai tik Jehudis perskaitydavo tris ar keturias skiltis, karalius⁶ jas nupjaukdavo raštininko peiliu ir numesdavo į ugnį ant žarijų puodo, kol visas ritinys sudegė žarijų puodo ugnyje. 24 Tačiau jie neišsigando ir nesudraskė savo drabužių—nei karalius, nei kas nors iš jo

pareigūnų, girdėjusių visus šituos žodžius. 25 Nors ir Elnatanas, Delajas ir Gemarijas maldavo karalių nedeginti ritinio, jis jų neklausė. 26 Priešingai, karalius įsakė karaliaičiui Jerachmeeliui, Azrielio sūnui Serajui ir Abdeelio sūnui Selemijui suimti raštininką Baruchą ir pranašą Jeremiją. Bet VIESPATS juos buvo paslėpęs⁷.

1 2 Kar 24, 1; 2 Kron 36, 5-7; Dan 1, 1-2

Bausmės paskelbimas Jehojakimui ir naujas ritinys

27 Karaliui sudeginus ritinį su žodžiais, kuriuos Baruchas, Jeremijui diktuojant, buvo parašęs, Jeremijui atėjo VIESPATIES žodis: „Vėl pasiimk kitą ritinį ir rašyk jį visus ankstesnius žodžius, kurie buvo pirmajame ritiny, kurį sudegino Judo karalius Jehojakimas. 29 Ir pasakyk apie Judo karalių Jehojakimą: „Taip pasakė VIESPATS: Tu sudeginai šitą ritinį, sakydamas: „Kodėl jame parašėi, kad Babilono karalius tikrai ateis ir nusiaubos šitą šalį, išnaikins iš jos žmones ir gyvulius?“ 30 Todėl taip pasakė VIESPATS apie Judo karalių Jehojakimą: Jis neturės nė vieno, sėdinčio Dovydo soste, ir jo lavonas bus numestas kaitrai per dieną ir šalčiui per naktį. 31 Aš nubausiu jį, jo palikuonis ir jo pareigūnus dėl jų kaltės ir užtrauksiu jiems, Jeruzalės gyventojams ir judėjams, visą nelaimę, kuria jiems grasinau, bet apie kurią jie nenorėjo girdėti“.

32 Tada Jeremijas paėmė kitą ritinį ir jį padavė raštininkui, Nerijo sūnui Baruchui, o šis, Jeremijui diktuojant, rašė jį visus žodžius ritinio, kurį Judo karalius Jehojakimas buvo sudeginęs. Be to, prie jų dar buvo pridėta daug panašių žodžių.

Jeremijas įkalinamas

37 Jehojakimo sūnaus Konijo vietoje ėmė karaliauti⁸ Jošijo sūnus Šidkijas, kurį Babilono karalius Nebuchadrešaras buvo paskyręs karaliumi Judo šalyje. 2 Bet nei jis, nei jo pareigūnai, nei šalies žmonės neklausė

1 M + Baruchui; ~ G

2 M + iš jo burnos (iš 18 skn.); ~ G

3 Lit. Iš savo burnos

4 GS; ~ M

5 GST

6 Lit. jis

7 G: jie buvo pasislėpę

8 M + kaip karalius; ~ G

VIEŠPATIES žodžių, kuriuos jis kalbėjo per pranašą Jeremiją.

3 Tačiau karalius Šidkijas siuntė Šelemijo sūnų Jehukalį ir kunigą Maasejo sūnų Šefaniją pas pranašą Jeremiją su prašymu: „Melsk, meldžiamasis, už mus VIEŠPATI, mūsų Dievą!“

4 Jeremijas dar laisvai vaikščiojo¹ tarp tautiečių, ir jo dar nebuvo pasodinę į kalėjimą. ⁵ Tuo tarpu Faraono kariuomenė buvo išgygiavusi iš Egipto, ir Jeruzalę apgulę kaldėjai, išgirde žinią apie juos², atsitraukė nuo Jeruzalės.

6 Tada pranašui Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: ⁷ „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Taip sakykite Judo karaliui, jus atsiuntusiam pas mane manęs paklausti: „Štai Faraono kariuomenė, išgygiavusi jums padėti, sugriš į savo šalį, Egiptą, ⁸ o kaldėjai vėl ateis, kariaus su šituo miestu, jį paims ir sudegins“. ⁹ Taip pasakė VIEŠPATS: „Neapsigaukite manydami: „Kaldėjai visiškai pasitraukia nuo mūsų“, nes jie nepasitraukia. ¹⁰ Net jei jūs sumuštumėte visą kaldėjų kariuomenę, kovojančią su jumis, ir iš jų liktų tik sunkiai sužeisti vyrai, kiekvienas [gulintis] savo palapinėje, jie keltųsi ir sudegintų šitą miestą“.

11 Kaldėjų kariuomenei atsitraukus nuo Jeruzalės dėl Faraono kariuomenės, ¹² Jeremijas norėjo išeiti iš Jeruzalės, kad nueitų į Benjamino šalį ir ten dalyvautų nuosavybės padalijime³ tarp giminaičių. ¹³ O kai jis priėjo prie Benjamino vartų, ten buvo sargybos viršininkas, vardu Jirijas, Chananijo sūnaus Šelemijo sūnus. Šis nutvėrė pranašą Jeremiją, sakydamas: „Tu nori perbėgti pas kaldėjus!“ ¹⁴ Jeremijas atsakė: „Netiesa! Aš nenoriu perbėgti pas kaldėjus!“ Bet jis⁴ jo neklausė. Jirijas suėmė Jeremiją ir jį nuvedė pas vyresniuosius. ¹⁵ O vyresnieji, supykę ant Jeremijo, jį nuplakė ir įkalino

sekretoriaus Jehonatanano namuose, nes jie buvo juos pavertę kalėjimu. ¹⁶ Taip⁵ Jeremijas pateko į skliautuotas cisternos patalpas. Ir ten Jeremijas prabuvo daug dienų.

17 Paskui karalius Šidkijas siuntė jo ir jį priėmė. Karalius jį slapta klausinėjo savo rūmuose ir paklausė: „Ar yra koks žodis iš VIEŠPATIES?“ Jeremijas atsakė: „Yra“, ir pridūrė: „Tu būsi atiduotas į Babilono karaliaus rankas“. ¹⁸ Paskui Jeremijas tarė karaliui Šidkijui: „Kuo nusidėjau tau ar tavo pareigūnams, ar šitai tautai, kad mane pasodintote į kalėjimą? ¹⁹ Ir kur yra jūsų pranašai, kurie jums pranašavo: „Babilono karalius neužpuls jūsų ir šitos šalies“? ²⁰ O dabar klausyk, meldžiamasis, mano valdove karaliau! Tegul mano maldavimas patenka tavo akivaizdon: neleisk manęs vėl atgal nuvesti į sekretoriaus namus, kad ten nenumirčiau!“ ²¹ Tada karalius Šidkijas davė įsakymą, ir jie saugojo Jeremiją sargybos kieme ir kasdien jam duodavo duonos paplotį iš kepejų gatvės, kol visa duona išsibaigė mieste. Taip Jeremijas pasiliko sargybos kieme.

1 2 Kar 24, 17; 2 Kron 36, 10

Jeremiją įmeta į cisterną

38 Bet Matano sūnus Šefatijas, Šelemijo sūnus Jukalis ir Malkijo sūnus Paščūras girdėjo žodžius, kuriuos Jeremijas kalbėjo visiems žmonėms: ² „Taip pasakė VIEŠPATS: „Kas pasiliks šitame mieste, mirs nuo kalavijo, bado ar maro, o kas išeis pas kaldėjus, laimės savo gyvybę kaip grobį ir išliks gyvas“. ³ „Taip pasakė VIEŠPATS: „Šitas miestas tikrai bus atiduotas į Babilono karaliaus kariuomenės rankas, ir tas jį paims“. ⁴ Tada vyresnieji sakė karaliui: „Meldžiamasis, šitas vyras, turi būti mirtim nubaustas, nes jis, kalbėdamas šitokius žodžius, atima drąsą“. Juk šitas vyras siekia ne gerovės šitai tautai, bet nelaimės!“ ⁵ Karalius Šidkijas atsakė: „Štai jis jūsų rankose,

1 Lit. įeidavo ir išeidavo

2 T.y. egiptiečius

3 Arba: gautų nuosavybės dalį

4 T.y. Jirijas

5 G Sym.; M: Nes

6 Lit. silpnina [kareivių] rankas

nes karalius nieko neįstengia prieš jus¹⁴.
 6 Tada jie nutvėrė Jeremiją ir jį įmetė į karaliaus Malkijo cisterną, buvusią sargybos kieme. Jie nuleido Jeremiją virvėmis. Cisternoje nebuvo vandens, tik dumblas. Taigi Jeremijas nuklimpo į dumblą.

Ebed-Melechas ištraukia Jeremiją iš dumblėtos cisternos

7 O kai kušietis Ebed-Melechas, eunuchas, kuris tarnavo karaliaus rūmuose, išgirdo, kad Jeremiją buvo įmetę į cisterną—tuo metu karalius sėdėjo Benjamino vartuose,—⁸ Ebed-Melechas išėjo iš karaliaus rūmų ir kalbėjo karaliui, sakydamas: ⁹ „Mano valdovo karaliau! Šitie vyrai piktai pasielgė visu tuo, ką jie padarė pranašui Jeremijui, kurį jie įmetė į cisterną. Ten, kur jis yra, turės mirti nuo bado, nes nebėra duonos mieste“. ¹⁰ Tada karalius įsakė kušiečiui Ebed-Melechui: „Paimk su savim iš čia tris² vyrus ir iškelk pranašą Jeremiją iš cisternos, jam dar nemirus!“ ¹¹ Tada Ebed-Melechas, paėmęs su savim vyrus, įėjo į karaliaus rūmus, iš sandėlio drabužinė³, iš ten paėmė nudėvėtų ir suplyšusių drabužių skudurus ir juos virvėmis nuleido Jeremijui į cisterną. ¹² Ir kušietis Ebed-Melechas tarė Jeremijui: „Pakišk, meldžiamasis, nudėvėtų ir suplyšusių drabužių skudurus po savo pažastimis kaip pakišalą virvėms!“ Ir Jeremijas taip padarė. ¹³ Tada jie virvėmis traukė Jeremiją ir jį iškėlė iš cisternos. Ir Jeremijas pasiliko sargybos kieme.

Paskutinis Jeremijo pokalbis su Šidkiju

14 Paskui karalius Šidkijas siuntė pranašą Jeremiją ir jį atvedsino pas save prie trečiosios VIESPATIES namų angos. Ir karalius tarė Jeremijui: „Aš noriu tave kai ko paklausti. Nieko neslėpk nuo manęs!“ ¹⁵ Tada Jeremijas tarė Šidkijui: „Jei tau pasakysiu, tu tikrai mane nužudysi? O jei tau patarsiu, neklausysi manęs“. ¹⁶ Tada karalius Šidkijas slapta prisiekė Jeremijui: „Kaip

gyvas VIEŠPATS, kuris mums dovanojo šią gyvybę, tavęs nenužudysiu ir neatiduosiu į rankas šitų vyrų, kurie ieško tavo gyvybės!“ ¹⁷ Tada Jeremijas tarė Šidkijui: „Taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: „Jei savo valia pasiduosi“⁴ Babilono karaliaus kunigaikščiams, išliksi gyvas ir šitas miestas nebus sudegintas. Tu išliksi gyvas su savo namiškiais. ¹⁸ Bet jei nepasiduosi Babilono karaliaus kunigaikščiams, šitas miestas bus atiduotas į kaldėjų rankas. Tie sudegins jį, o tu neištrūksi iš jų rankų“. ¹⁹ Tada karalius Šidkijas tarė Jeremijui: „Aš bijau judėjų, perbėgusių pas kaldėjus. Tie galėtų mane atiduoti į jų rankas, ir jie žiauriai pasielgtų su manim“. ²⁰ Bet Jeremijas atsakė: „Neatiduos. Klausyk, meldžiamasis, VIEŠPATIES balso, to, ką aš tau kalbu, kad tau gerai klotųsi ir liktum gyvas! ²¹ Bet jei tu nesutiksi pasiduoti, VIEŠPATS man parodė toki regėjimą: štai visos moterys, likusios Judo karaliaus rūmuose, buvo išvedamos pas Babilono karaliaus kunigaikščius, ir jos sakė:

„Tave suvedžiojo ir apgalejo
 tavo „bičiuliai!“

Tavo kojoms įklimpus į dumblą,
 jie atsitraukė“.

²³ Visas tavo žmonas ir tavo sūnus išves pas kaldėjus, ir tu pats neištrūksi iš jų rankų, bet sugautas būsi atiduotas į Babilono karaliaus rankas, ir šitas miestas bus sudegintas“⁵.

²⁴ Tada Šidkijas tarė Jeremijui: „Tegul niekas nežino apie šią pokalbį, kitaip turėsi mirti!“ ²⁵ O jei vyresnieji sužinos, kad aš kalbėjaus su tavim, ateis pas tave ir tau sakys: „Pasakyk mums, meldžiamasis, ką kalbėjai karaliui ir ką tau kalbėjo karalius“⁶, neslėpk nuo mūsų, kitaip tave nužudysime“. ²⁶ Jiems atsakyk: „Aš maldavau karalių, kad jis nesiųstų manęs atgal į Jehonatano namus ten mirti“. ²⁷ Iš tikrųjų visi vyresnieji atėjo pas Jeremiją ir jį klausinėjo. Bet jis jiems atsakė visai taip, kaip karalius buvo įsakęs. Tad jie

1 G: rankose“, nes karalius neįstengė jiems pasipriešinti.

2 1 M; M: trisdešimt [vyrų]

3 Rk.; M: [kambari]po sandėliu

4 Lit. eite išeisi pas

5 G; M: [šita miesta] tu sudeginsi

6 Pgl. S atkelta iš sakinio galo.

liovėsi kalbėję su juo, nes šiaip niekas nebuvo pokalbio nugirdęs. ²⁸ Ir Jeremijas pasiliko sargybos kieme iki tos dienos, kai Jeruzalė buvo paimta.¹

²⁸ Ezek 33, 21

Jeruzalės paėmimas

39 Judo karaliaus Šidkijo devintaisiais metais, dešimtąjį mėnesį, Babilono karalius Nebuchadrešaras atžygiavo su visa savo kariuomene prieš Jeruzalę ir ją apgulė. ² Vienuoliktaisiais Šidkijo metais, ketvirtąjį mėnesį, devintąją mėnesio dieną buvo pralaužtas miesto mūras. ³ Kai Jeruzalė buvo paimta, visi Babilono karaliaus kunigaikščiai įėjo ir susėdė Viduriniuose vartuose: Nergal-Sarešeris, Sinmagiro kunigaikštis, rabmagas, ir Nebušaz-Banas, rabsaris², bei visi kiti Babilono karaliaus kunigaikščiai.

⁴ Kai Judo karalius Šidkijas ir visi kareiviai tai³ pamatė, jie pabėgo. Jie išėjo iš miesto nakčia karaliaus sodo keliu pro vartus tarp abiejų sienų irėjo⁴ Arabos linkui. ⁵ Bet kaldejų kariuomenė juos vijosi ir pasivijo Jericho stepėse. Jie jį suėmė ir nuvedė pas Babilono karalių Nebuchadrešarą į Chamato šalies Riblą, o šis padarė jam teisną: ⁶ Babilono karalius nužudė Šidkijo sūnus Ribloje jo akyse. Babilono karalius nužudė ir visus Judo kilminguosius. ⁷ Paskui jis apakino Šidkiją ir jį sukaustė žalvarinėmis grandinėmis, kad jį nuvestų į Babiloną.

⁸ Tuo tarpu kaldejai sudegino karaliaus rūmus, VIESPATIES namus ir gyventojų namus,⁵ ir nugriovė Jeruzalės sienas. ⁹ Pagaliau Nebuzaradanas, karaliaus asmeninės sargybos viršininkas⁶,

ištrėmė į Babiloną likutį tautiečių, išlikusių mieste, perbėgėlius, kurie buvo perbėgę pas jį, ir amatininkų⁷ likutį. ¹⁰ Tik dalį neturtingų tautiečių, kurie nieko neturėjo, Nebuzaradanas, asmeninės sargybos viršininkas, paliko Judo šalyje ir tuo pačiu metu⁸ davė vynuogynų ir laukų⁹.

¹¹ Babilono karalius Nebuchadrešaras buvo davęs asmeninės sargybos viršininkui Nebuzaradanui tokį įsakymą dėl Jeremijo: ¹² „Paimk jį ir ypatingai rūpinkis juo! Ir nedaryk jam nieko pikta, bet pasiek su juo taip, kaip jis tau kalbės!“ ¹³ Taigi asmeninės sargybos viršininkas Nebuzaradanas, rabsaris Nebušaz-Banas, rabmagas Nergal-Sarešeris ir visi Babilono karaliaus didžiūnai¹⁰ ¹⁴ siuntė Jeremijo, jį atvedsino iš sargybos kiemo ir perdavė Šafano sūnaus Achikamo sūnui Gedalijui, kad šis jam leistų laisvai vaikščioti¹¹. Taip Jeremijas pasiliko tarp tautiečių.

Vilties žodis Ebed-Melechui

¹⁵ Jeremijui, kai jis buvo suimtas sargybos kieme, atėjo VIESPATIES žodis: ¹⁶ „Eik ir sakyk kušiečiui Ebed-Melechui: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: Stai aš įvykdysiu savo žodžius apie šią miestą [jo] nelaimei, o ne gerovei, ir tą dieną jie išsipildys tau matant. ¹⁷ Bet tą dieną tave išgelbėsiu,—sako VIESPATS,—ir nebūsi atiduotas į rankas vyrų, kurių tu bijai. ¹⁸ Nes tikrai tave išvaduosiu, ir nekrisi nuo kalavijo, bet laimėsi savo gyvybę kaip grobį, nes pasitikėjai manim,—sako VIESPATS““.

Nebuzaradanas išlaisvina Jeremiją

40 Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIESPATIES po to, kai asmeninės

1 M + kai Jeruzalė buvo paimta. Tie žodžiai nukelti į 39,3. ~ GS

2 Rk.; M: Samgar-Nebu, Sekimo kunigaikštis, rabsaris, Nergal-Sarešeris, rabmagas. „Rabmagas“ ir „rabsaris“ yra aukšto rango karaliaus pareigūnų titulai.

3 Rk.; t.y. spraga; M: juos

4 Rk., plg. 52,7; M: išėjo

5 Rk., plg. 52,13, S; M: ir tautiečių namus

6 Lit. vyriausias kepejas (arba: mėsininkas). Pirmykštis titulas pasilieka, nors jo funkcija

pasikeičia.

7 Rk., plg. 52,15; M pakartoja: išlikusių tautiečių

8 Pž. tą dieną

9 Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

10 M + siuntė

11 Rk. Lit. išeiti ir įeiti; M: išeiti namo

sargybos viršininkas Nebuzaradanąs jį paleido iš Ramos, kai jį surado¹ sukaustyta antrankiais tarp visų Jeruzalės ir Judo belaisvių, tremiamų į Babiloną.² Asmens sargybos viršininkas, paėmęs Jeremiją, jam tarė: „VIESPATS, tavo Dievas, grąsino tokia nelaime šitai vietai,³ ir VIESPATS [ja] atvedė ir įvykdė, kaip buvo grąsinęs, nes nusidėjote VIESPACIUI ir neklausėte jo balso. Tad tas dalykas turėjo jums atsitikti.⁴ O dabar štai aš šiandien tave išlaisvinu iš antrankių, esančių ant tavo rankų. Jei tau atrodo gera eiti su manim į Babiloną, eik, ir aš ypatingai rūpinsiuos tavim. Bet jei tau atrodo negera eiti su manim į Babiloną, neik! Žiūrėk! Visa šalis ties tavim. Kur tau atrodo² tinkama eiti, ten eik.⁵ Jei tau atrodo gera pasilikti, grįžk³ pas Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją, kurį Babilono karalius paskyrė valdytoju Judo miestams⁴, ir pasilik su juo tarp tautiečių, arba eik, kur tik tau atrodo tinkama eiti.“ Asmens sargybos viršininkas jam davė paviržio bei garbės dovaną ir jį paleido.⁶ Tada Jeremijas nuėjo pas Achikamo sūnų Gedaliją į Mišpą ir pasiliko su juo tarp tautiečių, išlikusių šalyje.

Gedalijas paskiriamas valdytoju

7 Kai visi kariuomenės vadai, kurie buvo lauke su savo vyrais, išgirdo, kad Babilono karalius buvo paskyręs Achikamo sūnų Gedaliją šalies valdytoju ir jam pavedęs prižiūrėti vyrus, moteris ir vaikus bei dalį šalies beturčių, kurie nebuvo ištremti į Babiloną,⁸ jie atėjo pas Gedaliją į Mišpą: Netanijo sūnus Išmaelis, Kareacho sūnus Jochananas ir Jonatanas, Tanchumeto sūnus Serajas, netofiečio Efajo⁵ sūnūs, maacho sūnus Jezanijas—jie patys ir jų vyrai.⁹ Šafano sūnaus Achikamo sūnus Gedalijas jiems ir jų vyrams prisiekė, sakydamas: „Nebijokite tarnauti kaldėjams“⁶,

pasilikite šalyje ir tarnaukite Babilono karaliui, ir jums seksis! ¹⁰ Aš pats štai lieku Mišpoje [jums] atstovauti pas kaldėjus, kurie atvyksta pas mus, o jūs suvalykite vyną, vasaros vaisius ir aliejų ir supilkite į savo indus, ir pasilikite savo miestuose, kuriuos būsite užėmę!“

¹¹ Taip pat visi judėjai, kurie apsistojo Moabe, pas Amoniečius, Edome ar šiaip kurioje nors šalyje, išgirdo, kad Babilono karalius buvo palikęs Judai likutį ir kad buvo paskyręs jo valdytoju Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją.

¹² Tada visi judėjai grįžo iš visų vietų, į kurias jie buvo išsklaidyti, ir atėjo į Judo šalį, pas Gedaliją į Mišpą. Ir jie suvalė labai gausų vyno ir vasaros vaisių derlių.

7-9 2 Kar 25, 22-24

Gedalijo nužudymas

¹³ Kareacho sūnus Jochananas ir visi kariuomenės vadai, buvusieji lauke, atėjo pas Gedaliją į Mišpą ¹⁴ ir jį paklausė: „Ar tikrai žinai, kad amoniečių karalius Baalis atsiuntė Netanijo sūnų Išmaelį tau atimti gyvybės?“ Bet Achikamo sūnus Gedalijas jais netikėjo. ¹⁵ Tada Kareacho sūnus Jochananas slapta tarė Gedalijui Mišpoje: „Leisk man, meldžiamasis, niekam nežinant, nueiti ir užmušti Netanijo sūnų Išmaelį. Kodėl jis turėtų tau atimti gyvybę ir visi judėjai, susirinkę aplink tave, [vėl] turėtų būti išsklaidyti ir Judo likutis žūti?“ ¹⁶ Bet Achikamo sūnus Gedalijas sakė Kareacho sūnui Jochananui: „Tau nevalia tai daryti, nes netiesa, ką tu kalbi apie Išmaelį!“

41 Septintąjį mėnesį Elišamos sūnaus Netanijo sūnus Išmaelis, kuris buvo karališkos kilmės⁷, su dešimtim vyrų atėjo pas Achikamo sūnų Gedaliją į Mišpą. Jiems ten Mišpoje drauge bevalgant, ² Netanijo sūnus Išmaelis pakilo su dešimtim vyrų, esančių su juo, ir kalaviju nudobė Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją. Taip jis nužudė tą, kurį Babilono karalius buvo paskyręs šalies valdytoju. ³ Išmaelis išžudė visus judėjus, esančius su juo, su

1 Lit. paėmė (t.y. ieškojo ir suradęs paėmė iš tremiamųjų būrio)

2 M + gera ir; nukelta į 5 skn. pradžią

3 Rk.

4 G: šaliai

5 Q; K: Ofajo

6 M; G: kaldėjų valdininkų

7 M + dtgr.: ir iš karaliaus didžiūnų; ~ G ir 2 Kar.25,25

Gedaliju¹, Mišpoje ir kaldėjus kareivius, kuriuos ten rado.

1-3 2 Kar 25, 25

Keliaujančių maldininkų iššudymas

4 Kitą dieną po to, kai Gedalijas buvo nužudytas ir dar niekas to nežinojo, atėjo vyrai iš Šechemo, Šilo ir Samarijos — aštuoniasdešimt vyrų nuskustomis barzdomis, sudraskytais drabužiais ir suraižyta oda, nešinių javienių aukomis ir smilkalais, kad juos nuneštų į VIESPATIES namus.

6 Netanijo sūnus Išmaelis išėjo iš Mišpos jų pasitikti. Jis ėjo vis verkdamas. Juos sutikęs, jis jiems tarė: „Užեikite pas Achikamo sūnų Gedaliją!“ 7 O kai jie buvo atėję į miesto vidurį, Netanijo sūnus Išmaelis juos iššūdė ir [sumetė] į cisterną²—jis ir vyrai, kurie buvo su juo. 8 Tačiau tarp jų atsirado dešimt vyrų, kurie sakė Išmaeliui: „Nežudyk mūsų, nes mes turime lauke paslėptų išteklų: kviečių, miežių, aliejaus ir medaus!“ Tada jis liovėsi ir jų nenužudė drauge su jų bendrakeleiviais³. 9 O cisterna, į kurią Išmaelis sumetė visus lavonus vyrų, kuriuos jis iššūdė, buvo didelė cisterna⁴. Ji buvo ta, kurią karalius Asa buvo įtaisęs apsiginti nuo Izraelio karaliaus Bašos. Netanijo sūnus Išmaelis ją pripildė nužudytųjų. 10 Paskui Išmaelis nusivedė nelaisvėn visą Mišpoje buvusių tautiečių likutį ir karalaites⁵, kurias asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas buvo pavedęs Achikamo sūnaus Gedalijo globai. Netanijo sūnus Išmaelis juos nusivedė ir žygiavo, norėdamas pereiti pas Amoniečius.

Jochananas vejasi žudiką ir nutaria bėgti į Egiptą

11 O kai Kareacho sūnus Jochananas ir visi su juo esantys kariuomenės vadai išgirdo apie visą piktą darbą, kurį Netanijo sūnus Išmaelis buvo padaręs, 12 jie paėmė visus vyrus ir ėjo kovoti su Netanijo

sūnumi Išmaeliu. Jie jį užtikio prie Didžiojo tvenkinio, esančio Gibeone.

13 Visi su Išmaeliu esantys tautiečiai, pamatę Kareacho sūnų Jochananą ir visus su juo esančius kariuomenės vadus, apsidžiaugė. 14 Visi tautiečiai, kuriuos Išmaelis buvo nusivedęs nelaisvėn iš Mišpos, pasuko atgal ir sugrįžo⁶ pas Kareacho sūnų Jochananą. 15 O Netanijo sūnus Išmaelis su aštuoniais vyrais paspruko nuo Jochanano ir nuėjo pas Amoniečius.

16 Tada Kareacho sūnus Jochananas ir visi su juo esantys kariuomenės vadai paėmė visą tautiečių likutį, kurį Netanijo sūnus Išmaelis buvo nusivedęs iš Mišpos nelaisvėn⁷ po to, kai jis nužudė Achikamo sūnų Gedaliją: kareivius, moteris, vaikus ir eunuchus, kuriuos jis⁸ sugrąžino iš Gibeono. 17 Jie ėjo ir sustojo pasilsėti Kimhamo viešbutyje, esančiame prie Betliejaus. Jų tikslas buvo toliau eiti į Egiptą 18 dėl kaldėjų, nes jie bijojo jų dėl to, kad Netanijo sūnus Išmaelis buvo nužudęs Achikamo sūnų Gedaliją, kurį Babilono karalius buvo paskyręs šalies valdytoju.

Bėga į Egiptą, neklausydami Jeremijo įspėjimo

42 Tada visi kariuomenės vadai, ypač Kareacho sūnus Jochananas ir Hošajo sūnus Azarijas⁹, ir visi žmonės nuo mažiausio iki didžiausio priešo 2 ir sakė pranašui Jeremijui: „Tegul mūsų maldavimas, meldžiamasis, patenka tavo akių: Melskis už mus VIESPACIUI, savo Dievui, už visą šitą likutį,—nes mūsų tėra išlikę maža iš daugelio, kaip tavo paties akys mus mato,—3 kad VIESPATIS, tavo Dievas, mums parodytų kelią, kuriuo turime eiti, ir ką turime daryti.“ 4 Pranašas Jeremijas jiems tarė: „Gera! 10! Štai aš melsiuos VIESPACIUI, jūsų Dievui, kaip

1 ~ G

2 G; M: cisternos vidurį

3 Lit. tarp jų bendrakeleivių

4 G; M: per Gedalijo ranką

5 M + ir visus Mišpos tautiečius; ~ G

6 G; M + ir ėjo

7 Rk.; M: jis buvo atgavęs iš Netanijo sūnaus Išmaelio, iš Mišpos

8 T.y. Jochananas

9 G; 43,2; M: Jezanijas

10 Lit. Girdėjau!

reikalaujate, ir visa, ką VIESPATS jums¹ atsakys, jums pasakysiu, nieko jums nenutylėsiu“. ⁵ Tada jie sakė Jeremijui: „VIESPATS tebūnie tikras ir patikimas liudytojas prieš mus, jei nesielsime pagal kiekvieną nurodymą, su kuriuo VIESPATS, tavo Dievas, tave atsiųs pas mus! ⁶ Ar tai būtų gera ar pikta, klausysime balso VIESPATIES, savo Dievo, pas kurį mes tave siunčiame, kad mums gerai klotųsi, kadangi klausysime VIESPATIES, savo Dievo, balso“.

⁷ Dešimčiai dienų praslinkus, VIESPATIES žodis atėjo Jeremijui.

⁸ Tada jis pasišaukė Kareacho sūnų Jochanana, visus su juo esančius kariuomenės vadus bei visus žmones nuo mažiausio iki didžiausio ⁹ ir jiems tarė: „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas, pas kurį mane siuntėte jam pateikti jūsų maldavimo: ¹⁰ „Jei tik pasiliksite šitoje šalyje, aš jus statysiu, o ne ardsiu, jus sodinsiu, o ne rausiu, nes man gaila nelaimės, kurią jums padariau.“

¹¹ Nebijokite Babilono karaliaus, kurio jūs bijote. Nebijokite jo,—sako VIESPATS,—nes aš esu su jumis, kad jums padėčiau ir jus išgelbėčiau iš jo rankų! ¹² Aš jums išrūpinsiu pasigailėjimą, ir jis pasigailės jūsų ir leis jums sugrįžti į jūsų žemę. ¹³ Bet jei jūs, neklusydamie VIESPATIES, savo Dievo, balso, sakysite: „Nepasiliksim šitoje šalyje“, ¹⁴ galvodami: „Ne! Verčiau eisime į Egiptą šalį, kur nematysime karo, negirdėsime rago garso ir nealksim duonos, ir ten gyvensime“,—

¹⁵ tai dabar dėl šito, Judo likuti, klausyk VIESPATIES žodžio! Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas: „Jei jūs tikrai ryžtatės eiti į Egiptą ir nueisite ten įsikurti, ¹⁶ tai kalavijas, kurio jūs bijote, pasieks jus ten Egipto šalyje ir badas, dėl kurio jus ima rūpestis, seks jus įkandin ten į Egiptą, ir ten mirsite.“

¹⁷ Tikrai visi vyrai, kurie pasiryžo eiti į Egiptą, kad ten įsikurtų, mirs nuo kalavijo, bado ir maro, ir nė vienas iš jų neišliks gyvas ir neištrūks iš nelaimės, kurią aš jiems užtrauksiu. ¹⁸ Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio

Dievas: „Kaip mano įnirtusi rūstybė“² išsiliejo ant Jeruzalės gyventojų, taip mano įniršis išsilies ant jūsų, jei eisite į Egiptą. Jūs tapsite praeikimo, pasibaisėjimo, keiksmo ir apjuokos dalyku ir nebeatysite šitos vietos“.³

¹⁹ VIESPATS kalbėjo jums, Judo likuti: „Neikite į Egiptą!“ Gerai išidėmėkite, nes šiandien jus išpėjau!

²⁰ Juk padarėte klaidą⁴ savo gyvybės kaina, kai jūs mane siuntėte pas VIESPATĮ, savo Dievą, sakydami: „Melskis už mus VIESPACIUI, mūsų Dievui, ir viską mums pranešk taip, kaip VIESPATS, mūsų Dievas, pasakys, ir mes vykdysime“.

²¹ Aš jums šiandien pranešiau, bet jūs neklusėtė VIESPATIES, savo Dievo, balso, nieko iš to, ką jis mane siuntė jums [pranešti].

²² Taigi dabar gerai žinokite, kad mirsite nuo kalavijo, bado ir maro vietoje, į kurią panorėjote eiti, kad ten įsikurtumėte“.

43 Jeremijui baigus kalbėti visiems žmonėms visus VIESPATIES, jų Dievo, žodžius, su kuriais VIESPATS, jų Dievas, ji siuntė pas juos,—visus šituos žodžius,—² Hošajo sūnus Azarijas, Kareacho sūnus Jochananas bei visi įžūlūs ir užsispyrę⁵ vyrai sakė Jeremijui: „Tu meluoji! Ne VIESPATS, mūsų Dievas, tave siuntė, sakydamas: „Neikite į Egiptą ten įsikurti“, ³ bet Nerijo sūnus Baruchas kursto tave prieš mus, norėdamas mus atiduoti į kaldėjų rankas, kad tie mus nužudytų ar mus ištremtų į Babiloną“.

⁴ Bet Kareacho sūnus Jochananas, visi kariuomenės vadai ir visi žmonės nepaklausė VIESPATIES paliepimo likti Judo šalyje. ⁵ Kareacho sūnus Jochananas ir visi kariuomenės vadai paėmė visą Judo likutį, sugrįžusį iš visų tautų, tarp kurių jie buvo išsklaidyti, įsikurti Judo šalyje,—⁶ vyrus, moteris, vaikus, karalaites ir visus asmenis, kuriuos asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanus buvo palikęs

2 Lit. rūstybė ir įniršis

3 42,19-22 pradžioje turbūt ejo po 43,1-3, ir 42,19 prasidėjo sakiniu: Bet Jeremijas jiems tarė

4 Arba: suklaidinote [žmones]

5 Rk.; M: sakantys

pas Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją, taip pat pranašą Jeremiją ir Nerijo sūnų Baruchą—⁷ ir jie iėjo į Egipto šalį, nes nepaklaūsė VIESPATIES paliepimo, ir nuėjo⁸ ligi Tachpancheso.

6-7 2 Kar 25, 26

Pranašystė apie Nebuchadrešaro žygį prieš Egiptą

⁸ Tachpanchese Jeremijui atėjo VIESPATIES žodis: ⁹ „Pasiimk į ranką didelių akmenų ir, vyrams judėjams matant, juos paslėpk molio grindiny, plytų terasoje¹, esančioje Faraono rūmų prieangyje, Tachpanchese, ¹⁰ ir jiems tark: „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: Stai aš pasiūsiu ir atvesiu Babilono karalių Nebuchadrešarą, savo tarną. Jis pastatys savo² sostą ant šitų akmenų, kuriuos paslėpiau³, ir išskleis ant jų savo baldakimą. ¹¹ Jis ateis ir sumuš Egipto šalį: kas skirtas mirčiai, atiteks mirčiai; kas tremčiai—tremčiai, ir kas kalavijui—kalavijui. ¹² Jis padegs⁴ Egipto dievų šventyklas, juos⁵ sudegins ar nusineš. Jis nuutinės⁶ Egipto šalį, kaip piemuo nuutinėja savo drabužį, ir iš ten išeis nekludomas. ¹³ Jis sudaužys Egipto šalyje esančio Heliopolio obeliskus ir sudegins Egipto dievų šventyklas“.

Jeremijo paskutinė pranašystė Egipte

44 Žodis, kuris atėjo Jeremijui [ir buvo skirtas] visiems judėjams, gyvenantiems Egipto šalyje—tiems, kurie gyvena Migdole, Tachpanchese, Nofe ir Patroso šalyje: ² „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: Jūs patys patyrėte visą nelaimę, kurią užtraukiau Jeruzalei ir visiems Judo miestams. Stai jie šiandien tėra griuvėsiai, ir niekas juose nebegyvena ³ dėl jų nedorybės, kurią jie darė man įpykinti, eidami aukoti ir tarnauti

kitiems dievams, kurių nepažino nei jie, nei jūs, nei jūsų protėviai. ⁴ Nors aš nepailstamai siunčiau pas juos visus savo tarnus pranašus, sakydamas: „Nedarykite gi šito pasibjaurėtino dalyko, kurio nekenčiu!“ ⁵ tačiau jie neklausė ir nepalenkė savo ausies, kad nusigręžtų nuo savo nedorybės ir neaukotų kitiems dievams. ⁶ Todėl mano „inirtusi rūstybė“⁷ išsiliejo ir užsidedė prieš Judo miestus ir prieš Jeruzalės gatves, ir jie virto griuvėsiais, dykuma, kokie šiandien yra. ⁷ O dabar taip pasakė VIESPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: Kodėl jūs patys sau darote tokią didelę piktenybę, kad sau išnaikinate iš Judo vyrą ir moterį, vaiką ir žinduklį, ir nebepaliekate sau likučio, ⁸ mane pykindami savo rankų darbais, aukodami kitiems dievams Egipto šalyje, į kurią jūs atėjote ten įsikurti, kad paruoštumėte sau pražūtį ir kad taptumėte keiksmazodžiu ir pajuokos dalyku tarp visų žemės tautų?

⁹ Ar pamiršote savo tėvų nedorybes, Judo karalių nedorybes ir „jų žmonių“⁸ nedorybes, taip pat savo nedorybes ir jūsų žmonių nedorybes, padarytas Judo šalyje ir Jeruzalės gatvėse? ¹⁰ Iki šios dienos jie neatgailavo, nebijojo ir nesilaikė mano įstatymo bei mano nuostatų, kuriuos pateikiau jums ir jūsų protėviams. ¹¹ Todėl taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: Stai aš „pasiryžau užleisti jums nelaimę“⁹ ir sunaikinti visą Judą. ¹² Aš pagriebsiu likutį judėjų, kurie pasiryžę ateiti į Egipto šalį, kad ten įsikurtų, ir jie visi žus Egipto šalyje. Jie kris nuo kalavijo ir žus nuo bado. Nuo mažiausio iki didžiausio jie žus nuo kalavijo ir bado ir taps praeikimo, pasibaisėjimo, keiksmo ir pajuokos dalyku. ¹³ Aš taip nubausiu Egipto šalyje gyvenančius, kaip nubaudžiau Jeruzalę: kalavijų, badu ir maru. ¹⁴ Niekas iš likusių judėjų, atėjusių įsikurti¹⁰ Egipto šalyje,

1 ~ G

2 GS; M: Aš pastatysiu jo

3 per pranašą Jeremiją

4 GSV; M: Aš padegsiu

5 T.y. dievų atvaizdus

6 T.y. visiškai apiplėš

7 Lit. įširdis ir rūstybė

8 Rk.; M: jo (t.y. atskiuro karaliaus) žmonių; G: jūsų vyresniųjų

9 Lit. atgrėžiau savo veidą prieš jus nelaimei

10 M + ten; ~ G

neišsigelbės ir neišliks gyvas, kad galėtų sugrįžti į Judo šalį, į kurią jie ilgisi sugrįžti ir ten gyventi. Bet jie nesugrįš, išskyrus kai kuriuos pabėgėlius“.

15 Tada visi vyrai, kurie žinojo, kad jų žmonos degino aukas kitiems dievams, ir visos moterys, kurios [ten] stovėjo,—didžiulė minia—ir visi tautiečiai, gyvenantys Egipto šalyje ir¹ Patrose, atsakė: 16 „Mes neklausysime žodžio, kurį mums kalbėjai VIESPATIES vardu! 17 Verčiau mes kruopščiai darysime viską, ką esame pasižadėję², degindami aukas Dangaus karalienei³ ir jai liedami liejamąsias aukas, kaip darėme mes ir mūsų protėviai, mūsų karaliai ir mūsų vyresnieji Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse. Tada mes buvome pasisotinę duonos, mums gerai klojosi ir nepatyrėme nelaimės. 18 Bet nuo tada, kai liovėmės deginę aukas Dangaus karalienei ir jai lieję liejamąsias aukas, mes visko pristikome ir žuvome nuo kalavijo ir bado“. 19 „O moterys sakė⁴: „Kai mes deginome aukas Dangaus karalienei ir jai liejome liejamąsias aukas, argi be savo vyrų pritarimo jai kepėme ją atvaizduojančius pyragaičius ir jai liejome liejamąsias aukas?“

20 Tada Jeremijas tarė visiems žmonėms, vyrams ir moterims, visiems žmonėms, kurie jam buvo taip atsakę: 21 „Argi ne aukas, kurias deginote Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse—jūs ir jūsų protėviai, jūsų karaliai, jūsų vyresnieji ir šalies liaudis—[argi ne] jas VIESPATS atsiminė ir ar ne jos jam atėjo į mintį? 22 VIESPATS nebegalėjo pakešti jūsų darbų piktybės, bjaurių darbų, kuriuos darėte. Tad jūsų šalis virto griuvėsių vieta, pasibaisėjimo dalyku ir keiksmazodžiu, negyvenama, kokia ji yra šiandien. 23 Kadangi jūs deginotė aukas ir nušidėjote VIESPACIUI, neklausėte VIESPATIES balso ir neielgėte pagal jo įstatymą, jo nuostatus ir jo išpėjimus, todėl jus ištiko šita nelaimė, kaip yra šiandien“.

24 Jeremijas toliau sakė visiems žmonėms ir⁵ visoms moterims: „Klausykite VIESPATIES žodžio! 25 Taip pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas: „Jūs moterys! Jūs kalbėjote savo burna ir įvykdėte savo rankomis, ką sakėte: „Mes kruopščiai ištesėsime savo padarytus įžadus deginti aukas Dangaus karalienei ir jai lieti liejamąsias aukas.“ Tesėte tesėkite savo įžadus ir vykdyte vykdykite, ką pažadėjote! 26 Šiuo atveju klausykite VIESPATIES žodžio, visi judėjai, gyvenantys Egipto šalyje: Štai aš prisiekiu savo didžiuoju vardu,—pasakė VIESPATS:—mano vardas nebeturi būti minimas visoje Egipto šalyje burna bet kokio judėjo, sakančio: „Kaip gyvas Viešpats Jahvė!“ 27 Štai aš budžiu prie jų nelaimėi, o ne gerovei. Visi judėjai, esantys Egipto šalyje, turės žūti nuo kalavijo ir bado, kol bus sunaikinti. 28 Tiesa, tie, kurie ištrūks nuo kalavijo, mažas būrys, sugrįš iš Egipto šalies į Judo šalį. Tada visas likutis judėjų, atvykusių į Egipto šalį ten įsikurti, žinos, kieno žodis tveria—mano ar jų. 29 Ir tai bus jums ženklas,—sako VIESPATS,—kad aš jus nubausių šitoje vietoje, idant žinotumėte, jog mano jums nelaimę pranešantys žodžiai tikrai įvyks: 30 Taip pasakė VIESPATS: Štai aš atiduosiu Faraoną Chofrą, Egipto karalių, į jo priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jo gyvybės, kaip atidaviau Judo karalių Šidkiją į rankas Babilono karaliaus Nebuchadrešaro, jo priešo, kuris ieškojo jo gyvybės“.

30 2 Kar 25, 1–7

Išpėjimo ir paguodos žodis Baruchui

45 Žodis, kurį pranašas Jeremijas kalbėjo Nerijo sūnui Baruchui, kai šis ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais, Jeremijui diktuoju, parašė į knygą

1 S; ~ M

2 Lit. kas yra išėję iš mūsų burnos

3 T.y. deivei Astartei (plg. 7,18)

4 G^LS; ~ M

5 Greičiausia, vėlesnis interpas iš 20 skn.

6 M + iš 26 skn.: visi Egipto šalyje gyvenantys judėjai; ~ G

šituos žodžius: ² „Taip pasakė VIESPATS, Izraelio Dievas, apie tave, Baruchai: ³ Kadangi¹ sakei: „Vargas man! VIESPATS pridėjo sielvarto prie mano skausmo; pavargau dejuodamas ir neradau atilsio“, ⁴ taip pasakė VIESPATS: „Žiūrėk! Ką aš pastaciau, tą nugriausiu, ir ką aš pasodinau, tą išrausiu“⁵. ⁵ O tu geidi sau didelių dalykų? Negeisk! Nes štai aš atvesiu nelaimę visai žmonijai, —sako VIESPATS,— bet tau aš duosiu gyvybę kaip grobį, kur tik nueisi!“

1 2 Kar 24, 1; 2 Kron 36, 5–7 Dan 1, 1–2

PRANAŠYTĖS APIE TAUTAS

(46, 1–51, 64)

46 Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip VIESPATIES žodis apie tautas:

Mūšis prie Karkemišo

² Apie Egiptą:

Apie Faraono Necho, Egipto karaliaus, kariuomenę, kuri buvo prie Eufrato upės Karkemiše, kurią Babilono karalius Nebuchadrešaras sumušė ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais:

³ „Paruoškite mažąjį ir didįjį skydą

ir traukite į mūšį!

⁴ Pažabokite arklius

ir sėskite ant žirgų⁴!

Ir rikiuokitės su šalmais,

šveiskite ietis⁵,

apsivilkite šarvais!

⁵ Kodėl⁶ jie išsigandę,

traukiasi atgal!

Jų karžygiai išvaikyti,

ir jie galvotrukčiais bėga,

nežiūrėdami atgal.

Visur⁷ panika,—

sako VIESPATS.—

⁶ Negali pabėgti greitis,

negali išsigelbėti karžygys.

Šiaurėje ant Eufrato⁸ kranto

jie suklupo ir krito!

⁷ Kas yra tas, kuris pakyla kaip Nilas,

kurio vandenys atbanguoja kaip upės?

⁸ Tai Egiptas, kuris pakyla kaip Nilas

ir [kurio] vandenys

atbanguoja kaip upės.

Ir jis sako: „Aš pakilęs apsemsiu žemę,

sunaikinsiu miestus ir jų gyventojus!“

⁹ Lėkite pirmyn⁹ žirgai,

padūkusiai riedėkite vežimais!

Ištraukite¹⁰ karžygiai,

Kuše ir Pute, jūs

skydanešiai,

ir ludai lankininkai!

¹⁰ Bet ta diena yra Viešpaties,

Jahvės,

keršto diena atsikeršyti jo priešams.

Kalavijas rys, kol pasisotins,

kol prisigers jų kraujo,

nes Viešpats, kariuomenių

Jahvė, aukoja aukas

šiaurės šalyje prie Eufrato upės.

¹¹ Nukilk į Gileadą ir parsinešk balzamo,

o mergaitė, dukterie Egipte!

Veltui tu vartoji daug vaistų,

nesulauksi pagijimo!

¹² Tautos išgirdo apie tavo negarbę,

ir tavo aimanavimo

prisipildė žemė,

nes karžygys suklupo ant

karžygio,

jie abu krito drauge“.

Pranašystė apie Nebuchadrešaro įsibrovimą į Egiptą

¹³ Žodis, kurį VIESPATS kalbėjo pranašui Jeremijui apie tai, kad Babilono karalius Nebuchadrešaras atžygiuosias Egipto šalies sumušti:

¹⁴ „Praneškite¹¹ Migdole

1 G

2 M + taip turi jam tarti

3 M + tai yra visą šalį; ~ G

4 Arba: raiteliai

5 Arba rk.: traukite ietis iš makščių

6 M + mačiau; ~ G

7 Lit. Iš kiekvienos pusės

8 G; M + upės

9 Arba: Stokitės pietus

10 G; M: Ir teištraukia

11 G; M + Egipte ir skelbkite

- ir skelbkite Nofe¹,
sakykite: „Užimk pozicijas ir
būk pasiruošęs,
nes kalavijas jau surijo tavo
kaimynus!“
- 15 Kodėl parblokštas tavo
galiūnas?
Jis neišstovėjo, nes
VIESPATS jį parstūmė.
- 16 Didysis Rahabas² susvyravo ir
krito!
.....
Jie sakė vienas kitam³:
„Kelkitės ir grįžkime pas
savo tautiečius,
į savo gimtąją šalį
šalin nuo prispaudėjo
kalavijo!“
- 17 Vadinkite Faraoną, Egipto
karalių,
„pagyrų puodu,
praziopsojusiu proga!“
- 18 Kaip aš gyvas,—sako Karalius,
kurio vardas kariuomenių
VIESPATS,—
[viršijantis] kaip Taboras tarp
kalnų
ir kaip Karmelis prie jūros
jis⁴ ateina!
- 19 Susidėk reikmenų tremčiai,
tu gyventoja, dukterie
Egipte,
nes Nofas taps dykuma,
bus nusiaubtas,
negyvenamas!
- 20 Graži telyčia Egiptas;
aklys⁵ iš žemių ją apninka.
- 21 Taip pat jo samdiniai jo gretose
yra kaip nupenėti veršiai.
Juk ir jie atsisuko,
pabėgo drauge, nesilaikė,
kai jų žuvimo diena jiems atėjo,
jų bausmės metas.
- 22 Jo⁶ balsas kaip šnypščiančios⁷
gyvatės,
- kai jie⁸ atžygiuoja su jėga
ir kirviais jį užpuola
kaip medžių kirtėjai.
- 23 Jie iškirto jo mišką,—sako
VIESPATS,—
nors jis neižengiamas,
nes jų gausiau nei skėrių
ir be skaičiaus.
- 24 Duktė Egiptas sugėdinama,
atiduodama į Žemių tautos
rankas“.

13 Jer 43, 10–13

Egiptas nužeminamas, Izraelis išlaisvinamas

25 Kariuomenių VIESPATS,
Izraelio Dievas, pasakė: „Štai aš
nubausiu Noją⁹ Amoną¹⁰, Egiptą, jo
dievus ir karalius, Faraoną ir tuos, kurie
juo pasitiki, ²⁶ ir juos atiduosiu į rankas
tų, kurie ieško jų gyvybės: į Babilono
karaliaus Nebuchadreso ir jo
valdininkų rankas. O vėliau jis bus
apgyventas, kaip seniau“,—sako
VIESPATS.

- 27 „O tu, mano tarne Jokūbe,
nebijo,
neišsigąsk, Izraeli,
nes štai aš tave išgelbėsiu iš
tolumos
ir tavo palikuonis iš jų
nelaisvės šalies!
Tada Jokūbas vėl¹¹ ramiai
gyvens,
bus saugus ir niekieno
negąsdinamas.
- 28 Tu nebijo, mano tarne
Jokūbe,—
sako VIESPATS,—nes aš
esu su tavim,
nes darau galą visoms tautoms,
po kurias tave išsklaidžiau,
bet tau nepadarysiu galo.

1 G; M + Tachpanchese

2 Rahabas—mitinis Egipto vardas.

3 Rk.; M: Jis padarė daug svyruojančių, taip pat
krito vienas ant kito, ir jie sakė

4 T.y. priešas

5 Arba: uodas

6 T.y. Egipto

7 G; M: šliaužiančios

8 T.y. Egipto priešai

9 T.y. Tebų

10 T.y. vyriausiąjį egiptiečių dievą, kurio
garbinimo centras buvo Karnako šventykla
Tebuose; M + Faraoną

11 Arba: sugrįš ir

Tik nuplaksiu tave, kaip
pridera,
tačiau jokių būdų nepaliksiu
tavęs nenubaudęs!“

2-26 Jez 19, 1-25; Ezek 29, 1-32, 32 27-28 Jer 30,
10-11

Apie filistinus

47 Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip
VIESPATIES žodis apie filistinus,
Faraonui dar nesumušus Gazos¹.

2 Taip pasakė VIESPATS:

„Štai vandenys pakyla iš šiaurės
ir virsta plūstančiu srautu,
ir jie užtvindo žemę ir tai, ko ji
pilna,

miestus ir jų gyventojus.

Žmonės rėkia, ir klykia

visi šalies gyventojai

3 dėl jo erzilų kanopų trenksmo,
dėl jo vežimų bildesio, jo
tekinių dardesio.

Tėvai nebeatsisuka į sūnus

dėl suglebusių rankų²,

4 dėl dienos, kuri atėjo
visiems filistinams

sunaikinti,

Tyrui ir Šidonui atkirsti
kiekvieną išlikusį padėjėją,

nes VIESPATS sunaikina

filistinus,

Kaftoro salos likutį.

5 Gaza plikai nusiskutusi galva,
nutilęs Aškelonas.

Jų stiprybės³ likuti,

iki kol raizysis sau oda?“—

6 „O, VIESPATIES kalavijau,
iki kol nerimsi?

Išsik į savo makštį,
susilaikyk ir nejudėk!“

7 Kaip jis⁴ gali nurimti,
jei VIESPATS jam davė
įsakymą?

Prieš Aškeloną ir prieš pajūrį—
jis ten jį pasiuntė.

1-7 Jez 14, 29-31; Ezek 25, 15-17; Joel 3, 4-8; Am 1, 6-
8; Šef 2, 4-7; Zach 9, 5-7

Apie Moabą

1 M; G: Apie filistinus

2 T.y. tėvai, baimės paraližuoti, užuot gelbėje
savo vaikus, juos palieka

3 G: Anakų; M: Jų slėnio

4 GSV; M: tu

48

Apie Moabą.
Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio Dievas:
„Vargas Nebui, nes jis
nusiaubtas!“

5 Paimtas Kirjaitaimas.
Sugėdinta ir sutriuškinta
tvirtovė.

2 Nebėra Moabo šlovės.

Chešbone sumanė jam nelaimę:
„Ateikite! Sunaikinkime jį,
kad jis nebebūtų tauta!“

Madmena, ir tu nutils;
tau įkančdin seka kalavijas!

3 Klausykis! Sauksmas iš
Choronaimo:
„Sunaikinimas ir baisus
žlugimas!“

4 „Sutriuškintas Moabas!“
Jie skleidžia šauksmą iki
Šoaro⁶.

5 Taip, Luchito įkalne
jie verkdami lipa į jį⁷.

Taip, nuokalnėje į Choronaimą
jie girdi žlugimo šauksmą.

6 „Bėkite, gelbėkitės!
Būkite kaip kadagys⁸
dykumoje!“

7 Kadangi pasitikėjai savo
tvirtovėmis⁹,
tai ir tu būsi paimtas,
ir Kemošas turės išeiti tremtin,
jo kunigai ir kunigaikščiai
drauge.

8 Naikintojas ateis į kiekvieną
miestą,
ir joks miestas neišsigelbės.

Pražus slėnys,
ir bus sunaikintas
plokščiakalnis,—
10 pasakė VIESPATS.—

9 Padėkite antkapį¹¹ Moabui,
nes jis bus visiškai
sunaikintas.

Jo miestai pavirs dykuma;
nebus gyventojų juose.

5 M+ iš 1b: Sugėdintas

6 G; M: Jo mažutėliai daro šauksmą girdimą.

7 Rk., plg. Jez 15,5; M + dtgr.: Verksmas

8 M; G: laukinis asilas

9 G; M: savo darbais ir savo turtais

10 M + dtgr.: ką (arba: kaip)

11 G, plg. 2 Kar 23,17; arba: Aiberkite druska
Moabą (plg. Ts 9,45)

- 10 Prakeiktas, kas aplaidžiai dirba
VIESPATIES darbą,
ir prakeiktas, kas sulaiko
savo kalaviją nuo kraujo
[praliejimo]!
- 11 Moabas gyveno be rūpėsčio nuo
pat savo jaunystės
ir gulėjo ramus ant savo
mielių.
Jis nebuvo perpiltas iš indo į
indą
ir neturėjo eiti tremtin.
Todėl jame išliko jo skonis
ir jo kvapas nepasikeitė.
- 12 Todėl štai ateina dienos,—
sako VIESPATS,—
kai aš siųsiu jam pylėjų,
kurie jį perpils.
Jie ištuštins jo indus
ir sudaužys jo¹ ašočius.
- 13 Tada Moabas bus nusivylęs
Kemošu, kaip Izraelio namai buvo
nusivylę Bėt-Eliu, kuriuo jie pasitikėjo.
- 14 Kaip jūs galite sakyti: „Mes
karžygiai,
narsūs kareiviai“?
- 15 Moabo naikintojas atžygiavo
prieš jį²,
o jo rinktiniai jaunuoliai
nuėjo žemyn, kad būtų
papjauti.³
- 16 Artėja Moabo žuvinimas,
ir jo nelaimė labai skuba.
- 17 Reiskite jam užuojautą, visi jo
kaimynai
ir visi, kurie žinote jo vardą!
Sakykite: „Kaip sulūžo stipri
lazda,
puikus skeptras!“
- 18 Nulipk iš garbingos vietos ir
sėskis į mėsą⁴,
Dibono gyventojai!
Nes Moabo naikintojas
atžygiavo prieš tave,
sunaikino tavo tvirtoves.
- 19 Atsistok pakeleje ir žvalgykis,
Aroerio gyventojai!
- Klausk pabėgėlį ir ištrūkusią,
sakyk: „Kas atsitiko?“
- 20 Moabas sugėdintas, nes
sutriuškintas.
Klykite ir šaukite,
skelbkite Arnone:
Moabas sunaikintas!“
- 21 Teismas atėjo plokščiakalnio
šaliai: Cholonui, Jahšai, Mėfaatui,
22 Dibonui, Nebui, Bėt-Diblataimui,
23 Kirjataimui, Bėt-Gamului, Bėt-
Meonui, 24 Kerijotui, Bošrai ir visiems
Moabo šalies miestams, tolimiesiems ir
artimiesiems.
- 25 „Nukirstas Moabo ragas
ir jo dilbis sutriuškintas“,—
sako VIESPATS⁵.
- 26 Nugirdykite jį, nes jis didžiavosi prieš
VIESPATĮ, kad Moabas apsivemtų ir
kad jis ir pats taptų pajuokos dalyku!
- 27 Argi Izraelis tau nebuvo pajuokos
dalykas? Argi jis buvo užtiktas tarp
vagių, kad, kada tik kalbėjai apie jį,
kratei galvą?
- 28 „Palikite miestus ir gyvenkite
uolose,
Moabo gyventojai!
Ir būkite kaip karvelis, kuris
suka lizdą
prarajos žiočių sienose!“
- 29 Mes girdėjome apie Moabo
puikybę—
jis labai išdidus,—
apie jo didystę, puikybę,
išdidumą
ir jo širdies pasididžiavimą.
- 30 „Aš žinau,—sako VIESPATS,—
jo pasipūtimą
ir kad jo pagyruoniška kalba
netiesa.
Neteisinga, ką jie daro“.
- 31 Todėl aš vaitoju dėl Moabo,
raudu viso Moabo,
dejuoju dėl Kir-Chereso
vyrų.
- 32 Verkiu tavęs labiau negu
Jazerio,
Sibmos vynuodį!
Tavo vešlios atžalos nusidriekė
iki jūros,

1 G; M: jų

2 Rk., plg. 48,18b; M: Moabas sunaikintas, ir jis
atžygiavo į jo miestus3 M + iš 46,18: Sako Karalius, kurio vardas
kariuomenių VIESPATS; ~ G

4 Rk., plg. S; M: ant išdžiūvusios žemės (?)

pasiekė Jazerį¹.
Tavo vasaros vaisius ir tavo
vynuogiavimą
užpuolė naikintojas.
33 Linksmybės ir džiūgavimas
atimti
iš² Moabo šalies.
Ir vynas pradingo³ iš
spaustuvų.
Nebemindo [vynuogių]
mindytojas.
Rykavimas nebėra
kryžstavimas⁴.

34 Češbono⁵ ir⁶ Elealės šauksmas
nueina iki Jahašo. Jie⁷ skleidžia savo
balsą nuo Šoaro iki Choronaimo ir⁸
Eglat-Šelišijos. Juk ir Nimrimo
vandenys pavirsta dykuma.³⁵ „Aš
padarysiu Moabui,—sako VIESPATS,—
kad niekas nebegalės nešti deginamųjų
aukų į⁹ alką ir [jas] deginti savo dievui“.
36 Todėl mano širdis kaip fleita¹⁰
dejuoja dėl Moabo, ir mano širdis kaip
fleita dejuoja dėl Kir-Chereso žmonių,
nes žuvo tai, ką jis buvo susitaupęs.
37 Tikrai kiekviena galva plikai
nuskusta ir kiekviena barzda apkirpta;
visos rankos suraižytos ir ant strėnų
ašutinė. 38 „Ant visų Moabo stogų ir jo
[miestų] aikštėse vien tik rauda, nes aš
sukūliau Moabą kaip indą, kurio niekas
nebenori“,—sako VIESPATS.

39 Kaip jis sutriuškintas!¹¹ Kaip
Moabas susigėdęs atsuko nugarą! Taip
Moabas tapo pajuokos ir siaubą
keliančiu dalyku visiems savo
kaimynams.

40 Nes taip pasakė VIESPATS:

„Štai kaip erelis jis puola
žemyn
ir išsėčia savo sparnus ant
Moabo!“¹²

41 Paimami miestai
ir tvirtovės nukariaujamos.
Ir Moabo karžygių širdis tą
dieną taps
kaip gimdančios moters
širdis.¹³
42 Taip Moabas sunaikinamas
kaip tauta,
nes jis didžiavosi prieš
VIESPATĮ.

43 Išgąstis, duobė ir spastai
tau, Moabo gyventojau!—
sako VIESPATS.—
44 Kas pabėgs nuo išgąščio,
impuls į duobę,
kas išlips iš duobės,
bus spastais sugautas.
Juk aš tai¹⁴ užtrauksiu ant
Moabo
jų bausmės metais“,—sako
VIESPATS.
45 Češbono paunksnėje sustojo
jėgų netekę pabėgėliai.
Tačiau ugnis išsiveržė iš
Češbono,
liepsna iš Šichono namų¹⁵.
Ji surijo Moabo smilkinius
ir triukšmadarių viršugalvi.
46 Vargas tau, Moabe!
„Tu žuvai“¹⁶, Kemošo tauta,
nes vedami nelaisvėn tavo
sūnūs
ir tavo dukterys tremtin!
47 Bet paskui aš atkursiu
Moabą“,—sako
VIESPATS.
Iki čia teismo sprendimas
Moabui.

1 2 Mss, plg. G ir Jez 16,8; M: Jazerio jūra
2 G; M: iš sodų ir
3 Rk.; M: aš leidau vynui pradingti
4 T.y. girdimas rykavimas yra ne džiūgaujantių
vynuogių mindytojų, bet naikinančių priešų
kareivių šauksmas
5 Rk.; M: Nuo Češbono
6 Rk., plg. Jez 15,4; M: iki
7 T.y. moabiečiai
8 G
9 Rk.; G: lipti į
10 Lit. fleitos
11 M + iš 20 skn.: klykite

1–47 Jez 15, 1–16, 14; 25, 10–12; Ezek 25, 8–11; Am 2,
1–3; Šef 2, 8–11

Prieš Amoną

49 Apie Amonečius.
Taip pasakė VIESPATS:
„Argi Izraelis neturi sūnų,

12 M + iš 49,22; ~ G
13 M + iš 49,22; ~ G
14 GS; M: ant jo
15 3 Mss; M: tarp Sichono
16 1 MsTheodSV, Sk. 21,29; M: Žuvo

- arba ar jis neturi įpėdinio?
 Kodėl Milkomas¹ pasisavino
 Gada
 ir jo tauta apsigyveno jo²
 miestuose?
- 2 Todėl štai ateina dienos,—
 sako VIESPATS,—
 kai aš duosiu Amoniečių Rabai
 išgirsti
 kovos šauksmą,
 ir ji pavirs apleista griuvėsių
 krūva,
 o jos aplinkiniai miestai bus
 sudeginti.
 Tada Izraelis atims nuosavybę
 tiems, kurie jam atėmė
 ją,
 pasakė VIESPATS.—
- 3 Klyk, Chešbone, nes atkilo
 naikintojas³!
 Šaukite, Rabos dukterys!
 Apsijuoskite ašutinėmis,
 raudokite
 ir šen ir ten lakstykite
 susiraižiusios odą⁴!
 Nes Milkomas⁵ eina tremtin
 drauge su savo kunigais ir
 kunigaikščiais.
- 4 Ko tu giries savo senkančia
 stpriebe⁶,
 dukterie, kuri jauties
 saugi⁷,
 kuri pasitiki savo ištekliais,
 kuri sakai⁸,
 „Kas užpuls mane?“
- 5 Štai aš užleisiu tau siaubą
 iš visų pusių,—
 sako Viešpats, kariuomenių
 Jahvé,—
 ir jūs išsisklaidysite kiekvienas
 sau,
 ir niekas nebesutelks
 pabėgėlių.
- 6 Tačiau paskui aš atsteigsiu
 Amoniečius,—
 sako VIESPATS.

1-6 Ezek 29, 28-32; 25, 1-7; Am 1, 13-15; Šef 2, 8-11

Prieš Edomą

- 7 Apie Edomą,
 Taip pasakė kariuomenių
 VIESPATS:
 „Argi nebėra išminties Tėmane?
 Dingo patartis gudriesiems?
 Pagedo jų išmintis?“
- 8 Bėkite, grėžkitės atgal!
 Nusėskite kur giliai⁹,
 Dedano gyventojai!
 Nes užleidau ant jo Ėsavo žūtį,
 jo bausmės meta,
- 9 Jei vynuogių rinkėjai ateis pas
 tave,
 ar jie nepaliks parankų?
 Jei vagys naktį,
 jie pasiplės tik tiek, kiek
 jiems reikės.
- 10 Bet aš pats nunuoginau Ėsavą,
 atidengiau jo slėpynes,
 ir jis negalės pasislėpti.
 Sunaikinami jo palikuonys, jo
 giminaičiai
 ir jo kaimynai, ir nebėra
 sakančio¹⁰.
- 11 „Palik savo našlaičius, aš juos
 išlaikysiu,
 ir tavo našlės gali pasitikėti
 manimi!“
- 12 Nes taip pasakė VIESPATS: „Žiūrėk!
 Jei tie, kurie neprivalėjo gerti taurės,
 turi ją gerti, ar tu turėtum likti visai
 nenubaustas? Tu neliksi nenubaustas,
 bet turėsi gerti! 13 Nes aš prisiečiau
 savimi,—sako VIESPATS:—Bošra turi
 tapti pasibaisėjimo, pajuokos dalyku,
 apleista vieta ir keiksmazodžiu, o visi jos
 miestai turi pavirsti amžiniais
 griuvėsiais!“
- 14 Išgirdau žinią iš VIESPATIES,
 kad pasiuntinys siųstas
 tautoms:
 „Susirinkite ir ateikite prieš
 jį¹¹,
 ir kilkite į kovą!“

1 GSV; M: jų karalius

2 T.y. Gado

3 Rk., plg. 48,18; M: Ajis sunaikintas

4 Rk., plg. 48,37; M: tarp avių gardų

5 T.y. Amoniečių dievas, kuris čia atstovauja savo tautai

6 Arba rk.: savo slėniu

7 Rk.; M: atsimetėlė dukterie

8 Įtrp. su kkr. Mss GSV; ~ M

9 Turbūt kreipiamasi į Dedano karavanus, keliaujančius į Edomo aukštumą, grįžti ir pasilikti žemose vietose.

10 Sym G^L; M: jo

11 T.y. Edomą

- 15 Nes štai aš darau tave maža
tarp tautų,
paniekintą tarp žmonių.
16 Tavo puikybės¹ apgavo tave,
tavo širdies išdidumas—
[tave,] gyvenanti uolų plyšiuose,
aprėpusi kalvos aukštumą.
Nors susisuksi lizdą aukštai
kaip erelis,
iš ten nutrauksi tave
žemyn,—sako
VIESPATS.—

17 Taip Edomas taps pasibaisėtinu
reginiu. Kiekvienas, kuris praeis pro jį,
baisės ir švilpaus dėl visų jį ištikusių
smūgių.¹⁸ Kaip tada, kai Sodoma bei
Gomora ir jos kaimyniniai miestai buvo
sugriauti,—pasakė VIESPATS,—ten
niekas negyvens ir joks žmogus jame
neapsistos.

- 19 Štai kaip liūtas užaina
iš Jordano tankynės į
ganyklą prie nuolat
tekančio vandens,
taip² aš staiga nuvyšiu į jo
žindulius³
ir išskirsiu į rinktinius
avinus⁴.
Nes kas man lygus ir kas drįstų
mane traukti tieson?
Ir koks ganytojas galėtų
atsilaikyti prieš mane?“
20 Todėl išgirskite VIESPATIES
nutarimą,
kurį jis padarė prieš Edomą,
ir jo sumanymus, kuriuos jis
sugalvojo
prieš Tėmano gyventojus:
„Tikrai juos nuvilks šalin, [net]
mažiausias avis;
tikrai jų pačių ganykla
baisės jų [likimo].“
21 Nuo jų kritimo trenksmo
sudrebės žemė;

jų⁵ šauksmas bus girdimas
[net] prie Nendrių
jūros⁶.

- 22 Štai jis pakyla kaip erelis ir
sminga žemyn,
ir išskečia savo sparnus ant
Bošros.
Ir Edomo karžygių širdis bus tą
dieną
kaip gimdančios moters
širdis“.

7–22 Jez 34, 5–17; 63, 1–6; Ezek 25, 12–14; 35, 1–15; Am
1, 11–12; Ob 1–14; Mal 1, 2–5 18 Pr 19, 24–25

Prieš Damaską

- 23 Apie Damaską.
„Chamatas ir Arpadas sumišę,
nes jie išgirdo blogą žinią.
Nesitveria jų širdis iš
rūpesčio⁷,
negali nusiraminti.
24 Damaskas neteko drąsos,
pasileido bėgti,
jį apėmė panika.
Suspaudimas ir skausmai jį
suėmė kaip
gimdančiąją⁸.
25 Koks [žmonių]⁹ paliktas garsus
miestas,
džiaugsminga vietovė!
26 Taigi jo jaunuoliai kris jo
aikštėse
ir visi kareiviai žus tą
dieną,—
sako kariuomenių
VIESPATS.—
27 Ir aš pridėsiu ugnį prie
Damasko sienų,
ir ji surys Ben-Hadado
tvirtoves“.

23–27 Jez 17, 1–3; Am 1, 3–5; Zach 9, 1

Prieš arabų kiltis

28 Apie Kėdarą ir Chašoro vadus,
kuriuos sumušė Babilono karalius
Nebuchadrezaras.

Taip pasakė VIESPATS:
„Kelkitės, traukite aukštyn
prieš Kėdarą
ir nusiaubkite rytiečius!

1 T.y. didžiavimasis tavo kalnų tvirtovių
neprieinamumu. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.
2 Rk.; M: tikrai
3 Rk.; M: juos prieš jį
4 Rk.; M: Ir kas yra išrinktas [kurį] galėčiau
paskirti jam valdyti?

5 S; ~ M
6 M + garsas apie tai; ~ G ir 50,46
7 Rk.; M: Jie svyruoja; prie jūros susirūpinimas
8 ~ G
9 M + skaitytojo pstb.: ne

- 29 Jie¹ paims jų palapines ir jų bandas,
jų palapinių apdangalus ir visus jų reikmenis.

Jie nusišvies jų kupranugarius ir jiems šauks: „Šiaubas aplinkui!“

- 30 Bėkite, skubiai sprukite, nusėskite kur giliai, Čašoro gyventojai!—sako VIESPATS.—

Nes Babilono karalius Nebuchadrezaras padarė prieš jus nutarimą ir sugalvojo prieš jus sumanymą:

- 31 „Kelkitės, traukite aukštyn prieš nerūpestingą tautą,

kuri saugiai gyvena², kuri neturi nei vartų, nei sklasčių,

- 32 Jų kupranugariai turi tapti grobiu ir jų galvijų daugybė—išplėša!“

Aš išbarstysiu juos į visus vėjus—

tuos, kurių smilkiniai apkarpyti, ir iš visų pusių atvesiu jiems nelaimę,—

sako VIESPATS.—

- 33 Ir Čašoras turi tapti šakalu buveine, amžina dykuma, kur niekas negyvena ir kur joks žmogus neapsistoja“.

Prieš Ėlamą

34 Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip VIESPATIES žodis apie Ėlamą Judo karaliaus Šidkijo karaliavimo pradžioje:

- 35 Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:

„Štai aš sulaužysiu Ėlamo kilpinį, jų galybės pagrindinį ramstį,

- 36 ir užleisiu ant Ėlamo keturis vėjus

iš keturių dangaus kraštų. Juos išbarstysiu į visus tuos vėjus, ir nebus tautos, į kurią neateis Ėlamo išsklaidytieji.

- 37 Aš padarysiu Ėlamą išsigandusį savo priešų,

tų, kurie ieško jų³ gyvybės, ir atvesiu ant jų nelaimę, savo karštą rūstybę,—sako VIESPATS.—

Ir aš siųsiu paskui juos kalaviją, iki juos pribaisiu.

- 38 Aš pastatysiu savo sostą Ėlame ir išnaikinsiu iš ten karalių ir kunigaikščius,—sako VIESPATS.—

- 39 O paskui aš atkursiu Ėlamą,—sako VIESPATS.

Prieš Babiloną

50 Žodis, kurį VIESPATS kalbėjo apie Babiloną, apie kaldėjų šalį, per pranašą Jeremiją:

- 2 „Garsinkite tarp tautų, skelbkite⁴,

nenutylėkite, sakykite:

„Babilonas paimtas, Bėlis sugėdintas, Mardukas panikos apimtas. Jo stabai sugėdinti, jo dievačiai panikos apimti“⁵.

- 3 Nes atkilo prieš jį tauta iš šiaurės;

jį pavers jo šalį dykuma, ir niekas joje nebegyvens, žmonės ir gyvuliai pabėgs, nueis.

- 4 Tomis dienomis ir tuo metu,—sako VIESPATS,—ateis izraeliai drauge su judėjais.

Jie eis savo keliu vis verkdami ir ieškos VIESPATIES, savo Dievo.

- 5 Jie klausis kelio į Šijoną; į ten bus atgręžti jų veidai:

3 T.y. ėlamiečių

4 G; M + iš Jez 13,2: ir iškelkite ženklą, skelbkite

5 ~ G

1 T.y. babiloniečiai

2 M + sako VIESPATS; ~ G

„Ateikite, klausimės¹ prie
VIESPATIES
amžinai, nepamirštamai
sadorai!“

6 Prapuolusios avys buvo mano
tautiečiai.

Jų piemenys juos
paklaidino,
juos nuvedė šalin [nuo
ganyklos] į kalnus.

Jie vaikščiojo nuo kalno į
kalvą,
pamiršo savo gulyklą.

7 Kas tik sutiko juos, tas rijo
juos,
ir jų priešai sakė: „Mes
nenusikalstame,
nes jie nusidėjo VIESPAČIUI,
tikrajai ganyklai ir savo
tėvų vilčiai²“.

8 Bėkite iš Babilono,
iš kaldėjų šalies!
Išeikite ir būkite kaip avinai
avių priešakyje!

9 Nes štai aš pažadinu ir atvedu³
prieš Babiloną
galingu⁴ tautų būrį
iš žiemų šalies, ir jos
susiformuos prieš jį;
iš ten jį paims.

Jo⁵ strėlės kaip taiklaus
karžygio,
kuris nepargrįžta tuščiomis
rankomis.

10 Taip Kaldėja virs grobiu.
Visi, kurie ją plėš, gaus
pakankamai,—sako
VIESPATS.—

11 Nors džiaugiatės, nors
rykaujate
jūs, kurie apiplėšėte mano
veldinį,
nors šokinėjate kaip veršiai
žolyne⁶
ir žvengiate kaip eržilai,

12 jūsų motina bus labai
sugėdinta,
susilauks negarbės ta, kuri
jūs pagimdė.

Žiūrėk! Ji taps tautų
menkiausia⁷—
dykuma, sausa ir
nederlinga.

13 Dėl VIESPATIES itūžio ji liks
negyvenama
ir visiškai pavirs tyrais.
Visi, kurie praeis pro Babiloną,
baisėsis

ir švilpaus dėl visų jį
ištikusių smūgių.

14 Išsirikiuokite aplinkui prieš
Babiloną,
visi lankininkai!
Šaukite į jį! Netaupykite
strėlių.

nes jis nusidėjo
VIESPAČIUI⁸.

15 Iš visų pusių rėkite jam kovos
šauksmą!

Jis jau turi pasiduoti;
virsta jo bastionai⁹,
sugriautos jo sienos!

Nes tai VIESPATIES kerštas—
atkeršykite jam!
Kaip jis darė, taip jam
darykite!

16 Naikinkite iš Babilono sėją
ir tą, kuris stveriasi
pjautuvo pjūties metu!
Nuo smurtingo kalavijo
kiekvienas tegul grėžiasi į
savo tautą
ir kiekvienas tegul bėga į
savo tėviškę!

17 Izraelis—nuvyta avis;
liūtai ją nuvijo“.

Pirmasis jį rijo Asirijos karalius, o šitas,
paskutinis, Babilono karalius
Nebuchadrezaras, graužė jo kaulus.
18 Todėl taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš
nubausiu Babilono karalių ir jo šalį, kaip
nubaudžiau Asirijos karalių.“

19 Bet sugrąžinsiu Izraelį į jo
ganyklą,

1 G: Jie ateis ir klausis

2 M + VIESPAČIUI; ~ G

3 ~ G

4 ~ G

5 T.y. tautų būrio

6 GV; M: kulianti telyčia

7 Lit. paskutinė (t.y. mažiausiai reikšminga)

8 ~ G

9 Tikslai žodžio reikšmė neišaiškinta.

- kad jis nuganytų Karmelį ir Bašaną
ir Efraimo kalnuose bei Gileade pasisotintų.
- 20 Tomis dienomis ir tuo metu,—
sako VIESPATS,—
bus ieškoma Izraelio kaltės,
bet jos nebus,
ir Judo nuodėmių, bet jų neras,
nes atleisiu tiems, kuriems
leisiu išlikti.
- 21 Žygiuok i¹ Merataimo šalį,
žygiuok prieš ją
ir prieš Pekodo gyventojus!
Išžudyk kalaviju ir visiškai
sunaikink²,—sako
VIESPATS,—
ir daryk visai taip, kaip tau
įsakiau!“
- 22 Karo šauksmas šalyje
ir baisus žlugimas!
- 23 Kaip sutriuškintas ir
sudaužytas
visos žemės kūjis!
Kokiu pasibaisėjimo dalyku
Babilonas tapo tarp tautų!
- 24 Tu paspendei sau žabangus ir
buvai pagautas,
Babilone, bet tu to
nežinojai.
Tu buvai užkluptas ir nutvertas,
nes metei iššūki
VIESPACIUI.
- 25 VIESPATS atidarė savo
ginklinę
ir išnešė savo įniršio
ginklus,
nes Viešpats Jahvė turi darbo³
kaldėjų šalyje:
- 26 „Užpulkite jį iš visų pusių!
Atidarykite jo svirnius,
supilkite jį i⁴ krūvas ir visiškai
jį suaikinkite!
Tegul jam nepalieka
likučio!
- 27 Nudobkite kalaviju visus jo
jaunus bulius!
Tegul jie eina papjovimui!
Vargas jiems, nes atėjo jų diena,
jų bausmės metas!“
- 28 Klausykis! Pabėgėliai ir
ištrūkėliai
[ateina] iš Babilono šalies
paskelbti Sijonoje
VIESPATIES, mūsų Dievo,
keršto⁵.
- 29 „Pašaukite prieš Babiloną
šaulių!
Visi, kurie įtempiate lanką,
irenkite prieš jį stovyklas
aplinkui!
Neleiskite niekam ištrūkti!
Atmokėkite jam pagal jo
darbus,
elkitės su juo visai taip,
kaip jis elgėsi!
Nes jis išžulavo prieš VIESPATĮ,
prieš Izraelio Šventąjį.
- 30 Todėl jo jaunuoliai kris jo
aikštėse
ir visi jo kovotojai žus tą
dieną,—sako
VIESPATS.—
- 31 Štai aš prieš tave, išžulėli,—
sako Viešpats, kariuomenių
Jahvė,—
nes atėjo tavo diena,
tavo bausmės metas.
- 32 Išžulėlis suklups ir kris,
ir nebus nė vieno, kuris jį
pakeltų.
Ir aš užkursiu ugnį jo miestuose,
kad ji surytų jo visą
aplinką“.
- 33 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Prisilegti izraeliai
ir drauge su jais judėjai.
Visi, kurie juos nuvedė į
nelaisvę,
tvirtai juos laiko, nenori jų
paleisti.
- 34 Bet⁶ jų Atpirkėjas stiprus;

1 Rk., plg. S; M: Prieš

2 M + dtgr.: paskui juos; ~ GS

3 G; M: tas yra Viešpaties, kariuomenių Jahvės, darbas

4 Rk.; M: kaip; jį, t.y. jo atsargas

5 M + iš 51,11: atkeršijimo už jo šventyklą

6 G

- kariuomenių VIEŠPATS jo vardas.
Jis tikrai taip ves jų bylą,
kad suteiks ramybę žemei,
bet nerimą Babilono gyventojams“.
- 35 „Kalavijas [tegu] užaina ant kaldėjų,—sako VIEŠPATS¹,—
ir at Babilono gyventojų,
ant jo valdininkų ir išminčių!
- 36 Kalavijas ant jo² burtininkų,
kad jie pasirodytų kvaili!
Kalavijas ant jo karžygių,
kad jie persigastų!
37. Kalavijas ant jo žirgų ir vežimų,
ant visų kareivių samdinių,
esančių jame,
kad jie taptų moterimis!
Kalavijas ant jo lobių, kad juos išplėštų!
- 38 Kalavijas ant jo vandens,
kad jie išdžiūtų!
Nes jis stabų kraštas
ir beprotiškai įjunkęs į
baisius dievų atvaizdus³.
- 39 Todėl [ten] gyvens dykumų žvėrys su hienomis⁴
ir jame buvos stručiai.
Jis nebebus gyvenamas per amžius,
ir niekas neįsikurs jame per kartų kartas.
- 40 Kaip tada, kai Dievas sugriovė Sodoma
bei Gomorą ir jos kaimyninius miestus,—sako VIEŠPATS,—
taip niekas ten nebegyvens
ir joks žmogus jame nebeapsistos“.
- 41 „Štai ateina tauta iš siaurės,
galinga tauta,
ir daug karalių sukyla
nuo žemės pakraščiu.
- 42 Jie ginkluoti kilpiniu ir ietimi;
jie žiaurūs ir negailestingi.
Jų triukšmas kaip užianti jūra,
ir jie joja ant žirgų,
išsirikiavę kaip vyrai į mūšį
prieš tave, dukterie Babilonija!
- 43 Kai tik Babilono karalius išgirdo žinią apie juos,
suglebo jo rankos,
sielvartos jį suėmė,
skausmai kaip gimdančiąją“.
- 44 „Štai kaip liūtas užaina iš Jordano tankynės į ganyklą prie nuolat tekančio vandens,
taip aš staiga nuvysiu jo žindulius
ir išskirsiu jo rinktinius avinus⁵.
Nes kas man lygus ir kas galėtų mane traukti tieson?
Ir koks ganytojas galėtų atsilaikyti prieš mane?“
- 45 Todėl klausykite VIEŠPATIES nutarimo,
kurį jis padarė prieš Babiloną,
ir jo sumanymų, kuriuos jis sugalvojo prieš kaldėjų šalį:
tikrai juos nuvilks šalin, [net] mažiausias avis;
tikrai jų pačių ganykla bailsis jų [likimo].
- 46 Nuo šūkmo: „Babilonas paimtas!“ sudrebės žemė,
ir šauksmas bus girdimas tarp tautų“.
- 51 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Štai aš pažadinu prieš Babiloną
ir prieš „Mano priešininkų širdies“⁶ gyventojus
naikinantį vėją
2 ir siunčiu į Babiloną vėtytojų⁷,

8 Apr 18, 4 29 Apr 18, 6 39 Apr 18, 2 40 Pr 19, 24-25

1 ~ G

2 STV; ~ M

3 2 Mes GSTV: jie giriasi baisiais dievastabiais

4 Arba: demonai su vampyrais

5 Rk.; žr. 49,19.

6 T.y. Kaldėjos

7 AkvSym V; M: svetimšalių

- kad jie jį vėtytų ir išvalytų
jo šalį,
kai jie apsups jį iš visų pusių
nelaimės diena.
- 3 Tegul kilpininkas įtempia savo
lanką prieš jį
ir pakyla prieš jį
apsišarvavęs¹!
- Ir nesigailėkite jo jaunuolių,
sunaikinkite visą jo
kariuomenę!
- 4 Jie kris užmušti kalbėdų šalyje,
perdurti jos gatvėse,
5b nes jų šalis pilna nusikaltimų
Izraelio Sventajam.
- 5a Tačiau Izraelis ir Judas nėra
našlės,
[paliktos] savo Dievo,
kariuomenių
VIESPATIES“.
- 6 Bėkite iš Babilono
ir kiekvienas gelbėkite savo
gyvybę,
kad nežūtumėte jį
baudžiant!
- Nes tai VIESPATIES keršto
metas,
Jis atmokės jam už tai, ką
jis darė.
- 7 Babilonas buvo VIESPATIES
rankoje auksinė taurė,
nugirdanti visą žemę.
Jo vyno gėrė visos tautos,
todėl jos pakvaito.
- 8 Staiga krito Babilonas ir
sudužo.
Klykite dėl jo!
Paimkite balzamo jo skausmui!
Gal jis pagis.
- 9 „Mes norėjome pagydyti
Babiloną, bet jis
nepagydomas.
Palikite jį ir eikime
kiekvienas į savo šalį!
Nes jo teismas pasiekė dangų
ir pakilo iki debesų.
- 10 VIESPATS iškėlė švieson mūsų
teisumą.
Ateikite ir apsakykime
Sijonoje,

ką VIESPATS, mūsų
Dievas, padarė!“

- 11 Aštrinkite strėles,
pusitverkite skydus!
VIESPATS pažadino Medų
karaliaus² dvasią,
nes jo sumanymas
nukreiptas prieš
Babiloną, kad tą
sunaikintų;
nes tai VIESPATIES
kerštas, atkeršijimas už
jo šventyklą.
- 12 Prie Babilono sienų kelkite
vėliavą,
sustiprinkite sargybą,
išstatykite sargybinius,
paruoškite pasalūnus!
Nes VIESPATS ir sumanė, ir
įvykdė tai,
kuo grasino Babilono
gyventojams.
- 13 Tu, kuris gyvenai prie daugybės
vandenių,
turi daug lobių—
atėjo tavo galas,
tavo gyvenimo siūlas
nupjautas!
- 14 Kariuomenių VIESPATS
prisiekė savim:
„Tikrai aš pripildysiu tave
žmonių³ kaip skėrių,
ir jie sukels prieš tave
pergalės⁴ šauksmą“.

7 Apr 17, 2–4; 18, 3 9 Apr 18, 5 13 Apr 17, 1

Gyriaus giesmė Dievui

- 15 Jis yra tas, kuris padarė žemę
savo jėga,
įkūrė pasaulį savo
išmintimi
ir savo išmanymu ištiesė
dangų.

1 G^LT; arba pgl. kkr. Mss Vrs: Tegul [jo]
kilpininkas neįtempia savo lanko ir nepakyla
apsišarvavęs!...

2 GS; M: karalių

3 T.y. priešo kareivių

4 Lit. vynuogių mindytojų

- 16 Jam sugriaudus, sušniokščia
vandenys danguose,
ir jis leidžia rūkams pakilti
nuo žemės pakraščiu
Jis parūpina lietui žaibų
ir išleidžia vėją iš jo
sandėlių.
- 17 Kvailas pasirodo kiekvienas
žmogus, be nuovokos,
sugédintas kiekvienas
auksakalys dėl stabo,
nes jo 'nulieti atvaizdai'¹
apgaulė ir nėra juose
dvasios.
- 18 Jie yra niekas, patýčių vertas
dirbinys.
Jų bausmės metu jie pražus.
- 19 Ne toks, kaip šitie, yra Jokūbo
Dalis,
nes jis visatos Kūrėjas,
o Izraelis² jo nuosava gentis.
Kariuomenių VIESPATIS jo
vardas!

VIESPATIES vėzdas ir jo galas

- 20 „Vėzdas tu man esi,
kovos ginklas.
Tavim sutrupinu tautas
ir tavim sunaikinu
karalystes.
- 21 Tavim sutrupinu žirgus ir jų
raitelius,
tavim sutrupinu kovos
vežimus ir jų
važiuotojus.
- 22 Tavim sutrupinu vyrus ir
moteris,
tavim sutrupinu senelius ir
berniukus,
tavim sutrupinu
jaunikaičius ir
mergaites.
- 23 Tavim sutrupinu piemenis ir jų
bandas,
tavim sutrupinu ūkininkus
ir jų jungus,
tavim sutrupinu valdytojus
ir valdininkus.
- 24 Bet aš atsilyginsiu Babilonui
ir visiems Kaldėjos
gyventojams

- už visą jų piktą darbą, kurį jie
padarė Šijonoje,
jums matant,—sako
VIESPATIS.—
- 25 Štai aš prieš tave, o naikinantis
kalne,
kuris naikina visą žemę,—
sako VIESPATIS.—
Aš ištiesiu savo ranką prieš tave
ir nuritinsiu tave nuo uolų,
ir tave padarysiu išdegusiu
kalnu,
- 26 kad nebeims iš tavęs akmenis
kertei,
nei akmenis pamatams,
nes pavirsi amžiniais
tyrais,—sako
VIESPATIS.
- 27 „Iškelkite vėliavą šalyje!
Pūskite ragą tarp tautų!
Paruoškite karui su juo tautas,
sušaukite prieš jį
karalystes:
Araratą, Minį ir Aškenazą!
Paskirkite prieš jį [naujokų]
šaukėją,
atveskite žirgų kaip
šeriuotų skėrių!“
- 28 Paruoškite karui prieš jį tautas,
Medijos karalių³,
jos valdytojus ir visus jos
valdininkus
bei visą jo valdomą šalį!
- 29 Sudreba žemė ir siūbuoja,
nes pildosi Babilonui
VIESPATIES
sumanymai
padaryti Babilono šalį
negyvenama dykuma.
- 30 Babilono karžygiai liovėsi
kovoje;
jie kiūto tvirtovėse.
Išseko jų vyriška jėga;
jie pasidarė kaip moterys.
Padegtos jo buveinės,
sulaužyti jo užkaiščiai.
- 31 Bėgėjas bėga priešais bėgėją,⁴
pranešėjas priešais
pranešėją,
pranešti Babilono karaliui,

¹ Rk.; M: nulietas atvaizdas

² 27 Mss G^LTV; 10,16; ~ M

³ GS; M: karalius

⁴ T.y. bėgdami iš visų pakraščiu, jie pasitinka
vienas kitą prie karaliaus rūmų

- kad jo miestas pakraščiuose
nukariautas,
32 brastos paimtos,
pelkių nendrynai sudeginti
ir kareiviai panikos apimti.
33 Nes taip pasakė kariuomenių
VIESPATS, Izraelio
Dievas:
„Duktė Babilonija yra kaip
klojimo padas, kai jį
plūkia.
Dar valandėlė, ir ji jį bus
atėjęs derlius!“.

Judas skundžiasi dėl Babilono žiaurumo.
Dievo atlyginimas Babilonui

- 34 Suėdė, sudorojo mane Babilono
karalius
Nebuchadrezaras,
mane padėjo šalin kaip
tuščią indą.
Jis prarijo mane kaip slibinas,
pripildė savo pilvą mano
skanumynų²,
mane išvarė.
35 „Man padarytas smurtas ir
nusiaubimas³ teužaina
ant Babilono!“—
tegul sako Šijonos
gyventojai⁴,
„ir mano kraujas—ant Kaldėjos
gyventojų!“—
tegul sako Jeruzalė.
36 Todėl taip pasakė VIESPATS:
„Štai aš vesiū tavo bylą
ir atkeršysiu už tave.
Aš išdžiovinsiu tavo jūrą⁵
ir išsekkinsiu tavo versmes.
37 Ir Babilonas pavirs akmenų
krūvomis,
šakalų buveine,
pasibaisėjimo ir pašvilpos vieta,
kur niekas negyvena.
38 Jie visi drauge kriokia kaip
liūtai,
urzgia kaip liūtukai.
39 Kai jie užsigeis⁶, paruošiu jiems
pokylių

ir juos nugirdysiu, kad jie
apsvaigtų⁷,
užmigų amžinu miegu
ir nebepabustų,—sako
VIESPATS.—
40 Aš juos nutempsiu kaip ėriukus
papjauti,
kaip avinus su ožiais“.

Babilono likimas

- 41 Kaip paimtas⁸ ir nukariautas
viso pasaulio išgirtasis!
Kaip virto klaikuma
Babilonas tarp tautų!
42 Užtvino jūra ant Babilono;
jis apdengtas jos
šniokščiančių bangu.
43 Jo miestai virto klaikuma,
sausą ir tuščią šalim.
⁹Juose niekas negyvena,
ir per juos joks žmogus
nepereina.
44 „Aš nubausiu Belį Babilone
ir ištrauksiu iš jo nasrų, ką
jis prarijo.
Nebeplauks į jį tautos.
Taip pat Babilono siena
sugrius!
45 Išeikite iš jo, mano tauta,
ir gelbėkite kiekvienas savo
gyvybę
nuo VIESPATIES karštos
rūstybės!“
46 O kad tik nenusimintų jūsų širdis ir
nesibijotumėte gando, girdėsimo šalyje,
ir kai vienais metais pasigirs vienas
gandas ir paskui, kitais metais, kitas
gandas: „Smurtas šalyje! Valdovas prieš
valdovą!“
47 „Todėl ateina dienos,
kai aš nubausiu Babilono
stabus.
Visa jo šalis bus sugėdinta,
ir visi jo užmuštieji kris jo
viduje.

1 GST: M: jai bus atėjęs pjūties metas

2 Rk.

3 Rk.; M: kūnas

4 Lit. gyventojai

5 T.y. Eufratą ir jo kanalus

6 Lit. įkais (t.y. labai įsigeis grobio)

7 GSTV; M: linksmintųsi

8 M + Šėšakas (Babilono slapyvardis); ~ G

9 M pakartoja: šalim; ~ GS

- 48 Džiūgaus dėl Babilono dangus ir žemė ir visa, kas yra juose, kai iš siaurės jam ateis naikintojai¹, —sako VIESPATS.

48 Apr 18, 20

VIESPATIES žinia Babilono tremtiniam

- 49 „Babilonas turi taip kristi dėl Izraelio užmuštųjų¹, kaip dėl Babilono krito viso pasaulio užmuštieji!
50 Ištrūkusieji nuo kalavijo, eikite, nestovėkite! Atsiminkite iš toli VIESPATI, ir Jeruzalė teateina jums į širdį!“—
51 „Mes gėdimės, nes patyrėme pajuoką. Gėda apdengė mūsų veidą, nes svetimieji išbrovė į šventąsias VIESPATIES namų vietas“.—
52 „Todėl štai ateina dienos,—sako VIESPATS,—kai aš bausiu jo stabus ir visoje jo šalyje dejuos perdurtieji.
53 Nors Babilonas įliptų į dangų ir padarytų savo tvirtą aukštumą neįlipama, man pamojus, ateis jo naikintojai“.—sako VIESPATS.

49 Apr 18, 24

Dievas atlygina Babilonui visišką jo sunaikinimą

- 54 Klausykis! Šauksmas iš Babilono ir trenksmingas griuvimas iš kalbėjų šalies!
55 Nes VIESPATS nusiaubia Babiloną ir nutildo jo triukšmingą klegesį.
Jų bangos užia kaip galingi vandenys, aidi jų garsus šniokštimas,

- 56 nes atžygiavo prieš Babiloną naikintojas.
Bus sugauti jo karžygiai, sulaužyti jų kilpiniai, nes VIESPATS yra Dievas, kuris atlygina.
Jis tikrai atmokės!

- 57 „Aš taip nugirdysiu jo kunigaikščius ir išminčius, jo valdytojus, valdininkus ir karžygius, kad jie užmigs amžinu miegu ir nebepabus“.—sako Karalius, kurio vardas kariuomenių VIESPATS.

- 58 Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:
„Babilono plačioji siena bus nugriauta iki pamatų ir jo aukštieji vartai padegti.
Taigi, tautos nusivargina už nieką ir nacijos nusikamuoja tik ugniai“.

Simbolinis pranašo veiksmas prieš Babiloną

- 59 Nurodymas, kurį pranašas Jeremijas davė² Machsejo sūnaus Nerijo sūnui Serajui, kai šis keliavo su Judo karalium Šidkijui³ į Babiloną ketvirtaisiais jo karaliavimo metais. Serajas buvo vyriausiasis atilsio vietų parūpintojas⁴.
60 Jeremijas buvo užrašęs visą nelaimę, kuri turėjo ateiti Babilonui, į vieną knygą—visus šituos žodžius, kurie yra užrašyti apie Babiloną.
61 Jeremijas tarė Serajui: „Kai atvyksi į Babiloną, žiūrėk, kad garsiai perskaitytum visus šituos žodžius, 62 ir sakyk: „VIESPATIE, tu pats pagrasinai šitai vietai, kad ją taip sunaikinsi, jog niekas joje nebegyvens, nei žmogus, nei gyvulys, ir kad ji taps amžinais tyrais“.

2 Lit. Žodis, kurį pranašas Jeremijas įsakė; G: Žodis, kurį VIESPATS įsakė pranašui Jeremijui pasakyti

3 G: nuo Judo karaliaus Šidkijo

4 G: duoklės valdininkas

1 Rk.; M: o Izraelio užmuštieji

63 Baigęs skaityti šitą knygą, priišk prie jos akmenį ir ją įmesk į Eufratą, 64 ir sakyk: „Lygiai taip pat nuskęs Babilonas ir nebeiškils dėl nelaimės, kurią aš, jam užtraukiau!“

„Jos nusikamuoja“—iki čia Jeremijo žodžiai¹.

63–64 Apr 18, 21 50, 1–51, 64 Jez 13, 1–14, 23; 47, 1–15

Jeruzalės žlugimas

52 Šidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai jis tapo karalium, ir jis karaliavo vienuolika metų Jeruzalėje. Jo motina vadinosi Chamutala. Ji buvo Jeremijo duktė iš Libnos. ² Ir jis darė tai, kas pikta VIESPATIES akyse, visai taip, kaip buvo daręs Jehojakimas. ³ Juk tai, kas vyko Jeruzalėje ir Jude, sukėlė tokia VIESPATIES rūstybė, kad jis atstūmė juos nuo savo veido.

Šidkijas sukilo prieš Babilono karalių. ⁴ Devintaisiais jo karaliavimo metais, dešimtąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją atžygiavo Babilono karalius Nebuchadrešaras, jis pats ir visa jo kariuomenė, prieš Jeruzalę. Jie įruošė stovyklą priešais ją ir pastatė priešais ją aplinkui apgulos priestatus. ⁵ Ir miestas buvo apgultas iki vienuoliktyjų karaliaus Šidkijo metų. ⁶ Ketvirtąjį mėnesį, to mėnesio devintąją, kai mieste siautė smarkus badas ir šalies žmonės nebeturėjo duonos, ⁷ buvo pralaužtas miesto mūras. Tai pamatę, karalius² ir visi kareiviai leidosi bėgti. Jie nakčia išėjo iš miesto keliu, einančiu pro vartus, esančius tarp abiejų sienų prie karaliaus sodo, nors kaldėjai buvo apgulę miestą, ir žygiavo Arabos linkui. ⁸ Bet kaldėjų kariuomenė vijosi karalių ir visą jo Šidkiją Jordano stepėse, kai visa jo kariuomenė buvo išsklidusi [ir atkirsta] nuo jo. ⁹ Jie sugavo karalių ir jį nuvedė pas Babilono karalių ir Riblā Chamato šalyje, o tas jam padarė teismo sprendimą; ¹⁰ Babilono karalius nužudė Šidkijo sūnus jo akyse. Jis nužudė ir

visus Judo vyresniusius Ribloje. ¹¹ O Šidkiją jis apakino ir sukaustė žalvarinėmis grandinėmis. Paskui Babilono karalius jį nuvedė į Babiloną ir laikė kalėjime iki jo mirties dienos.

¹² Penktąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją—tai buvo devynioliktieji karaliaus Nebuchadrešaro, Babilono karaliaus, metai—atvyko į Jeruzalę Nebuzaradas, karaliaus asmens sargybos viršininkas, kuris priklausė karaliaus svitai³. ¹³ Jis sudegino VIESPATIES namus, karaliaus rūmus ir visus Jeruzalės namus; jis sudegino kiekvieną didelį⁴ namą. ¹⁴ Be to, visas Jeruzalę supančias sienas nugriovė⁵ kaldėjų kariuomenė, esanti su karaliaus asmeninės sargybos viršininku. ¹⁵ Pagaliau Nebuzaradas, karaliaus asmens sargybos viršininkas, nusivedė tremtin⁶ tautos likusiuosius, pasilikusius mieste, perbėgėlius, kurie buvo perbėgę pas Babilono karalių, ir amatininkų likutį. ¹⁶ Tačiau dalį šalies neturtėlių Nebuzaradas, karaliaus asmens sargybos viršininkas, paliko kaip vynuogininkus ir žemdirbius.

¹⁷ Žalvarinius stulpus, kurie priklausė VIESPATIES namams, pastovus su tekiniais ir žalvarinę jūrą, kurie buvo prie VIESPATIES namų, kaldėjai sudaužė ir pasiėmė visą jų žalvarį į Babiloną. ¹⁸ Jie pasiėmė ir pelenų puodus, kastuvus, žnybtuvus, šlakstytuvus, samčius ir visus [kitus] žalvarinius įrankius, vartojamus [šventyklos] tarnyboje. ¹⁹ Taip pat dubenis, anglines, šlakstytuvus, puodus, žibintuvus, samčius, liejamuosius kaušus, kurie buvo iš aukso ar sidabro, pasiėmė karaliaus asmens sargybos viršininkas. ²⁰ Abu stulpai, viena jūra ir dvylika žalvarinių jaučių po jūrą⁷, dešimt⁸ pastovų su tekiniais, kuriuos karalius Saliamonas buvo padaręs VIESPATIES namams—jų, visų šitų

3 Lit. stovėjo karaliaus akivaizdoje

4 GV 2Kar 25,9; M: didžiūno

5 M + visa; ~ G

6 M + iš 16 skn.: ir dalį tautos neturtėlių; ~ 39,9 ir 2 Kar 25,11

7 GS, 1 Kar 7,25; ~ M

8 Įtrp. su 1 Kar. 7,27

1 Tai reiškia, kad Jeremijo kalba baigiasi žodžiais „jos nusikamuoja“ ir kad pradžioje šitas sakinyss ėjo po 58 skn.

2 Įtrp. pgl. 39,4

indų, žalvario nebuvo įmanoma pasverti!
 21 O dėl stulpų, vienas stulpas buvo aštuoniolikos mastų aukščio ir jo apskritimas dvilikos mastų. Jis buvo keturių pirštų storumo, viduje tuščias.

22 Jo viršuje buvo žalvarinė galvena. Viena galvena buvo penkių mastų aukščio. Pinučiai ir granatai apjuosė galvenos viršų—visi iš žalvario. Tokius pat turėjo antrasis stulpas—pinučius¹ ir granatus, aštuonis per mastą dvylikai mastų². 23 Buvo devyniasdešimt šeši granatai [ir dar keturi granatai, po vieną kiekvienai]³ šaliai. Iš viso aplink pinučius buvo šimtas granatų.

24 Karaliaus asmens sargybos viršininkas paėmė vyriausiąją kunigą Serają, antrąją kunigą Sefaniją ir tris slenksčių sargus. 25 Iš miesto jis paėmė vieną karaliaus rūmų valdininką, kuriam buvo pavesti kareiviai, septynis vyrus iš karaliaus svitos⁴, kurie buvo atrasti mieste, kariuomenės vado sekretorių, ėmusį į kariuomenę šalies žmones, ir šešiasdešimt vyrų iš šalies žmonių, atrastų miesto viduje. 26 Karaliaus asmens sargybos viršininkas Nebuzaradaną juos paėmė ir atvedė pas Babilono karalių į Riblą. 27 Babilono karalius juos įsakė nuplakti ir nužudyti Ribloje, Chamato šalyje.

Taip Judas buvo ištremtas iš savo krašto. 28 Šitie yra žmonės,

kuriuos Nebuchadnecaras ištremė: septintaisiais metais tris tūkstančius dvidešimt tris judėjus; 29 Nebuchadnecaro aštuonioliktaisiais metais aštuonis šimtus trisdešimt du asmenis iš Jeruzalės; 30 Nebuchadnecaro dvidešimt trečiaisiais metais karaliaus asmens sargybos viršininkas Nebuzaradaną ištremė septynis šimtus keturiasdešimt penkis asmenis judėjus—iš viso keturis tūkstančius šešis šimtus asmenų.

4 Ezek 24, 2 7 Ezek 33, 21 11 Ezek 12, 13 13 1 Kar 9, 8 17–23 1 Kar 7, 15–47

Jehojachinas paleidžiamas iš kalėjimo

31 Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Jehojachino tremties metais, dvyliktąją mėnesį, to mėnesio dvidešimt penktąją, Babilono karalius Evil-Merodachas tais metais, kuriais jis tapo karalium, atleido bausmę Judo karaliui Jehojachinui ir jį išleido iš kalėjimo.

32 Jis draugiškai kalbėjosi su juo ir davė jam sostą, aukštesnį už sostą karalių, esančių su juo Babilone. 33 Jam buvo leista nusivilkti kalinio drabužius ir reguliariai valgyti 'prie karaliaus stalo'⁵ per visas jo gyvenimo dienas. 34 O dėl jo aprūpinimo, Babilono karaliaus jam buvo teikiamas reguliarius išlaikymas, kasdieninis davynis, iki jo mirties dienos, per visas jo gyvenimo dienas.

1 Rk., plg. 2 Kar 25, 17

2 G; ~ M

3 Suskliausti žodžiai tėra bandymas atitaisyti nutrupėjusį tekstą.

4 Lit. tų, kurie matydavo karaliaus veidą

5 Lit. jo akivaizdoje

RAUDOS

Pamatyk, kaip aš paniekinta

Ālef

1

Ak, koks vienišas stūkso
miestas, kuris buvo pilnas
žmonių!

Jis pasidarė kaip našlė—
jis, kuris buvo didis tarp
tautų.

Provincijų kunigaikštienė
tapo baudžiauninke.

Bet

2 Ji graudžiai verkia nakčia,
ir ašaros rieda jai per
skrustus.

Iš visų jos mylėtojų
ji neturi nė vieno, kuris ją
paguostų.

Visi jos draugai jai pasidarė
neištikimi,
jie virto jai priešais.

Gimel

3 Judas ištremtas iš priespaudos
ir sunkios vergystės.

Jis sėdi tarp tautų,
neranda atilsio vietos.

Visi jo persekiotojai pasivijo jį,
įvarė jį į ankštumą¹.

Dālet

4 Keliai į Šijoną liūdi,
nes niekas neateina į
šventes.

Visi jos vartai ištuštėję.
Jos kunigai dejuoja,
jos mergaitės prislėgtos,
ir jai pačiai skauda.

Hē

5 Jos prispaudėjai paėmė viršų,
jos priešai tarpsta,
nes VIESPATS jai sukėlė

skausmą
dėl jos maistavimų
daugybės.

Jos vaikai turėjo eiti
kaip belaisviai prispaudėjo
priešaky.

Vāv

6 Ir išėjo iš dukters Šijonos
visa jos gražybė:

jos kunigaikščiai tapo kaip
elniai,
kurie neranda ganyklos,
ir ėjo bejėgiai
medžiotojo priešaky.

Zajin

7 Jeruzalė atsimena
savo vargo dienas ir savo
tėviškos netekimą
[viską, kas jai buvo brangu,
ką ji turėjo nuo senovės],
kaip jos tauta pateko į
priešininko rankas
ir nebuvo kas jai padėtų.
Priešininkai žiūrėjo į ją,
juokėsi, kad jai atėjo
galas².

Chēt

8 Sunkiai nusidėjo Jeruzalė,
todėl ji tapo pašaipos
dalyku.
Visi jos gerbėjai niekina ją,
nes jie pamatė jos nuogybę,
o ji dejuoja
ir nusisuka.

Tēt

9 Jos susitepimas limpa prie jos
sijono uodegos;
ji nepagalvojo apie savo
galą.

Taip ji nuostabiai susmuko;
nėra kas ją paguostų.

„Išvysk, VIESPATIE, mano
vargą,
nes priešas didžiuojasi
pergale!“

Jōd

10 Priešininkas ištiesė savo ranką
į viską, kas jai buvo brangu,
nes ji turėjo matyti, kaip nacijos
išiveržė į jos šventovę,
kuriems tu įsakei neįeiti
į tavąją bendruomenę.

Kaf

11 Visi jos žmonės dejuoja,
ieško duonos;
jie atiduoda savo brangenybes
už maistą,
kad atsigaijintų.
„Pamatyk, VIESPATIE, ir
žiūrėk,
kaip aš esu paniekinta!“

Lāmed

- 12 „Ateikite¹ visi, kurie einate
keliu!
Žiūrėkite ir matykite,
ar yra skausmas kaip mano
skausmas,
kurį man sukėlė,
kuriuo VIESPATS nuliūdino
mane²
savo rūstybės įkarščio
diena!
Mėm
- 13 Iš aukštybių jis pasiuntė ugnį,
į mano kaulus ją nuleido³.
Jis paspendė spastus mano
kojoms
ir parvertė mane ant
nugaros.
Jis padarė mane žmonių
apleista,
vis sergančia.
Nūn
- 14 Sunkus⁴ mano maištavimų
jungas,
jo rankos pririštas.
Jie užsėdo man ant sprando,
palaužė mano jėgas.
Viespats mane atidavė į rankas
tų,
prieš kuriuos neįstengiau
atsilaikyti.
Sāmech
- 15 Atmetė visus mano galiūnus
Viespats mano viduje.
Jis sušaukė prieš mane šventę
mano jaunuoliams
triuškinti.
Viespats mindė mergelės,
dukters, Judo tautos,
spautuvą.
Ajin
- 16 Dėl to aš turiu verkti,
mano akys pasruvę
ašaromis,
nes toli nuo manęs guodėjas,
mano sielos atgaivintojas.
Mano sūnūs sutrikę,
nes priešas per daug
galingas⁴.
Pė
- 17 Šijona išskečia savo rankas,

niekas jos neguodžia.
VIESPATS pasikvietė prieš
Jokūbą
jo kaimynus kaip jo
priešininkus.
Jeruzalė pasidarė
suteptas daiktas tarp jų.

- Sādē
- 18 Teisus jis, VIESPATS,
nes jo žodžiui priešinaus!
Klausykite gi, visos tautos,
ir matykite mano skausmą:
mano mergaitės ir jaunikačiai
turėjo eiti į nelaisvę!
Kōf
- 19 Šaukiau tuos, kurie mane
mylėjo.
Jie apvyklė mane.
Mano kunigai ir seniūnai
išmirė mieste.
Juk jie ieškojo sau maisto,
bet nerado⁵.
Rēš
- 20 Matyk, VIESPATIE, kaip aš
suspausta,
kaip mano viduriai
nerimauja⁶!
Mano širdis apsiverčia mano
kūne!
Kadangi buvau labai
neklusni,
lauke kalavijas man žudė
vaikus,
viduje – mirtis⁷.
Syn
- 21 Klausykis⁸, kaip aš dejuoju!
Neturiu guodėjo.
Visi mano priešai girdėjo apie
mano nelaimę,
džiaugėsi, kad tu tai
padarei.
Leisk ateiti⁹ dienai, kuria
paskelbei,
kad jiems taip eitųsi, kaip
man!
Tāv
- 22 Teateina visas jų nelabumas
tavo akivaizdon,
ir pasielp su jais,
kaip pasielpėi su manim

1 Rk.; M įtrp. pstb.: Ne jums [tai taikoma]

2 GS: ~M

3 G^{BA}; M: sutrypė

4 T

5 G; M: ir atsigaiveno

6 Lit. rūgsta

7 Rk.; M: kaip mirtis

8 S; M: Jie girdėjo

9 S; M: tu leidai ateiti

dėl visų mano maištavimų!
Tikrai daug yra mano dejavimų,
ir mano širdis paliegusi.

VIEŠPATS pasirodė kaip priešas

Ālef

2

Ak, kaip užsirūstinęs apsiautė
debesimis
Viešpats dukterį Šijoną,
numetė iš dangaus į žemę
ir neatsiminė savo kojų suolelio
savo rūstybės dieną!

Bët

- 2 Viešpats nesigailėdamas
sunaikino
visas Jokūbo buveines,
įnirtęs nugriovė
dukters, Judo tautos,
tvirtoves.
Jis parbloškė žemėn, sutepė
karalystę ir jos
kunigaikščius.

Gimel

- 3 Užsidegęs rūstybe, jis nukirto
kiekvieną Izraelio raga,
atitraukė savo dešinę,
priešui pasirodžius.
Ir jis užsidegė prieš Jokūbą kaip
liepsnojanti ugnis,
ryjanti aplinkui.

Dālet

- 4 Jis įtempė savo kilpinį kaip
priešas,
pakėlęs savo dešinę¹,
ir jis nužudė kaip priešininkas²
visa, kas miela akims.
Dukters Šijonos palapinėje
jis išliejo savo įtūžį tarsi
ugni.

Hë

- 5 Viešpats pasirodė kaip priešas,
sunaikino Izraelį.
Jis sugriovė visas jo pilis,
suardė jo tvirtoves
ir daugino dukteryje, Judo
tautoje,
gedėjimą ir raudojimą.

Vāv

- 6 Jis pavartojo smurtą prieš savo
pavėnę³,
sunaikino savo apreiškimo
vieta.

VIEŠPATS leido pamiršti

Šijonoje
šventę ir šabata
ir, rūščiai bardamas, suniekino
karalių ir kuniga.

Zajin

- 7 Viešpats atmetė savo aukurą
ir paliko savo šventovę.
Jis atidavė į priešo rankas
jos⁴ brangiausius lobius⁵.
Triukšmavo VIESPATIES
namuose
kaip šventadieni.

Chët

- 8 VIEŠPATS nusprendė sugriauti
dukters Šijonos sieną.
Jis ištiesė matuoklę,
neatitraukė
savo rankos nuo
sunaikinimo
ir privertė gedėti priešienį ir
sieną;
jie drauge susmuko.

Tët

- 9 Prasmego į žemę jos vartai.
Jis sunaikino ir sulaužė jos
sklaidžius.
Jos karaliai ir jos kunigaikščiai
tarp tautų.
Nėra pamokymo,
taip pat ir jos pranašai negauna
apreiškimo iš VIESPATIES.

Jöd

- 10 Tylėdami sėdi žemėje
dukters Šijonos seneliai⁶.
Jie apsibarstę galvas dulkėmis,
apsijuosę ašutinėmis.
Nulenkia žemyn galvas
Jeruzalės mergaitės.

Kaf

- 11 Apžilpo nuo ašarų mano akys,
susijaudino mano viduriai,
išsiliejo ant žemės mano
kepenys⁷
dėl dukters, mano tautos,
sutriuškinimo,
vaikui ir žinduliui alpstant
miesto aikštėse.

1 paruošta šovimui

2 Rk.; M: kaip priešininkas, ir jis nužudė

3 Rk.; M: savo pavėnę kaip soda

4 T.y. Šijonos (žr. 6b skn.)

5 Rk.; M: gyvenamų bokštų sienas

6 Arba: seniūnai

7 T.y. vidujusių pajutimų centras

Lāmed

Savo motinoms jie sakė:
„Kur yra duona ir vynas?“
pragaišdami kaip mirtinai
sužeistieji
miesto aikštėse,
iškvėpdami savo gyvybę
savo motinų prieglobstyje.

Mēm

Kuo tave padrasinsiu? Su kuo
tave palyginsiu,
dukterie Jeruzale?
Ką tau prilyginsiu, kad tave
paguosčiau,
mergaite, dukterie Šijona?
Nes didis kaip jūra tavo
žlugimas.

Kas galėtų tave pagydyti?

Nūn

Tavo pranašai tau regėjo
[glaistančią apgaulę]¹
ir neatidengė tavo kaltės,
kad atkurtų tavo
[pirmykštę] būklę.
Priešingai, jie tau pranašavo
pranašystes:
kas apgaulinga ir
suvedžioja.

Sāmech

Plojo rankomis dėl tavęs
visi, kurie praėjo keliu,
švilpė ir kratė savo galvą
dėl dukters Jeruzalės:
„Ar tai miestas, kurį vadino
„gražybės pavyzdžiu“
[visos žemės
susižavėjimu]?“

Pē

Išsizijojo prieš tave
visi tavo priešai,
švilpė ir griežė dantimis.
Jie sakė: „Mes prarijome!
Juk tai diena, kurios laukėme,
kuria pasiekėme,
išvydome!“

Ājin

VIEŠPATS padarė, ką buvo
sumanęs,
įvykdė savo žodį,
kurį seniai buvo paskelbęs:
jis sugriovė nesigailėdamas
ir leido priešui džiūgauti dėl
tavęs,

išaukštino tavo priešininkų
raga,

Šādē

18 'Garsiai šaukis² Viešpaties,
'dejuok, dukterie Šijona³!
Leisk kaip upeliui tekėti
ašaroms
dieną ir naktį!
Neduok sau atilsio,
tenenurimsta tavo akių
obuolys!

Kōf

19 Kelkis, dejuok naktį,
'sargybų pradžioje⁴!
Išliek kaip vandenį savo širdį
Viešpaties akyse!
Pakelk į jį rankas
už gyvybę savo kūdikių,
mirštančių nuo bado
visų gatvių kampuose!

Reš

20 Pažvelk, VIESPATIE, ir žiūrėk,
kam tu taip padarei!
Argi moterys turėtų valgyti savo
kūno vaisių,
glamonėjamus kūdikius?
Argi turėtų nužudyti Viešpaties
šventovėje
kuniga ir pranašą?

Syn

21 Guli ant žemės gatvėse
berniukai ir seneliai.
Mano mergaitės ir jaunikaičiai
krito nuo kalavijo.
Tu nužudei [juos] savo rūstybės
diena,
be gailėsčio papjovei.

Tāv

22 Tu sušaukei kaip į šventę
mano grąsintojus⁵ iš visų
pusių,
ir VIEŠPATIES rūstybės diena
nebuvo
jokio išsigelbėjusio ir
ištrūkusio.
Kuriuos ugdžiau ir užauginau,
tuos mano priešas
sunaikino.

Bausmė ir viltis

2 Rk.; M: Jų širdis šaukėsi

3 Rk.; M: dukters Šijonos siena

4 T.y. kiekvienos trijų naktinių sargybų
pradžioje (= per visą naktį)

5 SV; M: baisybės

3

Ālef

Aš esu vyras, kurs patyrė
skausmą
nuo jo įniršio lazdos.

2 Jis mane atvarė ir atvedė
į gilia tamsą¹.

3 Tik prieš mane jis vis kreipė
savo ranką dieną į dieną.

Bēt

4 Jis sunykino mano kūną ir mano
oda,
sulaužė mano kaulus.

5 Jis apgulė ir apsupo mane
kartybe ir sunkiu
išmėginimu.

6 Tamsumose jis apgyvendino
mane, kaip seniai²
numirusius.

Gimel

7 Jis apsupo mane siena, kad
negalėjau išeiti,
apsunkino mane
žalvarinėmis
grandinėmis.

8 Net kai rékiaus ir šaukiaus
pagalbos,
jis užsikimšo [ausis]mano
malдай.

9 Jis užtvėrė mano kelius tašytais
akmenimis,
leido man eiti kreivais
takais.

Dālet

10 Tykojas lokys jis man buvo,
liūtas slėpynėse.

11 Jis supainiojo mano kelius ir
suluošino mane,
padarė mane nustrusį iš
baimės.

12 Jis įtempė savo kilpinį ir pastatė
mane
kaip taikinį strėlei.

Hē

13 Jis išmeigė į mano inkstus
savo strėlinės strėles.

14 Aš tapau pajukos dalyku visai
savo tautai,
jų pašaiPOS daina kas dieną.

15 Jis sotino mane kartybėmis,
girdė mane metelėmis.

Vāv

16 Ir jis vertė mano dantis kramtyti
žvirgžda,

spaudė mane žemyn į
dulkes.

17 Taip du sudrumstei mano sielos
ramybę³.

Pamiršau gerovę
18 ir tariau: „Zuvo mano didybė
ir ko aš tikėjau iš
VIESPATIES!“

Zajin

19 Mąstyti apie mano skausmą ir
nerimą—
metėlės ir nuodai.

20 [Tačiau] vis mąsto apie tai ir yra
prislėgta
mano siela manyje.

21 Bet tai prisiminiau,
dėl to turėjau vilties:

Chēt

22 kad VIESPATIES malonės nėra
išsisėmusios,
kad jo pasigailėjimai nėra
pasibaigę.

23 Kasryt jie nauji.
Didelė tavo ištikimybė!

24 „Mano dalia VIESPATS,—tarė
mano siela,—todėl turiu
vilties jame“.

Tēt

25 VIESPATS geras tam, kuris turi
vilties jame,
sielai, kuri jo ieško.

26 Gera tyliai laukti
VIESPATIES išgelbėjimo.

27 Gera vyrui nešti
jungą savo jaunystėje.

Jōd

28 Tegul jis sėdi vienas ir tyli,
kai Jis jam uždeda [jį]!

29 Tegul jis nulenkia į dulkes savo
burną!

Gal dar yra vilties.

30 Tegul jis pasiūlo jį mušančiam
savo skruosta,
tegul pasisotina gėda!

Kaf

31 Nes ne visam laikui atstumia
Viespats,

32 bet, jei nuliūdino, jis vėl
pasigaili
pagal savo didžiąją malonę,

33 nes jis ne iš širdies prispaudžia
ir nuliūdina žmones.

Lāmed

34 Kad kojomis mindo

1 Lit. tamsą ir nešviesą

2 Arba: amžinai

3 Lit. išstūmei mano sielą iš ramybės

- visus šalies belaisvius,
 35 kad laužo vyro teisę
 Aukščiausiojo akivaizdoje,
 36 kad apgaudinėja žmogų jo
 byloje,—
 ar Viešpats to nematytų?
Mēm
 37 Kas gi būtų galėjęs paliepti, kad
 kas nors įvyktų,
 jei Viešpats nebūtų to
 įsakęs?
 38 Ar ne iš Aukščiausiojo burnos
 išeina
 pikta ir gera?
 39 Kuo turėtų skustis žmogus,
 išlikęs gyvas?
 Kiekvienas savo nuodėmė!
Nūn
 40 Išstirkime ir išmėginkime savo
 elgesį
 ir grėžkimės į VIEŠPATĮ!
 41 Pakelkime savo širdis, ne
 rankas,
 į Dievą danguje!
 42 „Mes nusidėjome ir maištavome!
 Tu negalėjai atleisti.
Sāmech
 43 Tu apsisiautei rūstybe ir mus
 persekiojai,
 be gailesčio žudei.
 44 Apsisiautei debesim taip,
 jog nepraėjo malda.
 45 Šiukšlėmis ir atmatomis mus
 padarei
 tarp tautų.
Pē
 46 Išsižiojo prieš mus
 visi mūsų priešai.
 47 Siaubas ir duobė mums teko,
 sunaikinimas ir žlugimas“.
 48 Vandens upelius liejo mano akis
 dėl mano tautos dukters
 žlugimo.
Ajin
 49 Mano akis lies ašaras
 nenumaldomai,
 be paliovos,
 50 iki pažvelgs žemyn ir pamatys
 VIESPATS iš dangaus.
 51 Mano akis kelia man skausmą
 nuo viso verksmo dėl mano
 miesto¹.
Šadē

- 52 Mane medžiote medžiojo kaip
 paukštį
 mano priešai be priežasties.
 53 Jie bandė prazudyti mano
 gyvybę [istūmę] į duobę
 ir mėtė akmenis ant manęs.
 54 Vandenys apsemė mano galvą.
 Maniau: „Esu žuves!“
Kōf
 55 Šaukiaus tavo vardo,
 VIESPATIE,
 iš giliausios duobės.
 56 Tu išgirdai mano šaukimą:
 „Nepaslėpk
 savo ausies mano šauksmui!“²
 57 Tu prisiartinai, kai šaukiaus
 tavęs.
 Tu tarei: „Nebijok!“
Rēš
 58 Tu vedei, Viešpatie, mano
 bylą³,
 atpirkai mano gyvybę.
 59 Tu matei, VIESPATIE, mano
 priespaudą,
 apgynei mano teises.
 60 Tu matei visą jų kerštingumą,
 visus jų kėslus prieš mane.
Šyn
 61 Tu girdėjai jų plūdimą,
 VIESPATIE,
 visus jų kėslus prieš mane,
 62 mano priešininkų kalbas⁴ ir jų
 šnibždesį
 prieš mane diena iš dienos.
 63 Stebėk juos, kai jie sėdi ir
 atsistoja!
 Aš jų pašaipos daina.
Tāv
 64 Tu jiems atlyginsi, VIESPATIE,
 pagal jų rankų darbą.
 65 Tu atimsi jiems blaivią
 galvosena⁵.
 Tavo prakeikimas [tegul
 krinta] ant jų!
 66 Tu užsirūstinęs juos persekiosi
 ir išnaikinsi
 iš po savo dangaus,
 VIESPATIE.

Nieko nepasigailėta
 Alef

1 Rk.; M: dėl visų mano miesto dukterų

2 M + mano pagalbos šauksmui
 3 Rk., plg. S; M: mano sielos bylas
 4 Lit. lūpas
 5 Lit. apakinsi jų širdį

4

Ak, kaip pajudo auksas,
pasikeitė grynasis auksas!
Išbarstyti šventieji akmenys
visų gatvių kampuose.

Bet

- 2 Šijonos sūnūs, brangieji,
[kadaise] lyginami su grynu
auksu,
deja, laikomi moliniais ašočiais,
puodžiaus rankų darbu!

Gimel

- 3 Net šakalai paduoda krūtį,
žindo savo jaunikius.
[Tačiau] mano tautos dukterys¹
žiaurios
kaip dykumos stručiai .

Dālet

- 4 Žindomojo liežuvis prilipo
prie gomurio iš troškulio.
Vaikai prašė duonos—
niekas jos nelaide jiems.

Hē

- 5 Tie², kurie valgė gardumynus,
mirė iš bado gatvėse.
Tie, kuriuos augino ant
purpuro,
atsigulė į³ mėšlyną.

Vāv

- 6 Taip mano tautos dukters kaltė
pasirodė didesnė
už nuodėmę Sodomos,
kuri buvo sugriauta staiga,
negrąžant joje rankų⁴.

6 Pr 19, 24

Zajin

- 7 Jos jaunikačiai⁵ buvo
skaistesni už sniegą,
baltesni už pieną.
Jų oda⁶ rausvesnė už koralus;
jų pavidalas⁷—lazuritas.

Chēt

- 8 Jie atrodė juodesni už suodžius;
jų nebeatpažino gatvėse.
Jų oda susiraukšlėjo ant jų
kaulų,
sudžiūvo kaip medis.

Tēt

- 9 Laimingesni buvo užmuštieji
kalavijų
negu užmuštieji badu.
Šie, [badu] stapinami, pamažu
nyko
dėl lauko vaisių stokos⁸.

Jōd

- 10 Gailestingų moterų rankos
virė jų pačių vaikus.
Jie tapo joms paguodos duona,
mano tautos dukteriai
žlungant.

10 Dt 28, 57; Ezek 5, 10

Kaf

- 11 VIEŠPATS išbaigė savo įniršį,
išliejo savo rūstybės įkarštį
ir sukūrė Šijonoje ugnį,
kuri surijo jos pamatus.

Lāmed

- 12 Nebūtų tikėję žemės karaliai
nei visi pasaulio gyventojai,
kad prispaudėjas ir priešas
įsivers
į Jeruzalės vartus.

Mēm

- 13 Dėl jos pranašų nuodėmių [tai
įvyko],
[dėl] nedorybių jos kunigų,
kurie išliejo jos vidury
teisiųjų kraują.

Nūn

- 14 Akli jie svyravo gatvėmis,
sutepti krauju taip,
kad nebuvo galima paliesti
jų drabužių.

Sāmech

- 15 „Šalinkitės! Suteptasis!—
[žmonės] šaukė jiems—
Šalinkitės! Šalinkitės!
Nepalieskite!“

Jie juk turėjo iškelti
svyruodami⁹ į tautas,
nebebuvo leista jiems čia
pasilikti.

Pe

- 16 Pats VIEŠPATS juos išsklaidė,
nebeapžvelgia į juos:
jie¹⁰ neatsižvelgė į kunigus,
net¹¹ senelių nepasigailėjo.

1 GT; M: duktė

2 T.y. vaikai

3 Lit. apsikabino

4 Arba rk.: neturint vaikams joje kentėti

5 Rk.; M: nazirai

6 Rk.; M: kaulai

7 Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta. .

8 Hbr. sakinio reikšmė neišiki.

9 M + [žmonės] sake

10 T.y. priešai

11 Dgl. MssTSV; ~M .

Ajin

- 17 Mes dar pražiūrėjome akis,
laukdami sau pagalbos.
Veltui!

Savo sargybos bokšte žvalgėmės
[laukdami]
tautos, kuri nepadeda!

Šadē

- 18 Jie pasalomis taip sekė mūsų
žingsnius,
kad negalėjome eiti į savo
aikštes.

Priartėjo mūsų galas; pasibaigė
mūsų dienos;
tikrai atėjo mūsų galas.

Kof

- 19 Mūsų persekiotojai buvo
greitesni
už dangaus erelius.
Per kalnus jie vijosi mus,
dykumoje tykojo mūsų.

Rēš

- 20 Mūsų gyvybės kvapas,
VIEŠPATIES pateptasis,
buvo sugautas jų duobėse—
jis, apie kurį galvojome: jo
saugojami¹
gyvensime tarp tautų.

Syn

- 21 Džiaukis ir linksminkis,
dukterie, Edomo tauta,
gyvenanti Ušo šalyje!
Pas tave irgi ateis taurė.
Tu pasigersi ir
apsinuoginsi.

Tāv

- 22 Pasibaigė tau bausmė, dukterie
Šijona;
jis nebeleis tavęs ištremti.
Jis nubaus tave dėl tavo kaltės,
dukterie, Edomo tauta,
atidengs tavo nuodėmes!

Sugražink mus, VIEŠPATIE, pas save!

5

Atsimink, VIEŠPATIE, kas
mums atsitiko!

Pažvelk ir pamatyk mūsų
gėdą!

- 2 Mūsų veldinys teko
svetimiesiems,
mūsų namai svetimšaliams.
3 Našlaičiai likome, be tėvo;
mūsų motinos—kaip našlės.

- 4 Savo pačių vandenį turime gerti
[tik] už mokestį.

- 5 Jungas ant mūsų kaklo mus
spaudžia²;
mes nuvargstame, bet
neduoda mums atilsio.

- 6 Į Egiptą ištiesėme ranką,
į Asiriją, kad pasisotintume
duona.

- 7 Mūsų tėvai nusikalto, bet jų
nebėra.
Tad mes turime nešti jų
nusikaltimus.

- 8 Vergai mums viešpatauja.
Nėra kas mus išvaduotų iš
jų rankos.

- 9 Su pavojum savo gyvybei
pargabenam sau maistą,
grasomi dykumos³ kalavijo.

- 10 Mūsų oda ikaista kaip krosnis
nuo bado kančių.

- 11 Moteris jie prievartavo Šijonoje,
mergaitės Judo miestuose.

- 12 Kunigaikščiai buvo jų⁴
pakariami,
vyresnieji negerbiami.

- 13 Jaunikačiai turi nešioti
rankines girnas,
o berniukai svirduliuoti po
malkų našta.

- 14 Seneliai laikosi atstu nuo vartų,
jaunikačiai nuo styginės
muzikos.

- 15 Liovėsi džiaugtis mūsų širdis,
pavirto gedulu mūsų ratelis.

- 16 Nukrito vainikas mums nuo
galvos.

Vargas mums, kad
nusidėjome!

- 17 Dėl to paliego mūsų širdis,
dėl to aptemo mūsų akys:

- 18 dėl Šijonos kalno, kuris
nusiaubtas,
kuriame lapės laksto.

- 19 Bet tu, VIEŠPATIE, amžinai
pasilieki,

- tavo sostas iš kartos į kartą!
20 Kodėl tu nori mus pamiršti
visam laikui,
mus palikti iki gyvos
galvos?

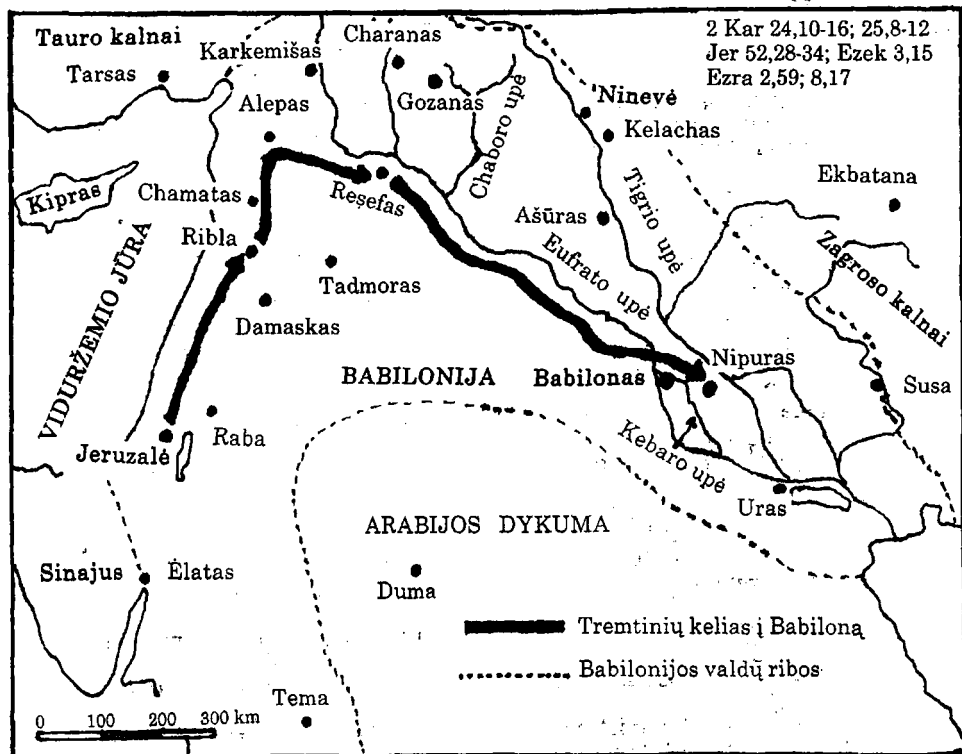
2 Rk.; M: Ant savo kaklo mes persekiojami

3 T.y. dykumos gyventojų

4 Lit. jų rankomis

21 Sugražink mus, VIEŠPATIE,
pas save, kad
atsiverstume!

Atnaujink mūsų dienas kaip
kadaisė¹,
22 jei nesi visiškai atmetęs mūsų,
per daug užsirutinęs ant
mūsų!

1 T.y. atnaujink visą Dievo tautos gyvenimą, kad
ji vėl gyvuotų, kaip kitados gyvavo.

EZEKIELIS

EZEKIELIS PAŠAUKIAMAS PRANAŠAUTI (1, 1–5, 17)

Vieta ir data

1¹ Trisdešimtaisiais metais, ketvirtąjį [mėnesį], penktąją to mėnesio dieną, man esant tarp tremtinių prie Kebaro upės, atsivėrė dangus, ir aš mačiau dieviškų regėjimų. 2 To mėnesio penktąją dieną—tai yra penktaisiais karaliaus Jojachino tremties metais— 3 VIEŠPATIES žodis atėjo Buzio sūnui kunigui Ezekielui² Kaldėjų šalyje prie Kebaro upės. Ir ten atėjo ant manęs³ VIEŠPATIES ranka.

1 Apr 19, 11 2 2 Kar 24, 10–16; 2 Kron 36, 9–10

VIEŠPATIES šlovės regėjimas

4 Man bežiūrint, štai atėjo iš šiaurės audra, didelis debesis, apsuptas žibėsio, ir tviskanti ugnis, ir iš jos vidurio—iš ugnies vidurio—[švytėjo] tartum blankaus aukso⁴ spindesys. 5 Jos viduryje [pasirodė] keturių gyvūnų figūros. Tokia buvo jų išvaizda: jie turėjo žmogaus pavidalą. 6 Kiekvienas turėjo keturis veidus ir kiekvienas keturis sparnus. 7 Jų kojos buvo tiesios, o jų kojų padas—kaip veršio naga, ir jos blyksėjo kaip nušveisto žalvario blizgesys. 8 Žmonių rankos [pasirodė] po jų sparnais keturiuose jų šonuose, ir jų—jų keturių—veidai⁵ (jų sparnai palietė vienas kitą), jiems einant, nesigrėžė. Kiekvienas ėjo tiesiai pirmyn. 10 O jų veidų išvaizda buvo tokia: visi keturi dešinėje turėjo žmogaus veidą ir liūto veidą. Visi keturi kairėje turėjo jaučio veidą, ir visi keturi turėjo erelio

veidą. 11⁶ Ir jų sparnai buvo į viršų išplėsti. Kiekvienas turėjo po du [sparnus], apdengiančius jų kūnus. 12 Ir kiekvienas ėjo tiesiai pirmyn. Jie ėjo ten, kur dvasia norėjo eiti. Eidami jie nesigrėžė. 13 Ir tarp⁷ gyvūnų kažkas atrodė kaip žarijos ugnyje. Ji atrodė kaip deglai ir šen bei ten judėjo tarp gyvūnų. Ugnis žėrėjo, ir iš ugnies blykčiojo žaibai. 14 'Gyvūnai šen ir ten lakstė kaip žaibo blykstelėjimai'.

15 Žiūrėdamas 'į gyvūnus', pamaciau po tekinį ant žemės, šalia gyvūnų, 'prie visų keturių'. 16 Tekinių išvaizda 'ir jų sandara' buvo kaip chrizolito tviskėjimas, ir visi keturi buvo tokio pat pavidalo. Jų 'išvaizda ir' sandara buvo tokia, lyg kad vienas tekinis būtų kitame. 17 'Kai jie riedėjo', riedėjo į savo keturias puses. Riedėdami jie nesigrėžė. 18 'Jie turėjo skryčius, ir aš mačiau⁹, kad jų, visų keturių, skryčiai buvo aplinkui pilni akių. 19 Gyvūnams einant, tekiniai [irgi] riedėjo šalia jų, o gyvūnams pakylant nuo žemės, pakilo [ir] tekiniai. 20 Kur dvasia norėjo eiti, ten jie riedėjo. Ir jų tekiniai pakilo taip pat, kaip ir jie, nes gyvūnų dvasia buvo tekiniuose. 21 Aniems einant, tie riedėjo, o kai anie sustojo, tie sustojo. Aniems pakylant nuo žemės, jie, 'tekiniai', pakilo taip pat, kaip anie, nes gyvūnų dvasia buvo tekiniuose.

22 Viršum gyvūnų galvos buvo kažkas panašus į dangaus skliautą, blizgantį kaip¹⁰ krištolas, išplėstą viršuje, viršum jų galvų. 23 O po skliautu buvo ištiesti jų sparnai, paliečiantys vienas kitą. Jų¹¹ kiekvienas turėjo du [sparnus]¹², apdengiančius jų kūnus. 24 Ir, jiems einant, girdėjau jų sparnų šlamesį kaip galingų vandenų šniokštimą, kaip Visagalio griausmą,

1 Atskirų žodžių, jų junginių ar sakinių, įterptų pusiau laužtiniuose skliausteliuose be numeruotų pastabų puslapio apačioje, nėra Ezekielio Septuagintos (G) tekste.
2 Hbr. Jechezkel
3 Kkr. MssGS; M: jo
4 T.y. aukso ir sidabro lydinio
5 M + ir jų sparnai; ~G

6 M + ir jų veidai; ~G
7 G; M: pavidalas
8 Rk.; M: prie jo keturių veidų
9 Rk.; M: Ir jų skryčiai, ir jie turėjo aukštį bei baimę
10 M + bauginantis; ~G
11 T.y. gyvūnų
12 M + dgt.: ir jų kiekvienas turėjo du sparnus, apdengiančius; ~G

triukšmingą užmą tarsi karo stovyklos užmą. Sustoję jie nuleido savo aparnus.

25 Pasigirdo garsas nuo viršaus skliauto, esančio viršum jų galvos. Sustoję jie nuleido savo sparnus.

26 Viršų skliauto, esančio viršum jų galvos, kažkas atrodė kaip safyro¹ akmuo, kažkas panašus į sostą. Viršų ant to, kas buvo panašus į sostą, ²buvo matyti kažkas, kas atrodė kaip žmogus.

27 Į viršų nuo to, kas atrodė kaip jo juosmuo, mačiau tarsi blankaus aukso žibesi—tai, kas atrodė kaip apkraštuota ugnis. O į apačią nuo to, kas atrodė kaip jo juosmuo, mačiau tai, kas atrodė kaip ugnis. Ir jį supo spinduliuojanti šviesa.

28 Kaip atrodė vaivorykštė, pasirodanti lietaus dieną debesyje, taip atrodė aplinkui spinduliuojanti šviesa. Toks buvo VIESPATIES šlovės pavidalo reginys. Tai matydamas, aš parpuoliau kniūpsčias ir išgirdau kalbančio balsą.

5 Apr 4, 6 10 Ezek 10, 14; Apr 4, 7 13 Apr 4, 5 18 Apr 4, 8 15–21 Ezek 10, 9–13 22 Apr 4, 6 24 Apr 1, 4–15; 19, 6 26 Ezek 10, 1; Apr 4, 2–3 27 Ezek 8, 2

Ezekielio pašaukimas. Ritinio regėjimas

2 Jis man tarė: „Žmogau, stokis ant savo kojų, ir aš kalbėsiu su tavim!“

2 'Jam prakalbus į mane', dvasia įėjo į mane ir pastatė mane ant mano kojų, ir aš girdėjau jį kalbant man. 3 Jis man tarė: „Žmogau, aš tave siunčiu į Izraelio namus³, 4 maištinguosius, kurie maištavo prieš mane. Jie ir jų tėvai man priešgyniavo iki pat šios dienos. 4 'Jie įžlūlūs ir kietasirdžiai sūnūs. Pas juos aš tave siunčiu'. Ir tu turi jiems tarti: 'Taip pasakė⁵ VIESPATS'. 5 Ar jie paklausys, ar atsisakys klausyti,—nes jie priešgynūs namai,—jie turi žinoti, kad pranašas buvo tarp jų. 6 O tu, žmogau, nebijok jų ir 'neišsigąsk jų veidų'⁶, nors 'erškėčiai apsupa'⁷ tave ir tu sėdi ant skorpionų.

Nebijok jų žodžių ir neišsigąsk jų veidų, nes jie priešgynūs namai. 7 Ir tu turi jiems kalbėti mano žodžius, ar jie klausys, ar atsisakys klausyti, nes jie 'priešgynūs namai'⁸.

8 O tu, žmogau, klausyk, ką aš tau kalbu. Nepriešgyniauk, kaip priešgynūs namai. Išsižiok ir valgyk, ką aš tau duodu“. 9 Pažvelgiau, ir štai ranka, ištiesta į mane! Ir joje buvo knygos ritinys. 10 Jis išvyniojo jį prieš mane, ir jis buvo prirašytas abiejose pusėse. Ant jo buvo užrašyta: „Raudos, aimanos ir aičiojimai“.

9–10 Apr 5, 1

3 Ir jis man tarė: „Žmogau, 'valgyk, ką Brandi', valgyk šitą ritinį ir eik, kalbėk Izraelio namams!“ 2 Aš išsižiojau, ir jis man davė valgyti tą ritinį. 3 Ir jis man tarė: „Žmogau, pamaitink savo kūną⁹ ir pripildyk savo vidurius šito ritinio, kurį aš tau duodu“. Aš jį valgiau, ir jis pasidarė mano burnoje saldus kaip medus. 4 Jis man tarė: „Žmogau, eik, nueik į Izraelio namus ir jiems kalbėk mano žodžius¹⁰, 5 nes tu esi siunčiamas ne pas nesuprantamos šnekos ir sunkios kalbos¹¹ žmones, bet į Izraelio namus, 6 ir ne pas daugelį nesuprantamos šnekos ir sunkios kalbos¹² tautų, kurių žodžių negalėtum suprasti. Jei¹³ tave siųsčiau pas jas, jos tavęs klausytų. 7 Bet Izraelio namai nenorės tavęs klausyti, nes jie nenori manęs klausyti. Mat visi Izraelio namai yra kietakakčiai ir kietasirdžiai. 8 Štai aš darau tavo veidą griežta, tokį pat, kaip jų veidą¹⁴, ir tavo kaktą tokią pat kietą, kaip jų kaktą. 9 'Darau tavo kaktą' it švitra, kietesnę už titnagą. Nebijok jų ir

1 Arba: lazurito
2 M + ant jo; ~ 3MssGV
3 G; M: pas izraelius
4 M + pas tautas; ~ G
5 M + Viešpats
6 G; M: nebijok jų žodžių
7 Rk., plg. G; M: priešgynos ir erškėčiai

8 32 MssGST; M: priešgyniavimas
9 Lit. pilva
10 GSV; M: žodžiais
11 ~ G^B
12 ~ S
13 GSTV
14 T.y. darau tave nenuolaidų

neišsigąsk jų veidų, nes jie priešgynūs namai“.

10 Jis man tarė: „Žmogau, imk sau į širdį ir išgirsk ausimis visus mano žodžius, kuriuos tau kalbu. 11 Eik, nueik pas tremtinius, savo tautiečius, jiems kalbėk ir sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė, ar jie klausys, ar atsisakys klausyti“.

12 Tada dvasia pakėlė mane, ir, VIESPATIES šlovei pasikeliant¹ iš savo vietos, išgirdau už savęs didelio žemės drebėjimo dundesį—13 šlamesį gyvūnų sparnų, paliečiančių vienas kitą, ir šalia jų esančių tekinių bildesį, didelio žemės drebėjimo dundesį. 14 Dvasia mane pakėlė ir nunešė, ir ašėjau apkartęs², užsidegęs dvasia, Viešpaties rankos apgalėtas. 15 Atvykau į Tel-Abibą pas tremtinius, gyvenančius prie Kebaro upės, kur jie gyvena, ir ten septynias dienas sėdėjau tarp jų apstulbęs.

1-3 Apr 10, 9-10

Sargo tarnyba

16 Septynioms dienoms pasibaigus, man atėjo VIESPATIES žodis: 17 „Žmogau, tave padariau sargu Izraelio namams. Išgirdęs žodį iš mano burnos, tu turi jiems duoti išpėjimų iš manęs. 18 Kai sakysiu bedieviui: 'Tikrai mirsi', o tu nebūsi³ kalbėjęs, kad išpėtum bedievį [gręžtis] nuo jo⁴ kelio, kad išlaikytum jį gyva, tai jis, bedievis, mirs dėl savo kaltės, bet aš laikysiu tave atsakingu už jo mirtį⁵. 19 O jei tu būsi išpėjęs bedievį ir jis nebus atsigrėžęs nuo savo bedievytės ir savo⁶ kelio, tai jis mirs dėl savo kaltės, o tu būsi išgelbėjęs savo gyvybę. 20 Bet jei teisusis nusigręš nuo savo teismo ir darys neteisybę ir aš jį suklupdysiu, jis mirs. Jei nebūsi jo išpėjęs, jis mirs dėl savo nuodėmės, ir nebus atsiminta jo padarytų teisingų darbų, tačiau aš laikysiu tave atsakingu už jo mirtį. 21 Bet jei tu būsi išpėjęs

teisųjį⁷, kad jis⁸ nenusidėtų, ir jis nenusidės, jis tikrai išliks gyvas, nes jis leisdo išpėjamas, o tu būsi išgelbėjęs savo gyvybę“.

Jeruzalės apgulimas ir tremtis, atvaizduoti pranašo simboliniais veiksmais (3, 22—5, 17)

22 Ten⁹ atėjo ant manęs VIESPATIES ranka, ir jis man tarė: „Kelkis, išeik į lygumą, ir ten kalbėsiu su tavim!“ 3 Aš atsikėliau ir išėjau į lygumą, ir štai ten buvo VIESPATIES šlovė. Jis stovėjo kaip šlovinga apraiška, kurią mačiau prie Kebaro upės. Ir aš parpuoliau kniūpsčia. 24 Tada dvasia įėjo į mane ir mane pastatė ant mano kojų. Jis¹⁰ kalbėjo su manim ir man tarė: „Ieik ir užsirakink savo namų viduje.“

25 Ir tu, žmogau, žiūrėk! Jie uždės ant tavęs virves ir jomis taip suriš tave, jog nebegalėsi išeiti iš jų tarpa. Ir aš taip priklijuosiu tavo liežuvį prie tavo gomurio, jog būsi nebylys ir nebegalėsi būti jiems pabarėjas, nes jie priešgynūs namai. 27 Bet man kalbant su tavim, aš atversiu tavo burną, ir tu turėsi jiems tarti: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kas klausysis, tas tegul klausosi, o kas atsisakys klausyti, tas tegul atsisako, nes jie yra priešgynūs namai“.

4 O tu, žmogau, pasiimk plytą, ją padėk prieš save ir nubrėžk ant jos miestą, Jeruzalę. 2 Padėk prieš jį apgulą: pastatyk prieš jį apgulos sieną, supilk prieš jį rampą, išdėstyk prieš jį karines stovyklas ir iš visų pusių išstatyk prieš jį mūradaužius.

3 Tu pasiimk geležinę keptuvę ir ją padėk tarsi geležinę sieną tarp savęs ir miesto. Nukreipk savo veidą prieš jį, ir šis tebūnie apgultas. Tu turi jį apgulti. Tai ženklas Izraelio namams.

4 Tu atsigulk ant kairiojo šono ir nešk¹¹ Izraelio namų kaltę. Kiek dienų ant jo gulėsi, [tiek] turėsi nešti jų kaltę. 5 Aš tau paversiu jų kaltės metus [atitinkamų] skaičiumi—trimis šimtais

1 Rk.

2 ~ GS

3 M + jo išpėjęs ir

4 M + bedieviško; ~ GS

5 Lit. pareikalausiu jo kraują iš tavo rankos

6 M + bedieviško; ~ 33, 9

7 GS; M: jis, teisųjį

8 M: teisusis

9 ~ GV

10 T.y. VIESPATS

11 Rk.; M: uždek ant jo

devyniasdešimt¹ dienų. Ir tu turėsi nešti Izraelio namų kalnę. ⁶ Šitas [dienas] pabaigęs, ²atsigulk ant dešiniojo šono ir nešk Judo namų kalnę. Aš tau ją uždedu per keturiasdešimt dienų—po dieną už metus. ⁷ Tu turi nukreipti savo veidą į Jeruzalės apgulimą ir, apnuoginęs savo ranką, pranašauti prieš ją. ⁸ Ir štai aš pririšu tave virvėmis, kad neapsiverstum nuo vieno šono į kitą, iki būsi pabaigęs savo priespaudų³ dienas.

⁹ Tu pasiimk kviečių, miežių, pupų, lešų, sorų bei speltų ir juos suberk į vieną indą, ir iš jų pasidaryk duonos. Ją valgysi tiek dienų, kiek tu gulėsi ant savo šono—tris šimtus⁴ devyniasdešimt dienų. ¹⁰ Ir tavo valgis, kurį valgysi, tiksliai atsvertas, turi būti dvidešimt šekelių⁵ dienai. Nustatytu laiku tu turi jį valgyti. ¹¹ Ir tu turi gerti atseikėjęs vandens: šeštą hino dalį. Nustatytu laiku tu turi gerti. ¹² Tu turi ją valgyti miežinio papločio pavidalo ir, jiems matant, ją kepti ant žmogaus mėšlo gumulų. ¹³ Ir VIEŠPATS tarė: „Taip izraeliai valgys 'savo duoną', tai, kas sutepta, tarp tautų, 'į kurias juos išvarysiu'“. ¹⁴ Bet aš sakiau: „Ak, Viešpatie Jahve! Mano gerkle nesutepta: nuo jaunystės iki dabar nesu valgęs nei maitos, nei to, kas žvėrių sudraskyta, ir į mano burną nėra įėjusi jokia pigul-mėsa⁶“. ¹⁵ Tada jis man tarė: „Židūrė! Tau leidžiu vartoti vietoj žmonių išmatų galvijų mėšlo gumulus, ir ant jo galėsi išsiepti duonos“.

¹⁶ Jis man tarė: „Žmogau, štai aš sulaužau duonos ramstį Jeruzalėje, ir jie atsverė ir susirūpinę valgys duoną ir su saiku bei šurpu gers vandenį, ¹⁷ kad jie stokatų duonos bei vandens, vienas kitu baisėtusi ir sunyktų dėl savo kaltės.

⁵ O tu, žmogau, pasiimk aštrų kalaviją. ⁵ Jį pasiimk kaip skustuvą ir juo brauk

sau per galvą ir barzdą. Paskui pasiimk svarstyklės ir padalyk plaukus⁷.

² Apgulos dienoms pralinkus, tu turi sudeginti trečdalį miesto vidurį, paimti trečdalį ir aplink jį sukapti kalaviju ir trečdalį išbarstyti į vėją. Ir aš, išsitraukęs kalaviją, nuseksiu paskui juos⁸. ³ Iš ten tu turi paimti mažą jų skaičių ir juos įristi į savo drabužio skverną. ⁴ Tu turi dar paimti kelis iš jų, juos numesti į ugnies vidurį ir sudeginti ugnyje. Ir tu turi sakyti⁹ visiems Izraelio namams: ⁵ „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Tai Jeruzalė! Į tautų vidurį ją pasodinau, o aplink ją—šalis.

⁶ Bet ji priešinosi mano potvarkiams, elgdamasi bedieviškiau už tautas, ir [priešinosi] mano nuostatom labiau už savo aplinkines šalis, nes jie¹⁰ atmetė mano potvarkius ir nesilaikė mano nuostatų. ⁷ Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi buvote maištingesni¹¹ už savo aplinkines tautas, nesilaikėte mano nuostatų, nevykdėte mano potvarkių ir nesielgėte net pagal savo aplinkinių tautų potvarkius, ⁸ todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai ir aš prieš tave! Ir aš, tautomis matant, darysiu tavo vidury teismą. ⁹ Aš tau darysiu, ko niekad nesu daręs ir ko panašaus niekad nebedarysiu dėl visų tavo bjaurių darbų.

¹⁰ Todėl tavyje tėvai valgys sūnus, o sūnūs—tėvus. Aš darysiu tavyje teismą ir išsklaidysiu visus tavo išlikėlius į visus vėjus. ¹¹ Todėl, kaip aš gyvas,—sako 'Viešpats' Jahvė,—kadangi tu suteršai mano šventyklą 'visomis savo šlyktybėmis ir' visomis savo bjaurybėmis¹², todėl ir aš darysiu kirpimą ir 'neparodysiu gailėsčio'¹³,

1 G: šimtu devyniasdešimt

2 M + antrakart; ~ GS

3 Arba: apgulimo

4 G: šimta

5 20 šek. ~ 230g

6 T.y. sutepta aukos mėsa, kai ją valgo neleistinu laiku, t.y. trims dienoms pralinkus. Žr. Lev 7, 18; 19: 7.

7 Lit. juos

8 Sakinys turbūt paimtas iš 12 skn.

9 G; M: Iš jo išplis ugnis

10 T.y. Jeruzalės gyventojai

11 Rk.; M: jūsų bruzdesys?

12 T.y. pasibjaurėjimą sukeliančiais stabais

13 Lit. mano akis neašaros

aš irgi neužjasiu. ¹² Tavo trečdalis mirs nuo maro ir žus nuo bado tavyje. Trečdalis kris nuo kalavijo aplink tave, o trečdalis išbarstysiu į visus vėjus ir, išsitraukęs kalaviją, nuseksiu paskui juos. ¹³ Tada išsibaigs mano rūstybė, ir aš nuramdysiu savo įnirtį prieš juos, ir pasigiešiu, kad jie žinotų, jog aš, VIESPATS, kalbėjau užsidegęs, išbaigdamas savo įnirtį prieš juos. ¹⁴ Aš padarysiu tave griuvėsiais ir pajuokos žodžiu tarp tavo aplinkinių tautų, kiekvieno praeivio akyse. ¹⁵ Tu tapsi¹ pajuokos ir keiksmo žodžiu, įspėjimu ir pasibaisėjimu savo aplinkinėms tautoms, kai aš, užsirūstinęs bei įnirtęs ir su įnirtingomis bausmėmis, tau padarysiu teismą—aš, VIESPATS, kalbėjau,—¹⁶ kai paleisiu į jus² savo³ mirtinas⁴ strėles, kurių tikslas sunaikinti, kurias paleisiu jums sunaikinti ir prie to dar užleisiu jums bādą, ir jums sulaužysiu duonos ramstį. ¹⁷ Pasiūsiu jums bādą ir plėšrius žvėris, kad tie išplėstų tau vaikus. Maras bei kraujo praliejimas⁵ pereis per tave, ir atvesiu kalaviją prieš tave. Aš, VIESPATS, kalbėjau!“

10 Rd 4, 10 17 Apr 6, 8

Sunaikinami Izraelio aukštumų alkai

6 Man atėjo VIESPATIES žodis: „Žmogau, nukreipk savo veidą į Izraelio kalnus, ir jiems pranašauk! ³ Sakyk: „Izraelio kalnai, klausykite Viešpaties' Jahvės žodžio! Taip pasakė Viešpats' Jahvė kalnams ir kalvoms, upelių vagoms ir slėniams: Štai aš atvesiu prieš jus kalaviją ir sunaikinsiu jūsų aukštumų alkus. ⁴ Bus išardyti jūsų aukurai ir sudaužyti jūsų smilkalų aukurai, ir padarysiu, kad jūsų užmuštieji kris ties jūsų stabais. ⁵ 'Aš pamesiu izraelių lavonus ties jų stabais' ir išmėtysiu jūsų kaulus aplink jūsų aukurus. ⁶ Visose jūsų gyvenvietėse miestai bus apieisti ir aukštumų alkai taip nusiaubti, kad jūsų aukurai bus apieisti ir nusiaubti, jūsų stabai

sudaužyti ir pašalinti, ir jūsų smilkalų aukurai numušti—jūsų rankų padarai nušluoti. ⁷ Užmuštieji kris tarp jūsų, ir jūs žinosite, kad aš esu VIESPATS.“

⁸ Kai jūs turėsite nuo kalavijo ištrūkusiųjų tarp tautų, kai būsite išsklaidyti šalyse, ⁹ jūsų ištrūkėliai tarp tautų, į kurias jie bus išvesti nelaisvėn, atsimins mane, sutrynusi jų paleistuvinę širdį, atsitraukusia nuo manęs, ir jų akis, paleistuvingai nusekusias paskui jų stabus, ir jie bjaurės patys savimi dėl piktenybių, kurias jie darė, dėl visų savo bjaurių darbų. ¹⁰ Tada jie žinos, kad aš, VIESPATS, ne veltui grasinau jiems padarysias šitą nelaimę“.

¹¹ Taip pasakė Viešpats' Jahvė: „Plok rankomis, trypk koja ir sakyk, oi' dėl Izraelio namų visų bjaurių, pikty darbų! Jie kris nuo kalavijo, bado ir maro. ¹² Tolimasis mirs nuo maro, artimasis kris nuo kalavijo, o tas, kurs liks⁷ išsaugotas, mirs nuo bado. Taip aš jiems išbaigsiu savo rūstybę. ¹³ Ir jūs žinosite, kad aš esu VIESPATS, kai jų užmuštieji gulės tarp jų stabų aplink jų aukurus ant kiekvienos aukštos kalvos, visose kalnų viršūnėse, po kiekvienu žaliuojančiu medžiu ir po kiekvienu šakotu terebintu—ten, kur jie aukėjo raminantį aukos kvapą visiems savo dievams. ¹⁴ Aš ištiesiu prieš juos savo ranką ir padarysiu šalį siaubingais tyrlaukais nuo dykumos iki Riblos⁸ visose jų gyvenvietėse. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

Artėja Izraelio galas

7 Man atėjo VIESPATIES žodis: ² „Tu, žmogau, sakyk: „Taip pasakė Viešpats' Jahvė Izraelio šaliai:

Atėjo galas, atėjo¹⁰ galas
keturiems žemės
pakraščiams!

³ Dabar tau galas!

Aš paleisiu ant tavęs savo pyktį,
tave teisiu pagal tavo elgesį

1 GSV; M: Ji taps

2 Rk.; M: juos

3 G

4 M + bado

5 Lit. kraujas

6 M + Tačiau aš paliksiu; ~ G

7 G; M: išliks ir bus

8 V^P; M: Diblatos dykumos

9 GS; ~ M

10 MssGTV; ~ M

- ir tave bausiu už¹ visus tavo
bjaurius darbus.
- 4 Mano akis nežvelgs su gailėsčiu
į tave,
ir neužjausiu,
bet tave bausiu už tavo
elgesį
ir tavo bjaurių darbų padariniai
apsireikš tavyje².
- Tada žinosite, kad aš esu
VIESPATS³.
- 5 Taip pasakė Viešpats Jahvė:
„Nelaimė po nelaimės!
Štai ji atėjo“.
- 6 Galas atėjo,
atėjo galas,
galas³ tau!
Štai atėjo,
- 7 atėjo tau pražūtis⁴,
šalies gyventojau!
Atėjo laikas, arti diena—
samyšio, o ne kryžstavimo
diena kalnuose.
- 8 Dabar, netrukus, tau išliesiu
savo rūstybę
ir išbaigsiu tavyje savo
įniršį.
- Tave nuteisiu pagal tavo elgesį
ir tave nubausiu už visus
tavo bjaurius darbus.
- 9 Mano akis nežvelgs su
gailėsčiu,
ir neužjausiu,
bet tave bausiu už tavo elgesį,
ir tavo bjaurių darbų
padariniai apsireikš tavyje.
- Tada žinosite, kad aš,
VIESPATS, esu
plakėjas.
- 10 Štai diena!
Štai ji atėjo!
Išėjo pražūtis!
Pražydo teisės
iškreipimas⁵,
išsprogo išūlumas.
- 11 Smurtas išaugo į lazda,
plakančią nedorybę⁶.
- Niekas iš jų nepaliks,
nieko iš jų turtų,
nieko iš jų šlovės⁷.
- 12 Atėjo laikas,
atslinko diena!
Tenesidžiaugia pirkėjas,
teneliūdi pardavėjas,
nes karšta rūstybė ateina visai
jos⁸ prabangai¹.
- 13 Mat pardavėjas nesugrįš prie to,
kas parduota,
nors jie⁹ tebebus gyvi
tarp gyvųjų,
nes karšta rūstybė¹⁰ ateina
visai jos¹¹ praban-
gai. Jis nesugrįš.
- Ir niekas neįstengs išlaikyti
savo gyvybės dėl savo
kaltės.
- 14 Pūskite¹² raga
ir paruoškite karo
ginklus¹³!
- Tačiau niekas neis kariauti,
nes mano karšta rūstybė
ateina visai jos¹⁴
prabangai¹.
- 15 Kalavijas lauke,
maras ir badas viduje.
Kas bus lauke,
tas mirs nuo kalavijo,
o kas mieste,
tą badas ir maras
pribaigs¹⁵.
- 16 Jei jų pabėgėliai paspruks
ir buvos kalnuose
kaip burkuojantys karveliai¹,
jie visi mirs¹⁶,
kiekvienas dėl savo kaltės.
- 17 Visos rankos suglebs
ir visi keliai varvės šlapimu.
- 18 Jie apsijuos ašutines,
ir juos apdengs šiurpas.
Ant visų veidų gulės gėda,

1 Lit. užleisiu ant tavęs

2 Lit. tavo bjaurūs darbai bus tavo viduje

3 Rk.; M: pabudo

4 Tikeli žodžio reikšmė neišaiškinta. Tai gali
būti žodžio „galas“ sinonimas.

5 Rk.; plg. 9, 9

6 Lit. nedorybės lazda

7 Hebr. tekstas neaiškus.

8 T.y. šalies

9 T.y. pardavėjas ir pirkėjas

10 Rk.; M: regėjimas

11 T.y. Izraelio šalies; žr. 2a.

12 2Mss GSV; M: Jie pūtė

13 Rk., plg. G; M: visko paruošimas

14 T.y. šalies

15 GT; M: prarys

16 S; M: dejuos

- ir visos jų galvos bus plikai
nuskustos.
- 19 Savo sidabra jie numes į gatves,
ir jų auksas bus laikomas
mėšlu.
- Jų sidabras ir auksas negalės jų
išgelbėti
VIESPATIES įniršio diena].
Jie nepatenkins savo geidulio
ir nepripildys savo pilvo,
nes jis¹ jiems tapo kaltės
priežastim.
- 20 Jo² puošnią gražybę jie³
panaudojo puikybei
ir iš jo padarė savo bjaurius
atvaizdus, savo
šlykščius stabus].
Todėl ji paversiu jiems
mėšlu.
- 21 Atiduosiu ji kaip išplėšą į
svetimšalių ranką
ir kaip grobį žemės
bedieviams.
Tie išniekins ji.
- 22 Aš nukreipsiu nuo jų⁴ savo
veidą,
ir anie⁵ išniekins mano
brangenybę⁶.
Isibraus į ją plėšikai
ir ją išniekins.
- 23 Jie padarys⁷ skerdynes⁸,
nes šalis pilna⁹ kraujo
praliejimo,
o miestas pilnas smurto.
- 24 Aš atvesiu blogiausias tautas,
ir jos užims jų namus].
Padarysiu galą jų išdidžiai
galiai¹⁰,
ir bus išniekintos jų
šventovės¹¹.
- 25 Sielvartui atėjus,

- jie ieškos saugumo, bet jo
nebus.
- 26 Ateis nelaimė po nelaimės
ir bloga žinia seks blogą
žinią.
Jie ieškos apreiškimo pas
pranašą.
Nebus kunigo pamokymo
ir vyresniųjų patarimo.
- 27 Karalius gedės,
ir kunigaikštis apsiliks
siaubu,
o valstiečių rankos nustrės
iš baimės.
Pasielgsiu su jais, kaip jie
elgėsi¹²,
ir juos teisiu, kaip jie
teisė¹³.
Tada žinosite, kad aš esu
VIESPATS“.

Stabų garbinimas šventykloje

8 Šeštaisiais metais, šeštąjį¹⁴ mėnesį, to
mėnesio penktąją dieną, man besėdint
savo namuose ir Judo vyresniesiems
besėdint mano akivaizdoje, ten
Viešpaties¹⁵ Jahvės ranka nusileido ant
manęs. ² Man bežiūrint, pasirodė tarsi
vyro¹⁶ išvaizdos figūra, į apačią nuo jo
juosmens¹⁷ ugnis ir į viršų nuo jo
juosmens tai, kas atrodė kaip skaisti
šviesa, kaip blankiojo aukso žiburys.
³ Jis ištisė lyg ranką ir nutvėrė mane už
plaukų garbanos. Dvasia mane pakėlė
tarp žemės ir dangaus ir dieviškame
regėjime¹⁸ nunešė į Jeruzalę prie angos
vidinio kiemo vartų, nukreiptų į
žiemius, kur stovėjo pavyduliavimo
stabas, sukeliantis pavyduliavimą¹⁹.
⁴ Ten pasirodė tokia pat Izraelio Dievo
šlovė, kaip apraiška, kurią buvau matęs
lygumoje. ⁵ Ir jis man tarė: „Žmogau,
pakelk savo akis į žemių pusę!“ Aš
pakėliau akis į žemių pusę, ir štai į
žiemius nuo aukuro vartų stovėjo tas

1 T.y. auksas; žr. 19 skn.

2 T.y. aukso

3 GSV; M: jis

4 T.y. izraelių

5 T.y. Izraelio priešai

6 T.y. šventyklą

7 G; M: Padaryk

8 Rk.; M: grandinės?

9 M + teismų dėl; ~ G

10 G, plg. 24, 21; 30, 6. 18; 33, 28. M: stipriųjų
puikybei

11 GV; M: išniekinti tie, kurie juo pašventino

12 GSV; M: dėl jų elgesio

13 20 Mss V; M: jų teisimais

14 G: penktąjį

15 ~ G

16 Rk.; M: ugnies

17 G; M: nuo jo strėnų išvaizdos

18 Mss GSTV; M: dieviškuose regėjimuose

19 T.y. VIESPATIES pavydulingą rūstybę stabų
garbintojams. Plg. Dt 32, 16.

pavyduliavimo stabas prie angos. ⁶ Ir jis man tarė: „Žmogau, ar tu matai, ką jie daro? Dideles bjaurybes¹ jie čia daro, kad mane nuvarytų toli nuo mano šventovės. Bet tu matysi dar didesnių bjaurybių!“

⁷ Jis mane atvedė prie kiemo angos. „Aš žiūrėjau, ir štai [ten] buvo skylė sienoje“. ⁸ Ir jis man tarė: „Žmogau, prakask siena!“ Aš prakasiau sieną, ir štai ten buvo įėjimas. ⁹ Ir jis man tarė: „Ieik ir pamatyk bjaurius [piktus] darbus, kuriuos jie čia daro“.

¹⁰ Aš įėjau ir žiūrėjau. Ir štai visokie roplių ir žvėrių atvaizdai, šlykštūs padarai ir visokie Izraelio namų stabai buvo visur aplinkui įbręžti į sieną.

¹¹ Septyniasdešimt vyrų iš Izraelio namų seniūnų stovėjo ties jais. Šafano sūnus Jaazanijas stovėjo jų vidury. Kiekvienas laikė rankoje savo smilkytuvą, ir smilkalų 'debesies' kvapas kilo aukštin. ¹² Ir jis man tarė: „Ar matai, žmogau, ką Izraelio namų vyresnieji daro 'tamsoje', kiekvienas savo stabų kambaryje²? Mat jie sako: 'VIESPATS nemato mūsų', VIESPATS paliko šalį“³. ¹³ Ir jis man tarė: „Tu matysi dar bjauresnių darbų, kuriuos jie daro“.

¹⁴ Jis mane nuvedė prie angos VIESPATIES namų vartų, nukreiptų į žiemius, ir štai ten sėdėjo moterys, apraudančios Tamūzą. ¹⁵ Ir jis man sakė: „Ar matei, žmogau? Tu matysi dar bjauresnių darbų negu šitie“.

¹⁶ Jis mane nuvedė į VIESPATIES namų vidinį kiemą, ir štai prie įėjimo į VIESPATIES šventyklą, tarp portiko ir aukuro, [stovėjo] kokie 'dvidešimt vyrų'³, atgręžę savo nugaras į VIESPATIES šventyklą ir savo veidus į rytus, ir jie garbindami parpuolė kniūpsčiom 'rytų linkui' prieš saulę. ¹⁷ Ir jis man tarė: „Ar matei, žmogau? Ar Judo namams per maža daryti bjaurius darbus, kuriuos jie čia darė, kad jie [dar] pripildė šalį smurto ir toliau mane pykdė? Štai jie

ištiesia 'šakelę man'⁴ prie nosies. ¹⁸ Tad ir aš veiksiu rūstaudamas. Mano akis nepažvelgs su gailėsčiu, ir neužjausiu. Nors jie ir garsiai šauks man į ausis, jų nesiklausysiu!“

2 Ezek 1, 27 4 Ezek 1, 28

Stabmeldžių iššūdas

⁹ Paskui jis garsiai šaukė man į ausis: „Priartėkite, miesto budeliai, kiekvienas su savo naikinančiu įrankiu rankoje!“ ² Ir štai šeši vyrai atėjo nuo aukštutinių vartų, nukreiptų į žiemius, kiekvienas su savo žudymo įrankiu rankoje. Tarp jų buvo vienas vyras, apsilvilkęs drobiniais ir su raštininko reikmenimis prie juosmens. Jie įėjo ir atsistojo šalia žalvarinio aukuro.

³ Izraelio Dievo šlovė pakilo nuo kerubo, ant kurio ji buvo, ir [nusėdo] ant šventyklos⁵ pakyls. Jis pašaukė vyrą, apsilvilkusį drobiniais su raštininko reikmenimis prie juosmens, ⁴ ir⁶ jam tarė: „Eik per miesto vidurį, per Jeruzalės vidurį, ir pažymėk tav⁷ ženklų kaktas vyrų, kurie dejuoja ir dūsauja dėl visų joje daromų bjaurybių“⁵. O aniems, man girdint, jis tarė: Eikite per miestą paskui jį ir užmušinėkite! Jūsų akis tenepagaili, ir neužjauskite!

⁶ Žudykite ir naikinkite senelius ir jaunikačius, mergaites, vaikus ir moteris, bet nesiartinkite prie tų, kurie turi tą ženklą, ir pradėkite nuo mano šventovės!“ Tad jie pradėjo nuo vyrų 'seniūnų', stovinčių priešais namus⁸. ⁷ Ir jis jiems tarė: „Sutepkite namus ir pripildykite kiemus užmuštųjų. Išeikite ir užmušinėkite⁹ mieste“. ⁸ Jiems užmušinėjant ir man vienam išlikus, aš parpuoliau kniūpsčias ir šaukdamas

4 Lit. vynšakę sau (Tiq,sof.). Vidurinių amžių egzgetų nuomone, žodis „šakelė“ šitame saryšyje reiškia smarvę. Tad sakinių būtų galima taip versti: Štai jie leidžia smarvę man į nosį! Tiksliai hebr. žodžio reikšmė šitame kontekste neaiški.

5 Lit. namų

6 M + VIESPATS; ~ G

7 T.y. X

8 T.y. šventyklos pastata

9 S; M: Išeikite, ir jie turi išeiti ir užmušinėti

1 G; M+ kurias Izraelio namai

2 GSTV; M: kambariuose

3 2MssG Hier.; M: dvidešimt penki vyrai

tariau: „Ak, 'Viešpatie' Jahve, ar tu nori sunaikinti 'visą' Izraelio likutį, išliedamas savo rūstybę ant Jeruzalės?“

⁹ Jis man atsakė: „Izraelio ir Judo namų kaltė yra nepaprastai didelė. Šalis pasidarė pilna kraujo praliejimo, o miestas—pilnas teisės iškreipimo, nes jie sakė: 'VIESPATS paliko šalį, ir VIEŠPATS nemato'. ¹⁰ Tad ir mano akis nepagailės, ir neužjausiu. Jiems atmokėsiu už jų elgesį“¹.

¹¹ Ir štai vyras, apsilvilkęs drobiniais, su rašomaisiais reikmenimis prie juosmens, pranešė, sakydamas: „Padariau, kaip man įsakė“.

4 Apr 7, 3; 9, 4; 14, 1

Dievo šlovė palieka šventyklą

10 Man bežiūrint, ant skliauto, viršum kerubų galvos, pasirodė lyg safyro akmuo, kažkas, 'kas atrodė' kaip sostas, matomas² viršum jų. ² Ir jis tarė drobiniais apsilvilkusiam vyrui: „Ieik tarp tekinių po kerubais³ ir pripildyk abi savo saujas žarijų iš [vietos] tarp kerubų ir jas paberk ant miesto“. Ir man matant, jis įėjo. ³ Tam vyrui įėjus, kerubai stovėjo [šventyklos] namų dešinėje, ir debesys pripildė vidinį kiemą. ⁴ VIESPATIES šlovė pasikėlė nuo kerubų [ir nusėdó] į namų pakylą. Namai pasidarė pilni debesies, o kiemas pilnas VIESPATIES šlovės spindesio. ⁵ Ir kerubų sparnų šlamesys buvo girdimas ligi pat išorinio kiemo tarsi Visagalio Dievo balsas, kai jis kalba.

⁶ Jam įsakius drobiniais apsilvilkusiam vyrui: „Paimk ugnies iš tarp tekinių, tarp kerubų esančios vietos“, šis įėjęs atsistojo šalia tekinio. ⁷ Kerubas⁴ ištisėjęs savo ranką 'iš tarp kerubų esančios vietos' į ugnį, esančią tarp kerubų, ir pakėlęs [ją] idėjo į drobiniais apsilvilkusiojo saujas. Šis [ją] paėmė ir išėjo.

⁸ Kerubai pasirodė turį kažką kaip žmogaus ranką po savo sparnais.

⁹ Man žiūrint, šalia kerubų pasirodė keturi tekiniai, po vieną tekini šalia

kiekvieno kerubo, ir tekinių išvaizda buvo panaši į chrizolito akmens žibesį.

¹⁰ O dėl jų išvaizdos, visi keturi turėjo tokį pat pavidalą, lyg vienas tekinis būtų kito viduje. ¹¹ Kai jie riedėjo, riedėjo į ties jais gulinčias keturias šalis. Riedėdami jie nekeitė krypties, nes į vietą, į kurią pasuko pirmutinis, jie riedėjo paskui jį. Riedėdami jie nekeitė krypties. ¹² ⁵Jų, keturių, skryčiai⁶

⁷buvo aplinkui pilni akių [jų tekinių].

¹³ O tekiniai, man girdint, buvo vadinami galguliu⁸, ¹⁴ ir kiekvienas turėjo keturis veidus. Pirmojo veidas buvo kerubo veidas, o antrojo veidas—žmogaus veidas. Trečiasis turėjo liūto veidą, o ketvirtasis—erelio veidą⁹.

¹⁵ Ir kerubai pasikėlė. Tai buvo gyvūnai, kuriuos buvau matęs prie Kebaro upės. ¹⁶ Kerubams judant, tekiniai riedėjo šalia jų, o kerubams pakėlus savo sparnus, kad pakiltų nuo žemės, tekiniai irgi nenusikreipė nuo jų pašonės. ¹⁷ Aniems stovint, jie stovėjo, o aniems pasikeliant, jie pasikėlė su jais, nes gyvūnų dyasia buvo juose.

¹⁸ VIESPATIES šlovė išėjo iš šventyklos namų⁹ ir atsistojo ant kerubų.

¹⁹ Kerubai pakėlė savo sparnus ir, man bežiūrint, išeidami pasikėlė nuo žemės, ir tekiniai buvo šalia jų. Ji atsistojo prie VIESPATIES namų rytinių vartų angos, ir Izraelio Dievo šlovė buvo viršum jų.

²⁰ Tai buvo gyvūnai, kuriuos buvau matęs po Izraelio Dievu prie Kebaro upės. Ir supratau, kad jie buvo kerubai.

²¹ Kiekvienas turėjo keturis¹⁰ veidus ir kiekvienas turėjo keturis sparnus, ir kažkas kaip žmogaus rankos buvo po jų sparnais. ²² O jų veidai buvo tokios pat išvaizdos, kaip veidai, kuriuos buvau matęs prie Kebaro upės¹¹. Ir kiekvienas iš jų judėjo tiesiai į priekį.

5 M + Visas jų kūnas; ~ G

6 Rk., plg. 1, 18; M: jų nugara

7 M + jų rankos, jų sparnai ir tekiniai (turbūt paraštinė pastaba, pritaikanti tekiniams kerubus nusakantį sakinį)

8 T.y. ratais

9 G; M+ pakylės viršaus

10 M + dtgr.: keturis

11 M + jų išvaizda; ~ G

1 Lit. Jų elgesį uždėsiu ant jų galvos.

2 ~ G

3 GSTV; M: kerubų

4 G: Ir jis

1 Ezek 1, 26; Apr 4, 2 2 Apr 8, 5 12 Apr 4, 8 9-
13 Ezek 1, 15-21 14 Ezek 1, 10; Apr 4, 7

Nedorų patarėjų nuteisimas

11 Dvasia mane pakėlė ir nunešė prie VIESPATIES namų rytinių vartų, nukreiptų į rytus. Vartų prieangyje pasirodė dvidešimt penki vyrai. Tarp jų pamačiau Azūro sūnų Jaazaniją ir Benajo sūnų Pelatiją—tautos vyriausiuosius. ² Ir jis man tarė: „Žmogau, tie yra vyrai, kurie sumano tai, kas nedora, ir duoda pikta patarimą šitame mieste, ³ kurie sako: „Ne arti¹ laikas statyti namams. Miestas² dar katilas, o mes esame mėsa“. ⁴ Todėl pranašauk prieš juos, pranašauk žmogau!“

⁵ Tada VIESPATIES dvasia nusileido ant manęs, ir jis man tarė: „Tark: „Taip pasakė VIESPATS: Taip galvojate jūs, Izraelio namai, ir aš žinau, kas ateina jums į galvą³. ⁶ Jūs užmušėte daugybę šitame mieste ir pripildėte jo gatves užmuštųjų. ⁷ Todėl taip pasakė Viešpats¹ Jahvė: Jūs užmuštieji, kuriuos paguldėte jo vidury, yra mėsa, o jis—katilas. Bet jus aš išvesiu iš jo. ⁸ Jūs bijote kalavijo, tačiau kalaviją jums atvesiu,—sako Viešpats¹ Jahvė.—

⁹ Aš jus išvesiu iš jo⁴ ir jus atiduosiu į svetimšalių ranką, ir jums įvykdysiu teismo sprendimus. ¹⁰ Jūs krisite nuo kalavijo. Izraelio pasienyje jus teisiu. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS. ¹¹ „Šitas miestas“⁵ netaps jums katilu, o jūs netapsite mėsa jame. Izraelio pasienyje jus teisiu. ¹² Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS, kurio nuostatų nesilaikėte ir kurio reikalavimų nevykdėte, bet elgėtės pagal savo aplinkinių tautų normas“.

¹³ Man pranašaujant, Benajo sūnus Pelatijas mirė. Aš parpuoliau kniūpsčias ir garsiai šaukiau, sakydamas: „Ak, Viešpatie¹ Jahve, ar tu nori padaryti galą Izraelio liekanai?“

Dievas pažada sugražinti tremtinius

¹⁴ Tada man atėjo VIESPATIES žodis: ¹⁵ „Žmogau, visi tavo broliai⁶, tavo giminaičiai⁷ ir visi Izraelio namai, jie visi, apie kuriuos Jeruzalės gyventojai sakė: „Jie nutolo“⁸ nuo VIESPATIES, šalis mums duota nuosavybėn!“—¹⁶ todėl sakyk: „Taip pasakė Viešpats¹ Jahvė: Tiesa, aš nuvedžiau jus toli tarp tautų, jus išsklaidžiau po šalis ir tik trumpam laikui tapau jiems šventove šalyse, į kurias jie atėjo“. ¹⁷ Todėl sakyk: „Taip pasakė Viešpats¹ Jahvė: Aš jus surinksiu iš tautų ir jus suvesiu iš šalių, po kurias esate išsklaidyti, ir jums duosiu Izraelio žemę. ¹⁸ Jie ten atvyks ir iš jos pašalins visus jos šlykščius stabus bei visas jos bjaurenybes. ¹⁹ Jiems duosiu kita⁹ širdį ir idėsiu naują dvasią į jų vidų, pašalinsiu iš jų kūno akmeninę širdį ir jiems duosiu kūninę širdį. ²⁰ kad jie elgtųsi pagal mano nuostatus, laikytųsi mano reikalavimų, juos vykdytų, ir būtų mano tauta, o aš būčiau jų Dievas. ²¹ O šitie—jų širdis seka paskui¹⁰ jų šlykščius stabus ir jų bjaurenybes. Jiems atmokėsiu už jų elgesį¹¹,—sako Viešpats¹ Jahvė“.

²² Tada kerubai pakėlė savo sparnus—tekiniai buvo šalia jų, o Izraelio Dievo šlovė laikėsi viršum jų. ²³ VIESPATIES šlovė pakilo iš miesto vidurio ir sustojo ant kalno, esančio į rytus nuo miesto. ²⁴ Dvasia mane pakėlė ir Dievo dvasios suteiktame regėjime mane nunešė į Kaldėją pas tremtinius. Paskui regėjimas, kurį buvau matęs, pasikėlęs paliko mane, ²⁵ ir aš išsakiau tremtiniams visus VIESPATIES žodžius, kuriuos VIESPATS man buvo pasakęs regėjime.

1 Arba: Ar ne arti; plg. G.

2 Lit. Jis

3 Lit. iškyla jūsų dvasioje

4 T.y. miesto

5 Lit. Jis

6 Lit. tavo broliai, tavo broliai

7 GS: bendratremtiniai

8 Rk.; M: Ateitolinkite

9 G; kl. Mss ST: naują (plg. 18, 31 ir 36, 26); M: viena

10 Rk.; M: širdžiai—jų širdis eina

11 Lit. Jų elgesį uždėsiu ant jų galvos

19-20 Ezek 36, 26-28 22-23 Ezek 43, 2-5

Tremtinio nešulys—ženklas atkalkūnams

12 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, tu gyveni vidury priešgyniaujančių namų, kurie turi akis matyti, bet nemato, ir ausis girdėti, bet negirdi, nes jie yra priešgyniaujantys namai. ³ O tu, žmogau, dienos metu, jiems matant, susirišk tremtinio nešulį ir¹, jiems matant, išvyk iš savo vietos į kitą vietą. Gal jie tai pamatys, nes jie yra priešgyniaujantys namai. ⁴ Dienos metu, jiems matant, išnešk savo nešulį tarsi tremtinio nešulį, o tu pats išeik vakare, jiems matant, kaip paprastai išeina tremtiniai. ⁵ Jiems matant, prasikask sieną ir išnešk [savo nešulį] pro ją. ⁶ Jiems matant, tu turi [jį] užsikelti ant peties, sutemus išnešti, apsigaubti veidą, kad nematytum šalies, nes tavo padariau ženklą Izraelio namams“.

⁷ Padariau taip, kaip man buvo įsakyta. Dienos metu išsinešiau savo nešulį tarsi tremtinio nešulį ir vakare ranka² prasikasiau sieną. Sutemus [jį] išsinešiau. Jiems matant, [jį] užsikėliau ant peties.

⁸ [Kita] rytą man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, argi tau nesakė Izraelio namai, priešgyniaujantys namai: „Ką tu darai?“ ¹⁰ Jiems tark: „Taip pasakė 'Viespats' Jahvė: Šita pranašystė taikoma 'kunigaikščiui Jeruzalėje ir visiems' Izraelio namams, esantiems joje⁴. ¹¹ Sakyk: Aš esu jums ženklas. Kaip aš dariau, taip jums bus daroma. Jie turės eiti tremtin, nelaisvėn.“

¹² Kunigaikštis, esantis tarp jų, užsimes ant peties [savo nešulį]. Jis sutemus išeis. Jie pralauš skylę sienoje, kad išneštų [nešulį]⁵ pro ją. Jis užsidengs veidą, kad⁶ jokia akis jo nematytų, o jis

pats—šalies⁷. ¹³ Bet aš išplėsiu ant jo savo tinklą, ir jis bus sugautas mano žabangais. Jį nuvesiu į Babiloną, į Kaldėjų šalį, bet jis jos nematys ir ten mirs. ¹⁴ Visus, esančius aplink jį kaip jo padėjėjus, ir visus jo kariuomenės būrius išbarstysiu į visus vėjus ir, išsitraukęs kalaviją, seksiu paskui juos. ¹⁵ Tada, kai juos išsklaidysiu tarp tautų ir išbarstysiu po šalį, jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS. ¹⁶ Bet jų mažumai leisiu išlikti nuo kalavijo, bado ir maro, kad jie papasakotų apie savo bjaurius darbus tarp tautų, pas kurias jie nueis. Tada jos žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

2 Jez 6, 9-10; Jer 5, 21; Mk 8, 18 13 2 Kar 25, 7; Jer 52, 11

Pranašo drebėjimas—Dievo duotas ženklas

¹⁷ Man atėjo VIEŠPATIES žodis: ¹⁸ „Žmogau, tu turi valgyti savo duoną drebedamas ir gerti savo vandenį krūpčiodamas ir bailiai susirūpinęs, ¹⁹ ir sakyti valstiečiams⁸: „Taip pasakė 'Viespats' Jahvė apie Jeruzalės gyventojus Izraelio žemėje: Savo duoną jie valgys bailiai susirūpinę ir savo vandenį gers šiuropo apimti. Tai [padarysiu,] kad jų šalis⁹, netekusi to, ko ji pilna, ištūstėtų dėl visų joje gyvenančių smurto ²⁰ ir apgyventi miestai būtų apleisti, o šalis taptų klaidinga, ir kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS“.

Viespaties žodis bus nedelsiant įvykdytas

²¹ Man atėjo VIEŠPATIES žodis: ²² „Žmogau, ką jums reiškia tas priežodis: „Dienos nusitęsia, ir nieku virsta kiekvienas regėjimas?“ ²³ Todėl jiems tark: „Taip pasakė 'Viespats' Jahvė: Aš darau šitam priežodžiui galą, ir daugiau nevalia jo ištarti Izraelyje!“ Verčiau jiems kalbėk: „Priartėjo dienos ir tai, ką sako kiekvienas ragėjimas! ²⁴ Nes toliau nebeteri būti jokio apgaulingo regėjimo ir pataikūniško [ateities] būrimo Izraelio namų viduje, ²⁵ nes aš, VIEŠPATS, kalbu. Žodis, kurį

1 M + dtgr: ir išvyk; ~ G

2 ~ GS

3 Rk., plg. GTV

4 Rk.; M: juose

5 GS: išeity

6 GS; M: kadangi

7 G; M: jis pats nematytų šalies akimis

8 Lit. šalies žmonės

9 Kkr. Mss; M: jos (Jeruzalės?) šalis; G: šalis

kalbu, bus įvykdytas. Jis nebeužtruks, bet jūsų dienomis, priešgyniaujantys namai, kalbėsiu žodį ir jį įvykdysiu,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

26 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 27 „Žmogau, štai Izraelio namai sako: 'Regėjimas, kurį jis regi, yra [apie tai, kas įvyks] daugeliui dienų [praslinkus]. Jis pranašauja apie tolimus laikus'. 28 Todėl jiems tark: 'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Nė vienas mano žodis nebeužtruks. Žodis, kurį kalbu, bus įvykdytas,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

Prieš netikrus pranašus

13 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 12 „Žmogau, pranašauk prieš Izraelio pranašus! 'Pranašauk ir jiems sakyk': „Klausykite VIEŠPATIES žodžio! 3 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Vargas tiems, kurie pranašauja iš savo pačių galvos ir tai, ko neregėjo². 4 Izraeli, tavo pranašai buvo kaip lapės griuvėsiuose. 5 Jūs nelipote į spragą³ ir nepastatėte akmensienės Izraelio namams, kad jie galėtų išsilaikyti kovoje VIEŠPATIES dieną. 6 'Jie regi apgaule ir buria melą⁴. Jie sako: „VIEŠPATIES žodis“, kai VIEŠPATS jų nesuntė. Vis dėlto jie laukia, kad jis įvykdys žodį. 7 Argi neregėjote apgaulingų regėjimų ir nekalbėjote melagingų žyniavimų, ir nesakėte: „VIEŠPATIES žodis“, kai aš nekalbėjau? 8 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi kalbėjote apgaule ir regėjote melą, todėl štai aš prieš jus!—sako 'Viešpats' Jahvė.—9 'Aš ištiesiu savo ranką prieš pranašus⁵, reginčius apgaule ir buriančius melą. Jie nebus mano tautos taryboje, nebus įrašyti į Izraelio namų sąrašą ir neįeis į Izraelio šalį. Tada žinosite, kad aš esu 'Viešpats' Jahvė.

10 Juk dėl to, kad jie suklaidino mano tautą, sakydami: „Taika!“, kai nėra taikos—ši statosi netvirta siena, o štai jie apglaisto ją tinku,—¹¹ sakyk tinkuotojams⁶: Kai pliaups smarkus lietus ir⁷ kris kruša, užeis audra 12 ir bematant sugrius siena, argi tada jums nesakys: „Kur yra molinis glaistas, kurį užtepėte?“ 13 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Aš užsirūstinęs užleisiu audrą, ir, man įnirtus, užeis smarkus lietus, ir [man] užsirūstinus,—kruša, kad sunaikintų. 14 Nugriausiu sieną, kurią užglaistėte tinku, ir ją taip sulyginasiu su žeme, kad bus atidengti jos pamatai. Ji⁸ sugrius, ir jūs žūsitate joje. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. 15 Aš išleisiu visą savo rūstybę prieš sieną ir prieš tuos, kurie ją užglaistė tinku, ir jums sakysiu⁹: „Nebėra sienos! Nebėra tų, kurie ją užglaistė!—¹⁶ Izraelio pranašų, pranašavusių apie Jeruzalę, jai regėjusių taikos regėjimų, kai nėra taikos,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

10 Jer 6, 14; 8, 11

Prieš netikrus pranašus

17 „O tu žmogau, atgręžk savo veidą prieš savo tautos dukteris, kurias pranašauja iš savo pačių galvos, ir pranašauk prieš jas! 18 Sakyk: 'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Vargas siūvančioms aprišalus kiekvienam rankos¹⁰ riešui ir darančioms gautbus visokio ūgio galvoms, kad pasigautų asmenis! Ar norite pasigauti mano tautos asmenis ir išlaikyti asmenis gyvus savo pačių naudai? 19 Jūs mane išniekinote prieš mano tautą dėl kelių sauju miežių ir kelių kashnių duonos, nešdamos mirtį asmenims, kurie neturėjo mirti, ir palikdamos gyvus asmenis, kurie neturėjo išlikti gyvi, meluodamos mano tautai, klausančiai melo. 20 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš prieš jūsų aprišalus, kuriais jūs pasigaunate

- 1 Rk. pgl. G; M: pranašaujančius, ir sakyk iš savo pačių galvos (lit. širdies) [kalbantiems] pranašams
- 2 G; M: kvailiesiems pranašams, kurie seka savo pačių dvasios įkvėpimu ir nieko neregėjo
- 3 GSTV, plg. 22, 30; M: spragas
- 4 Rk., plg. G; M: Jie regėjo apgaule ir melagingą būrimą.
- 5 G; M: Mano ranka ateis ant pranašų

- 6 GS; M + dtgr.: ir ji sugrius
- 7 Rk; M: ir jūs
- 8 Turbūt Jeruzalė arba jos siena
- 9 ST, plg. 12 skn.: bus sakoma
- 10 GV; ST: rankų; M: mano rankų

asmenis¹, ir juos išplėsiu iš jūsų rankų, ir paleisiu kaip paukščius² asmenis, kuriuos jūs pasigaunate. ²¹ Sudraskysiu jūsų gaubtus ir išgelbėsiu savo žmones iš jūsų rankų, ir jie nebebus jūsų rankose kaip medžioklės laimikis. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS.

²² Kadangi 'melu' skaudinote³ teisiojo širdį, kai aš jo neskaudinau, ir 'padrasinote bedievį'⁴ nesigrežti nuo savo pikto elgesio ir taip neišgelbėti savo gyvybės, ²³ todėl neberegėsite apgaulės ir nebebursite melo, o aš išgelbėsiu savo tautą iš jūsų rankos. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS!"

Pranašas ir stabmeldžiai

14 Pas mane atėjo kai kurie Izraelio vyresnieji ir atsisėdo prieš mane.

² Tada man atėjo VIESPATIES žodis:

³ „Žmogau, šitie vyrai įsidėjo į širdį savo stabus ir pastatė prieš save tai, kas juos stumia į nusikaltimą. Argi aš turėčiau leisti ji klausiamas? ⁴ Tad kalbėk su jais ir jiems sakyk: 'Taip pasakė Viešpats' Jahvė: Kiekvienas iš Izraelio namų, kuris dedasi į širdį savo stabus, pastato prieš save tai, kas jį stumia į nusikaltimą, ir ateina pas pranašą,—tam aš pats, VIESPATS, leisiuos verčiamas atsakyti dėl jo stabų daugybės, ⁵ kad paveikčiau⁶ širdį Izraelio namų, kurie visi nutolo nuo manęs per savo stabus'.

⁶ Todėl sakyk Izraelio namams: 'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Atsiverskite ir grežkitės nuo savo stabų, ir nugrežkite savo veidą nuo visų savo bjaurenybių! ⁷ Nes kiekvienas iš Izraelio namų ir iš laikinai Izraelyje apsigyvenusių, kuris atsitraukia nuo manęs, dedasi į širdį savo stabus, stato prieš save tai, kas jį stumia į nusikaltimą, ir [paskui] ateina pas pranašą manęs pasiklausti,—tam aš pats, VIESPATS, sutiksiu atsakyti. ⁸ Aš nukreipsiu savo veidą prieš tą vyrą, jį padarysiu ženklų bei priežodžių ir jį atkirsiu nuo savo tautos. Tada žinosite,

kad aš esu VIESPATS. ⁹ O jei pranašas leis suvedžiojamas ir sakys žodį, aš VIESPATS, būsiu suvedžiojęs tą pranašą. Aš ištiesiu prieš jį savo ranką ir jį išnaikinsiu iš savo tautos, Izraelio, tarpo. ¹⁰ Jie turės atsakyti už savo kaltę. Kokia bus klausiančio kaltė, tokia bus pranašo kaltė, ¹¹ kad Izraelio namai nebenuklystų 'nuo manęs'⁶ ir nebesusiteptų visokiais savo maištavimais, bet kad jie būtų mano tauta, o aš būčiau jų Dievas,—sako Viešpats Jahvė“.

Dievo teismas nepermdaujamas

¹² Man atėjo VIESPATIES žodis:

¹³ „Žmogau, jei šalis man nusidės, neištikimai elgdami, ir aš ištiesiu prieš ją savo ranką, jei sulaužysiu duonos ramstį, užleisiu ant jos badą ir išnaikinsiu iš jos žmogų bei gyvulį, ¹⁴ ir jei joje būtų šitie trys vyrai: Nojus, Danielis ir Jobas, jie teišgelbėtų patys save⁷ savo teismumu,—sako 'Viešpats' Jahvė.— ¹⁵ 'Arba jei⁸ leisčiau plėšriams žverims pereiti per šalį ir jie taip išnaikintų jos gyventojus, kad ji taptų dykuma, nes niekas nebeitų per ją dėl žvėrių, ¹⁶ net⁹ jei šitie trys vyrai būtų joje,—kaip aš gyvas, sako 'Viešpats' Jahvė,—jie neišgelbėtų nei sūnų, nei dukterų. Tik jie vieni būtų išgelbėti, o šalis taptų dykuma. ¹⁷ Arba jei atvesčiau kalaviją prieš tą šalį ir sakyčiau: 'Tegul kalavijas pereina per šalį!' ir išnaikinsčiau iš jos žmones bei gyvulius, ¹⁸ net jei tie trys vyrai būtų joje,—kaip aš gyvas, sako 'Viešpats' Jahvė,—jie neišgelbėtų nei sūnų, nei dukterų. Tik jie vieni būtų išgelbėti. ¹⁹ Arba jei pasiųsčiau marą prieš tą šalį ir išliečiau ant jos savo rūstybę krauju¹⁰, išnaikindamas iš jos žmones ir gyvulius, ²⁰ net jei Nojus, Danielis ir Jobas būtų joje,—kaip aš gyvas, sako 'Viešpats' Jahvė,—jie neišgelbėtų nei sūnaus, nei dukters. Jie išgelbėtų tik save pačius savo teismumu.

1 M + kaip paukščius; ~ GS

2 Tiksliai žodžio reikšmė neaiški.

3 Rk., plg. GS; M: įbauginote

4 Lit. sustiprinote bedievio rankas

5 Lit. sugriebčiau

6 Lit. nuo manęs sekimo

7 M; G: būtų išgelbėti

8 Rk., plg. 17 ir 19 skn.; M: Jei

9 Dgl. Mss GS; ~ M

10 T.y. kraujo praliejimu

21 Nes taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Tikrai, kai būsiu pasiuntęs prieš Jeruzalę savo keturis piktus teismus—kalaviją, badą, plėšrius žvėris ir marą,—kad išnaikinsiu iš jos žmones ir gyvulius, 22 ir kai joje pasirodys išlikusių ištrūkėlių, kurie išves¹ sūnus ir dukteris,—štai jie išeis pas jus, ir jūs matysite jų elgesį bei jų veiksmus ir pasiguosite dėl nelaimės, kurią užtraukiau Jeruzalei, dėl visko, ką jai užtraukiau. 23 Ir jie jus paguos, kai matysite jų elgesį ir jų veiksmus. Tada žinosite, kad aš ne be priežasties padariau viską, ką joje padariau,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

21 Apr 6, 8

Nenaudingas vynmedis

15² Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, kuo ypatingas iš visų virkštinių medžių vynmedis, augantis tarp miško medžių? 3 Ar imama iš jo medienos kam nors padirbti? Arba ar žmonės ima iš jo kablį, kad ant jo pakabintų kokią nors įrankį? 4 Štai jis atiduotas kaip kuras ugniai. Jo abu galus surijo ugnis, o jo vidurys suanglėjęs. Ar jis betinka apdirbimui? 5 Žiūrėk! Būdamas sveikas, jis nebuvo apdirbamas. Kaip juo mažiau, ugnies surytas ir suanglėjęs, jis begali būti apdirbamas!“

6 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Kaip tarp miško medžių [auganti] vynmedis, kuri atidaviau kaip kurą ugniai, taip atiduosiu Jeruzalės gyventojus. 7 Ir aš nukreipsiu prieš juos savo veidą. Jie išėjo iš ugnies, bet ugnis juos surys. Ir jūs žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai nukreipsiu prieš juos savo veidą 8 ir paversiu šalį dykuma dėl to, kad jie neištikimai elgėsi,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

Neištikima moteris

16² Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, paskelbk Jeruzalei jos bjaurius darbus 3 ir sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė Jeruzalei: Savo kilme ir gimimu tu ateini iš kanaaniečių šalies.

Tavo tėvas buvo amoriėtis, o tavo motina—chitietė. 4 O dėl tavo gimimo, tą dieną, kai gimei, nebuvo nupjauta tavo bambagyslė, tu nebuvai nuplauta vandeniui², nei įtrinta druska, nei suvystyta vystyklais. 5 Jokia akis napažvelgė su gailėsčiu į tave, kad tau padarytų [bent] vieną iš tų dalykų, kad tave užjaustų. Bet tu buvai išmesta į atvirą lauką, nes bjaurėjosi tavo gyvybe tą dieną, kai gimei.

6 Tada aš, praeidamas pro tave, pamačiau tave besispardančią savo kraujuje ir prabilau į tave, gulinčią savo kraujuje: „Lik gyva³ 7 ir užauk kaip lauko augalas!“⁴ Tu užaugai, pasidarei aukšta ir 'pasiekei lytinio subrendimo laiką'. Tavo krūtys sutvirtėjo ir tavo plaukai išaugo, bet tu buvai be apdaro ir nuoga. 8 Aš [vėl] praėjau pro tave ir pamačiau tave. Ir štai buvo tavo metas, meilės metas. Aš išskleidžiau ant tavęs savo apsiausto skverną ir apdengiau tavo nuogybę, tau prisiekiau ir suėjau į santuoką su tavim,—sako 'Viešpats' Jahvė,—ir tu tapai mano. Aš nuprausiau tave vandeniui, nuploviau nuo tavęs tavo kraują ir patepiau tave aliejumi. 10 Tave apvilkau marginiais, apaviau delfino odos kurpėmis, apvyniojau tau galvą plona drobė ir tave apdengiau plonu audiniu. 11 Tave papuošiau papuošalais, uždėjau apyrankes tau ant rankų ir grandinėle tau ant kaklo. 12 Įvėriau žiedą tau į nosį, auskarus tau į ausis ir uždėjau puošnų vainiką tau ant galvos. 13 Taip tu pasipuošei auksu bei sidabru, ir tavo apdaras buvo plona drobė, plonas audinys ir marginiai. Tu valgei kvietines kruopas, medų ir aliejų, pasidarei labai labai graži ir tinkanti karaliauti. 14 Ir tavo vardas pasklido tarp tautų dėl tavo grožio, nes šis buvo

2 M + kad būtum apvalyta (arba: įtepta). M žodžio reikšmė neaiški. ~ GS

3 M + dtgr.: ir prabilau į tave, gulinčią savo kraujuje: Lik gyva! ~ 5Mss GLat²S

4 G^{AS}; M: Tave padariau tokia gausia, kaip lauko augalai.

5 Lit. atėjai į mėnesinių laiką. Rk., plg. Jez 64, 5.

1 GSVSym (t.y. išves iš sugriauto miesto); M: bus išvedami

tobulas per mano grožybę, kurią buvau tau suteikęs,—sako 'Viešpats' Jahvė.

15 Bet tu pasitikėjai savo gražumu ir paleistuvavai, pasinaudodama savo garsu, ir dosniai siūleis paleistuvauti su kiekvienu praeiviu. Tu jam priklausai¹.

16 Tu paėmei vieną kitą iš savo drabužių, pasidarei margaspalvių alkū palapinių ir ant drabužių² paleistuvavai³.

17 Tu ėmei savo papuošalus [padirbtus] iš mano aukso ir sidabro, kuriuos buvau tau davęs, pasidarei vyro atvaizdų ir paleistuvavai su jais. 18 Tu ėmei savo margaspalvius drabužius, [jais] apdengėi juos ir dėjai prieš juos mano aliejų ir smilkalus.

19 Mano duona, kurią buvau tau davęs—kvietmilčius, aliejų ir medų, kuriais buvau tave maitinęs,—tu dėjai prieš juos kaip gardžiai kvepiančią auką⁴, —sako 'Viešpat's Jahvė. — 20 Tu ėmei savo sūnus ir dukteris, kurijos buvai man pagimdžiusi, ir juos aukojai jiems, kad surytų. Ar tau neužteko paleistuvauti,

21 kad dar skerdei mano sūnus ir juos atidavei, jiems sudegindama juos? 22 Darydama visus savo bjaurius darbus ir paleistuvaudama, tu neatsiminei savo jaunystės dienų, kai buvai be aprango ir nuoga, kai spardeis savo kraujuje. 23 Po visų tavo pikty darbų [vargas, vargas tau!],—sako 'Viešpats' Jahvė,—24 tu pasistatei paleistuvystės pastolą ir pasidarei pakylą kiekvienoje aikštėje.

25 Kiekviename skersgatvyje tu pastatei savo pakylą ir padarei savo grožybę pasibjaurėtiną. Tu išžergei savo kojas kiekvienam praeiviui ir vis daugiau paleistuvavai. 26 Tu paleistuvaudama vykai pas egiptiečius, savo gašlius kaimynus, ir taip vis daugiau paleistuvavai man įpykdyti. 27 Žiūrėk! Aš ištiesiau savo ranką prieš tave, sumažinau tau skirtą dalį ir tave atidaviau goduliui tų, kurios nekenė

tavęs, filistinų dukterims⁵, kurios gėdijosi tavo ištvirkavimo. 28 Tu vykai paleistuvaudama pas asirus, nes nebuvai pasitenkinusi, ir paleistuvavai su jais, tačiau nepasitenkinai. 29 Tu dauginai savo paleistuvystę [ja išplėsdama] į 'prekiautojų' šalį, į Kaldėją, bet ir tuo nepasitenkinai. 30 Kokia 'karščiuojanti' buvo tavo širdis⁶,—sako 'Viešpats' Jahvė,—kad tu darei visa tai, ką daro nebepataisoma paleistuvė, 31 kad pasistatei savo [paleistuvystės] pastolą kiekvienoje kryžkelėje ir padarei savo pakylą kiekvienoje aikštėje, tačiau, nieku versdama paleistuvystės užmokestį, nebuvai kaip [paprastą] paleistuvė.

32 Moteris, kuri svetimaudama pasirenka [kitą] vietoj savo vyro, ima dovanas. 33 Visoms paleistuvėms duodamas užmokestis, bet tu davei savo dovanas visiems savo meilužiams ir juos papirkai, kad jie, tau paleistuvaujant, ateitų iš visur pas tave. 34 Taip paleistuvaudama tu pasidarei skirtinga nuo [kitų] moterų: niekas nebėgo tau iš paskos paleistuvauti [su tavim], ir tau duodant užmokestį, niekas tau nedavė užmokesčio. Taip pasidarei skirtinga.

35 Todėl, paleistuve, klausyk VIEŠPATIES žodžio! 36 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi tu apnuoginai savo gėdą ir atidengei savo nuogybę, paleistuvaudama su savo meilužiais ir visais savo bjauriais stabais, ir dėl pralieto kraujo tavo vaikų, kuriuos jiems atidavei, 37 dėl to štai aš surinksiu visus tavo meilužius, 'kuriams tu patikai'⁷, visus, kuriuos mylėjai, drauge su visais, kurių nekentei. Aš juos surinksiu iš visur prieš tave ir jiems atidengsiu tavo nuogybę, ir jie pamatys visą tavo gėdą. 38 Aš tave teisiu, kaip teisiamos svetimaujančios ir kraują praliejančios moterys, ir užleisiu ant tavęs rūstybę ir pavydulingą pyktį⁸. 39 Tave atiduosiu į jų rankas, ir jie išardys tavo

1 Rk., M: Tegul jam jis (gražumas?) priklausio. ~G^{BS}

2 Lit. jų

3 M + nesuprantamą posakį

4 M + ir tai įvyko

5 T.y. miestams

6 Hbr. posakio reikšmė neaiški.

7 Arba rk. (plg. 23, 5): kurių tu geidai

8 Rk., plg. 23, 25; M: padarysiu tave rūstybės ir pavydulingo pykčio kraują

'paleistuvystės' pastolą, nugriauš tavo pakylą, nutrauks nuo tavęs tavo drabužius, atims tavo papuošalus ir paliks tave neapvilktą ir nuogą. ⁴⁰ Jie atves prieš tave sambūrį, tave muš akmenimis ir sukapos savo kalavijais. ⁴¹ Jie sudegins tavo namus ir įvykdys tau teismo sprendimą daugelio moterų akyse. Ir padarysiu, kad tu liausies paleistuvavus ir taip pat nebeduosi [paleistuvystės] užmokesčio. ⁴² Aš nuramdysiu savo rūstybę tau, ir mano pavaldingas pyktis atstos nuo tavęs. Būsi ramus ir nebeapyk. ⁴³ Kadangi tu neatsiminei savo jaunystės dienų ir tuo visu mane erzina, tai ir aš štai užverčiau tavo elgesį⁷ ant tavo galvos,—sako 'Viešpats' Jahvė.— Argi nepridėjai ištvirtimo prie visų savo bjaurių darbų?

⁴⁴ Štai kiekvienas, vartojantis priežodžius, tau pritaikys tokią priežodį: „Kokia motina, tokia jos duktė“. ⁴⁵ Tu esi [tikra] duktė savo motinos, kuri paniekino savo vyrą ir vaikus, ir tu esi sesuo savo seserų, kurios paniekino savo vyrus ir vaikus. Jūsų motina buvo chitietė, o jūsų tėvas—amoretietis. ⁴⁶ Tavo vyresnioji sesuo buvo Samarija su savo dukterimis. Ji gyvena tavo kairėje. O tavo jaunesnioji sesuo, gyvenanti tavo dešinėje, buvo Sodoma su savo dukterimis. ⁴⁷ Tu ne [tik] vaikščiojai jų keliais ir darei jų bjaurius darbus, [bet] per trumpą laiką visu savo elgesiu pasidarei labiau sugedusi negu jos. ⁴⁸ Kaip aš gyvas,—sako 'Viešpats' Jahvė,—tavo sesuo Sodoma su savo dukterimis nepasielgė taip, kaip tu pasielgei su savo dukterimis. ⁴⁹ Štai ta buvo tavo sesers Sodomos kaltė: ji ir jos dukterys turėjo puikybę, maisto perteklių ir ramybę be rūpesčių, tačiau ji neteikė pagalbos vargšams ir beturčiams. ⁵⁰ Jos išpuiko ir darė tai, kas buvo bjauru mano akyse. Tad jas pašalinau, kai tai pamačiau². ⁵¹ O Samarija nepadarė nė pusės tavo nuodėmių. Bet tu padarei daugiau bjaurių darbų negu jos ir visais savo bjauriais darbais, kuriuos darei, parodei savo seseris esant

palyginti teisias. ⁵² Tu irgi nešk savo nešlovę—tu, kuri užtarei savo seseris savo nuodėmėmis. Kadangi pasielgei bjauriau už jas, jos atrodo teisesnės³ už tave. Tad ir tu gėdykis ir nešk savo nešlovę, nes parodei savo seseris esant teisias. ⁵³ Bet aš atkursiu jų būklę—Sodomos bei jos dukterų būklę ir Samarijos bei jos dukterų būklę—ir atkursiu tavo būklę kartu su jų⁴. ⁵⁴ Kad tu neštum savo nešlovę ir gėdytumeis viso to, ką tu, tapdama joms paguoda, esi padariusi. ⁵⁵ Tavo sesuo Sodoma ir jos dukterys sugriš į savo pirmąją būklę. ⁵⁶ Argi tavo sesuo Sodoma nebuvo atgrasi pamoka tavo burnoje tavo puikybės dieną, ⁵⁷ kai dar nebuvo atidengta tavo gėda⁵, kaip dabar aplinkui girdisi pasityčiojimas Edomo⁶ dukterų ir jo kaimynų, Filistijos dukterų, kurios tave niekina? ⁵⁸ Tu turi kęsti bausmę už⁷ savo ištvirtimą ir [kitus] savo bjaurius darbus,—sako VIEŠPATS“.

⁵⁹ 'Nes' taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Aš pasielgsiu su tavim, kaip tu pasielgei—tu, kuri paniekina priesaiką, sulaužydama sandorą. ⁶⁰ Tačiau aš atsiminsiu savo sandorą su tavim [kurią sudariau] tavo jaunystės dienomis ir tau įsteigsiu amžiną sandorą. ⁶¹ Tu atsiminsi savo elgesį ir būsi sugėdyta, kai 'aš paimsiu⁸ tavo seseris, vyresnes už tave, drauge su jaunesnėmis už tave ir jas atiduosiu tau į dukteris, neišskirtas iš tavo sandoros. ⁶² Aš sudarysiu savo sandorą su tavim, ir tu žinosi, jog aš esu VIEŠPATS, ⁶³ kad tu atsimintum, susigėdytum ir nebeatvertum burnos dėl savo nešlovės, kai aš tau atleisiu viską, ką esi padariusi“,—sako 'Viešpats' Jahvė.

Erelis, kedras ir vynmedis

17 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, užmink mįslę ir sakyk

1 T.y. atlyginimą už tavo elgesį

2 2MssG^{MassV}: kaip tai matei

3 G: parodei jas esant teisesnes

4 Lit. tarp jų

5 3Mss^{Ken}, plg. 37 skn.; M: nelabumas

6 Dgl.MssS; M: Aramo

7 Lit. nešti

8 GL⁹⁶⁷ S; M: tu paimsi

palyginimą Izraelio namams. ³ Tark:
,Taip pasakė Viešpats Jahvé:

Didysis erelis,
didžiasparnis,
ilgais sparnais,
pilnas plunksnų,
margaplunksnis,
atskrido į Lebanoną
ir užėmė kedro viršūnę.

4 Jis nulaūžė jo aukščiausiąjį ūglį
ir jį nugabeno į Prekiautojų
šalį,

jį pasodino į Pirklių miestą.
5 Paskui jis paėmė šalies sėklos
ir ją pasėjo į sėjama lauką.
Kaip ūglį prie gausaus vandens,
kaip gluosnį jis ją pasodino,

6 kad ji išdygtų ir taptų
vynmedžiu,
vešliu, žemaūgiu,
kad jo šakelės¹ lenktųsi į jį
ir jo šaknys liktų po juo.
Taip jis tapo vynmedžiu,
išleido atžalas
ir išsišakojo.

7 Bet buvo erelis,
kitas, didelis,
didžiasparnis,
daugiaplunksnis.
Štai tas vynmedis
pasuko į jį savo šaknis
ir savo šakelės ištiesė į jį,
kad šis jį laistytų—
atstu nuo augyno lysvės, į kurią
jis buvo pasodintas.

8 Į gerą lauką,
prie gausaus vandens,
jis buvo persodintas,
kad išleistų šakas
ir neštų vaisių,
kad pasidarytų puikus
vynmedis.

9 Sakyk: ,Taip pasakė Viešpats'
Jahvé:
,Ar jis tarps?²
Argi neišraus jo šaknų
ir nenuskins jo vaisių,
taip kad sudžius visos jo
naujos atžalos?
,Jis sudžius'.

Nereikės stiprios rankos, nei
daug žmonių
jam išversti iš šaknų.

10 Štai jis pasodintas—ar jis tarps?
Ar jis, kai jį palies
rytų vėjas,
visiškai nesudžius?
Lysvėje, kur augo, jis sudžius“.

11 Man atėjo VIEŠPATIES žodis:
12 „Na, sakyk priešgyniaujantiems
namams: ,Ar nežinote, ką tai reiškia?‘
Sakyk: ,Štai Babilono karalius atvyko į
Jeruzalę, paėmė jos karalių bei jos
valdininkus ir juos nuvedė pas save į
Babiloną. 13 Jis paėmė vieną iš
karaliaus giminės, sudarė su juo
sandorą, jį prisaikdino ir paėmė šalies
galiūnus, 14 kad karalystė liktų
nužeminta, nesukiltų, laikytųsi sandoros
su juo ir kad ši būtų patvari. 15 Bet jis
sukilo prieš jį, siųsdamas pasiuntinius į
Egiptą, kad jam duotų daug žirgų ir daug
kareivių. Ar jam pasiseks? Ar išsigelbės
tas, kuris tai daro? Kas laužo sandorą,
ar tas galės išsigelbėti?‘

16 Kaip aš gyvas,—sako Viešpats'
Jahvé,—vietovėje karaliaus, kuris jį
padarė karaliumi, kurio priesaiką jis
paniekino ir kurio sandorą, sudarytą su
juo, sulaužė,—Babilone jis mirs.
17 Faraonas su stipria kariuomene ar
gausiais pulkais neparems jo kovoje, kai
bus piliami pylimai ir statomi apgulos
bokštai daugeliui gyvybių sunaikinti.
18 Jis paniekino priesaiką,
sulaužydamas sandorą. Nors buvo
padavęs savo ranką, jis visa tai padarė.
Jis neišsigelbės!

19 Todėl taip pasakė Viešpats'
Jahvé: Kaip aš gyvas, aš dėsiu jam ant
galvos savo priesaiką, kurią jis
paniekino, ir savo sandorą, kurią
sulaužė³. 20 Aš išplėsiu ant jo savo
tinklą, ir jis bus sugautas mano pinklėse.
,Jį nuvesiu į Babiloną ir ten teisiuos su
juo dėl jo neištikimybės, kurią jis man
parodė'. 21 ,Visi jo rinktiniai daliniai'⁴,
,visi jo būriai'⁵, kris nuo kalavijo, o

1 Arba: lapai

2 Kkr. Mss, plg. GVS ir 10.15 skn.; M: Jis tarps.

3 T.y. ir priesaiką, ir sandorą, patvirtintą minint
mano vardą

4 Dgl. Mss G^L-ST; M: pabėgėliai

5 Kkr. Mss, plg. 12, 14; M: ir visuose jo būriuose

išlikusieji bus išsklaidyti į visus vėjus. Tada žinosite, kad aš, VIESPATS, kalbėjau“.

22 Taip pasakė ‚Viešpats‘ Jahvė: „Aš pats paimsiu iš ‚aukštos‘ kedro viršūnės¹, iš jo aukščiausių ūglių nulausiu minkštą ir pats pasodinsiu ant aukšto ir iškilaus kalno. 23 Aukštame Izraelio kalne jį pasodinsiu. Jis išleis šakas, duos vaisių ir taps didingu kedru. Po juo gyvens visokie gyvūnai². Visokie paukščiai gyvens jo šakų paunksnyje. 24 Ir visi laukiniai medžiai žinos, kad aš, VIESPATS, nužeminau aukštą medį, išaukštinau žemą medį, sudžiovinau žaliuojantį medį ir padariau pumpuruojantį sudžiūvusiu medžiu. Aš, VIESPATS, [tai] kalbėjau ir įvykdysiu“.

12-15 2 Kar 24, 15-20; 2 Kron 36, 10-13

Kiekvienas atsakingas tik už savo paties kaltę

18 Man atėjo VIESPATIES žodis: 2 „Ką jūs manote, kartodami šita priežodį apie Izraelio šalį:

„Tėvai valgo³ rūgščių vynuogių,

o vaikams atšimpa dantys⁴“

3 Kaip aš gyvas,—sako ‚Viešpats‘ Jahvė,—niekas iš jūsų daugiau tenesako šito priežodžio Izraelyje! 4 Štai visi asmenys man priklauso. Kaip tėvo asmuo, taip ir sūnaus asmuo man priklauso. Tik asmuo, kuris nusideda, turi mirti.

5 Jei kas yra teisus ir daro, kas teisinga ir teisu, 6 nevalgo kalnuose⁵, nepakelia akių į Izraelio namų stabus, nesutepa savo artimo žmonos, neartėja prie mėnesinėmis sergančios moters, 7 niekam nedaro priespaudos, sugražina skolininko⁶ užstatą, neplėšia grobio, dalijasi savo duona su alkanu ir aprenčia nuogą drabužiu, 8 neskolina už palūkanas ir neima priemokos, sulaiko savo ranką nuo skriaudės, teisingai

teisia vienam bylinėjantis su kitu, 9 elgiasi pagal mano nuostatus ir laikosi mano potvarkių, kad vykdytų juos⁷,—tas yra teisuus. Jis tikrai gyvens!—sako ‚Viešpats‘ Jahvė.

10 Bet jei jis taptų tėvu sūnaus plėšiko, kuris pralieja kraują ir daro vieną iš tų [nedorybių]⁸, 11 ‚nors jis pats⁹ nebuvo daręs nė vienos iš tų [nedorybių]¹⁰,—kuris, atvirkščiai, valgo kalnuose ir sutepa savo artimo žmoną, 12 prislegia vargšą ir beturtį, plėšia grobį, negražina užstato ir kelia akis į stabus, daro tai, kas bjauru, 13 skolina už palūkanas ir ima priemoką,—tas jokių būdu neturi likti gyvas. Jis darė visus šituos bjaurius darbus. Jis turi būti nužudytas. Jo kraujas tebūnie ant jo.¹¹

14 Antra vertus, jei jis taps tėvu sunui ir šis matys visas savo tėvo nuodėmes, kurias jis darė, ir matydamas¹² nieko tokio nedarys— 15 nevalgys kalnuose ir nepakels akių į Izraelio namų stabus, nesuteps savo artimo žmonos¹⁶ ir nė vieno neprislegs, neims užstato ir neplėš grobio, dalysis savo duona su alkanu ir aprenks nuogą drabužiu, 17 sulaukys savo ranką nuo skriaudos¹³, neims palūkanų, nei priemokos, vykdydys mano potvarkius, elgsis pagal mano nuostatus,—tas neturės mirti dėl savo tėvo kaltės. Jis turi gyventi. 18 Jei jo tėvas ką prievarta išgauna, plėšia grobį¹⁴ ir daro tai, kas negera, tarp ‚savo giminių‘¹⁵,—jis tikrai mirs dėl savo kaltės.

19 Bet jūs klausiate: ‚Kodėl sūnus neturėtų kentėti už tėvo kaltę?‘ Kadangi sūnus darė tai, kas teisinga ir teisu,

1 M + ir padėsiu; ~ GS

2 GAC; M: paukščiai

3 GSV Jer 31,29: valgė

4 T.y. vaikai turi kentėti už tėvų kaltę

5 T.y. nedalyvauja pagonių dievams skirtuose aukštumų alku pokyliuose

6 G; M: skolos

7 G, plg. 19 skn.; M: ištikimybę (arba: tiesa)

8 Dgl. Mss, plg. SV

9 T.y. tėvas

10 ~S, G: nevaikščiojo savo teisaus tėvo keliu

11 T.y. kaltė dėl jo nužudymo yra jo paties, ne budelio kaltė.

12 Dgl. MssGV: bijodamas

13 G, plg. 8 skn.; M: vargšo

14 M+ [iš] brolio; ~ G; plg. 7, 12, 16.

15 STV: tarp savo tautiečių; G: mano tautos tarpe

laikėsi visų mano nuostatų ir juos vykdė, jis tikrai gyvens! ²⁰ Tik asmuo, kuris nusideda, turi mirti. Sūnus neturi kentėti už tėvo kaltę, nei tėvas kentėti už sūnaus kaltę. Teisiojo teisumas turi būti [jam [vienam] įskaitytas¹, o bedievio bedievyست—jam [vienam] įskaityta.

²¹ Bet jei bedievis atsivers nuo visų savo nuodėmių, kurias jis darė, laikysis visų mano nuostatų ir darys tai, kas teisinga ir teisu,—jis tikrai gyvens, nemirs! ²² Nebus jo nenaudai atsiminta nė vieno jo maištingo darbo, kurį jis bus daręs. Dėl savo teisaus elgesio jis gyvens. ²³ Argi man tikrai patiktų bedievio mirtis,—sako 'Viešpats' Jahvé,—ar ne verčiau tai, kad jis gręžtųsi nuo savo kelio² ir liktų gyvas?

²⁴ Bet jei teisusis nusigręš nuo savo teismo ir darys neteisybę, tokius pat bjaurius darbus, kokius darė bedievis³, tai nebus atsiminta visų teisių darbų, kuriuos jis darė. Dėl jo neištikimybės, su kuria jis pasielgė, ir dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo,—dėl jų jis turės mirti.

²⁵ Bet jūs skundžiatės: 'VIESPATIES elgesys neteisingas'. Na, klausykite Izraelio namai: Argi mano elgesys neteisingas? Ar ne jūsų poelgiai neteisingi? ²⁶ Jei teisusis nusigręžia nuo savo teismo, daro neteisybę ir miršta⁴, jis miršta dėl savo neteisybės, kurią jis darė. ²⁷ O jei bedievis atsigręš nuo savo bedievyستs, kurią jis darė, ir vykdys, kas teisinga ir teisu, jis išlaikys savo gyvybę. ²⁸ ⁵Jis atsivertė nuo visų savo maištingų darbų, kuriuos darė. Jis tikrai liks gyvas, neturės mirti. ²⁹ Tačiau Izraelio namai skundžiasi: 'VIESPATIES elgesys neteisingas'. Argi mano elgesys neteisingas, Izraelio namai? Ar ne jūsų poelgiai neteisingi? ³⁰ Todėl, Izraelio namai, aš jus kiekvieną teisiu pagal jo poelgius,—sako 'Viešpats' Jahvé. —Atsiverskite ir atsigręžkite nuo visų savo priešgyniavimų, kad 'jie netaptų jums

nusikaltimo priežastim⁶. ³¹ Meskite nuo savęs visus savo priešgyniavimus, kuriais priešgyniavote, ir susikurkite naują širdį ir naują dvasią! Kodėl norite mirti, Izraelio namai? ³² Nes aš nemėgstu mirštančiojo mirties,—sako 'Viešpats' Jahvé.—Atsigręžkite, kad liktumėte gyvi!“

2 Jer 31, 29 9 Lev 18, 5 20 Dt 24, 16

Rauda apie liūtę ir vynmedžio šaką (Judejos karaliaus namų galas)

19 „O tu užtrauk raudą apie Izraelio valdovą⁷ ² ir sakyk:

„Kokia liūtė buvo tavo motina tarp liūtų!

Ji gulėjo janaliūčių vidury, išaugino savo liūtukus.

3 Ir ji išaukštino vieną iš savo liūtukų.

Jis pasidarė jaunaliūtis. Ir jis išmoko grobti grobi; jis rijo žmones.

4 'Sušaukė prieš jį tautas⁸. Jų duobėje jis buvo sugautas.

Ir jos nutempė jį kabliais į Egipto šalį.

5 Matydama, kad niekais nuėjusi, žuvusi jos viltis, ji paėmė kitą iš savo liūtukų, jį padarė jaunaliūčiu.

6 Jis vaikščiojo tarp liūtų, pasidarė jaunaliūtis ir išmoko grobti grobi. Jis rijo žmones.

7 Jis 'tykojo prie jų buveinių ir gąsdino⁹ jų miestus, ir išsigando šalis bei visi joje dėl jo riaumojimo garso.

8 Tada tautos susikurstė prieš jį iš aplinkinių provincijų. Jos išskleidė ant jo savo tinklą. Jų duobėje jis buvo sugautas.

9 Jos uždėjo ant jo medinę apykalę¹⁰ su kabliais¹⁰

1 Lit. ant jo

2 KSTV; M: kelių

3 M + Jei jis tai darys, ar jis gyvens? ~ GS

4 M + dėl jų; ~ GS

5 M + Ir jis matė; ~ G

6 G; M: kaltė netaptų jums suklupimu

7 G; M: kunigaikščius

8 Rk; M: Tautos išgirdo apie jį.

9 Rk; M: pažinojo jų našles ir nusiaubė

10 ~ S

ir jį nuvedė pas Babilono
karalių.
Jos pasodino jį į kalėjimą¹,
kad nebebūtų girdimas jo
balsas
Izraelio kalnuose.

- 10 Tavo motina buvo kaip
vynuogyno²
vynmedis,
pasodintas prie vandens.
Jis pasidarė pilnas vaisių ir
šakų
dėl gausaus vandens.
11 Jis turėjo tvirtą kamieną,
[tinkamą] valdovų
skeptrams.
Jo ūgis aukštai kyšojo
iki debesų,
ir dėl savo aukščio jis buvo
matomas
su savo šakų daugybe.
12 Bet užsirūstinus jis buvo
išrautas,
numestas žemėn,
ir rytų vėjas sudžiovino jo
atžalas³.
Jos buvo nulaužtos ir sudžiūvo.
Jo tvirtas kamienas—
ugnis jį surijo.
13 O dabar jis pasodintas
dykumoje,
sausoje ir ištroškusioje
žemėje.
14 Ir ugnis išėjo iš šakos.
Ji surijo jo atžalas, jo
vaisius.
Ir jame nepaliko tvirto kamieno,
[tinkamo] valdovo skeptrui“.

Tai rauda, ir jį buvo vartojama kaip
raudą.

Senasis ir naujasis išėjimas

20 Septintaisiais metais, penktąjį
mėnesį, to mėnesio dešimtąją, kai
kurį Izraelio seniūnai atėjo pasiklausti
VIEŠPATIES ir susėdo prieš mane.
² Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis:
³ „Žmogau, kalbėkis su Izraelio seniū-
nais ir jiems sakyk: „Taip pasakė
Viešpats Jahvė: Ar jūs atėjote manęs

pasiklausti? Kaip aš gyvas, aš
nesiduosiu jūsų klausiamas,—sako
Viešpats Jahvė“. ⁴ Ar [ne veikiau]
norėtum juos teisti, teisti, žmogau?
Duok jiems žinoti jų tėvų bjaurius
darbus ⁵ ir jiems sakyk: „Taip pasakė
Viešpats Jahvė:

Tą dieną, kai išrinkau Izraelį, aš
[prisiekdamas] pakėliau savo ranką
Jokūbo namų palikuonims ir jiems
apsireiškiau Egipto šalyje. Jiems
pakėliau savo ranką, sakydamas: „Aš
esu Jahvė, jūsų Dievas“. ⁶ Tą dieną
jiems pakėliau savo ranką [priesaika
žadėdamas] juos išvesti iš Egipto šalies į
pienu ir medum tekančią šalį, kurią
buvau jiems išžvalges, kuri yra visų šalių
pašvaitalas. ⁷ Ir jiems pasakiau:

„Meskite šalin kiekvienas bjaurius
stabus, į kuriuos įsmigusios jo akys, ir
nesusitepkite Egipto dievstabiliai! Aš
esu Jahvė, jūsų Dievas“. ⁸ Bet jie man
priešgyniavo ir nenorėjo manęs klausyti.
Nė vienas iš jų nemetė šalin bjaurių
stabų, į kuriuos buvo įsmigusios jų akys,
ir nepaliko Egipto dievstabių. Tada
maniau išlieti ant jų savo rūstybę,
išbaigti ant jų savo įniršį Egipto šalyje.

⁹ Tačiau [gailestingai] pasielgiau dėl
savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas⁴
akyse tautų, tarp kurių jie gyveno, kurių
akyse jiems apsireiškiau [žadėdamas]
juos išvesti iš Egipto šalies. ¹⁰ Tad juos
išvedžiau iš Egipto šalies ir atvedžiau į
dykumą. ¹¹ Jiems daviau savo

nuostatus ir jiems paskelbiau savo
potvarkius, kuriais žmogus gyvens, jei
juos vykdys. ¹² Taip pat jiems daviau
savo šabatas, kad jos būtų [sandoros]
ženklas tarp manęs ir jų, kad jie žinotų,
jog aš, VIEŠPATS, esu tas, kuris juos
pašventina. ¹³ Bet Izraelio namai
maištavo prieš mane dykumoje, nesielgė
pagal mano nuostatus ir atmetė mano
potvarkius, kuriais žmogus gyvens, jei
juos vykdys, ir labai išniekino mano
šabatas. Tad maniau išlieti ant jų savo

1 GSV; M: pinkles
2 Rk.; M: tavo kraujuje
3 Rk.; M: vaisius

4 T.y. profanuojamas, laikomas nešventu

rūstybę dykumoje, juos nugalabyti. 14 Bet aš [gailėtingai] pasielgiau dėl savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas akyse tautų, kurių akyse buvau juos išvedęs. 15 Be to, aš jiems pakėliau savo ranką dykumoje [prisiekdamas], kad jų neišvesiu į pienu ir medum tekančią šalį, kurią buvau jiems davęs, kuri yra visų šalių pašvitalas, 16 kadangi jie atmetė mano potvarkius, nesielgė pagal mano nuostatus ir išniekino mano šabatas, nes jų širdis nusekė paskui jų dievstabių. 17 Tačiau mano akiai pagailo jų. Tad jų nesunaikinau ir nepadariau jiems galo dykumoje.

18 Pasakiau jų vaikams dykumoje: „Nesielkite pagal savo tėvų nuostatus, nesilaikykite jų potvarkių ir nesusitękite jų dievstabių! 19 Aš esu VIESPATS, jūsų Dievas. Elkitės pagal mano nuostatus, laikykitės mano potvarkių ir juos vykdykite! 20 Ir švęskite mano šabatas, kad jos būtų [sandoros] ženklas tarp manęs ir jūsų, kad žinotumėte, jog aš, VIESPATS, esu jūsų Dievas.“

21 Bet [ir] vaikai maištavo prieš mane. Jie nesielgė pagal mano nuostatus ir nesilaikė mano potvarkių, kad juos vykdytų, kuriais žmogus gyvens, jei juos vykds, ir išniekino mano šabatas. Tad maniau išlieti ant jų savo rūstybę ir išbaigti ant jų savo įniršį dykumoje. 22 Bet aš atitraukiau savo ranką¹ ir [gailėtingai] pasielgiau dėl savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas akyse tautų, kurių akyse buvau juos išvedęs. 23 Aš taip pat jiems pakėliau savo ranką dykumoje [prisiekdamas], kad juos išsklaidysiu tarp tautų ir išskirstysiu po šalis, 24 kadangi jie nevykdė mano potvarkių, atmetė mano nuostatus, nešventė mano šabatų, ir jų akys pasekė jų tėvų dievstabių. 25 Be to, jiems daviau negerų nuostatų ir potvarkių, kuriais jie negalėtų gyventi, 26 ir juos sutečiau jų dovanomis, jiems aukojant [per ugnį] visus pirmagimius, kad sukelčiau jiems siaubą, kad jie žinotų, jog aš esu VIESPATS².

27 Todėl, žmogau, kalbėk Izraelio namams, jiems sakyk: „Taip pasakė

‘Viešpats’ Jahvė: Dar tuo tyčiojosi iš manęs jūsų protėviai, neištikimai elgdami su manim: 28 man juos įvedus į šalį, kurią su pakelta ranka buvau prisiėkęs jiems duoti, kur jie pamatė bet kokią aukštą kalvą ar bet koki lapuotą medį, ten jie įjovė savo aukas, ‘ten aukojo savo [mane] pykinančias dovanas’, skleidė savo raminantį kvapą ir ten išliejo savo liejamąsias aukas. 29 Aš klausiau jų: „Kas yra ta aukštuma, į kurią jūs einate?“ Taip iki šios dienos ją vadina aukštuma.

30 Todėl sakyk Izraelio namams: „Taip pasakė ‘Viešpats’ Jahvė: Jūs susitępate savo protėvių elgesiu! Jūs paleistuvaujate sekdami paskui jų bjaurius stabus! 31 Aukodami savo dovanas, ‘deginami savo sūnus’², jūs iki šios dienos susitępate visais savo dievstabių. Ar tad aš turėčiau duotis jūsų klausiamas, Izraelio namai? Kaip aš gyvas,—sako ‘Viešpats’ Jahvė,—aš nesiduosisu jūsų klausiamas.“

32 Niekad neturi įvykti tai, kas atėjo jums į galvą, ką jūs manote: „Mes būsimė kaip tautos, kaip [pagonių] šalių giminės, garbinančios medį ir akmenį“. 33 Kaip aš gyvas,—sako ‘Viešpats’ Jahvė,—su tvirta ranka ir ištiestu dilbiu bei išlieta rūstybe aš noriu jums karaliauti, 34 jus išvesti iš tautų ir surinkti iš šalių, po kurias esate išsklaidyti, su tvirta ranka ir ištiestu dilbiu bei išlieta rūstybe. 35 Noriu jus įvesti į tautų dykumą ir ten teistis su jumis veidas į veidą. 36 Kaip teisiasus jūsų protėviai Egipto šalies dykumoje, taip teisius su jumis,—sako ‘Viešpats’ Jahvė.— 37 Aš leisiu jums praeiti po lazda, ir jus įvesiu į sandoros pareigas. 38 Išskirsiu iš jūsų sukilėlius ir maištavusius prieš mane. Iš šalies, kur jie buvo ateiviai, juos išvesiu, bet į Izraelio žemę jie neįeis. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS.

39 O jūs, Izraelio namai,—taip pasakė ‘Viešpats’ Jahvė,—meskite šalin³ kiekvieną savo dievstabių⁴ ir

2 Lit. perleisdami savo sūnus per ugnį; ~ G

3 Rk.; M: eikite

4 M + iš kitur patekusį sakinio fragmentą:

nebeniekinkite mano šventojo vardo savo dovanomis ir dievstabiliais. ⁴⁰ Nes mano šventame kalne, aukštame Izraelio kalne,—sako 'Viešpats' Jahvė,—ten man tarnaus visi Izraelio namai, jie visi, šalyje¹. Ten aš juos mielai priimsiu ir ten reikalausiu jūsų duoklių ir jūsų pirmojo derliaus atnašų, visų jūsų šventų dovanų. ⁴¹ Raminančiam [aukui] kvapui sklindant, aš jus mielai priimsiu, kai būsiu jus išvedęs iš tautų ir jus surinkęs iš šalių, po kurias buvote išsklaidyti, ir per jus pasirodysiu šventas tautų akyse. ⁴² Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai jus parvesiu į Izraelio žemę—į šalį, kuria su pakelta ranka buvau prisiekęs duoti jūsų protėviams. ⁴³ Ten prisiminsite savo elgesį ir 'visus' savo darbus, kuriais susitėpėte, ir jausite pasibjaurėjimą savim dėl visų savo pikėtų darbų, kuriuos darėte. ⁴⁴ Ir žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai pasielsiu su jumis dėl savo vardo, ne pagal jūsų pikta elgesį ir jūsų sugedusius darbus, Izraelio namai,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

5-6 Iš 6, 2-8 11. 13 Lev 18, 5 12 Iš 31, 13-17
15 Sk 14, 26-35 23 Lev 26, 33

VIEŠPATIES kalavijas

21 ²Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, nukreipk savo veidą vidudienio linkui, skelbk į pietų pusę ir pranašauk prieš Negebo³ giria! ³ Sakyk Negebo giriai: „Klausyk VIEŠPATIES žodžio: Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Žiūrėk! Aš užkursiu tavyje ugnį, ir ta surys tavyje kiekvieną žaliuojantį medį ir kiekvieną sausą medį. Gaisro liepsna neužges, ir visi veidai bus jos apdeginti nuo pietų iki žemių. ⁴ Ir 'visa' žmonija⁴ pamatys, kad aš, VIEŠPATS, ją užkūriau. Ji neužges“.

⁵ Tada aš sakiau: „Ak, 'Viešpatie' Jahve, jie skundžiasi manimi: „Argi jis nekalba vien vaizdingais posakiais?“

⁶ Man atėjo VIEŠPATIES žodis: ⁷ „Žmogau, nukreipk savo veidą į

Jeruzalę, skelbk prieš 'jų šventovę'⁵ ir pranašauk prieš Izraelio žemę! ⁸ Sakyk Izraelio žemei: „Taip pasakė VIEŠPATS: Stai aš prieš tave! Aš ištrauksiu savo kalaviją iš jo makšties ir išnaikinsiu iš tavęs teisųjį ir bedievį. ⁹ Kadangi išnaikinsiu iš tavęs teisųjį ir bedievį, tad išeis mano kalavijas iš savo makšties prieš visą žmoniją nuo pietų iki žemių. ¹⁰ Tada visa žmonija žinos, kad aš, VIEŠPATS, ištraukiau savo kalaviją iš jo makšties. Šis nebesugrįš [į ją]“.

¹¹ O tu, žmogau, dūsauk! Su glembančiomis strėnomis ir su karčiu skausmu dūsauk jų akyse. ¹² Ir jei jie tave paklaus: „Kodėl tu dūsauji?“, atsakyk: „Dėl to, ką girdėjau. Kai tai ateis, sutirps kiekviena širdis, nusileis suglebusios visos rankos, nusimins kiekviena dvasia, ir visi keliai varvės šlapimu“. Žiūrėk! Tai ateina ir įvyks,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

Kalavijo giesmė

¹³ Man atėjo VIEŠPATIES žodis:

¹⁴ „Žmogau, pranašauk ir sakyk: „Taip pasakė VIEŠPATS⁶: [Sakyk]⁷:

„Kalavijas, kalavijas pagalastas ir taip pat nušveistas.

¹⁵ Jis pagalastas skerdimui vykdyti, nušveistas, kad 'tviskėtų kaip'⁸ žaibas.⁹

¹⁶ Jį padavė tam, kuris jį šveitė, kad šis jį nutvertų ranka. Jis, kalavijas, buvo pagalastas, ir jis buvo nušveistas, kad jį paduotų į žudiko ranką.

¹⁷ Šauk ir klyk, žmogau, nes jis skirtas mano tautai, visiems Izraelio kunigaikščiams!

Jie numesti kalavijui drauge su mano tauta.

Tad plok per šlaunį.¹⁰

5 Kkr. MssGS; M: šventyklas

6 G

7 ~ G^{LS}

8 Rk., plg. G

9 M + apgadintą ir nesuprantamą tekstą: Arba ar mes turėtume džiaugtis? Mano sūnaus skeptras paniekina kiekvieną medį.

10 Sudavimas į šlaunį—širdgėlos ženklas.

tarnaukite, o paskui, jei manęs neklausysite

1 ~ GS

2 M 21, 1-6 = G 20, 45-49

3 M + lauko

4 Lit. kiekvienas kūnas

- 18 Nes įvyks išbandymas.
O kas, jei ir atmesto¹
skeptro
nebebus?²—
sako 'Viešpats' Jahvė.
- 19 O tu, žmogau, pranašauk
ir plok ranka į ranką!
Dukart, triskart tegul kerta
kalavijas!
Tai užmušėjų kalavijas,
didžiulis žudynių kalavijas,
kuris juos apsupa,
20 kad nusimintų širdys
ir būtų daug kritusių³.
Visuose jų vartuose
aš padėjau žudantį kalaviją.
Ak, jis tvиска kaip žaibas,
ištrauktas žudyti.
- 21 Pasirodyk aštrus į dešinę [ir] į
kaire,
kur tik nukreipti tavo ašmenys.
- 22 Aš irgi plosiu rankomis
ir nuramdysiu savo rūstybę.
Aš, VIESPATS, kalbėjau“.

Babilono karaliaus kalavijas

23 Man atėjo VIESPATIES žodis:
24 „O tu, žmogau, nusibrėžk du kelius,
kuriais gali ateiti Babilono karaliaus
kalavijas. Jie abu turi išeiti iš vienos
šalies. Paskui tu turi pastatyti po
kelrodį²⁵ kiekvieno kelio pradžioje, kad
[juo] galėtų ateiti kalavijas: „Amoniečių
Raba' ir Joda' išitvirtinusi Jeruzalėje.
26 Mat Babilono karalius sustoja
prie kryžkelės, dviejų kelių pradžios,
burdamas. Jis kratė strėles, klausinėjo
terafimus⁴, apžiūrėjo kepenis. 27 Į jo
dešinę pateko burtas „Jeruzalė“, kad jis
sustatytų mūrdaužius⁵, kad atvertų
burną „su šauksmu“, garsiai surėktų
kovos šauksmą, sustatytų mūrdaužius
prieš vartus, supiltų apsiausties pylimą,
pastatytų apgulos bokštus. 28 Bet
jiems⁶, davusiems priesaikas⁷, tai atrodo

kaip apgaulingas burtas, kai jis⁸ juk
primena jų kaltę, kad jie būtų pagauti.

29 Todėl taip pasakė 'Viešpats'
Jahvė: „Kadangi jus apkaltina,
atidengiant jūsų maistavimus taip, kad
jūsų nuodėmės pasirodo visuose jūsų
darbuose,—kadangi esate apkaltinti,
[kieta] ranka būsite pagauti.

30 O tu, bedieviškas niekše,
Izraelio kunigaikšti, kurio diena
susilaukė galutinės bausmės meto:
31 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:
Pašalink karališką turbana, nusiimk
karūną! Nebebus, kaip dabar yra!
Aukštyn, kas žema, ir žemyn, kas aukšta!
32 Griuvėsiais, griuvėsiais, griuvėsiais
ja⁹ paversiu. Be to, nebus taip [, kaip
dabar yra,] tuo metu, kai ateis tas,
kuriam priklauso teismas ir kuriam jį
pavesiu“.

28–32 Jer 49, 1–6; Ezek 25, 1–7; Am 1, 3–15; Sef 2, 8–
11

Prieš Amono gyventojus

33 „O tu, žmogau, pranašauk!
Sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė
prieš amoniečius ir jų pasityčiojimą.
Sakyk:

- Kalavijas, kalavijas,
ištrauktas žudyti,
nušveistas galabyti¹⁰,
kad tviskėtų kaip žaibas;
- 34 kad, [jiems¹¹] regint apgau-
lingus regėjimus apie tave,
žyniaujant melą apie tave,
tave dėtų prie kaklų bedieviškų
niekšų,
kurių diena susilaukė
galutinės bausmės
meto.
- 35 Kišk jį atgal į jo makštį!
Ten, kur buvai sukurtas,
tavo kilmės šaly tave teisiu.
- 36 ir išliesiu ant tavęs savo itūžį.
Savo įniršio ugnim papūsiu
į tave
ir tave atiduosiu į rankas
žvėriškų vyrų,
ruošiančių pražūti.
- 37 Ugniai tu tekisi kaip kuras.

1 Rk.; M: paniekinančio

2 Neaiškios reikšmės tekstas.

3 Plg. GS, Jer 18, 23; M: kliuvinį

4 T.y. šeimos dievukus

5 Intarpas, pakartojantis tai, kas toliau seka.

6 T.y. Jeruzalės vadams ir gyventojams

7 ~ GS

8 T.y. Babilono karalius

9 T.y. Jeruzalė

10 GTV; M: suryti

11 T.y. Amono regėtojams ir žyniams

Tavo kraujas bus [išlietas]
šalies viduje.
Niekas nebeatsimins tavęs,
nes aš, VIESPATS,
kalbėjau“.

Kraują praliejantis miestas

22 Man atėjo VIESPATIES žodis:
2 „O tu, žmogau, ar nori teisti,
teisti kraują praliejantį miestą? Tad
paskelbk jam visus jo bjaurius darbus!

3 Sakyk: „Taip pasakė 'Viespats' Jahvė:
O mieste, praliejantis kraują savo viduje
taip, kad ateina jo [teismo] laikas,
darantis sau stabų ir taip susitepantis!

4 Savo¹ krauju, kurį praliejai,
nusikaltai, ir savo stabais, kuriuos
padarei, susitepei. Tu priartinai savo
[teismo] dienas ir atvedei savo metų
[baigos] laiką². Todėl tave padariau
tautų pasityčiojimu ir visų šalių pajuoka.

5 Tos, kurios yra arti [tavęs], ir tos,
kurios toli nuo tavęs, juoksis iš tavęs,
kurios vardas suteptas, suirimas didelis.

6 Žiūrėk! Kiekvienas iš Izraelio
kunigaikščių tavyje panaudojo savo
galia³ kraujui pralieti. 7 Tėvą ir motiną
paniekino tavyje, vartojo smurtą prieš
ateivį tavo viduje, našlaitį ir našlę engė
tavyje. 8 Tu laikai mažavertėmis mano
šventenybes ir išniekinai mano šabatas.

9 Tavyje buvo šmeižikų kraujui pralieti.
Ir ant kalnų valgė tavyje. Ištvirkavo
tavo viduje. 10 Tavyje turėjo santykių
su tėvo žmona⁴, tavyje prievartavo
susitepusią mėnesinėmis. 11 Kiekvienas
bjauriai elgėsi su savo artimo žmona,
kiekvienas sutepė savo marčią
ištvirkaudamas ir kiekvienas tavyje
prievartavo savo seserį, savo tėvo
dukterį. 12 Tavyje ėmė kysių kraujui
pralieti. Tu ėmei palūkanas bei
priemoką ir prievarta išgavai iš savo
artimų neteisų pelną, o mane pamiršai,—
sako 'Viespats' Jahvė.

13 Štai aš ploju savo rankomis⁵ dėl
neteisus pelno, kurį išigijai, ir dėl tavo
krivinų veiksmų, kurie įvyko tavo

viduje. 14 Ar ištvers tavo drąsa⁶, ar liks
stiprios tavo rankos dienomis, kai
turėsiu darbo su tavim? Aš, VIESPATS,
kalbėjau ir veiksiu. 15 Tave išsklaidysiu
tarp tautų, išskirstysiu po šalis, visiškai
pašalinsiu nuo tavęs tavo susitepimą
16 ir leisiu per tave išniekinti save⁷
tautų akyse. Tada žinosi, kad aš esu
VIESPATS“.

7 Iš 20, 12; Dt 5, 16 7 Iš 22, 21–22; Dt 24, 17 8 Lev
19, 30; 26, 2 10–11 Lev 18, 7–20 12 Iš 23, 8; Dt 16,
19 12 Iš 22, 25; Lev 25, 36–37; Dt 23, 19

Izraelis lydykloje

17 Man atėjo VIESPATIES žodis:
18 „Žmogau, Izraelio namai man tapo
išdagomis. Jie visi yra varis, alavas,
geležis ir švinas lydkrosnės viduje. Jie
pavirto išdagomis⁸.

19 Todėl sakyk⁹: „Taip pasakė
'Viespats' Jahvė: Kadangi jūs visi tapote
išdagomis, todėl štai aš jus surinksiu į
Jeruzalės vidų. 20 Kaip¹⁰ sudeda
sidabrą, varį, geležį, šviną ir alavą į
lydkrosnės vidų, kad sukurtų po ją¹¹
ugnį lydymui¹², taip aš įnirtęs¹³ [jus]
surinksiu ir sudėjęs jus ištirpdysiu.
21 14 Aš sukursiu prieš jus savo itūžio
ugnį, ir jūs būsite ištirpdyti joje.
22 Kaip ištirpdomas sidabras lydkrosnės
viduje, taip būsite ištirpdyti anoje¹⁵.
Tada žinosite, kad aš, VIESPATS,
išliejau ant jūsų savo rūstybę“.

**Žvilgnis atgal į visų šalies luomų
sugedimą**

23 Man atėjo VIESPATIES žodis:
24 „Žmogau, jai sakyk: „Tu esi šalis,
kuri 'negavo lietaus'¹⁶, nebuvo
padrėkinta apmaudo diena, 25 kurios
kunigaikščiai¹⁷ joje buvo kaip

1 T.y. tavyje pralietu

2 2 Mss GSTV; M: iki

3 Lit. ranką

4 Lit. atidengė tėvo gėdą (žr. Lev 18, 8; 20, 11)

5 GS; M: savo ranka

6 Lit. širdis

7 MsGSVT; M: tu būsi išniekintas per save

8 Rk.; M: sidabro išdagomis

9 G; ~ M

10 GST, plg. 22 skn.; ~ M

11 Lit. prieš ją

12 GS

13 M + ir užsirutinęs; ~ G

14 M + Ir aš jus surinksiu; ~ GS

15 T.y. mano itūžio ugniję

16 Rk.; M: nebuvo apvalyta

17 G; M: jos pranašų samokslas

riaumojantis, grobį draskantis liūtas. Jie rijo gyvus žmones, glemžė turą ir brangenynes, padarė daug našių joje.

²⁶ Jos kunigai prievartavo mano mokymą¹ ir sutepė tai, kas man šventa. Jie nedarė skirtumo tarp to, kas šventa ir kas nešventa, ir nemokė atskirti tai, kas sutepta, nuo to, kas tyra, ir užmerkė akis mano šabatams. Tad nebuvau laikomas šventu tarp jų. ²⁷ Jos valdininkai buvo joje kaip vilkai, draskantys grobį kraujui išlieti, [žmonių] gyvybėms atimti², kad įsigytų neteisių pelną. ²⁸ O jos pranašai jiems [tai] užglaistė tinku, regėdami apgaule ir jiems žyniaudami mela, sakydami: „Taip, pasakė Viešpats³ Jahvė“, kai VIEŠPATS nekalbėjo. ²⁹ Valstiečiai vartojo smurtą ir plėšikavo. Jie engė vargšą ir beturtį ir neteisėtai elgėsi su ateiviu. ³⁰ Ir aš ieškojau tarp jų žmogaus, kuris statytų sieną ir atsistotų į spragą prieš mane šalies ginti, kad neturėčiau jos sunaikinti, bet neradau nė vieno. ³¹ Tad išliejau ant jų savo apmaudą ir savo įtūžio ugnimi padariau jiems galą. Jų elgesį uždėjau ant jų galvos,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

²⁶ Lev 10, 10

Ohola ir Oholiba

23² Man atėjo VIEŠPATIES žodis, „Žmogau, buvo dvi moterys, vienos motinos dukterys. ³ Ir jos paleistuvavo Egipte, [jau] savo jaunystėje paleistuvavo. Ten buvo spaudžiamos jų krūtys ir ten buvo glamonėjama jų mergystės krūtinė. ⁴ Vyresnioji vadinosi Ohola, o jos sesuo—Oholiba. Jas vedžiau, ir jos pagimdė sūnų bei dukterų. O dėl jų vardų, Ohola yra Samarija, o Oholiba—Jeruzalė.

⁵ Bet Ohola paleistuvavo, palikdama mane⁴, ir aistringai geidė savo meilužių asirų, kariautojų, ⁶ apsiirengusių violetiniu purpuru,

vietininkų ir valdininkų. Jie visi buvo gražūs vaikinai, raiteliai, jojantys žirgus.

⁷ Ir ji siūlė jiems savo paleistuvystę. Jie visi buvo rinktiniai asirai. Ir ji susitepė visais, kurių ji aistringai geidė, visais jų stabais. ⁸ Ir ji nesiliovė paleistuvavusi nuo Egipto [dienų], nes egiptiečiai buvo gulėję su ja jos jaunystėje, glamonėję jos mergystės krūtine ir išlieję ant jos savo paleistuvystę. ⁹ Todėl aš ją atidaviau į jos meilužių rankas: į rankas asirų, kurių ji aistringai geidė. ¹⁰ Jie atidengė jos gėdą, paėmė jos sūnus ir dukteris, o ją pačią nužudė kalaviju. Taip ji tapo bloga paskala moterims, o anie ją nuteisė.

¹¹ Jos sesuo Oholiba tai matė, tačiau ji buvo dar gašlesnė už ją, ir jos paleistuvavimai blogesni už jos sesers paleistuvavimus. ¹² Ji aistringai geidė asirų, vietininkų ir valdininkų, puošniai apsiirengusių kariautojų, raitelių, jojančių žirgus. Jie visi buvo gražūs vaikinai. ¹³ Ir aš mačiau, kad ji darėsi sutepta. Vienaip elgėsi jos abi.

¹⁴ Tačiau ji dar labiau paleistuvavo. Pamačius į sienoje įrežtus vyrus, kaldėjų paveikslus, įrežtus ryškiai raudona spalva, ¹⁵ susijuosusius strėnas juosta, su nukarusiais turbanais ant jų galvų, juos visus adjutantų⁵ išvaizdos, vaizduojančius babiloniečius, kurių gimtinė yra Kaldėja,—¹⁶ savo akimis [juos] pamačius, ji aistringai užsigeidė jų ir siuntė pas juos pasiuntinių į Kaldėją.

¹⁷ Tada babiloniečiai atėjo pas ją į meilės guolį ir ją sutepė savo paleistuvavimu. Bet susitepus jais, ji bjaurėdamasi nusigrėžė nuo jų.

¹⁸ Kadangi ji viešai rodė savo paleistuvavimus ir atidengė savo gėdą, aš bjaurėdamasis nusigrėžiau nuo jos, kaip buvau nusigrėžęs nuo jos sesers. ¹⁹ Tačiau ji dar labiau paleistuvavo, atsimindama savo jaunystės dienas, kai ji paleistuvavo Egipto šalyje. ²⁰ Ir ji aistringai geidė savo sugulovių, kurių lytinis organas kaip asilų lytinis organas ir kurių sėklos išsiliejimas kaip eržilų sėklos išsiliejimas. ²¹ Taip tu ilgėjais

1 Arba: įstatymą. T.y. ji iškraipė savo naudai, aukštųjų visuomenės klasių palankumui įsigyti.

2 ~GS

3 ~GS

4 G; M: nors ji man priklausė

5 Lit. trečiųjų. Trečiasis vyras kovos vežime turėjo laikyti skydą ir ginti kovotoją.

savo jaunystės ištvirtimo, kai Egipte¹ glamonėjo tavo krūtine, kad spaudytų tavo jaunas krūtis.

22 Todėl, Oholiba, taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Štai aš sukelsiu prieš tave tavo meilūžius, nuo kurių nusigrėžė tavo geidulys, ir juos atvesiu prieš tave iš visų pusių, ²³ babiloniečius ir visus kaldejus, Pekodą, Soją ir Koją [visus asirus] su jais, gražius vaikus, visus vietininkus ir valdininkus, adjutantus² ir išymiusius, visus jojančius žirgus.

24 Jie ateis prieš tave iš šiaurės³ su⁴ kovos vežimais bei ratais ir su tautų telkiniu. Jie susitaps prieš tave aplinkui didžiuosius bei mažuosius skydus ir šalmus. Aš pavesiu jiems teisną, ir jie teis tave pagal savo teisę. ²⁵ Ir nukreipsiu prieš tave savo užsidegimą taip, kad jie įnirtusiai pasielgs su tavim. Jie nupjaus tau nosį ir ausis, o tavo palikuonys kris nuo kalavijo. Jie paims tavo sūnus ir tavo dukteris, o tai, kas iš tavęs pasiliks, bus ugnies praryta. ²⁶ Jie nuvilks tau drabužius ir atims tavo papuošalus. ²⁷ Taip padarysiu galą tavo ištvirtimui ir tavo paleistuvavimui nuo Egipto šalies [dienų]. Tad nebepakelsi į juos⁵ savo akių ir nebeatsiminsi Egipto.

28 Nes taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Štai aš atiduodu tave į rankas tų, kurių tu nekenti,— į rankas tų, nuo kurių nusigrėžė tavo geidulys. ²⁹ Jie elgsis su tavim su neapykanta; atims viską, ką darbu įsigijai, ir paliks tave be aprango ir pliką, ir tavo paleistuvinga gėda bus atidengta. Tavo ištvirtimas ir tavo paleistuvavimai ³⁰ tau tai padarė, kadangi paleistuviškai nusekai paskui tautas, kadangi susitepei jų stabais. ³¹ Savo sesers keliu tu vaikščiojai, tad paduodu jos taurę tau į ranką“.

32 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Turėsi gerti savo sesers taurę, giliai ir plačiai⁶, kurioje daug telpa.

33 Tu tapsi pilna girtumo ir sielvarto. 'Siaubo ir nusiaubimo taurė— tavo sesers Samarijos⁷ taurė.

34 Tu turėsi ją gerti, išsiurbsnoti, išsiurpti jos mieles⁸, ir draskyti sau krūtis, nes aš kalbėjau,— sako 'Viešpats' Jahvė“.

35 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Kadangi mane pamiršai ir numetėi sau už nugaros, tad ir tu neš savo ištvirtimo ir savo paleistuvavimų pasekmes⁹“.

36 VIESPATIS man tarė: „Žmogau, ar nori teisti Oholą ir Oholibą? Tad joms paskelbk jų bjaurius darbus! ³⁷ Nes jos svetimavo, ir kraujas yra ant jų rankų. Jos svetimavo su savo stabais ir savo sūnus, kuriuos jos buvo man pagimdžiusios, aukėjo jiems kaip maistą. ³⁸ Dar ir tai jos man padarė: jos sutepė mano šventovę¹⁰ ir išniekino mano šabatas. ³⁹ Papjovusios savo sūnus savo stabams, jos¹¹ įeidavo į mano šventovę, kad ją suteptų. Ir štai taip jos elgėsi mano namų viduje. ⁴⁰ Jos net pasikvietė vyrų, kurie turėjo ateiti iš toli, pas kuriuos buvo nusiųstas pasiuntinys, ir štai jie atėjo. Jiems tu išsimaudei, pasidažei akis ir pasipuošei papuošalais. ⁴¹ Atsisėdai į puikų¹² guolį, ties kuriuo buvo paruoštas stalas, ir ant to tu padėjai mano smilkalų ir aliejaus. ⁴² Nerūpestingo būrio triukšmas buvo [girdimas] prie jos, ir be vyrų iš žmonių daugybės buvo atvesta sabėjų¹³ iš dykumos. Jie dėjo apyrankes ant jų rankų ir puikų vainiką joms ant galvų. ⁴³ Tada pagalvojau apie išdėvėtą svetimavimą: „Dabar jie paleistuvaus su ja, o ji [juk yra paleis-

1 GSV; M: iš Egipto; 2Mss: Egiptas

2 Žr. 15 skn. išnaša.

3 G; M žodžio reikšmė neišaiškinta.

4 Rk., plg. 26, 7.

5 T.y. savo meilūžius arba stabus

6 M + ji (t.y. Oholiba) taps pajuoka ir pasityčiojimu; ~ G

7 ~ G^B

8 Rk.; M: apgraužti jos šukes

9 Lit. savo ištvirtimą ir savo paleistuvavimus

10 M + tą dieną; ~ G

11 M + tą dieną; ~ G

12 G: paruošta (plg. Pat 7, 16)

13 Hbr. tekstas apgadintas ir neaiškus..

tuve]¹. 44 Ir jie įėjo pas ją. Kaip įeinama pas paleistuvę, taip jie įėjo pas Oholą ir Oholibą, ištvirkusias moteris. 45 Tačiau teisūs vyrai jas teis, kaip teisia svetimautojas ir praliejančias kraują, nes jos svetimautojos ir jų rankos kruvinos“.

46 ²Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Tegul atveda sambūrį prieš jas ir jas atiduoda nuogaščiui ir apiplėšimui! 47 Tegul jas muša akmenimis³, ir savo kalavijais tegul jie sukapoja jas. Tegul jie nužudo jų sūnus bei jų dukteris ir sudegina jų namus. 48 Taip padarysiu galą ištvirkimui šalyje, ir visos moterys leis išspėjamos ir nebeištvirkauš, kaip jūs. 49 Jums uždės bausmę už jūsų ištvirkimą⁴, ir turėsite nešti bausmę už savo stabmeldystės nusikaltimus⁵. Tada žinosite, kad aš esu 'Viešpats' Jahvė“.

Verdančio katilo palyginimas

24 Devintaisiais metais, dešimtąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją, man atėjo VIEŠPATIES žodis: ² „Žmogau, užsirašyk šios dienos, šios pačios dienos⁶, datą. Babilono karalius kaip tik šitą dieną metėsi ant Jeruzalės. ³ Sakyk palyginimą priešgyniaujantiems namams, jiems tark: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:

Užkaišk katilą, užkaišk, taip pat įpilk į jį vandens.

- 4 Sudėk į jį ⁷mėsos gabalus, visus gerus gabalus, šlaunį ir petį, rinktiniais kaulais [jį] papildyk.

- 5 Paimk bandos geriausią [avi], taip pat sukrauk malkų⁸ po juo.

Virink jo mėsos⁹ gabalus, taip pat tegul išverda jo kaulai jame.

6 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: 'Vargas kruvinam miestui, surūdijusiam katilui, kurio rūdys neišeina iš jo! Gabalą po gabalo išimk iš jo. Ant jo [dar] nekrito atpildas, ⁷ nors jo [pralietas] kraujas yra jame. Jis išpylė jį ant plikos uolos, jo neišliejo ant žemės, kad jį uždengtų dulkėmis. ⁸ Norėdamas užleisti rūstybę, norėdamas atkeršyti, aš leidau išpilti jo [pralietą] kraują ant plikos uolos, kad nebūtų uždengtas.

9 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: 'Vargas kruvinam miestui! Aš irgi padarysiu didelį laužą, ¹⁰ sukrausiu daug malkų, pakursiu ugnį, išvirsiu mėsą, 'nupilsiu sultinį'¹¹ ir leisiu sudeginti kaulus. ¹¹ Pastatysiu jį 'tuščia' ant žarijų, kad jis ikaistų, kad sužėruotų jo varis ir jame ištirtų jo nešvarumai, būtų nudegintos jo rūdys. ¹² ¹¹ Tačiau daugybė jo rūdžių neišeina iš jo per ugnį¹². ¹³ Dėl tavo susitepimo ištvirkavimu, kadangi tavo švarinai, bet tu neapsivalai nuo savo nešvarumo, nebebūsi švarus, iki numalšinsi tavyje savo rūstybę. ¹⁴ Aš, VIEŠPATS, kalbėjau. Tai įvyks, aš tai įvykdysiu. Nesusilaikysiu, nepasigailėsiu, ir nebus man gaila. Tave teisiu pagal tavo elgesį ir darbus,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

2 2 Kar 25, 1; Jer 52, 4

Pranašo gedėjimas dėl mirusios žmonos—ženklas gedėjimo dėl Jeruzalės žlugimo

15 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 16 „Žmogau, štai aš staigia mirtim atimsiu iš tavęs tavo akių susižavėjimą. Bet tu neturi nei raudos raudoti, nei verkti, nei turi lieti tavo ašaros. 17 Dūsauk mirtinai sustiręs, nesuruošk gedulo, užsivyniok turbaną, apsiauk kojas korpėmis, nepridenk ūsų ir nevalgyk gedinčiųjų duonos“.

18 Aš ryto metą kalbėjau žmonėms. Mano žmona mirė vakare, o aš kitą rytą padariau, kaip man buvo įsakyta. 19 Tada žmonės mane klausė: „Argi

1 Hbr. tekstas apgadinotas ir neaiškus

2 M + Nes; ~ MsG

3 M + pstb.: sambūris

4 Lit. jūsų ištvirkimą

5 Lit. savo dievukų nusikaltimus

6 ~SV

7 M + jo; ~ GS

8 Rk.; M: kaulų

9 2 Mss; M: virinamus

10 Rk., plg. G; M: patepk tepaline

11 M + pirma einančių dviejų žodžių dtgr.; ~ G

12 Rk.; M: jo rūdžių ugnį

mums nepasakysi, ką tai mums¹ reiškia, kad tu taip darai?“

20 Aš jiems atsakiau: „Man atėjo VIEŠPATIES žodis: ²¹ Sakyk Izraelio namams: „Taip pasakė Viešpats Jahvė: Štai aš išniekinsiu savo šventovę, jūsų prieglaudą, kuria didžiuojatės, jūsų akių susižavėjimą ir jūsų sielų pagaidą. O jūsų sūnūs ir jūsų dukterys, kuriuos palikote, kris nuo kalavijo. ²² Ir jūs darysite, kaip aš dariau: neprisidengsite ūsų ir nevalgysite gedinčiųjų duonos, ²³ savo turbaną [palaikysite] ant galvų ir savo kurpes ant kojų. Neraudosite raudos ir neverksite, bet sunyksite savo nusikaltimais ir dūsosite vienas kitam. ²⁴ Taip Ezekielis taps jums ženklui. Darysite visai taip, kaip jis darė. Tam įvykus, žinosite, kad aš esu Viešpats Jahvė“.

25 „O tu, žmogau, tikrai tą dieną, kai iš jų atimsiu jų prieglaudą, jų šlovingąjį džiaugsmą, jų akių susižavėjimą ir jų sielos troškimą, jų sūnus ir jų dukteris,—²⁶ tą dieną ateis pas tave pabėgėlis, kad tavo ausims duotų tai išgirsti². ²⁷ Tą dieną tavo burna atsivers pabėgėliui, ir tu kalbėsi ir nebebūsi nebylys. Taip tu tapsi jiems ženklui, ir jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

PRANAŠYSTĖS PRIEŠ SVETIMAS TAUTAS (25, 1—32, 32)

Prieš Amoną

25 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: ² „Žmogau, nukreipk savo veidą į amoniečius ir pranašauk prieš juos. ³ Tark Amoniečiams: „Klausykite Viešpaties Jahvės žodžio! Taip pasakė Viešpats Jahvė: Kadangi tu [tyčiodamasis] sakei „Aha“ apie mano šventovę, kai ji buvo sutepta, ir apie Izraelio žemę, kai ji buvo nusiaubta, ir apie Judo namus, kai jie turėjo eiti tremtin, ⁴ todėl štai atiduosiu tave rytiečiams nuosavybėn. Jie pastatys tavyje savo palapinių stovyklas³ ir tavyje įkurs savo buveines. Jie valgys tavo

vaisius ir jie gers tavo pieną. ⁵ Padarysiu Rabą kupranugarių ganykla ir Amoniečius avių gulykla. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS“.

⁶ Nes taip pasakė Viešpats Jahvė: Kadangi plojai rankomis, trypei koja ir iš širdies su visa savo panieka džiaugeis dėl Izraelio žemės⁴, ⁷ todėl štai aš ištiesiu savo ranką prieš tave, atiduosiu tave kaip grobį tautoms, tave išnaikinsiu iš tautų ir išdildysiu iš šalių, tave sunaikinsiu. Tada žinosi, kad aš esu VIEŠPATS“.

1-7 Jer 49, 1-6; Ezek 21, 28-32; Am 1, 13-15; Šef 2, 8-11

Prieš Moabą

⁸ Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Kadangi Moabas⁵ sako: „Štai Judo namai pasidarė kaip visos tautos“, ⁹ todėl štai aš atidarysiu Moabo atslaitę, pradėdamas jo pasienio miestais⁶, šalies gražybę—Bēt-Ješimotu, Baal-Meonu ir Kirjataimu. ¹⁰ Jį atiduosiu drauge su Amoniečiais rytiečiams nuosavybėn, kad nebebūtų atmenama Amoniečių tarp tautų, ¹¹ o Moabą puteisiu. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

8-11 Jez 15—16, 14; 25, 10-12; Jer 48, 1-47; Am 2, 1-3; Šef 2, 8-11

Prieš Edomą

¹² Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Kadangi Edomas kerštingai pasielgė su Judo namais ir, jiems keršydamas, sunkiai nusikalto, ¹³ todėl taip pasakė Viešpats Jahvė: Aš ištiesiu savo ranką prieš Edomą, išnaikinsiu iš jo žmones bei gyvulius ir jį paversiu griuvėsiais. Nuo Tėmano iki Dedano jie kris nuo kalavijo, ¹⁴ ir aš įvykdysiu savo kerštą Edomui savo tautos Izraelio ranka. Jie pasielgs su Edomu pagal mano pyktį ir rūstybę ir pažins mano kerštą,—sako Viešpats Jahvė“.

1 ~GST

2 Rk.; plg. GS

3 T.y. akmeninių sienų saugomas stovyklas

4 T.y. Izraelio šalies nusiaubimo

5 M + ir Seyras; ~ G

6 G; M lit.: nuo miestų, nuo jo miestų, nuo jo pasienio

12-14 Jez 34, 5-17; 63, 1-6; Jer 49, 7-22; Ezek 35, 1-15; Am 1, 11-12; Ob 1-14; Mal 1, 2-5

Prieš filistinus

15 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Kadangi filistinai elgėsi kerštingai ir, norėdami sunaikinti, iš širdies žiauriai keršijo su panieka, su senoviniu priešiškuumu, ¹⁶ todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš ištiesiu savo ranką prieš filistinus, išnaikinsiu keretus ir pražudysiu pajūrio likutį. ¹⁷ Pavartosiu prieš juos didžius kerštus 'rūsčiomis bausmėmis', ir, kai jiems keršysiu, jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

15-17 Jez 14, 29-31; Jer 47, 1-7; Joel 3, 4-8; Am 1, 6-8; Sef 2, 4-7; Zach 9, 5-7

Prieš Tyrą

26 Vienuoliktaisiais metais, ¹ pirmąją mėnesio [dieną], man atėjo VIESPATIES žodis: ² „Žmogau, kadangi Tyras sakė apie Jeruzalę:

„Aha! Sulaužyti „tautų vartai“,
jie man atiteko;

„ta, kuri [kadaise] buvo pilna,
[dabar] nusiaubta“;

3 todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:

Štai aš prieš tave, Tyre!

Aš sukelsiu prieš tave daug tautų,

kaip jūra sukelia savo bangas“.

4 Jos išardys Tyro sienas
ir sugriaus jo bokštus.

Aš nuo jo nuplukdysiu jo dirvožemį
ir jį padarysiu plika uola.

5 Jis taps tinklų džiovykla jūros vidury,

nes aš kalbėjau,—sako
'Viešpats' Jahvė,—

ir jis taps tautų grobiu.

6 O jo dukterys⁴, esančios lauke,
bus nužudytos kalaviju.

Tada jie žinos, kad aš esu
VIESPATS“.

7 Nes taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Štai aš atvedu iš šiaurės prieš Tyrą Nebuchadrešarą, Babilono karalių, karalių karalių, su žirgais, kovos vežimais, raiteliais ir daugybės kareivių telkiniu⁵. ⁸ Ir jis nužudys kalaviju tavo dukteris atvirame lauke. Jis pastatys prieš tave apgulos įrenginius, supils prieš tave puolamuosius pylimus, pakels prieš tave denginius, ⁹ savo mūrdaužių dūžį nukreips į tavo sienas ir tavo bokštus nugriaus geležiniais prietaisais. ¹⁰ Dėl aibės jo žirgų tave apdengs jų dulkės. Nuo raitelių, ratų ir kovos vežimų bildesio sudrebės tavo sienos, kai jis išibraus į tavo vartus, kaip išibraunama į pralaužtą miestą. ¹¹ Savo žirgų kanopomis jis sutryps visas tavo gatves. Tavo žmones jis nudobs kalaviju, ir tavo galingi stulpai nuvirs žemėn. ¹² Jie pasigrobs tavo turtus, išplėš, išardys tavo sienas, sugriaus tavo puikius namus ir suvers į jūrą⁶ tavo akmenis, sijas bei žemes. ¹³ Padarysiu galą tavo dainų skambesiui, ir nebebus girdima tavo lyrų garso. ¹⁴ Tave padarysiu plika uola. Tu tapsi tinklų džiovykla, nebebūsi atstatytas, nes aš, VIESPATS, kalbėjau“,—sako 'Viešpats' Jahvė.

15 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė Tyrui: „Ar nesudrebės salos dėl tavo griuvimo garso, vaitojant perdurtiems, siaučiant žudynėms tavo viduje? ¹⁶ Visi jūros kunigaikščiai nužengs nuo savo sostų, padės į šalį savo apsiaustus ir nusivilks savo margaspalvius drabužius. Jie apsisvilks drebejimui, sėdės ant žemės, susijaudinę drebės ir baisės dėl tavęs. ¹⁷ Jie užgiedos raudą apie tave ir tau sakys:

„Kaip tu 'žuva', pradingai iš jūrų,

garsusis mieste,

kuris buvo galingas jūroje,

jis ir jo gyventojai,

kuris⁷ skleidė baimę savęs,

atseit, jo gyventojai!

18 Dabar dreba salos
tavo kritimo dieną.

1 Išleistas mėnesio vardas

2 GT; M: pasidarysiu pilnas, ji nusiaubta

3 Vrs: sukykla savo bangomis

4 T.y. aplinkiniai miestai

5 3MssG; M: telkiniu ir daugybė kareivių

6 GST; M: vandenį

7 G; M: kurie

Salos, esančios jūroje,
išsigąsta dėl tavo
baigties““.

19 Nes taip pasakė Viešpats Jahvė: „Kai tavo padarysiu nusiaubtu miestu, panašiu į nebegyvenamus miestus, kai užleisiu ant tavęs pirminį vandenyną ir tavo apdengs gausūs vandenys, ²⁰ aš nugramzdinsiu tave su nužengiančiais į duobę pas senovės žmones ir tave apgyvendinsiu požeminėje¹ šalyje tarsi senoviniuose griuvėsiuose su nužengusiais į duobę, kad nebebūtum apgyventas ir nebeužimtum vietos“² gyvųjų šalyje. ²¹ Tau padarysiu staigų, išgąstingą galą, ir tavęs nebebus. Tavo ieškos, tačiau niekad neberas“,—sako Viešpats Jahvė.

13 Apr 18, 22 16–18 Apr 18, 9–10 21 Apr 18, 21

Tyras—prabanginis laivas. Jo paskendimas

27² Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Dabar, žmogau, užgiedok apie Tyrą raudą³ ir sakyk Tyrui, gyvenančiam prie jūros priėjimo³, tautų prekiautojui, [išvežiojančiam prekes] į daugelį pajūrių: „Taip pasakė Viešpats Jahvė:

- O Tyre, tu vadinamas laivu, tobulai gražiu“⁴.
- 4 Tavo ribos jūrų vidury⁵. Tavo statytojai ištobulino tavo grožį.
- 5 Iš Senyro ėglių jie tau įtaisė visas [abiejų šonų] lentas. Jie paėmė Lebanono kedrą, kad padarytų tau stiebą.
- 6 Iš Bašano ažuolų jie padarė tavo irklus. Tavo deniui panaudojo ⁶kiparus iš Kitiečių pajūrių.
- 7 Lininiai marginiai iš Egipto buvo tavo burės, kad tau tarnautų kaip vėliava.

Iš Elišos pajūrių violetinio ir raudono purpuro buvo tavo [kajučių] dangalas.

- 8 Šidono ir Arvado gyventojai buvo tavo irkluočiai.
- 9 Tavyje buvo Gebalo⁷ seniūnai ir jo prityrusieji, užtaisantys tavo plyšius. Visi jūros laivai ir jų igulos būdavo tavyje, kad išmainytų tavo mainomas prekes.
- 10 Persai, ludai ir putai tarnavo kaip kareiviai tavo kariuomenėje. Skydą ir šalną jie pakabino tavyje.

Jie sudarė tavo gražybę.

11 Arvadiečiai ir chelekiečiai buvo aplinkui⁸ ant tavo mūrų, o gamadiečiai buvo tavo bokštuose. Savo apskrituosius skydus jie sukabino aplinkui ant tavo sienų. Jie padarė tavo grožį tobulą.

12 Taršišas buvo tavo supirkėjas dėl daugybės visokių [tavo] gėrybių. Už sidabrą, geležį, alavą ir šviną jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. ¹³ Javanas, Tubalis ir Mešechas buvo tavo pirkliai. Už vergus⁹ ir žalvarinius įrankius jie pardavinėjo tavo mainomas prekes. ¹⁴ Iš Bét-Togarmos už¹⁰ kinkomus ir jojamus arklius bei mulus jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. ¹⁵ Rodiečiai¹¹ buvo tavo pirkliai. Daugelis pajūrių buvo tavo prekybos agentai. Jie tau atmokėjo dramblio iltimis ir juodmedžiu. ¹⁶ Edomas¹² buvo tavo supirkėjas dėl daugybės tavo gaminių. Už granatą, raudoną purpurą, marginius, ploną drobę, koralus ir rubiną jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. ¹⁷ Judas ir Izraelio šalis buvo tavo pirkliai. Už Minito kviečius, panagą¹³, medų,

1 Lit. žemiausių vietų
2 G; M: aš duociau gražmeną
3 GSV; M: priėjimų
4 Rk; M: sakei: „Aš esu tobulai gražus!“
5 Lit. širdyje; taip pat 25 ir 26 skn.
6 M + dtgr.: dramblio kaulus

7 T.y. Biblosio
8 ~ GS
9 Lit. žmonių gyvybes
10 Rk.
11 G; M: Dedaniečiai
12 Dgl. MssSAkv; M: Aramas (= Sirija)
13 T.y. už tam tikrą maisto gaminių ar gydantį augalą

aliejų ir mastikmedžio sakus jie pardavinėjo tavo mainomas prekes. 18 Damaskas buvo tavo supirkejamas dėl daugybės tavo gaminių, dėl daugybės visokių gėrybių. Už Chelbono vyną, Sacharo vilną 19 ir 'vyno statines iš Izalio¹ jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. Apdirbta geležis, cinamonas ir prieskoninė nendrė buvo mainoma į tavo prekes. 20 Dedanas prekiaavo su tavim pabalnėmis. 21 Arabija ir visi Kédaro šeikiai buvo tavo agentai, prekiaujantys ėriukais, aviniais ir ožiais. Jais jie prekiaavo su tavim. 22 Šebos ir Ramos pirkliai prekiaavo su tavim. Už ²geriausią balzamą, ³brangius akmenis ir auksą jie pardavinėjo tavo paliktas saugoti prekes. 23 Charanas, Kanė ir Edenas, Šebos pirkliai, Asirija, 'visa Medija'⁴, prekiaavo su tavim. 24 Jie prekiaavo su tavim puikiais drabužiais, violetinio purpuro apsiaustais, marginiais, dvispalviais audiniais, susuktomis, stangriomis virvėmis. Tais jie prekiaavo su tavim. 25 Taršišo laivai buvo tavo mainomų prekių pervežėjai⁵.

Taip tu pasidarei pilnas [prekių] ir sunkiai apkrautas jūros vidury.

26 Į galingus vandenį tave irklavo tavo irklininkai.

Rytvėjis tave sudaužė jūrų vidury.

27 Tavo turtai ir tavo paliktos parduoti [ir] mainyti prekes,

tavo igula ir tavo jūrininkai,

tavo plyšių glaistytojai ir tavo prekių mainytojai,

visi tavo kareiviai, esantys tavyje,

ir visa tavo bendrija, esanti tavo viduje,

nuskęs į jūrų širdį tavo paskendimo diena.

28 Nuo tavo jūrininkų šauksmo garso

drebės ganyklos,

29 ir iš jų laivų išlips visi irklautojai.

Laivo igula, visi jūrininkai, išlips į krantą,

30 garsiai dejuos dėl tavęs ir karčiai šauks.

Jie bers žemes sau ant galvų, voliosis dulkėse.

31 Jie plikai nusiskus dėl tavęs, apsijuos ašutinėmis ir verks dėl tavęs su apkartusia siela,

karčiai aimanuodami.

32 Dejuodami jie užtrauks apie tave raudą,

raudos apie tave:

„Kas buvo kaip Tyras, kaip tvirtovė

jūros vidury?“

33 Iškraudamas savo prekes iš jūrų,

tu patenkinai daug tautų.

Savo gėrybių ir mainomų prekių daugybę

tu praturtinai žemės karalius.

34 Dabar tu sudaužytas jūroje⁶, vandens gėlmėse.

Tavo mainomos prekės ir visa tavo bendrija

nuskendo tavo viduje.

35 Visi pajūrių gyventojai apimti siaubo dėl tavęs.

Jų karalių plaukai šiaušiasi, prislėgti jų veidai.

36 Supirkejai tarp tautų švilpauja apie tave.

Siaubu tapai,

ir tavęs niekad nebebus“.

25-36 Apr 18, 11-19

Prieš Tyro kunigaikštį

28² Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, sakyk Tyro kunigaikščiui: 'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi pasididžiavo tavo širdis

ir pamanei: „Aš esu dievas,

sėdžiu dievo soste,

jūrų širdyje!“

1 Rk., plg. G; M: Danas ir Javanas (= Graikija)

2 M + visoki; ~ GS

3 M + visokius; ~ GSV

4 T; M: Kilmadas; G: ir Charmanas

5 Lit. karavanai

6 G; M: šalin juo jūrų

- nors esi [tik] žmogus, o ne dievas,
tačiau taries esąs toks protingas, kaip dievas,—
- 3 mat tu išmintingesnis už Danielį,
jokia paslaptis nėra tau per gili;
- 4 savo įgudimu ir apsuksrumu išigijai turtų ir susikrovei aukso bei sidabro į savo išdines;
- 5 savo didelių įgudimu prekiaudamas, dauginai savo turtus, ir tavo širdis didžiavosi tavo turtais,—
- 6 todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvé:
Kadangi taries esąs toks protingas, kaip dievas,
- 7 todėl štai aš užleisiu ant tavęs svetimšalius, žiauriausias tautas.
Jos ištrauks savo kalavijus prieš tavo įmaningumo sukurtą gražybę ir suteps tavo skaistybę.
- 8 Jos tave nutrems į duobę, ir tu mirsi užmuštųjų mirtim jūrų širdyje.
- 9 Ar tada bedrįsi sakyti: „Aš esu dievas“ savo žudikų akyse,—
nors esi žmogus, o ne dievas,—
rankose tų, kurie tave nudurs?
- 10 Tu mirsi neapipjaustytųjų mirtim nuo svetimšalių rankos, nes aš kalbėjau,—sako 'Viešpats' Jahvé“.

Rauda dėl Tyro karaliaus

- 11 Man atėjo VIESPATIES žodis:
12 „Žmogau, užtrauk raudą apie Tyro karalių ir jam sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvé:
Tu buvai kruopščiai padarytas antspaudo žiedas, 'pilnas išminties' ir tobulai gražus.
- 13 Tu buvai Edene, Dievo sode. Visokie brangūs akmenys

- buvo tavo apvalkalas—
sardis, chrizolitas ir selenitas, auksaspalvis topazas, karneolis ir jaspis, lazuritas, granatas ir smaragdas,—
ir jis buvo naustas iš aukso.
Tavo 'apsodai ir tavo įdubos'¹ buvo² paruošti³ tą dieną, kai buvai sukurtas.
- 14 Išplėstasparniui⁴ saugojančiam kerubui tave priskyriau⁵.
Tu buvai šventajame Dievo kalne, vaikščiojai tarp ugningų akmenų.
- 15 Tavo elgesys buvo nepeiktinas nuo dienos, kai buvai sukurtas, iki nedorybės atsirado tavyje.
- 16 Per savo plačiai išplitusią prekybą 'tu pripildei⁶ savo buveinę⁷ smurto ir nusidėjai.
Tad nustūmiau tave nuo Dievo kalno į tai, kas sutepta, ir 'saugojantis kerubas pavaré tave⁸ iš ugningų akmenų tarpo į pražūtį.
- 17 Tavo širdis išpuiko dėl tavo grožio.
Tu sugadinai savo išmintį dėl savo skaistybės.
Žemėn tave numečiau, karalių akims tave išstačiau,
kad jos ganytųsi tavim.
- 18 Savo nusikaltimų daugybe,

1 Abiejų daiktavardžių reikšmė neišiki.

2 M + dtgr.: tavyje

3 ~ GS

4 Tiksliai žodžio reikšmė neišaiškinta.

5 Rk., plg. G; M: Tu išplėstasparnis kerubas,

užkertantis priejimą, ir tave paskyriau

6 GS; M: jie buvo pilni

7 Lit. vidų

8 G; M: pavariau tave, o saugojantis kerube

savo nesąžininga prekyba
tu sutepei savo šventoves.
Tad leidau prasiveržti ugniai iš
tavo vidurio.

Ji surijo tave.

Ir paverčiau tave pelenais ant
žemės

- visų tave matančių akyse.
19 Visi tave pažįstantieji tarp tautų
buvo siaubo apimti dėl
tavęs.

Tu tapai baisybe,
ir niekad tavęs nebebus“.

26, 1—28, 19 Jez 23, 1—18; Joel 3, 4—8; Am 1, 9—10;
Zach 9, 1—4; Mt 11, 21—22; Lk 10, 13—14

Prieš Sidoną

20 Man atėjo VIEŠPATIES žodis:

- 21 „Žmogau, nukreipk savo veidą į
Sidoną ir pranašauk prieš jį. 22 Sakyk:
„Taip pasakė Viešpats Jahvė:

Stai aš prieš tave, Sidone,
ir pasirodysiu šlovingas
tavo viduje.

Jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS,
kai įvykdysiu jam teismo
sprendimus
ir pasirodysiu jame šventas.

- 23 Pasiųsiu į jį marą
bei kraują į jo gatves,
ir užmuštieji kris jo viduje
nuo kalavijo [nukreipto]
prieš jį iš visų pusių.

Tada jie žinos, kad aš esu
VIEŠPATS.

24 Izraelio namai nebepajus jokio
skaudingo dyglio ar skausmingo erskėčio
iš visų jų kaimynų, niekinančių juos.
Tada jie žinos, kad aš esu Viešpats
Jahvė“.

Izraelio surinkimas ir saugi buitis

25 Taip pasakė Viešpats Jahvė:
„Kai aš surinksiu Izraelio namus iš
tautų, po kurias jie išsklaidyti, ir
pasirodysiu per juos šventas nacijų
akyse, ir jie apsigyvens savo žemėje,
kuria daviau savo tarnui Jokūbui,
26 saugiai joje gyvens, statys namus,
sodins vynuogynus ir, man įvykdžius
teismo sprendimus visiems, kurie iš jų
kaimynų juos niekina, saugiai gyvens,—
tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, jų
Dievas“.

20—26 Joel 3, 4—8; Zach 9, 1—2; Mt 11, 21—22; Lk 10,

13—14

SEPTYNIOS PRANAŠYSTĖS PRIEŠ FARAONĄ IR EGIPTĄ (29, 1—32, 32)

Trys kalbos apie teismą Faraonui ir
Egiptui

29 Dešimtaisiais metais, dešimtąjį
mėnesį, dvyliktąją to mėnesio dieną
man atėjo VIEŠPATIES žodis:
2 „Žmogau, nukreipk savo veidą į Egipto
karalių Faraoną ir pranašauk prieš jį ir
prieš visą Egiptą. 3 Kalbėk ir sakyk:
„Taip pasakė Viešpats Jahvė:

Stai aš prieš tave, Faraone,
Egipto karaliau,

didysis slibinė¹, gulintis

savo Nilo šakų vidury,

sakantis: „Man priklauso Nilo
šakos²,

ir aš jas³ padariau“.

- 4 Aš idėsiu kablius į tavo žiaunas
ir leisiu prikibti tavo Nilo
šakų⁴ žuvims prie
tavo žvynų.

Tave ištrauksiu iš savo Nilo

šakų⁵ vidurio

su visomis tavo Nilo

šakų⁶ žuvimis,

prikibusiomis prie tavo
žvynų,

- 5 ir tave numesi į dykumą—
tave ir visas tavo Nilo
šakų⁷ žuvis.

Tu nukrisi atvirame lauke,
nebūsi surinktas ir
palaidotas⁸.

Žemės žvėrimis ir dangaus
paukščiams

tave atiduosiu kaip ėdalą.

- 6 Tada visi Egipto gyventojai
žinos,
kad aš esu VIEŠPATS.

Kadangi tu buvai⁹

nendrės ramstis

Izraelio namams,—

1 Arba: krokodile

2 G; MSV, 9 skn.: Nilas

3 G; MS: pats [jį] sau

4 GS: Nilo

5 GS: Nilo

6 GS: Nilo

7 GSV: Nilo

8 Kkr. MssT; M: surinktas

9 GSV; M: jie buvo

- 7 jiems tave ranka nutvėrus, tu
įtrūkai
ir sužeidei jiems visiems
ranką¹,
ir, jiems tavim pasirėmus,
sulūžai
ir padarei jiems visiems²
svyruojančias
strėnas,

8 todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš užleisiu ant tavęs kalaviją ir išnaikinsiu iš tavęs žmogų ir gyvulį,⁹ ir Egipto šalis taps dykuma ir griuvėsiais. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS.

Kadangi sakei: „Man priklauso Nilas, aš [jį] padariau“,¹⁰ todėl štai aš prieš tave bei tavo Nilo šakas ir paversiu Egipto šalį griuvėsiais, sausyne ir dykuma nuo Migdolo iki Sienės ir iki Kušo sienos.¹¹ Nepereis per ją žmogaus koja, ir gyvulio koja nepereis per ją, ir keturiasdešimt metų ji nebus apgyventa.

12 Paversiu Egipto šalį dykuma tarp nusiaubtų šalių, ir keturiasdešimt metų jos miestai bus dykuma tarp sugriautų miestų. Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis“.

13 Nes³ taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Keturioms dešimtims metų pasibaigus, aš surinksiu egiptiečius iš tautų, po kurias jie bus išsklaidyti.

14 Aš atkursiu Egipto būklę ir juos sugrąžinsiu į Patroso šalį, į jų kilmės šalį, ir jie ten bus nežymi karalystė.

15 Jis bus žemesnis už karalystes ir nebevyraus tautoms. Juos padarysiu tokius mažus, kad jie nebeviešpataus tautoms.¹⁶ Ir jie nebebus Izraelio namams pagrindas [netikro] pasitikėjimo, primenančio jų kalnę, kai jie kreipėsi į juos pagalbos⁴. Tada jie žinos, kad aš esu 'Viešpats' Jahvė“.

6 Jez 36, 6

Egiptas—Dievo atpildas Nebuchadrezarui

17 Didešimt septintaisiais metais, pirmąjį [mėnesį], pirmąją mėnesio

dieną, man atėjo VIESPATIES žodis: 18 „Žmogau, Babilono karalius Nebuchadrezaras privertė savo kariuomenę atlikti sunkų darbą prieš Tyra. Kiekviena galva nupliko ir kiekvienas petys nusitrynė, tačiau nei jis, nei jo kariuomenė negavo iš Tyro užmokesčio už tą darbą, kuriuo jis dėl jo nusikamavo.“ 19 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš atiduodu Babilono karaliui Nebuchadrezarui Egipto šalį. 'Jis nusineš jos turtus', prisiplėš iš jos išplėšų, prisigrobs iš jos grobio, ir šis atiteks jo kariuomenei kaip užmokestis. 20 Jam atidaviau Egipto šalį kaip jo algą, už kurią jis sunkiai dirbo, 'nes jie man veikė',—sako 'Viešpats' Jahvė.—

21 Tą dieną aš išdaiginsiu Izraelio namams ragą. O tau atversiu burną tarp jų. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

VIESPATIES diena Egiptui

30² Man atėjo VIESPATIES žodis:

„Žmogau, pranašauk ir sakyk:
'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:
'Klykite': „Ai, ta diena!“

3 Nes arti diena,
arti VIESPATIES diena,
debesuota diena.

Ji bus tautų [teismo] metas.

4 Ateis kalavijas į Egiptą,
ir bus drebėjimo Kuše,
kai kris užmuštieji Egipte,
'kai bus paglemžti jo turtai'
ir bus išardyti jo pamatai“.

5 Kušas, Putas, Ludas, Libija⁶,
visas tautų mišinys ir sandoros šalies
sūnūs kris su jais nuo kalavijo. 6 'Taip
pasakė VIESPATS:'

„Kris Egipto rėmėjai,
ir susmuks jo galybės
puikybė.

Nuo Migdolo iki Sienės
jie kris jame nuo kalavijo,—
sako 'Viešpats' Jahvė.—

1 GS; M: petį

2 Lit. visas

3 ~ GTS

4 Lit. paskui juos

5 ~ GS

6 G; M: ir Kubas

7 'Jis bus nusiaubtas¹ tarp nusiaubtų šalių, ir jo² miestai bus tarp sugriautų miestų. ⁸ Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS, kai padėsiu Egiptą ir visi jo pagalbininkai bus sutriuškinti. ⁹ Tą dieną pasiuntiniai išplauks nuo manęs laivais³ nerūpestingų kušiečių išgąsdinti Egipto dieną, ir šiuos apniks drebėjimas, nes štai jis ateina!“

10 Taip pasakė 'Viešpats'

Jahvė:

„Padarysiu galą Egipto karinėms pajėgoms

Babilono karaliaus

Nebuchadrešaro ranka.

11 Jis ir jo kariuomenė su juo, žiauriausios tautos, bus atvestos šalies sunaikinti.

Jos ištrauks savo kalavijus prieš Egiptą

ir pripildys šalį užmuštųjų.

12 Išdžiovinsiu Nilo šakas 'ir parduosiu šalį i piktų [žmonių] rankas'.

Nusiaubsiu šalį ir viską, kas yra joje, svetimšalių ranka.

Aš, VIESPATS, kalbėjau“.

13 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:

„Sunaikinsiu stabus

ir padarysiu galą Nofo dievaiciams.

Nebebus Egipto šalies

kunigaikščio⁴,

'ir įvarysiu baimės Egipto šaliai⁵.

14 Nusiaubsiu 'Patroso šalį⁶,

padėsiu Šoaną

ir įvykdysiu teismo

sprendimus Nojui⁷.

15 Išliesiu savo rūstybę ant

Sino⁸,

Egipto tvirtovės,

ir sunaikinsiu Nofo⁹

karinės pajėgas.

16 Ir padėsiu Egiptą.

Sinas¹⁰ raitytė raitysis iš skausmo,

o Nofas¹¹ bus apgultas¹² šviesią dieną.

17 Ono¹³ ir Pi-Beseto¹⁴ jaunikaiciai kris nuo kalavijo,

o jie¹⁵ patys išeis i nelaisvę.

18 Tachpanchese aptems diena, kai ten sulaužysiu Egipto skeptrus¹⁶

ir jame pasibaigs jo išdidi galybė.

Jį¹⁷ patį apdengs debesis,

o jo dukterys¹⁸ išeis i nelaisvę.

19 Taip įvykdysiu teismo sprendimus Egiptui, ir jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

Faraono sulūžusi ranka

20 Vienuoliktisiais metais, pirmąjį [mėnesį], to mėnesio septintąją [dieną] man atėjo VIESPATIES žodis:

21 „Žmogau, aš sulaužiau Egipto karaliaus Faraono dilbį. Štai jis neaprištas taip, kad jam būtų leista pasveikti uždedant tvarstį, kad¹⁹ jis sustiprėtų, kad [vėl] galėtų nusitverti kalavija“.

22 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Štai aš einu prieš Egipto karalių Faraoną. Sulaužysiu jo dilbius, stiprujį ir sulūžusįjį, ir išmušiu kalaviją iš jo rankos. ²³ Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis.

24 Sustiprinsiu Babilono karaliaus dilbius, paduosiu savo kalaviją jį jo ranką ir sulaužysiu Faraono dilbius. Šis aičiote aičios kaip perdurtas [kalavijų] jo

1 G; M: Jie bus nusiaubti

2 G^L; GST: jų

3 G: skubėdami išeis

4 G: Memfio didikams ir Egipto šalies kunigaikščiams, ir jų nebebus

5 ~ GS

6 GSV; M: Patrosa

7 T.y. Tebams

8 G: Saiso; V: Peluzijos

9 G; M: Nojo

10 G: Sienė; V: Peluzija

11 T.y. Memfis

12 Lit. prispaudėjai

13 GV: Heliopolio

14 GV: Bubascio

15 T.y. miestai

16 GV; S: skeptrai; M: jungo gumbrus

17 T.y. Egiptą

18 T.y. miestai

19 M + jį aprištų

akivaizdoje. ²⁵ Sustiprinsiu Babilono karaliaus dilbius, o Faraono dilbiai sudribs. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS, kai paduosiu savo kalaviją į Babilono karaliaus ranką ir šis jį išties prieš Egipto šalį. ²⁶ Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

**Kedro puikybė ir pargriuvimas—
Faraono atvaizdas**

31 Vienuoliktaisiais metais, trečiąjį [mėnesį], pirmąją to mėnesio [dieną] man atėjo VIESPATIES žodis:

² „Žmogau, sakyk Egipto karaliui Faraonui ir jo karinėms pajėgoms:

„Kam tu prilygai savo didybe?

3 Štai kiparisas¹,
kedras Lebanone,
gražiašakis²,
aukštaūgis.

Tarp debesų³
stūksojo jo viršūnė.

4 Vandens padarė jį didelį,
gilumų jūra jį užaugino
aukštą.

Ji tekino savo sroves
aplink vietą, kur jis buvo
pasodintas,

ir išsiuntė savo kanalus
į visus lauko medžius.

5 Todėl jis išaugo aukštesnis
už visus lauko medžius.

Jo šakos daugėjo
ir jo šakelės ilgėjo
dėl gausaus vandens jo
vandentakyje¹.

6 Jo šakose suko lizdus
visi dangaus paukščiai,
ir po jo šakomis vedė vaikus
visi laukiniai žvėrys.
Jo paunksnyje gyveno
visos didelės tautos.

7 Ir jis pasidarė gražus savo
didumu,
savo šakų ilgumu,
nes jo šaknys buvo
prie gausių vandenų.

8 Kedrai negalėjo lygintis su juo

Dievo sode,
ėgliai⁴ neprilygo
jo šakoms
ir platanai⁵ nebuvo tokie,
kaip jo šakelės.

Joks medis Dievo sode
jam neprilygo savo
gražumu.

9 Padariau jį gražų¹
su daugybe jo šakų.
Ir jam pavydėjo visi Edeno
medžiai,
esantys Dievo sode.

10 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi jis išaugo⁶ aukštas, iškišo savo viršūnę tarp debesų⁷ ir, jam esant aukštam, pasipūtė jo širdis, ¹¹ tad jį atidaviau į tautų galiūno ranką. Jis tikrai pasiels su juo pagal jo nedorybę. Jį išmečiau. ¹² Svetimšaliai, žiauriausios tautos, jį nukirto ir jį paliko gulintį ant kalnų. Į visus slėnius nukrito jo šakos, ir jo šakelės nulūžusios guli visose šalies upelių vagose. Visos žemės tautos pabėgo⁸ iš jo paunksnio ir jį paliko. ¹³ Ant jo nukirsto kamieno tupėjo visi dangaus paukščiai, ir ant jo šakų gulėjo visi laukiniai žvėrys, ¹⁴ kad jokie medžiai prie vandens nebeišaugtų aukšti, nebeiškištų savo viršūnės tarp debesų, ir kad visi [kiti] vandens drėkinami [medžiai] jų nepasiektų savo aukščių, nes jie visi paskirti mirčiai, apatinei šaliai, būti tarp žmonių, prie nužengiančių į duobę.

15 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Tą dieną, kai jis nužengė į šeolį, padariau dėl jo gedincia⁹ gilumų jūrą ir užtvėnkiau jos sroves taip, kad buvo

1 Rk.;M: Asirija

2 M +ir ūksmę teikianti medžiais apaugusi vieta;
~ G

3 G; M: šakų

4 T.y. jų šakos

5 T.y. platanų šakelės

6 SV; M: tu išaugai

7 M: lapuotų šakų

8 Rk.; M: nusileido

9 M + apdengiau: ~G

sulaikyti gaustis vandenys. Dėl jo apvilkau Lebanoną gedulo drabužiais, ir visi lauko medžiai alpo dėl jo. 16 Jo kritimo trenksmu sudrebinau tautas, kai jį nustūmiau į šeolį su nužengiančiais į duobę. Apatinėje šalyje guodėsi visi Edeno medžiai, Lebanono rinktiniai¹, visi drėkinami [medžiai]. 17 Jie irgi nužengė su juo į šeolį pas kalavijo nukautuosius, ir žuvo gyvenusieji² jo paunksnyje, tarp tautų.

18 Su kuo tu taip susilyginai šlove ir didumu tarp Edeno medžių? O vis dėlto tu būsi nustumtas žemyn su Edeno medžiais į apatinę šalį. Tu gulėsi tarp neapipjaustytųjų, su kalavijo nužudytaisiais. Toks bus Faraonas ir jo visos karinės pajėgos,—sako 'Viešpats' Jahvė'“.

8 Pr 2, 9

Rauda apie Faraoną

32 Vienuoliktaisiais³ metais, dvylik-tąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [diena] man atėjo VIESPATIES žodis: „Žmogau, užtrauk raudą apie Egipto karalių Faraoną ir jam sakyk:

„Tu pasidarei kaip tautų jaunas liūtas

ir buvai kaip slibinas⁴ jūrose.

Šnarpštei savo šnervėmis⁵, drumzlinai vandenį savo kojomis

ir dumblinai jų sroves.

3 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Sutelkęs daug tautų, aš išmesiu ant tavęs savo tinklą ir tave ištrauksiu savo bradiniu.

4 Tave numesi ant žemės, ant atviro lauko nusviesiu tave.

Nutupdysiu ant tavęs visus dangaus paukščius ir pasotinsiu tavim visus žemės žvėris.

5 Padėsiu tavo mėšą ant kalnų

ir pripildysiu slėnius tavo maitos.

6 Padrėkinsiu žemę tuo, kas ištėkės iš tavęs, ir upelių vagos prisipildys tavo kraujo⁶.

7 Tave užgesinęs, aš apdengsiu dangų ir aptemdysiu jo žvaigždes. Saulę apdengsiu debesim, o mėnulis nebešvies savo šviesa.

8 Visus skaisčius dangaus šviesulius aptemdysiu dėl tavęs ir užleisiu tamsą ant tavo šalies,—sako 'Viešpats' Jahvė.—

9 Padarysiu neramią daugelio tautų širdį, kai tavo belaisvius⁷ atvesiu į tautų tarpą—į šalį, kurių nepažinojai.

10 Sukelsiu dėl tavęs siaubą daugeliui tautų, ir jų karaliams siaušis dėl tavęs plaukai, man švytuojant prieš juos savo kalavijų. Ir jie susijaudinę drebės, kiekvienas dėl savo gyvybės, tavo nuopolio dieną“.

11 Nes taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Babilono karaliaus kalavijas ateis prieš tave.

12 Karžygių kalavijais išklosiu tavo kariuomenę. Jie visi—žiauriausios tautos.

Jos nusiaubs tai, kuo didžiujosi Egiptas, ir bus sunaikinta visa jo kariuomenė.

13 Išnaikinsiu visus jo gyvulius iš gausių vandenų pakrantės. Jų nebesudrums žmogaus koja,

1 M + ir geriausieji; ~ G

2 Rk., plg. G; M: jo dilbis—jie gyveno

3 13 MssG^AS; M: Dvyliktaisiais

4 Arba: krokodilas

5 Rk., M: upėse

6 Rk., M: iš tavo kraujo ant kalnų, ir upelių vagos prisipildys iš tavęs

7 G; M: sutriuškinimą (= sutriuškintuosius)

ir gyvulio nagos jų
nebesudrums.
14 Tada nuskaidrinsiu jų vandenį
ir leisiu upėms tekėti kaip
alieju, —
sako 'Viešpats' Jahvé. —

15 Kai paversiu Egipto šalį¹
dykuma
ir šalis bus nusiaubta,
netekusi visko, ko ji
pilna,
kai sumušiu visus jos
gyventojus, —
tada jie žinos, kad aš esu
VIESPATIS“.

16 „Tokia yra rauda, ir tu turi ją
raudoti.
Tautų dukterys² turi ją
raudoti.
Apie Egiptą ir visą jo
kariuomenę jos turi ją
raudoti, —
sako 'Viešpats' Jahvé“.

7 Jez 13, 10; Mt 24, 29; Mk 13, 24–25; Lk 21, 25; Apr 6, 12–13; 8, 12

Egiptas nustumiamas į požeminį pasaulį
17 Dvyliktaisiais metais, pirmąjį
mėnesį³, penkijoliktają mėnesio [dieną],
man atėjo VIESPATIES žodis:

18 „Žmogau, apraudok Egipto
kariuomenę
ir liepk jai nužengti į
galingų tautų tarpą⁴,
į žemutinę šalį,

pas nužengiančius į duobę.
19 Už ką gi tu mielesnis? Nuženk
ir atsigulk prie
neapipjaustytųjų!

20 Tarp nukautųjų kalavijų jie
gulės kritę⁵ su juo,
ir bus išguldyta visa jo
kariuomenė⁶.

21 Jam kalbės karžygiai
iš šeolio su jo
pagalbininkais.

Nužengė, atsigulė
neapipjaustytieji,
nužudytieji kalaviju.

22 Ten yra Asirija ir visas jos
sambūris
'aplink jos kapą'⁷.

Jie visi užmušti,
kritę nuo kalavijo.

23 Jai duoti kapai
žemiausioje duobės dalyje,
ir jos sambūris buvo
[palaidotas]
aplink jos kapą.

Jie visi užmušti,
kritę nuo kalavijo —
tie, kurie [kadaise] kėlė siaubą
gyvųjų šalyje.

24 Ten Elamas ir visi jo daliniai
aplink jo kapą.

Jie visi užmušti,
kritę nuo kalavijo —
jie, kurie nužengė
neapipjaustyti

į žemutinę šalį,
kurie [kitados] kėlė siaubą dėl
savęs

gyvųjų šalyje
ir turėjo kęsti savo nešlovę
su nužengiančiais į duobę.

25 Tarp užmuštųjų
jam suteiktas guolis
su visa jo kariuomene
'aplink jo kapą'⁸.

Jie visi neapipjaustyti,
nužudyti kalaviju.

Kadangi siaubas dėl jų sklido
gyvųjų šalyje,
[dabar] jie turi kęsti savo
nešlovę

su nužengiančiais į duobę.
Jie paguldyti tarp užmuštųjų.

26 Ten yra Mešech-Tubalas ir visa
jo kariuomenė
'aplink jo kapą'⁹.

Jie visi neapipjaustyti,
nužudyti kalaviju,
nes jie [kadaise] kėlė siaubą dėl
savęs

gyvųjų šalyje.

1 G: Egiptą

2 G; M: tautų dukterys turi ją raudoti. Jos

3 G; ~ M

4 Rk.; M: tu (rk.) ir galingų tautų dukterys

5 M + Kalavijas paskirtas! ~ GS

6 G; M: Jie nutempė jį (t.y. Egiptą) žemyn ir visa
jo kariuomenę.

7 S, plg. 23 skn.; ~G; M: aplink jį jo kapai

8 S, plg. G ir 23 skn.; ~G; M: aplink jį jo kapai

9 G; M: aplink jį jo kapai

27 'Bet jie neguli¹ prie karžygių,
kritusių senovėje²,
kurie nužengė į šeolį
su savo karo ginklais,
padėjo savo kalavijus
po savo galvomis,
ir kurių skydai³ gulėjo
ant jų kaulų.
Mat ėmė siaubas dėl karžygių
gyvųjų šalyje.

28 Taigi tu⁴ būsi sutriuškintas
ir gulėsi su nužudytais
kalaviju.

29 Ten yra Edomas,
jo karaliai ir visi jo
kunigaikščiai,
kurie, nors ir galingi, buvo
paguldyti
prie nužudytų kalaviju.
Jie gulės prie neapipjaustytųjų,
nužengiančiųjų⁵ į duobę.

30 Ten yra šiaurės vadai,
jie visi ir visi šidoniečiai,
kurie, nors ir platino siaubą,
nužengė su
užmuštaisiais,
gėdydamiesi netekę savo
karžygiškos galios.
Jie neapipjaustyti atsigulė prie
nužudytų kalaviju
ir turėjo kėsti savo nešlovę
su nužengiančiais į
duobę.

31 Faraonas juos pamatys
ir pasiguos visa savo
kariuomene.
Faraonas ir visa jo kariuomenė
bus nužudyti
kalaviju,—
sako 'Viešpats' Jahvė.—

32 Nors keliau dėl jo siaubą gyvųjų
šalyje,
jis bus paguldytas tarp
neapipjaustytųjų,
su nužudytais kalaviju—

Faraonas ir visa jo
kariuomenė,—
sako 'Viešpats' Jahvė“.

29, 1—32, 32 Jez 19, 1—25; Jer 46, 2—26

Ezekielis—Izraelio sargybinis

33 Man atėjo VIESPATIES žodis:
„Žmogau, kalbėk savo tautie-
čiams ir jiems sakyk:

„Jei užleisiu ant šalies kalaviją
ir šalies žmonės pasirinks iš savo tarpo
vieną vyrą ir jį sau paskirs sargybiniu,
ir jei šis pamatys ateinant šaliai
kalaviją, pūs ragą ir išpės tautą,⁴ ir jei
kas [tada] išgirs rago skardą, nesileis
išpėjamas, ir atėjęs kalavijas jį
pasigriebs,—tai jo kraujas ateis ant jo
paties galvos.⁵ Jis girdėjo rago skardą,
bet nesileido išpėjamas. Jo kraujas ateis
ant jo. Bet jei jis būtų leides save išpėti,
jis būtų išgelbėjęs savo gyvybę.

6 O jei sargybinis, pamatęs
ateinant kalaviją, nepūs rago ir tauta
nebus išpėta, ir atėjęs kalavijas pasigaus
kurį nors iš jų, tai šis bus pagautas dėl
savo paties kaltės, tačiau jo kraują
pareikalausiu iš sargybinio rankos.⁷

7 Tave gi, žmogau, paskyriau
Izraelio namų sargybiniu. Išgirdęs iš
mano burnos žodį, turėsi jiems perduoti
nuo manęs išpėjimą.⁸ Jei sakysiu
bedieviui⁸: „Tu tikrai mirsi“, o tu nebūsi
kalbėjęs, kad išpėtum bedievi [grėžtis]
nuo savo elgesio, tai jis, bedievis, mirs
dėl savo kaltės, tačiau jo kraują
pareikalausiu iš tavo rankos.⁹ Bet jei
būsi išpėjęs bedievi grėžtis nuo savo
elgesio,⁹ o jis neatsigręs nuo savo
elgesio, jis mirs dėl savo kaltės, o tu būsi
išgelbėjęs savo gyvybę.

10 Taigi tu, žmogau, sakyk Izraelio
namams: „Jūs taip sakėte: „Mūsų
maištavimai ir mūsų nuodėmės guli ant
mūsų, ir jėse mes nusibaigsime. Kaip
begalėtume gyventi?“¹¹ Sakyk jiems:
„Kaip aš gyvas,—sako 'Viešpats' Jahvė,—
aš nenoriu bedievio mirties, bet [noriu,]
kad bedievis atsigręžtų nuo savo elgesio

1 GS: Ir jie atsigulė
2 G; M: atskirai nuo neapipjaustytųjų
3 Rk.; M: nusikaltimai
4 T.y.. Egipte
5 Dgl. MssGT; M: ir nužengiančiųjų

6 T.y. jis bus atsakingas už savo mirtį.
7 T.y. laikysiu sargybinių atsakingu už ano mirtį.
8 M + dtgr.: o bedievi; ~ GS
9 Lit. dėl (arba: nuo) jo elgesio, kad jis gręžtųsi
nuo jo

ir liktų gyvas. Atsigrežkite, atsigrežkite nuo savo pikto elgesio! Kodėl gi norite mirti, Izraelio namai?"

12 Taigi tu, žmogau, sakyk savo tautiečiams: „Teisiojo teisumas jo neišgelbės, kai jis nepaklus, ir bedievis nesuklups dėl savo bedievytės, kai jis atsivers nuo savo bedievytės. Ir teisusis negalės išlikti gyvas dėl savo teismo¹, kai jis nusidės.

13 Jei sakysiu apie teisųjį: „Jis tikrai gyvens“, o jis, pasitikėdamas savo teismu, darys neteisybę, tai nebus atsiminta visų jo teisių darbų. Dėl savo neteisybės, kurią jis darė,—dėl jos jis turės mirti.

14 O jei sakysiu bedieviui: „Tu tikrai mirsi“, bet jis atsivers nuo savo nuodėmės ir darys, kas teisinga ir teisu,

15 sugrąžins užstatą², atiduos tai, ką buvo pasigrobęs, elgsis pagal nuostatus, vedančius į gyvenimą, nedarydamas neteisybės,—jis tikrai gyvens, nemirs.

16 Nebus jam atsiminta jokių jo nuodėmių, kuriomis jis nusidėjo. Jis darė, kas teisinga ir teisu. Jis tikrai gyvens.

17 Vis dėlto tavo tautiečiai sako: „VIEŠPATIES elgesys neteisingas“, kai jų pačių elgesys neteisingas.

18 Jei teisusis nusigręš nuo savo teismo ir darys neteisybę, tai jis už tai mirs. 19 Bet jei bedievis nusigręš nuo savo bedievytės ir darys, kas teisinga ir teisu, tai jis dėl jų³ gyvens. Tačiau jūs sakote: „VIEŠPATIES elgesys neteisingas“. Izraelio namai, aš teisiu kiekvieną iš jūsų pagal jo elgesį⁴.

Žinia apie Jeruzalės žlugimą

21 Dvyliktaisiais⁴ mūsų ištremimo metais, dešimtąjį [mėnesį], to mėnesio penktąjį [dieną], atvyko pas mane pabėgėlis iš Jeruzalės su žinia: „Miestas paimtas!“ 22 Pabėgėliui dar neatvykus, VIEŠPATIES ranka atėjo ant manęs vakare. Bet jis⁵ atvėrė mano burną, prieš anam ryto metą ateinant pas mane.

Mano burna buvo atverta, ir nebebuvo nebylys.

21 2 Kar 25, 3–10; Jer 39, 2–8; 52, 4–14

Prieš nenorą atgailauti tėviškoje ir svetur

23 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 24 „Žmogau, šitų griuvėsių gyventojai Izraelio žemėje sako: „Abraomas tebuvo vienas, tačiau jis gavo šalį nuosavybėn. O mūsų daug. Mums šalis duota nuosavybėn“.

25 Todėl jiems sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Jūs valgotė [aukos mėsa] su krauju, keliate akis į savo stabus ir praliejate kraują—ir jūs [dar] turėtumėte gauti šalį nuosavybėn?

26 Jūs pasiklovėte savo kalaviju, darėte bjaurius darbus ir kiekvienas sutepėte savo artimo žmoną—ir dar turėtumėte gauti šalį nuosavybėn?“

27 Taip jiems sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kaip aš gyvas, gyvenantieji griuvėsių vietose kris nuo kalavijo. Kas yra atvirame lauke, tą atidaviau žvėrimis suryti, o esantieji kalnų tvirtovėse ir lindynėse mirs nuo maro. 28 Paversiu šalį klaukia dykuma, ir pasibaigs jos galybės puikybė. Izraelio kalnai virs tyrais, ir niekas nebeis per juos. 29 Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai paversiu šalį klaukia dykuma dėl visų jų bjaurių darbų, kuriuos jie darė“.

30 O tu, žmogau,—tavo tautiečiai, kurie kalbasi apie tave pasieniuose bei namų tarpduriuose ir kurie sako „vienas kitam“, kiekvienas savo broliui: „Na, ateikite ir pasiklausykite, kokia yra ta žinia, kuri išeina iš VIEŠPATIES!“—

31 jie ateina pas tave, kaip paprastai žmonės ateina ir sėdi prieš tave⁶, ir klausosi tavo žodžių, bet jų nevykdo, nes jie rodo meilę savo burnai⁷, bet jų širdis vaikosi jų pačių naudos. 32 Štai tu esi jiems kaip meilės dainų dainininkas⁸, gražiabalsis ir gerai skambinantis. Jie klausosi tavo žodžių, bet jų nevykdo.

33 O kai tai įvyks—štai

1 Lit. jo

2 M + bedievis; ~ 2 MssGS

3 T.y. teisingų darbų

4 8 MssG^LS: Vienuoliktaisiais

5 T.y. VIEŠPATS

6 M + mano žmonės; ~ GS

7 Lit. meilingi norai yra jų burnoje. M + jie daro; ~ GS

8 Rk.; M: daina

tai įvyksta!—jie žinos, kad pranašas buvo tarp jų“.

Netikė Izraelio ganytojai ir Gerasis Ganytojas

34 Man atėjo VIEŠPATIES žodis:

“Žmogau, pranašauk prieš Izraelio ganytojus. Pranašauk ir jiems, ganytojams, sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Vargas Izraelio ganytojams, kurie ganė save pačius! Argi ganytojai neturėtų ganyti avis?”

3 Jūs valgotė varškę¹ ir apsisvelkate vilna. Pjaunate tai, kas riebu,—neganote avių. **4** Nepastiprinote to, kas buvo nusilpę. Nepagydėte to, kas sirgo. Neaprišote to, kas buvo sulūžę. Neatvedėte atgal to, kas buvo išvaikyta. Neieškojote to, kas buvo dingę, ir smurtingai sutrypėte tai, kas buvo stipra.

5 Taigi, nesant ganytojo, 'mano avys'² išsisklaidė ir tapo ėdalų visiems lauko žvėrimams. Išsisklaidė **6** ³mano avys. Po visus kalnus, po visas aukštas kalvas ir po visą šalį pasklido mano avys, ir nebuvo kas [jų] teirautųsi ir ieškotų.

7 Todėl, ganytojai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! **8** „Kaip aš gyvas,—sako 'Viešpats' Jahvė,—kadangi mano avys tapo grobiu ir, nesant ganytojo, mano avys tapo ėdalų visiems lauko žvėrimams, kadangi ganytojai⁴ neieškojo mano avių ir ganytojai ganė save pačius, bet neganė mano avių,—**9** todėl, ganytojai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! **10** Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš einu prieš ganytojus ir pareikalausiu savo avių iš jų rankos, ir padarysiu, kad jie liausis ganę mano⁵ avis. Ganytojai nebeganys patys savęs: aš išplėsiu savo avis iš jų nasrų, ir jos nebetaps jiems ėdalų.

11 Nes taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš pats ieškosiu savo avių ir joms rūpinsiuos. **12** Kaip ganytojas rūpinasi savo banda, kai jis yra tarp savo išsklaidytų avių, taip aš rūpinsiuos savo avimis ir jas išgelbėsiu iš visų vietų, po

kurias jos buvo išsklaidytos debesų ir tirštos tamsos diena. **13** Jas išvesiu iš tautų, jas surinksiu iš šalių, jas parvesiu į jų žemę ir jas ganysiu Izraelio kalnuose, prie upelių vagų ir visos šalies gyvenvietėse. **14** Jas maitinsiu gera ganiava, ir jų ganykla bus Izraelio aukštumos kalnuose. Ten jos gulinės geroje ganykloje, ir ganysis vešlia ganiava Izraelio kalnuose. **15** Aš pats ganysiu savo avis ir aš pats jas gulinsiu,—sako 'Viešpats' Jahvė.

16 Kas buvo dingę—suiėskosiu, kas nuvaikyta—atvesiu atgal, kas sulaužyta—aprišiu, kas ligota—sustiprinsiu, o kas⁶ stipra—apsaugosiu⁷. Tai ganysiu su teisingumu.

17 O dėl jūsų, mano avys, taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš darau teisną tarp avies ir avies, tarp avinių ir ožių. **18** Ar jums negana ganytis gera ganiava, kad sumindžiotųte kojomis tai, kas lieka iš jūsų ganiavos, ir [ar negana] gerti tyrą vandenį, kad sudrumsciate kojomis tai, kas palieka? **19** Mano avys turi maitintis tuo, kas sumindžiota jūsų kojomis, ir gerti tai, kas sudrumsta jūsų kojomis.

20 Todėl taip⁸ pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš pats darau teisną tarp riebios avies ir liesos avies. Kadangi jūs šonu ir petimi nustumiate ir savo ragais nugenate visas pasilpusias, iki jas išgainiojate laukan, **22** aš pagelbėsiu savo avims, kad jos nebetaps grobiu, ir padarysiu teisną tarp avies ir avies.

23 Ir joms⁹ paskirsiu vienintelį ganytoją, kuris jas ganys: mano tarną Dovydą. 'Jis jas¹⁰ ganys', ir jis taps joms ganytoju. **24** Aš, VIEŠPATS, būsiu jų Dievas, o mano tarnas Dovydas bus kunigaikštis tarp jų. Aš, VIEŠPATS, kalbėjau.

25 Sudarysiu su jais taikos sandorą ir išnaikinsiu plėšrius žvėris iš šalies taip, kad jie galės saugiai gyventi tyruose ir miegoti miškuose. **26** Duosiu

1 GV; M: riebalus

2 GSV; ~ M

3 M + nuklydo; ~ G

4 GS; M: mano ganytojai

5 GS; ~ M

6 M + riebu ir; ~ G

7 GSV; M: sunaikinsiu

8 M + jiems; ~ 2MssGS; V + jums

9 MsSV; M: jiems

10 SV; M: juos

tirštos rasos kritulių jų metu¹ ir leisiu lyti lietui jo metu. Tai bus palaimingi lietaus būriai. ²⁷ Laukiniai medžiai duos savo vaisius ir žemė duos savo derlių, ir jie saugiai gyvens savo žemėje. Ir jie žinos, kad aš esu VIESPATS, kai sulaužysiu jų jungo gumbrius ir juos išgelbėsiu iš rankų tų, kurie juos vergina. ²⁸ Jie nebeteks grobiu tautoms, ir šalies žvėrys jų neberys. Jie saugiai gyvens, niekieno negąsdinami. ²⁹ Jiems įkursiu gerovės² augimvietę, tad jie nebežus nuo bado šalyje ir nebeturės kęsti tautų gėdinimo. ³⁰ Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS, jų Dievas³, o jie—mano tauta. Izraelio namai,—sako 'Viešpats' Jahvė.— ³¹ Jūs esate mano avys, mano ganyklos avys⁴, o aš esu jūsų Dievas,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

5 Sk 27, 17; 2 Kron 18, 16; Mt 9, 36; Mk 6, 34 23 Apr 7, 17 24 Ezek 37, 24

Prieš Seyro kalnyną

35 Man atėjo VIESPATIES žodis: ² „Žmogau, nukreipk savo veidą į Seyro kalnyną ir pranašauk prieš jį. ³ Jam sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė:

Štai aš prieš tave, Seyro kalnyne!
Aš ištiesiu savo ranką prieš tave
ir tave paversiu klaikia dykuma.

4 Sugriausiu tavo miestus, ir tu pavirsi dykuma.
Tada žinosi, kad aš esu VIESPATS.

5 Kadangi tu nuo seniai puoselėjai priešišumą ir išdavei izraelius kalavijo ašmenims jų nelaimės metu, galutinės bausmės metu,

6 todėl—kaip aš gyvas, sako 'Viešpats' Jahvė—

tu nusikaltai krauju⁵, ir kraujas tave persekios.

7 Aš paversiu Seyro kalnyną klaikia dykuma, išnaikinsiu iš jo šen ir ten pereinantį
8 ir pripildysiu jo kalnus jo užmuštųjų—tavo kalvas, tavo slėnius ir visas tavo upelių vagas. Nužudyti kalavijų kris juose.
9 Tave paversiu amžina dykuma, ir tavo miestai nebus apgyventi.
Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS.

10 Kadangi tu sakei: „Abi tautos ir abi šalys man priklauso, ir 'aš jas pasisavinsiu'⁶, nors ten buvo VIESPATS, ¹¹ todėl—kaip aš gyvas, sako 'Viešpats' Jahvė—aš pasielgsiu [su tavim] pagal tavo rūstybę ir uolumą, kuriuos joms parodei iš neapykantos. Ir pasidarysiu tau⁷ žinomas, kai tave teisiu. ¹² Tada žinosi, kad aš, VIESPATS, girdejau visus tavo piktžodžiavimus, kuriuos ištarei Izraelio kalnams, sakydamas: „Jie be žmonių; mums jie duoti praryti!“ ¹³ Jūs didžiavotės prieš mane savo burna ir išžlavote⁸ prieš mane savo žodžiais. Aš girdejau.

14 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Kaip tu džiaugėsi mano šalim, kad ji liko be žmonių⁹, taip aš tau padarysiu. ¹⁵ Kaip tu džiaugėsi Izraelio namų nuosavybe, kad ji liko be žmonių, taip aš tau padarysiu. Tu, Seyro kalnyne, pavirsi dykuma, ir [tokia pavirs] visas Edomas. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

1–15 Jez 34, 5–17; 63, 1–6; Jer 49, 7–22; Ezek 25, 12–14; Am 1, 11–12; Ob 1–14; Mal 1, 2–5

Gerovės pažadas Izraelio kalnams

1 Rk.; M: Padarysiu palaima juos ir mano kalvos aplinką

2 GST; M: garbei

3 M + su jais; ~ 3MssGS

4 M + žmonės; ~ G

5 T.y. kraujo praliejimu

6 GTV; M: mes tai pasisavinsime

7 G; M: joms

8 Rk.; M: maldavote

9 Rk.; M: Kaip džiaugėsi visa šalis dykuma

36 „O tu, žmogau, pranašauk Izraelio kalnams ir sakyk: „Izraelio kalnai, klausykite VIESPATIES žodžio! ² Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi priešas sakė apie jus: „Aha! Senovinės aukštumos tapo mūsų nuosavybe“, ³ todėl pranašauk ir sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kaip tik dėl to, kad jus nusiaubė ir taip spendė jums spastus iš visų pusių, jog atitekote likusioms tautoms ir patekote į liežuvių paskalą bei žmonių apkalbą,—⁴ todėl, Izraelio kalnai, klausykite 'Viešpaties' Jahvės žodžio! Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė kalnams, kalvoms, upelių vagoms, slėniams, nusiaubtoms griuvėsių vietoms ir [žmonių] paliktiems miestams, kurie tapo grobiu ir pasityčiojimo dalyku likusioms aplinkinėms tautoms—⁵ todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Iš tiesų su savo uginga aistra aš kalbėsiu prieš likusias tautas ir [ypač] prieš visą Edomą, kurios¹ pasisavino mano šalį su visos širdies piktdžiuga, su gilia panieka, dėl jos ganyklos, kad apiplėštų“². ⁶ Todėl pranašauk apie Izraelio žemę ir sakyk kalnams bei kalvoms, upelių vagoms ir slėniams: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš kalbu su savo pavydulinga rūstybe dėl to, kad turėjote iškešti tautų gėdinimą. ⁷ Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Aš [prisieikdamas] pakėliau su ranka: Iš tiesų jūsų aplinkinės tautos turės kešti savo gėdinimą. ⁸ Bet jūs, Izraelio kalnai, išleisite savo šakas ir nešite savo vaisius mano tautai Izraeliui, nes jų³ parvykimas arti. ⁹ Nes štai aš ateinu pas jus ir atsigrežiu į jus, ir jūs būsite ariami ir sėjami. ¹⁰ Aš dauginsiu jumoje žmones, visus Izraelio namus, jų visetą, ir miestai [vėl] bus gyvenami ir sugriautos vietovės atstatomos. ¹¹ Dauginsiu jumoje žmones ir gyvulius⁴, leisiu jums gyventi, kaip jūsų ankstesniais laikais, ir jums darysiu daugiau gera negu jūsų pirmesnėmis dienomis. Tada žinosite, kad aš esu

VIESPATS. ¹² Ir leisiu jumoje vaikščioti žmonėms, savo tautai Izraeliui. Jie užims tavę⁵, ir tu jiems tapsi veldiniu ir daugiau nebeatimsi jiems vaikų.

¹³ Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kadangi tau⁶ sako: „Tu esi žmonių rijūnė ir padarei savo tautą bevaikę“, ¹⁴ todėl nebersi žmonių ir nebeatimsi vaikų savo tautai,—sako 'Viešpats' Jahvė.—¹⁵ Padarysiu, kad nebegirdėsi tautų gėdinimo. Nebeturėsi kešti tautų įžeidimo ir nebeatimsi vaikų savo tautai,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

Izraelio naujas sukūrimas

¹⁶ Man atėjo VIESPATIES žodis:

¹⁷ „Žmogau, Izraelio namai, gyvendami žemėje, jų sutepė savo elgesiu ir savo darbais. Ją elgesys mano akyse buvo kaip mėnesinėmis sergančios susitėpimas. ¹⁸ Tad išliejau ant jų savo rūstybę dėl kraujo, kurį jie buvo pralieję šalyje, ir dėl to, kad jie buvo ją sutepę savo stabais, ¹⁹ juos išsklaidžiau tarp tautų, ir jie buvo išbarstyti po šalis. Juos nuteisiau pagal jų elgesį ir jų darbus. ²⁰ O pas kurias tik tautas jie atėjo, jie išniekino mano šventąjį vardą, kai apie juos sakė: „Šitie yra VIESPATIES žmonės, tačiau jie turėjo išeiti iš savo šalies“. ²¹ Tada man pagailo mano šventojo vardo, kurį Izraelio namai buvo išniekinę tarp tautų, pas kurias jie atėjo.

²² Todėl sakyk Izraelio namams: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Aš veiksiu ne dėl jūsų, Izraelio namai, bet dėl savo šventojo vardo, kurį išniekinote tarp tautų, pas kurias atėjote.

²³ Pašventinsiu savo didįjį, tarp tautų išniekintą vardą, kurį išniekinote tarp jų. Tada tautos žinos, kad aš esu VIESPATS,—sako 'Viešpats' Jahvė,—kai per jus pasirodysiu šventas jų akyse.

²⁴ Jus paimsiu iš tautų ir jus surinksiu iš visų šalių, ir jus parvesiu į jūsų žemę.

²⁵ Jus apšlakstysiu tyru vandeniu, ir jūs tapsite tyri. Jus apvalysiu nuo visų jūsų susitėpimų ir nuo visų jūsų stabų.

²⁶ Jums duosiu naują širdį ir įdėsiu

1 Arba rk.: Edomą—visus, kurie

2 Hbr. posakio reikšmė neaiški.

3 T.y. izraelių

4 G; M + jie dauginsis ir veisis

5 T.y. Izraelio kalnyną

6 T.y. Izraelio šaliai (pgl. GS^{WT}); M: jums (t.y. kalnams)

naują dvasią į jūsų vidų. Pašalinsiu iš jūsų kūno akmeninę širdį ir jums duosiu kūnišką širdį. ²⁷ Savo dvasią įdėsiu į jūsų vidų ir padarysiu, kad elgsitės pagal mano nuostatus, laikysitės mano potvarkių ir juos vykdysite.

²⁸ Gyvensite šalyje, kuria daviau jūsų protėviams, ir būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas. ²⁹ Jus išgelbėsiu iš visų jūsų susitepimų. Pašauksiu javus, juos padauginsiu ir nebeužleisiu ant jūsų bado. ³⁰ Padauginsiu medžių vaisius ir lauko derlių, kad nebegautumėte išgirsti gėdinimą dėl bado tarp tautų. ³¹ Jūs atsiminsite savo pikta elgesį bei savo negerus darbus ir bjaurėsitės savim dėl savo nusikaltimų ir savo bjaurių darbų.

³² Ne dėl jūsų aš veiksiu,—sako 'Viešpats' Jahvė,—tebūnie jums žinoma! Gėdykitės ir parauskite iš gėdos dėl savo elgesio, Izraelio namai!

³³ Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Kai jus apvalysiu nuo visų jūsų kalčių, [vėl] apgyvendinsiu miestus, ir griuvėsiai bus atstatyti. ³⁴ Ir nusiaubta žemė, užuot gulėjusi apleista kiekvieno praeivio akyse, bus taip dirbama, ³⁵ jog žmonės sakys: „Štai nusiaubta šalis pasidarė kaip Edeno sodas. Apleisti, nusiaubti ir sugriauti miestai yra sutvirtinti ir apgyventi“. ³⁶ Tada tautos, išlikusios aplink jus, žinos, kad aš, VIESPATS, atstaciau tai, kas sugriauta, ir [iš naujo] apsodinau tai, kas nusiaubta. Aš, VIESPATS, kalbėjau ir įvykdysiu.

³⁷ Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Dar tai leisiuos Izraelio namų prašomas jiems padaryti: juos dauginsiu žmonėmis tarsi avių bandą. ³⁸ Kaip [gausų] aukojamų¹ avių, kaip Jeruzalės avių jos švenčių metu, taip negyvenami miestai bus pilni žmonijų bandų. Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

26–28 Ezek 11, 19–20

Negyvo Izraelio prikėlimas

37 VIESPATIES ranka atėjo ant manęs. Jis mane išvedė VIESPATIES dvasia ir mane pastatė slėnio lygumoje, o ta buvo pilna kaulų.

² Ir kai jis visur aplinkui mane vedžiojo pro juos, pastebėjau, kad² labai daug jų gulėjo lygumos paviršiuje ir kad jie buvo labai sudžiūvę. ³ Jis paklausė mane: „Žmogau, ar gali atgyti šitie kaulai?“ Aš atsakiau: „Viešpatie Jahve, tu žinai“.

⁴ Jis man tarė: „Pranašauk apie šituos kaulus ir jiems sakyk: „Sudžiūvę kaulai, klausykite VIESPATIES žodžio! ⁵ Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė šitiems kaulams: Stai aš kvėpsiu į jus dvasią, ir jūs atgysite. ⁶ Pritvirtinsiu sausgysles prie jūsų, užauginsiu mėsą ant jūsų, užtrauksiu ant jūsų odą ir įkvėpsiu į jus dvasią, ir jūs atgysite. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS“.

⁷ Pranašavau, kaip man buvo įsakyta. Man pranašaujant, radosi šnaresys. Štaiga pasigirdo⁸ brazdesys: susiartinio kaulai, kaulas su savo kaulu.

⁸ Man bežiūrint, pasirodė ant jų gyslos, užaugo mėsa ir užsitraukė viršų ant jų odą, tačiau nebuvo, juose dvasios.

⁹ Tada jis man tarė: „Pranašauk dvasiai, pranašauk, žmogau, ir sakyk dvasiai: „Taip pasakė VIESPATS: Iš keturių vėjų ateik, dvasia, ir padvelk į šituos užmuštuosius, kad jie atgytų!“

¹⁰ Pranašavau, kaip man buvo įsakyta, ir į juos įėjo dvasia. Jie atgijo ir atsistojo ant savo kojų—labai labai didelė minia.

¹¹ Tada jis man tarė: „Žmogau, šitie kaulai—visi Izraelio namai. Štai jie sako: „Sudžiūvo mūsų kaulai, žuvo mūsų viltis, mes esame atpjauti“¹². Todėl pranašauk ir jiems sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Štai aš atidarysiu jūsų kapus, jus⁵ prikelsiu iš jūsų kapų ir jus atvesiu į Izraelio žemę. ¹³ Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS, kai atidarysiu jūsų kapus ir jus prikelsiu⁶. ¹⁴ Aš kvėpsiu į jus savo dvasia, ir jūs atgysite, ir jus įkurdinsiu jūsų žemėje. Tada

2 Lit. štai

3 Lit. Ir štai

4 nuo gyvųjų žemės

5 M + savo tautą; ~ GS

6 M + savo tautą; ~ S

1 Lit. šventų

žinosite, kad aš, VIEŠPATS, kalbėjau ir įvykdysiu,—sako VIEŠPATS“.

10 Apr 11, 11

Judas ir Izraelis vėl susijungs

15 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 16 „O tu, žmogau, pasiimk vieną pagali ir ant jo užrašyk: „Judai ir izraeliams, jo sąjungininkams“. Paskui paimk kitą pagali ir ant jo užrašyk: „Juozapai¹ ir visiems Izraelio namams, jo sąjungininkams“. 17 Ir juos sau sudurk, vieną su kitu, į vieną pagali taip, kad jie taps viena tavo rankoje.

18 O kai tavo tautiečiai tave paklaus: „Argi mums nepaaiškinsi, ką šitie tau reiškia?“, 19 jiems kalbėk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Stai aš imu Juozapo pagali, esantį Efraimo rankoje, ir visas Izraelio gentis, jo sąjungininkes, ir dedu prie jo Judo pagali, ir padarau iš jų vieną pagali taip, kad jie taps viena mano rankoje“.

20 Kai, jiems matant, pagaliai, ant kurių rašys, bus tavo rankoje, 21 jiems sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Stai aš paimu izraelius iš tautų, pas kurias jie nuėjo, juos surenku iš visų pusių ir juos parvedu į jų žemę. 22 Darau iš jų vieną tautą šalyje, Izraelio kalnuose, ir vienas karalius bus jų visų karalius. Jos nebebus dvi tautos ir nebebus pasidalijusios į dvi karalystes. 23 Jos nebesusitaps savo stabais, visais savo bjauriais dievukais bei visais savo priešgyniavimais, ir jas išgelbėsiu iš visokio jų atsimetimo, kuriuo jos nusidėjo, ir jas apvalysiu. Tada jos bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas.“

24 Mano tarnas Dovydas bus jų karalius, ir jos visos turės vieną ganytoją. Jos elgsis pagal mano potvarkius, laikysis mano nuostatų ir juos vykdys. 25 Jos gyvens šalyje, kuria daviau savo tarnui Jokūbui, kurioje gyvena jų² protėviai. Joje gyvens jos, jų vaikai ir jų vaikų vaikai per amžius, o mano tarnas Dovydas bus jų kunigaikštis visą laiką. 26 Ir sudarysiu su jomis taikos sandorą. Ji bus amžina sandorą

su jomis. 3 Jas dauginsiu ir pastatysiu visiems laikams savo šventovę tarp jų. 27 Mano buveinė bus tarp jų, ir aš būsiu jų Dievas, o jos bus mano tauta. 28 Tada tautos žinos, kad aš esu VIEŠPATS, pašventinantis Izraelį, mano šventovei amžinai esant tarp jų“.

24 Ezek 34, 24; 27 2 Kor 6, 16; Apr 21, 3

Prieš Gogą

38 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 38 „Žmogau, atgrežk savo veidą į Gogą, į Magogo šalį, į didįjį Mešecho ir Tubalo kunigaikštį, ir pranašauk prieš jį. 3 Sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Stai aš einu prieš tave, Goge, didysis Mešecho ir Tubalo kunigaikštis. 4 'Aš apgrešiu tave, įdėsiu kablius į tavo žandus' ir išvesiu tave bei visą tavo kariuomenę, žirgus ir raitelius, visus puikiai apsirengusius, didžiulį telkinį su didžiuoju ir mažuoju skydu, visus apsiginklavusius kalavijais. 5 Persai, kušai ir putai yra su jais, visi su skydu ir šalmu, 6 Gomerai ir visi jo būriai, Bét-Togarma, tolimiausia šiaurė ir visi jos būriai—daug tautų yra su tavim. 7 Pasiruošk ir būk prisirengęs tu su visa savo kariuomene, susitelkusia prie tavęs, ir būk man⁴ atsarga. 8 Po ilgo laiko tu būsi pašauktas. Tiems metams praslinkus, atžygiuosi į šalį, atkurta nuo kalavijo, surinkta iš daugelio tautų Izraelio kalnuose, ilgai apleistuose,—jos gyventojai⁵ išvesti iš tautų, ir jie visi saugiai gyvena,—⁹ ir tu atkilsi kaip audra, ateisi lyg debesys šalies apdengti⁶—tu bei visi tavo būriai ir daug tautų su tavim.“

10 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Tą dieną tavo širdyje kils minčių, tu sumanysi pikta sumanymą¹¹ ir sakysi: „Noriu žygiuoti aukštyn prieš atvirą šalį, užpulti taikiuosius, saugiai gyvenančius—jie visi gyvena be sienų ir be užkaiščių ir neturi vartų“,—¹² kad prisiplėštum išplėšų ir prisigrobtum grobio, nukreiptum savo ranką prieš

3 M + ir joms duosiu; ~ GS

4 G; M: jiems

5 Lit. ji (t.y. šalis)

6 M + tu būsi; ~SV

1 M + Efraimo pagaliui

2 GS; M: jūsu

[vél] apgyventas sugriautas vietoves ir prieš tautiečius, surinktus iš tautų, įsigijusius galvijų ir turto, gyvenančius 'žemės centre'¹.¹³ Šeba, Dedanas, Taršišo supirkinėtojai ir visi prekyautojai² tau sakys: „Ar tu ateini išplėšų prisiplėšti? Ar sutelkei savo telkinį grobio grobti, sidabro ir aukso išsinešti, galvijų ir turto pasiglemžti, daug išplėšų prisiplėšti?“

¹⁴ Todėl pranašauk, žmogau, ir tark Gogui: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvé: Jis nepajudėsi³ tą dieną, kai mano tauta Izraelis saugiai gyvens,¹⁵ ir neatžygiuos iš savo vietos, iš tolimiausios šiaurės, tu ir daug tautų su tavim, visos jojančios žirgus, didelis sambūris, gausi kariuomenė?“¹⁶ Ar neatkilsi prieš mano tautą Izraelį tarsi debesis šalies apdengti? Laikui atėjus, tavo atvesiu prieš šitą šalį, kad tautos mane pažintų, kai per tave, Goge, pasirodysiu šventas jų akyse.

¹⁷ Taip pasakė 'Viešpats' Jahvé: Tu esi tas, apie kurį kalbėjau ankstesnėmis dienomis per savo tarnus, Izraelio pranašus, pranašavusius anomis dienomis⁴, kad tave atvesiu prieš juos.

¹⁸ Tą dieną, kai Gogas atžygiuos prieš Izraelio žemę,—sako 'Viešpats' Jahvé,—pakils mano išėlis su mano pykčiu¹⁹ ir aistra. Su ugningu įtūžiu pareiškiu: Iš tiesų tą dieną įvyks smarkus drebėjimas Izraelio žemėje.²⁰ Drebės nuo manęs jūros žuvis, dangaus paukščiai, lauko žvėrys, visi ropliai, ropojantys žeme, ir visi žmonės, esantys žemės paviršiuje. Nugrius kalnai, sugrius terasos ir visi mūrai nuvirs ant žemės,²¹ ir aš pašauksiu prieš jį 'visokią siaubą'⁵,—sako 'Viešpats' Jahvé.—Vieno kalavijas atsigręs prieš kita,²² ir aš eisiu į teisimą su juo, vartodamas marą ir kraujo praliejimą. Pliaupiantį lietu ir krušą, ugnį ir siėrą leisiu lyti ant jo bei jo pulkų ir ant daugybės su juo esančių tautų.²³ Taip pasirodysiu didis bei šventas ir

apsireikšiu daugelio tautų akyse. Tada jos žinos, kad aš esu VIESPATS“.

2 Apr 20, 8

39 „O tu, žmogau, pranašauk prieš 'Gogą ir sakyk: „Taip pasakė 'Viešpats' Jahvé: Štai as einu prieš tave, Goge, didysis Mešecho ir Tubalo kunigaikšti. ² Tave apgrėsiu, tave vedžiosiu [kaip vaiką], leisiu tau atkilti iš tolimiausios šiaurės ir tave atvesiu ant Iraelio kalnų. ³ Išmušiu tavo lanką iš tavo kairės rankos ir numesiu tavo strėles iš tavo dešinės rankos. ⁴ Izraelio kalnuose krisi, tu bei visi tavo pulkai ir 'daugelis tautų'⁶, kurios bus su tavim. Atiduosiu tave ryti plėšriems paukščiams, visiems sparnuočiams ir lauko žvėrimis. ⁵ Atvirame lauke krisi, nes aš kalbėjau,—sako 'Viešpats' Jahvé.—

⁶ Pasiųsiu ugnį į Magogą ir į tuos, kurie saugiai gyvena pajūriuose⁷, ir jie žinos, kad aš esu VIESPATS.

⁷ Padarysiu žinomą savo šventąjį vardą savo tautoje Izraelyje ir nebeleisiu sutepti savo šventojo vardo. Tada tautos žinos, kad aš esu VIESPATS, šventas Izraelyje. ⁸ Štai tai ateina ir įvyks,—sako 'Viešpats' Jahvé.—Tai yra diena, apie kurią kalbėjau.

⁹ Izraelio miestų gyventojai išeis ir padegs ginklus, apskrituosius ir didžiuosius skydus, lankus ir strėles, svaidomuosius strypus bei ietis ir jais kūrėns ugnį septynerius metus. ¹⁰ Jie nebeturės rankioti medžių nuo lauko, nei pasikirsti iš miškų, nes jie ginklais kūrėns ugnį. Jie apiplės tuos, kurie juos apiplėšė, ir apgrobs tuos, kurie juos apgrobė,—sako 'Viešpats' Jahvé.—

¹¹ Tą dieną paskirsiu Gogui vietą, kur [jam] bus kapas Izraelyje: Aberimo⁸ slėnį, į rytus nuo jūros, o šis užkirs [kelia] keliautojams. Ten jie palaidos Gogą ir visą jo armiją ir jį pavadins Hamon-Gogo⁹ slėniu. ¹² Izraelio namai juos laidos septynis mėnesius, kad apvalytų šalį. ¹³ Visi

1 Lit. ant žemės bambos

2 Rk.; M: jauni liūtai

3 G; M: nežinosi

4 M + metais

5 G; M: visiems savo kalnams kalavija

6 Dgl. MssST; M: tautos

7 Arba: salose

8 T.y. Keliautojų

9 T.y. Gogo armijos

šalies žmonės [juos] laidos ir tuo pagarsės tą dieną, kai pasirodysiu šlovingas,—sako 'Viešpats' Jahvė.—

14 Bus paskirti nuolatiniai vyrai, keliaujantys per šalį, laidojantys¹ likusius žemės paviršiuje, kad ją apvalytų. Pasibaigus septyniems mėnesiams, jie turės perieškoti. 15 O kai ieškotojai² eis per šalį ir kas nors iš jų pamatys žmogaus kaulą, tas turės išmeigti šalia jo ženklą, iki duobkasiai jį palaidos Hamon-Gogo slėnyje. 16 Taip pat ir miesto vardas bus Hamona³. Taip jie apvalys šalį.

17 O dėl tavęs, žmogau, taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Sakyk paukščiams, visiems sparnuočiams ir visiems lauko žvėrimis: Susirinkite ir ateikite, susieikite iš visų pusių prie mano aukos, kurią aš jums pjaunu, didžiulės aukos Izraelio kalnuose. Jūs turėsite būti mėsa ir gerti kraują. 18 Jūs turėsite būti karžygių mėsa ir gerti žemės kunigaikščių kraują. Jie visi—avinai, ėrai ir ožiai, jaučiai, nupenėti Bašano galvijai. 19 Jūs turėsite valgyti riebalų iki soties ir gerti kraują, iki pasigersite, iš mano aukos, kurią būsiu jums papjovęs. 20 Jūs turėsite sotintis prie mano stalo arkliais ir kovos žirgais, karžygiams ir visais kareiviais,—sako 'Viešpats' Jahvė.—

17–20 Apr 19, 17–18

Izraelio atsteigimas

21 Parodysiu savo šlovę tarp tautų, ir visos tautos matys mano teisumą, kurį būsiu padaręs, ir mano ranką, kurią būsiu ant jų padėjęs. 22 Nuo tos dienos ir toliau Izraelio namai žinos, kad aš esu VIESPATS, jų Dievas.

23 Tautos žinos, kad Izraelio namai išėjo tremtin dėl savo kaltės, dėl to, kad, jiems neištikimai pasielgus su manim, aš paslėpiau nuo jų savo veidą ir juos taip padaviau į jų prispaudėjų rankas, kad jie visi krito nuo kalavijo. 24 Pasielgiau su jais pagal jų susitėpimą bei jų priešgyniavimus ir paslėpiau nuo jų savo veidą.

25 Todėl taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Dabar aš atkursiu Jokūbo būklę, pasigailėsiu visų Izraelio namų ir uoliai ginsiu savo šventąjį vardą. 26 Jie paims ant savęs savo gėdą ir visą savo man parodytą neištikimybę, kai jie saugiai gyvens savo žemėje niekieno negąsdinami, 27 kai juos būsiu sugrąžinęs iš tautų, juos surinkęs iš jų priešų šalių ir per juos pasirodęs šventas daugelio tautų akyse. 28 Tada jie žinos, kad aš esu VIESPATS, jų Dievas, [iš to,] kad aš, juos ištrėmęs į tautas, juos surinksiu į jų žemę ir jų nė vieno ten nebepaliksiu. 29 Ir nebepaslėpsiu nuo jų savo veido, kai būsiu išliejęs savo dvasią ant Izraelio namų,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

NAUJOSIOS ŠVENTYKLOS IR NAUJOSIOS ŠALIES DIDŽIOJI VIZIJA (40, 1—48, 35)

Naujosios šventyklos vizija: išoriniai ir vidiniai vartai

40 Dvidešimt penktaisiais mūsų tremties metais, metų pradžioje, dešimtąją mėnesio [dieną], keturioliktaisiais metais po to, kai miestas buvo paimtas, tą pačią dieną VIESPATIES ranka atėjo ant manęs, ir jis mane ten nuvedė. 2 Dieviškuose regėjimuose jis mane nuvedė į Izraelio šalį ir mane pastatė ant labai aukšto kalno. Tame, [pietų pusėje]⁴, buvo lyg miesto sandara. 3 Jis ten nuvedė mane, ir štai [ten] buvo vyras, kurio išvaizda buvo kaip žalvario išvaizda. Jis laikė rankoje lininę virvę ir matuojamąją nendrę, ir jis stovėjo prie vartų.^{5 4} Tas vyras man kalbėjo: „Žmogau, matyk akimis ir klausyk ausimis, ir išidėmėk viską, ką aš tau parodysiu, nes tu esi čia atvestas tam, kad tau tai parodyčiau. Paskelbk Izraelio namams viską, ką tu matysi“.

5 Pasirodė siena, supanti visur iš lauko šventyklos sritį. O matuojamoji nendrė to vyro rankoje buvo šešių mastų, kurių kiekvienas buvo [paprasto] masto ir plaštakos ilgio. Ir jis išmatavo

1 M + praeivius; ~ GS

2 Lit. pereinantieji

3 Lit. Armija

4 G: prieš mane

5 „Vartai“ čia reiškia visą vartų pastatą.

statinio¹ storį. Tas buvo viena nendrė, o aukštis—viena nendrė.

6 Jis įėjo į vartus, kurių priešakinė pusė buvo nukreipta į rytus, užlipo jų laiptais ir išmatavo vartų slenkstį. Jis buvo vienos nendros ilgio². 7 [Kiekvienas] isienis buvo vienos nendros skersmens ir vienos nendros ilgio. Tarpas tarp isienių buvo penkių mastų, o vartų slenkstis prie vidinio vartų prieangio — vienos nendros ilgio. 8 Jis išmatavo vartų prieangį³. 9 [Tas buvo] aštuonių mastų [ilgio], jo šulai—dviejų mastų [storio], o vartų prieangis buvo viduje.

10 Trys į rytus nukreiptų vartų isieniai buvo vienoje ir trys kitoje pusėje. Tie trys turėjo tokius pat matmenis, ir tokius pat matmenis turėjo šulai vienoje ir kitoje pusėje. 11 Paskui jis išmatavo vartų angos plotį. [Sis buvo] dešimt mastų, [o pačių] vartų plotis—trylika mastų. 12 Užtvara isienių priešakyje buvo vieno masto, ir vieno masto užtvara—kitoje pusėje, o isienis buvo šešių mastų vienoje pusėje ir šešių mastų kitoje.¹³ Ir jis išmatavo vartus nuo vieno isienio [stogo briaunos⁴ iki jo [priešinio isienio] stogo briaunos: [jie buvo] dvidešimt penkių mastų pločio, anga ties anga.⁵ 15 Ir nuo vartų priekio, kur įeinama, iki vidinio vartų prieangio priekio buvo penkiasdešimt mastų. 16 [Isieniai [ir jų šulai] turėjo langus su į lauko pusę siaurėjančiais rėmais visur aplinkui vartų viduje, ir taip pat jų prieangis turėjo langus⁶ visur aplinkui viduje, ir ant jo šulų⁷ buvo palmės.

17 Paskui jis mane įvedė į išorinį kiemą, ir štai [ten] buvo kambarių, ir kiemas turėjo visur aplinkui išklotą

grindinį. Trisdešimt kambarių buvo ant grindinio. 18 Grindinys prisišliejo prie vartų šono, išilgai vartų. Tai žemutinysis grindinys.¹⁹ Ir jis išmatavo atstumą nuo žemutinių vartų priekio iki vidinių vartų⁸ priekio, nukreipto į lauko pusę: [jis buvo] šimto mastų⁹.

20 Paskui jis išmatavo ilgį ir plotį vartų, nukreiptų į žiemius, priklausančių išoriniam kiemui. 21 Jų isieniai—trys vienoje ir trys kitoje pusėje,—jų šulai ir jų prieangis atitiko pirmutinių vartų matmenis: jų ilgis buvo penkiasdešimt mastų, o plotis—dvidešimt penki mastai.

22 Jų prieangio langų¹⁰ ir jų palmių matmenys buvo tokie pat, kaip vartų, nukreiptų į rytus. Septyniais laiptais buvo lipama į juos, o jų prieangis buvo viduje¹¹. 23 Ties šiauriniais bei rytiniais vartais stovėjo vartai, vedantys į vidinį kiemą. Ir jis išmatavo [atstumą] nuo vartų iki vartų: [jis buvo] šimto mastų.

24 Paskui jis mane nuvedė į pietus, ir štai [ten] stovėjo vartai, nukreipti į pietus. Jis išmatavo jų šulų ir jų prieangį. Jų matmenys buvo tokie pat, kaip kitų. 25 Jie¹² ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus, tokius pat, kaip kitų vartų langai. Vartai¹³ buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio. 26 Jie turėjo septynis laiptus¹⁴, o jų prieangis buvo viduje. Ir ant savo šulų jie turėjo palmių: vieną vienoje, o kitą—kitoje pusėje.

27 Vidinis kiemas turėjo vartus, nukreiptus į pietus. Ir jis išmatavo [atstumą] nuo vartų iki vartų, nukreiptų į pietus: [jis buvo] šimto mastų.

28 Paskui jis mane įvedė pro [pietinius] vartus ir išmatavo pietinius vartus. Jie turėjo tokius pat matmenis,

1 T.y. sienos

2 „Ilgis“ čia reiškia horizontalų atstumą, žiūrint į vidaus pusę iš žiūrovo taško. M + ir viena slenkstį; vienos nendros ilgio; ~G

3 M + vidinį, vienos nendros [ilgio]. 9 Ir jis išmatavo vartų prieangį; ~ dgl. MssGSV

4 Lit. stogo; arba (plg. G): užpakalinės sienos

5 M + turbūt iš 15 ir 16 skn. sudurstyta, neaiškios reikšmės intarpas: 14 Ir jis padarė šešių dešimčių mastų šulų, ir prie kiemo šulų—visur aplinkui vartai

6 G; M: prieangiai ir langai turėjo

7 Rk., plg. GV; M: prie stulpo

8 Rk. plg. G; M: priešais vidinį kiemą

9 M + rytai ir žiemiai

10 Rk., plg. 25, 29 ir 33 skn.; M: jų langų ir jų prieangio

11 G; M: ties jais (= laiptais)

12 T.y. vartai

13 Lit. Jie

14 G; M: Septyni laiptai vedė į juos

kaip kiti. 29 Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. Jie ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus. Vartai¹ buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio.² 31 Jų prieangis buvo nukreiptas į išorinį kiemą, ir jie turėjo palmių ant savo šulų, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus.

32 Paskui jis mane įvedė į vidinį kiemą rytų linkui ir išmatavo vartus. Jie turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti.

33 Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. Jie ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus. Jie buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio.

34 Jų prieangis buvo pasuktas į išorinį kiemą, ir palmės buvo ant jų šulų vienoje ir kitoje pusėje, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus.

35 Paskui jis mane įvedė į šiaurinius vartus ir [juos] išmatavo. Jie turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti.

36 Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo langus visur aplinkui. Jie buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio. 37 Jų prieangis buvo pasuktas į išorinį kiemą, ir palmės buvo ant jų šulų vienoje ir kitoje pusėje, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus.

2 Apr 21, 10 3 Apr 11, 1; 21, 15

Aukų stalai ir kunigų kambariai

38 Buvo kambarys, atdaras į vartų prieangį³. Ten buvo nuplauamos deginamosios aukos. 39 Vartų prieangyje stovėjo du stalai vienoje ir du stalai kitoje pusėje [skirti] deginamajai aukai, aukai už nuodėmę ir atsisteisimo aukai pjauti ant jų. 40 Palei šoninę sieną prieangio laukinėje pusėje, prie angos vartų, nukreiptų į žiemius, buvo du stalai, ir palei kitą vartų prieangio šoninę sieną—du stalai. 41 Keturi stalai buvo vienoje ir keturi stalai kitoje pusėje prie vartų šoninės sienos, [iš viso] aštuoni stalai, ant kurių pjaunama.

42a Keturi stalai [skirti] deginamajai aukai, buvo iš tašytų pusantro masto ilgio, pusantro masto pločio ir vieno masto aukščio akmenų. 43a Ir plaštakos pločio lentynos buvo pritaisytos visur aplinkui [pastato] viduje. 42b Ant jų padeda įrankius, kuriais pjauna deginamąsias ir bendrystės aukas. 43b O ant stalų [buvo dedama] aukojamoji mėsa⁴.

44 Lauke prie vidinių vartų⁵ buvo du⁶ kambariai vidiniame kieme: vienas⁷ prie šiaurinių vartų šoninės sienos, nukreiptos į pietus, kitas prie pietinių⁸ vartų šoninės sienos, nukreiptos į žiemius. 45 Jis man tarė: „Šitas kambarys, nukreiptas į pietus, skirtas kunigams, atliekantiems šventyklos tarnybą. 46 O kambarys, nukreiptas į žiemius, skirtas kunigams, atliekantiems aukuro tarnybą. Tie yra šadokai: tie iš levių, kurie drįsta artintis prie VIESPATIES, kad jam tarnautų“.

47 Jis išmatavo kiemą: [šis buvo] šimto mastų ilgio ir šimto mastų pločio, kvadratas, o aukuras buvo ties šventykla.

Šventykla ir jos priestatai

48 Paskui jis mane įvedė į šventyklos prieangį ir išmatavo prieangio šulius: [jie buvo] penkių mastų [storio] vienoje ir penkių mastų [storio] kitoje pusėje. Įėjimo plotis buvo keturiolikos mastų, o įėjimo į prieangį šoninės sienos⁹—trijų mastų vienoje ir trijų mastų kitoje pusėje. 49 Prieangio plotis¹⁰ buvo dvidešimt mastų, o ilgis—

4 G: viršuje buvo stogai apsaugoti nuo lietaus ir kaitros

5 G: Jis mane įvedė į vidinį kiemą, ir štai [ten]

6 G; M: giesmininkų

7 GV; M: kuris

8 G; M: rytinių

9 G; ~M (dėl haplogr.)

10 Lit. ilgis. Hbr. autorius čia didesnę matmenį vadina ilgiu, o mažesnę—pločiu, neatsižvelgdamas į žiūrovo poziciją. Mums, nusakantiems matmenis iš stebėtojo taško, tai, ką tekstas vadina ilgiu, reiškia plotį, ir atvirkščiai.

1 Lit. Jie

2 M + 29 skn. dtgr. (~G): 30 Visur aplinkui buvo prieangiai. Ilgis—dvidešimt penki mastai, o plotis—penki mastai.

3 Rk. pgl. GS; M: prie vartų šulų

dvylika¹ mastų. Dešimčia laiptų² buvo lipama į jį. Šalia šulų stovėjo kolonos: viena vienoje, o kita kitoje pusėje.

41 Paskui jis mane įvedė į šventąją ir išmatavo šulų: [jie buvo] šešių mastų storio vienoje ir šešių mastų storio kitoje pusėje.³ ² Įėjimo plotis buvo dešimtys mastų, o įėjimo šoninės sienos—penkių mastų vienoje ir penkių mastų kitoje pusėje. Ir jis išmatavo jos⁴ ilgį: [jis buvo] keturiasdešimt mastų, o plotis—devidešimt mastų.

³ Jis įėjo vidun ir išmatavo įėjimo šulą: [šis buvo] dviejų mastų [storio], įėjimas—šešių mastų [pločio], o įėjimo šoninės sienos⁵—septynių mastų [pločio] vienoje ir septynių mastų kitoje pusėje⁶.

⁴ Ir jis išmatavo jo⁷ ilgį: [šis buvo] dvidešimt mastų, o plotis—dvidešimt mastų priešais šventąją. Ir jis man tarė: „Tai visų švenčiausioji“. ⁵ Paskui jis išmatavo šventyklos⁸ sieną: [ji buvo] šešių mastų [storio], o šalinio priestato plotis—keturi mastai visur aplink šventyklą. ⁶ Šoniniai kambariai buvo kambarys viršum kambario, trijuose aukštuose, po trisdešimt kiekviename aukšte⁹. Šventyklos sienoje visur aplinkui buvo išėmų kambariams, kad jos būtų [jiems] atramos ir kad nebūtų atramų [pačioje] šventyklos sienoje.

⁷ Apėjimas, kuris prie šoninių kambarių vedė iš aukšto į aukštą, platėjo, nes šventykla visur aplink ją buvo apstatyta iki viršaus. Taigi šventykla ėjo platyn iki viršaus. Nuo žemutinio aukšto užlipama į viršutinį per vidurinį.

⁸ Šventyklos apvadas¹⁰, visur aplinkui einantis pakeltas grindinys¹¹, šoninių kambarių pamatai: visa nendrė, šeši

mastai, buvo jo šoninis aukštis. ⁹ Priestato išorinės sienos storis buvo penkių mastų. Atvira vieta tarp¹² šventyklos šoninių kambarių¹⁰ ir [kitų] kambarių buvo dvidešimt mastų pločio visur aplink šventyklą. ¹¹ Šoninių kambarių durys į atvirą vietą [buvo taip įrengtos]: vienos durys atgrežtos į žiemius, o kitos durys—į pietus. Atviros vietos sienos¹³ plo-tis buvo penkių mastų visur aplinkui.

¹² Pastatas, kuris stovėjo ties atvira¹⁴ erdve vakarinėje pusėje, buvo septyniasdešimt mastų pločio, pastato siena—visur aplinkui penkių mastų storio, o jo ilgis—devyniasdešimt mastų.

¹³ Paskui jis išmatavo šventyklą. Ta buvo šimto mastų ilgio. [Išmatavo] atvirą erdvę, pastatą ir jo sienas, kurių [bendras] ilgis buvo šimtas mastų, ¹⁴ ir šventyklos priekio plotį bei atvirą erdvę rytų pusėje. [Tų bendras plotis buvo] šimtas mastų. ¹⁵ Jis išmatavo pastato plotį palei atvirą erdvę, esančią jo užpakalinėje pusėje, ir jo galerijas¹⁵ vienoje ir kitoje pusėje. Buvo šimtas mastų.

Šventyklos vidus

Vidinė šventykla ir jos išorinis prieangis¹⁶ buvo apmušti lentomis¹⁷. Įrengti langai ir aplink einančios trisluogsnės¹⁸ išėmos ties palange visur aplinkui turėjo medinį aptaisą, o nuo aslos¹⁹ iki langų²⁰ ėjo apmušalas, ¹⁷ iki²¹ [durų] angos viršaus. Vidinėje šventykloje ir išorėje²², ant kiekvienos vidinės ir išorinės sienos, visur aplinkui b u v o a t m a t u o t i

1 G; M: vienuolika

2 G; M: Laiptais, kurie

3 M + padangtės plotis; ~G

4 T.y. šventosios (=šventyklos salės „navos“)

5 TG; M: plotis

6 G; ~M

7 T.y. šventyklos vidaus (=švenčiausiosios)

8 Lit. namų

9 Rk.; M: trisdešimt tris kartus

10 Techninis terminas, kurio reikšmė neišaiškinta, tik spėjama iš to, kas seka.

11 Rk., plg. G; M: Ir aš mačiau [, kad] namai turėjo pakeltą grindinį visur aplinkui

12 G; M: namai

13 Plg. G; 42, 7. 10. 12; M: vietos

14 Lit. atskirta

15 Statybinis terminas, kurio reikšmė neaiški.

16 G; M: kiemo prieangiai

17 Rk., plg. G; M: Slenksčiai

18 Arba: trišonės

19 G; M: asla

20 M + dtgr.: ir langų

21 MsT, plg. 20a; M: viršum

22 T.y. prieangio sienų paviršiuje

laukai¹⁸ ir kerubų bei palmių raiziniai. Palmė buvo tarp kerubo ir kerubo. O kerubas turėjo du veidus: ¹⁹ žmogaus veidą, atgrežtą į palmę iš vienos pusės, ir liūto veidą, atgrežtą į palmę iš kitos pusės. [Taip] buvo įraižyta visoje šventykloje, visur aplinkui. ²⁰ Nuo aslos iki durų angos viršaus buvo įraižyta kerubų ir palmių.

Šventosios¹ siena ²¹ turėjo keturgubas durų staktas, o švenčiausiosios priekyje buvo matyti kažkas, kas atrodė ²² kaip medinis aukuras. Jo aukštis buvo trijų mastų, jo ilgis—dviejų mastų, o plotis—dviejų mastų². Jis buvo kampuotas, o jo pakoja³ ir sienos buvo iš medžio. Jis prabilo į mane: „Tai stalas, stovintis prieš VIESPATI“.

²³ Šventoji turėjo suveriamas⁴ duris, ir švenčiausioji ²⁴ turėjo suveriamas duris. Durys turėjo dvi [į sieną] atsukamas sąvaras: vienos durys turėjo dvi sąvaras ir kitos dvi sąvaras. ²⁵ Ir ant jų, ant šventosios durų, buvo įraižyta kerubų ir palmių, kaip jų buvo įraižyta sienose. Medinė atbraila⁵ buvo prieangio priešakyje, lauko pusėje. ²⁶ Įrėminti langai ir palmės buvo vienoje ir kitoje pusėje, prieangio šoninėse sienose. Šventyklos priestato kambariai irgi turėjo atbrailas.

Kunigų kambariai

42 Paskui jis mane išvedė į išorinį kiemą šiaurės⁶ linkui ir mane įvedė į kambarių būstą, esantį priešais atvirą erdvę ir priešais pastatą šiaurėje. ²⁷ Jo ilgis buvo šimtas mastų⁸ šiaurinėje pusėje⁹, o plotis—penkiasdešimt mastų. ³ Skersai vidinio kiemo dvidešimt

[mastų] ir skersai išorinio kiemo grindinio [jis kėlėsi] atitraukomis¹⁰ per tris aukštus. ⁴ Kambarių priekyje buvo dešimties mastų pločio koridorius, vedantis į vidų. [Jo] ilgis buvo šimtas mastų¹¹. Įėjimai į juos buvo šiaurėje. ⁵ Viršutiniai kambariai buvo siauresni, nes atitraukos atėmė iš jų dalį. Pastatas pasikėlė nuo apatinio ir vidurinio aukšto. ⁶ Mat jie buvo trijuose aukštuose ir neturėjo tokių stulpų, kaip išorinių [kambarių]¹² stulpai. Taigi [pastatas] kilo terasomis nuo apatinių ir vidurinių [kambarių], nuo apačios. ⁷ [Ten] buvo akmeninė siena, einanti lauko pusėje, lygiagrečiai su kambariais, į išorinį kiemą, ties kambariais. Jos ilgis buvo penkiasdešimt mastų, ⁸ nes išorinio kiemo kambarių ilgis buvo penkiasdešimt mastų. Jie¹³ buvo ties juo¹⁴. Iš viso¹⁵ buvo šimtas mastų. ⁹ O dėl šitų kambarių durų¹⁶, įėjimas buvo iš rytų, jei kas norėjo įeiti į juos, iš išorinio kiemo, ¹⁰ kiemo sienos pradžioje¹⁷.

Pietų pusėje, išilgai atviros erdvės ir pastato, buvo kambarių ¹¹ ir koridorius priešais juos. Jie atrodė kaip kambariai, esantys šiaurinėje pusėje, tokio pat ilgio ir tokio pat pločio, kaip jie, ir su tokiais pat¹⁸ išėjimais, įrengimais ir durimis, kaip jie. ¹² O į duris¹⁹ kambarių, esančių pietinėje pusėje, jei kas norėjo įeiti į juos, buvo įėjimas, [atviras] į rytų pusę pradžioje koridoriaus, einančio išilgai apsauginės sienos.

¹³ Jis man tarė: „Šiauriniai kambariai ir pietiniai kambariai, esantys prieš atvirą erdvę, yra šventi kambariai, kur kunigai, kurie artinasi į VIESPATI,

10 T.y. taip, kad nuo kiekvieno aukštesnio aukšto buvo atitraukiama jo dalis ir taip būstas vis ėjo siauryn.

11 G; M: kelias buvo vieno masto

12 GL^W; M: kiemų

13 T.y. kambariai, minimi 7 skn.

14 T.y. išoriniu kiemu

15 Rk. pgl. G; M: Ir štai priešais šventyklą

16 GS, plg. 12 skn.; M: Šitų kambarių apačioje

17 Rk. pgl. G, plg. 12 skn.; M: platume

18 Rk., plg. G; M: visais

19 Rk.; M: kaip durys

1 M + dtgr.: šventosios

2 G; ~ M

3 G; M: ilgis

4 Lit. dviejų sparnų

5 T.y. karnizas, pastogėlė. Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

6 M + dtgr.: linkui

7 M + Ilgio priešakyje; ~ G

8 Rk. pgl. G; M: mastų ilgis—šimtas

9 G; M: šiaurės anga

valgo švenčiausias dovanas. Ten jie privalo sudėti švenčiausias dovanas: javienių aukas, aukas už nuodėmę ir atsiteisimo aukas, nes ta vieta yra šventa. ¹⁴ Įėję kunigai neturi išeiti iš šventos [vietos] į išorinį kiemą, bet ten jie turi pasidėti savo drabužius, su kuriais jie atlieka tarnybą, nes tie yra šventi, ir apsivilkti kitais drabužiais. [Tik tada] jiems leista artintis į vietą, skirtą žmonėms.

Viso šventyklos ploto matmenys

¹⁵ Baigęs matuoti vidinį šventyklos plotą¹, jis mane išvedė pro vartus, nukreiptus į rytų pusę, ir ji matavo visur aplinkui. ¹⁶ Jis matavo rytinį šoną matuojamą nendre. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų]² [matuojant] matuojamą nendre. Pasisukęs³ ¹⁷ jis matavo šiaurinį šoną. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų], [matuojant] matuojamą nendre. Pasisukęs¹⁸ jis matavo pietų šoną. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų] [matuojant] matuojamą nendre. ¹⁹ Pasisukęs į vakarų šoną, jis matavo. [Šis buvo] penkių šimtų [mastų] [matuojant] matuojamą nendre. ²⁰ Keturiomis kryptimis jis ji⁴ matavo. Jis turėjo visur aplinkui penkių šimtų [mastų] ilgio ir penkių šimtų [mastų] pločio sieną, kad atskirtų šventą sritį nuo paprastos.

40, 5—42, 20 1 Kar 6, 1—38; 2 Cron 3, 1—9

VIEŠPATS įžengia į savo šventyklą

43 Paskui jis mane nuvedė prie vartų⁵, nukreiptų į rytus. ² Ir štai Izraelio Dievo šlovė atėjo iš rytų. Jos užesys buvo kaip gausių vandenų užesys, ir žemė nušvito nuo jos skaistumo. ³ Regėjimas⁶, kurį regėjau, buvo kaip

regėjimas, kurį buvau regėjęs, kai jis⁷ atėjo miesto sunaikinti, ir tas regėjimas⁸ buvo kaip regėjimas, kurį buvau regėjęs Kebaro paupy. Ir aš parpuoliau kniūpsčias. ⁴ VIEŠPATIES šlovė įėjo į šventyklą pro vartus, nukreiptus į rytus. ⁵ Tada dvasia mane pakėlė ir nunešė į vidinį kiemą, ir štai šventykla buvo pilna VIEŠPATIES šlovės.

⁶ Išgirdau vieną prabylant į mane iš šventyklos —tas vyras stovėjo šalia manęs,—⁷ ir jis mane tarė: „Žmogau, [pamatyk] mano sosto vietą ir mano kojų padų vietą, kur per amžius noriu gyventi tarp izraelių. O Izraelio namai—jie ir jų karaliai—nebeturi sutepti mano šventojo vardo savo paleistuvavimu ir savo karalių paminklais, jiems mirus⁹,—⁸ tuo, kad jie padėjo savo slenkstį prie mano slenkščio ir savo durų staktas šalia mano durų staktų taip, kad teliko siena tarp manęs ir jų, ir taip sutepė mano šventąjį vardą savo bjauriais darbais, kuriuos jie darė, jog supykęs turėjau juos sunaikinti. ⁹ Dabar tegul jie atitolina nuo manęs savo paleistuvavimą ir savo karalių paminklus, ir aš gyvensiu tarp jų per amžius.

¹⁰ Tu, žmogau, pavaizduok Izraelio namams šventyklą, kad jie gėdytųsi savo nusikaltimų. Išmatavę jos įrangą¹⁰, ¹¹ jie¹¹ gėdysis viso to, ką darė. Supažindink juos su šventyklos brėžiniu ir jos įranga, su jos išėjimais ir įėjimais, su visais ja liečiančiais nurodymais¹² bei nuostatais¹³ ir užrašyk jų akyse, kad jie laikytųsi visų juos liečiančių nurodymų¹⁴ bei nuostatų ir juos vykdytų.

¹² Toks yra šventyklai galiojantis nurodymas: kalno viršūnėje

1 Lit. vidinius namus

2 M + matuojamųjų nendrių (taip pat 17, 18 ir 19 skn.)

3 G; M: Aplinkui

4 T.y. išorinį šventyklos plotą

5 M + dtgr.: vartų

6 G; M: kaip regėjimas buvo regėjimas

7 Kl.MssTheod Sh; M: aš

8 G; M: tie regėjimai

9 20 MssTTheod M: savo alkais

10 Rk., plg. GS, 11 skn.; M: pavyzdį

11 GV; M: ir jei jie

12 Rk.; M: jų brėžiniais

13 M + ir su jų brėžiniais ir juos liečiančiais nurodymais

14 G; M: jų brėžinių

visa jos sritis, supanti ją, turi būti ypatingai šventa.¹

2 Ezek 10, 3-4. 18-19; 11, 22-23

Aukuras ir jo pašventinimas

13 Šitie yra aukuro matmenys [išreikšti] mastais, [matuojant] mastu [lygiu] paprastam] mastui ir plaštakai. Jo iškasa buvo masto [gylio] ir masto pločio, o jos pakraštinis apvadas—vieno sprindžio [aukščio] aplinkui. Toks buvo aukuro išsikišantis pagrindas²; 14 nuo žemės iškastos iki žemutinio [aptvaro³] apkraščio buvo du mastai, o šio plotis—vienas mastas. 15 Aukojimo židinyje buvo keturių mastų [aukščio], o nuo židinio į viršų kyšojo keturi ragai. 16 Židinyje buvo dvilikos [mastų] ilgio ir dvilikos [mastų] pločio ketvirtainis su keturiais lygiais šonais. 17 [Didysis] aptvaras buvo keturiolikos [mastų] ilgio ir keturiolikos [mastų] pločio su keturiais lygiais šonais.⁴ Aplink jį einantis apvadas buvo pusės masto [pločio], ir jis turėjo aplinkui vieno masto iškasa. Jo⁵ laiptai buvo nukreipti į rytus“.

18 Jis man tarė: „Žmogau, taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Šitie yra aukuro nuostatai: kai jis bus pastatytas, kad ant jo būtų aukojamos deginamosios aukos ir kad jis būtų apšlakstytas krauju, 19 iš Šadoko palikuonių kilusiems leviams kunigams, kurie artinasi prie manęs man tarnauti,—sako 'Viešpats' Jahvė,—turėsi duoti jauną jautį kaip auką už nuodėmę. 20 Turėsi paimti jo kraujo, [juo] patepti jo keturis ragus, keturis [viršutinio] aptvaro kampus ir apvadą aplinkui. Taip ji

apvalysi nuo nuodėmės ir permaldausi už jį. 21 Turėsi paimti už nuodėmę atnašaujamą aukos jautį, ir jis turės būti sudegintas apžiūros⁶ vietoje, priklausančioje šventyklai, už šventovės ribų.

22 Antrąją dieną turėsi aukoti bekliaudį ožį kaip auką už nuodėmę, ir jie⁷ turės apvalyti aukurą nuo nuodėmės, kaip jie buvo jį apvalę jaučiu. 23 Baigęs apvalyti, turėsi aukoti jauną bekliaudį jautį ir bekliaudį aviną iš avių bandos ir juos atnašauti VIESPATIES akivaizdoje, o kunigai turės juos apibarstyti druska ir paaugoti kaip deginamąją auką VIESPACIUI.

25 Kasdien per septynias dienas turėsi paruošti ožį aukai už nuodėmę. Taip pat jie turės aukoti jauną jautį ir aviną iš bandos, [abu] be kliaudos. 26 Septynias dienas jie turės daryti permaldavimą už aukurą ir taip jį apvalyti ir pašventinti. 27 Tr jie turės užbaigti tą laikotarpį. O aštuntąją dieną ir vėliau kunigai turės aukoti ant aukuro jūsų deginamąsias ir bendrystės aukas, ir aš jus maloniai priimsiu,—sako 'Viešpats' Jahvė“.

13-17 Iš 27, 1-2; 2 Kron 4, 1 18-27 Iš 29, 35-37

Uždari rytiniai vartai

44 Paskui jis mane nuvedė atgal prie šventovės išorinių vartų, nukreiptų į rytus, o tie buvo uždaryti. 2 Ir jis⁸ man tarė: „Šitie vartai turi būti uždari. Jie neturi būti atidaromi, ir niekas neturi įeiti pro juos, nes VIESPATS, Izraelio Dievas, yra įjęs pro juos. Todėl jie turi būti uždari.

3 Kunigaikštis⁹—jis tegali sėdėti juose, kad valgytų [aukos] valgi VIESPATIES akivaizdoje. Per vartų prieangį jis turi įeiti ir tuo pačiu keliu išeiti“.¹⁰

Nuostatai apie įleidimą į šventyklą

1 M + dtgr.: Štai toks yra nurodymas apie šventyklą; ~ GS

2 G: aukštis

3 „Aptvaras“ čia reiškia trisluogsnio aukuro keturkampį bloką, aptvertą lygiomis sienomis, o „apkraštys“—aplink bloką einantį pakraštį, susidarantį sumažinant aukščiau gulintį bloką vienu mastu iš visų keturių pusių.

4 Čia pasigendama tokio išleisto sakinio: o mažasis (t.y. mažesnis vertikaliu požūriu) aptvaras buvo šešiolikos [mastų] ilgio ir šešiolikos [mastų] pločio su keturiais lygiais šonais.

5 T.y. aukuro

6 Arba: tam skirtoje

7 T.y. kunigai drauge su pranašu

8 T.y. vadovas (rk.); M: VIESPATS; ~ G²³⁹

9 M + dtgr.: kunigaikštis; ~ GS

10 T.y. gali įeiti į vartų prieangį iš išorinio kiemo pusės pro išorinius šiaurinius ar pietinius vartus.

4 Paskui jis mane nuvedė pro šiaurinius vartus prie šventyklos priekio. Man bežiūrint, štai VIESPATIES šlovė pripildė VIESPATIES šventyklą, ir aš parpuoliau kniūpsčias. ⁵ Ir jis¹ man tarė: „Žmogau, išidėmėk, pamatyk akimis ir išgirsik ausimis viską, ką aš tau kalbėsiu apie visus VIESPATIES šventyklos nuostatus ir visus ją liečiančius nurodymus, ir atkreipk savo dėmesį į šventyklos įėjimus bei² visus šventovės išėjimus.

Leviai ir kunigai

6 Tu turi sakyti 'maištingiems namams'³ Izraelio namams: 'Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Gana jums visų jūsų bjaurių darbų, Izraelio namai! ⁷ Jūs įvedėte neapipjaustytos širdies ir neapipjaustyto kūno svetimsalius, kad jie lankytųsi mano šventovėje, kad jie ją⁴ suteptų, jums aukojant mano valgi, riebalus ir kraują. 'Jūs sulaužėte⁵ mano sandorą dėl visų savo bjaurių darbų ⁸ ir nėjote pareigų, susijusių su tuo, kas man šventa, bet juos⁶ paskyrėte man einančiais pareigas mano šventovėje.

Todėl⁷ ⁹ taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: Jokiam neapipjaustytos širdies ir neapipjaustyto kūno svetimsaliui nevalia įeiti į mano šventovę: jokiam svetimsaliui, gyvenančiam tarp izraelių, ¹⁰ tik leviams, kurie atsitolino nuo manęs, kai izraeliai⁸ nuklydo⁹ nuo manęs, sekdami paskui savo stabus. Jie turės atsakyti už savo kaltę. ¹¹ Jie turės eiti sargybos tarnybą mano šventovėje prie šventyklos vartų ir šventyklos tarnybą. Jie turės pjauti žmonėms deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, ir jie turės stovėti jų akivaizdoje, kad jiems patarnautų. ¹² Kadangi jie jiems patarnavo jų stabų akivaizdoje ir tapo Izraelio namams kaltės priežastimi, todėl

[prisiekdamas] pakėliau prieš juos savo ranką,—sako 'Viešpats' Jahvė,—ir jie turės atsakyti už savo kaltę'. ¹³ Jie nebesiartins prie manęs, kad man kunigautų ir prieitų prie visų mano šventenybių, prie švenčiausių daiktų, bet turės kėsti savo [nupelnytą] gėdą ir [bausmę už] savo bjaurius darbus, kuriuos jie darė. ¹⁴ Tačiau juos padarysiu atliekančiais pareigas šventyklai: visą jos aptarnavimą ir viską, kas joje darytina.

¹⁵ O leviai kunigai, Šadoko palikuonys, kurie, izraeliams nuklydus nuo manęs, ėjo mano šventovės pareigas,—jie turės artintis prie manęs, kad man tarnautų, ir stovėti mano akivaizdoje, kad man aukotų riebalus ir kraują,—sako 'Viešpats' Jahvė.—¹⁶ Jie turės įeiti į mano šventovę, jie turės artintis prie mano stalo, kad man tarnautų, ir turės man eiti pareigas.

¹⁷ Įeidami pro vidinio kiemo vartus, jie turi apsilvilti lininiais drabužiais. Įeidami tarnybą vidinio kiemo vartuose ir viduje, jie neturi vilkėti vilnonio. ¹⁸ Lininiai turbanai turi būti ant jų galvos ir lininės kelnės ant jų strėnų, ir jie neturi apsiuosti 'prakaitą sukeliančiu drabužiu'¹⁰.

¹⁹ Įeidami į išorinį kiemą¹¹ pas žmones, jie turi nusivilkti savo drabužius, su kuriais jie atliko tarnybą, juos palikti šventuosiuose kambariuose ir apsilvilti kitais drabužiais, kad nepašventintų žmonių savo drabužiais.

²⁰ Jie neturi nusiskusti galvos, nei leisti galvos plaukams palaidai nudrikti. Jie turi tik apkirpti galvas.

²¹ Neturi gerti vyno joks kunigas, įeinantis į vidinį kiemą.

²² Jie neturi vesti našlės, nei ištuoktosios, tik mergaites iš Izraelio namų palikuonių. Tačiau jie gali vesti našlę, kuri yra kunigo našlė.

²³ Jie neturi įeiti pas numirėlį, kad nesusiteptų. Tik tėvo, motinos, sūnaus, dukters, brolio ar neištekėjusios sesers atveju jiems leidžiama susitepti.

1 Rk.; M: VIEŠPATIS

2 Rk., plg. ST; M: įėjimą per

3 G; M: maištingi

4 M + mano namus; ~ G

5 GSV; M: Jie sulaužė

6 T.y. svetimsalius

7 G; M: Jums

8 Lit. Izraelis

9 M + kurie nuklydo; ~GS

10 Lit. prakaitu

11 M + dtgr.: į išorinį kiemą; ~kk. MssGSV

26 Apsivalęs jis¹ turi sau atskaičiuoti septynias dienas²⁷ ir tą dieną, kai įeis² į vidinį kiemą tarnauti šventovėje, aukoti už save nuodėmės auką,—sako 'Viešpats' Jahvė.—

28 'Jie neturi turėti jokio [žemės] veldinio³. Aš esu jų veldinys. Neturite jiems duoti nuosavybės Izraelyje. Aš esu jų nuosavybė. Javienių auką, auką už nuodėmę ir atsisteisimo auką—jie turi jas valgyti, ir viskas, kas Izraelyje man neatšaukiamai pašvęsta, turi jiems tekti.

30 Tai, kas visų kiekvienos rūšies pirmonių geriausia, ir kiekviena bet kurios rūšies duoklė iš visų jūsų duoklių turi priklausyti kunigams. Turite duoti kunigui savo geriausią imaišalą, kad palaimai būtų leista ilsėtis ant tavo namų.

31 Kunigams neleista valgyti nieko, kas padvėse ar kas [žvėrių] sudraskyta iš paukščių ar gyvulių“.

17–18 Iš 28, 39–43; Lev 16, 4 19 Lev 16, 23 20 Lev 21, 5 21 Lev 10, 9 22 Lev 21, 7, 13–14 23 Lev 10, 10 25 Lev 21, 1–4 28 Sk 18, 20 29–30 Sk 18, 8–19 31 Lev 22, 8

VIEŠPAČIUI skirta šalies dalis

45 „Kai, mesdami burtą, skirstysite šalį nuosavybėn, turėsite atskirti dovaną, pašvęstą VIESPAČIUI, dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dvidešimt tūkstančių [mastų] pločio šventą šalies [plotą]. Jis turi būti šventas visoje savo srityje aplinkui. Iš jo penkių šimtų [mastų] ilgio ir penkių šimtų [mastų] pločio ketvirtainis turi priklausyti šventovei ir turėti aplinkui penkių dešimčių mastų ganyklą. ³ Iš šito atmatuoto ploto turite⁴ atmatuoti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimt tūkstančių [mastų] pločio [sklypą], ir jame turi būti šventovė. Jis bus visų švenčiausia ⁴ ⁵ šalies [dalis]. Jis turi būti [priskirtas] kunigams, kurie tarnauja šventovėje, kurie artinasi tarnauti VIESPAČIUI. Jiems turi būti [duota jame] vieta namams ir ganykla bandoms⁶. ⁵ O dvidešimt penkių

tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimt tūkstančių [mastų] pločio [sklypas] turi tekti šventykloje tarnaujantiems leviams kaip jų nuosavybė, kad jie turėtų miestų kur gyventi⁷. ⁶ Turite priskirti kaip nuosavybę miestui penkių tūkstančių [mastų] pločio ir dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio [plotą] išilgai šventosios dalies. Jis turi priklausyti visiems Izraelio namams. ⁷ O kunigaikščiui [turi priklausyti plotas] abiejose šventosios dalies ir miesto nuosavybės pusėse, palei šventąją dalį ir miesto nuosavybę, vakariniame šone į vakarus ir rytiniame šone į rytus, ir tokio pat ilgio, kaip viena [iš gentims skirtų] dalių, nuo vakarinės iki rytinės šalies ribos. ⁸ Ta bus jo nuosavybė Izraelyje. Izraelio⁸ kunigaikščiai nebeengs mano tautos, bet perleis [likusią] šalį Izraelio namams pagal jo gentis“.

Ispėjimas kunigaikščiams

9 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Gana jums, Izraelio kunigaikščiai! Pašalinkite smurtą bei priespaudą ir vykdykite tai, kas teisinga ir teisu! Liaukitės varę mano žmones [nuo jų žemės]“,—sako 'Viešpats' Jahvė.—

Tikslus saikas ir teisinga duoklė

10 Jūs turite vartoti tikslas svarstyklės, tikslią efa⁹ ir tikslų batą¹⁰. ¹¹ Efa ir batas turi būti lygiaisiai: bate turi tilpti dešimta chomero¹¹ dalis, o dešimta chomero dalis turi sudaryti efa. Batas¹² turi būti atseikimas pagal chomera. ¹² O šekelis¹³ turi sudaryti dvidešimt gerų. Penki¹⁴ šekeliai turi būti penki, dešimt¹⁵ šekelių—dešimtis, ir penkiasdešimt¹⁶ šekelių turi jums sudaryti miną.

šventovei

7 G; M: dvidešimt kambarių

8 G; M: Mano

9 Efa—saikas javams seikėti.

10 Batas—saikas skysčiams matuoti (~ 40 l).

11 Chomeras—biralų saikas (= 10 batų).

12 Lit. Jis

13 Šekelis—svorio matas (= 11.4g).

14 G; M: Dvidešimt

15 G; M: dvidešimt

16 G; M: penki

1 GS Lev 15, 13. 28; MTV: jie

2 M + i šventovė; ~ G

3 G⁹⁶⁷V; M: Ir jiems turi tekti kaip veldinys

4 Rk.; M: tu turi

5 M + šventa; ~ G

6 Rk., plg. GT, Još 14, 4; 21, 2; M: šventovė

13 Ta yra duoklė, kurią turite atiduoti: šešadalis efos iš [kiekvieno] chomero kviečių ir šešadalis efos iš chomero miežių. 14 O aliejaus prievolė, aliejų seikint batų, [turi būti] dešimtadalis bato iš [kiekvieno] koro¹, nes dešimt batų sudaro kora². 15 Be to, viena avis iš dviejų šimtų bandos iš Izraelio giminių³, javienių, deginamosioms ir bendrystės aukoms [skirtoms] permaldauti už juos⁴,—sako Viešpats Jahvė.—

16 Visi šalies žmonės įpareigoti teikti šita duoklę kunigaikščiui Izraelyje. 17 O kunigaikščio pareiga bus [parūpinti] deginamasias, javienių ir liejamasias aukas šventėms, jaunąsias, šabatomis ir visais nustatytais Izraelio namų iškilmių metais. Jis turi parūpinti aukas už nuodėmes, javienių, deginamasias ir bendrystės aukas, kad būtų permaldauta už Izraelio namus.

10 Lev 19, 36

Didžiosios šventės ir kunigaikščio auka

18 Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Pirmąjį [mėnesį], pirmąją mėnesio [dieną], tu turi paimti bekliaudį jauniklį jautį ir apvalyti šventovę nuo nuodėmės.

19 Kunigas turi paimti už nuodėmę atnašaujamos aukos kraujo ir [juo] patepti šventyklos durų staktas, keturis aukuro bloko kampus ir vidinio kiemo vartų staktas. 20 Taip tu turi padaryti septintąją mėnesio [dieną]⁵ už tą, kuris nusideda per klaidą ar nežinojimą. Taip turite permaldauti už šventyklą.

21 Pirmąjį [mėnesį], keturioliktają mėnesio dieną, turite švęsti Pesacho šventę. Septynias dienas turi būti valgoma nerauginta duona. 22 Tą dieną kunigaikštis turi parūpinti už save ir už visą šalies tautą jautį kaip auką už nuodėmę. 23 Per septynias šventės dienas jis turi parūpinti VIESPACIUI deginamąją auką—septynis jaučius ir septynis bekliaudžius avinus, kasdien, per septynias dienas, ir kasdien po ožį

kaip auką už nuodėmę. 24 Jis turi parūpinti kaip javienių auką efa [kiekvienam] jaučiui, efa [kiekvienam] avinui ir hina⁶ aliejaus [kiekvienai] efa.

25 Per šventę [prasidedančią] septintąjį [mėnesį], penkioliktają to mėnesio dieną, jis turi parūpinti per septynias dienas tokias pat aukas už nuodėmę, tokias pat deginamasias bei javienių aukas ir tokį pat aliejų⁶“.

21 Iš 12, 1–20; Sk 28, 16–25 25 Lev 23, 33–36; Sk 29, 12–38

Potvarkiai kunigaikščiui ir žmonėms apie vartus ir aukas

46⁷ Taip pasakė Viešpats Jahvė: Vidinio kiemo vartai, nukreipti į rytus, turi būti uždaryti per šešias darbo dienas, tik šabatos dieną turi būti atidaryti. Jie turi būti atidaryti jaunaties dieną. 2 Tada kunigaikštis turi įeiti iš lauko pro vartų prieangį ir sustoti prie vartų stulpo, o kunigai turi aukoti jo deginamąją auką ir jo bendrystės aukas. Jis turi pagarbinti kniūpsčias ant vartų slenkščio ir išeiti, o vartai neturi būti uždaryti iki vakaro. 3 Šabatomis ir jaunatimis šalies žmonės turi garbinti kniūpstį prie tų vartų angos VIESPATIES akivaizdoje.

4 Deginamoji auka, kurią kunigaikštis turi aukoti VIESPACIUI šabatos dieną, turi būti šeši bekliaudžiai avinėliai ir bekliaudis avinas.

5 [Vienos] efos javienių auką [jis turi aukoti] su avinu, jo pasirinkto dydžio javienių auką—su avinėliais, o hina aliejaus—su [kiekviena] efa.

6 Jaunaties dieną [jis turi aukoti] bekliaudį jauniklį jautį, šešis avinėlius ir aviną. Jie turi būti be kliaudos. 7 Jis turi aukoti efa su jaučiu ir efa su avinu kaip javienių auką, su avinėliais tiek, kiek gali duoti jo ranka, ir hina aliejaus su [kiekviena] efa.

8 Kai kunigaikštis įeis, jis turi įeiti pro vartų prieangį ir išeiti tuo pačiu keliu. 9 O kai šalies žmonės įeis per

1 M + dešimt batų sudaro chomera; ~ GS

2 VT; M: chomera

3 G; M: drėkinamos šalies; arba rk.: gyvulių

4 T.y. izraelius; G: jus

5 G: septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją

6 1 hinas = 6,56l

iškilmės VIESPATIES akivaizdon, tas, kuris įeis pro šiaurinius vartus pagarbinti, turės išeiti pro pietinius vartus. O kas įeis pro pietinius vartus, turės išeiti pro šiaurinius vartus. Jis neturi sugrįžti pro vartus, pro kuriuos įėjo, bet turi tiesiai išeiti. 10 Jiems įeinant, kunigaikštis turi įeiti tarp jų ir, jiems išeinant, išeiti [tarp jų].

11 Šventėmis ir iškilmėmis vienos efos javienių auka turi būti su jaučiu, vienos efos su avinu, su avinėliais—kiek jo ranka norės duoti, o hinas aliejaus—su [kiekviena] efa.

12 Kai kunigaikštis aukos laisvos valios auką, deginamąją ar bendrystės auką kaip laisvos valios auką VIESPACIUI, jam turi būti atidaryti vartai, nukreipti į rytus, ir jis turi aukoti savo deginamąją ir bendrystės auką taip, kaip jis jas aukoja šabatos dieną. Paskui jis turi išeiti, ir, jam išėjus, vartai turi būti uždaryti.

Reguliari auka

13 Kasdien tu turi aukoti VIESPACIUI vienergi beklaudį avinėlių. Kas rytą turi jį aukoti. 14 Ir kas rytą turi su juo aukoti javienių auką: šeštadalį efos ir trečdalį hino kvietimėliams apšlakstyti—javienių auką VIESPACIUI kaip amžinai galiojanti, nuolatinę potvarkį. 15 Kas rytą jie¹ turi aukoti avinėlių, javienių auką ir aliejų kaip nuolatinę deginamąją auką.

Kunigaikščio nuosavybė neperleidžiama

16 Taip pasakė 'Viešpats' Jahvė: „Jei kunigaikštis duos kuriam nors iš savo sūnų dovana iš savo veldinio², ji priklausys jo sūnams. Ji taps jų nuosavybe kaip veldinys. 17 Bet jei jis duos dovana iš savo veldinio kuriam nors iš savo tarnų, ji jam³ priklausys iki atgrazo metų. Paskui ji turi sugrįžti kunigaikščiui. Tik jo sūnams turi priklausyti jų veldinys⁴. 18 Kunigaikštis nieko neturi imti iš žmonių veldinio, norėdamas juos varu išstumti iš jų nuosavybės. Iš savo paties nuosavybės jis turi skirti veldinį savo

sūnams, kad mano žmonės neišsisklaidytų, kiekvienas pavartytas iš savo nuosavybės“.

17 Lev 25, 10

Šventyklos virtuvės

19 Paskui jis mane nuvedė pro įėjimą, esantį vartų pašonėje, į šventuosius kambarius, skirtus kunigams, nukreiptus į šiaurę. Ten buvo matyti vieta užpakalyje, vakarinėje pusėje. 20 Ir jis man tarė: „Ta yra vieta, kur kunigai turi virti atsitiesimo aukas bei aukas už nuodėmę ir kur jie⁵ turi kepti javienių auką, kad neturėtų jos išnešti į išorinį kiemą [ir taip] pašventinti žmones“.

21 Paskui jis mane išvedė į išorinį kiemą ir mane pervedė prie keturių kiemo kampų, ir kiekviename kiemo kampe buvo matyti kiemas. 22 Keturiuose kiemo kampuose buvo keturiasdešimt [mastų] ilgio ir trisdešimt [mastų] pločio kiemeliai. Visi keturi buvo tokio pat dydžio⁶. 23 Akmenu mūrins ejo aplinkui juose, visuose keturiuose, ir židiniai buvo aplinkui įrengti mūrinių apačioje. 24 Ir jis man tarė: „Šitos yra virtuvės, kuriose šventyklos tarnai turi virti žmonių aukojamas aukas“.

Iš šventyklos tekanti srovė

47 Paskui jis mane nuvedė atgal prie šventyklos įėjimo, ir štai vanduo tekėjo iš po šventyklos slenkščio į rytus, nes šventyklos priekis buvo nukreiptas į rytus. Vanduo tekėjo⁷ žemyn šventyklos dešiniuoju pašoniu, į pietus nuo aukuro.

2 Jis mane išvedė pro šiaurinius vartus ir mane vedė aplinkui išoriniu keliu prie išorinių vartų, nukreiptų⁸ į rytus, ir štai vanduo sruveno iš pietinės šoninės sienos.

3 Tas vyras, eidamas toliau į rytus ir laikydamas rankoje matuojamąją virvę, atmatavo tūkstantį mastų ir leido man bristi per vandenį. Vandens buvo ligi kulkšnių. 4 Jis atmatavo [kitą] tūkstantį ir leido man bristi per vandenį.

1 T.y. kunigai

2 G; M: savo veldinį

3 T.y. jo tarnai

4 Lit. jo sūnų veldinys turi jiems priklausyti

5 Rk.; GS: ir ten

6 M + kampuose; ~ GSV

7 M + apačioje; ~ GSV

8 Rk.; M: — keliu, nukreiptu

Vandens buvo ligi kelių. Jis atmatavo [dar kita] tūkstantį ir leido man perbristi. Vandens buvo iki strėnų.⁵ Jis [vėl] atmatavo tūkstantį. Buvo upelis, kurio nebegalėjau perbristi, nes vanduo buvo gilus—vanduo tik perplaukiamas, upelis, kurio nebegalima perbristi.

6 Jis mane paklausė: „Ar matei, žmogau?“ Ir jis mane nuvedė atgal prie upelio kranto. 7 Man grįžtant, buvo matyti upelio pakrantėje daug medžių, vienoje ir kitoje pusėje. 8 Ir jis man tarė: „Šitas vanduo išteka į rytinę sritį, nuteka į stepę ir įteka į jūrą, į karčiai sūrų vandenį¹¹, ir tas vanduo pasidarys gėlas. 9 Visi knibždantys gyvūnai gyvens visur, kur atitekės upelis². Bus labai daug žuvų, nes šitas vanduo ten įtekės, ir sūrus vanduo³ pasidarys gėlas. Ir viskas bus gyva, kur atitekės upelis. 10 Žvejai stovės prie jūros⁴. Nuo Ėn-Gedžio ligi Ėn-Eglaimo bus vietų tinklams džiovinti. Įvairiopos bus jos⁵ žuvys—tokios, kaip Didžiosios jūros žuvys, labai gausios. 11 [Bet] jos pelkės ir liūnai nepasidarys gėli. Jie turės būti naudojami druskai gaminti. 12 O prie upelio, jo abiejose pakrantėse, augs visokie vaismedžiai. Nenuvys jų lapai ir nesibaigs jų vaisiai. Kas mėnesį jie neš šviežius vaisius, nes jo⁶ vanduo ištekęs iš šventovės. Jų vaisiai bus vartojami maistui, o jų lapai—vaistams“.

1 Zach 14, 8; Jn 7, 38; Apr 22, 1

Naujas šalies paskirstymas

13 Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Šitos yra ribos, kuriose turite padalinti šalį kaip veldinį dvylikai Izraelio genčių. Juozapas turi gauti dvi dalis. 14 Ją turite paveldėti lygiomis⁷. Kadangi pakėliau ranką [prisiekdamas] ją duoti

jūsų protėviams, šita šalis turi jums atitekti kaip veldinys.

15 Tokia bus šalies riba: šiaurinėje pusėje [ji eis] nuo Didžiosios jūros Chetlono linkui iki ten, kur einama į Chamatą⁸, į Šedadą, 16 Berotą, Sibraimą, esantį tarp Damasko srities ir Chamato srities, iki Chašar-Enono, esančio prie Chaurano ribos. 17 Taigi riba eis nuo Jūros iki⁹ Chašar-Enono. Damasko sritis¹⁰ liks šiaurėje ir [taip pat] Chamato sritis. Ta¹¹ bus šiaurinė pusė. 18 Rytinė pusė eis nuo [vietos, esančios] tarp Chaurano ir Damasko, o tarp¹² Gileado ir Izraelio šalies Jordanas nustatys ribą¹³ ligi Rytinės jūros, ligi Tamaros¹⁴. 19 Pietinė pusė, nukreipta į pietus, eis nuo Tamaros ligi Kadešo Meribato¹⁵ vandenų, [Egipto] upelio linkui, į Didžiąją jūrą. Ta¹⁶ bus pietinė pusė, nukreipta į pietus. 20 O vakarinė pusė: Didžioji jūra nustatys ribą¹⁷ ligi [vietos, esančios] ties įėjimu į Chamatą. Ta bus vakarinė pusė. 21 Jūs turite padalinti tarp savęs šitą šalį pagal Izraelio gentis.

22 Ją turite padalinti burtu kaip veldinį sau ir ateiviams, kurie apsigyvens tarp jūsų, kuriems bus gime vaikų tarp jūsų. Su jumis jie turi [ją] gauti burtu kaip veldinį tarp Izraelio genčių. 23 Gentyje, kurioje ateivis apsigyvens, ten turite jam duoti jo veldinį“,—sako Viešpats Jahvė.

48 „Šitie yra genčių vardai: kraštutinėje šiaurėje, pašonėje [ribos, einančios] keliu į Chetloną, ten, kur įeinama į Chamatą, į Chašar-

1 Rk., plg. GS; M: į jūros pusę išvestieji
2 GSTV; M: abu upeliai
3 Lit. jis
4 T.y. Nėgyvosios jūros
5 GV; M: jų
6 T.y. upelio
7 Lit. vienas [gaudamas tiek pat], kiek kitas

8 G. Atkelta iš 16a skn. M: Šedada, 16 Chamatą
9 Rk. plg. SV
10 M + dtgr.: ir šiaurė
11 Kl. MasS
12 Rk.; M: iš tarp
13 GSV; M: nuo ribos
14 GS, plg. 19 skn. ir 48, 28; M: jūs turite matuoti
15 Lit. Vaido
16 Kl. MasGV
17 GS; M: nuo ribos

Ėnona—Damasko sritis guli i šiaurę, Chamato pašonėje—nuo rytinio šono iki vakarinio šono Danui turi tekti¹ viena [dalis].

2 Šalia Dano srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Ašerui—viena [dalis].

3 Šalia Ašerio srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Naftaliui—viena [dalis].

4 Šalia Naftalio srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Menašei—viena [dalis].

5 Šalia Menašės srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Efraimui—viena [dalis].

6 Šalia Efraimo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Reūbenui—viena [dalis].

7 Šalia Reūbeno srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Judui—viena [dalis].

8 Šalia Judo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono turi būti šventoji dalis, kurią turite atskirti: dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] pločio ir tokio pat ilgio, kaip kuri nors dalis nuo rytinio šono iki vakarinio šono, ir šventovė turi būti jos vidury. ⁹ Šventoji dalis, kurią turite atskirti VIESPACIUI, turi būti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dvidešimt² tūkstančių [mastų] pločio.

10 Šitiems turi tekti šventa dalis: kunigams šiaurėje dvidešimt penkių tūkstančių [mastų], vakaruose³ dešimties tūkstančių [mastų], rytuose⁴ dešimties tūkstančių [mastų] ir pietuose⁵ dvidešimt penkių tūkstančių [mastų plotas], ir VIESPATIES šventovė turi būti jo vidury.

11 [Jis turi tekti] pašventintiems kunigams, Šadoko palikuonims⁶, kurie ėjo man pareigas, kurie, izraeliams klystant, taip nenuklydo, kaip nuklydo leviai. 12 Jie turi gauti ypatingą dalį iš šalies

šventosios dalies—labai šventa, šalia levijų srities.

13 O leviai [turi gauti] palei kunigų sritį dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimties tūkstančių [mastų] pločio [sklypą]. Iš viso⁷: [jo] ilgis—dvidešimt penki tūkstančiai [mastų], o plotis—dvidešimt⁸ tūkstančių. 14 Niekio iš to nevalia parduoti, nei iškeisti, nei to, kas šalies geriausia, perleisti [i kitas rankas], nes tai šventa VIESPACIUI.

15 O likusioji penkių tūkstančių [mastų] pločio ir dvidešimt penkių tūkstančių [mastų ilgio] dalis nepašventinta. Ji turi priklausyti miestui kaip gyvenvietė ir ganykla, o miestas turi būti jos vidury. 16 Šitokie jo matmenys: šiaurinė pusė—keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų], pietinė pusė—keturi tūkstančiai penki šimtai, rytinė pusė—keturi tūkstančiai penki šimtai ir vakarinė pusė—keturi tūkstančiai penki šimtai. 17 Miestas turi turėti ganyklą: i šiaurę du šimtus penkiasdešimt [mastų], i pietus—du šimtus penkiasdešimt, i rytus—du šimtus penkiasdešimt ir i vakarus du šimtus penkiasdešimt. 18 Likusioji ilgio dalis palei šventąją dalį turi būti dešimt tūkstančių [mastų] i rytus ir dešimt tūkstančių [mastų] i vakarus⁹, ir jos derlius turi būti maistas miesto darbininkams.

19 Miesto darbininkai iš visu Izraelio genčių turi ją įdirbti. 20 Visa šventoji dalis turi būti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ketvirtainis. Jūs turite atskirti šventąją dalį drauge su miesto nuosavybe.

21 Kas liks turi priklausyti kunigaikščiui: [tai, kas bus] abiejose šventosios dalies ir miesto nuosavybės pusėse, ties dvidešimt penkiais tūkstančiais [mastų] i rytus¹⁰ iki rytinės ribos ir i vakarus ties dvidešimt penkiais tūkstančiais iki vakarinės ribos, palei [kitas] dalis, turi priklausyti kunigaikščiui. Šventoji dalis su

1 G; M: jie turi jam tekti

2 G⁹⁶⁷, plg. 45, 1; M: dešimt

3 M + psb.: plotis; ~G^{BS}

4 M + plotis; ~G^{BS}

5 M + ilgis; ~G^{BS}

6 G, plg. ST; M: Kunigams [turi priklausyti] tai, kas pašventinta iš Šadoko palikuonių

7 T.y. visa kunigams ir leviams skirta dalis

8 G; M: dešimt

9 M + dtr.: ir ji turi eiti palei šventąją dalį

10 Rk.; M: šventosios dalies; ~GS

[šventyklos] namų šventove jos vidury, 22 „levių nuosavybė ir miesto nuosavybė“¹ vidury to, kas priklausys kunigaikščiui, turi būti tarp Judo srities ir Benjaminio srities.²

23 O likusios gentys: nuo rytinio šono iki vakarinio šono Benjaminui turi tekti viena [dalys].

24 Šalia Benjaminio srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Šimeonui—viena [dalys].

25 Šalia Šimeono srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Isacharui—viena [dalys].

26 Šalia Isacharo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Zebulunui—viena [dalys].

27 Šalia Zebuluno srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Gadui—viena [dalys].

28 Šalia Gado srities, į pietų pusę, vidudienio linkui, riba turi eiti nuo Tamaros ligi³ Kadešo Meribato vandenių, į [Egiptą] upelį, į Didžiąją jūrą.

29 Šita yra šalis, kurią turite priskirti kaip veldinį Izraelio gentims, ir šitos yra jų dalys“,—sako Viešpats Jahvé.

Miesto vartai

30 „Šitie turi būti miesto išėjimai: šiaurinėje pusėje, kurios bus matuojant keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų],

— 31 miesto vartai [turi būti pavadinti] Izraelio genčių vardais—turi išeiti treji vartai į šiaurę: vieneri Reūbeno vartai, vieneri Judo vartai, vieneri Levio vartai.

32 Rytų pusėje turi būti keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų] ir treji vartai: vieneri Juozapo vartai, vieneri Benjaminio vartai, vieneri Dano vartai.

33 Pietinė pusė turi būti matuojant keturių tūkstančių penkių šimtų [mastų] ir turėti trejus vartus: vieneri [turi būti] Šimeono vartai, vieneri Isacharo vartai, vieneri Zebuluno vartai.

34 Vakarinė pusė turi būti keturių tūkstančių penkių šimtų [mastų], o vartai⁴—treji: vieneri Gado vartai, vieneri Ašerio vartai, vieneri Naftalio vartai.

35 Aplink [miestą] bus aštuoniolika tūkstančių [mastų]. O miesto vardas nuo tos dienos bus: „Ten yra VIESPATIS“.

30-34 Apr 21, 12-13

1 Rk.; M: iš levių nuosavybės ir miesto nuosavybės

2 M + dtgr.: Tai turi priklausyti kunigaikščiui; ~S

3 2MssSV, plg. 47, 19

4 MsGS; M: jų vartai

DANIELIS

Keturi izraeliai Babilono karaliaus rūmuose

1 Trečiaisiais Judo karaliaus Jehojakimo viešpatavimo metais Babilono karalius Nebuchadnešaras atžygiavo prie Jeruzalės ir ją apgulė. ² Viešpats atidavė jį jo ranka Judo karalių Jehojakimą ir kai kuriuos Dievo namų indus. Tuos jis¹ nugabeno į Šinearą šalį, į savo dievo namus. Jis įnešė indus į savo dievo išdinę.

³ Tada karalius įsakė Ašpenazui, savo rūmų pareigūnų viršininkui, atvesti kai kuriuos iš izraelių, iš karaliaus giminės ir iš kilmingųjų, ⁴ jaunikačius be jokios ydos, gražios išvaizdos, tinkamus visokios išminties mokyti, supratingus, nuovokius ir gebančius tarnauti karaliaus rūmuose, ir juos išmokyti kaldėjų rašto ir kalbos. ⁵ Ir karalius jiems paskyrė kasdieninį davinį iš karaliaus stalo valgių ir iš vyno, kurį jis pats gerė. Ir juos turėjo lavinti trejus metus, kad, tiems pasibaigus, jie galėtų stoti karaliaus tarnybon. ⁶ Taigi tarp jų buvo iš judėjų Danielis, Chananijas, Mišaelis ir Azarijas, ⁷ kuriems pareigūnų viršininkas davė naujus vardus². Danieliui Beltešašaro, Chananiui Šadracho, Mišaeliui Mešacho ir Azariui Abed-Nego varda.

⁸ Tačiau Danielis nusprendė nesusitepti karaliaus valgiais, nei jo geriamu vynu, ir prašė rūmų pareigūnų viršininką leisti jam nesusitepti. ⁹ Ir Dievas leido Danieliui išgyti pareigūnų viršininko malonę ir užjautimą. ¹⁰ Tačiau pareigūnų viršininkas sakė Danieliui: „Aš bijau savo valdovo karaliaus, kuris jums paskyrė valgį ir gėrimą, kad jis nepastebėtų jūsų veidus esant liesesnius už [kitų] jūsų amžiaus jaunikačių ir kad nepadarytumėte manęs mirtinai nusikaltusio karaliui“.

¹¹ Tada Danielis tarė prižiūrėtoji, kurį

rūmų pareigūnų viršininkas buvo paskyręs Danieliui, Chananiui, Mišaeliui ir Azariui: ¹² „Mėgink, meldžiamasis, savo tarnus dešimt dienų. Tegul mums duoda daržovių valgyti ir vandens atsigerti. ¹³ Paskui palygink mūsų išvaizdą su išvaizda jaunikačių, valgiusį karaliaus valgius, ir kaip pamatysi, taip pasielp su mumis“. ¹⁴ Jis sutiko su šituo jų pasiūlymu ir juos mėgino dešimt dienų. ¹⁵ Dešimtčiai dienų pasibaigus, jie atrodė sveikesni ir riebesni negu visi jaunikačiai, valgę karaliaus valgius. ¹⁶ Taigi prižiūrėtojas atsiimdavo jiems skirtą valgį ir vyną, kurį jie turėjo gerti, ir duodavo jiems daržovių. ¹⁷ Šitiems keturiems jaunikačiams Dievas davė žinojimą ir visokio rašto bei mokslo supratimą, o Danielis [dar] galėjo permąstyti visokius regėjimus ir sapnus.

¹⁸ Praėjus laikui, po kurio karalius buvo prisakęs juos atvesti, rūmų pareigūnų viršininkas juos atvedė pas Nebuchadnešarą. ¹⁹ Tada karalius kalbėjosi su jais, ir iš jų visų neatsirado nė vieno tokio, kaip Danielis, Chananijas, Mišaelis ir Azarijas. Taip jie išstojo karaliaus tarnybon. ²⁰ Kiekvienam išminties ir supratimo [reikalaujančiame] dalyke, apie kurį karalius juos klausinėjo, jis juos rado dešimt kartų pranašesnius už visus sapnų aiškintojus ir³ burtininkus visoje savo karalystėje. ²¹ Danielis [ten] pasiliko iki pirmųjų karaliaus Kyro metų.

¹ 2 Kar 24,1; 2 Kron 36, 5-7 ²⁻⁴ 2 Kar 20, 17-18; 24, 10-16; 2 Kron 36, 10; Jez 39, 7-8

Nebuchadnešaro sapnas

2 Antraisiais Nebuchadnešaro viešpatavimo metais Nebuchadnešaras sapnavo sapnus, ir jo dvasia pasidarė tokia nerami, kad jo miegas paliko jį. ² Tada karalius įsakė sušaukti sapnų aiškintojus, burtininkus, žynius ir kaldėjus, kad jie pasakytų karaliui jo sapnus. Kai jie atėjo ir atsistojo karaliaus akivaizdoje, ³ karalius jiems tarė: „Sapnavau sapną, ir mano dvasia pasidarė nerami, norėdama suprasti tą

¹ T.y. Nebuchadnešaras

² G; M + jis davė

sapną“. 4 Tada kalbėjai atsakė karaliui [aramėjiškai]: „Karaliau, gyvuok per amžius! Pasakyk sapną savo tarnams, ir mes [ji] išaiškinsime“. 5 Karalius atsakė kalbėjams: „Mano nutarimas tvirtas. Jei man nepasakysite sapno ir jo aiškinimo, jūs būsite sukapoti į gabalus ir jūsų namai bus paversti griuvėsiais! 6 Bet jei pasakysite sapną ir jo aiškinimą, gausite iš manęs dovanų, atpildą ir didelę garbę. Taigi pasakykite man sapną, kad žinočiau, jog galite man jį [ir] aiškinti!“ 7 Jie antrą kartą atsakė: „Tegul karalius pasako sapną savo tarnams, ir mes jį išaiškinsime“.

8 Karalius atsakė: „Tikrai aš žinau, kad jūs norite laimėti laiko, nes pamatėte, jog mano tvirtai nutarta, 9 kad, jei nepasakysite man sapno, bus tik vienas jums skirtas sprendimas. Jūs susimokėte man duoti melagingą ir klaidingą atsakymą, iki aplinkybės pasikeis. Taigi pasakykite man sapną, kad žinočiau, jog galite man jį [ir] aiškinti!“

10 Atsakydami karaliui, kalbėjai tarė: „Nėra žemėje žmogaus, kuris galėtų apreikšti tai, ko reikalauja karalius, nes joks didis ir galingas karalius nėra nieko tokio reikalaujantis iš kokio nors sapno aiškintojo, burtininko ar kalbėjo.“

11 Dalykas, kurio karalius reikalauja, yra toks sunkus, kad nėra jokio kito, kuris galėtų jį apreikšti karaliui, kaip tik dievai, kurių buveinė nėra tarp žmonių.“

12 Dėl to karalius užsirūstino, labai įnirtingo ir įsakė išgalabyti visus Babilono išminčius.

13 Buvo išleistas potvarkis išminčiams išžudyti, ir buvo ieškoma Danielio bei jo draugų, kad [ir] tie būtų nužudyti. 14 Tada Danielis gudriai ir atsargiai kreipėsi į Arjochą, karaliaus asmens sargybos viršininką², kuris buvo išėjęs Babilono išminčių žudyti. 15 Jis prabilo į Arjochą, karaliaus pareigūną: „Kodėl toks griežtas karaliaus potvarkis?“ Tada Arjochas paaiškino tą dalyką Danieliui. 16 Danielis užėjo³ ir prašė karalių duoti jam laiko, kad jis galėtų pasakyti karaliui aiškinimą.

17 Paskui Danielis parėjo į savo namus ir pranešė tą dalyką savo draugams Chananiui, Mišaeliui ir Azariui. 18 [Jis ragino juos] maldauti dangaus Dievą pasigailėjimo dėl šitos paslapties, kad Danielis ir jo draugai nebūtų nužudyti drauge su kitais Babilono išminčiais. 19 Tada paslaptis buvo apreikšta Danieliui nakties regėjime, ir Danielis pagarbino dangaus Dievą. 20 Danielis prabilęs tarė:

„Tebūnie pašlovintas didžiojo⁴
Dievo vardas nuo amžių
ir per amžius,
nes jo yra išmintis ir galybė!
21 Jis pakeičia laikus ir
laikotarpius,
pašalina karalius ir įstato
karalius,
duoda išminties išminčiams
ir išmanymo išmanantiems.
22 Jis apreikšia, kas gili ir
paslėpta.
Jis žino, kas yra tamsoje,
ir šviesa gyvena su juo.
23 Tave, mano tėvų Dieve, aš
išpažįstu ir giriu,
nes man davei išminties ir
stiprybės
ir dabar man leidai žinoti, ko
prašėme iš tavęs,
nes mums leidai žinoti
karaliaus dalyką⁵“.

Danielis pasako ir išaiškina karaliaus sapną

24 Po to Danielis užėjo pas Arjochą, kurį karalius buvo paskyres Babilono išminčiams išžudyti, ir taip jam tarė: „Nežudyk Babilono išminčių! Nuvesk mane pas karalių, ir aš išaiškinsiu karaliui [jo sapną]“.

25 Tada Arjochas skubiai atvedė Danielį pas karalių ir taip jam tarė: „Radau vyrą iš Judo tremtinių, kuris norėtų išaiškinti karaliui“. 26 Karalius prabilęs paklausė Danielį, kurio vardas buvo Beltešašaras: „Ar tu gali man pasakyti sapną, kurį regėjau, ir jį išaiškinti?“ 27 Danielis atsakė karaliui:

1 Arba: atmatų krūva

2 Arba: vyriausiąjį budelį

3 T.y. į karaliaus rūmus

4 4QDan^a, plg G; ~ M

5 T.y. sapną ir jo reikšmę

„Paslapties, apie kurią klausė karalius, išminčiai, burtininkai, sapnų aiškintojai, žyniai negali pasakyti karaliui.

28 Tačiau yra danguje Dievas, kuris apreiškia paslaptis ir leido žinoti karaliui Nebuchadnešarui, kas atsitiks laikotarpio pabaigoje. Tavo sapnas, regėjimai, kurie, tau gulint lovoje, atėjo tau į galvą, buvo tokie: 29 Tau, karaliau, gulint lovoje, kilo mintys apie tai, kas atsitiks po šito, ir paslapčių Apreiškėjas tau leido žinoti, kas atsitiks.

30 O dėl manęs, šita paslaptis man buvo apreikšta ne dėl to, kad turėčiau daugiau išminties už visus [kitus] asmenis, bet tam, kad aiškinimas būtų leista žinoti karaliui ir kad galėtum suprasti savo proto¹ mintis.

31 Tu, karaliau, žiūrėjai, ir štai didžiulė statula! Ta statula buvo milžiniška, o jos blizgesys—nepaprastas. Ji stovėjo ties tavim, ir jos išvaizda buvo baisi.

32 Tokia buvo statula: jos galva buvo aukso, jos krūtinė ir rankos sidabro, jos pilvas ir šlaunys žalvario,

33 blauzdos geležies, kojos dalinai geležies ir dalinai molio. 34 Tu žiūrėjai, iki atlužo akmuo be rankų pagalbos, užgavo statulą į jos geležines bei molines kojas ir jas sutrupino.

35 Tada geležis, molis, žalvaris, sidabras ir auksas kartu sutrupėjo ir pasidarė kaip vasaros klijimo pelai. Ir juos taip nunešė vėjas, jog nerasta jokio jų pėdsako. O akmuo, kuris užgavo statulą, pavirto dideliu kalnu ir pripildė visą žemę.

36 Toks buvo sapnas. Dabar ji išaiškinsime karaliui. 37 Tu, karaliau, karalių karaliau, kuriam dangaus Dievas suteikė karališką valdžią, galybę, stiprybę ir šlovę,

38 ir kuris atidavė į tavo rankas žmones, laukinius gyvulius ir dangaus paukščius visur, kur jie gyvena, ir tave padarė jų visų viešpačiu,—tu esi auksinė galva. 39 Po tavęs iškils kita karalystė, mažesnė už tavo, ir trečia vėlesnė karalystė, žalvarinė, kuri viešpataus visai žemei.

40 Ketvirtoji karalystė bus stipri kaip geležis,—nes geležis viską sutrupina ir sumala. Lyg triuškinanti geležis ji šitas

visas sutrupins ir sutriuškins. 41 O kad regėjai kojas ir kojų pirštus dalinai iš puodžiaus degto molio ir dalinai iš geležies, [tai reiškia:] karalystė bus nevienalytė, nors joje bus geležies kietumo, kaip kad regėjai geležį, sumaišytą su molio žiediniu. 42 O kojų pirštai dalinai iš geležies ir dalinai iš molio reiškia: karalystė bus iš dalies stipri ir iš dalies trapi.

43 O kad regėjai geležį, sumaišytą su molio žiediniu, [tai reiškia:] žmonės susimaišys vedybomis, tačiau neliks susijungę, kaip geležis nesijungia su moliu.

44 Tų karalių dienomis dangaus Dievas įkurs karalystę, kuri niekad nebus sunaikinta, ir ta karalystė nebus perleista jokiai kitai tautai. Ji sutrupins ir padarys galą visoms šitoms karalystėms, tačiau pati išliks per amžius—

45 lygiai taip, kaip regėjai, kad nuo kalno atlužo akmuo be rankų pagalbos ir sutrupino geležį, žalvarį, molį, sidabrą ir auksą. Didysis Dievas leido žinoti karaliui, kas bus ateityje. Sapnas yra tikras ir jo aiškinimas tikėtinas.

46 Tada karalius Nebuchadnešaras parpuolė kniūpsčias, išreiškė Danieliui pagarbą ir įsakė jam aukoti javienių aukas ir smilkalus.

47 Karalius, prabilęs į Danielį, sakė: „Iš tikrųjų jūsų Dievas yra dievų Dievas, karalių Viešpats ir paslapčių apreiškėjas, nes tu galėjai atskleisti šią paslaptį!“

48 Tada karalius išaukštino Danielį, jam davė daug didelių dovanų, jį padarė visos Babilono provincijos viziriu ir vyriausiuoju visų Babilono išminčių viršininku.

49 Danielio prašomas, karalius paskyrė Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą valdyti Babilono provinciją, o Danielis pasiliko karaliaus rūmuose.

Auksinė statula ir deganti krosnis

3 Karalius Nebuchadnešaras padarė auksinę statulą šešiasdešimt mastų aukščio, šešių mastų pločio. Jis ją pastatė Duros lygumoje, Babilono provincijoje.

2 Paskui karalius Nebuchadnešaras išsiuntė surinkti satrapų, prefektų, valdytojų, patarėjų, išdininkų, teisėjų, policijos viršininkų ir visų aukštų provincijų valdininkų, kad jie atvyktų pašventinti statulos, kurią karalius Nebuchadnešaras buvo

pastatęs. ³ Tada susirinko satrapai, prefektai ir valdytojai, patarėjai, išdininkai, teisėjai, policijos viršininkai ir visi aukšti provincijų valdininkai pašventinti statulos, kuria karalius Nebuchadnešaras buvo pastatęs, ir jie sustojo ties statula, kuria Nebuchadnešaras buvo pastatęs. ⁴ O šauklys garsiai šaukė: „Jums, tautos, giminės ir kalbos, įsakoma: ⁵ kai tik išgirsite rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos, būgno¹ ir visokių muzikos instrumentų garsą, jūs turite parpulti ir pagarbinti auksinę statulą, kurią pastatė karalius Nebuchadnešaras. ⁶ O kas neparpuls ir nepagarbins, tuojau turės būti įmestas į ugnį pliskančią krosnį!“ ⁷ Taigi, kai tik visos tautos išgirdo rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos² ir visokių instrumentų garsą, visos tautos, giminės ir kalbos parpuolė ir pagarbino auksinę statulą, kurią karalius Nebuchadnešaras buvo pastatęs.

⁸ ³Ta proga priėjo kai kurie kaldėjai ir įskundė judejus. Jie prašeko ir sakė karaliui Nebuchadnešarui: „Karaliau, gyvuok per amžius! ¹⁰ Tu, karaliau, išleidai įsaką, kad kiekvienas, kuris išgirs rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos, būgno ir visokių instrumentų garsą, turės parpulti ir pagarbinti auksinę statulą. ¹¹ O kas neparpuls ir nepagarbins, turės būti įmestas į ugnį pliskančią krosnį. ¹² Yra judejų, kuriuos paskyrei valdyti Babilono provinciją: Sadrachas, Mešachas ir Abed-Negas. Šitie vyrai paniekino tavo įsaką, karaliau: jie netarnauja tavo dievui ir negarbina auksinės statulos, kurią pastatėi“. ¹³ Tada Nebuchadnešaras, pašėlusiai įnirtingas, įsakė atvesti Sadrachą, Mešachą ir Abed-Negą. Tada tie vyrai buvo atvesti pas karalių. ¹⁴ Nebuchadnešaras prabilęs jų paklausė: „Ar tiesa, Sadrachai, Mešachai ir Abed-Negai, kad

nenorite tarnauti mano dievams ir pagarbinti mano pastatytos auksinės statulos? ¹⁵ Dabar, jei esate pasiruošę, kai tik išgirsite rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos bei būgno ir visokių instrumentų garsą, parpulti ir pagarbinti statulą, kurią pastačiau, [viskas bus gerai]; o jei nepagarbinsite, tuojau būsite įmesti į ugnį pliskančią krosnį. Tai koks dievas begalėtų jus išgelbėti iš mano rankų!“ ¹⁶ Sadrachas, Mešachas ir Abed-Negas atsakė karaliui Nebuchadnešarui: „Mums nereikia tau atsakyti į tai! ¹⁷ Jei egzistuoja mūsų Dievas, kuriam tarnaujame, jis gali mus išgelbėti iš ugnį pliskančios krosnies, ir jis mus išgelbės iš tavo rankų, karaliau. ¹⁸ O jei [jis] ne[išgelbėtų], tebūnie tau žinoma, karaliau, kad mes netarnausime tavo dievams ir nepagarbinsime auksinės statulos, kurią pastatėi!“

¹⁹ Tada Nebuchadnešaras smarkiai supyko, ir jo veido išraiška Sadrachui, Mešachui ir Abed-Negui persimainė. Jis prabilęs įsakė įkūrenti krosnį septynis kartus daugiau, kaip ji paprastai būdavo įkūrenama. ²⁰ Jis įsakė tvirtčiausiems savo kariuomenės vyrams surišti Sadrachą, Mešachą ir Abed-Negą ir juos įmesti į ugnį pliskančią krosnį. ²¹ Tada tie vyrai buvo surišti su savo apsiaustais, kelnėmis, kepurėmis ir [kitais] drabužiais ir įmesti į ugnį pliskančią krosnį. ²² Kadangi karaliaus įsakymas buvo griežtas ir krosnis nepaprastai įkūrenta, ugnies liepsna užmušė tuos vyrus, kurie buvo užnešę⁴ Sadrachą, Mešachą ir Abed-Negą. ²³ O šitie trys vyrai—Sadrachas, Mešachas ir Abed-Negas—įkrito surišti į ugnį pliskančią krosnį.

²⁴ Tada karalius Nebuchadnešaras krūptelėjo ir skubiai atsistojo. Jis prabilo ir paklausė savo patarėjų: „Argi ne tris vyrus įmetėme suriščius į ugnį?“ Jie atsakė karaliui: „Taip, karaliau!“

²⁵ Jis atsakė: „Štai aš matau keturis vyrus laisvus vaikščiojant ugnyje! Jokio pažeidimo nėra juose, o ketvirtasis

1 Arba: ansamblio. Aram. terminas gali reikšti muzikantų kolektyvą, grojantį įvairiais instrumentais, ar atskirą instrumentą, kaip būgną, dvilype flautą ar būdmaišį.

2 Kkr. Mss G^{AQLV} + būgno

3 G; M + Taigi

4 ant krosnies angos, kad per ją nuleistų į ugnį

atrodo kaip 'dieviška būtybė'¹⁴. 26 Tada Nebuchadnešaras priėjo prie ugnim pliskancijos krosnies angos. Jis prabilo ir tarė: „Sadrachai, Mešachai ir Abed-Negai, Aukščiausiojo Dievo tarnai, išeikite ir ateikite!“ Tada Sadrachas, Mešachas ir Abed-Negas išėjo iš ugnies.

27 Apspītę satrapai, prefektai, valdytojai ir karaliaus patarėjai matė, kad ugnis neturėjo jokios galios jų kūnams, kad jų galvos plaukai nebuvo apsvilę ir kad jų apsiaustai nebuvo apdegę²; nė degėsių kvapas nebuvo atėjęs ant jų.

28 Karalius Nebuchadnešaras prabilo ir tarė: „Tebūnie pašlovintas Sadracho, Mešacho ir Abed-Nego Dievas, kuris atsiuntė savo angelą ir išgelbėjo savo tarnus, kurie pasitikėjo juo. Jie pažeidė karaliaus įsaką ir atidavė savo kūnus, kad netarnautų ir negarbintų jokio [kito] dievo, kaip tik savo Dievą.

29 Tad aš duodu įsaką, kad kiekviena tauta, giminė ir kalba, kuri nepagarbiai kalba apie Sadracho, Mešacho ir Abed-Nego Dievą, turi būti sukapota į gabalus ir jos namai paversti griuvėsiais, nes nėra jokio kito dievo, kuris galėtų taip išgelbėti!“ 30 Tada karalius paskyrė Sadrachą, Mešachą ir Abed-Negą į aukštesnes pareigas Babilono provincijoje.

Nebuchadnešaro sapnas apie medį

31 Karalius Nebuchadnešaras visoms tautoms, giminėms ir kalboms, kurios gyvena visoje žemėje: „Tegul didėja jūsų gerovė! 32 Man malonu paskelbti ženklus ir stebuklus, kuriuos Aukščiausiasis Dievas man padarė.

33 Kokie dideli jo ženklai, kokie galingi jo stebuklai!

Jo karalystė—amžina karalystė, ir jo valdžia tveria iš kartos į kartą.

4 Aš, Nebuchadnešaras, buvau be rūpesčių savo namuose ir linksmai nusiteikęs savo rūmuose. 2 Regėjau sapną, kuris išgašdino mane. Man gulint lovoje, vaizdiniai ir man galvon atėję regėjimai baugino mane. 3 Tad aš daviau įsaką atvesti pas mane visus Babilono išminčius, kad jie man

išaiškintų sapną. 4 Tada atėjo sapnų aiškintojai, burtininkai, kaldejai ir žyniai, ir aš pasakiau jiems sapną. Tačiau jie negalėjo man jo išaiškinti, 5 iki pagaliau atėjo pas mane Danielis, kuris pagal mano dievo vardą vadinasi Beltešasaru ir kuriame gyvena šventųjų dievų dvasia, ir jam pasakiau sapną: 6 Beltešasarai, vyriausiasis sapnų aiškintojau, apie kurį aš žinau, kad tavyje gyvena šventųjų dievų dvasia ir kad jokia paslaptis nėra tau per sunki, štai mano sapnas³, kurį regėjau; išaiškink man jį!

7 4Gulėdamas lovoje regėjau:
Štai medis

žemės vidury!

Jo aukštis buvo didelis.

8 Medis išaugo didelis ir tvirtas, ir jo aukštis pasiekė dangų. Jis buvo matomas nuo visos žemės pakraščiu.

9 Jo lapai buvo gražūs ir jo vaisiai gausūs, ir ant jo buvo maisto visiems.

Po juo ieškojo paunksnės laukiniai žvėrys, ir jo šakose tupėjo dangaus paukščiai; iš jo maitinosi visi gyvūnai.

10 Aš regėjau regėjimuose, kurie, gulint lovoje, atėjo man į galvą: štai sargas, šventasis, nusileido iš dangaus.

11 Jis garsiai šaukė ir taip tarė: „Nukirskite medį ir nukapokite jo šakas!

Nubraukite jo lapus ir išbarstykite jo vaisius!

Tegul gyvuliai bėga iš po jo ir paukščiai iš jo šakų,

12 bet jo šakniastiebi palikite žemėje! Surakintas geležim ir žalvariu, jis tebūnie maitinamas lauko žolė⁵

ir dangaus rasos drėkinamas; tebūnie jo dalia su gyvuliais žemės augmenijoje!

13 Tepasikeičia jo žmogiška širdis

3 Rk.; M: mano sapno regėjimai

4 GTheod; M + Ir mano galvos regėjimai

5 Lit. lauko žolė

1 Lit. dievų sūnus

2 Lit. pasikeitę

- ir tebūnie jam duota
gyvulio širdis,
ir septyni laikai tegul
praeina pro jį.
- 14 Tas potvarkis sargų nutartas,
tas sprendimas šventųjų
išakytas,
kad gyvieji žinotų,
jog Aukščiausiasis
viespatauja žmonių
karalystei,
ją duoda tam, kam nori,
ir skiria ją valdyti
žemiausią iš žmonių“.

15 Šitą sapną regėjau aš, karalius
Nebuchadnešaras. O tu, Beltešasarai,
[jį] išaiškink, nes visi mano karalystės
išminčiai negali man išaiškinti. Bet tu
gali, nes šventųjų dievų dvasia yra
tavyje“.

Danielis aiškina karaliaus sapną

16 Tada Danielis, vadinamas
Beltešasaru, kurį laiką buvo apstulbęs, ir
jo mintys jį gąsdino. Karalius prabilęs
tarė: „Beltešasarai, sapnas ir jo
aiškinimas teneišgąsdina tavęs!“
Beltešasaras atsakė: „Mano valdove!
Sapnas tebūnie tiems, kurie tavęs
nekenčia, ir jo aiškinimas tavo
priešininkams! 17 Medis, kurį regėjai,
kuris išaugo toks didelis ir tvirtas, kad jo
aukštis pasiekė dangų, ir buvo matomas
visai žemei, 18 kurio lapai buvo gražūs ir
kurio vaisiai gausūs, kuriame buvo
maisto visiems, po kuriuo gyveno
laukiniai žvėrys ir kurio šakose tupėjo
dangaus paukščiai,—19 esi tu, karaliau,
kuris pasidarei didis ir galingas. Tavo
didybė augo ir pasiekė dangų, o tavo
valdžia—žemės pakraščius. 20 O kad
karalius regėjo sargą, šventąjį,
nužengiantį iš dangaus ir sakantį:
„Nukirskite medį ir sunaikinkite jį, bet jo
šakniastiebių palikite žemėje! Surakintas
geležim ir žalvariu, jis tebūnie
maitinamas lauko žole ir dangaus rasos
drėkinamas; tebūnie jo dalia su
laukiniais žvėrimis, kol septyni laikai
praeis pro jį“—21 šitas yra aiškinimas,
karaliau, ir tas yra Aukščiausiojo
nutarimas, skirtas mano valdovui
karaliui: 22 Tu būsi pavarytas nuo
žmonių, tau teks gyventi su laukiniais
žvėrimis. Tu būsi maitinamas augalais

kaip jaučiai ir girdomas dangaus rasa.
Septyni laikai praeis pro tave, iki
pripažinsi, kad Aukščiausiasis
viespatauja žmonių karalystei ir ją
duoda tam, kam nori. 23 O kad išakytą
palikti medžio šakniastiebių, [tai reiškia,]
kad tavo karališka valdžia bus tau
sugrąžinta nuo tada, kai pripažinsi, jog
dangus turi [aukščiausią] valdžią.
24 Todėl, karaliau, malonėk priimti
mano patarimą: atsižadėk savo
nuodėmių, darydamas tai, kas teisu, ir
savo nusikaltimų, rodydamas
gailestingumą vargšams. Gal tavo
gerovė bus prailginta“.

Sapnas išsipildo

25 Visa tai atsitiko karaliui
Nebuchadnešarui. 26 Praslinkus
dvylikai mėnesių, jis vaikščiojo ant
karaliaus rūmų [stogo] Babilone.
27 Karalius prabilęs tarė: „Argi tai ne
didysis Babilonas, kurį aš pastačiau kaip
karaliaus buveinę savo galinga jėga ir
savo didybės garbei?“ 28 Tam žodžiui
tebesant karaliaus burnoje, pasigirdo
balsas iš dangaus: „Tau, karaliau
Nebuchadnešarai, pranešama: karaliaus
valdžia atimta iš tavęs. 29 Tu būsi
pavarytas nuo žmonių, ir tavo buveinė
bus su laukiniais žvėrimis. Būsi
maitinamas augalais kaip jaučiai, ir
septyni laikai praeis pro tave, iki
pripažinsi, kad Aukščiausiasis yra
žmonių karališkos valdžios viešpats ir ją
duoda tam, kam nori“. 30 Tą patį
akimirksnį tas žodis išsipildė
Nebuchadnešarui. Jis buvo pavarytas
nuo žmonių, valgė augalus kaip jaučiai,
ir jo kūnas buvo dangaus rasos girdomas,
iki jo plaukai išaugo tokie ilgi, kaip
erelių plunksnos, o jo nagai—kaip
paukščių nagai.

Karalius pagarbina Dievą, atgauna supratimą ir valdžią

31 O tam laikui praslinkus, aš,
Nebuchadnešaras, pakėliau akis į dangų.
Mano protas man sugrįžo, ir aš garbinau
Aukščiausiąjį, gyriau ir šlovinau tą,
kuris amžinai gyvena,

nes jo valdžia—amžina valdžia
ir jo karalystė tveria iš
kartos į kartą.

32 Visi žemės gyventojai nieko

nerieškia,
ir jis elgiasi, kaip nori, su
dangaus kariuomene
[ir su žemės gyventojais],
ir nėra nė vieno, kuris galėtų
sulaikyti jo ranką
ar jam sakyti: „Ką
padarei?“

33 Tuo pačiu metu mano protas man sugrižo, ir mano karalystės garbei¹ mano kilnybė bei skaistybė man sugrižo. Mano valstybės patarėjai ir didžiūnai [vėl] ieškojo audiencijos pas mane. Man buvo sugražinta mano karališka valdžia ir dar daugiau didybės buvo man pridėta.

34 Dabar aš, Nebuchadnešaras, giriu, aukštinu ir šlovinu dangaus Dievą, nes visi jo darbai yra teisūs ir jo poelgiai² teisingi, o tuos, kurie išdidžiai elgiasi, jis gali nužeminti.

Belšašaro pokylis

5 Karalius Belšašaras iškėlė didelį pokylį tūkstančiui savo didžiūnų ir to tūkstančio akivaizdoje gerė vyna.

2 [kaušęs nuo vyno, Belšašaras įsakė atnešti auksinius ir sidabrinus indus, kuriuos jo tėvas Nebuchadnešaras buvo paėmęs iš Jeruzalėje buvusios šventyklos, kad iš jų gertų karalius ir jo didžiūnai, jo žmonos ir sugulovės.

3 Tada buvo atnešti auksiniai³ indai, paimti iš šventyklos, Dievo namų, buvusių Jeruzalėje, ir iš jų gerė karalius ir jo didžiūnai, jo žmonos ir sugulovės.

4 Jie gerė vyną ir gyrė savo auksinius, sidabrinus, žalvarinius, geležinius, medinius ir akmeninius dievus.

Ranka, rašanti ant sienos

5 Tą patį akimirksnį pasirodė žmogaus rankos pirštai, ir jie rašė ties sietynu ant karaliaus rūmų sienos tinko. Karalius pamatė rašančią ranką. 6 Tada karaliaus veidas pabalo, ir jo mintys jį išgąsdino. Jo strėnų sujungimais atsileido⁴ ir jo keliai [drebėdami] daužėsi vienas į kitą. 7 Karalius garsiai sušuko, kad būtų atvesti burtininkai, kaldejai ir žyniai. Karalius prabilęs tarė Babilono

išminčiams: „Kiekvienas, kuris gali perskaityti šią raštą ir man pasakyti jo reikšmę, vilkės purpuru, nešios auksinę grandinę ant kaklo ir kaip trečiasis⁵ viešpataus karalystei“. 8 Tada įėjo visi karaliaus išminčiai, bet jie negalėjo nei rašto perskaityti, nei pasakyti jo reikšmės karaliui. 9 Tada karalius Belšašaras labai išsigando ir jo veidas pabalo, o jo didžiūnai suglumo.

10 Dėl to karaliaus ir jo didžiūnų pokalbio karalienė⁶ įėjo į pokylio salę. Karalienė prabilo: „Karaliau, gyvuok per amžius! Tenegąsdina tavęs tavo mintys ir tavo veidas tenepabala!

11 Tavo karalystėje yra vyras, kuriame yra šventųjų dievų dvasia. Tavo tėvo dienomis jame buvo rasti apšvietimas, supratimas ir dieviška išmintis. Karalius Nebuchadnešaras, tavo tėvas, jį paskyrė sapnų aiškintojų, burtininkų, kaldejų, žynių viršininku⁷.

12 Kadangi nepaprasta dvasia, žinojimas ir sugebėjimas aiškinti sapnus, iminti mįslės ir išspręsti sunkias problemas⁸ buvo rasti tame Danielyje, kuriam karalius davė Beltešašaro vardą. Taigi dabar leisk pašaukti Danielį, ir jis pasakys, ką tai reiškia“.

Danielis aiškina sienos įrašo reikšmę

13 Tada Danielis buvo atvestas pas karalių. Karalius prabilo į Danielį: „Ar tu tas Danielis, vienas iš Judo tremtinių, kuriuos karalius, mano tėvas, atvedė iš Judo? 14 Girdejau apie tave, kad dievų dvasia esanti tavyje ir kad tavyje rasta apšvietimo, supratimo ir nepaprastos išminties. 15 Išminčiai, burtininkai, ką tik buvo atvesti pas mane, kad jie perskaitytų šią įrašą ir man duotų žinoti jo reikšmę, bet jie negalėjo išaiškinti to posakio reikšmės. 16 Bet aš girdejau apie tave, kad tu gali duoti aiškinimus ir išspręsti sunkias problemas. Jei dabar galėsi perskaityti raštą ir man pasakyti jo reikšmę, vilkėsi purpuru, nešiosi auksinę grandinę ant kaklo ir kaip trečiasis viešpatausi karalystei“.

1 Arba: karališkos valdžios šlovė

2 Lit. keliai

3 TheodV + ir sidabriniai

4 T.y. jis neapajėgė atsistoti

5 T.y. trečiasis rango požiūriu ar kaip vienas iš trijų vyriausių valstybės valdininkų

6 T.y. karaliaus motina

7 M + tavo tėvas, karalius; ~TheodS

8 Lit. išnarplioti mazgas

17 Tada Danielis atsakė karaliui: „Pasilaikyk savo dovanas ir duok kitam savo atpildus! Tačiau aš perskaitysiu įrašą karaliui ir pasakysiu, ką jis reiškia.

18 Tu, karaliau—Aukščiausiasis Dievas davė tavo tėvui Nebuchadnešarui karališką valdžią, didybę, orumą ir šlovę.

19 Dėl didybės, kurią jis jam davė, visos tautos, giminės ir kalbos iš baimės drebėjo prieš jį. Jis nužudydavo, ką norėjo, ir palikdavo gyvą, ką norėjo. Jis išaukštindavo, ką norėjo, ir nužemindavo, ką norėjo.

20 O kai jo širdis pasipūtė ir jo dvasia taip sukietėjo, kad jis išdidžiai elgėsi, jis buvo nuverstas nuo savo karališko sosto ir jo garbė buvo atimta iš jo. 21 Jis buvo pavarytas nuo žmonių, ir jo širdis pasidarė kaip gyvulio. Jo buveinė buvo tarp laukinių asilų. Jis buvo maitinamas augalais kaip jaučiai, ir jo kūnas buvo dangaus rasos girdomas, iki jis pripažino, kad Aukščiausiasis Dievas yra žmonių karalystės viešpatys ir ją paskiria valdyti tam, kam jis nori.

22 O tu, jo sūnau, Belšasarai, nenužeminau savo širdies, nors visa tai žinojai, 23 bet išsikėlei prieš dangaus Viešpatį. Jo namų indai buvo atnešti prieš tave, ir tu bei tavo didžiūnai, tavo žmonos ir sugulovės gėrė iš jų vyną. Tu gyrei sidabrinčius, auksinius, žalvarinius, geležinius, medinius ir akmeninius dievus, kurie nieko nemato, negirdi ir nežino, o Dievo, kuris laiko savo rankoje tavo gyvybės kvapą ir nuo kurio priklauso „visas tavo likimas“¹, tu nepagarbinau.

24 Štai kodėl jo buvo pasiūsta ranka ir šitas įrašas [jos] parašytas. 25 Toks yra parašytasis įrašas: **menė, tekél, perés**².

26 Tokia yra posakio reikšmė: **Menė**: Dievas suskaičiavo tavo karalystės dienas³ ir ją atvedė prie galo. 27 **Tekél**: tu buvai pasvertas svarstyklėmis ir rastas per lengvas. 28 **Perés**: tavo karalystė padalyta ir atiduota Medijai ir Persijai⁴.

29 Tada Belšasaras įsakė apvilkti Danielį purpuru, [uždėti] auksine

grandinę jam ant kaklo ir viešai paskelbti apie jį, kad jis kaip trečiasis viešpatausias karalystei. 30 Tą pačią naktį kaldėjų karalius Belšasaras buvo nužudytas,

6 1 ir medas Darijus perėmė karališką valdžią, būdamas šešiasdešimt dveju metų amžiaus.

Samokslas prieš Danielį

2 Darijui atrodė gera paskirti karalystei šimtą dvidešimt satrapų, kad jie būtų [paskirstyti] po visą karalystę, 3 o jų viršininkais—tris vyriausius ministrus, kurių vienas buvo Danielis, kuriems tie satrapai turėjo būti atsakingi, kad karalius nebūtų varginamas. 4 Netrukus tas Danielis pasižymėjo labiau už kitus ministrus ir satrapus, nes nepaprasta dvasia buvo jame, ir karalius manė jį paskirti visos karalystės valdytoju.

5 Tada ministrai ir satrapai bandė rasti pagrindą Danieliui apkaltinti dėl karalystės reikalų, bet negalėjo rasti jokio pagrindo apkaltinti ar korupcijos, nes jis buvo ištikimas. Taigi jokio apsileidimo nė korupcijos nebuvo rasta jame⁴.

6 Tada tie vyrai sakė: „Mes nerasime šitame Danielyje jokio pagrindo jam apkaltinti, nebent jį rasime jo Dievo įstatyme“⁵.

7 Paskui tie ministrai ir satrapai sugarmėjo pas karalių ir taip jam tarė: „Karaliau Darijau, gyvuok per amžius! 8 Visi karalystės ministrai, prefektai, satrapai, valstybės patarėjai ir valdytojai sutarė, jog karalius turėtų išleisti nutarimą ir versti vykdyti draudimą, kad kiekvienas, kuris per trisdešimt dienų ko nors melstų bet kokį dievą ar žmogų, išskyrus tave, karaliau, būtų įmestas į liūtų duobę!

9 Dabar, karaliau, išleisk draudimą ir pasirašyk⁶ dokumentą, kuris negali būti pakeistas, kaip [bet kuris kitas] nepanaikinas Medijos ir Persijos įstatymas“⁷. 10 „Su tuo sutikdamas“, karalius pasirašė⁸ draudžiamąjį dokumentą.

4 ~Theod

5 T.y. jo religinėje praktikoje

6 Arba: leisk parašyti

7 Lit. Pagal tai

8 Arba: leido parašyti

1 Arba: visa tavo gyvenimo eiga; lit. visi tavo keliai

2 TheodVJosephus, ... **menė, tekél** ūfarsyn

3 Lit. karalystę

11 O kai tik Danielis sužinojo, kad dokumentas buvo pasirašytas¹, jis parėjo į savo namus. Savo aukštutiniame kambaryje jis turėjo atvirus langus, nukreiptus į Jeruzalę. Tris kartus per dieną jis atsiklaupęs meldavosi ir dėkodavo savo Dievui, kaip ir anksčiau būdavo daręs. 12 Tada šitie vyrai sugarmėjo ir rado Danielį besimeldžiantį ir bemaldaujantį savo Dievo akivaizdoje.

13 Paskui jie priejo prie karaliaus ir jam priminė² karališkąjį draudimą: „Argi³ nepasirašėi⁴ draudimo, kad kiekvienas, kuris per trisdešimt dienų ko nors melstų bet kokį dievą ar žmogų, išskyrus tave, karaliau, būtų įmestas į liūtų duobę?“ Karalius atsakė: „Tas nuosprendis absoliutus, kaip [bet kuris] nepanaikinamas Medijos ir Persijos įstatymas“. 14 Tada jie atsiliepdami tarė karaliui: „Danielis, vienas iš Judo tremtinių, nepaisė tavęs, karaliau, nė tavo draudimo, kurį pasirašėi⁵, bet tris kartus per dieną kalba savo malda“.

15 Tada karalius, kai jis tai išgirdo, buvo labai nepatenkintas. Jis ryžosi išgelbėti Danielį ir iki saulės laidos stengėsi jį išvaduoti. 16 Tada tie vyrai sugarmėjo pas karalių ir sakė karaliui: „Žinok, karaliau, jog yra Medų ir Persų įstatymas, kad kiekvienas karaliaus išleistas draudimas ar įsakas yra nepakeičiamas“.

17 Tada, karaliui įsakius, Danielis buvo atvestas ir įmestas į liūtų duobę. Karalius prabilęs tarė Danieliui: „Tegul tavo Dievas, kuriam tu nuolat tarnauji, išgelbsti tave!“ 18 Buvo atristas vienas akmuo ir užristas ant duobės angos. Karalius jį užantspaudavo savo žiedu ir savo didžiūnų žiedais, kad niekas negalėtų būti pakeista Danieliaus atžvilgiu. 19 Paskui karalius nuėjo į savo rūmus ir praleido naktį nevalgęs. Jis neleido atnešti sau valgių⁶, ir jo miegas pabėgo nuo jo.

Danielis ištraukiamas iš duobės

20 Paskui karalius auštant [švintant] atsikėlė ir skubiai nuėjo prie liūtų angos. 21 Prisiartinęs prie duobės, jis sušuko Danieliui sielvartingu balsu. Karalius prabilęs tarė Danieliui: „Danieli! Gyvojo Dievo tarne! Ar tavo Dievas, kuriam tu nuolat tarnauji, galėjo tave išgelbėti nuo liūtų?“ 22 Tada Danielis kalbėjo su karaliu: „Karaliau, gyvuok per amžius! 23 Mano Dievas atsiuntė savo pasiuntinį ir taip užčiaupė liūtų nasrus, kad jie nepažeidė manęs, nes jo akyse buvau rastas nekaltas. Taip pat tau, karaliau, nenusikaltau“. 24 Tada karalius dėl to labai apsidžiaugė ir įsakė ištraukti Danielį iš duobės. Kai Danielis buvo ištrauktas iš duobės, jokio sužeidimo nebuvo rasta jame, nes jis pasitikėjo savo Dievu. 25 Karaliui įsakius, buvo atvesti tie vyrai, kurie buvo įskundę Danielį, ir įmesti į liūtų duobę—jie patys, jų vaikai ir jų žmonos. Jie dar nebuvo pasiekę duobės dugno, kai liūtai juos apgalėjo ir sutriuškino visus jų kaulus.

26 Paskui karalius Darijus parašė visoms tautoms, giminėms ir kalboms, kurios gyveno visoje žemėje: „Tediėja jūsų gerovė! 27 Mano išleidžiamas įsakas, kad visoje mano karališkoje valdoje žmonės drebėdami bijotų Danielio-Dievo,

nes jis yra gyvas Dievas,
kuris pasilieka per amžius.
Jo karalystė nesunaikinama,
ir jo valdžia begalinė!

28 Jis gelbsti ir išvaduoja,
daro ženklus ir nuostabius
darbus
danguje ir žemėje.
Jis išgelbėjo Danielį
iš liūtų galios“.

29 Taigi šitam Danieliui sekėsi Darijui ir persui Kyrui karaliaujant.

Keturių žvėrių vizija

7 Pirmaisiais Babilono karaliaus Belšasaro metais Danielis regėjo sapną, regėjimus, kurie, jam gulint lovoje, atėjo į galvą. Paskui jis užrašė tą sapną.⁷

1 Arba: parašytas

2 Lit. ir kalbėjo karaliaus akivaizdoje apie

3 GS: „Karaliau, argi

4 Arba: nepaskelbei raštu

5 Arba: paskelbei raštu

6 Arba: atvesti sau sugulvių

7 M + Pasakojimo pradžia; ~Theod. M + Jis

2 ¹ „Aš naktį regėjau savo regėjime, ir štai keturi dangaus vėjai sukėlė didžiulę jūrą, ³ ir keturi dideli žvėrys, kiekvienas skirtingas, išlipo iš jūros. ⁴ Pirmasis buvo kaip liūtas, bet turėjo erelio sparnus. Aš stebėjau, iki jo sparnai buvo nupešti. Jis buvo pakeltas nuo žemės ir pastatytas ant dviejų kojų kaip žmogus, ir jam buvo duota žmogaus širdis. ⁵ Pasirodė kitas, antras žvėris, panašus į lokį. Jis buvo vienu šonu pasikėlęs ir turėjo tris šonkaulius savo nasruose tarp savo dantų, ir taip jam buvo sakoma: „Kelkis! Ryk daug mėsos!“ ⁶ Po to aš stebėjau, ir pasirodė kitas kaip leopardas. Jis turėjo keturis paukščio sparnus ant nugaros². Žvėris turėjo keturias galvas, ir jam buvo duota valdžia. ⁷ Po to, man regint nakties regėjimuose, pasirodė ketvirtas žvėris, baisus, siaubingas, nepaprastai stiprus ir dideliais geležiniais dantimis. Jis rijo ir triuškinio, o tai, kas buvo likę, mindė kojomis. Jis skyrėsi nuo visų žvėrių, pasirodžiusių pirm jo, ir turėjo dešimt ragų. ⁸ Aš stebėjau ragus, ir štai kitas, mažas ragas išdygo tarp jų, ir trys iš pirmųjų ragų buvo išrauti, kad jam būtų vietos. Tame rage pasirodė akys lyg žmogaus akys ir išdidžiai kalbanti burna.

- 9 Aš stebėjau,
 kaip buvo pastatyti sostai
 ir atsisėdo Senaamžis.
 Jo drabužiai buvo balti kaip
 sniegas,
 o jo galvos plaukai—kaip
 ėriuko vilna.
 Jo sostas—ugnies liepsnos,
 šio tekiniai—pliskanti
 ugnis.
 10 Ugnies srovė liejosi
 ir tekėjo nuo jo.
 Tūkstančių tūkstančiai jam
 tarnavo,
 ir miriadų miriada
 stovėjo³ jo akivaizdoje.
 Teismas atsisėdo,
 ir knygos buvo atskleistos.

11 Tada, nuo to laiko, kai pasigirdo išdidūs žodžiai⁴, kuriuos ragas kalbėjo, aš stebėjau, iki žvėris buvo užmuštas ir jo kūnas sunaikintas—atiduotas ugniai sudeginti. ¹² Taip pat iš likusių žvėrių buvo atimta jų valdžia, bet jiems buvo prailgintas gyvenimas iki paskirto laiko ir meto. ¹³ Man stebint nakties regėjimuose,

pasirodė su dangaus debesimis
 beateinas tarsi žmogus⁵.

Jis priejo prie Senaamžio
 ir jam buvo pristatytas.

- 14 Jam buvo duota valdžia,
 garbė ir karalystė,
 kad visos tautos, giminės ir
 kalbos
 jam tarnautų.
 Jo valdžia—amžina,
 nepraeinanti valdžia,
 ir jo karalystė—
 nesunaikinama!

3 Apr 13, 1; 17, 8 4-6 Apr 13, 2 7 Apr 12, 3; 13, 1
 8 Apr 13, 5-6 9 Apr 20, 4 9 Apr 1, 14 10 Apr 5, 11;
 20, 12 13 Mt 24, 30; 26, 64; Mk 13, 26; 14, 62; Lk 21,
 27; Apr 1, 7, 13; 14, 14 14 Apr 11, 15

Danielio regėjimų aiškinimas

15 Mano, Danielio, dvasia sielojosi dėl to⁶, ir man galvon atėję regėjimai gąsdino mane. ¹⁶ Aš priėjau prie vieno iš ten stovinčių jo pasiklausti apie tikrąją viso to reikšmę. Jis man sakė išaiškinsias tuos dalykus: ¹⁷ Šitie dideli žvėrys, kurių buvo keturi, [reiškia]: keturi karaliai⁷ pakils iš žemės, ¹⁸ tačiau karalystę gaus Aukščiausiojo šventieji, ir jie valdys karalystę per amžius, per amžių amžius⁸. ¹⁹ Paskui aš norėjau sužinoti tikrąją reikšmę ketvirtojo žvėries, kuris skyrėsi nuo jų visų, buvo nepaprastai baisus, geležiniais dantimis ir žalvariniais

pasakojo; ~ GTheod

1 M + Danielis prabilo ir tarė; ~ GSTheodV

2 Q; K: šonuose

3 kaip patarnautojai

4 Lit. nuo garso išdidžių žodžių; arba: dėl išdidžių žodžių

5 Lit. žmogaus sūnus

6 G; M: jos makštyje (t.y. kūne)

7 GV: keturios karalystės

nagais, ryjantis, triuškinantis ir mindantis kojomis, kas buvo likę, ²⁰ ir [reikšmę] dešimties ragų, esančių ant jo galvos, ir kito [rago], kuris išdygo ir kuriam užleisti vietos iškrito trys [ragai]. Tas ragas turėjo akis bei išdidžiai kalbančią burną ir atrodė didesnis už kitus. ²¹ Aš stebėjau tą ragą kariaujant su šventaisiais ir juos nugalint, ²² iki atėjo Senaamžis ir nuosprendis buvo padarytas Aukščiausiojo šventųjų labui, iki atėjo paskirtas laikas šventiesiems gauti karališką valdžią.

23 Jis taip tarė: „Ketvirtasis žvėris: žemėje bus ketvirta

karalystė,
kuri skirsis nuo visų karalysčių.

Ji surys visą žemę,
ją sumindžios ir sutriuškins.

24 O dešimt ragų:

iš tos karalystės

kils dešimt karalių,

ir kitas iškils po jų.

Jis skirsis nuo ankstesniųjų
ir nuvers tris karalius.

25 Jis kalbės žodžius prieš
Aukščiausiąjį,
prispaus Aukščiausiojo
šventuosius
ir užsimanys pakeisti
šventes ir įstatymą.

Ir jie bus atiduoti į jo rankas
laikui, dviem laikams ir
pusei laiko.

26 Tada teismas sėsis [teisti],
ir bus atimta jo valdžia,
kad ji būtų visiškai ir
galutinai sunaikinta.

27 O karalysčių karališka valdžia,
viešpatavimas, galybė ir
didybė po visu dangumi
bus atiduota Aukščiausiojo
šventųjų tautai.

Jos karalystė bus amžina

karalystė,

ir visos galybės jai tarnaus
ir jos klausys¹.

28 Čia baigiasi pasakojimas.
Mane, Danielį, labai nugąsdino mano
mintys, ir mano veidas persimainė, bet tą
dalyką palaikiau savo širdyje².

8 Trečiaisiais karaliaus Belšašaro
karaliavimo metais man, Danieliui,
pasirodė regėjimas po ano, kuris man
anksčiau buvo pasirodęs. ² Mačiau
regėjime—matydamas aš atsiradau
Sušane, tvirtovėje, esančioje Elamo
provincijoje—mačiau regėjime save
esant prie Ulajo vartų.

3 Tada pakėliau akis ir žiūrėjau,
ir štai vienas avinas stovėjo priešais
vartus. Jis turėjo du ragus. Abu ragai
buvo ilgi, bet vienas buvo ilgesnis už
kitą, nors ilgesnysis buvo vėliau išaugęs.

4 Mačiau aviną badant ragais į vakarus,
žiemius ir pietus. Joks gyvulys negalėjo
atsilaikyti prieš jį, ir nebuvo nė vieno,
kuris būtų galėjęs išgelbėti iš jo galios.
Taigi jis elgėsi, kaip jam patiko, ir
pasidarė didelis. ⁵ Man besidėmint,

pasirodė ožys, ateinantis iš vakarų per
visą žemę, nepaliesdamas žemės. Ožys
turėjo įstabų ragą tarpuakyje. ⁶ Jis
pasiekė dviragį aviną, kurį mačiau
stovint priešais vartus, ir jį puolė
smarkiai įnirtęs. ⁷ Mačiau, kaip jis
pripuolė prie avino ir, įnirtęs ant jo,
trenkėsi į aviną ir nulauzė jo abu ragus,
o avinas neturėjo jėgos atsilaikyti prieš
jį. Ožys¹ jį parmušė žemėn ir sutrypė, ir
nebuvo nė vieno, kuris būtų galėjęs
išgelbėti aviną iš jo galios. ⁸ Ožys
išaugo labai didelis. O kai jis pasidarė
galingas, nulūžo didysis ragas ir jo
vietoje išdygo keturi įstabūs [ragai],
nukreipti į keturis dangaus vėjus. ⁹ Iš
jų vieno išdygo kitas mažas² ragas ir
labai išaugo pietų, rytų ir gražiosios
šalies link. ¹⁰ Jis išaugo iki dangaus
kariuomenės, numetė žemėn kai kuriuos
iš kariuomenės ir žvaigždžių ir juos
sumindžiojo. ¹¹ Jis išaugo [net] iki
kariuomenės kunigaikščio. Iš jo buvo
atimta nuolatinė auka, ir buvo palikta³
jo šventyklos vieta. ¹² Maistingu
veiksmu kariuomenė buvo [jam] atiduota
drauge su nuolatine auka⁴. Tiesa buvo
numesta žemėn, ir jis⁵ sėkmingai veikė.

1 Lit. Jis

2 Rk.; GTheod: vienas stiprus

3 Lit. numesta

4 Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

5 T.y. ragas

18 Apr 22, 5 21 Apr 13, 7 22 Apr 20, 4 24 Apr 17,
12 25 Apr 12, 14; 13, 5-6 27 Apr 20, 4 27 Apr 22, 5

13 Tada nugirdau vieną šventąjį kalbant, o kitas šventasis paklausė nežinomąjį kalbantįjį: „Iki kol truks 'to regėjimo įvykiai'?: pašalinta nuolatinė auka, siaubiantis maištas, tiek šventyklos, tiek kariuomenės atidavimas sutrypti?“ 14 Šis jam² atsakė: „Iki praeis du tūkstančiai trys šimtai vakarų ir rytų. Tada šventykla bus apvalyta“.

10 Apr 12, 4

Gabrielis išaiškina Danielio regėjimą

15 Kai aš, Danielis, mačiau tą regėjimą ir stengiausi jį suprasti, pasirodė stovįs prieš mane tarsi vyro pavidalas. 16 Išgirdau „tarp Ulajo [vartų]³ žmogaus balsą, šaukiantį: „Gabrieli, išaiškink šitam tą regėjimą!“ 17 Jis priėjo prie vietos, kur stovėjau. Jam priėjus, išsigandau ir parpuoliau kniūpsčias. Jis man tarė: „Suprask, žmogau, kad tas regėjimas nurodo pabaigos laiką!“ 18 Jam kalbant su manim, aš gulėjau be nuovokos veidu į žemę, bet jis mane palietė ir pastatė į vietą, kur stovėjau. 19 Jis tarė: „Klausykis!“ Tau pasakysiu, kas įvyks rūstybės paskutiniu laiku, nes 'regėjimas nurodo pabaigos laiką'. 20 Dviragis avinas, kurį matei, tai Medijos ir Persijos karaliai. 21 Ožys, gauruočius, — Graikijos karalius. Didysis ragas, kyšojęs jo tarpuakyje, tai pirmasis karalius. 22 O nulūžęs [ragas] ir tai, kad keturi iškilo į jo vietą, [reiškia, kad] keturios karalystės kils iš jo⁶ tautos, bet ne su jo jėga.

23 Jų karaliavimui baigiantis, kai maištininkai⁷ pripildys savo saiką,

iškils išžulus karalius ir gerai mokąs intriguoti⁸.

24 Galinga bus jo jėga⁹.

Jis 'pridarys baisių niokojimų'¹⁰, ir jam seksis, ką jis darys. Jis sunaikins galingus, 'prieš šventuosius

25 nukreips savo užmačius¹¹ ir sėkmingai naudos klastą savo galia.

Savo širdyje jis pasipūs ir be skrupulo sunaikins daugelį.

Jis pasikels net prieš kunigaikščių Kunigaikštį, bet bus sutriuškintas ne žmonių rankomis.

26 Apreiškimas, pasakytas apie vakarus ir rytus, yra tiesa.

O tu laikyk paslapyje tą regėjimą, nes jis nurodo 'tolimą ateitį'¹².

27 Tada aš, Danielis, 'pasijutau nusilpęs ir'¹³ sirgau kelias dienas, paskui atsikėliau ir ėjau tarnybą karaliui. Tačiau buvau labai nustebęs dėl to regėjimo ir negalėjau jo suprasti.

16 Lk 1, 19, 26

9 Pirmaisiais metais² Achašvérošo sūnaus Darijaus, kilusio iš medų, tapusio kaldėjų karalystės karalium— 2 pirmaisiais jo karaliavimo metais aš, Danielis, pastebėjau raštuose skaičių metų, kurie, pagal VIESPATIES žodį, duotą pranašui Jeremijui, turėjo sukakti Jeruzalės griuvėsiams: septyniasdešimt metų. 3 Tad atkreipiau savo veidą į Viešpatį Dievą prašyti malda ir maldavimais su pasninku, ašutine ir pelenais. 4 Meldžiaus VIESPAČIUI, savo Dievui, ir išpažinau: „O Viešpatie, didis ir nuogąstingas Dieve, kuris ištikimai laikosi sandoros su tais, kurie jį myli ir sergi jo įsakymus! 5 Mes nusidėjome, nedorai elgėmės, nusikaltome, maištavome ir nukrypome nuo tavo įsakymų bei potvarkių. 6 Mes neklausėme tavo tarnų pranašų, kurie

1 Lit. tas regėjimas

2 GTheod S; M: man

3 Theod: tarpuvartyje

4 Lit. Štai

5 Theod; M: nustatyti laiku ateis galas

6 GTheod V; M: vienos

7 GTheod: jų nuodėmės; VS: nedorybės

8 T.y. daryti pinkles, dvideidiauti, apgauti

9 M + dtgr. iš 22b: bet ne su jo jėga

10 Arba rk: sumanys nuostabių dalykų

11 Rk. pgl. G

12 Lit. daugelį dienų [nuo dabar]

13 ~ G

kalbėjo tavo vardu mūsų karaliams, mūsų kunigaikščiams, mūsų tėvams ir visai šalies tautai. ⁷ Tavo, Viešpatie, yra teisybė, o mūsų, kaip šiandien matyti, 'paraudęs iš gėdos veidas'¹—Judo vyrų, Jeruzalės gyventojų ir visų Izraelių, gyvenančių arti ir toli, visose šalyse, po kurias tu juos išsklaidei dėl jų neištikimybės, kuria jie tau nusidėjo.

⁸ VIEŠPATIE, mums priklauso paraudęs iš gėdos veidas—mūsų karaliams, mūsų kunigaikščiams ir mūsų tėvams, kurie tau nusidėjo. ⁹ Viešpačiui, mūsų Dieviui, priklauso gailestingumas ir atleidimas.

Kadangi maištayome prieš tave ¹⁰ ir neklausėme VIEŠPATIES, savo Dievo, paliepimo elgtis pagal jo nurodymus, kuriuos jis buvo mums pateikęs per savo tarnus pranašus, ¹¹ ir visas Izraelis peržengė tavo įstatymą ir atsimetė, neklausydamas tavo paliepimo,—pasipylė ant mūsų 'su priesaika duotas prakeikimas'², užrašytas Dievo tarno Mozės įstatyme, nes jam³ nusidėjome.

¹² Taigi jis įvykdė savo grasinimą, kurį buvo ištaręs prieš mus ir mūsų valdovus, mus valdžiusius, užleisdamas ant mūsų tokią didelę nelaimę, kad po visu dangumi nėra atsitikę taip, kaip atsitiko Jeruzalei. ¹³ Kaip parašyta Mozės įstatyme, visa šita nelaimė užėjo ant mūsų. Bet mes nemaldavome VIEŠPATIES, savo Dievo, malonės, grėždamiesi nuo savo nedorybių ir kreipdami dėmesį į tavo tiesą⁴.

¹⁴ Taigi VIEŠPATS budėjo prie nelaimės ir ją užleido ant mūsų, nes VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra teisus visuose savo darbuose, kuriuos jis darė, bet mes neklausėme jo balso.

¹⁵ Taigi dabar, Viešpatie, mūsų Dieve, kuris galinga ranka išvedei savo tautą iš Egipto šalies ir pasidarei vardą, koki šįandien turi, mes nusidėjome, nusikaltome!

¹⁶ Viešpatie, atsižvelgdamas į visus savo teisus darbus, leisk nusigręžti savo nirtingai rūstybei nuo tavo miesto Jeruzalės, tavo

šventojo kalno, nes dėl mūsų nuodėmių ir mūsų protėvių nedorybių Jeruzalė ir tavo tauta tapo panieka visiems mūsų kaimynams. ¹⁷ Taigi dabar, mūsų Dieve, klausykis savo tarno maldos bei jo maldavimų ir 'maloniai pažvelk į' savo nusiaubtą šventovę 'dėl savęs, Viešpatie'⁶! ¹⁸ Mano Dieve, palenk savo ausį ir klausykis! Atmerk savo akis ir pamatyk mūsų nusiaubtas vietas ir miestą, pavadintą tavo vardu, nes remdamiesi ne savo teisiais darbais mes dedame savo maldavimus prieš tave, bet tavo dideliu gailestingumu. ¹⁹ Viešpatie, klausykis! Viešpatie, atleisk! Viešpatie, atkreipk dėmesį ir veik! Negaišk dėl savęs, mano Dieve, nes tavo miestas ir tavo tauta pavadinti tavo vardu!¹⁰

²⁰ Man dar bekalbant malda ir beišpažįstant savo nuodėmę bei mano tautos Izraelio nuodėmę, ir ėpateikiant savo maldavimą VIEŠPAČIUI, mano Dievui, už mano Dievo šventąjį kalną,—

²¹ man dar bekalbant malda, vyras Gabrielis, kurį anksčiau buvau matęs regėjime, priartėjo prie manęs skrisdamas vakarinės aukos metu.

²² Jis atėjo⁷ ir, kalbėdamas su manim, tarė: „Danieli, dabar aš išėjau⁸ tau duoti aiškų supratimą. ²³ Tavo maldavimų pradžioje išėjo žodis, ir aš atėjau jį pranešti, nes tu esi mylimas vyras⁹. Taigi išidėmėk tą žodį ir suprask regėjimą!

²⁴ Septyniasdešimt savačių¹⁰

skirta

tavo tautai ir tavo

šventajam miestui

baigti maištavimą,

pildyti nuodėmės saiką,

išpirkti kaltę,

įvesti amžiną teisumą,

užantspauduoti pranašo

regėjimą.¹¹

5 Lit. leisk savo veidui šviesti

6 Theod; M: dėl Viešpaties

7 GS; M: pamokė

8 nuo Dievo

9 STheodV, plg. 10, 11. 19; ~ M

10 T.y. metinių savačių = 490 metų

11 Lit. regėjimą ir pranašą

1 Lit. veido gėda

2 Lit. prakeikimas ir priesaika

3 T.y. VIEŠPAČIUI

4 T.y. į tai, kad tu esi ištikimas savo grasinimui užleisti nelaimę

- ir patepti švenčiausiąja
[vieta].
- 25 Taigi žinok ir suprask:
nuo tada, kai išėjo žodis
atkurti ir statyti Jeruzalę,
iki pateptojo kunigaikščio
praeis septynios savaitės,
ir per šešiasdešimt dvi savaites
ji bus atstatyta
su aikštėmis ir apginties
grioviu.
- O laikams spaudžiant¹,
26 po šešiasdešimt dviejų savaitių,
bus išstumtas² pateptasis, ir
niekas jam [nepadės].
Miestą ir šventyklą
nuniokos ateisiančio
valdovo kariuomenė.
Tada ateis jo galas su dideliu
perversmu³,
ir iki nulemtos karo
pabaigos
bus nusiaubimų.
- 27 Jis sudarys tvirtą sąjungą su
daugeliu
vienai savaitei,
o per pusę savaitės
sustabdys pjaunamąją ir
javienių auką.
Siaubianti biaurybė bus jų
vietoje⁴,
iki iš anksto nulemtas galas
bus išlietas ant
siaubėjo“.

2 Jer 25, 11; 29, 10 21 Lk 1, 19. 26 27 Dan 11, 31; 12, 11; Mt 24, 15; Mk 13, 14

BAIGIAMASIS APREIŠKIMAS (10, 1–12, 13)

Regėjimas prie upės

10 Trečiaisiais Persijos karaliaus
Danieliui, kuris buvo vadinamas
Beltešasaru. Žodis buvo patikimas, ir jis
buvo apie didelį karą. Jis atkreipė
dėmesį į tą žodį, ir jam buvo duota jį
suprasti per regėjimą.

2 Tomis dienomis aš, Danielis,
gedėjau tris savaites. 3 Nevalgiau

skanių valgių. Mėsa ir vynas neįėjo į
mano burną, ir nepasitečiau, iki suėjo
trys savaitės. 4 O pirmojo mėnesio
dvidešimt ketvirtą dieną, buvdamas
ant didžiosios upės—Tigrio—kranto,
5 pakėliau akis ir žiūrėjau, ir ten
pasirodė vienas vyras, apsvilkęs
drobiniais ir apsijuosęs strėnas grynu
auksu. 6 Jo kūnas buvo lyg topazas, jo
veidas—tarsi blyksintis žaibas, jo akys—
it liepsnojantys deglai, jo rankos ir
kojos—lyg nušveistas, blizgantis žalvaris
ir jo žodžių garsas—kaip didelės minios
ūžmas. 7 Aš, Danielis, vienas mačiau tą
regėjimą, o vyrai, esantys su manim,
nematė to regėjimo. Tačiau didelė baimė
juos apėmė, ir jie bėgo slėptis. 8 Taigi aš
pasilikau vienas. Man matant šitą didį
regėjimą, manyje nebeliko jėgos. Mano
veidas mirtinai išbalė, ir nebeturėjau
jėgos. 9 Tada išgirdau jo žodžių garsą.
Kai išgirdau jo žodžių garsą, puoliau be
nuovokos veidu į žemę. 10 Bet staiga⁵
ranka palietė mane ir purtydama mane
pakėlė ant kelių ir rankų. 11 Jis man
tarė: „Danieli, mylimasis! Įsidėmėk
žodžius, kuriuos aš tau kalbėsiu, ir
atsistok savo vietoje, nes dabar esu
atsiustas pas tave!“ Kai jis man pasakė
tą žodį, aš atsistočiau drebedamas.
12 Tada jis man tarė: „Nebijok, Danieli,
nes nuo pirmosios dienos, kai pasiryžai
suprasti nusižemindamas prieš savo
Dievą, tavo žodžiai buvo išgirsti! Ir aš
atėjau dėl tavo žodžių. 13 Persijos
karalystės kunigaikštis man priešinosi
dvidešimt vieną dieną, bet štai Mykolas,
vienas iš vyriausiųjų kunigaikščių, atėjo
man į pagalbą, ir jį ten vieną palikau⁶
prie Persijos karalystės⁷ kunigaikščio⁸.
14 Ir atėjau tau paaiškinti, kas atsitiks
tavo tautai laikmečio pabaigoje, nes yra
papildomas regėjimas apie tą laikmetį“.

15 Jam taip⁹ kalbant su manim, aš
nuleidau savo veidą į žemę ir likau be

1 GS: pasibaigus

2 Lit. atkirstas. Tai gali reikšti: pašalintas iš
kunigystės pareigų ar nužudytas.

3 Lit. potvyniu

4 Rk.; M: ant sparno

5 Lit. štai

6 GTheod; M: kai aš buvau ten vienas pasilikęs

7 GQDan 2 Mss Theod; M: karaliu

8 GTheod S; ~ M

9 Lit. tokiais žodžiais

žado. 16 Tuo¹ vienas, panašus į žmogų², palietė mano lūpas. Tada atvėriau burną ir kalbėjau. Sakiau stovinčiam prieš mane: „Mano valdove! [Tau] pasirodžius, mane taip suėmė skausmai, jog man nebeliko jėgų.

17 Kaip galėtų toks mano valdovo tarnas kalbėti su tokiu, kaip mano valdovas? Juk dabar manyje nebėra jėgų ir jokio kvapo nėra likę manyje“.

18 Tada mane vėl palietė tas, kuris atrodė kaip žmogus, ir sustiprino mane.

19 Ir jis tarė: „Nebijok, mylimasis! Ramybė tau! Būk stiprus, būk stiprus!“ Jam bekalbant su manim, pasijutau sustiprėjęs ir sakiau: „Tegul kalba mano valdovas, nes tu mane sustiprinai!“

20 Jis tarė: „Ar žinai, kodėl atėjau pas tavę? O dabar turį grįžti kovoti su Persijos kunigaikščiu, ir kai nueisiu, pasirodys ateinas Graikijos kunigaikštis.

21 Tačiau tau paskelbsiu, kas įrašyta patikimoje knygoje. Nė vienas ryžtingai nesilaikė su manim prieš šituos, išskyrus Mykolą, jūsų kunigaikštį.

11¹⁰ aš pirmaisiais medo Darijaus metais stojau remti ir ginti jį.

2 Dabar tau paskelbsiu tiesą.

5-6 Apr 1, 13-15; 2, 18; 19, 12 18, 21 Apr 12, 7

Pietų ir Žiemų karaliai

Štai dar trys karaliai iškils Persijoje, o ketvirtasis įsigys didesnių turtų, negu jie visi. Įsigalėjęs savo turtais, jis sukels visus prieš Graikijos karalystę. 3 Paskui iškils karalius karžygs ir valdys dideles valdas, ir jis elgsis, kaip jam patiks. 4 Tačiau, vos tik jam iškilus, jo karalystė subyrės ir bus padalyta keturių dangaus vėjų kryptimis. Ji nepriklausys jo palikuonims ir nebus tokia sritis, kokią jis pats valdė, nes jo karalystė bus išrauta ir atiteks kitiems, o ne šitiems³.

5 Tada Pietų karalius pasidarys galingas, bet vienas iš jo kunigaikščių pasidarys galingesnis už jį ir valdys valdas, didesnes už jo. 6 Keliems metams praslinkus, jie sudarys sąjungą, ir Pietų karaliaus duktė atvyks pas

Žiemų karalių santarvei sudaryti. Bet ji neišlaikys galios⁴, ir jo palikuonis neišilaikys. Su laiku ji bus atiduota [mirčiai]—ji pati, jos palydovai, jos vaikas⁵ ir jos vyras. 7 Paskui iškils iš jos šaknų atžala⁶ jo vietoje⁷. Jis užpuls kariuomenę⁸, įsivers į Žiemų karaliaus tvirtovę ir pasielgs su jais kaip nugalėtojas. 8 Taip pat jų dievus su jų nulietais atvaizdais, su jų brangiais sidabriniais ir auksiniais indais jis pargabens kaip grobį į Egiptą. Nors keletą metų jis laikysis atokiai nuo Žiemų karaliaus, 9 pastarasis įsivers į Pietų karaliaus karalystę, bet⁹ turės sugrįžti į savo kraštą.

10 Jo sūnus¹⁰ ruošis į karą ir sutelks daugybę gausių karinių pajėgų. Jis vis žygiuos pirmyn, pereis [per šali] lyg potvynis ir vėl išitrauks į kovas iki pat jo¹¹ tvirtovės. 11 Tada Pietų karalius įnirtęs išžygiuos ir kariaus su juo—Žiemų karalium. Nors šis sutelks didelę [kareivių] daugybę, ta daugybė bus atiduota į jo¹² rankas. 12 Tą daugybę nuvedus [nelaisvėn], pasididžiuos jo širdis. Nors jis išklos dešimtis tūkstančių, nebus pergalingas. 13 Žiemų karalius vėl sutelks daugybę, didesnę už pirmąją, ir po kelių metų tikrai atžygiuos su didele kariuomene ir daugybe gurguolių. 14 Tais laikais daugelis suikils prieš Pietų karalių, ir tavo tautos smurtininkai kelsis įvykdyti regejimą, bet jie suklups. 15 Paskui atžygiuos Žiemų karalius, supils apgulos pylimą ir paims sutvirtintą miestą. O Pietų pajėgos neatsilaikys, net jo rinktiniai būriai neįstengs pasipriešinti. 16 Jo užpuolikas elgsis, kaip jam patiks, nes nė vienas negalės jam pasipriešinti. Jis apsistos puikiojoje šalyje, ir ji visa¹³

4 M + dtgr.: rankos

5 Rk., plg. TheodSym.; M: tėvas

6 Rk., plg. G; MTheod: iš jos šaknų atžalos

7 G(t.y. Pietų karaliaus, jos tėvo); M: jo vieta

8 T.y. Žiemų karaliaus kariuomenę

9 nieko nepešęs

10 KG; QTheod V: sūnus

11 T.y. Pietų karaliaus

12 T.y. Pietų karaliaus

13 Rk., plg. GSTheodV; M: visiškai sunaikinimas

1 Lit. Ir štai

2 G: kažkas lyg žmogaus ranka

3 T.y. jo ipėdiniais

bus jo rankose. ¹⁷ Ir jis sumanys užvaldyti jo¹ visą karalystę. Norėdamas ją sunaikinti, jis padarys su juo sutartį ir išleis už jo savo dukterį. Bet tai nepavyks ir neįvyks². ¹⁸ Tada jis atkreips savo dėmesį į jūros šalis³ ir nukariaus [jų] daugelį. Bet vienas karvedys padarys galą jo [kovos] iššūkiui⁴, ir šis negalės jam sugražinti savo iššūkio. ¹⁹ Tada jis atkreips savo dėmesį į savo šalies tvirtoves, suklups, kris ir nebus atrastas.

²⁰ Jo vietoje iškils tas, kuris leis mokesčių rinkėjui traukti per karalystės gražybę⁵. Bet po trumpo laiko jis bus sutriuškintas, tačiau ne viešai⁶ ir ne kovoje.

Karalius išdidėlis ir jo galas

²¹ Paskui jo vietoje iškils paniekintas [vyras], kuriam nebuvo suteikta karališka garbė. Jis išgaus nejučiomis ir pasiglemš karališką valdžią. ²² Ginkluotos pajėgos bus tarsi potvynio nešt nuneštos iš jo akivaizdos ir sutriuškintos, taip pat [bus nugulėtos] ir sandoros kunigaikštis. ²³ Sudarius sąjungą su juo, jis elgsis klastingai ir įsigalės su maža grupe. ²⁴ Nejučiomis jis įsibraus į turtingiausias provincijas sritis ir darys, ko nedarė nei jo tėvai, nei jo tėvų tėvai. Jis išdalins savo šalininkams⁷ grobį, karo laimikį ir turtus. Jis išgalvos sumanymų prieš tvirtoves—iki tam tikro laiko.

²⁵ Jis sužadins savo jėgas ir drąsą su didele kariuomene [žygiuoti] prieš Pietų karalių, o Pietų karalius pasiruoš karui su labai didele ir galinga kariuomene. Bet jis neatsilaikys, nes prieš jį bus daroma samokslų: ²⁶ tie, kurie valgo prie jo valgių stalo, jį pražudys. Jo kariuomenė bus lyg potvynio nunešta, ir kris daug užmuštų. ²⁷ Abu karaliai, nusistatę daryti pikta,

prie vieno stalo kalbės mela, bet nesėkmingai, nes paskirtas laikas dar turi baigiamąjį tarpinį. ²⁸ Jis⁸ sugrįš į savo šalį su gausiais turtais. Nusistatęs prieš šventą sandorą, jis imsis priemonių [prieš ją] ir sugrįš į savo šalį.

²⁹ Paskirtu laiku jis vėl įsiverš į pietus, bet antrąjį kartą nebus taip, kaip pirmąjį. ³⁰ Kitiečių⁹ laivai atplauks prieš jį, tad jis neteks drąsos ir atsitrauks. Jis bus įnirtęs ant šventosios sandoros ir imsis priemonių [prieš ją]. Grįždamas jis palankiai atsizvelgs į tuos, kurie paliko šventąją sandorą. ³¹ Jo pasiųstos karinės pajėgos užims ir suteps šventovę, pašalins kasdieninę auką ir pastatys siaubiančią bjaurybę.

³² Nusikaltusius sandorai jis pataikūniškais žodžiais nuves į atsimetimą, bet žmonės, pažįstantys savo Dievą, stipriai [jam] priešinsis¹⁰.

³³ Tautos išmintingieji apšvies daugumėnė, nors kuri laiką jie kris nuo kalavių ir liepsnos, bus imami nelaisvėn ir apiplėšiami. ³⁴ Krisdami jie susilauks mažai pagalbos, nors daugelis nenuoširdžiai šliesis prie jų. ³⁵ Kai kurie iš išmintingųjų kris, kad tarp jų jie būtų nuskaistinti, apvalyti ir išbaltinti, iki pabaigos laiko, nes jis dar turi ateiti paskirtu metu.

³⁶ Karalius elgsis, kaip jam patiks. Jis aukštinsis, laikys save didesniu už bet kokią dievą ir išdidžiai kalbės prieš dievų Dievą. Jam seksis, iki pasibaigs rūstybė, nes turi būti įvykdyta, kas nusprešta. ³⁷ Jis negerbs savo protėvių dievų, nei moterų mylimo [dievo]. Jokio dievo jis negerbs, nes laikys save didesniu už visus. ³⁸ Jo¹¹ vietoje jis garbins tvirtovių dievą. Dievą, kurio nežinojo jo tėvai, jis garbins auksu ir sidabru, brangiais akmenimis ir vertingomis dovanomis. ³⁹ Jis įves į stipriausias tvirtoves svetimo dievo igulas¹². Tiems, kurie jį pripažins,

1 T.y. Pietų karaliaus

2 G; M + dtgr.: jam

3 T.y. Vakarinės Mažosios Azijos pajūris ir prie jos esančias salas

4 Lit. įžeidimui; arba: įžūlumui

5 T.y. Palestina

6 Arba: iš pykčio

7 Lit. jiems

8 T.y. Žemių karalius

9 T.y. romėnų

10 Lit. parodysi stiprybę ir veiks

11 T.y. jo protėvių arba bet kokio kito dievo

12 Rk.; M: su svetimu dievu

jis suteiks daug garbės, padarys valdovais daugeliui ir išdalys žemę kaip atpildą. ⁴⁰ Baigiamojo tarpsnio metu susigrums su juo Pietų karalius. Žiemų karalius puls jį kaip viesulas su kovos vežimais, raiteliais ir daugybe laivų. Jis įsivers į šalis ir pereis [per jas] lyg potvynis. ⁴¹ Jis išbraus į gražiąją šalį, ir dešimtys tūkstančių kris, tik šitie išsigelbės iš jo rankos: Edomas, Moabas ir Amoniečių vadai. ⁴² Jis išplės savo galia į [kitas] šalis, ir Egipto šalis neišsigelbės. ⁴³ Jis užvaldys Egipto aukso ir sidabro lobius ir visas jo brangenybes. Libiai ir kušiečiai jam pasiduos. ⁴⁴ Bet gandai iš rytų ir šiaurės jį išgąsdins, ir jis išgygiuos labai supykęs, norėdamas pražudyti ir visiškai sunaikinti daugelį. ⁴⁵ Jis pastatys savo palapines tarp jūros ir gražaus šventojo kalno. Tada jis gaus galą, ir niekas jam nepadės“.

31 Dan 9, 27; 12, 11; Mt 24, 15; Mk 13, 14 36 2 Tes 2, 3-4 36 Apr 13, 5-6

12

„Tuo metu pasirodys
Mykolas, didysis
kunigaikštis,
kuris užstoja tavo tautiečius.
Bus toks sielvarto laikas,
kokio nėra buvę
nuo tautos įsikūrimo iki to
meto.
Tačiau tuo metu tavo tauta bus
išgelbėta:
kiekvienas, kuris bus rastas
įrašytas knygoje.
2 Daugelis miegančių
dulkėtoje žemėje pabus:
vienai amžinam gyvenimui,
kiti gedai, amžinam
baisėjimuisi.
3 O išmintingieji spindės taip,
kaip spindi dangaus
skliautas,
ir tie, kurie pamokė daugelį

teisiai elgtis,—
kaip žvaigždės per amžių
amžius.

4 O tu, Danieli, laikyk tuos žodžius paslapyje ir užantspauduok knygą iki pabaigos laiko. Daugelis atsimes¹, ir nedorybė² padidės“.

1 Apr 12, 7 1 Mt 24, 21; Mk 13, 19; Apr 7, 14; 12, 7 2 Mt 25, 46; Jn 5, 29 4 Apr 22, 10

Laikmečio pabaiga

5 Aš, Danielis, žiūrėjau, ir štai pasirodė kiti du, vienas ant šito upės kranto, o kitas ant ano upės kranto. ⁶ Vienas [iš jų] sakė drobiniais vilkinčiam vyrui, stovinčiam aukščiau prie upės vandens: „Kiek dar laiko iki tų baisių įvykių galo?“ ⁷ Drobiniais vilkintis vyras, stovintis aukščiau prie upės vandens, pakėlė savo dešinę ir kairę į dangų. Aš išgirdau jį prisiiekiant Amžinai Gyvenančiųjų: „Vienas laikas, du laikai ir pusė laiko, ir visa tai bus užbaigta, kai pasibaigs šventosios tautos 'triuškintojo galia'³“. ⁸ Nors aš tai girdėjau, nesupratau. Tad paklausiau: „Mano viešpatie, kokia bus tų įvykių baigtis?“ ⁹ Jis atsakė: „Eik savo keliu, Danieli, nes tie žodžiai bus laikomi paslapyje ir užantspauduoti iki pabaigos laiko. ¹⁰ Daugelis pasirodys apvalyti, išbaltinti ir nuskaistinti, o nedorėliai [ir toliau] nedorai elgsis. Nė vienas nedorėlis to nesupras, tačiau išmintingieji supras. ¹¹ Nuo to laiko, kai kasdieninė auka bus pašalinta, kad būtų pastatyta siaubianti bjaurybė, bus tūkstantis du šimtai devyniasdešimt dienų. ¹² Laimingas, kas laukia ir išlaukia tūkstantį tris šimtus trisdešimt penkis dienas. ¹³ O tu eik savo keliu⁴ ir atsilsėk. Tu kelsies atsiimti savo dalios dienų pabaigoje“.

7 Apr 10, 5 7 Apr 12, 14 10 Apr 22, 11 11 Dan 9, 27; 11, 31; Mt 24, 15; Mk 13, 14

1 Rk.; M: šen ir ten lakstys

2 Rk.; M: žinojimas

3 Rk.; M: galios triuškinimas

4 M + iki galo; ~ G

HOŠĒJA

Antraštē

1 VIESPATIES žodis, kuris atējo Beerio sūnui Hošėjai Judo karalių Uzijo, Jotamo, Achazo, Chizkijo dienomis ir Joašo sūnaus Jerobeamo, Izraelio karaliaus, dienomis.

1 2 Kar 15, 1-7; 2 Kron 26, 1-23 1 2 Kar 15, 32-38; 2 Kron 27, 1-8 1 2 Kar 16, 1-20; 2 Kron 28, 1-27 1 2 Kar 18, 1-20, 21; 2 Kron 29, 1-32, 33 1 2 Kar 14, 23-29

PRANAŠO NEIŠTIKIMA ŽMONA KAIP DIEVUI NEIŠTIKIMOS IZRAELIO TAUTOS SIMBOLIS (1, 2-3, 5)

Hošėjos žmona ir vaikai

2 Pradžia to, ką VIEŠPATS kalbėjo per Hošėją. VIEŠPATS tarė Hošėjai: „Eik, imk sau moterį paleistuvę ir [teigimsta tau] paleistuvės vaikų, nes paleistuvaute paleistuvauja šalis, atstodama nuo VIEŠPATIES“. **3** Taigi jis nuėjo ir paėmė Gomerą, Diblaimo dukterį. Ji pradėjo ir pagimdė jam sūnų.

4 Tada VIEŠPATS jam tarė: „Pavadink jį Jizreeliu¹, nes netrukus nubausiu Jehaus namus už Jizreelyje pralieta kraują ir padarysiu galą Izraelio namų karalystei. **5** Tą dieną sulaužysiu Izraelio kilpinį Jizreelio slėnyje“. **6** Ji vėl pradėjo ir pagimdė dukterį. Tada jis jam tarė: „Pavadink ją Nepagailėtąją, nes daugiau nebeparodysiu pasigailėjimo Izraelio namams, bet ji visiškai atitrauksiu nuo jų². **7** Tačiau Judo namų pasigailėsiu ir juos gelbėsiu per VIEŠPATĮ, jų Dievą, bet juos gelbėsiu ne kilpiniu, kalaviju ir karo ginklais, žirgais ir raiteliais“. **8** Nujunkiusi Nepagailėtąją, ji pradėjo ir pagimdė sūnų. **9** Tada Jis tarė: „Pavadink jį Nemanota, nes jūs ne mano tauta ir aš nebūsiu jūsų [Dievas]“.

⁴ 2 Kar 10, 11

Izraelio atstatymas ir vardų pakeitimas

2

Tačiau Izraelio sūnų
skaičius bus
kaip jūros smiltys,
nesuseikimos
ir nesuskaičiuojamos.

Užuot

jiems saktus:

„Jūs ne mano tauta“,

jiems bus sakoma:

„[Jūs esate] gyvojo Dievo
sūnūs“.

2 Judėjai ir izraeliai susirinks
drauge
ir išsirinks bendrą vadą,
ir jie atkils iš [tremties]
šalies.

Juk didi bus Jizreelio diena!

3 Sakykite savo broliams:

„Mano tauta“

ir savo seserims:

„Pagailėtoji“.

¹ Rom 9, 26

Izraelio neištikimybė, bausmė už ją ir jo atnaujinimas

4 „Skųskite savo motiną,
skųskite,

nes ji nėra mano žmona

ir aš nesu jos vyras!

Tegul ji pašalina paleistuvystės
ženklus nuo savo veido
ir savo svetimavimo žymes
iš savo krūčių tarpo,

5 kad neišvilksčiau jos nuogai
ir jos nepastatysčiau, kaip
jos gimimo dieną,

kad jos nepadaryčiau

panašios į dykumą,

nepaversčiau lyg sausa šalim
ir nenumarčiau troškulių.

6 Nepasigailėsiu ir jos sūnų,
nes jie paleistuvystės sūnūs.

7 Juk paleistuvavo jų motina,
elgėsi begėdiškai ta, kuri
buvo jais nėsčia,

nes ji sakė: „Aš eisiu
paskui savo meilužius,
man duodančius duonos ir
vandens,

vilnų ir linų,

aliejaus ir gėrimų“.

8 Todėl štai aš užtversiu
jos kelią erškėčiais
ir sumesiu iš akmenų prieš ją
sieną,

ir ji neberas savo takų.

9 Ji vysis savo meilužius,

¹ Hbr. Jizreél, „Dievas sėja“

² Arba rk.: kadangi esu visiškai jų apvilta

- bet jų nepasivys,
ir ieškos jų, bet neras.
Tada ji sakys: „Eisiu ir
sugrįšiu
pas savo pirmąjį vyrą,
nes tuomet man buvo geriau
kaip dabar“.
- 10 Bet ji nežinojo,
kad aš jai teikiau
javų, vyno ir aliejaus
ir jai parūpinau daug sidabro
bei aukso, kurį jie
panaudojo Baalui!
- 11 Todėl atsiimsiu
savo javus jų laiku
ir savo vyną jo metu,
ir išplėsiu savo vilnas ir savo
linus,
kuriais ji uždengtų savo
nuogybę.
- 12 Dabar atidengsiu jos gėdą
jos meilužių akyse,
ir niekas jos neišplės iš mano
rankos.
- 13 Ir padarysiu galą visam jos
džiaugsmui:
jos metinėms šventėms,
jaunaciams, šabatoms—
visoms jos šventėms.
- 14 Nusiaubsiu jos vynmedžius
ir figmedžius,
apie kuriuos ji sakė: „Tie mano
užmokestis,
kurį man davė mano
meilužiai“,
ir juos paversiu tankiu
krūmynu,
kad juos graužtų laukiniai
žvėrys.
- 15 Ir ją nubausiu dėl Baalų
šventadienių,
kai ji aukodavo jiems
smilkalų aukas,
dabindavosi žiedais ir
papošalais
ir eidavo paskui savo
meilužius,
o mane pamiršdavo,—sako
VIEŠPATS.—
- 16 Todėl štai aš pats ją viliosiu,
ją vėsiu į dykumą ir meiliai
jai kalbėsiu¹.
- 17 Tada jai duosiu iš ten jos
vynuogynus

- ir Achoro slėnį kaip vilties
vartus.
Ir ji noriai seks² į ten, kaip savo
jaunystės dienomis,
kaip tada, kai ji atkilo iš
Egipto šalies.
- 18 Tą dieną,—
sako VIEŠPATS,—
tu mane vadinsi: „Mano vyras“,
ir manęs nebevadinsi:
„Mano Baalas“.
- 19 Aš pašalinsiu Baalų vardus iš
jos burnos,
kad jų nebeminėtų jų vardu.
- 20 Ir sudarysiu jiems³ sandorą
tą dieną
su laukiniais žvėrimis, dangaus
paukščiais
ir žemės ropliais,
o kilpinį, kalaviją ir karo
ginklus
sulaužęs išnaikinsiu iš
šalies
ir leisiu jiems⁴ saugiai
ilsetis.
- 21 Ir susižadėsiu su tavim visam
laikui.
Susižadėsiu su tavim
su teismumu ir teisingumu,
malone ir gailėstingumu.
- 22 Susižadėsiu su tavim su
ištikimybe.
Tada tu pažinsi VIEŠPATĮ.
- 23 Tą dieną
aš išklausysiu,—sako
VIEŠPATS:—
išklausysiu dangaus,
o šis išklausys žemės.
- 24 Žemė išklausys javų,
vyno ir aliejaus,
o jie išklausys Jizreelio.
- 25 Aš ji⁵ sau išėsiu šalyje
ir pasigailėsiu Nepagailėtosios,
ir sakysiu Ne-mano-tautai:
„Tu mano tauta“,
o jis sakys: „Mano Dievas!“

17 Jos 7, 24–26 25 Rom 9, 25 1 Pet 2, 10

Meilė svetimautojai.

2 Lit. atsakys

3 T.y. izraelių labui

4 T.y. izraeliams

5 Rk. ; M: ją (Izraelio tautą?)

1 Lit. kalbėsiu jai į širdį

3 VIESPATS 'dar kartą' man tarė:
„Eik, mylėk moterį, 'mylinčia kita'²,
svetimautoją, taip kaip VIESPATS myli
izraelius, nors jie ir grėžiasi į kitus
dievus ir mėgsta džiovintų vynuogių
pyragaičius“. ² Taigi ją nusipirkau už
penkiolika sidabrinių ir už chomera bei
letečią miežių. ³ Ir jai pasakiau:
„Daugelį dienų man pasiliksi namie,
nepaleistuvausi, jokiam vyrui
nepriklausysi, ir aš pats neturėsiu
santykių su tavim“, ⁴ nes daugelį dienų
izraeliai pasiliks be karaliaus ir
kunigaikščių, be aukos ir akmenstulpio,
be šėfodo ir naminių dievukų.

⁵ Paskui izraeliai atsivers ir
ieškos VIESPATIES, savo Dievo, ir
Dovydo, savo karaliaus, ir dienų
pabaigoje drebėdami artinsis prie
VIESPATIES ir jo gerumo.

HOŠĖJOS PRANAŠYSTĖS (4, 1—14, 9)

Pranašas apkaltina Izraelį

4 Klausykite VIESPATIES žodžio,
izraeliai,
nes VIESPATS teisiasi su
šalies gyventojais:
„Nėra ištikimybės, nėra meilės,
nėra Dievo pažinimo šalyje.
² Prakeiksmas³ ir melagystė⁴,
žmogžudystė, vagystė ir
svetimoterystė
išplito šalyje,
ir kraujo praliejimas seka
kraujo praliejimą.
³ Nenuostabu, kad šalis džiūsta
ir nyksta visi jos gyventojai
drauge su laukiniais žvėrimis ir
dangaus paukščiais.
Net jūros žuvys gaišta.

Kunigų ir paleistuvingo Dievo garbinimo apkaltinimas

⁴ Tačiau 'tenebūnie bet kas
apkaltinamas
ir bet kas baramas!'⁵

1 Arba: man tarė: „Eik dar kartą

2 GSV; M: kito mylima

3 T.y. kam nors tariamas prakeikimas, piktam
naudojant Dievo vardą

4 Hbr. žodis reiškia melagystę ir apgavystę.

5 Rk.; M: tegul niekas neapkaltina ir tegul
niekas nebaram!

Bet 'aš einu į teismą su
tavim, o kunige'⁶!

⁵ Tu suklupsi dieną,
taip pat ir pranašas suklups
su tavim naktį,

'ir aš pražudysiu tavo motiną'⁷.

⁶ Mano tauta žuvusi
dėl pažinimo stokos.
Kadangi tu atmetei pažinimą,
tai ir aš atmetu tave, kad
man nebekunigautum.
Kadangi pamiršai savo Dievo
pamokymą,
tai ir aš pamiršiu tavo
sūnus.

⁷ Juo daugiau jų buvo, juo labiau
jie man nusidėjo.

Jų garbę pakeisiu gėda.

⁸ Jie minta mano tautos nuodėmę,
geidžia jos nusikaltimo.

⁹ Kunigui atsitiks taip pat, kaip ir
tautai:
jį nubausiu už jo elgesį
ir jam atmokėsiu už jo
darbus.

¹⁰ Jie valgė, bet nepasisotins,
jie leido paleistuvauti, bet
nesidaugins,
nes paliko VIESPATĮ,
kad atsiduotų
paleistuvystei.

¹¹ Senas ir jaunas vynas atima
protą.

¹² Mano tauta klausinėja savo
medį,
ir jos lazda turi jai duoti
žinių,
nes paleistuvystės dvasia ją
suklaidino
ir jie paleistuvaudami
nusigręžia nuo savo
Dievo.

¹³ Ant kalnų viršūnių jie aukoja,
ant kalvų degina aukas,
po ažuolu, topoliu ir terebintu,
nes maloni jų paunksnė.
Nenuostabu, kad paleistuvauja
jūsų dukterys

6 Rk.; M: mano žmonės yra kaip tie, kurie
vaidijasi su kunigu.

7 Arba rk.: Tu pražudei savo tautą.

ir jūsų jaunamartės laužo
moterystę!

- 14 Nebausiu jūsų dukterų, kad jos
paleistuvauja,
nei jūsų jaunamartėjų, kad
svetimauja,
nes jie patys¹ eina su
paleistuvėmis į šalį
ir aukoja su kulto
prostitutėmis.
Taip neišmani tauta nupuola.

- 15 Nors tu, Izraeli, paleistuvauji,
tenenusikalsta Judas!
Neikite į Gilgalį
ir neilkite į Bėt-Aveną,
ir neprisiekite: „Kaip
VIESPATS gyvas!“

- 16 Juk Izraelis užsispyręs
kaip užsispyrusi karvė.
Ar tad VIESPATS galės juos
ganyti
kaip avinėlį plačioje
ganykloje?

- 17 Efraimas susijungęs su stabais.
Palik jį sau!

- 18 Baigę gerti,
jie kekšauja iki valiai.
Jie tikrai myli
begėdžių nešlovę.

- 19 Vėjas juos įvyniojo į savo
sparnus.
Jie užitrauks gėdą dėl savo
aukūrų².

**Gresianti bausmė Izraeliui, jo kunigams
ir karaliui**

- 5** „Išgirskite tai, kunigai,
įsidėmėkite, Izraelio
namai,
ir jūs, karaliaus namai,
klausykite,
nes jums patikėtas
teisingumas!
Bet³ jūs tapote spąstais Mišpai,
tinklu, išplėstu ant Taboro,
2 ir giliai iškasta duobe Šitime!
O aš būsiu jų visų
baudėjas.

- 3 Aš pažįstu Efraimą,
Izraelis nepasleptas nuo
manęs.

Kadangi dabar tu, Efraime,
mokei ištvirkauti,
Izraelis suteptas.

- 4 Jų pikti darbai jiems neleidžia
sugrįžti pas savo Dievą,
nes paleistuvystės dvasia yra
juose,
ir jie nepažįsta
VIESPATIES.

- 5 Izraelio puikybė liudija prieš jį
patį.
Izraelis, tai yra Efraimas,
suklups per savo paties
kalnę,
suklups ir Judas su jais.

- 6 Su savo avimis ir galvijais jie
atėis
VIESPATIES ieškoti,
bet neras:
jis pasitraukė nuo jų.

- 7 Jie liko neištikimi
VIESPACIUI,
nes gimdė pavainikius.
Dabar nauja tauta surys
jų žemės sklypus⁴.

Judo karas su Izraeliu

- 8 Pūskite ragą Gibėjoje,
trimituokite Ramoje,
Šaukite į kovą Bėt-Avene:
„Tau iš paskos,
Benjaminai!“

- 9 Efraimas pavirs dykuma
bausmės dieną.
Izraelio gentyse
skelbiu⁵, kas tikrai įvyks.

- 10 Judo kunigaikščiai tapo
tokiais, kurie perkelia
lauko ribas.
Ant jų aš išliesiu
savo rūstybę kaip vandenį.
11 Efraimas prislėgtas,
teismo sutriuškintas,
nes jis pasiryžo
eiti paskui niekus.
12 Taigi aš esu kaip pūliai
Efraimui

1 T.y. kunigai arba vyrai

2 GS; M: aukų

3 Arba: taikomas tas sprendimas:

4 Rk.; M: jaunatis juos rys drauge su jų žemės
sklypais

5 Arba: paskelbiau

ir kaip kaulgraužis Judo
namams.

- 13 Kai Efraimas pamatė savo ligą
ir Judas savo votį,
Efraimas vyko į Asiriją
ir siuntė [pasiuntinius] pas
didįjį karalių.

- Bet šis negali jūsų pagydyti,
nei užgydyti jūsų voties,
14 nes aš esu kaip liūtas Efraimui
ir kaip jaunas liūtas Judo
namams.

Aš, aš sudraskau ir einu sau,
nusitempiu, ir nėra kas
išgelbėtų.

- 15 Aš eisiu atgal į savo vietą,
iki jie prisipažins kalti ir
ieškos mano veido.
Savo varge jie teirausis
manęs“.

Atgailos giesmė

6

„Ateikite, gižkime pas VIEŠ-
PATĮ,
nes jis sudraskė, jis ir
pagydydys mus;

- 2 jis sumušė, jis ir apraišios mus;
jis atgaivins mus po dviejų
dienių,

trečiąją dieną mus prikels,
kad gyventume jo
akivaizdoje³ ir
pažintume jį!

Tad stenkimės pažinti
VIESPATĮ!

Kaip aušra, taip tikrai jis
pasirodys,
ir jis ateis pas mus kaip lietus,
kaip pavasario lietus,
persunkiantis žemę“.

Efraimo ir Judo neištikimybė

- 4 „Ką man daryti su tavim,
Efraimai,
ką man daryti su tavim,
Judai,
kad jūsų ištikimybė kaip
rytmečio debesis
ir kaip rasa, kuri anksti
pradingsta?

- 5 Todėl juos kapojau per
pranašus,
juos žudžiau savo burnos
žodžiais,

kad mano teisingumas sušvistų
kaip [saulės] šviesa,
6 nes mėgstu [sandoros]
ištikimybę, ne
pjaunamąsias aukas,
ir Dievo pažinimą labiau
už¹ deginamąsias aukas.

- 7 Bet jie Adome² laužė sandorą,
ten jie tapo man neištikimi.

- 8 Gileadas—piktadarių miestas,
kurio pėdsakai kruvini.

- 9 Kaip plėšikai tyko,
taip kunigų gauja:
jie nužudo kelyje į Sechemą.
Kokią baisią piktybę jie
daro!

- 10 Izraelio namuose mačiau bjaurų
elgesį:
ten paleistuvauja Efraimas,
susitepa Izraelis.

- 11 Bet ir tau, Judai, skirta pjūtis!“

6 Mt 9, 13; 12, 7

Plačiai paplitę nusikaltimai

7

Kada tik pagydydavau Izraelį,
pasirodydavo Efraimo kaltė
ir Samarijos pikti darbai.
Kaip apgaulingai jie elgėsi!
Vagis braunasi [į namus],
plėšikų gauja užpuolinėja
lauke.

- 2 Bet jie neapgailvoja,
kad aš atsimenu visą jų
nelabumą!
Dabar juos apsupta jų pačių
darbai;
jie yra mano akivaizdoje.

Karaliaus žudikų samoklas

- 3 Savo nelabumu jie linksmina
karalių
ir savo melais—
kunigaikščius.
4 Jie visi svetimoteriautojai.
Jie kaip deganti krosnis be
kepėjo,
kuris perstoja kurstęs
nuo teslos užmaišymo iki
jos įrūgimo.

1 Arba: o ne

2 „Adomas“ čia reiškia vietovardį.

- 5 Savo karaliaus dieną jie
nusilpnino
kunigaikščius, juos įkaitinę
vynu,
kurio galia tvirtai suėmė
patauškas.
- 6 Nes jie yra užsidedę¹ kaip
duonkepė krosnis,
jų širdis dega juose².
Visą naktį miegojo jų rūstybė,
rytmetį ji degė it
liepsnojanti ugnis.
- 7 Jie visi įkaitę kaip krosnis,
jie praryja savo valdovus.
Visi jų karaliai kritę.
Nė vienas tarp jų³
nėsišaukia manęs.

Izraelio neištikima diplomatija ir jos padariniai

- 8 Efraimas—su tautomis
jis susimaišęs.
Efraimas pasidarė
neapverstas paplotis.
- 9 Svetimšaliai rijo jo jėgas,
bet jis pats to nepastebėjo.
Taip pat plaukai jam pražilo,
bet jis pats to nepastebėjo.
- 10 Izraelio puikybė paliudijo prieš
jį.
Jie neatsivertė į VIEŠPATĮ,
savo Dievą,
ir, nežiūrėdami to viso, jo
neieškojo.
- 11 Efraimas tapo kaip karvelis,
lengvatikis, be supratimo:
jie šaukėsi Egipto,
jie vyko į Asiriją.
- 12 Kai jie [vėl] vyks, aš užmesiu
ant jų savo tinklą,
kaip dangaus paukščius juos
nutraukysiu žemyn.
Juos nubausiu septyngubai
už jų nedorumą⁴.
- 13 Vargas jiems, nes jie bėgo nuo
manęs!

- Sunaikinimas jiems, nes jie
maištavo prieš mane!
O aš—aš norėjau juos atpirkti,
bet jie kalbėjo melus apie
mane.
- 14 Ir jie nesišaukė manęs iš širdies,
kai jie kaukė ant savo
guolių,
raižėsi dėl javų ir vyno.
Jie man priešgyniavo.
- 15 Aš⁵ sustiprinau jų rankas,
bet jie planavo pikta prieš
mane.
- 16 Jie grėžėsi į nedieva,
pasidarė kaip atsileidęs
kilpinis.
Kris nuo kalavijo jų
kunigaikščiai
dėl jų prakeikšančio
liežuvio.
Dėl to bus tyčiojamosi iš jų
Egipto šalyje“.

Izraelis pjaus audrą už savo nuodėmes

- 8 [Dėk] ragą prie lūpų⁶!
Vienas lyg erelis [nusileidžia]
ant VIEŠPATIES namų,
kadangi jie laužė mano sandorą
ir maištavo prieš mano
įstatymą.
- 2 [Tačiau] jie šaukiasi manęs:
„Mano Dieve!“—
„Mes, Izraelis, pažįstame
tave“.
- 3 Izraelis atmetė gera—
priešas jį persekios!
- 4 Jie patys įstatė karalius, bet be
mano sutikimo,
paskyrė kunigaikščius, bet
be mano žinios.
Iš savo sidabro ir auksa jie
pasidarė stabų,
kad tie būtų sunaikinti⁷.
- 5 „Aš atmetu⁸ tavo versį,
Samariją!
Mano rūstybė užsidedė
prieš juos.
Iki kol jie negalės būti be
kaltės?“
- 6 Juk jis iš Izraelio!

1 G; M: prisiartino
2 Rk.; M: jų pasaloje
3 T.y. karaliaus žudiku
4 Rk.; M: kaip paskelbta jų bendriuiomenei

5 M+išlavinau; ~G
6 Lit. gomurio
7 GSV; M: jis [t.y. Izraelis] būtų sunaikintas
8 Rk.; M: Jis atmetė; GAKvTheod: Atmesk

- O dėl jo, meistras jį padarė—
jis ne Dievas.
Greičiau skeveldromis pavirs
Samarijos veršis.
- 7 Nors jie sėja vėją,
pjaus audrą.
Javų stiebai, neturintys varpų,
neduoda miltų.
O jei ir duotų, svetimšaliai juos
surytų.
- 8 Izraelis prarytas.
Dabar jie yra tarp tautų
kaip bevertis daiktas,
- 9 nes jie savo noru nukilo į
Asiriją.
Laukinis asilas lieka sau vienas,
[bet] Efraimas davė meilės
dovanų.
- 10 Net jei jiems jų duotų tarp
tautų,
dabar juos surinksiu,
ir jie netrukus raitysis iš
skausmo
po kunigaikščių karaliaus
našta.
- 11 Nors Efraimas pasidarė daug
aukūrų aukoti už
nuodėmę¹,
jie jam tapo aukurais
nusidėti.
- 12 Nors jam užrašėčiau daugybę
savo nurodymų,
jie būtų laikomi kaip
kažkas svetima.
- 13 Jie myli aukas ir² jas pjauna,
[jie myli] mėsa ir ją valgo.
VIEŠPATIUI jie nepatinka.
Dabar jis atsimins jų kaltę
ir nubaus jų nuodėmes:
jie sugrįš į Egiptą!
- 14 Izraelis pamiršo savo Kūrėją
ir statė rūmus,
o Judas daugino
sutvirtintus miestus.
Bet aš siųsiu ugnį į jo miestus,
kad ji surytų jų gyvenamus
bokštus“.

Šventinių linksmybių galas ir bausmė

9 Nesilinksmink, Izraeli!
Nedžiūgauk kaip tautos!

- Nes tu paleistuviškai atsimetei
nuo savo Dievo,
pamėgai ištirkėles
užmokesti
visuose javų klojimuose.
- 2 Klojimas ir vynuogių spaudykla
jų nemaitins,
ir jaunas vynas juos apvils:
- 3 jie nepasiliks VIEŠPATIES
šalyje,
bet Efraimas turės grįžti į
Egiptą,
o Asirijoje jie turės valgyti
tai, kas netyra.
- 4 Jie nagalės išlieti VIEŠPAČIUI
vyno
ir jam aukoti savo
pjaunamųjų aukų.
Jiems bus taip, kaip valgantiems
gedulo duona:
kiekvienas, kuris ją valgo,
susitepa.
Juk jų duona bus tik jiems
patiems;
ji neįeis į VIEŠPATIES
namus.
- 5 Ką paruošite susirinkimo dienai
ir VIEŠPATIES šventės
dienai?
- 6 Nes jei jie ir išvengs
sunaikinimo,
Egiptas juos surinks,
Memfis juos palaidos!
Jų sidabro brangmenas
piktžolės pasisavins.
Erškėčiai [aug] jų palapinėse.

Priešiškumas pranašui

- 7 Atėjo bausmės dienos,
atėjo atlyginimo dienos.
Izraelis šaukia³:
„Pranašas yra kvailys,
dvasios žmogus—
pamišėlis!“
Kadangi didelė tavo kaltė,
didelis tavo priešiškumas.
- 8 Efraimo sargas [pranašas] yra
su Dievu.

1 Rk.; M: nusidėti

2 Rk.

3 Rk.; M: [tai] patirs.

Paukštgaudžio žabangai ant
visų jo kelių,
priešiskumas jo Dievo
namuose.

9 Jie nugrimzdo į gilų sugedimą
kaip Gībėjos dienomis.

Jis atsimins jų kaltę,
nubaus jų nuodėmes.

Efraimo šlovė nulekia kaip paukštis

10 „Kaip vynuogės dykumoje
aš radau Izraelį,
kaip ankstyvas figas ant
figmedžio, kaip jo
pirmąjį vaisių¹,
pamačiau jūsų protėvius.
Jie, [vos] atvykę į Baal-Peora,
pasišventė Gėdai²
ir tapo pasibjaurėtini kaip
jų mylimasis.

11 Efraimas—kaip paukštis,
nulėks jo šlovė:
nebus gimimo, nebus
nėštumo ir nebus
pradėjimo.

12 O jei jie ir užaugintų savo
sūnus,
padaryčiau juos bevaikius,
be žmonių.

Juk vargas ir jiems patiems,
kai pasitrauksiu nuo jų!

13 Efraimas, kaip mačiau,
išstatė savo sūnus kaip
medžioklės laimikį³.
Efraimas turės išvesti
žudikui savo sūnus“.

14 Duok jiems, VIEŠPATIE!
Ką nori duoti?
Duok jiems nevaisingas iščias
ir išdžitvusias krūtis!

15 „Visas jų nelabumas pasirodė
Gilgalyje.
Taip, ten pradėjau jų
nekęsti.
Dėl jų darbų piktumo
juos išvarysiu iš savo namų.
Daugiau jų nebemylėsiu:
visi jų kunigaikščiai
maištininkai.

16 Efraimas sumuštas.

Jų šaknis sudžiūvusi,
jie nebeduos vaisiaus“.

17 Juos atmes mano Dievas,
nes jie neklausė jo,
ir jie taps pabėgėliais tarp
tautų.

7 Lk 21, 22 9 Ts 19, 1–30 10 Sk 25, 1–5

**Stabmeldiško kulto, karaliaus ir sostinės
galas**

10

Izraelis buvo vešlus vynmedis.
Jis⁴ padarė, kad šis duotų
jam vaisių.

Juo daugiau buvo jo vaisių,
juo daugiau jis [ju] skyrė
aukurams.

Juo geriau klojosi jo šaliai,
juo gražesnius jie darė
akmenstulpius.

2 Apgauli⁵ jų širdis!
Dabar jie baustini.
Jis pats nulaus jų aukurams
sprandą,
sunaikins jų akmenstulpius.

3 Tikrai tada jie sakys:
„Mes neturime karaliaus,
nes nebijojome VIEŠPATIES.
O karalius—ką jis galėtų
mums padaryti⁶?“

4 —Sakyti [tuščias] kalbas,
neteisingai prisiekti,
daryti sutartis.
Taigi teisingumas⁷ sužėlė lyg
nuodingos piktžolės
lauko vagose“.

5 Dėl Bėt-Aveno versio baiminasi
Samarijos gyventojai.
Juk dėl jo liūdės jo žmonės,
ir dėl jo [liūdės] jo kunigai,
kurie džiūgauja dėl jo šlovės,
nes ta bus išėjusi nuo jų⁸
tremtin.

6 Jis irgi bus nugabentas į Asiriją
kaip dovana didžiajam
karaliui.
Efraimas užsitrauks gėdą,

4 T.y. Dievas

5 Arba: Pasidalijusi

6 T.y. padėti

7 T.y. iškrypusi teisėtvarka

8 T.y. žmonių

1 Arba: pirmąsyk duodančio vaisių; ~S

2 T.y. Baalui

3 G; M tekstas neaiškus.

- Izraelis turės gėdytis savo
neklusnumo.
- 7 Samarija bus sunaikinta. Jos
karalius
bus kaip šakelė ant vandens
paviršiaus.
- 8 Bus sugriauti nedorieji alkai—
Izraelio nuodėmė.
Erškėčiai ir usnys auga
ant jų aukurų.
Tada jie sakys kalnams:
„Apsidėkite mus!“
ir kalvoms: „Griūkite ant
mūsų!“

8 Lk 23, 30; Apr 6, 16

Karas—netikro pasitikėjimo išdava

- 9 „Nuo Gibėjos dienų tu vis
nusidėjai, Izraeli.
Ten jie liko nepasikeitę.
Argi jų neužklups karas
Gibėjoje
dėl nedorėlių?“
- 10 „Aš atėjau jų¹ nubausti.
Bus surinktos prieš juos tautos,
kai jie bus baudžiami už
savo dvigubą kaltę.
- 11 Efraimas buvo išlavinta telyčia,
mėgstanti kultį.
„Aš uždėjau jungą
ant jos puikaus sprando²,
norėjau įkinkyti Efraimą.
Judas turėjo artį,
Jokūbas turėjo sau akėti.
12 „Sekite sau, žiūrėdami teismo,
pjaukite, kaip reikalauja
ištikimybė [sandorai],
plėškite sau plėšinį,
nes metas ieškoti
VIESPATIES,
iki jis ateis ir leis teismui
lyti ant jūsų“.
- 13 Jūs arėte neteisybę,
pjoavėte nedorybę,
valgėte melo vaisių.

- Kadangi pasitikėjai savo
galybė³,
savo karžygių daugybę,
14 pakils karo triukšmas prieš tavo
karius,

- ir visos tavo tvirtovės bus
taip sunaikintos,
kaip Šalmanas sunaikino
Bēt-Arbelij
kovos dieną,
kai motinos buvo triuškinamos
„drauge su vaikais“⁴.
- 15 Taip „padarysiu jums, Izraelio
namai“⁵,
dėl jūsų per didelio
nedorumo.
Auštant⁶ bus visiškai nutildytas
Izraelio karalius“.

9 Ts 19, 1–30 12 Jer 4, 3

Dievo meilė Izraeliui

- 11 „Kai Izraelis buvo jaunas, aš
pamilau jį,
ir iš Egipto pašaukiau
savo sūnų.
- 2 Vos tik juos pašaukiau,
jie atsitraukė nuo manęs.
Jie aukėjo Baalams
ir degino aukas stabams.
- 3 Aš pats mokiau Efraimą
vaikščioti,
paimdamas juos „už rankų“⁷.
Bet jie nesuvokė, kad aš juos
gydžiau.
- 4 Žmogiškomis virvėmis juos
traukiau,
meilės viržiais.
Buvau jiems
kaip tie, kurie pakelia
jungą
nuo jų žandų,
nusilenkiau prie jo
[ir] jį maitinau.
- 5 Jis⁸ turi grįžti į Egipto šalį,
ir Asirija bus jo karalius,
nes jie nesutiko atsigrežti.
- 6 Kalavijas švytuos jo miestuose,
sunaikins jo „netikrus
pranašus“⁹.

4 Arba: ant vaikų (lit. sūnų)

5 G; M: padarė jums Bēt-Elis

6 T.y. pacioje nukariavimo pradžioje

7 STV, plg.G: ant savo rankų

8 M; G: Efraimas

9 Lit. plepius

1 G; M: man norint juos

2 Rk.; M: Kai aš praėjau pro jos puikų sprandą

3 G: kovos vežimais

- ir juos prarys dėl jų
patarimų.
7 Bet mano žmonės lieka atkakliai
atsimetę nuo manęs.

Jie šaukiasi Baalo¹,
bet jis jokių būdu jų
nepakels.

- 8 Kaip galėčiau atiduoti tave,
Efraime,
išduoti tave, Izraeli?
Kaip galėčiau atiduoti tave kaip
Admą,
padaryti tau kaip Šeboimui?
Pasikeitė manyje mano širdis,
visiškai užsidegė mano
gailės.

- 9 Nevykdysiu savo degančio
pykčio
ir vėl nenaikinsiu Efraimo,
nes aš esu Dievas,
o ne žmogus,
Šventasis tavo tarpe,
ir neateisiu nusiaubti².

- 10 Jie eis paskui VIEŠPATĮ.
Jis sukrioks kaip liūtas.
Kai jis sukrioks,
sūnūs drebėdami ateis iš
vakarų.

- 11 Drebėdami jie atskubės kaip
paukščiai iš Egipto
ir kaip karveliai iš Asirijos
šalies,
ir juos apgyvendinsiu jų
namuose³, —
sako VIEŠPATS.

¹ Is 4, 22; Mt 2, 15 ⁸ Dt 29, 23

12 „Mane apsupo melu Efraimas
ir apgaule Izraelio namai“.
Bet Judas dar bendrauja³ su
Dievu
ir ištikimai elgiasi su
šventaisiais.

- 2 Efraimas susideda su vėju
ir visą dieną vejasi rytvėję.
Jis daugina melą ir
apgavystę⁴.
Jie sudaro sąjungą su Asirija

ir tuo pat metu gabena
aliejų į Egiptą.

- 3 VIEŠPATS bylinėjasi su
Izraeliu⁵,
kad nubaustų Jokūbą pagal
jo elgesį.
Jis jam atmokės pagal jo
darbus.

- 4 Išsiose jis apgavo⁶ savo brolių
ir suvyrėjęs grūmėsi su
Dievu.

- 5 Jis grūmėsi su angelu ir jį
nugalėjo.
Jis verkė ir jį maldavo
malonės.
Bėt-Elyje jis sutiko jį
ir ten kalbėjosi su juo.

- 6 [VIEŠPATS yra kariuomenių
Dievas,
VIEŠPATS jo vardas!]

- 7 „O tu turi sugrįžti pas savo
Dievą.
Išlaikyk ištikimybę bei
teisingumą
ir nuolat lauk savo Dievo!“

- 8 Kanaanas⁷ — jo rankoje netikros
svarstyklės;
jis mėgsta išnaudoti.

- 9 Bet Efraimas sako: „Aš tikrai
pralobau,
praturtėjau!
Dėl visko, ką įsigijau, neras man
kaltės, kuri būtų nuodėmė“.

- 10 „Bet aš esu VIEŠPATS, tavo
Dievas,
nuo Egipto šalies.
Dar kartą tave apgyvendinsiu
palapinėse
kaip susitikimo dienomis.

- 11 Kalbėjau pranašams,
aš daviau [jiems] daug
apreiškimų
ir per pranašus sakiau
palyginimus“.

- 12 'Gileado žmonės'⁸ nedori,
jie tikrai tapo niekam verti.

1 Lit. Aukštojo

2 Rk. (lit. sudeginti); arba rk.: įnirtęs; Mų miestas

3 Tiksliai hbr. žodžio reikšmė nežinoma.

4 G; M: niokojimą

5 Rk.; M: Judu

6 Arba: nutvėrė už kulnio

7 Lit. Pirklys. Taip čia vadinamas Efraimas.

8 Rk.; M: Jei Gileadas

Gilgalyje jie aukėjo jaučius.
Jų aukurai irgi taps kaip
akmenų krūvos
dirvos pavagiuose.

13 Jokūbas pabėgo į Aramo sritį.
Izraelis tarnavo už žmoną,
ir už žmoną jis ganė [avis].

14 Bet per pranašą VIEŠPATS
išvedė
Izraelį iš Egipto,
ir per pranašą jis buvo
išsaugotas.

15 Efraimas [Ji] karčiai ižeidė,
tad jo Viešpats paliks ant jo
jo kraujo kaltę
ir jam atmokės už jo
panieką¹.

4 Pr 25, 26 4-5 Pr 32, 24-26 5 Pr 28, 10-22 10 Lev
23, 42-43 13 Pr 29, 1-20 14 Iš 12, 50-51

Dievas grasina sunaikinti Izraelį

13 Kai Efraimas kalbėjo, buvo
baugu;
jis buvo pranašus Izraelyje.
Kai jis nusikalto Baalu,
numirė.

2 O dabar jie ir toliau nusideda
ir pasidirba lietinių
atvaizdų,
iš savo sidabro stabų pagal savo
sumanumą².

Visa tai—amatininkų
darbas.

Jiems jie aukoja ėriukus³,
Žmonės bučiuoja veršius!

3 Todėl jie bus kaip rytmečio
debesis
ir kaip rasa, kuri anksti
nukrinta,
kaip pelai, kuriuos nupučia nuo
klojimo,
ir kaip dūmai [rūkstantys]
pro langą.

4 „Bet aš esu VIEŠPATS, tavo
Dievas,
nuo Egipto šalies.
Tu nepažįsti kito Dievo šalia
manęs,
ir be manęs nėra kito
gelbėtojo.

5 Aš tave ganiau⁴ dykumoje,
išdžiūvusioje šalyje.

6 Kai juos ganiau⁵, jie pasisotino.
Jiems pasisotinus, išpuiko
jų širdis.

Todėl jie pamiršo mane.
7 Tad jiems tapsių kaip liūtas,
kaip leopardas tykosiu
pakelėje.

8 Juos užpulsiau kaip lokė,
netekusi jauniklių,
ir suplėšysiu jų širdies
užtvaną⁶.

Tada juos ten surys šunys⁷,
laukiniai žvėrys juos
sudraskys.

9 Sunaikinsiu⁸ tave, Izraeli!
Kas gi galės tau padėti?⁹

10 Kurgi yra tavo karalius,
kad jis tau pagelbėtų
visuose tavo miestuose,
ir tavo valdovai, apie kuriuos
sakei:
„Duok man karalių ir
vadų!“

11 Tau daviau karalių užsirūstinęs
ir atėmiau įnirtęs.

12 Įrišta į ryšulį Efraimo kaltė,
palaikyta jo nuodėmė.

13 Gimdancios skausmai jam ateis.
Jis neišmintingas sūnus:
laiku neprisistato
prie gimdos angos.

14 Ar iš šeolio galios man juos
įpirkti,
iš mirties atpirkti?
Kur yra tavo marai¹⁰, mirtie?
Kur yra tavo geluonis,
šeoli?

4 GS; M: pažinau

5 Rk.; M: Pagal jų ganyklą

6 T.y. krūtinės ląsta

7 Rk. pgl.G; M: surysiu kaip liūtas

8 S; M: Aš sunaikinau

9 GS; M: Izraeli, nes [maistavai] prieš mane,
prieš savo pagalbą!

10 Arba pgl. dgl. Mss: akstinas

1 T.y. panieką, kuria jis ižeidė Viešpatį

2 M; GV: pagal stabų pavyzdį

3 GV: „Jiems,—jie sako,—aukokite!“

Gailestis paslėptas nuo mano
akių!“

- 15 Nors jis ir klestės tarp vikšrių¹,
ateis rytys, VIESPATIES
vėjas,
pakylantis iš dykumos.
Tada išseks jo šulinys
ir išdžius jo šaltinis.
Jis išplės
visų brangių daiktų
atsargas.

5-6 Dt 8, 11-17 10 1 Sam 8, 5-6 11 1 Sam 10, 17-24
11 1 Sam 15, 26 14 1 Kor 15, 55

14

Samarija² turės kentėti už savo
kalnę²,
nes ji maištavo prieš savo
Dievą.
Nuo kalavijo jie kris,
jų kūdikiai bus sutriuškinti
ir jų nėščios moterys
perskrostos.

Atleidimas ir pagydimas

- 2 Grįžk, Izraeli, pas VIEŠPATĮ,
savo Dievą,
nes suklupai per savo kalnę.
3 Imkite įžadus su savim
ir grįžkite pas VIEŠPATĮ.
Sakykite jam:
„Atleisk visą kalnę
ir priimk tai, kas gera,
mums atsimokant savo lūpų
vaisiais³.“
4 „Asirija neišgelbės mūsų,
ant žirgų nejosime
ir nebesakysime „mūsų Dievas“

savo rankų padarui,
nes [tik] tavyje našlaitis randa
pasigailėjimą“.

- 5 „Aš pagydysiu jų atsimetimą,
mylėsiu juos savo noru,
nes mano rūstybė nusigręžė
nuo jo⁴.“
6 Būsiu kaip rasa Izraeliui.
Jis žydės kaip lelija
ir įleis savo šaknis kaip
Lebanonas⁵.
7 Pasiskleis jo atžalos,
kad jo puikybė būtų kaip
alyvmedžio
ir jo kvapas kaip Lebanono.
8 Jie vėl gyvens mano
paunksnyje⁶,
augins javus
ir leis pumpurus kaip vynmedis.
Jo garsas bus kaip
Lebanono vyno.
9 Ką Efraimas beturės darbo su
stabais?
Aš būsiu išklausęs ir
laiminsiu⁷ jį.
Aš esu kaip žaliuojantis eglius.
Manyje bus randami tau
vaisiai“.

Iššūkis protingam skaitytojui

- 10 Kas yra toks išmintingas, kad
tai suprastų,
kas toks protingas, kad tai
išmanytų?
Juk tiesūs VIESPATIES keliai,
ir teisieji vaikščioja jais,
o maištininkai suklumpa juose.

1 Arba: brolių
2 G: bus nusiaubta
3 T.y. ištesint 4skn. minimus pasižadėjimus

4 T.y. Izraelio
5 T.y. kaip Lebanono kedras
6 Rk.; M: Sugrįš jo paunksnyje sėdintieji
7 Rk.; M: stebėsiu

JOELIS

1 VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo
Joeliui, Betuelio sūnui.

Šaukimas raudoti dėl šalies nusiaubimo

2 Išgirskite tai, seniūnai,
ir klausykite, visi šalies
gyventojai:

Ar yra toks dalykas įvykęs jūsų
dienomis

ar jūsų protėvių dienomis?

3 Apie tai pasakokite savo
sūnams,
jūsų sūnūs [tegu] pasakoją
savo sūnams,
o jų sūnūs—sekančiai
kartai!

4 Ką paliko kandikas, tą surijo
skėrys.
Ką paliko skėrys, tą surijo
vikšras.
Ką paliko vikšras, tą surijo
rijūnas.

5 Pabuskite, girtuokliai, ir
verkite,
dejuokite, visi vyno gėrėjai,
dėl vynuogių sulčių, nes jos
atimtos nuo jūsų burnos!

6 Nes tauta atkilo prieš mano šalį,
galinga ir be skaičiaus.
Jos dantys—liūto dantys,
ir ji turi liūto iltis.

7 Ji nusiaubė mano vynmedį
ir mano figmedį pavertė
strampu,
visiškai jam nulupo žievę ir [jį]
numetė žemėn.
Jo šakos liko baltos.

8 Raudok, kaip mergelė,
apsijuosusi ašutine,
[rauda] vyro, kuriam ji buvo
sužadėta!

9 Dingę javienį ir liejamosios
aukos
iš VIEŠPATIES namų.

Gedi kunigai,
VIEŠPATIES tarnai.

10 Nuniokotas laukas,
nuvytusi dirva.

Juk sunaikinti javai,
išdžiūvo vynos,
išseko aliejus.

11 Nusiminkite, ūkininkai,
dejuokite, vynininkai,
dėl kviečių ir miežių,
nes žuvo lauko pjūtis.

12 Vynmedis sudžiūvo
ir figmedis suvyto.
Granatas, taip pat palmė ir
obelis,
visi laukiniai medžiai
nudžiūvo.
Tikrai išdžiūvo žmonių
džiaugsmas.

6 Apr 9, 8

Šaukimas atgailauti ir melstis

13 Apsijuoskite¹ ir muškites į
krūtinę, kunigai,
dejuokite, aukuro tarnai,
įeikite², praleiskite naktį
ašutinėse,
mano Dievo tarnai,
nes sulaikytos nuo jūsų Dievo
namų
javienių ir liejamosios
aukos!

14 Paskelbkite pasninką,
sušaukite šventinį
susirinkimą,
surinkite vyresniuosius,
visus šalies gyventojus
į VIEŠPATIES, jūsų Dievo,
namus
ir šaukitės VIEŠPATIES!

15 Oi, kokia diena!
Juk arti VIEŠPATIES
diena.
Ji ateina kaip sunaikinimas
nuo Visagalio.

16 Argi ne mūsų akyse
pradingo maistas,
iš mūsų Dievo namų
linksmybė ir džiugavimas?

17 Sudžiūvo sėklos
po savo grumstais.³
Ištuštėję aruodai,
nugriauti svirnai,
nes javai išdžiūvę.

1 Būtent: ašutine

2 T.y. į šventyklą

3 Hbr. sakinio reikšmė reališki.

- 18 Kaip stena gyvuliai!
Klaidžioja galvijų bandos,
nes jos neturi ganyklos.
Taip pat žūsta avių bandos.
- 19 Taveš, VIEŠPATIE, šaukiuos,
nes ugnis surijo stepių
ganyklas
ir liepsna nusvilino visus
lauko medžius.
- 20 Net laukiniai žvėrys
šaukiasi¹ taveš,
nes išdžiūvo upelių tėkmės,
ir ugnis surijo stepių
ganyklas.

15 Jez 13, 6

Viešpaties invazijos armija

- 2** Pūskite ragą Sijonoje
ir skelbkite aliarmą mano
šventajame kalne,
kad drebėtų visi šalies
gyventojai,
nes ateina VIEŠPATIES
diena!
- 2 Juk arti tamsi ir niauki diena,
juodų debesų² diena.
Pasklidusi ant kalnų kaip aušra
gausi ir galinga tauta.
Panašios į ją nėra buvę
nuo amžių
ir po jos nebebus
iki tolimiausių kartų.
- 3 Jos priešaky rijo ugnis,
o jos užpakaly degino
liepsna.
Šalis buvo prieš ją kaip Edeno
sodas,
o už jos—tuščia dykuma.
Be to, niekas negalėjo
ištrūkti iš jos.
- 4 Jos išvaizda kaip arklių
išvaizda,
ir jie bėga taip, kaip karo
žirgai³.
- 5 [Girdėti] tarsi bilesys kovos
vežimų,
šokinėjančių per kalnų
viršūnes,
kaip traškėjimas ugnies
liepsnos,

- ryjančios ražienas.
[Jie] kaip galinga kariuomenė,
išsirikiavusi kovai.
- 6 Dėl jos raitosi iš skausmo
tautos,
visi veidai parausta.
- 7 Kaip karžygiai jie bėga,
kaip kareiviai jie kopia ant
mūro.
Kiekvienas jų eina savo keliu,
ir jie nenukrypsta nuo savo
takų.
- 8 Nė vienas nenustumia kito,
kiekvienas eina savo keliu.
Jie išiveržia pro švaidomasias
ietis⁴,
nenutraukia [savo eilių].
- 9 Jie išibrauna į miestą,
bėga mūrais,
lipa į namus,
lenda pro langus kaip vagis.
- 10 Prieš ją dreba žemė,
virpa dangūs,
saulė ir mėnulis aptemsta
ir žvaigždės netenka savo
žibėsio.
- 11 VIEŠPATS sugriaudžia⁵
savo kariuomenės priešaky.
Juk labai didelė jo kareivių
stovykla
ir galingi jo įsakymo
vykdytojai.
Juk didi VIEŠPATIES diena
ir labai baisi. Kas gali ją
iškęsti?

4-5 Apr 9, 7-9 10 Apr 8, 12 11 Apr 6, 17

Šaukimas atsiversti

- 12 „Bet dar ir dabar,—
sako VIESPATS,—
atsiverskite į mane visa širdim,
su pasninku, verksmu ir
gedėjimu!“
- 13 Perplėskite savo širdis, o ne
savo drabužius,
ir atsiverskite į VIEŠPATĮ,
savo Dievą,
nes jis maloningas ir
gailestingas,
kantrus ir turtingas
malonės,
ir jam gaila užtraukti
nelaimę.

1 Arba: troškta

2 Lit. debesų ir juodybės

3 T.y. į kovos vežimus įkinkyti žirgai

4 Arba: vandentrauki

5 Lit. išdavė savo balsą

- 14 Gal jis vėl gailėsis
ir paliks 'už save'¹
palaiminimą—
javienių ir liejamąsias aukas
VIESPACIUI, jūsų Dievui.
- 15 Pūskite ragą Šijonoje,
skelbkite pasninką,
sušaukite šventinį
susirinkimą,
- 16 surinkite žmones,
pašventinkite
bendruomenę,
suveskite vyresniusius,
surinkite vaikus
ir žindomus kūdikius!
Teišėina jaunikis iš savo
miegamąjo
ir jaunoji iš savo kambario!
- 17 Tarp prieangio ir aukuro
tęgul verkia kunigai,
VIESPATIES tarnai, ir sako:
„Pasigailėk, VIESPATIE,
savo tautos
ir neleisk savo nuosavybės
niekinti,
tautoms juos valdyti!
Kodėl turėtų sakyti tarp tautų:
„Kur yra jų Dievas?““

**VIESPATS laimina savo tautą
medžiaginėmis gėrybėmis**

- 18 Tada VIESPATS pasidarė uolus
savo šaliai
ir pasigailėjo savo tautos.
- 19 VIESPATS išklause ir tarė savo
tautai:
„Štai aš jums siunčiu
javų, vyno ir aliejaus,
kad jais pasisotintumėte,
ir nebeleisiu jūsų niekinti
tarp tautų.
- 20 Šiaurietų² atitolinsių nuo jūsų
ir jį išvarysiu į išdžiūvusią
ir tuščią šalį—
jo priekinius dalinius į rytinę
jūrą,
o jo užpakalinius į vakarinę
jūrą.
Pakils jo smarvė,
pakils jo dvokas,
nes jis pridarė didžiųjų
dalykų“.

- 21 Nebijok, žeme,
džiūgaūk ir linksminkis,
nes VIESPATS padarė
didžiųjų dalykų!
- 22 Nebijokite, laukiniai žvėrys,
nes sužaliavo stepių
ganyklos,
medžiai nešė savo vaisius,
figmedis ir vynmedis
užderejo!
- 23 Jūs, Šijonos sūnūs, krykštaukite
ir džiaukitės VIESPACIU,
savo Dievu,
nes jis jums davė maisto³
pagal [savo] teisumą⁴,
leido lietui jums lyti,
ankstyvam ir vėlyvam
lietui, kaip anksčiau.
- 24 Tad klojimai bus pilni javų
ir spaudyklų duobės liesis
per kraštus vynuogių
sultimis ir aliejumi.
- 25 Ir jums atsimokėsiu už metus,
kuriuos surijo skėrys,
vikšras, rijūnas ir kandikas—
mano didžiulė kariuomenė,
kuria pasiunčiau prieš jus.
- 26 Tada tikrai valgysite iki soties
ir girsitė vardą
VIESPATIES, savo
Dievo,
kuris nuostabiai pasielgė su
jumis.
Ir niekad nebeturės gėdytis
mano tauta.
- 27 Tada žinosite, kad aš esu
Izraelio tarpe
ir kad aš, VIESPATS, esu
jūsų Dievas
ir nėra kito,
ir kad niekad nebeturės
gėdytis mano tauta.

**Pažadas išlieti Dievo Dvasią ant visos
žmonijos**

3

Po to
aš išliesiu savo dvasią ant
'visos žmonijos'⁵.

1 T.y. po savo invazijos
2 T.y. priešą iš šiaurės arba jo armiją

3 GLatS; M: mokytoja
4 T.y. pagal sandoros arba draugystės
reikalavimus
5 Lit. kiekvieno kūno

- Jūs sūnūs ir jūs dukterys
pranašaus.
Jūs senieji sapnuos
sapnus.
Jūs jaunikačiai regēs
regėjimus.
- 2 Net ant vergų ir vergių
tomis dienomis išliesiu savo
dvasią.
- 3 Duosiu ženklų danguje ir
žemėje:
kraują, ugnį ir dūmų
stulpus.
- 4 Saulė pavirs į tamsą
ir mėnulis į kraują,
prieš ateinant VIESPATIES
dienai,
didžiajai ir baisiajai.
- 5 Bet kiekvienas, kuris šauksis
VIESPATIES vardo,
bus išgelbėtas,
nes Sijonos kalne ir Jeruzalėje
bus išgelbėjimas,
kaip VIESPATS pažadėjo,
ir tarp išlikėlių, kuriuos
VIESPATS pašauks “.

1-5 Apd 2, 17-21 4 Mt 24, 28; Mk 13, 24-25; Lk 21,
25; Apr 6, 12-13 5 Rom 10,13

Teismas Dievo tautos priešams

- 4 „Nes štai tomis dienomis,
tuo metu,
kai atkursiu
Judo ir Jeruzalės būklę,
2 surinksiu visas tautas
ir jas nuvesiu į Jehošafato
slėnį
ir ten teisiuos su jomis
dėl savo tautos ir savo
nuosavybės, Izraelio,
kurį jos išsklaidė tarp tautų.
Jos pasidalijo mano šalį
3 ir dėl mano tautos metė burta.
Jos išmainė berniukius į
paleistuves,
o mergaites pardavė už
vyną ir girtavo.
- 4 Toliau:
Ką jūs [ketinate] man [daryti],
Tyre ir Sidone
bei visos filistinų apskritys?
Ar jūs norėjote man atmokėti už
tai, kas [jums] padaryta?

- Arba ar jūs norėjote man ką
padaryti?
Greitai, skubiai
sugrąžinsiu jūsų darbus ant
jūsų pačių galvų!
- 5 Todėl, kad paėmėte mano auksą
bei sidabrą
ir pargabenote mano
puikias brangenbybes į
savo šventyklas,
6 ir pardavėte graikams
Judo bei Jeruzalės sūnus,
kad juos nutolintumėte
nuo jų šalies ribų.
- 7 Štai aš juos išjudinsiu iš vietos,
į kurią juos pardavėte,
ir sugrąžinsiu jūsų darbus
ant jūsų pačių galvos:
8 parduosiu jūsų sūnus ir jūsų
dukteris per judėjus,
o tie juos parduos
šebiečiams,
tolimai tautai“ —
nes VIESPATS [taip]
kalbėjo.
- 9 Skelbkite tai tarp tautų:
Ruoškite šventam karui,
prikelkite karžygius!
Tegul artinas [į mūsų],
atžygiuoja
visi kareiviai!
- 10 Perkalkite savo noragus¹ į
kalavijus
ir savo vynpeilius į ietis!
Silpnasis tegul sako:
„Aš karžygys!“
- 11 Skubiai ateikite,
visos aplinkinės tautos!
Ten susirinkite!
Tegul bailusis tampa
karžygiu!²
- 12 „Tegul tautos subruзда ir
atžygiuoja
į Jehošafato slėnį,
nes ten atsisėsiu teisti
visas aplinkines tautas.
- 13 Paleiskite darban pjautuvą,
nes pjūtis pribrendusi!
Ateikite, mindykite,
nes spaudykla pilna!

1 Arba: kaplius

2 Rk. pgl. G; M: Nuleisk, VIESPATIE, savo
karžygius

Vynduobės liejasi per kraštus,
nes didelis jų¹ nedorumas“.

- 14 Minių minios
nuosprendžio slėnyje,
nes arti VIESPATIES diena
nuosprendžio slėnyje.
- 15 Saulė ir mėnulis aptems,
ir žvaigždės neteks savo
žibėsio,
- 16 kai VIESPATS sukrioks iš
Sijonos
ir taip sugriaus iš Jeruzalės,
jog dangus ir žemė
sudrebės.
- Bet VIESPATS bus prieglauda
savo tautai
ir tvirtovė izraeliams.
- 17 „Tada žinosite, kad aš,
VIESPATS, esu jūsų
Dievas,
gyvenantis Sijonoje, savo
šventajame kalne.
Jeruzalė bus šventa,
ir svetimieji nebepereis per
ją“.

4-8 Jez 23, 1-18; Ezek 26, 1-28, 26; Am 1, 9-10; Zach
9, 1-4; Mt 11, 21-22; Lk 10, 13-14 4-8 Jez 14, 29-31;

Jer 47, 1-7; Ezek 25, 15-17; Am 1, 6-8; Šef 2, 4-7; Zach
9, 5-7 10 Jez 2, 4; Mich 4, 3 13 Apr 14, 14-16 13
Apr 14, 19-20; 19, 15 16 Am 1, 2

Judo šalies atkūrimas

- 18 „Tą dieną
kalnai varvės vynuogių
sultimis,
kalvos tekės pienu
ir visi Judo upeliai sruvens
vandeniu.
Šaltinis išteks iš VIESPATIES
namų
ir padrėkins Akacijų slėnį.
- 19 Egiptas pavirs tyrais,
o Edomas taps tuščia
dykuma
dėl padaryto smurto judėjams,
kurių šalyje jie išliejo
nekalną kraują.
- 20 Bet Judas bus amžinai
apgyventas,
o Jeruzalė—iš kartos į
kartą.
- 21 Ar turėčiau palikti jų kraują
praliejimą nenubaudęs?
Nepaliksiu nenubaudęs²!“
VIESPATS gyvena
Sijonoje!

2 Arba: Aš išliesiu jų pačių kraują, kurio
[ligšiol] neišliejau. Arba: Aš pareikšiu nekalną
esant jų kraują, kurio nekaltumo [ligšiol]
nepareikšiau.

AMOSAS

Antraštė ir moto

1 Žodžiai Amoso, vieno Tekojos avių laugintojo, kuris regėjo [regėjimų] apie Izraelį Judo karaliaus Uzijo dienomis ir Izraelio karaliaus Joašo sūnaus Jerobeamo dienomis, dveji metai prieš žemės drebėjimą. ² Jis sakė:

„Kai VIEŠPATS sukrioks iš Sijonos
ir sugriaus iš Jeruzalės,
nuvys piemenų ganyklos
ir nudžius Karmelio viršūnę“.

1 2 Kar 15, 1–7; 2 Kron 26, 1–23 1 2 Kar 14, 23–29
Joel, 4, 16

TAUTŲ IR IZRAELIO NUTEISIMAS (1, 3–4, 13)

Damaskas

- 3** Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dėl trijų Damasko nusikaltimų
ir dėl keturių aš to¹
neatšauksiu,
nes jie kūrė Gileadą geležiniais
kuliamaus valkčiais.
4 Tad pasiūsiu ugnį į Chazaelio
namus,
kad ji surytų Ben-Hadado
tvirtoves.
5 Sulaužysiu Damasko sklastį,
sunaikinsiu Bikat-Aveno
valdovą
ir Bēt-Edeno skeptravaldį.
Ir Aramo tauta turės eiti
nelaisvę į Kyrą“, —
pasakė VIEŠPATS.

3–5 Jez 17, 1–3; Jer 49, 23–27; Zach 9, 1

Gaza

- 6** Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dėl trijų Gazos nusikaltimų
ir dėl keturių to
neatšauksiu,
nes jie išvedė ištisas tremtinių
bendruomenes,
kad jas išduotų Edomui.
7 Tad pasiūsiu ugnį ant Gazos
sienų,

kad ji surytų jos tvirtoves.
8 Sunaikinsiu Ašdodo valdovą
ir Aškelono skeptravaldį,
ir atgręšiu savo ranką prieš
Ekroną,
kad likę filistinai žūtų“, —
pasakė Viespats Jahvė.

6–8 Jez 14, 29–31; Jer 47, 1–7; Ezek 25, 15–17; Joel 3,
4–8; Šef 2, 4–7; Zach 9, 5–7

Tyras

- 9** Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dėl trijų Tyro nusikaltimų
ir dėl keturių to
neatšauksiu,
nes jie išdavė ištisas tremtinių
bendruomenes Edomui
ir neatšiminė brolių
sandoros.
10 Tad pasiūsiu ugnį ant Tyro
sienų,
kad ji surytų jo tvirtoves“.

9–10 Jez 23, 1–18; Ezek 26, 1–28, 19; Joel 3, 4–8; Zach
9, 1–4; Mt 11, 21–22; Lk 10, 13–14

Edomas

- 11** Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dėl trijų Edomo nusikaltimų
ir dėl keturių to
neatšauksiu,
nes jis persekiojo su kalaviju
savo brolių
ir sunaikino jo moteris²,
[nes] jo rūstybė be perstojo
plėšė³
ir jo įnirtis vis budėjo⁴.
12 Tad pasiūsiu ugnį į Tėmaną,
kad ji surytų Bošros
tvirtoves“.

11–12 Jez 34, 5–17; 63, 1–6; Jer 49, 7–22; Ezek 25, 12–
14; 35, 1–15; Obad 1–14; Mal 1, 2–5

Amoniečiai

- 13** Taip pasakė VIEŠPATS:
„Dėl trijų Amoniečių
nusikaltimų
ir dėl keturių to
neatšauksiu,
nes jie perskrodė Gileado
nėščias moteris,
kad praplėstų savo sritį.

- 2 Arba: užgniauzė savo gailėstį
3 Būtent grobį; arba pgl. SV: jis nuolat palaikė
savo rūstybę
4 T.y. saugojo išplėštą grobį. GSVSymTheod:
vis išsaugojo savo įnirtį

¹ T.y. toliau paminėtos bausmės

- 14 Tad užkursiu ugnį ant Rabos sienų,
kad ji surytų jos tvirtoves
tarp kovos šauksmų mūsų diena,
vėjui šėlstant audros diena.
15 Ir jų karalius eis tremtin—
jis ir jo kunigaikščiai drauge“—
pasakė VIESPATS.

13–15 Jer 49, 1–6; Ezek 21, 28–32; 25, 1–7; Sef 2, 8–11

Moabas

2

- Taip pasakė VIESPATS:
„Dėl trijų Moabo nusikaltimų
ir dėl keturių to neatšauksiu,
nes jis sudegino į kalkes
Edomo karaliaus kaulus.
2 Tad pasiųsiu ugnį į Moabą,
kad ji surytų Kerijoto tvirtoves.
Moabas žus kovos triukšme,
tarp šauksmų, ragui gaudžiant.
3 Išnaikinsiu valdovą iš jo tarpo
ir visus jo kunigaikščius
nužudysiu su juo“—
pasakė VIESPATS.

1–3 Jez 15, 1–16, 14; 25, 10–12; Jer 48, 1–47; Ezek 25, 8–11; Sef 2, 8–11

Judas

- 4 Taip pasakė VIESPATS:
„Dėl trijų Judo nusikaltimų
ir dėl keturių to neatšauksiu,
nes jie atmetė VIESPATIES pamokymą
ir jo nuostatų nesilaikė,
[nes] juos suklaidino jų netikri dievai¹,
paskui kuriuosėjo jų tėvai.
5 Tad pasiųsiu ugnį į Judą,
kad ji surytų Jeruzalės tvirtoves“.

Izraelis

- 6 Taip pasakė VIESPATS:
„Dėl trijų Izraelio nusikaltimų
ir dėl keturių to neatšauksiu,
nes jie pardavoda teisųjį už pinigus“

- ir beturtį už porą sandalų.
7 Jie, kurie mindo į žemės dulkes
vargšų galvas
ir nustumia prislėgtuosius
nuo kelio².
Vyras ir jo tėvas eina pas [tą
pačią] merginą,
kad suteptų mano šventąjį vardą.
8 Jie išsitiesia ant drabužių,
paimtų įkaitu,
šalia kiekvieno aukuro,
ir geria [už] baudų [pinigus
pirktą] vyną
savo dievo namuose.
9 O juk aš sunaikinau prieš juos³
amoriečių,
kurio ūgis buvo kaip kedrų ūgis
ir kuris buvo stiprus kaip
ąžuolai.
Tačiau sunaikinau jo vaisius
viršuje
ir jo šaknis apačioje.
10 Juk aš jus atvedžiau
iš Egipto šalies
ir jus vedžiau per dykumą,
keturiasdešimt metų,
kad užimtumėte amoriečio šalį.
11 Aš prikėliau pranašų iš jūsų
sūnų
ir nazirų iš jūsų
jaunikačių.
Ar ne taip, izraeliai?—
sako VIESPATS.—
12 Bet jūs davėte nazirams gerti
vyno
ir pranašams įsakėte:
„Nepranašaukite!“
13 „Štai aš [jūs] įklampinsiu jūsų
vietose,
kaip kad įklimpsta vežimas,
perkrautas pėdais⁴.
14 Tada greitis negalės pabėgti,

2 T.y. jiems neleidžia apginti jiems priklausančias teises ir naudotis jomis

3 Arba: dėl jų

4 Lit. nupjautomis varpomis

- stipriojo nesustiprins jo
jėga,
ir karžygys neišsigelbės.
15 Lankininkas neišsilaikys,
greitakojis neištrūks
ir raitasis neišsigelbės.
16 Net drąsiausias tarp karžygių
bėgs nuogas tą dieną“, —
sako VIESPATS.

9 Dt 3, 8–11 11 Sk 6, 1–8

Išrinkimas neapgina nuo teismo

3 Klausykite šito žodžio, kuri
VIESPATS kalbėjo apie jus, izraeliai,
apie visą giminę, kurią aš atvedžiau iš
Egipto šalies:

- 2 „Tik jus aš išrinkau¹
iš visų žemės giminių.
Todėl jus nubausi
už visas jūsų nedorybes“.

Pranašas priverstas skelbti tai, ką Dievas įsako

- 3 Argi du eina kartu
nesusitikę?
Argi liūtas riaumoja miške,
neturėdamas grobio?
4 Argi liūtukas urzgia iš savo
guolio,
jei jis nieko nesugavo?
5 Argi paukštis nusileidžia ant
žemės žabangų,
kai ten nėra jam jauko?
Argi žabangai pašoka nuo
žemės,
jei jie nieko nepagauna?
6 Jei ragas pučiamas mieste,
ar žmonės neišsigąsta?
Jei nelaimė atsitinka mieste,
ar VIESPATS jos
neužleido?
7 Juk Viešpats Jahvė nieko
nedaro,
neapreiškęs savo sumanymo
savo tarnams pranašams.
8 Liūtas suriaumojo!
Kas nebijos?
Viešpats Jahvė kalbėjo!
Kas nepranašaus?

Teismo paskelbimas Samarijai

- 9 Skelbkite ant Ašdodo tvirtovių
ir ant Egipto tvirtovių!

Sakykite: „Susirinkite ant
Samarijos kalnų
ir pamatykite, kokie dideli
samyšiai joje
ir kokia priespauda jos
viduje!“

- 10 „Jie nežino kaip elgtis
teisingai, —
sako VIESPATS, —
jie, kurie krauna smurtą ir
apiplėšimą²
savo tvirtovėse“.
11 Todėl taip pasakė Viešpats
Jahvė:
„Priešas apsups šalį
ir nuplėš nuo tavęs tavo galia
[apsiginti],
ir tavo tvirtovės bus
apiplėštos“.

- 12 Taip pasakė VIESPATS:
„Kaip kad piemuo išplėšia
iš liūto nasrų
porą blauzdikaulių ar ausies
galelį,
taip bus, išgelbėti‘ izraeliai,
gyvenantys Samarijoje,
[tik] su prabangia patalyne
ar kušetės‘damaskiniu
audiniu“³.
13 Klausykite ir paliudykite tai
Jokūbo namuose“, —
sako Viešpats Jahvė,
kariuomenių Dievas.
14 „Juk tą dieną, kai nubausi
Izraelį
už jo nusikaltimus,
nubausi Bēt-Elį aukurus:
aukuro ragai bus nudaužti
ir nukris ant žemės.
15 Nugriaušiu žiemos namus
drauge su vasarnamiais.
Bus sunaikinti dramblio kaulo
namai,
ir nebebus rūmų“, —
sako VIESPATS.

14 2 Kar 23, 15

Samarijos aukštojo luomo lėbaujančių
moterų pasmerkimas ir bausmė

1 Lit. pažinau

2 T.y. smurtu išplėštą turta

3 Hbr. žodžių reikšmė neaiški.

4

Klausykite šito žodžio,
jūs Bašano karvės,
esančios Samarijos kalne,
engiančios menkuosius,
slegiančios neturtėlius,
sakančios savo valdovams:

- „Atnešk ką mums išgerti!“
2 Viešpats Jahvė prisiekė savo
šventumu:
„Štai ateis jums dienos,
kai jus nusigabens pintinėse
ir jūsų paskutines žvejų
puoduose¹.
3 Jūs turėsite išeiti pro spragas,
kiekviena tiesiai,
ir būsite numestos
į Harmoną“,—
sako VIESPATS.

Prieš kultą kaip doros pakaitalą

- 4 „Ateikite į Bēt-Elį ir nusidėkite,
į Gilgalį [ir] dauginkite
nusikaltimą!
Atneškite rytą² savo
pjaunamasias aukas,
trečiąją dieną³ savo
dešimtines!
5 Deginkite raugintos duonos
padėkos auką
ir skelbkite gera valia
duodamas aukas,
garsinkite,
nes taip jums patinka,
izraeliai!“—
sako Viešpats Jahvė.

**Plakamas nelaimėmis, Izraelis nesugrįžo
pas Dievą**

- 6 Nors aš jums ir daviau
švarius⁴ dantis visuose jūsų
miestuose
ir duonos stoką visose jūsų
vietovėse,
tačiau nesugrįžote pas
mane“,—sako
VIESPATS.—
7 Nors aš ir sulaikiau nuo jūsų
lietų,

kai dar buvo trys mėnesiai
iki pjūties,
ir daviau lietaus vienam
miestui,
o kitam miestui nedaviau—
vienas sklypas gavo lietaus,
o kitas sklypas, ant kurio
nelijo, išdžiūvo,—
8 nors du, trys miestai ėjo
svyruodami
į vieną miestą
vandens atsigerti, bet
nenumalšino
troškulio,—
tačiau jūs nesugrįžote pas
mane“,—
sako VIESPATS.

- 9 „Jūs užgavau javų džiūtim ir
rūdimis.
Dažnai jūsų sodus ir
vynuogynus,
jūsų figmedžius ir alyvmedžius
rijo skėrys.
Tačiau jūs nesugrįžote pas
mane“,—
sako VIESPATS.

- 10 „Pasiūnčiau jums marą,
tokį, kaip Egiptui.
Išžudžiau kalavijų jūsų
jaunikačius,
leidau paimiti jūsų žirgus⁵
ir pakėliau jūsų stovyklos
smarvę
jums į nosis.
Tačiau jūs nesugrįžote pas
mane“,—
sako VIESPATS.

- 11 „Aš sugrioviau kai kuriuos iš
jūsų,
kaip Dievas sugriovė
Sodomą ir Gomorą,
ir jūs buvote kaip nuodėgulis,
ištrauktas iš gaisro.
Tačiau jūs nesugrįžote pas
mane“,—
sako VIESPATS.

- 12 „Todėl taip tau padarysiu,
Izraeli:
kadangi tai padarysiu tau,

1 T.y. išvilks tremtin tarsi sugautas žuvis; arba:
nutemps kabliais ir jūsų paskutines žvejų
kabliukais

2 Arba: kas rytą

3 Arba: kas trečią dieną

4 T.y. neturinčius ko kramtyti

5 Lit. drauge su jūsų žirgų paėmimu [i nelaisvę]

pasiruošk sutikti savo
Dievą, Izraeli!"

- 13 Nes štai jis yra tas,
kuris nužiedžia kalnus, sukuria
vėją
ir apreiškia žmogui savo
mintis,
kuris tamsą paverčia aušra¹
ir žygiuoja per žemės
aukštumas.
Jahvė, kariuomenių Dievas, jo
vardas.

11 Pr 19, 24

BŪSIMŲ NELAIMIŲ PRANAŠYSTĖS (6, 1—6, 14)

Rauda apie Izraelį

5

- Klausykite šito žodžio,
kurį aš užgiedu kaip raudą
apie jus, Izraelio namai:
- 2 „Parpuolė, nebeatsikelia
mergaitė Izraelis,
guli išsitiesusi ant savo žemės;
nėra kas ją pakeltų“.
- 3 Nes taip pasakė Viešpats Jahvė
apie Izraelio namus²:
„Miestas, kuris išžygiuoja su
tūkstančiu,
turės tik šimtą išlikusių,
o tas, kuris išžygiuoja su šimtu,
turės tik dešimtį išlikusių“.
- 4 Nes taip pasakė VIEŠPATS
Izraelio namams:
„Ieškokite manęs, kad
gyventumėte!
- 5 Bet neieškokite Bėt-Elio,
neikite į Gilgalį
ir nepereikite į Beër-Šeba!
Nes Gilgalis tikrai eis tremtin
ir Bėt-Elis pavirs nieku“.
- 6 Ieškokite VIESPATIES, kad
gyventumėte,
kad jis neužsidegtų Juozapo
namams kaip ugnis,
kuri rytų Bėt-Elį, ir nebūtų
kam gesinti.

Varguomenės engėjų pasmerkimas ir
šaukimas teisingai elgtis

- 7 Vargas tiems³, kurie paverčia
teisingumą metėlėmis
ir žemėn numeta
teisumą!⁴—
- 8 Jis, kuris padarė Sietyną ir
Šienpjovius,
paverčia tamsą rytų
ir dieną padaro tamsią kaip
naktį,
kuris pašaukia jūros vandenį
ir juos išlieja ant žemės
paviršiaus—
Jahvė jo vardas!—
- 9 kuris sugriaua⁵ tvirtoves
ir atneša sunaikinimą
suvirtintiems
miestams.—
- 10 Jie nekenčia to, kuris
sudraudžia vartuose,
ir bodisi tuo, kuris sako
tiesą.
- 11 Todėl, kad plėsiate nuomą iš
neturtėlio
ir imate iš jo grūdų duokles,
jūs pasistatėte namus iš tašytų
akmenų,
tačiau negyvensite juose.
Įsiveisėte puikių vynuogynų,
tačiau negersite jų vyno.
- 12 Nes žinau, kaip daug yra jūsų
nusikaltimų
ir kaip gausu jūsų
nuodėmių,
jūs teisiojo engėjai, kyšininkai,
kurie atmata neturtėlių
bylą vartuose!
- 13 Tad tokiu metu protingasis
dejuoja,
nes tai piktas laikas.
- 14 Ieškokite gera, o ne pikta,
kad gyventumėte
ir kad VIEŠPATS, kariuomenių
Dievas,
taip tikrai būtų su jumis,
kaip jūs tvirtinate.
- 15 Nekęskite pikto ir mylėkite
gera,

1 Kt. vrč.: aušrą paverčia tamsa

2 Atkelta iš skirsnio galo.

3 T.y. teisėjams (rk., plg. 5, 18; 6, 1); M: Tie

4 Į 7. 10–13 skn. kontekstą įsiterpia himno
fragmentas (8.9skn.), apgiedantis Dievo galybę.

5 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

ir leiskite galioti
teisingumui vartuose!
Galbūt VIESPATS,
kariuomenių Dievas,
bus malonus Juozapo
likučiai.

8 Job 9, 9; 38, 31

Visos šalies gedėjimas

- 16 Todėl taip pasakė Jahvė,
kariuomenių Dievas,
Viešpats:
„Visose aikštėse bus raudama
ir visose gatvėse sakoma:
„Ai, ai“.
Žemdirbiai bus šaukiami gedėti
ir mokantys aimanuoti
raudoti.
17 Net visuose vynuogynuose bus
raudama,
kai aš pereisiu per tavo
vidurį“ —
pasakė VIESPATS.

VIESPATIES diena

- 18 Vargas trokštantiesiems
VIESPATIES dienos!
Kam gi jums VIESPATIES
diena?
Ji bus tamsa, o ne šviesa!
19 Kaip kad kas bėga
nuo liūto
ir jį pasitinka lokys,
ar kai, jam parėjus namo
ir atsirėmus ranka į sieną,
jį iğelia gyvatė!
20 Tikrai VIESPATIES diena bus
tamsa,
ne šviesa,
juoda tamsa, be šviesos
spindėjimo.

Aukų atmetimas ir tremties paskelbimas

- 21 „Aš nekęsdamas atmetu jūsų
šventes
ir negaliu pakęsti jūsų
iškilmingų susirinkimų
kvapo¹.
22 Net jei man aukosite savo
deginamąsias ir javienių
aukas,
jų nepriimsiu,
ir į jūsų penėtų galvijų
bendrystės aukas

- palankiai nežiūrėsiu.
23 Pašalink nuo manęs savo
giesmių triukšmą!
Nesiklausysiu tavo arfų²
skambesio.
24 Bet tegul ritasi kaip vanduo
teisingumas
ir teisumas kaip visą laiką
tekantis upelis!
25 Ar man atnašavote
pjaunamąsias ir javienių
aukas
dykumoje per
keturiasdešimt metų,
Izraelio namai?
26 Jūs nusinešite Sakūtą, savo
karalių,
ir Kijūną, savo dievą
žvaigždę,
savo atvaizdus³, kuriuos
pasidarėte,
kai jus ištremsiu anapus
Damasko“ —
pasakė VIESPATS.
Kariuomenių Dievas jo
vardas.

21–22 Jez 1, 11–14 25–27 Apd 7, 42–43

Vargas lėbaujantiems žymūnams, kurie jaučiasi saugūs!

- 6 Vargas nerūpestingiems Sijonoje
ir tiems, kurie jaučiasi saugūs
Samarijos kalne,
tautų pirmūnės žymūnams,
į kuriuos Izraelio namai
kreipiasi [pagalbos]!
2 Pereikite į Kalnę ir
pasiziūrėkite,
eikite iš ten į Didįjį
Chamatą
ir nusileiskite į filistinų
Gatą!
Ar jūs geresni už šitas
karalystes,
arba ar jų sritis didesnė už
jūsų sritį?
3 [Vargas] tiems, kurie stumia
tolyn nelaimės dieną,
o tačiau priartina smurto
valdžią;
4 kurie guli dramblio kaulo lovose
ir drybso savo kušetėse,

1 T.y. saldaus kvapo aukų, aukojamų iškilmių metu

2 Arba: lyry

3 Rk.; M: atvaizdus, žvaigždę savo dievų

valgo ėriukus, paimtus iš bandos,
ir veršius iš penimųjų gardo;
5 kurie improvizuoja gaidas, pritariant arfai, kaip Dovydas sau išranda muzikos instrumentų.
6 Jie geria vyną iš dubenų ir pasitapa geriausiu aliejumi, bet nesisieloja Juozapo žlugimu.
7 Todėl jie dabar eis tremtin tremtinių priešaky. Tada pasiliaus drybsančiųjų pokyliavimas.

Miesto sugriovimas ir jo gyventojų išžudymas

8 Viešpats, Jahvė, prisiekė savimi¹: „Aš bodžiuos Jokūbo puikybę, nekenčiu jo tvirtovių ir išduosiu miestą su viskuo, kas yra jame“.
9 Net jei išliks dešimt žmonių viename name, jie mirs. ¹⁰ Kai kieno nors giminaitis ir balzamuotojas² jį paims, kad išneštų iš namo jo lavoną, ir sakys esančiam namo užpakalinėje dalyje: „Ar yra dar kas su tavim?“, o šis atsakys: „Nieko nėra“, tada giminaitis³ sakys: „Tylėk, nes neturime minėti VIEŠPATIES vardo!“

11 Nes štai VIEŠPATS duos įsakymą: jis sudaužys didžiuosius namus į skeveldras, ir mažuosius namus—į šipulius.

Absurdiškas teisėtvarkos iškrepimas

12 Argi žirgai šuoliuoja uolomis?
„Arba ar kas aria jaučiais jūrą“?

Tačiau jūs pavertėte teisingumą nuodinga piktžole ir teisumo vaisių metėlėmis.

Tuščias didžiavimasis nukariavimais ir viiškas pralaimėjimas

13 Jūs, kurie džiaugiatės Lo-Debaru, kurie sakote: „Ar ne savo jėga pasiglemžėme Karnaimą?“
14 „Bet štai aš suksiu prieš jus, Izraelio namai, tautą,—sako VIEŠPATS, kariuomenių Dievas,—kuri prislėgs jus nuo Lebo-Chamato⁵ iki Arabos upelio“.

PRANAŠO VIZIJOS APIE IZRAELIO ŽLUGIMĄ (7, 1—9, 6)

Skėrių vizija

⁷ Tokį dalyką man parodė Viešpats Jahvė: štai jis kūrė skėrių spiečių, kai pradėjo želti vėlyvasis pasėlys, tai yra vėlyvasis pasėlys [einantis] po karaliaus šienapjūtes. ² Ir kai jie rengėsi visiškai suryti žemės augmenis, aš sakiau: „Viešpatie Jahve, atleisk, meldžiu! Kaip begalės išlikti gyvas Jokūbas? Juk jis toks mažas!“ ³ VIEŠPAČIUI to pagailo. „To neįvyks!“—tarė VIEŠPATS.

Ugnies vizija

⁴ Tokį dalyką man parodė Viešpats Jahvė: štai jis—Viešpats Jahvė—šaukė ugnies lietų⁶. Ta surijo didžiuosius požemio vandenį ir būtų surijusi laukus. ⁵ Tada sakiau: „Viešpatie Jahve, liaukis, meldžiu! Kaip begalės išlikti gyvas Jokūbas? Juk jis toks mažas!“ ⁶ VIEŠPAČIUI to pagailo. „Nė to neįvyks“,—tarė Viešpats Jahvė.

Alavo vizija

⁷ Tokį dalyką jis man parodė: štai Viešpats atsistojo prie alavo⁷ sienos, ir jo rankoje buvo alavo luitas. ⁸ Ir VIEŠPATS man tarė: „Ką tu matai,

1 M + sako VIEŠPATS, kariuomenių Dievas; ~ G

2 T.y. asmuo, kuris patepa mirusio kūną kvepalais ir jį paruošia laidotuviems. Tiksliai hbr. žodžio reikšmė nežinoma.

3 Lit. jis

4 Rk.

5 Arba: įėjimo į Chamatą

6 Rk.; M: teisma ugnimi

7 Hbr. žodis ²anāk, kartais verčiamas „svambalu“, yra kilęs iš akadų *annaku* ir reiškia alava, ne svambala.

Amose?“ Aš atsakiau: „Alavą“. VIESPATS tarė:

„Štai aš dedu alavą¹
į savo tautą Izraelį.

- 9 Bus nusiaubtos Izaoko
aukštumos
ir Izraelio šventyklos
sugriautos,
ir aš pakilsiu prieš Jerobeamo
namus su kalaviju“.

Amasijas susikerta su Amosu

10 Amasijas, Bët-Elio kunigas, pasiuntė Jerobeamui, Izraelio karaliui, tokią žinią: „Amosas ruošia prieš tave šamokslą pačiuose Izraelio namuose. Šalis nebegali pakęsti visų jo kalbų,
11 nes taip pasakė Amosas: „Nuo kalavijo mirs Jerobeamas, o Izraelis tikrai bus ištremtas iš savo žemės“.
12 Paskui Amasijas tarė Amosui: „Regėtojai, eik, bėk sau į Judo šalį! Pelnyk² ten duoną ir ten pranašauk!
13 O Bët-Elyje daugiau nebepranašauk, nes tai karaliaus šventovė ir tai valstybės maldykla“.
14 Tada Amosas atsakė Amasijai: „Aš nebuvo pranašas, nei aš buvau pranašų gildijos narys, bet aš esu galvijų augintojas ir sikamoro vaisių nokintojas³.
15 T a č i a u VIESPATS mane paėmė nuo bandos ir man tarė: „Eik, pranašauk mano tautai Izraeliui!“
16 Taigi dabar klausykis VIESPATIES žodžio:

„Tu sakai: Nepranašauk prieš Izraelį,
neskelbk prieš Izaoko
namus!“

- 17 Todėl taip pasakė VIESPATS:
„Tavo žmona taps paleistuve
mieste,
o tavo sūnūs ir dukterys žus
nuo kalavijo.“

1 Alavas simbolizuoja teismo įvykdymą. Klausytojui hbr. žodis „alavas“ pasigirsta kaip kitas beveik taip pat skambantis žodis, reiškias dejavimą, t.y. pralaimėjimo ir sunaikinimo agoniją.

2 Lit. Valgyk

3 Lit. raižytojas. Įraižyti arba įpjauti vaisiai greičiau prinoksta, yra saldesni ir apsaugomi nuo kenkėjų.

Tavo žemė bus išdalyta
matuokle,
o tu pats mirsi suteptoje
žemėje.
Ir Izraelis tikrai bus ištremtas
iš savo žemės!“

Vaisių pintinės vizija

8 Tokį dalyką man parodė Viešpats
Jahvė: štai pintinė su vasaros
vaisiais. ² Ir jis paklausė: „Ką tu matai, Amose?“ Aš atsakiau: „Pintinę su vasaros vaisiais“. Tada VIESPATS man tarė:

„Atėjo galas mano tautai
Izraeliui.
Aš daugiau jų
nebepagailėsiu.

- 3 Ir aimanuos rūmų giesmininkės
tą dieną,—sako Viešpats
Jahvė.—
Taip daug lavonų! Visur jų
primėtyta! Tylėk!“

Prieš nesąžiningus prekyautojus javais ir žmonėmis

- 4 Išgirskite tai jūs, kurie mindote
beturtį
ir darote galą šalies
prisilėgtiesiems,
5 sakydami: „Kada praeis
pilnatis,
kad galėtume parduoti
javus,
ir šabata, kad galėtume
atidaryti aruodus—
kad galėtume sumažinti efa⁴,
padidinti svarstį,
ir apgauti netikromis
svarstyklėmis,
6 pirkti vargšus už pinigų
ir beturtį už porą sandalų—
ir parduoti kviečių
pasturlakas?“
7 VIESPATS prisiekė Jokūbo
puikybė:
„Niekad nepamiršiu nė
vieno jų darbų!“
8 Ar dėl to neturėtų drebėti žemė
ir gedėti visi jos gyventojai?
Ar ji visa neturėtų pakilti kaip
Nilas,
suvilnyti ir atslūgti kaip
Egipto Nilas?

4 Efa—biralų matas ~ 39 l

Saulės užtemimas ir gedulo apeigos

- 9 „Ta dieną,—
sako Viešpats Jahvė,—
aš leisiu saulei nusileisti
vidudienį
ir aptemdysiu žemę šviesią
dieną.
10 Aš paversiu jūsų šventes gedulu
ir visas jūsų giesmes
raudomis.
Užjuosiu ant visų strėnų ašutinę
ir kiekvieną galvą
nuskusiu.
Tai padarysiu kaip gedėjimą dėl
vienturčio
ir to baigtį kaip karčią
dieną“.

Dievo žodžių badas

- 11 „Štai ateina dienos,—
sako Viešpats Jahvė,—
kai aš siųsiu badą į šalį,
ne duonos badą
ir ne vandens troškulį,
bet VIESPATIES žodžių
girdėjimo [bada].
12 Tada žmonės eis virtuliudami
nuo jūros iki jūros
ir klajos nuo šiaurės iki
rytų,
ieškodami VIESPATIES žodžio,
bet nerastų.
13 Ta dieną alps iš troškulio
gražios mergaitės ir
jaunikačiai,
kurie prisiekė Samarijos
nusikaltimui
ir sakė: „Kaip gyvas tavo
dievas, Danel!“
ir: „Kaip gyva [tavo] galia, Beér-
Seba!“
Jie parkris ir nebeatsikels“.

Penktoji vizija: niekas neištruks nuo
Dievo teismo

9

- Mačiau Viešpatį, stovintį prie
aukuro.
Jis sudavė į stulpų kapitelius
taip,
jog sudrebėjo slenksčiai.
Ir jis tarė:
„Aš nukirsiu¹ jiems visiems
galvą,

o jų likusiuosius nužudysiu
kalaviju.

- Nė vienas iš jų nepabėgs,
ir nė vienas iš jų
neišsigelbės.
2 Jei jie prasikastų į šeolį,
iš ten mano ranka juos
paimtų.
Jei jie užkoptų į dangų,
iš ten juos nulaipinčiau.
3 Jei jie pasislėptų Karmelio
viršūnėje,
iš ten suieškojęs juos
paimčiau.
Jei jie pasislėptų nuo mano akių
jūros dugne,
ten įsakyčiau gyvatei juos
igelti.
4 Ir jei jie eitų tremtin savo priešų
priešaky,
ten įsakyčiau kalavijui juos
išžudyti.
Aš išmeigsiu akis į juos
piktam, o ne geram!“

Himnas

- 5 Viešpats, kariuomenių Jahvė,
yra tas,
kuris paliečia žemę taip, kad ji
siūbuoja
ir gedi visi jos gyventojai,
kad ji visa pakyla kaip Nilas
ir atslūgsta kaip Egipto
Nilas;
6 kuris pastatė savo aukštutinius
kambarius danguje
ir savo skliautui padėjo
pamatus ant žemės,
kuris pašaukia jūros vandenį
ir juos išlieja ant žemės
paviršiaus.
VIESPATS jo vardas.

EPILOGAS (9, 7-15)

Izraelio karalystės žlugimas

- 7 „Argi jūs nesate man kaip
kušiečiai,
o izraeliai?“—sako
VIESPATS.—
Argi aš neatkėliau Izraelio
iš Egipto šalies,
filistinų iš Kaftoro
ir aramėjų iš Kyro?

1 Rk.: M: Ir jis tarė: „Suduok į stulpų kapitelius

taip, kad sudrebėtų slenksčiai. Nukirsk

- 8 Štai Viešpaties Jahvės akys
atkreiptos
į nuodėmingą karalystę!
Aš ją išnaikinsiu
nuo žemės paviršiaus,
tačiau visiškai nesunaikinsiu
Jokūbo namų,—
sako VIESPATS.—
- 9 Nes štai aš įsakysiu
ir sijosiu Izraelio namus
tarp visų tautų,
kaip sijojama rėčiu,
ir joks žvirgždas nenukris
žemėn.
- 10 Nuo kalavijo žus
visi mano tautos
nusidėjėliai,
sakantys: „Niekad nelaimė
nepriartės
ir mūsų neužklups!“¹

Pažadas atkurti Izraelį

- 11 „Tą dieną atstatysiu
sugriuvusią Dovydo
padangtę,
užtaisysiu jos spragas,
atstatysiu, kas joje
sugriauta,
ir ją statysiu, kaip senovės

- dienomis,
12 kad jie užimtų Edomo likutį ir
visas tautas,
pavažintas mano vardu²,—
sako VIESPATS, kuris tai
padarys.
- 13 „Štai ateis dienos,—
sako VIESPATS,—
kai arėjas pasivys pjovėją
ir vynuogių mindytojas
sėjėją.
Kalnai lašės vynuogių sultimis,
ir visos kalvos tekės jomis³.
- 14 Tada atkursiu savo tautos
Izraelio būklę:
jie atstatys apleistus
miestus ir apgyvendins,
veis vynuogynus ir gers jų vyną,
sodins sodus ir valgys jų
vaisius.
- 15 Juos pasodinsiu į jų žemę,
ir jie nebebus išrauti iš savo
žemės,
kuria jiems daviau,—
pasakė VIESPATS, tavo
Dievas.

11–12 Apd 15, 16–18

1 Arba: Niekad tu neleisi nelaimės priartėti ir
mus užklupti!

2 T.y. man priklausančias
3 Arba: siūbuos [javais]

OBADIJAS

Edomo sunaikinimas

Obadijo regėjimas.

Taip pasakė Viešpats Jahvė
apie Edomą:

Išgirdome žinia iš

VIESPATIES—

pasiuntinys yra pasiustas į
tautas:

„Kelkite! Kelkims prieš jį į
kovą!“

- 2 „Štai aš darau tave mažą tarp
tautų.
Tu būsi visiškai
suniekintas.
- 3 Tavo širdies išdidumas apgavo
tave,
gyvenantį uolų plyšiuose,
kurio būstas aukštuma¹,
kuris sakai sau:
„Kas gali nustumti mane
žemėn?“
- 4 Jei sukrautum aukštai kaip
erelis
ir jei tarp žvaigždžių
susuktum savo lizdą²,
iš ten tave nutraukčiau!—
sako VIESPATS.—
- 5 Jei vagys išibrautų pas tave,
jei plėšikai nakčia,
argi jie nevogtų tik tiek, kiek
jiems gana?
[Bet] kaip visiškai tu būsi
sunaikintas!³
Jei vynuogių rinkėjai ateitų pas
tave,
argi jie nepalikėtų parankų?
- 6 [Bet] kaip visiškai bus
iškratytas Ėsavas,
išknistos jo paslėptos
sankaupos!
- 7 [Atgal] prie sienos tave atvarys
visi tavo sąjungininkai.
Tave apgaus, nugalės

tavo bičiuliai.

Valgiusieji duoną su tavim⁴

paspęs tau spąstus,
[tau] nenuvokiant apie tai.

- 8 Argi tą dieną,—sako
VIESPATS,—
aš neišnaikinsiu
išmintingųjų iš Edomo
ir išmanymo iš Ėsavo
kalnyno?
- 9 Tada taip sukris iš baimės tavo
karžygiai, Tėmane,
jog kiekvienas bus
sunaikintas Ėsavo
kalnyne.

Edomo nusikaltimai Judui

- Dėl žmogžudystės, ¹⁰ dėl tavo
broliui Jokūbui padaryto
smurto
tave apdengs gėda, ir tu
būsi amžinai
sunaikintas.
- 11 Tasyk, kai tu stovėjai nuošaliai,
kai svetimieji gabenosi jo
turtus⁵,
kai svetimšaliai įžengė į jo
vartus
ir dėl Jeruzalės metė burta,
ir tu buvai kaip vienas iš jų!
- 12 Bet neturėjai piktžiuogauti
savo brolio diena
jo nelaimės dieną,
neturėjai džiaugtis dėl judėjų
jų žuvimo dieną
ir išdidžiai kalbėti
priespaudos dieną.
- 13 Neturėjai įžengti į mano tautos
vartus
jų nelaimės dieną.
Neturėjai, kaip kiti⁶,
piktžiuogauti jo bėda
jo nelaimės dieną
ir ištiesti rankas į jo turta
jų žuvimo dieną.
- 14 Neturėjai stovėti kryžkelėse⁷,
kad sunaikintum jo
pabėgėlius,
ir išduoti jo pasprukėlius

1 GV: statantį savo būstą aukštumoje
2 GSVT; M: būtų susuktas tavo lizdas
3 Šitas sakinyss M tekste eina prieš „argi jie
nevogtų...?“

4 Rk.; M: tavo duona
5 Arba: vedė nelaisvėn jo kariuomenę. Hebrajų
žodis *chail* kartais reiškia kariuomenę, kartais
turtus. Čia jis, greičiausia, reiškia abu.
6 Lit. nei tu
7 Hbr. žodžio reikšmė neaiški. G: praėjimuose;
kt. vrč.: prie išlandų, [sienos] spragų

- priespaudos diena.
 15b Kaip tu darei, taip tau bus
 daroma.
 Tavo darbai sugriš ant tavo
 paties galvos.

Tautų teismas ir Izraelio pergalė

- 15a Juk arti VIESPATIES diena
 visoms tautoms.
 16 Nes kaip jūs turėjote gerti¹
 mano šventajame kalne,
 taip visos tautos nuolat
 gers.
 Jos gers ir gurkšnos,
 ir taps, lyg kad niekad
 nebūtų buvusios.
 17 Bet Sijonos kalne bus
 išgelbėjimas,
 ir jis² bus šventa vieta.
 Tada Jokūbo namai užims tuos,
 kurie buvo juos užėmę.

- 18 Ir Jokūbo namai taps ugnim,
 Juozapo namai—liepsna,
 o Ėsavo namai—ražienomis.
 Jie padegs jas ir sudegins,
 ir nė vieno neišliks
 iš Ėsavo namų,—
 nes VIESPATS [taip] kalbėjo.

19 Tada jie³ užims Negeba, Ėsavo
 kalnyną, ir Šefelą, filistinus. Jie užims
 Efraimo laukus⁴ ir Samarijos laukus, o
 Benjaminas — Gileadą. ²⁰ Izraelių, tai
 yra Chalacho⁵, tremtiniai užims⁶
 Kanaaniečių šalį⁷ iki Šarefato.
 Jeruzalės tremtiniai, esantys Sefarade,
 užims Negebo miestus. ²¹ Išgelbėtieji [,
 esantys] Sijonos kalne, nukils Ėsavo
 kalnyno valdyti⁸, o VIESPAČIUI
 priklausys karališka valdžia.

1-14 Jez 34,5-17; 63,1-6; Jer 49,7-22; Ezek 25,12-14;
 35,1-15; Am 1,11-12; Mal 1,2-5

1 T.y. mano baismės taure
 2 T.y. kalnas

3 T.y. Jokūbo namai
 4 G: kalnus
 5 Rk. (t.y. šiaurės Izraelio tremtiniai, asirų
 ištremti į Chalacho sritį; žr. 2 Kar 17, 6; 18, 11);
 M: šita kariuomenė
 6 Rk.; M: kurie
 7 G; M: Kanaaniečius (t.y. Fenikija)
 8 Lit. teisti

JONA

Jona bėga nuo VIESPATIES

1 VIESPATIES žodis atėjo Amitajo sūnui Jonai: ² „Pakilęs eik į Ninevę, tą didmiestį, ir apkaltink jį, nes jų nelabumas pasiekė mane“. ³ Bet Jona pakilo, kad bėgtų į Tarsišą, šalin nuo VIESPATIES. Jis nusileido į Jafą, atrado laivą, plaukiantį į Tarsišą, sumokėjo kelionpinigius ir ilipo į jį, kad plauktų su jais į Tarsišą, šalin nuo VIESPATIES.

⁴ Bet VIESPATS numetė toki smarkų vėją į jūrą, jog didelė audra kilo jūroje ir laivas buvo besudūžtas. ⁵ Tada jūrininkai išsigando, ir kiekvienas šaukėsi savo dievo. Ir jie sumetė laive esančius rykus į jūrą, kad jį sau palengvintų. O Jona buvo nulipęs į laivo triumą, atsigulęs ir giliai įmiges.

⁶ Kapitonas priejo prie jo ir jam tarė: „Kaip tu gali miegoti! Kelkis, šaukis savo dievo! Galbūt tas dievas prisimins mus, ir mes nežūsimė“. ⁷ Paskui jie sakė vienas kitam: „Ateikite ir meskime burtus, kad sužinotume, dėl kieno šita nelaimė mus ištiko“. Taigi jie metė burtus, ir burtas iškrito Jonai. ⁸ Tada jie tarė jam: „Pasakyk mums, meldžiamasis, dėl kieno šita nelaimė mus ištiko“ ¹, koks yra tavo verslas ir iš kur ateini, kas yra tavo šalis ir iš kurios tu tautos“.

⁹ Jis jiems atsakė: „Aš esu hebrajas, ir aš garbinu VIESPATĮ, dangaus Dievą, kuris padarė jūrą ir sausumą“. ¹⁰ Tie vyrai labai išsigando ir jam tarė: „Ką padarei?!“ (Mat tie vyrai buvo sužinoję, kad jis bėga nuo VIESPATIES, nes jis buvo jiems tai pasakęs.) ¹¹ Ir jie klausė jį: „Ką turime daryti su tavim, kad jūra mums nurimtų?“, nes jūra darėsi vis audringesnė. ¹² Jis jiems atsakė: „Imkite ir ir meskite mane į jūrą! Tada jūra jums nurims, nes aš žinau, kad dėl manęs šita didelė audra jus ištiko“.

¹³ Tačiau tie vyrai sunkiai yrėsi, kad

sugražintų [laivą] prie sausumos, bet neišstengė, nes jūra vis labiau audrojo prieš juos. ¹⁴ Tada jie šaukėsi VIESPATIES: „Ak, VIESPATIE, neleisk mums žūti dėl šito žmogaus gyvybės ir nelaikyk mūsų atsakingais už nekaltai praliėtą kraują“ ², nes tu, VIESPATIE, darai, kaip nori“. ¹⁵ Tada jie paėmė Joną ir numetė į jūrą, ir jūra liovėsi siautusi. ¹⁶ Tuos vyrus apėmė didelė VIESPATIES baimė. Jie aukojo VIESPACIUI pjaunamąją auką ir davė įžadų.

¹ 2Kar 14,25

Jonos malda žuvies pilve

20 VIESPATS parūpino didelę žuvį, kad prarytų Joną, ir Jona išbuvo žuvies pilve tris dienas ir tris naktis.

² Tada Jona meldėsi VIESPACIUI, savo Dievui, iš žuvies pilvo. ³ Jis sakė:

„Savo bėdoje šaukiaus
VIESPATIES,
ir jis išklausė mane.
Iš šeolio vidurių rėkiau—
tu išgirdai mano balsą.

⁴ Numetei mane į gelmę,
į marių širdį,
ir srovė apsupo mane.
Visos tavo lūžtančios bangos ir
vilnys
perėjo per mane.

⁵ Tada maniau: „Esu atstumtas
nuo tavo akių.
Ar³ begalėsiu toliau žvelgti
į tavo šventąją šventyklą?“

⁶ Vandenys apsiautė mane ligi
gerklės,
gelmė apsupo mane,
jūros dumbliai apšivyniojo man
aplink galvą,
⁷ prie kalnų pamatų.
Nugrimzdau į šalį,
kurios sklasciai užsklendė
mane visam laikui.

Bet tu iškėlei mano gyvybę iš
duobės,
VIESPATIE, mano Dieve!

⁸ Netekdamas sąmonės,
atsiminiau VIESPATĮ,
ir mano malda atėjo pas tave,
į tavo šventąją šventyklą.

² Lit. neuždėk ant mūsų nekaltų kraujo

³ Theod: Kaip

- 9 Niekingų stabų garbintojai
palieka savo malonę¹.
10 Bet aš su padėkos giesme
tau aukosiu,
tai, ką pažadėjau, ištesėsiu.
Išgelbėjimas priklauso
VIEŠPACIUI!“

11 Tada VIEŠPATS įsakė žuviai, ir
ta išspjovė Joną į sausumą.

1 Mt 12,40

Jonos skelbimas ir Ninevės atsivertimas

3 Antrą kartą VIEŠPATIES žodis atėjo
Jonai: ² „Pakiles eik į Ninevę, tą
didmiesį, ir skelbk jai žinia, kurią tau
sakau“. ³ Tada Jona, paklūsęs
VIEŠPATIES žodžiui, pakilo ir ėjo į
Ninevę. O Ninevė buvo 'nepaprastai
didelis' miestas: tik per tris dienas
pereinamas. ⁴ Taigi Jona pradėjo eiti į
miestą, atlikdamas vienos dienos
kelionę. Ir jis skelbė: „Dar
keturiasdešimt dienų, ir Ninevė bus
sunaikinta“.

⁵ Tada Ninevės žmonės patikejo
Dievu, paskelbė pasninką ir visi, dideli ir
maži, apsilviko ašutinėmis. ⁶ Kai ta
žinia pasiekė Ninevės karalių, jis pakilo
iš savo sosto, nusivilko savo karališką
apsiaustą, apsilviko ašutine ir atsistojo
pelenus. ⁷ Paskui jis leido Ninevėje
paskelbti: „Karaliaus ir jo didžiūnų
įsakymu: žmonės ir gyvuliai, galvijai ir
avys nieko neturi ragauti, neturi ganytis
ir neturi gerti vandens. ⁸ Žmonės ir
gyvuliai turi apsilvikti ašutinėmis ir iš
visų jėgų šauktis Dievo. Kiekvienas turi
atsiversti nuo savo pikto elgesio ir nuo
smurto, prikibusio prie jo rankų. ⁹ Kas
žino? Gal Dievas vėl gailėsis ir nusigręš
nuo savo degančios rūstybės, ir mes
nežūsime“. ¹⁰ Kai Dievas pamatė jų
darbus, kad jie nusigręžė nuo savo pikto
kelio, Dievui pagailo nelaimės, kuria
buvo jiems grasinęs, ir jos nepadarė.

45 Mt 12,41; Lk 11,32

Joną ima apmaudas dėl VIEŠPATIES gailėsčio

⁴ Bet Jonai tai labai nepatiko, ir jis
supyko. ² Jis meldėsi VIEŠPACIUI ir
sakė: „Ak, VIEŠPATIE, argi ne tai
maniau, kai tebebuvaui savo tėviškoje?
Dėl tos priežasties aš pirmą kartą
norėjau bėgti į Taršišą, nes žinojau, kad
tu esi maloningas ir gailėtingas Dievas,
lėtas rūstintis bei turtingas malonės ir
toks, kuris apgaili nelaimę. ³ Taigi
dabar, VIEŠPATIE, meldžiu, atimk iš
manęs mano gyvybę, nes geriau man
mirti negu gyventi“. ⁴ Bet VIEŠPATS
tarė: „Ar tau tinka rūstauti?“

⁵ Jona buvo išėjęs iš miesto,
atsisėdęs į rytus nuo miesto ir ten
pasidaręs palapinę. Jis sėdėjo po ja
ūksmėje, iki išvysias, kas atsitiks mieste.
⁶ Tada VIEŠPATS Dievas užsakė
ricinmedį ir išaugino viršum Jonos, kad
šešėlis apdengtų jo galvą, kad jam
palengvintų nepatogią būklę. Jona
labai džiaugėsi ricinmedžiu. ⁷ Bet
aušrai brėkstant kitą dieną, Dievas
užsakė kirmėlę. Ji pakaudo ricinmedį, ir
tas nudžiūvo. ⁸ O saulei patekėjus,
Dievas užsakė svilinantį rytvėję. Saulė
spigino Jonos galvą, ir jis alpo. Jis geidė
sau mirties ir sakė: „Geriau man mirti
negu gyventi“. ⁹ Bet Dievas tarė Jonai:
„Ar tau tinka rūstauti dėl ricinmedžio?“
Šis atsakė: „Man tinka taip rūstauti,
kad galėčiau net mirti!“ ¹⁰ Tada
VIEŠPATS tarė: „Tau gaila ricinmedžio,
dėl kurio nevargai ir kurio neauginai,
kuris per vieną naktį atsirado ir per
vieną naktį pražuvo. ¹¹ O man neturėtų
būti gaila Ninevės, didmiesčio, kuriame
yra daugiau negu šimtas dvidešimt
tūkstančių žmonių, nemokančių atskirti
savo dešinės nuo savo kairės, ir daugybė
gyvulių?“

2 Iš 34,6

1 T.y. Tą, kuris vienas jiems gali parodyti
malonę; arba: savo ištikimybę [tau]

2 Lit. didelis miestas Dievui

3 Lit. iki mirties

ir užmokesčiu paleistuvėms
jie vėl turės pavirsti“.

MICHA

Antraštė

1 VIESPATIES žodis, atėjęs Michai iš
Morešeto, kurį jis gavo regėjimuose
apie Samariją ir Jeruzalę Judo karalių
Jotamo, Ahazo, Jechizkijo dienomis.

1 2Kar 15,32-38; 2Kron 27,1-7 1 2Kar 16,1-20; 2Kron
28,1-27 1 2Kar 18,1-20,21; 2Kron 29,1-32,33

Samarijai ir Judai gresianti nelaimė

2 Klausykitės, tautos, jūs visos!
Dėmėkis, žeme, ir kas
gyvena joje!

Ir Viešpats¹ Jahvė tebūna
liudytojas prieš jus—
Viešpats iš savo šventosios
šventyklos!

3 Nes štai VIESPATS išeina iš
savo vietos,
nusileidžia ir žengia per
žemės aukštumas.

4 Kalnai sutirpsta po juo,
ir slėniai išsileidžia
kaip vaškas nuo ugnies,
kaip vanduo, išlietas
pakalniui.

5 Visa tai dėl Jokūbo maišto
ir dėl Izraelio namų
nuodėmės².

Kas yra Jokūbo maištas?
Ar ne Samarija?

Ir kas yra Judo nuodėmė³?
Ar ne Jeruzalė?

6 „Tad paversiu Samariją
lauko griuvėsių krūva,
vynuogynų veisykla.
Nurisiu jos akmenis į slėnį
ir atidengsiu jos pamatus.

7 Visos jos dievų statulus bus
sudaužytos,
visas jos paleistuvių
užmokestis sudegintas
ugnyje,
ir visus jos stabus
sunaikinsiu,
nes ji [juos] surinko iš
paleistuvių užmokesčio

8 Todėl turiu gedėti ir vaitoti⁴,
vaikščioti basas ir nuogas,
gedulingai rėkti kaip šakalai,
ir [veriančiai] aičioti kaip
stručiai,

9 nes nenukreipiamas
VIESPATIES smūgis⁵,
nes jis pasiekė Judą,
palietė mano tautos vartus,
Jeruzalę.

10 Neskelbkite Gate,
nė kiek neverkite!
Bėt-LeAfroje
voliokitės dulkėse!

11 Eikite [tremtin],
Safyro gyventojai,
nuogi ir išgėdinti!
Nedrišta išeiti
Šaanano gyventojai.
Gedės Bėt-Haėselis.

Jis atitrauks nuo jūsų savo
paramą.

12 Nors tikėjosi gero
Maroto gyventojai,
tačiau nelaimė nusileido nuo
VIESPATIES

prie pat Jeruzalės vartų.

13 Kinkykit žirgus į kovos vežimus,
Lachišo gyventojai!

Ta⁶ yra dukters Šijonos
pagrindinė nuodėmė⁷,
nes tavyje randami
Izraelio maištavimai.

14 Todėl turės būti duodamas
kraitis⁸

Morešet-Gatui.⁹

Achzibo namai taps nusivylimu
Izraelio karaliams.¹⁰

15 Dar ateis užgrobinas¹¹ pas jus,
Marešos gyventojai.

4 Lit. kaukti

5 Rk.; GS: jos smūgis; M: jos žaizdos

6 T.y. pasitikėjimas kovos vežimais, o ne Dievu

7 Arba: nuodėmės pradžia

8 GV; M: tu turėsi duoti kraitį

9 T.y. Morešet-Gato bendruomenė turės būti
išleista tremtin, kaip nuotaka išleidžiama iš
savo tėvo namų su kraičiu.

10 T.y. Judo kraliams dirbančios puodų žiedyklos
paliaus veikusios.

11 Rk.; M: aš atvesiu užgrobiną

1 ~ G

2 GST; M: nuodėmių

3 GST; G: namų nuodėmės; M: aukštumos

I Adulama ateis

Izraelio šlovė¹.

- 16 Nusikirpk [plaukus], plikai
nusiskusk
[gedėdama] dėl savo
išlepintų vaikų.
Padaryk savo plikę tokią didelę,
kaip kirlio,
nes jie eina iš tavęs tremtin.

Vargas žmonių turto grobikams!

2 Vargas tiems, kurie sumano nedorybę
ir išgalvoja pikta savo
lovose!

Rytui išaušus, jie tai įvykdo,
nes jie turi galia.

- 2 Jie užsigeidžia laukų ir pagrobia
juos,
[užsigeidžia] namų ir atima
juos.

Jie vartoja smurtą šeiminkui
ir jo namams,
žmogui ir jo veldiniui.

- 3 Todėl VIESPATS taip pasakė:
„Štai aš sumanau šitai klikai
nelaimę,

iš kurios neištrauksite savo
kaklų,
ir negalėsite vaikščioti iškėlę
galvas,
nes tai bus piktas laikas.

- 4 Tą dieną kas nors užtrauks apie
jus pajuokos dainą,
užraudos raudą²,
sakydamas:

„Mes esame visiškai sunaikinti!
Mano tautos dalia pereina
kitų nuosavybėn“³.

Kaip jis atima [ja] iš manęs!
Atsimetėliams jiš išdalia
mūsų laukus“⁴.

- 5 Todėl tu neturėsi nė vieno,
metančio matuojamąją
virvę
ant burtų laimėtos dalies
VIESPATIES
bendruomenėje.

- 6 „Liaukitės pranašavę!—jie
pranašauja.—

Neprivalu taip pranašauti⁴!
Gėda neužklups [mūsų].

- 7 Argi Jokūbo namai prakeikti?⁵
Nejaugi VIESPATS neteko
kantrybės?
Argi jis taip elgiasi?“

„Argi mano žodžiai nemano gera
tam,
kuris elgiasi teisingai?

- 8 Bet jūs pakilote
kaip priešas prieš mano
tautą“⁶.

Nuo taikiųjų
nuplėsiate apsiausta,
nuo pasitikinčių praeivių,
nemanančių kariauti.

- 9 Mano tautos moteris išvarote
iš jų vaikų namų,
iš jų vaikų atimate
visam laikui mano [jiems
duotą] šlovingą veldinį⁷.

- 10 „Kelkitės ir eikite sau,
nes ši ne atilsio vieta!“

Dėl netyrumo
jūs būsite skaudžiai
sunaikinti“⁸.

- 11 Jei kas, prisipūtęs
vėjo ir apgaulės, meluotų:
„Aš tau pranašausiu apie vyną ir
stiprų gėrimą“,
tas būtų pranašas šitai
tautai!“

Izraelio likučio surinkimas

- 12 „Aš rinkte surinksiu tave visą,
Jokūbe,
veste suvesiu Izraelio likuti,
ji subursiu kaip avis į gardą,
kaip bandą į žardį,
ir ji klegės nuo žmonių [balsų]“.

4 Lit. pursloti (menkinamai apibūdinant pranašo kalbą)

5 Rk.; arba rk.: Jokūbo namai yra sandoros dalyviai; M: Argi turėtų būti sakoma, Jokūbo namai?

6 Rk.; M: neseniai (lit. vakar) mano žmonės pakilo kaip priešas

7 Lit. šlovė

8 Arba rk.: Dėl menkniekio jūs imate skaudų užstatą; M: Dėl netyrumo tu žūsi, o žuvimas bus skaudus.

1 T.y. Judo karalius ar/ir kilmingieji

2 M + pstb.: įvyko!

3 G: matuojama virvė

13. Pralaužėjas žygiuos pirmą jų.
Jie prasilauš,
prais pro vartus ir išeis pro
juos.
Jų Karalius pražygiuos pirmą
jų.
VIESPATS jų priešakį“.

Prieš neteisingai teisiančius valdovus

- 3** Ir aš sakiau:
„Klausykite, Jokūbo vyresnieji,
Izraelio namų vadai!
Ar ne jūsų dalykas
žinoti, kas teisinga—
2 jūsų, kurie nekenčiate gera
ir mylite pikta,
kurie lupate jų odą nuo jų
ir jų mėsą nuo jų kaulų?
3 Jie ėda mano žmonių kūną,
lupa jų odą nuo jų
ir sulaužo jų kaulus.
Jie sukapoja [juos] kaip
mėsą [, dedama] į puodą,
kaip gyvulieną [, virinama]
katile.
4 Tada jie šauksis VIESPATIES,
bet jis neišklausys jų.
Tuo metu jis paslėps savo veidą
nuo jų,
nes jie darė piktus darbus“.

Prieš tautą klaidinančius pranašus

- 5 Taip pasakė VIESPATS apie
pranašus,
suvedžiojančius mano
tautą,
kurie, kai gauna ką kramtyti
dantimis,
šaukia „Taika!“
o tam, kuris jiems nieko neįdėda
į burną,
skelbia karą:
6 „Todėl jums ateis naktis be
regėjimo
ir tamsa¹ be žygiavimo.
Saulė nusileis pranašams,
ir jiems aptems diena.
7 Tada gėdysis regėtojai
ir raus iš gėdos žygiautojai.
Jie visi apsidengs ūsus,
nes nebus atsakymo iš
Dievo“.
8 O aš—
aš esu kupinas jėgos

su VIESPATIES dvasios
pagalba,
kupinas teisingumo ir
drąsos
paskelbti Jokūbai jo
maistavimą,
Izraeliui jo nuodėmę.

**Izraelio vadų korupcija ir Jeruzalės
žlugimas**

- 9 Klausykite gi to,
Jokūbo namų vyresnieji,
Izraelio namų vadai—
jūs, kurie boditės teisingumo
ir iškreipiate visa, kas tiesu,
10 kurie statote Sijoną krauju
ir Jeruzalę neteisybe!
11 Jos vadai teisia už dovanas,
jos kunigai moko už
atlyginimą
ir jos pranašai žyniauja už
pinigus,
o tačiau jie pasitiki
VIESPACIU, sakydami:
„Argi VIESPATS nėra tarp
mūsų?
Nelaimė neištiks mūsų!“
12 Tad dėl jūsų [kaltės]
Sijona bus ariant paversta
atviru lauku,
Jeruzalė taps griuvėsiais,
o šventyklos kalnas—
miškuota aukštuma.

12 Jer 26,18

Sijonos būsimas išaukštinimas

- 4** O „ateityje“²,
VIESPATIES namų kalnas
tvirtai stovės kaip kalną
aukščiausias³,
ir jis bus iškilęs viršum
kalvų.
Plauks į jį tautos,
ir daug nacijų ateis ir sakys:
2 „Ateikite! Lipkime į
VIESPATIES kalną,
į Jokūbo Dievo namus,
kad jis mus pamokyty savo kelių
ir kad mes vaikščirotume jo
takais!“
Nes iš Sijonos išeis pamokymas,
VIESPATIES žodis iš
Jeruzalės.

1 G; M: pasidarys tamsu

2 Lit. [šių] dienų pabaigoje

3 Lit. viršūnė

- 3 Jis teis taikindamas daugelį tautų,
darys teismo sprendimą galingoms, tolimoms nacijoms.
Tada jos perkals savo kalavijus į noragus¹
ir savo ietis į vynpeilius.
Nebekels kalavijo tauta prieš tautą,
ir jos nebesimokys kariauti.
- 4 Bet kiekvienas sėdės po savo vynmedžiu
ir po savo figmedžiu,
niekieno negasdinamas,
nes kariuomenių VIESPATIES burna tai pasakė.

- 5 Nors visos tautos [dar] eina [savo keliu],
kiekviena savo dievo vardu²,
tačiau mes eisime VIESPATIES, savo Dievo, vardu
visuomet ir amžinai.

8 Joel 4,10 4 Zach 3,10

Būsimoji Izraelio ir Jeruzalės didybė

- 6 „Tą dieną,—
sako VIEŠPATS,—
aš mielai surinksiu šlubuosius,
suvesiu išsklaidytuosius
ir tuos, kuriems padariau blogą.
7 Padarysiu šlubuosius likučiu,
o atsilikėlius—gausia³ tautą“.
Ir VIEŠPATS jiems karaliaus Šijonos kalne nuo tada ir per amžius.
- 8 O tu, bandos bokšte,
dukters Šijonos kaubury!
Pas tave pareis ir pargriš ankstyvoji valdžia,
dukters Jeruzalės karalystė.

Šijona gimdymo skausmuose

- 9 Dabar!

- Kodėl taip garsiai rėki?
Argi tu neturi karaliaus?
Argi tavo patarėjas žuvo,
kad tave suėmė skausmai kaip gimdančiąją?
- 10 Raitykis iš skausmo ir pratrūk klyksmais,
kaip gimdančioji, dukterie Šijona,
nes dabar tu turi palikti miestą ir apsigyventi atvirame lauke.
Tu turėsi eiti į Babiloną.
Ten tu būsi išgelbėta.
Ten VIEŠPATS tave atpirks iš tavo priešų rankos.
- 11 O dabar!
Susirinko prieš tave daug tautų,
sakančių: „Ji tebūna išniekinta!“
ir: „Tegul ganosi Šijona mūsų akys!“
- 12 Bet jos nežino VIESPATIES minčių
ir nesuvokia jo sumanymo,
kad jis jas surinko kaip pėdus į klojimą.
- 13 „Kelkis ir kulk, dukterie Šijona,
nes padarysiu tavo ragą geležinį
ir tavo kanopas žalvarines!
Ir tu sumalsi daug tautų“.
Tu pašvėsi⁴ VIEŠPACIUI jų grobį,
jų turtus visos žemės Valdovui.

Nužemintas Jeruzalės karalius ir idealusis Izraelio valdovas

- 14 Dabar!
Raižykis, užpultoji dukterie!
Mes esame apgulti.
Lazda jie trenkia į žandą Izraelio teisėjui.
- 5 1 „O tu, Efratos Betliejau,
mažas tarp Judo giminių,
iš tavęs man kils tas,
kuriam skirta valdyti Izraelį

1 Arba: kaplius

2 T.y. jo nurodymu, įgaliojimu ir pasitikėdama juo

3 Arba: galinga

4 T.y. paaugosi, visiškai sudegindama jų karo laimikį, o metalinius daiktus dėdama į šventyklos iždinę kaip VIEŠPATIES pergales ženklą

- ir kurio kilmė siekia tolima
praeitį,
žilos senovės dienas“.
- 2 Todėl jis paliks juos iki laiko,
kai gimdančioji bus
pagimdžiusi
ir jo likusieji broliai sugrįš
pas izraelius.
- 3 Jis stovės ir ganyš VIESPATIES
galia,
VIESPATIES, savo Dievo,
didingu vardu.
Ir jie saugiai gyvens, nes dabar
jis bus didžiai
gerbiamas¹
iki žemės pakraščių.
- 4 Ir jis įvykdys taiką².
Kai Asirija įsibraus į mūsų šalį
ir įžengs į mūsų žemę³,
mes paskirsime prieš jį septynis
ganytojus
ir aštuonis žmones kaip
vadus.
- 5 Jie ganyš Asirijos šalį su
kalaviju,
Nimrodo kraštą su nuogu
kardu⁴.
Jis išgelbės [mus] iš Asirijos,
kai ši įsibraus į mūsų šalį,
kai ši įžengs į mūsų sritį.

5,1 Mt 2,6; Jn 7,42 5 Pr 10,8-11

Jokūbo likutis ir tautos

- 6 Paskui Jokūbo likutis
bus daugelyje tautų
kaip rasa nuo VIESPATIES,
kaip dulkė ant augalų,
kuri nė vieno neturi laukti
ir neturi lūkti žmonių.
- 7 Jokūbo likutis bus tarp nacijų,
daugelyje tautų,
kaip liūtas tarp miško žvėrių,
kaip jaunas liūtas avių
bandose,
kuris, kai pereina, parmeta ant
žemės
ir sudrasko, ir nėra kas
išgelbėtų.

1 Lit. didis

2 Lit. bus taika

3 GS; M: tvirtovės (lit. sutvirtintus namus, gyvenamus bokštus)

4 Rk.; M: jo įėjimuose

- 8 Tavo ranka tebūna pakelta prieš
tavo priešininkus,
kad visi tavo priešai būtų
sunaikinti!

Karinės galios ir pagoniško kulto sunaikinimas

- 9 „Ta dieną,—
sako VIESPATS,—
aš išnaikinsiu iš tavęs žirgus
ir sudaužysiu tavo kovos
vežimus.
- 10 Sunaikinsiu tavo šalies miestus
ir sugriausiu visas tavo
tvirtoves.
- 11 Atimsiu burtus iš tavo rankos,
ir tu nebeturėsi žynių.
- 12 Išnaikinsiu tavo stabus
ir tavo šventakmenius iš
tavęs,
kad nebekniūpotum
prieš savo rankų darbą.
- 13 Išrausiu iš tavęs ašeras⁵
ir sunaikinsiu tavo
dievukus⁶.
- 14 Užsirūstinęs ir įnirtęs
atkeršysiu
nacijoms, kurios [man]
nepakluso“.

VIESPATS kelia bylą savo tautai

- 6 Klausykite, ką VIESPATS sako!
„Kelkis, užvesk bylą kalnų
akivaizdoje,
ir tegul kalvos išgirsta tavo
balsą!“
- 2 Išgirskite, kalnai, VIESPATIES
bylą,
klausykitės⁷, žemės
pamatai,
nes VIESPATS kelia bylą savo
tautai
ir teisiasi su Izraeliu!
- 3 „Mano tauta, ką tau padariau?
Kuo tave nuvarginau?
Paliudyk prieš mane!
- 4 Juk aš tave atvedžiau iš Egipto
šalies,
išvadavau iš vergystės
namų

5 T.y. medinius Ašeros kulto stulpus, įkastus
prie aukuro

6 Rk.; M: miestus

7 Rk.; M: ir jūs patvarieji

ir pasiunčiau Moze, kad tave
vestų,

- 5 Mano tauta, atsimink,
ką sumanė Balakas,
Moabo karalius,

ir ką jam atsakė Bileamas,
Beoro sūnus!

[Atsimink perėjimą]

nuo Šitimo iki Gilgalio,
kad žinotum VIESPATIES
teisius darbus!“

4 Iš 12,50-51 4 Iš 4,10-16 4 Iš 15,20 5 Sk 22,2-24,25 5
Još 3,1-4,19

Ko VIESPATS reikalauja

- 6 „Su kuo man sutikti VIESPATI,
nusilenkti aukštybių
Dievui?

Ar jį sutikti su deginamomis
aukomis,
su metiniais versniais?

- 7 Ar VIESPACIUI patiks
tūkstančiai avinų,
dešimtys tūkstančių
aliejaus upelių?

Ar man atiduoti savo pirmagimį
už savo maištavimą,
savo kūno vaisių—už savo
asmens nuodėmę?“

- 8 Tau, žmogau, pasakyta, kas
gera,
ir ko VIESPATS reikalauja
iš tavęs:
tik daryti, kas teisinga, mylėti
ištikimybę¹
ir rūpestingai vaikščioti su
savo Dievu.

Bausmė už apgavystę, melą ir smurtą

- 9 Klausykis, VIESPATS šaukia
miestui!
[Išmintinga bijoti tavo
vardo.]

Klausykite, gentie
ir miesto susirinkime²!

- 10 „Ar aš galiu pamiršti netikrą
batą³
[neteisybe sukauptus
lobius]

ir sumažintą, prakeiktą
efą⁴?

- 11 Ar galiu pateisinti vartojanti
neteisingas svarstyklės
ir maišelį su apgaulingais
svarsčiais?

- 12 Kadangi jo⁵ turtuoliai pilni
smurto
ir jo gyventojai kalba mela,
ir jų liežuvis yra [vien]
klasta jų burnoje,

- 13 tai ir aš pradėjau⁶ plakti tave,
niokoti dėl tavo nuodėmių.

- 14 Tu valgysi, bet nepasisotinsi,
ir alkio graužulys liks
tavyje.

Tu atidėsi [ką saugoti], bet
neišsaugosi,
o ką išsaugosi, tą atiduosi
kalavijui.

- 15 Tu sėsi, bet nepjausi.
Tu spausi alyvas, bet
nepasitęsi aliejumi.
Ir mindysi vynuoges, bet negersi
vyno.

- 16 Tu laikais⁷ Omrio nuostatų
ir visko, ką darė Achabo
namai,
ir elgeis⁸ pagal jų patarimus,
kad padaryčiau tave
klaikuma

ir jo⁹ gyventojus apšvilpimo
dalyku.

Ir jūs turėsite kęsti tautų¹⁰
panieką“.

16 1Kar 16,23-28 16 1Kar 16,29-34; 21,25-26

Skundas dėl visuomenės dorinio nuosmukio

- 7 Vargas man!
Nes man atsitiko, kaip
renkant vasaros vaisius,
kaip skinant parankas per
vynuogių rinkimą.
Nė vienos vynkekės užvalgyti!
Nė vienos ankstyvos figos,
kurios aš geisčiau!

- 4 Efa buvo biralų saikas tokio pat tūrio, kaip
batas.

- 5 T.y. miesto

- 6 GSVakvTheod; M: padariau tave ligonį

- 7 GSVTheod; M: Buvo laikomasi

- 8 Rk.; M: elgėtės

- 9 T.y. miesto

- 10 G; M: mano tautos

1 T.y. sandoros ištikimybė, patvarią meilę,
malonę, draugiškumą

2 Rk.

3 Rk. Batos buvo skyačių saikas.

- 2 Dingo maldingasis iš šalies,
ir nebėra teisus tarp
žmonių.
Jie visi tykoja kraujo pralieti,
vienas kitą medžioja, kad
sunaikintų.
- 3 Jų rankos veiklios daryti pikta.
Valdininkas reikalauja
[dovanų],
o teisėjas [teisias] už
atlyginimą.
Didžiūnas pasako, ko jis nori,
o jie tai surezga.
- 4 Geriausias tarp jų yra kaip
dygliakrūmis,
teisiausias—[kaip] erškėčių
tvora.
Tavo žvalgų [pranašauta] diena,
tavo bausmės [diena], atėjo.
Dabar [jie nežino kur dėtis]¹.
- 5 Netikėkite artimu,
nepasitikėkite draugu!
Nuo gulincios prie tavo krūtinės
saugok savo burnos duris!
- 6 Nes sūnus laiko tėvą
silpnapročiu,
duktė priešinasi savo
motinai,
martį savo uošvei.
Žmogaus priešai—jo paties
namiškiai.
- 7 Bet aš žvalgysiuos
VIESPATIES,
lauksiu mane gelbstinčio
Dievo.
Mano Dievas išklausys mane.

⁶ Mt 10,35-36; Lk 12,53

Viltis atsikurti per Dievo malonę

- 8 Nesidžiauk dėl manęs, mano
priešininke²!
Nors parkritau, atsikelsiu.
Nors sėdžiu tamsoje,
VIESPATS yra man šviesa.
- 9 Turiu pakęsti VIESPATIES
rūstybę,—
nes jam nusidėjau,—
iki jis išpręs mano bylą
ir apgins mano teises.
Jis išves mane į šviesą—

- išvysiu jo teisumą³.
10 Tada mano priešininkė tai
matys,
ir ją apdengs gėda—
ją, kuri man sakė:
„Kur yra VIESPATS, tavo
Dievas?“
Mano akys žvelgs žemyn į ją.
Dabar ji gulės sutrypta
kaip gatvių purvas.
- 11 [Ateina] diena tavo sienoms
statyti!
Diena, kai tavo ribos
prasiplys!
- 12 Diena, kai jie⁴ pareis pas tave
[iš visur] nuo Asirijos iki
Egipto,
nuo Egipto iki Upės⁵,
nuo jūros iki jūros ir nuo
kalnų iki kalnų.
- 13 O žemė⁶ pavirs dykuma
dėl jos gyventojų,
kaip jų darbų vaisius.

Malda ir gyrius

- 14 Ganyk savo tautą savo lazda,
savo nuosavą avių bandą,
atskirai gyvenančią brūzgynė,
apsuptą⁷ vaismedžių sodo.
Tegul jos ganosi Bašane ir
Gileade,
kaip senovės dienomis!
- 15 Kaip tada, kai išejai iš Egipto
šalies,
[parodyk mums]⁸ stebuklą!
- 16 Tegul tautos tai mato ir
susigėsta,
nors ir visaip galingos,
tegul deda ranką ant burnos!
Jų ausys teapkursta!
- 17 Tegul jos lažo dulkes, kaip
gyvatė,
kaip žemės šliaužikai!
Tegul drebedamos ateina iš savo
pilių
[pas VIESPATĮ, mūsų
Dievą],
tavęs išsigąsta ir bijosi!

³ T.y. išganyką

⁴ T.y. tremtiniai

⁵ T.y. Eufrato

⁶ T.y. Izraelio priešų teritorija

⁷ Lit. vidury

⁸ Rk.; M: aš jam parodysiu

¹ Lit. kyla jų sumišimas

² Mot. gim. T.y. priešiška (turbūt Babilono)
karalystė

- 18 Kas yra toks Dievas, kaip tu,
kuris atima kalnę
ir atleidžia maištavimą
savo nuosavybės likučiui,
kuris nepalaiko savo rūstybės
amžinai,
nes mėgsta [rodyti] malonę?
- 19 Jis vėl pasigailės mūsų,
sutryps mūsų kaltes.
Tu numesi į jūros gelmes
visas mūsų¹ nuodėmes.
- 20 Tu parodysi ištikimybę Jokūbui,
malonę Abraomui,
kuria su priesaika pažadėjai
mūsų protėviams
žilos senovės dienomis.

NACHUMAS

1 Pranašystė apie Ninevę. Elkošiečio
1 Nachumo regėjimo knyga.

Dievo kerštas ir teismas Ninevei

2 Pavydulingas ir keršijantis
Dievas yra VIEŠPATS,
VIEŠPATS yra keršytojas ir
rūstininkas.

VIEŠPATS keršija savo
priešininkams,
ir jis yra pagiežingas savo
priešams.

3 VIEŠPATS yra lėtas rūstintis ir
didžiagalis,
ir VIEŠPATS tikrai
nepaliks nenubaudęs.

Viesule ir audroje yra jo kelias,
o debesys—jo kojų dulkės.

4 Jis sudraudžia jūrą ir padaro ją
sausą,
ir išdžiovina visas upes.

Nuvysta Bašanas ir Karmelis,
ir Lebanono žiedai nuvysta.

5 Kalnai dreba nuo jo,
ir kalvos tirpsta.
Žemė nusiaubiamą¹ jo
akivaizdoje,
pasaulis ir visi jo
gyventojai.

6 Jo įnirsis—kas gali atsilaikyti
prieš jį?
Kas gali ištverti jo degantį
pyktį?

Jo rūstybė išsilieja kaip ugnis,
ir uolos skeldi nuo jo.

7 VIEŠPATS yra geras¹ jo
laukiantiems²,
tvirtovė priespaudos diena.
Jis pažįsta ieškančius
prieglobsčio jame.

8 Bet užliejanciu tvanu
jis padarys galą³ jos vietai³

ir nuvys savo priešus į
tamsybes.

9 Ka⁴ sumanote prieš⁴ VIEŠPATĮ?
Jis padarys galą!
Priespauda nepasikartos!

10 Nes kaip susipynę erskėčiai⁵,
kaip visai sausi ražienojai
jie⁶ bus [ugnies] praryti.

11 Iš tavęs⁷ išėjo tas,
kuris⁸ sugalvojo pikta prieš
VIEŠPATĮ,
kuris sumanė niekšybę.

12 Taip pasakė VIEŠPATS:
„Nors nepaliesi ir gausis,
net tokie jie bus nukirsti ir
turės pranykti.

Nors tave nužeminau,
daugiau tavęs
nebenužeminsiu.

13 O dabar sulaužysiu nutraukęs
jos⁹ jungą nuo tavęs
ir sutraukysiu tavo
pančius“.

14 VIEŠPATS įsakė apie tave¹⁰:
„Nebebus tavo vardo
palikuonių.
Iš tavo dievų namų išnaikinsiu
išdrožtus ir nulietus stabus.
Kasu tau kapa, nes tu nieko
nevertas“.

Gera naujiena Judui

2 Štai kalnuose
kojos nešančio gerą žinią,
skelbiančio taiką.
Švęsk, Jude, savo šventes,
tesėk savo įžadus,
nes daugiau
nebepereis per tave
nenaudėlis!

1 Rk.; M: pakelia

2 G; ~ M

3 T.y. Ninevės ar Ištaros, jos deivės globėjos,
vietai; G: savo priešininkams

4 Arba: galvojate apie

5 M + dvių pirmą einančių žodžių ditografija,
kartais vertiama šitaip: ir kaip įsikaušę
girtuokliai. Hbr. tekstas apgadintas ir
neiškios reikšmės.

6 T.y. VIEŠPATIES priešai

7 T.y. Ninevės

8 T.y. Asirijos karalius

9 T.y. Asirijos karalystės

10 T.y. Asirijos karalių

Jis visiškai sunaikintas!¹

1 Jez 52,7

Ninevės paėmimas

2 Griovėjas atžygiavo prieš tave.
Saugok tvirtovę,

stebėk kelia,
tvirtai susijuosk strėnas,
sukaupk visas jėgas!

3 Nes VIEŠPATS atstatė
Jokūbo didybę
kaip [senovinę] Izraelio
didybę,
nors siaubėjai juos nusiaubė
ir jų vynšakes nulauzė.

4 Jo karžygių skydas raudonas,
kareiviai apvilkti skaiščiai
raudona apranga.

Kovos vežimai—kaip deglių
ugnis,
kai jis [juos] sustato į eilę,
o žirgai stojasi piestu².

5 Gatvėmis dūksta vežimai,
lekia šen ir ten per aikštes.
Jie atrodo kaip deglai,
tviska kaip žaibai.

6 Jis³ atsimena savo galinguosius.
Tie klupinėja eidami.
Jie skuba prie sienos,
bet [jau] pastatytas puolimo
stogas!

7 Upių vartai atidaromi,
ir [karaliaus] rūmai
susiūbuoja.

8 Tremtin išvedama valdovė⁴,
o jos tarnaitės dejuoja,
kaip kad karveliai burkuoja,
mušdamosi į krūtine.

9 Ninevė yra kaip vandens
tvenkinys,
kurio vanduo išbėga.

„Sustokite! Sustokite!“⁵
Bet niekas neatsigręžia.

10 Grobkite sidabrą, grobkite
auksą!

Išteklių be galo!
Visokių brangių indų
apstas!

11 Niokojimas, nusiaubimas ir
sunaikinimas!

Alpstanti širdis ir
svyruojantys keliai!
Visos strėnos drebančios,
ir visi veidai išbalę!

12 Kur yra liūtų lindyne
ir jaunų liūtų maitinama
vieta,

kur vaikščiojo liūtas⁶,
liūtukas, niekieno
negąsdinamas?

13 Liūtas draskė savo liūtukams
ir smaugė savo liūtėms.
Jis pripildė grobio savo olas
ir savo urvus to, ką
sudraskė.

14 „Štai aš prieš tave,—
sako kariuomenių
VIESPATS.—

Aš paleisiu dūmais tavo kovos
vežimus,
ir tavo jaunus liūtus surys
kalavijas.

Pašalinsiu nuo žemės tavo
grobimą,
ir nebebus girdimas tavo
pasiuntinių balsas“.

Dievo teismas Ninevei

3 Vargas kraują praliejusiam miestui,
kuriš visas klasta,
pilnas grobio!

Nesiliauja plėšimas!

2 Botagų pliaukšėjimas
ir tekinių bildesys!

Šuoliais lekia arkliai
ir šokinėja kovos vežimai!

3 Raiteliai ant piestu šokančių
žirgų!

Kalavijų švytavimas
ir iečių blykčiojimas!

Daugybė užmuštų,
krūvos negyvėlių!

Begalė lavonų!
Klumpama ant jų lavonų.

1 Kai kurie vertėjai perkelia 2, 3 tekstą čia ar po žodžių „skelbiančio taiką“ — jų manymu, į jo pirmąją vietą.

2 Arba: ir mosikuojamos eglinės ietys (lit. egliai)

3 T.y. Asirijos karalius

4 Rk.; M: Nuspręsta! Ji (t.y. Ninevė) apnuoginama, vedama šalin!

5 Būtent: jūs pabėgėliai

6 M + kita „liūto“ sinonima

- 4 Dėl daugybės ištvirkimų
paleistuvės,
gražios, žavingos, kerėtojos,
apraizgiusios¹ tautas savo
paleistuvavimais
ir gimines savo kerais.
- 5 „Štai aš prieš tave,—
sako kariuomenių
VIESPATS.—
Aš atidengsiu tavo sijoną
[užtraukdamas] tau ant
veido
ir parodysiu tautoms tavo
nuogybę,
karalystėms tavo gėdą.
- 6 Aprabstysiu tave purvais,
tave paniekinsiu ir padarysiu
[pajuokos] reginiu.
- 7 Tada kiekvienas tave matantis
bėgs nuo tavęs ir sakys:
„Ninevė sunaikinta!
Kas reikš jai užuojautą?“
Kur man ieškoti
tau guodėjų?“
- 8 Argi tu geresnė už No-Amoną²,
sėdintį prie Nilo?
Vandenys jį supa.
Jo priešmūris buvo jūra³,
jo mūrai—jūros vanduo.
- 9 Jo stiprybė buvo Kušas ir begalė
egiptiečių.
Putas ir libiai buvo jo
pagalbininkai.
- 10 Tačiau ir jam buvo lemta
tremtis.
Jis išėjo į nelaisvę.
Net jo vaikai buvo triuškinami
visų gatvių kampuose.
Dėl jo garbingųjų
buvo metami burtai,
ir visi jo didikai
buvo sukaustyti
grandinėmis.
- 11 Tu⁴ irgi pasigersi,
būsi apsvaigusi⁵.
Tu irgi ieškosi
- prieglobsčio nuo priešo.
- 12 Visos tavo tvirtovės—figmedžiai
su ankstyvomis figomis⁶.
Jei kas juos papurto, jos krinta
į valgančiojo burną.
- 13 Žiūrėk! Tavo kareiviai
[kaip] moterys tavo viduje!
Tavo priešams
plačiai atsidaro
tavo šalies vartai.
Ugnis suėda tavo užkaiščius.
- 14 Pasisemk vandens apgulimui,
sustiprink savo tvirtoves!
Lipk į šlyną,
mindyk molį,
nusiverk plytų formą!
- 15 Ten surys tave ugnis,
nužudys tave kalavijas,
surs tave kaip skėrių
vikšrai.
Dauginkis kaip skėrių vikšrai,
dauginkis kaip skėriai!
- 16 Tu padarei savo pirkliaus
gausesnius už dangaus
žvaigždes.
[Skėrių vikšrai išsilupa ir
nuskrenda.]
- 17 Tavo sargai yra kaip skėriai,
ir tavo naujokų
verbuotojai—kaip skėrių
spiečiai,
nutūpę ant akmeninių tvorų
šalta dieną.
Saulėi patekėjus, jie nulekia,
ir niekas nežino jų vietos.
Kur jie yra?
- 18 Snaudžia tavo ganytojai,
Asirijos karaliai,
miega⁷ tavo kilmingieji.
Tavo kariuomenė išsklaidyta
kalnuose,
ir nėra kas ją surinkti.
- 19 Nėra pagijimo⁸ tavo sužeidimui.
Nepagydoma tavo žaizda.

1 Rk.; M: pardavusios

2 T.y. Tebus

3 T.y. Nilas; plg. Jez 19, 5

4 T.y. Nineve

5 Rk.; M: pasislėpusi

6 Arba rk.: tavo kareiviai—ankstyvos figos

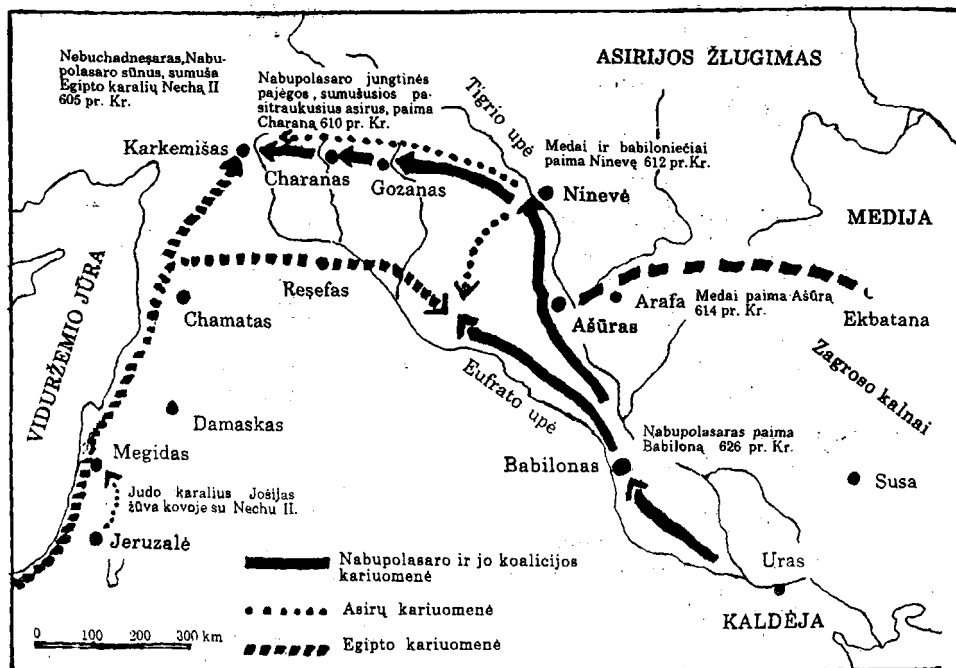
7 Rk.; M: gyvena

8 G; M: palengvinimo

Visi, kurie išgirsta žinią apie
tave,
ploja rankomis dėl tavęs,
nes ko nėra palietęs

tavo nesiliaujantis
žiaurumas?

1,1-3,19 Jez 10,5-34; 14,24-27; Šef 2,13-15

CHABAKUKAS

1 Paskelbimas, kurį pranašas Chabakukas gavo regėjime.

Pranašo skundas

- 2 Iki kol, **VIEŠPATIE**, aš
šauksiuos pagalbos,
o tu neišgirsi,
rėksiui tau „Smurtas!“,
o tu negelbėsi?
- 3 Kam tu man leidi matyti
nedorybę
ir žvelgti į vargą?
Siaubimas ir smurtas yra man
prieš akis.
Randasi vaidai ir kyla
nesantaika.
- 4 Todėl įstatymas darosi
neveiksmingas,
ir teisingumas neišeina
aikštėn,
nes nedorėlis gauna viršų ant
teisiojo.
Tad teismo sprendimas
išeina kreivas.

VIEŠPATIES atsakymas

- 5 Pasižvalgykite tarp tautų ir
žiūrėkite!
žvelkite nustebę vienas į
kitą, stebėkitės,
nes darau darbą jūsų dienomis!
Jūs netikėtumėte, jei kas
pasakotų [apie jį].
- 6 Nes štai aš prikeliu kaldėjus,
tą nuožmią ir veržlią tautą,
žygiuojančią per žemės platybes
užimti jai nepriklausančių
buveinių.
- 7 Ji bailsi ir kelianti baimę.
Ji pripažįsta tik savo pačios
teisę ir didybę¹.
- 8 Greitesni už leopardus jos
arkliai
ir labiau linę pulti negu
stepių² vilkai.

Trypia kanopomis žemę jos
žirgai.

Jos žirgai³ atlekia iš toli
kaip erelis, puolantis žemyn
praryti.

- 9 Ji visa ateina smurtauti.
Jų priekinės eilės veržiasi
pirmyn,
ir ji renka belaisvius kaip
smiltis.
- 10 Ji tyčiojasi iš karalių;
valdovai—jai tik juokas.
Ji juokiasi iš kiekvienos
tvirtovės:
ji supila žemes ir ją⁴ paima.
- 11 Paskui ji praūžia kaip vėjas ir
traukia toliau.
Ji nusikalsta—ta, kuri
padaro savo jėgą⁵ savo
dievu.

5 Apd 13,41 6 2Kar 24,2

Chabakuko antrasis skundas

- 12 Argi tu nesi nuo senų senovės,
VIEŠPATIE,
mano Dieve, mano
Šventasis?
Tu nemirtingas!
VIEŠPATIE, tu ji⁶ paskyrei
teisti.
O Uola, tu ji įstatei
sudrausti.
- 13 [Tavo] akys per tyros žvelgti į
piktą,
ir tu negali žiūrėti į
neteisybę.
Kodėl tu žiūri į klastinguosius
ir tyli, kai nedorėlis praryja
teisesnį už save?
- 14 Tu padarei žmones kaip jūros
žuvis,
kaip kirmėles, neturinčias
valdovo.
- 15 Juos visus jis ištraukia meškere.
Jis juos velka savo tinklu
ir surenka savo bradiniu.
Dėl to jis linksminasi ir
džiūgauja.
- 16 Todėl jis aukoja savo tinklui
ir degina smikalus savo
bradiniui,
nes jais riebi jo dalis

1 T.y. laikosi tik savo pačių nustatytų teisingumo normų ir didžiuojasi savo didybe kaip savo galia pasiekta, ne Dievo suteikta; M lit.: Iš jos pačios išeina jos teisė ir jos didybė.

2 Rk.; M: vakaro

3 M + atbėga; ~ KumerS

4 T.y. tvirtovė

5 Kumer: padaro tą savo jėgą

6 T.y. priešą (= kaldėjų tautą)

- ir jo maistas riebalingas.
 17 Ar tad jis nuolat trauks
 kalaviją
 tautoms žudyti¹ be
 pasigailėjimo?

VIEŠPATIES antrasis atsakymas

2

Tegul aš užimsiu savo posta,
 atsistosis savo sargybos
 bokšte² ir žvalgysiuos,
 kad pamatyčiau, ką jis man
 pasakys
 ir kokią atsakymą gausiu iš
 savo skunda.

2 Tada VIEŠPATS man atsakė ir
 tarė:

„Užrašyk regėjimą
 aiškiai ant plokščių,
 kad jį galėtų greitai
 perskaityti!

3 Mat regėjimas dar turi
 išsipildyti paskirtu
 laiku,
 ir jis kalba apie galą, bet
 neapvils.

Jei jis užtruks, lauk jo,
 nes jis tikrai išsipildys ir
 neužtruks“.

4 Štai išdidėlis!
 Netiesi jo siela jame.
 Bet teisusis gyvens savo
 tikėjimu³.

5 Tačiau⁴ vargas klastūnui,
 išdidžiam vyrui!
 Neišliks⁵ tas,
 kurs plačiai išžioja savo gerklę
 kaip šeolis⁶
 ir nepasisotina kaip mirtis.
 Jis surenka sau visas nacijas,
 sutelkia sau visas tautas.

6 Argi visos šitos nesiims apie jį

pašaiپیų priežodžių ir
 užuominų, mįslingų
 posakių ir nesakys:
 „Vargas tam, kuris daugina tai,
 kas ne jo—kiek dar ilgai?—
 ir sunkiai apsikrauna
 skolomis?“

7 Ar staiga nesukils tavo
 skoliniojai
 ir neatsibūs tie, kurie
 privers tave drebėti?
 Tada tapsi jiems grobiu.

8 Kadangi tu apiplėšei daug
 tautų,
 tave apiplėš visi tautų
 likučiai
 dėl [išlieto] žmonių kraujo ir
 smurto [padaryto]
 šaliai,
 miestams ir visiems jų
 gyventojams.

9 Vargas tam, kurs šiekia
 neteisėto pelno
 savo namams,
 kraudamas sau lizdą
 aukštybėse,
 kad apsisaugotų nuo
 nelaimės rankos!

10 Tu sumanei gėdą savo namams⁷:
 sutriuškinai daugelį tautų
 ir taip praradai savo
 gyvybę!

11 Juk akmuo šaukia iš sienos,
 ir sija jam atsiliepia iš
 [pastato] rastų.

12 Vargas statančiam miestą
 krauju
 ir kuriančiam gyvenvietę
 skriauda!

13 Ar tai nepriklauso nuo
 karijomenių
 VIEŠPATIES,
 kad tautos vargsta [tik]
 ugniai⁸
 ir nacijos kamuojasi už
 nieką?

14 Nes žemė bus taip pilna
 VIEŠPATIES šlovės
 pažinimo,

¹ Kumr; M: tuštins savo tinklą, žudydamas tautas

² Rk.; M: ant apgulimo [sienos]

³ T.y. pastovių pasitikėjimų; arba: ištikimybė (t.y. tuo, kad jis yra ištikimas Dievui); G: per mano ištikimybę (arba: per tikėjimą manim)

⁴ ~GS

⁵ Rk.; M: vynas apgauna. Išdidusis vyras neišliks (arba: nepasieks savo tikslo)—

⁶ T.y. mirusiųjų buveinė

⁷ T.y. tai, ką sumanei, padarys gėdą tavo dinastijai.

⁸ T.y. tik tam, kad ugnis surytų

- kaip kad vanduo uždengia
jūrą.
- 15 Vargas tam, kuris girdo savo
kaimynus
iš savo rūstybės taurės¹ ir
net nugirdo,
kad pažvelgtų į jų nuogybę!
- 16 Tu pasisotinai gėda, o ne šlove.
Gerk ir tu ir svyrinėk²!
Ateina pas tave, aplink eidama
VIESPATIES dešinės
taurė,
ir didelė gėda [kris] ant tavo
šlovės,
- 17 nes Lebanonui padarytas
smurtas tave užgrius
ir gyvulių naikinimas tave
sutriuškina—
dėl [išlieto] žmonių kraujo ir
smurto [padaryto]
šaliai,
miestams ir visiems jų
gyventojams.
- 18 Kokia nauda iš stabo, kad ji
išdrožia jo meistras,
—iš nulieto atvaizdo, melo
mokytojo,
kad juo pasitiki jo³ meistras,
nors jis kuria [vien]
nebylius dievaikius?
- 19 Vargas tam, kuris sako medžiui:
„Pabusk!“,
—nebyliui akmeniui:
„Pajudėk!“
Nors jis aptrauktas auksu ir
sidabru,
jokios dvasios nėra jame.
Ar jis gali pamokyti?“
- 20 Tačiau VIESPATS yra savo
šventykloje.
Nutilk prieš jį, visa žeme!

³ Hbr 10,37 ⁴ Rom 1,17; Gal 3,11; Hbr 10,38 ¹⁴ Jez 11,9

Chabakuko malda

3

- Pranašo Chabakuko malda 'Al
šigejōnōt⁴.
2 VIESPATIE, aš išgirdau tavo
pranešimą,

- pabūgau, VIESPATIE, tavo
darbo.
Tarpmetryje⁵ leisk jam⁶ gyventi,
tarpmetryje leisk jam
suprasti.
Užsirūstinęs⁷ atsimink
gailingumą.
- 3 Dievas ateina iš Tėmano,
Šventasis nuo Parano
kalno. *Sela*⁸
Apdengia dangų jo šlovė,
ir jo gyrius pripildo žemę.
- 4 [Jo] spindesys yra kaip [saulės]
šviesa.
Spinduliai blyksi iš jo
rankos.
Ten slypi jo galybė.
- 5 Pirma jo eina lykava⁹,
o maras seka įkandin jo.
- 6 Kai jis atsistoja, sudrebina¹⁰
žemę.
Kai jis pasižiūri, verčia
pašokti iš baimės tautas.
Sutrupa amžinieji kalnai,
priglunda prie žemės
senovinės kalvos.
Amžinieji keliai¹¹ yra jo.
- 7 Matau kaip, bėdos tektos,
dreba Kušano palapinės,
Midjano šalies palapinių
uždangos.
- 8 Ar prieš upes užsidedė,
VIESPATIE,
ar prieš upes tavo pyktis,
ar prieš jūrą tavo įtūžis,
kad važiuoji su¹² savo žirgais,
su savo pergalingais
vežimais?
- 9 Tu traukte ištrauki iš dėklo
savo lanką,
pasotini strėlėmis savo
strėlinę¹³. *Sela*

1 Rk.; M: įmaišo tavo rūstybę
2 GKumrAkvSV; M: pasirodyk neapipjaustytas
3 Rk.; M: jo kūrinio
4 Gal tai reiškia: raudos gaida

5 T.y. laikmetyje tarp Dievo tautos nubaudimo ir
jos priešų sunaikinimo
6 T.y. Izraeliui arba tikinčiajam
7 Arba: Suirutėje
8 Neišaiškintos reikšmės muzikinis terminas
9 T.y. epidemija
10 G; M: matuoja
11 T.y. dangaus kūnų orbitos
12 Lit. viršum. Vežime stovintis kovotojas atrodo
aukštesnis už įkinkytus žirgus.
13 Rk.

- Upėmis išvagoji žemę.
 10 Tave pamatę, raitosi¹ kalnai,
 išliejo vandenį debesy²,
 gilieji vandenys paleido
 savo užmą,
 Pamiršo savo patekėjimą³
¹¹ saulė,
 mėnulis sustojo savo
 buveinėje.
 Švysčiojant tavo strėlėms,
 jie pradingo,
 blykčiojant tavo ieties
 žaibui.
 12 Supykęs tu žygiuoji per žemę,
 užsirūstinęs kuli tautas.
 13 Tu išeini savo tautos gelbėti,
 savo pateptojo gelbėti.
 Nudauži stogą nuo nedorėlio
 namų,
 atidengi pamatus iki uolos⁴.
 Sela
 14 Tu perveri savo⁵ strėlėmis [jo]
 galvą—
 jo vadai nupučiami kaip⁶
 [pelai].
 Jiems smagu gainioti vargšą,
 praryti vargšą slėptuvėje.
 15 Tu sutrypi jo⁷ žirgus į jūrą,
 į gausių vandenų antplūdį.
 16 Man girdint, sujudo mano
 viduriai.

Nuo balso virpėjo mano
 lūpos.
 Kirmgrauža išimetė į mano
 kaulus,
 ir po manim drebėjo mano
 žingsniai.
 Aš ramiai lauksiu nelaimės
 dienos,
 ateinančios mus
 užpuolančiai tautai.

**Džiugus pasitikėjimas, nepaisantis
 gresiančių nelaimių**

- 17 Nors figmedis neneš vaisių⁸
 ir nebus našos vynšakėse,
 nors apvils alyvmedžio derlius
 ir laukai nepagamins
 maisto,
 nors dings⁹ avys iš gardo,
 ir nebus galvijų tvartuose,
 18 tačiau aš linksminsiuos
 VIESPACIU,
 džiūgausiu mane
 gelbstinčiu Dievu!
 19 Jahvė, Viešpats,—mano
 stiprybė.
 Jis daro mano kojas kaip
 elnių
 ir leidžia man eiti per
 aukštumas.

Choro vadovui. Styginiais
 instrumentais.

19 2Sam 22,34; Ps 18,33

1 kaip gimdanti moteriškė
 2 Rk., plg. Ps 77, 17; M: vandens lietus liejasi per
 kraštus
 3 Rk.; M: Jie aukštai iškėlė savo rankas.
 4 Rk.; M: kaklo
 5 Rk.; M: jo
 6 žodis, perkeltas iš sekančios eilutės
 7 Rk.; M: savo

8 G; M: nežydės
 9 Rk.; M: jis atplovė

ŠEFANIJAS

1 VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo Šefanijui¹, sūnui Kušio, sūnaus Gedalijo, sūnaus Amarijo, sūnaus Chizkijo, Amono sūnaus Josijo, Judo karaliaus, dienomis.

1 2Kar 22,1-23,30; 2Kron 34,1-35,27

Dievo teismo diena

- 2 „Aš šluote nušluosiu viską
nuo žemės paviršiaus,—
sako VIEŠPATS.—
3 Nušluosiu žmones ir gyvulius,
nušluosiu dangaus
paukščius bei jūros žuvis
ir suklupimo priežastis su
nedorėliais“².

Ir išnaikinsiu žmones
nuo žemės paviršiaus,—
sako VIEŠPATS.—

- 4 Aš ištiesiu savo ranką prieš
Judą
ir prieš visus Jeruzalės
gyventojus.
Išnaikinsiu iš šitos vietos Baalo
liekanas
ir pagonių kunigų vardą su
kunigais“³.

- 5 [Išnaikinsiu] garbinančius ant
stogų
dangaus kariuomenę,
garbinančius ir prisiekiančius
[ištikimybę]
VIEŠPACIUI,

bet [tuo pačiu]
prisiekiančius savo
karaliumi“⁴,

- 6 nusigrežiančius nuo
VIEŠPATIES
ir tuos, kurie neieško
VIEŠPATIES ir
nesiklausia jo“.

- 7 Nutilk prieš Viešpatį Jahvę!

Nes arti VIEŠPATIES
diena,

nes VIEŠPATS paruošė auką,
pašventino savo svečius.

- 8 VIEŠPATIES aukos dieną
atsitiks:

„Aš nubausiu valdininkus
ir karaliaus sūnus“⁵,
ir visus, vilkinčius
svetimšalių drabužiais.

- 9 Tą dieną nubausiu visus,
šokančius per slenkstį,
pripildančius savo valdovo
namus
smurto ir apgaulės.

- 10 Tą dieną,—sako VIEŠPATS,—
pakils šauksmo balsas
nuo Žuvų vartų
ir riksmas iš naujamiesčio⁶,
ir didelis trenksmas⁷ nuo
kalvų.

- 11 Kaukite, Grūstuvės gyventojai,
nes nutildomi visi smulkmenų
prekiautojai,
išnaikinami visi sidabro
svarstytojai!

- 12 Tuo metu
išieškosiu Jeruzalę su
žiburiais
ir nubausiu žmones,
pasitenkinančius ir
pasitikinčius savim“⁸,
sakančius sau:
„VIEŠPATS nedarys nei
gero,
nei pikto“.

- 13 Jų turtai bus išplėsti
ir jų namai sugriauti.
Jie statys namus, bet negyvens
[juose],
veis vynuogynus, bet negers
jų vyno.

- 14 Arti VIEŠPATIES didžioji
diena,
arti ir labai skuba.

1 Hbr. Šefanjah, „VIEŠPATS paslepia“

2 ~ G

3 ~ G

4 T.y. Baalu; GLSV:Milkomu (t.y. vyriausiuoju amoniečių dievu)

5 G: namiškius

6 Lit. antrosios miesto dalies

7 T.y. griūvančių sutvirtinimų ir pastatų trenksmas

8 Lit. sutirštėjančius [kaip vynas, paliktas] ant savo nuosėdų

Klausykis! VIEŠPATS diena karti.

Ten klyks¹ karžygs².

15 Ta diena—įtūžio diena,
bėdos ir priespaudos diena,
sunaikinimo ir nusiaubimo
diena,

tamsos ir sutemų diena,
debesų ir juodos tamsos
diena,

16 trimito ir kovos šauksmo diena
prieš sutvirtintus miestus
ir prieš aukštuosius
kertinius bokštus.

17 Aš padarysiu žmones
sielvartingus,
ir jie vaikščios kaip akli,
nes nusidėjo VIESPACIUI.

Jų kraujas bus išlietas, lyg jis
būtų dulkės,
jų gyvybės sultys išlietos,
lyg jos būtų mėšlas.

18 Nei jų sidabras, nei jų auksas
negalės jų išgelbėti
VIESPATIES įpykio dieną.

Ir jo pavyduliavimo ugnies
bus ryjama visa žemė,
nes gala—taip, staigų [gala]—
jis padarys visiems žemės
gyventojams³.

**Paskatinimas ieškoti VIEŠPATIES,
teisumo ir romumo**

2

Susirinkite kaip ražienojai,
susirinkite,
o begėde tauta,

2 kol dar neįvyksta nutarimas—
kaip pelas nulekia diena³,—

kol dar neužklumpa jūsų
VIESPATIES deganti
rūstybė,

kol dar neužklumpa jūsų
VIESPATIES rūstybės
diena!

3 Ieškokite VIEŠPATIES,
visi šalies romieji,
kurie vykdotė jo priesakus!
Siekite teisumo, siekite
romumo!

Galbūt galėsite pasislėpti
VIESPATIES rūstybės
diena.

**PRANAŠYTĖS APIE KAIMYNINIŲ
TAUTŲ LIKIMĄ (2, 4–15)**

Apie Filistiją

4 Juk Gaza pavirs negyvenama
vieta,
o Aškelonas—dykuma.
Ašdodas bus jau vidudienį
išvarytas,
o Ekronas išrautas su
šaknimis.

5 Vargas jums, pajūrio srities
gyventojai,
keretų tauta!
VIESPATIES žodis prieš
jus,

O Kaanane, filistinų šalie!
„Aš sunaikinsiu tave taip,
kad liksi be gyventojų“.

6 Pajūrio sritis pavirs piemenų
ganyklomis, pievomis⁴,
ir avių gardais.

7 Ir sritis atiteks
Judo namų likučiu.
Prie jūros⁵ jie ganyt,
Aškelono namuose vakare
suguls,
nes VIESPATS, jų Dievas, jais
rūpinsis
ir atkurs jų būklę.

4-7 Jez 14,29-31; Jer 47,1-7; Ezek 25,15-17; Joel 3,4-8;
Am 1,6-8; Zach 9,5-7

Apie Moabą ir Amoną

8 „Aš girdėjau Moabą plūdima
ir keiksmus amoniečių,
kurie plūdo mano tautą
ir didžiavosi 'užimsią jos⁶
sritį.

9 Todėl, kaip aš gyvas,—
sako kariuomenių
VIEŠPATS,
Izraelio Dievas,—
Moabas taps kaip Sodoma
ir Amoniečiai kaip Gomora:
augimvietė⁷ pelėžirniams bei
druskos kasykla

1 iš siaubo ir nevilties

2 Arba rk.: VIEŠPATIES diena greitesnė už
bėgūną, eiklesnė už karžygį.

3 T.y. atgailai skirtas laiko tarpas tarp dabarties
ir Dievo rūstybės apsiareiškimo

4 Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

5 Rk.; M: Ant jų

6 Lit. prieš jų (G: mano)

7 Tikslai žodžio reikšmė neišaiškinta.

nes mano pavydulingo pykčio
ugnyje
bus suryta visa žemė.

Tautų ir Jeruzalės apvalymas

- 9 Bet tada aš pakeisiu tautoms
kalbą tyra [kalbą],
kad jos visos galėtų šauktis
VIESPATIES vardo,
petys į petį jam tarnauti.
- 10 Iš anapus Kušo upių
mano maldautojai, mano
išsklaidytieji¹, neš man
atnašas.
- 11 Tą dieną
nebereiks tau gėdytis
dėl visų tavo darbų, kuriais
man nusidėjai,
nes tada pašalinsiu iš tavęs
tavo išdidžius pagyrūnus,
ir tu daugiau nebesididžiuosi
mano šventajame kalne.
- 12 Bet paliksiu tavyje žmones,
vargu prislėgtus ir
neturtingus,
ir VIESPATIES varde ras
prieglobstį
- 13 Izraelio likutis.
Jie nedarys neteisybės
ir nekalbės melo,
ir nebus rasta jų burnoje
klastingo liežuvio.
Juk jie ganysis ir gulinės,
ir niekas jų negąsdins“.

13 Apr 14,9

VIESPATS džiaugiasi su savo tauta

- 14 Džiūgauk, dukterie Šijona!
Krykštauk, Izraeli!
Linksminkis ir rykauk visa
širdim,
duktėrie Jeruzale!

- 15 VIESPATS tau pašalino teismo
sprendimus,
pasuko į šalį tavo priešus.
Izraelio karalius, VIESPATS,
yra tavyje—
tau nebereikia bijoti pikta.
- 16 Tą dieną bus sakoma Jeruzalei:
„Nebijok, Šijona,
penuleisk savo rankų!
- 17 VIESPATS, tavo Dievas, yra
tavyje—
karžygys, teikiantis pergalę.
Jis linksmingai džiaugsis tavim,
tave atnaujins² mylėdamas,
džiūgaus dėl tavęs
krykštaudamas,
- 18 kaip šventinės sueigos dieną.
Aš atimsiu nuo tavęs
nelaimę,
kad neturėtum kęsti paniekos
dėl jos³.
- 19 Štai aš padarysiu [galą]
visiems tavo prispaudėjams
tuo metu.
Pagelbėsiu šlubuojančiam,
surinksiu tai, kas
išsklaidyta,
ir juos padarysiu giriamais ir
garsiais
visoje žemėje, kur jie buvo
gėdinami.
- 20 Tuo metu jus parvesiu,
tuo metu jus surinksiu,
nes jus padarysiu garsiais ir
giriamais
visose žemės tautose,
atkurdamas jūsų būklę, jums
matant“—
pasakė VIESPATS.

2 GS; M: ramiai laikysis

3 Rk., plg. GS; M: liūdinčius toli nuo šventinės
sueigos aš surinksiu. Jie yra kilę iš tavęs.
Panieka—ją slegianti našta.

CHAGAJAS

VIEŠPATS įsako statyti šventyklą

1 Antraisiais karaliaus Darijaus metais, šeštąjį mėnesį, pirmąją mėnesio dieną, VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagają Sealtielio sūnui Zerubabeliui, Judo valdytojui, ir Jehošadako sūnui Jošuvai¹, vyriausiajam kunigui: **2** Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Šita tauta sako: „Dar neatėjo metas statyti VIEŠPATIES namus““. **3** Tada VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagają:

- 4** „Argi metas jums patiems gyventi lentomis apmuštuose namuose, kai šitie namai tebėra sugriauti?
- 5** Taigi dabar—taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS— pagalvokite apie tai, kaip jums klojasi!
- 6** Jūs daug pasėjote, bet maža suvalėte. Jūs valgote, bet nepasisotinate. Jūs geriate, bet neatsigeriate. Jūs apsivelkate, bet nė vienas nesusyla. O kas dirba už algą, tas dirba [ir deda] į kiaurą maišelį“.
- 7** Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Pagalvokite apie tai, kaip jums klojasi!
- 8** Lipkite į kalnus, parsigabenkite medžių ir statykite namus, Aš juos pamėgsiu ir pasirodysiu [juose] šlovingas“,— pasakė VIEŠPATS.

- 9** „Jūs daug tikejotės o štai tebuvo maža.

Pargabenote į namus, o aš papūčiau į tai. Kodėl?—sako kariuomenių VIEŠPATS.—

Dėl maño namų, kurie tebėra sugriauti, kai kiekvienas iš jūsų bėga [darbuotis] prie savo paties namų.

- 10** Todėl viršum jūsų dangus sulaikė savo rasą, o žemė sulaikė savo derlių.
- 11** Aš pašaukiau sausrą žemei ir kalnams, ir javams, ir jaunam vynu, ir aliejui, ir viskam, ką išaugina dirva, ir žmonėms, ir gyvuliams, ir visam rankų darbui“.

1 Ezr 4,24-5,2; 6,14

Vadų ir tautiečių atsiliepimas

12 Tada Sealtielio sūnus Zerubabelis ir Jehošadako sūnus Jošuva, vyriausiasis kunigas, ir visas tautos likutis paklaūsė VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, būtent pranašo Chagajo žodžių, nes VIEŠPATS, jų Dievas², buvo jį atsiuntęs, ir tauta pabūgo VIEŠPATIES. **13** Tada Chagajas, VIEŠPATIES pasiuntinys, VIEŠPATIES pavestas³, tarė tautai: „Aš esu su jumis!—sako VIEŠPATS““. **14** O VIEŠPATS sužadino Sealtielio sūnaus Zerubabelio, Judo valdytojo, dvasią ir Jehošadako sūnaus Jošuvos, vyriausiojo kunigo, dvasią, ir viso tautos likučio dvasią, ir jie atėję ėmėsi kariuomenių VIEŠPATIES, savo Dievo, namų darbo.

15a Dvidešimt ketvirtąją mėnesio dieną, šeštąjį [mėnesį]...⁴

Pranašo drąsinanti kalba. Būsimoji šventyklos šlovė

215b Antraisiais karaliaus Darijaus metais, **1** septintąjį [mėnesį], dvidešimt pirmąją mėnesio [dieną], VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagają: **2** „Sakyk Šaltielio sūnui Zerubabeliui, Judo valdytojui, ir

2 G+jiems

3 Lit. pasiuntinystės galia

4 Daugelio komentatorių nuomone, 15a skn. paminėta data yra nuotrupa įvado į 2, 15–19 poskyrį, pradžiojeėjusį prieš 2, 1–14 poskyrį.

Jehošadako sūnui Jošuvai, vyriausiajam kunigui, ir¹ tautos likučiai:

- 3 „Kas dar yra išlikęs tarp jūsų, kurs matė šituos namus jų primykšteje šlovėje? Ir kokius jūs matote juos dabar? Argi jie, kokie [dabar] yra— nėra lyg niekas jūsų akyse?”
- 4 O dabar būk drąsus, Zerubabeli!— sako VIESPATS.— Būk drąsus, Jošuva, Jehošadako sūnau, vyriausiasis kunige! Būk drąsi, visą šalies tauta!— sako VIESPATS.— Ir dirbkite, nes aš esu su jumis!— sako kariuomenių VIESPATS.—
- 5 [Ta yra sandora², kurią sudariau su jumis, jums išeinant iš Egipto.]³ Ir mano dvasia visuomet pasiliks tarp jūsų. Nebijokite!

- 6 Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Dar viena, trumpa valandėlė, ir aš sukrėsiu dangų ir žemę, jūrą ir sausumą.”
- 7 Aš taip sukrėsiu visas tautas, jog suplauks visų tautų brangenybės, ir pripildysiu šituos namus šlovės,— pasakė kariuomenių VIESPATS.—
- 8 Man priklauso sidabras ir man auksas,— sako kariuomenių VIESPATS.—
- 9 Didelė bus šitų namų šlovė, vėlesnioji didesnė už pirmąją,— pasakė kariuomenių VIESPATS.— Ir šitoje vietoje aš suteiksiu ramybę,—

sako kariuomenių VIESPATS“.

3 Ezr 3,12 5 Is 29,45-46 6 Hbr 12,26

Suteptų žmonių darbai ir aukojimai nepriimtini Dievui

10 Devintojo mėnesio dvidešimt ketvirtąją dieną, antraisiais Darijaus metais, VIESPATIES žodis atėjo pranasui Chagajui: 11 „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Paklausk kunigus nurodymo: 12 Jei kas neš pašvęstą mėsą savo drabužio skverne ir savo skvernu palies duoną ar viralą, ar vyną, ar aliejų, ar bet kokią valgį, ar tas taps šventas?““ Kunigai atsakė: „Ne“.

13 Tada Chagajas tarė: „Jei kas, susitepęs lavonu, visa tai palies, ar tai taps sutepta?“ Kunigai atsakė: „Taps sutepta“.

14 Tada Chagajas atsiliepė: „„Tokie yra šitie žmonės ir tokia šita tauta mano akivaizdoje,—sako VIESPATS,— ir toks yra visas jų rankų darbas. Ir tai, ką jie ten aukoja, yra sutepta““.

13 Sk 19,11-22

Palaimos pažadas žmonėms, atstatantiems šventyklą

15 „O dabar nuo šios dienos toliau dėmėkitės! Prieš dedant akmenį ant akmens VIESPATIES šventykloje, 16 kaip jums klojosi⁴? Kam nors atėjus prie dvidešimt [saikų] javų krūvos, tebuvo dešimt. Kam nors atėjus prie spaustuvo pasisemti penkiasdešimt [saikų] iš lovio, tebuvo dvidešimt. 17 Aš užgavau jus kūlėmis bei rūdimis ir visą jūsų rankų darbą kruša, tačiau jūs negrižote pas mane⁵,—sako VIESPATS.— 18 Nuo šios dienos toliau dėmėkitės! [Nuo dvidešimt ketvirtosios devintojo mėnesio dienos, tai yra nuo dienos, kai buvo atstatoma VIESPATIES šventykla, dėmėkitės!] 19 Tiesa, sekla tebėra aruode ir vynmedis, figmedis, granatmedis ir alyvmedis dar neneša vaisių. [Tačiau] nuo šios dienos aš [jus] laiminsiu!““.

1 M; GS [įtrp.: visam

2 Rk.: M: drauge su žodžiu

3 ~G

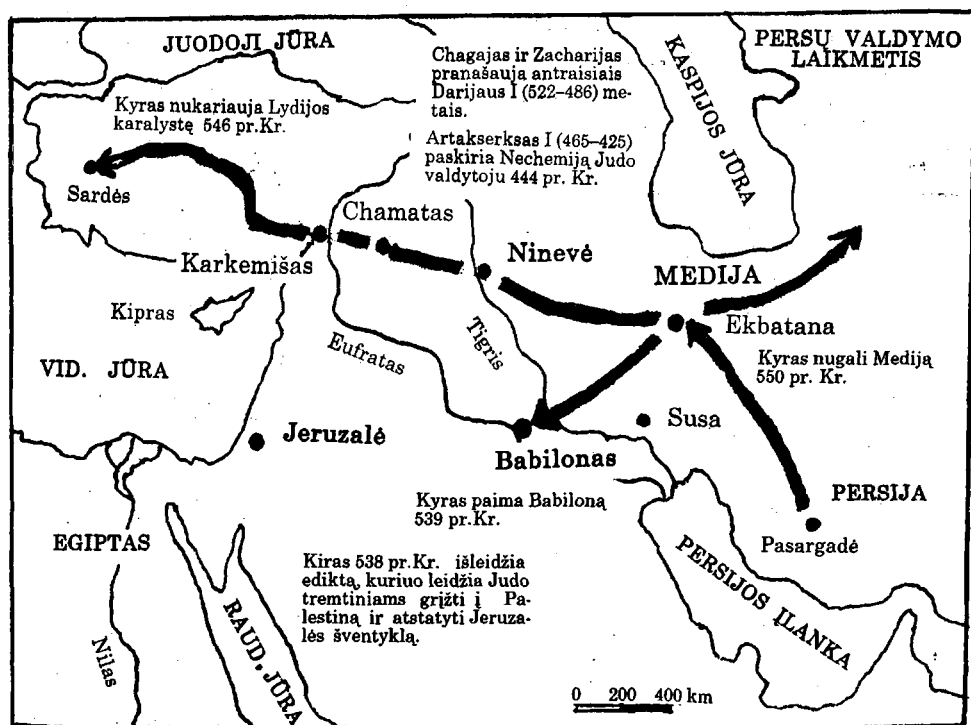
4 G

5 GSTV

Zerubabelis—VIEŠPATIES antspaudo žiedas

20 VIEŠPATIES žodis antrą kartą atėjo Chagajui dvidešimt ketvirtąją mėnesio dieną: 21 „Sakyk Zerubabeliui, Judo valdytojui: „Aš sukursiu dangų ir žemę. Aš nuversiu karalysčių¹ sostus¹ ir sunaikinsiu tautų karalysčių² galybę. Apversiu

kovos vežimus ir jų važiuotojus. Kris žirgai ir jų raiteliai, kiekvienas nuo savo brolio kalavijo. 23 Ta diena,—sako kariuomenių VIEŠPATS,—aš paimsiu tave, Zerubabeli, Šealtielio sūnau, mano tarne,—sako VIEŠPATS,—ir tave padarysiu tarsi antspaudu žiedu, nes tave išsirinkau,—sako kariuomenių VIEŠPATS“.

1 G: karalių sostus.

2 G: karalių

ZACHARIJAS

Paraginimas gręžtis į Dievą

1 Aštuntąjį mėnesį, antraisiais Darijaus metais, VIESPATIES žodis atėjo pranašui Zacharijui, Ido sūnaus Berechijo sūnui:

2 „VIESPATS buvo labai supykęs ant jūsų protėvių. **3** Sakyk jiems: Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Atsigrežkite į mane,—sako kariuomenių VIESPATS,—ir aš atsigrešiu į jus,—pasakė kariuomenių VIESPATS. —

4 Nebūkite, kaip jūsų protėviai, kuriems skelbė ankstesnieji pranašai: Taip pasakė kariuomenių VIESPATS: „Atsigrežkite nuo savo pikto kelių ir nuo savo pikto darbo!“ Bet jie neklaūsė ir nekreipė dėmesio į mane,—sako VIESPATS. — **5** Jūsų protėviai—kur jie yra? O pranašai—ar jie amžinai gyvena?

6 Tačiau mano žodžiai ir mano nuostatai, kuriuos buvau įsakęs savo tarnams pranašams, argi jie nepasivijo jūsų protėvių? Tada jie atsigrežė ir sakė: „Kaip kariuomenių VIESPATS ketino mums daryti, atsižvelgdamas į mūsų kelius ir darbus, taip jis pasiėmė su mumis““.

1 Ežr 4, 24—5, 1; 6, 14

NAKTIES REGĖJIMAI IR PRANAŠYSTĖS (1, 7—6, 8)

Pirmasis regėjimas: raitelis tarp mirtų

7 Vienuoliktojo mėnesio, tai yra šebato mėnesio, dvidešimt ketvirtąją dieną, antraisiais Darijaus metais, VIESPATIES žodis atėjo pranašui Zacharijui, Ido sūnaus Berechijo sūnui, šitokiu būdu: **8** Aš šianakt regėjau [regėjimą]: štai ten buvo vyras, jojantis sarta žirgą. Jis stovėjo tarp mirtų slėnio gilumoje, ir už jo buvo bėri, sarti ir balti žirgai. **9** Aš paklausiau: „Ką reiškia šitie, mano viešpatie?“ Angelas, kalbantis su manim, man tarė: „Aš tau parodysiu, ką šitie reiškia“. **10** Tada vyras, stovintis tarp mirtų, atsiliepė: „Tai yra tie, kuriuos VIESPATS siuntė apeiti žemę“. — **11** „Mes apėjome žemę,

ir štai visa žemė sėdi tyli ir rami“.

12 Tada VIESPATIES angelas prabilo: „Kariuomenių VIESPATIE, iki kol nepasigailėsi Jeruzalės ir Judo miestų, ant kurių rūstavai per tuos septyniasdešimt metų?“ **13** VIESPATS atsakė angelui, kalbančiam su manim, žodžiais, paguodos žodžiais. **14** Paskui angelas, kalbantis su manim, man tarė: „Skelbk! Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:

„Aš aistringai pavyduliauju dėl Jeruzalės ir Šijonos, **15** ir labai rūstaudamas rūstinauos ant tautų, kurios jaučiasi saugios, kurios, man truputį užsirūstinus, pablogino nelaimę.

16 Todėl,—taip pasakė VIESPATS,— aš vėl gręžiuos į Jeruzalę su pasigailėjimu: mano namai bus statomi joje,—sako kariuomenių VIESPATS,— ir matuoklės bus ištiesta ant Jeruzalės“.

17 Dar paskelbk: Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:

„Vėl mano miestai bus pertekę gėrybių. VIESPATS vėl paguos¹ Šijoną ir vėl išsirinks Jeruzalę““.

8 Apr 6, 4 8 Apr 6, 2

Antrasis regėjimas: keturi ragai ir keturi kalviai

2 Paskui aš pakelčiau akis ir regėjau: štai ten buvo keturi ragai! **2** Tada paklausiau angelą, kalbantį su manim: „Ką reiškia šitie?“ Jis man atsakė: „Šitie yra ragai, kurie išsklaidė Judą, Izraelį ir Jeruzalę“. **3** Tada VIESPATS man parodė keturis kalvius. **4** Paklausiau: „Ko šitie ateina daryti?“ Jis atsakė: „Tai ragai, kurie taip išsklaidė Judą, jog niekas nebegalėjo pakelti galvos. Bet šitie atėjo jų išgąsdinti, numušti ragus tautų,

1 G: pasigailės

pakėlusių ragą prieš Judo šalį, kad ją išsklaidytų“.

Trečiasis regėjimas: vyras su matuokle

5 Paskui aš pakėliau akis ir regėjau: štai ten buvo vyras, ir jo rankoje buvo matuoklė. 6 Paklausiau: „Kur tu eini?“ Jis man atsakė: „Jeruzalės matuoti, pamatyti, koks yra jos plotis ir koks jos ilgis“. 7 Ir štai angelas, kalbėjęs su manim, išėjo priekin, o kitas angelas išėjo jo pasitikti 8 ir jam tarė: „Bėk, sakyk tam jauniakčiui ten:

„Jeruzalė bus gyvenama kaip atvira šalis dėl daugybės joje esančių žmonių ir gyvulių.

9 Aš pats jai būsiu,—sako VIESPATS,—supanti ugnies sieną ir pasidarysiu šlovę jos viduje“.

Intarpas: tremtiniai šaukiami grįžti namo

10 „Oi, oi, bėkite iš Žemių šalies!—sako VIESPATS.—

Juk į¹ keturis dangaus vėjus jus paskleidžiau,—sako VIESPATS.—

11 „Oi, Šijona, gelbėkis—tu dukters Babelės gyventoja!“

12 Nes taip pasakė kariuomenių VIESPATS [„kurio šlovė“² siuntė mane], apie tautas, kurios apiplėšė jus:

„Kas paliečia jus, tas paliečia mano³ akies obuolį!“

13 Juk štai aš pamosisi savo ranka prieš juos, ir jie taps grobiu savo vergams“.

Tada žinosite, jog kariuomenių VIESPATS siuntė mane.

14 „Džiūgauk ir linksminkis, dukterie Šijona,

nes štai aš ateinu ir gyvensiu tavyje!“—sako VIESPATS.

15 Daug tautų prisijungs prie VIESPATIES tą dieną ir taps jo⁴ tauta.

Ir „jos gyvens“⁵ tavyje. Tada tu žinosi, jog kariuomenių VIESPATS siuntė mane pas tave.

16 Tada VIESPATS paveldės Judą kaip savo dalį šventojoje šalyje ir vėl išsirinks Jeruzalę.

17 Nutilk, visa žmonija, prieš VIESPATĮ, nes jis pajudėjo iš savo šventosios buveinės!

Ketvirtasis regėjimas: vyriausiasis kunigas Jošuva

3 Paskui jis man parodė vyriausiąjį kunigą Jošuva, stovintį ties VIESPATIES angelu, ir šėtoną, stovintį jo dešinėje, kad jį apkaltintų.

2 VIESPATIES angelas⁶ tarė šėtonui: „Tegul VIESPATS sudraudžia tave, šėtone! Tegul sudraudžia tave VIESPATS, kuris išsirinko Jeruzalę! Argi šitas nėra nuodėguly, ištrauktas iš ugnies?“

3 Jošuva buvo apsilikęs nešvariais drabužiais, kai jis stovėjo ties angelu.

4 Šis atsiliepė ir tarė stovintiems ties juo: „Nuvilkite nuo jo nešvarius drabužius!“ O jam pasakė: „Žiūrėk, aš nuėmiau nuo tavęs tavo kaltę ir tave apvilksiu lininiais drabužiais!“

5 Ir „jis tarė: „Užvyniokite“⁷ švarų turbaną jam ant galvos!“ VIESPATIES angelui čia pat stovint, jie užvyniojo švarų turbaną jam ant galvos ir jį apvilko drabužiais.

6 Tada VIESPATIES angelas užtikrino Jošuva, sakydamas: 7 „Taip pasakė kariuomenių VIESPATS:

„Jei vaikščiosi mano keliais ir man atliksi savo pareigas, tai ir tu valdysi mano namus ir taip pat prižiūrėsi mano kiemus,

1 Lit. pagal

2 Rk.; M: jis po šlovės; arba: po to, kai šlovė

3 Rk.; M: jo

4 GS; M: mano

5 GS; M: aš gyvensiu

6 S; M: VIESPATS

7 SV; M: aš sakiau: „Tegul jie užvynioja

o aš tau leisiu priėti [prie
manęs]
tarp tų, kurie čia
patarnauja“.

- 8 „Klausykis, Jošuva, vyriausiasis
kunige,
tu ir tavo draugai, sėdintys
prieš tave!
Juk jie yra vyrai, ženklina, kas
turi įvykti:
aš atvesiu savo tarną

- 9 Štai akmuo, kurį padėjau ties
tavim¹.
Tas vienas akmuo turi septynias
akis.

Štai aš įrėsiu į jį irąša,—
sako kariuomenių
VIEŠPATIS,—
ir pašalinsiu
tos šalies kaltę
per vieną dieną.

10 Tą dieną,—sako kariuomenių
VIEŠPATIS,—jūs pasikviesite vienas kitą
[sėdėti] po vynmedžių ir po figmedžių“.

1 Ezr 5, 2 1 Apr 12, 10 2 Jud 9 8 Jer 23, 5; 33,
15; Zach 6, 12 10 Mich 4, 4

**Penktasis regėjimas: auksinis žibintas ir
du alyvmedžiai**

4 Angelas, kalbantis su manim, vėl
pažadino mane kaip žmogų, kuris
pažadinas iš miego, 2 ir mane
paklausė: „Ką tu regi?“ Aš atsakiau:
„Regiu: štai žibintas, visas auksinis, ir
aliejaus dubuo jo viršuje. Septyni
žiburiai yra ant jo. Jo viršuje esantys
žiburiai turi po septynis snapelius. 3 Du
alyvmedžiai stovi šalia jo: vienas dubens
dešinėje, o kitas jo kairėje. 4 Aš
atsiliepiu ir sakiau angelui, kalbančiam
su manim: „Ką tie reiškia, mano
viešpatie?“ 5 Angelas, kalbantis su
manim, man atsakė: „Argi nežinai, ką tie
reiškia?“ Aš atsakiau: „Ne, mano
viešpatie“. 6a Man jis paaiškino: 2
10b „Tie septyni yra VIEŠPATIES akys,
apžvelgiančios visą žemę“.

11 Atsiliepdamas jį paklausiau: „Ką

reiškia šitie du alyvmedžiai žibinto
dešinėje ir jo kairėje?“ 12 Aš antrą
kartą atsiliepiu ir jį paklausiau: „Ką
reiškia tuodu alyvmedžių šakelių
kuokštai, kurie per abu auksinius
vamzdelius pila iš savės auksa“? 13 Ir
jis mane paklausė: „Argi nežinai, ką
šitie reiškia?“ Atsakiau: „Ne, mano
viešpatie“. 14 Tada jis tarė: „Tie yra du
pateptieji, patarnaujantys visos žemės
Viešpačiui“.

3 Apr 11, 4 6 Ezr 5, 2 10 Apr 5, 6 11 Apr 11, 4

VIEŠPATIES žodis Zerubabeliui

6b Toks yra VIEŠPATIES žodis
Zerubabeliui:

„Ne galybe
ir ne jėga,
bet mano dvasia⁴!—
pasakė kariuomenių
VIEŠPATIS.—

- 7 „Kas tu esi, didysis kalne?
Prieš Zerubabelį tu esi tik
lyguma!

Jis išneš baigiamąjį⁵ akmenį
aidint šauksmams: „Geros
kloties, geros kloties
jam!“

- 8 Man atėjo VIEŠPATIES žodis:

9 „Zerubabelio rankos padėjo
pamatus šitiems
namams,
jo rankos juos ir užbaigs“.
Tada žinosite, jog kariuomenių
VIEŠPATIS
siuntė mane pas jus.

- 10a „Juk tas, kuris paniekino mažos
pradžios dieną,
džiaugsis matydamas rinktinį
akmenį
Zerubabelio rankoje“.

Šeštasis regėjimas: skrendantis ritinys

5 Paskui vėl pakėliau akis ir regėjau:
Štai skrendantis [rašto] ritinys.

3 T.y. auksaspalvį aliejų

4 tu baigsi statyti VIEŠPATIS namus

5 Arba: ankstesnį (t.y. paimtą iš senosios
šventyklos griuvėsių ir įstatomą į naująją
šventyklą, vaizduojantį nepertraukiamą
naujosios šventyklos ryšį su senąja)

1 Rk.; M: Jošuva

2 M tekste aiškinimą pertraukia 6b-10a skn.
intarpas.

² Jis¹ mane paklausė: „Ką tu regi?“ Aš atsakiau: „Regiu skrendantį dvidešimt mastų ilgio ir dešimt mastų pločio ritinį“.

³ Jis man tarė: „Tai prakeikimas, išeinantis iš visos šalies paviršių, nes kiekvienas vagiantis, kaip užrašyta vienoje [ritinio] pusėje, yra likęs nenubaustas ir kiekvienas kreivai prisiekiantis, kaip užrašyta kitoje jo pusėje, yra likęs nenubaustas.“ ⁴ „Aš jį išleidau,—sako kariuomenių VIESPATIS,—kad jis ateitų į vagies namus ir į namus to, kuris kreivai prisiekia mano vardu, apsinakvotų jo namuose ir juos sunaikintų—ir jų sijąs, ir jų akmenis“.

Septintasis regėjimas: moteris efoje²

⁵ Paskui angelas, kalbantis su manim, išėjo priekin ir man tarė: „Pakelk akis ir pažiūrėk, kas yra tai, kas išeina?“ ⁶ Aš paklausiau: „Kas tai yra?“ Jis atsakė: „Tai yra efa, kuri išeina“. Ir jis pridūrė: „Tai jų kalbė³ visoje šalyje“. ⁷ Štai pasikėlė švininis dangtis, ir štai ten buvo viena moteris, sėdinti efoje. ⁸ Jis tarė: „Tai bedievystė“, ir jis ją įmetė [atgal] į efa ir užmetė švininį akmenį ant jos angos.

⁹ Tada aš pakėliau akis ir regėjau: štai išėjo dvi moterys, ir vėjas buvo jų sparnuose. Jos turėjo sparnus lyg garnio sparnus, ir jos pakėlė efa tarp žemės ir dangaus. ¹⁰ Tada paklausiau angelą, kalbantį su manim: „Kur jos neša efa?“ ¹¹ Jis man atsakė: „Jai statyti namus Šinearo šalyje, ir kai jie bus paruošti, ją ten padės ant jos papėdės“.

Aštuntasis regėjimas: keturi išvažiuojantys vežimai

⁶ Paskui vėl pakėliau akis ir regėjau: štai išvažiavo keturi vežimai iš tarp dviejų kalnų, o tie kalnai buvo žalvariniai kalnai. ² Į pirmąjį vežimą buvo įkinkyti sarti žirgai, ³ į antrąjį vežimą—juodi žirgai, ³ į trečiąjį vežimą—balti žirgai ir į ketvirtąjį vežimą—obuolmušiai žirgai; [visi]

stiprūs. ⁴ Aš atsiliepiu angelui, kalbančiam su manim: „Ką šitie⁴ reiškia, mano vješpatie?“ ⁵ Angelas man atsakė: „Šitie, prisistatę visos žemės Viešpačiui, išvažiuoja į keturias dangaus šalis⁵.“ ⁶ [Vežimas], į kurį įkinkyti sarti žirgai, išvažiuoja į rytų šalį⁶, juodieji žirgai išvažiuoja į žiemų šalį, baltieji išvažiuoja į vakarų šalį⁷ ir obuolmušiai išvažiuoja į pietų šalį“.

⁷ Išėję tie stipruoliai geidė važiuoti, kad pervaziuotų žemę. Tada jis tarė: „Važiukite! Pervaziukite žemę!“ Ir jie pervaziavo žemę. ⁸ Paskui jis man sušuko ir man kalbėjo, sakydamas: „Žiūrėk! Tie, kurie išvažiuoja į žiemų šalį, nuleido VIESPATIES⁸ dviasia žiemų šalyje“.

2 Apr 6, 4 2 Apr 6, 5 3 Apr 6, 2 5 Apr 7, 1

Simbolinis Jošuvos vainikavimas

⁹ Man atėjo VIESPATIES žodis: ¹⁰ „Paimk [dovanas] iš tremtinių, iš Cheldajo, Tobijo ir Jedajo⁹ ir įeik į Šefanijo sūnaus Jošijo namus, kur jie yra atvykę iš Babilono. ¹¹ Paimk sidabrą ir auksą, leisk padaryti [iš jų] vainiką, jį uždėk ant Jehošadako sūnaus Jošuvos, vyriausiojo kunigo, galvos ¹² ir jam sakyk:

Taip pasakė kariuomenių
VIESPATIS:
„Štai vyras, kuris vadinasi
Atžala.

Tš savo paties žemės¹⁰ jis
išžels
ir statys VIESPATIES
šventyklą.

¹³ Jis bus tas, kurs statys
VIESPATIES šventyklą.
Jis bus tas, kurs nešios
karališką garbę,
sėdės soste ir valdys.
Bus kunigas prie jo sosto,
ir taikinga santarvė bus
tarp abiejų.

⁴ T.y. vežimai

⁵ Lit. vėjus

⁶ Rk.

⁷ Lit. į [šalį] už savęs

⁸ Rk.; M: mano

⁹ M+ ir tu pats įeik tą dieną

¹⁰ Lit. Iš po savęs

¹ T.y. angelas aiškintojas

² Efa—tam tikras indas arba talpintuvas, kuriame laikomi grūdai.

³ GS; M: akis

14 O vainikas pasiliks VIEŠPATIES šventykloje kaip Cheldajo, Tobijo, Jedajo ir Šefanijo sūnaus draugiškumo atminimas“.

15 Tolį esantieji ateis ir padės statyti VIEŠPATIES šventyklą. Tada žinosite, jog kariuomenių VIEŠPATS mane siuntė pas jus. Tai įvyks, jei uoliai klausysite VIEŠPATIES, savo Dievo, balso.

12 Jer 23, 5; 33, 15; Zach 3, 8

Klausimas apie pasninką ir pranašo atsakymas

7 Ketvirtaisiais karaliaus Darijaus metais VIEŠPATIES žodis atėjo Zacharijui devintojo mėnesio ketvirtąją dieną, kislevo mėnesį, ² Bēt-Elis atsiuntė Šar-Ešerį ir Regem-Melechą su jo svita, kad palankiai nuteiktų VIEŠPATI ³ ir ¹ pasiklaustų kariuomenių VIEŠPATIES namų kunigų bei pranašų: „Ar man toliau verkti ir pasninkauti penktąjį mėnesį, kaip jau dariau tiek metų?“

4 Man atėjo kariuomenių VIEŠPATIES žodis:

5 „Sakyk visai šalies tautai

ir kunigams:

„Kai pasninkavote ir raudojote penktąjį ir septintąjį [mėnesį]

per šituos septyniasdešimt metų, ar jūs tikrai man pasninkavote?

6 O kai valgote ir kai geriate, ar ne jūs patys esate valgytojai ir ar ne jūs patys gėrėjai?“

7 Ar ne tie yra žodžiai, kuriuos VIEŠPATS skelbė per ankstesnius pranašus, kai Jeruzalė tebebuvo gyvenama ir rami ir kai jos aplinkiniai miestai, Negebas² ir Šefela³ tebebuvo gyvenami?

8 VIEŠPATIES žodis atėjo Zacharijui:

9 „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS:

„Teisingai teiskite ir būkite maloningi bei gailėstingi vienas kitam! 10 Neprišlėkite našlės ir našlaičio, svetimšalio ir beturčio!

Ir nesumanykite pikta vienas prieš kitą savo širdyje!“

11 Bet jie atsiskė [to] paisyti. Jie „atkakliai nugrėžė petį“⁴ ir užkimšo ausis, kad negirdėtų. 12 Ir jie padarė savo širdis tokias kietas, kaip švitras, kad negirdėtų pamokymo ir žodžių, kuriuos kariuomenių VIEŠPATS buvo atsiuntęs savo dvasia per ankstesnius pranašus. Todėl didelė rūstybė atėjo iš kariuomenių VIEŠPATIES. 13 Kaip jie nesiklausė, kai jis šaukė, taip

„ir aš nesiklausysiu, kai jie šauks,—

pasakė kariuomenių VIEŠPATS.—

14 Aš išblaškysiu juos audra po visas tautas, kurių jie nepažino, ir šalis, jų palikta, bus apleista taip, jog niekas šen ir ten nebeis per ją“. Taip jie pavertė meilią šalį dykuma.

VIEŠPATIES pažadas atkurti Jeruzalę ir Judą

8 Atėjo kariuomenių VIEŠPATIES žodis.

2 Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS:

„Aš pavyduliauju dėl Šijonos su dideliu įkarščiu ir su dideliu įniršiu pavyduliauju dėl jos“.

3 Taip pasakė VIEŠPATS:

„Aš vėl atsigrėžiau į Šijoną ir gyvensiu Jeruzalėje.

Tada Jeruzalę vadins Ištikimybės miestu, o kariuomenių VIEŠPATIES kalną— Šventuoju kalnu“.

4 Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS:

„Seneliai ir senelės vėl sėdės

1 S; ~M

2 T.y. Pietų šalis

3 T.y. žemuma, einanti iš šiaurės į pietus tarp Viduržemio jūros ir Judo kalnagūbrio

4 Lit. davė atkaklų petį (t.y. nesidavė pajungiami kaip darbinis gyvulys, kuris priešinasi dedamam jungui)

- Jeruzalės aikštėse,
kiekvienas su lazda rankoje
dėl seno amžiaus¹,
5 o miesto aikštės bus pilnos
berniukų ir mergaičių,
žaidžiančių jo aikštėse“.
- 6 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Nors tai atrodo neįmanoma
šitos tautos likučiui [tomis
dienomis],
ar ir man atrodo
neįmanoma?“—
sako kariuomenių
VIESPATS“.
- 7 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Štai aš išgelbėsiu savo tautą
iš Saulėtekio šalies
ir iš Saulėlydžio šalies,
8 ir juos parvesiu
gyventi Jeruzalėje.
Jie bus mano tauta,
o aš būsiu jų Dievas,
ištikimas ir teisingas“.
- 9 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Būkite drąsūs jūs²,
kurie šitomis dienomis girdite
šituos žodžius
iš burnos pranašų,
kurie [veikė] tuo metu,
kai buvo dėdami kariuomenių
VIESPATIES namų
pamatai
šventyklai atstatyti.
10 Pirm tų dienų žmogus negavo
algos
ir nebuvo atlyginimo už
gyvulį,
o išeinantis ir įeinantis
neturėjo ramybės dėl priešo,
ir aš paleidau visus žmones
vieną prieš kitą.
11 Bet dabar aš nebesielgsiu su
šitos tautos likučiu,
kaip ankstesnėmis
dienomis, —

- sako kariuomenių
VIESPATS. —
- 12 Juk pasėliai tarpsta,
vynmedis duoda savo
vaisius,
žemė duoda savo derlių
ir dangus duoda savo rasą,
ir aš leisiu
šitos tautos likučiu
visa tai pasisavinti.
- 13 Kaip jūs, Judo namai
ir Izraelio namai,
buvote prakeikimo žodis tarp
tautų,
taip aš jums padėsiu,
ir tapsite palaiminimo žodžiu.
Nebijokite!
Būkite drąsūs!“
- 14 Nes taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Kaip aš sumaniau daryti jums
pikta,
kai jūsų tėvai užrūstino
mane,
ir nesigailėjau,—pasakė
kariuomenių
VIESPATS,—
15 taip šiomis dienomis vėl
sumaniau
daryti gera Jeruzalei ir
Judo namams.
Nebijokite!
16 Šitie yra priešakai, kuriuos
turite vykdyti:
Kalbėkite tiesą vienas kitam³
ir darykite taikos teismą
savo vartuose!
17 Neišgalvokite pikta
vienas prieš kitą savo
širdyje
ir nemylėkite melagingos
priesaikos,
nes viso to nekenčiu!“—
sako VIESPATS.
- 18 Man atėjo VIESPATIES žodis:
19 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:
„Ketvirtą mėnesį pasninkas
ir penktą pasninkas,
septintą pasninkas ir
dešimtą pasninkas
pavirs Judo namams džiaugsmu,

1 Lit. dienų daugybės

2 Lit. Tebūna stiprios jūsų rankos—[jūsų]

3 M + dtgr.: tiesą; ~G

linksmybe ir
džiaugsmingomis
sventėmis.

Tik mylėkite tiesą ir taiką!“

20 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS:

„Dargi [atsitiks], kad ateis
tautos

ir daugelio miestų
gyventojai

21 ir kad vieno miesto gyventojai
eis į kitą, sakydami:

„Eite eikime

VIESPATIES palankiai
nuteikti

ir kariuomenių VIESPATIES
pasiklausti!

Eisiu ir aš‘.

22 Ateis daug tautų

ir gausingų nacijų

pasiklausti kariuomenių

VIESPATIES Jeruzalėje

ir VIESPATIES palankiai
nuteikti“.

23 Taip pasakė kariuomenių
VIESPATS: „Tomis dienomis dešimt
vyrų iš visų tautų kalbų nutvers, tai yra
nutvers už skverno, vyrą judėją,
sakydami: „Leisk mums eiti su jumis, nes
girdejome, kad Dievas yra su jumis““.

16 Ef 4, 25

Būsimas Izraelio valdų praplėtimas

9 VIESPATIES žodžio paskelbimas¹.

VIESPATS² Chadracho

šalyje,

o Damaskas jo atilsio vieta!

Nes VIESPACIUI priklauso

Aramo³ akis⁴,

kaip ir⁵ visos Izraelio
gentys,

2 taip pat Chamatas, kurs ribojasi
su juo⁶,

Tyras ir Sidonas, nors jie ir
labai išmintingi!

3 Tyras pasistatė tvirtovę
ir prisikrovė sidabro lyg
dulkių,

ir aukso kaip gatvių purvo.

4 Štai Viešpats atims jo turta

ir numuš į jūrą jo

aplinkmūrį⁷,

o jis pats bus ugnies
surytas.

5 Aškelonas [tai] matys ir nusigąs,

taip pat Gaza, ir ji labai

drebės,

ir Ekronas, nes per nieką

nuėjo jo viltis.

Dings karalius iš Gazos,

Aškelonas liks

negyvenamas,

6 ir mišriakraujė tauta

apsigyvens Ašdode.

Taip paversiu į nieką

filistinų puikybę.

7 Ištraukis jo⁸ kruviną mėsą jam

iš burnos

ir jo šlykštybes iš jo dantų

tarpo.

Jis irgi kaip likutis priklausys

mūsų Dievui

ir bus kaip gentis Jude,

o Ekronas—kaip

jebusiečiai.

8 O aš stovykliausiu prie savo

namų kaip sargyba

[saugoti nuo šen ir ten

pražygiuojančio],

kad nebepereitų per juos

joks tironas,

nes dabar stebiu savo paties

akimis⁹.

1 Jez 17, 1–3; Jer 49, 23–27; Am 1, 3–5 1–4 Jez 23, 1–
18; Ezek 26, 1–28, 26; Joel 3, 4–8; Am 1, 9–10; Mt 11,
21–22; Lk 10, 13–14 6–7 Jez 14, 29–31; Jer 47, 1–7;
Ezek 25, 15–17; Joel 3, 4–8; Am 1, 6–8; Sef 2, 4–7

Mesijo įžengimas į Jeruzalę

9 Garsiai džiūgauk, dukterie

Sijona!

Krykštauk, dukterie

Jeruzale!

Štai tavo karalius ateina pas
tave!

1 Lit. našta (t.y. pranašas jaučiasi verčiamas
priimti ir kitiems perteikti Dievo jam suteiktą
žinią tarsi į įslegiančią našta)

2 Rk.; M: Jis

3 Rk.; M: žmogaus

4 T.y. Damaskas

5 Rk.; M: ir

6 T.y. Damasku

7 Arba: sumuš jūroje jo galybę (t.y. prekybinį
laivyną)

8 T.y. filistino

9 Arba rk.: pažvelgiau į jų vargą.

Jis nuteisintas ir patyręs
pagalbą,
nusižemines¹ ir jojas ant asilo,
ant asilaicio, asilės
jauniklio.

- 10 Jis išnaikins² kovos vežimus iš
Efraimo
ir žirgus iš Jeruzalės,
ir kovos kilpinis bus sulaužytas.
Jis paskelbs taiką tautoms
ir viešpataus nuo jūros iki jūros
ir nuo Upės iki žemės
pakraščių.

9 Mt 21, 5; Jn 12, 15 10 Ps 72, 8

Belaisvių išlaisvinimas

- 11 „Taip pat dėl tavęs, dėka su
tavim sudarytos
sadoros kraujo,
aš išleisiu tavo belaisvius iš
duobės be vandens.
12 Sugrįžkite į tvirtovę,
jūs belaisviai, laukiantys su
viltim³!

Taip pat šiandien skelbiu:
„Aš jums dvigubai
atlyginsiu“.

- 13 Juk įtempiau sau Judą kaip
lanką,
pripildžiau [strėline]
Efraimo.
Aš mostaguosiu [lyg ieti] tavo
sūnus, Šijoną,
prieš tavo sūnus, Graikiją,
ir padarysiu tave kaip
karžygio kalaviją.“
14 VIEŠPATS pasirodys viršum jų,
ir išlėks kaip žaibas jo
strėlė.

Viešpats Jahvė papūs ragą
ir atūs pietų audrose.

- 15 Kariuomenių VIEŠPATS juos
apsaugos.
Jie valgys ir sutryps
svaidyklės akmenis.
Jie pasigėrė triukšmaus kaip
nuo vyno,
bus pilni kaip taurė,
[prisigėrė] kaip aukuro kampai.

- 16 Ir tą dieną VIEŠPATS, jų
Dievas, juos išgelbės
kaip savo tautos bandą.
Kaip⁴ karūnos brangakmeniai
jie žėrės jo šalyje.
17 Tikrai, kokia ji bus šauni ir
kokia graži!
Javai leis tarpti
jaunikaiciams,
o vynas—mergaitėms.

Tik VIEŠPATS duoda lietaus

10

Melskite VIEŠPATĮ lietaus
vėlyvojo lietaus metu!
VIEŠPATS yra tas, kuris daro
audros debesis,
leidžia lietui pilti,
kiekvienam duoda maisto,
lauko daržovių.
2 Bet namų dievukai kalba
netiesą
ir žyniai regi apgaule⁵.
Jie kalba tuščius sapnus,
niekais juos guodžia⁶.
Todėl žmonės turėjo eiti⁷ iš čia
kaip avys,
kurios skursta dėl to, kad
nėra ganytojo.

2 Mt 9, 36; Mk 6, 34

Judo ir Juozapo atkūrimas

- 3 „Prieš ganytojus užsidedė mano
rūstybė,
ir vedančius avinus aš
nubausiu“,
nes kariuomenių VIEŠPATS
rūpinsis
savo kaimene, Judo namais,
ir juos padarys
tarsi savo didingu kovos
žirgu.
4 Iš jo⁸ išeis kertinis akmuo, iš jo
palapinės baslys,
iš jo kovos lankas,
kartu pradingis iš jo bet
koks tironas.
5 Ir jie bus kaip karžygiai:

1 Arba: neturtingas, vargingas, žemo luomo; GT: romus

2 GS; M: Aš išnaikinsiu

3 Lit. vilties belaisviai

4 Rk.; M: nes [kaip]

5 T.y. apgaulingus regėjimus

6 Tekste yra atsiradusi spraga, kur galėjo būti toks sakiny: Kadangi jų protėviai grėžėsi į šituos, o ne į tikrąjį Dievą...

7 T.y. keliauti tremtin

8 T.y. Judo

sutryps kovoje [priešą]
 kaip¹ gatvių purvą.
 Jie kariaus, nes VIESPATS bus
 su jais,
 ir sugėdins jojančius ant
 žirgų.

- 6 „Aš sustiprinsiu Judo namus
 ir išgelbėsiu Juozapo
 namus:
 juos parvesiu, nes jų
 pasigailėsiu,
 ir jie bus, lyg kad niekad
 nebūčiau jų atmetęs,
 nes aš esu VIESPATS, jų
 Dievas, ir juos
 išklausysiu“.
- 7 Kaip karžygys bus efraimai,
 ir jų širdys džiaugsis kaip
 nuo vyno.
 Jų sūnūs tai matys ir džiaugsis.
 Džiūgaus jų širdys
 VIESPACIU.
- 8 „Aš jiems sušvilpsiu ir juos
 surinksiu,
 nes juos išvaduosiu,
 ir jų bus gausu, kaip kad
 buvo.
- 9 Jei juos pasėsiu tarp tautų
 ir tolumose jie atsimins
 mane,
 jie išliks gyvi su savo
 vaikais² ir pargriš.
- 10 Aš juos parvesiu iš Egipto šalies
 ir iš Asirijos juos surinksiu.
 Į Gileado šalį ir Lebanoną juos
 atvesiu,
 ir jiems nebeužteks vietos“.
- 11 Ji³ pereis per sasiaurį⁴,
 ir išdžius visos Nilo gėlmės.
 Asirijos puikybė bus nužeminta,
 ir Egipto skeptras
 pasišalins.
- 12 Jų karžygiska jėga⁵ glūdės
 VIESPATYJE,

ir jo vardų jie didžiūsis⁶
 [—sako VIESPATS].

Pasakėčios žanro patyčių giesmė apie tironų žlugimą

11

- Atidaryk, Lebanone, savo
 vartus,
 kad ugnis surytų tavo
 kedrus!
- 2 Kauk, ėgliau, nes pargriuvo
 kedras,
 nes didingi medžiai
 sunaikinti!
 Kaukite, Bašano ažuolai,
 nes iškirsta neižengiama
 giria!
- 3 Klausykis! Piemenų kaukimas,
 nes nusiaubta jų puikybė⁷.
 Klausykis! Jaunų liūtų
 krioksmas,
 nes sunaikintas Jordano
 aukštamiškis.

Dviejų skirtingų piemenų alegorija

4 Taip pasakė VIESPATS, mano
 Dievas: „Ganyk pjaunamas avis, ⁵ kurių
 savininkai jas pjauna, nesijausdami
 kalti, ir, jei jas parduoda, kiekvienas
 sako: „Pagirtas tebūnie VIESPATS, kad
 praturtėjau!“ Ir jų piemenims negaila jų“.

[⁶ „Nes aš nebesigailėsiu žemės
 gyventojų,—sako VIESPATS;—štai aš
 atiduosiu kiekvieną žmogų į jo artimo
 rankas ir į jo karaliaus rankas. Tie
 sudaužys į šipulius žemę, bet aš
 negelbėsiu iš jų rankų“.] ⁷ Taigi ėmiau
 ganyti avių pirklių pjaunamas avis ir
 pasiėmiau dvi lazdas. Vieną pavadinau
 Malone, o kitą pavadinau Sajunga, ir
 ganiau avis. ⁸ [Ir aš atleidau tris
 piemenis per vieną mėnesį.] Bet aš
 pritrūkau joms kantrybės, taip pat ir
 joms įgrisau. ⁹ Tada sakiau:
 „Nebenoriu jūsų ganyti. Tegul mirštanti
 miršta, tegul žūvanti pražūva, o

1 Kkr. MssT; M: i

2 MTV; G: užaugins savo vaikus

3 T.y. tauta

4 T.y. Sueso įlanka. M + pstb. iš 9, 4: ir jis
 užgaus jūroje

5 Rk.; M: Ir aš juos padarysiu karžygiškai
 stiprius

6 MaG(S); M: vaikščios

7 T.y. kaimenė

išlikusios tegul ryja viena kitos kūną!“

10 Aš paėmiau savo lazda Malonę ir ją perlaužiau, kad tuo panaikintčiau savo sutartį, kurią buvau padaręs su visomis tautomis. 11 Ir kadangi ji tą pačią dieną buvo panaikinta, avių pirkliai; stebėję mano ženklą, suprato, kad tai buvo VIEŠPATIES žodis. 12 Paskui jiems sakiau: „Jei jums atrodo teisinga, mokėkite man algą, o jei ne, nemokėkite!“ Ir jie atsivėrė man algą: trisdešimt sidabrinių. 13 Tada VIEŠPATS man tarė: „Nunesk ją lydytojui—tą ‚brangią‘ kainą, kuria esu jų įvertintas!“ Aš paėmiau trisdešimt sidabrinių ir juos numėčiau VIEŠPATIES namuose lydytojui. 14 Paskui sulaužiau savo antrąją lazda Sąjungą, kad tuo nutraukčiau brolystę tarp Judo ir Izraelio.

15 Tada VIEŠPATS man tarė: „Pasiimk dar kartą piemens, [bet] netikusi¹, reikmenis, 16 nes štai aš prikeliu šalyje piemenį, kuris nesisrūpins paklydusiąja, neieškos pasigendamosios ir negydydys sužeistosios, nešers sveikosios, bet rys riebiosios mėsą ir nuplės net jų nagas.

- 17 Vargas niekingam piemeniui, kuris palieka avis!
Tegul kalavijas sužeidžia jo ranką
ir jo dešinę akį!
Tegul jo ranka džiūte sudžiūva,
ir tegul jo dešinė akis akte apanka!“

12-13 Mt 27, 9-10

Būsimas Jeruzalės užpuolimas ir apgynimas

12 VIEŠPATIES žodžio apie Izraelį paskelbimas².

Sako VIEŠPATS, kuris išplėtė dangų, padėjo pamatus žemei ir sukūrė žmogaus dvasią jame: 2 „Štai aš darau Jeruzalę svirduliavimo taure³ visoms aplinkinėms tautomis. [Taip pat ir apie

Judą: Jis bus prispaustas drauge su Jeruzale.]⁴ 3 Ir tą dieną padarysiu Jeruzalę kilnojamu akmeniu visoms tautomis: visi, kurie jį kels, sunkiai susižels. Ir prieš ją susirinks visos žemės tautos.

4 Tą dieną,—sako VIEŠPATS,— aš užgausiu visus žirgus baugstumu ir jų raitelius panika. Bet Judo namams būsiu atvėręs akis ir visus tautų žirgus užgausiu aklumu. 5 Tada Judo giminės⁵ sau tars: „O kad būtų stiprūs“ Jeruzalės gyventojai per kariuomenių VIEŠPATĮ, savo Dievą!“ 6 Tą dieną padarysiu Judo giminės lyg ugnies dubeniu malkose ir lyg degančiu deglu javų pėduose, ir jos surys dešinėje ir kairėje visas aplinkines tautas. O Jeruzalė⁷ toliau pasiliks savo vietoje, Jeruzalėje“.

7 Bet VIEŠPATS pirmiausia išgelbės Judo palapines, kad Dovydo namų šlovė ir Jeruzalės gyventojų šlovė nebūtų didesnė už Judo.

8 Tą dieną VIEŠPATS apgins Jeruzalės gyventojus, ir labiausiai suklumpantis tarp jų taps tą dieną kaip Dovydas, o Dovydo namai—kaip Dievas, kaip VIEŠPATIES angelas, jų priešakyje.

Perdurtojo apraudojimas

9 Tą dieną aš pasistengsiu sunaikinti visas tautas, atžygiavusias prieš Jeruzalę, 10 ir išliesiu ant Dovydo namų bei Jeruzalės gyventojų malonės ir maldavimo dvasią. Jie žvelgs į mane [ir] tą, kurį jie perdūrė, apraudos, kaip apraudoja vienintelį, ir graudžiai dejuos dėl jo, kaip dejuoja dėl pirmagimio“.

11 Tą dieną bus toks didis raudojimas Jeruzalėje, kaip raudojimas dėl Hadad-Rimono Megido lygumoje. 12 Ir šalis raudos, kiekviena giminė atskirai: Dovydo namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai; Natano namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai, 13 Levio namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai; Šimio giminė atskirai ir jų moterys atskirai; 14 visos kitos giminės,

1 T.y. vaidinančio netikusį (lit. paiką) piemenį

2 Lit. našta; žr. 9,1 išnašą.

3 Arba: slenkščiu; plg.G

4 Vėlesnė pastaba, perkelta iš la

5 Rk.; M: tūkstantininkai

6 Rk.; M: Stiprybė man

7 T.y. Jeruzalės gyventojai

kiekviena giminė atskirai ir jų moterys atskirai“.

10 Jn 19, 37; Apr 1, 7

Jeruzalės apvalymas nuo nuodėmės, stabų ir netikrų pranašų

13 Tą dieną bus šaltinis, atsivėręs Dovydo namams ir Jeruzalės gyventojams, nuo nuodėmės ir netyrumo apsisvalyti.

² „Tą dieną,—sako kariuomenių VIEŠPATIS,—aš išnaikinsiu iš šalies stabų vardus, ir niekas jų nebeminės. Taip pat netikrus pranašus ir netyrą dvasią pašalinsiu iš šalies.

³ Tada, jei kas dar pasirodys kaip pranašas, jo tėvas ir jo motina, jo paties gimdytojai, jam tars: „Tu neturi likti gyvas, nes kalbėjai melą VIEŠPATIES vardu“. Ir, jam pranašaujant, jo tėvas bei jo motina, jo paties gimdytojai, jį perdurs.

⁴ Tą dieną pranašai gėdysis, kiekvienas savo regėjimo, kai pranašaus, ir jie nebeapsivilks ašutiniu apsiaustu, norėdami apgauti. ⁵ Bet jis sakys: „Aš ne pranašas, aš žemdirbys, nes žemės darbu uoliai verčiau¹ nuo pat jaunystės“. ⁶ O jei kas jį paklaus: „Ka reiškia šitie randai ant tavo krūtinės²?“, jis atsakys: „Juos gavau primuštas savo draugų namuose“.

Užgautas piemuo, apvalytas likutis

⁷ „Kalavijau, pabusk prieš mano piemenį, prieš mano bičiulį!“—sako kariuomenių VIEŠPATIS.—

„Tikrai aš užgausiu³ piemenį, ir išsisklaidys avys, ir nukreipsiu savo ranką [net] prieš mažuosius.

⁸ Ir visoje šalyje atsitiks,—sako VIEŠPATIS,—

kad du trečdaliai joje bus sunaikinti, pražus, ir tik trečdalis joje beišliks.

⁹ Bet [ir] tą trečdalį atvesiu į ugnį ir juos valysiu, kaip valo sidabrą,

ir juos mėginsiu, kaip mėgina auksą.

Jis⁴ šauksis mano vardo, o aš jį išklausysiu, ir sakysiu⁵: „Jis mano tauta“, o tas atsakys: „VIEŠPATIS yra mano Dievas“.

7 Mt 26, 31; Mk 14, 27

Kova dėl Jeruzalės VIEŠPATIES diena

14 Štai ateina VIEŠPATIES diena, kai iš tavęs paimtas grobis bus išdalintas tavyje. ² „Mat aš surinksiu visas tautas į Jeruzalę kovai. Miestas bus paimtas, namai apiplėšti, moterys išprievartautos, ir pusė miesto išeis tremtin“. ³ Tada VIEŠPATIS išeis ir kariaus prieš tas tautas, kaip kariaudavo kovos dieną. ⁴ Tą dieną jo kojos atsistos ant Alyvų kalvo, esančio ties Jeruzale ir rytus. Alyvų kalnas bus perskeltas pusiau iš rytų į vakarus labai dideliu slėniu. Viena kalno pusė atsitrauks į žiemius, o kita jo pusė į pietus taip, ⁵ kad Hinomo slėnis bus užverstas, nes Hinomo slėnis paliečia jo šoną⁶. Ir jūs bėgsite, kaip bėgote nuo žemės drebėjimo Judo karaliaus Uzijo dienomis. Tada ateis VIEŠPATIS, mano Dievas, ir visi šventieji su juo⁷.

Nauja Jeruzalė

⁶ Tą dieną nebus nei tems-tančios⁸ dienos šviesos, nei šalčio, nei šalnos⁹. ⁷ bet bus viena ištisa diena. [Ją žino VIEŠPATIS.] Nebus dienos ir nakties [pakaitos], ir [net] vakaro metu bus šviesu. ⁸ Ir tą dieną gyvas¹⁰ vanduo tekės iš Jeruzalės: viena jo pusė į Rytų jūrą, o kita jo pusė į Vakarų jūrą; taip bus vasara ir žiema. ⁹ Ir VIEŠPATIS pasirodys kaip visos žemės karalius. Tą

4 T.y. apvalytas ir išmėgintas trečdalis

5 GS; M: sakiau

6 Rk.; M: Ir jūs bėgsite į kalnų slėnį, nes kalnų slėnis pasieks Ašalį.

7 Dgl. MssGS; M: tavimi

8 Rk.; ~M

9 G, plg. STVSym

10 T.y. versmės

1 Rk.; M: žmogus leido man įsigyti

2 Lit. tarp tavo rankų

3 Rk., plg. G; M: Užgautas

dieną VIEŠPATS bus vienas ir jo vardas vienas.

10 Visa šalis pasikeis, susilygins su Araba¹, nuo Gebos iki Rimono, esančio į pietus nuo Jeruzalės, o ta stovės aukštai ir pasiliks savo vietoje: nuo Benjamino vartų iki Pirmųjų vartų vietos, iki Kertinių vartų, ir nuo Chananelio bokšto iki Karaliaus vyno spaudyklų¹¹ žmonės gyvens joje. Nebebus pasmerkimo sunaikinti, ir Jeruzalė saugiai gyvens.

8 Ezek 47, 1; Jn 7, 38; Apr 22, 1 11 Apr 22, 3

VIEŠPATIES smūgis tautoms

12 O toks bus smūgis, kurį VIEŠPATS suduos visoms tautoms, išžygiavusioms į karą prieš Jeruzalę: jis leis kiekvieno kūnui supūti, jam bestovint ant kojų, jo akys supus savo duobėse ir jo liežuvis supus jo burnoje.¹³ Ir tą dieną juose kils toks didelis VIEŠPATIES sukeltas samyšis, jog vienas nutvers kito ranką ir vieno ranka pakils prieš kito ranką.¹⁴ [Judas irgi kariaus Jeruzalėje.] Tada bus surinkti visų aplinkinių tautų turtai: labai daug aukso, sidabro ir drabužių.¹⁵ Ir toks pat smūgis, kaip šitas smūgis, ištiks

žirgus, mulus, kupranugarius, asilus ir visus gyvulius, esančius tose stovyklose.

Tautų šventkelionės į Jeruzalę

16 Visi, kurie išliks iš visų tautų, žygiavusių prieš Jeruzalę, kas metai trauks aukštyn į Jeruzalę Karaliaus, kariuomenių VIEŠPATIES, garbinti ir Palapinių šventės švesti.¹⁷ O jei kuri iš žemės giminių neatkils į Jeruzalę Karaliaus, kariuomenių VIEŠPATIES, garbinti, ji negaus lietaus.¹⁸ Jei Egipto giminė netrauks aukštyn ir neateis, juos užgaus smūgis², kuriuo VIEŠPATS ištiks tautas, kurios neatkils Palapinių šventės švesti.¹⁹ Tokia bus Egipto bausmė ir bausmė visų tautų, kurios neatkils Palapinių šventės švesti.

20 Tą dieną ant žirgų skambučių bus [įrašas:] „Šventas VIESPACIUI“, ir virtuvai VIEŠPATIES namuose bus laikomi lygiaverčiais su šlakstyklėmis ties aukuru.²¹ Kiekvienas virtuvas Jeruzalėje ir Jude bus šventas kariuomenių VIESPACIUI. Visi aukotojai ateis, paims kurį nors iš jų ir juose virs, ir tą dieną nebebus prekiautojo kariuomenių VIEŠPATIES namuose.

16 Lev 23, 39-43

1 T.y. Jordano žemuma

2 Kl.MssGS; M: jų neužgaus smūgis

MALACHIJAS

1 Paskelbimas¹. VIEŠPATIES žodis Izraeliui per Malachiją.

2 „Aš jus mylėjau,—pasakė VIEŠPATS.—

Bet jūs sakote: „Kaip tu mus mylėjai?“

Argi Ėsavas nebuvo Jokūbo brolis?—sako VIEŠPATS.—

3 Tačiau aš mylėjau Jokūbą, o Ėsavo nekenčiau.

Aš paverčiau jo kalnus dykuma ir jo paveldėtą žemę atidaviau stepių šakalams“.

4 Jei Edomas sakytų: „Mus sutriuškino, bet mes atstatysime griuvėsius“, taip sakytų kariuomenių VIEŠPATS:

„Jie statys, o aš griausiu. Juos vadins „bedievytės sritimi“ ir „tautą, ant kurios VIEŠPATS pyksta per amžius“.

5 Jūsų akys tai matys, ir jūs patys sakysite: „Didis pasirodo VIEŠPATS viršum Izraelio srities!“

2-3 Rom 9,13 2-5 Jez 34,5-17; Jer 49,7-22; Ezek 25,12-14; 35,1-15; Am 1,11-12; Ob 1-14

Kunigų aplaidumas

6 „Sūnus gerbia tėvą ir tarnas savo valdovą.

Taigi jei aš tėvas, kur man daroma garbė?

Ir jei aš valdovas, kur man rodoma pagarba?—

pasakė kariuomenių VIEŠPATS jums, kunigai, kurie niekinate mano vardą,

Bet jūs klausiate: „Kaip mes paniekinome tavo vardą?“

7 —Tuo, kad aukojate ant mano aukuro suteptą maistą!

Jūs klausiate: „Kaip mes sutepėme tavo?“

—Tuo, kad manote, jog VIEŠPATIES stalą galima per nieką laikyti.

8 Mat jei atnešate aklą gyvulį kaip auką, tai „nieko bloga“!³

Ir jei atnešate raišą ar ligotą, tai „nieko bloga“!

Atnešk jį savo valdytojui! Ar tu jam isiteiksi⁴? Ar jis maloniai tave priims?—pasakė kariuomenių VIEŠPATS.—

9 O dabar palankiai nuteikite⁵ Dievą, kad jis būtų mums malonus! Jūs taip darėte.

Ar jis dėl jūsų turėtų būti malonus?—pasakė kariuomenių VIEŠPATS.—

10 O kad dar būtų kas tarp jūsų, kurs uždarytų duris, kad nepakurtumėte mano aukuro veltui!

Aš nemėgstu jūsų,—pasakė kariuomenių VIEŠPATS,—ir nemalonėsiu priimti auką iš jūsų rankų.

11 Tačiau nuo saulėtekio iki saulėlydžio didis yra mano vardas tarp tautų, ir visur atnašaujama smilkoma auka mano vardui, būtent nesutepta auka, nes didis yra mano vardas tarp tautų,—

2 M; G: jį

3 T.y. pareiškiate jį esant neblogo, priimtina Dievui

4 M; G: jam tai patiks

5 liepiama ironiškai

- pasakė kariuomenių
VIESPATS.—
- 12 Bet jūs išniekinate¹ jį,
manydami:
,VIESPATIES stalą galima
sutepti
ir per nieką laikyti [ant] jo
[padėtą] maistą‘.
- 13 Ir jei sakote: „Štai koks
vargas!“,²
jūs supykdotė³ mane,—
pasakė kariuomenių
VIESPATS.—
- Jei atnešate tai, kas pagrobta⁴,
luoša ir ligota,
ir atnešate tai kaip auką,
ar aš turėčiau maloniai tai
priimti iš jūsų rankų?“—
pasakė kariuomenių
VIESPATS.—
- 14 Prakeiktas apgaulusis,
kuris, nors turi savo
bandoje
sveiką patiną ir jį pažada,
tačiau aukoja VIESPAČIUI
sužalotą!
- Nes didis Karalius aš esu,—
pasakė kariuomenių
VIESPATS,—
ir mano vardo bijosi
tautos“.

8 Dt 15,21

Bausmės paskelbimas kunigams

2 O dabar jums, kunigai, galioja šitas
įsakymas:

- 2 „Jei neklausysite
ir nedėsite sau į širdį
duoti garbę mano vardui,—
pasakė kariuomenių
VIESPATS,—
aš pasiūsiu jums prakeikimą
ir prakeiksiu jūsų
palaimas⁵.
Aš jau ir prakeikiau jas,
nes jūs nedėdate to sau į
širdį.

- 3 Štai aš atkirsiu jums ranką⁶
ir apdrabstysiu jums veidą
atmatomis,
jūsų švenčių atmatomis,
ir žmonės nunes jus į jų
krūvą⁷.
- 4 Tada žinosite,
jog aš jums siunčiau
šitą įsakymą,
kad išvertų mano sandora su
Leviu,—
pasakė kariuomenių
VIESPATS.—
- 5 Mano sandora su juo buvo
[tokia]:
gyvenimas ir gerovė⁸—jam
suteikiau juos;
pagarba—jis gerbė mane
ir bijojo mano vardo.
- 6 Tiesos mokymas buvo jo
burnoje,
ir netiesos nerasta jo
lūpose.
Taikingai ir tiesiai jis vaikščiojo
su manim
ir atvertė daugelį nuo
nuodėmės.
- 7 Juk kunigo lūpos išsaugo
žinojimą,
ir mokyimo ieškoma iš jo
burnos,
nes jis yra kariuomenių
VIESPATIES
pasiuntinys.
- 8 Bet jūs nukrypote nuo to kelio,
suklupdėte daugelį [savo]
mokymu.
Jūs panaikinate Levio
sandorą,—
pasakė kariuomenių
VIESPATS.—
- 9 Todėl ir aš jus padarysiu
visos tautos niekinamus ir
žeminamus lygiai taip,
kaip ir jūs nesilaikėte mano
kelių⁹
ir mokydami elgėtės
šališkai“.

1 T.y. padarote nebešventą, profanuojate

2 Kunigai laiko savo pareigų atlikimą
varginančia našta.

3 Lit. įkaitinate

4 Arba: [žvėrių] apdraskyta

5 T.y. pajamas ir privilegijuotą poziciją

6 T.y. pašalinsiu iš kunigystės. M: jums
sudrausiu palikuonis7 Arba rk.: panaudos (lit. paims) jus kaip
keiksmazodį

8 Arba: taika

9 T.y. įstatymo reikalavimų, nusakančių kunigų
elgesio normas ir pareigas

4 Sk 3,11-13 5 Sk 25,12

Prieš mišrias santuokas ir skyrybas

10 Argi mes visi neturime vieno Tėvo?

Argi ne vienas Dievas mus sutvėrė?

Kodėl mes esame vienas kitam neištikimi, išniekindami¹ savo protėvių sandorą?

11 Neištikimai elgėsi Judas, ir tai, kas bjauru, buvo daroma Izraelyje ir Jeruzalėje. Mat Judas suteršė VIESPATIES šventovę,

kuria Jis myli², ir vedė šventimo dievo dukterį.

12 Tegul VIESPATS sunaikina taip darančiam vyrui 'gynėją ir pašnekovą'³ iš Jokūbo palapinių ir atnašaujantį auką kariuomenių VIESPACIUI!

13 Ir antras dalykas, kurį darote, yra toks: jūs apdengiate ašaromis VIESPATIES aukurą, verksmu ir dūsavimu, nes jis nebežiūri daugiau į auką ir jos nebepriima maloniai iš jūsų rankų.

14 Ir jūs klausiate: „Kodėl?“ Todėl, kad VIESPATS buvo liudytojas tarp tavęs ir tavo jaunystės žmonos, kuriai tu likai neištikimas, nors ji yra tavo draugė ir tavo sandoros žmona.

15 Jis juk ne vieną [jį]⁴ sutvėrė, bet kūną [iš jo kūno] jam papildyti⁵. Ir ko jis vienas turėjo siekti? Palikuonių [pagal] Dievo [valią]!

Taigi saugokitės, jei branginate savo gyvybę, ir tegul niekas nelaužo ištikimybės savo⁶ jaunystės žmonai!

16 „Nes aš⁷ nekenčiu skyrybų“, — pasakė kariuomenių VIESPATS, Izraelio Dievas, — taip kaip jei kas apdengtų smurtu⁸ savo drabužį“, — pasakė kariuomenių VIESPATS.

Taigi saugokitės, jei branginate savo gyvybę, ir nebūkite neištikimi!

Dievo teismo diena

17 Jūs įkyrėjote VIESPACIUI savo kalbomis. Jūs klausėte: „Kuo mes įkyrėjome?“ Tuo, kad sakėte: „Kiekvienas piktadarys yra geras VIESPATIES akyse, ir tokie jam patinka“, — arba: „Kur yra teisingumo Dievas?“

3

„Štai aš siunčiu savo pasiuntinį, kad jis paruoštų kelią pirm manęs!

Ir staiga ateis į savo šventyklą Viešpats,

kurio jūs ieškote.

[Ir sandoros angelas, kurio jūs geidžiate, štai jis ateina“, — pasakė kariuomenių VIESPATS.]

2 Bet kas gali iškėsti jo atėjimo dieną, ir kas ištverti, jam pasirodžius?

Nes jis bus kaip lydytojo ugnis ir kaip skalbėjų šarmas.

3 Jis atsisisės kaip lydytojas ir sidabro valytojas

1 Lit. profanuodami, padarydami nebešventą

2 ST: nes jis pamilo

3 Lit. budintį ir atsiliepiantį

4 T.y. Adomą

5 Rk.

6 S; M: tavo

7 Rk.; M: jis [nekenčia]

8 T.y. suteptų pralietu krauju, nužudydamas žmogų

- o VIESPATS dēvējosi ir
klausēsi.
Ir jo akivaizdoje buvo parašyta
atminimo knyga
bijantiems VIESPATIES ir
gerbiantiems jo varda.
17 „Jie man bus,—pasakē
kariuomeniū
VIESPATS,—
tā diena, kai aš veiksiu,
ypatinga nuosavybē.
Ir jū gailēsiuos, kaip gailisi
žmogus
savo jam tarnaujančio
sūnaus.
18 Tada vēl matysite skirtumā
tarp teisiņo ir nedorēlio,
tarp tarnaujančio Dievui
ir jam netarnaujančio.
19¹ Nes štai ateina diena,
deganti kaip krosnis,
kai visi išdidieji
ir visi piktadariai taps
ražienomis,
ir taip juos sudegins ateinanti
diena,—
pasakē kariuomeniū
VIESPATS,—
kad ji nepaliks jiems
nei šaknies, nei šakos.
20 Bet jums, bijantiems

- mano vardo, užtekēs
teisumo saulē su sveikata
savo sparnuose.
Jūs išeisite ir šokinēsite
kaip penimi veršiai,
21 ir mindžiosite bedieviuos, nes jie
bus dulkēs
po jūsu padais
tā diena, kai aš veiksiu“,—
pasakē kariuomeniū
VIESPATS.—

Mozē ir Elijas

- 22 „Laikykite atminti įstatymā
mano tarno Mozēs,
kuriam įsakiau
Chorebe išleisti visam Izraeliui
[galiojančius]
nuostatus ir potvarkius!
23 Štai aš siunčiu jums
pranašā Eliją,
prieš ateinant VIESPATIES
dienai,
didžiajai ir baisiajai.
24 Jis atgrēs tėvų širdis į sūnus
ir sūnų širdis į jų tėvus,
kad atėjēs neužgauciau
šalies visišku sunaikinimu“.

23 Mt 11,14; 17,10-13; Mk 9,11-13; Lk 1,17; Jn 1,21

NAUJASIS TESTAMENTAS

EVANGELIJA PAGAL

MATA

Jėzaus Kristaus genealogija

(Lk 3, 23–38)

1 Jėzaus Kristaus, Dovydo Sūnaus, Abraomo sūnaus, kilmės knyga.

2 Abraomui gimė Izaokas, Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui gimė Judas ir jo broliai, **3** Judui gimė Faresas ir Zara iš Tamaros, Faresui gimė Esromas, Esromui gimė Aramas, **4** Aramui gimė Aminadabas, Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, **5** Salmonui gimė Boasas iš Rachabos, Boasui gimė Jobedas iš Rutos, Jobedui gimė Jesė, **6** o Jesei gimė karalius Dovydas.

Dovydui gimė Saliamonas iš Urijo žmonos, **7** Saliamonui gimė Roboamas, Roboamui gimė Abijas, Abijui gimė Asafas, **8** Asafui gimė Josafatas, Josafatui gimė Joramai, Joramui gimė Ozijas, **9** Ozijui gimė Joatamas, Joatamui gimė Ahazas, Ahazui gimė Hezekijas, **10** Hezekijui gimė Manasė, Manasei gimė Amosas, Amosui gimė Jozijas, **11** Jozijui gimė Jechonijas ir jo broliai ištremimo į Babiloną laikais.

12 Po ištremimo į Babiloną Jechonijui gimė Salatielis, Salatieliui gimė Zorobabelis, **13** Zorobabeliui gimė Abijudas, Abijudui gimė Eliakimas, Eliakimui gimė Azoras, **14** Azorui gimė Sadokas, Sadokui gimė Achimas, Achimui gimė Elijudas, **15** Elijudui gimė Eleazaras, Eleazarui gimė Matanas, Matanui gimė Jokūbas, o **16** Jokūbui gimė Juozapas, vyras Marijos, iš kurios gimė Jėzus, vadinamas Kristumi.

17 Taigi iš viso nuo Abraomo iki Dovydo yra keturiolika kartų, nuo Dovydo iki ištremimo į Babiloną—keturiolika kartų ir nuo ištremimo į

Babiloną iki Kristaus—keturiolika kartų.

11 2 Kar 24, 14–15; 2 Kron 36, 10; Jer 27, 20

Jėzaus Kristaus gimimas

(Lk 2, 1–7)

18 Jėzaus Kristaus gimimas buvo toks: Kai jo motina Marija buvo susižadėjusi su Juozapu, jiems dar „negyvenant kartu“¹, ji buvo rasta nėščia iš Šventosios Dvasios. **19** Bet jos vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas viešai padaryti jai gėdą, sumanė slapčia ją atleisti. **20** Bet jam nusprendus tai padaryti, štai Viešpaties angelas pasirodė jam sapne, sakydamas: „Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes tai, kas joje pradėta, yra iš Šventosios Dvasios. **21** Ji pagimdys sūnų, ir tu jį praminsi Jėzumi, nes jis išgelbės savo žmones iš jų nuodėmių“.

22 O visa tai įvyko, kad išsipildytų, kas Viešpaties pasakytą per pranašą:

23 „Štai mergelė taps nėščia ir pagimdys sūnų, ir jį pramins Emanueliu“—tai išvertus reiškia: „Dievas su mumis“. **24** Atsibudęs Juozapas pasiėlgė taip, kaip jam Viešpaties angelas buvo įsakęs, ir parsivedė į namus savo žmoną. **25** Bet jis negyveno su ja kaip vyras, iki ji pagimdė sūnų, ir jis praminė jį Jėzumi.

18 Lk 1, 27 21 Lk 1, 31 23 Jez 7, 14 25 Lk 2, 21

Išminčių apsilankymas

2 Jėzui gimus Judėjos Betliejuje **2** karaliaus Herodo dienomis, štai išminčiai iš Rytų šalies atvyko į Jeruzalę **2** ir klausinėjo: „Kur yra gimusysis žydų karalius? Mat mes matėme užtektant jo žvaigždę ir atėjome jo pagarbinti“. **3** Tai išgirdęs, karalius Herodas sunerimo ir visa Jeruzalė su juo. **4** Surinkęs visus tautos vyriausiuosius kunigus ir Rašto žinovus, jis teiravosi jų, kur Mesijas turėjęs gimti. **5** Jie jam pasakė: „Judėjos Betliejuje, nes taip pranašo“² parašyta:

6 „O tu, Betliejau, Judo šalie,

1 Lit. nesusiėjus

2 Lit. per pranašą

jokiū būdu nesi mažiausias tarp
Judo kunigaikščių,
nes iš tavęs išeis vadas¹,
kuris ganys mano tautą
Izraelį“.

7 Tada Herodas, slapčia
pasikvietęs išminčius, klausinėdamas
tiksliai iš jų sužinojo žvaigždės
pasirodymo laiką⁸ ir, juos siųsdamas į
Betliejų, tarė: „Kelaukite ir kruopščiai
ieškokite to kūdikio. Jį radę, praneškite
man, kad ir aš nuėjęs jį pagarbinčiau“.
9 Išklause karaliaus, jie iškeliavo. Ir
štai žvaigždė, kurią jie buvo matę
užtekant, traukė pirma jų, kol atėjusi
sustojo viršum tos vietos, kur buvo
kūdikis. 10 Išvydę žvaigždę, jie
džiaugėsi labai dideliu džiaugsmu.
11 Įėję į namus, jie pamatė kūdikį su jo
motina Marija ir parpuolę jį pagarbino.
Jie atidarė savo lobių dėžes² ir pateikė
jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros.
12 Ir, sapne įspėti nebegrižti pas
Herodą, jie kitu keliu sugrižo į savo šalį.

6 Mich 5, 2

Bėgimas į Egiptą

13 Jiems išvykus namo, štai
Viešpaties angelas pasirodė sapne
Juozapui ir tarė: „Kelkis, imk su savim
kūdikį ir jo motiną, bėk į Egiptą ir ten
pasilik, kol aš tau [ką kita] pasakysiu,
nes Herodas rengiasi ieškoti vaikelio,
norėdamas jį nužudyti“.¹⁴ Atsikelejęs jis
nakčia paėmė su savim kūdikį ir jo
motiną, pasitraukė į Egiptą¹⁵ ir ten
išbuvo iki Herodo mirties,—kad įvyktų,
kas Viešpaties pasakyta per pranašą: „Iš
Egipto aš pašaukiau savo sūnų“.

15 Hos 11, 1

Kūdikio išžudymas

16 Tada Herodas, pamatęs, kad jis
išminčių apviltas, labai įnirto, pasiuntęs
[kareivius] išžudė visus berniukus
Betliejuje ir visoje jo srityje, dvejų metų
ir jaunesnius, žiūrėdamas laiko, kurį
klausinėdamas buvo tiksliai sužinojęs iš
išminčių. 17 Tada įvyko, kas pasakyta
per pranašą Jeremiją:

18, „Šauksmas buvo girdimas
Ramoje,
verksmas ir didelis dejavimas:
Rachelė apverkė savo vaikus,
ir ji nenorėjo būti guodžiama,
nes jų nebėra“.

18 Jer 31, 15

Sugrižimas iš Egipto

19 Herodui mirus, štai Viešpaties
angelas pasirodė per sapną Juozapui
Egipte²⁰ ir tarė: „Kelkis, imk su savim
kūdikį bei jo motiną ir kelauk į Izraelio
šalį, nes yra mirę tie, kurie tykojo
kūdikio gyvybės“.²¹ Atsikelejęs jis
paėmė su savim kūdikį bei jo motiną ir
įėjo į Izraelio šalį. 22 Išgirdęs, kad
Archelajus karaliauja Judėjai vietoj
savo tėvo Herodo, jis pabūgo ten vykti.
Sapne įspėtas, jis pasitraukė į Galilėjos
sritį²³ ir nuvykęs apsigyveno mieste,
vardu Nazaretas,—kad įvyktų, kas
pasakyta per pranašus: „Jį vadins
Nazariečiu“.

23 Mk 1, 24; Lk 2, 39; Jn 1, 45 23 Jez 11, 1

Jono Krikštytojo skelbimas

(Mk 1, 1-18; Lk 3, 1-9, 15-17; Jn 1, 19-28)

3 Anomis dienomis pasirodė Jonas
Krikštytojas, skelbdamas Judėjos
tyruose² [ir] sakydamas: „Atgailau-
kite, nes prisiartino dangaus karalystė!“
3 Mat jis yra tas, apie kurį pasakyta per
pranašą Jezają:

„Šaukiančiojo balsas tyruose:
„Taisykite Viešpaties kelią,
tiesinkite jo takus!““

4 Pats Jonas vilkėjo kupra-
nugario plaukų apdaru ir odiniu diržu
buvo susijuosęs strėnas. Jo maistas
buvo skėriai ir laukiniai medus.⁵ Tada
įėjo pas jį Jeruzalė, visa Judėja ir visa
Jordano apylinkė. 6 Išpažindami savo
nuodėmes, jie buvo jo krikštijami
Jordano upėje.

7 Bet pamatęs daug fariziejų ir
sadukiejų, ateinančių pas jį krikštytis,
jis jiems tarė: „Angių išperos, kas
pamokė jus bėgti nuo ateinančios
rūstybės? 8 Tad duokite atgalai

1 Arba: valdovas

2 Lit. lobius

derama¹ vaisių⁹ ir nemanykite sau tarti: „Mes turime tėvą Abraomą“, nes jums sakau: Dievas gali iš šitų akmenų prikelti vaikų Abraomui! ¹⁰ Kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Tad kiekvienas medis, neduodąs gero vaisiaus, nukertamas ir į ugnį įmetamas.

¹¹ Aš, tiesa, jus krikštiju vandeniu atgailai, bet tas, kuris ateina po manęs, yra galingesnis už mane; jo kurpių nesu vertas nešioti. Jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi. ¹² Jo vėtyklė—jo rankoje, ir jis visiškai išvalys savo klojimą. Jis subers savo kviečius į klėtį², o pelus sudegins neužgesinama ugnimi“.

2 Mt 4, 17; Mk 1, 15 3 Jez 40, 3 4 2 Kar 1,8 7 Mt 12, 34; 23, 33 9 Jn 8, 33 10 Mt 7, 19

Jėzaus krikštas

(Mk 1, 9; Lk 3, 21–22)

¹³ Tada Jėzus atvyko iš Galilėjos prie Jordano pas Joną, kad būtų jo pakrikštytas. ¹⁴ Bet šis mėgino jį sulaikyti, tardamas: „Man reikia būti tavo pakrikštytam, o tu ateini pas mane?“ ¹⁵ Bet Jėzus jam atsakė: „Leisk dabar, nes taip mums pridera įvykdyti visą teisybę“. Tada jis³ leido jam. ¹⁶ Pakrikštytas Jėzus tuojau išlipo iš vandens. Štai atsivėrė dangus, ir jis išvydo Dievo Dvasią, sklendžiančią žemyn kaip karvelį ir nusileidžiančią ant jo. ¹⁷ Ir štai balsas iš dangaus sakė: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus“⁴, kurį aš pamėgau“.

17 Pr 22, 2; Ps 2, 7; Jez 42, 1; Mt 12, 18; 17, 5; Mk 1, 11; Lk 9, 35

Jėzaus gundymas

(Mk 1, 12–13; Lk 4, 1–13)

⁴ Tada Jėzus buvo Dvasios nuvestas į tytus, kad būtų velnio gundomas. ² Išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, jis pagaliau išalko. ³ Ir priejęs gundytojas jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, įsakyk, kad šitie akmenys pavirstų duonos kepalais“.

⁴ Bet jis atsakydamas tarė: „Parašyta:

„Ne vien duona žmogus bus gyvas, bet kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Dievo burnos““.

⁵ Tada velnias jį paėmė su savim į šventąjį miestą, jį pastatė ant šventyklos sparnelio⁵ ⁶ ir jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, tai pulk žemyn, nes parašyta:

„Jis savo angelams įsakys apie tave, ir ant rankų jie nešios tave, kad nesusitrenktum kojos į akmenį““.

⁷ Jėzus jam tarė: „Vėl parašyta: „Negundyk Viešpaties, savo Dievo““.

⁸ Velnias vėl jį paėmė su savim į labai aukštą kalną, jam parodė visas pasaulio karalystes bei jų didybę ⁹ ir jam tarė: „Aš tau visa tai duosiu, jei parpuolęs mane pagarbinsi“. ¹⁰ Tada Jėzus jam tarė: „Atstok, šėtone! Nes parašyta: „Viespatį, savo Dievą, garbinsi ir jam vienam tarnausi““.

¹¹ Tada velnias jį paliko, ir štai angelai priejo ir jam tarnavo.

1 Hbr 2, 18.; 4, 15 4 Dt 8, 3 6 Ps 91, 11.12 7 Dt 6, 16 10 Dt 6, 13

Jėzaus skelbimo pradžia

(Mk 1, 1–15; Lk 4, 14–15)

¹² Išgirdęs, kad Jonas suimtas, jis pasitraukė į Galilėją. ¹³ Palikęs Nazaretą, jis atėjo ir apsigyveno Kafarnaume prie jūros, Zabulono ir Neftalio srityje,—¹⁴ kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą Jezają:

¹⁵ „Zabulono šalis ir Neftalio šalis, jūros linkui, anapus Jordano [esančios šalys],

pagonių Galilėja—
¹⁶ tauta, sėdinti tamsoje, išvydo didelę šviesą, ir tiems, kurie sėdėjo mirties šalyje ir šešelyje, užtekdėjo šviesa“.

¹⁷ Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: „Atgailaukite, nes prisiartinio dangaus karalystė!“.

12 Mt 14, 3; Mk 6, 17; Lk 3, 19–20 13 Jn 2, 12 15–16 Jez 9, 1–2 17 Mt 3, 2

1 Lit. vertą atgailos (t.y. tinkamu būdu išreiškiantį atgailą)

2 Kt. Mss: savo klėtį

3 T.y. Jonas

4 Arba: mano Sūnus, Mylimasis

5 Pagal tradiciją, ant šventovės Karališkojo portiko viršaus išsikūlusios dalies

Keturių žvejų pašaukimas

(Mk 1, 16-20; Lk 5, 1-11)

18 Vaikščiodamas palei Galilėjos jūrą, jis pamatė du brolius—Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolių Andriejų—bemetant tinklą į jūrą; mat jie buvo žvejai. 19 Ir jis jiems tarė: „Eikite paskui mane, ir aš jus padarysiu žmonių žvejais“. 20 Jie, palikę tinklus, tuojau nusekė paskui jį. 21 Iš ten toliau paėjęs, jis pamatė kitus du brolius—Jokūbą, Zebediejaus sūnų, ir jo brolių Joną—valtyje su jų tėvu Zebediejumi betaisant savo tinklus, ir jis pašaukė juos. 22 Jie, palikę valtį ir savo tėvą, tuojau nusekė paskui jį.

Jėzus moko, skelbia ir gydo

(Lk 6, 17-19)

23 Ir jis keliavo aplinkui po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas žmonėse visokią ligą ir visokią negalią. 24 Garsas apie jį pasklido visoje Sirijoje, ir nešė pas jį visus įvairiomis ligomis sergančius, kančių suimtus, velnio apsėstus, epileptikus¹ ir paralitikus, ir jis pagydė juos. 25 Ir paskui jį sekė didelės minios iš Galilėjos, Dekapolio, Jeruzalės, Judėjos ir Užjordanės.

23 Mt 9, 35; Mk 1, 39

Kalno pamokslas (5, 1-7, 29)

(Lk 6, 20-23)

5 Pamatęs minias, jis užlipo į kalną. Jam atsisėdus, prie jo priejo jo mokiniai. 2 Ir prabilęs² jis mokė juos, sakydamas:

3 „Palaiminti, kurie 'pripažįsta savo dvasios neturimą'³, nes jų yra dangaus karalystė.

4 Palaiminti liūdintieji, nes jie bus paguosti.

5 Palaiminti romieji, nes jie pavaldės žemei.

6 Palaiminti alkstantieji ir trokštantieji teisybės, nes jie bus pasotinti.

7 Palaiminti gailestingieji, nes jiems bus parodytas gailestingumas.

8 Palaiminti tyraširdžiai, nes jie regės Dievą.

9 Palaiminti taikadariai, nes jie bus vadinami Dievo sūnumis.

10 Palaiminti, kurie persekiojami⁴ dėl teisybės, nes jų yra dangaus karalystė.

11 Esate palaiminti, kai dėl manęs jus užgauliója, persekioja ir meluodami kalba apie jus visokią pikta. 12 Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų atpildas didelis danguje. Juk tokiu pat būdu persekiojo pirm jūsų buvusius pranašus.

4 Jez 61, 2 5 Ps 37, 11 6 Jez 55, 1-2 8 Ps 24, 3-4 10 1 Pet 3, 14 11 1 Pet 4, 14 12 2 Kron 36, 16; Apd 7, 52

Druska ir šviesa

(Mk 9, 50; Lk 14, 34-35)

13 Jūs esate žemės druska. Bet jei druska netenka sūrumo, kuo ją vėl padarys sūria? Ji niekam nebetinka, tik laukan išmesti ir žmonėms sumindžioti.

14 Jūs esate pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas ant kalno. 15 Taip pat neuždega žiburio ir jo nestato po saiku, bet į žibintuvą, ir jis šviečia visiems esantiems namuose.

16 Taip tešviečia jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir garbintų jūsų Tėvą, esantį danguje.

13 Mk 9, 50; Lk 14, 34-35 14 Jn 8, 12; 9, 5 15 Mk 4, 21; Lk 8, 16; 11, 33 16 1 Pet 2, 12

Išstatymo įvykdymas

17 Nemanykite, kad aš atėjęs išstatymo ir pranašų panaikinti; aš atėjau ne panaikinti, bet įvykdyti. 18 Nes iš tiesų jums sakau: kol dangus ir žemė nepranyks, nė vienas jotą⁵ ar brūknelį nepranyks iš išstatymo, iki viskas išsipildys. 19 Todėl, jei kas panaikintų vieną iš šitų mažiausių įsakymų ir taip mokyty žmones, bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje; o kas vykdyty ir mokyty, tas

1 Lit. mėnulio ištiktus

2 Lit. atvėręs savo burną

3 Lit. yra beturčiai dvasia

4 Lit. yra buvę persekiojami

5 T. y. mažiausia raidė. Jotas yra mažiausia hebrajų abėcėlės raidė.

bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje. ²⁰ Nes jums sakau: jei jūsų teisumas žymesniu laipsniu neviršys Rašto žinovų ir fariziejų [teisumo], nieku būdu neįeisite į dangaus karalystę.

18 Lk 16, 17

Žmogūdystė ir pyktis

²¹ Girdėjote, kad sentėviams pasakyta: „Nežudyk“; o kas nužudys, turės atsakyti teismui. ²² Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris pyksta ant savo brolio, turės atsakyti teismui; o kas sakys savo broliui: „Tuščiagalvi!“, turės atsakyti sinedrionui¹; o kas sakys: „Kvaily²!“, turės už tai eiti į ugnies pragarą³. ²³ Taigi, jei tu rengies aukoti savo dovaną ant aukuro ir ten atsimeni, kad tavo brolis turi ką prieš tave, ²⁴ palik savo dovaną ten pat aukuro priešaky, eik, pirma susitaikyk su savo broliu, ir tada atėjęs aukok savo dovaną. ²⁵ Greitai susidraugauk su savo kaltintoju, kol tebesi su juo kelyje, kad kaltintojas neperduotų tavęs teisėjui, o teisėjas—teismo tarnui, ir kad nebūtum įmestas į kalėjimą. ²⁶ Iš tiesų tau sakau: neišeisi iš ten, kol nebūsi sumokėjęs paskutinio skatiko.

21 Iš 20, 13; Dt 5, 17

Svetimoterystė

²⁷ Girdėjote, kad pasakyta: „Nesvetimoteriauk“. ²⁸ Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris pažvelgia į moterį⁴ taip, jog užsigeidžia jos, jau svetimoteriaavo su ja širdyje. ²⁹ O jei tavo dešinioji akis tave verčia nusidėti, išlupk ją ir mesk nuo savęs: tau juk geriau, kad vienas tavo narių žūtų, negu kad visas tavo kūnas būtų įmestas į pragarą. ³⁰ Ir jei tavo dešinioji ranka tave verčia nusidėti, nukirsk ją ir mesk nuo savęs: tau juk geriau, kad vienas tavo narių žūtų, negu kad visas tavo kūnas nueitų į pragarą.

27 Iš 20, 14; Dt 5, 18 ²⁹ Mt 18, 9; Mk 9, 47 ³⁰ Mt 18, 8; Mk 9, 43

Skyrybos

(Mt. 19, 9; Mk 10, 11–12; Lk 16, 19)

³¹ Toliau pasakyta: „Kas atleidžia savo žmoną, tegu jai duoda skyrybų raštą“. ³² Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris atleidžia savo žmoną,—išskyrus paleistuvystės atvejį,—verčia ją svetimauti; ir jei kas atleistąją veda, svetimoteriauja.

31 Dt 24, 1–4; Mt 19, 7; Mk 10, 4 ³² Mt 19, 9; Mk 10, 11–12; Lk 16, 18; 1 Kor 7, 10–11

Priesaikos

³³ Vėl girdėjote, kad sentėviams pasakyta: „Nelaužyk priesaikos“, bet, ištesėk Viešpačiui savo priesaikas“. ³⁴ Bet aš jums sakau: iš viso neprisiekite—nei dangumi, nes jis yra Dievo sostas, ³⁵ nei žeme, nes ji yra jo pakojis, nei Jeruzale, nes ji yra didžiojo Karaliaus miestas. ³⁶ Neprisiek nei savo galva, nes tu negali nė vieno plauko padaryti balto ar juodo. ³⁷ Bet jūsų kalba tebūnie: „Taip, taip“, „ne, ne“; o tai, kas yra daugiau negu tie, yra iš piktojo.

33 Lev 19, 12; Sk 30, 2; Dt 23, 21 ³⁴ Jok 5, 12; Jez 66, 1; Mt 23, 22 ³⁵ Sk 30, 2; Ps 48, 2

Atmokejimas

(Lk 6, 29–30)

³⁸ Girdėjote, kad pasakyta: „Akis už aki“ ir „dantis už danti“. ³⁹ Bet aš jums sakau: nesipriešinkite piktam asmeniui. Atvirkščiai, jei kas tau suduoda per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą. ⁴⁰ Jei kas nori bylinėtis su tavim ir gauti tavo apatinius drabužius, palik jam ir viršutinius. ⁴¹ Ir jei kas tave verčia eiti viena mylia, eik su juo dvi. ⁴² Duok prašančiam ir nenusigręžk nuo norinčio iš tavęs skolintis.

38 Iš 21, 24; Lev 24, 20; Dt 19, 21

Priešų meilė

(Lk 6, 27–28, 32–36)

⁴³ Girdėjote, kad pasakyta: „Mylėk savo artimą ir nekėsk savo priešo“. ⁴⁴ Bet aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už tuos, kurie jus persekioja, ⁴⁵ kad būtumėte savo danguje esančio Tėvo sūnūs, nes jis leidžia savo saulei tekėti ant pikto bei gerų ir lietui lyti ant teisių ir neteisių.

1 Arba: sanhedrinui (t.y. vyriausiajam teismui)

2 Arba: Bedievi (lit. maistininke, atsimetėli)

3 Lit. gehena

4 T.y. ištekejusia moterį, kito žmoną

46 Nes jei temylite tuos, kurie jus myli, kokio atlyginimo begalite laukti¹? Ar ir muitininkai to pat nedaro? 47 Ir jei sveikinate vien savo brolius, ką darote daugiau [už kitus]? Ar ir pagony to pat nedaro? 48 Tad būkite tobuli, kaip ir jūsų danguje esantis Tėvas yra tobulas.

43 Lev 19, 18 46 Lev 19, 2; Dt 18, 13

Išmaldos

6 Žiūrėkite, kad nedarytumėte savo teisių darbų² žmonių akivaizdoje, norėdami būti jų matomi; kitaip negausite atlyginimo iš savo danguje esančio Tėvo.

2 Taigi, kai duodi išmalda, neleisk trimituoti ties savim, kaip daro veidmainiai sinagogose ir gatvėse, kad žmonių būtų giriama. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. 3 Bet kai tu duodi išmalda, tavo kairioji tenežino, ką daro tavo dešinioji, 4 kad tavo išmalda liktų slaptoje, o tavo Tėvas, kuris mato slaptoje, tau atlygins.

1 Mt 23, 5

Malda

(Lk 11, 2-4)

5 Ir kai meldžiatės, nebūkite kaip veidmainiai. Mat jie mėgsta melstis, stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad žmonėms pasirodytų. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. 6 Bet kai tu meldies, įeik į savo kambarį ir, užsirašinęs duris, melsk savo Tėvą, esantį slaptoje, o tavo Tėvas, matantis slaptoje, tau atlygins. 7 Melsdamiesi nedaugiažodžiaukite kaip pagony, nes jie mano būsią išklausti dėl savo daugiakalbystės. 8 Tad³ nebūkite kaip jie, nes jūsų Tėvas žino, ko jums reikia, prieš jums meldžiant jį.

9 Todėl jūs šitaip melskitės:

Mūsų Tėve, kuris esi danguje, tebūnie šventu laikomas tavo vardas.

10 Teateinie tavo karalystė.

Teįvyksta tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje.

11 Kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien

12 ir atleisk mums mūsų kaltes⁴, kaip ir mes esame atleidę savo kaltininkams⁵.

13 Ir nevesk mūsų į pagundą⁶, bet gelbėk mus nuo pikto⁷,

nes tavo yra karalystė, galybė ir garbė per amžius. Amen⁸. 14 Nes jei jūs atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jums atleis jūsų danguje esantis Tėvas. 15 Bet jei neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusižengimų.

5 Lk 18, 10-14 14-15 Mk 11, 25-26

Pasninkas

16 Kai pasninkaujate, nebūkite paniurę kaip veidmainiai, nes jie perkreipia savo veidus, kad pasirodytų žmonėms pasninkauja. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. 17 Bet tu pasninkaudamas pasitėp galvą ir nusiprausk veidą. 18 kad ne žmonėms rodytumeis pasninkaujas, bet savo Tėvui, esančiam slaptoje; o tavo Tėvas, matantis slaptoje, tau atlygins.

Lobiai

(Lk 12, 33-34)

19 Nekraukite sau lobių žemėje, kur kandis bei kirmėlė⁹ suėda ir kur vagys prasikasa ir pavagia. 20 Bet kraukite sau lobius danguje, kur nei kandis, nei kirmėlė nesuėda ir kur vagys neprasikasa ir nepavagia, 21 nes kur yra tavo lobis, ten bus ir tavo širdis.

19 Jok 5, 2-3

Akis—kūno žibury

4 Lit. skolas

5 Lit. skolininkams

6 T.y. neleisk mums pakliūti į pagundą, kuriai neįstengtume atsispirti, ar į situaciją, kurioje pasiduotume pagundai. Arba: Ir neįvesk mūsų į ištyrimą (būtent tokį, kurio negalėtume išverti)

7 Arba: piktojo

8 Šitų žodžių nėra seniausiuose rankraščiuose.

9 Arba: rūdys

1 Lit. kokią atlyginimą turite

2 Lit. teismo

3 T.y. dėl to, kad, taip darydami, jie klysta ir kad jūs turite skirtingai elgtis

(Lk 11, 34-36)

22 Kūno žiburys yra akis. Taigi, jei tavo akis bus sveika, visas tavo kūnas bus šviesus; 23 bet jei tavo akis bus nesveika, visas tavo kūnas bus tamsus. Tad jei tavyje esanti šviesa bus tamsa, kokia didžiulė turėtų būti tamsa!

Dievas ir mamonas

(Lk 16, 13)

24 Niekas negali vergauti dviem savininkams, nes jis arba vieno nekės, o kitą mylės, arba vienam bus atsidavęs, o kitą nieku vers. Jūs negalite tarnauti Dievui ir mamonui¹.

25 Flp 4, 6

Nebūkite susirūpinę

(Lk 12, 22-34)

25 Todėl jums sakau: nebūkite susirūpinę savo gyvybe, [tuo,] ką valgysite [ar ką gersite], nė savo kūnu, kuo vilkėsite. Ar gyvybė ne daugiau už maistą ir kūnas už aprangą?

26 Pažvelkite į dangaus paukščius: jie nei sėja, nei pjauna, nei į kluoną krauna, tačiau jų danguje esantis Tėvas juos išmaitina. Ar jūs nesate daug vertesni už juos? 27 O kuris iš jūsų savo rūpesčiu gali pridėti prie savo amžiaus vieną valandą? 28 Ir kam apranga rūpinatės? Pasiziūrėkite, kaip lauko lelijos auga.

Jos nei dirba, nei verpia. 29 Tačiau jums sakau: nė Saliamonas visame savo puošnume nebuvo apsirengęs kaip bet kuri iš šitų. 30 Taigi, jei Dievas taip ap rengia lauko žolę, kuri šiandien žaliuoja ir rytoj metama į krosnį, ar ne kur kas labiau aprens jus, mažatikiai?

31 Todėl nebūkite susirūpinę ir nesakykite: „Ką valgysime?“, arba: „Ką gersime?“, arba: „Kuo apsirengsime?“

32 Nes viso to geidžia pagony. Jūsų danguje esantis Tėvas juk žino, kad viso to jums reikia. 33 Bet pirma ieškokite jo karalystės ir teisybės, o visa tai bus jums pridėta. 34 Tad nebūkite susirūpinę rytojumi, nes rytojus rūpinsis savim. Pakanka dienai savo pačios vargo.

29 1 Kar 10, 4-7; 2Kron 9, 3-6

Neteiskite

(Lk 6, 37-38, 41-42)

7 Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami, nes kokių teismų teisiatė, tokiu būsite teisiami, ir kokių saiku seikite, tokiu jums bus atseikėta. 3 Kodėl tu žiūri į savo brolio akyje esantį krislį, bet nepastebi savo paties akyje esančio rasto? 4 Arba kaip tu gali sakyti savo broliui: „Leisk man išimti krislį iš tavo akies“, kai štai rastas tavo akyje? 5 Veidmainy, pirma išrask rastą iš savo akies, o paskui žiūrėk, kaip išimti krislį iš tavo brolio akies!

2 Mk 4, 24

Šventenybių išniekinimas

6 Neduokite to, kas šventa, šunims ir nemeskite savo perlų kiaulėms, kad kartais jos nesumintų jų savo kojomis ir atsigrėžusios nesudraskytų jų.

Prašykite, ieškokite, belskite

(Lk 11, 9-13)

7 Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. 8 Nes kiekvienas prašantysis gauna, ieškantysis randa, ir beldžiančiam bus atidaryta. 9 Arba ar yra koks žmogus tarp jūsų, kuris, kai jo sūnus prašys jį duonos, paduos jam akmenį? 10 Arba taip pat, kai šis prašys žuvies, nejaugi paduos jam gyvatę?

11 Taigi, jei jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų dovanų, kaip juo labiau jūsų danguje esantis Tėvas duos gera tiems, kurie jį prašo! 12 Taigi visa, ko norite, kad žmonės jums darytų, ir jūs jiems darykite, nes tai yra įstatymas ir pranašai.

12 Lk 6, 31

Tikri ir netikri mokiniai

(Lk 13, 24)

13 Įeikite pro ankštus vartus, nes platus yra vartai ir erdvus kelias, kuris nuveda į pražūtį, ir daug yra tų, kurie juo įeina³. 14 Kokie ankšti vartai ir koks siauras kelias, kuris nuveda į gyvenimą, ir maža tų, kurie jį randa!

1 T.y. turtui, nuosavybei, pinigams

2 Arba: ūgio vieną uolektį

3 Būtent į vartus

15 Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailiuose, bet viduje yra plėšrūs vilkai. 16 Iš jų vaisių juos pažinsite. Argi skina vynuoges nuo erškėčių ar figas nuo usnių? 17 Taip pat kiekvienas geras medis duoda gerus vaisius, o blogas medis duoda blogus vaisius. 18 Geras medis negali duoti blogų vaisių, nė blogas medis duoti gerų vaisių. 19 Kiekvienas medis, nenešąs gero vaisiaus, yra nukertamas ir įmetamas į ugnį. 20 Taigi iš jų vaisių juos pažinsite.

21 Ne kiekvienas, kuris man sako: „Viešpatie, Viešpatie“, įeis į dangaus karalystę, bet tik tas, kuris vykdo mano danguje esančio Tėvo valią. 22 Daugelis man sakys aną dieną: „Viešpatie, Viešpatie, ar ne tavo vardu pranašavome, ar ne tavo vardu išvarinėjome velnius ir ar ne tavo vardu padarėme daug stebuklų?“ 23 Tada jiems pareikšiu: „Aš niekad jūsų nepažinau. Atstokite nuo manęs, piktadariai!“

24 Taigi kiekvienas, kuris girdi šituos mano žodžius ir juos vykdo, prilygs protingam vyrui, kuris pastatė savo namus ant uolos. 25 Ir liūtis pliaupė, ir upės atplūdo, ir vėjai pūtė bei daužėsi į tuos namus, bet jie nesugriuvo, nes jų pamatai buvo padėti ant uolos. 26 Ir kiekvienas, kuris girdi šituos mano žodžius ir jų nevykdo, prilygs paikam vyrui, kuris pastatė savo namus ant smėlio. 27 Ir liūtis pliaupė, ir upės atplūdo, ir vėjai pūtė bei beldėsi į anuos namus—ir jie sugriuvo, o jų griuvimas buvo trenksmingas“.

28 Kai Jėzus pabaigė šią kalbą¹, minios stebėjosi jo mokymu², nes jis mokė jas kaip turintis galią, o ne kaip jų Rašto žinovai.

19 Mk 3, 10; Lk 3, 9 20 Mt 12, 33 23 Ps 6, 8 28–29 Mk 1, 22; Lk 4, 32

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mk 1, 40–45; Lk 5, 12–16)

8 Kai jis nulipo nuo kalno, didelės minios sekė paskui jį. 2 Ir štai raupsuotas vyras priėjęs parpuolė prieš jį, sakydamas: „Viešpatie, jei norėtum,

gali mane apvalyti“. 3 Ištiesęs ranką, jis palietė jį, tardamas: „Noriu; būk apvalytas!“ Ir tuojuo jis buvo apvalytas nuo savo raupsų. 4 Ir Jėzus jam prisakė: „Žiūrėk, kad niekam nieko nesakytum, bet eik, pasirodyk kunigui ir paaudok dovana, kurią Mozė įsakė, jiems paliudyti“.

4 Lev 14, 1–32

Jėzus pagydo šimtininko tarną

(Lk 7, 1–10; Jn 4, 43–54)

5 Jam įėjus į Kafarnaumą, prie jo priėjo vienas šimtininkas, jį maldaudamas 6 ir sakydamas: „Viešpatie, mano tarnas guli namie paralyžiuotas ir baisiai kenčia“. 7 Jis jam tarė: „Aš atėjęs jį pagydysiu“³. 8 Atsakydamas šimtininkas tarė: „Viešpatie, nesu vertas, kad tu įeitum po mano stogu, bet tik tark žodį, ir mano tarnas pasveiks. 9 Nes ir aš esu žmogus pavaldinys, turintis sau pavaldžių kareivių, ir sakau vienam: „Eik“, ir jis eina, o kitam: „Ateik“, ir jis ateina, ir savo vergui: „Daryk tai“, ir jis daro“. 10 Tai išgirdęs, Jėzus stebėjosi ir tarė paskui sekantiems: „Iš tiesų jums sakau: nė viename neradau tokio didelio tikėjimo—net Izraelyje!“⁴ 11 Bet jums sakau: daugelis ateis iš rytų bei vakarų ir atsisis prie stalo su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu dangaus karalystėje, 12 o karalystės sūnūs bus išmesti į lauke esančią tamsybę. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“. 13 Ir Jėzus tarė šimtininkui: „Eik, teįvyksta tau, kaip tikėjai!“ Ir jo tarnas pasveiko tą pačią valandą.

11 Lk 13, 29 12 Mt 22, 13; 25, 30; Lk 13, 28

Jėzus pagydo Petro uošvę ir kitus

(Mk 1, 29–34; Lk 4, 38–41)

14 Atėjęs į Petro namus, Jėzus pamatė jo uošvę gulintį ir drugio krečiamą. 15 Jis palietė jos ranką, ir drugas atstojo nuo jos. Ji atsikėlė ir jam patarnavo.

16 Vakarui atėjus, atgabeno pas jį daug velnio apsėstų. Jis išvarė dvasias

3 Arba: Ar aš atėjęs turėčiau jį pagydyti?

4 Kt. Mss: nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo!

1 Lit. šituos žodžius

2 Arba: mokslu

žodžiu ir pagydė visus ligonius,—¹⁷ kad išvyktų, kas pasakyta per pranašą Jezają: „Jis pasiėmė mūsų negalias ir nešė mūsų ligas“.

17 Jez 53, 4

Tariamieji mokiniai

(Lk 9, 57–62)

¹⁸ Matydamas minią aplink save, Jėzus įsakė iirtis į kitą krantą.

¹⁹ Priėjęs vienas Rašto žinovas jam tarė: „Mokytojau, sekis paskui tave, kur tik tu eisi!“ ²⁰ Jėzus jam atsakė: „Lapės turi ūrvus ir dangaus paukščiai lizdus, bet Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti“. ²¹ O kitas iš mokinių jam tarė: „Viešpatie, leisk man pirma nueiti ir palaidoti savo tėvą“. ²² Bet Jėzus jam pasakė: „Sek paskui mane ir palik mirusiesiems laidoti savo mirusiuosius“.

Jėzus nuramdo audrą

(Mk 4, 35–41; Lk 8, 22–25)

²³ Jam įlipus į valtį, paskui ji sulipo jo mokiniai. ²⁴ Ir štai jūroje pakilo tokia didelė audra, jog bangos uždengė valtį.¹ Bet jis miegojo. ²⁵ Priėję jie pažadino jį, sakydami: „Viešpatie, gelbėk! Mes žūvame!“ ²⁶ Jis jiems tarė: „Ko esate išsigandę, mažatikiai?“ Tada atsikėlęs jis sutramdė vėjus bei jūrą, ir pasidare mirtina tyła. ²⁷ Žmonės stebėjosi, sakydami: „Kas per vienas yra šitas, kad net vėjai ir jūra jo klauso?“

Jėzus išgydo du velnių apsėstus gadarėnus

(Mk 5, 1–20; Lk 8, 26–39)

²⁸ Kai jis nuplaukė į kitą krantą, i gadarėnų² šalį, jį pasitiko du velnių apsėstieji, išėję iš kapų, labai pavojingi, tokie, kad niekas negalėjo praeiti anuo keliu. ²⁹ Ir štai jie sušuko: „Kas mums darbo su tavim, Dievo Sūnau! Ar čia atėjai pirm laiko mūsų kankinti?“ ³⁰ Toli nuo jų ganėsi gausi kiaulių kaimenė. ³¹ Velniai jį maldavo: „Jei mus išvarai, tai mus pasiųsk į kiaulių kaimenę“. ³² Ir jis jiems tarė: „Eikite!“

Išėję jie įėjo į kiaules. Ir štai visa kaimenė nuskubėjo skardžiu į jūrą ir prigirė vandenyje. ³³ O piemenys pabėgo ir, nuėję į miestą, viską papasakojo ir tai, kas buvo atsitikę apsėstiesiems. ³⁴ Ir štai visas miestas išėjo Jėzaus pasitikti; jį pamatę, jie maldavo, kad jis paliktų jų sritį.

Jėzus išgydo paralitiką

(Mk 2, 1–12; Lk 5, 17–26)

¹ Gilpęs į valtį, jis persiyrė ir atvyko į savąjį miestą. ² Ir štai pas jį atnešė paralitiką, paguldytą ant neštuvų. Pamatęs jų tikėjimą, Jėzus tarė paralitikui: „Būk drąsus, vaikel! Tavo nuodėmės atleistos“. ³ Ir štai kai kurie Rašto žinovai sakė sau: „Šitas piktžodžiauja“. ⁴ Bet Jėzus, žinodamas³ jų mintis, tarė: „Kam mąstote pikta savo širdyse? ⁵ Kas gi lengviau—ar pasakyti: 'Tavo nuodėmės atleistos', ar pasakyti: 'Kelkis ir vaikščiok'? ⁶ Bet kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje galią atleisti nuodėmes—tada jis tarė paralitikui: „Kelkis, imk savo lovą ir eik į savo namus!“ ⁷ Ir atsikėlęs jis nuėjo į savo namus. ⁸ O minios, tai pamačiusios, išsigando ir garbino Dievą, davusį tokią galią žmonėms.

Jėzus pašaukia Matą

(Mk 2, 13–17; Lk 5, 27–32)

⁹ Iš ten eidamas toliau, Jėzus pamatė muitinėje sėdintį žmogų, vardu Matą, ir jam tarė: „Sek paskui mane“. Ir tas pakilęs nuėjo paskui jį.

¹⁰ Jam sėdint namuose prie stalo, štai daugelis muitininkų ir nusidėjėlių atėjo ir atsisėdo su Jėzumi ir jo mokiniais. ¹¹ Tai pamatę, fariziejai tarė jo mokiniams: „Kodėl jūsų Mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?“ ¹² O jis, tai išgirdęs, tarė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, tik ligoniams. ¹³ Verčiau eikite ir pasimokykite, ką tai reiškia: „Noriu gailestingumo, o ne aukos“, nes atėjau ne teisųjų šaukti, bet nusidėjėlių“.

10–11 Lk 15, 1–2 13 Mt 12, 7; Hoš 6, 6

Klausimas apie pasninką

(Mk 2, 18–22; Lk 5, 33–39)

1 T.y. abipus jos aukštai iškilusios bangos ją, esančią lovyje tarp jų, padarė nematoma.

2 Kt. Mss: gerasėnų; vėl kt.: gergesėnų

3 Kt. Mss: matydamas

14 Tada priėjo prie jo Jono mokiniai ir paklausė: „Kodėl mes ir fariziejai pasninkaujame, o tavo mokiniai nepasninkauja?“ 15 Jėzus jiems tarė: „Argi gali vestuviniškai liūdėti, kol su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kai jaunikis bus atimtas nuo jų, ir tada jie pasninkaus. 16 Niekas nededa naujo milo lopo ant palaikio drabužio, nes jo lopinys atplėšia drabužio dalį, ir įplyšimas pasidaro blogesnis. 17 Taip pat nepila jauno vyno į senus vynmaišius; kitaip vynmaišiai plyšta, vynas išteka ir vynmaišiai nueina niekais. Bet jauną vyną pila į naujus vynmaišius, ir abeji išsilaiko“.

Jėzus išgydo kraujoplūdžiu sergančią moterį ir prikelia vadovo dukterį
(Mk 5, 21–43; Lk 8, 40–56)

18 Jam tai jiems bekalbant, štai vienas sinagogos vadovas atėjęs parpuolė prieš jį, sakydamas: „Ką tik mirė mano duktė. Bet ateik, uždėk ant jos savo ranką, ir ji gyvens“. 19 Atsikėlęs Jėzus nusekė paskui jį su savo mokiniiais. 20 Ir štai moteris, dvylika metų sirgusi kraujoplūdžiu, priėjo iš paskos ir palietė jo apsiausto kutą¹. 21 Mat ji sau kalbėjo: „Jei tik paliesiu jo apsiaustą—pasveiksiu“. 22 O Jėzus, atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: „Būk drąsi, dukterie, tavo tikėjimas tave pagydė!“ Ir nuo tos valandos moteris pasveiko. 23 Jėzus, atėjęs į vadovo namus ir pamatęs vamzdininkus ir bruzdančią minią, 24 tarė: „Pasišalinkite, nes mergaitė nėra mirusi, bet miega“. Ir jie išjuokė jį. 25 O kai minia buvo išvaryta, jis įėjęs paėmė ją už rankos, ir mergaitė atsikėlė. 26 Ir garsas apie tai² pasklido po visą tą šalį.

Jėzus pagydo du akluosius

27 Paskui Jėzų, einantį iš ten toliau, sekė du aklieji šaukdami: „Pasiigailėk mūsų, Dovydo Sūnau!“ 28 Jam įėjus į namus, aklieji priėjo prie jo, ir Jėzus jiems tarė: „Ar tikite, kad galiau tai padaryti?“ Jie jam sakė: „Taip,

Viešpatie“. 29 Tada jis palietė jų akis, tardamas: „Teįvyksta jums, kaip jūs tikite!“ 30 Ir jų akys atsivėrė. Ir Jėzus griežtai jiems įsakė: „Žiūrėkite, kad niekas nesužinotų!“ 31 Bet jie išėję paskleidė garsą apie jį po visą tą šalį.

Jėzus pagydo velnio apsėstą nebylį

32 Jiems išeinant, štai atvedė pas jį nebylį, velnio apsėstą. 33 Išvairius velnią, nebylys prakalbo. Ir minios stebėjosi, sakydamos: „Dar niekad tokių dalykų nematyta Izraelyje!“ 34 Bet fariziejai sakė: „Su velnių kunigaikščio pagalba jis išvaro velnius“.

34 Mt 10, 25; 12, 24; Mk 3, 22; Lk 11, 15

Pjūtis ir darbininkai

35 Jėzus ėjo aplinkui per visus miestus ir kaimus, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją³ ir gydydamas visokią ligą bei visokią negalią. 36 Matydamas minias, jis gailejosi jų, nes jos buvo nuilsę ir be pagalbos, „kaip avys be piemens“. 37 Tada jis sakė savo mokiniams: „Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. 38 Tad melskite pjūties Viešpatį, kad jis pasiųstų darbininkų į savo pjūtį“.

35 Mt 4, 23; Mk 1, 39; Lk 4, 44 36 Sk 27, 17; 1 Kar 22, 17; 2 Kron 18, 16; Ezek 34, 5; Zach 10, 2; Mk 6, 34 37–38 Lk 10, 2

Dvylika apaštalu

(Mk 3, 13–19; Lk 6, 12–16)

10 Pasišaukęs savo dvylika mokinių, jis suteikė jiems galią netyroms dvasioms išvaryti ir visokiai ligai bei visokiai negaliai pagydyti. 2 O dvylikos apaštalu vardai yra šitie: pirmas Simonas, vadinamas Petru, ir jo brolis Andriejus, Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis Jonas, 3 Pilypas ir Baltramiejus, Tomas ir muitininkas Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas ir Tadas⁴, Simonas Kananietis ir Judas Iskariotas, kuris ir išdavė jį.

Nurodymai apaštalamis

1 Arba: apsiuvaž
2 Kt. Mss: ją

3 T.y. gerą naujieną

4 Kt. Mss: Lebiejus, vėl kt.: Lebiejus, kuris vadinamas Tadu

(Mk 6, 7-13; Lk 9, 1-6)

5 Šituos dvylika Jėzus išsiuntė, jiems davęs šitokių nurodymų: „Nenukeliaukite pas pagonis ir neįeikite į samariečių miestą. 6 Verčiau eikite pas Izraelio namų pražuvusias avis. 7 Eidami skelbkite: „Dangaus karalystė prisiartino“.

8 Gydykite ligonius, prikelkite numirėlius, apvalykite raupsuotus, išvarkite velnius. Nemokamai gavote, nemokamai duokite.

9 Neparūpinkite sau nei aukso, nei sidabro, nei vario savo diržuose, 10 nei kelionmaišio, nei dviejų apatinių, nei kurpių, nei lazdos, nes darbininkas vertas savo išlaikymo. 11 Į koki tik miestą ar kaimą įeisite, išstirkite, kas jame vertas¹, ir ten pasilikite, kol išvyksite. 12 Įeidami į namus, pasveikinkite² juos. 13 Ir jeigu namai bus verti, tegul jiems ateina jūsų ramybė; bet jeigu nebus verti, tegul jūsų ramybė jums sugrižta. 14 Jei kas jūsų nepriims ir nesiklausys jūsų žodžių, tai, išeidami iš tų namų ar iš to miesto, nusikratykite dulkes nuo kojų. 15 Iš tiesų jums sakau: Sodomos ir Gomoros šaliai bus lengviau pakęsti teismo dieną negu tam miestui.

10 1 Kor 9, 14; 1 Tim 5, 18 14 Apd 13, 51 15 Mt 11, 24; Pr 19, 24-28 7-15 Lk 10, 4-12

Būsimų persekiojimų paskelbimas
(Mk 13, 9-13; Lk 21, 12-17)

16 Štai aš išsiunčiu jus kaip avis tarp vilkų. Tad būkite gudrūs kaip gyvatės ir be klastos kaip karveliai. 17 Bet sergėkitės žmonių, nes jie perduos jus teismams ir jus plaks savo sinagogose. 18 Dėl manęs jūs būsite vedami pas valdytojus ir karalius jiems ir pagonims paliudyti. 19 O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

10 1 Kor 9, 14; 1 Tim 5, 18 14 Apd 13, 51 15 Mt 11, 24; Pr 19, 24-28 7-15 Lk 10, 4-12

Būsimų persekiojimų paskelbimas
(Mk 13, 9-13; Lk 21, 12-17)

16 Štai aš išsiunčiu jus kaip avis tarp vilkų. Tad būkite gudrūs kaip gyvatės ir be klastos kaip karveliai. 17 Bet sergėkitės žmonių, nes jie perduos jus teismams ir jus plaks savo sinagogose. 18 Dėl manęs jūs būsite vedami pas valdytojus ir karalius jiems ir pagonims paliudyti. 19 O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

17 Bet sergėkitės žmonių, nes jie perduos jus teismams ir jus plaks savo sinagogose. 18 Dėl manęs jūs būsite vedami pas valdytojus ir karalius jiems ir pagonims paliudyti. 19 O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

18 Dėl manęs jūs būsite vedami pas valdytojus ir karalius jiems ir pagonims paliudyti. 19 O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

19 O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

20 Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. 21 Brolis brolių išduos mirčiai ir tėvas—vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys.

22 Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo, bet kas išters iki galo, tas bus išgelbėtas. 23 O kai jie persekios jus viename mieste, bėkite į kitą. Iš tiesų jums sakau: jūs nebūsite baigę [pereiti] Izraelio miestų, iki ateis Žmogaus Sūnus.

24 Mokinys nėra aukštesnis už savo mokytoją nė vergas už savo valdovą. 25 Pakanka, jei mokinys prilygsta savo mokytojui, o vergas savo valdovui. Jei jie šeiminingą vadino Beelzebulu, kaip juo labiau jo namiškius!

16 Lk 10, 3 17-20 Mk 13, 9-11; Lk 12, 11-12; 21, 12-15 21 Mk 13, 12; Lk 21, 16 22 Mt 24, 9; Mk 13, 13; Lk 21, 17; Mt 24, 13 24 Lk 6, 40; Jn 13, 16; 15, 20 25 Mt 9, 34; 12, 24; Mk 3, 22; Lk 11, 15

Ko reikia bijoti
(Lk 12, 2-7)

26 Tad nebijokite jų! Nes nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpta, kas nepasidarys žinoma. 27 Ką jums sakau tamsoje, kalbėkite šviesoje, ir ką šnibždamą³ girdite, skelbkite ant stogų. 28 Ir nebijokite tų, kurie užmuša kūną, bet sielos negali užmušti. Verčiau bijokite to, kuris gali ir sielą, ir kūną pražudyti pragare⁴.

29 Ar ne du žvirblius parduoda už skatiką? Tačiau nė vienas iš jų nenukris žemėn be jūsų Tėvo. 30 O jūsų net visi galvos plaukai suskaičiuoti. 31 Todėl nebijokite: jus vertesni už daugybę žvirblių. 32 Taigi kiekviena, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. 33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

29 Ar ne du žvirblius parduoda už skatiką? Tačiau nė vienas iš jų nenukris žemėn be jūsų Tėvo. 30 O jūsų net visi galvos plaukai suskaičiuoti. 31 Todėl nebijokite: jus vertesni už daugybę žvirblių. 32 Taigi kiekviena, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. 33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

30 O jūsų net visi galvos plaukai suskaičiuoti. 31 Todėl nebijokite: jus vertesni už daugybę žvirblių. 32 Taigi kiekviena, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. 33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

31 Todėl nebijokite: jus vertesni už daugybę žvirblių. 32 Taigi kiekviena, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. 33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

32 Taigi kiekviena, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. 33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

33 Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

26 Mk 4, 22; Lk 8, 17 33 2 Tim 2, 12

Atėjau ne taikos, bet kalavijo atnešti
(Lk 12, 51-53; 14, 26-27)

34 Nemanykite, kad aš atėjęs taikos atnešti žemėn. Atėjau ne taikos atnešti, bet kalavijo.

35 Mat atėjau sukirsiinti „žmogaus prieš jo tėvą, dukters prieš jos motiną ir marčios prieš jos anytą,

1 T.y. noringas priimti jus ar jūsų skelbimą

2 Būtent iprastiniu sveikinimu: „Ramybė jums!“

3 Lit. į ausį

4 Lit. gehenoje

36 ir žmogaus priešai bus jo namiškiečiai.

37 Kas tėvą ar motiną myli labiau už mane—nevertas manęs, ir kas sūnų ar dukterį myli labiau už mane—nevertas manęs. 38 Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane—nevertas manęs. 39 Kas laimi savo gyvybę, praranda ją, o kas praranda savo gyvybę dėl manęs, ras ją.

35-36 Mich 7, 6 38 Mt 16, 24; Mk 8, 34; Lk 9, 23 39 Mt 16, 25; Mk 8, 35; Lk 9, 24; 17, 33; Jn 12, 25

Atlyginimai

(Mk 9, 41)

40 Kas jus priima, mane priima, ir kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė. 41 Kas priima pranašą dėl to, kad jis pranašas, gaus pranašo atlyginimą, ir kas priima teisųjį dėl to, kad jis teisusis, gaus teisiotojo atlyginimą. 42 Ir jei kas paduos vienam iš šitų mažųjų vien taure šalto vandens atsigerti dėl to, kad jis mokinys,—iš tiesų jums sakau,—tas tikrai nepraras savo atlyginimo“.

40 Mk 9, 37; Lk 9, 48; 10, 16; Jn 13, 20

Jėzaus atsakymas Jonui Krikštytojui

(Lk 7, 18-35)

11 Kai Jėzus pabaigė duoti nurodymus savo dvylikai mokinių, jis ėjo iš ten toliau mokyti ir skelbti jų miestuose.

2 Jonas, išgirdęs kalėjime apie Kristaus darbus, pasiuntęs [žodį] per savo mokinius, 3 liepė jo paklausti¹: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mes kitu turime laukti?“ 4 Jėzus jiems atsakė: „Eikite ir praneškite Jonui, ką girdite ir matote: 5 aklieji praregi² ir rašieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi ir kurtieji girdi, mirusieji prikeliami ir beturčiams skelbiama evangelija. 6 Ir palaimintas, kas neatsimeta dėl manęs“.

5 Jez 35, 5-6; 61,1

Jėzus giria Joną Krikštytoją

7 Jiems nueinant, Jėzus ėmė kalbėti minioms apie Joną: „Ko išėjote į tyrus pasižiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės? 8 Jei ne, tai ko išėjote

pamatyti? Ar švelniais drabužiais apsilivkusio žmogaus? Štai tie, kurie vilki švelniais drabužiais, yra karalių rūmuose. 9 Bet ko išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip, sakau jums, kur kas daugiau nei pranašo! 10 Šitas yra tas, apie kurį parašyta:

„Štai aš siunčiu pirm tavęs savo pasiuntinį, kuris paruoš tau kelią prieš tave“.

11 Iš tiesų jums sakau: tarp gimusių iš moterų neprikelta didesnio už Joną Krikštytoją, tačiau mažiausiasis dangaus karalystėje yra didesnis už jį.

12 Nuo Jono Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė kenčia smurtą, ir smurtininkai ją sau grobia prievarta.

13 Nes visi pranašai ir įstatymas pranašavo iki Jono, 14 ir, jei norite priimti, jis yra Elisas, kuris turi ateiti.

15 Kas turi ausis³, teklauso!

16 O su kuo aš palyginsiu šitą kartą? Ji panaši į turgavietėsė sėdinčius vaikus, kurie, šaukdami kitiems [vaikams], 17 sako:

„Mes grojome jums lamzdeliais, bet jūs nešokote;

mes giedojome raudas, bet jūs nesimušėte į krūtinę“.

18 Mat ėjo Jonas, nei valgantis, nei geriantis, o jie sako: „Jis velnio apsėstas“. 19 Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, o jie sako: „Štai žmogus rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių draugas!“ O vis dėlto išmintį pateisina jos darbai^{5,6}.

10 Mal 3, 1 12-13 Lk 16, 16 14 Mal 4, 5; Mt 17, 10-13; Mk 9, 11-13

Vargas neatgailaujantiems miestams

(Lk 10, 13-15)

20 Tada jis ėmė barti miestus, kuriuose buvo padaryta daugumas jo galingų darbų, kad jie neatgailavo: 21 „Vargas tau, Chorazine! Vargas tau,

3 Kt. Mss + klausytis

4 Mušimasis į krūtinę—veiksmas, ženklina gedėjimą.

5 Kt. Mss: vaikai

6 T.y. Jėzaus išmintingą mokslą įrodo esant teisingą darbai tų, kurie jį priima ir vykdo.

1 Lit. jam tarė

2 Arba: vėl regi

Betsaida! Nes jei Tyre ir Sidone būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti jumoje, jie seniai būtų atgailavę ašutinėje ir pelenuose. ²² Vis dėlto jums sakau: Tyru ir Sidonui teismo dieną bus lengviau pakęsti negu jums! ²³ Ir tu, Kafarnaume, nejaugi būsi ligi dangaus išaukštintas? Tu nugrimsi¹ ligi hado²! Nes jei Sodomoje būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti tavyje, ji būtų išlikusi iki šios dienos. ²⁴ Vis dėlto jums sakau: Sodomos šaliai teismo dieną bus lengviau pakęsti negu tau“.

21 Jez 23, 1-18; Ezek 26, 1-28; Joel 3, 4-8; Am 1, 9-10; Zach 9, 2-4 28 Pr 19, 24-28; Jez 14, 13-15
24 Mt 10, 15; Lk 10, 12

Vargtančiųjų atgaiva

(Lk 10, 21-22)

²⁵ Anuomet Jėzus atsiliepdamas tarė: „Aš garbinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tu paslėpei tuos dalykus nuo išmintingųjų bei gudriųjų ir juos apreiškei kūdikiams. ²⁶ Taip, Tėve, nes tokia buvo tavo maloni valia“. ²⁷ „Viskas man mano Tėvo perleista. Niekas nepažįsta Sūnaus, tik Tėvas, ir niekas nepažįsta Tėvo, tik Sūnus ir tas, kuriam Sūnus nori jį apreiškinti. ²⁸ Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir nešate sunkias naštas, ir aš jus atgaivinsiu. ²⁹ Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą, — ³⁰ nes mano jungas švelnus ir mano našta lengva“.

27 Jn 1, 18; 3, 35; 10, 15 29 Jer 6, 16

Mokiniai skina varpas šabatos dieną

(Mk 2, 23-28; Lk 6, 1-5)

12 Anuomet Jėzusėjo per javų laukus šabatos dieną. Jo mokiniai buvo alkani ir ėmė skinti varpas bei valgyti. ² Bet fariziejai, tai pamatę, jam tarė: „Žiūrėk, tavo mokiniai daro, ko per šabatą nevalia daryti“. ³ Bet jis jiems sakė: „Ar neskaitėte, kaip pasielgė Dovydas, kai jis ir jo palydovai buvo išalkę? ⁴ Kaip jis įėjo į Dievo namus ir

jie valgė padėtinės duonos³—ko nevalia jam buvo valgyti nė jo palydovams, o vien tik kunigams? ⁵ Arba ar neskaitėte įstatyme, kad per šabatą kunigai šventykloje padaro šabatą nebešventą⁴, o tačiau lieka nekalti? ⁶ Bet jums sakau: čia kas daugiau nei šventykla! ⁷ Bet jei būtumėte supratę, ką reiškia: „Noriu gailestingumo, o ne aukos“, tai nebūtumėte pasmerkę nekaltųjų, ⁸ nes Žmogaus Sūnus yra šabatos viešpats“.

1 Dt 23, 25 3-4 1 Sam 21, 1-6 4 Lev 24, 9 5 Sk 28, 9-10 7 Mt 9, 13; Hos 6, 6

Žmogus nudžiūvusia ranka

(Mk 3, 1-6; Lk 6, 6-11)

⁹ Jisėjo iš ten toliau ir atėjo į jų sinagogą. ¹⁰ Ir štai ten buvo žmogus nudžiūvusia ranka. Ir jie paklausė jį: „Ar valia gydyti šabatos dieną?“—kad galėtų jį apkaltinti. ¹¹ Bet jis jiems tarė: „Kas iš jūsų bus toks žmogus, kuris, turėdamas vieną avį, jei ta šabatos dieną iškris į duobę, jos nenutvers ir neiškels? ¹² Tai kaip daug vertingesnis žmogus už avį! Taigi leistina šabatos dieną daryti gera“. ¹³ Tada jis tarė žmogui: „Ištiesk savo ranką!“ Jis ištiesė, ir ji vėl pasidarė tokia sveika, kaip kita. ¹⁴ Bet fariziejai išėję susimokė⁵, kaip jį pražudyti.

11 Lk 14, 5

Dievo išrinktasis tarnas

¹⁵ Tai sužinojęs, Jėzus pasitraukė iš ten. Daugybė sekė paskui jį, ir jis pagydė juos visus. ¹⁶ Ir jis griežtai jiems įsakė nekelti jo į viešumą,—¹⁷ kad išvyktų, ką pasakyta per pranašą Jezają:

¹⁸ „Štai mano tarnas, kurį išrinkau, mano Mylimasis, kurį pamėgo mano siela. Aš dėsiu ant jo savo Dvasią, ir jis paskelbs tautoms teisingumą.“

¹⁹ Jis nesivaidys ir nešauks;

3 Lit. Akivaizdos duonas (t.y. Dievo akivaizdoje išdėtus ir jam pašvęstus duonos kepalus)

4 T. y. ją profanuoja, dirbdami aukojimo tarnystės darbus

5 Lit. susimokė prieš jį

1 Kt. Mss: būti nugramzdintas

2 T.y. požeminio pasaulio

niekas gatvėse negirdės jo balso.

- 20 Palūžusios nendrės jis nenulauš ir gruzdančio dagčio neužgesins, kol nenuves teisingumo į pergale.

- 21 Ir į jo vardą tautos sudės savo viltis“.

18–21 Jez 42, 1–4

Jėzus ir Beelzebulas

(Mk 3, 20–30; Lk 11, 14–23; 12, 10)

22 Tada atvedė pas jį vieną velnio apsėstą, kuris buvo aklas ir nebylys. Jis taip pagydė jį, jog nebylys galėjo kalbėti ir matyti. 23 Visos minios nesitvėrė iš nustebimo ir sakė: „Bene šitas yra Dovydo Sūnus?“ 24 O tai išgirdę, fariziejai tarė: „Šitas išvaro velnius tik Beelzebulu, velnių valdovu“. 25 Bet jis, žinodamas jų mintis, jiems tarė: „Kiekviena nevieninga¹ karalystė nusiaubinama, ir joks nevieningas miestas ar [jokie nevieningi] namai neišsilaikys. 26 Ir jei šėtonas išvaro šėtoną, tai jis nesutinka su savim. Tai kaip išsilaikys jo karalystė? 27 Ir jei aš Beelzebulu išvarau velnius, tai kuomet jūs sūnūs juos išvaro? Todėl jie bus jūsų teisėjai. 28 Bet jei aš Dievo Dvasia išvarau velnius, tai Dievo karalystė jau yra atėjusi pas jus². 29 Arba kaip kas gali išibrauti į stipruolio namus ir pasigrobtį jo daiktus, jei jis pirma nebus surišęs stipruolio? Tik tada jis gali apiplėšti jo namus. 30 Kas ne su manim, tas prieš mane, ir kas nesurenka su manim—išvaiko³. 31 Todėl jums sakau: kiekviena nusidėjimas ir kiekvienas piktžodžiavimas bus žmonėms atleistas, bet piktžodžiavimas Dvasiai nebus atleistas. 32 Ir jei kas ištars žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista; o kas kalbės prieš Šventąją Dvasią, tam nebus atleista nei šitame amžiuje⁴, nei būsimajame!

24 Mt 9, 34; 10, 25 30 Mk 9, 40 32 Lk 12, 10

Medis ir jo vaisiai

(Lk 6, 43–45)

33 Arba tarkite⁵ medį esant gera—tai ir jo vaisius bus geras; arba tarkite medį esant bloga—tai ir jo vaisius bus blogas, nes medis pažįstamas iš vaisiaus. 34 Angių išperos, kaip jūs, būdami pikti, galite kalbėti gera? Juk burna kalba iš to, ko pertekus širdis. 35 Geras žmogus iš gero lobyno iškelia gera, o piktas žmogus iš pikto lobyno iškelia pikta. 36 O jums sakau: už kiekvieną neapgaltotą⁶ žodį, kurį žmonės kalba, jie turės atsiskaityti teismo dieną, 37 nes pagal savo žodžius būsi išteisintas ir pagal savo žodžius būsi pasmerktas“.

33 Mt 7, 20; Lk 6, 44 34 Mt 3, 7; 23, 33; Lk 3, 7; Mt 15, 18; Lk 6, 45

Jonos ženklas

(Mk 8, 11–12; Lk 11, 29–32)

38 Tuomet kai kurie Rašto žinovai ir fariziejai jam atsiliepė: „Mokytojau, norime, kad parodytum⁷ ženklą“. 39 Bet jis jiems atsakė: „Pikta ir svetimoteriaujanti karta reikalauja ženklo, bet nebus jai duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. 40 Mat kaip Jona išbuvo tris dienas ir tris naktis marių pabaisos pilve, taip ir Žmogaus Sūnus išbus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje. 41 Nineviečiai teismo dieną kelsis su šita karta ir ją pasmerks, nes jie atsakė atgaila į Jonos skelbimą, o štai čia kas nors daugiau negu Jona! 42 Pietų karalienė teismo dieną kelsis su šita karta ir ją pasmerks, nes ji atėjo nuo žemės pakraščių pasiklausyti Saliamono išminties, o štai čia kas nors daugiau negu Saliamonas!“

38 Mt 16, 1; Mk 8, 11; Lk 11, 16 39 Mt 16, 4; Mk 8, 12 40 Jon 1, 17 41 Jon 3, 5 42 1 Kar 10, 1–10; 2 Kron 9, 1–12

Netyros dvasios sugrįžimas

(Lk 11, 24–26)

43 „Kai netyroji dvasia išeina iš žmogaus, ji perkeliauja bevandenės

1 Lit. padalyta prieš save (t.y. nesutarianti, gyvenanti nesantaikoje)

2 Lit. ant jūsų

3 Vaizdas, matyt, paimtas iš avių ganymo.

4 T.y. visame žmonijos gyvenimo laikotarpyje

5 Lit. darykite (būtent prielaida)

6 Arba: nenaudinga

7 Lit. pamatyti iš tavęs

vietas, ieškodama atilsio, bet jo neranda.
 44 Tada ji sako: „Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau“. Parėjusi ji randa juos tuščius, iššluotus ir išpuoštus. 45 Tada ji eina, paima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Ir to žmogaus paskutinioji būklė pasidarė blogesnė už pirmutiniją. Taip bus ir šitai pikta kartai“.

Jėzaus motina ir broliai

(Mk 3, 31–35; Lk 8, 19–21)

46 Jam tebakalbant minioms, štai jo motina ir broliai stovėjo lauke ir norėjo pasikalbėti su juo. [47 Kazkas jam tarė: „Štai tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir nori pasikalbėti su tavim“.] 48 Bet atsakydamas jam, kuris jam tai pasakė, jis tarė: „Kas yra mano motina ir kas mano broliai?“ 49 Ir, ištises ranką į savo mokinius, jis tarė: „Štai mano motina ir mano broliai!“ 50 Nes kas vykdo mano danguje esančio Tėvo valią, tas yra mano brolis, ir sesuo, ir motina“.

Palyginimas apie sėją

(Mk 4, 1–9; Lk 8, 4–8)

13 Tą pačią dieną Jėzus, išėjęs iš namų, atsisėdo pajūryje. 2 Prie jo susirinko tokios didelės minios, jog, įlipęs į valtį, jis atsisėdo, o visi žmonės stovėjo ant kranto. 3 Ir jis daug jiems kalbėjo palyginimais, sakydamas: „Štai sėjas išėjo sėti. 4 Jam besėjant, vieni grūdai nukrito palei kelią ir atskridę paukščiai juos sulesė. 5 O kiti nukrito į uolynę, kur neturėjo daug žemės, ir jie tuojau išdygo, nes neturėjo gilesnio žemės sluoksnio. 6 Bet saulei patekėjus, jie išdegė ir, kadangi neturėjo šaknies, sudžiūvo. 7 Kiti nukrito į erškėčius. Erškėčiai užaugo ir juos nustelbė. 8 Dar kiti nukrito į gerą žemę ir davė derlių: vieni šimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, dar kiti trisdešimteriopą. 9 Kas turi ausis, teklauso!“

2 Lk 5, 1–3

Palyginimų tikslas

(Mk 4, 10–12; Lk 8, 9–10)

10 Prieję mokiniai jį paklausė: „Kodėl palyginimais jiems kalbi?“

11 Bet jis jiems atsakė: „Dėl to, kad jums duota pažinti dangaus karalystės paslaptis, bet jiems neduota. 12 Mat kas turi, tam bus duota, ir jis turės perteklių, bet kas neturi, iš to bus atimta ir tai, ką jis turi. 13 Dėl to aš palyginimais jiems kalbu, kad jie žiūrėdami nemato ir klausydami negirdi ir nesupranta. 14 Taip jiems įvyksta Jezajo pranašystė, kuri sako:

„Jūs girdėte girdėsite, tačiau nesuprasite,
 ir žiūrėte žiūrėsite, tačiau nematysite.“

15 Nes šitos tautos širdis pasidarė bejausmė²,
 jie vos beprigirdi ausimis
 ir užmerkė akis,
 kad kartais nepamatytų
 akimis,
 neišgirstų ausimis,
 nesuprastų širdimi ir
 neatsiverstų,
 ir aš jų nepagydyčiau“.

16 Bet jūsų akys palaimintos, nes jos mato, ir jūsų ausys, nes girdi. 17 Mat, iš tiesų jums sakau, daug pranašų ir teisiųjų geidė išvysti, ką jūs matote, bet neišvydo, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo“.

12 Mt 25, 29; Mk 4, 25; Lk 8, 18; 19, 26 14–15 Jez 6, 9–10 16–17 Lk 10, 23–24

Jėzus aiškina palyginimą apie sėją

(Mk 4, 13–20; Lk 8, 11–15)

18 Taigi pasiklausykite palyginimo apie sėją! 19 Kai kas nors girdi žodį apie karalystę ir jo nesupranta, ateina piktasis ir išplėšia, kas pasėta jo širdyje. Šitas yra pasėtas palei kelią. 20 O pasėtas į uolynę yra tas, kuris girdi žodį ir tuojau su džiaugsmu jį priima. 21 Tačiau jis neturi šaknies ir tėra laikinas. Kilus priešpau dai ar persekiojimui dėl žodžio, jis tuojau atsimeta. 22 Pasėtas į erškėčius yra tas, kuris girdi žodį, bet pasaulio rūpestis ir turtų apgaulė nustelbia žodį, ir tas lieka be vaisiaus. 23 O pasėtas į gerą žemę yra tas, kuris girdi ir supranta

žodį. Jis tikrai neša vaisių: vienas duoda šimteriopą, kitas—šešiasdešimteriopą, dar kitas—trisdešimteriopą“.

Palyginimas apie rauges kviečiuose

24 Jis pateikė jiems dar kitą palyginimą, sakydamas: „Dangaus karalystę galima palyginti su žmogum, pasėjusiu gerą sėklą savo dirvoje. 25 Bet, žmonėms bemiegant, atėjo jo priešas, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo. 26 O kai bambliai išplaukėjo ir pagamino grūdų, tada pasirodė ir raugės. 27 Priėjo šeimininko vergai jį klausė: „Viešpatie, ar ne gerą sėklą pasėjai savo dirvoje? Tai iš kur ji turi raugių?“ 28 Jis jiems tarė: „Priešas tai padarė“. Vergai jam sakė: „Ar tad nori, kad nuėję jas surinktume?“ 29 Bet jis atsakė: „Ne, kad kartais, berinkdami rauges, neišrautumėte kartu su jomis ir kviečių. 30 Leiskite abejiems kartu augti iki pjūties. O pjūties metu pasakysiu pjovėjams: „Pirma surinkite rauges ir jas suriškite į pėdelius sudeginti, o kviečius sugabenkite į mano kluoną““.

Palyginimai apie garstyčių grūdą ir raugą

(Mk 4, 30–32; Lk 13, 18–21)

31 Jis pateikė jiems dar kitą palyginimą, sakydamas: „Dangaus karalystė panaši į garstyčių grūdą, kuri paėmęs žmogus pasėjo savo dirvoje. 32 Jis, tiesa, yra mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs yra didesnis už daržoves ir tampa medžiu, kad net dangaus paukščiai atskrenda ir susisuka lizdus jo šakose“.

33 Jis pasakė jiems dar kitą palyginimą: „Dangaus karalystė panaši į raugą, kuri paėmusi moteris imaišė į tris saikelius miltų, kol visas irūgo“.

34 Visa tai Jėzus kalbėjo minioms palyginimais ir be palyginimo joms nieko nekalbėjo, 35 kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą:

„Aš atversiu savo burną
[kalbėti] palyginimais,
išpasakosiu dalykus, paslėptus
nuo pasaulio sukūrimo“.

36 Tuomet, paleidęs minias, jis parėjo į namus. Prie jo priėjo jo mokiniai ir tarė: „Išaiškink mums palyginimą apie dirvos rauges!“ 37 Jis atsakė: „Gerą sėklą sėjantysis yra Žmogaus Sūnus. 38 Dirva yra pasaulis, gera sėkla—tai karalystės vaikai. Raugės yra piktojo vaikai, 39 o jas pasėjęs priešas—velnias. Pjūtis yra amžiaus¹ pabaiga, o pjovėjai—angelai. 40 Taigi, kaip surenka rauges ir jas sudegina, taip bus amžiaus pabaigoje: 41 Žmogaus Sūnus pasiųs savo angelus, ir jie surinks iš jo karalystės visa, kas veda į nuodėmę, ir tuos, kurie neklauso įstatymo, 42 ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas. 43 Tada teisieji žibės kaip saulė savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis, teklauso!“

Palyginimai apie paslėptą lobį ir brangų perlą

44 Dangaus karalystė panaši į dirvoje paslėptą lobį, kurį radęs žmogus paslėpė. Iš džiaugsmo jis eina, parduoja visa, ką turi, ir nupirka tą dirvą.

45 Vėl dangaus karalystė panaši į pirklių, ieškančių gražių perlų. 46 Radęs vieną brangų perlą, jis nuėjo, pardavė visa, ką turėjo, ir jį nupirko.

Palyginimas apie tinklą

47 Vėl dangaus karalystė panaši į tinklą, išmestą į jūrą ir sugaunantį visokias žuvis. 48 Kai jis buvo pilnas, jie išvilko jį į krantą ir atsisėdę surinko gerąsias ir indus, o blogąsias numetė šalin. 49 Taip bus amžiaus pabaigoje: išeis angelai, išskirs nelabuosius iš teisiųjų 50 ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas.

Seni ir nauji lobiai

51 Ar jūs visa tai supratote?“ Jie jam atsakė²: „Taip“. 52 Jis jiems tarė: „Todėl kiekvienas Rašto žinovas, tapęs dangaus karalystės mokiniu, panašus į šeimininką, kuris iškelia iš savo lobyno nauja ir sena“.

1 T.y. šito pasaulio laikmečio

2 Lit. sako

Nazaretas atmeta Jėzų

(Mk 6, 1-6; Lk 4, 16-30)

53 Kai Jėzus pabaigė šituos palyginimus, jis išvyko iš ten. 54 Atėjęs į savo tėviškę, jis pradėjo juos mokyti jų sinagogoje taip, kad jie stebėjosi ir sakė: „Iš kur šitam tokia išmintis ir stebuklingos galios? 55 Ar šitas ne dailidės sūnus? Ar jo motina nesivadina Marija? Ir ar ne jo broliai Jokūbas, Juozapas, Simonas ir Judas? 56 Ir jo seserys—ar jos ne visos pas mus? Tai iš kur šitam visa tai?“ 57 Ir jie piktinosi juo. Bet Jėzus jiems tarė: „Pranašas niekur kitur negerbiamas, tik savo tėviškėje ir savo namuose“. 58 Ir jis ten nepadarė daug galingų darbų dėl jų netikėjimo.

57 Jn 4, 44

Jono Krikštytojo mirtis

(Mk 6, 14-29; Lk 9, 7-9)

14 Anuomet tetrarchas¹ Herodas išgirdo žinią apie Jėzų, ² ir jis tarė savo tarnams: „Tai Jonas Krikštytojas! Jis prikeltas iš numirusių, ir todėl jame veikia stebuklingos galios“. ³ Mat Herodas buvo Joną suėmęs, surišęs ir pasodinęs į kalėjimą dėl Herodiados, jo brolio Pilypo žmonos., ⁴ nes Jonas jam buvo sakęs: „Tau nevalia jos turėti“. ⁵ Nors Herodas² norėjo jį nužudyti, tačiau bijojo žmonių, nes jie laikė jį pranašu. ⁶ Bet Herodo gimtadienį Herodiados duktė šoko [svečių ratelio] viduryje, ir ji patiko Herodui. ⁷ Todėl jis su priesaika pažadėjo jai duoti, ko tik ji prašysianti. ⁸ Savo motinos primokyta, ji tarė: „Duok man čia dubenyje Jono Krikštytojo galvą!“ ⁹ Karalius nuliūdo, tačiau dėl priesaikų ir drauge pokyliaujančių svečių įsakė ją duoti. ¹⁰ Jis pasiuntė ir nukirsdino Jonui galvą kalėjime. ¹¹ Jo galva buvo atnešta dubenyje ir paduota mergei, o toji ją nunešė savo motinai. ¹² Priėję ju

mokiniai paėmė kūną ir jį palaidojo, ir nuėję pranešė Jėzui.

4 Lev 18, 16; 20, 21 3-4 Lk 3, 19-20

Jėzus pavalgydina penkis tūkstančius

(Mk 6, 30-44; Lk 9, 10-17; Jn 6, 1-14)

13 Tai išgirdęs, Jėzus pasitraukė iš ten valtimi atskirai į tuščią vietą. Tai išgirdusios minios nusekė jį pėsčios iš miestų. ¹⁴ Išlipęs jis išvydo didžiulę minią. Jis gailėjosi jų ir gydė jų ligonius. ¹⁵ Vakaru atėjus, priėjo prie jo mokiniai ir tarė: „Vietovė tuščia, ir valanda³ jau praėjusi. Paleisk minias, kad nuejusios į kaimus nusipirktų maisto“. ¹⁶ Bet Jėzus jiems tarė: „Joms nereikia nueiti — jūs duokite joms valgyti“. ¹⁷ O jie jam sakė: „Mes čia turime tik penkis duonos kepalus ir dvi žuvis“. ¹⁸ Bet jis tarė: „Atneškite man juos čia!“ ¹⁹ Įsakęs minioms susėsti⁴ ant žolės, jis paėmė tuos penkis duonos kepalus ir tas dvi žuvis, pažvelgė į dangų ir padėjo. Sulaužęs jis davė kepalus mokiniams, o mokiniai—minioms. ²⁰ Visi valgė ir pasisotino. Ir surinko, kas buvo likę trupinių, dvylika pilnų pintinių. ²¹ O valgusiųjų buvo kokie penki tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų.

Jėzus eina vandens paviršiumi

(Mk 6, 45-52; Jn 6, 15-21)

22 Jis tuojuo privertė mokinius sulipti į valtį ir pirma jo plaukti į kitą krantą, kol jis atleisias minias. ²³ Ir, atleidęs minias, jis užlipo į kalną sau vienas melstis. Vakaru atėjus, jis ten buvo vienas. ²⁴ O valtis jau buvo per daug stadijų⁵ atstu nuo kranto⁶, mėtoma bangų, nes pūtė priešinis vėjas. ²⁵ Keturta nakties sargybą jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi. ²⁶ O mokiniai, pamatę jį einant jūros paviršiumi, persigando ir sakė: „Tai šmėkla!“ ir iš baimės ėmė šaukti. ²⁷ Bet Jėzus tuojuo prakalbo į juos, sakydamas: „Būkite drąsūs, tai aš; nebijokite!“

3 T.y. metas vakarieniauti

4 Lit. atsisėsti atsilosus, pusiau gulom

5 1 stadija ≈ 185 m

6 Kt. Mss: jūros viduryje

1 T.y. ketvirtos krašto dalies valdytojas

2 Gr. jis

28 Petras jam atsakė: „Viešpatie, jei tai tu, paliepk man ateiti pas tave vandenų paviršiumi“. 29 Jis tarė: „Ateik“. Išlipęs iš valtios, Petras ėjo vandenų paviršiumi ir atėjo pas Jėzų. 30 Bet, matydamas vėją¹, jis nusigando ir, pradėjęs skęsti, sušuko: „Viešpatie, gelbėk mane!“ 31 Tuojau ištiesęs ranką, Jėzus nutvėrė jį ir jam tarė: „Mažatiki, ko suabejojai?“ 32 Ir, jiems įlipus į valtį, vėjas nurimo. 33 O esantieji laive jį pagarbino, tardami: „Tikrai tu esi Dievo Sūnus!“

34 Perplaukę jie išlipo į krantą Genezarete. 35 Jį atpažinę, tos vietos žmonės pasiuntė [žinia] į visą tą apylinkę. Jie atgabeno pas jį visus ligonius³⁶ ir maldavo jį, kad tie gautų tik paliesti jo apsiausto kutą². Ir kurie tik palietė—pasveiko.

Vyresniųjų tradicija

(Mk 7, 1-23)

15 Tuomet atėjo pas Jėzų iš Jeruzalės fariziejai bei Rašto žinovai ir klausė: 2 „Kodėl tavo mokiniai laužo vyresniųjų tradiciją, nes jie nenu-siplauna rankų, kai valgo duoną?“ 3 Bet jis jiems atsakė: „Kodėl ir jūs laužote Dievo įsakymą dėl savo tradicijos? 4 Dievas, pavyzdžiui, yra pasakęs: „Gerbk tėvą ir motiną“; ir: „Kas keikia tėvą ar motiną, turi būti nubautas mirtim“. 5 Bet jūs sakote: „Kas tik sakys tėvui ar motinai: „Tai, ką šalpos būtum gavęs iš manęs, yra [Dievui skirta] dovana“, 6 tam nebereikia gerbti savo tėvo³. Taip jūs padarėte negaliojančią Dievo žodį⁴ dėl savo tradicijos. 7 Veidmainiai, gerai apie jus pranašavo Jezajas, sakydamas:

8 „Šitie žmonės gerbia mane
lūpomis,

bet jų širdis toli nuo manęs.

9 Veltui jie mane garbina,
mokydami žmonių
priesakus kaip doktrinas“.

10 Pasišaukęs žmones, jis jiems tarė: „Klausykitės ir supraskite! 11 Ne kas įeina į burną, suteršia žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai suteršia žmogų“. 12 Tada prieję jo mokiniai jam sakė: „Ar žinai, kad fariziejai, išgirdę tą žodį, pasipiktino?“ 13 Bet jis atsakė: „Kiekvienas augalas, kurio nepasodino mano danguje esantis Tėvas, bus išrautas. 14 Palikite juos! Jie akli aklujų⁵ vadovai. O jei aklas ves aklą, abu įkris į duobę“. 15 Bet atsiliepdamas Petras jam tarė: „Išaiškink mums tą palyginimą“. 16 Jis atsakė: „Ar ir jūs dar tokie nesupratingi? 17 Ar nepastebite, kad visa, kas įeina į burną, nueina į pilvą ir išvietėn išmetama? 18 O kas išeina iš burnos, išeina iš širdies, ir tai suteršia žmogų. 19 Nes iš širdies išeina piktos mintys, žmogžudystės, svetimoteriavimai, paleistuvystės, vagystės, melagingi liudijimai, piktžodžiavimai. 20 Šitie yra dalykai, kurie suteršia žmogų; bet valgymas neplautomis rankomis nesuteršia žmogaus“.

4 Iš 20, 12; Dt 5, 16; 1 š 21, 17; Lev 20, 9 8-9 Jez 29, 13 14 Lk 6, 39 18 Mt 12, 34

Kanaanietės tikėjimas

(Mk 7, 24-30)

21 Iš ten išėjęs, Jėzus pasitraukė į Tyro ir Sidono apylinkes. 22 Ir štai kanaanietė moteris iš tos srities išėjusi šaukė: „Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovydo Sūnau! Mano dukrė baisiai velnio varginama“. 23 Bet jis jai neatsakė nė žodžio. Ir prieję jo mokiniai prašė jį, sakydami: „Paleisk ją, nes ji šaukia mums iš paskos“. 24 Bet jis atsakė: „Aš buvau siųstas tik pas Izraelio namų prapuolusias avis“. 25 O ji atėjusi parpuolė prieš jį, sakydama: „Viešpatie, padėk man!“ 26 Bet jis atsakė: „Netinka imti vaikų duoną ir ją mesti šunčiams“. 27 O ji tarė: „Taip, Viešpatie! Tačiau ir šunčiai ėda trupinius, kurie nukrinta nuo jų valdovų stalo“. 28 Tada Jėzus jai atsakė: „O moterie, didis tavo tikėjimas! Teįvyksta

1 Kt. Mss: smarkų vėją

2 Arba: apsiuva

3 Kt. Mss + ar savo motinos

4 Kt. Mss: įstatymą

tau, kaip tu nori“. Ir nuo tos valandos jos dukė pasveiko.

Jėzus išgydo daug žmonių

29 Iš ten išėjęs, Jėzus atėjo prie Galilėjos jūros¹ ir, ilpęs į kalną, ten atsėdė. 30 Pas jį atėjo didžiulės minios, turinčios su savim raišų, aklų, luošų, nebylių ir daug kitokių, ir juos padėjo prie Jėzaus kojų, o jis pagydė juos. 31 Tad minios stebėjosi, matydamos nebylius kalbančius, luošus išgydytus, raišus vaikščiojančius ir aklius reginčius, ir garbino Izraelio Dievą.

Jėzus pamaitina keturis tūkstančius

(Mk 8, 1–10)

32 Pasišaukęs savo mokinius, Jėzus tarė: „Man gaila tų žmonių, nes jau trys dienos, kaip jie pasilieka prie manęs ir neturi ko valgyti. Nenoriu jų alkanų paleisti, kad kartais nenualptų kelyje“. 33 Mokiniai jam sakė: „Iš kur mes gausime tyruose tiek daug duonos kepalų, kad galėtume pasotinti tokia didele minia?“ 34 Jėzus jų paklausė: „Kiek turite kepalų?“ Jie atsakė: „Septynis ir keletą žuvelių“. 35 Paliepęs miniai susėsti ant žemės, 36 jis paėmė tuos septynis kepalus ir žuvį, padėkojęs sulaužė ir davė mokiniams, o mokiniai—minions. 37 Visi valgė ir prisotino, ir jie pririnko likusių trupinių septynias pilnas pintines. 38 O valgiusiųjų buvo keturi tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų. 39 Paleidęs minias, jis įlipo į valtį ir nuplaukė į Magadano sritį.

Reikalauja ženklų iš dangaus

(Mk 8, 11–13; Lk 12, 54–56)

16 Priėjo fariziejai bei sadukiejai ir mėgindami prašė jį parodyti jiems ženklą iš dangaus. 2 Bet jis jiems atsakė: „Vakarui atėjus, jūs sakote: „Bus giedra, nes dangus raudonas“, 3 ir rytmetį: „Šiandien bus audra, nes dangus raudonas ir niūkus“. Danguis reiškini jį, tiesa, mokate aiškinti, bet laikų ženklų negalite!“ 4 Pikta ir svetimoteriaujanti karta geidžia ženklų, bet jai nebus duota jokio kito ženklų,

kaip tik Jonos ženklas“. Ir, juos palikęs, jis nuėjo.

1 Mt 12, 38; Lk 11, 16 4 Mt 12, 39; Lk 11, 29

Fariziejų ir sadukiejų raugas

(Mk 8, 14–21)

5 Atsiyrę į kitą krantą, mokiniai buvo pamirę pasiimti duonos. 6 Jėzus jiems tarė: „Būkite atsargūs ir saugokitės fariziejų bei sadukiejų raugo“. 7 Bet jie svarstė tarp savęs, sakydami: „Tai todėl, kad nepasiėmė duonos“. 8 Bet Jėzus tai žinojo ir tarė: „Ko, mažatikiiai, tariatės tarp savęs neturį duonos? 9 Ar dar nesuvokiate? Ar neatsiminate penkių kepalų penkiems tūkstančiams ir kiek pintinių pririnkote? 10 Ir septynių kepalų keturiems tūkstančiams ir kiek krepšių pririnkote? 11 Kaip negalite suvokti, kad ne apie kepalus jums kalbėjau? Bet saugokitės fariziejų ir sadukiejų raugo!“ 12 Tada jie suprato, kad jis buvo liepęs jiems saugotis ne kepalų raugo, bet fariziejų ir sadukiejų mokslo.

6 Lk 12, 1 9 Mt 14, 17–21 10 Mt 15, 34–38

Petro išpažinimas

(Mk 8, 27–30; Lk 9, 18–21)

13 Atėjęs į Pilypo Cezarėjos apylinkes, Jėzus paklausė savo mokinius: „Ką žmonės sako Žmogaus Sūnų esant?“ 14 Jie atsakė: „Vieni—Joną Krikštytoją, kiti—Eliją, dar kiti—Jeremiją ar vieną iš pranašų“. 15 Jis paklausė jų: „O jūs ką sakote mane esant?“ 16 Simonas Petras atsakė: „Tu esi Mesijas³, gyvojo Dievo Sūnus“. 17 Jėzus jam atsakė: „Palaimintas esi, Simonai, Jonas sūnau! Nes kūnas ir kraujas to neapreiškė tau, bet mano danguje esantis Tėvas. 18 Ir aš tau sakau: Tu esi Petras⁴, ir ant tos uolos⁵ aš pastatysiu savo Bendruomenę, ir hado vartai⁶ jos nenugalės. 19 Tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tik suriši žemėje, bus suriša danguje, ir ką

3 Arba: Kristus

4 Gr. Petros, „akmuo“

5 Gr. petra, „uola“

6 T.y. mirties jėgos. Hadas—mirusiųjų pasaulis.

1 Arba:ėjo palei Galilėjos jūrą

2 ~kt. Mess.

tik atriši žemėje, bus atrišta danguje“.¹
 20 Tada jis griežtai įsakė mokiniams niekam nesakyti, jog jis esąs Mesijas².

14 Mt 14, 1-2; Mk 6, 14-15; Lk 9, 7-8 18 Jn 6, 68-69
 19 Mt 18, 18; Jn 20, 23

Jėzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 8, 31-9, 1; Lk 9, 22-27)

21 Nuo tada Jėzus pradėjo aiškinti savo mokiniams, kad jis turįs nueiti į Jeruzalę, daug kentėti nuo vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų, būti nužudytas ir trečiąją dieną prikeltas.

22 Pasiėmęs jį į šalį, Petras pradėjo jį barti, sakydamas: „Teapsaugo Dievas, Viešpatie! Tau jokių būdu neturi tai atsitiktil“³. 23 Bet jis atsigręžęs tarė Petriui: „Atsitrauk, šėtone! Zabangai tu man esi, nes galvoji ne tai, kas dieviška, bet kas žmogiška“.

24 Tada Jėzus tarė savo mokiniams: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs, teima ant savęs savo kryžių ir teseka paskui mane.“

25 Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, ją pradžudys; o kas pradžudys savo gyvybę dėl manęs, ją atras. 26 Kokią gi naudą turės žmogus, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet netektų savo gyvybės? Arba ką žmogus galėtų duoti mainais už savo gyvybę? 27 Nes Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje su savo angelais, ir tada jis atlygins kiekvienam pagal jo elgesį. 28 Iš tiesų jums sakau: kai kurie iš čia stovinčiųjų neragaus mirties, iki išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį su savo karalyste“.

24 Mt 10, 38; Lk 14, 27 25 Mt 10, 39; Lk 17, 33; Jn 12, 25 27 Mt 25, 31; Ps 62, 12; Rom 2, 6

Jėzaus atsimainymas

(Mk 9, 2-13; Lk 9, 28-36)

17 Po šešių dienų Jėzus pasiėmė Petrą, Jokubą bei jo brolį Joną ir juos vienus užvedė į aukštą kalną. 2 Ir jis atsimainė jų akivaizdoje: jo veidas žibėjo kaip saulė, o jo drabužiai pasidarė

balti kaip šviesa. 3 Ir štai jiems pasirodė Mozė ir Elijas, besikalbą su juo. 4 O atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: „Viešpatie, gera, kad mes čia esame! Jei nori, padarysiu čia tris palapines: tau viena, Mozėi viena ir Elijui viena“.⁵ 5 Jam tebekalbant, štai šviesus debesis uždengė juos, ir štai balsas iš debesies tarė: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus“, kurį pamėgau. Klausykite jo!“ 6 Tai išgirde, mokiniai parpuolė kniūpti ir labai išsigando. 7 Jėzus priėjo ir, juos palietęs, tarė: „Kelkitės ir nebijokite!“ 8 Pakėlė akis, jie nieko nebematė, tik vieną Jėzų.

9 Kai jie lipo nuo kalno, Jėzus jiems įsakė: „Niekam neprasitarkite apie tą regėjimą, iki Žmogaus Sūnus bus prikeltas iš numirusių“. 10 Jo mokiniai jį paklausė: „Tai kodėl Rašto žinovai sako, kad pirma Elijas turįs ateiti?“

11 Jis atsakė: „Elijas, tiesa, ateina ir viską atstatys. 12 Bet jums sakau, kad Elijas jau atėjo, ir jie jo nepažino, bet jam darė visa, ką norėjo. Taip ir Žmogaus Sūnus nuo jų kentės“. 13 Tada mokiniai suprato, kad jis jiems kalbėjo apie Joną Krikštytoją.

5 Pr 22, 2; Ps 2, 7; Jez 42, 1; Mt 3, 17; 12, 18; Mk 1, 11; Lk 3, 22; Dt 18, 15 1-5 2 Pet 1, 17-18 10 Mal 4, 5 12 Mt 11, 14

Jėzus pagydo berniuką epileptiką

(Mk 9, 14-29; Lk 9, 37-43a)

14 Jiems atėjus prie minios, prie jo priėjo žmogus, atsiklaupė prieš jį 15 ir tarė: „Viešpatie, pasigailėk mano sūnaus, nes jis epileptikas ir baisiai kenčia, nes dažnai įpuola į ugnį ir dažnai į vandenį. 16 Jį atvedžiau pas tavo mokinius, bet jie negalėjo jo pagydyti“. 17 Jėzus atsakė: „O netikinti ir iškrypusi karta, kaip ilgai aš būsiu su jumis? Kaip ilgai jus pakęsiu? Atveskite man jį čia!“ 18 Jėzus

1 T.y. autoritetingai pareikši ką esant uždrausta ar leista; arba: išskirsi ką iš tikinčiųjų bendruomenės ar priimsi į ją.

2 Arba: Kristus

3 Arba: Sūnus, Mylimasis

sudraudė 'velnią, ir šis¹ išėjo iš jo, ir 'ta patį akimirksnį² berniukas pasveiko. 19 Tada mokiniai, vieni prieję prie Jėzaus, paklausė: „Kodėl mes negalėjome jo išvaryti?“ 20 Jis jiems tarė: „Dėl jūsų 'mažo tikėjimo³. Nes iš tiesų jums sakau: jei turėsite tikėjimą kaip garstyčių grūdą, jūs tarsite šitam kalnui: „Persikelk iš čia į tenai!“, ir jis persikels. Ir nieko negalimo jums nebus“.⁴

20 Mt 21, 21; Mk 11, 23; 1 Kor 13, 2

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 9, 30-32; Lk 9, 43b-45)

22 Jiems renkantis Galilėjoje, Jėzus jiems pasakė: „Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas. 23 Jie nužudys jį, o trečiąją dieną jis bus prikeltas“. Ir jie labai nuliūdo.

Šventyklos mokestis

24 Jiems atėjus, į Kafarnaumą, didrachmų⁵ rinkėjai priejo prie Petro ir paklausė: „Ar jūsų mokytojas nemoka didrachmų?“ 25 Jis atsakė: „Taip, [jis moka]“. Jam parėjus į namus, Jėzus pirmas prabilo į jį: „Kaip tau rodos, Simonai? Iš ko žemės karaliai ima muitą ar mokestį? Iš savo sūnų ar iš svetimųjų?“ 26 Jam pasakius: „Iš svetimųjų“, Jėzus jam tarė: „Taigi sūnūs laisvi. 27 Bet kad jų nepapiktintume—nueik į jūrą, užmesk meškerę, paimk pirmąją ištrauktą žuvį, ir, atvėręs jos žiomenis, rasi statarą⁶. Tą paėmęs, duok jiems už mane ir save“.

24 Iš 30, 13; 38, 26

Kas didžiausias dangaus karalystėje?

(Mk 9, 33-37; Lk 9, 46-48)

18 Ana valandą mokiniai priejo prie Jėzaus ir paklausė: „Kas gi yra

didžiausias dangaus karalystėje?“

2 Pasišaukęs vaikutį, jis jį pastatė jų viduryje³ ir tarė: „Iš tiesų jums sakau: jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikučiai, jokių būdu neįeisite į dangaus karalystę. 4 Taigi, kas nusizemina, [pasidarydamas] kaip šitas vaikutis, tas yra didžiausias dangaus karalystėje. 5 Ir kas priima vieną tokį vaikutį mano vardu⁷, mane priima.

1 Lk 22, 24 3 Mk 10, 15; Lk 18, 17

Dalykai, kurie įveda į nuodėmę

(Mk 9, 42-48; Lk 17, 1-2)

6 O kas įvestų į nuodėmę vieną iš šitų mažutėlių, kurie mane tiki, tam būtų geriau, kad asilo sukamų girnų akmenį užkabintų jam ant kaklo ir jį paskandintų jūros gelmėse. 7 Vargas pasauliui dėl dalykų, kurie įveda į nuodėmę! Tokie dalykai turi ateiti, tačiau vargas žmogui, per kurį ateina tai, kas įveda į nuodėmę. 8 Jei tavo ranka ar tavo koja tave veda į nuodėmę, nukirsk ją ir mesk nuo savęs. Tau geriau iesti į gyvenimą suluošintam ar raišam, negu turinčiam abi rankas ar abi kojas būti įmestam į amžinąją ugnį. 9 Ir jei tavo akis tave veda į nuodėmę, išlupk ją ir mesk nuo savęs. Tau geriau su viena akimi iesti į gyvenimą, negu turinčiam abi akis būti įmestam į ugnies pragarą.

8 Mt 5, 30 9 Mt 5, 29

Palyginimas apie paklydusią avi

(Lk 15, 3-7)

10 Žiūrėkite, kad nepaniekin-tumėte nė vieno iš šitų mažutėlių, nes jums sakau: jų angelai danguje visuomet mato mano danguje esančio Tėvo veidą.⁸ 12 Kaip jums atrodo? Jei kas turės šimtą avių ir viena iš jų paklys, argi jis nepalikis devyniasdešimt devynių kalnuose ir nuėjęs neieškos klaidžiojančios? 13 Ir jei ją randa, iš tiesų jums sakau, jis džiaugiasi ja labiau negu devyniasdešimt devyniomis nepaklydusiomis. 14 Lygiai taip pat

1 Gr. jį, ir velnias

2 Lit. nuo anos valandos

3 Kt. Mss: netikėjimo

4 Kt. Mss + 21 skn.: Bet šita veislė neišėina kitaip, kaip tik malda ir pasninku.

5 T.y. šventyklos mokesčio, kuris buvo dvi drachmos, lygios pusei šekelio arba paprasto darbininko dviejų dienų užmokesčiui.

6 Vienas stataras buvo lygus keturioms drachmoms.

7 T.y. dėl to, kad aš tai daryčiau; arba: dėl to, kad esu tai įsakęs

8 Kt. Mss + 11 skn.: Nes Žmogaus Sūnus atėjo gelbėti, kas buvo pražuvę.

jūsų¹ danguje esantis Tėvas nenori, kad pražūtų bent vienas iš šitų mažutėlių.

11 Lk 19, 10

Brolis, kuris tau nusideda

(Lk 17, 3)

15 Jei tavo brolis [tau] nusideda, eik ir įtikink jį esant kalta² prie keturių akių. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolių. 16 Bet jei nepaklausys, paimk su savim dar vieną ar du, kad dviejų ar trijų liudytojų parodymu būtų patvirtintas kiekvienas dalykas. 17 O jei jis jų nepaklausys, pasakyk bendruomenei. Bet jei ir bendruomenės nepaklausys, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas. 18 Iš tiesų jums sakau: ką tik surišite žemėje, bus surišta danguje, ir ką tik atrišite žemėje, bus atriša danguje. 19 Jums dar sakau: jei du iš jūsų žemėje sutars dėl kokio nors dalyko, kurio norėtų melsti, jie tai gaus iš mano danguje esančio Tėvo. 20 Nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu tarp jų“.

15 Lk 17, 3 16 Dt 19, 15 18 Mt 16, 19; Jn 20, 23

Kiek kartų turiu atleisti?

21 Tada priėjęs Petras jį paklausė: „Viešpatie, kiek kartų, kai man nusidės mano brolis, turiu jam atleisti? Ar iki septynių kartų?“ 22 Jėzus jam tarė: „Ne iki septynių, tau sakau, bet iki septyniasdešimt³ septynių kartų.“

21–22 Lk 17, 3–4

Palyginimas apie neatlaidų skolininką

23 Todėl dangaus karalystę galima palyginti su karalium, kuris norėjo atsiskaityti su savo tarnais. 24 Jam pradėjus atsiskaitymą, pas jį atvedė viena, kuris jam buvo skolingas dešimt tūkstančių talentų⁴. 25 Kadangi šis neturėjo [pinigų skolai] sumokėti, valdovas įsakė parduoti jį, žmoną, vaikus bei visą, ką jis turėjo, ir sumokėti. 26 Tad tarnas parpuolė kniūpsčias prieš jį, sakydamas: „Turėk

man kantrybės, ir viską tau sumokėsiu“. 27 Pasigailejęs to tarno, valdovas jį paleido ir skolą jam dovenojo. 28 Bet išėjęs tas tarnas sutiko vieną savo bendratarnį, kuris jam buvo skolingas šimta denarų. Ir nutvėręs jį smaugė, sakydamas: „Sumokėk, ką esi skolingas!“ 29 Tad, puolęs ant kelių, jo bendratarnis jį maldavo, sakydamas: „Turėk man kantrybės, ir tau sumokėsiu“. 30 Jis nesutiko, bet nuėjęs įmetė jį į kalejimą, iki sumokės skolą. 31 Tad, pamatę tą įvykį, jo bendratarniai labai nuliūdo ir nuėję papasakojo savo valdovui visą, kas buvo įvykę. 32 Tada, jį pasišaukęs, jo valdovas jam tarė: „Tu nelabas tarne! Visą aną skolą tau dovanojau, nes mane maldavai. 33 Ar neturėjai ir tu pasigailėti savo bendratarnio, kaip ir aš tavęs pasigailejau?“ 34 Ir užsirūstinęs jo valdovas jį atidavė kankintojams, iki sumokės visą skolą. 35 Taip ir mano danguje esantis Tėvas pasiels su jumis, jei kiekvienas neatleisite iš širdies savo broliui“.

Santuoka ir skyrybos

(Mk 10, 1–12)

19 Kai Jėzus pabaigė šitas kalbas, jis išvyko iš Galilėjos ir atvyko į Judėjos sritį, anapus Jordano. 2 Paskui jį sekė didžiulės žmonių minios, ir ten jis gydė juos.

3 Prie jo priėjo fariziejai, jį mėginami ir klausdami: „Ar valia vyrui atleisti savo žmoną dėl bet kokios priežasties?“ 4 Bet jis atsakė: „Ar neskaitėte, kad Kūrėjas iš pradžių padarė juos vyriškį bei moterišką 5 ir pasakė: „Dėl tos priežasties vyras paliks tėvą bei motiną ir susijungs su savo žmona, ir tuodu bus vienas kūnas. 6 Taigi jie nebėra du, bet vienas kūnas. Ką tad Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“. 7 Jie paklausė jį: „Tai kodėl Mozė įsakė duoti skyrybų raštą ir ją atleisti?“ 8 Jis jiems tarė: „Mozė dėl jūsų kietasirdiškumo jums leido atleisti savo žmonas, bet iš pradžių taip nebuvo. 9 Bet aš jums sakau: kas atleidžia savo žmoną, jei ne dėl paleistuvystės, ir veda kitą, svetimotariauja“.

1 Kt. Mss: mano

2 Arba: jį pabark

3 Arba: septyniasdešimtkart

4 Vienas talentas=6000 denarų. Vienas denaras buvo juodadarbio dienos atlyginimas.

10 Jo mokiniai jam sakė: „Jei toks vyro santykis su žmona, tai neverta vesti“. 11 Bet jis jiems tarė: „Ne visi gali priimti šitą žodį, tik tie, kuriems duota. 12 Mat yra eunuchų, kurie tokie gimė iš motinos išėjų. Yra eunuchų, kuriuos žmonės tokius padarė. Ir yra eunuchų, kurie padarė save eunuchais¹ dėl dangaus karalystės. Kas gali tai priimti, tepriima!“

4 Pr 1, 27; 5, 2 5 Pr 2, 24 7 Dt 24, 1–4; Mt 5, 31
9 Mt 5, 32; 1 Kor 7, 10–11

Jėzus laimina vaikus

(Mk 10:13–16; Lk 18, 15–17)

13 Tuomet atvedė pas jį vaikučių, kad jis uždėtų ant jų rankas ir pasimelstų. O mokiniai jiems² draudė. 14 Bet Jėzus tarė: „Leiskite vaikučiams ir nedrauskitė jiems ateiti pas mane, nes tokių yra dangaus karalystė“. 15 Ir, uždėjęs ant jų rankas, jis išėjo iš tenai.

Turtingas jaunikaitis

16 Ir štai vienas, prie jo priėjęs, paklausė: „Mokytojaui, ką gera turiu daryti, kad įgyčiau amžiną gyvenimą?“

17 Bet jis jam tarė: „Kam mane klausai apie tai, kas gera? Tėra Vienas, kuris yra geras. Bet jei nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų“. 18 Anas paklausė jo: „Kurių?“ Jėzus atsakė: „Tų: nežudyk, nesvetimoteriauk, nevok, neliudyk neteisingai, 19 gerbk savo tėvą bei motiną ir mylėk savo artimą kaip save patį“. 20 Jaunikaitis jam sakė: „Aš viso to laikiausi. Ko dar man trūksta?“ 21 Jėzus jam tarė: „Jei nori būti tobulas, eik, parduok savo nuosavybę ir duok beturčiams, ir turėsi lobį danguje. Tada ateik, sek paskui mane“. 22 Bet jaunikaitis, išgirdęs tą žodį, nuėjo nuliūdęs, nes turėjo daug turto.

23 O Jėzus tarė savo mokiniams: „Iš tiesų jums sakau: turtuoliui bus sunku įeiti į dangaus karalystę. 24 Ir dar jums sakau: lengviau kupranugarui pralįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui įeiti į dangaus karalystę“. 25 O tai išgirdę, mokiniai labai nustebo ir klausė:

„Tai kas gali būti išgelbėtas?“ 26 Įbedęs [į juos] akis, Jėzus jiems tarė: „Žmonėms tai negalima, bet Dievui viskas galima“.

27 Tada atsiliepdamas Petras jam tarė: „Štai mes viską palikome ir sekėme paskui tave. Tai kas mums bus už tai?“

28 Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: naujame pasaulyje³, kai Žmogaus Sūnus sėdės savo šlovingame soste, jūs, kurie sekėte paskui mane,—jūs irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami⁴ dvylika Izraelio genčių. 29 Ir kiekvienas, kuris paliko namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar vaikus, ar dirvas dėl mano vardo gaus šimteriopai ir paveldės amžiną gyvenimą. 30 O daug pirmutinių bus paskutiniai, ir daug paskutinių—pirmutiniai.

18 Is 20, 13, 14; Dt 5, 17, 18; Is 20, 15; Dt 5, 19; Is 20, 16; Dt 5, 20 19 Is 20, 12; Dt 5, 16; Lev 19, 18 28 Mt 25, 31; Lk 22, 30 30 Mt 20, 16; Lk 13, 30

Palyginimas apie lygų užmokestį už nelygų darbą

20 Mat dangaus karalystė panaši į šeimininką, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui.

2 Susiderėjęs su darbininkais po denarą už dieną, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. 3 Išėjęs apie trečią valandą⁵, jis pamatė kitus stovinčius turgavietėje be darbo 4 ir jiems tarė: „Eikite ir jūs į vynuogyną, ir, kas bus teisinga, jums užmokėsiu“. 5 Ir jie nuėjo. Jis vėl išėjo apie šeštą ir devintą valandą ir taip pat padarė. 6 Išėjęs apie vienuoliką, jis rado kitus stovinčius ir jiems tarė: „Ko čia stovite visą dieną be darbo?“ 7 Jie jam sakė: „Todėl, kad niekas mūsų nepasamdė“. Jis jiems tarė: „Eikite ir jūs į vynuogyną“. 8 Vakarui atėjus, vynuogyno savininkas sako ūkvedžiui: „Pašauk darbininkus ir sumokėk algą, pradėdamas nuo paskutinių ir baigdamas pirmutiniais“.

9 Atėję tie, kurie buvo pasamdyti apie vienuoliką valandą, gavo po denarą.

3 Arba: naujame amžiuje (t.y. mesijiniame amžiuje); lit. atgimdyje, atnaujinime

4 Arba: valdydami

5 T.y. mūsų 9 val.

1 T.y. atsižadėjo santuokos

2 T.y. tiems, kurie juos atvedė

10 Atėję pirmutiniai manė daugiau gausią, tačiau ir jie gavo po denarą.

11 Jį paėmė, jie murmėjo prieš šeimininką, 12 sakydami: „Šitie paskutiniai tedirbo vieną valandą, o tu juos sulygini su mums, nešusiais dienos našta ir [kentusiais] kaitra“. 13 Bet jis vienam iš jų atsakė: „Drauge, tau nedarau skriaudos. Ar ne už denarą susiderėjai su manim? 14 Imk, kas tau priklauso, ir eik! Aš noriu šitam paskutiniam duoti, kiek ir tau. 15 Ar man nevalia daryti, ko noriu, su tuo, kas man priklauso? Arba ar todėl pavydi, kad aš dosnus?“ 16 Taip paskutinieji bus pirmi, o pirmieji—paskutiniai“.

8 Lev 19, 13; Dt 24, 15 16 Mt 19, 30; Mk 10, 31; Lk 13, 30

Jėzus trečią kartą pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 10, 32–34; Lk 18, 31–34)

17 Eidamas aukštyn į Jeruzalę, Jėzus pasiėmė skyrium dvylika mokinių ir kelyje jiems tarė: 18 „Štai mes keliaujame į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiesiems kunigams bei Rašto žinovams. Jie pasmerks jį mirti 19 ir jį perduos pagonims, kad tie iš jo pasityciotų, jį nuplaktų ir nukryžiuotų. Bet trečiąją dieną jis bus prikeltas“.

Jokūbo ir Jono motinos prašymas

(Mk 10, 35–45)

20 Tuomet prie jo priėjo Zebediejaus sūnų motina su savo sūnumis, parpuolė prieš jį ir norėjo kažko jį prašyti. 21 Jis jai tarė: „Ko nori?“ Ji jam sakė: „Tark, kad šitie abu mano sūnūs sėdėtų vienas tavo dešinėje, o kitas tavo kairėje, tavo karalystėje“.

22 Bet Jėzus atsakė: „Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu?“ Jie jam sakė: „Galime“. 23 Jis jiems tarė: „Mano taurė, tiesa, gersite, tačiau sėdėti mano dešinėje ir kairėje—ne mano dalykas tai duoti, bet tiems, kuriems mano Tėvo paskirta“. 24 Tai išgirde, kiti dešimt pasipiktino tais dviem broliais. 25 Bet Jėzus, juos pasišaukęs, tarė: „Jūs žinote, kad tautų valdovai joms viešpatauja ir jų didžiūnai joms duoda pajusti savo galia. 26 Ne

taip turi būti tarp jūsų! Bet kas tarp jūsų norėtų tapti didis, tebūnie jūsų tarnas, 27 ir kas tarp jūsų norėtų būti pirmas, tebūnie jūsų vergas, 28 lygiai kaip ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam kas tarnautų, bet kad pats tarnautų ir atiduotų savo gyvybę kaip išpirką už daugelį“.

25–26 Lk 22, 25–26 26–27 Mt 23, 11; Mk 9, 35; Lk 22, 26

Jėzus pagydo du neregius

(Mk 10, 46–52; Lk 18, 35–43)

29 Jiems išeinant iš Jericho, paskui jį sekė didelė minia. 30 Ir štai du akli, sėdi šalikelėje, išgirde, kad Jėzus praeina, ėmė šaukti: „Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų!“

31 Minia draudė juos, kad tylėtų. Bet jie juo garsiau šaukė: „Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų!“

32 Jėzus sustojo, pašaukė juos ir tarė: „Ko norite, kad jums padaryčiau?“

33 Jie jam sako: „Viešpatie, kad mūsų akys atsivertų“. 34 Pasigailėjęs Jėzus palietė jų akis, ir tuojau jie prarėgėjo ir sekė paskui jį.

Jėzaus iškilmingas įžengimas į Jeruzalę

(Mk 11, 1–11; Lk 19, 28–38; Jn 12, 12–19)

21 Kai jie priartėjo prie Jeruzalės ir atėjo į Betfagė, prie Alyvų kalno, tada Jėzus pasiuntė du mokinius, 2 jiems tardamas: „Eikite į priešais jus esantį kaimą ir tuojau rasite pririštą asilę ir su ja asiliuką; atriškite ir man atveskite. 3 Ir jei kas jums ką tartų, sakykite: „Jų reikia Viešpačiui“, ir jis tuojau juos paleis“. 4 Tai atsitiko, kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą:

5 „Sakykite dukteriai Sijonai:

„Štai tavo karalius ateina

pas tave,

romus ir raitas ant asilo,

ant asiliuko, nešulinio

gyvulio jauniklio“.

6 Mokiniai, nuėję ir padarę, kaip Jėzus jiems buvo įsakęs, 7 atvedė asilę ir asiliuką, juos apklojo drabužiais, ir jis atsisėdo ant jų. 8 Minios daugumas tiesė savo drabužius ant kelio, o kiti kirto šakas nuo medžių ir klojo ant kelio. 9 Minios, einančios pirma jo ir paskui jį, šaukė:

„Hosana Dovydo Sūnui!
Palaimintas, kuris ateina
Viešpaties vardu!
Hosana aukštybėse!“

10 Jam įėjus į Jeruzalę, sujudo visas miestas ir klausė: „Kas yra šitas?“ 11 O minios sakė: „Tai pranašas Jėzus iš Galilėjos Nazareto“.

5 Zach 9,9 9 Ps 118,25,26

Šventovės apvalymas

(Mk 11, 15–19; Lk 19, 45–48; Jn 2, 13–22)

12 Jėzus įėjo į šventovę¹, išvarė visus parduodančius ir perkančius šventovėje, apvertė pinigmainių stalus bei karvelių pardavėjų kėdes 13 ir jiems tarė: „Parašyta: ‚Mano namai turi vadintis maldos namai‘, bet jūs paverčiate juos plėšikų ola“.

14 Akli ir raiši priėjo prie jo šventovėje, ir jis pagydė juos. 15 Bet vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, pamatę stebuklus, kuriuos jis padarė, ir vaikus, šaukiančius šventykloje: „Hosana Dovydo Sūnui!“, pasipiktino 16 ir jam tarė: „Ar girdi, ką šitie sako?“ Bet Jėzus jiems atsakė: „Taip! Ar niekad neskaitėte: ‚Iš kūdikių ir žindančių burnos paruošė sau gyrių?‘“ 17 Juos palikęs, jis išėjo iš miesto į Betaniją ir ten pernaktavojo.

13 Jez 56, 7; Jer 7, 11 16 Ps 8, 2

Prakeiktas figmedis nudžiūsta

(Mk 11, 12–14. 20–24)

18 Anksti rytą, grįždamas į miestą, jis buvo alkanas. 19 Pamatęs pakelėje vieną figmedį, jis priėjo prie jo, bet nieko jame nerado, tik vienus lapus. Ir jam tarė: „Tegul per amžius nebeatsiranda iš tavęs vaisių!“ Ir figmedis tuojau nudžiūvo. 20 Tai pamatę, mokiniai stebėjosi, sakydami: „Kokiu būdu tas figmedis tuojau nudžiūvo?“ 21 Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų jums sakau: jei turėsite tikėjimą ir neabejosite, jūs ne tik padarysite, kas padaryta figmedžiui, bet ir jei šitam kalnui tarsite: ‚Pasikelk ir meskis į jūrą‘, tai įvyks. 22 Ir visa, ko tikėdami prašysite maldoje, gausite“.

21 Mt 17, 20; 1 Kor 13, 2

Jėzaus įgaliojimo klausimas

(Mk 11, 27–33; Lk 20, 1–8)

23 Jam įėjus į šventovę, prie jo priėjo, kai jis mokė, vyriausieji kunigai bei tautos vyresnieji ir klausė: „Kokia galia tai darai? Ir kas tau davė šią galia?“ 24 Bet Jėzus jiems atsakė: „Ir aš jus paklausiui vieną klausimą. Jei jį man atsakysite, ir aš jums pasakysiu, kokia galia tai darau. 25 Jono krikštas—iš kur jis buvo? Iš dangaus ar iš žmonių?“ Bet jie tarėsi vienas su kitu: „Jei sakysime: ‚Iš dangaus‘, jis mums sakys: ‚Tai kodėl juo netikėjote?‘“ 26 O jei sakysime: ‚Iš žmonių‘, turime bijoti minios, nes visi laiko Joną pranašu“. 27 Tad jie atsakė Jėzui: „Nežinome“. Jis irgi jiems tarė: „Nė aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie du sūnus

28 „Ką jūs manote?“² Vienas tėvas turėjo du sūnus. Priėjęs prie pirmojo, jis tarė: „Sūnau³ eik [ir] dirbk šiandien vynuogynė“. 29 Jis atsakė: „Nenoriu“. Bet vėliau apsigalvojęs nuėjo. 30 Priėjęs prie kito, jis taip pat pasakė. Šis atsakė: „Einu, viešpatie“, tačiau nenuėjo. 31 Katras iš tų dviejų įvykdė tėvo valią?“ Jie atsakė: „Pirmasis“. Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: muitininkai ir paleistuvės eina į dangaus karalystę pirm jūsų. 32 Mat Jonas atėjo pas jus parodyti tikrą gyvenimo būdą⁴, bet jūs juo netikėjote. Atvirkščiai, muitininkai ir paleistuvės juo tikėjo. Tačiau jūs, nors tai matėte, nė vėliau neapsigalvojote juo tikėti“.

32 Lk 3, 12; 7, 29–30

Palyginimas apie nelabus vynuogininkus

(Mk 12, 1–12; Lk 20, 9–19)

33 „Pasiklausykite kito palyginimo. Buvo šeimininkas, kuris išsiveisė vynuogyną, aptvėrė jį tvora, iškasė jame vyno spautuvą ir pastatė bokštą. Jis išnuomojo jį vynuogininkams ir iškeliaavo į svetimą šalį. 34 Kai priartėjo vaisių metas, jis siuntė

2 Būtent apie tai, ką pasakysiu. Lit. kaip jums atrodo?

3 Lit. Vaikė

4 Lit. su teisumo keliu

savo vergus pas tuos vynuogininkus atsiimti savo vaisių. ³⁵ Nutvėrė jo vergus, vynuogininkai vieną primušė, kitą nužudė, dar kitą užmušė akmenimis. ³⁶ Jis vėl siuntė kitus vergus, daugiau negu pirmųjų, ir su jais jie pasielgė taip pat. ³⁷ Pagaliau jis siuntė pas juos savo sūnų, sakydamas: „Jie drovėsis mano sūnaus“. ³⁸ Bet vynuogininkai, pamatę sūnų, sakė vienas kitam: „Šitas yra įpėdinis. Eikšte, užmuškime jį ir pasisavinkime jo palikimą!“. ³⁹ Nutvėrė jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. ⁴⁰ Taigi, kai ateis vynuogyno savininkas, ką jis darys tiems vynuogininkams?“ ⁴¹ Jie jam tarė: „Jis nelabuosis žiauriai nužudys, o vynuogyną išnuomos kitiems vynuogininkams, kurie jam atiduos vaisius jų [rinkimo] metu“. ⁴² Jėzus jiems sakė: „Ar niekad neskaitėtė Raštuose:

„Akmuo, kurį atmetė statytojai,
tapo kertiniu akmeniu.

Tai Viešpaties padaryta
ir nuostabu mūsų akims?“

⁴³ Todėl jums sakau: Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, duodančiai jos¹ vaisius“. ⁴⁴ Ir kas kris ant šito akmens, suduš, o ant ko jis kris, tą sutriuškins²“.

⁴⁵ Vyriausieji kunigai ir fariziejai, išgirdę jo palyginimus, suprato, kad jis kalba apie juos. ⁴⁶ Nors jie ieškojo progos jį suimti, bijojo minių, nes jos laikė jį pranašu.

³³ Jez 5, 1–2 ⁴² Ps 118, 22–23

Palyginimas apie vestuvių pokylį

(Lk 14, 15–24)

22 Atsiliepdamas Jėzus vėl jiems kalbėjo palyginimais ir sakė: ² „Dangaus karalystę galima palyginti su karalium, kuris iškėlė vestuves savo sūnui. ³ Jis išsiuntė savo vergus pašaukti pakviestųjų į vestuves, bet tie nenorėjo ateiti. ⁴ Jis vėl išsiuntė kitus vergus, tardamas: „Sakykite pakviestiesiems: „Štai esu surengęs savo

pokylį. Mano jaučiai ir penimi versiai papjauti, ir viskas suruošta. Ateikite į vestuves!“ ⁵ Bet jie nesidomėjo ir nuėjo—vienas į savo ūkį, kitas į savo prekybą, ⁶ o likusieji, nutvėrė jo vergus, išniekino ir užmušė juos. ⁷ Karalius užsirūstino. Pasiuntęs savo kariuomenę, jis išžudė tuos galvažudžius ir sudegino jų miestą. ⁸ Tada jis sakė savo vergams: „Vestuvės, tiesa, suruoštos, bet pakviestieji nebuvo verti. ⁹ Tad eikite į kelių išeigas³ ir, kiek tik rasite, pakvieskite į vestuves“. ¹⁰ Tie vergai, išėję į kelius, suvedė visus, kuriuos rado, blogus ir gerus, ir vestuvių salė prisipildė svečių.

¹¹ O karalius, įėjęs pasižiūrėti svečių, ten pamatė žmogų, neapsirengusį vestuvių drabužiu, ¹² ir jam tarė: „Drauge, kaip tu čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio?“ Tas neteko žado. ¹³ Tada karalius tarė tarnams: „Surišę jam rankas ir kojas, išmeskite jį lauk į tamsą. Ten bus verksmas ir dantų griežimas, ¹⁴ nes daug pašauktų, bet maža išrinktų“.

¹³ Mt 8, 12; 25, 30; Lk 13, 28

Klausimas apie mokesčių mokejimą ciesaui

(Mk 12, 13–17; Lk 20, 20–26)

¹⁵ Tuomet nuėjo fariziejai susimokė, kaip jį sugauti kalboje. ¹⁶ Jie nusiuntė pas jį savo mokinius su herodinininkais, sakydami: „Mokytojai, mes žinome, kad tu esi tiesakalbis, tiesiai mokai Dievo reikalaujamos elgsenos⁴ ir niekam nepataikauji, nes nežiūri žmonių asmens. ¹⁷ Tad pasakyk mums, kaip tu manai: ar valia mokėti pagalvę ciesaui, ar ne?“ ¹⁸ Bet Jėzus, nuvokdamas jų pikta kėsla, tarė: „Kam mane mėginate, veidmainiai? ¹⁹ Parodykite man pagalvės monetą“. Jie atnešė jam denarą. ²⁰ Ir jis paklausė juos: „Kieno šitas atvaizdas ir įrašas?“ ²¹ Jie atsakė: „Ciesoriaus“. Tada jis jiems tarė: „Tad atiduokite, kas

1 T.y. karalystės

2 ~kk. Mss

3 T.y. vietas, kur keliai išeina iš miesto

4 Lit. kelio

ciesoriaus, ciesoriui, o kas Dievo—Dievui“. 22 Tai išgirde, jie stebėjosi ir, jį palikę, nuėjo.

Klausimas apie prisikėlimą

(Mk 12, 18–27; Lk 20, 27–40)

23 Tą pačią dieną prie jo priėjo sadukiejai, kurie sako, kad nesą prisikėlimo, ir jį paklausė: 24 „Mokytojai, Mozė pasakė: „Jei kas mirs, neturėdamas vaikų, jo brolis turi vesti jo žmoną ir prikelti vaikų savo broliui“. 25 Pas mus buvo septyni broliai. Pirmasis vedęs mirė ir, neturėdamas vaikų, paliko savo žmoną savo broliui. 26 Panašiu būdu ir antrasis, ir trečiasis, [ir taip toliau] iki septynių [paskutiniojo]. 27 Visų paskiausiai mirė ir toji moteris. 28 Taigi, kai mirusieji kelsis, kurio iš tų septynių ji bus žmona? Juk jie visi buvo ją vedę!“

29 Bet Jėzus jiems atsakė: „Jūs klystate, nepažindami nei Raštų, nei Dievo galios, 30 nes prisikėlę nei veda, nei teka, bet yra kaip² angelai danguje. 31 O dėl mirusiųjų prisikėlimo, ar neskaitėte, kas jums Dievo pasakė: 32 „Aš esu Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“? Jis ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas“. 33 Tai girdėdamas, minios nepaprastai stebėjosi jo mokymu. 23 Apd 23, 8 24 Dt 25, 5 32 Iš 3, 6

Didžiausias įsakymas

(Mk 12, 28–34; Lk 10, 25–28)

34 Fariziejai, išgirde, kad jis buvo nutildęs sadukiejus, susibūrė, 35 ir vienas iš jų, įstatymo žinovas, mėgindamas jį, paklausė: 36 „Mokytojai, koks įsakymas yra didžiausias įstatyme?“ 37 Jis jam atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdim, visa siela ir visu protu. 38 Šitas yra didžiausias ir pirmasis įsakymas. 39 O antras—panašus į jį: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“. 40 Ant šitų dviejų įsakymų kabo visas įstatymas ir pranašai“.

37 Dt 6, 5 39 Lev 19, 18 35–40 Lk 10, 25–28

Kieno sūnus Mesijas?

(Mk 12, 35–37; Lk 20, 41–44)

41 Kol fariziejai tebebuvo susirinkę, Jėzus juos paklausė: 42 „Ka jūs manote apie Mesiją³? Kieno jis sūnus?“ Jie jam atsakė: „Dovydo“. 43 Jis jiems tarė: „Tai kaip Dovydas, Dvasios įkvėptas, jį vadina Viešpačiu, sakydamas:

44 „Viešpats tarė mano Viešpačiui: „Sėskis mano dešinėje, kol padėsiu tavo priešus po tavo kojomis““?

45 Taigi, jei Dovydas jį vadina Viešpačiu, kaip jis gali būti jo sūnus?“ 46 Niekas negalėjo jam atsakyti nė žodžio, ir nuo tos dienos nė vienas nedrįso jį ko daugiau klausiti.

44 Ps 110, 1

Rašto žinovų ir fariziejų pasmerkimas

(Mk 12, 38–40; Lk 11, 37–52; 20, 45–47)

23 Tuomet Jėzus kalbėjo minioms ir savo mokiniams, 2 sakydamas: „I Mozės kėdę atsisėdo Rašto žinovai ir fariziejai. 3 Tad visa, ką jie jums sako, darykite ir laikykite. Bet nedarykite, kaip jie daro, nes jie sako, bet nedaro. 4 Jie suriša sunkias ir nepakeliamas⁴ naštas ir jas uždeda žmonėms ant pečių, bet patys nė pirštu nenori jų pajudinti. 5 Visus savo darbus jie daro, kad būtų žmonių matomi, nes jie platina savo filakterijus⁵ ir ilgina kutus, 6 mėgsta garbės vietą pokyliuose, pirmąsias kėdes sinagogose 7 bei pasveikinimus turgavietėse ir būti žmonių vadinami „rabi“⁶. 8 Bet jūs nesiduokite vadinami „rabi“, nes vienas yra jūsų Mokytojas, o jūs visi esate broliai. 9 Ir nė vieno nevadinkite savo „tėvu“ žemėje, nes jūs turite vieną Tėvą, esantį danguje. 10 Ir nesiduokite vadinami „mokytojais“, nes vienas yra jūsų Mokytojas—Kristus.

3 Arba: Kristų

4 ~kk. Mss

5 T.y. mažytės dėžutės su jose įdėtais Rašto žodžiais, nešiojamais dirželyje ant kaktos ir kairiosios viršutinės rankos

6 Hbr. rabbi, „mano viešpats“—titulas, vartojamas kreipiantis į išymų įstatymo mokytoją

1 Lit. turėję

2 Kt. Mss + Dievo

11 O didžiausias iš jūsų tebūnie jūsų tarnas. 12 Kas išsiauksitins, bus nužemintas, ir kas nusizėmims—bus išauksčintas.

13 Bet vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs užrakinate dangaus karalystę po žmonių akių; jūs patys neįeinatė nė tų, kurie nori įeiti, neįleidžiate.¹

15 Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs keliaujate per jūrą ir sausumą vienam naujatikiui laimėti, ir, kai toks atsiranda, iš jo padarote pragaro vertą sūnų, dvigubai blogesni už jus pačius.

16 Vargas jums, akli vadai! Jūs sakote: „Jei kas prisieks šventyklą, niekas jo nesaisto, bet kas prisieks šventyklos auksu, tas įpareigotas“. 17 Kvaili ir akli! Kas gi yra didesnis—auksas ar šventyklą, kuri pašventino auksą? 18 Jūs dar sakote²: „Jei kas prisieks aukuro, niekas jo nesaisto, bet kas prisieks ant jo esančią dovaną, tas įpareigotas“. 19 Akli! Kas gi didesnis—dovana ar aukuras, kuris pašventina dovaną? 20 Taigi, kas prisiekia aukuro, prisiekia juo ir viskuo, kas yra ant jo. 21 Kas prisiekia šventyklą, prisiekia ja ir tuo, kuris joje gyvena. 22 O kas prisiekia dangumi, prisiekia Dievo sostu ir tuo, kuris jame sėdi.

23 Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs duodate dešimtinę nuo mėtų, krapų ir kmytų, o apleidote svaresniusius³ įstatymo dalykus: teisingumą, gailestingumą ir ištikimybę. Šituos turėjote vykdyti ir anų neapleisti. 24 Jūs akli vadai, kurie iškošiate uodą, o nuryjate kupranugarį!

25 Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs valote taures ir dubens išorę, bet viduje jie pilni

„gobšumo ir nesantūrumo“⁴. 26 Aklas fariziejau! Pirmą išvalyk taures⁵ vidų, kad ir jos⁶ išorė taptų švari.

27 Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs esate panašūs į pabaltintus antkapius, kurie iš išorės atrodo gražūs, bet viduje pilni numirėlių kaulų ir visokio nešvarumo. 28 Taip ir jūs iš išorės atrodote žmonėms teisūs, bet viduje esate pilni veidmainystės ir įstatymo laužymo.

29 Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs statote pranašams antkapius ir puošiate teisiųjų paminklus, 30 ir sakote: „Jei būtume gyvenę savo protėvių dienomis, nebūtume su jais dalyvavę pranašų kraujo išliejime“⁷. 31 Taip jūs liudijate patys prieš save, kad esate sūnūs tų, kurie nužudė pranašus. 32 Jūs irgi—pripildykite savo tėvų saiką! 33 Gyvates! Angių išperos! Kaip jūs ištrūksite nuo pasmerkimo į pragarą?

34 Todėl štai aš siunčiu pas jus pranašų, išminčių ir Rašto žinovų. Vienus iš jų nužudysite ir nukryžiuosite, o kitus plaksite savo sinagogose ir persekiosite iš miesto į miestą,³⁵ kad ant jūsų užseitų visas nekaltas kraujas, išlietas į žemę, pradedant teisiuoju Abelio krauju ir baigiant krauju Zacharijo, Barachijo sūnaus, kurį nužudėte tarp šventyklos ir aukuro. 36 Iš tiesų jums sakau: visa tai užeis ant šitos kartos.

5 Mt 6, 1; Dt 6, 8; Sk 15, 38 11 Mt 20, 26–27; Mk 9, 35; 10, 43–44; Lk 22, 26 12 Lk 14, 11; 18, 14 22 Jez 66, 1; Mt 5, 34 23 Lev 27, 30 27 Apd 23, 3 33 Mt 3, 7; 12, 34; Lk 3, 7 35 Pr 4, 8; 2 Kron 24, 20–21

Jėzus apdejuoja Jeruzalę

(Lk 13, 34–35)

37 Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis siųstuosius pas tave! Kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo vištyčius po sparnais, bet jūs nenorėjote! 38 Štai jūsų namai jums

1 Kkr. Mss įterpia čia ar po 12 skn. iš Mk 12, 40 (Lk 20, 47) paimtus 14 skn. žodžius: Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs suryjate našlių namus ir dėl akių kalbate ilgas maldas. Todėl jūs gausite juo didesnę pasmerkimą.

2 Lit. Ir

3 Arba: sunkiau įvykdomus

4 Arba: to, kas įgyta plėšimu ir vartojama be savitvardo

5 Kt. Mss + ir dubens

6 Kt. Mss: jų

7 Lit. kraujuje

paliekami tušti¹. 39 Nes jums sakau: nuo dabar manęs nebematysite, iki sakysite: „Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardui!“

39 Ps 118, 26

Šventyklos sugriovimas

(Mk 13,1-2; Lk 21,5-6)

24 Kai, išėjęs iš šventovės, Jėzusėjo šalin, priėjo jo mokiniai, norėdami jam parodyti šventovės pastatus. 2 Bet jis jiems atsakė: „Argi viso to nematote? Iš tiesų jums sakau: čia tikrai nebus palikta akmens ant akmens, kuris nebus numestas žemėn“.

Amžiaus pabaigos ženklai

(Mk 13,3-13; Lk 21,7-19)

3 Jam sėdint ant Alyvų kalno, prie jo priėjo vieni mokiniai ir paklausė: „Pasakyk mums, kada tai bus, ir koks tavo atėjimo ir amžiaus² pabaigos ženklas?“ 4 Jėzus jiems atsakė: „Žiūrėkite, kad kas nesuklaidintų jūsų! 5 Nes daugelis ateis mano vardu, sakdami: „Aš esu Mesijas“, ir daugelį suklaids. 6 Jūs girdėsite apie karus ir karų gandus. Žiūrėkite, kad neišsigastumėte, nes tai turi įvykti, bet dar ne galas. 7 Nes tauta kelsis prieš tautą ir karalystė prieš karalystę, ir bus badų bei žemės drebėjimų įvairiose vietose. 8 Bet visa tai—skausmų pradžia. 9 Tada jie perduos jus kankinti ir jus nužudys, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėl mano vardo. 10 Tada daugelis atsimes nuo tikėjimo, vieni kitus išduos ir vieni kitų neapkęs. 11 Kelsis daug netikrų pranašų, ir jie suklaids daugelį. 12 Ir kadangi neteisybė išigalės, daugelio meilė ataus. 13 Bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas. 14 Ir šita karalystės evangelija bus skelbiama visame pasaulyje kaip liudijimas visoms tautoms, ir tada ateis galas“.

9 Mt 10, 22 13 Mt 10, 22

Didžioji neganda

(Mk 13, 14-23; Lk 21, 20-24)

15 „Taigi, kai pamatysite „sunaikinimo pabaia“, apie kurią pasakyta per pranašą Danielį, stovinčią šventoje vietoje (tegul skaitytojas permanol!), 16 tada esantieji Judėjoje tegul bėga į kalnus, 17 kas ant stogo, tenenulipa pasiimti daiktų iš savo namų, 18 ir kas lauکه, tenegrižta savo apsiausto pasiimti. 19 Vargas nėsčioms ir žindyvėms anomis dienomis! 20 Bet melskitės, kad jums netektų bėgti žiemą ar šabata! 21 Nes tuomet bus didelė neganda, kokios nėra buvę nuo pasaulio pradžios iki šiol ir niekad nebebus. 22 Ir jei tos dienos nebūtų sutrumpintos, tai nė vienas žmogus nebūtų išgelbėtas. Bet dėl išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos. 23 Jei tada kas nors jums sakys: „Štai čia Mesijas!“ arba: „Jis tenai!“,—netikėkite. 24 Nes kelsis netikrų mesijų⁵ ir netikrų pranašų, ir jie darys didelių ženklų bei stebuklų, kad suklaidsintų, jei tai būtų galima, ir išrinktuosius. 25 Štai aš jums tai iš anksto pasakiau. 26 Taigi, jei jie sakys jums: „Štai jis tyruose!“, neišeikite, štai jis kambariuose!“, netikėkite. 27 Nes kaip žaibas sutvyksi iš rytų ir nublyksi iki vakarų, taip bus ir su Žmogaus Sūnaus atėjimu. 28 Kur bus maita, ten suskris ir pesliai.

15 Dan 9, 27; 11, 31; 12, 11 17-18 Lk 17, 31 21 Dan 12, 1; Apr 7, 14 26-27 Lk 17, 23-24 28 Lk 17, 37

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mk 13, 24-27; Lk 21, 25-28)

29 Tuojau po tų negandos dienų saulė aptems, mėnulis nebeduos savo žvilgesio, žvaigždės kris iš dangaus, ir dangaus galybės bus sukrėtos. 30 Tada pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas danguje, ir tada raudos visos žemės gentys. Jos išvys Žmogaus Sūną, ateinantį dangaus debesyse su galybe ir didžia šlove. 31 Jis išsiųs savo angelus, skardžiai trimituojančius⁶, ir jie surinks jo išrinktuosius iš keturių vėjų, nuo vieno dangaus krašto iki kito.

1 T.y. negyvenami, be žmonių; arba: nusiaubti

2 T.y. šito pasaulio laikmečio

3 Arba: Kristus

4 Arba: Kristus —

5 Arba: kristų

6 Lit. su skardžiu trimitu

29 Jez 13, 10; 34,4; Ezek 32, 7; Joel 2, 10.31; 3, 15; Apr 6, 13 30 Dan 7, 13; Apr 1, 7

Figmedžio pamoka

(Mk 13, 28-31; Lk 21, 29-33)

32 Iš figmedžio pasimokykite to palyginimo: kai jo šaka jau suminkštėja ir išleidžia lapus, jūs žinote, kad vasara arti; ³³ taip ir jūs, kai visa tai pamatysite, žinokite, kad jis arti, prie durų. ³⁴ Iš tiesų jums sakau: šita karta tikrai nepraeis, iki visa tai įvyks. ³⁵ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Nežinoma diena ir valanda

(Mk 13, 32-37; Lk 17, 26-30. 34-36)

36 O tos dienos ir valandos niekas nežino, nei dangaus angelai, nei Sūnus¹, tik vienas Tėvas. ³⁷ Nes kaip buvo Nojaus dienomis, taip bus Žmogaus Sūnaus atėjimo metu. ³⁸ Mat kaip anomis priestvaninėmis dienomis žmonės valgė ir gerė, vedė ir tekėjo iki tos dienos, kai Nojus įžengė į arka, ³⁹ ir nieko nenuvokė, kol užėjo tyanas ir visus nunešė, taip bus ir Žmogaus Sūnaus atėjimo metu. ⁴⁰ Tuomet du bus lauke; vienas bus paimtas, o kitas paliktas. ⁴¹ Dvi mals girnomis; viena bus paimta, o kita palikta. ⁴² Tad budėkite, nes nežinote, kurią dieną jūsų Viešpats ateis. ⁴³ Bet tai žinokite: jei šeimininkas žinotų, kurią nakties sargybą vagis ateis, jis budėtų ir neleistų įsibrauti² į savo namus. ⁴⁴ Todėl ir jūs būkite pasiruošę, nes Žmogaus Sūnus ateis jūsų nelaukiamą valandą.

37 Pr 6, 5-8 39 Pr 7, 6-24 43-44 Lk 12, 39-40

Ištikimas ar neistikimas vergas

(Lk 12, 41-48)

45 Taigi kas yra tas ištikimas ir protingas vergas, kuriam valdovas pavedė rūpintis savo šeimyna, kad jis jiems duotų maisto reikiamu metu? ⁴⁶ Laimingas tas vergas, kurį parėjęs jo valdovas ras taip darantį. ⁴⁷ Iš tiesų jums sakau: jis visą savo turtą jam paves prižiūrėti. ⁴⁸ Bet jei tas vergas

būtų blogas ir pagalvotų³: „Mano valdovas užtrunka“, ⁴⁹ pradėtų mušti savo draugus vergus ir valgytų bei gertų su girtuokliais, ⁵⁰ tai to vergo valdovas pareis dieną, kurią jis nelaukia, ir valandą, kurios jis nežino, ⁵¹ atskirs⁴ jį ir duos jam dalį su veidmainiais. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“.

Palyginimas apie dešimtį mergaičių

25 „Tada dangaus karalystė bus panaši į dešimtį mergaičių, kurios, paėmusios savo žibintus, išėjo pasitikti jaunikio. ² Penkios iš jų buvo paikos ir penkios protingos. ³ Mat paikosios, paėmusios žibintus, nepaėmė su savim aliejaus, ⁴ o protingosios paėmė su savo žibintais aliejaus induose. ⁵ Jaunikiui užtrunkant, jos visos užsnūdo ir miegojo. ⁶ Vidunaktį pasigirdo šauksmas: „Štai jauniki! Išeiškite jo pasitikti!“ ⁷ Tada tos visos mergaitės atsikėlė ir pataisė savo žibintus. ⁸ Paikosios tarė protingosioms: „Duokite mums savo aliejaus, nes mūsų žibintai gesta“. ⁹ Bet protingosios atsakė: „Kad kartais nepritrūktų mums ir jums, verčiau eikite pas pardavėjus ir nusipirkite“. ¹⁰ Bet, joms einant pirktis, atėjo jaunikis, ir tos, kurios buvo pasiruošusios, įėjo su juo į vestuves, ir durys buvo užrakintos. ¹¹ Vėliau atėjo ir likusios mergaitės ir sakė: „Viešpatie, viešpatie, atidaryk mums!“ ¹² Bet jis atsakė: „Iš tiesų jums sakau: aš jūsų nepažįstu“. ¹³ Tad budėkite, nes nežinote nei dienos, nei valandos“.

1 Lk 12, 35 11-12 Lk 13, 25

Palyginimas apie talentus

(Lk 19, 11-27)

¹⁴ „Nes bus taip, kaip žmogui, kuris iškeldamas pasišaukė savo vergus ir jiems patikėjo savo turtą. ¹⁵ Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, dar kitam vieną, kiekvienam pagal jo sugebėjimą, ir iškeliavo. ¹⁶ Tas, kuris buvo gavęs penkis talentus, tuojau nuėjęs jais vertėsi ir

1 ~kt. Mss

2 Lit. prasikasti

3 Lit. blogas vergas tartų savo širdyje

4 Lit. perpjaus pusiau (t.y. atskirs nuo ištikimųjų)

nupelnė kitus penkis. ¹⁷ Tokiu pat būdu tas, kuris buvo gavęs du, nupelnė kitus du. ¹⁸ O tas, kuris buvo gavęs vieną, nuėjęs iškasė duobę¹ ir paslėpė savo valdovo pinigų. ¹⁹ Po ilgo laiko pargrįžo tų vergų valdovas ir reikalavo iš jų apyskaitos. ²⁰ Priėjęs tas, kuris buvo gavęs penkis talentus, atnešė kitus penkis talentus, sakydamas: „Valdove, tu man patikėjai penkis talentus. Štai kitus penkis talentus nupelniau“. ²¹ Jo valdovas jam tarė: „Gerai, šaunus ir patikimas verge! Tu, versdamasis mažumu, buvai patikimas; aš tau pavesiu didelį kiekį. Dalykis savo valdovo džiaugsmu!“ ²² Priėjęs ir tas, kuris buvo gavęs du talentus, tarė: „Valdove, tu man patikėjai du talentus. Štai kitus du talentus nupelniau“. ²³ Jo valdovas jam tarė: „Gerai, šaunus ir patikimas verge! Tu, versdamasis mažumu, buvai patikimas; aš tau pavesiu didelį kiekį. Dalykis savo valdovo džiaugsmu!“ ²⁴ Priėjęs ir tas, kuris buvo gavęs vieną talentą, tarė: „Valdove, pažinau tave esant kietą žmogų. Tu pjauni, kur nesėjai, ir renki, kur nevėtei“. ²⁵ Iš baimės aš nuėjęs paslėpiau tavo talentą žemėje. Štai čia, kas tau priklauso“. ²⁶ Bet jo valdovas jam atsakė: „Nelabas ir tingus verge! Tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, ir renku, kur nevēčiau?“. ²⁷ Taigi tu turėjai investuoti mano pinigų pas bankininkus⁶, o pargrįžęs aš būčiau atsiėmęs savo su palūkanomis. ²⁸ Tad atimkite iš jo tą talentą ir duokite tam, kuris turi dešimt talentų, ²⁹ nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir jis apšiai turės, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis turi. ³⁰ O nenaudėli verga išmeskite lauk į tamsą. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“.

²⁹ Mt 13, 12; Mk 4, 25; Lk 8, 12; 22, 13; Lk 13, 28 ^{14–30} Lk 19, 11–27

Tautų teismas

- 1 Lit. žemė
- 2 Lit. įeik į savo valdovo džiaugsmą!
- 3 Arba: nebarstei (sėklos)
- 4 Arba: nebarsčiau (sėklos)
- 5 Lit. pinigmainius

³¹ „Kai Žmogaus Sūnus ateis savo šlovėje ir visi angelai su juo, tada jis atsīsės į savo garbingą sostą. ³² Jo akivaizdoje bus surinktos visos tautos, ir jis atskirs žmones⁶ vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių. ³³ Jis pastatys avis savo dešinėje, o ožius – kairėje. ³⁴ Tada karalius tars tiems, kurie bus jo dešinėje: „Eikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę. ³⁵ Nes buvau išalkęs, ir mane pavalgydinote, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte, buvau svečias, ir mane priėmėte, ³⁶ nuogas, ir mane aprenėte; sirgau, ir mane aplankėte, buvau kalėjime, ir atėjote pas mane“. ³⁷ Tada teisieji jam atsakys: „Viešpatie, kada tave matėme išalkusį ir pamaitinome ar ištroškusį ir pagirdėme? ³⁸ Kada tave matėme svečią ir priėmėme ar nuogą ir aprenėme? ³⁹ Kada tave matėme sergantį ar kalėjime ir atėjome pas tave?“. ⁴⁰ Ir karalius jiems atsakys: „Iš tiesų jums sakau: kiek jūs padarėte vienam iš šitų mano mažiausiųjų brolių, tiek man padarėte“. ⁴¹ Tada jis tars ir tiems, kurie bus kairėje: „Eikite nuo manęs, prakeiktieji, į amžiną ugnį, prirengtą velniui ir jo angelams. ⁴² Nes buvau išalkęs, ir manęs nepavalgydinote, buvau ištroškęs, ir manęs nepagirdėte, ⁴³ buvau svečias, ir manęs nepriėmėte, nuogas, ir manęs neaprenėte, ligonis ir kalėjime, ir manęs neaplankėte“. ⁴⁴ Tada ir jie atsakys: „Viešpatie, kada tave matėme išalkusį ar ištroškusį, ar svečią, ar nuogą, ar ligonį, ar kalėjime ir tau nepatarnavome?“. ⁴⁵ Tada jis jiems atsakys: „Iš tiesų jums sakau: kiek jūs nepadarėte vienam iš šitų mažiausiųjų, tiek ir man nepadarėte“. ⁴⁶ Ir šitie nueis amžinos baismės kentėti, o teisieji amžinai gyventi“.

³¹ Mt 16, 27; Mt 19, 28 ⁴⁶ Dan 12, 2

Samokslas nužudyti Jėzų

(Mk 14, 1–2; Lk 22, 1–2; Jn 11, 45–53)

26 Kai Jėzus pabaigė visas šitas kalbas, jis tarė savo mokiniams: ² „Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus

Velykos, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas nukryžiuoti“.

3 Tuomet vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji susirinko į rūmus vyriausiojo kunigo, vadinamo Kajafu, ir susimokė suimti Jėzų klasta ir nužudyti. 5 Bet jie sakė: „Ne šventės metu, kad nekiltų sąmyšio tarp žmonių“.

2 Iš 12,1-27

Patepimas Betanijoje

(Mk 14, 3-9; Jn 12, 1-8)

6 Jėzui esant Betanijoje, Simono Raupsuotojo namuose, 7 prie jo priešo moteris su alebestriniu labai brangių kvėpalų indu ir [juos] išpylė jam ant galvos, kai jis sėdėjo prie stalo. 8 Tai pamatę, mokiniai pasipiktino ir sakė: „Kam tas eikvojimas? 9 Juk tai būtų buvę galima brangiai parduoti ir [pinigus] duoti beturčiams!“ 10 Bet, tai žinodamas, Jėzus jiems tarė: „Kam varginate tą moterį? Juk ji padarė man puikų darbą. 11 Nes visuomet turite beturčių su savim, o mane ne visuomet turėsite. 12 Nes, išpildama šituos kvėpalus ant mano kūno, ji tai padarė, kad mane paruoštų laidotuvėms. 13 Iš tiesų jums sakau: kur tik pasaulyje bus skelbiama šita evangelija, jai atminti bus pasakojama ir apie tai, ką ji padarė“.

7 Lk 7, 37-38 11 Dt 15, 11

Judas pasisiūlo išduoti Jėzų

(Mk 14, 10-11; Lk 22, 3-6)

14 Tuomet vienas iš Dvylikos, vadinamas Judu Iskariotu, nuėjęs pas vyriausiuosius kunigus, 15 tarė: „Ka norite man duoti, jei aš jums išduosiu jį?“ Jie jam atskaitė trisdešimt sidabrinių. 16 Ir nuo tada jis ieškojo patogios progos jam¹ išduoti.

Paskutinė vakarienė

(Mk 14, 12-21; Lk 22, 7-14, 21-23; Jn 13, 21-30)

17 Pirmąją Neraugintos duonos dieną mokiniai priejo prie Jėzaus ir paklausė: „Kur nori, kad tau paruoštume valgyti Velykų avinėlių?“ 18 Jis atsakė: „Nueikite į miestą pas tokį ir tokį ir jam tarkite: „Mokytojas sako: Mano metas arti. Pas tave švęsiu

Velykas su savo mokiniiais“.

19 Mokiniai padarė, kaip Jėzus jiems buvo įsakęs, ir paruošė Velykų vadarienę.

20 Vakarui atėjus, jis atsisėdo prie stalo su Dvylika² 21 ir, jiems valgant, tarė: „Iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų išduos mane“. 22 Jie labai nuliūdo ir vienas po kito ėmė jį klausiti: „Nejaugi aš, Viešpatie?“ 23 Bet jis atsakė: „Kas padažė su manim ranką į dubenį, tas mane išduos. 24 Žmogaus Sūnus, tiesa, iškeliauja, kaip apie jį parašyta, bet vargas tam žmogui, kuris išduoda Žmogaus Sūnų! Jam būtų buvę geriau, jei jis³ nebūtų gimęs“. 25 Judas, jo išdavejęs, atsiliepė: „Nejaugi aš, Mokytojau?“ Jis jam tarė: „Tu pats tai pasakei“.

26 Jiems valgant, Jėzus, paėmęs duoną ir sukalbėjęs palaiminimą⁵, ją laužė, davė mokiniams ir tarė: „Imkite, valgykite; tai yra mano kūnas“. 27 Paėmęs taurę ir padėkojęs⁶, jis jiems davė, sakydamas: „Gerkite iš jos visi, 28 nes tai yra mano kraujas, sandoros [kraujas], kuris išliejamas už daugelį nuodėmėms atleisti. 29 Bet jums sakau: nuo šiol nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kai gersiu su jumis jį naują savo Tėvo karalystėje“. 30 Pagiedoję himną, jie išėjo į Alyvų kalną.

23 Ps 41, 9 28 Iš 24, 8; Jer 31, 31-34

Jėzus pranašauja Petro užsigynimą

(Mk 14, 27-31; Lk 22, 31-34; Jn 13, 36-38)

31 Tada Jėzus jiems sakė: „Šianakt jūs visi atsimesite dėl manęs, nes parašyta: „Užgausiu piemenį, ir kaimenės avys išsisklaidys“. 32 Bet kai aš būsiu prikeltas, eisiu pirma jūsų į Galilėją“. 33 Atsiliepdamas Petras jam tarė: „Jei visi atsimestų dėl tavęs, aš niekad neatsimesiu!“ 34 Jėzus jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: šianakt pat, prieš

2 Kt. Mss + mokinių

3 Lit. tas žmogus

4 Tai reikšia: yra taip, kaip pasakei

5 T.y. sukalbėjęs padėkos malda, prasidedančią žodžiais: „Palaimintas tu, Viešpatie...“

6 T.y. sukalbėjęs padėkos malda

gaidžiui pragystant, tu tris kartus manęs užsiginsi“. ³⁵ Petras jam sakė: „Net jei turėčiau mirti su tavim, jokių būdų tavęs neužsiginsiu!“ Taip pat kalbėjo ir visi mokiniai.

81 Zach 13, 7 32 Mt 28, 16

Malda Getsemanėje

(Mk 14, 32–42; Lk 22, 39–46)

³⁶ Tuomet Jėzus atėjo su jais į vietą, vadinamą Getsemane, ir tarė mokiniams: „Pasėdėkite čia, kol ten nuėjęs pasimelsiu“. ³⁷ Pasiėmęs Petrą ir abu Zebediejaus sūnus, jis pradėjo liūdėti ir sielvartauti. ³⁸ Tada jis jiems tarė: „Labai nuliūdusi mano siela, mirtinai! Pasilikite čia ir budėkite su manim“. ³⁹ Kiek toliau paėjęs, jis parpuolė kniūpsčias ir meldėsi: „Mano Tėve, jei galima, tegu mane aplenkia šita taurė. Tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu“. ⁴⁰ Jis atėjo pas mokinius ir rado juos miegančius. Ir jis tarė Petrui: „Taip jūs neįstengėte nė vienos valandos pabudėti su manim? ⁴¹ Budėkite ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą. Dvasia noringa, bet kūnas silpnas“. ⁴² Vėl, antrą kartą, nuėjęs jis meldėsi, tardamas: „Mano Tėve, jei ta taurė negali aplenkti, bet ją turiu gerti, teįvyksta tavo valia“. ⁴³ Ir atėjęs jis vėl rado juos miegančius, nes jų akys buvo miegūstos. ⁴⁴ Jis paliko juos ir vėl nuėjęs meldėsi trečią kartą, kartodamas tuos pačius žodžius. ⁴⁵ Paskui jis atėjo pas mokinius ir jiems tarė: „Ar ir toliau miegosite ir ilsėsitės?“ Štai priartėjo valanda, ir Žmogaus Sūnus išduodamas į nusidėjėlių rankas. ⁴⁶ Kelkitės, eikime! Štai mano išdavėjas čia pat!“

⁴⁷ Jam tai bekalbant, štai atėjo Judas, vienas iš Dvylikos, ir su juo didelis būrys su kalavijais ir vėzdais nuo vyriausiųjų kunigų ir tautos vyresniųjų. ⁴⁸ Jo išdavėjas buvo jiems davęs ženklą, sakydamas: „Tas, kurį pabučiuosiu, yra jis. Jį suimkite“. ⁴⁹ Tuoju priėjęs prie Jėzaus jis tarė: „Sveikas, rabi!“ ir jį pabučiavo. ⁵⁰ Bet Jėzus jam tarė:

„Drauge, ar tai tam tikslui, kuriam čia esi?“ Tada priėję jie nutvėrė Jėzų ir jį suėmė. ⁵¹ Štai vienas iš Jėzaus palydovų, ištiesęs ranką, išsitraukė savo kalavią ir, smogęs vyriausiojo kunigo vergui, nukirto jam ausį. ⁵² Tada Jėzus jam tarė: „Kisk savo kalavią atgal į jo vietą, nes visi, kurie stveriasi kalavijo, žus nuo kalavijo. ⁵³ Ar manai mane negalint melsti savo Tėvą, kad jis tuoju man pristatytų daugiau negu dvylika legionų angelų? ⁵⁴ Kaip tada išsipildytų Raštai [kurie sakol], kad taip turi įvykti?“ ⁵⁵ Tą valandą Jėzus tarė būriui: „Kaip prieš plėšiką išėjote su kalavijais ir vėzdais manęs sugauti. Kasdien šventykloje sėdėdavau mokydamas, o jūs manęs nesuėmėte. ⁵⁶ Bet visa tai atsitiko, kad išsipildytų pranašų Raštai“. Tada visi mokiniai, palikę jį, pabėgo.

⁵⁵ Lk 19, 47; 21, 37

Sinedrionas nuteisia Jėzų mirti

(Mk 14, 53–65; Lk 22, 64–65. 63–71; Jn 18, 13–14. 19–24)

⁵⁷ Tie, kurie buvo suėmę Jėzų, jį nuvedė pas vyriausiąjį kunigą Kajafą, kur buvo susirinkę Rašto žinovai ir vyresnieji. ⁵⁸ O Petras sekė paskui jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo rūmų kiemo ir, įėjęs vidun, atsisėdo prie tarnų, norėdamas pamatyti, kaip viskas baigsis. ⁵⁹ Vyriausieji kunigai ir visas sinedrionas³ ieškojo melagingo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų jį nužudyti, ⁶⁰ bet nerado, nors išėjo priekin daug neteisinių liudytojų. Pagaliau du, išėję priekin, ⁶¹ tarė: „Šitas sakė: „Aš galiu nugriauti Dievo šventyklą ir per tris dienas atstatyti“. ⁶² Atsistojęs vyriausiasis kunigas jam tarė: „Ar nieko neatsakai į tai, ką šitie liudija prieš tave?“ ⁶³ Bet Jėzus tylėjo. Vyriausiasis kunigas jam tarė: „Aš saikdinu tave gyvuojų Dievu, kad mums pasakytum, ar tu esi Mesijas⁴, Dievo Sūnus?“ ⁶⁴ Jėzus jam tarė: „Tu tai pasakei. Tačiau jums sakau: nuo šiol jūs išvysite Žmogaus Sūnų sėdintį Galybės dešinėje ir

1 Lit. ji

2 Arba: Miegokite toliau ir ilsėkitės! (Ironiškai pasakyta.)

3 Arba: sanhedrinas (t.y. vyriausioji teismo taryba)

4 Arba: Kristus

ateinantį dangaus debesyse“. ⁶⁵ Tada vyriausiasis kunigas perplėšė savo drabužius, sakydamas: „Jis piktžodžiavo! Kam mums dar reikia liudytojų? Stai dabar girdejęte piktžodžiavimą! ⁶⁶ Kokia jūsų nuomonė?“ Jie atsakė: „Jis mirties vertas!“ ⁶⁷ Tada jie spaudė jam į veidą ir mušė jį kumščiais, o kiti kirto į veidą, ⁶⁸ sakydami: „Pranašauk mums, Mesijau!“ Kas yra tas, kuris tau sudavė?“

61 Jn 2, 19 64 Dan 7, 13 65–66 Lev 24, 16 67 Jez 50, 6

Petras užsigina Jėzaus

(Mk 14, 66–72; Lk 22, 56–62; Jn 18, 15–18, 25–27)

⁶⁹ O Petras sėdėjo lauke, kieme. Prie jo priėjo viena tarnaitė ir tarė: „Ir tu buvai su Jėzumi Galilėjiečiu“. ⁷⁰ Bet jis užsigynė visų akivaizdoje, tardamas: „Nežinau, ką sakai.“ ⁷¹ Jam išėjus į prievartį, jį pamatė kita ir sakė ten esantiems: „Šitas buvo su Jėzumi Nazariečiu“. ⁷² Ir jis vėl užsigynė, prisiekdamas: „Nepažįstu to žmogaus!“ ⁷³ Po valandėlės priėjo ten stovintieji tarė Petru: „Tikrai ir tu esi vienas iš jų, nes tavo tarmė tave išduoda“. ⁷⁴ Tada jis ėmė keiktis ir prisiekinėti: „Nepažįstu to žmogaus!“ Ir tuojau pragydo gaidys. ⁷⁵ Tada Petras atsiminė Jėzaus pasakytą žodį: „Prieš gaidžiui pragystant, tu tris kartus manęs užsiginsi“. Ir, išėjęs laukan, jis graudžiai verkė.

Jėzus perduodamas Pilotui

(Mk 15, 1; Lk 23, 1–2; Jn 18, 28–32)

27 Rytui išaušus, visi vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji priėmė nutarimą nužudyti Jėzų. ² Jį surišę, jie nuvedė ir perdavė valdytojui Pilotui.

Judo mirtis

(Apd 1, 18–19)

³ Tada Judas, jo išdavėjas, pamatęs, kad Jėzus² pasmerktas, buvo gailėsčio apimtas ir grąžino trisdešimt sidabrinių vyriausiesiems kunigams ir vyresniesiems, ⁴ sakydamas:

„Nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują!“ Bet jie tarė: „Kas mums darbo? Tu žinokis!“ ⁵ Numetęs sidabrinius į šventyklą, jis pasišalino ir nuėjęs pasikorė. ⁶ O vyriausieji kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: „Jų negalima mesti į šventyklos išdą, nes jie kraujo pinigai“. ⁷ Pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. ⁸ Todėl ta dirva iki šios dienos vadinasi Kraujo dirva. ⁹ Tada išsipildė, kas pasakyta per pranašą Jeremiją: „Jie paėmė trisdešimt sidabrinių—kainą įkainotojo, kurį izraeliai įkainojo—¹⁰ ir juos atidavė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats įsakė“.

3–8 Apd 1, 18–19 9–10 Zach 11, 12–13

Pilotas apklausia Jėzų

(Mk 15, 2–5; Lk 23, 3–5; Jn 18, 33–38)

¹¹ Jėzus stovėjo valdytojo akivaizdoje, ir valdytojas jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“ Bet Jėzus tarė: „Tu tai sakai“. ¹² Vyriausiųjų kunigų ir vyresniųjų kaltinamas, jis nieko neatsakė. ¹³ Tada Pilotas jam tarė: „Ar negirdi visa, ką jie liudija prieš tave?“ ¹⁴ Bet jis neatsakė jam nė į vieną kaltinimą, tad valdytojas labai stebėjosi.

Pilotas paleidžia Barabą ir pasmerkia Jėzų mirti

(Mk 15, 6–15; Lk 23, 13–25; Jn 18, 39–19, 16)

¹⁵ Šventės metu valdytojas turėjo paprotį paleisti žmonėms vieną kalinį, kurio jie norėdavo. ¹⁶ Jie tuo metu turėjo pagarsėjusį kalinį, vardu Barabą. ¹⁷ Tad, kai jie buvo susirinkę, Pilotas jiems tarė: „Katrą norite, kad jums paleisčiau, Barabą ar Jėzų, kuris vadinasi Kristus?“ ¹⁸ Mat jis žinojo, kad jie iš pavydo buvo jį perdavę. ¹⁹ Jam sėdint teismo kėdėje, jo žmona atsiuntė jam tokią žinią: „Neturėk nieko darbo su tuo teisiuuoju, nes šiandien sapne daug kentėjau dėl jo“. ²⁰ Bet vyriausieji kunigai ir vyresnieji įtikino žmones, kad išsiprašytų Barabą, o Jėzų pražudytų. ²¹ Atsiliepdamas valdytojas jiems tarė: „Katrą norite, kad jums paleisčiau?“ Jie tarė: „Barabą!“

1 Arba: Kristau

2 Lit. jis

22 Pilotas jiems sakė: „Tai kas man daryti su Jėzumi, kuris vadinamas Mesiju¹?“ Jie visi sakė: „Nukryžiuoti jį!“ 23 Bet jis tarė: „Ką gi bloga jis padarė?“ Bet jie juo garsiau šaukė: „Nukryžiuoti jį!“

24 Pilotas, pamatęs, kad jis nieko nelaimei, bet kad veikiau kyla maištas, paėmė vandens, nusimazgojo rankas minios akivaizdoje ir tarė: „Aš nekaltas dėl šito kraujo. Jūs žinokitės!“ 25 Ir visi žmonės atsakė: „Jo kraujas ant mūsų ir ant mūsų vaikų!“ 26 Tada jis paleido jiems Barabą, o Jėzų nuplakdinęs atidavė nukryžiuoti.

24 Dt 21, 6–9

Kareiviai tyčiojasi iš Jėzaus

(Mk 15, 16–20; Jn 19, 2–3)

27 Tada valdytojo kareiviai, pasiėmę Jėzų į pretoriją³, surinko aplink jį visą dalinį. 28 Jį išrengė⁴, jie apsiautė jį šviesiai raudona skraiste. 29 Nupynę iš erškėčių vainiką, uždėjo jam ant galvos ir išspraudė nendrę į jo dešinę. Klūpėdami prieš jį, jie tyčiojosi iš jo ir sakė: „Sveikas, žydų karaliau!“ 30 Spjaudami į jį, jie atėmė nendrę ir mušė jam per galvą. 31 Ir kai buvo pasityčioję iš jo, jie nusiautė jam skraistę, jį aprenę jo drabužiais ir jį nuvedė kryžiuoti.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mk 15, 21–32; Lk 23, 26–43; Jn 19, 17–27)

32 Išeidami jie sutiko žmogų kirėnietį, vardu Simoną. Tą jie privertė nešti jo kryžių. 33 Ir, atėję į vietą, vadinamą Golgota (tai reiškia „Kaukolės vietą“), 34 jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su tulžimi. Bet paragavęs jis nenorėjo gerti. 35 Jį nukryžiauvę, jie pasidalijo jo drabužius, mesdami burta, 36 ir susėdę jį ten sergėjo. 37 Ir jie prisegė viršum jo galvos jo kaltės užrašą⁵. 38 Šitas yra Jėzus, žydų karalius“. 38 Tuomet buvo nukryžiuoti

su juo du plėšikai, vienas iš dešinės, kitas iš kairės. 39 Praeiviai jam piktžodžiavo, kraipydami galvas 40 ir sakydami: „Tu, kuris nugriauni šventyklą ir per tris dienas atstatai, gelbėkis pats! Jei tu esi Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus!“ 41 Taip pat ir vyriausieji kunigai, tyčiodamiesi su Rašto žinovais ir vyresniaisiais, kalbėjo: 42 „Kitus išgelbėjo, o pats negali išsigelbėti! Jis Izraelio karalius? Tenužengia dabar nuo kryžiaus, tai mes patikėsime juo. 43 Jis pasitikėjo Dievu. Tas dabar jį teišgelbsti, jei jo nori, nes jis pasakė: „Aš Dievo Sūnus““. 44 Taip pat jį plūdo ir plėšikai, kurie buvo nukryžiuoti kartu su juo.

35 Ps 22, 18 39 Ps 22, 7; 109, 25 40 Mt 26, 61; Jn 2, 19 43 Ps 22, 8

Jėzaus mirtis

(Mk 15, 33–41; Lk 23, 44–49; Jn 19, 28–30)

45 Nuo šeštos valandos tamsa apgaubė visą šalį⁶ iki devintos valandos⁷. 46 O apie devintą valandą Jėzus sušuko garsiu balsu, tardamas: „Eli, Eli, lema sabachtani?“ Tai reiškia: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?“ 47 Bet kai kurie iš ten stovinčių, tai išgirde, sakė: „Šitas šaukiasi Elijo“. 48 Tuoju vienas iš jų, nubėgęs ir paėmęs kempinę, ją primirkęs rūgštaus vyno ir užmovoęs ant nendrės, davė jam gerti. 49 Bet visi kiti sakė: „Liaukis! Pažiūrėkim, ar ateis Elisas jo gelbėti!“ 50 O Jėzus, vėl sušukęs garsiu balsu, atidavė dvasią.

51 Ir štai šventyklos uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačios, ir žemė drebėjo, ir uolos skilo, 52 ir kapai atsivėrė, ir daug užmigusių šventųjų kūnų buvo prikelti. 53 Išėję iš kapų po jo prikėlimo, jie atėjo į šventąjį miestą ir pasirodė daugeliui. 54 O šimtininkas ir tie, kurie su juo sergėjo Jėzų, pamatę žemės drebinimą ir kas įvyko, labai nusigando ir sakė: „Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus!“

55 Ten buvo daug moterų, žiūrinčių iš tolo. Jos buvo atėjusios

1 Arba: Kristumi

2 Tai reiškia: mes ir mūsų vaikai atsakingi už jo išlietą kraują.

3 T. y. įgulos būstinę

4 Kt. Mss: aprenę

5 Lit. užrašytą jo kaltę

6 Arba: žemę

7 T. y. nuo vidudienio iki 3 valandos p. p.

paskui Jėzų iš Galilėjos, jam patarnaudamos. ⁵⁶ Tarp jų buvo Marija Magdaliėtė, Marija, Jokūbo bei Juozapo motina, ir Zebediejaus sūnų motina.

46 Ps 22, 1 48 Ps 69, 21 51 Iš 26,31-33 55-56 Lk 8,2-3

Jėzaus laidojimas

(Mk 15, 42-47; Lk 23, 50-56; Jn 19, 38-42)

⁵⁷ Vakarui atėjus, atvyko turtingas žmogus iš Arimatėjos, vardu Juozapas, kuris ir pats buvo tapęs Jėzaus mokiniu. ⁵⁸ Šitas, nuėjęs pas Pilotą, paprašė Jėzaus kūno. Tada Pilotas įsakė jį atiduoti. ⁵⁹ Paėmęs kūną, Juozapas įvyniojo jį į tyrą drobule, ⁶⁰ jį paguldė savo naujame kape, kuri buvo išsikaldinęs uoloje, ir, priritęs didžiulį akmenį prie kapo angos, nuėjo. ⁶¹ Marija Magdaliėtė ir kita Marija ten sėdėjo priešais kapą.

Sargyba prie kapo

⁶² O kita diena, kuri eina po Prisirėngimo dienos, susirinko vyriausieji kunigai bei fariziejai pas Pilotą. ⁶³ Ir sakė: „Valdove, prisiminėme, kad anas apsimetėlis, dar gyvas būdamas, pasakė: „Po trijų dienų būsiu prikeltas“. ⁶⁴ Tad įsakyk saugoti kapą iki trečios dienos, kad kartais atėję mokiniai neišvogtų jo ir nepasakytų tautai: „Jis buvo prikeltas iš numirusių“. Ta paskutinė apgavystė būtų blogesnė už pirmutinę“. ⁶⁵ Pilotas jiems tarė: „Įmkite sargybą; eikite, saugokite, kaip mokate“. ⁶⁶ Jie nuėjo padarė kapą saugų, užantspauduodami akmenį ir pastatydami sargybą.

63 Mt 16, 21; 17, 23; 20, 19; Mk 8, 31; 9, 31; 10, 33-34; Lk 9, 22; 18, 31-33

Prisikėlimas

(Mk 16, 1-8; Lk 24, 1-12; Jn 20, 1-10)

28 Sabatai praėjus, pirmajai savaitės dienai auštant, atėjo Marija Magdaliėtė ir kita Marija pasižiūrėti kapo. ² Staiga¹ įvyko smarkus žemės drebėjimas, nes Viešpaties angelas, nužengęs iš dangaus ir priėjęs, nurito akmenį ir atsistojo ant jo. ³ Jo išvaizda buvo kaip žaibo, ir jo apdaras—baltas kaip sniegas. ⁴ Išsigandę jo, sargai ėmė

drebėti ir pasidarė it negyvi.

⁵ Atsiliepdamas angelas tarė moterims: „Jūs nebijokite! Juk žinau, kad ieškote Jėzaus, kuris buvo nukryžiuotas. ⁶ Jo nėra čia, nes jis prikeltas, kaip buvo sakęs. Eikite, apžiūrėkite vietą, kur jis gulėjo, ⁷ ir nuskubėjęsios pasakykite jo mokiniams: „Jis prikeltas iš numirusių ir štai eina pirma jūsų į Galilėją. Ten jį pamatysite“. Štai aš jums tai pasakiau“.

⁸ Skubiai nuėjusios nuo kapo su baime ir dideliu džiaugsmu, jos bėgo pranešti jo mokiniams. ⁹ Ir štai Jėzus jas pasitiko ir tarė: „Sveikos!“ Jos priėjusios apkabino jo kojas ir jį pagarbino. ¹⁰ Tada Jėzus joms tarė: „Nebijokite! Eikite, praneškite mano broliams, kad jie vyktų į Galilėją, ir ten jie mane pamatys“.

Sargybinių pranešimas

¹¹ Joms beeinant, štai kai kurie sargybiniai, atėję į miestą, pranešė vyriausiesiems kunigams visa, kas buvo atsitikę. ¹² Susirinkę su vyresniaisiais ir pasitarę, jie davė kareiviams gerokai pinigų, ¹³ tardami: „Sakykite: „Jo mokiniai, atėję naktį, jį pavogė, mums bemiegant“. ¹⁴ O jei valdytojas tai išgirstų, mes jį perkalbėsime ir padarysime, kad jums nereiks rūpintis“. ¹⁵ Jie, paėmę pinigus, padarė, kaip buvo pamokyti. Ir ta šneka yra paplitusi tarp žydų iki šios dienos.

Misijos įsakymas

(Mk 16, 14-18; Lk 24, 36-49; Jn 20, 19-23; Apd 1, 6-8)

¹⁶ O vienuolika mokinių nuėjo į Galilėją, į kalną, kurį Jėzus jiems buvo nurodęs, ¹⁷ ir išvydę jį pagarbino, bet kai kurie abejojo. ¹⁸ Ir priėjęs Jėzus jiems kalbėjo: „Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. ¹⁹ Tad eikite ir padarykite mokinius visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, ²⁰ mokydami juos laikytis visko, ką jums įsakiau. Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio² pabaigos“.

16 Mt 26, 32; Mk 14, 28 19 Apd 1, 8

EVANGELIJA PAGAL MORKŲ

Jono Krikštytojo skelbimas

(Mt 3, 1–12; Lk 3, 1–9. 15–17; Jn 1, 19–28)

1 Jėzaus Kristaus, 'Dievo Sūnaus'¹,
evangelijos² pradžia, ² kaip parašyta
pas pranašą Jėzają:

„Stai aš siunčiu pirma tavęs savo
pasiuntinį,

kuris paruoš tau kelią.

3 Šaukiančio balsas tyruose:
'Paruoškite Viešpaties kelią,
tiesinkite jo takus“.

4 Pasirodė tyruose Jonas
Krikštytojas, skelbdamas atgailos
krikštą nuodėmėms atleisti. **5** Pas jį
išėjo visa Judėjos šalis ir visi
jeruzaliečiai. Išpažindami savo
nuodėmes, jie buvo jo krikštijami
Jordano upėje. **6** Jonas buvo apsilvkęs
kupranugario vilnos apdaru ir odiniu
diržu susijuosęs strėnas. Jis valgė
skėrius ir laukinių medų. **7** Ir jis skelbė:
„Po manęs ateina galingesnis už mane; jo
kurpių dirželio nesu vertas nusilenkęs
atrišti. **8** Aš krikštiju jus vandeniu, o
šitas krikštys jus Šventąja Dvasia“.

2 Mal 3,1 3 Jez 40, 3 6 2Kar 1, 8

Jėzaus krikštas

(Mt 3, 13–17; Lk 3, 21–22)

9 Tomis dienomis Jėzus atėjo iš
Galilėjos ir buvo Jono pakrikštytas
Jordane. **10** Tuojau, išlipdamas iš
vandens, jis išvydo perskylantį dangų ir
Dvasią kaip karvelį nusileidžiančią į jį.
11 Ir balsas pasigirdo iš dangaus: „Tu
esi mano 'mylimasis Sūnus'³; tave
pamėgau“.

11 Pr 22, 2; Ps 2, 7; Jez 42, 1; Mt 3, 17; 12, 18; Mk 9, 7;
Lk 3, 22

Jėzaus gundymas

(Mt 4, 1–11; Lk 4, 1–13)

12 Ir tuojau Dvasia jį išvarė į tyrus.
13 Jis išbuvo tyruose keturiasdešimt
dienų šėtono gundomas. Jis buvo tarp
žvėrių, ir angelai jam tarnavo.

Jėzus skelbia Dievo karalystę

(Mt 4, 12–17; Lk 4, 14–15)

14 Kai Jonas jau buvo
perduotas⁴, Jėzus atėjo į Galilėją,
skelbdamas Dievo evangeliją **15** ir
sakydamas: „Paskirtas laikas yra atėjęs
ir Dievo karalystė priartėjusi.
Atgailaukite ir tikėkite evangelija!“

15 Mt 3, 2

Pirmųjų mokinių pašaukimas

(Mt 4, 18–22; Lk 5, 1–11)

16 Eidamas palei Galilėjos jūrą, jis
pamatė Simoną ir Simono brolių Andriejų,
išmetančius tinklą į jūrą; jie mat buvo
žvejai. **17** Ir Jėzus jiems tarė: „Eikite
paskui mane, ir aš padarysiu, kad jūs
tapsite žmonių žvejais“. **18** Ir tuojau,
palikę tinklus, jie nusekė paskui jį.
19 Truputį paėjęs toliau, jis pamatė
Jokūbą, Zebediejaus sūnų, ir jo brolių
Joną, juos irgi valtyje betaisančius
tinklus. **20** Ir tuojau jis pašaukė juos.
Palikę savo tėvą Zebediejų valtyje su
samdininiais, jie nuėjo paskui jį.

Jėzus pagydo netyros dvasios apsėstą žmogų

(Lk 4, 31–37)

21 Jie įėjo į Kafarnaumą. Tuojau,
šabatos diena, įėjęs į sinagogą, jis ėmė
mokyti. **22** Žmonės stebėjosi jo mokymu,
nes jis juos mokė kaip turįs galią, o ne
kaip Rašto žinovai. **23** Kaip tik tuo metu
sinagogoje buvo netyros dvasios apsėstas
žmogus, ir jis sušuko: **24** „Kas mums
darbo su tavim, Jėzau Nazarėnai? Ar
atėjai mūsų pražudyti? Tave pažįstu, kas
tu esi—Dievo Šventasis!“ **25** Bet Jėzus
sudraudė jį, sakydamas: „Nutilk ir ieseik
iš jo!“ **26** Ir netyroji dvasia, jį tasydama
ir garsiai šaukdamas, išėjo iš jo. **27** Visi
taip nustebę, jog vienas kitą klausinėjo:
„Kas tai yra? Naujas mokymas su galia!
Jis net netyrosioms dvasioms įsako, ir jos
klauso jo!“ **28** Ir tuojau visomis

1 ~ kt. Mss

2 T.y. gerosios naujienos

3 Arba: Sūnus, Mylimasis

4 T.y. Dievo perleistas į žmonių rankas

kryptimis pasklido garsas apie jį po visą Galilėjos apylinkę.

22 Mt 7, 28–29

Jėzus pagydo Simono uošvę

(Mt 8, 14–17; Lk 4, 38–41)

29 Išėjo iš sinagogos, jie¹ tuojau nuėjo į Simono ir Andriejaus namus su Jokūbu ir Jonu. 30 Simono uošvę gulėjo drugio krečiams, ir jie tuojau jam pasakė apie ją. 31 Prieš jį paėmė ją už rankos ir pakėlė. Drugys atstojo nuo jos, ir ji jiems patarnavo.

Jėzus pagydo daug ligonių ir išvaro daug velnių

32 Vakarui atėjus, kai saulė buvo nusileidusi, pas jį gabenoti visus ligonius ir velnio apsestuosius. 33 Visas miestas buvo susirinkęs prie durų. 34 Jis pagydė daug įvairiomis ligomis sergančių ir išvarė daug velnių. Jis neleido velniams kalbėti, nes jie pažino jį.

Jėzus praplečia savo skelbimo sritį

(Lk 4, 42–44)

35 Anksti rytą, gerokai prieš aušrą, atsikėles, jis išėjo, nuėjo į negyvenamą vietą ir ten meldėsi. 36 Simonas ir jo draugai nuskubėjo paskui jį. 37 Jie surado jį ir jam sakė: „Visi tavęs ieško“. 38 Bet jis jiems tarė: „Eikime kitur, į gretimus miestelius, kad galėčiau ir ten skelbti, nes tam išėjau“. 39 Jis ėjo per visą Galilėją, skelbdamas jų sinagogose ir išvarinėdamas velnius.

39 Mt 4, 23; 9, 35

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mt 8, 1–4; Lk 5, 12–16)

40 Pas jį atėjo vienas raupsuotasis, jį maldaudamas, ir klaupdamasis jam tarė: „Jei nori, gali mane apvalyti“. 41 Gailesčio apimtas³, jis ištiesė savo ranką, jį palietė ir jam tarė: „Noriu; būk apvalytas“. 42 Tuojau pradingo nuo jo raupsai, ir jis buvo apvalytas. 43 Prigrasinęs jis tuojau pavarė jį 44 ir jam tarė: „Žiūrėk, kad niekam nieko nesakytum! Bet eik, pasirodyk kunigui

ir aukok už savo apvalymą tai, ką Mozė įsakė, kaip įrodymą⁴ jiems“. 45 Bet jis išėjęs pradėjo taip plačiai skelbti ir tą žinią skleisti, jog Jėzus⁵ nebegalėjo viešai įeiti į miestą, bet laikėsi lauke, neapgyventose vietose. Tačiau pas jį ateidavo tie visur.

44 Lev 14, 1–32

Jėzus išgydo paralitiką

(Mt 9, 1–8; Lk 5, 17–26)

2 Kai po kelių dienų jis vėl įėjo į Kafarnaumą, pasklido žinia, kad jis esąs namuose. 2 Susirinko tiek daug [žmonių], kad nebeužteko vietos nė prie durų, ir jis sakė jiems žodį. 3 Tuomet atėjo vyrai, nešdami pas jį paralyžiuotą žmogų. Jį nešė keturi. 4 Negalėdami dėl minios prinešti prie Jėzaus⁶, jie nuplėšė stogą⁷ [viršum tos vietos], kur jis buvo, ir, padarę plyšį, nuleido žemyn gultą, ant kurio gulėjo paralyžiuotasis. 5 Matydamas jų tikėjimą, Jėzus tarė paralyžiuotajam: „Sūnau, tavo nuodėmės atleistos“. 6 Ten sėdėjo kai kurie Rašto žinovai ir mastė savo širdyse: 7 „Kaip šitas gali taip kalbėti? Jis piktžodžiauja! Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?“ 8 Jėzus, tuojau savo dvasia nuvokęs, kad jie taip mąsto savyje, jiems tarė: „Kam jūs tai mastote savo širdyse?“ 9 Kas yra lengviau—sakyti paralyžiuotajam: „Tavo nuodėmės atleistos“ ar sakyti: „Kelkis, pasiimk savo gultą ir vaikščioi“? 10 Bet kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi galią atleisti nuodėmes žemėje“,—jis tarė paralyžiuotajam,— 11 „tau sakau: Kelkis, pasiimk savo gultą ir eik namo!“ 12 Jis atsikėlė ir tuojau, pasiėmęs savo gultą, išėjo visų akivaizdoje, ir visi nepaprastai stebėjosi ir garbino Dievą, sakydami: „Tokio dalyko dar niekad nesame matę!“

Jėzus pašaukia Levį ir valgo su muitininkais

1 Kkr. Mss: Išėjęs iš sinagogos, jis
2 T.y. palikau namus, kad skelbčiau gerąją naująją visoje Galilėjos srityje
3 Kt. Mss: Supykęs (dėl jį naikinančių jėgų)

4 T.y. kaip įrodymą, kad tu esi švarus
5 Lit. jis
6 Lit. jo
7 T.y. plokščiaštogi

(Mt 9, 9-13; Lk 5, 27-32)

13 Jis vėl išėjo į pajūrį. Visa minia ėjo pas jį, ir jis mokė juos.
14 Praeidamas jis pamatė Levi, Alfiejaus sūnų, sėdintį muitinėje, ir jam tarė: „Sek paskui mane“. Atsikėlęs jis nusekė paskui jį.

15 Jam sėdint¹ prie stalo jo namuose, daug muitininkų ir nusidėjėlių sėdėjo kartu su Jėzumi ir jo mokiniais, nes buvo daug tokių, kurie sekė paskui jį. 16 Fariziejų Rašto žinovai, pamatę, kad jis valgo su nusidėjėliais ir muitininkais, sakė jo mokiniams: „Kodėl jis valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?“ 17 Tai išgirdęs, Jėzus jiems tarė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, tik ligoniams. Aš atėjau ne teisųjų šaukti, bet nusidėjėlių“.

Klausimas apie pasninkavimą

(Mt 9, 14-17; Lk 5, 33-39)

18 Jono mokiniai ir fariziejai pasninkavo. Kai kurie žmonės atėjo ir jį paklausė: „Kodėl Jono mokiniai ir fariziejų mokiniai pasninkauja, o tavo mokiniai nepasninkauja?“ 19 Jėzus jiems atsakė: „Argi gali pasninkauti pajauniai², kol jaunikis yra su jais? Kol jie turi jaunikį su savim, negali pasninkauti. 20 Bet ateis dienos, kai jaunikis bus paimtas nuo jų, ir tada, tą dieną, jie pasninkaus. 21 Niekas nesiuva nevelto milo lopo ant palaikio drabužio; kitaip lopas atplėsia gabalą nuo jo, naujas nuo palaikio, ir pasidaro blogesnis įplyšimas. 22 Ir niekas nepila jauno vyno į senus vynmaišius; kitaip vynas suplėsšs vynmaišius, ir niekais nueis vynas ir vynmaišiai. Bet jauna vyną pila į naujus vynmaišius“.

Šabatos Viešpats

(Mt 12, 1-8; Lk 6, 1-5)

23 Šabatos dieną jis ėjo per javų laukus, ir jo mokiniai eidami pradėjo skabyti varpas. 24 Fariziejai jam tarė: „Žiūrėk! Kodėl jie daro tai, kas draudžiama per šabata?“ 25 Jis jiems

tarė: „Ar niekad neskaitėte, kaip pasielgė Dovydas, kai jis neturėjo ko valgyti ir buvo alkanas, jis ir jo palydovai: 26 kaip jis ėjo į Dievo namus, Abjatarui esant vyriausiuoju kunigu, ir valgė padėtinės duonas, kurių niekam nevalia valgyti, tik kunigams, ir jų davė savo palydovams?“ 27 Jis dar jiems pasakė: „Šabata padaryta žmogui, o ne žmogus šabatai. 28 Taigi Žmogaus Sūnus yra ir šabatos Viešpats“.

23 Dt 23, 25 26 Lev 24, 9 25-26 1 Sam 21, 1-6

Žmogus nudžiūvusia ranka

(Mt 12, 9-14; Lk 6, 6-11)

3 Jis vėl ėjo į sinagogą, o ten buvo žmogus nudžiūvusia ranka. 2 Jie³ stebėjo jį, ar jis šabatos dieną gydysias, kad galėtų jį apkaltinti. 3 Jis tarė žmogui nudžiūvusia ranka: „Stokis į vidurį!“ 4 Ir jis paklausė juos: „Ar valia šabatos dieną daryti gera ar daryti bloga? išgelbėti gyvybę ar pražudyti?“ Bet jie tylėjo. 5 Rūščiai juos apžvelgęs, giliai nuliūdes dėl jų kietaširdiškumo, jis tarė tam žmogui: „Ištiesk ranką!“ Jis ištiesė, ir jo ranka atgijo. 6 Išėję fariziejai tuojuo ėmė tartis su Herodo šalininkais prieš jį, kaip jį pražudyti.

Minios seka paskui Jėzų

7 Jėzus su savo mokiniais pasitraukė į pajūrį, ir didelė daugybė iš Galilėjos sekė iš paskos. Taip pat iš Judėjos, 8 iš Jeruzalės, iš Idumėjos, iš Užjordanės, iš Tyro ir Sidono apylinkių didelė daugybė, išgirdusi visa, ką jis darė, atėjo pas jį. 9 Jis liepė savo mokiniams jam paruošti valtelę dėl minios, kad jo nesuspaustų. 10 Mat jis daugelį buvo pagydęs, tad visi, kurie turėjo ligų, spaudėsi prie jo, norėdami jį paliesti. 11 Taip pat netyrosios dvasios, kai tik jį pamatydavo, parpuldavo prieš jį ir sušukdavo: „Tu esi Dievo Sūnus!“ 12 Bet jis griežtai jas sudraudsdavo, kad jo neapreikštų.

9-10 Mk 4, 1; Lk 5, 1-3

Dvylikos apaštalų pašaukimas

(Mt 10, 1-4; Lk 6, 12-16)

1 Lít. gulint (t.y. sėdint pusiau gulom, atsilošus, prie žemo stalo, kaip anuomet pokyliuodavo)

2 Arba: vestuvinininkai

3 T.y. fariziejai

13 Jis įkopė į kalną ir pasišaukė tuos, kuriuos jis norėjo, ir tie atėjo pas jį.

14 Jis paskyrė dvyliką, kuriuos taip pat pavadino apaštalais¹, kad jie būtų su juo, kad jis galėtų pasiųsti juos skelbti 15 ir kad jie turėtų galią velniams išvaryti. 16 Jis paskyrė dvyliką: Simoną, kurį pavadino Petru², 17 Zebediejaus sūnų Jokūbą ir Jokūbo brolių Joną (jis juos pavadino Boanerges, tai yra „griaustinio sūnumis“), 18 Andriejų, Pilypą, Baltramiejų³, Matą, Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą, Tada, Simoną Uolujį 19 ir Judą Iskariotą, kuris ir išdavė jį.

Jėzus ir Beelzebulas

(Mt 12, 22-32; Lk 11, 14-23; 12, 10)

20 Jis parėjo namo. Vėl susirinko minia, ir jie negalėjo nė pavalgyti. 21 Tai išgirde, saviškiai išėjo jo sulaikyti, nes jie sakė: „Jis yra išėjęs iš proto“.

22 O iš Jeruzalės atėję Rašto žinovai sakė: „Jis turi Beelzebula“ ir: „Per velnių kunigaikštį jis išvaro velnius“. 23 Juos pasišaukęs, jis kalbėjo jiems palyginimais: „Kaip gali šėtonas išvaryti šėtoną? 24 Jei karalystė nevieninga savyje⁴, ta karalystė negali išsilaikyti. 25 Ir jei namai nesugyvena⁵, tie namai negalės išsilaikyti. 26 Taigi, jei šėtonas yra sukilęs prieš save ir nevieningas savyje⁶, jis negali išsilaikyti, bet jam yra atėjęs galas. 27 O niekas, įėjęs į stipruolio namus, negali pasigrobtį jo rakandų, jei pirma nesuriš stipruolio—tik tada jis galės apiplėšti jo namus.“

28 Iš tiesų jums sakau: visa bus atleidiama žmonėms⁷, nuodėmės ir piktžodžiavimai, ką jie ir bepiktžodžiautų; 29 o kas piktžodžiaus Šventajai Dvasiai, neturės atleidimo per

amžius, bet bus nusikaltęs amžina nuodėme“,—³⁰ nes jie sakė: „Jis turi netyrą dvasią“.

22 Mt 9, 34; 10, 25 29 Lk 12, 10

Jėzaus motina ir broliai

(Mt 12, 46-50; Lk 8, 19-21)

31 Atėjo jo motina ir jo broliai, ir lauke stovėdami, siuntė pas jį [žmogų] ir liepė jį pakviesti. 32 Aplink jį sėdėjo minia, ir jie jam sakė: „Štai tavo motina ir tavo broliai⁸ yra lauke ir tavęs ieško“. 33 Jiems atsakydamas jis tarė: „Kas yra mano motina ir [mano] broliai?“ 34 Ir, pažvelgęs aplink į susėdusius apie jį ratu, jis tarė: „Štai mano motina ir mano broliai! 35 Kas daro Dievo valią, tas yra mano brolis, sesuo ir motina“.

Palyginimas apie skirtingas dirvas

(Mt 13, 1-9; Lk 8, 4-8)

4 Jis vėl ėmė mokyti pajūryje. Prie jo susirinko labai didelė minia, tad, įlipęs į valtį, jis sėdėjo jūroje, o visa minia buvo pajūryje ant kranto. 2 Jis daug ko juos mokė palyginimais, ir mokydamas jiems sakė: 3 „Klausykite! Štai sėjėjas išėjo sėti. 4 Besėjant viena sėkla nukrito palei kelią; atskrido paukščiai ir ją sulesė. 5 Kita nukrito į uolyne, kur ji neturėjo daug žemės. Ji tuoj sudygo, nes neturėjo storo žemės sluoksnio. 6 O kai patekėjo saulė, ji išdegė ir sudžiūvo, nes neturėjo šaknies. 7 Kita nukrito į erškėčius. Erškėčiai užaugo ir ją nustelbė, ir ji nedavė grūdų. 8 O kitos [sėklos] nukrito į gerą žemę, kur jos sudygo, augo ir davė grūdų: vienos nešė trisdešimteriopą grūdą, kitos—šešiasdešimteriopą, dar kitos—šimteriopą“. Ir jis sakė: „Kas turi ausis klausyti, teklausio!“

1 Lk 5, 1-3

Palyginimų tikslas

(Mt 13, 10-17; Lk 8, 9-10)

10 Kai jis buvo vienas, tie, kurie buvo aplink jį, kartu su Dvylika, jį klausinėjo apie palyginimus. 11 Jis jiems sakė: „Jums duota Dievo karalystės paslaptis, o aniems, kurie yra

1 ~kt. MSS

2 Lit. ir pavadino Simoną Petru

3 Lit. Bartolomiejų

4 Lit. yra pasidalijusi prieš save (t.y. pasidalijusi į grupes, kovojančias viena su kita)

5 Lit. yra pasidaliję prieš save

6 Lit. pasidalijęs

7 Lit. žmonių sūnums

8 Kt. Mss+ ir tavo seserys

lauke, viskas pateikiama palyginimais,
12 kad jie

„žiūrėte žiūrėtų, bet nematytų,
ir girdėte girdėtų, bet
neišmanytų,
kad kartais neatsivertų ir
nebūtų jiems atleista“.

12 Jėz 6, 9-10

Dirvų palyginimo aiškinimas

(Mt 13, 18-23; Lk 8, 11-15)

13 Ir jis jiems sakė: „Ar nesuprantate šito palyginimo? Tai kaip jūs suprasite visus kitus palyginimus?

14 Sėjėjas sėja žodį. 15 Šitie yra [kritusieji] ant kelio, kur sėjamas žodis: kai jie išgirsta jį, tuojau ateina šėtonas ir atima jį juos pasėtajį žodį. 16 Panašiai¹, šitie yra į uolynę sėjamieji: kai išgirsta žodį, jie tuojau su džiaugsmu jį priima.

17 Bet jie neturi savyje šaknies ir tik trumpą laiką išsilaiko. Paskui, kilus priespaudai ar persekiojimui dėl žodžio, jie tuojau atsimeta. 18 Kiti yra į erškėčius sėjamieji. Tai tie, kurie išgirsta žodį, 19 bet pasaulio rūpesčiai, turtų vilionė ir kitų dalykų įgeidžiai išiskverbia ir nustelbia žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. 20 O tie yra į gerą žemę pasėtieji: tie, kurie išgirsta žodį, jį priima ir duoda vaisių—trisdešimteriopą, šešiasdešimteriopą ir šimteriopą“.

Paraginimas atidžiai klausyti

(Lk 8, 16-18)

21 Ir jis jiems sakė: „Argi atneša žiburį² po saiku³ ar po lova pastatyti? Ar ne ant žibinto pastatyti? 22 Nes nieko nėra paslėpta, kas neturėtų būti atidengta, ir niekas netapo slapta, kas neturėtų iškilti į viešumą. 23 Jei kas turi ausis klausyti, teklauso!“

24 Ir jis jiems sakė: „Išidėmėkite tai, ką girdite! Kokiu saiku seikite, tokiu bus jums atseikima, ir bus jums dar pridėdama. 25 Nes kas turi, tam bus duota, o kas neturi, iš to net tai, ką turi, bus atimta“.

21 Mt 5, 15; Lk 11, 33 22 Mt 10, 26; Lk 12, 2 24 Mt 7, 2; Lk 6, 38 25 Mt 13, 12; 25, 29; Lk 19, 26

Palyginimas apie savaime augančią sėklą

26 Ir jis tarė: „Su Dievo karalyste yra taip, kaip su žmogum, kai jis paberia sėklą į žemę. 27 Jis miega ir keliai, naktį bei dieną, o sėkla dygsta ir auga—jis nežino kaip. 28 Žemė savaime duoda derlių—pirma stiebą, paskui varpą, paskui pribrendusį grūdą varpoje. 29 O kai derlius subręsta⁴, jis tuoj pasiunčia pjautuvą, nes pjūtis yra atėjusi“.

29 Joel 3, 13

Palyginimas apie garstyčių grūdą

(Mt 13, 31-32; Lk 13, 18-19)

30 Ir jis tarė: „Su kuo palyginsime Dievo karalystę arba kokių palyginimų ją pavaizduosime? 31 Ji—kaip garstyčių grūdą, kuris, kai sėjamas į žemę, yra mažiausias iš visų sėklų žemėje. 32 Bet pasėtas auga, pasidaro didžiausias iš visų daržovių ir išleidžia tokias dideles šakas, kad jo pavėsyje dangaus paukščiai gali susisukti gūžtas“.

33 Daugeliu tokių palyginimų jis kalbėjo jiems žodį, kiek jie galėjo suprasti. 34 Be palyginimo jis jiems nekalbėdavo, o savo mokiniams atskirai viską išaiškindavo.

33-34 Mt 13, 34-35

Jėzus nuramdo audrą ir bangas

(Mt 8, 23-27; Lk 8, 22-25)

35 Tą dieną, vakarui atėjus, jis jiems tarė: „Persiirkime į kitą krantą“.

36 Paleidę minią, jie paėmė jį su savim, taip kaip jis buvo⁵, valtyje. Kitos valtys jį lydėjo. 37 Pakilo smarkus viesulas, ir bangos taip daužėsi į valtį, jog valtis jau pildėsi [vandens]. 38 Jis miegojo valtys paskuigalyje ant pagalvio. Jie pažadino jį ir jam tarė: „Mokytojau, ar tau nerūpi, kad skęstame?“ 39 Pabudęs jis sudraudė vėją ir prabilo į jūrą: „Nutilk! Nurimk!“ Vėjas nustojo, ir pasidarė mirtina⁶ tylą.

40 Ir jis jiems tarė: „Kodėl esate bailūs? Ar dar neturite tikėjimo?“ 41 Jie labai nusigando ir sakė vienas kitam: „Kas gi

1 ~kt. Mss

2 Lit. žiburys ateina

3 T.y. indu, kuriuo grūdai seikėjami

4 Lit. leidžia

5 T.y. neišlipęs iš valtys

6 Lit. didelė

yra šitas, kad net vėjas ir jūra jo klauso?"

Jėzus pagydo velnių apsėstą gerasėną

(Mt 8, 28-34; Lk 8, 26-39)

5 Jie nuplaukė į kitą jūros krantą, į gerasėnų šalį. **2** Jam išlipus iš valties, tuojau jį pasitiko iš kapų netyros dvasios apsėstas žmogus. **3** Jis gyveno kapuose¹, ir net grandinė niekas nebepajėgė jo sukaustyti, **4** nes jis daug kartų buvo buvęs surištąs pančiais bei grandinėmis, tačiau buvo sutraukęs grandines ir sutrynęs pančius, ir niekas neįstengė jo suvaldyti. **5** Visuomet, naktį ir dieną, kapuose ir kalnuose, jis klykdavo ir daužydavo save akmenimis. **6** Iš tolo pamatęs Jėzų, jis atbėgo, parpuolė prieš jį ir, **7** garsiai šaukdamas, tarė: „Kas man darbo su tavim, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Saikdinu tave Dievu, nekankink mane!“ **8** (Mat jis buvo jam pasakęs: „Išeik, netyroji dvasia, iš to žmogaus!“) **9** Jėzus² ją paklausė: „Kuo tu vardu?“ Ir ši jam tarė: „Mano vardas ‚Legionas‘, nes mūsų daug“. **10** Ir ji labai jį maldavo, kad neišvarytų jų iš to krašto.

11 O ten, kalno šlaite, ganėsi didelė kiaulių kaimenė. **12** Ir [dvasios] maldavo jį, sakydamos: „Suvaryk mus į tas kiaules, kad išeitume į jas!“ **13** Ir jis joms leido. Išėjusios netyrosios dvasios įėjo į kiaules, ir kaimenė—kokie du tūkstančiai kiaulių—skubiai pasileido skardžiu žemyn į jūrą, ir jos prigirė jūroje.

14 Jų piemenys pabėgo ir nunešė žinią į miestą ir į sodybas. Žmonės atėjo pasižiūrėti, kas buvo atsitikę. **15** Jie atėjo pas Jėzų, pamatė velnių apsėstąjį—tą, kuris buvo turėjęs legioną—sėdinti, apsilvokusį ir sveiko proto, ir nusigando. **16** O mačiusieji jiems papasakojo, kaip buvo atsitikę velnių apsėstajam, ir apie kiaules. **17** Tada jie ėmė jį maldauti, kad paliktų jų sritį. **18** Jam lipant į valtį, jį maldavo buvęs apsėstasis, kad jam leistų

pasilikti su juo. **19** Jėzus³ jam neleido, bet jam tarė: „Eik į savo namus pas savuosius ir pranešk jiems, kaip daug Viešpats yra tau padaręs ir kaip tavęs pasigailejo“. **20** Jis nuėjo ir ėmė skelbti Dekapolyje, kaip daug Jėzus jam buvo padaręs, ir visi stebėjosi.

Jėzus pagydo kraujoplūdžiu sergančią moterį ir prikelia Jairo dukterį

(Mt 9, 18-26; Lk 8, 40-56)

21 Jėzui vėl perplaukus valtimi į kitą krantą, prie jo susirinko didelė minia, ir jis buvo pajūryje. **22** Atėjo vienas iš sinagogos pirmininkų, vardu Jairas, ir, jį pamatęs, puolė jam į kojas ir jį labai maldavo, **23** sakydamas: „Mano dukrelė merdi. Ateik ir uždek ant jos rankas, kad pasveiktų ir gyventų“. **24** Ir jis nuėjo su juo.

Didelė minia sekė paskui jį ir jį spaudė iš visų pusių. **25** Moteris, dvylika metų sirgusi kraujoplūdžiu, **26** daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų ir išėikvojusi visą savo turtą, nė kiek nepasitaisiusi, bet visėjusi blogyn, **27** išgirdusi apie Jėzų, priėjo minioje iš užnugario ir palietė jo apsiaustą, **28** nes sakė: „Jei paliesiu tik jo drabužius, pasveiksiu“. **29** Tuojau išdžiūvo jos kraujo šaltinis, ir ji pajuto kūną, kad buvo pagijusi iš ligos. **30** Jėzus, tuojau pasijutęs, kad iš jo buvo išėjusi jėga, atsigrėžęs minioje tarė: „Kas palietė mano drabužius?“ **31** Jo mokiniai jam sakė: „Tu matai minią, spaudžiančią tave iš visų pusių, o sakai: ‚Kas mane palietė?‘“ **32** Jis žvalgėsi aplinkui, norėdamas pamatyti tą, kuri buvo tai padariusi. **33** Moteris, išsigandusi ir drebedama, žinodama, kas jai buvo atsitikę, atėjo, parpuolė prieš jį ir jam pasakė visą tiesą. **34** Jis jai tarė: „Dukterie, tavo tikėjimas pagydė tave. Eik rami ir būk pagijusi iš ligos“.

35 Jam tebekalbant, atėjo [žmonės] iš sinagogos pirmininko namų ir sakė: „Tavo duklė numirė. Kam dar bevargini Mokytoją?“ **36** Bet Jėzus, nugirdęs⁴,

1 T.y. kapų olose

2 Lit. Jis

3 Lit. Jis

4 Arba: nepaisydamas to

„ka jie kalbėjo“¹, tarė sinagogos pirmininkui: „Nebijok, tik tikėk!“

³⁷ Jis niekam neleido savęs palydėti, tik Petru, Jokūbui ir Jokūbo broliui Jonui.

³⁸ Jie atėjo į sinagogos pirmininko namus. Jis pamatė triukšmą, verkiančius ir garsiai raudančius [žmones], ³⁹ ir įėjęs jiems tarė: „Kam keliate triukšmą ir verkiate? Vaikas nemirė, tik miega“. ⁴⁰ Ir jie juokėsi iš jo. Bet jis, visus išvaręs, paėmė su savim vaiko tėvą bei motiną ir savo palydovus ir įėjo, kur buvo vaikas. ⁴¹ Nutvėręs vaiko ranką, jis jai tarė: „Talita kum!“ Tai išvertus reiškia: „Mergaitė, tau sakau, kelkis!“ ⁴² Mergaitė tuojau atsikėlė ir ėmė vaikščioti. Ji buvo dvylikos metų. Jie tuojau apstulbo iš nustebimo. ⁴³ Jis griežtai jiems įsakė, kad niekas to nežinotų, ir liepė duoti jai valgyti.

Jėzus Nazarete

(Mt 13, 53–58; Lk 4, 16–30)

⁶ Jis išėjo iš ten ir atėjo į savo tėviškę. Jo mokiniai sekė paskui jį. ² Šabatai atėjus, jis pradėjo mokyti sinagogoje. Daugelis klausydami stebėjosi ir sakė: „Iš kur šitas tai gavo? Kas per išmintis, kuri šitam duota? Ir tokie stebuklai daromi jo rankomis! ³ Ar šitas nėra dailidė, Marijos sūnus ir Jokūbo, Jozės, Judo bei Simono brolis? Ir ar jo seserys nėra čia su mumis?“ Ir jie piktinosi juo. ⁴ Bet Jėzus jiems sakė: „Pranašas niekur nėra be pagarbos, tik savo tėviškėje, tarp savo giminių ir savo namuose“. ⁵ Jis negalėjo ten padaryti jokio stebuklo, tik keliems ligoniams uždėjo rankas ir juos pagydė. ⁶ Ir jis stebėjosi jų netikėjimu.

4 Jn 4, 44

Dvylikos misija

(Mt 10, 1–15; Lk 9, 1–6)

Jis ėjo aplinkui ratu per kaimus mokydamas. ⁷ Jis pasišaukė Dvyliką, pradėjo juos siuntinėti po du ir davė jiems galią netyroms dvasioms [išvaryti].

⁸ Jis jiems įsakė nieko neimti į kelionę, išskyrus lazda—nei duonos, nei maišelio,

nei pinigų² dirže, ⁹ tik avėti korpėmis, ir [įsakė]: „Nevilkėkite dviejų apatinių“³.

¹⁰ Ir jis jiems sakė: „Kur užeisite į namus, ten pasilikite, kol iš ten išeisite.

¹¹ Jei kuri vieta jūsų nepriims ir jūsų nesiklausys, iš ten išeidami, nusikratykite nuo kojų dulkes kaip liudijimą prieš juos“. ¹² Išėję jie skelbė, kad žmonės atgailautų, ¹³ išvarė daug velnių, tepė aliejumi daug ligonių ir juos gydė.

11 Apd 13, 51 8–11 Lk 10, 4–11 13 Jok 5, 14

Jono Krikštytojo mirtis

(Mt 14, 1–12; Lk 9, 7–9)

¹⁴ Karalius Herodas išgirdo [apie Jėzų], nes jo vardas buvo pagarsėjęs, ir žmonės sakė⁴: „Jonas Krikštytojas yra prikeltas iš numirusių, ir todėl jame veikia tos jėgos“. ¹⁵ O kiti sakė: „Jis yra Elisas“. Dar kiti sakė: „Jis pranašas, kaip vienas iš pranašų“. ¹⁶ O tai išgirdęs, Herodas sakė: „Tas, kuriam aš nukirsdinau galvą, yra prikeltas“.

¹⁷ Mat pats Herodas buvo pasiuntęs ir leides suimti Joną ir jį laikęs sukaustyta kalėjime dėl Herodiados, savo brolio Pilypo žmonos, nes jis buvo ją vedęs. ¹⁸ Nes Jonas buvo sakęs Herodui: „Tau nevalia turėti savo brolio žmonos“. ¹⁹ O Herodiada griežė dantį ant jo ir norėjo jį nužudyti, bet negalėjo, ²⁰ nes Herodas bijojo Jono, žinodamas jį esant teisų ir šventą vyrą, ir jį saugojo. Jo pasiklausęs, jis būdavo labai susimastęs, tačiau mielai jo klausydavosi. ²¹ Atėjus patogiai dienai, kai Herodas per savo gimtadienį iškėlė pokylį savo aukštiesiems pareigūnams, kariuomenės vadams ir Galilėjos ižymiesiems, ²² ir kai jos, Herodiados, dukte⁵ įėjusi šoko, ji patiko Herodui ir jo svečiams. Karalius tarė mergaitei: „Prašyk iš manęs, ko tik nori, ir tau duosiu“. ²³ Ir jis jai pakartotinai prisiekė: „Ko tik mane prašysi, tau duosiu, iki pusės savo karalystės!“

2 Lit. varioko

3 T.y. nepasilikite antrų marškinių pasikeisti kelionėje

4 Kt. Mss: sakė

5 Kt. Mss: dukte Herodiada

1 Lit. kalbamą žodį

24 Išėjusi ji paklausė savo motiną: „Ko turiu prašyti?“ Ji atsakė: „Jono Krikštytojo galvos“. 25 Tuojuo skubiai įėjusi pas karalių, ji paprašė, tardama: „Noriu, kad tuojau man duotum dubenyje Jono Krikštytojo galvą“. 26 Karalius labai nuliūdo, tačiau dėl priesaikos ir svečių nenorėjo jos prašymo atmesti. 27 Karalius tuojuo pasiuntė budelį ir įsakė atnešti jo galvą. Tas nuėjęs nukirto jam galvą kalėjime, 28 atnešė jo galvą dubenyje ir ją padavė mergaitei, o mergaitė ją padavė savo motinai. 29 Tai išgirdę, jo mokiniai atėjo, pasiėmė jo lavoną ir palaidojo kape.

14–15 Mt 16, 14; Mk 8, 28; Lk 9, 19 17–18 Lk 3, 19–20

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(Mt 14, 13–21; Lk 9, 10–17; Jn 6, 1–14)

30 Apaštalai susirinko prie Jėzaus ir jam papasakojo visa, ką buvo nuveikę ir ko mokę. 31 Jis jiems tarė: „Jūs eikite sau vieni į negyvenamą vietą ir truputį pailsėkite!“ Mat ateinančių ir nueinančių būdavo daug, ir jiems nelikdavo laiko nė pavalgyti. 32 Jie nuplaukė valtimi į negyvenamą vietą—sau vieni. 33 Daugelis matė juos nuplaukiant, juos atpažino, iš visų miestų pėsčiom ten susibėgo ir atėjo pirma jų. 34 Išlipęs jis pamatė didelę minią, ir jam pagailo jų, nes jie buvo kaip avys, neturinčios piemens. Ir jis pradėjo juos mokyti daugelio dalykų. 35 O kai jau buvo pasidarę vėlu, prie jo priėjo jo mokiniai ir sakė: „Tuščia yra ta vieta, ir jau vėlu. 36 Atleisk juos, kad, nuėję į aplinkines sodybas ir kaimus, nusipirkėtų ko valgyti“. 37 O jis atsakydamas jiems tarė: „Jūs duokite jiems valgyti!“ Jie jam sakė: „Ar mes turime nueiti, nupirkti už du šimtus denarų duonos ir duoti jiems valgyti?“ 38 Bet jis jiems tarė: „Kiek turite kepalų? Eikite, pažiūrėkite!“ Sužinoję jie sakė: „Penkis ir dvi žuvis“. 39 Jis jiems įsakė susodinti¹ visus būriais žaliuoje žolėje. 40 Ir jie susėdo grupėmis, po šimtą ir po penkias dešimtis.

41 Paėmęs tuos penkis kepalus ir tas dvi žuvis, jis pažvelgė aukštyn į dangų, palaimino, sulaužė kepalus ir davė mokiniams, kad tie jiems pateiktų. Ir tas dvi žuvis jis išdalijo visiems. 42 Jie visi valgė ir pasisotino. 43 Ir jie pririnko trupinių, dvylika pilnų pintinių, ir žuvų likučių. 44 Tų, kurie valgė duoną², buvo penki tūkstančiai vyrų.

34 Sk 27, 17; 1 Kar 22, 17; 2 Kron 18, 16; Ezek 34, 5; Zach 10, 2; Mt 9, 36

Jėzus eina vandens paviršiumi

(Mt 14, 22–33; Jn 6, 15–21)

45 Jis tuojuo privertė savo mokinius lipti į valtį ir pirma jo irtis į kitą krantą, į Betsaidą, kol jis atleisias žmones. 46 Atsisveikinęs su jais, jis nuėjo į kalną melstis. 47 Vakarui atėjus, laivas buvo jūros viduryje, o jis vienas—ant kranto³. 48 Pamatęs, kaip jie kamavosi irdamiesi,—nes jiems pūtė priešinis vėjas,—apie ketvirtąją nakties sargybą⁴ jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi, ir norėjo praeiti juos pro šalį. 49 O jie, pamatę jį einant jūros paviršiumi, pamanė tai esant šmėklą ir ėmė šaukti, 50 nes visi jį pamatė ir persigando. Bet jis tuojuo prašneko į juos ir jiems tarė: „Būkite drąsūs! Tai aš. Nebijokite!“ 51 Jis ėjo pas juos į valtį, ir vėjas nustojo. Ir jie be galo nustebė, 52 nes nebuvo supratę įvykio su kepalais. Greičiau, jų širdis buvo sukietyjusi.

Gydymai Genezarete

(Mt 14, 34–36)

53 Perplaukę į [kitą] krantą⁵, jie atvyko į Genezaretą ir nuleido inkarą. 54 Jiems išlipus iš valtys, žmonės tuojuo jį atpažino, 55 apibėgo visą aną šalį ir ant gultų nešė ligonius šen ir ten, kur girdėjo jį esant. 56 Ir kur tik jis keliaudavo—į kaimus ar miestus, ar sodybas,—jie paguldydavo ligonius turgavietėse ir maldaudavo jį, kad leistų

2 Lit. duonas

3 Lit. sausumoje

4 T.y. apie 3–6 val. ryto

5 Lit. sausuma

1 Būtent pusiau gulom, kaip prie valgomojo stalo

jiems paliesti bent jo drabužio kutą. Ir kurie tik jį paliesdavo, pasveikdavo.

Ginčas apie tai, kas sutepta ir nesutepta

(Mt 15, 1–20)

7 Prie jo susirinko fariziejai ir kai kurie Rašto žinovai, atėję iš Jeruzalės. **2** Pamatę kai kuriuos jo mokinius valgant „suteptomis“¹, tai yra nemazgotomis rankomis,—³ mat fariziejai ir visi žydai, laikydamiesi sentėvių tradicijos, jei jie riekute nenusimazgoja rankų, nevalgo, ⁴ ir jie nevalgo nieko [parnešto] iš turgavietės, jei [to] nenuplauna², ir yra daug ko kito, ką jie perėmė laikyti, [kaip antai:] taurių, asočių ir varinių indų³ plovimus,—⁵ fariziejai ir Rašto žinovai jį paklausė: „Kodėl tavo mokiniai nesilaiko sentėvių tradicijos, bet valgo duoną suteptomis rankomis?“ ⁶ O jis jiems tarė: „Gerai Jezajas pranašavo apie jus, veidmainius, kaip parašyta:

„Šita tauta mane gerbia lūpomis, bet jų širdis toli nuo manęs.

7 Jie veltui garbina mane, mokydami žmonių priesakų lyg kokių doktrinų!“

8 Palikę Dievo įsakymą, jūs laikotės žmonių tradicijos“.

9 Ir jis jiems sakė: „Jūs puikiai mokate atmesti Dievo įsakymą, kad išlaikytumėte savo tradiciją! ¹⁰ Mozė, pavyzdžiui, pasakė: „Gerbk savo tėvą ir savo motiną“; ir: „Kas keikia tėvą ar motiną, būtinai turi mirti!“ ¹¹ Bet jūs sakote: „Jei kas pasakys tėvui ar motinai: Korban (tai yra dovana Dievui) tebūnie tai, kas būtų tau pravertę iš to, ką turiu,—“¹² jūs jam nieko nebeleidžiate daryti tėvui ar motinai, ¹³ taip padarydami Dievo žodi negaliojanti savo tradicija, kurią esate perdavę. Ir daug tokių dalykų darote“.

¹⁴ Vėl pasišaukęs minią, jis jiems sakė: „Paklausykite manęs visi ir supraskite! ¹⁵ Nieko nėra žmogaus išorėje, kas, kai įeina į jį, gali jį sutepti, tik kas iš žmogaus išeina yra tai, kas

sutepa žmogų. ¹⁶ Jei kas turi ausis klausyti, teklauso!“⁴

17 Kai jis, palikęs minią, buvo įėjęs į namus, jo mokiniai ėmė klausinėti jį apie tą pavaiždą. ¹⁸ Jis jiems sakė: „Ar ir jūs esate tokie neišmanūs? Ar nesuprantate, kad niekas, kas iš lauko įeina į žmogų, negali jo sutepti, ¹⁹ nes tai neįeina į jo širdį, bet į skrandį ir išeina išvietėn?“ (Taip jis pareiškė visus valgius esant nesuteptus.) ²⁰ Ir jis sakė: „Kas iš žmogaus išeina—tai sutepa žmogų. ²¹ Būtent, iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai: paleistuvystės, vagystės, žmogžudystės, ²² svetimoteriavimai, godulystės, piktadarybės, apgavystė, ištvirtikimas, pavydas⁵, liežuvavimas, puikybė, neišmonė. ²³ Visos šitos piktybės išeina iš vidaus ir sutepa žmogų“.

6–7 Jez 29, 13 10 Iš 20, 12; Dt 5, 16; Iš 21, 17; Lev 20, 9

Sirofenikietės tikėjimas

(Mt 15, 21–28)

24 Iš ten pakilęs, jis nuėjo į Tyro sritį. Įėjęs į vienus namus, jis norėjo, kad to niekas nesužinotų, tačiau negalėjo likti nepastebėtas. ²⁵ Tuoju viena moteris, kurios dukrelė turėjo netyrą dvasią, išgirdusi apie jį, atėjo ir puolė jam į kojas. ²⁶ Ta moteris buvo graikė, kilimo sirofenikietė. Ir ji maldavo jį, kad išvartų velnią iš jos dukters. ²⁷ Bet jis jai tarė: „Leisk pirma vaikams pasisotinti, nes nepadoru imti vaikų duoną ir numesti šunims“. ²⁸ Bet ji jam atsakė: „Viešpatie! Net šunys po stalu ėda vaikų trupinius“. ²⁹ Jis jai tarė: „Dėl šito žodžio eik! Velnias yra išėjęs iš tavo dukters“. ³⁰ Parėjusi namo, ji rado vaiką gulintį lovoje ir velnią išėjusį.

Jėzus pagydo kurčėnybę

31 Išėjęs iš Tyro srities, Jėzus⁶ vėl atėjo per Sidoną prie Galilėjos jūros Dekapolio srities viduriu. ³² Jam atvedė kurčią bei nebylį žmogų ir jį maldavo,

1 T.y. nešvariomis apeiginiu požiūriu

2 A rba: parėję iš turgavietės, jie nevalgo, jei nenusiplauna

3 Kt. Mss + ir lovų

4 ~kt. Mss

5 Lit. pikta akis

6 Gr. jis

kad uždėtų ant jo ranka. ³³ Pasivedęs jį vieną nuo minios, jis iškiso savo pirštus į jo ausis ir seilėmis¹ palietė jo liežuvį.

³⁴ Pažvelgęs į dangų, atsiduso ir jam tarė: „Efata!“, tai yra „Atsiverk!“ ³⁵ Jo girdimieji organai atsivėrė, tuojau atsiriso jo liežuvio raištis, ir jis kalbėjo kaip reikia. ³⁶ Ir jis jiems išakė niekam [apie tai] nesakyti. Bet kuo griežčiau jis jiems išakydavo, tuo plačiau jie tai skelbdavo. ³⁷ Jie buvo be galo nustebę ir sakė: „Jis visa gerai padarė. Jis kurčiuosius daro girdinčius ir nebylius kalbančius!“

Jėzus pamaitina keturis tūkstančius

(Mt 15, 32–39)

¹ Anomis dienomis, vėl didžiulei miniai Osusirinkus² ir jiems neturint ko valgyti, jis, pasišaukęs mokinius, jiems tarė: ² „Man gaila minios, nes jau trys dienos, kaip jie pasilieka prie manęs ir neturi ko valgyti. ³ Ir jei paleisiu juos alkanus į jų namus, jie nuuaps kelyje; kai kurie iš jų yra atėję iš toli.“ ⁴ Jo mokiniai jam atsakė: „Iš kur kas galės šituos pasotinti duona čia tyruose?“ ⁵ Jis klausė jų: „Kiek turite kepalų?“

Jie atsakė: „Septynis“. ⁶ Jis liepė miniai atsisėsti ant žemės. Paėmęs tuos septynis kepalus, jis padėkojo, juos sulaužė ir davė savo mokiniams, kad tie juos pateiktų, ir jie pateikė miniai. ⁷ Jie dar turėjo keletą žuvelių. Jas palaiminęs, jis liepė ir tas pateikti. ⁸ Jie valgė, pasisotino ir surinko likusius trupinius—septynis krepšius. ⁹ O buvo kokie keturi tūkstančiai. Ir jis atleido juos. ¹⁰ Ilipęs į valtį su savo mokiniiais, jis tuojau nuplaukė į Dalmanutos šalį.

Fariziejai reikalauja ženklų

(Mt 16, 1–4)

¹¹ Išėjo³ fariziejai ir ėmė ginčytis su juo. Jį gundydami, jie reikalavo iš jo ženklų iš dangaus. ¹² Giliai atsidusęs savyje⁴, jis tarė: „Kodėl šita karta reikalauja ženklų? Iš tiesų jums sakau:

šitai kartai nebus duota jokio ženklų.“ ¹³ Juos atleides, jis vėl ėlipė į valtį ir nuplaukė į kitą krantą.

11 Mt 12, 38; Lk 11, 16 12 Mt 12, 39; Lk 11, 29

Fariziejų ir Herodo raugas

(Mt 16, 5–12)

¹⁴ Jie buvo pamiršę pasiimti duonos ir turėjo tik vieną kepalą su savim valtyje. ¹⁵ Jis išpėjo juos: „Žiūrėkite! Saugokitės fariziejų raugo ir Herodo raugo!“ ¹⁶ Jie kalbėjosi tarp savęs apie tai, kad neturį duonos. ¹⁷ Tai pastebėjęs, jis jiems tarė: „Kodėl kalbatės apie tai, kad neturite duonos? Ar dar nesuvokiate ar nesuprantate? Ar jūsų širdis užkietėjusi?“ ¹⁸ Ar, turėdami akis, nematote ir, turėdami ausis, negirdite? Ir ar neatsimenate: ¹⁹ kai penkis kepalus sulaužiau penkiems tūkstančiams, kiek pririnkote pintinių, pilnų trupinių?“ Jie jam tarė: „Dvylika.“ ²⁰ „Kai septynis keturiems tūkstančiams, kiek pririnkote krepšių, pilnų trupinių?“ Jie [jam] tarė: „Septynis.“ ²¹ Ir jis jiems tarė: „Ar dar nesuprantate?“

15 Lk 12, 1 18 Jer 5, 21; Ezek 12, 2; Mk 4, 12

Jėzus pagydo neregį

²² Jie atėjo į Betsaidą. Jam atvedė aklą ir jį maldavo, kad paliestų jį. ²³ Paėmęs aklą už rankos, jis išsivedė jį už kaimo, spjovė jam į akis, uždėjo ant jo rankas ir jį paklausė: „Ar ką regį?“ ²⁴ Pažvelgęs aukštyn, jis tarė: „Regiu žmones, nes lyg kokius medžius matau juos vaikščiojančius.“ ²⁵ Paskui Jėzus⁶ vėl uždėjo rankas jam ant akių. Šis įtemptai žiūrėjo, pasveiko ir aiškiai viską matė. ²⁶ Jėzus⁷ pasiuntė jį į jo namus, sakdamas: „Neužeik nė į kaimą⁸“.

Petras išpažįsta Jėzų esant Mesiją

(Mt 16, 13–20; Lk 9, 18–21)

²⁷ Jėzus ir jo mokiniai išėjo į Pilypo Cezarėjos kaimus. Kelyje jis paklausė savo mokinių, jiems

1 Lit. spjovęs

2 Lit. esant

3 Turbūt iš miestelio, kurio artumoje Jėzus buvo išlipęs į krantą

4 Lit. savo dvasia

5 Lit. turite užkietėjusią širdį

6 Gr. jis

7 Gr. Jis

8 Kt. Mss + ir niekam nepasakok kaime

sakydamas: „Ką žmonės sako mane esant?“ 28 Jie jam atsakė: „Jona Krikštytoja, kiti—Elija, dar kiti—vieną iš pranašų“. 29 Tada jis paklausė juos: „O jūs ką sakote mane esant?“ Atsakydamas Petras jam tarė: „Tu esi Mesijas¹“. Jis pagrasė jiems, kad niekam to nesakytų apie jį.

28 Mk 6, 14–15; Lk 9, 7–8 29 Jn 6, 68–69

Jėzus pranašauja savo kančią ir mirtį

(Mt 16, 21–28; Lk 9, 22–27)

31 Paskui jis pradėjo juos mokyti, kad Žmogaus Sūnus turis daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų bei Rašto žinovų atmetas, nužudytas ir po trijų dienų vėl prisikelti. 32 Ir visai atvirai jis kalbėjo tą žodį. Petras, pasivėdęs jį į šalį, pradėjo jį drausti. 33 O jis, atsigręžęs ir žiūrėdamas į savo mokinius, sudraudė Petrą ir tarė: „Atsitrauk nuo manęs, šėtone! Nes tu galvoji ne taip, kaip Dievas, bet kaip žmonės“.

Kiek atsieina Jėzaus sekimas

34 Pasišaukęs minią su savo mokiniiais, jis jiems tarė: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsizada savęs, tepaima ant savęs savo kryžių ir teseka paskui mane. 35 Nes jei kas norės išgelbėti savo gyvybę, tas prazudys ją; o kas prazudys savo gyvybę dėl manęs ir evangelijos, tas išgelbės ją. 36 Nes ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet prarastų savo gyvybę? 37 Arba ką žmogus galėtų duoti mainais už savo gyvybę? 38 Nes kas gėdisi manęs ir mano žodžių šitoje svetimo-terijaujančioje ir nuodėmingoje kartoje, to ir Žmogaus Sūnus gėdysis, kai jis ateis savo Tėvo šlovėje su šventaisiais angelais“.

34 Mt 10, 38; Lk 14, 27 35 Mt 10, 39; Lk 17, 33; Jn 12, 25

9 Ir is jiems sakė: „Iš tiesų jums sakau: yra kai kurie iš čia stovincijų, kurie tikrai neragaus mirties, kol išvys Dievo karalystę, atėjusią su galybe“.

Jėzaus atsimainymas

(Mt 17, 1–13; Lk 9, 28–36)

2 Po šešių dienų Jėzus pasiėmė Petrą, Jokūbą bei Joną ir užsivedė juos sau vienus į aukštą kalną. Jis atsimainė jų akivaizdoje, 3 ir jo drabužiai pasidarė žvilga, labai balti, tokie, kokių joks skalbėjas žemėje negali taip išbaltinti.

4 Jiems pasirodė Elijas su Moze, ir jie kalbėjosi su Jėzumi. 5 Atsiliėpdamas Petras tarė Jėzui: „Rabi, gerai, kad mes čia esame. Pastatykime tris palapines—tau viena, Mozei vieną ir Elijui vieną“.

6 Mat jis nebesusivokė ką sakąs, nes jie buvo persigandę. 7 Užėjo debesis, pridengdamas juos šešėliu, ir iš debesių pasigirdo balsas: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus. Jo klausykite!“

8 Staiga, apsidairę, jie nė vieno nebematė šalia savęs, tik vieną Jėzų.

7 Mt 3, 17; Mk 1, 11; Lk 3, 22 2–7 2 Pet 1, 17–18

Elijas ir Žmogaus Sūnus

9 Jiems nulipant nuo kalno, jis jiems įsakė niekam nepasakoti to, ką regėję, tik kai Žmogaus Sūnus bus prisikėles iš numirusių. 10 Jie pagavo tą žodį ir klausinėjo vienas kitą, ką tas „prisikėlimas iš numirusių“ reiškias.

11 Ir jie klausė jį: „Kodėl Rašto žinovai sako, kad pirma turis ateiti Elijas?“

12 Jis jiems tarė: „Tiesa, Elijas, pirma atėjęs, viską atitaiso. Bet kaip [tada] gali būti parašyta apie Žmogaus Sūnų, kad jis turėsias daug kentėti ir būti paniekintas? 13 Bet aš jums sakau: Ir Elijas yra [jau] atėjęs, ir jie jam padarė, ką tik norėjo, kaip parašyta apie jį“.

11 Mal 4, 5; Mt 11, 14

Jėzus pagydo berniuką epileptiką

(Mt 17, 14–20; Lk 9, 37–43a)

14 Atėję pas mokinius, jie išvydo aplink juos didelę minią ir Rašto žinovus, besiginčijančius su jais. 15 Tuojau visi žmonės, ji pamatę, labai nustebo, pribėgo ir sveikino jį. 16 Ir jis paklausė juos: „Dėl ko ginčijatės su jais?“ 17 Vienas iš minios jam atsakė: „Mokytojau, atvedžiau pas tave savo sūnų, turintį nebylią dvasią. 18 Kur tik ji sugriebia jį, parmeta jį ant žemės. Jis apsiputoja, griežia dantimis ir sustyra. Aš prašiau tavo mokinius ją išvaryti, bet jie neįstengė“. 19 Jis jiems atsakydamas

tarė: „O, netikinti karta, kaip ilgai būsiu pas jus? Kaip ilgai jus kėsiu? Atveskite jį pas mane!“²⁰ Jie jį atvedė pas jį. Jį pamačiusi, dvasia tuojau ėmė jį tasyti. Parpuolęs ant žemės, jis voliojosi apsiputodamas.²¹ Jis paklausė jo tėvą: „Kaip seniai jam tai darosi?“ Jis tarė: „Nuo vaikystės.“²² Ir jį dažnai jį įmesdavo tai į ugnį, tai į vandenį, kad jį pražudytų. Bet jei ką gali, pasigailėk mūsų ir padėk mums!“²³ Jėzus jam tarė: „Dėl „jei gali“—viskas galima tam, kuris tiki!“²⁴ Vaiko tėvas tuojau sušuko: „Tikiu! Padėk mano netikėjimui!“²⁵ Matydamas, kad susibėga minia, Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, jai sakydamas: „Nebyle ir kurčia dvasia, aš tau įsakau, išei iš jo ir daugiau nebeįeik į jį!“²⁶ Šaukdama ir labai jį tasydama, ji išėjo, ir jis pasidarė kaip negyvas—toks, kad daugumas sakė: „Jis mirė.“²⁷ Bet Jėzus, paėmęs jį už rankos, pakėlė jį, ir jis atsistojo.²⁸ Jam įėjus į namus, jo mokiniai privačiai jį klausė: „Kodėl mes negalėjome jos išvaryti?“²⁹ Jis jiems tarė: „Šita veislė per nieką kita negali išeiti, kaip tik per malda“³⁰.

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 17, 22–23; Lk 9, 43b–45)

³⁰ Iš ten išėjo, jie keliavo per Galilėją, ir jis nenorėjo, kad kas tai žinotų.³¹ nes jis mokė savo mokinius. Jis jiems sakė: „Žmogaus Sūnus perduodamas į žmonių rankas. Jie nužudys jį, bet nužudytas po trijų dienų jis prisikels.“³² Bet jie nesuprato to žodžio ir bijojo jo klausiti.

Kas yra didžiausias?

(Mt 18, 1–5; Lk 9, 46–48)

³³ Jie atėjo į Kafarnaumą. Įėjus į namus, jis paklausė juos: „Apie ką ginčijotės kelyje?“³⁴ Bet jie tylėjo, nes kelyje buvo ginčijęsi tarp savęs, kuris esąs didžiausias.³⁵ Jis atsisėdo, pasisaukė Dvylika ir jiems sakė: „Jei kas nori būti pirmas, tebūnie visų

paskučiausias ir visų tarnas“.

³⁶ Paėmęs vaiką, jis jį pastatė jų viduryje ir, jį apkabinęs, jiems tarė: ³⁷ „Kas vieną tokį vaiką priima mano vardu, mane priima; o kas mane priima, ne mane priima, bet tą, kuris mane siuntė“.

³⁸ Lk 22, 24–26 Mt 20, 26–27; 23, 11; Mk 10, 43–44; Lk 22, 26–37 Mt 10, 40; Lk 10, 16; Jn 13, 20

Už ir prieš Jėzų

(Lk 9, 49–50)

³⁸ Jonas jam tarė: „Mokytojaui, matėme vieną, tavo vardu išvarantį velnius, ir jam draudėme, nes jis neseikė paskui mus“.³⁹ Bet Jėzus tarė: „Nedrauskite jam, nes nėra nė vieno, kuris darytų stebuklą mano vardu ir tuoj pat galėtų kalbėti pikta apie mane,“⁴⁰ nes kas nėra prieš mus, tas yra už mus“.

⁴⁰ Mt 12, 30; Lk 11, 23

Posakiai mokiniams

(Mt 18, 6–9; Lk 17, 1–2)

⁴¹ „Nes kas jums duos atsigerti taurę vandens dėl to, kad priklausote Mesijui“³,— iš tiesų jums sakau,— tas tikrai nepraras savo užmokesčio.⁴² Jei kas „sugundytų atsimesti [nuo tikėjimo]“⁴ vieną iš šitų mažutėlių, kurie tiki [mane], tam būtų geriau, jei asilo sukamų girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą.⁴³ Jei tavo ranka verčia tave atsimesti, nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą sužalotam, negu turinčiam abi rankas nueiti į pragarą, į neužgesinamą ugnį“⁵.⁴⁵ Jei tavo koja verčia tave atsimesti, nukirsk ją. Tau geriau įeiti į gyvenimą šlubam, negu turinčiam abi kojas būti įmestam į pragarą“⁶.⁴⁷ Ir jei tavo akis verčia tave atsimesti, išlupk ją. Tau geriau su viena akimi įeiti į Dievo karalystę, negu turinčiam abi akis būti įmestam į pragarą.⁴⁸ kur jų kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa.⁴⁹ Nes kiekvienas bus

³ Arba: Kristui

⁴ Lit. suklupdytų, nupuldytų

⁵ Kt.Mss + 44skn.: kur jų kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa

⁶ Kt.Mss + 46skn.: kur jų kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa

¹ T.y. man padėk dėl mano tikėjimo stokos; arba: man padėk įveikti netikėjimą

² Kt.Mss + ir pasninka

sūdomas ugnimi¹. 50 Druska—geras daiktas. Bet jei druska netenka sūrumo, kuo ją pasūdysite? Turėkite savyje druskos ir gyvenkite taikoje vienas su kitu“.

41 Mt 10, 42 43 Mt 5, 30 47 Mt 5, 29 48 Jez 66, 24 50 Mt 5, 13; Lk 14, 34–35

Klausimas apie skyrybas

(Mt 19, 1–12)

10 Iš ten iškeliavęs², jis atėjo į Judėjos sritį ir Užjordanę. Vėl susirinko prie jo minios, ir, kaip buvo prates, jis vėl juos mokė. 2 Priėję fariziejai, jį gundydami, klausė jį: „Ar valia vyrui atleisti žmoną?“ 3 Bet jis atsakydamas jiems tarė: „Ką Mozė jums įsakė?“ 4 Jie tarė: „Mozė leido išrašyti skyrybų raštą ir atleisti“. 5 Bet Jėzus jiems tarė: „Dėl jūsų širdies kietumo jis jums parašė šita įsakymą. 6 Bet nuo sutvėrimo pradžios [Dievas] juos sukūrė kaip vyriškį ir moteriškę. 7 Todėl žmogus paliks savo tėvą bei motiną [ir susijungs su savo žmona], 8 ir juodu taps vienu kūnu“. Taigi jie nebėra du, bet vienas kūnas. 9 Ką tad Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“.

10 Namuose jo mokiniai vėl jį klausė apie tai. 11 Jis jiems tarė: „Kas atleidžia savo žmoną ir veda kitą, jai svetimotariauja. 12 Ir jei ji³, atleidusi⁴ savo vyrą, išteka už kito, ji svetimauja“.

4 Dt 24, 1–4; Mt 5, 31 6 Pr 1, 27; 5, 2 7–8 Pr 2, 24 11–12 Mt 5, 32; 1 Kor 7, 10–11

Jėzus laimina vaikus

(Mt 19, 13–15; Lk 18, 15–17)

13 Žmonės nešė pas jį vaikus, kad jis juos paliestų, bet mokiniai jiems draudė. 14 Tai pamatęs, Jėzus pyktelėjo ir jiems tarė: „Leiskite vaikams ateiti pas mane; nekliudykite jiems, nes tokių yra Dievo karalystė. 15 Iš tiesų jums sakau: kas nepriims Dievo karalystės kaip vaikas, jokių būdu neįeis į ją“. 16 Apkabinęs jis laimino juos, dėdamas ant jų rankas.

15 Mt 18, 3

Turtuolis

(Mt 19, 16–30; Lk 18, 18–30)

17 Jam išeinant į kelią, vienas, pribėgęs ir atsiklaupęs prieš jį, klausė jį: „Geras Mokytojaus, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžiną gyvenimą?“ 18 Bet Jėzus jam tarė: „Kam mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. 19 Žinai įsakymus: nežudyk, nesvetimotariauk, nevok, neliudyk neteisingai, neapgauk⁵, gerbk savo tėvą ir motiną“. 20 Jis jam tarė: „Mokytojaus, viso to laikiausi nuo pat jaunystės“. 21 Bet Jėzus, idėmiai pasižiūrėjęs į jį, pamilo jį ir jam tarė: „Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok viską, ką turi, ir išdalink [pinigus] beturčiams, tada turėsi lobį danguje. Paskui ateik [ir] sek paskui mane!“ 22 Paniūręs dėl to žodžio⁶, jis nuėjo liūdnas, nes turėjo daug turtų.

23 Pažvelgęs aplinkui, Jėzus sakė savo mokiniams: „Kaip sunku bus turtingiesiems įeiti į Dievo karalystę!“ 24 Mokiniai stebėjosi jo žodžiais. Bet Jėzus, vėl atsiliepdamas, jiems sakė: „Vaikai, kaip sunku⁷ įeiti į Dievo karalystę! 25 Lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtingam įeiti į Dievo karalystę!“ 26 Jie dar labiau nustebo ir sakė: „vienas kitam⁸: „Tai kas gali būti išgelbėtas?“ 27 Pažvelgęs į juos, Jėzus tarė: „Žmonėms tai negalima, bet ne Dievui, nes Dievui viskas galima“.

28 Petras jam tarė: „Štai mes viską palikome ir esame sekę paskui tave“. 29 Jėzus tarė: „Iš tiesų jums sakau: nėra nė vieno, palikusio namus ar brolius, ar seseris, ar motiną, ar tėvą, ar vaikus, ar dirvas dėl manęs ir dėl evangelijos, 30 kuris negautų dabar, šituo laiku, šimteriopai namų ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir dirvų su persekiojimais ir būsima jame amžiuje—amžino gyvenimo. 31 Bet daug pirmųjų

1 Kkr.Mss + ir kiekviena auka bus sūdoma druska

2 Lit. pakilęs

3 T.y. moteris apskritai

4 Kt. Mss: palikusi

5 T.y. neteisėtai neužlaikyk samdinio algos ar turto, tau patikėto saugoti

6 Arba: To žodžio pritrenktas

7 Kt.Mss + tiems, kurie pasitiki turtais

8 Kt.Mss: jam

Morkaus 10,32

bus paskutiniai, o paskutiniai— pirmieji“.

19 Iš 20, 13; Dt 5, 17; Iš 20, 14; Dt 5, 18; Iš 20, 15; Dt 5, 19; Iš 20, 16; Dt 5, 20; Iš 20, 12; Dt 5, 16 31 Mt 20, 16; Lk 13, 30

Trečią kartą Jėzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 20, 17–19; Lk 18, 31–34)

32 Jie buvo kelyje, eidami aukštyn į Jeruzalę, ir Jėzus ėjo pirma jų. Jie buvo nustebę, ir tie, kurie ėjo paskui, baiminosi. Vėl pasiėmęs Dvyliką, jis pradėjo jiems sakyti, kas jam atsitiksia:

33 „Štai mes einame aukštyn į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiesiems kunigams bei Rašto žinovams. Jie pasmerks jį mirti ir perduos jį pagonims. 34 Jie tyčiosis iš jo, apspjaudys jį, nuplaks jį ir nužudys, bet po trijų dienų jis prisikels“.

Jokūbo ir Jono prašymas

(Mt 20, 20–28)

35 Prie jo priėjo Jokūbas ir Jonas, Zebediejaus sūnus, ir jam tarė: „Mokytojau, norime, kad, ko tik tavęs prašysime, mums padarytum“. 36 Jis paklausė juos: „Ko norite [iš manęs], kad jums padaryčiau?“ 37 Jie atsakė: „Leisk mums sėdėti vienam tavo dešinėje, o kitam kairėje, tavo šlovėje“.

38 Bet Jėzus jiems tarė: „Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš geriu, ar būti pakrikštyti krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas?“ 39 Jie jam atsakė: „Galime“. Jėzus jiems tarė: „Taurę, kurią aš geriu, jūs gersite, ir krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas, būsite krikštijami. 40 Bet sėdėti mano dešinėje ar kairėje ne mano dalykas duoti; tai priklauso tik tiems¹, kuriems tai paruošta“. 41 Tai išgirdę, Dešimtis pasipiktino Jokūbu ir Jonu. 42 Juos pasivadinęs, Jėzus jiems tarė: „Žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, elgiasi su jomis kaip viešpačiai, ir jų didžiūnai panaudoja prieš jas savo galia.

43 Taip nėra² tarp jūsų. Bet kas tarp jūsų nori būti didžiausias, tebūnie jūsų tarnas, 44 ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, tebūnie visų vergas. 45 Nes ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam

1122

tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaip išpirką už daugelį“.

38 Lk 12, 50 42–43 Lk 22, 25–26 43–44 Mt 23, 11; Mk 9, 35; Lk 22, 26

Jėzus pagydo aklą Bartimiejų

(Mt 20, 29–34; Lk 18, 35–43)

46 Jie atėjo į Jerichą. Jam išeinant iš Jericho su savo mokiniiais ir didoka minia, Timiejaus sūnus Bartimiejus, aklas elgeta, sėdėjo šalikelėje³.

47 Išgirdęs, kad tai Jėzus Nazarėnas, jis pradėjo šaukti: „Dovydo sūnau Jėzau, pasigailėk manęs!“ 48 Daugelis draudė jį, kad tylėtų. Bet jis dar garsiau šaukė: „Dovydo sūnau, pasigailėk manęs!“

49 Sustojęs Jėzus tarė: „Pašaukite jį!“ Ir jie pašaukė aklą, jam sakydami: „Būk drąsus! Kelkis! Jis šaukia tave“.

50 Numetęs savo apsiaustą, jis pašoko ir atėjo pas Jėzų. 51 Jam atsiliepdamas Jėzus tarė: „Ko nori, kad padaryčiau?“ Akklasis jam tarė: „Rabuni⁴, kad praregėčiau!“ 52 Jėzus jam tarė: „Eik, tavo tikėjimas pagydė tave“. Jis tuojau praregėjo⁶ ir sekė paskui jį keliu.

Jėzus iškilmingai įjoja į Jeruzalę

(Mt 21, 1–11; Lk 19, 28–40; Jn 12, 12–19)

11 Kai jie artėjo į Jeruzalę, į Betfagę ir Betaniją, prie Alyvų kalno, jis pasiuntė du savo mokinius² ir jiems tarė: „Nuėikite į ties jumis esantį kaimą, ir tuojau, įeidami į jį, rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar joks žmogus neužsėdo. Atriškite jį ir atveskite. 3 Ir jei kas jums tartų: „Kam tai darote?“, sakykite: „Viešpačiui jo reikia, ir jis tuoj jį čion sugražins“. 4 Jie nuėjo, rado asilaitį, pririštą prie vartų lauke, gatvėje, ir atrišo jį. 5 Kai kurie iš ten stovinčių jiems tarė: „Ką darote, kad atrišate asilaitį?“ 6 O jie atsakė jiems, kaip Jėzus buvo paliepęs, ir tie leido jiems. 7 Jie atvedė asilaitį pas Jėzų,

1 Kt.Mss: kitiems

2 Kt.Mss: nebus

3 Kt.Mss: neregys, sėdėjo šalikelėje elgetaudamas

4 T.y. Mano Mokytojau

5 Arba: vėl regėčiau

6 Arba: atgavo savo regėjimą

užmetė ant jo savo drabužius, ir jis atsisėdo ant jo. ⁸ Daugelis klojo savo drabužius ant kelio, o kiti—lapuotas šakas, kurias jie buvo nupjovę nuo laukų. ⁹ Tie, kurie ėjo priešakyje, ir tie, kurie ėjo iš paskos, šaukė: „Hosana! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu! ¹⁰ Palaiminta ateinanti mūsų tėvo Dovydo karalystė! Hosana aukštybėse!“ ¹¹ Jis ėjo į Jeruzalę, į šventovę, ir, viską apžiūrėjęs, kadangi jau buvo vėlyva valanda, išėjo su Dvylika į Betaniją.

9 Ps 118, 25–26

Jėzus prakeikia figmedį

(Mt 21, 18–19)

¹² Kita diena, jiems išėjus iš Betanijos, jis buvo alkanas. ¹³ Pamatęs iš tolo figmedį su lapais, jis priėjo [pažiūrėti], ar galėtų ką rasti ant jo. Bet, priėjęs prie jo, jis nieko nerado, tik lapus, nes nebuvo figų metas. ¹⁴ Atsiliepdamas jis jam tarė: „Per amžius niekas daugiau tenevalgo nuo tavęs vaisiaus!“ Tai girdėjo jo mokiniai.

Šventovės apvalymas

(Mt 21, 12–17; Lk 19, 45–48; Jn 2, 13–22)

¹⁵ Jie atėjo į Jeruzalę. Įėjus į šventovę, jis pradėjo varyti laukan pardavėjus bei pirkėjus. Jis apvertė pinigmainių stalus bei karvelių pardavėjų kėdes ¹⁶ ir niekam neleido nešti kokio nors daikto per šventovę. ¹⁷ Jis pradėjo mokyti ir jiems tarė: „Ar neparašyta: „Mano namai turi būti vadinami maldos namais visoms tautoms?“ Bet jūs esate iš jų padarę plėšikų lindyne“. ¹⁸ Tai išgirdo vyriausieji kunigai bei Rašto žinovai, ir jie ieškojo būdo jam pražudyti. Jie mat jo bijojo, nes visa minia stebėjosi jo mokslu. ¹⁹ O kai atėjo vakaras, jis¹ išėjo iš miesto.

17 Jez 58, 7; Jer 7, 11

Figmedžio pamoka

(Mt 21, 20–22)

²⁰ Ryto metą praeidami jie pamatė figmedį nudžiūvusį iš pat šaknų. ²¹ Prisiminęs Petras jam tarė: „Rabi, žiūrėk! Figmedis, kurį prakeikėi, yra

nudžiūvęs!“ ²² Atsakydamas Jėzus jiems tarė: „Turėkite tikėjimą Dievu! ²³ Iš tiesų jums sakau: kas tartų šitam kalnui: „Pasikelk ir meskis į jūrą“ ir neabejotų savo širdyje, bet tikėtų, kad įvyks, ką jis sako, jam tai įvyks. ²⁴ Todėl jums sakau: tikėkite, kad gavote viską, ko meldamiesi prašote, ir tai turėsite. ²⁵ O kai stovite meldamiesi, atleiskite, jei ką turite prieš ką nors, kad ir jūsų danguje esantis Tėvas atleistų jums jūsų nusikaltimus“².

23 Mt 17, 20; 1Kor 13, 2 25–26 Mt 6, 14–15

Klausimas apie Jėzuso igaliojimą

(Mt 21, 23–27; Lk 20, 1–8)

²⁷ Jie vėl atėjo į Jeruzalę. Jam bevaikščiojant šventovėje, prie jo priėjo vyriausieji kunigai, Rašto žinovai bei vyresnieji ²⁸ ir klausė jį: „Kokia galia tai darai? Arba kas tau davė šitą galią tai daryti?“ ²⁹ Jėzus jiems atsakė: „Aš paklausiu jus vieno dalyko, o jūs man atsakykite. Tada jums pasakysiu, kokia galia tai darau. ³⁰ Jono krikštas buvo iš dangaus ar iš žmonių? Atsakykite man!“ ³¹ Jie tarėsi tarp savęs: „Jei sakysime: „Iš dangaus“, jis sakys: „Tai kodėl juo netikėjote?“ ³² Bet ar mums sakyti: „Iš žmonių?“ Jie bijojo minios, nes visi manė Joną tikrai buvus pranašą. ³³ Taigi jie atsakė Jėzui: „Nežinome“. Jėzus jiems tarė: „Tad ir aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie nelabus vynuogininkus

(Mt 21, 33–46; Lk 20, 9–19)

¹² Ir jis pradėjo jiems kalbėti palyginimais: „Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, jį aptvėrė tvora, įskasė duobę spautuvui ir pastatė bokštą. Jis išnuomojo jį vynuogininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. ² Tinkamu metu jis nusiuntė pas vynuogininkus vergą, kad atsiimtų iš vynuogininkų vynuogyno vaisių dalį. ³ Jie nutvėrė jį primušę ir tuščiom paleido. ⁴ Jis vėl nusiuntė pas juos kitą vergą. Jie ir tą sužeidė į galvą ir

2 Kt.Mss + 26skn.: Bet jei jūs neatleisite, nė jūsų danguje esantis Tėvas neatleis jūsų nusikaltimų.

išniekino. ⁵ Jis dar kitą nusiuntė—tą jie užmušė—ir daug kitų: vienus jie primušė, o kitus užmušė. ⁶ Dar vieną jis turėjo—mylimąjį sūnų. Jis nusiuntė jį pas juos paskutinį, sakydamas: „Jie drovėsio mano sūnaus“. ⁷ Bet tie vynuogininkai sakė vienas kitam: „Šitas yra paveldėtojas. Eikšte, užmuškime jį, ir veldinys bus mūsų!“ ⁸ Nutvėrė jie užmušė ir išmetė jį iš vynuogyno. ⁹ Ką darys vynuogyno savininkas? Jis ateis, nužudys tuos vynuogininkus ir atiduos vynuogyną kitiems. ¹⁰ Ar nė šitos Rašto vietos nesate skaitę:

„Tas akmuo, kurį statytojai
atmetė,
tapo kertiniu akmeniu.“

11 Tai Viešpaties padaryta
ir nuostabu mūsų akyse?“

12 Tada jie ieškojo progos jį suimti, nes suprato, kad jis jiems buvo taikęs tą palyginimą, bet bijojo minios. Tad, jį palikę, nuėjo.

1 Jez 5, 1–2 10–11 Ps 118, 22–23

Klausimas apie mokesť ciesaui

(Mt 22, 15–22; Lk 20, 20–26)

13 Jie pasiuntė pas jį kai kuriuos fariziejus ir Herodo šalininkus, kad tie jį sugautų kalboje. ¹⁴ Atėję jie jam sakė: „Mokytojau, žinome, kad esi tiesakalbis ir niekam nepataikauji, nes nežiūri, kas yra žmonės¹, bet tikrai mokai Dievo kelio. Valia mokėti pagalvė² ciesaui ar ne? Mums mokėti ar nemokėti?“ ¹⁵ Bet jis, nuvokdamas jų veidmainystę, jiems tarė: „Kam mėginate mane sugauti? Atneškite man denarą, kad jį pamatyčiau“. ¹⁶ Jie atnešė, ir jis paklausė juos: „Kieno šitas atvaizdas ir įrašas?“ Jie jam atsakė: „Ciesoriaus“. ¹⁷ Jėzus jiems tarė: „Kas ciesaiaus, atiduokite ciesaui, o kas Dievo—Dievui!“ Ir jie labai juo stebėjosi.

Klausimas apie prisikėlimą

(Mt 22, 23–33; Lk 20, 27–40)

18 Pas jį atėjo sadukiejų, kurie sako, kad nėra prisikėlimo, ir jie klausė jį: ¹⁹ „Mokytojau, Mozė mums parašė: „Jeigu kieno nors brolis mirs ir paliks

žmona, bet nepaliks vaiko, tai jo brolis turi vesti tą moterį ir prikelti palikuonių savo broliui“. ²⁰ Buvo septyni broliai. Pirmasis vedė moterį ir mirdamas nepaliko palikuonių. ²¹ Antrasis ją vedė ir numirė, nepalikęs palikuonių; trečiasis taip pat. ²² Ir visi septyni nepaliko palikuonių. Galiausiai po visų ir ta moteris numirė. ²³ Prisikeliant, „kai žmonės prisikels“³, kurio iš jų žmona ji bus? Juk jie septyni buvo ją vedę“. ²⁴ Jėzus jiems tarė: „Ar ne todėl klystate, kad nepažistate nei Raštų, nei Dievo galios? ²⁵ Nes, kai žmonės prisikels iš numirusių, jie nei ves, nei tekės, bet bus kaip angelai danguje. ²⁶ O kad mirusieji prikeliami, ar neskaitėte Mozės knygoje, skyriuje apie erškėčių krūmą, kaip Dievas jam pasakė: „Aš Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas?“ ²⁷ Jis nėra mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų! Jūs labai klystate“.

18 Apd 23, 8 19 Dt 25, 5 26 Is 3, 6

Svarbiausias įsakymas

(Mt 22, 34–40; Lk 10, 25–28)

28 Priėjęs vienas iš Rašto žinovų, nusiklausęs, kaip jie ginčijosi, pastebėjęs, kad jis buvo gerai jiems atsakęs, paklausė jį: „Koks yra visų pirmiausias įsakymas?“ ²⁹ Jėzus atsakė: „Pirmiausias yra: „Klausyk, Izraeli! Viešpats, mūsų Dievas, yra vienas Viešpats. ³⁰ Tad mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdim, visa savo siela, visu savo protu ir visomis savo jėgomis“. ³¹ Antras yra šitas: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. Nėra kito įsakymo, didesnio už tuos“. ³² Tada Rašto žinovas jam tarė: „Gerai, Mokytojau! Tiesą pasakei: „Jis yra vienintelis, ir nėra kito šalia jo“, ³³ ir „jį mylėti visa širdim, visu supratimu bei visomis jėgomis“ ir „mylėti artimą kaip save patį“ yra daug svarbiau negu visos deginamosios ir [kitokios] aukos“. ³⁴ Tada Jėzus, pamatęs, kad jis

1 T.y. nepalikai nė vieno šalies, atsižvelgdamas į jo užimamą vietą visuomenėje

2 T.y. asmens mokesť

protingai buvo atsakęs, jam tarė: „Tu esi netoli nuo Dievo karalystės“. Ir niekas daugiau nebedrįso jo klausti.

29-30 Dt 6, 4-5 31 Lev 19, 18 32 Dt 4, 35 33 Hos 6, 6 28-34 Lk 10, 25-28

Kieno sūnus Mesijas?

(Mt 22, 41-46; Lk 20, 41-44)

35 Mokydamas šventovėje, Jėzus atsiliepė ir sakė: „Kaip Rašto žinovai gali sakyti, kad Mesijas¹ esąs Dovydo sūnus? 36 Pats Dovydas, Šventosios Dvasios įkvėptas, pasakė:

„Viešpats tarė mano Viešpačiui:

Sėskis mano dešinėje,

kol padėsiu tavo priešus po tavo kojomis“.

37 Pats Dovydas vadina jį Viešpačiu. Tai kaip jis gali būti jo sūnus?“ Ir didelė minia mielai jo klausėsi.

36 Ps 110, 1

Jėzus pasmerkia Rašto žinovus

38 Mokydamas jis sakė: „Saugokitės Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais drabužiais, būti sveikinami turgavietėse, 39 užimti pirmąsias kėdes sinagogose ir garbės vietas pokyliuose, 40 kurie praryja našlių namus ir dėl akių ilgai meldžiasi. Jie gaus griežtesnį pasmerkimą“.

Našlės auka

(Lk 21, 1-4)

41 Atsisėdęs ties aukų dėže, jis stebėjo, kaip minia metė pinigus į dėžę. Daug turtingų metė daug. 42 Atėjusi viena neturtinga našlė ėmė du varinukus, tai yra skatiką². 43 Pasišaukęs savo mokinius, jis jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: šita neturtinga našlė ėmė daugiau už visus, kurie metė į dėžę. 44 Nes visi ėmė iš savo pertekliaus, o šita ėmė iš savo nepritekliaus viską, ką turėjo, visą savo išlaikymą“.

Šventyklos sugriovimas

(Mt 24, 1-2; Lk 21, 5-6)

13 Jam išeinant iš šventovės, vienas iš jo mokinių jam sakė: „Mokytojau, žiūrėk! Kokie akmenys ir kokie pastatai!“ 2 Jėzus jam tarė: „Matai šituos didžiulius pastatus? Čia neliks akmens ant akmens, kuris nebus nugriautas“. 3 Jam sėdint Alyvų kalne, priešais šventyklą, Petras, Jokūbas, Jonas ir Andriejus privačiai jį klausė: 4 „Pasakyk mums, kada tai bus, ir koks bus ženklas, kai visa tai turės įvykti?“

Skausmų pradžia

(Mt 24, 3-14; Lk 21, 7-19)

5 Tada Jėzus prabilo į juos: „Žiūrėkite, kad niekas jūsų nesuklaidintų! 6 Daugelis ateis mano vardu ir sakys: „Tai aš“ ir suklaidins daugelį. 7 O kai išgirsite apie karus ir karų gandus, nenusigąskite! Tai turi įvykti, bet dar ne galas. 8 Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Vietomis bus žemės drebėjimų, bus badų. Tai skausmų pradžia.“

Persekiojimas

9 O jūs—saugokitės! Jus perduos teismams. Jūs būsite plakami sinagogose ir dėl manęs statomi prieš valdytojus bei karalius jiems paliudyti. 10 Pirma visoms tautoms turi būti paskelbta evangelija³. 11 O kai jus ves⁴ ir perduos, nesirūpinkite iš anksto, ką kalbėsite, bet kalbėkite tai, kas tą valandą bus jums duota, nes ne jūs būsite tie, kurie kalba, bet Šventoji Dvasia. 12 Brolis brolį išduos mirčiai, o tėvas—vaiką. Vaikai sukils prieš gimdytojus ir juos nužudys. 13 Ir jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo. Bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas.

9-11 Mt 10, 17-20; Lk 12, 11-12 13 Mt 10, 22

Nusiaubimo ženklas

(Mt 24, 15-28; Lk 21, 20-24)

14 O kai išvysite siaubiančią bjaurybę, [viena] stovint ten, kur jo neturi būti (tegu skaitytojas nuvokia!), tada tie, kurie yra Judėjoje, tegu bėga į kalnus; 15 kas yra ant stogo, tenenulipa ir teneįeina ko nors pasiimti iš savo

1 Arba: Kristus

2 Lit. kvadranta, romėnų piniginių vienetą; 4 kvadrantai sudarė vieną asariją, lygų 1/16 denaro, kurį darbininkas gaudavo už vienos dienos darbą

3 T.y. geroji naujiena

4 teisman

namų, ¹⁶ o kas yra lauکه, tenegrižta savo apsiausto pasiimti. ¹⁷ Vargas neščioms ir žindančioms tomis dienomis! ¹⁸ Melskite, kad tai neįvyktų žiemą! ¹⁹ Nes tomis dienomis bus toks suspaudimas, kokio nėra buvę nuo Dievo sutvertos kūrinijos pradžios ligi šiolei ir niekad nebebus. ²⁰ Ir jei Viešpats nebūtų sutrumpinęs tų dienų, tai niekas nebūtų išgelbėtas. Bet dėl išrinktųjų, kuriuos jis išsirinko, jis sutrumpino tas dienas.

14 Dan 9, 27; 11, 31; 12, 11 15–16 Lk 17, 31 19 Dan 12, 1; Apr 7, 14

Netikri mesijai ir pranašai

²¹ Ir jei tada kas jums sakys: „Štai čia Mesijas“, štai ten!“, netikėkite, ²² nes kelsis netikrų mesijų² ir netikrų pranašų, ir jie darys ženklų bei stebuklų, kad suklaidintų, jei galima, išrinktuosius. ²³ Bet jūs saugokitės! Aš iš anksto jums viską pasakiau.

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mt 24, 29–31; Lk 21, 25–28)

²⁴ Bet tomis dienomis, po to suspaudimo, saulė aptems, mėnulis nebeišduos savo spindesio, ²⁵ žvaigždės kris iš dangaus ir danguje esančios galybės bus sukrėstos. ²⁶ Ir tada žmonės išvys Žmogaus Sūnų ateinant debesyse su didele galybe ir šlove. ²⁷ Tada jis pasiųs angelus ir surinks savo išrinktuosius iš keturių vėjų³, nuo žemės krašto iki dangaus krašto.

24 Jez 13, 10; Joel 2, 10, 31; 3, 15; Apr 6, 12; Jez 13, 10; Ezek 32, 7; Joel 2, 10; 3, 15 25 Jez 34, 4; Apr 6, 13; Joel 2, 10 26 Dan 7, 13; Apr 1, 7

Figmedžio pamoka

(Mt 24, 32–35; Lk 21, 29–33)

²⁸ Iš figmedžio pasimokykite tos pamokos: kai jo šaka jau suminkštėja ir išleidžia lapus, žinote, kad vasara arti. ²⁹ Taip ir jūs, kai pamatysite tai įvykstant, žinokite, kad jis arti, prie durų. ³⁰ Iš tiesų jums sakau: šita karta tikrai nepraeis, kol visa tai įvyks. ³¹ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Nežinoma diena ir valanda

(Mt 24, 36–44)

³² Bet apie tą dieną ar valandą niekas nežino, nei angelai danguje, nei Sūnus, tik Tėvas. ³³ Stebėkite, budėkite⁴, nes nežinote, kada tas laikas ateis! ³⁴ [Bus] kaip su iškeliauvusiu žmogum, kuris paliko savo namus, davė savo vergams įgaliojimą, kiekvienam jo darbą, o durininkui įsakė budėti. ³⁵ Tad budėkite, nes nežinote, kada namų šeimininkas pareis: ar vakare, ar vidunaktį, ar gaidgystė, ar rytmetį, ³⁶ kad, staiga parėjęs, nerastų jūsų miegančių. ³⁷ O ką jums sakau, visiems sakau: budėkite!“

32 Mt 24, 36 34 Lk 12, 36–38

Sąmokslas nužudyti Jėzų

(Mt 26, 1–5; Lk 22, 1–2; Jn 11, 45–53)

14 Buvo dvi dienos prieš Vėlykas ir Neraugintos duonos šventę. Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo būdo jam vogčiomis suimti ir nužudyti, ² nes jie sakė: „Ne per šventę, kad kartais nekiltų žmonių sąmyšio“.

1 Is 12, 1–27

Jėzus patepamas Betanijoje

(Mt 26, 6–13; Jn 12, 1–8)

³ Jam esant Betanijoje, Simono Raupsuotojo namuose, ir sėdint už stalo, atėjo moteris, nešina alebestriniu indu tikro nardo kvėpalų, labai brangių. Pradaužusi indą, ji išpylė jam ant galvos. ⁴ Bet kai kurie piktindamiesi sakė vienas kitam: „Kam kvėpalai taip išiekvoti? ⁵ Juk šituos kvėpalus galėjo parduoti už tris šimtus su viršum denarų ir [pinigus] išdalyti beturčiams“. Ir jie barė ją. ⁶ Bet Jėzus tarė: „Palikite ją! Kam ją varginate? Ji gerą darbą man padarė, ⁷ nes beturčių visuomet turite su savim ir, kai norite, galite jiems daryti gera, o mane ne visuomet turėsite. ⁸ Ji padarė, ką galėjo. Ji iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms. ⁹ Iš tiesų jums

1 Arba: Kristus

2 Arba: kristų

3 T.y. pasaulio šalių

4 Kt. Mss + ir melskitės

sakau: kur tik evangelija bus skelbiama visame pasaulyje, bus kalbama ir apie tai, ką ji padarė, jai atminti“.

3 Lk 7, 37–38 7 Dt 15, 11

Judas pasisėmė išduoti Jėzų

(Mt 26, 14–16; Lk 22, 3–6)

10 Tada Judas Iskariotas, vienas iš Dvylikos, nuėjo pas vyriausiuosius kunigus, kad jį išduotų jiems. 11 O jie, tai išgirdę, pradžiugo ir pažadėjo jam duoti pinigų. Ir jis ieškojo būdo, gerai progai pasitaikius, jam išduoti.

Velykų avinėlio paruošimas

(Mt 26, 17–25; Lk 22, 7–14, 21–23; Jn 13, 21–30)

12 Pirmąją Neraugintos duonos dieną, kai įpjaudavo Velykų avinėlį, jo mokiniai jam tarė: „Kur nori, kad nuėję tau paruoštume valgyti Velykų avinėlį?“

13 Jis pasiuntė du savo mokinius ir jiems tarė: „Nueikite į miestą. Ten jus sutiks žmogus, nešinas vandens ąsočiu. Sekite paskui jį 14 ir, kur jis įeis, sakykite šeimininkui: „Mokytojas sako: „Kur yra man svetainė, kur galėčiau valgyti Velykų avinėlį su savo mokiniais?““

15 Jis jums parodys didelį aukštutinį kambarį, išklotą kilimais, paruoštą. Ten mums paruoškite“. 16 Mokiniai išėjo, atėjo į miestą ir rado, kaip jis jiems buvo pasakęs, ir paruošė Velykų avinėlį.

Paskutinė vakarienė

(Mt 26, 26–30; Lk 22, 15–20; 1Kor 11, 23–25)

17 Kai jau buvo vakaras, jis atėjo su Dvylika. 18 Jiems sėdint už stalo ir valgant, Jėzus tarė: „Iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų išduos mane—tas, kuris valgo su manim“. 19 Jie nuliūdo ir vienas po kito jam sakė: „Nejaugi aš?“

20 Jis jiems tarė: „Vienas iš Dvylikos—tas, kuris dažo su manim duoną į dubenį. 21 Nes Žmogaus Sūnus, tiesa, eina¹, kaip parašyta apie jį, tačiau vargas tam žmogui, per kurį Žmogaus Sūnus išduodamas! Tam žmogui būtų buvę geriau, jei jis nebūtų gimęs“.

22 Jiems bevalgant, paėmęs duoną, sukalbėjęs palaiminimą, jis [ja] laužė, jiems davė ir tarė: „Imkite; tai yra mano kūnas“. 23 Paskui, paėmęs taurę, padėkojęs, jis davė jiems, ir jie visi gėrė

iš jos. 24 Ir jis jiems tarė: „Tai yra mano² sandoros kraujas, kuris išliejamas už daugelį. 25 Iš tiesų jums sakau: jau nebegersiu vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kai gersiu jį naują Dievo karalystėje“.

18 Ps 41, 9 24 Iš 24, 8; Jer 31, 31–34

Jėzus pranašauja Petro išsigynimą

(Mt 26, 31–35; Lk 22, 31–34; Jn 13, 36–38)

26 Pagiedodę himną, jie išėjo į Alyvų kalną. 27 Ir Jėzus jiems tarė: „Jūs visi atsimesite, nes parašyta: „Aš užgausiu piemenį, ir avys išsisklaidys“. 28 O kai būsiu prikeltas, pirma jūsų nueisiu į Galilėją“. 29 Petras jam tarė: „Nors ir visi atsimestų, tačiau ne aš!“ 30 Jėzus jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: tu šiandien, šianakt, prieš gaidžiui du kartus pragystant, tris kartus manęs išsiginsi“. 31 Bet jis dar atkakliau kalbėjo: „Net jei turėčiau mirti su tavim, niekad tavęs neišsiginsiu!“ Taip pat kalbėjo ir visi.

27 Zach 13, 7 28 Mt 28, 16

Jėzus meldžiasi Getsemanėje

(Mt 26, 36–46; Lk 22, 39–46)

32 Jie atėjo į sklypą, vadinamą Getsemane, ir jis tarė savo mokiniams: „Pasėdėkite čia, kol pasimelsiu“. 33 Jis pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir Joną. Jis pradėjo sielvartauti ir gąstauti, 34 ir jiems sakė: „Labai, mirtinai nuliūdusi mano siela. Pasilikite čia ir budėkite!“ 35 Paėjęs truputį toliau, jis puolė ant žemės ir meldėsi, kad, jei galima, ta valanda aplenktų jį. 36 Ir jis tarė: „Aba, Tėve, tau viskas galima. Atimk šitą taurę nuo manęs! Tačiau [daryk] ne tai, ko aš noriu, bet ko tu!“ 37 Jis atėjo, rado juos miegančius ir tarė Petru: „Simonai, ar miegi? Neįstengei nė vienos valandos pabudėti? 38 Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, noringa, bet kūnas silpnas“. 39 Ir vėl nuėjęs jis meldėsi, tardamas tuos pačius žodžius. 40 Vėl atėjęs jis rado juos miegančius, nes jų akys buvo miegūstos, ir jie nežinojo, ką jam atsakyti. 41 Jis atėjo

trečią kartą ir ji jiems tarė: „Ar tebemiegate ir tebeilsitės? Gana! Atėjo ta valanda. Štai Žmogaus Sūnus išduodamas į nusidėjęlių rankas. 42 Kelkitės, eikime! Štai mano išdavėjas art!“

Jėzaus išdavimas ir suėmimas

(Mt 26, 47–56; Lk 22, 47–53; Jn 18, 3–12)

43 Tuojau, jam tebekalbant, atėjo Judas, vienas iš Dvylikos, ir su juo būrys, ginkluotas kalavijais bei vėzdais, nuo vyriausiąją kunigų, Rašto žinovų ir vyresniųjų. 44 Jo išdavėjas buvo jiems davęs ženklą ir pasakęs: „Kurį pabučiuosiu, tas jis yra. Jį suimkite ir saugiai nuveskite“. 45 Kai jis atėjo, tuojau prie jo priėjęs tarė: „Rabi!“ ir jį pabučiavo. 46 Jie stvėrė ir suėmė jį. 47 Bet vienas iš šalia stovinčiųjų, išsitraukęs kalaviją, smogė vyriausiojo kunigo tarnui ir nukirto jam ausį. 48 Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: „Kaip prieš plėšiką išėjote su kalavijais ir vėzdais manęs sugauti. 49 Kasdien būdavau pas jus šventykloje mokydamas, ir jūs manęs nesuėmėte. Bet turi išsipildyti Raštai!“ 50 Tada, jį palikę, visi [mokiniai] pabėgo.

51 Vienas jaunikaitis ejo su juo iš paskos, vilkėdamas [vien] drobiniais marškiniais ant nuogo [kūno], ir jie griebė jį. 52 Bet jis, palikęs marškinius, nuogas pabėgo.

49 Lk 19, 47; 21, 37

Jėzus prieš vyriausiąją tarybą

(Mt 26, 57–68; Lk 22, 54–55, 63–71; Jn 18, 13–14, 19–24)

53 Jie nuvedė Jėzų pas vyriausiąją kunigą. Susirinko visi vyriausieji kunigai, vyresnieji ir Rašto žinovai. 54 Petras iš tolo sekė paskui jį ligi pat vyriausiojo kunigo kiemo vidaus. [Ten] jis sėdėjo su tarnais ir šildėsi prie ugnies. 55 O vyriausieji kunigai ir visas sinedrionas ieškojo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų jį nužudyti, bet nerado. 56 Mat daugelis melagingai liudijo prieš jį, tačiau [jų] liudijimai nesutapo. 57 Kai kurie atsikėlė melagingai liudijo prieš jį, sakdami: 58 „Mes girdėjome jį sakant: „Aš nugriausiu šitą rankomis padarytą

šventyklą ir per tris dienas pastatysiu kitą, ne rankomis padarytą“. 59 Tačiau nė šituo atveju nesutapo jų liudijimas. 60 Tada vyriausiasis kunigas, atsistojęs į vidurį, paklausė Jėzų: „Ar nieko neatsakai į tai, ką šitie liudija prieš tave?“ 61 Bet jis tylėjo ir nieko neatsakė. Vėl vyriausiasis kunigas paklausė jį: „Ar tu esi Mesijas², Pašlovintojo Sūnus?“ 62 Jėzus tarė: „Aš esu, ir jūs išvysite Žmogaus Sūnų, sėdintį Visagalio³ dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse!“ 63 Tada vyriausiasis kunigas, perplėšęs savo drabužius, tarė: „Kam mums dar reikia liudytojų? 64 Jūs girdėjote piktžodžiavimą! Kaip jums rodosi?“ Jie visi pasmerkė jį esant verta mirties. 65 Kai kurie pradėjo spjauti į jį, dangstyti jo veidą, mušti jį kumščiais ir jam sakyti: „Pranašauk!“ Ir tarnai kirtė jam į žandą.

58 Jn 2, 19 62 Dan 7, 13 64 Lev 24, 16

Petras išsigeria Jėzaus

(Mt 26, 69–75; Lk 22, 56–62; Jn 18, 15–18, 25–27)

66 Petriui esant žemai kieme, atėjo viena iš vyriausiojo kunigo tarnaičių. 67 Pamačiusi Petrą besišildant, ji pažvelgė į jį ir tarė: „Ir tu buvai su Nazarėnu, Jėzumi!“ 68 Bet jis išsigynė, sakdamas: „Nei žinau, nei suprantu, ką tu sakai“. Jis išėjo laukan, į priekiemi, ir gaidys pragydo⁴. 69 Pamačiusi jį, tarnaitė vėl pradėjo sakyti šalia stovintiems: „Šitas yra vienas iš jų“. 70 Bet jis vėl išsigynė. Valandėlei praėjus, šalia stovintieji vėl sakė Petriui: „Tikrai tu esi vienas iš jų, nes ir tu esi galilėjietis“. 71 Bet jis pradėjo keiktis ir dievagotis: „Nepažistu to žmogaus, apie kurį kalbate!“ 72 Ir tuojau, antrą kartą, gaidys pragydo. Tada Petras prisiminė žodį, kaip Jėzus jam buvo pasakęs: „Gaidžiui dar du kartus nepragydy, tu tris kartus manęs išsiginsi“. Ir jis pradėjo verkti.

Pilotas nuteisia Jėzų nukryžiuoti

(Mt 27, 1–2, 11–14; Lk 23, 1–5; Jn 18, 28–38)

2 Arba: Kristus

3 Lit. Galybės

4 ~Kt. Mss

15 Tuoju, anksti rytą, vyriausieji kunigai su vyresniaisiais bei Rašto žinovais ir visas sinedrionas, padarę nutarimą¹, surišę Jėzų nuvedė ir perdavė Pilotui. ² Pilotas paklausė jį: „Ar tu esi žydų karalius?“ Bet jis, jam atsakydamas, tarė: „Tu tai sakai“. ³ Vyriausieji kunigai jį daug kuo kaltino. ⁴ Pilotas vėl jį klausė: „Ar nieko neatsakai? Žiūrėk, kiek daug kaltinimų jie tau kelia!“ ⁵ Bet Jėzus daugiau nieko nebeatsakė, tad Pilotas stebėjosi.

⁶ Per šventę jis jiems paleisdavo vieną kalinį, kurio jie prašydavo. ⁷ Buvo įkalintas vienas, vadinamas Barabu, su sukilėliais, kurie sukilimo metu buvo įvykdę žmogžudystę. ⁸ Užlipusi² minia pradėjo prašyti, [kad jis padarytų,] kaip jiems padarydavo. ⁹ Bet Pilotas jiems atsakė: „Ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių?“ ¹⁰ Mat jis suprato, kad vyriausieji kunigai iš pavydo buvo jį perdavę. ¹¹ Bet vyriausieji kunigai sukurstė minią, kad verčiau Barabą jiems paleistų. ¹² Pilotas vėl atsiliepdamas jiems sakė: „Tai ką turiu daryti³ su tuo, kurį vadinate žydų karaliumi?“ ¹³ Bet jie vėl šaukė: „Nukryžiuok jį!“ ¹⁴ Pilotas jiems tarė: „Ką gi bloga jis padarė?“ Bet jie dar garsiau šaukė: „Nukryžiuok jį!“ ¹⁵ Norėdamas patenkinti minią, Pilotas jiems paleido Barabą, o Jėzų nuplakdinęs atidavė nukryžiuoti.

Kareiviai tyčiojasi iš Jėzaus

(Mt 27, 27–31; Jn 19, 2–3)

¹⁶ Kareiviai nuvedė jį į rūmų vidų, tai yra pretoriją⁴, ir sušaukė visą dalinį. ¹⁷ Jie apvilko jį purpuru ir nupyne uždėjo jam erskėčių vainiką. ¹⁸ Ir jie pradėjo jį sveikinti: „Sveikas, žydų karaliau!“ ¹⁹ Jie daužė jo galvą nendre ir spjaudė į jį, klūpčiojo ir parpuolinėjo prieš jį. ²⁰ Kai buvo pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo purpurą ir jį apvilko jo

drabužiais. Paskui jie išvedė jį nukryžiuoti.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Lk 23, 26–43; Jn 19, 17–27)

²¹ Jie privertė vieną pareinantį iš lauko praeivį, Simoną Kirenietį, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti jo kryžių. ²² Ir jie nuvedė jį į Golgotos vietą; tai išvertus reiškia „Kaukolės vieta“. ²³ Ir jie mėgino jam duoti mira atmiešto vyno, bet jis nepriėmė. ²⁴ Jie nukryžiuojo jį ir pasidalijo jo drabužius, mesdami dėl jų burtą [nuspręsti], ką kiekvienas turėtų gauti. ²⁵ Buvo trečia valanda, kai jie nukryžiuojo jį. ²⁶ Taip pat buvo užrašytas jo kaltės įrašas: „Žydų karalius“. ²⁷ Ir su juo jie nukryžiuojo du plėšikus: vieną jo dešinėje, o kitą jo kairėje.⁵

²⁹ Praeiviai piktžodžiavo jam, kraipydami galvas ir sakydami: „Še tau, kuris nugriauai šventyklą ir per tris dienas atstatai!“ ³⁰ Gelbėk pats save, nužengdamas nuo kryžiaus!“ ³¹ Panašiai sakė ir vyriausieji kunigai su Rašto žinovais, tyčiodamiesi tarp savęs: „Kitus jis išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti!“ ³² Mesijas⁶, Izraelio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, kad matytume ir įtikėtume!“ Taip pat tie, kurie buvo nukryžiuoti su juo, plūdo jį.

²¹ Rom 16, 13 ²⁴ Ps 22, 18 ²⁸ Jez 53, 12 ²⁹ Ps 22, 7; 109, 25; Mk 14, 58; Jn 2, 19

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Lk 23, 44–49; Jn 19, 28–30)

³³ Šeštai valandai atėjus, tamsa apgaubė visą šalį iki devintos valandos. ³⁴ Devintą valandą Jėzus garsiai sušuko: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“ (Išvertus tai reiškia: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?“) ³⁵ Kai kurie šalia stovintieji, tai išgirde, sakė: „Žiūrėk! Jis šaukiasi Elijo“. ³⁶ Vienas nubėgęs primirkė kempinę rūgštaus vyno, užmovė ją ant nendrės ir davė jam gerti, sakydamas: „Palaukite! Žiūrėkime, ar Elisas ateis jo nuimti!“

1 Arba: pasitarę
2 į aukštumoje esančią Piloto būstinę
3 Kt. Mss: ko norite, kad daryčiau
4 T.y. valdytojo būstinė

5 Geriausiuose senoviniuose rankraščiuose nėra 28 skn.: Taip išsipildė Raštas, kuris sako: „Jis buvo priskaitytas prie nusikaltėlių“.
6 Arba: Kristus

37 Bet Jėzus, garsiai sušukęs, išleido dvasią. 38 Tada šventyklos uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačios. 39 Šimtininkas, kuris ten pat stovėjo priešais jį, pamatęs, kad jis šitaip išleido dvasią, tarė: „Tikrai šitas žmogus buvo Dievo Sūnus!“

40 Ten buvo ir moterų, žiūrinčių iš tolo; tarp jų—ir Marija Magdaliėtė, ir Marija, Jokūbo Jaunesniojo bei Jozės motina, ir Salomė, 41 kurios, kai jis buvo Galilėjoje, sekė paskui jį ir jam patarnavo, ir daug kitų, kurios su juo buvo atvykusios į Jeruzalę.

34 Ps 22, 1 36 Ps 69, 21 38 Iš 26, 31–33 40–41 Lk 8, 2–3

Jėzus palaidojamas

(Mt 27, 57–61; Lk 23, 50–56; Jn 19, 38–42)

42 Kai jau buvo vakaras, kadangi tai buvo Pasiruošimo diena, tai yra diena prieš šabata, 43 atėjo Juozapas iš Arimatejos, išymus tarybos narys, kuris ir pats laukė Dievo karalystės. Pasidrasinęs jis įėjo pas Pilotą ir paprašė Jėzaus kūno. 44 Pilotas nustebo, kad jis jau miręs, ir, pasišaukęs šimtininką, paklausė jį, ar Jėzus¹ [tikrai] jau buvo miręs. 45 Tai patyręs iš šimtininko, jis padovanojo kūną Juozapui. 46 Tas, nusipirkęs drobulę, jį nuėmė, įvyniojo į drobulę, paguldė jį kape, kuris buvo iškaltas iš uolos, ir pririto akmenį prie kapo angos. 47 O Marija Magdaliėtė ir Marija, Jozės motina, stebėjo, kur jis buvo palaidotas.

Jėzus prisikėlimas

(Mt 28, 1–8; Lk 24, 1–12; Jn 20, 1–10)

16 Sabatai praėjus, Marija Magdaliėtė, Jokūbo motina Marija ir Salomė nusipirko kvepalų, kad atėjusios galėtų jį patepti. 2 Pirmąją savaitės dieną labai anksti, saulei patekėjus, jos atėjo prie kapo. 3 Ir jos sakė viena kitai: „Kas mums nuris akmenį nuo kapo angos?“ 4 Pažvelgusios aukštyn, jos pamatė, kad akmuo atristas. Jis mat buvo labai didelis. 5 Įėjusios į kapą, jos išvydo jaunikaitį, sėdintį dešinėje, apsivilkusį baltu drabužiu, ir išsigando. 6 Bet jis joms tarė: „Nenusigąškite!

Jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kuris buvo nukryžiuotas. Jis yra prikeltas—jo nėra čia. Štai vieta, kur jį paguldė. 7 Bet eikite, sakykite jo mokiniams ir Petriui: „Jis eina pirma jūsų į Galilėją. Ten jį pamatysite, kaip jis jums pasakė.“ 8 Išėjusios jos bėgo nuo kapo, nes jas buvo apėmęs drebulys ir siaubas. Ir jos niekam nieko nesakė, nes bijojo.²

7 Mt 26, 32; Mk 14, 28

Prisikėlusio Jėzaus pasirodymai ir pavidimas mokiniams

(Mt 28, 9–10; Jn 20, 11–18)

9 Pirmąją savaitės dieną anksti prisikėlęs, jis pirma pasirodė Marijai Magdalietei, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius. 10 Ji nuėjusi pranešė tiems, kurie buvo buvę su juo, kai jie gedėjo ir verkė. 11 Bet jie, išgirdę, kad jis gyvas ir kad ji mačiusi jį, netikėjo.

12 Paskui jis pasirodė kitokių pavidalų dviem iš jų, kai jie keliavo į kaimą. 13 Ir jie nuėję pranešė visiems kitiems, bet nė jais jie netikėjo.

14 Vėliau jis pasirodė Vienuolikai, kai jie sėdėjo už stalo, ir „juos barė už³ netikėjimą bei širdies kietumą, dėl to, kad nebuvo tikėję tais, kurie buvo jį matę prikeltą. 15 Ir jis jiems tarė: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją visai kūrinijai. 16 Kas įtikės ir bus pakrikštytas, bus išgelbėtas, o kas neįtikės, bus pasmerktas. 17 Šitie ženklai lydės tuos, kurie įtikės: mano vardu jie išvarsys velnius, kalbės naujomis kalbomis, 18 paims [rankomis] gyvates ir, jei ką mirtinai nuodinga gers, jiems nepakenks. Ant ligonių jie dės rankas, ir tie pasveiks.“

15 Apd 1, 8

2 Kai kurie rankraščiai prie 8 skn. priduria šitokią, trumpesniąją pabaigą, kurios nėra seniausiuose ir kituose rankraščiuose: Viską, kas joms buvo pasakyta, jos trumpai papasakojo Petriui ir jo draugams. Paskui ir pats Jėzus išsiuntė per juos nuo rytų iki vakarų šventąją ir nepragaistandąją amžinojo išgelbėjimo žinią. Amen.

3 Lit. barė jų

Jėzaus užžengimas

(Lk 24, 50–53; Apd 1, 9–11)

19 Taigi Viešpats Jėzus, baigęs jiems kalbėti, buvo paimtas į dangų ir atsisėdo Dievo dešinėje. 20 O jie išėję

skelbė visur, Viešpačiui veikiant su jais ir žodį patvirtinant lydimaisiais ženklais.]¹

19 Apd 1, 9–11

1 Susk liausto teksto, arba ilgesniosios pabaigos, neturi seniausieji ir kiti svarbūs rankraščiai.

EVANGELIJA PAGAL LUKĄ

Pratarmė

1 Kadangi jau daugelis ėmėsi surašyti pasakojimą apie tarp mūsų įvykusius įvykius ² taip, kaip mums perdavė tie, kurie buvo pradiniai, patys matę liudytojai ir tapo žodžio tarnais, ³ tai ir aš, rūpestingai viską nuo pradžios ištyręs, nusprendžiau nuosekliai aprašyti tau, didžiai gerbiamas Teofiliau, ⁴ kad žinotum tikrumą pranešimų, kuriuos esi gavęs¹.

Jono Krikštytojo gimimo paskelbimas

⁵ Herodo, Judėjos karaliaus, dienomis buvo vienas kunigas, vardu Zacharijas, iš Abijo skyriaus. Jis turėjo žmoną iš Aharono dukterų, ir jos vardas buvo Elzbieta. ⁶ Jie abu buvo teisūs Dievo akivaizdoje, elgdamiesi nepeiktinai pagal visus Viešpaties įsakymus ir nuostatus. ⁷ Jie neturėjo vaikų, nes Elzbieta buvo nevaisinga, ir abu buvo pagyvenę.

⁸ Jam einant kunigo pareigas Dievo akivaizdoje, kai buvo jo skyriaus eilė, ⁹ burtu, kaip kunigams buvo įprasta, jam teko smilkyti, įėjus į Viešpaties šventyklą. ¹⁰ Tuo tarpu, smilkymo valandą, visa žmonių daugybė meldėsi lauke. ¹¹ Tada jam pasirodė Viešpaties angelas, stovintis smilkalų aukuro dešinėje. ¹² Zacharijas, jį pamatęs, krūptelėjo, ir baimė jį apėmė. ¹³ Bet angelas jam tarė:

„Nebijok, Zacharijau,
nes tavo malda išklausyta.
Tavo žmona Elzbieta pagimdys
tau sūnų,
ir tu turi jį praminti vardu
Jonas.

¹⁴ Turėsi džiaugsmo ir linksmybės,

ir daugelis džiaugsis jo
gimimu,
¹⁵ nes jis bus didis Viešpaties
akivaizdoje.
Jis neturės gerti vyno ir
svaigalo,
bet bus pilnas Šventosios
Dvasios iš pat savo
motinos iščių,
¹⁶ ir daugelį Izraelio sūnų
atvers į Viešpatį, jų
Dieva.
¹⁷ Ir jis eis pirma jo
su Elijo dvasia ir jėga
atgręžti tėvų širdžių į vaikus
ir neklusniųjų į teisiųjų
galvosena,
prirengti Viešpačiui tinkamai
paruoštų žmonių“.

¹⁸ Bet Zacharijas tarė angelui:
„Kaip aš tai žinosiu? Juk aš esu senis ir
mano žmona pagyvenusi“.

¹⁹ Atsakydamas angelas jam tarė: „Aš
esu Gabrielius, kuris stovi Dievo
akivaizdoje. Esu siustas kalbėti tau ir
pranešti tau tą linksmą žinią. ²⁰ Štai tu
būsi nebylys ir negalėsi kalbėti iki
dienos, kurią tai įvyks, nes netikėjai
mano žodžiais, kurie įvyks savo laiku“.

²¹ Tuo tarpu žmonės laukė
Zacharijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai
užtrunka šventykloje. ²² Bet išėjęs jis
negalėjo jiems kalbėti, ir jie suprato, kad
jis buvo matęs regėjimą šventykloje. Jis
aiškinosi jiems ženklais ir pasiliko
nebylys. ²³ Kai jo tarnystės dienos buvo
pasibaigusios, jis parėjo į savo namus.

²⁴ Po tų dienų jo žmona Elzbieta
tapo neščia ir slėpėsi penkis mėnesius,
galvodama: ²⁵ „Taip Viešpats yra man
padaręs dienomis, kuriomis jis teikėsi
atimti mano negarbę tarp žmonių“.

⁵ 1 Kron 24, 10 ¹⁵ Sk 6, 3 ¹⁷ Mal 4, 5-6 ¹⁹ Dan 8,
16; 9, 21

Jėzaus gimimo paskelbimas

²⁶ Šeštąjį mėnesį angelas
Gabrielius buvo pasiustas į
Galilėjos miestą, vadinamą Nazaretu,
²⁷ pas mergelę, pažadėtą vyrui, vardu
Juozapas, iš Dovydo namų. Mergelės
vardas buvo Marija. ²⁸ Įėjęs pas ją, jis
tarė: „Sveika, tu, kuriai suteikta malonė!

1 Arba: dalykų (arba: pamokymų), kurių esi
pamokytas

Viešpats su tavim!“ 29 Bet ji dėl to žodžio visiškai sumišo ir galvojo sau, koks tai galėtų būti sveikinimas.

30 Angelas jai tarė:

„Nebijok, Marija, nes radai malonę pas Dievą.

31 Štai pradėsi išsčiose ir pagimdysi sūnų, ir jį praminsi Jėzumi.

32 Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas jam duos jo tėvo Dovydo sostą.

33 Jis karaliaus Jokūbo namams per amžius, ir jo karaliavimui nebus galo“.

34 Bet Marija tarė angelui: „Kaip tai įvyks, nes neturiu santykių su vyru?“

35 Atsakydamas angelas jai tarė:

„Šventoji Dvasia nusileis ant tavęs, ir Aukščiausiojo jėga apdengs tave šešėliu.

Todėl ir tas, kuris gims, bus vadinamas šventu, Dievo Sūnumi.

36 Štai Elzbieta, tavo giminaitė, ji irgi pradėjo sūnų savo senatvėje, ir šitas mėnuo yra šeštas jai, kuri buvo vadinama nevaisinga, 37 nes Dievui nieko nėra¹ negalimo“. 38 Marija tarė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė. Teįvyksta man, kaip pasakei“. Tada angelas pasišalino nuo jos.

27 Mt 1, 18 31 Mt 1, 21 32–33 2 Sam 7,12. 13. 16; Jez 9, 7 37 Pr 18, 14

Marija aplanko Elzbietą

39 Tomis dienomis Marija išsiruošusi skubiai nukeliavo į kalnus, į Judo miestą. 40 Ji įėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elzbietą. 41 Kai Elzbieta išgirdo Marijos sveikinimą, kūdikis šoktelėjo jos išsčiose. Elzbieta buvo pripildyta Šventosios Dvasios 42 ir garsiai sušuko: „Tu labiausiai palaiminta tarp moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius! 43 Iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina ateina pas mane? 44 Nes kai tik tavo sveikinimo balsas pasigirdo mano ausyse, šoktelėjo

iš džiaugsmo kūdikis mano išsčiose. 45 Palaiminta ta, kuri tikėjo, kad įvyks tai, kas jai Viešpaties pasakyta“.

Marijos gyriaus giesmė

46 Marija tarė:

„Mano siela didžiai giria Viešpatį,

47 ir mano dvasia džiaugiasi Dievu, mano Gelbėtoju, 48 nes jis pažvelgė į savo tarnaitės žemumą.

Juk štai nuo dabar mane vadins palaiminta visos kartos,

49 nes didžiųjų dalykų man padarė Galingasis.

Šventas yra jo vardas,

50 ir jo gailestingumas trunka per kartų kartas tiems, kurie jo bijosi.

51 Jis parodė galybę savo ranka: išsklaidė tuos, kurie buvo išdidžių širdies minčių,

52 numetė nuo sostų galiūnus ir išaukštino žemuosius;

53 alkstančius pripildė gėrybių, o turtuosius paleido tuščius;

54 jis atėjo į pagalbą savo tarnui Izraeliui,

atsimindamas gailestingumą—

55 kaip pažadėjo mūsų protėviams —Abraomui ir jo palikuonims per amžius“.

56 Marija pasiliko su ja apie tris mėnesius; paskui sugrįžo į savo namus.

46–55 1 Sam 2, 1–10 55 Pr 17, 7

Jono gimimas

57 Elzbietai atėjo laikas gimdyti, ir ji pagimdė sūnų. 58 Jos kaimynai ir giminaičiai išgirdo, kad Viešpats jai buvo parodęs savo didį gailestingumą, ir džiaugėsi su ja. 59 Aštuntąją dieną jie atėjo vaikelio apipjaustyti ir norėjo jį pavadinti jo tėvo vardu, Zachariju.

60 Bet atsiliepdamą jo motina tarė: „Ne! Jis turi vadintis Jonu“. 61 Jie tarė jai: „Nėra nė vieno tavo giminėje, kuris vadinasi tuo vardu“. 62 Ir jie klausė ženklais jo tėvą, kaip šis noris, kad jis vadintųsi. 63 Paprašęs rašomosios lentelės, jis užrašė: „Jonas—jo vardas“.

Ir visi stebėjosi. ⁶⁴ Tuojau atsivėrė jo burna ir [atsirišo] jo liežuvis, ir jis kalbėjo girdamas Dievą. ⁶⁵ Baimė apėmė visus jų kaimynus, ir visame Judėjos kalnyne buvo kalbama apie visus šituos dalykus. ⁶⁶ Ir visi girdėjusieji išidėjo tai į širdį, sakydami: „Kas tad bus tas vaikas?“ Nes tikrai Viešpaties ranka buvo su juo.

59 Lev 12, 3

Zacharijo pranašystė

⁶⁷ Zacharijas, jo tėvas, buvo pripildytas Sventosios Dvasios ir pranašavo, sakydamas:

- ⁶⁸ „Pagarbintas¹ tebūnie Viešpats, Izraelio Dievas, kad jis aplankė ir atpirko savo tautą
⁶⁹ ir prikėlė mums galingą Gelbėtoją² savo tarno Dovydo namuose,
⁷⁰ kaip nuo seno pažadėjo savo šventųjų pranašų burna,
⁷¹ kad išgelbėtų iš mūsų priešų ir iš visų mūsų nekentėjų rankos,
⁷² kad parodytų gailestingumą mūsų protėviams ir atsimintų savo šventąją sandorą,
⁷³ priesaiką, kurią jis prisiekė mūsų protėviui Abraomui, kad duosias mums,
⁷⁴ išvaduotiems iš priešų rankos, be baimės jam tarnauti ⁷⁵ su šventumu ir teisumu jo akivaizdoje per visas mūsų dienas.
⁷⁶ O tu, vaikeli, būsi vadinamas Aukščiausiojo pranašu, nes eisi Viešpaties priešakyje jam kelių paruošti,
⁷⁷ duoti jo tautai išganyimo pažinimo per jų nuodėmių atleidimą,

- ⁷⁸ dėl nuoširdaus mūsų Dievo gailestingumo, kuriuo mus aplankys aušra iš aukštybių,
⁷⁹ kad apšviestų sėdinčius tamsoje ir mirties šešėlyje, kad nukreiptų mūsų kojas į ramybės kelią“.

⁸⁰ Vaikelis augo ir stiprėjo dvasia, ir gyveno tyruose iki dienos, kai viešai pasirodė Izraeliui.

76 Mal 3, 1 · 79 Jėz 9, 2

Jėzaus gimimas

(Mt 1, 18–25)

² Anomis dienomis išėjo nuo cėsoriaus Augusto įsakas, kad užsirašytų visas pasaulis. ² Šitas, pirmas surašymas įvyko, kai Siriją valdė Kvirinijus. ³ Ir visiėjo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. ⁴ Ėjo ir Juozapas iš Galilėjos, iš Nazareto miesto, aukštyn į Judėją, į Dovydo miestą, kuris vadinasi Betliejus,—nes jis buvo iš Dovydo namų ir giminės,—⁵ užsirašyti su Marija, savo sužadėtine, kuri buvo nėščia. ⁶ Jiems ten esant, jai atėjo laikas gimdyti, ⁷ ir ji pagimdė savo pirmagimį sūnų. Ji suvystė jį vystyklais ir paguldė prakartė, nes jiems nebuvo vietos viešbutyje.

⁸ Toje pačioje šalyje buvo piemenų, pasiliekančių lauke ir einančių nakties sargybas prie savo kaimenės. ⁹ Viešpaties angelas atsistojo prie jų, ir Viešpaties skaitybė apšvietė juos. Jie labai išsigando, ¹⁰ bet angelas jiems tarė: „Nebijokite, nes štai jums skelbiu didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai, ¹¹ kad šiandien jums gimė Dovydo mieste Gelbėtojas, kuris yra Mesijas, Viešpats. ¹² Ir šitas bus jums ženklas: jūs rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir gulintį prakartė“. ¹³ Staiga atsirado prie angelo daugybė dangaus kariuomenės, garbinančios Dievą ir sakančios:

- ¹⁴ „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė tarp žmonių, kuriems jis palankus!“

¹⁵ Kai angelai pasišalino nuo jų į dangų, piemenys kalbėjo vienas kitam: „Na, pereikime į Betliejų ir pamatykime tą įvykusį dalyką, kurį Viešpats mums

1 Lit. Palaimintas

2 Lit. Išgelbėjimo Raga

pranešė!“ 16 Jie atskubėjo ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį, gulintį prakartė. 17 Pamatę jie pranešė žodį, kuris buvo jiems pasakytas apie tą vaikėlį. 18 Visi, kurie tai girdėjo, stebėjosi tuo, kas jiems piemenų buvo pasakyta. 19 O Marija išidėmėjo visus tuos žodžius, apmąstydamą juos savo širdyje. 20 Piemenys sugrįžo, garbindami ir girdami Dievą dėl visko, ką buvo girdėję ir matę taip, kaip jiems buvo pasakyta.

21 Kai buvo suėjusios aštuonios dienos jam apipjaustyti, jis buvo pramintas Jėzumi, kaip angelas jį buvo pavadinęs, jo dar nepradėjus išsčiose.

21 Lev 12, 3 Lk 1, 31

Jezus pristatomas Viešpačiui Jeruzalėje

22 Kai buvo suėjusios jų apsivalymo dienos, nustatytos Mozės įstatymo, jie nunešė jį aukštyne į Jeruzalę, kad jį pristatytų Viešpačiui— 23 kaip parašyta Viešpaties įstatyme: „Kiekvienas pirmagimis¹ vyriškis turi būti vadinamas šventu² Viešpačiui“— 24 ir kad aukotų auką, kaip įsakyta Viešpaties įstatyme: „pora purpelių ar du jaunos karvelius“.

23 Is 13, 2. 12 22–24 Lev 12, 6–8

Simeono pranašystė

25 Štai Jeruzalėje buvo žmogus, vardu Simeonas. Tas žmogus buvo teisus ir dievobaimingas, laukias Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo su juo.

26 Ir jam buvo Šventosios Dvasios apreiškta, kad jis nemirsias³, iki kolei pamatysias Viešpaties Pateptąjį. 27 Dvasios paragintas, jis atėjo į šventyklą. Gimdytojams inėsus vaikeli Jėzų, kad su juo pasieltgtų pagal įstatymo reikalaujamą paprotį, 28 jis paėmė jį į rankas, gyrė Dievą ir tarė:

29 „Dabar, Viešpatie, tu atleidi savo tarną ramų, kaip pažadėjai,

30 nes mano akys išvydo tavo išganymą,

31 kurį paruošei visų tautų akivaizdoje — 32 šviesą pagonims duoti apreiškimo

ir šlovės tavo tautai Izraeliui⁴“.

33 Jo tėvas ir jo motina stebėjosi tuo, kas buvo kalbama apie jį. 34 Paskui Simeonas juos palaimino ir tarė jo motinai Marijai: „Štai šitas padėtas daugelio nupuolimui bei atsikėlimui Izraelyje ir kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama—⁵ taip pat tavo pačios sielą pervers kalavijas,—kad būtų apreikštos daugelio širdžių mintys⁶“.

32 Jez 42, 6; 49, 6; 52, 10

Pranašė Ona kalba apie Jėzų

36 Ten buvo pranašė Ona, Fanuelio duktė, iš Aserio genties. Ji buvo labai pasenusi, nuo savo susituokimo⁶ išgyvenusi septynerius metus su vyru, 37 ir ji našlavo, kol jai sukako aštuoniasdeimt ketveri metai⁷. Ji nesitraukdavo nuo šventovės, bet pasninkais ir maldomis tarnaudavo Dievui naktį bei dieną. 38 Tą pačią valandą priėjusi, ji dėkojo Dievui ir kalbėjo apie jį⁸ visiems, kurie laukė Jeruzalės atpirkimo.

Juozapas ir Marija su Jėzumi sugrįžta į Nazaretą

39 Kai jie buvo atlikę visa, ko reikalavo Viešpaties įstatymas, sugrįžo į Galilėją, į savąjį miestą, Nazaretą. 40 O vaikelis augo ir stiprėjo, pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo.

39 Mt 2, 23

Jėzus tarp mokytojų

41 Jo gimdytojai kasmet keliaudavo į Jeruzalę per Velykų šventę. 42 Kai jis buvo dvylikos metų, jie nuėjo aukštyne, laikydamiesi šventės papročio. 43 Jiems atšventus tas dienas ir grįžtant, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet jo gimdytojai to nežinojo. 44 Manydami jį esant keliaujančiųjų draugė, jie nuėjo dienos kelią ir jo ieškojo tarp giminačių

1 Lit. atidarantis iščias

2 T.y. paskirtu, dedikuotu

3 Lit. neregėsiąs mirties

4 Arba: tavo tautos Izraelio šlovė

5 T.y. piktos, kritiškos, priešiškos mintys

6 Lit. mergystės

7 Arba: aštuoniasdeimt ketverius metus

8 T.y. kūdikį Jėzų

bei pažįstamų. ⁴⁵ Bet nesuradę, sugrižo, jo ieškodami, į Jeruzalę. ⁴⁶ Po trijų dienų jie rado jį šventovėje besėdintį mokytojų viduryje, jų besiklausantį ir juos beklausinėjantį. ⁴⁷ Visi, kurie jo klausėsi, nesitvėrė stebėdamiesi jo išmanymu ir atsakymais. ⁴⁸ Jį pamatę, jie nustebė, ir jo motina prabilo į jį: „Vaike, kam mums taip padarei? Stai tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojome tavęs“. ⁴⁹ Jis jiems tarė: „Kam ieškojote mane? Ar nežinojote, kad aš turiu būti savo Tėvo namuose?“ ⁵⁰ Bet jie nesuprato to žodžio, kurį jis jiems pasakė. ⁵¹ Jis ėjo su jais žemyn ir atėjo į Nazaretą, ir buvo jiems paklusnus. Jo motina kaupė visus tuos žodžius savo širdyje. ⁵² Jėzus augo išmintimi, ūgiu² ir Dievo bei žmonių palankumu.

41 Is 12, 1–27; Dt 16, 1–8 52 1 Sam 2, 26; Pat 3, 4

Jonas Krikštytojas

(Mt 3, 1–12; Mk 1, 1–8; Jn 1, 19–28)

3 Penkioliktaisiais cėsoriaus Tiberiaus viešpatavimo metais, Ponto Pilotui valdant Judėją, Herodui esant Galilėjos tetrarchu, jo broliui Pilypui—Iturėjos bei Trachonitidės krašto tetrarchu ir Lisanijui—Abilėnės tetrarchu, ² Hanui ir Kafafui esant vyriausiais kunigais,—Dievo žodis atėjo Zacharijo sūnui Jonui tyruose: ³ Ir jis ėjo po visą Jordano apylinkę, skelbdamas atgailos krikštą nuodėmėms atleisti, ⁴ kaip parašyta pranašo Jezajo žodžių knygoje:

„Tyruose šaukiančio balsas:
Taisykite Viešpaties kelia,
tiesinkite jo takus.

- 5 Kiekviena dauba tebūnie užpilta
ir kiekvienas kalnas bei kalva
tebūnie nukasti;
kas kreiva, tebūnie tiesu,
ir duobėti tepavirsta
lygiais keliais,
- 6 ir visos kūnas³ teisvysta Dievo
išgelbėjimą“.

⁷ Jis sakydavo minioms, ateinančioms, kad būtų jo pakrikštytos: „Angių išperos, kas jus pamokė bėgti nuo ateinančios rūstybės? ⁸ Tad duokite vaisių, pritinkančių atgailai, ir nepradėkite sau tarti: „Mes turime tėvą—Abraomą“, nes jums sakau: Dievas gali iš šitų akmenų prikelti vaikų Abraomui. ⁹ O jau ir kirvis pridėtas prie medžių šaknies. Taigi kiekvienas medis, neduodas gero vaisiaus, iškertamas ir į ugnį įmetamas“.

¹⁰ Minios jį klausdavo: „Tai kam mes turime daryti?“ ¹¹ Jis joms atsakydavo: „Kas turi du apatinius, tegul dalijasi su neturintčiu, o kas turi maisto, tegul taip pat daro“. ¹² Atėjo ir muitininkai, kad būtų pakrikštyti, ir jam tarė: „Mokytojau, ką turime daryti?“ ¹³ Jis jiems tarė: „Neimkite nieko daugiau, kaip jums nustatyta“. ¹⁴ Jį klausė ir kareiviai: „Ką ir mes turime daryti?“ Jis jiems tarė: „Iš nė vieno neišgaukite pinigų prievarta nė neteisingu įskundimu, ir tenkinkitės savo alga“.

¹⁵ Tautai esant lūkestingai ir visiems mąstant savo širdyse apie Joną, ar kartais jis nesąs Mesijas, ¹⁶ Jonas atsiliepė visiems sakydamas: „Aš, tiesa, krikštiju jus vandeniu, bet ateina galingesnis už mane, kurio kurpių dirželio nesu vertas atrišti. Jis jus krikštys Šventąja Dvasia ir ugnimi. ¹⁷ Jo vėtyklė yra jo rankoje, kad išvalytų savo klotį ir kviečius surinktų į savo klėtį, o pelus jis sudegins neužgesinama ugnimi“.

4–6 Jez 40, 3–5 7 Mt 12, 34; 23, 33 8 Jn 8, 33 9 Mt 7, 19 12 Lk 7, 29

Jonas įkalinamas

¹⁸ Taigi, dar daug kitaip ragindamas, jis skelbė gerąją naująją tautai. ¹⁹ Bet tetrarchas Herodas, jo pabartas dėl Herodiados, jo brolio žmonos, ir dėl visų pikty darbų, kuriuos Herodas buvo padaręs, ²⁰ prie visų pridėjo dar tą: jis uždarė Joną į kalėjimą.

19–20 Mt 14, 3–4; Mk 6, 17–18

Jėzaus krikštas

- 1 Arba: reikaluose
- 2 Arba: amžiumi
- 3 T.y. visa žmonija

- 4 Arba: maisto daviniu

(Mt 3, 13-17; Mk 1, 9-11)

21 Kai visi žmonės buvo pakrikštyti ir Jėzus buvo pakrikštytas ir meldėsi, atsisėdė dangus, 22 ir Šventoji Dvasia nusileido ant jo kūnišku pavidalu kaip karvelis, ir balsas pasigirdo iš dangaus: „Tu esi mano mylimasis Sūnus; tave aš pamėgau“.

22 Pr 22, 2; Ps 2, 7; Jez 42, 1; Mt 3, 17; Mk 1, 11; Lk 9, 35

Jėzaus genealogija

(Mt 1, 1-17)

23 Jam, Jėzui, pradėjusiam veikti, buvo apie trisdešimt metų. Jis buvo, kaip apie jį manė, sūnus Juozapo, sūnaus Helio, 24 sūnaus Matato, sūnaus Levio, sūnaus Melchio, sūnaus Janajo, sūnaus Juozapo, 25 sūnaus Matatijo, sūnaus Amoso, sūnaus Naumo, sūnaus Heslio, sūnaus Nagajo, 26 sūnaus Maato, sūnaus Matatijo, sūnaus Semeino, sūnaus Josecho, sūnaus Jodo, 27 sūnaus Joanano, sūnaus Resos, sūnaus Zorobabelio, sūnaus Salatielio, sūnaus Nerio, 28 sūnaus Melchio, sūnaus Adžio, sūnaus Kosamo, sūnaus Elmadamo, sūnaus Erio, 29 sūnaus Jėzaus, sūnaus Eliezerio, sūnaus Jorimo, sūnaus Matato, sūnaus Levio, 30 sūnaus Simeono, sūnaus Judo, sūnaus Juozapo, sūnaus Jonamo, sūnaus Eliakimo, 31 sūnaus Melėjos, sūnaus Menos, sūnaus Matatos, sūnaus Natano, sūnaus Dovydo, 32 sūnaus Jesajo, sūnaus Jobedo, sūnaus Booso, sūnaus Salos, sūnaus Naasono, 33 sūnaus Aminadabo, sūnaus Admino, sūnaus Arnio, sūnaus Hesrono, sūnaus Fareso, sūnaus Judo, 34 sūnaus Jokūbo, sūnaus Izaoko, sūnaus Abraomo, sūnaus Taros, sūnaus Nachoro, 35 sūnaus Serucho, sūnaus Rejaus, sūnaus Pelego, sūnaus Eberio, sūnaus Salos, 36 sūnaus Kainano, sūnaus Arfaksado, sūnaus Semo, sūnaus Nojaus, sūnaus Lamecho, 37 sūnaus Matūsalo, sūnaus Henocho, sūnaus Jaredo, sūnaus Maleleelio, sūnaus Kainano, 38 sūnaus Enoso, sūnaus Seto, sūnaus Adomo, sūnaus Dievo.

Jėzus gundomas tyruose

(Mt 4, 1-11; Mk 1, 12-13)

4 Jėzus, pilnas Šventosios Dvasios, sugrįžo nuo Jordano ir buvo Dvasios vedžiojamas tyruose, 2 keturiasdešimt dienų velnio gundomas. Tomis dienomis jis nieko nevalgė ir, joms pasibaigus, buvo alkanas. 3 Velnias jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, sakyk šitam akmeniui, kad jis pavirstų duona“. 4 Bet Jėzus jam atsakė: „Parašyta: „Ne viena duona žmogus bus gyvas““. 5 Jį užsivedęs, 2 jis per vieną akimirką jam parodė visas pasaulio karalystes. 6 Ir velnias jam tarė: „Tau aš duosiu visą šitą valdžią ir ją duodu tam, kuriam noriu. 7 Taigi, jei tu parpuolęs mane pagarbinsi, viskas bus tavo“. 8 Bet Jėzus atsakydamas jam tarė: „Parašyta:

„Viešpatį, savo Dievą, garbinsi ir jam vienam tarnausi!“.

9 Jis nuvedė jį į Jeruzalę, pastatė ant šventovės sparnelio³ ir jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, pulk nuo čia žemyn, 10 nes parašyta: „Jis išakys savo angelams apie tave, kad jie pasaugotų tave“, 11 ir:

„Ant rankų jie tave nešios, kad kartais nesusitrenktum kojos į akmenį“.

12 Bet atsakydamas Jėzus jam tarė: „Pasakyta: „Negundyk Viešpaties, savo Dievo““. 13 Pabaigęs visokią gundymą, velnias atstojo nuo jo iki [patogaus] laiko.

4 Dt 8, 3 8 Dt 6, 13 10 Ps 91, 11 11 Ps 91, 12 12 Dt 6, 16

JĖZAUS VEIKLA GALILĖJOJE (4,14—9,50)**Jėzus sugrįžta į Galilėją**

(Mt 4, 12-17; Mk 1, 14-15)

14 Paskui Jėzus su Dvasios jėga sugrįžo į Galilėją, ir garsas apie jį pasklido po visą apylinkę. 15 Ir, visų gerbiamas, jis mokė jų sinagogose.

Jėzus moko Nazarete

(Mt 13, 53-58; Mk 6, 1-6)

16 Jis atėjo į Nazaretą, kur buvo užaugintas. Šabatos dieną, kaip buvo

1 Kkr. Mss + bet kiekvienu Dievo žodžiu

2 į aukštą vietą

3 Žr. Mt. 4, 5

pratęs, jis įėjo į sinagogą ir atsistojo skaityti. ¹⁷ Jam padavė pranašo Jezajo ritinį. Atvyniojęs ritinį, jis rado vietą, kur buvo parašyta:

18 „Viešpaties Dvasia ant manęs,
nes jis patėpė mane
nešti geros naujienos
beturčiams.

Jis mane siuntė skelbti
belaisviams paleidimo
ir akliems regėjimo
atgavimo,
išlaisvinti pamintųjų.

19 skelbti Viešpaties malonės
metų“.

20 Suvyniojęs ritinį, jis padavė jį patarnautojui ir atsisėdė. Visų akys sinagogoje buvo į jį išmeigtos. ²¹ Jis prabilo į juos: „Šiandien, jums klausantis, šitas raštas yra išsipildęs“.

22 Visi reikė jam pritarimą ir stebėjosi maloniais žodžiais, kurie ėjo iš jo burnos, ir sakė: „Ar šitas nėra Juozapo sūnus?“

23 Jis jiems tarė: „Be abejo, man priminsite tą patarėlę: „Gydytojai, gydyk pats save!“ Visa, ką girdėjome išvykus Kafarnaume, padaryk ir čia, savo tėviškoje!“

24 Jis dar pasakė: „Iš tiesų jums sakau: joks pranašas nepriimamas savo tėviškoje.“

25 Tiesą jums sakau: Elijo dienomis buvo daug našlių Izraelyje, kai dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius, kai didelis badas ištiko visą šalį.

26 Tačiau nė pas vieną iš jų nebuvo pasiųstas Elisas, tik pas moterį našlę iš Sidono srities Sareptą.

27 Taip pat pranašo Elišo laikais buvo daug raupsuotų Izraelyje, tačiau nė vienas iš jų nebuvo apvalytas, tik siras Naamanas“.

28 Visi sinagogoje, tai girdėdami, pasidarė pilni apmaudo.

29 Jie pakilo, jį nutempė už miesto ir jį nuvedė ligi pakriausės kalvos, ant kurios buvo pastatytas jų miestas, kad jį nustumtų žemyn.

30 Bet jis, praėjęs pro jų vidurį, nuėjo savo keliu.

18–19 Jez 61, 1–2 24 Jn 4, 44 25 1 Kar 17, 1 26 11 Kar 17, 8–16 27 2 Kar 5, 1–14

Jėzus moko Kafarnaume ir išvaro velnią
(Mk 1, 21–23)

31 Jis nuėjo žemyn į Kafarnaumą, Galilėjos miestą, ir šabatos dieną juos

mokė. ³² Jie stebėjosi jo mokymu, nes jo žodis turėjo galią.

33 Sinagogoje buvo žmogus, netyro velnio¹ dvasios apsėstas, ir jis garsiai sušuko: ³⁴ „A!² Kas tau darbo su mumis, Jėzau, Nazarėnai? Ar atėjai mūsų pražudyti? Žinau, kas tu esi: Dievo Šventasis!“

35 Bet Jėzus sudraudė jį, sakydamas: „Nutilk ir izeik iš jo!“

Nubloškęs jį į vidurį³, velnias išėjo iš jo, nė kiek jam nepakenkęs.

36 Visus apėmė nustebimas, ir jie kalbėjo vienas kitam: „Kas tai per žodis, kad jis su įgaliojimu ir jėga įsako netyrosioms dvasioms, ir jos izeina?“

37 Ir gandas apie jį sklido į visas tos apylinkės vietas.

32 Mt 7, 28–29

Jėzus pagydo Simono uošvę

(Mt 8, 14–17; Mk 1, 29–34)

38 Palikęs sinagogą⁴, jis įėjo į Simono namus. Simono uošvė buvo drugio krečiama, ir jie prašė jį už ją.

39 Atsistojęs šalia [ir pasilenkęs] ant jos, jis sudraudė drugį, ir tas paliko ją. Ji tuojau atsikėlė ir jiems patarnavo.

Gydymai vakare

40 Saulei leidžiantis, visi, kurie turėjo sergančių įvairiomis ligomis, juos gabenė pas jį. Dėdamas rankas ant kiekvieno iš jų, jis gydė juos.

41 Taip pat velniai išėjo iš daugelio, šaukdami: „Tu esi Dievo Sūnus!“

42 Bet jis sudrauddamas neleido jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Mesiją⁵.

Jėzus palieka Kafarnaumą

(Mk 1, 35–39)

42 Išaušus dienos, jis išėjęs nuėjo į negyvenamą vietą. Bet minios ieškojo jo. Jos atėjo pas jį ir bandė sulaikyti jį, kad nepasišalintų nuo jų.

43 Bet jis joms tarė: „Ir kitiems miestams aš turiu paskelbti Dievo karalystės gerąją

1 T.y. tokio, kuris apsėstąjį padaro suteptą ritualiniu požiūriu

2 Arba: Palik [mus ramybėje]!

3 T.y. sinagogos vidurį

4 Lit. Pakilęs iš sinagogos

5 Arba: Kristų

nauiena, nes tam buvau siųstas“. 44 Ir jis skelbė Judėjos¹ sinagogose.

Sėkminga žvejoklė ir pirmųjų mokinių pašaukimas

(Mt 4, 18–22; Mk 1, 16–20)

5 Kai, minioms veržiantis prie jo ir Dievo žodžio klausantis, jis stovėjo prie Genezareto ežero, 2 jis pamatė dvi valtis, sustojusias prie ežero. Iš jų išlipę, žvejai plovė tinklus. 3 Įlipęs į vieną iš tų valčių, kuri buvo Simono, jis jį paprašė atstumti truputį nuo kranto. Ir atsisėdęs jis mokė minias iš valties. 4 Paliovės kalbėti, jis tarė Simonui: „Irkis į gilumą, ir išmeskite savo tinklus valksmui“.

5 Atsakydamas Simonas tarė: „Mokytojau, mes, visą naktį vargę, nieko nesugavome, bet, pasikliaudamas tavo žodžiu, išmesiu tinklus“. 6 Tai padarę, jie užgriebė tokią didelę žuvų daugybę, kad jų tinklai ėmė trūkti. 7 Jie pamojo savo bendrininkams kitoje valtyje, kad tie atplaukė jiems padėti. Jie atplaukė ir taip pripildė abi valtis, jog tos beveik skendo. 8 Tai pamatęs, Simonas Petras puolė Jėzui į kelius, sakydamas: „Pasišalink nuo manęs, Viešpatie, nes esu nusidėjėlis!“ 9 Mat nustebimas buvo apėmęs jį ir visus su juo esančius dėl valksmo žuvų, kurių jie buvo sugavę, 10 —taip pat ir Jokūbą bei Joną, Zebediejaus sūnus, kurie buvo Simono bendrininkai. Jėzus tarė Simonui: „Nebijok! Nuo dabar žmonės žvejosi“. 11 Išvilkę valtis į krantą, viską palikę, jie nusekė paskui jį.

1–3 Mt 13, 1–2; Mk 3, 9–10; 4, 1 5 Jn 21, 3 6 Jn 21, 6

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mt 8, 1–4; Mk 1, 40–45)

12 Jam esant viename mieste, štai atėjo vyras, visas raupsuotas². Pamatęs Jėzų, jis parpuolė kniūpsčia ir jį meldė, sakydamas: „Viešpatie, jei nori, gali mane apvalyti“. 13 Tada, ištisies ranką, jis palietė jį, sakydamas: „Noriu, būk apvalytas“. Ir tuojau raupsai pranyko nuo jo. 14 Ir jis jam liepė niekam nesakyti, tik: „Nuėjęs pasirodyk kunigui ir aukok už savo apvalymą, kaip Mozė

yra įsakęs, jiems paliudyti“.³ 15 Tačiau dar labiau plito žinia apie jį, ir didelės minios susirinkdavo klausytis ir gydytis nuo savo ligų. 16 Bet jis pasitraukdavo į tyrus ir melsdavosi.

14 Lev 14, 1–32

Galia atleisti nuodėmes

(Mt 9, 1–8; Mk 2, 1–12)

17 Vieną dieną, kai jis mokė ir [ten] sėdėjo fariziejai bei įstatymo mokytojai, kurie buvo atėję iš kiekvieno Galilėjos bei Judėjos kaimo ir iš Jeruzalės, ir Viešpaties jėga buvo su juo, kad galėtų gydyti,—18 štai vyrai atnešė ant gultų žmogų, kuris buvo paralyžuotas, ir bandė jį įnešti ir padėti prieš jį⁴. 19 Bet dėl minios neradę pro kur jį įnešti, jie užlipo ant stogo⁵ ir pro plyteles nuleido jį su gultu į [susirinkusių] vidurį priešais Jėzų. 20 Pamatęs jų tikėjimą, jis tarė: „Žmogau, tavo nuodėmės tau atleistos“. 21 Rašto žinovai ir fariziejai pradėjo mąstyti, sakydami: „Kas yra šitas, kuris kalba piktžodžiams? Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?“ 22 Bet Jėzus, gerai nuvokęs jų mintis, atsiliepdamas jiems tarė: „Ką mąstote savo širdyse? 23 Kas yra lengviau: ar sakyti: „Tavo nuodėmės tau atleistos“, ar sakyti: „Kelkis ir vaikščiok“? 24 O kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje galia atleisti nuodėmes“—jis tarė paralyžuotajam: „Tau sakau: kelkis ir, pasiėmęs savo gultą, eik į savo namus!“ 25 Jis tuojau atsikėlė jų akivaizdoje, pasiėmė tai, ant ko buvo gulėjęs, ir, garbindamas Dievą, nuėjo į savo namus. 26 Didelis nustebimas apėmė visus, ir jie garbino Dievą. Jie pasidarė pilni baimės, sakydami: „Šiandien matėme neįtikimų dalykų“.

Levio pašaukimas

(Mt 9, 9–13; Mk 2, 13–17)

27 Vėliau jis išėjo, pamatė muitininką, vardu Levį, sėdint muitinėje ir jam tarė: „Sek paskui mane!“ 28 Tas, viską palikęs, atsistojo ir sekė paskui jį.

1 Kt. Mss: Galilėjos

2 Lit. pilnas raupsų

3 T.y. žmonėms įrodyti, kad jis Jėzaus apvalytas

4 T.y. Jėzų

5 T.y. plokščiasčioje

29 Levis iškėlė jam didelį pokylį savo namuose, ir ten buvo didelis būrys muitininkų ir kitų, kurie sėdėjo su jais¹ už stalo. 30 Fariziejai ir jų Rašto žinovai murmėjo prieš jo mokinius, sakydami: „Kodėl valgote ir geriate su muitininkais ir nusidėjėliais?“ 31 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, tik ligoniams. 32 Esu atėjęs ne teisiųjų šaukti į atgailą, bet nusidėjėlių“.

30 Lk 15, 1–2

Klausimas apie pasninką

(Mt 9, 14–17; Mk 2, 18–22)

33 Jie jam tarė: „Jono mokiniai dažnai pasninkauja ir meldžiasi, taip pat ir fariziejų, o tavieji valgo ir geria“. 34 Jėzus jiems tarė: „Argi galite versti pasninkauti vestuviniukus, kol su jais yra jaunikis? 35 Bet ateis dienos, kai jaunikis bus atimtas iš jų, ir tada, tomis dienomis, jie pasninkaus“. 36 Jis dar pasakė jiems palyginimą: „Niekas neplėšia lopo iš naujo drabužio ir nesiuva ant palaikio drabužio; kitaip jis ir naująjį suplėšys, ir palaikiui netiks lopus iš naujojo. 37 Taip pat niekas nepila jauno vyno į palaikius vynmaišius; kitaip jaunas vynas suplėšys vynmaišius, ir jis pats ištėkės, ir vynmaišiai niekais nueis. 38 Verčiau jaunas vynas piltinas į naujus vynmaišius. 39 Ir niekas, atsigėręs seno, nenori jauno, nes jis sako: „Senasis yra geras““.

Mokiniai skabo varpas šabatos dieną

(Mt 12, 1–8; Mk 2, 23–28)

6 Viena šabata, jam einant per javų laukus, jo mokiniai skabė ir valgė varpas³, trindami jas rankomis. 2 Kai kurie fariziejai sakė: „Kodėl darote, kas per šabata draudžiama?“ 3 Jiems atsakydamas Jėzus tarė: „Ar neskaitėte to, ką padarė Dovydas, kai jis ir jo palydovai buvo alkani, 4 kaip jis įėjo į Dievo namus ir paėmęs valgė ir davė

savo palydovams išdėtuosius⁴ kepalus, kurių nevalia valgyti kitiems, o tik vieniems kunigams?“ Jis dar jiems pasakė: „Žmogaus Sūnus yra šabatos Viešpats“.

1 Dt 23, 25 4 Lev 24, 9 3–4 1 Sam 21, 1–6

Žmogus sudžiūvusia ranka

(Mt 12, 9–14; Mk 3, 1–6)

6 Kita šabatos dieną jis įėjo į sinagogą ir mokė. Ten buvo žmogus, kurio dešinioji ranka buvo sudžiūvusi. 7 Rašto žinovai ir fariziejai stebėjo, ar jis gydysias šabatos dieną, kad rastų kuo jį kaltinti. 8 Bet jis žinojo jų mintis ir tarė žmogui sudžiūvusią ranką: „Kelkis ir stokis į vidurį!“ Šis atsikėlęs stovėjo. 9 Tada Jėzus jiems tarė: „Aš klausiu jus, ar šabatos dieną valia daryti gera ar bloga, gelbėti gyvybę ar pradžudyti?“ 10 Ir, aplinkui pažvelgęs į juos visus, jis jam tarė: „Ištiesk savo ranką!“ Jis tai padarė, ir jo ranka atgijo. 11 Bet jie pasidarė pilni įsiutimo ir tarėsi vienas su kitu, ką galėtų padaryti Jėzui.

Dvylikos apaštalų pašaukimas

(Mt 10, 1–4; Mk 3, 13–19)

12 Tomis dienomis jis išėjo į kalną melstis ir praleido naktį melsdamasis Dievui. 13 Kai išaušo diena, jis pasišaukė savo mokinius ir išsirinko iš jų dvyliką, kuriuos dar pavadino apaštalais: 14 Simoną, kurį jis praminė Petru, ir jo brolį Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Baltramiejų⁵, 15 Matą ir Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą ir Simoną, vadinamą Uoliuoju, 16 Jokūbo sūnų Judą ir Judą Iskariotą, kuris tapo išdaviku.

Minios ateina Jėzaus klausytis ir pagyti nuo ligų

(Mt 4, 23–25)

17 Nuėjęs su jais žemyn, jis sustojo lygioje vietoje. [Ten] buvo didelis jo mokinių būrys ir didelė daugybė žmonių iš visos Judėjos, Jeruzalės ir Tyro bei Sidono pajūrio. 18 Jie buvo atėję jo pasiklausyti ir tam, kad būtų pagydyti

1 T.y. su Jėzumi ir Leviu

2 Kt. Mss: geresnis

3 T.y. varpų grūdus

4 T.y. Viešpaties akivaizdoje išdėtas, jam paaukotas duonas

5 Gr. Bartolomiejų

nuo savo ligų. Taip pat netyrų dvasių varginamieji buvo pagydomi. ¹⁹ Ir visa minia stengėsi paliesti jį, nes jėga išėjo iš jo ir gydė visus.

Lygumos pamokslas

(Mt 5, 1-12)

²⁰ Paskui, pakėlęs akis į savo mokinius, jis sakė:

„Palaiminti jūs, neturtėliai,
nes jūsų yra Dievo
karalystė.

²¹ Palaiminti, kurie dabar
alkstate,
nes būsite pasotinti.
Palaiminti, kurie dabar
verkiate,
nes juoksitės.

²² Palaiminti esate, kai žmonės
jūsų nekenčia ir kai jie atskiria jus,
užgaulioja ir atmeta jūsų vardą kaip
piktą dėl Žmogaus Sūnaus.

²³ Džiaukitės tą dieną ir šokinėkite iš
džiaugsmo, nes štai jūsų atlyginimas
didelis danguje, nes taip pat jų protėviai
darė pranašams.

²⁴ Bet vargas jums, turtingiesiems,
nes jau esate atsiėmę savo
paguodą.

²⁵ Vargas jums, kurie dabar esate
sotūs,
nes būsite alkani.

Vargas [jums], kurie dabar
juokiatės,
nes gedėsite ir verksite.

²⁶ Vargas, kai visi žmonės gražiai
kalba apie jus, nes taip pat jų protėviai
darė netikriems pranašams.

²⁷ Bet jums, kurie klausotės,
sakau: Mylėkite savo priešus, gera
darykite tiems, kurie nekenčia jūsų.

²⁸ Laiminkite tuos, kurie keikia jus,
melskitės už tuos, kurie pikta elgiasi su
jumis. ²⁹ Kas tave užgauna per vieną
skruostą, tam atsuk ir kitą, ir kas atima
iš tavęs viršutinį drabužį, tam negink ir
apatinio. ³⁰ Duok kiekvienam tave
prašančiam ir neatreikalauk iš
atimančio tai, kas tavo. ³¹ Kaip norite,
kad žmonės jums darytų, taip pat jiems
darykite.

³² Jei mylite jus mylinčius, kokios
malonės begalite laukti?¹ Juk ir

nusidėjėliai myli juos mylinčius. ³³ Ir jei
gera darote tiems, kurie jums daro gera,
kokios malonės begalite laukti? Ir
nusidėjėliai tą pat daro. ³⁴ Ir jei
skolinate tiems, iš kurių tikėtis atgausią,
kokios malonės begalite laukti? Ir
nusidėjėliai skolina nusidėjėliams, kad
tiek pat atgautų. ³⁵ Verčiau mylėkite
savo priešus, gera darykite ir skolinkite,
nieko nesitikėdami atgausią. Tada jūsų
atlyginimas bus didelis, ir jūs būsite
Aukščiausiojo sūnūs, nes jis yra malonus
nedėkingiesiems ir piktiesiems. ³⁶ Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas
yra gailestingas.

³⁷ Neteiskite, ir nebūsite teisiami;
nepasmerkite, ir nebūsite pasmerkami;
atleiskite, ir jums bus atleista. ³⁸ Duokite, ir bus jums duodama. Gerą
saiką, nuspausta, sukratytą ir su kaupu
duos² į jūsų sterbę, nes saiku, kuriuo
seikite, bus jums atseikėta“.

³⁹ Jis dar pasakė jiems palyginimą:
„Argi gali aklas vesti aklą? Ar ne abu
įpuls į duobę? ⁴⁰ Mokiny nėra viršesnis
už mokytoją. Bet kiekvienas, gerai
išmokytas, bus kaip jo mokytojas. ⁴¹ Ko
žiūri į krislą, esantį savo brolio akyje, o
nepastebi rasto, esančio savo paties
akyje? ⁴² Kaip drįsti sakyti savo broliui:
„Broli, leisk man išmesti krislą, esantį
tavo akyje“, pats nematydamas savo
akyje esančio rasto? Veidmainy! Pirmą
išmesk rastą iš savo akies, o tada aiškiai
matysi, kaip išmesti krislą, esantį savo
brolio akyje.

⁴³ Mat nėra gero medžio,
duodančio blogą vaisių, nė atvirkščiai,
blogo medžio, duodančio gerą vaisių,
⁴⁴ nes kiekvienas medis pažįstamas iš jo
vaisiaus; nes nerenka figų nuo erškėčių
ir neskina vynuogių nuo gervuogių
krūmo. ⁴⁵ Geras žmogus iš gero širdies
lobyno išneša gera, piktas iš pikto išneša
piktą, nes iš to, kuo persipildo širdis,
kalba jo burna.

⁴⁶ Kam mane vadinate: „Viešpatie,
Viešpatie“, o nedarote, ką sakau?

⁴⁷ Kiekvienas, kuris ateina pas mane,
klausosi mano žodžių ir juos vykdo—

Dievo malonaus pritrimo ar užmokesčio dar
galite tikėtis?)
Būtent Dievas

1 Lit. kokia malonė jums tenka? (T.y. kokio

jums parodysiu, į ką jis panašus. ⁴⁸ Jis panašus į namą statantį žmogų, kuris giliai įskasė ir padėjo pamatą ant uolos. Potvyniui užėjus, srovė atsimušė į tą namą, bet neįstengė jo pajudinti, nes jis buvo gerai pastatytas. ⁴⁹ O kas klausėsi ir nevykdė, tas yra panašus į žmogų, pastaciūsi namą ant žemės be pamato. Srovė atsimušė į jį, ir jis tuojau sugriuvo, ir to namo griuvimas buvo trenksmingas“.

22 1 Pet 4, 14 23 2 Kron 36, 16; Apd 7, 52 31 Mt 7, 12 39 Mt 15, 14 40 Mt 10, 24–25; Jn 13, 16; 15, 20 44 Mt 12, 33 45 Mt 12, 34

Jėzus pagydo šimtininko tarną

(Mt 8, 5–13; Jn 4, 43–54)

7 Kai, žmonėms klausantis, jis buvo baigęs [kalbėti] visus savo žodžius, jis įėjo į Kafarnaumą. ² Vieno šimtininko vergas, kuris jam buvo brangus, sirgo ir merdėjo. ³ Išgirdęs apie Jėzų, jis nusiuntė pas jį žydų vyresniusius, prašydamas jį, kad atėjęs pagydytų jo vergą. ⁴ Atėję pas Jėzų, jie primygtinai jį prašė, sakydami: „Jis yra vertas, kad jam tai padarytum, nes jis myli mūsų tautą, ir jis pats¹ mums pastatė sinagogą“. ⁶ Jėzus ėjo su jais. Jam jau esant nebetoli nuo namų, šimtininkas pasiuntė draugus jam pasakyti: „Viešpatie, nebevargink savęs, nes nesu vertas, kad įeitum po mano stogu! ⁷ Todėl net nelaikiau savęs vertu ateiti pas tave. Bet tark žodį, ir tebūnie² pagydytas mano tarnas. ⁸ Nes ir aš pats esu žmogus, klausantis vyresniųjų įsakymo³, turintis sau pavaldžių kareivių. Sakau šitam: „Eik“, ir jis eina; ir kitam: „Ateik“, ir jis ateina; ir savo vergui: „Tai daryk“, ir jis daro“. ⁹ Tai išgirdęs, Jėzus nusistebėjo juo ir, atsigręžęs į paskui jį sekantį minią, tarė: „Jums sakau: nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo“. ¹⁰ Sugrįžę į namus, pasiūstieji rado vergą pasveikusi.

Jėzus prikelia našlės sūnų

¹¹ Kiek vėliau jis keliavo į miestą, vadinamą Nainu, ir su juo keliavo jo

mokiniai bei didelė minia. ¹² Kai jis priartėjo prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis—vienintelis savo motinos sūnus, o ji buvo našlė. Ir didoka miesto minia buvo su ja. ¹³ Ją pamatęs, Viešpats jos pasigailėjo ir jai tarė: „Neverk“. ¹⁴ Priejęs jis palietė neštuvus—nešėjai sustojo—ir tarė: „Jaunikaiti, tau sakau: kelkis!“ ¹⁵ Numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti, ir Jėzus⁴ jį atidavė jo motinai. ¹⁶ Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: „Didis pranašas kėlėsi tarp mūsų!“ ir: „Dievas aplankė savo tautą!“ ¹⁷ Ta žinia apie jį pasklido po visą Judėją ir visą apylinke.

Jono Krikštytojo pasiuntiniai

(Mt 11, 2–19)

¹⁸ Visa tai pranešė Jonui jo mokiniai. ¹⁹ Pasivadinęs du savo mokinius, Jonas juos siuntė pas Viešpatį paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar kito turime laukti?“ ²⁰ Atėję pas jį, tie vyrai tarė: „Jonas Krikštytojas mus siuntė pas tave paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar kito turime laukti?““ ²¹ Tą valandą jis pagydė daugelį nuo ligų, negalavimų, piktų dvasių ir daugeliui aklių dovanėjo regėjimą. ²² Ir atsakydamas jis jiems tarė: „Nuėję praneškite Jonui, ką matėte ir girdėjote: akli praregi⁵, raiši vaikščioja, raupsuoti apvalomi, kurti girdi, numirėliai prikeliami, beturčiams skelbiama geroji naujiena. ²³ Ir palaimintas yra tas, kuris nepasipiktina manim“.

22 Jez 35, 5–6; 61, 1

Jėzus paliudija už Joną Krikštytoją

²⁴ Jono pasiuntiniais neuėjus, jis pradėjo kalbėti minioms apie Joną: „Ką išėjote į tyrus pažiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės? ²⁵ Jei ne, tai ko išėjote pamatyti? Ar švelniais drabužiais apsvilkusio žmogaus? Štai tie, kurie puikiai vilki ir prabangiai gyvena, yra karalių namuose. ²⁶ Jei ne, tai ko išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip,

1 T.y. savo lėšomis

2 Kt. Mss: bus

3 Lit. paduotas vyresnybei

4 Lit. jis

5 Arba: vėl regi

jums sakau, dar daugiau negu pranašo.

²⁷ Jis yra tas, apie kurį parašyta:

„Štai siunčiu savo pasiuntinį pirma tavęs;

jis paruoš tau kelią prieš tave“.

²⁸ Jums sakau: tarp gimusių iš moterų nėra nė vieno didesnio už Joną. Tačiau mažiausiasis Dievo karalystėje yra didesnis už jį.“²⁹ Visa tauta, kai ji išgirdo¹, ir muitininkai pripažino Dievo reikalavimą esant teisų, duodamiesi krikštijami Jono krikštu. ³⁰ Bet fariziejai ir įstatymo žinovai, nesiduodami jo krikštijami, nieku palai-kė Dievo sumanymą, kiek tas lietė juos pačius.)

²⁷ Mat 3, 1 ²⁹⁻³⁰ Mt 21, 32; Lk 3, 12

Jėzaus pažiūra į savo kartą

³¹ „Taigi su kuo palyginsiu šitos kartos žmones? Į ką jie panašūs? ³² Jie panašūs į vaikus, kurie sėdi turgavietėje ir vieni kitiems šaukia:

„Jums dūdavome, bet nešokote;

giedojome raudas, bet neverkėte“.

³³ Mat atėjo Jonas Krikštytojas, nevalgantis duonos ir negeriantis vyno, o jūs sakote: „Jis velnio apsėstas“.

³⁴ Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, o jūs sakote: „Štai žmogus rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių draugas!“ ³⁵ Tačiau išminti pateisino visi jos vaikai“.²

Fariziejus ir nusidėjėlė

³⁶ Vienas iš fariziejų prašė jį valgyti su juo. Įlėjęs į fariziejaus namus, jis atsisėdo prie stalo. ³⁷ Štai moteriškė, kuri mieste buvo nusidėjėlė, sužinojusi, kad jis sėdi prie stalo fariziejaus namuose, atsinešusi alebastrinį indą kvepalų ³⁸ ir, atsistojusi užnugarį prie jo kojų, verkdamas ašaromis ėmė laistyti jo kojas ir šluostė savo galvos plaukais. Ji bučiavo jo kojas ir tepė kvepalais. ³⁹ Tai pamatęs, fariziejus, kuris buvo jį pakvietęs, tarė sau: „Jei šitas būtų pranašas, jis žinotų, kas ir kokia ta moteris, kuri paliečia jį—kad ji yra nusidėjėlė“.⁴⁰ Atsiliepdamas Jėzus jam

tarė: „Simonai, turiu tau ką pasakyti“. Šis tarė: „Pasakyk, Mokytojau“.

—⁴¹ „Vienas skolintojas turėjo du skolininkus. Vienas buvo skolingas penkis šimtus denarų, o kitas—penkiasdešimt. ⁴² Jiems neturint iš ko atmokėti, jis dovanojo abiem. Katras jį labiau mylės?“ ⁴³ Atsakydamas Simonas tarė: „Manau, kad tas, katram daugiau dovanojo“. Jis jam tarė: „Teisingai nusprendei“. ⁴⁴ Ir, atsigręžęs į moterį, jis tarė Simonui: „Matai šitą moterį? Įėjau į tavo namus. Man nedavei kojoms vandens, o šita ašaromis aplaistė mano kojas ir nušluostė savo plaukais. ⁴⁵ Nepabučiavai manęs, o šita nuo tos valandos, kai įėjau, nesiliovė bučiavusi mano kojų. ⁴⁶ Nepatepei man galvos aliejumi, o šita tepalu patepė man kojas. ⁴⁷ Todėl tau sakau: jos nuodėmės, kurių yra daug, atleistos, kaip matyti iš to, kad ji daug mylėjo. O kam mažą atleista, tas mažai myli“. ⁴⁸ Ir jis jai tarė: „Tau atleistos nuodėmės“. ⁴⁹ Sėdintieji su juo prie stalo pradėjo sakyti sau: „Kas yra tas, kuris net nuodėmės atleidžia?“ ⁵⁰ O jis tarė moteriai: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!“

³⁷⁻³⁸ Mt 26, 7; Mk 14, 3; Jn 12, 3

Moterys, kurios lydėjo Jėzų

O Kiek vėliau jis keliavo iš miesto į miestą ir iš kaimo į kaimą, skelbdamas gerąją Dievo karalystės naujieną, ir su juo Dvylika,² taip pat kai kurios moterys, kurios buvo pagydytos nuo piktų dvasių ir ligų: Marija, vadinama Magdaliete, iš kurios septyni velniai buvo išėję,³ ir Joana, Herodo prievaizdo Chuzo žmona, ir Zuzana, ir daug kitų, kurios juos³ šelpė iš savo išteklų.

²⁻³ Mt 27, 55-56; Mk 15, 40-41; Lk 23, 49

Palyginimas apie skirtingas dirvas

(Mt 13, 1-9; Mk 4, 1-9)

⁴ Didelei miniai susirenkant ir žmonėms iš miesto po miesto keliaujant pas jį, jis tarė palyginimu: ⁵ „Išėjo sėjėjas savo sėklos sėti. Jam sėjant, viena [sėkla] nukrito palei kelią, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai sulesė

1 Būtent Jono skelbimą

2 T.y. Dievo išmintingą išganymo planą pripažino esant teisų visi, kurie priėmė Jono Krikštytojo ir Jėzaus skelbimą.

ja. ⁶ Kita nukrito ant uolos, ir išdygusi sudžiūvo, nes neturėjo drėgmės. ⁷ Kita krito tarp erškėčių, ir su ja išaugę erškėčiai nustelbė ją. ⁸ Vėl kita krito į dirvą, gerą žemę, ir išdygusi davė šimteriopą derlių. Tai sakydamas, jis šaukė: „Kas turi ausis klausyti, teklausio!“

Palyginimų tikslas

(Mt 13, 18–17; Mk 4, 10–12)

⁹ Jo mokiniai klausė jį, ką tas palyginimas reiškias. ¹⁰ Jis tarė: „Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptis, tačiau visiems kitiems—palyginimais, kad, matydami nematytų ir girdėdami nesuprastų“.

10 Jez 6, 9–10

Palyginimo aiškinimas

(Mt 13, 18–23; Mk 4, 13–20)

¹¹ O palyginimas reiškia štai ką: Sėkla yra Dievo žodis. ¹² Pakelėje [kritusieji] yra tie, kurie klausėsi. Paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad neįtikėtų ir nebūtų išgelbėti. ¹³ Ant uolos—tie, kurie, kai išgirsta, su džiaugsmu priima žodį. Bet šitie neturi šaknų; jie tiki kurį laiką ir bandymo metu atkrinta. ¹⁴ Kas krito į erškėčius—tai tie, kurie išgirdo, tačiau ilgai neišgyvena, nes neturi šaknų. ¹⁵ O kas geroje žemėje—tai tie, kurie išgirdę išlaiko žodį taurioje ir geroje širdyje ir per ištvermę duoda vaisių.

Žiburys po puodu

(Mk 4, 21–25)

¹⁶ Niekas, uždegęs žiburį, neužvožia jo puodu nė pakiša po lova, bet stato ant žibinto, kad įeinantieji matytų šviesą. ¹⁷ Nes nieko nėra paslėpta, kas netaps regima, nė slapta, kas nebus padaryta žinoma ir neišeis į viešumą. ¹⁸ Taigi žiūrėkite, kaip klausotės! Nes kas turi, tam bus duota, o kas neturi, net tai, ką jis tariasi turintis, bus atimta iš jo“.

16 Mt 5, 15; Lk 11, 33 17 Mt 10, 26; Lk 12, 2 18 Mt 25, 29; Lk 19, 26

Jėzaus motina ir broliai

(Mt 12, 46–50; Mk 3, 31–35)

¹⁹ Atėjo pas jį jo motina ir broliai, bet dėl minios negalėjo susitikti su juo. ²⁰ Jam buvo pranešta: „Tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir nori pasimatyti su tavim“. ²¹ Jis atsakydamas jiems tarė: „Mano motina ir mano broliai yra tie, kurie Dievo žodžio klausosi ir jį vykdo“.

Jėzus nuramdo audrą

(Mt 8, 23–27; Mk 4, 35–41)

²² Vieną dieną jis įlipo į valtį su savo mokiniais ir jiems tarė: „Persiirkime į kitą ežero krantą“. Ir jie išplaukė. ²³ Jiems beplaukiant, jis užmigo. Į ežerą nusileido viesulas; juos ėmė semti vanduo, ir jie buvo pavojuje. ²⁴ Priėję jie pažadino jį, sakydami: „Mokytojau, Mokytojau, žūstame!“ O jis pažadintas sudraudė vėją ir vandens bangų šėlimą. Jie liovėsi, ir pasidarė tylą. ²⁵ Jis jiems tarė: „Kur jūs tikėjimas?“ O jie nusigandę stebėjosi, sakydami vienas kitam: „Tai kas yra šitas, kad jis įsako net vėjams bei vandeniui, ir jie jo klauso?“

Jėzus pagydo velnio apsestą gerasėną

(Mt 8, 28–34; Mk 5, 1–20)

²⁶ Jie nuplaukė į gerasėnų² šalį, kuri yra priešais Galilėją. ²⁷ Jam išlipus į krantą, jį pasitiko vienas velnių apsestas vyras iš miesto. Jau ilgoką laiką jis nebebuvo vilkėjęs drabužių ir nebegyveno namuose, o kapuose. ²⁸ Pamatęs Jėzų, jis suriko, parpuolė prieš jį ir garsiai tarė: „Kas tau darbo su manim, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Meldžiu tave, nekankink manęs!“ ²⁹ (Mat jis buvo beįsakaš netyrajai dvasiai išeiti iš to žmogaus. nes ji daug kartų jį laikė sugriebusi, ir nors jį suriškė grandinėmis bei pėnčiais [jo kojas] ir saugodavo, jis sutraukė ryšius ir būdavo velnio varomas į tyrus.) ³⁰ Jėzus paklausė jį: „Kuo tu vardu?“ Jis tarė: „Legionas“, nes daug velnių buvo įėję į jį. ³¹ Ir jie

1 Lit. kai jie eina savo keliu

2 Kt. Mss: gadarėnų; kt.: gergesėnų; taip pat 37 skn.

maldavo jį, kad jiems neįsakytų nueiti į bedugnę.

32 Ten, kalne, ganėsi didoka kiaulių kaimenė. Ir jie maldavo jį, kad jis leistų jiems iėiti į jas. Ir jis leido jiems. 33 Išėję iš žmogaus, velniai įėjo į kiaules, o kaimenė skubiai pasileido skardžiu žemyn į ežerą ir prigrėrė.

34 Pamatę, kas buvo atsitikę, piemenys paspruko ir [tai] pranešė miestui ir sodyboms. 35 Žmonės išėjo pamatyti, kas buvo atsitikę. Jie atėjo pas Jėzų ir rado žmogų, iš kurio velniai buvo išėję, sėdint prie Jėzaus kojų apsilvilkusį ir sveiko proto, ir išsigando.

36 O mačiusieji jiems papasakojo, kaip velnių apsėstasis buvo išgydytas. 37 Tada visa gerasenų apylinkės daugybė prašė jį pasišalinti nuo jų, nes juos buvo apėmusi didelė baimė. Įlipęs į valtį, jis sugrįžo. 38 O vyras, iš kurio buvo išėję velniai, meldė jį, kad galėtų būti su juo, bet jis atleido jį, sakydamas: 39 „Grįžk į savo namus ir papasakok viską, ką Dievas tau padarė“. Jis nuėjo ir skelbė po visą miestą viską, ką Jėzus jam buvo padaręs.

Jėzus prikelia Jairo dukterį ir išgydo kraujoplūdžių sergančią moterį

(Mt 9, 18–26; Mk 5, 21–43)

40 Jėzui sugrįžus, jį mieliai priėmė minia, nes visi jo laukė. 41 Ir štai atėjo vienas vyras, vardu Jairas. Jis buvo sinagogos pirmininkas. Puolęs Jėzui į kojas, jis maldavo jį užėiti į jo namus, 42 nes turėjo vienintelę dukterį kokios dvylikos metų, ir ji merdėjo.

Jam einant, minios spaudė jį iš visų pusių. 43 Viena moteris, kuri dvylika metų buvo sirgusi kraujoplūdžiu¹ ir kurios niekas neįstengė pagydyti, 44 priėjusi iš užnugario palietė jo drabužio kutą, ir tuojau sustojo jos kraujoplūdis. 45 Tada Jėzus tarė: „Kas yra tas, kuris mane palietė?“ Visiems ginantis, Petras tarė: „Mokytojai, minios tave spaudžia iš visų pusių ir stumia“. 46 Bet Jėzus tarė: „Kažkas palietė mane, nes pajutau iš manęs išėjusią jėgą“. 47 Moteris, pamačiusi,

kad neliko nepastebėta, drebedama priėjo ir, parpuolusi prieš jį, pasisakė visų žmonių akivaizdoje, dėl kurios priežasties ji buvo jį palietusi ir kaip tuojau pagijusi. 48 Tada jis jai tarė: „Dukterie, tavo tikėjimas išgydė tave. Eik rami!“

49 Jam tebekalbant, vienas atėjo iš sinagogos pirmininko namų ir sakė: „Tavo duktė numirė. Nebevargink Mokytojo“.

50 Bet Jėzus, tai išgirdęs, jam atsakė: „Nebijok, tik tikėk, ir ji bus išgelbėta“. 51 Atėjęs į namus, jis niekam neleido įeiti su savim, tik Petrui, Jonui, Jokūbui ir mergaitės tėvui bei motinai. 52 Visi raudėjo ir mušėsi į krūtinę dėl jos. Bet jis tarė: „Neraudokite, nes ji nenumirė, tik miega“. 53 Jie juokėsi iš jo, žinodami, kad ji mirusi. 54 Bet jis, paėmęs ją už rankos, sušuko: „Mergaitė, kelkis!“ 55 Jos dvasia sugrįžo, ir ji tuojau atsikėlė. Jis liepė duoti jai valgyti. 56 Jos gimdytojai nepaprastai nustebė, o jis jiems įsakė niekam nesakyti to įvykio.

Dvylikos misija

(Mt 10, 5–15; Mk 6, 7–13)

9 Sušaukęs Dvyliką, jis davė jiems galią ir valdžią visiems velniams tramdyti ir ligoms gydyti. 2 Jis išsiuntė juos Dievo karalystės skelbti ir gydyti. 3 Jis jiems tarė: „Nieko neimkite kelionei: nei lazdos, nei kelionmaišio, nei duonos, nei pinigų, ir neturėkite dviejų apatinių. 4 Į kuriuos tik namus įeisite, ten pasilikite, ir iš ten toliau eikite. 5 O kur tik žmonės nepriims jūsų, išeidami iš to miesto, nusikratykite dulkes nuo kojų jiems išpėti“. 6 Taigi išėję jie traukė iš kaimo į kaimą, visur skelbdami gerąją naujieną ir visur gydydami.

5 Apd 13, 51 3–5 Lk 10, 4–11

Herodas ir Jėzus

(Mt 14, 1–12; Mk 6, 14–29)

7 Tetrarchas Herodas išgirdo apie visus įvykius ir nežinojo ką manyti, nes vieni sakė, kad Jonas prikeltas iš numirusių, 8 kiti, kad Elisas pasirodęs, vėl kiti, kad vienas iš senovinių pranašų prisikėlęs. 9 Bet Herodas tarė: „Jonui aš nukirsdinau galvą. Bet kas yra šitas,

1 Kt. Mss + ir išleidusi gydytojams visą savo išlaikymą

apie kurį girdžiu tokių dalykų?“ Ir jis ieškojo progos jį pamatyti.

7-8 Mt 16, 14; Mk 8, 28; Lk 9, 19

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(Mt 14, 13-21; Mk 6, 30-44; Jn 6, 1-14)

10 Sugrįžę apaštalai papasakojo jam visa, ką buvo padarę. Juos pasiėmęs, jis pasitraukė sau į miestą, vadinamą Betsaida. 11 Bet minios, tai sužinojusios, nusekė paskui jį. Jas priėmęs, jis kalbėjo joms apie Dievo karalystę ir gydė tuos, kuriems reikėjo gydymo.

12 Diena ėmė slinkti vakarop. Priėję Dvylika jam tarė: „Paleisk žmones, kad jie, nuėję į aplinkinius kaimus ir sodybas, rastų nakvynę ir maisto, nes čia esame nuošalioje vietoje“. 13 Bet jis jiems tarė: „Jūs duokite jiems valgyti!“ Jie atsakė: „Mes neturime daugiau kaip penkis duonos kepalus ir dvi žuvis—nebent nuėję mes nupirkume maisto visiems šitiems žmonėms“. 14 Mat buvo kokie penki tūkstančiai vyrų. Bet jis tarė savo mokiniams: „Susodinkite juos eilėmis po penkias dešimtis“. 15 Jie taip padarė ir visus susodino. 16 Paėmęs tuos penkis kepalus ir tas dvi žuvis, jis pažvelgė į dangų, palaimino juos, sulaužė ir davė mokiniams, kad tie pateiktų miniai. 17 Visi valgė ir privalgė iki soties, ir buvo surinkta dvylika pintinių jiems atlikusių trupinių.

Petro išpažinimas

(Mt 16, 13-19; Mk 8, 27-29)

18 Kai jis vienas meldėsi, kartu su juo buvo jo mokiniai, ir jis paklausė juos: „Ką minios sako mane esant?“ 19 Jie atsakė: „Joną Krikštytoją, kiti Eliją, dar kiti, kad vienas iš senovinių pranašų prisikėlęs“. 20 Jis paklausė juos: „O jūs ką sakote mane esant?“ Petras atsakė: „Dievo Mesiją!“.

19 Mt 14, 1-2; Mk 6, 14-15; Lk 9, 7-8 20 Jn 6, 68-69

Jėzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 16, 20-28; Mk 8, 30-9, 1)

21 Jis griežtai jiems įsakė niekam to nesakyti. 22 Jis tarė: „Žmogaus

Sūnus turi daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų atmetas, nužudytas ir trečiąją dieną prikeltas“.

23 Jis sakė visiems: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs, kasdien tepasiima savo kryžių ir teseka paskui mane. 24 Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, prazudys ją, o kas prazudys savo gyvybę dėl manęs, išgelbės ją. 25 Nes kokią naudą turėtų žmogus, jei laimėtų visą pasaulį, o save patį prazudytų ar prarastų? 26 Nes kas gėdijasi manęs ir mano žodžių, to Žmogaus Sūnus gėdysis, kai jis ateis su savo bei Tėvo ir šventųjų angelų šlove. 27 Iš tiesų jums sakau: yra kai kurie iš čia stovinčiųjų, kurie tikrai neragaus mirties, iki išvys Dievo karalystę“.

23 Mt 10, 38; Lk 14, 27 24 Mt 10, 39; Lk 17, 33; Jn 12, 25

Jėzaus atsimainymas

(Mt 17, 1-8; Mk 9, 2-8)

28 Kai, pasakius šituos žodžius, buvo praėjusios kokios aštuonios dienos, pasiėmęs Petrą, Joną ir Jokūbą, jis užlipo į kalną melstis. 29 Jam besimeldžiant, jo veido išvaizda pasidarė kitokia ir jo apdaras spinduliuojančiai baltas. 30 Ir štai du vyrai kalbėjosi su juo. Jie buvo Mozė ir Elisas. 31 Pasirodę šlovėje, jie kalbėjo apie jo iškeliavimą, kurį jis netrukus turėjo atlikti Jeruzalėje. 32 Petras ir jo draugai buvo mieguisti, bet, visišškai nubudę², jie išvydo jo šlovę ir tuos du vyrus, kurie stovėjo su juo. 33 Tiems nuo jo besiskiriant, Petras tarė Jėzui: „Mokytojau, gera, kad mes čia esame! Padarykime tris palapines: vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijų“. (Jis nesižinojo, ką sakąs.) 34 Jam tai besakant, užėjo debesis ir apdengė juos šešėliu. Jie išsigando, kai įėjo į debesį. 35 Ir iš debesies pasigirdo balsas, kuris sakė: „Šitas yra mano Sūnus, Išrinktasis. Jo klausykite!“ 36 Balsui pasigirdus, Jėzus liko³ vienas. Jie

2 Arba: kadangi tebebudėjo

3 Lit. buvo rastas

tylėjo ir tomis dienomis niekam nieko nepasakojo iš to, ką buvo regėję.

35 Jez 42, 1; Mt 3, 17; 12, 18; Mk 1, 11; Lk 3, 22 28-35
2 Pet 1, 17-18

Jėzus pagydo piktos dvasios apsėstą berniuką

(Mt 17, 14-18; Mk 9, 14-27)

37 Kitą dieną, jiems nulipus nuo kalno, jį pasitiko didelė minia. 38 Ir štai vienas vyras iš minios sušuko: „Mokytojau, meldžiu tave, pažvelk į mano sūnų, nes jis yra mano vienintelis.“

39 Štai dvasia pagauna jį, ir jis staiga sušunka. Ji taip tašo jį, kad jis apsiputoja, ir sunkiai atstoja nuo jo, jį nukamuodama. 40 Meldžiau tavo mokinius, kad jie išvartytų ją, bet negalejo“. 41 Jėzus atsakė: „O netikinti ir iškrypusi karta, kaip ilgai turėsiu būti su jumis ir pakeisti jus? Atvesk čia savo sūnų!“ 42 Jam dar beprieinant, velnias parbloškė jį ir tašė. Bet Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, pagydė tą vaiką ir jį atidavė jo tėvui. 43 Visi apstulbo iš nustebimo dėl Dievo didingos galios.

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį

(Mt 17, 22-23; Mk 9, 30-32)

Visiems stebintis visais darbais, kuriuos jis darė, jis tarė savo mokiniams:

44 „Jūs dėkitės į ausis šituos žodžius: Žmogaus Sūnus turi būti atiduotas į žmonių rankas“. 45 Bet jie nesuprato šito pasakymo; jis¹ buvo jiems taip paslėptas, kad jie nesuvokė jo, ir jie bijojo klausti jo apie tą pasakymą.

Kas yra didžiausias?

(Mt 18, 1-5; Mk 9, 33-37)

46 Tarp jų kilo ginčas, kuris iš jų galėtų būti didžiausias. 47 Bet Jėzus, nuvokdamas jų širdies mintis, paėmė vaiką, jį pastatė šalia savęs 48 ir jiems tarė: „Kas priima šitą vaiką mano vardu², mane priima, o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė, nes kas tarp jūsų visų yra mažiausias, tas yra didis³“.

46 Lk 22, 24 48 Mt 10, 40; Lk 10, 16; Jn 13, 20

Egzorcistas pašalietis

(Mk 9, 38-40)

49 Jonas atsiliepdamas tarė: „Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, tavo vardu išvarinėjantį velnius, ir jam draudėme, nes jis neseka paskui [tave] su mumis“. 50 Bet Jėzus jam tarė: „Nedrauskitė, nes kas nėra prieš jus, yra už jus“.

KELIONĖ Į JERUZALĘ

(9, 51-10, 24)

Samariečių kaimas nepriima Jėzaus

51 Sueinant jo dangun paėmimo laikui, jis tvirtai pasiryžo⁴ keliauti į Jeruzalę. 52 Jis išsiuntė pirmą savęs pasiuntinį, ir jie nukeliavę užsuko į samariečių kaimą, kad jam paruoštų [nakvynę]. 53 Bet tie nepriėmė jo, nes jis ryžosi keliauti⁵ į Jeruzalę. 54 Tai patyrė, mokiniai Jokūbas ir Jonas tarė: „Viešpatie, ar nori, kad lieptume ugniai nusileisti iš dangaus ir sunaikinti juos?“ 55 Bet jis atsigręžęs sudraudė juos⁶. 56 Ir jie nukeliavo į kitą kaimą.

54 2 Kar 1, 9-16

Žadantys sekti paskui Jėzų su sąlyga

(Mt 8, 19-22)

57 Jiems einant keliu, vienas žmogus jam tarė: „Seksiu paskui tave, kur tik tu eisi“. 58 Bet Jėzus jam tarė: „Lapės turį urvus ir dangaus paukščiai lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti“. 59 Kitam jis tarė: „Sek paskui mane“. Bet šis tarė: „Viešpatie⁷, leisk man pirma nueiti ir palaidoti savo tėvą“. 60 Bet jis jam tarė: „Palik mirusiesiems laidoti jų mirusiuosius, o tu eik ir skelbk Dievo karalystę“. 61 Dar kitas sakė: „Seksiu paskui tave, Viešpatie, bet pirma leisk man atsisveikinti su savo namiškiais“. 62 Bet Jėzus jam tarė: „Nė vienas, pridėjęs ranką prie arklo ir žvalgąs atgal, netinka Dievo karalystei“.

4 Lit. nukreipė veidą

5 Lit. jo veidas keliavo

6 Kkr. Mss + ir tarė: „Nežinote, kokios dvasios esate, nes Žmogaus Sūnus atėjo ne žmonių gyvybių naikinti, o gelbėti“.

7 ~ kkr. Mss

1 T.y. jo reikšmė

2 T.y. tartum jis būtų aš

3 Arba: didžiausias

61 1 Kar 19, 20

Septyniasdešimt [dviejų] misija

10 Paskui Viešpats paskyrė kitus septyniasdešimt [du] ir juos išsiuntė po du pirma savęs į kiekvieną miestą ir vietą, kur jis pats ketino eiti. ² Ir jis jiems sakė: „Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų mažai. Tad melskite pjūties Viešpatį, kad jis išsiųstų darbininkų į savo pjūtį. ³ Eikite! Štai jus siunčiu kaip avinėlius tarp vilkų. ⁴ Nesineškite piniginių, nei kelionmaišio, nei sandalų, ir nieko kelyje nesveikinkite. ⁵ Į kuriuos tik namus įeisite, pirmiausia sakykite: „Ramybė šitiems namams!“ ⁶ Ir jei ten bus ramybės sūnus, jūsų ramybės ilsės ant jo, o jei ne, ji sugriš pas jus. ⁷ Pasilikite tuose namuose, valgydami ir gerdami, ką jie parūpins, nes darbininkas vertas savo algos. Nesikilnokite iš namų į namus. ⁸ Į kurių tik miestą įeisite, ir jus priims, valgykite, kas bus jums pateikta. ⁹ Gydykite jame esančius ligonius ir jiems sakykite: „Dievo karalystė yra prisiartinusi prie jūsų“. ¹⁰ Į kurių tik miestą įeisite, ir jūsų nepriims, išėję į jo gatves, sakykite: ¹¹ „Net jūsų miesto dulkes, prilipusias mums prie kojų, jums nukratome. Tačiau tai žinokite: Dievo karalystė yra prisiartinusi“. ¹² Jums sakau: tą dieną Sodomai bus lengviau pakęsti negu tam miestui“.

² Mt 9, 37–38 ³ Mt 10, 16 ⁷ 1 Kor 9, 14; 1 Tim 5, 18
^{10–11} Apd 13, 51 ^{4–11} Mt 10, 7–14; Mk 6, 8–11; Lk 9, 3–5 ¹² Pr 19, 24–28; Mt 11, 24; Mt 10, 15

Vargas neatgailaujantiems miestams

(Mt 11, 20–24)

13 „Vargas tau, Chorazine! Vargas tau, Betsaida! Nes jei Tyre ir Sidone būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti jumoje, jie seniai su ašutine ir pelenuose sėdėdami būtų atgailavę. ¹⁴ Tačiau Tyrai ir Sidonui bus lengviau pakęsti teisme negu jums. ¹⁵ Ir tu, Kafarnaume, argi būsi ligi dangaus išaukštintas? Ligi hado¹ tu nugrimsi²!

1 T.y. mirusiųjų buveinės

2 Kt. Mss: būsi nugarazdintas

¹⁶ Kas jūsų klauso, manęs klauso, ir kas jus niekina, mane niekina. O kas mane niekina, niekina Tą, kuris mane siuntė“.

¹³ Jez 23, 1–18; Ezek 26, 1–28, 26; Joel 3, 4–8; Am 1, 9–10; Zach 9, 2–4 ¹⁵ Jez 14, 13–15 ¹⁶ Mt 10, 40; Mk 9, 37; Lk 9, 48; Jn 13, 20

Septyniasdešimt [dviejų] sugrįžimas

17 Septyniasdešimt [du] sugrįžo su džiaugsmu ir sakė: „Viešpatie, net velniai mums pasiduoda [sakant] tavo vardu!“ ¹⁸ Jis jiems tarė: „Stebėjau šetoną, krintantį iš dangaus kaip žaibą. ¹⁹ Štai aš esu davęs jums galią mindžioti gyvates bei skorpionus ir visai priešo galybei suvaldyti, ir niekas jums jokiu būdu nepakenks. ²⁰ Tačiau nesidžiaukite tuo, kad dvasios jums pasiduoda; verčiau džiaukitės, kad jūsų vardai įrašyti danguje“.

19 Ps 91, 13

Jėzus džiaugiasi tuo, kas Dievui patiko apreikšti

(Mt 11, 25–27; 13, 16–17)

21 Tą pačią valandą jis pradžiugo per Šventąją Dvasią ir tarė: „Dėkoju tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingų bei protingų ir tai apreikšai kūdikiams. Taip, Tėve, nes tau taip patiko. ²² Viskas man mano Tėvo atiduota, ir nė vienas nežino, kas yra Sūnus, tik Tėvas, ir kas yra Tėvas, tik Sūnus ir tas, kuriam Sūnus teikiasi jį apreikšti“.

23 Atsisukęs į mokinius, jis jiems vieniems tarė: „Palaimintos akys, kurios regi, ką jūs regite! ²⁴ Nes jums sakau: daug pranašų ir karalių norėjo pamatyti, ką jūs regite, bet nepamatė, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo“.

22 Jn 3, 35; 10, 15

Palyginimas apie gailestingąjį samarietį

25 Štai vienas įstatymo žinovas atsistojo ir, jį mėgindamas, paklausė: „Mokytoja, ką turiu daryti, kad ilyčiau³ amžiną gyvenimą?“ ²⁶ Jis jam tarė: „Kas įstatyme parašyta? Kaip skaitai?“ ²⁷ Šis atsakydamas tarė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdim,

3 Lit. padaręs paveldėsiu

visa savo siela, visomis savo jėgomis ir visu savo protu, o savo artimą kaip save patį“. 28 Jėzus¹ jam tarė: „Teisingai atskai. Tai daryk, ir būsi gyvas“.

29 Bet jis, norėdamas pasiteisinti, tarė Jėzui: „O kas yra mano artimas?“

30 Atsakydamas Jėzus tarė: „Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės žemyn į Jerichą ir pateko į rankas² plėšikų, kurie, jį išrengę ir primušę, nuėjo, palikdami pusgyvį. 31 Atsitiktinai vienas kunigas ėjo žemyn tuo keliu, bet, jį pamatęs, praėjo kita kelio puse. 32 Taip pat ir levis, atėjęs į tą vietą ir [jį] pamatęs, praėjo kita kelio puse. 33 Bet vienas keliaujantis samarietis atėjo, kur jis buvo, ir pamatęs pasigailėjo. 34 Priejęs jis aprišo jo žaizdas, užpildamas aliejaus ir vyno. Užsodinę ant savo paties gyvulio, jis nugabeno jį į viešbutį ir slaugė jį. 35 Kitą dieną, išėmęs du denarus, jis padavė viešbučio savininkui ir tarė: „Slaugyk jį, o tai, ką daugiau išleisi, aš grįždamas tau apmokėsiu“.

36 Kuris iš šitų trijų tau atrodo buvęs artimas to, kuris pateko į plėšikų rankas?“ 37 Jis tarė: „Tas, kuris jo pasigailėjo“. Jėzus jam tarė: „Eik ir tu taip pat daryk!“

27 Dt 6, 5; Lev 19, 18 28 Lev 18, 5 25-28 Mt 22, 35-40; Mk 12, 28-34

Morta ir Marija

38 Jiems keliaujant, jis įėjo į vieną kaimą. Viena moteris, vardu Morta, jį priėmė į savo namus. 39 Ir ji turėjo seserį, vadinamą Marija, kuri, atsisėdusi prie Viešpaties kojų, klausėsi jo kalbos.

40 O Morta buvo užsiėmusi daugeliu patarnavimų. Priejusi ji tarė: „Viešpatie, ar tau nerūpi, kad mano sesuo paliko mane vieną patarnauti? Tad pasakyk jai, kad ji man padėtų“.

41 Bet Viešpats jai atsakė: „Morta, Morta, tu rūpiniesi ir varginiesi daugeliu dalykų, 42 o reikia tik vieno. Mat Marija išsirinko gerąją dalį, kuri nebūs iš jos atimta“.

38-39 Jn 11, 1

Jėzus moko savo mokinius melstis

1 Lit. Jis
2 Lit. tarp plėšikų

(Mt 6, 9-15; 7, 7-11)

11 Jis meldėsi vienoje vietoje. Kai jis liovėsi [meldėsis], vienas iš jo mokinių jam tarė: „Viešpatie, pamokyk mus melstis, kaip ir Jonas mokė savo mokinius“. 2 Jis jiems tarė: „Kai meldžiatės, sakykite:

Tėve, tebūnie šventu laikomas tavo vardas.

Teateinie tavo karalystė.

3 Mūsų duonos šiai dienai³ duok mums kasdien

4 ir atleisk mums mūsų nuodėmes, nes ir mes patys atleidžiame kiekvienam, kuris mums kaltas, ir nevesk mūsų į mėginimą⁴“.

Palyginimas apie nepaliaujanti prašytoją

5 Paskui jis jiems tarė: „Kuris iš jūsų, turėdamas draugą, eis pas jį vidunaktį ir jam sakys: „Drauge, paskolink man tris duonos kepalus, 6 nes mano draugas atvyko iš kelionės pas mane ir neturiu ko jam pateikti“, 7 o anas iš vidaus atsakys: „Nekvaršink manęs! Durys jau užsklėstos, ir mano vaikai su manim lovoje; negaliu keltis ir tau duoti?“ 8 Jums sakau: net jei jis neatsikels ir neduos jam dėl to, kad jis yra jo draugas, tačiau dėl jo įkyrumo atsikels ir duos jam, kiek tik jam reikia.“

Maldos veiksmingumas

9 Tad aš jums sakau: prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. 10 Nes kiekvienas, kas prašo, gauna; kas ieško, randa, ir tam, kuris beldžiasi, bus atidaryta⁵. 11 Jei kurį tėvą iš jūsų sūnus prašys⁶ žuvies, argi jis vietoj žuvies paduos jam gyvatę? 12 Arba, jei jis prašys kiaušinio, argi paduos jam skorpioną? 13 Taigi, jei jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų dovanų, kaip juo labiau Tėvas iš

3 Arba: išsilaikymui

4 Arba: pagunda

5 Kt. Mss: atidaroma

6 Kt. Mss + duonos, argi jam paduos akmenį? Arba, jei [jis prašys]

dangaus¹ duos Šventąją Dvasią tiems, kurie jį prašo“.

Jėzus ir Beelzebulas

(Mt 12, 22-30; Mk 3, 20-27)

14 Jis išvarė 'nebylį velnią'². Velniai išėjus, nebylys prakalbo, ir minios stebėjosi. 15 Bet kai kurie iš jų tarė: „Jis per Beelzebulą, velnių valdovą, išvaro velnius“. 16 Kiti mėgindami reikalavo iš jo ženklo iš dangaus. 17 Bet jis, žinodamas jų mintis, jiems tarė: „Kiekviena savyje nevieninga³ karalystė nusiaubinama, ir namai griūva ant namų. 18 Jeigu ir šėtonas nesutinka su savim, kaip išsilaikys jo karalystė? Nes jūs sakote, kad aš per Beelzebulą išvarau velnius. 19 Bet jei aš per Beelzebulą išvarau velnius, tai per ką išvaro jūsų sūnūs? Todėl jie bus jūsų teisėjai. 20 Bet jei aš Dievo pirštu išvarau velnius, tai, aišku, pas jus yra atėjusi Dievo karalystė.

21 Kol stipruolis, gerai apsiginklavęs, saugo savo rūmus, saugi jo nuosavybė. 22 Bet kai stipresnis už jį užpuolęs jį nugali, jis⁴ atima jo ginklus, kuriais jis pasitikėjo, ir išdalyja jo grobį⁵. 23 Kas ne su manim, tas prieš mane, ir kas nesurenka⁶ su manim, tas išsklaido.

15 Mt 9, 34; 10, 25 16 Mt 12, 38; 16, 1; Mk 8, 11
23 Mk 9, 40

Netyrosios dvasios sugrįžimas

(Mt 12, 43-45)

24 Kai netyroji dvasia išeina iš žmogaus, ji pereina per bevandenės vietas, ieškodama atilsio vietos. Bet nerasdama ji⁷ sako: „Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau“. 25 Parėjusi ji randa juos iššluotus ir sutvarkytus. 26 Tada ji eina ir pasiima septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Taip paskutinė to

žmogaus būklė pasidaro blogesnė už pirmutinę“.

Kas yra tikrai palaimintas?

27 Jam tai besakant, viena moteris iš minios balsiai jam tarė: „Palaimintos iščios, kurios tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindei!“ 28 Bet jis tarė: „Geriau sakyti: palaiminti yra tie, kurie klauso Dievo žodžio ir jo laikosi!“

Žmonės reikalauja ženklo

(Mt 12,38-42; Mk 8,12)

29 Minioms gausiau renkantis prie jo, jis pradėjo sakyti: „Šita karta yra pikta karta. Ji reikalauja ženklo, bet jai nebus duota jokio kito ženklo, kaip tik Jonos ženklas. 30 Būtent, kaip Jona tapo ženklu nineviečiams, taip ir Žmogaus Sūnus bus šitai kartai. 31 Pietų karalienė bus prikelta teismo dieną su šitos kartos žmonėmis ir juos pasmerks, nes ji atėjo nuo žemės pakraščių pasiklausyti Saliamono išminties, o štai čia daugiau kaip Saliamonas! 32 Nineviečiai prisikels teismo dieną su šita karta ir ją pasmerks, nes jie atgailavo, atsakydami į Jonos skelbimą, o štai čia daugiau kaip Jona!

29 Mt 16,4; Mk 8,12 30 Jon 3,4 31 1Kar 10,1-10; 2Kron 9,1-12 32 Jon 3,5

Kūno žibury

(Mt 5,15; 6,22-23)

33 Nė vienas, uždeges žiburį, nededa jo į slaptą vietą, nė po saiku⁸, bet į žibintą, kad įeinantieji matytų šviesą. 34 Tavo akis yra kūno žiburys. Kai tavo akis sveika, tai ir visas tavo kūnas šviesus; o kai ji nesveika, tai ir tavo kūnas tamsus. 35 Tad stebėk, ar tavyje esanti šviesa nėra tamsa. 36 Taigi, jei visas tavo kūnas šviesus, neturintis jokios dalies tamsios, jis bus visas šviesus, kaip kada žiburys tave apšviečia savo spinduliais“.

33 Mt 5,15; Mk 4,21; Lk 8,16

Jėzus apkaltina fariziejus ir Rašto žinovus

1 Kt. Mss: Tėvas, kuris [duoda] iš dangaus

2 Kt. Mss: velniai, ir tas buvo nebylys

3 Lit. padalyta prieš save (t.y. pasidalijusi į dvi grupes, kovojančias viena su kita)

4 T.y. stipresnysis

5 T.y. ką stipruolis buvo pasigrobes

6 Būtent kaip pirmuo savo avis į aidę

7 Kt. Mss + tada

(Mt 23, 1–36; Mk 12, 38–40; Lk 20, 45–47)

37 Jam baigus kalbėti, vienas fariziejus jį pasikvietė pietauti su juo. Išėjęs jis atsisėdo už stalo. 38 Tai pamatęs, fariziejus stebėjosi, kad jis pirma, prieš pietus, nenusiplovė. 39 Bet Viešpats jam tarė: „Dabar jūs, fariziejai, valote taurės ir dubens išviršinę pusę, bet jūsų vidus yra pilnas gobšumo ir piktybės. 40 Paikieji! Ar ne tas, kuris padarė išorę, padarė ir vidų? 41 Tačiau tai, kas yra viduje¹, duokite kaip išmaldą, ir štai visa bus jums tyra.

42 Bet vargas jums, fariziejams, nes jūs duodate dešimtinę iš metų, rūtų ir visokių valgomų žolių, bet apėinate teisingumą ir Dievo meilę! Šituos dalykus būtinai reikėjo vykdyti ir anų neapleisti. 43 Vargas jums, fariziejams, nes jūs mėgstate pirmąsias kėdes sinagogose ir sveikinimus turgavietėse! 44 Vargas jums, nes jūs esate kaip nematomi kapai, ir žmonės, kurie vaikščioja viršum jų, to nežino“.

45 Atsiliepdamas vienas iš įstatymo žinovų jam sakė: „Mokytojaui, tai sakydamas, tu ir mus ižėidi“. 46 Bet jis tarė: „Vargas ir jums, įstatymo žinovams, nes jūs apkraunate žmones sunkiai pakeliamomis naštomis, o patys nė vienu savo pirštu nepaliečiate tų naštų! 47 Vargas jums, nes jūs statote pranašams paminklus, o jūsų tėvai užmušė juos! 48 Taigi jūs esate liudytojai ir pritariate savo tėvų darbams, nes tie, tiesa, užmušė juos, o jūs statote². 49 Todėl ir Dievo Išmintis pasakė: „Aš siųsiu pas juos pranašų ir apaštalų, ir kai kuriuos iš jų jie užmuš ir persekios“,— 50 kad iš šitos kartos būtų išreikalautas visų pranašų kraujas, išlietas nuo pasaulio sukūrimo, 51 nuo Abelio kraujo iki kraujo Zacharijo, žuvusio tarp aukuro ir šventyklos. Taip! Jums sakau: jis bus išreikalautas iš šitos kartos! 52 Vargas jums, įstatymo žinovams, nes jūs pasiėmėte žinojimo raktą! Jūs patys neįėjote ir norintiems eiti kliudėte“.

53 Jam iš ten išėjus, Rašto žinovai ir fariziejai pradėjo smarkiai jam

priešintis ir jį kvosti apie daugelį dalykų, 54 tykodami jį pagauti ką nors sakant^{3, 4}.

42 Lev 27, 30 51 Pr 4, 8; 2 Kron 24, 20–21

Išpėjimas apie veidmainystę

12 Tuo metu, kai buvo susirinkę tiek minios tūkstančių, kad jie vieni kitus mindė, jis pradėjo sakyti pirmučiausia savo mokiniams: „Saugokitės fariziejų raugo, kuris yra veidmainystė. 2 Nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpta, kas nepasidarys žinoma. 3 Todėl ką tik sakėte tamsoje, bus girdima šviesoje, ir ką snibždėjote į ausį vidiniuose kambariuose, bus skelbiama ant stogų.

1 Mt 16, 6; Mk 8, 15 2 Mk 4, 22; Lk 8, 17

Ko bijoti?

(Mt 10, 28–31)

4 Sakau jums, savo draugams: nebijokite tų, kurie užmuša kūną ir paskui nieko daugiau nebegali padaryti. 5 Jums parodysiu, ko turite bijoti: bijokite to, kuris užmušęs turi galią įmesti į pragara⁵; taip, jums sakau, to bijokite! 6 Ar ne penki žvirbliai parduodami už du centus? Tačiau nė vienas iš jų nėra Dievo⁶ pamirštas. 7 Tikrai, net jūsų galvos plaukai visi suskaičiuoti! Nebijokite! Jūs vertesni už daugelį žvirblių.

Paraginimas viešai išpažinti Kristų

(Mt 10, 32–33; 12, 32; 10, 19–20)

8 Jums sakau: kiekvienas, kuris išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir Žmogaus Sūnus išpažins Dievo angelų akivaizdoje. 9 O kas užsigins manęs žmonių akivaizdoje, to bus užsiginta Dievo angelų akivaizdoje. 10 Ir kiekvienam, kuris tars žodį prieš Žmogaus Sūnų, bus atleista. Bet tam, kuris Šventajai Dvasiai piktžodžiaus, nebus atleista. 11 Kai jie ves jus į sinagogas, pas valdovus ir vyresnybes, nesirūpinkite, kaip ar kuo apsiginsite ar ką sakysite, 12 nes Šventoji Dvasia tą pačią valandą jus pamokys, ką reikia sakyti“.

3 Lit. kuo nors iš jo burnos

4 Kkr. Mss + kad galėtų jį apkaltinti

5 Lit. gehena

6 Lit. Dievo akivaizdoje

1 T.y. taurėje ir lėkštėje

2 Kt. Mss + jiems paminklus

10 Mt 12, 32; Mk 3, 29 11–12 Mt 10, 19–20; Mk 13, 11; Lk 21, 14–15

Palyginimas apie turtingąjį kvailį

13 Vienas iš minios jam tarė: „Mokytojau, pasakyk mano broliui, kad jis pasidalytų su manim palikimą“.

14 Bet jis tarė: „Žmogau, kas mane paskyrė jums teisėju ar dalytoju?“ 15 Jis jiems tarė: „Rūpestingai¹ saugokitės visokio godo, nes jei kas ir turi perteklių, jo gyvybė nepriklauso nuo to, ką jis turi“.

16 Ir jis pasakė jiems palyginimą: „Vieno turtingo žmogaus laukai gerai užderėjo. 17 Ir jis sau mąstė: „Kas man daryti, kad neturiu kur suvalyti savo derliaus?“

18 Jis tarė: „Štai ką padarysiu: nuardysiu savo klojimus ir didesnius pastatysiu, ir ten suvalysiu visus savo javus bei gėrybes. 19 Tada sakysiu savo sielai: Siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų daugeliui metų. Išsėkis, valgyk, gerk, linksminis!“

20 Bet Dievas jam tarė: „Kvaily, šianakt pat tavo gyvybė bus atreikalausta iš tavęs. O ką priruošei—kam teks?“ 21 Taip yra tam, kuris krauna sau turtus, bet nėra turtingas pas Dievą“.

Nebūkite susirūpinę savo gyvybe

(Mt 6, 25–34, 19–21)

22 Jis tarė savo mokiniams: „Todėl jums sakau: nebūkite susirūpinę savo gyvybe—tuo, ką valgysite, nė savo kūnu—tuo, ką vilksite, 23 nes gyvybė svarbesnė už valgį, o kūnas—už apdarą. 24 Pamastykite apie varnus! Jie nei sėja, nei pjauna; jie neturi sandėlio nė kiojimo, tačiau Dievas juos pamaitina. Kaip daug jų vertesni už paukščius!“

25 Kas iš jūsų rūpindamasis gali pridėti valandą² prie savo amžiaus? 26 Taigi, jei negalite [padaryti] nė [tokio] labai mažo dalyko, ko esate susirūpinę visais kitais dalykais? 27 Pamastykite apie lelijas—kaip jos auga! Jos nei [dirba, nei verpia]³.

Tačiau jums sakau: nė Saliamonas visoje savo šlovėje nebuvo apsilvilkęs, kaip viena iš šitų. 28 Jeigu Dievas taip

apelka žolę, šiandien augančią lauke, o rytą metamą į krosnį, kaip juo labiau jus, mažatikiai! 29 Jūs irgi negalvokite vis apie tai, ką valgysite ar ką gersite, ir nebūkite susirūpinę! 30 Mat viso to trokšta pasaulio pagonys. O jūsų Tėvas žino, kad jums to reikia. 31 Verčiau ieškokite jo karalystės, ir tai bus jums pridėta. 32 Nebijok, mažoji kaimene, nes jūsų Tėvui patiko jums duoti karalystę.

27 1 Kar 10, 4–7; 2 Kron 9, 3–6

Lobis danguje

33 Parduokite savo nuosavybę ir atiduokite kaip išmaldą. Pasirūpinkite nesusedėvinių piniginių, neišsenkančių lobį danguje, kur vagis neprieina ir kandis nesuėda, 34 nes kur yra jūsų lobis, ten bus ir jūsų širdis.

Pasakymai apie budrumą ir ištikimybę

(Mt 24, 45–51)

35 Tėbūnie jūsų strėnos sujuostos ir žiburiai degantys! 36 Ir jūs būkite panašūs į žmones, laukiančius savo valdovo, kada tik jis pargrįš iš vestuvių, kad, kai tik parvyks ir pasibels, tuojau jam atidarytų. 37 Laimingi tie vergai, kuriuos parėjęs valdovas ras budinčius. Iš tiesų jums sakau: jis susijuos, pasodins juos prie stalo ir priėjęs jiems patarnaus. 38 Jei jis pareitų per antrąją ar trečiąją nakties sargybą ir tokius juos rastų, laimingi yra tie⁴!

39 Bet tai žinokite: jei šeimininkas būtų žinojęs, kuria valandą ateis vagis, jis⁵ nebūtų leidęs įsibrauti į⁶ savo namus. 40 Jūs irgi būkite pasiruošę, nes Žmogaus Sūnus ateis tą valandą, kuria nelaukiate“.

41 Petras tarė: „Viešpatie, ar mums sakai šita palyginimą, ar ir visiems?“ 42 Viešpaties tarė: „Kas gi yra tas ištikimas [ir] protingas ūkvedys, kuriam valdovas paves prižiūrėti savo namų tarnus, kad jiems išduotų tinkamą

1 Lit. Žiūrėkite ir

2 Lit. mastą

3 Kt. Mss: nei verpia, nei audžia

4 Kkr. Mss + vergai

5 Kt. Mss + būtų budėjęs ir

6 Lit. prakasti

laiku nustatyta maisto davinį? 43 Laimingas tas vergas, kurį parėjęs jo valdovas ras taip daranti. 44 Iš tiesų jums sakau: jis jį paskirs visų savo turtų valdytoju. 45 Bet jei tas vergas sau tars: „Mano valdovas užtrunka pareitį“ ir pradės mušti tarnus ir tarnaites, valgyti, gerti ir girtauti, 46 tai to vergo valdovas pareis dieną, kai jis nelaukia, ir valandą, kurios jis nežino, jį perkirs pusiau² ir duos jam dalį su neištikimaisiais.

47 Tas vergas, kuris žinojo savo valdovo valią, bet nepriruošė ar nepadarė, kaip jis norėjo, gaus daug kirčių. 48 O kas nežinojo ir padarė tai, kas nusipelno kirčių, mažai gaus. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug reikalaujama, ir kam daug patikėta, iš to daugiau bus paieškota.

35 Mt 25, 1–13 36 Mk 13, 34–36 39–40 Mt 24, 43–44

Nesantaika dėl Jėzaus

(Mt 10, 34–36)

49 Atėjau ugnies sviesti į žemę, ir kaip noriu, kad ji jau būtų uždegta! 50 Bet krikštu turiu būti pakrikštytas, ir kaip sunkiai esu spaudžiamas, iki tai bus atlikta! 51 Ar manote, kad atėjau taikos duoti žemėje? Ne, jums sakau, bet veikiau nesantaikos! 52 Nes nuo šiol penki vienuose namuose bus pasidaliję: trys [eis] prieš du ir du prieš tris.

53 Bus pasidaliję: tėvas eis prieš sūnų ir sūnus prieš tėvą, motina prieš dukterį ir duktė prieš motiną, anyta prieš savo marčią ir marti prieš anytą³.

50 Mk 10, 38 53 Mich 7, 6

Nemokėjimas dabartinio laiko aiškinti

(Mt 16, 2–3)

54 Jis sakė ir minioms: „Kai matote debesį kylant iš vakarų, tuojau sakote: „Lietus ateina“, ir taip įvyksta. 55 Ir kai pietų vėją pučiant, sakote: „Bus kaitra“, ir įvyksta. 56 Veidmainiai! Žemės ir dangaus reiškinių mokate aiškinti, bet kaip šito laiko nemokate aiškinti?

Susitarimas su kaltintoju

(Mt 5, 25–26)

57 Kodėl jūs patys nenusprendžiate tai, kas teisu? 58 Mat kai eini su savo kaltintoju pas valdininką, kelyje pasistenk nusitarti su juo³, kad jis kartais nenutemptų tavęs pas teisėją. Teisėjas tave perduos teismo vykdytojui, o teismo vykdytojas tave įmes į kalėjimą. 59 Tau sakau: tu jokių būdu neišeisi iš ten, iki būsi sumokėjęs paskutinį pinigėlį⁴.

Atgaila ar žūtis

13 Tuo pat metu ten buvo kai kurie žmonės, kurie jam pranešė apie galilėjiečius, kurių kraują Pilotas buvo sumaišęs su jų aukomis. 2 Atsiliepdamas jis jiems tarė: „Ar manote, kad tie galilėjiečiai buvo didesni nusidėjėliai negu visi kiti galilėjiečiai, kadangi jie taip nukentėjo? 3 Ne, jums sakau; bet jei neatgailausite, visi panašiu būdu žūsate. 4 Arba anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo Siloamo bokštas ir juos užmušė—ar manote, kad jie buvo didesni nusikaltėliai negu visi kiti Jeruzalės gyventojai? 5 Ne, sakau jums; bet jei neatgailausite, visi taip pat žūsate“.

Palyginimas apie nevaisingą figmedį

6 Ir jis pasakė šitą palyginimą: „Vienas žmogus turėjo figmedį, pasodintą savo vynuogyne. Jis atėjo ir ieškojo jame vaisiaus, bet nerado. 7 Ir jis tarė vynuogininkui: „Štai jau treji metai, kaip ateinu ieškodamas vaisiaus šitame figmedyje, bet nerandu. Nukirsk jį! Kam jis dar žemę alina?“ 8 Bet šis jam atsakė: „Viešpatie, palik jį dar šiais metais, kol jį apkasiu ir patręšiu. 9 Jei jis duos vaisių ateityje⁴, [gerai]; o jei ne, tai iškirsdinsi jį“.

Šabatos dieną Jėzus pagydo sulinkusią moterį

10 Šabatos dieną jis mokė vienoje sinagogoje. 11 Ir štai čia buvo moteris, aštuoniolika metų turėjusi nėgalės dvasią⁵. Ji buvo sulinkusi ir visiškai

1 Lit. savo širdyje

2 Arba: griežčiausiai nubaus; arba: atskirs [nuo ištikimųjų]

3 Lit. nusikratyti jo

4 Arba: kitais metais

5 T.y. dvasia, kuri ją padarė negalinga, suluošinta

negalėjo atsitiesti. ¹² Ją pamatęs, Jėzus pasišaukė ir jai tarė: „Moterie, tu esi išvaduota iš savo negalės!“ ¹³ Ir jis uždėjo ant jos rankas. Ji tuojau atsitiesė ir garbino Dievą. ¹⁴ Bet atsiliėpdamas sinagogos pirmininkas, supykęs, kad Jėzus pagydė šabatos dieną, sakė miniai: „Yra šešios dienos, kuriomis privalu dirbti. Tad jomis ateikite ir gydykitės, o ne šabatos dieną.“ ¹⁵ Bet Viešpats atsakydamas jam tarė: „Veidmainiai! Ar kiekvienas iš jūsų šabatos dieną neatrisha savo jaučio ar asilo nuo ėdžių ir nenuveda pagirdyti? ¹⁶ O šita moteris, kuri yra Abraomo duktė, kurią šėtonas laikė surišęs jau aštuoniolika metų, ar neturėjo būti išvaduota iš šito ryšio šabatos dieną?“ ¹⁷ Jam tai sakant, visi jo priešininkai gėdijosi, o visa minia džiaugėsi visais jo daromais šlovingais darbais.

14 Is 20, 9–10; Dt 5, 13–14

Palyginimai apie garstyčių grūdą ir raugą

(Mt 13, 31–33; Mk 4, 30–32)

¹⁸ Taigi jis sakė: „Į ką panaši Dievo karalystė, ir su kuo man ją palyginti? ¹⁹ Ji panaši į garstyčių grūdą, kuri paėmęs žmogus pasėjo savo darže. Jis užaugo ir pavirto medžiu, ir dangaus paukščiai susisuko gūžtas jo šakose.“

²⁰ Ir vėl jis tarė: „Su kuo man palyginti Dievo karalystę? ²¹ Ji panaši į raugą, kurį paėmusi moteris įmaišė į tris saikus miltų, kol viskas įrūgo.“

Ar maža bus išgelbimųjų?

(Mt 7, 13–14, 21–23)

²² Jisėjo toliau per miestus ir kaimus, mokydamas ir keliaudamas į Jeruzalę. ²³ Kažkas jį paklausė: „Viešpatie, ar maža bus išgelbimųjų?“ Jis jiems tarė: ²⁴ „Stenkitės visomis išgalėmis iėiti pro ankštą duris, nes, jums sakau, daugelis bandys iėiti, bet neįstengs. ²⁵ Kai šeimininkas bus atsikėlęs ir užrakinęs duris, jūs pradėsite stovėti ir belstis į duris, sakydami: „Viešpatie, atidaryk mums!“ O jis atsakydamas jums tars: „Nežinau, iš kur jūs esate.“ ²⁶ Tada pradėsite sakyti: „Mes valgėme ir gerėme tavo akivaizdoje,

ir tu mokei mūsų gatvėse.“ ²⁷ Bet jis jums tars: „Nežinau, iš kur jūs esate. Atstokite nuo manęs, visi piktadariai!“ ²⁸ Ten bus verksmo ir dantų griežimo, kai išvysite Abraomą, Izaoką, Jokubą ir visus pranašus Dievo karalystėje, o save laukan išmestus. ²⁹ Ateis iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir pietų, ir atsisės prie stalo Dievo karalystėje. ³⁰ Ir štai yra paskutinių, kurie bus pirmi, ir yra pirmų, kurie bus paskutiniai.“

27 Ps 6, 8 28 Mt 22, 13; 25, 30 28–29 Mt 8, 11–12 30 Mt 19, 30; 20, 16; Mk 10, 31

Herodas nori nužudyti Jėzų

(Mt 23, 37–39)

³¹ Tą pačią valandą priėjo kai kurie fariziejai ir jam sakė: „Pasišalink ir keliauk iš čia, nes Herodas nori tave nužudyti!“ ³² Jis jiems tarė: „Nuėję pasakykite tai lapei: „Štai aš išvarysiu velnius ir atliksiu gydymus šiandien ir rytoj, o trečiąją dieną baigsiu savo darbą.“ ³³ Tačiau šiandien, rytoj ir poryt turiu keliauti, nes neįmanoma pranašui žūti už Jeruzalės ribų.“

Dejonė dėl Jeruzalės

³⁴ Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis pas tave siųstuosius! Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta [surenka] savo vištelius po sparnais, bet nenorėjote! ³⁵ Štai jūsų namai jums paliekami². Jums sakau: nebematysite manęs, kol ateis laikas, kai sakysite: „Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu!““

35 Ps 118, 26

Šabatos dieną Jėzus pagydo vandenlige sergantį žmogų

14 Jam šabatos dieną atėjus į vieno fariziejų vyresniojo namus valgyti, jie atidžiai stebėjo jį. ² Ir štai jo akivaizdoje buvo vienas žmogus, sergantis vandens liga. ³ Atsiliėpdamas Jėzus tarė įstatymo žinovams ir fariziejams: „Ar valia šabatos dieną gydyti, ar ne?“ ⁴ Bet jie tylėjo. Tada paėmęs jis išgydė jį ir paleido. ⁵ O jiems

1 Arba: pasieksiu savo tikslą

2 Kkr. Mss + tušti (t.y. apleisti, negyvenami, be žmonių)

tarė: „Kuris iš jūsų, jei jo sūnus¹ ar jautis įkris į šulinį, tuojau jo neištrauks šabatos diena?“⁶ Ir jie neišstengė atsakyti į tai.

5 Mt 12, 11

Pamoka pakviestiems svečiams ir kvietėjui

7 O pakviestiems jis sakė palyginimą, pastebėjęs, kaip jie rinkosi pirmąsias vietas. Jis jiems tarė: ⁸ „Kai esi kieno pakviestas į vestuves², nesisėsk į pirmąją vietą. Kartais garbingesnis už tave gali būti jo pakviestas, ⁹ tad atėjęs tas, kuris tave ir į pakvietė, tau sakys: „Užleisk šitam vietą!“ Tada susigėdęs pradėsi imti paskutinę vietą.

¹⁰ Verčiau, kai esi pakviestas, nuėjęs atsisėsk į paskutinę vietą. Tad, kai ateis tavo kvietėjas, jis tau tars: „Drauge, pasislink aukščiau!“ Tada tau bus garbė prieš visus sėdinčius su tavim prie stalo.

¹¹ Nes kiekvienas, kuris išsiauksitina, bus nužemintas, o kas nusizemina, bus išaukštintas“.

¹² Jis sakė ir tam, kuris buvo jį pakvietęs: „Kai keli pietus ar vakarienę, nekviesk savo draugų, nei savo brolių, nei savo giminių, nei turtingų kaimynų, kad kartais ir jie atsिमokėdami tavęs nepakviestų ir tau nebūtų atlyginta.

¹³ Bet kai keli pokylį, kviesk neturtėlius, luošus, raišus, aklius.

¹⁴ Tada tu būsi palaimintas, nes jie neturi kuo tau atsilyginti. Mat tau bus atlyginta teisiųjų prisikėlime“.

8-10 Pat 25, 6-7 11 Mt 23, 12; Lk 14, 14

Palyginimas apie didįjį pokylį

(Mt 22, 1-10)

¹⁵ Tai išgirdęs, vienas iš sėdinčių su juo prie stalo jam tarė: „Palaimintas, kuris valgys duonos Dievo karalystėje!“

¹⁶ Jėzus³ jam tarė: „Vienas žmogus kėlė didelę vakarienę ir pakvietė daug [svečių]. ¹⁷ Vakarienes valandą jis išsiuntė savo vergą pasakyti pakviestiems: „Ateikite, nes jau paruošta“. ¹⁸ Bet jie visi kaip vienas ėmė atsiprašinėti. Pirmasis jam tarė:

„Nupirkau dirvą ir būtinai turiu išėjęs ją apžiūrėti. Prašau tave, laikyk mane pateisintu“. ¹⁹ Kitas tarė: „Nupirkau penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti. Prašau tave, laikyk mane pateisintu“. ²⁰ Dar kitas tarė: „Vedžiau moterį ir todėl negaliu ateiti“. ²¹ Parėjęs vergas tai pranešė savo valdovui. Tada užsirūstinęs šeimininkas tarė savo vergui: „Skubiai eik į miesto gatves bei skersgatvius ir čia įvesk neturtėlius, luošus, aklius ir raišus“. ²² Vergas vėl tarė: „Valdove, padaryta, ką įsakei, bet dar yra vietos“. ²³ Tada valdovas tarė vergui: „Išėik į kelius bei patvorius ir priversk įeiti, kad mano namai pasidarytų pilni!“ ²⁴ Jums sakau: nė vienas iš tų pakviestųjų vyrų neragaus mano vakarienes“.

Kiek atsieina tam, kuris nori būti Jėzaus mokiny

(Mt 10, 37-38)

²⁵ Didelės minios ėjo su juo, ir atsigręžęs jis joms tarė: ²⁶ „Jei kas ateina pas mane ir nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių ir seserų, dar net savo paties gyvybės, negali būti mano mokiny.“ ²⁷ Kas neneša savo kryžiaus ir neina paskui mane, negali būti mano mokiny. ²⁸ Nes kuris iš jūsų, norėdamas pastatyti bokštą, pirma neatsisėda ir neapskačiuoja išlaidų, ar [pakankamai] turi [lėšų] užbaigimui? ²⁹ Kad kartais, jam padėjus pamatą ir nebeįstengiant atbaigti, visi, kurie mato, nepradėtų tyčiotis iš jo, ³⁰ sakydami: „Šitas žmogus pradėjo statyti ir neišstengė atbaigti“. ³¹ Arba koks karalius, traukdamas kariauti su kitu karaliumi, pirma atsisėdęs neapsvarstys, ar jis gali su dešimtimi tūkstančių eiti prieš tą, kuris su dviem dešimtėmis tūkstančių eina prieš jį? ³² O jei ne, tai, anam dar toli esant, jis išsiunčia pasiuntinius ir prašo taikos derybų. ³³ Taigi taip pat kiekvienas iš jūsų, kuris neišsizada visko, ką jis turi, negali būti mano mokiny.

1 Kt. Mss: asilas

2 Arba: pokylį

3 Lit. Jis

4 T.y. Kristaus sekėjai turi būti pasiruošę, jei būtina, elgtis su tuo, kas jiems brangiausia, lyg kad tai būtų neapykantos objektas.

26 Mt 10, 37 27 Mt 10, 38; 16, 24; Mk 8, 34; Lk 9, 23

Beskonė druska

(Mt 5,13; Mk 9,50)

34 Druska gi naudinga. Bet jei ir druska neteks skonio, kuo ją bepadarys skoninga? 35 Ji netinka nei dirvai, nei mėslo krūvai. Laukan ją išmeta. Kas turi ausis klausyti, teklauso!“

Palyginimas apie prapuolusią avi

(Mt 18, 12–14)

15 Prie jo artinosi visi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytis. 2 Fariziejai ir Rašto žinovai murmėjo: „Šitas priima nusidėjėlius ir valgo su jais“.

3 O jis pasakė jiems šitą palyginimą: 4 „Kuris žmogus iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir praradęs vieną iš jų, nepalieka devyniasdešimt devynių tyruose ir neina paskui prapuolusiąją, kol ją suranda? 5 Suradęs jis užsideda [ją] ant pečių džiaugdamasis 6 ir, parėjęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus ir jiems sako: „Džiaukitės su manim, nes suradau savo prapuolusią avi!“

7 Jums sakau: taip pat bus daugiau džiaugsmo danguje dėl vieno atgailaujančio nusidėjėlio negu dėl devyniasdešimt devynių teisųjų, kuriems nereikia atgailos.

1–2 Lk 5, 29–30

Palyginimas apie pamestą drachmą

8 Arba kuri nors moteris, turėdama dešimt drachmų, jei ji pameta vieną drachmą, ar ji neužsidega žiburio, nešluoja namų ir rūpestingai neieško, kol suranda? 9 Suradusi ji sušaukia drauges bei kaimynes ir sako: „Džiaukitės su manim, nes suradau drachmą, kurią buvau pametusi!“ 10 Jums sakau: taip pat džiaugiasi Dievo angelai¹ dėl vieno atgailaujančio nusidėjėlio“.

Palyginimas apie sūnų palaidūną

11 Jis tarė: „Vienas žmogus turėjo du sūnus. 12 Jaunesnysis iš jų tarė tėvui: „Tėve, duok man atitenkančią nuosavybės dalį“. Ir jis padalijo jiems

turtą. 13 Po nedaugelio dienų, viską surinkęs, jaunesnysis sūnus iškeliavo į tolimą šalį ir ten, palaidai gyvendamas, išieškojo savo nuosavybę. 14 Jam viską išleidus, smarkus badas kilo toje šalyje, ir jis pradėjo stokoti. 15 Nuejęs jis prisimetė prie vieno tos šalies piliečio, ir tas jį pasiuntė į savo laukus kiaulių ganyti. 16 Ir jis geidė „pripildyti savo pilvą“ žiogmedžio ankščių, kurias ėdė kiaulės, bet niekas jam nedavė. 17 Susiprotėjęs jis tarė: „Kaip daug mano tėvo samdinių turi duonos, o aš badu čia stipmu! 18 Kelsiuos, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: „Tėve, nusidėjau dangui ir tau. 19 Nebesu vertas vadintis tavo sūnumi. Padaryk mane kaip vieną iš savo samdinių“. 20 Ir pakilęs jis ėjo pas savo tėvą. Jam dar toli esant, jo tėvas pamatė jį ir buvo gailėsčio sujudintas. Pribėgęs jis puolė jam ant kaklo ir jį pabučiavo. 21 Sūnus jam tarė: „Tėve, nusidėjau dangui ir tau. Nebesu vertas vadintis tavo sūnumi“. 22 O tėvas tarė savo vergams: „Greitai išneškite geriausią rūbą ir apvilkite jį. Užmaukite jam žiedą ant rankos ir kurpes ant kojų. 23 Atveskite nupenėtą veršį, papjaukite ir valgydami linksminimės, 24 nes šitas mano sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado“. Ir jie pradėjo linksmintis.

25 Jo vyresnysis sūnus buvo lauke, ir, kai pareidamas priartėjo prie namų, išgirdo muziką ir šokių. 26 Pasišaukęs vieną iš tarnų, jis teiravosi, kas čia darosi. 27 Šis jam tarė: „Tavo brolis parėjo, ir tavo tėvas paprovė nupenėtą veršį, kadangi atgavo jį sveiką“. 28 Bet jis supyko ir nenorėjo įeiti. Jo tėvas išėjęs maldavo jį, 29 bet jis atsakė savo tėvui: „Štai tiek metų tau tarnauju ir niekad neperžengiau tavo įsakymo, tačiau nė kartą man nedavei net ožiuko, kad galėčiau pasilinksinti su savo draugais. 30 O kai parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs tavo turtą su paleistuvėmis, jam paplovei nupenėtą

1 Lit. yra džiaugsmo Dievo angelų akivaizdoje

2 Kt. Mss: pasisotinti

versį.³¹ Bet jis jam tarė: „Vaike, tu visuomet esi su manim, ir viskas, kas mano, yra tavo.“³² Bet reikėjo linksintis ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado“.

Palyginimas apie gudrų ūkvedį

16 Jis sakė ir mokiniams: „Buvo vienas turtingas žmogus, kuris turėjo ūkvedį, ir tas buvo jam apskustas kaip eikvojantis jo nuosavybę.“² Tad, jį pasišaukęs, jis jam tarė: „Kas yra tai, ką girdžiu apie tave? Duok apyskaitą iš savo ūkvedybos, nes jau nebegali toliau būti ūkvedžiu.“³ Ūkvedys sau tarė: „Ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs ūkvedybą? Kasti neištengiu, elgetauti gėdžiuosiu.“⁴ Žinau, ką darysiu, kad jie, kai būsiu atleistas iš ūkvedybos, mane priimtų į savo namus.“⁵ Pasišaukęs kiekvieną iš savo skolininkų, jis paklausė pirmąjį: „Kiek esi skolingas mano valdovui?“⁶ Šis atsakė: „Šimtą statinių aliejaus“. Ūkvedys¹ jam tarė: „Imk savo skolos raštą ir atsisdėdėskubiai rašyk: penkiasdešimt.“⁷ Paskui jis paklausė kitą: „O tu kiek skolingas?“ Šis atsakė: „Šimtą saikų kviečių“. Jis jam tarė: „Imk savo skolos raštą ir rašyk: aštuoniasdešimt.“⁸ Valdovas pagyrė neteisųjį ūkvedį, kadangi jis gudriai pasielgė. Mat šito pasaulio vaikai⁹, turėdami reikalų su tokiais pat, kaip jie³, yra gudresni už šviesos vaikus⁴.

Trys palyginimo pritaikymai

9 Aš jums sakau: darykite sau draugų su neteisiojo mamono⁵ pagalba, kad jie, kai jis išsibaigs, priimtų jus į amžinas padangtes.

10 Kas ištikimas mažiausiame dalyke, tas ištikimas ir dideliame, o kas neteisingas mažiausiame dalyke, tas neteisingas ir dideliame.¹¹ Taigi, jei nebuvote patikimi, prižiūrėdami

neteisuojį mamoną, tai kas tikros vertės turta jums patikės?¹² Ir jei nebuvote patikimi, prižiūrėdami kito turta, kas jums duos jūsų?¹³

13 Joks tarnas negali tarnauti dviem valdovams, nes arba jis vieno nekės, o kitą mylės, arba bus vienam atsidavęs, o kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir mamonui⁴.

13 Mt 6, 24

Jėzus subara godžius fariziejus

(Mt 11, 12–13)

14 Visa tai girdėjo fariziejai, kurie buvo godūs pinigų, ir išjuokė jį.¹⁵ Tad jis jiems tarė: „Jūs esate tie, kurie rodotės žmonėms teisūs, bet Dievas pažįsta jūsų širdis, nes tai, ką žmonės didžiai vertina⁷, yra bjaurybė Dievo akivaizdoje.“

Du pasakymai apie įstatymą

16 Iki Jono [buvo tik] įstatymas ir pranašai. Nuo tada skelbiama geroji naujiena apie Dievo karalystę, ir kiekvienas veržiasi į ją.¹⁷ Bet lengviau dangui ir žemei praeiti, negu vienam įstatymo brūkšneliui iškristi.

16 Mt 11, 12–13 17 Mt 5, 18

Skrybys ir svetimoterystė

18 Kiekvienas, kuris atleidžia savo žmoną ir veda kitą, svetimoteriauja, o kas vyro atleistą veda, tas svetimoteriauja.

18 Mt 5, 32 1 Kor 7, 10–11

Palyginimas apie didžiaturtį ir Lozorį

19 Buvo vienas turtingas žmogus. Jis vilkėdavo purpuru bei plona drobe ir kasdien ištaigingai puotaudavo.²⁰ Vienas vargšas, vardu Lozorius, gulėjo prie jo vartų, aptekęs votimis²¹ ir geisdamas pasisotinti tuo, kas nukrisdavo nuo turto stalo. Dargi šunys atbėgdavo ir laižydavo jo votis.²² Tas vargšas numirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Numirė ir turtuolis ir buvo palaidotas.²³ Hade⁸ pakėlęs akis, kėsdamas kančias, jis iš tolo pamatė Abromą ir Lozorį jo

1 Lit. Jis

2 Lit. amžiaus sūnūs

3 Lit. savo pačių karta (t.y. savo amžininkais)

4 Lit. sūnus

5 T.y. žemiškų turtų, viliojančių į nesąžiningą elgesį. Hbr. *mamon* lit. reiškia tai, „kuo kas pasitiki“ (t.y. pinigų, turtus)

6 T.y. tokį, kuris turi būti jūsų pačių nuosavybė

7 Lit. kas tarp žmonių aukšta

8 T.y. mirusiųjų buveinėje

prieglobstyje. ²⁴ Ir šaukdamas tarė: „Tėve Abraomai, pasigailėk manęs ir pasiųsk Lozorį, kad jis pamirktų savo piršto galą į vandenį ir atvėsintų mano liežuvi, nes kenčiu šitoje liepsnoje“.

²⁵ Bet Abraomas tarė: „Vaike, atsimink, kad tu gyvendamas atsiėmėi savo gėrybes, o Lozorius tokiu pat būdu [atsiėmė] blogybes. Dabar jis čia guodžiamas, o tu kančias kenti. ²⁶ Be visa to, tarp mūsų ir jūsų yra įtvirtinta didžiulė praraja, kad tie, kurie norėtų iš čia pereiti pas jus, negalėtų ir kad [norintieji] negalėtų iš ten persikelti pas mus“. ²⁷ Jis tarė: „Tai meldžiu tave, tėve, jį pasiųsti į mano tėvo namus, nes turiu penkis brolius. Tegul jis perspėja juos, kad ir jie neateitų į šią kančios vietą“. ²⁹ Abraomas atsakė: „Jie turi Mozę ir pranašus; tegul jų klausio“. ³⁰ Anas tarė: „Ne, tėve Abraomai, bet jei kas iš numirusių ateis pas juos, jie darys atgailą“. ³¹ Abraomas¹ jam tarė: „Jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jų neįtikins, net jei kas iš numirusių prisikeltų“.

Įspėjimas nevesti į atsimetimą

(Mt 18, 6-7. 21-22; Mk 9, 42)

17 Jis tarė savo mokiniams: „Negalima išvengti dalykų, vedančių į atsimetimą², bet vargas tam, per kurį jie randasi! ² Jam būtų geriau, jei girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą, negu kad jis nuvestų į atsimetimą³ vieną iš šitų mažutėlių. ³ Saugokitės!“

Neribotas atleidimas

Jei tavo brolis nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam. ⁴ Jei jis septynis kartus per dieną tau nusideda ir septynis kartus kreipiasi į tave, sakydamas: „Gailiuos“, atleisk jam“.

3 Mt 18, 15

Tikėjimo galia

⁵ Apaštalai tarė Viešpačiui: „Duok mums daugiau tikėjimo!“

⁶ Viešpats tarė: „Jei turėtumėte⁴ tikėjimą kaip garstyčių grūdą, jūs sakytumėte [šitam] šilkmedžiui: „Išsirauk ir pasisodink jūroje“, ir jis paklausytų jūsų.“

Palyginimas apie padėkos nevertus vergus

⁷ Kas iš jūsų yra toks, kuris, turėdamas ariantį ar ganantį vergą, jam įėjus iš lauko sakys: „Tuojau čia ateik ir sėskis prie stalo?“ ⁸ Ar jis greičiau jam nesakys: „Paruošk man vakarienę ir susijuosęs man patarnauk, kol pavalgysiu ir atsigersiu; paskui tu pats galėsi valgyti ir gerti?“ ⁹ Argi jis dėkoja vergui, kad atliko, kas buvo paliepta? ¹⁰ Taip ir jūs, kai būsite atlikę viską, kas jums paliepta, sakykite: „Esame neverti⁵ vergai; esame atlikę tik „savo pareiga““.

Dešimties raupsuotųjų apvalymas

¹¹ Keliaudamas į Jeruzalę, jisėjo Samarijos ir Galilėjos tarpusieniu. ¹² Jį, įeinantį į vieną kaimą, sutiko dešimt raupsuotųjų vyrų, kurie sustojo atstu. ¹³ Ir jie „garsiai šaukė“⁷: „Jėzau, Mokytojau, pasigailėk mūsų!“ ¹⁴ Juos pamatęs, jis jiems tarė: „Eikite ir pasirodykite kunigams“. Ir beeidami jie buvo apvalyti. ¹⁵ Vienas iš jų, pamatęs, kad jis išgydytas, sugrįžo, garsiai šlovindamas Dievą. ¹⁶ Jis puolė kniūpsčias į jo kojas, jam dėkodamas, ir jis buvo samarietis. ¹⁷ Atsiliepdamas Jėzus tarė: „Ar ne dešimtis buvo apvalyta? O kur devyni? ¹⁸ Ar neatsirado [kitų,] sugrįžusių duoti garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis?“ ¹⁹ Ir jis jam tarė: „Kelkis ir eik! Tavo tikėjimas pagydė tave“.

14 Lev 14, 1-32

Kada ateis Dievo karalystė

(Mt 24, 23-28. 37-41)

1 Lit. Jis

2 Būtent nuo Jėzaus sekimo. Lit. suklupimo priežasčių

3 Lit. suklupdytų

4 Lit. turite

5 Būtent padėkos ar pagyrimo

6 Lit. tai, ką privalėjome atlikti

7 Lit. pakėlė balsą, sakydami

20 Fariziejų paklaustas, kada ateisianti Dievo karalystė, jis jiems atsakė¹: „Dievo karalystė neateina stebimais².²¹ Ir nebus sakoma „Štai ji čia!“ arba: „Tenai!“, nes štai Dievo karalystė yra³ tarp jūsų“.

Žmogaus Sūnaus dienos

22 Jis tarė mokiniams: „Ateis dienos, kai geisite pamatyti vieną iš Žmogaus Sūnaus dienų, bet nepamatysite.²³ Žmonės jums sakys: „Štai jis tenai!“ arba: „Štai čia!“ Nenueikite, neubėkite paskui [juos]!²⁴ Nes kaip tvieskiantis žaibas švystelėja nuo vienos šalies po dangumi iki kitos, taip bus Žmogaus Sūnus savo dieną²⁵.²⁶ Bet pirma jis turi daug kentėti ir būti šitos kartos atmetas.²⁷ Kaip buvo Nojaus dienomis, taip bus ir Žmogaus Sūnaus dienomis.²⁸ Žmonės valgė, gėrė, vedė, tekėjo iki tos dienos, kai Nojus įėjo į laivą; paskui užėjo tvanas ir sunaikino visus.²⁹ [Bus] taip pat, kaip buvo Loto dienomis: žmonės valgė, gėrė, pirkė, pardavė, sodino, statė namus,³⁰ bet tą dieną, kai Lotas išėjo iš Sodomos, lijo ugnis bei siera iš dangaus ir sunaikino visus.³¹ Lygiai taip pat bus tą dieną, kai Žmogaus Sūnus bus apreikštas.³² Kas tą dieną bus ant stogo, o jo daiktai namuose, tenenulipa jų pasiimti; o kas lauke, taip pat tenesugrįžta.³³ Atsiminkite Loto žmoną!³⁴ Kas stengsis išsaugoti savo gyvybę, tas ją prazudys, o kas [ją] prazudys, tas ją išlaikys.³⁵ Jums sakau: tą naktį du bus vienoje lovoje; vienas bus paimtas, o kitas paliktas.³⁶ Dvi mals kartu; viena bus paimta, o kita palikta.³⁷ Du bus lauke; vienas bus paimtas, o kitas paliktas.]³⁸ Tada atsiliėpdami jie klausė jį: „Kur, Viešpatie?“ Jis jiems

tarė: „Kur maita, ten susirinks ir ereliai“.

26 Pr 6, 5–8 27 Pr 7, 6–24 28–29 Pr 18, 20–19, 25 31 Mt 24, 17–18; Mk 13, 15–16 32 Pr 19, 26 33 Mt 10, 39; 16, 25; Mk 8, 35; Lk 9, 24; Jn 12, 25

Palyginimas apie nesąžiningą teisėją

18 Jis sakė jiems palyginimą apie tai, kad jie visuomet turi melstis ir nepailsti:² „Viename mieste buvo vienas teisėjas, kuris nebijojo Dievo ir nepaisė žmogaus.³ Našlė buvo tame mieste; ji ateidavo pas jį ir sakydavo: „Apgink mane nuo mano priešininko!“⁴ Kuri laiką jis nenorėjo, bet paskui sau tarė: „Nors ir nebijau Dievo ir nepaisau žmogaus,⁵ tačiau, kadangi ta našlė mane kvaršina, apginsiu jos teises, kad, vis ateidama, ji pagaliau manęs nenuvargintų“.⁶ Ir Viešpats tarė: „Klausykite, ką sako nesąžiningas teisėjas!⁷ O Dievas—ar jis neapgintų teisių savo išrinktųjų, kurie jo šaukiasi dieną ir naktį? Ar jis uždels jiems [padėti]?⁸ Jums sakau: jis greitai apgins jų teises. Bet kai Žmogaus Sūnus ateis, argi jis ras tikėjimą⁹ žemėje?“

Palyginimas apie fariziejų ir muitininką

9 Jis pasakė šitą palyginimą ir kai kuriems, kurie pasitikėjo savimi, kadangi jie buvo teisūs¹⁰, ir niekino visus kitus:¹¹ „Du žmonės užėjo į šventovę melstis: vienas fariziejus, o kitas muitininkas.¹² Fariziejus atsistojęs šitaip meldėsi apie save: „Dieve, tau dėkoju, kad nesu toks, kaip visi kiti žmonės—plėšikai, sukčiai, svetimoteriautojai—arba ir kaip šitas muitininkas.¹³ Pasninkauju du kartus per savaitę. Atiduodu dešimtinę iš visko, ką įsigyju“.¹⁴ O muitininkas, iš tolo stovėdamas, nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, sakydamas: „Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui!“¹⁵ Jums sakau: šitas, ne anas, nuėjo žemyn į savo namus nuteisintas, nes kiekvienas, kuris save

1 Gr. + ir tarė

2 T.y. taip, kad jos atėjimą būtų galima iš anksto stebėti iš regimų ženklų

3 Būtent Jėzaus asmenyje, jo žodžiuose ir darbuose; arba: [staiga] bus

4 ~ kkr. Mss

5 Suskliausto teksto nėra geriausiuose rankraščiuose.

6 Lit. man nesuduotų į paakį

7 T.y. žmoniu, kurie tiki, kad Dievas atsiliepia į savųjų šaukimąsi ir neužtrunka jiems padėti

8 Arba: tardamiesi esą teisūs

aukština, bus nužemintas, o kas nusizemina, bus išaukštintas“.

14 Mt 23, 12; Lk 14, 11

Jėzus laimina vaikučius

(Mt 19, 13-15; Mk 10, 13-16)

15 Žmonės nešė pas jį ir kūdikius, kad jis juos paliestų. Tai pamatę, mokiniai juos barė. 16 Bet Jėzus pasiūkė juos¹, sakydamas: „Leiskite vaikučiams ateiti pas mane ir jiems nekliudykite, nes tokių yra Dievo karalystė. 17 Iš tiesų jums sakau: kas nepriims Dievo karalystės kaip vaikutis, tas jokiu būdu neįeis į ją“.

Turtingasis valdovas

(Mt 19, 16-30; Mk 10, 17-31)

18 Vienas valdovas jį paklausė: „Gerasis Mokytojaus, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžiną gyvenimą?“ 19 Bet Jėzus jam tarė: „Kam mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. 20 Žinai įsakymus: „Nesvetimotariauk, nežmogžudžiauk, nevok, neliudyk neteisingai, gerbk savo tėvą ir motiną“. 21 Jis tarė: „Viso to laikiausi nuo pat jaunystės“. 22 Tai išgirdęs, Jėzus jam tarė: „Dar vieno dalyko tau trūksta: parduok viską, ką turi, ir išdalyk [pinigus] beturčiams, ir turėsi lobį danguje. Paskui ateik ir sek paskui mane“. 23 Bet jis, tai išgirdęs, labai nuliūdo, nes buvo nepaprastai turtingas.

20 Iš 20, 14; Dt 5, 18 20 Iš 20, 13; Dt 5, 17 20 Iš 20, 15; Dt 5, 19 20 Iš 20, 16; Dt 5, 20 20 Iš 20, 12; Dt 5, 16

Apie turtus ir Jėzaus mokinių atpildą

24 Pamatęs jį nuliūdusį, Jėzus tarė: „Kaip sunku turtuoliams įeiti į Dievo karalystę! 25 Mat lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtininkui įeiti į Dievo karalystę!“ 26 Tie, kurie tai girdėjo, paklausė: „Tai kas begali būti išgelbėtas?“ 27 Jis atsakė: „Kas negalima žmonėms, tai galima Dievui“.

28 Petras tarė: „Štai mes, palikę savo namus, nusekėme paskui tave“.

29 Jis jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: nėra nė vieno, kuris, palikęs namus ar žmoną, ar brolius, ar tėvus, ar vaikus dėl

Dievo karalystės, ³⁰ neatsiimtų daugkart tiek šituo laiku, o būsimajame pasaulyje—amžino gyvenimo“.

Trečia kartą Jėzus kalba apie savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 20, 17-19; Mk 10, 32-34)

31 Pasiėmęs į šalį Dvylika, jis jiems tarė: „Štai mes einame aukštyn į Jeruzalę, ir bus užbaigta visa, kas pranašų parašyta apie Žmogaus Sūnų, ³² nes jis bus atiduotas pagonims, išjuoktas, ižeistas ir apspjaudytas. ³³ Jie nuplakę jį nužudys, o trečiają dieną jis prisikels“. ³⁴ Bet jie nesuvokė nė vieno iš tų dalykų. Tas žodis² buvo jiems paslėptas, ir jie nesuprato, kas buvo sakoma.

Jėzus pagydo aklą prie Jericho

(Mt 20, 29-34; Mk 10, 46-52)

35 Jam artinantis prie Jericho, vienas aklas sėdėjo šalikėlėje elgetaudamas. ³⁶ Išgirdęs praeinančią minią, jis teiravosi, kas tai esą. ³⁷ Jam pranešė, kad praeina Jėzus Nazaretis. ³⁸ Tada jis sušuko: „Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!“ ³⁹ Tie, kurie ėjo priešakyje, draudė jį, kad tylėtų. Bet jis dar garsiau šaukė: „Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!“ ⁴⁰ Jėzus sustojo ir liepė jį atvesti pas save. Jam prisiartinus, jį paklausė: ⁴¹ „Ko nori, kad tau padaryčiau?“ Šis tarė: „Viešpatie, kad praregėčiau!“ ⁴² Jėzus jam tarė: „Praregėk! Tavo tikėjimas pagydė tave“. ⁴³ Jis tuojau praregėjo ir sekė paskui jį, garbindamas Dievą. Tai pamatę, visi žmonės atidavė garbę Dievui.

Jėzus ir Zakchiejus

19 Įėjęs jis ėjo per Jerichą. ² Ir štai čia buvo vyras, vadinamas Zakchiejumi. Jis buvo vyriausiasis muitininkas ir turtingas. ³ Jis stengėsi pamatyti Jėzų, kas jis esąs, bet negalėjo dėl minios, nes buvo mažo ūgio. ⁴ Tad, nubėgęs į priekį, jis ėjo į sikamoro medį, kad jį pamatytų, nes tuo keliu jis turėjo praeiti. ⁵ Kai Jėzus atėjo į tą

vieta, jis pažvelgė aukštyn ir jam tarė: „Zakchiejau, skubiai lipk žemyn, nes šiandien turiu apsistoti tavo namuose!“

6 Jis skubiai nulipo ir jį priėmė džiaugdamasis. 7 Tai pamatę, visi pradėjo murmėti: „Pas nusidėjėlių jis užėjo nakvoti“. 8 Bet atsistojęs Zakchiejus tarė Viešpačiui: „Štai, Viešpatie, pusę savo turto duodu beturčiams ir, jei ką iš ko nors neteisėtai išgavau, keturgubai atmoku“. 9 Jėzus jam tarė: „Šiandien išganymas atėjo šitiems namams, kadangi ir jis yra Abraomo sūnus. 10 Nes Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti to, kas yra žuvęs“.

10 Mt 18, 11

Palyginimas apie dešimtį minų

(Mt 25, 14–30)

11 Jiems tai klausantis, jis toliau sakė vieną palyginimą, nes buvo arti Jeruzalės ir jie manė, kad tuojau pasirodysianti Dievo karalystė. 12 Tad jis tarė: „Vienas aukštos kilmės žmogus keliavo į tolimą šalį gauti sau karaliaus valdžios ir [paskui] sugrįžti. 13 Pasišaukęs dešimtį savo vergų, jis jiems davė dešimtį minų¹ ir jiems tarė: „Verskitės, kol sugrįšiu“. 14 Bet jo bendrapiliečiai nekontentė jo. Jie pasiuntė jam iš paskos delegaciją pareikšti: „Nenorime, kad šitas mums karaliautų!“

15 Kai jis, gavęs karaliaus valdžią, pargrįžo, jis liepė pašaukti pas save tuos vergus, kuriems buvo davęs pinigų, norėdamas sužinoti, kiek 'versdamiesi buvo nupelnę'. 16 Atėjo pirmasis ir sakė: „Valdove, tavo mina nupelnė dešimtį minų“. 17 Jis jam tarė: „Gera, šaunus verge! Kadangi buvai ištikimas labai mažame dalyke, turėk valdžią dešimčiai miestų“. 18 Atėjo antrasis ir sakė: „Tavo mina, valdove, atnešė penkias minas“. 19 Jis tarė ir šitam: „Ir tu valdyk—penkis miestus“. 20 Dar kitas atėjo ir sakė: „Valdove, štai tavo mina, kurią laikiau įvyniotą į skepetą. 21 Mat bijojau tavęs, nes esi reiklus³ žmogus:

paimi, ko nepadėjai⁴, ir pjauni, ko nepasėjai“. 22 Jis jam tarė: „Tavo paties žodžiais⁵ teisiu tave, netikęs verge! Žinojai, kad esu reiklus žmogus: paimas, ko nepadėjau, ir pjaunas, ko nepasėjau?“

23 Tai kodėl nepadėjai mano pinigų į banką⁶? Parvykęs aš su palūkanomis būčiau juos išreikalavęs“. 24 Ir šalia stovintiems jis tarė: „Atimkite iš jo tą miną ir duokite tam, kuris turi dešimt minų!“ 25 Bet jie jam tarė: „Valdove, jis jau turi dešimt minų!“—26 „Jums sakau: kiekvienam turinčiam bus duota, o iš neturinčio bus atimta net tai, ką jis turi. 27 Bet tuos mano priešininkus, kurie nenorėjo, kad jiems karaliaučiau, atveskite čia ir juos nužudykite mano akyse!“

26 Mt 13, 12; Mk 4, 25; Lk 8, 18 11–27 Mt 25, 14–30

JĖZAUS VEIKLA JERUZALĖJE (19, 28—21, 38)

Karališkas įžengimas į Jeruzalę

(Mt 21, 1–11; Mk 11, 1–11; Jn 12, 12–19)

28 Tai pasakęs, jis keliavo priešakyje, eidamas aukštyn į Jeruzalę. 29 Kai jis prisiartinio prie Betfagės ir Betanijos, prie kalno, vadinamo Alyvų [kalnu], jis pasiuntė du mokinius,

30 sakydamas: „Eikite į priešais esantį kaimą, kur įeidami rasite pririštą asilaitį, jo kurio dar joks žmogus niekad nėra sėdėjęs, ir atriškę jį atveskite. 31 Ir jei kas jus paklaustų: „Kam atriškate?“, taip atsakykite: „Viešpačiui jo reikia“. 32 Nuėję pasiųstieji rado, kaip jis buvo jiems pasakęs. 33 Jiems atrišant asilaitį, jo savininkai juos paklausė: „Kam atriškate asilaitį?“ 34 Jie atsakė: „Viešpačiui jo reikia“. 35 Jie atvedė jį pas Jėzų ir, užmetę savo apsiaustus ant asilaičio, užsodino ant jo Jėzų. 36 Jam jojant, žmonės tiesės po juo savo apsiaustus kelyje.

37 Jam jau artinantis prie Alyvų kalno šlaito, visa mokinių daugybė pradėjo džiaugdamasi garsiai šlovinti

1 1 mina = 100 drachmų = 100 denarų (t.y. = kokių 3 mėnesių darbininko atlyginimui)

2 Kt. Mss: kiek kas versdamasis buvo nupelnęs

3 T.y. daug ir griežtai reikalaujantis

4 T.y. paimi iš banko tai, ko nepadėjai į jį

5 Lit. burna

6 Lit. ant [pinigų skolintojų] stalo

Dievą dėl visų galingų darbų, kuriuos jie buvo matę,³⁸ sakdami:

„Palaimintas karalius,
kuris ateina Viešpaties
vardu!

Ramybė danguje
ir garbė aukštibėse!“

³⁹ Kai kurie fariziejai iš minios jam tarė: „Mokytojai, sudrausk savo mokinius!“

⁴⁰ Jis atsakė: „Jums sakau: jei šitie tylės, akmenys šauks!“

38 Ps 118, 26

Jėzus apverčia Jeruzalės artėjantį likimą

⁴¹ Kai jis prisiartino, išvydęs miestą, verkė jo, ⁴² sakdamas: „O kad ir tu šiandien būtum pažinęs, kas atneša ramybę! Bet dabar tavo akims tai paslėpta. ⁴³ Nes ateis tau dienų, kai tavo priešai sumės prieš tave apgulos sampilus, tave apsiaus, tave suspaus iš visų pusių, ⁴⁴ parbloks ant žemės tave bei tavo vaikus tavyje ir nepaliks akmens ant akmens tavyje, nes nepažinai savo aplankymo meto“.

Jėzus išvaro prekyautojus iš šventovės

(Mt 21, 12–17; Mk 11, 15–19; Jn 2, 13–22)

⁴⁵ Įėjęs į šventovę, jis pradėjo varyti laukan pardavinėtojus, ⁴⁶ jiems sakdamas: „Parašyta: 'Mano namai turi būti maldos namai', o jūs iš jų padarėte, plėšikų lindyne“.

⁴⁷ Ir jis kasdien mokė šventovėje. O vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, taip pat tautos vadovai, ieškojo kaip jį pražudyti, ⁴⁸ bet nerado kaip tai padaryti, nes visi žmonės atidžiai jo klausėsi¹.

46 Jez 56, 7; Jer 7, 11 47 Lk 21, 37

Jėzus įgaliojimo klausimas

(Mt 21, 23–27; Mk 11, 27–33)

20 Vieną dieną, jam mokant žmones šventovėje ir skelbiant gerąją naujieną, prisiartino vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai su vyresniaisiais ² ir jam tarė: „Pasakyk mums, kokia galia tai darai, arba kas yra tas, kuris tau davė tą galia?“ ³ Jis jiems atsakė: „Ir aš jus paklausiu klausimą. Man pasakykite: ⁴ Jono krikštas—ar jis buvo iš dangaus,

ar iš žmonių?“ ⁵ Jie svarstė tarp savęs, sakdami: „Jei pasakysime: 'Iš dangaus', jis sakys: 'Kodėl netikėjote juo?'“ ⁶ O jei pasakysime: 'Iš žmonių', visa tauta mus užmuš akmenimis, nes ji yra įsitikinusi, kad Jonas esąs pranašas“. ⁷ Ir jie atsakė nežiną, iš kur. ⁸ Tada Jėzus jiems tarė: „Nė aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie vynuogyną ir jo nuomininkus

(Mt 21, 33–46; Mk 12, 1–12)

⁹ Paskui jis pradėjo sakyti žmonėms šitą palyginimą: „Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, jį išnuomojo vynuogininkams ir iškeliavo svetur ilgokam laikui. ¹⁰ Metui atėjus, jis nusiuntė pas vynuogininkus vergą, kad jam duotų vynuogyno vaisių dalį. Bet vynuogininkai jį primušė ir tuščiom paleido. ¹¹ Jis vėl pasiuntė kitą vergą, bet jie ir tą primušė, begėdiškai pasielgė su juo ir tuščiom paleido. ¹² Jis dar pasiuntė trečią, bet jie ir tą sužeidė išmetė. ¹³ Tada vynuogyno savininkas tarė: 'Kas man daryti? Siųsiu savo mylimąjį sūnų. Gal jie parodys jam pagarbą'. ¹⁴ Bet, jį pamatę, vynuogininkai tarėsi vienas su kitu: 'Šitas yra įpėdinis. Užmuškime jį, kad mums tektų palikimas!' ¹⁵ Ir, išmetę jį iš vynuogyno, užmušė. Ką tad vynuogyno savininkas jiems darys? ¹⁶ Jis ateis, išžudys tuos vynuogininkus ir atiduos vynuogyną kitiems“. Tai išgirdę, jie tarė: „Gink, Dieve!“ ¹⁷ Bet jis, pažvelgęs į juos, tarė: „Tai ką reiškia šitas Rašto posakis:

„Tas akmuo, kurį atmetė
statytojai,
tapo kietiniu akmeniu?“

¹⁸ Kiekvienas, kuris kris ant to akmens, sudužs, o ant ko jis kris, tą sudaužys“.

9 Jez 5, 1 17 Ps 118, 22

Ar mokėti mokesčius ciesoriui?

(Mt 22, 15–22; Mk 12, 13–17)

¹⁹ Rašto žinovai ir vyriausieji kunigai tą pačią valandą norėjo jį suimti, tačiau pabijojo žmonių, nes suprato, kad jis jiems taikė šitą palyginimą. ²⁰ Tad jie įdėmiai [jį] stebėjo ir atsiuntė šnipų, kurie dėjosi esą teisūs, kad jį taip

sugautų kalboje, jog galėtų jį perduoti valdytojo teisiamaiai ir valdomajai galiai. ²¹ Jie paklausė jį: „Mokytojau, mes žinome, kad teisingai kalbi bei mokai ir nepasirodai šališkas, bet tikrai mokai Dievo kelio¹. ²² ar mums leistina mokėti mokesčius ciesoriui, ar ne?“ ²³ Nuvokdamas jų sukybę, jis jiems tarė: ²⁴ „Parodykite man denarą! Kieno jis turi atvaizdą ir įrašą?“ Jie tarė: „Ciesoriaus“. ²⁵ Jis jiems tarė: „Taigi atiduokite ciesoriui, kas ciesoriaus, o Dievui—kas Dievo“. ²⁶ Jie neįstengė jo sugauti ką sakant minios akivaizdoje ir, nusistebėję jo atsakymu, nutilo.

Klausimas apie mirusiųjų prisikėlimą

(Mt 22, 23–33; Mk 12, 18–27)

²⁷ Priėję kai kurie sadukiejai, kurie tvirtina, kad nesą prisikėlimo, jį paklausė: ²⁸ „Mokytojau, Mozė mums parašė: „Jei numirs kieno nors vedęs brolis, ir jei jis bus bevaikis, tai jo brolis turi vesti našlę ir prikelti palikuonių savo broliui“. ²⁹ Gi buvo septyni broliai. Pirmasis, vedęs žmoną, numirė bevaikis. ³⁰ Antrasis ³¹ ir trečiasis ją vedė, taip pat ir visi kiti iš septynių²; jie mirė, nepalikę vaikų. ³² Pagaliau numirė ir ta moteris. ³³ Taigi ta moteris prisikėlime—kurio iš jų žmona ji bus, kadangi septyni buvo ją vedę?“ ³⁴ Jėzus jiems tarė: „Šito pasaulio vaikai veda ir teka, ³⁵ o tie, kurie bus pripažinti vertais gauti dalį aname pasaulyje³ ir prisikėlime iš numirusių, nei ves, nei tekės. ³⁶ Jie juk ir mirti nebegali, nes prilygsta angelams. Kadangi jie yra prisikėlimo vaikai, jie yra Dievo vaikai. ³⁷ O kad mirusieji prikeliami, nurodė ir Mozė pasakojime apie krūmą, kai jis kalba apie Viešpatį kaip Abraomo Dievą, Izaoko Dievą ir Jokūbo Dievą. ³⁸ Dievas nėra mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas, nes visi jam gyvi“. ³⁹ Atsiliepdami kai kurie Rašto žinovai tarė: „Mokytojau, gerai pasakei“. ⁴⁰ Nes jie nebedrįso jį ko nors klausti.

27 Apd 23, 8 28 Dt 25, 5 37 Iš 3, 6

Klausimas apie Dovydo sūnų

(Mt 22, 41–46; Mk 12, 35–37)

⁴¹ Jis jiems tarė: „Kaip galima tvirtinti, kad Mesijas⁴ esąs Dovydo sūnus? ⁴² Juk pats Dovydas Psalmių knygoje sako:

„Viešpats tarė mano Viešpačiui:

Sėskis mano dešinėje,

⁴³ kol padėsiu tavo priešus kaip suolelį tavo kojoms“.

⁴⁴ Taigi Dovydas jį vadina Viešpačiu; tai kaip jis gali būti jo sūnus?“

42–43 Ps 110, 1

Saugokitės Rašto žinovų

(Mt 23, 1–36; Mk 12, 38–40; Lk 11, 37–54)

⁴⁵ Visiems žmonėms girdint, jis tarė mokiniams: ⁴⁶ „Saugokitės Rašto žinovų, kurie noriai vaikščioja ilgais drabužiais ir mėgsta sveikinimus turgavietėse, pirmąsias kėdes sinagogose ir garbės vietas pokyliuose, ⁴⁷ kurie praryja našlių namus ir dėl akių kalba ilgas maldas. Šitie susilauks griežtesnio pasmerkimo“.

Našlės auka

(Mk 12, 41–44)

²¹ Pažvelgęs aukštyn, jis pamatė turtuolius metant savo dovanas į iždinę⁵. ² Jis pamatė vieną vargingą našlę ten įmetant du varinukus ³ ir tarė: „Iš tiesų jums sakau: šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, ⁴ nes šitie visi metė į dovanų skrynias⁶ iš savo pertekliaus, o ši iš savo nepritekliaus įmetė visą pragyvenimą, kurį turėjo“.

Apie šventyklos sunaikinimą

(Mt 24, 1–2; Mk 13, 1–2)

⁵ Kai kuriems kalbant apie šventyklą, kad ji papuošta gražiais akmenimis ir [Dievui] pašvęstomis dovanomis, jis tarė: ⁶ „Tai, ką matote—ateis dienos, kai nebus paliktas akmuo ant akmens, kuris nebus nuverstas“.

Ženklaai ir persekiojimai

(Mt 24, 3–14; Mk 13, 3–13)

1 T.y. tokio gyvenimo būdo, kokio Dievas reikalauja iš žmonių

2 Lit. septyni

3 Lit. amžiuje

4 Arba: Kristus

5 T.y. į trimito pavidalo aukų talpintuvus, pastatytus šventovės kambaryje, kurį vadino „iždinė“

6 Lit. dovanas

7 Jie paklausė ji: „Mokytojai, kada gi tai bus? Ir koks bus ženklas, kada tai turės įvykti?“⁸ Jis tarė: „Žiūrėkite, kad nebūtumėte suklaidinti! Nes daugelis ateis mano vardu, sakdami: 'Tai aš' ir 'Laikas priartėjo'. Neikite paskui juos! 9 O kai išgirsite apie karus ir sukilimus, nenusigąskite! Nes tai turi įvykti pirma, bet ne tuoj ateis galas.“¹⁰ Tada jis jiems sakė: „Tauta kelsis prieš tautą ir karalystė prieš karalystę.“¹¹ Bus smarkių žemės drebėjimų ir vietomis badų bei marų. Bus baisių reginių ir didelių ženklų iš dangaus.

¹² Bet pirma visų tų įvykių žmonės jus suims ir persekios, perduodami sinagogoms ir kalėjimams; jūs būsite vedami pas karalius ir valdytojus dėl mano vardo.¹³ Tai duos jums proga liudyti.¹⁴ Taigi išdėkite iš širdis nesiruošti iš anksto, kaip apsiginti,¹⁵ nes aš duosiu jums iškaltą ir išmintį, kuriai negalės atsispirti ar prieštarauti nė vienas jūsų priešininkas.¹⁶ Jūs būsite išduodami net gimdytojų, brolių, giminių ir draugų, ir nužudys kai kuriuos iš jūsų.¹⁷ Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo.¹⁸ Tačiau nė plaukas jums nuo galvos neprapuls!¹⁹ Savo ištverme laimėsite¹ savo gyvybes.

14–15 Lk 12, 11–12

Jeruzalės nusiaubimas

(Mt 24, 15–21; Mk 13, 14–19)

²⁰ Kai pamatysite Jeruzalę kariuomenių apgulama, tada žinokite, kad yra priartėjęs jos nusiaubimas.²¹ Tada tie, kurie bus Judėjoje, tebėga į kalnus, kurie mieste²—teišėina, o kurie laukuose—teneįeina į jį³,²² nes šitos yra „atkeršijimo“⁴ dienos, kad išsipildytų visa, kas parašyta.²³ Vargas nėsčioms ir žindančioms tomis dienomis! Nes didelė nelaimė ištiks šalį ir rūstybė tautą.²⁴ Jie kris nuo kalavijo ašmenų ir bus vedami nelaisvėn į visas tautas, ir

Jeruzalė bus pagonių mindoma, kol išsipildys pagonių laikai⁵.

22 Hs 9, 7

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mt 24, 29–31; Mk 13, 24–27)

²⁵ Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, o žemėje—sielventas tautų, nežinančių kur dėtis, jūrai užiant ir banguojant,²⁶ kai žmonės alps bijodamiesi ir lauškodami to, kas ateis pasauliui, nes dangaus galybės bus sukrėstos.²⁷ Tada jie išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didele galybe ir šlove.²⁸ Tiems dalykams pradėdant įvykti, atsitieskite ir pakelkite savo galvas, nes artėja jūsų atpirkimas“.

25 Jez 13, 10; Ezek 32, 7; Joel 2, 31; Apr 6, 12–13
27 Dan 7, 13; Apr 1, 7

Figmedžio palyginimas

(Mt 24, 32–35; Mk 13, 28–31)

²⁹ Ir jis jiems pasakė palyginimą: „Pažvelkite į figmedį ir į visus medžius!³⁰ Kai jie jau išsprogę, jūs žiūrėdami savaime žinote, kad jau arti vasara.³¹ Taip ir jūs, kai matysite tai vykstant, žinokite, kad arti Dievo karalystė.“³² Iš tiesų jums sakau: šita karta nepraeis, kol viskas įvyks.³³ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Paraginimas budėti

³⁴ Saugokitės, kad kartais jūsų širdys nebūtų apsinkintos pagiriomis, girtumu ir gyvenimo rūpesčiais ir kad ta diena staiga neužkluptų jūsų³⁵ kaip žabangai, nes³⁶ ji ūmai užeis ant visų, gyvenančių visos žemės paviršiuje.³⁶ Visuomet budėkite melsdamiesi, kad pajėgtumėte išvengti viso to, kas turi įvykti, ir stotis Žmogaus Sūnaus akivaizdon“.

³⁷ Dieną jis mokydavo šventovėje, o naktį išeidavo ir nakvodavo kalne, vadinamame Alyvų [kalnu].³⁸ Visi žmonės atsikeldavo anksti rytą [ir ateidavo] pas jį jo klausytis šventovėje.

1 Kt. Mss: laimėkite

2 Lit. jos (t.y. Jeruzalės) viduje

3 Lit. ją (t.y. Jeruzalės)

4 Arba: nubaudimo

5 T.y. kol pasibaigs pagonių viešpatavimui nustatytas laikas

6 Kt. Mss: nes kaip žabangai

37 Lk 19, 47

JĖZAUS KANČIA IR PRISIKĖLIMAS
(22, 1–24, 53)**Samokslas nužudyti Jėzų**

(Mt 26, 1–5, 14–16; Mk 14, 1–2, 10–11; Jn 11, 45–53)

22 Artinosi Neraugintos duonos šventė, vadinama Velykomis.
 2 Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo būdo jam nužudyti, nes bijojo žmonių.

1 Iš 12, 1–27

Judas išduoda Jėzų

3 Šėtonas įėjo į Judą, vadinamą Iskariotų, kuris buvo iš Dvylikos skaičiaus.
 4 Nuėjęs jis aptarė su vyriausiais kunigais ir šventyklos sargybos viršininkais, kaip galėtų jiems išduoti jį.
 5 Jie apsidžiaugė ir sutarė jam duoti pinigų.
 6 Jis sutiko ir ieškojo patogios progos jį išduoti jiems nuošaliai nuo minios.

Velykų vakariinės paruošimas

(Mt 26, 17–25; Mk 14, 12–21; Jn 13, 21–30)

7 Atėjo Neraugintos duonos diena, kai turėjo pjauti Velykų [avinėlių].
 8 Jėzus¹ pasiuntė Petrą ir Joną, sakydamas: „Nuėję mums paruoškite Velykų vakarienę, kad galėtume valgyti“.
 9 Jie jam tarė: „Kur nori, kad paruoštume?“
 10 Jis tarė: „Kai tik būsite įję į miestą, jus pasitiks žmogus, nešinas ašočių vandens. Eikite paskui jį į namus, į kuriuos jis įeis, ir sakykite namų šeimininkui: „Mokytojas tau sako: Kur yra svetainė, kurioje su savo mokiniais galėčiau valgyti Velykų vakarienę?“
 12 Ir jis jums parodys didelį aukštutinį kambarį, išklotą kilimais. Ten paruoškite“.
 13 Nuėję jie rado, kaip jis buvo jiems pasakęs, ir paruošė Velykų vakarienę.

Paskutinė vakarienė

(Mt 26, 26–30; Mk 14, 22–26; 1 Kor 11, 23–25)

14 Kai atėjo valanda, jis atsisėdo prie stalo ir apaštalai su juo.
 15 Ir jis jiems tarė: „Aš geiste geidžiau valgyti šitą Velykų vakarienę su jumis prieš

kentėdamas, 16 nes jums sakau: jos nebevalgysiu, kol ji igaus užbaigta pavidalą Dievo karalystėje“.
 17 Paėmęs taurę, jis padėkojo [Dievui] ir tarė: „Imkite šitą ir dalykitės tarp savęs, 18 nes jums sakau: nuo dabar negersiu vynmedžio vaisiaus, kol ateis Dievo karalystė“.
 19 Paėmęs duoną, jis padėkojo, laužė ir jiems davė, sakydamas: „Tai yra mano kūnas, kuris duodamas už jus. Tai darykite man atsiminti“.
 20 Jis taip pat [paėmė] taurę po vakariinės, sakydamas: „Šita taurė yra naujoji sandora, patvirtinta mano krauju, kuris išliejamas už jus.“
 21 Tačiau štai mano išdavėjo ranka su manim prie stalo.
 22 Nes Žmogaus Sūnus, tiesa, eina savo keliu, kaip nulemta, tačiau vargas tam žmogui, kurio jis išduodamas!“
 23 Tada jie pradėjo klausinėti vienas kitą, kas iš jų galys būti tas, kuris tai padarysias.

20 Jer 31, 31–34 21 Ps 41, 9

Kas yra didžiausias?

24 Kilo tarp jų ir ginčas, kas iš jų turis būti laikomas didžiausiu.
 25 Bet jis jiems tarė: „Tautų karaliai joms viešpatauja ir jų valdovai vadinasi „geradariais““.
 26 Bet jūs nebūkite tokie! Priešingai, didžiausiasis tarp jūsų tegul tampa kaip jauniausiasis, o vadovas—kaip patarnautojas.
 27 Nes katras yra didesnis—kas sėdi prie stalo ar kas patarnauja? Ar ne tas, kuris sėdi prie stalo? Tačiau aš esu tarp jūsų kaip patarnautojas.
 28 O jūs esate tie, kurie pasilikote su manim per mano išmėginimus.
 29 Ir aš jums suteiksiu karališką valdžią, kokią mano Tėvas man suteikė,
 30 kad galėtumėte valgyti ir gerti prie mano stalo mano karalystėje ir sėdėti sostuose, teisdami dvylika Izraelio genčių“.

24 Mt 18, 1; Mk 9, 34; Lk 9, 46 26 Mt 23, 11; Mk 9, 35 25–26 Mt 20, 25–27; 10, 42–44 27 Jn 13, 12–15 30 Mt 19, 28

Jėzus išpranašauja Petro išsigynimą

(Mt 26, 31–35; Mk 14, 27–31; Jn 13, 36–38)

31 „Simonai, Simonai! Štai šėtonas išprašė [leidimą] jus persijoti kaip

kviečius. ³² Bet aš meldžiau už tave, kad tavo tikėjimas nepaliautų. O tu, kartą atsigręžęs, stiprink savo brolius". ³³ Petras¹ jam tarė: „Viešpatie, su tavim esu pasiruošęs eiti ir į kalėjimą, ir į mirtį!" ³⁴ Bet Jėzus² tarė: „Sakau tau, Petrai, šiandien gaidys nepragys, o tu jau tris kartus būsi išsigynęs mane pažįstas".

Piniginė, kelionmaišis ir kalavijas

³⁵ Jis jiems tarė: „Kai jus išsiunčiau be piniginės, kelionmaišio ir kurpių, argi jums ko nors pristigo?" Jie tarė: „Niekas". ³⁶ Jis jiems tarė: „Bet dabar, kas turi piniginę, tepasiima ją, taip pat ir kelionmaišį. O kas neturi, teparduoda savo apsiaustą ir tenusiperka kalaviją. ³⁷ Nes jums sakau: šitas Rašto posakis turi išsipildyti manyje: „Ir jis buvo priskaitytas prie piktadarių"; nes tai, kas [parašyta] apie mane, eina prie galo". ³⁸ Jie tarė: „Viešpatie, štai čia du kalavijai!" Jis jiems tarė: „Gana!"

35 Mt 10, 9–10; Mk 6, 8–9; Lk 9, 3; 10, 4 37 Jez 53, 12

Jėzus meldžiasi Alyvų kalne

(Mt 26, 36–46; Mk 14, 32–42)

³⁹ Išėjęs jis ėjo, kaip buvo praręs, į Alyvų kalną; nusekė paskui jį ir jo mokiniai. ⁴⁰ Atėjęs į vietą, jis jiems tarė: „Melskitės, kad nepatektumėte į pagundą". ⁴¹ Jis pats, pasitraukęs nuo jų maždaug tiek, kiek galima numesti akmenį, ir atsiklaupęs, meldėsi, ⁴² sakydamas: „Tėve, jei nori, atimk šitą taurę nuo manęs; tačiau teįvyksta ne mano, bet tavo valia!" [⁴³ Jam pasirodė iš dangaus angelas, stiprindamas jį. ⁴⁴ Sielvarto apimtas, jis dar karščiau meldėsi, ir jo prakaitas pasidarė kaip kraujo lašai, varvantys ant žemės.] ⁴⁵ Atsistojęs nuo maldos, jis atėjo pas mokinius ir rado juos miegančius iš nuliūdimo. ⁴⁶ Jis jiems tarė: „Ko miegate? Kelkitės ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą".

1 Lit. Jis

2 Lit. jis

3 Arba: išbandyma

4 ~ kt. Mss

5 Arba: išbandyma

Jėzus išduodamas ir suimamas

(Mt 26, 47–56; Mk 14, 43–50; Jn 18, 3–11)

⁴⁷ Jam dar bekalbant, štai būrys ir vadinamasis Judas, vienas iš Dvylikos, ėjo pirma jų ir prisiartinio prie Jėzaus jo pabučiuoti. ⁴⁸ Bet Jėzus jam tarė: „Judai, ar pabučiavimu išduodi Žmogaus Sūnų?" ⁴⁹ Tie, kurie buvo aplink jį, matydami, kas bus, tarė: „Viešpatie, ar mums smogti kalaviju?" ⁵⁰ Vienas iš jų smogė vyriausiojo kunigo vergui ir jam nukirto dešiniąją ausį. ⁵¹ Bet Jėzus atsakė: „Liaukitės! Gana to!" ⁵² Ir, palietęs ausį, jis pagydė jį. ⁵³ Paskui Jėzus tarė prie jo priėjusiems vyriausiesiems kunigams, šventovės sargybos viršininkams ir vyresniesiems: „Kaip prieš plėšiką išėjote su kalavijais ir vėzdais! ⁵⁴ Man kasdien būnant su jumis šventykloje, neištiesėte rankų prieš mane. Bet šita yra jūsų valanda ir tamsos valdžia".

53 Lk 19, 47; 21, 37

Petras išsigina Jėzaus

(Mt 26, 57–68; Mk 14, 53–71; Jn 18, 12–18, 25–27)

⁵⁴ Jį suėmė, jie nusivedė ir įvedė į vyriausiojo kunigo namus. Petras sekė iš tolo. ⁵⁵ Jiems susikūrus ugnį kiemo viduryje ir susėdus, Petras atsisėdo tarp jų. ⁵⁶ Viena tarnaitė, pamačiusi jį sėdint prie šviesos ir išžiūrėjusi į jį, tarė: „Ir šitas buvo su juo!" ⁵⁷ Bet jis išsigynė, sakydamas: „Moterie, jo nepažįstu!" ⁵⁸ Truputį vėliau kitas, jį pamatęs, tarė: „Ir tu esi vienas iš jų!" Bet Petras tarė: „Žmogau, nesu!" ⁵⁹ Bemaž vienai valandai praslinkus, dar kitas patvirtino, sakydamas: „Tikrai ir šitas buvo su juo, nes ir jis juk yra galilėjietis". ⁶⁰ Bet Petras tarė: „Žmogau, nežinau, ką sakai!" Ir tuojau, dar jam bekalbant, pragydo gaidys. ⁶¹ Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą, ir Petras atsiminė

6 Arba: Leiskite net tai! (T.y. leiskite jiems net mane suimti)

7 T.y. laikas, kai tamsa valdo

Viešpaties žodį, kaip jis buvo jam pasakęs: „Dar gaidžiui šiandien nepragydus, tris kartus manęs išsiginsi“. 62 Išėjęs laukan, jis graudžiai verkė.

Jėzus išjuokiamas ir mušamas

(Mt 26, 67–68; Mk 14, 65)

63 Tie vyrai, kurie laikė jį suėmę, tyčiojosi iš jo, jį mušdami. 64 Užrišę jam akis, jie klausinėjo: „Pranašauk, kas yra tas, kuris tau sudavė?“ 65 Ir daug ką kita piktžodžiaudami jie kalbėjo prieš jį.

Jėzus prieš sindrioną

(Mt 26, 59–66; Mk 14, 55–64; Jn 18, 19–24)

66 Kai išaušo diena, susirinko tautos vyresnybė, vyriausieji kunigai bei Rašto žinovai, ir jį atvedsino į savo sindrioną¹. 67 Jie sakė: „Jei tu esi Mesijas², pasakyk mums!“ Jis jiems tarė: „Jei jums pasakysiu, netikėsite, 68 o jei paklausiu, neatsakysite. 69 Tačiau nuo dabar Žmogaus Sūnus sėdės Dievo galybės dešinėje“. 70 Tada jie visi klausė: „Tai tu esi Dievo Sūnus?“ Jis jiems tarė: „Jūs sakote, kad aš esu“. 71 Jie tarė: „Kam dar mums bereikia liudijimo? Mes juk patys girdėjome iš jo paties burnos!“

Jėzų nuveda pas Pilotą

(Mt 27, 1–2, 11–14; Mk 15, 1–5; Jn 18, 28–38)

23 Tada atsistojo visas jų susirinkimas ir jį nuvedė pas Pilotą. 2 Ir jie pradėjo jį kaltinti, sakydami: „Šitą radome klaidinantį mūsų tautą, draudžiantį mokėti mokesčius ciesoriui ir tvirtinantį, kad jis esąs Mesijas, karalius“. 3 Pilotas jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“ Jis jam atsakė: „Tu tai sakai!“ 4 Tada Pilotas tarė vyriausiesiems kunigams ir minioms: „Nerandu jokios kaltės šitame žmoguje“. 5 Bet jie dar atkakliau tvirtino: „Jis kursto tautą, mokydamas po visą Judėją; jis pradėjo Galilėjoje [ir jau atkilo] iki čia“.

Pilotas siunčia Jėzų pas Herodą

6 Tai išgirdęs, Pilotas paklausė, ar tas žmogus esąs galilėjietis.

7 Sužinojęs, kad jis priklauso Herodo valdžios sričiai, jis nusiuntė jį pas Herodą, kuris ir pats tomis dienomis buvo Jeruzalėje. 8 Pamatęs Jėzų, Herodas labai apsidžiaugė. Mat jis jau ilgą laiką norėjo jį pamatyti, nes buvo girdėjęs apie jį ir tikėjosi išvysias koki nors jo daromą ženklą. 9 Jis klausė jį daug klausimų, bet Jėzus³ jam nieko neatsakė, 10 nors vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai [ten] stovėjo, smarkiai jį kaltindami. 11 Herodas [irgi] su savo kareiviais, jį paniekinęs ir iš jo pasityčiojęs, jį apvilkdino šviesiu drabužiu ir nusiuntė [atgal] Pilotui. 12 Tą pačią dieną Herodas ir Pilotas susidraugavo. Mat anksčiau juodu gyveno nesantaikoje vienas su kitu.

Pilotas pareiškia Jėzų esant nekaltą

(Mt 27, 15–26; Mk 15, 6–15; Jn 18, 39–19, 16)

13 Pilotas, sušaukęs vyriausiuosius kunigus, vadovus ir žmones, 14 jiems tarė: „Jūs atvedėte pas mane šitą žmogų, esą, jis kurstas tautą maištui. Štai aš, jūsų akivaizdoje jį išklausinėjęs, neradau šitame žmoguje jokio pagrindo tam, kuod jį kaltinate. 15 Dar daugiau: nė Herodas [nerado], nes jis pasiuntė jį atgal pas mus. Ir štai jo nieko nepadaryta, kas būtų verta mirties. 16 Taigi nuplakdinęs jį paleisiu“.⁴

Pilotas nusileidžia miniai: paleidžia Barabą, o Jėzų nuteisia mirti

18 Bet jie visi kartu ėmė šaukti: „Šalin šitą! Paleisk mums Barabą!“ 19 (Šis dėl kažkokio mieste įvykusio maišto ir žmogžudystės buvo įmestas į kalėjimą.) 20 Norėdamas paleisti Jėzų, Pilotas vėl kreipėsi į juos. 21 Bet jie šaukė: „Nukryžiuok, nukryžiuok jį!“ 22 Jis trečią kartą jiems tarė: „Ką gi bloga šitas padarė? Neradau jame jokio pagrindo mirties bausmei. Taigi nuplakdinęs jį paleisiu“. 23 Bet jie nesiliovė garsiais šauksmais reikalavę, kad jis būtų nukryžiuotas, ir jų šauksmas vis ėjo smarkyn. 24 Tada Pilotas nusprendė įvykdyti jų reikalavimą.

3 Lit. jis

4 Čia arba po 19 skn. kt. Mss + Jis turėjo per šventę paleisti jiems vieną.

1 Arba: sanhedriną (t.y. vyriausiąjį teisumą)

2 Arba: Kristus

25 Jis paleido už maištą ir žmogžudystę įkalintą, kurio jie reikalavo, o Jėzų atidavė jų valiai.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Mk 15, 21–32; Jn 19, 17–27)

26 Kai jie vedė jį šalin, jie nutvėrė vieną Simoną, kirėnietį, pareinantį iš lauko, ir užėjo jam kryžių, kad jį neštų paskui Jėzų. 27 Sekė paskui jį didelė daugybė žmonių ir moterų, kurios apdejavo ir apraudojo jį. 28 Atsigrežęs į jas, Jėzus tarė: „Jeruzalės dukterys, neverkite manęs! Verčiau verkite savęs ir savo vaikų! 29 Nes štai ateina dienos, kai sakys: „Palaimintos nevaisingosios ir iščios, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė! 30 Tada pradės sakyti kalnams: „Griūkite ant mūsų!“ ir kalvoms: „Apdenkite mus!“ 31 Nes jei žaliai medžiui tai daro, tai kas sausam atsitiks?“

32 Buvo vedami žudyti su juo ir kiti du [vyrai], piktadariai.

33 Ir kai jie atėjo į vietą, vadinamą Kaukole, ten nukryžiuavo jį ir piktadarius—vieną iš dešinės, o kitą iš kairės. 34 Jėzus tarė: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą“⁴¹. Pasidalydami jo drabužius, jie metė burtą.

35 Žmonės stovėjo žiūrėdami. Šaipėsi ir vadovai, sakydami: „Kitus jis gelbėjo, tegu save gelbi, jei jis yra Dievo Mesijas², Išrinktasis!“ 36 Iš jo tyčiojosi ir kareiviai, prieidami, paduodami jam rūgštaus vyno 37 ir sakydami: „Jei tu esi žydų karalius, gelbėk save!“ 38 Viršuj jo buvo ir užrašas: „Šitas—žydų karalius“.

39 Vienas iš kybančių piktadarių jam piktžodžiavo: „Argi tu nesi Mesijas³? Išgelbėk save ir mus!“ 40 O kitas, jį drausdamas, atsiliepė: „Ar tu net nesibijai Dievo, nors esi taip pat pasmerktas? 41 Mes, žinoma, [pasmerkti] teisingai, nes gauname tai, ko mūsų darbai verti, bet šitas nieko nepadoraus nepadarė“. 42 Jis toliau sakė: „Jėzau, atsimink mane, kai ateisi į

savo karalystę“⁴⁴. 43 Jėzus⁵ jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: šiandien būsi su manim rojuje“.

30 Hoš 10,8; Apr 6,16 34 Ps 22,18

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Mk 15, 33–41; Jn 19, 28–30)

44 Jau buvo apie šeštą valandą⁶, ir tamsa apgaubė visą šalį iki devintos valandos, 45 nes saulė buvo aptemusi. Šventyklos uždanga perplyšo pusiau. 46 Tada Jėzus garsiai sušuko: „Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią!“ Tai pasakęs, jis išleido savo dvasią. 47 O šimtininkas, pamatęs, kas įvyko, garbino Dievą, sakydamas: „Tikrai šitas žmogus buvo teisus!“

48 Visos minios, kurios buvo susijęsios pasižiūrėti šito reginio, pamačiusios, kas įvyko, grįžo namo mušdamosi į krūtinę. 49 O visi jo pažįstami ir moterys, kurios buvo jį atlydėjusios iš Galilėjos, atokiai stovėjo ir tai matė.

45 Iš 26, 31–33 46 Ps 31, 5 49 Lk 8, 2–3

Jėzaus laidotuvės

(Mt 27, 57–61; Mk 15, 42–47; Jn 19, 38–42)

50 Štai vienas vyras, vardu Juozapas, tarybos narys, geras ir teisus vyras—51 jis nebuvo pritaręs jų sumanymui ir veiksmui,—kilęs iš žydų miesto Arimatejos, laukiantis⁷ Dievo karalystės,—52 šis, nuėjęs pas Pilotą, paprašė Jėzaus kūno. 53 Nuėmęs jis tą įvyniojo į drobulę ir jį⁸ paguldė uoloje iškalta kape, kuriame dar niekas nebuvo buvęs paguldytas. 54 Buvo Pasiruošimo diena, ir šabata buvo beprasidedanti. 55 Moterys, kurios buvo kartu su juo atėjusios iš Galilėjos, nusekė iš paskos, pasižiūrėjo į kapą ir kaip buvo paguldytas jo kūnas. 56 Sugrįžusios jos paruošė kvepalų ir tepalų.

4 Kt. Mss: su savo karališka valdžia

5 Lit. Jis

6 T.y. mūsų laiku vidudienį

7 Lit. kuris laukė

8 T.y. Jėzų

1 ~ kt. Mss

2 Arba: Kristus

3 Arba: Kristus

Šabatos dieną, klausydamos įsakymo, jos išsėjos.

56 Iš 20, 10; Dt 5, 14

PRISIKĖLIMO PASAKOJIMAS (24, 1–53)

Moterys ir Petras randa tuščią kapą

(Mt 28, 1–10; Mk 16, 1–8; Jn 20, 1–10)

24 O pirmąją savaitės dieną, aušrai vos pradėdant brėkšti, jos atėjo prie kapo, nešinos kvepalais, kuriuos buvo paruošusios. ² Jos rado akmenį atristą nuo kapo, ³ bet įėjusios nerado Viešpaties Jėzaus kūno. ⁴ Joms nesusivokiant apie tai, štai du vyrai spinduliuojančiais drabužiais atsistojo prie jų. ⁵ Joms nusigandus ir nuleidus žemyn veidus, juodu joms tarė: „Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? ⁶ Jo nėra čia, bet jis yra prikeltas! Atsiminkite, kaip jis, dar būdamas Galilėjoje, jums kalbėjo, ⁷ sakydamas, kad Žmogaus Sūnus turis būti perduotas ir žmonių nusidėjėlių rankas, būti nukryžiuotas ir trečiąją dieną prisikelti“. ⁸ Tada jos atsiminė jo žodžius. ⁹ Sugrįžusios nuo kapo, jos pranešė visa tai Vienuolikai ir visiems kitiems. ¹⁰ Tai buvo Marija Magdaliėtė, Joana, Jokūbo motina Marija ir visos kitos su jomis. Jos tai sakė apaštalams, ¹¹ bet jiems atrodė tie žodžiai lyg nesąmonė, ir jie netikėjo jomis. ¹² Tačiau Petras pakilęs nubėgo prie kapo ir pasilenkęs pamatė vien drobules. Jis parėjo, stebėdamasis tuo, kas buvo įvykę.

6–7 Mt 16, 21; 17, 22–23; 20, 18–19; Mk 8, 31; 9, 31; 10, 33–34; Lk 9, 22; 18, 31–33

Jėzus pasirodo kelyje į Emausą

(Mk 16, 12–13)

¹³ Štai du iš jų tą pačią dieną keliavo į kaimą, vadinamą Emausu, nutolusį nuo Jeruzalės per šešiasdešimt stadijų. ¹⁴ Jie kalbėjosi vienas su kitu apie visus tuos įvykius. ¹⁵ Jiems besikalbant ir tarp savęs besitariant, pats Jėzus prisiartinęs pradėjo keliauti su jais. ¹⁶ Bet jų akys buvo taip sulaikytos, kad jie neatpažino jo. ¹⁷ Jis

jiems tarė: „Kas čia per kalbos, kuriomis eidami pasikeičiate?“ Jie stabtelėjo [ir atrodė] nuliūdę. ¹⁸ Vienas, vardu Kleopas, jam atsakė: „Ar tu esi vienintelis Jeruzalės lankytojas, kuris nepatyrė, kas šiomis dienomis atsitiko joje?“ ¹⁹ Jis paklausė juos: „Kas gi?“ Jie jam tarė: „Tai, kas atsitiko Jėzui Nazarėnui, kuris pasirodė esąs pranašas, galingas veiksmu ir žodžiu Dievo ir visos tautos akyse; ²⁰ kaip mūsų vyriausieji kunigai bei vadovai jį perdavė nuteisti mirtim ir jį nukryžiuavo. ²¹ O mes tikėjomės, kad jis esąs tas, kuris atpirksias Izraelį. Betgi, be viso to, šita yra trečia diena po to, kai tai įvyko. ²² Tačiau dar kelios moterys iš mūsų išnustebino mus: ²³ anksti rytą atėjusios prie kapo ir neradusios jo kūno, jos parėjo ir sakė mačiusios regėjimą angelų, kurie sakę jį esant gyvą. ²⁴ Tada kai kurie iš mūsų nuėjo prie kapo ir rado taip, kaip moterys buvo pasakiusios, bet jo paties nematė“.

²⁵ Jis jiems tarė: „O, neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visa, ką kalbėjo pranašai! ²⁶ Argi Mesijas² neturėjo to iškentėti ir įeiti į savo šlovę?“ ²⁷ Pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų, jis jiems išaiškino, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta.

²⁸ Jie prisiartino prie kaimo, į kurį keliavo, ir jis dėjosi toliau keliaująs. ²⁹ Bet jie privertė jį [pasilikti], sakydami: „Pasilik su mumis, nes pavakarys ir diena jau eina galop“. Tad jis įėjo, kad pasilikėtų su jais.

³⁰ Atsisėdęs su jais prie stalo, jis paėmė duoną, sukalbėjo palaiminimą ir sulaužęs jiems davė. ³¹ Tada buvo atvertos jų akys, ir jie atpažino jį, bet jis pradingo jiems iš akių. ³² Ir jie sakė vienas kitam: „Argi mūsų širdys nedegė mumyse, kai jis mums kalbėjo kelyje, kai jis atvėrė mums Raštus?“

³³ Tą pačią valandą pakilę, jie sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius Vienuolika ir jų draugus, ³⁴ kurie sakė: „Viešpats tikrai prikeltas ir pasirodė

2 Arba: Kristus

3 Lit. pasidarė jiems nematomas

Simonui!“ 35 Tada jie¹ papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje ir kaip jis buvo jų atpažintas, kai jis laužė duoną.

Jėzus pasirodo mokiniams Jeruzalėje

(Mt 28, 16–20; Mk 16, 14–18; Jn 20, 19–23; Apd 1, 6–8)

36 Jiems tai bekalbant, jis pats atsistojo jų viduryje ir jiems tarė: „Ramybė jums!“ 37 Krūptelėję ir išsigandę, jie tarėsi matą dvasią. 38 Bet jis jiems tarė: „Ko esate sumišę ir kodėl abejonės kyla jūsų širdyse?“

39 Pažiūrėkite į mano rankas ir kojas, [ir pamatysite,] kad tai aš pats. Palieskite mane ir pažiūrėkite: dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip matote mane turint“. 40 Tai pasakęs, jis jiems parodė rankas ir kojas. 41 Jiems dar netikint iš džiaugsmo ir besistebint, jis jiems tarė: „Ar turite čia ko valgyti?“ 42 Jie padavė jam gabalą keptos žuvies, 43 ir paėmęs jis valgė jų akivaizdoje.

44 Jis jiems tarė: „Šitie yra mano žodžiai, kuriuos jums kalbėjau, dar būdamas su jumis: „Turi išsipildyti visa, kas apie mane parašyta Mozės Įstatyme,

Pranašuose ir Psalmėse““. 45 Tada jis atvėrė jiems protą Raštams suprasti 46 ir jiems tarė: „Šitaip parašyta: Mesijas² turi kentėti ir trečiąją dieną keltis iš numirusių, 47 ir atgaila nuodėmėms atleisti turi būti skelbiama jo vardu visoms tautoms, pradedant nuo Jeruzalės. 48 Jūs esate tų dalykų liudytojai. 49 Ir štai aš jums atsiųsiu, kas mano Tėvo pažadėta, o jūs pasilikite mieste, kol būsite aprengti jėga iš aukštybių“.

49 Apd 1, 4

Jėzus užžengia į dangų

(Mk 16, 19–20; Apd 1, 9–11)

50 Jis išsivedė juos ligi Betanijos ir, pakėlęs rankas, palaimino juos. 51 Juos laimindamas, jis atsiskyrė nuo jų ir kilo³ į dangų. 52 Jį kniūpsčiom pagarbina, su dideliu džiaugsmu jie sugrįžo į Jeruzalę. 53 Jie nuolat būdavo šventovėje, garbindami Dievą.

50–51 Apd 1, 9–11

1 T.y. mokiniai, sugrįžę iš Emauso

2 Arba: Kristus

3 Lit. buvo nešamas aukštyn

EVANGELIJA PAGAL

JONA

Žodis tapo kūnu

1 Pradžioje buvo Žodis;
Žodis buvo pas Dievą,
ir Žodis buvo Dievas.
2 Jis buvo pradžioje pas Dievą.
3 Visa per jį atsirado,
ir be jo neatsirado nieko, kas
yra atsiradę.
4 Jame buvo gyvybė,
ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa.
5 Šviesa šviečia tamsoje,
bet tamsa jos nesuvokė¹.
6 Pasirodė Dievo siųstas žmogus,
vardu Jonas. 7 Jis atėjo liudyti, šviesos
paliudyti, kad visi įtikėtų per jį. 8 Jis
pats nebuvo šviesa, bet [atėjo] šviesos
paliudyti. 9 Tikroji šviesa, kuri
apšviečia kiekvieną žmogų, buvo
beateinanti į pasaulį².

10 Jis buvo pasaulyje,
ir pasaulis per jį atsirado,
tačiau pasaulis jo nepažino.
11 Jis atėjo į savo nuosavybę,
o savieji jo nepriėmė.
12 Bet visiems, kurie jį priėmė,
jis davė galia tapti Dievo
vaisiais—
tiems, kurie tiki jo varda, 13 kurie yra
gimę ne iš kraujo, ir ne kūno noru, ir ne
vyro noru, bet iš Dievo.

14 Žodis tapo kūnu
ir apsigyveno³ tarp mūsų,
ir mes išvydome jo šlovę—
šlovę kaip vienintelio Tėvo
Sūnaus,
pilno malonės ir tiesos.
15 (Jonas liudijo apie jį ir šaukė,
sakydamas: „Šitas buvo tas, apie kurį
sakiau: „Tas, kuris ateina po manęs, yra

viršesnis už mane, nes jis buvo anksčiau
už mane“.) 16 Nes iš jo pilnybės mes
visi esame gavę malonę po malonės; 17
nes įstatymas buvo duotas per Mozę,
malonė ir tiesa atėjo per Jėzų Kristų. 18
Dievo niekas niekad nėra matęs.
Vienintelis [Sūnus], Dievas⁴, kuris yra
Tėvo prieglobstyje, tas [jį⁵] apreiškė.

6 Mt 3, 1; Mk 1, 4; Lk 3, 1–2

Jono Krikštytojo liudijimas

(Mt 3, 1–12; Mk 1, 2–8; Lk 3, 15–17)

19 Šitas yra Jono liudijimas, kai
žydai nusiuntė pas jį iš Jeruzalės kunigų
ir levių jo paklausti: „Kas tu esi?“ 20
Jis išpažino ir neužsigynė; jis išpažino:
„Aš nesu Mesijas“⁶. 21 Ir jie klausė jį:
„Tai kas tu? Ar esi Elisas?“ Jis tarė:
„Nesu“.—„Ar tu esi pranašas?“ Ir jis
atsakė: „Ne!“ 22 Tada jie jam tarė:
„Kas esi?—kad galėtume duoti atsakymą
tiems, kurie mus siuntė. Ką sakai apie
save?“ 23 Jis tarė: „Aš esu

dykumoje šaukiančiojo balsas:
„Darykite tiesų Viešpaties
kelia!“—

kaip yra pasakęs pranašas Jezajas“.

24 Jie buvo atsiųsti⁷ iš fariziejų.
25 Jie klausinėjo jį ir jam tarė: „Tai kam
krikštiji, jei tu nesi Mesijas⁸, nei Elisas,
nei pranašas?“ 26 Jonas jiems atsakė⁹:
„Aš krikštiju vandeniu. Tarp jūsų stovi
tas, kurio jūs nepažįstate, 27 kuris ateina
po manęs, kurio korpės dirželio aš nesu
vertas atrišti“. 28 Tai įvyko Betanijoje,
anapus Jordano, kur Jonas krikštijo.

21 Mal 4, 5; Dt 18, 15.18 23 Jez 40, 3

Dievo Avinėlis

29 Kitą dieną jis pamatė Jėzų
ateinant pas jį ir tarė: „Štai Dievo
Avinėlis, kuris atima pasaulio nuodėmę!
30 Šitas yra tas, apie kurį aš sakiau: „Po
manęs ateina vyras, kuris yra viršesnis
už mane, nes jis buvo anksčiau už mane“.

1 Arba: nenugalėjo

2 Būtent Jono Krikštytojo veiklos metu. Arba:
[Ta] buvo tikroji šviesa, kuri apšviečia
kiekvieną žmogų, ateinantį į pasaulį.

3 Lit. pasistatė palapinę

4 Kt. Mss: Vienintelis Sūnus

5 T.y. Tėva

6 Arba: Kristus

7 Kt. Mss: Atsiųstieji buvo

8 Arba: Kristus

9 Gr. + tardamas

31 Ir aš pats jo nepažinau, bet tam, kad jis būtų apreikštas Izraeliui, aš atėjau krikštydamas vandeniu“. 32 Ir Jonas paliudijo, sakdamas: „Aš išvydau Dvasią kaip karvelį¹ nusileidžiant iš dangaus, ir ji pasiliko ant jo. 33 Ir aš pats jo nepažinau, bet tas, kuris mane siuntė krikštyti vandeniu, man pasakė: „Ant ko pamatysi Dvasią nusileidžiant ir pasiliekančią, tas bus, kuris krikštys Šven-tąja Dvasia“. 34 Aš pats esu matęs ir paliudijęs, kad šitas yra Dievo Sūnus“.

Pirmieji mokiniai

35 Kitą dieną vėl stovėjo Jonas ir du jo mokiniai. 36 Pažvelgęs į praeinantį Jėzų, jis tarė: „Štai Dievo Avinėlis!“ 37 Tuodu mokiniai girdėjo jį tai kalbant ir nusekė paskui Jėzų. 38 O Jėzus, atsigręžęs ir pamatęs juos sekancius, jiems tarė: „Ko ieškote?“ Jie jam tarė: „Rabi, —išvertus tai reiškia „Mokytojaui“, —kur esi apsistojęs?“ 39 Jis jiems tarė: „Ateikite ir pamatysite“. Tada jie atėjo ir pamatė, kur jis yra apsistojęs, ir tą dieną pasiliko pas jį. Tai buvo apie dešimtą valandą². 40 Andriejus, Simono Petro brolis, buvo vienas tų dviejų, kurie buvo girdėję, ką Jonas kalbėjo, ir nuėję paskui Jėzų³. 41 Jis pirmiausia susieškojo savo brolių Simoną ir jam tarė: „Radome Mesiją (išvertus tai reiškia „Pateptąjį“⁴)“. 42 Jis jį atvedė pas Jėzų. Giliai pasižiūrėjęs į jį, Jėzus tarė: „Tu esi Simonas, Jono sūnus. Tu būsi vadinamas Kėfu (tai verčiama „Petrus“⁵)“.

Pilypas ir Natanaelio pašaukimas

43 Kitą dieną jis norėjo išvykti į Galilėją. Jis rado Pilypą, ir Jėzus jam tarė: „Sek paskui mane!“ 44 O Pilypas buvo iš Betsaidos, iš Andriejaus ir Petro miesto. 45 Pilypas susieškojo Natanaelį ir jam tarė: „Radome tą, apie kurį Mozė rašė įstatyme ir pranašai—Jėzų, Juozapo sūnų, iš Nazareto“. 46 O Natanaelis jį

paklausė: „Ar iš Nazareto gali būti kas gera?“ Pilypas jam tarė: „Ateik ir pasižiūrėk!“ 47 Jėzus, išvydęs Natanaelį ateinant pas jį, pasakė apie jį: „Štai tikras izraelis, kuriame nėra vyliaus!“ 48 Natanaelis jį paklausė: „Iš kur mane pažįsti?“ Jėzus jam atsakė: „Prieš Pilypui pašaukiant tave, kai buvai po figmedžiu, mačiau tave“. 49 Natanaelis jam atsakė: „Rabi, tu esi Dievo Sūnus, tu esi Izraelio Karalius!“ 50 Jėzus jam atsakė: „Ar tiki todėl, kad tau pasakiau, jog tave mačiau po figmedžių? Pamatysi dalykų, didesnių už tai“. 51 Ir jis jam tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jūs matysite dangų atvirą ir Dievo angelus, pakylančius ir nusileidžiančius ant Žmogaus Sūnaus“.

51 Pr 28, 12

Vestuvės Kanoje

2 Trečiąją dieną įvyko vestuvės Galilėjos Kanoje, ir ten buvo Jėzaus motina. 2 Taip pat ir Jėzus su savo mokiniais buvo pakviestas į vestuves. 3 Pritrūkus vyno, Jėzaus motina prabilo į jį: „Jie nebeturi vyno“. 4 O Jėzus jam tarė: „Moterie, ką tas tavo rūpestis turi darbo su manim? Mano valanda dar nėra atėjusi“. 5 Jo motina tarė tarnams: „Darykite, ką tik jis jums sakys!“ 6 Ten buvo padėti, laikantis žydų apsiplovimo reikalavimų, šeši akmeniniai indai, kuriuose tilpo po du ar tris saikus⁶. 7 Jėzus jiems tarė: „Pripilkite indus vandens!“ Ir jie sklidinai juos pripylė. 8 Jis jiems tarė: „Dabar pasemkite ir nuneškite vyriausiajam padavėjui“. Ir jie nunešė. 9 O kai padavėjas paragavo vynu virtusio vandens ir nežinojo, iš kur jis yra, nors tarnai, kurie buvo pasėmę vandenį, žinojo,—padavėjas pasiūkė jaunikį¹⁰ ir jam tarė: „Kiekvienas žmogus pirma paduoda gerąjį vyną, o kai svečiai jau išigėrė,—prastesnį. Tu esi ligšiol palaikęs gerąjį vyną“. 11 Šita, ženklų pirmąjį⁷, Jėzus padarė Galilėjos

1 T.y. plasnojančio karvelio pavidalu
2 T.y. ketvirtą valandą p.p. mūsų laiku
3 Lit. iš Jono ir nuėję paskui jį
4 Gr. Kristų
5 Lit. Uola

6 1 saikas (gr. metrētēs) – 39 l
7 Lit. pradžia

Kanoje ir [tuo] apreiškė savo garbę, o jo mokiniai įtikėjo juo.

12 Paskui jis nuėjo į Kafarnaumą—jis pats, jo motina, jo broliai ir jo mokiniai, ir ten jie išbuvo keletą dienų.

12 Mt 4, 13

Šventyklos apvalymas

(Mt 21, 12–13; Mk 11, 15–17; Lk 19, 45–46)

13 Žydų Velykos buvo arti, ir Jėzus atėjo aukštyn į Jeruzalę. 14 Šventovėje jis rado jaučių, avių ir karvelių pardavėjų ir susėdusių pinigų keitėjų. 15 Nusivijęs botagą iš virvelių, jis juos visus išvarė iš šventovės, ir avis, ir jaučius, išbarstė pinigmainių monetas ir apvertė [jų] stalus, 16 o karvelių pardavėjams tarė: „Pašalinkite tai iš čia! Nepaverskite mano Tėvo namų prekybos namais!“ 17 Jo mokiniai atsiminė, kad yra parašyta: „Uolumas dėl tavo namų sugrauš mane“. 18 Tada žydai atsiliopė ir jam tarė: „Kokį ženklą gali mums parodyti, kad turi galią tai daryti?“

19 Jėzus jiems atsakė: „Sugriaukite šita šventyklą, ir per tris dienas ją atstatysiu“. 20 Tada žydai tarė: „Keturiiasdešimt šešerius metus buvo statoma šita šventyklą, o tu per tris dienas ją atstatysi?“ 21 Bet jis kalbėjo apie savo kūno šventyklą. 22 Taigi, kai jis buvo prikeltas iš numirusių, jo mokiniai atsiminė jį tai kalbėjus ir įtikėjo Rastu bei žodžiais, kuriuos Jėzus buvo pasakęs.

23 O kai jis per Velykų šventę buvo Jeruzalėje, daugelis, stebėdami jo ženklus, kuriuos jis darė, įtikėjo jo vardu. 24 Bet Jėzus pats į jais nepasitikėjo¹, nes jis pažino juos visus. 25 Ir jam nereikėjo, kad kas paliudytų apie žmogų, nes jis žinojo, kas slypi žmoguje.

13 Is 12, 1–27 17 Ps 69,9 19 Mt 26, 61; 27, 40; Mk 14, 58; 15, 29

Jėzaus pokalbis su Nikodemu

3 Buvo vienas žmogus iš fariziejų, vardu Nikodemas, žydų vyriausiosios tarybos narys. 2 Šitas nakčia atėjo pas jį ir jam tarė: „Rabi, mes žinome, kad tu esi nuo Dievo atėjęs mokytojas, nes

niekas negali daryti tų ženklų, kuriuos tu darai, jei Dievas nebūtų su juo“.

3 Jėzus jam atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: jei kas nėra užgimęs² iš aukšto³, negali matyti Dievo karalystės“.

4 Nikodemas jam tarė: „Kaip gali užgimti žmogus, senas būdamas? Bene jis gali antrą kartą įeiti į savo motinos iščias ir užgimti?“

5 Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: jei kas nėra užgimęs⁴ iš vandens ir Dvasios, negali įeiti į Dievo karalystę. 6 Kas yra gimęs⁵ iš kūno, yra kūnas, ir kas yra gimęs iš Dvasios, yra dvasia. 7 Nesistebėk, kad tau pasakiau: „Jūs turite užgimti“⁶ iš aukšto^{7,8} Vėjas pučia, kur jis nori, ir tu girdi jo ūžimą, bet nežinai, iš kur jis ateina ir kur nueina. Taip yra su kiekvienu, kuris yra gimęs⁸ iš Dvasios“.

9 Nikodemas atsiliepdamas jam tarė: „Kaip tai gali įvykti?“ 10 Jėzus jam atsakė: „Tu esi Izraelio mokytojas ir to nesupranti? 11 Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: mes kalbame, ką žinome, ir liudijame, ką esame matę, bet jūs nepriimate mūsų liudijimo. 12 Jei netikite, kai jums kalbėjau apie žemiškus dalykus, tai kaip tikėsite, jei jums kalbėsiu apie dangiškus dalykus?“

13 Niekas nėra užžengęs į dangų, kaip tik tas, kuris nužengė iš dangaus—Žmogaus Sūnus⁹. 14 Ir kaip Mozė iškėlė gyvatę dykumoje, taip turi būti iškeltas Žmogaus Sūnus, 15 kad kiekvienas, kuris tiki, jame turėtų amžiną gyvenimą.

16 Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo vienintelį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. 17 Nes Dievas nesiuntė Sūnaus į pasaulį pasaulio pasmerkti, bet kad pasaulis būtų išgelbėtas per jį. 18 Kas jį tiki, nepasmerkiamas; o kas netiki, jau yra pasmerktas, nes nėra tikėjęs Dievo

2 Arba: pagimdytas

3 Arba: iš naujo

4 Arba: pagimdytas

5 Arba: pagimdyta

6 Arba: būti pagimdyti

7 Arba: iš naujo

8 Arba: pagimdytas

9 Kkr. Mss + kuris yra dangaus

1 Lit. savęs jiems nepatikėjo

vienintelio Sūnaus vardo. ¹⁹ Ir šitas yra pasmerkimo pagrindas: šviesa yra atėjusi į pasaulį, bet žmonės labiau mylėjo tamsą negu šviesą, nes jų darbai buvo pikti. ²⁰ Nes kiekvienas, kuris daro kas nedora, nekenčia šviesos ir neina į šviesą, kad jo darbai neiškiltų aikštėn. ²¹ Bet kas daro tiesą, eina į šviesą, kad išaiškėtų, jog jo darbai yra nuveikti Dieve.^{1,2}

14 Sk 21, 9

Jėzus ir Jonas Krikštytojas

²² Paskui Jėzus ir jo mokiniai nuėjo į Judėjos šalį; jis ten kurį laiką išbuvo su jais ir krikštijo. ²³ Bet ir Jonas krikštijo Enone, arti Salimo, nes ten buvo daug vandens. Žmonės ateidavo ir būdavo krikštijami, ²⁴ nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą.

²⁵ Kilo ginčas tarp Jono mokinių ir vieno žydo dėl apeiginio apsisvalymo. ²⁶ Jie atėjo pas Joną ir jam tarė: „Rabi, tas, kuris buvo su tavim anapus Jordano—kurį tu esi paliudijęs—štai jis krikštija, ir visi eina pas jį“. ²⁷ Jonas atsakydamas tarė: „Žmogus nieko negali pasiimti, jeigu jam nebūtų duota iš dangaus. ²⁸ Jūs patys man liudijate, kad pasakiau: „Aš nesu Mesijas, bet esu pasiūstas pirm jo“. ²⁹ Kas turi jaunąją, yra jaunikis. Jaunikio draugas, kuris stovi šalia ir jo klausosi, džiaugte džiaugiasi jaunikio balsu. Taigi šitas mano džiaugsmas yra tapęs tobulas. ³⁰ Jis turi didėti, o aš turiu mažėti.“³

24 Mt 14, 3; Mk 6, 17; Lk 3, 19–20 28 Jn 1, 20

Liudijimas To, kuris yra iš dangaus

³¹ Kas ateina iš aukšto, yra visų vyriausias; kas yra iš žemės, priklauso žemei ir kalba apie žemės dalykus⁴. Kas ateina iš dangaus, yra visų vyriausias; ³² jis⁵ liudija tai, ką yra matęs ir girdėjęs, bet niekas nepriima jo liudijimo. ³³ Kas priėmė jo liudijimą,

patvirtino⁶, kad Dievas yra tiesakalbis. ³⁴ Nes tas, kurį Dievas atsiuntė, kalba Dievo žodžius, nes be saiko jis⁷ duoda Dvasią. ³⁵ Tėvas myli Sūnų ir viską yra atidavęs į jo ranką. ³⁶ Kas tiki Sūnų, turi amžiną gyvenimą, o kas neklauso Sūnaus, nematys gyvenimo—tik Dievo rūstybė pasilieka ant jo.

35 Mt 11, 27; Lk 10, 22

Jėzus ir samarietė

⁴ Taigi, kai Jėzus patyrė, kad fariziejai tiesą girdėję, jog jis laimėis ir krikštijąs daugiau mokinių už Joną, — ² nors pats Jėzus nekrikštijo, tik jo mokiniai, — ³ jis paliko Judėją ir nuėjo atgal į Galilėją.

⁴ Bet jis turėjo pereiti per Samariją. ⁵ Tad jis atėjo į Samarijos miestą, vadinamą Sicharu, prie pat sklypo, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui. ⁶ O ten buvo Jokūbo šulinys. Taigi Jėzus, pavargęs iš kelionės, tuojau⁸ atsisėdo prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą⁹.

⁷ Atėjo viena samarietė moteris vandens pasisemti. Jėzus jai tarė: „Duok man gerti“. ⁸ (Mat jo mokiniai buvo nuėję į miestą maisto nusipirkti.) ⁹ Tad samarietė moteris jam tarė: „Kaip tu, būdamas žydas, gali prašyti mane, samarietę moterį, gerti?“ (Mat žydai nebendrauja su samariečiais.) ¹⁰ Jėzus jai atsakė: „Jei žinotum Dievo dovaną ir kas yra tas, kuris tau sako: „Duok man gerti“, tu būtum jį prašiusi ir jis būtų tau davęs gyvojo vandens“. ¹¹ Moteris jam tarė: „Viešpatie, tu neturi kuo pasemti, o šulinys yra gilus. Tai iš kur tu imsi to „gyvojo vandens“? ¹² Argi tu esi didesnis už mūsų protėvį Jokūbą, kuris mums davė tą šulinį ir pats iš jo gėrė, ir jo sūnūs, ir jo gyvuliai?“ ¹³ Jėzus jai atsakė: „Kiekvienas, kuris geria šito vandens, vėl trokš. ¹⁴ Bet kas gers vandens, kurio aš jam duosiu, nebetrokš

1 T.y. draugystėje su Dievu

2 Kai kurie aiškintojai deda kabutes po 15 skn.

3 Kai kurių aiškintojų nuomone, Jono kalba baigiasi 36-tuoju skn.

4 Lit. iš žemės

5 ~ kt. Mss

6 Lit. užantspaudavo tai

7 T.y. Dievas

8 Lit. kaip jis buvo (t.y. nieko nelaukdamas)

9 T.y. vidudienį

per amžius. Tačiau vanduo, kurio jam duosiu, jame taps versme vandens, trykštančio amžinam gyvenimui“.

15 Moteris prabilo į jį: „Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebeturėčiau nueiti tą kelio galą čion semti!“

16 Jis jai tarė: „Eik, pašauk savo vyrą ir čion ateik!“ 17 Moteris jam atsakė: „Neturiu vyro“. Jėzus jai tarė: „Gerai pasakei: „Neturiu vyro“, 18 nes jau turėjai penkis vyrus, o tas, kurį dabar turi, nėra tavo vyras. Ka pasakei—tiesa!“ 19 Moteris jam tarė: „Viešpatie, matau, kad tu esi pranašas.“

20 Mūsų protėviai garbino Dievą šitame kalne, bet jūs sakote Jeruzalėje esant tą vietą, kur jį turi garbinti“. 21 Jėzus jai tarė: „Tikėk manim, moterie, kad ateina valanda, kai nei šitame kalne, nei Jeruzalėje negarbinsite Tėvo. 22 Jūs garbinate, ko nepažistate; mes garbiname, ką pažistame, nes išganymas yra iš žydų. 23 Bet ateina valanda, ir dabar ji jau yra, kai tikrieji garbintojai garbina Tėvą dvasia¹ ir tiesa², nes ir Tėvas ieško tokių jo garbintojų. 24 Dievas yra dvasia, ir tie, kurie jį garbina, turi garbinti dvasia ir tiesa. 25 Moteris jam tarė: „Žinau, kad ateina Mesijas (kuris vadinamas Kristumi). Kai jis ateis, mums viską paskelbs“. 26 Jėzus jai tarė: „Aš, kuris kalbu su tavim, tas esu“.

5 Pr 33, 19; Još 24, 32 9 Ezr 4, 1–5; Nech 4, 1–2

Samarietės liudijimas

27 Kaip tik tuo metu atėjo jo mokiniai ir stebėjosi, kad jis kalbėjosi su moterimi. Tačiau nė vienas neprisitarė: „Ko nori?“ arba: „Kodėl kalbies su ja?“. 28 Tada moteris paliko savo vandens asotį, nuėjo į miestą ir sakė žmonėms: 29 „Eikite, pamatykite žmogų, kuris man pasakė visa, ką esu padariusi! Ar tik jis nėra Mesijas?“ 30 Jie išėjo iš miesto irėjo pas jį.

Jėzaus pokalbis su mokiniais

31 Tuo tarpu mokiniai ragino jį, sakydami: „Rabi, valgyk“. 32 Bet jis jiems tarė: „Aš turiu valgyti valgti, kurio jūs nežinote“. 33 Tad mokiniai klausinėjo vienas kitą: „Argi kas atnešė jam valgyti?“ 34 Jėzus jiems paaiškino: „Mano valgis—tai vykdyti valią to, kuris mane siuntė, ir užbaigti jo darbą. 35 Ar jūs nesakote: „Dar keturi mėnesiai, ir ateis pjūtis“? Štai, jums sakau, pakelkite akis ir pažiūrėkite, kaip laukai³ pabalę pjūčiai! 36 Jau dabar pjovėjas gauna algą ir surenka derlių⁴ amžinam gyvenimui, kad sėjėjas ir pjovėjas džiaugtųsi drauge. 37 Šiuo atveju pasitvirtina posakis: „Vienas sėja, o kitas pjauna“. 38 Aš pasiunčiau jus pjauti to, dėl ko jūs nesate sunkiai dirbę. Kiti yra dirbę, o jūs esate ištovę į jų darbą“.

Samariečių tikėjimas

39 Daug to miesto samariečių jį i tikėjo dėl žodžio moters, kuri liudijo: „Jis man pasakė visa, ką padariau“. 40 Taigi, kai samariečiai atėjo pas jį, jie prašė jį pasilikti pas juos. Ir jis ten pasiliko dvi dienas. 41 Ir daug daugiau i tikėjo dėl jo žodžio. 42 O moteriai jie sakė: „Jau nebe dėl tavo kalbos tikime, nes patys girdėjome ir žinome, kad šitas tikrai yra pasaulio Išganytojas“.

Jėzus atvyksta į Galilėją ir pagydo karaliaus valdininko sūnų

(Mt 8, 5–13; Lk 7, 1–10)

43 Po dviejų dienų jis iš ten išvyko į Galilėją, 44 nes Jėzus pats buvo paliudijęs, kad pranašas negerbiamas savo tėviskėje. 45 Taigi, kai jis atvyko į Galilėją, galilėjiečiai jį priėmė, nes buvo matę visa, ką jis per šventę buvo padaręs Jeruzalėje, nes ir jie buvo nuvykę į šventę.

46 Taigi jis vėl atvyko į Galilėjos Kaną, kur buvo pavertęs vandenį vynu. O Kafarnaume buvo vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo. 47 Šitas, išgirdęs, kad Jėzus buvo atvykęs iš

1 Arba: Dvasia (t.y. Dievo Dvasios teikiama galia)

2 T.y. tikrą Dievo pažinimą, ar apreiškimą, atitinkančiu būdu

3 Lit. į laukius, kad jie

4 Lit. vaisių

Judėjos į Galilėją, nuėjo pas jį ir meldė, kad jis nueitų žemyn ir pagydytų jo sūnų, nes tas buvo prie mirties. ⁴⁸ Tad Jėzus prabilo į jį: „Jei nematysite ženklų ir stebuklų, jokių būdu netikėsite!“ ⁴⁹ Karaliaus valdininkas jam tarė: „Viešpatie, nueik žemyn, kol mano vaikelis dar nenumiręs“. ⁵⁰ Jėzus jam tarė: „Kelčiau, tavo sūnus gyvas!“ Žmogus patikėjo žodžiu, kurį Jėzus jam pasakė, ir iškeliavo. ⁵¹ Jam jau beeinant žemyn, jo vergai jį pasitiko, sakydami, kad jo vaikas gyvas. ⁵² Tada jis teiravosi jų, kurią valandą jam pasidarė geriau. Jie jam tarė: „Vakar septintą valandą¹ jį pametė karštis“. ⁵³ Taip tėvas patyrė, kad tai įvyko tą pačią valandą, kai Jėzus jam tarė: „Tavo sūnus gyvas“, ir įtikėjo jis pats bei visi jo namai. ⁵⁴ O šita, jau² antrą ženklą Jėzus padarė, parvykęs iš Judėjos į Galilėją.

⁴⁴ Mt 13, 57; Mk 6, 4; Lk 4, 24 ⁴⁵ Jn 2, 33 ⁴⁶ Jn 2, 1-11

Jėzus pagydo 38 metus sirgusį

⁵ Paskui buvo žydu šventė, ir Jėzus nuvyko aukštyn į Jeruzalę. ² O Jeruzalėje prie Avių vartų yra tvenkinys, hebrajiškai vadinamas Bēt-Zata³; jis turėjo penkis portikus⁴. ³ Juose gulėjo daugybė ligonių—aklų, raišų, paralitikų.⁵

⁵ Ten buvo vienas žmogus, išsirgęs trisdešimt aštuonerius metus.

⁶ Jėzus, pamatęs jį gulintį ir žinodamas, kad jis jau ilgą laiką serga, jam tarė: „Ar nori pasveikti?“ ⁷ Ligonis jam atsakė: „Viešpatie, neturiu žmogaus, kuris, kai vanduo sujudintas, mane [tuoj] ineštų į tvenkinį. O kol aš einu, kitas pirm manęs išengia“. ⁸ Jėzus jam tarė: „Kelkis, paimk savo gultą ir vaikščiok!“

⁹ Ir tuojau tas žmogus pasveiko, paėmė savo gultą ir vaikščiojo.

⁹ O ta diena buvo šabata.

¹⁰ Todėl žydai sakė pagydytajam: „Yra šabata, ir tau nevalia nešti savo gulto“.

¹¹ Bet jis jiems atsakė: „Kas mane pagydė, tas man tarė: „Paimk savo gultą ir vaikščiok!““ ¹² Jie paklausė jį: „Kas yra tas žmogus, kuris tau tarė: „Paimk ir vaikščiok?““ ¹³ Bet pagydytasis nežinojo, kas jis yra, nes, miniai esant toje vietoje, Jėzus buvo [nepastebimai] pasitraukęs.

¹⁴ Paskui Jėzus jį rado šventovėje ir jam tarė: „Žiūrėk, esi pasveikęs! Nebenusidėk daugiau, kad tau neatsitiktų kas blogesnio!“ ¹⁵ Žmogus nuėjo ir pranešė žydams, kad Jėzus yra tas, kuris jį pagydė. ¹⁶ Žydai persekiojo Jėzų dėl to, kad jis darė tokius darbus šabatos diena.

¹⁷ Bet Jėzus jiems atsakė: „Mano Tėvas ligšiol tebedirba, ir aš dirbu“. ¹⁸ Dėl to žydai jį labiau siekė jį nužudyti, nes jis ne tik panaikino šabata, bet ir Dievą vadino savo Tėvu, lygindamasis su Dievu.

¹⁰ Nech 13, 19; Jer 17, 21

Sūnaus galia

¹⁹ Tada atsakydamas Jėzus jiems kalbėjo: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Sūnus nieko negali daryti iš savęs; jis daro tik tai, ką mato Tėvą darant. Nes ką šis daro, tą ir Sūnus panašiai daro.“

²⁰ Nes Tėvas myli Sūnų ir rodo jam visa, ką jis pats daro, ir jam parodys darbų, didesnių už šituos, kad jūs turėsite stebėtis. ²¹ Nes kaip Tėvas prikelia mirusiuosius ir juos atgaivina, taip ir Sūnus atgaivina tuos, kuriuos nori. ²² Be to, Tėvas juk nė vieno neteisio, bet visą teisumą yra pavedęs Sūnui, ²³ kad visi gerbtų Sūnų, kaip jie gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, negerbia Tėvo, kuris jį siuntė. ²⁴ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas klausosi mano žodžio ir tiki tą, kuris mane siuntė, turi amžiną gyvenimą, ir jis neina į teisumą, bet yra perėjęs iš mirties į gyvenimą.

²⁵ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: ateina valanda, ir dabar ji yra, kai mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą, ir tie, kurie išgirs, atgis. ²⁶ Nes kaip Tėvas

¹ T.y. pirmą valandą p.p. mūsų laiku

² Lit. vėl

³ Kt. Mss: Betesda; vėl kt.: Betsaida

⁴ T.y. stoginės, kurios laikosi ant kolonų

⁵ Kkr. Mss + vėlesnė pstb.: kurie laukė vandens sujudėjimo. ⁴ Nes Viešpaties angelas protarpiais nužengdavo į tvenkinį ir sujudinavo vandenį. Tad kas pirmas po vandens sujudinimo žengdavo, pasveikdavo nuo bet kokios ligos, kuria sirgo..

turi gyvybę savyje, taip ir Sūnui jis davė turėti gyvybę savyje. ²⁷ Ir jis jam davė galią teisti, nes jis Žmogaus Sūnus. ²⁸ Nesistebėkite tuo! Nes ateina valanda, kai visi gulintieji kapuose išgirs jo balsą. ²⁹ Ir išeis: tie, kurie darė gera, kelsis gyventi, o tie, kurie darė bloga, kelsis, kad būtų pasmerkti¹.

²⁹ Dan 12, 2

Jėzaus liudytojai

³⁰ Aš nieko negaliu daryti iš savęs. Kaip girdžiu, taip teisiu, ir mano teismas yra teisingas, nes ieškau ne savo valios, bet valios to, kuris mane siuntė.

³¹ Jei aš liudyčiau pats už save, mano liudijimas nebūtų tikras². ³² Yra kitas, kuris liudija už mane, ir aš žinau, kad tikras yra tas liudijimas, kurį jis liudija už mane. ³³ Jūs esate siuntę pasiuntinius pas Joną, ir jis yra paliudijęs tiesą. ³⁴ Tačiau aš pats priimu ne žmogaus liudijimą. Bet tai sakau, kad jūs būtumėte išgelbėti. ³⁵ Anas buvo degas ir šviečias žiburyš, ir jūs patys norėjote kurį laiką pasidžiaugti jo šviesa. ³⁶ Tačiau aš turiu svaresnį už Jono liudijimą, būtent darbus, kuriuos Tėvas yra man pavedęs užbaigti. Tie patys darbai, kuriuos darau, liudija už mane, kad Tėvas yra mane siuntęs. ³⁷ Ir Tėvas, kuris mane siuntė, pats yra paliudijęs už mane. Jūs nesate nei jo balso kada nors girdėję, nei jo pavidalo regėję. ³⁸ ir jo žodžio nepalaikote savyje³, nes jūs netikite tuo, kurį jis siuntė. ³⁹ Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose turį amžiną gyvenimą. Ir jie yra tie, kurie liudija už mane. ⁴⁰ Tačiau nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą.

⁴¹ Garbės iš žmonių aš nepriimu. ⁴² Bet jus pažįstu: jūs Dievo meilės neturite savyje. ⁴³ Aš esu atėjęs savo Tėvo vardu, tačiau manęs nepriimate. Jei kitas ateis savo vardu, tą priimsite. ⁴⁴ Kaip galite įtikėti jūs, kurie vieni iš kitų priimate garbę, o garbės, kuri ateina

iš vieno Dievo, neieškote? ⁴⁵ Nemanykite, kad aš jus kaltinsiu Tėvui. Yra, kas jus kaltina—Mozė, i kurį jūs esate sudėję savo viltis. ⁴⁶ Nes jei tikėtumėte Moze, tikėtumėte manimi, nes jis parašė apie mane. ⁴⁷ Bet jei netikite jo raštais, tai kaip tikėsite mano žodžiais?“

³³ Jn 1, 19–27; 3, 27–30 ³⁷ Mt 3, 17; Mk 1, 11; Lk 3, 22

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(Mt 14, 13–21; Mk 6, 30–44; Lk 9, 10–17)

⁶ Vėliau Jėzus nuvyko į Galilėjos, [arba] Tiberiados, jūros krantą. ² Paskui jį sekė didelė žmonių minia, nes jie matė ženklus, kuriuos jis darė ligoniams. ³ Jėzus užlipo į kalną ir ten atsisėdo su savo mokiniiais. ⁴ Arti buvo Velykos, žydų šventė. ⁵ Tada Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs didžiulę minią einant pas jį, tarė Pilypui: „Kur mums pirkti duonos šitiems pavalgydinti?“

⁶ Bet jis tai sakė, jį mėgindamas, nes pats žinojo, ką darysiąs. ⁷ Pilypas jam atsakė: „Duonos⁴ už du šimtus denarų⁵ jiems neužteks, kad kiekvienas gautų bent kąsnį!“ ⁸ Vienas iš jo mokinių, Andriejus, Simono Petro brolis, jam tarė: ⁹ „Čia yra berniukas, kuris turi penkis miežinės duonos kepalus ir dvi žuvelės. Bet kas tai yra tokiai daugybei?“

¹⁰ Jėzus tarė: „Susodinkite žmones!“ Daug žolės buvo toje vietoje. Taigi vyrai susėdo—iš viso kokie penki tūkstančiai.

¹¹ Tada Jėzus paėmė kepalus ir padėkojęs išdalijo susėdusiems, taip pat ir žuvelės, kiek jie norėjo. ¹² O kai jie buvo pasisotinę, jis savo mokiniams paliepė: „Surinkite likusius trupinius, kad nieko nežūtų!“ ¹³ Taigi jie surinko ir iš penkių miežinės duonos kepalų pripylė dvylika pintinių trupinių, kurie buvo atlikę nuo valgiusiųjų.

¹⁴ Tad žmonės, pamatę ženklą, kurį jis buvo padaręs, sakė: „Šitas tikrai yra tas pranašas, kuris turi ateiti į pasaulį.“ ¹⁵ Jėzus, nuvokęs juos rengiantis ateiti ir jį pagriebti, kad jį

1 Arba: nuteisti

2 T.y. nepriimtinas kaip tikras įrodymas, nes nebūtų Tėvo patvirtintas

3 Lit. neturite pasiliekančio jumyse

4 Lit. Duonos kepaluiku

5 Vienas denaras buvo įprastinis darbininko dienos atlyginimas.

padarytų karaliumi, vėl pasitraukė į kalną—pats vienas.

Jėzus vaikščioja ant vandens

(Mt 14, 22–27; Mk 6, 45–52)

16 O kai atėjo vakaras, jo mokiniai nusileido prie jūros¹⁷ ir, ilipę į valtį, ėmė irtis skersai jūros į Kafarnaumą. Jau buvo sutemę, ir Jėzus dar nebuvo atėjęs pas juos. 18 Be to, smarkiam vėjui pučiant, jūra išibangavo. 19 Nusiyrę apie dvidešimt penkias ar trisdešimt stadijų¹, jie išvydo Jėzų einant per jūrą ir artėjant prie valtį ir išsigando. 20 Bet jis jiems tarė: „Tai aš, nebijokit!“ 21 Tada jie norėjo jį paimti į valtį, ir tuojau valtįs atsidūrė prie kranto, į kurį jie plaukė.

Žmonės seka paskui Jėzų į Kafarnaumą

22 Kitą dieną minia, kuri buvo pasilikusi kitame jūros krante, patyrė, kad ten buvo buvęs tik vienas laivelis ir kad Jėzus nebuvo kartu su savo mokiniais ilipęs į valtį, bet kad jo mokiniai buvo nuplaukę vieni. 23 Tačiau laiveliai atplaukė iš Tiberiados prie pat tos vietos, kur jie, Viešpačiui padėkojus², buvo valgę duonos. 24 Taigi, kai minia pamatė, kad ten nebėra Jėzaus nė jo mokinių, jie³ sulipo į laivelius ir, ieškodami Jėzaus, nuplaukė į Kafarnaumą.

Jėzus—gyvenimo duona

25 Jį atradę kitame jūros krante, jie jam tarė: „Rabi, kada čia atvykai?“ 26 Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: manęs ieškote ne todėl, kad matėtė ženklių, bet todėl, kad valgėtė duonos⁴ ir buvotė pasotinti. 27 Plušėkite ne dėl pragaištančio maisto, bet dėl amžinam gyvenimui išliekančio maisto, kurį Žmogaus Sūnus jums duos, nes Tėvas, Dievas, Jį patvirtino savo antspaudu⁵“. 28 Tada jie paklausė jį:

„Kas mums daryti, kad dirbtume Dievo⁶ darbus?“ 29 Jėzus jiems atsakė: „Dievo darbas yra tas, kad tikėtumėte tą, kurį jis siuntė“. 30 Tad jie klausė jį: „Tai koki ženkla padarysi“, kad pamatytume ir patikėtume tavim? Ką nuveiksi? 31 Mūsų tėvai valgė maną dykumoje, kaip yra parašyta: „Jis duonos iš dangaus jiems davė valgyti“⁷. 32 Tada Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Ne Mozė jums davė duonos iš dangaus, bet mano Tėvas jums duoda tikrąją duoną iš dangaus. 33 Nes Dievo duona yra ta, kuri nusileidžia iš dangaus ir teikia gyvybę pasauliui“.

34 Tada jie sakė jam: „Viešpatie, visuomet mums duok tos duonos!“

35 Jėzus jiems paaiškino: „Aš esu gyvenimo duona. Kas ateina pas mane, niekad nealks, ir kas tiki mane, niekad netrokš. 36 Bet jums pasakiau: nors esate mane matę, tačiau netikite. 37 Visa, ką Tėvas man duoda, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane jokių būdu neišvargsiu lauk, 38 nes esu nužengęs iš dangaus ne savo paties valios vykdyti, bet valios to, kuris mane siuntė. 39 O ta yra mane siuntusio valia, kad nieko neprarasčiau iš to, ką Tėvas yra man davęs, bet kad tą prikeltčiau paskučiausiąją dieną. 40 Nes ta yra mano Tėvo valia, kad kiekvienas, kuris žvelgia į Sūnų ir jį tiki, turėtų amžiną gyvenimą. Ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną“.

41 Tada žydai ėmė murmėti dėl jo, nes jis buvo pasakęs: „Aš esu ta duona, kuri nusileido iš dangaus“, 42 ir kalbėjo: „Ar šitas ne Jėzus, Juozapo sūnus, kurio tėvą ir motiną mes pažįstame? Kaip jis dabar gali sakyti: „Esu nužengęs iš dangaus?“ 43 Jėzus jiems atsakė: „Liaukitės murmėti tarp savęs!“

44 Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jo netrauktų Tėvas, kuris mane siuntė, ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną.

45 Yra parašyta Pranašuose: „Ir jie visi bus Dievo mokomi“. Kiekvienas, kuris išgirdo iš Tėvo ir pasimokė, ateina pas

1 25–30 stadijų = 4 1/2 – 5 1/2 km.

2 Šių žodžių nėra daugelyje senovinių rankraščių.

3 T.y. žmonės

4 Lit. kepalų

5 T.y. jį įgalino teikti tikintiesiems dangaus duonos

6 T.y. Dievo reikalaujamas ir jam patinkamas

7 Lit. darai

mane. ⁴⁶ Ne [sakau,] kad kas yra matęs Tėvą—tik kas yra iš Dievo, tas yra matęs Tėvą. ⁴⁷ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas tiki, turi amžiną gyvenimą. ⁴⁸ Aš esu gyvenimo duona. ⁴⁹ Jūsų tėvai valgė dykumoje maną ir mirė. ⁵⁰ Šita yra duona, kuri nusileidžia iš dangaus, kad žmogus jos valgytų ir nemirtų.

⁵¹ Aš esu gyvoji duona, kuri nusileido iš dangaus. Jei kas valgys tos duonos, gyvens per amžius. O duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas, duodamas už pasaulio gyvenimą. ⁵² Dėl to žydai ginčijosi tarp savęs, sakydami: „Kaip šitas gali mums duoti valgyti savo kūną?“ ⁵³ Tad Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo.

⁵⁴ Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžiną gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną. ⁵⁵ Nes mano kūnas yra tikras¹ valgis, ir mano kraujas yra tikras² gėrimas. ⁵⁶ Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, pasilieka manyje, ir aš jame. ⁵⁷ Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas ir aš esu gyvas per Tėvą, taip ir tas, kuris mane valgo, gyvens per mane. ⁵⁸ Šita yra duona, kuri nusileido iš dangaus: ne kaip ta, kurią tėvai valgė ir mirė. Kas valgo šią duoną, gyvens per amžius“.

31 Jn 16, 4, 15; Ps 78, 24 45 Jez 54, 13

Amžinojo gyvenimo žodžiai

⁵⁹ Tai jis pasakė, mokydamas sinagogoje, Kafarnaume. ⁶⁰ Tai išgirde, daugelis jo mokinių tarė: „Šitas mokslas³ yra šiurkštus. Kas gali jo klausytis?“ ⁶¹ Bet Jėzus, nuvokdamas, kad jo mokiniai dėl to murma, jiems tarė: „Tai jus piktina? ⁶² Tai [kas būtų,] jei pamatytumėte žmogaus Sūnų užžengiantį, kur jis pirmiau buvo? ⁶³ Dvasia yra ta, kurį teikia gyvybė; iš kūno—nieko naudos. Žodžiai, kuriuos aš esu jums kalbėjęs, yra Dvasia ir gyvybė.

⁶⁴ Bet kai kurie iš jūsų⁴ netiki“. Mat iš pat karto Jėzus žinojo, kurie yra netikintieji ir kas yra tas, kuris jį išduos.

⁶⁵ Ir jis tęsė: „Štai kodėl jums pasakiau: niekas negali ateiti pas mane, jeigu jam nebūtų Tėvo duota“.

⁶⁶ Nuo to laiko⁵ daugelis jo mokinių pasitraukė ir daugiau nebevaikščiojo su juo. ⁶⁷ Tad Jėzus tarė Dvylikai: „Argi ir jūs norite pasišalinti?“ ⁶⁸ Simonas Petras jam atsakė: „Viešpatie, pas ką mes eisime? Tu turi amžino gyvenimo žodžius. ⁶⁹ Mes esame ištikėję ir pažinę, kad tu esi Dievo Šventasis“. ⁷⁰ Jėzus jiems atsakė: „Ar ne aš jus dvylika išsirinkau, o tačiau vienas iš jūsų yra velnias?“ ⁷¹ Jis turėjo omenyje Judą, Simono Iskarioto sūnų, nes šitas, vienas iš Dvylikos, turėjo jį išduoti.

45 Jez 54, 13 68–69 Mt 16, 16; Mk 8, 29; Lk 9, 20

Jėzus vyksta į Palapinių šventę

⁷ Paskui Jėzus vaikščiojo po Galilėją, nes nenorėjo vaikščioti po Judėją dėl to, kad žydai ieškojo progos jį nužudyti. ² Buvo arti žydų šventė, Palapinės. ³ Tad jo broliai jam patarė: „Eik iš čia ir vyk į Judėją, kad ir tavo mokiniai matytų darbus, kuriuos darai, ⁴ nes niekas nieko nedaro slapčia, jei jis ieško progos išeiti viešumon. Jei tokius darbus darai, pasirodyk pasauliui“. ⁵ Mat nė jo broliai netikėjo juo. ⁶ Tad Jėzus jiems tarė: „Man dar ne laikas, bet jums laikas visuomet tinkamas. ⁷ Pasaulis negali jūsų nekęsti, bet jis manęs nekenčia, nes aš liudiju prieš⁶ jį, kad jo darbai pikti. ⁸ Jūs eikite aukštyn į šventę. Aš neisiu į šią šventę, nes mano laikas dar ne visai yra atėjęs“. ⁹ Tai pasakęs, jis pasiliko Galilėjoje.

¹⁰ Tačiau, kai jo broliai buvo nuėję aukštyn į šventę, ir jis nuėjo—ne viešai, bet [tartum]⁷ slapčia. ¹¹ Žydai jo ieškojo per šventę ir klausinėjo: „Kur jis yra?“

1 Kt. Mss: tikrai

2 Kt. Mss: tikrai

3 Lit. žodis

4 Lit. yra iš jūsų kai kurie, kurie

5 Arba: Todėl

6 Lit. apie

7 ~ kkr. Mss

12 Ir minioje¹ buvo daug šnibždų apie jį. Vieni sakė: „Jis yra geras“. O kiti sakė: „Ne, jis suvedžioja minią“. 13 Tačiau niekas viešai nekalbėjo apie jį, nes bijojo žydu.

2 Lev 23, 34; Dt 16, 13

Jėzus viešai moko šventovėje

14 O šventei jau įpusėjus, Jėzus užėjo į šventovę ir pradėjo mokyti. 15 Tad žydai stebėjosi, sakydami: „Kaip šitas, niekad neturėjęs mokytojo, 'yra toks mokytas'?" 16 Jėzus jiems atsakė: „Mano mokslas nėra mano, bet to, kuris mane siuntė. 17 Jei kas norės vykdyti jo valią, pažins, ar tas mokslas yra iš Dievo, ar aš iš savęs kalbu. 18 Kas iš savęs kalba, ieško sau garbės. Bet kas ieško garbės to, kuris jį siuntė, tas yra tiesakalbis, ir jame nėra neteisybės. 19 Ar ne Mozė yra jums davęs įstatymą? Tačiau niekas iš jūsų jo nevykdo. Kam kėsinatės mane nužudyti?" 20 Minia atsiliopė: „Tu velnio apsėstas! Kas kėsinasi tave nužudyti?" 21 Jėzus jiems atsakė: „Vieną darbą padariau, ir visi esate nustebę. 22 Dėl jo. Mozė² yra jums įvedęs apipjaustymą—iš tikrųjų jis nėra kilęs iš Mozės, bet iš protėvių,—ir šabatos dieną apipjaustote žmogų. 23 Jei žmogus gali būti apipjaustytas³ šabatos dieną, kad nebūtų panaikintas Mozės įstatymas, tai ko pykstate ant manęs, kad visą žmogų pagydyčiau šabatos dieną? 24 Nespręskite paviršutiniškai⁴, bet teisingai spręskite“.

22 Lev 12, 3; Pr 17, 10 23 Jn 5, 9

Ar jis Mesijas?

25 Tada kai kurie jeruzaliečiai kalbėjo: „Ar ne šitas yra tas, kurį jie kėsinasi nužudyti? 26 Štai jis viešai

kalba, ir jie nieko jam nesako! Nejaugi vyresnieji tikrai įsitikino, kad šitas yra Mesijas? 27 Tačiau mes žinome, iš kur jis. O kai Mesijas ateis, niekas nežinos, iš kur jis“. 28 Tada Jėzus šventovėje mokydamas sušuko: „Jūs ir mane pažįstate, ir žinote, iš kur esu. Aš ne savo valia esu atėjęs, bet tikras yra tas, kuris mane siuntė, skurio jūs nepažįstate. 29 Aš jį pažįstu, nes iš jo esu ir jis mane siuntė“. 30 Tada jie kėsinosi jį suimti, bet nė vienas ranka nepalietė jo, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi. 31 O iš minios daug kas patikėjo juo ir kalbėjo: „Kai Mesijas ateis, argi jis padarys daugiau ženklų, negu šitas yra padaręs?“

Siunčia sargybinius Jėzus suimti

32 Fariziejai nugirdo minią šnibždant apie jį tuos dalykus, tad vyriausieji kunigai ir fariziejai pasiuntė šventyklos sargybinius jo suimti. 33 Tada Jėzus tarė: „Dar trumpą laiką būsiu su jumis, paskui nueisiu pas tą, kuris mane siuntė. 34 Manęs ieškosite, bet nerasite, ir kur aš būsiu, jūs negalėsite ateiti“. 35 Tad žydai sakė vienas kitam: „Kur šitas rengiasi keliauti, kad mes jo nerasime? Bene jis rengiasi keliauti pas išsklaidytuosius⁷ tarp graikų ir mokyti graikus? 36 Ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jis pasakė: „Manęs ieškosite, bet nerasite“, ir, kur aš būsiu, jūs negalėsite ateiti?“

Gyvojo vandens upės

37 O paskutiniają, didžiąją šventės dieną Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: „Jei kas trokšta, tegul ateina pas mane; ir tegul geria, 38 kas tiki mane! Kaip Raštas pasakė: „Gyvojo⁸ vandens upės tekės iš jo vidaus“. 39 O jis tai pasakė apie Dvasią, kurią turėjo gauti tie, kurie įtikėjo jį. Mat Dvasios dar nebuvo gauta, nes Jėzus dar nebuvo pašlovintas.

37 Lev 23, 36 38 Ezek 47, 1; Zach 14, 8

Žmonių nesutarimas

1 Kt. Mss: miniose

2 Lit. žino raštą

3 Lit. Velnią tu turi

4 Arba: Dėl to (t.y. parodyti tam, kad šabatos įstatymas daro išimčių ir kad tuo būdu viso žmogaus pagydymas—dar labiau negu apipjaustymas—gali būti vykdomas šabatos dieną) Mozė

5 Lit. gauna apipjaustymą

6 Lit. pagal išvaizdą

7 Lit. diaspora

8 Arba: tegul ateina pas mane ir geria! 38 Kas tiki mane,—kaip Raštas pasakė,—gyvojo

40 Taigi kai kurie iš minios, išgirdę šituos žodžius, kalbėjo: „Šitas tikrai yra pranašas“. 41 Kiti sakė: „Šitas yra Mesijas“. Bet kiti klausė: „Nejaugi Mesijas ateis iš Galilėjos? 42 Ar gi Raštas nėra pasakęs, kad Mesijas ateis iš Dovydo palikuonių ir iš Betliejaus, to kaimo, kur Dovydas gyveno?“ 43 Tad minioje kilo nesutarimas dėl jo. 44 Kai kurie iš jų norėjo jį suimti, tačiau nė vienas jo nepalietė rankomis.

42 Mich 5, 2

Valdovų netikėjimas

45 Taigi šventyklos sargybiniai sugrįžo pas vyriausiuosius kunigus ir fariziejus, o tie juos paklausė: „Kodėl jo neatvedėte?“ 46 Sargybiniai atsakė: „Dar niekad žmogus nėra taip kalbėjęs!“ 47 Tada fariziejai jiems atkirto: „Ar ir jūs esate suvedžioti? Ar gi kas iš vyresniųjų ar iš fariziejų įtikėjo jį? 49 Bet šita minia, kuri nepažįsta įstatymo—jie prakeikti!“ 50 Nikodemus, kuris anksčiau buvo atėjęs pas jį ir buvo vienas iš jų, prabilo į juos: 51 „Argi mūsų įstatymas pasmerkia žmogų, jeigu nebūtų pirma jo išklausęs ir sužinojęs, ką jis daro?“ 52 Jie jam atsakė: „Bene ir tu esi iš Galilėjos? Patyrinėk ir pamatyk, kad joks pranašas nekylo iš Galilėjos“. 53 Ir jie kiekvienas nuėjo į savo namus.

50 Jn 3, 1–2

Moteris pagauta svetimaui

80 Jėzus nuėjo į Alyvų kalną. 82 Auštant jis vėl atėjo į šventovę. Visi žmonėsėjo pas jį, ir atsisdėjęs jis juos mokė. 3 Rašto žinovai ir fariziejai atvedė moterį, pagautą svetimaui, ir, ją pastatę viduryje, 4 jam tarė: „Mokytojau, šita moteris buvo pagauta besvetimaujant. 5 Įstatyme Mozė mums įsakė tokias užmušti akmenimis. O ką tu sakai?“ 6 Jie tai sakė, jį mėgindami, kad turėtų kuo jį kaltinti. Bet Jėzus, pasilenkęs žemyn, ėmė rašyti pirštu ant žemės. 7 Kai jie nesiliovė jo klausė, jis atsitiesė ir jiems tarė: „Kas jūsų be

nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį“. 8 Ir jis vėl pasilenkęs rašė ant žemės. 9 Bet tie, kurie tai girdėjo, vienas po kito ėjo iš ten, pradedant vyresniaisiais, ir jis buvo paliktas vienas su moterim, stovinčia viduryje. 10 Atsitiesęs Jėzus jai tarė: „Moterie, kur jie yra? Niekas tavęs nepasmerkė?“ 11 Ji tarė: „Niekas, viešpatie“. Jėzus tarė: „Nė aš tavęs nepasmerkiu. Eik ir nuo dabar daugiau nebeusidėk!“²

5 Lev 20, 10; Dt 22, 22–24

Jėzus—pasaulio šviesa

12 Jėzus vėl jiems kalbėjo, sakydamas: „Aš esu pasaulio šviesa. Kas seka paskui mane, niekad nevaikščios tamsoje, bet turės gyvenimo šviesą“. 13 Tad fariziejai jam sakė: „Tu liudiji už save patį. Tavo liudijimas negalioja“. 14 Jėzus jiems atsakė: „Net jei aš liudyčiau už save patį, mano liudijimas galiotų, nes žinau, iš kur atėjau ir kur nueinu. Bet jūs nežinote, iš kur ateinu ar kur nueinu. 15 Jūs teisiatė žmogiškai³—aš nė vieno neteisiu. 16 Bet jei aš ir teisiu, mano teismas turi galią⁴, nes nesu vienas, kuris teisiu, bet aš ir tas, kuris mane siuntė, Tėvas. 17 Ir jūsų įstatyme parašyta, kad dviejų žmonių liudijimas galioja. 18 Aš pats esu tas, kuris liudija už save, ir tas, kuris mane siuntė, Tėvas, liudija už mane“. 19 Tada jie paklausė jį: „Kur yra tavo tėvas?“ Jėzus atsakė: „Jūs nei manęs nepažįstate, nei mano Tėvo. Jei mane pažintumėte, tai ir mano Tėvą pažintumėte“. 20 Šituos žodžius jis iškalbėjo prie išdinės, mokydamas šventovėje. Bet niekas jo nesuėmė, nes dar nebuvo atėjusi jo valanda.

12 Mt 5, 14; Jn 9, 5 13 Jn 5, 31

Jėzus pranašauja savo mirtį

21 Jis vėl jiems tarė: „Aš einu sau, ir jūs ieškosite manęs, tačiau mirsite savo nuodėmėje. Kur aš einu, jūs

2 Daugumas seniausių ir patikimiausių Mss neturi 7,53–8,11. Kt. Mss įterpia šita tekstą čia ar po 7,36, ar po 21, 25, ar po Lk 21, 38.

3 Lit. pagal kūną (t.y. pagal žmogiškus standartus)

4 Lit. yra tikras

negalite nueiti“. 22 Tada žydai tarė: „Argi jis nusizudys, kad sako: „Kur aš einu, jūs negalite nueiti?“ 23 Ir jis jiems tarė: „Jūs esate iš žemo, aš esu iš aukšto. Jūs esate iš šito pasaulio, aš nesu iš šito pasaulio. 24 Todėl jums pasakiau, kad mirsite savo nuodėmėse. Nes jei netikėsite, kad 'AŠ ESU', mirsite savo nuodėmėse“. 25 Tada jie klausė jį: „Kas tu esi?“ Jėzus jiems atsakė: „Aš pradžioje pasakiau, ką jums ir [dabar] kalbu“. 26 Daug ką turiu apie jus kalbėti ir smerkti. Tačiau tas, kuris mane siuntė, yra tiesakalbis, ir ką išgirdau iš jo, tą kalbu pasauliui“. 27 Jie nesuprato, kad jis jiems kalbėjo apie Tėvą. 28 Tad Jėzus jiems tarė: „Kai būsite aukštytyn iškėlę Žmogaus Sūnų, tada suprasite, kad AŠ ESU ir nieko iš savęs nedarau, bet taip kalbu, kaip mane pamokė Tėvas. 29 Ir tas, kuris mane siuntė, yra su manimi. Jis nepaliko manęs vieno, nes aš visuomet darau, kas jam patinka“. 30 Jam tai kalbant, daugelis įtikėjo jį.

Jėzus ir Abraomas

31 Tada Jėzus juo tikėjusiems žydams sakė: „Jei jūs vis laikotės mano mokslo³, tikrai esate mano mokiniai 32 ir pažinsite tiesą, o tiesa jus išlaisvins“. 33 Jie jam atsakė: „Mes esame Abraomo palikuonys ir niekam niekad nesame vergavę. Kaip tu gali sakyti: „Jūs tapsite laisvi?“ 34 Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kiekvienas, kuris daro nuodėmę, yra nuodėmės vergas. 35 Bet vergas nepasilieka namuose visą laiką; sūnus pasilieka visą laiką. 36 Tad jei Sūnus jus išlaisvins, jūs tikrai būsite laisvi. 37 Žinau, kad esate Abraomo palikuonys. O vis dėlto ieškote progos mane nužudyti, nes mano žodis neturi vietos jumyse. 38 Kalbu, ką aš esu matęs

pas Tėvą⁴. Jūs irgi darote, ką girdėjote iš savo tėvo“.⁵

39 Jie jam atsakė: „Mūsų tėvas yra Abraomas“. Jėzus jiems tarė: „Jei būtumėte Abraomo vaikai, darytumėte⁶ Abraomo darbus. 40 Bet dabar ieškote progos mane nužudyti—žmogų, kalbėjusį⁷ jums tiesą, kurią išgirdau iš Dievo. To Abraomas nedarė. 41 Jūs darote savo tėvo darbus“. Jie jam prieštaravo: „Mes nesame pavainikiai⁸. Turime vieną Tėvą—Dievą“. 42 Jėzus jiems tarė: „Jei Dievas būtų jūsų Tėvas, mane mylėtumėte, nes aš iš Dievo išėjau ir čia esu; nes ne savo valia esu atėjęs, bet jis mane siuntė. 43 Kodėl nesuprantate mano kalbos? Todėl, kad negalite klausytis mano žodžio. 44 Jūsų tėvas—velnias⁹, ir jūs norite tenkinti savo tėvo įgeidžius. Jis nuo pat pradžios buvo žmogžudys ir nesilaikė tiesos, nes nėra tiesos jame. Kada jis meluoja, kalba tai¹⁰, kas jam sava, nes jis yra melagis ir melo¹¹ tėvas. 45 Bet kadangi aš sakau tiesą, jūs netikite manim. 46 Kas iš jūsų gali įrodyti mane nusidėjus? Jei sakau tiesą, kodėl jūs netikite manim? 47 Kas yra iš Dievo, klauso Dievo žodžių. Jūs dėl to neklausote, kad nesate iš Dievo“.

48 Žydai jam atsakė: „Ar mes ne teisingai sakome, kad tu samarietis ir velnio apsėstas?“ 49 Jėzus atsakė: „Aš nesu velnio apsėstas, bet gerbiu savo Tėvą, o jūs plėsiate man garbę. 50 Bet aš neieškau sau garbės. Yra Vienas, kuris ieško ir teisia. 51 Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei kas laikysis mano žodžio, nepatirs¹² mirties per amžius“. 52 Žydai jam tarė: „Dabar mes žinome, kad tu velnio apsėstas. Abraomas mirė, ir pranašai, o tu sakai: „Jei kas laikysis

4 Kt. Mss: savo Tėvą

5 Arba: Tad ir jūs darykite, ką girdėjote iš Tėvo“.

6 Kkr. Mss: darykite

7 Lit. kuris esu kalbėjęs

8 Lit. gimę iš paleistuvystės

9 Lit. Jūs esate iš tėvo velnio

10 Lit. iš to

11 Arba: melagio; lit. jo

12 Lit. neregės

1 T.y. Dievo vardo „AŠ ESU“ nešėjas, Dievo unikalus atstovas. Arba: aš esu [ką sakau save esant]

2 P⁶⁶; arba: „Kam aš iš viso jums kalbu?

3 Lit. pasilikate mano žodyje

mano žodžio, neragaus mirties per amžius¹. ⁵³ Argi tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kuris mirė? Ir pranašai mirė. Kuo save laikai?⁵⁴ Jėzus atsakė: „Jei aš garbinčiau save, mano garbė būtų niekai. Yra mano Tėvas, keliantis mano garbę, apie kurį jūs sakote: „Jis yra mūsų Dievas“, ⁵⁵ nors nesate jo pažinę. Bet aš jį pažįstu. Ir jei sakyčiau jo nepažįstas, būčiau į jus panašus melagis. Bet jį pažįstu ir laikaus jo žodžio. ⁵⁶ Jūsų tėvas Abraomas džiūgavo galėsiąs išvysti mano dieną; jis ją išvydo ir džiaugėsi“. ⁵⁷ Tada žydai jam sakė: „Neturi dar nė penkiasdešimt metų, o esi matęs Abraomą?“ ⁵⁸ Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: prieš Abraomui gimstant, aš esu“. ⁵⁹ Tada jie griebėsi akmenų, kad mestų į jį. Bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš šventovės.

33 Mt 3, 9; Lk 3, 8

Jėzus pagydo aklą gimusį

⁹ Praeidamas jis išvydo žmogų, aklą nuo pat gimimo. ² Jo mokiniai jį paklausė: „Rabi, kas nusidėjo, jis ar jo tėvai, kad gimė aklas?“ ³ Jėzus atsakė: „Nei jis, nei jo tėvai nenusidėjo, bet [jis gimė aklas,] kad Dievo darbai būtų apreiškėti jame. ⁴ Mes turime² dirbti darbus to, kuris mane siuntė, kol yra diena. Ateina naktis³, kai niekas negali dirbti. ⁵ Kol esu pasaulyje, esu pasaulio šviesa“. ⁶ Tai pasakęs, jis spjovė ant žemės, padarė su seilėmis⁴ purvo, patepė purvu jo akis ⁷ ir jam tarė: „Eik, nusiprausk Siloamo (išvertus tai reiškia „Siųstojo“) tvenkinyje!“ Jis nuėjo, nusiprausė ir parėjo regintis.

⁸ Tada kaimynai ir tie, kurie anksčiau matydavo jį elgetaujant, sakė: „Ar jis ne tas, kuris sėdėdavo ir elgetaudavo?“ ⁹ Vieni sakė: „Tai jis“. Kiti sakė: „Ne, tik panašus į jį“. Jis pats sakė: „Tai aš“. ¹⁰ Tada jie klausinėjo jį: „Tai kaip tau buvo atvertos akys?“ ¹¹ Jis atsakė: „Žmogus, vadinamas

Jėzumi, padarė purvo, juo patepė mano akis ir man tarė: „Eik į Siloamą ir nusiprausk!“ Tada aš nuėjau ir nusiprausęs praregėjau“. ¹² Jie paklausė jį: „Kur jis yra?“ Jis atsakė: „Nežinau“.

5 Mt 5, 14; Jn 8, 12

Fariziejai tiria pagydymą

¹³ Jie nuvedė jį, pirmiau buvusį aklą, pas fariziejus. ¹⁴ O 'ta diena⁵, kai Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis, buvo šabata. ¹⁵ Tad ir fariziejai vėl ėmė jį klausinėti, kaip jis praregėjęs. Jis jiems tarė: „Jis patepė purvu man akis, aš nusiprausiau ir regiu“. ¹⁶ Tada kai kurie fariziejai sakė: „Šitas žmogus nėra iš Dievo, nes nesilaiko šabatos“. Bet kiti prieštaravo: „Kaip gali žmogus nusidėjęs daryti tokius ženklus?“ Ir nesutarimas kilo tarp jų. ¹⁷ Tada jie vėl klausė aklą: „Kadangi jis tau atvėrė akis, ką tu pats sakai apie jį?“ Jis atsakė: „Jis yra pranašas“.

¹⁸ Bet žydai nenorėjo tikėti⁶, kad jis buvęs aklas ir praregėjęs, kol jie pasišaukė tėvus to, kuris buvo praregėjęs. ¹⁹ Ir jie klausinėjo juos: „Ar tai jūsų sūnus, kurį jūs sakote gimus aklą? Tai kaip jis dabar regi?“ ²⁰ Jo tėvai atsakė: „Žinome, kad šitas yra mūsų sūnus ir kad jis gimė aklas. ²¹ Bet kaip jis dabar regi, nežinome. Jį patį klauskite! Jis yra pilnametis. Jis pats kalbės už save“. ²² Tai pasakė jo tėvai, nes bijojo žydu. Mat žydai jau buvo susitarę, kad, jei kas jį išpažintų esant Mesiją, būtų atskirtas nuo sinagogos. ²³ Todėl jo tėvai pasakė: „Jis yra pilnametis. Jį patį klauskite!“

²⁴ Tai gi jie antrą kartą pasišaukė žmogų, buvusį aklą, ir jam tarė: „Pagarbink Dievą! Mes žinome, kad tas žmogus nusidėjęs“. ²⁵ Jis atsakė: „Nežinau, ar jis nusidėjęs. Viena žinau: buvau aklas—dabar regiu“. ²⁶ Tada jie klausė jį: „Ką jis tau padarė? Kaip jis atvėrė tavo akis?“ ²⁷ Jis jiems atsakė: „Jau jums pasakiau, ir jūs nesiklausėte. Kam vėl norite girdėti? Bene ir jūs norite tapti jo mokiniais?“ ²⁸ Tada jie

1 Gr. + sakydami
2 Kt. Mss: Aš turiu
3 T.y. mirtis
4 Lit. iš seilių

5 Lit. tą dieną
6 Lit. tikėti apie jį

išplūdo jį, sakydami: „Tu esi jo mokinys, o mes esame Mozės mokiniai. 29 Mes žinome, kad Dievas yra kalbėjęs Mozei, bet dėl šito, nežinome, iš kur jis“. 30 Žmogus jiems atsakė: „Tuo juk ir reikia stebėtis, kad jūs nežinote, iš kur jis, o vis dėlto jis man atvėrė akis! 31 Žinome, kad Dievas neišklauso nusidėjėlių, bet jei kas yra Dievo garbintojas ir vykdo jo valią, tą jis išklausys. 32 Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusio akis. 33 Jei jis nebūtų nuo Dievo, nieko negalėtų padaryti“. 34 Jie jam atsakė: „Tu gimei visais nuodėmingas, ir tu mus mokai?“ Ir jie išmetė jį lauk.

Dvasinis aklumas

35 Jėzus išgirdo, kad jie buvo jį išmetę lauk, ir, jį radęs, paklausė: „Ar tu tiki Žmogaus Sūnų?“ 36 Jis atsakė: „Tai kas jis yra, viešpatie, kad galėčiau jį tikėti?“ 37 Jėzus jam tarė: „Tu esi jį matęs, ir jis yra tas, kuris kalba su tavim“. 38 Jis tarė: „Tikiu, Viešpatie!“ ir jį pagarbino.

39 Jėzus tarė: „Teisti aš atėjau į šį pasaulį: kad neregintieji regėtų ir regintieji apaktų“. 40 Tai išgirdo kai kurie fariziejai, kurie buvo prie jo, ir jį klausė: „Argi ir mes esame akli?“ 41 Jėzus jiems tarė: „Jei būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės. Bet dabar sakote: „Mes regime“. Jūsų nuodėmė pasilieka“.

Jėzus—Gerasis Ganytojas

10 „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas neįeina pro vartus¹ į avių gardą, bet įlipa per kur kitur, tas yra vagis ir plėšikas. 2 Bet tas, kuris įeina pro vartus², yra avių ganytojas. 3 Jam vartininkas³ atidaro, ir avys klausos jo balso. Jis savąsias avis šaukia vardu ir jas išveda. 4 Išsivaro visus savąsias, jis eina jų priešakyje, o avys seka paskui jį, nes jos pažįsta jo balsą. 5 Paskui svetimą jos neseks, bet bėgs nuo jo, nes jos nepažįsta svetimųjų balso“. 6 Jėzus

jiems pasakė tą palyginimą, bet jie nesuprato reikšmės to, ką jis jiems kalbėjo.

7 Tad Jėzus vėl jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Aš esu avių vartai⁴. 8 Visi, kurie atėjo pirm manęs, yra vagys ir plėšikai, bet avys jų neklaušė. 9 Aš esu vartai: Jei kas pro mane įeis, bus išgelbėtas; jis įeis ir išeis ir ras ganyklą. 10 Vagis ateina tik vogti, pjausti ir naikinti. Aš atėjau, kad jos turėtų gyvenimą ir apščiau jo turėtų.

11 Aš esu gerasis ganytojas. Gerasis ganytojas gundo savo gyvybę už avis. 12 Samdiny, kuris nėra ganytojas, kuris nėra avių savininkas, mato vilką ateinant, palieka avis ir bėga,—o vilkas jas pasigriebia ir išvaiko,—¹³ nes jis yra samdiny ir avys jam nerūpi. 14 Aš esu gerasis ganytojas. Aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, ¹⁵ kaip Tėvas mane pažįsta ir aš pažįstu Tėvą, ir aš guldau savo gyvybę už avis. 16 Dar turiu kitų avių, kurios nėra iš šito gardo. Jas irgi aš turiu vedžioti⁵, ir jos klausys mano balso. Tada bus viena kaimenė, vienas ganytojas. 17 Tėvas mane myli dėl to, kad aš guldau savo gyvybę, kad ją vėl atsiimčiau. 18 Niekas jos neatėmė⁶ iš manęs, bet savo paties valia aš ją guldau. Turiu galią ją guldėti, ir turiu galią ją vėl atsiimti. Šitą įsakymą gavau iš savo Tėvo“.

19 Tarp žydų vėl kilo nesutarimas dėl šitų žodžių. 20 Daugelis jų sakė: „Jis velnio apsėstas ir eina iš proto! Kam jo klausote?“ 21 Kiti sakė: „Šitie žodžiai nėra velnio apsėsto. Argi velnias gali atverti aklujų akis?“

15 Mt 11, 27; Lk 10, 22

Žydai atmėta Jėzu

22 Tasyk Jeruzalėje buvo Šventyklos atnaujinimo⁷ šventė. Buvo žiema. 23 Ir Jėzus vaikščiojo šventovėje,

1 Lit. duris
2 Lit. duris
3 Lit. durininkas

4 Lit. durys; taip pat 10,9
5 Arba: atvesti
6 Kt. Mss: neatima
7 T.y. Hanukos

Saliamono portike¹. ²⁴ Tada žydai jį apstojo ratu ir jam sakė: „Kaip ilgai mus laikysi netikrume? Jei tu esi Mesijas, pasakyk mums atvirai!“ ²⁵ Jėzus jiems atsakė: „Jums pasakiau, bet jūs netikite. Darbai, kuriuos darau savo Tėvo vardu, tie liudija už mane. ²⁶ Bet jūs netikite, nes nesate iš manųjų avių. ²⁷ Manosios avys klauso mano balso. Aš jas pažįstu, ir jos seka paskui mane. ²⁸ Aš joms duodu amžiną gyvenimą; jos nepražus per amžius, ir niekas jų neišplės iš mano rankos. ²⁹ Mano Tėvas, kuris yra man [jas] davęs, yra didesnis už visus², ir niekas negali jų išplėsti iš Tėvo rankos. ³⁰ Aš ir Tėvas esame viena“.

³¹ Žydai vėl griebėsi akmenų, kad jį užmuštų. ³² Jėzus jiems atsakė: „Daug gerų darbų jums parodžiau Tėvo galia³. Dėl kurio jų norite mane užmušti akmenimis?“ ³³ Žydai jam atsakė: „Dėl gero darbo nenorime tavęs užmušti akmenimis, tik dėl piktžodžiavimo, būtent dėl to, kad tu, būdamas žmogus, daraisi Dievu“. ³⁴ Jėzus jiems atsakė: „Ar nėra parašyta jūsų įstatyme: „Aš pasakiau: dievai esate?“ ³⁵ Jei jis⁴ pavadino dievais tuos, pas kuriuos atėjo Dievo žodis,—o Raštas negali būti panaikintas,—³⁶ tai ar jūs galite sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir atsiuntė į pasaulį: „Tu piktžodžiauji“, todėl, kad pasakiau: „Aš esu Dievo Sūnus“? Jei nedarau savo Tėvo darbų, netikėkite manim! ³⁸ Bet jei darau, tai, nors ir netikėtumėte manim, tikėkite darbais, kad žinotumėte ir suprastumėte⁵, jog Tėvas yra manyje ir aš Tėve“. ³⁹ Jie vėl mėgino jį suimti, bet jis ištrūko iš jų rankų.

⁴⁰ Jis vėl nuėjo skersai Jordano į tą vietą, kur Jonas iš pradžių krikštijo, ir ten pasiliko. ⁴¹ Daugelis atėjo pas jį ir sakė: „Jonas, tiesa, nepadarė jokio ženklų, bet visa, ką Jonas pasakė apie

šita, buvo tiesa“. Ir ten daugelis įtikėjo jį.

³³ Lev 24, 16 ³⁴ Ps 82, 6 ⁴⁰ Jn 1, 28

Lozorius mirtis ir prikėlimas

11 Buvo vienas ligonis, Lozorius iš Betanijos, iš Marijos ir jos sesers Mortos kaimo. ² O Marija buvo ta, kuri patepė Viešpatį kvepalais ir nušluostė jo kojas savo plaukais. Jos brolis Lozorius sirgo. ³ Tad seserys jam pasiuntė žinia⁶: „Viešpatie, žinok, kad“⁷ tas, kurį myli, serga“. ⁴ Bet Jėzus, tai išgirdęs, tarė: „Šita liga nėra mirčiai, bet Dievo garbei, kad ją Dievo Sūnus būtų pašlovintas“.

⁵ Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorių. ⁶ Taigi, kai jis išgirdo, kad tas serga, užtruko dvi dienas toje vietoje, kurioje buvo. ⁷ Tik po to jis pasakė savo mokiniams: „Vėl eikime į Judėją!“ ⁸ Mokiniai jam tarė: „Rabi, žydai ką tik mėgino tave užmušti akmenimis, o tu vėl ten vyksti?“ ⁹ Jėzus atsakė: „Ar ne dvylika yra dienos valandų? Jei kas dieną vaikščioja, nesuklumpa, nes jis regi šito pasaulio šviesą. ¹⁰ Bet jei kas naktį vaikščioja, suklumpa, nes jis be šviesos“. ¹¹ Jis tai pasakė, ir paskui jiems tarė: „Mūsų draugas Lozorius yra užmigęs, bet aš vyksiu jo pažadinti iš miego“. ¹² Mokiniai jam tarė: „Viešpatie, jei jis užmigęs, pasveiks“. ¹³ Tačiau Jėzus buvo kalbėjęs apie jo mirtį. O jie manė jį kalbant apie paprastą miegą. ¹⁴ Tada Jėzus atvirai jiems pasakė: „Lozorius mirė, ¹⁵ bet dėl jūsų, kad tikėtumėte, džiaugiuos, kad ten nebuvau. Tačiau eikime pas jį!“ ¹⁶ Tada Tomas, vadinamas Dvyniu, tarė savo bendramokiniams: „Eikime ir mes numirti su juo!“

¹⁷ Atėjęs Jėzus jį rado jau keturias dienas gulėjusį kape. ¹⁸ O Betanija buvo arti Jeruzalės—apie penkiolika stadijų⁸ nuo jos. ¹⁹ Ir daug žydų buvo atėję pas Mortą ir Mariją jų paguosti dėl brolio. ²⁰ Taigi, kai Morta išgirdo, kad Jėzus ateinaš, ji išėjo jo pasitikti, o Marija liko

1 T.y. atviroje, kolonų palaikomu stogu uždengtoje salėje

2 Kt. Mss: Ką mano Tėvas yra man davęs, yra daugiau už viską.

3 Lit. iš Tėvo

4 T.y. Įstatymas

5 Kt. Mss: tikėtumėte

6 Lit. sakydamos

7 Lit. štai

8 T.y. 2 3/4 km.

sėdėti namie. ²¹ Morta prabilo į Jėzų: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. ²² Bet žinau, kad ir dabar, ko tik prašysi Dievą, Dievas tau duos“. ²³ Jėzus jai pasakė: „Tavo brolis prisikels!“ ²⁴ Morta jam tarė: „Žinau, kad jis prisikels prisikėlimo metu, paskučiausiąją dieną“. ²⁵ Jėzus jai tarė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas¹. Kas tiki mane, net jei numirtų, bus gyvas, ²⁶ ir kiekvienas, kuris gyvas ir tiki mane, nemirs per amžius. Ar tai tiki?“ ²⁷ Ji jam tarė: „Taip, Viešpatie! Aš esu įtikėjusi, kad tu esi Mesijas, Dievo Sūnus, tas, kuris turi ateiti iš pasauli“.

²⁸ Tai pasakiusi, ji nuėjo, pasišaukė savo seserį Mariją ir jai privačiai² tarė: „Mokytojas čia yra ir šaukia tave“. ²⁹ Kai ji tai išgirdo, skubiai pakilo irėjo pas jį. ³⁰ Jėzus dar nebuvo atėjęs į kaimą, bet tebebuvo toje vietoje, kur Morta buvo jį pasitikusi. ³¹ Žydai, kurie, ją guosdami, buvo su ja namuose, pamatė, kad Marija skubiai pakilo ir išėjo, nusekė paskui ją, manydami, jog ji einanti pas kapą, kad ten raudotų. ³² Kai Marija atėjo, kur buvo Jėzus, ji išvydusi, ji puolė jam į kojas, jam sakydama: „Viešpatie, jei čia būtum buvęs, mano brolis nebūtų miręs!“ ³³ Kai Jėzus pamatė ją verkiančią ir verkiančius su ja atėjusius žydus, jis susigraudino³ ir susijaudino. ³⁴ Ir jis paklausė: „Kur jį esate padėję?“ Jie jam atsakė: „Viešpatie, ateik ir pamatyk!“ ³⁵ Jėzus apsišarojo. ³⁶ Tad žydai sakė: „Štai kaip jis jį mylėjo!“ ³⁷ Bet kai kurie iš jų tarė: „Ar tas, kuris atvėrė aklojo akis, negalėjo padaryti, kad ir šitas nebūtų miręs?“

³⁸ Jėzus, vėl susigraudinęs⁴, nuėjo prie kapo. Tai buvo ola, užrista akmeniu. ³⁹ Jėzus paliepė: „Nuriskite akmenį!“ Mirusiojo sesuo Morta jam

sakė: „Viešpatie, jis jau dvokia, nes jau keturios dienos, kaip jis miręs!“

⁴⁰ Jėzus jai tarė: „Ar tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo šlovę?“ ⁴¹ Tada jie nurito akmenį. O Jėzus pakėlė aukštyrą akis ir prabilo: „Tėve, tau dėkoju, kad mane išklausei. ⁴² Aš žinojau, kad visuomet mane išklausai. Tačiau dėl aplinkui stovinčių žmonių tai pasakiau, kad jie įtikėtų, jog tu mane siuntei“. ⁴³ Ir, tai pasakęs, garsiu balsu sušuko: „Lozoriau, išeik!“ ⁴⁴ Numirėlis išėjo; jo rankos ir kojos buvo apraišotos lininiiais aprišalais ir jo veidas apvyniotas skepeta. Jėzus jiems paliepė: „Atraišiokite jį ir leiskite jam eiti!“

1 Lk 10, 38-39 2 Jn 12, 3

Samokslas nužudyti Jėzų

(Mt 26, 1-5; Mk 14, 1-2; Lk 22, 1-2)

⁴⁵ Tad daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir matė, ką jis padarė, įtikėjo jį. ⁴⁶ Bet kai kurie iš jų nuėjo pas fariziejus ir jiems pranešė, ką Jėzus buvo padaręs. ⁴⁷ Tada vyriausieji kunigai ir fariziejai sušaukė sinedrioną⁵ ir tarėsi: „Ką gi mes darome? Šitas žmogus daro daug ženklų. ⁴⁸ Jei jam toliau leisime taip veikti, visi jį įtikės; tada ateis romėnai ir atims ir tą mūsų vietą⁶, ir mūsų tautą“. ⁴⁹ Vienas jų, Kajafas, buvęs tų metų vyriausiasis kunigas, jiems tarė: „Jūs nieko neišmanote ⁵⁰ ir nepagalvojate, jog jums būtų geriau, kad vienas žmogus mirtų už tautą, negu kad visa tauta pražūtų“. ⁵¹ Jis tai pasakė ne iš savęs, bet, būdamas tų metų vyriausiasis kunigas, išpranašavo, kad Jėzus turis mirti už tautą— ⁵² ir ne tik už tautą, bet ir tam, kad surinktų į viena Dievo išsklaidytuosius vaikus. ⁵³ Taigi nuo tos dienos jie buvo nusprendę jį nužudyti

1 ~ kt. Mss

2 Lit. slapčia; kt. Mss: tylomis

3 Arba: susierzino (būtent dėl jų beviltiško raudojimo ir netikėjimo amžinu gyvenimu akivaizdoje To, kuris yra „prisikėlimas ir gyvenimas“)

4 Arba: susierzinęs

5 Arba hbr. sanhedriną, t.y. vyriausiąją tarybą, tvarkančią religinius ir visuomeninius dalykus

6 T.y. šventyklą

54 Todėl Jėzus daugiau viešai nebevaikščiojo tarp žydų, bet iš ten nuėjo į šalį arti dykumos, į miestą, vadinamą Efraimu, ir ten apsistojo su mokiniais.

55 Buvo arti žydų Velykos, ir prieš Velykas daugelis iš šalies traukė aukštyn į Jeruzalę apsivalyti. 56 Jie ieškojo Jėzaus ir, stovėdami šventovėje, kalbėjęsi vienas su kitu: „Ka jūs manote? Argi jis tikrai neatvyks į šventę?“ 57 O vyriausieji kunigai ir fariziejai buvo davę įsakymą, kad, jei kas sužinotų, kur jis yra, praneštų, kad jie galėtų jį suimti.

Patepimas Betanijoje

(Mt 26, 6–13; Mk 14, 3–9)

12 Buvo šešios dienos prieš Velykas, kai Jėzus atėjo į Betaniją, kur buvo Lozorius, kurį Jėzus buvo prikėlęs iš numirusių. 2 Ten jie iškėlė jam pokylį. Morta patarnavo, o Lozorius buvo vienas iš tų, kurie sėdėjo su juo prie stalo. 3 Marija, paėmusi svarą brangių kvėpalų, pagamintų iš tikro nardo, patepė Jėzaus kojas ir savo plaukais nušluostė jo kojas. Namas pasidarė pilnas kvėpalų kvapo. 4 Bet Judas Iskariotas, vienas iš jo mokinių, kuris turėjo jį išduoti, prikišo: „Kodėl šitų kvėpalų nepardavė už tris šimtus denarų ir neatidavė [pinigų] vargšams?“ 6 Jis tai pasakė ne todėl, kad jam rūpėjo vargšai, bet kad jis buvo vagis ir, laikydamas pinigų dėžutę, vagiliaudavo, kas idėta. 7 Į tai Jėzus atsakė: „Palik ją! [Tai įvyko tam,] kad ji tai palaikytų mano laidotuvių dienai, 8 nes vargšų visuomet turėsite pas save, bet mane ne visuomet turėsite“.

3 Lk 7, 37–38 8 Dt 15, 11

Samokslas nužudyti Lozorius

9 Didelė žydų minia sužinojo, kad jis ten yra, ir atėjo ne tik dėl Jėzaus, bet pamatyti ir Lozorius, kurį jis buvo prikėlęs iš numirusių. 10 O vyriausieji kunigai nusprendė ir Lozorius nužudyti, 11 nes dėl jo daugelis žydų traukėsi [nuo jų] ir tikėjo Jėzų.

Iškilingas įėjimas į Jeruzalę

(Mt 21, 1–11; Mk 11, 1–11; Lk 19, 28–40)

12 Kitą dieną didelė žmonių minia, kuri buvo atėjusi į šventę, išgirdusi, kad Jėzus ateina į Jeruzalę, 13 pasiėmė palmių šakų ir išėjo jo pasitikti, ir jie šaukė:

„Hosana!

Palaimintas, kuris ateina

Viešpaties vardu—

Izraelio Karalius!“

14 Jėzus, radęs jauną asilą, užsėdo ant jo, kaip parašyta:

15 „Nebijok, dukterie Sijona!

Štai atvyksta tavo karalius,

sėdėdamas ant asilačio!“

16 Iš pradžių jo mokiniai to nesuprato, tik tada, kai Jėzus buvo pašlovintas, atsiminė, kad tai buvo apie jį parašyta ir kad jie buvo jam tai padarę. 17 Minia, buvusi su juo, kai jis Lozorius pašaukė iš kapo ir jį prikėlė iš numirusių, tai liudijo. 18 Žmonės todėl ir išėjo jo pasitikti, kad jie buvo girdėję jį padariusį tą ženklą. 19 Tada fariziejai vienas kitam sakė: „Matot, kad nieko negalite padaryti. Štai pasaulis nuėjo paskui jį!“

13 Ps 118, 25–26 15 Zach 9, 9

Kai kurie graikai nori pamatyti Jėzų

20 Tarp atvykusių per šventę Dievo garbinti buvo graikų. 21 Tie priėjo prie Pilypo, kilusio iš Galilėjos Betsaidos, ir jį prašė, sakydami: „Meldžiamasis, norime pamatyti Jėzų“. 22 Pilypas nuėjo ir pasakė Andriejui. Andriejus ir Pilypas nuėjo ir pasakė Jėzui. 23 Bet Jėzus jiems atsakė: „Atėjo valanda, kad būtų pašlovintas Žmogaus Sūnus. 24 Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei kviečio grūdas neįkrinta į žemę ir nenumiršta, jis pasilieka vienas; bet jei jis numiršta, neša daug vaisių. 25 Kas myli savo gyvybę, ją prazūdo, bet kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, ją išsaugos amžinam gyvenimui. 26 Jei kas nori man tarnauti, tegul seka paskui mane, ir kur aš esu, ten bus ir manasis tarnas. Jei kas man tarnaus, jį pagerbs Tėvas.“

25 Mt 10, 39; 16, 25; Mk 8, 35; Lk 9, 24; 17, 33

Žmogaus Sūnus turi būti pakeltas nuo žemės

27 Dabar mano siela sukrėsta. Ir

kas man sakyti? „Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos!“ Bet juk tam¹ atėjau į šią valandą. ²⁸ Tėve, pašlovink savo vardą!“ Tada atsklido balsas iš dangaus: „Aš jį pašlovinau ir vėl pašlovinsiu!“

²⁹ Aplink stovinti ir tai girdėjusi minia sakė, kad griaustinis sugriaušęs. Kiti sakė: „Angelas jam kalbėjo“. ³⁰ Jėzus atsakė: „Ne dėl manęs pasigirdo šitas balsas, bet dėl jūsų. ³¹ Dabar teisiemas šis pasaulis. Dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmetamas lauk. ³² O aš, kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus trauksiu pas save“. ³³ Jis tai pasakė, nurodydamas, kokia mirtimi turės mirti. ³⁴ Minia jam atsakė: „Mes girdėjome iš įstatymo, kad Mesijas pasilieka per amžius. Tai kaip tu gali sakyti, kad Žmogaus Sūnus turi būti pakeltas aukštyn? Kas yra tas Žmogaus Sūnus?“

³⁵ Jėzus jiems tarė: „Dar trumpą laiką šviesa yra tarp jūsų. Vaikščiokite, kol turite šviesą, kad tamsa jūsų neužkluptų. Kas vaikščioja tamsoje, nežino, kur eina. ³⁶ Kol turite šviesą, tikėkite šviesa, kad taptumėte šviesos vaikais“.

³⁴ Ps 110, 4; Jez 9, 7; Ezek 37, 26; Dan 7, 14

Žydu netikėjimas

Jėzus tai pasakė ir nuejęs pasislėpė nuo jų. ³⁷ Bet nors jis ir buvo padaręs tiek daug ženklų jų akivaizdoje, jie jį netikėjo, ³⁸ kad įvyktų pranašo Jezajo žodis, kurį jis pasakė:

„Viešpatie, kas įtikėjo mūsų skelbiama žinia?

Ir kam Viešpaties ranka buvo apreikšta?“

³⁹ Jie negalėjo tikėti dėl to, kad Jezajas vėl pasakė:

⁴⁰ „Jis apakino jų akis ir užkietino jų širdį, kad neregėtų akimis ir neišmanytų širdimi,—kad jie neatsiverstų ir aš jų nepagydyčiau“.

⁴¹ Jezajas tai pasakė, nes jis išvydo jo šlovę ir kalbėjo apie jį. ⁴² Vis dėlto ir daug vyresniųjų jį įtikėjo, bet dėl

fariziejų to neišpažino, kad nebūtų atskirti nuo sinagogos, ⁴³ nes jie labiau mėgo žmonių negu Dievo teikiamą garbę. ³⁸ Jez 53, 1. ⁴⁰ Jez 6, 10

Jėzus skelbimo santrauka

⁴⁴ Jėzus šaukdamas³ tarė: „Kas mane tiki, ne mane tiki, bet tą, kuris mane siuntė. ⁴⁵ Ir kas mane mato, mato tą, kuris mane siuntė. ⁴⁶ Aš, šviesa, esu atėjęs į pasaulį, kad kiekvienas, kuris mane tiki, nepasiliktų tamsoje. ⁴⁷ Ir jei kas klauso mano žodžių ir jų nelaiko, aš jo neteisiu, nes atėjau ne pasaulio teisti, bet pasaulio gelbėti. ⁴⁸ Kas mane atmeta ir nepriima mano žodžių, turi tą, kuris jį teisia: tas žodis, kurį kalbėjau, jį teis paskučiausiąją dieną. ⁴⁹ Nes aš nekalbėjau iš savęs, bet pats Tėvas, kuris mane siuntė, yra man davęs įsakymą, ką turiu sakyti ir ką kalbėti. ⁵⁰ Ir žinau, kad jo įsakymas yra amžinas gyvenimas. Taigi, ką aš kalbu, kalbu taip, kaip Tėvas yra man pasakęs“.

Jėzus plauna mokinių kojas

13 Tai įvyko prieš Velykų šventę. Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda pereiti iš šito pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, jiems parodė savo meilę iki pat galo⁴. ² Ir vakarienės metu, velniui jau įdėjus į Simono sūnaus Judo Iskarioto⁵ širdį [sumanymą] jį išduoti, ³ žinodamas, kad Tėvas jam visa atidavė į rankas ir kad jis išejo nuo Dievo ir eina pas Dievą, jis pakilo nuo vakarienės [stalo], nusivilko viršutinius drabužius ir, paėmęs rankšluostį, juo apsijuosė. ⁵ Paskui jis įpylė vandens į praustuvę ir pradėjo mazgoti mokinių kojas ir jas šluostyti rankšluosčiu, kuriuo buvo apsijuosęs.

⁶ Jis priėjo prie Simono Petro. Šis jam tarė: „Viešpatie, ar tu man mazgosi kojas?“ ⁷ Jėzus jam atsakė: „Ką aš darau, tu dabar nesupranti, bet vėliau suvoksi“. ⁸ Petras jam tarė: „Tu niekad

1 T.y. tam, kad pereičiau per šią kančios valandą

2 Lit. sūnumis

3 Lit. šaukė ir

4 Arba: iš paskutiniųjų (t.y. kiek galėdamas)

5 Kt. Mss: Simono Iskarioto sūnaus Judo

nemazgosi man kojų!“ Jėzus jam atsakė: „Jei tavęs nenumazgosiu, neturėsi nieko bendra su manim“. ⁹ Simonas Petras jam tarė: „Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas, ir galvą!“ ¹⁰ Jėzus jam tarė: „Kas nusimaudęs, tam reikia tik kojas numazgoti; šiaip jis visas švarus. Ir jūs esate švarūs, tik ne visi“. ¹¹ Jis mat žinojo savo išdavėją. Todėl jis pasakė: „Ne visi esate švarūs“.

¹² Kai jis buvo numazgojęs jiems kojas, pasiėmęs savo viršutinius drabužius ir vėl atsėdėd¹ prie stalo, jiems tarė: „Ar suprantate, ką esu jums padaręs?“ ¹³ Jūs mane vadinate „Mokytoju“ ir „Viešpačiu“, ir gerai sakote, nes tas esu. ¹⁴ Taigi, jei aš, Viešpats ir Mokytojas, jums numazgojau kojas, ir jūs privalote mazgoti vieni kitiems kojas.

¹⁵ Nes esu jums davęs pavyzdį, kad ir jūs taip darytumėte, kaip aš jums dariau. ¹⁶ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: vergas nėra didesnis už savo valdovą, o ne pasiuntinys didesnis už savo siuntėją.

¹⁷ Jei žinote tuos dalykus,— esate palaiminti, jei juos darote.

¹⁸ Ne apie jus visus kalbu. Aš žinau, kuriuos išsirinkau. Bet turi išsipildyti Raštas: „Tas, kuris valgo mano² duoną, pakėlė prieš mane savo kulnį“. ³ ¹⁹ Jau⁴ dabar, prieš įvykstant, jums tai sakau, kad, kai įvyks, tikėtumėte, jog AŠ ESU⁵. ²⁰ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas priima kokį nors asmenį, kurį siunčiu, mane priima; o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė“.

12–15 Lk 22, 27 16 Mt 10, 24; Lk 6, 40; Jn 15, 20
18 Ps 41, 9 20 Mt 10, 40; Mk 9, 37; Lk 9, 48; 10, 16

Jėzus pasako iš anksto, kad jis būsiąs išduotas

(Mt 26, 20–25; Mk 14, 17–21; Lk 22, 21–23)

²¹ Tai pasakęs, Jėzus buvo labai⁶ susijaudinęs ir patvirtindamas tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų mane išduos“. ²² Mokiniai dairėsi

vienas į kitą, nesusivokdami, apie kuri jis kalbąs. ²³ Vienas jo mokinių, kurį Jėzus mylėjo, gulėjo⁷ prie jo krūtinės. ²⁴ Simonas Petras jam linktelėjo [galvą], kad pasiklaustų, kas galėtų būti tas⁸, apie kurį jis kalba. ²⁵ Tada šis iš savo vietos pasilenkęs atgal į Jėzaus krūtinę, jį paklausė: „Viešpatie, kas tai?“ ²⁶ Jėzus atsakė: „Tai tas, kuriam aš duosiu padažes gabaliuką duonos“⁹. Padažes gabaliuką duonos, jis padavė¹⁰ jį Judui, Simono Iskarioto sūnui¹¹. ²⁷ Ir tada, paėmus tą gabaliuką¹², šėtonas įėjo į jį¹³. Jėzus jam tarė: „Ką darai, greičiau daryk!“ ²⁸ Tačiau nė vienas gulinčių prie stalo nesuprato, kuriam tikslui jis jam tai pasakė. ²⁹ Nes kai kurie manė, kadangi Judas turėjo pinigų dėžutę, kad Jėzus jam sakas: „Nupirk, ko mums reikia šventei“, arba kad Judas¹⁴ turis ką duoti vargšams. ³⁰ Tad šis, paėmęs gabaliuką duonos, tuojau išėjo. Buvo naktis.

Naujas įsakymas

³¹ Kai jis išėjo, Jėzus tarė: „Dabar žmogaus Sūnus pašlovintas, ir Dievas pašlovintas jame“¹⁵. ³² „Jei Dievas pašlovintas jame“¹⁶, tai ir Dievas jį pašlovins savyje¹⁷ ir tuojau jį pašlovins. ³³ Vaikeliai, dar valandėlę esu su jumis. Manęs ieškosite ir, kaip pasakiau žydams: „Kur aš einu, jūs negalite nueiti“, taip ir jums dabar sakau. ³⁴ Jums duodu naują įsakymą, kad mylėtumėte vienas kitą. ³⁵ Jei mylėsite

7 T.y. rytiečių papročiu valgė ant šono pusiau gulom, kairiaja alkūne atsirėmęs į pagalvį ir dešiniąja ranka imdamas valgį nuo šalia padėto žemo stalo.

8 Kt. Mss: ir tarė: „Sakyk: „Kas yrą tas, apie kurį jis kalba““.

9 Lit. padažysiu gabaliuką duonos ir jam duosiu

10 Kt. Mss: paėmė ir padavė

11 Kt. Mss: Judui Iskariotui, Simono sūnui

12 Lit. po gabaliuko duonos

13 T.y. Judą

14 Lit. jis

15 T.y. per jo kančią ir mirtį

16 ~kk. Mss

17 paimdamas į savo dievišką būtį ir šlovę

1 Lit. atsilošęs

2 Kt. Mss: su manimi

3 T.y. pavartojo prieš mane smurtą

4 Lit. Nuo

5 Žr. 8, 24.

6 Lit. dvasia

vieni kitus, iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai“.

33 Jn 7, 34 34 Jn 15, 12. 17; 1 Jn 3, 23; 2 Jn 5

Jėzus iš anksto pasako, kad Petras jo užsiginsias

(Mt 26, 31–35; Mk 14, 27–31; Lk 22, 31–34)

36 Simonas Petras jam tarė: „Viešpatie, kur eini?“ Jėzus jam atsakė: „Kur einu, tu dabar negali sekti paskui mane, bet vėliau nuseksi“. 37 Petras jam tarė: „Viešpatie, kodėl dabar negaliu sekti paskui tave? Savo gyvybę guldysiu už tave!“ 38 Jėzus atsakė: „Savo gyvybę guldysi už mane? Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: „Dar gaidžiui nepragydus, tu tris kartus manęs užsiginsi!“

Jėzus—kelias pas Tėvą

14 „Tenebūnie nerimastingos jūsų širdys! Tikėkite¹ Dievą, ir mane tikėkite! 2 Mano Tėvo namuose yra daug buveinių. Jei taip nebūtų, argi būčiau jums pasakęs: „Einu jums vietos paruošti? 3 Jei nueisiu ir paruošiu jums vietą, vėl ateisiu² ir jus pasiimsiu pas save, kad, kur aš esu, ir jūs būtumėte. 4 Ir jūs žinote kelią [į ten], kur einu“³. 5 Tomas jam tarė: „Viešpatie, nežinome, kur eini. Kaip galime žinoti kelią?“ 6 Jėzus jam tarė: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas. Niekas neateina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane. 7 Jei esate mane pažinę, tai ir mano Tėvą pažinsite“⁴. Jau dabar jį pažįstate ir esate matę“.

8 Pilypas jam tarė: „Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir to mums pakaks“. 9 Jėzus jam tarė: „Jau tokį ilgą laiką esu su jumis, ir tu dar nesi manęs pažinęs, Pilypai? Kas yra mane matęs, yra matęs Tėvą. Kaip tu gali sakyti: „Parodyk mums Tėvą? 10 Ar tu netiki, kad aš esu Tėve ir Tėvas yra manyje? Žodžius, kuriuos aš jums kalbu, nekalbu iš savęs. Bet Tėvas, pasilieka manyje, daro savo

darbus. 11 Tikėkite manim⁵, kad aš esu Tėve ir Tėvas manyje. Bet jei netikite⁶, tai tikėkite dėl pačių darbų! 12 Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas mane tiki, tas irgi darys darbus, kuriuos aš darau, ir jis darys dar didesnius už juos, nes aš einu pas Tėvą. 13 Ir ko tik prašysite mano vardu, tai padarysiu, kad Tėvas būtų pašlovintas Sūnuje! 14 Jei ko mane⁷ prašysite mano vardu, aš padarysiu.

Jėzus pažada Šventąją Dvasią

15 Jei mane mylite, laikysitės⁸ mano įsakymų. 16 Ir aš prašysiu Tėvą, ir jis jums duos kitą Padėją⁹, kad jis būtų su jumis per amžius,—¹⁷ tiesos¹⁰ Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir nepažįsta. Jūs ją pažįstate, nes ji pasilieka pas jus ir bus jumyse.

18 Nepaliksiu jūsų našlaičių; ateisiu pas jus. 19 Dar valandėlė, ir pasaulis manęs nebematys, bet jūs mane matysite. Kadangi aš gyvenu, tai ir jūs gyvensite. 20 Tą dieną jūs žinosite, kad aš esu savo Tėve, jūs manyje ir aš jumyse. 21 Kas yra priėmęs¹¹ mano įsakymus ir juos vykdo, tas yra mane mylintis. O kas mane myli, bus mano Tėvo mylimas, ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu“. 22 Judas—ne Iskariotas—jam tarė: „Viešpatie, kaip čia yra, kad tu nori mums apsireikšti, o ne pasauliui?“ 23 Jėzus jam atsakė: „Jei kas mane myli, laikysis mano žodžio. Mano Tėvas jį mylės, ir pas jį mes ateisime ir pasidarysime buveinę. 24 Kas manęs nemylė, nesilaiko mano žodžių. O žodis,

5 T.y. tuo, ką dabar sakau

6 Lit. ne

7 ~ kkr. Mss

8 Kt. Mss: vykdykite

9 Gr. *paraklētōs* (lit. „pašauktas kam pagalbėti“) reiškia kaltinamojo gynėją, užtarėją, patarėją—bendrai imant, pagalbėtoją, padėją.

10 T.y. Dvasią, kuri apreiškia tiesą apie Dievą

11 Lit. turi

1 Arba: Jūs tikite

2 Gr. *ateinu* (esamasis laikas, vartojamas būsimąjo prasme)

3 Kt. Mss: žinote, kur einu, ir žinote kelią

4 Kt. Mss: Jis būtumėte mane pažinę, tai ir mano Tėvą būtumėte pažinę.

kuri girdite, nėra mano, bet Tėvo, kuris mane siuntė.

25 Tai esu jums kalbėjęs, tebebūdama pas jus. 26 Bet Padėjėjas—Sventoji Dvasia, kurią Tėvas atsiųs mano vardu,—jis visko jus išmokys ir primins jums visa, ką aš esu jums pasakęs. 27 Ramybę jums palieku, savo ramybę jums duodu. Ne taip, kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tenebūnie nerimastinga ir baiminga jūsų širdis! 28 Girdėjote, kad aš jums pasakiau: „Iškeliauju ir [vėl] ateisiu¹ pas jus“. Jei mane mylėtumėte, džiaugtumėtės, kad keliauju pas Tėvą, nes Tėvas yra didesnis už mane. 29 Ir jau dabar, prieš ivykstant, esu jums tai pasakęs, kad tikėtumėte, kada tai ivyks. 30 Jau nebedaug kalbėsiu su jumis, nes ateina pasaulio kunigaikštis. Jis neturi man galios, 31 bet pasaulis turi žinoti, kad myliu Tėvą ir darau taip, kaip Tėvas man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia!“

Jėzus—tikrasis vynmedis

15 „Aš esu tikrasis vynmedis, o mano Tėvas yra sodininkas. 2 Kiekvieną manyje [esančią] šakelę, neduodančią vaisių, jis nupjauna², o kiekvieną, duodančią vaisių, apvalo³, kad neštų daugiau vaisių. 3 Jūs jau esate apvalyti⁴ dėl žodžio⁵, kuri esu jums kalbėjęs. 4 Pasilikite manyje, ir aš pasiliksiu jumoje. Kaip šakelė negali duoti vaisių iš savęs, jei ji nepasiliks vynmedyje, taip negalite ir jūs, jei nepasiliksite manyje. 5 Aš esu vynmedis, jūs—šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių, nes nuo manęs atskirti jūs nieko negalite nuveikti. 6 Kas nepasiliks manyje, bus išmestas lauk kaip šakelė ir sudžius. Jas⁶ surenka ir įmeta į ugnį, ir jos sudega. 7 Jei pasiliksite manyje ir mano žodžiai pasiliks jumoje, prašykite, ko

norite, ir bus jums duota. 8 Mano Tėvas yra pašlovintas tuo, kad duodate daug vaisių ir taip pasirodote esą mano mokiniai. 9 Kaip Tėvas mane mylėjo, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meileje! 10 Jei laikysitės mano įsakymų, pasiliksite mano meileje, kaip ir aš esu laikęsis savo Tėvo įsakymų ir pasilieku jo meileje. 11 Tai jums kalbėjau, kad manasis džiaugsmas būtų jumoje⁸ ir kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas.

12 Mano įsakymas yra tas, kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau. 13 Niekas neturi didesnės meilės už tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo draugus. 14 Jūs esate mano draugai, jei darote, ką aš jums įsakau. 15 Nebevedinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką daro jo šeimininkas. Bet jūs esu pavadinęs draugais, nes jums pranešiau visa, ką girdėjau iš savo Tėvo. 16 Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir jus paskyriau, kad nuėj⁹ duotumėte vaisių ir jūsų vaisiai pasiliktų, kad, ko tik prašytumėte Tėvą, mano vardu, jis jums duotų. 17 Aš jums tai įsakau: mylėkite vienas kitą!

12 Jn 13,34; 15,17; 1Jn 3,23; 2Jn 5

Pasaulio neapykanta

18 Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad jis yra manęs nekenčęs pirmiau negu jūs. 19 Jei „priklausytumėte pasauliui“, pasaulis mylėtų savuosius. Kadangi jūs nepriklausote pasauliui, bet aš jus išsirinkau iš pasaulio, tad pasaulis jūsų nekenčia. 20 Atsiminkite žodį, kuri jums pasakiau: „Vergas nėra didesnis už savo šeimininką“. Jei jie mane persekiojo, tai ir jus persekios. Jei jie laikėsi mano žodžio, tai laikysis ir jūsų. 21 Bet visa tai jie jums darys dėl mano vardo, nes nepažįsta to, kuris mane siuntė. 22 Jei nebūčiau atėjęs ir jiems kalbėjęs, jie neturėtų nuodėmės. Bet dabar jie neturi kuo pateisinti savo nuodėmę. 23 Kas manęs nekenčia, nekenčia ir mano Tėvo.

1 Gr. ateinu (esam.1. būsimąjo prasme)

2 Lit. pašalina...

3 T.y. apgenėja

4 Lit. švarūs

5 T.y. dėl jumoje pasiliekančio žodžio; arba: žodžių

6 T.y. šakelės

7 T.y. meilės prieglobstyje

8 T.y. jūsų

9 Lit. nueitumėte ir

10 Lit. būtumėte iš pasaulio

24 Jei tarp jų nebūčiau padaręs darbų, kurių niekas kitas nėra padaręs, jie neturėtų nuodėmės. Bet dabar jie yra ir mane, ir nekentę tiek manęs, tiek ir mano Tėvo. 25 Tačiau turėjo išsipildyti žodis, parašytas jų įstatyme: „Jie be priežasties manęs nekentė“.

26 Kai ateis Padėjėjas, kurį aš jums siųsiu nuo Tėvo,—tiesos Dvasia, kuri išeina iš Tėvo,—jis liudys už mane. 27 Bet ir jūs liudysite¹, nes nuo pradžios esate buvę su manim.

20 Mt 10,24; Lk 6,40; Jn 13,16 25 Ps 35,19; 69,4

16 Tai jums kalbėjau, kad „neat-kristumėte nuo tikėjimo“². 2 Jie atskirs jus nuo sinagogų. Netgi ateina valanda, kai kiekvienas, kuris jus nužudys, tarsis atliekęs tarnystę Dievui. 3 Ir jie tai darys, nes nepažino nei Tėvo, nei manęs. 4 Bet tai jums kalbėjau, kad, kai ateis jų³ valanda, atsimintumėte, jog aš jums tai pasakiau.

Šventosios Dvasios atėjimas ir veikla

Aš iš pradžių jums to nepasakiau, nes buvau su jumis. 5 Bet dabar einu pas tą, kuris mane siuntė, ir nė vienas iš jūsų manęs neklausia: „Kur eini?“

6 Tačiau, kadangi jums tai kalbėjau, jūsų širdis pilna liūdesio. 7 Tačiau aš jums sakau tiesą: jums naudinga, kad aš einu, nes, jei nenueisiu, Padėjėjas neateis pas jus. Bet jei nueisiu, jį atsiųsiu pas jus. 8 Ir atėjęs jis įrodys pasaulį klystant apie nuodėmę, teisumą ir teismą: 9 apie nuodėmę—kadangi žmonės netiki manim; 10 apie teisumą—kadangi einu pas Tėvą ir manęs nebematysite; 11 apie teismą—kadangi šito pasaulio kunigaikštis yra pasmerktas⁴.

12 Dar daug ką turiu jums sakyti, tačiau dabar jūs negalite to pakelti. 13 Bet kai Padėjėjas⁵—tiesos Dvasia⁶—

ateis, jis [jus ves į visą tiesą]⁷, nes jis nekalbės iš savęs, bet kalbės, ką tik išgirs, ir jums paskelbs, kas turi įvykti.

14 Jis mane pagarbins, nes imsi iš to, kas mano, ir jums paskelbs. 15 Visa, ką Tėvas turi, yra mano. Todėl pasakiau, kad jis imsi iš to, kas mano, ir jums paskelbs.

Liūdesys pavirs džiaugsmu

16 Valandėlė—ir manęs nematysite; ir vėl valandėlė—ir mane išvysite⁸. 17 Tad kai kurie jo mokiniai sakė vienas kitam: „Ką reiškia tai, ką jis mums sako: „Valandėlė—ir manęs nematysite; ir vėl valandėlė—ir mane išvysite“? ir: „Einu pas Tėvą?““ 18 Taigi jie sakė: „Ką reiškia tai, ką jis sako: „Valandėlė? Nežinome, ką jis kalba“.

19 Jėzus žinojo, kad jie norėjo jį klausti, ir jiems tarė: „Ar dėl to klausinėjate vienas kitą, kad pasakiau: „Valandėlė—ir manęs nematysite; ir vėl valandėlė—ir mane išvysite“? 20 Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jūs vėrsite ir raudosite, bet pasaulis džiaugsis. Jūs liūdesite, bet jūsų liūdesys pavirs džiaugsmu.

21 Moteris, kai ji gimdo, yra nuliūdusi, nes atėjo jos valanda. Bet kai ji pagimdo kūdikį, nebeatsimena skausmo iš džiaugsmo, kad žmogus gimė pasauliui.

22 Taip ir jūs dabar esate, tiesa, nuliūde, bet aš vėl jus išvysiu. Tada džiaugsis jūsų širdys, ir jūsų džiaugsmo niekas neatims iš jūsų. 23 Ir tą dieną manęs nieko neklausite. Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei ko prašysite Tėvą [mano vardu, jis jums duos]⁸. 24 Ligšiol nieko neprrašėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas.

Aš esu nugalėjęs pasaulį

25 Aš kalbinėmis figūromis jums kalbėjau. Ateina valanda, kai nebe figūromis jums kalbėsiu, bet aiškiai jums

1 Gr. liudijate (esam.1. būsimojio prasme)

2 Lit. kad nesukluptomėte

3 T.y. persekiotojų

4 Arba: nuteistas

5 Gr. anas

6 T.y. Dvasia, kuri apreiškia tiesą apie Dievą

arba kas iš tikrųjų Dievas yra

7 Kt. Mss: bus jums vadovas visoje tiesoje (t.y. visoje tiesos srityje)

8 Kt. Mss: jis jums duos mano vardu

skelbsiu apie Tėvą. ²⁶ Tą dieną prašysite mano vardu. Jums nesakau, kad aš prašysiu Tėvą už jus, ²⁷ nes pats Tėvas jus myli todėl, kad jūs esate mane mylėję ir įtikėję, jog aš nuo Dievo¹ išėjau. ²⁸ Išėjau nuo² Tėvo ir esu atėjęs į pasaulį. Dabar, atvirkščiai³, palieku pasaulį ir einu pas Tėvą⁴.

²⁹ Jo mokiniai tarė: „Štai dabar aiškiai kalbi ir nevartoji jokios kalbinės figūros. ³⁰ Dabar žinome, jog žinai visa ir tau nereikia, kad kas tave klausytų⁴. Todėl⁵ tikime, kad nuo Dievo išėjai“. ³¹ Jėzus jiems atsakė: „Dabar tikite? ³² Štai ateina valanda, ir ji yra jau atėjusi, kad išsiskirstysite kiekvienas į savo namus ir mane vieną paliksite. Tačiau nesu vienas, nes Tėvas yra su manim. ³³ Jums tai kalbėjau, kad manyje turėtumėte ramybę. Pasaulyje turite kentėti. Bet būkite drąsūs! Aš esu nugulėjęs pasaulį“.

Jėzus meldžiasi už savo mokinius

17 Jėzus tai kalbėjo ir, pakėlęs akis į dangų, prabilo: „Tėve, atėjo valanda. Pašlovink savo Sūnų, kad Sūnus tave pašlovintų, ² kad jis, kadangi jam suteikėi visos žmonijos⁶ valdžią, visiems, kuriuos⁷ esi jam davęs, duotų amžiną gyvenimą. ³ O amžinasis gyvenimas yra tai, kad jie tave pažintų, vienintelį tikrąjį Dievą ir tavo siųstąjį Jėzų Kristų. ⁴ Aš tave pašlovinau žemėje, užbaigęs darbą, kurį esi man davęs atlikti. ⁵ O dabar tu, Tėve, pašlovink mane pas save ta šlove, kurią turėjau pas tave prieš atsirandant pasauliui.

⁶ Aš apreiškiau tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio. Tavo jie buvo, ir man juos davei, ir jie yra laikęsi tavo žodžio. ⁷ Dabar jie yra pažinę, kad visa, ką esi man davęs,

ateina⁸ iš tavęs. ⁸ Nes žodžius, kuriuos man davei, esu jiems davęs, ir jie [juos] priėmė. Jie tikrai pažino, kad nuo tavęs išėjau, ir įtikėjo, kad tu mane siuntei. ⁹ Aš meldžiu už juos. Ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos esi man davęs, nes jie yra tavo. ¹⁰ Visa, kas yra mano, yra tavo, ir kas tavo,—mano, ir aš esu pašlovintas per juos. ¹¹ Aš jau nebesu pasaulyje, bet jie yra pasaulyje, ir aš einu pas tave. Šventasis Tėve, išlaikyk juos savo vardu⁹, kurį esi man davęs, kad jie būtų viena, kaip mes [esame viena]. ¹² Kai buvau su jais, aš juos išlaikiau tavo vardu¹⁰, kurį esi man davęs, ir išsaugojau, ir nė vienas iš jų nepražuvo, tiksliai prapulties sūnus, kad Raštas išsipildytų. ¹³ O dabar einu pas tave, ir tai kalbu pasaulyje, kad jie patirtų mano tobulą džiaugsmą¹¹. ¹⁴ Aš esu jiems davęs tavo žodį, ir pasaulis jų nekenčė, nes jie nepriklauso pasauliui, kaip ir aš nepriklausau pasauliui. ¹⁵ Nemeldžiu, kad juos paimtum iš pasaulio, bet kad juos apsaugotum nuo piktojo¹². ¹⁶ Jie nepriklauso pasauliui, kaip ir aš nepriklausau pasauliui. ¹⁷ Pašventink juos tiesa; tavo žodis yra tiesa. ¹⁸ Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiau į pasaulį. ¹⁹ Ir dėl jų pašventinu save, kad ir jie būtų tikrai pašventinti¹³. ²⁰ Tačiau meldžiu ne vien už šituos, bet ir už tuos, kurie mane tikės per jų žodį, ²¹ kad jie visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš esu tavyje, kad ir jie būtų¹⁴ mumyse,—kad pasaulis tikėtų, jog tu mane siuntei. ²² Ir aš tą šlovę, kurią esi man davęs, esu jiems davęs, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena: ²³ aš juose ir tu manyje, kad jie būtų visiškai suvienyti,—

⁸ Lit. yra

⁹ T.y. man duoto ir mokiniams perteikto apreiškimo galia (Dievo vardas = jo apreiškimas būdas). Arba: varde (t.y. tame, ką Jėzus jiems apreiškė apie Dievo būdą)

¹⁰ Arba: varde

¹¹ Lit. turėtų savyje pilną mano džiaugsmą

¹² Arba: pikta

¹³ Arba: pašventinti tiesa

¹⁴ Kt. Mss + viena

¹ Kt. Mss: Tėvo

² Kt. Mss: iš

³ Lit. Vėl

⁴ T.y. tu iš anksto žinai dar nepaklaustus klausimus

⁵ Lit. Per tai

⁶ Lit. viso kūno

⁷ Lit. visam, ką

kad pasaulis pažintų, jog tu mane siuntei ir juos mylėjai, kaip ir mane mylėjai. 24 Tėve, noriu, kad ir jie, kuriuos¹ esi man davęs, būtų su manim ten, kur aš esu, kad jie matytų manąją šlovę, kurią esi man davęs, nes mane mylėjai prieš pasaulio įkūrimą. 25 Teisusis Tėve, nors pasaulis tavęs nepažino, aš tave pažinau, ir šitie pažino, kad tu mane siuntei. 26 Aš padariau jiems žinomą tavo vardą ir jį darysiu žinomą, kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš būčiau juose“.

12 Ps 41, 9; Jn 13, 18

Jėzaus išdavimas ir suėmimas

(Mt 26, 47–56; Mk 14, 43–50; Lk 22, 47–53)

18 Tai pasakęs, Jėzus išėjo su savo mokiniais į kitą Kidrono upelio² pusę, kur buvo sodas. Į jį įėjo jis ir jo mokiniai. 2 Bet ir Judas, jo išdavėjas, žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai ten susieidavo su savo mokiniais. 3 Taigi Judas, pasiėmęs būrį kareivių ir vyriausiųjų kunigų bei fariziejų sargybinių³, tenėjo su žibintais, deglais ir ginklais. 4 Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo jam atsitikti, išėjo⁴ ir jiems tarė: „Ko ieškote?“ 5 Jie jam atsakė: „Jėzaus Nazariečio“. Jis jiems tarė: „Tai aš“⁵. 6 Judas, jo išdavėjas, irgi stovėjo su jais. 6 Kai Jėzus⁶ jiems pasakė: „Tai aš“, jie atsitraukė ir parpuolė ant žemės. 7 Jis vėl juos paklausė: „Ko ieškote?“ Jie pakartojo: „Jėzaus Nazariečio“. 8 Jėzus atsakė: „Jums pasakiau, kad tai aš. Jei manęs ieškote, leiskite šitiems pasišalinti“,— 9 kad išsipildytų žodis, kurį jis buvo pasakęs: „Iš tų, kuriuos esi man davęs, nė vieno nepražudžiau“. 10 Tada Simonas Petras, kuris turėjo kalaviją, jį išsitraukė, smogė vyriausiojo kunigo vergui ir nukirto jam dešiniąją ausį. Tas vergas buvo vardu Malkus. 11 Tada Jėzus tarė Petriui: „Kišk

kalaviją į makštį! Argi neturėčiau gerti tos taurės, kurią Tėvas yra man davęs?“

11 Mt 26, 39; Mk 14, 36; Lk 22, 42

Jėzus pas vyriausiąjį kunigą Haną

(Mt 26, 57–68; Mk 14, 53–54; Lk 22, 54)

12 Taigi būrys kareivių, tūkstantininkas ir žydų sargybiniai suėmė Jėzų, surišo¹³ ir nuvedė pirmą pas Haną, nes jis buvo uošvis Kajafos, kuris buvo anų metų vyriausiasis kunigas. 14 O Kajafas buvo tas, kuris buvo pataręs žydams, kad geriau esą vienam žmogui numirti už tautą.

14 Jn 11, 49–50

Petras išsiginą Jėzaus

(Mt 26, 69–70; Mk 14, 66–68; Lk 22, 55–57)

15 Paskui Jėzų sekė Simonas Petras ir kitas mokinys. Tas mokinys buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, ir jis įėjo su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą. 16 O Petras liko bestovįs lauke prie durų. Tada tas kitas mokinys, vyriausiojo kunigo pažįstamas, išėjo, pasikalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą. 17 Tarnaitė durininkė tarė Petriui: „Ar ir tu nesi vienas iš šito žmogaus mokinių?“ Jis tarė: „Nesu!“ 18 Kadangi buvo šalta, vergai ir sargybiniai, susikūrę ugnį iš anglių, stovėjo [aplink ją] ir šildėsi. Petras irgi stovėjo prie jų ir šildėsi.

Vyriausiasis kunigas klausinėja Jėzų

(Mt 26, 59–66; Mk 14, 55–64; Lk 22, 66–71)

19 Vyriausiasis kunigas klausinėjo Jėzų apie jo mokinius ir apie jo mokslą. 20 Jėzus jam atsakė: „Aš esu viešai kalbėjęs pasauliui. Aš visuomet mokiau sinagogoje ir šventovėje, kur visi žydai susieina, ir slapta nieko nekalbėjau. 21 Ko mane klausinėji? Klausinėk tuos, kurie yra girdėję, ką jiems kalbėjau. Štai tie žino, ką aš sakiau“. 22 Jam tai pasakius, vienas iš šalia stovinčių sargybinių kirtė Jėzui į žandą, tardamas: „Šitaip atsakai vyriausiajam kunigui?“ 23 Jėzus jam atsakė: „Jei netiesa kalbėjau, įrodyk, kad tai netiesa. Bet jei tiesa, kam mane muši?“ 24 Tada Hanas nusiuntė jį surišą pas vyriausiąjį kunigą Kajafą.

Petras vėl išsiginą Jėzaus

(Mt 26, 71–75; Mk 14, 69–72; Lk 22, 58–62)

1 Lit. ka
2 Lit. žiemą tekančio srauto
3 T.y. šventyklos sargybinių
4 Būtent iš sodo; arba: priekin
5 Lit. Aš esu
6 Lit. jis

25 Tuo tarpu Simonas Petras stovėjo ir šildėsi. Jie¹ jį paklausė „Ar ir tu nesi vienas iš jo mokinių?“ Jis išsigynė, sakydamas: „Nesu!“ 26 Vienas iš vyriausiojo kunigo vergų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, tarė: „Argi aš tavęs nemačiau sode su juo?“ 27 Tada Petras vėl išsigynė, ir tuojuo gaidys pragydo.

Jėzus pas Pilotą

(Mt 27, 1–2, 11–14; Mk 15, 1–5; Lk 23, 1–5)

28 Jie nuvedė Jėzų nuo Kajafo į pretoriją². Buvo ankstyvas rytas. Jie patys neįėjo į pretoriją, kad nesusiteptų ir³ galėtų valgyti Velykų avinėlį. 29 Tad Pilotas išėjo laukan pas juos ir paklausė: „Kuo jūs kaltinate⁴ šitą žmogų?“ 30 Jie jam atsakė: „Jei šitas nebūtų piktadarys, nebūtume tau jį perdavę“. 31 Pilotas jiems tarė: „Jį paimkite jūs patys ir jį teiskite pagal savo įstatymą!“ Žydai jam priešinosi: „Mes neturime teisės ką nors nužudyti“, — 32 kad išsipildytų Jėzaus žodis, kurį jis buvo ištarsęs, nurodydamas, kokia mirtimi turės mirti.

33 Tada Pilotas įėjo atgal į pretoriją, pasišaukė Jėzų ir jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“ 34 Jėzus atsakė: „Ar tu pats⁵ tai sakai, ar kiti tau pasakė apie mane?“ 35 Pilotas atsakė: „Argi aš esu žydas? Tavoji tauta ir vyriausieji kunigai tave man perdavė. Ką padarei?“ 36 Jėzus atsakė: „Mano karalystė nėra iš šio pasaulio. Jei iš šio pasaulio būtų mano karalystė, mano valdiniai kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Bet iš tikrųjų⁶ mano karalystė nėra iš čia“. 37 Pilotas jam tarė: „Tai tu esi karalius?“ Jėzus atsakė: „Tu sakai, kad aš esu karalius.⁷ Aš tam esu gimęs ir tam atėjęs į pasaulį, kad paliudyčiau tiesą. Kiekvienas, kuris priklauso

tiesai⁸, klauso mano balso“. 38 Pilotas jį paklausė: „Kas yra tiesa?“

32 Jn 3, 14; 12, 32

Minia atmeta Jėzų ir pasirenka Barabą

(Mt 27, 15–31; Mk 15, 6–20; Lk 23, 13–25)

Tai pasakęs, jis vėl išėjo pas žydus ir jiems tarė: „Aš jame nerandu jokios kaltės. 39 Bet jūs turite paprotį, kad vieną jums paleisčiau per Vėlykas. Ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių?“ 40 Jie vėl šaukė, sakydami: „Ne šitą, bet Barabą!“ O Barabas buvo plėšikas.

Jėzus nuplakamas, išjuokiamas ir pasmerkiamas mirti

19 Tada Pilotas paėmė Jėzų ir nuplaskino. 2 Kareiviai, nupynę vainiką iš erskėčių, uždėjo jam ant galvos ir jį apsiautė purpurine skraiste. 3 Jie vis ejo prie jo, sakydami: „Sveikas, žydų karaliau!“ ir kirtu jam į žandą. 4 Pilotas vėl išėjo laukan ir jiems tarė: „Štai jums jį išvedu, kad žinotumėte, jog jame nerandu jokios kaltės“. 5 Tada Jėzus išėjo laukan su⁹ erskėčių vainiku ir purpurine skraiste. O Pilotas¹⁰ jiems tarė: „Štai žmogus!“ 6 Kai vyriausieji kunigai ir sargybiniai jį pamatė, jie šaukė sakydami: „Nukryžiuok! Nukryžiuok!“ Pilotas jiems tarė: „Jį paimkite jūs patys ir nukryžiuokite, nes aš jame nerandu kaltės!“ 7 Žydai jam atsakė: „Mes turime įstatymą, ir pagal tą įstatymą jis turi mirti, nes jis pareiškė esąs Dievo Sūnus“¹¹.

8 Kai Pilotas išgirdo šitą žodį, jis dar labiau nusigando. Jis vėl įėjo į pretoriją ir paklausė Jėzų: „Iš kur tu esi?“ Bet Jėzus jam neatsakė. 10 Tada Pilotas jam tarė: „Nekalbi su manim? Ar nežinai, kad turiu galią tave paleisti ir turiu galią tave nukryžiuoti?“

11 Jėzus jam atsakė: „Neturėtum man jokios galios, jei tau nebūtų duota iš aukšto. Todėl didesnė nuodėmė to, kuris

1 T.y. tie, kurie stovėjo aplink ugniakurą

2 T.y. romėnų vietininko būstinė

3 Lit. bet

4 Lit. Kokį kaltinimą atnešate prieš

5 Lit. nuo savęs

6 Lit. dabar

7 Suprasti taip: Tu tai sakai, ne aš; „karalius“ — tavo žodis.

8 Lit. yra iš tiesos

9 Lit. nešinas

10 Lit. jis

11 Lit. save padarė Dievo Sūnumi

mane tau perdavė“. 12 Nuo šiol¹ Pilotas stengėsi jį paleisti. Bet žydai šaukė sakydami: „Jei šita paleisi, nesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kuris darosi karalium, priešinasi ciesoriui“.

13 Tada Pilotas, išgirdęs šituos žodžius, išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teisėjo krėslą vietoje, vadinamoje Akmenų grindiniu, hebrajiškai Gabata.

14 Buvo Velykų Prisirengimo diena; buvo apie šeštą valandą². Ir jis tarė žydams: „Štai jūsų karalius!“ 15 Bet jie šaukė: „Šalin, šalin! Nukryžiuok jį!“ Pilotas jiems tarė: „Ar man nukryžiuoti jūsų karalių?“ Vyriausieji kunigai atsakė: „Neturime karaliaus, tik ciesorių!“ 16 Tada jis jiems perdavė jį, kad būtų nukryžiuotas.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Mk 15, 21–32; Lk 23, 26–43)

Taigi jie pasiėmė Jėzų, 17 ir, pats³ nešdamas kryžių, jis išėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, kuri hebrajiškai vadinasi Golgota. 18 Ten⁴ jie nukryžiuo jį ir su juo kitus du iš šonų, o Jėzų viduryje. 19 Pilotas liepė parašyti ir užrašą ir jį prisegti prie kryžiaus. Buvo parašyta: „Jėzus Nazarietis, žydų karalius“. 20 Ši užrašą skaitė daugelis žydų, nes ta vieta, kur Jėzus buvo nukryžiuotas, buvo arti miesto. Ir jis⁵ buvo parašytas hebrajiškai, lotyniškai ir graikiškai. 21 Tad žydų vyriausieji kunigai sakė Pilotui: „Nepalik užrašes: „Žydų karalius“, bet: „Jis tvirtino: „Aš esu žydų karalius““. 22 Pilotas atsakė: „Ką esu parašęs, esu parašęs!“⁶

23 Kai kareiviai buvo nukryžiuoję Jėzų, jie paėmė jo drabužius ir juos padalijo į keturias dalis—kiekvienam kareiviui po dalį, ir jie [pasiėmė] tuniką⁷. O tunika buvo be siūlės, nuo pat viršaus iš vieno gabalo išausta. 24 Tad jie sakė vienas kitam: „Nepelšykime jos, bet meskime dėl jos burta [ir pamatykime],

kam ji teks“,—kad išsipildytų Raštas, kuris sako:

„Jie pasidalijo mano drabužius ir dėl mano apdaro metė burta“.

Taigi kareiviai tai ir padarė.

24 Ps 22, 18

Jėzus ir jo motina

25 Tuo tarpu prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Klopienė ir Marija Magdaliėtė.

26 Jėzus, pamatęs motiną ir šalia stovintį mokinį, kurį jis mylėjo, tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!“ 27 Paskui jis tarė mokiniui: „Štai tavo motina!“ Ir nuo tos valandos tas mokinyš ją paėmė į savo namus.

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Mk 15, 33–41; Lk 23, 44–49)

28 Paskui Jėzus, žinodamas, jog jau viskas atlikta, kad galutinai įvyktų Raštas, tarė: „Trokštu!“ 29 Ten stovėjo indas, pilnas rūgštaus vyno. Tad, užmovę ant izopo kempinę, primirkytą vyno, jie ją prikišo prie jo lūpų⁸. 30 Paragavęs vyno, Jėzus tarė: „Atlikta!“ Ir, nulenkęs galvą, atidavė dvasią.

28 Ps 69, 21; 22, 15

Kareivis perduria Jėzaus šoną

31 Kadangi buvo Prisirengimo diena, tai žydai, kad kūnai nepaliktų ant kryžiaus per šabata, —nes tos šabatos diena buvo iškilminga šventė,⁹ —prašė Pilotą, kad būtų sutriuškintos jų kojos¹⁰ ir jie būtų pašalinti. 32 Tad atėjo kareiviai ir sutriuškino pirmojo kojas ir kito, nukryžiuoto su juo. 33 Bet kai, priėję prie Jėzaus, pamatė jį jau mirus, jie nesutriuškino jo kojų. 34 tik vienas kareivis¹¹ smeigė ietimi jam į šoną, ir tuojuo ištekėjo kraujas ir vanduo. 35 Tas, kuris tai matė, yra paliudijęs—jo liudijimas yra tikras, ir jis žino, kad jis sako tiesą,—kad ir jūs tikėtumėtė, ³⁶ nes tai atsitiko, kad

1 Arba: Dėl tos priežasties

2 T.y. vidudienį

3 Arba: sau

4 Lit. kur

5 T.y. užrašas

6 T.y. nepakeisiu, ką esu parašęs

7 T.y. ilga, sutanos pavidalo apatinį drabužį

8 Lit. burnos

9 Lit. didelė

10 T.y. kūju sudaužyti jų blauzdikauliai ir šlaunikauliai

11 Lit. kareiviu

išsipildytų Raštas: „Joks kaulas nebus jam sulaužytas“. ³⁷ Ir vėl kitas Rašto žodis¹ sako: „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė“.

36 Iš 12, 46; Sk 9, 12; Ps 34, 20 37 Zach 12, 10; Apr 1, 7

Jėzus laidotuvės

(Mt 27, 57–61; Mk 15, 42–47; Lk 23, 50–56)

38 Vėliau Juozapas iš Arimatejos, kuris buvo Jėzaus mokinys, — bet slaptas, nes bijojo žydy, — paprašė Pilotą, kad tas jam leistų pasiimti Jėzaus kūną. Ir Pilotas leido. Tad jis atėjo ir pasiėmė jo kūną. ³⁹ Atėjo ir Nikodemas, kuris pirmą kartą buvo atėjęs pas jį nakčia, nešdamas šimtą svarų miros ir alavijo mišinio. ⁴⁰ Jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo į drobules su kvepalais, kaip žydai yra pratę laidoti². ⁴¹ O toje vietoje, kur jis buvo nukryžiuotas, buvo sodas ir tame sode naujas kapas, kuriame dar niekas nebuvo paguldytas. ⁴² Taigi dėl žydy Prisirengimo dienos jie ten paguldė Jėzų, nes kapas buvo arti.

39 Jn 3, 1–2

Tuščias kapas

(Mt 28, 1–10; Mk 16, 1–8; Lk 24, 1–12)

20 Pirmąją savaitės dieną³, anksti, kai dar buvo tamsu, Marija Magdaliatė atėjo prie kapo ir pamatė akmenį nuristą nuo kapo. ² Tad ji atbėgo⁴ pas Simoną Petrą ir pas kitą mokini, kurį Jėzus mylėjo, ir jiems tarė: „Paėmė Viešpatį iš kapo, ir nežinome, kur jį padėjo!“ ³ Tada Petras ir tas kitas mokinys išskubėjo⁵ prie kapo. Abu bėgo kartu, bet tas kitas mokinys pralenkė Petrą ir pirmas pasiekė kapą. ⁵ Pasilenkęs jis išvydo gulinčias drobules, tačiau neįėjo. ⁶ Tada atskubėjo ir Simonas Petras, sekdamas paskui jį, ir įėjo į kapą. Jis pamatė gulinčias drobules ⁷ ir Jėzaus⁶ galva dengusią skepetą ne prie drobulių gulinčią, bet atskirai suvyniotą vienoje

vietoje. ⁸ Tada įėjo ir kitas mokinys, kuris pirmas buvo atėjęs pas kapą; jis pamatė ir įtikėjo. ⁹ Mat jie dar nebuvo supratę Rašto, kad jis turis keltis iš numirusių. ¹⁰ Paskui tie mokiniai vėl parėjo namo⁷.

Jėzus pasirodo Marijai Magdalietai

(Mk 16, 9–11)

¹¹ O Marija verkdamą stovėjo prie kapo lauke. Kai ji verkė, pasilenkė į kapo vidų⁸ ¹² ir pamatė sėdint du angelus baltais drabužiais ten, kur buvo gulėjęs Jėzaus kūnas: vieną galvūgalyje, o kita⁹ kojūgalyje. ¹³ Ir jie jai tarė: „Moterie, ko verki?“ Ji jiems tarė: „Paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur jį padėjo“. ¹⁴ Tai ištarusi, ji atsisuko ir išvydo stovintį Jėzų, bet ji nežinojo, kad tai Jėzus. ¹⁵ Jėzus jai tarė: „Moterie, ko verki? Ko ieškai?“ Manydama, kad jis esąs sodininkas, ji jam tarė: „Meldžiamasis! Jei tamsta jį nunešei, pasakyk man, kur jį padėjai, ir aš jį pasiimsiu“. ¹⁶ Jėzus jai tarė: „Marija!“ Atsigręžusi ji jam hebrajiškai tarė: „Rabuni!“ (tai reiškia: Mokytoja). ¹⁷ Jėzus jai tarė: „Paleisk mane“¹⁰, nes dar nesu užžengęs pas Tėvą¹¹. Bet eik pas mano brolius ir jiems pasakyk: „Aš užžengiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas savo Dievą ir jūsų Dievą“. ¹⁸ Marija Magdaliatė ėjo ir pranešė mokiniams: „Mačiau Viešpatį!“ ir kad jis jai tai pasakė.

Jėzus pasirodo mokiniams

(Mt 28, 16–20; Mk 16, 14–18; Lk 24, 36–49)

¹⁹ Tą dieną, savaitės pirmąją, vakarui atėjus ir durims, kur buvo mokiniai, dėl žydy baimės esant užrakintoms, Jėzus atėjo, atsistojo viduryje ir jiems tarė: „Ramybė jums!“ ²⁰ Tai pasakęs, jis jiems parodė rankas ir šoną. Mokiniai, pamatę Viešpatį,

1 Lit. raštas

2 Arba: paruošti laidojimui

3 T.y. sekmadienį

4 Lit. bėgo ir atėjo

5 Lit. išėjo ir leidosi

6 Gr. jo

7 Lit. pas save (t.y. į savo laikiną buveinę)

8 Lit. kapą

9 Lit. vieną

10 Lit. Nebepaliesk manęs (t.y. nebelaikyk apkabinus mano kojas, nemėgink toliau laikyti mane)

11 Kt. Mss: savo Tėvą

apsidžiaugė. ²¹ Jėzus¹ vėl jiems tarė: „Ramybė jums! Kaip Tėvas yra mane siuntęs, taip ir aš jus siunčiu“. ²² Tai pasakęs, jis papūtė kvapą ir jiems tarė: „Priimkite Šventąją Dvasią! ²² Jei kuriems atleisite nuodėmes, jos bus jiems atleistos; jei kuriems sulaikysite, jos bus sulaikytos“.

²³ Mt 16, 19; 18, 18

Jėzus ir Tomas

²⁴ Bet, kai Jėzus atėjo, Tomo, vieno iš Dvylikos, vadinamo Dvyniu, nebuvo su jais. ²⁵ Tad kiti mokiniai jam sakė: „Mes matėme Viešpatį!“ Bet jis jiems tarė: „Jei nepamatysiu jo rankose vinių žymės ir neįdėsiu savo piršto į vinių vietą², ir neįdėsiu savo rankos į jo šoną, jokių būdu netikėsiu!“

²⁶ Po aštuonių dienų jo mokiniai vėl buvo kambaryje³, ir Tomas su jais. Durims esant užrakintoms, Jėzus atėjo, atsistojo viduryje ir prabilo: „Ramybė jums!“ ²⁷ Paskui jis tarė Tomui: „Dėk čia savo pirštą ir pažiūrėk į mano rankas. Ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną. Nebūk netikintis, bet tikintis!“ ²⁸ Tomas jam atsakė: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ ²⁹ Jėzus jam tarė: „Kadangi esi matęs, esi įtikėjęs. Palaiminti, kurie nematė, tačiau įtikėjo!“

Knogos tikslas

³⁰ Savo mokinių akyse Jėzus padarė dar daug kitų ženklų, kurie nesurašyti šitoje knygoje. ³¹ Bet šitie surašyti, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Mesijas⁴, Dievo Sūnus, ir kad tikėdami turėtumėte gyvenimą.

Jėzus pasirodo septyniems mokiniams

21 Paskui Jėzus vėl pasirodė mokiniams prie Tiberiados jūros. Jis pasirodė šitaip. ² Buvo drauge Simonas Petras, Tomas, vadinamas Dvyniu, Natanaelis iš Galilėjos Kanos, Zebediejaus sūnūs ir dar du kiti jo mokiniai. ³ Simonas Petras jiems tarė:

„Einu žvejoti“. Jie jam atsiliepė: „Ir mes einame su tavim“. Jie išėjo ir įlipo į valtį, bet tą naktį nieko nepagavo.

⁴ Rytui jau praašus, Jėzus stovėjo ant kranto, tačiau mokiniai nežinojo, kad tai Jėzaus esama. ⁵ Jėzus jiems tarė: „Vaikai, ar nesugavote žuvies?“ Jie jam atsakė: „Ne“. ⁶ Jis jiems tarė: „Užmeskite tinklą į dešinę valties pusę, ir rasite“. Taigi jie užmetė ir nebeįstengė jo įtraukti dėl žuvų daugybės. ⁷ Tada tas mokinyš, kurį Jėzus mylėjo, tarė Petriui: „Tai Viešpats!“ Simonas Petras, išgirdęs, kad tai esąs Viešpats, apjuose⁶ savo palaidinę, nes jis buvo nuogas, ir metėsi į jūrą. ⁸ O Kiti mokiniai atsiyrė laiveliu, vilkdami tinklą su žuvimis, nes jie nebuvo toli nuo kranto, tik apie du šimtus mastų⁷. ⁹ Kai jie išlipo į krantą, jie pamatė žemėje⁸ ugnį iš anglių, ant jos padėtą žuvį ir duonos. ¹⁰ Jėzus jiems tarė: „Atneškite ką tik pagautų žuvų!“ ¹¹ Tada Simonas Petras įlipo [į valtį] ir išvilko iš sausumą tinklą, pilną didelių žuvų; jų buvo šimtas penkiasdešimt trys. Nors jų buvo tokia daugybė, tačiau tinklas nesuplyšo. ¹² Jėzus jiems tarė: „Eikite šen, pusrūčiaukite!“ Bet nė vienas iš mokinių nedrįso jo paklausti: „Kas tu esi?“, nes jie žinojo jį esant Viešpatį. ¹³ Jėzus priėjo, ėmė duonos ir jiems davė, taip pat ir žuvies. ¹⁴ Tai buvo jau trečias kartas, kai Jėzus, prikeltas iš numirusių, pasirodė mokiniams.

³ Lk 5, 6 ⁶ Lk 5, 6

Jėzus ir Petras

¹⁵ Kai jie papusrūčiavo, Jėzus tarė Simonui Petriui: „Simonai, Jono sūnau, ar tu mane myli labiau negu šitie?“ Jis jam atsakė: „Taip, Viešpatie, tu žinai, kad tave myliu“. Jis jam tarė: „Ganyk¹⁰ mano avinėlius!“ ¹⁶ Jis vėl, antrą kartą, jį paklausė: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?“ Jis jam

⁵ Lit. neturite kokių pagardų

⁶ T.y. užraitęs perrišo diržu aplink save

⁷ T.y. apie 96-97 m

⁸ Lit. gulinčią

⁹ T.y. kiti mokiniai

¹⁰ Lit. Maitink

1 Kt. Mss: Jis
2 Kt. Mss: žymė
3 Lit. viduje
4 Arba: Kristus

atsakė: Taip, Viešpatie, tu žinai, kad tave myliu“. Jis jam tarė: „Ganyk mano avis!“¹⁷ Jis trečią kartą jį paklausė: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?“ Petras nuliūdo, kad jis trečią kartą jį paklausė: „Ar myli mane?“ Ir jis jam tarė: „Viešpatie, tu viską žinai; tu žinai, kad tave myliu“. Jis² jam tarė: „Ganyk³ mano avis!“¹⁸ Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: kai būvai jaunas, susijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norėjai. Bet kai pasensi, ištiesi savo rankas, ir kitas tave sujuos ir ves, kur nenori“. ¹⁹ (Jis tai pasakė, paženklindamas, kokia mirtimi jis pašlovinsias Dievą.) Ir, tai pasakęs, jis jam tarė: „Sek paskui mane!“

Jėzus ir mylimasis mokinyš

²⁰ Atsisukęs Petras pamatė iš paskos einantį mokinį, kurį Jėzus

mylėjo, kuris taip pat per vakarienę buvo atsilenkęs į Jėzaus krūtinę ir paklausęs: „Viešpatie, kas yra tas, kuris tave išduos?“²¹ Jį pamatęs, Petras tarė Jėzui: „O kas bus šitam?“²² Jėzus jam tarė: „Jei tai būtų mano valia, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, tai kas tau rūpi? Tu sek paskui mane!“²³ Tad tarp brolių pasklido ta kalba, jog tas mokinyš nemiršias. Bet Jėzus jam nesakė, kad jis nemiršias, tik: „Jei tai būtų mano valia, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, tai kas tau rūpi?“

²⁴ Šis yra tas mokinyš, kuris liudija tuos dalykus ir juos surašė, ir mes žinome, kad jo liudijimas tikras. ²⁵ Bet yra ir daug kitų dalykų, kuriuos Jėzus padarė. Jei juos visus pavieniui surašytų, tai, manau, nė visame pasaulyje netilptų knygos⁴, kurios būtų parašytos.

20 Jn 13, 25

1 Kt. Mss: avytes

2 T.y. Jėzus

3 Lit. Maitink

4 Lit. pats pasaulis neturėtų vietos knygomis

APAŠTALŲ DARBAI

B E N D R U O M E N Ė S P R A D Ž I A (1, 1—5, 42)

Šventosios Dvasios pažadas

1 Pirmojoje knygoje, Teofiliau, parašiau apie viską, ką Jėzus pradėjo daryti ir mokyti ² iki tos dienos, kai, per Šventąją Dvasią davęs įsakymą savo išrinktiems apaštalams, buvo paimtas į dangų.

3 Jiems ir po savo kančios jis pasirodė gyvas su daugeliu įrodymų, per keturiasdešimt dienų jiems rodydamasis ir kalbėdamas apie Dievo karalystės dalykus. ⁴ Valgydamas su jais, jis įsakė jiems nepasitraukti iš Jeruzalės, bet laukti to, ką Tėvas buvo pažadėjęs: „Apie tai,—jis kalbėjo,—girdėjote iš manęs: ⁵ „Jonas, tiesa, krikštijo vandeniu, o jūs po nedaugelio dienų būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia““.

1 Lk 1, 1–4 4 Lk 24, 49 5 Mt 3, 11; Mk 1, 8; Lk 3, 16; Jn 1, 33

Užžengimas į dangų

6 Taigi tie, kurie buvo susiję, jį klausė: „Viešpatie, ar tu šiuo laiku atkursi karalystę Izraeliui?“ **7** Jis jiems tarė: „Ne jūsų reikalas žinoti laikus ar metus, kuriuos Tėvas nustatė savo valdžia. ⁸ Tačiau, Šventajai Dvasiai nužengus ant jūsų, jūs gausite galybę ir būsite mano liudytojai Jeruzalėje, visoje Judėjoje, Samarijoje ir iki žemės pakraščiu“. **9** Tai pasakęs, jiems bežiūrint, jis buvo pakeltas, ir debesis paėmė jį iš jų akių. **10** Kai jie, jam žengiant, įbedę akis žiūrėjo į dangų, štai du vyrai baltais drabužiais atsistojo prie jų. **11** Jie tarė: „Galilėjiečiai, ko stovite žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, kuris buvo paimtas nuo jūsų į dangų, ateis taip pat, kaip matėte jį žengiant į dangų““.

8 Mt 28, 19; Mk 16, 15; Lk 24, 47–48 9 Mk 16, 19; Lk 24, 50–51

Aukštutiniame kambaryje

12 Tada jie sugrįžo į Jeruzalę iš kalno, vadinamo Alyvų [kalnu], kuris yra arti Jeruzalės šabatos kelio atstumu.

13 Kai jie įėjo, užlipo į aukštutinį kambarį, kur buvo apsistoję,—Petras, Jonas, Jokūbas ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas, Simonas Uolusis ir Jokūbo sūnus Judas. **14** Šitie visi vieningai ir nuolat atsidėjo maldai su moterimis, Jėzaus motina Marija ir jo broliais.

13 Mt 10, 2–4; Mk 3, 16–19; Lk 6, 14–16

Motiejų išrenka apaštalų į Judo Iskarioto vietą

15 Tomis dienomis Petras, atsistojęs brolių vidury,—tai buvo iš viso maždaug šimto dvidešimt asmenų būrys,—tarė: **16** „Broliai! Turėjo išsipildyti Rašto žodis, kurį iš anksto pasakė Šventoji Dvasia Dovydo burna apie Judą, tapusį vadovu tiems, kurie suėmė Jėzų, ¹⁷ nes jis buvo vienas iš mūsų skaičiaus ir buvo gavęs šitos tarnystės dalį. (¹⁸ Taigi, šitas išgijo žemės sklypą už niekšybės atlyginimą ir, galva žemyn puldamas, perplyšo, ir visi jo viduriai išvirto. ¹⁹ Tai sužinojo visi Jeruzalės gyventojai, tad tas sklypas jų kalba buvo pramintas „Hakeldama“, tai yra „Kraujo sklypu“.) **20** Nes Psalmių knygoje parašyta:

„Jo buveinė tegul ištuštėja,
ir tegul niekas joje negyvena“;

ir:

„Jo priežiūros tarnystę teperima
kitas“.

21 Taigi vienas iš tų vyrų, kurie mus lydėjo visą laiką, kol Viešpats Jėzus įeidavo ir išeidavo mūsų priekyje, **22** pradėdant Jono krikštą iki dienos, kai jis buvo paimtas iš mūsų aukštyn,—vienas iš jų kartu su mumis turi tapti jo prisikėlimo liudytoju“. **23** Jie pasiūlė du: Juozapą, vadinamą Barsabų, kuriam buvo duota pravardė Justas, ir Motiejų. **24** Ir melsdamiesi tarė: „Tu, Viešpatie, kuris pažįsti visų širdį, parodyk, kurį iš šių dviejų išsirinkai, ²⁵ kad jis užimtų

vieta tos 'apaštalo tarnystės'¹, kuria paliko Judas, kad nueitų į savąją vietą".
 26 Tada jie metė jiems burtus, ir burtas krito Motiejui. Taip jis buvo priskirtas prie vienuolikos apaštalu.

18-19 Mt 27, 3-8 20 Ps 69, 25; Ps 109, 8 22 Mt 3, 16; Mk 1, 9; Lk 3, 21; Mk 16, 19; Lk 24, 51

Šventosios Dvasios nužengimas

2 Sekminių dienos atėjus, visi buvo drauge vienoje vietoje. 2 Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys lyg pučiančio smarkaus vėjo, ir pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. 3 Jiems pasirodė besidala tarsi ugnies liežuviai, ir po vieną nusileido ant kiekvieno iš jų. 4 Jie visi buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti.

5 Jeruzalėje gyveno žydų, pamaldžių vyrų iš visų tautų po dangumi.

6 Šitam ūžimui pasigirdus, susijėjo minia ir sumišo iš nustebimo, nes kiekvienas girdėjo juos kalbant savo kalba. 7 Jie apstulbo ir stebėjosi, sakdami: „Argi štai visi šitie, kurie kalba, nėra galilėjiečiai? 8 Tai kaip mes girdime [juos kalbant] kiekvienas savo gimtąją kalba? 9 Partai, medai ir elamiečiai, Mesopotamijos, Judėjos ir Kapadokijos, Ponto ir Azijos, 10 Frigijos ir Pamfilijos, Egipto ir Kirenės linkui gulinčių Libijos sričių gyventojai, ir apsilankantys romiečiai, 11 žydai ir prozelitai, kretiečiai ir arabai—mes girdime, kaip jie mūsų kalbomis kalba apie didžius Dievo darbus“. 12 Jie visi apstulbo ir nežinojo, ką manyti, vienas kitam sakdami: „Ką tai reiškia?“ 13 O kiti tyčiodamiesi tarė: „Jie pilni saldaus vyno“.

1 Lev 23, 15-21; Dt 16, 9-11

Petro Sekminių kalba

14 Bet Petras, atsistojęs su Vienuolika, pakėlė savo balsą ir prabilo į juos: „Judėjai ir visi Jeruzalės gyventojai, tai tebūnie jums žinoma, ir įsidėmėkite mano žodžius! 15 Šitie nėra, kaip manote, pasigėrę—nes tėra trečia²

dienos valanda,—¹⁶ bet tai yra, kas pasakyta per pranašą Joelį:

17 „Paskutinėmis dienomis,—sako

Dievas,—

aš išliesiu savo Dvasios ant

'visos žmonijos':

jūsų sūnūs bei jūsų

dukterys pranašaus,

jūsų jaunuoliai matys regėjimus,

o jūsų seniai sapnuos

sapnus.

18 Net ant savo tarnų bei tarnaičių

tomis dienomis išliesiu savo

Dvasios,

ir jie pranašaus.

19 Parodysiu stebuklų aukštai

danguje

bei ženklų žemai žemėje:

kraują, ugnį ir rūkstančius

dūmus.

20 Saulė pavirs į tamsybę

ir mėnulis į kraują,

prieš ateinant didžiajai ir

šlovingajai Viešpaties

dienai,

21 ir kiekvienas, kuris šauksis

Viešpaties vardo,

bus išgelbėtas³.

22 Izraeliai, pasiklausykite šitų žodžių: Jėzų Nazarietį, Vyra, Dievo jums akivaizdžiai parodytą galingais veiksmais, stebuklais ir ženklais, kuriuos Dievas darė per jį tarp jūsų, kaip patys žinote,—²³ šita, išduota Dievo apgalvotu nutarimu ir išankstiniu žinojimu, nužudėte nusikaltėlių rankomis, prikale prie kryžiaus. 24 Dievas jį prikėlė, išlaisvinęs iš mirties kentėjimų, nes jai nebuvo galima jį laikyti savo galioje. 25 Nes Dovydas sako apie jį:

„Visuomet mačiau Viešpatį prieš save,

nes jis yra mano dešinėje,

kad nesvyruočiau.

26 Todėl buvo linksma mano širdis

ir džiūgavo mano

liežuvis;

be to, ir mano kūnas ilsėsis su

viltimi,

27 nes nepaliksi mano sielos

'mirusiųjų buveinėje'⁴

1 Lit. tarnystės ir apaštalytės

2 T.y. mūsų laiku 9 val. ryto

3 Lit. viso kūno

4 Lit. hade

ir neleisi savo Šventajam
supūti.

28 Tu man parodei gyvenimo
kelius;

savo akivaizda¹ padarysi
mane kupiną
džiaugsmo².

29 Broliai, galiu jums atvirai
pasakyti apie patriarchą Dovyda: jis
mirė ir buvo palaidotas, ir jo kapas
tebėra pas mus iki pat šios dienos.

30 Taigi, būdamas pranašas ir
žinodamas, kad Dievas jam siekte
prisiekė vieną iš jo palikuonių pasodinti
į jo sostą, ³¹ jis, tai numatydamas,
kalbėjo apie Mesiją² prisikėlimą, kad jis
nebuves paliktas mirusiųjų buveinėje ir
kad jo kūnas nesupuvers. ³² Šitą Jėzų
Dievas prikėlė; mes visi esame to

liudytojai. ³³ Taigi, Dievo dešinės
paaukštintas ir gavęs iš Tėvo Šventosios
Dvasios pažadą, jis išliejo tai, ką jūs
regite ir girdite. ³⁴ Nes Dovydas
neužžengė į dangų, bet jis pats sako:

„Viešpats tarė mano Viešpačiui:
Sėskis mano dešinėje,

35 kol padėsiu tavo priešus kaip
suolelį po tavo kojomis“.

36 Tad tebūnie tikri visi Izraelio namai,
kad Dievas jį padarė Viešpačiu ir
Mesiją³—šitą Jėzų, kurį jūs
nukryžiuote“.

17–21 Joel 3,1–5 23 Mt 27, 35; Mk 15, 24; Lk 23, 33; Jn
19, 18 24 Mt 28, 5–6; Mk 16, 6; Lk 24, 5 25–28 Ps 16,
8–11 30 Ps 132, 11; 2 Sam 7, 12–13 34–35 Ps 110, 1

Pirmoji krikščionių bendruomenė

37 Kai jie tai girdėjo, jiems vėrė
širdį, ir jie tarė Petru bei visiems
kitiems apaštalams: „Ką turime daryti,
broliai?“

38 Petras jiems tarė:
„Atgailaukite ir kiekvienas iš jūsų
tebūnie pakrikštytas vardan Jėzaus
Kristaus jūsų nuodėmėms atleisti, ir jūs
gausite Šventosios Dvasios dovaną.

39 Nes jums priklauso tas pažadas ir
jūsų vaikams bei visiems toli esantiems,
kuriuos tik Viešpats, mūsų Dievas,
pasišauks“. ⁴⁰ Dar daugeliu kitų žodžių
jis primygęs juos maldavo ir ragino ,

sakydamas: „Gelbėkitės iš šitos
iškrypusios kartos!“ ⁴¹ Taigi tie, kurie
priėmė jo žodį, buvo pakrikštyti; ir tą
dieną prisidėjo apie trys tūkstančiai
asmenų. ⁴² Jie tvirtai laikėsi apaštalų
mokymo ir bendrystės, duonos laužimo ir
maldų.

43 Kiekvieną apėmė baimė, ir daug
stebuklų bei ženklų buvo daroma per
apaštalus. ⁴⁴ Visi tikintieji laikėsi
drauge ir turėjo viską bendra. ⁴⁵ Jie
parduodavo nekiliojamus bei
kilnojamus turtus ir padalydavo, kas
gauta, visiems, kiek kam reikėdavo.

46 Jie kasdien viensirdžiai daug laiko
prabūdavo šventovėje, lauždavo duoną
vienur kitur namuose ir dalydavosi
maistu su širdingu džiugesiu ir dosnumu,
47 garbindami Dievą ir išgydami⁴ visų
žmonių palankumą. O Viešpats kasdien
pridėdavo prie jų būrio tuos, kurie buvo
išganomi.

44 Apd 4, 32–35

Luošas elgeta pagydomas prie šventyklos vartų

3 Petras ir Jonas ėjo aukštyn į šventovę
maldos valandą, devintąją⁵, ² kai
vienas vyras, apsigimęs luošas, buvo
[ten] nešamas. Jį kasdien pasodindavo
prie šventovės vartų, vadinamų
Gražiaisiais, kad jis prašytų išmaldos iš
įeinančių į šventovę. ³ Pamatęs Petrą ir
Joną beįeinančius į šventovę, jis paprašė
išmaldos. ⁴ Bet Petras, įbedęs į jį akis,
tarė: „Pažvelk į mus!“ ⁵ Jis atkreipė
savo dėmesį į juos, tikėdamasis ką iš jų
gausias. ⁶ Tačiau Petras tarė: „Sidabro
ir aukso neturiu, bet ką turiu, tą tau
duodu: Jėzaus Kristaus Nazariečio
vardu kelkis ir⁶ vaikščiok!“ ⁷ Ir,
paėmęs jį už dešinėsios rankos, pakėlė.
Tučtuojau sutvirtėjo jo pėdos ir riešai.

⁸ Jis pašoko ant kojų ir pradėjo
vaikščioti. Jis įėjo su jais į šventovę
vaikščiodamas, šokinėdamas ir

1 Lit. veidu

2 Arba: Kristaus

3 Arba: Kristumi

4 Lit. turėdami

5 T.y. mūsų laiku 3 val. p. p.

6 ~kt.Mss

garbindamas Dievą. ⁹ Visi žmonės matė jį vaikščiojant ir garbinant Dievą. ¹⁰ Jie atpažino jį, kad jis buvo tas, kuris sėdėdavo prašydamas išmaldos prie šventyklos Gražiųjų vartų, ir jie pasidarė pilni nustebimo ir apstulbimo dėl to, kas jam buvo atsitikę.

Petro kalba Saliamono portike

¹¹ Jam laikantis Petro ir Jono, visi žmonės, nepaprastai nustebę, subėgo pas juos vadinamajame Saliamono portike¹. ¹² Tai pamatęs, Petras kreipėsi į žmones: „Izraeliai, ko stebitės tuo, arba ko žiūrite įbedę akis į mus, lyg kad mes savo pačių jėga ar pamaldumu būtume padarę jį vaikščiojantį? ¹³ Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas, mūsų protėvių Dievas, pašlovino savo tarną Jėzų, kurį jūs išdavėte ir kurio išsigynėte Piloto akivaizdoje, kai šis buvo nusprendęs jį paleisti. ¹⁴ Jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo ir išsiprašėte paleisti žmogžudį kaip jums daromą malonę, ¹⁵ ir nužudėte gyvybės Kūrėją², kurį Dievas prikėlė iš numirusių. Mes esame to liudytojai. ¹⁶ Per tikėjimą jo³ vardu šita [žmogų], kurį matote ir pažįstate, jo vardas sutvirtino, ir tikėjimas, kuris ateina per jį, jam suteikė šitą visišką sveikatą jūsų visų akivaizdoje.

¹⁷ O dabar, broliai, žinau, kad jūs taip padarėte nežiniomis, kaip ir jūsų vadovai. ¹⁸ Bet Dievas šituo būdu įvykdė, ką jis iš anksto buvo paskelbęs visų pranašų burna, kad jo Mesijas⁴ turėsias kentėti. ¹⁹ Tad atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, ²⁰ kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivos laikai ir kad jis atsiųstų iš anksto jums skirtąjį Mesiją⁵, Jėzų, ²¹ kurį turi priimti dangus iki laiko⁶, kai bus atkurti⁷ visi dalykai, apie kuriuos Dievas kalbėjo savo šventųjų senovės pranašų burna. ²² Mozė gi pasakė:

„Viešpats Dievas jums prikels iš jūsų brolių pranašą, kaip jis prikėlė⁸ mane. Klausykite jo—visko, ką jis jums sakys. ²³ O kiekvienas asmuo, kuris neklusys to pranašo, bus išnaikintas iš tautos. ²⁴ Taip pat visi pranašai, nuo Samuelio ir jo įpėdinių, visi, kurie kalbėjo, irgi paskelbė šitas dienas. ²⁵ Jūs esate sūnūs pranašų ir sandoros, kurią Dievas sudarė su jūsų protėviais, sakydamas Abraomui: „Per tavo palikuonis bus palaimintos visos žemės giminės“. ²⁶ Prikėlęs savo Tarną, Dievas pirma jį atsiuntė pas jus, kad jus palaimintų, atversdamas kiekvieną iš jūsų nuo jo piktų darbų“.

¹³ Iš 3, 15 ¹⁴ Mt 27, 15–23; Mk 15, 6–14; Lk 23, 13–23; Jn 19, 12–15 ²² Dt 18, 15, 18 ²³ Dt 18, 19 ²⁵ Pr 22, 18

Petras ir Jonas prieš sinedrioną

⁴ Jiems bekalbant žmonėms, prie jų ¹ priejo kunigai, šventovės sargybos viršininkas ir sadukiejai, ² gieddami apmaudą dėl to, kad jie mokė žmones ir skelbė Jėzuje prisikėlimą iš numirusių. ³ Jie suėmė juos ir pasodino į kalėjimą iki rytojaus, nes jau buvo vakaras. ⁴ Bet daugelis tų, kurie girdėjo tą kalbą, įtikėjo, ir vyrų skaičius pakilo maždaug iki penkių tūkstančių.

⁵ Rytojaus dieną Jeruzalėje susirinko jų vadovai, vyresnieji ir Rašto žinovai, ⁶ vyriausiasis kunigas Hanas, Kajafas, Jonas, Aleksandras ir visi, kurie buvo iš vyriausiojo kunigo šeimos. ⁷ Juos pastatė viduryje, jie ėmė klausinėti: „Kokia galia ar koku vardu jūs tai padarėte?“ ⁸ Tada Petras, pripildytas Šventosios Dvasios, jiems tarė: „Tautos vadovai ir vyresnieji! ⁹ Jei mes šiandien esame tardomi dėl ligoniui padaryto gero darbo, kuriuo jis yra pagydytas, ¹⁰ tai tebūnie žinoma jums visiems ir visai Izraelio tautai, kad vardu Jėzaus Kristaus Nazariečio, kurį jūs nukryžiuavote, kurį Dievas prikėlė iš numirusių,—juo šitas [vyras] čia stovi jūsų akivaizdoje sveikas. ¹¹ Jėzus⁹ yra tas akmuo, kuris jūsų, statytojų, buvo

1 T.y. kolonomis paremtoje stoginėje

2 Arba: Kunigaikštį

3 T.y. Jėzaus

4 Gr. Kristus

5 Gr. Kristų

6 Lit. laikų

7 Arba: įkurti

8 Arba: tokį, kaip aš

9 Lit. Šitas

atmestas, kuris tapo kertiniu¹ akmeniui.
 12 Ir nė viename kitame nėra išgelbėjimo, nes po dangumi nėra tarp žmonių duoto kito vardo, kuriuo mes turime būti išgelbėti“.

13 Matydami Petro ir Jono drąsą ir patyrę, kad tie yra nemokyti ir paprasti žmonės, jie stebėjosi. Viena, jie atpažino juos buvus su Jėzumi. 14 Kita vertus, matydami pagydytą žmogų stovint su jais, jie neturėjo ką priešingai sakyti.

15 Bet, įsakę jiems išeiti laukan iš sinedriono, jie tarėsi tarpusavy,

16 sakydami: „Ką mums daryti su šiais žmonėmis? Juk visiems Jeruzalės gyventojams aišku, kad įžymus ženklas padarytas per juos, ir mes negalime to paneigti. 17 O kad tai nepasklistų plačiau tarp žmonių, jiems pagrasinkime, kad jie šituo vardu nebekalbėtų jokiam žmogui“.

18 Tad, juos pasišaukę, jie įsakė visai nekalbėti ir nemokyti Jėzaus vardu. 19 Bet Petras ir Jonas jiems atsakė: „Spręskite patys, ar teisu Dievo akivaizdoje labiau klausyti jūsų negu Dievo! 20 Mes juk negalime nekalbėti apie tai, ką matėme ir girdėjome“.

21 Bet jie, dąrkant prigrasinę, juos paleido, nerasdami, kaip juos nubausti, dėl žmonių, nes visi šlovino Dievą dėl to, kas buvo įvykę. 22 Nes žmogus, kuriam buvo padarytas tas pagydomo ženklas, buvo daugiau nei keturiasdešimt metų amžiaus.

11 Ps 118, 22

Tikintieji meldžia drąsos

23 Paleisti jie nuėjo pas savuosius ir išpasakojo viską, ką jiems vyriausieji kunigai ir vyresnieji buvo pasakę.

24 Tie išgirdę vieningai pakėlė balsą į Dievą ir tarė: „Valdove, tu, kuris padarei dangų ir žemę, jūrą ir visą, kas yra juose, 25 kuris per Šventąją Dvasią mūsų protėvio Dovydo, tavo tarno, burna pasakei:

„Kodėl įnirto pagony
 ir tautos surengė tuščių
 samokslų?

26 Žemės karaliai susirikavo
 ir valdovai susirinko

prieš Viešpatį ir prieš jo
 Mesiją²,—

27 nes iš tiesų šitame mieste susirinko prieš tavo šventąjį Tarną Jėzų, kurį patepei, Herodas ir Ponto Pilotas su pagonimis ir Izraelio žmonėmis, 28 kad įvykdytų visą, ką tavo ranka ir tavo valia iš anksto nusprendė turėsią įvykti. 29 O dabar, Viešpatie, pažvelk į jų grasinimus ir duok savo tarnams su visu drąsumu kalbėti tavo žodį, 30 ištiesdamas savo ranką gydyti ir ženklams bei stebuklams daryti tavo šventojo Tarno Jėzaus vardu“. 31 Jiems pasimeldus, sudrebėjo vieta, kur jie buvo susirinkę; visi buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir drąsiai kalbėjo Dievo žodį.

24 Is 20, 11; Nech 9, 6; Ps 146, 6 25–26 Ps 2, 1–2
 27 Lk 23, 7–11; Mt 27, 1–2; Mk 15, 1; Lk 23, 1; Jn 18, 28–29

Viskas bendra

32 Įtikėjusiųjų daugybė buvo vienos širdies ir sielos; nė vienas nesakė ką nors iš to, ką turėjo, esant nuosava, bet jiems viskas buvo bendra. 33 Su didele jėga apaštalai liudijo Viešpaties Jėzaus prisikėlimą, ir [Dievo] malonė stipriai veikė juose visuose³. 34 Gi jokio skurstančio nebuvo tarp jų, nes visi, kurie buvo žemės sklypų ar namų savininkai, juos parduodavo, atnešdavo pajamas, gautas už tai, kas parduota, 35 ir padėdavo prie apaštalu kojų. Kiekvienam būdavo padalijama tiek, kiek kam reikėdavo.

36 Juozapas, kurį apaštalai vadino pravarde Barnabas (tai reiškia Drąsintojas⁴), levis, kilęs iš Kipro, 37 pardavęs jam priklausantį lauką, atnešė pinigų ir padėjo prie apaštalu kojų.

32 Apd 2, 44–45

Hananijas ir Sapfira

5 Vienas vyras, vardu Hananijas, su savo žmona Sapfira pardavė nuosavybę. 2 Jis atidėjo sau, irgi su žmonos žinia, dalį gautų pinigų ir, atnešęs kitą dalį, padėjo prie apaštalu

2 Lit. Pateptąjį

3 Lit. didelė malonė buvo ant jų visų

4 Lit. Padrasinimo sūnus

1 Arba: spyniniu

kojų. ³ Bet Petras tarė: „Hananijau, kodėl šėtonas taip pripildė tavo širdį, kad tu pamelavai Šventajai Dvasiai ir atidėjai sau dalį už sklypą gautų pinigų?

⁴ Ar jis neparduotas nebūtų tau palikęs ir, kai buvo parduotas, [ar pinigai] nebuvo tavo žinioje? Kodėl sumanei toki dalyką savo širdyje? Pamelavai ne žmonėms, bet Dievui!“ ⁵ Girdėdamas šituos žodžius, Hananijas pargriuvo ir išleido dvasią. Ir didelė baimė apėmė visus, kurie girdėjo [apie tai]. ⁶ Atsikėlę jaunuoliai jį suvyniojo¹ ir išnešę palaidojo.

⁷ Po kokių trijų valandų įėjo ir jo žmona, kuri nežinojo, kas buvo atsitikę.

⁸ Petras kreipėsi į ją: „Pasakyk man, ar už tiek pardavėte sklypą?“ Ji atsakė: „Taip, už tiek.“ ⁹ Petras jai [tarė]: „Kodėl susitarėte mėginti Viešpaties Dvasią? Klausykis! Kojos tų, kurie palaidojo tavo vyrą, yra už durų, ir jie tave išneš“.

¹⁰ Ji tuojau pargriuvo prie jo kojų ir išleido dvasią. Įėję jaunuoliai rado ją mirusią ir išnešę palaidojo šalia jos vyro.

¹¹ Didelė baimė apėmė visą bendruomenę ir visus, kurie girdėjo apie tai.

Ženklai ir stebuklai

¹² Per apaštalus buvo daroma daug ženklų ir stebuklų tarp žmonių. Jie visi drauge rinkdavosi Saliamono portike.

¹³ Nė vienas iš kitų² nedrįsdavo prisijungti prie jų, tačiau žmonės juos labai gerbė. ¹⁴ Prie jų prisidėdavo vis daugiau tikinčių Viešpatį, daugybė vyrų ir moterų. ¹⁵ Buvo taip, kad net ligonius išnešdavo iš gatvės ir paguldėdavo ant lovų bei gultų, kad, Petru praeinant, bent jo šešėlis kristų ant kurio nors iš jų. ¹⁶ Susirinkdavo ir daugybė žmonių iš aplinkinių Jeruzalės miestų, gabendami ligonius ir netyrų dvasių varginamus, kurie visi būdavo pagydomi.

Apaštalai persekiojami

¹⁷ Tada vyriausiasis kunigas ir visa jo partija, tai yra sadukiejų sekta, ėmėsi priemonių. Jie pasidarė pilni pavydo. ¹⁸ Tad jie suėmė apaštalus ir

juos pasodino į viešąją kalėjimą. ¹⁹ Bet naktį Viešpaties angelas, atidaręs kalėjimo duris ir juos išvedęs, tarė:

²⁰ „Eikite ir atsistoję kalbėkite šventovėje žmonėms visus žodžius apie šitą gyvenimą!“ ²¹ Tai išgirdę, jie austant įėjo į šventovę ir pradėjo mokyti.

Vyriausiasis kunigas ir jo partija atėję sušaukė sinedrioną, visą izraelių seniūnų tarybą, ir pasiuntė į kalėjimą, kad juos atvestų. ²² Bet tarnai nuėję nerado jų kalėjime ir sugrįžę pranešė:

²³ „Kalėjimą radome visai saugiai užrakintą ir sargybinius stovinčius prie durų, bet atrakinę nė vieno neradome viduje.“

²⁴ Kai šventovės sargybos viršininkas ir vyriausieji kunigai išgirdo šituos žodžius, jie nežinojo, ką apie juos manyti, [stebėdamiesi,] kas iš to išeis.

²⁵ Kąkas atėjęs jiems pranešė: „Štai tie vyrai, kuriuos pasodinote į kalėjimą, stovi šventovėje ir moko žmones“.

²⁶ Tada šventovės sargybos viršininkas su tarnais nuėjo ir juos atvedė—ne varu, nes jie bijojo, kad žmonės jų neapmėtytų akmenimis.

²⁷ Atvedę jie pastatė juos prieš sinedrioną. Vyriausiasis kunigas juos klausinėjo, ²⁸ sakydamas: „Mes jums griežtai įsakėme nemokyti šituo vardu. O štai jūs esate paskleidę savo mokslą po visą Jeruzalę³ ir norite užtraukti ant mūsų šito žmogaus kraują“.

²⁹ Bet Petras ir apaštalai atsakė: „Reikia labiau klausyti Dievo negu žmonių.“

³⁰ Mūsų protėvių Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, pakabindami ant medžio. ³¹ Jį Dievas savo dešine išaukštino kaip Kunigaikštį ir Gelbėtoją, kad suteiktų Izraeliui atgailą ir nuodėmių atleidimą. ³² Mes esame šitų dalykų liudytojai ir Šventojo Dvasia, kurią Dievas suteikė jo klausantiems“.

³³ Tai išgirdę, jie labai užpyko ir norėjo juos užmušti. ³⁴ Bet sinedrione atsistojęs vienas fariziejus, vardu Gamalielis, visų žmonių gerbiamas įstatymo mokytojas, liepė tuos žmones trumpam išvesti laukan ³⁵ ir jiems⁴ tarė: „Izraeliai, saugokitės to, ką manote

1 drobulėmis

2 T.y. nekrikščionių

3 Lit. padarę Jeruzalę pilną savo mokslo

4 T.y. sinedriono nariams

daryti šitiems žmonėms! ³⁶ Mat prieš kurį laiką iškilo Teudas, tardamasis kas esąs. Prie jo prisidėjo kokių keturių šimtų vyrų skaičius. Jis buvo nužudytas, ir visi, kurie jo klausė, buvo išsklaidyti ir į nieką pavirto. ³⁷ Po jo, cenzo¹ dienomis, iškilo Judas Galilėjietis ir patraukė žmonių paskui save į atskilimą. Jis taip pat žuvo, ir visi, kurie jo klausė, buvo išvaikyti. ³⁸ Tad dabar jums sakau: atstokite nuo šitų žmonių ir paleiskite juos! Nes jei šitas sumanymas ar šitas darbas bus iš žmonių, jis sužlugs, ³⁹ bet jei jis yra iš Dievo, negalėsite jų užgniaužti—kad kartais nebūtumėte rasti net kovoja su Dievu!“ Jie paklausė jo.

⁴⁰ Pasišaukę apaštalus, jie nuplaskino juos, įsakė jiems nekalbėti Jėzaus vardu ir paleido. ⁴¹ Taigi jie ėjo iš sinedriono džiaugdamiesi, kad buvo palaikyti vertais dėl to vardo kėsti gėdą. ⁴² Kiekvieną dieną šventovėje ir vienur kitur namuose jie nesiliovė mokę ir skelbė gerąją naujieną apie Mesiją², Jėzų.

28 Mt 27, 25

PERSEKIOJIMAS IR IŠPLITIMAS (6, 1—9, 31)

Septynių paskyrimas

⁶Tomis dienomis, mokinių skaičiui didėjant, kilo helenistų³ murmėjimas prieš hebrajus⁴ dėl to, kad, kasdien skirstant maistą, jų našlės būdavo aplenkiamos. ² Tada Dvylika, sušaukę mokinių bendruomenę, tarė: „Netinka, kad mes, palikę Dievo žodį, tarnautume prie stalų. ³ Verčiau, broliai, išsirinkite iš savo tarpo septynis vyrus, turinčius gerą vardą, pilnus Dvasios ir išminties. Juos paskirsime šiai pareigai, ⁴ o mes patys toliau atsidėsime maldai ir žodžio tarnybai“. ⁵ Tam pasiūlymui pritarrė visa bendruomenė, ir jie išsirinko Steponą, vyrą pilną tikėjimo ir Sventosios Dvasios, Pilypą, Prochorą,

Nikanorą, Timoną, Parmeną ir Nikaloją, prozelitą iš Antiochijos. ⁶ Jie juos pastatė apaštalių akivaizdon, o tie pasimeldė ir uždėjo ant jų rankas.

⁷ Dievo žodis augo, ir mokinių skaičius Jeruzalėje labai didėjo. Be to, didelis kunigų būrys pakluso tikėjimui.

Suima ir apkaltina Steponą

⁸ Steponas, pilnas malonės ir galios, darė tarp žmonių didžiųjų stebuklų ir ženklų. ⁹ Bet kai kurie iš tų, kurie priklausė vadinamajai paleistųjų⁵—kirėniečių, aleksandriečių, kilikiečių ir azijiečių—sinagogai, pakilo ir ėmė ginčytis su Steponu. ¹⁰ Tačiau jie neįstengė atsispirti Dvasios įkvėptai išminčiai⁶, su kuria jis kalbėjo. ¹¹ Tada jie slapčia priragino vyrus, ir šie sakė: „Mes esame girdėję jį kalbant piktžodžius prieš Mozę ir Dievą“. ¹² Jie sukurstė žmones, vyresniusius bei Rašto žinovus, užpuolę jį sugriebė ir nuvedė į sinedrioną. ¹³ Ir jie pastatė netikrų liudininkų, kurie sakė: „Šitas žmogus nesiliauja kalbėjęs žodžius prieš šią šventąją vietą ir prieš įstatymą, ¹⁴ nes esame girdėję jį sakant: „Šitas Jėzus Nazarietis sunaikins šią vietą ir pakeis papročius, kuriuos Mozė mums perdavė!““. ¹⁵ Visi, kurie sėdėjo sinedrione, įbedė akis žiūrėjo į jį ir matė, kad jo veidas buvo tarsi angelo veidas.

Stepono kalba

⁷Vyriausiasis kunigas paklausė: „Ar tai tiesa?“ ² Steponas⁷ tarė: „Broliai ir tėvai, klausykite! Šlovingasis Dievas pasirodė mūsų protėviui Abraomui, kai jis buvo Mesopotamijoje, prieš apsigyvendamas Charane, ³ ir jam tarė: „Išeik iš savo šalies ir nuo savo giminių ir eik į šalį, kurią tau parodysiu“. ⁴ Tada, išėjęs iš Kaldėjų šalies, jis apsigyveno Charane. Iš ten, jo tėvui mirus, Dievas jį perkėlė į šią šalį, kurioje jūs dabar gyvenate. ⁵ Jis nedavė jam veldinio joje, nė pėdos žemės, tik

1 T.y. gyventojų turto surašymo apmokestinimo tikslui

2 Gr. Kristų

3 T.y. graikiškai kalbančių žydų

4 T.y. Palestinos žydus

5 T.y. buvusių vergų ar jų vaikų, kuriems jų savininkai suteikė laisvę

6 Lit. išminčiai ir Dvasiai

7 Gr. Jis

pažadėjo ją duoti nuosavybėn jam ir jo palikuonims, nors jis dar neturėjo vaiko.

⁶ Dievas šitaip kalbėjo: „Jo palikuonys bus ateiviai svetimame krašte. Juos pavergs ir piktai su jais elgsis keturis šimtus metų. ⁷ O tą tautą, kuriai jie vergaus, aš teisiu“. ⁸ Ir jis¹ jam davė apipjaustymo sandorą. Taip jis, kai jam gimė Izaokas, jį apipjaustė aštuntąją dieną, Izaokas—Jokūba, o Jokūbas—dvylika patriarchų.

⁹ Patriarchai pavydėjo Juozapui ir jį pardavė į Egiptą. Bet Dievas buvo su juo ¹⁰ ir jį išgelbėjo iš visų jo bėdų. Jis jam davė malonės ir išminties Egipto karaliaus Faraono akivaizdoje, o šis jį paskyrė Egipto ir visų savo namų valdytoju. ¹¹ Atėjo badas ir didelis vargas visam Egiptui bei Kanaanui, ir mūsų protėviai negalėjo rasti maisto. ¹² Bet Jokūbas, išgirdęs, kad Egipte esą javų, išsiuntė mūsų protėvius pirma kartą. ¹³ O antrą kartą Juozapas išsipažino savo broliams, ir Faraonui paaikšėjo Juozapo kilmė. ¹⁴ Juozapas [juos] pasiuntė ir pasikvietė savo tėvą Jokūbą bei visus savo giminačius—septyniasdešimt penkis asmenis. ¹⁵ Taip Jokūbas nuvyko į Egiptą ir mirė—jis pats ir mūsų protėviai. ¹⁶ Jie buvo pergabenti į Sichemą ir paguldyti kape, kurį už tam tikrą pinigų sumą Abraomas buvo nupirkęs iš Emoro sūnų Sicheme.

¹⁷ Kai priartėjo laikas ištesėti pažadą², kurį Dievas buvo davęs Abraumui, žmonės augo ir daugėjo Egipte, ¹⁸ kol Egiptą ėmė valdyti kitas karalius, kuris nieko nežinojo apie Juozapą. ¹⁹ Jis klastingai išnaudojo mūsų giminę ir piktai elgėsi su mūsų protėviais, versdamas juos išmesti savo kūdikius, kad tie neišliktų gyvi. ²⁰ Tuo metu gimė Mozė, ir jis buvo nepaprastai gražus³. Jis tris mėnesius buvo auginamas tėvo namuose. ²¹ Kai jis buvo išmestas, jį išūnijo Faraono duktė ir užsiaugino kaip sūnų. ²² Mozė buvo išmokytas visos egiptiečių išminties ir buvo galingas savo žodžiais ir darbais.

²³ Kai jam sukako keturiasdešimt metų, jame kilo mintis aplankyti savo brolius, izraelius. ²⁴ Pamatęs vieną [iš jų] skriaudžiamą, jis ėjo jo ginti; jis nudėjo egiptietį ir atkeršijo už engiamąjį. ²⁵ Jis manė, kad broliai suprasia, jog Dievas per jį jiems suteiks išgelbėjimą, bet jie nesuprato. ²⁶ Kitą dieną jis pasirodė jiems, kai jie vaidijosi, ir bandė juos sutaikyti, sakydamas: „Vyrai, jūs esate broliai. Kam skriaudžiate vienas kitą?“ ²⁷ Bet tas, kuris skriaudė artimą, jį pastūmė šalin, sakydamas: „Kas tavo paskyrė mums valdovu ir teisėju?“ ²⁸ Argi tu nori mane nužudyti, kaip vakar nužudei egiptietį?“ ²⁹ Tai išgirdęs, Mozė pabėgo ir tapo ateiviui Midjano šalyje, kur jam gimė du sūnūs.

³⁰ Praslinkus keturiasdešimčiai metų, Sinajaus kalno tyruose jam pasirodė angelas degančio erkščio liepsnoje. ³¹ Tai pamatęs, Mozė stebėjosi reginiu. Jam artinantis pasižiūrėti, pasigirdo Viešpaties balsas: ³² „Aš esu tavo tėvų Dievas, Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas“. Mozė ėmė drebėti ir nebedrįso žiūrėti. ³³ Viešpats jam tarė: „Nusiauk kurpes nuo savo kojų, nes vieta, kur stovi, yra šventa žemė. ³⁴ Aš tikrai mačiau savo Egipte esančių žmonių priespaudą, išgirdau jų dejavimą ir nužengiau jų vaduoti. O dabar eik, tave siunčiu į Egiptą!“

³⁵ Tą Mozė, kurio jie išsižadėjo, sakydami: „Kas tavo paskyrė valdovu ir teisėju?“—tą Dievas atsuntė kaip valdovą ir vaduotoją per angelą, jam pasirodžiusį erkšetyje. ³⁶ Jis juos išvedė, darydamas stebuklą ir ženklą Egipto šalyje, Raudonojoje jūroje ir per keturiasdešimt metų tyruose. ³⁷ Jis yra tas Mozė, kuris pasakė izraeliams: „Dievas jums prikels iš jūsų brolių pranašą, kaip jis prikėlė⁴ mane“. ³⁸ Jis yra tas, kuris, susirinkus tyruose, buvo su angelu, jam kalbančiu Sinajaus kalne, ir su mūsų protėviais. Jis gavo gyvų žodžių jums⁵ pateikti. ³⁹ Jūsų tėvai nenorėjo jo klausyti, bet jį atstūmė ir

1 Ty. Dievas

2 Lit. laikas pažado

3 Lit. gražus Dievui (= dieviškai gražus)

4 Arba: toki, kaip

5 Kt. Mss: mums

savo širdimis nusigrezė į Egiptą, 40 sakydami Aharonui: „Padaryk mums dievų, kurie eitų mūsų priešaky, nes tas Mozė, kuris mus išvedė iš Egipto— nežinome, kas jam atsitiko“. 41 Anomis dienomis jie pasidirbo verslį, aukojo tam stabui auką ir gėrėjosi savo rankų darbu¹. 42 O Dievas nusigrezė ir juos atidavė dangaus kariuomenės garbinti, kaip parašyta Pranašų knygoje:

„Argi man aukojote papjautų
gyvulių² aukas
keturiasdešimt metų
tyruose, o Izraelio
namai!

43 Ne! Jūs nešiojotės Molochio
padangtę
ir savo dievo Raifano
žvaigždę—
atvaizdus, kuriuos pasidarėte
garbinti.
Tad jus ištremsiu anapus
Babilono³.

44 Mūsų protėviai tyruose turėjo liudijimo padangtę, [padarytą taip,] kaip tas, kuris kalbėjo Mozei, įsakė ją padaryti pagal pavyzdį, kurį šis buvo matęs. 45 Mūsų protėviai perėmė ją įgabeno su Jošuva, kai jie atėmė šalį iš tautų, kurias Dievas išvijo mūsų protėviams iš akių. [Taip pasiliko] iki Dovydo dienų. 46 Šis rado malonę Dievo akiavaizdoje ir prašė, kad jam būtų leista surasti buveinę Jokūbo Dievui. 47 Tik Saliamonas jam pastatė namus. 48 Tačiau Aukščiausiasis negyvena žmonių rankomis darytuose namuose, kaip pranašas sako:

49 „Dangus yra mano sostas,
o žemė—suolelis po mano
kojomis.
Kokius namus man statysite,—
sako Viešpats,—
arba kur yra mano poilsio
vieta?

50 Ar ne mano ranka visa tai
padarė?”

51 Kietasprandžiai ir neapi-
pjaustyti širdžių bei ausų! Jūs visuomet
priešinatės Šventajai Dvasiai. Kaip jūsų
tėvai, taip ir jūs. 52 Kurio iš pranašų

nepersekiojo jūsų tėvai? Jie užmušė
tuos, kurie iš anksto paskelbė atėjimą
Teisiojo, kurio išdavėjais ir žudikais jūs
dabar tapote—⁵³ jūs, kurie gavote
įstatymą kaip angelų [perduotus] įsakus,
bet jo nesilaikėte“.

2-3 Pr 12, 1 4 Pr 11, 31 4 Pr 12, 4 5 Pr 12, 7; 13, 15;
15, 18; 17, 8 6-7 Pr 15, 13-14 8 Pr 17, 10-14 8 Pr
21, 2-4 8 Pr 25, 26 8 Pr 29, 31-35, 18 9 Pr 37, 11
9 Pr 37, 28 9 Pr 39, 2, 21 10 Pr 41, 39-41 11 Pr 42,
1-2 13 Pr 45, 1 13 Pr 45, 16 14 Pr 45, 9-10, 17-18
14 Pr 46, 27 15 Pr 46, 1-7 15 Pr 49, 33 16 Pr 23, 3-
16; 33, 19; 50, 7-13; Još 24, 32 17-18 Is 1, 7-8 19 Is 1,
10-11 19 Is 1, 22 20 Is 2, 2 21 Is 2, 3-10 23-29 Is
2, 11-15 29 Is 18, 3-4 30-34 Is 3, 1-10 36 Is 7, 3
36 Is 14, 21 36 Sk 14, 33 37 Dt 8, 15, 18 38 Is 19,
1-20, 17; Dt 5, 1-33 40 Is 32, 1 41 Is 32, 2-6 42-43
Am 5, 25-27 44 Is 25, 9, 40 45 Još 3, 14-17 46 2
Sam 7, 1-16; 1 Kron 17, 1-14 47 1 Kar 6, 1-38; 2
Kron 3, 1-17 49-50 Jez 66, 1-2 51 Jez 63, 10

Steponą užmuša akmenimis

54 Tai girdėdami, jie iširdo ir
griežė ant jo dantimis. 55 O jis, būdamas
pilnas Šventosios Dvasios, žiūrėjo į
dangų ir išvydo Dievo šlovę ir Jėzų
stovint Dievo dešinėje. 56 Jis tarė:
„Štai aš regiu atvirą dangų ir Žmogaus
Sūnų stovint Dievo dešinėje“. 57 Visu
balsu šaukdami, jie užsidengė ausis, visi
kaip vienas puolė jį⁵⁸ ir, išmetę už
miesto, emė mušti akmenimis.
Liudytojai padėjo savo drabužius prie
kojų jaunikačio, vadinamo Saulium.
59 Jie mušė akmenimis Steponą,
besišaukiantį [Viešpaties]: „Viešpatie
Jėzau, priimk mano sielą!“ 60 Paskui
atsiklaupęs jis garsiai sušuko:
„Viešpatie, nepriskaičiuok jiems tos
nuodėmės!“ Ir, tai ištaręs, užmigo³.

8 Saulius pritarė jo nužudymui.

Saulius persekioja bendruomenę

Tą dieną kilo didelis persekiojimas,
nukreiptas prieš Jeruzalėje esančią
bendruomenę. Visi, išskyrus apaštalus,
buvo išsklaidyti po Judėjos ir Samarijos
sritis. 2^a Steponą palaidojo pamaldūs
vyrai ir labai jį raudojo. 3 O Saulius
niokojo bendruomenę. Braudamasis čia
į vienus, čia į kitus namus ir tempdamas
iš jų vyrus bei moteris, jis perduodavo
juos įkalinti.

8 Apd 22, 4-5; 26, 9-11

1 Lit. darbai

2 Lit. papjautus gyvulius ir aukas

3 T.y. mirė

Pilypas skelbia evangeliją Samarijoje

4 Taigi išsklaidytieji ėjo aplinkui, skelbdami žodį. ⁵ Pilypas, nuėjęs į Samarijos miestą, jiems paskelbė Mesiją.² ⁶ Žmonių minios kaip vienas dėmėjosi tuo, ką Pilypas sakė, kai jos to klausėsi ir matė ženklus, kuriuos jis darė. ⁷ Nes iš daugelio netyrų dvasių apsėstųjų jos išeidavo garsiai šaukdamos, ir buvo pagydyta daug paralyžiuotų bei luošų. ⁸ Buvo daug džiaugsmo tame mieste.

⁹ Jau anksčiau mieste buvo vienas vyras, vardu Simonas, verčiasis magija ir stebinas Samarijos tautiečius, sakąs esąs kas didis. ¹⁰ Kreipė dėmesį į jį visi, maži ir dideli, sakdami: „Šitas [žmogus] yra Dievo jėga, kurią vadina Didžiąja“. ¹¹ Jie kreipė dėmesį į jį todėl, kad jis jau ilgą laiką buvo juos stebinęs savo magija. ¹² O kai jie patikėjo Pilypu, skelbiančiu gerąją naujieną apie Dievo karalystę ir Jėzaus Kristaus vardą, buvo pakrikštyti—vyras ir moterys. ¹³ Net pats Simonas ėtikėjo ir pakrikštytas nuolat laikėsi Pilypo. Matydamas daromus ženklus ir didžius galybės veiksmus, jis be galo stebėjosi.

Petras ir Jonas aplanko Samariją

¹⁴ Jeruzalėje esą apaštalai, išgirde, kad Samarija priėmusi Dievo žodį, nusiuntė pas juos Petrą ir Joną. ¹⁵ Tie nuėję meldėsi už juos, kad jie gautų Šventąją Dvasią. ¹⁶ Nes ji dar nebuvo nupuolusi nė ant vieno iš jų; jie tik buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. ¹⁷ Tada [Petras ir Jonas] uždėjo ant jų rankas, ir jie gavo Šventąją Dvasią.

Petras ir Simonas Magas

¹⁸ Simonas, pamatęs, kad apaštalų rankų uždėjimu teikiama Dvasia, pasiūlė jiems pinigų. ¹⁹ sakydamas: „Duokite ir man šitą galia, kad kiekvienas, kuriam uždėsiu rankas, gautų Šventąją Dvasią“. ²⁰ Bet Petras jam tarė: „Tavo pinigai tepražūva su tavim, nes manei už pinigų galėsiąs įsigyti Dievo dovaną! ²¹ Tu neturi nei dalies, nei dalios šitame

dalyke, nes tavo širdis netiesi Dievo akivaizdoje. ²² Taigi atsiversk nuo šito savo nelabumo ir melsk Viešpatį! Gal bus atleistas tas tavo širdies kėslas, ²³ nes matau tave esant pilną karčios tulžies ir neteisybės supančiota“. ²⁴ Simonas atsakė: „Jūs melskite už mane Viešpatį, kad neateitų man nieko iš to, ką esate pasakę“.

²⁵ Taigi, paliudiję ir apsakę Viešpaties žodį, jie grįžo į Jeruzalę ir skelbė gerąją naujieną daugeliui samariečių kaimų.

Pilypas ir Etiopijos valdininkas

²⁶ Viešpaties angelas prakalbo į Pilypą: „Kelkis ir keliauk pietų link į kelią, einantį žemyn iš Jeruzalės į Gazą!“ (Tai tyrų kelias). ²⁷ Atsikėlęs jis iškeliavo. Stai etiopas, eunuchas, etiopų karalienės Kandakės rūmų valdininkas, viso jos izdo valdytojas, kuris buvo atvykęs į Jeruzalę Dievo garbinti, ²⁸ buvo begrižtas; jis sėdėjo savo vežime ir skaitė pranašą Jezają. ²⁹ Dvasia tarė Pilypui: „Prieik ir laikykis greta šito vežimo!“ ³⁰ Pilypas pribėgęs išgirdo jį skaitant pranašą Jezają ir tarė: „Argi supranti, ką skaitai?“ ³¹ Jis tarė: „Kaip galėčiau, nebent jei kas man paaiškintų?“ Jis paprašė Pilypą įlipti ir atsisėsti šalia jo. ³² Rašto skyrius, kuri jis skaitė, buvo šitas:

„Kaip avis jis buvo vedamas
pajauti;

ir kaip tylintis ėriukas prieš
savo kirpėją,
taip jis neatveria savo
burnos.

³³ Jį nužemins, jam buvo atimtos
teisės.

Kas pasakos apie jo
palikuonis?

Nes jo gyvybė paimama nuo
žemės“.

³⁴ Atsiliepdamas eunuchas tarė Pilypui: „Meldžiu tave, apie ką pranašas tai sako? Apie save ar apie ką kitą?“

³⁵ Prabilęs³ ir pradėjęs nuo šitos Rašto vietos, Pilypas jam paskelbė gerąją naujieną apie Jėzų. ³⁶ Važiudami keliu, jie prikeliaivo kažkokį vandenį, ir

1 Kt. Mss: į vieną

2 Gr. Kristų

3 Lit. Atvėręs savo burną

eunuchas tarė: „Štai vanduo! Kas kliudo man būti pakrikštytam?“ [37 O Pilypas tarė: „Jei tiki visa širdimi, tai galima“. Jis atsakė: „Tikiu, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus.“] 38 Jis paliepė sustabdyti vežimą, ir jie abu, Pilypas ir eunuchas, nulipo į vandenį, ir Pilypas pakrikštijo jį. 39 Kai jie išlipo iš vandens, Viešpaties Dvasia pagavo Pilypą, ir eunuchas nebematė jo. Jis važiavo toliau savo keliu džiaugdamasis. 40 O Pilypas atsirado Azote ir, eidamas per visus miestus, jiems skelbė gerąją naujieną², kol atvyko į Cezarėją.

32–33 Jez 53, 7–8

Saulius atsivertimas

9 Saulius, tebekvėpuodamas žmogžudiškais grasinimais Viešpaties mokiniams, nuėjo pas vyriausiąjį kunigą² ir išprašė iš jo laisškų į Damaską sinagogoms, kad, jei tik jis rastų kokius nors to Kelio šalininkus, vyrus ir moteris, galėtų juos sukaustytus atvesti į Jeruzalę. 3 Kai keliaudamas jis priartėjo prie Damasko, staiga jį apšvietė šviesa iš dangaus. 4 Parkritęs ant žemės, jis išgirdo balsą, jam sakantį: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ 5 Jis paklausė: „Kas esi, Viešpatie?“ Šis atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. 6 Bet kelkis ir įeik į miestą, ir tau bus pasakyta, ką tu turi daryti“. 7 Vyrai, kurie keliavo su juo, stovėjo be žado, balsą, tiesa, girdėdami, bet nė vieno neregėdami. 8 Saulius atsikėlė nuo žemės, bet, atmerkęs akis, nieko nematė. Laikydami už rankos, jie įvedė jį į Damaską. 9 Jis išbuvo tris dienas apakęs, nevalgė ir negėrė.

10 Damaskė buvo vienas mokinyš, vardu Hananijas. Viešpats regėjime jam tarė: „Hananijau!“ Jis atsiliepė: „Štai aš, Viešpatie!“ 11 Viešpats jam [tarė]: „Pakilęs eik į gatvę, vadinamą Tiesiąja, ir teiraukis Judo namuose tarsiečio, vardu Sauliaus, nes štai jis meldžiasi 12 ir [regėjime] matė vyrą, vardu

Hananiją, įeinantį ir uždedantį ant jo rankas, kad atgautų regėjimą“. 13 Bet Hananijas atsakė: „Viešpatie, iš daugelio girdėjau apie tą vyrą, kiek pikta jis padarė tavo šventiesiems Jeruzalėje. 14 Ir čia jis turi įgaliojimą iš vyriausiųjų kunigų sukaustyti visus, kurie šaukiasi tavo vardo“. 15 Bet Viešpats jam tarė: „Eik, nes šitas yra mano išrinktas įrankis mano vardui nešti tautoms, karaliams ir izraeliams. 16 Aš gi pats jam parodysiu, kiek jis turės kentėti dėl mano vardo“. 17 Hananijas nuėjo, įėjo į namus ir, uždėjęs ant jo rankas, tarė: „Broli Sauliau, Viešpats mane pasiuntė—Jėzus, kuris tau pasirodė kelyje, kuriuo atvykai,—kad atgautum regėjimą ir būtum pripildytas Šventosios Dvasios“. 18 Tuoj pat lyg kokie žvynai nukrito nuo jo akių, jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas. 19 Paskui užvalges atsigavo.

Saulius skelbia Damaske

Jis pabuvo kelias dienas pas mokinius Damaske 20 ir tuojau sinagogose ėmė skelbti, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. 21 Visi, kurie klausėsi, be galo stebėjosi ir sakė: „Ar ne šitas yra tas, kuris Jeruzalėje niokojo tuos, kurie šaukiasi šito vardo, ir ar jis nėra čion atvykęs tam, kad juos sukaustytus nuvestų pas vyriausiuosius kunigus?“ 22 O Saulius vis labiau stiprėjo ir kėlė sąmyšį tarp žydų, gyvenančių Damaske, įrodinėdamas, kad Jėzus³ yra Mesijas.

Saulius pabėga iš Damasko

23 O kai praslinko daug dienų, žydai susitarė jį nužudyti. 24 Bet Saulius sužinojo apie jų samokslą. Jie saugojo vartus dieną ir naktį, kad jį nužudytų. 25 Bet jo mokiniai naktį jį paėmė ir nuleido per sieną⁴ pintinėje.

23–25 2 Kor 11, 32–33

Saulius Jeruzalėje

26 Atvykęs į Jeruzalę, jis mėgino prisidėti prie mokinių, bet jie visi jo bijojo, netikėdami, kad jis yra mokinyš.

1 Šito skirsnelio nėra geriausiuose rankraščiuose.

2 Lit. pereidamas skelbė gerąją naujieną visiems miestams

3 Gr. šitas

4 Gr. + leisdami žemyn

27 Tačiau Barnabas, jį pasiėmęs, atvedė pas apaštalus ir jiems papasakojo, kaip kelyje jis matęs Viešpatį, kad šis jam kalbėjęs ir kaip jis Damaske drąsiai skelbęs Jėzaus vardą. 28 Jis apsistojo pas juos ir visur ėjo¹ Jeruzalėje, drąsiai skelbdamas Viešpaties vardą. 29 Jis kalbėjo ir ginčijosi su helenistais, o tie užsimojo jį nužudyti. 30 Tai sužinoję, broliai jį nuvedė į Cezarėją ir iš ten jį pasiuntė į Tarsą.

31 Taigi Bendruomenė visoje Judėjoje, Galilėjoje ir Samarijoje turėjo ramybę. Bijodama Viešpaties, ji vis buvo statoma ir darė pažangą, ir jos skaičius didėjo Šventosios Dvasios padaršiniu.

PETRO VEIKSMAI IR PAGONIŲ KRIKŠČIONYBĖS PRADŽIA (9, 32—12, 25)

Petras Lidoje: Enėjo pagydymas

32 Eidamas per visas [apylinkes], Petras nuėjo žemyn ir pas šventuosius, gyvenančius Lydoje. 33 Ten jis rado vieną žmogų, vardu Enėją, aštuonerius metus išgulėjusį lovoje. Jis buvo paralyžiutas. 34 Petras jam tarė: „Enėjau, Jėzus Kristus pagydo tave. Kelkis ir pasiklok lova!“ Ir jis tuojau atsikėlė. 35 Jį pamatė visi Lydos bei Saronos gyventojai, ir jie grėžėsi į Viešpatį.

Petras Jopėje: Tabitos prikėlimas

36 Jopėje buvo viena mokinė, vardu Tabita, kuri išvertus vadinasi Stirna.² Ji visą laiką praleido darydama gerus darbus ir duodama išmaldas. 37 Tomis dienomis ji susirgo ir mirė. Nuplovę ją paguldė aukštutiniame kambaryje. 38 Kadangi Lyda yra arti Jopės, mokiniai, išgirde, kad Petras yra joje, pasiuntė pas jį du vyrus su prašymu: „Nedelsdamas ateik pas mus!“ 39 Petras pakilęs nuėjo su jais. Jį atvykusį užvedė į aukštutinį kambarį. Jį apstojo visos našlės, verkdamos ir rodydamos marškinius ir viršutinius drabužius, kuriuos Stirna darydavo, kol buvo su jomis. 40 Petras, visas išvareš laukan ir atsiklaupęs, pasimeldė. Paskui,

atsigręžęs į kūną, tarė: „Tabita, kelkis!“ Ji atvėrė akis ir, išvydusi Petrą, atsisėdo. 41 Padavęs jai ranką, jis pakėlė ją. Pašaukęs šventuosius ir našles, jis parodė ją gyvą. 42 Tai sužinojo visa Jopė, ir daugelis įtikėjo Viešpatį. 43 Jis daug dienų pasiliko Jopėje pas vieną Simoną, kailiadirbį.

Kornelijaus vizija

10 Cezarėjejoje vienas vyras, vardu Kornelijus, vadinamosios Italų kohortos šimtininkas, 2 pamaldus ir Dievo bijantis su visa savo šeimyna, duodas žmonėms daug išmaldų ir reguliariai meldžiasis Dievui—³ apie devintą³ valandą dienos aiškiai matė regėjime, kaip Dievo angelas įėjo pas jį ir jam tarė: „Kornelijau!“ 4 Įbėdęs į jį⁴ akis ir nusigandęs, jis paklausė: „Kas yra, viešpatie?“ Šis jam atsakė: „Tavo maldos ir tavo išmaldos užžengė Dievo akivaizdon kaip auka tau atminti. 5 O dabar siųsk vyrus į Jopę ir pasikviesk Simoną, kuris vadinamas Petru. 6 Jis vieši pas vieną Simoną kailiadirbį, turintį namus prie jūros.“ 7 Kai kalbėjęs su juo angelas pasišalino, Kornelijus⁵, pasišaukęs du iš savo namiškių bei vieną pamaldų kareivį iš savo nuolatinių patarnautojų⁸ ir viską jiems išpasakojęs, juos pasiuntė į Jopę.

9 Rytojaus dieną, tiems [vyrams] keliaujant ir artinantis prie miesto, apie šeštą valandą Petras užlipo ant namo stogo⁶ melstis. 10 Jis buvo alkanas ir norėjo valgyti. Gaminant [jam] valgi, jis pateko į ekstazę. 11 Jis išvydo atsivėrusį dangų ir lyg kokią didelę drobulę nusileidžiantį padėklą, už keturių kampų nuleidžiamą ant žemės. 12 Jame buvo visokių žemės keturkojų bei roplių ir dangaus paukščių. 13 Jam pasigirdo balsas: „Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk!“ 14 Bet Petras tarė: „Nieku būdu, Viešpatie, nes dar niekad nevalgiau nieko sutepto ar netyro!“ 15 Vėl antrą kartą jam [pasigirdo] balsas: „Ką Dievas

1 Lit. įeidamas ir išeidamas

2 Gr. Dorkas

3 T.y. mūsų laiku 3 val. p.p.

4 T.y. angelą

5 Gr. jis

6 T.y. plėkščiasistogio

padarė tyrą, tu nevadink suteptu!“
 16 Tai pasikartojo tris kartus, ir tuojau padėklas buvo paimtas aukštyn į dangų.

17 Kol Petras dar negalėjo išsiaiškinti, ką galėtų reikšti jo matytas regėjimas, štai Kornelijaus pasiūsti vyrai, išsiklausę, kur Simono namai, sustojo prie vartų 18 ir pasisaukė¹ teiravosi, ar Simonas, vadinamas Petru, čia viešis. 19 Petrui tebemažstant apie tą regėjimą, Dvasia tarė: „Štai du vyrai ieško tavęs. 20 Taigi kelkis, nulipk ir eik su jais, nes kiek neabejodamas, nes aš pats esu juos atsiuntęs“. 21 Petras, nulipęs pas tuos vyrus, tarė: „Štai aš esu tas, kurio ieškote. Dėl kokios priežasties čia esate?“ 22 Jie tarė: „Šimtininkas Kornelijus, teisingas ir dievobaimingas vyras, turįs gerą vardą visoje žydų tautoje, gavo iš švento angelo nurodymų pasikviesti tave į savo namus ir pasiklausti, ką tu turi pasakyti“. 23 Taigi išvadinęs jis juos priėmė kaip svečius.

Petras įeina į Kornelijaus namus

Rytojaus dieną atsikėlęs jis išėjo su jais, ir kai kurie broliai iš Jopės lydėjo jį. 24 Kitą dieną jis įėjo į Cezarėją. Kornelijus, susikvietęs savo giminaičius ir artimus draugus, jau laukė jį. 25 Petrui įeinant, Kornelijus jį pasitiko ir, parpuolęs prie jo kojų, išreiškė jam pagarbą. 26 Bet Petras jį pakėlė, sakydamas: „Stokis! Aš irgi esu [tik] žmogus!“ 27 Su juo kalbėdamasis, jis įėjo į vidų ir rado daug susirinkusių. 28 Jis jiems tarė: „Jūs žinote, kad žydui neleidžiama bendrauti su kitataučiu ar užėti pas jį. Bet Dievas man parodė, kad jokio žmogaus neturiu vadinti suteptu ar netyru. 29 Todėl pakviestas ir atvykau neatsikalbinėdamas. Taigi klausiu, kodėl mane pasikvietėte“.

30 Kornelijus tarė: „Prieš keturias dienas, lygiai šita, devintąją, valandą, meldžiausi savo namuose. Staiga² prieš mane atsistojo vyras spindinčiais drabužiais 31 ir prakalbo: „Kornelijau, tavo malda išklausyta ir Dievas atsiminė

tavo išmaldas. 32 Tad siųsk į Jopę ir pasikviesk Simoną, vadinamą Petru. Jis vieši kailiadirbio Simono namuose, pajūryje“. 33 Todėl tuojau siunčiau pas tave, o tu gerai padarei, kad atvykai. Taigi dabar mes visi čia esame Dievo akivaizdoje, kad išgirstume viską, kas tau Viešpaties įsakytą“.

Petro kalba

34 Petras prabilo³: „Tikrai suprantu, kad Dievas nėra šališkas, 35 bet kiekvienoje tautoje jis priima tą, kuris jo bijosi ir teisingai elgiasi. 36 [Jūs žinote] žodi, kurį jis pasiuntė izraeliams, skelbdamas per Jėzų Kristų gerąją taikos naujieną. Jis yra visų Viešpats. 37 Jūs žinote, kas įvyko visoje Judėjoje, pradedant Galilėja, po krikšto, kurį skelbė Jonas,—38 kaip Dievas patepė Šventąją Dvasia ir galia Jėzų iš Nazareto, kuris ėjo aplinkui, darydamas gera ir gydydamas visus velnio apgalėtuosius, nes Dievas buvo su juo. 39 Mes esame liudytojai visko, ką jis padarė žydų šalyje ir Jeruzalėje. Jie nužudė jį, pakabindami ant medžio. 40 Jį Dievas prikėlė trečiąją dieną ir leido jam pasirodyti—41 ne visiems žmonėms, tik Dievo iš anksto parinktiems liudytojams: mums, kurie, jam prisikėlus iš numirusių, valgėme ir gerėme su juo. 42 Jis mums įsakė skelbti žmonėms ir liudyti, kad jis yra Dievo paskirtasis gyvųjų ir mirusiųjų teisėjas. 43 Jį paliudija visi pranašai, [pareikšdami,] kad kiekvienas, kuris jį tiki, jo vardu gauna nuodėmių atleidimą“.

34 Dt 10, 17

Pagonys gauna Šventąją Dvasia

44 Petrui tuos žodžius betariant, Šventoji Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi tos kalbos. 45 Tikintieji iš apipjaustytyjų, kurie buvo atėję su Petru, be galo nustebė dėl to, kad ir ant pagonių išlieta Šventosios Dvasios dovana, 46 nes jie girdėjo juos kalbant kalbomis ir garbinant Dievą. Tada Petras atsiliepė: 47 „Argi gali kas

1 ką nors iš Simono kailiadirbio namų

2 Lit. Ir štai

3 Lit. atvėręs burną, tarė

uždrausti vandenį, kad nebūtų pakrikštyti tie, kurie gavo Šventąją Dvasią, kaip ir mes?“⁴⁸ Jis įsakė, kad jie būtų pakrikštyti Jėzaus Kristaus vardu. Tada jie prašė, kad jis pasiliktų keletą dienų.

Petro pranešimas Jeruzalės bendruomenei

11 Apaštalai ir broliai, kurie buvo Judėjoje, išgirdo, kad ir pagonys priėmę Dievo žodį.² Kai Petras atėjo į Jeruzalę, su juo ginčijosi tie, kurie buvo iš apipjaustyųjų,³ sakydami: „Tu užėjai pas neapipjaustytus žmones ir valgei su jais“. ⁴ Pradėjęs Petras jiems pasakojo [įvykius] iš eilės, sakydamas: ⁵ „Aš meldžiausi Jopės mieste ir ekstazėje mačiau regėjimą: nusileidžiantį kažkokį padėklą tarsi didelę drobulę, už keturių kampų nuleidžiamą iš dangaus, ir ji nusileido prie pat manęs. ⁶ Žiūrėjau į ją įbedęs akis ir pamaciau žemės keturkojų, žvėrių, roplių ir dangaus paukščių. ⁷ Išgirdau ir balsą, man sakantį: „Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk!“ ⁸ Bet aš tariau: „Nieku būdu, Viešpatie, nes nieko sutepto ar netyro niekad neįėjo į mano burną“. ⁹ Tačiau antrą kartą balsas atsiliepė iš dangaus: „Ką Dievas padarė tyra, tu nevadink suteptu!“ ¹⁰ Tai pasikartojo tris kartus, ir vėl viskas buvo užtraukta į dangų. ¹¹ Ir štai tuojau sustojo prie namų, kur mes buvome, trys vyrai, atsiųsti iš Cezarėjos pas mane. ¹² Dvasia man pasakė eiti su jais nė kiek nedvejojant. Su manim ėjo ir šitie šeši broliai, ir mes įėjome į to vyro namus. ¹³ Jis mums papasakojo, kaip savo namuose išvydo angelą, stovintį ir sakantį: „Nusiųsk į Jopę ir pasikviesk Simoną, vadinamą Petru. ¹⁴ Jis kalbės tau žodžius, kuriais būsi išgelbėtas tu ir visa tavo šeima“. ¹⁵ Man pradėjus kalbėti, Šventoji Dvasia nužengė ant jų, kaip ir ant mūsų pradžioje. ¹⁶ Tada atsiminiau Viešpaties žodį, kaip jis sakė: „Jonas, tiesa, krikštijo vandeniu, o jūs būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia“. ¹⁷ Taigi, jei Dievas jiems suteikė tokią pat malonę, kaip ir mums, kurie įtikėjome Viešpatį Jėzų Kristų, kaip aš

būčiau galėjęs kliudyti Dievui?“¹⁸ Tai išgirdę, jie nutilo ir garbino Dievą, sakydami: „Taigi ir pagonims Dievas suteikė atgailą, vedančią į gyvenimą“.

16 Apd 1, 5

Antiochijos bendruomenė

¹⁹ Tie, kurie buvo išsklaidyti dėl persekiojimo, kilusio dėl Stepono, nukeliavo iki Fenikijos, Kipro ir Antiochijos, niekam kitam neskelbdami žodžio, kaip tik žydams. ²⁰ Tačiau kai kurie iš jų buvo kipriečiai ir kirėniečiai, kurie, atėję į Antiochiją, ėmė kalbėti ir graikams, skelbdami gerąją naujieną apie Viešpatį Jėzų. ²¹ Viešpaties ranka buvo su jais, ir didelis skaičius, kuris įtikėjo, atsivertė į Viešpatį.

19 Apd 8, 1-4

Barnabo ir Sauliaus veikla Antiochijoje

²² Žinia apie tai nuaidėjo į Jeruzalę esančios bendruomenės ausis, ir jie¹ išsiuntė Barnabą į Antiochiją. ²³ Atvykęs ir pamatęs Dievo malonę, jis apsidžiaugė ir ragino visus su nuoširdžiu ryžtu likti ištikimus Viešpačiui. ²⁴ Mat jis buvo geras vyras, pilnas Šventosios Dvasios ir tikėjimo. Ir didelis būrys buvo atvestas² prie Viešpaties. ²⁵ Paskui jis išvyko į Tarsą Sauliaus ieškoti ²⁶ ir, jį radęs, atsivedė į Antiochiją. Ištisus metus jie susiedavo su bendruomene ir mokė didelę minią. Antiochijoje pirmą kartą mokiniai buvo pavadinti krikščionimis.

Pašalpa Judėjos broliams

²⁷ Tomis dienomis iš Jeruzalės į Antiochiją atvyko pranašų. ²⁸ Vienas iš jų, vardu Agabas, atsistojęs pranašavo per Dvasią didelį badą būsiant visame pasaulyje. (Tai įvyko Klaudijui viešpataujant.) ²⁹ Mokiniai, kiek kuris galėjo [pinigais], kiekvienas iš jų nutarė [ką nors] pasiųsti Judėjoje gyvenantiems broliams sušelpiti. ³⁰ Tą jie padarė, nusiuntę vyresniesiems per Barnabą ir Saulių.

28 Apd 21, 10

1 T.y. Jeruzalės tikintieji

2 Lit. pridėtas

Herodas leidžia nužudyti Jokūbą ir suimti Petrą

12 Apie tą laiką karalius Herodas griebėsi smurto veiksmų prieš kai kuriuos iš bendruomenės, norėdamas jiems pakenkti. ² Jis leido nužudyti Jokūbą, Jono brolių, kalaviju. ³ Pamatęs, kad tai patinka žydams, jis toliau leido suimti ir Petrą. Buvo Neraugintos duonos dienos. ⁴ Jis leido jį sulaikyti ir pasodinti į kalėjimą, pavedęs jį saugoti keturioms kareivių ketveriukėms, norėdamas po Velykų jį išvesti žmonėms. ⁵ Taigi Petras buvo laikomas kalėjime. O bendruomenė karštai¹ meldėsi už jį Dievui.

4 Iš 12, 1-27

Angelas išveda Petrą iš kalėjimo

⁶ Kai Herodas rengėsi jį išvesti, tą naktį² Petras miegojo tarp dviejų kareivių, pririštas [prie jų] dviem grandinėmis, o sargybiniai prie durų ėjo sargybą. ⁷ Staiga Viešpaties angelas atsistojo prie jo, ir šviesa sušvito kameroje. Sudavęs Petrui į šoną, jis pažadino jį, sakydamas: „Greitai kelkis!“ Ir grandinės nukrito jam nuo rankų. ⁸ Angelas jam tarė: „Susijuosk ir apsiauk kurpes!“ Jis taip padarė. Paskui [angelas] jam tarė: „Apsisiausk apsiaustu ir sek paskui mane!“ ⁹ Išėjęs jis sekė paskui jį ir nesuvokė, kad tikra yra tai, kas daroma³ per angelą; jis tarėsi matęs regėjimą. ¹⁰ Praėję pro pirmą ir antrą sargybą, jie atėjo prie geležinių vartų, vedančių į miestą. Tie savaime jiems atsidarė. Išėję jie paėjo viena gatve, ir tuoj angelas paliko jį. ¹¹ Petras atsipeikėjęs tarė: „Dabar tikrai žinau, kad Viešpats atsiuntė savo angelą ir mane išvadavo iš Herodo rankos ir iš viso to, ko tikėjosi žydų tauta“.

¹² Susivokęs jis atėjo prie Morkumi vadinamo Jono motinos Marijos namų, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldžiančių. ¹³ Jam pasibeldus į vartų duris, atėjo tarnaitė,

vardu Rodė, atsiliepti [į beldimą]. ¹⁴ Atpažinusi Petro balsą, iš džiaugsmo nebeatidarė vartų, bet įbėgusi pranešė, kad Petras stovis prie vartų. ¹⁵ Jie jai tarė: „Eimi iš proto!“ Bet ji atkakliai tvirtino, kad taip esą. Jie sakė: „Tai jo angelas“. ¹⁶ Bet Petras beldėsi toliau. Atidarę jie išvydo jį ir liko be žado. ¹⁷ Pamojęs jiems ranka, kad tylėtų, jis papasakojo jiems, kaip Viešpats jį išvedęs iš kalėjimo. Ir jis pridūrė: „Praneškite apie tai Jokūbui ir broliams“. Išėjęs jis nuėjo į kitą vietą.

¹⁸ Išaušus diena, tarp kareivių kilo nemažas samyšis: kas gi galėjo atsitikti su Petru? ¹⁹ O Herodas, jo ieškojęs ir neradęs, ištardė sargybinius ir įsakė juos nubausti mirtim. Paskui, nuvykęs iš Judėjos į Cezarėją, ten pasiliko.

Herodo Agripos I mirtis

²⁰ Jis mirto ant tryiečių ir sidoniečių. Bet jie drauge atvyko pas jį ir, perkalbėję Blastą, karaliaus rūmų valdytoją, prašė taikos, nes jų kraštas maitinosi iš karaliaus [krašto]. ²¹ Paskirtą dieną Herodas, apsirengęs karališkais drabužiais [ir] atsisėdęs į sostą, sakė jiems prakalbą. ²² O liaudis šaukė pritardama: „Tai Dievo balsas, ne žmogaus!“ ²³ Tuojau Viešpaties angelas jam sudavė, nes jis nedavė garbės Dievui. Ir jis, kirmėlių suėstas, išleido dvasią.

²⁴ O Viešpaties žodis vis augo ir plito.

²⁵ Barnabas ir Saulius, atlikę [savo] misiją, sugrįžo iš Jeruzalės, paėmę su savim Joną, vadinamą Morkumi.

**APAŠTALŲ SUSIRINKIMAS
JERUZALĖJE (12, 25—15, 35)**

Barnabas ir Paulius išsiunčiami iš Antiochijos

13 Antiochijoje, ten esančioje bendruomenėje, buvo apaštalų ir mokytojų: Barnabas, Simeonas, vadinamas Nigeriu, kirėnietis Lucijus, tetrarcho Herodo įbrolis Menaenas ir Saulius. ² Jiems tarnaujant Viešpačiui ir pasninkaujant, Sventoji Dvasia tarė: „Išskirkite man Barnabą ir Saulių tam darbui, kuriam esu juos pašaukusi“.

³ Tada jie, papasninkavę, pasimeldę ir

1 Arba: be perstojo

2 T.y. naktį prieš jį išvedant

3 Būtent: Dievo

uždėję ant jų rankas, juos išleido.

Apaštalai Kipre

4 Taigi, Šventosios Dvasios išsiųsti, jie nuvyko į Seleukiją, o iš ten nuplaukė į Kiprą.⁵ Atvykę į Salami, jie skelbė Dievo žodį žydų sinagogose. Jie turėjo ir Joną kaip padėjėją.⁶ Pereję visą salą iki Pafo, jie užtikio vieną žynį, netikrą pranašą, žydą, vardu Barjėzų.⁷ Jis buvo vienas iš prokonsulio Sergijaus Pauliaus, protingo vyro, svitos. Pasikvietęs Barnabą ir Saulių, prokonsulis¹ norėjo pasiklausti Dievo žodžio.⁸ Bet jiems priešinosi Elimas, žynys,—mat išvertus tą reiškia jo vardas,—stengdamasis nukreipti prokonsulį nuo tikėjimo.⁹ O Saulius, kuris vadinasi ir Paulius, pripildytas Šventosios Dvasios, įbedęs į jį akis,¹⁰ tarė: „Velnio sūnau, pilnas visokios klastos ir suktybės, visokios teisybės priešininke, ar nesiliausi kraipęs tiesių Viešpaties kelių?“¹¹ Dabar štai Viešpaties ranka užgauna² tave: tu būsi aklas ir kurį laiką neregėsi saulės“. Tuojau jį užpuolė³ tamsi migla⁴, ir, grabaliódamas aplinkui, jis ieškojo tų, kurie jį vestų už rankos.¹² Tada prokonsulis, pamatęs tą įvykį, įtikėjo, stebėdamasis Viešpaties mokslu.

Paulius ir Barnabas Pisidijos Antiochijoje

13 Išplaukę iš Pafo, Paulius ir jo palydovai atvyko į Pamfilijos Perge. Jonas, atsiskykęs nuo jų, sugrįžo į Jeruzalę,¹⁴ o jie, perėję [per kalnus], iš Pergės atvyko į Pisidijos Antiochiją. Šabatos dieną įėję į sinagogą, jie atsisėdo.¹⁵ Po įstatymo ir pranašų skaitymo sinagogos vadovai pasiuntė jiems žinią: „Broliai, jei jūs turite žmonėms kokią paskatinimo žodį—tarkite“.

16 Atsistojęs ir pamojęs ranka, Paulius tarė: „Izraeliai ir dievobaimingieji, klausykitės! 17 Šitos Izraelio tautos Dievas išsirinko mūsų

protėvius ir tą tautą išaukštino, kai ji buvo apsisistojusi Egipto šalyje, ir pakelta⁵ ranka juos išvedė iš jos.¹⁸ Apie keturiasdešimt metų jis 'pakentė juos'⁶ tyruose¹⁹ ir, sunaikinęs septynias tautas Kanaano šalyje, leido jiems pavidėti jų šalį.²⁰ [Visa tai truk] apie keturis šimtus penkiasdešimt metų. Paskui jis davė teisėjus iki pranašo Samuelio.²¹ Vėliau jie paprašė karaliaus, ir Dievas jiems davė Saulių, Kišo sūnų, vyrą iš Benjamino padermės, valdžiusį keturiasdešimt metų.²² Jį pašalinęs, jis prikėlė jiems karalium Dovydą, apie kurį liudydamas pasakė: „Radau Dovydą, Jesės sūnų, vyrą pagal mano širdį; jis vykdys visus mano norus“.²³ Iš jo palikuonių Dievas, kaip pažadėjo, atvedė⁷ Izraeliui Gelbėtoją—Jėzų.²⁴ Prieš jam ateinant, Jonas jau buvo paskelbęs atgailos krikštą visai Izraelio tautai.²⁵ Kai Jonas baigė savo gyvenimo darbą, jis sakė: „Ką manote mane esant? Aš nesu jis“.⁸ Bet štai po manęs ateina tas, kurio kojų apavo nesu vertas atrišti“.

26 Broliai, Abraomo giminės sūnūs ir tie jūsiškiai, kurie bijosi Dievo! Mums buvo pasiūsta žinia apie šitą išgelbėjimą,²⁷ nes Jeruzalės gyventojai ir jų valdovai nepripažino jo ir, jį pasmerkdami, įvykdė pranašų žodžius, skaitomus kas šabata.²⁸ Nors jie ir nerado jokios priežasties nubausti mirtim, tačiau prašė Pilotą, kad jis būtų nužudytas.²⁹ Kai jie buvo įvykdę visa, kas apie jį parašyta, nuėmę [jį] nuo medžio, paguldė į kapą.³⁰ Bet Dievas jį prikėlė iš numirusių.³² Per daugelį dienų jis rodėsi atėjusiems su juo iš Galilėjos į Jeruzalę; dabar jie yra jo liudytojai žmonėms.³² Mes jums skelbiame gerą naujieną apie pažadą, duotą mūsų protėviams: ³³ jį Dievas, prikeldamas Jėzų, yra ištesėjęs mums, jų vaikams, kaip ir antrojoje psalmėje parašyta:

1 Gr. šitas

2 Lit. prieš

3 T.y. aptraukė jo akis

4 Lit. miglotumas ir tamsa (t.y. jis apako)

5 T.y. galinga

6 Kt. Mss: rūpinosi jais (lit. kaip auklė nešiojo juos)

7 Kt. Mss: prikėlė

8 T.y. Mesijas

„Tu esi mano Sūnus;
šandien aš tapau tavo tėvu“.

34 O kad jis prikėlė jį iš numirusių kaip nebegrišiantį ir supuvimą, jis šitaip yra pasakęs: „Aš jums suteiksiu šventuosius [ir] patikimuosius palaiminimus, pažadėtus Dovydui“. 35 Todėl ir kitoje vietoje jis sako: „Tu neduosi savo Šventajam supūti“. 36 Mat Dovydas, atitarnavęs savajai kartai, Dievo nutarimu užmigo, buvo palaidotas prie savo tėvų ir supuvo. 37 Bet tas, kurį Dievas prikėlė, nesupuvo. 38 Taigi, broliai, žinokite, kad per jį jums skelbiamas nuodėmių atleidimas, ir iš viso, iš ko negalėjote būti išteisinami Mozės įstatymu, 39 per jį išteisinamas kiekvienas, kuris tiki. 40 Taigi žiūrėkite, kad neužeitų, kas pasakytą pranašuose¹:

41 „Matykite, jūs niekintojai,
stebėkitės ir pražūkite,
nes aš darau darbą jūsų
dienomis—
darbą, kuriuo netikėsite, net jei
kas [jį] jums išaiškintų!“

42 Jiems išeinant, žmonės [juos] ragino kitą šabata jiems kalbėti apie tuos dalykus. 43 Sinagogą paleidus, daugelis žydų ir pamaldžių prozelitų nusekė paskui Povilą ir Barnabą, kurie, jiems kalbėdami, juos įtikinėjo toliau vis pasikliauti Dievo malone.

44 Kitą šabata beveik visas miestas susirinko pasiklausti Dievo žodžio. 45 O žydai, pamatę minias, pasidarė pilni pavydo ir piktžodžiaudami prieštaravo tam, ką Paulius kalbėjo. 46 Išdrąsinę Paulius ir Barnabas tarė: „Pirma jums turėjo būti pasakytas Dievo žodis. Kadangi jį atmetate ir nelaikote savęs vertais amžinojo gyvenimo, štai mes kreipiamės į pagonis, 47 nes Viešpats yra šitaip mums paliepes:

„Tave paskyriau, kad būtum
šviesa pagonims,
išganymo priemonė iki pat
žemės pakraščiu“.

48 Tai girdėdami, pagonys džiaugėsi ir šlovino Viešpaties žodį, ir įtikėjo visi, kurie buvo paskirti amžinam

gyvenimui. 49 Viešpaties žodis išplito po visą šalį. 50 Bet žydai sukurstė Dievą garbinančias aukšto luomo moteris bei miesto ižymiuosius, sukėlė Pauliaus ir Barnabo persekiojimą ir juos išvijo iš savo srities. 51 O tie, nupurtę prieš juos dulkes nuo kojų, atvyko į Ikoniją. 52 Mokiniai buvo pilni džiaugsmo ir Šventosios Dvasios.

17 Is 1, 7 17 Is 12, 51 18 Sk 14, 34; Dt 1, 31 19 Dt 7, 1 19 Jos 14, 1 20 Ts 2, 16 20 1 Sam 3, 20 21 1 Sam 8, 5 21 1 Sam 10, 21 22 1 Sam 13, 14 22 1 Sam 16, 12; Ps 89, 20 24 Mk 1, 4; Lk 3, 3 25 Jn 1, 20 25 Mt 3, 11; Mk 1, 7; Lk 3, 16; Jn 1, 27 28 Mt 27, 22–23; Mk 15, 13–14; Lk 23, 21–23; Jn 19, 15 29 Mt 27, 67–61; Mk 15, 42–47; Lk 23, 50–56; Jn 19, 38–42 31 Apd 1, 3 33 Ps 2, 7 34 Jez 55, 8 85 Ps 16, 10 41 Chab 1, 6 47 Jez 42, 6; 49, 6 51 Mt 10, 14; Mk 6, 11; Lk 9, 5; 10, 11

Paulius ir Barnabas Ikonijoje

14 Ikonijoje jie taip pat įėjo į žydų sinagogą ir kalbėjo taip, jog įtikėjo didelė daugybė žydų ir graikų. 2 Bet žydai, kurie neįtikėjo, sukėlė ir sukiršino pagonis prieš brolius. 3 Taigi jie² ten praleido ilgą laiką, drąsiai skelbdami ir pasitikėdami Viešpačiu, patvirtinančiu savo malonės žodį, leidžiančiu per juos įvykti ženklams ir stebuklams. 4 Miesto minia pasidalijo: vieni palaikė žydų, kiti—apaštalų pusę. 5 O kai pagonys ir žydai su savo valdovais kėsinosi juos išniekinti ir užmušti akmenimis, 6 jie, tai sužinoję, pabėgo į Likaonijos miestus—Listrą, Derbę ir [jų] apylinkes—⁷ ir ten skelbė gerąją naujieną.

Listroje ir Derbėje

8 Listroje sėdėjo vienas vyras, negalis valdyti kojų, luošas nuo pat gimimo. Jis dar niekad nebuvo vaikščiojęs. 9 Jis klausėsi kalbančio Pauliaus. Sis, įbedęs į jį akis ir pamatęs, jog jis turi tikėjimą, kad galėtų būti pagydytas, 10 garsiai tarė: „Stokis stačias ant savo kojų!“ Jis pašoko ir pradėjo vaikščioti. 11 Minios, pamatčiusios, ką Povilas padarė, ėmė likaoniškai šaukti³: „Dievai, pasidarė panašūs į žmones, nužengė pas mus!“

1 T.y. Pranašų knygoje

2 T.y. Paulius ir Barnabas

3 Lit. pakėlė savo balsą, likaoniškai sakydamos

12 Barnabą jie vadino Dzeusu, o Paulių—Hermiu, nes jis vadovavo kalbai. 13 Priešais miestą esančios Dzeuso šventyklos¹ kunigas, atvares prie vartų jaučių su vainikais, norėjo su miniomis aukoti auką. 14 Bet apaštalai Barnabas ir Povilas, tai išgirde, persiplėšė drabužius ir šoko laukan² į minią, šaukdami: 15 „Vyrai, ką čia darote? Mes irgi esame tokios pat prigimties žmonės, kaip ir jūs. Mes jums skelbiame gerąją naująją, kad gręžtumėtės nuo šitų tuštybių į gyvąjį Dievą, kuris padarė dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas yra juose. 16 Jis praėjusiomis kartomis visoms tautoms leido eiti savo keliais. 17 Tačiau jis nepaliko savęs nepaliudyto, nes darė gera, jums siųsdamas lietaus iš dangaus ir vaisių duodančius metų laikus, parūpindamas apšiai maisto ir padarydamas jūsų širdis pilnas linksmybės“. 18 Net tai sakdami, jie vos nevos atkalbėjo minias jiems neaukoti.

19 Iš Antiochijos ir Ikonijaus atėjo žydų. Jie perkalbėjo minias, apmėtė Povilą akmenimis ir, manydami jį esant mirus, išvilko už miesto. 20 Tačiau, mokiniams jį apsupus ratu, jis atsikėlė ir įėjo į miestą. Kitą dieną jis su Barnabu išvyko į Derbę.

Paulius ir Barnabas sugrįžta į Sirijos Antiochiją

21 Paskelbę tame mieste gerąją naująją ir laimėję daug mokinių, jie sugrįžo į Listrą, Ikonijų ir Antiochiją. 22 stiprindami mokinių sielas, ragindami išlaikyti tikėjimą ir [sakdami]: „Per daugelį vargų mes turime įeiti į Dievo karalystę“. 23 Jiems paskyrę vyresnius kiekvienoje bendruomenėje, pasimeldę su pasninku, jie pavedė juos Viešpačiui, kurį jie buvo įtikėję. 24 Pereję Pisidiją, jie atvyko į Pamfiliją. 25 Apsakę žodį Pergėje, jie patraukė žemyn į Ataliją. 26 Iš ten jie nuplaukė į Antiochiją, kur buvo buvę patikėti Dievo malonei, kad dirbtų

darbą, kurį buvo atlikę. 27 Parvykę ir surinkę bendruomenę, jie pranešė visa, ką Dievas nuveikė su jais, ir kaip jis atvėrė pagonims tikėjimo duris. 28 Nemažai laiko jie išbuvo su mokiniais.

Apaštalų susirinkimas Jeruzalėje

15 Kai kurie, atvykę iš Judėjos, ėmė mokyti brolius: „Jei nesate apipjaustyti pagal Mozės paprotį, negalite būti išgelbėti“. 2 Kilus nemažam Pauliaus ir Barnabo nesutarimui bei ginčui su jais, jie³ patvarkė, kad Paulius, Barnabas ir kai kurie kiti iš jų dėl šito ginčijamo klausimo eitų aukštyrų pas apaštalus ir vyresniusius į Jeruzalę.

3 Taigi, bendruomenės išleisti į kelionę, jie ėjo per Fenikiją ir Samariją, pasakodami apie pagonių atsivertimą, ir darė didelį džiaugsmą visiems broliams.

4 Atvykę į Jeruzalę, jie buvo bendruomenės, apaštalų bei vyresniųjų priimti ir pranešė visa, ką Dievas buvo su jais nuveikęs. 5 Tačiau kai kurie fariziejų partijos itikėjusieji atsistojo ir tarė: „Jie turi būti apipjaustyti ir jiems turi būti įsakyta laikytis Mozės įstatymo“.

6 Apaštalai ir vyresnieji susirinko aptarti tą dalyką. 7 Po ilgo ginčo Petras atsistojo jiems tarė: „Broliai, jūs žinote, jog jau seniai Dievas tarp mūsų įvykdė pasirinkimą, kad per mano burną pagonys išgirstų gerosios naujienos žodį ir įtikėtų. 8 Dievas, kuris pažįsta širdį, parodė savo pritarimą⁴, suteikdamas jiems Sventąją Dvasią, kaip ir mums.

9 Jis nedarė jokio skirtumo tarp mūsų ir jų, nes tikėjimu apvalė jų širdis. 10 Tai kam dabar mėginate Dievą tuo, kad ant mokinių kaklo dedate jungą, kurio nei mūsų protėviai, nei mes patys neįstengėme panešti? 11 Priešingai, tikime, kad per Viešpaties Jėzaus malonę mes būsime išgelbėti taip pat, kaip ir jie“.

12 Visas susirinkimas nutilo ir klausėsi Barnabo ir Pauliaus pasakojant

1 Lit. esančio Dzeuso

2 Turbūt iš namų, kur buvo apsistoję

3 T.y. Antiochijos bendruomenės broliai ar jų vyresnieji

4 Lit. paliudijo

apie visus didžius ženklus bei stebuklus, kuriuos Dievas per juos buvo padaręs tarp pagonių. ¹³ Jiems nutilus, atsiliepė Jokūbas: ¹⁴ „Broliai, paklauskite manęs! Simeonas papasakojo, kaip pirmą kartą Dievas teikėsi paimti tautą iš pagonių savo vardui. ¹⁵ Ir su tuo sutaria pranašų žodžiai, kaip parašyta:

¹⁶ „Po to aš sugrįšiu

ir atstatysiu sugriuvusią

Dovydo padangtę.

Jos griuvėsius atstatysiu

ir ją atitiesiu,

¹⁷ kad likusieji žmonės ieškotų

Viešpaties,

visi pagonys, pavadinti

mano vardu¹,

sako Viešpats, tai leidžias žinoti
nuo seno“.

¹⁹ Todėl aš sprendžiu, kad neturėtume apsinkinti tų iš pagonių, kurie gręžiasi į Dievą, ²⁰ tik jiems parašyti, kad jie susilaikytų nuo susitepimo stabais, nuo paleistuvystės, nuo pasmaugto [gyvulio] ir nuo kraujo, ²¹ nes Mozė nuo senų kartų turi kiekviename mieste į skelbiančių žmonių; jis kas šabata skaitomas sinagogose“.

²² Tada apaštalai ir vyresnieji su visa bendruomene nutarė iš savo tarpo išrinktus vyrus pasiųsti į Antiochiją su Paulium ir Barnabu: Judą, vadinamą Barsabū, ir Silą, vadovaujančius vyrus tarp brolių. ²³ Jie pasiuntė per juos tokią laišką: „Apaštalai ir vyresnieji, [jūsų] broliai, siunčia sveikinimą pagonių kilmės broliams, gyvenantiems Antiochijoje, Sirijoje ir Kilikijoje. ²⁴ Kadangi išgirdome, jog kai kurie [išėję] iš mūsų ėmė jus kvaršinti kalbomis, sukeldami jūsų sielose samyši, nors jiems ir nebuvome davę [tokių] potvarkių, ²⁵ tai mes vieningai nutarėme išrinkti vyrus ir pasiųsti pas jus su mūsų mylimaisiais Barnabu ir Paulium—²⁶ žmonėmis, guldžiusiais savo gyvybes už mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardą. ²⁷ Taigi siunčiame Judą ir Silą, ir jie patys žodžiu tą pat

praneš. ²⁸ Būtent, Šventajai Dvasiai ir mums atrodė gera neužkrauti jums jokios didesnės naštos, kaip tik tai, kas būtina: ²⁹ susilaikyti nuo aukų stabams, nuo kraujo, nuo to, kas pasmaugta, ir nuo paleistuvystės. Jei tų dalykų saugositės, gerai elgsitės. Likite sveiki!“

³⁰ Taigi išleisti jie nuėjo žemyn į Antiochiją ir, surinkę bendruomenę, įteikė laišką. ³¹ Skaitydami jie džiaugėsi padrašinimu. ³² Judas ir Silas, patys būdami pranašai, daugeliu kalbų padrašino ir pastiprino brolius. ³³ Ten praleidę kurį laiką, jie buvo brolių išleisti su ramybės linkėjimu² pas tuos, kurie buvo juos atsiuntę. ³⁵ O Paulius ir Barnabas pasiliko Antiochijoje, su daugeliu kitų mokydami ir skelbdami Viešpaties žodį.

1 Lev 12, 3 7 Apd 10, 1–43 8 Apd 10, 44 8 Apd 2, 4
16–18 Am 9, 11–12 20 Iš 34, 15–17 20 Lev 18, 6–23
20 Lev 17, 10–16

PAULIAUS VEIKLA PAGONIŲ ŠALYSE (15, 36—19, 20)

Antrosios misijos kelionės pradžia

Paulius išsiskiria su Barnabu

³⁶ Po kurio laiko Paulius tarė Barnabui: „Grižkime ir aplankykime brolius kiekviename mieste, kuriame paskelbėme Viešpaties žodį, [ir pažiūrėkime,] kaip jiems sekasi“. ³⁷ Barnabas norėjo paimti su savim ir Joną, vadinamą Morkumi. ³⁸ Paulius manė, kad būtų geriau nepasiimti kartu tokio, kuris Pamfilijoje buvo juos palikęs ir neėjęs su jais į darbą. ³⁹ Kilo toks aštrus nesutarimas, kad jie atsiskyrė vienas nuo kito. Barnabas, pasiėmęs Morkų, išplaukė į Kiprą, ⁴⁰ o Paulius, pasirinkęs Silą, brolių patikėtas Viešpaties malonei, iškeliavo. ⁴¹ Jis perėjo per Siriją ir Kilikiją, stiprindamas bendruomenes.

³⁸ Apd 13, 13

Paulius ir Silas Pietinėje Galatijoje. Timotiejus keliauja su jais

1 Lit. ant kurių ištartas mano vardas

2 Lit. su ramybe (t.y. su sveikinimu: „Eik ramus“ arba: „Ramybė tau“)

16 Jis atvyko į Derbę ir Listrą. Štai ten¹ buvo vienas mokinyš, vardu Timotiejus, tikinčios žydės ir tėvo graiko sūnus, ² apie kurį gerai atsiliepė broliai Listroje ir Ikonijuje. ³ Paulius panorėjo, kad jis išvyktų su juo. Tad paėmęs jis apipjaustė jį dėl tose vietose esančių žydų, nes visi žinojo, kad jo tėvas buvo graikas. ⁴ Keliaudami per miestus, jie perdavė jiems Jeruzalėje esančių apaštalų bei vyresniųjų priimtus nutarimus, kad jų laikytųsi. ⁵ Taip bendruomenės stiprėjo tikėjimu ir kasdien gausėjo skaičiumi.

⁶ Jie traukė per Frigijos ir Galatijos šalį, nes Šventosios Dvasios jiems buvo uždrausta kalbėti žodį Azijoje. ⁷ Atėję ties Mizija, jie mėgino keliauti į Bitiniją, bet Jėzaus Dvasia jiems neleido. ⁸ Eidami palei Miziją, jie nusileido į Troadą. ⁹ Naktį Pauliui pasirodė regėjimas: vienas makedonietis stovėjo ir jį maldavo: „Pereik į Makedoniją ir padėk mums!“ ¹⁰ Kai jis pamatė tą regėjimą, tuojau susiruošėm išvykti į Makedoniją, pasidarydami išvadą, kad Dievas yra mus pasiūkęs jiems skelbti gerąją naujieną.

Lidijos atsivertimas

¹¹ Išplaukė iš Troados, leidomės tiesiai į Samotrakę, o kitą dieną į Neapolį. Iš ten [atėjome] į Filipus. ¹² Šis yra pirmosios² Makedonijos srities miestas, romėnų kolonija. Šitame mieste išbuvome keletą dienų. ¹³ Šabatos dieną išėjome už vartų prie upės, kur manėme esant maldavietę, ir atsisėdę kalbėjome susirinkusioms moterims. ¹⁴ Klausėsi viena moteris, vardu Lidija, prekiautoja purpuru iš Tiatyry miesto, Dievo garbintoja. Viešpats taip atvėrė jos širdį, kad ji kreipė dėmesį į tai, ką Paulius kalbėjo. ¹⁵ Kai ji buvo pakrikštyta su savo namiškieiais, maldavo: „Jei esate nusprendę mane esant tikinčią Viešpatį, įeikite į mano namus ir pasilikite“. Ir ji mus privertė.

Paulius ir Silas Filipų kalėjime

¹⁶ Mums einant į maldavietę, mus sutiko viena mergina vergė, turinti žyniavimo dvasią. Ji burdama savo šeiminkams duodavo daug pelno. ¹⁷ Sekiodama paskui Paulių ir mus, ji šaukė: „Šitie žmonės yra Aukščiausiojo Dievo tarnai, kurie jums skelbia išganymo kelią!“ ¹⁸ Taip ji darė daug dienų. Nebeapsikentęs Paulius atsigrėžė ir tarė dvasiai: „Tau įsakau Jėzaus Kristaus vardu išeiti iš jos!“ Ir ji tuoj pat išėjo.

¹⁹ Jos savininkai, pamatę, kad jų pasipelnymo viltis žlugusi³, sugriebę Paulių ir Silą, nutempė į miesto aikštę pas valdininkus. ²⁰ Nuvedę juos pas pretorius, jie tarė: „Šitie žmonės, būdami žydai, kelia samyši mūsų mieste ²¹ ir skelbia papročius, kurių mums, romėnams, nevalia nei priimti, nei laikytis“. ²² Minia irgi prisidėjo prie jų užpuolimo. Nutraukę nuo jų drabužius, pretoriai įsakė [juos] plakti lazdomis. ²³ Sudavę jiems daug kirčių, jie imetė juos į kalėjimą, įsakydami kalėjimo sargui juos patikimai saugoti. ²⁴ Gavęs tokį įsakymą, šis imetė juos į vidinį kalėjimą ir jų kojų pėdas įtvėrė į šiekštą.

²⁵ Apie vidunaktį Povilas ir Silas meldėsi ir giedojo Dievui himnus, o kaliniai jų klausėsi. ²⁶ Staiga kilo toks smarkus žemės drebėjimas, jog susiūbavo kalėjimo pamatai. Tučtuojau atsivėrė visos durys ir visų pančiai atsirižo. ²⁷ Pabudęs iš miego ir pamatęs atviras kalėjimo duris, kalėjimo sargas išsitraukė kalaviją ir norėjo nusizudyti, manydamas, kad kaliniai išbėgę. ²⁸ Bet Paulius garsiai sušuko: „Nedaryk sau nieko pikto, nes mes visi čia esame!“ ²⁹ Paprašęs šviesų, jis išoko ir drebedamas puolė Pauliui ir Silui po kojų. ³⁰ Juos išvedęs laukan, jis paklausė: „Tamstos, ką turiau daryti, kad būčiau išgelbėtas?“ ³¹ Jie atsakė: „Tikėk Viešpatį Jėzų, ir būsi išgelbėtas—tu ir tavo namiškieiai!“ ³² Ir jie skelbė Dievo žodį jam bei visiems, esantiems jo namuose. ³³ Tą pačią nakties valandą

1 T.y. Listroje

2 Dgl. Mss: pirmasis

3 Lit. išėjusi

juos pasiėmęs, jis nuplovė jų žaizdas, ir tuoju buvo pakrikštytas—jis pats ir visi jo [namiečiai].³⁴ Užsivedęs juos į namus, jis padengė jiems¹ stalą ir džiūgavo su visa savo šeimyna, kad buvo įtikėjęs Dieva.

³⁵ Dienai išaušus, pretoriai atsiuntė liktorius² su žinia: „Paleisk tuos žmones!“³⁶ Kalėjimo sargas pranešė tuos žodžius Pauliui [sakydamas]: „Pretoriai atsiuntė [saka] jus paleisti. Taigi dabar išeikite ir keliaukite ramūs.“³⁷ Bet Paulius jiems³ tarė: „Viešai be teismo sprendimo mus, Romos piliečius, nuplėkę, jie imetė į kalėjimą. Ar dabar nori slapčia mus išmesti? Nieku būdu! Verčiau tegu jie patys ateina ir mus išveda!“³⁸ Liktoriai pranešė šituos žodžius pretoriams. Tie išsigando išgirdę, kad jie Romos piliečiai.³⁹ Atėję jie atsiprašė jų, išvedė ir prašė palikti miestą.⁴⁰ Išėję iš kalėjimo, jie nuėjo pas Lidią. Pasimatę su broliais, jie padrašino juos ir išvyko.

Sąmyšis Tesalonikoje

17 Perėję per Amfipolį ir Apoloniją, jie atėjo į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga.² Paulius, kaip jam buvo įprasta, užėjo pas juos ir tris savaites vedė pokalbį su jais iš Raštų.³ aiškindamas ir įrodinėdamas, kad Mesijas turėjo kentėti ir prisikelti iš numirusių, ir [sakydamas]: „Tas Jėzus, kurį jums skelbiu, yra Mesijas“. ⁴ Kai kurie iš jų davėsi įtikinami ir prisidėjo prie Pauliaus ir Silo, taip pat didelė daugybė Dievą garbinančių graikų ir nemaža aukšto luomo moterų.⁵ Tačiau žydai, apimti pavydo, pasitelkę kai kuriuos nelabus žmones iš turgavietės dykinėtojų ir subūrė minią, sukėlė mieste sąmyšį. Užpuolę Jasono namus, jie ieškojo jų⁴, norėdami juos išvesti prieš liaudies susirinkimą.⁶ Jų neradę, nutempė Jasoną ir kai kuriuos brolius pas politarchus⁶, šaukdami: „Tie, kurie

kėlė riaušes visame pasaulyje, ir čion atvyko.⁷ Juos yra priglaukęs Jasonas. Tie visi veikia prieš ciesaoriaus įsakus, sakydami esant kitą karalių—Jėzų“.

⁸ Jie sukėlė minią ir politarchus, kai šie tai girdėjo.⁹ Paėmę įkaitų iš Jasono ir likusiųjų, jie⁶ paleido juos.

Paulius ir Silas Berėjoje

¹⁰ Broliai tuoju nakčia išsiuntė Paulių ir Silą į Berėją. Atvykę jie nuėjo į žydų sinagoga.¹¹ Bet šitie buvo „atviresnio proto“⁷ negu tesalonikiečiai. Jie priėmė žodį mielu⁸ noru, kasdien tyrinėdami Raštus, ar tiesa tai [ka Paulius sakė].¹² Taigi daugelis iš jų įtikėjo, nemaža ir įžymių graikų moterų bei vyrų.¹³ O kai Tesalonikos žydai sužinojo, kad ir Berėjoje Pauliaus buvo paskelbtas Dievo žodis, jie ir ten atėjo, kurstydami ir sukeldami minias.¹⁴ Tada broliai tuoju išsiuntė Paulių, kad jis eitų ligi jūros, o Silas ir Timotiejus ten pasiliko.¹⁵ Pauliaus vadovai jį nuvedė iki Atėnų ir, gavę [jo] įsakymą Silui ir Timotiejui ko greičiausiai ateiti pas jį, išvyko.

Paulius Atėnuose

¹⁶ Pauliui Atėnuose jų belaukiant, erzinosi jame jo dvasia, kai jis matė miestą esant pilną statų.¹⁷ Tad jis vedė pokalbius sinagogoje su žydais bei Dievo garbintojais ir kasdien turgavietėje su tais, kurie atsitiktinai ten būdavo.¹⁸ Taip pat kai kurie epikūrininkai ir stoikai filosofai ginčijosi su juo. Vieni sakė: „Ka šis plepys⁹ norėtų pasakyti?“¹⁰ Kiti: „Jis atrodo esąs svetimų dievybių skelbėjas“—mat jis skelbė gerąją naujieną apie Jėzų ir prisikėlimą.¹⁹ Nutvėrę jie nuvedė jį į

1 Lit. padėjo prie [kiekvieno]

2 T.y. jų įsakymus ir nuosprendžius vykdančius pareigūnus

3 T.y. liktoriams

4 T.y. Pauliaus ir jo bendradarbių

5 T.y. vyriausius miesto valdininkus

6 T.y. politarchai

7 Lit. kilnesni

8 Lit. visu

9 Lit. sėklų lesėjas (t.y. mokslo likučių rinkėjas, dilektantas)

10 Nutylėtas sakinio pagrindas: jei galėtų ką pasakyti

Areopaga¹, sakdami: „Ar galime sužinoti, kas yra tas naujas mokslas, kurį tu skelbi? ²⁰ Nes kažką keista girdi iš tavęs mūsų ausys². Taigi norime žinoti, ką tai reiškia“. ²¹ Visi atėniečiai ir ten gyveną svetimšaliai niekam kitam nepraleisdavo laiko, kaip tik tam, kad ką visai nauja pasakytų ar išgirstų.

Pauliaus kalba Atėnuose

²² Atsistojęs Areopago viduryje, Paulius tarė: „Atėniečiai, matau, kad jūs kiekvienu požiūriu esate nepaprastai religingi. ²³ Nes vaikščiodamas po [miestą] ir apžiūrėdamas jūsų garbinamus daiktus, radau ir aukurą su įrašu: „Nepažįstamam Dievui“. Taigi, ką nepažindami garbinate, tą aš jums skelbiu. ²⁴ Dievas, kuris padarė pasaulį ir visa, kas yra jame, jis, būdamas dangaus ir žemės Viešpats, negyvena žmonių rankomis padarytose šventyklose ²⁵ ir nėra aptarnaujamas žmonių rankomis, lyg kad jam dar ko reikėtų, [nes] jis juk pats visiems teikia gyvybę, kvėpavimą ir viską. ²⁶ Jis padarė iš vieno [žmogaus³] kiekvieną žmonių tautą, kad jie gyventų visame žemės paviršiuje, nustatęs paskirtus laikus ir jų gyvenamos vietos ribas, ²⁷ kad jie ieškotų Dievo su viltim jį apčiuopomis rasti, nors jis yra netoli nuo kiekvieno iš mūsų, ²⁸ nes jame gyvename, judame ir būvame, kaip ir kai kurie jūsų poetai yra pasakę:

„Mes juk esame kilę iš jo“.

²⁹ Taigi, būdami kilę iš Dievo, neturime manyti, kad Dievybė panaši į auksą ar sidabrą, ar akmenį, į žmogaus meno ir vaizduotės sukurtą atvaizdą. ³⁰ Taigi Dievas, nekreipęs dėmesio ir nežinojimo laikus, dabar įsako visiems žmonėms visur atgailauti, ³¹ nes nustatė dieną, kai jis teisingai teis pasaulį per Vyra, kurį jis paskyrė. Jis tai garantavo visiems, prikeldamas jį iš numirusių“.

³² Išgirdę apie mirusių prisikėlimą, vieni ėmė šaipytis, o kiti tarė: „Tavęs

pasiklausysime apie tai kitą kartą“. ³³ Taip Paulius juos paliko⁴. ³⁴ Tačiau kai kurie vyrai prisidėjo prie jo ir įtikėjo, tarp jų ir Dionizijus Areopagietis, moteris, vardu Damaris, ir kiti su jais.

24–25 1 Kar 8, 27; Jez 42, 5; Apd 8, 47

Paulius Korinte

18 Paskui, išvykęs iš Atėnų, jis atėjo į Korintą. ² Čia rado vieną žydą, vardu Akvilą, kilimo pontietį, neseniai atvykusį iš Italijos, ir jo žmoną Priskilą, nes Klaudijus buvo išleides įsaka visiems žydams išvykti iš Romos. Jis nuėjo pas juos ³ ir, kadangi mokėjo tokį pat amatą, pasiliko su jais ir darbavosi, nes iš amato jie buvo palapinių dirbėjai. ⁴ Kiekvieną šabatą jis vedė pokalbius sinagogoje ir bandė įtikinti žydus ir graikus.

⁵ Kai Silas ir Timotiejus atvyko iš Makedonijos, Paulius visiškai atsidėjo skelbimui, liudydamas žydams, kad Jėzus yra Mesijas. ⁶ Jiems prieštaraujant ir piktžodžiaujant, jis, nusipurtes drabužius, jiems tarė: „Jūs kraujas teateinie ant jūsų galvų⁵ Aš neatsakingas⁶. Nuo dabar eisiu pas pagonis“. ⁷ Iš ten pasišalinęs, jis įėjo į namus vieno Dievo garbintojo, vardu Titijaus Justo, kurio namai buvo šalia sinagogos. ⁸ Sinagogos vadovas Krispas su visais savo namiškiais įtikėjo Viešpatį, ir daugelis korintiečių klausydamiesi tikėjo ir buvo krikštijami. ⁹ Viešpats naktį regėjime pasakė Pauliui: „Nebijok, bet kalbėk ir netylėk, ¹⁰ nes aš esu su tavim! Ir niekas nesikėsins tau pakenkti, nes aš turiu daug žmonių šitime mieste“. ¹¹ Tad jis ten pasiliko metus ir šešis mėnesius, mokydamas tarp jų Dievo žodžio.

¹² Galionui esant Achajos prokonsuliui, žydai visi kaip vienas sukilo prieš Paulių ir nuvedė jį prieš teismo kėdę, ¹³ sakdami: „Šitas [vyras] įtikina žmones garbinti Dievą įstatymui priešingu būdu“. ¹⁴ Pauliui besiruošiant

1 T.y. vyriausiąją Atėnų miesto tarybą, gavusią savo vardą nuo Areopago (t.y. Areso kalvos), kur ji posėdžiaudavo

2 Lit. įneši į mūsų ausis

3 Kkr. Mss: kraujo

4 Lit. išėjo iš jų vidurio

5 T.y. jei žūsitate, tai dėl jūsų pačių kaltės

6 Lit. esu nesuteptas

prabilti¹, Galionas tarė žydams: „O žydai! Jei tai būtų kokia piktadarybė ar piktai apgavystė, man būtų protinga priimti jūsų skundą. ¹⁵ Bet jei tai yra klausimai apie mokslą, vardus ir jūsų pačių įstatymą, spreskite patys! Aš nenoriu būti tokių dalykų teisėjas“. ¹⁶ Ir juos nuvarė nuo teismo kėdės. ¹⁷ Tada jie visi, sugriebę sinagogos vadovą Sostena, ėmė jį plakti priešais teismo kėdę. O Galionas visai nekreipė į tai dėmesio.

Paulius sugrįžta į Antiochiją

¹⁸ Paulius dar daug dienų ten pasiliko. Atsisveikinęs su broliais, jis plaukė į Siriją, ir su juo—Priskila bei Akvilas. Kenchrėse jis buvo nusikirpdinęs galvą, nes buvo davęs įžadą. ¹⁹ Jie atvyko į Efezą, ir jis ten juos paliko. O pats, užėjęs į sinagogą, vedė pokalbius su žydais. ²⁰ Bet kai jie prašė [jį] pasilikti ilgesnį laiką, jis nesutiko. ²¹ Atsisveikinęs ir pasakęs: „Aš vėl, jei Dievas norės, sugrįšiu pas jus“, išplaukė iš Efezo. ²² Atvykęs į Cezarėją, jis patraukė aukštyn ir pasveikino bendruomenę²; paskui nuėjo žemyn į Antiochiją.

18 Sk 6, 18

Trečiosios kelionės pradžia

²³ Kurį laiką ten išbuvęs, jis išvyko ir ėjo iš vietos į vietą per visą Galatijos šalį ir Frygiją, stiprindamas visus mokinius.

Apolas Efeze ir Korinte

²⁴ Vienas žydas, vardu Apolas, kilimo aleksandrietis, mokytas vyras, atvyko į Efezą. Jis gerai mokėjo Raštus. ²⁵ Jis buvo pamokytas Viešpaties kelio ir su degančia dvasia kalbėjo ir tiksliai mokė, kas buvo atsitikę Jėzui, nors žinojo tik Jono krikštą. ²⁶ Jis pradėjo drąsiai skelbti sinagogoje. Jo pasiklausė, Priskila ir Akvilas jį paėmė pas save ir jam tiksliau išaiškino Viešpaties kelią. ²⁷ Jam norint perplaukti į Achają, broliai, [jį] paskatinę, parašė mokiniams, kad jį priimtų. Atvykęs jis [per [Dievo] malonę

daug padėjo įtikėjusiems³, ²⁸ nes jis smarkiai sukirsdavo žydus, viešai įrodydamas su Raštų pagalba, kad Jėzus yra Mesijas.

Paulius Efeze

Paulius ir dvylika mokinių

19 Apolui esant Korinte, Paulius, perėjęs aukštumas, atvyko į Efezą. Ten rado kelis mokinius ² ir juos paklausė: „Ar įtikėję gavote Šventąją Dvasią?“ Jie jam atsakė: „Ne, mes net negirdėjome, kad yra Šventoji Dvasia“. ³ Jis paklausė: „Tai kokių krikštų buvote pakrikštyti?“ Jie atsakė: „Jono krikštą“. ⁴ Paulius tarė: „Jonas krikštijo atgailos krikštą, sakydamas žmonėms, kad jie tikėtų tą, kuris po jo ateisias, tai yra Jėzų“. ⁵ Tai išgirdę, jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardu. ⁶ Pauliui uždėjus ant jų rankas, Šventoji Dvasia atėjo ant jų, ir jie kalbėjo kalbomis ir pranašavo. ⁷ Iš viso jų buvo kokie dvylika vyrų.

4 Mt 3, 11; Mk 1, 4. 7-8; Lk 3, 4. 16; Jn 1, 26-27

Paulius veda pokalbius Tirano paskaitų salėje

⁸ Įėjęs į sinagogą, jis tris mėnesius drąsiai kalbėjo, vesdamas pokalbius ir įtikinėdamas apie Dievo karalystę. ⁹ O kai kurie-ne kurie atkakliai priešinosi ir nenorėjo tikėti, piktžodžiaudami Keliui bendruomenės akivaizdoje, jis pasitraukė nuo jų ir atskyrė mokinius, kasdien vesdamas pokalbius Tirano paskaitų salėje. ¹⁰ Tai truko dvejus metus, ir visi Azijos gyventojai—tiek žydai, tiek graikai—išgirdo Viešpaties žodį.

Skevo sūnūs

¹¹ Pauliaus rankomis Dievas darė nėpaprastai galingus darbus—¹² tokius, kad net skepetas ar prijuostės nuo jo kūno nunešdavo ligoniams, ir ligos palikdavo juos ir piktosios dvasios išeidavo. ¹³ Taip pat kai kurie keliauja žydų egzorcistai bandė ant piktųjų dvasių apsėstųjų ištarti Viešpaties

1 Lit. atverti burną
2 T.y. Jeruzalės bendruomenė

3 Arba: daug padėjo tiems, kurie buvo įtikėję per [Dievo] malonę

Jėzaus varda, sakdami: „Aš primygtinai jums išakau Jėzumi, kurį skelbia Paulius!“¹⁴ Tai darė vieno žydo Skevo, vyriausio kunigo, septyni sūnūs.

¹⁵ Bet piktoji dvasia jiems atsakė: „Jėzų pažįstu ir Paulių žinau, o kas jūs esate?“

¹⁶ Tada žmogus, kuriame buvo piktoji dvasia, šoko ant jų ir visus¹ įveikė. Jis taip juos apgalėjo, kad jie nuogi ir sužeisti išbėgo iš anų namų. ¹⁷ Tai sužinojo visi žydai ir graikai, gyveną Efeze. Juos visus apėmė baimė, o Viešpaties Jėzaus vardas buvo aukštinamas.

¹⁸ Daug įtikėjusiųjų ateidavo, išpažindami ir atskleisdami savo magiškas praktikas. ¹⁹ Didelis skaičius tų, kurie praktikavo magiją, sunėšę knygas, jas degino visiems matant. Jie apskaičiavo jų vertę ir rado ją esant penkiasdešimt tūkstančių sidabro drachmų. ²⁰ Taip galingai Viešpaties² žodis plito ir stiprėjo.

PAULIAUS SUMANYMAS APLAN- KYTI ROMĄ IR KELIONĖ Į JĄ (19, 21–28, 31)

Pauliaus ateities planai

²¹ Po tų įvykių Paulius nusprendė pereiti Makedoniją bei Achają ir keliauti į Jeruzalę. ²² Pasiuntęs į Makedoniją du iš savo padėjėjų, Timotiejų ir Erasta, jis pats kurį laiką pasiliko Azijoje.

Maištas Efeze

²³ Maždaug tuo metu kilo nemažas sąmyšis dėl Kelio. ²⁴ Vienas vyras, vardu Demetrijus, sidabrakalys, kuris gamindavo sidabrines Artemidės šventyklėles, parūpindavo amatininkams nemaža pelno. ²⁵ Surinkęs juos ir tokio pat verslo darbininkus, jis tarė: „Vyrai, jūs žinote, kad nuo šito verslo priklauso mūsų gerovė. ²⁶ Bet jūs matote ir girdite, kad šitas Paulius ne tik Efezo, bet kone visos Azijos didelių žmonių skaičių įtikino ir patraukė į save, sakdamas: „Tie ne dievai, kuriuos rankos padaro“. ²⁷ Gresia pavojus, kad ne tik ta mūsų verslo šaka gali įgyti blogą vardą, bet kad ir didžiosios deivės

Artemidės šventykla bus paniekinta ir ji pati³, kurią garbina visa Azija ir pasaulis, neteks⁴ savo didybės“.

²⁸ Tai išgirdę ir įnirtę, jie ėmė šaukti: „Didi efeziečių Artemidė!“

²⁹ Miestas pasidarė pilnas sąmyšio. Visi kaip vienas jie vėrėsi į teatrą, pasigriebė makedoniečius Gajų ir Aristarchą, Pauliaus bendrakeleivius.

³⁰ O kai Paulius norėjo įeiti į minią, mokiniai jam neleido. ³¹ Taip pat kai kurie jam draugiškai nusiteikę aziarchai⁵ pasiuntė jam žinią ir prašė, kad jis neišdrįstų eiti į teatrą. ³² Taigi vieni šaukė šį, kiti tą, nes susirinkimas buvo sumišęs, ir dauguma nežinojo, dėl ko jie buvo susiję. ³³ Kai kurie iš minios davė nurodymų Aleksandriui, žydams jį stumiant į priekį. Mostelėjęs ranka, Aleksandras norėjo pasakyti miniai apsigynimo kalbą.

³⁴ Bet kai jie atpažino, kad jis žydas, iš visų pakilo vienas balsas, ir jie šaukė apie dvi valandas: „Didi efeziečių Artemidė!“

³⁵ Nuraminęs minią, miesto raštininkas tarė: „Efeziečiai, kas gi yra toks žmogus, kuris nežino, kad efeziečių miestas yra didžiosios Artemidės šventyklos ir iš dangaus nukritusio atvaizdo saugotojas?“

³⁶ Taigi, kadangi to negalima paneigti, jūs turite būti ramūs ir nedaryti nieko neapgaltovto. ³⁷ Mat jūs atvedėte šituos vyrus⁶, nors jie nėra nei šventyklos plėšikai, nei mūsų deivės piktžodžiautojai.

³⁸ Tad, jei Demetrijus ir jo amato bendrai turi prieš ką nors skundą, tam yra teismo dienos ir prokonsuliai; jie teskundžia vienas kitą.

³⁹ O jei turite kokią toliau siekiantį⁷ reikalą, tai turi būti nuspręsta teisėtame susirinkime. ⁴⁰ Juk mums net gresia pavojus, kad galime būti apskusti dėl šiandieninio maišto, kadangi nėra jokios priežasties, kuria galėtume pateisinti

3 T.y. Artemidė

4 Lit. bus nuverstas nuo

5 Taip buvo vadinami Mažosios Azijos miestų valdininkai, kurie prižiūrėdavo cėsoriaus kultą ir rengdavo su juo susijusius žaidimus.

6 kaip apkaltintus

7 Kt. Mss: kita

1 Arba: abu (t.y. du egzorcistus)

2 Arba: Viešpaties galia

šita maištingą susibūrimą“. Tai pasakęs, jis paleido susirinkimą.

Paulius aplanko Makedoniją ir Graikiją.

20 Samyšiui paliovus, Paulius, pasikvietęs mokinius ir juos padrašinęs, atsisveikino ir iškeliavo į Makedoniją. ² Perėjęs per anas sritis ir daugeliu žodžių juos¹ padrašinęs, jis atvyko į Graikiją. ³ Ten jis praleido tris mėnesius. Kai prieš jį, besirengiantį išplaukti į Siriją, žydai ruošė samokslą, jis nusprendė grįžti per Makedoniją.

⁴ Jį lydėjo berėjietis Sopatras, Piro sūnus, iš tesalonikiečių—Aristarchas ir Sekundas, derbietis Gajus ir Timotiejus, azijiečiai Tichikas ir Trofimas. ⁵ Šitie, anksčiau išvykę, laukė mūsų Troadoje, ⁶ o mes, praėjus Neraugintos duonos dienoms, išplaukėme iš Filipų ir per penkias dienas atvykome pas juos į Troadą, kur išbuvo septynias dienas.

Paulius Troadoje

⁷ Pirmąją savaitės dieną, mums susirinkus duonos laužti, Paulius jiems pamokslavo ir, kadangi kitą dieną ketino išvykti, pratęsė kalbą iki vidurnakčio.

⁸ Aukštutiniame kambaryje, kur buvome susirinkę, buvo daug žiburių.

⁹ Vienas jaunuolis, vardu Eutichas, sėdėjo ant palangės ir, Pauliui vis dar ilgiau kalbant, kietai įmigo. Miego įveiktas, jis nukrito iš trečiojo aukšto ir buvo pakeltas negyvas. ¹⁰ Nulipęs Paulius metėsi ant jo ir, jį apglėbęs, tarė: „Nekelkite triukšmo, nes jo gyvybė yra jame!“ ¹¹ Paskui užlipęs jis laužė duoną ir valgė, ir dar ilgai, iki aušros, jiems kalbėjęs, išvyko. ¹² Jie atvedė vaikina gyvą ir buvo nepaprastai paguosti.

Kelionė į Miletą

¹³ Anksčiau nuėję į laivą, mes išplaukėme į Asą, kad iš ten paimtume Paulių laivaną, nes taip jis buvo patvarkes, pats norėdamas eiti sausuma².

¹⁴ Kai jis susitiko su mumis Ase, mes, jį pėmę į laivą, atvykome į Mitilėnę. ¹⁵ Iš ten išplaukę, kitą dieną atvykome ties Chiju, o dar kitą dieną perplaukėme į

Samą. Dieną vėliau atvykome į Miletą. ¹⁶ Mat Paulius buvo nusprendęs praplaukti Efezą, kad neturėtų praleisti laiko Azijoje, nes skubėjo, norėdamas, jei jam tai būtų galima, Sekminių dieną būti Jeruzalėje.

Paulius kalba Efezo vyresniesiems

¹⁷ Iš Miletą jis pasiuntė [žinią] į Efezą ir pasikvietė bendruomenės vyresniusius. ¹⁸ Kai jie atėjo pas jį, jis jiems tarė:

„Jūs žinote, kaip aš nuo pirmosios dienos, kurią išengiau į Aziją, visą laiką elgiausi pas jus, ¹⁹ tarnaudamas Viešpatui su visu nuolankumu, su ašaromis ir išbandymais, kuriuos iškentėjau³ per žydų samokslus; ²⁰ kaip nevengiau nieko iš to, kas naudinga, jums paskelbti ir jus pamokyti viešai ir po namus, ²¹ pareikšdamas⁴ tiek žydams, tiek graikams, kad jie atgailaudami turi gręžtis į Dievą ir tikėti mūsų Viešpatį Jėzų. ²² Ir štai dabar aš, Dvasios sukaustytas, vykstu į Jeruzalę, nežinodamas, kas man joje atsitiks. ²³ Tik tiek žinau, kad Šventoji Dvasia kiekviename mieste man pareiškia⁵, jog manęs laukia pančiai ir vargai. ²⁴ Tačiau aš nebranginu savo gyvybės, kad galėčiau užbaigti savo bėgynes ir tarnystę, kurią gavau iš Viešpaties Jėzaus: paliudyti Dievo malonės gerąją naujieną.

²⁵ Ir štai dabar aš žinau, kad jau nebematysite mano veido jūs visi, kuriuos apėjau, skelbdamas karalystę. ²⁶ Todėl šiandien jums pareiškiu, kad esu neatsakingas už [jūsų] visų kraują⁶, ²⁷ nes nevengiau jums paskelbti visos Dievo valios. ²⁸ Žiūrėkite savęs ir visos kaimenės, kurioje Šventoji Dvasia jus paskyrė prievaizdais, kad ganytumėte Dievo bendruomenę, kurią jis įsigijo

3 Lit. man atsitikusiais

4 Lit. liudydamas

5 Lit. paliudija sakydama

6 T.y. būsiu nekaltas, jei kas iš jūsų prarastų amžiną gyvenimą

1 T.y. mokinius

2 Arba: pėsčias

savojo [Sūnaus] krauju. 29 Aš žinau, kad, man išvykus, išibraus pas jus žiaurių vilkų, nesigailinčių kaimenės.

30 Net iš jūsų pačių kelsis vyrų, iškraipantių tiesą¹, kad patrauktų mokinius paskui save. 31 Todėl budėkite, atsimindami, kad per trejus metus, naktį ir dieną, nesilioviau su ašaromis kiekvieną atskirai išpėjęs.

32 O dabar patikiu jus Viešpačiui ir jo malonės žodžiui, galinčiam jus statyti ir jums suteikti veldinį tarp visų pašvęstųjų. 33 Negeidžiau nė vieno [asmens] sidabro, nei aukso, nei apdaro.

34 Jūs patys žinote, kad šitos rankos tarnavo mano reikalams ir mano palydovams. 35 Kiekviena proga jums parodyčiau, kad, šitaip dirbant, reikia padėti silpniesiems ir atsiminti Viešpaties Jėzaus žodžius, nes jis pasakė: „Laimingiau duoti negu imti“.

36 Tai pasakęs, jis atsiklaupė ir su jais visais pasimeldė. 37 Visi graudžiai pravirko ir, apsikabinę Pauliaus kaklą, jį bučiavo, 38 labiausiai liūdėdami dėl jo pasakyto žodžio, kad nebematysią jo veido. Jie palydėjo jį į laivą.

24 2 Tim 4, 7

Iš Mileto į Tyra

21 Nuo jų atsiskyrę² ir išplaukę į jūrą, mes plaukėme tiesia kryptim ir atvykome į Kosą, kitą dieną į Rodą ir iš ten į Patara. 2 Radę laivą, plaukiantį skersai į Fenikiją, įlipome ir išplaukėme.

3 Pamatę Kiprą ir jį palikę kairėje, plaukėme į Siriją ir įplaukėme į Tyrą, nes ten laivas turėjo iškrauti krovinį.

4 Suradę mokinių, ten pasilikome septynias dienas. Jie kalbėjo Pauliui per Dvasią nevykti į Jeruzalę. 5 Mūsų dienoms praėjus, išvykome ir keliavome. Jie visi su žmonomis ir vaikais mus palydėjo iki užmiesčio. Pajūryje atsiklaupę ir pasimeldę,

6 atsisveikinome. Mes įlipome į laivą, o jie sugrįžo namo.

Iš Tyro į Cezarėją

7 Mes toliau plaukėme iš Tyro ir³ atvykome į Ptolemaidą. Pasveikinę brolius, pasilikome pas juos vieną dieną.

8 Kitą dieną iškeliavę atvykome į Cezarėją. Įėję į namus evangelisto Pilypo, kuris buvo vienas iš Septynių,

pasilikome pas jį. 9 Jis turėjo keturias netekėjusias dukteris, kurios buvo pranašės. 10 Mums pasilikus daugiau dienų, atvyko vienas pranašas iš Judėjos, vardu Agabas.

11 Atėjęs pas mus ir paėmęs Povilo juosta, jis susirišo kojas bei rankas ir tarė: „Taip sako Šventoji Dvasia: „Tą vyrą, kurio šita juosta, šitaip žydai suriš Jeruzalėje ir perduos į pagonių rankas“.

12 Kai tai išgirdome, mes ir vietiniai maldavome, kad jis neitų aukštyn į Jeruzalę. 13 Tada Paulius atsakė: „Ką darote, verkdami ir gildydami man širdį? Aš juk esu pasiruošęs ne tik būti supančiotas, bet ir mirti Jeruzalėje dėl Viešpaties Jėzaus vardo“.

14 Kadangi jis nesidavė perkalbamas, nutilome pasakę: „Tebūnie Viešpaties valia!“

8 Apd 6, 5; 8, 5 10 Apd 11, 28

Paulius atvyksta į Jeruzalę

15 Toms dienoms praėjus, susiruošę keliuonėn, traukėme aukštyn į Jeruzalę. 16 Su mumis kartuėjo ir kai kurie mokiniai iš Cezarėjos ir mus nuvedė pas kiprietį Mnasoną, seniai įtikėjusį⁴ mokini, kad pas jį viešėtume.

Paulius aplanko Jokūbą ir bendruomenės vyresniuosius

17 Kai atvykome į Jeruzalę, broliai džiaugsmingai mus priėmė. 18 Kitą dieną Paulius su mumis užėjo pas Jokūbą; suėjo ir visi vyresnieji. 19 Juos pasveikinę, jis smulkiai išpasakojo, ką Dievas per jo tarnystę buvo nuveikęs tarp pagonių.

20 Tai išgirdę, jie garbino Dievą ir jam tarė: „Matai, broli, kiek tūkstančių yra įtikėjusių tarp žydų, ir jie visi yra uolūs įstatymo šalininkai. 21 Bet jiems pranešta apie tave, kad tu visus tarp pagonių gyvenančius žydus mokąs atsimesti nuo Mozės, sakydamas, kad jie neturi apipjaustyti vaikų, nei

1 Lit. kalbančių iškreiptus dalykus

2 Lit. atsiplėšę (nuo jų apsikabinimų)

3 Arba: Baigę plaukti iš Tyro, mes

4 Arba: pradžioje įtikėjusį; lit. senybini

laikytis papročių. ²² Ką tad daryti? Tikrai jie išgirs, kad esi atvykęs. ²³ Tad daryk, ką tau sakome. Mes turime keturis vyrus, davusius įžadą. ²⁴ Jūs paimk su savim, atlik su jais apsisvalymo apeigas ir apmokėk jų išlaidas, kad jie galėtų apsikirpdinti galvą. Tada visi žinos, kad netiesa, kas jiems apie tave pranešta, bet kad ir tu pats korektiškai elgiesi, laikydamasis įstatymo. ²⁵ O dėl įtikėjusių pagonių, mes laišku pranešėme savo nutarimą, kad jie saugotųsi stabams paaugotos mėsos, kraujo, pasmaugto ir paleistuvystės. ²⁶ Tada Paulius, paėmęs tuos vyrus su savim, kitą dieną su jais atliko apsisvalymo apeigas. Jis įėjo į šventovę ir pranešė, kada iš jų bus paaugota auka.

23-24 Sk 6, 13-21 25 Apd 15, 29

Maištas šventovėje

²⁷ O kai septynios dienos buvo beveik suėjusios, Azijos žydai, ji pastebėję šventovėje, sukurstė visą minią ir ji nutvėrė. ²⁸ Šaukdami: „Izraeliai, gelbėkite! Šitas yra vyras, kuris visus visur moko prieš tautą, įstatymą ir šitą vietą. Be to, jis ir graikus įvedė į šventovę ir sutėrė šitą šventą vietą“. ²⁹ Mat jie anksčiau buvo matę efeziečių Trofimą mieste su juo ir manė, kad Povilas jį įvedęs į šventovę. ³⁰ Sujudo visas miestas, ir subėgo žmonės. Suėmė Paulių, jie vilko jį lauk iš šventovės, ir tuoj pat buvo užrakintos durys.

29 Apd 20, 4

Romėnai išgelbsti Paulių

³¹ Jiems mėginant jį užmušti, kohortos¹ tribūną² pasiekė žinia: „Visoje Jeruzalėje kyla samyšis“. ³² Pasiėmęs kareivių ir šimtininkų, jis tuojau nubėgo pas juos. Pamatę tribūną ir kareivius, jie liovėsi mušę Paulių. ³³ Tada prisiartinęs tribūnas suėmė jį, įsakė sukaustyti dviem grandinėmis ir klausinėjo, kas jis esąs ir ką padaręs. ³⁴ Minioje vieni šaukė viena, kiti kita. Negalėdamas dėl samyšio nieko tikro

sužinoti, jis įsakė jį nuvesti į kareivines. ³⁵ Kai jis priėjo prie laiptų, dėl minios smurtingos grūsties turėjo būti kareivių nešamas, ³⁶ nes veržėsi iš paskos daugybė žmonių, šaukiančių: „Šalin jį!“

Pauliui leidžiama kreiptis į minią

³⁷ Kai Paulių buvo beįveda į kareivines, jis tarė tribūnui: „Ar galiu tau ką pasakyti?“ Šis atsakė: „Graikiškai moki? ³⁸ Tai ar tu nesi tas egiptietis, kuris prieš kurį laiką suruošė sukilimą ir išvedė į tyrus keturis tūkstančius sikarijų? ³⁹ Povilas tarė: „Aš esu žydas iš Kilikijos Tarso, ne kokio nežymaus miesto pilietis. Meldžiu tave, leisk man prabilti į minią“. ⁴⁰ Jam leidus, Paulius, atsistojęs ant laiptų, mostelėjo žmonėms ranka. Pasidarius didelei tylai, jis prašneko hebrajų kalba:

Pauliaus gynimosi kalba

22 „Broliai ir tėvai, pasiklausykite mano gynimosi kalbos, kuria dabar kreipiuos į jus!“ ² Išgirdę, kad jis prašneko hebrajų kalba, jie dar labiau nurimo. Jis tęsė: ³ „Aš esu žydas, gimęs Kilikijos Tarse, bet užaugintas šitame mieste, išmokytas prie Gamalielių kojų pagal griežtą protėvių įstatymo aiškinimą. Buvau uolus Dievo išpažinėjas, kaip jūs visi šiandien esate. ⁴ Aš šitą Kelią mirtinai⁴ persekiojau, sukaustydamas ir atiduodamas į kalėjimus vyrus bei moteris, ⁵ kaip ir vyriausiasis kunigas ir visa vyresnybė man gali paliudyti. Iš jų gavęs net laišku broliams į Damaską, keliavau į jį, norėdamas ir ten pabėgusius⁵ atvesti į Jeruzalę sukaustytus, kad jie būtų nubausti.

⁶ Man keliaujant ir artinantis prie Damasko, apie vidudienį staiga mane apšvietė skaisči šviesa iš dangaus. ⁷ Aš parkritau ant žemės ir išgirdau

1 T.y. romėnų kariuomenės vieneto, susidarancio iš 600 kareivių

2 Lit. tūkstantininką (t.y. romėnų igulos viršininką, vadovaujantį vienai kohortai)

3 Lit. pasalžudžių. Taip vadinosi kraštutinis žydų tautinės partijos sparnas, kuris savo nariams leido žudyti iš pasalų jų politinius priešius.

4 T.y. taip, jog tikinčiuosius išduodavau net mirtim nubausti

5 Lit. esančius

balsa, man sakanti: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ ⁸ Aš atsakiau: „Kas esi, Viešpatie?“ Jis man tarė: „Aš esu Jėzus Nazaretis, kurį tu persekioji“. ⁹ Mano palydovai, tiesa, regėjo šviesa, bet negirdėjo balso to, kuris kalbėjo su manim. ¹⁰ Aš tariu: „Kas man daryti, Viešpatie?“ Viešpats man tarė: „Kelkis, eik į Damaską, ir ten tau bus pasakyta visa, kas tau skirta daryti“. ¹¹ Kai dėl tos šviesos skaistumo apakau, savo palydovų už rankų vedamas atėjau į Damaską.

¹² Toks Ananijas, įstatymo požiūriu pamaldus vyras, apie kurį gerai kalbėjo visi ten gyveną žydai, ¹³ atėjo pas mane ir, prie manęs atsistojęs, man tarė: „Broli Sauliau, pažvelk aukštyn!“ Aš tą pačią akimirką pažvelgiau aukštyn į jį. ¹⁴ Jis tarė: „Mūsų protėvių Dievas tave išsirinko, kad pažintum jo valią, pamatytum Teisų ir išgirstum balsą iš jo burnos, ¹⁵ nes būsi jam liudytoju visiems žmonėms to, ką esi matęs ir girdėjęs. ¹⁶ O dabar ko darsi? Kelkis, būk pakrikštytas ir nusiplauk nuodėmes, šaukdamasis jo vardo!“

¹⁷ Sugrįžęs į Jeruzalę ir meldamasis šventovėje, aš patekau į ekstazę ¹⁸ ir išvydau jį man sakant: „Skubėk ir greit išeik iš Jeruzalės, nes jie nepriims tavo liudijimo apie mane“. ¹⁹ Aš sakiau: „Viešpatie, jie patys žino, kad aš leisdavau įkalinti ir plakti kiekvienoje sinagogoje tuos, kurie tiki tavimi. ²⁰ Kai tavo liudytojo Stepono kraujas buvo liejamas, aš pats irgi stovėjau šalia, pritariau ir saugojau jo žudikų drabužius“. ²¹ O jis man tarė: „Eik, nes aš tave išsiųsiu toli pas pagonis“.

3 Apd 5, 34–39 4–5 Apd 8, 3; 26, 9–11 20 Apd 7, 58

Paulius ir tribūnas

²² Jie klausėsi jo, iki jis ištare tą žodį, „paskui ėmė garsiai šaukti“²: „Pašalink toki nuo žemės! Juk neleistina jam likti gyvam!“ ²³ Jiems rėkiant, mojuojant drabužiais ir mėtant dulkes į

orą, ²⁴ tribūnas įsakė jį įvesti į kareivines ir paliepė jį plakant iškvesti, kad sužinotų, dėl kokios priežasties jie taip šaukė prieš jį. ²⁵ O kai jie ištempė jį, norėdami plakti, Paulius tarė [šalia] stovinčiam šimtininkui: „Ar jūs turite teisę plakti Romos pilietį, dargi nenuteistą?“ ²⁶ Tai išgirdęs šimtininkas nuėjo pas tribūną ir pranešė, sakdamas: „Ką manai daryti? Juk šitas žmogus yra Romos pilietis!“ ²⁷ Priešęs tribūnas jį paklausė: „Pasakyk man, ar tu esi Romos pilietis?“ Šis atsakė: „Taip“. ²⁸ Tribūnas atsiliepė: „Aš išgijau šią pilietybę už didelę pinigų sumą“. Paulius tarė: „O aš jau esu gimęs pilietis“. ²⁹ Tad tuojau atsitraukė nuo jo tie, kurie rengėsi jįardyti. Tribūnas irgi išsigando sužinojęs, kad jis Romos pilietis, ir todėl, kad buvo leidęs jį sukaustyti.

Paulius aiškinasi sinedrionui

³⁰ Rytojaus dieną, norėdamas sužinoti ką tikra apie tai, kuo jis žydu kaltinamas, jis paleido jį ir įsakė susirinkti vyriausiesiems kunigams bei visam sinedrionui. Nuvedęs Paulių žemyn, jis pastatė jį prieš juos.

23 Idėmiai žiūrėdamas į sinedrioną, Paulius tarė: „Broliai, aš iki šios dienos su visai gryna sąžine elgiaus Dievo akyse“. ² Vyriausiasis kunigas Hananijas įsakė šalia jo stovintiems suduoti jam per burną. ³ Tada Paulius jam tarė: „Dievas tau suduos, tu pabaltinta siena! Tu čia sėdi, kad mane teistum pagal įstatymą, bet priešingai įstatymui įsakai mane mušti?“ ⁴ Šalia stovintieji tarė: „Dristi ižeisti vyriausiąjį Dievo kunigą?“ ⁵ Paulius tarė: „Broliai, nežinojau, kad jis yra vyriausiasis kunigas. Juk parašyta: „Nepiktžodžiauk savo tautos valdovui!“

⁶ Paulius, žinodamas, kad viena dalis susidare iš sadukiejų, o kita—iš fariziejų, sinedrione šaukė: „Broliai, aš esu fariziejus, fariziejų sūnus! Dėl mirusių prisikėlimo vilties“³ aš teisiamas!“ ⁷ Jam tai pasakius, kilo ginčas tarp fariziejų ir sadukiejų, ir

1 Gr. žodis reiškia „atgauti regėjimą“ ir „pažvelk aukštyn“.

2 Lit. ir pakėlė savo balsą, sakdami

3 Lit. dėl vilties ir mirusių prisikėlimo

susirinkimas suskilo. ⁸ Mat sadukiečiai sako, kad nesą nei prisikėlimo, nei angelo, nei dvasios, o fariziejai visa tai pripažįsta. ⁹ Kilo garsus šauksmas: kai kurie fariziejų partijos Rašto žinovai atsistojo smarkiai ginčijosi, sakydami: „Mes nerandame nieko blogo šitame žmoguje. Kas, jei su juo kalbėjo dvasia ar angelas?“ ¹⁰ Kilus aštriam susikirtimui, tribūnas, pabūgęs, kad jie nesudraskytų Pauliaus, įsakė kareivių daliniui nueiti žemyn, išplėsti jį iš jų ir nuvesti į kareivines.

¹¹ Kitą naktį Viešpats atsistojo prie jo ir tarė: „Būk drąsus, nes, kaip paliudijai mane Jeruzalėje, taip tu turi paliudyti ir Romoje!“

3 Mt 23, 27-28 5 Iš 22, 28 6 Apd 26, 5; Flp 3, 5
8 Mt 22, 23; Mk 12, 18; Lk 20, 27

Samokslas nužudyti Paulių

¹² Dienai išaušus, žydai susimokė ir prasikeikė¹, sakydami, kad nei valgysia, nei gersia, iki užmušia Paulių. ¹³ O tokių, kurie padarė tą samokslą, buvo daugiau nei keturios dešimtys [vyrų]. ¹⁴ Nuėję pas vyriausiuosius kunigus ir vyresniusius, jie tarė: „Prasikeikdami prisiekėme nieko neparagauti, iki užmušime Paulių. ¹⁵ Taigi dabar jūs su sinedrionu praneškite tribūnui, kad leistų jį atvesti žemyn pas jus, tartum norinčius nuodugniau ištirti jo dalyką. O mes, jam dar neprisiartinus², esame pasiruošę jį nužudyti“.

¹⁶ Pauliaus seserėnas, išgirdęs apie tą pasalą, atėjo, įėjo į kareivines ir pranešė Pauliui. ¹⁷ Pasišaukęs vieną šimtininką, Paulius tarė: „Šitą jaunikaitį nuvesk pas tribūną. Jis turi jam ką pranešti“. ¹⁸ Taigi, jį pasiėmęs, jis nuvedė pas tribūną ir tarė: „Kalins Paulius mane pasišaukę ir paprašė šitą jaunuolį atvesti pas tave. Jis turįs tau ką pasakyti“. ¹⁹ Tribūnas paėmė jį už rankos, paėjo į šalį ir ėmė klausinėti: „Kas yra tai, ką turi man pranešti?“ ²⁰ Jis tarė: „Žydai susitarė prašyti tave, kad rytoj leistum nuvesti Paulių žemyn į

sinedrioną, tarsi norintį ką nuodugniau iškvosti apie jį. ²¹ Tad tu nepaklausyk jų, nes daugiau kaip keturiasdešimt vyrų iš jų tyko jo pasaloje. Jie prasikeikdami prisiekė, kad nei valgysia, nei gersia, iki jį užmušia. Jau dabar jie yra pasiruošę, laukdami tavo sutikimo“. ²² Tada tribūnas paleido jaunuolį įsakęs: „Niekam neprasitark, kad man tai pranešei!“

Tribūnas nugabena Paulių į Cezarėją

²³ Paskui, pasišaukęs du šimtininkus, tarė: „Nuo trečios nakties valandos³ laikykite parengtyje du šimtus kareivių, kad jie žygiuotų į Cezarėją, septyniasdešimt raitelių ir du šimtus ietininkų. ²⁴ Parūpinkite ir gyvulių, kad, užsodinę Paulių, saugiai nugabentumėte pas valdytoją Feliksą“.

²⁵ Ir jis parašė tokio turinio laišką:

²⁶ „Klaudijus Lisijas Jo Didenybei Valdytojui Feliksui siunčia sveikinimą. ²⁷ Šitą vyrą, kurį žydai suėmė ir ketino nužudyti, aš, atėjęs su kareivių daliniu, išgelbėjau, patyręs, kad jis yra Romos pilietis. ²⁸ Norėdamas sužinoti priežastį, dėl kurios jie kaltino jį, nuvedžiau jį į jų sinedrioną. ²⁹ Radau jį kaltinamą dėl jų įstatymo ginčijamų klausimų, bet nebuvo jokio jam daromo kaltinimo, baustino mirtim ar įkalinimu. ³⁰ Bet kadangi man pranešta apie įvyksiantį pasikėsimą prieš tą vyrą, aš tuoj pat jį siunčiu pas tave, įsakydamas ir kaltintojams pareikšti tau skundą prieš jį“.

³¹ Taigi kareiviai, kaip jiems buvo įsakyta, paėmė Paulių ir nakčia jį nugabeno į Antipatridą. ³² Kitą dieną, išleidę raitelius su juo, jie sugrižo į kareivines. ³³ Nuvykę į Cezarėją ir atidavę laišką valdytojui, jie pristatė jam ir Paulių. ³⁴ Perskaitęs ir paklausęs, iš kokios provincijos jis esąs, ir sužinojęs, kad iš Kilikijos, ³⁵ jis tarė: „Aš išklausysiu tavo bylą, kai atvyks ir tavo kaltintojai“. Jis įsakė jį saugoti Herodo rūmuose.

1 T.y. prisiekė imti ant savęs Dievo prakeikimą, jei neištesėtų savo įžado

2 Būtent: prie jūsų

3 T.y. mūsų laiku nuo devintos valandos vakaro

Žydų vyresnybė apskundžia Paulių Feliksui

24 Po penkių dienų atvyko vyriausiasis kunigas Hananijas su kai kuriais vyresniaisiais ir vienu advokatu, Tertulu. Jie pareiškė valdytojui skundą prieš Paulių. ² Kai šis buvo iškviestas, Tertulas ėmė jį skusti, sakydamas:

„Kad per tave patiriame didelę ramybę ir kad tavo rūpesčiu daromi pagerinimai šitai tautai, ³ tai mes, Jūsų Didenybė Feliksai, visaip ir visur pripažįstame su didžia padėka. ⁴ Bet kad tavęs per ilgai nevarginčiau¹, meldžiu tave trumpai pasiklausti mūsų su savo įprastu maloningumu. ⁵ Mat radome šitą vyrą esant marą, riausių kėlėją tarp visų pasaulio žydų ir nazariečių atskalos vadą. ⁶ Jis net mėgino sutepti šventovę, bet jį suėmėme [ir norėjome jį nuteisti pagal savąjį įstatymą. ⁷ Bet priešęs tribūnas Lisijas su didele prievarta jį nuvedė iš mūsų rankų, ⁸ įsakydamas jo kaltintojams ateiti pas tave.]² Iš jo tu pats, klausinėdamas apie visa tai, galėsi sužinoti, kuo mes jį kaltiname“. ⁹ Prie puolimo prisidėjo ir žydai, tvirtindami, kad taip buvę.

Paulius atsako kaltintojams

¹⁰ Paulius, kai jam valdytojas pamojo kalbėti, atsakė:

„Žinodamas, kad tu jau daugelį metų esi šitos tautos teisėjas, drąsiai ginu savo bylą. ¹¹ Tu [lengvai] gali patikrinti, kad yra ne daugiau kaip dvylika dienų nuo tada, kai užėjau į Jeruzalę [Dievo] garbinti. ¹² Jie nerado manęs su kuo nors ginčijantis ar minią kurstant maištauti nei šventovėje, nei sinagogose, nei mieste. ¹³ Jie taip pat negali tau įrodyti tai, kuo dabar mane kaltina. ¹⁴ Bet tau išpažįstu tai, kad aš tarnauju protėvių Dievui taip, kaip reikalauja Kelias, kurį jie vadina atskala, tikėdamas viską, kas sutinka su

įstatymu ir parašyta pranašuose, ¹⁵ turėdamas Dievą viltį, kurią ir šitie patys priima, kad bus teisiųjų ir neteisiųjų prisikėlimas. ¹⁶ Todėl ir aš pats visuomet stengiuos turėti nepeiktiną sąžinę prieš Dievą ir žmones. ¹⁷ Po daugelio metų atvykau, norėdamas įteikti labdaros dovanų³ savo tautai ir paaukoti aukų. ¹⁸ Man tai darant, jie rado mane šventovėje atlikusį apsilvalymo apeigas, be minios ir be samyžio. ¹⁹ Bet kai kurie žydai iš Azijos—jie turėtų čia būti prieš tave ir kaltinti, jei ką turėtų prieš mane. ²⁰ Arba šitie patys tepasako, koki nusikaltimą jie rado, man stovint prieš sinedrioną, ²¹ nebent tai buvo tas vienas sakinyš, kurį šaukdamas ištariau, kai stovėjau tarp jų: „Dėl mirusiųjų prisikėlimo aš šiandien teisiama jūsų akivaizdoje!“

²² Feliksas, gana tiksliai žinodamas apie tą Kelia, atidėjo jį bylą ir tarė: „Kai tribūnas Lisijas atvyks, išspręsiu jūsų bylą“. ²³ Šimtininkui jis įsakė jį saugoti, tačiau nesuvaržyti ir nė vienam iš jo savųjų nekliudyti jam patarnauti.

17–18 Apr 21, 17–28 21 Apr 23, 6

Pauliaus pasimatymai su Feliksu

²⁴ Po kelių dienų atėjo Feliksas su savo žmona Drusila, kuri buvo žydė. Jis iškviatė Paulių ir klausėsi jo [kalbos] apie tikėjimą Kristumi Jėzumi. ²⁵ Bet jam dėstant apie teisybę, susilaikymą ir būsimąjį teismą, Feliksas išsigandęs atsiliepė: „Ši kartą eik sau! Gavęs proga, tave išsikviesiu“. ²⁶ Tuo pat metu jis dar tikėjosi, kad Paulius jam duosias pinigų. Todėl jis ir dažniau⁴, jį išsikviesdamas, kalbėdavosi su juo.

²⁷ Bet dvejiems metams praėjus, Felikso įpėdiniu tapo Porcijus Festas. Norėdamas įsiteikti žydams, Feliksas paliko Povilą kalėti.

Festas aplanko Jeruzalę

25 Taigi, atvykęs į provinciją, Festas po trijų dienų iš Cezarėjos traukė

1 Arba: neužgaisinčiau

2 Susklistauto teksto nėra seniausiuose rankraščiuose.

3 Lit. išmaldų (t.y. dovanų Jeruzalės bendruomenės varguoliams sušelpiti)

4 Arba: labai dažnai

aukštyn į Jeruzalę. ² Vyriausieji kunigai ir žydų vadovai ėmė jam skundą prieš Paulių ir jį maldavo, ³ prašydami malonės Pauliaus nenaudai¹, kad šis iškvieštų į Jeruzalę, nes jie ruošėsi iš pasalų jį nužudyti kelyje. ⁴ Festas atsakė, kad Paulius saugomas Cezarėjoje, o jis pats netrukus ten vyksias². ⁵ „Taigi jūsų izymieji,—jis sakė,—tegul traukia žemyn su manim ir, jei tas žmogus kuo neteisis, tegul kaltina jį“.

Teisindamasis Festui, Paulius apeliuoja į ciesorių

⁶ Išbuvęs pas juos ne daugiau kaip aštuonias ar dešimt dienų, jis nuvyko į Cezarėją. Kitą dieną, atsisėdęs į teismo kėdę, įsakė atvesti Paulių. ⁷ Jį pasirodžiusį apspito iš Jeruzalės atvykę žydai, primedami jam daug sunkių kaltinimų, kurių jie neįstengė įrodyti. ⁸ Paulius gynėsi: „Aš nesu nei žydų įstatymui, nei šventovei, nei ciesoriui kuo nusidėjęs“. ⁹ Bet Festas, norėdamas parodyti žydams malonę, atsiliepdamas Pauliui tarė: „Ar nori nukilti į Jeruzalę ir ten prieš mane būti teisiamas dėl tų dalykų?“ ¹⁰ Bet Paulius tarė: „Aš stoviu prieš ciesoriaus teismo kėdę, kur turiu būti teisiamas. Žydams nepadariau jokio nusikaltimo, kaip ir tu labai gerai žinai. ¹¹ Taigi, jeigu esu neteisis ir ką mirtim baustino padaręs, neatsisakau mirti. Bet jei nepagrįsta tai, kuo šitie [vyrai] mane kaltina, tai niekas negali jiems manęs išduoti. Aš kreipiuos į ciesorių!“ ¹² Tada Festas, pasitaręs su taryba, atsakė: „Kreipeis į ciesorių—pas ciesorių vyksi!“

Festas pasakoja apie Paulių Agripai II ir Bernikei

¹³ Kelioms dienoms praėjus, karalius Agripa ir Bernikė atvyko į Cezarėją Festo pasveikinti. ¹⁴ Kai jie ten buvojo daug dienų, Festas išdėstė karaliui Pauliaus bylą, sakydamas: „Yra Felikso paliktas vienas kalinys, ¹⁵ kurį, man atvykus į Jeruzalę, apskundė žydų vyriausieji kunigai ir vyresnieji,

reikalaudami jį pasmerkti. ¹⁶ Jiems atsakiau, kad romėnams neįprasta išduoti kokią nors žmogų kaltinamajam dar pačiam nesusitikus su skundėjais ir negavus progos gintis nuo kaltinimo.

¹⁷ Taigi, jiems čia susiejęs, aš, nė kiek neuždelsęs, kitą dieną atsisėdau į teismo kėdę ir įsakiau atvesti tą vyrą.

¹⁸ Aplink jį sustoję kaltintojai nepateikė jokio kaltinimo piktais darbais, kokių aš tikėjaus. ¹⁹ Jie tik išileido į kai kuriuos ginčytinus klausimus apie savąją religiją ir apie kažkokį mirusį Jėzų, kurį Paulius tvirtino esant gyvą.

²⁰ Nenusimanydamas, kaip kvosti apie tuos dalykus, klausiau, ar jis norėtų keliauti į Jeruzalę ir ten būti teisiamas dėl tų dalykų. ²¹ Bet kadangi Paulius atsisaukė³, reikalaudamas jį saugoti Jo Didenybės⁴ nusprendimui, tai įsakiau jį saugoti, kol jį pasiųsiu aukščiau⁵ pas ciesorių“. ²² Agripa tarė Festui: „Aš ir pats norėčiau išgirsti tą žmogų.“— „Rytoj,—šis tarė,—tu išgirsi jį“.

Paulius ginasi Agripas akivaizdoje

²³ Taigi rytojaus dieną, kai Agripa ir Bernikė atėjo su didžia iškilme ir įėjo į audiencijos salę su tribūnais ir miesto išymiaisiais vyrais, Festui įsakius, buvo atvestas Paulius. ²⁴ Festas tarė: „Karaliau Agripe ir visi vyrai, kurie čia esate su mumis, jūs matote tą vyrą, dėl kurio visa daugybė žydų kreipėsi į mane su prašymu Jeruzalėje ir čia, šaukdami, kad jis neturįs ilgiau gyventi. ²⁵ Bet man paaiškėjo, kad jis nieko mirtim baustino nėra padaręs. O kai jis pats kreipėsi į Jo Didenybę, nusprendžiau jį pasiųsti⁶. ²⁶ Neturiu nieko tikro parašyti apie jį viešpačiui. Todėl leidau jį atvesti prieš jus, ir ypač prieš tave, karaliau Agripe, kad, įvykus tardymui, turėčiau ką parašyti, ²⁷ nes man atrodė neprotinga pasiųsti kalinį, nenurodžius kartu jam daromų kaltinimų“.

3 Būtent į ciesoriaus teismą

4 T.y. ciesoriaus

5 T.y. į aukštesnį teismą, į kurį jis kreipėsi

6 Būtent į Romą

1 Lit. prieš jį

2 Lit. išvyksias (būtent iš Jeruzalės)

26 Agripa tarė Pauliui: „Tau leidžiama kalbėti už save“. Tada Paulius, ištises ranką, pradėjo gynimosi kalbą: ² „Karaliau Agripe, laikau save laimingu, kad šiandien tavo akivaizdoje galiu gintis nuo viso, kuo esu žydų kaltinamas, ³ ypač todėl, kad tu esi visų žydų papročių ir ginčytinų klausimų žinovas. Todėl prašau kantriai manęs pasiklausyti.

⁴ Visi žydai žino, kaip aš gyvenau nuo pat jaunystės, nuo pradžios, tarp savo tautiečių ir [ypač] Jeruzalėje. ⁵ Jie jau seniai mane pažįsta, jei tik norėtų paliudyti, kad aš kaip fariziejus gyvenau laikydamasis griežčiausios mūsų religijos sektos. ⁶ Dabar [čia] stoviu teisiamas dėl vilties, kad bus ištesėtas Dievo mūsų protėviams duotas pažadas. ⁷ Jo [ištesėjimo] viliasi sulauksia mūsų dvylika genčių, naktį ir dieną garbinančių [Dievą]. Dėl tos vilties aš žydų kaltinamas, karaliau! ⁸ Kodėl jūs laikote neįtikimu dalyku, kad Dievas prikelia numirusius?

⁹ Aš, tiesa, maniau, kad turiu daryti daug ką priešinga Jėzaus Nazariečio vardui. ¹⁰ Tą ir dariau Jeruzalėje. Gavęs įgaliojimą iš vyriausiųjų kunigų, aš daug šventųjų uždariau į kalėjimus ir, kai jie buvo žudomi, balsavau prieš juos. ¹¹ Dažnai kiekvienoje sinagogoje, juos bausdamas, versdavau piktžodžiauti¹ ir, nepaprastai siusdamas prieš juos, persekiojau pasiekdamas net užsienio miestus.

¹² Keliaudamas tam tikslui į Damaską su vyriausiųjų kunigų įgaliojimu ir pavedimu, ¹³ vidudienyje išvydau kelyje, karaliau, dangaus šviesą, skalesnę už saulę, apšvietusią mane ir mano bendrakeleivius. ¹⁴ Mums visiems nupuolus ant žemės, išgirdau balsą, man tariantį hebrajų kalba: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji? Skaudu tau spardyti akstiną!“ ¹⁵ Aš paklausiau: „Kas esi, Viešpatie?“ Viešpats atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. ¹⁶ Bet kelkis ir stokis ant kojų! Nes tam tau pasirodžiau, kad tave paskirčiau tarnu ir

liudytoju tiek to, ką regėjai [apie mane], tiek to, kame tau pasirodysiu, ¹⁷ gelbėdamas tave iš tautiečių ir pagonių, pas kuriuos aš tave siunčiu ¹⁸ jų akių atverti, jų atgręžti nuo tamsos į šviesą ir nuo šėtono valdžios į Dievą, kad jie gautų nuodėmių atleidimą ir veldinį tarp pašventintųjų per tikėjimą manimi“.

¹⁹ Tad, karaliau Agripe, nebuvau neklusnus dangiškajam regėjimui, ²⁰ bet skelbiau pirmučiausia damaskiečiams, paskui jeruzaliečiams ir [žmonėms] po visą Judėjos šalį, taip pat pagonims, kad jie atgailautų ir gręžtųsi į Dievą, darydami atgailai tinkamus darbus. ²¹ Dėl tos priežasties žydai, mane suėmę šventykloje, mėgino nužudyti. ²² Taigi iki šios dienos, gavęs pagalbos iš Dievo, aš stoviu liudydamas ir mažam, ir dideliam, nieko kita nesakydamas, tik tai, ką pranašai ir Mozė kalbėjo įvyksiant: ²³ kad Mesijas turis kentėti ir kad, būdamas pirmutinis prisikėlęs iš numirusių, paskelbsias šviesą tiek [savo] tautai, tiek ir pagonims“.

5 Apd 23, 6; Flp 3, 5 9–11 Apd 8, 3; 22, 4–5 20 Apd 9, 20

Festo, Pauliaus ir Agripas pokalbis

²⁴ Taip jam ginantis, Festas garsiai tarė: „Iš proto eini, Pauliau! Didelis mokykumas tave veda iš proto!“

²⁵ Bet Paulius tarė: „Aš neinu iš proto, Jūsų Didenybė Festai, bet sakau tiesos ir sveiko proto žodžius. ²⁶ Tuos dalykus, kur žino karalius, ir jam drąsiai kalbu. Mat esu tikras, kad niekas iš tų dalykų nėra jo nepastebėtas, nes tai nėra įvykę užkampyje. ²⁷ Ar, karaliau Agripa, tiki pranašais? Žinau, kad tiki“. ²⁸ Agripa tarė Pauliui: „Per trumpą laiką tu mėgini įtikinti mane [ir] padaryti [iš manęs] krikščionį!“ ²⁹ Paulius atsakė: „Norėčiau melstis Dievui, kad ar per trumpą, ar per ilgą laiką ne tik tu, bet ir visi, kurie šiandien manęs klausosi, taptų tokie, koks aš esu, tik be šitų grandinių!“

20 Apd 9, 28–29 23 1Kor 15,20 Jez 42, 6; 49, 6

Karalius ir valdytojas pripažįsta Paulių esant nekaltą

30 Tada atsistojo karalius, valdytojas, Bernikė bei sėdintieji su jais 31 ir pasitraukę kalbėjo vienas kitam: „Šitas žmogus nedaro nieko baustino mirtim ar įkalinimu“. 32 Agripa tarė Festui: „Šita žmogų būtų buvę galima paleisti, jei jis nebūtų kreipęsis į ciesorius“.

Paulius keliauja jūra į Romą

27 Kai buvo nuspręsta, kad mes turime išplaukti į Italiją, Paulių ir kelis kitus kalinius perdavė Augustinės kohortos šimtininkui, vardu Julijui.

2 Ilpę į Adramatijos laivą, besirengianti plaukti į palei Aziją esančius uostas, išplaukė. Su mumis buvo makedonietis Aristarchas iš Tesalonikos.

3 Kitą dieną išplaukė į Sidoną, ir, kadangi Julijus draugiškai elgėsi su Pauliumi, jam leido nueiti pas draugus, kad tie jį aprūpintų. 4 Iš ten išplaukė, mes buriavome Kipro užuovėja, nes vėjai buvo priešiniai.

5 Perplaukė atvirą jūrą palei Kilikiją ir Pamfiliją, atvykome į Lykijos Myrą. 6 Ten šimtininkas rado Aleksandrijos laivą, plaukiantį į Italiją, ir mus persodino į jį. 7 Daug dienų pamažu plaukėme ir vargais negalais atvykome ties Knidu. Kadangi vėjas neleido [stumtis] į priekį, išplaukėme į Kretos užuovėją ties Salmona.

8 Vargingai palei ją plaukdami, atvykome į vieną vietą, vadinamą Puikiuoju Uostu; arti jo buvo Lasėjos miestai.

9 Kadangi daug laiko buvo pralinkę ir laivavimas jau buvo pavojingas, nes jau ir pasninkai buvo praėję, Paulius išpėjinėjo, 10 jiems sakydamas: „Vyrai, numatau, kad plaukimas bus susijęs su nuostoliu ir skaudžiu netekimu ne tik krovinio ir laivo, bet ir mūsų gyvybių“.

11 Bet šimtininkas labiau klausė vairininko ir laivo savininko negu to, ką Paulius sakė.

12 Kadangi uostas netiko žiemojimui, daugumas patarė iš ten išplaukti, jei galėtų kaip nors atvykti į Feniksą, Kretos uostą, atvirą į pietų vakarus ir šiaurės vakarus, ir ten žiemoti.

Audra jūroje

13 Papūtus švelniam pietų vėjui, manydami pasieksią tikslą, jie pakėlė inkarus ir plaukė palei Kretą, laikydamiesi arti kranto. 14 Bet netrukus atūžė nuo jos viesulas, vadinamas šiauriaryčiu. 15 Kadangi laivas buvo [jo] pagautas ir negalėjo [priekigaliu] atsisukti į vėją, mes [šiam] pasidavę buvome nešami [pavėjui].

16 Leisdami vienos salelės, vadinamos Kauda, užuovėja, mes vos nevos įstengėme suvaldyti valtį. 17 Ją užkėlę, jie pavartojo lynus laivui suveržti. Bijodami užplaukti ant Sirtės seklumų, jie nuleido „velkamą inkarą“ ir taip buvo nešami.

18 Kadangi audra mus smarkiai blaškė, kitą dieną jie ėmė mesti iš laivo krovinį, 19 o trečiąją dieną savo rankomis išmetė laivo burių įrangą².

20 Nei saulei, nei žvaigždėms daugelį dienų nesirodant ir nemažai audrai gulint ant mūsų, pagaliau ėmė dingti bet kokia mūsų išsigelbėjimo viltis.

21 Tada, [jiems] ilgai nevalgius³, Paulius, atsistojęs tarp jų, tarė: „Reikėjo, vyrai, manęs paklausti, neišplaukti iš Kretos ir taip išvengti šito nuostolio bei netekimo. 22 O dabr jus raginu nenusototi drąsos, nes nė vienas iš jūsų nepraras gyvybės, -tik laivas žus.“

23 Mat šią naktį atsistojo prie manęs angelas Dievo, kuriam aš priklausau ir kuriam tarnauju, 24 ir tarė: „Nebijok, Pauliau! Tu turi stotis prieš ciesorius. Ir štai Dievas yra tau padovanojęs visus, plaukiančius su tavim“. 25 Todėl, vyrai, būkite drąsūs! Nes tikiu Dievu, kad bus taip, kaip man pasakyta. 26 Bet mes turime užplaukti ant kokios nors salos“.

27 Kai, mus nešant per Adrijos jūrą, atėjo keturioliktoji naktis, apie vidurnaktį jūrininkai pradėjo spėti kažkokią sausumą artėjant prie jų.

28 Išmatavę gilumą, jie rado dvidešimt

1 Lit. prietaisą. Šis terminas gali reikšti ir viršutinę burių įrangą.

2 Turbūt didžiąją rėją (t.y. didįjį horizontalų stiebą, prie kurio yra pritaisytos būrės)

3 Arba: nenorėjus valgyti

1 Lit. prietaisą. Šis terminas gali reikšti ir viršutinę burių įrangą.

2 Turbūt didžiąją rėją (t.y. didįjį horizontalų stiebą, prie kurio yra pritaisytos būrės)

3 Arba: nenorėjus valgyti

jūros sieksnių¹, o kiek toliau paplaukę ir vėl išmatavę, rado penkiolika sieksnių.

²⁹ Bijodami kur nors užplaukti ant uolėtų vietų, jie išmetė iš paskuigalio keturis inkarus ir geidė, kad išauštų diena. ³⁰ O kai jūrininkai mėgino pabėgti nuo laivo ir nuleido į jūrą valtį, dėdamiesi norį iš pirmagalio išmesti inkarus, ³¹ Paulius tarė šimtininkui ir kareiviams: „Jei šitie nepasiliks laive, jūs negalėsite būti išgelbėti“. ³² Tada kareiviai nukapojo valtį laikiusias virves ir leido jai nukristi.

³³ Prieš aušrą Paulius ragino visus valgyti², sakydamas: „Šiandien jau keturiolika diena, kaip laukiate ir liekate nevalgę, nieko neimdami į burną.

³⁴ Todėl jus raginu valgyti, nes tai reikalinga jūsų išsigelbėjimui. Mat nė vienam iš jūsų nė plaukas nuo galvos nepražus“. ³⁵ Tai pasakęs ir paėmęs duonos, visiems matant padėjo Dievui, ją sulaužė ir pradėjo valgyti. ³⁶ Visi pralinksmedė ir patys ėmė sau maisto.

³⁷ Laive mūsų buvo iš viso du šimtai septyniasdešimt šeši asmenys.

³⁸ Pasisotinę maistu, jie palengvino laivą, išmesdami kviečius į jūrą.

Laivas sudūžta

³⁹ Dienai išaušus, jie neatpažino tos sausumos, tačiau pastebėjo vieną ilanką su paplūdimiu, ant kurio jie nutarė, jei galėtų, užvaryti laivą.

⁴⁰ Numetę inkarus, jie paliko juos jūroje. Tuo pat metu atleido vairų ryšius ir iškėlė priekinę burę prieš vėją, leidosi į paplūdimį. ⁴¹ Patekę į smėlio seklumą³, jie užvarė ant jos laivą.

Išbėdęs pirmagalys liko nepajudinamas, o paskuigalis iro nuo bangų mūšos.

⁴² Kareiviai sumanė užmušti kalinius, kad kuris nors išplaukęs nepaspruktų. ⁴³ Bet šimtininkas, norėdamas išgelbėti Paulių, jiems sukludė įvykdyti tą sumanymą. Jis įsakė mokantiems plaukti pirmiems šokti iš laivo ir išlipti į krantą, ⁴⁴ o likusiems vieniams ant lentų, kitiems ant laivo

atlaužų. Taip jie visi išsigelbėję pasiekė krantą.

Paulius Maltos saloje

28 Išsigelbėję sužinojome, kad toji sala vadinasi Melita. ² Vietos gyventojai⁴ parodė mums nepaprastą maloningumą: sukūrę ugnį, jie priėmė mus visus, nes užėjo lietus ir buvo šalta.

³ Pauliui surinkus žagarų glėbį ir jį uždėjus ant ugnies, iššliaužė nuo šilimos gyvatė ir prikibo prie jo rankos. ⁴ Kai vietiniai pamatė gyvūną kabant ant⁵ jo rankos, kalbėjo vienas kitam: „Tikriausiai šitas žmogus yra galvažudys: nors jis ir išsigelbėjo iš jūros, dieviškasis teisingumas⁶ neleido jam gyventi“. ⁵ Tačiau, nupurtęs gyvūną į ugnį, jis nieko blogo nepatyrė.

⁶ O jie laukė jį ištinsiant ar staiga krisiant negyva. Ilgai laukdami ir stebėdami, kad nieko ypatinga jam nesidaro, jie pakeitė savo nuomonę ir sakė jį esant dievą.

⁷ Tos vietos apylinkėje vyriausiasis salos valdininkas, vardu Publijus, turėjo dvarų. Mus priėmęs, jis tris dienas draugiškai vaišino.

⁸ Atsitiko, kad Publijaus tėvas, sirgdamas karštine ir kruvinąja, gulėjo [lovoje]. Įėjęs pas jį ir pasimeldęs, Paulius uždėjo ant jo rankas ir jį pagydė.

⁹ Tam įvykus, ir visi kiti salos ligoniai ėjo pas jį ir buvo gydomi. ¹⁰ Jie taip pat išreiškė mums daugiariopą pagarbą ir išplaukiantiems įkrovė [į laivą], ko reikėjo [kelionei].

Paulius atvyksta į Romą

¹¹ Po trijų mėnesių išplaukėme Aleksandrijos laivu, žiemojusių saloje ir turinčiu Dvynius⁷ kaip laivaženklį.

¹² Nuplaukę į Sirakūzus, ten pasilikome tris dienas. ¹³ Iš ten plaukėme aplinkui ir atvykome į Regijų. Po vienos dienos pakilo pietų vėjas, ir antrąją dieną atvykome į Puteolius, ¹⁴ kur, radę

1 1 jūros sieksnis (gr. orguia) = 6 pėdoms = 1,85m

2 Lit. imti maisto

3 Lit. vietą su [gilesne] jūra iš abiejų pusių

4 Lit. barbarai. Barbarais vadino visus graikiškai nekalbančius.

5 Lit. nuo

6 Arba: Dikė (t.y. teisingumo deivė)

7 Lit. Dioskūrus (t.y. Dzeuso dvynius Kastorą ir Poluksą, laikomus laivo globėjais)

brolių, buvome pakviesti pasilikti pas juos septynias dienas. Ir taip atvykome į Romą. ¹⁵ Iš ten broliai, išgirdę apie mus, išėjo mūsų pasitikti iki Apijaus Forumo ir Trijų Tabernų. Juos išvydęs Paulius padėkojo Dievui ir įgavo drąsos.

¹⁶ Kai įėjome į Romą, Pauliui buvo leista privačiai gyventi su jį saugojančiu kareiviu.

Paulius ir Romos žydai

¹⁷ Po trijų dienų jis sukviėtė žydų vadovus. Jiems susirinkus, jis prabilo į juos: „Aš, broliai, nors nieko priešingo nepadariau [savo] tautai ar protėvių papročiams, iš Jeruzalės esu perduotas kaip kalinys į romėnų rankas. ¹⁸ Tie, mane ištarę, norėjo paleisti, nes mano atveju nebuvo jokio pagrindo bausti mirtim. ¹⁹ Bet, žydams prieštaraujant, buvau priverstas kreiptis į ciesorių—ne todėl, kad turėjau kuo nors kaltinti savo tautą. ²⁰ Taigi dėl tos priežasties jus pakviečiau, norėdamas jus pamatyti ir jums pakalbėti, nes dėl Izraelio vilties nešioju šitą grandinę“. ²¹ Jie jam tarė: „Mes negavome iš Judėjos nei laiškų apie tave, nei kas nors iš brolių atėjęs pranešė ar pakalbėjo ką pikta apie tave. ²² Tačiau norėtume iš tavęs paties išgirsti tavo pažiūras, nes apie šitą atskalą mes žinome, kad jai visur prieštaraujama“.

²³ Jie paskyrė jam dieną, ir dar didesnis jų skaičius atėjo pas jį į jo svetainę. Nuo ryto iki vakaro jis jiems

dėstė, paliudydamas Dievo karalystę ir mėgindamas Mozės įstatymu ir pranašais juos įtikinti apie Jėzų. ²⁴ Vieni, tiesa, leidosi įtikinami tuo, ką jis sakė, bet kiti netikėjo. ²⁵ Nesutardami tarp savęs, jie skirstėsi, Pauliui ištarus tą vieną žodį: „Šventoji Dvasia teisingai pasakė per pranašą Jeząją jūsų protėviams:

²⁶ „Eik pas šituos žmones ir tark:

Jūs girdėte girdėsite, bet

nesuprasite,

ir žiūrėte žiūrėsite, bet

nematysite,

²⁷ nes šitų žmonių širdis nutuko,

jie sunkiai girdėjo ausimis

ir užmerkė savo akis,

kad kartais nepamatytų akimis

ir neišgirstų ausimis,

nesuprastų širdimi ir

neatsiverstų,

ir aš jų neišgydyčiau“.

²⁸ Tad žinokite, kad šitas Dievo išgelbėjimas yra pasiūstas pagonims, ir jie klausysis!“ [²⁹ Jam tai pasakius, žydai nuėjo, labai ginčydamiesi tarp savęs.]¹

³⁰ Jis pasiliko ištisus dvejus metus savo paties išsinuomotame bute ir priiminėdavo visus, užeinančius pas jį, ³¹ skelbdamas Dievo karalystę ir visai atvirai, nekliudomas, mokydamas apie Viešpatį Jėzų Kristų.

19 Apd 25, 11 26–27 Jez 6, 9–10

1 Suskliauto teksto nėra seniausiuose rankraščiuose.

ROMIEČĻAMS

Sveikinimas

1 Paulius, Kristaus Jēzaus vergas, pašauktas apaštalausti, išskirtas Dievo evangelijai, 2 kuria jis iš anksto pažadējo per savo pranašus Šventuosiuose Raštuose, 3 apie jo Sūnų, kūno atzvilgiu kilusį iš Dovydo palikuonių, 4 Šventosios Dvasios¹ atzvilgiu paskirtą galingu Dievo Sūnumi nuo jo prisikēlimo iš numirusių², — Jēzų Kristų, mūsų Viešpatį, 5 per kurį gavome apaštalytės malonę³ tikėjimo klusnumui⁴ laimėti visose pagonių tautose jo vardo garbei. 6 Tarp jų esate ir jūs, pašaukti priklausyti Jēzui Kristui.

7 Visiems Romoje esantiems Dievo mylimiesiems, pašaukties būti šventais: Malonē jums ir ramybē nuo Dievo, mūsų Tēvo, ir Viešpaties Jēzaus Kristaus.

Pauliaus troškimas aplankyti Romą

8 Pirmučiausia aš dėkoju savo Dievui per Jēzų Kristų už jus visus, kad apie jūsų tikėjimą skelbiama visame pasaulyje. 9 Nes Dievas, kuriam tarnauju savo dvasia jo Sūnaus evangelijoje, yra man liudytojas, kaip aš nuolat prisimenu⁵ jus, 10 visuomet savo maldose meldsdamas, kad kokių nors būdu pagaliau kartą Dievo valia man pavyktų nuvykti pas jus. 11 Nes ilgiuosi pamatyti jus, norėdamas pasidalyti su sumis kokia nors dvasine dovana, kad jūs būtumėte patiprinti, 12 tai yra, kad aš tarp jūsų būčiau

padrašintas drauge [su jumis] bendru tikėjimu — tiek jūsų, tiek mano. 13 Noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte⁶, jog daug kartų ketinau jus aplankyti, — bet iki šiol buvau sukludytas, — kad turėčiau vaisių ir tarp jūsų, kaip ir kitose pagonių tautose. 14 Esu ipareigotas⁷ tiek graikams, tiek ir barbarams, tiek išmintingiesiems, tiek ir paikiems. 15 Taigi manō troškimas ir jums, esantiems Romoje, paskelbti evangeliją.

13 Apm 19, 21

Evangelija — Dievo jėga

16 Nes nesigēdiju evangelijos, kadangi ji yra Dievo jėga išgelbėti kiekvienam, kuris tiki: pirma žydui, paskui graikui. 17 Nes Dievo teisumas joje apreiškiamas tikėjimu tikėjimui⁸, — kaip parašyta: „Kas tikėjimu yra teisas, gyvens“⁹.

16 Mk 8, 38 17 Chab 2, 4

Dievo rūstybės apsiareiškimas pagonims

18 Nes Dievo rūstybē apreiškiama iš dangaus kiekvienai bedievystei ir neteisybei žmonių, užgniauziančių¹⁰ tiesą neteisybe, 19 todėl, kad, kas galima žinoti apie Dievą, yra jiems aišku, nes Dievas jiems aiškiai parodē, 20 būtent jo neregimosios ypatybės — tiek jo amžinoji jėga, tiek ir dievystē — nuo pasaulio sukūrimo yra protu aiškiai įžiūrimos per kūrinis. Tad jie yra nepateisinami. 21 Todėl, kad, nors jie pažino Dievą, negarbino jo kaip Dievo nė dėkojo jam, bet suniekējo savo protavimuose, ir jų neišmani širdis aptemo. 22 Tardamiesi esą išmintingi, jie sukvaillėjo 23 ir iškeitē nemirtin-gojo¹¹ Dievo šlovę į mirtingo¹² žmogaus, ir paukščių, ir keturkojų, ir roplių atvaizdo panašybę.

1 T.y. dieviškos galios, kuria jis galingai veikia kaip nuo prisikēlimo (arba: per prisikēlimą) išaukštintas Dievo Sūnus. Arba: [jo] šventos dvasios

2 Lit. nuo mirusiųjų prisikēlimo. Arba: per jo prisikēlimą iš numirusių

3 Lit. malonę ir apaštalytę

4 T.y. iš tikėjimo kylančiam klusnumui, kuris dėkingai priima Dievo parodytą malonę, ne klusnumui, siekiančiam darbais ją įgyti

5 Arba: miniu

6 Lit. Nenoriu, kad jūs nežinotumėte, broliai

7 Lit. skolininkas

8 T.y. tikėjimu visiems, kurie tiki (plg. Gal 3, 22). Lit. iš tikėjimo į tikėjimą. Arba: tikėjimu nuo pradžios iki galo (t.y. vienu tikėjimu)

9 Arba: Teisusis gyvens tikėjimu.

10 Arba: varžančių

11 Lit. negendančiojo

12 Lit. gendančio

24 Todėl Dievas juos perdavė jų širdžių geiduliuose į netyrumą¹, taip kad su jų kūnais buvo begėdiškai elgiamasi tarp jų. 25 Jie iškeitė Dievo tiesą į melą ir garbino bei tarnavo verčiau tam, kas sukurtas, negu Kūrėjui. Jis yra pagirtas per amžius! Amen.

26 Dėl to Dievas juos perdavė į gėdingas aistras, nes ir jų moteriškes iškeitė prigimtini santykiavimą į prigimčiai priešingą. 27 Taip pat ir vyriškiai, palikę prigimtini santykiavimą su moteriške, savo pageidime užsidedę vienas į kitą, vyriškiai su vyriškiais darydami tai, kas begėdiška, ir taip atsiimdami savyje būtiną atlyginimą už savo nuklydimą.

28 Ir kadangi² jie nelaikė tinkamu dalyku išlaikyti Dievo pažinimą, Dievas juos perdavė į netikusią galvosėną daryti tam, kas nepridera,—²⁹ [juos,] pripildytus visokios neteisybės, piktybės, gobšumo, blogybės; pilnus pavydo, žmogžudystės, nesantaikos, klastos, piktos valios; šnibždeikas,³⁰ šmeižikus, nekenčiančius Dievo, akiplėšas, išdidėlius, pagyrūnus, blogo išradėjus, neklusnius gimdytojams,³¹ neišmanius, neištikimus, nemeiltingus, negailestingus. 32 Jie, nors ir žinojo Dievo teisų sprendimą, kad tie, kurie daro tokius dalykus, yra mirties verti, ne tik juos daro, bet ir pritaria juos darantiesiems.

21 Ef 4, 17–18 23 Dt 4, 16–18

Dievo teisingas teismas

2 Todėl esi nepateisinamas, žmogau, kiekvienas, kuris teisi, nes kuriame dalyke teisi kitą, save pasmerki, kadangi tu, kuris teisi, darai tą patį. 2 O mes žinome, kad Dievo teismas tiems, kurie daro tokius dalykus, yra teisingas. 3 Ar tu, žmogau, kuris teisi tokius dalykus darančius ir pats juos darai, manai išvengsis Dievo teismo? 4 Arba ar tu paniekinai jo maloningumą, pakantumo ir kantrybės turtus, nenuvokdamas, kad Dievo maloningumas siekia tave vesti į atgailą? 5 Bet savo užkietėjimu ir neatgailaujančia širdim tu krauni sau pačiam rūstybę [kuri išsilies] rūstybės ir

Dievo teisingo teismo apreiškimo dieną. 6 Jis atlygins kiekvienam pagal jo darbus: 7 tiems, kurie, ištvermingai darydami gera, ieško šlovės, pagarbos ir nemirtingumo³—amžinu gyvenimu,⁸ bet tiems, kurie žiūri tik savo pačių naudos ir neklauso tiesos, o klauso neteisybės, [teks] rūstybė ir įtūžis! 9 Suspaudimas ir sielvartas kiekvienam asmeniui¹⁴, darančiam bloga, pirma žydui, paskui graikui,¹⁰ bet šlovė, pagarba ir ramybė kiekvienam, darančiam gera, pirma žydui, paskui graikui,¹¹ nes Dievas nėra šališkas.

12 Nes visi, kurie nusidėjo be įstatymo, be įstatymo ir pražus, ir visi, kurie nusidėjo įstatymo ribose⁵, bus įstatymo teisiami,¹³ nes ne įstatymo klausytojai teisūs Dievui, bet įstatymo vykdytojai bus išteisinti. 14 (Nes kada tik pagony, kurie neturi įstatymo, iš prigimties daro, ko reikalauja įstatymas, tai jie, nors ir neturi įstatymo, yra patys sau įstatymas: 15 jie įrodo įstatymo reikalaujamą darbą esant įrašytą jų širdyse, jų sąžinei kartu [tai] paliudijant ir jų mintims tarp savęs [juos] kaltinant ar net ginant.) 16 [Tai įvyks] tą dieną, kai Dievas, anot mano evangelijos, teis žmonių paslaptis per Jėzų Kristų.

1 Mt 7, 1; Lk 6, 37 6 Ps 62, 12; Pat 24, 12 11 Dt 10, 17

Žydai ir įstatymas

17 Bet jei tu vadiniesi žydas, pasikliauji įstatymu ir griesi Dievu,¹⁸ pažįsti [jo] valią ir, įstatymo pamokytas, pritari tam, kas reikšminga,¹⁹ ištikines esąs aklųjų vadovas, tamsoje glūdiančių šviesa,²⁰ neišmanųjų auklėtojas, nepilnamečių mokytojas, turis įstatyme pažinimo ir tiesos ikūnijimą,—²¹ tai ar tu, kuris mokai kitą, savęs paties nemokai? tu, kuris skelbi, kad nevalia vogti, vagi? 22 tu, kuris sakai, kad nevalia

3 Lit. negendamumo

4 Lit. kiekvienai sielai žmogaus

5 Lit. įstatyme (t.y. įstatymo nubrėztose elgesio ribose)

1 T.y. seksualinį ištvirtimą

2 Arba: lygiai kaip

svetimoteriauti, svetimoteriauji? tu, kuris bodiesi stabais, apiplėši šventyklas? ²³ Tu, kuris giriesi įstatymu, įstatymo laužymu darai Dievui negarbę, ²⁴ nes, kaip parašyta, „dėl jūsų Dievo vardui piktžodžiaujama tarp pagonių“.

²⁵ Apipjaustymas, be abejo, naudingas, jei vykda įstatymą. Bet jei esi įstatymo laužytojas, tavo apipjaustymas yra tapęs neapipjaustymu.

²⁶ Taigi, jei neapipjaustytasis¹ laikysis įstatymo reikalavimų, ar jo neapipjaustymas nebus palaikytas apipjaustymu? ²⁷ Ir [tada] iš prigimties neapipjaustytasis², įvykdas įstatymą, teis tave, kuris su rašytiniu kodeksu³ ir apipjaustymu esi įstatymo laužytojas.

²⁸ Nes ne išviršinis yra tikrasis žydas nė išviršinis, kūne atliekamas, yra tikrasis apipjaustymas. ²⁹ Priešingai, vidinis⁴ yra [tikrasis] žydas, ir [tikrasis] yra širdies apipjaustymas Dvasia, ne rašytiniu kodeksu⁵. Jo pagyrimas ateina ne iš žmonių, bet iš Dievo.

²⁴ Jez 52, 5 ²⁹ Dt 30, 6

3 Tai ką žydas turi pranašaus, arba kokia apipjaustymo nauda? ² Daug ką, kiekvienu atžvilgiu. Pirmą tai, kad jiems yra patikėti Dievo posakiai. ³ Kas, jei kai kurie netikėjo⁶? Argi jų netikėjimas⁷ panaikins Dievo ištikimybę? ⁴ Nieku būdu! Tegul Dievas pasirodo tiesakalbis, o kiekvienas žmogus—melagis, kaip parašyta:

kad būtum pripažintas teisas
savo žodžiuose
ir laimėtum, kai teisiamasi
su tavim“.

⁵ Bet jei mūsų neteisumas aiškiau parodo Dievo teisumą, ką sakysime? Ar Dievas, užtraukdamas rūstybę,

neteisingas? Žmogiškai kalbu. ⁶ Nieku būdu! Kitaip⁸ kaip Dievas begalėtų teisti pasaulį? ⁷ Bet jei Dievo tiesa per mano melagystę ypatingai išryškėjo jo garbei, tai kam aš dar teisiamas kaip nusidėjėlis? ⁸ O gal turėtume sakyti, kaip piktžodžiaujančiai⁹ apie mus praneša ir kaip kai kurie tvirtina mus sakant: „Darykime bloga, kad iš to išeitų gera!“? Jie yra nusipelnę pasmerkimo¹⁰.

⁴ Ps 51, 4

Nėra nė vieno teisaus

⁹ Ką gi? Ar mes turime pirmenybę? Visai ne! Nes jau pirma apkaltinome visus—ir žydus, ir graikus—esant nuodėmės valdžioje, ¹⁰ kaip parašyta:

„Nėra teisaus, nė vieno.

¹¹ Nėra išmanančio,
nėra Dievo ieškančio.

¹² Visi nusikreipė,
kartu pasidarė
nenaudingi.

Nėra rodančio maloningumą,
nėra nė vieno.

¹³ Atviras kapas jų gerklė;
savo liežuviais jie kalba klaidą.
Angių nuodai po jų lūpomis.

¹⁴ Jų burna pilna keiksmo ir
kartybės.

¹⁵ Jų kojos eiklio kraujui išlieti.

¹⁶ Sunaikinimas ir skurdas jų
keliuose,

¹⁷ ir taikos kelio jie nepažino.

¹⁸ Nėra Dievo baimės prieš jų
akis“.

¹⁹ O mes žinome, kad visa, ką įstatymas sako, sako tiems, kurie yra įstatymo ribose, kad kiekviena burna būtų užčiaupta ir visas pasaulis pasidarytų atsakingas Dievo teismui, ²⁰ nes įstatymo darbais „jokia žmogiška būtybė“¹² nebus išteisinta jo akivaizdoje: įstatymu ateina [tik] nuodėmės pažinimas.

¹ Lit. neapipjaustymas

² Lit. neapipjaustymas

³ Lit. raide

⁴ Lit. slaptasis

⁵ Lit. raide (t.y. vien tik išviršinės įstatymo formos korektišku vykdymu)

⁶ Arba: pasidarė neišitikimi (t.y. sulaužė sandorą)

⁷ Arba: neišitikimybė (t.y. sandoros laužymas)

⁸ T.y. jei šitas mano paneigimas tvirtinimo, jog Dievas neteisingas, būtų netiesa

⁹ Arba: šmeižiškai

¹⁰ Lit. Jų [t.y. šmeižikų] pasmerkimas yra teisingas (arba: nupelnytas).

¹¹ T.y. jie nemato reikalo bijoti Dievo teismų.

¹² Lit. joks kūnas

10-12 Ps 14, 1-3; 53, 1-3 13 Ps 5, 9 13 Ps 140, 3 14 Ps 10, 7 15-17 Jez 59, 7-8 18 Ps 36, 1 20 Ps 143, 2; Gal 2, 16

Teisumas įgyjamas tikėjimu

21 Bet dabar be įstatymo yra apreiškintas Dievo teisumas, apie kurį liudija įstatymas ir pranašai,—²² tai yra teisumas [kuri] per tikėjimą Jėzumi Kristumi [tenka] visiems, kurie tiki. Nes nėra skirtumo,²³ kadangi visi nusidėjo ir stokoja Dievo šlovės. ²⁴ Jie dovanai išteisinami jo malone, per atpirkimą [įvykdytą] Kristuje Jėzuje. ²⁵ Jį Dievas viešai išstatė kaip tikėjimu [pasisavinamą] 'auką permaldauti'¹ jo krauju², kad parodytų savo teisumą, kadangi paliko nenubaudęs už nuodėmes, padarytas anksčiau,²⁶ Dievo kantrumo laikmečiu, kad parodytų savo teisumą dabartiniu metu, kad jis pats būtų teisus ir išteisinantis tą, kuris tiki Jėzu.

²⁷ Tai kur liečia pasigyrimas? Jis pašalintas. Koku įstatymu? Darbu? Ne, bet tikėjimo įstatymu. ²⁸ Nes mes sprendžiame, kad žmogus išteisinamas tikėjimu, be įstatymo darbų. ²⁹ Arba ar Dievas yra tik žydu Dievas? Ar ir ne pagonių? Taip, ir pagonių,³⁰ kadangi vienas yra Dievas, kuris išteisins apipjaustytaį³, remdamasis tikėjimu, ir neapipjaustytaį⁴—tikėjimu. ³¹ Ar tad panaikiname įstatymą tikėjimu? Nieku būdu! Priešingai, mes įstatymą patvirtiname.

22 Gal 2, 16 30 Dt 6, 4; Gal 3, 20

Abraomas pripažintas teisus tikėjimu

4 Tai ką sakysime Abraomai, mūsų kūno protėvi, radus? ² Nes jei Abraomas buvo pripažintas teisus darbais, jis turi kuo pasigirti, bet ne Dievui. ³ Nes ką Raštas sako? „Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta kaip teisumas“. ⁴ Tam, kuris dirba, alga neatskaitoma kaip malonė, bet kaip skola. ⁵ Tačiau tam, kuris nedirba, bet tiki tą, kuris išteisina bedievi, jo tikėjimas įskaitomas

kaip teisumas. ⁶ Lygiai kaip ir Dovydas kalba apie palaiminimą žmogaus, kuriam Dievas įskaito teisumą be darbų:

7 „Palaiminti, kurių neteisybės atleistos

ir kurių nuodėmės uždengtos.

8 Palaimintas vyras, kurio nuodėmės Viešpats niekaip nepriskaitys!“

9 Ar tad šitas palaiminimas taikomas apipjaustytajam⁵, ar ir neapipjaustytajam⁶? Nes mes sakome: „Abraomui tikėjimas įskaitytas kaip teisumas“.¹⁰ Tai kokiomis aplinkybėmis jis buvo įskaitytas? Ar kai jis buvo apipjaustytas, ar neapipjaustytas?—Ne kai jis buvo apipjaustytas, bet neapipjaustytas. ¹¹ Ir jis gavo apipjaustymo žymę, antspaudą teisumo, 'įgyto tikėjimu'⁷, kurį jis turėjo, kai dar buvo neapipjaustytas, kad jis būtų tėvas visų, kurie, būdami neapipjaustyti, tiki, kad jiems būtų įskaitytas teisumas, ¹² ir [kad jis būtų] apipjaustytojų⁸ tėvas—tiems, kurie ne tik priklauso apipjaustytiems, bet ir seka pėdomis mūsų tėvo Abraomo tikėjimo, kurį jis turėjo, kai dar buvo neapipjaustytas.

¹³ Nes ne per įstatymą Abraomas arba jo palikuonys gavo pažadą, kad jis būsiąs pasaulio paveldėtojas, bet per tikėjimo teisumą. ¹⁴ Nes jei tie, kurie gyvena įstatymu, yra paveldėtojai, tai tikėjimas yra padarytas negaliojančiu⁹ ir pažadas panaikintas, ¹⁵ kadangi įstatymas atneša rūstybę. Bet kur nėra įstatymo, nėra nė peržengimo. ¹⁶ Dėl tos priežasties [paveldima] tikėjimu, kad būtų iš malonės, kad pažadas būtų garantuotas visiems palikuonims: ne tik tiems, kurie gyvena įstatymu, bet ir tiems, kurie gyvena Abraomo tikėjimu. Jis yra mūsų visų tėvas—¹⁷ kaip parašyta: „Aš padariau tave daugelio tautų tėvu“—akivaizdoje Dievo, kuriuo jis pasitikėjo, kuris mirusiųsios

5 Lit. apipjaustymui

6 Lit. neapipjaustymui

7 Lit. tikėjimo

8 Lit. apipjaustymo

9 Lit. tuščiu

1 Arba: priemonę atsiteisti [už nuodėmių kaltę]

2 T.y. kraujo praliejimu, mirtimi

3 Lit. apipjaustymą

4 Lit. neapipjaustymą

atgaivina ir tai, ko nėra, pašaukia būtin.
 18 Priešingai tam, ko žmogiškai galima viltis¹, jis tikejo su viltimi taip, kad tapo² daugelio tautų tėvu, anot to, kas buvo pasakyta; „Tokie gausūs bus tavo palikuonys“. 19 Ir, nepasipildamas tikėjimu, jis susimąstęs stebėjo savo jau apmirusį kūną—jis buvo apie šimtą metų amžiaus—ir Saros iščių apmirimą.
 20 Tačiau jis neabejojo dėl Dievo pažado netikėjimu, bet buvo pastiprintas tikėjimu, duodamas Dievui garbę 21 ir būdamas tvirtai įsitikinęs, kad ką jis³ yra pažadėjęs, istengia ir įvykdyti. 22 Todėl tai ir „iškaityta jam kaip teismusas“.
 23 Tačiau ne tik dėl jo vieno parašyta: „jam iškaityta“, 24 bet ir dėl mūsų, kurie tiki tuo, kuris prikėlė iš numirusių Jėzų, mūsų Viešpatį, 25 kuris buvo perduotas dėl mūsų nusikaltimų ir prikeltas dėl mūsų ištiesinimo.

3 Pr 15, 6; Gal 3, 6 7–8 Ps 32, 1–2 11 Pr 17, 10
 13 Pr 17, 4–6; 22, 17–18; Gal 3, 29 14 Gal 3, 18
 16 Gal 3, 7 17 Pr 17, 5 18 Pr 15, 5 19 Pr 17, 17
 26 Jez 53, 4–5

Taika su Dievu

5 Taigi, būdami išteisinti tikėjimu, turime⁴ taiką su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, 2 per kurį tikėjimu esame gavę ir priėjęm⁵ prie tos malonės, kurioje stovime, ir giriamės Dievo šlovės viltimi. 3 Ir ne tik tuo, bet mes giriamės ir prispaudimais, žinodami, kad prispaudimas gamina ištvermę, 4 ištvermė—išmėgintą būdą⁶, o išmėgintas būdas—viltį. 5 O viltis neapvilia⁷, nes Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse per mums duotą Šventąją Dvasią.

6 Nes, mums dar tebesant silpnais, Kristus numirė už mus, dar tuo laikui bedieviūs. 7 Nes vargu ar kas mirs už teisų; nors už gerąjį gal kas ir išdrįs numirti. 8 Bet Dievas įrodo savo

meilę mums tuo, kad, mums dar tebesant nusidėjėliams, Kristus numirė už mus.
 9 Tai [kaip] daug labiau, būdami dabar išteisinti jo krauju, būsime išgelbėti per jį nuo rūstybės! 10 Nes jei, būdami priešai, buvome sutaikinti su Dievu jo Sūnaus mirtimi, tai [kaip] daug labiau, būdami sutaikinti, būsime išgelbėti jo gyvenimu! 11 Ir ne tik [kaip sutaikinti], bet ir kaip tie, kurie giriasi Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį dabar gavome sutaikinimą.

Kristus ir Adomas

12 Todėl, kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis prasiskverbė į visus žmones, kadangi jie visi nusidėjo— 13 nes iki įstatymo nuodėmė buvo pasaulyje, bet nuodėmė neįskaitoma, kai nėra įstatymo. 14 O vis dėlto mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozės ir tiems, kurie nebuvo nusidėję peržengimų, panašiu į Adomo, kuris yra Būsimąjo pirmavaizdis.

15 Tačiau ne taip, kaip su nusidėjimu, yra ir su malone. Nes jei daugelis mirė vieno nusidėjimu, tai daug labiau Dievo malonė ir dovana [suteikta] vieno žmogaus, Jėzaus Kristaus, malone, su kaupu teko daugeliui. 16 Ir ne taip, kaip atsitiko per vieną nusidėjusį, yra su dovana, nes teismas iš vieno [nusidėjimo] atvedė į pasmerkimą, bet malonės dovana iš daugelio nusidėjimų—į ištiesinimą. 17 Nes jei per vieno nusidėjimą mirtis užsiviešpatavo per vieną, tai daug labiau tie, kurie gauna malonės ir teismo dovanos perteklių, viešpataus gyvenime per vieną, Jėzų Kristų.

18 Taigi, kaip per vieno⁸ nusidėjimą visiems žmonėms radosi pasmerkimas, taip ir per vieno⁹ teisų veiksmą visiems žmonėms randasi ištiesinimas, vedas į gyvenimą¹⁰. 19 Nes kaip per vieno žmogaus nepaklusnumą daugelis tapo nusidėjėliai, taip ir per vieno paklusnumą daugelis taps teisūs.

20 O įstatymas įsiterpė, kad nusidėjimas padidėtų. Bet kur nuodėmė

1 Lit. Prieš viltį

2 Arba: taptų

3 T.y. Dievas

4 Kt. Mss: turėkime

5 Arba: privedima

6 T.y. savybę, kuria kas nors ištveria mėginimą

7 Lit. nesugėdina

8 Arba: vieną

9 Arba: vieną

10 Lit. gyvenimo ištiesinimas

padidėjo, malonė tapo dar apstingesnė,
 21 kad, kaip nuodėmė viešpatavo mirtimi, taip ir malonė viešpatautų teisumu, vedančiu į amžiną gyvenimą per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį.

12 Pr 3, 6

Mirę nuodėmei, bet gyvi Dievui

6 Tai ką sakysime? Ar mums pasilikti nuodėmėje, kad malonė padidėtų?

2 Nieku būdu! Tokie, kurie mirėme nuodėmei, kaip dar begyvensime joje?

3 Arba ar nežinote, kad mes visi, kurie buvome pakrikštyti¹ į Kristų Jėzų, buvome pakrikštyti į jo mirtį? 4 Taigi mes buvome palaidoti su juo krikštu į mirtį², kad, kaip Kristus buvo prikeltas iš numirusių Tėvo šlovinga galia, taip ir mes gyventume naują gyvenimą³.

5 Nes jei mes esame⁴ suaugę su jo mirties panašybe⁵, tai tikrai būsime ir su jo prisikėlimo panašybe⁶, 6 tai žinodami, kad mūsų senasis aš⁷ buvo su juo nukryžiuotas, kad nuodėmės [valdomas] kūnas būtų padarytas neveiksmingas, idant mes nebevergaute nuodėmei.

7 Nes kas yra miręs, yra pripažintas laisvas nuo nuodėmės.

8 Bet jei numirėme su Kristumi, tikime, kad ir gyvensime su juo, 9 žinodami, kad Kristus, prikeltas iš numirusių, nebemiršta, mirtis jam nebeviešpatauja.

10 Nes kad jis numirė, tai numirė nuodėmei kartą visam laikui; o kad jis gyvena, tai gyvena Dievui. 11 Taip ir jūs laikykite save mirusiais nuodėmei, bet gyvais Dievui Kristuje Jėzuje.

12 Taigi nuodėmė teneviešpatauja jūsų mirtingame kūne, taip kad turėtumėte klausyti jo geidulių. 13 Ir nepaduokite nuodėmei naudoti jūsų

narius kaip neteisumo įrankius⁸, bet paduokite save Dievui kaip atgijusius iš numirusių ir savo narius kaip teisumo įrankius. 14 Nes nuodėmė jums neviešpataus, kadangi nesate įstatymo, bet malonės valdžioje.

4 Kol 2, 12

Teisumo vergai

15 Tai ką? Ar mums nusidėti, kadangi nebesame įstatymo, bet malonės valdžioje? Nieku būdu! 16 Ar nežinote, kad, kam pasiduodate vergais jo klausyti, esate vergai to, kurio klausote: arba nuodėmės, vedančios į mirtį, arba paklusnumo, vedančio į teisumą?

17 Bet, dėkui Dievui, jūs buvote nuodėmės vergai, tačiau iš širdies paklusote tam mokslo pavyzdžiui, kuriam buvote paduoti. 18 Išlaisvinti iš nuodėmės, jūs buvote pavergti teisumui.

19 (Žmogiškai kalbu⁹ dėl jūsų žmogiškos prigimties¹⁰ silpnumo.) Nes kaip buvote padavę savo narius vergauti¹¹ netyrybei ir įstatymo neklausymui, vedančiam į jo laužymą, taip dabar paduokite savo narius vergauti¹² teisumui, vedančiam į pašventinimą¹³.

20 Nes kai buvote nuodėmės vergai, buvote nepriklausomi nuo teisumo. 21 Kokį gi vaisių tada turėjote?—Dalykus, kurių dabar gėdijatės, nes tų dalykų baigtis¹⁴—mirtis. 22 Bet dabar, išlaisvinti iš nuodėmės ir padaryti vergais Dievui, jūs turite savo vaisių, vedančių į pašventinimą, ir kaip baigtį—amžiną gyvenimą. 23 Nes nuodėmės [mokama]

1 Lit. panardinti

2 Arba: mirties krikštu

3 Lit. vaikščiotumėte gyvenimo naujume

4 Lit. esame pasidarę

5 T.y. su jo mirties realybe, kiek ji yra patiriama ir veiksminga čia ir dabar

6 T.y. su jo prisikėlimo galia, patiriama dabar ir visiškai realizuota prikėlimu iš numirusių

7 Lit. žmogus (t.y. nuodėmės ir mirties valdomas žmogus, priklausęs Adomo epochai)

8 Arba: ginklus

9 T.y. pasinaudojo iš kasdieninės žmonių kalbos paimta ir nevisai tinkama valdovo-vergo santykio analogija

10 Lit. kūno

11 Lit. vergais

12 Lit. vergais

13 T.y. vyksmą, kuriuo nuteisintasis tampa šventu

14 T.y. baigiamasis rezultatas.

alga—mirtis, bet Dievo malonės dovana—amžinas gyvenimas Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Santuokos analogija

7 Arba ar nežinote, broliai,—nes kalbu žinantiesiems įstatymą,—kad įstatymas galioja žmogui iki tol, kol jis gyvena?

2 Pavyzdžiui, ištėkėjusi moteris yra įstatymu surišta su savo vyru, kol jis gyvas; bet jei vyras miršta, ji yra atleista nuo santuokos¹ įstatymo. **3** Taigi, [tik] vyrui gyvam esant, ji vadinsis svetimautoja, jei atsiduos kitam vyrui. Bet jei vyras miršta, ji yra laisva nuo įstatymo, ir ji nėra svetimautoja, jei atsiduoda kitam vyrui.

4 Taigi, mano broliai, ir jūs buvote numarinti įstatymui per Kristaus kūną, kad atsiduotumėte kitam, tam, kuris buvo prikeltas iš numirusių, kad neštume vaisių Dievui. **5** Nes, kol gyvenome kūniškai², nuodėmingos aistros, įstatymo³ pažadintos, taip veikė mūsų nariuose, kad mes nešėme vaisių mirčiai. **6** Bet dabar esame atleisti nuo įstatymo, mirę tam⁴, kurio⁵ buvome varžomi⁶, taip kad mes vergaujame nauju, Dvasios įgalintu, o ne senu rašytinio kodekso laikymosi būdu⁷.

Įstatymas ir nuodėmė

7 Tai ką sakysime? Ar kad įstatymas yra nuodėmė? Nieku būdu! O vis dėlto aš nebūčiau pažinęs nuodėmės, jei ne per įstatymą; nes ir pageidimo nebūčiau žinojęs, jei įstatymas nebūtų pasakęs: „Negeisk!“ **8** Bet nuodėmė, pasinaudojusi proga, įsakymu⁸ sukėlė manyje visokią pageidimą, nes be įstatymo nuodėmė negyva. **9** Aš kartą buvau gyvas be įstatymo. Bet, įsakymui atėjus, nuodėmė atgijo, **10** ir aš numiriau. Ir tas pats įsakymas, žadaš nuvesti į gyvenimą,

man pasirodė vedas į mirtį. **11** Nes nuodėmė, pasinaudojusi proga, įsakymu⁹ prigavo mane ir juo užmušė mane. **12** Taigi įstatymas šventas, ir įsakymas—šventas, ir teisingas, ir geras.

13 Tai ar kas gera virto man mirtimi? Nieku būdu! Bet [tai buvo] nuodėmė, kuri, kad pasirodytų kaip nuodėmė, per tai, kas gera, atnešė man mirtį, kad nuodėmė per įsakymą pasidarytų be saiko nuodėminga.

7 Iš 20, 17; Dt 5, 21 11 Pr 3, 13

Vidinis sankirtis

14 Nes žinome, kad įstatymas yra dvasinis, bet aš esu kūniškas, parduotas kaip vergas į nuodėmės valdžią. **15** Nes nesuprantu, ką darau; nes nedarau to, ko noriu, bet darau tai, ko nekenčiu. **16** Bet jei darau tai, ko nenoriu, pritariu įstatymui, kad jis geras. **17** Bet dabar jau nebe aš tai darau, bet manyje gyvenanti nuodėmė. **18** Nes žinau, kad negyvena manyje, tai yra mano kūniškajame aš¹⁰, gera; nes norėti gera yra man po ranka, bet padaryti gera—ne; **19** nes nedarau gera, ko noriu, bet bloga, ko nenoriu,—tai darau. **20** Bet jei aš darau tai, ko nenoriu, tai nebe aš tai vykdu, bet manyje gyvenanti nuodėmė.

21 Taigi randu [tokį] įstatymą¹¹, jog, man norint daryti gera, man bloga yra po ranka. **22** Nes kaip vidinis žmogus aš džiaugiuos Dievo įstatymu, **23** bet išūriu savo nariuose kitą¹² įstatymą¹³, kariaujantį prieš mano proto įstatymą¹⁴ ir darantį mane belaisviu nuodėmės įstatymo¹⁵, veikiančio mano nariuose. **24** Vargingas aš žmogus! Kas mane išgelbės iš šito mirtingo kūno?

9 Žr. 8 skn.

10 Lit. kūne (t.y. nuodėmingoje prigimtyje)

11 T.y. elgesio principą ar normą, turinčią pavergiamą galią, kitaip dar vadinama „nuodėmės įstatymu“

12 Arba: kitoki

13 Žr. 21 skn.

14 T.y. dorinę samonę, kiek ji konkrečiai apsprendžia valią ir elgesį

15 T.y. principo, kurio nuodėmė vykdo savo galią ir kontrolę mummyse

1 Lit. vyro

2 Lit. buvome kūne (t.y. nuodėmingos prigimties kontroliuojami)

3 Lit. įstatymu

4 T.y. įstatymui

5 Lit. kuriuo

6 Arba: kalinami

7 Lit. Dvasios naujume ir ne raidės senume

8 Arba: pasinaudojusi įsakymo suteikta proga

25 Bet dėkui Dievui! [Jis išgelbės]¹ per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį!

26 Taigi aš pats protu vergauju Dievo įstatymui, o kūniškuoju aš²—nuodėmės įstatymui.

16 Gal 5, 17

Dvasios įgalintas gyvenimas

8 Taigi dabar nebėra jokio pasmerkimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuje.

2 Nes gyvybę teikiančios Dvasios įstatymas³ Kristuje Jėzuje išlaisvino tave⁴ iš nuodėmės ir mirties įstatymo⁵.

3 Nes ko įstatymas negalėjo padaryti, kadangi jis buvo silpnas dėl nuodėmingos prigimties⁶, [tai] Dievas [ivykdė]: atsiuntęs savo paties Sūnų nuodėmingos prigimties⁷ panašume ir nuodėmei įveikti⁸, jis pasmerkė nuodėmę nuodėmingoje prigimtyje⁹, kad teisingas įstatymo reikalavimas būtų įvykdytas mumyse, kurie elgiamės ne kūniškai, bet kaip veda Dvasia.

5 Nes tie, kurie yra kūniški¹⁰, siekia to, ko geidžia nuodėminga prigimtis, bet tie, kuriems vadovauja Dvasia,—to, ko geidžia Dvasia.

6 Nuodėmingos prigimties siekimas—mirtis, bet Dvasios siekimas—gyvenimas ir ramybė. 7 Dėl to, kad nuodėmingos prigimties siekimas yra priešiškas¹¹ Dievui, nes jis nepaklūsta Dievo įstatymui ir negali [paklusti]. 8 O tie, kurie yra kūniški, negali patikti Dievui.

9 Tačiau jūs nesate kūniški, bet Dvasios vadovaujami, jei iš tikrųjų Dievo Dvasia gyvena jumoje. O kas neturi Kristaus Dvasios, tas jam nepriklauso. 10 Bet jei Kristus yra

jumoje, tai, nors kūnas negyvas dėl nuodėmės, Dvasia yra gyvenimas dėl teismo¹². 11 Bet jei Dvasia to, kuris prikėlė Jėzų iš numirusių, gyvena jumoje, tai tas, kuris prikėlė Kristų iš numirusių, padarys gyvus ir jūsų mirtingus kūnus savo jumoje gyvenančia Dvasia.

11 I Kor 3, 16

Įsūnystės Dvasia

12 Taigi, broliai, esame įpareigoti¹³—ne nuodėmingai prigimčiai, kad turėtume kūniškai gyventi. 13 Nes jei kūniškai gyvenate, turėsite mirti; bet jei Dvasia marinate kūno darbus—gyvensite. 14 Nes visi, kurie Dievo Dvasios vedami, yra Dievo sūnūs. 15 Nes negavote vergystės Dvasios¹⁴, kad vėl turėtumėte bijoti, bet gavote išūnystės Dvasią, kuria šaukiame: „Aba¹⁵, Tėve!“ 16 Pati Dvasia liudija mūsų dvasiai, kad esame Dievo vaikai. 17 Bet jei vaikai, tai ir paveldėtojai, o Kristaus bendrapaveldėtojai, jei tik kenčiame su juo, kad būtume ir pagarbinti su juo.

15–17 Gal 4, 5–7 15 Mk 14, 36; Gal 4, 6

Būsimoji garbė

18 Nes esu tikras, kad dabartinio laiko kentėjimų negalima lyginti su šlove, kuri bus mums apreikšta. 19 Nes kūrinija su ilgestingu lūkesčiu¹⁶ laukia Dievo sūnų apreikimo. 20 Nes kūrinija buvo pajungta beprasmei būčiai¹⁷—ne savo valia, bet to¹⁸, kuris [ja] pajungė — su viltimi, 21 kad pati

1 Arba: Dievui

2 Lit. kūnu (t.y. nuodėminga prigimtimi)

3 T.y. veikimo principas, viešpataujantis lyg koks įstatymas širdyje

4 Kt. Mss: mane

5 Žr. 7,23.25 ir 7,10–11.13.

6 Lit. kūno (t.y. nuodėmės dominuojamo žmogaus, priklausančio Adomo epochai)

7 Lit. kūno (t.y. nuodėmės dominuojamo žmogaus, priklausančio Adomo epochai)

8 Arba: kaip auką už nuodėmę

9 Lit. kūne

10 T.y. nuodėmingos prigimties kontroliuojami

11 Lit. priešiskumas

12 T.y. Dvasia yra jūsų naujojo gyvenimo teikėjas ir būsimojo prisikėlimo laidas dėl teismo, jums įskaityto per tikėjimą Kristumi

13 Lit. skolininkai

14 T.y. Dievo Dvasios kaip tokios, kuri sugrąžintų į vergystę

15 Aramėjų žodis „abba“ reiškia tėva.

16 Lit. ilgestingas kūrinijos lūkestis

17 Lit. tuštybei (t.y. tokiai būčiai, kuri nepasiekia tikslo, kuriam ji buvo sukurta)

18 Lit. per tą

kūrinija bus išlaisvinta iš vergystės gedimui į Dievo vaikų šlovingo būvio laisvę. ²² Nes žinome, kad visa kūrinija ligšiol drauge dūsauja ir kenčia gimdymo skausmus. ²³ Ir ne tik ji, bet ir mes, kurie turime Dvasios pirmones,—ir mes patys savyje dūsaujame, su ilgesiu laukdami išūnystės, mūsų kūno atpirkimo. ²⁴ Nes tai vilčiai buvom išgelbėti. Bet regima viltis¹ nėra viltis, nes kas viliasi to, ką jis regi? ²⁵ Bet jei viliamės to, ko neregime, tai to ištvermingai laukiame.

²⁶ O tokiu pat būdu ir Dvasia ateina į pagalbą mūsų silpnybei.² Nes nežinome, ko melsti, kaip turėtume, bet pati Dvasia užtaria bežodžiais dūsavimais. ²⁷ O tas, kuris ištiria širdis, žino, 'ko trokšta Dvasia',³ kad ji užtaria šventuosius pagal Dievo valią. ²⁸ Be to, žinome, kad 'Dievą mylintiems visi dalykai veikia išvien gerui—tiems'⁴, kurie yra pašaukti, kaip jo iš anksto nutarta. ²⁹ Nes kuriuos jis iš anksto pažino, tuos ir iš anksto paskyrė, kad jie būtų tokio pat pavidalo, kaip jo Sūnaus atvaizdas⁵, kad jis būtų pirmagimis tarp daugelio brolių. ³⁰ O kuriuos jis iš anksto paskyrė, tuos ir pašaukė. Ir kuriuos pašaukė, tuos ir išteisino. O kuriuos išteisino, tuos ir pagarbino.

20 Pr 3, 17–19 23 2 Kor 5, 2–4

Dievo meilė Kristuje Jėzuje

³¹ Tai ką apie tai sakysime? Jei Dievas už mus, kas prieš mus? ³² Jis, kuris nepagalėjo savo paties Sūnaus, bet jį atidavė už mus visus,—kaip jis ir visko mums nepadovanotų su juo? ³³ Kas apkaltins Dievo išrinktuosius? Dievas yra tas, kuris išteisina. ³⁴ Kas yra tas,

kuris pasmerks? Kristus Jėzus yra tas, kuris numirė—dar daugiau, kuris buvo prikeltas, kuris taip pat yra Dievo dešinėje, kuris ir užtaria mus. ³⁵ Kas mus atskirs nuo Kristaus meilės⁶? Prispaudimas ar sielvartas, ar persekiojimas, ar badas, ar nuogumas, ar pavojus, ar kalavijas? ³⁶ Kaip parašyta:

„Dėl tavęs esame žudomi visą dieną,

laikomi pjautinomis avimis“.

³⁷ O vis dėlto visuose tuose dalykuose mes esame daugiau negu nugalėtojai per tą, kuris mus mylėjo. ³⁸ Nes esu įsitikinęs, kad nei mirtis nei gyvenimas, nei angelai nei valdovai⁷, nei dabartiniai nei būsimieji dalykai, nei galybės, ³⁹ nei aukštybė nei gilybė, nei kuris nors kitas kūrinys negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

36 Ps 44, 22

Izraelio netikėjimas

⁹ Kalbu tiesą Kristuje—nemeluojų; ¹mano sąžinė tai patvirtina Šventąja Dvasia,—² kad turiu didelį nuliūdimą ir kad mano širdis turi neperstojantį skausmą. ³ Nes galėčiau melsti⁸, kad aš pats būčiau prakeiktas [ir atskirtas] nuo Kristaus labui savo brolių, savo bendrataučių kūno požiūriu. ⁴ Jie yra izraeliai; jiems priklauso išūnystė ir šlovė⁹, ir sandoros, ir įstatymo leidyba, ir Dievo garbinimas, ir pažadai. ⁵ Jiems priklauso ir protėviai, ir iš jų kūno atžvilgiu yra kilęs Mesijas¹⁰, 'viskam viešpataujantis Dievas'¹¹, pagirtas per amžius. Amen.

4 Is 9, 4

Izraelio išrinkimas—Dievo suverenios malonės veiksmai

1 T.y. gėris, kurio kas viliasi

2 T.y. kaip kūrinija dūsauja ir kaip mes patys dūsaujame (žr. 23 skn.), taip dūsauja ir mums į pagalbą ateinanti Dvasia.

3 Lit. kas yra Dvasios troškimas

4 Kt. Mss: su Dievą mylinčiais visuose dalykuose Dievas veikia išvien gerui—su tais; arba: su Dievą mylinčiais jis (t.y. Dievas; arba: ji, t.y. Dvasia) veikia išvien gerui—su tais

5 T.y. pavidalas, kuriuo prisikėlęs Kristus pasirodė nuskaistintu kūnu

6 T.y. nuo Kristaus meilės mums

7 Turbūt tam tikra antgaminių, geravalių ar piktavalių dvasių kategorija

8 Arba: norėti

9 T.y. regimas neregimojo Dievo apsireiškimas jo tautoje

10 Arba: Kristus

11 Arba: Viskam viešpataujantis Dievas tebūnie

6 Bet nėra taip, lyg kad Dievo žodis¹ būtų niekais nuėjęs. Nes ne visi, kurie yra kilę iš Izraelio, yra „Izraelis“.

7 Ir ne todėl, kad jie yra Abraomo palikuonys, visi jau yra jo vaikai. Priešingai,

„per Izaoką bus tau pašaukti palikuonys“.

8 Tai yra, ne kūno vaikai yra Dievo vaikai, bet pažado vaikai skaitomi „palikuonimis“. 9 Nes pažadas² yra šitas žodis: „Apie šitą laiką aš ateisiu, ir Sara turės sūnų“.

10 Ir ne tik tai [gali eiti pavyzdžiui], bet ir Rebeka, kuri nuo vieno, mūsų sentėvio Izaoko, buvo tapusi nėščia.

11 Nes jiems³ dar neužgimus nė ką nors gera ar bloga padarius, —kad patvertų Dievo nutarimas, vadovaujasis išrinkimu, 12 pagrįstas ne darbais, bet pašaukėju, —jai buvo pasakyta: „Vyresnysis tarnaus jaunesniajam“, 13 kaip parašyta:

„Jokūbą mylėjau,
o Esavo nekenčiau“.

14 Tai ką sakysime? Ar kad Dievas neteisingas⁴? Nieku būdu!

15 Nes jis sako Mozei:

„Pasigailėsiu to, kurio
pasigailiu,
ir būsiu gailestingas tam,
kuriam esu gailestingas“.

16 Taigi tai⁵ priklauso ne nuo to, kuris nori, nei nuo to, kuris bėga, bet nuo Dievo, kuris pasigaili. 17 Nes Raštas sako Faraonui: „Kaip tik tam iškėliau tave, kad tavjė parodyčiau savo galybę ir kad mano vardas būtų skelbiamas visoje žemėje“. 18 Taigi jis pasigaili to, kurio nori, ir užkietina tą, kurio nenori.

7 Pr 21, 12 9 Pr 18, 10 12 Pr 25, 23 13 Mal 1, 2–3 15 Is 33, 19 17 Is 9, 16

Dievo rūstybė ir gailestingumas

19 Tad man sakysi: „Kam jis dar prikiša? Nes kas yra atsispyręs jo valiai?“ 20 Bet kas gi tu, o žmogau, esi,

kad drįsti prieštarauti Dievui? „Ar žiedinys sakys tam, kuris jį nužiedė: „Kam mane tokį padarei?““ 21 Arba ar puodžius neturi teisės iš tos pačios molio minklės padaryti vieną indą ypatingam⁶, o kitą —paprastam vartojimui⁷? 22 O [kas], jei Dievas, norėdamas parodyti rūstybę ir apreikšti savo galybę, su dideliu kantrumu pakentė pražūčiai nužiestus rūstybės indus, 23 ir [be to, tai padarė], kad apreikštų savo garbės turtus gailestingumo indams, kuriuos jis iš anksto priruošė garbei, —24 kuriuos jis ir pašaukė —mus, ne tik iš žydų, bet ir iš pagonių? 25 Kaip jis ir Hošejoje sako:

„Pavadinsiu „ne-savo-tautą“ savo tauta

ir „nemylimąją“ —mylimąją.

26 Ir toje vietoje, kur jiems buvo pasakyta: „Jūs ne mano tauta“,

ten jie bus vadinami gyvojo Dievo sūnumis“.

27 O Jezajas sušunka apie Izraelį:

„Jei izraelių skaičius būtų
kaip jūros smiltys,
tik liekana bus išgelbėta!

28 Nes, ištesėdamas ir greit įvykdydamas savo žodį,
Viešpats tai padarys žemėje“.

29 Ir kaip Jezajas iš anksto yra pasakęs:

„Jei kariuomenių Viešpats
nebūtų mums palikęs
palikuonių,
mes būtume tapę kaip
Sodoma
ir būtume prilygę Gomorai“.

20 Jez 29, 16; 45, 9 25 Hoz 2, 23 26 Hoš 1, 10 27–28 Jez 10, 22–23 29 Jez 1, 9

Izraelis nesuprato Dievo teismo

30 Tai ką sakysime? Tai, kad pagonys, kurie nesivijo teismo, nutvėrė teisumą —teisumą, įgyjamą tikėjimu.

31 Bet Izraelis, vydamasis „teisumą nusakanti“⁸ įstatymą⁹, įstatymo nepasiekė. 32 Kodėl? Todėl, kad jis

1 T.y. Dievo pažadas Izraeliui

2 Lit. pažadėjimo [žodis]

3 T.y. jos dvyniams

4 Lit. nėra teisybės pas Dievą

5 T.y. tas dalykas, kad Dievas parodo gailestį tam, kuriam jis nori parodyti

6 Lit. garbei

7 Lit. negarbei

8 Arba: žadanti

9 Lit. teismo įstatymą

[vijosi jį¹] ne tikėjimu, bet tarytum [pasiekiamą] darbais. Jie suklupo ant „suklupimo akmens“, ³³ kaip parašyta:

„Stai aš dedu Šijonoje
suklupimo akmenį ir
parpuolimo uolą,
ir kas „jį tiki“², nebus
sugėdintas“.

33 Jez 28, 16

10 Broliai, ko mano širdis trokšta ir ko meldžiuos Dievui už juos yra tai, kad jie būtų išgelbėti. ² Nes jiems liudiju, kad jie turi uolumą Dievui, bet ne pagrįstą tikrą žinojimą. ³ Nes, nesuprasdami Dievo teismo ir siekdami įstatyti savąjį [teisumą], jie nepasidavė Dievo teisumui. ⁴ Nes Kristus yra įstatymo galas, kad igytų teisumą kiekvienas, kuris tiki.

Išganymas visiems

⁵ Nes Mozė rašo apie teisumą, įgyjamą įstatymu: „Žmogus, kuris tai daro, tuo gyvens“. ⁶ Bet teisumas, įgyjamas tikėjimu, šitaip sako: „Nesakyk savo širdyje: „Kas užžengs į dangų?“—tai yra Kristaus nuvesti žemyn. ⁷ „Arba: „Kas nužengs į bedugnę?“—tai yra Kristaus atvesti aukštyn iš numirusių. ⁸ Bet ką jis sako?“—

„Arti tavęs yra žodis,
tavo burnoje ir tavo širdyje“—

tai yra tikėjimo žodis, kurį skelbiame.

⁹ Nes jei išpažinsi savo burna Jėzų esant Viešpatį ir tikėsi savo širdimi, kad Dievas jį prikėlė iš numirusių, būsi išgelbėtas. ¹⁰ Nes širdimi tikima, ir taip įgyjamas teisumas; o burna išpažįstama, ir taip įgyjamas išgelbėjimas. ¹¹ Nes Raštas sako: „Nė vienas, kuris jį tiki, nebus sugėdintas“. ¹² Mat nėra skirtumo tarp žydo ir graiko, nes tas pats yra visų Viešpats, pertekęs turtų visiems, kurie šaukiasi jo. ¹³ Nes „kiekvienas, kuris šauksis Viešpaties vardo, bus išgelbėtas“.

5 Lev 18, 5 6–8 Dt 30, 12–14 11 Jez 28, 16 13 Joel 3,5

1 T.y. teisumą nusakantį ar žadantį įstatymą

2 Arba: juo pasitiki

Izraelis negali pasiteisinti

¹⁴ Bet kaip jie šauktųsi to, kurio neįtikėjo? Ir kaip jie įtikės tą, apie kurį negirdėjo? Ir kaip jie išgirstų be skelbėjo? ¹⁵ Ir kaip jie skelbtų, jei nebūtų pasiųsti? Kaip parašyta: „Kokios puikios³ kojos tų, kurie skelbia gerą naujieną!“ ¹⁶ Tačiau ne visi pakluso evangelijai, nes Jezajas sako: „Viešpatie, kas įtikėjo mūsų skelbiama žinia?“ ¹⁷ Taigi tikėjimas ateina iš klausymo, o klausymas—per Kristaus žodį.

¹⁸ Bet aš klausiu: ar jie neišgirdo? Priešingai!

„Po visą žemę paplito jų balsas,

iki gyvenamojo pasaulio pakraščių jų
žodžiai“.

¹⁹ Bet aš klausiu: ar Izraelis nesuprato? Mozė pirmas sako:

„Aš jus padarysiu pavydulingus tui,
kas yra netauta,

neišmančia tauta jų užrūstinsiu“.

²⁰ O Jezajas drąsiai sako:

„Daviausi randamas tų, kurie manęs
neieškojo,
pasirodžiau tiems, kurie apie mane
neklause“.

²¹ Bet apie Izraelį jis sako: „Per ištisą dieną laikiau ištises savo rankas į tautą, neklusančią ir prieštaraujančią“.

15 Jez 52, 7 16 Jez 53, 1 18 Ps 19, 4 19 Dt 32, 21
20 Jez 65, 1 21 Jez 65, 2

Izraelio liekana

11 Tad klausiu: ar Dievas atstūmė savo tautą? Nieku būdu! Nes ir aš esu izraelis, iš Abraomo palikuonių, Benjaminio genties. ² Dievas neatstūmė savo tautos, kurią jis iš anksto pažino. Arba ar nežinote, ką Raštas sako [skyrui apie Eliją⁴]? Kaip jis kreipiasi į Dievą prieš Izraelį: ³ „Viešpatie, tavo pranašus jie užmušė, tavo aukurus nugriovė; aš vienas išlikau, ir jie tykoja mano gyvybės“. ⁴ Bet ką jam sako Dievo atsakas?—„Pasilaikiau septynis tūkstančius vyrų, kurie nepalenkė kelių Baalui“. ⁵ Taigi taip ir dabartiniu metu yra atsiradusi liekana, išrinkta malone.

3 Arba: savalaikės (t.y. atskubančios reikiamu laiku)

4 Lit. Elijuje

6 Bet jei malone, tai nebe darbų pagrindu; kitaip malonė jau nebebūtų malonė.

7 Tai ką? Ko Izraelis stengiasi pasiekti, to jis nepasiekė, tik išrinktieji pasiekė. O likusieji užkietėjo, ⁸ kaip parašyta:

„Dievas jiems davė kvaitulio dvasią,
akis, kad neregėtų,
ir ausis, kad negirdėtų,
iki pat šios dienos“.

9 Ir Dovydas sako:

„Jų stalas tepavirsta jiems
pinklėmis ir žabangais,
spastais¹ ir atmokėsčiu.

10 Tebūnie apspangusios jų akys,
kad neregėtų,
ir laikyk jų nugarą nuolat
sulenkta“.

1 Flp 3, 5 31 Kar 19, 10, 14 41 Kar 19, 18 8 Dt 29, 4; Jez 29, 10 9-10 Ps 69, 22-23

Pagonių išganymas

11 Tad aš klausiui: ar jie suklupo, kad parpultų? Nieku būdu! Bet per jų nusidėjimą išgelbėjimas ateina pagonims, kad juos² padarytų pavydulingus. 12 Bet jei jų nusidėjimas yra pasaulio turtas ir jų pralaimėjimas pagonių turtas, tai kaip daug daugiau bus jų visų atsivertimas³!

13 O jums, pagonims, sakau: taigi, kiek aš esu tautų apaštalas, giriu savo tarnystę, ¹⁴ tikėdamasis padaryti savo giminaičius⁴ pavydulingus ir kai kuriuos jų [tuo] išgelbėti. 15 Nes jei jų atmetimas reiškia pasaulio sutaikinimą, ką reikš jų priėmimas, jei ne gyvenimą iš numirusių?! 16 O jei pirmosios atnašos kepalas šventas, tai ir visa tešla. Ir jei šaknis šventa, tai ir šakos.

17 Bet jei kai kurios šakos buvo išlaužtos, o tu, būdamas laukinis alyvmedis, buvai įskiepytas į jų tarpą ir pasidarei alyvmedžio sultingos šaknies dalininkas, ¹⁸ tai nesididžiuok prieš šakas! O jei didžiuojies, [žinok, kad] ne tu išlaikai šaknį, bet šaknis [išlaiko]

tave! 19 Taigi sakysi: „Šakos buvo išlaužtos, kad aš būčiau įskiepytas“.

20 Gera! Jos netikėjimu buvo išlaužtos, bet tu [vien] tikėjimu stovi. Negalvok išdidžiai, verčiau bijokis! 21 Nes jei Dievas nepagailejo prigimtinių šakų, jis nė tavęs nepagaileš. 22 Taigi pamatyk Dievo maloningumą ir griežtumą; tiems, kurie nupuolė, tenka griežtumas, o tau—Dievo maloningumas, jei pasiliksi tame maloningume; kitaip ir tu būsi iškirstas! 23 Bet ir anie, jei nepasiliksi netikėjime, bus įskiepyti, nes Dievas turi galią vėl juos įskiepyti. 24 Nes jei tu buvai iškirstas iš tau prigimto laukinio alyvmedžio ir įskiepytas į tau neprigimtą kultivuotą alyvmedį, tai kaip daug labiau šitos prigimtinės [šakos] bus įskiepytos į savąjį alyvmedį!

Izraelio atstatymas

25 Nes, kad nesimanytumėte esą išmintingi, nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte tos paslapties, jog dalinis užkietėjimas įvyko Izraeliui, iki kol įeis pilnas pagonių skaičius, ²⁶ ir taip visas Izraelis bus išgelbėtas, kaip parašyta:

„Iš Šijonos ateis Gelbėtojas.
Jis nukreips bedievybę nuo
Jokūbo.

27 Ir ta bus mano sandora,
kai nuimsiu jų nuodėmes“.

28 Evangelijos atžvilgiu jie yra Dievo priešai dėl jūsų, bet išrinkimo atžvilgiu—mylėtiniai dėl protėvių, ²⁹ nes neatšaukiamos Dievo malonės dovanos ir pašaukimas. 30 Nes kaip jūs kadaise buvote nepaklusnūs Dievui, bet dabar gavote pasigailėjimą dėl jų nepaklusnumo, ³¹ taip ir šitie dabar nepakluso dėl jums suteikto pasigailėjimo, kad ir jie dabar gautų pasigailėjimą. 32 Nes Dievas visus drauge įkalino nepaklusnume, kad visų pasigailėtų.

26 Jez 59, 20 27 Jer 31, 33-34

Doksologija

33 O Dievo turtų, išminties ir pažinimo gelmė! Kokie neištiriami jo teismai ir nesusekami jo keliai!

34 Nes „kas pažino Viešpaties
mintį?

Arba kas buvo jo patarėjas?

1 Lit. spastų prievilo lazda

2 T.y. izraelius

3 Lit. pilnis

4 Lit. kūna

35 Arba kas jam pirma davė,
kad jam būtų atmokėta?“

36 Nes iš jo, per jį ir jam yra visa. Jam
tebūnie garbė per amžius. Amen.

33 Jez 55, 8 34 Jez 40, 13 35 Job 41, 11 36 1 Kor 8,
6

Dvasinis Dievo garbinimas

12 Taigi aš raginu jus, broliai, Dievo
gailestingumu atnašauti savo
kūnus kaip gyvą, šventą, Dievui
patinkamą auką. Tai yra jūsų dvasinis¹
Dievo garbinimas. ² Ir nesitaikykite
prie šito pasaulio², bet pasikeiskite proto
atnaujinimu, kad ištirtumėte, kas yra
Dievo valia—kas gera, Dievui patinkama
ir tobula.

Dvasinių dovanų vartojimas

³ Nes man suteiktos malonės dėka
sakau kiekvienam, esančiam tarp jūsų,
nesusidaryti geresnės nuomonės apie
save negu privalu susidaryti, bet turėti
blaivia³ nuomonę, destis kokį tikėjimo
saiką Dievas yra kiekvienam priskyres.
⁴ Nes kaip viename kūne turime daug
narių ir tie visi nariai neatlieka to paties
uždavinio, ⁵ taip mes, daugelis, esame
vienas kūnas Kristuje, bet pavieniui—
vieni kitiems priklausa nariai. ⁶ Mes
turime dovanų, kurios skiriasi pagal
mums suteiktą malonę. Jei pranašystę,
[naudokime ją] tikėjimą atitinkančiu
būdu⁴; ⁷ jei tarnystę—tarnavime; jei kas
moko, [tegul naudoja savo dovaną]
mokyje; ⁸ jei kas ragina—raginime; kas
dalijsi [tuo, ką turi, tegul tai daro] iš
širdies⁵; kas vadovauja—uoliai; kas daro
gailestingumo darbus—džiugiai.

4-5 1 Kor 12, 12 6-8 1 Kor 12, 4-11

Meilė—tarpasmeninių santykių norma

⁹ Meilė tebūnie neveidmainiška.
Bodėkitės to, kas pikta; tvirtai

1 Arba: protingas

2 Lit. amžiaus

3 Arba: sveika

4 Lit. proporcingai tikėjimui (t.y. taip, jog
pranašystė atitinka mums individualiai
priskirtą tikėjimo saiką ir neišeina iš jo ribų)

5 Lit. su paprastumu (t.y. nesivadovaudamas
kitais motyvais, kaip tik noru patenkinti
artimo reikalą)

laikykites to, kas gera. ¹⁰ Nuoširdžiai
mylėkite vienas kitą broliška meile.
Pagerbimu pranokite vienas kitą⁶.

¹¹ Uolumu nebūkite tingūs, būkite
užsidegę Dvasia, tarnaukite Viešpačiui.

¹² Džiaukites viltimi, būkite ištvermingi
prispaudime, pastoviai atsидėję maldai.

¹³ Duokite savo dalį šventųjų reikalams.
Stenkitės parodyti svetingumą.

¹⁴ Laiminkite tuos, kurie jus
persekioja; laiminkite ir nekeikite.

¹⁵ Džiaukites su tais, kurie džiaugiasi;
verkite su tais, kurie verkia.

¹⁶ Gyvenkite santarvėje vienas su kitu.
Nepuoselėkite išdidžių minčių, bet
draugaukite su žemaisiais. Nesidėkite

esą išmintingi. ¹⁷ Niekam neatmokėkite
blogu už blogą. Rūpinkites tuo, kas gera

visų žmonių akivaizdoje. ¹⁸ Jei galima,
kiek tai priklausio nuo jūsų, gyvenkite
taikoje su visais žmonėmis.

¹⁹ Nekeršykite patys, mylimieji, bet
palikite vietas [Dievo] rūstybei, nes
parašyta: „Mano yra kerštas, aš

atmokėsiu, sako Viešpats“. ²⁰ Verčiau,
„jei tavo priešas alksta,

pavalgydink jį;
jei jis trokšta, pagirdyk jį,

nes, tai darydamas, sukrausi
žarijas ant jo galvos“.

²¹ Nesiduok blogo nugalimas, bet
nugalėk blogą geru.

14 Mt 5, 44; Lk 6, 28 16 Pat 3, 7 19 Dt 32, 35
20 Pat 25, 21-22

Paklusnumas valdžiai

13 Kiekvienas asmuo tebūnie
pasidavęs valdančioms vyresny-
bėms, nes nėra vyresnybės, kuri nebūtų
iš Dievo, o tos, kurios gyvuoja, yra Dievo

įsteigtos. ² Taigi tas, kuris nepasiduoda
vyresnybei, priešinasi Dievo santvarkai,
o tie, kurie priešinasi, užsitrauks teisumą.

³ Nes valdovai nėra atgrasas nuo gero
darbo, bet nuo blogo. Nori nesibijoti
vyresnybės? Daryk gera, ir gausi iš jos
pagyrimą, ⁴ nes jis⁷ yra tarnas tavo
labui. Bet jei darai blogą, bijokis, nes jis
ne veltui nešioja kalavią. Nes jis yra

6 Arba: Gerbkite vienas kitą labiau už save.
Plg. Flp 2,3.

7 T.y. valdovas

Dievo tarnas, keršytojas, kad parodytų [Dievo] rūstybę tam, kuris daro bloga.

⁵ Todėl būtina pasiduoti ne tik dėl rūstybės, bet ir dėl sąžinės. ⁶ Nes dėl tos priežasties ir mokesčius mokate, nes jie yra Dievo tarnautojai, atsidedantys kaip tik tam dalykui. ⁷ Atiduokite visiems, ką esate skolingi: kam mokestį—mokestį, kam maitą—maitą, kam baimę—baimę, kam pagarbą—pagarbą.

6-7 Mt 22, 21; Mk 12, 17; Lk 20, 25

Meilė—įstatymo įvykdymas

⁸ Niekam nieko nebūkite skolingi, kaip tik meilės vienas kitam, nes kas myli kitą, yra įvykdes įstatymą.

⁹ Nes „nesvetimotariauk“, „neužmušk“, „nešov“, „negeisk“ ir bet kuris kitas įsakymas yra susumuojami šitame posakyje: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“. ¹⁰ Meilė nedaro artimui nieko bloga. Tad meilė yra įstatymo įvykdymas.

9 Iš 20, 14; Dt 5, 18 9 Iš 20, 13; Dt 5, 17 9 Iš 20, 17; Dt 5, 21 9 Lev 19, 18

Gyvenimas šviesoje

¹¹ Ir tai [darykite], nuvokdami laiką, kad jau valanda jums pabusti iš miego, nes mūsų išgelbėjimas dabar yra arčiau¹, negu tada, kai įtikėjome.

¹² Naktis beveik praslinko, ir diena yra arti. Tad padėkime į šalį tamsos darbus ir apsisivilkime šviesos šarvais.

¹³ Padoriai elkimės, kaip dieną: ne lėbaudami ir girtaudami, ne sugulėdami ir paleistuvaudami, ne vaidydamiesi ir pavyduliaudami. ¹⁴ Verčiau apsisivilkite Viešpačių Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkite „nuodėminga prigimtimi“² jos geiduliams patenkinti.

Silpnieji ir stiprieji

14 O ta, kuris yra silpnas tikėjimo atžvilgiu³, priimkite, tik ne ginčams [vesti] apie nuomones. ² Vienas yra ištikinęs, kad jam valia viską valgyti, o silpnasis valgo tik daržoves. ³ Tas, kuris valgo,

tenepaniekina to, kuris nevalgo, o tas, kuris nevalgo, teneteisia to, kuris valgo, nes Dievas jį priėmė. ⁴ Kas esi tu, kuris teisi kito namų vergą? Savo valdovui jis stovi ar puola. Bet jis stovės, nes valdovas jį gali pastatyti.

⁵ Vienas vertina vieną dieną labiau už kitą, kitas lygiai vertina kiekvieną dieną. Kiekvienas tebūnie visiškai ištikinęs savo paties protu.

⁶ Kas laiko vieną dieną ypatinga, laiko Viešpačiui⁴, ir kas valgo⁵—valgo Viešpačiui, nes jis dėkoja Dievui; o kas nevalgo, nevalgo Viešpačiui ir dėkoja⁶ Dievui.

⁷ Nes nė vienas iš mūsų negyvena sau ir nė vienas nemiršta sau. ⁸ Nes jei gyvename, gyvename Viešpačiui, ir jei mirštame, mirštame Viešpačiui. Taigi ar gyvename, ar mirštame—esame Viešpaties. ⁹ Nes tam Kristus numirė ir atgijo, kad būtų mirusiųjų ir gyvųjų Viešpats.

¹⁰ O tu—ko teisi savo brolių? Arba ko žiūri iš aukšto į savo brolių? Nes mes visi stovėsime prieš Dievo teismo sostą.

¹¹ Nes parašyta:

„Kaip tikrai aš gyvas, sako
Viešpats, man nusilenks
kiekvienas kelis,
ir kiekvienas liežuvis išpažins
Dievą“.

¹² Taigi kiekvienas iš mūsų duos ataskaitą Dievui už save.

¹³ Todėl nebeteiskite vienas kito, verčiau tai nuspręskite: nepadėti broliui suklupimo akmens ar kliūties⁷. ¹⁴ Aš žinau ir esu ištikinęs Viešpatyje Jėzuje, kad nieko nėra netyro savyje; tik tam, kuris laiko ką esant netyra, jam tai netyra. ¹⁵ Nes jei dėl valgio tavo brolis išsižeidžia, tu jau nebesielgi, kaip verčia meilė. Savo valgiu nepražūdyk to, už kurį Kristus numirė. ¹⁶ Taigi neleiskite kalbėti pikta apie tai, kas jums gera.

¹⁷ Nes Dievo karalystė nėra valgymas ir gėrimas, bet teisumas, ramybė ir

1 Arba: išgelbėjimas yra dabar arčiau prie mūsų

Lit. kūnu

3 T.y. silpnas ta prasme, kad nėra tikras, jog jo tikėjimas jam leidžia ar draudžia ką daryti

4 T.y. Viešpaties garbei

5 T.y. valgo mėsą

6 Būtent už savo valgi be mėsos

7 T.y. neduoti jam progos pasipiktinti ir nupulti

džiaugsmas per Šventąją Dvasią. ¹⁸ Nes kas tuo tarnauja Kristui, patinka Dievui ir nusipelnė žmonių pritarimą.

¹⁹ Taigi vykimės tai, kas veda į santaiką ir tarpusavio pagerinimą¹.

²⁰ Negriauk dėl valgio Dievo darbo. Tiesa, viskas yra tyra, bet bloga žmogui, kuris valgo papiktindamas². ²¹ Gera nevalgyti mėsos, negerti vyno ir nieko nedaryti, kuo tavo brolis pasipiktina³.

²² Tu tikėjimą, kurį turi, pasilaikyk Dievo akivaizdoje. Palaimintas, kuris neturi smerkti savęs tuo, kam jis pritaria! ²³ Bet tas, kuris abejoja, jeigu jis valgo, yra pasmerktas, nes jis to nedaro iš tikėjimo.⁴ O visa, kas nėra iš tikėjimo, yra nuodėmė.⁵

1-6 Kol 2, 16 10 2 Kor 5, 10 11 Jez 45, 23

15 Bet mes, stiprieji, privalome nešti silpnųjų silpnybes ir ne sau įtikti.

² Kiekvienas iš mūsų teiktina savo artimui, [jo] labui, pagerinimui. ³ Nes ir Kristus ne sau įtiko, bet, kaip parašyta, „tavo išeidėjų išeidimai užpuolė mane“.

⁴ Nes visa, kas pirmiau buvo parašyta, parašyta mums pamokyti, kad mes su ištverme ir Raštų teikiamu padrašinimu turėtume viltį. ⁵ O Dievas, kuris teikia ištvermę ir padrašinimą⁶, tegul jums duoda būti tarp savęs vienos minties, „sekant Kristaus Jėzaus pavyzdžiu“⁷, ⁶ kad sutartinai, viena burna, garbintumėte mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievą ir Tėvą.

3 Ps 69, 9

Kristus ir pagonys

⁷ Todėl priimkite vienas kitą, kaip ir Kristus jus priėmė, Dievo garbei.

⁸ Nes pareiškiu: Kristus yra pasidaręs apipjaustytųjų tarnas dėl Dievo tiesos⁸,

kad patvirtintų protėviams duotus pažadus⁹ ir kad pagonys garbintų Dievą dėl [jo] gailėstingumo, kaip parašyta:

„Todėl išpažinsiu tave tarp pagonių

ir tavo vardui giedosiu“.

¹⁰ Ir vėl [Raštas] sako:

„Džiaukitės, pagonys, su jo tauta!“

¹¹ Ir vėl:

„Garbinkite, visi pagonys,

Viešpatį,

ir tegul jį giria visos tautos!“

¹² Ir vėl—Jezajas sako:

„Atžels Jesės šaknis,

tas, kuris kelsis pagonių valdyti; i jį pagonys padės savo viltį“.

¹³ O Dievas, kuris teikia viltį⁹, tepripildo jus visokio džiaugsmo ir ramybės tikėjime, kad Šventosios Dvasios galia jūs turėtumėte apstingai vilties.

9 2 Sam 22, 50; Ps 18, 49 10 Dt 32, 43 11 Ps 117, 1 12 Jez 11, 10

Paulius—Kristaus tarnas pagonims

¹⁴ Mano broliai, aš pats esu įsitikinęs apie jus, kad ir jūs patys esate pilni gerumo, pripildyti visokio pažinimo, galį ir vienas kitą išpėti.

¹⁵ Tačiau jums parašiau kai kur gana drąsiai kaip jums primenantis dėka malonės, Dievo man suteiktos tam,

¹⁶ kad būčiau Kristaus Jėzaus tarnas pagonims, atliekas kunigo pareigas Dievo evangelijai, idant pagonių auka¹⁰ būtų priimtina, Šventosios Dvasios pašventinta.

¹⁷ Taigi aš turiu tą pasigyrimą Kristuje Jėzuje, atsižvelgdamas į savo tarnystę Dievui¹¹.

¹⁸ Nes nedirsiu ko nors pasakoti, ko Kristus nebūtų nuveikęs per mane pagonių klusnumui laimėti—žodžiu ir darbu,

¹⁹ ženklų ir stebuklų galia, Dievo Dvasios¹² galia. Pasekmė ta, kad nuo Jeruzalės ir aplinkui ligi Ilyrijos esu baigęs skelbti Kristaus evangeliją, ²⁰ taip uoliai stengdamasis skelbti evangeliją, kur Kristaus vardas dar nebuvo minimas, kad nestatyčiau ant

1 Lit. statymą

2 Arba: su pažeista sąžine

3 Lit. suklumpa

4 T.y. iš tvirto įsitikinimo tuo, ką jo tikėjimas jam leidžia ar draudžia daryti

5 Kkr. Mss + 16,25-27

6 Lit. ištvermės ir padrašinimo Dievas

7 Arba: pagal Kristaus Jėzaus norą; lit. pagal Kristų Jėzų

8 T.y. Dievo sandomos ištikimybei parodyti

9 Lit. vilties Dievas

10 T.y. auka, kurią sudaro pagonys

11 Lit. tai, kas siejasi su Dievu

12 Kt. Mss: Šventosios Dvasios; vėl kt.: Dvasios

kitam priklausančio pamato. ²¹ Bet, kaip parašyta,
„tie, kuriems nebuvo skelbta apie jį,
pamatys,
ir tie, kurie nebuvo girdėję, supras“.

²¹ Jez 52, 15

Pauliaus sumanymas aplankyti Romą

²² Dėl tos priežasties aš ir buvau daug kartų sutrukdytas atvykti pas jus.

²³ Bet dabar, nebeturėdamas vietos šitose srityse ir jau daugelį metų ilgėdamasis atvykti pas jus, ²⁴ kai tik vyksiu į Ispaniją, ¹. Nes praeidamas turiu viltį jus išvysti ir būti jūsų aprūpintas kelionei į ten, kai pirma būsiu trumpai pasigėrėjęs jūsų draugyste.

²⁵ Bet dabar keliauju į Jeruzalę, patarnaudamas šventiesiems.

²⁶ Nes Makedonija ir Achaja teikėsi padaryti tam tikrą rinkliavą ² Jeruzalėje gyvenančių šventųjų neturtėliams.

²⁷ Jos teikėsi tai padaryti, ir iš tikrųjų yra jų skolininkės. Nes jei pagonys pasidarė jų dvasinių palaimų dalininkai, tai jie irgi turėtų jiems patarnauti medžiaginėmis palaimomis. ²⁸ Taigi, tai užbaigęs ir jiems saugiai nugabenęs, kas surinkta ³, pro jus keliausiu į Ispaniją.

²⁹ Ir aš žinau, kad, kai pas jus atvyksiu, atvyksiu su pilnu Kristaus palaiminimo saiku.

³⁰ Aš raginu jus, broliai, mūsų Viešpačių Jėzumi Kristumi ir Dvasios žadinama meile grumtis drauge su manimi maldose už mane pas Dievą.

³¹ kad būčiau išgelbėtas nuo netikinčiųjų Judėjoje ir kad mano paslauga Jeruzalei būtų priimtina šventiesiems, ³² kad aš, Dievo valia atvykęs pas jus su džiaugsmu, drauge su jumis atsigaivinčiau. ³³ O Dievas, kuris teikia ramybę ⁴, tebūnie su jumis visais. ⁵ Amen.

²² Rom 1, 13 ²⁵⁻²⁶ 1 Kor 16, 1-4 ²⁷ 1 Kor 9, 11

Febės rekomendacija

16 Aš pavedu jums mūsų seserį Febę, kuri yra Kenchrėse esančios bendruomenės diakonė ⁶, ² kad ją priimtumėte Viešpatyje, kaip pritinka šventiesiems, ir jai padėtumėte, kuriuo tik reikalu jai prireiktų jūsų, nes ir ji pati yra buvusi daugelio ir mano paties globėja.

Sveikinimai

³ Sveikinkit Priską ir Akvilą, mano bendradarbius Kristuje Jėzuje, ⁴ kurie guldė savo kaklą ⁷ už mano gyvybę, kuriems ne aš vienas dėkoju, bet ir visos pagonių bendruomenės.

⁵ Sveikinkite ir bendruomenę, susirenkančią jų namuose. Sveikinkite mano mylimąjį Epenetą, kuris yra Azijos pirmasis atsivertusysis į Kristų.

⁶ Sveikinkite Mariją, kuri daug triūsė jūsų labui. Sveikinkite Androniką ir Juniją, mano bendratautiečius ir mano bendrakalinius, kurie yra įžymūs tarp apaštalų, kurie taip pat pirma manęs buvo Kristuje. ⁸ Sveikinkite Ampliatą, mano mylimąjį Viešpatyje.

⁹ Sveikinkite Urboną, mūsų bendradarbį Kristuje, ir mano mylimąjį Stachį.

¹⁰ Sveikinkite Apelį, ištirtąjį Kristuje. Sveikinkite tuos, kurie yra iš Aristobulo šeimos. ¹¹ Sveikinkite mano bendratautį Herodioną. Sveikinkite tuos iš Narcizo šeimos, kurie yra Viešpatyje.

¹² Sveikinkite Trifoną ir Trifožą, kurios triūsia Viešpatyje. Sveikinkite mylimąją Persidę, kuri daug triūsė Viešpatyje. ¹³ Sveikinkite Rufą, išrinktąjį Viešpatyje, ir jo bei mano motiną.

¹⁴ Sveikinkite Asinkritą, Flegontą, Hermesą, Patrobą, Hermą ir su jais esančius brolius. ¹⁵ Sveikinkite

1 Kkr. vėlesni Mss atbaigia neužbaigtą sakinį: atvyksiu pas jus. Žr. 29 skn.

2 Lit. bendrystės išreiškima (t.y. pasidalijimą ištekliais kaip broliškos meilės ir vienybės įrodymą)

3 Lit. užantspaudavęs šitą vaisių

4 Lit. ramybės Dievas

5 p⁴⁶ + 16,25-27

6 Lit. diakonas

7 T.y. rizikavo savo gyvybe. Lit. dėjo po (t.y. guldė ant budelio trinkos po grasinančiu kirviu)

Filologą ir Juliją, Nerėją, ir jo seserį, ir Olimpą, ir visus su jais esančius šventuosius. ¹⁶ Sveikinkite vienas kitą šventu pabučiavimu. Jus sveikina visos Kristaus bendruomenės.

3 Apd 18, 2 13 Mk 16, 21

Įspėjimas saugotis tų, kurie kelia nesutarimus

¹⁷ Aš raginu jus, broliai, saugotis tų, kurie kelia nesutarimus ir papiktinimus, eidami prieš tą mokslą, kurio jūs išmokote, ir venkite jų. ¹⁸ Nes tokie netarnauja mūsų Viešpačiui Kristui, bet savo pilvui, ir saldliėžuviška bei įteiklia kalba apgaudinėja neįtariųjų širdis, ¹⁹ nes žinia apie jūsų paklusnumą pasiekė visus. Todėl džiaugiuos jums, tačiau noriu, kad jūs būtumėte išmintingi gero atžvilgiu, o nekalti blogo atžvilgiu. ²⁰ O Dievas, kuris teikia ramybę¹, veikiai² sutryps šėtoną po jūsų kojomis. Mūsų Viešpaties Jėzaus malonė

tebūnie su jumis.

Apaštalo bendradarbių sveikinimai

²¹ Jus sveikina mano bendradarbis Timotiejus ir mano bendratautiečiai Liucijus, Jasonas ir Sosipatras. ²² Aš, Tercijus, kuris parašė šitą laišką, jus sveikinu Viešpatyje. ²³ Jus sveikina Gajus, mano ir visos bendruomenės šeimininkas. Jus sveikina Erastas, miesto iždininkas, ir brolis Kvartas.

21 Apd 16, 1 23 Apd 19, 29; 1 Kor 1, 14 23 2 Tim 4, 20

Doksologija

²⁵ O tam, kuris gali jus sustiprinti pagal mano evangeliją, tai yra Jėzaus Kristaus skelbimą, pagal apreiškimą paslapties, nutylėtos per ilgus amžius^{3,26} bet dabar atskleistos ir pranašų raštais amžinojo Dievo paliepimu paskelbtos visoms tautoms tikėjimo klusnumui laimėti,—²⁷ vienam išmintingam Dievui tebūnie garbė amžinai per Jėzų Kristų. Amen.

1 Lit. ramybės Dievas

2 Arba: netrukus

Pirmasis Laiškas KORINTIEČIAMS

Sveikinimas

1 Paulius, Dievo valia pašauktas būti Kristaus Jėzaus apaštalas, ir brolis Sostenas **2** Korinte esančiai Dievo bendruomenei, pašventintiems¹ Kristuje Jėzuje, pašauktiems būti šventais², drauge su visais, kurie kiekvienoje vietoje³ šaukiasi mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardo—jų ir mūsų [Viešpaties]. **3** Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

2 Apd 18, 1

Dėkojimas

4 Aš visuomet dėkoju savo⁴ Dievui už jus dėl Kristuje Jėzuje jums suteiktos Dievo malonės, **5** kad viskuo buvote praturtinti jame, visokia kalba ir visokiu žinojimu, **6** kaip ir [mūsų] liudijimas apie Kristų buvo patvirtintas jumyse.⁵ **7** Tad jums, laukiantiems mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apsireiškimo, nestinga jokios malonės dovanos. **8** Jis taip pat išlaikys jus tvirtus iki galo, nepeiktinus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną. **9** Ištikimas yra Dievas, kurio jūs buvote pašaukti į jo Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus draugystę.

Prieš partišką prisirišimą prie bendruomenės vadovų

10 Maldauju jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, kad visi sutartumėte vienas su kitu ir kad tarp jūsų nebūtų skilimų, bet kad

1 T.y. atskirtiems priklausyti Dievui, būti jo žmonėmis

2 T.y. šventa Dievo tauta, išrinkta tarnauti Dievo tikslams

3 Arba: susirinkimo vietoje

4 ~kt. Mss

5 T.y. Dvasios įrodytas esąs tikras jūsų patyrimas

būtumėte visiškai vienokios minties ir vienokios nuomonės. **11** Mat Chloės namiškių man pranešta apie jus, mano broliai, kad tarp jūsų esą nesutarimų.

12 Manau tai, kad kiekvienas iš jūsų sako: „Aš priklausau Pauliui“, „aš—Apolui“, „aš—Kėfui“, „aš—Kristui“.

13 Ar Kristus padalytas? Argi Paulius buvo už jus nukryžiuotas, arba ar buvote pakrikštyti Pauliaus vardan? **14** Esu dėkingas Dievui⁶, jog nė vieno iš jūsų nepakrikštijau, išskyrus Krispą ir Gajų.

15 kad kas nors negalėtų pasakyti, jog mano vardan buvote pakrikštyti.

16 Pakrikštijau ir Stepono namiškius. Daugiau nežinau, ar ką kita pakrikštijau,

17 nes Kristus siuntė mane ne krikštyti, bet evangelijos skelbti—ne su kalbos gudrybe⁷, kad Kristaus kryžius neliktų be galios.

12 Apd 18, 24 **14** Apd 18, 8 **14** Apd 19, 29; Rom 16, 23 **16** 1 Kor 16, 15

Kristus—Dievo galybė ir išmintis

18 Mat žodis apie kryžių žūstantiems yra paikybė, bet mums, išgelbimiems, jis yra Dievo galybė.

19 Juk parašyta:

„Aš sunaikinsiu išmintingųjų išmintį

ir išmaniųjų išmanymą niekais paversiu“.

20 Kur išminčius? Kur rašto žinovas? Kur šito amžiaus disputuotojas? Argi Dievas pasaulio išminties nepavertė paikybe?

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

21 Mat, kadangi Dievo išmintingų sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. **22** Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, **23** o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, **24** bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams,—Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. **25** Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė—stipresnė už žmones.

26 Pažvelkite, broliai, į savo pašaukimą: nedaug buvo išmintingų žmogišku požiūriu, nedaug įtakingų, nedaug aukštos kilmės. ²⁷ Bet Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje paika, kad sugédintų išmintinguosius. Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje silpna, kad sugédintų kas stipru, ²⁸ ir Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje žemos kilmės bei paniekinta, net tai, ko nėra, kad niekais paverstų tai, kas yra, — ²⁹ kad joks kūnas nesigirtų prieš Dievą. ³⁰ Jo veiksmu jūs esate Kristuje Jėzuse, kurį Dievas mums padarė išmintimi, teisumu, pašventinimu ir atpirkimu, ³¹ kad būtų, kaip parašyta: „Kas giriasi, tesigiria Viešpačiu!“

19 Jez 29, 14 20 Job 12, 17 Jez 19, 12; 33, 18 20 Jez 44, 25 31 Jer 9, 24

Kristaus Nukryžiuotojo skelbimas

2 Kai aš atėjau pas jus, broliai, atėjau **2** ne kaip pasižymintis iškalba ar [žmogiška] išmintimi jums Dievo liudijimo¹ skelbti, ² nes nusprendžiau nieko kito nežinoti tarp jūsų, kaip tik Jėzų Kristų ir tą nukryžiuotą! ³ Aš atvykau pas jus silpnas, baimingas ir labai drebantis, ⁴ ir mano kalba bei mano skelbimas buvo [sustiprinti] ne įtikinančiais išminties žodžiais, bet Dvasios ir galybės² parodymu, ⁵ kad jūsų tikėjimas remtųsi ne žmonių išmintimi, bet Dievo galybe.

3 Apd 18, 9

Dvasios apreiškima išmintis

6 Tačiau mes kalbame išmintį³ tarp subrendusiųjų — ne išmintį šito pasaulio ir ne šito pasaulio valdovų, kuriems lemta pranykti⁴. ⁷ Ne, mes kalbame Dievo paslaptinę, paslėptąją išmintį, kurią Dievas iš anksto, pirm amžių, paskyrė mūsų garbei. ⁸ Ne vienas iš šito amžiaus valdovų jos nepažino, nes, jei jie būtų ją pažinę, nebūtų nukryžiaavę garbės Viešpaties.

⁹ Bet [ta išmintis apreikšta], kaip parašyta:

„Tai, ko akis neregėjo ir ausis negirdėjo, kas žmogaus mintin neatejo, ką⁵ Dievas paruošė ji mylintiems“.

10 Bet⁶ mums Dievas tai apreiškė Dvasia, nes Dvasia ištiria visa, net Dievo gilybes. ¹¹ Mat kas iš žmonių žino žmogaus mintis, jei ne žmogaus dvasia, esanti jame? Taip ir Dievo minčių niekas kitas nežino, kaip tik Dievo Dvasia. ¹² Mes gavome ne pasaulio dvasią, bet iš Dievo ateinančią Dvasią, kad suvoktume, kas mums Dievo dovanota. ¹³ Apie tai ir kalbame ne žmogiškos išminties pamokytais žodžiais, bet Dvasios pamokytais, aiškindami dvasines⁷ tiesas dvasiniais⁸ žodžiais⁹.

14 Nedvasiškas¹⁰ žmogus nepriima to, kas Dievo Dvasios apreikšta, nes jam tai yra paikybė, ir jis negali suvokti, nes tai dvasiškai tiriamą. ¹⁵ Dvasiškas žmogus tiria viską, tačiau pats neprieinamas nė vieno tyrimui¹¹. ¹⁶ Nes „kas suvokė Viešpaties mintį, kad ji pamokytų?“ Tačiau mes turime Kristaus mintį.

9 Jez 64, 4 16 Jez 40, 13

Paulius ir Apolas — Kristaus tarnai

3 Aš, broliai, galėjau kalbėti jums ne **3** kaip dvasiškiems, bet [tik] kaip kūniškiems šmonėms, kaip kūdikiams Kristuje. ² Pienu jus maitinau¹², ne kietu maistu, nes dar negalėjote [jo priimti]. Bet ir dabar dar negalite, ³ nes tebesate kūniški. Kadangi tarp jūsų yra pavydo ir nesantaikos, ar nesate kūniški? Ar nesielgiate žmogiškai? ⁴ Nes kai vienas sako: „Aš priklausau

⁵ p⁴⁶: visa, ką

⁶ Kt. Mss: Mat

⁷ T.y. Dievo Dvasios apreikštas

⁸ T.y. Dvasios pamokytais

⁹ Arba: dvasiškiems žmonėms

¹⁰ Arba: Prigimtinis (t.y. negavęs Dievo Dvasios)

¹¹ T.y. Dvasios nekontroliuojamas žmogus neturi priemonių iširti ir kritiškai įvertinti to, kas dvasiškam žmogui Dievo Dvasios apreikšta.

¹² Lit. girdžiau

¹ Kt. Mss: paslapties

² Arba: Dvasios galybės

³ T.y. skelbiame žinią apie Kristų Nukryžiuotąjį

⁴ Arba: kurie pranyksta

Pauliui“. o kitas: „Aš—Apolui“, ar nesate [tik kūniški] žmonės?

5 Kas gi yra Apolas? Kas yra Paulius? Tarnai, per kuriuos įtikėjote, ir kiekvienas tarnavo, kaip jam Viešpats davė tarnauti. 6 Aš pasodinau, Apolas palaistė, o Dievas augino. 7 Taigi nei sodintojas, nei laistytojas ką reiškia, bet tik augintojas, Dievas. 8 Sodintojas ir laistytojas turi vieną tikslą, tačiau kiekvienas gaus savo atlyginimą pagal savo triūsą. 9 Mat mes esame Dievui priklausą bendradarbiai; jūs esate Dievo dirva, Dievo pastatas.

10 Dievo man suteikta malone aš, kaip prityręs statybininkas, padėjau pamatą, o kitas stato ant jo. Tačiau kiekvienas težiūri, kaip jis stato, 11 nes niekas negali padėti kito pamato, kaip tik tą, kuris jau padėtas, kuris yra Jėzus Kristus. 12 Jei kas ant to pamato stato auksą, sidabrą, brangius akmenis, medį, šieną, šiaudus,—13 kiekvieno darbas paaiškės: [teismo] diena jį atskleis, nes ji apsieiks ugnimi, ir ugnis ištrs, koks yra kiekvieno darbas. 14 Jei kieno darbas, kurį jis ant to pamato statė, išliks, jis gaus atlyginimą. 15 Jei kieno darbas sudegs, jis patirs nuostolį, bet pats bus išgelbetas, tačiau taip, kaip [perėjęs] per ugnį.

16 Ar nežinote, kad jūs esate Dievo šventykla ir Dievo Dvasia gyvena jumyse? 17 Jei kas naikina Dievo šventyklą, tą Dievas sunaikins, nes Dievo šventykla yra šventa, ir ta jūs esate.

18 Tegul niekas neapsigauna. Jei kas tarp jūsų tariasi esąs išmintingas šitame amžiuje, tepasidaro „paikas“, kad taptų išmintingas, 19 nes šito pasaulio išmintis yra paikybe Dievo akyse. Nes parašyta: „Jis [yra tas,] kuris sugauna išmintinguosius jų gudrumė“, 20 ir vėl: „Viešpats žino, kad išmintingųjų mintys niekingos“. 21 Tad niekas tenesigiria žmonėmis, nes viskas yra jūsų: 22 ar tai būtų Paulius, ar Apolas, ar Kėfas, ar pasaulis, ar gyvenimas, ar mirtis, ar dabartis, ar ateitis—viskas yra jūsų, 23 bet jūs patys esate Kristaus, o Kristus yra Dievo.

2 Hbr 5, 12–13 4 1 Kor 1, 12 6 Apd 18, 4–11 6 Apd

18, 24–28 16 1 Kor 6, 19; 2 Kor 6, 16 19 Job 5, 13 20 Ps 94, 11

Kristus—apaštų teisėjas

4 Tegul žmonės šitokiais mus laiko: kaip Kristaus tarnais ir Dievo paslapčių prižiūrėtojais. 2 Šiuo atveju iš prižiūrėtojų dar reikalaujama, kad bet kuris [iš jų] būtų rastas patikimas. 3 Bet man labai mažai ką reiškia būti jūsų ar kokio nors žmonių teismo¹ tiriamam. Dar daugiau, aš net pats savęs netiriu, 4 nes nenusivokiu kuo nors kaltas. Bet tuo dar nesu išteisintas, o tas, kuris mane tiria, yra Viešpats. 5 Todėl neteiskite ko nors prieš laiką, kol ateis Viešpats, kuris nušvies tai, kas tamsoje paslėpta, ir atskleis širdžių sumanymus. Tada kiekvienam teks pagyrimas iš Dievo.

Korintiečiai ir jų apaštalai

6 Broliai, tai² pritaikiau sau ir Apolui jūsų labui, kad³ jūs iš mūsų pasimokytumėte [to posakio reikšmės]: „Neišėik už ribų to, kas parašyta“, kad nė vienas iš jūsų vieno labai nepasipūstų prieš kitą. 7 Nes kas tave išskiria iš kitų? Ką turi, ko negavai? O jeigu gavai, ko giries, lyg nebūtum gavęs?

8 Jūs jau esate pasisotinę! Jau praturtėjote! Be mūsų³ jau pradėjote karaliauti! O, kad būtų mėte pradėję karaliauti, kad ir mes galėtume karaliauti su jumis! 9 Nes man atrodo, kad Dievas mus, apaštalus, išstatė paskutinius, kaip pasmerktus mirti⁴, nes tapome reginiu pasauliui—ir angelams, ir žmonėms. 10 Mes esame paiki dėl Kristaus, o jūs protingi Kristuje! Mes silpni, o jūs stiprūs! Jūs gerbiami, o mes niekinami! 11 Iki pat šios valandos alkstame ir trokštame, esame prastai apsirengę, mušami ir be pastogės 12 ir nuvargstame dirbdami savo pačių rankomis. Keikiami laimi-

1 Lit. kokios žmonių dienos

2 T.y. tokias kalbines figūras, kaip sodintojas, laistytojas, prižiūrėtojas, paminėtas 3,5–4,5

3 T.y. mums nedalyvaujant

4 T.y. kaip arenoje pasmerktus mirti belaisvius, žygiuojančius triumfo procesijos gale

name, persekiojami ištveriamo, 13 šmeiziami maloniai kalbame. Iki šiol esame tapę tarsi pasaulio padūgnėmis, visų atmatomis.

14 Tai rašau ne jums sugėdinti, bet kaip savo mylimiems vaikams išpėti.

15 Nors turėtumėte tūkstančius auklėtojų Kristuje, tačiau neturite daug tėvų, nes aš tapau jūsų tėvu Kristuje Jėzuje per evangeliją. 16 Tad jus raginu:

būkite mano sekėjai! 17 Dėl tos priežasties jums pasiunčiau¹ Timotiejų, kuris yra mano mylimas vaikas ir ištikimas Viešpatyje. Jis jums primins mano kelius² Kristuje Jėzuje, kaip jų mokau visur, kiekvienoje bendruomenėje. 18 Kai kurie pasipūtė, lyg kad neateičiau. 19 Tačiau netrukus ateisiu pas jus, jei Viešpats panorės, ir patirsiu ne pasipūtėlių kalbą, bet jų galia, 20 nes Dievo karalystė glūdi ne kalboje, bet galioje. 21 Ko norite? Ar kad ateičiau pas jus su lazda, ar su meile ir švelnia dvasia?

12 Apd 18, 3 16 1 Kor 11, 1; Flp 3, 17

Prieš paleistuvystę

5 Iš tikrųjų girdima apie paleistuvystę tarp jūsų, dargi apie tokia paleistuvystę, kokios nepasitaiko nė tarp pagonių, kad kažkas gyvenęs su savo tėvo žmona. 2 Ir jūs dar esate pasipūtė! Ar verčiau neturėtumėte taip nuliūsti, kad iš jūsų būtų pašalintas tas, kuris padarė šią darbą? 3 O aš gi, nebūdamas pas jus kūnu, tačiau būdamas dvasia, jau esu padaręs sprendimą, lyg kad būdamas pas jus, taip pasielgusi³, 4 Viešpaties Jėzaus vardu jums susirinkus ir dalyvaujant mano dvasiai su mūsų Viešpaties Jėzaus galybe, 5 atiduoti tokį šėtonui, kad sunaikintų kūną, kad dvasia būtų išgelbėta Viešpaties diena.

6 Negeras jūsų pasigyrimas. Ar nežinote, kad truputis raugo visą teslą suraugina? 7 Apsivalykite nuo senojo raugo, kad būtumėte nauja tesla, „neraugini“, kokie [tikrai] esate, nes ir

mūsų Velykų Avinėlis, Kristus, jau paaukotas. 8 Tad švęskime šventę⁴ ne su senu raugu ir ne su piktos valios bei nelabumo raugu, bet su nuoširdumo ir tiesos nerauginta duona.

9 Jums rašiau savo laiške, kad nebendrautumėte su paleistuviais, 10 visai neturėdamas omenyje šio pasaulio paleistuvių, ar gobšulių ir sukčių, ar stabmeldžių, nes tada turėtumėte palikti pasaulį! 11 Bet dabar jums rašau, kad nebendrautumėte su bet koku vadinamu broliu, jei jis yra paleistuvis ar gobšulis, ar stabmeldys, ar keikūnas, ar girtuoklis, ar plėšikas. Su tokiais nevalgykite! 12 Nes koks man reikalas teisti pašaliečius⁵? Argi jūs patys neteisiate savųjų⁶? 13 O pašaliečius Dievas teis. „Pašalinkite nelabą iš savo pačių tarpo!“

1 Dt 22, 30 6 Gal 5, 9 7 Iš 12, 5 8 Iš 13, 7; Dt 16, 3 13 Dt 13, 6; 17, 7 19, 19; 22, 21.24; 24, 7

Prieš bylinėjimąsi tarp krikščionių pagonių teismuose

6 Kaip drįsta kas nors iš jūsų, bylinėdamasis su kitu, ieškoti teismo sprendimo pas neteisiuosius, o ne pas šventuosius? 2 Arba⁷ ar nežinote, kad šventieji teis pasaulį? Ir jei pasaulis jūsų teisiamas, tai ar esate neverti menkiausioms byloms spręsti? 3 Ar nežinote, kad angelus teisme, nekalbant apie kasdieninius dalykus? 4 Taigi, jei turite bylų dėl kasdieninių dalykų, ar tada paskiriate teisėjais tuos, kurie nieko nereiškia bendruomenėje? 5 Jums sugėdinti tai sakau. Argi taip yra, kad tarp jūsų nėra nė vieno išmintingo, kuris sugebėtų išspręsti tarp brolių⁸ iškilusią bylą, 6 bet kad brolis su broliu bylinėjasi ir tai daro prieš netikinčiuosius?

4 T.y. naują gyvenimą Kristuje

5 Lit. esančius lauke (t.y. nepriklausančius bendruomenei)

6 Lit. esančių viduje (t.y. priklausančių bendruomenei)

7 T.y. jei nesutinkate su šituo mano pasakymu, ar tai reiškia, kad nežinote, jog šventieji teis pasaulį?

8 Lit. [brolio] ir jo brolio

1 Arba: siunčiu

2 T.y. dorines normas ir jų reguliuojamus poelgius

3 Lit. tai padariusi

7¹ Jau tai, kad teisiatės vienas su kitu, iš viso yra jums pralaimėjimas. Kodėl verčiau nepakenčiate neteisybės? Kodėl verčiau nesiduodate apgaunami?

8 Bet jūs patys darote neteisybę ir apgaunate, ir tai darote broliams!

9 Arba ar nežinote, kad neteisieji nepavaldės Dievo karalystės? Neklyskite! Nei paleistuviai, nei stabmeldžiai, nei svetimoteriautojai, nei vyriškiai, parsiduodą savo lyties asmenims, nei homoseksualai, 10 nei vagys, nei gobšuočiai, nei girtuokliai, nei keikūnai, nei plėšikai nepavaldės Dievo karalystės. 11 Tokie jūs buvote, kai kurie. Bet jūs buvote nuplauti, pašventinti, išteisinti Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu ir mūsų Dievo Dvasia.

Venkite paleistuvystės!

12 „Viskas man valia“, bet ne viskas naudinga. „Viskas man valia“, bet aš niekam neleisiu savęs užvaldyti.

13 Valgiai yra pilvui, ir pilvas—valgiamas. Bet Dievas ir jį, ir juos sunaikins. Tačiau kūnas yra ne paleistuvystei, bet Viešpačiui, o Viešpats—kūnui.

14 Bet Dievas prikėlė Viešpatį ir mus taip pat prikels savo galia. 15 Ar nežinote, kad jūsų kūnai yra Kristaus nariai? Ar tad aš, paėmęs Kristaus narius, padarysiu juos paleistuvės nariais? Nieku būdu!

16 Arba ar nežinote, kad tas, kuris susijungia su paleistuve, yra vienas kūnas su ja? „Nes du“, sako [Raštas], „taps vienu kūnu“. 17 Bet tas, kuris susijungia su Viešpačiu, yra viena dvasia su juo.

18 Bėkite nuo paleistuvystės! Kiekviena kita nuodėmė, kurią žmogus daro, yra kūno išorėje, bet tas, kuris paleistuvauja, nusideda savo paties kūnui. 19 Arba ar nežinote, kad jūsų kūnas yra šventykla jumyse gyvenančios Šventosios Dvasios, kurią turite iš Dievo, ir kad nepriklausote sau? 20 Nes buvote nuplėsti už kainą. Tad šlovinkite Dievą savo kūnu!

12 1 Kor 10, 23 16 Pr 2, 24 19 1 Kor 3, 16; 2 Kor 6, 16

ATSAKYMAI Į KORINTIEČIŲ LAIŠKA

Santuokiniai santykiai

7 Dėl dalykų, apie kuriuos rašėte: Gera žmogui nepaliesiti moters.² 2 Bet, kadangi būna paleistuvysčių, tegul kiekvienas turi savą žmoną ir kiekviena—savą vyrą. 3 Tegul vyras atlieka žmonai savo santuokinę pareigą, taip pat ir žmona—vyrui. 4 Žmona neturi valios savo kūnui, bet vyras. Taip pat ir vyras neturi valios savo kūnui, bet žmona. 5 Nesitraukite vienas nuo kito, nebent abipusiu sutikimu kuriam laikui, kad atsidėtumėte maldai, paskui vėl susieitumėte—kad šėtonas jūsų nesugundytų dėl jūsų nesusilaikymo. 6 Bet tai sakau kaip nuolaidžiaudamas, ne kaip įsakydamas. 7 Noriu, kad visi žmonės būtų tokie, kaip ir aš pats. Tačiau kiekvienas turi savo ypatingą dovaną iš Dievo—vienas vienokią, kitas kitokią.

Apie nevedusius, našles, mišrias santuokas ir skyrybas

8 Sakau nesusituokusiems³ ir našlėms: jiems gera, jei jie pasilieka tokie, kaip ir aš. 9 Bet jei jie nesusilaiko, tesituokia, nes geriau tuoktis, negu degti.

10 Susituokusiems įsakau—ne aš, bet Viešpats,—kad žmona nesiskirtų nuo vyro,—¹¹ o jei ji ir atsiskiria, tepasilieka netekėjusi arba tesusitaiko su vyru,—ir kad vyras žmonos nepaleistų.

12 Visiems kitiems sakau aš, ne Viešpats: jei koks nors brolis turi netikintįją žmoną ir ji sutinka gyventi su juo, tenepaleidžia jos. 13 Jei kokia nors žmona turi netikintį vyrą ir jis sutinka gyventi su ja, tenepaleidžia vyro.

14 Mat netikintis vyras yra pašventintas žmona, ir netikinti žmona—broliu, nes kitaip jūsų vaikai būtų netyri, o dabar jie yra šventi. 15 Bet jei netikintysis skiriasi, tesiskiria. Tokiais atvejais brolis ar sesuo nėra [santuokos] susaistyti.

2 T.y. neturėti lytinių santykių su ja. Jei sakinyse yra citata iš korintiečių laiško Pauliui, jis reikia išskirti kabutėmis.

3 Arba: našliams

Dievas yra jus¹ pasaulę gyventi santaikoje. ¹⁶ Nes kaip tu, žmona, žinai, kad² išgelbėsi vyrą? Arba kaip tu, vyre, žinai, kad išgelbėsi žmoną?

10-11 Mt 5, 32; 19, 9; Mk 10, 11-12; Lk 16, 18

Kiekvienas tepasilieka būklėje, kurioje buvo pašauktas

¹⁷ Tačiau, kaip kiekvienam Viešpaties įsakymų, kaip kiekvieną Dievas yra pašaukęs, taip jis tesielgia. Taip patvarkau visose bendruomenėse.

¹⁸ Jei kas buvo pašauktas apipjaustytas, tenepašalina apipjaustymo žymės. Jei kas pašauktas neapipjaustytas, tenesiduoda apipjaustomas.

¹⁹ Apipjaustymas yra niekas, ir neapipjaustymas yra niekas, bet Dievo įsakymų vykdymas—viskas.

²⁰ Kiekvienas tepasilieka toje būklėje, kurioje buvo pašauktas. ²¹ Jei buvai pašauktas, būdamas vergas, nesisielok,—bet jei tikrai gali tapti laisvas, vėliau pasinaudok [ta galimybe],—²² nes Viešpatyje³ pašauktas vergas yra Viešpaties išlaisvintasis. Taip pat pašauktas laisvasis yra Kristaus vergas.

²³ Jūs buvote nupirkti už kainą. Nepasidarykite žmonių vergais.

²⁴ Kiekvienas, broliai, tepasilieka prieš Dievą tokioje būklėje, kokioje buvo pašauktas.

Mergelės ir našlės

²⁵ O dėl mergelių, neturiu Viešpaties įsakymo, bet pateikiu savo nuomonę kaip toks, kuris Viešpaties gailėstingumu esu patikimas. ²⁶ Taigi manau, kad tai yra gera dėl artėjancio⁴ suspaudimo: kad gera žmogui pasilikti tokiam, koks jis yra. ²⁷ Jei esi surištas su žmona, neieškok atiršimo. Jei esi laisvas nuo žmonos, neieškok žmonos⁵. ²⁸ Bet jei ir vedi, nenusidedi, ir jei

mergelė išteka, nenusideda. Tačiau tokie turės kūno vargą, ir aš noriu jus apsaugoti nuo jų. ²⁹ Tai manau, broliai: paskirtas laikas⁶ yra trumpas. Nuo dabar tie, kurie turi žmonas, tebūnie lyg neturi, ³⁰ kurie verkia—lyg neverkia, kurie džiaugiasi—lyg nesidžiaugia, kurie perka—lyg nesisaviną [kas nupirkta] ³¹ ir kurie naudojasi pasauliu⁷—lyg visiškai juo nesinaudoja, nes šitas pasaulis, koks jis dabar yra⁸, praeina.

³² Noriu, kad jūs būtumėte nesusirūpinę. Nes situokės rūpinasi Viešpaties reikalais, kaip patikti Viešpačiui. ³³ Bet susituokę rūpinasi pasaulio reikalais, kaip patikti žmonai, ³⁴ ir [taip savo rūpesčiais] yra pasidaliję. Neištekėjusi moteris⁹ ir mergelė rūpinasi Viešpaties reikalais, kad būtų šventos kūnu ir dvasia. Bet ištekėjusi rūpinasi pasaulio reikalais, kaip patikti vyrui. ³⁵ Tai sakau jūsų pačių naudai, ne norėdamas užnerti jums kilpą, bet kad padoriai elgtumėtės ir atsidavę tarnautumėte Viešpačiui be išsiblaškymo.

³⁶ Bet jei kas mano nepadoriai elgiąs iš savo sužadėtinės¹⁰, jei jis yra per daug aistringas¹¹ ir jei būtina¹², tedar, kaip nori, jis nenusideda. Juodu tesusituokia. ³⁷ O kas yra tvirtai pasiryžęs savo širdyje ir nejaučia būtinumo, bet turi galios savo paties valiai ir yra nusprendęs savo širdyje išlaikyti savo sužadėtinę [netekėjusią], tas gerai padarys. ³⁸ Taigi tas, kuris veda savo sužadėtinę, gerai daro, o tas, kuris neveda, geriau padarys.

³⁹ Žmona yra susaistyta, kol gyvena jos vyras. Bet jei jos vyras miršta¹³, ji turi laisvę ištekti už ko nori, tik [tai turi įvykti] Viešpatyje. ⁴⁰ Bet, mano nuomone, ji yra laimingesnė, jei

1 Kt. Mss: mus

2 Lit. ar

3 T.y. pašauktas būti Viešpatyje (t.y. krikščioniui)

4 Arba: dabartinio

5 Arba: Jei esi surištas [=susžadėjęs] su moterim, neieškok atiršimo [=nenutrauk išpareigojimo]. Jei esi laisvas nuo moters [=neišpareigojęs jai], neieškok žmonos.

6 T.y. laikas prieš pasaulio galą

7 T.y. pasaulio ištekliais ir progomis

8 Lit. šio pasaulio pavidalas

9 T.y. našlė ar atsisakyusi nuo vyro

10 Lit. mergele

11 Arba: ji išeina iš metų (arba: ji yra tinkamo amžiaus tuoktis)

12 Lit. taip turi būti (t.y. jis jaučiasi turis vesti)

13 Lit. užmiga

pasilieka tokia, kokia yra. Manau, kad ir aš turiu Dievo Dvasią.

Apie stabams paaukotos mėsos valgymą

8 Apie stabams paaukotą mėsą: žinome, kad „visi turime pažinimą“. Pažinimas daro pasirpūsi, bet meilė ugdo. ² Jei kas tariasi ką pažinęs, dar nepažino, kaip turi pažinti. ³ O jei kas myli Dievą, tas yra jo pažintas.

⁴ Taigi apie stabams paaukotos mėsos valgymą žinome, kad „nėra jokio dievačio“ pasaulyje ir kad „nėra jokio kito Dievo, kaip tik vienas“. ⁵ Mat nors ir yra vadinamųjų dievų, ar dangujų, ar žemėje,—kaip iš tikrųjų yra daug „dievų“ ir daug „viešpačių“,—⁶ tačiau mes turime [tik] vieną Dievą, Tėvą, iš kurio yra viskas ir mes esame jam, ir vienas Viešpats, Jėzus Kristus, per kurį yra viskas ir mes esame per jį.

⁷ Tačiau ne visi turi tą pažinimą. Kai kurie, iki šiol pripratę prie stabų, tebevalgo mėsą kaip stabams paaukotą, ir jų sąžinė, būdama silpna, sutepama. ⁸ Maistas nepriartins mūsų prie Dievo. Nei mums blogiau, jei nevalgome, nei geriau, jei valgome. ⁹ Tik žiūrėkite, kad šita jūsų laisvė¹ netaptų suklupimo priežastim silpniesiems. ¹⁰ Nes jei kas tave, turintį pažinimą, pamatys sėdint prie stalo stabo šventykloje, ar jo sąžinė, jam esant silpnam, nebus skatinama valgyti stabams aukojamą mėsą? ¹¹ Mat per tavo pažinimą žūva silpnasis—brolis, už kurį Kristus numirė. ¹² Šitaip nusidedami broliams ir pažeisdami jų silpną sąžinę, jūs nusidedate Kristui. ¹³ Todėl, jei maistas suklupdo² mano brolių, aš niekad nevalgysiu mėsos, kad nesuklupdyčiau savo brolio.

Apaštalo teisės, laisvė ir savidrausmė

9 Ar nesu laisvas? Ar nesu apaštalas? Ar nesu matęs Jėzaus, mūsų Viešpaties? Ar jūs nesate mano darbo padarinys Viešpatyje? ² Jei kitiems nesu apaštalas, vis dėlto jums esu, nes jūs esate mano apaštalytės antspaudas Viešpatyje.

³ Šitoks yra mano apsigynimas nuo tų, kurie mane tiria: ⁴ Ar neturime teisės valgyti ir gerti? ⁵ Ar neturime teisės krikščionę žmoną³ vedžiotis aplinkui, kaip ir kiti apaštalai, Viešpaties broliai ir Kėfas? ⁶ Arba ar vien tik aš ir Barnabas neturime teisės nedirbti [pragyvenimui]? ⁷ Kas kada nors kareiviauja savo paties kaštu? Kas sodina vynuogyną ir nevalgo jo vaisių? Arba kas gano kaimenę ir neminta kaimenės pienu?

⁸ Ar tai kalbu vien žmonių būdu⁴? Ar to nesako ir įstatymas? ⁹ Mozės įstatyme juk parašyta: „Neužrišk nasrų jaučiui, kuliančiam javus“. Ar Dievui rūpi jaučiai? ¹⁰ Ar jis⁵ neabejotinai kalba dėl mūsų? Taip, dėl mūsų buvo parašyta, nes⁶ artojas turi arti su viltimi ir kūlėjas [kulti] su viltimi gauti savo dalį. ¹¹ Jei mes pasėjome dvasinių gėrybių, ar didelis dalykas, jei mes pjausime jūsų medžiaginių gėrybių? ¹² Jei kiti dalijasi teise į jus⁷, ar ne juo labiau mes turėtume?

Tačiau nepasinaudojome ta teise. Priešingai, viską pakenčiame, kad nepadarytume kokios nors kliūties Kristaus evangelijai. ¹³ Ar nežinote, kad tie, kurie atlieka šventas apeigas, valgo tai, ką gauna iš šventyklos, kad tie, kurie tarnauja prie aukuro, dalijasi tuo, kas aukojama ant aukuro⁸? ¹⁴ Taip ir Viešpats įsakė tiems, kurie skelbia evangeliją, gyventi iš evangelijos.

¹⁵ Bet aš nesu pasinaudojęs nė viena iš šitų teisių. Ir tai rašau ne tam, kad taip įvyktų mano atveju⁹, nes man geriau mirti, negu—mano pasigyrimo niekas man nepanaikins! ¹⁶ Mat, jei skelbiu evangeliją, neturiu pagrindo

3 Lit. seserį kaip žmoną

4 T.y. remdamasis analogijomis, paimtomis iš kasdieninio gyvenimo

5 T.y. įstatymas

6 Arba: kad

7 T.y. į jūsų teikiama medžiaginę paramą

8 Lit. aukuro

9 T.y. kad jūs man taip padarytumėte

1 T.y. galia valgyti bet kokį maistą

2 T.y. veda į nupuolimą, atsimetimą nuo Kristaus

girtis, nes būtinybė gula ant manęs. Vargas man, jei neskelbčiau evangelijos! 17 Nes, jei savo valia tai darau, turiu užmokestį; bet jei ne savo valia, tai man tik patikėtas uždavinys. 18 Tai kas yra mano užmokestis? [Tas,] kad, skelbdamas evangeliją, ją nemokamai pateikiu ir taip visiškai nesinaudoju savo teise evangelijoje¹.

19 Mat, būdamas laisvas nuo visų, pasidariau vergas visiems, kad laimėčiau didesnę skaičių. 20 Pasidariau žydams kaip žydai, kad laimėčiau žydus; tiems, kurie yra pavaldūs² įstatymui,—kaip pavaldus įstatymui,—nors pats nesu pavaldus įstatymui,—kad laimėčiau tuos, kurie yra įstatymui pavaldūs. 21 Tiems, kurie neturi įstatymo, pasidariau kaip neturintis įstatymo,—nors nesu be Dievo įstatymo; priešingai, esu pavaldus Kristaus įstatymui,—kad laimėčiau tuos, kurie neturi įstatymo. 22 Silpniesiems pasidariau silpnas, kad laimėčiau silpnuosius. Visiems esu pasidavęs viskas, kad vienokių ar kitokių būdu kai kuriuos išgelbėčiau. 23 Visa tai darau evangelijos labui, kad tapčiau jos dalininku.

24 Ar nežinote, kad bėgantieji stadione visi, tiesa, bėga, bet [tik] vienas gauna prizą? Taip bėkite, kad laimėtumėte. 25 Kiekvienas varžovas nuo visko susilaiko: anie, kad gautų pragaištantį vainiką, o mes—nepragaištantį. 26 Taigi aš taip bėgu—ne kaip bėgas be tikslo; taip einu kumštynių—ne kaip kumščiuojas ora. 27 Bet aš drausminu³ savo kūną ir jį pavergiu, kad kartais, kitiems ejęs šauklio pareigas, pats nepasidaryčiau atmetinas.

9 Dt 25, 4; 1 Tim 5, 18 11 Rom 15, 27 13 Dt 18, 1
14 Mt 10, 10; Lk 10, 7

Ispėjimas vengti stabmeldystės

10 Mat nenoriu, kad jūs broliai, nežinotumėte, jog visi mūsų

protėviai buvo po debesimi ir visi perėjo per jūrą. 2 Jie visi pasikrikštijo⁴ į Moze debesyje ir jūroje. 3 Visi valgė tą patį dvasinį valgį⁴ ir visi gėrė tą patį dvasinį gėrimą. Jie gėrė iš dvasinės uolos, kuri sekė paskui juos, o ta uola buvo Kristus. 5 Tačiau jų daugumas Dievui nepatiko—jie buvo iškloti⁵ tyruose.

6 Tie įvykiai tapo pavyzdžiais mums [įspėti], kad mes neužsigestuime pikty dalyku, kaip anie užsigėdė. 7 Ir nebūkite stabmeldžiai; kaip kai kurie iš jų,—kaip parašyta: „Žmonės susėdo valgyti bei gerti ir atsikėlė žaisti“⁶. 8 Ir nepaleistuvaukime, kaip kai kurie iš jų paleistuvavo, ir vieną dieną krito dvidešimt trys tūkstančiai. 9 Ir nemėginkime Kristaus⁷, kaip kai kurie iš jų mėgino ir žuvo nuo gyvačių. 10 Ir nemurmėkite, kaip kai kurie iš jų murmėjo ir žuvo nuo Žudytojo. 11 Jiems tai atsitiko kaip pavyzdys ir parašyta kaip išpėjimas mums, kuriems yra atėjęs amžių galas. 12 Todėl, kas tariasi stovįs, težiūri, kad nepultų. 13 Jūsų nėra užtikęs joks kitas mėginimas⁸, kaip tik žmogiškas. Bet Dievas yra ištikimas. Jis neleis jūsų mėginti⁹ labiau, negu galite [pakelti], bet kartu su mėginimu¹⁰ parūpins ir išeitį, kad galėtumėte išverti.

1 Iš 13, 21–22 1 Iš 14, 22–29 3 Iš 16, 35 4 Iš 17, 6;
Sk 20, 11 5 Sk 14, 29–30 6 Sk 11, 4 7 Iš 32, 6
8 Sk 25, 1–18 9 Sk 21, 5–6 10 Sk 16, 41–49

Viešpaties Vakarienė ir stabmeldžių pokyliai

14 Todėl, mano mylimieji, bėkite nuo stabmeldystės. 15 Kaip protingiems kalbu. Apsvarstykite patys, ką sakau. 16 Palaiminimo taurė, kurią laiminame¹¹, ar ji nėra dalyvavimas

4 Kt. Mss: buvo pakrikštyti

5 T.y. jų lavonai išbarstyti

6 Arba: šokti, linksmintis

7 Kt. Mss: Viešpaties

8 Arba: gundymas

9 Arba: gundyti

10 Arba: gundymu

11 T.y. virš kurios ištariame palaiminimo
[=dėkymo] maldos žodžius

1 T.y. kaip evangelijos skelbėjas

2 T.y. tokiu, iš kurių reikalaujama laikytis ar klausyti Mozės įstatymo

3 Lit. sumušu iki mėlynių (tarsi boksininkas, kurio smūgiai palieka kūne mėlynės)

Kristaus kraujuje!¹ Duona, kurią laužome, ar ji nėra dalyvavimas Kristaus kūne?² 17 Kadangi yra vienas kepalas, mes, daugelis, esame vienas kūnas, nes visi dalijamės tuo vienu kepalu.

18 Pažvelkite į istorinį Izraelį! Ar tie, kurie valgo aukas, nėra aukuro dalininkai? 19 Tai ką sakau? Ar kad stabams aukojama mėsa yra kas nors? Arba ar kad stabas yra kas nors? 20 Ne, bet [sakau,] kad tai, ką jie aukoja, aukoja demonams, ne Dievui. Nenoriu, kad jūs taptumėte demonų bendrininkais. 21 Jūs negalite gerti Viešpaties taurės ir demonų taurės. Negalite būti Viešpaties stalo ir demonų stalo dalininkai. 22 Arba ar norime padaryti Viešpatį pavydulingą? Ar esame stipresni už jį?

16 Mt 26, 26–28; Mk 14, 22–24; Lk 22, 19–20 18 Lev 7, 6 20 Dt 32, 17 22 Dt 32, 21

Krikščionies laisvė ir jos apribojimas

23 „Viskas leidžiama“, bet ne viskas naudinga. „Viskas leidžiama“, bet ne viskas ugdo³ [bendruomenę]. 24 Niekas teneieško to, kas sau pačiam gera, bet kas kitam. 25 Valgykite viską, kas parduodama mėsos prekyvietėje, nieko neklausinėdami dėl sąžinės, 26 nes „Viešpaties yra žemė ir visa, ko ji pilna“. 27 Jei kas iš netikintųjų jus pasikviečia ir jūs norite nueiti, valgykite viską, kas jums padedama, nieko neklausinėdami dėl sąžinės. 28 Bet jei kas jums pasakytų: „Tai yra aukos mėsa“, nevalgykite dėl to, kuris jums tai nurodė, ir dėl sąžinės. 29 Turiu omenyje ne savo paties, bet kito sąžinę. Nes kam mano laisvė⁴ kitos sąžinės teisiama? 30 Jei aš valgau dėkodamas, kam esu smerkiamas⁵ dėl to, už ką dėkoju?

31 Taigi, ar valgote, ar geriate, ar šiaip ką darote, viską darykite Dievo garbei. 32 Nekelkite pasipiktinimo nei žydams, nei graikams, nei Dievo

bendruomenei,³³ kaip ir aš visaip visiems patinku, neieškodamas savo, bet daugelio naudą, kad jie būtų išgelbėti.

23 1 Kor 6, 12 26 Ps 24, 1

11 Sekite mano pavyzdžių, kaip ir aš Kristaus.

Apie moterų galvos apgaubimą maldos susirinkimuose

2 Jus giriu, kad visais atžvilgiais mane prisimenate ir laikotės tradicijų taip, kaip jums [jas] perdaviau. 3 Bet noriu, kad žinotumėte, jog kiekvieno vyro galva yra Kristus, žmonos galva—vyras, o Kristaus galva—Dievas.

4 Kiekvienas vyras, kuris meldžiasi ar pranašauja apdengta galva, apgėdina savo galvą. 5 Bet kiekviena moteris, kuri meldžiasi ar pranašauja atidengta galva, apgėdina savo galvą, nes tai viena ir tas pat, kas būti nuskustai. 6 Jei moteris neapsigaubia, tegu ji ir apsikarpa. O jei moteriai gėda nusikirpti ar nusiskusti, ji teapsigaubia. 7 Mat vyras neprivalo galvos apdengti: jis yra Dievo atvaizdas ir garbė, o moteris yra vyro garbė, 8 nes ne vyras yra kilęs iš moters, bet moteris iš vyro,⁹ taip pat ne vyras buvo sutvertas moteriai, bet moteris vyrui. 10 Todėl moteris privalo turėti galios ženklą⁶ ant galvos dėl angelų.⁷ 11 Tačiau Viešpatyje nei moteris nėra nepriklausoma nuo vyro, nei vyras nepriklausomas nuo moters, 12 nes, kaip moteris buvo paimta iš vyro, taip ir vyras ateina per moterį, o viskas yra iš Dievo. 13 Spręskite patys: ar pritinka moteriai melstis Dievui neapsigaubusiai? 14 Ar pati prigimtis jūsų nemoko, kad, jei vyras nešioja ilgus plaukus, jam negarbė, 15 bet, jei moteris nešioja ilgus plaukus, jai garbė? Nes plaukai [jai] duoti kaip apdangalas. 16 Bet jei kas nori ginčytis [dėl to],—mes neturime tokio papročio nė Dievo bendruomenės.

1 T.y. Kristaus mirties nuopelnuose

2 T.y. atpirktųjų bendruomenėje, kurią apaštalas vadina Kristaus kūnu

3 Lit. stato

4 valgyti tai, ką manau esant gera

5 Lit. šmeiziamas

6 Lit. galia (turbūt apdangala, ženklinantį Dievo jai suteiktą galia melstis ir pranašauti susirinkime)

7 Gal dėl to, kad neišsiseistų angelai, Dievo sukurtos tvarkos saugotojai, dėl jos pažeidimo.

11 Kor 4, 16; Flp 3, 17 7 Pr 1, 26-27 8-9 Pr 2, 18-23

Viešpaties Vakarienė

17 Bet, duodamas tą nurodymą, [jūsų] negiriu dėl to¹, kad jūsų suėjimai daro daugiau blogo negu gero². 18 Mat, pirmiausia, girdžiui, kad, kai jūs sueinate kaip bendruomenė, tarp jūsų esą grupuočių, ir iš dalies tai tikiu, 19 nes turi būti ir skilimų tarp jūsų, kad ištirtieji išeitų viešumon tarp jūsų. 20 Taigi, kai jūs sueinate draugėn, tai ne Viešpaties Vakarienės valgyti, 21 nes kiekvienas valgydamas ima prieš laiką savo paties valgi, ir taip vienas lieka alkanas, o kitas nusigeria. 22 Argi neturite namų, kur galite valgyti ir girti? Arba ar niekinate Dievo bendruomenę ir darote gėdą tiems, kurie nieko neturi? Kas man sakyti jums? Ar jus girti? Už tai negiriu.

23 Nes aš tai gavau iš Viešpaties, ką ir jums perteikiau, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kai buvo išduotas, paėmė duoną 24 ir padėkojęs [ja] laužė ir tarė: „Tai yra mano kūnas, kuris [duodamas] už jus. Tai darykite man atminti“. 25 Tokiu pat būdu³, po vakarienės [jis paėmė] ir taurę, sakydamas: „Šita taurė yra naujoji sandora, patvirtinta mano krauju. Tai darykite, kiek kartų gersite, man atminti“, 26 nes, kiek kartų valgote tą duoną ir geriate tą taurę, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis.

27 Taigi kas nevertai valgo tą duoną ir geria Viešpaties taurę, bus kaltas Viešpaties kūnu ir krauju⁴. 28 Bet žmogus tegul ištiria pats save, ir taip tegul valgo tos duonos ir geria iš tos taurės, 29 nes kas valgo ir geria, tas valgo ir geria sau teisma, jei neatskiria kūno⁵. 30 Todėl tarp jūsų yra daug

ligūstų bei sergančių ir didokas skaičius užminga⁶. 31 Bet jei tyrinėtume save, nebūtume teisiami. 32 O kai esame Viešpaties teisiami, esame drausminami, kad nebūtume pasmerkti su pasauliu.

33 Taigi, mano broliai, kai sueinate valgyti, palaukite vieni kitų. 34 Jei kas alkanas, tepavalgo namie, kad nesueitumėte teismo užsitraukti. O apie visa kita duosiu potvarkių, kai ateisiu.

25 Is 24, 8; Jer 31, 31-34 25 Is 24, 6-8

Šventosios Dvasios dovanos

12 Nenoriu, broliai, palikti jūsų be žinios apie dvasines dovanas. 2 Jūs žinote, kad, kai buvote pagony, — kaip būdavote traukiami prie nebylių stabų ir nuklaidinami. 3 Todėl jums paaiškinu, kad nė vienas kalbantis per Dievo Dvasią nesako: „Jėzus yra prakeiktas“, ir nė vienas negali pasakyti: „Jėzus yra Viešpats“, jei ne per Šventąją Dvasią.

4 Yra skirtingų malonės dovanų, tačiau ta pati Dvasia. 5 Yra skirtingų tarnysčių, tačiau tas pats Viešpats. 6 Ir yra skirtingų veikimų, tačiau tas pats Dievas, kuris viską veikia visuose. 7 Kiekvienam teikiamas Dvasios apsiireiškimas bendram labui: 8 vienam per Dvasią teikiama išminties kalba, kitam—žinojimo kalba ta pačia Dvasia, 9 kitam—tikėjimas ta pačia Dvasia, kitam—gydymų dovanos ta viena Dvasia, 10 kitam—stebuklų darymas⁸, kitam—pranašystė, kitam—galia atskirti dvasias, kitam—įvairios kalbų rūšys, kitam—kalbų aiškinimas. 11 Visa tai veikia viena ir ta pati Dvasia, kiekvienam atskirai priskirdama, kaip ji nori.

4-11 Rom 12, 6-8

Vienas kūnas—daug narių

12 Mat kaip kūnas yra vienas ir turi daug narių, ir visi tie kūno nariai, nors jų daug, yra vienas kūnas, taip ir

1 Arba: duodamas nurodymų, nepritariu tam

2 Lit. neišsina į tai, kas yra geriau, bet kas blogiau

3 T.y. sukalbėjęs padėkos malda

4 T.y. Viešpaties mirties profanacija

5 Tai gali reikšti: neižiūri skirtumo tarp paprasto ir Šv. Vakarienės valgio, turinčio ryšį su Kristaus kūnu, t.y. jo mirties atminimu; arba: neižiūri skirtumo tarp bendruomenės, valgančios Vakarienę kaip vienas Kristaus

kūnas, ir bet kokio kito pokyliaujančių sambūrio

6 T.y. miršta

7 Arba: Prakeiktas tępūnie Jėzus

8 Lit. galingų veiksmų nuveikimai

Kristus¹, ¹³ nes juk viena Dvasia mes visi—ar būtume žydai, ar graikai, vergai ar laisvieji—buvome pakrikštyti vienam kūnui sudaryti², ir visi buvome pagirdyti viena Dvasia, ¹⁴ nes juk kūnas nesusideda iš vieno nario, bet iš daugelio.

¹⁵ Jei koja tartų: „Kadangi nesu ranka, nepriklausau kūnui“, ar ji dėl to nepriklausytų kūnui? ¹⁶ Ir jei ausis tartų: „Kadangi nesu akis, nepriklausau kūnui“, ar ji dėl to nepriklausytų kūnui?

¹⁷ Jei visas kūnas tebutų akis, kur bebūtų girda? Jei jis visas tebutų girda, kur bebūtų uoslė? ¹⁸ Bet dabar Dievas sudėjo narius, kiekvieną iš jų, kūne, kaip jis norėjo. ¹⁹ Jei jie visi tebutų vienas narys, kur bebūtų kūnas? ²⁰ Bet dabar, tiesa, yra daug narių, tačiau vienas kūnas.

²¹ Akis negali tarti rankai: „Man tavęs nereikia“, ar vėl galva kojoms: „Man jūsų nereikia“.

²² Priešingai, tie kūno nariai, kurie atrodo esą silpnesni, yra juo labiau būtini, ²³ ir tuos kūno narius, kuriuos laikome mažiau garbingais, aprenčiame ypatinga pagarba. Mūsų nepadorieji³ nariai gauna ypatingą padorumą, ²⁴ o mūsų padoriesiems to nereikia. Tačiau Dievas sudėjo kūną, suteikdamas ypatingą pagarbą nariui, kuriam jos trūksta, ²⁵ kad nebūtų suskilimo kūne, bet kad nariai vienodai rūpintųsi vieni kitais. ²⁶ Jei vienas narys kenčia, su juo kenčia visi nariai. Ir jei vienas narys gerbiamas, su juo džiaugiasi visi nariai.

²⁷ Jūs esate Kristaus kūnas ir, atskirai imant, nariai. ²⁸ Ir⁴ Dievas įstatė Bendruomenėje, pirma, apaštalus, antra, pranašus, trečia, mokytojus; paskui eina stebuklai, gydymų dovanos, pėsčios, reikalų tvarkymai, kalbų rūšys. ²⁹ Argi visi yra apaštalai? Ar visi pranašai? Ar visi mokytojai? Ar visi stebukladariai⁵? ³⁰ Ar visi turi gydymo dovanų? Ar visi kalba kalbomis? Ar visi

aiškina? ³¹ Bet uoliai siekite aukštesniųjų malonės dovanų. Ir dar prakilnesnį kelią jums parodysiu.

12 Rom 12, 4–5 28 Ef 4, 11

Meilė

13 Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, būčiau žvangas gongas⁶ ar skamba cimbolai. ² Jei turėčiau pranašytės dovaną ir suvokčiau visas paslaptis bei visą žinojamą ir jei turėčiau visą tikėjimą, toki, kad galėčiau perkelti kalnus, bet jei neturėčiau meilės, aš būčiau niekas. ³ Jei išdalyčiau visą savo turtą vargšams ir jei atiduočiau savo kūną, kad būčiau sudegintas⁷, bet neturėčiau meilės, man iš to nebūtų jokios naudos.

⁴ Meilė yra kantri, meilė yra maloninga. Ji nepavydi, ⁸ nesigiria, nepasipučia, ⁵ nesielgia grubiai, neieško savo naudos, nesusierzina, nelaiko nuoskaudų⁹ sąskaitos, ⁶ nesidžiaugia neteisybe, bet džiaugiasi tiesa. ⁷ Ji viską pakelia, viską tiki¹⁰, visko viliasi¹¹, viską ištveria.

⁸ Meilė niekad nesibaigia. O jei tai yra pranašytės¹²—jos pranyks, jei kalbos—jos paliaus, jei žinojimas—jis pranyks. ⁹ Mat pažįstame iš dalies ir pranašaujame iš dalies, ¹⁰ bet kai ateis tai, kas visiška, pranyks tai, kas yra dalinio pobūdžio. ¹¹ Kai buvau vaikas, kalbėjau kaip vaikas, mačiau kaip vaikas, protavau kaip vaikas. Bet kai tapau vyru, padėjau į šalį, kas buvo vaikiška. ¹² Mat dabar matome [lyg] veidrodyje, neaiškiai¹³, bet tada matysime veidas į veidą. Dabar pažįstu iš dalies, bet tada visiškai pažinsiu, kaip ir aš esu visiškai pažintas. ¹³ O dabar

6 T.y. disko pavidalo mušamas žalvarinis muzikos instrumentas

7 Kt. Mss: galėčiau girtis

8 Kt. Mss + Meilė

9 T.y. kitų daromų nuoskaudų

10 T.y. niekad nesiliauja tikėjusi

11 T.y. niekad nepraranda vilties

12 Arba: pranašavimo dovanos

13 Lit. mįslingai (t.y. kaip neaiškų ar netiesioginių atspindį)

1 T.y. bendruomenė kaip Kristaus kūnas

2 Arba: į vieną kūną

3 T.y. netinkami pasirodymui

4 Lit. Ir vienus (nutraukta konstrukcija: vienus...kitus)

5 Lit. galingi veiksmai

pasilieka tikėjimas, viltis, meilė—tie trys, bet jų didžiausia—meilė.

2 Mt 17, 20; 21, 21; Mk 11, 23

Kalbėjimas kalbomis ir pranašavimas

14 Vykities meilę ir uoliai siekite dvasinių dovanų, o labiau pranašavimo, ² nes kalba¹ kalbantysis kalba ne žmonėms, bet Dievui; nes niekas jo nesupranta, bet Dvasia jis kalba paslaptis. ³ O kas pranašauja, tas kalba žmonėms tai, kas ugdo², padrasina ir pagudžia. ⁴ Kas kalba kalba, ugdo save patį, o kas pranašauja, tas ugdo bendruomenę. ⁵ Noriu, kad jūs visi kalbėtumėte kalbomis, bet labiau, kad pranašautumėte. Didesnis yra tas, kuris pranašauja, negu tas, kuris kalba kalbomis, nebent jei pastarasis [jas] išaiškina, kad bendruomenė būtų ugdoma.

⁶ O dabar, broliai, jei ateisiu pas jus, kalbėdamas kalbomis, kuo būsiu jums naudingas, jei jums nekalbėsiu ar per apreiškimą, ar per žinojimą, ar per pranašystę, ar per pamokymą?

⁷ Panašiai negyvi daiktai, skleidžiantys garsą, ar tai būtų fleitā, ar lyrā,—jei jie neišduos skirtingų tonų³, kaip kas nors žinos, kas grojama fleita ar lyra? ⁸ Ir jei trimitas išduos neaiškų garsą, kas ruošis į mūšį? ⁹ Taip pat, jei ir jūs liežuviu neištarsite suprantamos kalbos, kaip kas nors žinos, kas kalbama? Jūs juk kalbėsitė į orą. ¹⁰ Kas žino, kaip daug yra kalbų rūšių pasaulyje, ir jokia nėra bereikšmė. ¹¹ Taigi, jei nesuvoksiu kalbos reikšmės, kalbėtojai būsiu svetimkalbis⁴ ir kalbėtojas bus man svetimkalbis. ¹² Taip ir jūs, kadangi esate uolūs dvasinių dovanų⁵ siekėjai, stenkitės [jų] apščiai turėti bendruomenės ugdymo⁶ tikslui.

¹³ Todėl kalbantysis kalba tegu meldžiasi, kad galėtų [ja] išaiškinti.

¹⁴ [Mat] jei meldžiuos kalba, tai meldžiasi mano dvasia, bet mano protas yra nevaisingas⁷. ¹⁵ Ką tad daryti? Aš melsiuos dvasia⁸, bet melsiuos ir protu; giedosiu dvasia, bet giedosiu ir protu.

¹⁶ Kitaip, jei Dvasia 'garbini Dievą'⁹, kaip tas, kuris užima paprasto klausytojo vietą, galės tarti „amen“ tavo padėkos maldai, nes jis nežino, ką tu kalbi?

¹⁷ Tu juk gali gražiai dėkoti, bet kitas neugdomas. ¹⁸ Dėkui Dievui, aš kalbu kalbomis daugiau už jus visus, ¹⁹ tačiau bendruomenės susirinkime mieliau tariau penkis žodžius savo protu, kad ir kitus pamokyčiau, negu dešimt tūkstančių žodžių kalba¹⁰.

²⁰ BroLIAI, nebūkite vaikai išmanymu. Verčiau blogybe būkite kūdikiai, o išmanymu būkite subrendę.

²¹ Įstatyme parašyta:

„Per kitomis kalbomis

kalbančius

ir svetimųjų lūpomis

aš bylėsiu šitai tautai,

tačiau net tada jie neklausys

manęs,—

sako Viešpats“.

²² Taigi kalbos skirtos būti ženklų ne tikintiesiems, bet netikintiesiems, o pranašytė—ne netikintiesiems, bet tikintiesiems. ²³ Taigi, jei susirinks visa bendruomenė ir visi kalbės kalbomis, ir jeis pašaliečių ar netikintųjų, ar jie nesakys, kad einate iš proto?

²⁴ Bet jei visi pranašauja ir įeina koks netikintis ar pašalietis, jis yra visų įtikinamas [nusidėjėlis esąs], visų apklausiamas. ²⁵ Jo širdies paslaptys išaiškėja, ir taip jis puls veidu į žemę ir pagarbins Dievą, išpažindamas: „Iš tiesų Dievas yra tarp jūsų!“

21 Jez 28, 11–12

Viskas darytina tvarkingai

1 T.y. ekstazine, šv. Dvasios įkvėpta kalba

2 Lit. stato

3 T.y. melodijos

4 Lit. barbaras (t.y. asmuo, kalbantis ne graikų, bet savotiška „bar bar“ garsų, svetima ir nesuprantama kalba)

5 Lit. dvasių (t.y. Dvasios, apsireiškiančios per jų individualias dvasias)

6 Lit. statymo

7 T.y. aktyviai nedalyvauja vyksme ir nepatiria iš jo naudos arba yra neproduktyvus bendruomenės gyvenime

8 T.y. savo dvasia Dievo Dvasios teikiamais žodžiais

9 Lit. ištari palaiminimą

10 T.y. charizmatine kalba

26 Tai ką daryti, broliai? Kai susieinate, kiekvienas turi [viena ar kita]: himną, pamokymą, apreiškimą, kalbą, aiškinimą. Viskas tebūnie daroma [bendruomenei] ugdyti. 27 Jei kas kalba kalbą, kaskart tegul kalba du ar daugiausia trys, ir pakaitomis, o vienas tegul aiškina. 28 Bet jei nėra aiškintojo, tegul jis tyli bendruomenės susirinkime ir tegul kalba sau bei Dievui. 29 Tegul kalba du ar trys pranašai, o kiti tegul tiria. 30 Bet jei kitam, ten sėdinčiam, kas apreiškima, pirmasis tegul tyli, 31 nes jūs galite po vieną visi pranašauti, kad visi pasimokyti ir visi būtų paraginti¹. 32 Pranašų dvasios² yra pavaldžios pranašams, 33 nes Dievas yra ne netvarkos, bet ramybės Dievas.

Kaip visose šventųjų bendruomenėse, 34 moterys tegul tyli bendruomenės susirinkimuose, nes joms neleidžiama kalbėti, bet jos turi būti klusnios, kaip ir įstatymas sako. 35 Bet jei jos nori ko išmokti, namie tepasiklausia savo vyrų, nes gėda moteriai kalbėti susirinkime.

36 Ar iš jūsų išėjo Dievo žodis? Arba ar pas jus vienus jis atėjo? 37 Jei kas tariasi esąs pranašas ar Dvasios žmogus, tas turi pripažinti, kad tai, ką jums rašau, yra Viešpaties įsakymas. 38 Bet jei kas to nepripažįsta, jis bus [Dievo] nepripažįstamas. 39 Taigi, mano broliai, uoliai siekite pranašauti ir nedrauskite kalbėti kalbomis. 40 Tačiau viskas tebūnie daroma padėriai ir tvarkingai.

Kristaus prisikėlimas

15 Aš primenu jums, broliai, evangeliją, kurią jums paskelbiau, kurią jūs ir priėmėte, kurioje ir stovite, 2 kuria ir esate išgelbimi: kokiais žodžiais³ jums ją paskelbiau, jei tvirtai jos laikotės⁴,—jei ne veltui įtikėjote.

3 Mat jums perdaviau, ką ir pats gavau, kaip pirminės reikšmės dalyką, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmės, kaip pranašavo Raštai, 4 kad jis buvo palaidotas ir kad jis 'buvo prikeltas' 5 trečiąją dieną, kaip pranašavo Raštai, 5 ir kad jis pasirodė Kėfui, paskui Dvylikai. 6 Paskui jis pasirodė vienu metu daugiau nei penkiems šimtams brolių, kurių dauguma lig šiol tebegyvena, o kai kurie jau užmigo⁶. 7 Paskui jis pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. 8 Visų paskiausiai, lyg nelaiku gimusiam, jis pasirodė ir man. 9 Mat esu apaštalų mažiausias, nevertas vadintis apaštalu, nes persekiojau Dievo Bendruomenę. 10 Bet Dievo malone esu, kas esu, ir jo man suteikta malonė neliko be pasekmių. Ne, aš dirbau sunkiau už juos visus, tačiau ne aš, bet Dievo su manim esanti malonė. 11 Taigi ar aš, ar jie—taip mes skelbiame ir taip jūs įtikėjote.

3 Jez 53, 5–12 4 Ps 16, 8–10; Mt 12, 40; Apd 2, 24–32 5 Lk 24, 34 6 Mt 28, 16–17; Mk 16, 14; Lk 24, 36; Jn 20, 19 8 Apd 9, 3–6 9 Apd 8, 3

Mirusiųjų prisikėlimas

12 O jei apie Kristų skelbiama, kad jis prikeltas iš numirusių, kaip kai kurie iš jūsų gali sakyti, kad nesą mirusiųjų prisikėlimo? 13 Bet jei nėra mirusiųjų prisikėlimo, tai ir Kristus neprikeltas. 14 O jei Kristus neprikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas, tuščias ir jūsų tikėjimas. 15 Mus dar randa netikrus Dievo liudytojus esant, nes paliudijome prieš Dievą⁷, kad jis prikėlė Kristų, kurio neprikėlė, jei iš tikrųjų mirusieji neprikeliami. 16 Nes jei mirusieji neprikeliami, tai ir Kristus neprikeltas. 17 O jei Kristus neprikeltas, tai bergždžias jūsų tikėjimas, tai jūs tebesate savo nuodėmėse; 18 tai ir Kristujė užmigusieji yra žuvę. 19 Jei tik šiam gyvenimui esame dėję savo viltis į

1 Lit. padrasinti

2 T.y. Dievo Dvasios įkvėptas, pranašas kalba per savo dvasią

3 T.y. 3b–5 skn. pateiktais išpažinimo formulėmis žodžiais

4 Arba: jei tvirtai laikotės žodžių, kuriais jums ją paskelbiau

5 Lit. yra buvęs prikeltas (t.y. buvo prikeltas ir tebėra gyvas)

6 T.y. mirė

7 T.y. apkaltinome Dievą padarius tai, ko jis nėra padaręs

Kristų, mes esame labiausiai apgailėtini iš visų žmonių.

20 Bet iš tikrųjų Kristus yra prikeltas iš numirusių—pirmasis¹ iš užmigusiųjų. 21 Mat kadangi per žmogų atėjo mirtis, tai ir per žmogų ateina mirusiųjų prisikėlimas. 22 Mat kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti. 23 Bet kiekvienas savo eile: pirmasis² Kristus, paskui, kai jis ateis, tie, kurie priklauso Kristui. 24 Paskui bus galas, kai jis perduos karalystę Dievui Tėvui, kai jis sunaikins visokią valdžią ir visokią galybę bei jėgą, 25 nes jis turi karaliauti, iki padės visus priešus po savo kojomis. 26 Kaip paskutinis priešas sunaikinama mirtis. 27 Mat „jis viską pajungė po jo kojomis“. Bet kai sakoma, kad viskas pajungta, tai aišku, kad išskyrus tą, kuris pajungė jam viską. 28 O kai viskas jam bus pajungta, tada ir pats Sūnus bus pajungtas tam, kuris pajungė jam viską, kad Dievas būtų visur viskas.

29 Kita vertus, ką darys tie, kurie krikštijasi už mirusiuosius? Jei iš viso mirusieji neprikeliami, tai kam jie dar krikštijasi už juos? 30 Kam ir mes patys kas valandą esame pavojuje? 31 Aš kasdien mirštu³ Taip tikrai, kaip jūs, broliai⁴, esate mano pasigyrimas, kuri turiau Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje. 32 Jei aš tik kaip žmogus⁵ kovojau su žvėrimis Efeze, kokia man nauda? Jei mirusieji neprikeliami, tai „valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime“. 33 Neleiskite savęs apgauti⁶: „blogos draugystės pagadina gerus papročius“. 34 Tikrai išsiblaivykite ir toliau nenusidėkite, nes kai kurie neturi Dievo pažinimo. Tai sakau jums sugėdinti.

25 Ps 110, 1 27 Ps 8, 6 32 Jez 22, 13

Prisikėlimo kūnas

35 Bet kas nors paklaus: „Kaip mirusieji prikeliami? Su kokių kūnų jie ateis?“ 36 Neišmanėli! Ką tu sėji, neatgyja, jei nenumiršta. 37 Ir ką tsėji, sėji ne būsimąjį kūną, bet nuogą grūdą, sakysim, kviečio ar kurio nors iš kitų javų. 38 Dievas jam duoda kūną, koki norėjo⁷, ir kiekvienai sėklos rūšiai savitą kūną. 39 Ne kiekvienas kūnas yra toks pat kūnas, bet vienos yra žmonių, kitoks gyvulių kūnas, dar kitoks paukščių kūnas, vėl kitoks žuvų. 40 Yra dangaus kūnai ir žemės kūnai. Bet vienas yra dangaus kūnų skaistumas, o kitoks žemės kūnų. 41 Vienoks yra saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas. Juk žvaigždė skiriasi nuo žvaigždės skaistumu.

42 Taip yra ir su mirusiųjų prisikėlimu. Sėjamas gendantis kūnas, prikeliamas negendantis. 43 Sėjamas negarbingas, prikeliamas garbingas. Sėjamas silpnas, prikeliamas galingas. 44 Sėjamas prigimtinis kūnas, prikeliamas dvasinis kūnas. Jei yra prigimtinis kūnas, tai yra ir dvasinis. 45 Taip ir parašyta: „Pirmasis žmogus, Adomas, tapo gyva būtybe, paskutinis Adomas—gyvybę teikiančia Dvasia“. 46 Tačiau pirma atėjo ne dvasinis, bet prigimtinis, tik paskui dvasinis. 47 Pirmasis žmogus yra iš žemės, sukurtas iš dulkių, antrasis žmogus—iš dangaus. 48 Koks iš dulkių sukurtasis, tokie ir iš dulkių sukurtieji, ir koks dangaus Žmogus, tokie ir dangaus žmonės. 49 Ir kaip nešiojome iš dulkių sukurto žmogaus atvaizdą, nešiosime ir dangaus Žmogaus atvaizdą.

50 Tai tvirtinu, broliai: kūnas ir kraujas⁸ negali paveldėti Dievo karalystės, nė tai, kas genda, nepaveldi to, kas negenda. 51 Klausykite! Jums sakau paslaptį: mes ne visi užmigsime, bet visi būsime perkeisti—52 ūmai, akimirka, paskutiniam trimitui

1 Lit. pirmoji naša (t.y. Dievo laidas, kad bus suvaltytas visas prikeltų mirusiųjų derlius)

2 Žr. 20 skn.

3 T.y. sutinku mirtį, žiūriu mirčiai į akis

4 ~kk. Mss

5 T.y. toks, kurio gyvenimo lygis yra toks pat, kaip ir kitų žmonių, neturinčių prisikėlimo vilties

6 Arba: suklaidinti

7 T.y. pradžioje nusprendė duoti sukurdamas

8 T.y. dabartinis silpnas, gendąs ir mirtingas kūnas, netinkamas amžinam gyvenimui

gaudžiant. Mat trimitas gaus, ir mirusieji bus prikelti negendantys, o mes būsime perkeisti, ⁵³ nes šis gendantis [kūnas] turi apsilvilti negendamumu ir šis mirtingas [kūnas] apsilvilti nemirtingumu. ⁵⁴ Kai šis gendantis [kūnas] apsilvils negendamumu ir šis mirtingas [kūnas] apsilvils nemirtingumu, tada išsipildys tas parašytas žodis:

„Mirtis pergalės praryta!“

⁵⁵ „Kur, mirtie, tavo pergalė?“

Kur, mirtie, tavo geluonis?“

⁵⁶ Mirties geluonis yra nuodėmė, o nuodėmės galia—įstatymas. ⁵⁷ Bet dėkui Dievui, kuris teikia mums pergalę per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

⁵⁸ Taigi, mano mylimi broliai, būkite pastovūs, nepajudinami, visuomet pranašūs Viešpaties darbu, žinodami, kad jūsų triūsas ne veltui Viešpatyje.

⁴⁵ Pr 2, 7 ^{51–52} 1 Tes 4, 15–17 ⁵⁴ Jez 25, 8 ⁵⁵ Hoš 13, 14

Rinkliava Jeruzalės šventiesiems

16 Dėl rinkliavos šventiesiems: kaip nurodžiau Galatijos bendruomenėms, taip ir jūs darykite. ² Kas pirmąją savaitės dieną tegul kiekvienas iš jūsų [kiek] atideda pas save ir sutaupo [iš to,] ką nupelno, kad rinkliavos nebūtų daromos tada, kai ateisiu. ³ Kai atvyksiu, pasiųsiu tuos, kuriuos pripažinsite esant tinkamus, su laiškais nunešti jūsų dovana¹ į Jeruzalę. ⁴ Jei bus patartina ir man keliauti, tai jie keliaus su manim.

1 Rom 15, 25–26

Kelionės planai

⁵ Perėjęs Makedoniją, aš atvyksiu pas jus, nes peržiemosiu, kad jūs mane toliau palydėtumėte, kur tik keliausiu. ⁷ Mat nenoriu dabar pamatyti jūsų tik praeidamas, nes tikiuosi, jei Viešpats leis, kurį laiką prabūti pas jus. ⁸ Bet Efeze pasiliksiu iki Sekminių, ⁹ nes man yra atsivėrusios plačios durys veiksmingam darbui, nors yra daug

priešininkų.

⁵ Apd 19, 21 ⁸ Lev 23, 15–21; Dt 16, 9–11 ^{8–9} Apd 19, 8–10

Apie Timotiejaus ir Apolo apsilankymą

¹⁰ Jei ateis Timotiejus, žiūrėkite, kad jis būtų pas jus be baimės, nes jis dirba Viešpaties darbu, kaip ir aš. ¹¹ Tad niekas tenepaniekina jo. Išlydėkite jį su ramybe, kad ateitų pas mane, nes laukiu jo su broliais.

¹² Dėl brolio Apolo: rimtai jį raginau vykti pas jus su broliais, bet jis visai nenorėjo dabar vykti².

Paraginimai ir sveikinimai

¹³ Būkite budrūs, tvirtai stovėkite tikėjime, būkite vyriški, būkite stiprūs.

¹⁴ Viskas, ką darote, tebūnie daroma su meile.

¹⁵ Jūs žinote, kad Stepono namiškiečiai yra Achajos pirmatikiai ir kad jie paskyrė save tarnauti šventiesiems. Aš raginu³ jus, broliai, ¹⁶ kad ir jūs būtumėte klusnūs tokiems žmonėms ir kiekvienam bendradarbiaujančiam ir triūsiančiam. ¹⁷ Džiaugiuosi Stepono, Fortunato ir Achaiko atvykimu, nes jie užpildė tai, ko leidote man stokoti⁴.

¹⁸ Mat jie nuramino mano ir⁵ jūsų dvasią. Tad pripažinkite tokius žmones.

¹⁹ Jus sveikina Azijos bendruomenės. Jus karštai sveikina Viešpatyje Akvilas ir Priska su jų namuose esančia bendruomene. ²⁰ Jus sveikina visi broliai. Sveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu.

²¹ Šis sveikinimas [parašytas] mano, Pauliaus, ranka. ²² Jei kas nemyli Viešpaties, tebūnie prakeiktas. Marana ta!⁶ ²³ Viešpaties Jėzaus malonė tebūnie su jumis. ²⁴ Mano meilė jums visiems Kristuje Jėzuje.

¹⁰ 1 Kor 4, 17 ¹⁵ 1 Kor 1, 16 ¹⁹ Apd 18, 2

² Arba: visai nebuvo [Dievo] valia, kad jis dabar vyktų

³ Arba: maldauju

⁴ T.y. pašalino įtampą mūsų santykiuose

⁵ taip darydami

⁶ Aramėjų kalbos sakiny, reiškias: „Mūsų Viešpatie, ateik!“

Antrasis Laiškas KORINTIEČIAMS

Sveikinimas

1 Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas, ir brolis Timotiejus Dievo bendruomenei, esančiai Korinte, su visais šventaisiais, esančiais visoje Achajoje. **2** Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

1 Apd 18, 1

Padėka už Dievo teikiamą paguodą prispaudimuose

3 Palaimintas¹ Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, gailestingumo Tėvas ir visokios paguodos Dievas, **4** kuris mus taip guodžia kiekviename mūsų prispaudime, jog galime guosti visaip prispaustus ta paguoda, kuria mes patys esame Dievo guodžiami, **5** nes kaip mums gausiai tenka Kristaus kentėjimų, taip per Kristų ir mūsų paguoda gausi. **6** Jei kenčiame priespauda, tai jūsų paguodai ir išganymui. Jei esame guodžiami, tai jūsų paguodai, veiksmingai pasireiškiančiai ištverimu tokių pat kentėjimų, kokius ir mes kenčiame. **7** Mūsų viltis dėl jūsų yra tvirta, nes žinome, kad, kaip jūs esate kentėjimų, taip ir paguodos dalyviai.

8 Mat nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie mūsų priespaudą, mus ištikusią Azijoje: mes buvome nepaprastai, nepakeliamai prislėgti—taip, jog buvome nustoję vilties net išlikti gyvi. **9** Taip, mes jautėmės gavę mirties sprendimą, kad nepasitiktume savimi, bet Dievu, kuris prikelia mirusiuosius. **10** Iš tokios grėsmingos mirties jis mus išgelbėjo ir išgelbės. Juo mes esame parėmę savo viltį, kad jis ir toliau gelbės, **11** bendradarbiaujant ir jums malda mūsų labui, kad daugelis

asmenų už mums suteiktą malonę, daugelio išmelstą, dėkotų [Dievui] už mus.

8 1 Kor 15, 32

Paulius aiškinasi dėl atidėto apsilankymo

12 Šitas yra mūsų pasigyrimas: mūsų sąžinės liudijimas, kad mes elgėmės pasaulyje, o ypač su jumis, su Dievo teikiamu paprastumu ir nuoširdumu—ne su kūniška išmintimi, bet [pasikliaudami] Dievo malone.

13 Juk nerašome jums nieko kito, kaip tik tai, ką skaitote ar suprantate. Tikiuosi, kad jūs visiškai suprasite, **14** kaip ir mus iš dalies supratote, jog mūsų Viešpaties Jėzaus dieną mes būsime jūsų pasididžiavimas, kaip ir jūs mūsų.

15 Šitaip pasitikėdamas, aš nusprendžiau pirma atvykti pas jus, kad „gautumėte antrą² malonę“: **16** pro jus vykti į Makedoniją ir vėl iš Makedonijos atvykti pas jus ir būti jūsų palydėtas į Judėją. **17** Argi tad aš, tai nusprenddamas, pasielgiau lengvabūdiškai? Arba ar tai, ką sumanau, pasauliškai⁴ sumanau—taip, kad tu pat metu sakau „taip, taip“ ir „ne, ne“? **18** Kaip Dievas ištikimas, mūsų jums paskelbtas žodis nėra „taip“ ir „ne“, **19** nes Dievo Sūnus, Kristus Jėzus, kurį mes—aš, Silvanas ir Timotiejus—paskelbėme tarp jūsų, nebuvo „taip“ ir „ne“, bet jame „taip“ buvo ir visuomet yra tikrėnybė; **20** nes kiek tik yra Dievo pažadų, jie yra jame „taip“⁵. Todėl ir per jį mes tariame „amen“ Dievui, jo garbei. **21** Tas, kuris patvirtina, kad mes su jumis priklausome Kristui, ir kuris mus patepė, yra Dievas. **22** Jis dar paženklino mus savo

2 T.y. dvigubą

3 Arba: turėtumėte antrą progą [man] parodyti malonę

4 Lit. pagal kūną (t.y. kaip pasaulio žmogus, kuris sudarinėja ir pakeičia planus, žiūrėdamas vien to, kas kiekvienam atveju jam naudinga)

5 T.y. Kristaus asmenyje jie yra pasitvirtinę, išsipldę

1 Arba: Tebūnie palaimintas

nuosavybės antspaudu ir davė į mūsų širdis Dvasią kaip pirmą įmoką¹.

23 Aš šaukiu Dievą liudytoju prieš save², kad, gailėdamasis jūsų, nebeatvykau į Korintą. 24 Tai nereiškia, kad mes viešpatuojame jūsų tikėjimui, bet mes veikiame su jumis jūsų džiaugsmui, nes tikėjime jūs tvirtai stovite.

16 Apd 19, 21 19 Apd 18, 5

2 Mat³ tai sau nusprendžiau: nevykti pas jus dar kartą liūdėsiu nešinas. 2 Nes jei aš jus nuliūdinsiu, tai kas yra tas, kuris mane pradžiugins, jei ne tas, kuris dėl manęs nuliūdinamas? 3 Be to, kaip tik tai jums parašiau, kad atvykęs nenuliūščiau dėl tų, kurie turėtų mane pradžiuginti, nes esu įsitikinęs apie jus visus, kad mano džiaugsmas yra [ir] jūsų visų džiaugsmas. 4 Mat iš didelio sielvarto ir širdies suspaudimo jums parašiau su gausybe ašarų ne tam, kad jūs būtumėte nuliūdinti, bet kad pažintumėte meilę, kurios ypač jums turiu.

Atleidimas išeidėjui

5 O jei kas yra nuliūdinęs, tai ne mane yra nuliūdinęs, bet iš dalies, kad neperdėčiau, jus visus. 6 Tokiam asmeniui pakanka šito daugumos pabarimo. 7 Tad, priešingai, jūs turite verčiau jam atleisti ir jį paguosti, kad kartais toks žmogus nebūtų pernelyg didelio liūdesio prarytas. 8 Todėl jus raginu patvirtinti jam [savo] meilę. 9 Mat tam tikslui ir parašiau, kad sužinočiau, kaip jūs išlaikote mėginimą, ar visais atvejais esate paklusnūs. 10 O kam jūs ką atleidžiate, tam ir aš [atleidžiu]. Mat ką esu atleidęs, jei esu ką turėjęs atleisti, [tą esu atleidęs] dėl jūsų Kristaus akivaizdoje, 11 kad nebūtume šėtono apgauti, nes gerai pažįstame jo kėslus.

Kelionė į Troadą ir Makedoniją

12 O kai atvykau į Troadą Kristaus evangelijos skelbti, nors durys man buvo atvertos Viešpatyje, 13 neturėjau palengvinimo savo dvasiai, nes neradau savo brolio Tito. O vis dėlto, atsisveikinęs nuo jų, išvykau į Makedoniją.

12-13 Apd 20, 1

Apaštalai—Kristaus pergalės dalyviai

14 Bet dėkui Dievui, kuris Kristuje visuomet mus veda savo pergalės eisenoje ir per mus paskleidžia savo pažinimo kvapą kiekvienoje vietoje, 15 nes mes esame Kristaus malonus kvapas Dievui tarp išganomųjų ir tarp žūstančiųjų: 16 vieniems kvapas, vedantis iš mirties į mirtį, kitiems kvapas, vedantis iš gyvenimo į gyvenimą⁴. Ir kas yra tam nuojėgus⁵?— 17 Nes mes neprekiuojame⁶, kaip daugelis, Dievo žodžiu, bet kalbame kaip tie, kurie kalba iš tikros širdies, iš Dievo, Dievo akivaizdoje, Kristuje⁷.

Apaštalai—naujosios sendoros tarnai

3 Ar mes vėl pradedame įsiteikti? Arba 3 Argi mums, kaip kai kuriems, reikia įteikiamųjų laiškų jums ar iš jūsų? 2 Jūs esate mūsų laiškas, įrašytas mūsų⁸ širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas. 3 Jūs aiškai pasirodote esą mūsų tarnavimu parūpintas Kristaus laiškas, įrašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia, ne akmeninėse plokštėse, bet kūno širdžių plokštėse.

4 Tokį pasitikėjimą Dievu mes turime per Kristų. 5 Ne kad mes savaime esame tokie nuojėgūs, jog galėtume manyti ką nors kaip iš mūsų pačių kilus, bet mūsų nuojėga ateina iš Dievo, 6 kuris juk mus įgalino būti

4 Kt. Mss: mirtinas kvapas, vedantis į mirtį, kitiems gyvybę teikiantis kvapas, vedantis į gyvenimą

5 T.y. kompetentingas, turintis reikiamą sugebėjimą ar įgalinimą

6 tarsi smulkių prekių pardavėjai pasipelnymo tikslui

7 T.y. kaip krikščionys, kurių skelbimą apsprendžia Kristus

8 Kt. Mss: jūsų

1 Būtent kaip laida, kad visa kita bus išmokėta, t.y. kad visos kitos Dievo pažadėtos palaimos bus suteiktos

2 jei nesakau tiesos

3 Kt. Mss: Bet

tarnais naujosios sandoros—ne raidės, bet Dvasios, nes raidė užmuša, bet Dvasia teikia gyvybę.

7 Bet jei mirtį atnešusi tarnystė, įkalta raidėmis akmenyse, buvo įvesta su tokia šlove, jog izraeliai negalėjo žiūrėti Mozei ir veidą dėl jo laikino žibėsio, 8 kaip daug šlovingesnė bus Dvasios tarnystė! 9 Nes jei tarnystė, vedanti į pasmerkimą, buvo šlovinga, tai daug labiau tarnystė, vedanti į teisumą, yra pertekus šlovės! 10 Juk net tai, kas yra buvę padaryta šlovinga, šituo atžvilgiu¹ [visai] nėra buvę padaryta šlovinga, lyginant su [naujosios sandoros] pranokstančia šlove. 11 Nes jei tai, kas praeina, buvo šlovinga, tai daug labiau šlovinga yra tai, kas pasilieka.

12 Taigi, turėdami tokią viltį, mes kalbame visai atvirai 13 ir nedarome kaip Mozė, kuris užsidėdavo dangalą ant savo veido, kad izraeliai nežiūrėtų į pabaigą to, kas praeina. 14 Bet jų protai atbuko, nes iki pat šios dienos tas pats dangalas, skaitant sanają sandorą, pasilieka nenuodengtas, nes jis tik per Kristų pašalinamas. 15 Bet iki šios dienos, kada tik skaitomas Mozė, dangalas tebeguli ant jų širdies. 16 „Tačiau, kada tik kas kreipiasi į Viešpatį, dangalas nuimamas“. 17 Viešpats yra Dvasia, o kur Viešpaties Dvasia, [ten] laisvė. 18 Ir mes visi, atidengtu veidu žiūrėdami lyg veidrodyje į Viešpaties šlovę, esame perkeičiami į tą patį atvaizdą iš vieno šlovės laipsnio į kitą, kaip tai veikia Viešpats, kuris yra Dvasia.

3 Iš 24, 12 3 Jer 31, 33; Ezek 11, 19; 36, 26 6 Jer 31, 34 7 Iš 34, 29 13 Iš 34, 33

4 Todėl, turėdami šitą tarnystę Dievo gailestingumu², mes nenusimename. 2 Priešingai, mes atmetėme gėdingus, slapta išgalvotus dalykus. Mes nesieliame sukčiai ir neklastojame Dievo žodio, bet atviru tiesos skelbimu įsiteikiame kiekvienai žmogaus sąžinei Dievo akivaizdoje. 3 O jei ir mūsų evangelija yra uždengta, ji uždengta tik žūstantiems, 4 netikintiems, kuriems šio

pasaulio dievas apakino protus, kad jie aiškiai nematyti šviesos³ evangelijos apie šlovę Kristaus, kuris yra Dievo atvaizdas. 5 Mat ne save pačius skelbiame, bet Kristų Jėzų kaip Viešpatį, o save kaip jūsų vergus dėl Jėzaus, 6 nes Dievas, kuris prabilo: „Iš tamsos teprašvinta šviesa!“—jis sušvito mūsų širdyse, kad jas apšviestų pažinimu Dievo šlovės, [regimos] Kristaus veide⁴.

6 Pr 1, 3

Lobis moliniuose induose

7 Bet mes turime šitą lobį moliniuose induose, kad [būtų matyti, jog] nepranokstama galia yra Dievo, o ne iš mūsų. 8 Visaiip mes esame spaudžiami, tačiau nesugniuždomi; nežina išėitės, tačiau ne be vilties; 9 persekiojami, tačiau neapleidžiami; parbloškiami, tačiau nesunaikinami; 10 visuomet aplinkui besinėšioja kūne Jėzaus marinimą⁵, kad ir Jėzaus gyvybė pasirodytų mūsų kūne. 11 Nes mes, gyvieji, nuolat esame atiduodami mirčiai dėl Jėzaus, kad ir Jėzaus gyvybė pasirodytų mūsų mirtingame kūne. 12 Taigi mirtis veikia mumyse, o gyvybė—jumyse.

13 Bet kadangi turime tokią pat tikėjimo dvasią, kaip [ta, kurią nurodo] tas Rašto posakis: „Aš tikėjau, todėl kalbėjau,“ mes irgi tikime, todėl ir kalbame, 14 žinodami, kad tas, kuris prikėlė Viešpatį Jėzų, prikels ir mus su Jėzumi ir pastatys su jumis savo akivaizdon. 15 Juk visa tai vyksta dėl jūsų, kad malonė, išplitusi vis didesniu skaičiumi, pagausintų dėkojimą Dievo garbei.

16 Todėl nenusimename. Priešingai, nors ir mūsų išorinis žmogus nyksta, tačiau mūsų vidinis žmogus diena iš dienos atnaujinamas. 17 Nes laikinas lengvas prispaudimas mums gamina visiškai nepalyginamą, amžiną šlovės svorį, 18 mums įdėmiai žiūrint ne į tai, kas regima, bet į tai, kas neregima, nes

3 Lit. apšviestas [einančios iš]

4 T.y. asmenyje

5 T.y. nuolat rizikuojame būti nužudyti taip, kaip Jėzus buvo nužudytas

1 T.y. atsižvelgiant į naujosios sandoros šlovę

2 Lit. kaip gavome pasigailejimą

kas regima, yra laikina, o kas neregima—amžina.

13 Ps 116, 10

Dangiškojo kūno ir amžinųjų namų ilgesys

5 Nes žinome, kad, jei mūsų žemiškasis palapinės būstas nugriauamas, mes turime pastatą iš Dievo, namus, ne rankomis pastatytus, amžinus danguje.

2 Ir šitoje [palapinėje] juk dūsaujame, ilgėdamiesi apsivilkti savo dangaus buveine, 3 jei iš tikrųjų [ja] apsivilkę nebūsime rasti nuogi. 4 Juk mes, esantys toje palapinėje¹, dūsaujame prislėgti, kadangi norime ne nusivilkti, bet užsivilkti², kad tai, kas mirtinga, būtų gyvybės praryta. 5 Tas, kuris mus paruošė kaip tik tam tikslui, yra Dievas, kuris mums davė Dvasią kaip pirmąją įmoką³.

6 Taigi visuomet drąsiai pasitikėdami ir žinodami, kad, kol esame namie, kūne, esame svetur, toli nuo Viešpaties, 7 nes gyvename tikėjimu, ne regėjimu,—8 mes drąsiai pasitikime ir mieliau norėtume palikti kūno namus ir būti namie pas Viešpatį. 9 Todėl, ar būdami namie, ar svetur, uoliai stengiamės jam patikti, 10 nes mes visi turime pasirodyti prieš Kristaus teismo kėdę, kad kiekvienas atsiimtų [atlygį] už tai, ką padarė kūnu, ar tai būtų gera, ar bloga.

10 Rom 14, 10

Sutaikinimo tarnystė

11 Taigi, žinodami, ką reiškia bijoti Viešpaties, mes bandome įtikinti žmones, bet Dievui esame gerai pažįstami. Turiu viltį, kad esame gerai pažįstami ir jūsų sąžinėse. 12 Mes neišiteikiame jums dar kartą, bet jums duodame progą pasigirti mumis, kad turėtumėte ką sakyti tiems, kurie giriasi išvaizda, o ne širdimi. 13 Nes jei esame ekstazėje, tai yra Dievui; jei esame sveiko proto, tai yra jums. 14 Nes Kristaus meilė verčia

[veikti] mus, padariusius tą išvadą: vienas mirė už visus, tad visi mirė. 15 Ir jis mirė už visus, kad gyvenantieji nebegyventų sau, bet tam, kuris mirė už juos ir buvo prikeltas.

16 Taigi nuo dabar nė vieno nebepažįstame [pasaulišku požiūriu]⁴. Jei ir esame pažinę Kristų pasaulišku požiūriu, tačiau dabar jo [taip] nebepažįstame. 17 Taigi, jei kas yra Kristuje, tai naujas kūrybos veiksmas. Kas sena—praėjo; štai nauja atsirado. 18 Visa tai yra iš Dievo, kuris per Kristų mus sutaikino su savim ir mums davė sutaikinimo tarnystę. 19 Tai yra, Dievas Kristuje taikino pasaulį su savim, jiems neiškaitydamas jų nusikaltimų, ir mums patikėjo⁵ sutaikinimo žinią. 20 Taigi Kristui mes einame pasiuntinių pareigas, tarsi Dievui raginant per mus. Mes maldaujame Kristaus vardu: susitaikinkite su Dievu! 21 Ta, kuris nepažino nuodėmės, jis padarė nuodėmę dėl mūsų, kad mes jame taptume Dievo teisumu.

6 Bendradarbiaudami [su Dievu], mes dar raginame jus nepriimti Dievo malonės veltui, 2 nes jis sako:

„Malonės metu išklausiau tave ir išganymo dieną tau pagelbėjau“.

Štai dabar „malonės metas“, štai dabar „išganymo diena“!

3 Mes niekaip neduodame jokios progos pasipiktinti, kad mūsų tarnystė nebūtų peikiama. 4 Priešingai, kaip Dievo tarnai, mes visaip išiteikiame: didele ištverme prispaudimuose, nelaimėse, sunkumuose, 5 nuplakimuose, įkalinimuose, samyšiuose, sunkiuose darbuose, budėjimuose, badavimuose; 6 dorumu, pažinimu, kantrumu, maloningumu, Šventąja Dvasia, neveidmainiška meile, 7 tiesos žodžiu, Dievo jėga, teisumo

1 T.y. žemiškame kūne

2 Būtent: ant savo kūno buveinę, ateinančią iš dangaus

3 T.y. gauta Dvasios dovana yra laidas, kad visa kita, kas Dievo pažadėta ateičiai, bus ištesėta.

4 Lit. kūniškai (t.y. kaip pasauliškas žmogus, kuris nėra miręs su Kristumi nuodėmei ir jame nėra radęs naujo gyvenimo)

5 Lit. padėjo mumyse

ginklais dešinėje ir kairėje rankoje¹; garbe ir negarbe, pikta ir gera paskala; kaip klaidintojai, tačiau kalbantys tiesa; ⁹ kaip nepripažįstami, tačiau pripažįstami; kaip mirštantys, tačiau štai—gyvename; kaip baudžiami, tačiau nenužudomi; ¹⁰ kaip liūdintys, tačiau visuomet besidžiaugiantys; kaip neturteliai, tačiau praturtinantys daugelį; kaip nieko neturintys, tačiau turintys viską nuosava.

¹¹ Mes atvirai esame jums kalbėję², korintiečiai, mūsų širdis plačiai atsivėrusi. ¹² Jums ne ankšta mumyse, bet jums ankšta jūsų širdyse!³ ¹³ Atsimokėdami tuo pačiu,—kaip [savo] vaikams kalbu,—ir jūs būkite plačiai atsivėrę!

2 Jez 49, 8 5 Apd 16, 23

Gyvyjo Dievo šventykla

¹⁴ Neisikinkykite į nelygų jungą su netikinčiais. Ką gi bendra turi teisybė su neteisybe? Arba kokią draugystę turi šviesa su tamsa? ¹⁵ Kaip Kristus sutaria su Beliaru⁴? Arba kokią dalį turi tikintis su netikinčiu? ¹⁶ Kaip Dievo šventykla derinasi su stabais? Mes juk esame gyvyjo Dievo šventykla, kaip Dievas pasakė:

„Aš gyvensiu tarp jų ir vaikščiosiu su jais; aš būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta“.

17 Todėl

„išeikite iš jų ir atsiskirkite,—sako Viešpats,—ir nepalieskite to, kas netyra; tada jus priimsiu

¹⁸ ir būsiu jums Tėvas, o jūs būsite man sūnūs ir dukterys“,—sako Viešpats, Visagalis.

16 1 Kor 3, 16; 6, 19 16 Lev 26, 12; Ezek 37, 27 17 Jez 52, 11 18 2 Sam 7, 14; 1 Kron 17, 13; Jez 43, 6; Jer 31, 9

⁷Taigi, mylimieji, turėdami šituos pažadus, apsivalykime nuo visokio kūno ir dvasios susitepimo, užbaigdami savo pašventinimą su Dievo baime.

Tito džiuginantis pranešimas apie bendruomenės atgailą

² Padarykite mums vietos [savo širdyse]! Nė vieno nenuskriaudėme, nė vieno nesužlugdėme⁵, nė vieno neišnaudojome. ³ Tai sakau, ne norėdamas jus pasmerkti. Juk anksčiau pasakiau, kad „jūs esate mūsų širdyse“, kad drauge mirtume ir drauge gyventume. ⁴ Aš labai pasitikiu jumis, labai giriuos jumis, esu kupinas paguodos, pertekęs džiaugsmo visame mūsų sielvarte.

⁵ Mat, ir į Makedoniją mums atvykus, mūsų kūnas neturėjo jokio atilsio, bet mes buvome visaip spaudžiami: lauke [vyko] kovos, viduje [ėmė] baimę. ⁶ Bet Dievas, prislėgtųjų guodėjas, paguodė mus Tito atvykimu, ⁷ ir ne tik jo atvykimu, bet ir ta paguoda, kuria jis buvo paguostas pas jus, pranešdamas mums apie jūsų ilgesį⁶, jūsų liūdėjimą⁷, jūsų uolumą man [apginti]. Tad dar labiau apsidžiaugiau.

⁸ Jei ir nuliūdinau jus laišku, to neapgailestauju. Jei ir apgailestavau,—nes matau, kad anas laiškas, nors ir laikinai, jus nuliūdino,—⁹ tai dabar džiaugiuos ne todėl, kad buvote nuliūdinti, bet todėl, kad nuliūdimu buvote atvesti į atgailą, nes buvote nuliūdinti pagal Dievo valią, kad nepatirtumėte jokios žalos dėl mūsų.

¹⁰ Mat nuliūdimas, sutinkas su Dievo valia, gamina į išganymą vedančią atgailą, neapgailestautiną, bet pasauliškas nuliūdimas atneša mirtį.

¹¹ Juk štai kaip tik tai, kad buvote nuliūdinti pagal Dievo valią, kokį sukėlė jumyse rimtumą! [Ir ne tik jį,] bet ir gynimąsi, ir pasipiktinimą, ir baimę, ir ilgesį, ir uolumą, ir nubaudimą! Kiekvienu atžvilgiu jūs pasirodėte esą nekalti dėl to dalyko. ¹² Taigi, jei ir parašiau jums, tai ne dėl įžeidėjo ir ne

1 T.y. dvasiniais ginklais pulti ir gintis

2 Lit. Mūsų burna yra jums atsivėrusi

3 T.y. mes nesulaikome savo meilės nuo jūsų, bet jūs sulaikote savo meilę nuo mūsų.

4 T.y. šėtonu

5 finansišškai ar moraliai

6 mane pamatyti

7 T.y. apgailestavimą

dėl įzeistojo, bet todėl, kad jūsų rimtas rūpestis mumis būtų atskleistas Dievo akivaizdoje. ¹³ Dėl to esame paguosti.

Be tos mūsų paguodos, mes dar labiau nudžiugome dėl Tito džiaugsmo, nes jo dvasia yra jūsų visų atgaivinta; ¹⁴ nes, jei esu jam kuo apie jus pasigyres, nelikau sugėdintas. Priešingai, kaip viską jums teisingai kalbėjome, taip ir mūsų pasigyrimas Titui pasirodė esąs tiesa. ¹⁵ Ir jo širdis dar labiau linksta į jus, kai jis prisimena jūsų visų paklusnumą, kaip jūs jį priėmėte su baimė ir drebėjimu. ¹⁶ Džiaugiuos, kad kiekvienu atveju galiu drašiai pasitikėti jumis.

5 2 Kor 2, 13

RINKLIAVA JERUZALĖS BENDRUOMENEI SUŠELPTI (8, 1–9, 15)

Makedonijos bendruomenių pavyzdys

8 Pranešame jums, broliai, apie Dievo malonę, suteiktą Makedonijos bendruomenėms, ² kad, [jas] skaudžiai mėginant prispaudimu, jų džiaugsmo perteklius ir kraštutinis¹ neturtas išsiliejo jų dosnumo turtais. ³ Nes jos [davė], kiek įstengė, paliudiję, ir daugiau nei įstengė, savo noru, ⁴ primygtinai mus prašydamos malonės² leisti joms dalyvauti patarnavime³ šventiesiems. ⁵ Ir jos padarė ne tik taip, kaip tikėjomės, bet pirmiausia atidavė save Viešpačiui, paskui — Dievo valia mumis. ⁶ Tad mes prašėme Titą, kad jis, kaip anksčiau buvo pradėjęs, taip ir užbaigtų jums ir šitą geradarybę⁴.

1–4 Rom 15, 26

Kreipimasis į korintiečius

⁷ Tik, kaip visko esate pertekę — tikėjimo, žodžio, pažinimo, visokio uolumo ir meilės, mūsų sužadintos jumyse⁵, — taip būkite pertekę ir šitos geradarybės⁶. ⁸ Ne įsakydamas tai

sakau, bet kitų uolumu⁷ norėdamas iširti ir jūsų meilės tikrumą. ⁹ Juk pažistate mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę, kad jis, būdamas turtingas, dėl jūsų tapo neturtingas, kad per jo neturtą taptumėte turtingi. ¹⁰ Taigi šituo reikalu pareiškiu [tik savo] nuomonę, nes tai⁸ tinka jums — tokiems, kurie nuo pernai pirmieji pradėjote ne tik daryti⁹, bet ir norėti [daryti]. ¹¹ O dabar pabaikite ir daryti, kad, kaip būta geros valios norėti, taip būtų ir pabaigta, kiek leidžia jūsų ištekliai. ¹² Mat, jei esama noringumo, jis priimtinas pagal tai, ką žmogus turi, ne pagal tai, ko jis neturi, ¹³ nes [rinkliavos] tikslas nėra tai, kad kitų palengvinimas turėtų būti jūsų apsunkinimas, bet kad, laikantis lygybės, ¹⁴ dabartiniu metu jūsų perteklius turėtų papildyti jų nepriteklį, kad ir jų perteklius galėtų papildyti jūsų nepriteklį, kad būtų lygybė, — ¹⁵ kaip parašyta:

„Kas daug surinko, neturėjo per daug,
o kas mažai surinko, neturėjo per mažai“.

¹⁶ Dėkui Dievui, įdiegusiam Titui į širdį tokį pat¹⁰ uolumą jums, ¹⁷ nes jis, žinoma, mano paraginimą priėmė, bet, būdamas labai uolus, savo noru išvyksta pas jus. ¹⁸ Siunčiame kartu su juo brolių, kuris giriamas [dėl savo darbo] evangelijoje po visas bendruomenes. ¹⁹ Be to¹¹, jis dar yra bendruomenių paskirtas mūsų kelionės draugu, atliekant šitą mūsų tvarkomą geradarybę [paties] Viešpaties garbei ir mūsų noringumui parodyti. ²⁰ Mes stengiamės išvengti galimybių kam nors mus įtarti dėl tos gausios pinigų sumos, kuria mes prižiūrime, ²¹ nes mumis rūpi tai, kas gera, ne tik Viešpaties akyse, bet ir žmonių akyse. ²² Kartu su jais

1 Lit. nusileidžiantis į gilumą

2 T.y. privilegijos

3 T.y. rinkliavoje

4 Lit. malonė

5 Kt. Mss: jūsų meilės mumis

6 Lit. malonės

7 T.y. uolumu kaip standartu, norma

8 T.y. mano patarimas ar dalyvavimas rinkliavoje

9 būtent rinkliavą

10 kaip mano arba kaip makedoniečių ir korintiečių (žr. 7 ir 8 skn.)

11 Lit. Ir ne tik tai, bet

siunčiame savo brolių, kurių daug kaip [ir] dažnai išmėginę pripažinome esant uolų, o dabar jis yra daug uolesnis dėl didelio pasitikėjimo, kurių jis turi jums. ²³ Dėl Tito—jis yra mano bendrininkas ir jums [paskirtas] bendradarbis; dėl mūsų brolių—jie yra bendriųjų pasiuntiniai, Kristaus garbė.²⁴ Tad bendruomenių akivaizdoj įrodykite jiems savo meilę ir tai, kad mes [teisėtai] giriamės jumis.

15 1s 16, 18 21 Pat 3, 4

Aukų rinkimas Jeruzalės tikintiesiems šelpiti

9 Apie patarnavimą šventiesiems, tiesa, man visai nereikia jums rašyti, ² nes žinau jūsų noringumą, dėl kurio giriuos jumis makedoniečiams, [sakydamas,] kad Achaja [jau] nuo pernai yra pasiruošusi, ir jūsų uolumas paskatino daugelį. ³ Bet aš siunčiu² tuos brolius, kad mūsų pasigyrimas jumis šituo atveju nepasirodytų tuščias, kad, kaip sakiau, būtumėte pasiruošę, ⁴ kad kartais, jei makedoniečiai atvyktų su manim ir rastų jus nepasiruošusius, mes—jau nekalbant apie jus—nebūtume sugėdinti šitame sumanyme. ⁵ Tad maniau esant būtina paraginti brolius, kad jie pirma nuvyktų pas jus ir iš anksto paruoštų jūsų anksčiau žadėtąją palaimos dovaną³, kad ta būtų paruošta taip, kaip [tikra] palaimos, o ne kaip nenorom duodama dovana.

⁶ Tai manau: kas šykščiai sėja, šykščiai ir pjaus, o kas dosniai⁴ sėja, dosniai ir pjaus. ⁷ Kiekvienas tegul duoda, kaip yra nusprendęs širdyje, ne gailėdamas ar iš prievartos, nes Dievas myli linksma davėją. ⁸ Dievas gali gausiai apdovanoti jus visokia malone, kad, turėdami visko pakankamai, kiekvienu atžvilgiu visuomet būtumėte pertekę visokiam geram darbui,—⁹ kaip parašyta:

„Jis pabėrė, davė vargšams;

jo teisumas pasilieka per amžius“.

¹⁰ Tas, kuris parūpina sėklos sėjėjui ir duonos valgyti, parūpins ir padaugins jūsų sėklą ir leis augti jūsų teisumo vaisiams. ¹¹ Visai būsite praturtinti parodyti visokiam dosnumui, kuris per mus gamina dėkojimą Dievui. ¹² Nes šitos tarnystės paslauga ne tik užpildys šventųjų nepriteklis, bet ir pervirs išsilies daugeliu padėkos maldų Dievui. ¹³ Nes, pritardami šitai paslaugai, jie garbins Dievą dėl jūsų paklusnumo Kristaus evangelijos išpažinimui ir dėl jūsų dosnumo dalijantis su jais ir visais. ¹⁴ Ir, meldamiesi už jus, jie ilgėsisi jūsų dėl Dievo jums suteiktos nepranokstamos malonės. ¹⁵ Dėkui Dievui už jo neišsakomą dovaną!

9 Ps 112, 9 10 Jez 55, 10

Apaštalas gina savo tarnystę

10 Aš pats, Paulius, jus raginu Kristaus romumu ir švelnumu—aš, kuris akyse esu „nuolankus“ tarp jūsų, bet už akių „smarkiau“ prieš jus—² prašau, kad, būdamas pas jus, neturėčiau smarkauti su tuo pasitikėjimu, su kuriuo manau drąsiai pasipriešinti kai kuriems, manantiems apie mus, kad mes elgiamės kūniškai. ³ Kūne, žinoma, gyvename, bet nekovoame kūniškai, ⁴ nes mūsų kovos ginklai yra ne kūniški, bet galingi Dievui⁵ tvirtovėms nugriauti. Mes nuverčiame gudragalviavimus ⁵ ir visokią puikybę⁶, pasikeliančią prieš Dievo pažinimą, ir paimame nelaisvėn kiekvieną mintį, kad ji būtų klusni Kristui, ⁶ ir esame pasirengę nubausti kiekvieną neklusnumą, kai jūs visiškai paklusite.

⁷ Žiūrėkite, kas yra jums prieš akis! Jei kas yra tikras, kad jis priklauso Kristui, tegul, kita vertus, sau pagalvoja apie tai, kad, kaip jis priklauso Kristui, taip ir mes. ⁸ Juk, jei dar kiek daugiau norėčiau girtis, [būtent] įgaliojimu, kuri Viešpats mums davė jums statyti, o ne griauti, nebūčiau sugėdintas. ⁹ Nenoriu

1 T.y. tokie, kurie neša garbę Kristui. Arba: Kristaus atšvaitas (t.y. tokie, kurie atspindi Kristaus šlovę)

2 Arba: pasiunčiau

3 T.y. dovaną, duodamą atsakant į gautą palaimą

4 Arba: apščiai

5 T.y. Dievas jais gali galingai veikti

6 Lit. visa, kas aukšta

atrodyti tarsi mėginas jus gąsdinti laiškais, ¹⁰ nes „laiškai,—sako,—yra, tiesa, svarūs ir įtaigūs, bet jo asmeninis pasirodymas silpnokas ir kalba nieko neverta“. ¹¹ Kas taip sako, tegul pagalvoja tai, kad mes, kokie pasirodome žodžiu per laiškus kitur būdami, tokie pasirodysime ir veiksmu vietoj būdami.

¹² Žinoma, nedrįstame savęs priskirti ar prilyginti kai kuriems iš tų, kurie patys įsiteikia. Bet jie, patys savim save matuodami ir lygindami save su savim, elgiasi neprotingai. ¹³ Tačiau mes nesigirsim už savo ribų, bet tik ribose misijos srities, kurią Dievas mums priskyrė kaip mūsų ribas—tokia, kuri pasiekia net jus. ¹⁴ Nes mes neišsitiesime už savo ribų, lyg kad nebūtume pasiekę jūsų; juk ligi pat jūsų mes pirmi atkeliavome su Kristaus evangelija. ¹⁵ Mes nesigiriame už savo ribų kitų nuveiktais darbais, bet turime viltį, jūsų tikėjimui augant, savo misijos srityje žymiai išplėsti savo darbą¹ tarp jūsų. ¹⁶ Paskelbti evangeliją anapus jūsų esančiose vietose, ne girtis tuo, kas jau nuveikta kito asmens misijos srityje.

¹⁷ O „kas nori girtis, tesigiria Viešpačiu“, ¹⁸ nes ne tas, kuris pats įsiteikia, pripažįstamas tinkamu, bet tas, kurį Viešpats įteikia.

17 Jer 9, 24

Paulius ir netikri apaštalai

11 O, kad jūs pakęstumėte truputį mano paikybės! Bet jūs ir pakenčiate mane. ² Mat pavyduliauju dėl jūsų su Dievo pavyduliavimu, nes jus sužiedavau su vienu vyru, Kristumi, kad jam pristatytčiau jus kaip skaisčią mergelę. ³ Bet bijau, kad koku nors būdu, kaip gyvatė prigavo Ievą savo klasta, niekas nesugadintų ir nepaviliotų jūsų minčių nuo nuoširdaus ir tyro² atsivadavimo Kristui. ⁴ Nes jei lankytojas skelbia kitą Jėzų, kurio nepaskelbėme, arba jei gaunate kitokią Dvasią, kurios negavote, arba [priimate] kitokią evangeliją, kurios nepriėmėte, jūs puikiai tai pakenčiate! ⁵ Nes manau

nieku neatsiliekas nuo „antapaštalių“.

⁶ O jei ir esu nepritęs kalboje, tačiau ne pažinime³. Atvirkščiai, [jį] visai jums apreiškėme visomis aplinkybėmis.

⁷ Ar nusižeminamas, kad jūs būtumėte išaukštinti, nusidėjau dėl to, kad dovanai jums paskelbiau evangeliją?

⁸ Apiplėšiau kitas bendruomenes, imdamas iš jų aprūpinimą, kad galėčiau jums tarnauti. ⁹ O būdamas pas jus ir pristigęs, nė vieno neapsunkinau, nes mano nepriteklių atpildė broliai, atvykę iš Makedonijos. Visokiais būdais saugojaus pasidaryti jums našta ir toliau saugosiuos. ¹⁰ Kaip tikrai Kristaus tiesa yra manyje, šito mano pasigyrimo niekas nenutildys Achajos srityse! ¹¹ Kodėl? Ar todėl, kad nemyliu jūsų? Dievas žino!⁴

¹² O ką darau, tą ir toliau darysiu, kad „neduočiau progos“⁵ tiems, kurie geidžia progos būti pripažinti mums prilygstą tuo, kuo giriasi, ¹³ nes tokie žmonės yra netikri apaštalai, klastingi darbininkai, apsimetę Kristaus apaštalais. ¹⁴ Ir nenuostabu, nes pats šėtonas apsimeta šviesos angelu. ¹⁵ Taigi nieko ypatinga, jei ir jo tarnai apsimeta teisumo tarnais. Jų galas bus toks, kokie jų darbai.

8 Pr 3, 1–5. 13 9 Flp 4, 15–18

Paulius giriasi kentėjimais

¹⁶ Pakartoju: niekas tenelaiko manęs paiku. O jeigu laikote, tai ir kaip paiką mane priimkite, kad ir aš galėčiau mažumėli pasigirti! ¹⁷ Ką kalbu, ne pagal Viešpatį⁶ kalbu, bet šitame pasigyrimo dalyke tartum iš paikumo. ¹⁸ Kadangi daugelis giriasi pasauliškai⁷, tai ir aš pasigirsiu, ¹⁹ nes, būdami protingi, mielai pakenčiate paikuosius! ²⁰ Juk pakenčiate, jei kas jus pavergia, jei kas apryja, jei kas pagauna [klastą], jei kas išdidžiai elgiasi, jei kas suduoda

3 T.y. evangelijos kaip Dievo tiesos pažinime

4 T.y. Dievas žino, kad jus myliu

5 Lit. nukirstčiau progą

6 T.y. ne pasekdamas Kristaus būdu ir pavyzdžiu

7 Arba: kūniškai (lit. pagal kūną)

1 Lit. pasidaryti dideli

2 ~kt. Mss

jums į veidą! ²¹ Savo gėdai prisi-
pažįstu, kad, kaip sako, mes esame buvę
per silpni!

Bet kuo kas drįsta didžiutis,—
kalbu kaip iš paikumo,—tuo drįstu ir aš!
²² Ar jie hebrajai? Aš irgi. Ar jie
izraeliai? Aš irgi. Ar jie Abraomo
palikuonys? Aš irgi. ²³ Ar jie Kristaus
tarnai? Eidamas iš proto sakau: aš juo
labiau! [Toks pasirodžiau] daug labiau
darbais, daug dažniau įkalinimais,
žymiai daugiau nuplakimais, dažnai
mirties pavojuose. ²⁴ Nuo žydų gavau
penkis kartus po keturiasdešimt kirčių
be vieno. ²⁵ Tris kartus buvau
nuplaktas lazdomis, vieną kartą
apmėtytas akmenimis. Tris kartus
pergyvenau laivo sudužimą. Naktį ir
dieną praleidau atviroje jūroje.
²⁶ [Pasirodžiau esąs Kristaus tarnas]
dažnomis kelionėmis, upių pavojais,
plėšikų pavojais, pavojaus nuo savo
tautos, pavojais nuo pagonių, pavojais
mieste, pavojais dykumoje, pavojais
jūroje, pavojais tarp netikrų brolių;
²⁷ triušiu ir sunkiu darbu, dažnai
naktimis budėdamas, alkdamas ir
trokšdamas, dažnai būdamas be maisto,
kęsdamas šaltį ir nuogumą. ²⁸ Be kita
ko, kasdien mane spaudžia rūpestis
visomis bendruomenėmis. ²⁹ Kas yra
silpnas, ir aš [taip pat] nesu silpnas? Ką
[suvalioja atsimesti nuo tikėjimo]¹, ir aš
[taip pat] nedegu [iš apmaudo]?

³⁰ Jei būtina girtis, girsiuos savo
silpnumu. ³¹ Viešpaties Jėzaus Dievas
ir Tėvas—jis, kuris yra pagarbintas² per
amžius—žino, kad nemeluojau.
³² Damaske karaliaus Areto etnarchas³
saugojo damaskiečių miestą, norėdamas
mane suimti, ³³ bet aš pro langą buvau
nuleistas pintinėje per sieną ir taip
ištrūkiau iš jo rankų.

²³ Apd 16, ²³ ²⁴ Dt 25, ³ ²⁵ Apd 16, ²² ²⁵ Apd 14,
¹⁹ ²⁶ Apd 9, ²³ ²⁶ Apd 14, ⁵ ³²⁻³³ Apd 9, ²³⁻²⁵

Pauliaus regėjimai ir apreiškimai

1 Lit. suklupdo

2 Lit. palaimintas

3 T.y. nabatėjų karaliaus Areto paskirtas
Damasko valdytojas ar kokios miesto tautinės
grupės viršininkas

12 Turiu girtis. Nors tai nenaudinga,
tačiau eisiu prie Viešpaties
regėjimų ir apreiškimų. ² Pažįstu žmogų
Kristuje, kuris prieš keturiolika metų—
ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas
žino,—buvo pagautas [ir pakeltas] iki pat
trečiojo dangaus. ³ Ir žinau, kad toks
žmogus—ar kūne, ar be kūno, nežinau,
Dievas žino—⁴ buvo pagautas [ir
paimtas] į rojų ir girdėjo neišsakomus
žodžius, kurių žmogui nevalia ištarti.
⁵ Tokiu žmogui girsiuos, bet savim
nesigirsiu, nebent [savo] silpnybėmis.
⁶ Mat, jei ir norėčiau girtis, nebūčiau
paikas, nes sakyčiau tiesą. Bet
susilaikau, kad kas nepagalvotų apie
mane daugiau negu tai, ką mato manyje
ar girdi iš manęs, ⁷ ir dėl nepaprastų
apreiškimų. Todėl, kad⁴ nepasikelčiau
puikybėn, man buvo duotas dyglys kūne,
šėtono pasiuntinys, kad mane badytų
kumščiais, kad nepasikelčiau puikybėn.
⁸ Dėl šito tris kartus maldavau Viešpatį,
kad jį pašalintų nuo manęs. ⁹ Bet jis
man pasakė: „Tau pakanka mano
malonės, nes [mano] jėga tobulai
pasireiškia silpnybėje“. Tad verčiau ko
mieliausiai girsiuos silpnybėmis, kad
Kristaus jėga apsigyventų manyje.
¹⁰ Todėl gėriuos silpnybėmis,
įžeidimais, nelaimėmis, persekiojimais ir
prispaudimais dėl Kristaus, nes, kada
esu silpnas, tada esu galingas.

Apaštalo rūpestis Korinto bendruomene

¹¹ Esu pasidaręs paikas: jūs mane
privertėte. Juk aš būčiau turėjęs būti
jūsų įteikiamas, nes nieku neatšilikau
nuo „antapaštalių“, nors ir esu niekas.
¹² [Tikro] apaštalo ženklai, tiesa, yra
parodyti tarp jūsų visokia išterme,
ženklais, stebuklais ir galingais
veiksmais. ¹³ Kuo gi pasielgta su jumis
blogiau už kitas bendruomenes, jei ne
tuo, kad aš pats netapau jums našta?
Atleiskitė man šitą neteisybę!

¹⁴ Štai esu pasiruošęs atvykti pas
jūs šį trečią kartą ir nebūsiu jums našta,
nes ieškau ne jūsų turto, bet jūsų pačių.
Juk ne vaikai privalo krauti lobį
gimdytojams, bet gimdytojai vaikams.

4 Kt. Mss: iš manęs. ⁷ Dėl nepaprastų
apreiškimų, kad

15 O aš labai mielai aukosiu¹ ir pats visiškai pasiaukosiu² už jus. Jei labiau jus myliu, ar mažiau turėčiau būti mylimas? 16 [Sakysite:] Gerai!³ Aš neapsunkinau jūsų. Tačiau, būdamas gudrus, jūs klasta pagavau. 17 Argi per kurią nors iš tų, kuriuos pas jus nusiunčiau, išnaudojau jus? 18 Aš paraginau Titą [jus aplankyti] ir pasiunčiau su juo brolių. Argi Titas jus išnaudojo? Ar mes neveikėme ta pačia dvasia?⁴ Ar nevaikščiojome tomis pačiomis pėdomis?

Įspėjimai ir pažadas aplankyti trečią kartą

19 Jau seniai manote, kad mes ginamės prieš jus. [Jūs klystate!] Mes kalbame Dievo akivaizdoje Kristuje, ir visa tai, mylimieji, yra jūsų ugymo⁵ tikslui. 20 Mat bijau, kad kartais atvykęs nerasciau jūsų tokių, kokių nenoriu, ir kad jūs nerastumėte manęs tokio, kokio nenorite, kad kartais nebūtų nesantaikos, pavydo, pykčių, savanaudiškų potroškių, šmeižtų, liežuvavimų, pasipūtimų, netvarkos,— 21 kad, vėl man atėjus, Dievas nepažemintų manęs prieš jus ir neturėčiau apraudoti daugelio anksčiau nuodėmiavusių ir neatgailavusių dėl netyrumo, paleistuvavimo ir ištvirtimo, kuriuos jie darė.

13 Ši, trečią kartą vykstu pas jus. „Dviejų ar trijų liudytojų parodymu⁶ turi būti nuspręstas kiekvienas dalykas“. 2 Įspėjau ir įspėjau, kaip antrą kartą būdamas pas jus, taip ir dabar nebūdamas, anksčiau nuodėmiavusius ir visus kitus, kad, kai

vėl ateisiu, nepasigailėsiu, 3 kadangi reikalaujate įrodymo, jog Kristus kalba per mane. Jis nėra jums silpnas, bet galingas tarp jūsų. 4 Juk jis buvo nukryžiuotas iš silpnumo, bet gyvena Dievo jėga. Juk ir mes esame jame silpni, bet Dievo jėga su juo gyvensime jums [ugdyti].

5 Išmėginkite save, ar esate tikėjime, ištirkite save! Arba ar nenusivokiate, kad Jėzus Kristus yra jumyse—nebent jei neišlaikote mėginimo? 6 Bet turiu viltį, kad pripažinsite, jog mes esame išlaikę mėginimą. 7 Mes meldžiamės Dievui, kad jūs nedarytumėte nieko bloga—ne kad mes pasirodytume išlaikę mėginimą, bet kad jūs darytumėte gera, o mes būtume tarsi neišlaikę. 8 Mat nieko negalime prieš tiesą, bet tik už tiesą. 9 Juk džiaugiamės, kad mes esame silpni, o jūs galingi. To dar meldžiame: jūsų atstatymo⁷. 10 Todėl, nebūdamas pas jus, tai rašau, kad, vietoj būdamas, neturėčiau pavartoti griežtumo, kaip leidžia ta galia, kurią Viešpats man davė statyti, o ne griauti.

1 Dt 17, 6; 19, 15

Baigiamieji sveikinimai ir palaiminimas

11 Pagaliau, broliai, džiaukitės, atsistatykite, padėkokite vienas kita, būkite vienos minties, gyvenkite taikoje, o meilės ir ramybės Dievas bus su jumis. 12 Sveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Jus sveikina visi šventieji.

13 Viešpaties Jėzaus, Kristaus malonė, Dievo meilė ir Šventosios Dvasios draugystė⁸ tebūnie su jumis visais!

1 Lit. išleisiu (t.y. panaudosiu savo pinigus, laiką, energiją ir meilę bendruomenės labui)

2 Lit. būsiu išleistas (sunaudotas)

3 Lit. Tebūnie taip

4 T.y. nevadavome tais pačiais motyvais

5 Lit. statymo

6 Lit. burna

7 T.y. pirmiau buvusių santykių su apaštalu atitaisymo ir krikščioniško gyvenimo atnaujinimo

8 Arba: dalyvavimas Šventojoje Dvasioje

GALATAMS

Pasveikinimas

1 Paulius, apaštalas—ne nuo žmonių ir ne per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, prikėlusį jį iš numirusių—² ir visi su manim esantys broliai Galatijos bendruomenėms. ³ Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, ⁴ atsidavusio už mūsų nuodėmes, kad mus išgelbėtų iš dabartinio pikto amžiaus pagal valią mūsų Dievo ir Tėvo, ⁵ kuriam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

Nėra kitos evangelijos

⁶ Stebiuosi, kad taip greitai persimetate nuo to, kuris jus pašaukė Kristaus malone, į kitokią evangeliją. ⁷ [Iš tikrųjų] ji nėra kita, bet yra tik kai kurie žmonės, kurie jus supainioja ir nori iškreipti Kristaus evangeliją. ⁸ Bet net jei mes patys ar angelas iš dangaus skelbtų jums evangeliją, prieštaraujančią tai, kurią jums paskelbėme,—tebūnie praeiktas! ⁹ Kaip pirma sakėme, taip dabar dar kartą sakau: jei kas jums skelbia evangeliją, prieštaraujančią tai, kurią priėmėte, tas tebūnie praeiktas!

¹⁰ Argi dabar ieškau žmonių pritarimo, ar Dievo? Arba ar stengiuos patikti žmonėms? Jei tebesistengčiau žmonėms patikti, nebūčiau Kristaus tarnas.

Kaip Paulius tapo apaštalu

¹¹ Aš patikinu jus, broliai, kad mano paskelbtoji evangelija nėra tik žmogiška, ¹² nes jos negavau iš žmogaus ir nebuvau jos išmokytas, bet ją gavau Jėzaus Kristaus apreiškimu. ¹³ Juk girdėjote apie mano ankstesnį elgesį žydų tikėjime, kad be saiko persekiojau Dievo Bendruomenę ir stengiausi ją sunaikinti. ¹⁴ Judaizme! dariau daugiau pažangos negu daugelis mano tautos bendraamžių, daug uoliau laikydamasis savo protėvių padavimų.

¹⁵ O kai tam, kuris mane išskyrė nuo mano motinos iščių² ir pašaukė savo malone, patiko ¹⁶ apreišksti savo Sūnų manyje, kad jį paskelbčiau tarp pagonių, aš tuoj nepasitariau su jokių žmogumi¹⁷ nė nukilau į Jeruzalę pas pirmiau už mane pašauktus apaštalus, bet nuvykau į Arabiją ir vėl sugrizau į Damaską.

¹⁸ Paskui, po trejų metų, nukilau į Jerusale susipažinti su Kėfu ir pasilikau pas jį penkiolika dienų. ¹⁹ Bet nemačiau jokio kito apaštalo, tik Jokubą, Viešpaties brolių. ²⁰ (Ką jums rašau—štai Dievo akivaizdoje [patikinu], kad nemeluojau.) ²¹ Paskui nuvykau į Sirijos ir Kilikijos sritis. ²² Bet buvau iš veido nepažįstamas Judėjos bendruomenėms, esančioms Kristuje. ²³ O jos tik girdėjo: „Tas, kuris anksčiau mus persekiojo, dabar skelbia tikėjimą, kurį kadaise stengėsi sunaikinti“. ²⁴ Ir jos garbino Dievą dėl manęs.

13 Apd 8, 3; 22, 4–5; 26, 9–11 14 Apd 22, 3 15–16 Apd 9, 3–6; 22, 6–10; 26, 13–18 18 Apd 9, 26–30

Apaštalas antrą kartą aplanko Jeruzalę

2 Paskui, po keturiolikos metų, vėl nukilau į Jeruzalę su Barnabu, pasiėmęs ir Titą, ² Nukilau, atsakydamas į apreiškimą, ir jiems išdėsciau evangeliją, kurią skelbiu tarp pagonių, o privačiai įžymiesiems, kad kartais nebėgčiau ar nebūčiau bėges veltui.

³ Bet nė mano palydovas Titas, būdamas graikas, nebuvo priverstas apsipjaustyti.

⁴ O dėl slapta įvestų netikrų brolių, kurie buvo vogčia išiskverbę šnipinėti mūsų laisvės, kurią turime Kristuje Jėzuje, kad galėtų mus pavergti,—⁵ mes jiems nė valandėlei nepasidavėme, kad evangelijos tiesa pasiliktų pas jus. ⁶ O iš tų, kurie buvo laikomi įžymiais,—kokie jie kartą buvo, man nesudaro jokio skirtumo: Dievas nėra žmogui šališkas,—man įžymieji nieko nepridėjo. ⁷ Priešingai, pamatė, kad man patikėta evangelija neapipjaustytiems, kaip

2 Tai gali reikšti „nuo mano gimimo“ ar „man dar negimus“.

3 Lit. kūnu ir krauju

4 T.y. nerado jokio trūkumo mano evangelijoje

Petrui apipjaustytiems, —⁸ nes tas, kuris veikė Petriui, kad šis eitų apaštalo pareigas apipjaustytiems, veikė ir man, kad jas eičiau pagonims, —⁹ ir pripažinę man suteiktą malonę, Jokūbas, Kėfas ir Jonas, kurie laikomi šulais, padavė man ir Barnabui draugiškumo dešinę [sutardami], kad mes eitume pas pagonis, o jie—pas apipjaustytus, ¹⁰ [prašydami] tik [to,] kad atsimentume vargšus. Kaip tik tai aš uoliai ir stengiausi daryti.

1 Apd 11, 30; 15, 2 6 Dt 10, 17

Paulius subara Petrą Antiochijoje

11 Bet kai Kėfas atvyko į Antiochiją, jam pasipriešinau į akis¹, nes jis buvo pasmerktas². 12 Mat, prieš atvykstant kai kuriems nuo Jokūbo, jis valgydavo drauge su pagonimis, bet kai jie atvyko, jis ėmė trauktis ir skirtis nuo jų, bijodamas apipjaustytųjų. 13 Su juo veidmainiavo ir visi kiti žydai—taip, jog net Barnabas buvo jų veidmainystės suvedžiotas. 14 Bet kai pamačiau, kad jų elgesys nesutinka su evangelijos tiesa³, tariau Kėfui visų akivaizdoje: „Jei tu, būdamas žydas, gyveni pagoniškai, o ne žydiškai, kaip tu gali versti pagonis laikytis žydų papročių?“

Žydai ir pagonys išganomi tikėjimu

15 Mes esame gimimo žydai ir ne „nusidėjėliai iš pagonių“, ¹⁶ bet kadangi žinome, jog žmogus neišteisinamas įstatymo darbais, bet tik per tikėjimą Kristumi Jėzumi, mes irgi įtikėjome Kristų Jėzų, kad būtume išteisinti per tikėjimą Kristumi, o ne įstatymo darbais, nes įstatymo darbas „nebus išteisintas joks žmogus“⁴. 17 O jei, stengdamiesi būti išteisinti Kristuje, ir mes patys pasirodėme⁵ esą nusidėjėliai, ar tad Kristus yra nuodėmės tarnas? Nieku būdu! ¹⁸ Nes jei atstatau, ką nugrioviau, pasirodau esąs įstatymo laužytojas. ¹⁹ Nes aš per įstatymą numiriau įstatymui, kad gyvenčiau

Dievui. Esu nukryžiuotas su Kristumi. 20 Tačiau gyvenu nebe aš, bet Kristus gyvena manyje. O kiek dabar gyvenu kūne, gyvenu per tikėjimą Dievo Sūnumi, kuris mane mylėjo ir atsidavė už mane. ²¹ Neatmetu Dievo malonės, nes jei teisumas įgyjamas įstatymu, tai Kristus mirė veltui!

16 Ps 143,2; Rom 3, 22

Tikėjimas ar įstatymo vykdymas

30, neprotingi galatai! Kas užkerėjo jus, kuriems prieš akis Jėzus Kristus buvo aiškiai pavaizduotas kaip nukryžiuotas? ² Tik tai noriu sužinoti iš jūsų: ar gavote Dvasią darydami įstatymo darbus, ar tikėdami tai, ką girdėjote⁶? ³ Nejaugi esate tokie neprotingi? Ar, pradėję Dvasią, dabar kūnu baigsite? ⁴ Ar tiek daug patyrėte veltui?—jei iš tikrųjų veltui! ⁵ Taigi tas, kuris jums suteikė Dvasią ir darė stebuklus tarp jūsų—ar jis [tai darė] remdamasis įstatymo darbais, ar tuo, kad „tikėjote tai, ką girdėjote“⁷? ⁶ Taip, kaip Abraomas: „Jis patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta kaip teisumas“.

⁷ Taigi žinokite⁸, kad tie, kurie gyvena tikėjimu, yra Abraomo vaikai⁹.

⁸ Ir Raštas, numatydamas, kad Dievas tikėjimu išteisins pagonis, iš anksto paskelbė Abraomui gerą naujieną: „Per tave bus palaimintos visos tautos“.

⁹ Taigi tie, kurie gyvena tikėjimu, palaiminami su tikinčiuoju Abraomu.

¹⁰ Mat visi, kurie pasikliauja įstatymo darbais, yra po prakeikimu, nes parašyta: „Prakeiktas kiekvienas, kuris nuolat nesilaiko viso to, kas parašyta įstatymo knygoje, kad tai darytų“.

¹¹ Aišku, kad įstatymu niekas neišteisinamas Dievo akyse, nes „kas yra teisus tikėjimu, gyvens“¹⁰. ¹² Bet įstatymas nesiremia tikėjimu; priešingai, „kas juos“¹¹ įvykdė, jais

1 Lit. veida

2 Dievo požįriui arba savo prieštaringo elgesio

3 Lit. jie neina tiesiai į evangelijos tiesą

4 Lit. kūnas

5 Lit. buvome rasti

6 Arba: klausydami su tikėjimu

7 Arba: klausėte su tikėjimu

8 Arba: žinote

9 Lit. sūnūs

10 Arba: teisusis gyvens tikėjimu

11 T.y. įstatymo įsakymus

gyvens“. ¹³ Kristus mus atpirko nuo įstatymo prakeikimo, tapdamas už mus prakeikimu, nes parašyta: „Prakeiktas kiekvienas, kuris kybo ant medžio“,—

¹⁴ kad per Jėzų Kristų pagonims tektų Abraomo palaiminimas, kad gautume Dvasios pažadą per tikėjimą.

6 Pr 15, 6; Rom 4, 3 7 Rom 4, 16 8 Pr 12, 3 10 Dt 27, 26 11 Chab 2, 4 12 Lev 18, 5 13 Dt 21, 33

Įstatymas ir pažadas

¹⁵ Broliai, duodu pavyzdį iš žmonių gyvenimo¹: kaip niekas nepanaikina žmogaus patvirtinto testamento ar nieko neprideda prie jo, taip yra šiuo atveju. ¹⁶ Pažadai buvo ištarti Abraomui „ir jo palikuoniui“. Nesako daugiskaita: „ir palikuonims“, bet vienaskaita: „ir tavo palikuoniui“, tai yra Kristui. ¹⁷ Manau tai: įstatymas, įvestas po keturių šimtų trisdešimties metų, nepanaikina Dievo anksčiau patvirtintos sandoros ir taip nepaverčia pažado niekais, ¹⁸ nes jei paveldėjimas įgyjamas įstatymu, tai jau nebe pažadu. Bet Dievas pažadu [jį] suteikė Abraomui iš malonės.

16 Pr 12, 7 17 Iš 12, 40 18 Rom 4, 14

Įstatymo tikslas

¹⁹ Tai kam įstatymas? Dėl nusizengimų jis buvo pridėtas, kol ateis „palikuonis“, kuriam buvo skirtas pažadas. Jis² buvo išleistas per angelus, su tarpininko pagalba. ²⁰ O tarpininkas neatstovauja [tik] vienai šaliai, bet Dievas yra vienas.

²¹ Ar tad įstatymas priešingas [Dievo] pažadams? Jokių būdu! Nes jei būtų duotas įstatymas, kuris galėtų teikti gyvybę, tai teisumas tikrai būtų įgyjamas įstatymu. ²² Bet Raštas visus be išimties įkalino nuodėmėje³, kad tai, kas pažadėta, būtų duota tikintiesiems per tikėjimą Jėzumi Kristumi.

²³ Prieš ateinant tikėjimui, mes buvome saugomi įstatymo valdžioje, kalinami, iki bus apreikštas tikėjimas, kuris turėjo ateiti. ²⁴ Tad įstatymas buvo mūsų prižiūrėtojas iki Kristaus,

kad būtume išteisinti tikėjimu. ²⁵ O dabar, atėjus tikėjimui, nebesame prižiūrėtojai pavaldūs.

Dievo vaikai

²⁶ Mat jūs visi tikėjimu esate Dievo vaikai⁴ Kristuje Jėzuje, ²⁷ nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, Kristumi apsilvokote. ²⁸ Nėra nei žydo, nei graiko, nėra nei vergo, nei laisvojo, nėra nei vyriškio, nei moteriškės, nes jūs visi esate vienas Kristuje Jėzuje. ²⁹ O jei priklausote Kristui, tai esate Abraomo palikuonys, pagal pažadą—paveldėtojai.

29 Rom 4, 13

⁴ Sakau [tai kaip pavaižda]: kol paveldėtojas tebėra nepilnametis, jis nieku nesiskiria nuo vergo, nors yra visko savininkas, ² bet jis yra saugotojų ir ūkvedžių prižiūrimas iki tėvo nustatyto laiko. ³ Taip buvo ir su mumis: kai buvome nepilnamečiai, buvome pavergti pasaulio pradmenims⁵. ⁴ Bet, laikui išsipildžius, Dievas atsiuntė savo Sūnų, gimusį iš moters, gimusį įstatymui pavaldų, ⁵ kad jis atpirtų tuos, kurie buvo įstatymui pavaldūs, kad gautume sūnystę. ⁶ O kadangi esate sūnūs, ⁶ Dievas pasiuntė į jūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, šaukiančią: „Aba, Tėvel!“ ⁷ Taigi tu nebesi vergas, bet sūnus; o jei sūnus, tai ir paveldėtojas Dievo veiksmu.

5-7 Rom 8, 15-17

Pavojus atkristi į senąją vergystę

⁸ Tačiau anuomet, kai nepažinote Dievo, vergavote būtybėms, kurios iš esmės⁷ nėra dievai. ⁹ Bet dabar, pažinę Dievą arba, tikriau sakant, būdami Dievo pažinti, kaip jūs galite vėl gręžtis atgal į silpnus ir vargingus pradmenis, kuriems vėl iš naujo norite vergauti? ¹⁰ Jūs laikotės dienų, mėnesių, ypatingų laikų ir metų! ¹¹ Bijau dėl jūsų, kad

4 Lit. sūnūs

5 T.y. vergavome elementarinėms kosminėms galybėms: pagonių religijoje—netikriems dievams, o žydų tikėjime—įstatymui

6 Arba: kad esate sūnūs, [galite žinoti iš to:]

7 Arba: iš tikrųjų

1 Lit. kalbu žmogiškai

2 T.y. įstatymas

3 Lit. visa drauge užrakino po nuodėme

kartais nebūčiau veltui triūsęs jūsų labai.

Asmeninį kreipimasis

12 Broliai, maldauju jus: tapkite tokie, kaip aš, nes ir aš tapau toks, kaip jūs! Jūs man nepadarėte jokios skriaudos. 13 Jūs žinote, kad dėl kūno negalios jums pirmą kartą paskelbiau evangeliją. 14 Nors ir mano kūno būklė buvo jums pagūda [atmesti mane], jūs manęs nepaniekinote ir neatmetėte, bet kaip Dievo angelą mane priėmėte, kaip Kristų Jėzų. 15 Tai kur yra jūsų [ankstesnis] palaimos būvis? Mat liudiju už jus, kad, jei būtų buvę galima, jūs būtumėte išsilupę akis ir man atidavę. 16 Ar tad aš, kalbėdamas jums tiesą, esu tapęs jūsų priešu?

17 Jie įsiteikia jums¹ ne geram tikslui. Jie tik nori jus išskirti², kad turėtumėte jiems įsiteikti! 18 Tačiau „gera būti tokiems, kuriems visuomet įsiteikiama su geru tikslu“ ir ne tik tada, kai esu pas jus.

19 Mano vaikai, dėl kurių vėl kenčiu gimdymo skausmus, kol Kristus bus įpavidalintas jumoje! 20 Norėčiau dabar pat būti pas jus ir pakeisti savo toną, nes nežinau, kaip pasielgti su jumis.

Hagaros-Saros alegorija

21 Sakykite man jūs, kurie norite būti įstatymui pavaldūs, ar nesiklausote³ įstatymo? 22 Juk parašyta, kad Abraomas turėjo du sūnus: vieną iš vergės, o kitą iš laisvosios. 23 Bet tas, kuris buvo iš vergės, gimė kūnišku būdu, o tas, kuris buvo iš laisvosios,—pažado ištesėjimu. 24 Tie dalykai [dabar] aiškinami alegoriškai: šitos [moterys] yra dvi sandoros. Viena—nuo Sinajaus kalno, gimdanti vergystei; ji yra Hagara. 25 „Hagara“ ženkliną Sinajaus kalną Arabijoje ir atvaizduoja dabartinę Jeruzalę, nes ši vergauja su savo vaikais. 26 Bet aukštai esanti Jeruzalė yra

laisva; ji yra mūsų motina, 27 nes parašyta:

„Džiaukis, nevaisingoji, kuri negimdai,
pratrūk šūkavimui, kuri nepažįsti gimdymo skausmų,
nes daug vaikų turi apleistoji,
daugiau negu ta, kuri turi vyrą!“

28 O jūs⁴, broliai, kaip Izaokas, esate pažado vaikai. 29 Bet kaip taisyk gimusysis kūnišku būdu persekiojo gimusįjį Dvasios poveikiu, taip yra ir dabar. 30 Bet ką sako Raštas?—„Išvargyk vergę ir jos sūnų, nes vergės sūnus neturi gauti veldinio kartu su laisvosios sūnumi“. 31 Taigi, broliai, mes nesame vergės vaikai, bet laisvosios.

22 Pr 16, 15 22 Pr 21, 2 27 Jez 54, 1 29 Pr 21, 9 30 Pr 21, 10

Krikščioniška laisvė

5 Laisvei Kristus mus išlaisvino. Tad tvirtai stovėkite ir nesiduokite vėl įkinkomi į vergystės jungą!

2 Štai aš, Povilas, jums sakau, kad, jei leidžiatės apipjaustomi, Kristus jums nė kiek nebus naudingas. 3 Vėl paliudiju kiekvienam žmogui, kuris leidžiasi apipjaustomas, kad jis yra įpareigotas vykdyti visą įstatymą. 4 Jūs, kurie stengiatės būti išteisinti įstatymu, nebeturite nieko bendra su Kristumi; jūs išpuolėte iš malonės. 5 Nes mes Dvasia, remdamiesi tikėjimu, laukiame teisumo, kurio viliamės; 6 nes Kristuje Jėzuje nieko nereiškia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet [tik] tikėjimas, veikiantis per meilę.

7 Jūs gerai bėgote. Kas jus sutrukdė tiesos klausyti? 8 Tas įtikinimas nėra iš to, kuris jus šaukia. 9 Truputis raugo įraugina visą imaišą. 10 Aš pasitikiu jumis Viešpatyje, kad nebūsate kitokių nuomonės. O tas, kuris jus supainioja, turės iškęsti teismą, kad ir kas jis būtų! 11 Bet jei aš, broliai, tebeskelbiu apipjaustymą, tai kodėl dar esu persekiojamas? Tuo atveju kryžiaus

1 T.y. stengiasi įsigyti jūsų palankumą, siekia jums įsigerti, pirštis

2 iš draugystės su manim

3 T.y. nesiklausote ir nesuprantate

4 Kt. Mss: mes (...esame)

papiktinimas yra pašalintas. ¹² O kad ir išdais pasidarytų tie, kurie jums kelia nerimą!

¹³ Juk jūs, broliai, buvote pašaukti, kad būtumėte laisvi. Tik nenaudokite tos laisvės kaip progos kūnui¹, bet per meilę tarnaukite vienas kitam! ¹⁴ Nes visas įstatymas yra įvykdytas vienu sakiniu, tuo: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. ¹⁵ Bet jei vienas kitą kremtate ir draskote, žiūrėkite, kad nebūtumėte vienas kito praryti!

9 1 Kor 5, 6 14 Lev 19, 18 17 Rom 7, 15–23

Dvasios vaisius ir kūno darbai

¹⁶ Sakau: elkitės Dvasia, tai nepatenkinsite kūno geidulio. ¹⁷ Mat kūnas geidžia, kas priešinga Dvasiai, o Dvasia—kas priešinga kūnui, nes tie yra vienas kitam priešingi, kad nedarytumėte, ko norite. ¹⁸ Bet jei esate Dvasios vedami, nesate įstatymui pavaldūs. ¹⁹ Kūno darbai yra aiškūs: jie yra paleistuvystė, netyrumas, ištvirtimas, ²⁰ stabmeldystė, žyniavimas, neapkentimai, nesantaika, pavyduliavimas, pykčio proveržiai, savimiškie potroškiai², nesutarimai, partiniai susiskaldymai, ²¹ pavydėjimai³, girtavimai, lėbavimai ir į tuos panašūs dalykai. Tai sakau iš anksto, kaip ir anksčiau sakiau, kad tie, kurie daro tokius darbus, nepaveldės Dievo karalystės. ²² Bet Dvasios vaisius yra meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrumas, malonumas, gerumas, ištikimybė, ²³ romumas, susivaldymas. Nėra įstatymo prieš tokius dalykus⁴. ²⁴ Tie, kurie priklauso Kristui Jėzui, nukryžiuo savo kūniškąjį aš su jo aistromis ir geiduliais. ²⁵ Jei gyvename Dvasia, tai Dvasia ir elkimės. ²⁶ Nesivaikykime tuščios garbės, vieni kitus erzindami, vieni kitiems pavydėdami!

Nešiokite vieni kitų naštas

6 Broliai, jei žmogus ir būtų 'užtiktas kuo nors nusižengęs⁵, jūs, kurie esate dvasiški, atstatykite tokį su romia dvasia. Žiūrėk pats savęs, kad ir tu nebūtum sugundytas. ² Nešiokite vieni kitų naštas, ir taip įvykdysite⁶ Kristaus įstatymą, ³ nes jei kas, būdamas niekas, tariasi kas esąs, tas apsigauja. ⁴ Tegul kiekvienas ištiria savo paties darbą, ir tada jis turės pagrindą girtis, atsižvelgdamas į save vieną ir nelygindamas savęs su kitu, ⁵ nes kiekvienas turės nešioti savo paties našta.

⁶ Tegul tas, kuris mokomas žodžio, dalijasi su mokytoju visomis gėrybėmis.

⁷ Neapsigaukite: Dievas neleidžia tyčiotis iš savęs! Nes ką žmogus sėja, tą ir pjaus. ⁸ Būtent: jei kas sėja į kūną⁷, iš kūno pjaus sugedimą, o kas sėja į Dvasią⁸—iš Dvasios pjaus amžiną gyvenimą. ⁹ Tad nepailskime darydami gera, nes tinkamu metu pjausime, jei nenuleisime rankų. ¹⁰ Taigi, kada tik turime progą, darykime gera visiems, o labiausiai tikėjimo namiškiams.

Baigiamasis įspėjimas ir palaiminimas

¹¹ Žiūrėkite, kokiomis didelėmis raidėmis jums rašau savo ranka! ¹² Visi, kurie nori gerai pasirodyti išviršniais dalykais, jus verčia apsipjaustyti tik tam, kad dėl Kristaus kryžiaus neturėtų kentėti persekiojimo. ¹³ Juk ir tie, kurie apipjaustomi, patys nesilaiko įstatymo, bet nori jūsų apsipjaustymo, kad galėtų pasigirti jūsų kūnu. ¹⁴ Bet tegul aš niekad nieku kitu nesigirsiu, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriuo man pasaulis nukryžiuotas ir aš pasauliui. ¹⁵ Nes nieko nereikia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet tik naujas sukūrimas. ¹⁶ Ir visi, kurie laikysis šitos

1 T.y. nuodėmingai prigimčiai

2 Arba: vaidai

3 Kt. Mss + žmogžudystės

4 Arba: asmenis

5 Arba: netyčia įveltas į kokį nors nusižengimą

6 Kt. Mss: įvykdykite

7 T.y. tenkina geidulius, būdingus nuodėmingai prigimčiai

8 T.y. vykdo tai, ko geidžia Dvasia

taisyklēs—ramybē ir pasigailējimas
tebūnie jiems ir Dievo Izraeliui¹.

17 Toliau niekas tenevargina
manēs, nes aš nešioju Jēzaus žymes savo

kūnē.

18 Mūsu Viespaties Jēzaus
Kristaus malonē tebūnie su jūsu dvasia,
broļiai. Amen.

EFEZIEČLAMS

Pasveikinimas

1 Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus Apaštalas, šventiesiems, esantiems [Efeze]¹, tikintiesiems Kristuje Jėzuje.
2 Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

1 Apd 18, 19–21; 19, 1

Dvasinės palaimos Kristuje

3 Pagarbintas² tebūnie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas, kuris mus palaimino Kristuje visokia dvasine palaima dangaus srityse,
4 kadangi jis išsirinko mus jame prieš pasaulio įkūrimą, kad mes būtume jo akivaizdoje šventi ir nepeiktini, rodydami meilę.
5 Jis³ iš anksto mus pasukyrė sau išūnyti per Jėzų Kristų, kaip patiko jo valiai,
6 kad girtume šlovę jo malonės, kuria jis apdovanojo mus Mylimajame.
7 Jame turime atpirkimą jo krauju, nusikaltimų atleidimą pagal turtingumą jo malonės,
8 kurios jis gausiai mums suteikė su visokia išmintimi ir supratimu.
9 Jis leido mums žinoti savo valios paslaptį pagal jam patinkamą planą, kurį jis sumanė jame⁴
10 laikų pilnybei įvykdyti⁵: visa suvienyti Kristuje—tai, kas danguje ir kas žemėje, jame.

11 Jame mes taip pat buvome išrinkti, iš anksto paskirti sumanymu to, kuris viską veikia, kaip nusprendžia savo valia,
12 kad mes, kurie pirmi esame padėję savo viltį į Kristų, būtume jo garbei girti.
13 Jame ir jūs, išgirdę tiesos žodį, jūsų išgelbėjimo evangeliją, jame dar įtikėję buvote užantspauduoti

pažadėta Šventąja Dvasia.
14 Ji yra mūsų veldinio laidas, garantuojas atpirkimą tų, kurie yra Dievo nuosavybė⁶, jo garbei girti.

7 Kol 1, 14

Pauliaus malda

15 Todėl ir aš, išgirdęs apie jūsų tikėjimą Viešpačiu Jėzumi ir apie jūsų meilę visiems šventiesiems,
16 nepaliauju dėkojės už jus, prisimindamas⁷ jus savo maldose,
17 kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas, šlovės Tėvas, duotų jums išminties ir apreiškimo dvasią jo pažinime,
18 apšviestas [jūsų] širdies akis, kad žinotumėte, kokia yra ta viltis, į kurią esate jo pašaukti, kokie šlovingi jo veldinio turtai šventuosiuose
19 ir kokia nepranokstama didybė jo jėgos [kurią jis leidžia patirti] mums, tikintiesiems, pagal jo galingos stiprybės veikimą.
20 Su ja jis veikė Kristuje, kai jį prikėlė iš numirusių ir pasodino savo dešinėje, dangaus srityse,
21 aukštai virš kiekvienos kunigaikštystės, valdžios, galybės, viešpatystės ir kiekvieno vardo, minimo ne tik šitame pasaulyje, bet ir būsimajame.
22 Jis viską pajungė po jo kojomis ir jį davė kaip galvą viršum visko Bendruomenei,
23 kuri yra jo kūnas, pilnybė⁸ to, kuris pripildo viską visais požūriais.

20 Ps 110, 1 22 Ps 8, 6 22–23 Kol 1, 18

Iš mirties į gyvenimą

2 Ir [jis padarė] jus [gyvus], kai buvote mirę savo nusikaltimais ir nuodėmėmis,
2 kuriose kadais elgėtės šito pasaulio amžiaus būdu, klausydamasi oro srities kunigaikščio, dvasios, kuri dabar veikia neklusnuosiuose.
3 Tarp jų ir mes visi kadais elgėmės pagal kūno geidulius, tenkindami kūno ir juslių norus, ir prigimtini buvome nusipelnę Dievo rustybės⁹, kaip ir visi kiti.
4 Bet Dievas, būdamas turtingas gailestingumo, iš savo didelės meilės,

1 ~kt. Mss

2 Lit. Palaimintas

3 Arba: Iš meilės⁵ jis

4 T.y. Kristuje

5 T.y. istorijos epochų raidai tvarkyti ir leisti jai pasiekti jos kulminacinį tašką, kur įvyksta jo valios paslapties atskleidimas

6 Lit. nuosavybės atpirkimą; arba: atpirkimą, leidžiantį jį pasisavinti

7 Arba: minėdamas

8 pilnybė ta prasme, kad Kristus ją pripildo savo gyvybės ir jėgų

9 Lit. rustybės vaikai

kuria jis mylėjo mus,⁵ net kai mes buvome mirę nusikaltimais, padarė mus gyvus su Kristumi—malone esate išgelbėti—⁶ ir prikėlė su juo bei pasodino su juo dangaus srityse, Kristuje Jėzuje,⁷ kad ateinančiais amžiais parodytų nepaprastai gausius savo malonės turtus [savo] gerumų mums Kristuje Jėzuje.⁸ Juk malone esate išgelbėti per tikėjimą. Ir tai ne iš jūsų—tai Dievo dovana;⁹ ne darbais, kad niekas nesigirtų,¹⁰ nes jo veikalas mes esame, Kristuje Jėzuje sukurti geriems darbams, kuriuos Dievas iš anksto paruošė, kad juose gyventume.

1-5 Kol 2, 13

Dievas per Kristų sukuria vieną bendruomenę iš žydų ir pagonių

¹¹ Todėl atsiminkite, kad kadaise jūs, gimimo¹ pagonys, vadinamojo apipjaustymo, rankomis atlikto kūne, vadinami neapipjaustymu,¹² kad anuomet buvote be Kristaus, atskirti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažada įkūnijančioms sandoroms, neturintys vilties ir be Dievo pasaulyje.¹³ Bet dabar Kristuje Jėzuje jūs, kurie kadaise buvote toli, priartėjote Kristaus krauju.¹⁴ Nes jis yra mūsų taika: jis, kuris iš abiejų padarė vieną ir nugriovė skiriamąją pertvaros sieną, priešiškumą, savo kūne,¹⁵ panaikinęs įstatymą, susidarantį iš įsakymų, išreikštų nuostatais, kad, darydamas taiką, savyje sukurtų iš tų dviejų vieną naują žmogų.¹⁶ Ir sutaikintų su Dievu abu viename kūne per kryžių, užmušęs savyje priešiškumą.¹⁷ Atėjęs jis paskelbė taiką jums, „tolimiesiems“, ir taiką „artimiesiems“,¹⁸ nes per jį mes vieni ir kiti turime priėjimą prie Tėvo viena Dvasia.¹⁹ Taigi jūs jau nebesate svetimšaliai ir ateiviai, bet esate šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai,²⁰ pastatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, kur pats Kristus Jėzus yra kertinis² akmuo.²¹ Jame visas pastatas suleidžiamas auga į šventyklą Viešpatyje,²² kuriame ir jūs esate kartu

statomi, kad Dvasia būtų Dievo buveinė.

15 Kol 2, 14 16 Kol 1, 20 17 Jez 57, 19

Paulius—Kirstaus paslapties tarnas pagonims

³ Dėl tos priežasties aš, Paulius, Kristaus Jėzaus kalinys dėl jūsų, pagonių,² jei iš tikrųjų girdėjote apie Dievo man jūsų labui suteiktos Dievo malonės priežiūros tarnybą,³ kad apreiškimu man buvo atskleista paslaptis, kaip jau aukščiau trumpai parašiau.⁴ Iš to³ skaitydami galite numanyti mano Kristaus paslapties supratimą.⁵ Kitomis kartomis ji nebuvo atskleista žmonėms⁴, kaip ji dabar buvo Dvasios apreikšta jo šventiems apaštalams ir pranašams:

⁶ kad pagonys Kristuje Jėzuje yra bendrapaveldėtojai, to pat kūno nariai ir pažado bendradalininkai per evangeliją.

⁷ Tapau jos tarnu dovana Dievo malonės, man suteiktos jo jėgos veikimu.

⁸ Man, visų šventųjų mažiausiajam, buvo duota ta malonė skelbti evangeliją⁵ apie neištiriamus Kristaus turtus⁹ ir visiems išaiškinti, kaip vykdoma paslaptis, nuo amžių paslėpta Dieve, visatos Kūrėjuje,¹⁰ kad dabar per Bendruomenę būtų atskleista kunigaikštystėms ir valdžioms dangaus srityse daugiopa Dievo išmintis¹¹ pagal amžinąjį Dievo tikslą, kurį jis įvykdė Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

¹² Jame turime drąsų priėjimą⁶ su pasitikėjimu per tikėjimą juo.¹³ Todėl prašau nenusiminti dėl mano kentėjimų jūsų labui: jie yra jūsų garbė.

4-6 Kol 1, 26-27

Malda ir doksologija

¹⁴ Dėl tos priežasties klaupiuos prieš Tėvą,¹⁵ nuo kurio kiekviena šeima danguje ir žemėje gauna savo vardą,¹⁶ [melsdamas,] kad jis duotų

1 Lit. kūnu
2 Arba: spyginis

3 T.y. iš to, ką jau parašiau
4 Lit. žmonių sūnums
5 T.y. gerąją naujieną
6 prie Dievo

jums pagal savo šlovės turtus sustiprėti jėga per jo Dvasią vidiniame žmoguje, ¹⁷ kad Kristus tikėjimu gyventų jūsų širdyse, jums esant išisaknijusiems ir turint pamatą meilėje, ¹⁸ kad pajėgtumėte suvisais šventaisiais, kas yra plotis ir ilgis, aukštis ir gylis, ¹⁹ ir pažinti žinojimą pranokstančią Kristaus meilę,—kad būtumėte pripildyti visos Dievo pilnybės.

²⁰ O tam, kuris gali padaryti be galo daugiau negu visa, ko prašome ar ką manome, ta jėga, kuri veikia mumyse,—²¹ jam tebūnie garbė Bendruomenėje ir Kristuje Jėzuje per visas amžių amžiaus kartas. Amen.

Paraginimas išsaugoti bendruomenės vienybę

⁴ Taigi aš, kalinys Viešpatyje, raginu jus elgtis, kaip verta pašaukimo, kuriuo buvote pašaukti, ² su visokiu nuolankumu ir romumu, su kantrumu, vienam kitą pakenčiant su meile, ³ stengiantis išlaikyti Dvasios [sukurtą] vienybę taikos ryšiu. ⁴ [Yra] vienas kūnas ir viena Dvasia, kaip yra ir viena jūsų pašaukimui priklausanči viltis, į kurią buvote pašaukti¹; ⁵ vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas; ⁶ vienas Dievas ir visų Tėvas, kuris viešpatauja visiems², veikia per visus ir yra visuose.

⁷ Tačiau kiekvienam iš mūsų buvo suteikta malonė pagal Kristaus dovanotą saiką. ⁸ Todėl sakoma:

„Užžengdamas į aukštybę, jis vedė nelaisvėn belaisvius, davė žmonėms dovanų“.

⁹ „Užžengė“—ką kita tai reiškia, jei ne tai, kad jis ir nužengė į žemutiniąsias žemės dalis? ¹⁰ Tas, kuris nužengė, yra tas pats, kuris ir užžengė aukštai virš visų dangų, kad pripildytų visatą. ¹¹ Ir jis „davė“ vienus kaip apaštalus, kitus kaip pranašus, kitus kaip evangelistus, kitus kaip ganytojus ir mokytojus ¹² šventiesiems paruošti tarnystės darbui, Kristaus kūnui ugdyti, ¹³ kol

visi pasieksime tikėjimo ir Dievo Sūnaus pažinimo vienybę, subrendusią vyrystę, Kristaus pilno ūgio matmenį³, ¹⁴ kad nebebūtume kūdikiai, bangų blaškomi ir visokio mokslo vėjo šen bei ten nešiojami žmonių suktybe, [jū] gudrybe paklydimo pinklėms spęsti, ¹⁵ bet kad, kalbėdami tiesą su meile, visaip augtume į jį, kuris yra galva—Kristus. ¹⁶ Iš jo visas kūnas, sujungiamas ir sunarinamas kiekvienu jį palaikančiu sunėrimu, vykdo kūno augimą pagal kiekvieną atskirą dalį atitinkantį veikimą sau ugdyti meilėje.

2 Kol 3, 12–13 3 Ps 68, 18 16 Kol 2, 19

Senasis ir naujasis gyvenimo būdas

¹⁷ Taigi tai sakau ir primygtinai reikalauju Viešpaties vardu⁴, kad nebesielgtumėte, kaip elgiaisi pagony, būdami tuščio proto, ¹⁸ aptemdyto supratimo, svetimi Dievo teikiamam gyvenimui dėl juose esančio nežinojimo, dėl jų širdies sukietėjimo. ¹⁹ Neteikę bet kokie doros jausmo, jie atsidavė ištivirkimui, kad darytų visokią netvyrbę su godulyste. ²⁰ Bet jūs ne taip išmokote Kristaus⁵, ²¹ jei iš tikrųjų girdėjote apie jį ir jame⁶ buvote pamokyti, kokia yra tiesa Jėzuje: ²² kad, atsižvelgiant į ankstesnę elgseną, jūs turite nusivilti senajį aš⁷, gadinamą apgaulingų geidulių, ²³ būti atnaujinamos galvosenos⁸, ²⁴ ir apsisivilti nauju aš, sukurtu panašiu į Dievą su tikru teisumu ir šventumu.

22 Kol 3, 9 24 Kol 3, 10 24 Pr 1, 26

Naujojo gyvenimo taisyklės

²⁵ Todėl, atmesdami melą, kalbėkite tiesą kiekvienas su savo artimu, nes mes esame vienas kito nariai. ²⁶ Jei rūstaujate, nenusidėkite; saulė tenenusileidžia ant jūsų papykio, ²⁷ ir neduokite progos velniui. ²⁸ Vagis tegul

3 T.y. pasidarysime tokie subrendę tikėjime, koks buvo Kristus

4 Lit. Viešpatyje

5 T.y. to, kas per evangelijos skelbimą perduota apie jį ir jo reikalaujama gyvenimo būda

6 T.y. kaip krikščionys

7 Lit. žmogų

8 Lit. proto dvasios

1 Lit. ir buvote pašaukti į vieną savo pašaukimo viltį

2 Lit. yra viršum visų

nebevagia, verčiau tegul triūsia, dirbdamas savo rankomis padorų darbą, kad turėtų kuo dalytis su stokojančiu.

29 Jokia nešvanki kalba teneišaina iš jūsų burnos, tik tokia, kuri tinka reikiamam ugdymui, kad duotų naudą klausytojams.

30 Ir neliūdinkite Dievo Šventosios Dvasios, kuri buvute užantspauduoti atpirkimo dienai.

31 Visokia kartybė, įpykis, rūstybė, rėkavimas ir piktžodžiavimas su visokia blogybe tebūnie pašalinti nuo jūsų.

32 Bet būkite vienas kitam maloningi, gailestingi, vienas kitam atleidūs, kaip ir Dievas Kristus atleido jums.

25 Zach 8, 16 26 Ps 4, 4 32 Kol 3, 13

5 Taigi būkite Dievo sekėjai, kaip jo mylimi vaikai, ² ir elkitės su meile, kaip ir Kristus mus¹ mylėjo ir atidavė už mus save kaip saldaus kvapo atnašą ir auką Dievui.

3 Bet paleistuvystė ir visoks netyrumas ar godulystė tenebūnie nė minima tarp jūsų, kaip pridera šventiesiems; ⁴ nei begėdiška, nei kvaila šneka ar šiurkštus juokavimas, kurie nepritinka, bet verčiau dėkojimas.

5 Būkite tikri tuo, kad joks paleistuvius ar netyrasis, ar goduolis—tai yra stabmeldys—neturi veldinio Kristaus ir Dievo karalystėje.

6 Niekas teneprigauna jūsų tuščiomis kalbomis, nes dėl tokių dalykų Dievo rūstybė ateina neklusniesiems².

7 Nebūkite jų bendrininkai, ⁸ nes kadaise buvote tamsa, o dabar esate šviesa Viešpatyje. Elkitės kaip šviesos vaikai—⁹ mat šviesos vaisius glūdi visokiame gerume, teisme ir tiesoje,—¹⁰ ištirdami, kas patinka Viešpačiui.

11 Ir nedalyvaukite nevaisinguose tamsos darbuose, bet verčiau juos atidenkite, ¹² nes gėda net kalbėti apie tai, kas jų daroma slapčia. ¹³ Bet visa, kas atidengiamą, yra šviesos apšviečiama, nes visa, kas apšviečiama, yra šviesa. ¹⁴ Todėl sakoma:

„Pabusk, miegantysis,
ir kelkis iš mirusiųjų,

ir Kristus apšvies tave“.

15 Taigi rūpestingai žiūrėkite, kaip elgiatės. [Elkitės] ne kaip neišmintingi, bet kaip išmintingi, ¹⁶ gerai naudodamiesi laiku³, nes dienos yra piktos. ¹⁷ Todėl nebūkite neprotingi, bet supraskite, kokia yra Viešpaties valia. ¹⁸ Ir nepasigerkite nuo vyno—tame glūdi ištvirtimas,—bet būkite pripildyti Dvasios, ¹⁹ kalbėdami vienas kitam psalmėmis, himnais ir Dvasios įkvėptomis giesmėmis, giedodami ir melodijuodami savo širdimi Viešpačiui, ²⁰ visuomet dėkodami už viską Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu.

21 Pakluskite vienas kitam iš Kristaus baimės.

2 Iš 29, 18; Ps 40, 6 16 Kol 4, 5 19–20 Kol 3, 16–17

Žmonos ir vyrai

22 Žmonos, būkite klusnios savo vyrams kaip Viešpačiui, ²³ nes vyras yra žmonos galva, kaip ir Kristus Bendruomenės galva—jis, [šito savo] kūno Gelbėtojas.

24 Bet kaip Bendruomenė yra klusni Kristui, taip ir žmonos turi būti visur klusnios savo vyrams. ²⁵ Vyrai,

mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bendruomenę ir atidavė save už ją,

26 kad ją pašventintų, apvalydamas vandens nuplovimu ^{per žodį}⁴, ²⁷ kad jis pats sau pristatytų Bendruomenę garbingą, neturinčią dėmės ar raukšlės, ar ko nors tokio, bet kad ji būtų šventa ir nepeiktina. ²⁸ Taip ir vyrai privalo mylėti savo žmonas kaip savo pačių kūnus. Kas myli savo žmoną, myli save patį, ²⁹ nes niekas niekad neapkentė savo paties kūno, bet ji maitina ir globoja, kaip ir Kristus Bendruomenę,

30 nes esame jo kūno nariai. ³¹ „Todėl juodu bus vienas kūnas“.

32 Ta paslaptis⁵ yra didelė, bet aš ją pritaikau Kristui ir Bendruomenei. ³³ Kiekvienu atveju ir jūs, kiekvienas iš jūsų, tegul taip myli savo žmoną, kaip save patį, o žmona tegul gerbia [savo] vyrą.

3 Lit. išpirkdamai laiką

4 Arba: su žodžiu

5 T.y. viršų cituoto teksto paslėpta prasmė

1 Kt. Mss: jus

2 Lit. nepaklusnumo sūnums

22 Kol 3, 18; 1 Pet 3, 1 25 Kol 3, 19; 1 Pet 3, 7 31 Pr 2, 24

Vaikai ir tėvai

6 Vaikai, klausykite savo gimdytojų Viešpatyje, nes tai teisinga. ² „Gerbk savo tėvą ir motiną“—tai pirmasis įsakymas su pažadu: ³ „kad tau gerai sektųsi ir tu ilgai gyventum žemėje“. ⁴ Ir jūs, tėvai, nepykykite savo vaikų, bet auginkite juos su Viešpaties drausme ir pamokymu.

1 Kol 3, 20 2–3 Iš 20, 12; Dt 5, 16 4 Kol 3, 21

Vergai ir šeimininkai

⁵ Vergai, klausykite savo žemiškųjų šeimininkų su baime ir drebėjimu, su nuoširdumu, kaip [klausytumėte] Kristaus, ⁶ tarnaudami ne dėl akių, kaip tokie, kurie nori žmonėms įtikti, bet kaip Kristaus vergai, iš širdies vykda Dievo valią. ⁷ Tarnaukite gera valia kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, ⁸ žinodami, kad kiekvienas, jei jis daro ką gera, tai atsiims iš Viešpaties, ar jis būtų vergas ar laisvasis. ⁹ Ir jūs, šeimininkai, tą patį jiems darykite, atmesdami grūmojimą, žinodami, kad tiek jų, tiek ir jūsų Viešpats yra danguje ir kad jis nesielsia šališkai.

6–8 Kol 3, 22–25 9 Kol 4, 1 9 Dt 10, 17; Kol 3, 25

Dievo ginklai kovoje su piktu

¹⁰ Pagaliau stiprėkite Viešpatyje ir jo galinga stiprybe. ¹¹ Apsirenkite visais Dievo ginklais, kad galėtumėte atsilaikyti prieš velnio suktybes, ¹² nes mes grumiamės ne su krauju ir kūnu¹, bet su kunigaikštystėmis, su valdžiomis, su šitos tamtos pasaulio valdovais, su pikto dvasinėmis jėgomis dangaus

sirtyse. ¹³ Todėl stverkitės visų Dievo ginklų, kad galėtumėte priešintis piktajam dienai ir, viską atlikę, išsilaikyti. ¹⁴ Taigi stovėkite susijusę strėnas tiesa, apsilvilkę šarvais ¹⁵ ir apsiavę kojas ramybės evangelijos parengtimi, ¹⁶ prie viso to dar nusitvėrę tikėjimo skydą, kuriuo galėsite užgesinti visas ugningasias piktojo strėlas. ¹⁷ Paimkite ir išganymo šalmą bei Dvasios kalaviją, tai yra Dievo žodį, ¹⁸ visokia malda ir maldavimu kiekvienu metu meldamiesi Dvasia ir tam tikslui budėdami su visokių išvermingumu bei maldavimu už visus šventuosius ¹⁹ ir už mane, kad, man burną atveriant, man būtų duotas [tinkamas] žodis [, kuriuo galėčiau] drąsiai ir atvirai paskelbti paslaptį evangelijos, ²⁰ kuriai einu pasiuntinio pareigas grandinėse, kad, „ją skelbdamas“, aš drąsiai ir atvirai kalbėčiau, kaip turiu.

14 Jez 11, 5 14 Jez 59, 17 15 Jez 52, 7 17 Jez 59, 17

Baigiamieji žodžiai ir palaiminimas

²¹ O kad ir jūs žinotumėte, kaip man sekasi, kaip gyvuojau, viską jums praneš Tichikas, mylimas brolis ir ištikimas tarnas Viešpatyje. ²² Jį siunčiu pas jus kaip tik tam, kad žinotumėte, kaip mums einasi, ir kad jis padrasintų jūsų širdis.

²³ Ramybė tebūnie broliams ir meilė su tikėjimu nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. ²⁴ Malonė tebūnie su visais, kurie myli mūsų Viešpatį Jėzų Kristų nepragaištančia meile³.

21 Apd 20, 4; 2 Tim 4, 12 21–22 Kol 4, 7–8

2 Lit. joje (t.y. evangelijoje = evangelijos skelbime)

3 Arba: jo nepragaištančioje [šlovėje]; arba: — malonė ir nemirtingumas

FILIPIEČIAMS

Pasveikinimas

1 Paulius ir Timotiejus, Kristaus Jėzaus vergai, visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, esantiems Filipoose, 'su vyskupais¹ ir diakonais² Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

1 Apd 16, 12

Dėkojimas ir malda už filipiečius

3 Dėkoju savo Dievui, kada tik prisimenu³ jus, ⁴ visuomet kiekvienoje savo maldoje meldamasis už jus visus su džiaugsmu, ⁵ dėl jūsų veiklaus dalyvavimo evangelijoje nuo pirmosios dienos iki dabar, ⁶ būdamas tikras, kad tas, kuris pradėjo jumyse gerą darbą, jį užbaigs iki Kristaus Jėzaus dienos. **7** Taip man teisinga apie jus visus manyti, nes turiu jus širdyje, kadangi jūs visi ir mano kalinime, ir evangelijos gynime bei sutvirtinime esate drauge su manim malonės dalininkai. **8** Nes Dievas yra mano liudytojas, kaip aš jūsų visų ilgiuosi su Kristaus Jėzaus meile. **9** Ir meldžiu to, kad jūsų meilė vis labiau turtėtų pažinimu ir visokių išvalgumu, **10** kad galėtumėte pasirinkti⁴ tai, kas esminga, kad būtumėte tyri ir nepeiktini Kristaus dienai, **11** pilni teisumo vaisiaus, kuris randasi per Jėzų Kristų, Dievo garbei ir gyriui.

Evangelijos pažanga

12 Noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte, jog tai, kas man atsitiko, labiau patarnavo [negu kliudė] evangelijos pažangai. **13** Pasekmė ta, kad paaiškėjo visoje pretorijoje ir visiems kitiems, jog esu kalinamas dėl Kristaus, **14** ir kad daugumas brolių, įgavę pasitikėjimo Viešpačiu per mano kalinimą, vis labiau drįsta be baimės skelbti Dievo žodį.

Kristus skelbiamas skirtingais sumetimais

15 Tiesa, kai kurie skelbia Kristų iš pavydo ir mėgimo varžytis, o kiti ir iš geros valios. **16** Vieni iš meilės, žinodami, kad esu paskirtas evangelijai ginti, **17** o kiti apsaką Kristų iš savimyliškos garbėtroškos, ne tyrais sumetimais, manydami sukelsią man sielvartą, man esant kalėjime. **18** Tai kas? [Svarbu] tik [tai], kad visokiu būdu, ar netikrais, ar tikrais sumetimais, Kristus yra skelbiamas, ir tuo džiaugiuos.

Gyvenimas ar mirtis

Bet ir toliau džiaugsiuos, **19** nes žinau, kad per jūsų užtariamąsias maldas ir su Jėzaus Kristaus Dvasios pagalba tai man baigsis išgelbėjimu, **20** kaip aš ilgestingai laikiu ir turiu vilties, kad niekaip nebūsiu sugėdintas, bet kad 'visai atvirai'⁵ ir dabar, kaip visuomet, Kristus bus pašlovintas mano kūne—ar per gyvenimą, ar per mirtį, **21** nes man gyventi yra Kristus, o mirti—laimėjimas. **22** Bet jei man skirta toliau gyventi kūne, man tai reiškia 'vaisingą darbą'⁶, ir negaliu pasakyti, ką pasirinksiu. **23** Esu spaudžiamas iš abiejų pusių: gėdžių iškelti būti su Kristumi, nes tai yra užvis geriau. **24** Bet pasilikti kūne yra labiau būtina dėl jūsų. **25** Tuo įsitikinęs, žinau, kad pasiliksiu ir toliau būsiu su jumis visais jūsų pažangai ir džiaugsmui tikėjime, **26** kad per mane apščiai turėtumėte kuo girtis Kristuje Jėzuje—dėl to, kad vėl atvyksiu pas jus.

Vienybė ir draša susiduriant su opozicija

27 Tik elkitės kaip [geri] piliečiai Kristaus evangelijos vertu būtu, kad, ar atvykęs ir išvydęs jus, ar kitur būdamas, išgirsčiau apie jus, jog tvirtai stovite vienoje dvasioje, sutartinai drauge kovodami už evangelijos tikėjimą **28** ir

1 Lit. prievaizdais

2 T.y. įskaitant vyskopus ir diakonus

3 Arba: miniu

4 Lit. ištyrę priimti

5 Arba: su visa draša

6 Lit. darbo vaisių

jokiu būdu neleidami priešininkams išgąsdinti jūsų. Tai yra jiems prapulties, o jums¹ išganymo ženklas, ir tai iš Dievo. ²⁹ Nes jums buvo suteikta malonė dėl Kristaus ne tik jį tikėti, bet ir dėl jo kentėti. ³⁰ Jūs kovojate² tokią pat kovą, kokią matėte mane kovojant ir apie kokią dabar girdite mane kovojant.

30 Apm 16, 19–40

Paraginimas būti vieningiems ir nuolankiems

2 Taigi jei yra koks padaršinimas Kristuje, jei koks meilės paguodimas, jei koks dalyvavimas Dvasioje³, jei koks gailiaširdiškumas ir užuojauta,—² tai padarykite mano džiaugsmą tobulą, būdami tos pačios minties, turėdami tokią pat meilę, sutardami, siekdami vieno tikslo. ³ Nieko nedarykite iš savimiškos garbėtroškos ar tuščios puikybės, bet su nusizėminimu laikykite vienas kitą aukštesniu už save, ⁴ kiekvienas žiūrėdamas ne savo paties, bet ir kitų naudoms.

Kristus Jėzus—aukščiausias nusizėminimo pavyzdys

⁵ Būkite tarp savęs tokio nusistatymo, koks buvo ir Kristuje Jėzuje. ⁶ Jis, būdamas Dievo prigimties⁴, nelaikė lygybės su Dievu savo naudai vartotinu dalyku, ⁷ bet išsizadėjo visko⁵, priimdamas vergo prigimtį⁶, pasidarydamas toks pat, kaip žmonės. Ir iš išvaizdos pažintas⁷ kaip žmogus, ⁸ jis nusizėmino, pasidarydamas klusnus iki mirties, mirties ant kryžiaus. ⁹ Todėl Dievas ir labai išaukštino jį ir dovanojo jam vardą, pranokstantį kiekvieną vardą, ¹⁰ kad Jėzaus vardo garbei lenktųsi kiekvienas dangaus, žemės ir požemio būtybių kelis ¹¹ ir kad

kiekvienas liežuvis išpažintų, jog Jėzus Kristus yra Viešpats Dievo Tėvo šlovei.

¹² Taigi, mano mylimieji, kaip visuomet buvote paklusnūs—ne tik man esant su jumis, bet daug labiau dabar man nesant,—su baime ir drebėjimu vykdykite savo išganyimą, ¹³ nes Dievas yra tas, kuris veikia jumoje ir norėjimą, ir įvykdymą savo geros valios tikslui.

¹⁴ Visą darykite be murmėjimų ir ginčų, ¹⁵ kad būtumėte nepeiktini ir nesutepti, nekliaudingi Dievo vaikai sugedusioje ir iškrypusioje kartoje. Joje⁸ jūs šviečiate kaip žiburiai⁹ pasaulyje, ¹⁶ tvirtai laikydamiesi gyvenimo žodžio, kad Kristaus dieną turėčiau pagrindą girtis, jog ne veltui bėgau ir ne veltui sunkiai dirbau. ¹⁷ Bet jei ir turiu būti išliejamas kaip liejamoji auka jūsų tikėjimo aukojamai tarnystei papildyti, esu linksmas ir džiaugiuosi su jumis visais. ¹⁸ Taip pat ir jūs būkite linksmi ir džiaukitės su manim.

10–11 Jez 45, 23 15 Dt 32, 5

Timotiejus ir Epafroditas

¹⁹ Bet turiu viltį Viešpatyje Jėzuje netrukus pasiųsti jums Timotiejų, kad ir aš, sužinojęs apie jūsų būklę, pralinksmečiau. ²⁰ Mat neturiu nė vieno tokių pat jausmų, kuris tikrai rūpinsis jūsų būkle, ²¹ nes visi [kiti] ieško savo, ne Kristaus Jėzaus naudoms. ²² Bet jūs žinote jo įrodytą vertę, kad jis, kaip sūnus su tėvu, tarnavo su manim evangelijai. ²³ Taigi turiu viltį jį pasiųsti, kai tik pamatysiu, kaip man klosis. ²⁴ Ir esu įsitikinęs Viešpatyje, kad ir pats netrukus atvyksiu.

²⁵ Bet maniau esant būtina siųsti pas jus brolių Epafrodita, mano bendradarbį ir kovos draugą, o jūsų pasiuntinį ir patarnautoją mano reikalui, ²⁶ nes jis ilgėjosi jūsų visų ir sielojosi, kadangi buvote išgirdę, jog jis susirgęs. ²⁷ Ir iš tikrųjų jis taip susirgo, jog buvo artai mirties. Tačiau Dievas pasigailėjo jo, ir ne tik jo, bet ir manęs, kad neturėčiau nuliūdimo po nuliūdimo. ²⁸ Taigi kuop greičiau jį siunčiu, kad, jį

1 Lit. jūsų

2 Lit. turite

3 Arba: kokia Dvasios [teikiama] bendrystė

4 Lit. pavidalo (t.y. formos, kuri tikrai ir tobulai išreiškia kieno nors pačią būties esmę ar prigimtį)

5 Lit. paliko save tuščią (t.y. atsisakė ne savo dievystės, bet savo dieviškų privilegijų)

6 Žr. 6 skn.

7 Lit. rastas

8 Lit. Tarp jų (t.y. tos kartos žmoniu)

9 Arba: žvaigždės

patatę, vėl džiaugtumėtės ir aš būčiau mažiau nuliūdęs. ²⁹ Tad jį priimkite Viešpatyje su visu džiaugsmu ir gerbkite tokius asmenis, ³⁰ nes dėl Kristaus darbo jis buvo priartėjęs prie mirties, pavojaun statydamas savo gyvybę, kad atliktų man patarnavimą, kurio jūs patys negalėjote atlikti¹.

Įspėjimas neatkristi į įstatymo teisumą

³ Pagaliau, mano broliai, džiaukitės Viešpatyje! Tą patį jums rašyti man, tiesa, neįkyru, bet jums saugu [to laikytis]. ² Saugokitės šunų, saugokitės blogų darbininkų, saugokitės susipjaustėlių! ³ Nes mes esame apipjaustytieji—mes, kurie Dievo Dvasia garbiname jį, giriamės Kristumi Jėzumi ir nepasitikime kūnu, ⁴ nors galėčiau pasitikėti ir kūnu. Jei kas kitas mano galįs pasitikėti kūnu, aš juo labiau: ⁵ aštuntą dieną apipjaustytas, iš Izraelio tautos, Benjaminio genties, hebrajas iš hebrajų, įstatymo² požiūriu fariziejus, ⁶ uolumo požiūriu Bendruomenės persekiotojas, įstatymu pagrįsto teisumo požiūriu nepeiktinas. ⁷ Bet kas man buvo pelnas, tą dėl Kristaus palaikiau nuostoliu. ⁸ Dar daugiau: ir toliau viską laikau nuostoliu dėl Kristaus Jėzaus, mano Viešpaties, pažinimo nepalyginamos vertės. Dėl jo aš noringai praradau viską ir tai laikau mėšlu, kad laimėčiau Kristų ⁹ ir būčiau rastas jame—ne turintis savo paties teisumą, ateinantį iš įstatymo³, bet teisumą, įgyjamą per tikėjimą Kristumi, ateinantį iš Dievo, paremtą tikėjimu,—¹⁰ kad pažinčiau jį, tai yra jo prisikėlimo galia ir dalyvavimą jo kentėjimuose, vis panašėdamas į jo mirtį⁴, ¹¹ tikėdamasis kaip nors pasieksias prisikėlimą iš numirusių.

⁵ Rom 11, 1 ⁵ Apd 23, 6; 26, 5 ⁶ Apd 8, 3; 22, 4; 26, 9–11

1 Lit. užpildytų jūsų [pačių] man [norimo atlikti] patarnavimo trūkumą (=nebuvimą)

2 T.y. įstatymo laikymosi ar aiškinimo

3 T.y. nupelnomą laikantis įstatymo

4 T.y. nuolat darydamasis panašų į pavidalą, kurį Kristus priėmė per savo mirtį

Bėgantis tiesiai į tikslą

¹² Nesakau, kad jau gavau [ko siekiu⁵] ar kad jau esu tapęs tobulas. Bet veržiuos pirmyn, tikėdamasis [tai] pagausias, kadangi buvau ir Kristaus Jėzaus pagautas. ¹³ Broliai, aš nemanau, kad esu [tai] pagavęs. [Darau] tik vieną dalyką: pamiršdamas tai, kas užnugaryje, ir tiesdamasis į tai, kas priešakyje, ¹⁴ bėgu tiesiai į tikslą gauti laimikio, pažadėto Dievo dangiškojo pašaukimo Kristuje Jėzuse. ¹⁵ Taigi visi, kurie esame tobuli, būkime taip nusistatę, ir jei apie ką kitaip galvojate, Dievas ir tai jums apreikš. ¹⁶ Tik laikykimės to, ką esame pasiekę⁶.

Tikri ir netikri elgesio pavyzdžiai

¹⁷ Broliai, vieningai sekite manim ir žiūrėkite į tuos, kurie elgiasi taip, kaip jūs turite mus pavyzdžiu. ¹⁸ Nes daugelis—apie juos dažnai sakydavau, o dabar net verkdamas sakau—elgiasi kaip Kristaus kryžiaus priešai. ¹⁹ Jų galas—prazūtis, jų dievas—pilvas, ir jų garbė glūdi jų gėdoje⁷. Jų mintys nukreiptos į žemiškus dalykus. ²⁰ Bet mūsų valstybė yra danguje, iš kur mes ir laukiame Gelbėtojo, Viešpaties Jėzaus Kristaus, ²¹ kuris pakeis mūsų nužeminto būvio kūną, [padarydamas jį] panašų į savo šlovingą kūną, ta jėga, kuria jis gali ir viską sau pajungti.

17 1 Kor 4, 16; 11, 1

Baigiamieji paraginiai

⁴ Taigi, mano broliai, kuriuos myliu ir kurių ilgiuosi, mano džiaugsmo ir mano vainike, taip⁸ tvirtai stovėkite Viešpatyje, mylimieji! ² Raginu Evodiją ir raginu Sintichę sutarti Viešpatyje.

5 T.y. tobulo Kristaus ir jo prisikėlimo galios pažinimo; žr. 3, 8–11

6 T.y. elkimės sutinkamai su Dievo jau apreikštos tiesos lygiu

7 T.y. tai, kuo jie didžiuojasi, pasireiškia jų begėdišku elgesiu. Arba: jų garbė baigsis jų gėda [teismo dieną]

8 T.y. kaip nurodyta 3, 17–21 skn.

3 Taip, prašau ir tave, tikrasis drauge, padėk joms, nes jos kovojo šalia manęs 'evangelijos skleidime'¹ drauge su Klemensu ir visais kitais mano bendradarbiais, kurių vardai įrašyti gyvenimo knygoje.

4 Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Pakartosiu: džiaukitės! ⁵ Jūsų švelnumas tebūnie žinomas visiems žmonėms. Viešpats arti. ⁶ Niekuo nebūkite susirūpinę, bet kiekvienoje padėtyje praneškite savo prašymus Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu.

⁷ Ir Dievo ramybė, pranokstanti visoki supratimą, apsaugos jūsų širdis ir jūsų protus Kristuje Jėzuje.

⁸ Pagaliau, broliai, kas tik yra tiesa, kas tik garbinga, kas tik teisinga, kas tik tyra, kas tik mylima, kas tik žavinga, jei yra kokio dorybės ir jei kas girtina,—apie tai mąstykite! ⁹ Ko išmokote ir ką gavote, girdėjote ir matėte manyje, tai darykite, ir ramybės Dievas bus su jumis.

Padėka už filipiečių dovaną

¹⁰ Labai nudžiugau Viešpatyje, kad galų gale vėl leidote pražįsti savo rūpesčiui manim. Tuo² juk rūpinotės, bet neturėjote progos. ¹¹ Tai sakau ne todėl, kad kenčiu stoka, nes aš išmokau būti patenkintas, kokioje tik būklėje esu. ¹² Moku ir nepritekęs³, moku ir pertekęs gyventi. Bet kokioje ir kiekvienoje būklėje esu išmokęs paslapties ir būti sotus, ir alksti, ir būti

pertekęs, ir kęsti nepriteklių. ¹³ Aš visa įstengiu 'vienybėje su Tuo'⁴, kuris stiprina mane. ¹⁴ Vis dėlto gerai padarėte, tapdami mano prispaudimo bendrininkais.

¹⁵ Jūs, filipiečiai, ir patys žinote, kad evangelijos [skelbimo] pradžioje, kai išvykau iš Makedonijos, jokia kita bendruomenė nepasidarė bendrininkė su manim davimo ir gavimo apyskaitoje, kaip tik jūs vieni, ¹⁶ nes, man ir Tesalonikijoje esant, daugiau nei kartą atsiuntėte mano reikalams. ¹⁷ Nemanau sakyti, kad trokštu dovanos, bet trokštu palūkanų, augančių į jūsų sąskaitą. ¹⁸ Pakvituoju viską gavęs ir turiu daugiau, negu reikia. Esu visiškai aprūpintas, gavęs iš Epafrodito jūsų atsiųstą dovaną—saldų kvapą, Dievui priimtina, patinkama auką. ¹⁹ O mano Dievas patenkins kiekvieną jūsų reikmę pagal savo 'turtus šlovėje per Kristų Jėzų'⁵. ²⁰ Mūsų Dievui ir Tėvui tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

16 Apd 17, 1 15-16 2 Kor 11, 9 18 Iš 29, 18

Sveikinimai ir palaiminimas

²¹ Sveikinkite kiekvieną šventąjį Kristuje Jėzuje. Jus sveikina su manim esantys broliai. ²² Jus sveikina visi šventieji, o ypač tie, kurie yra iš cėsoriaus šeimos.

²³ Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jūsų dvasia.

1 Lit. evangelijoje

2 T.y. mano gerove

3 Lit. būti nužemintas

4 Arba: per Tą

5 Arba: šlovingus turtus Kristuje Jėzuje

KOLOSIEČLAMS

Pasveikinimas

1 Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas, ir brolis Timotiejus **2** Kolosuose esantiems šventiesiems, tikintiems¹ broliams Kristuje. Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo.

Padėka Dievui už kolosiečių tikėjimą

3 Visuomet dėkojame Dievui, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui, melddamiesi už jus, **4** išgirdę apie jūsų tikėjimą Kristumi Jėzumi ir apie meilę, kurią rodote visiems šventiesiems, **5** dėl vilties, atidėtos jums danguje. Apie ją anksčiau girdėjote per žodį tiesos, evangelijos, **6** esančios pas jus—kaip ir visame pasaulyje ji duoda vaisių ir auga, kaip ir tarp jūsų—nuo tos dienos, kai išgirdote ir tikrai pažinote Dievo malonę su tiesa, **7** taip kaip jos išmokote iš Epafro, mūsų mylimo bendravergio, kuris atstovauja mums² kaip ištikimas Kristaus tarnas. **8** Jis ir pranešė mums apie jūsų meilę, Dvasios įkvėpta.

⁷ Kol 4, 12; Flm 23

Malda už kolosiečių dvasinę gerovę

9 Todėl ir mes nuo tos dienos, kada tai išgirdome, nepaliaujame už jus meldę ir prašę, kad būtumėte pripildyti jo valios pažinimo su visokia išmintimi ir dvasiniu supratimu **10** tam, kad elgtumėtės Viešpaties vertu būdu, kad jam visaip patiktumėte, visokiu geru darbu nešdami vaisių ir augdami Dievo pažinimu, **11** visokia jėga stiprinami pagal jo šlovingąją galią visokiai ištvermei ir kantrybei [parodyti], su džiaugsmu **12** dėkodami Tėvui, kuris padarė jus tinkamus gauti šventųjų veldinio dalį šviesoje. **13** Jis išvadavo mus iš tamsos valdžios ir perkėlė į savo mylimojo Sūnaus karalystę. **14** Jame turime atpirkimą, nuodėmių

atleidimą³.

¹⁴ Ef 1, 7

Kristaus viršenybė sukūrimo ir atpirkimo

- 15** Jis yra neregimojo Dievo atvaizdas, visos kūrinijos pirmagimis, **16** nes jame buvo sukurta viskas danguje ir žemėje, kas regima ir kas neregima, ar tai sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios— viskas sukurta per jį ir jam. **17** Jis yra pirmas visų daiktų, ir jie visi jame laikosi drauge. **18** Ir jis yra Kūno, Bendruomenės, galva. Jis yra pradžia, pirmagimis⁴ iš mirusiųjų, kad jis [vienas] visur turėtų pirmenybę, **19** nes visai [Dievo] pilnybei patiko apsigyventi jame **20** ir per jį sutaukinti viską su juo, darant taiką jo kryžiaus krauju,— per jį, ar tai, kas yra žemėje, ar tai, kas danguje,

¹⁸ Ef 1, 22–23 ²⁰ Ef 2, 16

Sutaukinimas ir kolosiečiai

21 Taip pat jūs, kurie kadaise buvote svetimi [Dievui] ir priešišškai nusistatę piktais darbais, **22** jis⁵ dabar sutaukino jo fiziniame kūne per mirtį, kad jus pastatytų savo akivaizdon šventus, be ydos ir nepeiktinus,— **23** jeigu ištvermingai laikotės tikėjimo, tvirtai pasigrindę, pastovūs ir nesitraukia nuo vilties evangelijos, kurią išgirdote, kuri paskelbta visai kūrinijai po dangumi, kurios tarnu, aš, Paulius, tapau.

Apaštalas tarnystė tarp pagonių

24 Dabar džiaugiuos savo kentėjimais už jus ir savo kūne papildau,

¹ Arba: ištikimiems

² Kt. Mss: jums

³ Kkr Mss + per jo kraują

⁴ T.y. pirminis prisikėlęs

⁵ T.y. Dievas

kiek dar trūksta Kristaus sielvartų labai jo kūno, kuris yra Bendruomenė. ²⁵ Jos tarnu aš tapau Dievo paskyrimu, man duotu jūsų naudai, kad iki galo paskelbčiau Dievo žodį—²⁶ paslaptį, paslėptą per amžius ir kartas. Bet dabar ji buvo apreikšta jo šventiesiems, ²⁷ kuriems Dievas panorėjo atskleisti, koks yra tos paslapties šlovės turtingumas tarp pagonių. Ji yra Kristus jumyse—šlovės viltis. ²⁸ Jį mes skelbiame, išpėdami kiekvieną žmogų ir su visokia išmintimi pamokydami kiekvieną žmogų, kad jam pristatytume kiekvieną žmogų tobulą Kristuje. ²⁹ Tam aš ir sunkiai dirbu, stengdamasis jo jėga, galingai veikiančia manyje.

Pauliaus ganytojiškas rūpestis

2 Mat noriu, kad žinotumėte, kaip didžiai aš stengiuos už jus, laodikiečius, ir visus, kurie patys nėra matę mane¹, ² kad, jiems esant suvienytiems meile, būtų padrašintos jų širdys, kad jie įgytų visus turtus tikrumo, kurį teikia supratimas², kad pažintų Dievo paslaptį, Kristų. ³ Jame slėpi visi išminties ir pažinimo lobiai. ⁴ Tai sakau, kad niekas neapgautų jūsų įtikinančia kalba, ⁵ nes, nors ir kūnu nesu prie jūsų, tačiau dvasia esu su jumis, su džiaugsmu stebėdamas jūsų tvarką ir jūsų tikėjimo Kristumi tvirtumą.

Paraginimas gyventi Kristuje ir išpėjimas saugotis netikrų mokytojų

6 Taigi, kaip priėmėte Kristų Jėzų Viešpatį, taip elkitės jame, ⁷ išsiskiriant, statydami jame ir stiprėdami tikėjimu, kaip buvote išmokyti, būdami perteke dėkojimo.

8 Žiūrėkite, kad kas nors nenusineštų jūsų kaip grobį³ tuščia, apgaulinga filosofija, paremta žmonių padavimu, pasaulio pradmenimis, o ne Kristumi, ⁹ nes jame kūniškai⁴ gyvena

visa Dievystės pilnybė, ¹⁰ ir jūs esate pripildyti jame, kuris yra kiekvienos kunigaikštystės ir valdžios galva. ¹¹ Jame taip pat buvote apipjaustyti ne ranka atliekamam apipjaustymu, „nuodėmingos prigimties“¹⁵ nuvilkimu, Kristaus apipjaustymu. ¹² Jūs buvote palaidoti su juo krikšte, kuriame buvote ir prikelti per tikėjimą veikimu Dievo, jį prikėlusio iš numirusių. ¹³ Ir jus, kai buvote mirę nusikaltimais ir savo „nuodėmingos prigimties“¹⁶ neapipjaustymu, jis atgaivino jus kartu su juo. Jis atleido mums visus mūsų nusikaltimus, ¹⁴ išdildė mums priešingą skolos raštą su jo reikalavimais—[rašta,] kuris buvo mums priešiškas, ir jį pašalino, prisegdamas prie kryžiaus. ¹⁵ Nuginklavęs kunigaikštystes ir valdžias, jis padarė iš jų viešą reginį, vedamas jas pergalės eisenoje jame⁷.

16 Taigi niekas teneteisia jūsų dėl valgymo ir gėrimo ar dėl metinės šventės, ar jaunosios, ar šabatos. ¹⁷ Tai tėra būsimųjų dalykų šešėlis, tačiau tikrovė priklauso Kristui. ¹⁸ Tegul nepasmerkia jūsų nė vienas, mėgstas „nusižeminimą“ ir angelų garbinimą, tai, ką įeidamas⁸ yra regėjęs, tuščiai pasipūtęs savo kūnišku protu ¹⁹ ir tvirtai nesilaikęs galvos, iš kurios visas kūnas, sunėrimais bei raišiais palaikomas ir sunarinamas, auga Dievo teikiamu augimu.

20 Jei numirėte su Kristumi pasaulio pradmenimis, kam, lyg kad tebegyventumėte pasauliškai⁹, leidžiatės pajungiami nuostatams: ²¹ „Neimk į rankas! Neragauk! Nepaliesk!“—²² daiktų, kuriems visiems lemta vartojimu pranykti,—laikydami žmonių priesakų ir mokymų? ²³ Tokie nuostatai, nors atrodo išmintingi [jų] prasimanytoje religijoje, „nusižeminime“¹⁰ ir griežtame elgesyje su kūnu,

1 Lit. nėra matę mano veido kūne

2 Arba: visiško supratimo (lit. supratimo pilnybės) turtus. „Supratimas“ čia reiškia galia atskirti tikrą nuo netikro.

3 Arba: belaisvį

4 T.y. tikrame žmogaus kūne

5 Lit. kūniškojo kūno

6 Lit. kūno

7 T.y. Kristuje; arba: per jį

8 Turbūt į šventą sritį, atliekant įvedimo apeigas, ar į vizijos pobūdžio dangišką sferą

9 Lit. pasaulyje

10 T.y. asketizme

neturi jokios vertės, tarnauja tik nuodėmingai prigimčiai patenkinti.

12 Rom 6, 4 13 Ef 2, 1-5 14 Ef 2, 15 16 Rom 14, 1-6 19 Ef 4, 16

Naujas gyvenimas Kristuje

3 Taigi, jei buvote prikelti su Kristumi, ieškokite to, kas yra aukštai, kur yra Kristus, sėdintis Dievo dešinėje.

2 Mąstykite apie tai, kas yra aukštai, ne apie tai, kas žemėje, 3 nes jūs numirėte, ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Dieve. 4 Kai Kristus, jūsų gyvastis, pasirodys, tada ir jūs pasirodysite su juo šlovėje.

5 Taigi numarinkite tai, kas priklauso jūsų žemiškai prigimčiai²: paleistuvystę, netyrumą, aistrą, pikta pageidimą ir godulystę, kuri yra stabmeldystė. 6 Dėl tų [nuodėmių] ateina Dievo rūstybė³. 7 Jas ir jūs kadaise darėte, kai jose gyvenote. 8 Bet dabar ir jūs meskite šalin visa tai: rūstybę, įpykį, pikta valią, šmeižtą, begėdišką kalbą iš savo burnos.

9 Nemeluokite vienas kitam, nes nusivilkote senąjį žmogų su jo darbais 10 ir apsilvirkote naujuoju, kuris atnaujinamas pagal savo Kūrėjo atvaizdą, kol pasieks [jo] tobulą pažinimą. 11 Čia nebėra [skirtumo tarp] graiko ir žydo, apipjaustyto ir neapipjaustyto, barbaro, skito, vergo ir laisvojo, bet Kristus yra visas ir visuose.

12 Taigi, kaip Dievo išrinkti, šventi ir mylimi, apsilvirkite užjaučiančiu gailiaširdiškumu, maloningumu, nuolankumu, romumu, kantrumu. 13 Pakęskite vienas kitą ir atleiskite vienas kitam, jei vienas prieš kitą turi skundą. Kaip Viešpats jums atleido, taip ir jūs atleiskite. 14 Virš tų visų [dorybių], apsilvirkite dar meile, kuri yra raištis, vedantis į tobulybę.⁴ 15 Ir Kristaus ramybė teviešpatauja jūsų širdyse; į ją juk buvote pašaukti kaip vieno kūno

nariai⁵. Ir būkite dėkingi. 16 Tegul Kristaus žodis apščiai gyvena jumyse⁶, jums su visokia išmintimi mokant ir išpėjant vienas kitą, dėkingai giedant Dievui iš visos širdies psalmėmis, himnais ir Dvasios įkvėptomis giesmėmis. 17 Ir ką tik darote žodžių ar veiksmu, viską darykite Viešpaties Jėzaus vardu, dėkodami Dievui Tėvui per jį.

1 Ps 110, 1 9 Ef 4, 22 10 Ef 4, 24 10 Pr 1, 26 12-13 Ef 4, 2 13 Ef 4, 32 16-17 Ef 5, 19-20

Šeimyninio gyvenimo priedermės

18 Žmonos, būkite klusnios vyrams, kaip pridera Viešpatyje. 19 Vyrai, mylėkite žmonas ir nebūkite joms šiurkštūs. 20 Vaikai, klausykite gimdytojų visuose dalykuose, nes tai patinkama Viešpatyje. 21 Tėvai, neerzinkite savo vaikų, kad jie nepasidarytų baukštūs. 22 Vergai, visuose dalykuose klausykite savo žemiškųjų šeimininkų, ne tarnaudami dėl akių kaip tokie, kurie nori žmonėms įtikti, bet su neklastinga širdim, bijodami Viešpaties. 23 Ką tik darote, darykite iš širdies kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, 24 žinodami, kad gausite iš Viešpaties veldinį kaip atpildą. Tarnaukite Viešpačiui Kristui. 25 Nes kas daro neteisybę, gaus užmokestį už tai, ką jis padarė neteisingai, ir 'nebūs teisiamas šališkai'⁷.

18 Ef 5, 22; 1 Pet 3, 1 19 Ef 5, 25; 1 Pet 3, 7 20 Ef 6, 1 21 Ef 6, 4 22-25 Ef 6, 5-8 25 Dt 10, 17; Ef 6, 9

4 Šeimininkai, duokite vergams, kas teisu ir teisinga, žinodami, kad ir jūs turite Viešpatį danguje.

1 Ef 6, 9

Paraginimai

2 Būkite ištvermingi maldoje, budėdami joje su dėkojimu, 3 melsdamies tuo pat metu ir už mus, kad Dievas mums atvertų duris žodžiui, apsaityti Kristaus paslapčiai, dėl kurios esu kalinamas,— 4 kad ją atskleisčiau, kaip turiu ją apsaityti.

1 Kt. Mss: mūsų

2 Lit. žemėje esančius narius

3 Kt. Mss + neklusniesiems

4 T.y. meilė suriša bendruomenės narius į vienybę Kristaus kūne ir taip daro juos tobulus.

5 Lit. viename kūne

6 Arba: tarp jūsų

7 Lit. nėra šališkumo

5 Išmintingai elkitės su pašaliečiais¹, išnaudodami laiką. ⁶ Jūsų kalba visuomet tebūnie maloni, pasūdyta druska, kad žinotumėte, kaip kiekvienam turite atsakyti.

5 Ef 5, 16

Tichikas ir Onesimas

7 Apie visą mano būklę jums praneš Tichikas, mylimas brolis bei ištikimas tarnas ir bendravergis Viešpatyje. ⁸ Jį kaip tik tam siunčiu pas jus, kad žinotumėte, kaip mums einasi, ir kad jis padrasintų jūsų širdis. ⁹ [Jį siunčiu] su Onesimu, ištikimu ir mylimu broliu, kuris yra iš jūsų. Jis praneš jums viską, kas čia dedasi.

7 Apd 20, 4; 2 Tim 4, 12 7–8 Ef 6, 21–22 9 Flm 10–12

Sveikinimai ir baigiamieji nurodymai

10 Jus sveikina mano bendrakalynys Aristarchas ir Barnabo pusbrolis Morkus,—dėl jo jau gavote nurodymų; kai jis atvyks pas jus, priimkite jį,—¹¹ ir [jus sveikina] Jėzus, vadinamas Justu. Iš apipjaustytųjų jie

yra vieninteliai mano bendradarbiai Dievo karalystei; jie tapo man paguoda.

12 Jus sveikina jūsiškis Epafras, Kristaus Jėzaus vergas, visuomet grumiašis už jus maldose, kad tvirtai stovėtumėte subrendę ir visiškai tikri viskuo², ko nori Dievas. ¹³ Mat galiu paliudyti už jį, kad jis sunkiai dirba jūsų, laodikiečių ir hierapoliečių labui.

14 Jus sveikina mylimasis gydytojas Lukas ir Demas. ¹⁵ Sveikinkite brolius laodikiečius ir Nimfą bei bendruomenę jos namuose. ¹⁶ Ir kai šitas laiškas bus perskaitytas pas jus, pasirūpinkite, kad jis būtų perskaitytas ir laodikiečių bendruomenėje ir kad tą, kuris ateis iš Laodikejos, ir jūs perskaitytumėte. ¹⁷ Ir pasakykite Archipui: „Žiūrėk tarnystės, kurią gavai Viešpatyje, kad ją atliktum“.

18 Tas sveikinimas [parašytas] mano paties, Pauliaus, ranka. Atsiminkite mano grandines. Malonė su jumis.

10 Apd 19, 29; 27, 2; Flm 24 10 Apd 12, 12.25; 13, 13; 15, 37–39 12 Kol 1, 7; Flm 23 14 2 Tim 4, 11; Flm 24 14 2 Tim 4, 10; Flm 24 17 Flm 2

1 Lit. lauке (= už bendruomenės ribų) esančiaisiais (t.y. netikintaisiais)

2 Arba: pilni visko

Pirmasis Laiškas TESALONIKIEČIAMS

Pasveikinimas

1 Paulius, Silvanas ir Timotiejus
tesalonikiečių bendruomenei Dieve
Tėve ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje.
Malonė jums ir ramybė.

1 Apd 17, 1

Tesalonikiečių tikėjimas ir pavyzdys

2 Mes visuomet dėkojame Dievui
už jus visus, minėdami jus savo maldose,
nuolat ³ prisimindami mūsų Dievo ir
Tėvo akivaizdoje jūsų tikėjimo darbą,
meilės triušą ir ištvermę, įkvėptą vilties,
nukreiptos į mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

4 Mes žinome, Dievo mylimi broliai, apie
jūsų išrinkimą, ⁵ nes¹ mūsų evangelija
neatėjo pas jus tik su žodžiu, bet ir su
jėga, su Šventąja Dvasia ir su visišku
įsitikinimu.² Jūs taip pat žinote, kaip
mes elgėmės tarp jūsų jūsų labui. ⁶ Jūs
tapote mūsų ir Viešpaties sekėjais,
priimdami žodį dideliame prispaudime su
Šventosios Dvasios teikiamu džiaugsmu,
⁷ ir taip tapote pavyzdžiu visiems
tikintiesiems Makedonijoje ir Achajoje,
⁸ nes [sklisdamas] iš jūsų Viešpaties
žodis yra pagarsėjęs ne tik Makedonijoje
ir Achajoje, bet visur jūsų tikėjimas
Dievu yra pasidaręs žinomas. Tad mums
nieko nebereikia sakyti³, ⁹ nes žmonės
patys praneša apie mus, kaip jūs
priėmėte mus⁴ ir kaip nuo stabų
atsivertėte į Dievą, kad tarnautumėte
gyvajam ir tikrajam Dievui ¹⁰ ir
lauktumėte iš dangaus jo Sūnaus, kurį
jis prikėlė iš numirusių,—Jėzaus, mūsų
gelbėtojo nuo ateinančios rūstybės.

6 Apd 17, 5–9

Evangelijos skelbimas Tesalonikoje

2 Broliai, jūs juk patys žinote, kad mūsų
apsilankymas pas jus nebuvo tuščias,

2 bet kad mes, kaip žinote, prieš tai
nukentėję ir ižeisti Filipuose, iš savo
Dievo gavome drąsos apsaukti jums
Dievo evangeliją, sutikdami didelį
pasipriešinimą, ³ nes mūsų raginimas
⁵ plaukia ne iš klaidos ar netyrų
sumetimų ir nedaromas su klasta.

4 Priešingai, kaip mes esame Dievo
pripažinti tinkami, kad mums būtų
patikėta evangelija, taip kalbame, ne
kaip žmonės stengiasi patikti, bet
Dievui, kuris tiria mūsų širdis. ⁵ Mes,
kaip žinote, niekad nesinaudojome
įteiklia kalba, nei veikėme iš
godulystės—Dievas yra liudytojas. ⁶ Ir
neieškojome garbės iš žmonių—nei nuo
jūsų, nei nuo kitų, ⁷ nors kaip Kristaus
apaštalai būtume galėję iškelti savo
reikšmę. Tačiau mes buvome tarp jūsų
švelnūs⁶. Kaip žindanti motina rūpinasi
savo vaikais, ⁸ taip mes, jausdami jums
meilę, mielai nutarėme dalytis su jumis
ne tik Dievo evangelija, bet ir savo
gyvybėmis, nes tapote mums mylimi.

9 Jūs, broliai, juk prisimenate
mūsų sunkų darbą ir pastangas: naktį ir
dieną dirbdami, kad neapsunkintume
kurio nors iš jūsų, mes skelbėme jums
Dievo evangeliją. ¹⁰ Jūs ir Dievas esate
liudytojai, kaip šventai, teisingai ir
nepeiktinai mes elgėmės tarp jūsų,
tikinčiųjų. ¹¹ Kaip žinote, mes [ugdėme]
kiekvieną iš jūsų, kaip tėvas [ugdo] savo
vaikus, ¹² ragindami, drąsindami,
primygtinai reikalaudami elgtis taip, kad
būtumėt verti Dievo, kuris jus šaukia į
savo karalystę ir šlovę.

13 Todėl ir mes be paliovos
dėkojame Dievui, kad, gavę Dievo žodį,
kurį išgirdote iš mūsų, jį priėmėte ne
kaip žmonių žodį, bet kaip tokį, koks jis
iš tikrųjų yra —kaip Dievo žodį, kuris ir
veikia jumyse, tikinčiuosiuose. ¹⁴ Nes
jūs, broliai, tapote sekėjais Judėjos
Dievo bendruomenių, esančių Kristuje
Jėzuje, kadangi tą patį ir jūs iškentėjote
nuo savo tautiečių, kaip ir jos nuo žydų.
15 Tie nužudė ir Viešpatį Jėzų, ir

1 Arba: išrinkimą; 5 kad

2 T.y. tikrumu, kad mūsų skelbiamoji žinia yra tiesa

3 apie jūsų tikėjimą kitiems

4 Lit. kokį įėjimą turėjome pas jus

5 T.y. skelbimas kaip raginimas priimti tikėjimą Kristumi ir naują gyvenimo stilių

6 Kt. Mss: kūdikiai

pranašus, ir mus išvijo. Jie nepatinka Dievui ir yra visų žmonių priešai, ¹⁶ mums kliudą kalbėti pagonims, kad tie būtų išgelbėti,—kad kiekvienu metu pripildytų savo nuodėmių saiką. Bet galų gale juos užklupo [Dievo] rūstybė.

2 Apd 16, 19–24 2 Apd 17, 1–9 14 Apd 17, 5
15 Apd 9, 23, 29; 13, 45, 50; 14, 2, 5, 19; 17, 5, 13; 18, 12.

Pauliaus noras vėl aplankyti tesalonikiečius

¹⁷ O mes broliai, likę be jūsų trumpą laiką našlaičiai—asmeniškai¹, ne širdimi,—kuo labiau su dideliu išsilgimu stengėmės išvysti jūsų veidus, ¹⁸ nes panorėjome atvykti pas jus—aš, Paulius, daugiau nei kartą,—bet mus sutrukdė šėtonas. ¹⁹ Nes kas yra mūsų viltis, ar džiaugsmas, ar vainikas, kuriuo girsimės mūsų Viešpaties Jėzaus akivaizdoje, kai jis ateis,—argi ne jūs? ²⁰ Jūs juk esate mūsų garbė ir džiaugsmas.

Timotiejaus misija

³ Todėl, ilgiau nebeiškędami, nutarėme vieni pasilikti Atėnuose ² ir pasiuntėme Timotiejų, mūsų brolių ir Dievo bendradarbių Kristaus evangelijoje, jums sustiprinti ir padrašinti jūsų tikėjimo labui, ³ kad niekas nesuvyruotų šituose prispaudimuose. Juk patys žinote, kad tam esame skirti. ⁴ Juk ir tada, kai buvome pas jus, iš anksto jums sakėme, kad turėsime kentėti priepaūdą, kaip tai ir įvyko ir kaip žinote. ⁵ Todėl ir aš, ilgiau neiškęsdamas, pasiunčiau, norėdamas sužinoti apie jūsų tikėjimą, ar kartais gundytojas nesugundė jūsų ir ar neliko bergždžias mūsų darbas.

1 Apd 17, 15

Timotiejaus pranešimas

⁶ Bet dabar, Timotiejui atėjus iš jūsų pas mus ir atnešus mums gerą žinią apie jūsų tikėjimą bei meilę ir tai, kad visuomet maloniai atsimenate mus, ilgėdamies išvysti mus, kaip ir mes jus, ⁷ dėl tos priežasties, broliai, mes dėl jūsų buvome padrašinti visose savo bėdose ir prispaudimuose — jūsų tikėjimu, ⁸ nes dabar tikrai gyvuojame, jei jūs tvirtai stovite Viešpatyje.

⁹ Kaipgi galėtume atsidėkoti Dievui už jus, už visą džiaugsmą, kuriuo džiaugiamės dėl jūsų savo Dievo akivaizdoje, ¹⁰ naktį ir dieną rimčiausiai meldami, kad galėtume išvysti jūsų veidą ir [pripildyti, ko dar trūksta jūsų tikėjimui]²?

¹¹ Pats mūsų Dievas ir Tėvas ir mūsų Viešpats Jėzus tegul praskina mums kelią pas jus. ¹² Tegul Viešpats jums leidžia augti ir apstėti meile vieno kitam ir visiems, kaip ir mes [ja augame ir apstėjame] jums, ¹³ jūsų širdims sustiprinti, kad būtumėte nepeiktino šventumo mūsų Dievo ir Tėvo akivaizdoje, kai mūsų Viešpats Jėzus ateis su visais savo šventaisiais. [Amen.]

6 Apd 18, 5

Paraginimas krikščioniškai elgtis

⁴ Taigi pagaliau, broliai, prašome ir traginame jus Viešpatyje Jėzuje, kad, kaip priėmėte iš mūsų būdą, kuriuo turite elgtis ir patikti Dievui, kaip iš tikrųjų elgiatės,—kad darytumėte vis daugiau pažangos, ² nes žinote, kokių įsakymų jums davėme per Viešpatį Jėzų. ³ Nes tai yra Dievo valia, jūsų pašventinimas: kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės, ⁴ kad kiekvienas iš jūsų mokėtų apvaldyti savo kūną, jį išlaikyti šventą ir gerbti³, ⁵ nepasiduodamas gašliai aistrai, kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo; ⁶ kad tame dalyke niekas neperžengtų ribų⁴ ir neišnaudotų savo brolio⁵, nes Viešpats keršija už visas tokias nuodėmes, kaip jums ir anksčiau sakėme ir jus rimtai išpėjome. ⁷ Nes Dievas mus pašaukė ne susitepimui, bet pašventinimui. ⁸ Todėl, kas tai atmeta, ne žmogų atmeta, bet Dievą, kuris jums duoda savo Šventąją Dvasią.

⁹ O apie brolių meilę [mums] nereikia jums rašyti, nes jūs patys esate Dievo išmokyti mylėti vienas kitą.

2 Lit. užpildyti jūsų tikėjimo trūkumus

3 Arba: šventai ir pagarbiai gyventi su savo žmona

4 T.y. leistinių lytinių santykių sferos ribų

5 T.y. nepanaudotų jo draugystės savo seksualiniams tikslams, kaip svetimavimui ar kokio nors jo šeimos nario suvedžiojimui

10 Juk taip ir darote visiems broliams visoje Makedonijoje. Tačiau raginame jus, broliai, vis daugiau taip daryti¹¹ ir trokšti ramiai gyventi, žiūrėti savo reikalų ir darbuotis savo rankomis, kaip jums įsakėme,¹² kad padoriai elgtumėtės, atsižvelgdami į pašaliečius¹, ir nuo nė vieno nebūtumėte priklausomi².

Kristaus atėjimas ir mirusių tikinčiųjų prikėlimas

13 Nenorime, broliai, palikti jūsų be žinių apie užmingančiuosius³, kad neliūdėtumėte, kaip ir visi kiti, kurie neturi vilties.¹⁴ Mat jei tikime, kad Jėzus mirė ir prisikėlė, taip ir Dievas užmigusiųosius per Jėzų atves su juo.¹⁵ Tai jums sakome Viešpaties žodžiu, kad mes, gyvieji, paliekamieji iki Kristaus atėjimo, jokių būdu nepralengsime užmigusiųjų,¹⁶ nes pats Viešpats su įsakymo šauksmu, su arkangelo balsu ir Dievo trimitu, nužengs iš dangaus, ir mirusieji Kristuje kelsis pirmučiausia.¹⁷ Paskui mes, gyvieji, paliekamieji, būsime kartu su jais pagauti debesyse Viešpaties pasitikti ore, ir taip visuomet būsime su Viešpačiu.¹⁸ Tad padrasinkite vienas kitą šitais žodžiais.

15-17 1 Kor 15, 51-52

5⁰ apie laikus ir datas, broliai, nereikia jums rašyti,² nes jūs patys labai gerai žinote, kad Viešpaties diena ateis taip, kaip vagis naktį.³ Kai žmonės sakys: „Ramybė ir saugumas“, tada jiems ateis staigi pradžia, kaip gimdymo skausmai nėščiai moteriškai, ir jie jokių būdu neištrūks.⁴ Bet jūs, broliai, nesate tamsoje, kad ta diena jus užkluptų kaip vagis,⁵ nes jūs visi esate šviesos sūnūs ir dienos sūnūs. Mes nepriklausome nei nakčiai, nei tamsai.⁶ Tad nemiegokime, kaip visi kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs,⁷ nes kurie miega, miega naktį, ir kurie pasigeria,

yra girti naktį.⁸ Bet mes, priklausydami dienai, būkime blaivūs, užsidėję tikėjimo bei meilės šarvus ir išganymo vilties šalma,⁹ nes Dievas nepaskyrė mūsų rūstybei [užsitraukti], bet tam, kad įgytume išganyimą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.¹⁰ Jis mirė už mus, kad mes, ar budime, ar miegame, gyventume drauge su juo.¹¹ Todėl padrasinkite vienas kitą ir ugdykite⁴ vienas kitą, kaip ir darote.

2 Mt 24, 43; Lk 12, 39; 2 Pet 3, 10 8 Jez 59, 17; Ef 6, 13-17

Baigiamieji paraginimai, sveikinimai ir palaiminimas

12 Mes prašome jus, broliai, pripažinti tuos, kurie sunkiai dirba tarp jūsų, rūpinasi jumis⁶ Viešpatyje ir išpėinėja jus, 13 ir didžiausiai juos gerbti su meile dėl jų darbo. Taikiai gyvenkite vienas su kitu.¹⁴ Raginame jus broliai: išpėkite dykūnus⁶, padrasinkite bailiuosius, padėkite silpniesiems, būkite kantrūs visiems.¹⁵ Žiūrėkite, kad kas neatlygintų kam blogu už blogą, bet visuomet stenkitės daryti gera vienas kitam ir visiems.

16 Visuomet džiaukitės,¹⁷ be paliovos melskitės,¹⁸ visomis aplinkybėmis dėkokite, nes to Dievas Kristuje Jėzuje nori iš jūsų.¹⁹ Negesinkite Dvasios,²⁰ neniekininkite pranašysčių.²¹ Visa ištirkite. Tvirtai laikykitės to, kas gera.²² Susilaikykite nuo visokio pikto.

23 Tegul pats ramybės Dievas jus visiškai pašventina, ir jūsų dvasia, siela bei kūnas tebūnie išlaikyti sveiki, nepeiktini, kai mūsų Viešpats Jėzus Kristus ateis.²⁴ Ištikimas yra tas, kuris jus saukia; jis ir įvykdys.

25 Broliai, melskitės už mus.

26 Pasveikinkite visus brolius šventu pabučiavimu.²⁷ Saikindamas jus Viešpačiu, prašau perskaityti šią laišką visiems broliams.

28 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jumis.

1 T.y. turėdami omenyje tai, kokią išpūdį jūsų elgesys daro netikintiesiems

2 Arba: kad jums nieko nereikėtų

3 T.y. užmingančius mirties miegą

4 Lit. statykite (t.y. padėkite vienas kitam dvasiškai augti)

5 Arba: jums vadovauja

6 Arba: nedrausminguosius

Antrasis Laiškas

TESALONIKIEČIAMS

Pasveikinimas

1 Paulius, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bendruomenei Dieve, mūsų Tėve, ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

2 Malonė jums ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

1 Apd 17, 1

Dėkojimas

3 Mes visuomet privalome dėkoti Dievui už jus, broliai, kaip pridėta, nes jūsų tikėjimas nepaprastai tarpsta ir kiekvieno jūsų visų meilė vieno kitam didėja. **4** Tad mes patys giriamės jumis Dievo bendruomenės dėl jūsų ištvermės ir tikėjimo visuose jūsų persekiojimuose ir prispaudimuose, kuriuos iškenčiate.

Teismas Kristaus atėjimo diena

5 Tas yra Dievo teisingo teismo aiškus ženklas: jūs turite būti palaikyti vertais Dievo karalystės, dėl kurios juk kenčiate, **6** kadangi Dievui teisinga atmokėti jūsų prispaudėjams priespauda, **7** o jums, kenčiantiems priespaudą, palengvinimu kartu su mumis, kai Viešpats Jėzus apsirėiks iš dangaus su savo galingais angelais **8** liepsnojančioje ugnyje. Jis atkeršys tiems, kurie nepažįsta Dievo ir neklauso mūsų Viešpaties Jėzaus evangelijos. **9** Tokie kentės bausmę—amžiną pražūtį, atstumti nuo Viešpaties veido ir nuo jo galybės šlovės, **10** tą dieną, kai jis ateis, kad būtų pašlovintas tarp savo šventųjų¹ ir kad būtų juo stebimasi tarp visų įtikėjusiųjų², nes buvo įtikėtas mūsų jums duotas liudijimas. **11** Tam tikslui mes ir visuomet meldžiamės už jus, kad mūsų Dievas palaikytų jus vertais pašaukimo ir galingai užbaigtų kiekvieną gerą norą³ ir tikėjimo darbą,—

12 kad mūsų Viešpaties Jėzaus vardas būtų pašlovintas per jus ir jūs per jį pagal mūsų Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę.

Didžiojo maištininko iškilimas ir žlugimas

2 Mes prašome jus, broliai, dėl mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo ir mūsų surinkimo prie jo **2** greit nenusikratyti⁴ sveiko galvojimo ir neleisti savęs sutrikdyti nei Dvasios įkvėpta pranašystė⁵, nei žodžiu, nei laišku, lyg kad tie būtų iš mūsų, esą, Viešpaties diena jau čia. **3** [Žiūrėkite,] kad niekas kokių nors būdų neapgautų jūsų, nes [ta diena neateis,] jei pirma neįvyks maištas ir nebus apreiškintas maištininkas, skirtasis pražūčiai⁶. **4** Jis priešinasi ir dedasi aukštesniu už kiekvieną vadinamąjį dievą ar garbinamą daiktą, taip kad jis sėdasi Dievo šventykloje, skelbdamasis esąs Dievas. **5** Ar neprisimenate, kad, dar būdamas pas jus, jums tai sakiau? **6** Ir jūs žinote, kas jį dabar sulaiko, kad jis apsirėiktų savo laiku. **7** Mat maištavimo slapta jėga jau veikia, tik tas, kuris dabar [ją] sulaiko [ir toliau ją sulaikys], kol bus pašalintas. **8** Ir tada apsirėiks maištininkas, kurį Viešpats Jėzus užmuš savo burnos kvapu ir sunaikins savo atėjimo spindulingu pasirodymu. **9** An⁷ atėjimas pasireiškia šėtono veikimu su visokia galia, apgaulingais ženklais bei stebuklais **10** ir su visokiu nedoru suvedžiojimu žūstantiems už tai, kad jie atsisakė mylėti tiesą, kad būtų išgelbėti. **11** Todėl Dievas jiems siunčia klaidinančią įtaką, kad jie tikėtų melą, **12** kad būtų pasmerkti visi, kurie netikėjo tiesa, bet pamėgo neteisybę.

1 1 Tes 4, 15–17 4 Dan 11, 36; Ezek 28, 2 8 Jez 11, 4
9 Mt 24, 24

1 Arba: savo šventuosiuose

2 Arba: visuose įtikėjusiuose [ir jumyse]

3 Lit. gerumo norą

4 Lit. nebūti nukratytiems nuo

5 Lit. Dvasia

6 Lit. neteisės žmogus, pražūtis sūnus

7 T.y. maištininko

Dėkojimas ir padrašinimas

13 Mes visuomet privalome dėkoti Dievui už jus, Viešpaties mylimi broliai, todėl, kad Dievas jus išsirinko kaip pirmos¹ išganymui Dvasios atliekamų pašventinimų ir per tikėjimą tiesa.

14 Tam jis ir pašaukė jus per mūsų evangeliją—mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus šlovės įgyti. 15 Taigi, broliai, tvirtai stovėkite ir laikykitės padavimų, kurių buvote išmokyti mūsų žodžiu ar laišku.

16 Tegul pats mūsų Viešpats Jėzus Kristus ir Dievas, mūsų Tėvas, kuris mus mylėjo ir iš malonės mums davė amžiną padrašinimą bei gerą viltį, 17 paguodžia jūsų širdis ir [jus] sutvirtina kiekviename gerame darbe bei žodyje.

Melskitės už mus

3 Pagaliau, broliai, melskitės už mus, kad Viešpaties žodis greitai sklįstų ir būtų priimtas su pagarba, kaip ir pas jus, 2 ir kad mes būtume išgelbėti nuo nedorų ir piktų žmonių, nes ne visi turi tikėjimą. 3 O Viešpats yra ištikimas; jis stiprins jus ir saugos nuo pikto. 4 Ir mes pasitikime Viešpatyje jumis, kad [ir] vykdote, ir vykdysite tai, ką įsakome. 5 Viešpats tepalenkia jūsų širdis į Dievo meilę ir į Kristaus ištvermę².

Įsakymas nedykinėti

6 Įsakome jums, broliai, [mūsų] Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu šalintis nuo kiekvieno brolio, dykinėjančio ir

nesilaikančio padavimo, kurį jie gavo³ iš mūsų. 7 Juk jūs patys žinote, kaip būtina sekti mumis, nes mes netinginiavome 8 ir nemokamai nevalgėme kieno nors duonos, bet su triūsu ir prakaitu dirbome naktį ir dieną, kad neapsunkintume kurio nors iš jūsų.

9 [Taip darėme] ne todėl, kad neturime teisės [būti šelpiami], bet kad jums duotume save kaip sektiną pavyzdį.

10 Juk ir tada, kai buvome pas jus, jums tai įsakydavome: jei kas nenori dirbti, tenevalgo. 11 Mat girdime, kad kai kurie tarp jūsų tinginiauja, nieko nedirba, tik kišasi į svetimus reikalus.

12 Tokiems įsakome ir [iš tokių] reikalaujame Viešpatyje Jėzuje Kristuje⁴, kad jie, ramiai dirbdami, valgytų savo pačių pelnytą duoną. 13 O jūs, broliai, nepailskite darydami gera.

14 Bet jei kas neklauso mūsų pamokymo [perteikiamo] šituo laišku, tą pasižymėkite, nebendraukite su juo, kad susigėstų. 15 Ir nelaikykite jo priešu, bet išpėkite jį kaip brolių.

Baigiamieji žodžiai

16 Tegul pats ramybės Viešpats suteikia jums ramybę visuomet, visokiu būdu. Viešpats tebūnie su jumis visais.

17 Pasveikinimas [parašytas] mano paties, Pauliaus, ranka. Tai yra ženklas⁵ kiekviename laiške: taip aš rašau.

18 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jumis visais.

3 Kt. Mss: gavote

4 T.y. Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu; kt. Mss: per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų

5 T.y. ženklas, patvirtinas laiško autentiškumą

1 Kt. Mss: iš pradžios jus išsirinko

2 T.y. tokią ištvermę, kokią parodė Kristus

Pirmasis Laiškas

TIMOTIEJUI

Pasveikinimas

1 Paulius, Kristaus Jėzaus apaštalas Dievo, mūsų Gelbėtojo, ir Kristaus Jėzaus, mūsų vilties, įsakymu, **2** Timotiejui, savo tikram vaikui tikėjime. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Viešpaties.

2 Apd 16, 1

Įspėjimas vengti netikrų mokytojų

3 Kaip, keliaudamas į Makedoniją, raginau tave pasilikti Efeze, kad įsakytum kai kuriems nemokyti skirtingo mokslo, **4** nei užsiiminėti pasakomis ir begalinėmis giminių eilėmis¹, kurios greičiau sukelia tuščių protavimų negu praverčia Dievo išganomam ugdymui², veikiančiam per tikėjimą, [taip dabar tave raginu]. **5** O [mano] įsakymo tikslas yra meilė iš tyros širdies, geros sąžinės ir nuoširdaus tikėjimo. **6** Kai kurie, atsisadėję tų dalykų, nusikreipė į tuščias kalbas. **7** Nors jie nori būti įstatymo mokytojai, nesupranta nei ką sako, nei ką atkakliai tvirtina.

8 Bet mes žinome, kad įstatymas yra geras, jei kas tinkamai³ juo naudojasi, **9** žinodamas tai, kad įstatymas išleistas ne teisiamam, bet įstatymo laužytojams ir neklaužadoms, bedieviams ir nusidėjėliams, nereliginėms ir negerbiantiems to, kas šventa, tėvažudžiams ir motinžudžiams, žmogžudžiams, **10** paleistuviams, homoseksualams, vergų prekyautojams⁴, melagiams, kreivai prisiėkiantiems ir bet

kam kitam, kas⁵ priešinga sveikam mokslui **11** pagal palaimintojo Dievo šlovės evangeliją, kuri man buvo patikėta.

Padėka už pasigailėjimą

12 Dėkoju mane sustiprinusiam Kristui Jėzui, mūsų Viešpačiui, kad jis palaikė mane patikimu, paskirdamas tarnauti, **13** nors anksčiau buvau piktžodžiautojas, persekiotojas ir smurtininkas. Tačiau manęs buvo pasigailėta, nes iš nežinojimo veikiau netikėjime. **14** Pasirodė pervirš gausi mūsų Viešpaties malonė su tikėjimu ir meile, kuriuos turime Kristuje Jėzuje. **15** Patikimas yra tas žodis ir visiško pritarimo vertas, kad Kristus Jėzus atėjo į pasaulį gelbėti nusidėjėlių, kurių pirmas⁶ aš esu. **16** Bet todėl manęs buvo pasigailėta, kad per mane pirmą Kristus Jėzus parodytų visą savo kantrybę, kad tapčiau pavyzdžiu tų, kurie tikės juo amžinam gyvenimui. **17** Amžių Karaliui, nemirtingam, neregimam, vieninteliui Dievui tebūnie pagarba ir šlovė per amžių amžius. Amen.

18 Šitą įsakymą patikiu tau, vaike Timotiejau, pasikliaudamas pranašystėmis, anksčiau pasakytomis apie tave, kad, jų sustiprintas, kovotum gerąją kovą, **19** išlaikydamas tikėjimą ir gerą sąžinę. Ją atmetę, kai kurie sudaužė savo tikėjimo laivą. **20** Tarp jų yra Himeniejus ir Aleksandras, kuriuos perdaviau šėtonui, kad per nubaudimą išmokyti nepiktžodžiauti.

13 Apd 8, 3; 9, 4-5

Malda už visus žmones

21 Taigi visų pirma raginu daryti maldavimus, maldas, užtarimus, dėkojimus už visus žmones, **2** už karalius ir visus aukštus pareigūnus, kad gyventume ramų ir tylų gyvenimą su visu pamaldumu ir rimtumu. **3** Tai yra gera ir priimtina mūsų Gelbėtoji Dievui, **4** kuris nori, kad visi žmonės būtų išgelbėti ir 'pažintų tiesą'. **5** Nes vienas yra Dievas ir vienas tarpininkas tarp

1 Lit. mitais ir begalinėmis genealogijomis

2 Arba: planui

3 Lit. teisėtai (t.y. atsižvelgdamas į tai, kam ir kuriam tikslui įstatymas išleistas)

4 Arba: žmogvagiams

5 Lit. jei kas kita yra

6 T.y. pirmas rango ir eilės požiūriu (= blogiausias, įžymiausias, didžiausias)

7 Lit. ateitų į tiesos pažinimą

Dievo ir žmonių, žmogus Kristus Jėzus, ⁶ kuris atidavė save kaip išpirką už visus—kaip liudijimą tinkamu laikui¹. ⁷ Tam² aš buvau paskirtas šaukliu ir apaštalu,—sakau tiesą, nemeluojau,—pagonių mokytoju tikėjimo ir tiesos srityje.

72 Tim 1, 11

Kaip vyrams ir moterims pridera elgtis pamaldose

⁸ Taigi noriu, kad kiekvienoje vietoje vyrai melstųsi, pakeldami šventas rankas, be rūstybės ir nesutarimo; ⁹ kad taip pat [ir] moterys kukliai ir santūriai puošęsi padoriu apdaru, ne kasomis³ ir auksu ar perlais, ar brangiais drabužiais, ¹⁰ bet tuo, kas pritinka moterims, kurios išsipazišta garbinančios Dievą: gerais darbais. ¹¹ Moteris tegul mokosi tylomis su visišku klusnumu. ¹² Bet moteriai neleidžiu mokyti, nei viešpatauti vyrui. Priešingai, ji turi tylėti, ¹³ nes Adomas buvo supavaldintas pirmas, paskui—Ieva. ¹⁴ Ir Adomas nebuvo apgautas, bet moteris apgauta įpuolė į nusikaltimą. ¹⁵ Tačiau ji bus išganyta vaikų gimdymu, jei jos⁴ pasiliks tikėjime, meilėje ir šventume su santūrumu.

91 Pet 3, 3 13 Pr 2, 7 13 Pr 2, 21–22 14 Pr 3, 1–6

Koks turi būti vyskupas

³ Patikimas yra tas žodis: „Jei kas siekia vyskupo tarnybos, gėdžia gero darbo“. ² O vyskupas turi būti nepeiktinas, vienos žmonos vyras, blaivus, santūrus, doringas, svetingas, sugebąs mokyti, ³ ne girtuoklis, ne mušeika, bet švelnus, nevaidingas, negodus pinigų, ⁴ gerai vadovaujantis savo paties šeimai, suvaldantis vaikus su visu rimtumu⁵,—⁵ nes jei kas nemoka vadovauti savo paties šeimai, kaip jis galės rūpintis Dievo bendruomene?—

⁶ ne naujatikis, kad pasipūtęs neipultų į velnio teismą⁶. ⁷ Bet jis turi turėti ir gerą pašaliečių⁷ liudijimą, kad neipultų į išpeikimą ir velnio žabangus.

2-7 Tit 1, 6-9

Kokie turi būti diakonai

⁸ Diakonai taip pat turi būti verti pagarbos, ne dviliežuviai⁸, ne atsidavę besaikiam vyno gėrimui, ne gėdžia negarbingo pelno, ⁹ išlaiką tikėjimo paslaptį su tyra sąžine. ¹⁰ Bet ir jie pirma turi būti išbandyti, paskui, jei jie nepeiktini, tegul tarnauja kaip diakonai. ¹¹ Žmonos taip pat turi būti vertos pagarbos, ne liežuvininkės, blaivios, patikimos visais atžvilgiais. ¹² Diakonai tebūnie vienos moters vyrai, gerai valdą vaikus ir savo namiškius, ¹³ nes, gerai diakonavę, išigyja gerą reputaciją⁹ ir didelį pasitikėjimą tikėjime, kuris remiasi Kristumi Jėzumi.

¹⁴ Tai rašau tau, nors turiu viltį netrukus atvykti pas tave, ¹⁵ bet, jei užtrukčiau, kad žinotum, kaip reikia elgtis Dievo namuose, kurie yra gyvojo Dievo bendruomenė, tiesos šulas ir atrama. ¹⁶ Ir, kaip visi išpažįsta, didelė yra [mūsų] religijos paslaptis:

„Jis buvo apreikštas kūne,
pateisintas¹⁰ Dvasia,
regėtas angelų,
paskelbtas tautose,
įtikėtas pasaulyje,
paimtas į šlovę“.

Atsimitimas nuo tikėjimo ir netikras asketizmas

⁴ Bet Dvasia aiškiai sako, kad ¹ vėlesniais laikais kai kurie asmenys

⁶ T.y. sprendimą, kurį velnias jam įvykdyt

⁷ Lit. lauke esančiųjų (t.y. nekrikščionių)

⁸ T.y. ne kalbantys su vienu vienaip, su kitu kitaip; arba: ne kalbantys vienaip, o galvojančios kitaip

⁹ Gr. bathmos reiškia žingsnį, laipsnį ir rangą, šitame kontekste—gerą vardą ir įtaką bendruomenėje.

¹⁰ T.y. patvirtintas tikrai esąs Dievo Sūnus, koks jis sakėsi esąs

¹ T.y. kaip įrodymą, duotą Dievo nustatytu laikui, kad Dievas nori visų žmonių išganyimo

² T.y. tam pačiam liudijimui skelbti

³ T.y. imantriai supintais plaukais

⁴ T.y. moterys

⁵ Arba: turintis klusnius ir visais atžvilgiais pagarbius vaikus

atkris nuo tikėjimo, prisirišdami prie klaidinančių dvasių ir velnių mokslų² per veidmainystę melagių, turinčių įdegintą ženklą¹ savo sąžinėje, ³ draudžiančių tuoktis, [reikalaujančių] susilaikyti nuo maisto dalykų, kuriuos Dievas sukūrė, kad juos priimtų su padėka tikintieji ir pažinusieji tiesą, ⁴ nes kiekvienas Dievo kūriny yra geras, ir niekas neatmestina, kas priimama su padėka,—⁵ nes tai pašventinama Dievo žodžiu ir malda.

Patarimai Timotiejui

⁶ Tai įteigdamas broliams, būsi geras Kristaus Jėzaus tarnas, maitinamas žodžiais tikėjimo ir gero mokslo, kuriuo esi sekęs. ⁷ Bet venk nešventų ir senoms moterims būdingų pasakų. Lavinkis, kad būtum pamaldus, ⁸ nes kūno lavinimas maža kam naudingas, bet pamaldumas viskam naudingas, nes jis turi esamojo ir busimojo gyvenimo pažadą. ⁹ Patikimas yra tas žodis ir visiško pritarimo vertas, ¹⁰ nes tam tikslui sunkiai dirbame ir dedame pastangas, kadangi esame parėmę viltį gyvuoju Dievu, kuris yra visų žmonių, ypač tikinčiųjų, Gelbėtojas.

¹¹ Tai įsakyk ir mokyk. ¹² Tegul niekas neniekina tavo jaunystės, bet būk tikintiesiems pavyzdys žodžiu, elgsena, meile, tikėjimu, skaistumu. ¹³ Kol atvyksiu, atsidėk [Rašto] skaitymui, paraginimui, pamokymui. ¹⁴ Neapleisk tavyje esančios malonės dovanos, kuri tau buvo suteikta per pranašytę su vyresniųjų rankų uždėjimu. ¹⁵ Rūpinkis tais dalykais, atsiduok jiems, kad visi matytų tavo pažangą. ¹⁶ Žiurėk savęs ir mokymo, ištvermingai daryk tuos dalykus, nes, tai darydamas, išgelbėsi ir save, ir savo klausytojus.

Kaip padrausti bendruomenės narius

⁵ Senesnio asmens aštriai nesubark, bet išpėk kaip tėva, jaunesnius vyrus—kaip brolius, ² senesnes moteris—kaip motinas, jaunesnes—kaip seseris su visu skaistumu.

Nurodymai apie našlės

³ Gerbk našlės, kurios tikrai yra našlės. ⁴ Bet jei kuri nors našlė turi vaikų ar vaikaičių, tegul tie pirmiausia išmoka atlikti religinę pareigą savo šeimai ir atsimokėti gimdytojams ir seneliams², nes tai patinka Dievui. ⁵ Ta, kuri tikrai yra našlė ir viena likusi, yra parėmusi savo viltį Dievu ir toliau maldauja ir meldžiasi naktį bei dieną. ⁶ Bet gašlaujanti, dar gyva būdama, yra mirusi. ⁷ Tai įsakyk, kad jos būtų nepeiktinos. ⁸ Bet jei kas nesirūpina savaisiais ir ypač namiškiais, yra išsigynęs tikėjimo ir blogesnis už netikintį.

⁹ Į sąrašą³ tebūnie įtraukiama našlė, sulaukusi ne mažiau kaip šešiasdešimt metų, buvusi vieno vyro žmona, ¹⁰ pasižymėjusi gerais darbais: jei užaugino vaikus, jei būdavo svetinga, jei nuplaudavo šventųjų kojas, jei teikdavo pagalbą prispaustiesiems, jei atsidavė visokiam geram darbui. ¹¹ Bet atsisakyk [įtraukti į sąrašą] jaunesnių našlių, nes, kai jų gašlumas jas atitolina nuo Kristaus, jos nori tekėti, ¹² užsitraukdamos kaltinimą⁴, kad panaikino savo ankstesnį įžadą. ¹³ Tuo pat metu jos išmoka ir dykinėti, vaikščiodamos aplinkui iš namų į namus, ir ne tik dykinėti, bet ir plepėti bei kištis į svetimus reikalus, kalbėdamos tai, ko neturėtų kalbėti. ¹⁴ Taigi noriu, kad jaunesnės [našlės] tekėtų, gimdytų vaikus, šeimininkautų, neduotų priešininkui jokios progos keikti, ¹⁵ nes kai kurios jau nusigrėžė [ir nusekė] paskui šėtoną. ¹⁶ Jei kuri nors tikinti moteris turi našlių, tegul teikia joms pagalbą, ir tenebūnie apsunkinama bendruomenė, kad ji galėtų teikti pagalbą toms, kurios tikrai yra našlės.

Vyresniųjų atlyginimas, drausmė ir ordinacija

¹⁷ Gerai vadovauja vyresnieji tebūnie laikomi vertais dvigubo

2 Lit. pirmtakams

3 T.y. sąrašą našlių, neturinčių šeimos narių, kurie galėtų rūpintis jomis

4 Lit. sprendimą

1 T.y. šėtono įdaga, ženklinanti, kad jie yra jo nuosavybė

atlyginimo¹, ypač tie, kurie sunkiai dirba skelbdami ir mokydami, ¹⁸ nes Raštas sako: „Neužrišk nasrų kuliančiam jaučiui“, ir: „Darbininkas vertas savo užmokesčio“. ¹⁹ Nepriimk skundo prieš vyresnįjį kitaip, kaip tik remiantis dviejų ar trijų liudytojų parodymu. ²⁰ Nusidedančius² sudrausk visų akyse, kad ir likusieji bijotų. ²¹ Įpareigoju tave Dievo, Kristaus Jėzaus ir išrinktųjų angelų akyse laikytis tų [nurodymų], nenusprendžiant iš anksto³, nieko nedarant šališkai. ²² Niekam greitosiomis neuždėk rankų ir nedalyvauk svetimose nuodėmėse; išsilaikyk tyras.

²³ Nebegerk tik vandens, bet vartok truputį vyno dėl savo skrandžio ir dažnų negalavimų.

²⁴ Kai kurių žmonių nuodėmės yra akivaizdžios, einančios į teisimą pirma jų, o kitus jos ir iš paskos seka.⁴ ²⁵ Taip pat ir geri darbai yra akivaizdūs, o kitokie⁵ negali likti paslėpti.

18 Dt 25, 4 18 Mt 10, 10; Lk 10, 7 19 Dt 17, 6; 19, 15.

Vergų pareigos

6 Visi, kurie yra vergai po jungu, tegul laiko savo šeimininkus vertais visokios pagarbos, kad nebūtų piktžodžiaujama Dievo vardui ir mokslui. ² Turintieji tikinčius šeimininkus tegul negerbia jų mažiau todėl, kad jie⁶ yra broliai, bet tegul dar geriau jiems tarnauja todėl, kad tikintys ir mylimi yra tie, kurie turi naudos iš [jų] gero tarnavimo.

Netikras mokslas ir tikras pamaldumas

1 Lit. dvigubos pagarbos

2 Būtent: vyresniusius

3 T.y. nenusprendžiant, kad kas nors yra kaltas ar nekaltas, neištyrus ar neišklačius liudytojų parodymų

4 T.y. būdamos aiškiai matomos, jų nuodėmės pasmerkiamos, jiems dar nestojus į teisimą, o kitų nuodėmės išaiškėja tik po to, kai jie pasirodo prieš teisėją. Tad, gerai ir ilgesnį laiką nepažinus asmenų, nereikia paskubom jiems uždėti rankų, t.y. jų ordinuoti.

5 T.y. neakivaizdūs

6 T.y. šeimininkai

To mokyk ir skatink prie to.

3 Jei kas moko skirtingai ir nesutinka su mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus sveikais žodžiais ir mokslu, kuris derinasi su pamaldumu⁷, ⁴ jis yra pasipūtęs, nieko nesupranta, tik turi ligūstą potraukį į ginčus ir kivirčus dėl žodžių. Iš jų⁸ kyla pavydas, nesantaika, piktžodžiavimai, pikti įtarimai, ⁵ susikirtimai sugedusio proto ir tiesos netekusių žmonių, manančių pamaldumą esant pelno šaltiniui. ⁶ Iš tikrųjų pamaldumas su pasitenkinimu⁹ yra didelis pelnas, ⁷ nes nieko neatsinešėme į pasaulį; aišku, kad¹⁰ nieko negalime išsinešti. ⁸ Turėdami išlaikymą ir apdarą¹¹ tuo būkime¹² patenkinti. ⁹ Bet norintieji pralobti įpuola į pagundą, žabangus ir į daugelį neprotingų bei žalingų pageidimų, kurie nugramzdina žmones į sunaikinimą ir pražūtį, ¹⁰ nes pinigų meilė yra visokių blogybių šaknis. Jų geisdami, kai kurie nuklydo nuo tikėjimo ir pervėrė save daugybe skausmų.

Baigiamieji nurodymai

11 Bet tu, Dievo žmogau, bėk nuo tų dalykų. Vykis teisumą, pamaldumą, tikėjimą, meilę, ištvermę, romumą. ¹² Kovok gerąją tikėjimo kovą, pagauk amžinąjį gyvenimą, kuriam esi pašauktas ir išpažinai gerą išpažinimą daugelio liudytojų akivaizdoje. ¹³ Tau įsakau akivaizdoje viskam gyvybę teikiančio Dievo ir Kristaus Jėzaus, liudijusio prieš Ponto Pilotą gerą išpažinimą, ¹⁴ išlaikyti tą įsakymą nesuteptą, nepeiktiną iki mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pasirodymo, ¹⁵ kurį savo laiku įvykdys¹³ palaimintasis ir vienintelis Valdovas, karalių Karalius ir viešpačių

7 T.y. tikru krikščionišku tikėjimu, paremtu Kristaus evangelija

8 T.y. diskusijų ir žodinių ginčų

9 T.y. pasitenkinimu tuo, ką žmogus turi

10 Kt. Mss: tad

11 Gr. žodis reiškia apdarą ir pastogę.

12 Gr. būsimė

13 Lit. parodyms

Viešpats, ¹⁶ vienintelis turįs nemirtingumą, gyvenąs neprieinamoje šviesoje, kurio joks žmogus neregėjo ir negali regėti. Jam tebūnie garbė ir amžina valdžia. Amen.

¹⁷ Įsakyk dabartinio pasaulio turtingiesiems, kad jie nesididžiuotų ir nebūtų sudėję vilčių į nepatikimus turtus, bet turėtų viltį Dievu, kuris apščiai mums visko teikia naudotis su malonumu; ¹⁸ kad jie darytų gera, būtų

turtingi gerų darbų, dosnūs, mielai dalijasi su kitais. ¹⁹ Taip jie susikraus lobį kaip gerą pamatą ateičiai, kad pagautų tikrąjį gyvenimą.

²⁰ O, Timotiejau, saugok, kas tau patikėta, vengdamas klaidingai vadinamo „žinojimo“ bedieviškų plepalų ir priešingų tvirtinimų. ²¹ Kai kurie, jį išpažindami, nuklydo nuo tikėjimo.

Malonė su jumis.

13 Jn 18, 37

Antrasis Laiškas

TIMOTIEJUI

Pasveikinimas

1 Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas pagal Kristuje Jėzuje esančio gyvenimo pažadą, ² mylimam vaikui Timotiejui. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Viešpaties.

2 Apd 16, 1

Padėka ir padėsinimas

3 Dėkoju Dievui, kuriam tarnauju su tyra sąžine, kaip [tarnavo] ir mano protėviai, kai nuolat, naktį ir dieną, miniu¹ tavę savo maldose, ⁴ ilgėdamasis išvysti tavę, atsimindamas tavo ašaras, kad būčiau kupinas džiaugsmo, ⁵ prisimindamas tavyje esantį nuosirdų tikėjimą, kuris pirma gyveno tavo senelėje Loidoje ir tavo motinoje Eunikeje. Esu įsitikinęs, kad jis gyvena ir tavyje. ⁶ Dėl tos priežasties tau primenu vėl įžiebtį Dievo malonės dovaną, kuri yra tavyje mano rankų uždėjimu, ⁷ nes Dievas mums davė ne bailumo dvasią, bet jėgos, meilės ir savidrausmės Dvasią.

8 Taigi nesigėdyk mūsų Viešpaties liudijimo², nei manęs, jo kalinio, bet kentėk su manim evangelijos labai Dievo jėga. ⁹ Jis mus išgelbėjo ir pašaukė šventu pašaukimu, remdamasis ne mūsų darbais, bet savo paties nutarimu ir malone, mums suteikta Kristuje Jėzuje prieš amžinuosius laikus, ¹⁰ o dabar apreikšta pasirodymu mūsų Gelbėtojo Kristaus Jėzaus, atėmusio mirčiai jos galią ir iškėlusio švieson gyvenimą bei nemirtingumą per evangeliją. ¹¹ Jai buvau paskirtas

šaukliu, apaštalu ir mokytoju. ¹² Dėl tos priežasties aš ir³ tai⁴ kenčiu, bet nesigėdžiu, nes žinau, kuo esu pasitikėjęs, ir esu įsitikinęs, kad jis gali išsaugoti tai, kas man patikėta⁵, iki anos dienos. ¹³ Sveikų žodžių pavyzdžių⁶ laikyk tuos, kuriuos girdėjai iš manęs, tikėjime ir meilėje⁷, kurie yra [mūsų] Kristuje Jėzuje. ¹⁴ Tą puikų, [tau] patikėtą turta saugok per Šventąją Dvasią, gyvenančią mumyse.

15 Tai žinai, kad nuo manęs nusigrėžę visi esantys Azijoje; tarp jų yra Figelas ir Hermogenas. ¹⁶ Viešpats tebūnie gailestingas Onesiforo namams, nes šis daug kartų mane atgaivino ir nesigėdijo mano grandinių, ¹⁷ bet, atvykęs į Romą, rūpestingai manęs ieškojo ir mane surado. ¹⁸ Tegul Viešpats aną dieną duoda jam rasti Viešpaties pasigailėjimą! Tu labai gerai žinai apie visus patarnavimus, kuriuos jis atliko Efeze.

5 Apd 16, 1 11 1 Tim 2, 7

Geras Kristaus Jėzaus kareivis

2 Taigi tu, mano vaike, stiprėk malone, kuri yra Kristuje Jėzuje⁸, ² ir ką girdėjai iš manęs prie daugelio liudytojų, tą patikėk patikimiems žmonėms, kurie sugebės ir kitus mokyti. ³ Kentėk su manim sunkenybes kaip geras Kristaus Jėzaus kareivis. ⁴ Niekas kareiviaudamas neįsipainioja į kasdieninio gyvenimo reikalus, kad patiktų tam, kuris jį užverbavo kareiviu. ⁵ Taip pat, jei kas rungtyniauja, jis nevainikuojamas, jei nerungtyniauja laikydamasis taisyklių. ⁶ Sunkiai dirbęs ūkininkas turi pirmas gauti [savo] vaisių dalį. ⁷ Išmanyk, ką sakau, nes Viešpats tau duos supratimą visais atžvilgiais.

3 Arba: dar

4 T.y. įkalinimą ir su juo susijusius vargus

5 Arba: tai, ką esu jam patikėjęs

6 Tiksliau: standartu, norma

7 Arba: su tikėjimu ir meile

8 T.y. kurią tikintysis randa Kristuje Jėzuje ir gauna per draugystę su juo

1 T.y. prisimenu ir miniu

2 T.y. paliudyti mūsų Viešpatį

8 Atsimink Jėzų Kristų, prikeltą iš numirusių, iš Dovydo palikuonių, pasak mano evangelijos, ⁹ dėl kurios kentiu sunkenybes, esu net kalinamas kaip piktadarys, bet Dievo žodis nėra įkalintas. ¹⁰ Todėl viską pakenčiu dėl išrinktųjų, kad ir jie įgytų išganyką, kuris yra Kristuje Jėzuje, su amžina šlove. ¹¹ Patikimas yra tas žodis:

- „Nes jei su juo numirėme, su juo ir gyvensime;
12 jei ištveriamė, su juo karaliausime;
jei jo išsiginsime, ir jis mūsų išsigins;
13 jei esame neištikimi, jis lieka ištikimas,
nes negali savęs išsiginti“.

12 Mt 10, 33; Lk 12, 9

Pasirodyk Dievui ištirtas darbininkas

14 Tai primink, [juos] išpėdamas Dievo¹ akyse nesiginčyti dėl žodžių. Tai niekam nenaudinga, tik žlugdo klausytojus. ¹⁵ Uoliai stenkis pasirodyti Dievui ištirtas², neturįs gėdytis darbininkas, teisingai aiškinas³ tiesos žodį. ¹⁶ Venk nešventų plepalų, nes [per juos] jie vis labiau pažengs į bedievybę, ¹⁷ ir jų kalba plis kaip vėžys. Tarp jų yra Himeniejus ir Filetas, ¹⁸ kurie nuklydo nuo tiesos, sakydami prisikėlimą jau esant įvykus. Taip jie pargriauna kai kurių tikėjimą. ¹⁹ Tačiau stovi tvirtas Dievo pamatas, turįs tą įrašą⁴: „Viešpats pažįsta savuosius“ ir: „Teatstoja nuo neteisybės kiekvienas, kuris mini Viešpaties vardą“.

²⁰ Dideliuose namuose⁵ būna ne tik auksinių ir sidabrinių indų, bet ir medinių bei molinių: vieni [skirti] garbingam, kiti—nugarbingam vartojimui. ²¹ Taigi, jei kas apsisvalys nuo šitų, bus indas [skirtas] garbingam vartojimui, pašventintas, naudingas šeimininkui, paruoštas visokiam geram

darbui. ²² Bėk nuo jaunatvės geidulių ir vykis teisumą, tikėjimą, meilę, ramybę su tais, kurie šaukiasi Viešpaties iš tyros širdies. ²³ Bet venk kvailių ir nemokšišų ginčų, žinodamas, kad jie sukelia⁶ vaidus. ²⁴ Viešpaties tarnas turi ne vaidytis, bet būti malonus visiems, sugebąs mokyti, pakantus, ²⁵ švelniai sudraudžias priešininkus,— rasi Dievas jiems duos atgailą tiesai pažinti, ²⁶ ir jie atsiprotėję ištrūks iš velnio žabangų—jie, kurie buvo jo paimti į nelaisvę jo valiai vykdyti.

Paskučiausio laikmečio žmonių būdas

³ Bet žinok tai, kad paskutinėmis dienomis prasidės sunkūs laikai, ² nes žmonės bus savimylės, godūs pinigų, pagyrūnai, išdidūs, piktžodžiautojai, neklusnūs gimdytojams, nedėkingi, nepagarbūs, ³ nemeilūs, nesutaikomi, šmeižikai, nesusišalantys, žiaurūs, nekenčiantys to, kas gera, ⁴ išdavikai, karštagalviai, pasipūtę, labiau mylintys malonumus negu Dievą, ⁵ prisilaiką išviršinio religijos pavidalo, bet paneigiantys jos galią. Šalinkis nuo tokių, ⁶ nes iš jų yra tie, kurie spraudžiasi į namus ir suvedžioja⁷ silpnavales moteris, apkrautas nuodėmėmis, įvairių geidulių vedžiojamas, ⁷ visuomet besimokančias ir niekuomet negalinčias pažinti tiesos⁸. ⁸ Kaip Janas ir Jambras priešinosi Mozei, taip pat ir jie priešinosi tiesai—sugedusio proto žmonės, kurių tikėjimas neišlaikė bandymo⁹. ⁹ Bet jie toliau nepažengs, nes jų kvailystė paaškės visiems, kaip ir anų paaškęjo.

⁸ Iš 7, 11

Baigiamieji priesakai

¹⁰ Bet tu pasekei mano mokslu, elgsena, tikslu¹⁰, tikėjimu, kantrumu, meile, ištverme, ¹¹ persekiojimais,

1 Kt. Mss: Viešpaties

2 T.y. Dievo išbandytas ir pripažintas esąs tinkamas

3 Lit. tiesiai pjaunąs

4 Lit. antspaudo įspaudą

5 T.y. krikščionių bendruomenėje

6 Lit. gimdo

7 Lit. ima nelaisvėn (per apgaule)

8 Lit. ateiti į tiesos pažinimą

9 Lit. išbandyti ir pripažinti netinkami tikėjimo atžvilgiu

10 T.y. mano gyvenimo ir veiklos vadovaujančiu motyvu

kentėjimais, kokių man teko patirti Antiochijoje, Ikonijoje, Listroje. Kokius persekiojimus iškentėjau, ir iš visu Viešpats išgelbėjo mane! ¹² Bet ir visi, kurie nori pamaldžiai gyventi Kristuje Jėzuje, bus persekiojami. ¹³ Tačiau pikti žmonės ir apsimetėliai eis blogyn, klaidindami ir klaidinami. ¹⁴ O tu laikykis to, ką išmokai ir kuo esi įsitikinęs, žinodamas, iš kokių asmenų išmokai ¹⁵ ir [tai,] kad nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi. ¹⁶ Kiekvienas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokymui, pabarimui¹, pataisymui, auklėjimui teisingai elgtis, ¹⁷ kad Dievo žmogus būtų visiškai tinkamas, viskuo aprūpintas visokiam geram darbui.

11 Apd 13, 14–52 11 Apd 14, 1–7 11 Apd 14, 8–20

4 Aš išakmiai įpareigoju tave akyse Dievo ir Kristaus Jėzaus, kuris teis gyvus ir mirusius, ir saikindamas jo pasirodymu bei jo karalyste: ² skelbk žodi, būk tam pasiruošęs² patogiui ir nepatogiui laikui, atversk³, sudrausk, paragink su visu kantrumu ir visokiu pamokymu, ³ nes ateis laikas, kai žmonės nepakės sveiko mokslo, bet, geisdami išgirsti, ką nori išgirsti⁴, susirinks mokytojų krūvą pagal savo pačių užgaidas. ⁴ Jie nukreips ausis nuo tiesos ir gręšis į pasakas. ⁵ Bet tu būk blaivus visais atžvilgiais, kęsk sunkenybes, dirbk evangelisto darbą, atlik savo tarnystę.

⁶ Mat aš jau esu išliejamas ant aukuro⁵, ir mano iškeliavimo laikas arti. ⁷ Esu kovojęs gerą kovą, baigęs bėgtynes, išlaikęs tikėjimą. ⁸ Pagaliau man yra atidėtas teisumo vainikas, kurį aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas,

man duos,—ir ne tik man, bet ir visiems, kurie yra išsiilgę jo pasirodymo⁶.

Prašymas greitai atvykti

⁹ Paskubėk veikia atvykti pas mane, ¹⁰ nes Demas, pamilęs dabartinį pasaulį, paliko mane ir nukeliavo į Tesaloniką, Kreskas—į Galatiją, Titas—į Dalmatiją. ¹¹ Lukas tėra vienas su manim. Paėmęs atvesk Morkų su savim, nes jis yra man naudingas tarnystei. ¹² Tichiką pasiunčiau į Efezą. ¹³ Ateidamas atnešk apsiaustą, kurį palikau Troadoje pas Karpą, taip pat knygas, ypač pergamentus. ¹⁴ Varkalys⁷ Aleksandras man padarė daug bloga; Viešpats atlygins jam pagal jo darbus. ¹⁵ Jo ir tu saugokis, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams.

10 Kol 4, 14; Flm 24 10 2 Kor 8, 23; Gal 2, 3; Tit 1, 4
11 Kol 4, 14; Flm 24 11 Apd 12, 12, 25; 13, 13; 15, 37–39; Kol 4, 10; Flm 24 12 Apd 20, 4; Ef 6, 21–22; Kol 4, 7–8 13 Apd 20, 6 14 1 Tim 1, 20 14 Ps 62, 12; Rom 2, 6

Apsigynimas ir Viešpaties dabartinė bei būsimoji pagalba

¹⁶ Mano pirmajame apsigynime nė vienas neparėmė manęs, bet visi paliko mane. Tenebūnie jiems tai įskaityta! ¹⁷ Bet Viešpats man padėjo ir sustiprino mane, kad per mane skelbimas būtų visiškai užbaigtas ir visos pagonių tautos jį išgirstų, ir aš buvau išvaduotas iš liūto nasrų. ¹⁸ Viešpats mane išvaduos iš kiekvieno pikto užpuolio⁸ ir saugiai įves į savo dangaus karalystę. Jam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

Pasveikinimai ir palaiminimas

¹⁹ Pasveikink Priską ir Akvilą bei Onesiforo namus. ²⁰ Erastas pasiliko Korinte, o Trofimą palikau Milete sergantį. ²¹ Paskubėk ateiti prieš žiemą. Tave sveikina Eubulas, Pudensas, Linas, Klaudija ir visi broliai.

²² Viešpats tebūnie su tavo dvasia. Malonė tebūnie su jumis.

19 Apd 18, 2 19 2 Tim 1, 16–17 20 Apd 19, 22; Rom 16, 23 20 Apd 20, 4; 21, 29

1 T.y. klaidos paneigimui ir subarimui dėl nuodėmės

2 Lit. stovėk čia pat

3 Būtent nuo nuodėmės ir atgaila, nuo klaidos į tiesą

4 Lit. jausdami niežėjimą girdėjimo atžvilgiu

5 kaip liejamoji auka

6 Lit. mylėję jo pasirodymą

7 T.y. varinių daiktų kalėjas, varininkas

8 Lit. [priešiško] veiksmo

TITUI

Pasveikinimas

1 Paulius, Dievo vergas ir Jėzaus Kristaus apaštalas—pagal Dievo išrinktųjų tikėjimą ir su pamaldumu sutinkančios tiesos pažinimą¹,
2 remiantis viltimi amžino gyvenimo, kurį nemeluojantis Dievas pažadėjo pirm amžinųjų laikų³ ir tinkamu laiku apreiškė savo žodį skelbime, kuris man buvo patikėtas Dievo, mūsų Gelbėtojo, įsakymu,—**4** Titui, [mano] tikram vaikui bendrame tikėjime. Malonė ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Gelbėtojo.

4 2 Kor 8, 23; Gal 2, 3; 2 Tim 4, 10

Kokie asmenys skirtini vyresniųjų pareigoms

5 Tam palikau tave Kretoje, kad sutvarkytum, kas dar lieka sutvarkyti, ir paskirtum kiekviename mieste vyresniuosius, kaip aš tau nurodžiau:
6 jei kas yra nepeiktinas, vienos žmonos vyras, turintis tikinčius vaikus, nekaltinamus palaidumu ar neklusnius,
7 nes vyskupas, kaip Dievo namų prievaizdas, turi būti nepeiktinas: ne savavalis, ne karštabūdis, ne girtuoklis, ne mušeika, ne gobšus gėdingo pelno,
8 bet svetingas, mylintis tai, kas gera, protingas, teisingas, pamaldus, susivaldąs,
9 tvirtai laikąs patikimo skelbimo, sutinkančio su [mūsų] mokslu, kad sugebėtų ir sveiku mokslu paraginti, ir prieštaraujančius atremti.

6-9 1 Tim 3, 2-7

Reikalas sudrausti netikrus mokytojus

10 Tai dėl to, kad yra daug neklusnių žmonių, tuščiakalbių ir klaidintojų, ypač tų, kurie yra iš apipjaustytiųjų.
11 Būtina jiems užkimšti burną. Jie suardo ištisas šeimynas, mokydami tai, ko neturėtų mokyti, dėl gėdingo pelno.
12 Vienas iš

jų, jų pačių pranašas, pasakė: „Kretiečiai visados melagiai, pikti žvėrys, tingūs pilvai“².
13 Šitas liudijimas teisingas. Dėl tos priežasties juos griežtai sudrausk, kad jie būtų sveiko tikėjimo,
14 nekreipiantys dėmesio į žydiškas pasakas ir nuo tiesos nusikreipiančių žmonių įsakymus.
15 Viskas yra tyra tyriems, bet suteptiems ir netikintiems nieko nėra tyra; ir jų protas, ir jų sąžinė yra sutepti.
16 Jie viešai pareiškia pažįstą Dievą, bet jo išsigina darbais. Jie yra pasibodėtinai, nepaklusnūs ir netikę jokiam geram darbui.

2 Bet tu kalbėk, kas sutinka su sveiku mokslu: **2** kad senesni vyrai būtų blaivūs, garbingi, protingi, rodytų sveiką tikėjimą, meilę, ištvermę;
3 kad senesnės moterys taip pat elgtųsi kaip einančios šventą tarnybą, kad nebūtų liežuvininkės, įpratusios gerti daug vyno, kad mokytų tai, kas gera,
4 kad paskatintų jaunesnias mylėti vyrus, mylėti vaikus,
5 būti protingas, skaisčias, einančias namų ruošą, geras, klusnias savo vyrams,—kad nebūtų piktžodžiaujama Dievo žodžiui.
6 Taip pat ragink jaunesnius vyrus, kad jie būtų protingi,
7 visais atžvilgiais rodydamasis³ esąs gerų darbų pavyzdys, mokyme rodydamas tyrumą⁴, rimtumą,
8 pateikdamas sveiką žodį, kuriam negalima prikišti, kad priešininkas liktų sugėdintas, neturėdamas nieko blogo sakyti apie mus.
9 Kalbėk, kad vergai būtų klusnūs savo šeimininkams visais atžvilgiais, jiems įtikti, neprieštarautų,
10 nevagiliautų, bet parodytų visą gerą ištikimybę—kad jie visais atžvilgiais puoštų Dievo, mūsų Gelbėtojo, mokslą.

Dievo malonė—krikščioniško gyvenimo motyvas

11 Nes Dievo išgananti malonė pasirodė visiems žmonėms,

² T.y. apsirijėliai

³ Arba: protingi **7** visais atžvilgiais, rodydamasis

⁴ T.y. mokydamas sveiką, nesugadintą mokslą tyrais, ne pasipelnymo sumetimais

¹ Arba: Dievo išrinktųjų tikėjimo ir su pamaldumu sutinkančios tiesos pažinimo tikslui

12 auklėdama mus, kad, išsižadėję bedievytės ir pasauliškų geidulių, gyventume dabartiniame pasaulyje protingai, teisingai ir pamaldžiai, 13 laukdami palaimingosios vilties ir mūsų didžiojo Dievo bei Gelbėtojo, Kristaus Jėzaus, šlovės pasirodymo¹. 14 Jis atsidavė už mus, kad atpirktų mus nuo visokios nedorybės ir apvalytų su ypatingą tautą, stropią geriems darbams.

15 Tai kalbėk; ragink ir bark su visu išakmumu. Tegul niekas nepaniekina tavęs.

14 Ps 130, 8 14 Is 19, 5; Dt 4, 20; 7, 6; 14, 2; 1 Pet 2, 9

Reikalavimas klausyti valdžios, atsidėti geriems darbams ir vengti klaidatikių

3 Primink jiems, kad jie būtų pasidavę 3 valdovams, vyresnybėms, [joms] klusnūs, pasiruošę kiekvienam geram darbui, 2 nieko neapkalbėtų, būtų nevaidingi, maloningi, rodytų visą švelnumą visiems žmonėms, 3 nes ir mes kitados buvome neišmanūs, nepaklusnūs, klaidinami, vergavome įvairiems geiduliams ir malonumams, praleidome gyvenimą nelabume ir pavyde, buvome nekenčiami, vieni kitų nekenėme. 4 Bet kai pasirodė Dievo, mūsų Gelbėtojo, gerumas ir meilė žmonėms, 5 jis mus išgelbėjo ne dėl teismo darbų, kuriuos mes patys buvome darę, bet pagal savo gailestingumą, atgimdymo² nuplovimu ir Sventosios Dvasios veikiamu atnaujinimu³. 6 Jis gausiai jos išliejo

ant mūsų per Jėzų Kristų, mūsų Gelbėtoją, 7 kad, būdami išteisinoti jo malone, taptume, kaip viliamės, amžino gyvenimo paveldėtojai⁴. 8 Patikimas yra tas žodis. Ir aš noriu, kad tu primygtinai reikalautum tų dalykų, kad i tikėjusieji Dievą rūpintųsi atsidėti geriems darbams. Tai gera ir naudinga žmonėms.

9 Bet venk kvailų ginčų, genealogijų⁵, nesutarimų ir kivirčų, susijusių su įstatymu., nes jie yra nenaudingi ir tušti. 10 Neturėk darbo su žmogum, keliančiu susiskaldymus, vieną ir antrą kartą jį perspėjęs, 11 žinodamas, kad toks asmuo yra iškrypęs ir nusideda, būdamas pats savęs pasmerkėtas.

Asmeniniai nurodymai ir sveikinimai

12 Kai tik nusiūsiu pas tave Artemą ar Tichiką, paskubėk atvykti pas mane į Nikopolį, nes esu nusprendęs ten peržiemoti. 13 Teisininką Zeną ir Apolą, gerai aprūpinęs, išleisk į kelionę, kad jie nieko nestokotų. 14 Tegul ir mūsėškiai mokosi verstis gerais darbais būtinoms reikmėms patenkinti, kad nebūtų nevaisingi.

15 Sveikina tave visi esantys su manim. Pasveikink mus mylinčius tikėjime.

Malonė tebūnie su jumis visais.

12 Apd 20, 4; Ef 6, 21-22; Kol 4, 7-8; 2 Tim 4, 12 18 Apd 18, 24; 1 Kor 16, 12

1 Arba: didžiojo Dievo bei mūsų Gelbėtojo Kristaus Jėzaus šlovės pasirodymo

2 Arba: atgimimo; arba: naujos pradžios, atsivertimo

3 Arba: atgimimo [arba: naujos pradžios] ir Sventosios Dvasios veikiamo atnaujinimo nuplovimu

4 Arba: taptume paveldėtojai pagal amžino gyvenimo viltį

5 T.y. spėliojimų apie asmenų kilmę ir palikuonis

FILEMONUI

Pasveikinimas

Paulius, Kristaus Jėzaus kalinys, ir brolis Timotiejus Filemonui, mūsų mylimam draugui ir bendradarbiui, ² seseriai Apfijai, mūsų bendrakareiviui Archipui ir tavo namuose susirenkančiai bendruomenei. ³ Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

² Kol 4, 17

Padėka ir malda už Filemoną

⁴ Visuomet dėkoju savo Dievui, minėdamas tave savo maldose, ⁵ nes girdžiu apie tavo meilę visiems šventiesiems ir tikėjimą, kurį turi Viešpačiui Jėzui¹. ⁶ [Meldžiu,] kad 'dosnumas, kylantis iš tavo tikėjimo'², veiksmingai pasireikštų viso mumyse esančio³ gero pažinimu, 'vesdamas į Kristų [kaip tikslą]⁴. ⁷ Aš juk turėjau daug džiaugsmo ir paguodos iš tavo meilės, nes šventųjų širdys yra tavo, broli, atgaivintos.

Maldavimas už Onesimą

⁸ Todėl, nors Kristuje turiu daug drąsos tau įsakyti, kas [tau] privalu [daryti], ⁹ tačiau meilės dėlei verčiau maldauju—toks, koks esu, Paulius, Kristaus Jėzaus pasiuntinys, o dabar ir jo kalinys. ¹⁰ Maldauju tave už savo vaiką, kurio tėvu tapau kalėjime,—už Onesimą, ¹¹ anksčiau buvusį tau nenaudingą, o dabar ir tau, ir man naudingą. ¹² Jį siunčiu tau atgal—jį, tai

yra savo širdį. ¹³ Būčiau norėjęs jį palaikyti pas save, kad jis vietoj tavęs man tarnautų, kol esu kalinamas dėl evangelijos, ¹⁴ bet nieko nenorėjau daryti be tavo sutikimo, kad tavo geras darbas pasirodytų ne priverstas, bet laisvanoriškas. ¹⁵ Jis gal dėl to buvo atskirtas nuo tavęs trumpam laikui, kad jį atsiimtum visam laikui ¹⁶ jau nebe kaip vergą, bet daugiau kaip vergą: kaip mylimą brolių, ypač man, o kaip daug labiau tau, ir kaip vergą, ir kaip krikščionį⁵.

¹⁷ Taigi, jei mane laikai bendrininku, priimk jį, kaip mane [priimtum]. ¹⁸ O jei jis kuo nuskriaudė tave ar yra ką tau skolingas, tą išrašyk į mano sąskaitą. ¹⁹ Aš, Paulius, tai rašau savo ranka: aš pats apmokėsiu,—kad tau nesakyčiau, jog tu dar ir save esi man skolingas. ²⁰ Taip, broli, norėčiau turėti iš tavęs kokios nors naudos Viešpatyje. Atgaivink mano širdį Kristuje!

¹⁰ Kol 4, 9

Baigiamosios pastabos ir sveikinimai

²¹ Tau rašau, pasitikėdamas tavo klusnumu, nes žinau, kad padarysi net daugiau negu tai, ką sakau. ²² Tuo pačiu metu paruošk man kambarį, nes turiu viltį, kad jūsų maldų dėka jums būsiu padovanotas.

²³ Tave sveikina Epafras, mano bendrakalinys Kristuje Jėzuje, ²⁴ Morkus, Aristarchas, Demas, Lukas—mano bendradarbiai.

²⁵ Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jūsų dvasia.

²³ Kol 1, 7; 4, 12 ²⁴ Apd 12, 12, 25; 13, 13; 15, 37-39; Kol 4, 10 ²⁴ Apd 19, 29; 27, 2; Kol 4, 10 ²⁴ Kol 4, 14; 2, Tim 4, 10 ²⁴ Kol 4, 14; 2Tim 4, 11

1 Arba: ir ištikimybę, kurią rodai Viešpačiui Jėzui ir visiems šventiesiems
2 Arba: dalyvavimas tavo tikėjime
3 T.y. Dievo mums suteikto
4 Arba: Kristaus garbei

HEBRAJAMS

Dievas kalbėjo per savo Sūnų

1 Dievas, daug kartų ir daugeliu būdų senovėje kalbėjęs protėviams per pranašus, ² šiomis paskutinėmis dienomis¹ prabilo į mus per Sūnų, kurį paskyrė visatos paveldėtoju ir per kurį sukūrė pasaulį. ³ Jis, būdamas Dievo šlovės atspindys bei jo būties atspaudas ir išlaikydamas visatą savo galingu žodžiu, atlikęs apvalymą nuo nuodėmių, atsisėdo Didenybės dešinėje aukštybėse, ⁴ tiek pasidaręs viršesnis už angelus, kiek yra paveldėjęs už juos prakilnesnį vardą.

Sūnus viršesnis už angelus

5 Nes kuriam iš angelų jis kada nors pasakė:

„Tu esi mano Sūnus,
aš šiandien tapau tavo Tėvu“?

Ir vėl:

„Aš būsiu jam Tėvas,
ir jis bus man Sūnus“?

6 Ir jis vėl, kai įveda Pirmagimį į pasaulį, sako:

„Tegul jį garbina visi Dievo angelai“.

7 Apie angelus, jis, tiesa, sako:

„Jis daro savo angelus vėjais
ir savo tarnus ugnies
liepsnomis“;

8 o apie Sūnų:

„Tavo, o Dieve, sostas išliks per
amžių amžius,
ir teisus skeptras bus tavo
karalystės skeptras.“

9 Tu pamilai teisumą ir nekentei

nedorybės,
todėl Dievas², tavo Dievas,
patepė tave
džiaugsmo aliejumi labiau negu
tavo draugas“.

10 Ir:

„Tu, Viešpatie, pradžioje
padėjai žemės pamatus,

ir dangūs yra tavo rankų darbai.

11 Jie pranyks, o tu pasiliksi.

Jie visi susidėvės kaip drabužis.

12 Kaip apsiaustą tu juos

suvyniosi,

kaip drabužį, ir jie bus pakeisti.

Bet tu lieki tas pats,

ir tavo metai nesibaigs“.

13 O kuriam iš angelų jis yra kada nors pasakęs:

„Sėskis mano dešinėje,

kol padėsiu tavo priešus kaip
suolelį po tavo kojomis“?

14 Argi jie visi nėra tarnaujanties dvasios, siunčiamos tarnauti labui tų, kurie turi paveldėti išganymą?

5 Ps 2, 7 5 2 Sam 7, 14; 1 Kron 17, 13 6 Dt 32, 43(LXX) 7 Ps 104, 4 8-9 Ps 45, 6-7 10-12 Ps 102, 25-27 13 Ps 110, 1

Atsimetimo pavojus

2 Todėl turime kuo labiau kreipti dėmesį į tai, kas girdėta, kad kartais nebūtume šalin nunešti. ² Nes jei per angelus paskelbtasis žodis turėjo galią ir jei kiekvienas įstatymo pažeidimas bei nepaklusnumas gavo teisėtą nubaudimą,

³ tai kaip mes ištrūksime [iš jo], jei būsime nepaisę tokio didžio išganymo? Šis, pradžioje [Dievo] paskelbtas per Viešpatį, girdėjusiųjų buvo mums patvirtintas, ⁴ Dievui tuo pat metu paliudijant ženklais ir stebuklais, įvairiais galingais veiksmiais ir Šventosios Dvasios dovanomis, paskirstytomis pagal jo valią.

Dievo Sūnaus nužeminimas ir išaukštinimas

5 Juk ne angelams Jis pajungė būsimąjį pasaulį, apie kurį kalbame.

6 Bet vienas kažkur paliudijo, sakydamas:

„Kas yra žmogus, kad jį
atsimeni,

ar žmogaus sūnus, kad juo
rūpinies?

7 Tu padarei jį trumpam³ žemesnį
už angelus,

šlove ir garbe jį
apvainikavai,

8 viską padėjai po jo
kojomis“.

1 Lit. šių dienų pabaigoje

2 Arba: o Dieve

3 Arba: truputį

Pajungdamas jam viską, jis nieko nepaliko, kas jam nebūtų pajungta. Tačiau dabar dar nematome, kad jam viskas būtų pajungta. ⁹ Betgi mes matome Jėzų, trumpam „padarytą mažesnę už angelus“, dėl jo mirties kančios „apvainikuotą šlove ir garbe“, kad Dievo malone¹ jis patirtų² mirtį už kiekvieną.

6-8 Ps 8, 4-6

Sūnaus solidarumas su žmonija

¹⁰ Juk priderėjo tam³, dėl kurio ir per kurį yra visata, vedant daugybę sūnų į šlovę, kentėjimais padaryti tobulą tą, kuris skina kelią jų išganymui, ¹¹ nes visi—šventintojas ir šventinamieji—yra kilę iš vieno. Dėl tos priežasties jis nesigėdija vadinti juos broliais, ¹² sakydamas:

„Aš paskelbsiu tavo vardą savo broliams,
susirinkimo vidury tau giedosiu gyrių“.

¹³ Ir jis vėl [sako]:

„Aš pasitikėsiu juo“.

Ir vėl:

„Štai aš ir vaikai, kuriuos man davė Dievas“.

¹⁴ Kadangi vaikai yra kraujo ir kūno⁴ dalininkai, tai ir jis panašiai pasidarė jų dalyvis, kad mirtim atimtų galią tam, kuris turi mirties galią, tai yra velniui, ¹⁵ ir išvaduotų visus tuos, kurie dėl mirties baimės per visą gyvenimą buvo atitekę vergystei, ¹⁶ nes aišku, kad jis stveriasi vaduoti ne angelų, o Abraomo palikuonių⁵. ¹⁷ Štai kodėl jis turėjo pasidaryti viskuo panašus į brolius, kad būtų gailestingas ir ištikimas vyriausiasis kunigas dalykuose, už kuriuos jie atsakingi Dievui, „gauti atleidimui“⁶ už tautos nuodėmes. ¹⁸ Nes todėl, kad pats

išmėgintas⁷ kentėjo [mirtį], jis gali pagelbėti tiems, kurie yra mėginami⁸.

12 Ps 22, 22 13 Jez 8, 17 13 Jez 8, 18

Jėzus viršesnis už Moze

³ Todėl, šventi broliai, dangiškojo Spašaukimo dalininkai, atidžiai žvelkite į mūsų išpažinimo apaštala ir vyriausiąjį kunigą Jėzų, ² kuris buvo ištikimas tam, kuris jį paskyrė, kaip ir „Mozė [visuose] jo⁹ namuose“, ³ nes jis yra pripažintas vertu didesnės šlovės negu Moze—tiek, kiek namų statytojas turi didesnę šlovę už juos pačius. ⁴ Nes kiekvieni namai yra kieno nors statomi, bet tas, kuris pastatė viską, yra Dievas. ⁵ Moze, tiesa, buvo ištikimas visuose jo namuose kaip tarnas paliudyti tam, kas bus [Dievo] pasakytas. ⁶ Bet Kristus buvo ištikimas kaip Sūnus, viešpataujantis jo¹⁰ namams. Jo¹¹ namai mes esame, jei tik išlaikome¹² pasitikėjimą ir viltį, kuria giriamės.

2 Sk 12, 7

Dievo pažadėtas atilsis jo žmonėms

⁷ Todėl, kaip Šventoji Dvasia sako,

„Šiandien, jei išgirsite jo balsą,
⁸ neužkietinkite savo širdžių, kaip [darėte] maištaudami bandymo dieną dykumoje,
⁹ kur jūsų protėviai mane bandė tirdami,
nors matė mano darbų
¹⁰ per keturiasdešimt metų.

Todėl supykau ant šitos kartos ir pasakiau: „Jie visuomet klysta širdimi“.

Ir jie nepažino mano kelių.

¹¹ Tad užsirūstinęs prisiekiau: „Jie tikrai neįeis į mano atilsį!“

¹² Žiūrėkite, broliai, kad kartais kas nors iš jūsų neturėtų piktos, netikinčios širdies, atsimitusios nuo gyvojo Dievo.

1 Kkr. Mss: atskirtas nuo Dievo (t.y. Dievo paliktas)

2 Lit. paragautų

3 T.y. Dievui

4 T.y. mirtingos žmogaus prigimties

5 Lit. nutveria ne angelus, o Abraomo palikuonis

6 Arba: permaldauti

7 Arba: gundytas

8 Arba: gudnomi

9 T.y. Dievo

10 T.y. Dievo

11 Kt. Mss: Tie

12 Kt. Mss + tvirtą iki galo

13 Bet kasdien paraginkite vienas kitą, kol tebevadinama „šiandien“, kad kas nors iš jūsų nebūtų nuodėmės apgaulingo patrauklumo sukietintas, 14 nes esame tapę Kristaus dalininkais, jei tik išlaikome „pradinę būtį“ tvirtą iki galo. 15 Kai sakoma:

„Šiandien, jei išgirsite jo balsą, nesukietinkite savo širdžių, kaip [darėte] maištaudami“,

16 kas gi buvo tie, kurie išgirde maištavo? Argi ne visi, kurie, Mozės vedami², išėjo iš Egipto? 17 Ir ant kurių jis pyko per keturiasdešimt metų? Ar ne ant nusidėjusių, kurių „kūnai krito dykumoje“? 18 Ir kuriems jis prisiekė, kad jie neįeis į jo atilsį, jei ne tiems, kurie neklaūsė? 19 Taigi matome, kad jie negalėjo įeiti dėl netikėjimo.

7–11 Ps 95, 7–11 15 Ps 95, 7–8 16–18 Sk 14, 1–35

4 Taigi imkime bijoti, kad kartais, tebegaliojant pažadui, „jog įeisime“³ į jo atilsį, kas nors iš jūsų neatrodytų atsilikęs, 2 nes mums taip pat, kaip ir anieks, yra paskelbta geroji naujiena. Tačiau girdėtas žodis nedavė jiems naudos, nes jie nebuvo tikėjimu suvienyti su tais⁴, kurie klausėsi. 3 Mat⁵ mes, i tikėjusieji, įeiname į atilsį, kaip jis yra pasakęs:

„Kaip užsirūstinę prisiekiau, jie tikrai neįeis į mano atilsį!“—

nors [jo] darbai buvo užbaigti nuo pasaulio įkūrimo. 4 Nes [Raštas] vienoje vietoje yra šitaip pasakęs apie septintąją dieną:

„Ir Dievas išlėjęs septintąją dieną po visų savo darbų“.

5 Ir vėl šitoje [vietoje]: „Jie tikrai neįeis į mano atilsį!“

1 Lit. pradžios būti (t.y. tikėjimo pradžioje patirtą naują, dievišką realybę, kurioje dalyvaujame per Kristų)

2 Lit. per Mozę

3 Lit. įeiti

4 Kt. Mss: jis nebuvo susietas su tikėjimu tuose

5 Kt. Mss: Taigi

6 Taigi, kadangi kai kuriems belieka įeiti į jį, o tie, kuriems pirmiau buvo paskelbta geroji naujiena, neįėjo dėl nepaklusnumo, 7 jis vėl paskiria tam tikrą dieną, „šiandien“, po tokio ilgo laiko kalbėdamas per Dovydą, kaip anksčiau pasakyta:

„Šiandien, jei išgirsite jo balsą, neužkietinkite savo širdžių!“

8 Nes jei Jošuva būtų jiems davęs atilsį, Dievas nebūtų kalbėjęs apie kitą, vėlesnę dieną. 9 Taigi šabatos šventimas dar lieka Dievo tautai, 10 nes kas įeina į jo atilsį, tas irgi įlisis po savo darbų, kaip Dievas [išlėjęs] po savųjų. 11 Tad stenkimės įeiti į tą atilsį, kad niekas nenupultų, sekdamas tuo pačiu nepaklusnumo pavyzdžiu, 12 nes Dievo žodis yra gyvas ir veiksmingas, aštresnis už bet kokią dviašmenį kalaviją; jis prasiskverbia iki ten, kur atsiskiria siela ir dvasia, sąnariai ir kaulų smegenys, ir pajėgia teisti širdies sumanymus ir mintis. 13 Ir joks kūrinys nėra paslėptas jo akyse, bet viskas yra nuoga ir atidengta akims to, kuriam turime duoti ataskaitą.

3 Ps 95, 11 4 Pr 2, 2 5 Ps 95, 11 7 Ps 95, 7–8 8 Dt 31,7; Jos 22,4 10 Pr 2, 2

Jėzus—didis vyriausiasis kunigas

14 Taigi, turėdami didį vyriausiąjį kunigą, praėjusį pro dangus, Jėzų, Dievo Sūnų, tvirtai laikykimės [savo] išpažinimo, 15 nes turime ne tokį vyriausiąjį kunigą, kuris negalėtų jausti su mumis mūsų silpnųjų, bet visais atžvilgiais panašiai išmėgintą, [tačiau] nenusidėjusį. 16 Tad priženkime su drąsa⁶ prie malonės sosto, kad gautume pasigailėjimą ir rastume malonę savalaikę pagalbai.

5 Mat kiekvienas vyriausiasis kunigas, imamas iš žmonių, yra skiriamas atstovauti žmonėms dalykuose, kur jie atsakingi Dievui, kad aukotų ir dovanas, ir aukas už nuodėmes. 2 Jis gali švelniai elgtis su nežiniomis⁷ klystančiaisiais, nes ir pats yra silpnybės apimtas, 3 ir dėl jos turi aukoti aukas tiek už tautos, tiek

6 Arba: pasitikėjimu

7 Lit. nežinančiaisiais ir

ir už savo paties nuodėmes. ⁴ Ir nė vienas pats nepasiima tos garbės, [ją pasiima] tik Dievo šaukiamas, kaip ir Aharonas.

⁵ Taip ir Kristus ne pats sau suteikė garbę tapti vyriausiuoju kunigu, bet tas, kuris jam pasakė:

„Tu esi mano Sūnus,
šandien aš tapau tavo Tėvu“.

⁶ Kaip jis ir kitoje vietoje sako:

„Tu esi kunigas per amžius, taip kaip Melchisedekas“.

⁷ Jis¹, aukojęs savo žemiško gyvenimo² dienomis su garsiu šauksmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kuris galėjo jį išgelbėti iš mirties, ir išklausytas dėl savo dievobaimingumo, ⁸ nors buvo Sūnus, išmoko klusnumo iš to, ką iškentėjo, ⁹ ir, pasidaręs tobulas, liko visiems, kurie jį klausio, amžino išganymo priežastis, ¹⁰ Dievo pavadintas vyriausiuoju kunigu, taip kaip Melchisedekas.

³ Lev 9, 7 ⁴ Iš 28, 1 ⁵ Ps 2, 7 ⁶ Ps 110, 4 ⁷ Mt 26, 36-46; Mk 14, 32-42; Lk 22, 39-46

Dvasinio nesubrendimo pavojus

¹¹ Apie tai mes turime daug kalbėti, ir tai sunku išaiškinti, kadangi esate pasidarę apykurčiai. ¹² Iš tikrųjų, nors šiuo laiku jau³ turėtumėte būti mokytojai, jums vėl reikia, kad kas nors jus mokytų Dievo apreiškimo⁴ pradmenų, ir jūs esate tapę tokie, kuriems reikia pieno, o ne tvirto valgio. ¹³ Juk kiekvienas, kuris minta pienu, yra nesupažinęs su mokymu apie teisumą, nes jis tebėra kūdikis. ¹⁴ Tik subrendusiems tinka tvirtas maistas: tiems, kurie įpratimu turi išlavintas jusles geram nuo piktto atskirti.

¹²⁻¹³ 1 Kor 3, 2

⁶ Todėl, palikę užnugary pradinį mokymą apie Kristų, eikime toliau į subrendimą, ² nedėdami dar kartą pamato, susidedančio iš atgaillos nuo negyvų darbų⁵ ir tikėjimo Dievu, iš

mokymo apie apsisivalymo apeigas, rankų uždėjimą, mirusiųjų prisikėlimą ir amžiną teismą. ³ Ir tai⁶ darysime, jeigu Dievas leis. ⁴ Nes negalima tų, kurie kartą buvo apšviesti, paragavo dangaus dovanos, pasidarę Šventosios Dvasios dalininkai, ⁵ paragavo gero Dievo žodžio bei būsimojo amžiaus jėgų ⁶ ir paskui atsimetę, vėl atgaivinti atgailai, nes jie patys savo nuostoliui [vėl] kryžiuoja Dievo Sūnų ir jį išstato viešam gėdinimui. ⁷ Mat žemė, kuri sugeria dažnai ant jos palyjantį lietų ir želdina augmenis, naudingus tiems, dėl kurių ji taip pat dirbama, gauna savąją Dievo palaimos dalį. ⁸ Bet jei ji išželdo erškėčius ir usnis, ji yra netikusi ir arti prakeikimo. Jos galas—nudeginimas.

⁹ Bet, nors ir taip kalbame, mylimieji, mes esame tikri, kad jūsų būvis yra geresnis, vedantis į išganymą, ¹⁰ nes Dievas nėra toks neteisingas, kad pamirštų jūsų darbą ir meilę, kurią parodėte jo vardui, praeityje ir dabar tarnaudami šventiesiems. ¹¹ Tačiau pageidaujame, kad kiekvienas iš jūsų parodytų toki pat uolumą iki galo visiškai įgyti tam, ko viliatės, ¹² kad neaptingtumėte, bet taptumėte sekėjais tų, kurie tikėjimu ir kantrumu paveldi pažadus.

⁸ Pr 3, 17-18

Dievo pažadas tikras

¹³ Mat kai Dievas davė pažadą Abraomui, kadangi neturėjo nieko didesnio, kuo būtų galėjęs prisiekti, prisiekė savim, ¹⁴ sakydamas:

„Iš tiesų aš laiminte laiminsiu
tave

ir dauginte dauginsiu tave“.

¹⁵ Ir taip, katrai laukęs, jis gavo, kas buvo pažadėta. ¹⁶ Žmonės juk prisiekia tuo, kas yra didesnis, ir priesaika kaip patvirtinimas užbaigia kiekvieną tarp jų vykstantį ginčą. ¹⁷ Kadangi Dievas kuo aiškiau norėjo parodyti pažado paveldėjamos savo valios nekeitimą, garantavo priesaika, ¹⁸ kad per du nekeitamus dalykus⁷, kuriuos duodant

¹ T.y. Kristus

² Lit. kūno

³ Lit. dėl laiko (t.y. laiko, kurį esate praleidę kaip krikščionys)

⁴ Lit. posakių

⁵ T.y. darbų, vedančių į mirtį

⁶ Būtent tai, kas pasakyta 1 skn.

⁷ T.y. pažadą ir priesaiką

neįmanoma, kad Dievas meluotų, mes, kurie ieškome prieglaudos, turėtume stiprų paskatinimą pasiūlytai¹ vilčiai nutverti. ¹⁹ Ją mes turime kaip saugų ir tvirtą sielos inkarą, įeinantį į už uždangos esančią vidinę šventyklą, ²⁰ kur kaip pirmtakas įėjo už mus Jėzus, tapęs amžiams vyriausiuoju kunigu, taip kaip Melchisedekas.

14 Pr 22, 16-17 19 Lev 16, 2 20 Ps 110, 4

Melchisedekas, kunigas karalius

⁷ Mat tas Melchisedekas buvo Salemo karalius, Aukščiausiojo Dievo kunigas. Jis pasitiko Abraomą, kai šis grįžo sumušęs karalius ir jį palaimino. ² Abraomas jam paskyrė net dešimtą dalį iš visko². Pirmiausia jis yra „teisumo karalius“ (tą reiškia jo vardas), paskui ir Salemo karalius, tai yra „taikos karalius“. ³ Jo tėvas, motina, giminės eilė nežinomi; jis neturi nei dienų pradžios, nei gyvenimo pabaigos [rašų], bet, padarytas panašus į Dievo Sūnų, jis lieka kunigas visam laikui.

⁴ Pagalvokite, koks didis tas, kuriam patriarchas Abraomas davė [net] dešimtinę iš karo grobio! ⁵ Beje, ir tie iš Levio palikuonių, kurie gauna kunigystę, pagal įstatymą turi įsakymą imti dešimtinę iš žmonių, tai yra iš savo brolių, nors tie yra kilę iš Abraomo³. ⁶ Bet tas, kuris savęs nekildina iš jų, yra ėmęs dešimtinę iš Abraomo ir palaiminęs pažadų gavėją. ⁷ Neginčijamai žemesnysis yra aukštesniojo laiminamas. ⁸ Čia, tiesa, ima dešimtinės mirtingi žmonės, bet ten vienas, apie kurį liudijama, kad jis tebegyvenas. ⁹ Ir, taip sakant, per Abraomą ir Levis, dešimtinių ėmėjas, yra davęs dešimtines, ¹⁰ nes jis dar buvo tėvo strėnose, kai šį pasitiko Melchisedekas.

1-2 Pr 14, 17-20 5 Sk 18, 21

Jėzus toks, kaip Melchisedekas

¹¹ Jei tobulybė būtų buvusi pasiekiamą per levijų kunigystę—mat, ja

remiantis, tauta yra gavusi įstatymą,—tai kam dar būtų reikėję iškilti kitokiam kunigui, tokiam, kaip Melchisedekas, ir nebūti vadinamam tokiu, kaip Aharonas? ¹² Juk, pakeičiant kunigystę, iškyla ir įstatymo pakeitimas. ¹³ Tas, apie kurį tai sakoma, priklauso prie kitokios genties, iš kurios dar nė vienas nėra tarnavęs aukurui, ¹⁴ nes visiems žinoma, kad mūsų Viešpats yra kilęs iš Judo genties, ryšium su kuria Mozė nieko nekalbėjo apie kunigus.

¹⁵ Ir tai dar labiau paaiškėja, jei iškyla kitoks, panašus į Melchisedeką kunigas, ¹⁶ tapęs tokiu ne pagal įstatymą, isakanti žiūrėti kūno kilmės⁴, bet nesunaikinamo gyvenimo jėga, ¹⁷ nes liudijama:

„Tu esi kunigas per amžius, taip kaip Melchisedekas“.

¹⁸ Viena, čia panaikinamas ankstesnis įsakymas dėl jo silpnumo ir nenaudingumo,—¹⁹ nes įstatymas nieko nepadarė tobulo,—kita vertus, įvedama geresnė viltis, kuria priartėjame prie Dievo.

²⁰ Ir kiek tai neišvengia be priesaikos—mat jie⁵ yra be priesaikos tapę kunigais, ²¹ o šis su priesaika per tą, kuris jam tarė:

„Prisieik Viešpats, ir jis nesigailės: tu esi kunigas per amžius!“—

²² tiek Jėzus yra tapęs ir geresnės sadoros laidootoju.

²³ Tiesa, jų daugelis yra tapę kunigais, nes mirtis jiems kliudydavo toliau eiti pareigas, ²⁴ bet kadangi šitas lieka per amžius, jis turi pastovią kunigystę. ²⁵ Todėl jis ir gali amžinai išganyti tuos, kurie eina per jį prie Dievo, nes jis visuomet gyvas, kad juos užtartų.

²⁶ Juk mums ir tiko toks vyriausiasis kunigas — pasišventęs, nekaltas, nesuteptas, atskirtas nuo nusidėjėlių ir pakeltas viršum

1 Lit. priešais gulinčiai [arba: padėtai]

2 T.y. viso savo grobio

3 Lit. išėjo iš Abraomo strėnų

4 Lit. kūno įsakymo įstatymą

5 T.y. leviai kunigai

dangų, ²⁷ kuriam nebūtina, kaip vyriausiesiems kunigams, kasdien pirma aukoti aukas už savo nuodėmes, paskui už tautos, nes tai jis įvykdė kartą visiems laikams, kai paaukėjo save patį. ²⁸ Mat įstatymas skiria vyriausiais kunigais žmones su silpnybėmis, bet vėliau už įstatymą duotos priesaikos žodis—Sūnų, amžinai padarytą tobula.

17 Ps 110, 4 21 Ps 110, 4 27 Lev 9, 7

Naujos ir geresnės sandoros Vyriausiasis Kunigas

⁸ Pagrindinis¹ tvirtinimas to, ką sakome, [tas]: mes turime tokį vyriausiąjį kunigą, kuris atsisėdo Didenybės sosto dešinėje, danguje,—² tarnaujantis kunigas šventyklos, tikrosios padangtės, kurią pastatė Viešpats, ne žmogus. ³ Kiekvienas vyriausiasis kunigas juk skiriamas dovanoms ir aukoms aukoti. Todėl ir šitas būtinai turėjo ką nors turėti, ką galėtų paaukoti. ⁴ Taigi, jei jis būtų žemėje, visai nebūtų kunigas, nes čia jau yra tie, kurie pagal įstatymą aukoja dovanas. ⁵ Jie tarnauja dangaus dalykų šešėlvaizdžiui², kaip Mozei buvo nurodyta, kai jis rengėsi statyti padangtę: „Žiūrėk,—jis³ sako,—kad viską padarytum pagal pavyzdį, tau parodytą kalne“. ⁶ Bet dabar jis⁴ yra įgijęs tiek prakilnesnę tarnybą, kiek jis yra tarpininkas ir geresnės sandoros, kuri yra įvesta, remiantis geresniais pažadais.

⁷ Mat jei ana pirmoji [sandora] būtų buvusi be trūkumų, nebūtų ieškoma vietos antrajai, ⁸ nes, jais⁵ skųsdamasis, jis⁶ sako:

„Štai ateina dienos,—sako Viešpats,—

kai sudarysiu naują sandorą

su Izraelio namais

ir su Judo namais—

9 ne tokią sandorą,

kokią sudariau su jų tėvais tą dieną, kai paėmiau juos už rankos, norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies, nes jie nepasilikę ištikimi mano sandorai, ir aš juos apleidau,—sako Viešpats.

10 —Šita yra sandora, kurią sudarysiu su Izraelio namais

po anų dienų,—sako Viešpats:—

aš įdėsiu savo įstatymus į jų protą,

ir į jų širdis juos įrašysiu.

Aš būsiu jų Dievas, o jie bus mano tauta.

11 Nė vienas nebemokys savo bendrapiliečio⁷

ir nė vienas savo brolio, sakydamas: „Pažink Viešpatį“,

nes jie visi mane pažins nuo jų mažiausio iki didžiausio;

12 nes būsiu gailestingas jų neteisybėms ir nebeprisiminsiu jų nuodėmių“.

13 Minėdamas „naują [sandorą]“, jis yra pareiškęs pirmąją esant pasenusią. O kas pasensta ir nukaršta, tas netrukus pranyks.

1 Ps 110, 1 5 Iš 25, 40 8–12 Jer 31, 31–34

Kristaus vienkartinė auka

⁹ Tiesa, pirmoji sandora turėjo apeiginių nuostatų ir žemišką šventyklą. ² Mat buvo įrengta padangtė: priešakinė dalis, kurioje buvo žibintas, stalas ir išdėtinės duonos; ji vadinama „šventąja“. ³ O už antrosios uždangos buvo padangtės dalis, vadinama „švenčiausiąja“, ⁴ turinti auksinį smilkinamąjį aukurą ir iš visų šonų auksu apmuštą sandoros skrynją, kurioje buvo auksinis puodas su mana, išsprogusi Aharono lazda ir sandoros plokštės, ⁵ o viršum jos buvo Šlovės kerubai, apdengiantys šešėliu

1 Arba: Vainikuojantis

2 Lit. atvaizdai ir šešėliai

3 T.y. Dievas

4 T.y. Kristus

5 T.y. izraeliais

6 Kt. Mss: skųsdamasis jis jiems

7 Kt. Mss: artimo

peraldavimo¹ vietą. Apie tuos daiktus dabar negalima smulkmeniškai kalbėti.

6 Daiktams taip esant įrengtiems, i priekinę padangtę² nuolat įeina kunigai, atlieka savo apeigines pareigas, 7 o i antrąją—kartą per metus vien tik vyriausiasis kunigas, ne be kraujo, kurį jis aukoja už save patį ir už tautos nežiniomis padarytas nuodėmes. 8 Tuo Šventoji Dvasia aiškiai parodo, kad kelias i šventyklą dar nėra atviras, kol tebestovi priekinė padangtė. 9 Ji yra dabartinio laiko pavaizdas, pagal kurį aukojamos dovanos ir aukos negali tobulai apvalyti garbintojo sąžinės³, 10 [bet] jos yra tik šalia valgių, gėrimų ir įvairių plovimų⁴ žmogiški⁵ potvarkiai, įpareigoja⁶ iki naujos tvarkos įvedimo meto.

11 Bet Kristus, pasirodęs kaip [jau esančių]⁷ gėrybių vyriausiasis kunigas, [eidamas] pro didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padaryta, tai yra nepriklausančią šitai kūrybai, 12 ir ne per ožių bei versių kraują, bet per savo paties kraują įėjo kartą visiems laikams i šventyklą, parūpindamas amžiną atpirkimą. 13 Juk jei ožių bei jaučių kraujas ir telyčios pelenai, apšlakstą suteptuosius, pašventina, siekiant kūno apvalymo, 14 tai kaip daug labiau kraujas Kristaus, kuris per amžinąją Dvasią paaukojo save patį kaip bekliaudę auką Dievui, apvalys mūsų⁸ sąžinę nuo [darbų, vedančių i mirtį]⁹, kad galėtume tarnauti gyvajam Dievui.

15 Ir todėl jis yra naujos sandoros tarpininkas, kad, įvykus mirčiai atpirti nuo nusikaltimų, padarytų pirmosios sandoros metu¹⁰, pašauktieji gautų

pažadėtą amžiną veldinį. 16 Mat kur yra sandora, būtinai turi būti įrodyta ratifikuotojo¹¹ mirtis, 17 nes sandora išgalioja remiantis aukomis, kadangi ji niekad neturi galios, kol tebegyvena ratifikuotojas. 18 Štai kodėl net pirmoji [sandora] neišventinta be kraujo, 19 nes kai visi įstatymo įsakymai Mozės buvo paskelbti visai tautai, jis, paėmęs versių [bei ožių] kraujo su vandeniu, purpurinės vilnos ir izopo, apšlakstė ir pačią knygą, ir visą tautą, 20 sakydamas: „Tai kraujas sandoros, kurią įsakė jums Dievas“. 21 Jis taip pat apšlakstė krauju ir padangtę bei visus apeigų indus. 22 Juk pagal įstatymą beveik viskas apvaloma krauju, ir be kraujo praliejimo nėra atleidimo.

2 Iš 26, 1–30 2 Iš 25, 31–40 2 Iš 25, 23–30 3 Iš 26, 31–33 4 Iš 30, 1–6 4 Iš 25, 10–16 4 Iš 16, 33 4 Sk 17, 8–10 4 Iš 25, 16; Dt 10, 3–5 5 Iš 25, 18–22 6 Sk 18, 2–6 7 Lev 16, 2–34 13 Lev 16, 15–16 13 Sk 19, 9, 17–19 19–20 Iš 24, 6–8 21 Lev 8, 15 22 Lev 17, 11

Nuodėmė pašalinama Kristaus auka

23 Taigi buvo būtina, kad dangaus tikrybių kopijos būtų apvalomos šiomis priemonėmis, bet pačios dangaus tikrybės—geresnėmis aukomis negu šitos, 24 nes Kristus įėjo ne i rankomis padarytą šventyklą—tikrosios atvaizda, bet i patį dangų, kad dabar Dievo akivaizdoje pasirodytų už mus. 25 Ir jis [įėjo] ne tam, kad pakartotinai save aukotų, taip kaip vyriausiasis kunigas kasmet įeina i šventyklą su svetimu krauju; 26 kitaip jis¹² pakartotinai būtų turėjęs kentėti mirtį nuo pasaulio įkūrimo. Bet dabar jis kartą visiems laikams yra pasirodęs amžių pabaigoje, kad pašalintų nuodėmę savo auka. 27 Ir kaip žmonėms skirta vieną kartą mirti, o paskui teismas, 28 taip ir Kristus, vieną

1 Arba: atsisteisimo [už nuodėmes] vietą

2 T.y. padangtės dalį

3 Lit. padaryti garbintojo tobulo sąžinės atžvilgiu

4 T.y. nuostatų, reguliuojančių valgius, gėrimus ir plovimus

5 Lit. kūniški

6 Lit. uždėti

7 Kt. Mss: būsimųjų

8 Kt. Mss: jūsų

9 Lit. negyvų darbų

10 Arba: pagrindu

11 Ratifikuoti sandorą reiškia padaryti ją teisėtai galiojančią. Pagal S.T. sandoros praktika, sandoros ratifikacija reikalauja aukos kraujo. Kristaus mirtis parūpino naujosios sandoros aukos kraują ir juo padarė ją galiojančią.

12 T.y. Kristus

kartą paaukotas daugelio nuodėmėms ant savęs paimti, antrą kartą pasirodys 'nepriklausomai nuo nuodėmės'¹ tiems, kurie jo ilgestingai laukia išganymai.

28 Jez 53, 12

10 Mat kadangi įstatymas turi būsimųjų gėrybių šešėlių, ne pati dalykų pavidala, jis niekuomet negali tomis pačiomis aukomis, kurias kas metai be paliovos aukoja, visiškai apvalyti tų, kurie artinasi [prie Dievo],² nes kitaip ar aukojimas nebūtų paliovės todėl, kad garbintojai, kartą apvalyti, nebeturėtų jokios nuodėmių sąmonės? ³ Priešingai, jomis kasmet keliamas nuodėmių prisiminimas, ⁴ nes neįmanoma, kad jaučių ir ozių kraujas nuimtų nuodėmes.

⁵ Todėl, ateidamas į pasaulį, jis² sako:

„Tu nenorėjai aukos ir atnašos, bet man paruošei kūną.

⁶ Deginamųjų aukų ir aukų už nuodėmes tu nepamėgaj.

⁷ Tada pasakiau: „Štai ateinu— knygos ritiny parašyta apie mane— vykdyti, o Dieve, tavo valios“.

⁸ Aukščiau³ ištars: „Tu nenorėjai ir nepamėgaj aukų ir atnašų, deginamųjų ir už nuodėmes daromų aukų“, kurios aukojamos pagal įstatymą, ⁹ jis paskui yra pasakęs: „Štai ateinu vykdyti tavo valios“. Jis panaikina pirmąją santvarką, kad padarytų antrąją galiojančią. ¹⁰ Ta valia mes esame pašventinti per Jėzaus Kristaus kūno paaukojimą kartą visiems laikams.

¹¹ Tiesa, kiekvienas kunigas kasdien stovi atlikdamas savo tarnystę ir pakartotinai aukodamas tas pačias aukas, kurios niekuomet negali visiškai pašalinti nuodėmių. ¹² Bet šitas, visam laikui paaukojęs vieną auką už nuodėmes, atsisėdo Dievo dešinėje, ¹³ nuo to laiko laukdamas, kol jo priešai

bus padėti kaip suolelis po jo kojomis, ¹⁴ nes vienu aukojimu jis visam laikui yra visiškai apvalęs⁴ šventinamuosius.

¹⁵ Tai mums paliudija ir Šventoji Dvasia, nes pasakius:

¹⁶ „Šita yra sandora, kurią sudarysiau su jais po anų dienų,—sako Viešpats:—

aš įdėsiu savo įstatymus į jų širdis

ir į jų protą juos įrašysiu“,

¹⁷ [toliau ji sako:]

„ir jų nuodėmių bei jų nedorybių tikrai nebeprisiminsiu“.

¹⁸ O kur jos atleistos, ten jau nebeaukujama už nuodėmę.

5-7 Ps 40, 6-8 11 Is 29, 38 12-13 Ps 110, 1 16 Jer 31, 33 17 Jer 31, 34

Priėjimas prie Dievo per Kristaus auką

¹⁹ Taigi, broliai, kadangi turime leidimą⁵ įeiti į šventyklą per Jėzaus kraują—²⁰ tą įėjimą⁶ jis padarė mums prieinamą kaip naują ir gyvą⁷ kelią pro uždangą, tai yra per savo kūną,—²¹ ir [kadangi turime] didį kunigą Dievo namams, ²² priekime su tikra širdim, [kupini tikėjimo]⁸, širdims esant apšlakstytoms [ir apvalytoms] nuo apsunkintos⁹ sąžinės ir kūniui nuplautam švariui vandeniu. ²³ Išlaikykime išpažįstamą viltį nesvyruojančią, nes patikimas tas, kuris davė pažadą. ²⁴ Ir rūpinkimės vienas kitu meilei ir geriems darbams skatinti, ²⁵ ne apleisdami savo susirinkimą, kaip kai kurie įpratę, bet padrąsindami vienas kitą, ir juo labiau, kadangi matote priartėjant [Viešpaties] dieną.

²² Lev 8, 30; Ezek 36, 25

Atsimetimo padariniai

⁴ Lit. padaręs tobulus

⁵ Arba: įgaliojimą, visišką laisvę, teisę; arba: drąsumą

⁶ Lit. kurį

⁷ T.y. neseniai atidaryta, nesenstanti ir vedanti į amžiną gyvenimą

⁸ Arba: su visišku tikėjimo tikrumu

⁹ Lit. piktos (t.y. apsunkintos nuodėmėmis)

¹ Lit. be nuodėmės (t.y. ne nuodėmės pašalinimo tikslui)

² T.y. Kristus

³ T.y. pirmojoje citatos dalyje

26 Nes jei mes, gavę tiesos pažinimą, sąmoningai vis nusidedame, tai nebelieka aukos už nuodėmes, 27 o tik baisus teismo laukimas ir karštis ugnies, kuri prarys priešininkus. 28 Kas nors, sulaužęs Mozės ištatymą, miršta be pasigailėjimo, remiantis dviejų ar trijų liudininkų parodymu. 29 Kaip daug griežtesnę bausmę, jūsų manymu, nusipelnys tas, kuris pamynė po kojomis Dievo Sūnų, nešventu palaikė sandoros kraują, kuriuo jis buvo pašventintas, ir įžeidė malonės Dvasią! 30 Juk žinome tą, kuris pasakė:

„Man priklauso kerštas, aš atmokėsiu“.

Ir vėl:

„Viešpats teis savo tautą“.

31 Baisu įpulti į gyvojo Dievo rankas.

27 Jez 26, 11 28 Dt 17, 6; 19, 15 29 Iš 24, 8 30 Dt 32, 35 30 Dt 32, 36

Paraginas likti ištvermingiems

32 Bet prisiminkite ankstesniasias dienas, kai apšviesti ištverėte sunkias kančių grumtynes, 33 tai patys įžeidimais ir persekiojimais ištstatomi viešai pajuokai, tai veikdami iš vieno su tais, su kuriais taip elgiamasi. 34 Juk užjautėte kalinius ir priėmėte su džiaugsmu savo nuosavybės pagrobimą, žinodami, kad turite geresnį ir pasiliekančią turta. 35 Taigi nenumeskite savo pasitikėjimo, kuris turi didelį užmokestį. 36 Mat jums reikia ištvermės, kad, įvykdę Dievo valią, gautumėte, kas pažadėta,

37 nes „dar tik trumpa, trumpa valandėlė,

[ir] Ateinantysis ateis ir neužtruks.

38 Bet mano teisusis gyvens tikėjimu¹.

O jei jis atsitrauks, mano siela jo nemėgs“.

39 Tačiau mes esame ne iš tų, kurie atsitraukia ir taip pražūva, bet iš tų, kurie tiki ir taip išgyja gyvenimą.

37-38 Chab 2, 3-4

Senovės žmonių tikėjimas

11¹ Tikėjimas yra tikrovė² [palaimų], kurių viliamės, neregimų įvykių įrodymas. 2 Juk tuo³ senoviniai žmonės gavo Dievo pritarimą.

3 Tikėjimu suvokiame, kad pasaulis sutvertas Dievo žodžiu, taip kad tai, kas regima, nėra atsiradę iš to, kas matoma.

4 Tikėjimu Abelis aukojo Dievui labiau priimtina auką negu Kainas. Per tikėjimą⁴ jis gavo liudijimą, kad jis teisus esąs, pačiam Dievui patvirtinant [jo] dovanas, ir per tikėjimą⁵ jis, nors miręs, tebekalba⁶. 5 Tikėjimu Enochas buvo „paimtas į dangų“⁷, tad nepatyrė mirties, ir „jo nerado, nes Dievas jį buvo paėmęs“. Mat prieš paėmimą paliudyta, kad jis patikęs Dievui. 6 O be tikėjimo negalima jam patikti, nes tam, kuris artinasi prie Dievo, būtina tikėti, kad jis yra ir atsilygina tiems, kurie jo rimtai ieško. 7 Tikėjimu Nojus, gavęs išpėjimą apie dar neregimus įvykius, iš pagarbos paruošė arką savo šeimynai išgelbėti. Per tikėjimą⁸ jis pasmerkė pasaulį ir tapo tikėjimu paremto teismo paveldėtoju.

8 Tikėjimu Abraomas šaukiamas paklaūsė išvykti į vietą, kurią turėjo gauti kaip veldinį, ir jis išvyko, nežinodamas kur einas. 9 Tikėjimu jis apsigyveno pažadėtoje šalyje tarsi svetimoje, gyvendamas padangtėse su Izaoku ir Jokūbu, to paties pažado bendrapaveldėtojais, 10 nes jis laukė miesto su pamatais, kurio architektas ir statytojas yra Dievas. 11 Tikėjimu jis gavo galią tapti tėvu, nors pati Sara buvo nevaisinga ir nebe gimdymo amžiaus, nes jis laikė patikimu tą, kuris buvo davęs pažadą. 12 Todėl ir iš vieno vyro, dargi apmirusio, gimė palikuonys,

2 T.y. tikėjime jau dabar tampa tikrove tai, ko viliamės

3 T.y. tikėjimu

4 Lit. kuri

5 Lit. ji

6 Būtent per Rašte užrašytą pasakojimą apie jį

7 Lit. perkeltas

8 Lit. kuri

„gausūs kaip dangaus žvaigždės ir kaip nesuskaitomos smiltys jūros pakrantėje“.

13 Tikėdami mirė tie visi, negavę pažadėtų dalykų, tik iš tolo juos matę, sveikinę ir išpažinę, kad jie svetimšaliai ir ateiviai žemėje, 14 nes tie, kurie taip kalba, aiškiai parodo, kad jie ieško tėviškės. 15 Ir jeigu jie būtų turėję omenį tą, iš kurios buvo išvykę, jie būtų turėję progą sugrižti. 16 Bet dabar jie ilgisi geresnės tėviškės, tai yra dangiškiosios. Todėl Dievas nesigėdi būti vadinamas jų Dievu, nes jis paruošė jiems miestą.

17 Tikėjimu Abraomas mėginamas auokojo Izaoka. Jis, būtent, bandė aukoti vienintelį sūnų—jis, kuris buvo gavęs pažadus, 18 kuriam buvo pasakyta: „Kilusieji iš Izaoko“¹ bus vadinami tavo palikuonimis“. 19 [Jis tai darė] galvodamas, kad Dievas gali prikelti net iš numirusių. Štai kodėl jis ir atgavo jį kaip pavaizdą². 20 Tikėjimu Izaokas, irgi žvelgdamas į ateitį, palaimino Jokūbą ir Esavą. 21 Tikėjimu Jokūbas mirdamas palaimino kiekvieną Juozapo sūnų ir „pagarbino [Dievą], atsirėmęs į savo lazdos viršugalį“. 22 Tikėjimu Juozapas, baigdamas savo gyvenimą, užsiminė apie izraelių išvykimą ir davė nurodymų apie savo palaiikus.

23 Tikėjimu Mozė gimęs buvo tris mėnesius savo gimdytojų paslėptas, nes jie matė vaikėlį esant nuostabiai gražų ir nepabūgo karaliaus įsako. 24 Tikėjimu Mozė užaugęs atsisakė būti vadinamas Faraono dukters sūnumi. 25 Jis vėčiau pasirinko kęsti priespaudą su Dievo tauta negu gėrėtis laikiniais nuodėmės malonumais. 26 Jis laikė užgaulę, kenčiamą dėl Kristaus³, turtu, didesniu už Egipto lobius, nes žvelgė į atlyginimą. 27 Tikėjimu jis paliko Egiptą, nepabūgęs karaliaus įniršio, nes ištverė, lyg kad regėdamas Neregimąjį. 28 Tikėjimu jis šventė Velykas⁴ ir apslakstymą krauju, kad angelas žudytojas nepaliestų jų

pirmagimių. 29 Tikėjimu jie perėjo per Raudonąją jūrą kaip per sausumą, o egiptiečiai, bandę ją pereiti, buvo paskandinti.

30 Tikėjimu sugriuvo Jericho mūrai, kai per septynias dienas buvo žygiuota aplink juos. 31 Tikėjimu paleistuvė Rahaba nepražuvo su netikinčiais⁵, nes ji taikingai buvo priėmusi žvalgius.

32 Ir ką dar man sakyti? Juk man neužtektų laiko, jei pasakočiau apie Gideoną, Baraką, Samsoną, Jeftą, Dovydą ir Samuelį bei pranašus, 33 kurie per tikėjimą nukariavo karalystes, vykdė teisingumą, įgijo pažadėtas palaimas, užčiaupė liūtų nasrus, 34 užgesino išėjusių ugnį⁶, paspruko nuo kalavijo asmenų, atsipeikėjo iš silpnumo, pasidarė stiprūs kare, priverė svetimšalių eiles trauktis. 35 Moterys atgavo savo mirusiuosius prisikėlimu. O kiti, nepriėmę [siūlomų] paleidimo, buvo kankinami, kad gautų geresnį prisikėlimą. 36 Vėl kiti turėjo iškęsti pasityčiojimus ir nuplakimus, dargi grandines ir kalėjimą. 37 Jie buvo akmenimis užmušti⁷, pjūklų perpjauti pusiau, mirė nužudyti kalavijų. Jie vaikščiojo aplinkui apsilvilę avikailiais ir ožkenomis, stokojantys, kenčiantys priespaudą ir tokie, su kuriais piktai elgiasi. 38 Pasaulis nebuvo jų vertas. Jie klaidžiojo dykumose, kalnuose, olose ir žemės plysiuose.

39 Ir nors tie visi per tikėjimą buvo gavę [Dievo] patvirtinimą, jie nesulaukė to, kas buvo pažadėta, 40 nes Dievas mums buvo numatęs ką geresnio, kad jie be mūsų nepasiektų tobulybės.

3 Pr 1, 1; Ps 33, 6; Jn 1, 3 4 Pr 4, 3–10 5 Pr 5, 21–24 7 Pr 6, 13–22 8 Pr 12, 1–5 9 Pr 35, 27 11 Pr 18, 11–14; 21, 2 12 Pr 15, 5; 22, 17; 32, 12 13 Pr 23, 4; 1 Kron 29, 15; Ps 39, 12 17 Pr 22, 1–14 18 Pr 21, 12 20 Pr 27, 27–29, 39–40 21 Pr 47, 31–48, 20 22 Pr 50, 24–25; 1s 13, 19 23 Is 2, 2 23 Is 1, 22 24 Is 2, 10–12 27 Is 2, 15 28 Is 12, 21–30 29 Is 14, 21–31 30 Jos 6, 12–21 31 Jos 6, 22–25 31 Jos 2, 1–21 32 Ts 6, 11–8, 32 32 Ts 4, 6–5, 31 32 Ts 13, 2–16, 31 32 Ts 11, 1–12, 7 32 1 Sam 16, 1–1 1 Kar 2, 11 32 1 Sam 1, 1–25, 1 33 Dan 6, 1–27 34 Dan 3, 1–30 35 1 Kar 17, 17–24; 2 Kar 4, 25–37 36 1 Kar 22, 26–27; 2

1 Lit. Per Izaoka

2 T.y. kaip ženklą, iš anksto vaizduojantį prisikėlimą iš numirusių

3 Lit. Pateptoj

4 Gr. Pascha (t.y. Išvedimo iš Egipto šventė)

5 Arba: neklusniaisiais

6 Lit. ugnies jėga

7 Kt. Mss + gundyti

Kron 18, 25–26; Jer 20, 2; 37, 15; 38, 6 37 2 Kron 24, 21

Viešpaties drausmė

12 Todėl ir mes, tokio didelio liudytojų debesies apsupti, nusimesdami viską, kas apsunkina, ir lengvai į pinkles įviliojančią¹ nuodėmę, ištvermingai bėkime mums paskirtų lenkčių, ² žvelgdami į tikėjimo pradininką ir atbaigėją² Jėzų, kuris vietoj³ jam pasiekiamo džiaugsmo iškentėjo kryžių, nieku versdamas gėda, ir yra atsisėdęs Dievo sosto dešinėje.

³ Pagalvokite gi apie tą, kuris iškentėjo nuo nusidėjėlių tokią pasipriešinimą sau⁴, kad nepailstumėte ir nenusimintumėte. ⁴ Jūs dar nesipriešinate iki kraujo [praliejimo], grumdamiesi su nuodėme, ⁵ ir pamiršote paraginimą, kuris kreipiasi į jus kaip į sūnus:

„Mano sūnau, nepaniekink Viešpaties drausmės

ir nenusimink jo baudžiamas,

⁶ nes ką Viešpats myli, tą sudraudžia

ir plaka kiekvieną sūnų, kurį priima“.

⁷ Jūs turite iškęsti⁵ kaip drausmę. Dievas elgiasi su jumis, kaip su sūnumis, nes kokio sūnaus nesudraudžia tėvas?

⁸ O jei esate be drausmės, kurios visi yra gavę savo dalį, tai esate pavainikiai ir ne sūnūs. ⁹ Be to, mes turėjome savo kūno tėvus kaip drausmintojus ir juos gerbėme. Argi daug labiau nepaklusime dvasių Tėvui ir taip gyvensime? ¹⁰ Jie, tiesa, juk trumpą laiką mus drausmino savo nuožiūra, bet jis [mus drausmina mūsų] naudai, kad gautume dalį jo šventume. ¹¹ Tiesa, kiekviena drausmė šiuo momentu atrodo ne džiuginanti, o liūdinanti, bet vėliau ji atneša ja išauklėtiems taikingą teisumo vaisių.

1 Kl. Mss: dėmesį atitraukiančią

2 T.y. tokį, kuriame tikėjimas pasiekė savo tobulą išraišką ar galutinį tikslą

3 Arba: dėl

4 T.y. Jėzui; kt. Mss: jiems patiems žalingą (lit. prieš save)

5 Būtent savo išbandymus

5–6 Job 5, 17; Pat 3, 11–12

Dievo malonės atmetimo pavojus

¹² Todėl atitieskite nuleistas rankas ir sapilpusius kelius, ¹³ ir eikite tiesiais takais savo kojomis, kad tai, kas apluošė, neišnirtų, bet vėčiau sugytų. ¹⁴ Vykities ramybę drauge su visais ir šventumą, be kurio niekas neregės Viešpaties, ¹⁵ žiūrėdami, kad niekas neprarastų Dievo malonės, kad kokia nors karti šaknis, leisdama atžalas, nesukeltų rūpesčių ir per ją daugelis nebūtų sutepti; ¹⁶ kad niekas nebūtų paleistuvis ar bedieviškas žmogus kaip Esavas, kuris už vieną valgį pardavė savo pirmgimystės teisę. ¹⁷ Juk žinote, kad jis ir paskui, norėdamas paveldėti palaiminimą, buvo atmetas, nes nerado progos atgailai, nors su ašaromis rįmtai jos ieškojo.

¹⁸ Nes jūs nesate priėję prie 'to, kas paliečiama'⁶, prie liepsnojančios ugnies, tamsos, ūkanos, viesulo, ¹⁹ trimito skardo ir žodžių garso, kuri girdėjusieji maldavo, kad toliau nebūtų jiems kalbama, ²⁰ nes jie negalėjo pakelti įsakymo: „Net jei gyvulus paliestų kalna, jis turi būti užmuštas akmenimis“. ²¹ Ir toks bailsus buvo tas reginys, jog Mozė tarė: „Esu persigandęs ir drebu“. ²² Bet jūs esate priėję prie Šijonos kalno bei gyvojo Dievo miesto, dangaus Jeruzalės, ir prie miriadų angelų, prie iškilmingo susirinkimo ²³ ir prie danguje įrašytų pirmagimių bendruomenės, prie Dievo, visų teisėjo, ir prie dvasių teisųjų, padarytų tobulų, ²⁴ prie naujosios sadoros tarpininko Jėzaus ir prie pašlakstyto kraujo, kalbančio veiksmingiau negu Abelio kraujas.

²⁵ Žiūrėkite, kad neatsisakytumėte klausyti kalbančiojo! Nes jei anie neištrūko, kai atsisakė klausyti išpėjančiojo žemėje, tai juo labiau neištrūksime mes, kurie nusigręžiamo nuo išpėjančiojo iš dangaus! ²⁶ Tąsyk jo balsas sudrebino žemę, o dabar jis yra pažadėjęs: „Dar kartą aš sudrebinsiu ne

6 Kt. Mss: paliečiama kalno

tik žemę, bet ir dangų“. ²⁷ Bet posakis „dar kartą“ aiškiai nurodo drebinamųjų kaip sukurtų daiktų pašalinimą, kad pasiliktų tai, kas nesudrebinama. ²⁸ Todėl, kadangi gauname nesudrebinamą karalystę, reiškime padėką. Ja garbinkime Dievą priimtinu būdu, su pagarbia baime, ²⁹ nes mūsų Dievas yra praryjanti ugnis.

12 Jez 35, 3 13 Pat 4, 26 (LXX) 15 Dt 29, 18 (LXX) 16 Pr 25, 29-34 17 Pr 27, 30-40 18-19 Is 19, 16-22; 20, 18-21; Dt 4, 11-12; 5, 22-27 20 Is 19, 12-13 21 Dt 9, 19 24 Pr 4, 10 25 Is 20, 22 26 Hag 2, 6 29 Dt 4, 24

Baigiamieji paraginiai

13 Brolių meilė tegul pasilieka. ² Nepamirškite svetingumo, nes per jį kai kurie pavaišino angelus, to nežinodami. ³ Atsiminkite kalinius, lyg būtumėte įkalinti su jais, tuos, su kuriais piktai elgiamasi, tartum ir jūs patys būtumėte [jū] kūne. ⁴ Santuoka tebūnie visų gerbiama ir santuokos patalas nesuteptas, nes paleistuvius ir svetimoteriautojus teis Dievas. ⁵ [Jūsų] gyvensena tebūnie laisva nuo pinigų gėsenos. Pasitenkinkite tuo, ką turite, nes jis pats yra pasakęs: „Niekad tavęs nepamesiu ir niekad tavęs nepaliksiu“. ⁶ Tad drąsiai galime sakyti:

„Viešpatas mano padėjėjas—aš nebijosiu!

Ką padarys man žmogus?“

⁷ Atsiminkite savo vadus, kurie jums kalbėjo Dievo žodį. Atidžiai stebėdami jų gyvenimo baigtį, sekite jų tikėjimu. ⁸ Jėzus Kristus vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius. ⁹ Nesiduokite įvairių ir svetimų mokslų šalin nešami, nes gera, kad širdis būtų sustvirtinta malone, ne valgiais¹, kurių prisilaikantieji neturėjo naudos. ¹⁰ Mes turime aukurą, nuo kurio neturi teisės valgyti tie, kurie tarnauja padangtei. ¹¹ Mat kūnai gyvulių, kurių kraujas vyriausiojo kunigo įnešamas į šventyklą [kaip auka] už nuodėmę, sudeginami už

stovyklos. ¹² Todėl ir Jėzus kentėjo už vartų, kad savo paties krauju pašventintų tautą. ¹³ Tad išeiškime pas jį už stovyklos, nešdami jo išniekinimą, ¹⁴ nes čia neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimojų. ¹⁵ Tad per jį visuomet aukokime Dievui šlovinimo auką, tai yra jo vardą garbinančių lūpų vaisių. ¹⁶ Nepamirškite daryti gera ir dalytis su kitais, nes tokios aukos patinka Dievui.

¹⁷ Klausykite savo vadovų ir pasiduokite jų autoritetui, nes jie budi jūsų sielų labui kaip tokie, kurie bus atskaitingi, kad jie su džiaugsmu tai darytų, o ne dūsaudami, nes jums tai būtų nenaudinga.

¹⁸ Melskitės už mus, nes esame įsitikinę, jog turime gryną sąžinę, kadangi norime visais atžilgiais gerai elgtis. ¹⁹ Ypač raginu tai daryti², kad greičiau būčiau jums sugražintas.

2 Pr 18, 1-8; 19, 1-3 5 Dt 31, 6, 8; Jos 1, 5 6 Ps 118, 6 11 Lev 16, 27

Malda ir doksologija

²⁰ O ramybės Dievas, kuris amžinosios sandomos krauju išvedė iš numirusių didįjį avių Ganytoją, mūsų Viešpatį Jėzų, ²¹ tegul aprūpina jus viskuo, kas gera, jo valiai vykdyti, atlikdamas mumyse³ tai, kas jam patinka, per Jėzų Kristų. Jam⁴ tebūnie šlovė per [amžių] amžius. Amen.

Asmeninės pastabos, sveikinimai ir palaiminimas

²² Maldauju jus, broliai, kantriai klausytis to paraginio žodžio, nes juk trumpai jums parašiau. ²³ Žinokite, kad mūsų brolis Timotiejus yra išleistas į laisvę. Jei jis netrukus atvyks, su juo pamatysiu jus. ²⁴ Sveikinkite visus savo vadovus ir visus šventuosius. Jus sveikina tie, kurie yra iš Italijos. ²⁵ Malonė tebūnie su jumis visais.

2 T.y. melstis už mus

3 Kt. Mss: jumyse

4 T.y. Dievui

JOKŪBO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 Jokūbas, Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus vergas, dvylikai diasporos¹ genčių: pasveikinimas.

1 Mt 13, 55; Mk 6, 3; Apd 15, 13; Gal 1, 19

Tikėjimo išbandymas ir išmintis

2 Laikykite tai vien tik džiaugsmu, mano broliai, kai pakliūvate į įvairius išmėginimus,³ žinodami, kad jūsų tikėjimo išbandymas gamina ištvermę.⁴ O ištvermė tegul atlieka tobula darbą, kad būtumėte tobuli ir nepeiktini, be jokio trūkumo.

5 O jei kam iš jūsų trūksta išminties, tas tegul prašo Dievą, kuris be dvejojimo² [jos] teikia visiems ir neprikaišoja, ir ji bus jam duota.⁶ Bet tegul jis prašo tikėdamas, nė kiek neabejodamas, nes abejojantysis panašus į jūros bangą, vėjo varinėjama ir blaškoma.⁷ Toks žmogus tenemano ką gausias iš Viešpaties.⁸ Jis yra dvejojantis vyras visame kame, ką jis daro³.

Nereikia didžiulio turtais

9 Žemo luomo brolis tesigiria savo išaukštinimu,¹⁰ o turtingasis—savo nužeminimu, nes jis pranyks kaip žolyno gėlė.¹¹ Mat pakyla saulė su kaitrių vėjų⁴ ir išdžiovina žolyną; jo gėlė nukrinta ir jos išvaizdos grožis žūsta. Taip ir turtingasis suvys savo užsiėmimuose.

10–11 Jez 40, 6–7

Išmėginimas ir pagunda

12 Palaimintas vyras, kuris ištveria išmėginimą, nes, jį išlaikęs, jis gaus

gyvenimo vainiką, kurį Dievas pažadėjo jį mylintiems.

13 Nė vienas gundomas tegul nesako: „Esu Dievo gundomas“, nes Dievas negali būti pikto gundomas ir pats nė vieno negundo.¹⁴ Bet kiekvienas yra gundomas, kai savo paties geidulio yra patraukiamas ir suviliojamas.¹⁵ Paskui geidulys pradėjęs pagimdo nuodėmę, o nuodėmė subrendusi pagimdo mirtį.

16 Neklyskite, mano mylimi broliai.¹⁷ Kiekvienas geras davimas ir kiekviena tobula dovana yra iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo, kuriame nėra pakitimo, nei sukimosi⁵ metamo šešėlio.¹⁸ Savo valia jis mus pagimdė tiesos žodžiu, kad būtume tarsi jo kūrinijos pirmieji vaisiai.

Klausymas ir vykdymas

19 Žinokite [tai], mano mylimi broliai: kiekvienas žmogus tebūnie greitas klausytis, lėtas kalbėti, lėtas rūstintis,²⁰ nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo [reikalaujamos] teisybės.²¹ Todėl, atmetę visą nešvarumą ir nelabumo gausumą, su romumu priimkite idiegtąjį žodį, kuris gali išgelbėti jūsų sielas.

22 Būkite žodžio vykdytojai, ne vien klausytojai, apgaudinėjantys save,²³ nes jei kas tėra žodžio klausytojas, o ne vykdytojas, tas panašus į vyrą, kuris žiūri į savo gimtąjį veidą veidrodyje:²⁴ jis žiūri į save, paeina į šalį ir tuojau pamiršta, koks buvo.²⁵ Bet kas atidžiai išžiūri į tobulą, laisvinantį įstatymą ir toliau tai daro, būdamas ne klausytojas užuomarša, bet veiklus vykdytojas, tas bus palaimintas savo vykdyme.

26 Jei kas mano esąs pamaldus ir nepažaboja savo liežuviu, bet apgauna save⁶, to pamaldumas yra tuščias.²⁷ Tyras ir nesuteptas pamaldumas Dievo Tėvo akyse yra šitas: aplankyti našlaičius ir našles jų varge ir išlaikyti save pasaulio nesuteptą.

Prieš diskriminaciją susirinkimuose

1 T.y. krikščionių žydų, pasklidai gyvenančių už Palestinos ribų

2 T.y. laisvai, atviraširdiškai, besąlygiškai; arba: dosniai

3 Lit. visuose savo keliuose

4 Arba: deginančia kaitra

5 T.y. sukimosi dangaus kūnų, judančių savo orbitose

6 Lit. savo širdį

2 Mano broliai, nejunkite tikėjimo
 2 mūsų šlovingu Viešpačiu Jėzumi
 Kristumi su šališku elgesiu.

2 Pavyzdžiui, jei į jūsų susirinkimą įeina
 vyras, apsimaušęs auksiniais žiedais,
 apsivilkęs šviesiais drabužiais, jei įeina
 ir vargšas nešvariais drabužiais ³ ir jūs
 atkreipiate dėmesį į vilkinti šviesiais
 drabužiais ir sakote: „Tu čia patogiai
 atsisėsk“, o vargšui sakote: „Tu čia
 atsistok“ arba: „Atsisėsk apačioje prie
 mano pakojų“, ⁴ tai ar jūs jau
 neparadėte savyje¹ skirtumų ir
 nepasidarėte piktais sumetimais
 vadovaujasi teisėjai?

5 Paklauskite, mano mylimi
 broliai! Argi Dievas neišsirinko
 neturtelių pasaulio požiūriu, kad jie būtų
 turtingi tikėjime ir paveldėtojai
 karalystės, kuria jis pažadėjo ji
 mylintiems? **6** Bet jūs nuplėšėte garbę
 neturteliui. Ar ne turtingieji prislegia
 jus ir ar ne jie jus tempia į teismus? **7** Ar
 ne jie piktžodžiauja gražiajam vardui,
 kuriuo jūs esate pavadinti? **8** Jei tikrai
 įvykdote karališkąjį įstatymą,
 laikydamiesi Rašto: „Mylėk savo artimą,
 kaip save patį“, gerai darote. **9** Bet jei
 šališkai elgiatės su asmenimis,
 nusidedate ir esate įstatymo kaltinami
 kaip nusižengėliai. **10** Mat kas laikosi
 viso įstatymo, bet nusikalsta vienam
 [isakymui], tas yra nusikaltęs visiems
 [isakymams], **11** nes tas, kuris pasakė:
 „Nesvetimoteriauk“, taip pat pasakė:
 „Nežudyk“. Ir jei nesvetimoteriauji, bet
 žudai, esi pasidaręs įstatymo laužytojas.
12 Taip kalbėkite ir taip darykite, kaip
 tie, kurie bus teisiami laisvinančiu
 įstatymu, **13** nes teismas negailestingas
 tam, kuris neparodė gailestingumo.
 Gailestingumas giriasi prieš teismą.

8 Lev 19, 18 **11** Iš 20, 14; Dt 5, 18 **11** Iš 20, 13; Dt 5, 17

Tikėjimas ir darbai

14 Mano broliai, kokia iš to nauda,
 jei kas sakosi turįs tikėjimą, bet neturi
 darbų? Argi tikėjimas gali išgelbėti jį?

15 Jei brolis ar sesuo yra be drabužių ir
 stokoja kasdieninio maisto ¹⁶ ir jei kas
 iš jūsų jiems sakytų: „Eikite ramūs,

susišildykite ir pasisotinkite“, bet jiems
 neduotumėte kūno reikmenų, kokia iš to
 nauda? **17** Taip ir tikėjimas pats vienas,
 jei neturi darbų, yra negyvas.

18 Bet kas nors pasakys: „Tu turi
 tikėjimą, o aš turiu darbus“. Parodyk
 man savo tikėjimą be darbų, o aš tau
 parodysiu tikėjimą savo darbais. **19** Tu
 tiki, kad Dievas yra vienas. Gerai darai,
 Velniai irgi [tai] tiki ir dreba. **20** Bet ar
 nori žinoti, neprotingas žmogau, kad
 tikėjimas be darbų neveiksmingas?
21 Ar ne darbais buvo išteisintas² mūsų
 protėvis Abraomas, kai jis aukojo savo
 sūnų Izaoką ant aukuro? **22** Matai, kad
 tikėjimas veikė drauge su jo darbais ir
 darbais tikėjimas buvo padarytas tobulas
23 ir kad taip išsipildė Raštas, kuris
 sako: „Abraomas patikėjo Dievu, ir tai
 jam buvo palaikyta teisumu“, ir jis buvo
 pavadintas „Dievo draugu“. **24** Matote,
 kad žmogus išteisinamas darbais ir ne
 vien tikėjimu. **25** Taip pat ir paleistuvė
 Rachaba—ar ji ne darbais buvo
 išteisinta, kai priėmė pasiuntinius ir juos
 kitu keliu išleido? **26** Juk kaip kūnas be
 dvasios negyvas, taip ir tikėjimas be
 darbų negyvas.

21 Pr 22, 1–14 **23** Pr 15, 6; 2 Kron 20, 7; Jez 41, 8 **25**
 Još 2, 1–21

Liežuvio galia

3 Mano broliai, nepasidarykite daugelis
 smokytojais, žinodami, kad mes
 [mokytojai] susilauksime griežtesnio
 teismo, ² nes daug kaip suklystame visi.
 Jei kas nesuklysta kalboje, tas yra
 tobulas vyras, galintis pažaboti ir visą
 kūną. **3** Jei įbrukame žašlus arkliais ir
 nasrus, kad jie klausytų mūsų, tai
 pasukame ir visą jų kūną. **4** Štai ir
 laivai, kad ir kaip dideli ir smarkių vėjų
 varomi, yra labai mažo vairo pasukami,
 kur tik vairininko valia³ nori [pasukti].
5 Taip ir liežuvis yra mažas narys, tačiau
 giriasi dideliais dalykais. Štai kokia
 maža ugnis kokią didelę girią padega!
6 Liežuvis irgi yra ugnis. Liežuvis
 prisistato tarp mūsų narių kaip nedoras
 pasaulis; jis suteršia visą kūną, padega

² T.y. Dievo pareikštas ar pripažintas esąs teisus

³ Lit. impulsas

¹ Arba: tarp savęs

gyvenimo vyksma¹ ir pats yra pragaro padegtas. ⁷ Juk kiekviena žvėrių ir paukščių, šliaužikų ir jūros gyvūnų veislė yra žmonijos sutramdoma ir yra buvusi sutramdyta, ⁸ bet liežuviu joks žmogus neištengia sutramdyti. [Jis] nerimstanti blogybė, pilna mirtinų nuodų! ⁹ Juo laiminame Viešpatį ir Tėvą, ir juo keikiame žmones, sukurtus panašius į Dievą. ¹⁰ Iš tos pačios burnos išeina palaiminimas ir prakeikimas! Taip, mano broliai, neturi būti. ¹¹ Argi šaltinis verčia iš to paties [uolos] plyšio gėlą ir kartų vandenį? ¹² Argi gali, mano broliai, figmedis išauginti alyvas ar vynmedis figas? Nė sūrus vanduo negali duoti gėlo vandens.

9 Pr 1, 26

Du išminties tipai

¹³ Kas yra tarp jūsų išmintingas ir supratingas? Tegul jis parodo geru elgesiu savo darbus [atliekamus] su romumu, kylančiu iš išminties. ¹⁴ Bet jei puoselėjate savo širdyje kartų pavyduliavimą² ir savimeilę garbėtrošką³, nesigirkite ir nemeluokite [eidami] prieš tiesą⁴. ¹⁵ Ta išmintis nenužengia iš aukštybių, bet yra žemiška, nedvasiška, velniška, ¹⁶ nes kur pavyduliavimas ir savimeilė garbėtroška, ten netvarka ir visoks nedoras darbas. ¹⁷ Bet iš aukštybių nužengianti išmintis pirmiausia yra tyra, paskui taiki, švelni, nuolaidi, pilna gailestingumo ir gerų vaisių, nešališka, nuoširdi. ¹⁸ O teismo derlius taikingai sėjamas taikadariams⁵.

1 Lit. būties (arba: tapsmo) tekini

2 T.y. vaidinga, partišką uolumą remti tik savo paties pažiūras

3 Gr. *eritheia* reiškia ydą vadovo frakcijos, sukurtos jo paties kaip varžovo ambicijai ir puikybei kelti.

4 T.y. nenusidėkite tiesai, girdamiesi savo išmintimi. „Tiesa“ čia reiškia tai, kad tikra išmintis pasižymi romumu.

5 T.y. taikingai sėjama sėkla taikadariams pagamina derlių, kuris susidaro iš teismo (= Dievui patinkamo elgesio).

Draugystė su pasauliu—priešiškumas Dievui

⁴ Iš kur karai ir iš kur kovos tarp jūsų? Ar ne iš čia: iš jūsų aistrų, kurios kaujasi jūsų nariuose? ² Jūs geidžiate [turėti], bet neturite. Jūs žudote iš pavydo, bet negalite igyti. Jūs kovojate ir kariaujate. Jūs neturite, nes neprašote. ³ Jūs prašote, bet negaunate, nes netikusiai prašote: savo įgeidžiams patenkinti. ⁴ Jūs 'neištikimi žmonės'! Ar nežinote, kad draugystė su pasauliu yra priešiškumas Dievui? Taigi, jei kas nori būti pasaulio draugas, tas pasidaro Dievo priešinys. ⁵ Arba ar manote, kad Raštas be pagrindo sako: „Jis pavydulingai trokšta dvasios, kurią apgyvendino mumyse“? ⁶ Bet jis teikia dar didesnę malonę. Todėl Raštas sako: „Dievas priešinas išdidėliams, bet nuolankiems teikia malonę“. ⁷ Tad pasiduokite Dievui. Priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų. ⁸ Artinkitės prie Dievo, ir jis artinsis prie jūsų. Apsišvarinkite rankas, nusidėjėliai, ir nusivalykite širdis, jūs dvejojotai. ⁹ Pasijauskite nelaimingi, gedėkite ir raudokite! Jūsų juokas tegul pavirsta gedulu, o jūsų džiaugsmas—nuliūdumu. ¹⁰ Nusizeminkite Viešpaties akivaizdoje, ir jis jus išaukštins.

6 Pat 3, 34 (LXX)

Neteikite vienas kito

¹¹ Broliai, neapkalbėkite vienas kito. Kas apkalba brolių ar teisias savo brolių, tas apkalba įstatymą ir teisias įstatymą. O jei teisi įstatymą, nesi įstatymo vykdytojas, bet teisėjas⁷. ¹² Vienas yra įstatymo leidėjas ir teisėjas—tas, kuris gali išgelbėti ir pražudyti. O kas esi tu, kuris teisi artimą?

Prieš netikrą pasitikėjimą savim

¹³ Nagi dabar jūs, kurie sakote: „Šiandien ar rytoj keliausime į tą ir tą

6 Lit. svetimautojos

7 T.y. kas apkalba ar teisias savo brolių, tas laužo karališkąjį meilės įstatymą (žr. Lev 19,18), tuo laiko jį negaliojančiu ar nereikšmingu ir taip pasidaro ne jo vykdytojas, bet teisėjas.

miestą, ten praleisime metus, versimės prekyba ir gausime pelno“—¹⁴ jūs, kurie nežinote, kas rytoj atsitiks. Kas gi yra jūsų gyvybė? Jūs juk esate garas, kuris trumpą laiką pasirodo ir paskui pranyksta,—¹⁵ užuot sakę: „Jei Viešpaties norės, tai gyvenime ir ši ar tą darysime“. ¹⁶ Bet dabar jūs giriatės savo išdidžiais planais. Kiekvienas toks pasigyrimas yra piktas. ¹⁷ Taigi tas, kuris moka daryti gera ir nedaro, nusideda.

13-14 Pat 27, 1

Ispėjimas turtuoliams

5 Nagi dabar jūs, turtingieji, verkite ir žaيمانuokite dėl jums ateinančių nelaimių. ² Jūsų turtai supuvę ir jūsų drabužiai kandžių suėsti. ³ Jūsų auksas ir sidabras surūdiję, ir jų rūdys bus liudijimas prieš jus ir es jūsų kūnus kaip ugnis. Jūs susikrovėte lobių paskutinėmis dienomis. ⁴ Štai jūsų laukus nupjovusių darbininkų alga, jūsų sulaikyta, šaukia, ir pjovėjų balsai yra pasiekę kariuomenių Viešpaties ausis. ⁵ Jūs gyvenote žemėje prabangiai ir atsidavę malonumams, nupenėjote savo širdis paskerdimo dienai. ⁶ Jūs pasmerkėte, nužudėte teisųjį. Jis nesipriešina jums.

2-3 Mt 6, 19 4 Dt 24, 14-15

Paraginimas būti kantriems ir vengti priesaikų

⁷ Taigi būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimo. Štai ūkininkas laukia brangaus žemės vaisiaus, kantriai jo laukia, kol ji gauna ankstyvo ir vėlyvo lietaus. ⁸ Jūs irgi būkite kantrūs. Sustiprinkite savo širdis, nes Viešpaties atėjimas arti. ⁹ Nesiskųskite, broliai, vienas kitu, kad nebūtumėte teisiami. Štai Teisėjas stovi prie durų. ¹⁰ Sunkenybių pakentimo ir kantrumo pavyzdžių imkite, broliai, pranašus,

kurie kalbejo Viešpaties vardu. ¹¹ Kaip žinote¹, vadiname palaimintais tuos, kurie ištverė. Girdėjote apie Jobo ištvermę ir matėte Viešpaties įvykdytą pasekmę, nes Viešpats yra labai užjaučiantis ir gailėstingas.

¹² Visų pirma, mano broliai, neprisiekite nei dangumi, nei žeme, nei kitokia priesaika, bet jūsų „taip“ tebūnie taip ir „ne“—ne, kad nepakliūtumėte į teismą.

11 Job 1, 21-22; 2, 10 11 Ps 103, 8 12 Mt 5, 34-37

Tikėjimo malda

¹³ Kenčia kas iš jūsų nelaime? Tegul meldžiasi. Turi kas gerą nuotaiką? Tegul gieda psalmes. ¹⁴ Serga kas iš jūsų? Tegul pasikviečia bendruomenės vyresniusius, o jie tegul meldžiasi ant jo², patepdami jį aliejumi Viešpaties vardu. ¹⁵ Tikėjimo malda padarys ligonį sveiką, ir Viešpats jį pakels, o jei jis yra padaręs nuodėmių, bus jam atleista. ¹⁶ Tad išpažinkite vienas kitam nuodėmes ir melskitės vienas už kitą, kad būtumėte pagydyti. Daug pajėgia teisiojo malda, kai ji veiksminga³. ¹⁷ Elisas buvo toks pat žmogus, kaip ir mes. Jis melstė meldė, kad nelytų, ir nelijo žemėje trejus metus ir šešis mėnesius. ¹⁸ Jis vėl meldė, ir dangus davė lietaus, o žemė išželdino savo vaisių.

14 Mk 6, 13 17 1 Kar 17, 1; 18, 1 18 1 Kar 18, 42-45

Paklydėlio atvertimas

¹⁹ Mano broliai, jei kas iš jūsų nuklys nuo tiesos ir kas nors jį sugrąžins, ²⁰ tegul jis⁴ žino, kad tas, kuris sugrąžina nusidėjėlį nuo jo klystkelio⁵, išgelbės jo sielą iš mirties ir uždengs daugybę nuodėmių⁶.

20 Pat 10, 12; 1 Pet 4, 8

1 Lit. Štai

2 T.y. pasilenkę ar dėdami rankas ant jo

3 Arba: veiksminga malda

4 T.y. tas, kuris atvertė paklydėlį

5 Lit. kelio klaidos (t.y. nuo tiesos nuklydusio gyvenimo būdo)

6 T.y. padarys, kad bus atleista daugybė nuodėmių

PIRMASIS PETRO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 Petras, Jėzaus Kristaus apaštalas, išrinktiems ateiviams¹, pasklidusiems Ponte, Galatijoje, Kapadokijoje, Azijoje ir Bitinijoje, ² išrinktiems Dievo Tėvo išankstiniu žinojimu, Dvasios pašventinimu, kad jie būtų paklusnūs ir apšlakstyti Jėzaus Kristaus krauju. Tegul malonė ir ramybė jums padaugėja.

Atgimdyti gyvai vilčiai

3 Pagarbintas² tebūnie Dievas, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kuris pagal savo didį gailestingumą mus atgimdė gyvai vilčiai Jėzaus Kristaus prisikėlimu iš numirusių, ⁴ nepragais-tančiam, nesuteptam ir nevystančiam veldiniui, palaikytam danguje jums, ⁵ saugojamiems Dievo jėga per tikėjimą išganymui, kuris yra paruoštas, kad būtų apreikštas paskutiniu laiku. ⁶ Tada jūs džiūgausite, nors dabar trumpą laiką turėjote būti įvairių išmėginimų nuliūdinti, ⁷ kad jūsų tikėjimo tikrumas, daug brangesnis už auksą, pragaištanti, tačiau tiriamą ugnimi, pasirodytų³ [jūsų] pagyrimui, šlovei ir pagarbai, kai Jėzus Kristus apsireikš. ⁸ Jį mylite, nors jo nematėte. Nors dabar jo nematote, tačiau, jį tikėdami, džiūgausite neapsakomu ir nuskaistintu džiaugsmu, ⁹ kai pasieksite savo tikėjimo tikslą—sielų išganyką.

10 To išganymo stropiai ieškojo ir jį kruopščiai tyrinėjo pranašai, kurie pranašavo apie jums skirtą malonę,

¹¹ tyrinėdami, kurį ar kokį laiką nurodė juose veikianti Kristaus Dvasia, kai ji išpranašavo Kristui skirtus kentėjimus ir po jų einančius šlovingus įvykius.

¹² Jiems buvo apreikšta, kad jie ne sau, bet jums tarnavo tuo, kas dabar jums buvo paskelbta per tuos, kurie jums paskelbė evangeliją Šventąja Dvasia, atsiųsta iš dangaus. Į tai angelai geidžia pažvelgti.

Kvietimas šventai gyventi ir mylėti vienas kitą

13 Todėl, paruošę savo protą veikti⁴, būdami blaivūs, visiškai paremkite savo viltį jums teikiama malone, , kai Jėzus Kristus apsireikš.

14 Kaip paklusnūs vaikai nesi-taikstykite prie geidulių, jus anksčiau valdžiusių, kai buvote neišmanūs, ¹⁵ bet kaip tas, kuris jus pašaukė, yra šventas, taip ir jūs tapkite šventi visu savo elgesiu, ¹⁶ nes parašyta: „Būkite šventi, nes aš esu šventas“. ¹⁷ Ir jei kaip Tėvo šaukietės To, kuris bešališkai teisia pagal kiekvieno darbą, su baime elkitės savo ateivystės laiku, ¹⁸ žinodami, kad buvote atpirkti nuo savo niekingo, iš protėvių paveldėto elgesio ne pranykstančiais turtais, auksu ar sidabru, ¹⁹ bet brangiu krauju Kristaus kaip avinėlio be kliaudos ir dėmės, ²⁰ numatyto pirm pasaulio sukūrimo, bet laikų pabaigoje apreikšto dėl jūsų. ²¹ Per jį jūs tikite Dievą, jį prikelusį iš numirusių ir jam davusį šlovę, kad jūsų tikėjimas ir viltis būtų nukreipti į Dievą.

22 Klusnumu tiesai apvalę savo sielas neveidmainiškai brolių meilei, iš [tikros] širdies karštai mylėkite vienas kitą ²³ jūs, kurie esate atgimdyti ne iš pranykstančios, bet nepranykstančios sėklos, gyvu ir pasiliekančiu Dievo žodžiu, ²⁴ nes

„visa žmonija⁵ yra kaip žolė,
ir visa jos šlovė—kaip žolės
gėlė.

Sudžiūsta žolė, ir gėlė nukrinta,

1 Gr. *parepidēmos* reiškia svetimoje šalyje laikinai apsisostojusį gyventoją, neturintį pilietybės. Tokiais asmenimis čia vadinami krikščionys, kurie per tikėjimą Kristumi yra tapę dangaus piliečiais ir laikinai gyvena žemėje tarsi svetimšaliai.

2 Lit. Palaimintas

3 Lit. būtų rastas

4 Lit. sujuosę savo proto strėnas

5 Lit. visas kūnas

25 bet Viešpaties žodis išlieka
per amžius“.

Tai yra jums paskelbtasis evangelijos
žodis.

16 Lev 11, 44–45; 19, 2 24–25 Jez 40, 6–8

2 Taigi, atmetę visokią blogybę, visokią
klastą ir veidmainiavimus, pavydus ir
visokias apkalbas, ² troškite kaip
naujamiesiems dvasinio, neatskiesto pieno,
kad juo augtumėte išganymui, ³ nes
tikrai¹ paragavote, jog Viešpats yra
malonus.

³ Ps 34, 8

Gyvasis Akmuo ir šventa tauta

4 Prieidami prie jo, gyvojo
Akmens, žmonių, tiesa, atmesto, bet
Dievo akyse išrinkto, brangaus, ⁵ ir jūs
patys kaip gyvi akmenys esate statomi į
dvasinius namus, kad būtumėte šventa
kunigija aukoti dvasinėms aukoms,
priimtinoms Dievui per Jėzų Kristų,

⁶ nes Rašte pasakytas:

„Stai aš dedu Šijonoje akmenį,
rinktinį, brangų kertinį
akmenį;

kas tiki jį, nebus sugédintas“.

7 Taigi jums, tikintiesiems, teks
garbė, o netikintiesiems

„tas akmuo, kuri statytojai
atmetė,

pavirto kertiniu akmeniu“

8 ir

„suklupimo akmeniu
bei parpuolimo uola“.

Jie suklumpa, neklausydami žodžio. Tam
jie ir buvo skirti.

9 Bet jūs esate „išrinkta giminė“,
„Karaliaus kunigija“, „šventa tauta“,
„[Dievo] nuosava tauta“, kad
išgarsintumėte „galingus darbus“ to,
kuris jus pašaukė iš tamsos į savo
nuostabią šviesą. ¹⁰ Kitados jūs buvote
„netauta“, o dabar esate Dievo tauta;
kitados nepatyrėte pasigailėjimo, o
dabar jį patyrėte.

⁶ Jez 28, 16 ⁷ Ps 118, 22 ⁸ Jez 8, 14–15 ⁹ Iš 19, 5–6;
Jez 43, 20 ⁹ Iš 19, 5; Dt 4, 20; 7, 6; 14, 2; Tit 2, 14 ⁹
Jez 9, 2; 43, 21 ¹⁰ Hoš 2, 25

Paraginis gerai elgtis tarp pagonių

11 Mylimieji, raginu jus kaip
svetimšalius ir ateivius susilaikyti nuo
kūno geidulių, kurie kariauja su siela.

12 Gerai elkitės tarp pagonių, kad tuo
atveju, kur jie apšmeižia jus kaip
piktadarius, dėl jūsų gerų darbų, [juos]
stebėdami, garbintų Dievą aplankymo
diena.

Pareiga klausyti valdžios

13 Nusilenkite kiekvienai sutvertai
žmogiškai būtybei dėl Viešpaties: ar tai
karaliui kaip vyriausiajam, ¹⁴ ar
valdytojams kaip jo siunčiamiems
nubausti piktadarių ir pagirti geradarių,
¹⁵ nes tokia yra Dievo valia, kad, gera
darydami, nutildytumėte neišmanių
žmonių nežinojimą. ¹⁶ [Tai darykite]
kaip laisvi, ne kaip tokie, kurie
naudojasi laisve kaip priedanga
nedorybei, bet kaip Dievo vergai.
¹⁷ Gerbkite visus, mylekite brolius,
bijokite Dievo, gerbkite karalių.

Patarimas kenčiantiems vergams imti pavyzdžių nekaltai kentėjusiui Kristui

18 Jūs, namų vergai, su visa
[Dievo] baime būkite klusnūs savo
šeimininkams, ne tik geriems ir
švelniems, bet ir šiurkštiems, ¹⁹ nes tai
laimi [Dievo] palankumą, jei kas dėl
Dievo [saistomos] sąžinės iškenčia
skausmus, neteisingai kentėdamas.
²⁰ Nes kokia garbė, jei ištveriate, kai
nusikalstate ir esate mušami? Bet jei
ištveriate, gera darydami ir kentėdami,
tai laimi Dievo palankumą. ²¹ Juk tam
ir buvote pašaukti, nes ir Kristus kentėjo
už jus, palikdamas jums pavyzdį, kad
sektumėte jo pėdomis. ²² „Jis nepadarė
nuodėmės, ir nerasta klastos jo burnoje“.
²³ Jis keikiamas neatsakė keiksmu,
kentėdamas negrasė, bet [juos] perleido
[teismui] To, kuris teisia teisingai.
²⁴ „Jis pats užnešė mūsų nuodėmes“
savo kūne ant medžio, kad, mirę
nuodėmėms, gyventume tam, kas teisu.
„Jo randais jūs buvote išgydyti“.
²⁵ Juk „klaidžiojote kaip avys“², bet
dabar buvote sugražinti pas savo sielų
Ganytoją ir Glėbėją.

²² Jez 53, 9 ²³ Jez 53, 7 ²⁴ Jez 53, 5 ²⁵ Jez 53, 6

1 Lit. jei [,kaip iš tikrųjų yra,]

2 Kt. Mss: buvote kaip klaidžiojančios avys

Žmonos ir vyrai

3 Taip pat jūs, žmonos, būkite klusnios savo vyrams, kad, jei ir kai kurie neklauso žodžio¹, jie būtų laimėti be žodžio² žmonių elgesiu, ² kai jie bus stebėję jūsų dievobaimingą, skaisčių elgesį. ³ Jūsų papuošalas tebūnie ne išviršinis, susidaręs iš plaukų supynimo i kasas ir auksinių gražmenų nešiojimo ar vilkėjimo [puikiais] drabužiais, ⁴ bet paslėptasis širdies žmogus³ su nepranykstančiu švelnios ir ramios dvasios grožiu. „Ji yra labai brangi“⁴ Dievo akyse. ⁵ Juk kitados taip puošdavosi ir šventos moterys, kurios dėjo savo viltį į Dievą, būdamos klusnios savo vyrams. ⁶ Sara, pavyzdžiui, klaūsė Abraomo, jį vadindama „viešpačiu“. Jūs esate tapusios jos dukromis⁵, jei darote gera ir nebijote jokio bauginimo.

⁷ Taip pat jūs, vyrai, supratingai gyvenkite su moteriškąja lytimi kaip silpnėsne, reikšdami [savo žmonoms] pagarbą kaip tokioms, kurios irgi bendrai paveldi gyvenimo malonę⁶, kad jūsų [bendros] maldos nebūtų trukdomos.

1 Ef 5, 22; Kol 3, 18 31 Tim 2, 9 6 Pr 18, 12 7 Ef 5, 25; Kol 3, 19

Paraginimai visiems bendruomenės nariams

8 Galiausiai visi būkite vienos minties, užjaučiantys, mylintys brolius, gailėstingi, nuolankūs. ⁹ Neatsilyginkite piktu už pikta ar keiksmu už keiksmą, bet, priešingai, laiminkite, nes tam jūs buvote pašaukti, kad paveldėtumėte palaiminimą, ¹⁰ nes

„kas nori mylėti gyvenimą
ir matyti gerų dienų,
tegul sulaiko savo liežuvį nuo
pikto

ir savo lūpas, kad
neapgautų.

- 11 Tegul jis nusigrežia nuo pikto ir daro gera,
ieško ramybės ir vejasi ją,
12 nes Viešpaties akys idėmiai žvelgia į teisiuosius
ir jo ausys atviros jų maldai,
bet Viešpaties veidas nukreiptas prieš darančius pikta“.

10–12 Ps 34, 12–16

Kentėjimas dėl teisaus elgesio

¹³ Tai kas jums pakenks, jei esate uolūs daryti gera? ¹⁴ Bet jei ir turėtumėte kentėti dėl teisaus elgesio, jūs esate palaiminti. „Nebijokite jų ir neišsigąskite, ¹⁵ verčiau laikykite šventu Viešpatį“, Kristų, savo širdyse, visuomet pasiruošę ginantis atsakyti kiekvienam, reikalaujančiam iš jūsų paaiškinti⁷ jumyse esančią viltį. ¹⁶ Tačiau [tai darykite] su romumu ir [Dievo] baime, turėdami gerą sąžinę, kad tuo atveju, kur esate apkalbami, būtų sugėdinti tie, kurie šmeižia jūsų gerą elgesį Kristuje, ¹⁷ nes geriau, jei Dievas⁸ taip norėtų, jums kentėti kaip darantiems gera negu kaip darantiems pikta. ¹⁸ Nes ir Kristus kartą visiems laikams kentėjo⁹ už nuodėmes, teisusis už neteisiuosius, kad jus¹⁰ atvestų pas Dievą. Jis, tiesa, buvo nužudytas kūno atžvilgiu¹¹, bet atgaivintas dvasios atžvilgiu¹². ¹⁹ Kaip dvasia jis dar nuėjęs skelbė kalėjime esančioms dvasioms, ²⁰ kurios kadaise buvo nepaklusnios, kai Dievo kantrybė laukė Nojaus dienomis, statant arką, kurioje nedaugelis, tai yra aštuoni asmenys, buvo išgelbėti per vandenį. ²¹ Kaip to atitikmuo¹³ ir jus dabar išgelbi krikštas—ne kūno nešvarumų

1 T.y. skelbiamo evangelijos žodžio

2 T.y. be žodinio įtikinimo

3 T.y. asmuo, kurio mąstymas ir valia yra tikėjimo apspręsti

4 Arba: Jis (t.y. grožis) yra labai brangus; arba: Tai yra labai brangu

5 Lit. vaikai

6 T.y. Dievo iš malonės jau dabar paskirta amžino gyvenimo dovana

7 Lit. duoti apyskaitos apie

8 Lit. Dievo valia

9 Kt. Mss: mirė

10 Kt. Mss: mus

11 T.y. kaip žmogus

12 T.y. kaip dieviška dvasia

13 T.y. kaip Nojaus išgelbėjimą atitinkantis gyvavaizdis

pašalinimas, bet pasižadėjimas Dievui išlaikyti „gerą sąžinę“¹—per Jėzaus Kristaus prisikėlimą. ²² Jis yra „Dievo dešinėje“, užžengęs į dangų, ir jam yra pajungti angelai, valdžios ir galybės.

14 Mt 5, 10 14–15 Jez 8, 12–13 20 Pr 6, 1–7, 24

Paraginimas gyventi naują gyvenimą

4 Taigi, kadangi Kristus kentėjo kūnu, tūr jūs apsiginkluokite ta pačia mintim,—nes tas, kuris kentėjo kūnu, yra palioves daryti nuodėmę,—² kad jau nebe žmonių geiduliams, bet Dievo valiai gyventumėte kūne likusį laiką. ³ Nes užteko praėjusio laiko vykdyti tam, ko nori pagony, kai praleidote gyvenimą ištvirtyme, geiduliuose, girtavimuose, lėbavimuose, išgertuvėse ir uždraustuose² stabų garbinimuose. ⁴ Tuo jie stebisi, kad nepasineriate³ su jais į tą patį pasileidimo tvaną, ir šmeižia [jus].

⁵ Jie duos apyskaitą tam, kuris yra pasiruošęs teisti gyvus ir mirusius, ⁶ nes tam ir mirusiems buvo paskelbta evangelija, kad jie, nors nuteisti kaip žmonės [mirti] kūnu, gyventų dvasia, kaip Dievas gyvena.

⁷ Visų dalykų galas arti. Tad būkite protingi ir blaivūs [kad galėtumėte atsidėti] maldoms. ⁸ Visų pirma nuolat mylėkite vienas kitą, nes „meilė uždengia daugybę nuodėmių“.

⁹ Būkite vienas kitam svetingi be murmėjimo. ¹⁰ Kokią kiekvienas gavo malonės dovaną, tokia tarnaukite vienas kitam kaip geri daugiopos Dievo malonės prižiūrėtojai. ¹¹ Jei kas kalba, [tegu tai daro] kaip [kalbantis] Dievo žodžius. Jei kas tarnauja,—kaip [tarnaujantis] ta stiprybe, kurią Dievas teikia, kad visais atvejais Dievas būtų garbinamas per Jėzų Kristų. Jam priklauso garbė ir galybė per amžių amžius. Amen.

8 Pat 10, 12

Krikščioniškas kentėjimas

¹² Mylimieji, nesistebėkite⁴ ugningu išbandymu, pas jus vykstančiu jums išmėginti, lyg kas neįprasta jums atsitiktų. ¹³ Verčiau džiaukitės, kiek dalyvaujate Kristaus kentėjimuose, kad ir jo šlovės apsiereiškimo metu galėtumėte džiaugtis krykštaudami.

¹⁴ Jei esate užgauliojami dėl Kristaus vardo, esate palaiminti, nes šlovės, būtent Dievo, Dvasia ilsisi ant jūsų.

¹⁵ Mat niekas iš jūsų neturi kentėti kaip žmogžudys ar vagis, ar piktadarys, ar toks, kuris kišasi į svetimus reikalus.

¹⁶ O jei [kas kenčia] kaip krikščionis, tegul nesigėdi, bet garbina Dievą šituo vardu, ¹⁷ nes jau laikas teismui prasidėti Dievo namais. Bet jei jis pirmiausia [prasideda] mumis, koks bus galas tų, kurie neklauso Dievo evangelijos? ¹⁸ Ir

„jei teisusis vos ne vos

išganomas,

tai kur bedievis ir nusidėjėlis
bepasirodys?“

¹⁹ Todėl ir tie, kurie kenčia pagal Dievo valią, tegul, gera darydami, paveda ištikimam Kūrėjui savo sielas.

18 Pat 11, 31

Nurodymai vyresniesiems ir jaunesniesiems

5 Taigi vyresniusius tarp jūsų raginu šaš, draugas vyresnysis ir Kristaus kentėjimų liudytojas, taip pat dalininkas tos šlovės, kuri netrukus bus apreiškta:

² ganykite [jums patikėtą]⁵ Dievo kaimenę [prižiūrėdami] neverčiami, bet noringai, kaip Dievas nori, ne dėl gėdingo pelno, bet su atsidavimu, ³ ne kaip viešpataujantys tiems, kurie jums pavesti, bet būdami kaimenės pavyzdžiai. ⁴ Ir kai Vyriausiasis Ganytojas pasirodys, jūs gausite nevystantį garbės vainiką.

⁵ Taip pat jūs, jaunesnieji, būkite klusnūs vyresniesiems. Ir jūs visi, santykiaudami vienas su kitu, apsirenkite nuolankumui, nes „Dievas priešinasi išdidiejiems, o nuolankiems teikia malonę“.

2 Jn 21, 15–17 5 Pat 3, 34 (LXX)

1 T .y. sveiką dorinį būdą ar laikyseną; plg. 3,16 Hbr 13,18

2 Lit. neteisėtuose (t.y. Dievo neleistuose)

3 Lit. nebegate

4 lyg kokių svetimų dalykų ar keistenybė

5 Lit. pas jus esančia

Paraginimas tvirtai tikėti, kenčiant persekiojimą

6 Tad nusilenkite po galinga Dievo ranka, kad jis jus išaukštintų tinkamu laiku. 7 "Visą savo rūpestį meskite ant jo", nes jis rūpinasi jumis. 8 Būkite blaivūs, budėkite! Jūsų priešininkas velnias slankioja aplinkui kaip riaumojantis liūtas, ieškodamas ką praryti. 9 Jam atsispirkite, tvirtai tikėdami, žinodami, kad tokius pat kentėjimus iškėčia jūsų broliai pasaulyje. 10 O visos malonės Dievas, kuris jus pašaukė į savo amžiną šlovę Kristuje¹, pats jus, trumpą laiką kentėjusius, išstobulins, sutvirtins, sustiprins, pastatys ant tvirto pamato.

¹¹ Jam priklauso galybė per amžių amžius. Amen.

6 Mt 23, 12; Lk 14, 11; 18, 14 7 Ps 45, 22

Asmeninės pastabos, sveikinimai ir palaimos linkėjimas

12 Per Silvana, mano nuomone, ištikimą brolių, trumpai jums parašiau, paragindamas ir paliudydamas, kad ta yra tikra Dievo malonė. Tvirtai stovėkite joje! ¹³ Jus sveikina Babilone esanti [bendruomenė], išrinkta drauge su jumis, ir mano sūnus Morkus. ¹⁴ Sveikinkite vienas kitą meilės pabučiavimu.

Ramybė tebūnie jums visiems, esantiems Kristuje.

¹² Apd 15, 22. 40 ¹³ Apd 12, 12. 25; 13, 13; 15, 37-39; Kol 4, 10; Flm 24

ANTRASIS

PETRO

LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 Simeonas¹ Petras, Jėzaus Kristaus vergas ir apaštalas, tiems, kurie mūsų Dievo ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus teisumu gavo tokį pat brangų tikėjimą kaip mūsų. **2** Tegul malonė ir ramybė jums daugėja Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus pažinimu.

Petro skelbimo santrauka

3 Mat jo dieviška jėga padovanojo mums viską, kas būtina pamaldžiam gyvenimui² pažinimu to, kuris mus pašaukė savo šlove ir galybe, **4** kuriomis jis yra mums dovanojęs brangius ir didžiausius pažadus, kad per juos taptumėte dieviškos prigimties dalininkais, pabėgę nuo sugedimo, veikiančio pasaulyje per [nuodėmingą] pageidimą. **5** Dėl tos pačios priežasties, dėdami visas pastangas, parūpinkite savo tikėjimu dorybę, dorybę—pažinimą, **6** pažinimu—susivaldymą, susivaldymu—ištvermę, ištverme—pamaldumą, **7** pamaldumu—brolišką meilę, o brolišką meilę—meilę, **8** nes jei šitos savybės bus jūsų ir vis didės, jos neleis jums būti tingiems ir nevaisingiems mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pažinime. **9** Mat kas neturi šitų savybių, tas yra aklas, trumparegis, pamiršęs apvalymą nuo savo senųjų nuodėmių. **10** Todėl, broliai, juo labiau stenkitės sutvirtinti savo pašaukimą ir išrinkimą, nes, tai darydami, niekad nesuklupsite; **11** nes taip bus jums gausiai parūpintas įėjimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus karalystę.

Petro testamentas

12 Todėl aš visuomet jums priminsiu šituos dalykus, nors jūs žinote

juos ir esate sutvirtinti tiesoje, kuria turite. **13** Laikau savo pareigą, kol tebesu šitoje palapinėje³, jus pažadinti priminimu, **14** nes žinau, kad greitai ateina mano palapinės nugriovimo laikas, kaip ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus man apreiškė. **15** Bet ir pasistengsiu, kad, man iškeliauvus, jūs kiekvienu metu galėtumėte prisiminti šituos dalykus.

Kristaus šlovė ir pranašų žodis

16 Nes, ne gudriai išgalvotomis pasakomis sekdami, mes jums paskelbėme mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimą su galybe⁴, bet buvome jo didenybės liudytojai, ją matę savo akimis, **17** nes jis gavo⁵ iš Dievo Tėvo garbę ir šlovę, kai jam Didingosios Šlovės buvo pagarsintas toks balsas: „Šitas yra mano Sūnus, mano Mylimasis; aš jį pamėgau“. **18** Tą balsą mes girdėjome pagarsintą iš dangaus, kai buvome su juo šventajame kalne. **19** Tad mes laikome pranašų žodį dar labiau patikimu. Jūs gerai darote, kreipdami į jį dėmesį kaip į žiburį, šviečiantį tamsioje vietoje, kol išaus diena ir aušrinė užtekės jūsų širdyse. **20** Pirmiausia turite žinoti tai, kad jokia Rašto pranašystė nėra paties [pranašo]⁶ aiškinimo dalykas, **21** nes pranašystė niekad neįvyko žmogaus valia, bet, Šventosios Dvasios skatinami, žmonės kalbėjo iš Dievo.

17–18 Mt 17, 1–5; Mk 9, 2–7; Lk 9, 28–35

Netikri mokytojai ir jiems gresiantis Dievo teismas

2 Bet buvo ir netikrų pranašų tautoje, kaip ir tarp jūsų bus netikrų mokytojų, kurie nepastebimai įves pražūtingas klaidatikystes ir net išsigins juos išpirkusio Viešpaties, užsitraukdami greitą žuvimą. **2** Daugelis paseks jų ištvirtavimais; dėl jų tiesos kelias bus šmeižiamas. **3** Ir iš godumo jie išnaudos jus gudriai pramanytais įrodymais. Jau

3 T.y. kūne

4 Lit. galybę ir atėjimą

5 Lit. gavęs

6 T.y. paties pranašo žmogiškas jo vizijų aiškinimas, bet Dievo įkvėptas aiškinimas

1 Kt. Mss: Simonas

2 Lit. gyvenimui ir pamaldumui

seniai jų pasmerkimas nedykinėja ir jų žuvmias nesnaudžia.

4 Nes jei Dievas nepagailejo nusidėjusių angelų, bet, nustūmęs į pragarmę, atidavė juos į 'tamsias duobes'¹, kad būtų laikomi teismui; ⁵ jei jis nepagailejo senojo pasaulio, tik išlaikė Nojų, teismo šauklį, su kitais septyniais, kai užleido tvaną ant bedievių pasaulio; ⁶ jei, paversdamas pelenais Sodomos ir Gomoros miestus, jis pasmerkė juos žlugimui ir tuo yra juos padaręs išpėjančiu pavyzdžiu būsimiems bedieviams; ⁷ ir jei jis išgelbėjo teisųjį Lotą, neteisiųjų ištvirkusio elgesio didžiai varginamą, ⁸ (nes teisusis, kai gyvena tarp jų, diena iš dienos kankino savo teisią sielą tuo, ką matė ir girdėjo, jų neteisėtais darbais),—⁹ Viešpatys žino, kaip išgelbėti pamaldžiuosius iš mėginimo, o neteisiuosius palaikyti 'baudžiamus teismo dienai'², ¹⁰ ypač tuos, kurie su [juos] suteršiančiu geismu atsiduoda kūnui³ ir niekina viešpatystę⁴.

Drasuoliai, savavaliai! Jie nesudreba piktžodžiaudami šlovingiesiems, ¹¹ kur angelai, nes stiprybe ir jėga pranašesni, neištaria prieš juos piktžodžiaujančio sprendimo Viešpaties akyse. ¹² Bet šitie žmonės yra kaip negalintys protauti gyvuliai, [vien] omingi⁵ padarai, iš prigimties skirti sugavimui ir sunaikinimui, piktžodžiaujantys tiems, kurių nežino. Juos sunaikinant, ir jie bus sunaikinti, ¹³ kėsdami žalą kaip atpildą už savo padarytą žalą. Jie laiko pramoga lėbavimą dienos šviesoje. Kaip purvo ir gėdos dėmės jie smaginas savo apgaulingais malonumais, pokyliaudami su jumis. ¹⁴ Jie turi akis, 'vis geidžiančias'⁶ svetimautojos, nepaliūjamai ieškančias nuodėmės. Jie suvilioja nesutvirtintas sielas. Jie turi širdį, išlavintą godulystėje. Prakeikti vaikai! ¹⁵ Palikdami tiesų kelią, jie

nuklydo; jie pasekė keliu Bosoro⁷ sūnaus Balaamo, kuris pamilo atpildą už nedorybę. ¹⁶ Tačiau jis buvo subartas dėl savo nusikaltimo: nebylys junginis gyvulys, prabilęs žmogaus balsu, sutrukdė pranašo beprotystę.

¹⁷ Šitie yra bevandeniai šaltiniai ir vėjo gūsio varinėjami rūkai. Jiems rezervuota juodžiausia tamsa, ¹⁸ nes kalbėdami išpūstus, tuščius žodžius, jie kūno geiduliais, ištvirkavimais, suvilioja vos pasprunkančius nuo gyvenančių paklydime. ¹⁹ Jie pažada jiems laisvę, patys būdami sugėdimo vergai, nes ko kas nugalėtas, tam jis yra tapęs vergu. ²⁰ Nes jei, ištrūkę nuo pasaulio susitepimų [mūsų] Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus pažinimu, jie vėl, į juos išivėle, jų nugalimi, tai jų paskutinis būvis yra pasidaręs blogesnis už pirmąjį. ²¹ Nes jiems būtų buvę geriau nepažinus teismo kelio negu, jį pažinus, atsigrežti nuo jiems perduoto švento įsakymo. ²² Jiems yra atsitikę tai, ką sako tas teisingas priežodis: „Šuo sugrižta prie savo vėmalų, ir nusimaudžiusi kiaulė—voliotis dumblyuose“.

5 Pr 6, 1—7, 24 6 Pr 19, 24 7 Pr 19, 1—16 15—16 Sk 22, 4—35 22 Pat 26, 11

Viešpaties atėjimas ir skeptikų prieštarių atrėmimas

3 Mylimieji, šitas yra jau antras laiškas, 3 kurį jums rašau. Juose priminimu žadinu jūsų tyras mintis, ² kad atsimintumėte šventųjų pranašų iš anksto pasakytus žodžius ir jūsų apaštalo perduotą Viešpaties ir Gelbėtojo įsakymą. ³ Pirmiausia žinokite tai, kad paskutinėmis dienomis pasirodys pašaipingi išjuokėjai, tenkinantys savo geidulius ⁴ ir sakantys: „Kur yra jo atėjimo pažadas? Juk nuo to laiko, kai užmigo tėvai, viskas taip pasilieka, kaip yra buvę nuo sukūrimo pradžios“. ⁵ Mat, 'tai tvirtindami, jie⁸ nepastebi to, kad seniai buvo dangūs ir žemė, supavidalinti⁹ Dievo žodžiu iš

1 Kt. Mss: tamsos grandinės

2 Arba: teismo dienai, kai jie bus baudžiami

3 T.y. kūnui kaip galiai, vedančiai į piktą

4 T.y. Dievo ar Kristaus viešpatystę

5 T.y. turintys instinktą

6 Lit. pilnas

7 Kkr. Mss: Beoro

8 Arba: jie tyčia

9 Lit. supavidalinta

vandens ir su vandens pagalba¹. ⁶ Per juos² žuvo tuometinis pasaulis, aptvindytas vandeniu. ⁷ O dabartiniai dangūs ir žemė tuo pačiu žodžiu yra pataupyti ugniai, laikomi teismo ir bedievių žmonių žuvimo dienai.

⁸ Bet tas vienas dalykas, mylimieji, neturi likti jūsų nepastebėtas, kad viena diena pas Viešpatį yra kaip tūkstantis metų, ir tūkstantis metų—kaip viena diena. ⁹ Viešpats negaišta ištesėti pažado, kaip kai kurie tai laiko gaišumu, bet jis yra jums kantrus, nenorėdamas, kad kai kurie pražūtų, bet kad visi ateitų į atgailą. ¹⁰ O Viešpaties diena ateis kaip vagis. Tą dieną dangūs praeis su traškėjimu, dangaus kūnai³ nuo karščio išsiskaidys ir žemė bei jos kūriniai bus atidengti⁴.

¹¹ Jei tie visi daiktai taip išsiskaidys, tai kokie žmonės jūs turėtumėte būti? [Turėtumėte] šventai ir pamaldžiai elgtis, ¹² laukdami ir pagreitindami atėjimą Dievo dienos, dėl kurios dangūs degdami išsiskaidys ir dangaus kūnai⁵ nuo karščio sutirps.

¹³ Bet, anot jo pažado, mes laukiame naujų dangų ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė.

3 Jud 18 5 Pr 1, 6–9 6 Pr 7, 11 8 Ps 90, 4 10 Mt 24, 43; Lk 12, 39; 1 Tes 5, 2; Apr 16, 15 13 Jez 65, 17; 66, 22; Apr 21, 1

Baigiamieji paraginimai

¹⁴ Todėl, mylimieji, to laukdami, stenkitės, kad būtumėte rasti jo akivaizdoje be dėmės, be ydos, taikoje [su juo]. ¹⁵ Ir laikykite mūsų Viešpaties kantrumą išganymu, kaip ir mūsų mylimasis brolis Paulius jums parašė pagal jam suteiktą išmintį, ¹⁶ kaip jis rašo ir visuose laiškuose, kur jis kalba apie tai. Juose yra sunkiai suprantamų dalykų, kuriuos nemokytieji ir nesutvirtintieji iškraipo, kaip ir kitus Raštus, savo pačių žuvimui.

¹⁷ Taigi jūs, mylimieji, iš anksto tai žinodami, saugokitės, kad, neteisiųjų paklydimo nuvesti su jais, neišpultumėte iš savo tvirtumo. ¹⁸ Verčiau aukite malone ir mūsų Viešpaties bei Gelbėtojo Jėzaus Kristaus pažinimu. Jam priklauso šlovė dabar ir amžinybės dieną. Amen⁶.

1 Vanduo buvo Dievo įrankis ta prasme, kad, sutelkdamas ir atskirdamas vienus vandenius nuo kitų, jis suformavo pasaulį.

2 T.y. per vandenį ir Dievo žodį.

3 Arba: elementai

4 Lit. atrasti (t.y. atskleisti prieš Dievą); kt. Mss: sudėginti

5 Arba: elementai

6 ~kt. Mss.

PIRMASIS

JONO

LAIŠKAS

Gyvenimo Žodis

1 Kas buvo nuo pradžios, ką esame girdėję, ką esame matę savo akimis, ką stebėjome ir ką palietė mūsų rankos, apie gyvenimo Žodį,—² gyvenimas pasirodė, ir mes esame jį matę; mes paliudijame ir skelbiame jums amžinąjį gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą ir mums pasirodė,—³ ką esame matę ir girdėję, skelbiame ir jums, kad ir jūs turėtumėte draugystę su mumis, o mūsų draugystė yra su Tėvu ir su jo Sūnumi Jėzumi Kristumi. ⁴ Ir mes tai rašome, kad mūsų¹ džiaugsmas būtų tobulas.

1 Jn 1, 1 2 Jn 1, 14

Gyvenimas šviesoje

⁵ Šita yra žinia, kurią esame girdėję iš jo ir jums skelbiame: Dievas yra šviesa, ir jame nėra jokios tamsos.

⁶ Jei tariamės turį draugystę su juo, tačiau vaikščiojame tamsoje, meluojame ir nedarome tiesos².

⁷ O jei vaikščiojame šviesoje, kaip jis yra šviesoje, mes turime draugystę vienas su kitu, ir jo Sūnaus Jėzaus kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės. ⁸ Jei tariamės neturį nuodėmės, apsigauiname, ir nėra tiesos mumyse. ⁹ Jei išpažįstame savo nuodėmės, jis yra toks ištikimas ir teisingas, jog mums atleidžia nuodėmės ir mus apvalo nuo kiekvienos neteisybės.

¹⁰ Jei tariamės nenusidėję, jį darome melagiu, ir jo žodžio nėra mumyse.

Dievo įsakymų vykdymas—jo pažinimo požymis

2 Mano vaikeliai, jums tai rašau, kad nenusidėtumėte. ³ O jei kas nusidėtų, turime Užtarėją pas Tėvą, Jėzų Kristų, teisųjį. ² Jis pats yra

permaldavimo³ auka už mūsų nuodėmės, ir ne tik už mūsų, bet ir už viso pasaulio.

³ Iš to pažįstame, kad esame jį pažinę, jei laikome jo įsakymus. ⁴ Kas sako: „Jį pažįstu⁴“, bet nesilaiko jo įsakymų, tas yra melagis, ir jame nėra tiesos. ⁵ O kas laikosi jo žodžio, tame meilė Dievui yra tapusi tobula⁵. Iš to pažįstame, kad jame esame. ⁶ Kas sakosi pasilieka jame, tas privalo ir pats taip elgtis, kaip anas⁶ elgėsi.

Senas ir naujas įsakymas

⁷ Mylimieji, ne apie naują įsakymą jums rašau, bet apie seną įsakymą, kurį turėjote nuo pradžios. Senasis įsakymas yra tas žodis, kurį girdėjote. ⁸ Kita vertus, apie naują įsakymą jums rašau—tai yra tikra jame ir jumyse,⁷—nes tamsa praeina ir tikroji šviesa jau šviečia. ⁹ Kas sakosi esąs šviesoje, o nekenčia savo brolio, tebėra tamsoje. ¹⁰ Kas myli savo brolių, tas pasilieka šviesoje, ir joje⁸ nėra nieko, kas suklupdytų⁹. ¹¹ O kas nekenčia savo brolio, tas yra tamsoje, vaikščioja tamsoje ir nežino, kur einas, nes tamsa apakino jo akis.

7 Jn 13, 34

Vengti pasauliško gyvenimo būdo

¹² Rašau jums, vaikeliai, nes jums atleistos nuodėmės dėl jo vardo.

¹³ Rašau jums, tėvai, nes esate pažinę tą, kuris yra buvęs nuo pradžios. ¹³ Rašau jums, jaunuoliai, nes esate nugaleję piktąjį. ¹⁴ Parašiau jums, vaikeliai, nes esate pažinę Tėvą. Parašiau jums, tėvai, nes esate pažinę tą, kuris yra buvęs nuo pradžios. Parašiau jums, jaunuoliai, nes esate stiprūs, Dievo žodis pasilieka jumyse ir esate nugaleję piktąjį.

³ Arba: atsiteisimo; taip pat 4,10

⁴ Lit. esu jį pažinęs

⁵ Arba: Dievo meilė yra pasiekusi savo tikslą

⁶ T.y. Jėzus

⁷ T.y. nauja meilės dimensija yra tikrenybė, aiškiai parodyta Kristaus gyvenime ir per jį mūsų gyvenime.

⁸ Arba: jame

⁹ T.y. leistų įpulti į nuodėmę

1 Kt. Mss: jūsų

2 T.y. negyvename tiesa, nepaliudijame Dievo Kristuje apreiškto tikrovės savo elgesiu

15 Nemylėkite pasaulio, nei to, kas yra pasaulyje. Jei kas myli pasaulį, jame nėra Tėvo meilės, 16 nes visa, kas yra pasaulyje—kūno geismas, akių geismas ir didžiavimasis pragyvenimo ištekliams,—nėra iš Tėvo, bet iš pasaulio. 17 Pasaulis praeina ir jo geismas, bet kas vykdo Dievo valią, tas išlieka per amžius.

Antikristai ir kaip atpažinti juos

18 Vaikeliai, yra paskutinė valanda, ir kaip girdėjote Antikristą ateisiant, taip net dabar yra pasirodę daug antikristų. Iš to numanome, jog yra paskutinė valanda. 19 Iš mūsų jie išėjo, bet nepriklausė mums, nes jei būtų mums priklausę, būtų pasilikę su mumis. Bet [jie nepasilikę,] kad paaiškėtų, jog niekas iš jų nepriklauso mums. 20 Bet jūs turite patepimą¹ iš Šventojo ir [visi turite žinojimą]². 21 Jums parašiau ne todėl, kad nežinote tiesos, bet todėl, kad ją žinote ir kad joks melas nekyla iš tiesos. 22 Kas yra melagis, jei ne tas, kuris neigia, kad Jėzus yra Kristus? Tas yra antikristas—tas, kuris neigia Tėvą ir Sūnų. 23 Kiekvienas, kuris neigia Sūnų, neturi nė Tėvo. Kas išpažįsta Sūnų, tas turi ir Tėvą. 24 Ką jūs girdėjote nuo pradžios, tegul tai pasilieka jumyse. Jei jumyse pasiliks tai, ką girdėjote nuo pradžios, tai ir jūs pasiliksime Sūnuje ir Tėve. 25 Ir tas yra pažadas, kurį jis pats mums pažadėjo: amžinąjį gyvenimą.

26 Tai jums parašiau apie tuos, kurie nori jus suklaidinti. 27 O dėl jūsų—patepimas, kurį gavote iš jo, pasilieka jumyse, ir jums nereikia, kad kas jus mokyty; bet kaip jo patepimas jus moko visko—jis yra tikras, ne iliuzija,—ir kaip jis jus pamokė, taip pasilikite jame³.

28 Taigi dabar, vaikeliai, pasilikite jame, kad, kai jis pasirodys, turėtume pasitikėjimą ir neturėtume susigėdę trauktis nuo jo, kai jis ateis. 29 Jei žinote, kad jis yra teišus, tai nuvokiate, kad ir kiekvienas, kuris daro teisybę, yra gimęs iš jo.

GYVENKITE KAIP DIEVO VAIKAI (3,1—5, 13)

Mes esame Dievo vaikai

3 Žiūrėkite, kokią meilę mums yra 3parodę⁴ Tėvas, kad būtume vadinami Dievo vaikais! Ir tokie esame! Pasaulis todėl nepažįsta mūsų, kad jis jo nepažino. 2 Mylimieji, dabar esame Dievo vaikai, bet dar neapreikšta, kokie būsime. Žinome, kad, kai jis pasirodys, būsime panašūs į jį, nes jį matysime toki, koks jis yra. 3 Ir kiekvienas, kuris turi tą viltį jame⁵, darosi toks tyras, kaip ir jis yra tyras.

1 Jn 1, 12

Iš Dievo gimusysis nedaro nuodėmės

4 Kiekvienas, kuris daro nuodėmę, laužo ir įstatymą, ir nuodėmė yra įstatymo laužymas. 5 Ir jūs žinote, jog anas⁶ buvo apreikštas, kad pašalintų nuodėmes⁷, ir nėra nuodėmės jame. 6 Kiekvienas, kuris pasilieka jame, nedaro nuodėmės. Nė vienas, kuris daro nuodėmę, nėra nei jo matęs, nei jo pažinęs. 7 Vaikeliai, tegul niekas nesuklaidina jūsų! Kas daro teisybę, tas yra teišus, kaip ir anas yra teišus. 8 Kas daro nuodėmę, tas yra iš velnio, nes nuo pradžios velnias yra daręs nuodėmę. Dievo Sūnus buvo apreikštas tam, kad suardytų velnio darbus. 9 Nė vienas, kuris yra gimęs iš Dievo, nedaro nuodėmės, nes 'Dievo prigimtis'⁸ pasilieka jame. Ir jis negali daryti nuodėmės, nes yra gimęs iš Dievo.

5 Jn 1, 29

Turime mylėti vienas kitą

10 Taip išryškėja Dievo vaikai ir velnio vaikai: nė vienas, kuris nedaro teisybės, nėra iš Dievo, nė tas, kuris nemyli savo brolio, 11 nes ta yra žinia, kurią girdėjote nuo pradžios: kad turime mylėti vienas kitą. 12 Neturime būti kaip Kainas, kuris buvo iš piktojo ir užmušė savo brolių. Ir kodėl jis užmušė jį?

4 Lit. davęs

5 T.y. Kristuje

6 T.y. Jėzus Kristus; taip pat 3,7.16; 4,17

7 Kt. Mss: mūsų nuodėmės

8 Lit. jo sėkla

1 T.y. Šventosios Dvasios dovana

2 Kt. Mss: žinote viską

3 T.y. Kristuje

Todėl, kad jo darbai buvo pikti, o jo brolio—teisūs. ¹³ Nesistebėkite, broliai, jei pasaulis nekenčia jūsų. ¹⁴ Mes žinome, kad esame perėję iš mirties į gyvenimą, nes mylime brolius. Kas nemylti, tas pasilieka mirtyje. ¹⁵ Kiekvienas, kuris nekenčia savo brolio, yra žmogžudys, ir jūs žinote, kad joks žmogžudys neturi jame pasiliekančio amžino gyvenimo. ¹⁶ Mes iš to esame pažinę meilę, kad anas paguldė už mus savo gyvybę. Mes irgi privalome guldėti [savo] gyvybes už brolius. ¹⁷ O jei kas turi pasaulio gėrybių ir pastebi savo brolių stokojant, tačiau užrakina jam savo širdį, kaip Dievo meilė gali pasilikti jame? ¹⁸ Vaikeliai, nemylėkite žodžiu ne liežuviu, bet darbu ir tiesa.

11 Jn 13, 34 12 Pr 4, 8 14 Jn 5, 24

Pasitikėjimas Dievo akyse

¹⁹ Iš to pažinsime, jog priklausome tiesai, ir jo akyse nuraminsime savo širdį tuo, ²⁰ kad, kai mūsų širdis mus pasmerkia, Dievas yra didesnis už mūsų širdį¹ ir pažįsta viską. ²¹ Mylimieji, jei [mūsų] širdis nepasmerkia [mūsų], mes turime pasitikėjimą Dievu ²² ir gauname iš jo, ko tik prašome, nes laikomės jo įsakymų ir darome, kas jam patinka. ²³ Ir tas yra jo įsakymas: kad tikėtume jo Sūnaus Jėzaus Kristaus vardą ir mylėtume vienas kitą, kaip jis mums įsakė. ²⁴ Kas laikosi jo įsakymų, tas pasilieka Jame, o Jis—jame. Ir iš to nuvokiame, kad Jis pasilieka mumyse: iš Dvasios, kurią jis mums suteikė.

23 Jn 13, 34; 15, 12, 17

Ištirkite dvasias

⁴ Mylimieji, netikėkite kiekviena dvasia, bet ištirkite dvasias, ar jos yra iš Dievo, nes daug netikrų pranašų yra išėję į pasaulį. ² Iš to pažinkite Dievo Dvasią: kiekviena dvasia, kuri išpažįsta Jėzų Kristų atėjus kūne, yra iš Dievo, ³ o kiekviena dvasia, kuri neišpažįsta Jėzaus, nėra iš Dievo. Ta yra Antikristo dvasia, apie kurią esate girdėję, kad ji

ateina, ir ji jau dabar yra pasaulyje. ⁴ Jūs, vaikeliai, esate iš Dievo, ir esate juos² nugalėję, nes didesnis yra tas, kuris yra jumyse, negu tas, kuris yra pasaulyje. ⁵ Jie yra iš pasaulio. Todėl jie kalba 'pasaulio kalbą'³, ir pasaulis jų klausosi. ⁶ Mes esame iš Dievo. Kas pažįsta Dievą, tas klausosi mūsų. Kas nėra iš Dievo, tas nesiklauso mūsų. Iš to pažįstame tiesos dvasią ir klaidos dvasią.

Dievo meilė ir brolių meilė

⁷ Mylimieji, mylėkime vienas kitą, nes meilė yra iš Dievo, ir kiekvienas, kuris myli, yra gimęs iš Dievo ir pažįsta Dievą. ⁸ Kas nemylti, tas nepažino Dievo, nes Dievas yra meilė. ⁹ Dievo meilė yra tarp mūsų apreikšta tuo, kad Dievas yra atsiuntęs į pasaulį savo vienintelį Sūnų, kad gyventume per jį. ¹⁰ Tame glūdi meilė: ne kad mes mylėjome⁴ Dievą, bet kad jis mus mylėjo ir atsiuntė savo Sūnų kaip permaldavimo auką už mūsų nuodėmes. ¹¹ Mylimieji, jei Dievas mus taip mylėjo, ir mes privalome mylėti vienas kitą. ¹² Dievo niekas niekad nėra matęs. Jei mylime vienas kitą, Dievas pasilieka mumyse ir 'jo meilė mumyse yra pasiekusi savo tikslą'⁵.

¹³ Iš to pažįstame, kad pasilikame jame ir jis mumyse: kad jis yra mums davęs savo Dvasios. ¹⁴ Mes esame matę ir paliudijame, kad Tėvas atsiuntė Sūnų kaip pasaulio Gelbėtoją. ¹⁵ Jei kas išpažįsta, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, Dievas pasilieka jame ir jis Dieve. ¹⁶ Mes esame pažinę ir įtikėję meilę, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meile, tas pasilieka Dieve, ir Dievas pasilieka jame. ¹⁷ Meilė yra tobulai apsiareiškusi tarp mūsų tuo, kad galime turėti pasitikėjimą teismo diena, nes koks jis yra, tokie ir mes esame šiame pasaulyje. ¹⁸ Nėra

2 T.y. netikrus pranašus

3 Lit. iš pasaulio (t.y. iš pasaulio žiūros punkto; taip, kaip pasaulis kalba; apie pasaulio dalykus)

4 Kt. Mss: esame mylėję

5 Arba: meilė jam yra tapusi tobula mumyse

1 T.y. Dievas savo atleidžiančia meile nuramina kaltės sąmonės kankinamą širdį ir jai suteikia savo ramybę.

baimės meilėje. Atvirkščiai, tobula meilė išvaro baimę, nes baimė turi darbo su bausme. O kas bijosi, tebėra netobulas meilėje. ¹⁹ Mes gi mylime, nes jis pirmas mus mylėjo. ²⁰ Jei kas sako: „Aš myliu Dievą“, o nekenčia savo brolio, tas yra melagis, nes kas nemyli savo brolio, kurį yra matęs, tas negali mylėti Dievo, kurio nėra matęs. ²¹ Ir šita įsakyma mes turime iš jo: kas myli Dievą, turi mylėti ir savo brolių.

12 Jn 1, 18

Tikėjimas nugali pasaulį

⁵ Kiekvienas, kuris tiki, kad Jėzus yra Kristus, yra gimęs iš Dievo, ir kiekvienas, kuris myli gimdytoją, myli ir iš jo gimusįjį. ² Iš to pažįstame, jog mylime Dievo vaikus: kai mylime Dievą ir vykdome jo įsakymus, ³ nes ta yra meilė Dievui, kad laikomės jo įsakymų. O jo įsakymai nėra sunkūs, ⁴ nes visa, kas yra gimę iš Dievo, nugali pasaulį. Ir ta yra pergalė, kuri nugali pasaulį: mūsų tikėjimas. ⁵ O kas yra pasaulio nugalėtojas, jei ne tas, kuris tiki, kad Jėzus yra Dievo Sūnus?

3 Jn 14, 15

Vandens, kraujo ir Dvasios liudijimu pagrįstas tikėjimas

⁶ Šitas yra tas, kuris atėjo per vandenį ir kraują: Jėzus Kristus. [Jis atėjo] ne vien su vandeniu, bet su vandeniu ir krauju. Ir Dvasia yra ta, kuri paliudija, nes Dvasia yra tiesa. ⁷ Juk trys yra liudytojai: ⁸ Dvasia, vanduo ir kraujas, ir tie trys sutaria. ⁹ Jei priimame žmonių liudijimą, Dievo liudijimas yra didesnis, nes tas yra Dievo liudijimas: jis yra liudijęs apie savo Sūnų. ¹⁰ Kas tiki Dievo Sūnų, tas turi

liudijimą savyje. Kas netiki Dievu, tas yra padaręs iš jo melagį, nes nėra tikėjęs liudijimo, kuriuo Dievas yra liudijęs apie savo Sūnų. ¹¹ Ir tas yra liudijimas: Dievas davė mums amžiną gyvenimą, ir tas gyvenimas yra jo Sūnuje. ¹² Kas turi Sūnų, tas turi gyvenimą. Kas neturi Dievo Sūnaus, tas neturi gyvenimo.

¹³ Tai jums parašiau, kad žinotumėte, jog turite amžiną gyvenimą,—jums, kurie tikite Dievo Sūnaus varda.

11 Jn 3, 36

Krikščionies pasitikėjimas

¹⁴ Ir tas yra pasitikėjimas, kurį turime juo, kad jis išklauso mus, jei ko prašome pagal jo valią. ¹⁵ Ir jei žinome, kad jis klausosi mūsų, ko tik prašome, žinome, kad esame gavę prašinius, kuriuos esame iš jo prašę. ¹⁶ Jei kas mato savo brolių nusidedant nemirtina nuodėmė, tas tegul prašo, ir Dievas¹ jam duos gyvenimą—tiems, kurie nusideda nemirtiną nuodėmę. Yra mirtina nuodėmė. Nesakau, kad jis už ją melstų. ¹⁷ Kiekviena neteisybė yra nuodėmė, ir yra nemirtina nuodėmė.

¹⁸ Mes žinome, kad kiekvienas, kuris yra gimęs iš Dievo, nedaro nuodėmės, bet iš Dievo Gimusysis² apsaugo jį, ir piktasis nepaliečia jo.

¹⁹ Mes žinome, kad esame iš Dievo ir kad visas pasaulis yra 'piktojo valdomas'³.

²⁰ Tačiau žinome, kad Dievo Sūnus yra atėjęs ir mums davęs supratimą, kad pažintume Tikrąjį. Ir mes esame Tikrajame, jo Sūnuje Jėzuje Kristuje. Jis yra tikrasis Dievas ir amžinas gyvenimas. ²¹ Vaikeliai, saugokitės stabų!

1 Lit. jis

2 T.y. Dievo Sūnus

3 Lit. guli piktajame

ANTRASIS JONO LAIŠKAS

Pasveikinimas

Vyresnysis išrinktajai poniai ir jos vaikams, kuriuos aš tikrai myliu—ir ne aš vienas, bet ir visi, kurie yra pažinę tiesą,—² dėl tiesos, kuri pasilieka mumyse ir bus su mumis per amžius. ³ Su mumis bus malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir nuo Jėzaus Kristaus, Tėvo Sūnaus, tiesoje ir meilėje.¹

Paraginimas rodyti krikščionišką meilę ir išpėjimas saugotis netikrų mokytojų

⁴ Labai nudžiugau, radęs tavo vaikų, gyvenančių tiesoje, taip kaip gavome įsakymą nuo Tėvo. ⁵ O dabar prašau tave, ponia, ne kaip rašydamas tau naują įsakymą, bet kaip tą, kurį turėjome nuo pradžios: kad turime

mylėti vienas kitą. ⁶ Ir ta yra meilė, kad elgiamės, laikydamiesi jo įsakymų. Tas yra įsakymas, kaip [jį] girdėjote nuo pradžios: jūs turite gyventi joje.⁷ Nes daug suvedžiotojų išėjo į pasaulį—tie, kurie nepripažįsta Jėzaus Kristaus kaip ateinančio kūne. Toks žmogus yra suvedžiotojas ir antikristas. ⁸ Saugokitės, kad neprarastumėte, ką igijome³ darbu, bet kad gautumėte visą atlyginimą. ⁹ Kiekvienas, kuris eina toliau ir nepasilieka Kristaus moksle, neturi Dievo. Kas pasilieka tame moksle, tas turi ir Tėvą, ir Sūnų. ¹⁰ Jei kas ateina pas jus ir neatsineša šito mokslo, jo nepriimkite į namus ir jo nesveikinkite, ¹¹ nes kas jį sveikina, tas dalyvauja jo piktuose darbuose.

⁵ Jn 13, 34; 15, 12, 17

Baigiamieji žodžiai

¹² Nors daug ką turiu jums rašyti, nenorėjau popieriu ir rašalu, bet turiu viltį apsilankyti pas jus ir pasikalbėti gyvu žodžiu⁴, kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas.

¹³ Tave sveikina tavo išrinktosios sesers vaikai.

1 T.y. jie bus su mumis kaip žmonėmis, kurie tikrai tiki ir myli vienas kitą

2 T.y. meilėje

3 Kt. Mss: igijote

4 Lit. iš burnos į burną

TREČIASIS

JONO

LAIŠKAS

Laiško įžanga

Vyresnysis mylimajam Gajui, kuri tikrai myliu¹.

1 Apd 19, 29; Rom 16, 23; 1 Kor 1, 14

Gajus giriamas už jo svetingumą ir brolių meilę

2 Mylimasis, meldžiu, kad visais atžvilgiais tau gerai klotųsi ir kad būtum sveikas, kaip ir tavo sielai gerai klojasi.

3 Mat labai nudžiugau, kai atėjo broliai ir paliudijo tavo ištikimybę tiesai², kaip tu [ir ištikrųjų] gyveni tiesoje.

4 Neturiu didesnio džiaugsmo už tai, kad girdžiu, jog mano vaikai gyvena tiesoje.

5 Mylimasis, tu ištikimai elgies, ką tik darai broliams, dargi svetimiems,

6 kurie paliudijo tavo meilę bendruomenės akyse. Gerai pasielgsi, išleidęs juos kelionėn, kaip dera Dievo akyse,⁷ nes dėl jo vardo jie iškeliavo,

nieko neimdami iš pagonių.⁸ Taigi mes privalome svetingai priimti tokius asmenis, kad būtume tiesos bendradarbiai.

Diotrefio pasmerkimas ir Demetrijaus pagyrimas

9 Parašiau šį tą bendruomenei. Bet Diotrefis, kuris nori pirmauti tarp jų, nepriima mūsų³. 10 Todėl, kai atvyksiu, priminsiu jo darbus, kuriuos jis daro, piktais žodžiais neteisėtai mus kaltindamas. Tuo nesitenkindamas, jis pats nepriima brolių ir neleidžia tiems, kurie nori [priimti], ir juos išmeta iš bendruomenės.

11 Mylimasis, nesek tuo, kas bloga, bet tuo, kas gera. Kas daro gera, tas yra iš Dievo. Kas daro bloga, tas nėra matęs Dievo. 12 Apie Demetrijų yra gerai visų ir pačios tiesos paliudyta. Bet ir mes paliudijame, ir tu žinai, kad mūsų liudijimas tikras.

Laiško pabaiga

13 Daug ką turėčiau tau parašyti, bet nenoriu tau rašyti rašalu ir plunksna.

14 Bet turiu viltį netrukus išvysti tave. Tada pasikalbėsime gyvu žodžiu⁴.

15 Ramybė tau! Tave sveikina draugai. Sveikink draugus pavardžiui.

1 Arba: myliu tiesoje

2 Lit. tiesą

3 Arba: nepripažįsta mūsų autoriteto

4 Lit. iš burnos į burną

JUDO LAIŠKAS

Pasveikinimas

Judas, Jēzaus Kristaus vergas ir Jokūbo brolis, Dieve Tēve numylētiems ir Jēzui Kristui išsaugotiem pašauktiesiems. ² Tegul gailestingumas, ramybē ir mīlē jums daudēja.

1 Mt 13, 55; Mk 6, 3

Laiško rašymo priekšastis ir tikslas

³ Mylimieji, su visu uolumu rengdamasi jums rašyti apie mūsu bendrā išganymā, pajaučiau būtina reikala jums rašyti paraginimā¹, kad kovotumėte už kartą visam laikui šventiesiems perduotą tikėjimą. ⁴ nes vogčiomis išlanko kai kurie žmonės, kurie jau seniai iš anksto užrašyti tokiam pasmerkimui: jie yra bedieviai, iškrepia mūsų Dievo malonę į ištvirkusį elgesį ir išsigina mūsų vienintelio Valdovo ir Viešpaties Jēzaus Kristaus.

Netikri mokytojai ir jiems skirtas teismas

⁵ Noriu jums priminti, nors jūs kartą visam laikui gavote žinių apie viską, kad Viešpats, išgelbėjęs² tautą iš Egipto šalies, kitąsyk pražudė netikėjusiuosius ⁶ ir angelus, nepasilikusius savo valdžios srityje, bet palikusius savo buveinę, yra išlaikęs sukaustytus amžinomis grandinėmis tamsoje didžiosios dienos teismui. ⁷ Taip pat Sodoma ir Gomora bei aplinkiniai miestai, kurie tokiu pat būdu, kaip šitie³, paleistuvavo ir užsigeidė kitokio kūno, prasikiša⁴ kaip [ispėjantis] pavyzdys, kentėdami amžinos ugnies bausmę.

⁸ O vis dėlto panašiu būdu ir šitie sapnuotojai suteršia kūną, atmeta

viešpatystę⁵, piktžodžiauja šlovin-giesiems. ⁹ Priešingai, [net] arkangelas Mykolas, kai, varždamasis su velniu, ginčijosi dėl Mozės kūno, neišdriso jam ištarti piktžodžiaujančio sprendimo, tik pasakė: „Tegul Viešpats sudraudžia tave!“ ¹⁰ Bet šitie šmeižia viską, ko nepažįsta, o ką tik jie instinktyviai nuvokia kaip neprotaujantys gyvuliai, tuo jie sunaikinami. ¹¹ Vargas jiems! Nes jie nuėjo Kaino keliu, dėl užmokesčio atsidavė Balaamo paklydimui ir žuvo nuo Korės prieštaraivo. ¹² Šitie yra žmonės, kurie kaip povandeninės uolos⁶ be drovos puotauja su jumis jūsų mīlės pokyliuose, [tik] save pačius gano—bevandeniai, vėjų nuvaikomi debesys; vėlyvo rudens bevaisiai medžiai, dusyk mirę, išrauti; ¹³ sėlstančios jūros bangos, išmetančios savo gėdingų darbų putas; žvaigždės klajoklės, kurioms juodžiausia tamsa pataupyta per amžius.

¹⁴ Apie šituos pranašavo ir septintasis nuo Adomo, Enochas, sakdamas: „Štai Viešpats atėjo su savo šventais miriadais ¹⁵ įvykdyti teismo visiems ir nubausti visų [bedievių] už visus jų bedieviškus darbus, kuriuos jie darė bedieviškai gyvendami, ir už visas šiurkštybes, kurias bedieviai nusidėjėliai kalbėjo prieš jį“. ¹⁶ Šitie yra niurnekliai, nepatenkinti savo dalia, tenkinantys savo geidulius. Jų burna kalba išpūstus žodžius, ir jie pataikauja asmenims dėl pelno.

5 Iš 12, 51 5 Sk 14, 29–30 7 Pr 19, 1–24 9 Dan 10, 13, 21; 12, 1; Apr 12, 7 9 Dt 34, 6 9 Zach 3, 2 11 Pr 4, 3–8 11 Sk 22, 1–35 11 Sk 16, 1–35 14 Pr 5, 18, 21–24

Ispėjimai ir paraginimai

¹⁷ O jūs, mylimieji, prisiminkite mūsų Viešpaties Jēzaus Kristaus apaštalų iš anksto pasakytus žodžius. ¹⁸ Jie jums sakė: „Paskutiniu laiku bus išjuokėjų, kurie elgsis, tenkindami savo bedieviškų darbų užgaidas. ¹⁹ Šitie yra

1 Lit. ragindamas

2 Kt. Mss: žinote viską, kad Viešpats, vienąsyk išgelbėjęs

3 T.y. angelai

4 Lit. guli priešais

5 T.y. Kristaus kaip Viešpaties valdžia

6 T.y. jie sudaro tokį pat pavojų su jais bendraujantiems tikintiesiems, kokių vandens užlietos uolos laivininkams; arba: dėmės

tie, kurie skirsto žmones grupėmis¹, pasauliškai², neturintys Dvasios. ²⁰ Bet jūs, mylimieji, statydamiesi ant savo švenčiausiojo tikėjimo, meldamiesi Šventąja Dvasia, ²¹ išsilaikykite Dievo meilėje, laukdami mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gailėstingumo amžinam gyvenimui. ²² Vienu, kurie svyruoja, pasigailėkite, ²³ kitus gelbėkite, traukdami iš ugnies; vėl kitų pasigailėkite su baime³, nekęsdami net

[jū] kūno sutepto drabužio.⁴

18 2 Pet 3, 8

Palaiminimas

²⁴ O tam, kuris gali jus išsaugoti nesuklupusius ir savo šlovės akivaizdoje pastatyti be kliaudos su džiūgavimu, ²⁵ vieninteliame Dievui, mūsų Gelbėtojų, per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, priklauso šlovė, didybė, galybė ir valdžia pirm visų amžių, dabar ir per visus amžius. Amen.

1 T.y. klasifikuoja asmenis į dvasiškus ir nedvasiškus; arba: įveda suskilimus

2 Lit. psichikai (t.y. atsidavę vien žemiškiems dalykams ir jausliniams malonumams)

3 T.y. Dievo baime

4 Kadangi išlikęs gr. 22-23 skn. tekstas turi daug variantų, dėl originalinio teksto mokslininkų nuomonės skiriasi. Čia pateiktas ilgesnysis trijų sakinių tekstas.

APREIŠKIMAS

JONUI

Įvadas

1 Jėzaus Kristaus apreiškimas, kuri Dievas jam davė parodyti savo tarnams, kas netrukus turi įvykti. Pasiuntęs jis per savo angelą jį ženklais atskleidė savo tarnui Jonui, ² kuris paliudijo Dievo žodį ir Jėzaus Kristaus liudijimą—viską, ką jis matė. ³ Palaimintas tas, kuris skaito, ir tie, kurie klausosi tos pranašystės žodžių ir laikosi to, kas joje parašyta, nes laikas yra arti.

Pasveikinimas ir doksologija

⁴ Jonas septynioms bendruomenėms, esančioms Azijoje¹: Malonė jums ir ramybė nuo to, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateina, ir nuo septynių dvasių, kurios yra prieš jo sostą, ⁵ ir nuo Jėzaus Kristaus, ištikimojo liudytojo, mirusiųjų pirmagimio ir žemės karalių valdovo.

Tam, kuris myli mus ir išlaisvino mus iš mūsų nuodėmių savo krauju, ⁶ ir padarė iš mūsų karalią, kunigus savo Dievui ir Tėvui,—jam tebūnie šlovė ir valdžia per amžių amžius. Amen. ⁷ Štai jis ateina su debesimis, ir jį išvys kiekviena akis, ir tie, kurie jį perdūrė, ir dėl jo raudos visos žemės giminės. Taip, amen.

⁸ „Aš esu Alfa ir Omega“,—sako Viešpatis Dievas, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateina, Visavaldis.

⁴ Iš 3, 14 ⁴ Apr 4, 5 ⁵ Jez 55, 4 ⁵ Ps 89, 27 ⁶ Iš 19, 6; Apr 5, 10 ⁷ Dan 7, 13; Mt 24, 30; Mk 13, 26; Lk 21, 27; 1 Tes 4, 17 ⁷ Zach 12, 10; Mt 24, 30; Jn 19, 34. 37 ⁸ Apr 22, 13 ⁸ Iš 3, 14

Pirmoji vizija

⁹ Aš, Jonas, jūsų brolis ir draugas dalininkas priespaudos, karalystės ir kantraus ištverimo [kurie yra mūsų] Jėzuje, buvau saloje, kuri vadinasi Patmas, dėl Dievo žodžio ir Jėzaus liudijimo. ¹⁰ Aš buvau Dvasios pagautas Viešpaties dieną ir girdėjau

savo užnugary garsų balsą tarsi trimito, ¹¹ sakančio: „Ką regi, surašyk į knygą ir pasiųsk septynioms bendruomenėms: į Efezą, į Smirną, į Pergamą, į Tiatyrus, į Sardes, į Filadelfiją ir į Laodikėją“.

¹² Atsigrėžiau pamatyti balso, kuris kalbėjo su manim, ir atsigrėžęs išvydau septynis auksinius žibintus ¹³ ir žibintų viduryje viena, panašų į Žmogaus Sūnų, apsivilkusį pėdas siekiančiu drabužiu ir apsijuosusį per krūtinę auksine juosta. ¹⁴ „Jo galvos plaukai“² buvo balti kaip balta vilna, kaip sniegas, o jo akys—kaip ugnies liepsna. ¹⁵ Jo kojos buvo panašios į krosnyje įkaitintą skaitvarį, o jo balsas—kaip daugelio vandens šniokštimas. ¹⁶ Jis laikė savo dešinėje rankoje septynias žvaigždes, ir iš jo burnos išėjo aštrus dviasmenis kalavijas, o jo veidas buvo kaip saulė, šviečianti visu savo skaitumu.

¹⁷ Kai jį išvydau, puoliau jam po kojų kaip negyvas. Bet jis padėjo ant manęs savo dešinę, sakydamas: „Nebijok! Aš esu Pirmasis ir Paskutinis, ¹⁸ tai yra Gyvasis. Buvau miręs, bet štai esu gyvas per amžių amžius ir turiu mirties bei mirusiųjų buveinės³ raktus. ¹⁹ Tad užrašyk, ką regėjai—tai, kas yra ir kas vėliau įvyks. ²⁰ Paslaptis septynių žvaigždžių, kurias regėjai mano dešinėje, ir septynių auksinių žibintų [yra tai]: septynios žvaigždės yra septynių bendruomenių angelai, o septyni žibintai—septynios bendruomenės“.

¹³ Dan 7, 13 ¹³ Dan 10, 5 ¹⁴ Dan 7, 9 ^{14–15} Dan 10, 6 ¹⁵ Ezek 1, 24; 43, 2 ¹⁷ Jez 44, 6; 48, 12; Apr 2, 8; 22, 13

LAIŠKAI SEPTYNIOMS BENDRUOMENĖMS (2, 1—3,22)

Efezo bendruomenei

2 „Efezo bendruomenės angelui rašyk: Tai sako tas, kuris laiko savo dešinėje septynias žvaigždes, kuris vaikščioja septynių auksinių žibintų viduryje: ² Aš žinau tavo darbus, tavo triušą, tavo ištvermę ir tai, kad negali pakeisti piktųjų ir ištyrei tuos, kurie sakosi esą

2 Lit. Jo galva, tai yra jo plaukai

3 Lit. hado

apaštalai, tačiau nėra, ir radai juos esant melagius. ³ [Žinau,] kad esi ištvermingas, kentei dėl mano vardo ir nesi pailsęs. ⁴ Bet turiu prieš tave tai, kad palikai savo pirmąją meilę. ⁵ Tad prisimink, nuo ko esi atkritęs, atgailauk ir daryk pirmuosius darbus. O jei ne, aš ateisiu pas tave ir pajudinsiu tavo žibintą iš jo vietos,—jei neatsiversi. ⁶ Bet tai tu turi [savo naudai], kad nekenti nikolaitų darbų, kurių ir aš nekenčiu. ⁷ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms! Nugalėtojui duosiu valgyti nuo gyvasties medžio, kuris yra Dievo rojuje“.

7 Pr 2, 9; Apr 22, 2 7 Ezek 28, 13; 31, 8 (LXX)

Smirnos bendruomenei

⁸ „Smirnos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Pirmasis ir Paskutinis, kuris buvo miręs ir atgijo: ⁹ „Aš žinau tavo prispaudimą ir neturtą—o vis dėlto tu esi turtingas!—ir kad tau piktžodžiauja tie, kurie sakosi esą žydai, tačiau nėra, tik šėtono sinagoga. ¹⁰ Nebijok to, ką turėsi kentėti! Štai velnias įmes kai kuriuos iš jūsų į kalėjimą, kad būtumėte išmėginti, ir dešimtį dienų turėsite prispaudimą. Būk ištikimas, [net jei turėtum mirti]¹, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką. ¹¹ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms! Nugalėtojas nepatirs žalos nuo antrosios mirties“.

8 Jez 44, 6; 48, 12; Apr 1, 17; 22, 13 11 Apr 20, 14; 21, 8

Pergamo bendruomenei

¹² „Pergamo bendruomenės angelui rašyk: Tai sako tas, kuris turi aštrų dviašmenį kalaviją:

¹³ „Aš žinau, kur gyvenai: kur šėtono sostas. Tačiau tvirtai laikaisi mano vardo ir neišsigynėi tikėjimo manimi, net dienomis, kai Antipas, mano liudytojas, mano ištikimasis, buvo nužudytas pas jus, kur šėtonas gyvena. ¹⁴ Tačiau turiu šį tą prieš tave: tu ten turi tokių, kurie laikosi Balaamo mokslo. Šis mokė Balaką kaip įvilioti į nuodėmę izraelius², kad tie valgytų stabams

aukojamą mėsą ir paleistuvautų. ¹⁵ Taip ir tu turi tokių, kurie panašiai laikosi nikolaitų mokslo. ¹⁶ Tad atsiversk! O jei ne, aš veikiu ateisui pas tave ir kariausiu su jais savo burnos kalaviju. ¹⁷ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms! Nugalėtojui duosiu paslėptosios manos, taip pat jam duosiu baltą akmenėlį ir ant akmenėlio užrašytą naują vardą, kurio niekas nežino, tik gavėjas“.

14 Sk 22, 5, 7; 31, 16; Dt 23, 4 14 Sk 25, 1–3 17 Is 16, 14–15; 16, 33–34; Jn 6, 48–50 17 Jez 62, 2; 65, 15

Tiatyrų bendruomenei

¹⁸ „Tiatyrų bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Dievo Sūnus, kuris turi akis kaip ugnies liepsną ir kurio kojos panašios į skaitvarių:

¹⁹ „Aš žinau tavo darbus, tavo meilę, tikėjimą, tarnavimą, ištvermę ir tavo paskutinius darbus esant didesnius už pirmuosius. ²⁰ Tačiau turiu prieš tave tai, kad leidi moteriai Jezabelei, kuri sakosi esanti pranašė, mokyti ir suvedžioti mano tarnus, kad tie paleistuvautų ir valgytų stabams aukojamą mėsą. ²¹ Daviau jai laiko atsiversti, bet ji nenori atsiversti nuo savo paleistuvystės. ²² Štai ją metu į ligos patalą, o tuos, kurie svetimauja su ja,—į didelį vargą, jei jie neatsivers nuo jos darbų. ²³ ir jos vaikus išžudysiu. Tada visos bendruomenės žinos, kad aš esu tas, kuris ištiria širdis ir protus³, ir atlyginsiu kiekvienam iš jūsų pagal jūsų darbus. ²⁴ O jums, visiems kitiems, esantiems Tiatyruose, kurie nesilaiko šito mokslo, kurie nepažino „šėtono gilybių“, kaip jie⁴ [jas] vadina, neužmesiu kitos naštos, ²⁵ tik tvirtai laikykitės to, ką turite, iki ateisio. ²⁶ O nugalėtojui, tam, kuris ištveria iki galo darydamas mano⁵ darbus, duosiu valdyti pagonis,—²⁷ ir jis taip juos gaus geležine lazda, kaip moliniai indai sukuliami,—²⁸ kaip ir aš esu gavęs valdžią iš savo Tėvo, ir jam duosiu aušros žvaigždę. ²⁹ Kas turi ausis, tegul

3 Lit. inkstus ir širdis

4 T.y. Jezabelės sekėjai

5 T.y. mano norimus ar liepiamus

1 Lit. iki mirties

2 Lit. paspėti spąstus Izraelio sūnams

klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!“

20 1 Kar 16, 31; 2 Kar 9, 22, 30 23 Ps 7, 9; Jer 17, 10
23 Ps 62, 12 26-27 Ps 2, 8-9

Sardžių bendruomenėi

3 „Sardžių bendruomenės angelui rašyk: Tai sako tas, kuris laiko septynias Dievo dvasias ir septynias žvaigždes: „Aš žinau tavo darbus, kad turi vardą, jog esi gyvas, tačiau esi miręs. 2 Būk budrus ir pastiprink tai, kas lieka, kas buvo prie mirties, nes nesu radęs tavo darbų atliktų mano Dievo akivaizdoje. 3 Tad prisimink, kaip esi priėmęs ir išgirdai. To laikykitės ir atsiversk! Jei nebudėsi, tai ateisiu kaip vagis, ir nežinosi, kokią valandą tave užklupsiu. 4 Tačiau tu turi Sardėse keletą asmenų¹, kurie nesutepė savo drabužių, ir jie vaikščios su manim baltai apsirengę, nes jie to verti. 5 Nugalėtojas, kaip jie, bus apvelkamas baltais drabužiais, ir aš neišbrauksiu jo vardo iš gyvenimo knygos. Jo vardą išpažinsiu savo Tėvo ir jo angelų akivaizdoje. 6 Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!“

8 Mt 24, 43-44; Lk 12, 39-40; Apr 16, 15 5 Is 32, 32-33; Ps 69, 28; Apr 20, 12 5 Mt 10, 32; Lk 12, 8

Filadelfijos bendruomenėi

7 „Filadelfijos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Šventasis, Tikrasis², kuris turi Dovydo raktą, kuris atrakina, ir niekas negali užrakinti, kuris užrakina, ir niekas negali atrakinti:

8 „Aš žinau tavo darbus. Štai esu atvėręs prieš tave duris, kurių niekas negali užrakinti. Žinau, kad turi mažą jėgą, o vis dėlto išlaikėsi mano žodį ir neišsigynei mano vardo. 9 Štai aš padarysiu, kad tie, kurie priklauso prie šėtono sinagogos, kurie sakosi esą žydai, nors nėra, tik meluoja—štai aš padarysiu, kad jie ateis, puls tau po kojų ir pažins, jog aš mylėjau tave. 10 Kadangi tu laikeisi mano paraginimo³ kantriai ištverti, tai ir aš tave išsaugosiu nuo sunkaus išbandymo valandos, kuri

užeis visam pasauliui žemės gyventojams išmėginti. 11 Aš netrukus ateisiu. Išlaikyk, ką turi, kad niekas nepaimtų tavo vainiko. 12 Nugalėtoją padarysiu šulu savo Dievo šventykloje, ir jis niekad nebeįeis laukan. Užrašysiu ant jo savo Dievo vardą ir vardą savo Dievo miesto, naujosios Jeruzalės, nusileidžiančios iš dangaus nuo mano Dievo, ir savo naująjį vardą. 13 Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!“

7 Jez 22, 22; Job 12, 14 9 Jez 49, 23; 60, 14 9 Jez 43, 4 12 Apr 21, 2 12 Jez 62, 2; 65, 15

Laodikejos bendruomenėi

14 „Laodikejos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Amen, ištikimasis ir tikrasis⁴ Liudytojas, Dievo kūrybos Pradžia:

15 „Aš žinau tavo darbus, kad nesi nei šaltas, nei karštas. O kad būtum šaltas arba karštas! 16 Kadangi esi drungnas ir nei šaltas, nei karštas, tave išspjausiu iš savo burnos. 17 Kadangi sakai: „Aš esu turtingas, pralobęs ir nieko man nereikia“ ir nežinai, kad kaip tik tu esi nuskurdęs, apgailėtinas, neturtingas, aklas ir nuogas, 18 tau patariu nusipirkti iš manęs aukso, nuskaistinto ugnyje, kad pralobtum, ir baltus drabužius, kad apsivilktum ir nepasirodytų tavo nuogystės gėda, ir tepalo akims patepti, kad regėtum. 19 Aš visus, kuriuos myliu, pabarau sudraudžiu. Tad būk uolus ir atsiversk! 20 Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu. Jei kas išgirs mano balsą ir atidarys duris, aš įeisiu pas jį ir vakarieniausiu su juo, o jis su manim. 21 Nugalėtoji leisiu atsistoti šalia savęs į savo sostą, kaip ir aš nugalėjau ir atsistodau šalia savo Tėvo į jo sostą. 22 Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!“

14 Pat 8, 22 19 Pat 3, 12; Hbr 12, 6

Dangaus vizija

4 Paskui aš žiūrėjau, ir štai durys atviro danguje! Ir pirmasis balsas, kurį buvau girdėjęs tarsi su manim kalbančio trimto, tarė: „Užtenk čionai,

1 Lit. vardu

2 Arba: Tiesakalbis

3 Lit. žodžio

4 Arba: tiesakalbis

ir aš tau parodysiu, kas paskiau turi įvykti“. ² Aš tuojau buvau Dvasios pagautas. Ir štai sostas stovėjo danguje, o soste buvo Sėdintysis. ³ Sėdintysis atrodė panašus į jaspio ir karneolio brangakmenis, o sostą supanti vaivorykštė atrodė panaši į smaragdą. ⁴ Aplink sostą [regėjau] dvidešimt keturis sostus ir tuose sostuose sėdinčius dvidešimt keturis vyresniusius, apsivilkusius baltais drabužiais, o ant jų galvų—auksinius vainikus. ⁵ Iš sosto išėjo žaibai, dundesiai ir griausmai. Septyni ugningi deglai degė prieš sostą. Tai yra septynios Dievo dvasios. ⁶ Ir prieš sostą tvyksojo tarsi stiklinė jūra, panaši į kristolą.

[Kiekvienos] sosto [šalies] viduryje, aplinkui sostą, buvo keturios būtybės, pilnos akių priešakyje ir užpakalyje. ⁷ Pirmoji būtybė buvo panaši į liūtą, antroji būtybė—panaši į veršį, trečioji būtybė turėjo lyg žmogaus veidą, o ketvirtoji būtybė buvo panaši į skrendantį erelį. ⁸ Ir kiekviena iš tų keturių būtybių turėjo po šešis sparnus; aplinkui ir viduje jos buvo pilnos akių. Ir dieną bei naktį jos be paliovos sakė:

„Šventas, šventas, šventas

Viešpats Dievas Visavaldis,
kuris buvo, kuris yra ir kuris
ateina“.

⁹ Kada tik tos būtybės duoda šlovę, pagarbą ir padėką Sėdinčiajam soste, Gyvajam per amžių amžius, ¹⁰ dvidešimt keturi vyresnieji puola prieš Sėdintįjį soste, kniūpti pagarbina Gyvąjį per amžių amžius ir meta savo vainikus prieš sostą, tardami:

¹¹ „Esi vertas, mūsų Viešpatie ir
Dieve,
priimti šlovę, pagarbą ir
galybę,
nes tu sukūrei visatą
ir tavo valia ji gyvavo ir
buvo sukurta“.

2-3 Ezek 1, 26-28; 10, 1 5 Iš 19, 16; Apr 8, 5; 11, 19;
16, 18 5 Ezek 1, 13 5 Apr 1, 4; Zach 4, 2 6 Ezek 1,
22 6-7 Ezek 1, 5-10; 10, 14 8 Ezek 1, 18; 10, 12 8
Jez 6, 2-3

RITINYS SU SEPTYNIAIS ANTSPAUDAIS (5,1-8,5)

Tik Avinėlis vertas atvynioti ritinį

⁵ Paskui aš regėjau soste Sėdinčiojo dešinėje ritinį, prirašytą iš vidaus ir užpakalinėje pusėje, užantspauduotą septyniais antspaudais. ² Ir regėjau stiprų angelą, šaukiantį garsiu balsu: „Kas yra vertas atvynioti tą ritinį ir atplėsti jo antspaudus?“ ³ Bet niekas nei danguje, nei žemėje, nei po žeme negalėjo atvynioti to ritinio nė pažiūrėti į jį. ⁴ Ir aš gaudžiai pravirkau, kad nė vienas neatsirado vertas atvynioti to ritinio nė pažiūrėti į jį. ⁵ Tada vienas vyresnysis man tarė: „Neverk! Štai nugalėjo Liūtas iš Judo genties, Dovydo Saknis, ir jis gali atvynioti ritinį ir septynis jo antspaudus.“

⁶ Paskui regėjau sosto ir keturių būtybių bei vyresniųjų viduryje tarsi nužudytą Avinėlį, turinti septynis ragus ir septynias akis, kurios yra septynios Dievo dvasios, pasiūstos į visą žemę.

⁷ Jis atėjo ir paėmė [ritinį] iš sosto Sėdinčiojo dešinės. ⁸ Kai jis paėmė ritinį, keturios būtybės ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė prieš Avinėlį, kiekvienas laikydamas rankose arfą ir auksinius dubenis, pilnus smilkalų,—tai yra šventųjų maldos,—⁹ ir jie giedojo naują giesmę, tardami:

„Esi vertas paimti ritinį
ir atplėsti jo antspaudus,
nes buvai nužudytas ir atpirkai
Dievui savo krauju
asmenis
iš kiekvienos genties,
kalbos, tautos ir
nacijų,

¹⁰ ir padarei iš jų mūsų Dievui
karalius ir kunigus,
ir jie karaliaus žemėje“.

¹¹ Tada pažvelgiau ir išgirdau balsą daugelio angelų, stovinčių aplink sostą, būtybes ir vyresniusius, ir jų skaičius buvo miriadų miriadai ir tūkstančių tūkstančiai, ¹² sakantys garsiu balsu:

„Vertas Avinėlis, kuris buvo
nužudytas,
priimti galybę, turtus,
išmintį, stiprybę,
pagarbą, šlovę ir gyrių!“

13 Ir girdėjau visą kūriniją, esančią danguje, žemėje, po žeme ir viršum jūros, ir visa, kas yra juose,ariant:

„Sėdinčiam soste ir Avinėliui
tebūnie gyrius, pagarba,
šlovė ir galybė
per amžių amžius!“

14 Keturios būtybės sakė: „Amen!“, o vyresnieji parpuolė ir kniūpstė pagarbino.

1 Ezek 2, 9-10; Jez 29, 11 5 Pr 49, 9 5 Jez 11, 1. 10
6 Jez 53, 7 6 Zach 4, 10 8 Ps 141, 2 9 Ps 33, 3; 98, 1;
Jez 42, 10 10 Is 19, 6; Apr 1, 6 11 Dan 7, 10

Pirmieji keturi antspaudai: keturi raiteliai

6 Aš žiūrėjau, kai Avinėlis atplėšė pirmąjį iš septynių antspaudų, ir girdėjau vieną iš keturių būtybių sakant lyg griaustinio balsu: „Ateik!“ 2 Aš žiūrėjau, ir štai baltas žirgas! Tas, kuris sėdėjo ant jo, turėjo kilpinį. Jam buvo duotas vainikas, ir jis išėjo kaip nugalėtojas, kad nugalėtų.

3 Kai jis atplėšė antrąjį antspaudą, girdėjau antrąją būtybę sakant: „Ateik!“ 4 Tada išėjo kitas žirgas, ugniaspalvis, ir ant jo sėdinčiam buvo leista atimti iš žemės taika, kad žmonės vieni kitus žudytų, ir jam buvo duotas didelis kalavijas.

5 Kai jis atplėšė trečiąjį antspaudą, girdėjau trečiąją būtybę sakant: „Ateik!“ Aš žiūrėjau, ir štai juodas žirgas! Sėdintis ant jo laikė svarstyklės savo rankoje. 6 Ir girdėjau lyg kokią balsą keturių būtybių viduryje sakant: „Kviečių saikelis už denarą, o aliejui ir vynui nepakenk!“

7 Kai jis atplėšė ketvirtąjį antspaudą, girdėjau balsą ketvirtosios būtybės, sakančios: „Ateik!“ 8 Aš žiūrėjau, ir štai palšas žirgas! Ant jo sėdinčiojo vardas buvo Mirtis, ir mirusiųjų buveinė¹ ėjo paskui su juo. Ir jiems buvo leista valdyti ketvirtadalį žemės, kad žudytų kalaviju, badu, maru ir žemės žvėrimis.

2 Zach 1, 8; 6, 3. 6 4 Zach 1, 8; 6, 2 5 Zach 6, 2. 6 8
Ezek 14, 21

Penktasis antspaudas: kankinių šauksmas

9 Kai jis atplėšė penktąjį antspaudą, regėjau po aukuru sielas nužudytųjų dėl Dievo žodžio ir dėl liudijimo², kurio jie laikėsi. 10 Jie sušuko garsiu balsu: „Kaip ilgai tu, Valdove, Sventasis ir Teisingasis, neteisi ir neatkeršysi už mūsų kraują žemės gyventojams?“ 11 Tada kiekvienam iš jų buvo duotas ilgas baltas drabužis, ir jiems buvo pasakyta dar trumpą laiką ilsėtis, kol pasidarys pilnas skaičius ir jų bendratarnių bei jų brolių, kurie bus nužudyti, kaip ir jie [buvo].

Šeštasis antspaudas: didysis žemės drebėjimas

12 Aš žiūrėjau, kai jis atplėšė šeštąjį antspaudą, ir štai kilo didelis žemės drebėjimas. Saulė pajūodo kaip ašutinis maišas, visas mėnulis pasidarė kaip kraujas 13 ir dangaus žvaigždės krito į žemę, kaip kad figmedis, didelio vėjo purtomas, nukrečia savo neprinokusias figas. 14 Dangus atitrūko tartum susivyniojantis [knygos] ritinys, ir visi kalnai bei salos buvo pajudinti iš savo vietų. 15 Tada žemės karaliai, aukšti valdininkai, karininkai, turtuoliai, galiūnai, visi vergai ir laisvieji pasislėpė olose ir tarp kalnų uolų. 16 Ir jie sakė kalnams bei uoloms: „Griūkite ant mūsų ir mus paslėpkite nuo sosto Sėdinčiojo veido ir nuo Avinėlio rūstybės, 17 nes atėjo didžioji jų rūstybės diena, ir kas gali ją ištverti?“

12 Apr 11, 13; 18, 18 12 Jez 13, 10; Joel 2, 10. 31; 3, 15; Mt 24, 29; Mk 13, 24-25; Lk 21, 25 12 Joel 2, 31
13-14 Jez 34, 4 14 Apr 16, 20 15 Jez 2, 19. 21 16
Hos 10, 8; Lk 23, 30 17 Joel 2, 11; Mal 3, 2

Intarpas: Dievo tarnų užantspaudavimas ir didžiulė minia

7 Paskui aš regėjau keturis angelus, stovinčius keturiuose žemės kampuose, tvirtai laikančius keturis žemės vėjus, kad vėjas nepūstų nei žemėje, nei jūroje, nei į kokią nors medį. 2 Ir regėjau kitą angelą, pakylantį nuo saulėtekio, turintį gyvojo Dievo antspaudą. Jis šaukė garsiu balsu keturiems angelams, kuriems buvo leista pakenkti žemei ir

jūrai: ³ „Nepakenkite žemei, nei jūrai, nei medžiams, kol užantspauduosime savo Dievo tarnus jų kaktose!“ ⁴ Ir išgirdau užantspauduotųjų skaičių: užantspauduoti šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai iš kiekvienos izraelių genties.

⁵ Iš Judo genties užantspauduota dvylika tūkstančių, iš Reūbeno genties—dvylika tūkstančių, iš Gado genties—dvylika tūkstančių, ⁶ iš Ašerio genties—dvylika tūkstančių, iš Naftalio genties—dvylika tūkstančių, iš Menašės genties—dvylika tūkstančių, ⁷ iš Šimeono genties—dvylika tūkstančių, iš Levio genties—dvylika tūkstančių, iš Isacharo genties—dvylika tūkstančių, ⁸ iš Zebuluno genties—dvylika tūkstančių, iš Juozapo genties—dvylika tūkstančių, iš Benjamino genties užantspauduota dvylika tūkstančių.

⁹ Paskui aš žiūrėjau, ir štai didžiulė minia, kurios niekas negalėjo suskaičiuoti, iš kiekvienos nacijos, iš visų genčių, tautų ir kalbų. Jie stovėjo prieš sostą ir prieš Avinėlį, apsilikę ilgais baltais drabužiais su palmių šakomis rankose, ¹⁰ ir jie šaukė garsiu balsu: „Pergalė mūsų Dievui, sėdinčiam soste, ir Avinėliui!“ ¹¹ Visi angelai stovėjo aplink sostą, vyresniusius ir keturias būtybes, ir jie parpuolė kniūpsti prieš sostą ir pagarbinio Dievą, ¹² sakydami: „Amen! Gyrius¹ ir šlovė, ir išmintis, ir padėka, ir pagarba, ir jėga, ir stiprybė priklauso mūsų Dievui per amžių amžius! Amen“.

¹³ Tada vienas iš vyresniųjų pratarė, mane klausdamas: „Šitie apsilikę baltais drabužiais—kas jie yra ir iš kur atėjo?“ ¹⁴ O aš jam atsakiau: „Mano viešpatie, tu žinai“. Jis man tarė: „Šitie yra tie, kurie atėjo iš didžiosios priespaudos. Jie išplovė savo drabužius ir juos išbaltino Avinėlio krauju“.

¹⁵ Todėl jie yra prieš Dievo sostą ir tarnauja jam dieną bei naktį jo šventykloje, o soste Sėdintis užties ant jų savo padangę.

¹⁶ Jie nebealks ir nebetroš,

jų neištiks nei saulė, nei kokia nors kaitra, ¹⁷ nes Avinėlis, stovįs sosto vidury, juos gaus ir juos nuves prie gyvybės vandens šaltinių, ir Dievas nušluostys visas ašaras nuo jų akių“.

1 Jer 49, 36; Dan 7, 2; Zach 6, 5 3 Ezek 9, 4, 6 14 Dan 12, 1; Mt 24, 21; Mk 13, 19 16 Jez 49, 10 17 Ps 23, 1; Ezek 34, 23 17 Ps 23, 2; Jez 49, 10 17 Jez 25, 8

Septintasis antspaudas ir auksinis smilkytuvas

⁸ Kai jis atplėšė septintąjį antspaudą, danguje buvo tyla koki pusvalandį. ² Ir aš regėjau septynis angelus, kurie stovėjo Dievo akivaizdoje, ir jiems buvo duoti septyni trimitai.

³ Atėjo kitas angelas ir atsistojo prie aukuro, laikydamas auksinį smilkytuvą. Jam buvo duota daug smilkalų, kad jis juos pridėtų prie visų šventųjų maldų ant auksinio aukuro, esančio prieš sostą. ⁴ Ir smilkalų dūmai su šventųjų maldomis pakilo iš angelo rankos Dievo akivaizdoje. ⁵ Paskui angelas paėmė smilkytuvą, pripildė jį aukuro ugnies ir numetė į žemę. Ir radosi griausmai, dundesiai, žaibai ir žemės drebėjimas.

3 Am 9, 1 3 Is 30, 1, 3 5 Lev 16, 12; Ezek 10, 2

SEPTYNI TRIMITAI (8,6—11,19)

Pirmieji keturi trimitai

⁶ Septyni angelai, kurie laikė septynis trimitus, pasiruošė trimituoti.

⁷ Pirmasis sutrimitavo, ir radosi kruša bei ugnis, sumaišytos su krauju, ir jos buvo numestos į žemę. Trečdalis žemės sugėdė, trečdalis medžių sugėdė ir visa žalia žolė išdegė.

⁸ Antrasis angelas sutrimitavo, ir lyg didelis kalnas, liepsnojančias ugnimi, buvo numestas į jūrą. Trečdalis jūros pavirto krauju, ⁹ padvėsė trečdalis jūros kūrinių, turinčių gyvybę, ir trečdalis laivų buvo sunaikintas.

¹⁰ Trečiasis angelas sutrimitavo, ir nukrito iš dangaus didelė žvaigždė, degdama kaip deglas. Ji nukrito ant trečiosios dalies upių ir ant vandens šaltinių. ¹¹ Ta žvaigždė vadinasi Metėlė. Trečdalis vandenų pavirto į metėlę, ir daugelis žmonių mirė nuo

1 Lit. Palaiminimas

2 Arba: kraujuje

vandenu, nes jie buvo apkartę.

12 Ketvirtasis angelas sutrimitavo, ir buvo užgautas trečdalis saulės, trečdalis mėnulio ir trečdalis žvaigždžių, taip kad trečdalis jų liko aptemdytas ir diena nebešvietė savo trečdaliu ir taip pat naktis.

13 Aš žiūrėjau ir girdėjau vieną erelį, skrendantį dangaus viduriu ir šaukiantį garsiu balsu: „Vargas, vargas, vargas žemės gyventojams nuo besirengiančių trimituoti trijų angelų trimto likusiųjų garsų!“

7 Iš 9, 23–25; Ezek 38, 22 10 Jez 14, 12 11 Jer 9, 15 12 Jez 13, 10; Ezek 32, 7; Joel 2, 10. 31; 3, 15

Penktasis trimitas

9 Penktasis angelas sutrimitavo, ir aš regėjau žvaigždę, nukritusią iš dangaus į žemę, ir jai buvo duotas bedugnės šulinio raktas. 2 Ji atidarė bedugnės šulinį, ir iš šulinio pakilo dūmai kaip didelės krosnies dūmai, ir saulė bei oras aptemo nuo šulinio dūmų. 3 Iš dūmų išskrido į žemę skėriai, ir jiems buvo duota tokia galia, kokią turi žemės skorpionai. 4 Ir jiems buvo pasakyta nepakenkti žemės žolei, nei kokiam žalumynui, nei kokiam medžiui, tik tiems žmonėms, kurie neturi Dievo antspaudu kaktose. 5 Jiems buvo leista ne užmušti juos, bet kankinti per penkis mėnesius. Ir jų daromas kankinimas buvo kaip kankinimas skorpiono, kai jis įgelia žmogų. 6 Anomis dienomis žmonės ieškos mirties, bet jos neras, ir geis mirti, bet mirtis bėgs nuo jų.

7 Skėriai atrodė panašūs į žirgus, paruoštus mūšui. Ant jų galvų buvo tarsi vainikai, panašūs į auksą. Jų veidai buvo lyg žmonių veidai. 8 Jie turėjo tokius plaukus, kaip moterų plaukai, ir jų dantys buvo kaip liūtų dantys. 9 Jie turėjo krūtinšarvius lyg geležinius krūtinšarvius, ir jų sparnų užesys buvo kaip bildesys kovos vežimų su daugybe žirgų, bėgančių į mūšį. 10 Jie turėjo uodegas, panašias į skorpionų, ir geluonis, ir jų uodegose buvo jų galia kenkti žmonėms per penkis mėnesius. 11 Jie turi sau karalių, bedugnės angela. Jis hebrajiškai

vardinasi Abadonu, o graikų kalboje turi Apoliono¹ vardą.

12 Pirmoji nelaimė praėjo; po to štai ateina dar dvi nelaimės.

2 Pr 19, 28 3 Iš 10, 12–15 4 Ezek 9, 4 6 Job 3, 21; Jer 8, 3 7 Joel 2, 4 8 Joel 1, 6 9 Joel 2, 5

Šeštasis trimitas

13 Šeštasis angelas sutrimitavo, ir išgirdau vieną balsą iš keturių ragų auksinio aukuro, stovinčio Dievo akivaizdoje. 14 Jis sakė šeštajam angelui, laikančiam trimitą: „Paleisk keturis angelus, surištus prie didžiosios Eufrato upės!“ 15 Ir buvo atrišti keturi angelai, paruošti tai valandai, dienai, mėnesiui ir metams trečdaliui žmonių išžudyti. 16 Raitijos armijų skaičius buvo du miriada miriadų. Aš išgirdau jų skaičių. 17 Regėjime mačiau tokius žirgus ir jų raitelius: tie turėjo krūtinšarvius—ugniaspalvius, violetinius ir geltonus kaip siera, o žirgų galvos buvo kaip liūtų galvos, ir iš jų nasrų išėjo ugnis, dūmai ir siera. 18 Nuo šitų trijų nelaimių žuvo trečdalis žmonių—nuo ugnies, dūmų ir sieros, išėjusių iš jų nasrų. 19 nes žirgų galia yra jų nasruose ir uodegose. Mat jų uodegos panašios į gyvates, turi galvas ir jomis kenkia.

20 O visi kiti žmonės, kurie šitomis nelaimėmis nebuvo išžudyti, vis dėlto neatsivertė nuo savo rankų darbų, kad nebegarbintų velnių ir auksinių, sidabrinių, žalvarinių, akmeninių bei medinių statbų, kurie negali nei matyti, nei girdėti, nei vaikščioti. 21 Ir jie neatsivertė nuo savo žmogžudysčių, nei nuo savo būrimų, nei nuo savo paleistuvystės, nei nuo savo vagysčių.

13 Iš 30, 1–3 20 Ps 115, 4–7; 135, 15–17; Dan 5, 23

INTARPAS (10, 1–11, 14)

Knygos ritinėlis ir septyni griaustiniai

10 Paskui aš regėjau kitą galingą angelą nužengiantį iš dangaus, apsisiautęs debesimi. Vaivorykstė buvo viršum jo galvos, jo veidas—kaip saulė, o jo kojos—kaip ugnies stulpai. 2 Jis laikė rankoje atvyniotą [knygos] ritinėlį. Jis padėjo savo dešiniąją koją ant jūros, o kairiąją—ant sausumos,³ ir sušuko

garsiu balsu, kaip liūtas kad riaumuoja. Kai jis sušuko, septyni griauštiniai sugriaudė savo balsais. ⁴ Kai septyni griauštiniai buvo sugriaudę, aš rengiausi rašyti, bet išgirdau balsą iš dangaus sakant: „Užantspauduok, ką kalbėjo septyni griauštiniai, ir to neužrašyk!“

⁵ O angelas, kurį regėjau stovint ant jūros ir sausumos, pakėlė savo dešiniąją ranką į dangų ⁶ ir prisiekė Tuo, kuris gyvena per amžių amžius, kuris sukūrė dangų ir tai, kas yra jame, žemę ir tai, kas joje, jūrą ir tai, kas joje: „Nebebus uždelsimo! ⁷ Bet septintojo angelo balso dienomis, kai jis sutrimituos, bus įvykdytas Dievo paslaptingas tikslas, kaip jis paskelbė savo tarnams pranašams“.

⁸ Tada balsas, kurį buvau girdėjęs iš dangaus, vėl kalbėjo su manim ir tarė: „Eik, paimk ritinėlį, atvyniotą rankoje angelo, stovinčio ant jūros ir sausumos!“

⁹ Aš nuėjau pas tą angelą ir prašiau jį duoti man tą ritinėlį. Jis man tarė: „Imk ir suvalgyk jį! Jis bus kartus tavo skrandyje, tačiau tavo burnoje—saldus kaip medus“. ¹⁰ Aš paėmiau ritinėlį iš angelo rankos ir jį suvalgiau. Jis buvo mano burnoje saldus kaip medus, bet kai jį suvalgiau, mano skrandis apkarto.

¹¹ Tada man buvo pasakyta: „Tu turi vėl pranašauti apie daugelį tautų, nacijų, kalbų ir karalių“.

5-7 Iš 20, 11; Dt 32, 40; Dan 12, 7; Am 3, 7 8-10 Ezek 2, 8-3, 3

Du liudytojai

11 Man buvo duota nendrė, panaši į lazda, ir pasakyta: „Kelkis ir išmatuok Dievo šventyklą, aukurą ir tuos, kurie garbina Dievą joje. ² O išorinį šventyklos kiemą palik ir nematuok jo, nes jis atiduotas pagonims, ir jie tryps šventąjį miestą keturiasdešimt du mėnesius. ³ Aš duosiu [paliepiam] dviem savo liudytojams, ir jie, maišais apsilvėję, pranašaus tūkstantį du šimtus šešiasdešimt dienų“.

⁴ Tie yra du alyvmedžiai ir du žibintai, stovintys žemės Viešpaties akivaizdoje. ⁵ Ir jei kas nori juos pažeisti, ugnis išeina iš jų burnos ir suėda jų priešus. Jei kas norėtų juos

pažeisti, tas šitaip turi būti nužudytas.

⁶ Jie turi galią užrakinti dangų, kad lietus nelytų jų pranašavimo dienomis, ir turi galią vandenį paversti krauju ir ištikti žemę visokia nelaime, kada tik jie panorės. ⁷ Ir kai jie pabaigs savo liudijimą, žvėris, kuris išlipa iš bedugnės, kariaus su jais, juos nugals ir juos užmuš.

⁸ Ir jų lavonai gulės gatvėje didžiojo miesto, kuris perkeltime prasme¹ vadinasi Sodoma ir Egiptas, kur ir jų Viešpats buvo nukryžiuotas.

⁹ Žmonės iš tautų, genčių, kalbų ir nacijų žiūrės į jų lavonus tris ir pusę dienos ir neleis jų lavonų padėti į kapą.

¹⁰ Žemės gyventojai džiaugsis dėl jų, linksminsis ir vieni kitiems siūs dovanų, nes tie du pranašai kankino žemės gyventojus.

¹¹ Bet po trijų ir pusės dienos gyvybės dvasia iš Dievo įėjo į juos, ir jie atsistojo ant kojų, ir didelė baimė apniko tuos, kurie stebėjo juos.

¹² Tada jie išgirdo garsų balsą iš dangaus jiems sakant: „Užženkite šen!“ Jie užžengė į dangų debesyje, ir juos stebėjo jų priešai.

¹³ Tą pačią valandą įvyko didelis žemės drebėjimas, ir dešimtoji dalis miesto sugriuvo. Tame žemės drebėjime žuvo septyni tūkstančiai asmenų, o likusieji buvo baimės apimti ir pašlovino dangaus Dievą.

¹⁴ Antroji nelaimė praėjo; štai netrukus ateina trečioji nelaimė.

1 Ezek 40, 3; Zach 2, 1-2 2 Lk 21, 24 4 Zach 4, 3, 11-14 6 1 Kar 17, 1 6 Iš 7, 17-19 6 1 Sam 4, 8 7 Dan 7, 7; Apr 13, 5-7; 17, 8 7 Dan 7, 21 8 Jez 1, 9-10 11 Ezek 37, 10 12 2 Kar 2, 11 13 Apr 6, 12; 16, 18

Septintasis trimittas

¹⁵ Septintasis angelas sutrimitavo, ir danguje pasigirdo garsūs balsai, sakantys:

„Pasaulio karalystė patapo mūsų Viešpaties ir jo Pateptojo karalyste, ir jis karaliaus per amžių amžius!“

¹⁶ O dvidešimt keturi vyresnieji, sėdintys prieš Dievą savo sostuose, parpuolė kniūpti ir pagarbino Dievą, ¹⁷ sakydami:

„Mes dėkojame tau, Viešpatie Dieve Visavaldy,

kuris esi ir kuris buvai,
kad pasiėmėi savo didžiąją galia
ir pradėjai karaliauti.
18 Tautos įsirdo,
bet atėjo tavo rūstybė,
metas teisti mirusiuosius
ir atsilyginti tavo tarnams
pranašams,
šventiesiems ir bijantiems tavo
vardo,
mažiems ir dideliems,
ir sunaikinti žemės
naikintojus“.

19 Tada atsidarė Dievo šventykla, esanti
danguje, ir šventykloje pasirodė jo
sadoros skrynja. Ir radosi žaibai,
dundesiai, griausmai, žemės drebėjimas
ir didelė kruša.

15 Iš 15, 18; Dan 2, 44; 7, 14, 27 18 Ps 2, 5; 110, 5 18
Ps 115, 13 19 Apr 8, 5; 16, 18 19 Apr 16, 21

SEPTYNI REIKŠMINGI ŽENKLAI (12,1—14,20)

Saulė apsisiautusi moteris ir slibinas

12 Didelis ženklas pasirodė danguje:
moteris, apsisiautusi saule, mė-
nulis po jos kojomis, o ant jos galvos
dvylikos žvaigždžių vainikas. 2 Ji buvo
nėščia ir šaukė, kentėdama gimdymo
sąrėmius ir skausmus. 3 Pasirodė kitas
ženklas danguje: štai didelis
ugniaspalvis slibinas su septyniomis
galvomis bei dešimtimi ragų ir su
septyniomis karūnomis ant galvų! 4 Jo
uodega nušlavė trečdalį dangaus
žvaigždžių ir jas numetė į žemę. Slibinas
stovėjo prieš gimdysiančią moteriškę,
kad, kai tik ji bus pagimdžiusi, prarytų
jos vaiką. 5 Ji pagimdė sūnų, berniuką,
kuriam skirta ganyti visas tautas
geležine lazda, bet jos kūdikis buvo
pagriebtas [ir paimtas] pas Dievą, prie jo
sosto. 6 O moteris pabėgo į tyrus, kur ji
turi Dievo paruoštą vietą, kad ten ją
maitintų tūkstantį du šimtus
šešiasdešimt dienų.

3 Dan 7, 7 4 Dan 8, 10 5 Jez 66, 7 5 Ps 2, 9

Karas danguje. Slibinas išmestas

7 Kilo karas danguje: Mykolas ir
jo angelai turėjo kariauti su slibinu.
Kariavo slibinas ir jo angelai, 8 bet jis
nelaimėjo, ir nebebuvo rasta jų vietos
danguje. 9 Taip buvo numestas žemyn

didysis slibinas, senoji gyvatė, kuri
vadinasi velnias ir šėtonas, kuris
suvedžioja visą pasaulį. Jis buvo
numestas į žemę, ir jo angelai buvo
numesti su juo. 10 Ir aš girdėjau garsų
balsą danguje sakant:

„Dabar atėjo mūsų Dievo
pergalė, galia bei karalystė
ir jo Pateptojo¹ valdžia,
nes žemyn numestas mūsų
brolių skundėjas,
kuris dieną ir naktį juos
skundžia prieš mūsų
Dievą.

11 Bet jie nugalėjo jį Avinelio
krauju
ir savo liudijimo žodžiu,
ir nemylėjo savo gyvybės,
nepaisydami net
mirties.
12 Todėl džiūgaukite, dangūs,
ir jūs, kurie gyvenate juose!
Vargas žemei ir jūrai,
nes nusileido pas jus
velnias,
baisiai įnirtęs,
žinodamas beturįs mažai
laiko“.

13 Kai slibinas pamatė, kad jis
numestas į žemę, jis ėmė vytis moterį,
kuri buvo pagimdžiusi berniuką. 14 O
moteriai buvo duoti du didžiojo erelio
sparnai, kad ji skristų į tyrus, į savo
vietą, kur nuošaly nuo gyvatės ji bus
maitinama laika, [du] laikus ir pusę
laiko. 15 Gyvatė išliejo iš savo nasrų
paskui moterį vandenį tartum upę, kad
ją nuneštų su srove. 16 Bet žemė atėjo
moteriai į pagalbą: žemė atvėrė savo
žiomenis ir sugėrė upę, kurią slibinas
buvo išliejęs iš savo nasrų. 17 Tada
slibinas įsirdo ant moters ir nuėjo
kariauti su visais kitais jos vaikais—tais,
kurie laikosi Dievo įsakymų ir Jėzaus²
liudijimo. 18 Ir jis atsistojo ant jūros
kranto³.

7 Dan 10, 13, 21; 12, 1; Jud 9 9 Pr 3, 1 9 Lk 10, 18
10 Job 1, 9—11; Zach 3, 1 14 Dan 7, 25; 12, 7

Žveris iš jūros

1 Lit. Kristaus

2 T.y. Jėzaus duoto

3 Lit. smėlio

13 Aš regėjau iš jūros išlipantį žvėrį, turintį dešimt ragų ir septynias galvas, ant savo ragų—dešimt karūnų, o ant savo galvų—piktžodžiavimo vardus.

2 Žvėris, kurį regėjau, buvo panašus į leopardą. Jo kojos buvo kaip lokio kojos, o jo nasrai—kaip liūto nasrai. Slibinas jam davė savo galia, savo sostą ir didelę valdžią. **3** Regėjau vieną jo galvą lyg mirtinai sužeistą, bet jos mirtinoji žaizda pagijo, ir visa žemė stebėdamasi nusekė paskui žvėrį.

4 Žmonės kniūpsti pagarbino slibiną, nes jis buvo davęs valdžią žvėriui, ir pagarbino žvėrį, sakydami: „Kas lygus su žvėriu ir kas gali kariauti su juo?“

5 Jam buvo duoti nasrai, kalbantys iš didžiųjų žodžių ir piktžodžiavimų, ir jam buvo duota galia veikti per keturiasdešimt du mėnesius.

6 Jis atvėrė savo nasrus piktžodžiavimams prieš Dievą, kad piktžodžiautų jo vardui ir jo buveinei—tiems, kurie gyvena danguje. **7** Jam buvo leista kariauti su šventaisiais ir nugalėti juos, ir jam buvo leista valdyti kiekvieną gentį, tautą, kalbą ir naciją.

8 Jį garbina visi žemės gyventojai—kiekvienas, kurio vardas nuo pasaulio sukūrimo nėra buvęs įrašytas nužudyto Avinėlio gyvenimo knygoje¹. **9** Jei kas turi ausis, tegul klauso:

10 Jei kas skirtas nelaisvei,
tas eina į nelaisvę.

Jei kam skirta žūti nuo kalavijo,
tas turi būti nužudytas
kalaviju.

Čia reikia šventųjų ištvermės ir ištikimybės².

1 Dan 7, 3 1 Apr 17, 3, 7–12 2 Dan 7, 4–6 5–6 Dan 7, 8, 25; 11, 36 7 Dan 7, 21 8 Ps 69, 28 10 Jer 15, 2; 43, 11

Žvėris iš žemės

11 Paskui aš regėjau kitą žvėrį, pasikeliantį iš žemės. Jis turėjo du ragus, panašius į avinėlio, bet kalbėjo kaip slibinas. **12** Jis vykdė visą pirmojo žvėries valdžią jo akivaizdoje ir verčia

žemę bei jos gyventojus garbinti pirmąjį žvėrį, kurio mirtina žaizda buvo sugijusi.

13 Jis daro tokius didžius ženklus, kad, žmonėms matant, nuleidžia net ugnį iš dangaus į žemę. **14** Ir jis klaidina žemės gyventojus ženklais, kuriuos jam buvo leista daryti žvėries akivaizdoje. Jis įsako žemės gyventojams padaryti statulą žvėriui, kuris turėjo žaizdą nuo kalavijo, o tačiau išliko gyvas. **15** Jam buvo leista suteikti žvėries statulai dvasią, kad žvėries statula galėtų net kalbėti ir padaryti, kad visi, kurie negarbintų žvėries statulos, būtų nužudyti. **16** Ir jis verčia visus, mažus ir didelius, turtingus ir neturtingus, laisvuosius ir vergus užsispausti žymę ant dešinės rankos ar ant kaktos, **17** kad niekas negalėtų pirkti ar parduoti, kaip tik tas, kuris turi žymę—žvėries vardą ar jo vardo skaičių. **18** Čia slypi išmintis! Kas turi išmanymą, tegul apskaičiuoja žvėries skaičių, nes tai yra žmogaus skaičius, ir jo skaičius—šeši šimtai šešiasdešimt šeši.

Šimto keturiasdešimt keturių tūkstančių giesmė

14 Aš žiūrėjau, ir štai Avinėlis stovėjo ant Šijonos kalno ir su juo šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai, kurie turėjo jo vardą ir jo Tėvo vardą įrašytus jų kaktose. **2** Ir girdejau balsą iš dangaus kaip daugelio vandenų ūžesį ir kaip smarkaus griaustinio dundesį. Garsas, kurį girdejau, buvo kaip skambesys arfininkų, skambinančių savo arfomis. **3** Jie giedojo naują giesmę priešais sostą ir priešais keturias būtybes bei vyresniuosius, ir niekas negalėjo išmolti tos giesmės, kaip tik tie šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai, kurie buvo atpirkti iš žemės³. **4** Šie yra tie, kurie nesusitėpė moterimis, nes jie yra skaitūs⁴. Šie yra tie, kurie seka paskui Avinėlį, kur tik jis eina. Jie buvo atpirkti iš žmonijos kaip pirmonės Dievui ir Avinėliui. **5** Jų burnoje nerasta melo; jie yra nepeiktini.

1 Ezek 9, 4; Apr 7, 3 5 Šef 3,13

1 Arba: nėra buvęs įrašytas gyvenimo knygoje Avinėlio, nužudyto nuo pasaulio sukūrimo

2 Arba: tikėjimo

3 T. y. iš žemės gyventojų skaičiaus

4 Lit. mergelės

Intarpas: trys angelai paskelbia teisną

6 Paskui aš regėjau kitą angelą, skrendantį dangaus viduriu, turintį amžiną evangeliją, kad ją paskelbtų žemės gyventojams—kiekvienai nacijai, genčiai, kalbai ir tautai. 7 Jis sakė garsiu balsu: „Bijokite Dievo ir duokite jam šlovę, nes atėjo jo teismo valanda, ir pagarbinkite tą, kuris sukūrė dangų ir žemę, jūrą ir vandenų šaltinius!“

8 Kitas, antras angelas skrido iš paskos, sakydamas: „Krito, krito didžioji Babelė, kuri savo [Dieva] niršinančios paleistuvystės vynu yra girdžiusi visas pagonių tautas!“

9 Dar kitas, trečias angelas sekė paskui juos, sakydamas garsiu balsu: „Jei kas garbina žvėrį bei jo statulą ir priima žymę ant savo kaktos ar ant savo rankos, 10 tas gers Dievo įniršio vyno, sutaisyto neatmiešto jo rūstybės taurėje, ir bus kankinamas ugnimi bei siera šventų angelų ir Avinėlio akivaizdoje.“

11 Jų kankinimo dūmai kils aukštyn per amžių amžius, ir dieną bei naktį neturės atilsio tie, kurie garbina žvėrį ir jo statulą, ir jei kas priima jo vardo žymę“.

12 Čia reikia ištvermės šventųjų, kurie laikosi Dievo įsakymų ir tikėjimo Jėzumi.

8 Jez 21,9; Jer 51,8; Apr 18,2 10 Jez 51, 17 10 Pr 19, 24; Ezek 38, 22 11 Jez 34, 10

Intarpas: Palaiminti, kurie miršta Viešpatyje

13 Ir aš girdėjau balsą iš dangaus sakant: „Rašyk: „Palaiminti mirusieji, kurie nuo dabar miršta Viešpatyje!“—„Taip“,—sako Dvasia,—jie turi atsilėti nuo savo vargų, nes jų darbai juos lydi iš paskos“.

Žemės derliaus nuėmimas

14 Aš žiūrėjau, ir štai baltas debesis ir ant debesies sėdintis, panašus į Zmogaus Sūnų! Jis turėjo ant galvos auksinį vainiką ir rankoje aštrų pjautuvą. 15 Kitas angelas išėjo iš šventyklos, šaukdamas garsiu balsu sėdinčiajam ant debesies: „Paleisk darban savo pjautuvą ir pjauk, nes atėjo metas pjauti, nes visiškai pribrendo žemės derlius“. 16 Tada sėdintysis ant debesies numetė savo pjautuvą į žemę, ir žemė buvo nupjauta.

17 Dar kitas angelas išėjo iš danguje esančios šventyklos; jis irgi turėjo aštrų pjautuvą. 18 Tada išėjo nuo aukuro vėl kitas angelas, turintis valdžią ugniai, ir šaukė garsiu balsu turinčiam aštrų pjautuvą: „Paleisk darban savo aštrų pjautuvą ir surink žemės vynuogės kekes, nes jo vynuogės prisirpo“. 19 Tada angelas numetė savo pjautuvą į žemę, nuskynė žemės vynuogės ir sumetė [vynuoges] į didįjį Dievo įpykio spaustuva. 20 Spaustuvas buvo mindomas už miesto, ir iš spaustuvo išteko kraujas, plūdams iki arklių kamanų per tūkstantį šešis šimtus stadijų¹.

14 Dan 7, 13 15 Joel 3, 13 20 Jez 63, 3; Rd 1, 15; Apr 19, 15

SEPTYNIOS PASKUTINĖS NELAIMĖS (15,1—16,21)

Angelai su septyniais dubenimis

15 Paskui aš regėjau kitą ženklą danguje, didį ir nuostabų: septynis angelus, turinčius septynias paskutines nelaimės, nes jomis pasibaigė Dievo įniršis.

2 Regėjau tarsi stiklinę jūrą, sumaišytą su ugnimi, ir nugalėtojus, laimėjusius laisvę nuo žvėries, nuo jo statulos ir nuo jo vardo skaičiaus, stovinčius ant stiklinės jūros, laikančius Dievo arfas. 3 Jie giedojo Dievo tarno Mozės giesmę ir Avinėlio giesmę, tardami:

„Dideli ir nuostabūs tavo darbai,

Viešpatie Dieve Visavaldi!
Teisūs ir tikri tavo keliai,
tautų Karaliau!

4 Kas nebijos, Viešpatie,
ir nešlovins tavo vardo?

Juk tu vienas šventas!
Visos tautos ateis
ir kniūpsčiom pagarbins
tave,
nes apreiškėsi tavo teisūs
sprendimai“.

5 Paskui aš žiūrėjau, ir štai buvo atverta liudijimo padangtės šventykla danguje, 6 ir iš šventyklos išėjo septyni

angelai, kurie turėjo septynias nelaimes, apsilvilkę tyra, šviesia drobe ir per krūtine apsijuosę auksinėmis juostomis.

7 Tada viena iš keturių būtybių padavė septyniems angelams septynis auksinius dubenis, pilnus įniršio Dievo, gyvenančio per amžių amžius. 8 Šventykla pasidarė pilna dūmų nuo Dievo šlovės ir jo galios, ir niekas negalėjo įeiti į šventyklą, iki buvo užbaigtos septynių angelų septynios slogos.

3 Iš 15, 1 4 Jer 10, 7 4 Ps 86, 9 5 Is 38, 21 8 Is 40, 34; 1 Kar 8, 10–11; 2 Kron 13–14; Jez 6, 4

Septynių paskutinių nelaimių išliejimas

16 Paskui aš girdėjau iš šventyklos garsų balsą, sakantį septyniems angelams: „Eikite ir išliekite septynis Dievo įniršio dubenis į žemę!“

2 Pirmasis nuėjo ir išliejo savo dubenį į žemę, ir kenksmingi bei piktybiniai skauduliai apniko žmones, turinčius žvėries žymę ir garbinančius jo statulą.

3 Antrasis išliejo savo dubenį į jūrą, ir ji pasidarė kaip numirėlio kraujas, ir kiekvienas jūros gyvūnas išgaišo.

4 Trečiasis išliejo savo dubenį į upes ir vandenų šaltinius, ir jie pavirto krauju. 5 Aš girdėjau vandenų angelą sakant:

„Teisus esi tu, kuris esi ir buvai, Šventasis,

6 nes jie išliejo šventųjų ir pranašų kraują, tad kraują jiems davei gerti. Jie to verti!“

7 Aš girdėjau aukurą sakant:

„Taip, Viešpatie Dieve Visavaldi, tikri ir teisingi tavo teismai“.

8 Ketvirtasis išliejo savo dubenį į saulę, ir jai buvo leista sivilinti žmones ugnimi. 9 Žmonės sivilino baisi kaitra, bet jie keikė vardą Dievo, turinčio valdžią toms nelaimėms, ir neatsivertė, kad duotų jam šlovę.

10 Penktasis išliejo savo dubenį ant žvėries sosto, ir jo karalystė aptemo. Žmonės kramtė savo liežuvius iš skausmo 11 ir piktžodžiavo dangaus Dievui dėl savo skausmų ir dėl savo skaudulių, bet jie neatsivertė nuo savo

darbu.

12 Šeštasis išliejo savo dubenį į didžiąją Eufrato upę, ir išdžiūvo jos vanduo, kad būtų paruoštas kelias karaliams iš saulėtekio. 13 Tada aš regėjau iš slibino nasrų, iš žvėries nasrų ir iš netikrojo pranašo burnos išeinant tris netyras dvasias lyg varles. 14 Mat tai yra ženklus darančios velnių dvasios, kurios išeina pas viso pasaulio karalius, kad juos sutelktų Visavaldžio Dievo didžiosios dienos karui. 15 („Štai aš ateinu kaip vagis! Palaimintas, kuris budi ir sergi savo drabužius, kad neturėtų vaikščioti nuogas ir nebūtų matoma jo gėda!“) 16 Ir jis sutelkė juos į vietą, hebrajiškai vadinamą Harmagedonu.

17 Septintasis išliejo savo dubenį į orą, ir iš šventyklos, nuo sosto, išėjo garsus balsas, sakantis: „Įvyko!“

18 Radosi žaibai, dundesiai ir griausmai, ir kilo smarkus žemės drebėjimas, kokio dar nėra buvę nuo to laiko, kai žmogus atsirado žemėje,—toks smarkus buvo tas drebėjimas! 19 Didysis miestas suskilo į tris dalis, ir pagonių miestai sugriuvo. Dievas atsiminė didžiąją Babelę, kad jai pateiktų savo rūstaus įniršio vyno taure.

20 Visos salos pabėgo, ir kalnų nebebuvo galima rasti. 21 Dideli ledai, sunkūs kaip talentai¹, krito iš dangaus ant žmonių, bet žmonės piktžodžiavo Dievui dėl krušos nelaimės, nes nepaprastai skaudi buvo jos nelaimė.

2 Iš 9, 10 4 Is 7, 17–21; Ps 78, 44 10 Is 10, 21 12 Jez 11, 15 15 Mt 24, 43–44; Lk 12, 39–40; Apr 3, 3 16 2 Kar 23, 29; Zach 12, 11 18 Apr 8, 5; 11, 13, 19 19 Jez 51, 17 20 Apr 6, 14 21 Is 9, 23; Apr 11, 19

VISAVALDŽIO DIEVO PERGALĖ 17,1–20,15

Didžioji paleistuvė ir žvėris

17 Tada atėjo vienas iš septynių angelų, laikiusių septynis dubenis, ir kalbėjo su manim, sakydamas: „Eikš, aš tau parodysiu nuteisimą didžiosios paleistuvės, sėdinčios ant skaisčiai raudono žvėries, pilno piktžodžiavimo vardu, turinčio septynis galvas ir dešimtį ragų. 4 Moteris buvo apsilvilkusi purpuru ir šarlaku, pasipuošusi auksu,

brangakmeniais ir perlais. Ji laikė rankoje auksinę taure, pilną savo paleistuvystės bjaurių ir netyrių, ir jos kaktoje buvo įrašytas vardas, paslaptis: „Didžioji Babelė, paleistuvių¹ ir žemės bjaurių motina“. ⁶ Aš regėjau tą moterį pasigeriant nuo šventųjų kraujo ir nuo Jėzaus liudytojų kraujo.

Ją matydamas, aš stebėte stebėjau. ⁷ Bet angelas man tarė: „Ko stebies? Aš tau išaiškinsiu paslaptį moters ir ją nešiojančio žvėries, turinčio septynias galvas ir dešimtį ragų. ⁸ Žvėris, kurį regėjai, buvo, ir jo nebėra; jis [vėl] pasikels iš bedugnės ir eina² į pradžią. Žemės gyventojai, kurių vardai neįrašyti į gyvenimo knygą nuo pasaulio sukūrimo, stebės, žiūrėdami į žvėrį, kuris buvo, kurio nebėra ir kuris vėl ateis. ⁹ Čia reikia išmintingo proto. Septynios galvos yra septyni kalnai, ant kurių moteris sėdi. Ir yra septyni karaliai. ¹⁰ Penki žlugo, vienas tebėra, kitas dar neatėjo, ir kai jis ateis, turi pasilikti trumpą laiką. ¹¹ O žvėris, kuris buvo ir kurio nebėra,—jis yra aštuntasis, tačiau vienas iš septynių, ir eina į pradžią. ¹² Tie dešimt ragų, kuriuos regėjai, yra dešimt karalių, kurie dar negavo karališkos valdžios, bet jie gaus valdžią kaip karaliai vienai valandai drauge su žvėriu. ¹³ Jie turi vieną tikslą ir savo galią bei valdžią atiduoda žvėriui. ¹⁴ Jie kariaus su Avinėliu, ir Avinėlis juos nugalės, nes jis yra viešpačių Viešpats ir karalių Karalius, ir jo palydovai—pašauktieji, išrinktieji ir ištikimieji“.

¹⁵ Jis man tarė: „Vandenys, kuriuos regėjai, kur paleistuvė sėdi, yra tautos, minios, nacijos ir kalbos. ¹⁶ Dešimt ragų, kuriuos regėjai, ir žvėris—tie nekęs paleistuvės, ją apiplėš ir nunuogins, es jos kūną ir ją sudegins, ¹⁷ nes Dievas įdiegė į jų širdis [norą] pasiekti jo tikslą, pasiekti vieną tikslą ir atiduoti savo karališką valdžią žvėriui, kol išsipildys Dievo žodžiai. ¹⁸ O moteris, kurią regėjai, yra didysis

miestas, viešpataujantis žemės karaliams“.

1 Jer 51, 13 2 Jez 23, 17; Jer 51, 7 3 Apr 13, 1 4 Jer 51, 7 5 Dan 7, 7; Apr 11, 7 6 Ps 69, 28 12 Dan 7, 24

Babelės žlugimas

18 Po to aš regėjau kitą angelą, nusileidžiantį iš dangaus, turintį didelę galią, ir žemė nušvito nuo jo skaistumo. ² Ir jis sušuko galingu balsu:

„Krito, krito didžioji Babelė!
Ji pavirto velnių buveine,
kiekvienos netyros dvasios
landyne
ir kiekvieno netyro ir
nekenčiamo paukščio
urvu,

3 nes jos [Dieva] iširdinančios
paleistuvystės vyno
yra gėrusios visos tautos.
Žemės karaliai paleistuvavo su
ja,
ir žemės pirkliai pralobo iš
jos besaikės
prabangos“.

4 Paskui aš girdėjau kitą balsą iš dangaus sakant:

„Išeikite iš jos, mano žmonės,
kad nedalyvautumėte jos
nuodėmėse
ir kad negautumėte
jos nelaimių.

5 nes jos nuodėmės susikaupė iki
dangaus,
ir Dievas prisiminė jos
neteisybes.

6 Atlyginkite jai, kaip ir ji
atlygino,
ir dvigubai atmokekite
pagal jos darbus!
Taurėje, kurioje ji maišė,
sumaišykite jai
dvigubai!

7 Kiek ji puikavosi ir prabangavo,
tiek jai duokite kančios ir
gedėjimo!

Kadangi ji sako savo širdyje:
„Aš sėdžiu soste kaip
karalienė,
nesu našlė

ir niekad nematysiu
gedėjimo“.

8 tai vieną dieną ateis jos
nelaimės—
maras, gedulas ir badas,
ir ji bus sudeginta,

1 Mot. gim.

2 Kt. Mss: nueis

nes galingas Viešpats
Dievas, kuris ją
nuteisė“.

9 Tada raudos ir mušis į krūtinę¹
dėl jos žemės karaliai, kurie su ja
paleistuvavo ir prabangiai gyveno, kai
pamatys jos gaisro dūmus, ¹⁰ atokiai
sustoję iš baimės dėl jos kankinimo,
sakydami:

„Vargas, vargas, didysis mieste,
Babele, galingasis mieste,
nes per vieną valandą atėjo tavo
nuteisimas!“

11 Žemės pirkliai raudos ir gedės
dėl jos, nes jų [laivų] krovinių niekas
nebeperks: ¹² krovinių [susidedančių
iš] aukso ir sidabro, brangiojo akmens ir
perlu, plonosios drobės ir purpuro, šilko
bei šarlako audinių, visokių citruso
medžių, visokių dramblio kaulo dirbinių,
visokių brangiausio medžio, žalvario,
geležies ir marmuro indų, ¹³ cinamono ir
amomo, kvėpalų, miros ir smilkalų, vyno,
aliejaus, smulkių miltų ir kviečių,
galvijų ir avių, arklių ir vežimų, vergų²,
tai yra žmonių gyvybių.

14 „Vaisiai, kurių geidė tavo siela,
pasišalino nuo tavęs,
ir visa, kas riebu ir žiba,
prapuolė tau,
ir to niekad neberas!“

15 Šitų daiktų prekiautojai, kurie
pralabo iš jos, atstu stovės iš baimės dėl
jos kankinimo, raudodami ir geddami:

16 „Vargas, vargas didžiajam
miestui,
kuris vilkėjo plona drobe,
purpuru ir šarlaku,
ir puošėsi auksu,
brangakmeniais ir perlais,

17 nes per vieną valandą nusiaubti
tokie turtai!“

Visi laivų kapitonai, visi bet kur
keliaujantys jūra, jūrininkai ir visi,
kurie verčiasi jūrininkyste, iš tolo
stovėjo ¹⁸ ir, žiūrėdami į jos gaisro
dūmus, šaukė:

„Kas prilįgsta didžiajam
miestui?“

19 Jie bėrė dulkes ant galvų ir
raudodami bei geddami šaukė:

„Vargas, vargas didžiajam
miestui,
kuriame visi, kurie turėjo
laivų jūroje,

pralabo iš jo prabangos,
nes per vieną valandą jis buvo
nusiaubtas!

20 Džiūgauk dėl jo, dangau,
ir jūs, šventieji, apaštalai ir
pranašai,
nes Dievas padarė jai
nuosprendį, kokį ji jums
padarė³!“

21 Tada vienas stiprus angelas
pakėlė akmenį tarsi didelį girnų akmenį
ir jį numetė į jūrą, sakydamas:

„Su tokiu smarkumu bus
numesta

Babelė, didysis miestas,
ir niekad jos nebebus
galima rasti.

22 Arfininkų ir muzikantų,
vamzdininkų ir trimitininkų
balso
niekad nebebus girdima
tavyje.

Jokių kokio nors amato
amininkų
niekad nebebus randama
tavyje,

ir malūno girnų dūzgimo
niekad nebebus girdima
tavyje.

23 Žiburio šviesa
niekad nebešvies tavyje,
ir jaunikio bei jaunosios balso
niekad nebebus girdima
tavyje,

nes tavo pirkliai buvo žemės
didžiūnai,
nes tavo būrimu buvo
suklaidintos visos
tautos.

24 Ir jame buvo rastas pranašų bei
šventųjų
ir visų žemėje nužudytųjų
kraujas“.

2 Jez 21, 9; Jer 51, 8; Apr 14, 8 2 Jez 13, 21; Jer 50, 39
3 Jez 23, 17; Jer 51, 7 4 Jez 48, 20; Jer 50, 8; 51, 6. 45
5 Pr 18, 20-21; Jer 51, 9 6 Ps 137, 8; Jer 50, 29 7-8
Jez 47, 7-9 9-10 Ezek 26, 16-17 11 Ezek 27, 31. 36
12-13 Ezek 27, 12. 13. 22 15 Ezek 27, 31. 36 17 Jez
23, 14; Ezek 27, 26-30 18 Ezek 27, 32 19 Ezek 27,
30-34 20 Dt 32, 43; Jer 51, 48 21 Jer 51, 63-64 21
Ezek 26, 21 22 Ezek 26, 13; Jez 24, 8 22-23 Jer 7, 34;
25, 10 24 Jer 51, 49

1 taip išreikšdami savo gedėjimą

2 Lit. kūnų

3 Arba: nuosprendį už jus prieš ją

19 Po to aš girdejau tarsi garsu didžiulės minios balsą danguje sakant:

„Aleliuja!
Pergalė, šlovė ir galia priklauso mūsų Dievui,

2 nes tikri ir teisingi jo nuosprendžiai;
nes jis nuteisė didžiąją paleistuvę,
kuri pagadino žemę savo paleistuvavimu,
ir jai atkeršijo už savo tarnų kraują“.

3 Antrą kartą jie tarė:

„Aleliuja!
Jos dūmai kyla per amžių amžius!“

4 Dvidešimt keturi vyresnieji su keturiomis būtybėmis parpuolė ir pagarbino Dievą, sėdinti soste, sakdami: „Amen. Aleliuja!“

2 Dt 32, 43; 2 Kar 9, 7 3 Jez 34, 10

Avinėlio vestuvių pokylis

5 Nuo sosto išėjo balsas, sakdamas:
„Girkite mūsų Dievą, visi jo tarnai,
kurie jo bijote, maži ir dideli!“

6 Paskui girdejau tarsi didžiulės minios klegesį, lyg daugybės vandenių ūgesį ir tartum stiprių griauštinių dundesį, ir jie sakė:

„Aleliuja!
Nes ėmė karaliauti Viešpats, mūsų Dievas, Visavaldis.

7 Džiaukimės ir linksminimės, ir duokime jam garbę!
Nes atėjo Avinėlio vestuvės ir jo Nuotaka pasiruošė,

8 ir jai buvo duota apsivilkti šviesia, tyra plona drobė“.

Mat plona drobė yra teisūs šventųjų darbai.

9 Ir jis¹ man tarė: „Rašyk: „Palaiminti pakviestieji į Avinėlio vestuvių pokylį!“ Jis dar man sakė: „Šitie yra tikri Dievo žodžiai!“ 10 Tada aš puoliau jam po kojų, norėdamas jį pagarbinti. Bet jis man tarė: „Žiūrėk, kad to nedarytum! Aš esu tarnas drauge

su tavim ir su tavo broliais, kurie laikosi Jėzaus liudijimo. Dievą garbink!“ Mat Jėzaus liudijimas yra pranašystės dvasia.²

5 Ps 115, 13 6 Ezek 1, 24 6 Ps 93, 1; 97, 1; 99, 1 9 Mt 22, 2-3

Raitelis ant balto žirgo

11 Paskui aš regėjau atvirą dangų, ir štai baltas žirgas! Tas, kuris sėdėjo ant jo, vadinasi Ištikimasis ir Tikrasis. Jis teisingai teisia ir kariauja. 12 Jo akys buvo [kaip] ugnies liepsna, o ant jo galvos—daug karūnų. Jis turėjo įrašytą vardą, kurio niekas nežino, tik jis pats, 13 ir vilkėjo drabužių, pamirkytų kraujuje; jis pavadintas Dievo Žodžiu. 14 Danguaus kariuomenės, apsivilkusios balta, tyra, plona drobė, sekė paskui jį ant baltų žirgų. 15 Iš jo burnos išėjo aštrus kalavijas, kad jis juo suduotų tautoms. Jis jas ganytų geležine lazda, ir jis mins Visavaldžio Dievo rūstaus įniršio vyno spaustuvą. 16 Jis turėjo ant savo drabužio, ant savo šlaunies, įrašytą vardą: „Karalių Karalius ir viešpačių Viešpats“.

17 Aš regėjau vieną angelą, stovintį saulėje, ir jis sušuko garsiu balsu visiems paukščiams, skrendantiems dangaus viduriu: „Lėkite šen, susirinkite į didįjį Dievo pokylį! 18 lesti karalių kūnų, pulkininkų kūnų, stipruolių kūnų, žirgų ir jų raitelių kūnų, visų laisvųjų ir vergų, mažų ir didelių kūnų!“ 19 Aš regėjau žvėrį, žemės karalius ir jų kariuomenes, susirinkusias kariauti su Sėdinčiuoju ant žirgo ir su jo kariuomene. 20 Žvėris buvo pagautas, ir su juo—netikrasis pranašas, daręs jo akyse ženklus, kuriais suklaidino tuos, kurie buvo priėmę žvėries žymę ir garbino jo statulą. Tuodu gyvi buvo įmesti į siera degantį ugnies ežerą, 21 o visi kiti buvo nužudyti ant žirgo Sėdinčiojo kalaviju, išėjusiu iš jo burnos. Ir visi paukščiai prisilėję jį kūnų.

11 Ezek 1, 1 11 Ps 96, 13; Jez 11, 4 12 Dan 10, 6 15 Ps 2, 9 15 Jez 63, 3; Joel 3, 13; Apr 14, 20 17-18 Ezek 39, 17-20 20 Apr 13, 1-18

2 T.y. Jėzaus gyvenimu ir mirtim patvirtinta Dievo žinia yra tikro pranašiško skelbimo esmė.

Tūkstančio metų karalystė

20 Paskui aš regėjau angelą, nužengiantį iš dangaus, laikantį bedugnės raktą ir didelę grandinę savo rankoje. ² Jis pagavo slibiną—senąją gyvatę, kuri yra velnias ir šėtonas,—ji sukaustė tūkstančiui metų, ³ ji įmetė į bedugnę, [ja] užrakino ir užantspaudavo viršum jo, kad jis nebesuvedžiotų tautų, kol pasibaigs tūkstantis metų. Po to jis turi būti išleistas trumpam laikui.

⁴ Aš regėjau sostus, ir jie atsisėdo į juos, ir jiems buvo leista teisti. Ir [regėjau] sielas tų, kuriems buvo nukirstos galvos dėl Jėzaus liudijimo ir dėl Dievo žodžio, kurie negarbins žvėries nė jo statulos ir nepriėmė jo žymės į savo kaktą bei ranką. Jie atgijo ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų. ⁵ Visi kiti mirusieji neatgijo, iki pasibaigs tūkstantis metų. Šitas yra pirmasis prisikėlimas. ⁶ Palaimintas ir šventas, kas turi dalį pirmajame prisikėlime! Šitiems antroji mirtis neturi galios, bet jie bus Dievo ir Kristaus kunigai ir karaliaus su juo tūkstantį metų.

2 Pr 3, 1 4 Dan 7, 9, 22

Šėtonas galutinai nugalimas

⁷ Kai pasibaigs tūkstantis metų, šėtonas bus paleistas iš savo kalėjimo ⁸ ir išeis suvedžioti pagonių tautų, gyvenančių keturiuose žemės kampuose, Gogo ir Magogo, sutelkti jų¹ karui. Jų skaičius—kaip pajūrio smiltys. ⁹ Jie žygiavo aukštyne per žemės platumą ir apsupo šventųjų stovyklą bei numylėtąjį miestą. Bet ugnis nupulė iš dangaus ir prarijo juos, ¹⁰ o velnias, kuris suvedžiojo juos, buvo įmestas į ugnies ir siero ežerą, kur yra ir žvėris, ir netikrasis pranašas, ir jie bus kankinami dieną ir naktį per amžių amžius.

8 Ezek 7, 2 8 Ezek 38, 2, 9, 15

Paskutinis teismas

¹¹ Paskui aš regėjau didelį baltą sostą ir jame Sėdintįjį, nuo kurio veido pabėgo žemė ir dangus, ir jiems nebebuvo kur pasidėti. ¹² Aš regėjau mirusiųsiosius, didelius ir mažus,

stovinčius prieš sostą, ir knygos buvo atskleistos. Dar kita knyga buvo atskleista; ji yra gyvenimo knyga. Mirusieji buvo teisiami, remiantis tuo, kas buvo įrašyta knygoje, pagal jų darbus. ¹³ Jūra atidavė joje esančius mirusiųsiosius, ir mirtis bei mirusiųjų buveinė² atidavė jose esančius mirusiųsiosius, ir kiekvienas buvo teisiamas pagal savo darbus. ¹⁴ Mirtis ir mirusiųjų buveinė buvo įmesti į ugnies ežerą. Ugnies ežeras—tai yra antroji mirtis. ¹⁵ Ir jei kas nebuvo rastas įrašytas gyvenimo knygoje, buvo įmestas į ugnies ežerą.

11-12 Dan 7, 9-10

NAUJASIS DANGUS IR NAUJOJI ŽEMĖ (21,1—22,5)

Naujoji Jeruzalė

21 Paskui aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė praėjo ir nebebuvo jūros. ² Ir [regėjau] šventąjį miestą, naują Jeruzalę, nusileidžiančią iš dangaus nuo Dievo, paruoštą kaip nuotaką, papuoštą savo sužadėtiniui. ³ Ir girdėjau garsų balsą iš sosto sakant: „Štai Dievo buveinė prie žmonių, ir jis gyvens su jais. Jie bus jo tautos³, o pats Dievas bus su jais⁴. ⁴ Jis neušlostys visas ašaras nuo jų akių, ir nebebus mirties. Nebebus nei gedėjimo, nei raudojimo, nei skausmo, nes tai, kas pirmiau buvo, praėjo“.

⁵ O soste Sėdintis tarė: „Štai aš viską darau nauja“. Jis pridūrė: „Rašyk, nes šitie žodžiai patikimi ir tikri“. ⁶ Ir jis man tarė: „Įvyko! Aš esu Alfa ir Omega, Pradžia ir Pabaiga. Aš trokštančiam leisiu dovanai gerti iš gyvybės vandens šaltinio. ⁷ Nugalėtojas tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas, o jis bus man sūnus. ⁸ O dėl bailių, neištikimų, apsibjaurinusių⁵, žmogžudžių, paleistuvų, burtininkų, stabmeldžių ir visų malagių—jų dalis bus

2 Lit. hadas

3 Kt. Mss: tauta

4 Kt. Mss + jų Dievas

5 T.y. susitepusių imperatoriaus garbinimu ir prigimčiai priešingomis ydomis

ežere, liepsnojančiame 'sieros ugnimi'¹. Tai yra antroji mirtis“.

9 Tada atėjo vienas iš septynių angelų, laikiusių septynis dubenis, pilnus paskutinių septynių nelaimių, ir jis kalbėjo su manim, sakydamas: „Eikš, aš tau parodysiu jaunąją, Avinėlio žmoną“. 10 Jis nunešė mane Dvasia ant didelio bei aukšto kalno ir man parodė šventąjį miestą, Jeruzalę, nusileidžiančią iš dangaus nuo Dievo, 11 turinčią Dievo skaisumą. Jos žėresys buvo panašus į [žėresį] labai brangaus akmens tartum jaspio akmens, tviskančio kaip kristolas. 12 Ji turėjo didelį ir aukštą mūrą, turėjo dvylika vartų ir ant tų vartų dvylika angelų bei įrašytus vardus, kurie yra dvylikos izraelių genčių vardai. 13 Nuo rytų buvo treji vartai, nuo žiemų—treji vartai, nuo pietų—treji vartai, ir nuo vakarų—treji vartai. 14 Miesto mūras turėjo dvylika pamatų, o ant jų—dvylikos Avinėlio apaštalų dvylika vardų.

15 Tas, kuris kalbėjo su manim, turėjo matuoklę, auksinę nendrę, miestui, jo vartams ir jo mūrai išmatuoti. 16 Miestas pastatytas kvadratiškai: jo ilgis toks pat, kaip ir plotis. Jis išmatavo miestą nendre: buvo dvylika tūkstančių stadijų². Jo ilgis, plotis ir augstis lygūs. 17 Jis taip pat išmatavo jo mūrą: buvo šimtas keturiasdešimt keturios uolaktys³ žmogaus mastu, kuris čia buvo angelo mastas. 18 Jo mūras susidėjo iš jaspio, o miestas buvo iš gyno aukso, panašaus į vaiskų stiklą. 19 Miesto mūro pamatai papuošti visokiais brangakmeniais. Pirmasis pamatas buvo jaspis, antrasis—safyras, trečiasis—chalcedonas, ketvirtasis—smaragdas, 20 penktasis—sardoniksas, šeštasis—sardis, septintasis—chrizolitas, aštuntasis—berilis, devintasis—topazas, dešimtas—chrizoprazas, vienuoliktasis—hiacintas, dvyliktasis—ametistas. 21 Dvylika vartų—dvylika perlų. Kiekvieni vartai buvo iš vieno perlo, o miesto gatvė—grynas auksas, permatomas kaip stiklas.

22 Neregėjau šventyklos jame⁴, nes Viešpats Dievas Visavaldis ir Avinėlis yra jo šventykla. 23 Miestui nereikia saulės nė mėnulio, kad jam šviestų, nes Dievo skaisybė jį apšvietė ir jo žibūrys yra Avinėlis. 24 Tautos vaikščios jo šviesoje, ir žemės karaliai gabens į jį savo prabangą. 25 Jo vartai niekad nebus užrakinti diena, nes nakties ten nebus, 26 ir jie⁵ atgabens į jį tautų prabangą ir brangenys. 27 Niekad neįeis į jį niekas, kas nešventa ir kas bjauriai elgiasi ir meluoja, tik tie, kurie įrašyti Avinėlio gyvenimo knygoje.

1 Jez 65, 17; 66, 22; 2 Pet 3, 13 2 Jez 52, 1 2 Apr 3, 12 2 Jez 61, 10 3 Ezek 37, 27; Lev 26, 11, 12 4 Jez 25, 8 4 Jez 35, 10; 65, 19 6 Jez 55, 1 7 2 Sam 7, 14; Ps 89, 26–27 10 Ezek 40, 2 12–13 Ezek 48, 30–35 15 Ezek 40, 3 18–21 Jez 54, 11–12 23 Jez 60, 19–20 24 Jez 60, 3 25–26 Jez 60, 11 27 Jez 52, 1; Ezek 44, 9

Gyvybės upė ir gyvybės medis

22 Paskui jis man parodė gyvybės vandens upę, skaidrią kaip kristolas, ištekančią iš Dievo ir Avinėlio sosto. 2 Jo⁶ gatvės viduryje ir vienoje bei kitoje upės pusėje augo gyvybės medis, duodantis dvylikakartį vaisių, kas mėnesį duodantis savo vaisių, o medžių lapai buvo naudojami tautoms gydyti. 3 Ir nieko prakeikto nebebus. Dievo ir Avinėlio sostas bus jame, ir jo⁷ tarnai jį garbins. 4 Jie matys jo veidą, ir jo vardas bus jų kaktose. 5 Nakties nebebus, ir jiems nereikės žiburio šviesos nė saulės šviesos, nes Viešpats Dievas jiems švies, ir jie karaliaus per amžių amžius.

1 Ezek 47, 1; Zach 14, 8 2 Pr 2, 9 3 Zach 14, 11 5 Jez 60, 19 6 Dan 7, 18

APREIŠKIMO PABAIGA

6 Ir jis man tarė: „Šitie žodžiai patikimi ir tikri. Viešpats, pranašų dvasių Dievas, pasiuntė savo angelą

1 Lit. ugnimi ir siera
2 12.000 stadijų (t.y. apie 2200 km)
3 144 uolaktys = maždaug 67 km

4 T.y. mieste
5 T.y. pasaulio karaliai
6 T.y. miesto
7 T.y. Dievo

parodyti savo tarnams, kas netrukus turi įvykti“.

7 „Štai aš netrukus ateisiu. Palaimintas, kas laikosi šitos knygos pranašystės žodžių!“

8 Aš, Jonas, esu tas, kuris tai girdėjo ir matė. Ir kai girdėjau ir mačiau, puoliau pagarbinti po kojų angelo, kuris man tai rodė. ⁹ Bet jis man tarė: „Žiūrėk, kad to nedarytum! Aš esu tavo, tavo brolių pranašų ir tų, kurie laikosi šitos knygos žodžių, bendratarnis. Dievą garbink!“

10 Jis dar man tarė: „Neužantspauduok šitos knygos pranašystės žodžių, nes laikas yra arti!“

11 Kas daro skriaudą, tegul toliau skriaudžia! Kas susitepęs, tegul toliau susitepa! Teisusis tegul toliau daro teisybę, o kas šventas, tegul ir toliau būna šventas“.

12 „Štai aš veikiai ateinu, ir mano užmokestis yra su manim, kad atlyginčiau kiekvienam taip, koks yra jo darbas.“

13 Aš esu Alfa ir Omega, Pirmasis ir Paskutinysis, Pradžia ir Pabaiga“.

14 Palaiminti, kurie plauna savo rūbus, kad turėtų teisę į gyvybės medį ir

galėtų įeiti pro vartus į miestą. ¹⁵ Lauke yra šunys, burtininkai, paleistuviai, žmogžudžiai, stabmeldžiai ir visi, kurie mėgsta ir daro mela.

16 „Aš, Jėzus, pasiunčiau savo angelą jums tai paliudyti bendruomenių naudai. Aš esu Dovydo šaknis ir atžala, šviesi aušrinė žvaigždė“.

17 Dvasia ir Jaunoji sako: „Ateik!“ Ir kas tai girdi, tegul sako: „Ateik!“ Ir kas trokšta, tegul ateina. Kas nori, tegul dovanai ima gyvybės vandens.

18 Aš išpėju kiekvieną, kuris klausosi šitos knygos pranašystės žodžių: jei kas prie jų ką pridės, Dievas pridės prie jo nelaimių, aprašytų šitoje knygoje.

19 Ir jei kas atims ką nuo šitos pranašystės knygos žodžių, Dievas atims jo dalį nuo gyvybės medžio ir iš šventojo miesto, aprašytų šitoje knygoje.

20 Tas, kuris tai liudija, sako: „Taip, aš netrukus ateisiu!“ Amen. Ateik, Viešpatie Jėzau!

21 Viešpaties Jėzaus malonė tebūnie su visais.

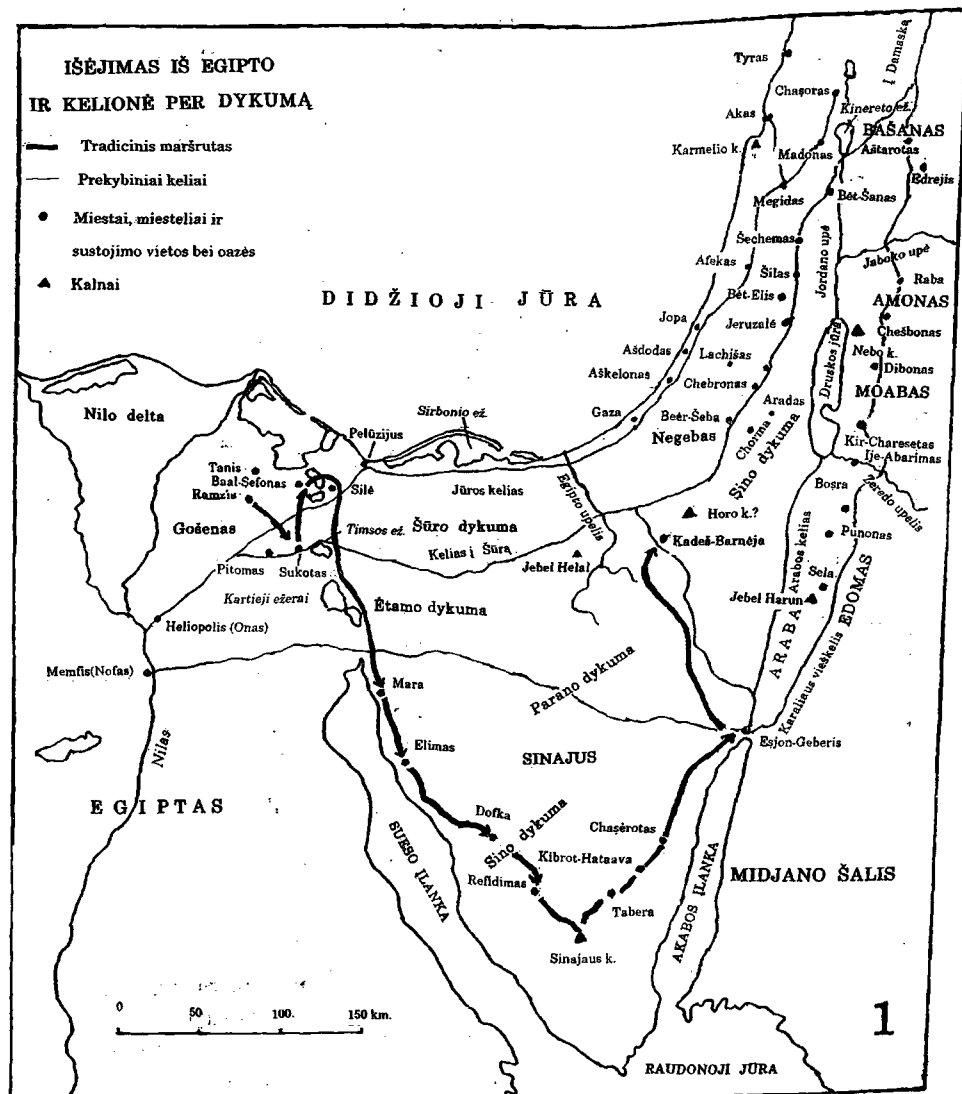
11 Dan 12, 10 12 Jez 40, 10; 62, 11 12 Ps. 28, 4; Jez 40, 10; Jer 17, 10 13 Apr 1, 8 13 Jez 44, 6; 48, 12; Apr 1, 17; 2, 8 14 Pr 2, 9; 3, 22 16 Jez 11, 1. 10 17 Jez 55, 1 18-19 Dt 4, 2; 12, 32

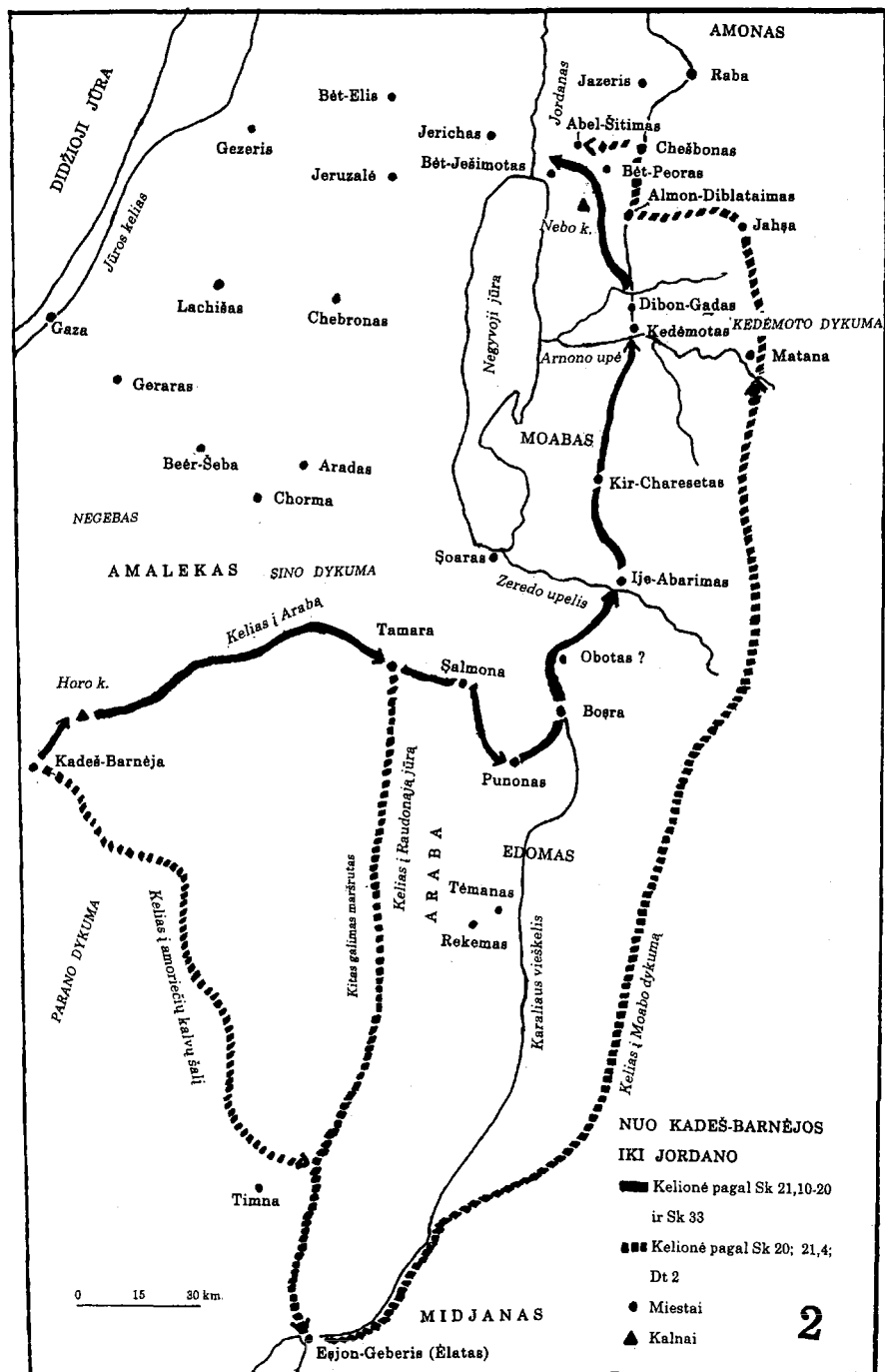
Žemėlapiai

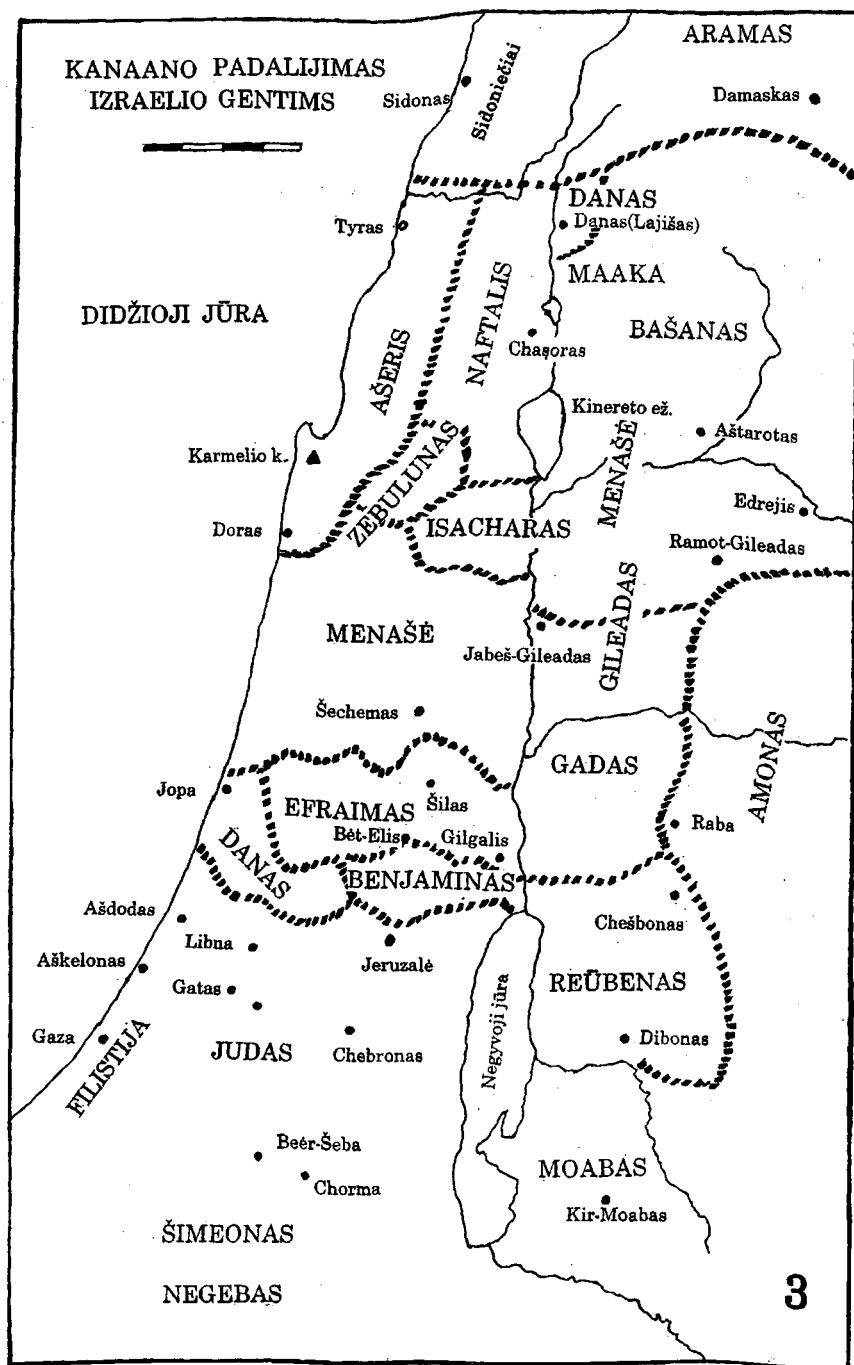
1. Išėjimas iš Egipto ir kelionė per dykumą
2. Nuo Kadeš-Barnėjos iki Jordano
3. Kanaano padalijimas Izraelio gentims
4. Dovydo ir Saliamono valdos
5. Palestina Jėzaus laikais
6. Jeruzalė Jėzaus laikais
7. Pauliaus pirmoji misijos kelionė
8. Pauliaus antroji misijos kelionė
9. Pauliaus trečioji misijos kelionė
10. Pauliaus kelionė į Romą

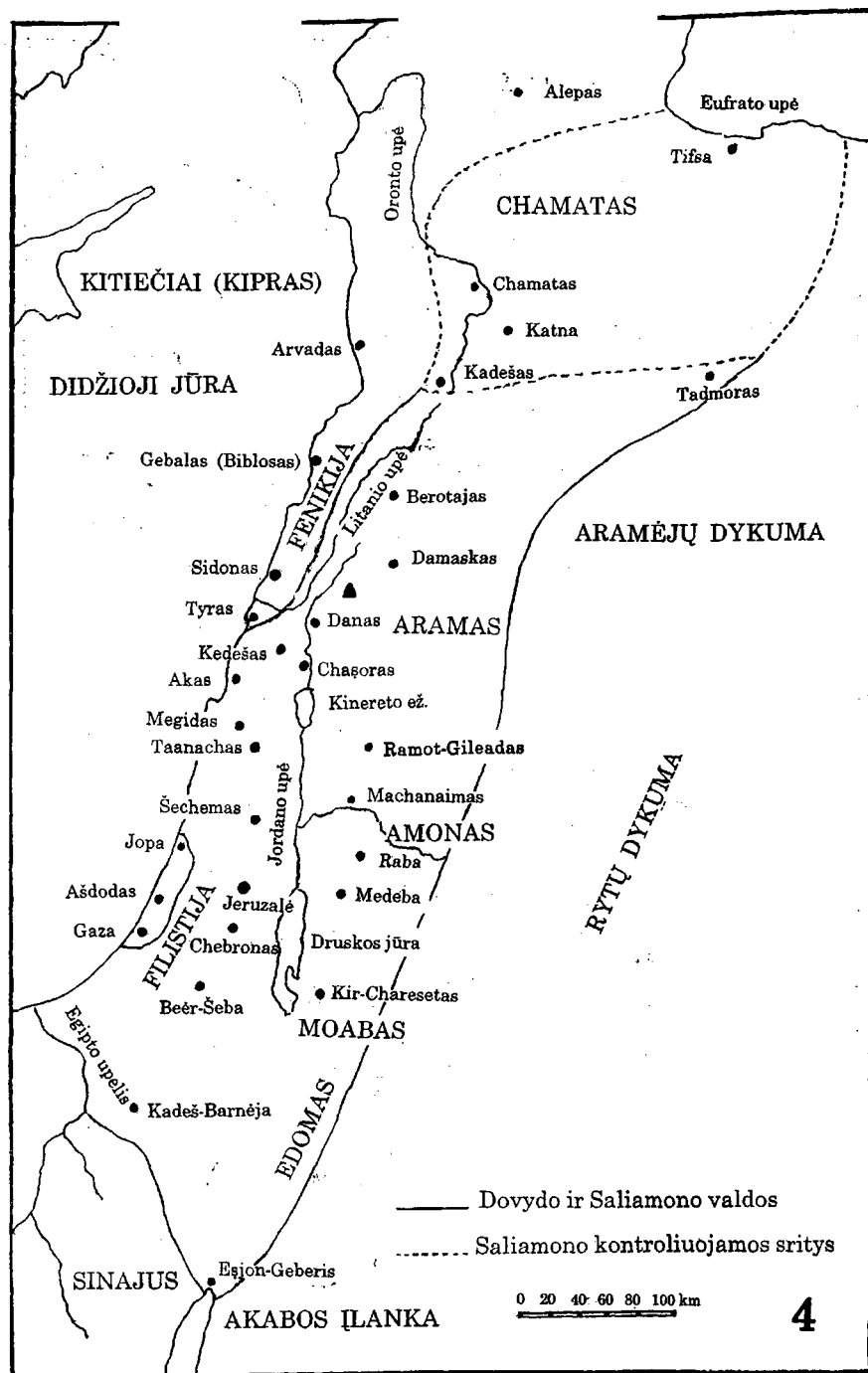
IŠEJIMAS IŠ EGIPTO IR KELIONĖ PER DYKUMĄ

- Tradicinis maršrutas
- Prekybiniai keliai
- Miestai, miesteliai ir sustojimo vietos bei oazės
- ▲ Kalnai

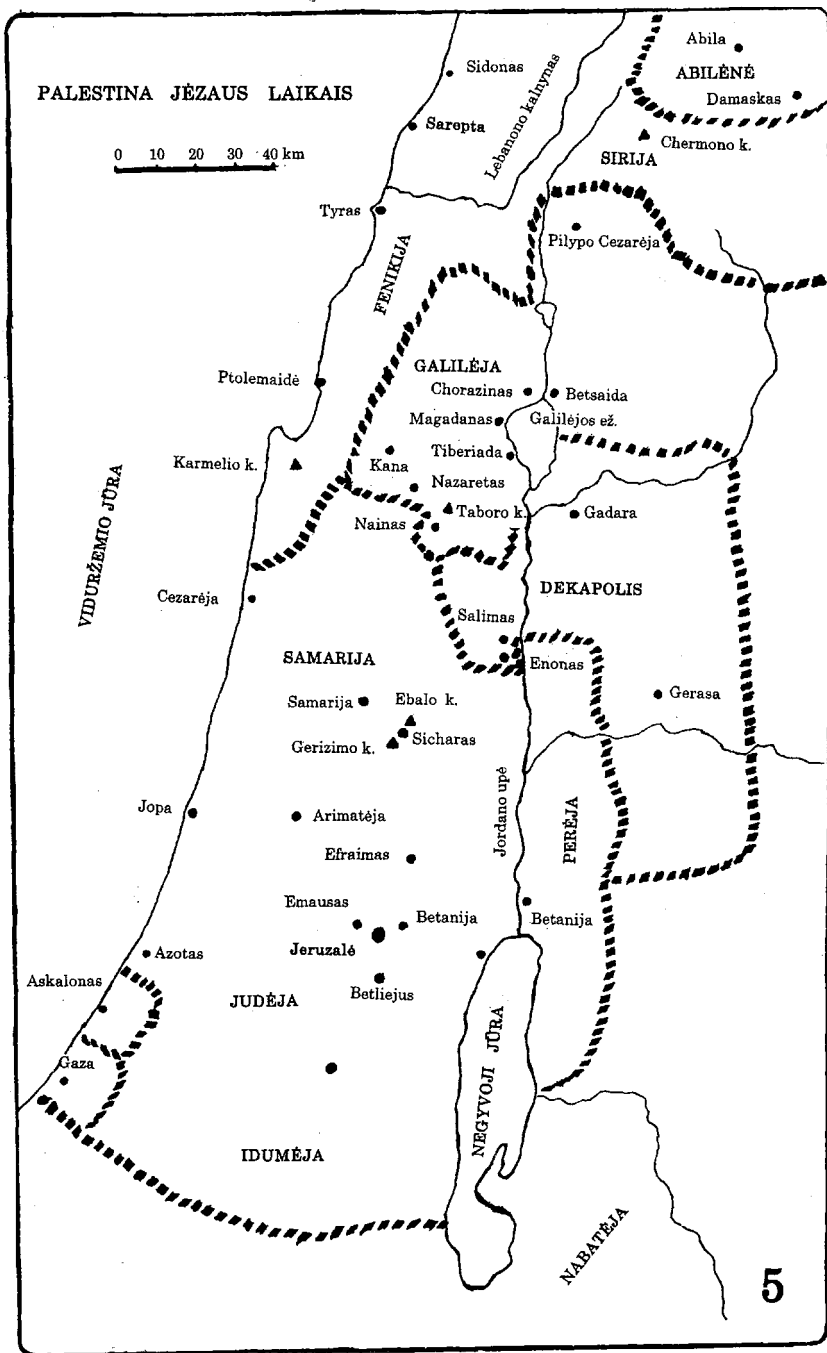

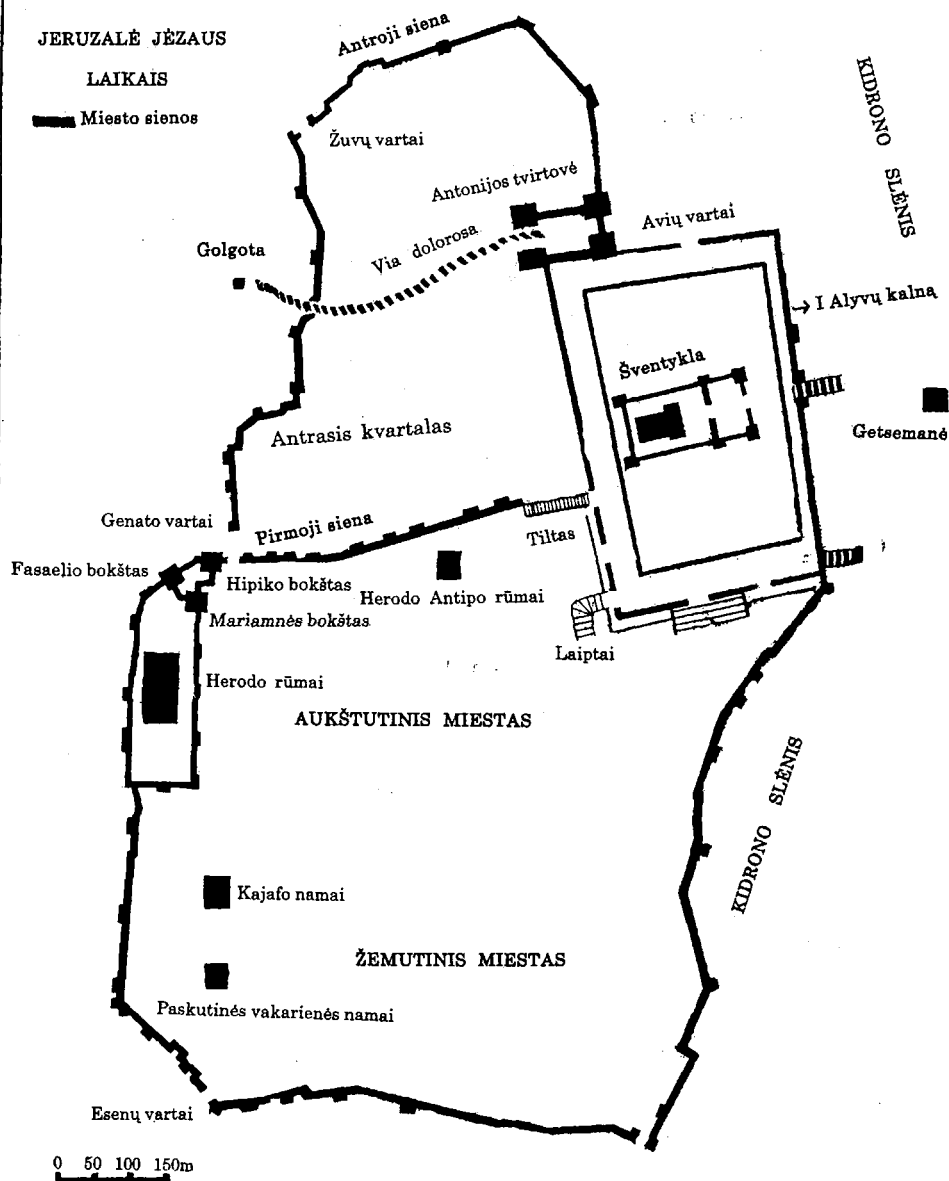
PALESTINA JĒZAUS LAIKAIS

0 10 20 30 40 km

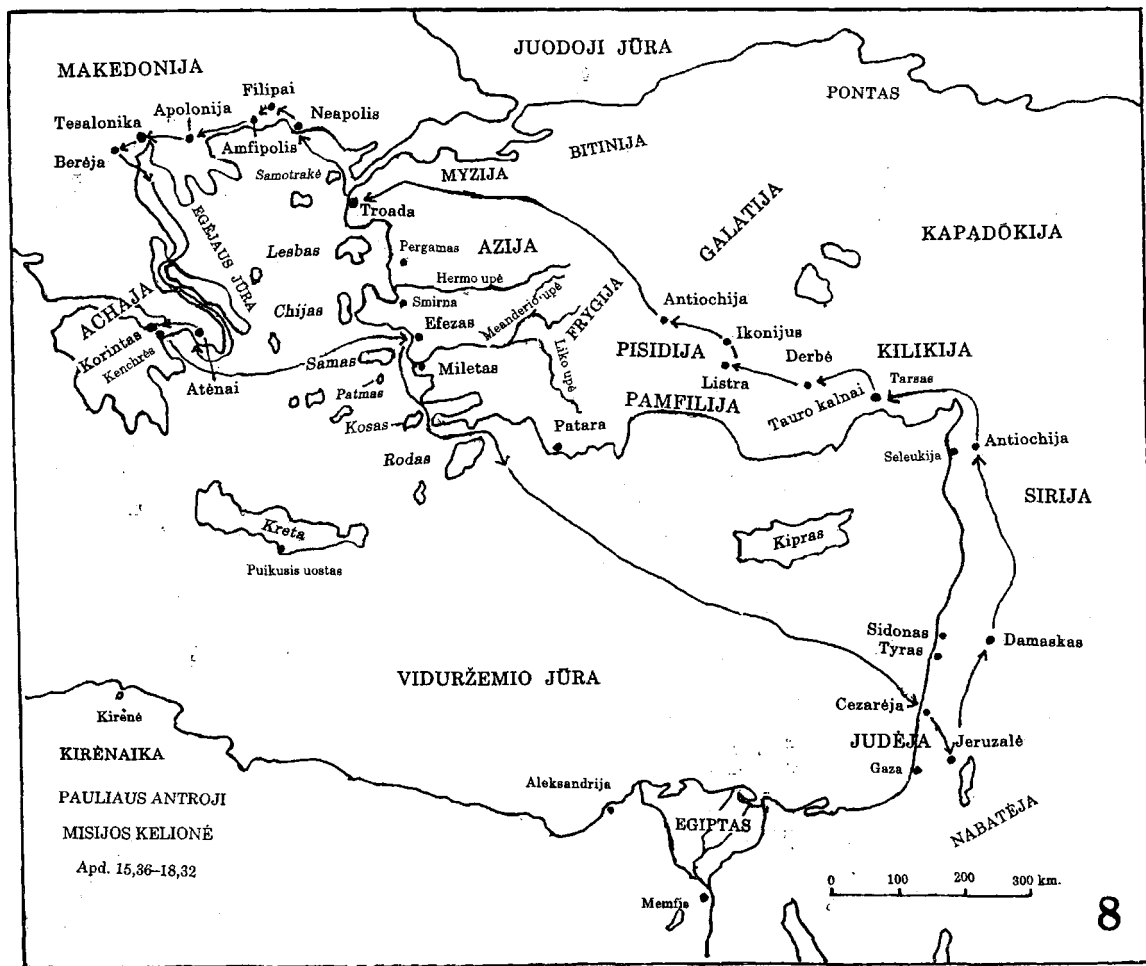

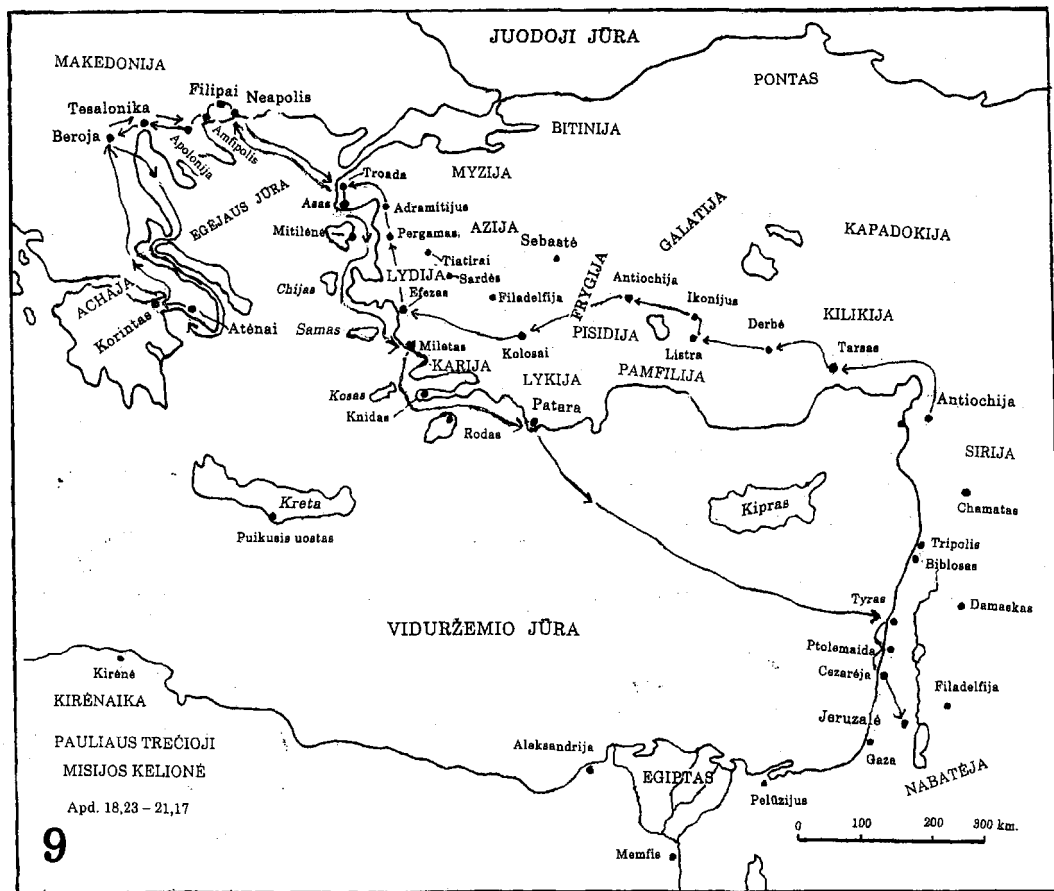
**JERUZALĒ JĒZAUS
LAIKAIS**

— Miesto sienas

Printed by World Wide Printing
Duncanville, Texas-Minsk, Belarus

Религиозное издание

БИБЛИЯ
(литовский язык)

Подписано в печать с оригинал-макета 30.06.2000.
Формат 60х90^{1/16}. Бумага офсетная. Печать офсетная.
Усл. печ. л. 87,0. Усл. кр. отт. 87,0. Тираж 5000 экз. Заказ 9140.

Типография «ПРИНТКОРП». ЛП № 347 от 11.05.99 г.
220141, Минск, ул. Купревича, 18.